# VYHODNOTENIE MEDZIREZORTNÉHO PRIPOMIENKOVÉHO KONANIA

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

| | |
|---|---|
| Spôsob pripomienkového konania | |
| Počet vznesených pripomienok, z toho zásadných | 2529 /1489 |
| Počet vyhodnotených pripomienok | 2477 |
| | |
| Počet akceptovaných pripomienok, z toho zásadných | 684 /270 |
| Počet čiastočne akceptovaných pripomienok, z toho zásadných | 370 /258 |
| Počet neakceptovaných pripomienok, z toho zásadných | 1423 /921 |
| Počet pripomienok, na ktoré sa neprihliada, z toho zásadných | 52/40 |

Vyhodnotenie vecných pripomienok je uvedené v tabuľkovej časti.

Vysvetlivky k použitým skratkám v tabuľke:

| | |
|---|---|
| O – obyčajná | A – akceptovaná |
| Z – zásadná | N – neakceptovaná |
| | ČA – čiastočne akceptovaná |

| Subjekt | Pripomienka | Typ | Vybavenia pripomienky A / N / ČA | Text vyjadrenia rezortu |
|---|---|---|---|---|
| Aevis n.o. | Hromadná pripomienka neziskovej organizácie Aevis a občianskeho združenia Za našu vodu k nelegislatívnemu materiálu Ministerstva financií Slovenskej republiky pod názvom Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „Plán obnovy") predloženého do medzirezortného pripomienkového konania 8. marca 2021 pod číslom LP/2021/112. Materiál je zverejnený na portáli SLOV-LEX: https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/112 Pripomienky a doplnky k jednotlivým bodom návrhu nelegislatívneho všeobecného materiálu: Požadujeme, v záujme zabezpečenia systémovej ochrany a revitalizácie povodí vodárenských nádrží na Slovensku, aby sa do Komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy a jeho Reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine doplnila aj realizácia strategickej štúdie zameranej na hodnotenie ekosystémových služieb a navrhnutie konkrétnych revitalizačných, protieróznych a manažmentových opatrení v povodí vodárenských nádrží. Takáto štúdia, spolu s ostatnými výstupmi Reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, by bola podkladom pre návrhy konkrétnych legislatívnych zmien a nadväzujúcich úprav technických noriem prípadne metodických pokynov aj pre špecifický manažment povodí vodárenských nádrží na Slovensku. Pripomienka je zásadná. Požadujeme, aby ako pilotné územie v Pláne obnovy bolo vymedzené povodie VN Starina v Národnom parku Poloniny, nakoľko sa jedná o strategický zdroj kvalitnej pitnej vody, najväčší v strednej Európe, a svojou kvalitnou pitnou vodou zásobuje takmer celé východné Slovensko. Pripomienka je zásadná. Požadujeme, aby strategická štúdia (podľa pripomienky č. 1) bola naviazaná na Rozvojový plán pre najviac ohrozený región Poloniny, ktorý má byť podľa predloženého dokumentu i) modelovým prípadom aj pre ostatné regióny Slovenska a ii) kde by sa mali realizovať pilotné projekty transformácie regiónov. Pripomienka je obyčajná. Rovnako požadujeme, aby investície Plánu obnovy v rámci tohto komponentu smerovali popri revitalizácii vodných tokov aj do realizácie revitalizačných a protieróznych opatrení v povodiach vodárenských nádrží, prednostne do revitalizácie nevyužívaných lesných ciest a zvážnic, ktoré sú popri hospodárskej činnosti v lesoch významným zdrojom erózie a teda podstatným | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Spracovateľ pripomienky nebude explicitne do textu komponentu uvádzať podporu pre projekt VN Starina, ale vníma to ako dôležitú súčasť regiónu a zváži zapojenie tohto projektu do procesu plánovania a implementácie rozvojového plánu NP Poloniny. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | faktorom znižovania kapacity vodárenských nádrží. Pripomienka je zásadná. Požadujeme, aby sa pre návrhy uvedené v tejto hromadnej pripomienke získali zdroje ich financovania navýšením celkovej alokácie pre Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Pripomienka je zásadná. Odôvodnenie k všetkým predchádzajúcim pripomienkam a návrhom: Z najnovšej stratégiu Európskej únie pre adaptáciu na zmenu klímy prijatej 24. februára 2021 je jasné, že táto adaptácia má byť inteligentnejšia, prehlbujúca poznatky a zlepšujúca dostupnosť údajov, rovnako by mala byť systémovejšia, podporujúca riešenia v záujme adaptácie inšpirovanej prírodou a okrem iného by mala byť aj rýchlejšia, zabezpečujúca dostupnosť a dlhodobú udržateľnosť zdrojov pitnej vody. Nakoľko Plán obnovy by mal podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 o.i. prispievať k plneniu cieľov Únie v oblasti klímy, požadujeme, aby sa do neho zakomponovala aj požiadavka na zabezpečenie systémovej ochrany a revitalizácie povodí vodárenských nádrží postavené na prírode blízkych riešeniach. Vychádzame pritom aj zo samotného popisu Reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine pripomienkovaného Komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy, kde sa píše, že "Klimatická zmena môže priniesť znižovanie dostupných zdrojov vody, preto je potrebné jestvujúce zdroje chrániť pred vysychaním, či pred kvantitatívnym, ale aj pred možným kvalitatívnym znehodnotením", no téme udržateľnosti kapacity a kvality vodárenských nádrží ako významných vodných zdrojov sa táto reforma nevenuje. Veľmi dobre si uvedomujeme, že na tvorbu zdrojov kvalitnej pitnej vody vplýva mnoho faktorov a kľúčové je pristupovať k tomuto problému komplexne, z pohľadu manažmentu celého povodia. Preto navrhujeme, aby ako pilotné územie v pláne obnovy bolo identifikované povodie VN Starina v Národnom parku Poloniny, ktorá je najväčším zdrojom pitnej vody v strednej Európe a svojou vodou zásobuje takmer celé východné Slovensko. Nakoľko sa územie nachádza v národnom parku, kde sa už v súčasnosti pristupuje aj na základe dohôd s miestnymi aktérmi k rôznym opatreniam na báze prírody (zvyšovanie rozlohy chránených území, pristupovanie k prírode blízkemu spôsobu obhospodarovania lesov…) a územie národného parku bude podľa Plánu obnovy pilotným aj pre tvorbu rozvojového plánu, zdá sa nám vhodné realizovať strategickú štúdiu práve tu a komplexne zhodnotiť všetky negatívne činitele a navrhnúť primerané opatrenia. Tu by sme radi zdôraznili, že pri návrhoch opatrení na minimalizáciu negatívnych dopadov v cieľovom území odporúčame prihliadať a dávať dôraz na oprávnené nároky majiteľov a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obhospodarovateľov dotknutých pozemkov, férovú komunikáciu s nimi a zabezpečenie pre nich primeraných náhrad. Ďalším dôvodom pre výber VN Starina ako pilotného územia sú dôležité zistenia odborníkov (podrobnosti nižšie v Poznámke), ktoré poukazujú na predimenzovanú cestnú sieť v území s rizikovým flyšovým podkladom. Podľa týchto zistení a prepočtov je ročný úbytok pôdy len z ciest v tomto území až 82 400 m3. Značná časť tejto pôdy končí práve vo vodárenskej nádrži Starina. Vyplýva z toho, že v území sa nachádza značné množstvo ciest, ktoré už neplnia svoj účel, ale naďalej zhoršujú erózne pomery v území. Zdá sa nám preto nevyhnutné zamerať sa práve na toto územie, aby sme mali čím skôr podrobné informácie o týchto procesoch a vedeli pristúpiť jednak k priamym opatreniam ako aj k prenosu zistení a odporúčaní aj do iných povodí vodárenských nádrží prostredníctvom úpravy legislatívnych a iných noriem. Z tohto dôvodu požadujeme zakomponovať našu hromadnú pripomienku do predkladaného Plánu obnovy. V prípade, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky nevyhovie hromadnej pripomienke, žiadame uskutočnenie rozporového konania vo veci zásadných pripomienok, na ktoré budú písomne pozvaní nižšie uvedení zástupcovia verejnosti. Rastislav Mičaník, Nad Laborcom 1777/36, 071 01 Michalovce, rastislav.micanik @ aevis.org Tomáš Vida, 9. mája 30, 974 01 Banská Bystrica, tomas.vida @ aevis.org Jakub Mrocek, Šándorova 9, 821 03 Bratislava, jakub @ zanasuvodu.sk --- Poznámka: Podrobnosti k eróznym procesom v oblasti VN Starina zamerané na problematiku erózie z cestnej siete a jej ekonomických dopadov. VN Starina má vysoký strategicko-bezpečnostný význam. Celá plocha povodia VN Starina je 125,1 km2, z toho zhruba až 74 % zaberajú lesy (92,4 km2). Územie je charakteristické flyšovým podložím, ťažkými pôdami a nízkou rentabilitou poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Až 25 % povodia je tvorené rajónom nestabilných území, v rámci ktorého je zdokumentovaných celkovo 103 zosuvov (1419,3 ha), z toho až sedem svahových deformácií sa nachádza v bezprostrednej blízkosti VN Starina (153,4 ha). V rámci povodia VN Starina je všeobecne charakteristická veľmi silná až extrémna potenciálna erózia pôdy, limitujúca viaceré formy využitia. Napriek tomu je na tomto území umiestnená široká škála negatívnych prvkov. Obzvlášť problematická je predimenzovaná cestná sieť s celkovou dĺžkou 565,44 km situovaná v povodí VN Starina, z toho 99,53 km pripadá na spevnené cesty, ostatných 465,91 km tvoria nespevnené cestné komunikácie. Na lesnom pôdnom fonde (LPF) je | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vybudovaných 428,3 km ciest (spevnené 49,91 km, nespevnené 378,39 km). Celková hustota cestnej siete je 45,2 m/ha, hustota ciest na LPF je 46,3 m/ha. Cestná sieť je vysoko predimenzovaná, evidujeme tu prekročenie optimálnej hustoty ciest na LPF o 275 %, v rámci ochranných lesov je toto prekročenie na úrovni 331 – 661 % . Pri uvažovanej jednotnej šírke telesa cesty 4 m je celková plocha ciest 226,2 ha. Z tejto plochy sú ročné infiltračné straty v podobe odtoku z cestnej siete na úrovni 1,49 mil. m3 vody. S týmto negatívnym procesom je priamo spojená aj zvýšená erózia pôdy, pričom ročný úbytok pôdy z ciest je 82,4-tis. m3, z toho úbytok z nespevnených ciest na LPF je až 67-tis. m3. Až 133,1 km ciest je trasovaných v územiach s najvyšším rizikom výskytu svahových deformácií. S uvedenými rizikami sú spojené škody vo forme znižovania kvality poskytovaných ekosystémových služieb s priamym dosahom na zvýšené náklady pri manažovaní vodného zdroja. Ocenenie funkcie/služby lesných ekosystémov vplývať na kvalitu vôd je vo výške 2,51 mil. €/r. Trhová hodnota služby všetkých ekosystémov v povodí VN Starina vplývať na kvalitu vôd je odvodená od hodnoty vody, ktorú vyprodukujú ročne a je distribuovaná vo vodovodnej sieti. Jej výška je na úrovni 29,54 mil. €/r. Hodnota protierózneho pôsobenia lesných porastov je stanovená na 67,48 mil. €, hodnota protierózneho pôsobenia trvalých trávnych porastov (TTP) je 13,61 mil. €. Straty na ekosystémových službách odvodených od negatívneho vplyvu cestnej siete sú ročne vo výške 1,36 mil. €. Táto škoda je priamo spôsobená prítomnosťou cestnej siete. Do kalkulácií neboli zahrnuté ďalšie škody v povodí VN Starina spojené s lesnou hospodárskou činnosťou. Environmentálne škody a finančné straty vyplývajúce zo súčasného využívania územia poskytujú priestor, resp. možnosť využiť povodie VN Starina ako pilotný objekt (územie) výskumu a prípravy strategickej štúdie zameranej na ohodnotenie ekosystémových služieb a navrhnutie revitalizačných a manažmentových opatrení v povodí vodárenských nádrží na Slovensku. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 10: Lákanie a udržanie talentov: Je už spomenuté v rámci reformy, predpokladáme, že bude potrebná aj Investícia – nasadenie sofistikovaného informačného systému v rámci zamestnávania cudzincov medzi CP a UPSVAR. | O | N | Investícia do informačného systému Ministerstva vnútra sa uvádza v komponente č. 16 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AmCham Slovakia | Komponent 10: Lákanie a udržanie talentov: Lákanie a udržanie talentov je pre Slovensko kľúčové pre všetky zložky a aj oblasti. Na to, aby Slovensko mohlo naplniť ciele a približovať sa k úrovni ostatných krajín je dôležité v prvej fáze dosiahnuť výrazné zlepšenie vo výskume - ako vo verejnom tak aj v súkromnom sektore. V základnom a aplikovanom výskume je najväčší potenciál naplniť ciele ekonomického rastu a zlepšiť zaostávanie Slovenska, keďže výskum ako taký je drahý (špeciálne pre firmy), ale je v dlhodobom horizonte veľmi efektívny. Tento element sa v pláne obnovy z veľkej časti orientuje na vysoké školy. Žiadame do všetkých schém finančnej podpory zaradiť aj iné inštitúcie ako vysoké školy, ktoré majú potenciál lákať a udržiavať talenty, a špeciálne pre oblasť výskumu a inovácií. | Z | N | Predložený text sa netýka komponentu č. 10. Investíciám do vedy a výskumu sa venuje komponent č. 9 |
| AmCham Slovakia | Komponent 13 - Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť / Absentujúca dlhodobá starostlivosť (zdravotná + sociálna starostlivosť): Starnúce obyvateľstvo a s tým súvisiaca poskytovaná zdravotná starostlivosť v domácom ošetrení je dôvodom na reformu a nastavenie stratégie pre dlhodobú starostlivosť. Aktuálne chýba jednoznačná dlhodobá stratégia v oblasti zdravotnej a liekovej politiky, ktorá by brala do úvahy celospoločenský vývoj, stav a vývoj verejného zdravotníctva, epidemiologické ukazovatele populácie a súčasný stav zdravotníctva. Chýba prepojenie zdravotného a sociálneho systému, čo je nevyhnutné na efektívne narábanie so zdrojmi. Preto navrhujeme: • Vypracovať nový katalóg výkonov s reálnymi platbami za výkony, čo pomôže znížiť cyklickosť pacientov, a tým zvýšiť čas lekára na pacientov vyžadujúcich dlhodobú starostlivosť. • Nutnosť stratifikácie zdravotnej starostlivosti primárnej a špeciálnej ambulantnej starostlivosti najmä z hľadiska dlhodobej starostlivosti. • Zjednotiť agendu MZSR a MPaSVR v oblasti dlhodobej starostlivosti. • Zaviesť trojzložkové financovanie dlhodobej starostlivosti cez zdravotné, sociálne poistenie a samosprávu. | Z | N | Z textu komponentu je zrejmé, že posilnenie integrácie zdravotnej a sociálnej starostlivosti je jedným z jeho základných cieľov. Rovnako je z textu zrejmé, že financovanie dlhodobej starostlivosti (LTC) musí byť (aj je) viaczložkové. O financovaní LTC zo zdrojov sociálneho poistenia sa v rámci Plánu obnovy a odolnosti neuvažuje. Takýto zdroj financovania (resp. uvažovanie o ňom) bude uvedený v iných strategických dokumentoch, napr. v Stratégii dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti predkladanej na vládu SR v 04/2021. |
| AmCham Slovakia | Komponent 14 - Zlepšenie podnikateľského prostredia + Komponent 17 - Digitálne Slovensko / Digitálna transformácia: Okrem navrhovaného zjednotenia a elektronizácie procesu insolvenčných konaní navrhujeme, aj s ohľadom na dlhodobo pretrvávajúcu pandemickú situáciu, zavedenie možnosti obojstrannej elektronickej komunikácie medzi daňovým subjektom a správcom dane v plnom rozsahu v rámci ktorejkoľvek fázy daňového konania, resp. konania správcu dane vo veciach správy daní. Znamená to, okrem iného, | Z | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aj možnosť „online“ stretnutí účastníkov konania počas miestneho zisťovania alebo počas daňovej kontroly. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 14 - Zlepšenie podnikateľského prostredia / Reforma 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania: Pri znižovaní goldplatingu (pravidlo „1in-2out“, aplikácia ochrany pred neopodstatneným goldplatingom) odporúčame do okruhu subjektov, na ktoré by sa malo toto pravidlo vzťahovať, zahrnúť aj ďalšie subjekty podieľajúce sa na tvorbe (aj sekundárnej) legislatívy (napr. NBS, ktorá má postavenie jednotného regulátora finančného trhu (ako dôležitej zložky hospodárstva SR)). | O | A | Text upravený v súlade s návrhom v pripomienke. |
| AmCham Slovakia | Komponent 14 - Zlepšenie podnikateľského prostredia / Reforma 3: Reforma verejného obstarávania: Implementácia navrhovanej reformy sa vykonáva prostredníctvom už predložených legislatívnych zmien upravujúcich proces verejného obstarávania v zákone č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a novom zákone o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní. K týmto legislatívnym návrhom boli predložené zásadné pripomienky, ktoré priamo spochybňovali naplnenie cieľov transparentnosti a zlepšenie hospodárskeho prostredia zvýšením hospodárskej súťaže. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, chýba návrh na úpravu.<br>Bez ohľadu na uvedené, návrh novely zákona o verejnom obstarávaní bol na základe pripomienok podstatne prepracovaný, a to aj v pripomienkovaných oblastiach. |
| AmCham Slovakia | Komponent 14 - Zlepšenie podnikateľského prostredia / Reformy a investície: Vítame zavedenie pravidla „1in-2out“. Rovnako súhlasíme, že Slovenská republika potrebuje reformu verejného obstarávania ako aj insolvenčného konania. Na druhej strane však reformy uvedené v Pláne obnovy nepovažujeme za kľúčové a inovatívne vo vzťahu k zlepšeniu podnikateľského prostredia. Z Plánu obnovy totiž nie je dostatočne zrejmé, prečo práve reforma verejného obstarávania a insolvenčného konania sú tými priamymi nástrojmi, ktoré prispejú k zlepšeniu podnikateľského prostredia. V tejto súvislosti sme očakávali, že Plán obnovy bude prezentovať inovatívne riešenia pre podnikateľské prostredie, a to najmä také nástroje, ktoré uľahčia a podporia štart a životný cyklus podnikania na Slovensku a nebudú riešiť predovšetkým prípady podnikateľského exitu v dôsledku úpadku. Aj vzhľadom na víziu transformáciu ekonomiky Slovenskej republiky na ekonomiku s vysokou pridanou hodnotou by štát mal prevziať aktívnejšiu úlohu pri podpore štartu a inovatívnosti začínajúcich podnikateľov, napr. nasledovnými opatreniami: • Zaradenie „business“ predmetov (napr. manažment, základy účtovníctva a finančného manažmentu atď.) do učebných | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osnov stredných škôl a mentorovanie v business oblasti študentov tých vysokých škôl, ktoré vyučujú prírodné a technické predmety (napr. študent študujúci chémiu alebo genetiku je odborník vo svojej oblasti, ale často nemá predstavu o uplatnení svojich poznatkov v biznise (mimo vedeckých inštitúcií)). Navrhujeme inšpirovať sa západnými zahraničnými univerzitami, kde okrem precíznosti vedeckých poznatkov smerujú študentov k samostatnosti a inventívnemu a obchodnému využitiu ich vedomostí. • Vytvorenie podnikateľských inkubátorov na úrovni (krajských) miest, v ktorých by začínajúci podnikatelia dostali priestorovú (na princípe coworking space), technickú (kancelárske vybavenie a internet), právnu a daňovo-účtovnú podporu pri začatí podnikania. Táto forma podpory by trvala len obmedzený čas, napr. 2 roky. Po tejto dobe by začínajúci podnikateľ musel inkubátor opustiť a ďalej pôsobiť na trhu sám. • Zriadenie vyššie uvedených inkubátorov pri univerzitách. • Zvýšenie transparentnosti podnikania - „podnikateľských“ registrov. Napr. na online Obchodnom registri by užívateľ na základe iných registrov videl komplexný obraz o danej právnickej osobe, resp. by sa vedel „preklikať“ na živnostenský register, register účtovných závierok, zoznam dlžníkov poisťovní atď. • Vytvorenie stálych pracovných skupín na úrovni príslušných ministerstiev s cieľom inovácie podnikateľského prostredia na Slovensku (aj prostredníctvom kontinuálneho vyhodnocovania súčasného stavu, monitorovania trendov v zahraničí a ich prípadnej implementácie v slovenskom prostredí). Máme za to, že zlepšenie podnikateľského prostredia je komplexná téma, ktorá si vyžaduje prierezové reformy v rôznych oblastiach (napr. kvalita škôl, nadchádzajúca modernizácia práva obchodných spoločností, komplexná digitalizácia štátnej správy a vzájomná prepojenosť systémov, jednoduché a funkčné systémy pre verejnosť pri komunikáciu so štátom (slovensko.sk). Pozornosť si zaslúži aj liberalizácia niektorých povolaní: napr. väčšia otvorenosť notárskeho stavu, výkon povolania znalcov a prekladateľov prostredníctvom obchodných spoločností – pri súčasnom nastavení prísnych kvalitatívnych kritérií pre výkon povolania a postihov pri porušení pravidiel tohto výkonu. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 14 - Zlepšenie podnikateľského prostredia / Reformy a investície: V rámci ambície zlepšenia podnikateľského prostredia navrhujeme, aby sa predkladateľ Plánu obnovy aktívne inšpiroval tými pravidlami a nástrojmi podnikania, ktoré sa uplatňujú v krajinách, ktoré sa v rebríčkoch ľahkosti | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Aktivita navrhovaná predkladateľom pripomienky je v súčasnosti vykonávaná MH SR v rámci úlohy v zmysle bodu B.1 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podnikania (napr. Doing Business) umiestňujú na popredných miestach (napr. Austrália, Nový Zéland, Izrael, Singapur, Dánsko, ale napr. aj Česká republika). Uvítali by sme najmä uvoľnenie opatrení a formalít pri zakladaní spoločností (napr. dobrovoľnú a automatickú registráciu na DPH) s dôrazom na ex-post efektívne vymoženie práva prostredníctvom daňových kontrol v prípade podozrení na porušovanie práva. | | | uznesenia vlády SR č. 498/2020 k Plánu práce vlády Slovenskej republiky „Návrh cestovnej mapy na dosiahnutie zlepšenia postavenia SR v rebríčkoch porovnávajúcich kvalitu podnikateľského prostredia“ (ďalej len „cestovná mapa“) v termíne do 31. decembra 2021. Cieľom MH SR je na základe metodológie ratingových rebríčkov a ich aktuálnych údajov identifikovať tie oblasti a ratingové indikátory, ktoré je možné aplikovať na podmienky SR a pripraviť systémové opatrenia na ich zlepšenie. Pri spracovaní uvedenej tematiky sa MH SR oboznamuje s "best practice" v krajinách s najlepšími ukazovateľmi a pri definovaní riešení pre podnikateľské prostredie v SR sa týmito bude inšpirovať. |
| AmCham Slovakia | Komponent 15 - Reforma justície / Reforma 1: Reforma súdnej mapy; Investícia 2: Podporné nástroje reformy súdnej mapy: S cieľom zefektívniť súdne konania navrhujeme zvážiť nasledovné opatrenia: • v rámci elektronizácie zvážiť zavedenie systému, resp. podsystému upozornení (alertov) pre sudcov a vyšších súdnych úradníkov na skutočnosť, že sa vo veci nekonalo dlhšie ako 3 mesiace. V praxi je zrejmé, že ak má sudca/VSÚ pridelených napr. tisíc podaní – objektívne nie je možné zabezpečiť rýchlejšie konania. Samotný register podaní v jeho súčasnej podobe je v tomto smere nevyužiteľný. • Zavedenie konečného termínu na rozhodnutie veci na prvom stupni ako to majú niektoré štáty (napr. Nórsko – 6 mesiacov). V nadväznosti na špecializáciu sudcov navrhujeme prijať opatrenia na motiváciu kvalitných právnych profesionálov, aby sa stali sudcami (napr. výberové konania len z právneho odvetvia príslušnej špecializácie, atraktívne platové ohodnotenie a iné benefity nefinančného charakteru (aj pre vyšších súdnych úradníkov a iných administratívnych pracovníkov súdu)). | Z | N | Náklady na ľudské zdroje definované v pripomienke nie sú akceptovaným nákladom v rámci pravidiel mechanizmu PO. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1 bod 4, Str. 6 a nasl., všeobecná: „Aktuálna prax ukazuje, že v rámci priestorov s komunikačnou technikou kritickej infraštruktúry využívajú mnohé subjekty verejnej správy miestnosti, ktoré sú bežnou súčasťou budovy (kancelárie, skladové priestory, a pod.), t. j. nie sú profesionálne upravené pre potreby práce.“ OVM nespĺňajú zákonné požiadavky v oblastiach KI a KIB? To je asi téma pre NKÚ a NBÚ. | Z | ČA | Predkladateľ čiastočne akceptuje uvedenú pripomienku, ku ktorej uvádza nasledovné:<br>Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Uvedené je potrebné vnímať v kontexte výkonu pôsobnosti MIRRI pri výkone štátnej správy na úseku kritickej infraštruktúry (vyplývajúcich napr. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | z ustanovenia § 3, lit. c) zákona č. 45/2011 Z.z. o kritickej infraštruktúre) a vo svetle ďalších cieľov komponentu 17 – Digitálne Slovensko, ktoré sú od realizácie tejto investície závislé. MIRRI je ústredným orgánom štátnej správy pre „centrálne riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.“ Centrálna architektúra integrovaného informačného systému verejnej správy v sebe zahŕňa aj kritickú infraštruktúru nevyhnutnú pre jej fungovanie.<br><br>Aktuálna prax ukazuje, že v rámci priestorov s komunikačnou technikou kritickej infraštruktúry využívajú mnohé subjekty verejnej správy miestnosti, pri ktorých vidíme priestor pre zlepšenie v rámci adaptácie na výkon práce v zmysle požiadaviek na kritickú infraštruktúru a na riadenie dokumentov v špeciálnom režime vrátane procesného zabezpečenia. Dobudovanie a zefektívnenie potrebných priestorov používaných výlučne pre prvky kritickej infraštruktúry, ktoré dnes v mnohých prípadoch disponujú vybavením vyžadujúcim modernizáciu za účelom zvýšenia ich bezpečnosti, je nevyhnutným predpokladom pre ich riadne fungovanie a zabezpečenie inovatívnych služieb v rámci komponentu Digitálne Slovensko.<br><br>Ako hovorí zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre, prevádzkovatelia sú povinní uplatniť pri modernizácii technológiu, ktorá zabezpečuje jeho ochranu a preto je investícia dôležitá pre plnenie požiadaviek zákona v kontexte bezpečnostných plánov (zabezpečiť hlavné bezpečnostné opatrenia, medzi ktoré sa radia trvalé bezpečnostné opatrenia, ktorými sú investície a postupy na zabezpečenie ochrany prvku). V kontexte plánovaných |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | aktivít dobudovania priestorov technikou a technológiami kritickej infraštruktúry je cieľom ochrana citlivých informácií umiestnením v dostatočne zabezpečených priestoroch, čo sa vzťahuje taktiež na ochranu štátnych prvkov kritickej infraštruktúry, ktoré majú byť zabezpečené vhodnou fyzickou ochranou objektu, v ktorom sa nachádza napr. serverovňa. Medzi najväčšie v súčasnosti identifikované nedostatky patrí nedostatočná kvalita priestorov technológie prvkov kritickej infraštruktúry z pohľadu fyzickej ochrany a procesného zabezpečenia, v mnohých prípadoch už zastarané technické a technologické vybavenie, nezrekonštruované priestory, v ktorých sú umiestnené prvky KI.<br><br>Jedným z cieľov komponentu Digitálne Slovensko v rámci Plánu obnovy je v oblasti eGovernmentu zvyšovanie počtu používateľov digitálnych služieb štátu a ich spokojnosti s týmito službami. Nevyhnutným predpokladom pre dosiahnutie tohto cieľa je, prirodzene, aj zvyšovanie úrovne kybernetickej bezpečnosti, t.j. procesov a princípov, ktoré zabezpečia dôveru v interakcie občanov, podnikov a verejnej správy. Investíciu do dobudovania riadne zabezpečených priestorov KI považujeme za nevyhnutnú súčasť komplexného súhrnu investícií a opatrení nevyhnutných pre dosiahnutie východísk komponentu Digitálne Slovensko, pričom nesystematické investície iba do ostatných načrtnutých oblastí bez vyriešenia základnej požiadavky v oblasti KI k tomuto cieľu nepovedú. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1 bod 5, Str. 6: Druhá veta bodu 5. sa dopĺňa takto: „Tieto projekty podporujú budovanie jednotného digitálneho trhu, musia mať merateľné prínosy pre obnovu a odolnosť ekonomiky, pričom dôraz je kladený na spoluprácu so zahraničnými partnermi a spoločné investície do rozvoja spôsobilostí a následného využívania digitálnych nástrojov.“ Odôvodnenie: POO obsahuje v Komponente 17 obsahuje väčšinou rutinné úlohy vlády, ktoré už vyplývajú z doterajších uznesení vlády, zákonov | Z | A | Pripomienka je v súlade s požiadavkami EK. Usporiadanie textu sa však zásadne zmenilo a uvedený odsek sa v zhrnutí už nenachádza, preto bol požadovaný text vložený na s. 33 do časti Povaha, typ a veľkosť investície. (totožná pripomienka 1545) |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a noriem EÚ, pričom tieto úlohy sú vydávané za reformy. V POO požadujeme preukázanie významu opatrení pre obnovu po kríze a odolnosť ekonomiky. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1 bod 5, Str. 7: Posledná veta bodu 5 sa dopĺňa takto: „Investície a projekty opisované v tejto časti majú vďaka svojmu charakteru osobitné postavenie a ich financovanie sa predpokladá formou dopytovo orientovaných výziev na podporu digitálnej ekonomiky a tzv. národných projektov s cieleným financovaním unikátnych prijímateľov.“ Odôvodnenie: POO obsahuje v Komponente 17 obsahuje väčšinou rutinné úlohy vlády, ktoré už vyplývajú z doterajších uznesení vlády, zákonov a noriem EÚ, pričom tieto úlohy sú vydávané za reformy. V POO požadujeme preukázanie významu opatrení pre obnovu po kríze a odolnosť ekonomiky. | Z | A | Pripomienka je v súlade s požiadavkami EK. Usporiadanie textu sa však zásadne zmenilo a uvedený odsek sa v zhrnutí už nenachádza, preto bol požadovaný text vložený na s. 33 do časti Povaha, typ a veľkosť investície (totožná pripomienka 1546) |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1 bod 6, Str. 7: „...vysokovýkonné výpočty, kvantové technológie, umelú inteligenciu, technológie decentralizovaného záznamu“ Prosíme o upresnenie ekonomických odvetví, kde sa to má uplatniť a s akým efektom na základe hodnoty za peniaze. | O | A | Požadované spresnenie je uvedené na s. 39, časť Povaha, typ a veľkosť investície: "Investícia je zameraná na vytvorenie nástroja, v rámci ktorého bude možné finančne podporiť výskum a tvorbu aplikačných riešení v oblasti digitálnych technológií. Podpora bude takisto smerovaná do úspešných slovenských projektov v rámci priamo riadených programov." (totožná pripomienka 1547) |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1 bod 9, Str. 8, všeobecná: „Opatrenia budú zamerané na zavádzanie vysokokapacitných širokopásmových sietí (min. 100 Mbps, ktoré môžu byť upgradované na 1 Gbps a viac) na základe mapovania aktuálneho pokrytia a komerčných plánov operátorov. Na základe výsledkov štúdie uskutočniteľnosti bude stanovená najvhodnejšia forma technológie, finančných nástrojov, investičného a obchodného modelu a navrhnutý primeraný spôsob štátnej pomoci v prípade intervencií z verejných zdrojov. Intervencie budú spolufinancovať náklady operátora na pasívnu časť infraštruktúry (last mile + backhaul) a budú smerovať do tých oblastí, v ktorých zlyháva trh. Výber operátora bude podmienený najefektívnejšou ponukou (stanovenie presných podmienok pre podporu bude definované v programových dokumentoch, napr. najnižšie jednotkové náklady a najväčší počet novopokrytých bielych adries a pod.).“ Táto časť je nekonzistentná. Backhaul nebol doteraz mapovaný, preto neexistuje základ na posúdenie zlyhaní trhu. Kritériá pre výber operátora je | Z | ČA | Text bude upravený v súlade s Národným plánom širokopásmového pripojenia (NBP) schváleného vládou SR. Schválená stratégia NBP nie je primárne zameraná na budovanie backhaulu ale na pokrývanie bielych adries. Využitím procesov dopytových výziev opísaných v NBP spolufinancovanie jeho budovania nastane len v prípadoch zlyhania trhu (t.j. jeho neexistencie alebo nepoužiteľnosti). Prípadne mapovanie backhaulu sa uskutoční len v prípade potreby vyvolanej štúdiou uskutočniteľnosti. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tiež predčasné definovať v POO, lebo NBP pripúšťa viaceré modely. Navrhujeme prepracovať v súlade s NBP. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1, Str. 1, všeobecná: „Pilierom je kvalitná vysokorýchlostná infraštruktúra založená na optike a nových technológiách, ...reforma v oblasti konektivity....“. Z Plánu obnovy sa nefinancuje. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1, Str. 1, všeobecná: „Životné situácie“. Tento bod nevnímame ako novú reformu, je predmetom verejnej diskusie už dlhodobo. | O | N | Neakceptované, vnášame nové prvky do reformy, dizajn služieb a prioritizáciu. Výsledok je dlhodobo plánovaný, ale reforma nastáva v spôsobe dosiahnutia výsledku. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1, Str. 4, všeobecná: „...Rady vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh, ako aj pracovnej skupiny pre digitálnu transformáciu SR.“ Tieto orgány fungujú a nie je potrebné ich financovať z RRF. | O | A | Upravili sme text, aby bolo zrejmé, že nejde o financovanie samotnej Rady vlády, ale o jej využitie na efektívne riadenie financovania digitálnej ekonomiky na Slovensku. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1, Str. 5 a nasl., všeobecná: „...(HPC, kvantum, umelá inteligencia a iné).“ Prosím, konkretizovať ich prínosy pre ekonomické odvetvia v SR, aj vzhľadom k doposiaľ nefunkčnému vládnemu cloudu. | O | A | Spresnili sme text, aby bolo zrejmé, že rozdiel je medzi informatizáciou verejnej správy (napr. vládny cloud) a rozvojom digitálnej ekonomiky Slovenska prostredníctvom podpory top digitálnych technológií. (totožná pripomienka 1015) |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 1, Str. 5 a nasl., všeobecná: „...Akčný plán digitálnej transformácie Slovenska na roky 2023-2026.“ Nestotožňujeme sa s vnímaním, že by išlo o reformu v tomto bode. Napr. „Riadenie informatizácie“ uvádzané ďalej je povinnosťou vlády a nie reformou. | O | A | Spresnili sme text, aby bolo zrejmé, že vytvorenie AP DTS 2023+ nie je samostatnou investíciou ani reformou, ale nevyhnutnou podmienkou na plánovanie konkrétnych ďalších krokov. (obdobná pripomienka 1543) |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 2.1, Str. 13: Časť „Hlavné výzvy v oblasti konektivity“ po úpravách znie: • „Potreba implementácie opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí. • Nie je vytvorené deregulačné prostredie, ktoré by podporovalo súkromné investície (odstránilo administratívne a regulačné prekážky na ich podporu), zaviedlo účinnú cenovú reguláciu pre zdieľanie existujúcej aj novej komunikačnej infraštruktúry, čoho výsledkom by bolo zrýchlenie budovania infraštruktúry a zníženie nákladov. • . Je potrebné určiť pravidlá priorizácie intervenčných oblastí v miestach zlyhania trhu a pravidlá na efektívne budovanie | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná a text upravený nasledovne: • V praxi nedostatočná predvídateľnosť regulačného prostredia, ktoré by podporovalo súkromné investície (odstránilo administratívne a regulačné prekážky na ich podporu), zaviedlo účinnú cenovú reguláciu pre zdieľanie existujúcej aj novej komunikačnej infraštruktúry, čoho výsledkom by bolo zrýchlenie budovania infraštruktúry a zníženie nákladov.<br>• Nie je zavedený v praxi účinný riadiaci mechanizmus |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komunikačnej infraštruktúry (požadované technologické štandardy, ekonomicky najvýhodnejšie riešenia pre dosiahnutie kritérií Gigabitovej spoločnosti, atď.), aby bolo možné naplniť stanovené ciele. • chýbajú odborné kapacity pre výkon činností Broadband Competence Office a nie je zabezpečený účinný riadiaci mechanizmus riešenia sporov v otázkach výstavby sietí a symetrického prístupu k infraštruktúre.“ Odôvodnenie: Opatrenia a odporúčania EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí sú implementované v ZEK od r. 2016. Povinné osoby neplnia a RÚ nevymáha plnenie. Cieľom Kódexu bolo deregulovať prostredie v prospech urýchlenia výstavby sietí. Stratégia výstavby VHCN nechýba, len sa odohráva v súkromnom sektore a nie na strane štátu. Preto ani medzirezortná politika v oblasti elektronických komunikácií nie je potrebná. | | | riešenia sporov v otázkach prístupu k infraštruktúre a v oblasti konektivity všeobecne. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 2.1, Str. 14: V časti „Nízka úroveň digitalizácie priemyslu, a to najmä MSP:“ posledná veta 5. bodu znie: „Existuje nespochybniteľná príležitosť automatizácie, či robotizácie a nahradenia nízkoprofilových pracovných miest zamestnaniami s vyššou pridanou hodnotou, samozrejme za predpokladu rozvoja celoživotného vzdelávacieho systému.“ Odôvodnenie: Názor, že ide o hrozbu zo strany Priemyslu 4.0, pokladáme za neaktuálny. | Z | A | Zapracované. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 2.2.3, Str. 19: V časti „Zvýšiť úroveň digitalizácie priemyslu, a to najmä MSP“ sa v prvej vete za poslednou čiarkou dopĺňa: „...ako aj zavedenia energeticky a environmentálne efektívnej výroby a poskytovania služieb.“ Odôvodnenie: Je úlohou POO definovať potrebné iniciatívy. | Z | A | formulácia bola v texte upravená na strane 13 |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.1.2, Str. 23: V časti „Reformy v oblasti konektivity (financované z EŠIF)“ sa prvé dva body upravujú takto: Výzvy: V oblasti konektivity je potrebné zabezpečiť: • „implementáciu a vymáhanie plnenia opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí, • vytvorenie efektívneho a predvídateľného deregulačného prostredia, ktoré bude podporovať súkromné investície (odstráni administratívne a regulačné prekážky na ich podporu) a zavedie účinnú symetrickú cenovú reguláciu pre zdieľanie existujúcej aj novej komunikačnej infraštruktúry, čoho výsledkom bude zrýchlenie budovania infraštruktúry a zníženie nákladov,“ Odôvodnenie: vymáhanie plnenia | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná a text upravený nasledovne: • Predloženie návrhov na efektívne realizovanie implementovaných predpisov EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí v praxi, v prípade potreby spracovanie návrhov na úpravu legislatívy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí je implementované od r. 2016, ale RÚ nevymáha dodržiavanie. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.1.2, Str. 24: V časti „Povaha, typ a veľkosť / rozsah reforiem hodnotenej oblasti:“ sa „3. Reforma politík pre oblasť konektivity“ vypúšťa. Odôvodnenie: Stratégia výstavby VHCN nechýba, len sa odohráva v súkromnom sektore a nie na strane štátu. Preto ani medzirezortná politika v oblasti elektronických komunikácií nie je potrebná. | Z | N | Reforma politik znamená efektívnejšie medzirezortné riadenie telekomunikačnej oblasti (MIRRI, MDaV, RÚ). Stratégia - Plán širokopásmového pripojenia (výstavby VHCN z úrovne štátu ) je potrebná iba pre miesta zlyhania trhu. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.1.2, Str. 24: V časti „Reformy v oblasti konektivity (financované z EŠIF)“ sa na konci 4. bodu za slovo „ciele“ dopĺňa: ... Gigabitovej stratégie“ Odôvodnenie: Je potrebné držať sa cieľov intervencií a reforiem. | Z | A | Text bol upravený |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.1.2, Str. 24: V časti „Reformy v oblasti konektivity (financované z EŠIF)“ sa posledný bod upravuje takto: Výzvy: V oblasti konektivity je potrebné zabezpečiť: .... • „zabezpečenie účinného riadiaceho mechanizmu riešenia sporov v otázkach výstavby sietí a symetrického prístupu k infraštruktúre.“ Odôvodnenie: Vymáhanie plnenia opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí je implementované od r. 2016, ale RÚ nevymáha dodržiavanie. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná a text upravený nasledovne: • zabezpečiť v praxi účinný riadiaci mechanizmus riešenia sporov v otázkach prístupu k infraštruktúre a v oblasti konektivity všeobecne. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.1.2, Str. 25: V časti „Implementácia:“ sa v 2. Bode za slovo „efektívnej“ dopĺňa slovo „symetrickej“. • „Definovanie efektívnej symetrickej cenovej regulácie pri veľkoobchodnom prenájme existujúcej fyzickej infraštruktúry a infraštruktúry vybudovanej s podporou verejných zdrojov.“ Odôvodnenie: Regulácia existuje a v prípade dotácií z verejných zdrojov musí byť uplatňovaná symetricky, aby boli podmienky implementácie fondov EÚ spravodlivé. | Z | A | Pripomienka bola zapracovaná. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.1.3.1, Str. 26, všeobecná: K poslednému bodu: Minimum úspešných projektov je kvôli administratívnej náročnosti až nepriechodnosti. | O | A | Pripomienku sme zapracovali v časti 3.3, Reforma 4, Výzvy ako doplnenie vety s preformulovaným znením "...a tiež vysoká administratívna náročnosť predkladania projektov, ktorú subjekty bez odbornej pomoci nevedia zvládnuť" |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.1.3.1, Str. 26: V Časti „Výzvy“ predposledný bod znie: „Odbornej verejnosti nie je umožnené zapájať do prípravy strategických dokumentov v oblasti digitálnej transformácie, ani do | Z | A | Text bol spresnený v zmysle pripomienky, avšak s upraveným znením. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tvorby legislatívy, či jej posudzovania. Ak to aj je umožnené, pripomienky zostanú nevypočuté.“ Odôvodnenie: Zapojenie odbornej verejnosti do prípravy strategických dokumentov v tomto bode pokladáme za nedostatočné, rovnako ako zdieľanie výstupov smerom k odbornej verejnosti. Členské spoločnosti AmCham majú vôľu a odbornú kapacitu sa dlhodobo zapájať do týchto procesov. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.2.1.1, Str. 37: V poslednom bode časti „Implementácia“ sa dopĺňa: „telekomunikační operátori“. Odôvodnenie: Banky sú veľké podniky. Iné veľké podniky by tiež nemali byť diskriminované v prístupe k dátam. Inovatívne riešenie vyvíjajú aj telekomunikační operátori. | Z | A | Zapracujeme dostupnosť služieb cez OpenAPI aj pre iné podniky ako banky |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko / Kap. 3.2.1.3, Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad: Žiadame prehodnotiť ciele, rozsah, a najmä návrh implementácie tejto investície, a uviesť ju do reálnych parametrov Odôvodnenie: 1. Celý plán implementácie treba konzultovať formou konzultácií s trhom z pohľadu HW a konektivity – číslo 280.000 nevieme, z čoho vychádza a tým pádom celá plánovaná investícia. Hovoríme o bežne dostupnej službe, ktorú mnohí už využívajú a je otázne, koľko nových zákazníkov prejaví záujem. Z pohľadu trhu/ochrany hospodárskej súťaže je vhodnejšie poskytnúť vouchery/ dotácie a nechať voľbu na zákazníkovi. Vyhneme sa tak VO a komplikovaným schémam, ktoré končia podaniami na ÚVO, PMÚ a pod. Žiadame investíciu konzultovať minimálne s poskytovateľmi elektronických komunikácií, ktorí tieto služby a produkty poskytujú, majú skúsenosť s touto skupinou zákazníkov, aj s logistikou a komunikáciou s nimi. 2. Ak by už mali byť realizované VO, zásadne nesúhlasíme s ambíciou robiť obstarávanie partnera na HW aj konektivitu na národnej úrovni. Sú s tým tradične zlé skúsenosti (viď projekt Edunet). Obstarávanie HW a konektivita by sa mala realizovať na základe trhovej konzultácie. Predpokladáme, že realistické by to bolo na úrovni VÚC. Ideálne je ale sa VO vyhnúť, využiť existujúce služby na trhu (HW a SIM) a pre oblasť osvety a školenia existujúce kapacity (prípadne posilnené z projektu) samospráv a MVO. 3. Ak takýto projekt chce štát realizovať, mal by ho zveriť samosprávam, ktoré s dôchodcami pracujú, majú na to štruktúry personálne aj logistické. Neveríme, že existuje MVO, ktorá toto zvládne na celom území. Nech si samosprávy hľadajú partnerov, ktorí v danom regióne fungujú, majú | Z | N | Pri príprave SeniorPadov už boli konzultované trhové subjekty a na začiatku projektu sa uskutoční pilotný projekt, ktorého výstupom bude presná špecifikácia SW, HW a konektivity. Nákup HW je potrebné ponechať na národnej úrovni, jednak z dôvodu dosiahnutia lepších cien, ale aj z dôvodu jednotnej HW platformy, aby sa zabezpečila funkčnosť vyvíjaných SW aplikácií. Pri distribúcii ľubovoľného HW cez vouchre by vzniklo riziko rozvoja čiernej ekonomiky s týmto HW. Výber školiacich partnerov však môže byť realizovaný na regionálnej úrovni, takže VÚC môžu na projekte aktívne participovať a využiť svoje siete a kontakty. Od myšlienky podporného centra sa upustilo, takže táto aktivita nebude na NASES prenesená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dobrú reputáciu, kompetencie a vzťah so samosprávou. 4. Zásadne žiadame, aby sa nevymýšľali úlohy pre úrady, ktoré na tento účel nie sú zriadené – viď NASES ako servisno-podporné stredisko. Tento úrad má dosť problémov zvládať aj súčasnú agendu. Jeho význam v oblasti eGov služieb je zásadný, budeme všetci radi, keď zvládne tie... Nevytvárajme nové organizácie a platformy. Využívajme tie existujúce a fungujúce, nemáme na trhu prebytok kompetentných ľudí, skôr naopak. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko: Materiál je neprimerane rozsiahly, neprehľadne štruktúrovaný, opakuje sa obsah celých častí, a preto sa veľmi zle pripomienkuje. Nebol dostatočný čas na zapojenie odbornej verejnosti do prípravy POO a do jeho pripomienkovania. Verejnú diskusiu hodnotíme ako nedostatočnú vzhľadom k rozsahu a charakteru dokumentu. Podklady, ktoré odborná verejnosť iniciatívne dodala, boli iba čiastočne zohľadnené. | Z | A | Štruktúra materiálu bola upravené, opakujúce časti boli vypustené a text skrátený. |
| AmCham Slovakia | Komponent 17 Digitálne Slovensko: V rámci digitálnej transformácie zakomponovať systém, ktorý umožní bežne elektronické podpisovanie napríklad pracovno-právnych dokumentov. Vyžaduje si aj zmenu legislatívy. | O | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |
| AmCham Slovakia | Komponent 18 + Komponent 14 / Iné: Navrhujeme zrušenie stálej prevádzkarne pre poskytovateľov služieb prepravy a ubytovania sprostredkovaných prostredníctvom digitálnej platformy. Uplatnenie predmetného inštitútu, aj s ohľadom na znenie medzinárodných daňových zmlúv, ktorými je SR viazaná, je nejasné a nejednoznačné. Pozornosť odporúčame zamerať na medzinárodné úsilie (EÚ, OECD) o riešenie daňových výziev vyplývajúcich z digitalizácie podnikania. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |
| AmCham Slovakia | Komponent 18 - Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie / Pro-rastový daňový mix, Odklon od hospodárstva „montážnej haly“ k priemyslu 4.0: Navrhujeme: 1. Rozšírenie uplatniteľnosti tzv. základného patent boxu, t.j. čiastočného oslobodenia príjmov plynúcich daňovníkovi z práv na použitie patentov, úžitkových vzorov a počítačových programov, ak sú splnené špecifické podmienky. K rozšíreniu tohto oslobodenia môže dôjsť jednoduchým zrušením (alebo aspoň uvoľnením) naviazania nároku na oslobodenie striktne iba na obdobie odpisovania príslušného nehmotného aktíva. Uvedené podporí podnikanie v oblasti vytvárania vyššie uvedených nehmotných aktív (výskum a vývoj) na území Slovenska. 2. Zvýšenie | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, okrem iného aj vzhľadom na absenciu vnútropolitického konsenzu pre špecifikovanie konkrétnych krokov daňovej reformy. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | atraktívnosti tzv. rozšíreného patent boxu t.j. čiastočného oslobodenia príjmov plynúcich daňovníkovi z predaja výrobkov, pri výrobe ktorých sa úplne alebo čiastočne využil patent alebo úžitkový vzor, ak sú splnené špecifické podmienky. Toto by sa dosiahlo zjednodušením výpočtu oslobodenej časti príjmov, okrem iného bez potreby porovnávania alternatívnych kalkulácií predajných cien a porovnávania dosiahnutých ziskov. Uvedené podporí výrobné spoločnosti využívajúce vo výrobe interne (v skupine) vyvinuté patenty a úžitkové vzory, aby nielen výrobné činnosti ale aj výskumno-vývojové činnosti smerujúce k vytvoreniu týchto nehmotných aktív umiestňovali na území Slovenska. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 18 - Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie / Pro-rastový daňový mix, Zefektívnenie správy daní, zlepšenie daňovej disciplíny a právnej istoty daňových subjektov: Zvýšená transparentnosť a zverejňovanie daňových informácií sú predmetom mnohých diskusií a stávajú sa novým štandardom pre podnikanie. Dopyt po väčšej transparentnosti je výrazný v agendách a akčných plánoch OECD, skupine G20, Európskej únie ako aj OSN. S ohľadom na aktuálne trendy odporúčame zvážiť zavedenie tzv. Cooperative compliance programu, teda vzájomnej spolupráce vybraných daňových subjektov a Finančnej správy, s cieľom posunúť sa od represie k adresnejšiemu, pro-klientsky orientovanému prístupu k daňovým subjektom a budovaniu vzťahov založených na dôvere a transparentnosti. Koncept predpokladá schopnosť subjektu potvrdiť si prostredníctvom tzv. Tax Control Framework rámca, že jeho daňové, a v prípade SR aj colné, riziká sú primerane spravované a že subjektom predložené informácie a výkazy sú presné a úplné. Hlavnými prínosmi programu je menej kontrolnej činnosti na strane štátnej správy, účinná informovanosť a budovanie zodpovednosti na strane podnikateľských subjektov, vedúce k zvýšenej transparentnosti ich vzájomných vzťahov. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| AmCham Slovakia | Komponent 18 - Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie / Pro-rastový daňový mix, Zefektívnenie správy daní, zlepšenie daňovej disciplíny: Navrhujeme prehodnotenie a posilnenie inštitútu Indexu daňovej spoľahlivosti, vrátane: - stanovenia objektívnych kritérií a pravidiel pre hodnotenie daňových subjektov, - sprístupnenie stanovených kritérií a pravidiel daňovým subjektom a - rozšírenia resp. zatraktívnenia benefitov, | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, okrem iného aj vzhľadom na absenciu vnútropolitického konsenzu pre špecifikovanie konkrétnych krokov daňovej reformy. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré budú tzv. spoľahlivým daňovníkom prináležať (napr. odpustenie vybraných peňažných sankcií, úľava na dani, a pod.). | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 18 - Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie / Pro-rastový daňový mix, Zníženie odvodového a daňového zaťaženia práce: Oceňujeme zámer predkladateľov riešiť otázku znižovania odvodového a daňového zaťaženia práce. Z výsledkov 14. ročníka štúdie Paying Taxes 2020, ktorú vydala skupina Svetovej banky v spolupráci s PwC vyplýva, že Slovensko v roku 2020 obsadilo 55. miesto a oproti minulosti kleslo o sedem miest. Z výsledkov štúdie vyplýva, že Slovensko má v rebríčku šieste najvyššie celkové daňové a odvodové zaťaženie v rámci krajín EÚ & EFTA (priemer 38,9%), vo výške 49,7 %, čo je o 10,8 percentuálnych bodov vyššie ako uvedený priemer. Daňové a odvodové zaťaženie je aj značne vyššie ako priemer za všetkých 190 krajín podieľajúcich sa na štúdii, ktorý je vo výške 40,5 %. Slovensko má zároveň štvrté najvyššie daňové a odvodové zaťaženie práce v EÚ & EFTA po Francúzsku, Belgicku a Taliansku (39,7%). Okrem samotného znižovania sadzieb dane z príjmov a odvodov, dávame na zváženie aj zavedenie možnosti uplatnenia odpočítateľných položiek pri stanovení základu dane z príjmov zo závislej činnosti z titulu nákladov zamestnancov bezprostredne alebo nevyhnutne spojených s výkonom práce, ako sú napríklad výdavky spojené s cestou do /zo zamestnania, s relevantným vzdelávaním alebo výdavky súvisiace s riešením zdravotných problémov vzniknutých v súvislosti s výkonom zamestnania. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, okrem iného aj vzhľadom na absenciu vnútropolitického konsenzu pre špecifikovanie konkrétnych krokov daňovej reformy. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AmCham Slovakia | Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie / Rozvoj podnikavosti a ekonomického myslenia: Vzdelávanie pre 21. storočie je v cieľoch uvedené, že je potrebné zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život. V dokumente sa tiež uvádza, že by malo ísť predovšetkým o zručnosti digitálne a mäkké, kritické myslenie, ale aj schopnosť riešiť problémy a pracovať v tíme. Tiež sa uvádza finančná gramotnosť a globálne kompetencie. Medzi uvedené zručnosti navrhujeme zaradiť aj rozvoj podnikavosti, podnikateľských zručností a ekonomického myslenia žiakov a učiteľov na základných a stredných školách. Tieto zručnosti, spolu s horeuvedenými, patria k nevyhnutným zručnostiam mladých ľudí v 21. storočí. Tieto zručnosti sú v súlade s kľúčovými dokumentmi pre oblasť vzdelávania mládeže, konkrétne so Stratégiou Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 a pripravovanou Stratégiou Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – | Z | ČA | Návrh bol upravený aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov tak, že do reformy 1, časť ciele, do prvého odseku budú doplnené zručnosti "preberať iniciatívu a zodpovednosť, tvoriť a realizovať osobné projekty". Pripomienka je zároveň podnetom do ďalšej odbornej diskusie, ktorá bude v rámci tvorby nového kurikula prebiehať. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2028 . Rozvoj podnikavosti, ekonomického myslenia a finančnej gramotnosti žiakov a učiteľov je preventívnym riešením pre zamestnanosť mládeže, zvyšuje zamestnateľnosť, zlepšuje pripravenosť na pracovný život, prispieva k prepojeniu školského prostredia s obchodným prostredím a prispieva k zmierňovaniu ekonomických, sociálnych a regionálnych rozdielov v rámci Slovenska. | | | |
| AmCham Slovakia | Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií / Rovnocenné postavenie výskumných inštitúcií verejných a súkromných – investícia Podpora spolupráce firiem a verejného sektora: Zapojenie firiem do výskumu a najmä základného výskumu je pre transformáciu Slovenska kľúčová. Dá sa dosahovať spoluprácou súkromného a akademického sektora. V pláne obnovy sa mechanizmy takejto podpory nachádzajú, ale orientujú sa len na spoluprácu firiem a verejného sektora. Aj v okolitých krajinách významnú mieru spolupráce realizujú výskumné inštitúty, ktoré sú financované zo súkromných zdrojov, pričom ide o základný a otvorený výskum (nehovoríme o komerčnom uzatvorenom aplikovanom výskume). Navrhujeme zmeniť na "Podpora spolupráce firiem a akademického sektora" a do programu zahrnúť nielen financovanie verejných inštitúcií, ale všetkých akademických inštitúcií, ktoré získajú zdroje na základný výskum. Všade v dokumente verejné výskumné inštitúcie nahradiť "výskumné inštitúcie, ktoré nie sú zriadené za účelom podnikania" alebo "nepodnikateľské výskumné inštitúcie" (tento pojem sa v dokumente nachádza, ale nie konzistentne). Podobne aj Európska komisia podporuje „non-profit private organizácie", čo sú súkromné výskumné inštitúcie, ktoré robia výskum nie za účelom zisku a sú podporované plnou výškou ako aj verejné inštitúcie. Prínos takýchto inštitúcií pre spoločnosť je obrovský, keďže dotvárajú ekosystém výskumu a inovácií a je dôležité ich podporiť aj na Slovensku. | Z | A | Text upravený. |
| AmCham Slovakia | Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií / Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky: Navrhovaný rámec podpory zameraný na výzvy na podporu zelenej transpozície ekonomiky v tematických prioritách programu Horizont Europe, ktorý by mal byť krytý predovšetkým formou investičnej pomoci vo výške, ktorá individuálne spĺňa podmienky limitu GBER, resp. pravidla de minimis, navrhujeme rozšíriť o schémy podľa pravidiel štátnej pomoci financovania | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu („IPCEI“) v oblasti vodíkových technológií ako aj o výzvu IPCEI určenú pre významné inovačné projekty v oblasti mikroelektroniky. | | | |
| AmCham Slovakia | Spoločná pripomienka: Prostredníctvom plánu obnovy a odolnosti sa Slovensko zaväzuje, že do roku 2026 prijme desiatky kľúčových reforiem, ktoré zvýšia kvalitu života v rôznych oblastiach, ktoré sú v pôsobnosti rôznych autorít a inštitúcií. Odporúčame, aby proces kontroly dodržiavania a dopadov navrhnutých iniciatív, ako aj vyhodnocovanie plnenia cieľov Plánu obnovy, bol realizovaný v rámci pôsobnosti nezávislého subjektu, resp. subjektov. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Nedostatočná penetrácia digitalizácie: Napriek mnohým snahám o digitalizáciu zdravotníctva, Slovensku chýba jednotný informačný systém s možnosťou online prístupu nielen k výsledkom z diagnostických a zobrazovacích testov, ale aj s možnosťou vzájomného zdieľania informácii medzi poskytovateľmi a inými systémami ako napríklad ZP, SP, ÚDZSR, regionálnymi úradmi, lekárňami a zdravotníckymi pomôckami. Navrhujeme: • Digitalizovať primárnu a sekundárnu ambulantnú starostlivosť a zainteresovať vďaka tomu lekára na zdraví pacienta. • Zabezpečiť prepojenie medzi jednotlivými poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, a tým zabrániť duplicite výkonov. • Vystavovať eVýmenný lístok, ktorý je dôležitý z pohľadu časovej dostupnosti. • Začať uplatňovať indikátory kvality ako napríklad rehospitalizácie, reoperácie, nozokomiálne infekcie, PREMS a PROMS podľa OECD. (Aktuálne vykazovanie ZS cez DRG zvyšuje počty výkonov bez kontroly kvality a neznamená zlepšenie zdravia pacientov.) • Spustiť eLAB, čo pomôže zamedziť duplicity a zlepšiť bázu lekárov ako aj gate keeping z pohľadu všeobecných lekárov. • Podporiť digitalizáciu jednotlivých segmentov zdravotnej starostlivosti (telemedicína, moduly eHealth a podobne). Digitalizácia zdravotnej starostlivosti na Slovensku je potrebná na úrovni HIMMS 7, čo znamená jeden unifikovaný informačný systém pre celý štát. (Je nutná úprava legislatívy, integračných systémov, manažmentu aktuálnych číselníkov, a i.). | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Nedostatočná podpora prevencie: Jeden z kľúčových cieľov, ktorý by malo Slovensko v nasledujúcich obdobiach nasledovať je znižovať mieru odvrátiteľných úmrtí. Aktuálne iba 4% z | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozpočtu na zdravotníctvo ide na podporu prevencie. Preto navrhujeme: • Zakomponovať do systému aj zodpovednosť pacienta za svoje zdravie a podmieniť preventívnymi prehliadkami budúce výhody či nevýhody vyplývajúce pre pacienta zo zdravotného systému. • Definovať oblasti, za ktoré nesie zodpovednosť pacient sám. • Zaviesť organizované onkologické skríningové programy v súlade s odporúčaniami Európskeho plánu boja proti rakovine. • Využiť na osvetu ohľadom zdravia aj pacientske organizácie a vzdelávať občanov Slovenskej republiky, ako sa o svoje zdravie starať. | | | |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Nedostatočné financovanie bez jasne definovaných predpokladov a potrieb: Pri hľadaní riešenia vo vnútri systému je na zváženie, či by štát nemal posilniť úlohu regulátora a dozorného orgánu, ktorý stanovuje pravidlá a konzekventne ich vyžaduje. Navrhujeme tieto riešenia: • Zriadiť nezávislú radu odborníkov z multidisciplinárnych oblastí pre reformu slovenského zdravotníctva. • Zaviesť viaczdrojové financovanie, v rámci ktorého by bolo poistné s určením rovnakej platby štátu aj zamestnancov. • Prerozdeľovať financie podľa koeficientu veku a závažnosti ochorenia poistenca a možnosť pripoistenia. • Navyšovať zdroje do zdravotníctva dané zákonom ročne o 0,3-0,5%. • Revidovať zastaralé platobné schémy a prehodnotiť sadzby úhrad. • Zadefinovať a implementovať nový zoznam zdravotných výkonov. • Prejsť z nákladového modelu na hodnotový model. • Zvýšiť platbu za poistenca štátu. • Posilniť programové rozpočtovanie ako strategického nástroja plánovania a hodnotenia použitia zdrojov. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Nedostatočné prepojenie jednotlivých zainteresovaných partnerov: Aktuálna situácia celosvetovej pandémie poukazuje na potrebu jednoduchého a funkčného prepojenia všetkých zainteresovaných partnerov v systéme. Dlhodobo počet zdravotníckych pracovníkov klesá a systém je preťažený, aj preto musia tvorcovia politík zvažovať nové inovatívne formy komunikácie a usmerňovať manažment pacienta tak, aby to bolo pre všetkých efektívne a bezpečné. Navrhujeme: • Vytvoriť nemocničný a ambulantný kompas – súbor kvantitatívnych a kvalitatívnych indikátorov pre jednoduchšiu orientáciu pacienta. • Vytvoriť profesionálne odborné komisie, v rámci ktorých by zdravotné poisťovne, nemocnice/ poskytovatelia ústavnej zdravotnej starostlivosti a | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ambulancie/poskytovatelia ambulantnej zdravotnej starostlivosti rokovali a naceňovali výkony. | | | |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Nedostatok kvalitných dát a ich zlé využitie: Základným predpokladom lepšieho riadenia v slovenskom zdravotníctve je využívanie kvalitných dát v požadovanej štruktúre, ktoré sú presné, včasné, dostupné a jednoznačne štruktúrované pre svojich cieľových užívateľov. V prípade, že tieto dáta nespĺňajú ktorýkoľvek z týchto atribútov, dochádza k chybám v rozhodnutiach a neefektívnym riešeniam. Kvalitné dáta dokážu výrazne zjednodušiť rozhodovanie a tiež extrémne zefektívniť systém poskytovania zdravotnej starostlivosti. Navrhujeme: • Prepojiť dáta z NCZI, eZdravia a dáta od poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktoré sú zasielané do zdravotných poisťovní, ktoré sú dnes zastaralé a prichádzajú s oneskorením. • Vytvoriť orgán, ktorý bude spracúvať dáta, alebo posilniť postavenie NCZI v elektronizácii a zbere dát. • Vytvoriť registre klinických diagnóz, z ktorých by dáta do NCZI zasielali zdravotné poisťovne. • Vytvoriť zdravotné registre, z ktorých sa budú čerpať kvalitné dáta. • Nastaviť legislatívu zberu dát tak, aby nebol porušený zákon o GDPR, vďaka čomu by boli dáta relevantné. Bola by tak motivácia poskytovateľov vytvárať kvalitné dáta v jednotnej forme, ktoré sa budú dať porovnávať. • Zbierať konkrétne dáta až na bázu osobných údajov v podobe dát anonymizovaných, pseudoanonymizovaných alebo neanonymizovaných. • Začať merať kvalitu a zoptimalizovať zber dát do eZdravia. • Povoliť etnickú štatistiku zberu dát. • Zaviesť jednotné výročné správy zdravotných poisťovní. • Zjednodušiť zadávanie dát do informačných systémov, aby sa odstránila vysoká administratívna záťaž. • Zjednotiť informačné systémy v zdravotníctve tak, aby boli jednotlivé funkcionality totožné. • Definovať informačnú potrebu dát pre jednotlivé organizácie, prípadne pre projekty a špecifické potreby. • Zabezpečiť štruktúrovaný zápis zdravotných záznamov, aby sa odbremenila administratíva, po vzore už existujúcich systémov v iných krajinách. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Nedostatok sestier, lekárov a zdravotníckych pracovníkov a nedostatočná propagácia a atraktívnosť tohto typu povolania: Navrhujeme: • Optimalizovať sieť primárnej zdravotnej starostlivosti. • Rekonštruovať existujúce staré polikliniky a poskytnúť tieto priestory pre integrované centrá zdravotnej starostlivosti. • Zvýšiť produktivitu práce lekárov s nutnosťou horizontálnej a vertikálnej integrácie | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | lekárov. • Zlepšiť postgraduálne vzdelávanie zdravotníkov. • Navýšiť kompetencie primárnej sféry a prenos kompetencií na nižší zdravotný personál. Prenos kompetencií zo špecializovanej ambulantnej starostlivosti na primárnu zdravotnú starostlivosť, po tom, ako bude potrebný počet ambulancií všeobecných lekárov v teréne zadefinovaný, implementovaný do praxe a ambulancie budú odborne (personálne aj materiálno-technicky) pripravené na prevzatie definovaného rozsahu rozšírených kompetencií. • Posilniť rolu administratívnych pracovníkov v zdravotníctve, a tak znížiť administratívnu záťaž zdravotníckeho personálu. • Zadefinovať personálny mix v podobe presunu kompetencií zo špecialistov na všeobecných lekárov, zo všeobecných lekárov na sestry a zo sestier na iný personál. • Zvýšiť dostupnosť aj iných špecializovaných pracovníkov, napr. psychológov, nutričných terapeutov, rehabilitačných pracovníkov a fyzioterapeutov, ale aj epidemiologických sestier, skríningových sestier či štúdijových sestier a koordinátorov klinických skúšaní atď., ktorí takisto umožnia efektívnejšie využívať čas lekárov a zdravotných sestier, • Etablovať sieť skríningových pracovníkov, vyškolených na podporu efektívneho fungovania skríningových programov. • Posilniť ľudské zdroje pre efektívne uskutočňovanie klinického výskumu – štúdijových koordinátorov a štúdijové sestry. • Zabezpečiť cross-skilling, aby sa mohol zdravotný personál zastúpiť. • Zatraktívniť lekárske povolanie v ambulantnom sektore kombinovanými platbami pre špecializovanú ambulantnú starostlivosť cez kapitáciu a výkony, podmienené účasťou v integrovaných centrách zdravotnej starostlivosti a zdieľanie pacientov v integrovaných centrách zdravotnej starostlivosti. • Zavádzať telemedicínu, ktorá zníži počet zbytočných osobných návštev pacientov v ambulanciách a zlepší osobnú dostupnosť lekárov. • Certifikovať lekárov zo zahraničia v súlade s platnou legislatívou. • Obnoviť atraktivitu zdravotníctva ako zamestnávateľa. • Zriaďovať materské školy a jasle pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. • Rozvíjať stredné a vysokoškolské vzdelávanie propagáciou lekárskej a sesterskej profesie. | | | |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Nejasný nárok a nezadefinovaná dostupnosť zdravotnej starostlivosti bez ohľadu na kvalitatívne parametre: Definovanie nároku je multidisciplinárna úloha, v rámci ktorej sa musia definovať jasné podmienky poistného systému, spoluúčasti pacienta, minimálnej siete, spôsobu, akým budú, do procesu vstupovať technológie a | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | lieky. Navrhujeme tieto riešenia: • Definovať zákonný nárok z pohľadu kvality a bezpečnosti. • Zabezpečiť ochranu pacienta ako spotrebiteľa zdravotnej starostlivosti cez definíciu zákonného nároku, ktorý musí byť pre pacienta zrozumiteľný, transparentný, reálny, a tým aj vymožiteľný. • Definovať nárok v jednotlivých terapeutických oblastiach podľa smerníc a štandardných terapeutických postupov a až následne previazať na úhradu. • Pravidelne revidovať štandardné terapeutické postupy. • Definovať prioritné diagnózy a vytvoriť nový katalóg výkonov. • Definovať základné minimum zdravotnej starostlivosti. • Definovať nárok a štandard zdravotnej starostlivosti, ktorý sa odvíja od miestnej a časovej dostupnosti. • Posilniť primárnu ambulantnú zdravotnú starostlivosť a špecializovanú ambulantnú starostlivosť cestou financovania centier integrovanej zdravotnej starostlivosti. • Definovať pozíciu medzi poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a zdravotnými poisťovňami pri dohadovaní zmluvných a cenových podmienok. Posilniť pozíciu poskytovateľov. Zdravotná poisťovňa by si mala definovať platobný tok a mechanizmus. | | | |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Slabá dostupnosť inovatívnej liečby: Dostupnosť moderných liekov pre pacienta na Slovensku je v mnohých terapeutických oblastiach obmedzená. Najvýraznejšie sa prejavuje v onkológii, kde je dostupných iba 22% schválených indikácii na inovatívnu liečbu. Slovenskí pacienti nemajú prístup k modernej liečbe, ktorá je bežne dostupná a hradená v krajinách EÚ. Bez nastavenia systému pre zavedenie inovatívnych technológií a k tomu potrebných investícií do liekovej politiky, ako aj uvedomenie si prínosu investícií do prelomových technológií budúcnosti, sa Slovensku nepodarí znížiť odvrátiteľné úmrtia. Je nutné pozrieť sa na zmenu legislatívnych pravidiel upravujúcich najmä vstup liekov na slovenský trh a dofinancovať inovácie. Preto navrhujeme: • Zvýšiť dostupnosť inovatívnej liečby v onkológii a v oblasti zriedkavých ochorení. • Sfunkčniť Managed Entry Agreements podpisované s regulátorom. • Zvýšiť parametre prahovej hodnoty pre prehodnotenie nákladovej efektivity. • Zrovnoprávniť hodnotiace kritériá pre vstup nových liekov a prehodnotenie efektívneho využívania verejných zdrojov. • Komunikovať medzi výrobcom a kategorizačnou komisiou ako aj výrobcom a HTA agentúrou. • Zverejniť dáta o reálnej spotrebe liekov a zoznam jednotkových nákladov na výkony, z dôvodu predchádzania informačnej nerovnosti/asymetrie medzi relevantnými | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | účastníkmi na trhu. • Zaviesť štandardné postupy pri liečbe vrátane finančného krytia zdravotnou poisťovňou. • Vybudovať Národné komplexné onkologické centrum v súlade s Európskym plánom boja proti rakovine. • Rozšíriť možnosti milosrdnej liečby a programov skorej liečby pre pacientov do doby, kým nie je liek hradený z prostriedkov verejného zdravotného poistenia. • Prijať nové metodické postupy pre hodnotenie zdravotníckych technológií podľa najnovších poznatkov ISPOR a best-practice používané HTA agentúrami v zahraničí, aby došlo k zreálneniu poznatkov o efektívnom využívaní zdrojov. (Najmä pri inovatívnej liečbe je dôležité hodnotenie nielen priamych nákladov, ale aj hodnotenie nepriamych a celkových nákladov.) • Zúčastniť sa na iniciatívach EÚ v oblasti zdravotníctva, vrátane Europe's Beating Cancer Plan. • Zrealizovať jednorázovú investíciu 200 miliónov € na dofinancovanie inovatívnych technológií v oblasti liekov s garantovaným medziročným rastom rozpočtu na lieky podľa rastu hospodárstva. • Zaviesť„horizon scanning", ako jeden z nástrojov efektívneho plánovania finančných potrieb pre zavedenie nových liekov a technológií v budúcnosti. • Pripraviť systém pre zavedenie inovatívnych možností financovania nových vysoko nákladných technológií budúcnosti napr. génová, bunková terapia. • Vyhodnocovať plnenia predpokladov klinického efektu a ekonomických parametrov kategorizovaného lieku po jeho vstupe na trh v oblastiach technológií, ako aj v terapeutických oblastiach vrátane onkológie, zriedkavých ochorení či duševného zdravia. | | | |
| AmCham Slovakia | Spoločne ku komponentom 11-13 / Zlá organizácia a regulácia v sektore: Jedným z hlavných ukazovateľov efektívnosti systému zdravotnej starostlivosti na Slovensku je počet odvrátiteľných úmrtí, na výšku ktorých dlhodobo poukazuje aj Európska komisia. Je zrejmé, že ex post hodnotenie systému nemá pre určenie výkonnosti veľký vplyv, ak nie je stanovený cieľový stav, ktorý má byť dosiahnutý. Je preto žiadúce, aby sa stanovili jasné a merateľné ciele v zdravotníctve. Z tohto dôvodu navrhujeme: • Zaviesť dynamický, štandardizovaný nákupný systém a zriadiť centrálnu nákupnú organizáciu s distribúciou priamo do nemocníc. • Stanoviť kľúčové diagnózy, v rámci ktorých by zdravotné poisťovne prebrali zodpovednosť za cestu/ manažment pacienta. • Zainteresovať pacienta na zodpovednosti o vlastné zdravie. • Uzatvárať zmluvy medzi zdravotnými poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti na viac ako jeden rok v zmysle | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predvídateľného dlhodobého financovania podľa segmentov. • Merať kvalitu podľa hodnoty za peniaze. Finančné hodnotenie za merateľnú kvalitu poskytovanej ZS v závislosti od vopred dohodnutých parametrov. • Zadefinovať minimálnu sieť nemocníc. • Realizovať stratifikáciu nemocníc súčasne s reformou ambulantnej starostlivosti. Ambulantná starostlivosť by mala pokryť 80% všetkej zdravotnej starostlivosti. V integrovaných centrách zdravotnej starostlivosti nastaviť lepšie parametre ako len úväzky lekárov. • Prijať reformu fungovania všeobecných lekárov a ich financovania ako aj zníženie relatívneho podielu kapitácie s cieľom motivovať k samostatnému manažmentu pacienta. | | | |
| ANS | 01 Kapitola 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Na str. 12 v časti Zdravie - „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ - Navrhujeme vyškrtnúť „pri rovnakých nákladoch“. Materiál nedostatočne komunikuje, či pri reformách a investíciách bude uplatnený princíp rovnosti príležitostí pre všetkých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri príprave optimalizovanej a obnovenej sieti nemocníc. Navrhujeme preto vložiť vetu: „Následné vytvorenie zásobníka investičných projektov vychádzajúceho z vládou SR schválenej Optimalizovanej a obnovenej siete nemocníc bude hodnotu za peniaze v sektore zdravotníctva zvyšovať.“ na strane 12 za vetou „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ Platí nevyhnutnosť dodržiavania pravidiel verejného obstarávania. Nakoľko však v súčasnosti platí núdzový stav, niektoré z ustanovení zákona o verejnom obstarávaní je možné vynechať, resp. upraviť pre podmienky núdzového stavu - ako napr. obstarávanie priamym zadaním podľa nariadenia generálneho tajomníka MZ SR č. S14032-202-OPŽ-7. Žiadame doplniť vetu: „Pri napĺňaní reforiem a investícií v Pláne obnovy by výnimka z verejného obstarávania nemala byť uplatnená a celý Plán so svojimi cieľmi a míľnikmi by mal byť súčasťou | Z | N | 1. formulácia „pri rovnakých nákladoch“ mieni, že už len realokáciou a koncentráciou určitých výkonov v rámci siete nemocníc je možné zvýšiť kvalitu zdravotnej starostlivosti. Doplnenie o makroekonomickú prognózu a vyčíslenie legislatívnych zmien ide nad rámec predkladaného materiálu.<br>2. k pripomienke o rovnosti príležitostí - nie je zjavná logická súvislosť navrhovaného doplnenia textu s podmienkou rovnosti príležitostí.<br>3. pripomienku k výnimke z VO - Nariadenie GTSÚ č. S14032-2020-OPŽ-7 udeľuje výnimku z povinnosti predkladať žiadosti o udelenie súhlasu so začatím VO, ktoré sa týka zdravotníckej techniky a ochranných pracovných pomôcok potrebných z dôvodu mimoriadnej udalosti spôsobenej ochorením COVID-19. Výnimka by preto nemala byť aplikovaná na projekty v POO.“ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | platného štandardného procesu verejného obstarávania.“. K „rovnakým nákladom“ Odôvodnenie: Mzdy zdravot. personálu atď), ale aj prirodzený nárast nákladov na zdravotnú starostlivosť z dôvodu starnutia obyvateľstva, ako aj ďalších exogénnych parametrov súvisiacich napr. s pandémiou COVID-19. Daný predpoklad je nereálny a pre sektor zdravotníctva likvidačný. Daná formulácia nezohľadňuje investície do novej optimalizovanej siete. Pri aditívnych investíciách do výstavby, rekonštrukcie a technickej výbavy zdravotníckych zariadení sa nedá očakávať udržanie rovnakých nákladov ako pred investíciou. Nová výstavba a rekonštrukcia si vyžaduje zmenu v štruktúre prevádzkových nákladov, dodatočné vybavenie zdravotníckymi technológiami vyvoláva indukované náklady predovšetkým v oblasti aditívnych personálnych (školenia/nová štruktúra personálu) a ostatných prevádzkových nákladov (údržba, aktualizácie, ŠZM) . Indukované náklady musia byť zabezpečené aj nad rámec programového obdobia. Z tohto dôvodu je inkrementálne doplniť aj makroekonomickú prognózu IFP do roku 2026 (inflácia, projekcia výberu zdravotných odvodov, atď), ako aj vyčíslenie legislatívnych zmien (napr. nárast nákladov v liekovej politike, či Len pri robotoch DaVinci sú indukované náklady podľa odhadov na úrovni 2-2,3 mEUR ročne (priemerný náklad na 1 hospitalizačný prípad je približne 5600 EUR - FNsP BB vykonala v roku 2019 na jednom takomto stroji 413 výkonov) – materiál obsahuje očakávaný nákup 3-4 prístrojov. | | | |
| ANS | 04 Celkový vplyv.docx Žiadame doplniť kalkuláciu nákladov pri .xls kvantifikáciách alokovaných verejných zdrojov. Absentuje validácia nákladov s obdobnými realizovanými projektmi, či medzinárodným benchmarkom. Je nevyhnutné zabezpečiť nezávislé posúdenie nákladov (napr. auditorom – viackrát odporúčané aj zo strany EK, avšak neakceptované zo strany MF SR). | Z | ČA | Chýbajúce povinné údaje pre medzinárodné benchmarky ako aj predpoklady pre stanovenie nákladov budú doplnené v súlade s metodickými pokynmi EK. |
| ANS | Generálne: Kapitoly 1, 3, 4 a Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť 1. Návrh materiálu považujeme za obsahovo vágny vo vzťahu k reformám, bez vymedzenia legislatívneho rámca v chronologickej a obsahovej súvislosti, avšak s primárnym akcentom na investície. 2. Návrh materiálu, vzhľadom na zámer využiť prostriedky z Plánu obnovy len na investície do vybraných nemocníc, ktorých zriaďovateľom je Ministerstvo zdravotníctva SR (neuvedené ani ZZ vo vlastníctve samospráv) napriek tomu, že v základných princípoch je uvedené, že to má byť umožnené verejnému a súkromnému vlastníctvu, považujeme za nesprávny a diskriminačný, preto | Z | N | Body 1 a 3 - podnety berieme na vedomie.<br>K bodom 2 a 5 - investície v komponente 11 vyplývajú z priorít a novej optimálnej siete nemocníc, z ktorej vyplýva potreba modernizácie veľkých koncových, výučbových a vedecko-výskumných zariadení. Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z POO v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti a v starostlivosti o duševné |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | žiadame jeho prehodnotenie. 3. Návrh reformy v skutočnosti nie je reformou, ale len zlepšením aplikačnej praxe pri tvorbe návrhu rozpočtu verejnej správy. Zároveň táto reforma berie do úvahy len investičné potreby verejného sektora a ignoruje fakt, že slovenské zdravotníctvo predstavuje kombináciu štátnych a súkromných poskytovateľov. Okrem iného jej obsahový a časový rámec nie je v súlade s Investíciou č.1 Projektová príprava a projektové riadenie investície, a preto požadujeme, aby pred rozhodnutím o investíciách bola vykonaná optimalizácia siete nemocníc a až na základe jej výsledkov bolo rozhodnuté o alokácií 1,1 miliardy eur do nemocničnej infraštruktúry. Cit.: „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ pri rovnakých nákladoch v súčasnosti neakceptovateľné; daný predpoklad je nereálny a pre sektor zdravotníctva likvidačný. Daná formulácia nezohľadňuje investície do novej optimalizovanej siete. Uskutočniteľnosť reforiem má priniesť dlhodobú udržateľnosť poskytovania zdravotnej starostlivosti s dôrazom na vyššiu kvalitu a efektivitu v slovenskom zdravotníctve. 4. Je nevyhnutné zahrnúť predpokladaný rozpočet (výnosy a náklady) na zdravotníctvo na roky 2022 – 2025 s projekciou až do roku 2030: V prípade, ak reformy a investície majú pozitívny alebo negatívny vplyv na štátny rozpočet tak je nevyhnutné doplniť ich vyčíslenie a tento výpočet transparentne prezentovať. A to nielen v scenári po preplatení nákladov z Plánu obnovy, ale aj v prípade, keď investície budú generovať prevádzkové náklady financované mimo Plán obnovy. Najmä z dôvodu potreby budúcich zdrojov štátu zo štátneho rozpočtu. 5. Pri investičných projektoch je nevyhnutné nastaviť oprávnenosť čerpania z európskych zdrojov pre všetky subjekty pôsobiace na trhu v zdravotníctve bez ohľadu na vlastníctvo a zriaďovateľa poskytovanej zdravotnej starostlivosti. 6. Pre proces hodnotenia a nastavenie kritérií pre schvaľovanie investičných projektov, ako aj pre proces čerpania európskych zdrojov zo zásobníka investičných projektov musí existovať jednotná metodika, z dôvodu toho, aby čerpanie zdrojov nebolo v čase ohrozené zlyhaním jednotlivých žiadateľov (bez ohľadu na príslušnosť) alebo úradov, ktoré budú čerpanie schvaľovať. 7. Plán investičných projektov musí jednoznačne vyjadrovať pridanú hodnotu pre pacienta, žiadateľa a systém zdravotnej starostlivosti. 8. V celom dokumente absentuje | | | zdravie.<br>Bod 4 - Neakceptujeme, nakoľko navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu.<br>6. Berieme na vedomie. Metodika na hodnotenie investičných projektov bude pripravená.<br>7. Berieme na vedomie. Plán investičných projektov bude pripravený na základe metodiky, ktorá je pripravená v spolupráci MF SR.<br>8. Požiadavkou na dokument Plán obnovy a odolnosti, ktorý je predkladaný EK, nie je detailný popis krokov jednotlivých projektov. Požadovaný detail bude predmetom pri implementácii jednotlivých projektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | implementačný mechanizmus prerozdeľovania podpory (procesná mapa implementácie), absentuje harmonogram prípravy a harmonogram realizácie. Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, ako aj kontroly a auditu reforiem, či investičných projektov. | | | |
| ANS | Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, ako aj kontroly a auditu reforiem, či investičných projektov. Ciele a míľniky sú v jednotlivých komponentoch skôr procesného charakteru dôležité pre preplácanie prostriedkov z európskych peňazí. Málo odzrkadľujú kvalitatívny rozmer zmeny prostredníctvom realizácie reforiem a investícií. Zahŕňa len koordináciu štátnych orgánov, nestanovila pravidlá pre hodnotenie investícií a podmienky pre prípravu a transparentný výber investičných projektov. Žiadame do Kapitoly 3 doplniť metodiku hodnotenia investičných projektov záväznú pre všetky investície z Plánu obnovy bez ohľadu na prioritu. Zároveň je zrejmý nesúlad medzi prípravou metodiky postupov pri príprave a priorizácii investícií na str. 15 v komponente 18 Zdravé verejné financie s komponentom 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť. Podľa komponentu 18 Zdravé verejné financie je zverejnenie metodiky plánované na Q42021, pričom táto metodika má byť záväzná pre prípravu a priorizáciu všetkých investičných projektov v Pláne obnovy bez ohľadu na prioritu. Pre komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť je však vytvorenie zásobníka investičných projektov plánované na Q12021 podľa pripravenej metodiky (?) na str 9. dokumentu. Žiadame tieto termíny zharmonizovať na termín Q42021. Investičné priority Partnerskej dohody (2021-2027) už zdravotníctvo nezahŕňajú explicitne, mimo priority 1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády. Tam však bude záležať od samotných definovaných výziev. Žiadame doplniť, z akých zdrojov financovania (štátny rozpočet, Partnerská dohoda) budú preplácané prevádzkové náklady po prefinancovaní investičných nákladov z Plánu obnovy vrátane indukovaných nákladov investícií. | Z | N | Metodika spomínaná v komponente 11 je rezortnou metodikou pre posudzovanie investičných priorít, teda pre priorizáciu projektov v zdravotníctve. Naproti tomu spomínaná metodika, ktorú má MF pripraviť v termíne Q4 2021 sa týka postupov pri príprave samotných investičných projektov, a teda nie ich priorizácie.<br>Požiadavka o doplnenie informácie o preplácaní prevádzkových nákladov ide nad rámec predkladaného dokumentu. |
| ANS | Komponent 11 - Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve Absentuje predvídateľnosť krokov, absentuje implementačný rámec, absentuje harmonogram prípravy – harmonogram realizácie Odôvodnenie: V dokumente výrazne absentuje akýkoľvek implementačný rámec na investície v alokovanej | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výške do modernizácie. Projektová príprava je zložitý proces žiadajúci si výrazné investície do zabezpečenia projektovej dokumentácie vrátane všetkých relevantných vyjadrení. V materiáli chýba predvídateľnosť krokov na prípravu kvalitných projektov, forma podpory, forma implementácie a pod. | | | |
| ANS | Komponent 11 – celý dokument Absencia implementačného mechanizmu Odôvodnenie: V celom dokumente chýba implementačný mechanizmus prerozdeľovania podpory. Ako sme uvádzali, projektová príprava je časovo náročný proces. Nie sú známe jednotlivé míľniky procesov (od projektovej prípravy, cez dotačnú schému, implementácia a projektové riadenie až po naplnenie cieľa). Vychádzame z toho, že podpora z plánu obnovy je časovo ohraničená. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ANS | Komponent 11 – dvojitá transformácia Absentuje okruh aktivít prispievajúcich k transformácii Odôvodnenie: V celom dokumente chýba prepojenosť jednotlivých cieľov s aktivitami, nie je zrejmé akými jednotlivými aktivitami bude napĺňaná dvojitá transformácia (digitálna, zelená). Zároveň v celom dokumente chýba okruh aktivít, ktoré budú prostredníctvom dokumentu podporované. Považujeme dokument za všeobecný v tejto oblasti. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ANS | Komponent 11 – odhadované náklady Absencia podrobnejšieho finančného plánu vrátane postupnosti podpory Odôvodnenie: V dokumente absentuje podrobnejší finančný plán. Nie je jasné aký pomer, percento, hodnota z alokácie je určená na budovanie, rekonštrukciu, modernizáciu nemocníc (vrátane regionálneho členenia alokácie), aká časť je určená na digitalizáciu, aká časť na modernizáciu prístrojového vybavenia, aká na podporu a vzdelávanie lekárskeho personálu a pod., chýba previazanosť na jednotlivé ciele (napr. dvojitá transformácia), úplne absentuje previazanosť na aktivity, ktoré by napĺňali ciele dokumentu. To isté platí aj pre projektovú podporu. Zároveň výrazne chýba forma pomoci (granty, návratná pomoc, pôžičky). Takisto chýba percento spolufinancovania (rozdelenie zdrojov). Nie je určený spôsob financovania (zálohové platby, predfinancovanie, refundácia -ďalšie technické detaily, ktoré sú nutné pre kvalitnú prípravu projektov). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie..<br>Detail nákladov je v plnohodnotnej forme predkladaný v záložke T2 komponentu vo formáte excel. K forme pomoci - financovanie z POO je plánované vo forme grantov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ANS | Komponent 11 – Optimalizácia siete nemocníc Absencia odbornej diskusie k návrhu vytvorenia optimálnej siete nemocníc Odôvodnenie: Autor textu uvádza že do marca 2021sa vytvorí základná verzia optimálnej siete nemocníc. Avšak široká odborná diskusia k tomuto kroku absentuje. | O | N | V procese prípravy OSN prebiehajú diskusie s odbornými spoločnosťami. V ďalšej fáze bude materiál diskutovaný so stakeholdermi a verejnosťou. |
| ANS | Komponent 11 – Optimalizácia siete nemocníc Autor textu hodnotí, že zdravotná starostlivosť je geograficky dostupná a zároveň navrhuje ako kritérium geografickú dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Okrem geografického a časového kritéria nie je pre rozdelenie nemocníc do jednotlivých úrovní náročnosti zahrnuté žiadne iné kritérium (napríklad špecializácia ZZ na určitý druh výkonu). Odôvodnenie:Malá jednoznačnosť kritérií pre zadefinovanie optimálnej siete nemocníc. Absentuje zameranie jednotlivých ZZ na špecializácie jednotlivých druhov výkonov | O | N | Predkladateľ v texte v časti "Ciele" v druhom odseku uvádza, že "V rámci novej hierarchie sa zohľadní početnosť a náročnosť poskytovaných medicínskych služieb a ich optimálne geografické rozloženie, ktoré bude zohľadňovať dostatočnú kapacitu. Špecializované výkony sa budú koncentrovať do väčších nemocníc. ". Nesúhlasíme preto, že by jediným kritériom pre určenie optimálnej siete nemocníc bola geografická dostupnosť, zohľadnené budú aj typy výkonov a špecializácie. |
| ANS | Komponent 11 – Optimalizácia siete nemocníc Vytvorenie centier excelentnosti pre jednotlivé druhy výkonov Odôvodnenie: V celom materiáli absentuje možnosť špeciálneho zamerania jednotlivých nemocníc na jednotlivé druhy výkonov (akési centrá excelentnosti), kedy okrem poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti budú jednotlivé ZZ zamerané na špecifickú oblasť medicíny v ktorej budú vynikať. Takéto zameranie by malo vplyv na optimalizáciu siete nemocníc | Z | N | Predkladateľ v texte v časti "Ciele" v druhom odseku uvádza možnosť koncentrovať špecializované výkony na vybraných pracoviskách. |
| ANS | Komponent 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Časti o reformách a o investíciách súvisiace s prípravou optimálnej siete nemocníc sa v texte výrazne líšia. Kým reformná časť popisuje Q12021 ako spoluprácu s odbornou verejnosťou na str. 7 pri definícii, typológii a hierarchii poskytovania nemocničnej starostlivosti, tak investičná časť uvádza na str. 17 existenciu dopytového modelu z decembra 2020, a ďalej konzultáciu s odbornou verejnosťou po dokončení analýzy v Q1 2021. Žiadame doplniť na str. 7 do časti Implementácia ďalší bod: „Zverejnenie analytického a koncepčného dokumentu pred spustením medzirezortného pripomienkového konania.“ Odôvodnenie: Nakoľko dnes prebieha diskusia len ohľadom počtu a skupín výkonov, nie ohľadom samotnej siete, je nevyhnutné, aby bol dokument zverejnený po analytickej časti a vytvoril sa dostatočný priestor na diskusiu s aktérmi. Plán obnovy ráta len s dodaním dokumentov na Európsku komisiu cez vyžiadanie od MZ. Absentuje transparentnosť a schopnosť | Z | ČA | Diskusie s odbornými spoločnosťami prebiehajú už počas prípravy OSN, rovnako tak budú diskusie pokračovať aj po ukončení analytickej práce a to so stakeholdermi a verejnosťou.<br>Príprava vyhlášok prebieha zároveň s prípravou analýzy optimálnej siete nemocníc, a teda považujeme uvedený harmonogram za realistický<br>Samotné výdavky na optimalizáciu siete nemocníc nie sú financované z Plánu obnovy. Vybrané investície do ústavných zariadení sú uvedené v časti Investície.<br>Uvedený termín Q1 2021 sa vzťahuje na prvú verziu investičného plánu MZ SR. Po prijatí OSN a prehodnotení stavu infraštruktúry vzhľadom na novú sieť bude investičný plán priebežne dopĺňaný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | validácie v porovnaní so stratifikáciou či inými návrhmi sietí od stakeholderov. Načasovanie implementácie reformy je príliš optimistické – str.7 Časový rozvrh - nakoľko nezohľadňuje podpis prezidentky a možnosť návratu legislatívy do NR SR k opätovnému schvaľovaniu. Zároveň predpokladá, že v čase schvaľovania zákona Q42021 budú pripravené aj vyhlášky a ostatné dokumenty (vypláva z textu), čo bude mať určite dopad na akékoľvek zmeny v procese implementácie – časové oneskorenie, nesúlad s rozpočtovým procesom (mimoriadne rozpočtové opatrenia a dofinancovanie, atď). Žiadame zreálniť časový rozvrh a doplniť detailný popis legislatívnych krokov v časti o Implementácii. Bez vykonávacích predpisov sa ani nedá pripraviť zoznam investičných priorít. Absentuje vyčíslenie nákladov optimalizácie siete nemocníc – podľa jednotlivých úrovní, vrátane indukovaných nákladov. Žiadame doplniť náklady reformy – reprofilizácia, vybavenie, informačné systémy, lôžka priamo podľa jednotlivých úrovní siete.<br>Popis Reformy 2: Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve (prepojenie s investíciami naprieč zdravotníctvom) je chaotické a nekorešponduje s Reformou 1: Optimalizácia siete nemocníc a nereflektuje tak na potreby celého sektora zdravotníctva. Reforma uvádza, že bude preskúmaný a systematicky zosumarizovaný stav zdravotníckej infraštruktúry a potreby pre investície jej obnovy a rozvoja (ako aj príprava samotného priorizovaného investičného plánu), pričom „podkladom pre investovanie do obnovy nemocníc bude plán optimalizácie siete nemocníc, ktorý vyplýva z Reformy 1“na str.9 v časti Implementácia a doposiaľ nie je k dispozícii.<br>Keďže sa v novej sieti očakáva zabezpečenie určitej miery časovej dostupnosti, bude sa sieť napĺňať zariadeniami bez ohľadu na zriaďovateľa (organizácie v pôsobnosti MZ SR nie sú schopné túto dostupnosť zabezpečovať pre celú populáciu). Zároveň však následne pri časti o implementácii investícií uvádza, že sa to dotkne len organizácií v pôsobnosti MZ SR. Hoci materiál uvádza, že nová sieť určí cieľový stav a regionálne rozmiestnenie služieb a po prehodnotení voči súčasnému rozloženiu a stavu infraštruktúry sa vytvorí investičný plán výstavby, rekonštrukcie a obnovy vybavenia nemocníc, ktorý zabezpečí naplnenie novej siete. Plán však bude vytvorený nielen pre Plán obnovy ale aj pre nové programové obdobie t.j. do roku 2030 (programové obdobie 2021-2027 plus 3 roky) s termínom Q12021.<br>Materiál ďalej uvádza, že Pre nemocnice, ktoré nebudú stavané alebo rekonštruované z RRF, sa zvlášť obstará prístrojové vybavenie, a to približne | | | Pripomienku k formulácii najväčších nemocníc upravíme nasledovne: text "Najväčšie nemocnice (13 univerzitných a fakultných nemocníc v regiónoch)" bude upravený na "Univerzitné a fakultné nemocnice". Pilotný projekt bude aplikovaný okrem fakultných a univerzitných nemocníc aj vo vybraných špecializovaných zariadeniach/ústavoch.<br>Detail nákladov je v plnohodnotnej forme predkladaný v záložke T2 komponentu vo formáte excel.<br>Suma 937 mil. eur sa vzťahuje na náklady na výstavbu, rekonštrukcie aj vybavenie nemocníc. Túto sumu je potrebné porovnať s údajmi na hárku T2 Green Digital & Costs na riadkoch 8, 9 a 10.<br>Materiál OSN je a bude aj naďalej priebežne diskutovaný s relevantnými aktérmi aj pred MPK.<br>Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke O6 je formulácia "legislatívna úprava dostupná na www.slovlex.sk" nahradená "Legislatíva zverejnená v Zbierke zákonov"<br>Povinnosť zverejnenia pre rezortnú metodiku na hodnotenie investícií (priorizáciu) je 31.3.2021. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 5 - 6 ks CT 256 slice, 5 – 6 ks lineárnych urýchľovačov, 5-6 ks lineárnych urýchľovačov so streotaktickou rádiochirurgiou, 7 - 9 ks angioliniek biplanar, 3 - 4 ks roboty DaVinci. Navrhujeme zmeniť textáciu Implementácie s ohľadom na súlad s Reformou 1: Optimalizácia siete nemocníc a určiť postupnosť krokov nasledovne: A. Príprava metodiky pre hodnotenie investičných projektov v 1Q2021, vrátane kritérií pre posudzovanie ich pripravenosti, ako aj nastavenie kritérií a transparentného postupu – pokiaľ objem zásobníka investičných potrieb presiahne stanovenú alokáciu. B. Príprava legislatívy pre optimálnu sieť nemocníc v 4Q2021 – zverejnený v Zbierke zákonov vrátane vykonávacích predpisov a podzákonných noriem. C. Príprava validovaného odhadu pre reprofilizáciu nemocníc (preskupenie špecializácií atď) a vyčíslenie aktualizovanej investičnej potreby na základe novej optimalizovanej siete. D. Príprava zásobníka investičných projektov 4Q2021 – pre poskytovanie kvalitnejšej a dostupnejšej zdravotnej starostlivosti do roku 2030. A to nie na základe vývoja minulosti, ale predpokladov pre zmenu poskytovateľov v sieti Reforma 3 – Centralizácia riadenia najväčších nemocníc. Reforma sa primárne zameriava na centrálne riadenie 13 uni a fakultných nemocníc, implementácia však hovorí o 18tich štátnych. Navrhujeme doplniť cieľ o súlad s optimalizáciou siete nemocníc (kde sa budú kvalifikovať aj iné nemocnice v sieti okrem štátom vlastnených), prípadne dovysvetliť komplementaritu s Partnerskou dohodou o digitalizácii nemocníc (súlad s cieľom 1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády), a to v prípade preukázateľnosti potreby digitalizácie z medicínskeho a ekonomického hľadiska. Zároveň nie je definované, čo znamená „najväčšia“ nemocnica (absentujú kritéria pre definíciu – nutné doplniť). Odhad nákladov na hárku T1 Milestones & Targets na Komponent 11 Moderná a zdravotná starostlivosť nie je jednoznačný. Absentuje výpočet, ako aj zdroj, na základe ktorého bol odhad nákladov v dokumente .xls urobený. Neobsahuje informáciu, či ide o medzinárodné porovnanie, alebo o zohľadnenie realizovaných nákladov pri výstavbe nemocníc v slovenských podmienkach. Žiadame doplniť presný výpočet nákladov v bunkách H10 a H18. Suma nákladov na nemocnice v Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť.docx dokumente na str. 2 v hodnote 947 mil. eur nekorešponduje s vyčíslenými nákladmi na hárku T1 Milestones & Targets v hodnote 855 mil. eur v .xls dokumente. Žiadame tento nesúlad odstrániť a doložiť presný výpočet nákladov. Vychádzajúc z .xls dokumentu - Plán | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnovy je primárne (z finančného hľadiska) zameraný na oblasť výstavby a obnovy nemocníc. Z toho 806 mil. eur je určených na krytie stavebných nákladov, z bunky M16 však nie je jasné, aká časť je pomerovo vyčlenená na medicínsku techniku. Žiadame vysvetliť a doložiť presný výpočet nákladov. Žiadame doplniť na hárku T1 Milestones & Targets v bunke O5 doplniť slová „a zverejnené na webovom sídle MZ SR“ do vety „podkladové materiály analýzy dostupné na požiadanie od MZ SR“ Odôvodnenie: Nakoľko dnes prebieha diskusia len ohľadom počtu a skupín výkonov, nie ohľadom samotnej siete, je nevyhnutné, aby bol dokument zverejnený pred medzirezortným pripomienkovým konaním a vytvoril sa dostatočný priestor na diskusiu s aktérmi. Plán obnovy ráta len s dodaním dokumentov na EK cez vyžiadanie od MZ. Absentuje transparentnosť a schopnosť validácie v porovnaní so stratifikáciou. Načasovanie implementácie reformy je príliš optimistické – na hárku T1 Milestones & Targets v bunke M6 - nakoľko nezohľadňuje podpis prezidentky a možnosť návratu legislatívy do NR SR k opätovnému schvaľovaniu. Zároveň predpokladá, že v čase schvaľovania zákona Q42021 budú pripravené aj vyhlášky a ostatné dokumenty (vypláva z textu), čo bude mať určite dopad na akékoľvek zmeny v procese implementácie – časové oneskorenie, nesúlad s rozpočtovým procesom (mimoriadne rozpočtové opatrenia a dofinancovanie, atď). Žiadame zreálniť časový rozvh a jeho detailný popis. Legislatívna úprava v bunke 06 nie je indikátorom, ale nástrojom. Žiadame tento verifikačný mechanizmus odstrániť a nahradiť – Zverejnenie legislatívy v Zbierke zákonov SR. Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke M7 preformulovať textáciu nasledovne – Vytvoriť metodiku hodnotenia investícií v súlade s Komponentom 18 Zdravé verejné financie. Následne po schválení Optimálnej siete nemocníc vládou SR vytvoriť zásobník investičných projektov. Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke I7 zmeniť z Q1 na Q4 – v súlade s časovým rozvrhom vytvorenia metodiky hodnotenia investícií v súlade s Komponentom 18 Zdravé verejné financie. | | | |
| ANS | Komponent 12 - Projektové riadenie a projektová príprava investícií Nesúhlasíme aby pri projektovom riadení a projektovej príprave investícií boli zahrnuté iba ZZ v pôsobnosti MZ SR Odôvodnenie: Nevyváženosť siete zariadení v priestore Slovenskej republiky. Diskriminácia smerom k | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súkromným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (ich vylúčenie a s tým spojená nerovnomerne poskytovaná zdravotná starostlivosť). | | | |
| ANS | Komponent 12 - Rozvoj akútne poddimenzovaných kapacitných oblastí v starostlivosti o duševné zdravie Neznáme kritéria pre výber zariadení Odôvodnenie: V dokumente absentujú kritéria pre výber zariadení, ich nutná regionálna a časová dostupnosť (výstavba nových zariadení, rekonštrukcia existujúcich zariadení – vytvorenie siete). Zároveň chýbajú kritéria pre vysokošpecializované zariadenia (rôzne sanatória) | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Z formulácie nie je jasné, ku ktorým častiam komponentu je podnet smerovaný a ktoré zariadenia má predkladateľ na mysli. |
| ANS | Komponent 12 – celý dokument Absencia riešenia psychologickej pomoci v rámci zamestnávateľských vzťahov v zamestnaniach s vysokým psychickým zaťažením Odôvodnenie: V dokumente chýba analýza projektov na podporu psychického zdravia priamo na pracovisku s vysokým psychickým zaťažením (napríklad lekárske a sesterské povolania počas pandémie COVID-19) | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie, téma psychologických intervencií na pracovisku však nespadá do rámca Plánu obnovy a odolnosti. |
| ANS | Komponent 12 – celý dokument Znenie a popis pripomienok č. 4, 5, 6, 7 sa vzťahuje aj na Komponent 12 Odôvodnenie: Znenie a popis pripomienok č. 4, 5, 6, 7 sa vzťahuje aj na Komponent 12 | Z | N | K bodu 4: Neakceptujeme, nakoľko navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Bod 5 berie MF SR na vedomie. K bodu 6: Berieme na vedomie. Metodika na hodnotenie investičných projektov bude pripravená. K Bodu 7: Berieme na vedomie. Plán investičných projektov bude pripravený na základe metodiky, ktorá je pripravená v spolupráci MF SR. |
| ANS | Komponent 13 - Investícia 1: Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti Dovoľujeme si požiadať o doplnenie podrobnejšieho časového harmonogramu a takisto aj o doplnenie jednotlivých aktivít prispievajúcich k naplneniu cieľa. Odôvodnenie: Absencia podrobnejšieho časového harmonogramu a nedostatočná informovanosť potenciálnych žiadateľov bude mať vplyv na celkovú projektovú pripravenosť. Zároveň na projektovú pripravenosť má vplyv aj absencia aktivít. | O | N | V texte komponentu je jasne vymedzený časový rozvrh (strana 17-18), podrobný harmonogram bude precizovaný postupne s relevantnými aktérmi. |
| AOPP | Pripomienka č. 2 Zásadná Komponent 11: Centralizácia riadenia najväčších nemocníc 1) Centralizácia riadenia nemocníc, či zavedený nemocničný informačný systém neznamená, že ho poskytovatelia a pracovníci budú chcieť a vedieť efektívne využívať. Príkladom je nefungujúci NCZI, kde zlyháva celý proces od zadávania dát lekármi, po metodiku zberu a vyhodnocovania a reportovania inštitúciou NCZI. Aby to fungovalo, je potrebná investícia do | Z | N | K Bodu 7: Berieme na vedomie. Plán investičných projektov bude pripravený na základe metodiky, ktorá je pripravená v spolupráci MF SR. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | celosektorového vzdelávania a zmeny procesov. To však v Pláne obnovy chýba, preto máme za to, že Plán obnovy nereflektuje a nenapĺňa vlajkovú iniciatívu Reskill and upskill. | | | |
| AOPP | Pripomienka č. 2 Zásadná Komponent 11: Centralizácia riadenia najväčších nemocníc 1) Centralizácia riadenia nemocníc, či zavedený nemocničný informačný systém neznamená, že ho poskytovatelia a pracovníci budú chcieť a vedieť efektívne využívať. Príkladom je nefungujúci NCZI, kde zlyháva celý proces od zadávania dát lekármi, po metodiku zberu a vyhodnocovania a reportovania inštitúciou NCZI. Aby to fungovalo, je potrebná investícia do celosektorového vzdelávania a zmeny procesov. To však v Pláne obnovy chýba, preto máme za to, že Plán obnovy nereflektuje a nenapĺňa vlajkovú iniciatívu Reskill and upskill. | Z | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Do procesu prípravy centralizácie riadenia sú zahrnutí aj poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, u ktorých prebehne pilotný projekt. MZ SR má za to, že poskytovatelia ZS ako zamestnávatelia v tomto procese zastupujú aj pracovníkov zdravotníckych zariadení. |
| AOPP | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Pripomienka č. 3 Oblasť politiky: Zdravie- Súčasný systém dohľadu vôbec nepokrýva takmer 75,5 tisíc ľudí, ktorých starostlivosť zabezpečujú neformálni opatrovatelia a osobní asistenti. Týka sa to Investície 2.(s.18) Je potrebné rozšíriť a obnovu kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti. Návrh na úpravu a doplnenie: 1) Kapacity domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS) nie sú postačujúce. V porovnaní s Českou republikou ju prijíma o 30 % menší podiel populácie1. Minimálna sieť poskytovateľov je určená počtom 809 sestier (FTE) na územie SR a nemenila sa od roku 2008. Ciele: 1. Nové kapacity následnej lôžkovej starostlivosti prispejú k adekvátnemu doliečeniu a stabilizácii zdravotného stavu pacienta. V prípade krehkých pacientov, či osôb po ťažkých úrazoch je východiskovou pre stabilizáciu ich stavu predovšetkým intenzívna ošetrovateľská a sociálna starostlivosť. Potrebné je zabezpečenie preklenutia kritického obdobia po prepustení pacienta z nemocnice, kedy je potrebné posúdenie a intervencie pre stabilizáciu stavu a komplexný manažment pokračujúcej dlhodobej starostlivosti. 2. V krátkodobom horizonte sa zníži riziko jeho rehospitalizácie, v dlhodobom horizonte predchádza kvalitná následná starostlivosť vzniku potreby dlhodobej starostlivosti, alebo aspoň spomalí progres odkázanosti. 3. Investície prispejú k rozšíreniu a obnove siete domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Navýšenie počtu poskytovateľov siete je krokom k naplneniu optimálnej siete, ktorá bude určená v ďalších krokoch. Investície do obnovy vybavenia existujúcich poskytovateľov zvýšia kvalitu | Z | ČA | Časť návrhu bola zapracovaná do textu. Problematika ADOS A DOS bude riešená v rámci problematiky optimalizácie a nových legislatívnych postupov v rámci dlhodobej starostlivosti, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | poskytovanej starostlivosti. Implementácia: • Predpokladom pre investície do rekonštrukcie oddelení sú legislatívne zmeny, najmä schválenie optimalizácie siete nemocníc (komponent 11) a zákona o dlhodobej a paliatívnej starostlivosti (bližšie v časti Reforma 1), ktorým sa jasne zadefinuje následná starostlivosť a jej prepojenie na iné typy starostlivosti. • Prioritou v investíciách bude transformácia časti súčasných chronických a akútnych lôžok na lôžka následnej starostlivosti. V nadväznosti na určenie novej optimálnej siete nemocníc sa očakáva uvoľnenie časti súčasných akútnych lôžok pre potreby následnej starostlivosti. (komponent 11: Moderná a dostupná ústavná a akútna starostlivosť). • Pre úspešnú implementáciu navrhovanej transformácie je nevyhnutná intenzívna spolupráca v rámci MZ SR, ako aj spolupráca s MPSVR SR. Adresát: MZ SR, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotné poisťovne, samosprávy, Štátna pomoc: Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc2, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci3. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci4 5. Časový rozvrh: • Rekonštrukcia a budovanie lôžok následnej starostlivosti bude realizované priebežne v rokoch 2022-Q2 2026. Zdôvodnenie: Sústredenie následnej a ošetrovateľskej starostlivosti do kapacít mimo nemocníc reflektuje dlhodobé zahraničné trendy vo vyspelých krajinách. V období rokov 2005 až 2015 Švédsko znížilo počet lôžok dlhodobej starostlivosti v inštitúciách o 23,5 lôžok na 1 000 obyvateľov nad 65 rokov. Island, Kanada a Nórsko tiež výrazne znížili počet dostupných lôžok. Väčšina krajín prideľuje v nemocniciach len veľmi málo lôžok pre dlhodobú starostlivosť. • Vybavenie nových a existujúcich ADOS bude realizované priebežne v rokoch 2021-2025. Investície do ADOS sa budú realizovať formou výziev súbežne s reformou domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Dôležitá bude rýchla a priebežná informovanosť potencionálnych prijímateľov. Domáca ošetrovateľská starostlivosť v SR potrebuje komplexnú reformu založenú na efektivizácii, posilnení kapacít, zvýšení kvality, rozšírení indikačnej skupiny, či zavedení preventívnych prístupov a komplexnejšieho ošetrovateľského manažmentu sústredeného na zníženie rizika zhoršenia zdravotného stavu a sociálnej odolnosti pacientov, vrátane rizikových skupín obyvateľstva. • Doplniť: Vybavenie nových a existujúcich domov ošetrovateľskej starostlivosti bude realizované v rokoch 2021 – 2025. Domy ošetrovateľskej starostlivosti sú | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôležitým pilierom následnej/dlhodobej ošetrovateľskej starostlivosti. Tieto zariadenia so silným ošetrovateľským/sesterským zázemím vedia poskytnúť intenzívnu starostlivosť pacientom s vysokými nárokmi na ošetrovateľský manažment v dôsledku prítomnosti závažných deficitov v zdraví a sebestačnosti súčasne. Sú dôležitou prestupnou stanicou, ktorá slúži na preklenutie kritického obdobia po prepustení pacienta z nemocnice, kedy je potrebné posúdenie a intervencie pre stabilizáciu stavu a komplexný manažment pokračujúcej dlhodobej starostlivosti pri súčasnom uspokojení sociálnych a duchovných potrieb krehkých seniorov a vážne chorých osôb | | | |
| AOPP | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Pripomienka č. 4 Zásadná Digitálny rozmer komponentu (s 23)Dokument nerieši komplexne problematiku, napríklad register osôb poberajúcich služby dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, register osôb so žiadosťou o poskytovanie sociálnych služieb, sieť odborných špecializácií poskytovania sociálnych a zdravotných služieb, kontrolný komplexný systém poskytovania sociálnych a zdravotných služieb, demografické indikátory pre podporu rozhodovacích procesov poskytovania sociálnych a zdravotných služieb, ekonomické benefity z optimalizácie využitia lôžok v zdravotníctve a v sociálnom rezorte a iné analytické výstupy a podobne. Dokument deklaruje, že digitalizácia služieb podporí jednotný a spoľahlivejší zber dát, ich vyhodnocovanie a následné použitie na zlepšovanie služieb a starostlivosti a zníži byrokratickú náročnosť procesov a zefektívni služby verejnej správy. Pri investičných nákladoch projektu v rozsahu 250 mil. eur nie je vyčlenená žiadna čiastka na digitalizáciu domény, ktorá by prepojila v dlhodobej zdravotnej a sociálnej starostlivosti zdravotný a sociálny rezort. Návrh považujeme za nevyhovujúci a žiadame dopracovať dokument o digitalizáciu medzirezortných služieb dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti aj s vyčlenením reálnej finančnej podpory z investičných nákladov 250 mil. eur na digitalizáciu služieb. | Z | N | MPSVR počíta s informačným systémom sociálnych služieb upraveným v zákone, v časti týkajúcej sa MPSVR je digitalizácia popísaná presne (napojenie posudkovej činnosti na e-zdravie, odstránenie administratívnej záťaže spojenej s podávaním žiadostí). |
| AOPP | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Pripomienka č.1 Zásadná Dokument aj v oblasti „ Zdravie“ konštatuje, že chýbajú údaje, na základe ktorých by sa mohla objektívne vyhodnotiť efektivita poskytovanej dlhodobej zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Tieto údaje musí poskytnúť prepojenie informačných systémov( NCZI, sociálny systém). Problémy dlhodobej starostlivosti sa nedajú riešiť | Z | N | MPSVR počíta s informačným systémom sociálnych služieb upraveným v zákone, v časti týkajúcej sa MPSVR je digitalizácia popísaná presne (napojenie posudkovej činnosti na e-zdravie, odstránenie administratívnej záťaže spojenej s podávaním žiadostí). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bez podpory informačných technológii, získania, výmeny a spárovania dát. Evidenciou poskytovania zdravotnej starostlivosti v zariadeniach dlhodobej starostlivosti a sociálnych službách by došlo k odbremeneniu nákladov v drahších zdravotníckych zariadeniach. Oblasť je nadrezortná, implementácia bude spadať najmä do kompetencií rezortov sociálnych vecí a zdravotníctva. Samotný dokument však nedefinuje jednoznačné postupy a východiska. | | | |
| AOPP | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Pripomienka č.2 Zásadná Posudzovanie komplexne zhodnotí potreby človeka s potrebou dlhodobej starostlivosti (s 14) Posudzovanie sa neobmedzí na oblasti mobility a sebaobsluhy, ale má posúdiť široké spektrum potrieb človeka so zdravotným postihnutím. V rámci posudzovania potrieb dlhodobej starostlivosti údaje musí poskytnúť jednotný informačný systém. Je potrebné zavedenie procesov jednotnej komplexnej zdravotno-sociálnej posudkovej činnosti s určením nároku na poskytnutie dlhodobej starostlivosti na základe stupňa odkázanosti a jednotného príspevku na podporu nezávislého života ľudí v odkázanosti s flexibilným využitím hotovosti a poukazu pri výbere služieb dlhodobej starostlivosti zjednoduší systém sociálnych dávok, posudzovania invalidity. Je potrebné pripraviť do budúcnosti systém trojzložkového financovania dlhodobej starostlivosti, kvôli jeho udržateľnosti. | Z | ČA | Jednotný informačný systém aj reforma financovania sociálnych služieb sú súčasťou plánovaných opatrení v komponente. Do textu bola doplnená nasledovná formulácia: "Demografický vývoj spolu s novou formou financovania sociálnych služieb budú vyžadovať vyššiu potrebu zdrojov zo štátneho rozpočtu oproti súčasnému stavu. Podrobnosti reformy a s ňou spojené finančné nároky bude MPSVR SR v priebehu prípravy konzultovať s MF SR." Konkrétne financovanie bude upravené v zákone o sociálnych službách s účinnosťou od 1.1.2023. |
| AOPP | Pripomienka č. 1: Zásadná Komponent 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť 1) Cieľom je vytvoriť modernú, dostupnú a efektívnu sieť nemocníc. Upozorňujeme na to, že modernizáciu siete nemocníc a rozvoj poskytovateľov všeobecnej starostlivosti pre dospelých, deti a dorast nie je možné dosiahnúť bez optimalizácie siete poskytovateľov na ktorej musia participovať poskytovatelia aj prijímatelia zdravotnej starostlivosti- pacienti. Až na základe výsledkov by sa malo rozhodnúť o alokácií 1,1 miliardy eur do rozvoja nemocničnej a ambulantnej infraštruktúry. Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc, odhliadnuc od formy vlastníctva by mala umožni efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať efektívnejšie využívanie nákladov na kvalitnejšiu, dostupnejšiu zdravotnú starostlivosť poskytovanú pacientom v dlhodobom časovom horizonte. 2) V dokumente absentuje vízia ako by mala vyzerať moderná a dostupná zdravotná starostlivosť 21. storočia na Slovensku. Výstavba nových nemocníc a doplnenie niekoľko sto VL nie je víziou, ale len parciálnym infraštruktúrnym opatrením najmä bez vymedzenia právneho rámca | Z | N | 1. Poskytovatelia aj prijímatelia zdravotnej starostlivosti budú zapojení do diskusie o novej optimálnej sieti nemocníc. V súčasnosti už prebiehajú diskusie s odbornými spoločnosťami.<br>2. Pre určenie vízie je relevantnejší materiál napr. Moderné a úspešné Slovensko. Predkladaný dokument sa zameriava na vybrané priority a nemá ambíciu pokryť všetky oblasti slovenského zdravotného systému.<br>3. Investičné projekty financované z POO budú vyberané na základe kritérií, ako sú priority z pohľadu novej optimálnej siete nemocníc, budovanie vzdelávacích inštitúcií pre budúcich zdravotníkov či stavu pripravenosti projektov, ktorých dôsledkom je použitie prostriedkov primárne v koncových veľkých nemocniciach poskytujúcich komplexnú zdravotnú starostlivosť aj výučbu. Zámerom optimálnej siete nemocníc je práve zabezpečenie dostupnosti a zdravotnej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a chronológie s primárnym cieľom zameraným na efektívne využitie investícii. Zahŕňa investície do systému centrálneho riadenia najväčších nemocníc v správe štátu a nezohľadňuje skutočnosť, že slovenské zdravotníctvo predstavuje kombináciu štátnych a súkromných poskytovateľov nemocničnej a ambulantnej zdravotnej starostlivosti. 3) Samotný zámer využitia investícii z finančných prostriedkov iba do vybraných nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR považujeme za diskriminačný voči poskytovateľom a pacientom a je v rozpore s Chartou práv pacienta v Slovenskej republike, ktorá predstavuje významný právny dokument, ktorý vymenúva najvýznamnejšie práva pacienta, ktoré sú zároveň priznané a garantované priamo zdravotníckymi zákonmi prijatými v roku 2004. Upozorňujeme na to, že „Pacient má právo na poskytnutie zdravotnej starostlivosti na základe svojho zdravotného stavu a podľa stupňa zdravotného postihnutia. Štát vytvára podmienky na to, aby sa zdravotná starostlivosť poskytovala na odbornej úrovni, plynulo, sústavne a aby bola dostupná. Pacient má právo na rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti. Pacient má právo na výber a zmenu lekára a zdravotníckeho zariadenia s výnimkou obmedzení, ktoré ustanovuje osobitný zákon“ 4) Z pohľadu prijímateľov služby zdravotnej a sociálnej starostlivosti, a teda občanov a pacientov je víziou - starostlivosť zameraná na človeka/pacienta (z angl. "person centered care"). Podľa WHO - Svetovej zdravotníckej organizácie ide o "oprávnenie a posilnenie schopností ľudí k staraniu sa o vlastné zdravie než byť len pasívnym príjemcom služieb". Súčasťou takéhoto modelu (ktorý absentuje v Pláne obnovy SR) je: a) rešpekt hodnôt, preferencii a potrieb pacienta. Pacient, ktorý od poskytovateľa ZS zažije rešpekt, súcit a empatiu má podľa štúdii vyšší potenciál chodiť na preventívne prehliadky, či imunizovať svoje telo v rámci prevencie. b) informovanosť a vzdelávanie obyvateľstva v oblasti zdravotnej gramotnosti, prevencie a orientácie v zdravotníckom a sociálnom systéme (digitálne aplikácie a interaktívne weby, softvéry pre občanov. Vzdelávanie poskytovateľov a pracovníkov v zdravotníctve zamerané na nové zručnosti ako líderšip, komunikácia, inovatívne systémy riadenia, rozvoj emočnej inteligencie, digitálnych zručností a pod. c) participatívna medicína, čo znamená účasť pacienta a jeho rodiny, či blízkych na rozhodovacích procesoch v oblasti zdravia d )prístup k starostlivosti a efektívny manažment pacienta -zameraný na inovatívne digitálne procesy, telemedicínu (pacient je jej súčasťou), nielen | | | starostlivosti poskytovanej na vysokej odbornej úrovni. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z RRP v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti, ktorej rozšírenie priamo súvisí s transformáciou časti akútnych lôžok na následné (chronické) v dôsledku OSN, a v starostlivosti o duševné zdravie.<br>4. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Návrh ide nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na infraštruktúru v nových nemocniciach e) zapojenie do procesu liečby a podpora pacientov a rodinných príslušníkov f) koordinácia a integrácia podporných služieb (dostupné a kvalitná emocionálna a psychologická podpora, fyzioterapia, sociálne poradenstvo, finančné poradenstvo, stravovanie, a pod.) g) emočná podpora a odbúravanie strachu, pacienti by mali mať prístup k možnostiam ako odbúrať stres a strach z liečby, prognózy a finančných obáv. h)kontinuita starostlivosti a tranzícia pacienta k následnej starostlivosti a podporným službám Hlavným cieľom na pacienta zameranej starostlivosti podľa Journal of Family Practice (1) je zlepšiť individuálne výsledky a spokojnosť pacienta, rýchlejšie zotavenie, lepšie duševné zdravie v budúcnosti, menej diagnostiky a referovania k špecialistom. Podľa organizácie Nejm Catalyst (2) takýto model vedie aj zlepšeniu morálky a produktivity u poskytovateľov, efektívnejšie priraďovanie zdrojov a v konečnom dôsledku aj k zníženiu výdavkov.<br>(1) https://www.mdedge.com/familymedicine/article/60893/impact-patient-centered-care-outcomes?sso=true<br>(2) https://catalyst.nejm.org/doi/full/10.1056/CAT.17.0559 | | | |
| AOPP | Pripomienka č. 3 Zásadná Komponent 11: Reformy a investície 1) Pracovné miesta a rast: moderná sieť nemocníc nezabezpečí a nie je jedinou podmienkou na to, aby zdravotná starostlivosť bola kvalitná a procesy efektívne, či hospodárenie zdravé. Toto všetko závisí najmä od ľudského potenciálu v zdravotníctve, jeho morálky, vedomia, schopností a zručností v novej digitálnej ére. Preto je nevyhnutné primárne investovať do vzdelávania a inovácii a následne do infraštruktúry. 2) Investície : investičné projekty musia mať jednoznačne zadefinované akú pridanú hodnotu budú mať pre pacientov a žiadateľov v systéme poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Potrebné je nastaviť nediskriminačné pravidlá v rámci oprávnenosti čerpania z európskych zdrojov pre všetky subjekty pôsobiace na trhu v zdravotníctve, bez ohľadu na vlastníctvo a zriaďovateľa poskytovanej zdravotnej starostlivosti.Rovnako je potrebné zohľadniť investície do novej optimalizovanej siete pre všetkých poskytovateľov. V návrhu absentuje metodika postupov čerpania investícii a aj to, aké kritéria budú potrebné pre schvaľovanie investičných projektov, ako aj proces prípadného spolufinancovania čerpania zdrojov z európskych fondov Upozorňujeme na to, že plán bude vytvorený nielen pre Plán obnovy ale aj pre nové programové | Z | N | 1. Podnet berieme na vedomie. Investície do univerzitných a fakultných nemocníc majú za cieľ zlepšiť aj podmienky pre vzdelávanie budúcich zdravotníckych pracovníkov. Rovnako sú plánované aj investície do digitalizácie v zdravotníctve.<br>2. Investičné projekty financované z POO budú vyberané na základe kritérií, ako sú priority z pohľadu novej OSN, budovanie vzdelávacích inštitúcií pre budúcich zdravotníkov či stavu pripravenosti projektov, ktorých dôsledkom je použitie prostriedkov primárne v koncových veľkých nemocniciach poskytujúcich komplexnú ZS aj výučbu. Podnet o vyčíslení dopadov na štátny rozpočet berieme na vedomie, nie je to však predmetom predkladaného materiálu. Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z RRP v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti, ktorej rozšírenie priamo súvisí s |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obdobie t.j. do roku 2030 (programové obdobie 2021-2027 +3 roky) .V rámci investícií je nevyhnutné vyčísliť dopady aj na štátny rozpočet v dlhodobejšom časovom horizonte, či už pozitívne, alebo negatívne dopady do r. 2030, kvôli transparentnosti procesov udržateľnosti projektu Plánu obnovy. V návrhu chýba: a) Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve: absentuje harmonogram prípravy a harmonogram realizácie. Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, implementácie, ako aj kontroly, auditu a reforiem investičných projektov v rámci ich udržateľnosti. b) Príprava metodiky pre hodnotenie investičných projektov, ktorá je plánovaná v 1Q2021, vrátane kritérií pre posudzovanie ich pripravenosti, ako aj nastavenie kritérií a transparentného postupu pokiaľ objem zásobníka investičných potrieb presiahne stanovenú alokáciu so zohľadnením prípravy legislatívy pre optimálnu sieť nemocníc. c) Pri napĺňaní reforiem a investícií s tým spojených by výnimky z verejného obstarávania nemali byť uplatnené tak ako počas núdzového stavu. Plán so svojimi cieľmi a míľnikmi by mal byť súčasťou platného štandardného procesu verejného obstarávania. d) Návrh reforiem a investícii je príliš zameraný len na infraštruktúru, či podporu a výstavbu, zriadenie alebo racionalizáciu iba štátnych poskytovateľov. Ako sme popisovali už v predchádzajúcich pripomienkach, takýto návrh nemá reformný potenciál, nakoľko neinovuje a neinvestuje do prijímateľov, používateľov a poskytovateľov zdravotníckeho systému pri použití rovnosti príležitosti. Od nich sa odvíjajú aj efektívne procesy, ktoré majú byť zasadené do modernej infraštruktúry, ktorá sa musí rozvíjať bez regionálnych rozdielov. 5) Reforma financovania ZS. Pokiaľ sa nezmení spôsob prílevu finančných prostriedkov do systému aj v rámci štátu tak, aby boli pokryté dlhy z minulých období + zvýšené náklady, ktoré si reformy po vyčerpaní grantu z EÚ budú vyžadovať, nevieme absolútne garantovať udržateľnosť a odolnosť systému. To je v absolútnom rozpore s celou iniciatívou EÚ ohľadom Plánu obnovy. – Pre poskytovanie kvalitnejšej, dostupnejšej a efektívnejšej zdravotnej starostlivosti | | | transformáciou časti akútnych lôžok na následné (chronické) v dôsledku OSN, a v starostlivosti o duševné zdravie.<br>a) Metodika pre prioritizáciu investícií na MZ SR bola prijatá vo februári 2020. Metodiku pre hodnotenie investičných projektov pripravuje MF SR.<br>b) Metodika pre hodnotenie investícií v rezorte zdravotníctva bola schválená v 2/2021.<br>c) Na základe Príkazu ministra zdravotníctva SR č. 5/2020 žiadateľom odpadá povinnosť predkladať žiadosti o udelenie súhlasu so začatím realizácie VO. Aj v prípade uplatnenia tejto výnimky musí verejný obstarávateľ postupovať v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a takéto obstarávania podliehajú kontrole ÚVO.<br>d) Výber investičných projektov je založený na kritériách, ako sú priority z pohľadu novej OSN, budovanie vzdelávacích inštitúcií pre budúcich zdravotníkov či stavu pripravenosti projektov. OSN zo svojej podstaty zohľadňuje regionálne rozloženie.<br>5. Podnet berieme na vedomie, svojím rámcom však spadá mimo rámec predkladaného materiálu. |
| AOPP | Pripomienka č. 4 Zásadná Komponent 11: Hlavné ciele 1) Hlavným cieľom reforiem a investícií v UZS má byť zabezpečenie kvalitnej, dostupnej a efektívnej ústavnej zdravotnej starostlivosti. Cieľom má byť zníženie počtu úmrtí, opakovaných hospitalizácií a operácií a komplikácií spôsobených | Z | N | 1. V súčasnosti prebieha analytický príprava OSN vrátane validácie dát a v procese sú parametre diskutované s odobranými spoločnosťami. Následne bude materiál konzultovaný aj s ostatnými stakeholdermi a verejnosťou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nevhodne poskytnutou starostlivosťou. Upozorňujeme na to, že v rámci prehodnocovania a optimalizácie siete poskytovateľov je potrebné zohľadniť aj zmeny v dátach za posledný rok počas pandémie. Došlo k navýšeniu počtu úmrtí aj u nekovidových pacientov ( potrebné zohľadniť Q4 2020, Q1 2021), odkladaniu plánovaných vyšetrení a výkonov, k nárastu počtu chronických pacientov a tomu bude potrebné prispôsobiť aj sieť poskytovateľov bez obmedzení a formy vlastníctva. Sú potrebné investície spojené s posilňovaním kapacít a do ľudských zdrojov v zdravotníctve a sociálnej sfére. V materiály je uvedené, že „predpokladané ukončenie analýzy a vytvorenie modelu optimalizácie siete nemocníc je Q1 2021. Verejná diskusia v Q2 2021. Legislatívne schválenie OSN v Q4 2021“. V závere roka by už mali byť schválená legislatíva pre optimalizáciu siete poskytovateľov a zverejnená v Zbierke zákonov vrátane vykonávacích predpisov a podzákonných noriem. Upozorňujeme na to, že pri príprave materiálu optimalizácie siete neboli prítomní zástupcovia všetkých poskytovateľov, odborníci, ani pacienti. Návrh dokumentu je potrebné prepracovať a zverejniť po diskusií so všetkými aktérmi pred zverejnením analytickej časti, validovaného odhadu pre reprofilizáciu nemocníc a odhadu finančných dopadov . Návrhy je možné porovnať , validovať napr. so stratifikáciou nemocníc, prípadne inými aktuálnymi návrhmi, ktoré vychádzajú z medzinárodných skúsenosti. 2) Je potrebná príprava metodiky pre hodnotenie investičných projektov, vrátane kritérií pre posudzovanie ich pripravenosti, ako aj nastavenie kritérií a transparentnosti postupov a vytváranie zásobníkov projektov a investičných potrieb v súlade s navrhnutou alokáciu zdrojov. 3) Reforma obnovy priestorov, prístrojov a digitalizácie v zdravotníckych zariadeniach v pôsobnosti MZ SR a tvorba investičného plánu nepostačuje na zavádzania inovácii a digitalizácie je potrebná v rámci celého systému. Vyžaduje si zmenu legislatívy, zlepšenie horizontálneho skenovania prichádzajúcich inovácii, systematické navyšovanie rozpočtu, analytický prístup. V súčasnom návrhu investície do digitalizácie chýba najmä veľká investícia do zberu dát, registrov a ich vyhodnocovania a využívanie výhod digitalizácie pre občanov, užívateľov a štátne inštitúcie. 4) Cieľom má byť zlepšenie riadenia koncových nemocníc, najmä medicínskych a prevádzkových procesov a hospodárenia a vytvorenie systému centrálneho riadenia nemocníc. V reforme absentuje organizačné riadenie, vytváranie siete inštitúcii v zdravotníctve a ich cross-sektorovej spolupráci napr. s územnou samosprávou, sociálnou sférou, | | | 2. Metodika pre prioritizáciu investícií na MZ SR bola prijatá v 2/2020. Metodiku pre hodnotenie investičných projektov pripravuje MF SR.<br>3. Zber dát a ich využitie (prevažne v rámci eZdravie) bolo a je predmetom iných investičných projektov do digitalizácie v zdravotníctve.<br>4. Podnet berieme na vedomie. Predkladaný dokument nemá predstaviť reformu celého zdravotného systému, ale zameriava sa na vybrané priority.<br>5. Navrhované doplnenie ide nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školstvom, životným prostredím a hospodárstvom, výskumom a inováciami. 5) Absentuje reforma analytických a hodnotiacich kapacít v nadväznosti na predchádzajúce reformné kroky, ako podporný proces k tvorbe akýchkoľvek opatrení, zmien, rozhodovaní, či politík. Preto je potrebné zabezpečiť nezávislé posúdenie návrhov a nákladov nezávislým auditorom s medzinárodnými skúsenosťami z niektorého členského štátu EÚ. | | | |
| AOPP | Pripomienka č. 5 Zásadná Komponent 11: 6. Reforma poskytovania všeobecnej starostlivosti o dospelých, deti a dorast 1) V rámci návrhov nie je uvedená nadväznosť na optimalizáciu siete nemocničnej starostlivosti a zohľadnenie potrieb dojazdovej vzdialenosti pacientov, pričom je potrebné zohľadniť vekovú štruktúru obyvateľov, ich sociálny status, dopravné kapacity v danom teréne a pracovné zaťaženia všeobecných lekárov. Rovnako absentujú na príprave a realizácii úloh VÚC a samosprávy , ktoré majú záujem participovať na plnení úloh pre svojich obyvateľov za účelom zlepšenia dostupnosti VLD a VLDD. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Reforma primárnej starostlivosti podstatne presahuje návrh POO, zohľadňuje dojazdové vzdialenosti a zapája aj vyššie územné celky. |
| APZ | k Plánu obnovy a odolnosti všeobecne Plán obnovy a odolnosti vnímame ako unikátnu a s vysokou pravdepodobnosťou neopakovateľnú príležitosť uskutočnenia trvalých a nevyhnutných reforiem, dlhodobo odkladaných predovšetkým z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Sme presvedčení, že národné plány, vrátane toho slovenského, musia byť zakorenené v tom, čo si spoločnosť želá, vrátane sociálnych partnerov, obcí, občianskej spoločnosti a pod., nielen tých, ktorí sú pri moci. Túto zodpovednosť nesú vlády členských krajín, ktoré musia zaručiť zmysluplnú a efektívnu účasť verejnosti na príprave a realizácii svojich plánov obnovy. Európska komisia musí navyše pred schválením plánov zabezpečiť, aby tento proces konzultácií prebehol správne. Táto povinnosť je ukotvená nielen v nariadení, ktorým sa zriaďuje mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ale je to tiež v súlade s medzinárodnými záväzkami, prijatými najmä prostredníctvom Aarhuského dohovoru. Dohoda, ktorú v decembri dosiahli spoločne Európsky parlament a Rada znie: národné plány obnovy musia vyplývať „z konzultačného procesu (…) miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií a ďalších zainteresovaných strán". Sme názoru, že táto požiavka vyplývajúca z decembrovej dohody nebola procesom, ktorý predchádzal vypracovaniu slovenského národného plánu obnovy a odolnosti dodržaná, | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nakoľko: - sociálni partneri nemali reálnu možnosť spolupodieľať sa na identifikácií potrebných reforiem realizovaných v rámci Plánu obnovy a odolonosti, - sociálni partneri neboli priebežne dostatočne informovaní o procese prípravy Plánu obnovy a odolnosti a charaktere jednotlivych reforiem v ňom zahrnutých. Tento nedostatok nemôžu nahradiť ani konferenčné okrúhle stoly k jednotlivým komponentom návrhu a už vôbec nie medzirezortné pripomienkové konanie v celkovom trvaní 9 pracovných dní, čo je v prípade tak obšírneho materiálu neprimerane krátke obdobie. Navyše už v takto neskorom štádiu celého procesu tvorby Plánu obnovy a odolnosti máme vážnu obavu, že v tomto čase už nie je možné zásadným spôsobom meniť Plán obnovy a odolnosti. Z toho dôvodu považujeme uskutočnenie pripomienkového konania, len za formálny prejav zapojenia verejnosti do prípravy materiálu, avšak bez reálnej možnosti dokument zásadne obsahovo meniť. | | | |
| APZ | k Plánu obnovy a odolnosti všeobecne Plán obnovy definuje zdroje ekonomického zaostávania: • nízka produktivita spôsobená alokačnou a technickou neefektívnosťou, • nízky počet pracujúcich, • kvalita ľudského kapitálu, • globálne megatrendy - výzvy na prispôsobenie ekonomík voči rastúcim hrozbám, • demografické zmeny a rast ľudí v poproduktívnom veku, • technologické zmeny, • klimatické zmeny. Z týchto oblastí ekonomického zaostávania vychádza 6 pilierov slovenského Plánu obnovy. Pri bližšom pohľade na jednotlivé komponenty cieľových oblastí pre reformy a investície je však zrejmé, že materiál nereflektuje na pretrvávajúce a vážne nedostatky na trhu práce, najmä k aktuálnej (súčasnej a dlhodobo pretrvávajúcej) problematike disponibility kvalifikovanej a ale aj nekvalifikovanej pracovnej sily. Sme názoru, že riešenie tejto akútnej situácie nie je možné hľadať výlučne v reformách vzdelávania alebo v lákaní talentov, ale je potrebné do Plánu obnovy zakomponovať aj opatrenia a reformy trhu práce. Najzávažnejším nedostatkom súčasného trhu práce považujeme najmä jeho prognózovanie a stratégiu. Naďalej nemáme zodpovedanú otázku, čo v súčasnosti robí a čo bude robiť trh práce a úrady práce, ak iné navrhované komponenty a reformy zlyhajú? Aké nástroje sa budú na trhu práce zapínať a vypínať pri nedostatku zamestnancov alebo pri vysokom počte nezamestnaných na úrovni podnikov, regiónov a celej krajiny? Ako chce trh práce vykonávať preventívne opatrenia pre rizikové skupiny a nespoliehať sa | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet, ktorý je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu berie spracovateľ na vedomie. Plán obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" a 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. V prípade problematiky trhu práce považujeme za potrebné uviesť, že hlavným európskym nástrojom na podporu zamestnanosti a sociálneho začlenenia je, aj v budúcnosti ostáva, Európsky sociálny fond, ktorý bude v novom programovom období 2021-2027 operovať s rozpočtom až 2 miliardy eur (tretina celkovej alokácie Plánu obnovy). Poukazujeme takisto na to, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | len na financie z európskych fondov a krátkodobé projekty? Ako bude ďalej pracovať s uchádzačmi, aby zostali súčasťou trhu práce alebo sa stali uchádzači uplatniteľnými? Aké nástroje ponúka trh práce na udržanie zamestnanosti, predchádzaniu nezamestnanosti a starostlivosti o existujúcich zamestnancov? V súčasnosti úrady práce a celkovo pracovný trh nepracuje pro-aktívne a ani so žiadnou konkrétnou víziou, ale tvorí svoju politiku výlučne na základe historických dát alebo podľa aktuálneho počtu nezamestnaných a mení ju ad hoc podľa akútnych okolností. Tento prístup však spôsobil závažné nedostatky na slovenskom trhu práce, ktorý sa v rámci krajín EÚ radí k najmenej pružným, s mnohými bariérami, s vysokým počtom dlhodobo nezamestnaných a absolventov bez uplatnenia, s pretrvávajúcimi formami nedeklarovanej práce a prakticky nefungujúcou spoluprácou so zamestnávateľmi. Asociácia priemyselných zväzov navrhuje, aby za účelom naplnenia všeobecnej únikovej doložky prijala také opatrenia, ktoré udržia hospodárstvo a podporu následného oživenia a boli do Plánu obnovy zaradené nasledovné reformy a investície pre rozvoj a predvídateľnosť ľudského kapitálu a trhu práce: 1. reforma poskytovania služieb zamestnanosti: • transformácia úradov práce na otvorené poradenské centrá pre rôzne kategórie uchádzačov a zamestnávateľov, • modernizácia úradov a rekvalifikácia zamestnancov úradov - odborné ako aj sociálne zručnosti, • rozvoj kariérneho poradenstva uchádzačom o zamestnanie. 2. realizácia rekvalifikačných kurzov pre uchádzačov o zamestnanie tak, aby zodpovedali regionálnym potrebám a prognózam trhu práce ako aj potrebám potenciálnych zamestnávateľov, 3. zabezpečenie rekvalifikácie zamestnancov, ktorých pracovné miesta môžu byť v krátkej dobe ohrozené, 4. zlepšenie spolupráce úradov práce a zamestnávateľov v otázkach zamestnávania, 5. zlepšovať a rozvíjať Informačný systém trhu práce (ISTP) ako inzertný portál, komunikačný nástroj medzi úradom práce a zamestnávateľom, plná profilácia uchádzačov, prístup k rekvalifikáciám a požiadavkám zamestnávateľov, 6. reforma podmienok zamestnávania a Zákonníka práce tak, aby zodpovedal novým trendom v zamestnávaní v 21.storočí, 7. reforma nástrojov aktívnej politiky trhu práce - dlhodobá a stabilná podpora tých najúspešnejších projektov a tvorba nových, 8. reforma pasívnej politiky trhu práce - prehodnotenie systému dávok v nezamestnanosti a zvýšenie motivácie pracovať, vzdelávať sa a rekvalifikovať, 9. reforma migračnej a integračnej politiky a odstránenie bariér vo flexibilnom zamestnávaní zamestnancov z tretích krajín, 10. detailné | | | že Slovensko získalo v roku 2021 dodatočných 780 miliónov eur z mimoriadneho nástroja REACT-EU, ktorý je určený na zmierňovanie následkov pandémie. Z tejto sumy bude až 401,2 milióna alokovaných na zvýšenie finančnej obálky Operačného programu ľudské zdroje, ktorý sa priamo zameriava na viaceré vami navrhované aktivity podpory trhu práce. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a stabilné prognózovanie trhu práce, z ktorého by vychádzala najmä definícia dlhodobého zoznamu nedostatkových profesií (bez ohľadu na vzdelanie) a zabezpečil sa kontinuálny stav pracovnej sily v kľúčových odvetviach hospodárstva. | | | |
| APZ | k Plánu obnovy a odolnosti všeobecne V komponentoch súvisiacich s rezortom životného prostredia chýbajú odkazy na vybudovanie udržateľného systému odpadového hospodárstva smerujúceho k minimalizácii podielu skládkovania a budovania systému cirkulárnej ekonomiky. Riešenie úloh rozvoja cirkulárnej ekonomiky považujeme ako jednu z najvyšších priorít v oblasti životného prostredia, pričom považujeme za nevyhnuté riešenie akútneho nedostatku zariadení na zhodnocovanie odpadu vybudovaním nových zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadu, ako aj rozšírenie súčasných kapacít zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadu (najmä prostredníctvom zjednodušenia a zrýchlenia vydávania príslušných oprávnení). Zvýšeným materiálovým zhodnotením odpadov možno očakávať opätovné použitie materiálových vstupov v národnom hospodárstve na úrovni cca 100 – 150 mil. Eur ročne (v závislosti na cenách výkupu a na štruktúre odpadu). Okrem iného je v rámci priemyslu žiadúce zamerať sa na vybudovanie ôsmych krajských centier materiálového zhodnocovania odpadov (a 25 mil. ton) v celkovej hodnote investícií 200 000 000,- €. Jedným zo spôsobov zhodnocovania odpadu je energetické zhodnocovanie odpadu (komunálneho, zmesového a nebezpečného) a predstavuje ekologicky prijateľnejšiu variantu ako je skládkovanie. Na Slovensku v súčasnosti fungujú len dve zariadenia pre energetické využitie odpadu, v Bratislave a v Košiciach, čo Slovensko z hľadiska energetického využitia odpadu dáva na horšiu pozíciu ako zvyšok Európskej únie. Predpokladá sa, že Slovensko bude potrebovať v roku 2030 celkovo 700 tisíc ton kapacít pre energetické zhodnotenie odpadu. Táto kapacita predstavuje zdvojnásobenie súčasných kapacít a bude si vyžadovanie vytvorenie nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Ambíciou plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky by malo byť vybudovanie nových zariadení na energetické zhodnotenie odpadov, resp. rozšíriť kapacity súčasných energetických zariadení. Do úvahy prichádzajú riešenia: Zvýšenie kapacity Bratislavy o 90 000 t/rok 90 000 000,- € Zvýšenie kapacity Košíc o 80 000 t/rok 80 000 000,- € Nová ZEVO (Žilina a okolie) 160 000 t/rok (vrátane odpadov z ČOV ) 120 | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ nemôže pripomienku akceptovať hoci s jej podstatou súhlasí. V komponente 2 je zahrnutá reforma nakladania so stavebným odpadom, ktorá načína proces prijatia komplexnej reformy odpadového hospodárstva, ktorú pripravuje MŽP SR (mimo plánu obnovy a odolnosti). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 000 000,- € Nová ZEVO (Nitra a okolie) 160 000 t/rok (vrátane odpadov z ČOV ) 120 000 000,- € Nová ZEVO (Prešov a okolie) 160 000 t/rok (vrátane odpadov z ČOV ) 120 000 000,- € Spaľovňa nebezpečných odpadov (Bystrica) 50 000 t/rok (SEZ, gudrony) 80 000 000,- € Celkovo 700 000 t/rok 610 000 000,- € Podobne dlhodobým a neriešeným problémom Slovenska sú historické environmentálne záťaže. Ich zneškodňovaním by sa vytvoril priestor pre zelenšie Slovensko, zníženie nákladov vynaložených na liečenie chorôb spôsobených prítomnosťou škodlivých látok v životnom prostredí obyvateľov postihnutých oblastí. Máme za to, že Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je svojim charakterom priam predurčený na to, aby sa obe horeuvedené oblasti riešili v rámci kapitol v gescii MŽP. | | | |
| APZ | k Plánu obnovy a odolnosti všeobecne Vychádzame z predpokladu, že štruktúra, hĺbka spracovania a malá miera konkrétnosti navrhovaného materiálu bola konzultovaná s príslušnými autoritami EÚ. Z nášho pohľadu sa návrh nedostatočne stavia k úlohe konkrétnymi investíciami, opatreniami a zrozumiteľnými vecnými krokmi zastaviť aktuálnu krízu slovenskej ekonomiky v dôsledku pandémie nového koronavírusu. Poznamenávame, že z materiálu nevyplývajú kritériá návratnosti stanovenej výšky vkladaných prostriedkov do jednotlivých komponentov obnovy, čo by bolo nanajvýš potrebné, keďže ide v zásade o úverové zdroje. V zmysle vyjadrenia zástupcov Ministerstva financií SR, bude treba spracovávať jednotlivé projekty s príslušnou návratnosťou. A tieto projekty bude potrebné predkladať Európskej komisii na schválenie. Žiadame, aby v záujme prípravy a úspešnej implementácie zámerov Plánu obnovy bol materiál doplnený o uvažovaný indikatívny harmonogram predkladania výziev. Z pohľadu hospodárskej praxe je dôležité, aby zdroje na prípravu projektov boli uvoľňované postupne a včas. Chýba tiež prepojenie a previazanie s ostatnými rozvojovými programami, predovšetkým s EÚ programovacím obdobím 2021-2027. Pri poukázaní na chýbajúce oblasti odzneli v rámci okrúhlych stolov neurčité odpovede, že chýbajúce oblasti by mali byť riešené v iných strategických dokumentoch. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný návrh berie predkladateľ na vedomie. Daný harmonogram výziev bude upravený v zákone o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v podzákonných normách. |
| APZ | k Plánu obnovy a odolnosti všeobecne Z pohľadu celkového hodnotenia materiálu musíme konštatovať, že sme nadobudli presvedčenie, že predložený materiál nie je v súlade so základnou myšlienkou plánu obnovy tak, ako bol prezentovaný Európskou komisiou. Vo veľkej miere je použitie prostriedkov smerované do oblastí, ktoré negarantujú základné princípy – • Štrukturálna | Z | ČA | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je komplexnou odpoveďou na dôsledky krízy spojenej s pandémiou COVID-19, ako aj reakciou na identifikované hlavné výzvy a systémové |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zmena • Významná transformácia predovšetkým • Udržateľné riešenie • Sledovanie budúcich trendov pri zachovaní rozvoja a prosperity krajiny Mnohé ciele a použitie prostriedkov nespĺňa základné kritéria stanovené pre plán obnovy a sú použitím prostriedkov na investičné dlhy v niektorých sektoroch bez prínosu štrukturálnych zmien. V Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu sa správne uvádza situácia na Slovensku v jednotlivých oblastiach, avšak nedefinuje procesnú stránku ako sa bude podľa tohto Plánu ďalej postupovať. Chýba úprava procesnej stránky a to aj s ohľadom na množstvo súvisiacich právnych predpisov ako SR tak aj EÚ. Z Kapitoly 1 nie je zrejmé ako a či bude smerovanie Plánu zohľadňovať iné zdroje financovania a ich prípadné kombinovanie a ani to, ako budú na plán pomoci aplikované napr. kritéria štátnej pomoci, či verejného obstarávania, nakoľko tieto môžu zásadne zmeniť celý náhľad na hodnotiace matice výziev a tiež aj kritéria oprávnenosti. | | | nedostatky slovenskej ekonomiky (identifikované aj prostredníctvom Európskeho semestra), pričom pri jeho tvorbe Ministerstvo financií SR ako aj vecne príslušné rezorty postupovali v plnom súlade s Nariadením o podpore obnovy a odolnosti, ďalšími technickými a procesnými usmerneniami inštitúcií EÚ a v úzkej súčinnosti s Európskou komisiou, ktorá bude predložený dokument posudzovať. Zo strany Európskej komisie bola priebežne indikovaná spokojnosť so štruktúrou a nastavením predkladaného Plánu obnovy a odolnosti SR, ako aj s mierou reformného úsilia, ktorú Komisia posudzovala ako výraznú aj v porovnaní s inými členskými štátmi. Synergie a prekryvy medzi Plánom obnovy a inými zdrojmi európskeho financovania (predovšetkým EŠIF, CEF, SPP, a pod.) detailnejšie popisuje kapitola 3 Plánu obnovy, prípadne priamo komponenty, ktoré popisujú deliace čiary medzi jednotlivými zdrojmi. Tieto informácie budú ešte detailnejšie dopracované po finalizácií rokovaní s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, ktoré pripravuje znenie Partnerskej dohody na obdobie 2021-2027. |
| APZ | ko komponentu 03: Udržateľná doprava, Všeobecne k Reforme č. 3: Reforma intermodálnej nákladnej dopravy Text pripomienky: V kapitole 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente v časti 3. Reforma intermodálnej nákladnej dopravy je uvedené: "V súlade s Bielou knihou EÚ do roku 2030 presunúť 30 % cestnej prepravy nad 300 km na železničnú, príp. vodnú a o viac ako 50 % do 2050 (oproti roku 2005)." Aj napriek tomuto cieľu Európskej únie je v Pláne obnovy a odolnosti SR uvažované iba nad využitím železničnej dopravy pre účely intermodálnej dopravy. Žiadna z reforiem ako ani investícia tohto plánu nie je smerovaná do rozvoja resp. podpory vodnej dopravy na Slovensku. Európska komisia uvádza (https://ec.europa.eu/transport/modes/inland_en), že energetická spotreba (km/tona) pri vodnej doprave predstavuje 17% z energetickej spotreby cestnej dopravy a 50% zo železničnej dopravy. Navyše vodná doprava zabezpečuje vysoký stupeň bezpečnosti najmä čo sa týka prepravy nebezpečného tovaru. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Plán obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" a 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. Podpora |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Tieto fakty predstavujú dostatočný dôvod pre zahrnutie vodnej dopravy do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Zvýšenie premávky vodnej dopravy na Slovensku ako doplnkovej ekologickej dopravy k železničnej doprave je možné dosiahnuť požadované ciele Plánu obnovy a odolnosti SR. Podporou materiálno technického vybavenia autorít zabezpečujúcich a spravujúcich vodnú plavbu na Slovensku (najmä Dopravný úrad) je možné dosiahnuť synergický efekt s investíciami do železničnej dopravy. | | | vodnej dopravy sa očakáva z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2021-2027. |
| APZ | Ku komponentu 01, 1. Popis komponentu, Cieľ (str. 1) Text pripomienky: Navrhujeme zvážiť navrhovanú hodnotu „500 GW“, nakoľko predpokladáme že sa jedná o nepresný údaj. | O | N | Údaj vychádza z iniciatívy Power up, ktorá je súčasťou siedmich nosných oblastí podporovaných Európskou komisiou v rámci prípravy Plánu obnovy a odolnosti. |
| APZ | Ku komponentu 01, 1. Popis komponentu, Pracovné miesta a rast (str. 1) Text pripomienky: V časti Pracovné miesta a rast požadujeme uviesť vysvetlenie resp. definíciu spomínanej „komunity vyrábajúcej energiu z OZE“. Nie je nám jasné, či sa má pod týmto pojmom na mysli napríklad táto definícia: „Komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov bude nezávislou právnickou osobou, ktorá svojim členom poskytne primárne environmentálne, hospodárske alebo sociálne komunitné prínosy a účasť v nej bude otvorená a dobrovoľná. Členom takejto komunity budú môcť byť fyzické osoby, malé alebo stredné podniky, miestne orgány a obce.“. | O | N | Termín vychádza z smernice 2018/2001 |
| APZ | Ku komponentu 01, 1. Popis komponentu, Reformy a investície, Investície, 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 2) Text pripomienky: V tomto bode považujeme za vhodné definovať zo strany SEPS podmienky, typy a množstvo inštalácií OZE, ktoré je možné pripojiť k sústave a určiť potencionálne množstvo OZE inštalácií. Napr. v Českej republike majú spočítanú rozlohu všetkých striech, na ktoré je technicky možné namontovať FVE. Druhý problém je definícia OZE – momentálne prebieha diskusia v EU, či spaľovanie za týmto účelom vypestovanej biomasy a kúrenie drevom je OZE alebo nie. V prípade dreva je to tak, že pokiaľ spálime za rok presne také množstvo dreva, koľko za ten rok narástlo, tak naša činnosť bude neutrálna, čo je však ťažko odsledovateľné. Naším cieľom musí byť zníženie emisií CO2 súčasne so zvýšením úsilia na zníženie množstva CO2 v atmosfére, či už prírodnou cestou alebo cez technológie. Spaľovanie biomasy tieto ciele nepodporuje, ochrana lesov by mala dostať prioritu a mali by sme spaľovať iba odpadové drevo. Ďalšia pripomienka je, že veľké zdroje OZE viac zaťažia | Z | N | Podnet presahuje rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prenosovú sústavu a je výhodnejšie vyrábať a skladovať energiu z OZE v mieste spotreby. | | | |
| APZ | Ku komponentu 01, 1. Popis komponentu, Reformy a investície, Reformy (str. 1) Text pripomienky: Žiadame za vetu „Cieľom reforiem je zásadným spôsobom upraviť trh s elektrinou a vytvoriť vhodné legislatívne prostredie pre zvyšovanie podielu OZE v energetickom mixe SR.“ doplniť nasledovnú textáciu: „Je nevyhnutné stanoviť v energetickej koncepcii a v regulačnej politike SR jasné pravidlá pre podporu jednotlivých typov zdrojov najmä OZE. Zvýhodniť najekologickejšie typy zdrojov. V regulácii vytvoriť podmienky na vznik agregátorov, ktorí budú môcť poskytovať podporné služby. | O | N | Podnet presahuje rámec predkladaného materiálu. |
| APZ | Ku komponentu 01, 10 Financovanie a náklady, Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 24) Text pripomienky: V nadväznosti na vetu uvedenú v druhom odseku časti 10 Financovanie a náklady, Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE: „To zabezpečí nákladovo efektívny rozvoj OZE bez preferencie typu OZE na výrobu elektriny.“ odporúčame zvážiť uvedenú skutočnosť, že rozvoj bude bez preferencie typu OZE. Skutočné, čisté OZE sú vodné, veterné, fotovoltické elektrárne a elektrárne na odpadový bioplyn (z čističiek) a odpadovú biomasu. Z hľadiska regulácie sú najvýhodnejšie vodné elektrárne a elektrárne na bioplyn/biomasu, z hľadiska životného prostredia sú s prehľadom najvýhodnejšie fotovoltické elektrárne na strechách budov, ktoré v spojení s batériovými úložiskami a vodnými prečerpávacími elektrárňami môžu byť stabilným zdrojom energie. | Z | N | Zámerom investičnej podpory je nákladovo efektívna podpora elektriny bez preferencie typu zdroja, ktorá môže zohľadniť aj skutočnosti uvedené v pripomienke. |
| APZ | Ku komponentu 01, 10 Financovanie a náklady, Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE (str. 25) Text pripomienky: V časti 10 Financovanie a náklady, Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE požadujeme vysvetliť dôvod vypustenia textácie opisujúcich očakávanú realizáciu približne 500 MW novej kapacity na skladovanie elektriny v rámci navrhovanej alokovanej podpory. | O | N | Výška očakávanej realizácie nových kapacít na skladovanie elektriny vychádza z celkovej alokácie na túto investičnú aktivitu ako aj odhadovaných nákladov na 1MW. Pri súčasnej alokácii nie je možné zabezpečiť realizáciu 500MW novej kapacity na skladovanie elektriny. |
| APZ | Ku komponentu 01, 2 Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 2. Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky, časť | Z | A | Text bude upravený doplnením bodu: • Dôraz bude kladený na výrobu elektriny v mieste spotreby |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Implementácia (str. 6) Text pripomienky: Považujeme za potrebné doplniť v rámci tohto komponentu väčší dôraz na výrobu elektriny v mieste spotreby a podporovať riešenia a projekty, ktoré by znižovali spotrebu elektrickej energie zo siete u konkrétnych firiem. Väčší dôraz by mal byť kladený na podporu výstavby OZE u subjektov, ktoré ich budú budovať s cieľom spotrebovať celé vyrobené množstvo energie. | | | |
| APZ | Ku komponentu 01, 2. Hlavné výzvy a ciele, Zvýšenie flexibility elektrizačnej sústavy s cieľom masívnejšieho pripájania nových zariadení na výrobu elektriny z OZE (str. 3) Na dosiahnutie efektívneho a udržateľného zvýšenia flexibility elektrizačnej sústavy s cieľom masívnejšieho pripájania nových výrobní elektriny z OZE považujeme za vhodné a efektívne riešenie poskytnúť podporu inštalácie OZE (FVE s batériou) v mieste spotreby. | O | A | Uvažuje sa aj s "podporou komplexných riešení projektov variabilných OZE, ktoré nevyvolajú potrebu regulačného výkonu". |
| APZ | Ku komponentu 01, 5 Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, časť Implementácia (str. 7) Text pripomienky: V tejto časti reformy 3 navrhujeme v časti Implementácia doplniť nasledovný bod: „V Regulačnej politike SR a Koncepcii rozvoja energetiky SR je potrebné stanoviť ciele a na základe týchto cieľov určiť spôsoby podpory budovania zdrojov tak, aby boli motivačné pre všetkých účastníkov trhu. Dôraz by pritom mal byť kladený na lokálne zdroje, hlavne FVE s úložiskom energie, ktoré v budúcnosti budú využité na výrobu vodíka v mieste spotreby. V EU je napríklad zabehnutý systém aukcií na podporu výstavby zdrojov.“. | O | N | Podnet presahuje rámec predkladaného materiálu. |
| APZ | Ku komponentu 01, 5 Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B: Investície, 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 7) Text pripomienky: Navrhujeme za vetu „Súčasný systém podpory OZE však neprimerane zvyšuje ceny elektrickej energie.“ Doplniť nasledovnú textáciu: „Z uvedeného dôvodu bude podporená investičnú pomoc aj pri výstavbe OZE v mieste spotreby.“. | O | N | Samospotreba bude podporená z EŠIF. |
| APZ | Ku komponentu 01, 5 Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B: Investície, 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 8) Text pripomienky: Na vytváranie nových zdrojov elektriny z OZE považujeme túto čiastku (100 mil. Eur) za veľmi nízku a navrhujeme jej primerané navýšenie. | O | N | MH SR vie podporiť zvýšenie alokácie pre investície za podmienky zvýšenia celkovej alokácie pre komponent. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 01, 5 Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B: Investície, 2. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) (str. 9) Text pripomienky: Považujeme za potrebné doplniť v tomto bode vymedzenie toho, v čom bude táto modernizácia fotovoltických elektrární spočívať, aké budú reálne kroky. | O | N | Detaily týkajúce sa repoweringu sú spresnené ďalej v texte komponentu. Konkrétne nastavenie podmienok modernizácie jednotlivých typov zariadení bude predmetom aukčnej výzvy. |
| APZ | Ku komponentu 01, 5 Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B: Investície, 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE (str. 9) Text pripomienky: Požadujeme vysvetliť a jasne vymedziť aké nové pravidlá trhu budú na základe tejto časti komponentu vytvorené tak, aby boli jednotlivé subjekty motivované k aktívnemu zapojeniu sa do činností výroby, akumulácie, flexibility a dodávky elektriny na trh. | O | N | Nové pravidlá trhu budú výsledkom reformy regulačného rámca pre elektrinu v rámci Reformy 2. |
| APZ | Ku komponentu 01, 5 Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B: Investície, 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, časť Výzvy, prvý odsek (str. 10) Navrhujeme v prvom odseku tejto časti doplniť na konci v prvom bode nasledovnú textáciu: „Riešením tohto nedostatku by mohli byť batériové úložiská, vodné prečerpávacie stanice a nový prvok na trhu – agregátor.“. | O | ČA | Doplnený text: Súčasťou celkového riešenia sú aj batériové úložiská, vodné elektrárne, prečerpávacie vodné elektrárne a nový prvok na trhu – agregátor. |
| APZ | Ku komponentu 01, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE, Výzvy (str. 7) Text pripomienky: V komponente 01 OZE v časti 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE, Výzvy, navrhujeme doplniť: • Stimulovať vlastníkov objektov k využitiu striech týchto objektov k lepšej izolácii (retenčné strechy) a k prepojeniu OZE s prepojením na batériové úložiská. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 01, 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 23) Text pripomienky: Žiadame o spresnenie materiálu, či budú podporované v rámci tohto komponentu aj firmy, ktoré chcú inštalovať OZE s cieľom spotrebovať všetku vyrobenú energiu (aj za cenu vyšších nákladov na MWh), nakoľko považujeme tento systém za efektívny. Prípadne či uvedené bude platiť len pre investorov do OZE, ktorí chcú dodávať do siete. V tom prípade žiadame o spresnenie informácie, či štát uvažuje aj nad iným spôsobom podpory týchto firiem, napr. prostredníctvom daňových úľav. | Z | N | Zámerom investičnej podpory je nákladovo efektívna podpora výroby elektriny, ktorá nevylučuje podporu elektriny v mieste spotreby. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 02 Obnova budov, Investície do obnovy verejných budov Text pripomienky: V komponente 02 Obnova budov v časti Investície do obnovy verejných budov, navrhujeme doplniť: • Stimulovať vlastníkov objektov k využitiu striech týchto objektov k lepšej izolácii (retenčné strechy) a k prepojeniu OZE s prepojením na batériové úložiská. • V rámci investícií do obnovy budov zakotviť podmienku vybudovania určeného počtu verejných nabíjacích bodov pre ECV, pričom ich počet by závisel od veľkosti investície. | Z | ČA | Stimulácia na retenčné strechy a OZE je súčasťou komponentu keďže však ide o historické budovy aplikovať sa bude podľa individuálneho posúdenia vhodnosti, Nabíjacie body sú už dnes povinnosťou zo zákona 555/2005 Z. z. vzťahujú sa však k počtu parkovacích miest obnovenej budovy, nie k výške investície. |
| APZ | ku Komponentu 03: Udržateľná doprava, Všeobecne k Reforme č. 3: Reforma intermodálnej nákladnej dopravy Text pripomienky: Dovoľujeme si upozorniť na potrebu podpory problematických úsekov prepojenia železničných tratí v oblasti Čadce a Prešova. Považujeme za potrebné zdôrazniť, že v materiáli nie je zaznamenaná potreba dobudovania úsekov dopravnej infraštruktúry, ktorá nadväzuje na existujúce a budované koridory susedných krajín, v dôsledku čoho vznikajú dopravné preťaženia na železničnej aj cestnej doprave v niektorých úsekoch (napr. Žilina - Poľsko, Prešov - Poľsko). Tieto úseky vzhľadom na existujúcu infraštruktúru v zahraničí bude medzinárodná doprava (hlavne cestná) využívať aj keď Slovensko tieto úseky nedobuduje. Dopad na obyvateľstvo, životné prostredie a bezpečnosť v priľahlom území bude však výrazne horší. Za prioritu je treba považovať aj dobudovanie rozostavaných projektov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Presný zoznam projektov podporených z Plánu obnovy bude známy až počas implementačnej fázy, avšak je potrebné poukázať na to, že do výstavby a modernizácie železničnej infraštruktúry sa bude investovať okrem Plánu obnovy aj z prostriedkov EŠIF aj z Nástroja na prepájanie Európy CEF. |
| APZ | Ku komponentu 04, 3. Popis reforiem a investícií v rámci komponentu, b) Investície, Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu, časť Ciele (str. 10) Text pripomienky: V časti Komponentu 04, Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu - v časti „Ciele“ navrhovateľ uvádza stanovenie finančnej efektívnosti jednotlivých projektov. Tu je počítané s rôznymi premisami, ktoré si navrhovateľ sám stanovil a nemusia zodpovedať realite v budúcnosti. Celej kalkulácii chýba zohľadnenie budúceho vývoja ako cien na jednej strane, tak aj nákladov na emisie na strane druhej. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, skôr za odporúčanie, keďže nedáva konkrétny návrh na zmenu. Hoci nie je možné pripomienku akceptovať, daný podnet berie spracovateľ na vedomie, hoci je nemôže akceptovať. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| APZ | Ku Komponentu 04: Dekarbonizácia priemyslu, 3. Popis reforiem a investícií v rámci komponentu, b) Investície, Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu časť Ciele (str. 10) Text pripomienky: V Komponente 04 Dekarbonizácia priemyslu, ktorý počíta s jedinou možnosťou na čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy a to podpora projektov, ktoré preukážu zníženie emisií eqv. CO2. V | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený na základe technických konzultáciami Európskej komisie. Cieľom bude podporiť projekty, ktoré ponúkajú čo najnižšiu mieru spoluúčasti z plánu obnovy a odolnosti SR na financovaní zníženia jednej tony eqCO2 pri 5 % diskontnej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Komponente sa uvádza, že priemyselná výroba a využívanie fosílnych palív v priemysle je zdrojom 41% všetkých emisií, ktoré sú vyprodukované na Slovensku. Avšak celý Plán je koncipovaný tak, že pre riešenie uvedeného je vyčlenená len relatívna minimálna suma (350 mil. EUR), ktorá pri zohľadnení dôležitosti priemyslu pre krajinu je absolútne nedostatočná a nezodpovedá ani proporčne. Taktiež, Plán nezohľadňuje ani neproduktívnu návratnosť takejto investície do priemyslu v podobe daňových a odvodových príjmov pre rozpočet v budúcnosti. Naopak, Plán v tomto smere skôr pôsobí ako snaha o likvidáciu priemyslu v SR. Požadujeme zásadné prehodnotenie tohto prístupu. Pričom nie je zrejmé z akého dôvodu navrhovateľ výrazne uprednostnil nenávratné a nereproduktívne investície do OZE alebo obnovy budov, keď obyvateľstvo je vo veľkej miere na svojich príjmoch závislé na priemysle a súvisiacich odvetviach a teda ani na napr. zateplenie domov bez príjmu nebude vedieť realizovať. Nesúhlasíme so súčasným znením: „Cieľom (Dekarbonizácie priemyslu) je podporiť projekty, ktorých cena za tonu znížených emisií skleníkových plynov neprekročí 444 EUR za rok, pri zohľadnení celkových investičných nákladov a redukcie emisií na jeden rok. Pri potenciálnom strope na spoluúčasť z Plánu obnovy 30 % by tak ohraničenie predstavovalo 133,2 EUR na tonu emisií na jeden reprezentatívny rok.“ a navrhujeme ho nahradiť nasledovným znením: „Cieľom (Dekarbonizácie priemyslu) je podporiť projekty zníženia emisií skleníkových plynov na spoluúčasť z Plánu obnovy 30 % pri zohľadnení celkových investičných nákladov redukcie emisií, najviac však do výšky 133,20 EUR na tonu zníženia emisií na jeden reprezentatívny rok.“ Odôvodnenie: Zmena znenia vypustila nelogickú diskrimináciu tých žiadateľov, ktorí použijú na zníženie emisií drahšiu technológiu ako 444 EUR/tonu zníženia emisií za rok a podľa návrhu by nemali nárok na žiaden príspevok na nákup technológie. | | | sadzbe počas celej životnosti daného projektu a po zarátaní prípadného nárastu sekundárnych emisií. |
| APZ | Ku Komponentu 05: Adaptácia na zmenu klímy, časť Implementácia, Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Reforma hospodárenia s vodou v krajine (str. 15) Text pripomienky: Navrhujeme v Komponente 05 k Plánu obnovy a odolnosti SR (strana 15) doplniť Štátny geologický ústav Dionýza Štúra do zoznamu zapojených odborných organizácií, ktoré sa majú podieľať na spracovaní strategickej štúdie vodozádržných opatrení, konkrétne doplniť Štátny geologický ústav Dionýza Štúra na str. 15 v zátvorke za slová „ŠOP SR, SAŽP“. Odôvodnenie: | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Spracovateľ pripomienky doplní Štátny geologický ústav Dionýza Štúra do zoznamu zapojených odborných organizácií, ktoré sa majú podieľať na spracovaní strategickej štúdie vodozádržných opatrení. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Dôvodom doplnenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra do uvedeného zoznamu odôvodňujeme tým, že po dohode s MŽP SR, Sekciou vôd by sa mal na spracovaní vyššie spomenutej strategickej štúdie podieľať aj ŠGÚDŠ. | | | |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie , k investícii č. 1 investícia do digitalizácie na školách, všeobecne Text pripomienky: Investícia do digitalizácie je zameraná primárne na podporu nákupu a inštalácie digitálneho vybavenia a softvéru. Z obsahu vyplýva, že investícia sa zameriava najmä na základné školy. Požadujeme, aby sa táto reforma rozšírila aj na stredné školy. Možných riešení na zdigitalizovanie stredných škôl je viacero. Máme zato, že najefektívnejšie by bolo zakúpenie personálnych laptopov pre žiakov stredných škôl, než nákup stolných počítačov, do jednotlivých IT učební v školách. Možné riešenie je aj zavedenie systémového nástroja podpory vo forme digitálneho príspevku. Bude sa poskytovať vo výške 50 % nákladov na hardvérové a softvérové vybavenie pre žiaka a učiteľa. V prípade potreby by súčasťou malo byť aj zabezpečenie mobilného dátového pripojenia. Týmto sa zabezpečí nielen digitalizácia v školách, ale aj zlepšenie digitálnych zručností žiakov a učiteľov. MŠVVaŠ SR zhruba pred 4 rokmi vypracovalo materiál s názvom „Modernizačný dlh v oblasti priestorového a materiálno-technického zabezpečenia základných a stredných škôl“, kde navrhlo aj ďalší postup pri jeho odstránení. Ministerstvo navrhovalo práve rozvojové projekty a dotácie, ako vhodný spôsob pre riešenie problémov v oblasti vybavenia škôl. Považujeme za prioritu odstrániť modernizačný dlh najmä na stredných odborných školách. | O | N | Veľkú časť textu nie je možné považovať za pripomienku, okrem toho MŠVVaŠ SR eviduje rozporuplné návrhy/komentáre. Viď vybavenie stredných škôl počítačmi, na druhej strane systémové zavedenie digitálneho príspevku. Aktuálne plánované vybavenie škôl digitálnymi technológiami je plánované aj na stredné školy. |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie , k investícii č. 2 dobudovanie školskej infraštruktúry, všeobecne Text pripomienky: Vzhľadom na aktuálnu prebiehajúcu digitalizáciu, nevnímame ako najdôležitejšie zabezpečenie dostupnosti školských knižníc. Za kľúčovú oblasť naopak považujeme potrebu racionalizácie nielen základných, ale aj stredných škôl. Disponujeme informáciami, že existujú školy, ktoré nie sú obsadené ani na 50 %. Navrhujeme zrealizovať potrebné kroky smerujúce k optimalizácii existujúcej siete základných a stredných škôl. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Nové knižnice, ktoré budú vybudované ako moderné informačné a vzdelávacie centrum. majú za úlohu zvýšiť u žiakov motiváciu čítať a radosť z čítania, pričom pôjde prioritne o investície na školách so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia. Niektoré štúdie špecificky dokumentujú, že žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia benefitujú zo školských knižníc viac, ako iní žiaci. Aj v dobe digitalizácie potrebujeme u žiakov tieto zručnosti (aj prostredníctvom vyhľadávania informácií na internete) |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | rozvíjať. Optimalizácia siete škôl bude riešená mimo Plánu obnovy ako jedna z priorít MŠVVaŠ. |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, k cieľom reformy č. 1 – obsah a forma vzdelávania – kurikulárna a učebnicová reforma Text pripomienky: Navrhujeme doplniť zručnosti žiakov o schopnosť kriticky analyzovať, účinne riešiť problémy, rozvíjať kreatívne nápady, rozvoj STEM. | O | ČA | Návrh bol upravený aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov, tak že do reformy 1, časť ciele, do prvého odseku budú doplnené zručnosti "preberať iniciatívu a zodpovednosť, tvoriť a realizovať osobné projekty". Pripomienka je zároveň podnetom do ďalšej odbornej diskusie, ktorá bude v rámci tvorby nového kurikula prebiehať. |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, k implementácii reformy č. 1 – obsah a forma vzdelávania – kurikulárna a učebnicová reforma Text pripomienky: Navrhujeme rozšíriť inováciu hodnotenia výsledkov vzdelávania prostredníctvom nových spôsobov e-testovania aj o iné formy centrálne riadených a vyhodnocovaných assessmentov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, k implementácii reformy č. 2 príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby Text pripomienky: Osobitný dôraz je potrebné klásť aj na rozvoj digitálnych zručností pedagogických zamestnancov v stredných odborných školách, rozvíjanie soft skills ako komunikačné schopnosti, práca s dynamikou v skupine, flexibilita a pod. Považujeme za dôležité, aby pedagogickí zamestnanci mali aj relevantné psychologické vedomosti, aby dokázali adekvátne reagovať v tzv. problémových situáciách, ktoré vznikajú so žiakmi alebo ich rodičmi. V tejto súvislosti považujeme za dôležité najmä rozpracovať systém adaptačného vzdelávania absolventov, kariérového a celoživotného vzdelávania, ktoré zohľadňuje trendy a inovácie. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Rozvoj uvedených odborných zručností a kompetencií pedagogických zamestnancov, vrátane tých, ktorí pôsobia na stredných odborných školách, je súčasťou reformy "Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby". Reforma predpokladá komplexnú zmenu existujúceho systému profesijného rozvoja učiteľov, vrátane zavedenia účelovo viazaného finančného príspevku na „individuálny“ profesijný rozvoj, ktorý budú môcť pedagogickí zamestnanci využiť na vzdelávacie služby, v súlade s ich potrebami a plánmi profesijného rozvoja. |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, k implementácii reformy č. 2 príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby Text pripomienky: V celkom komponente sa používa nejednoznačná terminológia. V záujme jednoznačnosti navrhujeme zmeniť pojem učiteľ na pojem pedagogický zamestnanec a používať ho jednoznačne v celom komponente. | O | N | Text je spracovaný tak, aby bol zrozumiteľný v medzinárodnom kontexte a preložiteľný do nadnárodnej lexiky anglického jazyka. Spojenie pedagogický zamestnanec je špecifický slovenský legislatívny termín, ktorý by v tvrdom preklade bol nezrozumiteľný a nejasný. Podľa vyjadrenia Sekcie legislatívno-právnej by v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | niektorých prípadoch ani nebol v kontexte dokumentu správne použitý. |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, k reforme č. 1 – obsah a forma vzdelávania – kurikulárna a učebnicová reforma, všeobecne Text pripomienky: Kurikulárnu reformu je dôležité rozšíriť aj na stredné odborné školy. Žiaci na Slovensku sa učia množstvo teoretickej matérie, ktorú v konečnom dôsledku v praxi nevyužívajú. Považujeme za dôležité zredukovať teoretické vedomosti, s cieľom zamerať sa na získavanie praktických vedomostí, skúseností a zručností. Deťom chýbajú elementárne vedomosti pre praktický život. Kurikulárna reforma najmä na stredných priemyselných a odborných školách musí reflektovať prvky automatizácie, robotiky a virtuálnej reality. Reforma by sa mala realizovať za aktívnej účasti sektorových rád a stavovských a profesijných organizácií. Apelujeme na nevyhnutnosť zabezpečiť dostupnosť aktuálnej odbornej literatúry a učebníc na úrovni stredných odborných škôl. V prípade odborných učebníc je nevyhnutné motivovať odborníkov z praxe k tomu, aby potrebnú literatúru napísali. | O | N | Vzdelávanie na stredných školách je dôležitá téma a vyžaduje dôkladné riešenia a podporu. V rámci materiálu sa v danom segmente a plánovanom období kladie dôraz najmä na základné vzdelávanie, ktoré tvorí reálne východisko pre ďalšie vzdelávacie stupne. Kurikulárna reforma základných škôl tvorí predpoklad pre následné opatrenia na stredných školách, systémové riešenia základného vzdelávania je preto v tejto etape kľúčové a ťažiskové. Kurikuárna reforma základného vzdelávania súčasne vytvára predpoklady aj pre kurikulárne zmeny v strednom školstve, najmä smerom k vzťahov medzi všeobecným vzdelávaním a odborným vzdelávaním/výcvikom. |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Negatívne hodnotíme, že komponent vzdelávania je jednostranne zameraný predovšetkým na základné školy, pričom problematika stredných škôl je riešená len veľmi okrajovo. Za účelom zlepšenia kvality vzdelávania a prípravy kvalifikovanej budúcej pracovnej sily považujeme za rozhodujúce uskutočniť reformy aj na úrovni stredného školstva. Za najkľúčovejšie z nášho pohľadu sú tieto: 1. Reforma siete stredných škôl, ako riešenie finančne poddimenzovaných a technologicky zastaralých stredných odborných škôl. Navrhujeme vytvorenie nových školských centier, tzv. kampusov, ktoré budú predstavovať jedinečné inštitúcie zvyšujúce kvalitu vzdelávania z hľadiska materiálno-technického, ale aj personálneho vybavenia. Školské centrum vytvára synergiu medzi učiteľmi, žiakmi a zamestnávateľmi. 2. Reforma na podporu a ďalší rozvoj systému duálneho vzdelávania, s cieľom zabezpečiť dostatočné množstvo kvalifikovanej pracovnej sily, ktorá je spôsobilá okamžite vstúpiť na trh práce. Považujeme za dôležité celý tento systém sflexibilniť a viac prispôsobiť na potreby škôl a zamestnávateľov. Navrhujeme prijať výraznejšie finančné nástroje na podporu systému duálneho vzdelávania u zamestnávateľov. Zefektívniť existujúce | Z | N | Problematika stredných škôl je systematicky riešená prostredníctvom legislatívnych úprav školského balíku právnych predpisov (školský zákon, zákon o odbornom vzdelávaní a príprave, zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve), ktoré sú v rámci Plánu legislatívnych úloh vlády SR naplánované na prerokovanie vo vláde SR na roky 2022 a 2023. Zároveň inovácie a nové prístupy ku vzdelávaniu na SŠ ako je realizácia pracovných podmienok na pracoviskách škôl a zamestnávateľov (work-based learning) a ďalší profesijný rozvoj PZ, a OZ, či rozvoj systémov zabezpečovania kvality sú aktivity, ktoré sa budú realizovať prostredníctvom finančných prostriedkov z EŠIF v rámci nadchádzajúceho programovacieho obdobia aj z dôvodu charakteru výdavkov ako aj limitujúcou finančnou alokáciou z Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inštitúty ako je centrum odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrum. 3. Efektívne a fungujúce kariérové poradenstvo. Je dôležité vytvoriť optimálne podmienky na kariérové sprevádzanie žiaka a študenta počas jeho štúdia, ale aj po ňom. Kariérové sprevádzanie reflektuje potreby na trhu práce. V rámci NP Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP bolo jednou z činností vytvorenie jedinečnej inštitúcie - Talent centra. Talent centrum poskytuje kvalifikovanú pomoc pri výbere, rozvoji a budovaní kariéry žiaka. Považujeme za dôležité pokračovať v nastavenom systéme kariérového sprevádzania žiaka. | | | |
| APZ | Ku komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienkyky: Podľa štatistických údajov, je účasť dospelých na celoživotnom vzdelávaní na Slovensku na úrovni 3,7 %, pričom priemer krajín EÚ je na úrovni 11,7%. Slovenská populácia nie je vedená k účasti na celoživotnom vzdelávaní. Nielen z týchto dôvodov vnímame veľmi negatívne, že Plán obnovy a odolnosti neobsahuje žiadnu reformu celoživotného vzdelávania. Z nášho pohľadu ide o kľúčovú oblasť. Potreby na trhu práce ukazujú, že je dôležité zvyšovať úroveň zručností obyvateľstva. Za prierezovú tému považujeme najmä reskilling a upskiling ako uchádzačov o zamestnanie tak aj zamestnancov. V súvislosti so situáciou spôsobenou COVID-19 apelujeme nielen na potrebu vyriešiť problémy na trhu práce spojené s potrebou rekvalifikovať zamestnancov najviac poškodených sektorov, ale je potrebné reagovať aj na príchod nových inovácií. Sektor priemyslu dlhodobo poukazuje na potrebu získať kvalifikovanú pracovnú silu a meniť zručnosti pracovnej sily na potreby Priemyslu 4.0. Apelujeme na nevyhnutnosť vytvoriť efektívny systém celoživotného vzdelávania po vzore európskych krajín (napr. IGLA) tak, aby v čo najväčšej miere reflektoval konkrétne potreby zamestnávateľov. Z nášho pohľadu najvhodnejším poskytovateľom celoživotného vzdelávania je zamestnávateľ. Súčasne navrhujeme vytvoriť aj tzv. ekosystém poskytovateľov celoživotného vzdelávania prostredníctvom vzdelávacích agentúr, reflektujúc nemecké vzory. Považujeme za nutné vytvoriť systém pre ranking obsahu a foriem akreditovaných programov ďalšieho vzdelávania a ďalších kurzov celoživotného vzdelávania zamestnávateľmi vo väzbe na hodnotenie kvality dosiahnutých vedomostí a zručností absolventov týchto kurzov. Navrhujeme zaviesť individuálne vzdelávacie účty (ďalej IVÚ), ktorých zmysel spočíva v princípe, že každý | Z | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy.<br><br>Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú plánované z EŠIF. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>- Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>- Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy,<br>- Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií,<br>- Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | občan si vytvára vlastný hodnotový účet, z ktorého si financuje svoje ďalšie vzdelávanie. Súčasne navrhujeme vytvoriť efektívny systém podpory a poradenstva v profesijnom a kariérnom živote občanov. V záujme zabezpečenia kvality navrhujeme, aby koordináciu celoživotného vzdelávania realizovala Aliancia sektorových rád Slovenska. S poľutovaním, konštatujeme, že v časti vzdelávanie pre 21. storočie sa Plán obnovy a odolnosti riešil za zatvorenými dverami, bez toho, aby reflektoval skutočné potreby vzdelávania ako celku. | | | informálneho učenia sa,<br>- Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>- Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl,<br>- Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>- Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>- Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>- Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>- vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej úrovni,<br>- prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov),<br><br>S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | Cieľom aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| APZ | Ku komponentu 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl, k cieľom reformy č. 3 nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania Text pripomienky: Z pohľadu zamestnávateľov považujeme za kľúčové zvýšiť podiel praxe najmä v technicky orientovaných študijných odboroch. Je dôležité, aby odborná prax bola už v priebehu štúdia previazaná na jednotlivé pracovné pozície. Nový systém akreditácie vytvára priestor na to, aby vysoké školy zapájali zamestnávateľov do procesu monitorovania študijných programov a uskutočňovali ich úpravu reflektujúc návrhy zamestnávateľov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Požiadavky na zapojenie aktérov z praxe sú priamou súčasťou štandardov akreditácie SAAVŠ. |
| APZ | Ku komponentu 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Pozitívne vnímame prístup k návrhu reforiem vysokoškolského vzdelávania. Súčasne nastavený pomer | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Súčasťou |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | medzi technickými a humanitnými vysokými školami nezodpovedá požiadavkám na trhu práce. Stotožňujeme sa s identifikovanými oblasťami, ktoré nutne požadujú reformu. Ako možné slabé miesto považujeme zavedenie inštitútu výkonnostných zmlúv. Považujeme za dôležité klásť osobitný zreteľ na nastavenie ich obsahu, aby sa zachovalo rovnocenné postavenie medzi MŠVVaŠ SR a vysokými školami. Považujeme za nevyhnutné, aby sa naďalej rozvíjala a posilňovala spolupráca medzi zamestnávateľmi a vysokými školami. Veríme, že nový systém akreditácie tomu v značnej miere dopomôže. V záujme zabezpečenia jednoznačnosti navrhujeme jasnejšie špecifikovať spoluprácu nielen so zamestnávateľmi, ale aj so sektorovými radami a stavovskými a profesijnými organizáciami. Naďalej apelujeme na potrebu nastaviť kvalitný systém odbornej praxe na vysokých školách, ktorý môže byť postavený na podobných princípoch, ako je systém duálneho vzdelávania na stredných školách. Je kľúčové, aby budúci absolventi vysokých škôl mali dostatok praktických skúseností, a tým sa vedeli lepšie adaptovať vo svojom pracovnom živote. Navhujeme zvýšiť podporu štátu vo vzťahu k profesijne orientovaným bakalárskym študijným programom. | | | výkonnostných zmlúv budú aj indikátory, merajúce zapojenie študentov do praxe. |
| APZ | Ku komponentu 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Za nevyhnutnú súčasť reformy vysokých škôl považujeme aj nastavenie efektívneho systému trasovania absolventov s prepojením údajov Sociálnej poisťovne, ktoré sú nerozporovateľné z pohľadu uplatnenia absolventov na trhu práce a kvality ich prípravy. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Výsledky štatistického mapovania absolventov sú a budú súčasťou metodiky rozpisu štátnej dotácie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k 1. reforme, (k cieľu na strane 7 vlastného materiálu, konkrétne k vete „Pokračujúci participatívny proces tvorby formovania politiky cez zapojenie stakeholderov (princíp zdola nahor) zastúpených v tzv. Transformačných radách“) Text pripomienky: Zapojenie stakeholderov by malo byť proporcionálne medzi zástupcami výskumných organizácii, štátu a priemyslu. | O | A | Text zapracovaný. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k 2. investícií, (k podpore spolupráce firiem a verejného sektora, k časti výzvy, k problémom vzájomných interakcii a spolupráce) Text | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pripomienky: Hlavným problémom je nedostatočná motivácia verejného sektora. Problém spočíva v nemožnosti financovať iba činnosti spojené s projektom a konkrétne osoby, ktoré na ňom participujú, tak ako je zvykom v komerčnej sfére. Časť peňazí na projekt sa stratí po ceste a riešiteľ nakoniec dostane výrazne menej ako do projektu vloží spolupracujúci podnik. Obmedzením sú takisto hodinové sadzby, ktoré sú vo verejnom sektore príliš nízke a spôsobujú ďalšiu bariéru tomu, aby bol projektový tím na strane verejnej organizácie slušne odmenený za spoluprácu. | | | |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k 2. reforme, (k cieľu dokončiť transformáciu SAV na verejnoprávnu formu hospodárenia (VVI) a k rezortným výskumným inštitúciám) Text pripomienky: Zastávame názor, že aj rezortné výskumné inštitúcie by mali mať povinnosť transformácie. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k alokácií finančnej podpory inovácií, investícii 4, (strana 37 vlastného materiálu komponentu 09) Text pripomienky: alokácia 70 mil. Eur sa nám javí ako nízka, navrhujeme jej zvýšenie na 90 mil. Eur, na úkor iných oblasti. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti 9. Míľniky a ciele, k Investícii 4: Podpora inovácií, cieľu: Zvýšenie ročného počtu patentových prihlášok z 234 na 280 najneskôr do konca roku 2025 Text pripomienky: Cieľ je málo ambiciózny, navrhujeme cieľový počet prihlášok zvýšiť minimálne na 330. | O | ČA | Text upravený v zmysle pripomienok EK. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu 2. a) Hlavné výzvy Text pripomienky: Veta „Kvalita verejného výskumu významnou mierou prispieva k odolnosti spoločnosti na externé výzvy“ v kontexte Slovenska nedáva zmysel a je nepravdivá. Verejný výskum na Slovensku podporuje našu spoločnosť iba čiastočne, vedci si samostatne volia predmet záujmu svojho skúmania. Javí sa, že veda žije sama pre seba a nie len pre Slovensko. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. Pozn.: V súvislosti s pandémiou COVID-19 vedci veľmi rýchlo zareagovali a rovnako aj tematicky orientované výzvy na výskum zameraný na riešenie pandémie COVID-19 boli z pohľadu dopytu veľmi úspešné. Prínos výskumu sa odzrkadľuje práve v takýchto krízových časoch. Miera financovania a rovnako aj dostatočne koordinované riadenia VVaI priamo otvárajú priestor reagovať na výzvy ktorým spoločnosť v podmienkach SR čelí. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu 2. a) Hlavné výzvy Text pripomienky: Excelentný jednotlivec by mal byť výsledkom fungovania celého ekosystému. Pre Slovensko je momentálne dôležitejšie vytvoriť ekosystém najmä cez spoluprácu priemyslu s vedeckou obcou a univerzitami ako hľadanie excelentného jednotlivca. Fokus by mal byť na hľadanie zadaní od priemyslu ktoré by slovenská vedecká obec vedela riešiť a tým prinášať pridanú hodnotu. Nie snaha o nového Einsteina. Super vedec bude vždy iba špička ľadovca, ktorý stojí na slušnom základe (ekosystem). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu 2. a) Hlavné výzvy, ku nedostatočnej medzinárodnej spolupráci a internacionalizácií Text pripomienky: Pri tejto téme úplne absentuje podpora pre výskum a vývoj v podnikoch. Aj podniky majú záujem o odborníkov ktorých je potrebne prilákať zo zahraničia, veľakrát sa jedna o Slovákov, ktorí majú zahraničné skúsenosti a potrebujú motiváciu, aby sa vrátili pracovať domov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu 2. a) Hlavné výzvy, ku nedostatočnej spolupráci súkromného a verejného sektora Text pripomienky: Problémom na Slovensku je aj využívanie výskumnej infraštruktúry či už súkromnej alebo verejnej, ktorej využitie je v súčasnosti limitované národnou úpravou nad rámec regulácie EÚ a nejasne nastavenými pravidlami, čo vytvára zbytočnú bariéru prepojenia súkromného a verejného výskumu. Tu je potrebne umožniť prístup jednotlivým hráčov ku existujúcej infraštruktúre ako aj koordinovať nákup novej v zmysle záverov pracovnej skupiny za účasti delegátov EK a Svetovej banky, ktorá v rokoch 2019 a 2020 mapovala problematický prístup k verejnej infraštruktúre na Slovensku, nakúpenej zo zdrojov EŠIF. | O | A | Text upravený. Sprostredkovanie výskumnej infraštruktúry pomôže riešiť aj systém inovačných vouchrov. Práve na základe iniciatívy Svetovej banky "Catching up regions" bude SIEA/MH SR realizovať ešte v priebehu tohto roka pilot vouchrovej podpory v BB kraji. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu 2. a) Hlavné výzvy, ku nedostatočnej spolupráci súkromného a verejného sektora Text pripomienky: Skutočným problémom sú možnosti financovania práce výskumníkov z verejného sektora na priemyselných projektoch. Nie je jednoduché dostať projektové peniaze priamo na členov tímu, ktorí pochádzajú z verejnej sféry. Neexistujú jasné pravidlá a možnosti takýto výkon pracovníkom relevantne zaplatiť. Tento fakt | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Poznámka 1: Matching granty sú už časťou navrhovaných investícií. Poznámka 2: Je vecou zmluvných strán podpisujúcich kontrakt o spolupráci, ako si nastavia zmluvné vzťahy a prípadné oprávnené náklady. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | veľmi výrazne znižuje motiváciu verejnej sféry spolupracovať s priemyslom. V zahraničí nielenže existuje cesta na spoluprácu a vyfinancovanie ľudí, ale aj podpora na takúto spoluprácu z verejných zdrojov (napríklad pokiaľ dá priemysel na projekt z univerzitou X tisíc Eur, štát pridá ďalších X a rozpočet projektu sa zdvojnásobí). Navrhujeme vytvoriť motiváciu pre verejný sektor na spoluprácu s priemyslom a to hlavne vytvorením možnosti financovania osôb z verejného sektora participujúcich na projekte na úrovni 100 % zdrojov vynaložených na túto činnosť na strane zadávateľa projektu (bez poplatkov na fakultu a rektorát a….). | | | |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu 2. a) Hlavné výzvy, ku viacerým úloham pred slovenským výskumným, vývojovým a inovačným ekosystémom Text pripomienky: Píše sa, že pred slovenským VVI stojí úloha sprehľadniť a doplniť systém rezortných nástrojov podpory výskumu, vývoja a inovácií, pre ktoré budú koordinovane nastavené cieľové výsledkové indikátory. Z nášho pohľadu je potrebné sa primárne zamerať na dodatočnú podporu projektov do ktorých je priemysel sám ochotný investovať (napr. matching granty). Verejné programy podporujúce inováciu nasmerovať na využitie na trhu. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu b) Ciele Text pripomienky: Navrhované je do roku 2030 zvýšiť mieru investícii na VVI a posun v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ, a to aj s výrazným zapojením súkromného sektora. Chýbajú tu KPI, navrhujeme použiť tie z RIS3+, čiže investície na úrovni 2,19% do roku 2027. | O | N | Predkladateľ nemôže akceptovať pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ide o nerealistický cieľ. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu b) Ciele, (k vete na strane 6 vlastného materiálu „Komponent Lákanie a udržanie talentov sa sústredí na internacionalizáciu univerzít a cirkuláciu mozgov tak, aby z nej benefitovala celá slovenská ekonomika.“) Text pripomienky: Slovenská ekonomika bude benefitovať hlavne pokiaľ sa lákanie mozgov rozšíri aj na súkromný sektor. | O | A | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie a akceptuje. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k časti dokumentu b) Ciele, ku európskym vlajkovým iniciatívam (“Flagship initiatives“) Text pripomienky: Komponent výrazne | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podporuje európske vlajkové iniciatívy. Modernizovať. Investícia do nového IT systému pre hodnotenie projektov (Investícia 7), ktorý bude prepojený s inými systémami a registrami evidencie vedeckého výkonu, umožní rýchlejšie, zjednotené a transparentnejšie hodnotenie projektov výskumu a vývoja. Tu odporúčame postupovať nasledovne. Najskôr musí existovať projekt analýzy potrieb, ktorého výstupom bude detailný katalóg požiadaviek spolu s návrhom obrazoviek. Toto musí byť samostatný projekt, ktorý bude vyhodnotený. Až na základe pozitívneho hodnotenia budúcich používateľov vznikne ďalší projekt ktorého výstupom bude samotný informačný systém. Tento projekt musí byt nezávislý na projekte analýzy, aby nevytváral časový tlak. | | | |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k druhému špecifickému cieľu v 1. popise komponentu (t. j. k nárastu financovania výskumu a vývoja zo súkromných zdrojov na 0,72 % HDP (2024) pri celkových výdavkoch 1,2 % HDP, čo je v súlade s priemerným pomerom súkromných a verejných výdavkov v EÚ 3:2) Text pripomienky: stratégia RIS3+ počíta s nárastom celkových výdavkov na výskum a vývoj na úroveň 1.2 % HDP už v roku 2023. Súkromné výdavky na pomer 3:2 však nerastú samé od seba. Súkromný sektor je nevyhnutné motivovať, stimulovať, aby bol ochotný zvýšiť výdaje na výskum a vývoj. Stimuláciou máme na mysli rozšírenie podpory pre súkromný výskum a vývoj (superodpočet, vouchre, systematická podpora investícií do technológií, ľudských kapacít, ...). Ale aj cieliť podporu na spoluprácu súkromného VVI sektora s akademickou sférou, univerzitami. Odôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti SR má primárne zlepšiť kvalitu života na Slovensku, vztiahnuté na komponent 9., tak má prostredníctvom reforiem, investícií a posilnenia financovania zlepšiť výskumný a vývojový výkon a inovačný potenciál SR. K tomuto zlepšeniu má prispieť aj súkromný sektor, preto je potrebné aj súkromnému sektoru smerovať adekvátnu podporu. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie, navrhované opatrenia sú však už zapracované v Pláne obnovy, budú zapracované v OP Slovensko alebo už sú súčasťou legislatívy (superodpočet). |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k investícií 2, (k cieľovej skupine: Výskumné inštitúcie, univerzity, podniky, zahraničné vedecko-výskumné inštitúcie, uvedenej na strane 19 vo vlastnom materiáli komponentu 09) Text pripomienky: Má slovenský Plán obnovy posielať financie do zahraničia? | O | N | Prijímajúce "zahraničné inštitúcie" dostanú odmenu za pôsobenie v SR a za sprostredkovanie know-how pre domácich partnerov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k investícií 2, (k cieľu stimulácie súkromnej participácie na výskume, vývoji a inováciách a vytvorenie možností financovania uceleného inovačného cyklu od základného výskumu až po uvedenie produktu na trh, uvedené vo vlastnom materiáli komponentu 09 na strane 16) Text pripomienky: Máme za to, že spojiť inovačný cyklus od základného výskumu až po uvedenie produktu na trh je napríklad možné pri vakcíne Covid, ale to nie je inovačný cyklus, ale vývoj až po uvedenie na trh. | O | N | V dokumente hovoríme o "výskumnom a inovačnom cykle" a cieľom nie je spájať všetky fázy, ale podporiť projekty v rôznych fázach TRL |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k investícií 3, (k časti štipendiá pre excelentných výskumníkov na strane 20 vlastného materiálu, a k veľkým projektom pre excelentných výskumníkov) Text pripomienky: Požadujeme do tejto aktivity zaradiť aj súkromný sektor. Odôvodnenie: Práve súkromný sektor vie v prípade excelentného výskumníka pre oblasť pôsobenia podniku dať najrýchlejší pozitívny efekt do ekonomiky. | Z | A | Text upravený |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k investícií 3, (k zjednodušovaniu príchodu výskumníkov na Slovensko) Text pripomienky: Navrhujeme nefokusovať sa iba na zahraničných odborníkov, ale zamerať sa aj na Slovákov pracujúcich v zahraničí, tí budú jednoduchšie adaptovateľní na podmienky u nás. | O | A | Pripomienka už je zahrnutá v dokumente; zo zahraničia môžu chodiť aj Slováci. Aktuálne znenie "Podmienkou bude, aby definovaná časť štipendií bola alokovaná pre študentov/výskumníkov prichádzajúcich zo zahraničia a podporila sa tak internacionalizácia akademického prostredia. " |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k investícií 4. podpora inovácií Text pripomienky: Navrhujeme systém voucherovej podpory inovácií v malých a stredných podnikoch (MSP) rozšíriť aj o veľké podniky. Zároveň výber poskytovateľov výskumných a inovačných služieb na základe zaradenie do zoznamu oprávnených riešiteľov považujeme za zbytočnú byrokraciu a goldplating. Odôvodnenie: Opatrenie je zamerané iba na MSP, teda diskriminuje veľké podniky. Fakt, že sa vyžaduje finančná spoluúčasť žiadateľa je z nášho pohľadu postačujúci na zabezpečenie vhodného dodávateľa. | Z | A | Úprava textu: prvý odsek na str. 23: "• Systém voucherovej podpory inovácií v podnikoch. Ide o zintenzívnenie spolupráce slovenských podnikov s ostatnými aktérmi inovačného ekosystému (na báze triple/quadriple helix) a zlepšenie prenosu znalostí a technológií do praxe vo forme inovácií. Prijímateľmi by mali byť prioritne slovenské MSP, ale ja veľké firmy (100 – 200 subjektov ročne) s výškou individuálnej kumulatívnej pomoci do 200 000 eur. Na základe otvorenej výzvy a vyhodnotenej žiadosti dostane žiadateľ voucher, ktorý môže uplatniť za výskumné a inovačné služby poskytnuté širokým okruhom poskytovateľov, a to kumulatívne až do limitu vouchra. Pre minimalizáciu byrokracie si preplatenie vouchru bude |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | uplatňovať prijímateľ, nie poskytovateľ služby. Schéma sa bude realizovať prostredníctvom jednotnej platformy MH SR na podporu inovácií. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k investícií 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky Text pripomienky: Je potrebné rozšíriť oblasť z dekarbonizácie na znižovanie vplyvov na životné prostredie. Sú technológie a potreby, ktoré nesúvisia priamo s dekarbonizáciou ako napr. obehové hospodárstvo, ... | O | N | Predkladateľ nesúhlasí so zapracovaním. Dekarbonizačný cieľ je podmienkou pre získanie 100%-ného zeleného taggingu opatrenia v zmysle Nariadenia o RRF. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k investícií 6, k demonštratívnym projektom Text pripomienky: Pokiaľ nápad nenájde podporovateľa vo forme podniku, ktorý bude ochotný nasadiť u seba novú technológiu a otestovať ju nemá význam záujem o danú technológiu suplovať demonštratívnym projektom. Je potrebné podporiť tie nápady, ktoré nájdu odozvu na trhu. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k míľnikom a cieľom Text pripomienky: Je spracovaná nejaká analýza, že navrhovanými zásadnými reformami a posilnením financovania je reálne cieľ do roku 2030 dosiahnuť? Predpokladáme, že to bude obsahom Národnej stratégie podpory a rozvoja výskumu, vývoja a inovácií. | O | A | Ide o ambiciózny, ale splniteľný cieľ. Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k Tab.: Predbežný zoznam schém a odhadovaných alokácií Text pripomienky: Náklad na jednotku vo výške 6 300 000 u - Investície 7: IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja sa nám javí ako prehnaný vzhľadom na predpokladaný rozsah projektu. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Chýba nám podpora superodpočtu a investícií súkromného sektora do výskumu a vývoja, ktorá už existuje resp. sa pripravuje. Navrhujeme doplniť Investíciu 8: Optimalizácia pravidiel uplatňovania superodpočtu pre zvýšenie podpory a konkurencieschopnosti slovenských firiem. Míľnik: úprava zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a príslušného metodického pokynu | Z | N | Prekladateľ nesúhlasí so zapracovaním zásadnej pripomienky. Superodpočet dlhodobo podporujeme no na rozšírenie superodpočtu je priestor aj mimo plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | uplatňovania superodpočtu na výskum a vývoj do Q4/2021 Cieľ: Zvýšenie počtu firiem uplatňujúcich si superodpočet o 50% za rok 2022 Odôvodnenie: Nepriame podporné nástroje pre investície podnikateľských subjektov do VVI prispievajú k udržaniu konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky. Javí sa nám, že práve superodpočet môže v čase COVID krízy výrazne prispieť k naštartovaniu našej ekonomiky. | | | |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Javí sa nám, že na digitalizáciu priemyslu sú vyčlenené nedostatočné zdroje. Plán obnovy sa z nášho pohľadu nedostatočne zaoberá otázkou rekvalifikácie pracujúcich a získavania digitálnych zručností, pričom pre túto oblasť nevyčleňuje dostatočné prostriedky. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Navrhujeme strategické zvýšenie investícií do technológií polovodičov. Z nášho pohľadu je potrebné mať v EÚ konkurencieschopných výrobcov (možnosť podieľať sa na ich VVI, implementovať v EÚ vyrobené produkty v EÚ výrobkoch). | O | A | Navrhovaná investícia už je súčasťou investície 6. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Navrhujeme venovať finálnej úprave textu dokumentu adekvátnu pozornosť, odstrániť opakujúce sa časti, pri prvom použití skratky skratku vysvetliť, napríklad zvážiť formuláciu „projektov Horizon Europe a EIT“ pretože „The EIT is an integral part of Horizon“, nepísať to isté slovo (ako prostriedok a cieľ) do jednej vety, a podobne. | O | A | Text upravený. |
| APZ | Ku komponentu 09 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Pre zlepšenie zabezpečenia funkčného riadenia projektov je potrebné na pozícii projektového úradníka garantovať nemennosť názorov od prípravy, cez schválenie, implementáciu až po definitívne finančné schválenie projektu. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| APZ | Ku Komponentu 10: k implementácii v investícii 2. Posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatív Text pripomienky: V rámci implementácie bude program manažmentu vzťahov s | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | novou diaspórou riadený ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí (MZV). Navrhujeme doplniť časovo obmedzenú finančnú dotáciu, buď priamo pre navrátilcov, alebo pre zamestnávateľov týchto navrátilcov pre posilnenie tohto cieľa. Bez aktívnej finančnej podpory a iných benefitov nebudeme úspešní. Propagácia jednoducho nebude stačiť. Napríklad, zahraničné firmy ponúkajú okrem samotných platových podmienok aj ubytovanie a iné benefity pre prilákanie talentov. | | | |
| APZ | Ku Komponentu 10: k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Ako kritické vnímame úplnú absenciu stratégie rozvoja a podpory talentov na základných a stredných školách. | O | N | Predložený text sa netýka komponentu č. 10. Investíciam a reformám do základného školstva sa venujú komponenty č. 6 a č.7. |
| APZ | Ku Komponentu 10: k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Navrhujeme naše vysoké školy zatraktívniť navrátilcom (nie len vysokoškolským pedagógom) a tým aj študentom. Je potrebné, aby aj experti z praxe mohli učiť na VŠ. V SR je takmer nemožné, aby špičkový manažér oficiálne a zmysluplne hosťoval na VŠ. | O | N | Predložený text sa netýka komponentu č. 10. Investíciám a reformám v oblasti vysokých škôl sa venuje komponent č. 8. |
| APZ | Ku Komponentu 10: k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Zabezpečiť úmerné podmienky pre motiváciu talentovaných a schopných našich vlastných mladých ľudí pre prácu v našej vlastnej krajine s tými, ktorých sem chceme prilákať zo zahraničia. Možno je na diskusiu či na prilákanie a udržanie talentov je identifikovaný racionálny rozpočet. Nie je náš rozpočet v porovnaní s inými krajinami rádovo podhodnotený? | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku Komponentu 10: k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Žiadna politika na prilákanie talentov na Slovensko nebude fungovať, pokiaľ nedôjde k reforme školstva, zlepšeniu životnej úrovne, dokiaľ nebude znížené daňovo-odvodové zaťaženie ľudí na Slovensku a podobne. Akonáhle sa zvýši dopyt po kvalitných talentovaných ľuďoch na Slovensku a ponúknu sa adekvátne podmienky na výkon práce s pridanou hodnotou, kvalitní ľudia zo zahraničia zvážia návrat na Slovensko. Za riešenie považujeme nielen prijímanie opatrení za účelom prilákania Slovákov späť, ale je potrebné hľadať aj talenty v zahraničí, zjednodušovať podmienky pre zahraničných, aby sa tu dokázali a mohli usadiť - štúdium, život, zamestnanie a pod. Udržanie talentov sa rieši len Štipendiom pre najlepších domácich a zahraničných študentov a odmena pre vysoké školy, ktoré ich získajú. To nám | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | však nezaručí udržanie talentov na našom pracovnom trhu. Ako problém, pre ktorý deti odchádzajú vnímame aj to, že chýba prepojenie na prax. Navrhujeme venovať vyššiu preferenciu vypracovaniu záverečných prác pod záštitou firiem. Tým sa získavajú cenné kontakty a zvyšuje sa šanca, že daný talentovaný človek začne po škole pracovať s firmou, ktorá mu pomohla so záverečnou prácou a neodíde do zahraničia. Rovnako by sa mala zvýšiť najmä finančná motivácia ostávať na postgraduálnom štúdiu a tiež ho previazať s praxou. Pokračovanie v postgraduálnom štúdiu by sa malo stať výsadou najlepších. | | | |
| APZ | Ku Komponentu 10: k vlastnému materiálu ako celku Text pripomienky: Navrhujeme zvýšiť mieru propagácie Slovenska ako krajiny otvorenej talentom v zahraničí. Aj v prípade lákania talentov je potrebné, aby sa o tejto príležitosti dozvedelo čo najširšie publikum potenciálnych vysokokvalifikovaných zamestnancov. V súčasnosti si mnohé spoločnosti iniciatívne podchytávajú svojich potenciálnych zamestnancov už počas štúdia, organizujú dni otvorených dverí, prispôsobujú svoje náborové kampane cieľovej skupine, prezentujú svoje pracovné prostredie navonok pre uchádzačov zo Slovenska. Posilnením propagácie možných pracovných príležitostí na zahraničných univerzitách, ambasádach, medzinárodných veľtrhoch práce a konferenciách považujeme za podstatnú súčasť lákania talentov na Slovensko. | O | N | Propagácia Slovenska je už zachytené v POO cez posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatív. |
| APZ | Ku komponentu 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia, Všeobecná pripomienka Reforme č. 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania Text pripomienky: Navrhujeme doplniť uvedenú reformu o princíp „jedenkrát a dosť“, t.j. aby podnikatelia nemuseli jednu skutočnosť štátu oznamovať viackrát, ako je to dnes. Odôvodnenie: Je žiadúce, aby v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a odstraňovania administratívnych bariér by malo byť zavedené pravidlo, že jeden zápis do obchodného registra bude postačovať a automaticky sa prenesie aj do iných registrov, resp. naopak, zápisy z iných registrov budú automaticky premietnuté do obchodného registra. Prinajmenšom by išlo o premietnutie zapisovaných údajov do (i) zoznamu hospodárskych subjektov (vedený Úradom pre verejné obstarávanie) a (ii) registra partnerov verejného sektora (vedený Okresným súdom Žilina). Obdobné pravidlo platí už nejaký čas vo vzťahu k živnostenskému registru, to však už dnes nie je postačujúce. Aktuálne totiž napr. zmenu sídla musí | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Pri modernizácii IT systémov (obchodný register) v komponente 15 Reforma justície rezort plánuje uplatňovať požiadavku jedenkrát a dosť. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podnikateľ samostatne oznamovať aj na oba vyššie uvedené osobitné registre, čo považujeme za úplne neefektívne. Tieto zmeny by pre podnikateľov znamenali možnosť viac sa sústrediť na kľúčové podnikanie (core business) a menej na regulačné požiadavky štátu, ktoré sú v mnohých prípadoch duplicitné a zaťažujúce. Na problém „neprepojenosti" registrov si dovoľujeme poukázať aj na príklade Registra partnerov verejného sektora. Od novembra 2020 je register konečných užívateľov výhod dostupný na stránke Štatistického úradu SR (čerpá údaje z obchodného registra). Zároveň však štát od podnikateľov uchádzajúcich sa o zákazky vo verejnom obstarávaní požaduje zápis rovnakého údaju v RPVS, a to prostredníctvom externej oprávnenej osoby, pričom táto služba zápisu do RPVS je spojená pomerne so značným finančným nákladom. Inými slovami, štát má dnes vybudované dva registre pre rovnaký údaj, čo možno považovať za exemplárny príklad neefektívnosti. | | | |
| APZ | Ku komponentu 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia, Všeobecná pripomienka Reforme č. 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania Text pripomienky: Navrhujeme medzi základné ciele reformy doplniť aj zmenu legislatívnym pravidiel tvorby právnych predpisov so zameraním najmä na úpravu legislatívnych pravidiel tvorby poslaneckých návrhov zákonov. Odôvodnenie: Jedným zo základných pilierov kvalitného podnikateľského prostredia je kvalitná legislatíva, ktorá ho akokoľvek ovplyvňuje. Správne nastavenie legislatívnych pravidiel pre tvorbu a prijímanie právnych predpisov je základným predpokladom prijímania kvalitných právnych predpisov. Najmä v predchádzajúcom volebnom období prišlo k prijatiu zásadných právnych predpisov (ako napr. novela Zákona o minimálnej mzde, zavedenie rekreačných poukazov, zmena výšky nároku na dovolenku a pod.), ktoré majú zásadný dopad na podnikateľské prostredie a ani v jednom tomto prípade neboli tieto poslanecké návrhy zákonov predmetom riadnej odbornej diskusie ani predmetom sociálneho dialógu. V tomto kontexte považujeme za nevyhnutné iniciovať komplexnú zmenu tvorby právnych predpisov ktorá zabezpečí, aby všetky legislatívne zmeny s dopadom na podnikateľské prostredie, vrátane návrhov poslancov NR SR, prechádzali riadnym pripomienkovým konaním a ich súčasťou bola komplexná analýza vplyvov. Obámave sa, že práve zjednodušený legislatívny proces vzťahujúci sa na poslanecké návrhy zákonov je dôvodom, prečo | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | niektoré právne predpisy s dopadom na podnikateľské prostredie sú prijímané touto formou. Ak sa toto súčasné nastavenie legislatívy nezmení, ostatné nástroje (ako napr. one in-two out) naďalej nebudú dostatočne efektívne. Z toho dôvodu je nevyhnutné iniciovať zmenu zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak, aby všetky legislatívne návrhy s dopadom na podnikateľské prostredie, vrátane návrhov poslancov NR SR, boli predmetom riadneho pripomienkového konania, odbornej diskusie sociálnych partnerov a ich súčasťou bola komplexná analýza vplyvov. | | | |
| APZ | Ku komponentu 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia, Všeobecná pripomienka Reforme č. 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania, 1. Zavedenie pravidla „one in – two out“ Text pripomienky: Súčasťou reformy č. 1 je zavedenie pravdila „one in – two out“, ktorého podstata spočíva v tom, že sa vyčísli finančný vplyv zavádzanej regulačnej záťaže na podniky aj na občanov a zároveň povinnosť navrhnúť dvojnásobný pokles regulačnej záťaže vo finančnom vyjadrení. Princíp tohto opatrenia je súčasťou Návrhu aktualizácie Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, ktorá je aktuálne v procese schvaľovania na vláde. Na tomto mieste si dovoľujeme uviesť, že aby sa tento zámer autora skutočne naplnil, musí sa vysporiadať s tromi základnými problémami: 1. Pravidlo one in – two out sa musí bezpodmienečne vzťahovať aj na návrhy predkladané poslancami NR SR, nie len na vládne materiály. Už v súčasnosti dochádza niekedy k „zneužívaniu“ zjednodušených legislatívnych procesov pre poslanecké návrhy zákonov a ak táto oblasť zákonov nebude pravidlom one in – two out pokrytá, môže ešte viac narastať „zneužívanie“ tohto postupu. 2. Dodržiavanie pravidla one in – two out musí byť povinné a záväzné pre všetkých predkladateľov materiálov. V súčasnosti, v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vplyvov, ktorá tento princíp upravuje, sa uvádza: „V návrhu uznesenia k tejto správe vláda SR môže uložiť predkladateľom úlohu splniť povinnosti znížiť náklady pre podnikateľov podľa údajov vo virtuálnom účte do 31. decembra 2022 a následne každoročne.“ To znamená, že takéto uloženie povinnosti znížiť náklady podnikateľom je v súčasnosti len fakultatívne, nie obligatórne. 3. Vychádzajúc z aplikačnej praxe si dovoľujeme upozorniť na skutočnosť, že na rastúcom objeme legislatívnej a právnej regulácie sa veľmi významnou mierou podieľajú aj podzákonné normy, vyhlášky, opatrenia, usmernenia, | O | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zaradí časť týkajúcu sa vytvorenia Registra regulácií: "Pre zjednodušenie orientácie podnikateľských subjektov v nariadeniach týkajúcich sa regulácií dôjde k sprehľadneniu a sprístupneniu všetkých regulačných aktov všetkých štátnych a regulačných orgánov a to v unifikovanej internetovej podobe. Jednoduchá dohľadateľnosť a katalógové zoradenie (tagovanie dokumentov) všetkých regulačných aktov umožní podnikateľským subjektom rýchlu orientáciu v spleti regulačných noriem s dôrazom na primárny segment ich podnikania. Vytvorenie Registra regulácií je súčasťou národného projektu OP EVS - Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík, číslo projektu 314011P828. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | metodické pokyny, stanoviská, ktoré detailne a podrobne upravujú spôsob a rozsah plnenia zákonných povinností, prípadne určujú výkladový rámec pre povinné subjekty a stanovujú štandardy, ktoré príslušný ústredný orgán štátnej správy alebo iný regulačný orgán očakáva pri dodržiavaní zákonných povinností. Preto sa princíp one in - one out a neskôr one in – two out nemôže viazať výlučne na všeobecne záväzné právne predpisy, ale na všetky regulačné akty, ktoré štát alebo regulačný orgán publikuje a považuje ich za záväzné. Je nutné uvažovať o takej politike prístupu štátnych a regulačných orgánov k tvorbe a publikovaniu regulačných aktov, aby bola zrejmá logika a rozumný rozsah vydávanej regulácie a rozsah a intenzita regulácie nebola závislá na miere politickej aktivity alebo pasivity aktuálnych predstaviteľov štátnych orgánov a inštitúcií. Malo by dôjsť k sprehľadneniu a k sprístupneniu (voľnému) všetkých regulačných aktov všetkých štátnych a regulačných orgánov, a to v unifikovanej internetovej podobe. Jednoduchá dohľadateľnosť a katalógové zoradenie (tagovanie dokumentov) všetkých regulačných aktov umožní podnikateľským subjektom rýchlu orientáciu v spleti regulačných noriem s dôrazom na primárny segment ich podnikania. | | | |
| APZ | Ku komponentu 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia, Všeobecná pripomienka Reforme č. 3: Reforma verejného obstarávania Text pripomienky: Z dokumentu nie je zrejmé, o akú reformu verejného obstarávania vlastne ide. Toto je treba jednoznačne doplniť a konkretizovať. Odôvodnenie: V súčasnosti prebiehajú medzirezortné pripomienkové konania k novele zákona o verejnom obstarávaní (LP/2020/615) a k návrhu zákona o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní (LP/2020/624). Navyše, Úrad pre verejné obstarávanie dlhodobo prezentuje vlastnú novelu, ktorú iniciatívne vypracoval. V diskusii o reforme verejného obstarávania bude možné pokračovať len v prípade, ak predkladateľ tohto dokumentu vyjasní, akú reformu má na mysli. K obom vyššie uvedeným novelám sme sa vyjadrili a v plnej miere sa našich pripomienok pridržiavame. V týchto pripomienkach sme jasne deklarovali obavu, že Zákon o verejnom obstrávaní predložený do MPK (LP/2020/615) znižuje transparentnosť, súťaživosť a nediskrimináciu VO, čo určite nie je pre podnikateľské prostredie prínosné. | Z | N | Zmeny v oblasti verejného obstarávania sú v dokumente definované z hľadiska obsahu, preto nie je potrebné a ani relevantné identifikovať konkrétny legislatívny rámec, ktorým sa uskutočnia. Podstatné je, že sa naplní v dokumente uvedený obsah zmeny. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investícia 2: Podporné nástroje reformy súdnej mapy - digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity (str. 13 a nasl.) Text pripomienky: V rámci investícii zameraných na digitalizáciu a modernizáciu justície navrhujeme zavedenie možnosti pojednávaní prostredníctvom telekomunikačných technológií (tzv. Virtual Hearings). Navrhujeme, aby pri modernizácii justície boli zohľadnené aj možnosti pojednávania prostredníctvom telekomunikačných technológií. Tieto sa vzhľadom na súčasnú pandemickú situáciu javia ako veľmi vhodné prostriedky zabezpečenia nepretržitého fungovania súdov, ako sa už osvedčilo napríklad v praxi medzinárodných investičných a obchodných arbitrážnych konaní. | O | ČA | Modernizácia telekonferenčného vybavenia je predpokladaná v rámci komplexnej obnovy IT hardwareu justície. |
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investícia 2: Podporné nástroje reformy súdnej mapy - digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity, Implementácia (str. 14) Text pripomienky: V rámci implementácie Investície 2: Podporné nástroje reformy súdnej mapy komponent avizuje zavedenie nového elektronického obchodného registra a jeho spustenie v roku 2023. Na tomto mieste upozorňujeme na potrebu zavedenia princípu „jedenkrát a dosť“, t.j. aby podnikatelia nemuseli jednu skutočnosť štátu oznamovať viackrát, ako je to dnes. Je žiadúce, aby v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a odstraňovania administratívnych bariér by malo byť zavedené pravidlo, že jeden zápis do obchodného registra bude postačovať a automaticky sa prenesie aj do iných registrov, resp. naopak, údaje z iných registrov budú automaticky premietnuté do obchodného registra. Prinajmenšom by išlo o premietnutie zapisovaných údajov do (i) zoznamu hospodárskych subjektov (vedený Úradom pre verejné obstarávanie) a (ii) registra partnerov verejného sektora (vedený Okresným súdom Žilina). Obdobné pravidlo platí už nejaký čas vo vzťahu k živnostenskému registru, to však už dnes nie je postačujúce. Aktuálne totiž napr. zmenu sídla musí podnikateľ samostatne oznamovať aj na oba vyššie uvedené osobitné registre, čo považujeme za úplne neefektívne. Tieto zmeny by pre podnikateľov znamenali možnosť viac sa sústrediť na kľúčové podnikanie (core business) a menej na regulačné požiadavky štátu, ktoré sú v mnohých prípadoch duplicitné a zaťažujúce. | Z | A | Pri modernizácií IT systémov rezort plánuje plne uplatňovať požiadavku jedenkrát a dosť. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Reforma 1: Reforma súdnej mapy, Ciele (str. 6) Text pripomienky: Navrhujeme vypustiť celú odrážku č. 5 v časti Ciele, ktorá znie nasledovne: „Zavedú sa nástroje na spoľahlivý systém zberu a vyhodnocovania údajov, ktoré sú nevyhnutné na nastavenie štandardov pre výkonnosť súdov, resp. vyhodnotenie úspešnosti reformy súdnej mapy. Vo výkone sudcov môžu byť rozdiely, ktoré by sa mali riešiť na úrovni súdu. V prípade porovnávania sa plánuje zohľadňovať výkonnosť súdov na tej istej úrovni príslušnosti alebo špecializácie.“ Odôvodnenie: V komponente sa uvádza, že kľúčovou reformou v oblasti justície sa stane reforma a prekreslenie tzv. súdnej mapy – rozloženie a reorganizácia súdnej sústavy na Slovensku, pričom jedným zo sledovaných cieľov je zavedenie nástrojov na spoľahlivý systém zberu a vyhodnocovania údajov, ktoré sú nevyhnutné na nastavenie štandardov pre výkonnosť súdov, resp. vyhodnotenie úspešnosti reformy súdnej mapy. Toto je odôvodnené rozdielami vo výkone sudcov, ktoré by sa mali riešiť na úrovni súdu. V prípade porovnávania sa plánuje zohľadňovať výkonnosť súdov na tej istej úrovni príslušnosti alebo špecializácie. So zavádzaním mechanizmov porovnávania sudcov a súdov nesúhlasíme. Rozdiely vo výkone súdov a sudcov sú odôvodniteľné tým, že každý sudca je individuálna osobnosť a každý jeden prípad má svoje špecifické charakteristiky. Inými slovami, dĺžka času potrebná pre rozhodnutie je stanovená rôznymi osobnostnými kvalitami jednotlivých sudcov a bude sa prípad od prípadu líšiť. Zároveň nemožno porovnávať jednotlivé prípady, pretože každý prípad má iné skutkové okolnosti. V súčasnosti nevidíme žiadnu možnosť nastavenia objektívnych kritérií pre posudzovanie výkonnosti sudcov. Zároveň platí, že kvalita justície je priamoúmerná kvalite súdnych rozhodnutí. V prípade zavedenia mechanizmu pre posudzovanie výkonnosti súdov a sudcov by sa sudcovia mohli dostať pod časový tlak, čo by sa mohlo negatívne odraziť na kvalite rozhodnutí. Na druhej strane navrhujeme podrobne zmapovať vyťaženosť jednotlivých sudcov (a prokurátorov), a prípadne tomu prispôsobiť aj platové ohodnotenie – napríklad sudcovia z väčších miest majú nezriedka pridelených násobne viac spisov ako sudcovia z malých miest, čo treba zohľadniť aj pri ich platovom ohodnotení. | O | N | Z pohľadu občanov ako klientov súdov je neakceptovateľné tvrdenie pripomienkujúceho subjektu, ktoré tvrdí, že nemajú existovať objektívne kritériá a predvídateľné pravidlá toho, kedy sa občan môže na súdoch domôcť spravodlivosti. Sledovanie výkonnosti súdov a sudcov je základným nástrojom pre diagnostiku problematických oblastí, ktoré spomaľujú a zneefektívňujú justičnú sieť. Disponovanie kvalitnými a porovnateľnými údajmi preto musí byť priorita všetkých verejných inštitúcií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Reforma 1: Reforma súdnej mapy, Ciele (str. 6) Text pripomienky: V komponente sa uvádza, že medzi najdôležitejšie výsledky, ktoré reorganizácia súdov na Slovensku prinesie patrí, okrem iného: „kvalita rozhodnutí – s rýchlosťou súvisí vyššia kvalita rozhodnutí na základe špecializácie sudcov a zamestnancov a ich cieleného vzdelávania. Špecializovaný sudca sa ľahšie orientuje vo svojej oblasti, čo okrem rýchlosti predpokladá aj kvalitnejšie rozhodnutie.“ V tomto kontexte navrhujeme transparentnú a jednoznačnú úpravu spôsobov, akými má prebehnúť dodatočné vzdelávanie a špecializácia sudcov (napr. kreditový systém využívaný pri zdravotníckych pracovníkoch). Zároveň navrhujeme dodatočné vzdelávanie realizovať prostredníctvom jednotného vzdelávacieho orgánu pre všetkých sudcov. Súhlasíme so špecializáciou sudcov podľa jednotlivých právnych odvetví, avšak je žiaduce, aby sa pri zaraďovaní sudcov k jednotlivým agendám brali do úvahy aj predchádzajúce rozhodovacie skúsenosti toho-ktorého sudcu, a teda toto zaraďovanie bolo vykonávané personalizovanejšou formou. Sudcovia (a tiež prokurátori) by tiež mali byť úplne oslobodení od administratívnej záťaže, ktorú môžu vykonávať aj iné, niekedy aj neprávnické profesie. | O | N | Jednotný vzdelávací orgán pre sudcov už existuje vo forme justičnej akadémie. |
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Reforma 1: Reforma súdnej mapy, Implementácia (str. 7) Text pripomienky: V odrážke č. 3 sa predpokladá, že výsledkom reformy súdnej mapy by podľa predbežného východiskového návrhu mali byť 2 nové mestské súdy, 3 rozšírené a zmodernizované prvostupňové všeobecné súdy v sídle odvolacieho súdu, 25 zmodernizovaných, príp. rozšírených prvostupňových všeobecných súdov, rozšírené a zmodernizované priestory 3 odvolacích súdov a 3 nové prvostupňové správne súdy. Aj keď ide len o smerodajné usporiadanie, nie záväzné dovoľujeme si uviesť dve poznámky: 1. Uvedené počty súdov sa zdajú byť na prvý pohľad nedostatočné, a 2. v súvislosti s týmito počtami vzniká obava z geografickej diskriminácie sudcov. Po zavedení súdnej mapy by musel napríklad sudca odvolacieho súdu z Bratislavy alebo Nitry tráviť denne niekoľko hodín dochádzaním do práce v rannej a večernej dopravnej špičke. To by bolo neprimeraným bremenom samo osebe, nehovoriac o diskriminácii voči kolegom z Trnavy. | O | N | Pripomienkujúci subjekt neuvádza na základe čoho tvrdí, že "uvedené počty súdov sa zdajú byť na prvý pohľad nedostatočné." Zároveň sa nestotožňujeme s vnímaným problémom potenciálnej "geografickej diskriminácie sudcov" nakoľko aj dnes množstvo občanov pracuje mimo miesta svojho trvalého bydliska a za prácou dochádza. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Reforma 2: Boj proti korupcii a posilňovanie integrity a nezávislosti súdnictva, časový rozvrh (str. 11) Text pripomienky: V rámci opatrení reformy 2 sa v 7. odrážke predpokladá zrušenie rozhodovacej imunity sudcov. Navrhujeme bližšie špecifikovať toto opatrenie. Odôvodnenie: Z takto navrhovaného znenia opatrenia nie je zrejmé, či sa toto zrušenie zavádza všeobecne, alebo len v nadväznosti na trestný čin ohýbania práva. Navrhujeme dôslednejšie precizovať tento bod. | O | N | Zrealizované ústavným zákonom 422/2020 Z.z. |
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Reforma 2: Boj proti korupcii a posilňovanie integrity a nezávislosti súdnictva, časový rozvrh (str. 11) Text pripomienky: V rámci opatrení Reformy 2 sa v 8. odrážke predpokladá prijatie zákonov upravujúcich status sudcu vrátane spresnenia pravidiel pre kariérny rast sudcu a zavedenia možnosti verejne komentovať svoje rozhodnutia. V kontexte tohto návrhu opatrenia navrhujeme spolu so zavedením tejto možnosti prijať aj etický kódex alebo súbor etických pravidiel, aby sa predišlo zneužívaniu tohto inštitútu napr. na politické účely, a tiež „právo na odpoveď“ v prípade odchylných stanovísk v rámci jednotlivých senátov. | O | N | Zrealizované zákonom 423/2020 Z.z. |
| APZ | Ku komponentu 15: Reforma súdnictva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Reforma 2: Boj proti korupcii a posilňovanie integrity a nezávislosti súdnictva, Implementácia (str. 9) Text pripomienky: V rámci implementácie reformy sa predpokladá legislatívna úprava, ktorou sa posilní prirodzená obmena sudcovského stavu zavedením vekového cenzu 67 rokov pri sudcoch a 72 rokov pri ústavných sudcoch. Aj napriek tomu, že uvedená zmena už bola implementovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky, dovoľujeme sa k tomuto stručne vyjadriť. Zákonodarca už síce v dôvodovej správe k príslušnej novele Ústavy SR vysvetlil rozdielne postavenie sudcov všeobecných súdov a sudcov Ústavného súdu, avšak nazdávame sa, že toto vysvetlenie nie je postačujúce. Je pravdou, že sudcovia všeobecných súdov vykonávajú svoje funkcie často násobne dlhší čas ako sudcovia Ústavného súdu, avšak to samo o sebe neodôvodňuje ich skorší zánik funkcie (resp. neskorší zánik funkcie sudcu Ústavného súdu). Uvedené je podčiarknuté špecifickým „najvyšším“ postavením Ústavného súdu, ktorý je nezriedka úplne „poslednou inštanciou.“ Napriek tomu, že sudcovia Ústavného súdu majú kratšie funkčné obdobie, pred nástupom na Ústavný súd | O | N | Zrealizované ústavným zákonom 422/2020 Z.z. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | majú za sebou rovnako dlhoročné odborné pôsobenie, čo tiež neodôvodňuje ich pozitívnu diskrimináciu. | | | |
| APZ | Ku komponentu 16: Boj proti korupcii, praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. a) Reformy, Reforma 1: Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, Implementácia (str. 7) Text pripomienky: Jedným z cieľov uvedených v rámci tejto reformy je zavedenie viacerých inštitútov na odhaľovanie finančnej trestnej činnosti (interné akty súvisiace s prijatím legislatívy zaisťovania majetku, nový zákon upravujúci zriadenie centrálneho registra účtov a nový zákon o preukazovaní majetku). Zároveň v rámci implementácie tejto reformy sa predpokladá prijatie nového návrh zákona o preukazovaní pôvodu majetku by mal byť prijatý do marca 2022, ktorý zakotví oprávnenie polície preverovať pôvod majetku u osôb, ktorých rozdiel medzi zákonným príjmom a užívaným majetkom je väčší ako 2 660 eur. Zavedenie efektívneho legislatívneho rámca na preukazovanie pôvodu majetku je nepochybne pozitívny nástroj v boji proti korupcii, avšak máme zato, že hranica výšky rozdielu medzi zákonným príjmom a užívaným majetkom stanovená ako 2 660 eur je extrémne nízka, a to aj v porovnaní s dnešnou právnou úpravou. Preto navrhujeme zvýšenie hranice rozdielu. | O | N | Legislatívne ciele a míľniky v komponente 16 sú viazané primárne na čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy po negociáciách s Európskou komisiou. Ponúknuté legislatívne návrhy a zmeny, ktoré majú posilniť finančné vyšetrovanie a nemajú priamy dopad na čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy je možné riešiť v štandardnom legislatívnom procese pri otvorení trestných kódexov, mimo rámec MPK k Fondu obnovy. |
| APZ | Ku komponentu 16: Boj proti korupcii, praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva, Kapitola 3: Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. a) Reformy, Reforma 1: Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, Implementácia (str. 7) Text pripomienky: Za účelom dosiahnutia cieľa zavedenie viacerých inštitútov na odhaľovanie finančnej trestnej činnosti sa taktiež predpokladá prijatie nového zákona upravujúceho zriadenie Centrálneho registra účtov s účinnosťou od augusta 2021, ktorý bude definovať práva a povinnosti súvisiace s prevádzkou systému. Gestorom bude rezort financií, ktorý zabezpečí technické riešenie a prepojenie s ostatnými relevantnými rezortami a inštitúciami. Na tomto mieste si dovoľujeme poukázať na potrebu, čo najprecíznejšie upraviť rozsah osôb, ktoré budú mať prístup do registra, ako aj podmienky, kedy a za akých okolností možno do registra vstupovať. Uvedené považujeme za nevyhnutné najmä v kontexte rôznych podozrení z nedávnej minulosti o lustrovaní osôb vo verejných registroch. Navyše, jedným zo súčasných problémov je aj nedostatočná digitalizácia a nedostatočné prepojenie rôznych elektronických | O | N | Legislatívne ciele a míľniky v komponente 16 sú viazané primárne na čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy po negociáciách s Európskou komisiou. Ponúknuté legislatívne návrhy a zmeny, ktoré majú posilniť finančné vyšetrovanie a nemajú priamy dopad na čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy je možné riešiť v štandardnom legislatívnom procese pri otvorení trestných kódexov, mimo rámec MPK k Fondu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | systémov a registrov v štátnej správe, ako napríklad RPVS, obchodné registre, ktoré obsahujú údaje o konečných užívateľov výhod, registre obyvateľov, a pod. Každý register spadá pod gesciu rôznych ministerstiev, pričom zriadenie nového registra pod gesciou Ministerstva financií Slovenskej republiky celý systém opätovne skomplikuje. Preto navrhujeme zriadiť register na už existujúcich platformách alebo jednotlivé registre verejnej správy prepojiť, čím sa zjednoduší aj proces vyšetrovania. | | | |
| APZ | Ku Komponentu 17: k 5. Investícii — zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov (multicountry projects) vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky. Text pripomienky: Navrhuje sa vytvorenie siete 4 ECDI a 6 CDI na Slovensku, ktoré ročne poskytnú dokopy 500 služieb pre MSP v oblasti digitalizácie, automatizácie, nasadzovania digitálnych technológií či rozvoja digitálnych zručností a kompetencií pracovníkov MSP. Na Slovensku už vznikli DIH-y, nie je potrebné preformulovať túto časť a smerovať pomoc aj DIH-om, ktoré už vznikli? | O | A | Text bol na relevantných miestach upravený spolu s informáciou o aktuálne existujúcich DIH-ov na základe aktualizovaných dát od Európskej komisie. |
| APZ | Ku Komponentu 17: k materiálu ako celku Text pripomienky: komponent navrhuje riešenia na problémy verejnej správy v oblasti digitalizácie, absentuje však výraznejšia podpora firiem v oblasti digitalizácie. Z nášho pohľadu sa plán obnovy nedostatočne zaoberá otázkou rekvalifikácie pracujúcich a získavania digitálnych zručností, pričom pre túto oblasť nevyčleňuje dostatočné prostriedky. | O | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o vyjadrenie názoru, tzn. ide o podnet. |
| APZ | Ku Komponentu 17: k materiálu ako celku Text pripomienky: navrhujeme do komponentu zapracovať pomoc pre občanov, tzv. systém včasného varovania pre prípad epidemiologickej hrozby, ako je napr. súčasná a taktiež systém včasného varovania pre každého v prípade núdzových varovaní Slovenského hydrometeorologického ústavu. Každý občan dostane digitálnou formou dôležité informácie týkajúce sa jeho života, zdravia a majetku. | O | ČA | Je to plánovaný komponent v rámci rozvoja a budovania UPVS a spoločných modulov (platforma pre tvorbu prioritných životných situácií), ale nebudeme menovať konkrétne funkcionality systémov. |
| APZ | Ku komponentu 18: Zdravé verejné financie, Všeobecne k reforme č. 2: Posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov Text pripomienky: Oceňujeme zámer predkladateľa v reforme č. 2 zabezpečiť dosiahnutie stavu dlhodobej udržateľnosti verejných financií zavedením výdavkových limitov a sprísnením sankčných schém, ktoré sa majú premietnuť do novely ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zodpovednosti. Opatrne však pristupujeme k návrhu novely ústavného zákona, ktorá ustanovuje aj únikové klauzuly pre vládu, ktoré sú nastavené tak, aby dali vláde výnimku z dodržiavania sankčných mechanizmov po dobu dvoch rokov bez akýchkoľvek sankcií v prípade prudkého poklesu ekonomiky, či rastu výdavkov v dôsledku živelných pohrôm, konkrétne: Rada pre rozpočtovú zodpovednosť by mala v zmysle návrhu zákona navrhnúť Národnej rade SR schválenie vyhlásenia tzv. mimoriadnej okolnosti (výnimky), na základe ktorej nebude následne vláda SR musieť vyššie uvedenú zásadu dodržiavať, ako ani sankčné mechanizmy počas najbližších dvoch rokov a nebude teda musieť šeriť napriek zvyšujúcemu sa dlhu. V praxi by po prijatí novely došlo k vypnutiu všetkých sankcií v rokoch 2021 a 2022. Až v roku 2023 by platili prvé dve sankčné pásma pre ďalšiu vládu. Ustanovenie uvedenej výnimky považujeme za riskantné, vzhľadom na aktuálny dlh (približne 60 % HDP) a z toho dôvodu navrhujeme zvážiť vhodnosť zavedenia tejto výnimky a jej prípadného vypustenia v pripravovanej novele ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. | | | |
| APZ | Ku komponentu 18: Zdravé verejné financie, Všeobecne k reforme č. 4: Pro-rastový daňový mix Text pripomienky: V komponente sa aktuálne uvádzajú len určité útržky a všeobecné princípy budúceho daňového mixu, ktorý bude v budúcnosti špecifikovaný na základe politického konsenzu. Navrhujeme však, že v dokumente by mala byť jednoznačnejšie deklarovaná potreba zníženia daňovo – odvodového zaťaženia práce. Z viacerých štúdií a analýz vyplýva, že Slovensko každým rokom zaznamenáva prepad v globálnych rebríčkoch konkurencieschopnosti. Medzi finančné dôvody patrí najmä zvyšovanie daňovej a odvodovej zaťaženosti práce, veľkosť daňového klinu, ale aj neustále nárasty vedľajších nákladov práce. Túto skutočnosť potvrdzuje znižujúci sa záujem o vstup nových investorov na Slovensko a nízke investície slovenských spoločností do svojho ďalšieho rozvoja a inovácií. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, okrem iného aj vzhľadom na absenciu vnútropolitického konsenzusu pre špecifikovanie konkrétnych krokov daňovej reformy. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| APZ | Ku komponentu 18: Zdravé verejné financie, Všeobecne k reforme č. 4: Pro-rastový daňový mix Text pripomienky: V komponente sa v rámci tejto reformy navrhuje zvýšenie environmentálnych daní podľa zásady „znečisťovateľ platí“. Zároveň, ale s cieľom ochrany životného prostredia a pozitívnej motivácie, navrhujeme zapracovať do návrhu opatrenia daňových motivácií pre tých, ktorí prispievajú k ochrane klímy resp. všeobecne ochrany životného prostredia. Konkrétne navrhujeme daňové opatrenia vo forme | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. okrem iného aj vzhľadom na absenciu vnútropolitického konsenzusu pre špecifikovanie konkrétnych krokov daňovej reformy. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | daňových bonusov resp. odpisov pre tých, ktorý využívajú bezemisné vozidlo (daňový bonus na udržateľnú mobilitu) a pod. | | | |
| APZ | Ku komponentu č. 06 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inklúzneho vzdelávania na všetkých stupňoch, k reforme č. 4 „Implementácia nástrojov na prevenciu predčasného ukončovania školskej dochádzky a úprava F-odborov“. Text pripomienky: Pozitívne hodnotíme návrh na prijatie systému včasného varovania pri predčasnom ukončení školskej dochádzky. Do pozornosti dávame výstupy NP Duálne vzdelávanie zvýšenie atraktivity a kvality OVP, ktorý sa v rámci svojich aktivít zameriaval aj na koncepciu smerovania žiaka ZŠ na povolanie. Jednotlivé poznatky a skúsenosti môžu predstavovať vhodný materiál pre ralizáciu tejto reformy. V reforme absentuje vymedzenie konkrétneho postupu, na základe ktorého sa uchádzači, ktorí získali stredné odborné vzdelanie budú môcť uchádzať o štúdium na stredných školách. Z pohľadu priemyslu, úprava F-odborov s cieľom vytvorenie cesty, aby sa žiak mohol uchádzať o štúdium na stredných školách nepovažujeme za šťastné riešenie. Naša obava tkvie v tom, že takto nastavený systém môže spôsobiť ešte nižšiu kvalitu stredoškolsky vzdelaných ľudí. Na základe doterajších skúseností v aplikačnej praxi, najmä z oblasti automobilového priemyslu sú absolventi a študenti týchto odborov veľmi ťažko uplatniteľní. Máme za to, že vhodnejšou cestou pre zlepšenie uplatniteľnosti týchto absolventov je rozvíjanie ich spôsobilostí a zručností prostredníctvom neformálneho vzdelávania. | O | N | Odbory nižšieho stredného odborného vzdelávania (F odbory) ostávajú zachované tak, ako tomu bolo doteraz. Vytvára sa iba priestor, aby si uchádzač o štúdium v tomto odbore mohol vybrať, či chce študovať samostatný F odbor, F odbor a kurz na dokončenie ZŠ alebo po novom F odbor v kombinácii s obsahom vzdelávania na dokončenie ZŠ v dvoj- alebo trojročnom štúdiu. V prípade splnenia všetkých náležitostí a úspešným absolvovaním záverečnej skúšky a komisionálnej skúšky, prostredníctvom ktorej žiak dosiahne nižšie stredné vzdelanie, môže tento žiak pokračovať vo vyššom ročníku nadväzujúceho učebného odboru v rámci stredného odborného vzdelávania. Hodinové dotácie a podiel praktického vyučovania pre účely duálneho vzdelávania v kombinovanom F odbore ostávajú zachované. |
| APZ | Všeobecná pripomienka ku komponentu 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Text pripomienky: Komponent sa zameriava na zníženie administratívnej a regulačnej záťaže podnikania, digitalizáciu insolvenčného konania a na zrýchlenie a zjednodušenie procesov verejného obstarávania považujeme v zásade za správne. Upozorňujeme však, že alokácia 9 mil. Eur je v porovnaní s inými komponentmi hlboko podhodnotená. Komponent predpokladá nárast insolvenčných konaní v dôsledku ekonomických následkov pandémie, podľa nášho názoru by sa mal zamerať na opatrenia, ktoré by vzniku insolvencie predchádzali. V tomto komponente sa žiadnym spôsobom nespomína odškodňovanie podnikateľov v dôsledku opatrení na zamedzenie COVID 19, ani investície, ktoré by pomohli naštartovať | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je dôležitým stimulom pre krízou zasiahnutého hospodárstva a pomôže naštartovať ekonomiku po kríze. Odškodňovanie podnikateľov v dôsledku dopadu pandémie COVID 19 je realizované z iných prostriedkov ako je Plán obnovy a odolnosti. Tento je primárne určený na realizáciu investícií, ktoré budú mať dlhodobý stimulačný dopad na ekonomiku Slovenska. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ekonomiku po kríze. A to je vo svetle okolností a zadania vedúcemu k návrhu Plánu obnovy a odolnosti ST zarážajúce. | | | |
| APZ | Všeobecne ku komponentu 01: Text pripomienky: Navrhujeme, aby SEPS definoval množstvo OZE, ktoré sú zapojiteľné do sústavy. Zároveň odporúčame vypracovať štúdiu o množstve plôch, ktoré sú k dispozícii na montáž FVE (firmy, školy, štátne budovy, športové haly, nákupné centrá, hotely) a vypracovať pre firmy stratégiu podpory FVE s úložiskami energie, ako zdroja skutočne ohľaduplného k životnému prostrediu, cez investičnú pomoc, ale aj cez daňové zvýhodnenia. V balíčku FVE s úložiskom by mali byť zahrnuté aj nabíjačky elektromobilov, aby mohlo zároveň dôjsť k podpore rozvoja elektromobilizmu. Verejné nabíjacie stanice nebudú a ani nemôžu stačiť pri plánovanom rozšírení elektromobilov. FVE budú využité v budúcnosti pri výrobe vodíka. Je zároveň dôležité zamerať sa na čističky odpadových vôd a vybaviť ich technológiou na zachytávanie bioplynu. Hlavným cieľom by malo byť, aby celé vyrobené množstvo elektrickej energie na Slovensku pochádzalo alebo z jadra alebo z OZE. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku k materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Spoločnosť Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s od 6.4.2021 poskytuje na svojej domovskej stránke údaj o pripojiteľnej kapacite OZE. |
| APZ | Všeobecne ku komponentu 02: Obnova budov Text pripomienky: Popri hĺbkovej obnove verejných budov (200 mil. Eur) a komplexnej obnove rodinných domov (500 mil. Eur) absentuje podpora komplexnej obnovy ostatných budov a chýba komplexná obnova bytových domov, či už vo verejnom alebo v súkromnom vlastníctve. Verejné prostriedky nie sú postačujúce, je potrebné pripraviť model zabezpečujúci komplexné financovanie – viaczdrojové, to znamená vrátane súkromného kapitálu a vrátane ďalších návratných zdrojov, aby bolo možné komplexne opraviť všetky budovy na Slovensku nie len verejné. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, financovanie bytových budov je zabezpečené v rámci EŠIF, národných zdrojov (štátny rozpočet a ŠFRB) a komerčných zdrojov. |
| APZ | Všeobecne ku komponentu 03: Udržateľná doprava Text pripomienky: V tomto komponente sa nám javí ako najzávažnejší nedostatok nedostatočná podpora rozvoja mobility na báze alternatívnych palív. Podpora budovania nabíjacej infraštruktúry je nedostatočná a negarantuje ani naplnenie základných kvót, ktorých plnenie bude musieť Slovenská republiky zabezpečiť po tom, ako vojde do platnosti novela smernice EÚ AFID, ktorá bude definovať povinné cieľové hodnoty pre ČŠ v počte verejných nabíjacích bodov do roku 2025 a následne do roku 2030. Z pohľadu týchto cieľov je plánovaná podpora budovania 3.000 verejných nabíjacích bodov do roku 2025 | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nedostatočná. Financovanie podpory na rozdiel medzi z Plánu obnovy podporenou infraštruktúrou a cieľovými hodnotami AFID bude potrebné vyfinancovať zo štátneho rozpočtu. Náš protinávrh zohľadňuje budúce nároky na nabíjaciu infraštruktúru Slovenskej republiky do roku 2025 a zároveň fakt, že inštalácia každého nabíjacieho bodu predstavuje aj vyvolané náklady súvisiace s prispôsobením súvisiacej infraštruktúry a úpravy (napr. stavebné) lokality umiestnenia. Veľkým nedostatkom tohto komponentu Plánu obnovy Slovenska je, že sem neboli zahrnuté aj opatrenia pre oblasť cestnej nákladnej dopravy pre vozidlá kategórií N2, N3. Riešenie znižovania emisií u tejto kategórie vozidiel je špecifické a nedá sa porovnávať s osobnými vozidlami a to z dôvodov odlišného časového rámca a pokroku technológií. Viaceré alternatívne riešenia nahradzujúce spaľovacie motory pre nákladné vozidlá sú ešte v počiatkoch vývoja. Za účelom výrazného zníženia emisií skleníkových plynov zo spaľovacích motorov by mali byť preto podporované investície do nákladných vozidiel, ktoré budú používať vodík, elektrický pohon (BEV, FCEV) ale tiež nízkouhlíkové palivá ako LNG, CNG, LPG a biopalivá (E85, ED95 a B100), ako prechodových technológií. Pri posudzovaní alternatívnych palív je potrebné zohľadňovať emisie skleníkových plynov z celého životného cyklu konkrétneho energetického nosiča, ktoré vznikajú nielen pri jeho spaľovaní v motore, ale aj pri jeho výrobe. Nasledujúca tabuľka udáva emisie skleníkových plynov zo životného cyklu jednotlivých palivových alternatív: Energetický nosič/palivo gCO2/MJ % OZE Elektrina 46 21 Vodík 9-234* 0-100* CNG 69 0 LNG 75 0 LPG 74 0 E85 46 72 ED95 29 95 B100 10-33** 100 * v závislosti od spôsobu výroby ** v závislosti od použitej suroviny Z vyššie uvádzaných dôvodov navrhujeme zakomponovať do Plánu obnovy Slovenska – komponentu 03 Udržateľná doprava: • podporu nákupu „zelených“ nákladných automobilov, ktoré majú alternatívny pohon vo výške 30 % ich obstarávacej hodnoty. • podporu prestavby nákladných vozidiel na LPG, LNG a CNG vo výške 50 % z prestavby. • podporu autonómnych vozidiel vo výške 50 %. Spolu s tým by sa mala zvýšiť produkcia a zavádzanie udržateľných alternatívnych palív pre dopravu. Existencia vhodnej palivovej infraštruktúry zostane najdôležitejším faktorom budúceho úspechu takýchto alternatív. Preto je tiež potrebné zapracovať do predmetných komponentov Plánu obnovy Slovenska: • podporu na výstavbu infraštruktúry pokrývajúcej budúce potreby nákladnej automobilovej dopravy na báze alternatívnych palív (čerpacie stanice, výroba) v Slovenskej republike do | | | bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výšky 80 %. • podporu výroby BIO LNG v Slovenskej republike minimálne na úrovni podpory pre výrobu elektrickej energie. Pre naplnenie záväzkov SR v oblasti znižovania emisií v nákladnej automobilovej doprave bude potrebné z prostriedkov fondu obnovy alokovať na ročnej báze nasledovné finančné zdroje, ktoré boli kalkulované na základe očakávaného nárastu počtu vozidiel s alternatívnym pohonom v kategórii N2, N3 vo vozidlovom parku Slovenskej republiky: Rok Počet vozidiel Finančné zdroje 2022 60 1,8 mil. eur 2023 120 3,6 mil. eur 2024 300 9 mil. eur 2025 500 15 mil. eur 2026 520 5,6 mil. eur | | | |
| APZ | Všeobecne ku komponentu 03: Udržateľná doprava Text pripomienky: Z pohľadu nákladnej železničnej dopravy, ktorá vie reálne priniesť na Slovensko nemalé finančné prostriedky, je podpora ekologickej iba osobnej železničnej dopravy z nášho pohľadu diskriminačná. Rok 2021 je vyhlásený za Európsky rok železníc, kde sa kladie dôraz na podporu rozvoja ekologickej nákladnej železničnej dopravy, aby sa stala konkurencie schopnejšou voči cestnej doprave. Plánované náklady na ekologickú osobnú dopravu vo výške 60 mil. € (plus ešte 25 mil. € na reformu verejnej osobnej dopravy) oproti plánovaným nákladom na podporu iba intermodálnej nákladnej dopravy (ako jedného segmentu nákladnej železničnej dopravy) vo výške 15 mil. € sú rozhodne nepomerné. Všeobecné konštatovanie o podpore zavedenia meračov spotreby energie na hnacie vozidlá, či zavádzania ETCS podporujeme a vítame, ale nie je dostatočné. Koncepcia plánu obnovy je v tomto ponímaní zameraná hlavne na podporu výroby nových osobných vozňov a súprav, čo podľa nás nie je správne, aj keď voči podpore osobnej dopravy ako takej nemáme námietky, žiadame len o zrovnoprávnenie finančnej podpory pre osobnú aj nákladnú železničnú dopravu na Slovensku. Navrhujeme preto doplniť k avizovanej podpore intermodálnej nákladnej dopravy aj podporu konvenčnej nákladnej železničnej dopravy. Výrazná podpora by mala byť smerovaná do ETCS palubných jednotiek na hnacie vozidlá, podpory „tichých“ vozňov, prípadne ďalších technických zariadení pre dopravcov, ktoré budú v krátkej dobe nevyhnutné na zabezpečovanie nákladnej železničnej dopravy v EÚ. Nemalú podporu by mal štát adresovať aj na budovanie železničných vlečiek, ktoré sú základom pre železničnú nákladnú obslužnosť krajiny. Presun záťaže z cestnej dopravy na železničnú dopravu je jeden zo základných nástrojov členských krajín EÚ na dosiahnutie uhlíkovej neutrality. Bez tejto podpory (a navyše v kontexte ministrom dopravy ohlásenej schéme pomoci pre autosektor) sa | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Plán obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" a 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. Zároveň si je potrebné uvedomiť, že rozširovaním navrhovaných investícií o ďalšie oblasti by dochádzalo k atomizácii pomoci, čo by spôsobilo zníženie efektu investícií. Takisto poukazujeme na to, že podpora intermodálnej nákladnej dopravy bude možná aj z prostriedkov EŠIF v novom programovom období. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nákladní železniční dopravcovia stanú menej konkurencie schopní nielen voči cestnej doprave, ale aj voči železničným dopravcom susedných krajín a medzinárodná nákladná železničná doprava bude obchádzať územie SR. | | | |
| APZ | Všeobecne ku komponentu 04 Text pripomienky: Alokácia 350 mil. Eur sa javí ako nedostatočná pre dosiahnutie cieľov vytýčených v komponente 04, taktiež je potrebné viac rozpracovať konkrétne zamerania a efektívnosť jednotlivých krokov. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty a im zodpovedajúce alokácie boli pre plán obnovy a odolnosti vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov financovania. Upozorňujeme na možnosť čerpania zdrojov pre podobné projekty z Modernizačného fondu alebo z Fondu pre spravodlivú transformáciu. |
| APZ | Všeobecne ku komponentu 04 Text pripomienky: V rámci komponentu 04: Dekarbonizácia priemyslu, považujeme za neefektívne a nesprávne vypustenie podpory zvýšenia podielu novo-registrovaných vozidiel na alternatívny pohon zavedením nárokovateľného príspevku na nákup vozidla, ktorá bola navrhovaná v pôvodnom znení tohto komponentu. Uvedené je aj v rozpore so záväzkom SR voči Európskej únii zvýšiť počet nízkoemisných resp. bezemisných vozidiel. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora nákupu vozidiel na alternatívny pohon je plánovaná z iných zdrojov financovania. Nepriama podpora nízkoemisnej cestnej dopravy bude podporená prostredníctvom vybudovania kostrovej nabíjacej infraštruktúry v komponente 3 - udržateľná doprava. |
| APZ | Všeobecne ku komponentu 16: Boj proti korupcii, praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva, Text pripomienky: V úvodných častiach komponentu sa uvádza, že Reformy na boj proti korupcii vychádzajú z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020 až 2024 s cieľom zaviesť opatrenia na preukazovanie pôvodu majetku a postupovať v súlade s odporúčaniami MONEYVAL. O odporúčanie MONEYVAL sa opiera aj cieľ prijatia nového zákona o preukazovaní pôvodu majetku. Sme však názoru, že Plán obnovy a odolnosti by mal zahŕňať aj iné potrebné legislatívne návrhy vyplývajúce z hodnotiacej správy. Posledná hodnotiaca správa od MONEYVAL zo septembra 2020 obsahuje aj rôzne iné odporúčania legislatívneho charakteru, ktoré môžu zlepšiť a zefektívniť proces boja proti korupcii a legalizácii príjmov z trestnej činnosti. V kontexte pripravovaných legislatívnych úprav preto odporúčame komplexne zapracovať aj navrhované body z hodnotiacej správy (napríklad definícia pojmu legalizácia príjmov z trestnej činnosti a pod.) | O | N | Legislatívne ciele a míľniky v komponente 16 sú viazané primárne na čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy po negociáciách s Európskou komisiou. Ponúknuté legislatívne návrhy a zmeny, ktoré majú posilniť finančné vyšetrovanie a nemajú priamy dopad na čerpanie prostriedkov z Fondu obnovy je možné riešiť v štandardnom legislatívnom procese pri otvorení trestných kódexov, mimo rámec MPK k Fondu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| APZ | Všeobecne ku komponentu 18: Zdravé verejné financie Text pripomienky: Do komponentu navrhujeme zapracovať projekt na zvýšenie finančnej gramotnosti obyvateľov. Cieľom je zamerať sa na dospelú generáciu obyvateľov tak, aby sa dokázali správne rozhodnúť pri správe financií a majetku a neboli odkázaný len na finančných agentov a na štát resp. politikov. Osobitne navrhujeme sa v rámci finančnej gramotnosti zamerať na prípravu na dobe odchodu do dôchodku a dôležitosť prípravy na túto fázu počas aktívneho pracovného života. Ďalej navrhujeme zamerať sa pri projekte finančnej gramotnosti na samostatne zárobkové činné osoby a ich sociálne a dôchodkové nároky pri súčasnom nastavení minimálnych dôchodkov. Cieľom je dosiahnuť vyššiu finančnú gramotnosť občanov tak, aby sa vedeli postarať kvalifikovanejšie o vlastné finančné prostriedky, ale zároveň sa vedeli správne rozhodnúť pri výkone aktívneho volebného práva, komu zveria do správy verejné financie. | Z | N | Opatrenia na zlepšenie finančnej gramotnosti obyvateľstva sú obsiahnuté v kurikulárnej a učebnicovej reforme vzdelávania v rámci iného komponentu predloženého materiálu. |
| ASJŠ | KOMPONENT 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch KOMPONENT 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Aliancia konštatuje, že plán obnovy, tak ako je koncipovaný nereflektuje komplexnosť problematiky vzdelávania v kontexte 21. storočia. Tak ako sú definované ciele a zámery jednotlivých komponentov indikuje len nesmelé naprávanie zlyhaní z predchádzajúcich období a splácanie dlhov spoločnosti z pred dvadsiatich rokov. Nijako však neuschopňujú spoločnosť stať sa obnovenou, odolnou a životaschopnou ani v horizonte plánovaných piatich rokov, ani v kontexte výziev vzdialenejšej budúcnosti. Aliancia v prvom rade identifikuje ako problematické, že plán obnovy nepristupuje ku všetkým dotknutým subjektom rovnocenne. Dokonca sú skupiny, ktoré úplne opomína. Druhým problematickým bodom je už na prvý pohľad veľmi diskutabilná efektivita a hospodárnosť pri nakladaní s prostriedkami. Z dokumentu je viac ako jasné, že absentuje zohľadnenie regionálneho aspektu, demografickej krivky, alebo už existujúcich funkčných modelov, projektov a prístupov v oblasti vzdelávania. V mnohých oblastiach z oblasti ranej starostlivosti a predprimárneho vzdelávania chýba komplexná analýza aktuálneho stavu, analýza prostredia predprimárneho vzdelávania nielen z pohľadu siete škôl ale z pohľadu celkového. V predprimárnom vzdelávaní navrhujeme pred masívnou výstavbou nových budov a preinvestovaním nemalých finančných zdrojov do rozširovania kapacít materských škôl, najprv komplexne a hĺbkovo | Z | ČA | Viaceré z aspektov uvedenej pripomienky sú obsiahnuté v reforme Zabezpečenie podmienok na implementáciu povinného predprimárneho vzdelávania od 5 rokov a zavedenie právneho nároku na miesto v programe predprimárneho vzdelávania od 3 rokov. Uvedená reforma predpokladá zavedenie právneho nároku na miesto v rozmanitých programoch predprimárneho vzdelávania (nie len v materských školách, zaradených do siete škôl a školských zariadení) a priamo počíta s vytvorením podmienok pre diverzifikáciu poskytovateľov programov predprimárneho vzdelávania. Konkrétne parametre realizácie reformy budú predmetom ďalších odborných diskusií, aj so zapojením rôznych aktérov. Oblasť podpory detí v ranom veku od 0 rokov je súčasťou reformy poradenského systému (piaty stupeň podpornej úrovni). Podrobná analýza aktuálneho stavu inklúzie v oblasti ranej starostlivosti a predprimárneho vzdelávania bola vypracovaná v rámci prípravy Revízie výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, z ktorej autori plánu obnovy čerpali pri navrhovaní reforiem v tejto oblasti. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zanalyzovať existujúci stav, v plnej miere a čo najefektívnejšie využiť už existujúce kapacity všetkých predškolských zariadení (vrátane tých mimo siete škôl a škol. zariadení tzv. nesieťových) a až následne budovať chýbajúce MŠ tam, kde ich nie je možné zabezpečiť využitím existujúcich kapacít a zdrojov. Chýba detail reformy na zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania a naviazanej investície č.1 - na základe čoho je navrhovaná investícia vo výške 100 miliónov EUR, kde má byť investícia urobená, celková analýza aktuálneho stavu, ako aj časová os míľnikov. Z dokumentu nie je zrejmé, aký dopad má táto investícia mať, o koľko % bodov má zvýšiť zaškolenosť, v ktorých regiónoch atď. a či sa v rámci analýzy budú zohľadňovať všetci poskytovatelia predprimárneho vzdelávania (alebo iba štátni a súkromní poskytovatelia predprimárneho vzdelávania zaradení momentálne do siete škôl). Investícia môže byť v rozpore s princípom hospodárnosti, pokiaľ ku nej nie sú špecifické detaily. Žiadame o vysvetlenie prepočtu ku každej odhadovanej investícii. V celom dokumente sa vyskytujú odhadované finančné náklady bez odkazov na analýzy a prepočty, z ktorých tieto sumy vychádzajú. V kapitole 6 (financie) sú vo viacerých položkách nuly. Kým nie je zrejmý presný rozpočet, je diskusia viac než teoretická. príklad č.1: investícia 100 mil. eur do rozšírenia kapacít MŠ zrejme bez pasportizácie existujúcich MŠ so stavebno-investičným prieskumom možností ich rozširovania, alebo prieskum možností využitia existujúcich kapacít v nesieťových zariadeniach a v zariadeniach pre deti do troch rokov. Bez doplnenia analýz existuje reálne riziko nesplnenia stanovených cieľov, pokračovanie problémov s nedostatkom MŠ tam, kde ich treba a prebytkom prázdnych budov tam, kde sú nadbytočné. Stratégia nepracuje s možnosťou tzv. “flexiškôl” (relatívne lacný spôsob prebudovávania existujúcich poloprázdnych ZŠ alebo SŠ na MŠ a naopak) viď: http://www.infostat.sk/vdc/pdf/Prognoza2060.pdf Plánované prostriedky sú účelovo smerované do monopolnej unitárnej formy vzdelávania bez toho, aby reflektovalo aktuálne potreby spoločnosti. Už z dnešného smerovania výkonnej moci je zreteľné, že sa s problémami nie je schopná vysporiadať komplexne a konštruktívne. Preto je dôvodná obava, že ani Plán obnovy ani v náznakoch nenadobudne kontúry svojich ambicióznych cieľov. V oblasti diverzifikácie na poli predprimárneho vzdelávania si dovoľujeme konštatovať priamy rozpor s aktuálnymi krokmi výkonnej moci, ktoré ju deklarovalo vo svojom programovom vyhlásení, ale zároveň ju popiera v aktuálne | | | V prípade Investície 1, analýza vychádza z prepočtov, ktorých metodika je vysvetlená v analýze Držím ti miesto: analýza kapacít materských škôl pre 5-ročné deti (https://www.minedu.sk/data/att/15248.pdf). Zatiaľ čo metodika je tá istá, pri výpočte boli údaje aktualizované, resp. rozšírené o 3- a 4-ročných.<br>Dopady na mieru zaškolenosti vyčíslené sú; v prípade 5-ročných ide o nárast z 85 % na 95 % a v prípade 3-4-ročných zo 77 % na 82 %. Informácie budú doplnené aj do textu komponentu. Zároveň v texte komponentu sa uvádza analýza, ktorá konkrétne kapacity ešte spresní: "Koncom roka 2021 sa aktualizujú údaje o naplnenosti kapacít všetkých MŠ, v ktorých bude zreflektované aj spustenie povinného predprimárneho vzdelávania." V prípade Investície 2: Dobudovanie školskej infraštruktúry boli doplnené zdroje administratívnych údajov, z ktorých kvantifikácia vychádzala. Postup výpočtu je uvedený na stranách 30 -31, konkrétne údaje sú v excelovskom súbore záložka Investícia 2 Kapacity ZŠ. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prebiehajúcom procese legislatívnych zmien. Rovnako tak v oblasti financovania, Plán obnovy nereflektuje deklarovaný princíp transparentnosti, spravodlivosti a rovnocennosti. Aliancia z pozície roky pevne etablovaných poskytovateľov ranej starostlivosti a predprimárneho vzdelávania poukazuje na skutočnosť, že Plán obnovy v tejto oblasti nedáva priestor na implementáciu už fakticky existujúcich štruktúr. V cieľoch nie je zrejmá kontinuita s doposiaľ realizovanými projektmi, ani s odborným zázemím v teréne. Preto navrhujeme nadviazať na výstupy z už fungujúcich a dobre etablovaných projektov (analýzy, dáta, best practice) a zužitkovať potenciál odborníkov namiesto budovania nových kapacít. Plán obnovy nedáva priestor na rešpektovanie individuálnych potrieb všetkých rodín nielen tých zo sociálne znevýhodneného prostredia. Dokument vo výsledku nevytvára podmienky a zároveň nekreuje efektívny vzdelávací systém s procesom výchovy a vzdelávania v inkluzívnom prostredí, ktorý je schopný zabezpečiť dosiahnutie plného potenciálu každého dieťaťa/žiaka. Preto odporúčame vychádzať z najnovších trendov vo svete, kde sa pozornosť presúva na personalizovaný prístup ku každému dieťaťu, pričom inklúzia je jeho prirodzeným dôsledkom. Zároveň je vo svete trend pracovať s rozvojom potenciálu detí od najnižšieho veku, a zameriavať sa na rozvoj individuálnych schopností dieťaťa a podporiť jeho individuálne potreby. Jedným z podporných mechanizmov ako uvedené naplniť a umožniť rovnocenný prístup k personalizovanému vzdelávaniu zohľadňujúcemu potreby rodiny a dieťaťa bez ohľadu na prostredie v ktorom dieťa vyrastá mimo masívnej výstavby budov, by mohla byť schéma dnes absentujúcej finančnej podpory rodín s deťmi vo veku 3 – 6 rokov na predprimárne vzdelávanie – napr. formou príspevku viazaného na vzdelávanie. Napokon odporúčame sa zamerať komplexne na ranú starostlivosť pre deti vo veku 0-6 rokov. Jednou z chýbajúcich foriem tejto starostlivosti v súčasnosti sú zariadenia umožňujúce kontinuálnu starostlivosť pre deti vo veku 0-6 rokov. S tým súvisí aj absencia jedného komplexného kurikula pre jednotlivé vekové kategórie od 0-6 rokov. | | | |
| ASL SR | Žiadame doplnenie finančného plánu (členenia) a v rámci neho garantovať primeraný finančný objem určený pre neštátne zariadenia a z neho podiel vyčlenený pre ambulantný sektor. Na Slovensku tvoria významný podiel na sumáre zdravotníckych zariadení neštátni poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Materiál tento fakt opomína. Toto konštatovanie sa týka | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie..<br>Detail nákladov je v plnohodnotnej forme predkladaný v záložke T2 komponentu vo formáte excel. K forme pomoci - financovanie z POO je plánované vo forme grantov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rovnako ambulantných , ako aj ústavných zdravotníckych zariadení. Materiál neobsahuje určenie podielu pomoci určenej na digitalizáciu, vzdelávanie, výstavbu/rekonštrukciu nemocníc, prístrojové vybavenie a pod. | | | |
| ASL SR | Žiadame doplniť doložku udržateľnosti existujúcich ambulancií a súčasne zadefinovať zdroje udržateľnosti (rozpočet, iné zdroje EÚ) | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Návrh ide nad rámec predkladaného materiálu. |
| ASL SR | Žiadame jednoznačne deklarovať, že prostriedky vyčlenené v rámci Plánu obnovy na zdravotníctvo, budú určené aj pre neštátne zdravotnícke zariadenia. Z návrhu je zrejmý zámer smerovať finančné prostriedky do zdravotníckych zriadení – nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstvo zdravotníctva SR. Návrhom dochádza k popretiu zásady rovnosti vlastníctva a k diskriminácii súkromných zdravotníckych zariadení. | Z | N | Investičné projekty v Komponente 11 financované z POO budú vyberané na základe kritérií, ako sú priority z pohľadu novej OSN, budovanie vzdelávacích inštitúcií pre budúcich zdravotníkov či stavu pripravenosti projektov, ktorých dôsledkom je použitie prostriedkov primárne v koncových veľkých nemocniciach poskytujúcich komplexnú zdravotnú starostlivosť (ZS) aj výučbu. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z RRP v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti, ktorej rozšírenie priamo súvisí s transformáciou časti akútnych lôžok na následné (chronické) v dôsledku OSN, a v starostlivosti o duševné zdravie. |
| ASL SR | Žiadame o deklarovanie udržateľnosti projektu aj po jeho skončení | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Návrh ide nad rámec predkladaného materiálu. |
| ASL SR | Žiadame o doplnenie podpory celého ambulantného sektora ( nielen ambulancií primárnej starostlivosti) Čo sa týka ambulantného sektora materiál sa zameriava len na ambulancie všeobecných lekárov (VLD, VLDD) a nevenuje pozornosť ostatným segmentom ambulantnej zdravotnej starostlivosti, pričom už dnes existujú závažné problémy s nedostatkom špecializovaných ambulancií v mnohých odboroch. Preto žiadame vykonanie „inventarizácie“ celého ambulantného sektora (odbornosť, región, vek) na základe čoho by bolo možné presnejšie zacielenie Plánu obnovy, pri zohľadnení prípadných zmien v rámci optimalizácie siete nemocníc. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Zúženie podpory pre primárnu starostlivosť v POO vychádzal z nasledovného: požiadavka EK bola, aby národné plány reflektovali odporúčania Komisie z predošlých rokov, kde sa pravidelne opakovalo odporúčanie posilniť segment primárnej starostlivosti, čo bolo zdôrazňované aj pri priebežných konzultáciách. Za druhé, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | POO vyžaduje detailne pripravené plány a už existujúce mapovanie. Pripomienkujúcim navrhovaná chýbajúca "inventarizácia" je práve dôvodom, pre ktorý nebolo možné tento segment zapojiť do POO, pre nedostatok existujúceho mapovania. Zároveň, nezahrnutie ambulantnej špecializovanej starostlivosti do POO neznamená, že táto oblasť nebude podporená inou formou a zdrojmi. |
| ASL SR | Žiadame zameranie pomoci na podporu prirodzenej personálnej výmeny v existujúcich ambulanciách (pomoc a motivácia pre mladých lekárov pri vstupe do systému a nadobudnutí ambulancie, napr. nenávratné, bezúročné pôžičky, granty), pričom podpora vzniku nových ambulancií (na zelenej lúke) len v tých regiónoch a odbornostiach, kde ZS absentuje. Súčasne žiadame zacielenie na celý ambulantný sektor , nie len na abulancie všeobecného lekárstva | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Návrh podpory zahrnutý v POO je len jedným zo zamýšľaných nástrojov navyšovania kapacít siete všeobecnej ambulantnej starostlivosti. Uvádzaný mechanizmus má cieliť, v súlade s požiadavkou pripomienkujúceho, práve na miesta s nedostatkom lekárov na obyvateľov. Preto je predpokladom investície zavedenie novej regulácie siete, ktorá bude zahŕňať aj zonačné kritéria umožňujúce určiť a štruktúrovať nedostatkové oblasti. Ďalšie uvádzané nástroje pomoci pre existujúcich poskytovateľov (dotácie), sú plánované avšak majú byť financované z iných zdrojov. V súčasnosti sú pripravované ako súčasť eurofondov v nadchádzajúcom programovom období. |
| AZZZ SR | Celkový vplyv.docx Žiadame doplniť kalkuláciu nákladov pri .xls kvantifikáciách alokovaných verejných zdrojov. Absentuje validácia nákladov s obdobnými realizovanými projektmi, či medzinárodným benchmarkom. Je nevyhnutné zabezpečiť nezávislé posúdenie nákladov (napr. auditorom – viackrát odporúčané aj zo strany EK, avšak neakceptované zo strany MF SR). | Z | ČA | Chýbajúce povinné údaje pre medzinárodné benchmarky ako aj predpoklady pre stanovenie nákladov budú doplnené v súlade s metodickými pokynmi EK. |
| AZZZ SR | KAPITOLA 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Na str. 12 v časti Zdravie - „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú | Z | N | 1. formulácia „pri rovnakých nákladoch“ mieni, že už len realokáciou a koncentráciou určitých výkonov v rámci siete nemocníc je možné zvýšiť kvalitu zdravotnej starostlivosti. 2. k pripomienke o rovnosti príležitostí - nie je zjavná |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ - Navrhujeme vyškrtnúť „pri rovnakých nákladoch“. Materiál nedostatočne komunikuje, či pri reformách a investíciách bude uplatnený princíp rovnosti príležitostí pre všetkých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri príprave optimalizovanej a obnovenej sieti nemocníc. Navrhujeme preto vložiť vetu: „Následné vytvorenie zásobníka investičných projektov vychádzajúceho z vládou SR schválenej Optimalizovanej a obnovenej siete nemocníc bude hodnotu za peniaze v sektore zdravotníctva zvyšovať.“ na strane 12 za vetou „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ Platí nevyhnutnosť dodržiavania pravidiel verejného obstarávania. Nakoľko však v súčasnosti platí núdzový stav, niektoré z ustanovení zákona o verejnom obstarávaní je možné vynechať, resp. upraviť pre podmienky núdzového stavu - ako napr. obstarávanie priamym zadaním podľa nariadenia generálneho tajomníka MZ SR č. S14032-202-OPŽ-7. Žiadame doplniť vetu: „Pri napĺňaní reforiem a investícií v Pláne obnovy by výnimka z verejného obstarávania nemala byť uplatnená a celý Plán so svojimi cieľmi a míľnikmi by mal byť súčasťou platného štandardného procesu verejného obstarávania.“. | | | logická súvislosť navrhovaného doplnenia textu s podmienkou rovnosti príležitostí.<br>3. pripomienku k výnimke z VO - Nariadenie GTSÚ č. S14032-2020-OPŽ-7 udeľuje výnimku z povinnosti predkladať žiadosti o udelenie súhlasu so začatím VO, ktoré sa týka zdravotníckej techniky a ochranných pracovných pomôcok potrebných z dôvodu mimoriadnej udalosti spôsobenej ochorením COVID-19. Výnimka by preto nemala byť aplikovaná na projekty v RRP. |
| AZZZ SR | KAPITOLA 1: Všeobecné ciele a súdržnosť, Tabuľka 1 str.4-5: Rozdelenie alokácie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti na komponenty v piatich kľúčových oblastiach verejných politik aj s príspevkom ku stanoveným cieľom zelenej a digitálnej tranzície – 1. Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra 220 mil. Eur, 2. Obnova budov 700 mil.Eur Vzhľadom na ambiciózne a technicky náročné investície, ktoré majú priniesť očakávané ciele , najmä energetické úspory a zelenú tranzíciu je navrhovaná alokácia pre komponenty 1.) Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra 220 mil.Eur, a 2.) Obnova budov – pre verejné budovy (nemalo by ísť iba o historické budovy) iba necelých 192,5 mil. Eur, nedostatočná. Navrhujeme výrazne zvýšiť alokácie na komponent 1.) z dôvodu finančne náročných nevyhnutných technologických a smart riešení. Pre komponent 2.) navrhujeme rozšírenie aj o iné verejné budovy ako len historické a | Z | N | - alokácia na bežné verejné budovy je plánovaná v EŠIF,<br>- pre historické budovy je toto jediný zdroj financovania so synergickými účinkami aj na záchranu kultúrneho dedičstva, bezbariérovosti, zelených a digitálnych opatrení.<br>- pre historické budovy je toto jediný zdroj financovania so synergickými účinkami aj na záchranu kultúrneho dedičstva, bezbariérovosti, zelených a digitálnych opatrení. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pamiatkovo chránené budovy a významne zvýšiť alokáciu na túto investíciu, keďže výrazne môže naplniť sledované ciele Plánu obnovy. | | | |
| AZZZ SR | KAPITOLA 3: Doplnkovosť a implementácia plánu Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, ako aj kontroly a auditu reforiem, či investičných projektov. Ciele a míľniky sú v jednotlivých komponentoch skôr procesného charakteru dôležité pre preplácanie prostriedkov z európskych peňazí. Málo odzrkadľujú kvalitatívny rozmer zmeny prostredníctvom realizácie reforiem a investícií. Zahŕňa len koordináciu štátnych orgánov, nestanovila pravidlá pre hodnotenie investícií a podmienky pre prípravu a transparentný výber investičných projektov. Žiadame do Kapitoly 3 doplniť metodiku hodnotenia investičných projektov záväznú pre všetky investície z Plánu obnovy bez ohľadu na prioritu. Zároveň je zrejmý nesúlad medzi prípravou metodiky postupov pri príprave a priorizácii investícií na str. 15 v komponente 18 Zdravé verejné financie s komponentom 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť. Podľa komponentu 18 Zdravé verejné financie je zverejnenie metodiky plánované na Q42021, pričom táto metodika má byť záväzná pre prípravu a priorizáciu všetkých investičných projektov v Pláne obnovy bez ohľadu na prioritu. Pre komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť je však vytvorenie zásobníka investičných projektov plánované na Q12021 podľa pripravenej metodiky (?) na str 9. dokumentu. Žiadame tieto termíny zharmonizovať na termín Q42021. Investičné priority Partnerskej dohody (2021-2027) už zdravotníctvo nezahŕňajú explicitne, mimo priority 1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády. Tam však bude záležať od samotných definovaných výziev. Žiadame doplniť, z akých zdrojov financovania (štátny rozpočet, Partnerská dohoda) budú preplácané prevádzkové náklady po prefinancovaní investičných nákladov z Plánu obnovy vrátane indukovaných nákladov investícií. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Investičné projekty financované z POO v Komponente 11 budú vyberané na základe kritérií, ako sú priority z pohľadu novej OSN, budovanie vzdelávacích inštitúcií pre budúcich zdravotníkov či stavu pripravenosti projektov, ktorých dôsledkom je použitie prostriedkov primárne v koncových veľkých nemocniciach poskytujúcich komplexnú ZS aj výučbu. |
| AZZZ SR | KAPITOLA 3: Doplnkovosť a implementácia plánu, str.11 : „Prijímatelia, ktorým budú poskytnuté prostriedky, budú musieť vykonávať verejné obstarávania podľa pravidiel zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní, pričom kontrolu a dohľad nad verejným obstarávaním bude vykonávať Úrad pre verejné obstarávanie v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z.. NIKA a vykonávatelia budú mať taktiež právomoc vykonávať kontrolu verejného | Z | N | ÚV SR: Je možné súhlasiť so zriadením pracovnej skupiny, ako sa navrhuje s tým, že pri ktorom konkrétnom orgáne bude zriadená a kto v nej bude z ústredných orgánov štátnej správy zastúpený bude vecou osobitného posúdenia. Na zriadenie pracovnej skupiny nie je nevyhnutná legislatívna |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obstarávania.“ Plán obnovy vyžaduje pre svoju implementáciu realizáciu množstva projektov, ktorých čerpanie bude podmienené zväčša procesom verejného obstarávania. Navrhované časové termíny dosahovania výsledkov projektov pri súčasnom nastavení dĺžky a administratívnej náročnosti procesov verejného obstarávania, výrazne ohrozujú ich realizovateľnosť. Do zavedenia pripravovanej reformy verejného obstarávania navrhujeme zabezpečiť úpravou zák.č.343/2015 Z. z. osobitné zrýchlené procesy alebo výnimky z verejného obstarávania pre implementáciu Plánu obnovy, príp. len parciálne pre niektoré oblasti Plánu obnovy. Za týmto účelom navrhujeme vytvorenie Pracovnej skupiny pre implementáciu Plánu obnovy pri UVO, ktorá by navrhovala a predkladala osobitné postupy a metodiku pre implementáciu Plánu obnovy. | | | úprava, uvedené je možné realizovať na základe existujúcej úpravy kompetenčného zákona. |
| AZZZ SR | KAPITOLY 1, 3, 4 a KOMPONENT 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť - GENERÁLNE 1. Návrh materiálu považujeme za obsahovo vágny vo vzťahu k reformám, bez vymedzenia legislatívneho rámca v chronologickej a obsahovej súvislosti, avšak s primárnym akcentom na investície. 2. Návrh materiálu, vzhľadom na zámer využiť prostriedky z Plánu obnovy len na investície do vybraných nemocníc, ktorých zriaďovateľom je Ministerstvo zdravotníctva SR (neuvedené ani ZZ vo vlastníctve samospráv) napriek tomu, že v základných princípoch je uvedené, že to má byť umožnené verejnému a súkromnému vlastníctvu, považujeme za nesprávny a diskriminačný, preto žiadame jeho prehodnotenie. 3. Návrh reformy v skutočnosti nie je reformou, ale len zlepšením aplikačnej praxe pri tvorbe návrhu rozpočtu verejnej správy. Zároveň táto reforma berie do úvahy len investičné potreby verejného sektora a ignoruje fakt, že slovenské zdravotníctvo predstavuje kombináciu štátnych a súkromných poskytovateľov. Okrem iného jej obsahový a časový rámec nie je v súlade s Investíciou č.1 Projektová príprava a projektové riadenie investície, a preto požadujeme, aby pred rozhodnutím o investíciách bola vykonaná optimalizácia siete nemocníc a až na základe jej výsledkov bolo rozhodnuté o alokácií 1,1 miliardy eur do nemocničnej infraštruktúry. Cit.: „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru | Z | N | Body 1 a 3 - podnety berieme na vedomie.<br>K bodom 2 a 5 - investície v komponente 11 vyplývajú z priorít a novej optimálnej siete nemocníc, z ktorej vyplýva potreba modernizácie veľkých koncových, výučbových a vedecko-výskumných zariadení. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z POO v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti a v starostlivosti o duševné zdravie.<br>Bod 4 - Neakceptujeme, nakoľko navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu.<br>6. Berieme na vedomie. Metodika na hodnotenie investičných projektov bude pripravená.<br>7. Berieme na vedomie. Plán investičných projektov bude pripravený na základe metodiky, ktorá je pripravená v spolupráci MF SR.<br>8. Požiadavkou na dokument Plán obnovy a odolnosti, ktorý je predkladaný EK, nie je detailný popis krokov jednotlivých projektov. Požadovaný detail bude predmetom pri implementácii jednotlivých projektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | EÚ.“ pri rovnakých nákladoch v súčasnosti neakceptovateľné; daný predpoklad je nereálny a pre sektor zdravotníctva likvidačný. Daná formulácia nezohľadňuje investície do novej optimalizovanej siete. Uskutočniteľnosť reforiem má priniesť dlhodobú udržateľnosť poskytovania zdravotnej starostlivosti s dôrazom na vyššiu kvalitu a efektivitu v slovenskom zdravotníctve. 4. Je nevyhnutné zahrnúť predpokladaný rozpočet (výnosy a náklady) na zdravotníctvo na roky 2022 – 2025 s projekciou až do roku 2030: V prípade, ak reformy a investície majú pozitívny alebo negatívny vplyv na štátny rozpočet tak je nevyhnutné doplniť ich vyčíslenie a tento výpočet transparentne prezentovať. A to nielen v scenári po preplatení nákladov z Plánu obnovy, ale aj v prípade, keď investície budú generovať prevádzkové náklady financované mimo Plán obnovy. Najmä z dôvodu potreby budúcich zdrojov štátu zo štátneho rozpočtu. 5. Pri investičných projektoch je nevyhnutné nastaviť oprávnenosť čerpania z európskych zdrojov pre všetky subjekty pôsobiace na trhu v zdravotníctve bez ohľadu na vlastníctvo a zriaďovateľa poskytovanej zdravotnej starostlivosti. 6. Pre proces hodnotenia a nastavenie kritérií pre schvaľovanie investičných projektov, ako aj pre proces čerpania európskych zdrojov zo zásobníka investičných projektov musí existovať jednotná metodika, z dôvodu toho, aby čerpanie zdrojov nebolo v čase ohrozené zlyhaním jednotlivých žiadateľov (bez ohľadu na príslušnosť) alebo úradov, ktoré budú čerpanie schvaľovať. 7. Plán investičných projektov musí jednoznačne vyjadrovať pridanú hodnotu pre pacienta, žiadateľa a systém zdravotnej starostlivosti. 8. V celom dokumente absentuje implementačný mechanizmus prerozdeľovania podpory (procesná mapa implementácie), absentuje harmonogram prípravy a harmonogram realizácie. Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, ako aj kontroly a auditu reforiem, či investičných projektov. | | | |
| AZZZ SR | Komponent 11 Plánu obnovy Žiadame doplniť doložku udržateľnosti existujúcich ambulancií a súčasne zadefinovať zdroje udržateľnosti (rozpočet, iné zdroje EÚ) | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Návrh ide nad rámec predkladaného materiálu. |
| AZZZ SR | Komponent 11 Plánu obnovy Žiadame o deklarovanie udržateľnosti projektu aj po jeho skončení | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Návrh ide nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | Komponent 11 Plánu obnovy Žiadame o doplnenie podpory celého ambulantného sektora (nielen ambulancií primárnej starostlivosti) Čo sa týka ambulantného sektora materiál sa zameriava len na ambulancie všeobecných lekárov (VLD, VLDD) a nevenuje pozornosť ostatným segmentom ambulantnej zdravotnej starostlivosti, pričom už dnes existujú závažné problémy s nedostatkom špecializovaných ambulancií v mnohých odboroch. Preto žiadame vykonanie „inventarizácie“ celého ambulantného sektora (odbornosť, región, vek), na základe čoho by bolo možné presnejšie zacielenie Plánu obnovy, pri zohľadnení prípadných zmien v rámci optimalizácie siete nemocníc. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Zúženie podpory pre primárnu starostlivosť v POO vychádzal z nasledovného: požiadavka EK bola, aby národné plány reflektovali odporúčania Komisie z predošlých rokov, kde sa pravidelne opakovalo odporúčanie posilniť segment primárnej starostlivosti, čo bolo zdôrazňované aj pri priebežných konzultáciách. Za druhé, POO vyžaduje detailne pripravené plány a už existujúce mapovanie. Pripomienkujúcim navrhovaná chýbajúca "inventarizácia" je práve dôvodom, pre ktorý nebolo možné tento segment zapojiť do POO, pre nedostatok existujúceho mapovania. Zároveň, nezahrnutie ambulantnej špecializovanej starostlivosti do POO neznamená, že táto oblasť nebude podporená inou formou a zdrojmi. |
| AZZZ SR | Komponent 11 Plánu obnovy Žiadame zameranie pomoci na podporu prirodzenej personálnej výmeny v existujúcich ambulanciách (pomoc a motivácia pre mladých lekárov pri vstupe do systému a nadobudnutí ambulancie, napr. nenávratné, bezúročné pôžičky, granty), pričom podpora vzniku nových ambulancií (na zelenej lúke) len v tých regiónoch a odbornostiach, kde ZS absentuje, zacielenie na celý ambulantný sektor. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Návrh podpory zahrnutý v POO je len jedným zo zamýšľaných nástrojov navyšovania kapacít siete všeobecnej ambulantnej starostlivosti. Uvádzaný mechanizmus má cieliť, v súlade s požiadavkou pripomienkujúceho, práve na miesta s nedostatkom lekárov na obyvateľov. Preto je predpokladom investície zavedenie novej regulácie siete, ktorá bude zahŕňať aj zonačné kritéria umožňujúce určiť a štruktúrovať nedostatkové oblasti. Ďalšie uvádzané nástroje pomoci pre existujúcich poskytovateľov (dotácie), sú plánované avšak majú byť financované z iných zdrojov. V súčasnosti sú pripravované |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | ako súčasť eurofondov v nadchádzajúcom programovom období. |
| AZZZ SR | Komponent 11 Plánu obnovy Žiadame doplnenie finančného plánu (členenia) a v rámci neho garantovať primeraný finančný objem určený pre neštátne zariadenia a z neho podiel vyčlenený pre ambulantný sektor. Na Slovensku tvoria významný podiel na sumáre zdravotníckych zariadení neštátni poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Materiál tento fakt opomína. Toto konštatovanie sa týka rovnako ambulantných, ako aj ústavných zdravotníckych zariadení. Materiál neobsahuje určenie podielu pomoci určenej na digitalizáciu, vzdelávanie, výstavbu/rekonštrukciu nemocníc, prístrojové vybavenie a pod. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie..<br>Detail nákladov je v plnohodnotnej forme predkladaný v záložke T2 komponentu vo formáte excel. K forme pomoci - financovanie z RRP je plánované vo forme grantov. |
| AZZZ SR | Komponent 11 Plánu obnovy Žiadame jednoznačne deklarovať, že prostriedky vyčlenené v rámci Plánu obnovy na zdravotníctvo, budú určené aj pre neštátne zdravotnícke zariadenia. Z návrhu je zrejmý zámer smerovať finančné prostriedky do zdravotníckych zriadení – nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstvo zdravotníctva SR. Návrhom dochádza k popretiu zásady rovnosti vlastníctva a k diskriminácii súkromných zdravotníckych zariadení. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Celý dokument Absencia implementačného mechanizmu. V celom dokumente chýba implementačný mechanizmus prerozdeľovania podpory. Ako sme uvádzali, projektová príprava je časovo náročný proces. Nie sú známe jednotlivé míľniky procesov (od projektovej prípravy, cez dotačnú schému, implementácia a projektové riadenie až po naplnenie cieľa). Vychádzame z toho, že podpora z plánu obnovy je časovo ohraničená. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Detailný plán čiastkových krokov je nad rámec predkladaného materiálu. Detailný popis krokov bude predmetom diskusie pri implementácii jednotlivých projektov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Dvojitá transformácia Absentuje okruh aktivít prispievajúcich k transformácii. V celom dokumente chýba prepojenosť jednotlivých cieľov s aktivitami, nie je zrejmé akými jednotlivými aktivitami bude napĺňaná dvojitá transformácia (digitálna, zelená). Zároveň v celom dokumente chýba okruh aktivít, ktoré budú prostredníctvom dokumentu podporované. Považujeme dokument za všeobecný v tejto oblasti. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Časti o reformách a o investíciách súvisiace s prípravou optimálnej siete nemocníc sa v texte výrazne líšia. Kým reformná časť popisuje Q12021 ako spoluprácu s | Z | ČA | Diskusie s odbornými spoločnosťami prebiehajú už počas prípravy OSN, rovnako tak budú diskusie pokračovať aj po ukončení analytickej práce a to so stakeholdermi a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odbornou verejnosťou na str. 7 pri definícii, typológii a hierarchii poskytovania nemocničnej starostlivosti, tak investičná časť uvádza na str. 17 existenciu dopytového modelu z decembra 2020, a ďalej konzultáciu s odbornou verejnosťou po dokončení analýzy v Q1 2021. Žiadame doplniť na str. 7 do časti Implementácia ďalší bod: „Zverejnenie analytického a koncepčného dokumentu pred spustením medzirezortného pripomienkového konania.“ Odôvodnenie: Nakoľko dnes prebieha diskusia len ohľadom počtu a skupín výkonov, nie ohľadom samotnej siete, je nevyhnutné, aby bol dokument zverejnený po analytickej časti a vytvoril sa dostatočný priestor na diskusiu s aktérmi. Plán obnovy ráta len s dodaním dokumentov na Európsku komisiu cez vyžiadanie od MZ. Absentuje transparentnosť a schopnosť validácie v porovnaní so stratifikáciou či inými návrhmi sietí od stakeholderov. Načasovanie implementácie reformy je príliš optimistické – str.7 Časový rozvrh - nakoľko nezohľadňuje podpis prezidentky a možnosť návratu legislatívy do NR SR k opätovnému schvaľovaniu. Zároveň predpokladá, že v čase schvaľovania zákona Q42021 budú pripravené aj vyhlášky a ostatné dokumenty (vypláva z textu), čo bude mať určite dopad na akékoľvek zmeny v procese implementácie – časové oneskorenie, nesúlad s rozpočtovým procesom (mimoriadne rozpočtové opatrenia a dofinancovanie, atď). Žiadame zreálniť časový rozvrh a doplniť detailný popis legislatívnych krokov v časti o Implementácii. Bez vykonávacích predpisov sa ani nedá pripraviť zoznam investičných priorít. Absentuje vyčíslenie nákladov optimalizácie siete nemocníc – podľa jednotlivých úrovní, vrátane indukovaných nákladov. Žiadame doplniť náklady reformy – reprofilizácia, vybavenie, informačné systémy, lôžka priamo podľa jednotlivých úrovní siete. Popis Reformy 2: Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve (prepojenie s investíciami naprieč zdravotníctvom) je chaotické a nekorešponduje s Reformou 1: Optimalizácia siete nemocníc a nereflektuje tak na potreby celého sektora zdravotníctva. Reforma uvádza, že bude preskúmaný a systematicky zosumarizovaný stav zdravotníckej infraštruktúry a potreby pre investície jej obnovy a rozvoja (ako aj príprava samotného priorizovaného investičného plánu), pričom „podkladom pre investovanie do obnovy nemocníc bude plán optimalizácie siete nemocníc, ktorý vyplýva z Reformy 1“na str.9 v časti Implementácia a doposiaľ nie je k dispozícii. Keďže sa v novej sieti očakáva zabezpečenie určitej miery časovej dostupnosti, bude sa sieť napĺňať zariadeniami bez ohľadu na zriaďovateľa | | | verejnosťou.<br>Príprava vyhlášok prebieha zároveň s prípravou analýzy optimálnej siete nemocníc, a teda považujeme uvedený harmonogram za realistický<br>Samotné výdavky na optimalizáciu siete nemocníc nie sú financované z Plánu obnovy. Vybrané investície do ústavných zariadení sú uvedené v časti Investície.<br>Uvedený termín Q1 2021 sa vzťahuje na prvú verziu investičného plánu MZ SR. Po prijatí OSN a prehodnotení stavu infraštruktúry vzhľadom na novú sieť bude investičný plán priebežne dopĺňaný.<br>Pripomienku k formulácii najväčších nemocníc upravíme nasledovne: text "Najväčšie nemocnice (13 univerzitných a fakultných nemocníc v regiónoch)" bude upravený na "Univerzitné a fakultné nemocnice". Pilotný projekt bude aplikovaný okrem fakultných a univerzitných nemocníc aj vo vybraných špecializovaných zariadeniach/ústavoch.<br>Detail nákladov je v plnohodnotnej forme predkladaný v záložke T2 komponentu vo formáte excel..<br>Suma 947 mil. eur sa vzťahuje na náklady na výstavbu, rekonštrukcie aj vybavenie nemocníc. Túto sumu je potrebné porovnať s údajmi na hárku T2 Green Digital & Costs na riadkoch 8, 9 a 10.<br>Materiál OSN je a bude aj naďalej priebežne diskutovaný s relevantnými aktérmi aj pred MPK.<br>Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke O6 je formulácia "legislatívna úprava dostupná na www.slovlex.sk" nahradená "Legislatíva zverejnená v Zbierke zákonov"<br>Povinnosť zverejnenia pre rezortnú metodiku na hodnotenie investícií (priorizáciu) je 31.3.2021. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (organizácie v pôsobnosti MZ SR nie sú schopné túto dostupnosť zabezpečovať pre celú populáciu). Zároveň však následne pri časti o implementácii investícií uvádza, že sa to dotkne len organizácií v pôsobnosti MZ SR. Hoci materiál uvádza, že nová sieť určí cieľový stav a regionálne rozmiestnenie služieb a po prehodnotení voči súčasnému rozloženiu a stavu infraštruktúry sa vytvorí investičný plán výstavby, rekonštrukcie a obnovy vybavenia nemocníc, ktorý zabezpečí naplnenie novej siete. Plán však bude vytvorený nielen pre Plán obnovy ale aj pre nové programové obdobie t.j. do roku 2030 (programové obdobie 2021-2027 plus 3 roky) s termínom Q12021. Materiál ďalej uvádza, že Pre nemocnice, ktoré nebudú stavané alebo rekonštruované z RRF, sa zvlášť obstará prístrojové vybavenie, a to približne 5 - 6 ks CT 256 slice, 5 – 6 ks lineárnych urýchľovačov, 5-6 ks lineárnych urýchľovačov so streotaktickou rádiochirurgiou, 7 - 9 ks angioliniek biplanar, 3 - 4 ks roboty DaVinci. Navrhujeme zmeniť textáciu Implementácie s ohľadom na súlad s Reformou 1: Optimalizácia siete nemocníc a určiť postupnosť krokov nasledovne: A. Príprava metodiky pre hodnotenie investičných projektov v 1Q2021, vrátane kritérií pre posudzovanie ich pripravenosti, ako aj nastavenie kritérií a transparentného postupu – pokiaľ objem zásobníka investičných potrieb presiahne stanovenú alokáciu. B. Príprava legislatívy pre optimálnu sieť nemocníc v 4Q2021 – zverejnený v Zbierke zákonov vrátane vykonávacích predpisov a podzákonných noriem. C. Príprava validovaného odhadu pre reprofilizáciu nemocníc (preskupenie špecializácií atď) a vyčíslenie aktualizovanej investičnej potreby na základe novej optimalizovanej siete. D. Príprava zásobníka investičných projektov 4Q2021 – pre poskytovanie kvalitnejšej a dostupnejšej zdravotnej starostlivosti do roku 2030. A to nie na základe vývoja minulosti, ale predpokladov pre zmenu poskytovateľov v sieti Reforma 3 – Centralizácia riadenia najväčších nemocníc. Reforma sa primárne zameriava na centrálne riadenie 13 uni a fakultných nemocníc, implementácia však hovorí o 18tich štátnych. Navrhujeme doplniť cieľ o súlad s optimalizáciou siete nemocníc (kde sa budú kvalifikovať aj iné nemocnice v sieti okrem štátom vlastnených), prípadne dovysvetliť komplementaritu s Partnerskou dohodou o digitalizácii nemocníc (súlad s cieľom 1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády), a to v prípade preukázateľnosti potreby digitalizácie z medicínskeho a ekonomického hľadiska. Zároveň nie je definované, čo znamená „najväčšia“ nemocnica (absentujú kritéria pre definíciu – nutné | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | doplniť). Odhad nákladov na hárku T1 Milestones & Targets na Komponent 11 Moderná a zdravotná starostlivosť nie je jednoznačný. Absentuje výpočet, ako aj zdroj, na základe ktorého bol odhad nákladov v dokumente .xls urobený. Neobsahuje informáciu, či ide o medzinárodné porovnanie, alebo o zohľadnenie realizovaných nákladov pri výstavbe nemocníc v slovenských podmienkach. Žiadame doplniť presný výpočet nákladov v bunkách H10 a H18. Suma nákladov na nemocnice v Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť.docx dokumente na str. 2 v hodnote 947 mil. eur nekorešponduje s vyčíslenými nákladmi na hárku T1 Milestones & Targets v hodnote 855 mil. eur v .xls dokumente. Žiadame tento nesúlad odstrániť a doložiť presný výpočet nákladov. Vychádzajúc z .xls dokumentu - Plán obnovy je primárne (z finančného hľadiska) zameraný na oblasť výstavby a obnovy nemocníc. Z toho 806 mil. eur je určených na krytie stavebných nákladov, z bunky M16 však nie je jasné, aká časť je pomerovo vyčlenená na medicínsku techniku. Žiadame vysvetliť a doložiť presný výpočet nákladov. Žiadame doplniť na hárku T1 Milestones & Targets v bunke O5 doplniť slová „a zverejnené na webovom sídle MZ SR“ do vety „podkladové materiály analýzy dostupné na požiadanie od MZ SR“ Odôvodnenie: Nakoľko dnes prebieha diskusia len ohľadom počtu a skupín výkonov, nie ohľadom samotnej siete, je nevyhnutné, aby bol dokument zverejnený pred medzirezortným pripomienkovým konaním a vytvoril sa dostatočný priestor na diskusiu s aktérmi. Plán obnovy ráta len s dodaním dokumentov na EK cez vyžiadanie od MZ. Absentuje transparentnosť a schopnosť validácie v porovnaní so stratifikáciou. Načasovanie implementácie reformy je príliš optimistické – na hárku T1 Milestones & Targets v bunke M6 - nakoľko nezohľadňuje podpis prezidentky a možnosť návratu legislatívy do NR SR k opätovnému schvaľovaniu. Zároveň predpokladá, že v čase schvaľovania zákona Q42021 budú pripravené aj vyhlášky a ostatné dokumenty (vypláva z textu), čo bude mať určite dopad na akékoľvek zmeny v procese implementácie – časové oneskorenie, nesúlad s rozpočtovým procesom (mimoriadne rozpočtové opatrenia a dofinancovanie, atď). Žiadame zreálniť časový rozvh a jeho detailný popis. Legislatívna úprava v bunke 06 nie je indikátorom, ale nástrojom. Žiadame tento verifikačný mechanizmus odstrániť a nahradiť – Zverejnenie legislatívy v Zbierke zákonov SR. Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke M7 preformulovať textáciu nasledovne – Vytvoriť metodiku hodnotenia investícií v súlade s Komponentom 18 Zdravé | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | verejné financie. Následne po schválení Optimálnej siete nemocníc vládou SR vytvoriť zásobník investičných projektov. Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke I7 zmeniť z Q1 na Q4 – v súlade s časovým rozvrhom vytvorenia metodiky hodnotenia investícií v súlade s Komponentom 18 Zdravé verejné financie. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť, Investície str.18: „Časť prostriedkov na obnovu verejných budov je možné využiť pomocou finančných nástrojov. Finančné nástroje budú aplikované cez Slovak Investment Holding, a.s. formou garantovaných energetických služieb.“ Osobitne pri budovách, v ktorých sa poskytuje nepretržitá zdravotná starostlivosť, môžu mať energetické služby osobitný význam a ich využitie môže byť významným prínosom pre maximalizáciu dlhodobých energetických úspor v odvetví, ktoré potrebuje byť efektívne s úspornou prevádzkou. Navrhujeme pre tento komponent osobitné doplnenie spôsobu a procesu poskytovania a využitia garantovaných energetických služieb prostredníctvom finančných nástrojov. Zároveň navrhujeme podmienenie obnovy takýchto verejných budov využívaním energetických služieb, pokiaľ teda nebudú využívané finančné nástroje. Využitie energetických služieb zabezpečí maximalizáciu dosahovania energetických úspor v tomto komponente. | Z | ČA | Pripomienku čiastočne akceptujeme. Daný podnet berie predkladateľa na vedomie. Text bol doplnený: Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý<br>model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej<br>efektívnosti. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Odhadované náklady Absencia podrobnejšieho finančného plánu vrátane postupnosti podpory. V dokumente absentuje podrobnejší finančný plán. Nie je jasné aký pomer, percento, hodnota z alokácie je určená na budovanie, rekonštrukciu, modernizáciu nemocníc (vrátane regionálneho členenia alokácie), aká časť je určená na digitalizáciu, aká časť na modernizáciu prístrojového vybavenia, aká na podporu a vzdelávanie lekárskeho personálu a pod., chýba previazanosť na jednotlivé ciele (napr. dvojitá transformácia), úplne absentuje previazanosť na aktivity, ktoré by napĺňali ciele dokumentu. To isté platí aj pre projektovú podporu. Zároveň výrazne chýba forma pomoci (granty, návratná pomoc, pôžičky). Takisto chýba percento spolufinancovania (rozdelenie zdrojov). Nie je určený spôsob financovania (zálohové platby, predfinancovanie, refundácia -ďalšie technické detaily, ktoré sú nutné pre kvalitnú prípravu projektov). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Optimalizácia siete nemocníc V celom materiáli absentuje možnosť špeciálneho zamerania jednotlivých nemocníc na jednotlivé druhy výkonov (akési centrá excelentnosti), kedy okrem poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti budú jednotlivé ZZ zamerané na špecifickú oblasť medicíny v ktorej budú vynikať. Takéto zameranie by malo vplyv na optimalizáciu siete nemocníc. | Z | N | Predkladateľ v texte v časti "Ciele" v druhom odseku uvádza možnosť koncentrovať špecializované výkony na vybraných pracoviskách. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Optimalizácia siete nemocníc Absencia odbornej diskusie k návrhu vytvorenia optimálnej siete nemocníc. Autor textu uvádza že do marca 2021sa vytvorí základná verzia optimálnej siete nemocníc. Avšak široká odborná diskusia k tomuto kroku absentuje | Z | N | V procese prípravy OSN prebiehajú diskusie s odbornými spoločnosťami. V ďalšej fáze bude materiál diskutovaný so stakeholdermi a verejnosťou. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Optimalizácia siete nemocníc Autor textu hodnotí, že zdravotná starostlivosť je geograficky dostupná a zároveň navrhuje ako kritérium geografickú dostupnosť zdravotnej starostlivosti. Okrem geografického a časového kritéria nie je pre rozdelenie nemocníc do jednotlivých úrovní náročnosti zahrnuté žiadne iné kritérium (napríklad špecializácia ZZ na určitý druh výkonu). Malá jednoznačnosť kritérií pre zadefinovanie optimálnej siete nemocníc. Absentuje zameranie jednotlivých ZZ na špecializácie jednotlivých druhov výkonov. | Z | N | Predkladateľ v texte v časti "Ciele" v druhom odseku uvádza, že "V rámci novej hierarchie sa zohľadní početnosť a náročnosť poskytovaných medicínskych služieb a ich optimálne geografické rozloženie, ktoré bude zohľadňovať dostatočnú kapacitu. Špecializované výkony sa budú koncentrovať do väčších nemocníc. ". Nesúhlasíme preto, že by jediným kritériom pre určenie optimálnej siete nemocníc bola geografická dostupnosť, zohľadnené budú aj typy výkonov a špecializácie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 11: Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve Absentuje predvídateľnosť krokov, absentuje implementačný rámec, absentuje harmonogram prípravy – harmonogram realizácie. V dokumente výrazne absentuje akýkoľvek implementačný rámec na investície v alokovanej výške do modernizácie. Projektová príprava je zložitý proces žiadajúci si výrazné investície do zabezpečenia projektovej dokumentácie vrátane všetkých relevantných vyjadrení. V materiáli chýba predvídateľnosť krokov na prípravu kvalitných projektov, forma podpory, forma implementácie a pod. | Z | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Požiadavkou na dokument Plán obnovy a odolnosti, ktorý je predkladaný EK, nie je detailný popis krokov. Požadovaný detail bude predmetom diskusie pri implementácii jednotlivých projektov. POO explicitne identifikuje potrebné investície do projektového riadenia a projektovej dokumentácie pre úspešnú implementáciu projektov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 12: Celý dokument Absencia riešenia psychologickej pomoci v rámci zamestnávateľských vzťahov v zamestnaniach s vysokým psychickým zaťažením. V dokumente chýba analýza projektov na podporu psychického zdravia priamo na pracovisku s vysokým psychickým zaťažením (napríklad lekárske a sesterské povolania počas pandémie COVID-19). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie, téma psychologických intervencií na pracovisku však nespadá do rámca Plánu obnovy a odolnosti. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 12: Projektové riadenie a projektová príprava investícií Nesúhlasíme aby pri projektovom riadení a projektovej príprave investícií boli zahrnuté iba ZZ v pôsobnosti MZ SR. Nevyváženosť siete zariadení v priestore Slovenskej republiky. Diskriminácia smerom k súkromným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti (ich vylúčenie a s tým spojená nerovnomerne poskytovaná zdravotná starostlivosť). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 12: Rozvoj akútne poddimenzovaných kapacitných oblastí v starostlivosti o duševné zdravie Neznáme kritéria pre výber zariadení. V dokumente absentujú kritéria pre výber zariadení, ich nutná regionálna a časová dostupnosť (výstavba nových zariadení, rekonštrukcia existujúcich zariadení – vytvorenie siete). Zároveň chýbajú kritéria pre vysokošpecializované zariadenia (rôzne sanatória). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Z formulácie nie je jasné, ku ktorým častiam komponentu je podnet smerovaný a ktoré zariadenia má predkladateľ na mysli. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, Investícia 1: Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti, str.16.: „Mnohé zariadenia sú energeticky nevyhovujúce staré budovy, ktoré nespĺňajú podmienky Dohovoru, ani vyžadované hygienické podmienky dané vyhláškou MZ SR. Na základe analýzy investičných projektov v rámci ROP zameraného na rekonštrukcie ZSS v období 2010-2012, je možné konštatovať, že energetická náročnosť mnohých budov je stále vysoká. Hlavným dôvodom sú práve neúčelové a historické budovy, v ktorých ani zateplenie, či výmena okien, nedokáže znížiť energetickú náročnosť na primerané hodnoty.“ Osobitne pri budovách, v ktorých sa poskytuje nepretržitá sociálna a zdravotná starostlivosť, môžu mať energetické služby osobitný význam a ich využitie môže byť významným prínosom pre maximalizáciu dlhodobých energetických úspor v odvetví, ktoré potrebuje byť efektívne s úspornou prevádzkou. Navrhujeme pre tento komponent osobitné doplnenie spôsobu a procesu poskytovania a využitia garantovaných energetických služieb prostredníctvom finančných nástrojov. Zároveň navrhujeme podmienenie obnovy takýchto verejných budov využívaním energetických služieb pokiaľ teda nebudú využívané finančné nástroje. Využitie energetických služieb zabezpečí maximalizáciu dosahovania energetických úspor v tomto komponente. | Z | ČA | Do textu bola doplnená formulácia: "Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 13: Investícia 1: Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti Dovoľujeme si požiadať o doplnenie podrobnejšieho časového harmonogramu a takisto aj o doplnenie jednotlivých aktivít prispievajúcich k naplneniu cieľa. Absencia podrobnejšieho časového harmonogramu a nedostatočná informovanosť potenciálnych žiadateľov bude mať vplyv na celkovú projektovú pripravenosť. Zároveň na projektovú pripravenosť má vplyv aj absencia aktivít. | Z | N | V texte komponentu je jasne vymedzený časový rozvrh (strana 17-18), podrobný harmonogram bude precizovaný postupne s relevantnými aktérmi. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Vyvinúť reformné úsilie v oblasti zamestnávania, s dôrazom na zníženie nákladov na zamestnávanie pracovníkov (mzdy + nepriame náklady) a zníženie celkového odvodového zaťaženia. Odôvodnenie: Vysoké náklady na zamestnávanie pracovníkov (mzdy + nepriame náklady, minimálna mzda a príplatky k nej naviazané), sú aj jednou z príčin neprimeraného prelivu na "prácu na živnosť", pri ktorej dosiahne človek síce vyššiu mzdu, ale nedostane sociálne istoty ani primerané dôchodkové zabezpečenie, v porovnaní s postavením zamestnanca na rovnakej pracovnej pozícii. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Zaviesť komplexný nástroj na odškodnenie podnikateľov v dôsledku opatrení na zamedzenie COVID 19 a poskytnúť dostupné investičné prostriedky pre živnostníkov na modernizáciu, rozvoj a zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Odôvodnenie: Špecifické odporúčania pre Slovensko v kontexte Európskeho semestra požadujú účinne vykonávať opatrenia na zabezpečenie likvidity malých a stredných podnikov a samostatne zárobkovo činných osôb. Táto skupina podnikateľov je dlhodobo vystavená nedostatku investičných prostriedkov, najmä z dôvodu neprimerane prísneho posudzovania ich bonity a spoľahlivosti. | Z | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je dôležitým stimulom pre krízou zasiahnutého hospodárstva a pomôže naštartovať ekonomiku po kríze. Odškodňovanie podnikateľov a živnostníkov v dôsledku dopadu pandémie COVID 19 je realizované z iných prostriedkov ako je Plán obnovy a odolnosti. Tento je primárne určený na realizáciu investícií, ktoré budú mať dlhodobý stimulačný dopad na ekonomiku Slovenska. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko Zaviesť komplexnú podporu na zvyšovanie digitálnych, podnikateľských a finančných zručností pre dospelú populáciu, vrátane podnikateľov – živnostníkov a zvyšovať kvalitu elektronických služieb komunikácie so štátom, najmä s Finančnou správou, Sociálnou poisťovňou a ďalšími inštitúciami. | Z | A | Tento komponent sa zameriava predovšetkým na digitálne zručnosti a na oblasť kybernetickej a informačnej bezpečnosti. Nie je jeho ambíciou kompletne nahradiť komponent celoživotného vzdelávania, ale z pohľadu rozvoja digitálnych zručností bola doplnená reforma "Strategický prístup k vzdelávaniu v oblasti rozvoja digitálnych zručností v spolupráci so zástupcami kľúčových stakeholderov". V procese vzdelávania digitálnych zručností |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | bude napomáhať aj ekosystém centier digitálnych inovácií (CDI), ktorý bude zahŕňať aj európske centrá digitálnych inovácií (ECDI). |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť - Hlavné výzvy a ciele bod 3 „potreba reflektovať finančne neudržateľné zmeny v dôchodkoch prijaté v rokoch 2019 a 2020, ktoré prispeli k zvýšeniu očakávaných výdavkov na dôchodky v roku 2070 z 10,9 % HDP na 14,2 % HDP. Ide predovšetkým o zavedenie stropu na dôchodkový vek, zvýšenie a zmenu indexácie minimálnych dôchodkov. Medzi výzvy navrhujeme doplniť aj opatrenia, ktoré boli pridané do čl. 39 ústavy v minulom roku (asignácia daní a odvodov pre rodičov, odchod do dôchodku po odpracovaní určitého počtu rokov). Odôvodnenie: Zmena indexácie minimálnych dôchodkov ako aj odstránenie zastropovania dôchodkového veku bolo vykonané už v minulom roku (zmenou zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a Ústavy SR). Za vážnejšie výzvy, na ktoré je potrebné reflektovať, a ku ktorým doteraz nebol vyčíslený ich dopad považujeme opatrenia, ktoré boli doplnené do čl. 39 ústavy v minulom roku. | Z | N | Výzvou je zvýšenie udržateľnosti dôchodkového systému, nie samotné opatrenia resp. ich náprava. V uvedenej časti materiáli sú uvedené zmeny z roku 2019 a 2020, ktoré prispeli k výraznejšiemu (kvantitatívne vyjadrenému) zhoršeniu dlhodobej udržateľnosti (z 10,9% na 14,2%). Vzhľadom na skutočnosť, že pri ústavných zmenách v dôchodkovom systéme chýba parametrická špecifikácia a návrh vykonávacieho predpisu stále nebol predstavený nie je možné ex-ante posúdiť do akej miery ich finálne nastavenie ovplyvni udržateľnosť verejných financií. Fiškálny vplyv opatrení na verejné financie v I. priebežnom pilieri dôchodkového systému, ktoré sú súčasťou reformného plánu v predloženom materiáli na indikátor S2 bude doplnený. v kapitole 4 v časti udržateľnosť verejných financií ako technický predpoklad pri dostupných parametroch. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť - Hlavné výzvy a ciele bod 3 „potreba reflektovať finančne neudržateľné zmeny v dôchodkoch prijaté v rokoch 2019 a 2020, ktoré prispeli k zvýšeniu očakávaných výdavkov na dôchodky v roku 2070 z 10,9 % HDP na 14,2 % HDP. Ide predovšetkým o zavedenie stropu na dôchodkový vek, zvýšenie a zmenu indexácie minimálnych dôchodkov. Medzi výzvy navrhujeme doplniť aj opatrenia, ktoré boli pridané do čl. 39 ústavy v minulom roku (asignácia daní a odvodov pre rodičov, odchod do dôchodku po odpracovaní určitého počtu rokov). Odôvodnenie: Zmena indexácie minimálnych dôchodkov ako aj odstránenie zastropovania dôchodkového veku bolo vykonané už v minulom roku (zmenou zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a Ústavy SR). Za vážnejšie výzvy, na ktoré je potrebné reflektovať, a ku ktorým doteraz nebol vyčíslený ich dopad považujeme opatrenia, ktoré boli doplnené do čl. 39 ústavy v minulom roku. | Z | N | Výzvou je zvýšenie udržateľnosti dôchodkového systému, nie samotné opatrenia resp. ich náprava. V uvedenej časti materiáli sú uvedené zmeny z roku 2019 a 2020, ktoré prispeli k výraznejšiemu (kvantitatívne vyjadrenému) zhoršeniu dlhodobej udržateľnosti (z 10,9% na 14,2%). Vzhľadom na skutočnosť, že pri ústavných zmenách v dôchodkovom systéme chýba parametrická špecifikácia a návrh vykonávacieho predpisu stále nebol predstavený nie je možné ex-ante posúdiť do akej miery ich finálne nastavenie ovplyvni udržateľnosť verejných financií. Fiškálny vplyv opatrení na verejné financie v I. priebežnom pilieri dôchodkového systému, ktoré sú súčasťou reformného plánu v predloženom materiáli na indikátor S2 bude doplnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť - Popis komponentu – časť: Sociálna odolnosť: „Slovensko je jednou z najrýchlejšie starnúcich ekonomík, ktorá sa bude musieť vysporiadať s rastúcimi verejnými výdavkami a zároveň hľadať možnosti ako predĺžiť pracovnú kariéru ľudí Upozorňujeme, že zmeny, ktoré vláda prijala v nedávnej minulosti sú v rozpore s týmto konštatovaním. Odôvodnenie: S uvedenou tézou je možné súhlasiť. Rovnako situáciu popisuje aj Stratégia aktívneho starnutia pre obdobie 2016-2020. V tomto kontexte je ale kontraproduktívna novelizácia Zákonníka práce, ktorá definuje vek odchodu do dôchodku ako výpovedný dôvod. Bolo by vhodné zvážiť ako konkrétne udržať pracovnú silu dlhšie na trhu práce a nie vytvárať administratívne dôvody pre ukončenie pracovnej kariéry. Protichodne s týmto tvrdením vyznieva aj návrh na zavedenie možnosti odchodu do dôchodku po odpracovaní určitého počtu rokov (ak by bol tento počet stanovený na navrhovaných 40 rokov). Bolo by vhodné hľadať iné alternatívy, ako udržať ľudí na trhu práce ako napríklad postupný odchod z trhu práce alebo obdobné nástroje na individualizovanie dôchodkovej schémy | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Dvojitá transformácia: „Zelené ciele nepriamo podporí aj postupná úplná redukcia neelektronickej komunikácie pri zvyšovaní informovanosti o dôchodkových nárokoch. Zdigitalizovanie celého procesu prinesie efektívnejšie a kvalitnejšie služby a informácie pre občanov na jednom mieste, čo výrazne zvýši povedomie a informovanosť o vývoji priebežných dôchodkových nárokov. Návrh využívať elektronickú komunikáciu len pri zvyšovaní informovanosti o dôchodkových nárokoch považujeme za málo ambiciózny. Odôvodnenie: Účastníci v doplnkovom dôchodkovom sporení ako aj sporitelia v starobnom dôchodkovom sporení sú už dnes informovaní o svojich budúcich dôchodkových nárokoch prostredníctvom výpisov zasielaných doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami a dôchodkovými správcovskými spoločnosťami. Právna úprava v III. pilieri dokonca ustanovuje ako prioritný spôsob zasielania výpisov elektronicky. V II. pilieri je elektronická komunikácia možná len po výslovnom udelení súhlasu zo strany sporiteľa. Problémom zasielania elektronických informácií je dnes však najmä nedostatok aktuálnych kontaktných údajov (e-mailov) na sporiteľov a účastníkov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Dvojitá transformácia: „Zelené ciele nepriamo podporí aj postupná úplná redukcia neelektronickej komunikácie pri zvyšovaní informovanosti o dôchodkových nárokoch. Zdigitalizovanie celého procesu prinesie efektívnejšie a kvalitnejšie služby a informácie pre občanov na jednom mieste, čo výrazne zvýši povedomie a informovanosť o vývoji priebežných dôchodkových nárokov. Návrh využívať elektronickú komunikáciu len pri zvyšovaní informovanosti o dôchodkových nárokoch považujeme za málo ambiciózny. Odôvodnenie: Účastníci v doplnkovom dôchodkovom sporení ako aj sporitelia v starobnom dôchodkovom sporení sú už dnes informovaní o svojich budúcich dôchodkových nárokoch prostredníctvom výpisov zasielaných doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami a dôchodkovými správcovskými spoločnosťami. Právna úprava v III. pilieri dokonca ustanovuje ako prioritný spôsob zasielania výpisov elektronicky. V II. pilieri je elektronická komunikácia možná len po výslovnom udelení súhlasu zo strany sporiteľa. Problémom zasielania elektronických informácií je dnes však najmä nedostatok aktuálnych kontaktných údajov (e-mailov) na sporiteľov a účastníkov. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení: 2) s cieľom zvýšenia férovosti dôchodkového systému a zníženia negatívneho dopadu rodičovstva na výšku dôchodku a prehlbovania rozdielov vo výške dôchodkov mužov a žien zabezpečí, aby sa pri výpočte starobného a predčasného starobného dôchodku z I. priebežne financovaného dôchodkového piliera uplatňoval princíp aktuárnej neutrality Navrhujeme doplniť finančné zdroje pre tento návrh. Odôvodnenie: Aj keď môžeme toto opatrenie považovať za správne, bude mať negatívny dopad na bilanciu dôchodkového systému. Preto navrhujeme doplniť aj finančné zdroje, z ktorých bude tento návrh krytý. | Z | A | Text aktuárne neutrálneho opatrenia pri výpočte predčasného alebo odloženého odchodu do dôchodku v materiáli bude upresnený nakoľko bol uvedený zmätočne a tak, aby nevyvolával pochybnosti o dodatočných vplyvoch, nakoľko uvedená časť podľa predkladateľa nezakladá dodatočné vplyvy na rozpočet. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení: 2) s cieľom zvýšenia férovosti dôchodkového systému a zníženia negatívneho dopadu rodičovstva na výšku dôchodku a prehlbovania rozdielov vo výške dôchodkov mužov a žien zabezpečí, aby sa pri výpočte starobného a predčasného | Z | A | Text aktuárne neutrálneho opatrenia pri výpočte predčasného alebo odloženého odchodu do dôchodku v materiáli bude upresnený nakoľko bol uvedený zmätočne a tak, aby nevyvolával pochybnosti o dodatočných vplyvoch, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | starobného dôchodku z I. priebežne financovaného dôchodkového piliera uplatňoval princíp aktuárnej neutrality Navrhujeme doplniť finančné zdroje pre tento návrh. Odôvodnenie: Aj keď môžeme toto opatrenie považovať za správne, bude mať negatívny dopad na bilanciu dôchodkového systému. Preto navrhujeme doplniť aj finančné zdroje, z ktorých bude tento návrh krytý. | | | nakoľko uvedená časť podľa predkladateľa nezakladá dodatočné vplyvy na rozpočet. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Všeobecná pripomienka k návrhu komponentu 18 Predložený komponent 18 Plánu obnovy je z pohľadu dôchodkového systému nedostatočne konkrétny. Jednotlivé body vychádzajú síce z PVV, ale naďalej materiál jednotlivé ciele a opatrenia nerozpracováva ani nekvantifikuje ich dopady. Ako negatívum je možné vnímať skutočnosť, že predložený materiál nikde neplánuje analýzu dopadov pandémie na dôchodkový systém, v oblasti demografie a zdravotného stavu populácie (strednú dobu dožitia, potenciálne navýšenie invalidných dôchodkov), v oblasti trhu práce (zvýšenie miery nezamestnanosti, dopady na úspory v kapitalizačnom pilieri) a finančnej stability (potenciálne zvýšenie pohľadávok Sociálnej poisťovne, problematika ich vymožiteľnosti). Zmyslom Plánu obnovy by malo byť naznačenie ciest ako reagovať na situáciu zmenenú pandémiou a ako eliminovať negatívne dopady pandémie. V tomto kontexte je z pohľadu dôchodkového systému predložený materiál nedostatočný. Na viacerých miestach skloňovaná dôchodková „reforma“ nemá jasný rámec a je zavádzajúcim tvrdením, že je verejne konzultovaná so všetkými zainteresovanými stranami. MPK k návrhu ústavného zákona nie je možné považovať za plnohodnotnú diskusiu k dôchodkovej reforme. Navyše už realizované kroky v roku 2020 (napríklad spomínaná novelizácia čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky) nerešpektujú požiadavky predloženého materiálu na posúdenie realizovaných zmien. Požiadavka „aby všetky fiškálne riziká (krátkodobé, strednodobé aj dlhodobé) boli komunikované ucelene v rozpočtových dokumentoch“ vyznieva v prípade novelizácie Ústavy z roku 2020 ako aj v rámci MPK k ústavnému zákonu o dôchodkoch ako nepodstatná požiadavka formálneho charakteru. S ohľadom na výzvy, ktoré na dôchodkový systém kladie súčasná situácia je predložený materiál sumarizáciou všeobecných téz, bez konkrétnych opatrení a akejkoľvek kvantifikácie finančných dopadov a najmä potrieb finančných zdrojov. Ako výrazný problém je možné označiť aj absenciu informácií o úlohe, dopadoch a finančnej podpore pre doplnkové dôchodkové sporenie, | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré je významným prvkom pre zabezpečenie vyššej kvality života dôchodcov. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť - Hlavné výzvy a ciele - a) Ciele „Zmeny v dôchodkoch vyplývajúce z dôchodkovej reformy a z odporúčaní Rady pre Slovensko za roky 2019 (CSR1) a 2020 (CSR1) prispejú k zlepšeniu udržateľnosti dôchodkového systému a dlhodobej udržateľnosti verejných financií Navrhujeme nepoužívať pojem „dôchodková reforma“, ak hovoríme o návrhu zmeny Ústavy, ktorý bol predložený do MPK Odôvodnenie: Dôchodková reforma ako taká nebola nateraz predstavená. Ak je možné za návrh reformy považovať predložený návrh ústavného zákona, je nevhodné hovoriť o reforme, ale len o neprepojených návrhoch na dielčie zmeny bez akéhokoľvek odhadu dopadov na jednotlivé piliere dôchodkového systému, systémových väzbách dôchodkového systému na ostatné časti sociálneho poistenia a prípadných dopadoch na okruh verejných financií. Rovnako tak nie je jasné aké zmeny v dôchodkoch na základe odporúčaní Rady pre Slovensko za roky 2019 (CSR1) a 2020 (CSR1) má predkladateľ na mysli. CSR1 z 2019 znie „Dosiahnuť strednodobý rozpočtový cieľ v roku 2020. Zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií, a to najmä systému zdravotnej starostlivosti a dôchodkového systému.“ A CSR1 z 2020 „V súlade so všeobecnou únikovou doložkou prijať všetky opatrenia potrebné na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia. Keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti v oblasti zdravotníckeho personálu, kritických zdravotníckych materiálov a infraštruktúry. Zlepšiť poskytovanie primárnej zdravotnej starostlivosti a koordináciu medzi jednotlivými druhmi starostlivosti.“ | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Zároveň predkladateľ materiálu uvádza, že súbor opatrení navrhovaných v I. pilieri dôchodkového systému v Pláne obnovy a odolnosti ako celok (primárne vo vzťahu k naviazaniu dôchodkového veku na predlžovanie strednej dĺžky života) prispieva k zlepšeniu jeho finančnej udržateľnosti, čo špecificky vyžaduje CSR pre rok 2019. Zároveň si dovolíme upozorniť, že síce vypustenie stropu na dôchodkový vek bolo ukotvené v Ústave SR, avšak nateraz chýba jeho premietnutie do príslušného vykonávacieho predpisu, rovnako chýba legislatívna špecifikácia a parametrické nastavenie pre explicitné posúdenie vplyvov na verejné financie na horizonte rozpočtu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť - Hlavné výzvy a ciele - a) Ciele „Zmeny v dôchodkoch vyplývajúce z dôchodkovej reformy a z odporúčaní Rady pre Slovensko za roky 2019 (CSR1) a 2020 (CSR1) prispejú k zlepšeniu udržateľnosti dôchodkového systému a dlhodobej udržateľnosti verejných financií Navrhujeme nepoužívať pojem „dôchodková reforma“, ak hovoríme o návrhu zmeny Ústavy, ktorý bol | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Zároveň predkladateľ materiálu uvádza, že súbor opatrení navrhovaných v I. pilieri dôchodkového systému v Pláne obnovy a odolnosti ako celok (primárne vo vzťahu k naviazaniu dôchodkového veku na predlžovanie strednej dĺžky života) prispieva k zlepšeniu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predložený do MPK Odôvodnenie: Dôchodková reforma ako taká nebola nateraz predstavená. Ak je možné za návrh reformy považovať predložený návrh ústavného zákona, je nevhodné hovoriť o reforme, ale len o neprepojených návrhoch na dielčie zmeny bez akéhokoľvek odhadu dopadov na jednotlivé piliere dôchodkového systému, systémových väzbách dôchodkového systému na ostatné časti sociálneho poistenia a prípadných dopadoch na okruh verejných financií. Rovnako tak nie je jasné aké zmeny v dôchodkoch na základe odporúčaní Rady pre Slovensko za roky 2019 (CSR1) a 2020 (CSR1) má predkladateľ na mysli. CSR1 z 2019 znie „Dosiahnuť strednodobý rozpočtový cieľ v roku 2020. Zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií, a to najmä systému zdravotnej starostlivosti a dôchodkového systému.“ A CSR1 z 2020 „V súlade so všeobecnou únikovou doložkou prijať všetky opatrenia potrebné na účinné riešenie pandémie, udržanie hospodárstva a podporu následného oživenia. Keď to hospodárske podmienky umožnia, realizovať fiškálne politiky zamerané na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií a zabezpečenie udržateľnosti dlhovej služby pri súčasnom zvyšovaní miery investícií. Posilniť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti v oblasti zdravotníckeho personálu, kritických zdravotníckych materiálov a infraštruktúry. Zlepšiť poskytovanie primárnej zdravotnej starostlivosti a koordináciu medzi jednotlivými druhmi starostlivosti.“ | | | jeho finančnej udržateľnosti, čo špecificky vyžaduje CSR pre rok 2019. Zároveň si dovolíme upozorniť, že síce vypustenie stropu na dôchodkový vek bolo ukotvené v Ústave SR, avšak nateraz chýba jeho premietnutie do príslušného vykonávacieho predpisu, rovnako chýba legislatívna špecifikácia a parametrické nastavenie pre explicitné posúdenie vplyvov na verejné financie na horizonte rozpočtu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Pracovné miesta a rast: „Presun zdanenia z práce na spotrebu, majetok a rozšírený zelený daňový základ sa spolu s elimináciou výnimiek v zdanení pozitívne odrazí na dlhodobom ekonomickom raste. Pri eliminácii výnimiek je nutné zachovať daňové zvýhodnenie pre doplnkové dôchodkové sporenie (DDS). Odôvodnenie: DDS je dnes stabilný systém, ktorý svojím účastníkom zabezpečuje nezanedbateľnú časť dôchodku a prispieva tým k udržateľnej životnej úrovni ľudí v dôchodkovom a predôchodkovom veku. Z pohľadu problematického demografického vývoja ako aj z pohľadu udržateľnosti dôchodkového systému bude dobrovoľná schéma do budúcnosti zhrávať výraznejšiu úlohu pri zabezpečovaní primeraného príjmu v občanov Slovenska v období po ukončení ich ekonomickej aktivity. V rámci plánu obnovy by bolo vhodné navrhnúť posilnenie podpory doplnkového | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôchodkového sporenia. Pre budúcnosť to bude znamenať zmiernenie tlaku za základný dôchodkový systém. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Pracovné miesta a rast: „Presun zdanenia z práce na spotrebu, majetok a rozšírený zelený daňový základ sa spolu s elimináciou výnimiek v zdanení pozitívne odrazí na dlhodobom ekonomickom raste. Pri eliminácii výnimiek je nutné zachovať daňové zvýhodnenie pre doplnkové dôchodkové sporenie (DDS). Odôvodnenie: DDS je dnes stabilný systém, ktorý svojím účastníkom zabezpečuje nezanedbateľnú časť dôchodku a prispieva tým k udržateľnej životnej úrovni ľudí v dôchodkovom a predchodkovom veku. Z pohľadu problematického demografického vývoja ako aj z pohľadu udržateľnosti dôchodkového systému bude dobrovoľná schéma do budúcnosti zhrávať výraznejšiu úlohu pri zabezpečovaní primeraného príjmu v občanov Slovenska v období po ukončení ich ekonomickej aktivity. V rámci plánu obnovy by bolo vhodné navrhnúť posilnenie podpory doplnkového dôchodkového sporenia. Pre budúcnosť to bude znamenať zmiernenie tlaku za základný dôchodkový systém. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Reformy a investície: „1. Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému - dôchodková reforma bude zameraná na zlepšenie finančnej udržateľnosti priebežne financovaného I. piliera dôchodkového systému, zlepšenie efektívnosti II. piliera, najmä zvýšením výnosnosti a zlepšenie informovanosti o očakávanej výške budúcich dôchodkov z dôchodkového systému. Navrhujeme konkretizovať návrh daných zmien, ich dopad a rovnako tak vyčísliť aj potrebu ich financovania. Odôvodnenie: Pri zohľadnení doteraz predstavených návrhov zmien je problematické hovoriť o reforme dôchodkového systému, ale len o parametrických zmenách. Odhadované dopady neboli v súčasnosti nikde vyčíslené a preto je nemožné navrhované zmeny kvantifikovať a potvrdiť tak pravdivostnú hodnotu deklarovaných téz v rovine I. piliera, II. piliera ako aj potenciálne pozitívne dopady informačnej kampane. Jediným krokom, ktorý by bolo možné považovať za opatrenie s reformnými rysmi je už schválená zmena článku 39 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá hovorí o: - ústavnom práve občana priamo asignovať časť ním zaplatených daní alebo odvodov v prospech osoby, ktorá ho vychovala a sama je príjemcom dôchodkových dávok, - možnosti odísť do | Z | ČA | Opatrenia v dôchodkovom systéme zahrnuté v Pláne obnovy a odolnosti sú zo svojej podstaty zamerané na zlepšenie finančnej udržateľnosti priebežne financovaného I. piliera dôchodkového systému a ako súbor opatrení v I. pilieri nezakladajú dodatočné finančné nároky na verejné financie. Naopak zlepšujú ich dlhodobú finančnú udržateľnosť v úhrne a to v závislosti od špecifikácie detailov vo finálnych vykonávacích predpisoch. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | starobného dôchodku po odpracovaní definovaného počtu rokov. - Vo všetkých prípadoch chýbajú akékoľvek finančné analýzy pre realizáciu uvedených opatrení. Je preto zarážajúce, že v rámci plánu obnovy sú deklarované „reformy“ bez alokácie Odhadovaných nákladov. Samo Ministerstvo financií SR deklarovalo odhadovanú finančnú náročnosť pre uplatňovanie nového ústavného práva občanov na priamu odvodovo-daňovú asignáciu na úrovni jednej miliardy eur ročne. Možné náklady, vyvolané v súvislosti so zlepšením informovanosti občanov o očakávanej výške budúcich dôchodkov, budú v tomto kontexte reálne zanedbateľné. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Reformy a investície: „1. Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému - dôchodková reforma bude zameraná na zlepšenie finančnej udržateľnosti priebežne financovaného I. piliera dôchodkového systému, zlepšenie efektívnosti II. piliera, najmä zvýšením výnosnosti a zlepšenie informovanosti o očakávanej výške budúcich dôchodkov z dôchodkového systému. Navrhujeme konkretizovať návrh daných zmien, ich dopad a rovnako tak vyčísliť aj potrebu ich financovania. Odôvodnenie: Pri zohľadnení doteraz predstavených návrhov zmien je problematické hovoriť o reforme dôchodkového systému, ale len o parametrických zmenách. Odhadované dopady neboli v súčasnosti nikde vyčíslené a preto je nemožné navrhované zmeny kvantifikovať a potvrdiť tak pravdivostnú hodnotu deklarovaných téz v rovine I. piliera, II. piliera ako aj potenciálne pozitívne dopady informačnej kampane. Jediným krokom, ktorý by bolo možné považovať za opatrenie s reformnými rysmi je už schválená zmena článku 39 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá hovorí o: - ústavnom práve občana priamo asignovať časť ním zaplatených daní alebo odvodov v prospech osoby, ktorá ho vychovala a sama je príjemcom dôchodkových dávok, - možnosti odísť do starobného dôchodku po odpracovaní definovaného počtu rokov. - Vo všetkých prípadoch chýbajú akékoľvek finančné analýzy pre realizáciu uvedených opatrení. Je preto zarážajúce, že v rámci plánu obnovy sú deklarované „reformy“ bez alokácie Odhadovaných nákladov. Samo Ministerstvo financií SR deklarovalo odhadovanú finančnú náročnosť pre uplatňovanie nového ústavného práva občanov na priamu odvodovo-daňovú asignáciu na úrovni jednej miliardy eur ročne. Možné náklady, vyvolané v | Z | ČA | Opatrenia v dôchodkovom systéme zahrnuté v Pláne obnovy a odolnosti sú zo svojej podstaty zamerané na zlepšenie finančnej udržateľnosti priebežne financovaného I. piliera dôchodkového systému a nezakladajú dodatočné finančné nároky na verejné financie. Fiškálny vplyv opatrení na verejné financie v I. priebežnom pilieri dôchodkového systému, ktoré sú súčasťou reformného plánu v predloženom materiáli na indikátor S2 bude doplnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súvislosti so zlepšením informovanosti občanov o očakávanej výške budúcich dôchodkov, budú v tomto kontexte reálne zanedbateľné. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Sociálna odolnosť: „Zmeny v druhom sporiacom pilieri prinesú vyššiu hodnotu aktív dôchodcov a tým prispejú k zvýšeniu kvality ich života. Reforma výplatnej fázy sporenia v II. pilieri zase odstráni riziká neadekvátneho dôchodku vo vyššom veku. Navrhujeme doplniť úlohu doplnkového dôchodkového sporenia v zabezpečení vyššej kvality života dôchodcov a uvedené konštatovania o II. pilieri podložiť konkrétnymi návrhmi spolu s analýzou ich dopadov. Odôvodnenie: Pre posúdenie možných zmien v kapitalizačnom pilieri základného dôchodkového systému je možné nateraz vychádzať len z návrhu ústavného zákona o dôchodkoch. Nie je jednoznačne možné povedať, že navrhované zmeny, tak ako sú prezentované v uvedenom návrhu, prinesú vyššiu hodnotu aktív dôchodcov. Túto tézu by bolo vhodné podložiť aspoň modelovým prepočtom, aby bolo možné kvantifikovať dopady navrhovaných opatrení. Úlohou druhého dôchodkového piliera je najmä rozloženie rizika dôchodkového zabezpečenia medzi priebežnú a kapitalizačnú schému. Nie je možné predpokladať, že len na základe zmien v druhom pilieri sa výrazne zvýši kvalita života budúcich dôchodcov. Na zvýšenie kvality života na dôchodku slúži najmä doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré je potrebné v budúcnosti viac podporiť zo strany štátu, čo si bude vyžadovať aj vyčlenenie dodatočných finančných zdrojov. Z pohľadu reformy výplatnej fázy nebol zatiaľ predstavený žiaden návrh na zmeny. Je preto nemožné posúdiť, či naozaj môže dôjsť odstráneniu definovaného rizika. Bez návrhu konkrétnych opatrení ako aj bez modelového prepočtu nie je možné vyššie uvedené tvrdenia považovať za reálne a ich uvedenie v Pláne obnovy má len deklaratórny charakter bez akejkoľvek výpovednej hodnoty. | Z | ČA | Predpoklady zvýšenia výnosnosti aktív z realizácie life-cyclingu budú doplnené. Na neefektívnosť sporenia v II. pilieri a na možnosť riešenia tohto problému prostredníctvom zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie poukázala už Revízia výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky publikovaná v roku 2017. Riešenie tohto problému bolo následne analyticky rozpracované predstavené spolu s konkrétnymi odporúčaniami v analytických materiáloch IFP "Čo nezhodnotíš dnes, na dôchodku nenájdeš" a "Default strategy in pension saving: The case of Slovakia" (obe publikované marec 2019). Príklad možnej implementácie zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie je i súčasťou Národného programu reforiem z roku 2019. Na neefektívnosť investičných stratégií v II. pilieri poukázali aj analytické materiáli Rozpočet 2.0 (Hagara, Kiss, Odor; publikované november 2019) a Sporiteľ na prvom mieste (Odor, Povala; publikované november 2019). Navrhovaný text týkajúci sa reformy III. piliera ide charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 1 - Sociálna odolnosť: „Zmeny v druhom sporiacom pilieri prinesú vyššiu hodnotu aktív dôchodcov a tým prispejú k zvýšeniu kvality ich života. Reforma výplatnej fázy sporenia v II. pilieri zase odstráni riziká neadekvátneho dôchodku vo vyššom veku. Navrhujeme doplniť úlohu doplnkového dôchodkového sporenia v zabezpečení vyššej kvality života dôchodcov a uvedené konštatovania o II. pilieri podložiť konkrétnymi | Z | ČA | Predpoklady zvýšenia výnosnosti aktív z realizácie life-cyclingu budú doplnené. Na neefektívnosť sporenia v II. pilieri a na možnosť riešenia tohto problému prostredníctvom zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie poukázala už Revízia výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky publikovaná v roku 2017. Riešenie tohto problému bolo následne analyticky rozpracované |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | návrhmi spolu s analýzou ich dopadov. Odôvodnenie: Pre posúdenie možných zmien v kapitalizačnom pilieri základného dôchodkového systému je možné nateraz vychádzať len z návrhu ústavného zákona o dôchodkoch. Nie je jednoznačne možné povedať, že navrhované zmeny, tak ako sú prezentované v uvedenom návrhu, prinesú vyššiu hodnotu aktív dôchodcov. Túto tézu by bolo vhodné podložiť aspoň modelovým prepočtom, aby bolo možné kvantifikovať dopady navrhovaných opatrení. Úlohou druhého dôchodkového piliera je najmä rozloženie rizika dôchodkového zabezpečenia medzi priebežnú a kapitalizačnú schému. Nie je možné predpokladať, že len na základe zmien v druhom pilieri sa výrazne zvýši kvalita života budúcich dôchodcov. Na zvýšenie kvality života na dôchodku slúži najmä doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré je potrebné v budúcnosti viac podporiť zo strany štátu, čo si bude vyžadovať aj vyčlenenie dodatočných finančných zdrojov. Z pohľadu reformy výplatnej fázy nebol zatiaľ predstavený žiaden návrh na zmeny. Je preto nemožné posúdiť, či naozaj môže dôjsť odstráneniu definovaného rizika. Bez návrhu konkrétnych opatrení ako aj bez modelového prepočtu nie je možné vyššie uvedené tvrdenia považovať za reálne a ich uvedenie v Pláne obnovy má len deklaratórny charakter bez akejkoľvek výpovednej hodnoty. | | | predstavené spolu s konkrétnymi odporúčaniami v analytických materiáloch IFP "Čo nezhodnotíš dnes, na dôchodku nenájdeš" a "Default strategy in pension saving: The case of Slovakia" (obe publikované marec 2019). Príklad možnej implementácie zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie je i súčasťou Národného programu reforiem z roku 2019. Na neefektívnosť investičných stratégií v II. pilieri poukázali aj analytické materiáli Rozpočet 2.0 (Hagara, Kiss, Odor; publikované november 2019) a Sporiteľ na prvom mieste (Odor, Povala; publikované november 2019). Navrhovaný text týkajúci sa reformy III. piliera ide charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 10 - Financovanie a náklady Navrhujeme realizovať adekvátne analýzy a doplniť alokáciu finančných prostriedkov na realizovanie opatrení v oblasti dôchodkov. Odôvodnenie: Návrhy, ktoré Plán obnovy uvádza v oblasti dôchodkového systému nie je podľa nášho názoru možné realizovať bez dodatočných finančných prostriedkov. | Z | A | Fiškálny vplyv opatrení na verejné financie v I. priebežnom pilieri dôchodkového systému, ktoré sú súčasťou reformného plánu v predloženom materiáli na indikátor S2 bude doplnený. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení Navrhujeme doplniť vyššie spomínané zmeny týkajúce sa výplatnej fázy. Odôvodnenie: V novele zákona nie sú uvedené zmeny týkajúce sa výplatnej fázy, ktoré na iným miestach plán obnovy popisuje. | Z | A | Zmienka v texte komponentu týkajúca sa zmien vo výplatnej fáze bude úplne vypustená, nakoľko nie je politický konsenzus na finálnom riešení uvedeného návrhu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení Navrhujeme doplniť vyššie spomínané zmeny týkajúce sa výplatnej fázy. Odôvodnenie: V novele zákona nie sú uvedené zmeny týkajúce sa výplatnej fázy, ktoré na iným miestach plán obnovy popisuje. | Z | A | Zmienka v texte komponentu týkajúca sa zmien vo výplatnej fáze bude úplne vypustená, nakoľko nie je politický konsenzus na finálnom riešení uvedeného návrhu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení: 1) s cieľom zvýšenia efektívnosti sporiacej fázy starobného dôchodkového sporenia sa zavedie predvolená sporiaca stratégia na báze princípu life-cycle pre nových a postupne aj pre súčasných sporiteľov v II. pilieri (s možnosťou odmietnutia tejto predvolenej stratégie) Navrhujeme urýchlené riešenie zmeny investičnej stratégie pre existujúcich sporiteľov. Odôvodnenie: Zavedenie life-cycle stratégie pre novovstupujúcich sporiteľov je z pohľadu dlhodobej udržateľnosti dôchodkového systému zaujímavé riešenie, no v realite už dnes v systéme starobného dôchodkového sporenia veľmi dobre funguje. Len menej ako 5 % novovstupujúcich sporiteľov si vyberá inú možnosť ako investovanie do akciových a indexových fondov aj napriek tomu, že im to zákon nepredpisuje. Rovnako časť presunu do garantovaných dôchodkových fondov pred dovŕšením dôchodkového veku je už dnes legislatívne upravená a aj realizovaná pre všetkých sporiteľov. Problémom nižšej priemernej výkonnosti v II. pilieri je počet sporiteľov v produktívnom veku, ktorí si od presunu v roku 2013 stále sporia v dlhopisových garantovaných fondoch a to aj napriek intenzívnej komunikácií zo strany dôchodkových správcovský spoločností, aby túto svoju stratégiu prehodnotili. Títo sporitelia tak prišli o možnosť lepšieho zhodnotenia svojich úspor v období takmer ôsmych rokov a preto odkladanie riešenia tohto problému považujeme za chybné. Aj v prípade pozitívnych dopadov zavedenie life-cycle stratégie na úroveň zhodnotenia to bude mať dopad na dôchodcov najskôr v horizonte 15 rokov. | Z | N | Dôchodková reforma v predloženom materiáli ráta aj s úpravou investičnej stratégie pre existujúcich sporiteľov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení: 1) s cieľom zvýšenia efektívnosti sporiacej fázy starobného | Z | N | Dôchodková reforma v predloženom materiáli ráta aj s úpravou investičnej stratégie pre existujúcich sporiteľov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôchodkového sporenia sa zavedie predvolená sporiaca stratégia na báze princípu life-cycle pre nových a postupne aj pre súčasných sporiteľov v II. pilieri (s možnosťou odmietnutia tejto predvolenej stratégie) Navrhujeme urýchlené riešenie zmeny investičnej stratégie pre existujúcich sporiteľov. Odôvodnenie: Zavedenie life-cycle stratégie pre novovstupujúcich sporiteľov je z pohľadu dlhodobej udržateľnosti dôchodkového systému zaujímavé riešenie, no v realite už dnes v systéme starobného dôchodkového sporenia veľmi dobre funguje. Len menej ako 5 % novovstupujúcich sporiteľov si vyberá inú možnosť ako investovanie do akciových a indexových fondov aj napriek tomu, že im to zákon nepredpisuje. Rovnako časť presunu do garantovaných dôchodkových fondov pred dovŕšením dôchodkového veku je už dnes legislatívne upravená a aj realizovaná pre všetkých sporiteľov. Problémom nižšej priemernej výkonnosti v II. pilieri je počet sporiteľov v produktívnom veku, ktorí si od presunu v roku 2013 stále sporia v dlhopisových garantovaných fondoch a to aj napriek intenzívnej komunikácií zo strany dôchodkových správcovský spoločností, aby túto svoju stratégiu prehodnotili. Títo sporitelia tak prišli o možnosť lepšieho zhodnotenia svojich úspor v období takmer ôsmych rokov a preto odkladanie riešenia tohto problému považujeme za chybné. Aj v prípade pozitívnych dopadov zavedenie life-cycle stratégie na úroveň zhodnotenia to bude mať dopad na dôchodcov najskôr v horizonte 15 rokov. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení: 2) s cieľom zvýšenia pokrytia sa znovu zavedie automatický vstup do II. piliera (s možnosťou vystúpenia). V prípade, ak sa osoba rozhodne vystúpiť, bude môcť do zákonom určeného veku ešte raz svoje rozhodnutie o participácii skorigovať Navrhujeme vypustiť z návrhu možnosť vystúpenia z II. piliera. Odôvodnenie: Automatický vstup s možnosťou výstupu zo systému II. piliera znamená neustále predlžovanie dvojkoľajnosti dôchodkovej schémy a predražuje ju. Týmto spôsobom tak budeme mať vždy dve kategórie dôchodcov, čo bude donekonečna podnecovať polemiku o výhodnosti II. dôchodkového piliera | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec dosiahnutého politického konsenzu v Pláne obnovy a odolnosti. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení: 2) s cieľom zvýšenia pokrytia sa znovu zavedie automatický vstup do II. piliera (s možnosťou vystúpenia). V prípade, ak sa osoba rozhodne vystúpiť, bude môcť do zákonom určeného veku ešte raz svoje rozhodnutie o participácii skorigovať Navrhujeme vypustiť z návrhu možnosť vystúpenia z II. piliera. Odôvodnenie: Automatický vstup s možnosťou výstupu zo systému II. piliera znamená neustále predlžovanie dvojkoľajnosti dôchodkovej schémy a predražuje ju. Týmto spôsobom tak budeme mať vždy dve kategórie dôchodcov, čo bude donekonečna podnecovať polemiku o výhodnosti II. dôchodkového piliera | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec dosiahnutého politického konsenzu v Pláne obnovy a odolnosti. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení: 1) obnoví naviazanie zvyšovania dôchodkového veku na predlžovania strednej dĺžky života Navrhujeme doplniť analýzu dopadov pandémie na strednú dobu dožitia a celkovo na systém sociálneho poistenia. Odôvodnenie: Z pohľadu bilancie dôchodkového systému odstránenie zastropavania dôchodkového veku nebude mať v najbližšom období žiaden dopad. Skôr sa otvorí otázka rizík spojených so zvýšením mortality v dôsledku pandémie. Už v období pred nástupom pandémie sme evidovali postupné spomaľovanie rastu strednej doby dožitia. V rámci plánu obnovy absentuje akýkoľvek odhad dopadov pandémie na strednú dobu dožitia, a možný nárast invalidity v najbližšom období. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení: 1) obnoví naviazanie zvyšovania dôchodkového veku na predlžovania strednej dĺžky života Navrhujeme doplniť analýzu dopadov pandémie na strednú dobu dožitia a celkovo na systém sociálneho poistenia. Odôvodnenie: Z pohľadu bilancie dôchodkového systému odstránenie zastropavania dôchodkového veku nebude mať v najbližšom období žiaden dopad. Skôr sa otvorí otázka rizík spojených so zvýšením mortality v dôsledku pandémie. Už v období pred nástupom pandémie sme evidovali postupné spomaľovanie rastu strednej doby | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dožitia. V rámci plánu obnovy absentuje akýkoľvek odhad dopadov pandémie na strednú dobu dožitia, a možný nárast invalidity v najbližšom období. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení: 3) zabezpečí, aby nárok na aktuárne neutrálne plnenie z I. priebežne financovaného dôchodkového piliera získala aj osoba po zákonom určenom minimálnom počte odpracovaných rokov Navrhujeme detailnejšie špecifikovať tento návrh. Odôvodnenie: Stanovenie minimálneho počtu odpracovaných (zaplatených) rokov ako podmienka na získanie nároku na starobný dôchodok je rozumné opatrenie, ktoré odstráni súčasnú sociálnu nespravodlivosť. Problémom bude stanovenie adekvátnej doby zamestnania (platenia) poistného/príspevkov a režimu, za ktorého k tomu dôjde (polovičný úväzok, náhradné doby a pod.) Otázka aktuálnej neutrality je komplikovanejšia, na neutralitu v poistno-matematickom výpočte je potrebné sa pozerať nie len z pohľadu jedinca, ale aj celej sústavy. Neutralita = vyrovnaný pomer príjmov a výdavkov z pohľadu jedinca je iná ako neutralita z pohľadu celku. Nie je jasné ktorý typ „neutrality“ je preferovaný, alebo ktorý má byť splnený. | Z | ČA | Bude upresnená textácia ohľadom aktuárnej neutrality, technické detaily zápočtu kvalifikovaného obdobia budú riešené v súlade so stanoveným princípom aktuárnej neutrality v príslušnej legislatívnej úprave. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť implementácia: „Novela z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení: 3) zabezpečí, aby nárok na aktuárne neutrálne plnenie z I. priebežne financovaného dôchodkového piliera získala aj osoba po zákonom určenom minimálnom počte odpracovaných rokov Navrhujeme detailnejšie špecifikovať tento návrh. Odôvodnenie: Stanovenie minimálneho počtu odpracovaných (zaplatených) rokov ako podmienka na získanie nároku na starobný dôchodok je rozumné opatrenie, ktoré odstráni súčasnú sociálnu nespravodlivosť. Problémom bude stanovenie adekvátnej doby zamestnania (platenia) poistného/príspevkov a režimu, za ktorého k tomu dôjde (polovičný úväzok, náhradné doby a pod.) Otázka aktuálnej neutrality je komplikovanejšia, na neutralitu v poistno-matematickom výpočte je potrebné sa pozerať nie len z pohľadu jedinca, ale aj celej sústavy. Neutralita = vyrovnaný pomer príjmov a výdavkov z pohľadu jedinca je iná ako neutralita | Z | ČA | Bude upresnená textácia ohľadom aktuárnej neutrality, technické detaily zápočtu kvalifikovaného obdobia budú riešené v súlade so stanoveným princípom aktuárnej neutrality v príslušnej legislatívnej úprave. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | z pohľadu celku. Nie je jasné ktorý typ „neutrality“ je preferovaný, alebo ktorý má byť splnený. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť Reformy: 1. Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému – Ciele „3) zlepšiť efektívnosť II. piliera najmä zvýšením výnosnosti Navrhujeme, aby bol cieľ reformy zefektívnenie II. piliera realizovaný presunom sporiteľov do výnosnejších dôchodkových fondov a nie tak, ako je uvedené v PVV „na základe rozhodnutí profesionálnych investorov s pomocou medzinárodných benchmarkov“ Odôvodnenie: Problémom II. piliera nie je nedostatočná výkonnosť ponúkaných fondov. Investičné rozhodnutia v jednotlivých dôchodkových správcovských spoločnostiach sú realizované na základe rozhodnutí profesionálnych investorov a výnosy negarantovaných fondov sú porovnateľné s inými dôchodkovými fondami v zahraničí. Reálnym problémom je skutočnosť, že väčšina sporiteľov má svoje úspory alokované v dlhopisových garantovaných dôchodkových fondoch. Celkovú výkonnosť II. piliera je tak možné dosiahnuť presunom sporiteľov z dlhopisových garantovaných fondov do výkonnejších negarantovaných fondov | Z | N | Plán obnovy a odolnosti predpokladá presun sporiteľov do výkonnejších dôchodkových fondov a explicitne nekonkretizuje spôsob jeho realizácie. Požiadavky na fondy v rámci lifecycle stratégie budú špecifikované v legislatívnom procese príslušnej legislatívnej úpravy. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť Reformy: 1. Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému – Ciele „3) zlepšiť efektívnosť II. piliera najmä zvýšením výnosnosti Navrhujeme, aby bol cieľ reformy zefektívnenie II. piliera realizovaný presunom sporiteľov do výnosnejších dôchodkových fondov a nie tak, ako je uvedené v PVV „na základe rozhodnutí profesionálnych investorov s pomocou medzinárodných benchmarkov“ Odôvodnenie: Problémom II. piliera nie je nedostatočná výkonnosť ponúkaných fondov. Investičné rozhodnutia v jednotlivých dôchodkových správcovských spoločnostiach sú realizované na základe rozhodnutí profesionálnych investorov a výnosy negarantovaných fondov sú porovnateľné s inými dôchodkovými fondami v zahraničí. Reálnym problémom je skutočnosť, že väčšina sporiteľov má svoje úspory alokované v dlhopisových garantovaných dôchodkových fondoch. Celkovú výkonnosť II. piliera je tak možné dosiahnuť presunom sporiteľov z dlhopisových garantovaných fondov do výkonnejších negarantovaných fondov. | Z | N | Plán obnovy a odolnosti predpokladá presun sporiteľov do výkonnejších dôchodkových fondov a explicitne nekonkretizuje spôsob jeho realizácie. Požiadavky na fondy v rámci lifecycle stratégie budú špecifikované v legislatívnom procese príslušnej legislatívnej úpravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 1. Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému „Cieľová skupina: budúci dôchodcovia Doplniť cieľovú skupinu aj o existujúcich dôchodcov. Odôvodnenie: Novelizácie uvedených zákonov majú cieľovú skupinu „budúcich dôchodcov“, to je ale v rozpore s už realizovanými opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (spomínaná novelizácia čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky, vychádzajúca zo zásad prezentovaných v tomto materiáli), kde bude dopad aj na existujúcich dôchodcov. | Z | A | Text bude doplnený v zmysle uvedenej pripomienky, so špecifikovaním primárneho zamerania na budúcich dôchodcov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Časť 3 - Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 1. Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému „Cieľová skupina: budúci dôchodcovia Doplniť cieľovú skupinu aj o existujúcich dôchodcov. Odôvodnenie: Novelizácie uvedených zákonov majú cieľovú skupinu „budúcich dôchodcov“, to je ale v rozpore s už realizovanými opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (spomínaná novelizácia čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky, vychádzajúca zo zásad prezentovaných v tomto materiáli), kde bude dopad aj na existujúcich dôchodcov. | Z | A | Text bude doplnený v zmysle uvedenej pripomienky, so špecifikovaním primárneho zamerania na budúcich dôchodcov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Navrhujeme prehodnotiť nastavenie zdravotného, úrazového a dôchodkového zabezpečenia živnostníkov s dôrazom na odstránenie nerovnakého postavenia živnostníka a zamestnanca, ktorí vykonávajú činnosť na rovnakej pracovnej pozícii a na súčasné znevýhodnenie živnostníka pri výpočte dôchodkov. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie DOPLNKOVOSŤ A IMPLEMENTÁCIA PLÁNU Navrhujeme vytvoriť samostatnú poradnú skupinu pri Národnej implementačnej a koordinačnej autorite (NIKA), ktorá bude zložená z oficiálnych zástupcov zamestnávateľov a živnostníkov (zastúpenie v tripartite a komory zriadené zákonom). | Z | N | V procese implementácie nie je možné meniť zámer a ciele reformy, z tohto dôvodu potreba samostatnej poradnej skupiny pre NIKA je bezpredmetná. Zodpovednosť a kompetencie NIKA sú definované v návrhu zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Odhadované náklady navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie (str. 12). Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do zvyšovania flexibility elektrizačnej sústavy SR. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis komponentu oddiel Investície 2. bod (str. 2) znie: „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) Cieľom je zabezpečenie modernizácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z OZE, ktorých výsledkom je predĺženie životnosti zariadení alebo zvýšenie výroby elektriny z OZE v podobe zvýšenej účinnosti zariadení. Opatrenie bude mať formu investičnej pomoci.“ Odôvodnenie: Navrhujeme bližšie špecifikovať, čo bude predmetom tejto investičnej oblasti. | Z | N | Investícia je detailne opísaná v ďalších častiach textu komponentu. Konkrétne nastavenie podmienok modernizácie jednotlivých typov zariadení bude predmetom aukčnej výzvy. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) sa v tabuľke položka Climate change mitigation (str. 17) sa za slová „zmeny klímy“ dopĺňa táto veta: „Toto opatrenie je oprávnené pre oblasť intervencie 032 v prílohe VI k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100%.“ Odôvodnenie: Oblasť intervencie 032 predstavuje „iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane geotermálnej energie)“, 028 je „energia z OZE: veterná“, 029 je „energia z OZE: solárna“. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) sa v tabuľke položka Climate change mitigation (str. 18) sa na konci dopĺňa táto veta: „Vodná energia sa kvalifikuje ako obnoviteľný zdroj energie podľa smernice RED II.“ Odôvodnenie: Odporúčame doplniť toto konštatovanie, keďže vyššie uvedená oblasť intervencie je 032 formulovaná všeobecne ako „iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane geotermálnej energie)“. Keďže vodná energia nie je definovaná ako samostatná oblasť intervencie a navrhované opatrenie pracuje aj s modernizáciou vodných elektrární, takéto doplnenie je žiadúce. | Z | N | Pripomienka voči funkcionalite Excel tabuľky navrhnutej EK. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v časti Part II: The protection and restoration of biodiversity and ecosystems (str. 20) posledný odsek znie takto: „Pre rekonštrukciu PV, veterných turbín, mikroKVET sa výrazne narušenie | Z | N | Finálna verzia návrhu Komponentu neobsahuje v časti "repowering" rekonštrukciu PV, veterných turbín, mikroKVET. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | cieľa ochrany a obnovy biodiverzity a ekosystémov nepredpokladá (časť 7.6. návrhu delegovaného nariadenia EK).“ Odôvodnenie: O potrebe vykonania EIA rozhoduje nezávisle od hodnotenia zásady „výrazne nenarušiť“ príslušná legislatíva pre oblasť posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v časti Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources Substantive justification (str. 19) znie takto: „Prevádzka existujúcich zariadení na výrobu elektriny z vodnej energie musí byť v súlade s vydanými povoleniami a mala by, okrem iného, implementovať aj potrebné mitigačné opatrenia (kontinuita vodného toku, zníženie dopadu “hydropeaking”,atď.). Navrhované opatrenie predpokladá využitie existujúcej vodohospodárskej infraštruktúry, do ktorej sa nemá zasahovať. Zásahy sú obmedzené iba na výmenu technologickej časti existujúcich vodných elektrární s cieľom zvýšenia energetickej účinnosti a regulačného rozsahu existujúcej technológie. Pre ďalšie typy zariadení (PV, veterná energia) je to N/A (na základe časti 7.6 delegovaného nariadenia EK).“ Odôvodnenie: Vysvetlenie pre súlad navrhovaného opatrenia s cieľom „výrazne nenarušiť“ cieľ udržateľného využívania vodných a morských zdrojov. Vzhľadom na charakter navrhovaných opatrení relevantných pre modernizáciu vodných elektrární je potrebné zdôrazniť, že sa nebudú realizovať významné zásahy do konštrukcie vodnej stavby – modernizácia sa má týkať iba technologických súčastí výrobného zariadenia. | Z | N | DNSH kritérium je upravené podľa usmernení EK a v súlade s návrhom delegovaného aktu k taxonómii. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka Pollution prevention and control to air, water or land (str. 17) dopĺňa takto: „Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Vzhľadom na disponibilné technické riešenia a podľa prílohy I k návrhu delegovaného nariadenia EK, hospodárska činnosť vedúca k výstavbe a prevádzke zariadení na výrobu elektrickej energie využívajúcich technológiu slnečnej fotovoltiky a veternej energie nepredpokladá významné narušenie | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prevencie a kontroly znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy.“ Odôvodnenie: Považujeme za podstatné špecifikovanie predchádzajúcich odsekov. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka The circular economy, including waste prevention and recycling (str. 17) označuje X v časti YES. Odôvodnenie: Podľa časti 4.1. a 4.3. návrhu delegovaného nariadenia EK, ktoré v tomto materiáli slúži ako všeobecný referenčný dokument pre preukazovanie dodržania zásady „výrazne nenarušiť“, je potrebné vysporiadať sa s otázkou dosahovania cieľa prechodu na obehové hospodárstvo. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. Zároveň bol text adekvátne rozšírený o Časť II s vyjadrením k DNSH z pohľadu obehového hospodárstva. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka The sustainable use and protection of water and marine resources (str. 16) označuje X v časti NO a znie: „Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Vzhľadom na disponibilné technické riešenia a Podľa prílohy I/C k návrhu delegovaného nariadenia EK, hospodárska činnosť vedúca k výstavbe a prevádzke zariadení na výrobu elektrickej energie využívajúcich technológiu slnečnej fotovoltiky a veternej energie nepredpokladá významné narušenie udržateľného využívania a ochrany vodných a morských zdrojov.“ Odôvodnenie: Pokiaľ sa v tomto opatrení nepredpokladá výstavba nových vodných elektrární, preukazovanie kritéria „výrazne nenarušiť“ pre tento environmentálny cieľ nie je potrebné. | Z | N | Aktuálne nie je možné plne vylúčiť realizáciu nových vodných elektrární. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položke Climate change mitigation (str. 16) dopĺňa táto veta: „Toto opatrenie je oprávnené pre oblasť intervencie 029 (prípadne i pre iné relevantné oblasti relevancie podľa zámeru opatrenia) v prílohe VI k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100%.“ Odôvodnenie: Navrhované znenie bližšie špecifikuje súlad navrhovaných opatrení s DNSH kritériom podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a s oznámením Komisie | Z | N | Z pohľadu celkovej konzistentnosti textu nie je vhodné zohľadniť uvedenú pripomienku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti“. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources (str. 21) sa vypúšťa tento text: „Relevantné len v prípade uzavretých prečerpávacích VE (ich realizácia nie je zamýšľaná v rámci opatrenia). Odôvodnenie: V rámci komponentu zvyšovania flexibility sa zamýšľa aj nad plánovanými projektami prečerpávacích VE a s cieľom ich nevylúčenia z uvedenej podpory navrhujeme ustanovenie vypustiť. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Zabezpečiť modernizáciu existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE (str. 3) 1. odsek sa na konci dopĺňajú slová „resp. by bola menej efektívna“. Odôvodnenie: Doplnenie dôvodu modernizácie existujúcich OZE. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Zvýšenie flexibility elektrizačnej sústavy s cieľom masívnejšieho pripájania nových zariadení na výrobu elektriny z OZE 2. odsek (str. 3) znie: „V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu a energetickú účinnosť elektrizačnej sústavy a to prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu sústave prípadne rozšírením základne týchto zariadení o nové také zdroje.“ Odôvodnenie: Navrhujeme preformulovať túto vetu s cieľom zdôrazniť, že súčasné technológie poskytujúce podporné služby a to predovšetkým prečerpávacie vodné elektrárne alebo niektoré prietočné vodné elektrárne, sú v súčasnosti základom pre poskytovanie týchto služieb a ich modernizáciu sa vie zlepšiť ich regulačný rozsah a účinnosť, čo vie výrazne prispieť k zvyšovaniu flexibility a stability sústavy. Tieto existujúce technológie sú dokonca šetrnejšie k životnému prostrediu ako napr. batériové úložiská. Z nášho pohľadu je preto nevyhnutné zahrnúť tieto technológie prioritne ako oprávnené do tejto kategórie. | Z | ČA | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu doplnením formulácie: „V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu a energetickú účinnosť elektrizačnej sústavy a to aj prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu". |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Implementácia 2. odsek (str. 9) sa vypúšťa | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | posledná veta. Odôvodnenie: Vzhľadom na výhody modernizácie vodných elektrární uvedené v tomto komponente nevidíme dôvod pre ich podmienenú podporu zo strany MŽP SR. Javí sa nám to ako diskriminačné oproti ostatným uvedeným zdrojom v tomto komponente. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Odhadované náklady (str. 10) navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie. Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Len samotné investičné zámery Slovenských elektrární, a.s. ďaleko presahujú túto sumu. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do OZE a potrebu dosiahnutia klimatického cieľa. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie celkovej vopred dohodnutej alokácie na komponent. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Výzvy sa dopĺňa nový 3. odsek (str. 9), ktorý znie: „Aj keď vodné elektrárne majú za sebou desiatky rokov prevádzky, tak sú stále spoľahlivou súčasťou elektroenergetického mixu a objem výroby elektriny z tohto zdroja ako aj ich nenahraditeľné poskytovanie podporných služieb pre sústavu nie je možné ani v dlhodobejšom horizonte nahradiť. Naopak ich modernizáciou sa vie nielen predĺžiť ich životnosť, ale hlavne zvýšiť ich účinnosť a regulačný rozsah, čím sa zabezpečí väčší objem výroby elektriny z OZE a zväčší ich možnosť poskytovať služby flexibility pre sústavu.“ Odôvodnenie: Navrhujeme, aby bola explicitne uvedená oblasť modernizácie vodných elektrární spolu s popisom výhod ich modernizácie ako základný pilier tohto komponentu. | Z | N | Text bol v upravenej forme zapracovaný do textu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) odsek (str. 8) znie: „V roku 2010 a 2011 bolo uvedených do prevádzky s prevádzkovou podporou v zmysle zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby č. 309/2009 Z. z. celkom 100 MW, resp. 280 MW pozemných fotovoltických elektrární. Prevádzková podpora týchto zariadení naplánovaná na 15 rokov končí v roku 2025, resp. 2026. Na Slovensku bolo v roku 2019 v | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prevádzke viac ako 2 500 MW inštalovaného výkonu vodných elektrární a spolu vyrobili viac ako 4,6 TWh elektriny. Tvorí to cca. 15-20% vyrobenej elektriny v SR. Drvivá väčšina týchto elektrární má za sebou desiatky rokov prevádzky.“ Odôvodnenie: Potreba doplnenie technických špecifikácií | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Ciele sa dopĺňa odsek (str. 10), ktorý znie: „Podporiť a zabezpečiť prevádzkyschopnosť existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť vodných elektrární, resp. prečerpávacích vodných elektrární, nakoľko ich úlohu nie je možné v dlhodobom horizonte nahradiť inými zdrojmi.“ Odôvodnenie: Navrhujeme doplnenie z dôvodu dôležitosti a významu vodných elektrární pri poskytovaní služieb flexibility. | Z | ČA | Do textu doplnený bod: • Podporiť a zabezpečiť prevádzkyschopnosť existujúcich zdrojov, ktoré okrem výroby elektriny poskytujú aj služby flexibility pre sústavu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Implementácia sa dopĺňa nový 3 odsek (str. 11), ktorý znie: „Zabezpečiť a podporiť modernizáciu existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť v podobe vodných elektrární, resp. prečerpávacích vodných elektrární, s cieľom zvýšiť ich účinnosť ako aj regulačný rozsah.“ Odôvodnenie: Navrhujeme doplnenie z dôvodu dôležitosti a významu vodných elektrární pri poskytovaní služieb flexibility. | Z | A | Do textu bol doplnený bod: • Zabezpečiť a podporiť modernizáciu existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť prečerpávacích vodných elektrární, s cieľom zvýšiť ich účinnosť ako aj regulačný rozsah. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Výzvy 1. odsek (SR má relatívne nízky inštalovaný výkon elektrární, ktoré dokážu flexibilne reagovať na aktuálne požiadavky sústavy.) sa vypúšťa (str. 10). Odôvodnenie: Zastávame názor, že SR má v súčasnosti dostatočný objem a množstvo zdrojov, ktoré dokážu flexibilne a pružne reagovať na aktuálne požiadavky sústavy. Základným pilierom sú obzvlášť prečerpávacie vodné elektrárne, ktorých inštalovaný výkon je viac ako 900 MW. | Z | N | Prevádzkovateľ prenosovej sústavy SR dlhodobo indikuje MH SR nedostatočné napĺňanie požadovaných objemov regulačného výkonu z domácich zdrojov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky | Z | N | Vzhľadom na vykonanú úpravu míľnikov a cieľov považujeme pripomienku za neaktuálnu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | časť Časový rozvrh (str. 6) znie: „do 31.12.2021“. Odôvodnenie: Navrhujeme upraviť časový rozvrh, nakoľko v prípade G-komponentu prichádza už v súčasnosti k porušovaniu EÚ legislatívy, čo má za následok obrovské škody pre výrobcov elektriny, ktoré si budú následne nárokovať. Taktiež akékoľvek investície do nových zdrojov OZE, ktoré sa budú realizovať napríklad prostredníctvom aukcií, budú práve kvôli týmto poplatkom výrazne predražené. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky časť Implementácia sa dopĺňa 3. odsek (str. 6), ktorý znie: „Úpravou platby za HEP sa môžu znížiť prevádzkové náklady existujúcich elektrární a v spojení s G-komponentom až do výšky 44 Eur/MWh. Tieto prostriedky by inak mohol využiť výrobca elektriny napríklad na investíciu do modernizácie svojich elektrární alebo zlepšenia prevádzkových ukazovateľov.“ Odôvodnenie: G-komponent spolu s poplatkom za HEP sa v niektorých prípadoch môžu vyšplhať až do výšky 44 Eur/MWh, čo sa blíži trhovej cene elektriny. Plne podporujeme prehodnotenie týchto poplatkov a v prípade G-komponentu jeho zosúladenie s EÚ legislatívou. | Z | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Vzhľadom na vykonanú úpravu míľnikov a cieľov považujeme pripomienku za neaktuálnu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky časť Výzvy 4. a 5. odsek (str. 5) znejú: „Ďalšou z výziev je zmeniť prístup v cenovej regulácii, ktorá sa priamo dotýka pripájania a prevádzky výrobní elektriny z OZE (tzv. sieťové poplatky). Súčasná cenová regulácia sieťových poplatkov do značnej miery limituje trend postupného znižovania podpory OZE s cieľom ich postupnej integrácie v rámci voľného trhu s elektrinou. Ďalším poplatkom, ktorý výrazným spôsobom ovplyvňuje prevádzku, konkrétne vodných elektrární, je tzv. poplatok za hydroenergetický potenciál (tzv. HEP), ktorý je neúmerne vysoký a ovplyvňuje a limituje prevádzkovanie týchto elektrární.“ „Je potrebné zosúladiť súčasné nastavenie platieb za pripojenie a prístup do sústavy (ako napr. tzv. G-komponent) s požiadavkami vyplývajúcimi z práva EÚ. Priorita musí byť kladená primárne na zosúladenie sieťových a vodných poplatkov s okolitými krajinami s cieľom odstrániť akúkoľvek aj potenciálnu diskrimináciu účastníkom trhu z jednotlivých krajín spoločného trhu s elektrinou.“ Odôvodnenie: G-komponent spolu s poplatkom za HEP sa v niektorých prípadoch môžu vyšplhať až do výšky 44 Eur/MWh, | Z | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Vzhľadom na vykonanú úpravu míľnikov a cieľov považujeme pripomienku za neaktuálnu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | čo sa blíži trhovej cene elektriny. Plne podporujeme prehodnotenie týchto poplatkov a v prípade G-komponentu jeho zosúladenie s EÚ legislatívou. Úprava týchto poplatkov by zlepšila ekonomickú prevádzku týchto zdrojov, čo by motivovalo ďalšie podnikateľské subjekty k ďalším investíciám do týchto zdrojov. To by znamenalo v konečnom dôsledku zvyšovanie podielu výroby elektriny z týchto zdrojov. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 1. V časti Popis komponentu oddiel Reformy 2. bode sa za slová „sieťovým poplatkom“ (str. 2) dopĺňa text „obzvlášť so zameraním na revíziu sieťových poplatkov pre výrobcov elektriny ako aj iných relevantných poplatkov výrobcov elektriny, ktoré bezprostredne súvisia s investíciami uvedenými nižšie a výrazným spôsobom ich ovplyvňujú“. Odôvodnenie: Je nevyhnutné sa pri revízii sieťových poplatkov zamerať primárne na sieťové prípadne na iné poplatky, ktoré výrobcovia musia platiť. Príkladom je poplatok za hydroenergetický potenciál (HEP) v prípade vodných elektrární. Tieto poplatky výrazným spôsobom ovplyvňujú investície do nových, resp. modernizácie existujúcich elektrární. | Z | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Vzhľadom na vykonanú úpravu míľnikov a cieľov považujeme pripomienku za neaktuálnu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 1. Popis komponentu; Reformy a investície, Investície; str. 2, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Žiadame doplniť nový bod 4 s nasledovným znením : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov“ a zároveň čiastku v časti Odhadované náklady upraviť z 220 na 270 mil. EUR. Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 2. Hlavné výzvy a ciele, str. 3 Za 3. odrážku žiadame doplniť novú odrážku s nasledovným znením: „• Za účelom riešenia tejto výzvy je potrebné podporiť pripravenosť existujúcej plynárenskej | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov pre zvýšenie podielu OZE zabezpečením ich dostupnosti v čo najväčšej možnej miere. Podporou celého reťazca prepravných koridorov a existujúcich zásobníkov dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky. Táto integrácia bude mať následne pozitívny vplyv na dekarbonizáciu všetkých sektorov hospodárstva (priemysel, teplárenstvo, doprava atď.).“ Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | | | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 2. Hlavné výzvy a ciele, str. 3, na záver prvej vety, ktorá začína „Komplexnosť navrhovaných zmien....“ Žiadame doplniť „a plynom“. Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Implementácia, str. 7, Za poslednú odrážku žiadame doplniť „Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov bude predmetom novelizácie zákona 251/2012 Z. z. o energetike a zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.“ Zároveň žiadame upraviť: Odhadované náklady: 100 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR). Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude | Z | N | Zvýšenie celkovej alokácie na komponent nie je možné akceptovať. Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). V rámci opatrení Plánu obnovy a odolnosti budú pre |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov je potrebná i úprava legislatívneho rámca. | | | dekarbonizované plyny vytvorené podmienky pre zvýšené využitie biometánu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 8. Princíp do not significant harm, str. 12 Na koniec textu žiadame doplniť: „V prípade plynárenského sektora budú podporované projekty na prípravu sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov, ktoré svojou podstatou majú pozitívny vplyv na oblasť mitigácie dôsledkov zmeny klímy.“ Odôvodnenie je rovnaké ako pri predchádzajúcej zásadnej pripomienke. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Žiadame doplniť nový bod 4 v nasledovnom znení : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov Slovensko je druhou najplynofikovanejšiu krajinou EU. Modernizáciou tejto infraštruktúry je možné dosiahnuť značné úspory nákladov pri dekarbonizácii najmä priemyslu, teplárenstva. Z tohto pohľadu plynárenstvo a adaptácia dekarbonizovaných (nízkouhlíkových resp. obnoviteľných) plynov v ňom môže zohrať kľúčovú úlohu pri efektívnej dekarbonizácii jednotlivých sektorov hospodárstva. Okrem toho týmito investíciami bude možné naštartovať novú oblasť – veľkokapacitné skladovanie energie, využitím existujúcej plynárenskej infraštruktúry, hlavne zásobníkov zemného plynu a tranzitných plynovodov. Vzhľadom na flexibilitu tohto systému, bude možné neutralizovať negatívne vplyvy obnoviteľných zdrojov energie na elektrickú sieť (prebytky resp. nedostatky energie). Výzvy • Potreba zabezpečiť dostupné prepravné trasy pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov pre zabezpečenie ich dostupnosti na základe požiadaviek trhu. • Potreba akcelerovať presadzovanie nových technických riešení v energetike v oblasti prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na alternatívne zdroje energie (OZE) a tým vytvoriť podmienky plnej systémovej integrácie sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky Ciele • Aplikácia technických riešení s cieľom pripraviť existujúcu infraštruktúru tak, aby bola vhodná na prepravu, distribúciu a | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE • Aplikácia technických, inteligentných riešení, ktoré umožnia vznik nových hráčov s dekarbonizovanými (nízkouhlíkovými, obnoviteľnými) plynmi a ich vstup na energetický trh s cieľom dekarbonizácie, energetiky Implementácia • Podpora projektov so zameraním na technickú pripravenosť existujúcich plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov na základe ich technických možností. Pilotné projekty prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov umožnia okrem integrácie zvyšujúceho sa podielu OZE testovať nové technológie a obchodné modely, ktoré nie sú plne kompatibilné s existujúcim regulačným rámcom, resp. platnou energetickou legislatívou. Výhodou takéhoto konceptu je umožniť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví na základe analýzy prevádzky takýchto projektov nastavenie a optimalizáciu regulačnej politiky. • Nesporným benefitom navrhovaných projektov je optimalizácia regulačnej politiky v plynárenstve s dôrazom na udržateľnosť a nákladovú efektívnosť. • Opatrenie bude mať podobu investičnej pomoci. Adresát: Podnikateľské subjekty Štátna pomoc: Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR Časový rozvrh: 2022 - 2026 Odhadované náklady: 50 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR)“ Odôvodnenie je rovnaké ako pri predchádzajúcej zásadnej pripomienke. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra 1. V časti Popis komponentu časť Cieľ: Zvyšovanie podielu OZE v energetickom mixe (str. 1) navrhujeme, aby súčasťou podpory OZE bol tlak na maximalizáciu využitia existujúcich vodných elektrární prostredníctvom povinnosti príslušných subjektov udržovať vodné diela v stave spĺňajúcom projektované parametre. Odôvodnenie: Vodné elektrárne predstavujú OZE zdroje, ktorými Slovensko disponuje významným inštalovaným výkonom, no s nízkou využiteľnosťou maximálnych inštalovaných kapacít z dôvodov najmä hydrologických, ale častokrát aj zanedbávania údržby vodných stavieb. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis komponentu oddiel Investície 3. bod (str. 2) znie: „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Cieľom opatrenia je zabezpečiť väčšiu flexibilitu elektrizačnej sústavy SR a rozšíriť flexibilné formy poskytovania podporných | Z | A | V rámci opatrenia budú podporené nové technológie poskytujúce sústave regulačný výkon, resp. komplexné projekty variabilných OZE nezvyšujúcich spotrebu regulačného výkonu (batériové systémy a elektrolýza |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | služieb alebo služieb umožňujúcich nahradiť štandardné regulačné nástroje v oblasti podporných služieb. V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu, energetickú účinnosť a regulačné schopnosti elektrizačnej sústavy a to prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu sústave prípadne rozšírením základne o nové takéto zdroje. Opatrenie bude mať formu investičnej pomoci.“ Odôvodnenie: Navrhujeme bližšie špecifikovať túto investičnú oblasť. Z nášho pohľadu je dôležité explicitne uviesť aké formy investícií do flexibility budú potenciálne podporené. Domnievame sa, že z predmetného odseku nevplývalo jasne, že oprávnenými investíciami budú aj investície do modernizácie existujúcich zariadení. Navrhujeme taktiež explicitne uviesť ako formu pomoci investičnú pomoc. | | | vodíka). Prostredníctvom Investície 3 sa plánuje aj podpora modernizácie existujúcich vodných elektrární poskytujúcich regulačný výkon. Text bol ďalej vyjasnený. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 1. Popis komponentu; str. 1 Reformy a investície, Reformy: v druhej vete za slovné spojenie „upraviť trh s elektrinou“ doplniť „a plynom“. V druhej vete za slovné spojenie „upraviť trh s elektrinou“ doplniť „a plynom“. Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný, rýchly a účinný nástroj pre dosiahnutie dekarbonizačných cieľov EÚ a zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 10. Financovanie a náklady Žiadame vložiť za časť Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, str. 25, nový odsek v nasledovnom znení : „Investícia 4 : Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov Investície budú poskytované na základe grantu pomocou schémy štátnej pomoci. Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR. Pomoc by mala byť adresovaná podnikateľským subjektom, ktoré prevádzkujú prepravnú sieť, distribučnú sieť a podzemné zásobníky plynu. V rámci navrhovanej alokovanej podpory z | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | RRF v súčasnosti plánujeme na investíciu smerovať 50 mil. EUR.“ Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov do Plánu obnovy a odolnosti. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 2. Hlavné výzvy a ciele, str. 4, za časť „V sektore vykurovania a chladenia....“ Žiadame doplniť nový odstavec s nasledovným znením: „V sektore plynárenstva dosiahnuť pripravenosť existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s cieľom zvýšenia podielu OZE ich väčšou dostupnosťou • Od zvýšenia dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov sa očakáva zvýšenie podielu OZE vo všetkých sektoroch hospodárstva s pozitívnym vplyvom na konkurencieschopnosť a v konečnom dôsledku cenu za energie pre konečného spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu je vhodné podporiť investičné aktivity spojené s prípravou existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. • Podporou celého reťazca prepravných koridorov dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“. Odôvodnenie:Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, Implementácia, str. 11, druhá odrážka Na záver prvej vety, ktorá začína „Podpora projektov skladovania energie,....“ žiadame doplniť „...a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka s využitím existujúcej infraštruktúry“. Zároveň upraviť: Odhadované náklady: 60 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR) Sektor | Z | N | Investícia 3 počíta s možnosťou podpory výroby vodíka. Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Investície, str. 20, Žiadame vložiť za 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, časť Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources nový bod 4 s nasledovným znením: „4.Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov“ vrátane príslušných tabuliek. Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov do dokumentu. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky, str. 22, Míľnik 4: Prijatie regulačnej politiky na roky 2023 – 2027, na koniec poslednej vety Žiadame doplniť slová „..a plynom“. Regulačná politika ako kľúčový prvok pri nastavovaní regulačného rámca by mala reflektovať podmienky podpory prípravy existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 3: Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str. 23, za Míľnik 1: 2022: Implementácia balíčka opatrení Čistej energie pre všetkých Európanov v oblasti OZE Žiadame doplniť nový míľnik v nasledovnom znení: „Míľnik 2: 2022: Novelizácia Zákona č. 250/2012 o regulácii v sieťových odvetviach a Zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike Novelizáciou predmetných zákonov sa nastavia základné legislatívne podmienky pre využitie existujúcej plynárenskej infraštruktúry na príjem dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov ako aj regulačný rámec pre vecnú a cenovú reguláciu | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov.“ Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov do dokumentu a z toho vyplývajúcich potrebných legislatívnych úprav. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, za časť Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“, str. 24 Žiadame vložiť novú časť s nasledovným znením: „Investícia 4: Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov • Cieľ 1: do roku 2026: Príprava existujúcej infraštruktúru na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE. Cieľom je realizovať preverenie technických materiálov a komponentov a otestovanie ich vhodnosti na použitie pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s prípadnou realizáciou ich náhrady vhodnejšími alternatívami vhodnými pre dekarbonizované (nízkouhlíkové, obnoviteľné) plyny. Výsledkom bude zadefinovanie a prípadná realizácia potrebných technických úprav a identifikácia objemu dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov, ktoré bude možné prepravovať, distribuovať a skladovať pri využití existujúcej infraštruktúry. Realizáciou tohto cieľa sa vytvoria podmienky pre systémovú integráciu sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky.“ Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Časť: Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE V časti „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)“, „Ciele“ požadujeme doplniť nový bod: „Zabezpečenie | Z | ČA | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu: • Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť aj so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | transformácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu bioplynu na biometánové stanice“. Spoločné odôvodnenie k bodom 1 a 2: Biometán má univerzálnejšie použitie, od výroby elektrickej energie a tepla, priemyslu, či dopravy. Prostredníctvom biometánu je v prípade teplárni možné naplniť definíciu účinného systému centralizovaného zásobovania teplom bez zmeny technológie. Dôležitým aspektom je aj, že využitie tepla v systéme CZT je efektívnejšie ako v prípade priameho spaľovania bioplynu v bioplynových staniciach (väčšinou sú to poľnohospodárske objekty bez možnosti dodávky tepla verejnosti). V prípade CNG vozidiel je zas možné biometánom dosiahnuť zníženie intenzity emisií skleníkových plynov paliva. Bolo by preto vhodné diferencovať repowering bioplynových staníc v závislosti od toho, či je možné ich pripojiť do distribučnej siete zemného plynu. Podľa našich interných údajov je pripojiteľná zhruba 1/3 existujúcich bioplynových staníc. | | | odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Časť 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente B. Investície 2. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) Implementácia (strana 9/25) Navrhujeme nahradiť pôvodné znenie odseku: Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla. Navrhované nové znenie odseku: Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad. Zámerom predĺženia technologickej životnosti bude čo najväčšie využitie vyrobeného bioplynu na kombinovanú výrobu elektriny a tepla a to nielen na mieste výroby ale aj mimo mesta spotreby tak, že bioplyn bude upravený na biometán, ktorý bude prepravený k odberateľovi, ktorý zabezpečí jeho zhodnotenie na kombinovanú výrobu elektriny a tepla, preferovane v systéme CZT. Takýto prístup je aj v súlade s podporou vysokoúčinnej výroby elektriny a tepla v existujúcich systémoch CZT a zvyšovanie podielu OZE v sektore teplárenstva a najmä CZT. Ak nebude možné využitie tepla ani efektívne pripojenie do vysokotlakého plynovodu, investične sa podporí vybudovanie lokálnej bioCNG stanice. Odôvodnenie: Podľa predbežnej analýzy je v dosahu vysokotlakového plynovodu len približne tretina bioplynových staníc a preto | O | ČA | Text pripomienky zapracovaný v zmysle pripomienky č. 306. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pre tie bioplynové stanice, ktoré nemajú možnosť efektívneho využitia tepla, ani nemajú možnosť pretrasformovať výrobu na biometán zatláčaný do plynárenskej siete sa navrhuje investičná podpora na vybudovanie bioCNG stanice. Navrhovaným riešením sa dosiahne aj cirkulárny prístup pre poľnohospodárske farmy, ak prejdú so svojím vozovým parkom na CNG, budú mať vlastný udržateľný zdroj pohonných hmôt. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Časť: Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE V časti „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)“, „Ciele“ požadujeme doplniť nový bod: „Zabezpečenie transformácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu bioplynu na biometánové stanice“. Spoločné odôvodnenie k bodom 1 a 2: Biometán má univerzálnejšie použitie, od výroby elektrickej energie a tepla, priemyslu, či dopravy. Prostredníctvom biometánu je v prípade teplárni možné naplniť definíciu účinného systému centralizovaného zásobovania teplom bez zmeny technológie. Dôležitým aspektom je aj, že využitie tepla v systéme CZT je efektívnejšie ako v prípade priameho spaľovania bioplynu v bioplynových staniciach (väčšinou sú to poľnohospodárske objekty bez možnosti dodávky tepla verejnosti). V prípade CNG vozidiel je zas možné biometánom dosiahnuť zníženie intenzity emisií skleníkových plynov paliva. Bolo by preto vhodné diferencovať repowering bioplynových staníc v závislosti od toho, či je možné ich pripojiť do distribučnej siete zemného plynu. Podľa našich interných údajov je pripojiteľná zhruba 1/3 existujúcich bioplynových staníc. | Z | ČA | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu: • Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť aj so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Financovanie a náklady oddiel Investícia 2 (repowering) v 2. odseku (str. 26) navrhujeme uvedenú alokáciu vo výške 60 mil. EUR navýšiť. Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Len samotné investičné zámery Slovenských elektrární, a.s. ďaleko presahujú túto sumu. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do OZE a potrebu dosiahnutia klimatického cieľa. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent čo je podmienkou pre zváženie pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Míľniky, ciele a časový rozvrh oddiel Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 25) navrhujeme kapacitu inštalovaného výkonu 130 MW zvýšiť (aspoň dvojnásobne) vzhľadom na projekcie rozvoja OZE v NECP ako aj ku klimaticko-energetickým ambíciám SR ako aj EÚ do roku 2030. Tomu by malo prislúchať aj zvýšenie alokácie finančných prostriedkov pre tento komponent. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent čo je podmienkou pre zváženie pripomienky. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Míľniky, ciele a časový rozvrh oddiel Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Cieľ 1 1. odsek (str. 25) znie: „Cieľom je zvyšovanie flexibility elektrizačnej sústavy za účelom zvýšenia voľnej kapacity elektrizačnej sústavy pre integráciu decentralizovaných zdrojov na výrobu elektriny, pomocou zavedenia investičnej podpory pre zariadenia na skladovania elektriny a pre projekty zvyšujúce flexibilitu elektrizačnej sústavy. Cieľ bude meraný inštalovanou kapacitou zariadení na skladovanie elektriny [MW] podporených investičnou pomocou. Zvýšenie regulačného rozsahu pre rekonštruované zariadenia bude vyjadrené v percentách. Okrem toho je potrebné vytvoriť priestor pre modernizáciu existujúcich zdrojov, ktoré už dnes svojou prevádzkou prispievajú ku flexibilite elektrizačnej sústavy.“ Odôvodnenie: Chceme dať do pozornosti potrebu modernizácie už existujúcich zdrojov, ktoré prispievajú k flexibilite elektrizačnej sústavy. Máme na mysli najmä, vodné elektrárne (prečerpávacie alebo prietokové), ktoré boli postavené pred mnohými rokmi. Ich modernizáciou vieme nielen predĺžiť ich životnosť, ale najmä zvýšiť flexibilitu poskytovaných služieb pre sústavu ako aj ich účinnosť. | Z | ČA | Investícia 3 počíta s možnosťou podpory modernizácie vodných elektrární za účelom zvýšenia rozsahu ich regulačného výkonu a zachovania ich prevádzkyschopnosti. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 1. Popis komponentu; str.2 Reformy a investície, Reformy; 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE Na záver odstavca doplniť: „Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov (nízkouhlíkových, obnoviteľných) prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry, ktorá prispeje k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky.“ Odôvodnenie je rovnaké ako pri predchádzajúcej zásadnej pripomienke. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 4. Cezhraničné projekty, str. 4, na koniec 2. vety, ktorá končí slovami „ ..na profile medzi Maďarskom a Slovenskou republikou“ Žiadame doplniť „...a pripravenosti plynárenskej siete na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov“. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Ciele, str. 6 Za poslednú odrážku žiadame doplniť nové odrážky :“ • Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom existujúcej infraštruktúry. • Vytvorenie podmienok pre vznik trhu s dekarbonizovanými (nízkouhlíkovými, obnoviteľnými) plynmi a ich využívaním.“ Odôvodnenie Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Výzvy, str. 6 Za prvú odrážku žiadame doplniť 2 nové odrážky: „• Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry. • Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry, vrátane zapojenia potenciálu existujúcej plynárenskej infraštruktúry, dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“ Odôvodnenie Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 7. Digitálna tranzícia, str. 12, Tabuľka 1: Žiadame doplniť na koniec tabuľky „Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov stĺpec zelené ciele, klíma – 100%, stĺpec zelené ciele, životné prostredie – 40%, , stĺpec zásada „nepoškodiť“ splnená – áno; stĺpec digitálne ciele, digitálne – 0%; stĺpec Tagged RRF contribution, Klíma – 50 mil. EUR., digitálne – 0%“. Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | MH SR vie akceptovať návrh nových investícií iba v prípade zvýšenia alokácie na komponent. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Reformy, 3.Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str. 15, tabuľka, riadok Climate change mitigation, stĺpec 4, na konci vety, ktorá začína „Základom reformy je transpozícia legislatívy EÚ,....) Žiadame doplniť „..spolu s novelou Zákona č. č. 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.“ Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov je potrebná i legislatívna úprava Zákona č. č. 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. | Z | N | Novelizácia zákona 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach je súčasťou Reformy právneho rámca v elektroenergetika. Novelizované zákony budú zohľadňovať všetky požiadavky vychádzajúce z aktuálnej Európskej legislatívy. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Časť 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh Investícia 3: Investície do zvyšovania | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE (strana 24/25) Navrhujeme nahradiť pôvodné znenie odseku: Cieľom je zvyšovanie flexibility elektrizačnej sústavy za účelom zvýšenia voľnej kapacity elektrizačnej sústavy pre integráciu decentralizovaných zdrojov na výrobu elektriny, pomocou zavedenia investičnej podpory pre zariadenia na skladovania elektriny a pre projekty zvyšujúce flexibilitu elektrizačnej sústavy. Cieľ bude meraný inštalovanou kapacitou zariadení na skladovanie elektriny [MW] podporených investičnou pomocou. Zvýšenie regulačného rozsahu pre rekonštruované zariadenia bude vyjadrené v percentách. Navrhované nové znenie odseku: Cieľom je zvyšovanie flexibility elektrizačnej sústavy za účelom zvýšenia voľnej kapacity elektrizačnej sústavy pre integráciu obnoviteľných zdrojov na výrobu elektriny, pomocou zavedenia investičnej podpory pre zariadenia na skladovania elektriny, vrátane výroby vodíka a pre projekty zvyšujúce flexibilitu elektrizačnej sústavy. Cieľ bude meraný inštalovanou kapacitou zariadení na skladovanie elektriny, alebo výkonom zariadenia na výrobu vodíka [MW] podporených investičnou pomocou. Zvýšenie regulačného rozsahu pre rekonštruované zariadenia bude vyjadrené v percentách. Odôvodnenie: V záujme dosiahnutia technologickej neutrality navrhujeme, okrem budovania batériových úložísk elektrickej energie, podporiť aj výstavbu zariadení na výrobu vodíka z obnoviteľnej elektrickej energie (elektrolýzerov). Takýmto spôsobom bude vytvorený priestor aj pre prechod energetiky na vodík ako médium prepájajúce sektory elektroenergetiky a plynárenstva. Zároveň sa zabezpečí aj sezónne skladovanie elektrickej energie v súlade s Vodíkovou stratégiou EU a so Stratégiou EÚ pre integráciu energetického systému. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Časť: Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE V časti „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)“, „Implementácia“ požadujeme doplniť nový bod: „Transformácia bioplynových staníc na biometánové umožní zachovanie podielu výroby obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom náhrady zemného plynu za biometán v existujúcich zariadeniach na výrobu tepla a elektrickej energie, úplné využitie vyprodukovaného tepla, ako aj dekarbonizáciu priemyselných procesov a dopravy.“ Spoločné odôvodnenie k bodom 1 a 2: Biometán má univerzálnejšie použitie, od výroby elektrickej | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | energie a tepla, priemyslu, či dopravy. Prostredníctvom biometánu je v prípade teplárni možné naplniť definíciu účinného systému centralizovaného zásobovania teplom bez zmeny technológie. Dôležitým aspektom je aj, že využitie tepla v systéme CZT je efektívnejšie ako v prípade priameho spaľovania bioplynu v bioplynových staniciach (väčšinou sú to poľnohospodárske objekty bez možnosti dodávky tepla verejnosti). V prípade CNG vozidiel je zas možné biometánom dosiahnuť zníženie intenzity emisií skleníkových plynov paliva. Bolo by preto vhodné diferencovať repowering bioplynových staníc v závislosti od toho, či je možné ich pripojiť do distribučnej siete zemného plynu. Podľa našich interných údajov je pripojiteľná zhruba 1/3 existujúcich bioplynových staníc. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Popis komponentu; str.1 Prepojenie na odporúčania..... Navrhujeme opraviť chybu v čísle odporúčania – miesto 4 použiť 3 (v rámci odporúčania 3 je zdôraznená potreba.....). Chybne uvedené číslo odporúčania. V odporúčaní číslo 3 je zdôraznená potreba zamerať sa na investície na zelenú a digitálnu transformáciu. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: Tabuľka V položke T2 Green digital and costs pole Methodology used and description costs (stĺpec S) v riadku 10 (modernizácia zariadení) sa slová „0,4 mil. eur/MW“ nahrádzajú slovami „0,6 mil. eur/MW“. Zároveň navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie samostatne. Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (FVE, bioplyn, vodné elektrárne a pod.) ako aj vzhľadom na odlišné benefity, ktoré tieto technológie môžu priniesť navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy ako aj zvýšiť hodnotu maximálnej podpory pre modernizáciu vodných elektrární. Modernizáciou vodných elektrární sa dosiahnu benefity v oblasti zvýšenej účinnosti zariadenia, zvýšenia regulačného rozsahu ako aj predĺženie životnosti samotného zariadenia. Aj vzhľadom na tento benefit vodných elektrární, nesúhlasíme s tým, aby samaximálna podpora stanovovala rovnako pre všetky technológie. V položke T2 Green digital and costs stĺpec S v riadku 11 (flexibilita sústavy) navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie a zároveň navrhujeme, aby hodnota kapacity skladovania energie bola vyčíslená nielen v MW, ale aj v MWh, aby sa posúdilo celkové množstvo energie, ktoré sa touto technológiou dá uchovať. Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli | Z | ČA | Text týkajúci sa výšky jednotkových nákladov bude upravený na základe výsledkov analýzy nákladov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | uchádzať o podporu (batériové úložisko, vodné elektrárne, vodík) a takisto vzhľadom na to, že v prípade niektorých pôjde o nové zdroje, kým v prípade druhých o modernizáciu existujúcich zariadení. V položke T1 Milestones&Digital, stĺpec D, riadok 13 navrhujeme zdôvodniť potrebu navýšenia kapacity skladovania o 35 MW. Odôvodnenie: Nie je nám zrejmé, na základe čoho bola určená hodnota 35MW a ako sa táto kapacita bude posudzovať vo vzťahu ku všetkých technológiám poskytovania flexibility. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Financovanie a náklady oddiel Investícia 2 (repowering) (str. 26) a oddiel Investícia 3 (str. 27) v 2. odseku druhá veta znie takto: „Technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie sa budú realizovať samostatne.“ Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (FVE, bioplyn, vodné elektrárne a pod.) ako aj vzhľadom na odlišné benefity, ktoré tieto technológie môžu priniesť. Modernizáciou vodných elektrární sa dosiahnu benefity v oblasti zvýšenej účinnosti zariadenia, zvýšenia regulačného rozsahu ako aj predĺženie životnosti samotného zariadenia. | Z | N | MH SR posúdi prípravu a zverejnenie technologicky špecifických výziev. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE časť Časový rozvrh (str. 7) znie: „do 31.12.2021“. Odôvodnenie: Navrhujeme zosúladiť časový rámec s predchádzajúcim bodom, nakoľko je s ním nevyhnutne spojený a výrazným spôsobom ovplyvňuje výsledok aukcií popísaných v tomto bode. | Z | N | Vzhľadom na vykonanú úpravu míľnikov a cieľov považujeme pripomienku za neaktuálnu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 1: V časti Popis komponentu oddiel Investície časť Odhadované náklady (str. 2) navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie. Odôvodnenie: Vzhľadom na uvedené oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu vo vzťahu k rozvoju čistých technológií (obzvlášť OZE) sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca. Navrhujeme ju zvýšiť aspoň niekoľko násobne. Uvedené navýšenie podporuje aj Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030, ktorý uvádza: „Celkové investičné náklady pre dosiahnutie cieľov v oblasti OZE sú odhadované vo výške 4,3 mld. eur. Tieto investičné náklady zahŕňajú sektor elektriny a vykurovania. Vychádzajú z odhadovaného nárastu inštalovaného | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výkonu pre elektrinu, resp. tepla z OZE a investičnej náročnosti na jednotku výkonu.“ | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 2: Obnova budov Časť: Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov V časti „Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov“; „Implementácia“ v 8. odrážke (strana 19 dokumentu) požadujeme slová „fotovoltaika a tepelné čerpadlá“ nahradiť slovami „fotovoltaika, tepelné čerpadlá a nízkoemisné spaľovacie zariadenia s vysokou účinnosťou“. Odôvodnenie: Nízkoemisné spaľovacie zariadenie s vysokou účinnosťou premeny energie (plynové kondenzačné kotle) predstavujú alternatívu k tepelným čerpadlám, ktorá je k dispozícii v prípadoch, kde nie je efektívne inštalovať tepelné čerpadlo. Dokument spomína použitie plynových kondenzačných kotlov, zmienka o nich je v časti venovanej zhodnoteniu princípu „Do no significant harm“, mali by byť preto uvedené aj v časti venovanej samotnej implementácii. | Z | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a text v časti definovania "fotovoltaika, tepelné čerpadlá" bude pridaný text ", alternatívne v prípade vysokej energetickej účinnosti nízkoemisné spaľovacie zariadenia". |
| AZZZ SR | KOMPONENT 2: Obnova budov, str.20, Investície : Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov : „Historické budovy a pamiatkovo chránené verejné budovy patria medzi budovy s najhoršou energetickou hospodárnosťou. Zlepšenie energetickej hospodárnosti týchto budov si vyžaduje špecifický prístup k obnove vzhľadom k nutnosti zachovania historickej a kultúrnej hodnoty objektov a zväčša je možné uskutočniť obnovu len v obmedzenej miere.“ Navrhované historické a pamiatkovo chránené budovy môžu mať problém v dosahovaní stanovených energetických úspor, ak ich obnova bude len jednoduchou stavebnou prácou. Dosahovanie cieľov energetickej hospodárnosti u akýchkoľvek verejných budov by nemalo byť zabezpečované iba v jednoduchej obnove budovy a dodaní technických zariadení. Pridanou hodnotou by malo byť zabezpečenie garancie technicky správnej a kvalitnej obnovy budovy, záväznej garancie dlhodobého dosahovania energetických úspor a energeticky efektívnej prevádzky obnovenej budovy, čím sa maximálne využije možnosť potenciálu energetických úspor. Ideálnym spôsobom pre takýto výsledok je požadovanie poskytovania aj energetickej služby (garantovanej alebo podpornej). Vykonávateľ poskytne prijímateľovi možnosť viacerých vhodných modelov poskytovania takejto služby. Projekty tak budú poskytovať komplexné dlhodobé energeticky efektívne riešenie pre verejné budovy. | Z | N | Práve vzhľadom na historickú hodnotu týchto budov je problematické až nerealizovateľné pripraviť obnovu na báze GES založenú na návratnosti vložených investícií. Investície do týchto budov budú náročnejšie ako pri bežných budovách a súčasťou všetkých opatrení bude aj zachovanie a ochrana pamiatkovej hodnoty, zelené opatrenia, zlepšenie vnútorného prostredia a bezbariérovosť, čo prekračuje rámec GES, ako je definovaný zákonom.<br>Zároveň obnova verejných budov v oblasti školstva, zdravotníctva, justície a sociálnych služieb je plánovaná aj formou GES. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 3: Udržateľná doprava Tabuľka 2 - Celkový odhad podpory budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony v rámci Plánu obnovy Tabuľka 3 - Návrh max. výšky dotácie (100 % oprávnených výdavkov) Navrhujeme do Tabuľky 2 doplniť aj podporu pre H2 autobusy vo výške 400.000,- € na jeden autobus a celkovo podporiť 30 ks autobusov. Zároveň navrhujeme v tabuľke 2 presunúť H2 stanice z Nástroja 3 do Nástroja 2 a upraviť počet staníc, ktorý bude podporený cez Plán obnovy na 3 ks H2 staníc. V tabuľke 3 tiež navrhujeme zvýšiť podporu vo H2 infraštruktúru na 2.000.000,- € a požadovať kompatibilitu 350 bar/700bar. Odôvodnenie: V predloženom návrhu sú vodíkové stanice označené na celkovú intenzitu podpory len 50% v počte 6 kusov, čo nedostatočne motivuje pre rozvoj vodíkovej mobility na Slovensku. Preto navrhujeme presunúť vodíkovú infraštruktúru z Nástroja 3 do Nástroja 2 (Schémy pomoci pre obce/VÚC) tak, aby sa 3 ks vodíkových staníc (z Plánu obnovy) vybudovali pre dopravné podniky, kde budú dané plniace stanice verejne prístupné a budú umožňovať plnenie na 350 bar aj 700 bar. Vodíkovú infraštruktúru nie je možné prevádzkovať bez prvotnej flotily vodíkových vozidiel.V záujme vybudovania prvotnej flotily vodíkových vozidiel navrhujeme, aby sa okrem podpory vodíkovej stanice, vždy podporil aj nákup 10 ks vodíkových autobusov ako pilotnej flotily prislúchajúcej k danej vodíkovej stanici. Zároveň navrhujeme upraviť dotáciu pre Infraštruktúru H2 na 2.000.000,- EUR a stanoviť podporu na jeden vodíkový autobus vo výške 400.000,- EUR (celkovo by sa na vodíkovú mobilitu alokovalo 18 mil. EUR), realokáciou zdrojov v rámci Komponentu 3. Navrhované úpravy umožnia realizovateľnosť prvých vodíkových projektov na Slovensko. | Z | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zaradí časť o možnosti kompatibility vodíkových staníc s parametrami 350 bar/700bar. Je však nad rámec kompetencií MF SR iniciovať na úrovni komponentu realokáciu 18 mil. € v prospech vodíkových technológií. Pre nové investície do obstarávania a obnovy vozových parkov bude vytvorených finančný mechanizmus zo zdrojov EŠIF. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 3: Udržateľná doprava Tabuľka 2 - Celkový odhad podpory budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony v rámci Plánu obnovy Tabuľka 3 - Návrh max. výšky dotácie (100 % oprávnených výdavkov) Navrhujeme do Tabuľky 2 pre Nástroj 3 doplniť aj podporu pre 20 CNG staníc a 5 LNG staníc. Do tabuľky 3 navrhujeme doplniť podporu 300.000,- € pre CNG stanicu a 1.0000.000,- € pre LNG stanicu (Poznámka: čo bude efektívne pri Nástroji 3 a 50% intenzite podpory znamenať podporu vo výške 150.000,- € pre CNG stanicu a 500.000,- € pre LNG stanicu). Odôvodnenie: Tabuľka 2 obsahuje referenciu na NPR 2019 (teda dokument Revízia a aktualizácia Národného politického rámca pre rozvoj trhu s alternatívnymi | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | palivami), ktorý okrem podpory pre elektromobilitu a vodíkovú mobilitu obsahuje aj podporu pre CNG a LNG. V záujme dosiahnutia technologickej neutrality navrhujeme upraviť aktuálny návrh Komponentu 3: Udržateľná doprava, a jasne uviesť aj bioCNG/LNG (s minimálnym obsahom bio zložky 20%) ako podporované palivá. Takýto postup je v súlade so smernicami 2018/2001 a 2014/94/EÚ. Napriek tomu, že samotný komponent uvádza v závere textu aj možnosti podpory alternatívnych palív z EŠIF, navrhujeme aby boli aj iné alternatívne palivá, ktoré môžu byť nahradené obnoviteľnou zložkou (čo je aj prípad bio CNG/LNG) podporované v Pláne obnovy, na rovnakom princípe ako elektromobilita. Zahrnutie bioCNG/LNG (nad rámec navrhovanej podpory pre elektromobilitu a vodíkovú mobilitu) je v súlade s oblasťou intervencie 077 (Infraštruktúra pre alternatívne palivá) v prílohe IIA Nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Tak ako je v Komponente 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra deklarované splnenie DNSH princípu pre bioplynové stanice, tak spĺňa DNSH aj bioCNG/LNG a malo by byť budovanie tejto infraštruktúry medzi oprávnenými aktivitami. V prípade bioplynových staníc platilo splnenie DNSH za podmienky, že technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla, zároveň bude zabezpečené dodržanie kritérií trvalej udržateľnosti a v prípade zdrojov využívajúcich biomasu bude stanovená požiadavka na relatívnu 80 % úsporu emisií skleníkových plynov, potom je deklarovaný súlad s DNSH princípom. Analogicky v Komponente 3: Udržateľná doprava by mala byť podporená infraštruktúra pre bioCNG/LNG nakoľko je to v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001, čo je predpokladom intervencie 077 Infraštruktúra pre alternatívne palivá, a bioCNG/LNG vie rovnako ako bioplynové stanice, splniť aj DNSH princíp. Význam podpory bioCNG/LNG, a prepojenie s princípmi DNSH, je možné zvýrazniť doplnením reformnej časti komponentu tak, že pre dopravné účely budú stanovené podiely biometánu v rámci CNG/LNG, pričom podiel biometánu môže s rozvojom jeho výroby stúpať smerom k roku 2030. Rovnako by sme radi upozornili, že aj Národní plán obnovy ČR v komponente Rozvoj čisté mobility plánuje | | | palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podporu (i) LNG staníc, (ii) podporu pre nákup CNG a LNG vozidiel a (iii) podporu výstavby a prestavby biometánových staníc. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, Investície: 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, str.17: „Financie podporia dekarbonizáciu elektrifikáciou železničných tratí, modernizáciou železničných tratí (zvýšia ich kapacitu, bezpečnosť, spoľahlivosť a traťovú rýchlosť), ako aj výstavbu nových alebo modernizáciu existujúcich električkových a trolejbusových tratí a cyklistickej infraštruktúry (nové trasy a vybavenie trasy pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu – železničné zastávky, stanice a pod.). Uskutoční sa "Redizajn medzinárodného cestovného poriadku a prideľovania kapacity železničnej infraštruktúry" (Redesign of the European Timetabling Process TTR). Zavedie sa nový zabezpečovací systém založený na digitálnych technológiách. Zavedie sa meranie spotreby elektriny pre každé hnacie vozidlo. Investície budú vychádzať z Reformy 1." Súčasťou železničnej infraštruktúry sú aj budovy železničných staníc a súvisiacich objektov. Vzhľadom na ďalší cieľ Plánu obnovy – energetická efektívnosť – navrhujeme, aby investície spojené s rozvojom infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy zahŕňali aj investície do energeticky efektívnej obnovy uvedených budov a tak zabezpečili maximalizáciu dosahovania energetických úspor v tomto komponente. Ideálnym spôsobom pre takýto výsledok je požadovanie poskytovania aj energetickej služby (garantovanej alebo podpornej). Do takýchto investícii by potom mohla byť zaradená aj dlhodobo plánovaná rekonštrukcia Hlavnej vlakovej stanice. | Z | A | Investície do obnovy železničných staníc sa budú realizovať v rámci komponentu 2 v časti venovanej obnove historických budov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Cieľom Investície (350 mil. EUR) je podporiť projekty, ktorých cena za tonu znížených emisií skleníkových plynov neprekročí 444 EUR za rok, pri zohľadnení celkových investičných nákladov a redukcie emisií na jeden rok. Pri potenciálnom strope na spoluúčasť z RRF 30 % by tak ohraničenie predstavovalo 133,2 EUR na tonu emisií na jeden reprezentatívny rok. 30 % považujeme za príliš nízke percento príspevku, obzvlášť keď deklarovaným zámerom je podporiť projekty so strednodobou až dlhodobou návratnosťou. Navrhujeme zvýšiť min. na 45-50 %, ako je to napríklad v aktuálnych výzvach pre priemyselné podniky (napríklad Výzva 46 - Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie v podnikoch). | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Obsah komponentu a dotačná schéma boli upravené v súvislosti s technickými konzultáciami Európskej komisie. Cieľom bude podporiť projekty, ktoré ponúkajú čo najnižšiu mieru spoluúčasti RRP na financovaní zníženia jednej tony eqCO2 pri 5 % diskontnej sadzbe počas celej životnosti daného projektu a po zarátaní prípadného nárastu sekundárnych emisií. Rozdelenie financií bude prebiehať na základe otvorenej výzvy s aplikáciou súťažného ponukového konania, ktorý zoradí projekty podľa úrovne spoluúčasti z plánu obnovy a odolnosti za tonu ušetrených emisií skleníkových plynov od najlacnejších po najdrahšie. Do výzvy sa budú môcť na |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | nediskriminačnej báze zapojiť všetky priemyselné podniky, ktoré splnia podmienky. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu Na str. 1 sa v časti Cieľ druhej vete za slová „v priemysle“ vkladajú slová „vrátane energetiky“, za slová „dekarbonizácie priemyslu“ sa vkladajú slová „a energetiky“, za slová „efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“, za slová „priemyselných procesoch“ vkladajú slová „ako aj výroba zeleného alebo nízkoemisného vodíka formou elektrolýzy“; na str. 2 sa za slová „dekarbonizácia priemyslu“ vkladajú slová „a energetiky“, za slová „významným objemom“ vkladajú slová „vrátane energetiky“, za slová „produkovaných priemyslom“ sa vkladajú slová „a energetikou; na str. 5 sa za slová „v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“, za slová „priemyselných procesov“ vkladajú slová „a z energetiky“; na str. 6, 7 a 10 sa za slová „skleníkových plynov v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“; na str. 10 sa za slová „Dekarbonizácia priemyslu“ vkladajú slová „a energetiky“. Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, ktoré síce nespadajú pod definíciu OZE, avšak umožnia výrazným spôsobom znížiť emisnú stopu. Spaľovaním alternatívnych palív sa zároveň môže riešiť aj problematika odpadového hospodárstva a znížiť tak napríklad miera skládkovania odpadu. Takýmto príkladom je tzv. tuhé druhotné palivo, ktoré sa momentálne testuje v elektrárni Vojany. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. Navyše Vodíková stratégia EU hovorí o zásadnom náraste budovania vodíkovej infraštruktúry v najbližších rokoch. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Uvedomujeme si dôležitosť podpory ekologizácie energetiky, preto upozorňujeme na možnosť čerpania iných EÚ zdrojov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu Podpora projektov v reforme 2 „Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle“ sa bude vzťahovať na projekty s realizáciou do roku 2026. Výzva na predkladanie projektov znižovania emisií pritom bude publikovaná až v Q2-Q3 2022. Vzhľadom k časovej náročnosti prípravy a realizácie projektov a obvyklej dĺžke trvania administratívnych úkonov je v záujme dodržania | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. V rámci plánu obnovy a odolnosti sme viazaní plnením míľnikov a cieľov. Daný míľnik je možné splniť skôr, avšak nie je možné ho splniť neskôr. Na pôvodnej formulácií textu preto trváme. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | termínov veľmi dôležité, aby výzva vyšla čo najskôr, nie až v Q3 2022. Navrhujeme termín na vydanie výzvy Q3 2021. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu V časti Hlavné výzvy a ciele písm. b) Ciele (str. 5) 3. odsek (str. 5) znie takto: „Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík. Výroba zeleného alebo nízkoemisného vodíka formou elektrolýzy predstavuje kľúčovú technológiu do budúcna a je plne v súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu, ktorá bola prijatá v júli 2020 a stanovuje ciele v tejto oblasti na najbližšie desaťročie.“ Odôvodnenie: Považujeme za zásadné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, resp. OZE. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. Alternatívne palivá aj vodík považujeme za spôsob ako dekarbonizovať ekonomiku. Navyše Vodíková stratégia EU hovorí o zásadnom náraste budovania vodíkovej infraštruktúry v najbližších rokoch. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík." |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry časť Výzvy sa v 1. odseku (str. 6) vypúšťajú slová „spolu s elektrárňou Vojany“. Odôvodnenie: Elektráreň Vojany nie je nijakým spôsobom podporovaná prostredníctvom tarify TPS. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Elektráreň Vojany sa taktiež podieľa na spaľovaní uhlia, ktorého postupné vyradenie prispeje k očisteniu slovenského energetického mixu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry časť Výzvy sa v 3. odseku (str. 6) za slová „Zemianske Kostoľany“ vkladajú slová „ako aj ďalších odberateľov“. Odôvodnenie: Elektráreň Nováky vykuruje aj ďalších odberateľov, ktorým je potrebné zabezpečiť kontinuálne dodávky tepla aj po ukončení prevádzky elektrárne Nováky. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Na výrobu elektriny z hnedého uhlia je naviazané vykurovanie miest Prievidza, Nováky a Zemianske Kostoľany, ako aj ďalších odberateľov, ktoré je potrebné najneskôr do roku 2023 nahradiť. Táto investícia je v pláne realizácie zo zdrojov aktuálneho programového obdobia 2014-2020." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. b) oddiel Dekarbonizácia priemyslu časť Výzvy sa vkladá nový 2. odsek (str. 10), ktorý znie: „Energetika tvorí približne 50% emisií CO2 a preto je nevyhnutné vhodnými opatreniami znížiť jej uhlíkovú stopu.“ Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná,. Vyzdvihnutie významu energetického priemyslu. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Uvedomujeme si dôležitosť podpory ekologizácie energetiky, preto upozorňujeme na možnosť čerpania iných EÚ zdrojov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle časť Ciele 2. odsek (str. 8) znie: „Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík. Výroba zeleného (z elektriny z OZE) alebo nízkoemisného vodíka (z elektriny pochádzajúcej z jadra) formou elektrolýzy predstavuje kľúčovú technológiu do budúcna a je plne v súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu, ktorá bola prijatá v júli 2020 a stanovuje ciele v tejto oblasti na najbližšie desaťročie.“ Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, ktoré síce nespadajú pod definíciu OZE, avšak umožnia výrazným spôsobom znížiť emisnú stopu. Spaľovaním alternatívnych palív sa zároveň môže riešiť aj problematika odpadového hospodárstva a znížiť tak napríklad mieru skládkovania odpadu. Takýmto príkladom je tzv. tuhé druhotné palivo, ktoré momentálne testujeme v elektrárni Vojany. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík." |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu Graf 1: Podiel jednotlivých sektorov na emisiách skleníkových plynov v SR (2018): Energetika 50 %, Industriálne procesy 22 % Tabuľka 1: Podiel rôznych sektorov na produkcii skleníkových plynov (2018) SR: Priemysel a fosílne palivá v rámci priemyslu 41 %, Energetika 18 % Požadujeme zosúladiť údaje v Tabuľke č.1 s Grafom č.1 prípadne vysvetliť rozdielne hodnoty. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Údaje v grafe 1 a tabuľke 1 boli zosúladené. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu Investícia 1 Dekarbonizácia priemyslu, str.10 : „Napriek tomu, že podniky majú vo svojich investičných zásobníkoch aj projekty zamerané na zvyšovanie energetickej efektívnosti a znižovanie emisií z produkcie a procesov so strednodobou až dlhodobou návratnosťou, existujúca ponuka financovania vždy nedokáže podnikom poskytnúť finančné podmienky, pri ktorých by realizácia takýchto projektov mala pre predmetné podniky aj ekonomicko-finančné opodstatnenie. Navyše, administratívna náročnosť prístupu k rôznym formám dotácií a podporných mechanizmov predstavuje dodatočnú bariéru pre jednotlivé podniky a zvyšuje náklady pre získanie prostriedkov z týchto mechanizmov.“ Vzhľadom na ďalší cieľ Plánu obnovy – energetická efektívnosť – navrhujeme, aby investície spojené s dekarbonizáciou priemyslu boli previazané aj na energetickú efektívnosť a dosahovanie energetických úspor. Zároveň je potrebné zabezpečiť výrazné zníženie administratívnych procesov, ako aj zjednodušenie a zrýchlenie procesov verejného obstarávania, prípadne ďalších postupov a to nielen pre takéto projekty. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Jediným kritériom výberu konkrétnych projektov v súťažnom ponukovom konaní bude úroveň žiadaného spolufinancovania z prostriedkov RRP v EUR za ušetrenú tonu emisií eqCO2 počas celej životnosti danej technológie a uplatnení diskontnej sadzby 5% ročne, berúc do úvahy prípadný nárast/pokles sekundárnych emisií, ktorý bude výsledkom realizácie investície. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu Prijímateľom navrhovaných investícii majú byť podniky produkujúce emisie skleníkových plynov. Navrhujeme rozšíriť prijímateľov štátnej pomoci aj o iné podniky s vysokou spotrebou elektriny, prípadne fosílnych palív, keďže opatrenia vedúce k zníženiu ich spotreby priamo znížia aj produkciu skleníkových plynov . | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine Z uvedenej kapitoly vypadli priority súvisiace s investíciami do výstavby verejných kanalizácií, a s tým súvisiaceho zabezpečenia dobrého stavu vôd, ktorý je dlhodobou prioritou v oblasti ochrany prírody a krajiny na Slovensku. Asociácia vodárenských spoločností dodala predkladateľovi Plánu obnovy detailný rozpis investičných projektov v danej oblasti s potrebným finančným krytím a rozpracovanosťou stavu stavebného konania. Členov AVS zaujíma z akého dôvodu bola uvedená kapitola z dokumentu vypustená. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Plán obnovy a odolnosti sa musí držať metodológie posudzovania zeleného kritéria a kanalizačné opatrenia nedosahujú 100% klimatický koeficient. Kanalizačné opatrenia sú plánované v novej partnerskej dohode, ktorá je v procese prípravy. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy 1. popis komponentu; Investície: 2. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity (str. 2,3) Pôvodný text: „Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Hlavné ciele komponentu adaptácia na zmenu klímy prispievajú ku dosiahnutiu priaznivého stavu vodných tokov, zvýšeniu schopnosti krajiny zadržiavať vodu, rozšíriť bezzásahové územia a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | transformáciu regiónov z orientácie z intenzívneho využívania prírodných zdrojov na mäkký turizmus, s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Revízia chránených území, reforma ochrany prírody a zainteresovanie samospráv, vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov do ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, efektívne využívania prírodných zdrojov s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Odôvodnenie: „Zásoba dreva i uhlíka viazaného v lesoch dlhodobo rástla...stále je možné konštatovať udržateľné hospodárenie“ (zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2017). Aj z uvedenej citácie zo Správy vypracovanej Ministerstvom životného prostredia SR (a existujú podklady ďalších relevantných inštitúcií SR) vyplýva, že nie je dôvod na útlm ťažby. Táto sa riadi etátom, ku ktorému sa vždy vyjadrujú orgány štátnej správy životného prostredia. Orientácia na (diskutabilný) mäkký turizmus nie je riešením pre regióny, v ktorých práca v manažovaní lesných porastov je často jedinou možnosťou. Krehkosť mäkkého turizmu naplno odhalila kríza spôsobená pandémiou COVID-19, keď tento sektor patrí medzi najpostihnutejšie. Aj Plán obnovy v Časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu; 4. Sociálna a teritoriálna kohézia uvádza: „..pretrvávajú markantné rozdiely medzi Bratislavou a ostatnými regiónmi Slovenska naprieč sledovanými oblasťami. Podobný rozdiel existuje v prípade výdavkov na výskum a vývoj, podielu obyvateľstva s terciárnym vzdelaním a zamestnanosti vo výrobných odvetviach so stredne vyspelými a vyspelými technológiami. Regionálne rozdiely sú viditeľné aj v porovnaní čistého disponibilného príjmu, ktorého výška sa v roku 2017 pohybovala od 87 % na východe krajiny až po 153 % v Bratislavskom kraji. Napriek pozitívnym výsledkom na trhu práce v predkrízovom období čelia určité skupiny nevýhodám. Nezamestnanosť osôb s nízkou kvalifikáciou je jedna z najvyšších v EÚ a v roku 2018 sa pohybovala na úrovni 29,8 % (13,3 % v EÚ). Situácia je obzvlášť závažná v prípade mladých ľudí s nízkou kvalifikáciou (43,5 % oproti 21,1 % v EÚ). Pretrvávajú veľké regionálne rozdiely, pričom vo východných regiónoch existuje pomerne horšia situácia naprieč všetkými pracovnými trhmi a sociálnymi ukazovateľmi. Situácia je obzvlášť kritická v prípade marginalizovaných rómskych komunít. Pri manažovaní lesa vo veľkej miere pracujú osoby s nízkou kvalifikáciou, | | | prispieť ku rozvoju mäkkého turizmu vo vybraných národných parkoch. Lesné hospodárenie má svoje miesto v národných prioritách a zároveň je dostupný samostatný zdroj EÚ financovania, tým je Spoločná poľnohospodárska politika. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | možnosť zamestnania v lesnom hospodárstve pomáha stierať regionálne rozdiely. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy 1. popis komponentu; Reformy: 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine (str. 2) Pôvodný text: „Toto sa udeje prostredníctvom inštitucionálneho posilnenia ochrany prírody, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Toto sa udeje prostredníctvom reformy ochrany prírody, revíziou chránených území, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Odôvodnenie: Ochrana prírody v Slovenskej republike má už v súčasnosti nadštandardné inštitucionálne postavenie, avšak nevyužíva potenciál vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov, samospráv a nezapája ich do vlastnej ochrany prírody. O nutnosti prehodnotenia chránených území nepochybuje ani Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024, keď v časti Zvýšenie potravinovej sebestačnosti obyvateľov s dôrazom na zodpovedné hospodárenie s pôdou a lesmi; Lesníctvo uvádza: „V spolupráci s ochranárskou obcou vykonáme revíziu chránených území.“ O potrebe reformy ochrany prírody Programové vyhlásenie v časti Životné prostredie a zmena klímy uvádza: „Reformou Štátnej ochrany prírody SR sa zavedie komplexný systém financovania, ktorý bude využívať inovatívne formy financovania.“ Návrh na zmenu textu ho dáva do súladu s ani Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Inštitucionálne posilnenie ochrany prírody považujeme za kľúčový aspekt reformy. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Hlavné výzvy a ciele, Strata biodiverzity (str. 6) Pôvodný text: Intenzita ťažby, teda podiel skutočnej ťažby a prírastku dreva, je dlhodobo vyššia než v ostatných krajinách OECD a za posledných 10 rokov je jej trend rastúci. Viac ako tretina stromov na Slovensku je vo vysokom stupni defoliácie, kedy je aspoň štvrtina ich listov poškodená, čo je dlhodobo viac, než je celoeurópsky priemer. Kysuce, Orava a spišsko-tatranská oblasť sú oblasťami s dlhodobo najhorším zdravotným stavom lesov. Odlesnenie veľkých plôch spôsobuje povodne a dezertifikáciu | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Poskytnuté údaje považujeme za vecne správne, vychádzame zo štatistík OECD, ktoré sú dostupné na webovej stránke https://stats.oecd.org/# v sekcii environment. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | krajiny. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Odôvodnenie: Podľa Správy o stave európskych lesov 2020 v roku 2015 (v správe neboli uvedené novšie dáta) mali vyšší podiel ťažby na prírastku Belgicko, Švédsko, Rakúsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko a Švajčiarsko. V poslednom období v niektorých krajinách v dôsledku náhodných ťažieb prekročil tento ukazovateľ 100 %. Podľa tejto správy v rokoch 1990 – 2015 rástol tento ukazovateľ vo všetkých regiónoch Európy, ktoré poskytli kompletné údaje. Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov SR realizovanej v rokoch 2015-2016 73 % stromov nevykazuje žiadne poškodenie koruny. Tvrdenie uvedené v materiáli je zjavne nepravdivé. K trvalému odlesneniu na Slovensku nedochádza (okrem prípadov stanovených v legislatíve hlavne čo sa týka investičnej výstavby). V zmysle platnej legislatívy je zákonnou povinnosťou v stanovených lehotách zabezpečiť obnovu lesných porastov. Preto aj tvrdenie o odlesňovaní a dezertifikácii je zavádzajúce. Zároveň najvyšší podiel defoliovaných stromov je v oblastiach v ktorých je vykonanie hospodárskych opatrení – lesníctvo vylúčené alebo výrazne obmedzené (oblasť bezzásahového režimu vo Vysokých Tatrách a pod.). | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 12) Pôvodný text: Napriek jednej z najväčších výmer chránených území v Európe (podiel území Natura 2000 na Slovensku je 29,8 %, čo nás radí na 4. miesto v rámci suchozemskej výmery krajín EÚ), Slovensko nedokáže efektívne chrániť tieto územia, ktoré nielen z národného, ale aj európskeho hľadiska predstavujú oblasti s veľmi vysokou hodnotou alebo potenciálom biodiverzity. Európska komisia Slovensko dlhodobo upozorňovala, že nadmerná ťažba dreva vedie k poklesu počtu hlucháňov na osobitne chránených územiach, a to od roku 2004 takmer o 50 %. Európska komisia v júli 2020 rozhodla o podaní žaloby na Súdny dvor EÚ (C-661/20). Zároveň Slovensku odporúča poskytnúť primerané zdroje a posilniť kapacity na vykonávanie potrebných ochranných opatrení s cieľom zachovať alebo obnoviť priaznivý stav ochrany rastlinných a živočíšnych druhov a biotopov s európskym významom. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Odôvodnenie: Práve z vyššie uvedených dôvodov bola prijatá novela Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktorá nadobudla účinnosť 1. 1. 2020. Citujeme z dôvodovej správy: „Účelom návrhu zákona je zabezpečiť | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Text považujeme za vecne správny a trváme na jeho ponechaní. Síce bola prijatá novela zákona, ktorá reaguje na žalobu Európskej komisie na Súdny dvor EÚ, komponent dopĺňa podporu biodiverzity spojenú s adaptáciou na zmenu klímy. Obsah komponentu je navyše pravidelne konzultovaný s Európskou komisiou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny predovšetkým v chránených územiach prostredníctvom zavedenia nových alebo zmenou existujúcich právnych nástrojov ustanovených v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) tak, aby tieto územia plnili svoj účel v súlade s cieľmi ich ochrany zadefinovanými v zákone a dokumentácii ochrany prírody a krajiny. Uvedené sa týka predovšetkým národných parkov, ktoré podľa zákona predstavujú územia, kde je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti. Návrhom zákona sa tiež sleduje zabezpečenie náležitej transpozície a uplatňovania smerníc Európskej únie v oblasti ochrany prírody, predovšetkým ustanovení čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica o ochrane biotopov“), ktorý tvorí základný právny rámec ochrany území európskej sústavy chránených území Natura 2000, ako aj čl. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení (ďalej len „smernica o ochrane vtáctva“).“ Vzhľadom na to, že uvedená novela je v súčasnosti účinná, považujeme uvedené výzvy za neadekvátne, neaktuálne a zároveň za neefektívne vynaloženie prostriedkov z plánu obnovy na oblasti, ktoré sú v zmysle zámeru plánu v súčasnosti zabezpečené. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 13) Pôvodný text: Zjednotiť správu chránených území, hlavne na území národných parkov, pod organizáciu ochrany prírody s cieľom minimalizovať rozdielne prístupy a konflikty medzi ochranou prírody a lesníkmi. Prvotným cieľom chránených území je ochrana prírody, preto treba zmeniť doterajší systém, kde sú správcami územia štátne lesnícke organizácie a nie organizácia ochrany prírody. Výsledkom bude moderný systém, ktorý zabezpečí, že na príslušných územiach je prvotným cieľom ochrana prírody a biodiverzity, čo zabezpečí dlhodobý stabilný príspevok ekosystémov k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy. Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Pre efektívne fungovanie a riadenie národných parkov ako aj iných chránených území je optimálna ich integrovaná správa. Organizačná štruktúra a procesy Štátnej ochrany prírody SR (ŠOP SR) a orgánov štátnej správy ochrany prírody sa zefektívnia a budú viac vyhovovať požiadavkám | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "1. Etapa - Novelizácia zákona o ochrane prírody a krajiny (T: 3Q2021), ktorej cieľom je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny v chránených územiach vo vzťahu k aktivitám, spôsobujúcim poškodzovanie prírodných hodnôt, ako aj zabezpečenie efektívnej a jednotnej správy chránených území vrátane vyhodnocovania efektivity opatrení". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ochrany prírody a krajiny. Zavedie sa systém vyhodnocovania efektivity opatrení v chránených územiach.“ Odôvodnenie: Uvedený text je prevzatý z vládou schválenej Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030. Pre efektívne fungovanie správy chránených území je podstatne dôležitejšie zavedenie účinného systému ochrany prírody, než prevod správy štátneho majetku. Zhruba polovica územia v chránených územiach je vo vlastníctve neštátnych subjektov a táto situácia sa ešte veľmi dlho nezmení. Legislatíva v oblasti ochrany prírody sa neustále sprísňuje, je rovnako dôležité zaviesť monitoring a vyhodnocovanie účinnosti prijatých opatrení. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Implementácia, Reforma ochrany prírody (str. 13) Pôvodný text: 1. Etapa - Novelizácia zákona o ochrane prírody a krajiny (T: 3Q2021), ktorej cieľom je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny v chránených územiach vo vzťahu k aktivitám, spôsobujúcim poškodzovanie prírodných hodnôt, ako aj zabezpečenie efektívnej a jednotnej správy chránených území; Návrh: Žiadame vypustiť uvedený text. Odôvodnenie: Uvedené znenie spadá pod štandardizovaný legislatívny proces v SR a nemá žiadny súvis s prepojení na tento podporný mechanizmus a nevyžaduje žiadne dodatočné zdroje z plánu obnovy. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Súčasťou plánu obnovy a odolnosti sú reformy, ktoré pripravujú legislatívny rámec na realizáciu súvisiacich opatrení. Nevidíme dôvod na odstránenie textu, keďže v texte komponentu je popísaný iba proces implementácie reformy ochrany prírody. Na novelizáciu tohto zákona nie je alokovaná žiadna investícia, preto považujeme danú pripomienku za irelevantnú. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 12) Pôvodný text: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR), ako odborná organizácia ochrany prírody, nemá dostatočne silné právomoci v chránených územiach, pretože iba v minimálnej miere spravuje štátne pozemky. Na tom istom chránenom území pôsobí ŠOP SR spoločne so štátnymi obhospodarovateľmi lesa a poľnohospodárskej pôdy (Lesy SR, š.p., Štátne lesy TANAP, Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š.p., Slovenský pozemkový fond). Lesnícke organizácie pritom spravujú štátne pozemky aj v najprísnejšie chránených územiach, kde je zakázaná akákoľvek hospodárska aktivita, pričom ŠOP SR má v týchto územiach bez správy územia a zodpovedajúcej materiálnej a finančnej sily iba obmedzené možnosti. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Odôvodnenie: Kompetencie ŠOP SR vyplývajú z platnej legislatívy. Rovnako práva, povinnosti a obmedzenia pre vlastníkov, | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Integrálnou súčasťou plánu obnovy a odolnosti sú reformy, ktoré upravujú kompetencie jednotlivých inštitúcií, v tomto prípade ide o posilnenie kapacít ŠOP SR. Danú pripomienku považujeme za neopodstatnenú, keďže text komponentu popisuje potrebu rozširovať a efektívne spravovať bezzásahové územie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | správcov a užívateľov pozemkov vyplývajú z platnej legislatívy. Je absolútne nepodstatné, kto na lesných, ale aj nelesných pozemkoch v chránených územiach hospodári. S pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote sa nepodarí vykúpiť alebo prenajať všetky neštátne pozemky v chránených územiach. Z toho vyplýva, že aj tak ŠOP nebude správcom na celom chránenom území. Je otázne, čo zámerom prechodu správy pozemkov v najprísnejšie chránených územiach tvorca plánu sleduje, nakoľko už v súčasnosti v takýchto územiach nie je hospodárska činnosť vlastníka alebo správcu možná – sú to bezzásahové územia. Na realizáciu akých aktivít potrebuje ŠOP nové možnosti? Touto zmenou sa len zvýšia náklady štátu na správu pozemkov. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investície, Ciele (str. 18) Pôvodný text: Majetkové vyrovnanie umožní vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov, ktoré patria medzi územia s európskym a medzinárodným významom a nachádzajú sa vo vyšších stupňoch ochrany, čo zvýši odolnosť ekosystémov, najmä tých, v ktorých žije hlucháň. Prioritne budú vysporiadané najmä tieto pozemky, čím sa dosiahne stabilizácia a následne rozvoj populácie hlucháňa. Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Majetkové vyrovnanie zjednoduší vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov, ktoré patria medzi územia s európskym a medzinárodným významom a nachádzajú sa vo vyšších stupňoch ochrany, čo zvýši odolnosť ekosystémov, najmä tých, v ktorých žije hlucháň. Prioritne budú vysporiadané najmä tieto pozemky, čím sa dosiahne stabilizácia a následne rozvoj populácie hlucháňa.“ Odôvodnenie: Vyhlasovanie nových bezzásahových území umožňuje legislatíva už dnes a nie je podmienené majetkovým vysporiadaním. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Majetkové vyrovnanie zjednoduší vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov, ktoré patria medzi územia s európskym a medzinárodným významom a nachádzajú sa vo vyšších stupňoch ochrany, čo zvýši odolnosť ekosystémov, najmä tých, v ktorých žije hlucháň. Prioritne budú vysporiadané najmä tieto pozemky, čím sa dosiahne stabilizácia a následne rozvoj populácie hlucháňa." |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investície, Implementácia, 3. Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi (str. 22) Pôvodný text: V predmetných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom útlmu extenzívnej ťažby dreva a rozvoja mäkkého turizmu vrátane investícií do mäkkého turizmu. Pilotné projekty transformácie regiónov budú realizované pre regióny NP Muránska Planina a NP Poloniny (MŽP SR). Návrh: Žiadame text zmeniť na: „V predmetných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom podpory prírode blízkeho obhospodarovania lesov a využívania krajiny a rozvoja mäkkého turizmu | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Vo vybraných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom útlmu intenzívnej ťažby dreva a rozvoja mäkkého turizmu, ekologického poľnohospodárstva a mimo jadrových zón prírode blízkeho obhospodarovania lesov." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vrátane investícií do mäkkého turizmu. Pilotné projekty transformácie regiónov budú realizované pre regióny NP Muránska Planina a NP Poloniny (MŽP SR).“ Túto zmenu žiadame v uvedenom texte vykonať všade, kde sa v dokumente vyskytuje. Odôvodnenie: Navrhnutý text lepšie vyjadruje potrebu zmeny hospodárenia v lesoch v územiach, kde nebude zavedený bezzásahový režim. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investície, Implementácia, 6. Zelený rozmer komponentu. (str. 24) Pôvodný text: Reformy a investície v oblasti biodiverzity a klímy zvyšujú odolnosť a prispievajú k adaptácii na prebiehajúcu klimatickú zmenu tým, že dôjde k: • majetkovému vysporiadaniu sa so súkromnými vlastníkmi v chránených územiach a zosúladením vlastníckych práv a záujmov štátu v ochrane prírody, • presunutiu správy štátnych pozemkov v chránených územiach pod organizácie ochrany prírody, • osamostatneniu chránených území, hlavne národných parkov, po náležitej príprave a zabezpečení dostatočného financovania, • zjednodušeniu systému chránených území určením zón a jasných pravidiel starostlivosti o jednotlivé zóny, Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Odôvodnenie: Vyššie uvedené opatrenia nemajú žiadny vplyv na odolnosť a nijako neprispievajú k adaptácii na prebiehajúcu klimatickú zmenu. Nijakým spôsobom nemenia spôsob manažmentu pozemkov v chránených územiach, nemenia zákazy, obmedzenia, starostlivosť, ktoré sú v chránených územiach schválené a ktoré majú reálny vplyv na odolnosť ekosystémov. Nenapĺňajú požiadavky bodu č. 4 čl. 18 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti č. 2020/0104 (COD) PE-CONS 75/20. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Text považujeme za vecne správny a trváme na tom, že jeho dopady prispejú k odolnejším ekosystémom. Doterajšia prax v chránených územiach doviedla Slovenskú republiku k žalobe vo veci ochrany ekosystémov hlucháňa, preto je nutné prijať inú stratégiou a jej súčasťou má byť majetkové vyrovnanie formou výkupov pozemkov v chránených územiach a rozširovanie bezzásahových území po vzore Bavorského lesa, kde táto stratégia viedla k zvýšeniu ekonomickej prosperity okolitého regiónu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Žiadame prepracovať celý Komponent 5 a upraviť jeho obsah tak, aby opatrenia v ňom navrhnuté mali aj reálny pozitívny dosah na adaptáciu zmeny klímy a biodiverzitu. Zároveň žiadame presunúť významný podiel financií na rezort pôdohospodárstva, ktorý podporou užívateľov prírode blízkym obhospodarovaním pozemkov dokáže efektívnejšie a hlavne reálnejšie dosiahnuť pozitívne zmeny v oblasti biodiverzity a zmiernení dopadov klimatických zmien. Prepracovaný dokument je potrebné zosúladiť aj s bodom 4 čl. 18 NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podstatu pripomienky považujeme za bezpredmetnú, keďže je celé znenie komponentu adaptácia na zmenu klímy pravidelne konzultované s Európskou komisiou. Zároveň upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania pre adaptačné opatrenia, obehové hospodárstvo a podporu biodiverzity. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti č. 2020/0104 (COD) PE-CONS 75/20 (nakoľko predložený návrh ho nenapĺňa) Odôvodnenie: Celý materiál A. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy je formulovaný tendenčne a zavádzajúco, pritom nepostihujúci reálne poslanie ambiciózneho Plánu obnovy. Cez prostriedky plánu obnovy vidíme zámer viac posilniť postavenie rezortu životného prostredia, ako sa reálne vysporiadať s klimatickými zmenami a podporou biodiverzity. Dnes máme jedinečnú šancu z prostriedkov Európskej únie nastaviť udržateľný systém starostlivosti, udržania resp. zlepšenia predmetu ochrany v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti. Vzhľadom na množstvo neefektívne minutých financií v minulosti na túto oblasť, si už nemôžeme dovoliť ďalšie „prejedenie“ veľkého objemu financií, ktoré je možné efektívne použiť na reálne zlepšenie stavu Slovenskej prírody. Podľa Nariadenia EP a rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by sa zelená transformácia mala podporovať reformami a investíciami do zelených technológií a kapacít vrátane biodiverzity, energetickej efektívnosti, obnovy budov a obehového hospodárstva, a zároveň by mala prispievať k plneniu cieľov Únie v oblasti klímy, podporovať udržateľný rast, vytvárať pracovné miesta a zachovávať energetickú bezpečnosť. Typy financovania a spôsoby plnenia v rámci tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti splniť konkrétne ciele akcií a dosiahnuť výsledky. V rámci pripomienkovaného dokumentu absentujú podporné mechanizmy pre správcov pozemkov. V dokumente sa podsúva predstava, že presunom správy chránených území a výkupom pozemkov v chránených územiach a následne zabezpečením bezzásahového režimu dôjde k naplneniu cieľov v oblasti zmeny klímy a biodiverzity. Tak tomu ale nie je. Strata biodiverzity je podstatne dramatickejšia na poľnohospodársky využívaných pozemkoch. Mali by byť nadefinované opatrenia, ktoré budú viesť užívateľov pozemkov k zmene spôsobov hospodárenia na pôde, či už lesnej alebo poľnohospodárskej. Len takýmto spôsobom dokážeme zastaviť stratu biodiverzity, len takýmto spôsobom zabezpečíme udržateľný rast a pracovné miesta. V rámci lesného hospodárstva je potrebné podporovať prechod na prírode blízke obhospodarovanie lesov, ktoré zabezpečuje pestovanie stabilnejších a odolnejších lesných ekosystémov, ktoré sú lepšie pripravené odolávať vplyvom klimatickej zmeny a zabezpečujú zachovanie biodiverzity. Na druhej strane však poskytujú aj plnenie sociálnych a ekonomických funkcií. Hospodárske využívanie lesov | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podľa princípov prírode blízkeho hospodárenia zachováva pracovné miesta nielen v lesnom hospodárstve, ale aj v priemysle spracovania dreva a v celulózo-papierenskom priemysle. Spoliehať sa na pracovné miesta, ktoré vzniknú podporou mäkkého turizmu je tragický omyl. Aj súčasná kríza spôsobená pandémiou ukazuje, ktoré odvetvia národného hospodárstva sú skutočne stabilným základom národnej ekonomiky. Žiaľ práve rezort pôdohospodárstva, ktorý je jednoznačne jedným z najdôležitejších pre Slovensko a ktorý snáď najväčšou mierou zabezpečuje odolnosť štátu, sa v opatreniach mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v miere, ktorá mu právom náleží, nenachádza. | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Doplnenie celého odseku pod časť Majetkové vyrovnanie: Pozemkové úpravy: V prípade, keď majetko-právna analýza ukáže, že v danom obvode určeného chráneného územia sa nachádza väčšie množstvo štátnych pozemkov alebo pozemkov nezistených vlastníkov, môžu sa obstarať a zrealizovať pozemkové úpravy. Pomocou takto zrealizovaných pozemkových úprav sa dosiahne šetrenie finančných prostriedkov, ktoré sa môžu použiť na ďalšie výkupy. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach sa uskutoční pomocou výkupov, zámen, dlhodobých nájmov, alebo zmluvnej starostlivosti, nástrojom môže byť aj prebiehajúci proces sceľovania pozemkov – komasácia." |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Str. 13: 2. Etapa - Reforma správy chránených území Druhý odsek B, veta: ...vrátane spôsobu efektívneho finančného mechanizmu pre kompenzácie súkromným vlastníkom pozemkov, vrátane výkupov tak, aby sa dosiahol rozsah bezzásahového územia na území národného... – Nahradiť: ...vrátane spôsobu efektívneho mechanizmu pre nové usporiadanie pozemkov cez výkupy alebo pozemkové úpravy ako kompenzácie súkromným vlastníkom pozemkov, aby sa dosiahol rozsah bezzásahového územia na území národného... | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Ak by vlastník pozemku preferoval zámenu, stále ju bude možné realizovať. Pozemková reforma a pozemkové úpravy sú nepochybne kľúčové priority Slovenska, avšak nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Str. 18: Ciele Tretí odsek: Cieľom investície je dosiahnuť majetkové vyrovnanie na najvýznamnejších pozemkoch v národných parkoch a zabezpečiť tak sústavnú, dlhodobú a udržateľnú ochranu prírody. Majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach sa uskutoční pomocou výkupov, zámen, dlhodobých nájmov alebo zmluvnej starostlivosti. – Nahradiť: Cieľom investície je dosiahnuť čo najefektívnejšie majetkové vysporiadanie na najvýznamnejších pozemkoch v národných parkoch a zabezpečiť tak sústavnú, dlhodobú a udržateľnú ochranu prírody. Majetkové vysporiadanie sa | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach sa uskutoční pomocou výkupov, zámen, dlhodobých nájmov, alebo zmluvnej starostlivosti, nástrojom môže byť aj prebiehajúci proces sceľovania pozemkov – komasácia." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach uskutoční pomocou výkupov, zámen, pozemkových úprav, dlhodobých nájmov alebo zmluvnej starostlivosti. Štvrtý odsek: Majetkové vyrovnanie umožní vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov – Nahradiť: Majetkové vysporiadanie umožní vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov | | | |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Str. 2. Investície: 1. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity. Druhá veta: To sa dosiahne majetkovým vyrovnaním na najvýznamnejších pozemkoch v národných parkoch a zabezpečením sústavnej, dlhodobej a udržateľnej ochrany prírody. – Nahradiť: To sa dosiahne majetkovým a pozemkovým vysporiadaním na najvýznamnejších pozemkoch v národných parkoch a zabezpečením sústavnej, dlhodobej a udržateľnej ochrany prírody. Štvrtá veta: Majetkové vyrovnanie umožní vyhlásenie nových bezzásahových území... – Nahradiť: Majetkové a pozemkové vysporiadanie (sceľovanie, výkupy, pozemkové úpravy) umožní vyhlásenie nových bezzásahových území... | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach sa uskutoční pomocou výkupov, zámen, dlhodobých nájmov, alebo zmluvnej starostlivosti, nástrojom môže byť aj prebiehajúci proces sceľovania pozemkov – komasácia." |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Str. 21: časť: 3. Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi Vypracuje sa prioritizácia chránených území, podľa ktorej sa bude postupovať pri následných výkupoch alebo iných majetkových vyrovnaniach (nájmy, či zámeny). Pre územia s najvyššou prioritou budú určené referenčné ceny, ktoré budú vychádzať zo štúdie „Koľko stojí divočina“ zohľadňujúc lokálne špecifiká (MŽP SR). – Nahradiť: Vypracuje sa prioritizácia chránených území, podľa ktorej sa bude postupovať pri následných výkupoch alebo iných majetkových vysporiadaniach (nájmy, pozemkové úpravy). V takto určených územiach sa spraví majetko-právna analýza ktorá navrhne najoptimálnejšie riešenie majetkového usporiadania (výkupy, nájmy, pozemkové úpravy). Pre územia s najvyššou prioritou budú určené referenčné ceny, ktoré budú vychádzať zo štúdie „Koľko stojí divočina“ zohľadňujúc lokálne špecifiká (MŽP SR). | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach sa uskutoční pomocou výkupov, zámen, dlhodobých nájmov, alebo zmluvnej starostlivosti, nástrojom môže byť aj prebiehajúci proces sceľovania pozemkov – komasácia." |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Str. 23: časť: Časový rozvrh: Výkupy budú prebiehať od roku 2022 do roku 2026, s tým že do 2023 bude realizovaná polovica sumy za výkupy a do konca roka 2025 druhá polovica výkupov.– Nahradiť: Výkupy, sceľovanie alebo pozemkové úpravy budú | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach sa uskutoční pomocou výkupov, zámen, dlhodobých nájmov, alebo |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prebiehať od roku 2022 do roku 2026, s tým že do 2023 bude realizovaná polovica sumy na majetko-právne vysporiadanie a do konca roka 2025 druhá polovica na majetko-právne vysporiadanie. | | | zmluvnej starostlivosti, nástrojom môže byť aj prebiehajúci proces sceľovania pozemkov – komasácia." |
| AZZZ SR | KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy Str. 30: Tab. 2 Míľniky Tretí a štvrtý cieľ: Majetkové vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov. – Nahradiť: Majetkové vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Formuláciu textu považujeme za vecne správnu. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Považujeme za zásadný nedostatok, že autori plánu obnovy vzdelávania neodhalili a ani sa nezamerali na najslabšie ohnivko súčasného vzdelávacieho systému, ktorým je trvalé a dlhodobé zvýšenie lukrativity učiteľského povolania aby v školstve výhľadovo mohli pracovať len tí najlepší z najlepších. Bez dlhodobého zvyšovania lukrativity tohoto povolania a prinavrátenia jeho dôstojnosti, je nemožné hovoriť o kvalitnej realizácii všetkých ostatných opatrení a o tom, že kvalitu vedomostí žiakov čarovne zlepší digitalizácia, zobrazovacia tabuľa alebo tablet, pretože máme za to, že najsilnejší motivačný činiteľ žiakov a študentov, ktorým je učiteľ, akosi v predloženom materiáli nefiguruje. Na základe uvedeného navrhujeme tento komponent doplniť o prvky, ktorými by sa učiteľské povolanie zatraktívnilo. | Z | N | Kľúčovou zmenou vedúcou k zatraktívneniu učiteľského povolania je zvyšovanie platov učiteľov, čo však nepatrí medzi oprávnené výdavky Plánu obnovy. Medzi ostatné zmeny, ktoré by viedli k zvýšeniu atraktivity učiteľského povolania na Slovensku patria lepšie vzdelávanie počas učiteľskej kariéry, príprava na povolanie, ktoré viac reflektuje skutočnú prácu učiteľa či lepšie pracovné podmienky (https://www.minedu.sk/data/att/15376.pdf strana 11). Reformy a investície Komponentu 7:Vzdelávanie pre 21. storočie prispievajú k uvedeným potrebným zmenám, konkrétne Reforma 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby, Investícia 1: Investície do digitalizácie v školách a Investícia 2: Dobudovanie školskej infraštruktúry. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Vytvoriť a zaviesť podporný systém zvyšovania kvalifikácie a odbornosti občanov a samostatne zárobkovo činné osoby, bez ohľadu na nadobudnuté vzdelanie, predošlé pracovné skúsenosti a prax (napr. formou individuálnych vzdelávacích účtov). Odôvodnenie: Klesajú zručnosti a vedomosti mladých (merané podľa PISA a PIAAC) a stúpa podiel žiakov predčasne ukončujúcich vzdelávanie. Navyše, podiel ľudí, resp. pracovných miest ohrozených alebo ovplyvnených automatizáciou je najvyšší v rámci OECD. Naopak, podiel ľudí zúčastňujúcich sa vzdelávania dospelých, ktoré môže pomôcť čeliť tejto štrukturálnej výzve, je jeden z najnižších. | Z | N | Stratégia CŽV a poradenstva sa orientuje na vzdelávanie nízko kvalifikovaných, ktoré vychádza z výstupov projektu BLUESS a nastavením odborov nižšieho odborného vzdelávania. V rámci projektu BLUESS ŠIOV v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny SR pripravil nástroje pre úrady práce na hodnotenie stavu základných zručností pre nízko kvalifikovaných (zavedené začiatkom 2021) + metodické nástroje na rozvoj zručností (metodika na vzdelávanie dospelých v oblasti rozvoja základných zručností, národný referenčná rámec základných zručností pre dospelých). Individuálne vzdelávacie účty ako nástroj na posilnenie motivácie jednotlivcov celoživotne sa vzdelávať |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | budú predmetom pripravovanej Stratégie CŽV s možnosťou financovania v novom programovacom období 2021-2027. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 8: Rovnako považujeme za zásadný nedostatok chápanie modernizácie univerzít pre zvyšovanie ich výkonnosti. V tzv. Flagship iniciatívach, ktoré sú zamerané iba a len na zavedenie "nového IT systému pre hodnotenie výskumného výkonu univerzít scientometrickými ukazovateľmi" a na "rekonštrukcie internátov". Samozrejme že rekonštrukcie internátov sú nespochybniteľne nutné, koncepčná modernizácia univerzít však súvisí s modernizáciou celkovej infraštruktúry, t.j. personálu, podporných činností a služieb vedecko-pedagogickému personálu, vybavenia laboratórií, možnostiam jeho pravidelného obnovovania, a technického stavu nielen budov internátov ale aj samotných fakúlt. Predstava, že vybavenie univerzít novými IKT technológiami má udržať či dokonca nalákať mozgy zo zahraničia, ktoré budú následne konfrontované neustálym kontrolovaním výkonu je smiešna a nekoncepčná. Rovnako sa čitateľ ani nemusí príliš zamýšľať nad výsledkom navrhnutého cieľa znižovania počtu vysokých škôl podporou ich spájania do väčších celkov. To, že silné univerzity nebudú mať záujem spájať sa so slabými je asi zrejmé, preto možno očakávať spájanie iba silných so silnými alebo slabých so slabými, pričom slabí v konečnom dôsledku nemôžu očakávať významnú podporu na zlepšenie. Dokument s názvom koncept zvýšenia výkonnosti vysokých škôl ignoruje podstatu vysokých škôl, čo sa na nich má diať, ako to dosiahnuť a čo má byť konečným cieľom univerzity. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. IT systém na hodnotenie vedeckého výkonu sa netýka vybavenia vysokých škôl, ale podpory procesov medzinárodných hodnotiteľských panelov. |
| AZZZ SR | KOMPONENT 9: V dokumente veda výskum inovácie je na strane 3 uvedené, že investície do vedy a výskumu sú nedostatočné 0,83% HDP (2019), pričom sa počíta so zvýšením súkromných výdavkov na VaV na 0,6 % HDP (2024). Čitateľ dokumentu sa však nedočíta, akým spôsobom budú súkromné spoločnosti a firmy, ktoré sú na Slovensku vo väčšine prípadov v rukách zahraničného kapitálu, motivované aby investovali časť svojich ziskov do výskumu. Nie je predstavený žiadny plán legislatívnych úprav, aby investovanie firiem do výskumu bolo jednoduché a priame, prinášalo firmám výhody, a nie je predstavený ani žiadny plán podpory vzniku malých inovatívnych firiem a univerzitných startupov či inkubátorov. Investície do digitalizácie sú nepochybne dôležité, predstavujú však zároveň rýchlu investíciu do najrýchlejšie zastarávajúcich technológií, ktoré v oblasti vedy | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výskumu a inovácií predstavujú ľahko minuté financie s minimálnym účinkom na očakávaný výsledok. Dokument deklaruje len všeobecné stratégie, so zodpovednosťou roztriedenou na všetky existujúce inštitúcie a ministerstvá, pričom v texte nie je zrozumiteľne deklarovaný ani cieľ, ani spôsob, ako sa k cieľu priblížiť dobre definovanými míľnikmi, ani ako sa skontroluje a overí, či sme cieľ dosiahli, ani aká je efektívnosť vynaložených financií, ani kto konkrétne bude za dosiahnutie stanovených cieľov zodpovedný. Preto považujeme za nevyhnutné všetky uvedené faktory do Plánu bližšie doplniť. | | | |
| AZZZ SR | Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy a to rozširovaním území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof.“ Návrh: Žiadame text upraviť na: „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy po revízii chránených území, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof.“ Odôvodnenie: Investíciami, ktoré doteraz alokované do ochrany prírody nedošlo k zvýšeniu dlhodobej odolnosti ekosystémov. Podľa údajov z portálu Protected planet, ktorý je spravovaný organizáciou United Nations Environment World Conservation Monitoring Centre s podporou IUCN a pravidelne aktualizuje evidenciu chránených území po celom svete na základe údajov vlád, mimovládnych organizácií, vlastníkov a komunít je SR v poradí európskych krajín podľa podielu území NATURA 2000 na celkovej výmere krajiny na 4. mieste a podľa podielu národných parkov sme dokonca na 3. mieste. Rozsah ochrany prírody na Slovensku je v rámci Európy vysoko nadpriemerný a požiadavky na jeho rozširovanie a sprísňovanie neustále rastú. Plánovaný zámer rozširovania území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany je umelé navyšovanie nepôvodných území s nízkou priaznivosťou nerealizovateľný, odborne neodôvodniteľný a ekonomicky neúnosný a neprispeje k zvýšeniu dlhodobej odolnosti ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy. Naopak k zvýšeniu odolnosti ekosystémov prispeje najmä zodpovedný, odborný manažment, založený na najnovších poznatkoch o odolávaní voči | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nevidíme priame prepojenie medzi revíziami chránených území a odolnosťou ekosystémov vo formulácií a kontexte ako je v texte komponentu uvedená. Trváme na tvrdení, že rozšírením bezzásahových území pod správou ŠOP SR sa zabezpečí efektívnejšia ochrana prírody a zvýši sa biodiverzita. Preto považujeme danú pripomienku za neopodstatnenú. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôsledkom zmeny klímy. Samozrejme s výnimkou jestvujúcich území s najvyšším stupňom ochrany, kde sa plne rešpektuje bezzásahový režim. Pravdou je, že ochrana prírody je na Slovensku už dlhodobo podfinancovaná, chýbajú jej prostriedky na reálnu ochranu biotopov aj druhov. A v prípadoch, že sa aj nájdu dodatočné finančné zdroje z európskych fondov, dochádza k ich plytvaniu a v konečnom dôsledku sa len minimálne percento z nich použije na účel, na ktorý boli predovšetkým určené – praktickú ochranu prírody. O nutnosti prehodnotenia chránených území nepochybuje ani Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024, keď v časti Zvýšenie potravinovej sebestačnosti obyvateľov s dôrazom na zodpovedné hospodárenie s pôdou a lesmi; Lesníctvo uvádza: „V spolupráci s ochranárskou obcou vykonáme revíziu chránených území.“ | | | |
| AZZZ SR | Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním pôvodnými druhmi drevín.“ Návrh: Žiadame text upraviť na: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním druhmi drevín podľa najnovších poznatkov vedy v záujme zvyšovania dlhodobej odolnosti ekosystémov voči dôsledkom zmeny klímy.“ Odôvodnenie: Obnovu lesa (zalesňovanie) rieši zákon č. 326/2005 o lesoch Z. z. v § 20, zákon č. 217/2004 o lesnom reprodukčnom materiáli Z. z. Aj zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny Z. z. v § 7 Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov určuje podmienky na pestovanie nepôvodných druhov rastlín. V dobe klimatických zmien nemožno vylúčiť, že práve nepôvodné druhy sú riešením na zvyšovanie priemernej teploty, zvyšovanie tolerantnosti na nedostatočné zrážky a na posúvanie prirodzených hraníc lesných vegetačných stupňov. Pôvodný text je v rozpore s platnou legislatívou Slovenskej republiky. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Aj keď predpokladáme, že druhy drevín z iných klimatických oblastí Európy budú postupovať aj do našich zemepisných šírok aj samovoľne, je potrebné hlavne vytvoriť priestor na adaptáciu našich pôvodných druhov na zmenu klímy. Najmä v oblastiach, ktoré sa javia v súčasnosti ako nevhodné pre smrečiny (ale vhodné napr. pre jedľové bučiny). Je možné a dovolené zakladať pokusné plochy z nepôvodnými drevinami, ale až keď NLC alebo iná inštitúcia potvrdí ich prínos pre adaptáciu na zmenu klímy sa môže pristúpiť ku plošnej výsadbe druhov mimo pokusných plôch. Preto trváme na ponechaní pôvodnej formulácie. |
| AZZZ SR | Pripomienka ku komponentu 02. Obnova budov a komponentu 17. Digitálne Slovensko Požadujeme upraviť Komponent 02. Obnova budov a komponent 17. Digitálne Slovensko tak, aby zohľadnili dôležitú úlohu potravinárstva v obnove ekonomiky krajiny SR. Požadujeme doplniť alokáciu zdrojov na priamu podporu firiem potravinárskeho priemyslu, a to formou pôžičiek alebo formou grantov so zameraním na podporu a budovanie odolnosti | Z | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. Ak hej, potom znenie: |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | potravinárskeho priemyslu. Odôvodnenie: Slovenský potravinársky priemysel výrazne zaostáva za investíciami do obnovy, rozvoja a digitalizácie potravinárskej výroby v porovnaní s okolitými krajinami a aktuálna pandémia a obnova ekonomiky s ňou spojená, môže tieto rozdiely ešte viac prehĺbiť. Potreby potravinárskeho priemyslu v oblasti obnovy budov a digitalizácie boli zadefinované cez dotazník k príprave komplexnej informačnej databáze pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby, ktorý si nechalo vypracovať MPRV SR. Ak však nenájdeme prostriedky na realizáciu investičnej transformácie potravinárskeho priemyslu, zastaneme na pol cesty a zásadne ohrozujeme potravinovú sebestačnosť SR | | | |
| AZZZ SR | Pripomienka ku Komponentu 05. Adaptácia na zmenu klímy Požadujeme upraviť Komponent 05. Adaptácia na zmenu klímy, tak aby zohľadnil dôležitú úlohu poľnohospodárstva a potravinárstva pri napĺňaní cieľov v oblasti zmeny klímy a biodiverzity. Navrhujeme v prípade Slovenskej republiky zvoliť aj aktívne opatrenia prevencie sucha a povodní (nielen pasívny útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody) a protierózne opatrenia aj na inej ako lesnej pôde (nielen obnova lesov zalesnením). Eróziu a prevenciu sucha a povodní nepostačuje riešiť na lesnej pôde. Vzhľadom na vysokú rozlohu chránených území, nízku intenzitu obhospodarovania pôdy (vrátane lesov) a zachovania produkčnej schopnosti poľnohospodárskej a lesnej pôdy do budúcnosti vzhľadom na klimatické zmeny by plán obnovy mal riešiť prevenciu sucha a povodní aktívne - v rámci poľnohospodárskej a lesnej činnosti: vodozádržné opatrenia, závlahy, hydromeliorácie, budovanie krajinných prvkov (protierózne prvky, malé vodné útvary, mokrade atď.), udržateľný manažment lesov. V oblasti prepojenia potravinárskej výroby s požiadavkami Zelenej dohody a v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy je potrebné investovať do výstavby nových čističiek odpadových vôd, do šetrenia vody, ekologizácie obalov, ekologickej likvidácie odpadov, či bezobalového ekologického predaja a pod. Za rovnako dôležité považujeme dopracovanie investície „1. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity“ o podporu pozemkových úprav na území Slovenskej republiky, nakoľko v pláne obnovy absentujú pozemkové úpravy s krajinotvorbou, ktoré sú nevyhnutným predpokladom a efektívnym nástrojom prevencie erózie, sucha a povodní. Odôvodnenie: Riešenie klimatickej a environmentálnej krízy je rozhodujúcou výzvou našej doby a zároveň | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov poľnohospodárstva a potravinárstva je nepochybne kľúčová priorita Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | príležitosťou na udržateľné oživenie ekonomík. Cieľom je zachovanie produkčného potenciálu krajiny vzhľadom na klimatické zmeny a dopady pandémie. Slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo má významnú produkčnú medzeru. Zaostávame za priemerom EU v produkcii aj produktivite čím je ohrozená potravinová bezpečnosť, zanedbaná ekológia a vzhľad krajiny, úpadok vidieka. Rastový potenciál agropotravinárskeho odvetvia je preto významný. Riešenie klimatickej a environmentálnej krízy a adaptácia na zmenu klímy sú významne spojené so zabezpečením potravinovej sebestačnosti štátu najmä prostredníctvom environmentálnych technológií potravinárskej výroby, ekologizácie obalových materiálov a ochrany a šetrenia vodou. Potreby potravinárskeho priemyslu v oblasti prepojenia na požiadavky Zelenej dohody a adaptácie na zmenu klímy boli zadefinované cez dotazník k príprave komplexnej informačnej databáze pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby, ktorý si nechalo vypracovať MPRV SR. V rámci komponentu 5 je medzi hlavnými výzvami viackrát spomenutý nedostatok vody – čo je označené za „veľkú výzvu“ a "kľúčový problém“. So suchom budú zápasiť predovšetkým poľnohospodári, čo je konštatované aj v samotnom texte: „Čoraz častejšie sucho na ornej pôde spôsobuje straty na výnosoch plodín. Zvyšovanie teploty, vyšší výpar a dlhšie obdobia sucha budú bez adaptačných opatrení znamenať ohrozenie pre domáce poľnohospodárstvo. Opačným aspektom sú očakávané vyššie škody z povodní, tiež v dôsledku klimatickej zmeny.....Poľnohospodárstvo je zásadne ohrozené suchami a nedostatkom vody, dôsledkom čoho bude horšia úroda, ktorá sa prejaví naprieč EÚ a na Slovensku. Juh Európy už dnes pociťuje nepriaznivé dôsledky zmeny klímy výraznejšie ako sever, v budúcnosti sa tento trend bude prehlbovať. Do roku 2100 môže úroda priemerne klesnúť o 5% na severe Európy a o 10% na juhu.“ Z návrhu súčasne vyplýva, že škody spôsobené v dôsledku sucha a nedostatku vody budú pre poľnohospodárstvo výrazne vyššie ako pre lesné hospodárstvo (predkladateľ deklaruje do roku 2080 straty pre poľnohospodárstvo vo výške 236 mil. ročne a straty pre lesné hospodárstvo vo výške 17 mil. ročne). Predkladateľ v návrhu taktiež konštatuje, že nielen nevhodné hospodárenie v lesoch, ale aj na poľnohospodárskej pôde spôsobuje zrýchlený odtok vody z územia, čo zvyšuje riziko povodní, erózie a zanášania vodných nádrží a tokov sedimentmi. V tomto smere však v pláne obnovy úplne absentujú akékoľvek konkrétne riešenia v podobe vhodných vodozádržných opatrení, revitalizácie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hydromelioračných sústav a závlahových systémov či nástrojov riadenia rizika v poľnohospodárstve. Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody je v tomto smere značne nedostatočný zásah. Sme názoru, že vodu nestačí v krajine zadržať, ale treba ju aj efektívne a udržateľne využívať. | | | |
| AZZZ SR | Pripomienka ku Komponentu 14. Zlepšenie podnikateľského prostredia, bod 3., písm. b), Investícia 1, časť „ciele“ Predložený návrh predpokladá v rámci „Investície 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania“ personálne náklady tímu expertov zložených z právnikov a analytikov vo výške 1) 1 440 000 eur v období prvého kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „1in-2out“, 2) 400 000 eur v období tretieho kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „ex-post“, 3) 450 000 eur v období druhého kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „Antibyrokratické balíčky“, 4) 490 000 eur prvého kvartálu 2022 až druhého kvartálu 2025 pre reformu „Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom“. Predkladateľ v tejto súvislosti konštatuje, že: „Ministerstvo hospodárstva ako gestor agendy lepšej regulácie na Slovensku sa dlhodobo venuje navrhovaniu opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, avšak ich implementácia bez dostatočných analytických kapacít trvá dlhý čas....Na kvalitnú realizáciu reforiem sú preto potrebné dočasné tímy expertov, predovšetkým právnikov a analytikov, ktorí zabezpečia a akcelerujú zavedenie nových princípov lepšej regulácie na Slovensku.“ Uvedená investícia sa nám javí ako neefektívna. Máme za to, že cieľ investície je možné dosiahnuť súčasnými personálnymi kapacitami, úspornými opatreniami a realokáciou dnes neefektívne vynakladaných zdrojov v rámci verejnej správy. Alokácia finančných prostriedkov v rámci plánu obnovy a odolnosti na uvedený cieľ sa javí neopodstatnená. Žiadame preto o prehodnotenie tejto investície a alokovanie finančných prostriedkov v súlade s cieľmi definovanými v Čl. 4 ods. 1 Nariadenia EÚ 2021/241. Odôvodnenie: Revízia výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe - záverečná správa z marca 2020, ktorú zverejnilo Ministerstvo financií SR a ktorá bola zameraná na zhodnotenie adekvátnosti počtu zamestnancov a výšky a štruktúry odmeňovania, citujeme: „identifikovala úsporné opatrenia vo výške 765 mil. eur a ďalšie realokačné opatrenia, ktoré vytvoria časť potrebného finančného priestoru a prispejú k lepšiemu využitiu súčasných zdrojov.... Ako jedno z kľúčových opatrení definuje revízia 10 % zníženie počtov zamestnancov v | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, pretože uvedený návrh sa netýka opatrení zahrnutých v Pláne obnovy a odolnosti. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ústrednej štátnej správe.“ (2020-european-semester-stability-programme-annex-3-slovakia_sk.pdf (europa.eu). Navyše koncom minulého roka minister hospodárstva verejne deklaroval cieľ znížiť náklady štátnej správy o 10 % - 20 %, a to nižšími výdavkami na tovary, služby a mzdy. Na tomto kroku sa mali zhodnúť koaličné strany a k zníženiu uvedených výdavkov mali pristúpiť aj ostatné rezorty. Obzvlášť v tomto kontexte sa preto uvedená investícia zdá byť absurdná | | | |
| AZZZ SR | Všeobecná pripomienka k návrhu Požadujeme zaradiť poľnohospodárstvo a potravinárstvo do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Trváme na tom, že agropotravinárske podporné nástroje v pláne obnovy a odolnosti sú obhájiteľné v kontexte potrieb Slovenskej republiky a európskych priorít. Odôvodnenie: Plány na podporu obnovy a odolnosti majú byť hlavnými referenčnými dokumentmi o politikách členských štátov orientovaných na budúcnosť. Vzhľadom na komplementárnosť so semestrom a s cieľom zefektívniť obsah a počet požadovaných dokumentov boli členské štáty vyzvané na to, aby predložili svoj národný program reforiem a plán na podporu obnovy a odolnosti v jednom ucelenom dokumente. Tento dokument má poskytnúť prehľad reforiem a investícií, ktoré členský štát v najbližších rokoch uskutoční, v súlade s cieľmi Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (Oznámenie Európskej komisie COM(2020) 575 zo dňa 17.9.2020 - Ročná stratégia udržateľného rastu na rok 2021). Národný plán obnovy a odolnosti členskej krajiny teda vysiela politický signál a určuje smer pre strednodobé a dlhodobé verejné reformné a finančné intervencie. Práve preto je obsah dôležitým signálom, či štát konkrétne odvetvie považuje za významné z hľadiska potrebnej obnovy a budovania odolnosti, pričom výška finančnej alokácie je druhoradá (plán obnovy nezahŕňa len investície, ale aj reformy). Z predloženého materiálu vyplýva, že poľnohospodárstvo a potravinárstvo nie je prioritou Slovenskej republiky, a to aj napriek katalyzačnému efektu klimatickej krízy a koronakrízy, ako aj programovému vyhláseniu vlády, ktoré deklaruje zvýšenie potravinovej sebestačnosti ako strategický záujem štátu. Pritom viaceré členské štáty EÚ zaradili do svojich plánov obnovy a odolnosti medzi svoje priority aj agropotravinársky priemysel, napriek tomu, že žiadna z členských krajín nemá poľnohospodárstvo a potravinárstvo v odporúčaniach európskeho semestra. Z krajín, ktoré majú dostupné aspoň základné informácie o svojich plánoch | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa poľnohospodárstvo ani potravinárstvo nenachádzajú), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. Práve v novom viacročnom finančnom rámci je zmodernizovaná aj spoločná poľnohospodárska politika, z ktorej môže Slovensko čerpať na nasledujúce roky vyše 4,7 miliardy eur. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnovy, sa agropotravinárstvo nenachádza len v pláne obnovy Fínska a Nemecka. Podiel poľnohospodárstva a potravinárstva na grantoch plánov obnovy je v prípade členských krajín EÚ, ktoré údaje zverejnili, nasledovný: Taliansko 1 %, Francúzsko 1,2 %, Španielsko 1,3 %, Česko 1,9 %, Poľsko 2,5 %, Slovinsko 3,3 %, Bulharsko 7,8 %, Rumunsko 13,1 %, Slovensko 0 % (pozn. viaceré ďalšie členské krajiny zverejnili priority svojich plánov, kde figuruje agropotravinárstvo, avšak bez uvedenia alokácie). Medzi ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti patrí súdržnosť, konvergencia, integrácia hospodárstiev. Podľa Oznámenia Európskej komisie COM(2020) 575 zo dňa 17.9.2020 (Ročná stratégia udržateľného rastu na rok 2021) majú rozdiely v odolnosti v rámci EÚ vplyv na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, ako aj na konvergenciu v rámci eurozóny a účinnosť jednotnej menovej politiky. Zdroje z plánu obnovy sa tak s najväčšou pravdepodobnosťou stanú faktorom ďalšieho prehĺbenia nerovnováhy na jednotnom trhu – spolu s rozdielnou štátnou pomocou a zaostávaním konvergencie v rámci SPP. Mechanizmus EÚ na podporu obnovy a odolnosti je určený aj na prekonanie koronakrízy – so súčasnou zmenou stratégie rastu (zelený a digitálny prechod), čo si vyžaduje rozsiahle investície a významné reformy aj v oblasti agropotravinárstva. Na Slovensku nebolo poľnohospodárstvo a potravinárstvo podporené zvláštnou pandemickou podporou a následky pandémie sa v sektore nebudú riešiť ani prostredníctvom plánu obnovy, teda finančných prostriedkov primárne na to vyčlenených. Potravinová bezpečnosť je pritom jednou z priorít Európskej komisie (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/coronavirus-response_en) – zvlášť v kontexte ohrozenia pandémiou. Rovnako aj Programové vyhlásenie vlády SR deklaruje zvýšenie potravinovej sebestačnosti ako strategický záujem štátu a deklaruje záujem o upevnenie postavenia slovenských potravinárov a poľnohospodárov pomocou investícií z európskych a národných zdrojov tak, aby sa zabezpečilo prednostné spracovanie na Slovensku vyprodukovaných poľnohospodárskych surovín na potraviny. Dovoľujeme si preto opätovne namietať, že medzi priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky nie je zaradené poľnohospodárstvo a potravinárstvo. Mame za to, že agropotravinárske podporné nástroje v pláne obnovy a odolnosti sa dali obhájiť v kontexte potrieb Slovenskej republiky a európskych priorít. Príkladom možno uviesť niekoľko podporných faktorov. 1. Oprávnenými prioritami pre budovanie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odolnosti a zachovanie produkčného potenciálu krajiny vzhľadom na klimatické zmeny a pandémie (európska priorita) a pre riešenie deficitov slovenského agropotravinárstva (priorita SR) mohli byť napríklad: zavlažovacie systémy, odvodňovacie kanály, pozemkové úpravy s krajinotvorbou, protierózne opatrenia, zlepšovanie pôdnych vlastností, členenie krajiny, organická hmota v pôde, ale aj spracovateľské odvetvie (ktoré je v rámci SPP podporované len okrajovo), riadenie rizika (resp. odolnosť voči výkyvom počasia), atď. 2. Reformy a investície v pláne obnovy a odolnosti majú prispieť k strategickej autonómii a bezpečnosti EÚ (diverzifikácia kľúčových dodávateľských reťazcov a posilnenie strategickej autonómie Únie popri otvorenej ekonomike) (ciele Mechanizmu) - produkcia poľnohospodárskych plodín a potravín je faktorom strategickej autonómie EÚ (napr. Francúzsko vo svojom pláne obnovy podporuje produkciu bielkovinových plodín – ako faktor národnej a európskej sebestačnosti a autonómie). 3. Európska zelená dohoda ako základ zelenej transformácie: a. mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti vychádza z cieľa EÚ dosiahnuť konkurencieschopnú udržateľnosť a súdržnosť prostredníctvom novej stratégie rastu – európskej zelenej dohody; b. na poľnohospodárov sú v rámci jednotlivých stratégií Európskej zelenej dohody kladené dodatočné nároky (sú v podstate považovaní za hlavných aktérov „zeleného prechodu“). Súčasne nie je nateraz jasné, ako sa budú tieto požiadavky premietať do obchodných dohôd, ktoré EÚ uzatvára – teda ako budú nastavené konkurenčné podmienky v EÚ; c. slovenskí poľnohospodári a potravinári budú musieť čeliť týmto výzvam a zároveň sú opomenutí v pláne obnovy, ktorého zdroje sú primárne na účel zeleného prechodu určené. Bez primeranej podpory to ovplyvní ich hospodárske a sociálne výsledky v nasledujúcich rokoch a desaťročiach. Rozdiely v odolnosti v rámci EÚ majú vplyv aj na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, ako aj na konvergenciu v rámci eurozóny a účinnosť jednotnej menovej politiky (ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti). 4. SR má rozsah potrebných investícií do odvetvia potravinárstva (spracovania potravín) zmapovaný. V závere minulého roka si dalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vypracovať komplexnú informačnú databázu pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby. Potravinári potrebujú v rozmedzí 2-5 rokov investovať do svojich podnikov v prepočte na celé odvetvie až 939 miliónov eur. Ide o Investície do technológie výroby, inovatívnych technológií, robotizácie, automatizácie či digitalizácie. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | V rámci investícií do produktov je potrebné investovať do reformulácie potravín, výroby inovatívnych výrobkov, fortifikácie výrobkov, vývoja výrobkov pre ľudí so špeciálnymi výživovými požiadavkami. V rámci energetického hospodárenia je v potravinárstve nevyhnutné investovať do zníženia energetickej náročnosti výroby a obnoviteľných zdrojov energie (napr. solárny ohrev vody, fotovoltaická výroba elektrickej energie, či využitie odpadového tepla z bioplynových staníc). Aj v oblasti ochrany životného prostredia je potrebné veľké množstvo investícií, či už do výstavby nových čističiek odpadových vôd, šetrenia vody, ekologizácie obalov, ekologickej likvidácie odpadov, či bezobalového ekologického predaja. V súlade so šiestimi piliermi uvedenými v článku 3 nariadenia EÚ, súdržnosťou a synergiami, ktoré vytvárajú, a v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 je všeobecným cieľom mechanizmu podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie zlepšovaním odolnosti, pripravenosti na krízy, adaptačnej kapacity a rastového potenciálu členských štátov, zmiernením sociálnych a hospodárskych dôsledkov tejto krízy, najmä pre ženy, prispievaním k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, podporou zelenej transformácie, prispievaním k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy do roku 2030 stanovených v článku 2 bode 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a splnením cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 a digitálnej transformácie, čím sa prispeje k vzostupnej hospodárskej a sociálnej konvergencii, obnove a presadzovaniu udržateľného rastu a integrácii hospodárstiev Únie, posilneniu tvorby kvalitných pracovných miest, ako aj prispením k strategickej autonómii Únie popri otvorenom hospodárstve a vytváraním európskej pridanej hodnoty (Čl. 4 ods. 1 Nariadenia EÚ 2021/241). Predložený plán obnovy a odolnosti zdá sa sleduje skôr európske priority ako priority vnútroštátne, s čím je spojených viacero rizík, a to napríklad: a. zdroje si požičiavame (aj granty sú de facto požičanými zdrojmi, ktoré bude treba splácať, keďže nové vlastné zdroje EÚ nie sú postačujúce) nie primárne na prioritné potreby SR, ale na tzv. európske priority, ktoré sú skôr prioritami konkrétnych vyspelých európskych ekonomík (zvlášť „šetrná štvorka“) – v každom prípade platí, že každá členská krajina ma iné priority; SR významne zaostáva v konkurencieschopnosti a potrebuje posilniť svoju pozíciu na spoločnom trhu - to uvádza aj samotný text plánu obnovy, keď konštatuje, že hlavnou výzvou pre Slovensko je vymaniť sa z pasce stredného príjmu a reštartovať konvergenčný proces; b. opatrenia v pláne obnovy SR | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | majú prevažne kvalitatívny charakter a súvisia s nastavením systému (plány iných členských krajín zahŕňajú aj podporu špecifických národných zručností a znalostí); vzhľadom na skúsenosti SR je otázne efektívne využitie takéhoto druhu opatrení (napr. na digitalizáciu bolo už vynaložených množstvo zdrojov bez významného efektu) a schopnosť týchto opatrení vytvoriť prostredie na generovanie príjmov v budúcnosti - s dlhodobým vplyvom na rozvoj krajiny. | | | |
| AZZZ SR | Všeobecná pripomienka k návrhu Slovensko je výrazne vidieckou krajinou. Materiál ako taký však žiadnym spôsobom neadresuje vidiek a jeho špecifické problémy – najmä čo sa týka vysokej nezamestnanosti a nízkej príjmovej úrovne – ktoré sa následkom koronakrízy ešte prehĺbia. Rozšírenie pokrytia vysokorýchlostným internetom nebude postačujúce pre rozvoj vidieka. Komponent 5 (Adaptácia na zmenu klímy) spomína vidiek len v súvislosti s mäkkým turizmom a agroturistikou, čo je značne nedostatočné riešenie. Navyše, v čase pandémie ide o veľmi zraniteľné činnosti. Odôvodnenie: Viaceré vidiecke regióny v EÚ zápasia s nezamestnanosťou, nepriaznivou demografickou štruktúrou, nízkymi príjmami a chudobou. Platí to aj pre Slovenskú republiku – zvlášť čo sa týka nezamestnanosti na vidieku. Ak zoberieme do úvahy aj regionálnu diferencovanosť, zaostalejšie vidiecke regióny čelia niekoľkonásobne vyššej nezamestnanosti a príjmovému zaostávaniu ako iné regióny. SR je navyše jednou z najvidieckejších krajín EÚ V dôsledku pandémie sa situácia ďalej zhorší. Prepad HPD či nárast nezamestnanosti za celú SR nemusia byť významné – ako upokojuje MF SR, avšak regionálny pohľad na dáta ukazuje inú situáciu. Inštitút INESS v nedávnej publikácii varoval pred regionálnymi pandémiami nezamestnanosti - ktoré v plnej sile prepuknú, keď skončia dotácie na udržanie pracovných miest. Zjednodušene povedané, najzaostalejšie regióny budú koronakrízou postihnuté najviac – regionálna nerovnováha sa tak ďalej prehĺbi. Poľnohospodárstvo a potravinárstvo majú rozhodujúci význam pre rozvoj vidieckych a prechodných regiónov. Sú hlavným odvetvím pre rozvoj podnikania na vidieku s cieľom vytvárať pracovné miesta, vytvárať produkciu a pridanú hodnotu. Pokles zamestnanosti v poľnohospodárstve za posledných 25 rokov je v porovnaní s ostatnými členskými krajinami najvýraznejší práve v prípade SR. Je potrebné zjednodušiť zamestnávanie. Riešenia sú k dispozícii a sú používané v okolitých krajinách (napr. pracovné vouchre na zamestnávanie sezónnych pracovníkov, zjednodušený daňovo-odvodový | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov na rozvoj vidieka je nepochybne kľúčová priorita Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | režim, zvýhodnený odvodový režim pre konkrétne skupiny – napr. dlhodobo nezamestnaných). Taktiež je priestor systémovo zvýhodniť malých poľnohospodárov (napr. daňovo-odvodový paušál pre živnostníkov a malé podniky do stanoveného ročného obratu). Pre spracovateľský priemysel je zvlášť kritické zvyšovanie príplatkov za prácu v noci či vo sviatok, keďže mnohé odvetvia potravinárstva závisia práve od práce v neštandardných hodinách. Sezónny charakter poľnohospodárskej práce nenachádza pochopenie u tvorcov legislatívy, ktorí tento typ zamestnávania nadmieru zaťažujú. Jedným zo súčasných trendov na trhu práce v iných krajinách je tzv. flexibilná práca, ktorá okrem zvýšenia zamestnanosti prispieva k zníženiu šedej ekonomiky a práci na čierno. V tomto smere je významná aj kapitálová poddimenzovanosť agropotravinárskych podnikov, čo súvisí s nižším mzdovým ohodnotením. Modernizácia odvetvia – v súlade s udržateľnosťou – a inovácie majú vysoký potenciál pre rozvoj. MPRV navrhovalo zaradiť revitalizáciu závlah a zadržiavanie vody v krajine a modernizáciu a obnovu potravinového dodávateľského reťazca. Plán obnovy však podporu agropotravinárstva, resp. vidieka nezahŕňa. | | | |
| AZZZ SR | Všeobecná pripomienka k návrhu zásadná Prípravu slovenského plánu obnovy a odolnosti považujeme za netransparentnú a neparticipatívnu. Nemáme vedomosť o tom, že by zástupcovia agropotravinárskeho sektora boli prizvaní do procesu prípravy, aby sa mohli podieľať na formulácii tohto významného dokumentu. Napriek verejnej deklarácií zo strany premiéra SR, že otvorí verejnú diskusiu k pripravovaným materiálom, aby sa finančné zdroje čo najefektívnejšie využili, sa debaty konali iba v rámci úzkej skupiny expertov za zatvorenými dverami. Považujeme to za zásadný nedostatok tohto materiálu, a aj preto trváme na prepracovaní Plánu obnovy a odolnosti SR v súlade s pravidlami národného konzultačného procesu a v súlade s odporúčaniami EK. Odôvodnenie: Podľa usmernení Európskej komisie členským štátom mali členské štáty pri vypracúvaní svojich plánov na podporu obnovy a odolnosti, čo najskôr zapojiť do širokého dialógu o politikách sociálnych partnerov a všetky ostatné príslušné zainteresované strany. Slovensko má povinnosť podať správu Európskej komisii o tom, ako zapojilo a konzultovalo plán obnovy s verejnosťou. V článku 15 ods. 3 písm. (ja) dočasnej dohody o nástroji na obnovu a odolnosť z 18. decembra 2020 sa stanovuje právna požiadavka, aby členské štáty zahrnuli do plánov obnovy a | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný návrh berie predkladateľ na vedomie. Prijímanie podnetov a pripomienok zainteresovaných strán, širokej a odbornej verejnosti bolo realizované v nasledovných rámcoch: a) séria pracovných stretnutí na technickej ako i na najvyššej politickej úrovni; b) zapojenie širokej verejnosti prostredníctvom prijímania podnetov z dedikovanej webovej stránky a špecifickej emailovej adresy; organizácia verejných online diskusií s dôrazom na otázky a pripomienky od širokej verejnosti; c) okrúhle tematické stoly za účasti širokého spektra odbornej verejnosti; d) zaradenie návrhu plánu obnovy do štandardného medzirezortného pripomienkového konania. Komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odolnosti súhrn konzultačného procesu uskutočňovaného v súlade s národným právnym rámcom s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a ďalšími relevantnými zainteresovanými stranami (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2021-000175-ASW_EN.html). S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie plánov na podporu obnovy a odolnosti poskytuje usmernenie Komisie pre členské štáty týkajúce sa ich plánov na podporu obnovy a odolnosti uverejnené 22. januára 2021 objasnenie tejto povinnosti podávať správy o konzultačnom procese (Brussels, 22.1.2021 SWD(2021) 12 final PART 1/2 COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT GUIDANCE TO MEMBER STATES RECOVERY AND RESILIENCE PLANS https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part1_v2_en.pdf , https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part2_v3_en.pdf). Príslušné zhrnutie by malo popisovať rozsah (zoznam konzultovaných sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, zainteresovaných strán atď.), typ (konferenčný, dvojstranný, trojstranný atď.) a načasovanie podporných snáh a či boli konzultované zúčastnené strany selektívne (o konkrétnych komponentoch) alebo či prebehla všeobecná konzultácia o komplexnom návrhu plánu. Členské štáty by okrem toho mali, pokiaľ je to možné, vysvetliť plánované kroky na celkové zapojenie a konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami do celkovej implementácie plánov. Cieľom tohto prístupu je zlepšiť kvalitu plánov, zvýšiť zodpovednosť za vykonávanie reforiem a investícií a zvýšiť transparentnosť. Komisia overí úplnosť plánov na podporu obnovy a odolnosti v súlade s ustanoveniami článku 15 vrátane podávania správ o konzultačnom procese. Toto ustanovenie obsahuje aj prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (čl. 18 ods. 4 písm. q); zmienené aj odôvodnení 34 a 39). Vychádzajúc z medializovaných informácií, viac ako 50 mimovládnych organizácií označilo prípravu Plánu obnovy pre Slovensko za netransparentnú a neparticipatívnu, nakoľko nemohli dokument pripomienkovať. | | | |
| AZZZ SR | Všeobecné pripomienky: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZMENA KLÍMY Pozemkové úpravy vnímame ako jediný efektívny nástroj na riešenie | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Cieľ v komponente 5 bol upravený nasledovne: "Majetkové |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozdrobenosti a konsolidácii pozemkového vlastníctva, obslužnosti územia (prístupové cesty) a samotnej správy chránených území (hospodárenie). Majú výrazne nadrezortný charakter, a sú nápomocné (prospešné) aj k ochrane prírody a príprave krajiny na očakávané klimatické zmeny. Z pohľadu životného prostredia sú pozemkové úpravy dôležité najmä pre: • Vlastnícke usporiadanie pozemkov pod chránenými časťami prírody • Prípravu pozemkov pre realizáciu vodozádržných, protieróznych a ekostabilizačných opatrení v krajine Napriek tomu, že cieľom investície je posilniť odolnosť krajiny voči negatívnym vplyvom extrémnych výkyvov počasia ako dôsledku zmeny klímy pri ochrana prírody a tiež potreba vyrovnania sa so súkromnými vlastníkmi v chránených územiach, pozemkové úpravy nie sú zahrnuté ako jeden z nástrojov v predkladanom materiály. Odškodnenie vlastníkov a potrebu nárokovateľných kompenzácií je možno najefektívnejšie dosiahnuť (vyriešiť) v rámci pozemkových úprav, kde je možné prednostne umiestniť štátnu pôdu v chránených územiach a pozemky ostatných vlastníkov mimo chránených území a bez potreby kompenzácií. Budovanie zelených (ekologických) opatrení zadržiavajúcich alebo spomaľujúcich odtok vody z krajiny vrátane zadržiavania dažďovej vody je možné iba na majetkoprávne vysporiadaných pozemkoch vo vlastníctve štátu, resp. samospráv, ktoré vieme najefektívnejšie dosiahnuť formou pozemkových úprav. Ekonomická výhodnosť: pri výkupoch sa dá zhruba počítať s cenou za lesnú pôdu cca 0,7 € / m2, čiže na hektár cca 7000 € (hrubý odhad). Pri obstaraní pozemkových úprav treba počítať zhruba s jednotkovou cenou ich realizácie cca 0,03 € / m2, čiže na hektár 300 €. Realizáciou pozemkových úprav v určenom (vybranom) katastrálnom území alebo v určenom obvode chráneného územia, ak majetko-právna analýza zistí, že sa tam nachádza štátna pôda, výrazne sa ušetria finančné prostriedky pre ďalšie výkupy. Ak by napríklad podiel vlastníctva štátu vo vybraných 33 obvodoch pozemkových úprav s priemernou rozlohou 1000 ha bol cca 50 %, tak by sa mohlo docieliť priaznivé umiestnenie štátnych pozemkov v chránených územiach na rozlohe 16667 ha. Pri nákladoch na pozemkové úpravy na úrovni 7 % z celkových plánovaných výdavkov komponentu: Adaptácie na zmenu klímy, dokážeme docieliť pozemkovými úpravami priaznivé umiestnenie pozemkov na výmere 56,5 % z výmery, ktorá sa dnes očakáva pri štandardných výkupoch. Týmto spôsobom môže byť prekročený celkový plánovaný cieľ vysporiadaných pozemkov (29509 ha + cca 15 000 ha). UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA Efektívna podpora | | | vysporiadanie sa so súkromnými vlastníkmi pozemkov v chránených územiach sa uskutoční pomocou výkupov, zámen, dlhodobých nájmov, alebo zmluvnej starostlivosti, nástrojom môže byť aj prebiehajúci proces sceľovania pozemkov – komasácia." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pri budovaní cyklotrás je možná len na pozemkoch, ktoré sú majetkovoprávne usporiadané, nemajú desiatky spoluvlastníkov, zmiešané vlastníctvo známych a neznámych vlastníkov, pričom nové a potrebné usporiadanie pod komunikáciami je možné dosiahnuť iba pozemkovými úpravami. Najrýchlejšia a zároveň najefektívnejšia možnosť vyčleňovať pozemky pre cyklotrasy je formou pozemkových úprav, kde vieme dosiahnuť trvalé, transparentné a najlacnejšie riešenia z dlhodobého hľadiska. Len usporiadané pozemkové vlastníctvo po pozemkových úpravách generuje ďalšie ekonomické príležitosti a investície do cykloturistiky, agroturistiky, a celkovej revitalizácie krajiny. | | | |
| BSK | Jednotlivé navrhované reformy a investície navrhované v Pláne obnovy a odolnosti SR musia reflektovať aj oblasť územného plánovania, ktoré rieši komplexne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia. Tieto reformy a investície je potrebné riešiť v koordinácii aj s územnoplánovacou dokumentáciou jednotlivých stupňov (Koncepcia územného rozvoja Slovenska, územný plán regiónu, územný plán obce, resp. územný plán zóny) ako významnými strategickými dokumentmi. | O | A | K pripomienke uvádzame, že reformy a investície z Plánu obnovy sa riadia štandardnými všeobecne záväznými legislatívnymi predpismi a mechanizmami, vrátane problematiky územného plánovania. |
| BSK | Komponent 11: Pridanie do komponentu - Do budúcnosti by sme potrebovali vyhodnocovať kvalitu a efektívnosť poskytovanej zdravotnej starostlivosti - len tak sa dá posúvať zdravotníctvo dopredu - mohlo by to byť zakomponované v rámci reforiem - vytvorenie dátového portálu obsahom by mali byť reálne údaje pre porovnanie kvality lekárov a nemocníc. Pacienti aj poskytovatelia zdravotnej starostlivosti si budú môcť kedykoľvek porovnať kvalitu, počet realizovaných výkonov, komplikácie či dĺžku hospitalizácie. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| BSK | Komponent 11: Pridanie do komponentu - Dobudovanie tzv. akútnych línií – starostlivosť o pacientov v priamom ohrození života (srdcový infarkt, cievna mozgová príhoda a ťažký úraz). Dnes úplne zlyháva nadväznosť akútnej zdravotnej starostlivosti poskytovanej záchrannou zdravotnou službou a preberanie pacienta v nemocnici. Pacient tak trávi dlhší čas v sanitke alebo je opakovane prevážaný, a predlžuje sa tak čas jeho ošetrenia. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| BSK | Komponent 11: Pridanie do komponentu - Evidujeme potrebu zakomponovania riešenia problému s definovaním nároku pacienta a rozsahu zdravotných služieb hradených z verejných zdrojov. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| BSK | Komponent 11: Pridanie do komponentu - Spracovanie Stratégie pre možnosti cezhraničnej spolupráce v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti – finančná, systémová podpora v rámci reforiem. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| BSK | Komponent 11: Pridanie do komponentu - V rámci vzdelávania zamestnancov vnímame potrebu šírenia osvety o zdravom životnom štýle – ak by bolo možné zakomponovať v rámci reforiem. Odísť od lekára bez tabletiek s odporúčaním vymeniť svoje návyky za zdravšie, je v mnohých prípadoch tá najúčinnejšia liečba. Chceme, aby si ľudia uvedomovali hodnotu zdravia ešte predtým, ako prídu prvé problémy. Potreba podporiť finančne/systémovo preventívne programy a navrhnutie stratégie o odmeňovaní tých, čo sa o svoje zdravie aktívne starajú. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| BSK | Komponent 11: Reforma 6. Reforma poskytovania všeobecnej starostlivosti o dospelých, deti a dorast - tu oceňujeme, že sa myslí na posilnenie kompetencií VLD a VLDD, avšak je potreba sa pri posilnení ich kompetencií pozerať aj na to, aby posilnené kompetencie mali za cieľ odbremeniť odborných lekárov a poskytnúť VLD/VLDD väčší dosah na liečbu svojho pacienta. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| BSK | Komponent 11: Reforma 6. Reforma poskytovania všeobecnej starostlivosti pre dospelých, deti a dorast - v rámci tejto časti vnímame chýbajúcu Reformu a problém dlhých čakacích lehôt - na Slovensku vnímame výraznú potrebu skrátenia čakacích lehoty, aby chorý nečakal hodiny na pomoc pri ohrození života, dni na ošetrenie v chorobe, týždne netrpel v neistote, či má alebo nemá vážne ochorenie a mesiace nečakal na plánovaný výkon či CT vyšetrenie. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| BSK | Komponent 11: V nadväznosti na požiadavku doplnenia možnosti využiť finančné prostriedky na rekonštrukciu a modernizáciu priestorov ambulancií VLD/VLDD požadujeme pridať medzi oprávnené subjekty vo vzťahu k tejto aktivite obce, mestá a mestské časti, ktoré sú v mnohých prípadoch vlastníkmi týchto priestorov. Z daného dôvodu je preto potrebné navýšiť alokovanú sumu na min. 30 mil. EUR. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| BSK | Komponent 11: V rámci Investície 7 "Podpora otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach" požadujeme doplniť možnosť využiť finančné prostriedky aj na rekonštrukciu a modernizáciu | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | priestorov v súlade s potrebami na vznik a prevádzku ambulancií VLD/VLDD. | | | uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| BSK | Komponent 11: V rámci modernizácie zdravotnej starostlivosti evidujeme "telemedicínu", avšak chýba nám autodiagnostika, personalizovaná medicína, využívanie "big data" a umelej inteligencie, ktoré podstatným spôsobom pomôžu v liečbe a zefektívnia ju. Evidujeme potrebu definovať nové výkony a zavedenie finančných motivácií (primárne cez poisťovne) na podporu zavádzania inovácií v ambulanciách. To zahŕňa podporu telemedicíny, t.j. diaľkového monitorovania zdravotného stavu, odoberanie vzoriek na diaľku, videokonzultácií, atď. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| BSK | Komponent 13: Absentuje celková podpora marginalizovaných rómskych komunít a ich prístup k sociálnej infraštruktúre a zvýšenie hygienických štandardov ich bývania. Významnou výzvou pre BSK je komplexné riešenie sociálnej situácie v obci Plavecký Štvrtok. | Z | N | Komponent je zameraný na poskytovanie dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti osobám, ktoré sú na ňu odkázané. Nepovažujeme za vhodné konkretizovať túto starostlivosť vo vzťahu k MRK. |
| BSK | Komponent 13: Absentuje dôraz na striebornú ekonomiku, ako novú rastúcu skupinu spotrebiteľov so špecifickými požiadavkami a potrebou ich naplniť. | O | N | Pripomienka sa vzťahuje na všeobecnú tému nad rámec zamerania tohto komponentu. |
| BSK | Komponent 13: Absentuje osobitné vyzdvihnutie témy podpory zníženia počtu detí v ústavnej starostlivosti a vyšší podiel detí vychovávaných v rodinných formách náhradnej starostlivosti. | Z | N | Pripomienka je svojím obsahom zameraná nad rámec komponentu. |
| BSK | Komponent 13: Absentuje téma zabezpečenia dostupných sociálnych služieb pre špecifické skupiny obyvateľstva. Táto skupina je, aj na základe rozsiahlych analýz strategického dokumentu Koncepcie sociálnej inklúzie, prijatej Zastupiteľstvom BSK v septembri 2020, najpočetnejšou v Bratislavskom kraji. Kľúčová je pre nás podpora zriadení centier včasnej intervencie, podpora materských a rodinných centier, programová podpora detí a mládeže, programová a osvetová podpora dospelých ohrozených sociálnym vylúčením, podpora rozvoja služieb starostlivosti o dieťa do veku troch rokov (jasle), zvýšenie dostupnosti inštitucionálnej pomoci pre cudzincov, odstraňovanie jazykovej bariéry cudzincov (poskytovanie informácií vo viacerých jazykoch, výučba slovenčiny a reálií, kariérne poradenstvo k získaniu potrebných zručností), sociálne služby pre ľudí bez domova a služby na prevenciu straty bývania, podpora analýz na mapovanie potrieb ohrozených domácností a sociálneho začleňovania, podpora pilotných | Z | N | Pripomienka je svojím obsahom zameraná nad rámec komponentu. Pokiaľ tieto osoby budú odkázané na zdravotno-sociálnu starostlivosť, komponent sa na ne bude vzťahovať (viď druhá pripomienka BSK k tejto téme). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | projektov sociálnych inovácií, podpora dostupného právneho poradenstva pre obyvateľov (pre oblasti dlhov, bývania, pracovno-právnych vzťahov apod.) a podpora advokátskych organizácií venujúcich sa témam pracujúcich chudobných, nedostupného bývania a pod." | | | |
| BSK | Komponent 16: Navrhujeme doplniť o potrebu previesť kompletnú priestorovú analýzu a analýzu materiálno-technického vybavenia krytov civilnej ochrany, na základe ktorej bude možné urobiť racionálnu optimalizáciu krytov za účelom ochrany obyvateľstva pred potenciálnymi bezpečnostnými rizikami. | Z | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| BSK | Komponent 2: V komponente obnova budov odporúčame doplniť podporu hĺbkovej obnovy budov vo vlastníctve verejnej správy formou nenávratnej podpory nástroja garantovaných energetických služieb pre opatrenia, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené metodikou Eurostat. Hĺbková obnova verejných budov má významný vplyv na dosiahnutie cieľa uhlíkovej neutrality. V rámci hĺbkovej obnovy je nevyhnutné vykonať investične náročné opatrenia s dlhou dobou návratnosti, čo je len vo veľmi obmedzenej miere možné realizovať z vlastných prostriedkov samospráv. Využitie nástroja GES čisto pri energetickom zhodnocovaní verejných budov síce podporujeme, zároveň však upozorňujeme, že nástroj aktuálne nie je vo verejnej sfére v SR širšie využívaný, čo je dané aj striktnými pravidlami metodiky Eurostat-u, čo môže ohrozovať implementáciu investícii, ktoré budú postavené na tejto schéme financovania. | Z | N | Bude zabezpečované cez EŠIF v rámci podpory obnovy verejných budov. |
| BSK | Komponent 3: V rámci kapitoly 3 "Popis investícií a reforiem v tomto komponente", pri investícií 4 "Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony" v časti Implementácie pre Nástroj 2 "Schémy pomoci pre obce/VÚC" je potrebné doplniť VÚC do zoznamu oprávnených žiadateľov. | Z | A | Text upravený. |
| BSK | Komponent 3: V rámci kapitoly 3 "Popis investícií a reforiem v tomto komponente", pri reforme 2 "Reforma verejnej osobnej dopravy" v časti "Implementácia" v prvom bode je potrebné doplniť, že národný plán dopravnej obsluhy bude vychádzať aj z Plánov dopravnej obslužnosti jednotlivých samosprávnych krajov. | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Nový plán dopravnej obsluhy zohľadní plány dopravnej obsluhy krajov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| BSK | Komponent 3: V rámci kapitoly 3 "Popis investícií a reforiem v tomto komponente", pri reforme č.1 "Reforma prípravy investičných projektov v doprave" sa v časti "Výzvy" uvádza aktualizácia technických noriem alebo legislatívnych požiadaviek z dôvodu, že tieto normy a požiadavky sú na Slovensku v mnohých prípadoch prísnejšie, ako v iných krajinách EÚ. To má za následok vyššie priemerné investičné náklady na kilometer modernizovanej trate na Slovensku. Medzi príkladmi prísnejších noriem sa uvádza požiadavka na mimoúrovňové kríženie na každom novom alebo modernizovanom železničnom priecestí. Z pohľadu bezpečnosti vlakovej dopravy ale považujeme práve túto požiadavku za potrebnú. Navrhujeme ju preto neuvádzať ako príklad prísnejších požiadaviek. | O | A | Text upravený. |
| BSK | Komponent 5: V rámci komponentu 5 je potrebné zamerať sa na dobudovanie siete verejnej kanalizácie a súvisiacej infraštruktúry v obciach do 2000 EO, keďže absentujúca kanalizačná sieť nepriaznivo vplýva na kvalitu povrchových a podzemných vôd. V Bratislavskom kraji sa nachádza celkovo 19 obcí do 2000 EO bez verejnej kanalizačnej siete, z ktorých 3 sa nachádzajú na území Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, ktorá je veľkokapacitným zdrojom pitnej vody. Vo všeobecnosti platí relatívne vysoký stav pripravenosti projektov zameraných na dobudovanie kanalizačnej siete. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Plán obnovy a odolnosti sa musí držať metodológie posudzovania zeleného kritéria a kanalizačné opatrenia nedosahujú 100% klimatický koeficient. Podpora kanalizačných opatrení je plánovaná v novej partnerskej dohode, ktorá je v procese prípravy. |
| BSK | Komponent 6 a 7: Pri financovaní rozširovania kapacít MŠ a ZŠ v rámci komponentov 6 a 7 sa pri finančnej implementácii uvádza, že majú byť čiastočne využité finančné nástroje cez SIH, napr. v podobe GES. Rozširovanie kapacít považujeme za investície do základných služieb štátu a ich dostupnosti, preto podľa nás nie je možné uvažovať o návratnosti financovania týchto zásahov. Uvedené investície je nutné financovať nenávratným spôsobom. | Z | N | Opodstatnenie návratnosti spočíva v tom, že investície do energeticky úsporných opatrení znížia náklady zriaďovateľov a tým im umožnia splatiť tieto pôžičky bez potreby hľadania ďalších zdrojov. Zámer je, aby táto možnosť bola prístupná na dobrovoľnej báze. Z toho dôvodu pokladáme pripomienku za neopodstatnenú. |
| BSK | Komponent 6 a 7: Pri identifikácii materských a základných škôl, ktoré majú byť podporené v budovaní kapacít by sa do textu aj samotného mechanizmu rozhodovania mala zahrnúť regionálna úroveň. Samosprávne kraje v spolupráci s partnermi vo svojom území (mestá, obce, mestské časti, súkromní, cirkevní zriaďovatelia) vytvárajú Integrované územné stratégie, ktoré predstavujú vhodný nástroj na identifikáciu tých miest a obcí, ktoré takúto potrebu majú a sú tiež v stave pripravenosti, ktorá umožňuje projekt | Z | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. MŠVVaŠ SR pri rozhodovaní o rozširovaní kapacít materských škôl vychádzala a aj bude vychádzať z komplexnej analýzy kapacít materských škôl. Čo sa týka vyhlasovania výziev, nie je vylúčené, že súlad s IÚS môže vstupovať ako hodnotiace kritérium do výziev na realizáciu rozširovania |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | realizovať v krátkom čase. Zabráni sa tým nesystematickým investíciám do školskej infraštruktúry a podporí sa ich regionálna koordinácia. Súlad s IÚS by mal byť minimálne zvýhodňujúcou podmienkou. | | | kapacít MŠ a ZŠ. Výzvy a hodnotiace kritériá budú vypracovávané počas roka 2021. |
| BSK | Komponent 6 a 7: Zvýšenie celkových odhadovaných nákladov na dobudovanie kapacít MŠ aj ZŠ. Konzervatívnym odhadom demografického vývoja počtu žiakov na základných školách v BSK bude k školskému roku 2025/2026 potrebné vybudovať približne 340 nových tried. Avšak vzhľadom na tempo medziročného rastu počtu obyvateľov v BSK (8 - 10 tisíc obyv. ročne) je pravdepodobné, že táto potreba bude k danému školskému roku ešte vyššia. V BSK v súčasnosti evidujeme 66 zámerov zvyšovania kapacít MŠ a 60 zámerov zvyšovania kapacít ZŠ spolu za viac ako 226 mil. EUR. | Z | N | V princípe nie je možné určiť objektívnu potrebu a mal by byť zvolený jednotný prístup pre celú SR. Preto zostávame pri kvantifikácii tak ako sa uvádza v materiáli. V prípade prehodnocovania alokácie počas trvania plánu obnovy bude pravdepodobne možné diskutovať o jej navýšení, pokiaľ sa v praxi ukáže napríklad rýchle čerpanie prostriedkov, vyššia potreba na základe analýzy a pod.. |
| BSK | Komponent 6: Na strane 25 komponentu 6 pri textácii výziev v rozšírení kapacít MŠ je potrebné vyjasniť, ktorých oblastí sa podpora má týkať. Vnímame ako rozpor, že sa v odstavci, ktorý začína "Stále však existuje 233 obcí/miest, ktoré na rozšírenie kapacít materskej školy nezískali finančné prostriedky" hovorí len o obciach, ktoré neuspeli v predchádzajúcom programovom období a v nasledujúcom odseku, ktorý začína "Na základe analýzy údajov zo štatistického zisťovania o školách a školských zariadeniach k 15. 9. 2020" sa vychádza z analýzy, ktorá je platná pre celé územie. Požadujeme zmenu textácie tak, aby bolo jednoznačné, že podpora rozširovania kapacít MŠ v súvislosti so zabezpečením povinnej predškolskej dochádzky 5-ročných detí a zavedením právneho nároku na miesto v MŠ od 3 rokov sa bude týkať celého územia a nebude obmedzená len na obce, ktoré doteraz nezískali finančné prostriedky. | Z | A | Text bude upravený vypustením textu: "Stále však existuje 233 obcí/miest, ktoré na rozšírenie kapacít materskej školy nezískali finančné prostriedky. Podľa prieskumu vybraných obcí, ktoré majú viac ako 9 detí vo veku 5 rokov (od počtu 10 detí je možné zriadiť samostatnú triedu alebo MŠ) a zároveň sú zaradené v Atlase rómskych komunít, 52 obcí nemá zabezpečené kapacity pre všetky deti v obci, pre ktoré bude predprimárne vzdelávanie povinné; 7 obcí požiadalo v predchádzajúcich v období 2015 – 2020 o prostriedky z EŠIF-ov a nedostalo ich; 45 obcí ani nepožiadalo o žiadne finančné prostriedky na vybudovanie alebo rozšírenie kapacít MŠ." ktorý neberie do úvahy potreby obcí v rámci SR, podľa Analýzy kapacít materských škôl. |
| BSK | Komponent 6: Pri rozširovaní kapacít materských škôl sa pre kvantifikáciu investície používa benchmark na 1 vytvorené miesto vo výške 7 697 €, ktorý však vychádza iba z investícií v predchádzajúcom období OPĽZ. Súčasťou týchto projektov a tým pádom aj kvantifikácie však tým pádom sú aj nekomplexné investície ako napr. kontajnerové škôlky, ktoré boli viac krát kritizované. Výšku benchmarku na 1 vytvorené miesto preto považujeme za nedostatočnú a je nevyhnutné ju zvýšiť, a to minimálne o priemer projektov zvyšovania kapacít MŠ v rámci IROP-u, tak, aby zahŕňal náklady na vybudovanie komplexných kapacít - t.j. nielen tried, ale aj napr. kuchýň a jedální, ktoré spĺňajú všetky hygienické a priestorové a technické normy, | Z | A | Odhad jednotkovej ceny na 1 vytvorené miesto v MŠ je upravený podľa údajov z IROP tak, aby zahŕňal komplexné riešenie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bezbariérovosť, ktorá je podmienkou pre vydanie stavebného povolenia a tiež moderné energetické štandardy podľa aktuálne platných legislatívnych požiadaviek. | | | |
| BSK | Komponent 7: Na strane 18, resp. 19 Komponentu 7 pri rozširovaní kapacít ZŠ je nevyhnutné zmeniť textáciu tak, aby bolo možné jednoznačne rozlíšiť, ktorých oblastí (okresov) sa budú týkať investície odstraňovania dvojzmenných prevádzok a ktorých oblastí (okresov) sa budú týkať investície v rámci budovania kapacít na základe pozitívneho demografického vývoja a nedostatku kapacít. Je potrebné rozlíšiť a zdôrazniť, že podpora v druhom prípade má byť určená len 17 okresom, ktoré spĺňajú podmienku pozitívneho demografického vývoja školskej populácie a zároveň chýbajúcich kapacít. | Z | ČA | Odstraňovanie dvojzmennej prevádzky sa týka konkrétnych škôl, ktoré sú uvedené vo výkaze o základnej škole. Údaje o školách s dvojzmennou prevádzkou (vrátane okresov) budú doplnené do súboru Komponent 07_Vzdelavanie pre 21 storočie xlsx. do záložky Investícia 2 Kapacity ZŠ. V rovnakej záložke sa nachádza aj zoznam okresov s predpokladanou nedostatočnou kapacitou ZŠ vzhľadom na demografický rast populácie. Budovanie dodatočných kapacít v dôsledku demografického rastu sa predpokladá v 17 okresoch pre 9,7 tisíc žiakov (z toho väčšina v Bratislavskom kraji). Táto skutočnosť bude v texte náležite preformulovaná. |
| BSK | Komponent 7: Oblasť podpory budovania knižníc na školách by sa mala rozšíriť aj o budovanie odborných učební, ktoré prispievajú k rozvíjaniu technických, praktických a prírodovedných zručností žiakov. | Z | ČA | Vzhľadom na obmedzené prostriedky a potrebu prioritizácie iných oblastí, nebude na odborné učebne vyčlenený samostatný balík prostriedkov. Avšak odborné učebne bude možné budovať v rámci rozširovania kapacít ZŠ, rovnako ako aj zariadenia školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne), telocvične či inú pridruženú infraštruktúru škôl. Text bude doplnený. |
| BSK | Komponent 7: Podporujeme zaradenie investícií do rozširovania kapacít ZŠ (a MŠ) v rámci harmonogramu medzi prvé investície Plánu obnovy. Jedná sa o oblasti, ktoré je potrebné riešiť promptne a plánované vyhlásenie výzvy na rozširovanie ZŠ v 1Q/2022 je z nášho pohľadu reálnym termínom, ktorý je však za každých okolností potrebné dodržať. Prijímatelia na území BSK vykazujú vysoké štádium pripravenosti projektov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| BSK | Komponent 7: V prípade investícií do kapacít ZŠ v oblastiach s pozitívnym demografickým vývojom, ktorá sa prioritne týka územia BSK je potrebné, aby nešlo o izolovanú a obmedzenú podporu budovania len kmeňových učební. Podpora by mala byť nastavená tak, aby zahŕňala aj všetku pridruženú školskú infraštruktúru a zvýšenie jej kapacity, príp. dobudovanie tak, aby sa dosiahol | Z | A | Text v komponente bude upravený nasledovne: Náklady zahŕňajú vybudovanie pridruženej infraštruktúry, napr. rozšírenie kapacít zariadení školských jedální a výdajných školských jedální, odborných učební, vonkajších športovísk a telocviční. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komplexný rozvoj školy ako vzdelávacieho a voľnočasového centra (odborné učebne, školské kuchyne a jedálne, telocvične a vonkajšie športoviská). Z dôvodu možných rozdielov medzi potrebou rozsahu týchto investícií je tiež nutné každý projekt posudzovať individuálne a nevylučovať z podpory žiadnu z uvedených oblastí, tak ako to je uvedené na str. 30 komponentu v prípade podoby stavebných riešení. Súčasťou podporovaných investícií by mali byť tiež zelené opatrenia zamerané na zmierňovanie dopadov klimatickej zmeny a energetické zhodnocovanie školských budov pri rozširovaní ich kapacít. | | | |
| BSK | Komponent 9: Pri podpore „transformačných a inovačných konzorcií“ by medzi aktérov a oprávnených prijímateľov mali byť zaradené aj samosprávne kraje, ktoré majú kompetencie v koordinácii regionálnej inovačnej politiky a môžu výrazne prispieť pri sieťovaní a vytváraní konzorcií medzi akademickou obcou a súkromným sektorom. | Z | ČA | Text upravený. Vzhľadom na charakter schémy a aktivity jednotlivých súčastí konzorcia ako aj z dôvodu vytvárania konzorcií samoorganizáciou jednotlivých oprávnených žiadateľov, vnímame prínos samosprávy, aj vzhľadom na ich kompetencie, najmä vo fáze prípravy a definovania detailných parametrov schémy. |
| BSK | Podmienky rozvoja musia byť nastavené rovnomerne pre všetkých podnikateľov a živnostníkov bez uprednostňovania veľkých spoločnosti a korporácií. Je potrebné sa zaoberať ochranou duševného vlastníctva. Za posledných 40 rokov je zaznamenaný prudký pokles podaných a vydaných patentov v SR a v každoročnom hodnotení EÚ v oblasti inovácií končíme na posledných miestach. Vedomostná spoločnosť sa nedá rozvíjať bez podpory do výskumu, inovácií a vzdelávania. V SR nie je ani jeden nositeľ Nobelovej ceny, alebo podobnej hodnotnej ceny. | O | A | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. (Z pohľadu MH SR sa dlhodobo sústredíme najmä na podporu MSP. Pre oblasť ochrany duševného vlastníctva je navrhovaný nástroj tzv. patentových voucherov.) |
| BSK | Prierezovo: Je dôležité zjednotiť pojmy "Orgány územnej samosprávy" a "samosprávy", ktoré pre nás predstavujú rovnaké dve základné skupiny samosprávy a to obec/mesto a VÚC. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| BSK | Prierezovo: Pre lepšie zacielenie investícií z Plánu obnovy do územia odporúčame využitie integrovaných územných stratégií (IÚS) pripravovaných zo strany VÚC na základe metodiky MIRRI SR pre implementáciu integrovaných územných investícií. Tieto stratégie na základe analýzy potrieb územia dokážu prispieť k efektívnejšiemu zacieleniu intervencií. Sme názoru, že IÚS je užitočným nástrojom pre definovanie konkrétnych intervencií financovaných z Plánu obnovy v jednotlivých sektorových politikách. | Z | ČA | Pripomienku čiastočne akceptujeme. Konkrétna metodika pre implementáciu Plánu obnovy a odolnosti SR bude vypracovaná v ďalšej fáze a nie je súčasťou samotného dokumentu plánu obnovy. Priority zadefinované v rámci integrovaných územných stratégií budú reflektované v rámci výberu operácií na úrovni výziev v rámci jednotlivých komponentov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| BSK | V návrhu absentuje téma deinštitucionalizácie a transformácie zariadení sociálnych služieb. Taktiež akcentujeme tému striebornej ekonomiky, ktorá by mala byť neoddeliteľnou súčasťou komplexného prístupu k seniorom. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| BSK | V rámci komponentu 2: Obnova budov - upozorňujeme na absenciu akejsi komplexnej platformy pre rozvoj miest a jej infraštruktúry, ktorá kedysi fungovala v podobe Útvarov Hlavného architekta veľkých miest, ktorá bola garanciou komplexných a zmysluplných projektov. Absencia takejto platformy spôsobuje problémy samosprávam a obyvateľom miest a obcí, ktoré musia často znášať dopady komerčnej výstavby rôznych developerov, ktorá je často postavená len na rýchlom zisku z predaja objektov resp. bytov. Neuplatňujú sa princípy komplexnosti územia, stavby majú nízky podiel inovácií, krátku životnosť, nehospodárne energetické riešenia a pod. - pri zatepľovaní historických a pamiatkovo chránených budov s cieľom dosiahnutia relevantných energetických úspor je potrebné pristupovať citlivo, aby nedošlo k narušeniu ich historických fasád. | O | N | Pripomienka je nad rámec predkladaného materiálu. Ide o zaujímavý podnet pre oblasť mestského rozvoja. |
| BSK | V rámci Komponentu 3: Udržateľná doprava - Požadujeme podporu cyklodopravy smerovať plošne na celé územie regiónu t. j. do intravilánu a extravilánu obcí/miest a nielen do mestských regiónov, ako je uvedené v pláne obnovy. Pre dosiahnutie maximálnej integrácia cyklistickej dopravy s verejnou dopravou, je potrebné ju smerovať k prestupovým terminálom hromadnej prepravy a k územiam s vysokou mierou pracovných príležitosti (priemyselné parky, fabriky a pod.), ktoré sa nachádzajú často v extraviláne obcí/miest. - Cyklodopravu je dôležité rozvíjať nielen na krátke vzdialenosti, ale aj na stredné vzdialenosti v súvislosti s rozvojom elektrobicyklov. | O | ČA | Investície budú zahŕňať intravilán aj extravilán v rámci území udržateľného mestského rozvoja (UMR). Výber projektov bude stanovený prostredníctvom metodiky priorizácie projektov cyklistickej dopravy, ktorá bude zohľadňovať dáta o dennej dochádzke. V texte bude doplnené, že cyklistické trasy budú prepájať prestupové terminály hromadnej prepravy ako aj miestam s vysokou mierou pracovných príležitosti. |
| BSK | V rámci Komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy v časti „Reformy a investície“ je stanovená potreba schválenia zákona na ochranu pred narušovaním krajinných štruktúr. Reforma krajinného plánovania ako je popísaná v tomto materiály sa zakladá na potrebe schválenia nového zákona o krajinnom plánovaní. V tejto súvislosti upozorňujeme na existujúci dokument „Dohovor o krajine“, ktorý bol Slovenskou republikou ratifikovaný v roku 2005, avšak chýba určenie kompetencií a presah do ďalších právnych predpisov, najmä so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebným zákonom). Stavebný zákon, resp. časť územné plánovanie zahŕňa všetky stupne územnoplánovacej dokumentácie, | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. MŽP SR zahrnie urbanistov a územných plánovačov do pracovnej skupiny pri implementácií reformy krajinného plánovania. Text bol upravený nasledovne: "Pracovná skupina na MŽP SR, zložená zo zástupcov MŽP SR a jej podriadených organizácií: Štátnej ochrany prírody SR (ŠOP SR), Slovenskej agentúry životného prostredia, zástupcov Ministerstva dopravy a regionálnej výstavby SR (MDV SR), Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR), odbornej verejnosti (vrátane urbanistov a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré riešia komplexne celé územia, nie len zastavané príp. urbanizované územie. Preto je nevyhnutné aby členmi pracovnej skupiny boli aj urbanisti a územný plánovači (časť „Reforma krajinného plánovania - Implementácia“). | | | územných plánovačov) a tretieho sektora pripraví návrh zákona o krajinnom plánovaní a predloží na schválenie." |
| BŠ | Pripomienka ku Komponentu 02 - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, a to cieľ: zvyšovanie energetickej efektívnosti - v priemere minimálne 30 % úspora primárnej energie pri zachovaní ich historickej a pamiatkovej hodnoty... Vzhľadom na stavebno-technický stav, resp. vlastnosti historických a pamiatkovo chránených objektov a vzhľadom na zachovanie ich historickej a pamiatkovej hodnoty a jedinečnosti nie je v mnohých prípadoch možné zabezpečiť min. 30 % úsporu primárnej energie, hlavne v lokalitách zapísaných na Listine svetového dedičstva UNESCO, kde musí byť zachovaná autenticita jedinečných pamiatkových hodnôt ako aj použiteľnosť pôvodných materiálov v záujme zachovania ich jedinečnosti. Na týchto budovách nie je možné uplatniť techniku zateplenia obvodových múrov, v väčšine prípadov aj strešnej konštrukcie, výmenu okien za plastové, výmenu vykurovacích systémov za obnoviteľné zdroje energie a s tým spojenú výmenu inštalácie vnútorných rozvodov tepla častokrát do pôvodných kamenných múrov. | Z | N | Podmienka v priemere minimálne 30% úspor vyplýva z podmienok Plánu obnovy. Zdroje v cieli Zelená ekonomika sú dedikované na energetické úspory, takže nie je možné podmienku vypustiť. V komponente nejde len o budovy chránené UNESCOm. Na základe odborných odhadov je možná aj viac ako 30% úspora na niektorých typoch historických budov. |
| ČESMAD | Plán obnovy a odolnosti SR, KOMPONENT 3 - Udržateľná doprava Z hľadiska dosiahnutia cieľa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 o 55 % a následne dosiahnutia plánovanej uhlíkovej neutrality je do komponentu Udržateľná doprava potrebné zahrnúť aj opatrenia pre alternatívne pohony v oblasti cestnej nákladnej dopravy pre vozidlá kategórií N2, N3. Na znečisťovaní životného prostredia sa podieľajú najmä automobily s pohonom na klasické fosílne palivá ako je benzín a nafta, na znižovaní emisií sa naopak podieľajú automobily s alternatívnym pohonom. V roku 2019 v rámci cestnej dopravy v SR realizovali nákladné vozidlá 2 747,7 mil. km (Ročenka dopravy 2020). Do ovzdušia v SR tak išlo minimálne 1,5 mil. ton CO2. O desať rokov sa výkony cestnej dopravy zdvoj až strojnásobia, a bude to znamenať až 4,5 mil. ton CO2. Za účelom výrazného zníženia emisií skleníkových plynov zo spaľovacích motorov by mali byť preto podporované investície do nákladných vozidiel, ktoré budú používať alternatívne palivá ako vodík, elektrický pohon, ale tiež nízkouhlíkové palivá ako LNG, CNG, LPG a biopalivá (E85, ED95 a B100). Pri posudzovaní alternatívnych palív je potrebné zohľadňovať emisie skleníkových plynov z celého životného cyklu | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konkrétneho energetického nosiča, ktoré vznikajú nielen pri jeho spaľovaní v motore, ale aj pri jeho výrobe. Nasledujúca tabuľka udáva emisie skleníkových plynov zo životného cyklu jednotlivých palivových alternatív: Energetický nosič/palivo gCO2/MJ % OZE Elektrina 46 21 Vodík 9-234* 0-100* CNG 69 0 LNG 75 0 LPG 74 0 E85 46 72 ED95 29 95 B100 10-33** 100 * v závislosti od spôsobu výroby ** v závislosti od použitej suroviny Z vyššie uvádzaných dôvodov združenie ČESMAD Slovakia navrhuje zakomponovať do Plánu obnovy Slovenska – komponentov Udržateľná doprava: - Podporu nákupu „zelených“ nákladných automobilov, ktoré majú alternatívny pohon vo výške 30 % ich obstarávacej hodnoty. - Podporu prestavby nákladných vozidiel na LPG, LNG a CNG vo výške 50 % z prestavby. - Podporu autonómnych vozidiel vo výške 50 %. Spolu s tým by sa mala zvýšiť produkcia a zavádzanie udržateľných alternatívnych palív pre dopravu. Existencia vhodnej palivovej infraštruktúry zostane najdôležitejším faktorom budúceho úspechu takýchto alternatív. Preto je tiež potrebné zapracovať do komponentu: - Podporu na výstavbu infraštruktúry pre alternatívne palivá (čerpacie stanice, výroba) v Slovenskej republike do výšky 80 %. - Podporu výroby BIO LNG v Slovenskej republike minimálne na úrovni podpory pre výrobu elektrickej energie. Stav v prvej polovici roka 2020 v SR v oblasti nákladných vozidiel nad 3,5 t (kategórie N2, N3) bol alarmujúci. Z viac ako 80 tisíc nákladných vozidiel nad 3,5 t v premávke registrovaných na Slovensku malo iné palivo ako klasický benzín alebo motorovú naftu len 99 automobilov (zdroj: prepočet ČESMAD-u z evidencií PPZ SR). Vozidlá s alternatívnym pohonom N2 a N3 tak predstavovali podiel 0,13 % na celkovom počte nákladných vozidiel. Aby sa zvýšil podiel nákladných vozidiel s alternatívnym pohonom na prijateľné 2 % z celkového autoparku v premávke v SR, je potrebné v horizonte piatich rokov podporiť približne 1 500 vozidiel N2+N3 na alternatívny pohon. Pre tieto vozidlá by mal byť v komponente Udržateľná doprava vyčlenený minimálne finančný objem 45 mil. eur vzhľadom na vyššie obstarávacie ceny týchto vozidiel. Ich obstarávanie bude vzhľadom na možnosti palivovej infraštruktúry a termíny dodávok výrobcov postupné, s nábehom od roku 2022. Rok Počet vozidiel Finančné zdroje 2022 60 1,8 mil. eur 2023 120 3,6 mil. eur 2024 300 9 mil. eur 2025 500 15 mil. eur 2026 520 5,6 mil. eur Podpora nákupu nákladných vozidiel a autobusov na alternatívne palivá povedie k zvýšeniu ich podielu na | | | alebo reformiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | trhu, čo v konečnom dôsledku prispeje k dosiahnutiu cieľa Európskej zelenej dohody zníženia emisií skleníkových plynov o 55 % do roku 2030. | | | |
| DÔVERA | 1. Ku komponentom 11., 12., 13.: Sme presvedčení, že v materiáli uvedené reformy a investície by mali byť uskutočnené tak, aby ich výsledkom bola dlhodobá udržateľnosť poskytovania zdravotnej starostlivosti s dôrazom na vyššiu kvalitu a efektivitu slovenského zdravotníctva. Podľa nášho názoru je nevyhnutné zahrnúť do materiálu aj prípadný pozitívny alebo negatívny vplyv uvedených reforiem a investícií na štátny rozpočet a to predovšetkým predpokladané výnosy a náklady v oblasti zdravotníctva na roky 2022 – 2025 s výhľadom do roku 2030 a tieto kalkulácie transparentne prezentovať. Pri vyčísľovaní dopadov na štátny rozpočet na nasledujúce roky 2022 – 2025 s výhľadom do roku 2030 považujeme za nevyhnutné zahrnúť doň aj prevádzkové náklady, ktoré jednotlivé reformy a investície so sebou do budúcnosti prinesú a ktoré už nebudú financované zo zdrojov Európskej únie. Uvedené považujeme za kľúčové predovšetkým pre to, aby sa predišlo situácii, kedy na vzniknuté dodatočné náklady na prevádzku reforiem alebo investícií (napr. pri nákupe nových prístrojov alebo pri budovaní infraštruktúry) nebudú v štátnom rozpočte vyčlenené zdroje alebo budú musieť byť financované na úkor iných položiek. Pri investičných projektoch je nevyhnutné nastaviť oprávnenosť čerpania financií z európskych zdrojov pre všetky subjekty pôsobiace na trhu v zdravotníctve bez ohľadu na vlastníctvo a zriaďovateľa poskytovanej zdravotnej starostlivosti. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| DÔVERA | 2. Ku komponentom 11., 12., 13.: Sme presvedčení, že primárnym a nevyhnutným krokom na dosiahnutie vytýčených cieľov je optimalizácia siete nemocníc. Táto optimalizácia by podľa nášho názoru mala vychádzať z projektu stratifikácie nemocníc (alebo obdobného projektu). Zároveň je potrebné zabezpečiť, aby aj ostatné komponenty (predovšetkým komponent 13. Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť.) vychádzali z tohto konceptu optimalizácie nemocníc a nadväzovali naň. Chceli by sme podotknúť, že v zmysle plánu implementácie reformy optimalizácie nemocníc by mali byť do odbornej diskusie zahrnuté aj zdravotné poisťovne, pričom o súčasných aktivitách týkajúcich sa Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky smerujúcich k optimalizácii siete nemocníc nemáme vedomosť. Preto apelujeme na to, aby odborná verejnosť nebola vynechávaná z diskusií o tejto problematike. Zároveň si dovoľujeme | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podotknúť, že vidíme Q4 2021 - termín na legislatívne schválenie ako mimoriadne ambiciózny | | | |
| DÔVERA | 3. Ku komponentu 1. str. 12 časť Zdravie: V súvislosti s tvrdením, že: „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ považujeme za nereálne očakávať, že kvalitnejšia, efektívnejšia a dostupnejšia zdravotná starostlivosť sa dá dosiahnuť pri nezmenených (rovnakých) nákladoch. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| driving.digital | Predložený Plán obnovy a odolnosti Slovenska je v rozpore s nariadeniami európskeho parlamentu a rady EÚ 2021/241 z 12.2.2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, konkrétne v rozpore s: Článok 18: Plán obnovy a odolnosti bod 4. Plán obnovy a odolnosti musí byť riadne odôvodnený a podložený. V zmysle písmena f) je potrebné uviesť vysvetlenie, ako majú opatrenia uvedené v pláne obnovy a odolnosti prispieť k digitálnej transformácii alebo k výzvam, ktoré z nej vyplývajú, a či predstavujú sumu, ktorá tvorí aspoň 20 % celkových pridelených prostriedkov plánu obnovy a odolnosti, a to na základe metodiky digitálneho označovania stanovenej v prílohe VII; Zdôvodnenie: Metodiky a popis alokácií reforiem a investícií na digitálne ciele vo viacerých komponentoch nezodpovedajú požadovanej metodike. V mnohých prípadoch je percentuálne nastavenie alokácií na digitálne ciele neadekvátne, resp. až neopodstatnené, keďže s digitalizáciou nemajú nič spoločné. Dopady: Plán obnovy a odolnosti Slovenska v tejto podobe vedie k nesplneniu cieľa digitalizácie vo výške aspoň 20%, čím by sa narušil jeden z troch pilierov vízie moderného Slovenska s inovatívnou ekonomikou. Plán v tejto podobe bude európskou komisiou s vysokou mierou pravdepodobnosti odmietnutý a vrátený na prepracovanie. Navrhované opatrenia: Konkretizácia alebo náhrada reformných a investičných alokácií v súlade s platnou metodikou. | Z | A | Zmeny boli zapracované. |
| Dvanásť plus | ZOSKUPENIE 12+ Zoskupenie 12+ organizácií (viac na konci dokumentu) s dlhoročnou a bohatou expertízou v oblasti vzdelávania, považuje Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky spolu s Partnerskou dohodou SR na roky 2021-2027 a spolu s novou Národnou stratégiou v oblasti výchovy a | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Napr. plánované reformy v uvedených komponentoch reagujú na odporúčania Rady (CSR v rokoch 2019 a 2020) či iné |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávania (ktorú je potrebné pripraviť), za tri kľúčové dokumenty, ktoré na najbližších minimálne 10 rokov výrazne zarámcujú smerovanie a ukotvia nastavovanie zmien vo výchove a vzdelávaní. Výsledkom najbližších 10 rokov, na ktoré sa naplánovali zmeny systému výchovy a vzdelávania, by mali byť prví absolventi škôl s novými zručnosťami a schopnosťami využiť svoj plný osobnostný potenciál, ktorý bude výsledkom moderného personalizovaného vzdelávania v modernom vzdelávacom systéme za plnej asistencie kvalitného podporného tímu odborníkov. K tomuto výsledku by mal smerovať proces postavený na jasných etapách a ich cieľoch nastavovania systému za podpory odbornej i laickej verejnosti. Naše pripomienky obsahujú: 1. Zásadné pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti SR ako celku 2. Zásadné pripomienky ku komponentu 6 3. Zásadné pripomienky ku komponentu 7 4. Zásadné pripomienky ku komponentu o CŽV 5. Doplňujúce návrhy 6. Zoskupenie 12+ 1. Zásadné pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti SR ako celku: 1. Plán obnovy a odolnosti SR (ďalej ako “Plán obnovy”) nenadväzuje na novú Národnú stratégiu rozvoja výchovy a vzdelávania, nakoľko tá v súčasnosti absentuje. Plán obnovy by mal prispieť k jej napĺňaniu, nie naopak. SWOT analýza súčasného stavu, doplnená i dostupnými dátami, vypracovaná za účelom získania uceleného obrazu o celoplošnej zmene školského systému, momentálne tiež absentuje. 2. Od začiatku absentoval participatívny proces tvorby Plánu obnovy, odborný dialóg s aktérmi vo vzdelávaní, ich účasť pri okrúhlych stoloch, zber a použitie relevantných dát. Vzhľadom k zneniu Kapitoly 3 žiadame o otvorenie tohto dialógu a jeho udržiavanie aj v procese implementácie a monitorovania plnenia Plánu obnovy a odolnosti SR. Pre úspešnú implementáciu Plánu obnovy z pohľadu nastavenia merateľných ukazovateľov je totiž mimoriadne potrebné, aby prebiehala komunikácia s terénom, nakoľko práve ten bude Plán obnovy realizovať. Prijatie opatrení aktérmi “zdola” vnímame ako zásadný prvok pre konečnú úspešnosť realizácie Plánu obnovy. 3. Chýba dostatočné prepojenie jednotlivých komponentov Plánu obnovy, ktoré vytvára synergické efekty. 4. Absentuje vytváranie odolnosti voči krízam. Mnohé opatrenia nie sú nasmerované k obnove, akú SR potrebuje z pohľadu budúcnosti, ale skôr k zmierňovaniu dlhu, ktorý máme vo vzťahu ku vzdelávaniu. 5. Veľká pozornosť sa venuje budovaniu nových inštitúcií a podpore nových expertných kapacít bez spolupráce s existujúcimi expertmi z praxe, čo považujeme za neefektívne. Ako efektívnejšie vnímame implementáciu osvedčených príkladov dobrej | | | hlavné európske iniciatívy, ako aj plány, definované v schválenom Národnom programe rozvoja výchovy a vzdelávania či samotnom Programovom vyhlásení na roky 2020-2024. Oblasti, kde je potrebné uskutočňovať reformy boli identifikované na základe výsledkov medzinárodných meraní (napr. PISA. TALIS atď.), kde je evidentné, v ktorých oblastiach Slovensko v porovnaní s ostatnými krajinami zastáva. Participatívny proces začal už pri diskusiách k príprave dokumentu "Moderné a úspešné Slovensko", ktoré bolo zverejnené v roku 2020 a z ktorého väčšina najdôležitejších reforiem v Pláne obnovy aj vychádza. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | praxe a využívanie existujúcich inštitúcií s vysoko odborným potenciálom bez potreby ich ďalšieho (finančne náročného) doškolenia. 6. Nie je zrejmá demarkačná línia medzi Plánom obnovy, Partnerskou dohodou a štátnym rozpočtom ako základnými strategickými dokumentmi a ich vzájomné prepojenie s cieľom vzájomnej synergie. 7. Pri mnohých opatreniach chýba jednoznačné deklarovanie schopnosti zabezpečenia kontinuity a trvalej udržateľnosti. 8. Pri mnohých opatreniach chýba dostatočná vstupná analýza aktuálneho stavu, čo je veľké riziko z pohľadu hospodárnosti (napr. budovanie nových kapacít predškolských zariadení bez auditu využiteľnosti verejných budov a monitorovania kapacít nesieťových zariadení) i efektívnosti (napr. plošná transformácia poradenského systému bez overovania kvality práce jednotlivých centier). 9. Za veľké riziko z pohľadu implementácie považujeme zavádzanie opatrení v extrémne krátkom čase bez kvalitného pilotného overovania (napr. zavedenie princípu inklúzie do každodennej praxe škôl). 10. Z Plánu obnovy nevyplýva nové nastavenie systému vzdelávania smerom k personalizovanému vzdelávaniu a aktívna rola dieťaťa/žiaka ako subjektu vzdelávania, ktoré sú t.č. nosnými prístupy vo vzdelávaní vo svete a na ktoré už dlhodobo poukazujeme. 11. Je nevyhnutné terminologicky zadefinovať jednotlivé kľúčové pojmy v komponentoch s cieľom predísť ich nejednoznačnému výkladu. 2. 2. Zásadné pripomienky ku komponentu 6 1. Inkluzívne vzdelávanie vnímame ako stratégiu, ktorou sa vytvárajú podmienky pre rozvoj potenciálu všetkých detí/žiakov/študentov/učiacich sa, t.j. prispôsobenie vzdelávania individuálnym potrebám každého dieťaťa (vrátane detí intaktných, s nadaním, zasiahnutých krízou) od raného detstva po CŽV. V textácii tento všeobecný rozmer inklúzie takmer chýba. Naopak kladie sa väčší dôraz na deti so špecifickými potrebami, než na každé dieťa, čo posilňuje skôr integračný než inkluzívny prístup. 2. Odporúčame vychádzať z najnovších trendov vo svete, kde sa obzvlášť pod vplyvom krízy pozornosť presúva na personalizovaný prístup ku každému dieťaťu, pričom inklúzia je jeho prirodzeným dôsledkom. Zároveň je vo svete trend pracovať s rozvojom potenciálu detí od najnižšieho veku, kedy je možné pracovať na eliminácií ťažkostí dieťaťa (čo následne šetrí výdavky v neskoršom veku a v iných rezortoch). Prevencia, mentoring a tútoring od 2. stupňa ZŠ sa ukazujú ako neskoré riešenia. 3. V práci s terénom navrhujeme pracovať na postupnom rozširovaní kultúry inklúzie na úrovni aktérov priamo zapojených do implementácie (počnúc tvorbou SWOT analýzy, cez nastavenie “inkluzívnych | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pracovísk" až po vyhodnotenie dopadov). Len nariadenie inklúzie "zhora" nezabezpečí úspešnú implementáciu komponentu, pretože ten, kto inklúziou nežije, nemôže ani inkluzívne vyučovať. Preto navrhujeme desegregáciu škôl nahradiť "vytváraním prostredia inkluzívnych škôl", kde desegregácia bude len jednou z aktivít, nie však cieľom. Zároveň navrhujeme, aby informačná kampaň predchádzala prijímaniu jednotlivých opatrení v praxi a nezačala až po ich zavedení. Postoje odbornej aj laickej verejnosti pre ozrejmenie inklúzie sú jedným z pilierov úspešnosti. 4. Zber dát treba podporovať nielen v oblasti poradenstva a prevencie, či duševného zdravia detí, ale aj v oblasti podpory fyzického zdravia a wellbeingu, ako aj vo vzťahu ku všetkým oblastiam, s ktorými pracuje systém výchovy a vzdelávania. Potrebné je tiež podporiť implementáciu dát do zlepšenia praxe. 5. V predprimárnom vzdelávaní navrhujeme pred výstavbou nových budov najprv monitorovať a následne v plnej miere a čo najefektívnejšie využiť už existujúce kapacity všetkých predškolských zariadení (vrátane nesieťových) a až následne budovať chýbajúce MŠ tam, kde ich nie je možné zabezpečiť z existujúcich zdrojov. 6. Zabezpečenie diagnostických nástrojov je dlhodobá požiadavka praxe. Cieľom by malo byť vytvorenie/sprostredkovanie/zabezpečenie štandardizovaných diagnostických a intervenčných nástrojov pre prognózovanie vývinu a zefektívnenie dosiahnutia plného potenciálu dieťaťa/žiaka pre stanovenie prognózy jeho ďalšieho vývinu a podporu vzdelávania pedagogických/odborných zamestnancov pri ich využívaní. 7. Treba sa zamerať nielen na digitalizáciu, ale na základné zabezpečenie štandardizovaných diagnostických a intervenčných nástrojov (vytváranie registra diagnostických nástrojov, ich zabezpečenie od nákupu, prekladu, štandardizácie a výstupu vo forme publikovania manuálov, hárkov - podobne ako v komponente 12 Moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie) a tiež nástrojov na rozvoj celkovej klímy školy či školského zariadenia. 8. Redefinícia konceptu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov a vypracovanie modelu nárokovateľných podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní je hlavne o ich implementovaní do praxe (vypracovaní manuálu), k čomu treba naplánovať aj investície. 9. Chýba detail reformy na zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania a naviazanej investície - na základe čoho je navrhované 100 miliónov, kde má byť investícia urobená, celková analýza aktuálneho stavu, ako aj časová os míľnikov. Z dokumentu nie je zrejmé, aký dopad má táto investícia mať, o koľko % bodov má zvýšiť | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zaškolenosť, v ktorých regiónoch a pod. a či sa v rámci analýzy budú zohľadňovať všetci poskytovatelia predprimárneho vzdelávania (alebo iba štátni a poskytovatelia momentálne zaradení do siete škôl). Investícia môže byť v rozpore s princípom hospodárnosti, pokiaľ ku nej nie sú špecifické detaily. Pri investovaní do budov je potrebné tiež zohľadniť možnosti hospodárnejšej výstavby budov (napr. Britská vláda stimuluje výstavbu modernej školskej infraštruktúry. Hladá však riešenie aby ju vedela postaviť hospodárnejšie a rýchlejšie. Našli riešenie, prostredníctvom ktorého vedia školy navrhnúť a postaviť o 25 % lacnejšie voči súčasnej výstavbe a okrem toho vedia zásadným spôsobom znížiť uhlíkovú stopu: https://blacc.co/our-projects/seismic) 10. Pri práci s MRK navrhujeme do implementácie zapojiť dospelých príslušníkov MRK, ktorí sa v praxi osvedčili viac ako experti. 11. Navrhujeme viac využiť flexibilne koordinovanú spoluprácu rezortov, než vytváranie nových samostatných "centier". 12. Chýba zdôvodnenie investovania LEN na debarierizáciu, a nie na komplexný systém opatrení, napriek tomu, že sú v systéme spomínané. Je nutné debarierizáciu v tomto dokumente presne definovať (aby okrem debarierizácie budov zahŕňala aj zabezpečenie didaktických prostriedkov, kompenzačných pomôcok, diagnostických a intervenčných nástrojov pre zefektívnenie dosiahnutia plného potenciálu dieťaťa/žiaka) s prepojením na obsah národného strategického konceptu, ktorý zahŕňa aj vzdelávanie a podporu pedagogických a odborných zamestnancov pri ich využívaní nadobudnutých debarierizačných pomôcok. Nie je jasne definovaná potenciálna investícia do stavebných úprav (analýza existujúceho stavu, definovanie skutočných potrieb a následne finančnú kalkuláciu na potrebné investície). Ak sa odhadované finančné náklady nespresnia, vznikne riziko chaotického investovania, ktoré nevyrieši existujúce problémy. Debarierizovať by bolo vhodné aj s dosiahnutím vizuálneho efektu na pekné priestory v škole (priestor ako 3. dimenzia kurikula). Taktiež by bolo vhodné špecializovať školy na také, ktoré sa venujú podpore istých typov postihnutí, nakoľko kompenzačné pomôcky sú nákladné a určite ich nemôže mať každá škola. 13. V Pláne obnovy sa vôbec nerieši téma kariérneho poradenstva ako nástroja na prevenciu predčasného ukončovania školskej dochádzky a rozvoj potenciálu všetkých detí. 14. Podľa tohto komponentu Plánu obnovy má vzniknúť veľa pracovných skupín a činností priamoriadených organizácií – je potrebné ich koordinovať, aby vznikli synergie a tiež využívať už existujúce zosieťované platformy aktérov. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Taktiež vznikajúce webové stránky je potrebné vzájomne prepojiť a naviazať na webový portál ministerstva školstva pre ich ľahšiu dohľadateľnosť. 15. Z pohľadu inkluzívneho prístupu ku vzdelávaniu detí/žiakov z MRK nestačí pripravovať učiteľov slovenčiny ako učiť slovenčinu ako druhý jazyk, ale aj podporiť štúdium rómskeho jazyka pre učiteľov a pôsobenie rómsky hovoriacich asistentov v školách aj pri iných predmetoch ako je slovenčina. 16. Vzhľadom na to, že jedným z cieľov Plánu obnovy je podpora zelenej tranzície, bolo by vhodné podporiť min. pri investíciách do budov málo nákladné zelené investície, ako je napr. zachytávanie dažďovej vody (napr. na budove školy v Štiavnických Baniach ročne zachytia 1 300 000 litrov dažďovej vody ročne, ktorá je následne využívania v procese edukácie i prevádzky školy... ) 3. Zásadné pripomienky ku komponentu 7 1. Kurikulárna reforma nemôže zahŕňať len zmenu v usporiadaní učiva, ale aj jeho premyslenú redukciu na základné učivo (nosný učebný obsah), ako aj celý proces nastavovania novej paradigmy fungovania školy s novou organizačnou, pracovnou a edukačnou kultúrou v školách (vrátane vzťahov medzi nimi). Žiak sa mení z objektu edukácie na jej subjekt (je v aktívnej pozícii riadenia vlastného vzdelávania, ktoré si stále viac personalizuje - spája s vlastnými snami, cieľmi, záujmami a cestami profesijného rozvoja), za svoje vzdelanie nesie a cíti zodpovednosť. Mení sa aj pozícia pedagógov - musia si osvojovať nové nedirektívne roly (byť viac facilitátormi a koučmi osobného rastu a vedomostného, kompetenčného a charakterového rozvoja). Jadrom procesov musí byť didaktický trojuholník - 1. rola žiaka, 2. obsah učiva a 3. príprava učiteľa a všetky tieto tri prvky treba rozvíjať v súčinnosti. Až takto konsolidované školy budú schopné sa postupne rozvíjať na ekosystémy celkového rastu a úplnej podpory každého dieťaťa (teda pripravené na inklúziu). V komponente však chýbajú ciele a implementácia tohto druhu. Taktiež v ňom nie je žiadna zmienka o využití existujúcich inovácií, často 12 a viac rokov experimentálne overovaných a schválených ministerstvom, ktoré už s takýmito prístupmi pracujú. Bolo by potrebné reformovať aj kurikulum na úrovni stredných škôl a stredných odborných škôl (napr. cez phenomenon based learning ako vo Fínsku). 2. Pod dostupnou školskou infraštruktúrou nechápeme len školu ako budovu. Treba zadefinovať pojem školská infraštruktúra ako fyzický a virtuálny učebný priestor, kde sa realizuje celý vzdelávací proces (vrátane vybavenia laboratórií a pracovných prostredí s nástrojmi a pomôckami vrátane digitálnych). Priestory je potrebné chápať ako | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súčasť školského kurikula. Považujeme za vhodné, aby potrebné investície boli nastavované až na základe upresnenia týchto definícií. 3. Učebnice nemôžu byť pre žiakov vo vyučovacom procese jediným učebným zdrojom (v komponente sa striedavo a nejednoznačne objavujú pojmy učebnice/učebné zdroje). V 21. storočí vnímame zúženie pohľadu len na doplnenie, príp. rozšírenie učebníc ako nedostačujúce. Osobitne pre rozvoj kritického myslenia žiakov je nevyhnutné naučiť ich čerpať z viacerých zdrojov, a preto je kľúčovou podpora viaczdrojového učenia. Investície na doplnenie učebníc navrhujeme zmeniť na investície do tvorby učebných zdrojov (vrátane digitálnych), vrátane vysoko kvalifikovaných metodických materiálov pre pedagógov. 4. Pri digitalizácii sa priveľký priestor venuje zabezpečeniu hardvérového vybavenia. Absentujú investície do východiskovej sieťovej a bezpečnostnej infraštruktúry nevyhnutnej na obnovu a udržiavanie digitálnych technológií (antivírové programy, sieťové rozvody, reky, obnova po 4-5 rokoch). Navrhujeme, aby sa ťažisko digitálnej podpory škôl posunulo smerom k zaobstaraniu chýbajúceho softvérového vybavenia pre výučbu všetkých vzdelávacích predmetov (digitálne učebné obsahy). Upozorňujeme tiež na fakt, že komponent 7 v prípade budovania sietí pre školy odkazuje na Komponent 17, to sa však má zabezpečiť z EŠIF. Chýba zábezpeka vzájomného prepojenia, aby sa nestalo, že budú PC bez vhodnej siete. 5. Úspešnosť procesu digitalizácie je podmienená aj rozšírením personálnych kapacít na úrovni špecializovaných odborných pozícií zodpovedných za funkčný a stabilný školský IT systém, ktorý by zabezpečoval permanentnú profesionálnu podporu pre rôzne pedagogické i súvisiace činnosti (napr. školský koordinátor digitálnych technológií). Zaoberal sa v tejto súvislosti niekto prepočtom nákladov na tzv. digitálny príspevok, ktorý by zabránil nákupu techniky, ktorá sa čoskoro zastará a ktorý rieši poskytnutie služby ako takej? 6. Dokument nerieši dôležitú otázku bezpečnosti virtuálneho priestoru a kybernetickej bezpečnosti detí vrátane eliminácie exponenciálne sa rozširujúcich negatívnych vplyvov a závislostí dnešných detí a mládeže od digitálnych technológií. Má to byť predmetom iného dokumentu a iných podporných opatrení? Je zarážajúce, že sa neplánujú žiadne investície do opatrení na dedigitalizáciu kvôli eliminácii následkov nadmerného používania DT, čo je bezpochyby najrozšírenejší novodobý fenomén s mimoriadne závažnými dopadmi na proces myslenia a vzdelávania detí. Chýbajú prirodzené vyvažujúce mechanizmy prevencie (napr. podpora umenia, športu | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a pobytu v prírode) a podpora budovania zručností v oblasti tvorivého riešenia problémov, kreativity a spolupráce. 7. Plán obnovy navrhuje paušálne riešenie pomoci pre všetky školy bez zohľadnenia rozdielov v dosiahnutej úrovni digitalizácie a bez predchádzajúcej analýzy súčasného stavu. Takto nastavené riešenia môže spôsobiť stav, kedy sa jednej škole pomôže iba čiastočne a na druhej škole bude prebytok digitálneho vybavenia. Vo vzťahu k digitalizácii sa hovorí o minimálnom štandarde, ktorý však mnohé školy už majú dosiahnutý a potrebujú postúpiť na vyššiu úroveň. Za praktickejší tak považujeme prístup, pri ktorom majú školy autonómnu možnosť architektovať svoj vlastný rozvoj v závislosti od individuálnych podmienok a okolností možnosťou investovať do hardwaru, softwaru či personálnych nákladov. Taktiež pre odborné školy to minimum PC vybavenia absolútne nestačí, pre nich je Teams len „chodbou“ k učebniam, potrebujú software na vytváranie digitalnych dvojčiat (podporu pri doplnení praktických zručností, ktoré im t.č. ušli), veľké úložné cloudové riešenia a personálnu podporu učiteľov na týchto školách (napr. v prepojení s odbornými VŠ a praxou). V súvislosti s digitalizáciou rodín MRK by bolo vhodné podporiť efektívnu systémovú spoluprácu komunitných centier a škôl. 8. Digitalizácia vzdelávania sa obmedzuje na všeobecne rozšírený prenos vzdelávania prostredníctvom digitálnych technológií, avšak nezohľadňuje najnovší vývoj v tejto oblasti a trendy, ktoré do digitalizácie vzdelávania zavádzajú napr. susedné štáty. Prepojenie škôl a vzdelávanie naprieč viacerými triedami, využitie kvalitných prednášajúcich a sprostredkovanie vyučovacích hodín viacerým školám, prepojené vyučovacie hodiny viacerých tried naraz a podobne (napr. v Maďarsku prostredníctvom programu podporovaného ministerstvom školstva za ostatné 4 roky už prepojili viac ako 40 stredných škôl, kde sa môže realizovať prepojená výučba). 9. V dokumente sa navrhuje spôsob implementácie zavádzaných rámcových učebných plánov a štandardov na základe predchádzajúceho pilotného overovania, nie je však zrejmá súvislosť s už prebiehajúcim overovaním trojročí pod gesciou ŠPÚ. Zo škôl, ktoré prešli pilotným overovaním by mali vzniknúť “centrá dobrej praxe”, ktoré budú pre ostatných inšpiráciou, že zmeny sa realizovať dajú (napr. z výskumu TALIS vyplýva, že 85% pedagógov sa drží svojich osvedčených postupov) a tiež ako cvičné školy pre prípravu budúcich pedagógov. 10. V texte sa uvádza potreba dobudovať knižnice v 273 školách, pričom sa záujem zameriava len na tie školy, ktoré navštevuje 10 a viac detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Chýba podkladová analýza dát, prečo sa dobudovanie školských knižníc v záujme podpory a rozvoja čitateľskej gramotnosti obmedzuje LEN na školy s vysokým počtom sociálne znevýhodnených detí, na základe čoho bola stanovená hranica 10 a viac detí zo sociálne znevýhodneného prostredia bez ohľadu na to, aké je ich percentuálne zastúpenie voči ostatným žiakom školy. Taktiež nie je jasné, či bola vykonaná analýza využívania obecných/mestských knižníc v obciach/mestách, kde sa tieto školy nachádzajú. 11. Je v 21. storočí budovanie knižníc najlepším a jediným nástrojom zvyšovania čitateľskej gramotnosti? Riešením môže byť napr. vybudovanie jednej centrálnej plne digitalizovanej a pravidelne aktualizovanej virtuálnej knižnice, ktorej obsah bude voľne dostupný všetkým školám. Na samotných školách už následne nie je nutné budovať knižnice, ale iba moderné kreatívne a pohodlné multifunkčné čitárne či študovne s neobmedzeným prístupov pre žiakov. Za plánované náklady sa tak môže podpora čitateľskej gramotnosti premietnuť do oveľa väčšieho množstva škôl. 12. Dokument zdôrazňuje nutnosť dobudovania chýbajúcich kapacít v ZŠ s dvojzmennou výučbou hlavne v Prešovskom a Košickom kraji. V investičnej časti sa však odvoláva na výpočet nákladov na základe reálne vypracovaných projektov v bratislavskom kraji, pričom ide o kraje s veľkými ekonomickými rozdielmi a tým pádom aj inými finančnými východiskami. Zároveň je otázne, či je nutné budovať na školách s dvojzmennou prevádzkou aj nové telocvične a jedálne. 13. Z dokumentu nie je zrejmé, čo znamená vytvorenie 40 regionálnych centier kurikulárneho manažmentu. Má to byť škola, ktorá je reprezentantom dobrej praxe, alebo štátna organizácia? Ak majú vzniknúť ako nové úrady, pochybujeme o ich efektivite vo vzťahu k praxi. Ak majú plniť svoj účel, je potrebné, aby vznikli na školách, ktoré reprezentujú príklady dobrej praxe, ktoré aktívne implementujú nové kurikulum a môžu ponúknuť pomoc a mentoring pre ďalších pedagógov z praxe po celom Slovensku. 14. Je potrebné mnohostranne cizelovať prípravu budúcich pedagógov. Čo sledujeme odčlenením prípravy učiteľov ZŠ a SŠ, ak široko podporovaným cieľom je vybudovať flexibilný, odolný a priestupný systém? Na VŠ pripravujúce budúcich pedagógov treba zaviesť oveľa viac praxe (napr. aj v školských podporných tímoch) a podporovať aj cvičné školy. 15. V Pláne obnovy sa zavádza viacnásobné centrálne testovanie žiakov, ktoré výrazne podporuje ich externú motiváciu. Z dokumentu nie je dostatočne zrejmé, prečo je potrebné znásobovať testovanie žiakov, aký je cieľ tohto kroku a aký | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | to bude mať dopad na žiakov vo vzťahu k ich budúcnosti. Pritom kľúčovým problémom Slovenska, ktorý potvrdzujú aj dáta z obdobia koronakrízy je práve absencia vnútornej motivácie žiakov učiť sa (disponuje ňou len 6% detí). 16. V Pláne obnovy chýba reakcia na pandémiu - vytváranie podmienok pre kvalitné hybridné vzdelávanie napr. podpora vzniku personalizovaných digitálnych platforiem (ako je napr. https://www.smartbooks.sk/), kvalitnej didaktiky dištančného vzdelávania (t.j. nielen webinárov, ale profesionálnej práce na učiacich sa komunitách tak, ako to robia napr. v Austrálii na základe dát: https://www.aitsl.edu.au/research/spotlight/what-works-in-online-distance-teaching-and-learning), zdieľanie hodín medzi školami a tiž podpora zvládania krizového manažmentu zo strany vedúcich zamestnancov škôl. 4. Zásadné pripomienky ku komponentu o CŽV Vynechanie komponentu o celoživotnom vzdelávaní nepovažujeme za krok, ktorý by viedol ku obnove, posilneniu odolnosti a reforme v oblasti vzdelávania, práve naopak. Obzvlášť následkom krízy nadobúda CŽV na význame, a to tak vo vzťahu ku školstvu, ako aj k iným rezortom. V školstve je celoživotné vzdelávanie nevyhnutnosťou pri priebežnom reagovaní na neustále meniace sa potreby detí, obzvlášť v situácii zavádzania princípu inklúzie do vzdelávania. CŽV taktiež otvorí možnosti pre využitie už vybudovaných personálnych a materiálnych kapacít škôl. 5. Doplňujúce návrhy Naša vízia, ktorú navrhujeme doplniť do Plánu obnovy a odolnosti je nasledovná: 1. Doplniť príčiny kontinuálnej degradácie vzdelávania a ich riešenia: A. Zmeniť prístup k žiakovi – ukotviť jeho vnútornú motiváciu a aktívnu rolu vo vzdelávaní, zefektívniť diagnostiky a inkluzívne pristupovať ku každému žiakovi s cieľom maximálneho rozvoja jeho individuálneho potenciálu pre zmysluplné uplatnenie sa v živote. Rozvíjať zručnosti žiaka pre adaptáciu na nové podmienky so zameraním na komunikáciu, kreativitu, kooperáciu, kritické myslenie, čitateľskú a matematickú gramotnosť, samostatnosť a zodpovednosť, morálku a občiansku angažovanosť. B. Kreovať školy ako ekosystém komplexnej podpory vzdelávania s tvorivým erudovaným personálom, vrátane externých expertov, počnúc základnými školami. Experimentálne overovať a zavádzať inovácie, horizontálne a vertikálne prepájať školy a všetky stupne formálneho aj neformálneho vzdelávania bez rozdielu zriaďovateľa. Rozvíjať školy ako otvorené komunitné vzdelávacie centrá. C. Reformovať kurikulum a inovovať vzdelávanie podľa vedeckých poznatkov, prepojiť ho so životom a zaviesť transparentné a validné | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ukazovatele kvality vzdelávacieho systému. Nastaviť a popularizovať personalizované vzdelávanie, tímovo vzdelávať PZ a OZ, rozvíjať ich silné stránky, kontinuálnu spätnú väzbu a spoluprácu so zahraničím. Otvoriť komplexný informačný systém dát a učebných zdrojov všetkým aktérom vo vzdelávaní. 2. Doplniť opatrenia na zvýšenie odolnosti vzdelávacieho systému čeliť krízam (napr. COVID.19): A. Etablovanie novej organizačnej a edukačnej kultúry na pilieroch hodnôt, personalizovaného učenia, ekosystému podpory, sebarozvoja a synergií. B. Nastavenie komplexného štandardu prezenčného, dištančného a hybridného vzdelávania a jeho systematická modernizácia s dôrazom na kompetencie a pripravenosť manažmentu, odbornú a osobnostnú zdatnosť PZ a OZ, materiálne vybavenie, technické zabezpečenie a učebné zdroje. C. Využitie potenciálu neformálneho a umeleckého vzdelávania. 3. Prepojiť trendy v iných oblastiach PO s oblasťou vzdelávania: spolupráca vzdelávacích inštitúcií so subjektmi z iných oblastí s cieľom generovať nové príležitosti a zvýšiť kvalitu vzdelávania. Aktívne zapojiť SR do Európskeho vzdelávacieho priestoru. Transformovať vzdelávanie v 4. priemyselnej revolúcii, využívať SMART riešenia a pokročilé technológie. Sieťovať aktérov (medzinárodná spolupráca, Slováci v zahraničí), podporiť transfer poznatkov z výskumu do praxe, prepájať výskumné dátové a informačné centrá, vytvoriť komplexný informačný systém pre všetky subjekty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. 6. Zoskupenie 12+ je koordinovaná apolitická skupina predstaviteľov 12 organizácií dlhodobo pôsobiacich v oblasti vzdelávania na rôznych úrovniach (od raného detstva až po vzdelávanie pedagógov), ktorú spájajú rovnaké hodnoty a spoločný pohľad na budúcnosť vzdelávania. Aliancia súkromných jaslí a škôlok: združenie zriaďovateľov alebo prevádzkovateľov súkromných predškolských zariadení nezaradených do siete škôl, a prevádzkovateľov zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku (jasle). Zástupca: Ing. Zuzana Saganová Asociácia neštátnych zariadení špeciálnopedagogického poradenstva (ANeZaŠPP): združuje zriaďovateľov súkromných centier výchovného poradenstva a prevencie (ŠPP), ktoré poskytujú odbornú suportívnu činnosti deťom/žiakom so zdravotným postihnutím a ich rodinám a školám ktoré navštevujú. Zástupca: Mgr. Miroslava Robinson Asociácia pracovníkov súkromných škôl a školských zariadení Slovenska (ASŠŠZS): združenie zriaďovateľov a riaditeľov, ktoré už viac ako 25 rokov presadzuje záujem slobodného výberu vzdelávacej cesty a podporu rovnoprávneho | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | postavenia súkromných škôl a školských zariadení na Slovensku. Zástupca: Mgr. art. Eva Ohraďanová, ArtD. Asociácia školskej psychológie (AŠP): už 30 rokov podporuje prostredie pre rozvoj aktérov pôsobiacich v školstve, presadzuje využívanie služieb školských psychológov vo všetkých typoch a stupňoch škôl a školských zariadení, podporuje a chráni duševné zdravie detí a mládeže. Zástupca: doc. PaedDr. Lada Kaliská, PhD. Edulienka: zriaďovateľ vzdelávacej skupiny domškolákov a Súkromnej ZŠ Edulienka. Venuje sa inkluzívnemu vzdelávaniu na úrovni tvorby politík a organizovaniu vzdelávacích aktivít. Zástupca: Mgr. Miroslava Kiripolská Fórum proaktívnych škôl: medzinárodná mimovládna organizácia vytvárajúca funkčnú sieť vzájomne sa inšpirujúcich škôl bez rozdielu zriaďovateľa, ktoré vlastné výchovno-vzdelávacie modely spoločne budujú ako centrá neustálej sebaobnovy. Zástupca: PaedDr. Viera Grohová ISEIA - Medzinárodný inštitút a asociácia slovenských vzdelávacích centier: združenie so sídlom v Luxemburgu, ktoré združuje 60 slovenských vzdelávacích centier v 17 krajinách sveta, podporuje a rozvíja vzdelávanie detí Slovákov žijúcich v zahraničí v ich materinskej reči a pozitívny vzťah k Slovensku. Zástupca: Jarmila Buchová Stála konferencia aktérov vo vzdelávaní: platforma, ktorá prepája osobnosti a organizácie „od jaslí po vedu“ v 8 regiónoch Slovenska s cieľom spoločne nachádzať dobré riešenia v oblasti vzdelávania na základe dát a dobrej praxe v SR i zahraničí. Zástupca: JUDr. Daniela Čorbová Školský network - podpora škôl na ceste ich autonómneho rozvoja: občianske združenie, ktoré komplexnými, profesionálnymi službami pomáha robiť zo škôl priestor zmysluplnej spolupráce, rozvoja osôb a vitalizovania miestnej komunity. Zástupca: Mgr. Ladislav Baranyai, PhD. Školský výbor Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku (ŠV ECAV): poradný a iniciatívny orgán ECAV v oblasti školstva a vzdelávania, vytvára koncepcie vzdelávania, organizuje konferencie a webináre. Zástupca: PhDr. Marián Damankoš, PhD. Združenie katolíckych škôl Slovenska (ZKŠS): záujmové združenie katolíckych škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou, zriaďovaných diecéznym úradom alebo rehoľnou spoločnosťou, má cca 150 škôl/ŠZ. Zástupca: Mgr. Daniel Masarovič Združenie škôl C. S. Lewisa: združenie základných a stredných škôl hľadajúcich cestu inovácie a hodnotového vzdelávania. Zástupca: PaedDr. Roman Baranovič, riaditeľ CZŠ Narnia | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Dvanásť plus | ZOSKUPENIE 12+ Zoskupenie 12+ organizácií (viac na konci dokumentu) s dlhoročnou a bohatou expertízou v oblasti vzdelávania, považuje Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky spolu s Partnerskou dohodou SR na roky 2021-2027 a spolu s novou Národnou stratégiou v oblasti výchovy a vzdelávania (ktorú je potrebné pripraviť), za tri kľúčové dokumenty, ktoré na najbližších minimálne 10 rokov výrazne zarámcujú smerovanie a ukotvia nastavovanie zmien vo výchove a vzdelávaní. Výsledkom najbližších 10 rokov, na ktoré sa naplánovali zmeny systému výchovy a vzdelávania, by mali byť prví absolventi škôl s novými zručnosťami a schopnosťami využiť svoj plný osobnostný potenciál, ktorý bude výsledkom moderného personalizovaného vzdelávania v modernom vzdelávacom systéme za plnej asistencie kvalitného podporného tímu odborníkov. K tomuto výsledku by mal smerovať proces postavený na jasných etapách a ich cieľoch nastavovania systému za podpory odbornej i laickej verejnosti. Naše pripomienky obsahujú: 1. Zásadné pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti SR ako celku 2. Zásadné pripomienky ku komponentu 6 3. Zásadné pripomienky ku komponentu 7 4. Zásadné pripomienky ku komponentu o CŽV 5. Doplňujúce návrhy 6. Zoskupenie 12+ 1. Zásadné pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti SR ako celku: 1. Plán obnovy a odolnosti SR (ďalej ako “Plán obnovy”) nenadväzuje na novú Národnú stratégiu rozvoja výchovy a vzdelávania, nakoľko tá v súčasnosti absentuje. Plán obnovy by mal prispieť k jej napĺňaniu, nie naopak. SWOT analýza súčasného stavu, doplnená i dostupnými dátami, vypracovaná za účelom získania uceleného obrazu o celoplošnej zmene školského systému, momentálne tiež absentuje. 2. Od začiatku absentoval participatívny proces tvorby Plánu obnovy, odborný dialóg s aktérmi vo vzdelávaní, ich účasť pri okrúhlych stoloch, zber a použitie relevantných dát. Vzhľadom k zneniu Kapitoly 3 žiadame o otvorenie tohto dialógu a jeho udržiavanie aj v procese implementácie a monitorovania plnenia Plánu obnovy a odolnosti SR. Pre úspešnú implementáciu Plánu obnovy z pohľadu nastavenia merateľných ukazovateľov je totiž mimoriadne potrebné, aby prebiehala komunikácia s terénom, nakoľko práve ten bude Plán obnovy realizovať. Prijatie opatrení aktérmi “zdola” vnímame ako zásadný prvok pre konečnú úspešnosť realizácie Plánu obnovy. 3. Chýba dostatočné prepojenie jednotlivých komponentov Plánu obnovy, ktoré vytvára synergické efekty. 4. Absentuje vytváranie odolnosti voči krízam. Mnohé opatrenia nie sú nasmerované k obnove, akú SR potrebuje z pohľadu budúcnosti, ale skôr k zmierňovaniu | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Pripomienka je podľa nás identická s pripomienkou vyššie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dlhu, ktorý máme vo vzťahu ku vzdelávaniu. 5. Veľká pozornosť sa venuje budovaniu nových inštitúcií a podpore nových expertných kapacít bez spolupráce s existujúcimi expertmi z praxe, čo považujeme za neefektívne. Ako efektívnejšie vnímame implementáciu osvedčených príkladov dobrej praxe a využívanie existujúcich inštitúcií s vysoko odborným potenciálom bez potreby ich ďalšieho (finančne náročného) doškolenia. 6. Nie je zrejmá demarkačná línia medzi Plánom obnovy, Partnerskou dohodou a štátnym rozpočtom ako základnými strategickými dokumentmi a ich vzájomné prepojenie s cieľom vzájomnej synergie. 7. Pri mnohých opatreniach chýba jednoznačné deklarovanie schopnosti zabezpečenia kontinuity a trvalej udržateľnosti. 8. Pri mnohých opatreniach chýba dostatočná vstupná analýza aktuálneho stavu, čo je veľké riziko z pohľadu hospodárnosti (napr. budovanie nových kapacít predškolských zariadení bez auditu využiteľnosti verejných budov a monitorovania kapacít nesieťových zariadení) i efektívnosti (napr. plošná transformácia poradenského systému bez overovania kvality práce jednotlivých centier). 9. Za veľké riziko z pohľadu implementácie považujeme zavádzanie opatrení v extrémne krátkom čase bez kvalitného pilotného overovania (napr. zavedenie princípu inklúzie do každodennej praxe škôl). 10. Z Plánu obnovy nevyplýva nové nastavenie systému vzdelávania smerom k personalizovanému vzdelávaniu a aktívna rola dieťaťa/žiaka ako subjektu vzdelávania, ktoré sú t.č. nosnými prístupy vo vzdelávaní vo svete a na ktoré už dlhodobo poukazujeme. 11. Je nevyhnutné terminologicky zadefinovať jednotlivé kľúčové pojmy v komponentoch s cieľom predísť ich nejednoznačnému výkladu. 2. Zásadné pripomienky ku komponentu 6 1. Inkluzívne vzdelávanie vnímame ako stratégiu, ktorou sa vytvárajú podmienky pre rozvoj potenciálu všetkých detí/žiakov/študentov/učiacich sa, t.j. prispôsobenie vzdelávania individuálnym potrebám každého dieťaťa (vrátane detí intaktných, s nadaním, zasiahnutých krízou) od raného detstva po CŽV. V textácii tento všeobecný rozmer inklúzie takmer chýba. Naopak kladie sa väčší dôraz na deti so špecifickými potrebami, než na každé dieťa, čo posilňuje skôr integračný než inkluzívny prístup. 2. Odporúčame vychádzať z najnovších trendov vo svete, kde sa obzvlášť pod vplyvom krízy pozornosť presúva na personalizovaný prístup ku každému dieťaťu, pričom inklúzia je jeho prirodzeným dôsledkom. Zároveň je vo svete trend pracovať s rozvojom potenciálu detí od najnižšieho veku, kedy je možné pracovať na eliminácií ťažkostí dieťaťa (čo následne šetrí výdavky v neskoršom veku a v | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | iných rezortoch). Prevencia, mentoring a tútoring od 2. stupňa ZŠ sa ukazujú ako neskoré riešenia. 3. V práci s terénom navrhujeme pracovať na postupnom rozširovaní kultúry inklúzie na úrovni aktérov priamo zapojených do implementácie (počnúc tvorbou SWOT analýzy, cez nastavenie "inkluzívnych pracovísk" až po vyhodnotenie dopadov). Len nariadenie inklúzie "zhora" nezabezpečí úspešnú implementáciu komponentu, pretože ten, kto inklúziou nežije, nemôže ani inkluzívne vyučovať. Preto navrhujeme desegregáciu škôl nahradiť "vytváraním prostredia inkluzívnych škôl", kde desegregácia bude len jednou z aktivít, nie však cieľom. Zároveň navrhujeme, aby informačná kampaň predchádzala prijímaniu jednotlivých opatrení v praxi a nezačala až po ich zavedení. Postoje odbornej aj laickej verejnosti pre ozrejmenie inklúzie sú jedným z pilierov úspešnosti. 4. Zber dát treba podporovať nielen v oblasti poradenstva a prevencie, či duševného zdravia detí, ale aj v oblasti podpory fyzického zdravia a wellbeingu, ako aj vo vzťahu ku všetkým oblastiam, s ktorými pracuje systém výchovy a vzdelávania. Potrebné je tiež podporiť implementáciu dát do zlepšenia praxe. 5. V predprimárnom vzdelávaní navrhujeme pred výstavbou nových budov najprv monitorovať a následne v plnej miere a čo najefektívnejšie využiť už existujúce kapacity všetkých predškolských zariadení (vrátane nesieťových) a až následne budovať chýbajúce MŠ tam, kde ich nie je možné zabezpečiť z existujúcich zdrojov. 6. Zabezpečenie diagnostických nástrojov je dlhodobá požiadavka praxe. Cieľom by malo byť vytvorenie/sprostredkovanie/zabezpečenie štandardizovaných diagnostických a intervenčných nástrojov pre prognózovanie vývinu a zefektívnenie dosiahnutia plného potenciálu dieťaťa/žiaka pre stanovenie prognózy jeho ďalšieho vývinu a podporu vzdelávania pedagogických/odborných zamestnancov pri ich využívaní. 7. Treba sa zamerať nielen na digitalizáciu, ale na základné zabezpečenie štandardizovaných diagnostických a intervenčných nástrojov (vytváranie registra diagnostických nástrojov, ich zabezpečenie od nákupu, prekladu, štandardizácie a výstupu vo forme publikovania manuálov, hárkov - podobne ako v komponente 12 Moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie) a tiež nástrojov na rozvoj celkovej klímy školy či školského zariadenia. 8. Redefinícia konceptu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov a vypracovanie modelu nárokovateľných podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní je hlavne o ich implementovaní do praxe (vypracovaní manuálu), k čomu treba naplánovať aj investície. 9. Chýba detail reformy na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania a naviazanej investície - na základe čoho je navrhované 100 miliónov, kde má byť investícia urobená, celková analýza aktuálneho stavu, ako aj časová os míľnikov. Z dokumentu nie je zrejmé, aký dopad má táto investícia mať, o koľko % bodov má zvýšiť zaškolenosť, v ktorých regiónoch a pod. a či sa v rámci analýzy budú zohľadňovať všetci poskytovatelia predprimárneho vzdelávania (alebo iba štátni a poskytovatelia momentálne zaradení do siete škôl). Investícia môže byť v rozpore s princípom hospodárnosti, pokiaľ ku nej nie sú špecifické detaily. Pri investovaní do budov je potrebné tiež zohľadniť možnosti hospodárnejšej výstavby budov (napr. Britská vláda stimuluje výstavbu modernej školskej infraštruktúry. Hladá však riešenie aby ju vedela postaviť hospodárnejšie a rýchlejšie. Našli riešenie, prostredníctvom ktorého vedia školy navrhnúť a postaviť o 25 % lacnejšie voči súčasnej výstavbe a okrem toho vedia zásadným spôsobom znížiť uhlíkovú stopu: https://blacc.co/our-projects/seismic) 10. Pri práci s MRK navrhujeme do implementácie zapojiť dospelých príslušníkov MRK, ktorí sa v praxi osvedčili viac ako experti. 11. Navrhujeme viac využiť flexibilne koordinovanú spoluprácu rezortov, než vytváranie nových samostatných “centier”. 12. Chýba zdôvodnenie investovania LEN na debarierizáciu, a nie na komplexný systém opatrení, napriek tomu, že sú v systéme spomínané. Je nutné debarierizáciu v tomto dokumente presne definovať (aby okrem debarierizácie budov zahŕňala aj zabezpečenie didaktických prostriedkov, kompenzačných pomôcok, diagnostických a intervenčných nástrojov pre zefektívnenie dosiahnutia plného potenciálu dieťaťa/žiaka) s prepojením na obsah národného strategického konceptu, ktorý zahŕňa aj vzdelávanie a podporu pedagogických a odborných zamestnancov pri ich využívaní nadobudnutých debarierizačných pomôcok. Nie je jasne definovaná potenciálna investícia do stavebných úprav (analýza existujúceho stavu, definovanie skutočných potrieb a následne finančnú kalkuláciu na potrebné investície). Ak sa odhadované finančné náklady nespresnia, vznikne riziko chaotického investovania, ktoré nevyrieši existujúce problémy. Debarierizovať by bolo vhodné aj s dosiahnutím vizuálneho efektu na pekné priestory v škole (priestor ako 3. dimenzia kurikula). Taktiež by bolo vhodné špecializovať školy na také, ktoré sa venujú podpore istých typov postihnutí, nakoľko kompenzačné pomôcky sú nákladné a určite ich nemôže mať každá škola. 13. V Pláne obnovy sa vôbec nerieši téma kariérneho poradenstva ako nástroja na prevenciu predčasného | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ukončovania školskej dochádzky a rozvoj potenciálu všetkých detí. 14. Podľa tohto komponentu Plánu obnovy má vzniknúť veľa pracovných skupín a činností priamoriadených organizácií – je potrebné ich koordinovať, aby vznikli synergie a tiež využívať už existujúce zosieťované platformy aktérov. Taktiež vznikajúce webové stránky je potrebné vzájomne prepojiť a naviazať na webový portál ministerstva školstva pre ich ľahšiu dohľadateľnosť. 15. Z pohľadu inkluzívneho prístupu ku vzdelávaniu detí/žiakov z MRK nestačí pripravovať učiteľov slovenčiny ako učiť slovenčinu ako druhý jazyk, ale aj podporiť štúdium rómskeho jazyka pre učiteľov a pôsobenie rómsky hovoriacich asistentov v školách aj pri iných predmetoch ako je slovenčina. 16. Vzhľadom na to, že jedným z cieľov Plánu obnovy je podpora zelenej tranzície, bolo by vhodné podporiť min. pri investíciách do budov málo nákladné zelené investície, ako je napr. zachytávanie dažďovej vody (napr. na budove školy v Štiavnických Baniach ročne zachytia 1 300 000 litrov dažďovej vody ročne, ktorá je následne využívania v procese edukácie i prevádzky školy... ) 3. Zásadné pripomienky ku komponentu 7 1. Kurikulárna reforma nemôže zahŕňať len zmenu v usporiadaní učiva, ale aj jeho premyslenú redukciu na základné učivo (nosný učebný obsah), ako aj celý proces nastavovania novej paradigmy fungovania školy s novou organizačnou, pracovnou a edukačnou kultúrou v školách (vrátane vzťahov medzi nimi). Žiak sa mení z objektu edukácie na jej subjekt (je v aktívnej pozícii riadenia vlastného vzdelávania, ktoré si stále viac personalizuje - spája s vlastnými snami, cieľmi, záujmami a cestami profesijného rozvoja), za svoje vzdelanie nesie a cíti zodpovednosť. Mení sa aj pozícia pedagógov - musia si osvojovať nové nedirektívne roly (byť viac facilitátormi a koučmi osobného rastu a vedomostného, kompetenčného a charakterového rozvoja). Jadrom procesov musí byť didaktický trojuholník - 1. rola žiaka, 2. obsah učiva a 3. príprava učiteľa a všetky tieto tri prvky treba rozvíjať v súčinnosti. Až takto konsolidované školy budú schopné sa postupne rozvíjať na ekosystémy celkového rastu a úplnej podpory každého dieťaťa (teda pripravené na inklúziu). V komponente však chýbajú ciele a implementácia tohto druhu. Taktiež v ňom nie je žiadna zmienka o využití existujúcich inovácií, často 12 a viac rokov experimentálne overovaných a schválených ministerstvom, ktoré už s takýmito prístupmi pracujú. Bolo by potrebné reformovať aj kurikulum na úrovni stredných škôl a stredných odborných škôl (napr. cez phenomenon based learning ako vo Fínsku). 2. Pod dostupnou školskou infraštruktúrou | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nechápeme len školu ako budovu. Treba zadefinovať pojem školská infraštruktúra ako fyzický a virtuálny učebný priestor, kde sa realizuje celý vzdelávací proces (vrátane vybavenia laboratórií a pracovných prostredí s nástrojmi a pomôckami vrátane digitálnych). Priestory je potrebné chápať ako súčasť školského kurikula. Považujeme za vhodné, aby potrebné investície boli nastavované až na základe upresnenia týchto definícií. 3. Učebnice nemôžu byť pre žiakov vo vyučovacom procese jediným učebným zdrojom (v komponente sa striedavo a nejednoznačne objavujú pojmy učebnice/učebné zdroje). V 21. storočí vnímame zúženie pohľadu len na doplnenie, príp. rozšírenie učebníc ako nedostačujúce. Osobitne pre rozvoj kritického myslenia žiakov je nevyhnutné naučiť ich čerpať z viacerých zdrojov, a preto je kľúčovou podpora viaczdrojového učenia. Investície na doplnenie učebníc navrhujeme zmeniť na investície do tvorby učebných zdrojov (vrátane digitálnych), vrátane vysoko kvalifikovaných metodických materiálov pre pedagógov. 4. Pri digitalizácii sa priveľký priestor venuje zabezpečeniu hardvérového vybavenia. Absentujú investície do východiskovej sieťovej a bezpečnostnej infraštruktúry nevyhnutnej na obnovu a udržiavanie digitálnych technológií (antivírové programy, sieťové rozvody, reky, obnova po 4-5 rokoch). Navrhujeme, aby sa ťažisko digitálnej podpory škôl posunulo smerom k zaobstaraniu chýbajúceho softvérového vybavenia pre výučbu všetkých vzdelávacích predmetov (digitálne učebné obsahy). Upozorňujeme tiež na fakt, že komponent 7 v prípade budovania sietí pre školy odkazuje na Komponent 17, to sa však má zabezpečiť z EŠIF. Chýba zábezpeka vzájomného prepojenia, aby sa nestalo, že budú PC bez vhodnej siete. 5. Úspešnosť procesu digitalizácie je podmienená aj rozšírením personálnych kapacít na úrovni špecializovaných odborných pozícií zodpovedných za funkčný a stabilný školský IT systém, ktorý by zabezpečoval permanentnú profesionálnu podporu pre rôzne pedagogické i súvisiace činnosti (napr. školský koordinátor digitálnych technológií). Zaoberal sa v tejto súvislosti niekto prepočtom nákladov na tzv. digitálny príspevok, ktorý by zabránil nákupu techniky, ktorá sa čoskoro zastará a ktorý rieši poskytnutie služby ako takej? 6. Dokument nerieši dôležitú otázku bezpečnosti virtuálneho priestoru a kybernetickej bezpečnosti detí vrátane eliminácie exponenciálne sa rozširujúcich negatívnych vplyvov a závislostí dnešných detí a mládeže od digitálnych technológií. Má to byť predmetom iného dokumentu a iných podporných opatrení? Je zarážajúce, že sa neplánujú žiadne investície do | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrení na dedigitalizáciu kvôli eliminácii následkov nadmerného používania DT, čo je bezpochyby najrozšírenejší novodobý fenomén s mimoriadne závažnými dopadmi na proces myslenia a vzdelávania detí. Chýbajú prirodzené vyvažujúce mechanizmy prevencie (napr. podpora umenia, športu a pobytu v prírode) a podpora budovania zručností v oblasti tvorivého riešenia problémov, kreativity a spolupráce. 7. Plán obnovy navrhuje paušálne riešenie pomoci pre všetky školy bez zohľadnenia rozdielov v dosiahnutej úrovni digitalizácie a bez predchádzajúcej analýzy súčasného stavu. Takto nastavené riešenia môže spôsobiť stav, kedy sa jednej škole pomôže iba čiastočne a na druhej škole bude prebytok digitálneho vybavenia. Vo vzťahu k digitalizácii sa hovorí o minimálnom štandarde, ktorý však mnohé školy už majú dosiahnutý a potrebujú postúpiť na vyššiu úroveň. Za praktickejší tak považujeme prístup, pri ktorom majú školy autonómnu možnosť architektovať svoj vlastný rozvoj v závislosti od individuálnych podmienok a okolností možnosťou investovať do hardwaru, softwaru či personálnych nákladov. Taktiež pre odborné školy to minimum PC vybavenia absolútne nestačí, pre nich je Teams len „chodbou“ k učebniam, potrebujú software na vytváranie digitalnych dvojčiat (podporu pri doplnení praktických zručností, ktoré im t.č. ušli), veľké úložné cloudové riešenia a personálnu podporu učiteľov na týchto školách (napr. v prepojení s odbornými VŠ a praxou). V súvislosti s digitalizáciou rodín MRK by bolo vhodné podporiť efektívnu systémovú spoluprácu komunitných centier a škôl. 8. Digitalizácia vzdelávania sa obmedzuje na všeobecne rozšírený prenos vzdelávania prostredníctvom digitálnych technológií, avšak nezohľadňuje najnovší vývoj v tejto oblasti a trendy, ktoré do digitalizácie vzdelávania zavádzajú napr. susedné štáty. Prepojenie škôl a vzdelávanie naprieč viacerými triedami, využitie kvalitných prednášajúcich a sprostredkovanie vyučovacích hodín viacerým školám, prepojené vyučovacie hodiny viacerých tried naraz a podobne (napr. v Maďarsku prostredníctvom programu podporovaného ministerstvom školstva za ostatné 4 roky už prepojili viac ako 40 stredných škôl, kde sa môže realizovať prepojená výučba). 9. V dokumente sa navrhuje spôsob implementácie zavádzaných rámcových učebných plánov a štandardov na základe predchádzajúceho pilotného overovania, nie je však zrejmá súvislosť s už prebiehajúcim overovaním trojročí pod gesciou ŠPÚ. Zo škôl, ktoré prešli pilotným overovaním by mali vzniknúť “centrá dobrej praxe”, ktoré budú pre ostatných inšpiráciou, že zmeny sa realizovať dajú (napr. z výskumu TALIS | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyplýva, že 85% pedagógov sa drží svojich osvedčených postupov) a tiež ako cvičné školy pre prípravu budúcich pedagógov. 10. V texte sa uvádza potreba dobudovať knižnice v 273 školách, pričom sa záujem zameriava len na tie školy, ktoré navštevuje 10 a viac detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Chýba podkladová analýza dát, prečo sa dobudovanie školských knižníc v záujme podpory a rozvoja čitateľskej gramotnosti obmedzuje LEN na školy s vysokým počtom sociálne znevýhodnených detí, na základe čoho bola stanovená hranica 10 a viac detí zo sociálne znevýhodneného prostredia bez ohľadu na to, aké je ich percentuálne zastúpenie voči ostatným žiakom školy. Taktiež nie je jasné, či bola vykonaná analýza využívania obecných/mestských knižníc v obciach/mestách, kde sa tieto školy nachádzajú. 11. Je v 21. storočí budovanie knižníc najlepším a jediným nástrojom zvyšovania čitateľskej gramotnosti? Riešením môže byť napr. vybudovanie jednej centrálnej plne digitalizovanej a pravidelne aktualizovanej virtuálnej knižnice, ktorej obsah bude voľne dostupný všetkým školám. Na samotných školách už následne nie je nutné budovať knižnice, ale iba moderné kreatívne a pohodlné multifunkčné čitárne či študovne s neobmedzeným prístupov pre žiakov. Za plánované náklady sa tak môže podpora čitateľskej gramotnosti premietnuť do oveľa väčšieho množstva škôl. 12. Dokument zdôrazňuje nutnosť dobudovania chýbajúcich kapacít v ZŠ s dvojzmennou výučbou hlavne v Prešovskom a Košickom kraji. V investičnej časti sa však odvoláva na výpočet nákladov na základe reálne vypracovaných projektov v bratislavskom kraji, pričom ide o kraje s veľkými ekonomickými rozdielmi a tým pádom aj inými finančnými východiskami. Zároveň je otázne, či je nutné budovať na školách s dvojzmennou prevádzkou aj nové telocvične a jedálne. 13. Z dokumentu nie je zrejmé, čo znamená vytvorenie 40 regionálnych centier kurikulárneho manažmentu. Má to byť škola, ktorá je reprezentantom dobrej praxe, alebo štátna organizácia? Ak majú vzniknúť ako nové úrady, pochybujeme o ich efektivite vo vzťahu k praxi. Ak majú plniť svoj účel, je potrebné, aby vznikli na školách, ktoré reprezentujú príklady dobrej praxe, ktoré aktívne implementujú nové kurikulum a môžu ponúknuť pomoc a mentoring pre ďalších pedagógov z praxe po celom Slovensku. 14. Je potrebné mnohostranne cizelovať prípravu budúcich pedagógov. Čo sledujeme odčlenením prípravy učiteľov ZŠ a SŠ, ak široko podporovaným cieľom je vybudovať flexibilný, odolný a priestupný systém? Na VŠ pripravujúce budúcich pedagógov treba zaviesť oveľa viac praxe (napr. aj v | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školských podporných tímoch) a podporovať aj cvičné školy. 15. V Pláne obnovy sa zavádza viacnásobné centrálne testovanie žiakov, ktoré výrazne podporuje ich externú motiváciu. Z dokumentu nie je dostatočne zrejmé, prečo je potrebné znásobovať testovanie žiakov, aký je cieľ tohto kroku a aký to bude mať dopad na žiakov vo vzťahu k ich budúcnosti. Pritom kľúčovým problémom Slovenska, ktorý potvrdzujú aj dáta z obdobia koronakrízy je práve absencia vnútornej motivácie žiakov učiť sa (disponuje ňou len 6% detí). 16. V Pláne obnovy chýba reakcia na pandémiu - vytváranie podmienok pre kvalitné hybridné vzdelávanie napr. podpora vzniku personalizovaných digitálnych platforiem (ako je napr. https://www.smartbooks.sk/), kvalitnej didaktiky dištančného vzdelávania (t.j. nielen webinárov, ale profesionálnej práce na učiacich sa komunitách tak, ako to robia napr. v Austrálii na základe dát: https://www.aitsl.edu.au/research/spotlight/what-works-in-online-distance-teaching-and-learning), zdieľanie hodín medzi školami a tiž podpora zvládania krizového manažmentu zo strany vedúcich zamestnancov škôl. 4. Zásadné pripomienky ku komponentu o CŽV Vynechanie komponentu o celoživotnom vzdelávaní nepovažujeme za krok, ktorý by viedol ku obnove, posilneniu odolnosti a reforme v oblasti vzdelávania, práve naopak. Obzvlášť následkom krízy nadobúda CŽV na význame, a to tak vo vzťahu ku školstvu, ako aj k iným rezortom. V školstve je celoživotné vzdelávanie nevyhnutnosťou pri priebežnom reagovaní na neustále meniace sa potreby detí, obzvlášť v situácii zavádzania princípu inklúzie do vzdelávania. CŽV taktiež otvorí možnosti pre využitie už vybudovaných personálnych a materiálnych kapacít škôl. 5. Doplňujúce návrhy Naša vízia, ktorú navrhujeme doplniť do Plánu obnovy a odolnosti je nasledovná: 1. Doplniť príčiny kontinuálnej degradácie vzdelávania a ich riešenia: A. Zmeniť prístup k žiakovi – ukotviť jeho vnútornú motiváciu a aktívnu rolu vo vzdelávaní, zefektívniť diagnostiky a inkluzívne pristupovať ku každému žiakovi s cieľom maximálneho rozvoja jeho individuálneho potenciálu pre zmysluplné uplatnenie sa v živote. Rozvíjať zručnosti žiaka pre adaptáciu na nové podmienky so zameraním na komunikáciu, kreativitu, kooperáciu, kritické myslenie, čitateľskú a matematickú gramotnosť, samostatnosť a zodpovednosť, morálku a občiansku angažovanosť. B. Kreovať školy ako ekosystém komplexnej podpory vzdelávania s tvorivým erudovaným personálom, vrátane externých expertov, počnúc základnými školami. Experimentálne overovať a zavádzať inovácie, horizontálne a vertikálne | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prepájať školy a všetky stupne formálneho aj neformálneho vzdelávania bez rozdielu zriaďovateľa. Rozvíjať školy ako otvorené komunitné vzdelávacie centrá. C. Reformovať kurikulum a inovovať vzdelávanie podľa vedeckých poznatkov, prepojiť ho so životom a zaviesť transparentné a validné ukazovatele kvality vzdelávacieho systému. Nastaviť a popularizovať personalizované vzdelávanie, tímovo vzdelávať PZ a OZ, rozvíjať ich silné stránky, kontinuálnu spätnú väzbu a spoluprácu so zahraničím. Otvoriť komplexný informačný systém dát a učebných zdrojov všetkým aktérom vo vzdelávaní. 2. Doplniť opatrenia na zvýšenie odolnosti vzdelávacieho systému čeliť krízam (napr. COVID.19): A. Etablovanie novej organizačnej a edukačnej kultúry na pilieroch hodnôt, personalizovaného učenia, ekosystému podpory, sebarozvoja a synergií. B. Nastavenie komplexného štandardu prezenčného, dištančného a hybridného vzdelávania a jeho systematická modernizácia s dôrazom na kompetencie a pripravenosť manažmentu, odbornú a osobnostnú zdatnosť PZ a OZ, materiálne vybavenie, technické zabezpečenie a učebné zdroje. C. Využitie potenciálu neformálneho a umeleckého vzdelávania. 3. Prepojiť trendy v iných oblastiach PO s oblasťou vzdelávania: spolupráca vzdelávacích inštitúcií so subjektmi z iných oblastí s cieľom generovať nové príležitosti a zvýšiť kvalitu vzdelávania. Aktívne zapojiť SR do Európskeho vzdelávacieho priestoru. Transformovať vzdelávanie v 4. priemyselnej revolúcii, využívať SMART riešenia a pokročilé technológie. Sieťovať aktérov (medzinárodná spolupráca, Slováci v zahraničí), podporiť transfer poznatkov z výskumu do praxe, prepájať výskumné dátové a informačné centrá, vytvoriť komplexný informačný systém pre všetky subjekty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. 6. Zoskupenie 12+ je koordinovaná apolitická skupina predstaviteľov 12 organizácií dlhodobo pôsobiacich v oblasti vzdelávania na rôznych úrovniach (od raného detstva až po vzdelávanie pedagógov), ktorú spájajú rovnaké hodnoty a spoločný pohľad na budúcnosť vzdelávania. Aliancia súkromných jaslí a škôlok: združenie zriaďovateľov alebo prevádzkovateľov súkromných predškolských zariadení nezaradených do siete škôl, a prevádzkovateľov zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku (jasle). Zástupca: Ing. Zuzana Saganová Asociácia neštátnych zariadení špeciálnopedagogického poradenstva (ANeZaŠPP): združuje zriaďovateľov súkromných centier výchovného poradenstva a prevencie (ŠPP), ktoré poskytujú odbornú suportívnu činnosti deťom/žiakom so zdravotným postihnutím a ich rodinám a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školám ktoré navštevujú. Zástupca: Mgr. Miroslava Robinson Asociácia pracovníkov súkromných škôl a školských zariadení Slovenska (ASŠŠZS): združenie zriaďovateľov a riaditeľov, ktoré už viac ako 25 rokov presadzuje záujem slobodného výberu vzdelávacej cesty a podporu rovnoprávneho postavenia súkromných škôl a školských zariadení na Slovensku. Zástupca: Mgr. art. Eva Ohraďanová, ArtD. Asociácia školskej psychológie (AŠP): už 30 rokov podporuje prostredie pre rozvoj aktérov pôsobiacich v školstve, presadzuje využívanie služieb školských psychológov vo všetkých typoch a stupňoch škôl a školských zariadení, podporuje a chráni duševné zdravie detí a mládeže. Zástupca: doc. PaedDr. Lada Kaliská, PhD. Edulienka: zriaďovateľ vzdelávacej skupiny domškolákov a Súkromnej ZŠ Edulienka. Venuje sa inkluzívnemu vzdelávaniu na úrovni tvorby politík a organizovaniu vzdelávacích aktivít. Zástupca: Mgr. Miroslava Kiripolská Fórum proaktívnych škôl: medzinárodná mimovládna organizácia vytvárajúca funkčnú sieť vzájomne sa inšpirujúcich škôl bez rozdielu zriaďovateľa, ktoré vlastné výchovno-vzdelávacie modely spoločne budujú ako centrá neustálej sebaobnovy. Zástupca: PaedDr. Viera Grohová ISEIA - Medzinárodný inštitút a asociácia slovenských vzdelávacích centier: združenie so sídlom v Luxemburgu, ktoré združuje 60 slovenských vzdelávacích centier v 17 krajinách sveta, podporuje a rozvíja vzdelávanie detí Slovákov žijúcich v zahraničí v ich materinskej reči a pozitívny vzťah k Slovensku. Zástupca: Jarmila Buchová Stála konferencia aktérov vo vzdelávaní: platforma, ktorá prepája osobnosti a organizácie „od jaslí po vedu“ v 8 regiónoch Slovenska s cieľom spoločne nachádzať dobré riešenia v oblasti vzdelávania na základe dát a dobrej praxe v SR i zahraničí. Zástupca: JUDr. Daniela Čorbová Školský network - podpora škôl na ceste ich autonómneho rozvoja: občianske združenie, ktoré komplexnými, profesionálnymi službami pomáha robiť zo škôl priestor zmysluplnej spolupráce, rozvoja osôb a vitalizovania miestnej komunity. Zástupca: Mgr. Ladislav Baranyai, PhD. Školský výbor Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku (ŠV ECAV): poradný a iniciatívny orgán ECAV v oblasti školstva a vzdelávania, vytvára koncepcie vzdelávania, organizuje konferencie a webináre. Zástupca: PhDr. Marián Damankoš, PhD. Združenie katolíckych škôl Slovenska (ZKŠS): záujmové združenie katolíckych škôl a školských zariadení s právnou subjektivitou, zriaďovaných diecéznym úradom alebo rehoľnou spoločnosťou, má cca 150 škôl/ŠZ. Zástupca: Mgr. Daniel Masarovič Združenie škôl C. S. Lewisa: združenie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | základných a stredných škôl hľadajúcich cestu inovácie a hodnotového vzdelávania. Zástupca: PaedDr. Roman Baranovič, riaditeľ CZŠ Narnia | | | |
| eustream | Komponent 1, 10. Financovanie a náklady, vložiť za časť Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, str. 25, nový odsek v nasledovnom znení : „Investícia 4 : Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov Investície budú poskytované na základe grantu pomocou schémy štátnej pomoci. Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR. Pomoc by mala byť adresovaná podnikateľským subjektom, ktoré prevádzkujú prepravnú sieť, distribučnú sieť a podzemné zásobníky plynu. V rámci navrhovanej alokovanej podpory z RRF v súčasnosti plánujeme na investíciu smerovať 50 mil. EUR.“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| eustream | Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele, str.3, na záver prvej vety, ktorá začína „Komplexnosť navrhovaných zmien....“ doplniť „a plynom“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| eustream | Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele, str.3, za 3.odrážku doplniť novú odrážku s nasledovným znením: „•Za účelom riešenia tejto výzvy je potrebné podporiť pripravenosť existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov pre zvýšenie podielu OZE zabezpečením ich dostupnosti v čo najväčšej možnej miere. Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky. Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |
| eustream | Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele,str.4, za časť „V sektore vykurovania a chladenia....“ doplniť nový odsek s nasledovným znením : „V sektore plynárenstva dosiahnuť pripravenosť existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s cieľom zvýšenia podielu OZE ich väčšou dostupnosťou • Od zvýšenia dostupnosti dekarbonizovaných plynov sa očakáva zvýšenie podielu OZE vo všetkých sektoroch hospodárstva s pozitívnym vplyvom na konkurencieschopnosť a v konečnom dôsledku cenu za energie pre konečného spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu je vhodné podporiť investičné aktivity spojené s prípravou existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. • Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, Implementácia, str. 11, druhá odrážka, na záver prvej vety, ktorá začína „Podpora projektov skladovania energie,....“ doplniť „...a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka s využitím existujúcej infraštruktúry“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová | Z | ČA | Investícia sa bude týkať výroby a skladovania vodíka (podpora pre elektrolyzéry ), nie však jeho distribúcie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Ciele, str.6 za poslednú odrážku doplniť novú odrážku :“ • Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov prostredníctvom existujúcej infraštruktúry.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | ČA | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). V rámci opatrení Plánu obnovy a odolnosti budú pre dekarbonizované plyny vytvorené podmienky pre zvýšené využitie biometánu. |
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Implementácia, str.7, za poslednú odrážku doplniť „Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov bude predmetom novelizácie zákona 251/2012 Z.z. o energetike a zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.“ Odôvodnenie: Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov je potrebná i úprava legislatívneho rámca. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). V rámci opatrení Plánu obnovy a odolnosti budú pre dekarbonizované plyny vytvorené podmienky pre zvýšené využitie biometánu. |
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A.Reformy,3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Výzvy, str.6 za prvú odrážku doplniť 2 nové odrážky„• Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry. • Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry, vrátane zapojenia potenciálu existujúcej | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). V rámci |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plynárenskej infraštruktúry, dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | opatrení Plánu obnovy a odolnosti budú pre dekarbonizované plyny vytvorené podmienky pre zvýšené využitie biometánu. |
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 8. Princíp do not significant harm, str.12 – na koniec doplniť „V prípade plynárenského sektora budú podporované projekty na prípravu sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov, ktoré svojou podstatou majú pozitívny vplyv na oblasť mitigácie dôsledkov zmeny klímy.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | MH SR vie akceptovať návrh nových investícií iba v prípade zvýšenia alokácie na komponent. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE doplniť nový bod 4 v nasledovnom znení : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov Výzvy • Potreba zabezpečiť dostupné prepravné trasy pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov pre zabezpečenie ich dostupnosti na základe požiadaviek trhu • Potreba akcelerovať presadzovanie nových technických riešení v energetike v oblasti prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na alternatívne zdroje energie (OZE) a tým vytvoriť podmienky plnej systémovej integrácie sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky Ciele • Aplikácia technických riešení s cieľom pripraviť | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | existujúcu infraštruktúru tak, aby bola vhodná na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE • Aplikácia technických, inteligentných riešení, ktoré umožnia vznik nových hráčov s dekarbonizovanými plynmi a ich vstup na energetický trh s cieľom dekarbonizácie, energetiky Implementácia • Podpora projektov so zameraním na technickú pripravenosť existujúcich plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov na základe ich technických možností. Pilotné projekty prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov umožnia okrem integrácie zvyšujúceho sa podielu OZE testovať nové technológie a obchodné modely, ktoré nie sú plne kompatibilné s existujúcim regulačným rámcom, resp. platnou energetickou legislatívou. Výhodou takéhoto konceptu je umožniť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví na základe analýzy prevádzky takýchto projektov nastavenie a optimalizáciu regulačnej politiky. • Nesporným benefitom navrhovaných projektov je optimalizácia regulačnej politiky v plynárenstve s dôrazom na udržateľnosť a nákladovú efektívnosť. • Opatrenie bude mať podobu investičnej pomoci Adresát : Podnikateľské subjekty Štátna pomoc: Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR Časový rozvrh : 2022 - 2026 Odhadované náklady : 50 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR)“ Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 7. Digitálna tranzícia, str.12, Tabuľka 1: doplniť na koniec tabuľky „Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov stĺpec zelené ciele, klíma – 100%, stĺpec zelené ciele, životné prostredie – 40%, , stĺpec zásada „nepoškodiť“ splnená – áno; stĺpec digitálne ciele, digitálne – 0%; stĺpec Tagged RRF contribution, Klíma – 50 mil. EUR., digitálne – 0% Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Investície,str.20, vložiť za 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, časť Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources nový bod 4 s nasledovným znením:“ 4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov“ vrátane príslušných tabuliek Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov do dokumentu. | Z | N | MH SR vie akceptovať návrh nových investícií iba v prípade zvýšenia alokácie na komponent. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| eustream | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Reformy, 3.Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str.15, tabuľka, riadok Climate change mitigation, stĺpec 4, na konci vety, ktorá začína „Základom reformy je transpozícia legislatívy EÚ,....) doplniť „..spolu s novelou Zákona č. č. 251/2012 Z.z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.“ Odôvodnenie:Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov je potrebná i legislatívna úprava Zákona č. č. 251/2012 Z.z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach. | Z | N | Novelizácia zákona 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach je súčasťou Reformy právneho rámca v elektroenergetika. Novelizované zákony budú zohľadňovať všetky požiadavky vychádzajúce z aktuálnej Európskej legislatívy. |
| eustream | Komponent 1, 9.Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky, str. 22, Míľnik 4 : Prijatie regulačnej politiky na roky 2023 – 2027, na koniec poslednej vety doplniť slová „..a plynom“. Odôvodnenie: Regulačná politika ako kľúčový prvok pri nastavovaní regulačného rámca by mala reflektovať podmienky podpory prípravy existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| eustream | Komponent 1, 9.Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 3 : Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str. 23, za Míľnik 1 : 2022: Implementácia balíčka opatrení Čistej energie pre všetkých Európanov v oblasti OZE doplniť nový míľnik v nasledovnom znení :“ Míľnik 2 : 2022 : Novelizácia Zákona č. 250/2012 o regulácii v sieťových odvetviach a Zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike Novelizáciou predmetných zákonov sa nastavia základné legislatívne podmienky pre využitie existujúcej plynárenskej | Z | N | Načasovanie míľnika bude závisieť od transpozičných lehôt plánovaného plynárenského balíčka |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúry na príjem dekarbonizovaných plynov ako aj regulačný rámec pre vecnú a cenovú reguláciu prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov.“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov do dokumentu a z toho vyplývajúcich potrebných legislatívnych úprav. | | | |
| eustream | Komponent 1, 9.Míľniky, ciele a časový rozvrh, za časť Investícia 3 : Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“, str. 24, vložiť novú časť s nasledovným znením „Investícia 4 : Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov • Cieľ 1: do roku 2026: Príprava existujúcej infraštruktúru na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE Cieľom je realizovať preverenie technických materiálov a komponentov a otestovanie ich vhodnosti na použitie pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s prípadnou realizáciou ich náhrady vhodnejšími alternatívami vhodnými pre dekarbonizované plyny. Výsledkom bude zadefinovanie a prípadná realizácia potrebných technických úprav a identifikácia objemu dekarbonizovaných plynov, ktoré bude možné prepravovať, distribuovať a skladovať pri využití existujúcej infraštruktúry. Realizáciou tohto cieľa sa vytvoria podmienky pre systémovú integráciu sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | MH SR vie akceptovať návrh nových investícií iba v prípade zvýšenia alokácie na komponent. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| eustream | Komponent 1,4. Cezhraničné projekty, str. 4, na koniec 2. vety, ktorá končí slovami „ ..na profile medzi Maďarskom a Slovenskou republikou“ doplniť „...a pripravenosti plynárenskej siete na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov“. Odôvodnenie:Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. | Z | N | Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |
| eustream | Komponent 1- 1.Popis komponentu; Reformy a investície, Investície; str. 2, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE doplniť nový bod 4 s nasledovným znením : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov“ a zároveň čiastku v časti Odhadované náklady upraviť z 220 na 270 mil. EUR Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| eustream | Komponent 1- 1.Popis komponentu; str.1 Prepojenie na odporúčania.....– opraviť chybu v čísle odporúčania – miesto 4 použiť 3 (v rámci odporúčania 3 je zdôraznená potreba.....) Odôvodnenie: Chybne uvedené číslo odporúčania. V odporúčaní číslo 3 je zdôraznená potreba zamerať sa na investície na zelenú a digitálnu transformáciu.Chybne uvedené číslo odporúčania. V odporúčaní číslo 3 je zdôraznená potreba zamerať sa na investície na zelenú a digitálnu transformáciu. | O | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| eustream | Komponent 1- 1.Popis komponentu; str.1 Reformy a investície, Reformy : v druhej vete za slovné spojenie „upraviť trh s elektrinou“ doplniť „a plynom“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný, rýchly a účinný nástroj pre dosiahnutie dekarbonizačných cieľov EÚ a zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |
| eustream | Komponent 1- 1.Popis komponentu; str.2 Reformy a investície, Reformy; 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE; na záver odseku doplniť „Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry, ktorá prispeje k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný, rýchly a účinný nástroj pre dosiahnutie dekarbonizačných cieľov EÚ a zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| FSOK | 01 Obnoviteľné zdroje energie V časti B. Investície, na strane 8 priloženého dokumentu, v odseku 2 „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)“, v pododsekoch „Výzvy, Ciele a Implementácia“ absentuje zmienka o zariadeniach kombinovanej výroby elektriny a tepla na báze biomasy, navrhujeme ich preto explicitne uviesť Odôvodnenie: Repowering pojednáva o fotovoltických elektrárňach a ďalej o bioplynových a vodných elektrárňach. Repowering má slúžiť na predĺženie prevádzky jestvujúcich elektrárni na obnoviteľné zdroje, a tým znížiť cenu elektriny. Na zvýšení ceny elektriny sa zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla na báze biomasy pričinili najmenej. Pritom biomasová technológia je podstatne náročnejšia a podlieha mechanickému opotrebovaniu. Odstavenie týchto zdrojov po uplynutí súčasnej podpory môže zásadným spôsobom ohroziť naplnenie záväzku SR voči EÚ v súvislosti s prechodom výroby energií z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje energie. | Z | N | Zámerom je sústrediť sa na rekonštrukciu zariadení využívajúcich bioplyn. |
| FSOK | Komponent 01 OZE, v časti Investície V časti Investície doplniť bod 4 : 4. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov a infraštruktúry v teplárenstve | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Cieľom je modernizovať systémy centrálneho zásobovania teplom (CZT) zvýšením podielu využitia obnoviteľných zdrojov energie v týchto systémoch. Opatrením sa zabezpečí zvýšenie počtu účinných systémov využívajúcich OZE a podielu tepla vyrobeného a dodaného z OZE pre odberateľov z CZT. Ovplyvnené skleníkové plyny: CO2 Odhadované náklady: 200 mil EUR Odôvodnenie: Články 23 a 24 Začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do vykurovania a chladenia a 24 Diaľkové vykurovanie a chladenie SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov z 11.decembra 2018 a následne aj Národný integrovaný energeticko klimatický plán SR (NIEKP SR) sa podrobne zaoberajú diaľkovým vykurovaním. Tieto články riešia aj opatrenia, ktoré členské štáty stanovia aby sa zvyšoval podiel OZE a odpadového tepla v diaľkovom vykurovaní a chladení minimálne o jeden percentuálny bod ročne, riešia prechodné obdobie na prechod na účinné CZT a ostatné záležitosti v súvislosti s diaľkovým vykurovaním a chladením a jeho úlohou pri dosahovaní klimatických cieľov EU. V NIEKP je určený záväzný cieľ zvyšovania OZE v hodnote minimálne jedného percentuálneho bodu vyjadreného ako ročný priemer za obdobie rokov 2021 až 2025 a rokov 2026 až 2030. Podporu začleňovania OZE v systémoch CZT neobsahuje ani Modernizačný fond (resp. len ako neprioritné projekty). Podpora z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je obmedzená na zdroje do 20 MW, pričom územie Bratislavského kraja je z podpory vylúčené. Plán obnovy zostáva ako jediný na podporu OZE na celom území Slovenska. Obmedzovaním fondov na povinnom navyšovaní podielu OZE v systéme teplárenstva sa ešte viac otvárajú finančné nožnice medzi spotrebiteľom tepla z individuálnych zdrojov a systémov CZT. Už dnes je spotrebiteľ tepla zo systémov CZT diskriminovaný finančne, lebo ma v cene napr. „uhlíkovú daň“, čo spotrebiteľ tepla z individuálnych zdrojov vykurovania nemá, resp. ju za neho platí štát. V konečnom dôsledku môže nastať stav, keď ekologických zdrojov tepla bude ubúdať na úkor finančne zvýhodneného individuálneho vykurovania so všetkými negatívnymi dopadmi na kvalitu ovzdušia a nárastu emisií znečisťujúcich látok a emisií skleníkových plynov. | | | podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| FSOK | Komponent 02 Budovy Popis komponentu, časť Reformy, na strane 2, navrhujeme doplniť štvrtý bod, ktorý znie: 4. Reforma využitia garantovaných energetických služieb pri obnove verejných budov pomocou kombinácie | Z | N | Práve vzhľadom na historickú hodnotu týchto budov je problematické až nerealizovateľné pripraviť obnovu na báze GES založenú na návratnosti vložených investícií. Investície |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | grantového financovania a nenávratného príspevku v jednej operácii. Táto inovatívna forma financovania umožní realizáciu hĺbkovej obnovy budov a zároveň podporí trh s energetickými službami (nielen) vo verejnom sektore významnou mobilizáciou súkromného kapitálu do obnovy verejných budov vo všetkých sektoroch (školstvo, zdravotníctvo, verejná správa, súdnictvo,...) Odôvodnenie: Na dosiahnutie cieľov v oblasti znižovania energetickej náročnosti budov je nutné, aby obnova budov mohla byť uskutočnená v čo najväčšej možnej miere formou hĺbkovej obnovy (významná obnova budovy a významná obnova technického zariadenia budovy). Jedine uskutočnením hĺbkovej obnovy je možné maximalizovať množstvo úspor pri obnove budovy a eliminovať tým tzv. "efekt uzamknutia" úspor na dlhé obdobie. Na rozdiel od čisto grantovej formy financovania, podpora obnovy budov formou kombinácie garantovanej energetickej služby (GES) a grantového spolufinancovania, umožní mobilizovať súkromný kapitál a významne zrýchliť tempo obnovy fondu budov (multiplikačný efekt). Kombinácia grantu s GES aj pri existujúcich GES kontraktoch umožní zrealizovať hĺbkovú obnovu podľa najnovších štandardov a požiadaviek na energetickú hospodárnosť, aj pre budovy, ktoré majú uzavreté kontrakty s garantovanou energetickou službou. GES je podporovanou formou financovania obnovy fondu verejných a neverejných budov v európskych stratégiách (napr. Vlna obnovy). Klientovi prináša množstvo výhod, napr. garanciu úspor a prenáša riziká za ich dosiahnutie na poskytovateľa garantovanej energetickej služby (tzv. ESCO spoločnosť | | | do týchto budov budú náročnejšie ako pri bežných budovách a súčasťou všetkých opatrení bude aj zachovanie a ochrana pamiatkovej hodnoty, zelené opatrenia, zlepšenie vnútorného prostredia a bezbariérovosť, čo prekračuje rámec GES, ako je definovaný zákonom.<br>Zároveň obnova verejných budov v oblasti školstva, zdravotníctva, justície a sociálnych služieb je plánovaná aj formou GES. Využitie GESov sa počíta aj v rámci financovania cez EŠIF pri podpore obnovy bežných verejných budov. |
| FSOK | Komponent 02 Obnova budov, časť 1. Popis komponentu v časti 1. Popis komponentu, v odstavci 4, Sociálna odolnosť, v druhej vete za slovo „energie" doplniť „používania vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov", ..... Nové znenie druhej vety: .....Obnovou verejných historických budov s aplikáciou prvkov adaptácie na zmenu klímy, obnoviteľných zdrojov energie, používania vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov, systémov automatizácie a riadenia budovy sa posilní vzorová úloha týchto budov v obnove celého fondu budov, a to prispeje k zníženiu energetickej spotreby v tomto segmente verejných budov, ktoré patria k budovám s najhoršou energetickou hospodárnosťou. Synergicky bude obnova verejných historických budov zahŕňať prvky zlepšovania bezpečnosti | Z | N | Vysokoúčinné zdroje nie sú opatreniami, ktoré môže v rámci obnovy realizovať vlastník budovy. Dodávka energie z vysokoúčinných zdrojov je zohľadnená v vo výpočte energetickej hospodárnosti budovy |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a prístupnosti týchto budov (debariérizačné opatrenia pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie), čím sa zabezpečí ich prístupnosť pre každého, ako aj dostupnosť služieb, ktoré poskytujú..... Odôvodnenie: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | |
| FSOK | Komponent 02 Obnova budov, časť 1. Popis komponentu, v časti 1. Popis komponentu, v odstavci 2, Dvojitá transformácia, v druhej vete za slovo „zdrojov“ doplniť „a používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov. Za vysokoúčinné alternatívne systémy sa považuje využitie účinného centralizovaného zásobovania teplom, vysokoúčinnej kombinovanej výroby, a ak to nie je možné, využitie alternatívnych technických systémov budov založených na obnoviteľných zdrojoch energie.“. Nové znenie druhej vety : .....Renovácia bude podporovať integráciu obnoviteľných zdrojov a používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov. Za vysokoúčinné alternatívne systémy sa považuje využitie účinného centralizovaného zásobovania teplom, vysokoúčinnej kombinovanej výroby, a ak to nie je možné, využitie alternatívnych technických systémov budov založených na obnoviteľných zdrojoch | Z | N | Vysokoúčinné zdroje nie sú opatreniami, ktoré môže v rámci obnovy realizovať vlastník budovy. Dodávka energie z vysokoúčinných zdrojov je zohľadnená v vo výpočte energetickej hospodárnosti budovy |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | energie.“. ..... Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | |
| FSOK | Komponent 02 Obnova budov, časť 2 Hlavné výzvy a ciele V časti 2 Hlavné výzvy Zelená transformácia v bode 6 za slovo „čerpadlo“ doplniť „ používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov“ Nové znenie: .... Opatrenia ako napríklad zelené strechy, oddelenie šedej vody od hnedej vody, fotovoltika, tepelné čerpadlo, používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov, opatrenia zabraňujúce prehrievaniu budov (zelená vegetačná stena, vonkajšie tieniace prvky okien a dverí na fasádach – pergoly, vonkajšie žalúzie, a pod.), odstránenie azbestu alebo triedenie stavebného odpadu pri rekonštrukcii, prípadne zabezpečenie hniezdnych možností pre chránené živočíchy, zachytávanie dažďovej vody a využitie na polievanie zelených priestranstiev v okolí budovy by boli vhodne finančne podporované ako doplnkové opatrenia aplikovateľné v závislosti na špecifické podmienky historických a pamiatkovo chránených verejných budov a rodinných domov. Odôvodnenie: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k | Z | N | Vysokoúčinné zdroje nie sú opatreniami, ktoré môže v rámci obnovy realizovať vlastník budovy. Dodávka energie z vysokoúčinných zdrojov je zohľadnená v vo výpočte energetickej hospodárnosti budovy |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | |
| FSOK | Komponent 02 Obnova budov, časť 2 Hlavné výzvy a ciele V časti 2 Hlavné výzvy Znižovanie emisií CO2 v bode 7 v prvej odrážke za slovom číslom „2050“ doplniť „ s využitím vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov“ Nové znenie: ● Model pre stanovenie trajektórie je založený na niekoľkých predpokladoch, z ktorých najdôležitejšie sú tieto: - Elektrická energia a dodávky tepla budú dekarbonizované o 50 % do roku 2050 s využitím vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov Odôvodnenie: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne | Z | N | text je citáciou z Dlhodobej stratégie obnovy fondu budov. Nie je možné doplniť, keďže to citovaná stratégia neobsahovala. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | |
| GPSR | 1. Všeobecne – O: V rozsiahlom návrhu plánu obnovy a odolnosti (celkovo 18 komponentov) absentuje akékoľvek adresné vyjadrenie opatrení v primárnej pôsobnosti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Toto konštatovanie považujeme za relevantné po preskúmaní obsahu najmä dvoch komponentov - komponentu 15: Reforma justície a komponentu 16: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva. Vítame ambíciu predkladateľa realizovať reformy v týchto oblastiach, ale s poľutovaním musíme konštatovať, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky nebola jednak prizvaná v rámci participácie pri príprave materiálu a nie je ani zahrnutá do samotnej realizácie reforiem, čo nie je v záujme riešenia komplexnosti problematiky a efektívneho využitia ľudských zdrojov a finančných prostriedkov z plánu obnovy v uvedených komponentoch. | O | N | Komponent k reforme justície je založený na podkladoch rezortu spravodlivosti, ktoré vychádzajú z východiskového stavu návrhu legislatívy k súdnej mape (stále v legislatívnom procese) a modernizácie IT systémov rezortu. Súčasťou komponentu sú aj doteraz prijaté legislatívne zmeny v oblasti súdnictva a prokuratúry, ktoré reagujú na špecifické odporúčania Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GPSR | 2. Ku komponentu 15: Reforma justície – Z: Tento komponent je štruktúrovaný tak, že pokrýva výhradne pôsobnosť Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (a súdov) a je ťažké hľadať širšie pojatie priestoru spravodlivosti. Tento fakt je úplne zrejmý z excelovej tabuľky rozpracovania jednotlivých projektov, ktoré sú precízne vymedzené v hraniciach rezortu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Navrhujeme uplatniť zahrnutie prokuratúry do projektov spojených s digitalizáciou justície. Konkrétne v rozsahu aký predpokladá riešenie pripojenia do systému eCODEX na zasielanie elektronických dokumentov (dôkazov) medzi členskými štátmi Európskej únie, v rámci justičnej spolupráce v trestných veciach na báze (sub)platformy e-EDES. Ako vyplýva z poznatkov získaných v rámci súvisiacich aktivít na úrovni Európskej únie, v roku 2021 by do systému malo byť zapojených cca 15 členských štátov, ďalšie avizujú pripojenie v budúcom roku. Pripojenie prokuratúry je | Z | N | Komponent k reforme justície je založený na podkladoch rezortu spravodlivosti, ktoré vychádzajú z východiskového stavu návrhu legislatívy k súdnej mape (stále v legislatívnom procese) a modernizácie IT systémov rezortu. Súčasťou komponentu sú aj doteraz prijaté legislatívne zmeny v oblasti súdnictva a prokuratúry, ktoré reagujú na špecifické odporúčania Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prirodzenou súčasťou tohto procesu. V rámci platformy by sa mali ako prvé zasielať európske vyšetrovacie príkazy. Je teda potrebné, výhľadovo o takýchto výdavkoch uvažovať. Žiadame v rámci reformy sfinalizovať funkčné a efektívne prepojenie informačných systémov polície, prokuratúry a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (súdov). Táto pripomienka je zásadná. | | | |
| GPSR | 3. Ku komponentu 15: Reforma justície, Reforma 1: Reforma súdnej mapy – Z: Definované opatrenia spojené s novou súdnou mapou, budú mať dopady aj na prokuratúru. Tento cieľ je ako Reforma 1 v danom komponente rozpracovaný výhradne v rámci pôsobnosti rezortu spravodlivosti a vôbec nezohľadňuje dopady pre prokuratúru. V tejto súvislosti žiadame v pláne obnovy a odolnosti zohľadniť aj náklady pre prokuratúru spojené s reformou súdnej mapy, ktorých odhad bol uplatnený k návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2020/587). Táto pripomienka je zásadná. | Z | N | Pripomienka smeruje k LP/2020/587 a nie Plánu obnovy. Reforma súdnej mapy nezakladá Generálnej prokuratúre povinnosti reorganizovať svoju sústavu a nevytvára súdy v žiadnom z miest, v ktorej sa dnes súd nenachádza. |
| GPSR | 4. Ku komponentu 16: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva – Z: Prieniky z možného čerpania benefitov programu v prospech prokuratúry sa dajú odvodiť len zo všeobecnej časti a rozsahu definovania cieľov komponentu, ktoré bezvýhradne podporujeme. Napríklad zavedenie proaktívneho finančného vyšetrovania, zriadenie Centrálneho registra účtov, posilnenie boja proti korupcii. Po posúdení rozpracovania cieľov v príslušnej excelovej tabuľke je rovnako ako v prípade komponentu 15 potrebné konštatovať, že projekty prísne zohľadňujú organizačnú štruktúru polície, resp. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Vybudovanie personálneho a materiálneho zabezpečenia v oblasti komplexného dobudovania mechanizmu vykonávania proaktívneho finančného vyšetrovania, alebo vybudovania centrálneho registra účtov (spolupráca Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Ministerstva financií Slovenskej republiky) sú príkladmi, ktorých pozitívne dopady sa sekundárne prejavia aj pri výkone a efektívnosti prokurátorských činností. Stojí však za zváženie, či v danom kontexte, aj v tomto štádiu prípravy plánu, nie je možné ešte doplniť aj niektoré aspekty pôsobnosti prokuratúry, napr. v oblasti pôsobnosti Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v rámci zabezpečovania výkonu prokurátorských činností v oblasti korupcie, alebo všeobecne doplnenie materiálno-technického vybavenia, resp. | Z | ČA | V komponente 16 sa počíta účasťou GPSR ohľadom prístupových práv do CRÚ, prepojenia určitých databáz návrhom zabezpečenej komunikácie medzi Políciou SR, Prokuratúrou SR a súdmi. Prokurátori budú taktiež prijímateľmi vzdelávania a podkladových materiálov, ktoré sa v rámci projektu vytvoria. Ak je obsahom pripomienky ďalšia, resp. iná forma spolupráce, o tomto je potrebné rokovať pred finalizáciou projektu. Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aktualizácie, alebo vybudovania nového informačného systému, integračné projekty medzi informačnými systémami polície, prokuratúry a spravodlivosti/súdov (minimálne s cieľom vybudovania jednotného, dôveryhodného mechanizmu na zber štatistických údajov v oblasti trestného konania) a podobne. Táto pripomienka je zásadná. | | | |
| GPSR | 5. Ku komponentu 17: Digitálne Slovensko – O: Tento komponent je zameraný na štát v mobile, kybernetickú bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálnu ekonomika. Systémovým spôsobom sa bude rozvíjať oblasť kybernetickej bezpečnosti, s dôrazom na jednotné štandardy, bezpečnostné audity, investície do systémov včasného varovania a vzdelávania zamestnancov verejnej správy. Základným stavebným kameňom komponentu je filozofická zmena v poskytovaní verejných služieb štátom, ktoré po implementácii opatrení plánu obnovy a odolnosti budú navrhnuté tak, aby zodpovedali potrebám občana, ktorý si potrebuje s úradmi vybaviť konkrétnu životnú situáciu. Zmeny v oblasti eGovernmentu musia byť nevyhnutne podporené reformou v oblasti konektivity, ako aj reformami a investíciami v oblasti kybernetickej bezpečnosti tak, aby k novým verejným službám mal prístup každý občan bez ohľadu na lokalitu a aby boli systémy a údaje verejnej správy a občanov dostatočne chránené. Ďalším faktorom je, že subjekty verejnej správy nedisponujú možnosťami vzdelávania v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti v požadovanom rozsahu a intenzite. Do tohto komponentu okrem vzdelávania pracovníkov v prostredí verejnej správy sa plánujú aj aktivity v oblasti vytvárania kapacít IT špecialistov v jednotlivých rezortoch a v organizáciách s vysokými výdavkami v oblasti informačných technológií. Investície z predloženého plánu obnovy a odolnosti majú smerovať do rozšírenia systémov pokrytých vybavením na včasné varovanie, rozšírenia kapacít bezpečnostných auditov a penetračných testov s vhodnou kvantifikáciou, ako aj do technického i technologického vybavenia pracovísk kritickej infraštruktúry, resp. IT pracovísk v sektore verejnej správy. Informačné a komunikačné technológie v sektore verejnej správy nie sú dostatočne zabezpečené. Ciele v oblasti kybernetickej bezpečnosti, uvedené v kapitole 2.2.2, v časti 3.1.4. sú popísané Reformy v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti, nič však pre potreby jednotlivých ISVS, či ITVS. Alokovanú čiastku . Investície v kapitole 3.2.1. Investície v oblasti eGovernmentu v bode 3.2.1.2. | O | N | Ciele RRP sú orientované na občana a podnikateľa a s nimi spojené informačné systémy. Keďže je nutné občanom poskytnúť riešenie životnej situácie, nie sadu atomických služieb bude predmetom investovania len také ISVS, ktoré bude identifikované v investičnom pláne prioritných životných situácií. Samozrejme bude nutné pomocou digitálnej transformácie adresovať aj iné ISVS, ktoré nepriamo poskytujú služby pre všetky životné situácie, ako napr. platba kartou, vládny cloud, registre. Podpora ITVS mimo týchto systémov sa plánuje v OP Slovensko (PO 2021-2027). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| GR ZVJS | K navrhovaným opatreniam Navrhujeme prepracovať alebo doplniť jednotlivé komponenty návrhu plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 tak, aby v ňom bola zahrnutá aj oblasť väzenstva. Odôvodnenie: Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 obsahuje väčšie množstvo oblastí, nevynímajúc oblasť Trestnej politiky štátu a väzenstva, ktorých ciele by mohli byť naplnené aj zohľadnením daných oblastí a ich cieľov v návrhu plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Návrh plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky selektuje len vybrané oblasti Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024, pričom ostatné oblasti opomína bez akéhokoľvek relevantného zdôvodnenia. V súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 je v oblasti „Obnova dôvery v právny štát a zabezpečenie toho, aby zákon a spravodlivosť platili pre každého rovnako“ v bode „Trestná politika štátu a väzenstvo“ deklarované odhodlanie pokračovať v humanizácii a zmierňovaní obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte odporúčaní vnútroštátnych a medzinárodných inštitúcií, s osobitným dôrazom na vzdelávanie a posilňovanie pozitívnych sociálnych väzieb prostredníctvom zvyšovania dostupnosti foriem kontaktu väznených osôb s rodinou, najmä kontaktu medzi dieťaťom a jeho odsúdeným rodičom. V nadväznosti na zapojenie sa Zboru väzenskej a justičnej stráže do projektov na využitie mimorozpočtových zdrojov a financovania jeho potrieb v rámci programovacieho obdobia zo štrukturálnych fondov sa postupne, v nadväznosti na aktualizovanú Koncepciu väzenstva na roky 2011 až 2020, realizovali a realizujú a ďalej pripravujú aj veľké investičné akcie, rekonštrukcie a opravy zamerané najmä na zlepšenie a odstránenie nepriaznivého technického stavu a modernizáciu a zvýšenie bezpečnosti objektov a zariadení väzenstva, čo je v priamom kontexte aj s vyššie uvedeným deklarovaným cieľom vlády Slovenskej republiky pokračovať v humanizácii a zmierňovaní obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody. Do budúcna je však potrebné kontinuálne pokračovať v nastolenom trende, čo však môže byť parciálne ohrozené aj skutočnosťou, že v návrhu plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky absolútne absentuje oblasť, ktorá by sa týkala systémovej podpory väzenstva. | Z | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| GR ZVJS | Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 23), časť Obnova budov (zelená ekonomika, komponent 2), doplniť ďalší bod v znení: „• Zlepšenie energetickej hospodárnosti ubytovacích zariadení (ubytovne), ktoré svojim charakterom, stavebne vymedzeným priestorom a bezpečnostnými prvkami plnia úlohy podľa osobitného predpisu.x)“. Poznámka pod čiarou k odkazu x znie: x) Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov.“. Odôvodnenie: V súvislosti s komplexným riešením energetickej hospodárnosti objektov zabezpečujúcich výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody je nutné nadviazať na opatrenia zabezpečujúce energetickú efektívnosť administratívnych budov Zboru väzenskej a justičnej stráže a tieto opatrenia smerovať k ďalšej obnove budov, najmä ubytovacích zariadení (ubytovní). | O | ČA | V prípade, ak bude budova ZVJS historickou budovou, bude automaticky oprávnenou budovou z tohto komponentu. Zároveň v komponente 15 a 16 sa počíta s investíciami na obnovu budov v oblasti justície. |
| GR ZVJS | Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 26), časť Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva (efektívna verejná správa a digitalizácia, komponent 16), slová „Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov.xx)“. Poznámka pod čiarou k odkazu xx znie: xx) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.“. Odôvodnenie: Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GR ZVJS | Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 26), časť Obnova budov (zelená ekonomika, komponent 2), doplniť ďalší bod v znení: „• Zlepšenie energetickej hospodárnosti ubytovacích zariadení (ubytovne), ktoré svojim charakterom, stavebne vymedzeným priestorom a bezpečnostnými prvkami plnia úlohy podľa osobitného predpisu.x)“. Odôvodnenie: V súvislosti s komplexným riešením energetickej hospodárnosti objektov zabezpečujúcich výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody je nutné nadviazať na opatrenia zabezpečujúce energetickú | O | ČA | V prípade, ak bude budova ZVJS historickou budovou, bude automaticky oprávnenou budovou z tohto komponentu. Zároveň v komponente 15 a 16 sa počíta s investíciami na obnovu budov v oblasti justície. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | efektívnosť administratívnych budov Zboru väzenskej a justičnej stráže a tieto opatrenia smerovať k ďalšej obnove budov, najmä ubytovacích zariadení (ubytovní). | | | |
| GR ZVJS | Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 27), časť Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva (efektívna verejná správa a digitalizácia, komponent 16), slová „Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov.xx)“. Odôvodnenie: Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GR ZVJS | Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 27), časť Reforma justície (efektívna verejná správa a digitalizácia, komponent 15), doplniť ďalší bod v znení: „• Optimalizácia procesov riadenia a prevádzky Zboru väzenskej a justičnej stráže.“. Odôvodnenie: Optimalizovanie a inovovanie postupov Zboru väzenskej a justičnej stráže za pomoci procesných, manažérskych, informačno-komunikačných nástrojov a zariadení tak, aby systémové rozhodovanie a riadenie v Zbore väzenskej a justičnej stráže prebiehalo na základe evidencie zozbieraných údajov a dát (tzv. „evidence based decision making“) a v súlade s elektronizáciou životného cyklu klienta, bolo nasadené vo všetkých služobných úradoch Zboru väzenskej a justičnej stráže. Výsledkom bude transformácia na modernú a efektívnu organizáciu s účinným systémom reflektujúcim najnovšie trendy v oblasti správy väzenstva, ktorá je zodpovedná za realizáciu väzenskej politiky v Slovenskej republike. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GR ZVJS | Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície (na strane 2) navrhujeme za reformu 2 doplniť reformu 3 v znení: „Reforma 3: Komplexné zvýšenie kvality procesov v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže Reforma svojim obsahom a cieľmi nadväzuje na rámce strategických dokumentov, predovšetkým Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020 vo sfére trestnej politiky a | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | väzenstva, čím prispieva k dosiahnutiu podmienok a záväzkov za prioritné oblasti spoľahlivosti prevádzky a bezpečnosti ústavov Zboru väzenskej a justičnej stráže, ich rekonštrukcie a modernizácie. Rovnako nadväzuje na aktualizovanú Koncepciu väzenstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2020 a podporuje koncepčné zámery v oblasti výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody, ľudských zdrojov, vzdelávania, legislatívy a informačno-komunikačných technológií.“. Odôvodnenie: Optimalizovanie a inovovanie postupov Zboru väzenskej a justičnej stráže za pomoci procesných, manažérskych, informačno-komunikačných nástrojov a zariadení tak, aby systémové rozhodovanie a riadenie v Zbore väzenskej a justičnej stráže prebiehalo na základe evidencie zozbieraných údajov a dát (tzv. „evidence based decision making“) a v súlade s elektronizáciou životného cyklu klienta, bolo nasadené vo všetkých služobných úradoch Zboru väzenskej a justičnej stráže. Výsledkom bude transformácia na modernú a efektívnu organizáciu s účinným systémom reflektujúcim najnovšie trendy v oblasti správy väzenstva, ktorá je zodpovedná za realizáciu väzenskej politiky v Slovenskej republike. | | | |
| GR ZVJS | Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 2. Hlavné výzvy a ciele (na strane 3), časť a) Hlavné výzvy, doplniť ďalší bod v znení: „• Tvorba trestnej politiky v súlade s poznaním skutočnosti založenej na analýze faktov a dôkazov. Aplikovaný výskum má v rozvinutých krajinách nezastupiteľné miesto pri stanovení základných princípov práce s väznenými osobami. Vedecký výskum, nevynímajúc väzenské prostredie, musí vychádzať z poznania skutočnosti založeného na analýze faktov a dôkazov (angl. „evidence based policy“).“. Odôvodnenie: Ide o rešpektovanie princípu postupov založených na vedeckých dôkazoch (angl. „Evidence based“). Najlepšie rozhodovanie by malo byť postavené na výskumne overených (systematicky evaluovaných a podobne) poznatkoch, ktoré ideálne prešli aj nezávislým posúdením expertami v danej oblasti. Dobrá prax je z tohto hľadiska výskumom riadená prax. Z hľadiska vedeckého hodnotenia predstavuje takýto postup najkvalitnejšie súčasné poznanie v danej oblasti, ktoré je prepojené aj s funkčnými teóriami a modelmi a je zvyčajne dobre zovšeobecniteľné, a teda použiteľné aj v slovenských podmienkach tvorby trestnej politiky. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GR ZVJS | Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 2. Hlavné výzvy a ciele (na strane 4), časť b) Ciele, | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | doplniť ďalšie body v znení: „• Znížiť riziká sociálneho vylúčenia osôb prepustených z výkonu trestu odňatia slobody a zvýšiť tým kompetencie daných osôb vo vzťahu k ich resocializácii. • Prepojiť oddelené politiky penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti s dôrazom na digitalizáciu, automatizáciu a integráciu informačných systémov. • Realizácia intervencií a vzdelávania vo väzenstve s ohľadom na dodržiavanie princípu profesionálnej kompetencie a jej prehlbovania v oblasti ľudských zdrojov.“. Odôvodnenie: Uvedené navrhujeme v súlade s cieľom Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 pre oblasť Trestnej politiky štátu a väzenstva v kontexte pokračovania v humanizácii a zmierňovaní obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte odporúčaní vnútroštátnych a medzinárodných inštitúcií, s osobitným dôrazom na vzdelávanie a posilňovanie pozitívnych sociálnych väzieb prostredníctvom zvyšovania dostupnosti foriem kontaktu väznených osôb s rodinou, najmä kontaktu medzi dieťaťom a jeho odsúdeným rodičom. | | | špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GR ZVJS | Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 2. Hlavné výzvy a ciele (na strane 4), časť c) Kontext v národnej stratégii, doplniť ďalší bod v znení: „• Ďalší deklarovaný záväzok predstavuje pokračovanie prehlbovania humanizácie a zmierňovania obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte odporúčaní vnútroštátnych a medzinárodných inštitúcií, s osobitným dôrazom na vzdelávanie a posilňovanie pozitívnych sociálnych väzieb prostredníctvom zvyšovania dostupnosti foriem kontaktu väznených osôb s rodinou, najmä kontaktu medzi dieťaťom a jeho odsúdeným rodičom.“. Odôvodnenie: Uvedené navrhujeme z dôvodu, že ide o jeden z cieľov Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 pre oblasť Trestnej politiky štátu a väzenstva. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GR ZVJS | Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente doplniť reformu 3 v znení: „Reforma 3: Komplexné zvýšenie kvality procesov v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže“. Odôvodnenie: Rozpracovanie daného bodu si vyžaduje dlhšiu prípravu a konsenzus na konkrétnych cieľoch, výzvach a implementácii. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| GR ZVJS | Ku komponentu 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva V komponente 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva navrhujeme v časti 1. Popis komponentu (na strane 2), časť Reformy a investície, slová „Reforma 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Reforma 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov“. Odôvodnenie: Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| GR ZVJS | Ku komponentu 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva V komponente 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva navrhujeme v časti 1. Popis komponentu (na strane 3), časť Reformy a investície, slová „Investícia 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Investícia 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov“. Odôvodnenie: Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | O | N | Opatrenia rezortu spravodlivosti boli prioritizované vzhľadom na dostupnú alokáciu zdrojov smerom k plneniu špecifických odporúčaní Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. |
| HFI | Pripomienka č. 1 Z celého materiálu (osobitne z KOMPONENTU 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch) navrhujeme vypustiť časť Reformy 1.: „Zabezpečenie podmienok na implementáciu povinného predprimárneho vzdelávania od 5 rokov“. Odôvodnenie: Legislatíva, ktorá zakotvila povinnú škôlku od 5 rokov veku dieťaťa, bola v čase jej prijímania kritizovaná mnohými rodičmi a organizáciami. Hlavný dôvod bol ten, že drvivá väčšina rodín dokáže svoje dieťa pripraviť na to, aby zvládlo nástup do školy. Škôlku odmietajú ako povinnosť, ale vnímajú ju ako možnosť, ktorú využijú, ak uznajú za vhodné. No nútiť rodičov, aby svoje dieťa dali povinne do škôlky, je nad rámec kompetencie štátu, i nad rámec Ústavy SR, ktorá hovorí o povinnej školskej dochádzke, nie o povinnej predškolskej dochádzke. Zo strany predkladateľov návrhu zaznieval v tom čase najmä jeden argument, že povinná škôlka sa zavádza preto, aby donútila do škôlky chodiť deti z nízkopodnetného prostredia, najmä (no nie výlučne) deti z marginalizovaných rómskych | O | N | V SK je v porovnaní s EÚ nízka miera zaškolenosti. Oproti roku 2019 stúpla v prípade 5-ročných detí z 86 % na 88 %. Vo veku 3 až 5 rokov bolo v roku 2018 zaškolených 78 % detí (v porovnaní s priemerom EÚ23 91 %). Predprimárne vzdelávanie pritom patrí k významným faktorom pozitívne vplývajúcim na neskoršie vzdelávacie výsledky žiakov. Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením napríklad ukázala, že deti, ktoré navštevovali MŠ majú menšie riziko, že budú zaradené do nultého ročníka ako aj riziko, že budú opakovať prvý ročník ZŠ. Platí to pritom aj pre deti, ktoré nie sú zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo z MRK. Upozorňujeme tiež, že povinná školská dochádzka od veku 5 rokov alebo menej existuje vo viacerých európskych krajinách ako sú napríklad Bulharsko, Cyprus, Francúzsko, Grécko, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komunít (MRK). Návšteva škôlky im totiž môže pomôcť k aspoň čiastočnému odstráneniu rozdielov oproti ostatným deťom, aby vďaka tomu lepšie zvládli školskú dochádzku. Tak ako vtedy, aj dnes sme presvedčení, že povinná škôlka pre všetky deti je prekročením kompetencie štátu a je potrebné ju čím skôr zrušiť (možnosť požiadať o povolenie individuálneho vzdelávania dieťaťa nepovažujeme za dostatočné riešenie.) Uznávame, že pre časť detí, ktoré pochádzajú z nízkopodnetného prostredia, môže byť povinná škôlka od 5 rokov prínosom, odmietame však, aby boli všeobecné normy (legislatíva) písané z pozície tohto extrému. Drvivá väčšina detí je dostatočne pripravená na nástup do školy aj bez povinnej škôlky a je neopodstatnené, aby štát zavádzal všeobecnú povinnosť pre všetky deti, ak je skutočným dôvodom potreba len malej časti z nich. Ak je pre deti z nízkopodnetného prostredia vhodné zaviesť povinnú škôlku, táto povinnosť musí byť adresované výhradne rodičom týchto detí a štát nesmie neprimerane zaťažovať/obmedzovať tie rodiny, ktoré svoje deti vedia na nástup do školy pripraviť aj bez povinnej škôlky. Z týchto dôvodov odmietame príslušnú časť Plánu obnovy a odolnosti SR, ktorá má finančne zabezpečiť implementáciu povinného predprimárneho vzdelávania od 5 rokov (pre všetky deti). Pripomienka je zásadná. Podpisy 3206 občanov boli doručené emailom dňa 22.3.2021. Osoba splnomocnená na zastupovanie verejnosti: Mgr. Patrik Daniška, predseda Inštitútu pre ľudské práva a rodinnú politiku, o.z., Sadová 206, 900 41 Rovinka, tel.: 0948 302 422, hfi@hfi.sk. | | | Maďarsko, Lotyšsko, Luxembursko a Holandsko.<br><br>Počas rozporového konania MŠVVaŠ zdôraznilo, že právny nárok na predprimárne vzdelávanie považuje za dôležitý právny nástroj vzdelávania, v porovnaní s inými krajinami je zaškolenosť detí v tomto veku na Slovensku nízka. MŠVVaŠ zároveň zdôraznilo, že zavedenie povinnej školskej dochádzky sa schvaľovalo skôr, nie je to novinka POO, len platnosť zákona je od septembra 2021. Zvyšovanie zaškolenosti detí v predškolskom veku je účinný nástroj pre znižovanie vplyvu socio-ekonomického zázemia alebo zdravotného znevýhodnenia na výsledky pred nástupom na povinnú školskú dochádzku. Schválením povinného predprimárneho vzdelávania pre všetky deti sa naplnili požiadavky smerujúce k potrebe vytvoriť pre všetky deti rovnakú „štartovaciu čiaru“ pred plnením povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Predškolské vzdelávanie v materských školách má veľký význam pre každé dieťa bez výnimky, ako aj celú spoločnosť. |
| HFI | Pripomienka č. 2 Namiesto doterajšieho znenia reformy 1 navrhujeme nový text reformy 1: „Zabezpečenie podmienok predprimárneho vzdelávania pre deti z nízkopodnetného prostredia a právneho nároku na miesto v programe predprimárneho vzdelávania od 3 rokov pre deti z rodín ohrozených chudobov, rozvoj podmienok pre spoločné podnetné trávenie času pre matky s deťmi do 6 rokov veku.“ Namiesto doterajšej investície 1 navrhujeme nový text investície 1: „Dobudovať škôlky v obciach a osadách, v ktorých absentujú, podporiť vznik a rozvoj materských centier a iných zariadení pre matky s deťmi.“ Odôvodnenie: V princípe sa nebránime tomu, aby časť úveru bola použitá na dobudovanie škôlok v tých obciach a osadách, kde zatiaľ nie sú. Prítomnosť škôlky v blízkosti bydliska môže zvýšiť návštevnosť škôlky, zvlášť v prostredí MRK. Princíp desegregácie je akceptovateľný princíp, avšak má svoje limity, a nesmie byť presadzovaný nerozumne, umelo a | O | N | Zavedenie právneho nároku vytvorí rovnaké možnosti pre všetkých rodičov, bez ohľadu na ich sociálny status. Právny nárok neznamená povinnosť ale možnosť vytvoriť miesto pre dieťa, ak sa tak rodičia rozhodnú.<br><br>Počas rozporového konania MPSVaR doplnilo, že materské/rodinné centrá sú podporované cez rôzne národné projekty, mali podpory aj cez iné európske fondy, ale vedia fungovať aj bez nich. Materské centrá vznikli v rámci projektov programového obdobia 2007 - 2013, momentálne sú samostatné, max. podporované projektami MPSVR SR, teda OP Ľudské zdroje národnými projektami v rámci zosúlaďovania rodinného a pracovného života. Z roka na rok |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | násilne, na úkor dostupnosti škôlok. Ak je tu potreba zavedenia právneho nároku na miesto v škôlke pre rodičov ohrozených chudobou (samoživiteľky, rodiny s viac ako dvoma deťmi), časť úveru môže byť použitá aj na naplnenie tohto účelu. Navrhujeme však doplniť, aby sa investovalo aj do materských centier a iných zariadení a projektov, ktoré poskytujú priestor a služby pre matky spolu s deťmi. Táto oblasť je dlhodobo zanedbávaná, a štát sa z ekonomických dôvodov usiluje motivovať matky, aby šli do práce a nestarali sa osobne o malé deti (do 6 rokov). V záujme rozvoja vzťahov medzi rodičmi a deťmi a rozvoja podnetného prostredia pre matky s deťmi navrhujeme investovať peniaze práve do projektov, kde môže matka na materskej či rodičovskej dovolenke tráviť čas spolu s dieťaťom, nadväzovať sociálne väzby, a zabezpečovať podnetné prostredie pre svoje dieťa, vďaka čomu bude lepšie pripravené na riadne absolvovanie školskej dochádzky. Pripomienka je zásadná. Podpisy 3206 občanov boli doručené emailom dňa 22.3.2021. Osoba splnomocnená na zastupovanie verejnosti: Mgr. Patrik Daniška, predseda Inštitútu pre ľudské práva a rodinnú politiku, o.z., Sadová 206, 900 41 Rovinka, tel.: 0948 302 422, hfi@hfi.sk. | | | narastá počet detí s odkladom do školy, preto je potrebné tiež posilniť kvalifikovanou podporou škôlky, aby sa znížil trend odkladu. Plánovaná investícia do dobudovania kapacít predstavuje dôležitú podmienku plošného zavedenia právneho nároku. Už teraz je veľký počet detí, ktoré sa nemohli akceptovať, pre nedostatok miesta. Nedostatočné kapacity sú najmä v Bratislavskom kraji (nie je to len prostredie s nízkym vplyvom sociálno-ekonomického prostredia). Budovanie kapacít MŠ vo väčšine osád by podporoval segregáciu detí, čo určite nechceme. Dobudovávanie MŠ je riešené individuálne a lokálne na princípe desegregácie a destigmatizácie; je zamerané na miesta, kde budú kapacity v MŠ chýbať. Je to pre všetky deti, najprv od 4 rokov, následne od 3 rokov. Reformné opatrenia v komponente vytvárajú aj možnosti dopravy a sieťovania odľahlých obcí s najbližšími materskými školami. |
| HFI | Pripomienka č. 3 Z celého materiálu (osobitne z KOMPONENTU 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch) navrhujeme vypustiť časť Reformy 1.: Zabezpečenie podmienok na zavedenie právneho nároku na miesto v programe predprimárneho vzdelávania od 3 rokov. Primerane upraviť aj časť Investície 1.: Rozšírenie kapacít materských škôl. Odôvodnenie: Od devätnásteho storočia sme svedkami prudkého nárastu etatizmu. Článok 42 ods. 2 Ústavy SR hovorí: „Občania majú právo na bezplatné vzdelanie v základných školách a stredných školách, podľa schopností občana a možnosti spoločnosti aj na vysokých školách.“ Naša ústava nijako explicitne nepredpokladá, že štát bude garantovať miesto v škôlke. Netvrdíme, že garancia miesta v škôlke je protiústavná, no uvedený návrh ide nad rámec našej ústavy, ktorá takýto inštitút nepozná. V prospech tohto návrhu sa uvádzajú dva argumenty. Prvým je zvýšenie zaškolenosti detí zo slabších socio-ekonomických pomerov (osobitne MRK), s cieľom rozvoja zručností týchto detí. Tu môže byť väčšia dostupnosť škôlok prínosom, otázne však je, či reforma č. 5. Podpora desegregácie škôl (a snaha voziť deti z rómskych osád a komunít autobusom do iných dedín len preto, aby chodili do škôlky aj spolu s nerómskymi deťmi) nie je v priamom rozpore s | O | N | Zabezpečenie právneho nároku na miesto v programe predprimárneho vzdelávania vytvára možnosť, nie povinnosť umiestniť deti do MŠ. Vytvorením tejto možnosti sa zohľadňujú práva občanov na vytvorenie podmienok života podľa ich záujmu a potrieb. Čo sa týka zvýšenia participácie matiek na trhu práce, je to relevantný cieľ. Povinným predprimárnym vzdelávaním vychádza v ústrety všetkým rodičom, forma takéhoto vzdelávania môže byť rôzna. Väčšina rodičov podľa nich oceňuje podporu predprimárneho vzdelávania. Povinné predprimáne vzdelávanie je prínosné pre všetky deti bez rozdielu. Dlhé materské a rodičovské dovolenky u matiek sú spojené s nižšími príjmami, čo vedie aj k nižším dôchodkom. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | deklarovaným cieľom ich zaškolenosti. Druhým deklarovaným cieľom je zvýšenie participácie matiek na trhu práce. Tu vznášame zásadnú výhradu voči tomuto cieľu. Jedna zo základných zásad Zákona o rodine hovorí, že „Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.“ Sme presvedčení, že škôlka pre deti od troch rokov veku je v zásade prijateľnou formou starostlivosti o dieťa. No v žiadnom prípade nemožno povedať, že ide o najlepšiu formu, ktorú by mal štát uprednostňovať oproti výchove v rodine. Sme presvedčení, že vo všeobecnosti najvhodnejším prostredím pre výchovu dieťaťa osobitne do troch rokov veku, ale aj od troch rokov veku, je rodina. Snahou o zvýšenie zamestnanosti matiek s deťmi od 3 do 6 rokov štát sleduje ekonomický záujem, zvýšenie ekonomickej produkcie. Tento cieľ je však v porovnaní s výchovou detí podružný, a štát by ho nemal uprednostňovať pred záujmami dieťaťa. Ako argument pre zavedenie právneho nároku na miesto v škôlke sa potom uvádza, že sú tu aj matky samoživiteľky, ktoré pre zabezpečenie dostatočnej životnej úrovne nevyhnutne potrebujú pracovať, a preto potrebujú od štátu vytvorené podmienky pre odloženie dieťaťa. Ak je toto skutočným dôvodom pre zavádzanie právneho nároku, potom je potrebné tento právny nárok limitovať práve na takéto prípady, a nezavádzať paušálny právny nárok pre všetkých rodičov. Súčasťou argumentu proti zavedeniu garantovaného miesta v škôlke je aj to, že sa tým rozširuje okruh situácií, kedy štát na seba v rozpore s princípom subsidiarity preberá záväzky, v dôsledku ktorých dochádza k narastaniu štátu. Zavedením právneho nároku na miesto v škôlke dôjde k vzniku obáv o nenaplnenie tejto povinnosti zo strany obcí a tým k neprimeranému tlaku na investovanie do kapacít škôlok aj s určitou rezervou, a teda k predražovaniu. Negatívom tohto zbytočného vypätia bude to, že inštitucionálna forma starostlivosti o deti sa stane neprimerane preferovanou a ostatné formy starostlivosti o deti, ako je podpora materských centier a aktivít pre matky s deťmi, bude zaznávaná. Preto v pripomienke 2 navrhujeme vyváženejší prístup, ktorý zohľadňuje aj potrebu dobudovania kapacít škôlok a súčasne aj podporu neinštitucionálnych foriem starostlivosti o dieťa (najmä osobnú starostlivosť matky). Podotýkame, že peniaze z Plánu obnovy a stability SR sú úverom, ktorý budeme musieť splatiť, čiže ide o reformu na dlh, ktorým zaťažujeme ďalšie generácie. Rozšírenie kapacít materských škôl za sumu 110 mil. eur sa z tohto hľadiska javí ako nezodpovedné. Pripomienka je zásadná. Podpisy 3206 občanov boli doručené emailom dňa 22.3.2021. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Osoba splnomocnená na zastupovanie verejnosti: Mgr. Patrik Daniška, predseda Inštitútu pre ľudské práva a rodinnú politiku, o.z., Sadová 206, 900 41 Rovinka, tel.: 0948 302 422, hfi@hfi.sk. | | | |
| HFI | Pripomienka č. 4 Z celého materiálu navrhujeme vypustiť zmienky o cieli zvýšiť zamestnanosť matiek malých detí (do 6 rokov). Odôvodnenie: Materstvo a osobná starostlivosť matky o dieťa je prínosom pre dieťa, i celú spoločnosť, a nemá byť vnímaná ako prekážka pre rôzne druhotné ciele, ako napríklad zvyšovanie výroby, či zrovnávanie rozdielov medzi mužmi a ženami. Pripomienka je zásadná. Podpisy 3206 občanov boli doručené emailom dňa 22.3.2021. Osoba splnomocnená na zastupovanie verejnosti: Mgr. Patrik Daniška, predseda Inštitútu pre ľudské práva a rodinnú politiku, o.z., Sadová 206, 900 41 Rovinka, tel.: 0948 302 422, hfi@hfi.sk. | O | N | Obe strany sa dohodli, že si konečnú formuláciu schvália prostredníctvom mailov po dohode s MPSVaR. MFSR po konzultácii s MPSVaR navrhlo zmeniť formuláciu na „podporiť možnosti zamestnania pre matky, vrátane matiek malých detí (do 6 rokov)“. P. Daniška vyjadril záujem rozdeliť formuláciu na deti do 3 rokov (aby matky ostali doma) a deti medzi 3 a 6 rokov (aby sa rodičia rozhodli, či ostanú doma, alebo nie).<br>Požiadal zapracovať formuláciu „Podporiť možnosť voľby medzi zamestnaním a osobnou starostlivosťou pre matky, vrátane matiek malých detí (od 3 do 6 rokov)".<br>Strany sa nedohodli, rozpor trvá. |
| HFI | Pripomienka č. 5 V celom dokumente nahradiť pojmy rodová rovnosť pojmom rovnosť mužov a žien. V celom dokumente tiež navrhujeme odstrániť zdvojené označovanie mužov a žien (napr. žiaci a žiačky, učitelia a učiteľky a pod.) Odôvodnenie: Pojem rod je v našej legislatíve, vrátane Ústavy SR, používaný na označenie pôvodu (napr. šľachtický rod, rodom Slovák). Vznikol prekladom z anglického slova birth (narodenie, pôvod), nie gender. Na označovanie mužov a žien je vhodné používať pojem pohlavie, alebo jednoducho muži a ženy. Slovenčina používa mužský gramatický rod ako všeobecný, na označenie mužov aj žien. Používanie zbytočného zdvojeného označovanie mužským aj ženským rodom (žiaci a žiačky) je ideologicky motivované. Pripomienka je zásadná. Podpisy 3206 občanov boli doručené emailom dňa 22.3.2021. Osoba splnomocnená na zastupovanie verejnosti: Mgr. Patrik Daniška, predseda Inštitútu pre ľudské práva a rodinnú politiku, o.z., Sadová 206, 900 41 Rovinka, tel.: 0948 302 422, hfi@hfi.sk. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| hlavné mesto | Kapitola 1 – tabuľka 3, s. 20, bod 2019.3 Komentár k bodu „Zacieliť hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na zdravotnú starostlivosť, výskum a inovácie, dopravu, najmä na jej udržateľnosť, na digitálnu infraštruktúru, energetickú účinnosť, konkurencieschopnosť malých a stredných“ podnikov a sociálne bývanie, a to s ohľadom na regionálne | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet, ktorý je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu berie spracovateľ na vedomie. Plán obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozdiely.: Navrhujeme doplnenie investičných priorít zahŕňajúcich zvýšenie miery dostupnosti bývania a udržanie kvalitného bývania, a to minimálne prierezovo do relevantných kapitol (pozri odôvodnenie) Odôvodnenie: Považujeme za problematické, že medzi prioritami Plánu obnovy absentuje problematika dostupného bývania (a zvýšenie miery dostupnosti bývania), rovnako ako problematika udržania kvality bývania (prevencia straty bývania, boj s energetickou chudobou a pod.). Bývanie má zásadný vplyv na zdravie, dopyt po zdravotnej starostlivosti, sociálne začleňovanie, ako aj duševné zdravie. Oblasť dostupného bývania zároveň plní komplementárnu úlohu k poskytovaniu komunitných služieb, ktoré Plán obnovy obsahuje. Podotýkame, že komunitné služby môžu byť efektívne zabezpečované iba tam, kde je dostupné bývanie. Na základe uvedeného navrhujeme, aby ako minimum boli do relevantných častí doplnené aktivity prierezovo spĺňajúce tieto požiadavky (napr. do programov podpory inovácií, aby boli podporené programy zamerané na prevenciu straty bývania, programy zamerané na inovatívne riešenia v oblasti energetickej chudoby, rôznych mechanizmov financovania bývania a pod.). Realizovanie aspoň obmedzeného množstva inovatívnych programov môže viesť k začiatku procesu inštitucionalizácie programov vertikálne (samospráva, kraje, štáty) a ich zakomponovaniu do zákonov a metodík. | | | Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" a 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. Vláda Slovenskej republiky sa vo svojom Programovom vyhlásení zaviazala, že vypracuje strategický plán a následne vytvorí podmienky pre rozšírenie možnosti poskytovania cenovo dostupného bývania v oblasti štátneho nájomného bývania. Dostupnosť bývania vláda považuje za jeden z hlavných pilierov sociálnej politiky štátu. Vláda SR bude podporovať prístup k adekvátnemu bývaniu pre všetkých občanov SR s cieľom vytvorenia podmienok pre dôstojný život každého, najmä sociálne zraniteľných skupín obyvateľstva, mladých rodín a skupín obyvateľstva vo vybraných profesiách. Prioritou bude rozvinutie efektívneho, funkčného modelu výstavby ekonomicky dostupného štátneho nájomného bývania. Systém bude založený na analýzach dopytu po štátnom nájomnom bývaní v jednotlivých regiónoch Slovenska. Vláda SR podnikne všetky kroky potrebné na to, aby umožnila masívnu výstavbu kvalitných štátnych nájomných bytov po celom území Slovenskej republiky tak, aby mesačné nájomné bolo pre nájomcu dostupné a bolo výrazne nižšie, ako je štandardné trhové nájomné. Reformy a investície v oblasti výstavby sociálneho bývania budú nadväzovať a podporovať opatrenia z Plánu obnovy, avšak nebudú realizované priamo v jeho rámci. |
| hlavné mesto | Kapitola 1 – Zdravotná, ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť: Navrhujeme doplnenie komponentu reformy sociálnej ochrany zohľadňujúcej dlhodobo neriešené, príp. v nízkej miere riešené problémy výkonu sociálnej | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet, ktorý je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu berie spracovateľ na vedomie. Plán |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ochrany na Slovensku. Odôvodnenie: Plán obnovy nedostatočne reaguje na viaceré výzvy spojené so zdravotnou, ekonomickou, sociálnou a inštitucionálnou odolnosťou v post-pandemickej dobe. Plán obnovy má reagovať na výzvy spojené s každodenným životom po pandémii, ako napríklad sociálne vylúčenie súvisiace so stratou príjmu (a súvisiacou stratou bývania a nárastom energetickej chudoby spojenej s nízkymi príjmami), sociálne vylúčenie súvisiace s nedostatočnou reguláciou bytovej politiky (napr. nedostupné bývanie z dôvodu minimálneho segmentu nájomných a mestských bytov), nedostatočné začleňovanie najohrozenejších do systému sociálnych služieb (napr. vylúčenie ľudí so závislosťami zo systému sociálnych služieb), nedostatočná kvalita a výkon v rôznych oblastiach sociálnej práce (napr. penitenciárna sociálna práca) a pod. | | | obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. V prípade problematiky sociálneho začlenenia považujeme za potrebné uviesť, že hlavným európskym nástrojom na podporu zamestnanosti a sociálneho začlenenia je, aj v budúcnosti ostáva, Európsky sociálny fond, ktorý bude v novom programovom období 2021-2027 operovať s rozpočtom až 2 miliardy eur (tretina celkovej alokácie Plánu obnovy). Poukazujeme takisto na to, že Slovensko získalo v roku 2021 dodatočných 780 miliónov eur z mimoriadneho nástroja REACT-EU, ktorý je určený na zmierňovanie následkov pandémie. Z tejto sumy bude až 401,2 milióna alokovaných na zvýšenie finančnej obálky Operačného programu ľudské zdroje, ktorý sa priamo zameriava na viaceré vami navrhované aktivity podpory sociálneho začleňovania |
| hlavné mesto | Komponent 11 – Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť: V tomto komponente celkovo, ale najmä vo vzťahu k reforme Optimalizácia siete nemocníc odporúčame doriešiť MZ SR spoločne s MPSVR SR koncept a financovanie dlhodobej zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Odôvodnenie: Uvedené sa v komponente čiastočne spomína a následne tvorí samostatné reformy v komponente 13. Považujeme za dôležité priamo v texte rozviesť vzájomnú súvislosť. | O | N | Predkladateľ berie podnet na vedomie, zároveň ale považuje popis reformy dlhodobej sociálnozdravotnej starostlivosti v komponente 13 za dostatočný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| hlavné mesto | KOMPONENT 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť Funkčný dohľad a garantovaná kvalita sociálnej starostlivosti: Navrhujeme doplnenie „odborných“, „zaškolených“ inšpektorov vykonávajúcich dohľad nad fungovaním priamo na mieste výkonu soc. služby Odôvodnenie: Okrem vytvorenia personálnych kapacít je potrebná kvalita týchto kapacít v smere odbornom, ľudsko-právnom, ktorej predpokladom je schopnosť orientovať sa v teréne. Chýba transparentný nástroj výkonu tejto činnosti nielen v pobytových službách, ale aj v teréne, kde sú klienti vystavení zvýšenej miere rizikám zneužívania a zanedbávania z pozície dôvery od blízkych osôb. | Z | N | Doplnenie nie je potrebné, nakoľko požadované je v texte komponentu explicitne uvedené na str. 21. |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť „Absencia funkčného prepojenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti a vertikálna fragmentácia kompetencií“ Žiadame medzi následky doplniť nízku kvalitu poskytovanej starostlivosti v dôsledku nedostatočného metodického vedenia aktérov (najmä MPSVR SR). Odôvodnenie: Komponent zdôrazňuje dohľad nad starostlivosťou, ale nedostatočne akcentuje chýbajúce metodické vedenie zo strany jednotlivých aktérov (najmä MPSVR SR). Nedostatočné metodické vedenie je dôsledkom fragmentácie systému, ak aj nedostatočne kvalitných personálnych kapacít a zdrojov v relevantných inštitúciách (napr. MPSVR SR). | O | ČA | Nejde o kompetenciu MPSVaR, súhlasíme však s doplnením metodického vedenia do textu, nakoľko nový zákon o dohľade počíta s metodickým vedením zo strany nového orgánu. |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť „Reformy a investície v tomto komponente podporujú rozšírenie kapacít dlhodobej starostlivosti a s tým spojenú tvorbu pracovných miest. Výrazne rozšírená má byť formálna starostlivosť, ktorá je poskytovaná odbornými pracovníkmi. Posilní sa najmä tvorba pracovných miest v terénnych a ambulantných službách a profesionalizácia pracovných miest.“: Žiadame doplniť aspekt „profesionalizácie“ Odôvodnenie: Okrem tvorby nových pracovných miest je dôležité posilňovanie existujúcich pracovných miest – humanizovanie podmienok, zefektívnenie a profesionalizácia pracovných pozícií. Reformovanie tejto oblasti môže prispieť k zamedzeniu rizík spojených s preťaženosťou v dôsledku nekoordinovaných sociálnych a zdravotných služieb a prispieť tak k zvýšeniu odbornosti, profesionality a vytváraniu adekvátnejších pracovných podmienok pre zamestnankyne v LTC. Predmetná reforma môže prispieť k skvalitneniu služby cez jej poskytovateľa. | Z | A | Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť „Reformy a investície v tomto komponente podporujú rozšírenie kapacít dlhodobej starostlivosti a s tým spojenú tvorbu pracovných miest. Výrazne rozšírená má byť formálna starostlivosť, ktorá je poskytovaná odbornými pracovníkmi. Posilní sa najmä tvorba pracovných miest v terénnych a ambulantných službách a profesionalizácia pracovných miest.“: Žiadame doplniť, že súčasťou reformy bude aj záväzok k zvyšovaniu štandardov finančného ohodnotenia pracovníkov sociálno-zdravotnej starostlivosti, ako aj záväzok k zlepšovaniu podmienok ich práce. Odôvodnenie: Podpora rozširovania kapacít a profesionalizácia súvisí aj so zvýšením štandardov finančného ohodnotenia pracovných pozícií, keďže pracovné pozície v tejto oblasti patria medzi najhoršie odborné platené pozície. Z toho dôvodu by malo prísť k zvyšovaniu minimálnej mzdy pre pozície v sociálnych službách či sociálnej ochrane celkovo. | Z | ČA | Je možné súhlasiť s profesionalizáciou, nie však s explicitným záväzkom zvyšovať mzdy. |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť „Sociálna starostlivosť je v mnohých zdravotníckych zariadeniach nedostupná a nie je adekvátne financovaná“: Odporúčame zdôrazniť a popísať dôsledok nedostatočnej sociálnej starostlivosti týmto spôsobom: „Nedostatočná sociálna starostlivosť komplikuje a v niektorých prípadoch dokonca úplne znemožňuje umiestnenie klienta do adekvátneho typu sociálnej služby, resp. prispieva to k inštitucionalizáciou a zvyšovaniu nákladov na starostlivosť. Odôvodnenie: Na strane samosprávy vnímame nedostatočnú sociálnu starostlivosť aj v kľúčových úsekoch ústavnej zdravotníckej starostlivosti, akou sú interné a geriatrické kliniky. | O | N | Doplnenie nepovažujeme za potrebné, nakoľko požadované je v texte explicitne uvedené na str. 9 a 10. |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť „Súčasný systém nezabezpečuje podporu rodinám, ktoré sa starajú o odkázaných blízkych. Kvôli nedostatočným kapacitám využíva odľahčovaciu službu menej ako 1 % neformálnych opatrovateľov“ Žiadame do reforiem realizovaných v rámci tohto komponentu doplniť analýzu dôvodov a realizáciu pilotného systému na podporu odľahčovacej služby. Odôvodnenie: Aj napriek tomu, že rodiny deklarujú potrebu využívania podporných služieb, odľahčovacie služby nie sú dostatočne využívané. Nastavenie odľahčovacej služby je teda nevyhovujúce, avšak dôvody a | Z | N | Jedným z výsledkov reforiem a investícií bude zvýšenie dostupnosti ambulantných služieb a odbremenenie domácich opatrovateľov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | možnosti, ako by mohla byť služba redizajnovaná nie sú známe. Navrhujeme zrealizovanie evaluácie prepojenej na pilotnú implementačnú prax. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť Funkčný dohľad a garantovaná kvalita sociálnej starostlivosti: Odporúčame doplniť metodickú podporu. Odôvodnenie: Komponent zdôrazňuje dohľad nad starostlivosťou, ale nedostatočne akcentuje chýbajúce metodické vedenie zo strany jednotlivých aktérov (najmä MPSVR). Nedostatočné metodické vedenie je dôsledkom fragmentácie systému, ale tiež nedostatočných kvalitných personálnych kapacít a zdrojov v inštitúciách, napr. na MPSVR. | O | A | Nejde o kompetenciu MPSVaR, súhlasíme však s doplnením metodického vedenia do textu, nakoľko nový zákon o dohľade počíta s metodickým vedením zo strany nového orgánu (viď iná pripomienka hlavného mesta). |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť Systém dohľadu sa zjednotí a posilní vytvorením nezávislého orgánu dohľadu, ktorý zabezpečí: (...): Žiadame doplnenie ošetrovateľskej starostlivosti ako aktivity, ktorá je v rámci dohľadu hodná osobitného zreteľa. Odôvodnenie: Ošetrovateľská starostlivosť je zásadným prvkom, ktorý by nemal byť vynechávaný ako marginálny. Zároveň je dôležité určiť, ktorý orgán štátnej správy bude dohľad nad ošetrovateľskou starostlivosťou zabezpečovať a aj kvalitatívne usmerňovať. Na zváženie navrhujeme kombináciu Úsek MPSRV SR so špeciálnym vymedzením pôsobnosti v oblasti ošetrovateľskej a paliatívnej starostlivosti gesčne prepojený s MZ SR. Takéto ošetrenie by aspoň čiastočne prispelo k odbúraniu medzirezortných prekážok. | Z | N | V texte komponentu je uvedené, že nový orgán dohľadu bude zodpovedať za dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v zariadeniach sociálnych služieb v spolupráci s ÚDZS. |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť Systém financovania dlhodobej sociálnej starostlivosti je nejednotný a neprehľadný. Pozostáva z rôznych typov príspevkov, ktorých podmienky sa odlišujú v závislosti od typu služby, jej zriaďovateľa, resp. príjmu odkázanej osoby. Odporúčame do odôvodnenia doplniť dopad zložitého systému financovania – zvyšovanie administratívnej záťaže. Odôvodnenie: Systém nekoordinovaných sociálnych a zdravotných služieb zvyšuje výdavky organizácií samospráv, VÚC a štátu (veľká miera byrokracie), čím sa celkovo zvyšujú verejné náklady na sociálnu a zdravotnú starostlivosť. | O | A | Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, časť V zariadeniach sociálnych služieb bude zabezpečená kvalitná ošetrovateľská starostlivosť, aby boli odolnejšie na zvládnutie krízových situácii (pandémia, geriatrické komplikácie).: Odporúčame doplnenie argumentácie o dopady posilnenia ošetrovateľskej starostlivosti, konkrétne odľahčenie ústavnej starostlivosti (obzvlášť dôležitej v čase pandémie). Odôvodnenie: Posilnením ošetrovateľskej starostlivosti sa vytvorí priestor pre prednemocničný manažment zdravotného stavu klienta, ktorý môže zabrániť preťaženiu ústavnej zdravotnej starostlivosti Tento aspekt je dôležitý aj pre nastavovanie sociálnych služieb ako dôležitej súčasti opatrení. | O | N | Uvedené je v texte opakovane konštatované. |
| hlavné mesto | Komponent 13 – Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V predmetnej časti odporúčame okrem podpory kvality a dostupnosti potrebné doplniť väčší dôraz na skupiny osôb systematicky vylučované z tohto typu sociálnych služieb (nízkopríjmové osoby, osoby z marginalizovaných rómskych komunít, ľudia ohrození chudobou a iné). Odôvodnenie: V celom materiáli absentuje dôraz na rozmer sociálnej inklúzie a pomenovanie jasného záväzku smerom k podpore kvalitných služieb aj v zmysle striktného dodržiavania antidiskriminačného zákona a dodržovania ľudských práv ohrozených skupín a sociálne vylúčených skupín prostredníctvom zvýšenia ich prístupu k dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti a zvýšenia odborných kapacít relevantných pracovníčok a pracovníkov. Skupiny osôb, akými sú ľudia bez domova, ľudia ohrození chudobou, marginalizované komunity a ďalšie skupiny obyvateľstva by mali mať špeciálny zreteľ, napr. v rámci aktivít spojených s reformou dohľadu nad sociálnou starostlivosťou. | Z | N | Komponent je zameraný na poskytovanie dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti osobám, kt. sú na ne odkázané. Nepovažujeme za vhodné konkretizovať túto starostlivosť vo vzťahu k MRK |
| hlavné mesto | Komponent 17 – Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) – časť Vládny cloud: V časti „Vládny cloud“ sa uvádza rozšírenie o komunitný cloud „pre účely poskytovania cloudových služieb Infrastructure as a Service (IaaS), Platform as a Service (PaaS) a Software as a Service (SaaS) pre subjekty miestnej územnej samosprávy.“ Agenda samosprávy (samosprávnych krajov, miest, obcí a mestských častí) je natoľko špecifická, že pri ambícii poskytnúť im spoločné úložisko a stanoviť spoločné parametre dát je potrebné v rámci širokej platformy rokovať s predstaviteľmi samospráv o potrebách a cieľoch zverejňovania dát samosprávami, o štruktúre a špecifikách predmetných dát a | O | ČA | Text na ktorý sa odvoláva pripomienka konštatuje už dnešný stav vládneho cloudu. DEUS je vedený v katalógu cloudových služieb pre samosprávu. Zároveň sa uvádza, že MIRRI plánuje podporovať nie len privátnu časť vládneho cloudu, ale aj verejnú časť, ktorá svojou rôznorodosťou bude adresovať diverzitu požiadaviek samosprávny na cloudové služby. Upravíme text tak, aby tento ciel bol jasnejšie definovaný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | umožniť samosprávam prispôsobiť formu využívania cloudu ich osobitným, často sa v čase meniacim požiadavkám, požadujeme preto pri implementácii zriadenie konzultačnej platformy so samosprávami. Odôvodnenie: Opatrenia na prácu s dátami centrálnej povahy štátnej správy sú principiálne odlišné od potrebných opatrení pre prácu s dátami miestnej samosprávy. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 17 – Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika), investícia č.5: V texte k predmetnej investícii sa uvádza zvýšenie miery zapájania sa subjektov verejnej správy do cezhraničných európskych projektov. Z textu však nie je jasné, akým spôsobom bude zvýšenie miery zapájania sa dosiahnuté, resp. aký podporný mechanizmus sa plánuje vytvoriť. Ako jeden z možných nástrojov navrhujeme vytvorenie systému match-makingu, ktorý bude na centrálnej úrovni párovať vhodné subjekty verejnej správy s výskumnými inštitúciami. Odôvodnenie: Samosprávy sú ako subjekty verejnej správy sú projektovými partnermi/členmi konzorcií napr. v projektoch programu Horizon 2020, keďže v mnohých vedecko-výskumných projektoch sú práve samosprávy/mesta využívané ako tzv. test-beds na implementáciu opatrení a intervencií vyvinutých v rámci projektov. Samosprávy samé však nedisponujú výskumnými kapacitami a je dôležité hľadať partnera s rovnakými potrebami, príp. podporu vo vedeckej komunite, ktorá je v prípade neexistujúcich partnerstiev časovo náročná. Centrálny systém match-makingu alebo iné vhodné nástroje v tomto kontexte by dokázal uľahčiť prípravu a proces zapájania sa do medzinárodných projektov. | O | A | Vytváranie konzorcií na národnej úrovni pre účely zapojenia sa do priamo-riadených programov EÚ, a to najmä Digital Europe, digitálna dimenzia CEF a digitálna dimenzia Horizon Europe bude súčasťou štruktúry riadenia reformy a investícií za oblasť digitálnej ekonomiky. Konkrétne na tento účel využijeme medzirezortnú pracovnú skupinu pre digitálnu transformáciu Slovenska. Cez túto skupinu budeme pravidelne informovať o výzvach, ktoré sa budú na EÚ úrovni vyhlasovať a členov skupiny budeme stimulovať, aby spoločne pracovali na vytváraní konzorcií. V tejto skupine sú samosprávy zastúpené cez SK8, ZMOS, DEUS a Úniu miest a obcí Slovenska. Taktiež odporúčame pre tento účel sledovať aktivity v rámci komponentu 9 (veda, výskum a inovácie), kde sa počíta s match-making aktivitami na úrovni Horizon Europe. |
| hlavné mesto | Komponent 17 – Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika): Medzi výzvami sa uvádza „Ústredné orgány štátnej správy a samospráva prevádzkujú spolu viac ako 3 000 koncových služieb, pričom ich kvalita a vzhľad sa líšia. Prípadné úpravy služieb sa dejú nekoordinovane, pričom absentuje pohľad na služby z perspektívy občana, ktorý potrebuje vyriešiť konkrétnu životnú situáciu. Na vyriešenie jednej životnej situácie tak občan musí prejsť službami, ku ktorým sa pristupuje z iných portálov/kontaktných miest, majú rozdielnu kvalitu a vzhľad.“ Požadujeme preto, aby bola v rámci implementácie reforiem vytvorená konzultačná platforma so samosprávami, keďže je potrebné systém na širokej platforme doladiť s predstaviteľmi samospráv tak, aby reflektoval špecifické potreby konkrétnych | O | ČA | Už dnes existuje platforma pre spoluprácu so samosprávou v rámci NKIVS. Neplánujeme robiť ešte ďalšie pracovné skupiny, avšak budeme veľmi radi, ak pripomienky samosprávy budú prerokované na tejto pracovnej skupine. https://www.mirri.gov.sk/sekcie/informatizacia/egovernment/pracovne-skupiny/pracovne-skupiny-k-strategickym-prioritam-informatizacie/index.html |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | samosprávnych orgánov v závislosti od ich úrovne (kraj, mesto/obec, mestská časť) a od ich veľkosti. Odôvodnenie: Upozorňujeme, že mierka a rozsah dát sa na jednotlivých úrovniach samosprávnych orgánov zásadne líšia nielen od charakteru dát v štátnej správe, ale aj navzájom na jednotlivých úrovniach a „veľkosti“ samosprávnych orgánov. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 17 – Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika): V komponente sú uvádzané pojmy ako eGovernment a štát v mobile, pritom sa hovorí o verejnej správe, resp. orgánoch verejnej moci (OVM) ako celku a následne sa často opatrenia zameriavajú priamo na štátne orgány a inštitúcie. Považujeme za potrebné celý komponent viac konkretizovať a spresniť, akých subjektov verejnej správy sa konkrétne plánované opatrenia týkajú a jednoznačnej odlíšiť, v ktorých prípadoch ide o orgány štátnej správy, v ktorých o samosprávy a pod. Pre ilustráciu – „štátom v mobile“ zrejme autori nemajú na mysli napr. dáta k plánovaným termínom vývozu elektroodpadu v konkrétnej obci či zoznam neplatičov za hrobové miesta, no pritom ide o dáta, ktorými napríklad obce ako samosprávne orgány disponujú a využívajú ich aj samotní občania. Z tohto dôvodu je potrebné jednoznačne určiť, akých dát a akých subjektov sa konkrétne opatrenia týkajú. Odôvodnenie: Opatrenia na prácu s dátami centrálnej povahy štátnej správy sú principiálne odlišné od potrebných opatrení pre prácu s dátami miestnej samosprávy. | Z | N | Jeden z prvých krokov na ktoré sú viazané míľniky je vytvorenie prioritného zoznamu životných situácií vo forme investičného plánu. Ten bude dostatočne štruktúrovaný na to, aby bolo jasné, aké OVM, ISVS a služby bude nutné podporiť. |
| hlavné mesto | Komponent 17 – Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika): Viaceré opatrenia uvádzané pri „verejnej správe“ sú v miestnej samospráve nerealizovateľné, keďže nemajú celoštátnu povahu a vzťahujú sa k lokálnej agende územnej samosprávy. Autori mali pravdepodobne na mysli orgány štátnej správy. Preto je v komponente 17 nevyhnutné jednoznačne pri každom opatrení odlišovať, o aké orgány verejnej správy presnejšie v jednotlivých prípadoch ide. Odôvodnenie: Viaceré opatrenia uvádzané pri „verejnej správe“ sú v miestnej samospráve nerealizovateľné, keďže nemajú celoštátnu povahu a vzťahujú sa k lokálnej agende. | Z | N | Jeden z prvých krokov na ktoré sú viazané míľniky je vytvorenie prioritného zoznamu životných situácií. Ten bude dostatočne štruktúrovaný na to, aby bolo jasné, aké OVM, ISVS a služby bude nutné podporiť. Nebude možné presne definovať bez prioritného investičného plánu 16 prioritných životných situácií, ktorá úroveň a v akom rozsahu bude zapojená do cieľov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| hlavné mesto | Komponent 2 – Obnova budov, časť investície: Žiadame doplniť požiadavku, aby sa pri výbere investičných zámerov uplatňovali kritériá kvality, napr. aby sa uprednostňovali budovy, na ktorých obnovu bola vypísaná verejná architektonická súťaž a/alebo aby sa pred spustením implementačnej fázy dopracovali kritériá príkladnej obnovy v spolupráci s odbornou verejnosťou. Odôvodnenie: Na viacerých miestach textu sa uvádza, že z Plánu obnovy by sa mala podporovať „príkladná“ obnova verených budov realizovaná „vo vysokom štandarde“, ktorá bude plniť „vzorovú úlohy pri obnove celého fondu budov aj súkromným sektorom“. V dokumente sa však nedefinujú kritériá príkladnej obnovy. Preto navrhujeme ich doplnenie, resp. stanovenie preferencie projektov, ktoré vyšli z architektonických súťaží, čo garantuje ich vysokú kvalitu. Ambície Plánu obnovy sú v súlade s trendami v zahraničí a veľmi ich oceňujeme. EK napríklad v tomto roku odštartovala iniciatívu Nový európsky Bauhaus, ktorá bude zastrešovať poznatky a projekty v urbánnom prostredí s cieľom kombinovať dizajn, udržateľnosť, prístupnosť, inkluzívnosť, finančnú dostupnosť a investície v snahe pomôcť realizovať európsku zelenú dohodu. Aj slovenské príkladné projekty obnovy by mali postupovať v súlade s kritériami definovanými a ďalej rozvíjanými v tejto iniciatíve. | Z | N | Vzhľadom na časový rámec čerpania plánu obnovy (európsky Bauhaus sa ešte len kreuje) a plánované čerpanie na základe otvorenej výzvy nie je možné akceptovať. |
| hlavné mesto | Komponent 2 – Obnova budov, časť investície: Žiadame doplniť, že súčasťou kritérií pre výber projektov bude posúdenie viacerých kritérií spoločenského prínosu obnovy, napr. obnovená pamiatka je/bude inovatívna; má interaktívny obsah; využíva digitálne technológie; je inkluzívna – bezbariérovosť, viacjazyčnosť, dostupnosť pre znevýhodnené skupiny; zelená – zahŕňa vo svojej infraštruktúre zelené opatrenia; po obnove bude slúžiť širokej škále kultúrnych, spoločenských, vzdelávacích aktivít (aspekt sprístupnenia objektu verejnosti v maximálnej možnej miere). Pri NKP/pamiatkach navrhujeme zohľadniť aspekt ich prepojenia s aktivitami cestovného ruchu, s rozvojom infraštruktúry, s inými kultúrnymi a prírodnými atrakciami mesta a regiónu a pod. Odôvodnenie: Cieľom plánu obnovy je podporovať investície s priadnou hodnotou, ktoré prinesú širšie spoločenské (inkluzívnosť) a ekonomické benefity (zamestnanosť, rozvoj podnikania pod.) | Z | N | Cieľom je dosiahnutie energetických úspor. Vedľajšie synergické efekty /vrátane podpory cestovného ruchu/ sú žiadúce, ale nie podmienkou. Podpora kultúrnych pamiatok z hľadiska cestovného ruchu je predmetom EŠIF - cieľ 5. |
| hlavné mesto | Komponent 2 – Obnova budov, časť investície: Žiadame, aby MF SR prehodnotilo niektoré metódy navrhované v oblasti Zelená ekonomika, komponent Obnova budov. Podprogram v nástrojoch zameraných na | Z | ČA | Navrhované opatrenia boli vypracované v spolupráci s PÚ SR a MK SR. Nejde o taxatívny výpočet možných intervencií. Zoznam oprávnených zásahov bude v štádiu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | energetickú obnovu verejných, historických a pamiatkovo chránených budov popisuje konkrétne metódy dosiahnutia cieľov, ako napr. zatepľovanie fasád a zelené strechy. Navrhujeme tieto metódy nahradiť vhodnejšími, konkrétne: • repasovaním okenných otvorov vkladaním tesnení a ďalšej vrstvy zasklenia, • zatepľovaním šikmých striech (ak podkrovie nie je využívané), skenovanie fasád historických budov termovíziou a odstraňovanie konkrétnych tepelných mostov (lokálne, nie celoplošne). Odôvodnenie: Navrhované metódy nie sú kompatibilné s ochranou NKP a historických budov. Navrhujeme ich vypustiť a nahradiť takými, ktoré rešpektujú pamiatkové hodnoty a ich uchovanie. Je nutné rešpektovať typológiu rekonštruovaných budov a uplatňovať citlivý prístup k pamiatkovo chráneným a historickým budovám. | | | výzvy rozšírený aj o navrhované a ním podobné opatrenia, pričom konkrétny výber vhodných opatrení bude predmetom povoľovacieho procesu stavebných prác. |
| hlavné mesto | Komponent 2 – Obnova budov: Upozorňujeme, že adaptačné opatrenia na zmenu klímy sú v komponente 2 formulované ako voliteľné, nezáväzné. Uvádzajú sa motivačné nástroje ako príspevky na realizáciu adaptačných opatrení alebo mäkké, nejednoznačné formulácie realizácie opatrení, napr. „tam, kde je to technicky možné“. Zmena klímy je natoľko závažné ohrozenie urbanistického vývoja, že by sa adaptačné opatrenia mali realizovať na princípe záväznosti pri jednoznačnom určení typu budov a k nim prináležiacich povinných opatrení. Odôvodnenie: Zmena klímy je natoľko závažný jav vplývajúci na vývoj sídiel, že je potrebné adaptačné opatrenia realizovať na princípe záväznosti pri jednoznačnom určení typov budov a k nim prináležiacich povinných opatreniach. | Z | N | Oprávnenými nákladmi v rámci Plánu obnovy sú len opatrenia týkajúce sa energetickej efektívnosti. Uvedomujeme si potrebu adaptačných opatrení preto je umožnená ich implementácia, ale z pohľadu obmedzenosti zdrojov sme sa museli sústrediť na opatrenie energetickej efektívnosti, ktoré priamo znižujú emisie skleníkových plynov a tým výrazne prispievajú k zmierňovaniu dopadov klimatickej krízy. |
| hlavné mesto | Komponent 2 – Obnova budov: V komponente je uvádzané, že „súčasťou rekonštrukcie by bola aj rekonštrukcia priestranstva okolo verejných budov.“ Adaptačné a mitigačné opatrenia na zmenu klímy by mali byť realizované v rámci obnovy a výstavby všetkých budov. Aj v prípade budov, ktoré nepatria verejnému sektoru, je potrebné aplikovať adaptačné opatrenia nielen priamo na konkrétnych stavebných objektoch, ale aj v ich okolí – napr. spevnený povrch parkovísk, chodníkov či prístupových komunikácií realizovať z povrchov priepustných pre zrážkovú vodu, preferovať svetlé povrchy, ktoré odrážajú slnečné žiarenie a neprehrievajú sa, implementovať retenčné opatrenia, vsakovacie zariadenia, jazierka, mokrade, výsadbu vzrastlej zelene zlepšujúcej mikroklímu v okolí budov a pod. V tomto zmysle odporúčame doplniť reformné opatrenia, ktorými by sa zabezpečilo povinné alebo minimálne vysoko odporúčané uplatňovanie opatrení pre obnovu a výstavbu | Z | N | Navrhovaný text je nad rámec predkladaného návrhu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | verejných aj súkromných budov. Odôvodnenie: Opatrenia na pozemkoch prináležiacich k rekonštruovaným alebo novopostaveným budovám sú súčasťou schválených strategických materiálov týkajúcich sa adaptácie na zmenu klímy. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 3 – Udržateľná doprava, investícia 1, rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy: Žiadame v rámci investície 1 doplniť bližšiu špecifikáciu oprávnených nákladov pri investíciách do rozvoja cyklistickej infraštruktúry. V tejto súvislosti tiež žiadame, aby oprávnené náklady napr. výkup stavebných pozemkov pre výstavbu cyklotrás. Odôvodnenie: Bližšia špecifikácia uvádzaných opatrení pomôže zefektívniť implementáciu projektov rozvoja udržateľnej dopravy, zvýšiť mieru pripravenosti pre ich realizáciu zo strany žiadateľa a v neposlednom rade celkovú mieru čerpania alokovaných finančných prostriedkov. Bližšie zadefinovanie skupín prípadne druhov oprávnených nákladov zlepší efektivitu a predikciu jednotlivých výziev, prípadne metodiky. Výstavbu cyklotrás zároveň často komplikuje zložitá vlastnícka štruktúra, príp. chýbajúce prostriedky na výkup pozemkov. | Z | ČA | Oprávnenosť nákladov bude definovaná bližšie vo výzvach, ktoré budú pripravované v súlade s pripravovaným zákonom o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov |
| hlavné mesto | Komponent 3 – Udržateľná doprava: Odporúčame vytvoriť dopravný model pre definovanie dopravného potenciálu cyklistickej infraštruktúry. Odôvodnenie: Vytvorením dopravného modelu na základe dát popisujúcich priestorový pohyb obyvateľov, preferencií dopravného prostriedku a iných je možné identifikovať potenciálne úseky cyklotrás s najväčšou intenzitou a obslužnosťou (value for money), ako aj odlíšením cieľa cesty. Tieto údaje by následne slúžili k zadefinovaniu potenciálu realizácie konkrétneho projektu. | O | N | Navrhovaný text je nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| hlavné mesto | Komponent 3 – Udržateľná doprava: Osobitne je k prekážkam implementácie potrebné doplniť aj súčasné znenie stavebného zákona č. 50/1976 Zb. a navrhnúť jeho novelizáciu pre povoľovací proces výstavby nových cyklotrás a trolejbusových tratí. Odôvodnenie: V súčasnosti sa povoľuje nová trolejbusová trať rovnako náročne ako nová železničná trať. V praxi však ide o osadenie stĺpov trakčného vedenia mimo pozemnú komunikáciu, rovnako aj napájacie vedenie je mimo pozemnej komunikácie. Preto odporúčame po vzore Nemecka výrazne zjednodušiť proces povoľovania nových trolejbusových tratí, keďže ich stavebný zásah je zanedbateľný. Zjednodušenie povoľovacieho procesu je taktiež nevyhnutné aj pre rozvoj cyklotrás. Obidva spôsoby dopravy výrazným spôsobom znižujú CO2, ako aj | Z | ČA | Navrhovaný text je nad rámec predkladaného materiálu. Novelizácia stavebného zákona sa pripravuje mimo rámca Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prípadný hluk z motorických častí, a preto je potrebné snažiť sa o zjednodušovanie príslušných povoľovacích procesov. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 3 – Udržateľná doprava: V komponente 3 sa uvádza „výstavba cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach“. Stotožňujeme sa s týmto cieľom a považujeme za potrebné ho doplniť aj o „výstavbu cyklotrás vo väzbe na prestupné uzly hromadnej mestskej a prímestskej dopravy v mestských a prímestských oblastiach.“ Cyklotrasy v blízkosti prestupných uzlov hromadnej mestskej a prímestskej dopravy a prípadné prístrešky či parkovacie domy na odkladanie bicyklov umožnia prestup cyklistov a kombinovanie cestovania hromadnou dopravou a jazdou na bicykli, kde cyklista dlhšiu časť trasy prejde hromadnou dopravou a napríklad v rámci sídiel môže pokračovať bicyklom. Odôvodnenie: Cyklotrasy v blízkosti prestupných uzlov hromadnej mestskej a prímestskej dopravy umožnia prestup cyklistov a kombinovanie cestovania hromadnou dopravou s jazdou na bicykli. | Z | ČA | Textácia bola upravená na základe vytýčenia deliciach línií vo financovaní cyklistickej infraštruktúry. Podporovaná bude výstavba cyklistickej infraštruktúry v intraviláne aj extraviláne miest a obcí v rámci území Udržateľného mestského rozvoja s dôrazom na budovanie bezpečnej segregovanej infraštruktúry s najväčším potenciálom na zvýšenie podielu cyklistickej dopravy na deľbe celkovej prepravnej práce. |
| hlavné mesto | Komponent 3 – Udržateľná doprava: Žiadame akcentovať výstavbu a rekonštrukciu segregovaných cyklistických trás, obzvlášť v zastavaných územiach miest a obcí a v spádovom území miest. V nedávnom období boli cyklotrasy vytvárané často nevhodne, napr. presadzovanie vytvárania cyklotrás značením v úzkych jazdných pruhoch cestných komunikácií alebo zmiešaných cyklochodníkov s peším pohybom, čo vedie ku kolíziám a znižuje bezpečnosť cyklistov ohrozených autami alebo cyklistov a chodcov. Odôvodnenie: Požiadavku uvádzame v záujme zvýšenia bezpečnosti účastníkov premávky, cyklistov, chodcov a užívateľov ostatných druhov alternatívnej mobility a zvýšenia atraktivity cyklodopravy. | Z | A | Text upravený. |
| hlavné mesto | Komponent 5 – Adaptácia na zmenu klímy, časť reforma krajinného plánovania: Pripomienka sa týka časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy: Reforma krajinného plánovania. Odporúčame podrobnejšie uviesť, do akej miery navrhovaný zákon o krajinnom plánovaní ovplyvní aj urbanizované prostredie (ktoré je práve v kategórii ochrany podľa zákona 543/2002 v prvom stupni, čiže by sa malo týkať tohto zákona) a ako ovplyvní stavebný zákon. V súčasnosti je krajinný plán len podkladom pre tvorbu územného plánu – prieskumov a rozborov, v procese územného plánovania. Ako plánuje zákon o krajinnom plánovaní integrovať riziká | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Návrhy z pripomienky budú predmetom pracovnej skupiny, ktorá bude zriadená za účelom prípravy zákona o krajinnom plánovaní. Do tejto skupiny budú prizvaní odborníci z rôznych oblastí aj zástupcovia hlavného mesta. Zákon o krajinnom plánovaní sa bude koncipovať v prepojení na zákon o klíme ako aj na iné zložkové zákony. Do úvahy budú brané odborné aj politické hľadiská. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súvisiace s dôsledkami zmeny klímy? Bude predpisovať hodnotenie zraniteľnosti území z hľadiska rôznych dôsledkov zmeny klímy? Odporúčame, aby zákon navrhoval aj štandardizovanú metodiku pre hodnotenie dôsledkov zmeny klímy nielen na urbanizovanú krajinu. Potrebu navrhnúť takúto metodiku bola akcentovaná aj v rámci participatívneho procesu k Akčnému plánu adaptácie na zmenu klímy na území SR (MŽP SR), ako súčasť zákona o klíme. Odôvodnenie: V texte chýba podrobnejšie vysvetlenie prínosu navrhovaného zákona o krajinnom plánovaní pre urbanizované prostredie, a akým spôsobom bude ovplyvňovať stavebný zákon a proces územného plánovania. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 5 – Adaptácia na zmenu klímy, investícia Renaturácia vodných tokov a mokradí: V dokumente sa uvádza, že realizátorom opatrení renaturácie bude len SVP š.p. a čiastočne Vodohospodárska výstavba, š.p. Žiadame rozšíriť okruh oprávnených subjektov aj o samosprávy alebo ako minimum zapojenie samosprávy do projektov ako partnera (a v mnohých prípadoch významného vlastníka pozemkov). Cieľom je, aby mohli samosprávy vhodne ovplyvňovať postupy a procesy revitalizácie tak, aby sa do úvahy zobrali všetky aspekty, ktoré majú vplyv na život obyvateľov, napr. podpora potenciálu pre rekreáciu. Odôvodnenie: Renaturácie vodných tokov a ramien by mali mať v ideálnom prípade vplyv na posilnenie rôznych druhov ekosystémových služieb vrátane služieb rekreácie pre obyvateľov. Na dosiahnutie plného potenciálu ekosystémových služieb a s cieľom komplexného manažmentu území v oblastiach renaturovaných tokov, obnovených mokradí a pod. je absolútne nevyhnutné zapojiť relevantných partnerov, akými si samosprávy, ochranárske združenia, experti/vedci a vlastníci pozemkov. Osobitne v prípade samospráv, ktoré sú často významnými vlastníkmi pozemkov v dotknutých územiach, môže ich zapojenie napomôcť k dosiahnutiu väčšieho dopadu pri ušetrení finančných prostriedkov (na výkup pozemkov). Zároveň namietame, že SVP a Vodohospodárska výstavba zatiaľ nemajú dostatočné skúsenosti s renaturovaním vodných tokov, preto do projektov musia byť externí, príp. zahraniční odborníci s expertízou v tejto oblasti. Magistrát hl. mesta Bratislavy a Metropolitný inštitút Bratislavy spustili prípravu revitalizačných opatrení v území pravého brehu Dunaja s cieľom nielen zlepšenia vodného režimu územia sprietočnením a revitalizáciou dunajských ramien, obnovou | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Partnerstvo samosprávy pokiaľ ide o intravilán považujeme za opodstatnené a štátny podnik Slovenský vodohospodársky podnik alebo Vodohospodárska výstavba by mali rokovať so samosprávami o projektovom riešení ešte v rámci jeho prípravy. Pri posudzovaní projektu bude zapojenie samosprávy zohľadňované. Text bude upravený nasledovne: "Žiadateľom budú môcť byť aj samosprávy, či Štátna ochrana prírody SR, v prípade, ak im tok (alebo jeho časť) bol zverený do správy." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | mokradí a prirodzených brehov, ale aj využitia Dunaja na oddych, rekreáciu a šport (aktuálne sa pripravuje urbanisticko-krajinárska štúdia). Plán obnovy by mal podporovať práve takéto druhy aktivít, ktoré v plnej miere rozvinú nielen ekologický, ale aj spoločenský a ekonomický potenciál realizovaných zásahov. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 5 – Adaptácia na zmenu klímy: V dokumente sa navrhujú opatrenia na zadržiavanie vody výhradne v extraviláne. Navrhujeme minimálne v prípade hlavného mesta SR rozšíriť aj na opatrenia v intraviláne. Odôvodnenie: Samotný dokumentu uvádza, že „klíma v mestách ako Bratislava začína vykazovať prvky subtropického pásma.“ Navyše, mesto Bratislava ako súčasť rozvinutého regiónu nie je a pravdepodobne ani nebude oprávnená na financovanie v rámci EŠIF (napr. aktuálne v rámci relevantných výziev IROP). Vzhľadom na to, že ide o najväčšiu aglomeráciu na Slovensku, ktorá čelí vyššiemu riziku tzv. urbánnych tepelných ostrovov, náhlych povodní a pod., je potrebné urýchlene dohnať investičný dlh v tejto oblasti. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty v pláne obnovy a odolnosti boli prioritizované vzhľadom výšku alokácie a komplementaritu s inými zdrojmi financovania. Pre gestora komponentu MŽP SR je realizácia adaptačných opatrení v intraviláne nepochybne dôležitá, preto budú tieto projekty podporené zo štrukturálnych fondov, ktoré sú momentálne v štádiu rokovaní. |
| hlavné mesto | Komponent 6 – Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania, časť Investície: Žiadame doplniť možnosť čerpania financií aj na akvizície pozemkov pre budovanie zariadení školstva (verejný záujem). Odôvodnenie: Mestá a obce obvykle nemajú k dispozícii vlastné pozemky na budovanie školskej či inej sociálnej infraštruktúry v kvalite a kapacite zodpovedajúcej potrebám obyvateľov. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| hlavné mesto | Komponent 6 – Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania: Žiadame do konceptu podpory inkluzívneho vzdelávania a dostupnosti vzdelávania zapojiť aj školské zariadenia podľa školského zákona. Taktiež odporúčame zvážiť začlenenie základných umeleckých škôl. Odôvodnenie: Školské kluby detí, centrá voľného času a pod. sú existujúce zariadenia, ktoré možno využiť pre zvýšenie prístupu ku vzdelávaniu a rozvoj zručností a schopností detí sociálne alebo zdravotne znevýhodnených. V tejto súvislosti komponent reaguje na odporúčania Rady vychádzajúce z hĺbkovej analýzy hospodárskej situácie a zhodnotenia plánovaných reforiem v jednotlivých členských krajinách (tzv. Country Specific Recommendations – CSR) v rokoch 2019 a 2020 vyzývajúce na zlepšovanie kvality a inkluzívnosti vzdelávania na všetkých úrovniach a zabezpečenie rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu. Reformy a investície v tomto | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Definícia konceptu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov a vypracovanie modelu nárokovateľných podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní, vrátane systému ich financovania" sa primárne týka formálneho vzdelávania na úrovni ISCED 0 až ISCED 3. Z hľadiska redefinície konceptu však bude mať implikácie aj pre ostatné školské zariadenia, ako napr. školské kluby detí . |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komponente zároveň prispejú k plneniu spoločných výziev členských štátov EÚ (European flagships) v oblasti rekvalifikácie a rozširovania nových zručností (reskill, upskill). Pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je prístup k predprimárnemu vzdelávaniu, inkluzívnemu a individualizovanému vzdelávaniu na všetkých stupňoch kľúčovým predpokladom získania akýchkoľvek základných zručností, vrátane digitálnej gramotnosti. | | | |
| hlavné mesto | Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie, časť Investície: Žiadame doplniť možnosť čerpania financií aj na akvizície pozemkov pre budovanie zariadení školstva (verejný záujem). Odôvodnenie: Mestá a obce obvykle nedisponujú pozemkovou majetkovou štruktúrou vhodnou pre budovanie sociálnej infraštruktúry v kvalite a kapacite zodpovedajúcej potrebám obyvateľov | Z | N | V tejto chvíli nie je jasné, či akvizícia pozemkov je alebo nie je uznateľný výdavok. Navyše, v prípade zahrnutia akvizície pozemkov ako výdavku do aktuálne nastaveného financovania by to smerovalo k nutnému navýšeniu aktuálnej alokácie, čo MŠVVaŠ SR nevie zabezpečiť. Obe veci sú na ďalšiu diskusiu s MF SR a EK. |
| hlavné mesto | Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie, investícia Dobudovanie školskej infraštruktúry: K predmetnej reforme žiadame doplniť budovanie športovej infraštruktúry pre zvýšenie kvalitatívnej a kvantitatívnej ponuky pohybových aktivít pre deti a mládež v povinnom školskom veku. Odôvodnenie: Nevyhnutnou súčasťou infraštruktúry škôl sú priestory pre športové, umelecké, vedecké aktivity a iné záujmové činnosti. V školských zariadeniach v mnohých mestách a obciach však absentuje dostatočne rozvinutá infraštruktúra na pohybové aktivity. V dôsledku problémov s vysporiadaním pozemkov pod areálmi škôl a diskvalifikácie z EŠIF však tieto priestory napr. na území Bratislavy schátrali a nespĺňajú často ani základné predpoklady na realizáciu telesnej výchovy. Výsledkom je pokles kvality aj kvantity ponuky pohybových aktivít pre detí a mládež. Pripomienka zároveň prierezovo súvisí a priamo nadväzuje na komponent 6 – Všeobecným cieľom komponentu je vyššia kvalita vzdelávacieho procesu a v ňom obsiahnutý cieľ prispôsobenia školskej infraštruktúry na zmenu obsahu vzdelávania | Z | A | Text už obsahuje možnosť dobudovať telocvične. Text bude doplnený o možnosť dobudovania vonkajších športovísk. Budovanie uvedenej infraštruktúry bude možné, vzhľadom na disponibilný objem prostriedkov a prioritizáciu iba v okresoch, kde sa očakávajú nedostatočné kapacity vzhľadom na demografický rast a pri školách s dvojzmennou prevádzkou. |
| hlavné mesto | Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie, reforma č. 2: Žiadame v časti reformy 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby doplniť ďalšie aktuálne možnosti získavania a implementácie nových zručností učiteľov, akým je napr. koučing a mentoring učiteľov. Taktiež ich žiadame zahrnúť do možností uchádzať sa o nich a financovať ich v rámci ďalšieho vzdelávania učiteľov a neobmedziť ich len na „povinný mentoring“ zo strany | O | N | Text obsahuje formuláciu: "V podpore profesijného rozvoja učiteľov sa uplatnia moderné stratégie, profesijné učenie sa na škole, zdieľanie osvedčených pedagogických skúseností, kolaboratívne učenie sa. Aktivity budú zabezpečovať taktiež tímy pedagogických lídrov združených v regionálnych centrách kurikulárneho manažmentu a podpory |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | starších kolegov v školách. Odôvodnenie: Učenie a vzdelávanie detí a žiakov sú extrémne dôležitými činnosťami vo vzťahu k realite a budúcnosti krajiny. Učitelia najmä pri prechode na nové typy a formy vzdelávania okrem rozšírenia možností ďalšieho vzdelávania u iných poskytovateľov potrebujú aj priamu podporu pri vyučovaní aj vo forme tzv. case studies. | | | škôl (reforma 1)." Táto formulácia predpokladá aj využívanie koučingových a mentoringových metód podpory učiteľov. |
| hlavné mesto | Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie: V tejto oblasti bol celkovo vylúčený komponent Celoživotné vzdelávanie (vo výške 50 mil. EUR). Odporúčame zaradiť vylúčený komponent aj s navrhovanými cieľmi reformami a investíciami späť do Plánu obnovy. Reforma: individuálne vzdelávacie účty, ktoré umožnia bezplatný prístup k školeniam, zvyšovanie digitálnych zručností zamestnancov v ohrozených povolaniach, podpora rozvoja základných gramotností pre ľudí bez ukončenej základnej školy. Investícia: Príprava komplexnej stratégie podpory celoživotného vzdelávania za účasti kľúčových aktérov, najmä zamestnávateľov Odôvodnenie: Aktuálny stav celoživotného vzdelávania na Slovensku nedosahuje úroveň priemeru krajín EU. Podľa zdrojov z roku 2018 je účasť dospelých na vzdelávaní na Slovensku výrazne nižšia ako účasť dospelých na vzdelávaní v priemere EÚ. Podľa zdrojov Európskej komisie: Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2019 – Slovensko, len 4,0 % dospelých vo veku 25 – 64 rokov v roku 2018 počas posledných 4 týždňov zažilo vzdelávaciu skúsenosť (priemer EÚ: 11,1 %) (Eurostat, 2018). V roku 2017 okolo 1 500 dospelých vo veku viac ako 25 rokov získalo vyššie sekundárne vzdelanie, čo je malý podiel z takmer 272 000 dospelých s nízkym stupňom dosiahnutého vzdelania (Eurostat, 2017). V dôsledku toho bolo zamestnaných len 37,9 % nízkokvalifikovaných dospelých (priemer EÚ: 56,8 %) (Eurostat, 2018). To poukazuje na potrebu značného zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie. V roku 2019 MŠVVaŠ SR v spolupráci s OECD začalo projekt národnej stratégie zručností zameraný na zlepšovanie vzdelávania dospelých, úrovní zručností, systémov kvalifikácie, účasti na vzdelávaní, financovania a kariérneho poradenstva. Bude nasledovať zákon o celoživotnom vzdelávaní. Zákon bol stiahnutý z prípravy a momentálne nie je známy horizont úpravy zákona o celoživotnom vzdelávaní. Slovensko by malo pracovať na rozvoji a podpore celoživotného vzdelávania. Nie je okrajová téma, ide o nevyhnutnosť. Európske trendy hovoria v prospech individuálnych vzdelávacích účtov, flexibilnejších a jednoduchších podmienkach na získanie (re)kvalifikácie (reskill, upskill) mimo formálneho | O | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy.<br><br>Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú plánované z EŠIF fondov. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>ü Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>ü Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy,<br>ü Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií,<br>ü Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,<br>ü Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>ü Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávacieho systému – zapojenie firiem aj do vzdelávania dospelých. Celoživotné vzdelávanie formou vzdelávacích účtov umožní rýchlo reagovať na meniace podmienky nielen na trhu, ale vo svete celkovo (ako je napr. súčasná situácia spojená s pandémiou, environmentálne a sociálne zmeny a pod.) | | | škôl,<br>ü Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>ü Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>ü Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>ü Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>ü vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej úrovni,<br>ü prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov),<br><br>S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií.<br><br>Cieľom projektových aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| hlavné mesto | Komponent 9 – Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií: Na s. 23 v časti Inovačný voucher a Digitálny voucher odporúčame zahrnúť aj samosprávy ako potenciálne inštitúcie, s ktorými môžu MSP spolupracovať pri využívaní týchto voucherov. Odôvodnenie: V prípade doplnenia by mohli MSP pri využívaní voucherov spolupracovať so samosprávami, resp. s organizáciami zriadenými samosprávou, čím by došlo k žiaducemu prepojeniu súkromného a verejného sektora. V podmienkach hl. mesta SR Bratislavy by bola napr. možná spolupráca aj s tzv. Mestským laboratóriom. | O | A | Text upravený; doplnenie samospráv. |
| hlavné mesto | Plán obnovy – Kapitola 2, časť 5.2 Zhrnutie zapojenia zainteresovaných strán: Pri príprave reforiem koncipovaných v Pláne reformy žiadame dôsledné uplatňovanie participatívneho procesu so subjektmi dotknutými relevantnými reformami, osobitne so samosprávou. V časti 5.2 Zhrnutie zapojenia zainteresovaných strán preto žiadame doplniť, akým spôsobom bude prebiehať ich zapojenie v procese implementácie Plánu obnovy. | Z | A | Predkladateľ doplní, akým spôsobom bude prebiehať zapojenie odbornej verejnosti do procesu implementácie Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie: Na účel detailnej prípravy plánovaných reforiem je dôležité zohľadniť názory a pripomienky všetkých relevantných aktérov v rámci participatívneho procesu, napr. vytvorením participatívnej platformy/pracovných skupín na spoločnú výmenu názorov, skúseností, poznatkov a pod. Z nášho pohľadu bol Plán obnovy pripravený bez rozsiahlejšej diskusie, a preto je aspoň pri jeho praktickej implementácii potrebné dobehnúť tento deficit. V časti 5.2 Zhrnutie zapojenia zainteresovaných strán sa popisuje doterajší postup konzultácií, je nutné zadefinovať postup aj smerom dopredu. | | | |
| hlavné mesto | Plán obnovy – Kapitola 2: Žiadame v rámci plánovaných investícií Plánu obnovy doplniť záväzok zefektívnenia implementačného rámca v porovnaní s doterajšími skúsenosťami z EŠIF s cieľom garantovať efektívnu realizáciu plánovaných investícií. Zmeny by mali byť založené na princípe a zvýšenia dôvery v žiadateľa. orgánov. Pri implementácii investícií odporúčame zrušenie pravidelných výziev na predkladanie žiadostí o NFP a ich nahradenie jednou otvorenou výzvou. Odôvodnenie: Bližšia špecifikácia uvádzaných opatrení pomôže zefektívniť implementáciu projektov, zvýšiť mieru pripravenosti pre ich realizáciu zo strany žiadateľa a v neposlednom rade aj vzájomnú dôveru medzi žiadateľom a riadiacim orgánom a mieru čerpania alokovaných finančných prostriedkov na národnej úrovni. Bližšie zadefinovanie skupín prípadne druhov oprávnených nákladov zlepší efektivitu a predikciu jednotlivých výziev, prípadne metodiky. Personálne posilnenie príslušných riadiacich orgánov po stránke nielen výkonnej ale hlavne odbornej považujeme rovnako za nevyhnutné. Efektívna implementácia investícií v rámci Plánu obnovy vyžaduje odborné znalosti pri tvorbe metodiky a postupov, ako aj dostatočný počet personálnych kapacít dedikovaných na vnútorné procesy implementácie projektov. Zároveň predpokladáme, že zrušenie pravidelných výziev na predkladanie žiadostí a ich nahradenie jednou otvorenou „priebežnou“ výzvou zvýši efektivitu kontrahovania a čerpania a zároveň zníži administratívne zaťaženie príslušných riadiacich orgánov pri príprave a schvaľovaní jednotlivých výziev. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. Cieľom MF SR je dosiahnuť efektívnejší implementačný rámec než ten, ktorý existuje v súčasnom programovom období pri EŠIF. Preto aj implementačná štruktúra je jednoduchšie postavená, avšak spôsob financovania, ako aj spôsob výberu príjmateľov bude rozdielny než v EŠIF. Výber príjmateľov prostredníctvom výzvy nebude jediným spôsobom. Výzva je však dôležitým nástrojom výberu prijímateľa, a jej podmienky sa určujú v závislosti podľa typu projektu/investície, z tohto dôvodu nie je možné ani logické zaviesť typ jednej univerzálnej výzvy. |
| hlavné mesto | Plán obnovy (pripomienka k celému dokumentu): Žiadame, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej „MF SR“) prehodnotilo priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a vyčlenilo 2 % z celkového objemu prostriedkov do osobitnej novej kapitoly, zameranej na | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnovu kultúrnych a kreatívnych sektorov prostredníctvom reforiem a investícií v tejto oblasti, ktoré by mali obsahovať: • inštitucionálne reformy kultúrnej infraštruktúry, • verejné investície do novej kultúrnej infraštruktúry, • konsolidácia sektora prostredníctvom verejných nákupov diel a obsahov, • podpora vzniku nových modelov tvorby a distribúcie kultúrnych produktov, • reformy týkajúce sa právnych foriem zriaďovaných kultúrnych inštitúcií smerom k hybridným spoločne zriaďovaným entitám verejným sektorom (štátna správa a samospráva, územné samosprávy), • vytvorenie samostatných samosprávnych dotačných schém na podporu kultúrnych a kreatívnych sektorov (podpora aktérov pôsobiacich v oblasti kultúrneho a kreatívneho sektora na územnom princípe), • podpora horizontálnych (aj cezhraničných) spoluprác a tiež spoločných projektov zriaďovaných a nezriaďovaných subjektov, • podpora aktivít v oblasti ochrany, tvorivej interpretácie a aktualizácie kultúrneho dedičstva. Odôvodnenie: Uznesenie Európskeho parlamentu o kultúrnej obnove Európy (2020/2708(RSP)) zo dňa 17. septembra 2020 zaväzuje členské štáty vyčleniť najmenej 2 % z finančných prostriedkov alokovaných v národných Plánoch obnovy a odolnosti na obnovu kultúrnych a kreatívnych odvetví, aby bola zabezpečená ich ekonomická a spoločenská kontinuita a ďalší rozvoj. Výbor pre kultúru a médiá NR SR vo svojom uznesení zo dňa 23. septembra 2020 odporúča vláde SR, aby toto uznesenie EP rešpektovala a vyčlenila minimálne 2 % z prostriedkov Mechanizmu obnovy a odolnosti na kultúrne a kreatívne sektory. Zmyslom plánov obnovy je obnoviť sektory negatívne ovplyvnené krízou a poskytnúť im nové rozvojové impulzy. Hierarchia priorít, ktoré jednotlivé štáty vo svojich plánoch predkladajú indikuje, čo je pre nich dôležité. Predložený návrh MF SR ignoruje rozsah poškodenia kultúrnych a kreatívnych sektorov spôsobený protipandemickými opatreniami, neberie do úvahy jednoznačné ekonomické dáta a nevníma spoločenskú dôležitosť obnovy týchto sektorov a ich kľúčovú úlohu pri obnove krajiny, ekonomiky a spoločnosti. Podľa údajov najnovšej štúdie EY o dopadoch pandémie na kultúrny a kreatívny priemysel zaznamenal tento sektor v roku 2020 prepad obratu o 31 % a je na čele rebríčka spolu s prepadom leteckej prepravy. Pritom však napríklad prepad v oblasti performatívneho umenia dosiahol viac ako 90 % a v hudbe 76 %. Najhorší prepad v rámci Európy zaznamenali práve štáty strednej a východnej Európy, a to na úrovni 44 %. Pandemická kríza zároveň vytvára nové a dlhodobé požiadavky na vybavenie a fungovanie kultúrnych inštitúcií, | | | existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa kultúrny a kreatívny sektor nenachádza), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | požiadavku úplne nových ekonomických a distribučných modelov vo viacerých sektoroch kultúrneho a kreatívneho priemyslu a zásadnú reštrukturalizáciu pracovného trhu či požadovaných zručností v kultúrno-kreatívnom priemysle. Príklady toho, aké reformy a investície v oblasti kultúry môžu a majú byť zahrnuté v Pláne obnovy a odolnosti, poskytujú zverejnené plány v iných členských štátoch EÚ (napr. Francúzsko či Česko), v rámci ktorých je rešpektované uznesenie EP o finančnej alokácii pre kultúrne a kreatívne sektory. Na území hlavného mesta SR Bratislavy možno hovoriť o skutočnom ekosystéme kreatívneho priemyslu, keďže sú tu lokalizované všetky kľúčové segmenty – od koncentrácie talentov, firiem, podporných inštitúcií až po partnerov, ktorí prispievajú k tomu, že je metropolitný región unikátnym územím s optimálnymi podmienkami pre rozvoj tohto priemyslu, preto majú investície do KKP pre hlavné mesto a región veľký význam. Pre opätovné naštartovanie sektora a budovanie odolnosti by mali byť vytvorené rôzne, na mieru šité podporné nástroje, ktoré nemôžu byť nahradené inými opatreniami v už existujúcich kapitolách pre digitalizáciu, zelenú obnovu budov či vzdelávanie. Nevyhnutné sú priame alokácie na reformy v oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu, ktoré dnes prakticky neexistujú. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 1. Popis komponentu - Lákanie a udržanie talentov - časť Cieľ - 1. veta Za slová "vysokokvalifikovaných expertov" navrhujeme doplniť "a nedostatkových pracovníkov". Odôvodnenie: Z reprezentatívnej analýzy potrieb slovenského trhu práce vypracovanej v rámci Návrhu schémy pracovnej mobility pre SR vychádza, že na trhu práce chýbajú viaceré dôležité profesie, ktoré sa nemusia klasifikovať ako vysokokvalifikované (napr. opatrovatelia v domoch dôchodcov, IT experti bez univerzitného vzdelania). Preto považujeme za potrebné neuzatvárať nástroje len na jednu vybranú kategóriu. | Z | N | Cieľom komponentu je prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. Riešenie nedostatkových pozícii je rozsahom nad rámec tohto komponentu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 1. Popis komponentu - Lákanie a udržanie talentov - časť Cieľ - 2. veta Pred slovo "mobility" navrhujeme doplniť slovo "pracovnej". Odôvodnenie: spresnenie názvu | O | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 1. Popis komponentu - Lákanie a udržanie talentov - časť Cieľ - 3. veta Navrhujeme nahradiť slovo | O | N | Cieľom komponentu je prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. Riešenie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | "ľudí" (pri prvom použití) termínom "nedostatkových pracovníkov". Odôvodnenie: spresnenie názvu | | | nedostatkových pozícii je rozsahom nad rámec tohto komponentu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 1. Popis komponentu - Lákanie a udržanie talentov - časť Digitálna a zelená transformácia Navrhujeme nahradiť slovné spojenie "sa imigračnou politikou" textom "relevantnú legislatívu, najmä pobytovú a pracovnú." Odôvodnenie: Termín "imigračná politika" je veľmi vágny, aktuálny legislatívny rámec sa označuje ako "migračná politika". Nástroje uvádzané v tomto komponente sa týkajú pobytovej a pracovnej legislatívy, nie migračnej politiky. | Z | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 1. Popis komponentu - Reformy a investície - Investície - 1. Podporné nástroje a pomoc pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov Vetu "Nastavia sa programy na podporu adaptácie ľudí zo zahraničia, programy na podporu adaptácie so zameraním na trh práce a na lokálnu adaptáciu ich rodín." navrhujeme nahradiť vetou: "Nastavia sa programy na podporu integrácie a sociálneho začlenenia pre ľudí zo zahraničia, programy na podporu integrácie so zameraním na trh práce a na integráciu a sociálne začlenenie ich rodín." Odôvodnenie: Navrhujeme zosúladenie terminológie s Akčným plánom EK pre integráciu a začlenenie na roky 2021 – 2027 https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2020/SK/COM-2020-758-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF | Z | N | Komponent sa zameriava na prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 1. Popis komponentu - Reformy a investície - Reformy - 1. Reforma migračnej politiky Navrhujeme nahradiť text bodu 1. znením: "Prijať stratégiu pracovnej mobility, ktorá bude obsahovať legislatívne zmeny na zjednodušenie prístupu nedostatkovým pracovníkom na trh práce a nástroje na ich prilákanie na Slovensko." Odôvodnenie: Na prilákanie nedostatkových pracovníkov na slovenský trh práce je okrem zjednodušenia relevantnej legislatívy nevyhnutné vytvoriť aktívne nástroje ich náboru v krajinách pôvodu a integrácie po príchode do SR. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 10. Financovanie a náklady - 2. odsek - bod a) Navrhujeme doplniť aj budovanie kapacít štátnej | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | správy v oblasti poskytovania služieb zameraných na integráciu cudzincov. Odôvodnenie: Zručnosť komunikovať v cudzom jazyku je dôležitý predpoklad, ale vo všeobecnosti je potrebné zmeniť nastavenie komunikácie, brať ohľad aj na interkultúrnu zložku komunikácie a celkové nastavenie poskytovaného poradenstva. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 10. Financovanie a náklady - 2. odsek - bod b) Navrhujeme bod b) nahradiť znením: transfer IOM na poskytovanie služieb v rámci Migračného informačného centra IOM, vrátane poradenstva, vzdelávania, rekvalifikácie a jazykových kurzov spolu 7500 cudzincom. Vychádzajúc z doterajších priemerných nákladov na prevádzku Migračného informačného centra IOM od roku 2006, sa poskytne paušálna dotácia 500 000 EUR na rok prevádzky Migračného informačného centra IOM pri zabezpečení komplexných služieb. Odôvodnenie: Migračné informačné centrum IOM je projektom Medzinárodnej organizácie pre migráciu, ktorý je aktuálne financovaný z fondu AMIF. Služby centra sú poskytované podľa individuálnych potrieb klientov, pričom aktuálnou oprávnenou cieľovou skupinou sú cudzinci s povoleným pobytom v SR, pochádzajúci z krajín mimo EÚ/EHP. Všetky služby centra sú zamerané na pomoc pri integrácii cudzincov do spoločnosti, nielen kurzy slovenčiny, pričom nie je možné vopred odhadnúť, koľkí klienti aké služby využijú. Je potrebné zosúladiť indikátor počtu prijímateľov podpory podľa časti Investícia 1, Cieľ 2: Počet prijímateľov podpory od Migračného informačného centra IOM dosiahne 7 500 ľudí do konca roku 2024. | Z | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 10. Financovanie a náklady - Náklady na investíciu 3 Navrhujeme zvážiť pri výške štipendia pre zahraničných študentov diverzifikáciu medzi krajinami pôvodu - EÚ/mimo EÚ a EHP. Odôvodnenie: Zohľadnenie ekonomických rozdielov medzi krajinami pôvodu a nákladov na cestu. | Z | N | Komponent sa týka štipendia ľudí na Slovensku. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - a) Hlavné výzvy - 10. odsek Medzi slová "jazykové" a "kurzy" navrhujeme doplniť "a rekvalifikačné". Odôvodnenie: Úspešná podpora integrácie zahraničných pracovníkov na trh práce by nemala byť zameraná len na jazykové vzdelávanie | Z | N | Komponent sa zameriava na prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - a) Hlavné výzvy - 10. odsek Vetu "Podpora adaptácie na trhu práce pre navrátilcov zo zahraničia a cudzincov je prakticky neexistujúca." navrhujeme nahradiť textom: "Podpora integrácie na trh práce pre navrátilcov zo zahraničia a cudzincov je prakticky neexistujúca." Odôvodnenie: Navrhujeme zosúladenie terminológie s Akčným plánom EK pre integráciu a začlenenie na roky 2021 – 2027 https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2020/SK/COM-2020-758-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF | O | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - a) Hlavné výzvy - 2. odsek Text "či tzv. "inteligentnú" migráciu" navrhujeme nahradiť znením: "a riadenú migráciu." Odôvodnenie: Termín "inteligentná" migrácia nie je odborne zaužívaný a má v sebe potenciálnu negatívnu konotáciu. Pojem "riadená migrácia" zahŕňa žiaducu migráciu aj pracovnej sily podľa rozhodnutia prijímajúcej krajiny. | O | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - a) Hlavné výzvy - 4. odsek Navrhujeme vypustiť vetu "Slovensko tak z mobility v rámci EÚ profituje málo." Odôvodnenie: Mobilita v rámci EÚ je definovaná ako dočasný pobyt cudzinca s oprávnením na pobyt v jednom členskom štáte EÚ v druhom alebo viacerých iných členských štátoch EÚ. Hoci je uvedený text fakticky v poriadku, nie je zrejmé jeho zasadenie do kontextu odstavca. | O | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - a) Hlavné výzvy - 8. odsek Na koniec odseku navrhujeme doplniť: "Dôležité je sústrediť sa aj na náborové programy alebo partnerstvá zamerané na konkrétny sektor (napr. zdravotníctvo) alebo konkrétne krajiny/regióny pôvodu zahraničnej pracovnej sily." Odôvodnenie: Na prilákanie talentov sú dôležité aj proaktívne opatrenia zamerané na ich nábor ako aj dostupnosť prehľadných a jasných informácií. Bez proaktívnych "propagačných" nástrojov v konkurenčnom boji o nedostatkovú pracovnú silu sa nedá uspieť. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - b) Ciele - 2. odsek Navrhujeme doplniť 2. vetu: "Budú prijaté opatrenia umožňujúce nábor nedostatkových pracovníkov v krajinách pôvodu a | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrenia uľahčujúce ich integráciu do spoločnosti (kurzy slovenského jazyka, kurzy sociálno-kultúrnej orientácie a pod.)" Odôvodnenie: Na prilákanie talentov sú dôležité aj proaktívne opatrenia zamerané na ich nábor ako aj dostupnosť prehľadných a jasných informácií. Bez proaktívnych "propagačných" nástrojov v konkurenčnom boji o nedostatkovú pracovnú silu sa nedá uspieť. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - b) Ciele - 2. odsek Vetu "Zavedie sa podpora integrácie cudzincov a navrátilcov zo zahraničia." navrhujeme nahradiť vetou "Zavedú sa opatrenia zamerané na podporu integrácie a začlenenia cudzincov a navrátilcov zo zahraničia v súlade s Akčným plánom pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027. (https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2020/SK/COM-2020-758-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF)" | O | N | Komponent sa zameriava na prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 2. Hlavné výzvy a ciele - b) Ciele - 4. odsek Navrhujeme doplniť previazanie navrhovaných reforiem a investícií v komponente aj na Akčný plán pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027. https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2020/SK/COM-2020-758-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Ciele Slová "vysokokvalifikovaných ľudí" navrhujeme nahradiť slovným spojením "nedostatkových a vysokokvalifikovaných zahraničných pracovníkov". Odôvodnenie: Z reprezentatívnej analýzy potrieb slovenského trhu práce vypracovanej v rámci Návrhu schémy pracovnej mobility pre SR vychádza, že na trhu práce chýbajú viaceré dôležité profesie, ktoré sa nemusia klasifikovať ako vysokokvalifikované (napr. opatrovatelia v domoch dôchodcov, IT experti bez univerzitného vzdelania). Preto považujeme za potrebné neuzatvárať nástroje len na jednu vybranú kategóriu. | Z | N | Cieľom komponentu je prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. Riešenie nedostatkových pozícii je rozsahom nad rámec tohto komponentu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Cieľová skupina Slová "potenciálni zamestnanci" navrhujeme nahradiť pojmom "nedostatkoví zahraniční pracovníci" Odôvodnenie: Z reprezentatívnej analýzy potrieb slovenského trhu práce vypracovanej v rámci | Z | N | Cieľom komponentu je prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. Riešenie nedostatkových pozícii je rozsahom nad rámec tohto komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Návrhu schémy pracovnej mobility pre SR vychádza, že na trhu práce chýbajú viaceré dôležité profesie, ktoré sa nemusia klasifikovať ako vysokokvalifikované (napr. opatrovatelia v domoch dôchodcov, IT experti bez univerzitného vzdelania). Preto považujeme za potrebné neuzatvárať nástroje len na jednu vybranú kategóriu. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Implementácia - 1. odsek Na koniec odseku navrhujeme doplniť: "Metodika tvorby zoznamu nedostatkových profesií sa zmení tak, aby zohľadňovala reálnu situáciu na trhu práce a všetky pozície, na ktoré nie je možné nájsť pracovníkov na slovenskom trhu práce." Odôvodnenie: Z reprezentatívnej analýzy potrieb slovenského trhu práce vypracovanej v rámci Návrhu schémy pracovnej mobility pre SR vychádza, že na trhu práce chýbajú viaceré dôležité profesie, ktoré sa nemusia klasifikovať ako vysokokvalifikované (napr. opatrovatelia v domoch dôchodcov, IT experti bez univerzitného vzdelania). Preto považujeme za potrebné neuzatvárať nástroje len na jednu vybranú kategóriu. | Z | N | Cieľom komponentu je prilákanie vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí sú v komponente špecifikovaní. Riešenie nedostatkových pozícii je rozsahom nad rámec tohto komponentu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Implementácia - 1. odsek Navrhujeme doplniť 3. vetu: “Do času schválenia revízie smernice o modrých kartách navrhujeme sfunkčniť súčasnú modrú kartu prijatím legislatívnych zmien v intenciách platnej smernice. Primárne sa zamerať na odstránenie prekážok uznávania vzdelania pri neregulovaných povolaniach a znížiť mzdový prah pri nedostatkových vysokokvalifikovaných profesiách.“ Odôvodnenie: Nakoľko nie je zrejmé, kedy príde k schváleniu novej smernice o modrých kartách, je potrebné tento nástroj upraviť v súlade s jestvujúcimi možnosťami. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Implementácia - 2. odsek Text "Pri dlhodobom pobyte" navrhujeme preformulovať na text “Po uplynutí 12 mesiacov pobytu“ Odôvodnenie: Dlhodobý pobyt je osobitná kategória trvalého pobytu udeľovaná po uplynutí piatich rokov prechodného pobytu. | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Implementácia - 8. odsek Medzi uvedené inštitúcie navrhujeme doplniť aj Sociálnu poisťovňu. Odôvodnenie: Sociálna poisťovňa disponuje relevantnými údajmi a jej zapojenie do systému, ktorý rieši migráciu zahraničných pracovníkov, je veľmi žiadúce. | Z | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Implementácia - 9. odsek Za slová "front-office pracovníkov" navrhujeme doplniť text „a konzulárnych pracovníkov“. Odôvodnenie: Navrhujeme rovnako zvážiť doplnenie personálnych kapacity ZÚ SR, nakoľko materiál predpokladá rozšírenie možnosti vydávania národných víz. | Z | A | Text upravený. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Výzvy - 1. odsek - 3. bod Navrhujeme vypustiť vetu "Príkladom je pobyt ľudí, ktorí chcú zároveň študovať i pracovať." Odôvodnenie: Text nezodpovedá platnej legislatíve. Štúdium je umožnené popri každom účele prechodného pobytu, zamestnanie popri prechodnom pobyte na účel štúdia je obmedzené na 10 hodín týždenne, resp. 20 hodín týždenne v prípade štúdia na vysokej škole v SR. | Z | ČA | Text upravený nasledovne: a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Výzvy - 1. odsek - 3. bod. v texte doplnenie poslednej vetu v odseku "Príkladom je pobyt ľudí, ktorí chcú zároveň študovať i pracovať bez obmedzení". |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Výzvy - 2. odsek - 2. bod Za 3. vetu navrhujeme doplniť nasledujúci text: "Slabá reprezentatívnosť Zoznamu nedostatkových zamestnaní vyplýva z mechanizmu jeho tvorby. Súčasný systém charakterizuje okrem jeho slabej reprezentatívnosti aj: • prílišná detailnosť, ktorá ohrozuje jeho presnosť, • ľahká ovplyvniteľnosť, • zdĺhavosť procesov, • prísna deliaca hranica medzi povolaniami v Zozname a tými, ktoré sa doňho tesne nedostali alebo boli zakódované v iba trochu odlišnom povolaní. V prípade Zoznamu nedostatkových povolaní je potrebné zohľadniť pri jeho tvorbe aj ďalšie podklady a indikátory, ako aj publikovanie Zoznamu v menej detailných kategóriách povolaní. (Zdroj: Technická podpora pri príprave Schémy pracovnej mobility pre SR). Z tohto dôvodu je potrebné zlepšiť tvorbu Zoznamu zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily a zabezpečiť jeho | Z | ČA | Text upravený nasledovne: v časti a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Výzvy - 2. odsek - 2. bod Za 3. doplnenie vety: "Súčasný systém charakterizuje okrem jeho slabej reprezentatívnosti aj: • prílišná detailnosť, ktorá ohrozuje jeho presnosť, • ľahká ovplyvniteľnosť, • zdĺhavosť procesov, • prísna deliaca hranica medzi povolaniami v Zozname a tými, ktoré sa doňho tesne nedostali alebo boli zakódované v iba trochu odlišnom povolaní. Z tohto dôvodu je potrebné zlepšiť tvorbu Zoznamu zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily a zabezpečiť jeho reprezentatívnosť a opustiť jeho prílišnú detailnosť agregovaním povolaní do skupín (podskupín)." Odôvodnenie: Priblíženie súčasného stavu a identifikovanie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | reprezentatívnosť a opustiť jeho prílišnú detailnosť agregovaním povolaní do skupín (podskupín)." Odôvodnenie: Priblíženie súčasného stavu a identifikovanie konkrétnych krokov, ktoré by mali prispieť k vyššej reprezentatívnosti Zoznamu. | | | konkrétnych krokov, ktoré by mali prispieť k vyššej reprezentatívnosti Zoznamu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky - Výzvy - 2. odsek Navrhujeme doplniť ďalšie body: Ďalšími problematickými požiadavkami, ktoré limitujú atraktivitu modrej karty je: nutnosť uznávania vzdelania a nastavenie výšky mzdového prahu. V prípade vysokokvalifikovaných odborníkov by bolo žiaduce zaviesť nástroje umožňujúce získať pobyt na území SR bez garantovanej pracovnej ponuky. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 1. Reforma migračnej politiky Názov bodu 1. "Reforma migračnej politiky" navrhujeme nahradiť názvom "Prijatie schémy pracovnej mobility" | O | ČA | Text upravený v súlade s inou pripomienkou na Reforma pobytovej a pracovnej legislatívy |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 2. Zjednodušenie režimu uznávania dokladov o vzdelaní a odborných kvalifikácií pre vykonávanie regulovaných povolaní - Ciele - 2. odsek Do časti "V prípade lekárov je cieľom aj" navrhujeme doplniť ďalší bod „Ponúknuť materiálne aj nemateriálne stimuly pre všeobecných lekárov a chýbajúcich špecialistov, ktorí sa rozhodnú vykonávať lekársku prax v regiónoch s chýbajúcimi lekármi alebo lekármi s vyšším vekom.“ Odôvodnenie: Materiál neobsahuje žiadne aktívne opatrenia na lákanie zdravotníckych pracovníkov. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 2. Zjednodušenie režimu uznávania dokladov o vzdelaní a odborných kvalifikácií pre vykonávanie regulovaných povolaní - Ciele - 2. odsek Do časti "V prípade lekárov je cieľom aj" navrhujeme doplniť ďalší bod „Zamerať sa na vytvorenie programov na prilákanie zdravotníckeho personálu formou bilaterálnych partnerstiev.“ Odôvodnenie: Uzatváranie bilaterálnych zmlúv s krajinami mimo EÚ/EHP o pracovnej migrácii predstavuje najvhodnejší nástroj win-win migračnej politiky. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 2. Zjednodušenie režimu uznávania dokladov o vzdelaní a odborných kvalifikácií pre vykonávanie regulovaných povolaní - Ciele - 2. odsek Do časti "V prípade lekárov je cieľom aj" navrhujeme doplniť ďalší bod „Zaviesť opatrenia s cieľom umožniť lekárom absolvovať intenzívne štandardizované prípravné programy, ktoré budú prebiehať aspoň dvakrát ročne. Ich spoplatnenie bude regulované, prípadne dotované štátom za podmienky odpracovať na Slovenku niekoľko rokov.“ Odôvodnenie: Návrh rieši jednu z kľúčových bariér pre vstup zahraničného zdravotníckeho personálu na trh práce v SR. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - a) Reformy - 2. Zjednodušenie režimu uznávania dokladov o vzdelaní a odborných kvalifikácií pre vykonávanie regulovaných povolaní - Výzvy - 3. odsek Navrhujeme doplniť ďalší bod: „Okrem uznania dokladu o vzdelaní sa vyžaduje aj absolvovanie doplňujúcej skúšky v slovenskom jazyku, ktorá vyžaduje rozsiahlu prípravu a dobre pripravené študijné podklady.“ Odôvodnenie: Ide o ďalšiu z bariér, ktoré je potrebné odstrániť, ak chce SR uspieť v boji o túto vysokokvalifikovanú pracovnú silu. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Ciele - 1. odsek Navrhujeme rozdeliť ciele nasledovne: Vytvorenie regionálnych one-stop shopov, napr. v rámci existujúcich klientskych centier, kde by poskytovali na jednom mieste služby a poradenstvo zamestnanci orgánov štátnej správy, s ktorými prichádzajú občania z tretích krajín do kontaktu Posilnenie poskytovania špecifických služieb zameraných na efektívnu integráciu prostredníctvom adresných a udržateľných projektov v jednotlivých lokalitách SR financovaných cez projektové financovanie (AMF, ESF+, a iné) | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Ciele - 2. odsek Na koniec odseku | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | navrhujeme doplniť "Vytvorí sa systém jazykových škôl/centier, ktoré budú poskytovať štandardizované vzdelávacie kurzy slovenského jazyka pre cudzincov, napríklad prostredníctvom zapojenia Štátnych jazykových škôl, s cieľom adresovať potreby vzdelávania zahraničných pracovníkov. Zároveň bude vytvorená metodiku výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka, zohľadňujúca praktickú aplikáciu jazyka pred gramatickými pravidlami a zastaralými reáliami pre tieto jazykové školy tak, aby bol zabezpečený štandardizovaný postup v rámci celej SR." Odôvodnenie: Jazykové vzdelávanie je ponechané na zahraničných pracovníkov samotných, pričom kurzov je nedostatok, a tie ponúkané súkromnými jazykovými školami sú často cenovo nedostupné a viazané na veľké mestá. Vhodným riešením uvedenej problematiky je zapojenie štátnych jazykových škôl do výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka. Takýmto spôsobom by bolo na trhu viac možností na jazykové vzdelávanie tak regionálne (vzhľadom na počet jazykových škôl v SR), ako aj finančne. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Ciele Navrhujeme nahradiť slovo „adaptácii“ slovným spojením „integrácii a začlenení“ a slovo „adaptácia“ slovným spojením „integrácia a začlenenie“. Odôvodnenie: Navrhujeme zosúladenie terminológie s Akčným plánom EK pre integráciu a začlenenie na roky 2021 – 2027 https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2020/SK/COM-2020-758-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov – Časový rozvrh - 3. bod Za slová "jazykové kurzy" navrhujeme doplniť slová "a budovanie kapacít v oblasti poskytovania služieb zameraných na integráciu cudzincov" Odôvodnenie: Zručnosť komunikovať v cudzom jazyku je dôležitý predpoklad, ale vo všeobecnosti je potrebné zmeniť nastavenie komunikácie, brať ohľad aj na | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | interkultúrnu zložku komunikácie a celkové nastavenie poskytovaného poradenstva. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov – Časový rozvrh - 4. bod Slovo "migračné" navrhujeme nahradiť slovom "Migračné". Odôvodnenie: Jazyková korektúra | O | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov – Časový rozvrh Navrhujeme doplniť nový bod „Vybudovanie štruktúry štátnych jazykových škôl/centier, ktoré budú poskytovať štandardizované kurzy slovenčiny pre cudzincov.“ Odôvodnenie: Dostupnosť certifikovaného jazykového vzdelávania je základným predpokladom pre dosiahnutie želanej integrácie zahraničných pracovníkov. Zvyšovanie úrovne slovenského jazyka je tiež predpokladom pre udelenie/udržanie štipendií pre talentovaných zahraničných študentov (opatrenie 3) Predpokladom na splnenie uvedenej podmienky je existencia možnosti certifikovaného vzdelávania. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Implementácia - 2. odsek 2. odsek navrhujeme preformulovať: „Integračné programy pre cieľové skupiny zahraničných študentov, vysokokvalifikovaných pracovníkov a ich rodinných príslušníkov a navrátilcov zo zahraničia navrhujeme komplementárne zabezpečovať aj prostredníctvom projektového financovania. Príkladom projektového financovania je aj Migračné informačné centrum Medzinárodnej organizácie pre migráciu (ďalej len "Migračné informačné centrum IOM"), ktoré má viac ako 15-ročné skúsenosti s poskytovaním komplexných integračných služieb pre občanov krajín mimo EÚ v SR. Odôvodnenie: Pre zabezpečenie pokrytia služieb pre navrhované cieľové skupiny prostredníctvom projektového financovania je potrebné zabezpečiť a rozšíriť | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdroje financovania projektov aj prostredníctvom ďalších komplementárnych nástrojov napr. ESF+ , Fond pre azyl, migráciu a integráciu, atď. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Implementácia - 3. odsek Navrhujeme bližšie špecifikovať rozsah činnosti one-stop-shop klientskych centier. Odôvodnenie: Pojem One-stop-shop nezodpovedá úplne tomu, o čom sa v kontexte tejto kapitoly píše. One-stop-shop poskytuje pod jednou strechou viaceré vládne i mimovládne migračné služby. V rámci One-stop-shopu sú poskytované rôznorodé služby pre imigrantov, ktoré zabezpečujú kontinuitu poskytovaných služieb počnúc vstupom migranta na územie až po jeho integračný a naturalizačný proces, priamy kontakt a súčinnosť predstaviteľov jednotlivých úradov a inštitúcií s mimovládnymi organizáciami, či zapojenie interkultúrnych mediátorov rôznych národností z radov samotných migrantov do kontaktu s prichádzajúcimi klientmi. Rozsah služieb je od právneho poradenstva, podpory zamestnanosti, oddelení pre pomoc zlučovania rodín, sociálnej podpory, podpory ubytovania, atď. Účinná je vzájomná interakcia medzi úradmi, umožňujúca rýchlejšie riešenie prípadov a optimalizáciu procesov efektívneho riešenia rôznych integračných problémov, či kvalita komunikácie s úradmi a zapojenie zamestnávateľov do integračného procesu migrantov. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Implementácia - 3. odsek Navrhujeme slová v zátvorke „a v spolupráci s inými relevantnými rezortmi“ nahradiť slovami „v spolupráci s kľúčovými aktérmi, vrátane samosprávy, miest a obcí, medzinárodných organizácii, mimovládnych organizácii a zástupcov migrantov". Odôvodnenie: Pri budovaní regionálnych integračných centier je kľúčová spolupráca štátnej správy, samosprávy, miest a obcí, medzinárodných organizácii, občianskej spoločnosti a zástupcov migrantov. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Implementácia - 7. odsek Za slovo "nemocníc" navrhujeme doplniť slová "a budovania ich kapacít v oblasti poskytovania poradenských služieb zameraných na integráciu cudzincov". Odôvodnenie: Zručnosť komunikovať v cudzom jazyku je dôležitý predpoklad, ale vo všeobecnosti je potrebné zmeniť nastavenie komunikácie, brať ohľad aj na interkultúrnu zložku komunikácie a celkové nastavenie poskytovaného poradenstva. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Implementácia - 8. odsek - 2. veta Slovné spojenie "adaptačné programy" navrhujeme nahradiť slovami "poskytovanie relevantných služieb v oblasti integrácie" Odôvodnenie: Spresnenie názvu/terminológie | O | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Implementácia - 8. odsek - 4. veta Za slová "verejného sektora" navrhujeme doplniť slová "a budovania kapacít štátnej správy v oblasti poskytovania služieb zameraných na integráciu cudzincov". Odôvodnenie: Zručnosť komunikovať v cudzom jazyku je dôležitý predpoklad, ale vo všeobecnosti je potrebné zmeniť nastavenie komunikácie, brať ohľad aj na interkultúrnu zložku komunikácie a celkové nastavenie poskytovaného poradenstva. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Implementácia Navrhujeme zaradiť do programu „Vybudovanie digitálnej informačnej platformy pre zahraničných pracovníkov, obsahujúcej pracovné ponuky najmä v strategických sektoroch, informácie o pobyte v SR, zdravotnej starostlivosti, uznávaní vzdelania a kvalifikácií, kurzov a pod.“ V rámci možností e-governmentu napr. zabezpečiť preklad webovej stránky www.slovensko.sk do anglického jazyka | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a adaptáciu obsahu pre cudzincov s prelinkmi podľa rôznych kategórií cudzincov (študenti, pracovníci, podnikatelia) a následné vytvorenie online informačnej platformy pre zahraničných pracovníkov. (Zdroj: Návrh Schémy pracovnej mobility pre SR) | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Výzvy - 1. odsek - 2. veta Navrhujeme medzi slová "neexistujú" a "podporné" doplniť slovné spojenie "na strane štátu". Odôvodnenie: Podporné nástroje absentujú v oblasti poskytovania služieb na úrovni štátu. Ide najmä o zabezpečenie služieb a informácii v iných jazykoch na jednotlivých úrovniach úradov štátnej správy. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Výzvy - 1. odsek Navrhujeme pomenovať konkrétne existujúce bariéry: - Bariéry pri vstupe a integrácii na trh práce, spojené s nedostatočnou podporou rekvalifikácie - Absencia dostupných informácii na úrovni štátnej správy, ako aj inštitúcií samosprávy v iných jazykoch (anglický, ruský) - Jazyková bariéra pri komunikácii na úradoch a verejných inštitúciách - Nedostatočná prepojenosť jednotlivých úradov a orgánov štátnej správy pri poskytovaní služieb | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Výzvy - 2. odsek - 1. veta Za slová "starostlivosti o deti," navrhujeme doplniť slová "zdravotnej starostlivosti". Odôvodnenie: Zo skúseností Migračného informačného centra IOM ako aj z realizovaného prieskumu v rámci prípravy Schémy pracovnej mobility pre SR vyplýva, že zahraniční pracovníci čelia aj problémom pri hľadaní si obvodného lekára, či špecialistov. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Výzvy - 2. odsek - 1. veta Za slová „V rámci podpory" navrhujeme doplniť slová "efektívnej integrácie“ Odôvodnenie: Zabezpečenie účinnej integrácie a začlenenia migrantov je sociálnou a hospodárskou investíciou, ktorá zvyšuje súdržnosť, odolnosť a prosperitu SR. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Výzvy - 2. odsek - 2. veta Za slová "v cudzom jazyku" navrhujeme doplniť "a presadzovali v komunikácii klientsky prístup". Odôvodnenie: Zručnosť komunikovať v cudzom jazyku je dôležitý predpoklad, ale vo všeobecnosti je potrebné zmeniť nastavenie komunikácie, brať ohľad aj na interkultúrnu zložku komunikácie a celkové nastavenie. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Výzvy - 2. odsek Navrhujme rozdeliť kategórie zahraničných vysokokvalifikovaných pracovníkov a navrátilcov. Odôvodnenie: Každá zo skupín vyžaduje rozdielne integračné opatrenia. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov Názov Investície 1. navrhujeme zmeniť na: „Integračné nástroje a opatrenia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov“ Odôvodenie: Navrhovaná zmena je v súlade s Akčným plánom pre integráciu a začlenenie 2021 – 2027 Taktiež navrhujeme definície jednotlivých aktivít pre cieľové skupiny v dokumente zadefinovať podľa nasledujúceho členenia: Navrátilci a ich rodinní príslušníci Vysokokvalifikovaní a nedostatkoví pracovníci a ich rodinní príslušníci Odôvodnenie: Z dôvodu financovania a zamerania jednotlivých aktivít zameraných na cieľové skupiny so špecifickými | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | potrebami navrhujeme členiť v návrhoch aktivít a opatrení cieľové skupiny do navrhovaných skupín. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov U "navrátilcov" navrhujeme rozlišovať medzi cudzincami slovenského pôvodu a slovenskými občanmi, ktorí žijú v zahraničí. Slovenských občanov žijúcich v zahraničí navrhujeme presunúť do Investície 2. Posilnenie vzťahov s diaspórou..., alebo im vytvoriť osobitnú časť a dopracovať opatrenia, ktoré budú účinne zamerané práve na nich. Odôvodnenie: Cudzinci a slovenskí občania majú odlišné právne postavenie v SR, odlišné práva, nároky, vzťahujú sa na nich rôzne zdroje financovania a na ich prilákanie na Slovensko sú účinné odlišné nástroje a opatrenia. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 2. Posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatív - Implementácia - 1. odsek - 3. veta Za slová "aktivity mimovládnych iniciatív" navrhujeme doplniť slová "a iniciatív medzinárodných organizácií". Záverečné slová "a mimovládnych iniciatív" navrhujeme nahradiť slovami "mimovládnych iniciatív a iniciatív medzinárodných organizácii". Odôvodnenie: Medzinárodná organizácia pre migráciu IOM, ktorej členom je aj SR má v tejto oblasti relevantné skúsenosti. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente - b) Investície - 3. Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov - Implementácia - 2. odsek - 1. veta Navrhujeme slová "maďarského jazyka" zmeniť na „jazyka národnostnej menšiny“ Odôvodnenie: Maďarský jazyk nie je jediným jazykom národnostnej menšiny, z ktorého je možné vykonať externú časť maturitnej skúšky. | Z | A | Text upravený |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 9. Míľniky a ciele - Investícia 1: Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov - Cieľ 3 Navrhujeme doplniť aj budovanie kapacít štátnej správy | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v oblasti poskytovania služieb zameraných na integráciu cudzincov. Odôvodnenie: Zručnosť komunikovať v cudzom jazyku je dôležitý predpoklad, ale vo všeobecnosti je potrebné zmeniť nastavenie komunikácie, brať ohľad aj na interkultúrnu zložku komunikácie a celkové nastavenie poskytovaného poradenstva. | | | |
| IOM | A. KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov - 9. Míľniky a ciele - Reforma 1: Reforma migračnej politiky - Míľnik 1: Zadefinovanie okruhu ľudí vo fast-track schéme (vízum „D“) v uznesení vlády do Q4/2021 Ako je uvedené vyššie, považujeme za potrebné v prvom kroku upraviť tvorbu Zoznamu nedostatkových profesií tak, aby bol reprezentatívny a reflektoval situáciu na trhu práce. Odôvodnenie: Aktuálne Zoznamy zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily nie sú reprezentatívne. Na zadefinovanie okruhu kategórií, na ktoré by sa mal vzťahovať fast-track/vízum D, je potrebná analýza, ktorá bude pracovať s viacerými veličinami ako s dvomi indikátormi (počet voľných pracovných miest a počet uchádzačov o zamestnanie), pričom oba pochádzajú z jedného zdroja (ÚPSVaR). Doplnenie ďalších indikátorov umožní zachytiť dynamiku trhu práce z viacerých perspektív a vytvoriť reprezentatívne Zoznamy. | Z | N | Fast-track schéma nebude postavená na zozname nedostatkových profesií, preto nie je nutné upravovať tvorbu Zoznamu nedostatkových profesií |
| IOM | Navrhujeme nahradiť v celom dokumente text: "migračnej politiky" textom "pobytovej a pracovnej legislatívy". Odôvodnenie: V čase prijímania Plánu obnovy je na rokovaní vlády SR nová Migračná politika. Nástroje uvádzané v tomto komponente zodpovedajú pobytovej a pracovnej legislatíve, nie migračnej politike. Reforma migračnej politiky nenaplní ciele stanovené v tomto komponente. | Z | A | Text upravený |
| IOM | Navrhujeme v celom dokumente nahradiť pojem „vysokokvalifikovaná“ pojmom „nedostatková“. Odôvodnenie: Dostupné analýzy trhu práce v SR, ako aj predikcie jeho vývoja, preukazujú dopyt po mnohých pozíciách, ktoré nie sú nevyhnutne vysokokvalifikované v zmysle nutnosti získania vysokoškolského vzdelania na ich obsadenie, napr. mnohé nedostatkové pozície v IT sektore. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IOM | Pripomienka k Excel súboru Komponent_10_Lakanie_a_udrzanie_talentov.xlsx Hárok: Costs Riadok 3 Dotácia pre migračné informačné centrum IOM Je potrebné zmeniť text na: | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Dotácia pre Medzinárodnú organizáciu pre migráciu (IOM) Odôvodnenie: Migračné informačné centrum IOM je projektom Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) a nemá vlastnú právnu subjektivitu. | | | |
| IOM | Pripomienka k Excel súboru Komponent_10_Lakanie_a_udrzanie_talentov.xlsx Hárok: T1 Milestones and Targets Sequential Number 6: 1 - Lákanie a udržanie talentov - Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov Stĺpec Description and clear definition of each milestone and target: Navrhujeme znenie: Počet prijímateľov (zahraničných študentov, vysokokvalifikovaných a nedostatkových pracovníkov zo zahraničia a ich rodinných príslušníkov), ktorým budú poskytované integračné nástroje a opatrenia podľa špecifikácie v komponente 10, vrátane získavanie jazykových, sociokultúrnych zručností a poskytovanie integračných služieb. Odôvodnenie: upresnenie v súlade s definíciou komponentu 10 | Z | A | Text upravený nasledovne: Počet prijímateľov (zahraničných študentov, vysokokvalifikovaných pracovníkov zo zahraničia a ich rodinných príslušníkov), ktorým budú poskytované integračné nástroje a opatrenia podľa špecifikácie v komponente 10, vrátane získavanie jazykových, sociokultúrnych zručností a poskytovanie integračných služieb. |
| IOM | Pripomienka k Excel súboru Komponent_10_Lakanie_a_udrzanie_talentov.xlsx Hárok: T1 Milestones and Targets Sequential Number 6: 1 - Lákanie a udržanie talentov - Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov Stĺpec: Responsibility for reporting and implementation: Je potrebné zmeniť text na Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Odôvodnenie: Migračné informačné centrum IOM je projektom Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) a nemá vlastnú právnu subjektivitu | Z | A | Text upravený |
| IOM | Pripomienka k Excel súboru Komponent_10_Lakanie_a_udrzanie_talentov.xlsx Hárok: T2 Green Digital & Costs Sequential Number 1 Stĺpec: Methodology used and description of costs Navrhujeme doplniť vysvetlenie, že v celkovej sume sú zohľadnené náklady na integračné nástroje a opatrenia pre vysokokvalifikovaných a nedostatkových pracovníkov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov (náklady spojené s poskytovaním poradenstva a jazykových, rekvalifikačných kurzov a kurzov sociálnokultúrnej orientácie). Odôvodnenie: Z textu | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komponentu 10 vyplýva, že pôjde o komplexné poskytovanie služieb zameraných na efektívnu integráciu a začlenenie cieľovej skupiny. | | | |
| IOM | V celom dokumente navrhujeme nahradiť pojem „adaptácia“ pojmom „integrácia a začlenenie“, ako dvojstranného procesu, ktorý lepšie vystihuje charakter vzťahov, ako aj nástrojov v súlade s Akčným plánom EK pre integráciu a začlenenie na roky 2021 – 2027 https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2020/SK/COM-2020-758-F1-SK-MAIN-PART-1.PDF | O | N | Návrh je spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. Úprava pojmu je v kontradikcii s požiadavkou MPSVaR. |
| IstroAnalytica | Plánu obnovy a odolnosti chýbajú podstatné náležitosti definované v článku 18 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (viac nájdete na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0241&from=EN), konkrétne: a) z materiálu nevyplýva, ako autori dospeli k tomu, že navrhované opatrenia predstavujú primeranú reakciu na aktuálnu hospodársku a sociálnu situáciu v štáte; b) materiál nereflektuje v dostatočnej miere na opatrenia európskeho semestra, a to konkrétne na personálne posilnenie poskytovania zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, vytvorenie podmienok na zabezpečenie likvidity malých a stredných podnikov, poskytnutie primeranej náhrady príjmu a zlepšenie prístupu k sociálnej ochrane; c) materiál sa sústreďuje len na vnútroštátne projekty, pričom cezhraničnú spoluprácu spomína len okrajovo; a d) k materiálu nebola vytvorená konzultačná platforma, jedinou možnosťou je jeho pripomienkovanie v rámci medzirezortného pripomienkového konania. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |
| IstroAnalytica | Prínosy navrhovaných opatrení celého plánu, ako aj jeho jednotlivých komponentov sú vypočítané netransparentne, alebo nie sú vypočítané vôbec. Účinnosť navrhovaných opatrení v pláne sa preto nedá objektívne posúdiť a po jeho prípadnej implementácii ani objektívne vyhodnotiť. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| IstroAnalytica | V pláne obnovy úplne absentuje projektový plán realizácie opatrení, a preto nie je jasné, či vôbec bude možné uvedené opatrenia úspešne realizovať, resp. kedy sa v ekonomike prejavia ich výsledky, napríklad chýba štruktúra a výpočet ľudských zdrojov na implementáciu, register a plán eliminácie rizík, alebo analýza predpokladov úspešnej realizácie vrátane legislatívnej analýzy. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| IZ | celkovému materiálu úvod materiálu správne pomenuváva dlhodobú nezamestnanosť ako jeden z hlavných problémov ekonomiky SR. v samotnej realizačnej fáze sú však aktivity zamerané na znižovanie dlhodobej nezamestnanosti symbolické až žiadne. Materiál sa taktiež iba symbolicky venuje regionálnym rozdielom. Absentujú reformy či aktivity, ktoré by mali potenciál viditeľne pohnúť s regionálnymi disparitami v zamestnanosti a nezamestnanosti. preto žiadame: v primeranej časti materiálu uviesť reformu vo forme definovania inkluzívneho trhu a integračnej sumy (v zmysle Páleník a kol: Politiky zamestnanosti, Bratislava 2014). Zaviesť inkluzívny trh ako prierezovú formu podpory znižovania dlhodobej nezamestnanosti a regionálnych rozdielov. ďalej v jednotlivých častiach Plánu doplniť podreformy, ktoré budú jasne deklarovať finančný záväzok štátu rezervovať primeranú časť finančných prostriedkov dosahovanie cieľov znižovania dlhodobej nezamestnanosti a regionálnych rozdielov. Finančné záväzky majú mať určitú nábehovú krivku, tak aby v horizonte 3 rokov dosiahli nasledovné sumy ročne: 02 – obnova budov – 250 mil € - množstvo pomocných práce, ktoré vedia vykonávať ľudia z cieľovej skupiny 03 – udržateľná doprava – 100 mil € - pomocné práce 05 – adaptácia na zmenu klímy – 200 mil € - najmä všetky pomocné a manuálne náročné práce 06 – inkluzívne vzdelávanie – 15 mil € - zapojenie ľudí zo segregovaných rómskych osád do vzdelávacieho procesu ako zamestnancov škôl a škôlok aj na pedagogických pozíciách 11 – moderná a dostupná zdravotná starostlivosť – 10 mil € - zapojenie súčasných dlhodobo nezamestnaných a rôzne pozície a preškolenie súčasných pracovníkov na týchto pozíciách na vyššie 14 – zlepšenie podnikateľského prostredia – 15 mil € - cielené aktivity zamerané na reálnu dostupnosť podnikania aj pre ľudí z marginalizovaných rómskych komunít takéto nastavenie finančných tokov umožní vytvoriť a férovo financovať široko manažovanú sieť pracovných miest pre približne 35 tisíc ľudí z najzraniteľnejších skupín (dlhodobo nezamestnaní, ľudia bez domova, osoby z marginalizovaných komunít, či ich prieniky). | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| IZ | k 11 – moderná a dostupná zdravotná starostlivosť materiál správne poukazuje na budúci nedostatok pracovníkov v sektore zdravotníctva, zdôrazňuje však iba pozíciu lekárov, symbolicky sestier, nie však ostatné pozície v sektore a ani pozície v sektore dlhodobej starostlivosti. Absentuje však realistický postup ako zvýšiť počet pracovníkov na všetkých pozíciách. požadujeme: | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. Viaceré opatrenia s cieľom zlepšiť atraktivitu zdravotníckych povolaní a stabilizovať personál |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rapídne zvýšenie platov sestier a ich pracovné podmienky lepšia motivácia prechodu absolventiek vzdelávania do praxe (zo súčasných 20%) výrazné obmedzenie štúdia medicíny zahraničných študentov v anglickom jazyku, zo súčasných 40% na 5%. | | | je plánovaných byť financovaných z ESIF alebo iných zdrojov. |
| IZ | KOMPONENT 10: Lákanie a udržanie talentov Vložiť ďalšiu reformu : 3. Reforma študentských pôžičiek vytvorením daňovej pôžičky pre študentov stredných a vysokých škôl, ktoré budú splácať počas aktívneho pracovného obdobia a o zaplatené dane z príjmu fyzických osôb sa budú znížená splátky úveru. Takéto pôžičky a) výrazne prispejú k rovnosti šancí prístupu k vzdelaniu pre sociálne slabších študentov ; b) budú motivovať študentov vybrať si štúdium ktorého absolventi majú dobré uplatnenie na trhu práce ; c) budú primerane demotivovať absolventov odísť pracovať do zahraničia lebo stratia nárok na započítanie daní ; d) z rovnakých dôvodov budú motivovať slovenských študentov študujúcich v zahraničí vrátiť sa pracovať na Slovensko. Ide o spoločenskú investíciu lebo pôžička pokrývajúca priemerné náklady súvisiace so štúdiom je nižšia ako dodatočná daň, ktorú uhradí priemerný pracovník s vysokoškolským vzdelaním počas svojej pracovnej kariéry. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| IZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie V časti Reformy a investície zmeniť 4. Pro-rastový daňový mix na 4. Pro-rastový daňovo odvodový mix s primeranými úpravami v celom komponente 18 so zahrnutím: 1) dokončenia reformy z INITAS s aktualizáciou a modifikáciami ; 2) Previazať s Komponetom 13 Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť reforma časť 1.Reforma integrácie a financovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti na princípe nového odvodu z ktorého bude vyplácaná nová dávka na nesebestačnoť/starostlivosť so súbežným znížením verejných výdavkov v oblastiach ktoré doteraz financovali dlhodobú starostlivosť ako je zníženie dane z príjmu fyzických osôb, znížením kapitoly MPSVaR SR a zdravotných odvodov tak, reforma financovania dlhodobej starostlivosti bola v hrubých rysoch rozpočtovo neutrálna ; 3) znížiť daňovo odvodové zaťaženie nízkopríjmových domácností ; 4) zaviesť environmentálnu daň ktorá zaťaží konečné užitie tovarov a služieb úmerne ich uhlíkovej stope so súbežným znížením dane z príjmu fyzických osôb v celkovom objeme 1% HDP pri zachovaní fiškálnej neutrality. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, navyše svojim charakterom ide nad rámec predkladaného materiálu vzhľadom na absenciu vnútropolitického konsenzusu pre špecifikovanie konkrétnych krokov daňovej reformy. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| IZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie V časti Reformy a investície zmeniť 4. Pro-rastový daňový mix na 4. Pro-rastový daňovo odvodový mix s primeranými úpravami v celom komponente 18 so zahrnutím: 1) dokončenia reformy z UNITAS s aktualizáciou a modifikáciami ; 2) Previazať s Komponetom 13 Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť reforma časť 1.Reforma integrácie a financovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti na princípe nového odvodu z ktorého bude vyplácaná nová dávka na nesebestačnoť/starostlivosť so súbežným znížením verejných výdavkov v oblastiach ktoré doteraz financovali dlhodobú starostlivosť ako je zníženie dane z príjmu fyzických osôb, znížením kapitoly MPSVaR SR a zdravotných odvodov tak, reforma financovania dlhodobej starostlivosti bola v hrubých rysoch rozpočtovo neutrálna ; 3) znížiť daňovo odvodové zaťaženie nízkopríjmových domácností, odporúčame použiť mzdovú kalkulačku Inštitútu zamestnanosti dostupnú na www.iz.sk/kalkulacka na kvantifikáciu dopadov na nízkopríjmové skupiny ; 4) zaviesť environmentálnu daň ktorá zaťaží konečné užitie tovarov a služieb úmerne ich uhlíkovej stope so súbežným znížením dane z príjmu fyzických osôb v celkovom objeme 1% HDP pri zachovaní fiškálnej neutrality. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, navyše svojim charakterom ide nad rámec predkladaného materiálu vzhľadom na absenciu vnútropolitického konsenzusu pre špecifikovanie konkrétnych krokov daňovej reformy. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| KBS | Časť 1. Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, na strane 19. v kapitole: 2. Napojenie na Európsky semester“, v časti: „Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie (efektívna verejná správa a digitalizácia, komponent 18) navrhujeme doplniť novú odrážku s nasledovným znením: „· Vypracovanie a implementovanie integrovanej politiky na podporu rodiny“. Súvisí s pripomienkou k textu na strane 2 v časti: „Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu“; 1. Všeobecné výzvy a ciele /Zhrnutie; Odôvodnenie: Navrhujeme, aby v texte a v návrhoch opatrení Plánu obnovy a odolnosti boli zohľadnené a zapracované vládou schválené návrhy riešení týkajúce sa nepriaznivého demografického vývoja. V tejto súvislosti poukazujeme na opatrenia nachádzajúce sa v materiáli: Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030“, ktorý bol schválený uznesením Vlády SR č. 41/2021, k tomu pozri: https://rokovania.gov.sk/RVL/Resolution/19005/1, zobrazené 16.3.2021. Konkrétne žiadame implemantovať do Plánu obnovy a odolnosti SR opatrenia, uvedené na strane 17: V kapitole 1.1. bod 3. cit.: „Vypracovať a implementovať integrovanú politiku na podporu rodiny vrátane podpory | Z | N | Zásadná pripomienka navrhovateľa, ktorá má charakter podnetu ide nad rámec predkladaného materiálu, ktorého cieľom nie je reflektovať všetky doteraz vládou schválené stratégie a politiky, ale v súlade s článkom 18(4) (a,b) a článkom 19 (3) (b) Nariadenia EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/241 prispieť k účinnému riešeniu všetkých alebo významnej podskupiny výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu adresovaných a oficiálne prijatých v rámci Európskeho semestra. Nezahrnutie konkrétnych odkazov na jednotlivé strategické materiáli a legislatívu v Pláne obnovy a odolnosti nijakým spôsobom nevplýva na platnosť, účinnosť a záväznosť takýchto materiálov aj pre opatrenia realizované v rámci Plánu obnovy a odolnosti. Dané podnety berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | mladých rodín prostredníctvom daňovo-odvodovej reformy, sociálne dostupného bývania, zabezpečenia infraštruktúry pre rodiny s deťmi, harmonizácie rodinného a pracovného života, možností kultúrneho a športového vyžitia, či programov prípravy na rodičovstvo a programov starostlivosti o rodinu s deťmi v období raného detstva (0-7 r), vrátane služieb potrebnej podpory. Inštitúcia rodiny poskytuje jedinečné výkony ako pre jednotlivcov, tak aj pre spoločnosť. Prínos konkrétnych rodín pre spoločnosť je však v určitej miere podmienený: a to kvalitou ich vzťahov a schopnosťou plniť svoje rodinné funkcie. Zo vzájomného pôsobenia a určitej závislosti medzi stavom spoločnosti a stavom rodín vyplýva dôležitý faktor pre tvorbu a realizáciu rodinnej politiky;“, strana 17. K bližšiemu odôvodneniu potreby podpory rodiny odkazujeme na odôvodnenie k pripomienke 1. Všeobecné výzvy a ciele /Zhrnutie, k odseku, ktorý začína a končí textom: „Demografické zmeny sa prejavujú ... . ... či odstraňovanie bariér vo verejných priestoroch.“ na str.2. | | | |
| KBS | Časť 1. Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, na strane 33 navrhujeme VYPUSTIŤ celý odsek: „Faktor, ktorý ovplyvňuje prítomnosť žien na trhu práce, je aj nedostatok kapacít zariadení pre deti do troch rokov ako aj materských škôl. Miera zamestnanosti žien z dôvodu starostlivosti o deti je nižšia v porovnaní s krajinami EÚ a V3. Podľa Národnej stratégie zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020 prítomnosť detí mladších ako 6 rokov v rodine významne znižuje mieru zamestnanosti žien, kým zamestnanosť mužov skôr zvyšuje. Miera zamestnanosti žien 25 – 49 ročných s dieťaťom mladším ako 6 rokov je nižšia ako 40 %, u mužov tej istej vekovej kategórie a v tej istej fáze rodičovstva však viac ako 83 %. Neskorší vstup alebo návrat matiek na trh práce prehlbuje príjmovú medzeru medzi pohlaviami. Napriek zavedeniu legislatívy a možnosti čerpania EÚ zdrojov na tento účel sa zatiaľ nepodarilo výraznejšie zvýšiť kapacity zariadení pre deti do troch rokov.“ a navrhujeme koncipovať uvedený odsek a súvisiace príslušné texty Plánu obnovy a odolnosti tak, aby i) striktne rozlišoval medzi starostlivosťou o dieťa DO troch rokov veku a starostlivosťou o dieťa OD troch rokov veku; ii) podporoval osobnú starostlivosť matky, prípadne otca o dieťa DO troch rokov veku a OD troch rokov veku dieťaťa podporoval bezproblémový návrat matiek späť do práce, spolu s podporou flexibilného zamestnávania matiek po skončení rodičovskej dovolenky; iii) zdroje z EÚ, | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, ktorá má charakter názoru/podnetu pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Spracovateľ berie podnet na vedomie. Uvádzame, že text priamo rozlišuje medzi zariadeniami pre deti do troch rokov a materskými školami. Považujeme za potrebné uviesť, že navrhovaný text a opatrenia v Pláne obnovy nijakým spôsobom nesmerujú k obmedzeniu slobodnej možnosti matky alebo otca dieťata rozhodnúť sa, akým spôsobom budú zabezpečovať starostlivosť o svoje deti do troch rokov veku a takisto nijakým spôsobom nespochybňujú pozitívne prínosy osobnej starostlivosti matky alebo otca o deti do troch rokov veku. Zároveň podotýkame, že nie je možné prostriedky z Plánu obnovy presunúť na podporu (zvýšenie) rodičovských dávok, nakoľko Nariadenie, ktorým sa zriaďuje mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti takéto použitie prostriedky z Plánu obnovy neumožňuje (vylúčenie takzvaných opakujúcich sa nákladov). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré je možné čerpať, vychádzajúc z textu Plánu obnovy a odolnosti, boli presunuté na zvýšenie finančného ohodnotenia (rodičovského príspevku) pre rodičov, ktorí sa osobne starajú o dieťa, prípadne na implementáciu uvedených návrhov. iv) zodpovedajúce texty v Pláne obnovy a odolnosti navrhujeme upraviť v rovnakom duchu a v tomto kontexte koncipovať aj príslušnú legislatívu. Odôvodnenie: Navrhujeme, aby Plán obnovy a odolnosti SR zásadne rozlišoval medzi starostlivosťou o dieťa DO troch rokov a OD troch rokov, pričom vo veku DO troch rokov je potrebné podporovať osobnú starostlivosť matky, prípadne otca o dieťa a OD troch rokov je potrebné podporovať bezproblémový návrat matiek späť do práce, spolu s podporou flexibilného zamestnávania matiek po skončení rodičovskej dovolenky. Zariadenia formálnej starostlivosti o deti do troch rokov veku narúšajú vytváranie pevnej vzťahovej väzby medzi dieťaťom a matkou, čo môže mať za následok oneskorený psychomotorický vývoj dieťaťa a osobnostné problémy v dospelosti. Dlhodobé výskumy potvrdzujú, že je v najlepšom záujme dieťaťa, aby si vytvorilo pevnú citovú väzbu s minimálne jednou osobou. Nedostatok v tejto oblasti má nenapraviteľné dôsledky pre budúcnosť dieťaťa. Všeobecne platí, že pre dieťa je touto osobou rodič, konkrétne matka. Jasle nie sú a nemôžu byť pre dieťa mladšie ako tri roky ideálnym prostredím. Preto nie je v najlepšom záujme dieťaťa z akýchkoľvek dôvodov zamestnanosti podporovať pretrhnutie budovania tejto citovej väzby. V určitých prípadoch môže absencia matky napríklad z dôvodu denného odkladania do jaslí alebo škôlky v čase, keď dieťa ešte nie je prirodzene odpútané od matky, spolu s inými faktormi na strane dieťaťa ako aj na strane výchovy spôsobiť až krajne patologický vývoj dieťaťa. (In: John Bowlby: Väzba, opustenie, strata). Vychádzajúc z čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení: „Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.“ Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa má okrem iného zohľadňovať aj úroveň starostlivosti o dieťa (a tá je najvyššia práve pri osobnej starostlivosti o dieťa matkou), bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava (a tie sú zabezpečené práve osobnou starostlivosťou o dieťa do troch rokov matkou), ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa (pričom najlepším prostredím pre citový vývin dieťaťa je práve prostredie biologickej rodiny, obzvlášť u detí do troch rokov), ako aj podmienky na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami (ktoré sú opäť najlepšie zabezpečené práve vtedy, ak sa o dieťa do troch rokov môže osobne a celodenne starať rodič dieťaťa, najmä jeho matka). Vychádzajúc z uvedeného osobná starostlivosť matky o dieťa do troch rokov je v súlade s najlepším záujmom dieťaťa, v čom je Slovenská republika popredu oproti mnohým krajinám EÚ. V tejto súvislosti poukazujeme aj na fakt, že rozdiely v zamestnávaní žien v SR oproti priemeru EÚ sa týkajú mladých vekových skupín nielen z dôvodu starostlivosti o deti, ale aj z dôvodu štúdia. Označovať nízku mieru zamestnanosti matiek s malými deťmi za výzvu slovenského trhu práce je nenáležité. Ide totiž o jav, ktorý je pozitívny. Z uvedeného dôvodu sa nestotožňujeme s obsahom predloženého dokumentu, ktorý chápe čerpanie rodičovskej dovolenky ako problém. Štát by tiež nemal umelo preferovať či umelo navyšovať zamestnanosť matiek, ale vytvoriť také prostredie, kde sa môže matka slobodne a bez tlaku rozhodnúť, či na trh práce vstúpi alebo nie. V tomto ohľade je nevyhnutné poznamenať, že aj matka mimo aktívneho trhu práce signifikantne prispieva k tvorbe hrubého domáceho produktu, t. j. prínos matiek pracujúcich pre rodinu je spoločensky prospešný aj z ekonomického hľadiska. Práca v domácnosti je rozhodujúca pre fungovanie a rast národného i globálneho hospodárstva (The UN Women, „Progress of the World's Women Report", dostupné na http://progress.unwomen.org/en/2015/, zobrazené 19.3.2021). Práca v domácnosti je dôležitým aspektom hospodárskej činnosti a nevyhnutným faktorom prispievajú k spokojnosti jednotlivcov, ich rodín a spoločnosti. Ak štát zlyhá v podpore domácej starostlivosti, v konečnom dôsledku tento nedostatok uznania ekonomického prínosu povedie k neprimeranému zvýšeniu záťaže pre komunity, rodiny a najmä ženy. (OECD, „Unpaid Care Work: The missing link in the analysis of gender gaps in labour outcomes", dostupné na https://www.oecd.org/dev/development-gender/Unpaid_care_work.pdf, zobrazené 19.3.2021). Navyše, rodičovská dovolenka bola zavedená práve s cieľom umožniť jednému z rodičov, aby po túto dobu ostal doma s maloletým dieťaťom. Je to nástroj, ktorý umožňuje obidvom rodičom podieľať sa na starostlivosti o dieťa a na jeho výchove po ukončení materskej dovolenky v období, keď ešte stále potrebuje rodičovskú prítomnosť. Keďže čerpanie rodičovskej dovolenky nie je povinné a ani finančne motivujúce, nemožno na neho nahliadať ako na prekážku zaradenia sa do pracovného trhu (hlavne s | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ohľadom na úbohé finančné ohodnotenie, keďže opätovný nástup do zamestnania po ukončení materskej dovolenky je pre matku oveľa finančne zaujímavejší). Vzhľadom na spoločenský prínos rodičovskej dovolenky je potrebné povzbudzovať rodičov, aby rodičovskú dovolenku využili a nie ju prvoplánovo odsudzovať. Navrhujeme preto, aby zdroje z EÚ, ktoré je možné vychádzajúc z textu Plánu obnovy a odolnosti čerpať, presunúť na zvýšenie finančného ohodnotenia matiek a otcov, napríklad vo forme zvýšenia rodičovského príspevku pre rodičov, ktorí sa osobne starajú o dieťa. V týchto intenciách a v súvsťažnosti na ostatné súvisiace pripomienky navrhujeme koncipovať príslušnú legislatívu. Najmä: upraviť zvýšenie finančného ohodnotenia žien na materskej a rodičovskej dovolenke, oceniť starostlivosť o maloleté dieťa a jeho výchovu, napr. priemernou mzdou v národnom hospodárstve, oceniť starostlivosti o dieťa a jeho výchovu, čím sa prispeje k oceneniu práce ženy a k zrovnoprávneniu postavenia žien (zrovnoprávnenie žien nespočíva v preberaní mužských úloh). Aplikáciou uvedených návrhov by mohlo dôjsť k zvýšeniu natality, matka (otec) na materskej dovolenke, ktorý má zabezpečené aspoň priemerné zdroje na živobytie, má možnosť použiť finančné prostriedky na využívanie rôznych záujmových a vzdelávacích ponúk pre rodičov s maloletými deťmi, čím sa rodič aj počas materskej dovolenky osobnostne, spoločensky rozvíja (učí v rámci celoživotného vzdelávania); rozvíjali by sa rôzne nové pracovné príležitosti v nevýrobnej sfére zamerané na rodiča a dieťa počas MD a RD a v neposlednej miere by budovanie vzťahu dieťa a rodič v rámci MD a RD prispelo k podpore duševného i fyzického zdravia. Predpokladá sa, že dieťa v školskom veku nebude trpieť rôznymi poruchami učenia či správania. | | | |
| KBS | Časť 1. Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 2 v časti: „Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu“; 1. Všeobecné výzvy a ciele /Zhrnutie; v odseku, ktorý začína a končí textom: „Demografické zmeny sa prejavujú ... . ... či odstraňovanie bariér vo verejných priestoroch.“ navrhujeme na konci doplniť i) text s nasledovným znením: „Na zvrátenie nepriaznivého demografického stavu je nevyhnutné vykonať opatrenia na zastavenie poklesu populácie v súlade s medzinárodnými skúsenosťami a formulovať a presadzovať silnú pro-rodinnú politiku. x“ x poznámka pod čiarou: „Vízia a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030“, strana 12, link: | Z | N | Zásadná pripomienka, ktorá má charakter podnetu ide nad rámec predkladaného materiálu, ktorého cieľom nie je reflektovať všetky doteraz vládou schválené stratégie a politiky, ale v súlade s článkom 18(4) (a,b) a článkom 19(3) (b) Nariadenia EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/241 prispieť k účinnému riešeniu všetkých alebo významnej podskupiny výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu adresovaných a oficiálne prijatých v rámci Európskeho semestra. Nezahrnutie konkrétnych odkazov na jednotlivé strategické |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25655/1. a ii) text: „Podpora zachovania súdržnosti a rozvoja rodiny ako prirodzenej a základnej bunky spoločnosti, je ďalším dôležitým nástrojom v riešení demografickej krízy.“ Odôvodnenie: Navrhujeme, aby v texte a v návrhoch opatrení Plánu obnovy a odolnosti boli zohľadnené a zapracované vládou schválené návrhy riešení týkajúce sa nepriaznivého demografického vývoja. V tejto súvislosti poukazujeme na opatrenia nachádzajúce sa v materiáli: Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030“, ktorý bol schválený uznesením Vlády SR č. 41/2021, k tomu pozri: https://rokovania.gov.sk/RVL/Resolution/19005/1, zobrazené 16.3.2021, podľa ktorých cit.:: „Slovensko teda čelí výzvam spojeným so znižovaním populácie vrátane významných sociálnych a ekonomických dopadov, s negatívnymi následkami pre systém sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti a potrebou prijatia bezprecedentných a nákladných opatrení. Preto je prvoradou úlohou vynaložiť úsilie na zvrátenie tohto trendu v súlade s medzinárodnými skúsenosťami, formulovať a presadzovať silnú pro-rodinnú politiku.“, strana 12. Poznajúc zákonitosti vzniku a rozvoja rodinného života má spoločnosť vytvárať také rámcové kultúrne, politické a ekonomické podmienky, aby pokiaľ možno každá rodina mohla byť tým, čím je povolaná byť: „spoločenstvom lásky a života“. Poslanie rodiny pre svoj vnútrorodinný život a pre život spoločnosti je: budovať vzťahy lásky; postarať sa o potomstvo; starať sa o duchovný a fyzický rozvoj potomstva. Sociológia (napr. Richard T. Schaefer, In: Sociology) rozlišuje okrem rodiny v tomto užšom ponímaní (nukleárna rodina) aj rodinu v širšom ponímaní: rodičia a deti spolu ďalšími príbuznými v jednej domácnosti. Rodinné spolužitie, kde jadrom je manželský zväzok rodičov a ich spoločná zodpovednosť za deti, má v sebe silnú motiváciu pre trvalosť spolužitia a pre solidaritu voči všetkým členom rodiny. V tomto zmysle je takáto rodina prvotnou (záchrannou) sociálnou sieťou. Priebeh životných fáz rodiny a najmä realita početných rozvodov a po-rozvodových spolužití, tiež spolužitia bez manželskej zmluvy samozrejme menia štruktúru a trvácnosť konkrétnych rodín.. To však nič nemení na podstate rodiny, ktorá je trvalým manželským spolužitím rodičov s deťmi a prirodzenou a základnou bunkou spoločnosti, hoci súčasné definície rodiny skôr zdôrazňujú tieto neštandardné rodinné spolužitia. Aby mohla ktorákoľvek rodina plniť svoje jedinečné funkcie, najmä vytvárať stabilné | | | materiály a legislatívu v Pláne obnovy nijakým spôsobom nevplýva na platnosť, účinnosť a záväznosť takýchto materiálov aj pre opatrenia realizované v rámci Plánu obnovy. Predkladaný materiál bude realizovaný plne v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom SR ako aj v súlade s relevantnou legislatívou Európskej únie. Dané podnety berie predkladateľ na vedomie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osobné spoločenstvo a slúžiť reprodukcii života, musí si zabezpečiť potrebné zdroje obživy a ďalšie nevyhnutné materiálne a nemateriálne životné podmienky na uspokojenie svojich potrieb. Táto skutočnosť vtláča rodine aj ekonomický charakter a znaky ekonomického subjektu. Totiž, rodina v sebe zjednocuje dynamiku potrieb, ekonomických záujmov, vyvolaných potrebami, nutnosť ekonomického rozhodovania o použití ohraničených ekonomických zdrojov v rodine i v spoločnosti. Ide najmä o rozhodovanie o hmotných a nehmotných investíciách rodiny, o formách podnikania na získanie zdrojov, o spôsoboch používania zdrojov, o spotrebnom správaní rodiny. Nástrojom, ktorý umožňuje ekonomické rozhodovanie rodiny na určitej úrovni účelnosti a racionality je rodinný rozpočet. Základným pravidlom hospodárenia rodiny je zodpovednosť živiteľov, otca a matky, za súčasný i budúci životný štandard rodiny a za fyzický a duchovný rozvoj jej jednotlivých členov. Každá rodina je veľmi často postavená pred voľbu, kde a ako investovať svoje (prevažne prácou získané) zdroje. Jedným zo základných investičných rozhodovaní mladých rodín je rozhodovanie o počte a dobe narodenia detí, o zamestnaní matky, najmä o dĺžke jej aktívnej a plnej starostlivosti o dieťa v rodine. Pri tomto rozhodovaní nejde iba o ekonomické kritériá. Ide primárne o záujmy dieťaťa, ale aj o profesné uplatnenie matkiných ambícií. Skúsenosti mnohodetných rodín svedčia o tom, že uprednostňovanie mimoekonomických kritérií pri vyššie spomenutých dvoch typoch investičných rozhodovaní v rodinách môže byť a často je vysoko racionálne. Prostriedky „stratené“ kvôli deťom sa neskôr vrátia v podobe pokojného spolužitia a stabilizácie vzťahov v rodinách. Týmto sa často ušetria nemalé dodatočné náklady konkrétnej rodiny aj náklady spoločnosti na odstraňovanie následkov chýb vo výchove detí. Výdavková časť rodinného rozpočtu je veľmi citlivým barometrom meniacich sa rodinných aj spoločenských ekonomických podmienok. Nákupné preferencie sú veľmi pružné a veľmi rozdielne nielen medzi rodinami (domácnosťami), ale aj v rámci každej rodiny sú veľmi premenlivé v závislosti od životnej fázy rodiny. Hospodárenie konkrétnych rodín je silne závislé od hospodárskej situácie v konkrétnej krajine. Na spôsob „spojitých nádob“ musí rodina suplovať niektoré funkcie národného hospodárstva (naše skúsenosti z čias komunizmu sú veľmi bohaté: nedostatočný rozvoj osobných služieb pre rodiny, vysoká miera zamestnanosti žien – matiek malých detí ai.). A na druhej strane štát sa snažil sám si uzurpovať napríklad výchovnú funkciu rodín. Sila vnútorných vzťahov v rodinách pôsobí ako sebaregulačný systém. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Vplyvy vonkajšieho prostredia, sprostredkované do rodiny jednak prostredníctvom nárokov a potrieb jednotlivých členov rodiny, jednak globálnym tlakom na rodinu ako celok, sú v rodinách modifikované v závislosti od ich hodnotovej a vzťahovej stability a od ich sociálno-ekonomickej situácie.“ | | | |
| KBS | K Časť 2: Opis reforiem a investícií, ku KOMPONENTu 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) navrhujeme na strane 41, ku kapitole 3.2.1.3 Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad, podkapitola Implementácia: i) v prvej odrážke doplniť do zátvorky: „registrované cirkvi a náboženské spoločnosti a právnické osoby, ktoré svoju právnu subjektivitu odvodzujú od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti“ a ii) v 4 odrážke pojem „KŇAZI“ preformulovať na: „registrované cirkvi a náboženské spoločnosti a právnické osoby, ktoré svoju právnu subjektivitu odvodzujú od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti“ Odôvodnenie: Vítame začlenenie spolupráce cirkví do riešenia otázky digitálnych zručností seniorov a stotožňujeme sa s touto koncepciou. Stotožňujeme sa aj s potrebou posilňovania digitálnych zručností obyvateľstva SR, najmä seniorov (str. 40). Vychádzajúc zo zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v platnom znení navrhujeme, aby boli ako subjekty, ktoré budú vykonávať jednotlivé aktivity súvisiace s Implementáciou zlepšovania digitálnych zručností a „SeniorPad-u zadefinované všeobecnejšie. Uvedené zadefinovanie subjektov je vhodnejšie, efektívnejšie a komplexnejšie. V tejto súvislosti konštatujeme, že Katolícka cirkev je pripravená byť nápomocná štátu nielen pri komunikovaní predmetnej témy, ale aj pri aktivitách týkajúcich sa zlepšenia prístupu seniorov k elektronickým službám štátu, zlepšovania ich digitálnych zručností, ochrany pred kybernetickými hrozbami, a riešení sociálnych potrieb (zníženie pocitu izolácie, zlepšenie komunikácie s rodinou, dobrovoľníkmi a inými seniormi,...), atď. Taktiež sa prikláňame aj k orientácii na dlhodobejšiu a koncepčnejšiu spoluprácu registrovaných cirkví a náboženských spoločností v rámci Plánu obnovy a odolnosti.V rámci Katolíckej cirkvi by sa predmetná aktivita riešila na úrovni Konferencie biskupov Slovenska a diecéz. | Z | N | V danom kontexte šlo iba o príklad miestnych autorít, nechceli sme zdôrazňovať rolu konkrétnych inštitúcií, hoci vítame ochotu cirkví spolupracovať na tomto projekte. V samotnej formulácii preto pojem "kňazi" vypustíme. |
| KBS | K materiálu ako celku a explicitne ku Komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch navrhujeme v časti | Z | N | V prípade vyhlásenia výzvy na dobudovanie kapacít nie je možné financovanie súkromných zriaďovateľov. Ak prejde |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Investície bod 1. Rozšírenie kapacít materských škôl doplniť tretiu, poslednú vetu nasledovne: 1.: na strane 2 „Prostredníctvom výzvy sa bude VŠETKÝM zriaďovateľom MŠ (štátnym, cirkevným a súkromným) poskytovať možnosť na čerpanie finančných prostriedkov na dobudovanie chýbajúcich kapacít tak, aby každému dieťaťu od troch rokov veku do nástupu na povinnú školskú dochádzku bolo umožnené zúčastňovať sa na predprimárnom vzdelávaní. 2. na strane 9. v bode 2. navrhujeme doplniť na konci text: „Vzhľadom k priorite zvýšenia zaškolenosti detí v predprimárnom období a nedostatku kapacít v materských školách bude normatív spravodlivý a rovnaký pre všetky deti bez ohľadu na to, v akej materskej škole sa budú vzdelávať a bez ohľadu na zriaďovateľa (cirkevné, súkromné a štátne školy), ak je táto materská škola zaradená do siete škôl a školských zariadení.“ Odôvodnenie: Vychádzajúc z § 3 písm. p) a q) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, cit.: „výchova a vzdelávanie podľa tohto zákona sú založené na princípoch rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa“ a „rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou (ďalej len „cirkevná škola“) a v školách zriadených inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou (ďalej len „súkromná škola“)“, navrhujeme, aby uvedené zásady boli explicitne uvedené a implementované aj v jednotlivých častiach Plánu obnovy a odolnosti. Zároveň poukazujeme na ustanovenie § 144 ods. 5 školského zákona, podľa ktorého má zákonný zástupca právo vybrať pre svoje dieťa školu alebo školské zariadenie, ktoré poskytuje výchovu a vzdelávanie podľa tohto zákona, zodpovedajúce schopnostiam, zdravotnému stavu, záujmom a záľubám dieťaťa, jeho VIEROVYZNANIU, svetonázoru, národnosti a etnickej príslušnosti; právo na slobodnú voľbu školy alebo školského zariadenia možno uplatňovať v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy. Taktiež návrh odôvodňujeme právnou úpravou uvedenou v článku 24 v spojení s článkom 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky: Ústava SR zaručuje SLOBODU náboženského VYZNANIA a VIERY; zaručuje právo SLOBODNE PREJAVOVAŤ svoje náboženstvo alebo vieru sám, spoločne s inými, súkromne alebo verejne a zároveň priznáva právo rodičov na starostlivosť o deti a právo na ich výchovu a právo detí na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Taktiež v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 podľa ktorého: „cieľom Vlády SR je | | | financovanie MŠ do prenesených kompetencií, je možné očakávať, že MŠ budú financované bez ohľadu na zriaďovateľa. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zjednotiť riadenie, financovanie a správu školstva tak, aby bola rešpektovaná autonómia zriaďovateľov cirkevných škôl v zmysle platných zmlúv medzi štátom a cirkvami“. A tiež: „Vláda SR zváži zjednotenie financovania škôl a školských zariadení pod ministerstvom školstva a bude priamo výkonom prenesených kompetencií financovať vzdelávanie vo všetkých typoch a druhoch škôl cez zriaďovateľov. Vláda SR vyvinie úsilie na základe princípu rovného financovania každého dieťaťa a žiaka bez ohľadu na zriaďovateľa školy a školského zariadenia.“, link napr.: https://www.teraz.sk/download/135/programove-vyhlasenie-vlady.pdf, zobrazené 13.10.2020. | | | |
| KBS | K materiálu ako celku a k jednotlivým dotknutým častiam a komponentom: Do materiálu, jednotlivých častí a komponentov, najmä častí týkajúcich sa školstva a vzdelávania, materských, základných, stredných a vysokých škôl; zdravotnej starostlivosti; starostlivosti o duševné zdravie; dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti; zariadení sociálnej starostlivosti; obnovy budov, ktoré slúžia na kultúrne, sociálne, zdravotnícke, vzdelávacie a športové verejnoprospešné aktivity a na prácu s mládežou, navrhujeme dopracovať: i) text, v ktorom bude explicitne uvedené, že oprávnenými žiadateľmi a prijímateľmi prostriedkov poskytovaných z Plánu obnovy a odolnosti SR sú aj: "- registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky a - právnická osoba, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v platnom znení" ii) text, podľa ktorého budú v dotačných výzvach vyhlasovaných vykonávateľmi na čerpanie prostriedkov z EÚ vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti riešené a ako oprávnení žiadatelia a prijímatelia zadefinované subjekty: - registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky a - právnická osoba, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v platnom znení Odôvodnenie: Registrované cirkvi a náboženské spoločnosti a právnické osoby, ktoré svoju právnu subjektivitu odvodzujú od cirkví a náboženských spoločností zriaďujú školy, školské zariadenia, zdravotnícke zariadenia, zariadenia sociálnej starostlivosti. Vykonávajú činnosť na poli: eliminácie diskriminácie, v oblasti | Z | N | MF SR nemôže akceptovať pripomienku, pretože pripomienka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť k zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podpory sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity, v oblasti školstva, výchovy a vzdelávania, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti. Katolícka cirkev na Slovensku vykonáva aktivity týkajúce sa najzraniteľnejších a marginalizovaných komunít, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie, predovšetkým detí, mládeže, rodín, osôb so zdravotným postihnutím, seniorov, Rómov. Vykonáva obnovu budov, ktoré slúžia na kultúrne, sociálne, vzdelávacie, zdravotnícke a športové verejnoprospešné aktivity a na prácu s mládežou. Investičné projekty sú explicitne zamerané na rekonštrukciu a výstavbu materských škôl, vybavenie základných škôl, rekonštrukciu a výstavbu budov sociálnych zariadení - predovšetkým zariadení Slovenskej katolíckej charity a diecéznych charít. Podporuje vzdelávanie na základných a stredných školách, rozvoj a financovanie ľudských zdrojov na podporu detí z detských domovov, vzdelávanie v oblasti zabezpečovania štandardov kvality sociálnych služieb v rámci cezhraničnej spolupráce, skvalitnenie vzdelávania na základných a stredných školách. Ďalej sa venuje príprave mladých na manželstvo a rodičovstvo, pomoci rodinám, ochrane života, projektom pre marginalizované rómske komunity. | | | |
| KBS | Ku Komponentu 13. Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno – zdravotná starostlivosť, na strane 3 navrhujeme navýšiť celkové odhadované náklady plánované na reformy týkajúce sa realizácie dostupnej a kvalitnej dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti. Odôvodnenie: Celkové odhadované náklady na predmetné reformy sú plánované na: 250 mil. eur z RRF. Uvedená výška finančného krytia, ktorá má byť vynaložená na reformu integrovania a financovania zdravotnej a sociálnej starostlivosti, reformu posudkovej činnosti a reformu dohľadu nad sociálnou starostlivosťou je neprimerane nízka, aj v porovnaní s inými plánovanými nákladmi. Vychádzajúc z cieľa oblasti politiky Zdravie, ktorá má pripraviť Slovensko na rýchle starnutie obyvateľstva, zabezpečením kvalitnej, dostupnej a komplexnej podpory ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti, je potrebné uskutočniť viaceré závažné reformy a investície, ktoré si vyžiadajú nemalé náklady a sú esenciálne dôležité. Na vážny problém v oblasti zdravia, zdravotnej a sociálnej starostlivosti poukázala aj prebiehajúca pandémia koronavírusu. Preto poukazujeme na potrebu navýšenia plánovaných dotácií z EÚ v rámci Plánu obnovy a odolnosti na túto oblasť podobne ako na potrebu kladenia | Z | ČA | Alokácia 250 mil. eur z Plánu obnovy a odolnosti bude slúžiť iba na kapitálové investície a ich realizáciu, čo bolo do textu explicitne doplnené. Náklady potrebné na realizáciu reforiem budú financované z iných verejných zdrojov, vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov a rozpočtu verejnej správy. Do textu bola doplnená nasledovná formulácia: "Demografický vývoj spolu s novou formou financovania sociálnych služieb budú vyžadovať vyššiu potrebu zdrojov zo štátneho rozpočtu oproti súčasnému stavu. Podrobnosti reformy a s ňou spojené finančné nároky bude MPSVR SR v priebehu prípravy konzultovať s MF SR." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôrazu na sociálnovedný a humanitnovedný rozmer univerzitného vzdelávania v pripomienke ku Komponentu 7. | | | |
| KBS | Ku Komponentu 13. Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno – zdravotná starostlivosť, navrhujeme: 1. - i) na strane 9, kapitola Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Ciele, v druhej odrážke navrhujeme vpustiť slová: „ktorí sú klientami zariadení sociálnych služieb“; - ii) na strane 10, kapitola Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Ciele, v poslednej ôsmej odrážke navrhujeme za slová „V ústavnej starostlivosti“ doplniť slová: „alebo pre klientov v domácom prostredí“; - iii) na strane 11, v kapitole 1.2. Financovanie sociálnej a zdravotnej starostlivosti, Ciele, Zdravotná starostlivosť: navrhujeme odrážku, ktorá začína slovami: „Úpravou úhrad poisťovní za paliatívnu a ošetrovateľskú starostlivosť ...“ preformulovať nasledovne: „Úpravou úhrad poisťovní za paliatívnu a ošetrovateľskú starostlivosť sa zatraktívni jej poskytovanie a zároveň zvýši dostupnosť pre klientov v domácom prostredí a pre tie skupiny obyvateľstva s nižším príjmom, ktoré si služby v súčasnosti často nemôžu dovoliť.“ - iv) na strane 12, v kapitole 1.2. Financovanie sociálnej a zdravotnej starostlivosti, Implementácia: navrhujeme poslednú, šiestu odrážku doplniť a revidovať nasledovne: „Za návrh zákona o dlhodobej a paliatívnej starostlivosti a za prípravu legislatívy, ktorou sa upravia úhrady poisťovní za paliatívnu a ošetrovateľskú starostlivosť, vrátane starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb a pre klientov v domácom prostredí, zodpovedá primárne Oddelenie dlhodobej a paliatívnej starostlivosti MZ SR.; - v) na strane 12, v kapitole 2.Reforma posudkovej činnosti, Výzvy: v prvej odrážke navrhujeme v tretej vete revidovať a doplniť text v zátvorke slovom „terénnych) nasledovne: „(napr. pobytových alebo terénnych); - na strane 20, Ciele, v prvej odrážke za slová: „dôstojné prežitie posledných mesiacov života“ doplniť slová: „v domácom prostredí alebo“; 2. na strane 15, v kapitole 3. Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou , Ciele, v druhej odrážke prvú vetu preformulovať nasledovne: „Budú definované nové podmienky kvality starostlivosti v zariadeniach a nové samostatne definované podmienky kvality starostlivosti v domácnostiach.“ 3. na strane 29 a 30 v kapitole 6. Míľniky a ciele:; Investície: navrhujeme do ukazovateľov (v zátvorke) doplniť aj ukazovateľ: i) primerané regionálne pokrytie; a tam, kde je to vhodné aj ukazovateľ: ii) primeraná rozmanitosť služieb komunitného charakteru. Odôvodnenie: Ad 1: Vzhľadom | Z | ČA | Body 1-6. boli akceptované. 7. bod pripomienky: Z textu komponentu je zrejmé, že podmienky kvality starostlivosti budú definované aj pre domácu starostlivosť. 8. bod pripomienky: Navrhované ukazovatele nie sú merateľnými ukazovateľmi, a nemôžu byť použité pre sledovanie plnenia cieľov investícií. Navyše RRP neumožňuje kombinovať viaceré ukazovatele pri jednom cieli. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na posilňovanie deinštitucionalizácie a komunitných služieb je potrebné do Plánu obnovy a odolnosti zapracovať obe skupiny sociálno-zdravotnej starostlivosti, teda zariadenia sociálnych služieb alebo domáce prostredie. Keďže jedným z cieľov je, aby ošetrovateľská starostlivosť ako odborná činnosť mohla byť poskytovaná v rôznych druhoch sociálnych služieb a v rôznych formách služieb (terénna, ambulantná a aj pobytová), a plánuje sa Investícia 1: Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti, je potrebná rovnaká koncepcia a ukotvenie týchto princípov uviesť aj pri cieľoch a financovaní. Je teda dôvodné už v Pláne obnovy a odolnosti definovať klientov, ako klienti v domácom prostredí a klienti v pobytových službách. Celá filozofia reformy je nastavená tak, aby sa systém odľahčil, a aby bolo zabezpečené prednostné právo na starostlivosť v domácom prostredí. Je teda primerané, aby sa aj opatrenia, ciele a financovanie v rovnakej miere vzťahovali na klientov v domácom prostredí a klientov v pobytových v zariadeniach sociálnych služieb. Ad 2: Pri definovaní podmienok kvality starostlivosti v domácnostiach musí byť rešpektované prednostné právo rodiny rozhodnúť sa o spôsobe starostlivosti o svojho odkázaného člena. Je potrebné zohľadniť benefity a prednosť starostlivosti v domácom prostredia pred formálnymi nárokmi. Pokiaľ podmienky bývania a starostlivosti o klienta v domácom prostredí zodpovedajú bežnému štandardu kvality bývania a formálnych podmienok ostatných členov domácnosti, je potrebné dať prednosť zotrvaniu klienta v domácom prostredí. Uvedené navrhujeme presadzovať a aplikovať za predpokladu, ak zaobchádzanie s klientom nie je v rozpore so zachovaním ľudskej dôstojnosti a želaním klienta zotrvať v domácom prostredí. Ad 3: Považujeme za dôležité, aby nikto nebol vylúčený zo starostlivosti nielen v zmysle škály služieb, ale takisto regionálneho pokrytia. Teda, napríklad, aby menej rozvinuté regióny neboli v dôsledku nedostatku primeraných služieb ešte viac diskriminované. To isté platí o jednotlivých skupinách obyvateľstva, ktoré potrebujú rôzne služby. Ide napr. o situácie, kedy sú deti vynímané z rodín. V dôsledku toho, že práca s rodinou v kríze je nedostatočná, podhodnotená finančne aj personálne, viac ako tri štvrtiny týchto detí sa nevracia do svojho prostredia, napr. v dôsledku nevhodného bývania. Takisto domáca starostlivosť o odkázaných seniorov a zdravotne postihnutých má slabo rozvinuté a zabezpečené terénne a komunitné služby. Mnohí by dali prednosť domácej starostlivosti, ale | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nedostatok terénnych služieb ( napr. aj domácej hospicovej starostlivosti) ich núti vybrať si pobytovú službu. | | | |
| KBS | Ku Komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch navrhujeme na strane 2, v časti Reformy a investície, v bode 3. doplniť text do prvej vety a revidovať ju nasledovne: „3. Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí a zdravého životného štýlu detí. Uvedené doplnenie reformy žiadame implementovať do celého obsahu Komponentu 6, resp. celého materiálu. Odôvodnenie: Do reformy žiadame zahrnúť, resp. rozšíriť reformu aj o monitorovanie dát, v oblasti podpory duševného zdravia a zdravého životného štýlu všetkých detí. Pri komplexnej reforme poradenstva a prevencie by sa mal vziať zreteľ na všetky deti, t. j deti z rodín majoritnej skupiny, deti, pri výchove ktorých sa uplatňuje princíp zamieňania rozvíjania vzťahu s vlastnými deťmi s materiálnym obdarúvaním, deti z neúplných rodín, a detí žijúcich v MRK, deti vyrastajúcich v generačnej chudobe. Citovo ochudobnené deti hľadajú náhradu v spoločnosti rovesníkov, mnohokrát v nezdravej komunite alebo sa poddajú virtuálnemu svetu a nezdravým závislostiam - na herných automatoch, počítačových hrách, drogách, nezdravým stravovacím návykom (obezita). Nevedia bez odbornej pomoci a podporných opatrení eliminovať svoje bariéry, ktoré sa prejavujú aj na ich vzdelávacom potenciáli. Bolo by preto žiadúce, aby v reformnom systéme poradenstva a prevencie, bola zabezpečená dostupnosť a kvalita odbornej starostlivosti pre každé dieťa, žiaka, študenta a jeho rodinu, ktorí to potrebujú. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| KBS | Ku Komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch, kapitola 3. Popis reforiem a investícií v rámci komponentu, a) Reformy, bod 1., časť Ciele: na strane 8 v tretej odrážke navrhujeme pojem „obce“ nahradiť textom: špecializovaný regionálny úrad“ nasledovne: „Zmena financovania programov predprimárneho vzdelávania s účelovým viazaním finančných prostriedkov, ktorá by mala kopírovať súčasný systém normatívneho financovania základných škôl (aj špeciálnych materských škôl, zriadených okresnými úradmi v sídle kraja) prostredníctvom prenesených kompetencií štátu na špecializovaný regionálny úrad a financovanie MŠ zo štátneho rozpočtu.“ Odôvodnenie: na účely implementácie zavedenia právneho nároku na zapojenie detí od 3 rokov do | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | programov predprimárneho vzdelávania, aby mohlo byť prijaté každé dieťa, ktorého rodičia prejavia o to záujem, navrhujeme kompetencie štátu preniesť na špecializovaný regionálny úrad a nie obec. Zmenu financovania predprimárneho vzdelávania vnímame ako pozitívny krok k transparentnému a spravodlivejšiemu systému financovania MŠ, analogický ako je systém normatívneho financovania ZŠ prostredníctvom prenesených kompetencií štátu na Okresný úrad zo štátneho rozpočtu. Nevidíme dôvod, aby tok účelovo viazaných prostriedkov pre financovanie MŠ neštátnych zriaďovateľov - registrované cirkvi alebo náboženské spoločnosti, súkromní zriaďovatelia – pretekal cez obce. Navrhujeme ho presmerovať prostredníctvom prenesených kompetencií štátu na regionálny školský úrad v sídle kraja pre financovanie MŠ, ZŠ a SŠ a školských zariadení zo štátneho rozpočtu ako v minulosti vykonávala odborne a finančné riadenie predmetných činnosti v školstve špecializovaná školská správa t. j. Krajské školské úrady. Z aplikačnej praxe konštatujeme, že uvedené riešenie bolo to jedinečné, funkčné a osvedčené. Regionálny školský úrad by bol ako špecializovaný nezávislý štátny úrad (ktorý nebude zriaďovateľom škôl a školských zariadení tak, ako sú v súčasnosti obce, ktoré sú v konflikte záujmu). | | | |
| KBS | Ku Komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch, kapitola 3. Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí, Ciele: navrhujeme na strane 18, do podporného opatrenia v prvej odrážke s názvom: „Posilnenie podporných tímov“ na konci doplniť vetu s nasledovným znením: „Medzi podporné profesie (podporné tímy) na základe vedeckých odporúčaní (Výskum SAV SIRONA 2010) zaradiť pastoračných pracovníkov (s obsahom práce: výchova a vzdelávanie, poradenstvo a sprevádzanie). Odôvodnenie: vedecká štúdia z roku 2010 hovorí, že sociálna inklúzia Rómov náboženskou cestou má zmysel a dosahuje viditeľné výsledky. Kľúčovými zisteniami tejto vedeckej štúdie sú závery, že pri náboženskej zmene dochádza aj k sociálnej zmene. Pozitívne vnímaná sociálna zmena má vysoký potenciál sociálnej inklúzie. Štúdia Slovenskej akadémie vied ďalej hovorí, že u rómskych konvertitov dochádza k nárastu pozitívnych sociálnych zručností a kompetencií za súčasného poklesu takých módov sociálneho správania, ktoré majoritná spoločnosť vníma ako negatívne, a že tieto nadobudnuté sociálne zručnosti a kompetencie majú | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | trvalý charakter. Po dlhodobom duchovnom sprevádzaní sa zlepšuje dochádzka detí do školy, zvyšuje sa uplatniteľnosť na trhu práce. Viď: https://romovia.kbs.sk/sekcia/home/vyskum-sav-o-pastoracii-romov, zobrazené 22.3.2021. | | | |
| KBS | Ku Komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch, kapitola 5 Podpora desegregácie škôl: Ciele: navrhujeme na strane 24 na konci opatrení doplniť za odrážku, ktorá začína vetou: „Vytvoriť jednotný systém monitorovania (de)segregácie.“ novú odrážku s ďalším opatrením: „- Pri desegregácii mať na zreteli individuálne talenty a špeciálne potreby všetkých žiakov tak, aby neboli diskriminovaní žiaci z minority ani z majority. Využívať 2-focusové metódy vzdelávania.“ Odôvodnenie: Považujeme za násilné správanie voči týmto komunitám, ak by sme deti vytrhávali z ich domáceho, etnického, spoločenského prostredia. Prirodzenejšie je budovať najmä MŠ (príp. ZŠ 1. stupňa či už po novom 1. a 2. cyklu), priamo v rómskych komunitách a osadách. Zabezpečiť v škole vhodných pedagógov vrátane asistentov a iných podporných zamestnancov. Škola v osade by mohla byť centrom kultúrno - vzdelávacieho rozvoja, bola by ľahko dostupná všetkým deťom i rodičom. Deti by boli v známom, domácom prostredí, nemali by strach a zábrany z dochádzky do školy. Ľahšie by sa dala dodržiavať a kontrolovať návštevnosť vyučovania. Začlenenie do majoritnej spoločnosti by sa mohlo diať postupne. Dôležité je učiť všetky deti svojím právam, ale aj povinnostiam. | Z | N | Obe pripomienky, sa týkajú v podstate zriaďovania MŠ v blízkosti miesta bydliska Rómskych detí. Uvedenú vetu navrhujeme do materiálu nezapracovať, ale ubezpečiť KBS, že poskytovať materskú školu v mieste bydliska je aj zámerom ministerstva. |
| KBS | Ku Komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch, kapitola 5. Podpora desegregácie škôl, b) Investície 1. Rozšírenie kapacít materských škôl navrhujeme na strane 25 doplniť za odsek, ktorý končí slovami: „...v mieste spádu svojho bydliska.“ Nový odsek s nasledovným znením: „Vybudovanie nových materských škôl pre deti od 3 rokov z MRK v ich prirodzenom prostredí, v mieste spádu ich bydliska a mať pritom na zreteli ich psychický komfort a motiváciu navštevovať materskú školu bez bariér (vzdialenostných, fyzických, jazykových, mentálnych) vo forme materskej školy čo najbližšie ich komunite; s učiteľmi, vychovávateľmi, ktorí rozumejú rómskemu jazyku a kultúre. Takéto predškolské zariadenie má potenciál zároveň napĺňať rôznorodé vzdelávacie potreby detí z MRK, môže byť rozšírené o poradenské služby s odborným personálom pre deti a spoluprácu s rodinou, resp. spojené aj s ďalším | Z | N | Obe pripomienky, sa týkajú v podstate zriaďovania MŠ v blízkosti miesta bydliska Rómskych detí. Uvedenú vetu navrhujeme do materiálu nezapracovať, ale ubezpečiť KBS, že poskytovať materskú školu v mieste bydliska je aj zámerom ministerstva. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávaním rodičov (odborné kurzy pre matky so zapojením žien priamo z komunity ovládajúcich jej jazyk, miestne podmienky, kultúru), ktoré absolvujú kvalitné školenia a mentoring. A tiež s možnosťou zapojenia aktérov z rôznych sektorov (MVO, registrované cirkvi a náboženské spoločnosti a ich právnické osoby). Odôvodnenie: Príklady z praxe potvrdzujú, že ak je materská škola priamo alebo v blízkosti MRK, je preukázateľne vyššia dochádzka detí do MŠ, lepší vzťah medzi deťmi, učiteľmi a rodičmi, a taktiež lepšia a priamejšia spolupráca s rodičmi a s rodinou dieťaťa vôbec. Ak je možnosť spolupráce s Cirkvou, ukazuje sa táto spolupráca (na základe výsledkov z praxe a podľa vedeckého výskumu) ako veľmi efektívna. | | | |
| KBS | Ku Komponentu 7. Vzdelávanie pre 21. storočie, kapitola 3. Popis reforiem a investícií v rámci komponenty, podkapitola Ciele: na strane 5, navrhujeme vypustiť v poslednom odseku časť vety s nasledovným znením: „a zároveň prispeje k búraniu rodových stereotypov a zvyšovaniu účasti dievčat v IT odboroch na vysokej škole a neskôr v technických povolaniach na trhu práce. Odôvodnenie: navrhujeme pojem búrania „rodových stereotypov“ a celý text ohľadom zvyšovania účasti dievčat v IT odboroch na vysokej škole a neskôr v technických povolaniach na trhu práce vypustiť. V tejto súvislosti poukazujeme na ústavnú zásadu, podľa ktorej je potrebné rešpektovať ústavné právo žien na slobodnú voľbu povolania ustanovenú v článku 35 Ústavy SR. Vychádzajúc z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako záväzného ľudsko-právneho dokumentu, ktorý obsahuje požiadavku na zabezpečenie užívania práv a slobôd priznaných týmto dohovorom bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je napríklad pohlavie (článok 14), je potrebné vytvárať právny rámec na odstraňovanie nerovnosti medzi mužmi a ženami. Avšak zároveň je tiež potrebné prihliadnuť na ustanovenie článku 35 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: „Každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikať a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.“ To znamená, že je potrebné rešpektovať ústavné právo žien na slobodnú voľbu povolania. Z uvedeného dôvodu žiadame sociálny konštrukt „rodové stereotypy o typicky mužských či ženských povolaniach“ vypustiť z textu vlastného materiálu. S odstraňovaním diskriminácie súhlasíme, avšak žiadame, aby nedochádzalo ani k diskriminácii mužov, napr. špeciálnymi štipendiami pre ženy, dočasných vyrovnávacích | Z | ČA | Pripomienka bola zapracovaná aj v súvislosti s ostatnými pripomienkami od iných pripomienkujúcich subjektov. Celý plán obnovy reflektuje odporúčania EK pre Slovensko, kde poukazuje na dôsledky automatizácie a digitalizácie. So šírením technológií rastie aj význam vysokokvalifikovaných zručností, ktoré sú potrebné na ich obsluhu. Pre budúcnosť ďalších generácií sú taktiež dôležité reformy a investície v oblasti vzdelávania, vedy výskumu a inovácií. Zároveň plán obnovy reflektuje rodovú rovnosť v širšom ponímaní krížom cez celý dokument. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrení, atď. Text celého materiálu navrhujeme upraviť tak, aby nepopieral prirodzené odlišnosti a preferencie pohlaví pri výbere povolania, najmä skutočnosť, že ženy sa môžu slobodne uplatniť v akomkoľvek povolaní, ak si však vyberajú povolania, ktoré sa viac venujú vzťahom, nesmie byť takého rozdielne rozvrstvenie pohlaví v rôznych povolaniach vnímané ako „stereotypné“ a ponižujúce. Je to prirodzená preferencia mnohých žien. Slobodná možnosť výberu povolania ženy nemá byť ovplyvňovaná umelými zásahmi, či už pozitívnou diskrimináciou, ktoré druhé pohlavie diskriminujú a uprednostňujú pre iným. Takýto návrh zároveň implicitne ponižuje ženy ako neschopné súťažiť s mužmi za rovnakých podmienok napríklad v IT odvetví, bankovníctve, matematike. K nesprávnemu prekladu pojmu rodových sa odvolávame na odôvodnenie k pripomienke týkajúcej sa rodovej terminológie v Part 1. Všeobecné ciele a súdržnosť plánu. K nesprávne uchopenému zameraniu sa výlučne alebo prioritne na IT odbory odkazujeme aj na súvisiacu pripomienku ku komponentu 8. Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl, ku Kapitole 3. Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania, v ktorej navrhujeme explicitne zapracovať zameranie na rozvoj študijných programov v humanitných a iných vedách, nielen v oblasti IT. Poukazujeme na nevyhnutnú potrebu vzdelávania aj v iných odboroch - zdravotnícke študijné programy, psychológia, sociálna práca, učiteľské študijné programy. Takisto poukazujeme na súvisiacu pripomienku ku Komponentu 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, ako celku: V Pláne obnovy a odolnosti SR, v ktorej navrhujeme dopracovať potrebu sociálnovedného a humanitnovedného univerzitného vzdelávania a v jeho rámcoch medicínske vzdelávanie a vzdelávanie tzv. pomáhajúceho profesného charakteru. V súvislosti s pandémiou koronavírusu poukazujeme na potrebu kladenia dôrazu na sociálnovedný a humanitnovedný rozmer univerzitného vzdelávania, a v jeho rámcoch napr. vzdelávanie medicínskeho či vôbec tzv. pomáhajúceho profesného charakteru. | | | |
| KBS | Ku komponentu 8. Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl 1. v podkapitole Reformy, s názvom: „Zmena financovania vysokých škôl vrátane zavedenia výkonnostných zmlúv“, ktorá je riešená na strane 1-2, 5-6 a 7, navrhujeme vypustiť alebo revidovať celý text týkajúci sa: i) metodiky rozpisu dotácií, ii) metodiky hodnotenia vedeckej výkonnosti, iii) ich zosúlaďovania, a iv) im zodpovedajúce plánované konkrétne úlohy na roky 2021, 2022. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Detailné metodiky výkonnostných zmlúv, ako aj hodnotenia vedeckého výkonu budú prejednané s reprezentáciami VŠ. V predkladanom materiáli nie je možné podrobne špecifikovať detaily konkrétnych metodík a procesov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Konkrétne upraviť texty: v kapitole Reformy bod 1, str. 1-2; v kapitole 3. a) 1. na strane 5-6; Časový plán, na strane 7. 2. v kapitole 2. Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu navrhujeme riešiť aj otázku vnútorného systému periodického hodnotenia VŠ. A v prípade, ak s ním reforma počíta, dopracovať príslušné postupy. 3. V kapitole 2. Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu, na strane 7 k časti: „Časový plán:“ navrhujeme dopracovať, aká metodika na hodnotenie vedeckého výkonu sa bude uplatňovať pre rok 2022. 4. V kapitole 2. Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu navrhujeme riešiť aj otázku, či a odkedy sa ako jedno z kritérií hodnotenia doplní aj faktor citácií v renomovaných vedeckých časopisoch, pričom je zároveň potrebné ponechať dostatočný časový priestor, aby sa VŠ na tento systém mohli pripraviť. 5. V kapitole 2. Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu, k Časti: „Implementácia:“ na strane 7 navrhujeme v rámci systému periodického hodnotenia zobrať do úvahy a riešiť aj: i) otázky týkajúce sa pripomienkovania navrhovanej metodiky hodnotenia vedeckého výkonu a zakotviť prechodné obdobie, počas ktorého sa bude predmetná metodika overovať v „pilotnej verzii“; ii) otázku rozdelenia výsledkov hodnotených v oblasti základného výskumu, kde je hlavným kritériom posudzovania prínos k poznaniu, a v oblasti aplikovaného výskumu, kde je hlavným kritériom posudzovania prínos pre spoločnosť; iii) systém financovania s ohľadom na kvalitu predložených výsledkov a nie priamo na produkované a publikované výsledky 6. V Kapitole 5 Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít a v súvisiacich textoch navrhujeme definovať predpokladaný spôsob riešenia fragmentácie výskumných kapacít (strana 10 a tiež strany 3,7,9) a časový rámec, v ktorom sa má riešiť; a zároveň upraviť aj opatrenia, ktoré sa budú aplikovať počas prechodného obdobia. 7. V Kapitole 3. Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania navrhujeme explicitne zapracovať zameranie na rozvoj študijných programov v humanitných a iných vedách, nielen v oblasti IT. Odôvodnenie: Ad 1: Uvedené reformy a zmeny absolútne nezohľadňujú právny a skutkový stav v tejto veci v Slovenskej republike. Návrh zmeny financovania vysokých škôl (VŠ) vrátane zavedenia výkonnostných zmlúv nebol predložený na prerokovanie a pripomienkovanie VŠ. Pritom sa na strane 6 (podobná textácia je aj na strane 1) uvádza, že „Metodika rozpisu dotácií sa zosúladí s pripravovanou metodikou hodnotenia tvorivej činnosti“. Skutkový | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stav je však taký, že ani o novej metodike hodnotenia sa ešte nezačala ani diskusia. Napriek uvedenej skutočnosti, text v komponente 8 však obsahuje už aj plán konkrétnych úloh na rok 2021; na str. 6 sa uvádza: „Počas roku 2021 sa uskutočnia audity jednotlivých vysokých škôl s využitím dostupných údajov, ale pri hodnotení sa využije U-Multirank prístup. V priebehu roku 2022 sa začnú pripravovať prvé verzie výkonnostných zmlúv platné od roku 2023, ktoré by mali platiť na 3-ročné obdobie. Výkonnostné zmluvy bude implementovať priamo MŠVVaŠ SR.“ V tejto súvislosti namietame, že výkonnostné zmluvy zatiaľ neprešli odbornou diskusiou a nie je známy ani ich konkrétnejší postup prípravy. Ad 2: Predpokladáme, že okrem periodického hodnotenia vedeckého výkonu vysokých škôl realizovaného za účasti medzinárodných hodnotiteľov by si mali všetky VŠ zabezpečiť aj vnútorný systém periodického hodnotenia. V prípade, ak áno, je potrebné vyriešiť otázku, či túto úlohu budú plniť na VŠ, napr. atestačné komisie vytvorené v súlade s vyhláškou ČSAV č. 55/1977 Zb. o ďalšom zvyšovaní kvalifikácie a o hodnotení tvorivej spôsobilosti vedeckých pracovníkov v znení neskorších predpisov alebo, či bude vypracovaná nová úprava vnútorného periodického hodnotenia, ktorá by bola súčasťou pripravovanej novely zákona o VŠ. Ad 3: navrhujeme dopracovať nový bod, ktorý bude obsahovať, aká metodika na hodnotenie vedeckého výkonu sa bude uplatňovať pre rok 2022. Je potrebné, aby sa s ňou VŠ čo najskôr oboznámili. VŠ už dlhodobo upozorňujú na to, že sa každý rok menia pravidlá a nie je jasné, aké parametre sa v metodike na prideľovanie dotácie použijú. Ad 4: Na nový systém periodického hodnotenia vedeckého výkonu sa musia VŠ v dostatočnom predstihu pripraviť. Je potrebne stanoviť, či a odkedy sa ako jedno z kritérií hodnotenia doplní aj faktor citácií v renomovaných vedeckých časopisoch. Nie všetky VŠ majú zabezpečené podporné programy na sledovanie citačných databáz, ktoré si vyžiadajú aj finančné prostriedky. Napr. Masarykova univerzita v Brne sa zameriava na bibliometriu, ako tradičný prvok podpory výskumu. Vedecké výstupy sú pravidelne vyhodnocované bibliometrickými metódami s využitím nástroja InCites. Cieľom je zaistiť zodpovednosť vo využívaní metrík, komplexné zaistenie služieb v oblasti analýz publikačnej činnosti a podpore fakúlt vo vedeckom publikovaní a hodnotení výskumu. Rast významu a miery zapojenia bibliografie v rôznych kontextoch vedeckej činnosti vyústil napr. na Masarykovej univerzite v Brne k založeniu Centra pre scientometrickú podporu. Ad 5: K: i) vychádzajúc z textu Komponentu 8, na strane 7, v časti | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Implementácia: sa uvádza, že: „MŠVVaŠ SR do konca roku 2021 pripraví metodiku hodnotenia vedeckého výkonu, jej nové legislatívne ukotvenie a organizačné zabezpečenie. Organizáciu hodnotenia zabezpečí MŠVVaŠ SR priamo alebo prostredníctvom existujúcej priamo riadenej organizácie. Hodnotiaci panel bude pozostávať z domácich a zahraničných excelentných výskumníkov.“ V tejto súvislosti žiadame, aby tvorba predmetnej metodiky prešla odbornou diskusiou, pripomienkovým procesom zo strany VŠ, ktoré ju budú povinné aplikovať. Zároveň poukazujeme aj na potrebu stanovenia prechodného obdobia, počas ktorého sa bude táto metodika v „pilotnej verzii“ overovať; ii) Hlavným kritériom posudzovania v oblasti základného výskumu je prínos k poznaniu a hlavným kritériom posudzovania v oblasti aplikovaného výskumu je prínos pre spoločnosť. Navrhujeme, aby sa predkladateľ zaoberal aj otázkou, či bude súčasťou novej metodiky aj rozdelenie výsledkov hodnotených podľa jednotlivých vedných odborov, teda, aby sa v metodike pristupovalo diferencovane k jednotlivým vedným odborom. Návrh metodiky je potrebné poskytnúť VŠ na vyjadrenie a pripomienkovanie; iii) Systém financovania napr. v ČR nie je priamo prepojený na produkované a publikované výsledky, ale na kvalitu predložených výsledkov jednotlivých odborov a VŠ ako celku. VŠ majú následne sami možnosť rozhodnúť, ktoré výstupy sú podľa ich uváženia najlepšie, a ktoré predložia do hodnotenia. Takto postavená nová metodika v ČR prispieva napr. aj k tomu, aby sa niektoré odbory, ktoré napr. nemajú doktorandské štúdium, mohli sústrediť na pedagogickú činnosť v rámci bakalárskych a magisterských študijných programov. Prechod od hodnotenia za konkrétne výstupy k hodnoteniu celých inštitúcií zníži tlak na produkovanie priemerných či podpriemerných výstupov v týchto odboroch. Navrhujeme aplikovať podobný systém aj v SR. T. j., pristúpiť k takému postupu, aby sa konkrétna VŠ mala právo rozhodnúť, v ktorých odboroch sa sústredí najmä na vzdelávanie, a v ktorých odboroch bude prioritou veda, výskum, inovácie a umelecké výkony. Ad 6: V dokumente Plán obnovy a odolnosti SR (ale aj v ďalších dokumentoch) sa upozorňuje na to, že vedecké kapacity sú fragmentované a táto: „fragmentácia výskumných kapacít bez vzájomnej spolupráce medzi vysokými školami prispieva k tomu, že chýba kapacita riešiť väčšie a komplexnejšie problémy na jednom pracovisku.“ Nie je však zrejmé, ako sa tento nedostatok (ktorý už dlhodobo pretrváva) má v krátkom čase riešiť. V pripravovanej novele zákona o VŠ sa dokonca uvažuje | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | o zrušení konzorcií VŠ, ktoré mohli práve v rámci svojej spolupráce túto fragmentáciu aspoň čiastočne eliminovať a riešiť. Zníženie nepriaznivej fragmentácie kapacít v oblasti vedy, výskumu a umenia a prispôsobenie VŠ navrhovaným požiadavkám si vyžiada dlhší čas. V rámci riešenia fragmentácie výskumných kapacít je potrebné pripraviť aj opatrenia, ktoré sa budú aplikovať počas prechodného obdobia a aj tieto predložiť na odbornú diskusiu. Ad 7: V rámci Komponentu 8. absentuje zameranie na rozvoj študijných programov v humanitných a iných vedách. V texte je explicitne uvedený iba akcent na zvýšenie podielu absolventov IT, pritom mimoriadna situácia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 poukázala na nevyhnutnú potrebu vzdelávania aj iných odborníkov - zdravotnícke študijné programy, psychológia, sociálna práca, učiteľské študijné programy, atď.. Tzn., že sú aj iné perspektívne študijné programy z hľadiska zvýšenia podielu absolventov. Zároveň poukazujeme na rozpor v texte dokumentu, keď na jednej strane má dochádzať k väčšej diverzifikácii a profilácii VŠ a na druhej strane je cieľom zníženie počtu VŠ podporou spájania do väčších celkov (ide potom o potenciálny konflikt diverzifikácie a profilácie VŠ pri ich spájaní, ak každá VŠ má byť jedinečná). | | | |
| KBS | Ku Komponentu 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií 1. Ku Komponentu 9 ako k celku: V Pláne obnovy a odolnosti SR žiadame: i) dopracovať potrebu sociálnovedného a humanitnovedného univerzitného vzdelávania a v jeho rámcoch medicínske vzdelávanie a vzdelávanie tzv. pomáhajúceho profesného charakteru, ii) odkloniť sa od akcentu na bakalárske stupne programov a iii) prepracovať materiál z dôvodu rozpornosti a v zmysle schopnosti naplniť ambície posunúť slovenské vysoké školstvo, vedu a výskum výrazne dopredu. 2. V Kapitole 2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora, podkapitola Implementácia: Zásobník programov a projektov: v časti: Transformačné a inovačné konzorciá (strana 17), poukazujeme na diskrepanciu, ktorú je potrebné odstrániť: V Pláne obnovy a odolnosti SR sa predpokladá zriadenie konzorcií, kde aktéri sú startupy, univerzity, výskumné spoločnosti a iné, pričom v návrhu novely zákona o VŠ sa zo zákona rušia. Odôvodnenie: Ad 1: Celkovo sa v dokumente píše o podpore excelentnej vedy, ako aj excelentného vysokého školstva, avšak aj v tomto pláne, ako aj v návrhu novely zákona o VŠ sa vysokoškolské vzdelávanie predstavuje len: „ako obsluha pracovného | Z | N | Predložený text nie je možno považovať za pripomienku. Navrhované zmeny a dopracovania sú charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu (týkajú sa konkrétnych podnetov pre metodiku rozpisu štátnej dotácie a pre metodiku hodnotenia vedeckého výkonu). Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | trhu“, nikde nie je poukaz na potrebu kladenia dôrazu na sociálnovedný a humanitnovedný rozmer univerzitného vzdelávania, a v jeho rámcoch napr. vzdelávanie medicínskeho či vôbec tzv. pomáhajúceho profesného charakteru. Naopak, v materiáli je kladený radikálny akcent na bakalárske stupne programov. Vo verzii profesijne orientovaných programov vytvárajú koncept, podľa ktorého majú byť VŠ profesnými prípravkami, a to na úkor magisterských a inžinierskych programov. Toto akademické prostredie vníma ako veľmi zlý signál a to aj pre prírodovedné a technické vzdelávanie. Celkovo materiál vnímame ako rozporuplný a už vonkoncom nie ako taký, ktorý má ambíciu posunúť slovenské vysoké školstvo, vedu a výskum výrazne dopredu. Nakoniec aj alokovaná výška finančných prostriedkov cca 200. mil. Eur je žalostne nízka a svedčiaca o nezáujme tento stav skutočne riešiť. Ad 2: Navrhujeme odstrániť rozpor v postupe MŠVVaŠ SR, v rámci ktorého sa na jednej strane v návrhu VŠ zákona navrhuje zrušiť konzorciá, pričom Plán obnovy a odolnosti SR počíta so zriadením 2-3 kooperatívnych a inovačných konzorcií v rokoch 2022-2023. | | | |
| KBS | V celom texte navrhujeme revidovať a zjednotiť terminológiu a dať ju do súladu s Ústavou SR, primárnym právom EÚ a s medzinárodnými dokumentami o ľudských právach, ktorými je SR viazaná. Konkrétne žiadame najmä v Part 1. Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: - na strane 5. na konci kapitoly „Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu“; 1. Všeobecné výzvy a ciele /Zhrnutie; žiadame pojem „rodovej rovnosti“ zameniť za pojem „rovnosti žien a mužov“; - na strane 32 žiadame premenovať názov kapitoly: 3. Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých na: „Rovnosť žien a mužov a rovnaké príležitosti pre všetkých“. A v prvej vete kapitoly pojem „rodovou rovnosťou“ nahradiť pojmom: „rovnosťou žien a mužov“. - na strane 32 žiadame premenovať názov podkapitoly: „Hlavné výzvy v oblasti rodovej rovnosti a rovnakých príležitostí pre všetkých“ na „Hlavné výzvy v oblasti rovnosti žien a mužov a rovnakých príležitostí pre všetkých“ - na strane 34 v kapitole: Uplatnenie v rámci pilierov plánu obnovy a odolnosti žiadame vo vete: Plán obnovy a odolnosti SR reflektuje aspekt rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí pre všetkých...“ nahradiť pojem „rodovej rovnosti“ pojmom „rovnosti žien a mužov“; - uvedenú terminológiu – rovnosť žien a mužov navrhujeme používať aj v nadväzujúcich dokumentoch a aktivitách z nich vychádzajúcich. Odôvodnenie: Navrhujeme, aby bola | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | terminológia Plánu obnovy a odolnosti zosúladená s primárnym právom EÚ, záväznými medzinárodnými ľudsko-právnymi dokumentami, ktorými je Slovenská republika viazaná a s Ústavou SR, ktoré nepoznajú pojem „rod“, „rodová rovnosť“, ale používajú pojem „pohlavie“ a „rovnosť mužov a žien“. K tomu poukazujeme na korektnú dikciu uvedenú: v Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: strana 32: cit.: „Rovnosť žien a mužov a nediskriminácia, resp. rovnaké príležitosti sú podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie ako aj Charty základných práv EÚ základnou hodnotou EÚ, základným právom a kľúčovou zásadou Európskeho piliera sociálnych práv.“, rovnako poukazujeme na korektný výpočet diskriminačných dôvodov vychádzajúcich z Ústavy SR, cit.: „Na národnej úrovni zaručuje základné práva a slobody pre každého bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie Ústava Slovenskej republiky.“, kde pojem rod je uvedený v súlade s kodifikovanou podobou slovenského jazyka – pôvod, zrod, angl. birth. V súvislosti s predmetnou terminológiou sa odvolávame napríklad na český preklad terminológie, ktorý používa namiesto „rodu“ pojem „pohlaví“, namiesto „rodová rovnosť“ pojem „rovnost žen a mužů“. Ministerstvo financií SR by malo žiadať dodržiavanie právnej terminológie, ktorá je obsiahnutá v zakladajúcich zmluvách EÚ, teda v Zmluve o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Charty základných práv EÚ. Všetky tieto dokumenty obsahujú výlučne pojem "sex" (pohlavie) a pojem "equality between men and women" (rovnosť medzi mužmi a ženami) a nepoznajú pojem "gender". "Gender" je zaužívaná hantýrka, ktorá však nemá žiadnu právnu oporu v právne záväzných medzinárodných zmluvách, ktorými sú zakladajúce zmluvy EÚ. Pokiaľ ide o normy sekundárneho práva, tieto nejednotne, v rôznych jazykoch, používajú niekedy pojem rovnosť medzi mužmi a ženami a niekedy genderovú rovnosť (alebo aj "rodovú rovnosť"). Pokiaľ však ide o právne záväznú terminológiu, tak jediná správna je tá, ktorá je zakotvená v právnom predpise najvyššej právnej sily a tou sú zakladajúce zmluvy EÚ (ZEÚ, ZFEÚ) a k nim pripojená Charta základných práv EÚ. Slovenská republika uznáva a presadzuje rovnosť medzi mužmi a ženami, ako kategórie pohlavia v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s primárnym právom EÚ a so záväznými zmluvami medzinárodného práva. Tzv. rodová terminológia oddeľuje pojem „rod“ od biologického pohlavia, čím zasahuje do | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | otázok týkajúcich sa národnej identity SR, o ktorých neexistuje všeobecná zhoda v SR ani na úrovni členských štátov EÚ. K tomu odkazujeme na postup, ktorý uplatnila prezidentka SR odoslaním listu Rade Európy, a v ktorom informuje o tom, že SR sa nemôže stať zmluvnou stranou Istanbulského dohovoru, https://www.teraz.sk/najnovsie/brief-prezidentka-informovala-radu-eur/450438-clanok.html (zobrazené 17.5.2020); a tiež Národná rada Slovenskej republiky viacnásobným hlasovaním odmietla rodovú ideológiu v rámci postupu Slovenskej republiky, ktorý bol uplatnený v prípade riešenia otázky ratifikácie tzv. Istanbulského dohovoru“, ktorý je aj na úrovni EÚ považovaný za kontroverznú medzinárodnú dohodu, pri ktorej možno očakávať principiálny nesúhlas zo strany členských štátov. Rovnako bola rodová terminológia odmietnutá aj v Riadnom predbežnom stanovisko k materiálu: LPEU/2020/661 COM(2020)682 Návrh SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o primeraných minimálnych mzdách v Európskej únii; link: https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy?p_p_id=processDetail_WAR_portletsel&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&_processDetail_WAR_portletsel_cisloLP=LPEU%2F2020%2F661&_processDetail_WAR_portletsel_action=files. | | | |
| KInIT | Kapitola 10 - Lákanie a udržanie talentov je pre Slovensko kľúčové pre všetky zložky a aj oblasti. Na to, aby Slovensko mohlo naplniť ciele a približovať sa k úrovni ostatných krajín je dôležité v prvej fáze dosiahnuť výrazné zlepšenie vo výskume ako vo verejnom tak aj v súkromnom sektore. V základnom a aplikovanom výskume je najväčší potenciál naplniť ciele ekonomického rastu a zlepšiť zaostávanie Slovenska, keďže výskum ako taký je drahý (špeciálne pre firmy), ale je v dlhodobom horizonte veľmi efektívny. Tento element sa v pláne obnovy z veľkej časti orientuje na vysoké školy. ****Žiadame do všetkých schém finančnej podpory zaradiť aj iné inštitúcie ako vysoké školy, ktoré majú potenciál lákať a udržiavať talenty, a špeciálne pre oblasť výskumu a inovácií.**** | Z | A | Predložený text sa netýka komponentu č. 10. Investíciam do vedy a výskumu sa venuje komponent č. 9, kde sme upravili text v súlade s pripomienkou. |
| KInIT | Komponent 9 Veda, výskum a inovácie --- Zapojenie firiem do výskumu a najmä základného výskumu je pre transformáciu Slovenska kľúčová. Dá sa dosahovať spoluprácou súkromného a akademického sektora. V pláne obnovy sa mechanizmy takejto podpory sa v pláne obnovy nachádzajú, ale nepochopiteľne sa orientujú len na spoluprácu firiem a verejného sektora | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, investícia "Podpora spolupráce firiem a verejného sektora."). Aj v okolitých krajinách významnú mieru spolupráce realizujú výskumné inštitúty, ktoré sú financované zo súkromných zdrojov, pričom ide o základný a otvorený výskum (nehovoríme o komerčnom uzatvorenom aplikovanom výskume). ****Je potrebné zmeniť na "Podpora spolupráce firiem a akademického sektora" a do programu zahrnúť nielen financovanie verejných inštitúcií, ale všetkých akademických inštitúcií, ktoré získajú zdroje na základný výskum. Všade v dokumente verejné výskumné inštitúcie nahradiť "výskumné inštitúcie, ktoré nie sú zriadené za účelom podnikania" alebo "nepodnikateľské výskumné inštitúcie"**** (tento pojem sa v dokumente nachádza, ale nie konzistentne). Podobne aj Európska komisia podporuje non-profit private organizácie, čo sú súkromné výskumné inštitúcie, ktoré robia výskum nie za účelom zisku a sú podporované plnou výškou ako aj verejné inštitúcie. Prínos takýchto inštitúcií pre spoločnosť je obrovský, keďže dotvárajú ekosystém výskumu a inovácií a je dôležité ich podporiť aj na Slovensku. | | | |
| Klub 500 | 1. Všeobecná pripomienka celému plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky: Plán obnovy a odolnosti je návrh Európskej komisie, ktorého cieľom je pomôcť napraviť hospodárske a sociálne škody spôsobené pandémiou koronavírusu, naštartovať európsku obnovu a zároveň chrániť a vytvárať pracovné miesta. Má sa prispieť k obnove EÚ po pandémii spôsobenej COVID-19, k reforme členských ekonomík a transformácii európskych spoločností. Podľa očakávania EU, majú byť plány obnovy prehľadom štrukturálnych reforiem, ktoré plánuje členská krajina realizovať. Štrukturálne reformy sú opatrenia, ktorými sa mení vnútorná skladba hospodárstva, tzn. inštitucionálny a regulačný rámec, v ktorom sa podniky a občania pohybujú. Ich účelom je zabezpečiť riadne fungovanie hospodárstva a umožniť mu realizovať svoj rastový potenciál. Cieľom Plánu obnovy je v zmysle zverejnenej metodiky EU jednak podpora opatrení smerujúcich k zotavovaniu ekonomiky, ale najmä zvýšenie odolnosti ekonomiky proti krízam, a zabezpečenie udržateľného a dlhodobého rastu ekonomík EU. Ekonomiky EU tak majú byť lepšie pripravené pre budúcnosť a má sa, mimo iné, znížiť závislosť EU diverzifikovaním kľúčových dodávateľských reťazcov. V tomto ponímaní, žiaľ Klub 500 považuje prehľad reforiem a | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | investícií za neúplný a nie v súlade s logikou obnovy ekonomiky po kríze (tej, ktorá je krízou dotknutá). Cieľ, lepšia príprava ekonomík EU pre budúcnosť a zníženie závislosti EU diverzifikovaním kľúčových dodávateľských reťazcov, nie je z pohľadu Klubu 500 obsiahnutý. Klub 500 by očakával silný dôraz (aj čo sa týka finančnej alokácie) na posilnenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky, lebo aj v súčasnosti Slovensko prechádza krízou len vďaka vysokému podielu priemyslu na HDP. Slovenská republika by sa mala sústrediť na ďalšie jeho posilňovanie. Klub 500 by očakával od predkladateľa dôraz na podporu investícií do opatrení na znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie vo všeobecnosti, nielen na dekarbonizáciu (t.j. jedna zložka), naviac, keď to tejto oblasti by mali smerovať financie z výnosov ETS. Klub 500 je sklamaný z časti veda, výskum a inovácie, kde napríklad „Podpora projektov zameraných na aplikáciu top inovatívnych technológií“ na rozdiel od pôvodných návrhov nie je v aktuálnej verzii zahrnutý. Z pohľadu Klubu 500 je neprijateľné úplné vypustenie oblasti podpory poľnohospodárstva. Z pohľadu Klubu 500 by mala byť podpora poľnohospodárstva jednou z kľúčových oblastí, nakoľko spĺňa cieľ a „zníženie závislosti EU diverzifikovaním kľúčových dodávateľských reťazcov“ a zároveň posilňuje potravinovú bezpečnosť. Z pohľadu Klubu 500 by sa mal Plán obnovy a odolnosti SR sústrediť na podstatne menší počet kľúčových opatrení, ktoré hlavne podporia konkurencieschopnosť ekonomiky, podnikateľských subjektov, efektívnosť štátnej a verejnej správy, úroveň vzdelávania a dopravnej infraštruktúry. | | | |
| Klub 500 | 10. KOMPONENT 03 – UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA - Investície: Žiadame doplniť zásadnú modernizáciu železničnej infraštruktúry v súkromnom vlastníctve. | Z | N | Predkladaný text nemá charakter pripomienky. Spracovateľ berie námet na vedomie. Plán obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" a 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. Nakoľko sú zdroje limitované a potreby v modernizácii verejnej železničnej infraštruktúry veľmi časovo a finančne náročné, nepovažujeme za prioritné podporovať súkromnú železničnú infraštruktúru. Ďalším dôvodom je aj otázky spojené so štátnou pomocou, ktoré by sa pravdepodobne negatívne prejavili z pohľadu absorpčnej schopnosti a mohli by ohroziť čerpanie prostriedkov vo Fonde obnovy a odolnosti |
| Klub 500 | 11. KOMPONENT 7: VZDELÁVANIE PRE 21. STOROČIE - Všeobecne má Klub 500 za to, že základným predpokladom úspešného vzdelávania pre 21. storočie je redukcia počtu školských zariadení. Budúcnosť úspešného vzdelávania vidíme v zlučovaní škôl do strediskových zariadení, ktoré by mali byť zriaďované na vysokej odbornej aj materiálnej úrovni. Takéto školy by mali mať tiež zabezpečenú jednoduchú dostupnosť a to formou školskej dopravy pre deti a žiakov | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Klub 500 | 12. KOMPONENT 7: VZDELÁVANIE PRE 21. STOROČIE - Vo veci stredných škôl apelujeme na podporu odborného a praktického vyučovania podľa potrieb trhu práce. Dovoľujeme si upozorniť, že zo stredoškolskej výučby vypadla tzv. praktická – experimentálna výchova. Mal by sa hľadať spôsob ako oživiť laboratória na školách a podporovať v deťoch záujem ďalej sa orientovať aj na praktické zručnosti. | Z | N | Vzdelávanie na stredných školách je dôležitá téma a vyžaduje dôkladné riešenia a podporu. V rámci materiálu sa v danom segmente a plánovanom období kladie dôraz najmä na základné vzdelávanie, ktoré tvorí reálne východisko pre ďalšie vzdelávacie stupne. Kurikulárna reforma základných škôl tvorí predpoklad pre následné opatrenia na stredných školách, systémové riešenia základného vzdelávania je preto v tejto etape kľúčové a ťažiskové. Kurikulárna reforma základného vzdelávania súčasne vytvára predpoklady aj pre kurikulárne zmeny v strednom školstve, najmä smerom k vzťahov medzi všeobecným vzdelávaním a odborným vzdelávaním/výcvikom. |
| Klub 500 | 13. KOMPONENT 7: VZDELÁVANIE PRE 21. STOROČIE - Upozorňujeme, že do plánu obnovy sa nedostalo celoživotné vzdelávanie a jeho podpora. Práve v čase hospodárskej krízy považujeme dobudovanie systému vzdelávania pre dospelých a ich rekvalifikácii pre potreby trhu práce za zásadné. | Z | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy.<br><br>Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú plánované z EŠIF fondov. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>ü Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>ü Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy,<br>ü Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií,<br>ü Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,<br>ü Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>ü Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl,<br>ü Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>ü Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>ü Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>ü Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>ü vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej úrovni,<br>ü prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov),<br><br>S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií.<br><br>Cieľom projektových aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| Klub 500 | 14. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - všeobecná pripomienka. Zásadne nesúhlasíme s jednostranným zameraním plánovaných reforiem v neprospech súkromného sektora a limitovaním výskumu a inovácií na oblasť dekarbonizácie a digitálnych inovácií. Zároveň žiadame zásadné navýšenie finančnej alokácie v prospech tohto komponentu, nakoľko ho považujeme za kľúčový z pohľadu ďalšieho rozvoja ekonomiky a udržateľnosti verejných financií. Klub 500 nesúhlasí s tým, aby oblasť výskumu a inovácií bola limitovaná na dekarbonizáciu a žiada rozšírenie témy na oblasť negatívnych vplyvov na životné prostredie všeobecne. Z pohľady množstva emisií skleníkových plynov na obyvateľa patrí totiž Slovensko medzi lepšie krajiny a EU. Zároveň nesúhlasíme so zahrnutím oblasti digitalizácie tak ako je navrhnutá do komponentu VVI, nakoľko táto oblasť má vlastný komponent. | Z | N | Predkladateľ nesúhlasí so zapracovaním. Dekarbonizačný cieľ je podmienkou pre získanie 100%-ného zeleného taggingu opatrenia v zmysle Nariadenia o RRF. |
| Klub 500 | 15. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie k časti a) Hlavné výzvy. Klub 500 nesúhlasí s tvrdením "Kvalita verejného výskumu významnou mierou prispieva k odolnosti spoločnosti na externé výzvy a je aj kľúčovým komponentom rozvoja konkurencieschopnosti krajiny.", nakoľko toto nie je podložené žiadnymi odvolávkami ani analýzami. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie |
| Klub 500 | 16. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti „Spolupráca súkromného a verejného sektora je nedostatočná" Prvý bod: Zvyšovanie súkromných výdavkov na VaV je možné len efektívnym nastavením motivačných nástrojov. Druhý bod: Spolupráca verejného a súkromného sektora je limitovaná najmä vzhľadom k tomu, že nie je umožnené využívanie verejnej infraštruktúry obstaranej z EU fondov súkromným sektorom za odplatu, ale aj vzhľadom k tomu, že financovanie verejných výskumných inštitúcií nie je nastavené tak, aby tieto „nútilo" vyhľadávať spoluprácu v | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súkromnom sektore. Súkromný sektor mnohokrát naráža na neochotu spolupracovať. | | | |
| Klub 500 | 17. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti „Medzinárodná spolupráca a internacionalizácia je nedostatočná“. Upozorňujeme, že v tejto časti úplne absentuje pohľad na potrebu ľudských zdrojov v súkromnom sektore. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Klub 500 | 18. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti „Pred slovenským výskumným, vývojovým a inovačným ekosystémom stoja viaceré úlohy“. V uvedenej časti žiadame doplniť nasledovné: - umožniť využívanie verejnej infraštruktúry obstaranej z EU fondov súkromným sektorom za odplatu - vytvoriť motiváciu pre verejný sektor na spoluprácu so súkromným sektorom - aplikácia dodatočnej podpory projektov do ktorých je priemysel sám ochotný investovať (napr. matching granty). | Z | A | Text upravený. |
| Klub 500 | 19. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti b) Ciele „Cieľmi reforiem aj investícií sú preto:“ U uvedenej časti žiadame doplnenie cieľov o oblasť podpory inovácií v priemysle a súkromnom sektore všeobecne. Podpora inovácií a investícií, aj tých do priemyslu 4.0, by mala byť v najbližšej budúcnosti prioritou. Dôvodom je, že Slovensko zaostáva v objeme investícií v medzinárodných porovnaniach. Ak má byť Slovensko konkurencieschopnou krajinou, musia byť vytvorené motivačné podmienky do zvyšovania produktivity práce a konkurencieschopnosti ekonomiky. Podotýkame, že Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom priemyslu na HDP, čo sa v rámci súčasnej krízy ukázalo ako výhoda. | Z | N | Nesúhlasíme s úpravou textu. Zámer pripomienkujúceho subjektu je už súčasťou odrážky (a nie je vhodné posilňovanie naratívu o podpore hocijakých investícií a inovácií vo firmách): "Posilneným financovaním z verejných zdrojov stimulovať naviazanú súkromnú participáciu na výskume, vývoji a inováciách a zvýšiť súkromné výdavky na VaV na strednodobom horizonte na 0,6 % HDP (2024) - o 0,15 p.b. viac oproti roku 2019. " |
| Klub 500 | 2. KOMPONENT 02 – OBNOVA BUDOV: Reforma 3. Nakladanie so stavebným odpadom: Považujeme za nevyhnutné dbať zo strany Ministerstva životného prostredia na únosnosť navýšenia poplatkov v rámci zvyšovania zákonných poplatkov za skládkovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií. | Z | ČA | Poplatky nebudú vyššie, ako je potrebná výška na dosiahnutie environmentálnych cieľov. |
| Klub 500 | 20. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie k časti b) Ciele „Cieľmi reforiem aj investícií sú preto:“ štvrtý bod zmeniť nasledovne: „Do roku 2030 zvýšiť mieru investícii na VVI a posun v rebríčku European innovation | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | scoreboard na úroveň priemeru EÚ a to vytvorením motivačných podmienok na výrazné zapojenie súkromného sektora.“ | | | |
| Klub 500 | 21. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie k časti: „Komponent výrazne podporuje európske vlajkové iniciatívy (“Flagship initiatives“):“ Prvý bod - žiadame vypustiť. Nevidíme dôvod na zadávanie IT zákaziek na parciálne riešenia problémových oblastí bez toho, aby bola definovaná analýza potrieb, ktorá by bola prerokovaná RVTI. Druhý bod - Klub 500 zásadne nesúhlasí s využitím prostriedkov Fondu obnovy na rizikové financovanie. Na tento účel má SR k dispozícii dostatok prostriedkov v rôznych fondoch. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |
| Klub 500 | 22. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie k časti 1. Reforma riadenia, hodnotenia a podpory v oblasti vedy, výskumu a inovácií, Ciele, bod 3. Uvedené navrhujeme preformulovať nasledovne: „• Pokračujúci participatívny proces tvorby formovania politík cez proporcionálne zapojenie vereného a súkromného sektora na všetkých úrovniach.“ | Z | A | Text upravený nasledovne: • Pokračujúci participatívny proces tvorby formovania politiky cez zapojenie stakeholderov (princíp zdola nahor) zastúpených v RVVTI ako aj v tzv. Transformačných radách. Zapojenie stakeholderov bude proporcionálne medzi zástupcami výskumných organizácii, štátu a priemyslu. |
| Klub 500 | 23. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti: Reforma procesov a nastavenie efektívnych prierezových štandardov podporných nástrojov pri dodržaní princípu decentralizácie projektového riadenia, zároveň k časti „Konsolidácia podporných agentúr a budovanie ich odborných kapacít“. Klub 500 žiada jasnú formuláciu cieľov transformácie a zlučovania agentúr v pôsobnosti Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva hospodárstva SR. | Z | N | V prvom rade je nutné zreformovať a zjednotiť hodnotiace procesy v agentúrach, čo je ambíciou reformy v pláne obnovy a cieľom snáh o zlúčenie agentúr. Samotné právne zlučovanie môže prísť následne, nie je však samostatným míľnikom vzhľadom na implementačné riziko. |
| Klub 500 | 24. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti V. zreformovanom hodnotiacom procese nastane posun smerom k - bod 2. Klub 500 nesúhlasí so zámerom podávania projektov v anglickom jazyku a cieľom internacionalizácie hodnotenia. Toto spôsobí ďalšiu administratívnu bariéru pre subjekty. | Z | N | Neakceptujeme. Ide o nutnú podmienku pre zlepšenie hodnotiacich procesov. |
| Klub 500 | 25. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Zjednotenie systému inštitucionálneho hodnotenia a inštitucionálneho financovania vedy, výskumu a inovácií (RVVTI, MŠVVaŠ SR, SAV, MF SR a ostatné ministerstvá). Klub 500 navrhuje dopracovanie možnosti získania inštitucionálneho financovania aj pre súkromný sektor. | Z | N | Predkladateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| Klub 500 | 26. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti 2. Reforma organizácie a financovania výskumných inštitúcií, najmä Slovenskej akadémie vied. Klub 500 žiada uviesť povinnú transformáciu na VVI aj pre rezortné výskumné inštitúcie. | Z | N | Predkladateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| Klub 500 | 27. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Investície uvádzame nasledovné: Z pohľadu Klubu 500 nie je jasné, ako je možné uplatňovať princípy hodnoty za peniaze u vedeckých projektov. Klub 500 žiada uvedené vypustiť. | Z | N | Uvedené bude rozpracované v metodike. |
| Klub 500 | 28. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti 2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora. Žiadame doplnenie časti Výzvy, v súlade s pripomienkami vyššie (motivačné prostredie, využívanie infraštruktúry, financovanie,...). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Klub 500 | 29. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Transformačné a inovačné konzorciá. Klub 500 navrhuje uvedené opatrenie vypustiť ako opatrenie, ktoré nie je pripravené na realizáciu z pohľadu prieskumu potrieb. Namiesto uvedeného Klub 500 navrhuje podporu projektov dlhodobého strategického výskumu v oblastiach definovaných RIS3. | Z | N | Neakceptujeme. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. V prípade Transformačných a inovačných konzorcií ide o pilotnú schému, ktorá reaguje na potreby ekosystému výskumu, vývoja a inovácií, ktoré sa odrazia v rámci parametrov samotnej schémy. |
| Klub 500 | 3. KOMPONENT 02 – OBNOVA BUDOV Investícia 1. Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov: Zásadne nesúhlasíme s budovaním veľkého počtu regionálnych konzultačných a poradenských centier, tak aby každý obyvateľ mal možnosť prístupu do fyzického centra v okruhu 60 km od svojho bydliska. Pri budovaní konzultačných a poradenských centier navrhujeme zvážiť možnosť využitia už existujúcich poradenských centier štátnych inštitúcií, ako napr. SIEA, SBA, a ďalších. | Z | N | Neakceptované, pre implementáciu danej investície je nevyhnutné, aby takéto centrá vznikli v súlade s predpokladom one-stop-shop. |
| Klub 500 | 30. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Matching granty /štátna pomoc. K uvedenej časti Klub 500 žiada jasne uviesť, že pomoc sa | Z | ČA | Text upravený v zmysle ostatných pripomienok |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bude vyplácať spätne za spolupráce v predchádzajúcich obdobiach, od momentu schválenia Plánu obnovy EK. Zároveň žiada súlad s RIS3. | | | |
| Klub 500 | 31. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Štipendiá pre excelentných výskumníkov. Klub 500 žiada o umožnenie štipendií aj pre výskumných pracovníkov v súkromnom sektore. Zároveň navrhujeme sústrediť sa aj na Slovákov žijúcich/pracujúcich v zahraničí. V tomto duchu navrhujeme upraviť aj časť štátna pomoc a cieľová skupina. | Z | A | Text upravený. |
| Klub 500 | 32. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Veľké projekty pre excelentných výskumníkov Žiadame doplniť aj podporu projektov v súkromnom sektore. | Z | A | Text upravený. |
| Klub 500 | 33. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Inovačné vouchre. Klub 500 zásadne nesúhlasí s obmedzením uplatnenia vouchrov len vybranými poskytovateľmi. Klub 500 žiada o vypustenie digitálnych vouchrov a presunutie podpory do digitálneho komponentu. Klub 500 žiada o umožnenie využitia podpory formou vouchrov všetkými segmentami podnikov (Mikro, MSP, veľké podniky). Klub 500 tiež žiada navýšenie finančnej alokácie na tento typ podpory. | Z | ČA | Úprava textu: prvý odsek na str. 23: "• Systém voucherovej podpory inovácií v podnikoch. Ide o zintenzívnenie spolupráce slovenských podnikov s ostatnými aktérmi inovačného ekosystému (na báze triple/quadriple helix) a zlepšenie prenosu znalostí a technológií do praxe vo forme inovácií. Prijímateľmi by mali byť prioritne slovenské MSP, ale ja veľké firmy (100 – 200 subjektov ročne) s výškou individuálnej kumulatívnej pomoci do 200 000 eur. Na základe otvorenej výzvy a vyhodnotenej žiadosti dostane žiadateľ voucher, ktorý môže uplatniť za výskumné a inovačné služby poskytnuté širokým okruhom poskytovateľov, a to kumulatívne až do limitu vouchra. Pre minimalizáciu byrokracie si preplatenie vouchru bude uplatňovať prijímateľ, nie poskytovateľ služby. Schéma sa bude realizovať prostredníctvom jednotnej platformy MH SR na podporu inovácií. |
| Klub 500 | 34. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Investície do spoločností so signifikantným technologickým a inovatívnym potenciálom. V uvedenej časti Klub 500 žiada vypustenie uvedeného typu investícií a jeho nahradenie podporu projektov zavádzania inovácií v priemysle (Industry 4.0,...). | Z | N | Nesúhlasíme, jedná sa o jeden z mála negrantových nástrojov. Jeho zaradenie dopĺňa jednak intervenčnú logiku podpory inovácií ako aj rozširuje možnosti financovania projektov jeho vhodným kombinovaním s grantami. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Klub 500 | 35. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky Klub 500 nesúhlasí s limitovaním tejto podpory na tému dekarbonizácie a žiada jej rozšírenie „Výskum a inovácie pre znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie“ | Z | N | Predkladateľ nesúhlasí so zapracovaním. Dekarbonizačný cieľ je podmienkou pre získanie 100%-ného zeleného taggingu opatrenia v zmysle Nariadenia o RRF. |
| Klub 500 | 36. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti: 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky. Klub 500 vníma uvedené témy investícií ako kľúčové a žiada sústrediť maximálny možný objem podpory pre tento cieľ. Klub 500 zároveň zásadne nesúhlasí s deklarovaným zámerom financovania len demonštratívnych projektov a demonštratívneho nasadzovania technológií, ale žiada o masovú podporu projektov a nasadenie technológií, ktorých cieľom bude zavádzanie prvkov Industry 4.0, zvyšovania produktivity práce, znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie (posilňovanie konkurencieschopnosti). | Z | N | Nesúhlasíme. Podpora podnikom na zavádzanie overených a rozšírených technológií je súčasťou iného opatrenia (zelené a digitálne pôžičky). |
| Klub 500 | 37. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti 7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja. Nevidíme dôvod na zadávanie IT zákaziek na parciálne riešenia problémových oblastí bez toho, aby bola definovaná analýza potrieb, ktorá by bola prerokovaná RVTI. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |
| Klub 500 | 38. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie - k časti Financovanie a náklady Klub 500 nesúhlasí s navrhovaným rozdelením finančných alokácií a žiadame ich prepracovanie v súlade s pripomienkami. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie |
| Klub 500 | 39. KOMPONENT 9 – Veda, výskum inovácie -k časti 4 Podpora inovácií Žiadame upraviť ciele nasledovne: „Cieľom je výrazne zvýšiť podiel inovujúcich podnikov, a to aj formou podpory budovania a dobudovania podnikových výskumno-vývojových centier.“ | Z | N | Pripomienka nemôže byť akceptovaná. Podpora budovania a dobudovania podnikových výskumno-vývojových centier v podnikoch je predmetom podpory iných komplementárnych nástrojov - superodpočet, investičná pomoc a EŠIF. |
| Klub 500 | 4. KOMPONENT 02 – OBNOVA BUDOV Investícia 1. Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov: Navrhujeme doplnenie programu opatrení o výmenu striech/krytiny z azbestu a montáž zelených striech aj do samotného textu Komponentu 02, nie len do vyčíslenia nákladov (costingu). | Z | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| Klub 500 | 40. KOMPONENT 11: MODERNÁ A DOSTUPNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ - Všeobecná pripomienka k zdravotnej starostlivosti. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Klub 500 veľmi pozorne sleduje situáciu v slovenskom zdravotníctve, nakoľko sa priamo dotýka desiatok tisícov zamestnancov členov Klubu 500. Fungujúce zdravotníctvo má totiž zásadný vplyv na kvalitu života a spokojnosť obyvateľov. Klub 500 predpokladá, že základným východiskom optimalizácie siete nemocníc bude určenie pevnej siete štátnych nemocníc ako aj špičkových vysoko-odborných pracovísk s celoslovenskou pôsobnosťou (Univerzitná nemocnica Bratislava, Národný onkologický ústav, Národný ústav detských chorôb, Národný ústav srdcových a cievnych chorôb), v ktorých sa bude koncentrovať aj vedecko-výskumnú a pedagogickú činnosť. Cieľom optimalizácie by mala byť garancia zdravotnej starostlivosti so zabezpečenou kvalitou a dostupnosťou a adekvátne zabezpečeným financovaním zohľadňujúc charakter a náročnosť výkonov a činností. Práve koncentrácia zdrojov v takto definovanej sieti má zabezpečiť efektivitu vynakladania prostriedkov na zdravotnú starostlivosť. Až na základe takto zadefinovanej štátnej a garantovanej pevnej siete nemocníc najvyššieho typu, by sa malo pristúpiť k diskusiám o doplnení siete nemocnicami nižšieho typu ktoré môžu byť aj vo vlastníctve obcí, miest, VÚC, alebo súkromných investor | | | uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| Klub 500 | 41. KOMPONENT 11: MODERNÁ A DOSTUPNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ - 41. Všeobecná pripomienka vo veci prevencie. V rámci reformy poskytovania všeobecnej starostlivosti o dospelých, deti a dorast upozorňujeme na absenciu preventívnej zdravotnej starostlivosti. Upozorňujeme, že v investíciách do preventívnej zdravotnej starostlivosti je Slovensko na úplnom chvoste v EÚ. Podľa posledných dostupných údajov z Eurostatu vynakladalo Slovensko ešte pred vypuknutím pandémie na preventívnu zdravotnú starostlivosť len 0,8 % z celkového balíka určeného na výdavky pre oblasť zdravotníctva. To je len 28 % z toho, čo v priemere dávajú do tejto oblasti krajiny EÚ. V oblasti investícií do zdravotnej prevencie bola naša krajina najslabšia aj spomedzi krajín V4. Navyše, v období po vypuknutí pandémie sa takmer všetka pozornosť zamerala na boj s COVID-19 a prevencia ostatných ochorení sa za posledný rok dostala na vedľajšiu koľaj. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| Klub 500 | 42. KOMPONENT 14 – ZLEPŠENIE PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA - Všeobecná pripomienka. Klub 500 nesúhlasí s návrhom komponentu Zlepšenie podnikateľského prostredia, ktorý je zúžený len do dvoch investičných priorít – a to podnikateľské balíčky a digitalizácia | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, pretože neobsahuje konkrétny návrh a jeho odôvodnenie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | insolvenčného konania. Máme za to, že insolvenčné konanie je z pohľadu Klubu 500 problematika zasahujúca viac do oblasti justície ako zlepšovania podnikateľského prostredia, preto by mala byť rozpracovaná v tomto komponente. Klub 500 navrhuje rozpracovanie pre podnikateľov dôležitých tém, ako je poradenstvo, vydávanie záväzných stanovísk, možnosti konzultácií napr. pri EŠIF, atď.. | | | |
| Klub 500 | 43. KOMPONENT 15 – REFORMA JUSTÍCIE - Všeobecná pripomienka. Dovoľujeme si vyjadriť pochybnosť o tom, či Reforma justície spĺňa formálne podmienky čerpania financií z Plánu na obnovy a odolnosti, nakoľko finančné prostriedky z plánu majú byť prioritne určené na obnovu ekonomiky po pandémii Covid-19. Máme za to, že oblasť justície nebola pandémiou Covid-19 dotknutá. Zásadne nesúhlasíme aby bola reforma justície financovaná zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti SR: | Z | N | Prebiehajúce konzultácie s Európskou komisiou neindikujú potenciálny problém prípadne nesúlad reforiem a investícií s cieľmi a pravidlami mechanizmu Plánu obnovy. Komponent reaguje na požiadavky EK v oblastiach tzv. CSR a investície sú zamerané na spĺňanie cieľov zelenej a digitálnej transformácie. |
| Klub 500 | 44. KOMPONENT 15 – REFORMA JUSTÍCIE - Všeobecná pripomienka k Reforme Súdnej mapy. Dlhodobo poukazujeme na to, že pri reforme súdnej mapy absentuje široká odborná diskusia so samotnými sudcami a zástupcami súdov. Z materiálov nie je jasné či sa personálny aparát bude posilňovať, alebo sa bude spájať z existujúcich zamestnancov. Kľúčová je široká diskusiu na odbornej úrovni a najmä konzultovanie zmien vo veci sídiel a obvodoch súdov so samotnými sudcami. Máme za to, že bez konsenzu na širokej odbornej úrovni nemôže dôjsť k úspešnej reforme justície v skutočnom slova zmysle, ale naopak môže sa výrazným spôsobom paralyzovať existujúci systém. Navrhujeme realistickejší časový rozvrh: • otvorenie novej – širokej odbornej diskusie s termínom ku dňu 31.12.2021, • následného vyhodnotenia záverov tejto diskusie, príprava nového materiálu, ktorého obsah by korešpondoval so závermi odborného fóra, a jeho predloženie do legislatívneho procesu s termínom 31.12.2022, • s legisvakačnou dobou zavedenia niektorých ustanovení od 31.12.2023. Považujeme za kľúčovú širokú diskusiu na odbornej úrovni a najmä konzultovanie zmien vo veci sídiel a obvodoch súdov so samotnými sudcami. Máme za to, že bez konsenzu na širokej odbornej úrovni nemôže dôjsť k úspešnej reforme súdnictva v skutočnom slova zmysle, ale naopak môže sa výrazným spôsobom paralyzovať existujúci systém. | Z | N | Pripomienka vecne kopíruje výhrady organizácie, ktoré sú už uplatnené v rámci MPK k legislatívnej zmene upravujúcej súdnu mapu (LP/2020/587) a budú adresované v rámci tohto pripomienkového konania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Klub 500 | 45. KOMPONENT 17 – DIGITÁLNE SLOVENSKO - Všeobecne. Neodmysliteľným cieľom rozvoja elektronickej verejnej správy by malo byť zníženie počtu zamestnancov verejnej správy a s tým súvisiace zníženie výdavkov na fungovanie verejnej správy (nielen) v oblasti poskytovania služieb orientovaných na občana a podnikateľa. Zároveň upozorňujeme, že Slovenská republika by mala naplno využiť možnosti štátnej IT firmy v rámci digitalizácie procesov výkonu verejnej správy. Komponent jednoznačne nešpecifikuje, ako bude štát pristupovať k Ústrednému portálu verejnej správy – slovensko.sk. | Z | N | Spôsob zapojenia Slovensko IT do realizácie cieľov a míľnikov je detail ktorý bude riešený na projektovej úrovni na ktorej sa konkretizuje spôsob obstarávania. Bude nevyhnutné, aby každý projekt obsahoval cost benefit analýzu, ktorej prínosy môžu byť postavené práve na úspora času na strane úradu (skrátenie času vybavenia podania sa premietne do väčsej efektívnosti s menším počtom zamestnancov). Slovnesko.sk je v Pláne obnovy a odolnosti v tomto prípade pomenované ako Digitálna platforma pre tvorbu prioritných životných situácií (ŽS): ktorá bude obsahovať viac modulov ako súčasné UPVS. |
| Klub 500 | 46. KOMPONENT 17 – DIGITÁLNE SLOVENSKO - Reformy a investície v oblasti digitálnej ekonomiky. Žiadame, aby bol pri vytváraní kompetenčných centier a platforiem (ECDI, CDI, NSC a ďalšie) vzatý do úvahy potenciálny dlhodobý prínos jednotlivých centier a platforiem na funkčnosť ekosystému digitálnej ekonomiky, nakoľko vytvorenie rozsiahleho počtu centier a platforiem nemusí nutne znamenať zlepšenie funkčnosti ekosystému digitálnej ekonomiky. | Z | A | Prínos platforiem a kompetenčných centier pre podporu slovenského priemyslu, a to najmä jeho konkurencieschopnosť a efektívnosť, je základným predpokladom podpory projektov. Predkladatelia to budú musieť jasne definovať v projektových zámeroch. Metodika na posudzovanie a hodnotenie projektov jasne definuje ako je potrebné indikovať prínos projektov pre ekonomiku. Pri niektorých iniciatívach to už vieme definovať teraz, napríklad európske centrá digitálnych inovácií (konzultačná podpora pri nasadzovaní digitálnych a technologických riešení či školenia zamestnancov) alebo Národné superpočítačové centrum (poskytovanie výpočtovej kapacity priemyslu pre náročné výpočty a modelovanie). |
| Klub 500 | 47. KOMPONENT 17 – DIGITÁLNE SLOVENSKO - Investície – Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad: Zásadne nesúhlasíme s financovaním tabletov a dátového pripojenia pre vybranú skupinu 280 tis. seniorov vo výške 70 mil. EUR zo zdrojov Fondu obnovy, ktorý má prispieť k náprave hospodárskych a sociálnych škôd spôsobených pandémiou koronavírusu, o to viac keď je táto aktivita postavená na poskytovaní služieb (školení) od dobrovoľníkov. | Z | N | Projekt SeniorPadov práve reaguje na sociálne problémy spôsobené pandémiou, pretože prostredníctvom komunikačných nástrojov adresuje sociálnu izoláciu seniorov, ktorú pandémia zvýraznila. Navyše zlepšenie digitálnych zručností seniorov napomáha rozvoju celkovej digitálnej ekonomiky. Školenia budú zabezpečovať vysúťažení partneri a nie dobrovoľníci. Zapojenie dobrovoľníkov je možné v rámci potenciálnych nadstavbových aktivít, projekt sa nespolieha na dobrovoľníkov, ale na profesionálne služby. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | Zároveň POO reaguje podľa požiadaviek EK a Regulácie EK k RRF na CSRs a Flagships. |
| Klub 500 | 48. KOMPONENT 17 – DIGITÁLNE SLOVENSKO - Investície v oblasti konektivity hradené z iných zdrojov: Jedným z cieľov v oblasti konektivity je, aby všetky domácnosti, vidiecke aj mestské, mali prístup k internetovému pripojeniu s rýchlosťou minimálne 100 Mbit/s možnosťou rozšírenia na gigabitovú rýchlosť. Akým spôsobom sa bude štát usilovať o zabezpečenie konektivity domácností s nízkymi príjmami, sociálne slabšieho prostredia, marginalizovaných rómskych komunít, keďže sa má proces sprístupňovania internetového pripojenia podľa tohto návrhu uskutočniť na základe mapovania aktuálneho pokrytia a komerčných plánov operátorov. | Z | N | Štát sa v súlade s NBP bude snažiť zabezpečiť, aby všetky domácnosti na Slovensku mali prístup k vysokorýchlostnému internetu (s rýchlosťou min.100 Mbit/s rozšíriteľnú na gigabitovú rýchlosť). Avšak nerieši sociálnu situáciu jednotlivých domácností, či domácnosti budú mať zdroje na zaplatenie tejto služby. |
| Klub 500 | 49. KOMPONENT 17 – DIGITÁLNE SLOVENSKO - Investície v oblasti konektivity hradené z iných zdrojov: Navrhujeme ponechať fungovanie Broadband Competence Office (BCO) v rámci existujúcich štátnych inštitúcií. Zároveň navrhujeme nezriaďovať novú inštitúciu BCO a dodatočné riadiace štruktúry v procese ďalšieho rozvoja BCO. | Z | N | BCO zostáva v štruktúrach aktuálne existujúcich inštitúcii (MIRRI, RÚ), do systému BCO sa pridáva aj MDaV SR a regionálne zastúpenie BCO. Teda netvoria sa nové inštitúcie. |
| Klub 500 | 5. KOMPONENT 02 – OBNOVA BUDOV Investícia 2. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov: Navrhujeme doplniť obnovu pamiatkovo chránených budov v súkromnom vlastníctve, ktoré sú sprístupnené pre verejnosť. | Z | N | Navrhovaný text je nad rámec predkladaného návrhu. V rámci opatrenia nepočítame s notifikáciou schémy štátnej pomoci pre súkromných vlastníkov. V prípade verejných budov ide o budovy využívané na poskytovanie verejných služieb (mestské úrady, knižnice a pod.). |
| Klub 500 | 50. Komponent 18 – Zdravé verejné financie - Reforma 4. Pro-rastový daňový mix. Apelujeme na zachovanie dôrazu na nezvyšovanie celkového daňovo-odvodového zaťaženia pri uskutočnení navrhovanej zásadnej daňovej reformy smerujúcej ku konkurencieschopnému pro-rastovému daňovému mixu, zníženiu škodlivých daní a zvýšeniu majetkových a environmentálnych daní | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie, pričom konštatuje, že nie je predmetom materiálu zvyšovať celkové daňovo-odvodové zaťaženie. |
| Klub 500 | 51. Komponent 4 - Dekarbonizácia priemyslu - Všeobecná pripomienka Klub 500 zásadne nesúhlasí s jednostranným zameraním komponentu 4. Dekarbonizácia priemyslu, a to len na dekarbonizáciu. Dovoľujeme si uviesť, že práve najviac do tejto oblasti by mali smerovať financie z výnosov z ETS (EU Emissions Trading System). Klub 500 žiada zásadné prepracovanie | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Uvedomujeme si dôležitosť podpory iných emitentov, preto upozorňujeme na možnosť čerpania z ostatných EÚ zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komponentu s dôrazom na podporu investícií do opatrení na znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie vo všeobecnosti. | | | |
| Klub 500 | 52. KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy - Všeobecná pripomienka. Klub 500 navrhuje dopracovanie komponentu o podporu opatrení ktoré v ňom absentujú a to najmä podpora a zavádzanie prvkov ekologického poľnohospodárstva. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Vo vybraných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom útlmu intenzívnej ťažby dreva a rozvoja mäkkého turizmu, ekologického poľnohospodárstva a mimo jadrových zón prírode blízkeho obhospodarovania lesov." |
| Klub 500 | 6. KOMPONENT 03 – UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA Všeobecná pripomienka: Cieľom Komponentu je vytvoriť čistejší, inteligentnejší, bezpečnejší a efektívnejší dopravný sektor a zvýšiť podiel ekologických foriem dopravy. Podpora určená na ekologickejšiu dopravu by však nemala smerovať len k rozvoju nových foriem pohonov dopravných prostriedkov ale mala by zohľadňovať aj existujúce formy, medzi ktoré jednoznačne patria aj alternatívne palivá. Podporu výlučne len vybraných foriem pohonov dopravných prostriedkov jazdiacich na elektrinu a vodík považujeme za diskriminačnú. Je nevyhnutné aby podpora bola zameraná na všetky spôsoby pohonu dopravných prostriedkov, ktoré prispievajú k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane alternatívnych palív. Využitie alternatívnych palív umožňuje okamžité a efektívne riešenia, ktorými je možné dosiahnuť širšiu implementáciu úspor emisií skleníkových plynov a vyšší stupeň ozelenenia v doprave. Nové formy pohonov dopravných prostriedkov predstavujú projekty, ktoré sú finančne aj časovo náročnejšie v porovnaní s alternatívnymi palivami, ktoré sú už aktuálne využívané. Do Komponentu 3 preto navrhujeme doplniť aj alternatívne palivá najmä v oblasti autobusovej dopravy v mestách. Dôvod pre tento návrh je ten, že mestá ako verejní obstarávatelia budú musieť splniť podmienky smernice EP a R (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy a od r. 2021 dodržiavať podiely ekologických vozidiel v MHD. Smernicou stanovené podiely ekologických vozidiel v MHD je možné dosiahnuť práve obstaraním vozidiel na alternatívne palivá (LNG, CNG, čisté biopalivá, elektrina, vodík). Na urýchlenie prechodu z fosílnych palív na čisto alternatívne palivá je potrebné podporiť mestá v tomto prechode. Keďže niektoré mestá obstarávajú nie vozidlá, ale služby zabezpečujúce MHD, považujeme za potrebné v tomto | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prechode z fosílneho paliva podporiť aj poskytovateľov takýchto služieb. Cena autobusu MHD na alternatívne palivo sa pohybuje od 200 tis. EUR do 550 tis. EUR a predpokladaný potrebný počet v priebehu rokov 2021-2026 na úrovni 950 vozidiel. Pre dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov v doprave je efektívnejším a ekonomicky výhodnejším spôsobom využitie ďalších alternatívnych palív okrem elektriny a vodíka, keďže napr. v prípade tekutých biopalív ide o jedno z najlacnejších riešení. Z uvedeného dôvodu „dobrého hospodára“ je preto účelné podporiť všetky dostupné technologické alternatívy. | | | |
| Klub 500 | 7. KOMPONENT 03 – UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA - Reforma 2. Verejná osobná doprava: Žiadame, aby boli pri vytváraní národnej koordinačnej autority prehodnotené možnosti existujúcich štátnych inštitúcií prevziať úlohu národnej koordinačnej autority a nevytvárali sa nové inštitúcie s očakávanou potrebou vytvorenia novej riadiacej štruktúry. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Klub 500 | 8. KOMPONENT 03 – UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA - Reforma 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy: Zásadne nesúhlasíme so zdanením emisií CO2 pri autách bez možnosti nákupu cenovo dostupných áut na alternatívny pohon, s porovnateľným dojazdom a bez vybudovanej dostatočnej siete čerpacích staníc/nabíjacích bodov. | Z | N | Spracovateľ berie názor na vedomie. Zdanenie emisií pri autách je nie explicitne zahrnuté ako reforma v rámci plánu obnovy. Jedná sa len o možnosť v rámci budúceho prijímania balíka politík na podporu alternatívnych pohonov, ktorého tvorba a prijatie sa bude definovať neskôr a prebehne štandardným legislatívnym procesom. |
| Klub 500 | 9. KOMPONENT 03 – UDRŽATEĽNÁ DOPRAVA - Reforma 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy a Investícia 4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony: Žiadame, aby boli pri vytváraní implementačnej jednotky prehodnotené možnosti existujúcich štátnych inštitúcií prevziať úlohu implementačnej jednotky a nevytvárali sa nové inštitúcie s očakávanou potrebou vytvorenia novej riadiacej štruktúry. | Z | A | Uvedené bolo prehodnocované pri samotnej tvorbe komponentu, pričom vznik implementačnej jednotky je optimálnym riešením. |
| Klub dekanov SR | Klub dekanov fakúlt VŠ v rámci návrhu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „plán obnovy“) sa vo väzbe na svoju pôsobnosť zameral predovšetkým na komponenty 6, 7, 8, 9 a 10. Svoje pripomienky a návrhy nových znení textácií špecifikuje pre komponent 7 a komponent 8. Spracovanie komponentov 6, 9 a 10 považuje KD SR za koncepčné a strategické. V komponente 8 „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých | Z | N | Pripomienka sa netýka komponentu 7. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | škôl“ odmieta ako celok návrh reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Dôvodom tohto odmietnutia je skutočnosť, že dve uvedené navrhnuté reformy sú v súčasnosti predmetom rokovania medzi zástupcami Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „ministerstvo školstva) a akademickou obcou (pokiaľ ide o koncentráciu excelentných vzdelávacích a výskumných pracovísk, tie musia byť dohodnuté s jednotlivými vysokými školami). Snahu ministerstva školstva dostať tieto návrhy reforiem do plánu obnovy v čase, keď o ich podobe rokuje so zástupcami najmä reprezentácii vysokých škôl hodnotíme ako pokus ministerstva o umelé vytváranie podmienok na to, aby ministerstvo školstva silou pretlačilo svoju predstavu o reforme vysokých škôl zameranú na politizáciu verejných vysokých škôl a na obmedzovanie akademických práv a slobôd. V prípade, že ministerstvo školstva a Ministerstvo financií SR zotrvajú na predmetných dvoch návrhoch reforiem v súčasnom znení Klub dekanov fakúlt VŠ zváži aj v spolupráci s reprezentáciami vysokých sťažnosť na zneužívanie plánu obnovy, ktorá bude podaná na Európsku komisiu. | | | |
| Klub dekanov SR | Komponent 7 - 1. Popis dokumentu Upraviť formulácie: ….. Nové kurikulum si bude vyžadovať zabezpečenie nových učebníc a zmenu v príprave učiteľov tak, aby boli tieto zmeny schopní aplikovať v každodennej praxi. ….. Zvyšovanie digitálnych zručností je kľúčovým nástrojom na digitalizáciu celého hospodárstva a verejnej správy. Digitalizácia základných a stredných škôl – nevhodná a nesprávna formulácia. Je potrebné budovať moderné pedagogické prostredie, ktoré rešpektuje výzvy súčasnosti a nové riziká (ekologické, klimatické, spoločenské... ) Reformy a investície (str. 1) Infraštruktúra je skutočne veľmi dôležitá, ale rovnako dôležitá je trvalá zmena v prístupe pedagogickej a odbornej verejnosti k cieľom a formám a podpore pedagogického procesu. Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formy výučby – správna úvaha, to by malo byť prioritou. | O | ČA | V časti popis komponentu, v odseku "pracovné miesta a rast" bude formulácia "Digitalizácia základných a stredných škôl – " nahradená textom: "Vytvorenie moderného pedagogického prostredia, vrátane uskutočnenia digitálnej transformácie,..."<br>Ďalšie časti textu majú skôr charakter podnetu, ktorý predkladateľ berie na vedomie. |
| Klub dekanov SR | Komponent 7 - 2. Hlavné výzvy a ciele (str. 1) Upozorňujeme na fakt, že výsledky z medzinárodných testovaní sú dôležitou indikáciou, ale nie cieľom. Terminologická nejednotnosť – digitálna infraštruktúra, digitálna vybavenosť, digitálna kompetencia, digitálna zručnosť, digitálna tranzícia. Pri diskusii o digitálnej gramotnosti sa text priveľmi zameriava na „základné počítačové znalosti“. Ale digitálna gramotnosť je chápaná v podstatne širšom kontexte. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Ďalšie podnety sú východiskom pre ďalšiu odbornú diskusiu a predkladateľ ich berie na vedomie. Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Treba hovoriť aj o produktívnom používaní digitálnych technológií v učebných predmetoch, čo v celom dokumente absentuje. Akcent transformácie vedeckého systému do systému didaktického s dôrazom na digitalizáciu jeho obsahu. | | | prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov. |
| Klub dekanov SR | Komponent 7 - 3. Popis a reforiem a investícií v rámci komponentu Reforma 1: Reforma obsahu a formy vzdelávania – kurikulárna a učebnicová reforma (str. 3) Kritika úrovne našich žiakov vychádza predovšetkým z dosiahnutej úrovne v medzinárodných meraniach. Je to zavádzajúce. Prioritou pre reformu by mala byť realizácia národných meraní, realizovať solídny pedagogický výskum v edukačnom prostredí ako celku, so zameraním sa na sledovanie všetkých parametrov determinujúcich edukáciu. (str. 4) Je v súčasnosti potrebná prepojenosť medzi centrálnou a školskou úrovňou, je to teraz prioritou? Akú úlohu budú zohrávať Metodicko-pedagogické centrá v procese reformy ako aj profesijného rozvoja učiteľov? (str. 5) Odvolávanie sa na ktorúkoľvek zahraničnú transformáciu vzdelávania je VŽDY ZAVÁDZAJÚCE – treba ich poznať, ale brať do úvahy aj podmienky a tradície, na základe ktorých bola transformácia realizovaná. Nie všetko je možné nektriticky prebrať a aplikovať do našich podmienok (str. 5) Bolo by vhodné objasniť pojmy – digitálna a zelená tranzícia. (str. 5) Zvážiť prioritizáciu digitálnych učebníc, navyše textácia uvádza, akoby digitálna učebnica plnila cieľ implementácie interaktívnych prvkov do výučby. (str. 5) V oblasti výpočtovej techniky – toto slovné spojenie sa už 20 rokov nepoužíva, sám dokument zväčša hovorí o digitálnych technológiách. Pri STEM - máme u nás aj informatiku! Uvádzanie textu, str. 5 .... Do predchádzajúcej diskusie pri vzniku Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania... bola zapojená široká odborná a laická verejnosť... a samozrejme využívame Učiace sa Slovensko, je alibistické. Takže pri tvorbe tohto materiálu, plánovanej reformy už diskusia nie je potrebná? Ktorí odborníci boli prizvaní? (str. 6) – kto určí 5 expertov, zameraných na plošné vzdelávanie učiteľov a metodickú podporu škôl pri zavádzaní ..... aké kvalifikačné, osobnostné a profesijné predpoklady musí spĺňať takýto expert? (str. 6) - vybudujú sa regionálne centrá kurikulárneho manažmentu – to nie je možné investovať peniaze efektívnejšie??? – veď v školách chýbajú učebne, učebné pomôcky atď. (str. 7) – do odborových komisií pre učebnice a didaktické prostriedky navrhujeme nominovať aj zástupcov vysokých škôl – odborových | O | N | Jednou z priorít reformy je práve zabezpečenie kvalitnej spätnej väzby prostredníctvom inovatívnych foriem národných testovaní. Prekážkou predošlých reforiem bolo práve nedostatočné prepojenie krajskej a regionálnej úrovne ako aj to že sa učitelia nemali na koho obrátiť s otázkami týkajúcimi sa zmien, čo zabezpečí kurikulárny manažment. Pojmy digitálna a zelená tranzícia sú objasnené v usmernení Európskej Komisie ku vypracovaniu Plánu obnovy. Ďalšie podnety sú východiskom pre ďalšiu odbornú diskusiu a predkladateľ ich berie na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | didaktikov. Upozorňujeme na možnú devalváciu kvality učebníc z dôvodu snahy ponúknuť čo najväčší počet učebníc školám. (str. 8) – .... v interaktívnej podobe sa zverejnia všetky didaktické prostriedky – upozorňujeme na fakt, že pojem digitálna učebnica nie je synonymum pre pojem interaktívna učebnica. (str. 8) – vytvorenie činnosti pracovných skupín – odborné komisie pre tvorbu jednotlivých komponentov kurikula na ŠPÚ – myslia sa tým predmetové komisie? (str. 9) – naozaj chceme online maturity? Je to správna cesta??? No podľa cieľových požiadaviek pre mnohé predmety si to nevieme predstaviť. Navrhujeme odbornú diskusiu. | | | |
| Klub dekanov SR | Komponent 7 - 3. Popis a reforiem a investícií v rámci komponentu Reforma 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby (str. 9) – Súčasná príprava učiteľov je nevyhovujúca... a ako dôvod - nemáme možnosť špecializovať sa na vzdelávacie oblasti. Odmietame takúto formuláciu, žiadame o jej vynechanie. Ako argument/dôkaz sa uvádza výsledok jedného dotazníkového prieskumu (TALIS 2018), bez užšej špecifikácie (o koho vyjadrenia ide?), absentuje hlbšia analýza. V konečnom dôsledku akoby to negovalo našu vzdelávaciu činnosť na fakultách. Učiteľov nevzdelávajú len pedagogické fakulty, ktorých je na Slovensku 7. Učiteľov v skutočnosti vzdeláva a pripravuje pre prax 24 fakúlt. (str. 10) – chýba dostatočná ponuka ďalšieho vzdelávania – súhlasíme, kde je a bolo MPC? (str. 10) – ciele transformácie pedagogických fakúlt (zmeniť – fakulty pripravujúce učiteľov – v celom dokumente) - kto identifikoval práve tieto problémy ako kľúčové a tieto ciele za advekvátne a prioritné? Je naozaj kľúčové ako prvý cieľ pripravovať učiteľov na nové kurikulum? (str. 10) – ... namiesto kombinácie predmetov – učitelia budú pripravovaní pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodovedné vedy, humanitné vedy a pod.) – teraz majú fakulty pripravujúce učiteľov problém s počtom uchádzačov o učiteľskú profesiu (nikde sa nerobia PS, počet absolventov niektorých predmetov na celom Slovensku je v jednotkách), dôvodom určite nie je nepostačujúca a nevyhovujúca kvalita poskytovaného vzdelávania. Upozorňujeme na riziko zníženia počtu uchádzačov – súčasnú voľnosť pre variabilný výber učiteľskej aprobácie nahradí zviazanie predmetov vopred definovanými oblasťami vzdelávania (napr. Ch+Fy+Bio, M+Inf, jazyky), kde je nepomer zastúpenia jednotlivých učebných predmetov. Odčlenenie ponuky ŠP pre ZŠ od ŠP pre stredné aj základné školy prinesie riziko zníženia počtu uchádzačov, | O | ČA | Akceptujú sa formulačné návrhy: v celom texte sa vždy s učiteľským štúdiom bude používať spojenie "pedagogické fakulty a ďalšie fakulty pripravujúce učiteľov". V texte sa upraví znenie týkajúce sa reformy učiteľských študijných programov tak, aby bolo zrejmé, že zavádzanie študijných programov zameraných na vzdelávacie oblasti nevylučuje študijné programy v kombinácii vyučovacích predmetov. Odstráni sa tvrdenie, že sa úplne odčlení vzdelávanie učiteľov pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie. Ďalšie pripomienky sú vyhodnotené ako súbor podnetov na diskusiu, ktoré treba brať na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predovšetkým z dôvodu ich oslabenej perspektívy uplatnenia sa na trhu práce. Nebránime sa tejto myšlienke, avšak tejto problematike treba venovať náležitú pozornosť, a sprecizovať procesy tak, aby zmena viedla k zvyšovaniu kvality poskytovaného vzdelávania a pripravenosti učiteľa v kontexte zamýšľajúcej sa reformy. (str. 10) – fakulty sa výraznejšie zapoja do ďalšieho vzdelávania učiteľov – plne vítame, už dlhé roky sa o to snažíme. Výrazne sa totiž znížila (cielene) spolupráca MPC s vysokými školami. (str. 10) – Upraviť formuláciu: Začlenenie digitálnych vyučovacích metód a inovácií v digitálnom vzdelávaní do všetkých programov. (str. 11) - Legislatívne zmeny upravia kompetencie a okruh poskytovateľov atestácií, funkčného a kvalifikačného vzdelávania v rezorte školstva – dekani fakúlt pripomienkovali návrh novely zákona č. 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, trvajú na výlučnom poskytovaní rozširujúceho a doplňujúceho pedagogického štúdia vysokými školami (tie to môžu mať zahrnuté v podprograme 07711 – vzdelávanie, pre učiteľov to budú poskytovať bezplatne). Taktiež apelujeme na realizáciu atestácií výlučne vysokými školami. (str. 11) – Zmenia sa kvalifikačné štandardy pre prípravné vzdelávanie učiteľov v súlade s implementáciou nového kurikula – nerozumieme o aké štandardy sa jedná. (str. 11) – treba na školách implementovať nástroj SELFIE? Je to jedna z kľúčových priorít pre digitálnu transformáciu škôl a prácu digitálneho koordinátora? (str. 11) – Transformácia pedagogických fakúlt a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov – žiadosť na p. ministra o zriadenie pracovnej skupiny pre prípravu koncepcie študijných programov pripravujúcich učiteľov, ako aj legislatívnych rámcov – paragrafové znenie vo vysokoškolskom zákone, akreditačné štandardy (str. 13 to uvádza – navrhuje sa zloženie ŠPÚ, KD SR, MŠVVaŠ SR, SAAVŠ a navrhujeme + významní odboroví didaktici). Je potrebné sa čím skôr k danej problematike stretnúť. Str. 12 – nemôže dôjsť k úplnému odčleneniu štúdia učiteľstva pre ZŠ a SŠ. Predsa absolvent učiteľského ŠP pre SŠ je spôsobilý vyučovať aj na ZŠ. Zásadne sme proti takémuto členeniu. V kontexte reformy navrhujeme ponechať súčasné znenie štruktúry učiteľských ŠP uvedených v zákone o VŠ (napr. učiteľ pre 5-12 s aprobáciou, ktorou sú učebné predmety, nie vzdelávacie oblasti), s možnosťou pridania ďalších možností (prípadne modifikácií pôvodného znenia) pre ŠP zamerané na ranú starostlivosť a predškolské vzdelávanie, ako aj ŠP zamerané na sociálnu pedagogiku, pedagogickú asistenciu, vychovávateľstvo a neformálne vzdelávanie detí a žiakov a ŠP zamerané na základné vzdelávanie, kde aprobácia znamená | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | získanie spôsobilostí vyučovať príslušné vzdelávacie oblasti pre vymedzené vzdelávacie stupne alebo vzdelávacie cykly, alebo spôsobilostí vyučovať príslušné všeobecno-vzdelávacie predmety. Učiteľské ŠP sú akreditované pod ŠO Učiteľstvo a pedagogické vedy. (str. 14) – online vzdelávanie je iba jedna malička súčasť digitálnej gramotnosti, nie je to hlavná téma. (str. 22) – don´t significant harm – „výrazne nenarušiť" – implementácia komponentu 7 výrazne naruší chod regionálneho školstva. Je na mieste otázka, či je časové naplánovanie reformy v takýchto rozmeroch správne, či je to v súčasnosti prioritou pre regionálne školstvo s cieľom zvýšenia jeho kvality. | | | |
| Klub dekanov SR | Komponent 7 - v dokumente chýba, je potrebné dopracovať • nastavenie stratégie návrhu, tvorby a diseminácie učebných pomôcok, • alokovanie financovania dobudovania infraštruktúry nielen v oblasti digitalizácie, ale aj odborných učební na školách, • VŠ už dlhé roky považujú za vysoko aktuálnu tému, potrebnú implementovať aj do legislatívneho rámca, a tou sú cvičné školy, ich definovanie, ich financovanie. Realizácie pedagogických praxí je nekoncepčné, neexistuje prepojenie medzi regionálnym a vysokým školstvom. Pri takto fungujúcom modeli nemožno uvažovať o navrhovanom podiele 20 % z VH, alebo 20 % z kreditov pedagogickej praxe v ŠP. Súčasnú sieť cvičných škôl považujeme za nefunkčnú, jej fungovanie je nesystémové. | O | ČA | Vzhľadom na obmedzené prostriedky a potrebu prioritizácie iných oblastí, nie je na odborné učebne vyčlenený samostatný balík prostriedkov. Avšak odborné učebne bude možné budovať v rámci rozširovania kapacít ZŠ, rovnako ako aj zariadenia školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne), telocvične či inú pridruženú infraštruktúru škôl. Text bude doplnený. Časť o cvičných školách je dobrý podnet, ktorý berie predkladateľ na vedomie. S riešením témy pedagogických praxí sa v pláne počíta (pre stručnosť to v texte nie je explicitne uvedené). |
| Klub dekanov SR | Komponent 8 - 1. Popis dokumentu Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl – návrh nového znenia Cieľ: Cieľom je zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, podporiť ich diverzifikáciu, profiláciu, inklúziu a spoluprácu so zahraničím a súkromným sektorom za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a samosprávu, vďaka čomu univerzity prispejú k posilneniu kvality ľudského kapitálu, sociálnej inklúzii, inovačnému potenciálu Slovenska, vyššej konkurencieschopnosti ekonomiky, k ekonomickému rastu a udržateľným pracovným miestam. Reformy a investície – návrh nového znenia 1. Zmena financovania (str. 1) Zmena financovania vysokých škôl navýšením financií na výdavky na vedu a vysoké školstvo minimálne na priemernú úroveň EU. Stanovia sa komplexné kritériá hodnotenia práce učiteľov prepočítané na pomer výkonov vo vede, výučbe a administratíve v porovnaní s finančným ohodnotením na svetových univerzitách. Zvýši sa uznanie pedagogickej činnosti voči vedeckej činnosti. Zruší sa financovanie podľa počtu študentov. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Fond obnovy a odolnosti nemôže poskytovať finančné prostriedky, ktoré suplujú bežné výdavky. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Školy budú vychovávať len študentov, ktorí splnia najprísnejšie kritéria. Zvýši sa podiel financií do národných projektov, aby boli projektami pokryté všetky školy. Upraví sa metodika rozpisu dotácií tak, aby vo vyššej miere zohľadnila kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, smerné čísla študentov, excelentný výskum, uplatniteľnosť absolventov, spoluprácu so súkromným sektorom, internacionalizáciu učiteľov aj študentov a zosúladí sa s pripravovanou metodikou hodnotenia vedeckej výkonnosti. Pritom pedagogická činnosť bude tvoriť aspoň 60 % hodnotenia, a zároveň sa zavedie nový nástroj – navýšenie rozpočtu na vedu o 100 %, čím sa podporí profilácia a diverzifikácia VŠ na základe ich špecifických silných stránok a potenciálu rozvoja. Zdôvodnenie pripomienky: Navrhovaná reforma nezohľadňuje porovnanie financovania vysokých škôl so svetovými školami, preto je úplne nerelevantná. Reforma je slabo realizovateľná, pokiaľ sa výrazne nezvýši úroveň vzdelávania na stredných školách, ktorá je katastrofálna. Na vysokých školách sa nezohľadňuje pedagogický proces, ktorý by mal byť na škole prvoradý. Uplatňuje sa iba hodnotenie vedeckej práce, ktorá je dôležitá, ale nemala by byť jediným kritériom hodnotenia. Všetci učitelia nemôžu byť vedci svetového mena, pretože to nedokážu ani pracovníci Slovenskej akadémie vied, ktorí majú dostatok času len na výskum a neučia. Hodnotenie vedeckej výkonnosti je premrštené. Väčšina starších renomovaných vedeckých pracovníkov nepotrebovala pred niekoľkými rokmi dosahovať svetovo porovnateľné výsledky na dosiahnutie svojho kariérneho rastu a napriek tomu sú teraz významnými vedcami. Je potrebné urobiť reformu na takej úrovni, na akú máme dostatok financií. Mali by opäť vzniknúť vysoké školy a vedecké univerzity, ktoré by mali mať vyrovnané financovanie, vedecké hlavne podľa výkonov vo vede a technické a iné podľa študentov potrebných podľa smerných čísel pre krajinu. Okrem toho by školy technické a iné mali byť financované povinne na základe zákona z výrobného sektora, významným podielom tak, aby nemohli byť podfinancované. Oba typy škôl by boli vedecky rovnocenné. Oba typy škôl by mohli získavať financie z oboch oblastí. Výkonnostné zmluvy sú neprijateľné, pretože školstvo je deformované korupciou a manažmentom výskumu, keď sa publikácie kupujú na základe získaných projektov, a nie sú realizované riešiteľským kolektívom. 4. Reforma riadenia vysokých škôl (str. 2) Reforma riadenia vysokých škôl. Autonómia vysokých škôl a samospráva sa považuje za hlavný pilier existencie akademických inštitúcií, vo vysokoškolskom zákone sa umožní | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vysokým školám stanoviť vo svojich vnútorných predpisoch právnu subjektivitu pre fakulty. Akademické prostredie umožní obsadzovanie funkčných miest zahraničných docentov a profesorov na základe schválených nostrifikačných kritérií. Záujemcom zo zahraničia bude možné realizovať činnosť na základe hosťovania a výmenných pobytov. Záujemcom z profesijného prostredia bude možné realizovať činnosť po preukázaní svetovej publikačnej činnosti v primeranom rozsahu. Alternatíva: Reforma riadenia vysokých škôl: Nanovo sa legislatívne nastavia kompetencie jednotlivých (samosprávnych) orgánov vysokých škôl a to deregulatívnym spôsobom, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň, aby právomoci reflektovali zodpovednosť, umožnila sa väčšia integrácia vnútorných štruktúr vysokej školy. Taktiež sa odstránia obmedzenia pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov, čím sa podporí otvorenosť akademického prostredia tak záujemcom z profesijného prostredia, ako aj zo zahraničia. Zdôvodnenie pripomienky: Navrhované znenie priamo zasahuje do akademických práv a slobôd škôl a vracia situáciu do predrevolučných čias. Štruktúry škôl sú dostatočne integrované a overené od stredoveku. Nemôže byť realizovaná otvorenosť akademického prostredia obsadzovaním funkčných miest docentov a profesorov ľuďmi zo zahraničia a praxe bez svetových publikácií, a tým nespĺňajúcim kritériá akreditačnej agentúry. | | | |
| Klub dekanov SR | Komponent 8 - 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy – návrh nového znenia Zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských univerzít v európskom priestore • Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30 - 34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %), je potrebné kvalitu vysokých škôl zásadne zvyšovať. Podiel vysokoškolských študentov zo Slovenska študujúcich v zahraničí je až 19 %, čo je druhý najvyšší podiel v EÚ. Je tiež potrebné zlepšiť postavenie vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch. • V rebríčkoch svetových univerzít sa len sporadicky umiestňujú slovenské univerzity v TOP1000 a málokedy v TOP500.“ Textáciu 3 a 4 odstavca nahradiť znením: Väčšia otvorenosť vysokoškolského prostredia • Súčasný stav vysokoškolského prostredia nepodporuje príliv nových študentov, profesorov a odborníkov zo zahraničia, | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | čo je spôsobené predovšetkým nízkym finančným ohodnotením vysokoškolských učiteľov na Slovensku. Vysokoškolskému prostrediu by pomohla stabilizácia súčasných vysokoškolských učiteľov zlepšením ich pracovných podmienok, čo by zároveň pomohlo prilákať ďalších invenčných domácich aj zahraničných odborníkov k práci na vysokých školách. • Zo všetkých študentov 8 % pochádza zo zahraničia (priemer OECD-Europe je 9 %), k čomu však prispieva neproporcionálne zastúpenie vybraných odborov (najmä medicína), a krajín pôvodu (dominantne Ukrajina). Problémom je najmä veľký nesúlad voči podielu odchádzajúcich študentov (19 %), nie odstup voči priemeru OECD-Europe. • Pri doktorandoch a akademickom personáli je relatívne zaostávanie výraznejšie. Iba 10 % doktorandov pochádza zo zahraničia (priemer v OECD-Europe je 23 %). V prípade akademického personálu iba 2 % pochádza zo zahraničia (na najlepších univerzitách v zahraničí tento podiel dosahuje 50 %). Uvedené sa nezmení, pokiaľ sa zásadne nezlepší finančné ohodnotenie na vysokých školách. • Je potrebné zefektívniť spoluprácu so súkromným sektorom, aby výskum nebol odtrhnutý od výskumných požiadaviek praxe a závislosti len na verejných zdrojoch financovania. Zefektívnenie systému vnútorného riadenia univerzít • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej univerzity, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť univerzít a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencií jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. • Spôsob kreovania rozhodovacích orgánov a rozdelenie kompetencií v rámci univerzity musí viac podporovať reflektovanie potrieb a očakávaní spoločnosti v strategickom smerovaní a riadení vysokej školy v súlade s dodržiavaním akademických práva a slobôd, vrátane práva na samosprávu a autonómiu vysokej školy. b) Ciele – posledný odsek – návrh nového znenia Nevyhnutným krokom k vyššej konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je aj vyššie platové ohodnotenie, ktoré je plne v kompetencii škôl, a pre ktoré sa vytvorí priestor vďaka investíciám v komponentoch Veda, výskum a inovácie a v komponente Lákanie a udržanie talentu. Tento krok musí byť podporovaný celkovou politikou štátu, aby neboli demotivovaní súčasní vysokoškolskí učitelia, pretože by sa priorita určila len na podporu „nových“ ľudí v slovenskom akademickom prostredí, pričom by sa zabúdalo na tých, ktorí ho s vypätím všetkých síl tvoria dlhodobo v silne podfinancovanom stave. Dvojitá | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | transformácia, bod 3 (str. 5) 3. Výkonnostné zmluvy budú cieliť aj na zvýšenie podielu absolventov v odboroch s priamym dopadom ich vzdelávania na zlepšenie zelenej infraštruktúry Slovenska, čo napomôže k zmierneniu dopadov nastupujúcej klimatickej zmeny a v IT odboroch, ktorých je výrazný nedostatok (podiel odborníkov na oblasť IKT z celkového počtu zamestnancov narástol na 3,2 %, ale stále nedosahuje priemer EÚ (3,9 %)). Zdôvodnenie pripomienky: V rámci návrhu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „plán obnovy“) v komponente 8 žiadame o dodržanie komponentu „Dvojitá transformácia“, ktorá deklaruje príspevok tohto komponentu k zelenej tranzícii podporou výskumu a prípravy expertov na výzvy budúcnosti a podporu pracovných miest. Autori dokumentu si zamieňajú podporu zelenej tranzície s energetickým zhodnocovaním budov a campusov. Žiadame jasne deklarovať podporu oblasti vzdelávania s priamym dopadom na zlepšenie zelenej tranzície Slovenska v podmienkach klimatickej zmeny. | | | |
| Klub dekanov SR | Komponent 8 - 3. Popis investícií a reforiem v tomto dokumente 2. Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu (str. 6) – návrh nového znenia Ciele: Vytvorí sa systém periodického hodnotenia vedeckého výkonu vysokých škôl realizovaný za účasti medzinárodných hodnotiteľov, ktorý zaručí diverzifikáciu vysokých škôl vzhľadom ku kvalite ich jednotlivých odborov a identifikáciu excelentných výskumných tímov na jednotlivých vysokých školách. Tento systém bude jednotný pre vysoké školy aj iné verejné výskumné inštitúcie (Slovenská akadémia vied, rezortné výskumné ústavy). Implementácia: MŠVVaŠ SR do konca roku 2021 pripraví v spolupráci so zainteresovanými subjektmi metodiku hodnotenia vedeckého výkonu, jej nové legislatívne ukotvenie a organizačné zabezpečenie. Organizáciu hodnotenia zabezpečí MŠVVaŠ SR priamo alebo prostredníctvom autonómnej inštitúcie (napr. SAAVŠ) tak, aby bolo hodnotenie založené na princípoch nezávislosti a transparentnosti. Hodnotiaci panel bude pozostávať z domácich a zahraničných excelentných výskumníkov. Hodnotenie bude vychádzať z kvalitných systémov hodnotení zo zahraničia a bude využívať špecifické parametrické nastavenia adaptované na situáciu slovenských inštitúcií pre posúdenie kvality výstupu v rámci odboru. Pre každú inštitúciu tak vznikne hodnotiaci profil kvality po jednotlivých odboroch. Cieľom je motivovať inštitúcie k podpore | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. V predkladanom materiáli nie je možné podrobne špecifikovať detaily konkrétnych metodík a procesov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | excelentných tímov v odbore. MŠVVaŠ SR pripraví a obstará informačno-technické riešenie pre priebežnú evidenciu a kategorizáciu výsledkov tvorivej činnosti a jej prepojenie s registrom výskumníkov, výskumných organizácií, vysokých škôl a grantov.“ 3. Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania (str. 7) + časť 9 Míľniky, ciele a časový rozvrh pre reformu 3 – počet ŠP 2. stupňa poklesne o 20 % do roku 2024 oproti stavu v roku 2020 Zdôvodnenie pripomienky: Zvýšenie podielu absolventov bakalárskych študijných programov nepokračujúcich na 2. stupni VŠ považujeme za úplne pomýlené v čase, kedy hrozí, že značná časť pracovných pozícii zanikne vďaka automatizácii a informatizácii. Môže ísť teda o cieľ, ktorý nemusí z dlhodobého hľadiska viesť k prosperite, ale práve naopak. Navrhujeme ho vypustiť alebo uplatňovať až po podrobnej analýze trhu práce a jej predikcie, hlavne s dôrazom na nahrádzanie ľudí umelou inteligenciou. 4. Reforma riadenia vysokých škôl (str. 9) – návrh nového znenia Výzvy: Súčasné nastavenie riadenia vysokých škôl je potrebné zefektívniť. • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej vysokej školy, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť vysokých škôl a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencií jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch k zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. Univerzity by mali viacej reflektovať na požiadavky ekonomiky a trhu práce. Ciele: Prostredníctvom novely zákona o vysokých školách alebo nového zákona o vysokých školách sa nanovo, deregulatívne nastavia kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň, tak, aby právomoci lepšie reflektovali zodpovednosť, oslabila sa vnútorná fragmentácia vysokej školy, umožnila sa väčšia flexibilita dovnútra vysokej školy aj s ohľadom na jej veľkosť, smerovanie a strategickú profiláciu. Odstránia sa obmedzenia pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov (súčasná požiadavka na dodatočné habilitačné či inauguračné konanie a tituly docent a profesor), čím sa podporí otvorenosť akademického prostredia tak záujemcom z profesijného prostredia, ako aj záujemcom zo zahraničia. Implementácia: Zákon o vysokých školách deregulatívnym spôsobom nastaví kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu. Zo zákona o vysokých školách sa vypustí podmienka, aby zamestnanci na funkčných miestach profesora a docenta museli mať, vedecko-pedagogický titul profesor, resp. docent, čím sa otvorí priestor pre väčšiu internacionalizáciu vysokých škôl, otváranie nových perspektívnych programov. Posilnia sa možnosti vysokých škôl zapájať do procesov tvorby študijných programov, nastavenia a vyhodnocovania vhodných metód a foriem výučby odborníkov z praxe. Na vyváženie vzťahu medzi verejným záujmom, akademickou samosprávou a potrebami spoločnosti sa posilnia právomoci Správnej rady. Uvedené zmeny zrealizuje MŠVVaŠ SR hĺbkovou novelizáciou zákona o vysokých školách alebo novým zákonom o vysokých školách. Časový plán: • Novela zákona o vysokých školách alebo nový zákon o vysokých školách - Q4 2021 5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít – návrh nového znenia Ciele: Podpora spájania vysokých škôl do väčších celkov, ktoré obstoja v medzinárodnej konkurencii a zároveň budú dovnútra vytvárať súťažné a diverzifikované prostredie. Vytvoria sa synergické efekty a vysoká pridaná hodnota, vzhľadom na posilnenie kapacít. Prepojením sa vytvorí prostredie pre vznik inovačných študijných programov, ktoré budú v blízkej budúcnosti veľmi žiadané (napr. expert v biochémii s veľmi pokročilým IT vzdelaním atď.). Navyše, keďže svetové rebríčky kvality vysokých škôl hodnotia absolútne indikátory, spojenie vysokých škôl zvýši šance slovenských vysokých škôl posunúť sa v nich na vyššie priečky. To prispeje k udržaniu talentov na Slovensku, ale najmä prispeje k väčšej atraktívnosti voči zahraničným študentom a akademikom. Opatrenie je úzko prepojené s ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente Veda, výskum a inovácie. Implementácia: V roku 2021 a 2022 MŠVVaŠ SR schváli v spolupráci s dotknutými subjektmi cestovnú mapu spájania vysokých škôl so väčších celkov. Ponechá viditeľnosť doterajších značiek univerzít, ktoré majú svoju historickú hodnotu. Samotný proces spájania bude podporený investíciami z nástroja RRF a ďalšími finančnými prostriedkami, kvôli priamym transakčným nákladom (zjednotenie informačných systémov atď.), aj kvôli vybudovaniu nových infraštruktúrnych kapacít (napr. pri odstraňovaní duplicít a zjednocovaní príslušných pracovísk nebude možné iba jednoducho premiestniť pracoviská a bude potrebné vybudovať nové kapacity). Časový | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plán: • vytvorenie a schválenie cestovnej mapy spájania vysokých škôl – v roku 2021, v roku 2022, • prvé spájanie vysokých škôl do väčších celkov – 2023. Zdôvodnenie pripomienky: Cieľom je podpora spájania vysokých škôl do väčších celkov, ktoré obstoja v medzinárodnej konkurencii a zároveň budú dovnútra vytvárať súťaživé a diverzifikované prostredie. V celom texte sa vynechajú zmienky o cielenom znižovaní počtu vysokých škôl, o zlučovaní vysokých škôl a pod., nahradia sa formuláciou spájanie vysokých škôl do väčších celkov, čo umožňuje spájanie jednotlivých vysokých škôl do zmysluplných konzorcií, ktoré budú spoločne vystupovať najmä vo vzťahu k medzinárodnému prostrediu. | | | |
| KOMARCH | Podmieniť investície do adaptácie budov pre zníženie energetickej náročnosti, ako aj stavebné investície do environmentálnych opatrení v prostredí samospráv takými procesmi verejného obstarávania, ktoré sledujú kvalitatívne posudzovanie projektov – a teda predovšetkým podľa IV. časti zákona č. 343/2015 z.z - súťaž návrhov, ktorá prináša architektonicky kvalitnejšie a systémovo rozmanitejšie riešenia, ako len paušálne zatepľovanie budov. Odôvodnenie: Cieľom tejto pripomienky je zabezpečiť realizáciu takých stavebných riešení, ktoré budú vybrané z viacerých možných štúdií – návrhov riešení pre jednotlivé stavebné zadania prezentovaných v súťažiach návrhov a hodnotených odborne zostavenými porotami súťaží. Cieľom je zabezpečiť procesy, ktorých výsledkom budú stavebné realizácie v prostredí verejnej správy, ktoré budú korelovať s cieľmi stratégie európskej uhlíkovej neutrality pre nové budovy počas prevádzky počínajúc rokom 2030 a na uhlíkovú neutralitu v celom životnom cykle do roku 2040 pri zachovaní cieľov v oblasti sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja Slovenskej republiky. Opatrenie pre zabezpečenie kvalitatívneho hodnotenia stavebných investícií do obnovy objektov pre zníženie energetickej náročnosti budov majú význam aj ako kontrolný mechanizmus pre eliminovanie nežiadúcich stavebných zásahov do stavebného fondu krajiny. Pre kultúrny, sociálny a zodpovedný environmentálny rozvoj spojený s rastom životnej úrovne obyvateľstva krajiny, nie je možné podporovať také stavebné zásahy, ktoré sanujú len jeden aspekt problému (energetická náročnosť) na úkor kultúrnych, pamiatkových alebo spoločenských aspektov rozvoja. Ide predovšetkým o technické zatepľovanie objektov, necitlivé energetické opatrenia vo vzťahu k prostrediu, | Z | N | Vzhľadom plánované čerpanie na základe otvorenej výzvy nie je možné akceptovať, keďže predložené projekty už budú mať spracovanú projektovú dokumentáciu (oprávnené obdobie od 02/2020) a išlo by o dodatočnú nesplniteľnú podmienku pre všetky už pripravené projekty. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nevhodné zásahy k potenciálne pamiatkovým hodnotám objektov architektúry 20. storočia a pod. | | | |
| KOZSR | K celému materiálu – legislatívno-technická: Materiál je uložený v niekoľkých častiach, pričom sa uvádzajú kapitoly 1, 3 a 4. Nie je jasné, či ide o chybné číslovanie, či jednotlivé komponenty predstavujú kapitolu 2, alebo chýba zverejnenie kapitoly 2. | O | N | Jednotlivé komponenty predstavujú kapitolu 2. |
| KOZSR | K celému materiálu: Plán obnovy a odolnosti postavený na kombinácii reforiem a investícií má potenciál zlepšiť životnú úroveň na Slovensku a realizovať odkladané, avšak nevyhnutné reformy. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že dlhodobo zanedbávané štrukturálne zmeny v ekonomike a nevyhnutné reformy nemožno dobehnúť plánom a financiami Európskej únie s rozsahom realizovania plánu v období necelých šiestich rokov. Preto sa aj výber reforiem zameriava na tie, kopírujúce súčasné politické ciele a umožňujúce ich krátku realizáciu, keďže časť z nich už prechádza legislatívnym a verejným priestorom. Plán obnovy a odolnosti preto nemožno považovať za inovatívny dokument, avšak stanovuje realizovateľné ciele, ktoré dlhodobo podliehajú verejnému diskurzu. Upozorňujeme, že mnohé budúce výzvy bude nevyhnutné v krátkom čase pomenovať a aj realizovať nevyhnutné reformy. Za prínos považujeme, že investície zo zdrojov Európskej únie sú podmienené realizáciou reforiem, ktoré, dúfame, budú podliehať verejnej diskusii a budú výsledkom konsenzu štátu, odbornej verejnosti a sociálnych partnerov a nebudú len splnenou povinnosťou za dosiahnutím cieľa získať sľúbené financie. Rozdelenie reforiem a investícií do prioritných oblastí: Zelená ekonomika, Zdravie, Školstvo, veda, výskum a inovácie, Verejná správa, podnikateľské prostredie a digitalizácia a ich ďalšie rozdrobenie na jednotlivé komponenty považujeme za správne zvolené, aj keď naplnenie cieľov v týchto oblastiach mohlo byť ambicióznejšie. Z pohľadu KOZ SR sú zásadné reformy dotýkajúce sa nastavenia hospodárskej politiky štátu a prierezovo v prezentovaných oblastiach tie reformy a investície, ktoré by mali dopad najmä na sociálnu politiku, zamestnanosť, pracovné prostredie a s tým súvisiace štrukturálne zmeny v ekonomike, na oblasť verejných financií a zamestnanosť vo verejnom sektore. V uvedenej súvislosti poukazujeme na skutočnosť, že celkové vplyvy na sociálnu oblasť a kohéziu síce odkazujú na dosahovanie plnenia Európskeho piliera sociálnych práv (EPSP), avšak reformy a | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. Dané odporúčania berie predkladateľ na vedomie. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Plán obnovy a odolnosti SR je nelegislatívny materiál. Pre takýto typ dokumentov platí štandardné 10-dňové medzirezortné pripomienkové konanie podľa čl. 10 ods. 4 Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR. Na tomto základe má Ministerstvo financií SR povinnosť viesť rozporové konania výlučne s ministerstvami a s inými ústrednými orgánmi štátnej správy v prípade zásadnej pripomienky a s tými subjektmi, ktoré predložia hromadnú pripomienku s aspoň 500 podpismi. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | investície, ktoré by reálne prispievali k zlepšeniu hodnotenia v rámci oblastí EPSP, sú zanedbateľné, resp. vplyv plánovaných reforiem a investícií na plnenie EPSP je obmedzený. Očakávaný dopad opatrení na sociálnu oblasť a kohéziu sa okliešťuje prevažne na oblasť vzdelávania, zdravia a digitalizáciu verejných služieb, čím sa nesnažíme znižovať dôležitosť týchto oblastí. Poukazujeme však na konkrétne záväzky EPSP a na opatrenia, ktoré mohli byť zahrnuté, ale absentujú, a to napríklad: - Sociálny dialóg a zapojenie pracovníkov – „Pri navrhovaní a vykonávaní hospodárskych politík, politík zamestnanosti a sociálnych politík treba konzultovať so sociálnymi partnermi v súlade s vnútroštátnou praxou“. Zdôrazňujeme, že tento základný element nebol dostatočne aplikovaný ani pri tvorbe samotného plánu. Očakávame a trváme na tom, že bude prísne dodržaný pri implementácií jednotlivých opatrení. - Vzdelávanie, odborná príprava a celoživotné vzdelávanie – najmä oblasť celoživotného vzdelávania sa v Pláne obnovy a odolnosti nenachádza, pričom ide o oblasť, ktorá je na Slovensku presadzovaná viac menej len formálne a potrebuje významne posilniť. - Rodová rovnosť – rodový aspekt v reformách a investíciách absentuje, pričom mohol byť zastúpený prierezovo, keďže určité formálne legislatívne nastavenia existujú, ale ich aplikovanie v praxi je problematické. Navrhované reformy a investície mohli zdôrazňovať rodový aspekt, ktorý v určitých opatreniach mohol byť dokonca podmienkou. - Rovnosť príležitostí – je rovnako prierezovou podmienkou, ktorá môže byť zastúpená v parametroch reforiem a investícií a pomáhať tak v rovnosti príležitostí aj nedostatočne zastúpeným skupinám. - Bezpečné a adaptabilné zamestnanie a Mzdy – opätovne prierezové podmienky, ktoré by mohli byť definované pri čerpaní investícií. - Sociálna inklúzia a zabezpečenie – taktiež prierezová podmienka, všetky reformy budú mať aj sociálne a ekonomické dosahy na rôzne sociálne skupiny, a preto je nevyhnutné, aby sa verejné politiky a realizácia reforiem orientovali tak, že žiadna zo sociálnych skupín nebude obídená, alebo sa neprehĺbi jej sociálne vylúčenie. Uvedené môže byť hrozbou práve najmä pri reformách spojených s digitalizáciou (služieb štátu, služieb, priemyslu a pod.). Z hľadiska napĺňania hlavného cieľa obnovenia a odolnosti ekonomiky KOZ SR konštatuje, že z dlhodobého hľadiska slovenská ekonomika dosahuje svoje produkčné maximá a spolu s meniacou sa globálnou ekonomikou a nárokmi na výrobu je nevyhnuté smerovať politiky konečne k udržateľnej ekonomike s vyššou pridanou hodnotou. KOZ SR dlhodobo zdôrazňovala pri prijímaní rôznych strategických materiálov | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | potrebu podpory zmeny ekonomiky na znalostnú s dôrazom na investície do vedy a výskumu, kde by mal proaktívne samostatne smerovať aj súkromný sektor. Tieto oblasti sa opakovane nachádzali v rôznych vládnych materiáloch, avšak bez reálnej implementácie zmien. Požadované transformačné zmeny ekonomiky by mali smerovať k spravodlivej transformácii na ekonomický model odpovedajúci na technologické výzvy a zmeny, ktoré prináša digitalizácia a Priemysel 4.0. Spravodlivá transformácia by okrem technologických zmien mala prioritne reagovať aj na klimatické zmeny, environmentálne udržateľnú ekonomiku (v zmysle Európskeho ekologického dohovoru – klimaticky neutrálne hospodárstvo) a tvorbu spravodlivých zelených pracovných miest, ktoré zabezpečia sociálne istoty a sociálnu spravodlivosť pre pracovníkov. Takéto zmeny sú nevyhnutné a požadované aj zo strany Európskej únie, preto vítame objem prostriedkov alokovaných na zelenú ekonomiku a digitalizáciu. Ďalej, súčasná pandemická situácia významne urýchlila niektoré digitálne zmeny a významne negatívne vplýva na určité sektory ekonomiky a najmä na malé a stredné podniky. Plán obnovy a odolnosti má za cieľ zlepšiť kvalitu života na Slovensku a to prostredníctvom zásadných dlho odkladaných reforiem a nových investícií. V tejto súvislosti upozorňujeme, že na Slovensku zatiaľ neexistuje žiadny plán opatrení na oživenie ekonomiky po uvoľnení protipandemických opatrení. Plán obnovy a odolnosti je tak v súčasnosti jediný zdroj financií, ktoré by mohli byť využité aj na tento účel, čiže na obnovu. Navrhované reformy a investície však len čiastočne odpovedajú na budúce výzvy, skôr dobiehajú zanedbané minulé reformy a neposkytujú plán rýchleho oživenia ekonomiky po uvoľnení protipandemických opatrení v najviac zasiahnutých odvetviach. V tejto súvislosti v Pláne obnovy a odolnosti chýbajú investície do pracovných miest, prechodné kompenzačné modely, či investície do služieb zamestnanosti. Služby zamestnanosti a aktívne opatrenia trhu práce sú oblasťou, ktorú je nevyhnutné vyhodnotiť, analyzovať, nastaviť opatrenia na novú situáciu a alokovať dostatočné množstvo prostriedkov do podpory tvorby pracovných miest. Posúdenie aktívnych opatrení trhu práce a ani ich zmena či posilnenie financovania, nie sú predmetom Plánu obnovy a odolnosti. V súvislosti s tvorbou Plánu obnovy a odolnosti uvádzame, že odbory požadovali, aby jeho schváleniu predchádzala široká odborná diskusia a bol tvorený participatívne. Akceptovanie plánovaných zmien širokou verejnosťou a celým politickým spektrom je nevyhnutné pre jeho efektívne napĺňanie. Dlhodobá vízia Plánu | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | presahujúca jedno funkčné, volebné obdobie nevyhnutne potrebuje širokú akceptáciu, aby bolo možné plynulo nadväzovať a realizovať reformy bez potreby ich neustálych zmien pri zmene politickej garnitúry. Spôsob ako sa plán tvorí, jeho utajovanie a nízka miera konzultácií, môže spôsobiť, že v ďalšom období sa zhorší jeho realizovateľnosť a udržateľnosť. Rozsah pripomienkového konania 10 pracovných dní na materiál takéhoto rozsahu a závažnosti nepovažujeme za adekvátny. Upozorňujeme, že Plán obnovy a odolnosti musí byť predložený na Európsku komisiu do konca apríla 2021. Možno predpokladať, že k Plánu obnovy a odolnosti bude predložených množstvo pripomienok, čo môže spôsobiť, že nebude reálne realizovať rozporové konania a adekvátne vyhodnotiť vznesené pripomienky. Keďže už prebiehajú konzultácie aj s Európskou komisiou, predpokladáme, že aj keby boli vznesené zásadné pripomienky, nebude možné zásadne meniť plánované zámery. Plán obnovy a odolnosti tak bude výsledkom úzkej politickej dohody súčasnej politickej reprezentácie. | | | |
| KOZSR | Ku kapitole 3 – 5. Konzultačný proces: KOZ SR nesúhlasí s konštatovaním, ktoré sa uvádza v prípade konzultačného procesu v procese tvorby Plánu obnovy a odolnosti, a žiada prepracovanie tejto časti. Odôvodnenie: Zverejnený reformný plán pod názvom Moderné a úspešné Slovensko (4.10.2020 o 23:00) mal byť súborom reforiem, ktoré „pošleme do Bruselu“ a ktoré pohnú Slovensko dopredu, ale zároveň mal reflektovať aj krízu spôsobenú pandémiou a jej dopady. Nakoniec bol prezentovaný ako nástroj – zásobník – na diskusiu o tom, ako a na aké reformy sa využijú prostriedky z Európskej únie z Plánu obnovy. Forma diskusie bola nejasná, lebo prípadní aktéri, záujmové skupiny, sociálni partneri, ale aj politické subjekty nevedeli ako sa majú, okrem prezentácie sa cez médiá, do nej zapojiť. Dokument bol síce predstavený, ale nebol ďalej postúpený ako nelegislatívny materiál do medzirezortného pripomienkového konania, kde by sa k nemu mohla vyjadriť široká verejnosť, ale aj jednotlivé rezortné ministerstvá a ďalšie subjekty verejnej správy. Krátka diskusia prebehla hneď po zverejnení, keď sa médiá narýchlo dopytovali sociálnych partnerov na názor, keď vystúpili koaličné subjekty so svojou predstavou reformy a viac menej sa ukončila stúpajúcim počtom pozitívne testovaných ľudí na nový koronavírus. Napokon bola spustená Online Verejná konzultácia k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ktorá prebehla 15.12.2020. Konzultácia prebehla „s cieľom zapojiť | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. Prijímanie podnetov a pripomienok zainteresovaných strán, širokej a odbornej verejnosti bolo realizované v nasledovných rámcoch: a) séria pracovných stretnutí na technickej ako i na najvyššej politickej úrovni; b) zapojenie širokej verejnosti prostredníctvom prijímania podnetov z dedikovanej webovej stránky a špecifickej emailovej adresy; organizácia verejných online diskusií s dôrazom na otázky a pripomienky od širokej verejnosti; c) okrúhle tematické stoly za účasti širokého spektra odbornej verejnosti; d) zaradenie návrhu plánu obnovy do štandardného medzirezortného pripomienkového konania. Komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | širokú verejnosť do prípravy Plánu obnovy a odolnosti, ktorý stanovuje programy reforiem a investícií do roku 2026 a je základným dokumentom pre získanie financovania z Európskeho mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ako ústredného prvku dočasnej rozpočtovej iniciatívy tzv. NextGeneration EU. Transparentný, inkluzívny a participatívny prístup pri príprave Plánu je dôležitým princípom, na ktorom stojí aj úspešná implementácia navrhovaných reforiem a investícií.“ Diskusia k tak závažnému dokumentu si vyžaduje polemiku a výmenu názorov, a nielen jednostranné prezentovanie zámerov. Naplnenie týchto atribútov, rovnako ako aj dodržanie transparentného, inkluzívneho a participatívneho prístupu sa len ťažko dosiahne prostredníctvom online prezentácie tvorcov Plánu obnovy a odolnosti. Konzultácia prebiehala medzi predstaviteľmi štátnych inštitúcií v jeden a pol hodinových moderovaných blokoch na témy: Zelená ekonomika, Zdravie, Školstvo, veda, výskum a inovácie, Verejná správa, Podnikateľské prostredie a Digitalizácia. Nepredpokladáme, že uvedená forma konzultácií zodpovedá predstavám Európskej komisie o participatívnom procese a sociálnom dialógu. Vláda nevyužila dostupné legislatívne nástroje a nekonzultovala priebežne jednotlivé časti Plánu obnovy a odolnosti ani so sociálnymi partnermi. Ďalej upozorňujeme, že spomínaný Ekonomický krízový štáb nie je nijako inštitucionálne ukotvený a nemá definované žiadne zodpovednosti a právomoci, a teda neprijíma žiadne záväzné, či odporúčacie závery smerom k vláde SR. Navyše zo strany vlády SR nebola na rokovanie predložená žiadna časť Plánu obnovy a odolnosti, a preto prebiehala len všeobecná rámcová diskusia bez možnosti vzniesť pripomienky ku konkrétnym zámerom v Pláne obnovy a odolnosti. S ohľadom na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR si dovoľujeme uviesť, že napriek tomu, že rokovania isté obdobie neprebiehali, zo strany vlády SR nebola predložená požiadavka na prerokovanie Plánu obnovy a odolnosti. Na úplné dokreslenie obrazu uvádzame, že to, že niektorý zo sociálnych partnerov požiada o prerokovanie Plánu obnovy a odolnosti, nie je iniciatívou zo strany vlády. Sociálni partneri dlhodobo požadovali, aby bola diskusia otvorená, ale boli na ňu predložené aj konkrétne zámery, ku ktorým by bolo možné sa vyjadriť. Takáto situácia však nenastala. V neposlednom rade poukazujeme na fakt, že KOZ SR informovala o situácii ohľadom konzultácií k Plánu obnovy a odolnosti svojho európskeho partnera Európsku odborovú konfederáciu, ktorá z pozície európskeho sociálneho partnera komunikuje s Európskou komisiou a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | monitoruje situáciu ohľadom konzultácií so sociálnymi partnermi v jednotlivých členských štátoch. | | | |
| KOZSR | Ku komponent 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia: V dopadoch komponentu v časti 1. Pracovné miesta a rast sa uvádza: „Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov umožní zníženie nákladov podnikateľského prostredia, a tým prispeje k zvýšeniu produktivity podnikov podnikajúcich na Slovensku a konkurencieschopnosti Slovenska. Reformou verejného obstarávania sa zároveň zvýši dôvera voči inštitúciám verejnej správy a podporí sa súťaživosť pri verejných obstarávaniach.“ Upozorňujeme, že sa nevyhodnocuje a neuvádza vplyv reforiem a investícií na pracovné miesta, pričom uvádzame, že tento môže byť negatívny aj pozitívny. Zjednodušenie byrokracie a nákladov spolu so zvýšením produktivity podnikov môže mať aj negatívny efekt na pracovné miesta. Z uvedeného dôvodu požadujeme, aby bolo uvedené aké dopady na pracovné miesta sa očakávajú. Ďalej uvádzame, že plánované reformy(reforma 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania, 3. Antibyrokratické balíčky) môžu mať sociálne dopady na zamestnancov, ale aj obyvateľov, keďže reformy počítajú so znížením byrokratickej záťaže napríklad aj v zákonoch ako Zákon o ochrane spotrebiteľov, Zákonník práce a Zákon o BOZP. Ďalej sa uvádza, že zmeny majú nadviazať aj na už prijaté opatrenia podnikateľského prostredia tzv. „kilečko“. V tejto súvislosti je potrebné podotknúť, že viaceré opatrenia už prijaté aj v kilečku, ale aj navrhnuté zo strany podnikateľského prostredia, majú negatívny dopad na zamestnancov a pracovné prostredie a oslabujú postavenie zamestnancov voči zamestnávateľovi a znižujú mieru ich ochrany. Naopak Plán obnovy a odolnosti má za cieľ zvýšiť životnú úroveň obyvateľov, z tohto dôvodu nepovažujeme za vhodné, aby sa za reformné opatrenia považovali úpravy v Zákonníku práce, či Zákone o BOZP a tieto zmeny/reformy boli záväzné pre čerpanie investícií. Uvádzame, že spomínaných 2500+ podnetov od podnikateľov obsahuje určite aj také, ktoré odstránia byrokratickú záťaž a reálne pomôžu, avšak zoznam obsahuje aj množstvo takých opatrení, ktoré významne znevýhodnia postavenie zamestnancov a ľudí v ich bežnom živote. Ako príklad možno uviesť opatrenia: - zrušenie rozširovania záväznosti reprezentatívnych kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa na zamestnávateľov v odvetví – zrušenie extenzie už bolo prijaté Národnou radou SR Takýto postup je v rozpore so sociálnym | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | smerovaním EÚ, s EPSP, ako aj v rozpore s cieľmi pripravovaných smerníc a to o primeraných minimálnych mzdách a smernice spravodlivého odmeňovania, ktoré kladú dôraz na kolektívne vyjednávanie a sociálny dialóg. - negatívne zásahy, ktoré budú mať dopady na zamestnancov, ale hlavne ich zdravie sú zmeny v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, navyše sa zasa opakujú opatrenia, ktoré už boli komunikované, pričom často ide aj o rozpor s európskou legislatívou (napr. Zrušiť povinnosť vydať interný predpis ako postupovať v rámci BOZP pri horúcich alebo studených dňoch, Zrušenie povinnosti zamestnávateľa poskytovať rekondičné pobyty zamestnancom vystaveným faktoru hluk, Zjednodušiť základnú dokumentáciu BOZP pri zriadení prevádzky (napr. na používanie vybraných zariadení), Prehodnotiť povinnosť tvorby koncepcie a programu realizácie politiky BOZP, Zrušenie povinných BOZP školení pre 1. a 2. kategóriu zamestnancov,...). - zamestnanci sa niektorými navrhovanými zmenami dostanú do nevýhodnejšieho postavenia voči zamestnávateľovi alebo prídu o viaceré práva a benefity, ako aj o právo spolurozhodovať o vlastnej práci. - niektoré opatrenia, už boli prijaté a to v neprospech zamestnancov (napr. Oddeliť príplatky od minimálnej mzdy, Zlepšiť mechanizmus minimálnej mzdy, Zlúčenie stupňov náročnosti práce, ...). - za veľmi nešťastnú považujeme snahu znížiť nároky na potraviny a na ochranu spotrebiteľa najmä pri potravinovom tovare, čo môže mať zdravotné dôsledky (napr. Zrušenie oprávnenia stanovovať požiadavky na počiatočnú dojčenskú výživu, následnú dojčenskú výživu, a ďalšie, Zrušenie oznamovacej povinnosti podnikateľa voči Štátnej veterinárnej a potravinovej správe, Zníženie pokút v zákone o potravinách, Zrušiť úpravu zodpovednosti za bezpečnosť potravín po uplynutí dátumu minimálnej trvanlivosti, Zrušenie používanie výrazu "bezlepkový" v prípade šuniek v kvalite výberová a špeciál, Zrušenie uvádzania minimálnej trvanlivosti pre nebalené výrobky, Zjednodušiť teplotné podmienky skladovania potravín, Zrušenie hygieny pre malé stánky,...). Niektoré zmeny v zákone o potravinách sú už predmetom medzirezortného pripomienkového konania. - takisto sa uvažuje o zjednodušení pravidiel pre zdieľané ekonomiky, alebo zníženie dane z kryptomien, čo považujeme tiež za rozporné so smerovaním ostatných európskych krajín a odporúčaniami, aby zdieľaná ekonomika a nové formy podnikania boli upravené a regulované a mali práve rovnaké podmienky ako bežní podnikatelia. Z uvedených dôvodov nepovažujeme za vhodné, aby boli tieto konkrétne opatrenia (2500+) súčasťou | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | antibyrokratických balíčkov v tomto štádiu ich spracovania. Opatrenia boli predstavené v decembri 2020 a až do súčasnosti neprebehlo žiadne stretnutie s odborovými organizáciami k ich obsahu. Po skúsenosti z prijímania tzv. kilečka musíme konštatovať, že nebola pochopená dôležitosť sociálneho dialógu a partnerstva. Opatrenia sa často nediskutujú tripartitne, čo zabraňuje výmene protichodných názorov a záujmov zástupcov zamestnávateľov a zamestnancov. K reforme 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania, 3. Antibyrokratické balíčky, bod „Zavedie sa proces kontinuálnej spolupráce s podnikateľskými zväzmi, združeniami, obchodnými komorami, odborovými združeniami a podnikateľmi.“ si dovoľujeme uviesť, že formálny proces kontinuálnej spolupráce existuje, jednak prostredníctvom medzirezortného pripomienkového konania, ako aj Hospodárskej a sociálnej rady SR, avšak potenciál jednotlivých inštitútov sa nevyužíva naplno. Spolupráca s jednotlivými subjektami sa deklaruje len formálne a prebiehajú skôr bipartitné rokovania, čo zabraňuje efektívnej výmene názorov. Predstavitelia ministerstiev oddeľujú rokovania s reprezentantami zamestnávateľských združení a zástupcov zamestnancov, čím sa ochudobňujú o rôzne názorové pohľady pri prijímaní politík. S takýmto nastavením a nepochopením významu tripartitných konzultácií nedôjde k zavedeniu efektívneho procesu kontinuálnej spolupráce so sociálnymi partnermi. Posilnenie spolupráce so sociálnymi partnermi by tak malo stáť najmä na zlepšení sociálneho dialógu a posilnení tripartity. V kontexte zlepšenia podnikateľského prostredia KOZ SR zastáva názor, že je nevyhnutné systémové nastavenie hospodárskej politiky smerom k prechodu na znalostnú, sociálne a environmentálne udržateľnú ekonomiku, čo považujeme za základný predpoklad jej transformácie, udržateľnosti a prosperity do budúcnosti. KOZ SR dlhodobo podporuje zlepšenie podnikateľského prostredia prostredníctvom odbúravania nadbytočnej administratívy, byrokracie, zefektívnenia činnosti verejných subjektov, elektronizáciou verejného sektora a prepojenia jednotlivých systémov subjektov verejného sektora, rovnako aj zlepšením vymožiteľnosti práva, bojom proti korupcii a daňovým únikom. Zásadne však odmietame zlepšovanie podnikateľského prostredia na úkor zamestnancov, dôstojných pracovných miest, znižovania ochrany a bezpečnosti zdravia pri práci, alebo znižovania mzdových nárokov. Ďalej uvádzame, že opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia a s tým súvisiace presadzovanie záujmov súkromného sektora nesmú byť nadriadené | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | všeobecnému verejnému záujmu, bezpečnosti, ochrane zdravia, životného prostredia, spotrebiteľských práv a pod. Navrhovaný súbor opatrení nepovažujeme za systémové nastavenie a často súkromný záujem obmedzuje a oslabuje všeobecný verejný záujem. Zameranie sa na rýchle zmeny legislatívy bez ohľadu na jej dopady nepovažujeme za systémové ani vhodné. V súvislosti s podnikateľským prostredím uvádzame, že jeho neoddeliteľnou súčasťou je aj pracovná sila a tým aj zamestnanecké prostredie. Opatrenia v rámci podnikateľského prostredia tak významne vplývajú aj na trh práce a naopak. Opatrenia cielené priamo na trh práce nie sú vo významnej miere súčasťou plánovaných reforiem. V rámci priorít v oblasti trhu práce odborom chýbajú opatrenia cielené na zamestnávanie starších ľudí. S ohľadom na starnutie populácie SR by mali opatrenia zabezpečiť medzigeneračnú solidaritu napríklad prijatím efektívneho vekového manažmentu a opatrení v oblasti aktívneho starnutia, ako aj ďalšími opatreniami cielenými na posilnenie striebornej ekonomiky. Naproti tomu Slovensko prijalo právnu úpravu, ktorá, naopak, zjednodušuje skončenie pracovného pomeru pre zamestnancov, ktorí dovŕšia vek 65 rokov a vek určený na nárok na starobný dôchodok. V oblasti trhu práce a sociálnej udržateľnosti opatrenia na zosúladenie rodinného a pracovného života ako účinného opatrenia na odstránenie rodových nerovností na Slovensku. V tejto súvislosti je potrebné výrazne zvýšiť pracovné príležitosti žien lepším prístupom k starostlivosti o deti a tým zrýchliť návrat žien na trh práce. | | | |
| KOZSR | Ku komponent 17 – Digitálne Slovensko: Opätovne ako pri komponente 14, k časti Pracovné miesta a rast, vyjadrujeme obavu, že digitalizácia môže mať rovnako pozitívne, ako aj negatívne dopady na pracovné miesta. V dôsledku vývojových tendencií spojených s digitalizáciou ekonomiky a služieb možno očakávať (sociálne) riziká v podobe redukcie pracovných miest, nárastu štrukturálneho nadbytku pracujúcich, zmenšujúcej sa schopnosti nových sektorov a odvetví absorbovať pracovné miesta, znižujúcej sa schopnosti zamestnancov vyhrať súťaž proti technológiám za pomoci vzdelania, rozšírenej technologickej nezamestnanosti, prehlbovania príjmovej nerovnosti, nárastu chudoby a sociálneho vylúčenia spojeného s (novými a „novšími“) sociálnymi rizikami, zvyšujúcej sa nezamestnanosti, nárastu tlaku na systém sociálneho zabezpečenia a jeho financovania, vznikajúcich (nových) foriem (prekérneho) zamestnania a nárastu neistých pracovných miest, znižovania | O | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podielu práce na národnom dôchodku, znižovania miezd, pracovných a sociálnych štandardov a následného oslabovania schém sociálneho zabezpečenia, monopolizácie, nárastu šedej ekonomiky a daňových únikov, nedostatočnej ochrany zamestnancov v prostredí novovytvorených pracovných miest v nových odvetviach (BOZP, pracovnoprávna oblasť), rozširujúcej sa pracujúcej chudoby. Uvedené riziká môžu viesť k zvýšenej polarizácia spoločnosti v dôsledku sociálneho vylúčenia časti obyvateľstva, polarizácia spoločnosti v dôsledku rastúceho tlaku na výnimočné schopnosti (potrební vs. nepotrební), k zvyšovaniu chorobnosti a nárastu istých foriem ochorenia. Ohrozenia možno hľadať v nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily, v deficite zabezpečenia vzdelávania pre potreby trhu práce, v nedostatočnej schopnosti adaptability a flexibility vzdelávacieho systému, v neochote vzdelávať a vzdelávať sa. Ďalšie nepriame, ale na vyššie nadväzujúce riziká sa skrývajú v nedostatočných príjmoch do verejných rozpočtov na zabezpečenie verejných politík, v nedostatočnom poznaní „nového“ technologického a digitalizovaného prostredia, v nedostatočnej reflexii zmien v legislatívnom rámci a v opatreniach verejných politík. Uvedené hrozby generujú vyššiu energetickú záťaž, spomaľovanie domácej spotreby a oslabovanie kúpnej sily obyvateľstva, sťahovanie výroby späť do materských firiem, únik potenciálnych príležitostí pre zdanenie (zdanenie digitálneho priestoru), demografickú krízu (príčina i následok) či príchod chýbajúcej (ne)kvalifikovanej pracovnej sily zo zahraničia. Pri nastavovaní reforiem je nevyhnutné vnímať aj ich sociálne súvislosti a dosahy a nastavovať opatrenia na ich riešenia. Digitalizácia však prináša aj príležitosti a to najmä v podobe generovania nových pracovných miest, čo vytvára potenciál rastu konkurencieschopnosti, ktorá by však mala byť postavená na inováciách a nie na lacnej a prekerizovanej práci. Potenciál digitalizácie možno hľadať aj vo zvýšení pracovných zručnosti zamestnancov, raste produktivity a dynamiky obchodu, raste produktivity práce spojenej s vytváraním vyššej pridanej hodnoty, náraste spotrebiteľských benefitov, v zlepšení interpersonálnej konektivity, v synergickom efekte niektorých sektorov ako napr. IKT sektora generovať vysoký počet pridružených pracovných miest, v prekonávaní pracovných bariér pre ľudí s postihnutím, v redukcii práce a fyzickej záťaže, v zefektívňovaní práce, v presune pracovnej sily do oblastí vzdelávania, služieb, sociálnej a zdravotnej starostlivosti, vo využití kreatívneho potenciálu človeka, v náraste investícií do vedy a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výskumu a v celkovom náraste blahobytu. Aktuálne je téma zdieľanej (platformovej) ekonomiky v podmienkach Slovenska len okrajovo a skôr neformálne reflektovaná. Z toho dôvodu nie je ani prenesená do diskusie a kľúčových otázok v rámci formálneho sociálneho dialógu alebo kolektívneho vyjednávania. V súčasnosti by mala podľa názorov sociálnych partnerov reagovať najmä legislatíva na problematiku zdieľanej ekonomiky. V oblasti digitalizácie je preto pre KOZ SR hlavným zámerom sledovať ambíciu navrhovať opatrenia v kontexte sociálnych dosahov, kvality pracovného prostredia a zmien na trhu práce. Konštatujeme, že digitalizácia neuvažuje explicitne v sociálnych súvislostiach. Napriek tomu podporujeme navrhované reformy a investície v oblasti digitalizácie, prierezovo aj v ostatných komponentoch, pretože ich považujeme za nevyhnutné. Dovoľujeme si len poukázať, že v rámci reformy Riadenia procesu digitálnej transformácie ekonomiky a spoločnosti by sme očakávali reformy smerujúce k úpravám zamestnaneckého prostredia vo vzťahu k digitálnym zmenám, ktoré prinášajú aj nové formy práce. Z pohľadu KOZ SR je nevyhnutné, aby boli definované s ohľadom na práva zamestnancov a nielen z pohľadu zamestnávateľov ako „efektívny výrobný faktor, ktorý sa využíva podľa potreby“. Definovanie nových foriem zamestnania pritom musí byť s cieľom tvoriť dôstojné pracovné miesta s dostatočným mzdovým ohodnotením. To si vyžaduje definovanie dostatočnej ochrany práv zamestnancov a zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v týchto nových formách. V tomto kontexte bude nevyhnutné zlepšovanie a skvalitňovanie pracovného prostredia a eliminácia psychosociálnych rizík, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, prispôsobenie zdravotnej politiky s dôrazom na prevenciu, rehabilitáciu, rekondíciu reflektujúc možný vznik nových typov chronických ochorení a chorôb z povolania. V súvislosti s technologickými zmenami, ale aj v nadväznosti na vzniknutú pandémiu, sa urýchlili zmeny spojené s digitalizáciou a je potrebné na ne reagovať. Trh práce sa zmení a aby nedošlo len k čistému zániku pracovných miest a bol podporený vznik nových miest, ktoré bude možno obsadiť kvalifikovanou pracovnou silou, je potrebné znížiť nesúlad medzi ponukou a dopytom po pracovných miestach/pozíciách. Okrem zmeny v systéme vzdelávania je potrebné analyzovať a plánovať budúce pracovné pozície a predvídať dosahy digitalizácie v sociálnom kontexte, pretože aj keď nastane nepomer medzi vzniknutými a zaniknutými pracovnými miestami, hoci aj v prospech tých vzniknutých, otázkou zostáva, | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | či budeme disponovať kvalifikovanou pracovnou silou schopnou ich vykonávať. Vysoko aktuálna je aj otázka skracovania pracovného času, ktorá môže byť odpoveďou, ako udržať zamestnanosť pri potrebe menšieho počtu pracovníkov. Najmä v súvislosti s robotizáciou môže vznikať výrazný tlak jednak na zánik pracovných miest, ale aj na presun pracovného času na stroje, je nevyhnutné uvažovať o rôznych formách skracovania pracovného času, skracovania jeho „zložiek“ a flexibilite pracovného času. Z uvedeného vyplýva aj zvýšený dôraz na zosúlaďovanie rodinného a pracovného života. V tejto súvislosti poukazujeme ešte na jeden aspekt digitalizácie v sociálnom a ekonomickom kontexte, a to na posudzovanie dát ako „práca“, nie ako „kapitál“ - dáta ako kapitál znamenajú, že sa na údaje pozerá tak, že prirodzene pochádzajú zo spotreby a majú sa zhromažďovať, čo znamená „smerovanie výplat z dát do spoločností a platforiem umelej inteligencie s cieľom podporiť podnikanie a inovácie [...] [a chápať] online sociálnu zmluvu ako bezplatné služby výmenou za prevládajúci dohľad“. „Dáta ako kapitál“ vedie buď k preskupeniu všetkej pracovnej sily do niekoľkých sektorov, kde by umelá inteligencia nedokázala priniesť podobné alebo lepšie výsledky, alebo do takého, kde univerzálny základný príjem uspokojí nezamestnanú prácu. Zaobchádzanie s údajmi generovanými používateľmi ako s kapitálom prehlbuje nerovnosť a môže vyvolať krízu technologickej nezamestnanosti. Podiel národného dôchodku pre nízkokvalifikovaných pracovníkov je týmto v ohrození. Zaobchádzanie s dátami ako s prácou by sa dalo považovať za „výrobnú technológiu zvyšujúcu produktivitu práce a vytváranie novej triedy dátových pracovných miest“, ktorá sa živí väčším počtom kvalitnejších údajov a zmierňuje rastúce nerovnosti. Dáta ako práca môžu tiež prispieť k vyváženiu sily na trhu s údajmi. Ak sú dáta práca a nie kapitál, vytvorená hodnota by sa mala aspoň čiastočne vrátiť vlastníkovi práce (dát). | | | |
| KOZSR | Ku komponent 18 – Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie: Komponent považujeme za málo rozpracovaný v porovnaní s ostatnými časťami Plánu obnovy a odolnosti, pričom sa aj uvádza, že reforma pro-rastového daňového mixu bude rozpracovaná až na základe vnútropolitického konsenzu. Keďže Plán obnovy a odolnosti je potrebné schváliť a predložiť Európskej komisii do konca apríla 2021, vzniká obava, že konkrétne zámery reformy nebudú prediskutované s odbornou verejnosťou a sociálnymi partnermi. Plán obnovy a odolnosti sa tvorí už dlhší čas (prvé | Z | N | Navrhované úpravy (vypustenie opatrenia na zvyšovanie dôchodkového veku v závislosti na predlžovaní priemernej strednej dĺžky života) eliminujú zámer predkladateľa zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií a dôchodkového systému, ktoré sú jedným zo špecifických odporúčaní EK, na ktoré má reflektovať Plán obnovy a odolnosti respektíve odkazujú na nerealizovanie opatrení (tj. asignácia odvodov rodičom), ktoré sa neplánujú realizovať v rámci Plánu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kontúry boli predstavené 4.10.2020 – Moderné a úspešné Slovensko), pričom verejnosť sa doteraz dozvedala parametre len v obmedzenej podobe (napr. verejná diskusia na sociálnej sieti 15.12.2020). Preto by sme očakávali, že v procese medzirezortného pripomienkového konania budú už jednotlivé komponenty dostatočne rozpracované. KOZ SR dlhodobo pri svojich stanoviskách k Rozpočtu verejnej správy (RVS) konštatuje, že medzi hlavné priority rozpočtov patrí konsolidácia verejných financií s cieľom dosiahnuť dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Návrhy rozpočtov síce cielia na vyrovnaný deficit s cieľom udržania hrubého dlhu mimo sankčných pasiem, ale zväčša sa už v návrhu RVS predpokladá nedodržanie cieľových hodnôt a nutnosť prijatia dodatočných opatrení vlády. Ciele RVS sú často nerealistické, a tak zvolené ciele komponentu sú vítané. K reforme Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému uvádzame, že základné 4 ciele reformy sú definované skôr všeobecne. V kontexte citlivosti témy to považujeme za vhodné, keďže reforma by mala byť prijatá všeobecným konsenzom. Keďže diskusia k Plánu obnovy a odolnosti je obmedzená, požadujeme, aby reforma bola tvorená priebežnými konzultáciami so sociálnymi partnermi a ďalšími dotknutými subjektami. Vo všeobecnosti bude nevyhnutná dôrazná reflexia demografického vývoja a starnutia populácie a s uvedením súvisiacich otázok sociálneho zabezpečenia v post produktívnom veku si vyžaduje aj dôchodkovú reformu so zavedením tzv. predddôchodku a posilnenia III. piliera. V rámci priorít v oblasti trhu práce opatrenia cielené na zamestnávanie starších ľudí. S ohľadom na starnutie populácie Slovenska by mali opatrenia zabezpečiť medzigeneračnú solidaritu napríklad prijatím efektívneho vekového manažmentu a opatrení v oblasti aktívneho starnutia. V odvodovej reforme by mal byť zohľadnený postupný odchod zamestnancov do dôchodku a mala by sa zvýšiť ochrana starších zamestnancov proti alebo pri prípadnej nezamestnanosti. Ďalej by mal štát poskytovať adekvátne sociálne služby a prijať opatrenia, ktoré zlepšia starostlivosť o starších ľudí. V predloženom Pláne obnovy a odolnosti SR sa deklaruje zámer vlády uskutočniť dôchodkovú reformu, ale materiál neobsahuje finančnú analýzu, z ktorej by sa dalo usúdiť, ako bude vláda riešiť obrovský deficit, ktorý sa postupom rokov v priebežne financovanom pilieri dôchodkového zabezpečenia vytvoril. Naopak, navrhuje niektoré opatrenia, ktoré existujúci deficit ešte prehĺbia. Z konkrétnych parametrov reformy uvádzame, že sa navrhuje zrušiť dôchodkový strop a zvyšovanie dôchodkového veku sa opäť naviaže na | | | obnovy a odolnosti. Dané podnety berie predkladateľ na vedomie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predlžovanie strednej dĺžky života. KOZ SR nesúhlasí so zvyšovaním dôchodkového veku na základe zvyšovania stredného veku dožitia nad strop 64 rokov, uvedený v Ústave Slovenskej republiky v čl. 39. ods. 3. Odôvodnenie: Zvyšovanie dôchodkového veku v závislosti na predlžovaní priemernej strednej dĺžky života v Slovenskej republike sa už 3 roky neúspešne realizovalo a nakoniec sa od tohto systému zvyšovania dôchodkového veku upustilo, keďže nebolo možné určiť skutočný dôchodkový vek ani jeden rok vopred. Takáto neistota vplývala veľmi negatívne na zamestnancov, najmä vo vyššom veku, a pôsobila traumatizujúco. Nemožnosť určiť vopred dôchodkový vek malo negatívny vplyv aj na plánovanie a financovanie starobných dôchodkov a výpočet invalidných dôchodkov. Každoročné zvyšovanie dôchodkového veku podľa zvyšovania priemernej strednej dĺžky života nie je v členských štátoch EÚ obvyklé a v súčasnosti sa uplatňuje iba v Portugalsku. KOZ SR nesúhlasí, aby sme sa pri určovaní dôchodkového veku vrátili k tomuto neúspešnému experimentu. Ďalej upozorňujeme, že uvedenou reformou sa zabezpečuje udržateľnosť verejných financií len pomocou dlhšieho zotrvania v zamestnaní. Zároveň sa však novelou Zákonníka práce č. 76/2020 Z. z. zaviedol nový výpovedný dôvod. Umožňuje sa zamestnávateľom s účinnosťou od januára 2022 skončiť pracovný pomer so zamestnancom po dovŕšení jeho 65 rokov veku a veku určeného na nárok na starobný dôchodok. Tieto právne úpravy môžu pôsobiť značne protichodne. Ďalšie dva navrhované parametre zákona o sociálnom poistení spôsobia zvýšenie tlaku na verejné financie, keďže napriek zníženému výberu poistného z ekonomickej aktivity sa budú dorovnávať dôchodky. V tomto kontexte nenamietame opatrenie ako také, ale to, že navrhnuté reformy nezlepšia finančnú udržateľnosť dôchodkového systému. Bez ďalších zmien fungovania a financovania systému k tomu neprispejú ani navrhované zmeny v II. pilieri. KOZ SR nesúhlasí so zavedením automatického vstupu do II. piliera pre poistencov do 35 rokov. Odôvodnenie: KOZ SR vždy dôrazne odmietala vytvorenie súkromnej kapitalizačnej schémy dôchodkového zabezpečenia, a preto zdôrazňuje svoju trvalú požiadavku na zrušenie tzv. II. piliera starobného dôchodkového sporenia. Odvody významnej časti príspevkov do II. piliera oslabujú finančnú stabilitu priebežne financovaného verejného povinného dôchodkového systému, ktorý aj podľa odporúčaní Európskej únie má byť hlavným a nosným systémom dôchodkového zabezpečenia občanov v členských štátoch EÚ. Pritom | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kapitalizácia časti vlastných príspevkov neprináša slovenským účastníkom starobného dôchodkového sporenia sľubovaný profit ani istotu.. Zavedenie automatického vstupu poistencov do 35 rokov do II. piliera by znamenalo ďalšie znižovanie príjmov priebežne financovaného systému starobného dôchodkového poistenia. Nedostatok peňazí v priebežne financovanom pilieri vyvoláva tlak na znižovanie priznávaných dôchodkov a brzdenie valorizácie dôchodkov, čím sa znižuje aj tak nízka životná úroveň poberateľov dôchodkov a starší občania sú vytláčaní na okraj spoločnosti. Pritom veľkej skupine mladých ľudí sa z dôvodu ich nízkych miezd alebo príjmov neoplatí vkladať peniaze do dôchodkových fondov, o čom svedčí aj výška priemerného dôchodku z II. piliera a skutočnosť, že veľká časť účastníkov II. piliera ani po 14 rokoch sporenia nemá dostatočný kapitál na kúpu ani toho najnižšieho dôchodku. Štát by sa mal skôr zamerať na vysvetľovaciu kampaň, v ktorej by objasnil, pre koho je vhodné kapitalizovať príspevky na starobné dôchodkové zabezpečenie a pre koho určite nie. V rámci časti Kontext v národnej stratégii sa uvádzajú záväzky vlády SR z Programového vyhlásenia vlády, pričom jedným zo spomínaných opatrení je aj „možnosť detí prispievať k dôchodku svojim rodičom určitým percentom z odvodov na dôchodkové poistenie“. Pokiaľ má byť takáto úprava obsiahnutá aj v navrhovanej budúcej reforme, KOZ SR s ňou nesúhlasí. Uvedené opatrenie odporuje princípom medzigeneračnej solidarity, na ktorej systém dôchodkového zabezpečenia stojí. Odôvodnenie: Návrh, aby pracujúce deti prispievali k dôchodku rodičom, poberateľom starobných dôchodkov, priamo zo svojich príspevkov na dôchodkové zabezpečenie, je podľa názoru KOZ SR diskriminačný voči viacerým skupinám účastníkov starobného dôchodkového zabezpečenia. Napr. rodičia, ktorí vychovali zdravotne znevýhodnené deti, ktoré sa veľmi často stanú poberateľmi sociálnych dávok a nie zamestnancami, by nedostali žiadny prídavok k dôchodku. Pritom finančné náklady a nároky na starostlivosť o zdravotne znevýhodnené deti sú omnoho vyššie a väčšie ako nároky na výchovu zdravých detí. Bola by to tiež diskriminácia voči rodičom detí, ktoré si, nie vlastnou vinou, nemôžu nájsť prácu. Diskriminované by boli aj osoby, ktoré deti mať nemôžu. A diskriminovaní by boli aj bezdetní platitelia daní, pretože najmä z ich daní a príspevkov sa financuje zdravotná starostlivosť pre deti, ktorá je u nás bezplatná, rovnako ako aj vzdelanie. Z daní štát financuje príspevky na internáty a stravu pre študentov, rodičom vypláca materské a rodičovské dávky, ako aj detské prídavky a príspevky na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | deti. A to všetko sa platí z daní a z odvodov, ktoré platia najmä bezdetní prispievatelia, ktorí pracujú na plný úväzok. Keďže však nemajú deti, príspevok k dôchodku nedostanú. Povinný dôchodkový systém financovaný priebežným spôsobom je historicky založený na vysokej miere solidarity. Jeho úlohou je naplniť záväzok štátu obsiahnutý v Ústave SR, ktorým sa každému občanovi zaručuje právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Na splnenie tohto záväzku potrebuje štát nemalé finančné prostriedky, a preto ustanovuje v zákonoch potrebnú mieru prerozdeľovania. Pokiaľ by sa časť odvedených príspevkov na dôchodkové zabezpečenie vyčlenila na priame príspevky k dôchodkom od pracujúcich detí rodičom, dôchodcom, prehĺbil by sa nedostatok peňazí na zabezpečenie starobných dôchodkov a štát by rezignoval na plnenie svojej významnej sociálnej funkcie, zabezpečiť dôstojný život svojich občanov v starobe a to je v ekonomicky vyspelom štáte neprípustné. Možnosť pracujúcich detí prispievať k dôchodku svojich rodičov z odvodov na dôchodkové poistenie je zakotvená v Ústave Slovenskej republiky s odloženou účinnosťou od 1. 1. 2023, pričom predkladateľ sa nezaoberá možnými negatívnymi finančnými vplyvmi na udržateľnosť dôchodkového systému a ani ich riešeniami. Rovnako nepredstavil ani riešenia na odstránenie finančných výpadkov Sociálnej poisťovne na odvodoch, prípadne Finančnej správy na dani z príjmu z vyššie spomenutého uplatnenia ústavného práva. V dôchodkovej reforme chýba zásadné zatraktívnenie a posilnenie III. piliera. Bližšie sa nešpecifikuje, aké reformy plánuje realizovať v III. pilieri (doplnkové dôchodkové sporenie) a tzv. IV. pilieri (životné poistenie), ktoré bolo predkladateľom (MPSVR SR) návrhu ústavného zákona o starobnom dôchodkovom systéme uvedené ako jedna z ďalších možností sporenia na účely dôchodkového zabezpečenia v starobe. Návrhy na legislatívne zmeny v uvedených oblastiach potrebné na realizáciu zámeru predkladateľa zlepšiť finančnú udržateľnosť dôchodkového systému, však v predloženom materiáli absentujú. V rámci odvodovej reformy sa nezohľadňuje postupný odchod zamestnancov do dôchodku a v tejto súvislosti zdôrazňujeme, že v slovenskom systéme absentuje zvýšená ochrana starších zamestnancov pri nezamestnanosti (úprava v dávkach nezamestnanosti). Reforma odvodov sa zužuje len na problematiku sociálnych odvodov, konkrétne len dôchodkovú reformu, čo nepovažujeme za dostatočné pokiaľ sú cieľom zdravé verejné financie a zásadná reforma daňovo-odvodového systému. V kontexte strohosti popisu reformy a jej parametrov uvádzame, že | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pokiaľ má ísť o zásadnú a udržateľnú reformu, tak implementáciu v zmysle, že „Finálny návrh reformy bude konzultovaný so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami v rámci bežného legislatívneho procesu do konca roka 2021“ považujeme v rozsahu do konca roka 2021 za nereálnu. Časový rozsah účinnosti zákonov sa navrhuje na január 2023, čo umožňuje dlhšiu odbornú diskusiu. Alternatívne považujeme predĺžiť harmonogram, aby sa zabezpečila čo najkomplexnejšia reforma, ktorá bude široko prijatá. S cieľmi v Reforme Pro-rastový daňový mix sa KOZ SR stotožňuje, avšak v Pláne obnovy a odolnosti absentuje podrobnejší popis samotnej reformy, jej implementácia. V rámci daňovej reformy KOZ SR za najdôležitejší považujeme efektívny boj s daňovými únikmi na dani z pridanej hodnoty. DPH je najdôležitejším zdrojom príjmu štátneho rozpočtu a druhým najdôležitejším zdrojom príjmu rozpočtu verejnej správy. Zároveň je DPH náchylná na daňové úniky, čo dokazuje vysoká daňová medzera. Podľa odhadov Finančnej správy SR medzera medzi predpokladaným a skutočným výberom DPH klesla z 20,3 % (2018) na 17,5 % v roku 2019, čo považujeme stále za neprimerane vysoký podiel. DPH platia prevažne spotrebitelia pri nákupe tovarov a služieb, avšak poskytovatelia tovarov a služieb ju neodvádzajú. Fyzické osoby sú tak spolu s daňou z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti najväčšími platiteľmi daní, ale nie všetky zaplatené dane fyzickými osobami sa dostanú do systému. Ďalšie daňové úniky vidí KOZ SR najmä v prípade dane z príjmov právnických osôb, kde sa v nemalej miere optimalizujú náklady aj výnosy, čo znižuje možnú vybratú daň. Posledné dostupné údaje sú k dispozícii za rok 2010 v GNI Inventory 2010, ŠÚ SR. Len v sektore nefinančných korporácií malo nadhodnotenie medzispotreby a podhodnotenie produkcie vplyv na pridanú hodnotu sektora 0,5 mld. €. V sektore domácnosti bolo podhodnotenie produkcie odhadom 5,08 mld. € a nadhodnotenie medzispotreby 1,5 mld. €. Celkový vplyv nezaznamenanej ekonomiky na HDP bol cca 10 mld. € (15,5 % HDP), pričom úmyselné skresľovanie vykazovaných výsledkov hospodárenia predstavovalo takmer 7,2 mld. € (10,6 % HDP). V tejto súvislosti poukazujeme na potrebu pokračovať v opatreniach na príjmovej strane, ktoré zlepšia efektivitu výberu daní a obmedzia možnosti daňových únikov a podvodov. KOZ SR je presvedčená, že štátny rozpočet je potrebné napĺňať na príjmovej strane najmä sústavným zefektívňovaním výberu existujúcich daní – najmä dane z príjmov právnických osôb, ako aj zavedením dane z luxusu a prípadne ďalšie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdaňovanie bánk a regulovaných odvetví, resp. v zavedení dane z prirodzených monopolov, ako aj tzv. ekodane. Zároveň však zdaňovanie nemôže ísť na úkor zamestnancov v týchto odvetviach a na úkor nepriameho obmedzovania kolektívneho vyjednávania. Zmenu daňového mixu považuje KOZ SR za základ spravodlivého zdaňovania, pričom zdôrazňujeme, že napriek zníženiu daňového zaťaženia aktivity, musí byť zdaňovanie progresívne a zníženie musí byť najmä u nízkopríjmových domácností. Kompenzačne musí byť zvýšené daňové zaťaženie kapitálu. Zmena zdaňovania musí byť reformná spojená so zavedením nových daní, ktoré viac zdania nové formy podnikania, ktoré sa doteraz vyhýbali zodpovednosti (napríklad zavedenie digitálnej dane). Pri zmenách v majetkových daniach, teda pri dani z nehnuteľnosti, za najdôležitejšie považujeme, aby ich určovaniu predchádzala tvorba cenových máp a aby zvýšené dane negatívne neovplyvňovali náklady domácností, ktoré majú vo vlastníctve len jednu nehnuteľnosť, ktorá je navyše zaťažená aj úverom na bývanie. Efekt celej daňovej zmeny by tak bol len v tom, že domácnosť by zníženú daň z príjmov nakoniec možno aj vo vyššej výške zaplatila v dani z nehnuteľnosti. Keďže na Slovensku je vysoký podiel bytov v súkromnom vlastníctve, treba k tejto dani pristupovať citlivo. Nekomerčné nájomné prakticky neexistuje a ani masívna výstavba nájomných bytov dlhé roky nezmení podiel súkromného vlastníctva, navyše zaťaženého úvermi, v porovnaní s nájomným bývaním. KOZ SR privíta aj zavedenie nových daní napríklad zavedenie digitálnej dane a mali by sa zvážiť aj nové ekologické dane ako napríklad daň z CO2, daň z vonkajšej reklamy alebo daň z plastov a pod. | | | |
| KOZSR | Ku komponent 2 – Obnova budov: Očakávali by sme ambicióznejšie opatrenia v tejto oblasti. Budovy sú signifikantným prispievateľom ku globálnemu otepľovaniu a častokrát poškodzujú nielen prírodu, ale aj zhoršujú životné a pracovné podmienky. Nastavenie reforiem a investícií vychádza z už v minulosti realizovaných projektov, najmä z dotácií na zateplenie, výmenu okien, kotlov a pod. Signifikantná obnova budov by si zaslúžila širšie uplatnenie ako len na rodinné domy, ale aj na bytové domy. Navyše sa nepočíta s budúcou výstavbou, ktorá by sa okrem požiadaviek na výstavbu nízkoenergetických až pasívnych domov mohla zamerať aj na ďalšie parametre. Napríklad v prípade developerských projektov požadovať zelenú revitalizáciu okolia, prípadne investovať do projektov, ktoré nebudú | O | N | predložený text nie je možné považovať za pripomienku a text berieme na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozširovať zastavanosť prostredia, ale vzniknú na aktuálne zastavaných miestach ich rekonštrukciou, revitalizáciou. Ide o rôzne opustené budovy, bývalé závody, ktoré sa častokrát nachádzajú v centrách miest a chátrajú pre ich finančnú náročnosť na sanáciu. Pritom sa bežne takéto objekty prerábajú napríklad na bývanie, či administratívne a kancelárske priestory. Obmedzenie rozširovania zastavanosti a naopak využitie už zastavaných plôch, jednak zvýši a zrýchli dostupnosť bytových a nebytových priestorov, a zároveň zníži environmentálnu záťaž, ktorú nová zástavba prináša. | | | |
| KOZSR | Ku komponent 3 – Udržateľná doprava: V návrhu absentuje dlhodobá stratégia financovania verejnej osobnej dopravy s využitím všetkých foriem a zdrojov financovania na celoštátnej, regionálnej (krajskej) a miestnej úrovni. Podľa nášho názoru len verejná osobná doprava, ktorá nezápasí s finančnou neistotou, môže byť najšetrnejším dopravným prostriedkom a rovnocennou alternatívou k individuálnej doprave. V tejto súvislosti poukazujeme na skutočnosť, že v regionálnej verejnej osobnej doprave (prímestská a mestská autobusová doprava) dlhodobo absentujú požiadavky na zohľadnenie sociálnych aspektov vo verejnom obstarávaní, čo má za následok obstarávanie služieb vo verejnom záujme za najnižšiu cenu z dôvodu nedostatočných finančných a odborných zdrojov. Táto skutočnosť bezprostredne vedie k znižovaniu sociálnych štandardov zamestnancov vo verejnej doprave. Plán obnovy a odolnosti sa v tejto časti nedostatočne venuje ochrane zamestnancov a ich nevyhnutnému vzdelávaniu pre potreby výkonu iných druhov pracovných činností v dôsledku digitalizácie dopravy a s tým súvisiacim zánikom existujúcich pracovných miest. V Pláne obnovy a odolnosti je síce deklarovaný očakávaný vznik nových pracovných miest, avšak jedná sa o pracovné miesta v stavebníctve (rozvoj infraštruktúry) a vo výrobných podnikoch v automobilovom priemysle (očakávaná výroba komponentov do elektromobilov). Tieto pracovné miesta však nie sú náhradou za miesta zrušené v sektore verejnej dopravy (vodiči, predajcovia lístkov, revízori, sprievodcovia obslužné a THP činnosti), ktoré zaniknú. Naviac treba pri novovytvorených pracovných miestach zohľadniť aj teritoriálne hľadisko, t.j. novovytvorené pracovné miesta musia korešpondovať s lokalitami, kde pôvodné pracovné miesta zanikli, kde majú zamestnanci vo verejnej doprave svoj domov, svoje rodiny. V prípade relokácie zamestnancov z dôvodu | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet, ktorý ide nad rámec predkladaného materiálu berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nových pracovných miest náklady musia byť v plnom rozsahu refundované. Tieto náklady v Pláne obnovy a odolnosti taktiež absentujú. | | | |
| KOZSR | Ku komponent 4 – Dekarbonizácia priemyslu: V rámci inovácií v priemysle by sme uvítali reformy a investície nie len do nových technológií v rámci existujúcich priemyselných subjektov a ich výrobných procesov, ale aj cielenú reformu na zmenu štruktúry priemyslu a hospodárstva ako takého. V rámci zabezpečenia „odolnosti“ hospodárstva Slovenska, čo by malo byť jedným z cieľov Plánu obnovy a odolnosti do budúcnosti, neregistruje priamo komponent, ktorý by si stanovil dosiahnutie daného cieľa. Vidíme však jeho prienik najmä v komponentoch Dekarbonizácia priemyslu a Digitálne Slovensko, ktoré by ambicióznejšou reformou a investíciami mohli prispieť k väčšej odolnosti hospodárstva Slovenska. Jednosmerné zameranie priemyslu a jeho koncentrácia len v určitých regiónoch Slovenska spôsobuje ekonomickú krehkosť, ale vytvára aj významné environmentálne záťaže. Z tohto pohľadu mohol byť komponent dekarbonizácie ambicióznejší a sprevádzaný tvorbou koncepcie, či politík smerujúcich k väčšej diverzifikácii priemyslu, ktorá je dlhodobo známou požiadavkou, na ktorú však nereflektujú strategické plány a plánované politiky. Chápeme, že ide o dlhodobý proces presahujúci aj obdobie čerpania finančných prostriedkov na základe Plánu obnovy a odolnosti, napriek tomu by bolo možné smerovať investície do udržateľných výrob mimo automobilového priemyslu a okrem lákania zahraničných investorov podporovať rozvoj domácich podnikov. Nové investície by mali byť viac diverzifikované do ďalších odvetví priemyselnej výroby a nie len do automobilovej výroby, ktorá je z dlhodobého hľadiska ťažšie udržateľná a jej výrobky vytvárajú významné environmentálne záťaže počas celého životného cyklu aj po ňom. Pandémia napríklad ukázala potenciál farmaceutického priemyslu, ktorý je udržateľnejší z hľadiska budúcich potrieb, tvorí vysokú pridanú hodnotu a výroba bola v minulosti pomerne rozšírená. Z hľadiska prínosu pridanej hodnoty jednotlivých odvetví k celkovej pridanej hodnote hospodárstva má najvyšší podiel priemysel cez 24 %, nasleduje veľkoobchod a maloobchod okolo 18 %. Na dosiahnutie odolnosti hospodárstva možno zvýšiť príspevok služieb k pridanej hodnote, ale aj odvetvia informácií a komunikácií, ktoré predstavuje len necelých 5 %. V nadväznosti na komponent 17 – Digitálne Slovensko preto oceňujeme, že okrem digitalizácie služieb verenej správy sa investíciami podporuje aj toto odvetvie hospodárstva | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ si uvedomuje dôležitosť prijatia reformy s cieľom diverzifikácie aktuálnej štruktúry hospodárstva, avšak komponent 4 sa v pláne obnovy a odolnosti SR venuje výlučne ekologizácií priemyselných procesov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a komponent zahŕňa aj reformu digitálnej ekonomiky vrátane nového Akčného plánu digitálnej transformácie Slovenska na ďalšie obdobie, čo prispeje k väčšej stabilite hospodárstva, a spolu so znižovaním dôrazu na priemyselnú výrobu sa môže pozitívne odraziť aj na znížení environmentálnych záťaží. Samotný cieľ komponentu sa sústreďuje na udržanie súčasnej štruktúry priemyslu, pričom investuje do podpory čistejšej výroby. Zároveň však nepočíta a nevyhodnocuje vplyv na pracovné miesta a rast a na sociálnu odolnosť a kohéziu, pričom investície do zmien a inovácií výrobných procesov môžu mať významne negatívne dopady na pracovné miesta. Komponent nepočíta s opatreniami na elimináciu dôsledkov vyplývajúcich zo straty pracovných miest. | | | |
| KOZSR | Ku komponent 6 – Inkluzívne vzdelávanie, 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie, 8 –Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl, 9 – Veda, výskum, inovácie: Základným cieľom v oblasti vzdelávania musí byť komplexná reforma vzdelávania, ktorá zabezpečí zvyšovanie úrovne vzdelávania na Slovensku, zatraktívni učiteľské povolanie reformou odmeňovania zamestnancov školstva a zlepšením pracovných podmienok a zabezpečí zosúladenie vzdelávania s potrebami trhu práce. Negatívne vnímame najmä zhoršujúce sa ukazovatele v priemerných dosiahnutých bodoch z testov PISA, zvyšujúce sa percento predčasne ukončenej školskej dochádzky a zaostávanie v kvalite výskumu a inovačnej aktivity. Slovensko potrebuje reformu hospodárstva na znalostne orientované a produkciu s vyššou pridanou hodnotou, čo nebude možné, pokiaľ sa neinovuje vzdelávanie. Prijatá reforma musí reflektovať zosúladenie vzdelania s potrebami trhu práce vzhľadom na digitalizáciu a Priemysel 4.0. Preto vítame, že Plán obnovy a odolnosti je v oblasti vzdelávania široko rozpracovaný a zahrňuje jednotlivé stupne vzdelávania. Za negatívne v uvedených súvislostiach považujeme, že absentujú reformy v oblasti celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva, ktoré sú vzhľadom na rýchlo meniacu sa dobu základom pre udržanie vysokokvalifikovanej pracovnej sily, ale aj dôstojných pracovných miest s primeranou mzdou. Cieľom EÚ je vytvoriť funkčný systém, ktorý má uľahčiť všetkým občanom, bez ohľadu na ich aktuálnu životnú situáciu, prístup k pružnému nadobúdaniu nových vedomostí, zručností a schopností prostredníctvom kvalitného vzdelávania. Za dôležité považujeme vyhodnotenie nastaveného systému celoživotného vzdelávania a zlepšenie | O | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy.<br><br>Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú plánované z EŠIF fondov. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>ü Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>ü Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy,<br>ü Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | jeho aplikácie v praxi. Významne prispieť k funkčnému celoživotnému vzdelávaniu by mohlo vytvorenie funkčnej siete kariérnych poradcov, ktorí by boli schopní previesť zamestnanca celým produktívnym životom a pomôcť pri prípadnej rekvalifikácií, či zmene kariéry. V oblasti trhu práce a sociálnej udržateľnosti odbory preferujú opatrenia na zosúladenie rodinného a pracovného života ako účinného opatrenia na odstránenie rodových nerovností na Slovensku. V tejto súvislosti odbory viackrát odporúčali výrazne zvýšiť pracovné príležitosti žien lepším prístupom k starostlivosti o deti, a tým zrýchliť návrat žien na trh práce. Preto z navrhovaných reforiem a investícií v oblasti školstva vyzdvihujeme dobudovanie predškolských zariadení, čo je v súlade s cieľom zosúladenia rodinného a pracovného života. Nedostatok predškolských zariadení bolo dlhodobo vyčítané aj zo strany Európskej únie v Špecifických odporúčaniach pre Slovensko (Country specific recommendation). Investícia vo významnej miere pomôže ženám zlepšiť ich postavenie na trhu práce a zjednoduší ich návrat do pracovného života, čo sa v konečnom dôsledku pozitívne odrazí aj v dosahovaných zárobkoch a dôchodkoch v postproduktívnom živote. | | | kvalifikácií,<br>ü Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,<br>ü Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>ü Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl,<br>ü Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>ü Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>ü Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>ü Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>ü vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej úrovni,<br>ü prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov),<br><br>S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií.<br><br>Cieľom projektových aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| KR | Pripomienka k „A. KOMPONENT 2: Obnova budov“ k „reforme zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR“ - časť pasportizácia pamiatok v štátnom vlastníctve Ak predkladateľ zotrvá na pasportizácií národných kultúrnych pamiatok, tak navrhujeme rozšíriť pasportizáciu aj na tie národné kultúrne pamiatky, ktoré sú v inom, než v štátnom vlastníctve. Odôvodnenie: V rámci tejto reformy sa navrhuje aj pasportizácia stavebných národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „pamiatok“). Podľa predkladateľa „výsledkom pasportizácie každej pamiatky by mala byť štandardizovaná základná diagnostika stavebno-technického stavu pamiatky.“. Takto | Z | N | Pasportizácia je naprojektovaná na pamiatky v štátnom vlastníctve. Je pravda, že na Slovensku chýba nárokovateľný nástroj na kompenzáciu zvýšených nákladov pre vlastníkov pamiatok. To ale nesúvisí s potrebou podložiť rozhodnutia o komplexných rekonštrukciách štátnych pamiatok objektívnymi kritériami, aby sa tak zamedzilo rozhodnutiam na základe tlaku záujmových skupín. Štát nemá dostatočné prostriedky na plošnú a komplexnú rekonštrukciu celého pamiatkového fondu. Žiadny štát EÚ neutiahne ťarchu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plánovanú pasportizáciu pamiatok nepovažujeme za ten návrh, ktorý by zásadným spôsobom zlepšil zlý stav pamiatkového fondu, pretože iba samotné zistenie stavu pamiatky samo o sebe neodstráni jej nelichotivý stav. Primárnym problémom zlého stavu pamiatkového fondu sú dlhodobo nedostatočné zdroje na obnovu, reštaurovanie a pravidelnú údržbu pamiatok na strane ich vlastníkov, pričom finančná podpora týchto vlastníkov pamiatok zo strany štátu je dlhodobo nedostatočná a vo väčšine prípadov nie je žiadna. Zlepšenie stavu pamiatkového fondu preto možno očakávať len vtedy, ak dôjde aj ku skutočnej realizácií obnovy a reštaurovania pamiatok. K nej dôjde len vtedy, ak vlastníci budú mať na to dostatočné finančné zdroje, či už svoje vlastné alebo cudzie, vrátane finančných prostriedkov poskytnutých z verejných zdrojov. Cestou výrazného zlepšenia pamiatkového fondu sú teda len priame investície do obnovy a reštaurovania pamiatok a na ich zabezpečenie by mal štát sústrediť pozornosť. Ak sa to štátu nepodarí, tak akákoľvek pasportizácia pamiatok je bezpredmetná a prípadné prostriedky vynaložené na pasportizáciu budú zo strany štátu vynaložené neefektívnym spôsobom a teda zbytočne. Štát bude mať iba plné šuflíky nepoužiteľných správ o pasportizácií pamiatok. Tie časom pre svoju neaktuálnosť nebudú použiteľné ani len na štatistické účely, pretože vplyvmi vonkajšieho prostredia sa stav pamiatok v čase neustále mení. Návrh na pasportizáciu pamiatok nepovažujeme za celkom správny aj preto, že štát v skutočnosti chce z európskych peňazí zaplatiť za to, za čo už sústavne platí zo štátneho rozpočtu. Zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu totižto zriadil špecializované orgány štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu, ktoré financuje štát. Sú nimi krajské pamiatkové úrady a Pamiatkový úrad SR. Jednou z hlavných úloh týchto orgánov štátnej správy je zákonná povinnosť sústavne vykonávať štátny pamiatkový dohľad. V rámci tohto štátneho pamiatkového dohľadu sú tieto orgány štátnej správy zo zákona povinné sústavne zisťovať aj stavebno-technický stav všetkých pamiatok bez ohľadu na to, kto je ich vlastníkom. Teda aj pri pamiatkach, ktoré vlastní štát. Z uvedeného vyplýva, že štát plánuje z európskych peňazí duplicitne financovať niečo, čo už sám financuje z vlastných prostriedkov. Inými slovami chce platiť dva krát za to isté. Z materiálu vôbec nie je zrejmé, či štát tieto orgány štátnej správy z dôvodu nedostatku zdrojov v štátnom rozpočte nedostatočne financuje a preto tieto orgány štátnej správy nemôžu zisťovať stav pamiatok v dostatočnom rozsahu, alebo ich dostatočne financuje, avšak si neplnia tieto | | | celého pamiatkového fondu, bez zapojenia súkromného kapitálu. Na vyriešenie tohto problému musí štát vytvoriť podmienky na to, aby boli súkromní vlastníci sami motivovaní k zachovávaniu pamiatkových hodnôt. Niektoré kroky ku vytvoreniu správnych podmienok sú vytvorenie a aplikácia v reforme spomínaných metodík. Ústredný zoznam pamiatkového fondu v súčasnosti neobsahuje detailné dáta o investíciách na obnovu. Mnohé relevantné informácie nie sú reportované vlastníkmi pamiatok. Pasportizácia je príležitosť aktívne získať prístup k informáciám. Vykonať pasportizáciu na celom pamiatkovom fonde by bolo omnoho časovo, finančne aj ľudsky náročnejšie a možno nerealizovateľné v rámci parametrov plánu obnovy a odolnosti. Štát má záujem využiť výsledky pasportizácie štátnych pamiatok na riadenie investícií do tejto časti svojho vlastníctva na základe objektívnych kritérií. Štát nebude v slobodnej demokratickej spoločnosti riadiť investície do majetku, ktorý nie je v jeho vlastníctve. Štát má 1) vytvoriť podmienky na aktiváciu súkromného kapitálu do celého pamiatkového fondu a 2) ísť v starostlivosti o svoje pamiatky príkladom pre súkromný sektor. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | svoje zákonné povinnosti z dôvodu, že sú nesprávne riadené. Ak ide o prvý prípad, tak návrh na pasportizáciu by dával aspoň nejaký zmysel. Ak však ide o druhý prípad, tak riešením je vyvodenie zodpovednosti voči vedúcim zamestnancom týchto orgánov, než požadovanie financií z európskych zdrojov. Za ďalší problém tohto návrhu považujeme skutočnosť, že sa navrhuje pasportizácia iba tých pamiatok, ktoré sú vo vlastníctve štátu, pričom z materiálu nie je zrejmé prečo sa navrhuje iba pasportizácia pamiatok vo vlastníctve štátu. V tejto súvislosti musíme podotknúť, že štát vlastní sotva 13% z celkového počtu pamiatok. Zvyšných 87% pamiatok vlastnia neštátne subjekty ako sú obce a mestá, cirkvi a náboženské spoločnosti, súkromné právnické osoby rôznej právnej formy a fyzické osoby. Na pamiatky vo vlastníctve týchto osôb by sa však plánovaná pasportizácia nemala vzťahovať, čo považujeme za diskriminačné voči týmto vlastníkom pamiatok. Ústava Slovenskej republiky vo svojom článku 20 pritom ustanovuje, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Na to nadväzuje aj zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, ktorý vo svojich ustanoveniach zaručuje pomoc všetkým vlastníkom pamiatok a zaručuje ochranu všetkým pamiatkam, a to bez ohľadu na to, kto ich vlastní. Ak teda predkladateľ zotrvá na pláne pasportizácie pamiatok, tak navrhujeme, aby ju aspoň rozšíril aj na pamiatky, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu. | | | |
| KR | Pripomienka k „A. KOMPONENT 2: Obnova budov“ k „reforme zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR“ – časť predvídateľnosť rozhodnutí PÚ SR. Navrhujeme, aby túto časť predkladateľ upravil, pretože Pamiatkový úrad SR v oblasti obnovy národných kultúrnych pamiatok nielenže nerozhoduje v stavebných konaniach, ale ani len v nich nevydáva záväzné stanoviská z pozície tzv. dotknutého orgánu. Odôvodnenie: Za jednu z príčin nelichotivého stavu pamiatkového fondu a nedostatočného využívania súkromného kapitálu na jeho rozvoj bola zo strany predkladateľa označená netransparentnosť rozhodovacích procesov Pamiatkového úradu SR. Ako dôvod tejto netransparentnosti uviedol, že Pamiatkový úrad SR “čelí výraznému zvýšeniu množstva práce, ktoré musí zo zákona vykonávať, a preto nemá personálne a finančné možnosti venovať sa systematickej tvorbe objektívnych pravidiel a princípov pamiatkovej politiky. Najmä v prípade množstva vydaných záväzných stanovísk, ktoré sú spolu s rozhodnutiami právne záväzné, možno v rokoch 2006 – 2019 pozorovať viac ako | Z | N | Pod PÚ SR sa v dokumente myslí celý systém pamiatkových úradov, teda centrála + krajské pamiatkové úrady.<br>Súhlasíme, že pamiatková politika musí byť systémová a založená na objektívne zadefinovaných pravidlách. Navrhovaná reforma ide týmto smerom. Je pravda, že každá pamiatka vyžaduje individuálny prístup a pamiatkový výskum, to však neznamená, že sa nedajú popísať všeobecné princípy, ktoré by rozhodovací proces rámcovali. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdvojnásobenie množstva práce. Väčšinu svojho času (58 %) trávi PÚ SR vypracovávaním záväzných stanovísk k rozhodnutiam iných orgánov (napr. stavebných úradov)“. Na základe toho sa navrhuje financovanie reformy, podľa ktorej sa majú vytvoriť a zverejniť tri metodiky, ktoré majú rámcovať rozhodovanie Pamiatkového úradu SR. Predkladateľa upozorňujeme na vecné nedostatky v tejto časti predloženého materiálu. Rozhodovanie o obnove (rekonštrukcií) stavieb vyhlásených za národné kultúrne pamiatky podľa § 32 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu sa uskutočňuje v režime stavebného zákona. O vydaní stavebného povolenia rozhoduje obec ako stavebný úrad, pričom Pamiatkový úrad SR nemá v tomto stavebnom konaní ani len postavenie dotknutého orgánu, ktorý vydáva záväzné stanovisko. Dotknutým orgánom vydávajúcim záväzné stanovisko v tomto stavebnom konaní je príslušný krajský pamiatkový úrad. Z uvedeného dôvodu nemôže dôjsť k takej preťaženosti Pamiatkového úradu SR akú uviedol predkladateľ, pretože vydávanie záväzných stanovísk v stavebných konaniach je výlučne na pleciach krajských pamiatkových úradov. Pripúšťame, že krajské pamiatkové úrady v tomto smere sú enormne zaťažené a preto potrebujú personálnu aj finančnú pomoc. Avšak určite takúto pomoc nepotrebuje samotný Pamiatkový úrad SR, ktorý bol doposiaľ nesprávne riadený a za čo bola už vyvodená zodpovednosť voči jeho doterajšej generálnej riaditeľke. Očakávame, že budúci nový generálny riaditeľ Pamiatkového úradu SR zreformuje tento orgán tak, aby svedomito, zákonne a vo verejnom záujme plnil zákonné povinnosti, ktoré sú mu uložené zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. Čo sa týka samotných metodík, ktoré v rámci tejto reformy navrhuje predkladateľ, tak vytvorenie a zverejnenie metodiky výpočtu navýšenia nákladov zásahu do pamiatky z dôvodu požiadaviek krajského pamiatkového úradu v záväznom stanovisku (pozn. nie Pamiatkového úradu SR ako nesprávne uvádza predkladateľ) považujeme za prínosnú a podporujeme ju. Avšak na jej vytvorenie nie je potrebné vynaložiť žiadne veľké finančné zdroje. Takúto metodiku sú schopní v rámci plnenia svojich pracovných úloh vytvoriť zamestnanci krajských pamiatkových úradov, prípadne Pamiatkového úradu SR za niekoľko týždňov v spolupráci s odborníkmi realizujúcimi obnovu a reštaurovanie v praxi. K druhej navrhovanej metodike klasifikácie pamiatkového fondu, ktorá bude umožňovať rôzne stupne prísnosti starostlivosti o pamiatku sa nevieme jednoznačne vyjadriť, pretože v materiáli nie je bližšie a ani len vo | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | všeobecnosti uvedené, na základe akých kritérií by malo dôjsť k takejto prípadnej kategorizácií národných kultúrnych pamiatok. Upozorňujeme, že stavby, ktoré sú vyhlásené za národné kultúrne pamiatky predstavujú už teraz veľmi úzku skupinu (cca 6 až 7%) z celkového počtu historických stavieb. To znamená, že väčšina z historických stavieb (tie, ktoré nie sú vyhlásené za národné kultúrne pamiatky) je v úplne rovnakom voľnom režime stavebného zákona, ako sú novostavby. Z uvedeného dôvodu pri národných kultúrnych pamiatkach by do úvahy prichádzala ako ďalšia zmysluplná kategorizácia už len kategória ohrozených národných kultúrnych pamiatok, teda takých, pri ktorých pre ich akútny nepriaznivý stav hrozí trvalé znehodnotenie ich pamiatkových hodnôt alebo dokonca úplný zánik pamiatky. Avšak v súčasnej praxi už existuje takáto kategorizácia pamiatok, hoci vo veľmi nesystémovej podobe. Existuje tzv. zoznam národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy, do ktorého každý krajský pamiatkový úrad a Pamiatkový úrad SR neustále vpisuje ďalšie a ďalšie pamiatky, a to bez akéhokoľvek odôvodnenia a bez vopred stanovených pravidiel. Tento zoznam neustále a veľmi rýchlo rastie, čím postupne stráca na význame, pretože časom nebude takmer žiadny rozdiel medzi týmto zoznamom a Ústredným zoznamom pamiatkového fondu, ktorý vedie Pamiatkový úrad SR. Okrem toho ide len o zoznam orgánov štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu viac-menej interného charakteru. Ako posledná metodika sa navrhuje „metodika princípov rozhodovania Pamiatkového úradu SR vo veciach stavebno-technického zásahu“. Keďže Pamiatkový úrad SR nevydáva stavebné povolenia na obnovu pamiatok a ani z pozície tzv. dotknutého orgánu nevydáva záväzné stanoviská v týchto stavebných konaniach, tak do úvahy môže prichádzať len taká metodika Pamiatkového úradu SR, ktorý z pozície nadriadeného orgánu určí svojim podriadeným krajským pamiatkovým úradom metodický návod pre vydávanie záväzných stanovísk. Sme však skeptickí, že sa podarí vytvoriť také metodiky, ktoré zaručia transparentnosť a predvídateľnosť záväzných stanovísk krajských pamiatkových úradov až do takej miery, že vlastník pamiatky bude vopred presne vedieť, čo ho čaká pri obnove a reštaurovaní jeho pamiatky. Potrebné je si uvedomiť, že každá jedna pamiatka je jedinečná a jej stavebno-technický stav, či už v pozitívnom alebo v negatívnom zmysle je tiež jedinečný, naviac premenlivý v čase. Predstava, že pri každom druhu pamiatky a že pri každej druhovej poruche, resp. degradácii pamiatky bude existovať konkrétna a podrobná metodika, ktorá sa | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prakticky prenesie do záväzného stanoviska krajského pamiatkového úradu, je pre nás nepredstaviteľná. Okrem toho predkladateľ akcentuje iba na stavebno-technický stav pamiatok, pričom pri každej pamiatke sú rozhodujúce predovšetkým jej pamiatkové hodnoty, ktoré sú vždy jedinečné. Bez pamiatkových hodnôt niet pamiatky. Preto pri pamiatke akýkoľvek zásadný zásah do jej hmotnej podstaty sa musí vykonať tak, aby zostali zachované jej pamiatkové hodnoty. Aby tomu tak bolo, je potrebné, aby sa pred každým takýmto zásadným zásahom vykonal podrobný a kvalitný pamiatkový výskum a spravidla aj reštaurátorský výskum zohľadňujúci všetky jedinečné aspekty pamiatky, ktoré dajú odpoveď na to, aké konkrétne zásahy do tej-ktorej pamiatky sú prípustné, aby došlo jednak k zlepšeniu jej stavu a jednak k zachovaniu všetkých jej pamiatkových hodnôt. Zjednodušene povedané, každá pamiatka si vyžaduje individuálny prístup. | | | |
| KS v Bratislave | Pripomienky ku Komponentu 15 – Reforma justície Z predloženého materiálu vyplýva, že Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je v komponente 15 – Reforma justície – viazaný na reformu súdnej mapy v Slovenskej republike, ktorá doposiaľ neprešla legislatívnym procesom. V súčasnosti je reforma súdnej mapy v štádiu vyhodnocovania pripomienok (LP/2020/587) a pred predložením materiálu zákonodarnému orgánu do legislatívneho procesu. V čase predloženia návrhu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v časti reformy justície nie je reforma súdnej mapy – zákon o nových sídlach a obvodoch súdov na Slovensku (LP/2020/587) účinný ani platný, Národná rada SR o ňom ešte nezačala rokovať a nie je zrejmé, či reforma súdnej mapy bude v legislatívnom procese prijatá a ak áno, či bude prijatá v celkovom navrhovanom rozsahu alebo len v čiastočnom rozsahu alebo či bude neúspešná ako celok a Národná rada SR ju odmietne. Pri druhých dvoch možnostiach (čiastočná úspešnosť reformy súdnej mapy alebo celková neúspešnosť reformy súdnej mapy) návrh plánu obnovy za časť justície neobsahuje exaktné údaje, čo sa stane s finančnými prostriedkami poskytnutými Európskou úniou alokovanými na reformu súdnej mapy. Z uvedeného dôvodu považujeme návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v oblasti justície za predčasný a nezrelý na realizáciu, navrhujeme ho stiahnuť z legislatívneho procesu, prepracovať a viazať ho výlučne na existujúci právny stav. Odôvodnenie predkladateľa pre reformu súdnej mapy vytvorením špecializácie sudcov však už v súčasnosti existuje aj bez | Z | N | Pripomienka vecne kopíruje výhrady organizácie, ktoré sú už uplatnené v rámci MPK k legislatívnej zmene upravujúcej súdnu mapu (LP/2020/587) a budú adresované v rámci tohto pripomienkového konania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predkladanej reformy, čo podčiarkuje Správa CEPEJ z novembra 2017 č. CEPEJ-COOP(2017)14. CEPEJ navrhuje pri malých súdoch, kde sa môže vyskytnúť kumulovanie agendy riešiť napríklad kauzálnou príslušnosťou súdov, čo predkladateľ návrhu opomína. Napokon, expert CEPEJ George Stawa počas online diskusie dňa 23.2.2021 konštatoval, že pri malých súdoch nemožno a priori vychádzať z toho, že sú neefektívne, pretože opak môže byť pravdou; potvrdzujú to podľa jeho slov prieskumy naprieč krajinami Európskej únie. Nesúhlasíme s položkami „Rekonštrukcie budov súdov, výstavba/obstaranie nových budov“. Značná časť súdnych budov sú kultúrnymi pamiatkami, pri ktorých sú rekonštrukcia, ich rozšírenie alebo iné stavebné úpravy viazané na záväzné stanovisko pamiatkového úradu v zmysle § 32 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov; v predloženom návrhu sa predkladateľ touto skutočnosťou nezaoberal a nevysvetlil ju z hľadiska ním navrhovanej zelenej transformácie. V súvislosti s navrhovanou novou súdnou mapou sa vychádza z nereálneho stavu „potreby“ obstarania nových súdnych budov, keďže v súčasnosti takmer všetky súdy na Slovensku disponujú vlastnou budovou z hľadiska ich kapacitných potrieb (až na Okresný súd Bratislava I, ktorý sídli v rovnakej budove ako Krajský súd v Bratislave a čiastočne aj v prenajatých priestoroch, hoci má samostatnú budovu, na ktorej rekonštrukciu dlhodobo žiada od Ministerstva spravodlivosti SR poskytnutie finančných prostriedkov, no neúspešne). Predkladateľ návrhu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky za justíciu by mal upriamiť svoju pozornosť na existujúce súdne budovy a potreby jednotlivých súdov z hľadiska kapacitného dimenzovania a riešiť existujúcimi súdmi nastolené požiadavky. Podľa nášho názoru nie je možné na zriadenie novej sústavy krajských správnych súdov čerpať prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre Európu, keďže tento mechanizmus je ústredným prvkom nástroja obnovy Next Generation EU, ktorý je určený na reakciu na krízu COVID-19 a na výzvy, ktoré predstavuje zelená a digitálna transformácia, podpora hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v rámci EÚ; pomôže členským štátom riešiť hospodársky a sociálny vplyv pandémie COVID-19. Členské štáty vďaka príspevkom z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti tak budú schopné poskytnúť zraniteľným skupinám obyvateľstva ekonomickú pomoc spočívajúcu v aktívnom prístupe k zamestnaniu (zachovanie existujúceho zamestnania, podpora vzniku pracovných miest), v zníženom zaťažení | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odvodmi na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a do fondu zamestnanosti (keďže ich príjem v dôsledku pandémie COVID-19 a prijatých vládnych opatrení sa znížil, resp. úplne ho stratili), na plnenie zmluvných záväzkov z obchodných vzťahov (nájomné, vodné, stočné, elektrina, plyn) a predchádzanie sekundárnej platobnej neschopnosti. Nemožno opomenúť ani obyvateľov so zdravotným znevýhodnením a s nimi súvisiaca podpora chránených dielní, ktoré im pomáhajú pri uplatnení na trhu práce. Na spomenuté oblasti podpory by sa mal slovenský zákonodarca sústrediť a efektívne využiť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na oblasti, na ktoré sa má skutočne použiť. Na druhej strane, súhlasíme so zabezpečením digitalizácie, resp. digitálnej transformácie v justícii, pretože v súčasnosti je jej stav na súdoch nedostatočný. Toto je podľa nášho názoru jediný prienik medzi Plánom obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v komponente „Reforma justície“ s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len nariadenie EÚ č. 2021/241). V zmysle čl. 3 nariadenia EÚ č. 2021/241 rozsah uplatňovania mechanizmu sa vzťahuje na oblasti politiky európskeho významu rozdelené do šiestich pilierov: (a) zelená transformácia; (b) digitálna transformácia; (c) inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast vrátane hospodárskej súdržnosti, pracovných miest, produktivity, konkurencieschopnosti, výskumu, vývoja a inovácií a dobre fungujúceho vnútorného trhu so silnými MSP; (d) sociálna a územná súdržnosť; (e) zdravie a hospodárska, sociálna a inštitucionálna odolnosť, s cieľom okrem iného zvyšovať pripravenosť na krízy a schopnosť reakcie na krízy, a (f) politiky pre budúcu generáciu, deti a mládež, ako sú vzdelávanie a zručnosti. Všeobecným cieľom citovaného nariadenia EÚ č. 2021/241 a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie zlepšovaním odolnosti, pripravenosti na krízy, adaptačnej kapacity a rastového potenciálu členských štátov, zmiernením sociálnych a hospodárskych dôsledkov tejto krízy, najmä pre ženy, prispievaním k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, podporou zelenej transformácie, prispievaním k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy do roku 2030 stanovených v článku 2 bode 11 nariadenia (EÚ) č. 2018/1999 a splnením cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 a digitálnej transformácie, čím sa prispeje k vzostupnej hospodárskej a sociálnej konvergencii, obnove a presadzovaniu udržateľného rastu a integrácii | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hospodárstiev Únie, posilneniu tvorby kvalitných pracovných miest, ako aj prispením k strategickej autonómii Únie popri otvorenom hospodárstve a vytváraním európskej pridanej hodnoty. Reformu súdnej mapy a kompletnú reorganizáciu súdov na Slovensku (ide o zánik 25 okresných súdov a 5 krajských súdov a rekonštrukcia zostávajúcich súdov pre potreby územia Slovenskej republiky, čím dochádza k vytvoreniu niečoho nového a nezachováva sa stabilita) nemožno subsumovať ani pod jeden pilier Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti špecifikovaný ustanovením čl. 3 nariadenia EÚ č. 2021/241. Pre komplexný obraz poukazujeme na naše kritické a zásadné pripomienky k návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov (LP/2020/587) prezentované na: https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/LP/2020/587/pripomienky/COO-2145-1000-3-4266962 a citujeme z nich: „Všeobecné pripomienky k predloženému materiálu - všeobecné súdnictvo: Ciele na ktorých je založená „Reforma súdnej mapy“ dosiahnuť -špecializáciu sudcov, -dostupnosť súdov pre občana, rýchlosť konania v zložitejších veciach, vyššia kvalita rozhodnutí na základe špecializácie sudcov, otvorenosť a transparentnosť vo vybavovaní konkrétnej agendy, sú v podmienkach súdov v územnom obvode Krajského súdu v Bratislave, ako i na Krajskom súde v Bratislave dosiahnuté a z pohľadu predloženého materiálu neexistuje vecný argument na v tomto materiály navrhovanú zmenu. Základným kameňom predloženej „Reformy súdnej mapy“ je špecializácia. Pod týmto pojmom sa skrýva predstava minimálneho obsadenia každej z hlavných agend počtom troch sudcov. na okresnej a troch senátov na krajskej úrovni. Táto predstava presahuje zákonnú požiadavku zachovania náhodnosti výberu, ktorá je dimenzovaná skromnejšie (náhodnosť výberu je zachovaná pri počte dvoch sudcov, či senátov), ale vo všeobecnosti ju možno vnímať ako akceptovateľnú. Ak teda vychádzame z premisy dokonalej špecializácie, od ktorej sa odvíjajú ďalšie reformou sledované ciele, pôjde o režim troch sudcov na súde I. inštancie venujúcim sa jednej zo štyroch hlavných agend T, C, PaNc a Cb (inak, súd I. inštancie by mal disponovať minimálne počtom 12 sudcov) a troch senátov na súde II. inštancie venujúcim sa jednej z piatich hlavných agend To, Co, CoP, Cob a S (inak, súd II. inštancie by mal disponovať minimálne počtom 15 senátov), tak v Bratislavskom kraji niet súdu, ktorý by túto požiadavku ku dňu 11.02.2021 nespĺňal. Personálny stav sudcov vo výkone (teda skutočne pracujúcich) k mesiacu február 2021 je v bratislavskom kraji reprezentovaný nasledovnými | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | počtami: počet sudcov/senátov agenda To Co CoP Cob S -Krajský súd v Bratislave 71/23 10/4 30/13 6/2 11/4 13/4 počet sudcov agenda T C PaNc Cb -Okresný súd Bratislava I. 36 6 14 2 14 -Okresný súd Bratislava II. 27 5 14 4 4 -Okresný súd Bratislava III. 22 4 13 3 2 -Okresný súd Bratislava IV. 18 3 10,5 2,5 2 -Okresný súd Bratislava V. 21 5 9 3 4 -Okresný súd Malacky: 13 3 5 3 2 -Okresný súd Pezinok 12 2 7 2 1 -spolu 220 Potreba počtov sudcov určených podľa Inštrukcie MS SR č. 15/2020, ktorou sa ustanovujú princípy určovania voľných miest sudcov na súdoch bola vyjadrená naposledy v mesiaci október 2020 nasledovne: určený počet sudcov -Krajský súd v Bratislave 97 včítane hosťujúcich sudcov určený počet sudcov -Okresný súd Bratislava I. 45 -Okresný súd Bratislava II. 30 -Okresný súd Bratislava III. 28 -Okresný súd Bratislava IV. 19 -Okresný súd Bratislava V. 27 -Okresný súd Malacky: 14 -Okresný súd Pezinok 13 spolu 273 Mesiac február 2021 len dokumentuje, že predpokladaný počet sudcov určený podľa metodiky stanovenej spomínanou Inštrukciou MS SR, predpokladal zásadne vyššie počty sudcov (neobsadenie súdov predpokladaným počtom sudcov je dôsledkom napr. odchodu sudcov do dôchodku, či vzdanie sa funkcie sudcu, zmarenia kontinuálne nasledujúcich výberových konaní v dôsledku obmedzení spojených s respiračným ochorením COVID-19, nefunkčnosti hodnotiacich senátov, absencie zákonnej úpravy spojenej s previerkami sudcov). Rozdiel medzi plánovaným a skutočným stavom sudcov len v bratislavskom kraji je 53 sudcov (je nutné uviesť, že k tomuto počtu sudcov mimo výkonu súdnictva treba pripočítať sudcov a sudkyne napr. na materskej dovolenke, dočasne pridelených na iný súd, či sudcov s pozastaveným výkonom funkcie sudcu). Personálne obsadenie bratislavských súdov sudcami je dlhodobo poddimenzované a nereflektuje na skutočnú potrebu týchto súdov vo vzťahu k veľkosti ich agendy. Riešením otázky, čo najrýchlejšieho nahradenia uvoľneného miesta po sudcovi, ako základnej príčine vzniku prieťahov, sa „Reforma súdnej mapy“ vôbec nezaoberá. Rušenie niektorých súdov a ich zlučovanie súdne prieťahy nijako nevyrieši, keďže počty sudcov nie sú naviazané na počty súdov, ale na počet došlých prípadov. Navrhované nástupnícke súdy tak začnú svoju činnosť s nedostatočne obsadenými súdmi, čo dĺžku konania žiadnym spôsobom pozitívne neovplyvní. Z hľadiska historického odvolací súd v meste Bratislava bol vždy a to nie len pre územný obvod mesta Bratislavy, ale v Bratislave sídlil i odvolací súd pre celý územný obvod pôvodného Západoslovenského kraja. Z pohľadu cestovania za súdom | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | je odvolací súd v Bratislave pre celý pôvodne Západoslovenský kraj bezkonkurenčne najdostupnejším, nie len z hľadiska minulosti, ale tomu bude tak i v budúcnosti. Existencia odôvodnenosti zachovania odvolacieho súdu v Bratislave je nespochybniteľná vzhľadom na počet subjektov (obyvateľov, podnikateľov, inštitúcií, orgánov verejnej moci a správy) v jeho územnom obvode, ale i z hľadiska jeho prirodzenej pozície ako štát riadiaceho centra, centra obchodu, či kultúry. Odvolací súd v Bratislave na rozdiel od odvolacích súdov v Nitre, v Trenčíne, či v Trnave, vybavoval a dosiaľ vybavuje z hľadiska komplexnosti všetku odvolaciu agendu, teda i agendu, ktorá by inak mala spadať pod územnú pôsobnosť týchto odvolacích súdov. Opodstatnenosť zachovania okresných súdov v bratislavskom kraji vychádza z územno-administratívneho usporiadania štátu, z územného usporiadania orgánov štátnej moci, správy, ale i samosprávy, ktoré priamo participujú na súdnom konaní (od voľby prísediacich v trestnej agende súdov I. inštancie, cez činnosť OČTK, prokuratúry, ÚPSVaRu, špecializovaných okresných úradov a pod.). Opodstatnenosť existencie okresných súdov v bratislavskom kraji je historicky preverená. Všetky okresné súdy bratislavského kraja majú svoje budovy kapacitne spĺňajúce podmienky výkonu súdnictva daného územného obvodu s výnimkou Okresného súdu Bratislava I., ktorý síce má vlastnú budovu (od roku 2014), ale tejto budove na Lazaretskej ulici sa nevenuje zo strany MS SR žiadna pozornosť. Je nutné si uvedomiť, že na dosiahnutie dnešnej funkčnosti okresných súdov, nie len mimo bratislavského, ale i bratislavského kraja bolo v priebehu posledných dvadsiatich rokov vynaložených niekoľko desiatok miliónov eur zo štátnych finančných prostriedkov, ktoré „Reforma“ odpisuje. Pre navrhované vytvorenie jediného, prvoinštančného Mestského súdu Bratislava nie sú vytvorené žiadne materiálno technické podmienky. Neexistuje budova, ktorá by dokázala pojať taký počet sudcov a zamestnancov, ktorých počet je pre riadny výkon súdnictva pre územie obvodu mesta Bratislava potrebný. Je nutné mať na zreteli, že na budovu súdu sú kladené odlišné požiadavky, ako na bežnú administratívnu budovu. Ostatne budova súdu prvej inštancie predpokladá absolútnu dostupnosť pre celý komplex užívateľských služieb, ktoré prvoinštančný súd zabezpečuje a takúto dostupnosť, i v súčasnosti, prvoinštančné súdy dokážu zabezpečiť len pri vynaložení značného úsilia. Vytvorenie Mestského súdu Bratislava na úkor okresných súdov v Bratislave, nie je riešením výsledkom ktorého je dosiahnutie cieľov prezentovaných v | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „Reforme“ (v Bratislave pôjde o cieľ, ktorý v súčasnosti už existuje). Personálne nedostatočná vybavenosť bratislavských súdov je zlyhaním Ministerstva spravodlivosti SR, ktoré nevie včas reagovať na potreby súdov, ale i Súdnej rady, ktorá nevie zabezpečiť podmienky pre uskutočnenie výberových konaní (absencia hodnotiacich komisií, nedostatočná databáza členov výberových komisií a pod.). Touto neschopnosťou včasnej reakcie iných inštitúcií ako súdov sa navrhovaná „Reforma“ nezaoberá a nedá sa predpokladať, že zmenou sídiel súdov sa na tom niečo zmení. Uvedené povedie k tomu, že záťaž nedostatočnej personálnej vybavenosti prvoinštančných súdov v obvode krajského súdu sa prenesie i na navrhovaný Mestský súd Bratislava. Materiálnou nákladnosťou a časovou náročnosťou „Reformy“ vynútené ponechanie pracovísk v bývalých budovách okresných súdov, či krajského súdu, je stav priečiaci sa vlastnému zámeru MS SR zrýchliť a skvalitniť súdne konanie, nakoľko reálne nebude žiadnou zmenou k lepšiemu, ale naopak povedie len ku zmene informačných tabúľ na budovách súdov, skomplikuje súdne konanie a pre súdiace sa obyvateľstvo vnesie do relatívneho poriadku zmätok. Okresné súdy Pezinok a Malacky síce zabezpečujú výkon súdnictva pre obyvateľov okresov nenáležiacich územne do obvodu hlavného mesta, ale ide o obyvateľstvo, ktoré je pracovne, podnikateľsky, ekonomicky, kultúrne a spoločensky naviazané na mesto Bratislavu. Mesto má z tejto naviazanosti reálny prospech. U obyvateľov týchto okresov včítane okresu Senec nejde, alebo len v minimálnej previazanosti k mestu Trnava a už vôbec nie k mestu Senica. Okresný súd Pezinok vie i za súčasných podmienok prevziať agendu územného obvodu okresu Senec, ktorý je niekoľko rokov expandujúcim okresom vyžadujúcim už dávnejšie potrebu osobitného riešenia. Včlenenie územných obvodov okresov Pezinok a Senec, popri okrese Hlohovec pod jurisdikciu Okresného súdu Trnava je za súčasného stavu vybavenosti Okresného súdu Trnava nerealizovateľné, predpokladajúce niekoľkoročné časové vyjadrenie a značné finančné zaťaženie. Ostatne z „Reformy“ predloženej MS SR nie je zrejmé, čo sa udeje s budovami zrušených okresných, či krajských súdov v majetku štátu. Všeobecné pripomienky k predloženému materiálu - správne súdnictvo: Konanie v správnom súdnictve bolo v podmienkach Československa realizované novelou Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 519/1991 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok a notársky poriadok, a bolo zakotvené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s názvom | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „Správne súdnictvo“; v tom čase niektoré ustanovenia právnej úpravy správneho súdnictva odkazovali na aplikáciu všeobecných ustanovení inštitútov občianskeho súdneho konania obsiahnuté v prvej, tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. V rámci rekodifikácie civilného práva procesného bola prijatá myšlienka odčleniť správne súdnictvo zo všeobecného kódexu o civilnom práve procesnom do samostatného procesného kódexu – Správneho súdneho poriadku. Inštitucionálne odčlenenie správneho súdnictva ako špecializovaného súdnictva je naznačené aj v § 23 ods. 1 Správneho súdneho poriadku, v zmysle ktorého na krajskom súde vo veciach správneho súdnictva konajú a rozhodujú sudcovia správneho kolégia v trojčlenných senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov; zákonodarca už v tomto štádiu predpokladal, že rozhodovať v správnom súdnictve nemajú sudcovia občianskeho, trestného alebo obchodného kolégia, ale sudcovia správneho kolégia. Osamostatnenie sústavy správnych súdov od všeobecných súdov je zaujímavou myšlienkou s veľkým potenciálom, ktorý by mal byť pretavený do funkčného systému správneho súdnictva. Podľa nášho názoru však predkladaný návrh zákona o sídlach a obvodoch súdov v tomto štádiu uvedené požiadavky nie je schopný splniť a je nezrelý na realizáciu. Dôvody uvádzame nižšie. Je pozoruhodné, že predkladateľ návrhu zákona nepočíta s personálnym obsadením Správneho súdu v Nitre, Správneho súdu v Žiline a Správneho súdu v Košiciach sudcami z terajších správnych kolégií Krajského súdu v Bratislave, Trnave a Trenčíne na Správny súd v Nitre, z terajšieho správneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici na Správny súd v Žiline a z terajšieho správneho kolégia Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach a v dôvodovej správe absolútne nevysvetľuje tento návrh. Predkladateľ zákona sa v § 9 ods. 2, ods. 3 venuje výlučne prechodu súdnictva, teda správnej agendy (súdnych spisov) zo správnych kolégií terajších krajských súdov na ním navrhované Správne súdy v Nitre, Žiline a Košiciach. Postup predkladateľa považujeme za nekompetentný. Ustanovenie § 9 ods. 4 navrhovaného zákona upravuje len prechod práv a povinností z osobitných vzťahov sudcov, ktorí boli pridelení na krajské súdy na voľné miesto sudcu v správnom kolégiu určenom ministrom spravodlivosti po 1.1.2021 a prechádzajú z Krajského súdu v Nitre na Správny súd v Nitre, z Krajského súdu v Žiline na Správny súd v Žiline a z Krajského súdu v Košiciach na Správny súd v Košiciach. Predkladateľ zákona uvedeným spôsobom ignoruje špecializáciu sudcov správnych kolégií terajších krajských | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súdov a mrhá ňou. Inými slovami, predkladateľ návrhu zákona tvrdí, že špecializáciu terajších sudcov v správnom súdnictve nepotrebuje, pretože ráta s novými sudcami správneho súdnictva, no už tento svoj postoj nevysvetľuje ani nepodkladá racionálnymi argumentmi. Predkladateľ v porovnaní so sudcami všeobecného súdnictva však už personálne obsadenie nových odvolacích súdov v Trnave, Banskej Bystrici a Prešove v návrhu zákona rieši a ráta s prechodom sudcov z Krajského súdu v Bratislave, Nitra a Trenčíne konajúcich vo všeobecnej agende na Krajský súd v Trnave, Rovnako tak sudcovia Krajského súdu v Žiline zo všeobecného súdnictva prechádzajú na Krajský súd v Banskej Bystrici, a sudcovia z Krajského súdu v Košiciach zo všeobecného súdnictva prechádzajú na Krajský súd v Prešove (§ 11 navrhovaného zákona). Takáto právna úprava však absolútne absentuje pri sudcoch správnych kolégií Krajského súdu v Bratislave, Trnave a Trenčíne, Krajského súdu v Banskej Bystrici a Prešove a predkladateľ neponúka argumenty na rozdielny prístup k sudcom všeobecného súdnictva a správneho súdnictve pri prechode na novozriadené súdy. Pokiaľ ide o účastníkov konania v správnom súdnictve, títo cyklicky dochádzajú na správne súdy, keďže napríklad v sociálnych veciach je nárok na invalidný dôchodok pravidelne prehodnocovaný z hľadiska meniaceho sa zdravotného stavu poberateľa invalidného dôchodku a Sociálna poisťovňa o opakovaných žiadostiach rozhoduje a jej rozhodnutia sú preskúmavané súdom v správnom súdnictve. Je teda reálne, že poberateľ invalidného dôchodku pôjde na správny súd napríklad aj 10x, ak 10x požiada Sociálnu poisťovňu o prehodnotenie výšky invalidného dôchodku a nie je spokojný s výsledným rozhodnutím. Okrem invalidného dôchodku môže fyzická osoba z hľadiska svojho nepriaznivého zdravotného stavu požiadať súčasne aj o vydanie preukazu ZŤP, o príspevok na kúpu motorového vozidla a o príspevok na osobnú asistenciu, pričom nejde o spojené konania, ale orgány verejnej správy konajú o každej žiadosti osobitne a ich rozhodnutia sú preskúmateľné súdom v správnom súdnictve. Preto je záver predkladateľa, že bežný človek sa súdi maximálne raz alebo dvakrát za život, nepravdivý a vychádza z neznalosti problematiky správneho súdnictva (keď napríklad v jednom čase z hľadiska zdravotného stavu jednej fyzickej osoby sa môžu viesť štyri konania na správnom súde). Navyše, sám predkladateľ návrhu zákona priznáva, že pri posúdení frekvencie súdnych sporov na jedného občana čerpal informácie z Rakúskej republiky, ktorú však nemožno bez ďalšieho použiť ako vzor slovenského právneho systému a už | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vôbec nie v otázke súdivosti slovenských fyzických a právnických osôb. Podmienky v Slovenskej republike a Rakúskej republike sú odlišné a predkladateľ vôbec neodôvodnil, prečo nevychádzal zo štatistík Slovenskej republiky, ak také existujú, ak neexistujú, či ich iniciatívne skúmal a ak neskúmal, prečo tak nečinil. Tieto argumenty pri návrhu zákona absentujú a spochybňujú jeho odbornosť, opodstatnenosť, všeobecnú potrebu a dimenzovanie na potreby Slovenskej republiky. Cyklicky sa opakujúci okruh účastníkov konania pred správnym súdom je aj v iných oblastiach správneho súdnictva, napríklad pri preskúmavaní zákonnosti rozhodnutí o sprístupnení alebo nesprístupnení informácií povinnými osobami, rovnako tak pri preskúmavaní zákonnosti rozhodnutí vydaných v územnom konaní a v na ňom nadväzujúcom stavebnom konaní a kolaudačnom konaní (v uvedených konaniach týkajúcich sa jednej stavby vystupujú rovnakí účastníci); vo veciach ochrany hospodárskej súťaže, azylových veciach (je bežné, že jeden žiadateľ požiada o azyl aj 5x a na súde sa vedie 5 konaní), atď. Súdna mapa neformuje súdne obvody správnych súdov v zmysle územného a správneho členenia Slovenskej socialistickej republiky na západ, stred východ, resp. trichonomického členenia slovenských nárečí, pričom však ich princíp troch makroregiónov (s rozdielnymi hranicami) preberá. Uplatnené zdôvodnenie návrhu počtu troch správnych súdov „viaceré krajské mestá sú príliš blízko od seba“ možno považovať za irelevantné, nakoľko o efektivite ich počtu a ich umiestnení, podľa kritérií dopravného urbanizmu, rozhodujú časové parametre dostupnosti lokality súdu z obsluhovaného územia, v kontexte reťazcov účelov vykonávaných ciest spájaných s návštevou súdu. Inými slovami: centrum územného obvodu správneho súdu – ktorý má väčší územný rozsah ako súd všeobecný – má byť umiestnené v mestách s vysokou gravitačnou silou poskytovaných verejných a komerčných služieb, dostupné nielen autobusovými linkami ale i kvalitnou železničnou osobnou dopravou. Podľa týchto kritérií možno počet troch súdov považovať za nezdôvodniteľný, pričom za výrazne problematický obvod je možné označiť obvod spojený z juhozápadného a stredného Slovenska. Za špeciálne povšimnutie stojí, žiadnymi kritériami dopravného urbanizmu a princípmi spádových regiónov zdôvodniteľné začlenenie obvodov z Pohronia (okresov Banská Bystrica a Brezno) k regiónu Považia. Okrem porušenia preferovaných princípov uskutočňovania ciest za vybavenosťou v rámci prirodzených spádových regiónov dochádza – ako i v prípade krajských všeobecných súdov – ku | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konfliktu s ochranou cenných prírodných území [Ing. Ľubomír Mateček: Analýza materiálov k Návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Súdna mapa), dostupný na stránke: https://sudnamoc.sk/ing-lubomir-matecek-sudna-mapa-stanovisko-pripomienky/]. Podľa nášho názoru nie je možné na zriadenie novej sústavy krajských správnych súdov čerpať prostriedky z Plánu obnovy pre Európu, keďže tento mechanizmus (Plán obnovy) je ústredným prvkom nástroja obnovy Next Generation EU, ktorý je určený na reakciu na krízu COVID-19 a na výzvy, ktoré predstavuje zelená a digitálna transformácia. Má podporovať verejné investície a reformy a prispievať k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v rámci EÚ. Pomôže členským štátom riešiť hospodársky a sociálny vplyv pandémie COVID-19 a zároveň zabezpečí, aby ich hospodárstva uskutočňovali zelenú a digitálnu transformáciu a stali sa udržateľnejšími a odolnejšími. Členské štáty vďaka príspevkom z Plánu obnovy pre Európu tak budú schopné poskytnúť zraniteľným skupinám obyvateľstva ekonomickú pomoc spočívajúcu v aktívnom prístupe k zamestnaniu (zachovanie existujúceho zamestnania, podpora vzniku pracovných miest), v zníženom zaťažení odvodmi na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a do fondu zamestnanosti (keďže ich príjem v dôsledku pandémie COVID-19 a prijatých vládnych opatrení sa znížil, resp. úplne ho stratili), na plnenie zmluvných záväzkov z obchodných vzťahov (nájomné, vodné, stočné, elektrina, plyn) a predchádzanie sekundárnej platobnej neschopnosti. Nemožno opomenúť ani obyvateľov so zdravotným znevýhodnením a s nimi súvisiaca podpora chránených dielní, ktoré im pomáhajú pri uplatnení na trhu práce. Na spomenuté oblasti podpory by sa mal slovenský zákonodarca sústrediť a efektívne využiť Plán obnovy pre Európu na oblasti, na ktoré sa má skutočne použiť. Z nášho pohľadu nemožno nájsť prienik medzi navrhovanou kompletnou reorganizáciou súdnej mapy a podmienkami poskytnutia finančných prostriedkov z Plánu obnovy pre Európu. Z hľadiska formy a procesu vypracovania predloženého návrhu zákona spolu s vykonávacími právnymi predpismi namietame, že nebol vypracovaný v súlade s § 9 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 400/2015 Z.z.) a reformou dotknutým subjektom a ani odbornej verejnosti nebol reálne poskytnutý žiaden priestor na pripomienkovanie predbežnej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | informácie, ani na zapojenie do prípravy právneho predpisu. I keď formálne predkladateľ zverejnil predbežnú informáciu o pripravovanom návrhu právneho predpisu na webovom sídle ministerstva až po 9. novembri 2020, na opakované otázky sudcov ohľadom súdnej mapy sa ministerka spravodlivosti pred 9. novembrom 2020 bránila diskusii a účasti sudcov na príprave zámeru s odôvodnením, že by to nebolo „politicky korektné“. V preambule Odporúčania na tvorbu novej súdnej mapy, december 2020, sa uvádza, že dokument vznikol začiatkom roku 2020 ako námet a podklad pre odbornú a verejnú diskusiu o novej súdnej mape na Slovensku. K takejto diskusii však reálne nikdy neprišlo a vláde SR aj do MPK bol predložený návrh paragrafového znenia vypracovaný predkladateľom bez účasti odbornej verejnosti, dotknutých štátnych orgánov, samospráv, zástupcov z každého krajského súdu, zástupcov okresných súdov a Súdnej rady na jeho tvorbe, a to v rozpore so zákonom č. 400/2015 Z.z. aj § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 185/2002 Z.z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zákon č. 400/2015 Z.z. v § 2 ods. 1 uvádza, že cieľom tvorby právnych predpisov je pripraviť za účasti verejnosti taký právny predpis, ktorý sa stane funkčnou súčasťou vyváženého, prehľadného a stabilného právneho poriadku Slovenskej republiky zlučiteľného s právom Európskej únie a medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky. Zo správy o účasti verejnosti priloženej k navrhovanému zákonu zverejnenej na www.slov-lex.sk vyplýva, že predložený právny predpis nebol pripravený za účasti verejnosti. Pri vypracúvaní návrhu zákona nebol dodržaný ani postup podľa čl. 9 ods. 3 Legislatívnych pravidiel vlády SR (oznámenie Úradu vlády SR publikované v Zbierke zákonov SR pod č. 372/2000 Z.z.), v zmysle ktorého „pripomienkové konanie k návrhu zákona sa uskutočňuje aj s orgánmi a inštitúciami, ktorým sa ukladajú úlohy alebo ktorých sa problematika návrhu zákona týka, ako aj s verejnosťou, a to ešte pred predložením návrhu zákona na rokovanie vlády“. Je nepochybné, že zmena sústavy súdov na Slovensku sa súdov týka, rovnako tak Súdnej rady SR. Do pracovných skupín k príprave návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ešte pred predložením návrhu zákona na rokovanie vlády neboli prizvaní sudcovia zo širokého spektra okresných súdov, krajských súdov (osobitne za agendu správneho súdnictva a osobitne za agendu všeobecného súdnictva) ani z Najvyššieho súdu SR a Súdnej rady SR, tak aby bola zachovaná pluralita | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | názorov na túto otázku. Legislatívne pravidlá vlády SR pritom záväzne určujú pravidlá tvorby všeobecne záväzných právnych predpisov a upravujú postup ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy pri príprave, predkladaní a prerokúvaní zákonov, ktorých návrhy podáva vláda Národnej rade SR, a to až do ich podania národnej rade, a pri príprave, predkladaní a prerokúvaní nariadení vlády a ostatných vykonávacích predpisov až po ich vyhlásenie. Je evidentné, že Ministerstvo spravodlivosti SR uvedený postup nedodržalo, hoci je viazané Legislatívnymi pravidlami vlády. Z dôvodu netransparentnosti tvorby predloženého návrhu zákona je výsledkom návrh nezohľadňujúci potreby justície, ktorý je spôsobilý zásadným spôsobom sťažiť fyzickým a právnickým osobám prístup k právu na súdnu ochranu a jeho efektívnu realizáciu. Pri tvorbe tak dôležitého predpisu je absolútne neprijateľné, nahliadať na koncepciu usporiadania sústavy súdov výlučne optikou úradníka správy súdov bez zohľadnenia argumentov širokého spektra odborníkov. Nemožno pritom opomenúť, že základnou požiadavkou pri tvorbe akéhokoľvek návrhu usporiadania sústavy súdov je dostupnosť práva na súdnu ochranu pre fyzické a právnické osoby ako subjekty právnych vzťahov, keďže sú cieľovou skupinou, ktorej má sústava súdov slúžiť. Vzhľadom na nedodržanie postupu pri príprave návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov, tak ako to vyžaduje § 2, § 9 zákona č. 400/2015 Z.z. a čl. 9 Legislatívnych pravidiel vlády navrhujeme tento návrh zákona stiahnuť z legislatívneho procesu, prepracovať ho na základe výsledkov širokej diskusie odborníkov – sudcov okresných súdov, krajských súdov, najvyššieho súdu, Súdnej rady SR, prokurátorov, Slovenskej advokátskej komory a ďalších orgánov štátnej správy a samosprávy. V súčasnosti nemôže pri nedodržaní zákonného postupu v samotnom procese vypracovania návrhu zákona vzniknúť prijatie legislatívne akceptovateľného zákona o sídlach a obvodoch súdov (v zmysle teórie ovocia z otráveného stromu). Pri odlišnej štruktúre mapy obvodov pre všeobecné odvolacie súdy a správne súdy, tak ako ju navrhuje predkladateľ, môžu nastať situácie, kedy napríklad obyvateľ Rimavskej Soboty pôjde vo veci odvolania proti rozhodnutiu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov na krajský (odvolací) súd do Banskej Bystrice a vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v stavebnom konaní (stavebné povolenie, na základe ktorého môže fakticky realizovať stavbu napríklad svojho rodinného domu) pôjde na Správny súd v Košiciach. Obdobná situácia je napríklad aj pre obyvateľa Nového Mesta nad | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Váhom, ktorý vo veci určenia jeho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (napríklad k rozostavanej stavbe) a nachádza sa v Novom Meste nad Váhom, bude cestovať na odvolacie konanie na Krajský (odvolací) súd v Trnave, a vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia o kolaudačnom rozhodnutí k tej istej nehnuteľnosti v Novom Meste nad Váhom, bude cestovať na Správny sú | | | |
| KSK | Komponent 02 Obnova budov Znenie pripomienky: Navrhujeme úplne vyradiť z komponentu 1, Reformu zosúladenia podporných mechanizmov obnovy rodinných domov poskytovaných viacerými rezortami v navrhovanej hodnote investícií 500 mil. EUR na Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov, nakoľko návrh tejto reformy je založený na potrebe znižovania emisií CO2, no investované prostriedky nezabezpečujú možnosť pákového efektu tak, ako to je pri komponente 04 Dekarbonizácia priemyslu a navrhované opatrenie nekvantifikuje o koľko sa znížia emisie CO2, nie je známe ani koľko bude hodnota za peniaze 1t CO2 týchto investícií. Nepriama podpora MSP a vytvorenie pracovných miest v segmente stavebníctva a služieb zaoberajúcich sa rekonštrukciou rodinných domov vytvorí len dočasné pracovné miesta. Je vysoká pravdepodobnosť, že ide o jednorazovú investíciu 500 mil. EUR a nie reformu, ktorá založí napredovanie a pokračovanie aj po vyčerpaní prostriedkov z plánu obnovy a odolnosti. Navyše 4,2% z 500 mil. EUR budú minuté na vytvorenie a prevádzku implementačného orgánu, 90 pracovných miest, čo nepovažujeme za účelne vynaložené prostriedky. Navrhujeme 500 mil. prerozdeliť: 1, 200 mil. EUR do výstavby nájomných bytov v energetickom štandarde A0 nakoľko SR má v svojich prioritách udržať talenty a zastaviť odliv „mozgov“, odchod občanov SR, žiť a pracovať v zahraničí – vytvoriť nový komponent dostupné nájomné bývanie pre regióny, pričom navrhujeme aby tieto finančné prostriedky boli prerozdelené samosprávnym krajom na výstavbu nájomných bytov 2, 150 mil. EUR do komponentu 04 Dekarbonizácia priemyslu, nakoľko je zaručená vyššia efektivita a účinnosť investícií do zníženia CO2, najmä konkrétne kvantifikovaná v tonách CO2 3, 150 mil. EUR do komponentu 05 Adaptácia na zmenu klímy, nakoľko opatrenia na predchádzanie straty biodiverzity, posilnenie biodiverzity v krajine vrátane lesov, eliminácia odtoku zrážok, adaptačné opatrenia a zelená infraštruktúra v extraviláne sú finančne v SR značne poddimenzované a tieto opatrenie navyše prinášajú sprievodný efekt sekvestrácie uhlíka, znižovanie uhlíkovej stopy ako aj produkciu kyslíka. | Z | N | Jednotlivé alokácie nie je možné meniť, premiestňovať a ani navyšovať v rámci jednotlivých komponentov.<br>Investícia do rodinných domov bola určené najmä z dôvodu enormného znečistenia TZL, ktoré kúrenie v rodinných domoch tuhým palivom spôsobuje. Zároveň obnova rodinných domov je dlhodobo poddimenzovaná. Na Slovensku máme vyše jeden milión rodinných domov pričom obnovou neprešla ani polovica z uvedeného množstva.<br>Uvedená reforma prinesie systematické riešenie obnovy rodinných domov v podmienka SR. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie pripomienky: Navrhnuté opatrenia majú vyššiu spoločenskú hodnotu, tak ako o tom pojednáva samotný dokument komponent 05 Adaptácia na zmenu klímy, 04 Dekarbonizácia priemyslu a komponent 10 Lákanie a udržanie talentov | | | |
| KSK | Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Nový názov: Investícia 2: Nemocnice a zdravotnícke zariadenia zriadené VÚC v novej sieti – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie (prepojené s Reformami 1,2 a 4 a Investíciou 1, 4) Odôvodnenie: V súčasnosti je zaznamenaná hlavne nedostupnosť zdravotnej starostlivosti - najväčší nárast dopytu pacientov po špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, čo je spôsobené znižovaním priemernej ošetrovacej doby v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti – aj vplyvom pandémie a potrebách reprofilizácie jednotlivých oddelení v nemocniciach, nárastom chorobnosti, demografickým vývojom a nárastom nových, prevažne chronických ochorení. Samosprávny kraj dlhodobo monitoruje situáciu v zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov kraja, s poukazovaním na vekovú štruktúru lekárov a zároveň upozorňujúc na skutočnosť nedostatku lekárov, ich vysoký vek a ich nezáujem o vykonávanie činnosti v menej atraktívnych oblastiach. | Z | N | Investícia 2 je naviazaná na novú optimálnu sieť nemocníc a z nej vyplývajúce investičné priority, ktorými sú veľké nemocnice poskytujúce náročnejšiu starostlivosť. |
| KSK | Komponent 17 - Digitálne Slovensko Pripomienka k vybudovaniu funkčnej štruktúry riadenia procesu digitálnej ekonomiky Pri jednotlivých opatreniach chýbajú ukazovatele k lepšej identifikácie príspevku k vymedzeným cieľom. Odôvodnenie: Nie je totiž zrejmé ako opatrenie prispeje k napĺňaniu digitálnej transformácie a akú časť z digitálnych investícií absorbuje (týka sa všetkých opatrení), či opatrenia naplnia cieľ Digitalizácie vo výške aspoň 20 % celkových pridelených prostriedkov plánu obnovy a odolnosti. | O | ČA | Dopad opatrení na naplnenie stanovených cieľov EK v oblasti zelenej ekonomiky a digitalizácie je definovaná v priloženom exceli na základe stanovenej metodiky EK |
| KSK | Komponent 17 - Digitálne Slovensko Pripomienka k vybudovaniu funkčnej štruktúry riadenia procesu digitálnej ekonomiky (str. 27, Komponent 17, Časť 2 Opis Reforiem a Investícií) . Návrh na úpravu textu: "Posilniť zapojenie odbornej verejnosti do prípravy strategických materiálov a legislatívy v oblasti digitálnej ekonomiky a spoločnosti formou účasti v Rade vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh, ako aj v pracovnej skupine pre digitálnu transformáciu SR." Nové znenie s doplnením: „Posilniť zapojenie odbornej verejnosti a zástupcov vyšších územných celkov, respektíve predstaviteľov Rady partnerstva do prípravy strategických | Z | A | Doplnili informáciu o zapojení samospráv. Ďalšie spresnenia nie sú potrebné, pretože členmi pracovnej skupiny pre digitálnu transformáciu sú ZMOS, ÚMS aj SK8 a teda spolupráca a zapojenie do aktivít bude v tomto smere umožnená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | materiálov a legislatívy v oblasti digitálnej ekonomiky a spoločnosti formou účasti v Rade vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh, ako aj v pracovnej skupine pre digitálnu transformáciu SR.“<br>Odôvodnenie: Do prípravy strategických materiálov by mali byť zapojené aj vyššie územné celky, ktoré budú plniť čoraz významnejšiu úlohu pri identifikácií potrieb a pri implementácií digitálnych stratégií. | | | |
| KSK | Komponent 3: Udržateľná doprava (textová časť), str. 6, celý odstavec nad grafom Pôvodná formulácia: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali primárne do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak len k marginálnemu nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry na Slovensku smerovali rovnocenne do budovania nových cyklotrás v extraviláne i intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy, ako aj voľnočasového bicyklovania. Potvrdzuje to množstvo realizovaných, ale aj projekčne pripravených cyklodopravných projektov, či už samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí, alebo ich združení, čím dopyt prekročil finančné možnosti vtedajších zdrojov a tak sa vytvorili aj zásobníky budúcich cykloprojektov. V tomto období sa tak výrazne prispelo k nárastu využívania cyklistickej dopravy ako jednej z alternatív k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. Zdôvodnenie: celá uvedená formulácia nie je pravdivá a nezodpovedá realite. Preto navrhujeme úplne novú formuláciu v súlade s reálnym aktuálnym stavom na Slovensku. | Z | ČA | Uvedenú pripomienku môžeme akceptovať len čiastočne, nakoľko z dostupných dát vyplýva, že v dôsledku minulých investícií do rozvoja cyklistickej infraštruktúry, síce došlo k nárastu voľnočasového bicyklovania, avšak len k veľmi malému nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a Slovenská republika je naďalej ďaleko od splnenia cieľa 10% podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013.<br><br>Upravený text:<br>V minulosti alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali vo veľkej miere do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak nedošlo k výraznému nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave ani k výraznému pokroku smerom k naplneniu cieľa dosiahnuť 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013 . Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí. |
| KSK | KOMPONENT 3: Udržateľná doprava Predložené znenie Plánu obnovy, v časti Udržateľná doprava, sa odvoláva na dokument Strategický plán rozvoja | Z | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zapracuje, že kompetencie regionálnych organizátorov IDS a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dopravy SR do roku 2030, no je ním len čiastočne inšpirovaný. Bohužiaľ je dokument v zásadnom rozpore s Plánmi udržateľnej mobility, ktoré majú spracované Košický a Prešovský samosprávny kraj, nakoľko sa v dokumente uvádza vytvorenie „národného integrovaného dopravného systému“, pričom uvedené PUM uvádzajú vznik regionálnych IDS na území tzv. „funkčných regiónov“, ako je napr. KSK+PSK. Rozpor v uvedených dokumentoch je vážnou prekážkou čerpania finančných zdrojov z európskych finančných mechanizmov. Správne by malo byť uvedené: „Legislatíva zadefinuje dopravné autority, ktoré budú koordinovať vytvorenie integrovaných dopravných systémov“. V časti „Podpora ekologickej osobnej dopravy“ je uvedená podpora projektov pre železničnú a mestskú doprava. Podpora projektov pre prímestskú autobusovú dopravu, ktorá zabezpečuje dopravné služby pre všetky obce na území Slovenska, nie je spomenutá. Je uvedené, že v prímestských oblastiach „sa zvýši ponuka spojov“, pričom nie je konkretizované akým spôsobom, keď objednávateľom sú samosprávne kraje. Zároveň v dokumente chýba: 1. Podpora budovania infraštruktúry na zlepšenie nadväznosti železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy (terminály, prestupné body, záchytné parkoviská). Uvádza sa len „vybavenie pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu“. 2. Modernizácia a harmonizácia informačných a tarifných systémov všetkých druhov verejnej dopravy v rámci digitalizácie infraštruktúry. 3. Podpora vzniku centrálnych dispečingov integrovaných dopravných systémov. 4. Prehodnotenie prevádzky na jednotlivých regionálnych železničných tratiach podľa odporúčaní Plánov udržateľnej mobility. 5. Nevyhnutnosť zohľadnenia platných regionálnych Plánov dopravnej obslužnosti. 6. Potreba legislatívneho stanovenia kompetencií organizátorov IDS. 7. Medzi adresátmi pre implementáciu chýbajú organizátori IDS, ktorí sú právnickými osobami v majetku vyšších územných celkov alebo obcí. 8. V časti „Reforma verejnej osobnej dopravy“ chýbajú medzi adresátmi dopravné autority – organizátori IDS. 9. V časti „Časový rozvrh“ je uvedené: Zabezpečenie tarifnej integrácie v 5 krajoch do 30. 6. 2026, pričom chýba informácia, či ide o konkrétne kraje. V dokumente je uvedené: „Verejná doprava neintegruje služby autobusovej, vlakovej a mestskej hromadnej dopravy. Z dôvodu slabej nadväznosti liniek a dlhých prestupov nie je verejná doprava schopná konkurovať osobnej automobilovej doprave. Miera cestovania vlakom je pod priemerom EÚ“. Zároveň je v časti Administratívne prekážky uvedené: „Organizácie, ktoré sú | | | organizačné usporiadanie a kompetencie Národnej koordinačnej autority budú riešené v pripravovanom zákone o verejnej doprave. Text ohľadom úloh Národnej koordinačnej autority bude upravený nasledovne: „Medzi jej úlohy bude okrem iného patriť najmä koordinácia tvorby a implementácie Národného plánu dopravnej obslužnosti Slovenskej republiky verejnou osobnou dopravou, v rámci neho nastavenie princípov koordinácie liniek a spojov jednotlivých druhov dopravy, nastavenie taríf, určovanie štandardov dopravnej obsluhy a technických štandardov, marketing, práca s verejnosťou a informovanie cestujúcich, prieskumy kvality dopravy, jednotné nastavenie súťažných podmienok na výber dopravcov, analýza ekonomických ukazovateľov a nákladov integrovaných dopravcov, ako aj riadenie využitia železničných osobných vozidiel, ktoré boli financované z fondov EU na konkrétne vysúťažené regionálne železničné linky.<br>Plány obslužnosti samosprávnych krajov budú zohľadnené pri príprave národného plánu dopravnej obslužnosti. Plán obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" a 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. V prípade problematiky podpory prímestskej autobusovej dopravy, výstavby prestupných terminálov, modernizáciu informačných a tarifných systémov a pod. uvádzame, že aktivity tohto typu budú oprávnené v rámci EŠIF v novom programovom období v rámci špecifického cieľa 2.8.1. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zodpovedné za koordináciu verejnej dopravy v regióne, existujú plnohodnotne len v Bratislavskom kraji“. V súčasnosti však pôsobia organizátori IDS už na území 4 samosprávnych krajov a ich hlavnom činnosťou, okrem vzniku a prevádzky IDS, je práve koordinácia dopravných služieb. Na druhej strane nie je uvedené, že štátu, ako objednávateľovi železničnej dopravy, chýba podklad pre objednávanie vlakov – Plán dopravnej obslužnosti Slovenska, ktorý je povinným podkladom pre každého objednávateľa podľa platného zákona z roku 2012. Práve uvedená skutočnosť je dôvodom podpriemerného využívania vlakov na území Slovenska, resp. chýbajúceho nosného systému verejnej dopravy. V dokumente je uvedené, že medzi úlohy Národnej koordinačnej autority bude patriť „koordinácia liniek a spojov jednotlivých druhov dopravy, nastavenie taríf, verejné súťaže na dopravcov, určovanie štandardov dopravnej obsluhy a technických štandardov, marketing, práca s verejnosťou a informovanie cestujúcich, prieskumy kvality dopravy, monitoring výkonov a hospodárnosti prepravy, deľba tržieb a kontrola ekonomických ukazovateľov a nákladov integrovaných dopravcov“. Uvedené znenie je v zásadnom rozpore so stratégiami samospráv, ktoré sa na základe oficiálnych stratégií Slovenskej republiky rozhodli vytvárať IDS na regionálnom princípe – prostredníctvom nezávislých organizátorov IDS. | | | Podpora multimodálnej mestskej mobility v rámci partnerskej dohody. V súvislosti s ďalšími uvádzanými pripomienkami uvádzame, že tieto majú charakter názoru/námetu, resp. presahujú rámec predkladaného materiálu. |
| KSK | komponent 3: Udržateľná doprava, str. 19, v Cieľoch rozšíriť štvrtý bod Pôvodná formulácia: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci obcí a miest aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu predovšetkým v rámci obcí a miest aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. Zdôvodnenie: Formulácia štvrtého cieľa je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu, pretože vylučuje cyklistickú infraštruktúru medzi mestami, obcami či zdrojmi pracovných príležitostí, ktorá sa môže nachádzať mimo intravilánu. Znemožňuje tak uplatnenie inštitútu hodnoty za peniaze, nakoľko by mohla vylúčiť požiadavky na priamosť a plynulosť cyklistickej dopravy. | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 18. upravený nasledovne: "Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci intravilánu a extravilánu obcí a miest a zlepšiť prepojenie cyklistickej a železničnej dopravy výstavbou cyklistických stojanov na železničných staniciach s cieľom zvýšiť podiel udržateľných foriem dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce.." Jednoznačné určenie oprávnených subjektov je potrebné z dôvodu vytýčenia jasných deliacich línií medzi plánom obnovy a EŠIF. Z plánu obnovy sa budú financovať cyklodopravné projekty v rámci území udržateľného mestského rozvoja, kým z EŠIF všetky ostatné. |
| KSK | komponent 3: Udržateľná doprava, excelová príloha v riadku 9 – Udržateľná doprava – Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, stĺpec | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Uvádzaná |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | S, v úvode stĺpca Pôvodná formulácia: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z projektov realizovaných v minulosti v podmienkach slovenských miest, najmä mesta Trnava, ktoré má aktuálne najväčšie skúsenosti s budovaním novej mestskej cykloinfraštruktúry, ako aj z očakávaných nákladov na realizáciu konkrétnych úsekov cyklistickej infraštruktúry v meste Bratislava (podľa Akčného plánu rozvoja pešej a cyklistickej dopravy 2019). Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu cyklistických prístreškov a automatických parkovacích domov pre bicykle na železničných staniciach, kde sa vychádza z cien už realizovaných projektov na Slovensku, konkrétne v mestách Trnava (cykloveža) a Prešov (prístrešky). Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom v rozpätí 250 000 - 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z realizovaných cykloprojektov v minulosti vo vicaerých mestách a samosprávnych krajoch. Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, cyklistické prístrešky a automatické parkovacie domy pre bicykle na železničných staniciach a ich blízkosti. Vychádza sa z cien už realizovaných cykloprojektov na Slovensku. Vzor pre cyklovežu je z mesta Trnava. Zdôvodnenie: uvedené zdôvodnenia sú vybrané veľmi chybne iba z pár miest na Slovensku, Akčný plán mesta Bratislava predsa nemôže byť braný ako miera pre cyklotrasy pre ostatné mestá a regióny Slovenska. Podkladové dáta možno čerpať aj z množstva iných zrealizovaných cykloprojektov, či už samosprávnymi krajmi, alebo ďalšími mestami a združeniami. Cenu dobíjacích staníc pre elektobicykle možno určiť z viacerých zrealizovaných projektov na Slovensku. Pre cyklovežu je námetom cykloveža v Trnave, pre cykloprístrešky z viacerých lokalít Slovenska. | | | suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. Nabíjacia infraštruktúra pre elektrobicykle je mimo rámec predkladaného materiálu |
| KSK | komponent 3: Udržateľná doprava, str. 11, v Cieľoch rozšíriť štvrtý bod Pôvodná formulácia: Nová metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách zohľadní výkonnostný atribút novej infraštruktúry a hodnotu za peniaze konkrétnych projektov. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Nová metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách v dimenzii ich regionálnych väzieb, zohľadní výkonnostný atribút novej | Z | ČA | Zmienka o mestkských aglomeráciách bola vypustená. Text upravený nasledovným spôsobom: "• Nová metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry zohľadní výkonnostný atribút novej infraštruktúry a hodnotu za peniaze konkrétnych projektov, pričom primerane zohľadní aj dostupné dáta o dochádzkach obyvateľstva (prípadne dopravné modely)." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúry a hodnotu za peniaze konkrétnych projektov. Zdôvodnenie: formulácia nedostatočne popisuje územie mestskej aglomerácie. V kontexte mestskej aglomerácie je plánovanie potrebné nielen pre územie mesta a jeho intravilánu, ale aj v dimenzii jeho regionálnych väzieb, pretože mesto rieši mnohé funkcie pre svoje okolie a naopak, okolie mesta poskytuje potenciál pre rozvoj funkcií ktoré mesto nedokáže realizovať na svojom území. | | | |
| KSK | komponent 3: Udržateľná doprava, str. 20, v Implementácii upraviť šiesty bod Pôvodná formulácia: 1, V prípade výstavby cyklistickej infraštruktúry sa ako implementačné riziko javí najmä nedostatočná projektová príprava na strane prijímateľov – samospráv. 2, Pojem samospráva Navrhovaná nová formulácia, pripomienka:. 1, vypustiť a 2, doplniť o na regionálnej a miestnej úrovni Zdôvodnenie: formulácia v strede odstavca nezopovedá realite, navrhujeme ju vypustiť. V závere odporúčame upresniť slovo samospráva presnejšou formuláciou - samospráva na regionálnej i miestnej úrovni (teda samosprávne kraje, mestá a obce). Pôvodná formulácia: Výstavba cyklistických tratí v mestských aglomeráciách začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady sú 500 tis. Eur/1 km. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti mestských cyklotrás v slovenských mestách a bol určený váženým pomerom nákladov na vybudovanie 1 km cyklistickej infraštruktúry a vybudovaného počtu cyklistických stojanov za uplynulé obdobie. V rámci RRP sa očakáva vystavanie novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 110 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistických trás v intraviláne a extraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na | Z | ČA | Uvedenú pripomienku môžeme akceptovať len čiastočne, nakoľko z dostupných dát vyplýva, že v dôsledku minulých investícií do rozvoja cyklistickej infraštruktúry, síce došlo k nárastu voľnočasového bicyklovania, avšak len k veľmi malému nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a Slovenská republika je naďalej ďaleko od splnenia cieľa 10% podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013.<br><br>Upravený text:<br>V minulosti alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali vo veľkej miere do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak nedošlo k výraznému nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave ani k výraznému pokroku smerom k naplneniu cieľa dosiahnuť 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013 . Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí.<br>Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady závisia od konkrétneho projektu a jeho náročnosti, ráta sa v rozpätí 250 tis. - 500 tis. Eur/1 km (v prípade náročných stavebných objektov to môže byť aj viac).. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry medzi mestami ako aj v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti cyklodopravných trás. V rámci RRP sa očakáva výstavba novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne a extraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia zvýšiť vzdialenosť dojazdov cyklistov a skvalitniť aj prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Zdôvodnenie: formulácia v úvode šiesteho bodu Implementácie je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu. Odborná terminológia nepozná pojem cyklistická trať. V bode sa opäť spomínajú mestské aglomerácie, do ktorých nevyhnutne patrí aj extravilán miest a obcí, nakoľko toto je priestor, v ktorom je možné vytvárať regionálne väzby medzi sídlami a ich mestskými časťami, či spádovými obcami. Výška odhadovanej sumy za 1 km cyklotrasy sa javí ako neopodstatnene vysoká – v podľa našich skúseností sa to priemerne pohybuje od sumy 250 000 km za kilometer 3 m širokej cyklistickej cestičky. | | | nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |
| KSK | komponent 3: Udržateľná doprava, str. 30, v bode 6. Zelený rozmer komponentu, buď do piatej odrážky doplniť formuláciu, alebo zaradiť novú odrážku Pôvodná formulácia: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjach bodov pre elektromobily Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Buď: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjacch bodov pre elektromobily a doplnkovej siete dobíjacích staníc pre elektrobicykle na kostrovej sieti cyklotrás predovšetkým v línii železničných tratí, alebo to rozdeliť na dve samostatné odrážky Zdôvodnenie: v dokumente sa spomína iba | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Podpora rozvoja voľnočasového bicyklovania do ktorej možno zaradiť aj budovanie nabíjacích staníc pre elektrobicykle bude možná v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Spoločnej poľnohospodárskej politiky v novom programovom období 2021-2027. Z pohľadu zamedzenia rizika duplicitného financovania je potrebné aktivity |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektromobilita, stráca sa cykloelektromobilita. Preto navrhujeme doplniť odrážku, alebo dať novú odrážku. | | | jednoznačne diferencovať medzi rôznymi zdrojmi európskeho a národného financovania. |
| KSK | komponent 3: Udržateľná doprava, str. 38 a 39, v tabuľke Časť 2 Kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne nerušiť“, v riadku Adaptácia zmeny klímy – zhruba v strede pravého stĺpca tabuľky Pôvodná formulácia: Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách a ich aglomeráciách Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách, ich aglomeráciách a ich spádovom území v rámci regionálnych väzieb (vrátane priemyselných parkov). Pôvodná formulácia: - rozšírenie používanie bicykla je sprevádzané ochranou životného prostredia. Táto forma dopravy pomáha obmedzovať negatívny vplyv automobilovej dopravy, najmä hluk, emisie plynov a prachových častíc. Významné zlepšenie infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách. To vytvára predpoklady na znižovanie podielu plochy určenej pre automobilovú dopravu (dynamickú i statickú) na celkovom verejnom priestore v prospech ekologickej nemotorovej dopravy a zelene. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: - rozšírenie používanie bicykla je sprevádzané ochranou životného prostredia. Táto forma dopravy pomáha obmedzovať negatívny vplyv automobilovej dopravy, najmä hluk, emisie plynov a prachových častíc. Významné zlepšenie infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách, ale aj medzi mestami navzájom, mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkami, v prípade použitia elektrobicyklov aj na stredné vzdialenosti v mestách, medzi mestami navzájom, mestami a obcami, ako aj mestami a priemyselnými parkami. To vytvára predpoklady na znižovanie podielu plochy určenej pre automobilovú dopravu (dynamickú i statickú) na celkovom verejnom priestore v prospech ekologickej nemotorovej dopravy a zelene. | Z | N | Spracovateľ berie návrh do úvahy avšak nepovažuje za účelné zo zapracovať. Uvedená formulácia je dostatočne všeobecná. |
| KSK | komponent 3: Udržateľná doprava, str. 47, bod 1 Synergie a prekryvy, bod Investícia 1 a 2 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy a Podpora ekologickej osobnej dopravy, posledný odsek nad Investíciou 3. Pôvodná formulácia: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 45. upravený nasledovne: "Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú odlišné od cyklistických projektov financovaných z EŠIF, kde sa predpokladá dominantné zastúpenie projektov cykloturistického charakteru. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských, medzimestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú obdobné ako cyklistické projekty financované z EŠIF. | | | infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach v územiach udržateľného mestského rozvoja (UMR) so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Z prostriedkov EŠIF sa naopak predpokladá realizácia cyklodopravných projektov v územiach, ktoré nespadajú pod UMR, čím sa vylučuje riziko duplicitného financovania, a zároveň sa tým zabezpečuje jednoznačnosť pre potenciálnych prijímateľov." Jednoznačné určenie oprávnených subjektov je potrebné z dôvodu vytýčenia jasných deliacich línií medzi plánom obnovy a EŠIF. Z plánu obnovy sa budú financovať cyklodopravné projekty v rámci území udržateľného mestského rozvoja, kým z EŠIF všetky ostatné. |
| KSK | Komponent 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií a navrhuje doplniť do časti 3 Popis investícií a reforiem v tomto komponente , písm. b) Investície, bodu 2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora ako nástroj implementácie: • Regionálne inovačné fondy spravované vyššími územnými celkami Odôvodnenie Toto opatrenie je plne v súlade s Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030, v ktorej sa v rámci inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia a nástrojov realizácie navrhuje „vytvorenie regionálnych fondov rozvoja spravovaných samosprávnymi krajmi umožňujúc rôzne módy financovania od grantového až po revolvingové“. Tento regionálny fond, spravovaný vyšším územný celkom vo forme strešného projektu, by prispel k implementácií regionálnej inovačnej politiky, ktorú vytvárajú vyššie územné celky v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Takýto grantový nástroj by umožnil napr. aj efektívnu podporu doplnkových operácií ku kľúčovým integrovaných územných investícií plánovaných na úseku podpory inovácií s vyhliadkou do roku 2030. Cieľom Regionálneho inovačného fondu vo forme tzv. strešného projektu, by bola podpora aktivít v oblasti inovácií na mieru šitých regionálnemu inovačnému ekosystému. Komplementárne by fond prispieval k plneniu Integrovanej územnej stratégie príslušného kraja. Taktiež by zvýraznil efekt ďalších navrhovaných aktivít v tomto komponente (napr. systém voucherovej podpory a iné) s ohľadom na územné špecifiká jednotlivých regiónov. Silnou stránkou nástroja je možnosť | Z | N | Predkladateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Ako vhodný nástroj na overenie navrhovaného konceptu považujeme najprv pilot v malom z prostriedkov EŠIF alebo z vlastných prostriedkov vyšších zemných celkov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | cielenej podpory regionálnej špecializácie na základe potenciálu v príslušnom kraji a jeho subregiónoch. Prostredníctvom takéhoto nástroja možno zabezpečiť a posilniť územný priemet daného komponentu napr. prostredníctvom výšky dostupnej alokácie pre príslušný kraj, zoznamu oprávnených subjektov, prioritných oblastí výziev, atď. V rámci tohto nástroja sa bude jednať o poskytnutie štátnej pomoci, nakoľko efektívna podpora inovácií si vyžaduje aj intervencie pre súkromný sektor a subjekty založené za účelom podnikania. Cieľová skupina: súkromné/verejné subjekty (ziskové/neziskové), avšak s podmienkou sídla subjektov v príslušnom kraji alebo s podmienkou výkonu aktivít v príslušnom kraji. Cieľová skupiny môže byť určovaná užšie v rámci výziev regionálneho inovačného fondu vzhľadom na ciele podpory. | | | |
| KSK | V rámci komponentu 06: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Oceňujeme predstavu rozvoja inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch. Avšak v rámci bodu „4.Implementácia nástrojov na prevenciu predčasného ukončovania školskej dochádzky a úprava F-odborov. Vytvorí sa pracovná skupina, ktorá pripraví systém monitorovania včasného varovania predčasného ukončenia školskej dochádzky.„ Odôvodnenie: Vnímame, že je potrebné posilňovať prácu komunitných pracovníkov, nakoľko na východnom Slovensku je mnoho marginalizovaných rómskych komunít a je nevyhnutná zmena fungovania – podpora inklúzie by mohla ísť cez podporu rómskych učiteľov a pedagogických asistentov, pričom je nevyhnutné posilňovať už ranú starostlivosť (čo ale v dokumente je uvedené). V rámci časti “Slabá individualizácia vzdelávania s ohľadom na rozmanitosť potrieb detí a žiakov“ a tiež „Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí“ vnímame pozitívne aj iniciatívu MŠVVaŠ SR, vďaka ktorému sa prostredníctvom projektu „Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov“ na mnohé školy dostali inkluzívne tímy – je ale potrebné myslieť na to, aby zavedenie týchto tímov bolo čo najmenej administratívne náročné (čo v prípade vyššie spomenutého projektu tak nie je a financovanie je realizované cez 3 zainteresované strany). Žiaci potrebujú ako špeciálnych pedagógov, tak aj psychológov, ktorí významnou mierou posilnia psychickú odolnosť mladých ľudí. Preto je potrebné venovať sa aj téme školskej klímy – vytvorenie | Z | N | V školách budú pôsobiť školské podporné tímy, ktoré sú súčasťou 2.stupňa podporných úrovní poradenského systému. Súčasťou školských podporných tímov sú pedagogickí zamestnanci , vrátane školského špeciálneho pedagóga a odborní zamestnanci (školský psychológ, sociálny pedagóg, školský logopéd, liečebný pedagóg..). Viaceré aspekty predloženej pripomienky sú v obsiahnuté v komponente 7: Vzdelávanie pre 21. storočie (napr. zavedenie príspevku na individuálny profesijný rozvoj, ktorý budú môcť pedagogickí a odborní zamestnanci využiť u rôznych poskytovateľov profesijného rozvoja). Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy. Ostatné časti pripomienky berie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | digitálneho nástroja, ktorý by meral kvalitu klímy na školách s cieľom poukázať na to, čo už dobre funguje a tiež na to, čo je možné ešte zlepšiť. Rovnako chceme zdôrazniť potrebu zmeny vo vzdelávaní a odbornej príprave budúcich učiteľov – v dokumente sa uvádza, že výučba bude namiesto odovzdávania hotovej informácie vytvárať situácie, pri ktorých žiaci môžu informácie interpretovať v konfrontácii s reálnou skúsenosťou – odôvodnenie: k tomu je ale potrebné prispôsobiť aj spôsob vzdelávania budúcich pedagógov, ktorí sa častokrát sami vzdelávajú spôsobom pasívneho prijímania vedomostí namietso osvojovania si aktivizujúcich a inovatívnych (zážitkových spôsobov vzdelávania). V tomto bode je preto podstatné myslieť buď na zmenu spôsobu vzdelávania, ale zvýšiť počet financií na inovatívne vzdelávania (ponúkané nielen štátnymi inštitúciami) Za dôležité považujeme vyhodnotenie nastaveného systému celoživotného vzdelávania a zlepšenie jeho aplikácie v praxi. Významne prispieť k funkčnému celoživotnému vzdelávaniu by mohlo vytvorenie funkčnej siete kariérnych poradcov, ktorí by boli schopní previesť zamestnanca celým produktívnym životom a pomôcť pri prípadnej rekvalifikácií, či zmene kariéry. | | | predkladateľ na vedomie ako podnet na ďalšiu diskusiu. Čo sa týka školskej klímy, v rámci komponentu 7 je plánované doplnenie celoplošných testovaní o dotazníkové zisťovania klímy školy, ktoré budú súčasťou spätnej väzby pre školy. |
| KSK | V rámci komponentu 07: Vzdelávanie pre 21. storočie , k investícii č. 1 investícia do digitalizácie na školách, všeobecne máme za to, že investícia do digitalizácie je zameraná primárne na podporu nákupu a inštalácie digitálneho vybavenia a softvéru. Z obsahu vyplýva, že investícia sa zameriava najmä na základné školy. Požadujeme, aby sa táto reforma rozšírila aj na stredné školy. Možných riešení na zdigitalizovanie stredných škôl je viacero. Máme zato, že najefektívnejšie by bolo zakúpenie personálnych laptopov pre žiakov stredných škôl, než nákup stolných počítačov, do jednotlivých IT učební v školách. Možné riešenie je aj zavedenie systémového nástroja podpory vo forme digitálneho príspevku. Bude sa poskytovať vo výške 50 % nákladov na hardvérové a softvérové vybavenie pre žiaka a učiteľa. V rámci prípravy a rozvoja učiteľov na nové obsahy a formu výučby - pripomienka: Osobitný dôraz je potrebné klásť aj na rozvoj digitálnych zručností pedagogických zamestnancov v stredných odborných školách, rozvíjanie soft skills ako komunikačné schopnosti, práca s dynamikou v skupine, flexibilita a pod. Považujeme za dôležité, aby pedagogickí zamestnanci mali aj relevantné psychologické vedomosti, aby dokázali adekvétne reagovať v tzv. problémových situáciách, ktoré vznikajú so žiakmi alebo ich rodičmi. Takisto | Z | N | Veľkú časť textu nie je možné považovať za pripomienku, okrem toho MŠVVaŠ SR eviduje rozporuplné návrhy/komentáre, ide o vybavenie škôl DT vs. digitálny príspevok. Návrh počíta s vybavením nielen základných, ale aj stredných škôl. Rovnako s podporou profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov, pôsobiacich na stredných školách prostredníctvom príspevku na individuálny profesijný rozvoj. Problematika stredných škôl je systematicky riešená prostredníctvom legislatívnych úprav školského balíku právnych predpisov (školský zákon, zákon o odbornom vzdelávaní a príprave, zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve), ktoré sú v rámci Plánu legislatívnych úloh vlády SR naplánované na prerokovanie vo vláde SR na roky 2022 a 2023. Zároveň inovácie a nové prístupy ku vzdelávaniu na SŠ ako je realizácia pracovných podmienok na pracoviskách škôl a zamestnávateľov (work-based learning) sú aktivity, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | je potrebné znížiť množstvo teoretických vedomostí a posilniť praktické vzdelávanie a tiež posilnenie systému duálneho vzdelávania. Za významné považujeme (a už to tiež bolo spomenuté): 1. Reforma siete stredných škôl, ako riešenie finančne poddimenzovaných a technologicky zastaralých stredných odborných škôl. Navrhujeme vytvorenie nových školských centier, tzv. kampusov, ktoré budú predstavovať jedinečné inštitúcie zvyšujúce kvalitu vzdelávania z hľadiska materiálno-technického, ale aj personálneho vybavenia. Školské centrum vytvára synergiu medzi učiteľmi, žiakmi a zamestnávateľmi. 2. Reforma na podporu a ďalší rozvoj systému duálneho vzdelávania, s cieľom zabezpečiť dostatočné množstvo kvalifikovanej pracovnej sily, ktorá je spôsobilá okamžite vstúpiť na trh práce. Považujeme za dôležité celý tento systém sflexibilniť a viac prispôsobiť na potreby škôl a zamestnávateľov. Navrhujeme prijať výraznejšie finančné nástroje na podporu systému duálneho vzdelávania u zamestnávateľov. Zefektívniť existujúce inštitúty ako je centrum odborného vzdelávania a prípravy a nadpodnikové vzdelávacie centrum. 3. Efektívne a fungujúce kariérové poradenstvo. Je dôležité vytvoriť optimálne podmienky na kariérové sprevádzanie žiaka a študenta počas jeho štúdia, ale aj po ňom. Kariérové sprevádzanie reflektuje potreby na trhu práce. V rámci NP Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP bolo jednou z činností vytvorenie jedinečnej inštitúcie - Talent centra. Talent centrum poskytuje kvalifikovanú pomoc pri výbere, rozvoji a budovaní kariéry žiaka. Považujeme za dôležité pokračovať v nastavenom systéme kariérového sprevádzania žiaka. | | | ktoré sa budú realizovať prostredníctvom finančných prostriedkov z EŠIF v rámci nadchádzajúceho programovacieho obdobia aj z dôvodu charakteru výdavkov ako aj limitujúcou finančnou alokáciou z Plánu obnovy. |
| KSK | Všeobecná pripomienka k 01_Kapitola_1_Všeobecné-ciele-a-súdržnosť-plánu.docx a komponentom. 01_Kapitola_1_Všeobecné-ciele-a-súdržnosť-plánu.docx materiál na strane 13. pojednáva o markantných rozdieloch medzi Bratislavou a ostatnými regiónmi Slovenska, no v rámci navrhovaných opatrení a reforiem nereflektuje priemet do územia samosprávnych krajov, miest a obcí., viď Časť 4. Sociálna a teritoriálna kohézia pojednáva: Hlavné výzvy v oblasti sociálnej a teritoriálnej kohézie. Pripomienka: Požadujeme dopracovať pre všetky komponenty analýzu potrieb v územní samosprávnych krajov a dopadov navrhovaných reforiem na územia samosprávnych krajov a ľudí žijúcich na danom území. Alokácia prostriedkov v komponentoch by mala vychádzať z analytických podkladov a adresovať cielenými investíciami odstraňovanie nedostatkov a regionálnych rozdielov na zvýšenie kvality | Z | N | Predložený text nemá charakter pripomienky. Spracovateľ berie návrh na vedomie avšak neakceptuje ho, nakoľko je nad rámec oficiálnych usmernení a požiadaviek vyplývajúcich z Nariadenia o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a nakoľko je vzhľadom na krátky časový horizont vyčlenený pre prípravu dokumentu nerealistické očakávať presnú kvalitifikáciu a vyčíslenie investičných potrieb jednotlivých krajov. Takisto nie je možné v súčasnosti presne určiť rozloženie investícií z Plánu obnovy na úrovni samosprávnych krajov, nakoľko vo väčšine prípadov sa budú realizovať na základe výziev na predloženie projektov a žiadostí o financovanie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | života ľudí v regiónoch a na konkrétne vytváranie pracovných miest v rámci jednotlivých okresov. Každý komponent by mal obsahovať multikriteriálny spôsob prerozdelenia alokácie na územie alebo občanov samosprávnych krajov (počet obyvateľov, HDP, nezamestnanosť iné kritéria podľa povahy komponentu). V prípade, že alokácia komponentu bude disproporčne cielená v prospech územia určitého samosprávneho kraja v porovnaní s ostatnými územiami samosprávnych krajov, je potrebné relevantné zdôvodnenie takéhoto rozhodnutia. Odôvodnenie pripomienky: Predložené materiály do medzirezortného pripomienkového konania pojednávajúce o prerozdelení vyše 6 miliárd EUR sú vágne a všeobecne formulované, neadresné pre občanov žijúcich v regiónoch. Každý komponent by mal obsahovať aproximáciu potrieb regiónov a na základe nich zdôvodnenie prerozdelenia alokácie do regiónov. Tam kde bude investície realizovať ústredný orgán je potrebné interpretovať odhad dopadov pre jednotlivé kraje. | | | Upozorňujeme, že vyčíslenie dopadu realizácie Plánu obnovy, vrátane dopadu na sociálnu a teritoriálnu súdržnosť poskytuje Kapitola 4 predkladaného materiálu. |
| LESY SR | - A. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy - Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Zásadná pripomienka č. 1: Žiadame prepracovať celý Komponet 5 a upraviť jeho obsah tak, aby opatrenia v ňom navrhnuté mali aj reálny pozitívny dosah na adaptáciu zmeny klímy a biodiverzitu. Zároveň žiadame presunúť významný podiel financií na rezort pôdohospodárstva, ktorý podporou užívateľov prírode blízkym obhospodarovaním pozemkov dokáže efektívnejšie a hlavne reálnejšie dosiahnuť pozitívne zmeny v oblasti biodiverzity a zmiernení dopadov klimatických zmien. Prepracovaný dokument je potrebné zosúladiť aj s bodom 4 čl. 18 NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti č. 2020/0104 (COD) PE-CONS 75/20 (nakoľko predložený návrh ho nenapĺňa) Zdôvodnenie: Celý materiál A. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy je formulovaný tendenčne a zavádzajúco, pritom nepostihujúci reálne poslanie ambiciózneho Plánu obnovy. Cez prostriedky plánu obnovy vidíme zámer viac posilniť postavenie rezortu životného prostredia, ako sa reálne vysporiadať s klimatickými zmenami a podporou biodiverzity. Dnes máme jedinečnú šancu z prostriedkov Európskej únie nastaviť udržateľný systém starostlivosti, udržania resp. zlepšenia predmetu ochrany v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti. Vzhľadom na množstvo neefektívne minutých financií v minulosti na túto oblasť, si už nemôžeme dovoliť ďalšie „prejedenie“ veľkého objemu financií, | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov financovania. Upozorňujeme na možnosť čerpania zdrojov zo Spoločnej poľnohospodárskej politiky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré je možné efektívne použiť na reálne zlepšenie stavu Slovenskej prírody. Podľa Nariadenia EP a rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by sa zelená transformácia mala podporovať reformami a investíciami do zelených technológií a kapacít vrátane biodiverzity, energetickej efektívnosti, obnovy budov a obehového hospodárstva, a zároveň by mala prispievať k plneniu cieľov Únie v oblasti klímy, podporovať udržateľný rast, vytvárať pracovné miesta a zachovávať energetickú bezpečnosť. Typy financovania a spôsoby plnenia v rámci tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti splniť konkrétne ciele akcií a dosiahnuť výsledky. V rámci pripomienkovaného dokumentu absentujú podporné mechanizmy pre správcov pozemkov. V dokumente sa podsúva predstava, že presunom správy chránených území a výkupom pozemkov v chránených územiach a následne zabezpečením bezzásahového režimu dôjde k naplneniu cieľov v oblasti zmeny klímy a biodiverzity. Tak tomu ale nie je. Strata biodiverzity je podstatne dramatickejšia na poľnohospodársky využívaných pozemkoch. Mali by byť nadefinované opatrenia, ktoré budú viesť užívateľov pozemkov k zmene spôsobov hospodárenia na pôde, či už lesnej alebo poľnohospodárskej. Len takýmto spôsobom dokážeme zastaviť stratu biodiverzity, len takýmto spôsobom zabezpečíme udržateľný rast a pracovné miesta. V rámci lesného hospodárstva je potrebné podporovať prechod na prírode blízke obhospodarovanie lesov, ktoré zabezpečuje pestovanie stabilnejších a odolnejších lesných ekosystémov, ktoré sú lepšie pripravené odolávať vplyvom klimatickej zmeny a zabezpečujú zachovanie biodiverzity. Na druhej strane však poskytujú aj plnenie sociálnych a ekonomických funkcií. Hospodárske využívanie lesov podľa princípov prírode blízkeho hospodárenia zachováva pracovné miesta nielen v lesnom hospodárstve, ale aj v priemysle spracovania dreva a v celulózo-papierenskom priemysle. Spoliehať sa na pracovné miesta, ktoré vzniknú podporou mäkkého turizmu je tragický omyl. Aj súčasná kríza spôsobená pandémiou ukazuje, ktoré odvetvia národného hospodárstva sú skutočne stabilným základom národnej ekonomiky. Žiaľ práve rezort pôdohospodárstva, ktorý je jednoznačne jedným z najdôležitejších pre Slovensko a ktorý snáď najväčšou mierou zabezpečuje odolnosť štátu, sa v opatreniach mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v miere, ktorá mu právom náleží, nenachádza. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| LESY SR | A. Komponent 5; 1. popis komponentu; Reformy: 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine (str. 2) Pôvodný text: „Toto sa udeje prostredníctvom inštitucionálneho posilnenia ochrany prírody, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Toto sa udeje prostredníctvom reformy ochrany prírody, revíziou chránených území, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Zdôvodnenie: Ochrana prírody v Slovenskej republike má už v súčasnosti nadštandardné inštitucionálne postavenie, avšak nevyužíva potenciál vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov, samospráv a nezapája ich do vlastnej ochrany prírody. O nutnosti prehodnotenia chránených území nepochybuje ani Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024, keď v časti Zvýšenie potravinovej sebestačnosti obyvateľov s dôrazom na zodpovedné hospodárenie s pôdou a lesmi; Lesníctvo uvádza: „V spolupráci s ochranárskou obcou vykonáme revíziu chránených území.“ O potrebe reformy ochrany prírody Programové vyhlásenie v časti Životné prostredie a zmena klímy uvádza: „Reformou Štátnej ochrany prírody SR sa zavedie komplexný systém financovania, ktorý bude využívať inovatívne formy financovania.“ Návrh na zmenu textu ho dáva do súladu s ani Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Formuláciu textu považujeme za vecne správnu, pričom inštitucionálne posilnenie ochrany prírody považujeme za kľúčový aspekt reformy. |
| LESY SR | A. Komponent 5, 1. popis komponentu, Investície (str. 2) Pôvodný text: Cieľom investície je ochranou ekosystémov zabezpečiť dlhodobo udržateľný príspevok ekosystémov k adaptácii na zmenu klímy a zmiernenie jej dôsledkov (zmierňovanie povodní, prevencia pred suchom). To sa dosiahne majetkovým vyrovnaním na najvýznamnejších pozemkoch v národných parkoch a zabezpečením sústavnej, dlhodobej a udržateľnej ochrany prírody. Návrh: žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Legislatíva nepozná rozdiel medzi zákonom stanovenými podmienkami ochrany prírody na štátnych a neštátnych pozemkoch. Nie je rozdiel medzi obmedzeniami na pozemkoch vo vlastníctve štátu alebo neštátnych pozemkoch v chránených územiach, vrátane národných parkov. Preto neexistuje dôvod, prečo by malo | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Predmetnú vetu použitú v danom kontexte považujeme za vecne správnu, preto na jej ponechaní trváme. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | majetkové vyrovnanie zabezpečiť dlhodobo udržateľný príspevok ekosystémov k adaptácii na zmenu klímy a zmiernenia jej dôsledkov. | | | |
| LESY SR | A. Komponent 5, 2. hlavné výzvy a ciele, Strata biodiverzity (str. 6) Pôvodný text: Intenzita ťažby, teda podiel skutočnej ťažby a prírastku dreva, je dlhodobo vyššia než v ostatných krajinách OECD a za posledných 10 rokov je jej trend rastúci. Viac ako tretina stromov na Slovensku je vo vysokom stupni defoliácie, kedy je aspoň štvrtina ich listov poškodená, čo je dlhodobo viac, než je celoeurópsky priemer. Kysuce, Orava a spišsko-tatranská oblasť sú oblasťami s dlhodobo najhorším zdravotným stavom lesov. Odlesnenie veľkých plôch spôsobuje povodne a dezertifikáciu krajiny. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Podľa Správy o stave európskych lesov 2020 v roku 2015 (v správe neboli uvedené novšie dáta) mali vyšší podiel ťažby na prírastku Belgicko, Švédsko, Rakúsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko a Švajčiarsko. V poslednom období v niektorých krajinách v dôsledku náhodných ťažieb prekročil tento ukazovateľ 100 %. Podľa tejto správy v rokoch 1990 – 2015 rástol tento ukazovateľ vo všetkých regiónoch Európy, ktoré poskytli kompletné údaje. Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov SR realizovanej v rokoch 2015-2016 73 % stromov nevykazuje žiadne poškodenie koruny. Tvrdenie uvedené v materiáli je zjavne nepravdivé. K trvalému odlesnenie na Slovensku nedochádza (okrem prípadov stanovených v legislatíve hlavne čo sa týka investičnej výstavby). V zmysle platnej legislatívy je zákonnou povinnosťou v stanovených lehotách zabezpečiť obnovu lesných porastov. Preto aj tvrdenie o dezertifikácii je zavádzajúce. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Poskytnuté údaje považujeme za vecne správne, vychádzame zo štatistík OECD, ktoré sú dostupné na webovej stránke https://stats.oecd.org/# v sekcii environment. |
| LESY SR | A. Komponent 5; 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Implementácia, Reforma ochrany prírody (str. 13) Pôvodný text: 1. Etapa - Novelizácia zákona o ochrane prírody a krajiny (T: 3Q2021), ktorej cieľom je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny v chránených územiach vo vzťahu k aktivitám, spôsobujúcim poškodzovanie prírodných hodnôt, ako aj zabezpečenie efektívnej a jednotnej správy chránených území; Návrh: Žiadame text zmeniť na: „1. Etapa - Novelizácia zákona o ochrane prírody a krajiny (T: 3Q2021), ktorej cieľom je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny v chránených územiach vo vzťahu k aktivitám, spôsobujúcim poškodzovanie prírodných | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Predmetnú formuláciu považujeme za vecne správnu, preto na jej ponechaní trváme. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hodnôt, ako aj zabezpečenie efektívnej integrovanej správy chránených území;“ Zdôvodnenie: Uvedený text je prevzatý z vládou schválenej Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030. | | | |
| LESY SR | A. Komponent 5; 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 12) Pôvodný text: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR), ako odborná organizácia ochrany prírody, nemá dostatočne silné právomoci v chránených územiach, pretože iba v minimálnej miere spravuje štátne pozemky. Na tom istom chránenom území pôsobí ŠOP SR spoločne so štátnymi obhospodarovateľmi lesa a poľnohospodárskej pôdy (Lesy SR, š.p., Štátne lesy TANAP, Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š.p., Slovenský pozemkový fond). Lesnícke organizácie pritom spravujú štátne pozemky aj v najprísnejšie chránených územiach, kde je zakázaná akákoľvek hospodárska aktivita, pričom ŠOP SR má v týchto územiach bez správy územia a zodpovedajúcej materiálnej a finančnej sily iba obmedzené možnosti. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Kompetencie ŠOP SR vyplývajú z platnej legislatívy. Rovnako práva, povinnosti a obmedzenia pre vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov vyplývajú z platnej legislatívy. Je absolútne nepodstatné, kto na lesných, ale aj nelesných pozemkoch v chránených územiach hospodári. S pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote sa nepodarí vykúpiť alebo prenajať všetky neštátne pozemky v chránených územiach. Z toho vyplýva, že aj tak ŠOP nebude správcom na celom chránenom území. Prečo je potom dôležité, aby sa ŠOP stala správcom pozemkov v najprísnejšie chránených územiach, kde je zakázaná akákoľvek hospodárska aktivita? Na realizáciu akých aktivít potrebuje ŠOP nové možnosti? Touto zmenou sa len zvýšia náklady štátu na správu pozemkov. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Integrálnou súčasťou plánu obnovy a odolnosti sú reformy, ktoré upravujú kompetencie jednotlivých inštitúcií, v tomto prípade ide o posilnenie kapacít ŠOP SR. Trváme na tvrdení, že rozšírením bezzásahových území pod správou ŠOP SR sa zabezpečí efektívnejšia ochrana prírody a zvýši sa biodiverzita. Preto považujeme danú pripomienku za neopodstatnenú. |
| LESY SR | A. Komponent 5; 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 12) Pôvodný text: Napriek jednej z najväčších výmer chránených území v Európe (podiel území Natura 2000 na Slovensku je 29,8 %, čo nás radí na 4. miesto v rámci suchozemskej výmery krajín EÚ), Slovensko nedokáže efektívne chrániť tieto územia, ktoré nielen z národného, ale aj európskeho hľadiska predstavujú oblasti s veľmi vysokou hodnotou alebo potenciálom biodiverzity. Európska komisia Slovensko dlhodobo upozorňovala, že nadmerná ťažba dreva vedie k poklesu počtu hlucháňov na | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Text považujeme za vecne správny a trváme na tom, že jeho dopady prispejú k odolnejším ekosystémom. Doterajšia prax v chránených územiach doviedla SR k žalobe vo veci ochrany ekosystémov hlucháňa, preto je nutné prijať inú stratégiou a jej súčasťou má byť majetkové vyrovnanie formou výkupov a vyhlasovanie bezzásahových území po vzore Bavorského |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osobitne chránených územiach, a to od roku 2004 takmer o 50 %. Európska komisia v júli 2020 rozhodla o podaní žaloby na Súdny dvor EÚ (C-661/20). Zároveň Slovensku odporúča poskytnúť primerané zdroje a posilniť kapacity na vykonávanie potrebných ochranných opatrení s cieľom zachovať alebo obnoviť priaznivý stav ochrany rastlinných a živočíšnych druhov a biotopov s európskym významom. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Práve z vyššie uvedených dôvodov bola prijatá novela Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktorá nadobudla účinnosť 1. 1. 2020. Citujeme z dôvodovej správy: „Účelom návrhu zákona je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny predovšetkým v chránených územiach prostredníctvom zavedenia nových alebo zmenou existujúcich právnych nástrojov ustanovených v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) tak, aby tieto územia plnili svoj účel v súlade s cieľmi ich ochrany zadefinovanými v zákone a dokumentácii ochrany prírody a krajiny. Uvedené sa týka predovšetkým národných parkov, ktoré podľa zákona predstavujú územia, kde je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti. Návrhom zákona sa tiež sleduje zabezpečenie náležitej transpozície a uplatňovania smerníc Európskej únie v oblasti ochrany prírody, predovšetkým ustanovení čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica o ochrane biotopov“), ktorý tvorí základný právny rámec ochrany území európskej sústavy chránených území Natura 2000, ako aj čl. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení (ďalej len „smernica o ochrane vtáctva“).“ Vzhľadom na to, že uvedená novela je v súčasnosti účinná, považujeme uvedené výzvy za neaktuálne. | | | lesa, kde táto stratégia viedla k zvýšeniu ekonomickej prosperity okolitého regiónu. |
| LESY SR | A. Komponent 5; 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 13) Pôvodný text: Zjednotiť správu chránených území, hlavne na území národných parkov, pod organizáciu ochrany prírody s cieľom minimalizovať rozdielne prístupy a konflikty medzi ochranou prírody a lesníkmi. Prvotným cieľom chránených území je ochrana prírody, preto treba zmeniť doterajší systém, kde sú správcami územia štátne lesnícke organizácie a nie organizácia ochrany prírody. Výsledkom bude moderný systém, ktorý | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "1. Etapa - Novelizácia zákona o ochrane prírody a krajiny (T: 3Q2021), ktorej cieľom je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny v chránených územiach vo vzťahu k aktivitám, spôsobujúcim poškodzovanie prírodných hodnôt, ako aj zabezpečenie efektívnej a jednotnej správy chránených území vrátane vyhodnocovania efektivity opatrení". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zabezpečí, že na príslušných územiach je prvotným cieľom ochrana prírody a biodiverzity, čo zabezpečí dlhodobý stabilný príspevok ekosystémov k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy. Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Pre efektívne fungovanie a riadenie národných parkov ako aj iných chránených území je optimálna ich integrovaná správa. Organizačná štruktúra a procesy Štátnej ochrany prírody SR (ŠOP SR) a orgánov štátnej správy ochrany prírody sa zefektívnia a budú viac vyhovovať požiadavkám ochrany prírody a krajiny. Zavedie sa systém vyhodnocovania efektivity opatrení v chránených územiach.“ Zdôvodnenie: Uvedený text je prevzatý z vládou schválenej Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030. Pre efektívne fungovanie správy chránených území je podstatne dôležitejšie zavedenie účinného systému ochrany prírody, než prevod správy štátneho majetku. Zhruba polovica územia v chránených územiach je vo vlastníctve neštátnych subjektov a táto situácia sa ešte veľmi dlho nezmení. Legislatíva v oblasti ochrany prírody sa neustále sprísňuje, je rovnako dôležité zaviesť monitoring a vyhodnocovanie účinnosti prijatých opatrení. | | | |
| LESY SR | A. Komponent 5; 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investície, Ciele (str. 18) Pôvodný text: Majetkové vyrovnanie umožní vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov, ktoré patria medzi územia s európskym a medzinárodným významom a nachádzajú sa vo vyšších stupňoch ochrany, čo zvýši odolnosť ekosystémov, najmä tých, v ktorých žije hlucháň. Prioritne budú vysporiadané najmä tieto pozemky, čím sa dosiahne stabilizácia a následne rozvoj populácie hlucháňa. Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Majetkové vyrovnanie zjednoduší vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov, ktoré patria medzi územia s európskym a medzinárodným významom a nachádzajú sa vo vyšších stupňoch ochrany, čo zvýši odolnosť ekosystémov, najmä tých, v ktorých žije hlucháň. Prioritne budú vysporiadané najmä tieto pozemky, čím sa dosiahne stabilizácia a následne rozvoj populácie hlucháňa.“ Zdôvodnenie: Vyhlasovanie nových bezzásahových území umožňuje legislatíva už dnes a nie je podmienené majetkovým vysporiadaním. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Predmetnú formuláciu považujeme za vecne správnu a postačujúcu, preto na jej ponechaní trváme. |
| LESY SR | A. Komponent 5; 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investície, Implementácia, 3. Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi (str. 22) Pôvodný text: V predmetných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom útlmu extenzívnej ťažby dreva a rozvoja mäkkého turizmu vrátane | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Vo vybraných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom útlmu intenzívnej ťažby dreva a rozvoja mäkkého turizmu, ekologického poľnohospodárstva |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | investícií do mäkkého turizmu. Pilotné projekty transformácie regiónov budú realizované pre regióny NP Muránska Planina a NP Poloniny (MŽP SR). Návrh: Žiadame text zmeniť na: „V predmetných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom podpory prírode blízkeho obhospodarovania lesov a rozvoja mäkkého turizmu vrátane investícií do mäkkého turizmu. Pilotné projekty transformácie regiónov budú realizované pre regióny NP Muránska Planina a NP Poloniny (MŽP SR).“ Túto zmenu žiadame v uvedenom texte vykonať všade, kde sa v dokumente vyskytuje. Zdôvodnenie: Navrhnutý text lepšie vyjadruje potrebu zmeny hospodárenia v lesoch v územiach, kde nebude zavedený bezzásahový režim. | | | a mimo jadrových zón prírode blízkeho obhospodarovania lesov." |
| LESY SR | A. Komponent 5; 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, Investície, Implementácia, 6. Zelený rozmer komponentu. (str. 24) Pôvodný text: Reformy a investície v oblasti biodiverzity a klímy zvyšujú odolnosť a prispievajú k adaptácii na prebiehajúcu klimatickú zmenu tým, že dôjde k: • majetkovému vysporiadaniu sa so súkromnými vlastníkmi v chránených územiach a zosúladením vlastníckych práv a záujmov štátu v ochrane prírody, • presunutiu správy štátnych pozemkov v chránených územiach pod organizácie ochrany prírody, • osamostatneniu chránených území, hlavne národných parkov, po náležitej príprave a zabezpečení dostatočného financovania, • zjednodušeniu systému chránených území určením zón a jasných pravidiel starostlivosti o jednotlivé zóny, Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Vyššie uvedené opatrenia nemajú žiadny vplyv na odolnosť a nijako neprispievajú k adaptácii na prebiehajúcu klimatickú zmenu. Nijakým spôsobom nemenia spôsob manažmentu pozemkov v chránených územiach, nemenia zákazy, obmedzenia, starostlivosť, ktoré sú v chránených územiach schválené a ktoré majú reálny vplyv na odolnosť ekosystémov. Nenapĺňajú požiadavky bodu č. 4 čl. 18 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti č. 2020/0104 (COD) PE-CONS 75/20. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Text považujeme za vecne správny a trváme na tom, že jeho dopady prispejú k odolnejším ekosystémom. Doterajšia prax v chránených územiach doviedla SR k žalobe vo veci ochrany ekosystémov hlucháňa, preto je nutné prijať inú stratégiou a jej súčasťou má byť majetkové vyrovnanie formou výkupov a vyhlasovanie bezzásahových území po vzore Bavorského lesa, kde táto stratégia viedla k zvýšeniu ekonomickej prosperity okolitého regiónu. |
| LESY SR | Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním pôvodnými druhmi drevín.“ Návrh: Žiadame text upraviť na: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním druhmi | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Aj keď predpokladáme, že druhy drevín z iných klimatických oblastí Európy budú postupovať aj do našich zemepisných šírok aj samovoľne, je potrebné hlavne vytvoriť priestor na adaptáciu našich pôvodných druhov na zmenu klímy. Najmä v oblastiach, ktoré sa javia v súčasnosti ako nevhodné pre smrečiny (ale |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | drevín podľa najnovších poznatkov vedy v záujme zvyšovania dlhodobej odolnosti ekosystémov voči dôsledkom zmeny klímy.“ Zdôvodnenie: Obnovu lesa (zalesňovanie) rieši zákon č. 326/2005 o lesoch Z. z. v § 20, zákon č. 217/2004 o lesnom reprodukčnom materiáli Z. z. Aj zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny Z. z. v § 7 Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov určuje podmienky na pestovanie nepôvodných druhov rastlín. V dobe klimatických zmien nemožno vylúčiť, že práve nepôvodné druhy sú riešením na zvyšovanie priemernej teploty, zvyšovanie tolerantnosti na nedostatočné zrážky a na posúvanie prirodzených hraníc lesných vegetačných stupňov. Pôvodný text je v rozpore s platnou legislatívou Slovenskej republiky. | | | vhodné napr. pre jedľové bučiny). Je možné a dovolené zakladať pokusné plochy z nepôvodnými drevinami, ale až keď NLC alebo iná inštitúcia potvrdí ich prínos pre adaptáciu na zmenu klímy sa môže pristúpiť ku plošnej výsadbe druhov mimo pokusných plôch. Preto trváme na ponechaní pôvodnej formulácie. |
| LESY SR | Komponent 5; 1. popis komponentu; Investície: 2. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity (str. 2,3) Pôvodný text: „Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, transformáciu regiónov z orientácie z intenzívneho využívania prírodných zdrojov na mäkký turizmus, s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Revízia chránených území, reforma ochrany prírody a zainteresovanie samospráv, vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov do ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, efektívne využívania prírodných zdrojov s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Zdôvodnenie: „Zásoba dreva i uhlíka viazaného v lesoch dlhodobo rástla...stále je možné konštatovať udržateľné hospodárenie“ (zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2017). Aj z uvedenej citácie zo Správy vypracovanej Ministerstvom životného prostredia SR (a existujú podklady ďalších relevantných inštitúcií SR) vyplýva, že nie je dôvod na útlm ťažby. Táto sa riadi etátom, ku ktorému sa vždy vyjadrujú orgány štátnej správy životného prostredia. Orientácia na (diskutabilný) mäkký turizmus nie je riešením pre regióny, v ktorých práca v manažovaní lesných porastov je často jedinou možnosťou. Krehkosť mäkkého turizmu naplno odhalila kríza spôsobená pandémiou COVID-19, keď tento sektor patrí medzi najpostihnutejšie. Aj Plán obnovy v Časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu; 4. Sociálna a teritoriálna kohézia uvádza: „..pretrvávajú markantné rozdiely medzi Bratislavou a ostatnými regiónmi Slovenska naprieč | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nevidíme priame prepojenie medzi revíziami chránených území a odolnosťou ekosystémov vo formulácií a kontexte ako je v texte komponentu uvedená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sledovanými oblasťami. Podobný rozdiel existuje v prípade výdavkov na výskum a vývoj, podielu obyvateľstva s terciárnym vzdelaním a zamestnanosti vo výrobných odvetviach so stredne vyspelými a vyspelými technológiami. Regionálne rozdiely sú viditeľné aj v porovnaní čistého disponibilného príjmu, ktorého výška sa v roku 2017 pohybovala od 87 % na východe krajiny až po 153 % v Bratislavskom kraji. Napriek pozitívnym výsledkom na trhu práce v predkrízovom období čelia určité skupiny nevýhodám. Nezamestnanosť osôb s nízkou kvalifikáciou je jedna z najvyšších v EÚ a v roku 2018 sa pohybovala na úrovni 29,8 % (13,3 % v EÚ). Situácia je obzvlášť závažná v prípade mladých ľudí s nízkou kvalifikáciou (43,5 % oproti 21,1 % v EÚ). Pretrvávajú veľké regionálne rozdiely, pričom vo východných regiónoch existuje pomerne horšia situácia naprieč všetkými pracovnými trhmi a sociálnymi ukazovateľmi. Situácia je obzvlášť kritická v prípade marginalizovaných rómskych komunít. Pri manažovaní lesa vo veľkej miere pracujú osoby s nízkou kvalifikáciou, možnosť zamestnania v lesnom hospodárstve pomáha stierať regionálne rozdiely. | | | |
| LESY SR | Komponent 5; 1. popis komponentu; Investície: 2. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity (str. 2,3) Pôvodný text: „Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, transformáciu regiónov z orientácie z intenzívneho využívania prírodných zdrojov na mäkký turizmus, s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Revízia chránených území, reforma ochrany prírody a zainteresovanie samospráv, vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov do ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, efektívne využívania prírodných zdrojov s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Zdôvodnenie: „Zásoba dreva i uhlíka viazaného v lesoch dlhodobo rástla...stále je možné konštatovať udržateľné hospodárenie“ (zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2017). Aj z uvedenej citácie zo Správy vypracovanej Ministerstvom životného prostredia SR (a existujú podklady ďalších relevantných inštitúcií SR) vyplýva, že nie je dôvod na útlm ťažby. Táto sa riadi etátom, ku ktorému sa vždy vyjadrujú orgány štátnej správy životného prostredia. Orientácia na (diskutabilný) mäkký turizmus nie je | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nevidíme priame prepojenie medzi revíziami chránených území a odolnosťou ekosystémov vo formulácií a kontexte ako je v texte komponentu uvedená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riešením pre regióny, v ktorých práca v manažovaní lesných porastov je často jedinou možnosťou. Krehkosť mäkkého turizmu naplno odhalila kríza spôsobená pandémiou COVID-19, keď tento sektor patrí medzi najpostihnutejšie. Aj Plán obnovy v Časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu; 4. Sociálna a teritoriálna kohézia uvádza: „..pretrvávajú markantné rozdiely medzi Bratislavou a ostatnými regiónmi Slovenska naprieč sledovanými oblasťami. Podobný rozdiel existuje v prípade výdavkov na výskum a vývoj, podielu obyvateľstva s terciárnym vzdelaním a zamestnanosti vo výrobných odvetviach so stredne vyspelými a vyspelými technológiami. Regionálne rozdiely sú viditeľné aj v porovnaní čistého disponibilného príjmu, ktorého výška sa v roku 2017 pohybovala od 87 % na východe krajiny až po 153 % v Bratislavskom kraji. Napriek pozitívnym výsledkom na trhu práce v predkrízovom období čelia určité skupiny nevýhodám. Nezamestnanosť osôb s nízkou kvalifikáciou je jedna z najvyšších v EÚ a v roku 2018 sa pohybovala na úrovni 29,8 % (13,3 % v EÚ). Situácia je obzvlášť závažná v prípade mladých ľudí s nízkou kvalifikáciou (43,5 % oproti 21,1 % v EÚ). Pretrvávajú veľké regionálne rozdiely, pričom vo východných regiónoch existuje pomerne horšia situácia naprieč všetkými pracovnými trhmi a sociálnymi ukazovateľmi. Situácia je obzvlášť kritická v prípade marginalizovaných rómskych komunít. Pri manažovaní lesa vo veľkej miere pracujú osoby s nízkou kvalifikáciou, možnosť zamestnania v lesnom hospodárstve pomáha stierať regionálne rozdiely. | | | |
| LESY SR | Komponent 5; 1. popis komponentu; Investície: 2. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity (str. 2,3) Pôvodný text: „Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, transformáciu regiónov z orientácie z intenzívneho využívania prírodných zdrojov na mäkký turizmus, s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Revízia chránených území, reforma ochrany prírody a zainteresovanie samospráv, vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov do ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, efektívne využívania prírodných zdrojov s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Zdôvodnenie: „Zásoba dreva i uhlíka viazaného v lesoch dlhodobo rástla...stále je možné | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nevidíme priame prepojenie medzi revíziami chránených území a odolnosťou ekosystémov vo formulácii a kontexte ako je v texte komponentu uvedená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konštatovať udržateľné hospodárenie“ (zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2017). Aj z uvedenej citácie zo Správy vypracovanej Ministerstvom životného prostredia SR (a existujú podklady ďalších relevantných inštitúcií SR) vyplýva, že nie je dôvod na útlm ťažby. Táto sa riadi etátom, ku ktorému sa vždy vyjadrujú orgány štátnej správy životného prostredia. Orientácia na (diskutabilný) mäkký turizmus nie je riešením pre regióny, v ktorých práca v manažovaní lesných porastov je často jedinou možnosťou. Krehkosť mäkkého turizmu naplno odhalila kríza spôsobená pandémiou COVID-19, keď tento sektor patrí medzi najpostihnutejšie. Aj Plán obnovy v Časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu; 4. Sociálna a teritoriálna kohézia uvádza: „..pretrvávajú markantné rozdiely medzi Bratislavou a ostatnými regiónmi Slovenska naprieč sledovanými oblasťami. Podobný rozdiel existuje v prípade výdavkov na výskum a vývoj, podielu obyvateľstva s terciárnym vzdelaním a zamestnanosti vo výrobných odvetviach so stredne vyspelými a vyspelými technológiami. Regionálne rozdiely sú viditeľné aj v porovnaní čistého disponibilného príjmu, ktorého výška sa v roku 2017 pohybovala od 87 % na východe krajiny až po 153 % v Bratislavskom kraji. Napriek pozitívnym výsledkom na trhu práce v predkrízovom období čelia určité skupiny nevýhodám. Nezamestnanosť osôb s nízkou kvalifikáciou je jedna z najvyšších v EÚ a v roku 2018 sa pohybovala na úrovni 29,8 % (13,3 % v EÚ). Situácia je obzvlášť závažná v prípade mladých ľudí s nízkou kvalifikáciou (43,5 % oproti 21,1 % v EÚ). Pretrvávajú veľké regionálne rozdiely, pričom vo východných regiónoch existuje pomerne horšia situácia naprieč všetkými pracovnými trhmi a sociálnymi ukazovateľmi. Situácia je obzvlášť kritická v prípade marginalizovaných rómskych komunít. Pri manažovaní lesa vo veľkej miere pracujú osoby s nízkou kvalifikáciou, možnosť zamestnania v lesnom hospodárstve pomáha stierať regionálne rozdiely. | | | |
| LESY SR | Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy a to rozširovaním území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof.“ | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nevidíme priame prepojenie medzi revíziami chránených území a odolnosťou ekosystémov vo formulácií a kontexte ako je v texte komponentu uvedená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Návrh: Žiadame text upraviť na: „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy po revízii chránených území, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof.“ Zdôvodnenie: Investíciami, ktoré doteraz alokované do ochrany prírody nedošlo k zvýšeniu dlhodobej odolnosti ekosystémov. Podľa údajov z portálu Protected planet, ktorý je spravovaný organizáciou United Nations Environment World Conservation Monitoring Centre s podporou IUCN a pravidelne aktualizuje evidenciu chránených území po celom svete na základe údajov vlád, mimovládnych organizácií, vlastníkov a komunít je SR v poradí európskych krajín podľa podielu území NATURA 2000 na celkovej výmere krajiny na 4. mieste a podľa podielu národných parkov sme dokonca na 3. mieste. Rozsah ochrany prírody na Slovensku je v rámci Európy vysoko nadpriemerný a požiadavky na jeho rozširovanie a sprísňovanie neustále rastú. Plánovaný zámer rozširovania území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany je umelé navyšovanie nepôvodných území s nízkou priaznivosťou nerealizovateľný, odborne neodôvodniteľný a ekonomicky neúnosný a neprispeje k zvýšeniu dlhodobej odolnosti ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy. Naopak k zvýšeniu odolnosti ekosystémov prispeje najmä zodpovedný, odborný manažment, založený na najnovších poznatkoch o odolávaní voči dôsledkom zmeny klímy. Samozrejme s výnimkou jestvujúcich území s najvyšším stupňom ochrany, kde sa plne rešpektuje bezzásahový režim. Pravdou je, že ochrana prírody je na Slovensku už dlhodobo podfinancovaná, chýbajú jej prostriedky na reálnu ochranu biotopov aj druhov. A v prípadoch, že sa aj nájdu dodatočné finančné zdroje z európskych fondov, dochádza k ich plytvaniu a v konečnom dôsledku sa len minimálne percento z nich použije na účel, na ktorý boli predovšetkým určené – praktickú ochranu prírody. O nutnosti prehodnotenia chránených území nepochybuje ani Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024, keď v časti Zvýšenie potravinovej sebestačnosti obyvateľov s dôrazom na zodpovedné hospodárenie s pôdou a lesmi; Lesníctvo uvádza: „V spolupráci s ochranárskou obcou vykonáme revíziu chránených území.“ | | | |
| LESY SR | Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Aj keď predpokladáme, že druhy drevín z iných klimatických oblastí Európy budú postupovať aj do našich zemepisných šírok aj samovoľne, je |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním pôvodnými druhmi drevín.“ Návrh: Žiadame text upraviť na: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním druhmi drevín podľa najnovších poznatkov vedy v záujme zvyšovania dlhodobej odolnosti ekosystémov voči dôsledkom zmeny klímy.“ Zdôvodnenie: Obnovu lesa (zalesňovanie) rieši zákon č. 326/2005 o lesoch Z. z. v § 20, zákon č. 217/2004 o lesnom reprodukčnom materiáli Z. z. Aj zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny Z. z. v § 7 Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov určuje podmienky na pestovanie nepôvodných druhov rastlín. V dobe klimatických zmien nemožno vylúčiť, že práve nepôvodné druhy sú riešením na zvyšovanie priemernej teploty, zvyšovanie tolerantnosti na nedostatočné zrážky a na posúvanie prirodzených hraníc lesných vegetačných stupňov. Pôvodný text je v rozpore s platnou legislatívou Slovenskej republiky. | | | potrebné hlavne vytvoriť priestor na adaptáciu našich pôvodných druhov na zmenu klímy. Najmä v oblastiach, ktoré sa javia v súčasnosti ako nevhodné pre smrečiny (ale vhodné napr. pre jedľové bučiny). Je možné a dovolené zakladať pokusné plochy z nepôvodnými drevinami, ale až keď NLC alebo iná inštitúcia potvrdí ich prínos pre adaptáciu na zmenu klímy sa môže pristúpiť ku plošnej výsadbe druhov mimo pokusných plôch. Preto trváme na ponechaní pôvodnej formulácie. |
| LESY SR | Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním pôvodnými druhmi drevín.“ Návrh: Žiadame text upraviť na: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním druhmi drevín podľa najnovších poznatkov vedy v záujme zvyšovania dlhodobej odolnosti ekosystémov voči dôsledkom zmeny klímy.“ Zdôvodnenie: Obnovu lesa (zalesňovanie) rieši zákon č. 326/2005 o lesoch Z. z. v § 20, zákon č. 217/2004 o lesnom reprodukčnom materiáli Z. z. Aj zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny Z. z. v § 7 Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov určuje podmienky na pestovanie nepôvodných druhov rastlín. V dobe klimatických zmien nemožno vylúčiť, že práve nepôvodné druhy sú riešením na zvyšovanie priemernej teploty, zvyšovanie tolerantnosti na nedostatočné zrážky a na posúvanie prirodzených hraníc lesných vegetačných stupňov. Pôvodný text je v rozpore s platnou legislatívou Slovenskej republiky. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Aj keď predpokladáme, že druhy drevín z iných klimatických oblastí Európy budú postupovať aj do našich zemepisných šírok aj samovoľne, je potrebné hlavne vytvoriť priestor na adaptáciu našich pôvodných druhov na zmenu klímy. Najmä v oblastiach, ktoré sa javia v súčasnosti ako nevhodné pre smrečiny (ale vhodné napr. pre jedľové bučiny). Je možné a dovolené zakladať pokusné plochy z nepôvodnými drevinami, ale až keď NLC alebo iná inštitúcia potvrdí ich prínos pre adaptáciu na zmenu klímy sa môže pristúpiť ku plošnej výsadbe druhov mimo pokusných plôch. Preto trváme na ponechaní pôvodnej formulácie. |
| MDaVSR | 1.) Všeobecne k celému Plánu obnovy a odolnosti odporúčame pri internetových odkazoch na legislatívne predpisy používať oficiálnu stránku | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Zbierky zákonov www.slov-lex.sk , a nie stránky, pri ktorých nie je zaručená aktuálnosť znenia právnych predpisov (napr. www.zakonypreludi.sk). | | | |
| MDaVSR | 2.) V celom texte odporúčame upraviť dolný index pre číslo „2“ pri ukazovateli „CO2“. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MDaVSR | 3.) Všeobecná pripomienka k materiálu k téme vodnej dopravy Ministerstvo dopravy a výstavby SR požaduje doplniť do materiálu oblasť vodnej dopravy. Pripomienka dopĺňa do Kapitoly 1 a Komponentu 3 požiadavku na rozvoj vodnej dopravy, hlavne možný rozvoj pravidelnej vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy a rozvoj alternatívnych palív a alternatívnych pohonov aj pre vodnú dopravu. Vodná doprava predstavuje jeden z najekologickejších módov dopravy, ktorý v porovnaní s cestnou dopravou výrazne napomáha k znižovaniu produkovaných emisií v pomere k prepravenému objemu tovaru. Zvyšovanie podielu nákladnej lodnej dopravy oproti nákladnej cestnej doprave je aj cieľom Green Deal. Znižovanie emisií dosiahnuteľné presunom nákladnej dopravy aj na lodnú dopravu (okrem železničnej dopravy) je zakotvené aj v Stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu – nasmerovanie európskej dopravy do budúcnosti (schválenej v EK 9.12.2020). Detailné doplnenia k pripomienke sú nasledovné: Pripomienky k časti VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU a) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, časť Zelená tranzícia, Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy, str. 6,7 Odporúčame doplniť text posledného odseku na str. 6, resp. prvého odseku na str. 7 nasledovne: „Reformami v oblasti strategického plánovania dopravnej infraštruktúry a nadväzujúcimi investíciami do ekologickej dopravy, najmä do rekonštrukcie vyše 70 km železníc a výstavby 200 km novej cykloinfraštruktúry v mestách, ako aj perspektívneho zavedenia pravidelnej vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy na vodnom toku rieky Dunaja, sa vytvorí čistejší, inteligentnejší, bezpečnejší a efektívnejší dopravný sektor. Prostredníctvom opatrení v Pláne obnovy sa zvýši podiel ekologických foriem dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce s cieľom presunu prepravných kapacít nákladnej cestnej dopravy na ekologicky šetrnejšie druhy dopravy (železničná doprava a vnútrozemská vodná doprava) a zvýši sa aj objem prepraveného tovaru v ekologickej intermodálnej doprave, čím sa významne zníži produkcia CO2 v sektore dopravy, ktorý patrí k sektorom s najvyšším rastom emisií. K znižovaniu emisií v doprave prispeje aj vybudovanie kostrovej siete mestskej a diaľkovej infraštruktúry pre vozidlá s | Z | Neprihliada sa | MDaV SR ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | alternatívnym pohonom, ako aj vybudovania integrovanej mestskej siete pre ekologicky nezávadné plavidlá vnútrozemskej plavby.“ a text v treťom odseku, tretia veta na str. 7 nasledovne: „Vytvorí sa rámec pre efektívnejší manažment vodných tokov, lepšie podmienky na dosiahnutie ich priaznivého stavu, podporí sa modernizácia prístavnej infraštruktúry pre vybudovanie terminálov na alternatívne druhy paliva a zvýši sa schopnosť krajiny zadržiavať vodu a zabezpečí sa protipovodňová ochrana sídel a krajiny.“. b) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, časť 3.Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, str. 10 Tretí odsek na str. 10 odporúčame doplniť vetou, ktorá bude nasledovať po prvej vete nasledovne: „Podpora rozvoja a presun dopravných kapci na ekologickejšie druhy dopravy, ako je železničná doprava a vnútrozemská vodná doprava zabezpečí postupne dosahovanie stanovených cieľov zameraných na znižovanie produkcie emisií v sektore dopravy.“ c) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, časť 4. Sociálna a teritoriálna kohézia Na záver danej časti odporúčame doplniť text: „Cielené znižovanie uhlíkovej stopy produkované dopravnými prostriedkami na Slovensku, ako aj smerovaný presun cestujúcich verenej cestnej dopravy na ekologickejšie druhy dopravy zabezpečí zmiernenie negatívnych vplyvov na klimatické podmienky, ako aj odľahčenie výrazne preťažených dopravných prúdov. Zavedenie pravidelnej vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy zabezpečí presun každodennej migrácie osôb za prácou využívajúcich automobilové dopravné prostriedky na ekologicky nezávadnejšiu variantu bezbarierových plavidiel vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy. Budovanie prístavnej infraštruktúry s terminálmi na alternatívne druhy palív dosiahne aktívny posun v znižovaní aktuálnej spotreby fosílnych palív v dopravnom sektore. Modernizácia a remotorizácia plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy prispeje k pozitívnemu znižovaniu produkcie emisií, a zabezpečí tak prepravu tovaru a osôb „zelenými dopravnými prostriedkami“. d) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, časť 5. Zdravotná, ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť V poslednom odseku, druhú vetu odporúčame doplniť nasledovne: „Rozvoj obnoviteľných zdrojov v sektore elektroenergetiky, zvýšenie energetickej efektívnosti obnovou budov, investície do elektrifikácie železníc, nákup železničných vozidiel na alternatívne palivá a rozvoj infraštruktúry pre elektromobilitu, rozvoj pravidelnej vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dopravy, remotorizácie plavidiel vnútrozemskej dopravy, výstavba terminálov na alternatíve druhy paliva prispejú k zníženiu podielu importovaných fosílnych palív na energetickom mixe a zvýšia tak strategickú autonómiu a odolnosť Slovenska v oblasti energetickej bezpečnosti.“. e) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, kapitola 2. Napojenie na Európsky semester, časť 3. Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, Uplatnenie v rámci pilierov plánu obnovy a odolnosti, str. 34 V treťom odseku odporúčame doplniť text nasledovne: „V komponente Udržateľná doprava s cieľom zvýšiť využívanie vlakovej a lodnej dopravy ráta Plán obnovy s kúpou nízkopodlažných vlakov (bezbarierový prístup) a zavedenia do prevádzky plavidiel pravidelnej vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy s bezbarierovým prístupom, ktoré umožnia, resp. zjednodušia dopravu aj pre ľudí so zdravotným znevýhodnením.“ Pripomienky k časti KOMPONENT 3 Udržateľná doprava f) Na strane 1, v bode 1. Popis komponentu, časť Udržateľná doprava, oblasť politiky, zelená ekonomika, v časti Cieľ v odseku 1 žiadame za slová „...v železničnej a verejnej osobnej doprave, ...“ doplniť text: „poprípade zaviesť vnútroštátnu verejnú osobnú lodnú dopravu,“. g) Na strane 1, v bode 1. Popis komponentu, časť Udržateľná doprava, oblasť politiky, dvojitá transformácia, ods. 2, žiadame za slová „ ... železničnú a ekologickú verejnú osobnú dopravu, ...“ doplniť text: „poprípade vnútroštátnu verejnú osobnú lodnú dopravu,“ a na konci tohto odseku žiadame doplniť text: „Komponent by sa mal zamerať aj na fakt, ktorý definuje Európska zelená dohoda (tzv. European Green Deal) pri dosahovaní čistých nulových emisií skleníkových plynov a zavádzať ekologickejšie, lacnejšie zdravšie formy súkromnej a verejnej dopravy. Vnútrozemskú nákladnú dopravu bude potreba z ciest presunúť na ekologicky šetrnejšie druhy dopravy ako sú železničná doprava a vnútrozemská vodná doprava aj kvôli vyššiemu objemu prepraveného tovaru.“. h) Na strane 2, v bode 1. Popis komponentu, časť Reformy a investície, pododdiel Reformy, v bode 3. Reforma intermodálnej nákladnej dopravy žiadame text v zátvorke: „(manipulovateľných návesov, výmenných nadstavieb a dvojpaletových kontajnerov)“ nahradiť textom: „(manipulovateľných návesov, výmenných nadstavieb, RO-RO terminálov (polôh), dvojpaletových kontajnerov a komponentov na prekládku hromadných, kusových, tekutých a ťažkých nadrozmerných tovarov).“. i) Na strane 2, v bode 1. Popis komponentu, časť Reformy a investície, pododdiel Investície, v bode 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy žiadame | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | doplniť za slová: „... ako aj ...“ text: „... ako aj výstavbu a zlepšovanie súčasnej infraštruktúry vnútrozemských vodných ciest s následným zavedením vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy,“. j) Na strane 3, v bode 1. Popis komponentu, časť Reformy a investície, pododdiel Investície, v bode 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy žiadame na konci prvej vety doplniť text: „s víziou zavedenia vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy“. k) Na strane 3, v bode 2. Hlavné výzvy a ciele, písm. a) Hlavné výzvy, časti Znižovanie emisií CO2 vytvorených v doprave, v štvrtej odrážke žiadame doplniť na konci text: „poskytovaním používateľom cenovo dostupnejších, prístupnejších zdravších a čistotnejších alternatív k ich súčasným návykom v oblasti mobility“. l) Na strane 4, v bode 2. Hlavné výzvy a ciele, písm. a) Hlavné výzvy, časti Posun k neudržateľnej automobilovej doprave, v druhej odrážke žiadame doplniť novú 3. odrážku so znením: „Víziou zavedenia vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy sa dosiahne presun mobility cestujúcich, ktorý využívajú automobilovú dopravu alebo verejnú hromadnú dopravu v prímestských oblastiach v rámci dochádzania do hlavného mesta Bratislavy.“. m) Na strane 5, v bode 2. Hlavné výzvy a ciele, písm. a) Hlavné výzvy, časti Posun k neudržateľnej automobilovej doprave v prvej odrážke pod grafom 3 žiadame za slová: „stagnácia trhu železničnej“ doplniť slová: „a vodnej“. n) Na strane 5, v bode 2. Hlavné výzvy a ciele, písm. a) Hlavné výzvy, časti Posun k neudržateľnej automobilovej doprave za prvou odrážkou pod grafom 3 žiadame doplniť novú odrážku s textom: „Investície do remotorizácie plavidiel dunajskej flotily, a infraštruktúrne projekty zamerané na zlepšenie plavebnej dráhy, môžu prispieť k zníženiu emisií CO2 vytvorených v doprave a zabezpečiť tak prepravu tovarov po vnútrozemských vodných cestách.“. o) Na strane 5, v bode 2. Hlavné výzvy a ciele, písm. a) Hlavné výzvy, časti Posun k neudržateľnej automobilovej doprave v poslednej odrážke pod grafom 3 žiadame za slová: „cesta – železnica – cesta“ doplniť text: „prípadne cesta – železnica – vnútrozemská vodná cesta – železnica – cesta“ a za slová: „pokles železničnej“ doplniť slová: „a vodnej“. p) Na strane 6, v bode 2. Hlavné výzvy a ciele, písm. a) Hlavné výzvy, časti Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu za tretiu odrážku žiadame doplniť novú odrážku s textom: „Rozvojom infraštruktúry vnútrozemských vodných ciest pretekajúcich našim územím je možné dosiahnuť efekt prechodu na nízkouhlíkovú dopravu a zabezpečiť účinnú multimodalitu s cieľom umožniť | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pre cestujúcich a tovar lepšiu a udržateľnejšiu voľbu medzi druhmi dopravy a umožniť konsolidáciu veľkých objemov prepravovaných na dlhé vzdialenosti.“. q) Na strane 9, v bode 2. Hlavné výzvy a ciele, písm. b) Ciele, časti Dvojitá transformácia v druhej odrážke žiadame za slová: „podielu železničnej,“ doplniť slová „osobnej lodnej“ a v štvrtej odrážke žiadame doplniť za slová: „z ciest na železničnú“ slová: „a vnútrozemskú vodnú“. r) Na strane 13, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. a) Reformy, bode 2. Reforma verejnej osobnej dopravy, časti Výzvy žiadame doplniť za piatu odrážku novú odrážku s textom: „Zavedením vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy sa dosiahne presun mobility cestujúcich, ktorý využívajú automobilovú dopravu alebo verejnú hromadnú dopravu v prímestských oblastiach v rámci regiónu s mimoriadne vysokou dopravnou zaťaženosťou.“. s) Na strane 14, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. a) Reformy, bode 2. Reforma verejnej osobnej dopravy, časti Ciele žiadame v druhej odrážke (na tejto strane) zmeniť text: „autobusovej a železničnej dopravy“ za text: „autobusovej, železničnej a vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej“. t) Na strane 19, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. b) Investície, bode 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časti Výzvy žiadame doplniť za piatu odrážku novú odrážku s textom: „Nedostatočné investície do rozvoja infraštruktúry vnútrozemských vodných ciest s cieľom dosiahnuť efekt prechodu na nízkouhlíkovú dopravu a zabezpečiť účinnú multimodalitu s cieľom umožniť pre cestujúcich a tovar lepšiu a udržateľnejšiu voľbu medzi druhmi dopravy a umožniť konsolidáciu veľkých objemov prepravovaných na dlhé vzdialenosti.“. u) Na strane 22, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. b) Investície, bode 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy, časti Výzvy žiadame doplniť na konci tejto časti novú odrážku s textom: „Investície do infraštruktúry vnútrozemských vodných ciest môžu prispieť k zavedeniu vnútroštátnej verejnej osobnej lodnej dopravy v regióne s vysokou dopravnou zaťaženosťou.“. v) Na strane 23, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. b) Investície, bode 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy, časti Ciele žiadame doplniť na konci tejto časti novú odrážku s textom: „Zaviesť vnútroštátnu verejnú osobnú lodnú dopravu, ktorou sa dosiahne stav presunu mobility cestujúcich v regióne s vysokou dopravnou zaťaženosťou.“. w) Na strane 24, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. b) Investície, bode 3. Rozvoj | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | intermodálnej nákladnej dopravy, časti Výzvy žiadame za prvú odrážku doplniť novú odrážku s textom: „Investovať do rozvoja prístavnej vnútrozemskej služby.“. x) Na strane 24, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. b) Investície, bode 3. Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy, časti Výzvy žiadame v pôvodnej druhej odrážke doplniť na konci za slová: „cesta – železnica - cesta“ text: „prípadne cesta – železnica - vnútrozemská vodná cesta – železnica - cesta“. y) Na strane 31, v bode 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, písm. b) Investície, bode 5. Cezhraničné projekty a projekty pokrývajúce viaceré členské štáty žiadame na konci odseku doplniť vetu, ktorá znie: „Opatrenia v rámci rozvoja a rozširovania systému riečnych informačných služieb (RIS) a ich harmonizácia v rámci cezhraničnej spolupráci povedie k bezpečnejšiemu a efektívnejšiemu výkonu vnútrozemskej vodnej dopravy.“. z) V ďalších častiach materiálu žiadame doplniť text súvisiaci so zmenami, ktoré sme si uplatnili v časti materiálu Komponent 3 Udržateľná doprava. | | | |
| MDaVSR | 4.) Všeobecná pripomienka k materiálu k téme leteckej dopravy Civilné letectvo v dokumente nie je zahrnuté. Dokument sa zameriava na ekologizáciu a dekabornizácu priemyslu všeobecne, a preto považujeme za vhodné zapracovať v časti reforiem a investícií zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov a v rozvoji infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy aj v sektore civilného letectva. Cieľom by mala byť modernizácia najmä infraštruktúry na letiskách prevádzkovanými letiskovými spoločnosťami formou elektromobilov, elektrifikácie a alternatívnych pohonov. Išlo by o zabezpečenie zariadení typu push back, push pull, a alternatíva k tzv. APU (auxiliary power unit ), ktoré by znížili podiel emisií a dekarbonizácie. | Z | Neprihliada sa | MDaV SR ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti DOPLNKOVOSŤ A IMPLEMENTÁCIA PLÁNU 10.) K časti 6: Kontrola a audit, bod 6.1 Finančné toky, tretí odsek, str. 23 Všeobecne – v predmetnej časti by bolo vhodné zodpovedať otázku ako bude fungovať systém finančných tokov pre právnické osoby patriace pod rezort MDV SR pokiaľ sa má na národnej úrovni používať iba systém refundácii a zálohových platieb. Odôvodnenie: Dovolíme si upozorniť, že pri uplatňovaní systému refundácie nebudú mať ŽSR dostatok vlastných zdrojov na priebežnú úhradu splatných záväzkov. Poznámka: Ešte dopĺňame, že v rámci OPII využíva pre túto skutočnosť ŽSR predovšetkým systém predfinancovania, s | Z | ČA | Finančné toky budú v dokumente POO upravené tak, aby dokument neodkazoval na konkrétnu formu financovania na národnej úrovni. Uvedené bude upravené až systémom implementácie, pričom uvedené dokument bude predmetom pripomienkovania pred jeho predložením vláde SR na schválenie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktorým sa však pri tomto nástroji nepočíta. Predpokladáme, že zálohové platby budú využívané naďalej na úhradu neinvestičných výdavkov. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje a energetická infraštruktúra 11.) Ku komponentu 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra V kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, v časti Administratívne prekážky výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z OZE, žiadame vypustiť 3. zarážku „Orgány územnej samosprávy by mali zahrnúť ustanovenia týkajúce sa integrácie a využívania OZE pri územnom plánovaní, výstavbe a obnove územnej infraštruktúry, priemyselných, obchodných, obytných zón, ako aj energetických infraštruktúr do svojich územných plánov“. Odôvodnenie: Orgány územnej samosprávy sú orgánmi územného plánovania s kompetenciami na obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie, ktorej schvaľovanie je ich originálnou kompetenciou. V rámci obstarávania územnoplánovacej dokumentácie sa zohľadňujú všetky požiadavky zabezpečujúce rozvoj územia. | Z | N | Požiadavka v texte vychádza z čl. 15 ods. 3 smernice 2018/2001 - Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni začlenili ustanovenia o integrácii a zavedení energie z obnoviteľných zdrojov vrátane samospotreby energie z obnoviteľných zdrojov a komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a o využívaní nevyhnutného odpadového tepla a chladu pri plánovaní vrátane včasného priestorového plánovania, projektovaní, výstavbe a renovácii mestskej infraštruktúry, priemyselných, komerčných alebo obytných oblastí a energetických infraštruktúr vrátane elektrických sietí, sietí diaľkového vykurovania a chladenia, sietí zemného plynu a sietí alternatívnych palív. Členské štáty predovšetkým nabádajú miestne a regionálne správne orgány, aby vo vhodných prípadoch začleňovali vykurovanie a chladenie z obnoviteľných zdrojov do plánovania mestskej infraštruktúry a viedli konzultácie s prevádzkovateľmi sietí s cieľom zohľadniť vplyv programov energetickej efektívnosti a reakcie na dopyt, ako aj osobitných ustanovení o samospotrebe energie z obnoviteľných zdrojov a komunitách vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov na plány prevádzkovateľov v oblasti rozvoja infraštruktúry. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 55.) Všeobecne v dokumente chýbajú konkrétne aktivity v rámci roadmapy pre dosiahnutie jednotlivých cieľov ako i definovanie rozpadu programových cieľov na konkrétne projekty so spôsobom ich realizácie. Navyše niektoré z navrhovaných reforiem nie sú nové, boli predstavené už v predchádzajúcich obdobiach a dokonca aj s podrobnejším popisom a rozpadmi na konkrétne aktivity ... ako príklad by som mohol uviesť napríklad „centrálny manažment IT zdrojov“. V rámci jednotlivých reforiem by bolo vhodné doplniť do dokumentu aj zabezpečenie dostatočného počtu zamestnancov štátnej správy | O | A | Konkrétny popis aktivít je projektová úroveň ktorá je príliš detailná pre tento typ dokumentu. Budovanie kapacít je nutné aj z toho dôvodu bolo schválené uznesenie vlády: https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25375/1. Explicitne sa však táto téma nerozvádza z toho dôvodu, že RRP neumožňuje zásadným spôsobom financovať mzdy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na úrovni vytvorenia nových vysoko kvalifikovaných pracovných miest na riadenie a koordináciu informatizácie a IT projektov na jednotlivých OVM, ako uvádza tento dokument. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 56.) Z pohľadu potreby vypracovania novej stratégie pre budovanie širokopásmových sietí na Slovensku pôsobí text v celej Časti 2 (KOMPONENT 17) zmätočne, protichodne a nejednoznačne. Na str. 4 v časti „Reformy v oblasti konektivity“ v bode 5 sa uvádza potreba „prípravy stratégie pre oblasť širokopásmového pripojenia“, na str. 13 sa zasa v časti „Hlavné výzvy v oblasti konektivity“ v treťom bode píše, že „Chýba stratégia na určenie strategických princípov a cieľov pre oblasť elektronických komunikačných sietí s veľmi vysokou kapacitou – zavádzanie ultrarýchleho širokopásmového pripojenia.“ Existuje teda legitímna otázka, čo v danej časti chýba? Môže ísť napríklad o Stratégie pre oblasť širokopásmového pripojenia alebo o stratégiu na určenie strategických princípov. Súčasne sa však na str. 20 – kap. 2.3 „Kontext v národnej stratégii” uvádza, že „predložený dokument je v súlade s viacerými národnými strategickými dokumentmi .... Návrhy reforiem a investícií, ich ciele a prínosy sú v súlade s dokumentmi:”, kde je uvedený aj „Národný plán širokopásmového pokrytia” (pozn.: medzi strategickými dokumentmi sú uvedené aj dokumenty, ktoré už schválila vláda SR). Všetky tieto doteraz uvedené tvrdenia sú však v niektorých prípadoch v protiklade s textom v kap. 3.1.2 „Reformy v oblasti konektivity“ (str. 23 a 24), pretože sa tu uvádza: • str. 24 – V oblasti konektivity je potrebné zabezpečiť: „vypracovanie stratégie a určenie strategických princípov a cieľov pre oblasť elektronických komunikačných sietí s veľmi vysokou kapacitou – zavádzanie ultrarýchleho širokopásmového pripojenia v miestach zlyhania trhu“, a) str. 24 – Ciele: Príprava stratégie „Národný plán širokopásmového pripojenia“, b) str. 24 – Povaha, typ a veľkosť/rozsah reforiem hodnotenej oblasti: 1. Vypracovanie stratégie pre budovanie infraštruktúry a podporu z verejných zdrojov, c) str. 25 – Implementácia: Schválenie národného plánu širokopásmového pripojenia. Na základe už uvedeného žiadame text prepracovať tak, aby bol jednoznačný, aby boli zjednotené názvy dokumentov a súčasne aby bolo jasné, aké dokumenty je potrebné vypracovať. Lebo na jednej strane sa tvrdí, že predložený „Plán obnovy“ je v súlade s dokumentom | Z | ČA | Text bol čiastočne upravený a zosúladený. V čase prípravy komponentu 17 NBP ešte nebol schválený vládou SR. Avšak jednotlivé ciele a investície sú sa odvolávajú na pripravovaný NBP, čo nie je v protiklade. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „Národný plán širokopásmového pokrytia" avšak v ďalších kapitolách je požadované jeho vypracovanie. Taktiež nie je jasné, či je požadované vypracovanie len tohto jedného dokumentu alebo aj iných ďalších dokumentov (z Implementácie na str. 25 vyplýva len tento jeden), ktoré sa raz uvádzajú pod názvom stratégia na určenie strategických princípov a cieľov pre oblasť elektronických komunikačných sietí s veľmi vysokou kapacitou, na inom mieste pod názvom stratégia a určenie strategických princípov a cieľov pre oblasť elektronických komunikačných sietí s veľmi vysokou kapacitou, potom zasa stratégia pre budovanie infraštruktúry. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 57.) 2. V kap. 3.1.2 „Reformy v oblasti konektivity" v časti „Povaha, typ a veľkosť/rozsah reforiem hodnotenej oblasti" na str. 24 je v bode 3 uvedená Reforma politík pre oblasť konektivity. Uvedená reforma nie je však vôbec nikde popísaná, nie je zrejmé, o akú reformu a ktoré politiky by malo ísť a čo by mala obsahovať. Žiadame dopracovať alebo vypustiť bod 3 „Reformu politík pre oblasť konektivity". | Z | ČA | Text doplnený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 58.) V kap. 2.1 „Hlavné výzvy" na str. 13 a v kap. 3.1.2 „Reformy v oblasti konektivity" v časti „Výzvy" sa na str. 23 – 24 uvádza, že je potrebné zabezpečiť: • implementáciu opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí, • vytvorenie efektívneho a predvídateľného regulačného prostredia, ktoré bude podporovať súkromné investície (odstráni administratívne a regulačné prekážky na ich podporu) a zavedie účinnú cenovú reguláciu pre zdieľanie existujúcej aj novej komunikačnej infraštruktúry, čoho výsledkom bude zrýchlenie budovania infraštruktúry a zníženie nákladov. Z uvedeného textu nie je zrejmé, aké opatrenia a odporúčania EÚ majú autori na mysli. Chceme zdôrazniť, že Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2014/61 o opatreniach na zníženie nákladov na zavedenie vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí bola transponovaná do zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Nie sú nám známe ďalšie opatrenia a odporúčania EÚ, ktoré by bolo potrebné zaviesť do slovenského právneho poriadku. Žiadame text v prvom bode vypustiť alebo preformulovať nasledovne: „zabezpečiť realizovateľnosť v | Z | A | Upravené v texte v zmysle pripomienky |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | praxi a vymožiteľnosť implementovaných opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a na zrýchlenie budovania sietí“, keďže za hlavný problém považujeme aplikáciu v praxi. Podobne druhý bod týkajúci sa regulačného prostredia nie je jednoznačný, lebo nešpecifikuje legislatívu. Pokiaľ sa týka stavebnej legislatívy, treba to jednoznačne uviesť. Pokiaľ ide o legislatívu elektronických komunikácií, zdôrazňujeme, že už súčasný zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách neobsahuje žiadne administratívne ani regulačné prekážky na podporu súkromných investícií, umožňuje reguláciu zdieľania infraštruktúry a obsahuje mechanizmus cenovej regulácie (napr. § 67 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách). Do pozornosti tiež dávame, že v súčasnosti sa pripravuje nový zákon o elektronických komunikáciách, ktorým sa transponuje Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií. Jedným z kľúčových cieľov je zabezpečenie lepších podmienok pre investície do budovania vysokorýchlostných širokopásmových sietí. Z uvedeného dôvodu žiadame text v druhom bode preformulovať. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 59.) V kap. 2.1 „Hlavné výzvy“ na str. 13 v časti „Hlavné výzvy v oblasti konektivity“ v poslednom bode je uvedené: • .... nie je zabezpečený účinný riadiaci mechanizmus riešenia sporov v otázkach prístupu k infraštruktúre a v oblasti konektivity všeobecne. a v kap. 3.1.2 „Reformy v oblasti konektivity“ v časti „Výzvy“ sa na str. 23 – 24 uvádza, že je potrebné: • zabezpečenie účinného riadiaceho mechanizmu riešenia sporov v otázkach prístupu k infraštruktúre a v oblasti konektivity všeobecne. Uvedené formulácie, resp. bod žiadame vypustiť, ide o nepravdivé tvrdenie. Podľa § 6 ods. 3 písmeno o zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb rozhoduje spory medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a prevádzkovateľmi sietí, ktoré súvisia s: 1. prístupom k existujúcej fyzickej infraštruktúre, 2. poskytovaním informácií o dostupnosti fyzickej infraštruktúry, 3. koordináciou výstavby, 4. poskytovaním informácií o plánovaných stavbách a 5. prístupom k fyzickej infraštruktúre v budovách. Podobnú pripomienku predkladáme aj k časti „Implementácia“ na str. 25, kde sa navrhuje „Predloženie návrhov na | Z | A | Upravené v texte v zmysle pripomienky |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | implementáciu odporúčaní EÚ v plnej miere, v prípade potreby spracovanie návrhov na úpravu legislatívy“. Žiadame tento text preformulovať napr. nasledovne: „Predloženie návrhov na zabezpečenie realizovateľnosti v praxi a vymožiteľnosti implementovaných predpisov EÚ, v prípade potreby spracovanie návrhov na úpravu legislatívy“, t. j. tak, aby bol text jednoznačný v zmysle uvedených pripomienok v bode 3. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)<br>60.) Na str. 7 v časti 13 „Investície v oblasti konektivity hradené z iných zdrojov“ v bode 9 je uvedené „....Broadband Competence Office (BCO), ktorý bude zodpovedný za plnenie cieľov Národného plánu širokopásmového pripojenia a koordináciu s EÚ“. S týmto tvrdením zásadne nesúhlasíme a žiadame text preformulovať, pretože BCO nie je a ani nebude orgánom štátnej správy a nemôže teda byť zodpovedný za plnenie cieľov Národného plánu širokopásmového pripojenia. V zmysle dokumentov Európskej komisie BCO je verejný/verejne menovaný subjekt, ktorý by mal byť schopný informovať občanov a podniky o vývoji, resp. zavedení širokopásmového pripojenia v krajine, ktorý o. i. tiež poskytuje miestnym a regionálnym orgánom technickú podporu. Jeho funkciou je najmä zabezpečovanie efektívnosti investícií do širokopásmového pripojenia, poskytovanie poradenstva a pomoci občanom a podnikom pri zavádzaní širokopásmového pripojenia, ako aj podpora odborných znalostí orgánom verejnej moci pri plánovaní, implementácii a monitorovaní projektov širokopásmového pripojenia a podpora využívania finančných nástrojov. (podrobnosti pozri https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/broadband-competence-offices-network-qa) | Z | ČA | BCO bude samozrejme plniť aj úlohy definované/odporúčané EK, súvisiace s informovanosťou občanov a podnikov a (vo vzťahu k širokopásmovému pripojeniu), poskytovaním miestnym a regionálnym orgánom technickú podporu, .... Zároveň v podmienkach SK bude plniť aj úlohy súvisiace so zabezpečením plnenia cieľov NBP a zabezpečovaním efektívnosti investícií do širokopásmového pripojenia. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)<br>61.) Reforma v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti (kap. 3.1.4) spracovaná v pláne obnovy je nedostatočná a dotýka sa len kritickej infraštruktúry verejnej správy, čo potvrdzuje nielen text na str. 6, ale aj zodpovednosť, ktorá je určená MIRRI (str. 33). Podľa zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti NBÚ riadi a koordinuje výkon štátnej správy v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Problematika kybernetickej bezpečnosti sa v súčasnosti dostáva do veľkej pozornosti aj s nástupom 5G technológií. Veľký dôraz na to kladie aj EÚ, ktorá prijala na tento účel mnohé strategické a | Z | A | Úprava textu - vloženie do materiálu v podbodoch kapitoly 3.1.4. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | legislatívne opatrenia, ktoré sú ČŠ povinné implementovať. Podrobnejšie je tomu venovaná aj kapitola v dokumente MDV SR „Podpora rozvoja sietí 5G na Slovensku na roky 2020 – 2025“. Na základe predtým uvedeného žiadame text v Pláne obnovy prepracovať tak, aby otázka kybernetickej a informačnej bezpečnosti bola riešená komplexne a nie len na úrovni kritickej infraštruktúry verejnej správy. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 62.) Na str. 20 – kap. 2.3 „Kontext v národnej stratégii” uvádza, že „predložený dokument je v súlade s viacerými národnými strategickými dokumentmi“, pričom v poslednom bode je uvedená aj stratégia budovania 5G sietí v SR. Takýto dokument neexistuje. Existuje len dokument Podpora rozvoja sietí 5G na Slovensku na roky 2020 – 2025, ktorý je zverejnený na webovom sídle MDV SR (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/elektronicke-komunikacie-8/strategicke-dokumenty). Odporúčame opraviť. | O | A | Text upravený |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 63.) Na str. 8 je potrebné upraviť v druhom odseku text uvedený v zátvorke „(min. 100 Mbps, ktoré môžu byť upgradované na 1 Gbps a viac)“ upraviť nasledovne „(min. 100 Mbit/s, ktorých prenosová rýchlosť môže byť zvýšená na 1 Gbit/s a viac)“. Gramatická pripomienka. | O | A | Text gramaticky upravený v súlade so schváleným NBP |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) 64.) Tvrdenie na str. 14 v druhom odseku, že „Slovensko zaostáva voči technologicky vyspelejším krajinám a s tým je spojená následná závislosť na dodávkach kľúčových technológií z iných krajín“ je nelogické a toto tvrdenie nemá žiadny odôvodnený zmysel. Aj keby Slovensko technologicky nezaostávalo za vyspelejšími krajinami, nikdy nebude mať dostatok výskumných, technologických a finančných kapacít na to, aby vyrábalo všetky špičkové technológie (či už počítačové alebo telekomunikačné), a tak nebolo nútené dovážať kľúčové technológie, t. j. byť od ich dovozu nezávislé. Ako príklad možno uviesť technológie 5G, ktoré vyrábajú na svete 3 – 4 štáty. Ani | O | A | Text upravený na základe pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | jeden štát na svete nevyrába všetky kľúčové technológie. Odporúčame túto vetu preformulovať. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 12.) Na str. 23 do tabuľky v časti navrhované opatrenia z Plánu obnovy a odolnosti navrhujeme doplniť zoznam v časti Obnova budov (zelená ekonomika, komponent 2): • Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR. Odôvodnenie: Podľa nášho názoru aj uvedená reforma bude prispievať k realizácii investície do verejných budov, ako aj podporí investície súkromného sektora v segmente. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 13.) K Časti 3: Doplnkovosť a implementácia plánu, na str. 4, Časť 2. Udržateľné životné prostredie navrhujeme nahradiť v prvom odseku v tretej vete slovo „rekonštrukcie“ slovom „obnovy“. Odôvodnenie: Štylistická úprava. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 14.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 1 v časti „Dvojitá transformácia“ navrhujeme vypustiť rok 2025 na konci poslednej vety. Odôvodnenie: Nie je vyslovene v kontexte plánu obnovy uvádzať uvedený rok. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 15.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 7 odporúčame vo vete „Budovy zodpovedajú za 50 % z celkovej spotreby energie v EÚ“ nahradiť za „Budovy zodpovedajú za 40 % z celkovej spotreby energie v EÚ...“ Odôvodnenie: Ak hovoríme vo všeobecnosti o budovách a ich príspevku k celkovej spotrebe energie, mali by sme uvádzať hodnotu 40 % v súlade s nasledovnými dokumentmi. Smernica 2010/31/EU o energetickej hospodárnosti budov uvádza v recitáli 3 text: Budovy zodpovedajú za 40 % celkovej spotreby energie v Únii. Tento sektor narastá, čo je spojené so zvyšovaním jeho spotreby energie. Zníženie spotreby energie a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v sektore budov preto predstavujú dôležité opatrenia potrebné na zníženie energetickej závislosti Únie a emisií skleníkových plynov. Dokument EK SWD(2020) 550 final Vlna obnovy pre Európu uvádza na str. 1, druhý odsek text v znení: „Celkovo možno budovám pripísať približne 40 % celkovej spotreby energie v EÚ a 36 % jej emisií skleníkových plynov....“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 16.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 7 bod 4 navrhujeme upraviť text prvej vety nasledovne: „Záväzok SR, vyplývajúci z článku 5 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, je na ročnej úrovni 3 % celkovej podlahovej plochy budov vo vlastníctve štátu.“ Odôvodnenie: Považujeme za potrebné spresnenie textu z dôvodu, že povinnosť uvedená v príslušnej smernici sa týka len vymedzeného fondu budov, a to vo vlastníctve štátu a nie celého fondu budov v krajine. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 17.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 9 prvý odsek žiadame preformulovať tak, aby bolo zrejmé, že podpora obnovy rodinných domov bude realizovaná novou podpornou schémou Ministerstva životného prostredia SR. V súlade s uvedeným žiadame preformulovať aj texty na str. 10, časť Ciele, druhý a šiesty bod; na str. 10, časť Implementácia, štvrtý bod; na str. 11, prvý a druhý bod a na str. 17, časť Implementácia, prvý bod. Odôvodnenie: Informácia o rozšírení existujúceho príspevku na zateplenie rodinného domu (poskytovaného podľa zákona č. 555/2005 Z. z. v kompetencii Ministerstva dopravy a výstavby SR) je uvedená v znení, ktoré bolo platné v čase prípravy komponentu 2, keď sa plánovalo realizovať obnovu rodinných domov podľa pôvodného návrhu, t. j. pod hlavičkou MDV SR. Keďže súčasný návrh počíta s realizáciou podpory obnovy rodinných domov prostredníctvom MŽP SR (SAŽP), navrhujeme ho preformulovať tak, aby bolo zrejmé, že podpora obnovy rodinných domov bude realizovaná novou podpornou schémou, ktorá bude vychádzať z existujúcich programov a bude rozšírená o zelené opatrenia, ako aj viac zameraná na chudobnejšie domácnosti (tak ako je uvedené aj v tabuľkovej prílohe komponentu). | Z | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 18.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 9 str. 17 ciele: druhý bod odporúčame upraviť tak, aby bol v súlade s bodom 6 „Zelený a digitálny rozmer komponentu“ na str. 24. Odôvodnenie: Podľa druhého bodu implementáciou opatrení na podporu obnovy rodinných domov bude dosiahnutá úspora energií na úrovni zodpovedajúcej zníženiu emisií skleníkových plynov minimálne o 30 %, avšak podľa bodu 6 je minimálnym cieľom dosiahnuť úsporu primárnej energie na úrovni 30 %. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 19.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 17 v časti „Ciele“ posledný bod na konci navrhujeme text „odpadové teplo v rámci vetrania“ nahradiť spojením „zariadenie na spätné získavanie tepla (rekuperáciu)“. Uvedené navrhujeme upraviť aj v ďalších častiach napr. str. 19 a pod. Odôvodnenie: Technická špecifikácia opatrenia. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 20.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 18 „Implementácia“ odporúčame nahradiť Energetický audit za Energetický certifikát. Zároveň odporúčame preformulovať aj text vety „Cieľom opatrenia je znížiť energetickú náročnosť domov a následne znížiť emisie CO2. Ciele sa budú merať a monitorovať na teoretickej báze, formou energetického auditu a posúdenia rekonštrukcie. Na presný výpočet sa použije energetická kalkulačka (zdroj SIEA).“ Odôvodnenie: Odporúčame nahradiť Energetický audit za Energetický certifikát z dôvodu zjednodušenia administratívnej a finančnej záťaže pre vlastníka rodinného domu, pretože Energetický certifikát je po realizovaní významnej obnovy budovy povinným dokladom, no Energetický audit bežne realizovaný nie je. Energetický audit môže byť dostatočne nahradený Energetickým certifikátom (realizovaným po uskutočnení obnovy) a Projektovým energetickým hodnotením (ktoré tvorí povinnú súčasť projektovej dokumentácie). Nie je jasný pojem „teoretická báza“, nie je zavedený pojem. Rovnako nie je zrejmý obsah pojmu „posúdenie rekonštrukcie“. Energetická kalkulačka na webovej stránke SIEA je určená na iný účel, konkrétne ide o tzv. solárnu kalkulačku, ktorá počíta úspory pri inštalovaní solárnych kolektorov na teplú vodu, avšak v žiadnom prípade nemôže slúžiť na komplexné a presné výpočty energetickej hospodárnosti a úspory energie. | O | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zaradí časť o možnosti vykonávania energetického auditu, s odstránením pojmu teoretická báza. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 21.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 18, tretí bod žiadame, ako aj nasledujúce, preformulovať tak, aby bolo jednoznačné, že sa opatrenie bude realizovať prostredníctvom existujúcich orgánov a nebude sa vytvárať nový orgán. Odôvodnenie: Keďže v predchádzajúcom texte Plánu obnovy a odolnosti (Časť 3: Doplnkovosť a implementácia plánu, 4.3.5. Sprostredkovateľ, str. 15) sa počíta s realizáciou opatrenia prostredníctvom existujúcich štruktúr MŽP SR, resp. SAŽP, žiadame uvedený bod preformulovať tak, aby bolo jednoznačné, že sa opatrenie bude realizovať prostredníctvom existujúcich | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | orgánov a nebude sa vytvárať nový orgán. Zároveň upozorňujeme, že v uvedenej časti (ako aj v návrhu zákona k plánu obnovy) je zároveň zdôraznené, že zverenie implementácie sprostredkovateľovi je podmienené dôvodom, že ten disponuje ľudskými zdrojmi, kapacitami, know-how a odbornými a materiálnymi predpokladmi, čo texty na str. 18 komponentu nepotvrdzujú. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 22.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 19 „Implementácia“ v poslednom bode žiadame doplniť materiál: Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov, ktorý bol prijatý vládou v januári 2021 a je základným strategickým materiálom pre obnovu budov na Slovensku. Odôvodnenie: Doplnenie strategického dokumentu. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 23.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 19 v treťom odseku navrhujeme doplniť opatrenia zateplenie rodinného domu (obvodové steny, strecha, podlaha a pod.), ako aj použitie technológií využívajúcich odpadové teplo, prípadne tieniace prvky. Odôvodnenie: V rámci obnovy rodinných domov sa v predchádzajúcom texte počíta aj so zateplením rodinného domu (obvodové steny, strecha, podlaha a pod.), ako aj s použitím technológií využívajúcich odpadové teplo, prípadne tieniace prvky. Tieto opatrenia navrhujeme pre jednoznačnosť doplniť do odseku. | O | N | Neakceptované. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 24.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 24 časť „6 Zelený a digitálny rozmer komponentu“ v poslednom bode žiadame upraviť text nasledovne: „V prípade obnovy verejných budov je minimálnym cieľom splniť úsporu primárnej energie na úrovni 30 % alebo dosiahnuť úsporu emisií skleníkových plynov vo výške minimálne 30 % v rámci intervenčného poľa 026bis a dosiahnuť tak 100 % green tagging.“ Uvedené zároveň žiadame zapracovať do ďalších komponentov, kde za plánuje obnova verejných budov. Odôvodnenie: Príloha Annex IIA Methodology for climate tracking uvádza pre interv. pole 026bis nasledovné podmienky vrátane textu poznámka pod čiarou 26: 026bis: Energy efficiency renovation or energy efficiency measures regarding public infrastructure, demonstration projects and supporting measures compliant with energy efficiency criteria26 l 100% l 40% l 26:If the objective of the measure is (a) to achieve, on average, at least a medium-depth level renovation as | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | defined in Commission Recommendation on Building Renovation (EU) 2019/786 or (b) to achieve, on average, at least a 30% reduction of direct and indirect GHG emissions compared to the ex-ante emissions. The renovation of buildings is also meant to include infrastructure in the sense of intervention fields 85 to 92. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 25.) Ku komponentu 2: Obnova budov na str. 30 – tabuľka DNSH – časť Climate change mitigation Žiadame vypustiť celý text poslednej zarážky: „Investície do plynových kondenzačných kotlov sú navyše súčasťou širšieho programu obnovy energetickej účinnosti budov, v súlade s dlhodobými stratégiami obnovy podľa Smernice o energetickej hospodárnosti budov a vedú k podstatnému zlepšeniu energetickej hospodárnosti.“ Odôvodnenie: Nie je jasné, o aký „širší program obnovy budov“ ide a nie je jasný ani kontext súvisu „plynových kondenzačných kotlov a dlhodobej stratégie obnovy budov“. | Z | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 26.) Ku komponentu 2: Obnova budov odporúčame zosúladiť názvy reforiem a investícií s excel súborom pre zachovanie konzistentnosti. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 2: Obnova budov 27.) Ku komponentu 2: Obnova budov, súbor excel v stĺpci U súbore Obnova budov_costing MPK/ verejné budovy (list) – je uvedené chybné intervenčné pole – 025bis, správne má byť 026bis. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 28.) K časti 1: Popis komponentu, časť Reformy a investície, Reforma č. 4 Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, str. 2 Navrhujeme doplniť reformu o novú vetu „V rámci zavedenia politík bude vyriešená otázka zmeny a prispôsobenia legislatívy vo vzťahu k zdrojom elektrickej energie ktorá sa získava rekuperáciou. Budú zosúladené zákony č. 251/2012 Z. z. a zákon č. 513/2009 Z. z., aby manažéri infraštruktúry konajúci vo verejnom záujme mali vo vzťahu k nej adekvátne postavenie rešpektujúce ich špecifiká.“. Odôvodnenie: Moderné dráhové vozidlá plne využívajú systém rekuperácie energie, čo pri súčasne platných legislatívnych normách spôsobuje značné problémy. V zmysle aktuálneho znenia zákona č. 251/2012 Z. z. by sa ŽSR museli stať zároveň výrobcom | Z | Neprihliada sa | Rozpor bol odstránený. MDaVR ustúpilo od zásadnej pripomienky. Uvedené reforma sa týka iba cestnej dopravy. Doplnené v texte. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | energie, odberateľom, nákupcom, predajcom aj distribútorom. Museli by sa stať plnohodnotným vertikálne aj horizontálne orientovaným energetickým podnikom, pričom jeho "core business" je výkon povinností manažéra železničnej infraštruktúry s plnými obmedzeniami vo vzťahu k poskytovaniu služieb v zmysle zákona 513/2009 Z. z. Na základe požadovanej úpravy legislatívy bude v prostredí ŽSR možné okrem iného aj rozširovať systémy zelenej energie napr. inštalovaním solárnych panelov na budovy a plochy v správe ŽSR a tak ešte väčšmi prispievať k zníženiu uhlíkovej stopy. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 29.) K časti 2: Hlavné ciele a výzvy, bod a) Hlavné výzvy, odsek Posun k neudržateľnej automobilovej doprave str. 5 Text „Presunom časti cestnej nákladnej dopravy na kombináciu cesta – železnica - cesta sa zlepší rozvoj intermodálnej dopravy“ odporúčame zmeniť nasledovne: „Presunom časti cestnej nákladnej dopravy na kombináciu cesta – železnica, železnica – cesta pri dovoze a vývoze a presunom tranzitnej cestnej nákladnej dopravy na železnicu v spolupráci s okolitými krajinami sa vytvoria podmienky pre rozvoj intermodálnej dopravy.“ Odôvodnenie: V podmienkach SR je presun cesta – železnica – cesta v rámci vnútroštátnej nákladnej dopravy ťažko realizovateľný. Dvojitou manipuláciou by došlo k značnému predĺženiu dodacích lehôt, neatraktivite a nekonkurencieschopnosti prepravy intermodálnych zásielok. V intermodálnej doprave je potrebné nastaviť podmienky na presun tranzitnej nákladnej cestnej dopravy na železničnú nákladnú dopravu s cieľom odľahčenia cestnej siete. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Uvedenú textáciu považuje spracovateľ za dostatočne všeobecnú. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 30.) K časti 2: Hlavné ciele a výzvy, bod a) Hlavné výzvy, odsek Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu str. 6 Text „Väčšina slovenských železníc je v zlom technickom stave a vyžaduje si rekonštrukciu. Tempo obnovy železničnej siete je pomalé z dôvodu rozpočtových obmedzení a nízkej hodnoty za peniaze minulých veľkých projektov.“ odporúčame zmeniť nasledovne: „Väčšina železničnej siete SR je v zlom technickom stave a vyžaduje si komplexnú rekonštrukciu. Tempo obnovy železničnej siete je pomalé z dôvodu rozpočtových obmedzení.“. Odôvodnenie: Štylistická úprava a zohľadnenie skutočnosti, že ak by veľké modernizačné projekty neboli | O | ČA | Text zmenený nasledovne: „Väčšina železničnej siete SR je v zlom technickom stave a vyžaduje si komplexnú rekonštrukciu. Tempo obnovy železničnej siete je pomalé z dôvodu rozpočtových obmedzení a nákladnosti minulých veľkých projektov.“ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | preukázateľne efektívne prostredníctvom hodnotenia CBA zo strany Jaspers a EK, nebolo by ich možné financovať zo zdrojov EU. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 31.) K časti 2: Hlavné ciele a výzvy, bod a) Hlavné výzvy, odsek Administratívne prekážky str. 6, text prvej odrážky „Súčasné požiadavky sú často prísnejšie ako v iných krajinách EÚ. Medzi ne patrí napríklad požiadavka na mimoúrovňové kríženie na každom novom alebo modernizovanom železničnom priecestí a minimálne dĺžky nástupíšť nezávislé od skutočnej potreby. Podobné požiadavky zvyšujú objem stavebných prác, náklady a predlžujú trvanie projektovej prípravy bez zrejmých prínosov.“ V predmetnej časti považujeme za vhodné zodpovedať ako a v čom sú požiadavky prísnejšie ako v iných krajinách EÚ. Text navrhujeme vypustiť pokiaľ nebudú uvedené konkrétne a podložené príklady. Hodnota ľudského života sa nedá merať peniazmi a je preukázateľné, že odstránením úrovňových križovaní sa úplne eliminujú nehody na železničných priecestiach. Modernizáciou železničných tratí a najmä zvyšovaním rýchlosti vlakov na nich je vyššie riziko následkov dopravnej nehody na železničnom priecestí, čo potvrdzujú nielen štatistiky MV SR, ale aj výstupy nárazových (crash) testov. Zásadne odmietane takéto ničím nepodložené tvrdenie a požadujeme vypustenie časti textu o mimoúrovňových križovaniach. Odôvodnenie: Nesprávna interpretácia zákona 513/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov v otázke priecestí. Modernizácia a významná obnova sa týka tratí nie priecestí. Existujúce priecestia ŽSR modernizujú po stránke technickej traťovej a aj po stránke technickej zabezpečovacej bez náhrady za mimoúrovňové kríženia. Pri modernizáciách tratí s významným zvyšovaním rýchlosti napr. koridorové trate do 160 km/h a pre koridor č. IV do 200 km/h sa projektuje a realizuje náhrada existujúcich priecestí mimoúrovňových krížením s čím z hľadiska bezpečnosti súhlasíme. Nula priecestí by znamenalo nula nehôd na nich natrvalo do budúcna bez následkov kategórie veľkých nehôd. Ako príklad je otvorená je otázka obnovy trate/modernizácie so zvýšením rýchlosti napr. z 80-100 km/h na 120 km/h. prípadná zmena legislatívy je potrebná pre takéto prípady. | Z | ČA | Rozpor bol odstránený. MDaV SR a MFSR sa dohodli na nasledovnej textu: "Súčasné požiadavky sú často prísnejšie ako v iných krajinách EÚ. Medzi ne patrí napríklad požiadavka na minimálne dĺžky nástupíšť nezávislé od skutočnej potreby. Podobné požiadavky zvyšujú objem stavebných prác, náklady a predlžujú trvanie projektovej prípravy bez zrejmých prínosov.“ |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 32.) Na strane 9 je uvedené: „Budovaním infraštruktúry alternatívnych pohonov a zvyšovaním počtu bezemisných vozidiel sa podporí postupný prechod automobilového sektora vrátane výrobných závodov lokalizovaných na území Slovenska, od | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výroby vozidiel so spaľovacím motorom smerom k ekologickejším a udržateľnejším alternatívam s vyššou pridanou hodnotou, čím sa podporí rast a zamestnanosť v automobilovom sektore do budúcnosti." Elektromobily sú o 30 % menej prácne, takže v súvislosti s nárastom ich podielu bude zamestnanosť klesať – prípadný ďalší nárast zamestnanosti v takých podmienkach by znamenal buď zvýšenie objemu vozidiel v súčasných prevádzkach, resp. príchod ďalších firiem z odboru. Je otázne, či je v záujme Slovenska zvyšovať závislosť od automotive sektora. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 33.) K časti 3: Popis investícii a reforiem, bod a) Reformy, odsek 1 Reforma prípravy investičných projektov v doprave, časť Výzvy str. 11 Prvú vetu „Tempo obnovy železničnej siete je pomalé z dôvodu rozpočtových obmedzení a nízkej „hodnoty za peniaze“ minulých veľkých projektov.“ odporúčame vypustiť. Odporúčame vypustiť aj druhú odrážku „Aktualizácia slovenských .... Česku (6,7 mil. eur.“ Odôvodnenie: Duplicita s textom vyššie. | O | ČA | Text zmenený nasledovne: "Tempo obnovy železničnej siete je pomalé z dôvodu rozpočtových obmedzení a nákladnosti minulých veľkých projektov." |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 34.) K časti 3: Popis investícii a reforiem, bod a) Reformy, odsek 1 Reforma prípravy investičných projektov v doprave, časť Implementácia str. 12 prvý odsek Odporúčame prvý odsek: „Zverejnený investičný plán projektov železničnej infraštruktúry zvýši ich hodnotu za peniaze a zabezpečí dlhodobú stabilitu ich prípravy a realizácie.“ upraviť nasledovne: „Deklarovanie finančného krytia projektov s hodnotou za peniaze, ktoré budú zaradené do investičného plánu projektov železničnej infraštruktúry zabezpečí dlhodobú stabilitu ich prípravy a realizácie.“. Odôvodnenie: Samotné zverejnenie plánu hodnotu za peniaze projektov nezvýši. Hodnotu za peniaze zvyšujú zmysluplné ekonomické benefity projektov a ich plynulá implementácia (príprava a realizácia). | Z | ČA | Rozpor bol odstránený. MDaV SR a MFSR sa dohodli na nasledovnej textu: Zverejnený investičný plán projektov železničnej infraštruktúry priorizujúci projekty podľa ich hodnoty za peniaze zabezpečí dlhodobú stabilitu prípravy a realizácie projektov železničnej infraštruktúry." |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 35.) K časti 3: Popis investícii a reforiem, bod a) Reformy, odsek 1 Reforma prípravy investičných projektov v doprave, časť Implementácia str. 12 V druhej odrážke na str.12 odporúčame vetu „Zmeny v zákone o dráhach vrátane súvisiacich vyhlášok a predpisov umožnia zjednodušiť požiadavky na parametre projektov, čím dôjde k zefektívneniu riešení, čo umožní zrýchliť tempo modernizácie tratí.“ zmeniť nasledovne: „Zmeny v zákone o dráhach, legislatíve týkajúcej sa verejného obstarávania, posudzovania vplyvov na | Z | Neprihliada sa | MDaV SR ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | životné prostredie a stavebného zákona, vrátane súvisiacich vyhlášok a predpisov umožnia zjednodušiť požiadavky na parametre projektov, čím dôjde k zefektívneniu riešení, čo umožní zrýchliť tempo modernizácie tratí.“. Odôvodnenie: Okrem zmeny zákona o dráhach je potrebné zmenou predmetných legislatívnych noriem a zákon zjednodušiť pre investorov aj procesy a postupy plynúce z uvedenej legislatíve. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 36.) Navrhujeme spresnenie na strane 13 komponentu 3 udržateľná doprava: „V súlade s nariadením 1370/2007 sa do roku 2030 očakáva vyhlásenie súťaží na 35 % železničných tratí.“ A to nahradením textu nasledovne: „V súlade s nariadením 1370/2007 sa do roku 2030 očakáva vyhlásenie súťaží postupne na všetkých tratiach patriaci do železničnej siete Slovenska.“. | O | A | Text upravený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 37.) Odporúčame upraviť text dokumentu na str. 17 v časti Implementácia, 2. zarážka: z pôvodného textu „Príprava a schválenie Balíka nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych palív v sektore dopravy vrátane potrebných legislatívnych zmien umožní prijať opatrenia na systémový rozvoj elektromobily.“ na „Príprava a schválenie Balíka nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych palív v sektore dopravy vrátane potrebných legislatívnych zmien umožní prijať opatrenia na systémový rozvoj elektromobility“. Zdôvodnenie: Úprava štylistiky. | O | A | Text upravený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 38.) K časti 4: Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, bod b) Investície, odsek 1 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Výzvy str.18 prvý odsek „V slovenskej železničnej infraštruktúre sú dlhodobo preferované nákladné a relatívne menej efektívne modernizácie transeurópskych koridorov vo výrazne vyšších parametroch než sú legislatívne požiadavky, či už národné, alebo požiadavky EÚ. Tieto projekty zvyšujú atraktívnosť siete len pomaly a odčerpávajú zdroje na iné typy projektov.“ V predmetnej časti považujeme za vhodné zodpovedať a vysvetliť ako a v čom je modernizácia transeurópskych koridorov menej efektívna a pre aké projekty odčerpáva zdroje. Navrhujeme vypustiť daný odsek alebo doplniť konkrétne a podložené príklady. Pri predložení textu Plánu obnovy sa môže u EK vzbudiť dojem, že samotná SR považuje | Z | Neprihliada sa | MDaV SR ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | modernizáciu koridorových tratí za neefektívnu. Odôvodnenie: Dávame do pozornosti skutočnosť, že počas 2 programových období EK priorizuje investície hlavne do koridorových tratí, ktoré sú zapojené do TEN-T CORE Network. Z fondov EU nie je možné financovať iné typy projektov, než tie, na aké je zo strany EK vyhlásená Výzva tzv. Call v rámci príslušného programového obdobia. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 39.) K časti 4: Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, bod b) Investície, odsek 1 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Výzvy str. 19 predposledný odsek: „Nevyvážené a nekoordinované objednávanie trás a využitia železničnej infraštruktúry vedie k neefektívnemu obmedzovaniu kapacity železničných tratí.“ žiadame vypustiť. Odôvodnenie: Koordinácia trás je daná vydaným a platným GVD v danom roku. Akákoľvek ad hoc trasa je poskytnutá buď v rámci voľnej trasy v rámci platného GVD alebo ako trasa mimoriadna s vydaním konkrétneho cestovné poriadku. ŽSR nakladajú s trasami efektívne. | Z | A | Text upravený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 40.) K časti 4: Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, bod b) Investície, odsek 1 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Ciele str. 19 posledný odsek Text: „Zvýšiť prepravnú kapacitu tratí pomôže aj lepšie plánovanie jej využitia vďaka pripravovanému celoeurópskemu systému TTR (Timetabling and Capacity Redesign).“ odporúčame zmeniť nasledovne: “Zvýšiť efektivitu prideľovania kapacity tratí pomôže aj lepšie plánovanie jej využitia vďaka pripravovanému celoeurópskemu systému TTR (Timetabling and Capacity Redesign).“. Odôvodnenie: Úprava štylistiky textu. Kapacita trate je statická „fyzikálna“ veličina daná technickými parametrami trate a parametrami dráhových vozidiel, ktoré po nej jazdia. | O | A | Text upravený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 41.) K časti 4: Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, bod b) Investície, odsek 1 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Ciele str. 19 druhý odsek prvá veta Odporúčame vetu: „Znížiť spotrebu elektrickej energie v železničnej doprave zavedením meračov spotreby elektrickej energie a fakturáciou na základe reálnej | O | N | Uvedená veta bola odstránená. Investícia do meračov spotreby elektriny z Plánu obnovy bola nakoniec vypustená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spotreby“ vypustiť. Odôvodnenie: Samotná inštalácia merača spotreby elektrickej energie spotrebu nezníži. Spotreba je daná výkonom HDV, hmotnosťou vlaku, počtom rozjazdov a zastavení, istým malým percentom aj dynamikou jazdy rušňovodiča, ktorý však musí/mal by dodržať cestovný čas podľa GVD a dlhší rozjazd na nižšom výkonovom stupni naopak celkovú spotrebu zvyšuje než kratší rozjazd na vyššom stupni. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 42.) Navrhujeme upraviť text dokumentu na str. 19 (Investícia 1 – Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Implementácia, 6. zarážka, 1. riadok) z pôvodného znenia „výstavba cyklistických tratí“ na „výstavba cyklistických trás“. Zdôvodnenie: Úprava štylistiky. | O | A | Text upravený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 43.) V texte dokumentu na str. 19 (Investícia 1 – Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Implementácia, 6. zarážka, 7. riadok) v znení „Predpokladané investičné náklady sú 500 tis. eur/1 km. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti, ako aj zo štúdií realizovateľnosti mestských cyklotrás v slovenských mestách a bol určený váženým pomerom nákladov na vybudovanie 1 km cyklistickej infraštruktúry a vybudovaného počtu cyklistických stojanov za uplynulé obdobie.“ upozorňujeme na nesúlad priemerných investičných nákladov s platnými národnými strategickými dokumentmi, konkrétne s prílohou č. 3 platnej Národnej stratégie na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (schválenej uznesením vlády č. 223/2013), kde sa uvádzajú priemerné náklady na výstavbu segregovanej cyklocesty v mestách 250 tis. eur/1 km. Zdôvodnenie: Zosúladenie priemerných investičných nákladov na výstavbu cyklistickej infraštruktúry s platnou Národnou stratégiou na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 44.) Navrhujeme upraviť text dokumentu na str. 20 (Investícia 1 – Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Implementačné prekážky a stratégie na ich prekonanie, 1. zarážka, 5. riadok) z pôvodného znenia „z dôvodu mitigácie | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | týchto rizík“ na „z dôvodu zmiernenia týchto rizík“. Zdôvodnenie: Úprava štylistiky v záujme lepšej zrozumiteľnosti dokumentu aj pre laickú verejnosť. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 45.) Navrhujeme upraviť text dokumentu na str. 20 (Investícia 1 – Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Implementačné prekážky a stratégie na ich prekonanie, 1. zarážka, 16. riadok) z pôvodného znenia „v záujme mitigácie tohto implementačného rizika“ na „v záujme zmiernenia tohto implementačného rizika“. Zdôvodnenie: Úprava štylistiky v záujme lepšej zrozumiteľnosti dokumentu aj pre laickú verejnosť. | O | A | Text upravený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 46.) Navrhujeme upraviť text dokumentu na str. 20 (Investícia 1 – Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Časový rozvrh, 2. zarážka, 1. riadok) z pôvodného znenia „16,4 km cyklistických tratí“ na „16,4 km cyklistických trás“. Zdôvodnenie: Úprava štylistiky. | O | A | Text upravený. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 47.) V texte dokumentu na str. 20 (Investícia 1 – Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, časť Časový rozvrh, 2. zarážka, 3. riadok) v znení „za predpokladanú cenu 500 tis. eur/1 km“ upozorňujeme na nesúlad priemerných investičných nákladov s platnými národnými strategickými dokumentmi, konkrétne s prílohou č. 3 platnej Národnej stratégie na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (schválenej uznesením vlády č. 223/2013), kde sa uvádzajú priemerné náklady na výstavbu segregovanej cyklocesty v mestách 250 tis. eur/1 km. Zdôvodnenie: Zosúladenie priemerných investičných nákladov na výstavbu cyklistickej infraštruktúry s platnou Národnou stratégiou na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 48.) Navrhujeme upraviť text dokumentu na str. 46 (kap. 10 – Synergie a prekryvy s inými zdrojmi financovania, Investícia 1 a 2: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy a Podpora ekologickej osobnej dopravy, 2. odsek, 4. riadok) z pôvodného znenia „sa predpokladá dominantné zastúpenie projektov cykloturistického charakteru“ na „sa predpokladá okrem cyklistickej dopravy (a to aj v regiónoch, kde nie je prevádzkovaná železničná doprava) aj | O | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 45. upravený nasledovne: "Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach v územiach udržateľného mestského rozvoja (UMR) so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výraznejšie zastúpenie projektov cykloturistického charakteru“. Zdôvodnenie: Úprava štylistiky v záujme objasnenia a spresnenia deliacej čiary medzi EŠIF a Plánom obnovy a odolnosti. | | | deľbe prepravnej práce. Z prostriedkov EŠIF sa naopak predpokladá realizácia cyklodopravných projektov v územiach, ktoré nespadajú pod UMR, čím sa vylučuje riziko duplicitného financovania, a zároveň sa tým zabezpečuje jednoznačnosť pre potenciálnych prijímateľov." Jednoznačné určenie oprávnených subjektov je potrebné z dôvodu vytýčenia jasných deliacich línií medzi plánom obnovy a EŠIF. Z plánu obnovy sa budú financovať cyklodopravné projekty v rámci území udržateľného mestského rozvoja, kým z EŠIF všetky ostatné. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 49.) Navrhujeme v excelovskej tabuľke v hárku „T2 Green Digital & Costs“ v riadku č. 9 (1 – Udržateľná doprava – Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) doplniť rozdelenie celkových výdavkov (600 mil. eur) tak, aby v súlade s textovou časťou bolo zrejmé, že daná suma zahŕňa aj 100 mil. eur na výstavbu cyklotrás a cyklistickej infraštruktúry. Zdôvodnenie: Zosúladenie rozpočtu pre cyklistickú dopravu s textovou časťou Komponentu 3 – Udržateľná doprava. | O | N | Vyplnenie tabuľky sleduje technické usmernenia Európskej komisie ohľadom prípravy národných plánov obnovy a odolnosti. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 3: Udržateľná doprava 65.) Nesúhlasíme s konštatovaním na strane 7 komponentu 3 udržateľná doprava: „Organizácie, ktoré sú zodpovedné za koordináciu verejnej dopravy v regióne, existujú plnohodnotne len v Bratislavskom kraji a ich vplyv je obmedzený nedostatkom kompetencií.“ Uvedený text odporúčame upraviť nasledovne: „Organizácia, ktorá je zodpovedná za koordináciu verejnej dopravy v regióne, existuje len v Bratislavskom kraji ale jej vplyv je obmedzený nedostatkom kompetencií. Dôvodom je najmä fakt, že takáto organizácia nie je objednávateľom verejnej osobnej dopravy a nefinancuje ju.“. | O | N | Pripomienku neakceptujeme. Organizácie zabezpečujúce koordináciu existujú aj v iných krajoch. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu 50.) Ku komponentu 4 Dekarbonizácia priemyslu. Upozorňujeme, že údaje v Grafe 1: Podiel jednotlivých sektorov na emisiách skleníkových plynov v SR (2018) na str. 3 nie sú v súlade s údajmi v tabuľke 1: Podiel rôznych sektorov na produkcii skleníkových plynov (2018) na str. 4 napr. v sektore energetika: graf uvádza 49,8 % podiel na emisiách skleníkových plynov a tabuľka 1 uvádza pre energetiku 18 % podiel na produkcii skleníkových plynov. Z uvedenej | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Údaje v grafe 1 a tabuľke 1 boli zosúladené. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | štruktúry rovnako nie je možné identifikovať podiel sektora budov na emisiách, hoci sektor budov je uvedený v NUS SR s. 31 – 32 ako druhý najväčší sektor s potenciálom úspor energie a tým aj CO2 ekv. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy 51.) Ku komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy Adaptácia na zmenu klímy. V kapitole 1. Popis komponentu, v časti Reformy a investície – 1. Reforma krajinného plánovania požadujeme koniec druhej vety „nástrojom pri územnom rozhodovaní a stavebnom konaní“ nahradiť znením „územnoplánovacím podkladom pre územnoplánovaciu dokumentáciu a následné schvaľovacie procesy pre povoľovanie stavieb“. Odôvodnenie: Zabezpečením legislatívneho podkladu pre tvorbu krajinných plánov, sa stanú krajinné plány územnoplánovacím podkladom pre územnoplánovaciu dokumentáciu a povoľovacie procesy stavieb musia byť v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou. | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy 52.) Ku komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy V kapitole 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, v časti 1. Reforma krajinného plánovania žiadame vypustiť 2. zarážku „Územné plánovanie a krajinné plánovanie nie sú úzko prepojené a koordinované, hoci sa spoločne podieľajú na tvorbe nášho prostredia a výslednej stabilite a odolnosti krajiny.“ Odôvodnenie: Ide o nesprávne definovanie problému, pretože krajinné plánovanie nie je obsiahnuté v právnom systéme, nemôže byť teda integrované do existujúcich procesov. V súčasnosti je však v stavebnom zákone zahrnuté krajinno-ekologické plánovanie ako záväzný podklad pre tvorbu územných plánov. Z tohto hľadiska je preto predmetná oblasť implementovaná do systému územného plánovania cez pojem krajinno-ekologického plánu. Zároveň sa spracovávajú dokumenty územného systému ekologickej stability, ktoré sú taktiež podkladom pre tvorbu územného plánu. Evidentne teda je zabezpečené prepojenie krajinno-ekologického plánovania a územného plánovania, chýba však širšia aplikácia existujúcich inštitútov a postupov. Úpravu legislatívnych predpisov na zefektívnenie a precizáciu krajinno-ekologického plánovania je teda vhodné riešiť úpravou legislatívy v pôsobnosti MŽP, nie je potrebné dopĺňať prepojenie na územné plánovanie, ktoré je už zavedené. Pri územnom plánovaní sú požiadavky na ochranu území aplikované a v rámci obstarávania územnoplánovacej dokumentácie, pri prerokovávaní, sú predmetom | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pripomienkovania orgánmi životného prostredia. Obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie je pritom originárnou právomocou obce. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny podnikatelia a právnické osoby sú taktiež povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov, okrem iného aj zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy 53.) V komponente 5: Adaptácia na zmenu klímy odporúčame používať správny názov „Ministerstva dopravy a výstavby SR“, ako aj príslušnej skratky „MDV SR“ (napr. str. 9, 11). | O | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti KOMPONENT 5: Adaptácia na zmenu klímy 54.) Vo viacerých komponentoch je používaný internetový odkaz na Dlhodobú stratégiu obnovy fondu budov https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dlhodoba-strategia-obnovy-fondu-budov, na ktorom sa však nenachádza text schváleného strategického dokumentu. Odporúčame nepoužívať odkaz, resp. nahradiť ho odkazom na vládou SR schválenú verziu dokumentu na https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25606/3. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Spracovateľ upraví, príp. vymaže nesprávny internetový odkaz na Dlhodobú stratégiu obnovy fondu budov a nahradí ho aktuálnym v zmysle znenia pripomienky. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU 5.) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Všeobecne – v predmetnej časti by bolo vhodné zodpovedať nasledovné otázky: Ako sa prejaví zvýšený objem elektroodpadu z elektromobility na ekologických cieľoch Slovenska? Existujú skládky, procedúry a koncepcia? | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Spracovateľ berie podnet na vedomie. Problematika vzniku a nakladania s odpadom, ktorý vznikne pri podpore elektromobility je komplexne riešená v Komponente 3 udržateľná doprava, konkrétne v časti, ktorá sa venuje súladu s princípom významne nepoškodzovať. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU 6.) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, Kapitola 2. Napojenie na Európsky semester, Lákanie a udržanie talentov str. 21 – 22 Len dva body z 8 bodov, a to len čiastočne, sú venované slovenským talentom, ktoré majú pôsobiť na Slovensku. Väčšina sa orientuje na cudzincov. Ak štát venoval roky práce/výučby príprave slovenských talentov, nemala by sa absolútna väčšina bodov tejto kapitoly venovať snahe udržať ich na Slovensku? V | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | uvedenej podobe to vyzerá, že štát na túto snahu vopred rezignoval a potrebných odborníkov radšej „dovezie" zo zahraničia – tak vlastne spraví ekonomicky slabším štátom to, čím je postihnuté Slovensko. | | | |
| MDaVSR | Pripomienky k časti VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU 7.) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, Kapitola 2. Napojenie na Európsky semester, Vlajkové iniciatívy, Recharge and Refuel, str. 29 Dokument uvádza počty nabíjacích staníc z roka 2018 (Keďže je rok 2021, ide o zastarané údaje.), ale na str. 7 komponentu 3 Udržateľná doprava sa uvádzajú počty staníc z roku 2020. Odporúčame zjednotiť dáta a starý údaj vypustiť. | O | A | Text bol zapracovaný. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU 8.) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, Kapitola 2. Napojenie na Európsky semester, Vlajkové iniciatívy, Recharge and Refuel, str. 29, text „Očakávaný príspevok k dosiahnutiu cieľov EÚ: Plán prispeje k rozšíreniu infraštruktúry ... " Plán deklaruje schopnosť elektromobilov slúžiť ako úložisko energie, ale ako dokazuje prípad Francúzska z januára tohto roku, „vďaka" elektromobilom hrozil celej krajine black-out. Dokument by bolo potrebné aktualizovať a aspoň minimálne prehodnotiť deklarovaný optimistický pohlaď na možnosti skladovania a distribúcie elektrickej energie elektromobilmi. V prospech Slovenska túto zimu zapracovala nízka úroveň elektromobility, ale mali by sme sa poučiť zo zlej skúsenosti okolia. Táto myšlienka je opakovaná ešte minimálne 2x aj v komponente 3 Udržateľná doprava (t. j. úložiská elektrickej energie). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Zároveň, tvrdenie, že vo FR nehrozil blackout kvôli elektromobilom je veľmi zavádzajúce. Práve v prípade existencie V2G pripojenia elektromobilov do siete, je možné do veľkej miery regulovať s stabilizovať sieť v prípadoch, aké nastali napr. v januári 2021 vo FR. |
| MDaVSR | Pripomienky k časti VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU 9.) K časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V kapitole 4. Súdržnosť plánu, podčasť Zelená ekonomika, druhý odsek pojem „hĺbková renovácia budov“ navrhujeme nahradiť pojmom „stredná hĺbka obnovy budov“. Zároveň navrhujeme do poslednej vety odseku doplniť spresňujúcu informáciu, že sa reforma zosúladenia mechanizmov týka výlučne obnovy rodinných domov. Odôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti vyžaduje minimálne 30 % úsporu primárnej energie, čo zodpovedá strednej hĺbke obnovy (30 – 60 % úspor), zatiaľ čo hĺbková obnova je minimálne 60 % úspor. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Mesto Vrútky | Mesto Vrútky ako subjekt územnej samosprávy SR zasiela k navrhovanému dokumentu pripomienky, a to ku Komponentu 3: Udržateľná doprava. Dotýkajú sa skutočnosti, že spracovateľ dokumentu nedostatočne vyhodnotil potrebu investícií do obnovy vozidlového parku a zmeny palivovej základne autobusov mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy, ktorá je aj podľa platných strategických dokumentov SR kľúčová pre zníženie emisií z dopravy a tiež vyžadovaná legislatívou EÚ (smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (ďalej len „smernica o podpore ekologických vozidiel“). Pripomienky, resp. návrh na úpravu znenia dokumentu predkladáme v členení: - špecifikácia aktuálnej časti dokumentu - navrhované pripomienky/zmeny znenia dokumentu - odôvodnenie nami navrhovanej pripomienky/zmeny znenia dokumentu. Zároveň dávame jednu všeobecnú pripomienku – číslovať strany. Neočíslovaný dokument, tak ako je zverejnený, je komplikované pripomienkovať a komplikované bude aj vyhodnocovanie pripomienok. Naše zásadné pripomienky sú nasledovné: Komponent 3: Udržateľná doprava Zásadná pripomienka 1 1.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu, atď. Jednotlivé body 1.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia Za bod „* Počet elektrifikovaných tratí...“ doplniť nový bod v znení: • Autobusy MHD a prímestskej autobusovej dopravy nemajú vybudovanú infraštruktúru staníc pre zásobovanie alternatívnymi zdrojmi energie, čo limituje možnosti prechodu na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy. 1.3 Odôvodnenie pripomienky: Predkladaný Plán obnovy a odolnosti SR sa odvoláva na súlad so Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030 a s národnými cieľmi Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021-2030. V oboch dokumentoch je však na viacerých miestach zdôrazňovaná skutočnosť, že k najväčšiemu nárastu skleníkových plynov dochádza v cestnej doprave. Prechod na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy vyžaduje aj aktuálna legislatíva EÚ (novelizovaná Smernica EP a Rady 2009/33/ES). Ako je uvedené aj v dôvodovej správe návrhu zákona o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý túto smernicu zapracováva od 1.8.2021 do právneho rámca SR, aktuálne ceny vozidiel na alternatívny pohon sú vyššie od autobusov na | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadné pripomienky, pretože požiadavky sú nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformné potreby Slovenskej republiky a nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Investície do obstarávania a obnovy vozových parkov MHD a prímestskej autobusovej dopravy na alternatívne pohony ako aj do budovania príslušnej neverejnej nabíjacej infraštruktúry sa predpokladajú zo zdrojov EŠIF v novom programovom období v rámci špecifického cieľa Podpora trvalo udržateľnej multimodálnej mestskej mobility. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | naftový pohon. K tomu je ešte potrebné pripočítať investície do vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi palivami, bez ktorej je ich uplatnenie v praxi nemožné. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 obsahuje zoznam 38 opatrení, ktoré je nevyhnutné v SR zrealizovať, aj ich prioritizáciu. Na piatom mieste je opatrenie OPVO3: Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite. Pri jeho zdôvodnení v tomto dokumente je uvedené:„ Najmä v mestskej hromadnej doprave je pre dopravcov ťažko riešiteľná pravidelná obnova vozidlového parku“ a ďalej „Pre vyriešenie kritického stavu boli a naďalej budú nutné dotácie z eurofondov“. Infraštruktúru plynových plničiek, vodíkových plničiek alebo elektrických nabíjacích staníc pre tento typ ekologických vozidiel verejnej osobnej dopravy je urgentné vybudovať urýchlene ako základný predpoklad pre možný prechod systémov verejnej osobnej dopravy poskytovanej vozidlami cestnej dopravy z naftového na alternatívny pohon. Je potrebné tento fakt uviesť medzi hlavnými výzvami, čo bude v súlade aj s popisom tohto komponentu Plánu obnovy a odolnosti SR ktorý v časti Investície uvádza pod bodom 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy: „Projekty podporia atraktivitu osobnej železničnej dopravy a nadväznej mestskej dopravy. .... zavedú sa nové alebo modernizované bezemisné vozidlá (elektrické, vodíkové v súlade s tzv. European Flaghip v časti Recharge and refuel.) Investície budú realizované formou účelových dotácií na nediskriminačnom princípe.“ a pod bodom 4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony uvádza: „podporí tak rýchlejší rozvoj osobnej a nákladnej dopravy na alternatívny pohon, ktorý povedie k modernizácii vozového parku s cieľom zníženia celkových emisií v cestnej doprave.“ Zásadná pripomienka 2: 2.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Výzvy: Jednotlivé body. 2.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia Za bod „*Potreba vytvárať nové politiky...“ doplniť nový bod v znení: • Potreba nahradenia zastaraného vozového parku cestnej dopravy v rámci mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy ekologickými a energeticky úspornými vozidlami a vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi zdrojmi energie 2.3 Odôvodnenie pripomienky: Dokument síce plánuje investície do železničnej infraštruktúry, ale neráta s využitím žiadnych finančných zdrojov na podporu obnovy vozového parku cestných vozidiel MHD a prímestskej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dopravy, hoci legislatíva (viď odôvodnenie predchádzajúcej pripomienky) ukladá samosprávam pri obstarávaní nových vozidiel obstarať ich časť už s alternatívnym pohonom, čo logicky vyžaduje aj vybudovanie infraštruktúry slúžiacej na zásobovanie vozidiel daným druhom energií. Pritom investície do výmeny vozového parku vozidiel verejnej dopravy v mestách môžu výraznou mierou pomôcť SR k plneniu jej záväzkov na úseku znižovania emisií do ovzdušia. Samosprávy a ich kompetencie na úseku verejnej osobnej dopravy síce majú byť predmetom reforiem, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou predkladaného Plánu obnovy a odolnosti SR, uvedený dokument ale v navrhovanom znení ich absolútne odstrihol od akéhokoľvek nároku na podporu investícií do modernizácie svojej infraštruktúry a mobilných prostriedkov. Pritom legislatívne prostredie v EÚ umožňuje investície do nových ekologických autobusov nielen tým samosprávam, ktoré vlastnia vlastné dopravné podniky (čo sa už udialo aj v SR v prog. období 2014 – 2020), ale aj tým, ktoré službu zabezpečovania dopravných výkonov obstarávajú, pričom uchádzači o poskytovanie tejto služby by ju poskytovali na vozidlách vlastnených obstarávateľom. To sa týka tak mnohých veľkých miest, resp. zoskupení miest a obcí so spoločnou MHD, ale aj všetkých samosprávnych krajov. Zásadná pripomienka 3: 3.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Ciele: Jednotlivé body. 3.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Bod „*Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon.“ Preformulovať nasledovne: • Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon vrátane infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon využívané v cestnej doprave v rámci MHD a prímestskej dopravy 3.3 Odôvodnenie pripomienky: Vytvorenie finančného mechanizmu na podporu znášania zvýšených nákladov samospráv financujúcich MHD a prímestskú dopravu z dôvodu prechodu na ekologické vozidlá definované v Smernici EP a Rady 2009/33/ES je nielen nevyhnutným predpokladom pre to, aby vôbec k tejto zmene mohlo dôjsť bez skolabovania verejných rozpočtov samospráv, ale aj naplnením opatrenia „OPVO3 Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite“ zo Strategického plánu rozvoja dopravy v SR do roku 2030. Bez vytvorenia možnosti na budovanie infraštruktúry, ktorá bude | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | schopná dodávať alternatívne energie autobusom na alternatívny pohon, nech už to bude elektrina, vodík, alebo iný alternatívny pohon, bude prechod na ekologické vozidlá komplikovaný a drahý. Zásadná pripomienka 4: 4.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Implementácia: Jednotlivé body. 4.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Na základe odsúhlasenej schémy štátnej pomoci vyhlásenie viackolových výziev na podporu výstavby infraštruktúry pre zásobovanie alternatívnymi energiami vozidlá v cestnej doprave v rámci MHD a prímestskej dopravy (vypracuje MH SR, alt. MDV SR, schváli vláda SR). 4.3 Odôvodnenie pripomienky: V rovnakej schéme, ako budú vyhlasované plánované výzvy na budovanie nabíjacích staníc a plniacich staníc na vodík budú vyhlasované aj výzvy pre samosprávy financujúce infraštruktúru pre nabíjanie/plnenie ekologických vozidiel MHD a prímestskú dopravu. Kritériá určí vyhlasovateľ výzvy (či už MH SR alebo MDV SR), umožnia účasť tak pre samosprávy, ktoré vlastnia vlastné dopravné podniky, ako aj pre samosprávy, ktoré výraznou mierou podporujú MHD, resp. prímestskú dopravu, resp. sú jej objednávateľmi. Zásadná pripomienka 5: 5.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy Výzvy: Jednotlivé body 5.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Zastaralý vozidlový park cestných vozidiel MHD a prímestskej dopravy s minimálnym podielom ekologických a energeticky úsporných vozidiel 5.3. Odôvodnenie pripomienky Vzhľadom k privysokým nákladom na udržanie systému MHD, na ktorých sa osobitnou mierou podpísal pokles tržieb spôsobený opatreniami proti šíreniu koronavírusu samosprávy nemali a nemajú z akých zdrojov financovať obnovu vozového parku využívaného na MHD a prímestskú dopravu, osobitne, ak má byť zabezpečený prechod na nízkouhlíkovú formu verejnej osobnej dopravy. Dochádza k postupnému starnutiu a zhoršovaniu kvality mobilných prostriedkov. Zásadná pripomienka 6: 6.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy Ciele: Jednotlivé body 6.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Tretí bod preformulovať nasledovne (s doplnením podčiarknutých slov): • Cielene investovať do modernizácie vozidlového parku verejnej osobnej dopravy (koľajovej aj cestnej) s dôrazom na zvýšenie kvality a prístupnosť cestovania aj pre osoby so zdravotným znevýhodnením nákupom nízkopodlažných bezbariérových | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vozidiel, ako aj ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel a znížiť prevádzkové náklady. 6.3 Odôvodnenie pripomienky Je absolútne neprípustné a nespravodlivé umožniť štátnej firme obnovovať svoj vozový park a samosprávy nechať zadlžovať za účelom zákonnej povinnosti nákupu nízkoemisných autobusov. Treba jednoducho vytvoriť balík financií, z ktorého sa bude môcť tento proces transformácie vozového parku MHD a prímestskej dopravy v SR uskutočniť. Musí len existovať ochota uvoľniť zdroje v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR aj pre samosprávy, a nielen zhltnúť všetko za každú cenu na úrovni štátu. Osobitne, ak sa im novou legislatívou ukladajú finančne nákladné povinnosti a ďalšie sa im uložia po realizácii reformy plánovanou dopravnou autoritou v podobe povinností dodržiavať minimálne štandardy pokiaľ pôjde o počty spojov atď. Zásadná pripomienka 7: 7.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy Implementácia: Jednotlivé body 7.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Dosiahne sa min. 10% podiel využívania ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel v MHD a prímestskej doprave. Zdroje budú naviazané na zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme, pričom implementovať ich bude buď dopravca vlastnený samosprávou, alebo priamo samospráva financujúca výkony vo verejnom záujme (Zodpovedné MDV). 7.3 Odôvodnenie pripomienky: Je potrebné reálnou implementáciou schémy na podporu postupnej výmeny vozového parku využívaného vo verejnej osobnej doprave za nízkoemisné vozidlá zabezpečiť túto investíciu na Slovensku. V opačnom prípade sú len dva možné scenáre – obmedzenie počtu liniek/spojov vo verejnej osobnej doprave alebo úplný kolaps financovania dopravnej obslužnosti zo strany samospráv, čo vo finále povedie ešte k väčšiemu zahusťovaniu centier miest individuálnou automobilovou dopravou. Prístrešky pre bicykle pri železničných staniciach v tejto veci nedosiahnu absolútne žiadnu zmenu. Inak zvláštne, že na prístrešky pre bicykle pri autobusových termináloch už nevyšlo. Kľúčové ale je, aby samosprávam alebo dopravným podnikom v ich vlastníctve bolo umožnené zainvestovať do moderných autobusov. Podotýkame, že každý autobus vo vlastníctve samosprávy, ktorá je obstarávateľom dopravných výkonov vo verejnom záujme, zvyšuje jej nezávislosť pri výbere dopravcu a otvára súťaž v tomto | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | segmente, ktorá je na Slovensku takmer úplne zablokovaná, čo vedie dlhodobo k odčerpávaniu verejných zdrojov bez pozitívneho výsledku. | | | |
| MHSR | K Návrhu uznesení Pri úlohe C2 požadujeme doplnenie, že sa vykoná v súčinnosti s členmi vlády, ktorí sú gestori jednotlivých komponentov a prípadné vecné zmeny v Pláne budú predložené na schválenie Vláde SR. Odôvodnenie: Požiadavky EK na zrevidovanie sa môžu týkať obsahových záležitostí v kompetencii príslušných členov vlády a preto by sa mali robiť v súčinnosti s nimi. | Z | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a do textu uznesenia vlády, ktorým sa bude schvaľovať Plán obnovy zaradí časť ktorá ustanovuje, že MF SR zreviduje Plán obnovy a odolnosti na základe pripomienok Európskej komisie vznesených v rámci procesu formálneho schvaľovania v súčinnosti s príslušnými členmi vlády/rezortami. Je však nad rámec kompetencií MF SR iniciovať a presadzovať, aby prípadné vecné zmeny v Pláne boli predložené na schválenie Vláde SR a prešli znovu procesom MPK po 30. apríli 2021, najmä z dôvodu tesného časového harmonogramu. |
| MHSR | Ku komponentu 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Na str. 2 a na str. 12 navrhujeme vymazať zmienku o e-faktúre. Odôvodnenie: Nie je zatiaľ ani odborná ani politická zhoda na zavedení tohto nástroja. | Z | N | MH SR po argumentácii MF SR, že uvedená textácia a zmienka v materiáli k ničomu nezaväzuje, nie je plánovaným cieľom ani míľnikom Plánu obnovy a odolnosti v rámci rozporového konania ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |
| MHSR | K Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Navrhujeme aktualizovať graf 4: Úroveň energetickej náročnosti v roku 2018. Odporúčame aktualizovať graf energetickej náročnosti podľa údajov za rok 2019 podľa Eurostatu. Odôvodnenie : Aktualizované údaje zachytávajú pokrok SR pri znižovaní energetickej náročnosti a posunu SR smerom k priemeru Európskej únie. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Údaje v grafe 4 v kapitole 1 boli aktualizované v zmysle znenia pripomienky. |
| MHSR | K predloženému materiálu (všeobecná pripomienka): V dokumente Európskej komisie k Plánu obnovy a odolnosti s názvom GUIDANCE TO MEMBER STATES RECOVERY AND RESILIENCE PLANS, sa v časti 1 Všeobecné ciele a súlad s Plánom, v bode 1 „Green transition“ uvádza: „... Členské štáty sa vyzývajú, aby vysvetlili, v akej miere plán prispeje k dosiahnutiu cieľov v oblasti klímy do roku 2030, klimatickej neutralite do roku 2050 a k ďalším environmentálnym a energetickým cieľom. Členské štáty sa vyzývajú, aby spresnili vplyv reforiem a investícií na zníženie emisií skleníkových plynov, podiel obnoviteľnej energie, energetickú účinnosť, integráciu energetických systémov, nové čisté technológie v energetike a úroveň prepojenosti v | O | N | Neakceptujeme, nakoľko presné vyčíslenie úspor energie bude závisieť od konkrétnych realizovaných opatrení v rámci jednotlivých investícií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektroenergetike.“ V komponente obnovy budov je z hľadiska plnenia záväzkov pre rok 2030 mimoriadne dôležité vyčíslenie očakávaných úspor energie pomocou realizovaných opatrení a preto navrhujeme takéto vyčíslenie doplniť. | | | |
| MHSR | K Vlastnému materiálu - všeobecná pripomienka Navrhujeme zjednotiť formátovanie všetkých predložených dokumentov a to po vizuálnej aj formálnej stránke. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 časť Hodnotiace a implementačné procesy sú rigidné a brzdia inovácie: V prvej odrážke žiadame spojenie "netransparentným hodnotiacim procesom" nahradiť spojením "komplikovanému/zdĺhavému hodnotiacemu procesu" Odôvodnenie : Uvedené tvrdenie nie je možné aplikovať generálne; napr. v prípade podpory z EŠIF v gescii MH SR bola vždy zabezpečená maximálne férová súťaž a transparentný výber. | Z | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 13 časť b) Investície, prvý odsek: Žiadame vypustiť text ", čo zohľadňuje ponaučenia z predchádzajúcich programových období pri čerpaní EŠIF, kedy bola alokácia finančných prostriedkov viazaná na nepripravené schémy". Odôvodnenie : Ide o nepodložené tvrdenie predkladateľa, ktoré nie je pravdivé. Rovnako ako text komponentu obsahuje príklady programov a projektov, ktoré sa budú realizovať, aj operačné programy financované z EŠIF obsahujú príklady konkrétnych aktivít, ktoré sa po schválení programu realizujú formou vyhlásených výziev a vyzvaní. | Z | ČA | Text upravený nasledovne: ponechanie prvej časti tvrdenia ", čo zohľadňuje ponaučenia z predchádzajúcich programových období pri čerpaní EŠIF. " a vypustenie druhej časti ", kedy bola alokácia finančných prostriedkov viazaná na nepripravené schémy". |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Na str. 1 odsek Cieľ : Pojem "výskumný a vývojový výkon" odporúčame nahradiť spojením "úroveň výskumu a vývoja". Odôvodnenie : Odporúčanie na vylepšenie formulácie. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 1 časť Reformy a investície: Žiadame vypustiť alebo preformulovať vetu "Dôkazom sú relatívne značné zdroje investované počas predchádzajúcich dvoch programových období z EŠIF bez primeraného zvýšenia inovačného potenciálu a najmä jeho premietnutia do merateľných výsledkov." Odôvodnenie : Merateľné výsledky projektov a programov z | Z | ČA | Text bude upravený nasledovne: "Dôkazom sú relatívne značné zdroje investované počas predchádzajúcich dvoch programových období z EŠIF, avšak s limitovaným vplyvom na ukazovatele konkurencieschopnosti a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | posledných dvoch programových období sú riadne zdokumentované a prínos týchto investícií je zrejmý. | | | inovatívnosti ekonomiky ako napr. HDP na osobu, European innovation scoreboard alebo výdavky na výskum a vývoj" |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 1 odsek Reformy a investície: V druhej vete odporúčame spojenie "vyššie prostriedky" nahradiť spojením "vyššie investície". Odôvodnenie : Odporúčanie na vylepšenie formulácie. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 11 časť Časový rozvrh, prvý odsek: Navrhujeme doplniť aj zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a určiť k nemu prislúchajúci časový harmonogram. Odôvodnenie : Z materiálu vyplýva, že prezentované opatrenia sa budú týkať aj podpory z EŠIF; na to je potrebná aj novela zákona č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nadväzujúcich dokumentov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Z pripomienky nie je jasné, čo konkrétne je nutné novelizovať v zákone č.292/2014. (Podmienkou efektívneho využívania EU zdrojov je správne kombinovanie Plánu obnovy a politiky súdržnosti. V tomto prípade je vhodnejšie prepojenie na Zákon o EŠIF 2021-2027 (budúcnosť) ako Zákon 292/2014, ktorý rieši EŠIF 2014-2020 (súčasnosť). ) |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 13 časť b) Investície, prvý odsek: V druhej vete sa uvádza, že ministerstvá budú v rámci Plánu obnovy predkladať rozpracované projektové zámery, avšak nižšie v texte sa už uvádzajú aj programy a schémy. Z tohto dôvodu odporúčame upraviť pojmoslovie, či sa projektovým zámerom myslí program/schéma, alebo niečo iné. Odôvodnenie : Potreba spresnenia textu a jeho významu. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 14 časť Ciele a časť 9 Míľniky a ciele: Popri monitorovaní zvýšenia počtu podaných projektov odporúčame monitorovať aj počet úspešných projektov, za účelom merania kvality týchto projektov. Odôvodnenie : Samotný počet podaných projektov nevypovedá o ich kvalitatívnej úrovni. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Monitorovanie úspešnosti bude predmetom práce Sekretariátu RVVTI. Pre účely Plánu obnovy je podľa požiadavky EK nutné stanoviť jednoznačne definované odpočtovateľné míľniky a ciele. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 14 časť Ciele: V poslednej odrážke odporúčame spojenie "v spoločných podnikoch" nahradiť spojením "v spoločných projektoch" Odôvodnenie : Úprava nepresnosti textu. | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 14 časť Implementácia: V úvode tejto časti (pred zoznamom navrhovaných opatrení) je uvedené: „V rámci implementácie sa budú podporovať zo zásobníka programov tie, ktoré budú najlepšie pripravené, budú prinášať najväčšiu návratnosť a budú mať dostatočnú absorpčnú kapacitu“. Zároveň je na strane 15 (za zoznamom navrhovaných opatrení) uvedené "Celkový rozpočet je predbežne 100 mil. eur a bude alokovaný podľa pravidla „first come, first served“, čo by malo podporiť rýchlu absorpčnú kapacitu." Nie je zrejmé, ako je zabezpečený súlad medzi týmito dvoma princípmi, t.j. ako bude zabezpečené, že podporené budú najlepšie pripravené programy s najväčšou návratnosťou pri súčasnom uplatnení pravidla first come, first served. Odporúčame doplniť. Odôvodnenie : Potreba spresnenia textu a zabezpečenia súladu popísaných princípov podpory opatrení. | O | N | Uvedené považujeme za dostatočne vysvetlené v predslove k častiam investícií: "Umožní sa tak aj flexibilné a plynulé nahrádzanie návrhov s nižšou pridanou hodnotou lepšími návrhmi, ktoré budú výraznejšie prispievať k dosiahnutiu cieľov a merateľných indikátorov." |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 15 časť "Matching" granty pre verejné inštitúcie alebo firmy: V prvom odseku sa uvádza, že oprávnenými prijímateľmi budú všetky subjekty zapájajúce sa do programov Horizont (rovnako v názve sa hovorí o verejných inštitúciách alebo firmách). V ďalšej časti je však uvedené, že zámerom je doplniť financie verejným výskumným inštitúciám a univerzitám". Odporúčame zosúladiť, resp. došpecifikovať cieľovú skupinu. Odôvodnenie : Potreba spresnenia a zosúladenia textu. | O | A | Text upravený |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 15 časť Štátna pomoc: Požadujeme vypustiť, resp. preformulovať text tak, aby sa pri posudzovaní toho, či opatrenie bude predstavovať štátnu pomoc používali výlučne relevantné kritériá (existencia výhody, selektívnosť, prevoditeľnosť verejných zdrojov a pripísateľnosť štátu, vplyv na obchod a hospodársku súťaž). Tieto kritériá je pritom potrebné posudzovať bez ohľadu na právnu formu podporeného subjektu alebo účel jeho založenia. Z tohto dôvodu odporúčame napr. uviesť všeobecnejšiu informáciu v znení: "V rámci schém sa poskytujú verejné finančné zdroje pre univerzity a verejné výskumné inštitúcie ako aj pre podniky. V rámci príslušných schém budú posúdené uplatniteľné pravidlá štátnej pomoci. V určitých prípadoch môže verejné financovanie predstavovať štátnu pomoc, ale môže byť vyňaté z notifikácie, ....". Uvedená pripomienka platí aj pre ďalšie výskyty tohto tvrdenia. Odôvodnenie : Upozorňujeme, že skutočnosť, že ide o | Z | A | Návrh bol v tomto bode upravený aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | organizácie nezriadené za účelom podnikania nijakým spôsobom nevylučuje prítomnosť štátnej pomoci. To, či je nejaká činnosť považovaná za hospodársku záleží výlučne od jej povahy, nie od toho, aký subjekt ju vykonáva, čo opakovane potvrdil vo svojich rozhodnutiach aj Súdny dvor EÚ (vid napr. Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01) . Ak podporená činnosť je hospodárskou činnosťou, potom je potrebné skúmať, či jej podpora predstavuje štátnu pomoc alebo nie. | | | |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 17 "Matching“ granty pre verejné inštitúcie ku zdrojom získaným od súkromného sektora v rámci výskumnej spolupráce: V poslednom odseku tejto časti odporúčame doplniť poslednú vetu nasledovným spôsobom: "Na to potom ľahšie nadviažu projekty spolupráce z EŠIF, ktoré budú jednoduchšie implementovateľné a kvalitnejšie, keďže sa dovtedy rozvinú silné a overené vzťahy medzi týmito subjektami.". Odôvodnenie : Doplnenie chýbajúcej časti textu. | O | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 17 Transformačné a inovačné konzorciá: V tejto časti je uvedené, že "Dôležitou podmienkou bude manažérske a odborné vedenie konzorcia významnou zahraničnou výskumno-vývojovou inštitúciou, ktorá má medzinárodné referencie v tejto oblasti." Toto považujeme za diskriminačné voči tuzemským výskumno-vývojovým inštitúciám, ktoré takisto môžu disponovať kvalitným personálom schopným zabezpečiť manažérske a odborné vedenie konzorcia, vrátane preukázania požadovaných medzinárodných referencií. Navrhujeme podmienku manžérskeho a odborného vedenia zahraničnou inštitúciou vypustiť. Odôvodnenie : Uvedené znenie považujeme za diskriminačné voči tuzemským výskumno-vývojovým inštitúciám, ktoré takisto môžu disponovať kvalitným personálom schopným zabezpečiť manažérske a odborné vedenie konzorcia, vrátane preukázania požadovaných medzinárodných referencií. | O | N | Základným princípom tejto konkrétnej schémy je vytvorenie konzorcia za priameho manažérskeho a odborného vedenia zastrešeného významnou zahraničnou výskumno-vývojovou inštitúciou, ktorá má medzinárodné referencie v danom sektore a je to práve špecifikom tejto schémy, ktorá je zameraná na zavedenie riadenia takéhoto konzorcia na základe zahraničných skúseností a dobrej praxe v zahraničí. Pridanou hodnotou tejto schémy je ukázať iný prístup ako bol aplikovaný v obdobných kolaboratívnych schémach už realizovaných v podmienkach SR, a to vo vzťahu k riadeniu, komunikácii, poskytovaniu podporných služieb vo forme know-how pre subjekty, ktoré sú súčasťou konzorcia a rovnako aj pre subjekty zapojené do regrantingových aktivít. V tomto zmysle nejde o diskrimináciu, keďže účelom tejto schémy je vytvorenie a odpilotovanie nového prístupu. Tuzemské výskumno-vývojové inštitúcie môžu byť súčasťou konzorcia ako partner a byť aj zapojené do riadenia podľa toho ako si to samotné konzorcium nastaví. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 18 časť Štátna pomoc: V tejto časti je uvedené "Nehrozí ani poskytnutie nepriamej štátnej pomoci, keďže „matching grant“ sa bude poskytovať spätne za spolupráce v predchádzajúcich obdobiach, kumulatívne za spolupráce s rôznymi spoločnosťami a poskytnuté prostriedky nebudú viazané na konkrétne výskumné činnosti, z ktorých by mohol plynúť ekonomický prospech pre vybranú spoločnosť." Upozorňujeme, že uvedené nemá žiaden súvis s prítomnosťou nepriamej štátnej pomoci, práve naopak, v závislosti od toho, na aké činnosti bude takýto grant použitý, je možné, že pôjde aj o priamu štátnu pomoc príjemcovi takéhoto grantu. Navrhujeme text vypustiť. Odôvodnenie : Upozorňujeme, že uvedené nemá žiaden súvis s prítomnosťou nepriamej štátnej pomoci, práve naopak, v závislosti od toho, na aké činnosti bude takýto grant použitý, je možné, že pôjde aj o priamu štátnu pomoc príjemcovi takéhoto grantu. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 2 časť 2a) Hlavné výzvy: V druhej odrážke je potrebné upraviť názov agentúry; namiesto Technologickej agentúry uviesť Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru (SIEA) Odôvodnenie : Nesprávne uvedený názov agentúry, ktoré zároveň nezodpovedá označeniu v zátvorke. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 2 časť Financovanie výskumu a vývoja je nedostatočné: V prvej odrážke v prvej vete odporúčame upraviť slovné spojenie "bohatého na EŠIF" napr. formuláciou "..., kedy sa investície navýšili najmä vďaka zdrojom EŠIF" Odôvodnenie : Odporúčanie na vylepšenie formulácie. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 23 časť Digitálny voucher: Žiadame doplniť nasledovný text, obdobne ako pri inovačných voucheroch: "Zatiaľ čo z EŠIF zo súčasného obdobia budú financované digitálne vouchre pre roky 2021 až 2023 najmä v menej rozvinutých regiónoch, zo zdrojov RRP budú podporené digitálne vouchre najmä pre spoločnosti v Bratislavkom kraji a po dočerpaní EŠIF aj pre spoločnosti zo zvyšku Slovenska". Odôvodnenie : Zdôvodnenie: V súčasnom programovom období sa v rámci OP II pripravuje realizácia | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pilotného programu podpory podnikateľských subjektov aj formou digitálnych vouchrov, obdobne ako v prípade inovačných vouchrov popísaných vyššie. | | | |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 23 časť Inovačný voucher: V poslednej vete je uvedené, že z EŠIF sa budú financovať inovačné vouchre pre roky 2021 až 2022 v menej rozvinutých regiónoch. Uvedené je potrebné upraviť na rozmedzie rokov 2021 až 2023 (konečný termín oprávnenosti výdavkov) a uviesť najmä v menej rozvinutých regiónoch, nakoľko v rámci pilotnej vouchrovej podpory z EŠIF je možné čiastočne podporiť aj subjekty z BSK. Odôvodnenie : Potreba úpravy nepresnej resp. nesprávnej formulácie. Podpora formou inovačných vouchrov bude môcť byť realizovaná až do konca obdobia oprávnenosti výdavkov PO2014-2020, ktorým je 31.12.2023, zároveň sa v rámci pilotného programu realizovaného v rámci OP II okrem menej rozvinutých regiónov uvažuje aj s podporu v rámci BSK ako viac rozvinutého regiónu, čo súčasné nastavenie OP II umožňuje. | Z | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 24 časť Zelená pôžička: Odporúčame nepoužívať pojem "environmentálna záťaž", keďže ide o pojem definovaný v § 3 písm. t) zákone č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a predstavuje "znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody". Z tohto dôvodu odporúčame použiť napr. formuláciu "...spojené so znížením nákladov na ochranu životného prostredia" príp. "...spojené so znížením negatívnych environmentálnych dopadov aktivít MSP". Odôvodnenie : Environmentálna záťaž je presne vymedzený pojem definovaný v § 3 písm. t) zákone č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a predstavuje "znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody". V uvedenom kontexte nie je použitý správne. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 25, časť 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky: V druhej odrážke pri TRL 1 až TRL 9 odporúčame do poznámky pod čiarou | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | uviesť, že ide o úrovne technologickej pripravenosti. Odôvodnenie : Odporúčanie na spresnenie textu - vysvetlenie používanej skratky. | | | |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 26 časť 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky: V poslednom odseku časti "Implementácia" žiadame doplniť vetu "Špecifickú komplementárnu podporu k podpore poskytovanej z EŠIF zdrojov bude predstavovať podpora projektov zapojených do IPCEI iniciatív v BSK". Odôvodnenie : Projekty zapojené do IPCEI iniciatív na úrovni EÚ predstavujú vysoko inovatívne projekty, ktoré sú súčasťou celoeurópskej value-chain s pozitívnym spill-over efektom. Zahŕňajú výskumno-vývojové aktivity, ktoré môžu zásadným spôsobom zvýšiť konkurencieschopnosť SR. V prípade ich úspechu možno hovoriť o mimoriadne perspektívnych projektoch v oblasti generovania zvýšenej pridanej hodnoty a v strednodobom horizonte aj generovania sofistikovaných pracovných miest. Vzhľadom na význam a rozvoj IPCEI iniciatív na úrovni EÚ, ako aj predpokladaný narastajúci potenciál slovenských firiem zapájať sa do týchto projektov považujeme za kľúčové vytvoriť predpoklady pre ich financovanie na národnej úrovni. Podpora IPCEI projektov bola zaradené do návrhov priorít financovania z EŠIF v novom programovom období (pričom už v súčasnom obodbí sa spúšťa podpora financovania prvej fázy projektov zapojených do projektu EuBatIn - European Battery Innovation), avšak s ohľadom na obmedzené možnosti využitia zdrojov EŠIF (ERDF) pre viac rozvinuté regióny je potrebné umožniť financovanie týchto projektov v BSK z Plánu obnovy. | Z | A | Text upravený. V rámci OP II 2014-2020 je naplánované financovanie projektov IPCEI zo zdrojov zrušených výziev Dlhodobého strategického výskumu v 2 doménach (priemysel, digitálne Slovensko), v rámci Plánu obnovy by mali byť podporené iné kľúčové VVI projekty v priemysle SR, ktoré zabezpečia synergickú podporu najmä pre ekosystém . |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 27 časť 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky: V poslednom odseku časti "Implementácia" žiadame doplniť vetu "Špecifickú komplementárnu podporu k podpore poskytovanej z EŠIF zdrojov bude predstavovať podpora projektov zapojených do IPCEI iniciatív v BSK". Odôvodnenie : Projekty zapojené do IPCEI iniciatív na úrovni EÚ predstavujú vysoko inovatívne projekty, ktoré sú súčasťou celoeurópskej value-chain s pozitívnym spill-over efektom. Zahŕňajú výskumno-vývojové aktivity, ktoré môžu zásadným spôsobom zvýšiť konkurencieschopnosť SR. V prípade ich úspechu možno hovoriť o mimoriadne perspektívnych projektoch v oblasti generovania zvýšenej pridanej hodnoty a v strednodobom horizonte aj generovania sofistikovaných pracovných miest. Vzhľadom na význam a | Z | A | Text upravený. V rámci OP II 2014-2020 je naplánované financovanie projektov IPCEI zo zdrojov zrušených výziev Dlhodobého strategického výskumu v 2 doménach (priemysel, digitálne Slovensko), v rámci Plánu obnovy by mali byť podporené iné kľúčové VVI projekty v priemysle SR, ktoré zabezpečia synergickú podporu najmä pre ekosystém . |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozvoj IPCEI iniciatív na úrovni EÚ, ako aj predpokladaný narastajúci potenciál slovenských firiem zapájať sa do týchto projektov považujeme za kľúčové vytvoriť predpoklady pre ich financovanie na národnej úrovni. Podpora IPCEI projektov bola zaradené do návrhov priorít financovania z EŠIF v novom programovom období (pričom už v súčasnom obodbí sa spúšťa podpora financovania prvej fázy projektov zapojených do projektu EuBatIn - European Battery Innovation), avšak s ohľadom na obmedzené možnosti využitia zdrojov EŠIF (ERDF) pre viac rozvinuté regióny je potrebné umožniť financovanie týchto projektov v BSK z Plánu obnovy. | | | |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 36 Financovanie a náklady: V bode b) odporúčame upraviť vstupné údaje pre kalkuláciu. Na základe dostupných údajov o firmách v BSK, ktoré získali Seal of Excellence, odporúčame kalkulovať s počtom 20 subjektov a priemernou výškou projektu v sume 1,5 mil. EUR. Odôvodnenie : Odporúčanie vyplýva z reálnych údajov dostupných MH SR, ktoré aktuálne pripravuje výzvu na podporu projektov, ktoré získali Seal of Excellence. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 36 Financovanie a náklady: V bodoch a) a b) odporúčame slová "ocenenie "Seal of Excellence" nahradiť slovami "známka excelentnosti za kvalitu ("Seal of Excellence")" Odôvodnenie : Pojem "známka excelenosti za kvalitu" používa aj nariadenie EK č. 651/2014 (GBER). V ďalšom texte odporúčame vypustiť slová ako ocenenie, resp. pečať a používať už len Seal of Excellence. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 , piata odrážka na začiatku strany a str. 7 štvrtá odrážka: Považujeme za potrebné preformulovať odrážku "Pravidlá verejného obstarávania sa aplikujú prehnane prísne a zdĺhavo", napr. slovami "Proces verejného obstarávania je časovo a administratívne náročný". Zastávame názor, že nie aplikácia pravidiel verejného obstarávania je prísna a zdĺhavá, ale samotné nastavenie pravidiel verejného obstarávania v rámci národnej legislatívy je v niektorých prípadoch prísnejšie ako to stanovuje legislatíva EÚ. Odôvodnenie : Zastávame názor, že nie aplikácia pravidiel verejného obstarávania je prísna a zdĺhavá, ale samotné nastavenie pravidiel verejného | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obstarávania v rámci národnej legislatívy je v niektorých prípadoch prísnejšie ako to stanovuje legislatíva EÚ. | | | |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 časť b) Ciele: Odporúčame preformulovať znenie prvej odrážky ("premiérska téma" - napr. agenda na úrovni premiéra, "Rada dostane svoju výkonnú zložku..." - napr. výkonným orgánom Rady bude jej Sekretariát) Odôvodnenie : Odporúčame nahradenie neštandardných formulácií štandardnými. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 druhá odrážka na začiatku strany a str. 7 prvá odrážka Odporúčame preformulovať nasledujúcim spôsobom: " Pri vykazovaní grantových prostriedkov sa nedostatočne využíva zjednodušené vykazovanie výdavkov.". Odôvodnenie : Odporúčanie na upresnenie nezrozumiteľnej a nepresnej formulácie. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 5 časť Komponent výrazne podporuje európske vlajkové iniciatívy: V druhej odrážke má byť označenie "inovačné vouchre" zrejme nahradené pojmom "digitálne vouchre". Odôvodnenie : Predmetný odsek pojednáva o podpore digitalizácie ekonomiky a digitálnych investícií, pričom v materiáli sa rozlišuje typ vouchrov - inovačný a digitálny. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 7 druhá odrážka na začiatku strany: Žiadame vypustiť text "a nezabezpečujú férovú súťaž". Odôvodnenie : Takéto tvrdenie nie je možné generálne aplikovať, napr. v prípade doterajšej podpory v rámci EŠIF v gescii MH SR bola vždy zabezpečená férová súťaž a transparentný výber. | Z | ČA | Text upravený nasledovne: "....a kvôli rozdielnej prísnosti hodnotiteľov pri niektorých schémach nezabezpečujú férovú súťaž" |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. V celom texte: Odporúčame nahradiť slová v príslušnom gramatickom tvare: "Horizon Europe" slovami "Horizont Európa" "programovacie obdobie" slovami "programové obdobie" "Fáza TRL" slovami "Úroveň TRL" "podpora zelenej tranzície ekonomiky" slovami "podpora prechodu na zelenú ekonomiku" "podpora digitálnej tranzície ekonomiky" slovami "podpora prechodu na digitálnu ekonomiku" "klimatické zmeny" slovami "zmena klímy" "výzvy budú vypísané" slovami "výzvy budú | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyhlásené" "elektro áut" slovami "elektromobilov" "governance" slovom "riadenie/spravovanie" "outsorurcovať" slovom "zabezpečiť externe" Odôvodnenie : Odporúčania na vylepšenie formulácií. | | | |
| MHSR | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilňovanie vedy výskumu a inovácií, str. 14, časť implementácia: V prvej odrážke odporúčame nahradiť slová ocenenie "Seal of Excellence" slovami "známku excelenosti za kvalitu (ďalej len "Seal of Excellence"). Zdôvodnenie: Pojem "známka excelenosti za kvalitu" používa aj nariadenie EK č. 651/2014 (GBER). V ďalšom texte odporúčame vypustiť slová ako ocenenie, resp. pečať a používať už len Seal of Excellence. | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Ku Komponentu 2, Komponent_02_Obnova_budov.docx, strana 17 V návrhu RRP sa uvádza „Veľká časť domácností SR má problém udržať svoje domovy adekvátne teplé, pričom práve nízkopríjmové domácnosti majú problém s energeticky neefektívnymi budovami.“ Odporúčame doplniť zdroj tohto výroku a bližšie špecifikovať „veľká časť domácností SR“, prípadne uviesť hodnotu podielu týchto domácností v podmienkach SR. Odôvodnenie : Odporúčame doplniť fakty, t.j. doplniť zdroj tohto tvrdenia, špecifikovať o akú časť domácností ide, prípadne uviesť podiel týchto domácností v podmienkach SR. | O | N | Neakceptujeme, hlavným faktorom bude definovanie energeticky chudobných domácností a z toho vyplývajúcich počtov v rámci realizácie investície v Pláne obnovy. |
| MHSR | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 1 Navrhujeme upraviť súčasnú formuláciu "Ukončením podpory výroby elektriny z uhlia klesnú emisie CO2, zlepší sa energetický mix a zníži sa cena elektrickej energie pre konečných odberateľov. Prebehne transformácia regiónu horná Nitra, ktorá nebude závislá od ťažby uhlia. Táto reforma je už financovaná z iných európskych zdrojov a nebude si vyžadovať dodatočné zdroje z RRP" a nahradiť ju formuláciou „Ukončením podpory výroby elektriny z domáceho uhlia dôjde, podľa predpokladov, k ukončeniu prevádzky tepelnej elektrárne Nováky, čo povedie k súvisiacemu poklesu celkových emisií CO2 v SR, zníženiu podielu fosílnych zdrojov na výrobe energie a poklesu ceny elektrickej energie pre konečných spotrebiteľov". | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text v popise reformy 1 bol upravený nasledovne: "Ukončením podpory výroby elektriny z domáceho uhlia dôjde, podľa predpokladov, k ukončeniu prevádzky tepelnej elektrárne Nováky, čo povedie k súvisiacemu poklesu celkových emisií CO2 v SR, zníženiu podielu fosílnych zdrojov na výrobe energie a poklesu ceny elektrickej energie pre konečných spotrebiteľov." |
| MHSR | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 3, resp. strana 4 Odporúčame zosúladiť údaje v Grafe č. 1 s Tabuľkou č. 1 Odôvodnenie : Graf č. 1 uvádza podiel emisii skleníkových plynov z | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Údaje v grafe 1 a tabuľke 1 boli zosúladené. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | energetiky 49,8% a priemyslu 22%. Tabuľka č. 1 však uvádza podiel emisií skleníkových plynov z priemyslu 41% a energetiky 18%. | | | |
| MHSR | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 4 Odporúčame aktualizovať Graf 2: Úroveň energetickej náročnosti v roku 2018 a to podľa údajov za rok 2019 (na základe údajov Eurostatu). Odôvodnenie : Aktualizované údaje zachytávajú pokrok SR pri znižovaní energetickej náročnosti a posunu SR smerom k priemeru Európskej únie. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Údaje v grafe 2 v komponente 4 boli aktualizované v zmysle znenia pripomienky. |
| MHSR | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 6 Nahradiť formuláciu v bode 3a) Ciele: • „Ukončenie neefektívnej výroby elektriny a dotovania ťažby pri následnom spaľovacom procese, ktorý v súčasnosti nie je trhovo udržateľný. • „Vedľajším cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov a posilnenie energetického mixu.“ • „Komplexná transformácia regiónu hornej Nitry, vytvorenie pracovných príležitosti pre ľudí, ktorých pracovné miesta zaniknú v dôsledku zastavenia ťažby a výroby.“ nasledovnou formuláciou: • „Ukončenie podpory výroby elektriny z domáceho uhlia v tepelnej elektrárni Nováky.“ • „Zníženie emisií skleníkových plynov a emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.“ • „Komplexná transformácia regiónu hornej Nitry spojená s vytvorením nových pracovných príležitostí pre zamestnancov zasiahnutých zánikom pracovných miest v dôsledku zastavenia ťažby uhlia a výroby elektriny a tepla.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text popisu cieľov pri reforme 1 bol upravený v zmysle znenia pripomienky. |
| MHSR | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 6 Navrhujeme vymazať formuláciu v bode 3a) Implementácia: • Výrazne sa zlepší energetický mix Slovenska, podiel fosílnych palív na energetickom mixe klesne o viac ako 5%. Odôvodnenie : Umiestnenie textu do časti „Implementácia“ nie je vhodné vzhľadom na jeho obsah. Rovnako tvrdenie, že „sa zlepší energetický mix SR“ je veľmi všeobecné a nie úplne správne. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rezort životného prostredia, ktorý je zodpovedný za obsahovú stránku komponentu 4 považuje danú vetu za vecne správnu a trvá na jej ponechaní. |
| MHSR | Ku Komponentu 5, Komponent_05_Adaptacia_na_zmenu_klimy.docx, strana 2 Pri príprave nového zákona o krajinnom plánovaní navrhujeme zohľadniť špecifické podmienky energetických stavieb, najmä líniových. Odôvodnenie : V rámci adaptácie na zmenu klímy budú viaceré energetické stavby vyžadovať rekonštrukciu a úpravy (napr. náhradu niektorých vzdušných vedení vedeniami v zemi). Okrem toho budú budované nové energetické zariadenia spojené s využívaním slnečnej, veternej a geotermálnej energie a s | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Pri príprave nového zákona o krajinnom plánovaní sa bude brať ohľad aj na špecifické podmienky energetických stavieb, najmä líniových." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | budovaním infraštruktúry pre alternatívne palivá v doprave, resp. skladovanie energie (elektrina, vodík) a pod. | | | |
| MHSR | Ku komponentu 9 – Veda, výskum a inovácie, kapitole „4. Podpora inovácií“, časti „Systém voucherovej podpory inovácií v malých a stredných podnikoch (MSP)“ (od str. 23) Žiadame zosúladiť alokácie uvádzané v texte uvedenej časti dokumentu s kapitolou „10. Financovanie a náklady“, resp. tabuľkou „Predbežný zoznam schém a odhadovaných alokácií“. Odôvodnenie : Sumy uvádzané pri jednotlivých druhoch voucherovej podpory v kapitole 4 sú neaktuálne, platia tie v kapitole 10, teda: - Inovačné vouchre – 9 mil. eur - Digitálne vouchre – 9 mil. eur - Patentové vouchre – 12 mil. eur | O | A | Text upravený. |
| MHSR | Ku Komponentu 9. Efektívnejšie riadenie a posilňovanie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 17, časť Transformačné a inovačné konzorciá: Zásadne nesúhlasíme s navrhovanou investíciou. Odôvodnenie: Investícia nie je opodstatnená a dostatočne zdôvodnená, vzhľadom k skutočnosti, že v súčasnosti už obdobné štruktúry zriadené z verejných zdrojov existujú a fungujú. | Z | N | Predkladateľ pripomienky neakceptuje. Obdobné štruktúry s navrhovanými parametrami uvedenými v rámci RRP aktuálne na Slovensku neexistujú a práve v rámci RRP majú byť odpilotované. V žiadnej z doteraz podporovaných schém nebolo vytvárané konzorcium v rámci ktorej by mala hlavnú riadiacu pozíciu významnou zahraničná výskumno-vývojová inštitúcia. Zahraničné subjekty nemohli byť ani partnermi v rámci doteraz implementovaných projektov zo zdrojov EŠIF s výnimkou jednej schémy v rámci ktorej boli zapojené nadnárodné korporácie, ktoré však museli mať sídlo svojej pobočky na území SR. |
| MHSR | V rámci komponentu 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Navrhujeme za odsek „v podpore profesijného rozvoja učiteľov sa uplatnia moderné stratégie, profesijné učenie sa na škole, zdieľanie osvedčených pedagogických skúseností, kolaboratívne učenie sa. Aktivity budú zabezpečovať taktiež tímy pedagogických lídrov združených v regionálnych centrách kurikulárneho manažmentu a podpory škôl (reforma 1).“ doplniť "Organizácie, ktoré metodicky usmerňujú profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov sa budú aktívne zaoberať prebiehajúcimi projektmi a kampaňami v oblasti vzdelávania jednotlivých prierezových tém. Zároveň budú pri príprave materiálov, programov a realizácii aktivít vytvárať siete, cez ktoré môžu aktívne spolupracovať s jednotlivými subjektmi a aktívne získavať napríklad: · aktuálne témy a tematické príklady · príklady dobrej praxe ohľadom vzdelávania, nakoľko napríklad finančnej gramotnosti sa okrem | O | A | S tým, čo je pripomienkujúcim subjektom navrhované, sa v Pláne obnovy počíta. Z dôvodu stručnosti textu to nie je explicitne uvedené. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | štátnych inštitúcií venuje množstvo spotrebiteľských ako aj iných neziskových organizácii" Odôvodnenie : Vychádzame z praktických skúseností MH SR s realizáciou projektu spotrebiteľského vzdelávania učiteľov a workshopov - Dní spolupráce s Európskym spotrebiteľským centrom. Pedagógovia nemajú dostatok učebných materiálov, ktoré by pokrývali tému finančnej gramotnosti. Pričom naopak na networkingovom workshope, ktorý umožňuje stretnutie subjektov v oblasti ochrany spotrebiteľa bolo jedným z prekvapujúcich zistení, že takmer každá organizácia sa intenzívne venuje vzdelávaniu či už študentov alebo učiteľov, rôznou formou a dokonca produkujú aj rôzne vzdelávacie publikácie. MHSR realizovalo projekt spotrebiteľského vzdelávania učiteľov. Cieľovou skupinou boli učitelia stredných škôl, keďže kvalitné vzdelávanie začína u pedagóga disponujúceho potrebnými odbornými znalosťami, ktorý ich následne môže šíriť medzi študentov uplatňujúc primerané výchovno-vzdelávacie metódy. Do vzdelávania sa zapojili zástupcovia MHSR, ESC, MF SR a Finančného riaditeľstvo SR. Na seminároch učiteľom poskytovali informácie zo svojej praxe „z prvej ruky“, čím sa semináre posunuli na obsahovo pestrejšiu a pútavejšiu úroveň. Podarilo sa nadviazať úspešnú spoluprácu so všetkými ôsmimi samosprávnymi krajmi, vďaka ktorým sa podarilo nadviazať priamy kontakt s pedagógmi vyučujúcimi problematiku ochrany spotrebiteľa na stredných škôl. Koncept je možné preniesť a prispôsobiť napríklad aj na pedagogické fakulty v rámci prípravy a rozvoja učiteľov na nové obsahy a formy výučby (zmena vysokoškolskej prípravy učiteľov a posilnenie profesijného rozvoja učiteľov). | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 001. Všeobecne k celému materiálu. Žiadame vypracovať k materiálu Úvod, kde by bolo stručne vysvetlené: 1) z akého dôvodu sa materiál vypracováva, 2) z koľkých kapitol sa materiál skladá a čo je obsahom jednotlivých kapitol, 3) prečo je toľko komponentov, z čoho to vyplynulo 4) čo je obsahom jednotlivých komponentov. Odôvodnenie: Materiál je značne rozsiahly a veľmi ťažko sa v ňom orientuje, tak aby čitateľ získal hneď v úvode prehľad o jednotlivých častiach materiálu, nakoľko sa stráca jeho podstata. | Z | Neprihliada sa | Rezort ustúpil od pripomienky. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 002. Všeobecne k celému materiálu. Odporúčame doplniť chýbajúcu kapitolu 2 alebo prečíslovať súčasné kapitoly. | O | N | Jednotlivé komponenty predstavujú kapitolu 2. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 003. Všeobecne k celému materiálu. Na záver materiálu navrhujeme vypracovať zoznam skratiek a prípadných anglických pojmov, ktoré sa v texte vyskytujú (napr. do not significant harm, power up, renovate, recharge and refuel). Odôvodnenie: Zákon č. 428/1990 Zb. Slovenskej národnej rady z 25.októbra 1990 hovorí, že úradným jazykom na štátnom území Slovenskej republiky je slovenský jazyk. Štátne orgány a orgány samosprávy obcí a ich pracovníci sú povinní používať vo svojej činnosti úradný jazyk. | O | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 004. Všeobecne k celému materiálu. Vzhľadom na objektívny posun schvaľovania PD 2021-2027 (posun legislatívy EÚ) je potrebné pre vážnosť investícií zosúladiť investície z PD a Plánu obnovy ešte pred ich predložením na vládu SR. Odôvodnenie: Každý členský štát EÚ je povinný aplikovať politiky Únie na národnej a regionálnej úrovni s vplyvom na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť v súlade s princípmi subsidiarity. Cieľom je podporiť súčinnosť a koordináciu a identifikovať a presadzovať najvhodnejšie spôsoby využívania investícií Únie. Slovensko preto musí zabezpečiť koordináciu a komplementárnosť medzi politikami a nástrojmi Únie a národnými, regionálnymi a miestnymi intervenciami. | O | ČA | MF SR a MIRRI sa dohodli na spôsobe zadefinovania hlavných synergií a komplementarít ako aj spôsobe identifikovania potencionálnych duplicít medzi opatreniami v rámci Plánu obnovy a plánovanými opatreniami v rámci Partnerskej dohody.<br>Text bol upravený v kapitole 3, časť 3 Doplnkovosť financovania, bod A. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 006. Vlastný materiál všeobecne. Odporúčame v názvoch jednotlivých častí vlastného materiálu vymeniť slovo „PART“ za slovo „kapitola resp. časť“. Kodifikovaná príručka slovenského jazyka považuje slovo part za notový zápis. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 007. Vlastný materiál všeobecne. V materiáli sa uvádza skratka „RRF“, ale nie je zavedená. Odporúčame zaviesť v zozname skratiek. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 008. Vlastný materiál všeobecne. V súvislosti s predloženým materiálom sa v texte používajú rôzne pojmy, a to plán, Plán obnovy a Plán obnovy a odolnosti. Odporúčame používať skratku "Plán obnovy". Odôvodnenie: Zosúladenie so zavedenou skratkou. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 009. Vlastný materiál všeobecne. V celom materiáli navrhujeme zosúladenie skratky pre Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Odôvodnenie: Zosúladenie skratky buď na MPSVR SR alebo na MPSVaR SR. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 010. Všeobecne – k celému materiálu. Žiadame, aby navrhovateľ termín „európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF)“ v prípadoch, keď sa odvoláva na fondy obdobia 2021 – 2027, nahradil termínom „Fondy politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021-2027 (Fondy EÚ)“. Pri prvom použití žiadame doplniť odvolávku na nariadenie EÚ o spoločných ustanoveniach pre obdobie 2021 – 2027. Odôvodnenie: Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa pre fondy politiky súdržnosti EÚ už nepoužíva termín európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF). Namiesto toho sa používa označenie Fondy/ Fondy EÚ. V prípade, že hovoríme o investíciách v programovom období 2021 – 2027 žiadame slová: „Európskych štrukturálnych a investičných fondov resp. EŠIF“ nahradiť slovami: „fondy Európskej únie“ v príslušnom tvare. V súlade s návrhom legislatívy pre politiku súdržností EÚ pre roky 2021 – 2027 sa už používa jednotný pojem – fondy EÚ. Pojem Európske štrukturálne a investičné fondy resp. EŠIF sa používa výlučne pre programové obdobie 2014 – 2020. | O | N | Keďže intervencie zadefinované v Pláne obnovy sú synergické a komplementárne k opatreniam financovaným z európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci programového obdobia 2014- 2020 ako aj programového obdobia 2021 - 2027, predkladateľ používa v celom dokumente rovnocenne obidva termíny "EŠIF", resp. fondy EÚ, ktoré majú v danom kontexte rovnaký význam. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 012. Všeobecne k celému materiálu za oblasť verejného obstarávania. Žiadame vykonať úpravy v rámci celého dokumentu s ohľadom na oblasť verejného obstarávania. Odôvodnenie: Za oblasť verejného obstarávania materiál obsahuje viaceré tézy, pričom mnohé sa obmedzujú iba na všeobecné konštatovanie o zjednodušení verejného obstarávania a podpore podnikateľského prostredia. Pripravované úpravy napr. podlimitných zákaziek a zákaziek s nízkou hodnotou, vrátane posilnenia elektronického trhoviska sú popísané veľmi stručne, takže nie je možné sa kvalifikovane vyjadriť, či budú spĺňať základné podmienky na zabezpečenie transparentnosti a miery hospodárskej súťaže, aj keď je možné pozitívne hodnotiť zachovanie týchto typov zákaziek. Materiál uvádza za cieľ zjednodušenie kontroly zákaziek, ale okrem zníženia počtu inštancií pri výkone kontroly (z pôvodných štyroch inštancií: ÚVO, Rada ÚVO, prvostupňový súd, odvolací súd), neuvádza finálny návrh, z ktorého by bolo zrejmé, kto bude v zmysle zákona o súdnej ochrane, resp. zákona o verejnom obstarávaní vykonávať dohľad pri jednotlivých typov kontrol (napr. rozhodovať o námietkach v prvom stupni). Materiál ponúka alternatívu úpravy dohľadu v zákone o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní alebo priamo v zákone o verejnom obstarávaní. Zároveň však v ďalšej časti uvádza výlučne súdny prieskum verejného obstarávania v nasledujúcom znení, cit.: „Na rozdiel od existujúcej sústavy dvoch inštancií na | Z | A | Rozpor bol odstránený. Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | správnom orgáne (Úrad pre verejné obstarávanie) a dvoch inštancií na správnych súdoch sa navrhuje zavedenie dvoch inštancií súdneho konania. Výhodou navrhovaného modelu bude predovšetkým to, že bude ihneď zaručený súdny prieskum procesu verejného obstarávania, čím sa docieli sústredenie súdneho rozhodovania vo veciach VO na správnych súdoch.“ Uvedená téza predpokladá, že aj v prvom stupni budú preskúmavať verejné obstarávania súdy na základe podaných žalôb hospodárskych subjektov, čo by znamenalo posilnenie vplyvu súdov v oblasti výkladu právnych predpisov o verejnom obstarávaní, pričom problémom v tomto kontexte bude, že v oblasti verejného obstarávania by tak relevantne pôsobilo viacero orgánov: ÚVO, správne súdy, riadiace orgány (pri zákazkách financovaných z fondov EÚ), orgán auditu. ÚVO by bol viazaný právnym názorom správneho súdu iba vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Zároveň na ÚVO zostáva agenda metodického usmerňovania, ktorá by však mohla verejným obstarávateľom prezentovať iný pohľad v porovnaní s rozhodnutiami správnych súdov, ktoré budú nezávislé od metodického usmerňovania ÚVO. Je tiež pravdepodobné, že správne súdy SR budú autonómnejšie vystupovať voči záverom Európskej komisie, t. j. súdy nebudú/nemusia reflektovať na auditné zistenia Európskej komisie. Takýto odlišný právny názor medzi správnymi súdmi SR a EK môže predstavovať riziko pozastavenia financovania projektov v určitých prípadoch (napr. v prípade nosného Operačného programu Slovensko v rámci programového obdobia 2021-2027 aj pozastavenie platieb pre celý operačný program). Ako najväčšie riziko je tak možné vnímať, že v prípade konštituovania ÚVO ako sprostredkovateľského orgánu, ktorý bude zastrešovať komplexne kontrolu eurofondových zákaziek v rámci programového obdobia 2021 – 2027 (tento zámer je súčasťou programového vyhlásenia vlády SR), bude ÚVO povinné prevziať závery z rozhodnutia správnych súdov v danej veci, pričom, ak tieto závery správnych súdov nebudú vecne správne, resp. nebudú zohľadňovať posúdenie určitých otázok v kontexte auditných zistení EK, celý systém kontrol eurofondových zákaziek môže byť zo strany EK spochybnený a viesť k vyššie uvedeným dôsledkom (finančné opravy a pozastavenie platieb za operačné programy). V tomto kontexte je potrebné spomenúť okrúhly stôl, ktorý sa k danej téme konal na Ministerstve spravodlivosti SR vo februári 2021 za účasti MIRRI, ÚVO, MF SR a úradu vicepremiéra pre legislatívu, pričom na stretnutí bol predbežne diskutovaný variant, podľa ktorého v prvom stupni bude preskúmavať verejné | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obstarávania na základe námietok hospodárskych subjektov ÚVO a súdy až v druhom stupni. Na túto skutočnosť materiál nereflektuje. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 013. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele. Navrhujeme doplniť stručne stav školstva na Slovensku a zdravotnú starostlivosť. Odôvodnenie: Výskyt ochorenia COVID-19 značne zmenil k horšiemu už aj tak v zlom stave slovenské školstvo a zdravotníctvo. Sú to komponenty, ktoré patria do šiestich pilierov oblasti politiky európskeho významu. | O | N | Spracovateľ berie návrh na vedomie. Vplyv pandémie na školstvo a zdravotníctvo je bližšie popísaný v príslušných komponentoch - Komponenty 6 - 8 pre všetky úrovne školstva, Komponenty 11-13 pre oblasti zdravotnej starostlivosti, dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti a starostlivosti o duševné zdravie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 014. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 5 tabuľka. V zmysle zadefinovaného textu na str. 4 pri piatich kľúčových oblastiach verejných politík odporúčame upraviť v tabuľke "Efektívna verejná správa" na "Efektívna verejná správa a digitalizácia". | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 015. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 5. V texte pod tabuľkou "Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky reflektuje a je previazaný so šiestimi základnými piliermi, na ktorých je vystavaný Mechanizmus podpory obnovy a odolnosti Európskej únie podľa článku 15 Nariadenia" navrhujeme doplniť o aké nariadenie ide. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 016. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 5. Odporúčame text "a zameriava sa na oblasť zelenej tranzície a digitálnej transformácie, podporuje inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a sociálnu a teritoriálnu kohéziu, posilňuje zdravotnú, ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť a zavádza politiky pre budúce generácie, pričom naprieč opatreniami kladie dôraz na zachovávanie princípov rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí pre všetkých." nahradiť textom "a zameriava sa na oblasť zelenej transformácie a digitálnej transformácie, podporuje inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast vrátane hospodárskej súdržnosti, pracovných miest, produktivity, konkurencieschopnosti, výskumu, vývoja a inovácií a dobre fungujúceho vnútorného trhu so silnými malými a strednými podnikmi a sociálnu a územnú súdržnosť, posilňuje zdravotnú, ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť s cieľom o.i. zvýšiť pripravenosť na krízy a schopnosť reakcie na | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | krízy a zavádza politiky pre budúce generácie, deti a mládež, ako sú vzdelávanie a zručnosť, pričom naprieč opatreniami kladie dôraz na zachovávanie princípov rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí pre všetkých". Odôvodnenie: Odporúčame presne vymenovať riadne názvy šiestich pilierov, v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241(slovenský preklad), prípadne uviesť, že ďalej v materiáli sa budú používať skrátené názvy. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 017. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 5. Navrhujeme v celom dokumente používať pojem zelená transformácia. Odôvodnenie: V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241(slovenský preklad), používať jednotné pojmy. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 018. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 5, text pod tabuľkou. Navrhujeme za text pod tabuľkou, ktorý končí ".... rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí pre všetkých." doplniť vysvetlenie pojmu „výrazne nenarušiť“, nakoľko sa ďalej v dokumente vyskytuje, ale nikde nie je vysvetlené o čo ide. Odôvodnenie: V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241, článok 5 bod 2. V rámci mechanizmu sa podporujú len tie opatrenia, ktoré dodržiavajú zásadu „výrazne nenarušiť“ a článok 18, bod d) vysvetlenie, ako plán obnovy a odolnosti zabezpečuje, aby žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a implementáciu investícií, ktoré plán obnovy a odolnosti obsahuje, výrazne nenarúšalo environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852 (zásada „výrazne nenarušiť“). | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 019. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 9, str.13, str.14, str.16. Odporúčame pri oblastiach 3.Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, 4. Sociálna a teritoriálna kohézia, 5. Zdravotná, ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť, 6. Politiky pre ďalšie generácie doplniť alokáciu z Plánu obnovy, tak ako to je pri 1. Zelená transformácia a 2. Digitálna transformácia. Alokáciu z Plánu obnovy, tak ako to je pri 1. Zelená transformácia a 2. Digitálna transformácia | O | A | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Alokácie na zelenú a digitálnu transformáciu sú stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady z dňa 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241. Nariadenie neukladá povinnosť určiť alokáciu na uvádzané piliere. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 020. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 9, str.13, str.14, str.16. V kapitole 1. Zelená tranzícia značne absentuje príspevok Plánu k biodiverzite. Žiadame doplniť | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text v kapitole 1 bol upravený nasledovne: „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | akým spôsobom bude Plán prispievať k zachovaniu a udržaniu biodiverzity na Slovensku, nakoľko napr. klimatické zmeny výrazne biodiverzitu menia. Odôvodnenie: V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241, je biodiverzita dôležitým prvkom v rámci zelenej transformácie. | | | krajine ako reakcia na zmeny klímy, a to rozširovaním bezzásahových častí chránených území a národných parkov s najvyšším stupňom ochrany, renaturáciou vodných tokov a znižovaním vplyvu prírodných katastrof. Reformne sa zadefinuje udržanie krajinných štruktúr, čo bude mať zásadný význam pre ekologickú stabilitu krajiny doplňujúci územné plánovanie v kontexte klimatickej zmeny a ochranu biodiverzity. Vytvorí sa rámec pre efektívnejší manažment vodných tokov, lepšie podmienky na dosiahnutie ich priaznivého stavu, zvýši sa schopnosť krajiny zadržiavať vodu a zabezpečí sa protipovodňová ochrana sídel a krajiny. Ochrana prírody bude doplnená o rozvojové plány mäkkého turizmu v dvoch národných parkoch, ktoré podporia ekologickú rekreáciu a vybudujú kvalitnú infraštruktúru pre rozmanité a moderné národné parky na Slovensku. Podpora prirodzených biotopov zabezpečí odolné lesné ekosystémy, ktoré prispejú ku väčšej biodiverzite, mitigácií na zmenu klímy a uhlíkovej neutralite.“ |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 021. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 7. Do kapitoly 2. Digitálna transformácia, pod Hlavné výzvy v oblasti digitálnej transformácie, navrhujeme doplniť, že digitálna transformácia by mala podnecovať aj digitalizáciu MSP. Odôvodnenie: Zosúladenie s Nariadením EP a Rady (EÚ)2021/241 bod (12). | O | N | V časti hlavné výzvy a hlavné ciele sú dostatočne pokryté témy spojené s digitalizáciou MSP,. Ako jeden samostatný cieľ je uvedené "Zvýšiť úroveň digitalizácie priemyslu, a to najmä MSP". Ďalšie zmeny formulácií nie sú potrebné. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 022. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 9. Do kapitoly 3. Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, navrhujeme doplniť podporu podnikania, sociálneho hospodárstva. Odôvodnenie: Doplnenie v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 bod (13). | O | N | Nie je jasné v akom zmysle navrhovateľ žiada doplnenie príslušných oblastí. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 023. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 13. Do kapitoly 4.Sociálna a teritoriálna kohézia, navrhujeme doplniť boj proti chudobe a nezamestnanosti, posilnenie sociálneho dialógu a sociálneho zabezpečenia. Odôvodnenie: Doplnenie v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 bod (14). | O | N | Nie je jasné v akom zmysle navrhovateľ žiada doplnenie príslušných oblastí. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 024. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 14. Do kapitoly 5. Zdravotná, ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť, navrhujeme doplniť dohľad v oblasti predchádzania podvodom a praniu špinavých peňazí. Odôvodnenie: Doplnenie v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 bod (15). | O | N | Nie je jasné v akom zmysle navrhovateľ žiada doplnenie príslušných oblastí. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 025. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 14. Do kapitoly 6.Politiky pre ďalšie generácie navrhujeme doplniť investovanie do prístupu a príležitostí pre deti a mládež v oblasti zdravia, výživy, zamestnanosti a bývania. Odôvodnenie: Doplnenie v zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 bod (16). | O | ČA | Pripomienku čiastočne akceptujeme. Jednou z hlavných priorít Plánu obnovy a odolnosti SR sú reformy a investície, ktoré nielen zvýšia kvalitu života na Slovensku, ale aj zlepšia príležitosti pre mladých. Podpore zamestnanosti a prilákaniu mladých talentov sa podrobne venuje komponent Lákanie a udržanie talentov, ktorý do budúcna predstavuje významné predpoklady na rast ekonomiky a tvorbu pracovných miest. Odstránenie bariér pre zahraničných pracovníkov a študentov vďaka jednoduchšiemu procesu získavania povolenia na zamestnanie a pobyt pomôže uspokojiť dopyt po nedostatkových a vysokokvalifikovaných pozíciách na slovenskom trhu práce a pomôže prilákať talenty. Pre budúcnosť ďalších generácií sú taktiež dôležité reformy a investície v oblasti vzdelávania, najmä komplexná reforma riadenia, financovania a hodnotenia vysokých škôl, ktorá pozdvihne kvalitu vysokých škôl a umožní viac stimulovať najtalentovanejší ľudský kapitál a potenciál ekonomiky. Vďaka investíciám do najtalentovanejších študentov, do expertov a do vyššej mobility výskumno-vývojových pracovníkov sa podporia ľudské kapacity schopné realizovať transformáciu slovenskej ekonomiky. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 026. Kapitola1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, 1.Všeobecné výzvy a ciele, str. 27. Navrhujeme vysvetliť pojem „vlajková iniciatíva“. Odôvodnenie: V nadväznosti na pripomienku č. 003 navrhujeme na záver materiálu vypracovať zoznam skratiek a prípadných anglických pojmov, ktoré sa v texte vyskytujú. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 027 Všeobecne ku všetkým komponentom/k celému materiálu Všade, kde je uvedené, že daná oblasť bude podporovaná aj zo zdrojov | Z | ČA | MF SR a MIRRI sa dohodli na spôsobe zadefinovania hlavných synergií a komplementarít ako aj spôsobe |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | politiky súdržnosti EÚ 2021-2027 (EŠIF) žiadame uviesť demarkačné línie medzi navrhovanými investíciami Plánu obnovy a investíciami navrhovanými v Partnerskej dohode (OP Slovensko) resp. uviesť kde/ako budú tieto deliace línie stanovené. Odôvodnenie: Máme za potrebné jasné určenie uvedených deliacich línií už v procese programovania (prípravy strategických/programových dokumentov). | | | identifikovania potencionálnych duplicít medzi opatreniami v rámci Plánu obnovy a plánovanými opatreniami v rámci Partnerskej dohody.<br>Text bol upravený v kapitole 3, časť 3 Doplnkovosť financovania, bod A |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 028. Part 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu. Kap. 3 Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, str. 33, predposledný odsek navrhujeme text „Počas jeho prípravnej fázy komunikovalo Ministerstvo financií SR ... ako aj s odborom horizontálnych princípov (gestor HP EŠIF) na MPSVaR.“ nahradiť textom „Počas jeho prípravnej fázy komunikovalo Ministerstvo financií SR ... ako aj s odborom horizontálnych princípov (gestor HP rovnosť mužov a žien a nediskriminácia v rámci EŠIF) na MPSVaR.“ Odôvodnenie: Spresnenie textu. Odbor horizontálnych princípov MPSVaR nie je gestorom všetkých HP v rámci EŠIF. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 029. Vlastný materiál Kapitola 1 časť 1. Zelená tranzícia „Dodržiavanie princípu Významne nepoškodzovať“. Navrhujeme text "Reformy a investície v Pláne obnovy dôsledne reflektujú a dodržiavajú princíp „významne nepoškodzovať“ žiaden zo šiestich základných environmentálnych cieľov podľa Nariadenia o taxonómii." nahradiť textom "Reformy a investície v Pláne obnovy dôsledne reflektujú a dodržiavajú princíp „významne nepoškodzovať“ jeden zo šiestich základných environmentálnych cieľov podľa Nariadenia o taxonómii.". Zároveň odporúčame doplniť presný názov nariadenia. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 032. Kapitola 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu. Žiadame za slová "Plán obnovy je postavený na globálnej vízii Slovenska ako inovatívnej ekonomiky" doplniť slová "(zahŕňajúcej inovácie všetkých druhov cez inovácie technologické, sociálne, digitálne, ekologické atď.)". Odôvodnenie: V celom dokumente aj komponentoch (najmä KOMPONENT 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií) chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách, napriek tomu, že sociálne inovácie majú presah do hlavných oblastí sociálnych inovácií ako aj posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov so zvýšeným dôrazom na ekologické a sociálne inovácie a to najmä v oblastiach: zdravie | Z | A | Do plánu obnovy sa zaradilo aj využívanie subjektov sociálnej ekonomiky počas implementačnej fázy plánu. Do časti 4., ktorá sa venuje implementácii v rámci kapitoly 3. Doplnkovosť a implementácia plánu, bola na základe pripomienok doplnená osobitná časť 4.1.2., ktorá stanovuje podmienky pre zapojenie subjektov sociálnej ekonomiky do realizácie vybraných investícií. Tam, kde je to možné a adekvátne, môže byť realizácia investície prostredníctvom subjektu sociálnej ekonomiky zvýhodňujúcim kritériom. Namiesto jednorazových či krátkodobých |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, ktoré implementáciou výrazne prispejú k naplneniu vymedzených cieľov. Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. Chýbajú taktiež reformy v oblasti sociálnej ekonomiky ako aj aktérov sociálnej ekonomiky ako aj nástroj dosahovania spoločensky prospešných cieľov, ktorým je sociálne podnikanie a podpora zainteresovaných strán (stakeholderov) ako aj aktérov sociálnej ekonomiky a sociálnych podnikateľov. | | | verejnoprospešných prác tak bude možné podporiť dlhodobo udržateľné pracovné miesta spojené so systematickou integráciou znevýhodnených ľudí na trh práce a do spoločnosti. Môže sa tak posilniť prínos Plánu obnovy a odolnosti SR v oblasti sociálnej a teritoriálnej kohézie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 033. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, str.1. Kapitolu navrhujeme rozdeliť na podkapitoly napr.: 1. Doplnkovosť na vnútroštátnej úrovni, 2. Doplnkovosť s fondmi EÚ a inými nástrojmi EÚ, 3. Doplnkovosť financovania a podľa týchto kapitol zaradiť jednotlivé programy, fondy a nástroje. Odôvodnenie: Kapitola je chaotická a je problém sa v nej orientovať. | Z | ČA | Keďže Kapitola 3, časť 2 je venovaná opisu súladu Plánu obnovy a odolnosti s inými iniciatívami tak na národnej úrovni , ako aj na úrovni EÚ, táto časť bola na základe predmetnej pripomienky rozdelená na časť opisujúcu súlad s národnými iniciatívami a následne na časť definujúcu súlad s iniciatívami EÚ. Súlad s iniciatívami popisuje tematickú zhodu Plánu obnovy s inými strategickými dokumentami, zatiaľ čo doplnkovosť financovania popisuje využitie finančných alokácií v rámci jednotlivých nástrojov EÚ a Plánu obnovy na príslušné tematické okruhy. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 034. 3: DOPLNKOVOSŤ A IMPLEMENTÁCIA PLÁNU 2.3. Partnerská dohoda. Navrhujme text "Investičné priority v rámci politiky súdržnosti na roky 2021-2027 zahŕňajú :" nahradiť textom "Návrh investičných priorít politiky súdržnosti na roky 2021 -2027 zahŕňa:". Odôvodnenie: Potrebné spresnenie – Partnerská dohoda je aktuálne v procese prípravy, ide iba o návrh – ktorý sa môže meniť v súvislosti s rôznymi faktormi (napr. negociácie s EK). | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 035. vlastný materiál Kapitola 3 bod 3 Doplnkovosť financovania (str. 8) a časť 3.1 Pracovná komisia (str.9). Žiadame text " A. na strategickej úrovni, keď plán obnovy a následne aj ďalšie kľúčové strategické dokumenty (predovšetkým Partnerská dohoda SR a Operačný program Slovensko) schváli vláda SR a bude možné identifikovať potenciálne duplicity vyplývajúce z uvedených strategických dokumentov a korigovať na základe koordinácie na najvyššej politickej úrovni. B. na programovej úrovni, aby zodpovedné inštitúcie na národnej úrovni, ktorými sú Ministerstvo financií SR (MFSR) a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI), ktoré zabezpečujú implementáciu programov a plánov zo zdrojov EÚ (najmä EŠIF), ale aj z národných zdrojov, museli v rámci svojho plánovania zohľadniť uplatnenie synergických účinkov s intervenciami zadefinovanými v pláne obnovy, a to tak, aby nedochádzalo k duplicitnej podpore vo vzťahu k zdrojom EÚ. Na programovej úrovni bude využitý existujúci nástroj v SR, ktorý je reprezentovaný Pracovnou komisiou pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR. 3.1 Pracovná komisia Slovenská republika pre implementačný rámec Partnerskej dohody SR zabezpečila zriadenie a fungovanie Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR, ktorá zabezpečuje spoločné plánovanie investícií z EŠIF a rovnako zabezpečuje aj koordináciu synergických účinkov medzi EŠIF programami navzájom ako aj medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR. Pracovná komisia je expertným koordinačným orgánom, za ktorého činnosť zodpovedá MIRRI. Pracovná komisia je zriadená na medzirezortnej úrovni a sú v nej zástupcovia inštitúcií implementujúcich rôzne nástroje podpory EÚ, ktorí v rámci činnosti pracovnej komisie zabezpečujú synergické účinky v rámci vyhlasovaných výziev. Postavenie, pôsobnosť, zloženie a pravidlá činnosti pracovnej komisie sú upravené v štatúte a rokovacom poriadku. Organizačnú a vecnú činnosť pracovnej komisie zabezpečuje sekretariát pracovnej komisie. NIKA sa zapojí do činnosti pracovnej komisie. Jedným z podstatných posudzovaných atribútov plánovaných intervencií bude práve posudzovanie synergických účinkov a odstraňovanie duplicít vo financovaní operácií medzi reformami a investičnými projektmi plánu obnovy a ostatnými intervenčnými rámcami, a to najmä z EŠIF. NIKA svojou účasťou v pracovnej komisii zabezpečí strategickú úroveň koordinácie synergických účinkov plánu obnovy pri jeho | Z | ČA | Text bol upravený v kapitole 3, v časti 3 Doplnkovosť financovania ako aj v časti 3.1. Pracovná komisia. Z dôvodu zachovania kompaktnosti a zrozumiteľnosti textu je úprava textu výsledkom zosúladenia pripomienky MIRRI týkajúcej sa jasného zadefinovania deliacich línií medzi intervenciami Plánu obnovy a PD a pripomienky týkajúcej sa pôsobenia Pracovnej komisie. Úprava textu je výsledkom kompromisného návrhu medzi MF SR a MIRRI. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tvorbe a aktualizácii, a to najmä s ohľadom na zadefinované míľniky a ciele na úrovni jednotlivých komponentov." nahradiť textom " A. na strategickej úrovni, v prípravnej fáze plánu obnovy a ďalších kľúčových strategických dokumentov (predovšetkým Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027 a Operačný program Slovensko) je nevyhnutné už vopred identifikovať minimálne vopred známe potenciálne duplicity vyplývajúce z uvedených strategických dokumentov a korigovať ich na základe koordinácie na najvyššej politickej úrovni. A to ešte pred predložením strategických dokumentov na schválenie vláde. B. na programovej úrovni, aby zodpovedné inštitúcie na národnej úrovni, ktorými sú Ministerstvo financií SR (MFSR) a Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI), ktoré zabezpečujú implementáciu programov a plánov zo zdrojov EÚ (najmä EŠIF), ale aj z národných zdrojov, museli v rámci svojho plánovania zohľadniť uplatnenie synergických účinkov s intervenciami zadefinovanými v pláne obnovy, a to tak, aby nedochádzalo k duplicitnej podpore vo vzťahu k zdrojom EÚ. Na programovej úrovni MIRRI v súčinnosti s MF SR zabezpečí vytvorenie mechanizmu na základe skúseností Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR. NIKA budú spolu s MIRRI/CKO integrálnou súčasťou mechanizmu. Jedným z podstatných posudzovaných atribútov plánovaných intervencií bude práve posudzovanie synergických účinkov a odstraňovanie duplicít vo financovaní operácií medzi reformami a investičnými projektmi plánu obnovy a ostatnými intervenčnými rámcami, a to najmä z EÚ fondov. Účasť NIKA v mechanizme zabezpečí strategickú úroveň koordinácie synergických účinkov plánu obnovy nielen pri jeho tvorbe a aktualizácii, ale aj pri implementácii a to najmä s ohľadom na zadefinované míľniky a ciele na úrovni jednotlivých komponentov". Odôvodnenie: Žiadame zásadnú úpravu celého textu vrátane vypustenia celého textu k bodu 3.1. Čl. 28 nariadenia EÚ č. 241/2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti sa stanovuje požiadavku na zabezpečenie komplementarity, synergie, koherentnosti a konzistentnosti vo vzťahu k opatreniam financovaným z Plánu obnovy a odolnosti a fondov EÚ (politika súdržnosti EÚ). Na základe uvedeného je nevyhnutná veľmi úzka spolupráca a koordinovanie pri procese programovania a samotnej implementácie plánu obnovy ako aj fondov EÚ a európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, a to s hlavným cieľom zabrániť duplicite financovania podporených | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrení počas ich implementácie v SR. Z časového hľadiska je príliš neskoro zaoberať sa prípadnými duplicitami v financovaní až po schválení strategických materiálov vo vláde. Už v čase príprav sa vyžaduje zaviesť a používať nový mechanizmus koordinácie, ktorý by bol schopný identifikovať možné duplicity. Zároveň je nevyhnutné priamo zadefinovať synergické účinky resp. komplementarity a stanoviť demarkačné línie pri podobne zameranej podpore už v prípravnej fáze príprav strategických dokumentov. Na tento účel však nie je vhodné využívať Pracovnú komisiu pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR, ktorá funguje na MIRRI SR a to hneď z viacerých dôvodov: • uvedená pracovná komisia bola zriadená na dobu určitú a to do 31. decembra 2023 výlučné na programové obdobie 2014 - 2020 v súlade s čl. 4 ods. 6 všeobecného nariadenia, na ktoré je aj svojim účelom naviazaná. Jej nastavenie reagovalo aj na rozdielne špecifiká akými sú napr. viac OP. Po ukončení programového obdobia 2014 – 2020 t. j. 31. decembra 2023 zaniká. • plán obnovy ráta s investíciami v rozmedzí rokov 2021 až 2026 a bude teda korešpondovať s programovým obdobím 2021 - 2027. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, žiadame v predloženom návrhu stanoviť a zadefinovať v úzkej spolupráci s MIRRI SR nový spôsob zabezpečovania synergických účinkov a zabránenia duplicitného používania zdrojov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Odporúčame využiť pozitívne skúsenosti z doterajšej praxe , ale zároveň rešpektovať nové podmienky dané pre využívanie prostriedkov EÚ v programovom období 21-27. Žiadame zároveň identifikovať základné synergické účinky ale aj deliace línie (v prípade podpory smerovanej do rovnakých oblastí) už v procese plánovania, tzn. buď priamo v dokumente – v Pláne obnovy alebo v samostatnom dokumente vypracovanom v spolupráci s MIRRI (gestor zdrojov politiky súdržnosti) a MF SR (gestor zdrojov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti). | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 036. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, str.12, podkapitola 4.2 Neistoty. Žiadame do textu "S cieľom zabezpečiť efektívnu implementáciu sú súčasťou plánu obnovy reformy a opatrenia smerujúce k vyššej efektivite administratívnych procesov, najmä z hľadiska verejného obstarávania či efektivity procesov verejnej správy a vymožiteľnosti práva. Tieto míľniky majú napomôcť efektívnej implementácii plánu. Dôležitým predpokladom úspešného schválenia a realizácie je zhoda a stabilita pri | O | N | V tejto časti textu sa hovorí o opatreniach na zabezpečenie efektívnej implementácie Plánu obnovy vo všeobecnosti a uvedené opatrenia slúžia len ako ilustratívny príklad. Neistoty popisujú ex ante rizikové východiská, zabezpečujúce riadnu a úspešnú implementáciu Plánu obnovy |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kľúčových politických rozhodnutiach." doplniť odvolávku, v ktorej kapitole, strane sa uvedené opatrenia nachádzajú (z hľadiska verejného obstarávania či efektivity procesov verejnej správy a vymožiteľnosti práva). Taktiež žiadame vysvetlenie názvu „Neistoty.“. Odôvodnenie: Sprehľadnenie dokumentu. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 037. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, str.16. Posledný odsek v podkapitole 4.4 Iné administratívne nastavenia odporúčame presunúť na str.15, za podkapitolu 4.3.5 Sprostredkovateľ. Odôvodnenie: Ucelenosť dokumentu. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 038. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, str. 20. Do kapitoly 5.2 Zhrnutie zapojenia zainteresovaných strán, žiadame doplniť akým spôsobom boli do tvorby Plánu obnovy a odolnosti zapojené mestá a regióny. Odôvodnenie: V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 bod (34) Regionálne a miestne orgány môžu byť dôležitými partnermi pri vykonávaní reforiem a implementácií investícií. V tomto zmysle by sa s nimi malo náležite konzultovať a mali by byť náležite zapojené v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. | Z | A | Predkladateľ doplní, akým spôsobom bude prebiehať zapojenie odbornej verejnosti do procesu implementácie Plánu obnovy. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 039. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu. Do kapitoly žiadame doplniť vysvetlenie systému na predchádzanie korupcie, podvodu a konfliktu záujmov, nakoľko v dokumente úplne absentujú a ich zmienku v kapitole 4 Celkový vplyv, na str. 5 odsek začínajúci - Boj proti korupcii... považujeme za nedostatočnú. Odôvodnenie: V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 článok 18, bod r) vysvetlenie systému členského štátu na predchádzanie korupcie, podvodu a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých v rámci mechanizmu a opatrení zameraných na zabránenie dvojitému financovaniu z mechanizmu a iných programov Únie. | Z | N | Pri nastavení vhodných mechanizmov pre zmiernenie rizika zneužitia prostriedkov mechanizmu sa využije poučenie zo skúseností z EŠIF. Pri prijatí strategického prístupu k otázkam integrity, kontroly a riadenia rizika sa primerane zohľadnia odporúčania pre SR v tejto oblasti, okrem toho aj odporúčania OECD uvedené v dokumente Riešenie rizík podvodov a korupcie v Slovenskej republike. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 040. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu. Do kapitoly žiadame doplniť monitorovanie plánu obnovy a odolnosti, nakoľko v dokumente absentuje. Odôvodnenie: V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 článok 18, bod p) opatrenia na účinné monitorovanie a realizáciu plánu obnovy a odolnosti dotknutým členským štátom vrátane navrhovaných míľnikov a cieľov, ako aj súvisiacich ukazovateľov. Už aj v pripravovanom zákone o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o | Z | ČA | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, keďže neobsahuje návrh úpravy. Napriek tomu bude časť monitorovanie v určitom rozsahu dopracovaná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zmene a doplnení niektorých zákonov, v §4, bod (3) písm. f) sa hovorí, že NIKA monitoruje a hodnotí stav a výsledky vykonávania mechanizmu ako aj stav a výsledky reforiem zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti, a poskytuje tieto údaje Európskej komisii. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 041. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia, bod 4.1. Efektívna implementácia ,str. 10. Navrhujeme vetu "Tieto potreby sú v niektorých komponentoch explicitne vyjadrené, pri iných budú rámcovo predstavovať 2% až 4% celkového súčtu alokácie (ich detailné členenie bude rozpracované v ďalšej fáze)" nahradiť vetou "Tieto potreby sú v niektorých komponentoch explicitne vyjadrené, pri iných budú rámcovo predstavovať 2% až 4% celkového súčtu alokácie, ktorou bude vykonávateľ disponovať na implementáciu daného opatrenia (ich detailné členenie bude rozpracované v ďalšej fáze". Odôvodnenie: Spresnenie textu, aby bolo jednoznačné, z akej alokácie sa pre jednotlivých vykonávateľov budú počítať 2 % až 4 %. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 042. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia, Schéma č. 4.1, str. 17 Navrhujeme slová "Audit (kontrola odčlenené Chinese wall)" nahradiť slovami "Audit (kontrola)" alebo slovom "Audit". Odôvodnenie: Zo schémy navrhujeme odstrániť slovné spojenie Chinese wall alebo ho nahradiť slovenským ekvivalentom. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 043 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia, bod 2.3. Partnerská dohoda, str. 5 Navrhujeme slová "Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií" nahradiť slovami "Rozvoj a zlepšovanie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií". Odôvodnenie: Úprava textu odrážky v zmysle návrhu Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 045. Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, bod 6.3.5. Informačné systémy, str. 32 Identifikácia informačného systému ITMS2014+ ako systému pre zabezpečenie podpory implementačného mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti z hľadiska informačného zabezpečenia nie je v rámci dokumentu smerodajná aj pre využitie tohto informačného systému v praxi. Zároveň predkladaný materiál nezohľadňuje vplyvy a dopady využívania takto identifikovaného existujúceho informačného systému pre účel a obdobie uvedené v bode 6.3.5. | Z | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a text upraví tak, aby neobsahoval zmienku o ITMS2014+. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie: Pre stanovenie vhodnosti použitia ITMS2014+ ako informačného systému pre implementáciu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je potrebné podrobiť procesy implementačného mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ako aj požiadavky na informačný systém pre Plán obnovy a odolnosti Slovenskej analýze, ktorá určí mieru zhody s procesmi podporovanými prostredníctvom ITMS2014+. Úroveň zhody je rozhodujúcim faktorom pre určenie vhodnosti využitia ITMS2014+ ako implementačného nástroja Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky ako aj identifikácie nákladovosti takéhoto riešenia. Predkladaný materiál zároveň nereflektuje dopady a vplyvy, ktoré vyvolá potreba zabezpečenia informačného systému pre implementáciu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky bez ohľadu na spôsob jeho zabezpečenia (využitie existujúcich IS, príprava samostatného IS). Tieto dopady a vplyvy je možné identifikovať v podobe nákladov na prípravu IS, nákladov na prevádzku IS, zvýšených administratívnych kapacít z dôvodu zabezpečenia prípravy, prevádzky IS, poskytovania podpory používateľom IS a pod. Predpokladané časové vymedzenie využívania ITMS2014+ uvedené v bode 6.3.5. nezohľadňuje skutkový stav vo vzťahu k ITMS2014+, ktorý je rovnako rozhodujúci pre využitie ITMS2014+ pre účely v rozsahu uvedenom v bode 6.3.5. Účely využitia IS ITMS sú stanovené zákonom č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom aktuálne znenie zákona neumožňuje využitie ITMS2014+ pre účely implementácie Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Rovnako možnosti využívania niektorých funkcionalít obsiahnutých v ITMS2014+ sú viazané na účely využitia ITMS2014+ definované zákonom. Zároveň využívanie ITMS2014+ treťou stranou (v tomto prípade MF SR) je podmienené postúpením práv na využívanie prostredníctvom udelenia sublicencie k IS ITMS2014+, ktorá by oprávňovala tretiu stranu vykonávať úpravy, resp. realizovať ďalší rozvoj ITMS2014+. Nevyhnutnou súčasťou vykonávania úprav alebo realizácie ďalšieho rozvoja pre zabezpečenie špecifických potrieb tretej strany (v tomto prípade MF SR) je disponibilita zdrojov a odborných kapacít na úrovni tretej strany, tzn. zodpovednosťou tretej strany (v tomto prípade MF SR) by bolo obstaranie dodávateľa pre realizáciu úprav ITMS2014+ v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | neskorších predpisov, zabezpečenie zdrojov na pokrytie realizácie týchto úprav a alokácia interných kapacít pre riadenie projektového cyklu v súlade s vyhláškou Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 85/2020 Z. z. o riadení projektov. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 046 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, bod 7. Komunikácia Napriek uvedeným komunikačným nástrojom a aktivitám sa tieto javia ako nedostatočné vo vzťahu k odbornej a širokej verejnosti. Preto navrhujeme doplniť a zintenzívniť informačnú kampaň k RRF. Odôvodnenie: Na základe prieskumov široká verejnosť nemá žiadne alebo len minimálne informácie o Pláne obnovy a odolnosti SR. Taktiež absentuje široká odborná diskusia k tejto téme. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 047 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia, bod 2.3. Partnerská dohoda, str. 6, porovnávacia tabuľka Navrhujeme skratku "EŠIF" nahradiť pojmom "z príspevkov fondov EÚ na roky 2021 – 2027" a skratku "PD" nahradiť slovami "PD SR 2021-2027". Odôvodnenie: Odporúčame úpravu textu. V súlade s návrhom legislatívy pre politiku súdržností EÚ pre roky 2021 – 2027 sa už používa jednotný pojem – fondy EÚ. Pojem Európske štrukturálne a investičné fondy resp. EŠIF sa používa výlučne pre programové obdobie 2014 – 2020. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 048 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia, bod 2.3. Partnerská dohoda, str. 5 Navrhujeme vetu "Plán obnovy je komplementárnym nástrojom tak k existujúcim európskym štrukturálnym a investičným fondom v SR pre obdobie rokov 2014–2020 (EŠIF) ako aj k nadväzujúcemu programovaciemu obdobiu 2021-2027." nahradiť vetou "Plán obnovy je komplementárnym nástrojom tak k existujúcim európskym štrukturálnym a investičným fondom (EŠIF) v SR pre programové obdobie na roky 2014–2020 ako aj k nadväzujúcemu programovému obdobiu na roky 2021-2027." Odôvodnenie: Technická pripomienka – precizovanie textu. Za „programovacie“ obdobie sa vyznačuje výlučne skrátené obdobie v rokoch 2004 – 2006. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 049 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia, bod 4.1.1. Plánované využitie finančných nástrojov, tretí odsek Žiadame doplniť odkaz na ex -ante hodnotenie pre využitie finančných nástrojov v programovom | Z | A | Text doplnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | období 2021 – 2027, ktoré bude východiskom pre nastavenie finančných nástrojov. Odôvodnenie: V zmysle čl. 52 ods. 3 všeobecného nariadenia aktuálne prebieha ex ante hodnotenie pre využitie finančných nástrojov v programovom období 2021 - 2027. Vzhľadom na to, že sa jedná o aktuálne hodnotenie, ako aj v záujme dosiahnutia synergií medzi podporou z plánu obnovy a podporou z fondov politiky súdržnosti EÚ 2021 – 2027, by mali všetky realizované FN v tomto období vychádzať z uvedeného hodnotenia. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 050 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia, bod 2.3. Partnerská dohoda, str. 6 K uvedenému textu „Ministerstvo financií SR k uvedenému procesu overovania komplementarít a synergií spracováva porovnávaciu tabuľku, v ktorej sa definujú deliace línie intervencií komplementárnych nástrojov...“" žiadame predložiť uvedenú tabuľku za účelom overenia komplementarít a synergií. Odôvodnenie: Potreba stanovenia deliacich línií a overenia synergií a komplementarít medzi plánom obnovy a Partnerskou dohodou/ Operačným programom Slovensko vyplýva z požiadaviek EK. Každý členský štát EÚ je povinný aplikovať politiky Únie na národnej a regionálnej úrovni s vplyvom na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť v súlade s princípmi subsidiarity. Cieľom je podporiť súčinnosť a koordináciu a identifikovať a presadzovať najvhodnejšie spôsoby využívania investícií Únie. Slovensko preto musí zabezpečiť koordináciu a komplementárnosť medzi politikami a nástrojmi Únie a národnými, regionálnymi a miestnymi intervenciami. | Z | ČA | MF SR a MIRRI sa dohodli na spôsobe zadefinovania hlavných synergií a komplementarít ako aj spôsobe identifikovania potencionálnych duplicít medzi opatreniami v rámci Plánu obnovy a plánovanými opatreniami v rámci Partnerskej dohody.<br>Text bol upravený v kapitole 3, časť 3 Doplnkovosť financovania, bod A |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 051 Kapitola 4 Celkový vplyv Kapitolu považujeme za zbytočnú, navrhujeme jej obsah prerozdeliť do Kapitoly 1 a Kapitoly 3, prípadne z Kapitoly 4, podkapitolu Odpočet opatrení reagujúcich na CSRs z rokov 2019 a 2020 dať ako prílohu k dokumentu. Odôvodnenie: Väčšia prehľadnosť, ucelenosť dokumentu, vyhnutie sa duplicitám v oboch kapitolách. Dokument je príliš rozvetvený, stráca sa jeho podstata. | O | N | Aktuálne usporiadanie dokumentu reflektuje Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti členských štátov (SWD (2021) 12 final). |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 052 Všeobecne ku komponentom Plánu obnovy a odolnosti Žiadame zjednotiť všetky komponenty z hľadiska jednotlivých názvov nasledovne: 1. Popis komponentu Oblasť politiky Cieľ Dvojitá transformácia Pracovné miesta a rast Sociálna odolnosť Reformy a investície Odhadované náklady Pokiaľ z komponentu nevyplýva Dvojitá transformácia, tak uviesť buď Zelená transformácia alebo Digitálna transformácia 2. Hlavné výzvy a | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ciele a) Hlavné výzvy b) Ciele c) Kontext v národnej stratégii 3. Popis reforiem a investícií v rámci komponentu a) Reformy Výzvy Ciele implementácia Cieľová skupina Časový rozvrh Štátna pomoc b) Investície Výzvy Ciele implementácia Cieľová skupina Časový rozvrh Štátna pomoc 4. Otvorená strategická autonómia a bezpečnosť 5. Cezhraničné a medzinárodné projekty 6. Zelený rozmer komponentu 7. Digitálny rozmer komponentu 8. Zásada „výrazne nenarušiť“ 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh 10. Financovanie a náklady 11. Synergie a komplementarity s inými zdrojmi financovania Zároveň si dovoľujeme upozorniť, že bod 11. Synergie... má len komponent Udržateľná doprava, je nutné ho doplniť aj do ostatných komponentov. Odôvodnenie: V zmysle Nariadenia EP a Rady (EÚ)2021/241 článok 28 Koordinácia a komplementarita - Komisia a dotknuté členské štáty úmerne k svojej príslušnej zodpovednosti podporujú synergie a zabezpečujú účinnú koordináciu medzi mechanizmom a inými programami a nástrojmi Únie vrátane Nástroja technickej podpory, a najmä s opatreniami financovanými z fondov Únie. Na tento účel: a) zabezpečujú medzi rôznymi nástrojmi na úrovni Únie, na vnútroštátnej a v príslušných prípadoch regionálnej úrovni komplementaritu, synergiu, koherentnosť a konzistentnosť, najmä vo vzťahu k opatreniam financovaným z fondov Únie, a to ako vo fáze plánovania, tak aj vo fáze implementácie. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 053 Všeobecne ku komponentom Plánu obnovy a odolnosti Tabuľky, resp. polovica tabuliek ako aj názvy podkapitol u niektorých komponentov sú v anglickom jazyku. Žiadame preložiť do slovenčiny. Odôvodnenie: Zákon č. 428/1990 Zb. Slovenskej národnej rady z 25.októbra 1990 ustanovuje, že úradným jazykom na štátnom území Slovenskej republiky je slovenský jazyk. Štátne orgány a orgány samosprávy obcí a ich zamestnanci sú povinní používať vo svojej činnosti úradný jazyk. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 054 Všeobecne k celému materiálu Navrhujeme doplniť do celého dokumentu jednotné číslovanie strán, nakoľko niektoré komponenty majú číslovanie strán, iné nie. Odôvodnenie: Lepšia prehľadnosť a ucelenosť dokumentu. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 055 Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, str. 2 Navrhujeme zvýšiť alokáciu na tento komponent Plánu obnovy. Odôvodnenie: Plánovaná výška alokácie na podporu OZE 220 mil. | O | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | EUR je nedostatočná. Slovensko by pri zelenej transformácií financovanej z plánu obnovy a odolnosti malo byť výrazne ambicióznejšie. Vzrast podielu OZE na Slovensku vďaka zarátaniu spaľovania dreva domácnosťami nemožno považovať za systémový krok a uspokojiť sa s ním. Do štatistiky sa totiž dostali doteraz nezarátané údaje o spotrebe biomasy v domácnostiach. Uvedený stav vedie k stále vyššiemu spotrebúvaniu biomasy domácnosťami a úbytku organickej drevnej hmoty v ekosystémoch. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 056 Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, celý komponent Navrhujeme doplniť do materiálu využívanie a podporu budovania zariadení na využívanie geotermálnej energie. Odôvodnenie: V komponente 1 absentuje využívanie geotermálnej energie ako OZE. Slovensko má rôzne zdroje obnoviteľnej energie, ktoré málo využívame, najmä geotermálnu energiu.. Ak by sme ju viac využívali v teplárenstve, znížili by sme emisie skleníkových plynov aj našu energetickú závislosť na cudzích krajinách. | O | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent čo je podmienkou pre zváženie pripomienky. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 057 Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky Navrhujeme slová "Míľnik 2: 2021: Implementácia balíčka opatrení v oblasti Čistej energie pre všetkých Európanov." nahradiť slovami "Míľnik 2: 2022: Implementácia balíčka opatrení v oblasti Čistej energie pre všetkých Európanov." Odôvodnenie: Oprava dátumu vzhľadom na uvedené: „Novelizácie zákonov by mali byť prijaté najneskôr do konca júna roka 2022.“ | O | A | Pripomienka zohľadnená v texte komponentu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 058 Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra 2.Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky V časti Ciele - Náhrada existujúceho zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. navrhujeme preformulovať text tak, aby bolo zrejmé o akú náhradu ide (ujasniť či ide o novelu uvedeného zákona alebo prípravu inej legislatívy). | O | ČA | V texte sa výraz "náhrada" nahrádza výrazom "novelizácia". |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 059 Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra V časti Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE „Nové zdroje pre skladovanie elektriny a zvýšenie flexibility sústavy by mali byť tiež podporené zo štrukturálnych fondov EÚ.“ žiadame doplniť deliacu líniu medzi plánom | O | ČA | Vzhľadom na skutočnosť, že Plán obnovy a EŠIF pokrýva rozličné časové obdobie ako aj skutočnosť, že rokovania o partnerskej dohode a výške alokácii prostriedkov v rámci EŠIF neboli ukončené, nie je vhodné stanoviť jasné deliace línie. Mohlo by to zabrániť podpore OZE po skončení RRP. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnovy a podporou z Fondov politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021 – 2027. Odôvodnenie: Podľa návrhu PD SR sa v rámci cieľa politiky 2 kde sa predpokladá podporovať rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladenia mimo TEN-e. Vzhľadom na charakter opatrení možno predpokladať ich spustenie aj v rámci OP Slovensko v krátkom čase, čo predpokladá súbežnú podporu tejto oblasti zo zdrojov RRF aj z Fondov politiky súdržnosti EÚ. | | | MHSR ale berie na vedomie túto pripomienku a v procese implementácie podnikne všetky potrebné kroky pre zabránenie dvojitého financovania. Synergie opatrení v rámci rozličných nástrojov budú zabezpečené prostredníctvom plánovaného mechanizmu na zaistenie synergií a komplementarít medzi plánom obnovy a fondami EÚ. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 060 Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra V časti Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE "Malé zdroje OZE by mali byť podporované aj zo štrukturálnych fondov EÚ." Žiadame doplniť deliacu líniu medzi plánom obnovy a podporou z Fondov politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021 – 2027. Odôvodnenie: Podľa návrhu PD SR sa v rámci cieľa politiky 2 kde sa predpokladá Podpora energie z obnoviteľných zdrojov udržateľným spôsobom. Vzhľadom na charakter opatrení možno predpokladať ich spustenie aj v rámci OP Slovensko v krátkom čase, čo predpokladá súbežnú podporu tejto oblasti zo zdrojov RRF aj z Fondov politiky súdržnosti EÚ. | O | ČA | Vzhľadom na skutočnosť, že Plán obnovy a EŠIF pokrýva rozličné časové obdobie ako aj skutočnosť, že rokovania o partnerskej dohode a výške alokácii prostriedkov v rámci EŠIF neboli ukončené, nie je vhodné stanoviť jasné deliace línie. Mohlo by to zabrániť podpore OZE po skončení RRP. MHSR ale berie na vedomie túto pripomienku a v procese implementácie podnikne všetky potrebné kroky pre zabránenie dvojitého financovania. Synergie opatrení v rámci rozličných nástrojov budú zabezpečené prostredníctvom plánovaného mechanizmu na zaistenie synergií a komplementarít medzi plánom obnovy a fondami EÚ. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 061 Komponent 2 Obnova budov, str. 2 Predkladateľ v texte uvádza, že verejná podpora obnovy rodinných domov bude selektívne zohľadňovať aj riešenie energetickej chudoby sociálne znevýhodnených domácností. Navrhujeme umožniť podporu aj ostatným domácnostiam, nielen sociálne znevýhodneným. Odôvodnenie: Zlepšenie energetickej hospodárnosti budov rodinných domov by sa nemalo obmedziť len selektívne pre znevýhodnené domácnosti. Je potrebné umožniť podporu aj ostatným domácnostiam. | O | N | Neakceptujeme, podpora energeticky chudobných domácností bude špecifikovaná n základe presnej definície energetickej chudoby, pre ostatné rozmery znevýhodnených domácností nie je možné nastaviť merateľný ukazovateľ. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 062 Komponent 2 Obnova budov, str. 8 Predkladateľ uvádza, že v rámci podpory obnovy rodinných domov bude selektívne zohľadňovaná aj sociálna situácia domácností a riešenie energetickej chudoby sociálne znevýhodnených domácností. Navrhujeme umožniť podporu aj ostatným domácnostiam, nielen sociálne znevýhodneným. Odôvodnenie: Zlepšenie energetickej hospodárnosti budov rodinných domov by sa nemalo obmedziť | O | N | Neakceptujeme, podpora energeticky chudobných domácností bude špecifikovaná n základe presnej definície energetickej chudoby, pre ostatné rozmery znevýhodnených domácností nie je možné nastaviť merateľný ukazovateľ. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | len selektívne pre znevýhodnené domácnosti. Je potrebné umožniť podporu aj ostatným domácnostiam. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 063 Komponent 2 Obnova budov, celý komponent Navrhujeme doplniť do materiálu podporu menej ekologicky škodlivých materiálov pri obnove budov. Odôvodnenie: V komponente absentuje podpora menej ekologicky škodlivých materiálov pri obnove budov Uprednostniť menej ekologicky škodlivé materiály pri obnove budov. Pri takom plánovanom množstve renovovaných domov: • 2022: takmer 10 tisíc rodinných domov, • 2023: 8 tisíc rodinných domov, • 2024: 8 tisíc rodinných domov, • 2025: 10 tisíc rodinných domov, • 2026: takmer 4 tisíc rodinných domov. ide o nezanedbateľnú skutočnosť – používať ekologické materiály. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 064 Komponent 2: Obnova budov – xls tabuľka Costing MPK V záložke zateplenie – 3619 Eur stredný variant, 4284 pokročilý variant, 1897 Eur cena zahŕňa len materiál, navrhujeme navýšiť nastavené sumy určené na podporu zateplenia. Odôvodnenie: Suma 4284 EUR ako príspevok na zateplenie v pokročilom variante je v rozpore s deklarovanou podporou pre sociálne slabé rodiny – nebude to dostatočné finančné krytie. Takáto suma zďaleka nepokryje náklady na zateplenie ani obvodového plášťa a už vôbec nie strechy. Preto môže nastať situácia, že o takúto podporu nebude záujem.. V súčasnom programe podpory zatepľovania ktorý poskytuje MDV SR vrátane podpory na OZE je príspevok na zateplenie rodinného domu v maximálne výške 40 % oprávnených nákladov s limitáciou maximálnej výšky príspevku do 8 000,- EUR plus maximálne 800,- EUR na projektovú dokumentáciu a energetický certifikát. Ak sa v Pláne obnovy počíta s cca. polovičnou výškou podpory, budú sa používať nekvalitné, lacné, neekologické zatepľovacie materiály s nízkou hrúbkou, čo bude mať za následok, že sa neusporí dostatočné množstvo energie na vykurovanie za účelom zníženia emisií skleníkových plynov na, čo je cieľom uvedeného komponentu. | O | ČA | MF SR si je vedomé relatívne nižšieho nastavenia predpokladaných nákladov na jednotlivé opatrenia pre obnovu rodinných domov. Preto na základe presnejších prepočtov sme pristúpili k zvýšeniu predpokladaných nákladov na niektoré opatrenia. Adekvátne tomu sa počet predpokladaných podporených domov znižuje. MF SR spolu s MŽP SR bude však hľadať v priebehu implementácie ďalšie zdroje aby pôvodný cieľ v počte takmer 40 000 domácností bol dosiahnutý. MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a počty domov uvedené v costingu budú upravené v zmysle požiadavky. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 065 Komponent 2: Obnova budov V časti Investície pre bod 2 Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov navrhujeme doplniť deliacu líniu medzi plánom obnovy a podporou z Fondov politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021 – 2027 v oblasti podpory Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov. Odôvodnenie: Podľa návrhu PD SR sa v rámci cieľa politiky 5 kde sa predpokladá obnova národných | O | A | Línia je stanovená. Podmienky pre čerpanie z ŠIF sú odlišné od podmienok a zamerania obnovy z Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kultúrnych pamiatok. Vzhľadom na charakter opatrení možno predpokladať ich spustenie aj v rámci OP Slovensko v krátkom čase, čo predpokladá súbežnú podporu tejto oblasti zo zdrojov RRF aj z Fondov politiky súdržnosti EÚ. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 066 Komponent 3: Udržateľná doprava Predkladateľ predpokladá prijatie novej legislatívy pre verejnú osobnú dopravu, zavedenie jednotných požiadaviek pre všetky jej formy, vytvorenie nových pravidiel na koordináciu a efektívne riadenie regionálnej autobusovej a železničnej dopravy, zadefinovanie úlohy národnej koordinačnej autority. Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť špecifikáciu či ide o vytvorenie novej národnej koordinačnej autority a v rámci akej entity bude táto jednotka pôsobiť. Tak ako je uvedené pri implementácii RRF, mali by sa využívať najmä zavedené administratívne a rozhodovacie procesy tak, aby sa nezavádzali nové postupy a nevznikali nové inštitúcie tam, kde sa dajú využiť existujúce, aby bola implementácia na národnej úrovni čo najefektívnejšia. | O | ČA | Text upravený. Bude doplnené, že nová národná koordinačná autorita bude pôsobiť v rámci ministerstva dopravy. Presný rozsah určí nová podoba zákona a bude vychádzať zo záverov analýz a odborných diskusií medzi objednávateľmi dopravy (MDV, kraje, odborná verejnosť) |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 067 Komponent 3: Udržateľná doprava Predkladateľ predpokladá vytvorenie systému implementácie a implementačnej jednotky na tvorbu Akčného plánu a následné riadenie, vykonávanie a kontrolu Investície 4 - Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne palivá. Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť špecifikáciu či ide o vytvorenie novej implementačnej jednotky a v rámci akej entity bude táto jednotka pôsobiť. Tak ako je uvedené pri implementácii RRF, mali by sa využívať najmä zavedené administratívne a rozhodovacie procesy tak, aby sa nezavádzali nové postupy a inštitúcie tam, kde sa dajú využiť existujúce, aby bola implementácia na národnej úrovni čo najefektívnejšia. | O | A | Uvedené bolo prehodnocované pri samotnej tvorbe komponentu, pričom vznik implementačnej jednotky je optimálnym riešením. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 068 Komponent 3: Udržateľná doprava Predkladateľ uvádza, že na základe skúseností z Rakúska, kde majú schválený Program financovania železničnej nákladnej dopravy na roky 2018 - 2022, je otvorená výzva na rok 2021 (Förderprogramm Schienengüterverkehr 2018-2022, offener Call für das Jahr 2021), kde poskytujú pomoc na poskytovanie služieb nákladnej železničnej dopravy v Rakúsku pre nesprevádzanú kombinovanú dopravu, vykalkulovali, že na podporu vzniku jednej pravidelnej linky 5x týždne zo Slovenska do krajiny EU o predpokladanej dĺžke 750 km (z toho 250 km na území SR) po dobu 2,5 roku je potrebné v priemere 3,75 mil. EUR | O | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ročne. Odôvodnenie: V záujme sprehľadnenia textu navrhujeme informáciu o skúsenostiach z Rakúska uviesť ako poznámku pod čiarou, nakoľko ide o doplnkovú informáciu. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 069 Komponent 3: Udržateľná doprava Predkladateľ uvádza, že ďalšou prekážkou môže byť rýchlosť implementácie nástroja 1 - Národnej siete ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC), kvôli potrebe budovania elektrických prípojok na úrovni min. 1MW a potrebe zabezpečiť spoluprácu a súčinnosť viacerých subjektov. Kľúčovým prvkom pri prekonávaní uvedených prekážok je práve vytvorenie samostatnej implementačnej jednotky, ktorej úlohou bude vytvárať dostatočné medzirezortné expertné kapacity a synergie medzi dotknutými stranami pre dosiahnutie stanovených cieľov. Odôvodnenie: Navrhujeme doplniť informáciu v rámci akej entity bude táto samostatná implementačná jednotka pôsobiť a lepšie zdôvodnenie jej opodstatnenosti. Tak ako je uvedené pri implementácii RRF, mali by sa využívať najmä zavedené administratívne a rozhodovacie procesy tak, aby sa nezavádzali nové postupy a nové inštitúcie tam, kde sa dajú využiť existujúce, aby bola implementácia na národnej úrovni čo najefektívnejšia. | O | A | Text doplnený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 070 Komponent 3 – Udržateľná doprava Žiadame výraznejšie navýšenie navrhovanej alokácie určenej na investície – Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy. Je potrebné výraznejšie podporiť investície v oblasti železničnej infraštruktúry. Hlavným dôvodom je najmä výrazné zníženie alokácie Kohézneho fondu, v rámci ktorého sú tieto investície oprávnené. Oproti programovému obdobiu 2014 – 2020 došlo k zníženiu alokácie KF o 61 % (zo 4,1 mld. EUR na 1,6 mld. EUR). Zdroje KF je zároveň podľa legislatívy pre politiku súdržnosti potrebné primerane rozdeliť medzi investície do životného prostredia a TEN-T siete. Keďže KF je v podstate jediným zdrojom pre financovanie diaľnic, zvyšné prostriedky KF pokryjú len veľmi malú časť potrebných investícií do modernizácie TEN-T železničnej infraštruktúry. | Z | N | Rozpor bol odstránený. Predkladateľ ustúpil od zásadnej pripomienky. Nakoľko je možné KF zvýšiť prostredníctvom využitia transferov medzi KF, EFRR a ESF a uvedená téma nie je na národnej úrovni uzavretá, nepovažujeme argument o nedostatočných zdrojoch KF za relevantný v tejto chvíli. Taktiež je potrebné poukázať na fakt, že SR môže na financovanie železničnej infraštruktúry na základnej TEN-T sieti využiť aj komunitárny program CEF. Preto považujeme alokáciu pre železničnú infraštruktúru z RRF za adekvátnu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 071 Komponent 3 – Udržateľná doprava, bod 10, str. 46 V prípade ak Ministerstvo dopravy a výstavby SR bude jediným implementujúcim/sprostredkovateľským orgánom pre všetky projekty na infraštruktúre a vozidlovom parku nízkouhlíkovej dopravy (železničná infraštruktúra a vozidlá, elektrická trakcia dráhovej MHD a cyklodopravná | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúra) podporené z európskych zdrojov, bude zároveň rozhodovať aj o priradení projektu ku konkrétnemu zdroju financovania, a tým by mohol zabezpečiť, aby zdroj financovania bol jednoznačne a nezameniteľne uvedený v zmluve o poskytnutí NFP prijímateľovi, v informačných systémoch na riadenie a monitorovanie projektov podporených z európskych zdrojov a vo všetkých propagačných materiáloch. V prípade iných subjektov zodpovedných za implementáciu bude prebiehať úzka spolupráca týchto subjektov s Ministerstvom dopravy a výstavby SR. Odôvodnenie: Žiadame upraviť text. Určenie sprostredkovateľských orgánov pre projekty financované z OP Slovensko bude až predmetom osobitného materiálu, ktorý podlieha schváleniu vlády SR. Zároveň bude potrebné brať do úvahy dohodnutý spôsob implementácie niektorých aktivít cez nástroj Integrovaných územných investícií, resp. Udržateľného mestského rozvoja. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 072 Komponent 3: Udržateľná doprava Predkladateľ v časti 4 Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, časť. Implementácia, str. 17 uvádza že, „Pri definovaní požiadaviek na technickú pomoc vychádzalo MH SR zo skúseností s administráciou vyššie uvedených výziev a k tomu prispôsobilo požiadavky na dodatočné potrebné zdroje. Odhadované náklady na technickú pomoc cca. 1,04 mil. €.“ Žiadame o bližšiu špecifikáciu zdrojov na technickú pomoc. Odôvodnenie: Z textu nie je zrejme o aké zdroje financovania technickej pomoci sa jedná t. j či ide o zdroje z fondov EÚ alebo zdroje RRF. | O | A | Text doplnený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 073 Komponent 3: Udržateľná doprava, Investícia 4: Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony V rámci textu navrhujeme vypustiť vetu "V rámci prostriedkov z EŠIF sa počíta s možnou podporou pre ostatné alternatívne palivá (najmä bioCNG/LNG)." Odôvodnenie: V rámci návrhu Partnerskej dohody a v pripravovanom Operačnom programe Slovensko aktuálne nie je ešte pri návrhu podpory alternatívnych pohonov vyšpecifikovaný ich druh. (nie je možné vymedziť podporu na alternatívne palivá na báze plynu). | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 074 Komponent 3: Udržateľná doprava, 10. Synergie a prekryvy s inými zdrojmi financovania Investícia 1 a 2: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy a Podpora ekologickej osobnej dopravy Predkladateľ uvádza že "Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry | O | ČA | Na základe dohody medzi MDaV SR, MIRRI SR a MFSR bude plán obnovy podporovať rozvoj cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne aj extraviláne miest a obcí v rámci území Udržateľného mestského rozvoja, kým |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú odlišné od cyklistických projektov financovaných z EŠIF, kde sa predpokladá dominantné zastúpenie projektov cykloturistického charakteru." Odôvodnenie: Požadujeme zosúladiť texty k podpore cyklodopravy v celom komponente – niekde sa vyskytuje podpora cyklodopravy len explicitne v prostredí miest, v časti synergie a prekryvy sú uvedené aj prímestské oblasti. Navrhujeme používať napr. „mestá a ich funkčné územie“. Zároveň, Plán obnovy definuje podporu cyklodopravy len vo vzťahu k železničnej infraštruktúre – požadujeme ponechať podporu cyklodopravy vo všeobecnej rovine, tak ako to bolo aj diskutované na pracovných rokovaniach. Aktuálny návrh prioritných oblastí podpory v pripravovanej Partnerskej dohode predpokladá v rámci cieľa 2 aj podporu cyklodopravy (v rámci podpory udržateľnej mestskej mobility). V tejto súvislosti navrhujeme diskusiu s MF SR o možnosti podpory tejto oblasti výlučne z Plánu obnovy pri navýšení alokácie na takúto podporu. Naopak navrhované aktivity týkajúce sa ekologickej MHD (električky, trolejbusy) by mohli byť podporené výlučne prostredníctvom zdrojov fondov politiky súdržnosti. V nadväznosti na navrhované úpravy bude potrebné následne upraviť text v Pláne obnovy ohľadom synergií aj vo vzťahu podpory cykloturistiky (berúc do úvahy podporu tejto oblasti v cieli 5, ale ja v pripravovanom strategickom pláne SPP). | | | Európske štrukturálne a investičné fondy podporia rozvoj cyklodopravnej infraštruktúry v ostatných oblastiach. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 075 Komponent 3: Udržateľná doprava, Oblasť politiky: zelená ekonomika. Cieľ: Žiadame vetu "Cieľom je prostredníctvom opatrení zvýšiť podiel ekologických foriem dopravy, zvýšiť počet cestujúcich v železničnej a verejnej osobnej doprave, objem prepraveného tovaru v ekologickej intermodálnej doprave ako aj podporiť budovanie infraštruktúry pre alternatívne palivá, čím sa zníži produkcia CO2 v doprave." nahradiť vetou "Cieľom je prostredníctvom opatrení a inteligentných riešení, vychádzajúcich z analýzy dát a simulácií, zvýšiť podiel ekologických foriem dopravy, zvýšiť počet cestujúcich v železničnej a verejnej osobnej doprave, objem prepraveného tovaru v ekologickej intermodálnej doprave ako aj podporiť budovanie infraštruktúry pre alternatívne palivá, čím sa zníži produkcia CO2 v doprave." Odôvodnenie: Optimalizácia napĺňania dopravných potrieb s využitím inteligentných technológií umožní znížiť | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | intenzitu dopravy a rozvoj využitia bezemisných pohonov z toho vyplývajúce zníženie emisií z dopravy. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 076 Komponent 3: Udržateľná doprava, Oblasť politiky: zelená ekonomika. Dvojitá transformácia Žiadame vetu "Komponent umožní širšie využívanie alternatívnych pohonov pre udržateľnú, ekologickú, dostupnú a smart dopravu, pričom v budúcnosti tiež podporí využívania inteligentných elektrických sietí, tzv. smart grid." nahradiť vetami "Komponent umožní širšie využívanie alternatívnych pohonov pre udržateľnú, ekologickú, dostupnú a inteligentnú dopravu, pričom tiež podporí využívania inteligentných elektrických sietí, tzv. smart grid. Zároveň vytvorí podmienky pre transformáciu dodávateľov v dopravnom strojárstve s cieľom posunu na vyššiu úroveň dodávateľského rebríčka, založenú na podpore a aplikácii výskumno-vývojových aktivít a prepájania v danom sektore.". Odôvodnenie: Vzhľadom na pripravované budovanie digitálnej infraštruktúry umožní využitie inteligentných nástrojov prepojených vozidiel výrazné zefektívnenie ich používania, najmú vzhľadom na využívanie nabíjacej infraštruktúry batériovej elektromobility a plniacej infraštruktúry elektromobility s využitím palivových článkov (technológie s využitím vodíka a jeho zlúčenín). Praktická aplikácia poznatkov z týchto oblastí a riešenie problémov, ktoré vyplynú z prevádzky, môže vytvoriť dopyt po inováciách domácich firiem a z neho vyplývajúce zvýšenie konkurencieschopnosti. To ponúka nové schopnosti pre firmy v budúcom priemysle mobility, v ktorom budú fungovať aj podniky z výroby dopravných prostriedkov a ich komponentov, ako nosný sektor slovenskej ekonomiky. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 077 Komponent 3: Udržateľná doprava, Oblasť politiky: zelená ekonomika. Pracovné miesta a rast. Žiadame text "Tento komponent podporuje rast odvetvia udržateľnej dopravy a tvorbu pracovných miest v ňom. Nové pracovné miesta vzniknú v stavebníctve a v sektoroch služieb verejnej dopravy a intermodálnej nákladnej dopravy. Spolu s dodávateľským reťazcom sa tu očakáva vznik 4 000 trvalých pracovných miest a ďalších 2 000 dočasných miest počas realizácie investícií. V dodávateľskom reťazci sa očakáva vznik 4 000 trvalých udržateľných pracovných miest a ďalších 2 000 dočasných miest počas realizácie investícií." nahradiť týmto textom "Tento komponent podporuje rozvoj odvetvia udržateľných módov dopravy a tvorbu pracovných miest v nich. Nové pracovné miesta vzniknú v sektoroch služieb | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | verejnej dopravy a intermodálnej nákladnej dopravy a v stavebníctve. V dodávateľskom reťazci sa očakáva vznik 4 000 udržateľných pracovných miest a ďalších 2 000 dočasných miest počas realizácie investícií. Najmä v oblasti dopravy a logistiky bude tvorba nových pracovných miest z veľkej časti kompenzovať technologickú nezamestnanosť, ktorá vznikne ako dôsledok zavádzania nových, najmä automatizovaných technológií.".<br>Odôvodnenie: Rozvoj firiem v priemysle mobility, vývoji a prevádzke inteligentných technológií bude dôležitý prvok, ktorý pomôže ekonomike absorbovať a nahradiť očakávaný zánik časti pracovných miest, ktorý prinesie technologický pokrok, najmä výrazne vyššie využitie automatizovaných a autonómnych technológií a systémov podpory rozhodovania. Na druhej strane však v rámci toho vzniká potenciál rozvoja terajších dodávateľov v automobilovom priemysle a dopravnom strojárstve, ako aj napojenej výrobe elektronických zariadení a vývoji, aplikácii a správe digitálnych riešení. Z takého vývoja však ekonomika dokáže benefitovať len v prípade značného rozvoja aktivít vo výskum, vývoji a inováciách v inteligentnej mobilite a súvisiacom rozvoji kvalifikácie. Plus, ide skôr o udržateľné než trvalé pracovné miesta, keďže tento pojem lepšie vystihuje ich vývoj v čase a vo svetle technologického pokroku. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 078 Komponent 3: Udržateľná doprava, Oblasť politiky: zelená ekonomika. Sociálna odolnosť Žiadame vetu "Z dôvodu lepšieho prístupu k udržateľnej železničnej doprave a zníženiu cestovného času sa zvýši účasť na trhu práce a produktivita práce najmä v skupinách obyvateľstva s nízkym príjmom." nahradiť vetami "Z dôvodu lepšieho prístupu k udržateľnej železničnej doprave, inteligentne riadenému využitiu multimodálnej dopravy a úspory cestovného času sa zvýši účasť na trhu práce zamestnanosť a využiteľnosť fondu pracovného času a work/life balance najmä v skupinách obyvateľstva s nízkym príjmom. Investície prispejú k zlepšeniu verejného zdravia znížením znečistenia ovzdušia a hladiny hluku, zvýšením bezpečnosti a podporou aktívnejšieho životného štýlu.".<br>Odôvodnenie: Najvyššie benefity dosiahne využitie inteligentných nástrojov pre informačnú podporu využívania vhodných módov dopravy. Kauzalita s produktivitou práce je vysoko sporná, keďže závisí najmä s procesmi vo výrobe. Naopak, navrhnuté zmeny výrazne zlepšujú využiteľnosť fondu | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pracovného času, eliminujú meškania a zlepšujú podmienky pre rovnováhu pracovného a osobného života. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 079 Komponent 3: Udržateľná doprava. Reformy a investície. Reforma prípravy investičných projektov v doprave Žiadame text "Cieľom reformy je zlepšiť riadenie investícií a zvýšiť ich ekonomické prínosy najmä uprednostňovaním projektov, ktoré najviac prispejú k plneniu strategických cieľov a majú najvyššiu mieru hodnoty za peniaze. Pripraví sa verejný investičný plán, ktorý zohľadní priority a čas potrebný na prípravu projektov." nahradiť textom "Cieľom reformy je zlepšiť riadenie investícií a zvýšiť ich ekonomické prínosy najmä uprednostňovaním projektov, ktoré najviac prispejú k plneniu strategických cieľov na základe analýzy dát z dopravy a majú najvyššiu mieru hodnoty za peniaze. Pripraví sa verejný investičný plán, ktorý zohľadní priority a čas potrebný na prípravu projektov s využitím dobrej praxe.". Odôvodnenie: Napr. Green Finance and Investmet, low-carbon infrastructure a pod. OECD. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 080 Komponent 3: Udržateľná doprava. Reformy a investície. Reforma verejnej osobnej dopravy Žiadame vetu "Zvýši sa frekvencia železničnej dopravy na tratiach s najvyšším potenciálom na prevedenie dopravy z áut do vlakov, čo umožní lepšiu koordináciu regionálnej autobusovej a vlakovej dopravy." nahradiť vetou "Zvýši sa frekvencia železničnej dopravy na tratiach s najvyšším potenciálom na prevedenie dopravy z áut do vlakov, čo umožní lepšiu koordináciu regionálnej verejnej autobusovej a vlakovej dopravy." Odôvodnenie: Odporúčame upraviť text, nakoľko zvýšenie frekvencie nemá ako také vplyv na lepšiu koordináciu regionálnej osobnej dopravy. Ten vplyv reálne dosiahne napr. posilnená regionálna dopravná autorita (IDS). A o tom sa píše v ďalšom texte. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 081. Komponent 3: Udržateľná doprava. Reformy a investície. Reforma verejnej osobnej dopravy. Odporúčame slová "Legislatíva zadefinuje národnú autoritu, ktorá bude koordinovať vytvorenie národného integrovaného dopravného systému ako aj koordinovať prípravu a realizáciu verejných obstarávaní na železničné linky verejnej osobnej dopravy aj s vozidlami, ktoré boli na prevádzku týchto liniek nakúpené z fondov EÚ v predchádzajúcich obdobiach." nahradiť slovami: "Legislatíva zadefinuje národnú autoritu, ktorá bude koordinovať vytvorenie národného | O | ČA | Presný rozsah určí nová podoba zákona a bude vychádzať zo záverov analýz a odborných diskusií medzi objednávateľmi dopravy (MDV, kraje, odborná verejnosť). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | integrovaného dopravného systému." ODÔVODNENIE: Autorita typu NADA nemá na základe Best Practice v pôsobnosti obstarávanie. Odporúčame formuláciu upresniť, nakoľko nie je jasné, či sa tu jedná o NADA alebo iný typ autority. Taktiež odporúčame zmieniť zavedenie spoločného obstarávania výkonov dopravy vo verejnom záujme v rámci predmetu jej činnosti a koordináciu spoločného nákupu. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 082. Komponent 3: Udržateľná doprava. Reformy a investície. Reforma intermodálnej nákladnej dopravy. Žiadame po slovách "prepravných jednotiek (manipulovateľných návesov, výmenných nadstavieb a dvojpaletových kontajnerov) a podpora spustenia nových intermodálnych spojení" doplniť slová "v rámci logistických riešení nákladnej dopravy." ODÔVODNENIE: Intermodálne spojenia sú zabezpečované na základe logistiky. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 083. Komponent 3: Udržateľná doprava. Reformy a investície. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy. Žiadame po vete "Ide napríklad o reformu distribučných taríf, opatrenia pre zjednodušenie a zrýchlenie procesu výstavby nabíjacej infraštruktúry, zavedenie “Práva na nabíjací bod” či zavedenie stabilného predvídateľného viacročného rámca pre podporu budovania príslušnej infraštruktúry pre alternatívne pohony" vložiť novú vetu ktorá znie: "V prípade nabíjacej infraštruktúry súvisí aj rozšírenie a úprava distribučnej elektrickej sústavy." ODÔVODNENIE: Rozvoj nabíjacej infraštruktúry musí zahŕňať aj nastavenie potrebných parametrov distribučnej elektrickej sústavy. Špičková energia musí byť uskladnená, jej uskladnenie môže byť centrálne a distribuované. Nedostatočná infraštruktúra môže spôsobovať blackout-y, t .j. výpadky rozsiahlych systémov a mať negatívny vplyv na aj zdanlivo priamo nesúvisiace objekty a subjekty. Infraštruktúra musí byť prepojená so zabezpečením bezpečnosti. | Z | A | Text doplnený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 084. Komponent 3: Udržateľná doprava. Reformy a investície. Podpora ekologickej osobnej dopravy. Žiadame slová "V husto obývaných prímestských oblastiach a na hlavných medzimestských koridoroch sa zvýši ponuka spojov, zavedú sa nové alebo modernizované bezemisné vozidlá (elektrické, vodíkové v súlade s tzv. European Flaghip v časti Recharge and refuel.) Investície budú realizované formou účelových dotácií na | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nediskriminačnom princípe" nahradiť slovami "V husto obývaných prímestských oblastiach a na hlavných dopravných koridoroch medzi veľkými mestami a metropolami sa zvýši ponuka spojov, do prevádzky sa zavedú nové alebo modernizované bezemisné dopravné prostriedky (elektrické, vodíkové v súlade s tzv. European Flagship v časti Recharge and refuel.) Investície budú realizované formou účelových dotácií na nediskriminačnom princípe s využitím nástrojov analýzy dát z dopravy a simulácií cieľového stavu." ODÔVODNENIE: Využitie dopravných prostriedkov s novými nízkoemisnými alebo bezemisnými pohonmi a aplikácia nových biznismodelov a služieb mobility umožní optimalizovať napĺňanie dopravných potrieb s využitím inteligentných technológií, čo prinesie zníženie intenzity a z toho vyplývajúce zníženie emisií z dopravy. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 085 Komponent 3: Udržateľná doprava. Hlavné výzvy a ciele: Znižovanie emisií CO2 vytvorených v doprave. Žiadame za slová "Na zvrátenie trendu rastu spotreby energie je potrebné vytvoriť systém tvorby a aktualizácie opatrení na podporu energetickej efektívnosti v doprave" doplniť slová "na základe princípov inteligentnej mobility s využitím analýzy dát z dopravy." ODÔVODNENIE: Využitie dopravných prostriedkov s novými nízkoemisnými alebo bezemisnými pohonmi a aplikácia nových biznismodelov a služieb mobility umožní optimalizovať napĺňanie dopravných potrieb s využitím inteligentných technológií, čo prinesie zníženie intenzity a z toho vyplývajúce zníženie emisií z dopravy. | Z | A | Text doplnený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 086. Komponent 3: Udržateľná doprava. Hlavné výzvy a ciele: Kontext v národnej stratégii. Navrhujeme za slová "Strategický plán napĺňa stratégie EÚ s cieľom znížiť environmentálne a sociálne externé náklady dopravy" vložiť čiarku a slová "naformulované v Stratégii udržateľnej a inteligentnej mobility (Sustainable and Smart Mobility Strategy – putting European transport on track for the future )." Uvedené odporúčame uviesť s odkazom na dokument EC. ODÔVODNENIE: Napojenie na jeden z kľúčových dokumentov EÚ v oblasti udržateľnej a inteligentnej dopravy. | O | N | Rozpor bol odstránený. Predkladateľ ustúpil od zásadnej pripomienky. Navrhovaný text je nad rámec predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 087. Komponent 3: Udržateľná doprava. Hlavné výzvy a ciele: Kontext v národnej stratégii. Žiadame slová "Realizáciou opatrení vo verejnej a kombinovanej doprave sa očakáva vznik 4 000 nových trvalých pracovných miest, a to buď primárne alebo v rámci dodávateľského a logistického reťazca. | Z | N | Rozpor bol odstránený. Predkladateľ ustúpil od zásadnej pripomienky. Navrhovaný text je nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Ďalších 2 000 miest vznikne dočasne v stavebnom, projekčnom a výrobnom sektore po dobu 5 rokov realizácie investícií. Pri prevádzkovaní železničnej infraštruktúry sa naopak očakáva zníženie počtu zamestnancov z dôvodu investícií do digitalizácie, automatizácie a dispečerizácie sektora. Toto zároveň pomôže vyriešiť nepriaznivú situáciu s vysokým priemerným vekom zamestnancov, ich odchodom do dôchodku a chýbajúcou náhradou za nich" nahradiť slovami "Realizáciou opatrení vo verejnej a intermodálnej doprave sa očakáva vznik 4 000 nových udržateľných pracovných miest. Nové pracovné miesta vzniknú v sektoroch služieb verejnej dopravy a intermodálnej nákladnej dopravy a v stavebníctve. V dodávateľskom reťazci sa očakáva vznik 4 000 trvalých udržateľných pracovných miest a ďalších 2 000 dočasných miest počas realizácie investícií. Zároveň sa rozšíri rozmer udržateľnosti nosného sektora ekonomiky SR, ktorým je dopravné strojárstvo a rozvoj aktivít vo výskume, vývoji a inováciách, ktoré sú nevyhnutnosťou nielen pre systémových dodávateľov (TIER1), ale aj u dodávateľov nižších stupňov (napr. stratégia výroby smerom ku Connected-Autonomous-Shared-Electric) a IT sektora (interoperabilita prepojených inteligentných dopravných systémov, digitálna infraštruktúra, riadiace systémy a pod.) a otvorí sa priestor pre vznik nových biznis modelov a udržateľný rozvoj podnikania. Pri prevádzkovaní železničnej infraštruktúry sa naopak očakáva zníženie počtu zamestnancov z dôvodu investícií do digitalizácie, automatizácie a dispečerizácie sektora. Toto zároveň pomôže vyriešiť nepriaznivú situáciu s vysokým priemerným vekom zamestnancov, ich odchodom do dôchodku a chýbajúcou náhradou za nich. Tým pádom bude najmä v doprave a logistiky tvorba nových pracovných miest z veľkej časti kompenzovať technologickú nezamestnanosť, ktorá vznikne ako dôsledok zavádzania nových, najmä automatizovaných technológií" ODÔVODNENIE: Rozvoj firiem v priemysle mobility, vývoji a prevádzke inteligentných technológií bude dôležitý prvok, ktorý pomôže ekonomike absorbovať a nahradiť očakávaný zánik časti pracovných miest, ktorý prinesie technologický pokrok, najmä výrazne vyššie využitie automatizovaných a autonómnych technológií a systémov podpory rozhodovania. Na druhej strane však v rámci toho vzniká potenciál rozvoja terajších dodávateľov v automobilovom priemysle a dopravnom strojárstve, ako aj napojenej výrobe elektronických zariadení a vývoji, aplikácii a správe digitálnych riešení. Z takého vývoja však ekonomika dokáže benefitovať len v prípade značného rozvoja aktivít vo výskum, vývoji a inováciách v | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inteligentnej mobilite a súvisiacom rozvoji kvalifikácie. Navyše v tomto kontexte ide skôr o udržateľné než trvalé pracovné miesta, keďže tento pojem lepšie vystihuje ich vývoj v čase a vo svetle technologického pokroku. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 088. Komponent 3: Udržateľná doprava. Popis investícií a reforiem v tomto komponente. Investície. Implementácie. Nástroj 2: Schémy pomoci pre obce/VÚC. V uvedenej časti žiadame vhodne doplniť nový bod ktorý znie: "Vyčleniť finančné prostriedky pre veľké mestá silne zasiahnuté znečistením ovzdušia z dopravy (mesto Bratislava) na zber a vyhodnocovanie kvantitatívnych informácií o doprave, kvalite ovzdušia, cyklodoprave a pešej doprave. Všetky takto zbierané informácie by boli k dispozícii verejnosti aj vo forme otvorených údajov. Jednotlivé opatrenia na udržateľnú dopravu silne súvisia aj s tým, aby veľké mestá silne zasiahnuté znečistením ovzdušia z dopravy poznali svoju aktuálnu situáciu v oblasti mobility, ako aj kvality životného prostredia. A preto odporúčame v rámci plánu poskytnúť aj finančné prostriedky obciam na vybudovanie senzorických sietí, na základe ktorých by boli zbierané, spracovávané a zverejňované údaje v otvorených formátoch. Takéto senzorické siete by sa zaoberali najmä zberom dát o kvalite ovzdušia, mobilite v oblasti autodopravy, cyklodopravy alebo pešej dopravy. Všetky tieto dáta by museli byť v otvorených formátoch cez API poskytované verejnosti, takže by sa týmto zvýšila aj otvorenosť – transparentnosť riešení. Tiež by vybudovanie takejto sieti informácii monitorovalo nielen aktuálny stav, ale tiež by v čase vyhodnocovalo efektívnosť jednotlivých opatrení a zmien. Týmto by aj edukovalo obyvateľov k tomu, aby ľahšie prijímalo pripravované zmeny, kedy na príklade tvrdých dát priamo vidia efektívnosť opatrení." ODÔVODNENIE: Rozvoj firiem v priemysle mobility, vývoji a prevádzke inteligentných technológií bude dôležitý prvok, ktorý pomôže ekonomike absorbovať a nahradiť očakávaný zánik časti pracovných miest, ktorý prinesie technologický pokrok, najmä výrazne vyššie využitie automatizovaných a autonómnych technológií a systémov podpory rozhodovania. Na druhej strane však v rámci toho vzniká potenciál rozvoja terajších dodávateľov v automobilovom priemysle a dopravnom strojárstve, ako aj napojenej výrobe elektronických zariadení a vývoji, aplikácii a správe digitálnych riešení. Z takého vývoja však ekonomika dokáže benefitovať len v prípade značného rozvoja aktivít vo výskum, vývoji a inováciách v inteligentnej mobilite a súvisiacom rozvoji kvalifikácie. | Z | Neprihliada sa | Rozpor bol odstránený. MIRRI ustúpilo od zásadnej pripomienky. Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 089. Komponent 4 Dekarbonizácia priemyslu. Do komponentu 4 žiadame doplniť aj prehodnotenie technologických postupov, ktoré v súčasnosti fungujú na báze uhlia/uhlíka, ako aj technológie na báze vodíka. ODÔVODNENIE: Zníženie emisií skleníkových plynov nie je jediným cieľom dekarbonizácie priemyslu. Vodík môže dekarbonizácii pomôcť dvojakým spôsobom. Po prvé môže slúžiť ako prostriedok na dlhodobejšie skladovanie väčšieho množstva elektriny. Po druhé môže pomôcť dekarbonizovať sektory priemyslu náročné na elektrifikáciu – napríklad oceliarsky, chemický alebo cementárenský priemysel. Dôležité nie sú len už známe či rozvíjajúce sa technológie, ale aj technológie, ktoré ešte nepoznáme. Tu je potrebná podpora vzdelávania a inovácií pri vytváraní nízkouhlíkových technológií a efektívneho využívania zdrojov. | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 090. Komponent 4 Dekarbonizácia priemyslu. Žiadame slová: "Na výrobu elektriny z hnedého uhlia je naviazané vykurovanie miest Prievidza, Nováky a Zemianske Kostoľany, ktoré je potrebné v prípade zastavenia ťažby nahradiť." nahradiť slovami: "Na výrobu elektriny z hnedého uhlia je naviazané vykurovanie miest Prievidza, Nováky a Zemianske Kostoľany, ktoré je potrebné najneskôr do roku 2023 nahradiť. Táto investícia je v pláne realizácie zo zdrojov aktuálneho programového obdobia 2014-2020." ODÔVODNENIE: V zmysle uznesenia vlády SR č. 580/2018, z 12.decembra 2018 k návrhu problematiky transformácie regiónu horná Nitra v súvislosti s návrhom všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny. Ukončením VHZ podpory SE prestane odberať energetické uhlie a okamžite ukončí prevádzku TE Nováky a nie je predpoklad uplatnenia uhlia HNB a.s., Prievidza na trhoch. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Na výrobu elektriny z hnedého uhlia je naviazané vykurovanie miest Prievidza, Nováky a Zemianske Kostoľany, ako aj ďalších odberateľov, ktoré je potrebné najneskôr do roku 2023 nahradiť. Táto investícia je v pláne realizácie zo zdrojov aktuálneho programového obdobia 2014-2020." |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 091. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Odporúčame v tomto komponente zapracovať útlm ťažby dreva vo všetkých územiach, nielen chránených. ODÔVODNENIE: Zníženie ťažby dreva je opatrením proti odvodňovaniu a dezertifikácii krajiny a následným povodniam. Je taktiež bojom proti klimatickej zmene a proti nárastu CO2 v ovzduší. V samotnom materiáli sa konštatuje, že intenzita ťažby, teda podiel skutočnej ťažby a prírastku dreva, je dlhodobo vyššia než v ostatných krajinách OECD a za posledných 10 rokov je jej trend rastúci. Viac ako tretina stromov na | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ nemôže pripomienku akceptovať, keďže vzhľadom na obmedzenú alokáciu nie je možné realizovať opatrenia spojené s útlmom ťažby dreva aj mimo chránených území. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Slovensku je vo vysokom stupni defoliácie, kedy je aspoň štvrtina ich listov poškodená, čo je dlhodobo viac, než je celoeurópsky priemer. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 092. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. V tomto komponente navrhujeme zapracovať aj zvýšenie podielu zalesňovania krajiny nielen po kalamitách. ODÔVODNENIE: Nenarušený lesný ekosystém bojuje proti klimatickej zmene a proti nárastu CO2 v ovzduší. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ nemôže pripomienku akceptovať, keďže vzhľadom na obmedzenú alokáciu nie je možné realizovať opatrenia zamerané na zalesňovanie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 093. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Navrhujeme doplniť podporu v oblasti obehového hospodárstva/cirkulárnej ekonomiky. ODÔVODNENIE: V komponente chýba návrh reformy v oblasti obehového hospodárstva/cirkulárnej ekonomiky ako aj riešenie skládok a spaľovní na Slovensku. Okrem oblasti nakladania so stavebnými odpadmi sa v Pláne obnovy nepočíta s podporou v oblasti odpadového hospodárstva. Prioritou Plánu v oblasti životného prostredia je najmä zelená obnova rodinných domov, adaptácia na zmenu klímy a dekarbonizácia priemyslu. Reforma odpadového hospodárstva by mohla pomôcť pri zavádzaní obehového hospodárstva do praxe. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ nemôže pripomienku akceptovať hoci s jej podstatou súhlasí. V komponente 2 je zahrnutá reforma nakladania so stavebným odpadom, ktorá načína proces prípravy komplexnej reformy odpadového hospodárstva, ktorú pripravuje MŽP SR (mimo plánu obnovy a odolnosti). |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 094. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Na strane 16 navrhujeme za slová "Adaptácia regiónov" doplniť čiarku a slová miest a obcí. Uvedená odporúčame doplniť aj do ostatného súvisiaceho textu. ODÔVODNENIE: V komponente sú nedostatočne navrhnuté reformy v oblasti adaptácie na zmenu klímy v mestách a obciach, absentuje návrh zvýšenia podielu zelene a chladiacich prvkov v sídlach, chýbajú v ňom zásadné reformy pre mestá a obce, ktoré zabránia prejavom klimatickej zmeny. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ nemôže pripomienku akceptovať, keďže vzhľadom na obmedzenú alokáciu nie je možné realizovať adaptačné opatrenia v sídlach (mestá a obce). |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 095. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Navrhujeme vetu "Toto mapovanie a hodnotenie ekosystémových funkcií bude finančne podporené z EŠIF v programovom období 2021- 2027" preformulovať nasledovne: "Predpokladá sa, že toto mapovanie a hodnotenie ekosystémových funkcií bude finančne podporené z EŠIF v programovom období 2021- 2027." ODÔVODNENIE: Prioritné oblasti podpory ani konkrétne aktivity, ktoré sa navrhujú na podporu z fondov politiky súdržnosti 21-27 neprešli ešte negociáciami s Európskou komisiou a rovnako neboli schválené ani na národnej úrovni. Nie je preto možné konštatovať čo presne | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Toto mapovanie, ako aj hodnotenie ekosystémových služieb, je plánované byť finančne podporené z EŠIF v programovom období 2021- 2027." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bude podporené z týchto zdrojov. Navrhujeme preto vetu vypustiť alebo ju preformulovať. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 096. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Navrhujeme vypustiť vetu: "Táto štúdia bude financovaná z prostriedkov EŠIF." ODÔVODNENIE: Prioritné oblasti podpory ani konkrétne aktivity, ktoré sa navrhujú na podporu z fondov politiky súdržnosti 21-27 neprešli ešte negociáciami s Európskou komisiou a rovnako neboli schválené ani na národnej úrovni. Nie je preto možné konštatovať čo presne bude financované z týchto zdrojov. | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Toto reformné opatrenie je plánované byť finančne podporené z EŠIF v programovom období 2021-2027." |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 097. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Navrhujeme veru "Opatrenia v tejto investičnej aktivite budú financované výhradne cez EŠIF pre obdobie 2021-2027" vypustiť alebo ju vhodne preformulovať tak, aby bolo zrejmé, že „investičná aktivita“ sa dotýka mestskej zelene a že financovanie tejto aktivity sa predpokladá cez EŠIF. ODÔVODNENIE: Nie je zrejmé, že veta sa vzťahuje len na financovanie aktivity – zelených prvkov v sídlach. | O | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 098. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy. Žiadame vypustiť vetu: "Tieto investície budú podporené v rámci EŠIF z programového obdobia 2021 – 2027 sumou minimálne 95 mil. EUR ako nadväzujúce a synergické investície pre dosiahnutie cieľov reforiem začatých v rámci Plánu obnovy." ODÔVODNENIE: O výške alokácie pre jednotlivé prioritné oblasti podpory zo zdrojov politiky súdržnosti 2021-2027 ešte nebolo rozhodnuté. Nie je možné v súčasnosti uvádzať sumu ktorou budú podporené konkrétne aktivity. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "V zastavanom území sa bude eliminovať negatívny dopad nepriepustných povrchov, zvýši sa podiel polopriepustných a priepustných povrchov, čo zvýši adaptačnú schopnosť sídiel. Je plánované podporovať tieto investície v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) z programového obdobia 2021 – 2027 ako nadväzujúce a synergické investície pre dosiahnutie cieľov reforiem začatých v rámci Plánu obnovy." |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 099. Komponent 06 Inkluzívne vzdelávanie. Časť týkajúcu sa zavedenia jednotného elektronického systému evidencie odborných činností, ktorý bude slúžiť na evidenciu žiakov, výkonov ... navrhujeme doplniť v súlade s ochranou osobných údajov. ODÔVODNENIE: Súlad s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti, v rámci Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2021/241 Čl. (57) - Členské štáty a Komisia by mali mať možnosť spracúvať osobné údaje len vtedy, ak je to potrebné na účely zabezpečenia absolutória, auditu a kontroly využívania | O | A | Do textu bola pridaná veta "Osobné údaje by sa mali spracúvať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679(14) alebo (EÚ) 2018/1725(15), podľa toho, ktoré z týchto dvoch nariadení je uplatniteľné." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | finančných prostriedkov v súvislosti s opatreniami na vykonávanie reforiem a investičných projektov v rámci plánu obnovy a odolnosti. Osobné údaje by sa mali spracúvať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679(14) alebo (EÚ) 2018/1725(15), podľa toho, ktoré z týchto dvoch nariadení je uplatniteľné. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 100. Komponent 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch. V časti 10. Financovanie a náklady žiadame vypustiť odkaz na financovanie personálnych výdavkov z Fondov EÚ. ODÔVODNENIE: EK, ktorá vykladá nariadenia k politike súdržnosti, považuje mzdy zamestnancov za neoprávnený výdavok z Fondov EÚ. Nesúhlasí s financovaním platov zamestnancov verejnej správy, lebo to považuje za porušenie princípu adicionality a zdroje EŠIF nemajú nahrádzať štátny rozpočet. Cieľom aktivít navrhovaných v PD SR je motivovať zamestnancov a zvyšovať atraktivitu povolaní rôznymi nástrojmi ako zabezpečenie asistentov pre učiteľov, školských psychológov, špeciálnych pedagógov, ako aj poskytovanie programov ďalšieho vzdelávania, lepšie priestorové, materiálno-technologické prostriedky, atď. | Z | A | Text v časti 10 bol upravený v zmysle pripomienky, aby jasne rozlíšil financovanie personálnych výdavkov na učiteľov v materských školách (štátny rozpočet) a podporné opatrenia financované z EŠIF. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 101. Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie. Navrhujeme doplniť informácie akým konkrétnym spôsobom sa má podporiť vzdelávanie a štúdium v oblasti STEM (veda, technológia, inžinierstvo a matematika). Taktiež navrhujeme doplniť informáciu o tom, akým spôsobom sa bude podporovať prispôsobovanie novým požiadavkám globálnych digitálnych ekonomík a spoločenským zmenám, ktoré sú s nimi spojené. ODÔVODNENIE: V súvislosti s novým prístupom k vzdelávaniu a samotnou reformou vzdelávania navrhujeme prijať opatrenia na posilnenie prírodovedných predmetov vrátane zavedenia povinnej maturity z matematiky, bez ktorej nebude možné zabezpečiť rozvíjanie schopností v uvedených oblastiach STEM – veda, technológia, inžinierstvo a matematika. Digitálna ekonomika sa bez podpory navýšenia prírodovedných predmetov vrátane matematiky nezaobíde. MŠVVaŠ SR zatiaľ nepodporuje zaradenie matematiky medzi maturitné predmety. | O | N | Súčasťou kurikulárnej transformácie je komplexné riešenie vyváženosti vzdelávania na úrovni komplexnosti, integrovanosti a celistvosti všeobecného vzdelávania. Súčasťou tejto úlohy je aj presná špecifikácia vzdelávacích cieľov tak, aby sa vopred nefavorizoval jeden komponent vzdelávania pred inými. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 102. Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie. V tomto komponente predkladateľ uvádza ambíciu vybudovať regionálne centrá kurikulárneho manažmentu. V tejto súvislosti však absentuje hlbšia analýza | O | N | Povaha textu a miera jeho všeobecnosti neumožňuje podrobné vysvetlenie detailov každého opatrenia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úloh, riadenia a manažmentu plánovaných centier kurikulárneho manažmentu. Navrhujeme doplniť podrobnejší popis regionálnych centier kurikulárneho manažmentu vrátane jeho kompetencie a zodpovednosti. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 103. Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie. V texte: "Tento komponent je v súlade so záväzným cieľom dosiahnúť aspoň 20 % celkovej alokácie plánu obnovy k digitálnej tranzícii alebo mitigovaniu jej výziev, vyplývajúcich z článku 15(3)(c) v Nariadení (treba pozrieť či sedí to číslo, už je finálna verzia) COM(2020) 408" odporúčame odstrániť slová v zátvorke a aktualizovať príslušný článok Nariadenia. | O | A | Text bude upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 104. Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie. V súvislosti s časťou Investícia 1 Investície do digitalizácie v školách a taktiež Investícia 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry žiadame doplniť analýzu použitia finančných prostriedkov fondov EÚ v rámci ROP programové obdobie 2007-2013 a IROP programové obdobie 2014-2020. ODÔVODNENIE: Školská infraštruktúra a digitalizácia boli v oboch prípadoch podporené v PO 2007-2013 a 2014-2020. Rovnako aj pripravovaná PD 2021-2027 počíta s investíciou 4.2.4 Rozvoj infraštruktúry vzdelávania. | Z | N | Nie je jasné, za akým účelom by mala byť analýza vypracovaná. V prípade dobudovania školskej infraštruktúry je na základe dostupných údajov potrebné pokračovať v investíciách. Partnerská dohoda 2021-2027 nie je schválená, alokácie nie sú známe. Nie je jasné, či prostriedky ESIF pokryjú identifikované potreby. Nie je jasné, čo predkladateľ navrhuje. Predložený text nie je preto možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 105. Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie. V časti 10. Financovanie a náklady žiadame vypustiť odkaz na financovanie personálnych výdavkov z Fondov EÚ. ODÔVODNENIE: EK, ktorá vykladá nariadenia k politike súdržnosti, považuje mzdy zamestnancov za neoprávnený výdavok z Fondov EÚ. Nesúhlasí s financovaním platov zamestnancov verejnej správy, lebo to považuje za porušenie princípu adicionality a zdroje EŠIF nemajú nahrádzať štátny rozpočet. Cieľom aktivít navrhovaných v PD SR je motivovať zamestnancov a zvyšovať atraktivitu povolaní rôznymi nástrojmi ako zabezpečenie asistentov pre učiteľov, školských psychológov, špeciálnych pedagógov, ako aj poskytovanie programov ďalšieho vzdelávania, lepšie priestorové, materiálno-technologické prostriedky, atď. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 106. Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. V súvislosti s textom: "Zámerom zmeny kritérií v metodike rozpisu dotácií je vyššia podpora pre excelentnosť vo výskume, uplatniteľnosť absolventov, spolupráca so súkromným sektorom, účasť v medzinárodných | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. V predkladanom materiáli nie je možné podrobne špecifikovať detaily konkrétnych metodík a procesov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | projektoch, internacionalizáciu učiteľov. Metodika rozpisu dotácií sa zosúladí s pripravovanou metodikou hodnotenia tvorivej činnosti" navrhujeme doplniť bližšiu špecifikáciu a popis spolupráce so súkromným sektorom v popise implementácie. V komponente taktiež chýba prepojenosť potrieb hospodárstva a spoločenskej praxe. Uvedené odporúčame doplniť. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 107. Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. V časti 1. Zmena financovania vysokých škôl vrátane zavedenia výkonnostných zmlúv navrhujeme upraviť implementáciu tejto reformy v súlade s dodržaním nezávislého postavenia univerzít. Odporúčame doplniť iný nástroj a subjekt na možné usmernenie a supervíziu hodnotenia výkonnosti vysokých škôl. ODÔVODNENIE: Podľa nášho názoru je nevyhnutné aby si vysoké školy zachovali status autonómie a apolitizácie. Zavedením výkonnostných zmlúv implementovaním priamo MŠVVŠ SR sa môže ich autonómne pôsobenie narušiť a tento priestor môže byť politicky zneužitý. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Parametre a indikátory výkonnostných zmlúv budú individuálne prerokované s vysokými školami. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 108. Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. V časti Investičná podpora pri strategickom rozvoji VŠ navrhujeme slová: "Prostredníctvom dotačného podprogramu rozvoja vysokých škôl sa podporia infraštruktúrne projekty s vysokou pridanou hodnotou pre excelentný výskum" nahradiť slovami: "Prostredníctvom dotačného podprogramu rozvoja vysokých škôl sa podporia projekty rozvoja výskumnej infraštruktúry s vysokou pridanou hodnotou pre excelentný výskum." ODÔVODNENIE: Konkrétnym pomenovaním sa docieli koherentnosť podpory infraštruktúry práve do potrebnej výskumnej infraštruktúry. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 109. Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. V časti b) Investície - Investičná podpora pri strategickom rozvoji VŠ. Navrhujeme doplniť analýzu a bližšie objasnenie použitia finančných prostriedkov v rámci využitia plánu obnovy a fondov EÚ. Navrhujeme definovať deliacu líniu v oblasti investičnej podpory vysokých škôl k podpore z Fondov politiky súdržnosti EÚ 2021 – 2027 na základe vecného/obsahového, regionálneho, alebo príp. časového hľadiska. ODÔVODNENIE: V súlade s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti, v rámci Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2021/241, čl. 39 a 69 | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Detailné metodiky postupov a zabránenia duplicitám budú súčasťou implementačných dokumentov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | by mal Plán obnovy a odolnosti obsahovať objasnenie plánov, systémov a konkrétnych opatrení členských štátov na predchádzanie konfliktom záujmov, korupcii a podvodom, ich odhaľovanie a nápravu a na zamedzenie dvojitému financovaniu z mechanizmu a iných programov Únie; S cieľom zabezpečiť efektívne a koherentné pridelenie finančných prostriedkov a dodržiavať zásadu správneho finančného riadenia by akcie v rámci tohto nariadenia mali byť v súlade s prebiehajúcimi programami Únie a dopĺňať ich, pričom treba zabrániť duplicitnému financovaniu tých istých výdavkov z mechanizmu a iných programov Únie. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 11. Odporúčame v celom texte materiálu a jeho príloh odstrániť formálne a gramatické nedostatky. Napr. Vlastný materiál, Kapitola 1 podkapitola Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, časť Veda, výskum a inovácie; Kapitola 1 podkapitola Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti digitálnej transformácie, časť Zelená ekonomika; Part 3. Doplnkovosť a implementácie, text v časti 2.2 Mechanizmus spravodlivej transformácie, na str. 3; Komponent 9, harmonizácia politiky VaV, strana 3; V Komponente 9 Kapitola 1, Reformy a investície odporúčame text "7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja" preformulovať na "7. IT podpora jednotného grantového systému výskumu a vývoja", nakoľko nie je vecne správny, pretože grant sa nehodnotí, ale poskytuje a hodnotia sa podané projektové žiadosti. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 110. Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. V časti 10. financovanie a náklady navrhujeme doplniť špecifikáciu atraktívnych výučbových programov, ktoré by mali zohľadniť, že uvedené reformy a investície by mali viesť k tvorbe vysokokvalitných a stabilných pracovných miest v zmysle Nariadenia európskeho parlamentu a rady EÚ 2021/241 a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. ODÔVODNENIE: Výsledky štúdia by mali byť v súlade so záujmom hospodárskej praxe a spoločenským prínosom - preferovaných najmä na prírodovedných a technicky zameraných univerzitách. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Tieto študijné odbory a programy sú už špecifikované v metodike rozpisu štátnej dotácie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 111. Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. V časti 10. Financovanie a náklady navrhujeme upresniť a zjednotiť alokáciu dotačného podprogramu rozvoja vysokých škôl, z ktorého | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | budú financované projekty z plánu obnovy. ODÔVODNENIE: Vysvetlenie identifikovaného rozdielu: Podľa bodu a) (str. 24) má byť daný program (s alokáciou 167 mil. eur) určený na investície do: i) modernizácie a výstavby priestorov pre výskum, ii) modernizácie priestorov pre praktickú výučbu, iii) modernizácie a výstavby internátov. Podľa tabuľky Predpoklady pre výpočet nákladov (str. 25) zodpovedajú vyššie uvedeným investíciám nasledovné položky: - nové internáty (39 mil. eur), - modernizácia škôl a internátov (92 mil. eur), - nové pavilóny škôl vrátane vybavenia (32 mil. eur). Súčet nákladov týchto položiek predstavuje 163 mil. eur. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 112. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Žiadame vetu: "Špecifickým cieľom je rozdeľovanie všetkých verejných výdavkov na výskum, vývoj a inovácie, ktoré sa rozdeľujú súťažne, v súlade s princípmi hodnoty za peniaze" preformulovať nasledovne: "Špecifickým cieľom je rozdeľovanie všetkých verejných výdavkov na výskum, vývoj a inovácie, najmä inštitucionálnych v súlade s princípmi hodnoty za peniaze." ODÔVODNENIE: Inštitucionálne financovanie vedy a techniky predstavuje porovnateľne vysokú až vyššiu položku v štátnom rozpočte ako súťažné financovanie, preto je na zvýšenie celkovej výkonnosti systému VVI v SR potrebné stanoviť minimálne štandardy kvality a výkonnosti aj na inštitucionálnej úrovni a použiť princíp hodnoty za peniaze najmä pre oblasť inštitucionálneho financovania. Princíp hodnoty za peniaze nepovažujeme za účelné používať na všetky formy súťažného financovania | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 113. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Navrhujeme slová: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií" nahradiť slovami: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií". ODÔVODNENIE: Predmetné pojmy sa v texte vyskytujú v rôznych podobách. Uvedená navrhujeme zjednotiť. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 114. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Navrhujeme vetu: "Táto logika je vhodná pre oblasť vedy, výskumu a inovácií, pretože bez vyšších investícií nemožno očakávať výrazné zlepšenie výskumného a inovačného výkonu krajiny, ale bez reforiem ani vyššie prostriedky neprinesú takmer žiadne | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výsledky" preformulovať nasledovne: "Táto logika je vhodná pre oblasť vedy, výskumu a inovácií, pretože bez vyšších investícií nemožno očakávať výrazné zlepšenie výskumného a inovačného výkonu krajiny, ale bez reforiem ani vyššie prostriedky nie sú postačujúce na dosiahnutie stanovených strategických cieľov." ODÔVODNENIE: Okrem roku 2015 sa nedosiahol ani aktuálne stále platný cieľ výdavkov na VaV vo výške 1,2% HDP, to znamená že zdroje boli mierne vyššie ako v minulosti, ale z hľadiska porovnania s krajinami EÚ (priemer 2,2% HDP) sú to výrazne nižšie zdroje. Príspevok z EÚ zdrojov len kompenzoval nedostatočnú podporu z domácich zdrojov. Ak napr. hodnotíme publikačnú a citačnú výkonnosť SK, potom vzhľadom na celkové vynaložené zdroje Slovensko dosahuje porovnateľné výsledky s inými krajinami EÚ. Potreba reforiem je nespochybniteľná, ale jej odôvodnenie nie je možné založiť na subjektívnych hodnoteniach. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 115. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Navrhujeme slová: "0,72 % HDP (2024) pri celkových výdavkoch 1,2 % HDP, čo je v súlade s priemerným pomerom súkromných a verejných výdavkov v EÚ 3:2" nahradiť slovami: "0,72 % HDP (2024) pri celkových výdavkoch 1,2 % HDP, čo je v súlade s priemerným pomerom súkromných a verejných výdavkov v EÚ 2:1". ODÔVODNENIE: Súkromné výdavky tvoria približne 1/3. | O | N | Pripomienku nie je možné akceptovať, je vnútorne nekonzistentná a matematicky nesprávna. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 116. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. K časti Kapitola 1, Reformy a investície uvádzame, že predmetný rozpočet považujeme za nereformný a navrhujeme jeho navýšenie. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 117. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. V časti Investície na strane 2. žiadame bod "3. Excelentná veda" preformulovať nasledovne: "3. Podpora rozvoja ľudských zdrojov prostredníctvom excelentného výskumu". ODÔVODNENIE: Navrhovaný názov lepšie zodpovedá zameraniu investície, pretože sa budú v prevažnej miere podporovať výskumné aktivity. V nasledovnej kapitole je uvedené zlepšenie kvality a rozvoj ľudských zdrojov ako hlavná výzva. Nový názov lepšie reflektuje túto výzvu. | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 118. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. V časti investície na strane 2 žiadame vypustiť pôvodné body 5.Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky a 7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja a nahradiť ich novými ktoré znejú: "5. Podpora výskumu a inovácií v prioritných oblastiach nasledovných domén: a) Inovatívny priemysel pre 21. Storočie b) Mobilita pre 21. Storočie c) Digitálna transformácia d) Zdravá spoločnosť e) Zdravé potraviny a životné prostredie 6. IT podpora jednotného grantového systému výskumu a vývoja ODÔVODNENIE: Pre podporu aplikovaného výskumu a inovácií je základným strategickým dokumentom RIS3 nielen pre EÚ fondy, ale v zmysle odporúčaní aj EK aj pre Plán obnovy a odolnosti Na rozdiel od RIS3, v ktorej sa zameranie VVI v jednotlivých doménach definovalo participatívnym spôsobom, vrátane prieskumu za účasti stoviek stakeholderov, VVI témy RRF sú zadefinované od stola a nemusia reflektovať reálne potreby hospodárskej a spoločenskej praxe. | Z | ČA | Do investícií je doplnený text: "Výzvy umožnia riešenie naprieč všetkými definovanými doménami inteligentnej špecializácie." |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 120. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania. V Časti Investície na strane 2 navrhujeme doplniť nový bod ktorý znie: " IT podpora jednotného systému hodnotenia odborníkov v oblastiach výskumu, vývoja a inovácií." ODÔVODNENIE: Je nevyhnutná aj existencia registra odborníkov | O | N | Nesúhlasíme s doplnením. Nie je nutné stavať samostatný systém pre hodnotenie odborníkov v oblastiach výskumu, vývoja a inovácií. Tento modul by mal byť súčasťou iných informačných systémov. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 121 Komponent 9 Kapitola 1, Reformy a investície Vetu "Model financovania a hospodárskej formy VVI bude príbuzný modelu verejných vysokých škôl, zároveň sa ustanoví jednotný systém riadenia s oddelením manažérskej, vedecko-výskumnej a majetkovo-kontrolnej zložky." odporúčame nahradiť vetou "Model financovania a hospodárskej formy VVI bude príbuzný modelu verejných vysokých škôl.". Odôvodnenie: Nepovažujeme za vhodné predbiehať pripravovaný zákon. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 122 Komponent 9 Kapitola 2, Reformy a investície, Hlavné výzvy Slová "Podstatnou výzvou je lepšia harmonizácia politiky vedy, výskumu a inovácií" odporúčame nahradiť slovami "Podstatnou výzvou je absencia národnej politiky rozvoja vedy, techniky a inovácií". Odôvodenie: Ak bude takýto národný dokument vypracovaný a schválený vládou SR | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | potom z neho bude vyplývať návrh riešenia ostatných výziev v tejto oblasti. Plán obnovy a odolnosti, ani RIS3 nemôžu takýto strešný dokument nahradiť. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 123 Komponent 9 Kapitola 2, Reformy a investície, Hlavné výzvy Slová "Riadenie vedy a výskumu má na starosti Ministerstvo školstva" odporúčame nahradiť slovami "Riadenie vedy a výskumu má v kompetencii Ministerstvo školstva ...." Odôvodnenie: Spresnenie terminológie | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 124 Komponent 9 Kapitola 2, Reformy a investície, Hlavné výzvy Slová "Politiku inovácií zastrešuje Ministerstvo hospodárstva SR, ....." odporúčame nahradiť slovami "Politiku inovácií zastrešuje Ministerstvo hospodárstva SR v kompetenčne príslušných oblastiach podľa zákona o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy , ....." Odôvodnenie: V zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. MH SR zastrešuje priemysel s výnimkou spracovania dreva, biotechnológií, potravinárstva a stavebných výrobkov; energetiku vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov a energetickú efektívnosť; teplárenstvo a plynárenstvo; dobývanie a úpravu tuhých palív, dobývanie ropy a zemného plynu, rudných surovín, nerudných surovín a rádioaktívnych surovín | O | N | Danú pripomienku nemôžeme akceptovať. Žiadne iné oblasti inovácií v kompetenčnom zákone identifikované nie sú. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 125 Komponent 9 Kapitola 2, Reformy a investície, Hlavné výzvy Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy Vetu "Prierezové politiky (ako napr. Stratégiu inteligentnej špecializácie RIS3) zastrešuje Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, ktoré predsedá Rade vlády SR pre vedu, techniku a inovácie." žiadame nahradiť vetou "Prierezové politiky (ako napr. Stratégiu inteligentnej špecializácie RIS3) a inovačnú diplomaciu zastrešuje Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, podpredsedníčka vlády a ministerka predsedá Rade vlády SR pre vedu, techniku a inovácie.". Odôvodnenie: Súčasťou agendy MIRRI je aj inovačná diplomacia. Rade vlády nepredsedá ministerstvo ale podpredsedníčka vlády a ministerka. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 126 Komponent 9 Kapitola 2, Reformy a investície, Hlavné výzvy Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy Vetu "Existujúca Stála komisia pre RIS3 je založená na princípe delegátov jednotlivých ministerstiev a partnerov bez vlastných administratívnych kapacít, ktorí sú tak nútení | Z | ČA | Text upravený nasledovne:" Existujúca Stála komisia pre RIS3 je založená na princípe delegátov jednotlivých ministerstiev a partnerov bez vlastných administratívnych kapacít". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | outsourcovať napr. aj prípravu aktualizovanej stratégie RIS3 na poradenské spoločnosti." žiadame nahradiť vetou "Existujúca Stála komisia pre RIS3 je založená na princípe delegátov na základe quadruple helix modelu, má však obmedzené administratívne a odborné kapacity, súčasne Operačný program OP II (predtým OP VAI) nezabezpečil podporu interných kapacít.". Odôvodnenie: Outsorcovanie prípravy aktualizovanej stratégie RIS3 nebola nutnosťou, ale možnosťou využiť program EK na podporu štrukturálnych reforiem. Súčasným dôvodom bol transfér poznatkov a najlepších skúseností. Stratégiu RIS3 2014-2020 vypracovalo SK in house a do jej deštrukcie od roku 2015 bola chápaná v EK ako príklad dobrej praxe (Dublin 2014). Kľúčovou časťou aktualizácie RIS3 je proces EDP, ktorý bol v plnej miere zabezpečený domácimi kapacitami s podporou medzinárodných expertov, ktorí spolupracujú s autorom konceptu RIS3(napr. Dominique Foray). Ďalším dôvodom je, že MŠVVAŠ SR neefektívne minulo zdroje TA OPVAI ktoré mali byť určené na upgrade RIS3 (priamo v tex pre ďalšie obdobie(CZ 2 projekty v alokácii do 3 mil.EUR). Dôvodom je že aktivity definované v OP: Interné a externé kapacity budú využívané pri príprave tvorby a aktualizácie strategických a metodických dokumentov, tvorby plánov, príručiek, analýz, monitorovania plnenia stratégií (napr. RIS3 SK), hodnotení, benchmarkov, odborných stanovísk a konzultácií relevantných pre jednotlivé oblasti procesov riadenia, implementácie, kontroly Špecifický cieľ Názov špecifického cieľa a auditu OP VaI, príprave nového programového obdobia po roku 2020, vrátane organizovania a zabezpečovaní technickej podpory rokovania pracovných skupín, komisií a výborov. Podpora aktivít na zabezpečenie interných a externých expertov, realizovania štúdii uskutočniteľnosti vrátane hodnotenia a monitorovania plnenia cieľov RIS3 SK bude sledovať posúdenie efektívneho nastavenia činností v rámci projektov systémového charakteru a ďalšieho vývoja a smerovania činností, ktoré začali v programovom období 2007 – 2013. Toto sú dôvody riešenia podpory zo zdrojov SRSS, ktoré teda vychádzajú najmä z neefektívne využitých zdrojov MŠVVaŠ na TA OP VaI, ktoré mali byť využité na aktualizáciu RIS3. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 127 Komponent 9 Kapitola 2, Reformy a investície, Hlavné výzvy Vo vete "Zapojenie do medzinárodnej spolupráce, napr. prostredníctvom programov Horizont, je veľmi nízke. Slovensko z programu Horizont 2020 čerpalo dosiaľ iba 131,5 mil. eur, čím sa zaradilo na 24. miesto | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v EÚ." odporúčame na konci vložiť odkaz na poznámku pod čiarou, ktorá znie "24. miesto vyplýva z celkového objemu získaných finančných prostriedkov a závisí nielen od úspešnosti, ale aj od veľkosti krajiny.". Odôvodnenie: Metodické spresnenie | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 128 Komponent 9 Kapitola 2, b) ciele Vetu "Posilneným financovaním z verejných zdrojov stimulovať naviazanú súkromnú participáciu na výskume, vývoji a inováciách a zvýšiť súkromné výdavky na VaV na strednodobom horizonte na 0,6 % HDP (2024) - o 0,15 p.b. viac oproti roku 2019." odporúčame nahradiť vetou "Posilneným financovaním z verejných zdrojov stimulovať naviazanú súkromnú participáciu na výskume, vývoji a inováciách a zvýšiť súkromné výdavky na VaV na strednodobom horizonte na 0,72 % HDP (2024) - o 0,25 p. b. viac oproti roku 2019.". Odôvodnenie: Zosúladenie s textom v Kapitole 1 | O | ČA | Text zladený tak, aby sa do roku 2024 dosiahlo súkromné financvoanie vo výške 0,6% HDP. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 129 Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy 1 Žiadame doplnenie podstatnej zásadnej výzvy ako: výrazné zlepšenie rozvoja zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ. Odôvodnenie: Vo formulácii výziev je opomenutá jedna z najzávažnejších výziev, ktorou je nedostatočná kapacita a kvalita ľudských zdrojov pre výskum a inovácie. Žiadame ju doplniť do textu. | Z | ČA | Výzva vo forme nedostatku kvalitných ľudských zdrojov je doplnená do hlavných výziev v kapitole 2. Nie je opodstatnené spomínať túto výzvu pri reforme riadenia politiky vedy, výskumu a inovácií. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 130 Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy 1 Vo vete "Podstatnou výzvou je lepšia harmonizácia politiky vedy, výskumu a inovácií" odporúčame za slovo "harmonizácia" doplniť slová "a implementácia". Odôvodnenie: Skúsenosť s RIS3 2014-2020 ukázala, že závažným problémom SR je aj implementácia politík a stratégií | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 131 Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy 1 3.Konsolidácia podporných agentúr a budovanie ich odborných kapacít časť A. Integrácia procesov a odborného hodnotenia projektov výskumu a vývoja na báze APVV Koncepciu odporúčame dopracovať. Model, v ktorom APVV bude okrem hodnotenia a implementácie vlastných projektov zabezpečovať aj hodnotenie projektov iných agentúr, pričom projekty budú implementovať existujúce agentúry nemožno považovať za efektívnu konsolidáciu. V koncepcii chýba | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úloha existujúcej Výskumnej agentúry a jej možného inkorporovania do APPV. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 132 Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy 1 Uplatňovanie princípov Hodnoty za peniaze (VfM, ex-ante rezorty, ex-post NKÚ) Ex post má byt nezávislé. MF nie je garantom nezávislosti. CKO je ideálna platforma pre všetky EŠIF. Tu by to malo byť jednoznačne RVVTI – resp. poverenie NKÚ, MF predsa podporuje VVI prostredníctvom daňových nástrojov a je plne súčasťou VVI systému, je tam možný konflikt záujmov a uprednostňovanie svojich nástrojov pred inými rezortami. Upozorňujeme, že spôsob výpočtu hodnoty za peniaze u vedeckých projektov je ťažké určiť. Vedu nie je možné porovnávať s obnovou železničnej trate či výstavbou diaľnice, kde sa dajú odhadovať efekty dopredu. Veda je o objavovaní nových poznatkov. Nie je možné pred ich objavením určiť ekonomický, či sociálny prínos. V základnom výskume sa to niekedy nedá vôbec, v aplikovanom o 3-5 rokov po ukončení projektu, keď sa inovácia zavedie do hospodárskej alebo spoločenskej praxi. Princíp VfM nie je možné uplatňovať univerzálne, žiadame špecifikovať, v ktorých prípadoch môže byť založené na dôveryhodných dátach, aby malo reálny zmysel. | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 133 Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy 1 Governance podpory výskumu a inovácií Ilustrácia na strane 11 má zrejme zhrnúť systém riadenia, nie je však celkom zrozumiteľný. Nie je z neho jasná úloha iných rezortov, napr. MIRRI, MŽP, MZ, MPaRV, ktoré žiadame doplniť. Úplne absentuje čo bude vlastne JPPI – agentúra, platforma, webový nástroj? MH SR je dôležitý aktér a preto keď sa zriadi JPPI, musí byť jasne zadefinovaná. Aká bude úloha Technologickej agentúry? Zo schémy nie je jasné postavenie ostatných implementačných agentúr a typ finančných prostriedkov, ktoré budú implementovať, Stála komisia je pod Sekretariátom, nie je jasné ich vzájomné postavenie, Aká bude náplň činnosti Oddelenia programov, na inom mieste sa deklaruje, že programy budú riešiť rezorty. Prečo je súčasťou RVVTI oddelenie inovačných centier, keď úlohou je tvorba, a koordinácia v oblasti VVI a nie manažovanie konkrétnych konzorcií. | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 134 Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy 2 Vetu "Dominantný podiel inštitucionálneho financovania nemotivuje k flexibilným reakciám na nové výskumné trendy a priority spoločnosti." odporúčame | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nahradiť vetou "Inštitucionálne financovanie v správnom pomere k súťažnému financovaniu má stabilizačný charakter, ale ak je príliš dominantné, v dostatočnej miere nemotivuje k flexibilným reakciám na nové výskumné trendy a priority spoločnosti.". Odôvodnenie: Považujeme za dôležité zdôrazniť, že je potrebné nastaviť udržateľný pomer týchto dvoch foriem financovania, ktorý závisí od charakteru výskumu, ale aj zamerania výskumnej inštitúcie. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 135 Komponent 9 Kapitola 3, a) Reformy Časový rozvrh Žiadame upraviť časový rozvrh tak, aby zákon č. 172/2005 Z. z. nemusel byť v priebehu 12 mesiacov trikrát novelizovaný: Q4/2021, Q2/2022 a Q4/2022. Takýto postup nepovažujeme za predvídateľný a zároveň zaťažuje byrokraciu. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 136 Komponent 9 Kapitola 3, b) Investície Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Europe a EIT Vo vete "Celkový rozpočet je predbežne 100 mil. eur a bude alokovaný podľa pravidla „first come, first served“, čo by malo podporiť rýchlu absorpčnú kapacitu." odporúčame sumu 100 mil. eur nahradiť sumou 135 mil. eur. Odôvodnenie: Rozpočet je opravený podľa tabuľky Predbežný zoznam schém a odhadovaných alokácií z kapitoly 10. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 137 Komponent 9 Kapitola 3, b) Investície Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Europe a EIT K odrážke "•„Matching“ granty pre verejné inštitúcie alebo firmy ku zdrojom získaným v rámci programu Horizont 2020 a Horizont Európa." Sekretariát RVVTI nie je implementačný orgán. Má riadiacu a koordinačnú úlohu a je neefektívne, aby sa venoval implementácii, ktorá si vyžaduje iný typ personálnych kapacít a informačných systémov. Túto podporu má zabezpečovať MH SR alebo MŠVVaŠ SR prostredníctvom svojich agentúr. Vetu „Predbežne by sprostredkujúcou agentúrou mala byť APVV“ žiadame upraviť tak, aby z nej presne vyplývalo kto bude vykonávať funkciu sprostredkujúcej agentúry. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 138 Komponent 9 Kapitola 3, b) Investície Excelentná veda Na konci vety "Súčasťou štipendia je poskytnutie zdrojov na výskumný projekt. Určené budú pre najlepšie pracoviská na najkvalitnejších výskumných univerzitách." žiadame medzi subjekty doplniť aj SAV a rezortné ústavy. | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie: Excelentný výskum sa vykonáva aj v ústavoch SAV alebo v niektorých rezortných výskumných organizáciách. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 139 Komponent 9 Kapitola 3, b) Investície Transformačné a inovačné konzorciá Vetu "Cieľom Transformačných a inovačných konzorcií je generovanie nových vedecko-výskumných projektov v kľúčových sektoroch ekonomiky s transformačným potenciálom" odporúčame nahradiť vetou "Cieľom Transformačných a inovačných konzorcií je generovanie nových výskumno-vývojových a inovačných projektov v kľúčových sektoroch ekonomiky s transformačným potenciálom". Odôvodnenie: Z ďalšieho textu vyplýva, že v inovačných centrách nebude ťažiskom rozvoj vedy prostredníctvom základného výskumu, ale sa bude jednať o aplikovaný výskum a vývoj s cieľom uplatniť výsledky v praxi formou inovácií. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 140 Komponent 9 Kapitola 9. Míľniky a ciele Reforma 2 Upozorňujeme, že v texte chýba stanovenie míľnika pre dokončenie transformácie výskumných inštitúcií. Prijatie zákonov je nástrojom na realizáciu reformy, ktorou je transformácia samotných výskumných inštitúcií. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 141 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 5 Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky (strana 25, posledný odsek) Investícia 6 Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky (strana 27, prvý odsek) Nie je jasný rozdiel dvoch spomínaných investícií, najmä pokiaľ je najväčšia alokácia smerovaná na vyššie fázy TRL, v prípade ktorých je prakticky nevyhnutná spolupráca s podnikateľskými subjektmi, ktoré budú následne výsledný produkt alebo službu komercionalizovať. Odporúčame prepojiť tieto aktivity s investíciou 2. Odôvodnenie: Nakoľko základný výskum nie je oprávnený pre podporu v rámci fondov politiky súdržnosti EÚ 2021 – 2027 navrhujeme aby bola deliaca línia stanovená prostredníctvom úrovne TRL. V prípade plánu obnovy by sa podpora zamerala prioritne na základný výskum (nižšie fázy TRL), zatiaľ čo v prípade PD SR/ OP Slovensko by bol podporovaný aplikovaný výskum a komercionalizácia výsledkov VaV (vyššie fázy TRL). Týmto spôsobom bude možné dosiahnuť efektívnu synergiu a komplementaritu v oblasti podpory VaV z obidvoch zdrojov. | O | N | Nesúhlasíme s pripomienkou. Podporou iba základného výskumu sa nedosiahne hlavný cieľ investícií 5 a 6 a to podpory celého výskumno-inovačného cyklu, čo môže opäť viesť k dlhodobému problému - absencie podpory pre niektoré fázy TRL. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 142 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 6 Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky Na strane 27, druhom odseku slová v zátvorke "(viď. nižšie)" odporúčame nahradiť slovami "(viď. vyššie)". Odôvodnenie: Systém voucherovej podpory je popisovaný v predchádzajúcom texte v rámci investície 4. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 143 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 4 Podpora inovácií Vo vetách "Zásobník programov, str. 24 Investície do spoločností so signifikantným technologickým a inovatívnym potenciálom Podľa úvodného popisu programu (str. 24) sa uvažuje o 2 finančných nástrojoch: - kapitálové financovanie, - úver. V ďalšom popise sa však spomína už iba jediný finančný nástroj: kapitálový fond, pričom aj odhadované náklady (str. 24, 37-38) na tento nástroj sú spracované na príklade zdrojov, ktoré boli alokované z EŠIF do priameho kapitálového financovania." žiadame upresniť aké finančné nástroje sú v rámci daného programu plánované, potvrdiť na základe akých vstupov/ podkladov bol spracovaný odhadovaný absorpčný potenciál pre identifikované finančné nástroje. Odôvodnenie: V programovom období 2014 – 2020 bola spustená realizácia viacerých finančných nástrojov na podporu MSP, s relatívne veľkými alokáciami. Väčšina týchto FN zatiaľ nie je v pokročilej fáze implementácie a preto nie je možné vyhodnotiť ich reálnu absorpciu na trhu. Pri plánovaní nového FN je potrebné vziať do úvahy súčasný veľký nevyčerpaný objem zdrojov FN z obdobia 2014 – 2020, čo v kombinácii s aktuálnym prebytkom likvidity komerčného finančného sektora znižuje trhovú absorpciu pre nové FN. | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 144 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 4 Podpora inovácií Zásobník programov, str. 24 Investície do spoločností so signifikantným technologickým a inovatívnym potenciálom Vetu „...cieľom projektu bude implementácia finančných prostriedkov do spoločností (vo forme kapitálového vstupu alebo úvery)...“ odporúčame upraviť nasledovne: „...cieľom programu bude implementácia finančných prostriedkov do spoločností (vo forme kapitálového vstupu alebo úveru)...“. Odôvodnenie: Precizovanie textu | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 145 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 4 Podpora inovácií A. Inovačný voucher (str. 23). Vetu „Zatiaľ čo z EŠIF zo súčasného obdobia budú financované inovačné vouchre pre roky 2021 až 2022 v menej rozvinutých regiónoch, zo zdrojov RRP budú podporené inovačné vouchre pre spoločnosti v Bratislavkom kraji a od roku 2022 po dočerpaní EŠIF aj pre spoločnosti zo zvyšku Slovenska.“ odporúčame upraviť takto: „Zatiaľ čo z EŠIF v programovom období budú financované inovačné vouchre pre roky 2021 až 2022 v menej rozvinutých regiónoch, zo zdrojov RRP budú podporené inovačné vouchre pre spoločnosti v Bratislavskom kraji.“ Žiadame doplniť deliacu líniu v oblasti vouchrovej podpory aj vo vzťahu k fondom politiky súdržnosti EÚ 2021 – 2027." Odôvodnenie: Podľa návrhu PD SR sa predpokladá podpora MSP prostredníctvom vouchrov v rámci špecifického cieľa 1.3 | O | N | Ku deliacim líniám RRF a EŠIF v gescii MH SR prebehla/prebehne separátna diskusia. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 146 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 3 Excelentná veda Str. 22, druhý odsek, k vetám "Je zabezpečená komplementarita ... s EŠIF zdrojmi (prostredníctvom programu sa preklenuje „hluché“ obdobie medzi končiacimi projektmi programového obdobia 2014-2020 a nábehom zdrojov z nového programového obdobia.“. V oblasti podpory excelentných výskumníkov a mladých doktorandov a postdoktorandov žiadame doplniť deliacu líniu k podpore z Fondov politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021 – 2027. Odôvodnenie: Podľa návrhu PD SR sa predpokladá podpora ľudských zdrojov v akademickom a podnikovom sektore (vrátane podpory návratov a podpory etablovania zahraničných výskumníkov na Slovensku) v rámci špecifického cieľa 1.1. Vzhľadom charakter opatrení možno predpokladať ich spustenie aj v rámci OP Slovensko v krátkom čase, čo predpokladá súbežnú podporu tejto oblasti zo zdrojov RRF aj z Fondov politiky súdržnosti EÚ. Uvedená argumentácia „prostredníctvom programu sa preklenuje „hluché“ obdobie medzi PO 2014 -2020 a 2021 – 2027“ je preto nedostatočná. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. Pripomienkujúci subjekt nepredložil iný návrh deliacej línie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 147 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 2 Podpora spolupráce firiem a verejného sektora Názov investície 2 odporúčame upraviť nasledovne: „Podpora spolupráce firiem a verejného výskumného sektora“. Odôvodnenie: Zosúladenie terminológie | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 148 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 3 Excelentná veda Zásobník programov a projektov (str. 21): „Veľké projekty pre excelentných výskumníkov ... vrátane oprávnenosti kapitálových výdavkov. Cieľom je rozvoj prístrojového vybavenia...“ „Booster“ pre všeobecnú výzvu APVV v podobe doplnenia kapitálových výdavkov ... s cieľom podpory prístrojového vybavenia a iných nákladov Text uvedený k tejto investícii v súvislosti so štátnou pomocou (str. 22) „V rámci schém ide o transfer v prospech organizácií nezriadených za účelom podnikania a transfer k týmto organizáciám teda nepredstavuje štátnu pomoc.“ žiadane vypustiť. Odôvodnenie: Investície do infraštruktúry a prístrojového vybavenia verejných organizácií výskumu a vývoja, realizované v minulosti mimo režimu štátnej pomoci, spôsobili súčasné prekážky vo využívaní týchto infraštruktúr a vybavenia zo strany podnikového sektora. Na základe poznatkov z praxe žiadame s touto alternatívou už v budúcnosti neuvažovať. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 149 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 2 Podpora spolupráce firiem a verejného sektora - Str. 2, str. 16 „Podpora spolupráce firiem a verejného sektora“ Odporúčame upraviť názov investície 2 nasledovne: „Podpora spolupráce firiem a verejného výskumného sektora“. Odôvodnenie: Spresnenie textu. Cieľom investície nie je všeobecné zlepšenie spolupráce podnikov a verejného sektora. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 150 Komponent 9 Veda, výskum, inovácie, Investícia 1 Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Europe a EIT - Program Zlepšenie prístupu k európskej dátovej a výskumnej infraštruktúre (str. 15) Odporúčame doplniť deliacu líniu v oblasti podpory prístupu k európskej výskumnej a dátovej infraštruktúre k podpore z Fondov politiky súdržnosti EÚ pre obd. 2021 – 2027. Odôvodnenie: Podľa návrhu PD SR sa v rámci špecifického cieľa 1.1 predpokladá podpora dobudovania výskumnej infraštruktúry v SR a jej sieťovanie so zahraničím, najmä v rámci ESFRI, ako aj posilnenie účasti slovenských subjektov v iniciatívach Európskeho výskumného a inovačného priestoru. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 151 Komponent 9 A. Štipendiá pre excelentných PhD. študentov (R1), B. Postdoktorandské štipendium (R2), C. Docentské štipendium (R3) a D. Profesorské štipendium (R4) žiadame spojiť s časťou "Veľké projekty pre excelentných výskumníkov" - výzva na veľké projekty s | O | N | Predkladateľ nemôže akceptovať pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výrazným inovačným potenciálom (150 – 300-tisíc EUR ročne; 1 mil. eur na celý projekt), vrátane oprávnenosti kapitálových výdavkov. Odôvodnenie: Principal Investigator si vyberie, či chce zaplatiť PhD. študenta, postdoktoranta, alebo stroje, a teda tento mikromanažment nie je nutný. Najskôr musíme identifikovať excelentných PI, prostredníctvom Registra VTI a potom sa pridajú aj študenti, naši PhD. študenti sú kvalitní a súčasné platové pomery sú v norme, toto by len pokryvilo trh a nezaistilo udržateľnosť. Aj postdoktorant má byť súčasťou PI rozpočtu. | | | materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 152 Komponent 9 - strana 21 "Booster“ pre všeobecnú výzvu APVV v podobe doplnenia kapitálových výdavkov na financovanie projektov objaviteľského charakteru s cieľom podpory prístrojového vybavenia a iných nákladov na experimentálne práce v teréne excelentných a úspešných tímov. Uvedené žiadame spojiť s časťou: Veľké projekty pre excelentných výskumníkov - výzva na veľké projekty s výrazným inovačným potenciálom (150 – 300-tisíc EUR ročne; 1 mil. eur na celý projekt), vrátane oprávnenosti kapitálových výdavkov. Odôvodnenie: Principal Investigator si vyberie, či chce zaplatiť PhD. študenta, postdoka, alebo stroje, tento mikromanažment nie je nutný. | O | N | Predkladateľ nemôže akceptovať pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 153 Komponent 9 - strana 21 Vetu "„Early stage“ postdoctoral researcher granty. Štartovacie granty (10-tisíc ročne; na 1 až 2 roky); v počte 100 až 200 grantov ročne, do 5 rokov od nadobudnutia titulu PhD. s cieľom naštartovania vedecko-výskumnej produktivity mladých vedeckých pracovníkov a podpory internacionalizácie výskumu a vývoja." odporúčame nahradiť vetou "„Early stage“ researcher granty. Štartovacie granty (200-tisíc ročne; na 3 roky); v počte 50 grantov ročne, do 5 rokov od nadobudnutia titulu PhD. s cieľom naštartovania vedecko-výskumnej produktivity mladých vedeckých pracovníkov a podpory internacionalizácie výskumu a vývoja.". Odôvodnenie: Postdoktorant je vždy pri PI, „early stage“ je už samostatná práca. Suma 10 000 Eur je nepostačujúca ani pre humanitné odbory. | O | N | Navrhovaný text je v prodiklade so zámerom a cieľom predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 154 Komponent 9, str. 4, písm. b) Ciele - "Posilnenie strategickej nadrezortnej koordinácie politík. Nadrezortná koordinácia cez Radu vlády SR pre vedu, techniku a inovácie sa preto presunie na Úrad vlády ako premiérska téma, pričom Rada dostane svoju výkonnú zložku v podobe Sekretariátu, kde bude pôsobiť profesionálny manažment so skúsenosťami v | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tejto oblasti". MIRRI zásadne nesúhlasí s presunom kompetencií za riadenie Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie (RVVTI) z MIRRI na Úrad vlády SR a vytvorením sekretariátu pod ÚV SR. Odôvodnenie: Aktuálne prebieha v rámci MIRRI reorganizácia zodpovedností za implementáciu RIS3 pre nastavenie efektívnejšieho systému riadenia implementácie Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu (RIS3) a pripravuje sa aktualizácia RIS3 pre splnenie základnej podmienky pre nové programové obdobie 2021-2027. Súčasťou bude transformácia riadenia VVaI, posilnenie postavenia RVVTI ako aj transformácia sekretariátu a posilnenie odborných kapacít, ktoré umožnia silnejšiu koordináciu. VVaI. MIRRI je v rámci svojich kompetencií zodpovedné za riadenie Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre aktuálne programové obdobie a v rámci nového programového obdobia 2021-2027 bude Riadiacim orgánom jediného operačného programu Slovensko. Vzhľadom na to, že ide aktuálne o hlavné zdroje financovania výskumu, vývoja a inovácií by prenesenie kompetencií za riadenie RVVTI spôsobilo ďalšiu fragmentáciu systému podpory a výrazne by sa komplikovala riadenie ich financovania. Pre MIRRI je kľúčovou prioritou zabezpečiť efektívnu implementáciu projektov z ESIF a to predovšetkým v oblastiach v ktorých SR zaostáva a tým je aj podpora VVaI projektov, pričom práve ponechanie RVVTI a sekretariátu na MIRRI môže výrazným spôsobom prispieť k minimalizovaniu prekážok v implementácii VVI projektov a zníži administratívnu záťaž na základe lessons learnt, keďže znižovanie administratívnej záťaže je jedným z cieľov nastavenia systému podpory v rámci programového obdobia 2021-2027. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 155 Komponent 9, celý dokument Komponent 9, harmonizácia politiky VaV, strana 3 Za predpokladu akceptácie pripomienky č. 154 sa bude vyžadovať aj úprava iných súvisiacich častí dokumentu. | O | A | Daná pripomienka sa týka komponentu 17, kde usporiadanie textu sa zásadne zmenilo a uvedený odsek, na ktorý sa pripomienka odvoláva sa už v zhrnutí nenachádza. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 156 Komponent 9, harmonizácia politiky VaV, strana 3 Slová "analytická noha" odporúčame nahradiť slovami "analytická zložka". Termín analytická zložka predstavuje vhodnejšie pomenovanie | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 157 Komponent 9, cieľ, strana 1 Vetu "Druhým špecifickým cieľom je stimulácia súkromnej participácie na výskume, vývoji a inováciách merané cez zvýšenie súkromných výdavkov na výskum a vývoj na 0,72 % HDP (2024) pri celkových výdavkoch 1,2 % HDP, čo je v súlade s | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | priemerným pomerom súkromných a verejných výdavkov v EÚ 3:2." odporúčame nahradiť vetou "Posilneným financovaním z verejných zdrojov stimulovať naviazanú súkromnú participáciu na výskume, vývoji a inováciách a zvýšiť súkromné výdavky na VaV na strednodobom horizonte na 0,6 % HDP (2024) - o 0,15 p.b. viac oproti roku 2019.". Odôvodnenie: V popise komponentu 9 v cieli na 1 strane je podiel súkromných výdavkov na VVaI 0,74% HDP do 2024, na strane 5 v cieľoch je to 0,6% HDP. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 158 Komponent 9, cieľ 2 Skratky názvov ministerstiev odporúčame uvádzať aj s doplnením „SR“. (MŠVVaŠ SR, MH SR, MIRRI SR, SAV, iné rezorty/agentúry) Upraviť v celom dokumente. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 159 Komponent 9, reforma riadenia vedy, str. 8 K vete "Nová Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií do roku 2030, ktorá určí smerovanie výskumno-vývojovej a inovačnej politiky, jej ciele, nástroje, KPIs a formy podpory." Na strane str. 8, písm. a je uvedené, že Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií = Štátna vedná a inovačná politika. Odporúčame zosúladiť tieto pojmy. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 160 Komponent 9, Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky K vete "Vyhlásia sa tematicky zamerané výzvy na podporu digitálnej tranzície ekonomiky, čo pomôže napĺňať ambície EK v oblasti digitálnej autonómie. Podpora by mala smerovať do tém, ktoré sa očakávajú aj v tematických prioritách Horizont Europe („Orientácie k prvému strategickému plánu pre program Horizont Európa“), v rámi tematického klastra 4: Digitalizácia, priemysel a vesmír), napr.". Upozorňujeme, že oficiálny názov programu je “Horizon Europe”, pre slovenskú verziu dokumentu je možné používať “Horizont Európa”, nekombinovať tieto názvy. Zároveň odporúčame skontrolovať používanie názvu programu v celom dokumente. Zároveň v slove “rámi” doplniť “c”. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 161. Komponent 9 str. 11 Grafické znázornenie “Governance podpory výskumu a inovácií”. Navrhujeme presunúť pod 1. A Dizajn a vybudovanie nadrezortných inštitucionálnych kapacít, str. 8. ODÔVODNENIE: Začlenenie grafického znázornenia Governance podpory výskumu a inovácií v rámci časti Dizajn a vybudovanie nadrezortných inštitucionálnych kapacít je vzhľadom na obsah vhodnejšie. | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 162. Komponent 9 str. 13 písm. b) Investície "Jednotlivé ministerstvá budú v rámci Plánu obnovy predkladať rozpracované projektové zámery, ktoré budú záväzne schválené až po posúdení ich súladu s novou Stratégiou a princípmi hodnoty za peniaze (kým nebude hotová stratégia, tak v záujme urýchlenej implementácie sa posúdi len súlad s princípmi hodnoty za peniaze)." Navrhujeme na konci zátvorky pripojiť slová "a stratégiou RIS3". ODÔVODNENIE: V časti nižšie sa uvádza, že zásobník projektov a aktivít je predbežný a ide o najlepší možný odhad berúc do úvahy, že finálne rozhodnutie o alokácií bude závisieť od pripravenosti schém, ich súladu s princípmi hodnoty za peniaze a strategickými dokumentmi ako RIS3 a pripravovanou Stratégiou výskumu, vývoja a inovácií. Preto predpokladáme, že projektové zámery by mali byť v súlade nielen s novou investičnou stratégiou ale aj s inými strategickými dokumentami ako RIS3, Stratégia výskumu, vývoja a inovácií. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 163. Komponent 9. Navrhujeme zaviesť a zjednotiť skratku pre pojem "výskum, vývoj a inovácie" na "VVaI". ODÔVODNENIE: Legislatívno-technická pripomienka. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 165. Komponent 9 str. 7 Dizajn a vybudovanie nadrezortných inštitucionálnych kapacít. V rámci tejto časti popisujúcej úlohy Sekretariátu navrhujeme stručne definovať aj kompetencie a úlohy oddelení. ODÔVODNENIE: Kompetencie a úlohy oddelení sa spomínajú na str.10 v grafickom návrhu. Napríklad agenda oddelenia inovačných centier je nejasná, keďže inovačné centrá nie sú v texte nikde definované, sú spomínané iba pri transformačných a inovačných konzorciách a nie je z textu zrejmé, či ide o to isté. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Definovanie presných kompetencií bude závisieť od rozhodnutia vedenia Sekretariátu, resp. RVVTI. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 166. Komponent 9. Navrhujeme zjednotiť písanie pojmu "ex ante" a "ex-ante" a taktiež používanie pojmu "ex post" a "ex-post". ODÔVODNENIE: Legislatívno-technická pripomienka. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 167. Komponent 9 str. 4 ciele "Do roku 2030 zvýšiť mieru investícii na VVI a posun v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ, a to aj s výrazným zapojením súkromného sektora." Navrhujeme zvážiť relevanciu tohto cieľa a špecifikovať konkrétnejšiu víziu vo vzťahu k skóre inovačného indexu. ODÔVODNENIE: V rokoch 2012 - | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2019 sa SR v rebríčku posunulo z hodnoty 70,42 na hodnotu 72,48. Priemer krajín EÚ je niekde na úrovni 100, ak vezmeme do úvahy aj vyspelejšie inovačné krajiny ako napríklad ČR 2012 - 2019 (83,24-91,72) tak rast je niekde na úrovni 8,5 bodu za 8 rokov. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 168. Komponent 9 Výskum, inovácie pre digitalizáciu ekonomiky str. 26 "Podpora by mala smerovať do tém, ktoré sa očakávajú aj v tematických prioritách Horizont Europe („Orientácie k prvému strategickému plánu pre program Horizont Európa“), v rámi tematického klastra 4: Digitalizácia, priemysel a vesmír)". V celom komponente 9 nie je ani zmienka o významnom medzinárodnom programe ESA (European Space Agency), a preto ho navrhujeme doplniť. ODÔVODNENIE: Ak vezmeme do úvahy fakt, že časti vesmír je venovaný tematický klaster 4 Horizon Europe, je táto absencia dosť podstatná. ESA patrí k významným agentúram pre transfer high-tech produktov a služieb, zároveň Galileo a Copernicus má presah na množstvo inovačných možností v aplikačnej praxi. ESA tiež v oblasti VVaI školí mladých vedcov a snaží sa o medzinárodnú integráciu výskumu naprieč EÚ. Koncepcia vesmírnych aktivít v SR schválená 24. júna 2019 na Rade vlády SR pre VTI a zároveň bolo dňa 7.10.2020 schválené pokračovanie spolupráce SR s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA). | O | N | Predkladateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 169. Komponent 9 IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja str. 27 "Jednotlivé agentúry (systém VEGA, systém KEGA, systém APVV, ITMS) využívajú rozličné IKT systémy na komunikáciu so žiadateľmi, komisiami a radami a externými hodnotiteľmi." V popise nie je uvedená Technologická agentúra, ktorá aktuálne spadá pod SIEA a navrhujeme doplniť ju do časti “Výzvy” na strane 27 a aj do “Cieľovej skupiny” na strane 28. ODÔVODNENIE: Ak ide o jednotný systém, mal by združovať všetky agentúry na národnej úrovni. | O | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. V prvotnej fáze je cieľom zjednotiť systém hodnotenia aspoň v agentúrach MŠVVaŠ SR. V ďalších fázach bude začaté aj pripojenie iných agentúr. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 170. Komponent 9 reforma 1 str. 3. Navrhujeme slová "analytická noha" nahradiť slovami "analytická zložka". ODÔVODNENIE: Legislatívno-technická pripomienka. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 171. Komponent 9 str. 12. Navrhujeme slová "šesť pilierov" nahradiť "sedem pilierov". ODÔVODNENIE: Investícií je vymenovaných sedem. | O | N | Siedma investícia má charakter podporného IT systému. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 172. Komponent 9 str. 24 Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky Výzvy. Navrhujeme pridať výzvy týkajúce sa špecificky dekarbonizácie. ODÔVODNENIE: Výzvy nie sú špecifické pre dekarbonizáciu ekonomiky a preto považujeme za vhodné ich pridať. | O | A | Text upravený. Pridané: "Zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 o 55 % oproti roku 1990 a cieľ uhlíkovej neutrality do roku 2050 si vyžaduje zvýšené výskumné a inovačné úsilie naprieč celou ekonomikou." |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 173. Komponent 9 str. 25 Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky Výzvy. Navrhujeme pridať výzvy týkajúce sa špecificky digitalizácie. ODÔVODNENIE: Výzvy nie sú špecifické pre digitalizáciu ekonomiky a preto považujeme za vhodné ich pridať. | O | A | Text upravený. Pridane: "Slovenská ekonomika patrí medzi najviac ohrozené automatizáciou v OECD; Aktuálna kríza zvýrazňuje potrebu digitálnej transformácie ekonomiky z hľadiska udržania konkurencieschopnosti, odolnosti ekonomiky a spoločnosti ako z pohľadu budovania strategickej autonómie EÚ. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 174. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Hlavné ciele a výzvy. Ciele 1. Silná nadrezortná stratégia a koordinácia. Úlohy sekretariátu žiadame rozšíriť o tieto body: 1. Foresight – monitorovanie, vyhodnocovanie a predikciu technologických a netechnologických trendov s priamym aj nepriamym dopadom na VVaI, s cieľom efektívnejšie reagovať a flexibilne prispôsobovať smerovanie a stratégiu podpory VVI v podmienkach SR. 2. Posilnenie postavenia a zastúpenia SR v sieťach a štruktúrach EÚ a na medzinárodnej úrovni za účelom zaistenia lepšej vyjednávacej pozície pre SR už vo fáze tvorby a nastavovania podporných mechanizmov VVaI. Zabezpečí sa tak aj pomoc slovenským firmám a priemyslu pri participácii na tvorbe politík a mechanizmov podpory, napríklad na EÚ úrovni, a posilní sa podporná štruktúra na priamu participáciu slovenských subjektov v EÚ priestore, v podobe asociácií, sektorových/tematických pracovných skupín, a pod. ODÔVODNENIE: V prvom prípade je dôvodom potreba zabezpečiť, aby stratégia VaI politiky vedela flexibilne reagovať aj na budúce potreby, výzvy a príležitosti pre SR. V druhom príde je dôvodom aktuálne slabé postavenie SR v týchto štruktúrach, nízka aktivita a nedostatočné a častokrát aj nesprávne kapacity štátu. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 175. Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Hlavné ciele a výzvy 3. Konsolidácia podporných agentúr a budovanie ich odborných kapacít "Realizácia aktivít podporujúcich inovácie na báze jednotnej rezortnej platformy MH SR na podporu inovácií (JPPI). Uskutoční sa do konca roka 2022 (MH | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | SR).Budovanie strategických a analytických kapacít v oblasti organizácie a podpory výskumu, vývoja a inovácií. Nie na zelenej lúke, ale s využitím existujúceho know-how rezortov, stakeholdrov zo súčasného procesu prípravy revízie RIS3 a existujúcich analytických kapacít (Sekretariát RVVTI)." Žiadame preformulovať, nakoľko sme toho názoru, že budovanie kapacít by malo byť podporené aj na rezortnej úrovni, napríklad v podobe vzdelávacieho programu v oblasti organizácie a podpory VVaI, ktorého cieľom by bolo na rezortnej úrovni podporiť vznik inovačných jednotiek, aké už dnes existujú napr. na MF SR a MIRRI SR. ODÔVODNENIE: Aktuálne sa na rezortnej úrovni centralizuje sektorová expertíza častokrát bez kapacity na identifikáciu, zohľadnenie a podporu inovácií v danom sektore. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 176. Komponent 9 Implementácia str. 17 Transformačné a inovačné konzorciá "Môže ísť napríklad o smart mobilitu, IT a kybernetickú bezpečnosť, biotechnológie/digitálnu medicínu alebo zelené technológie/obnoviteľné zdroje." Navrhujeme za slová "mobilitu a" vložiť slová "témy tykajúce sa rozvoja inteligentných miest a regiónov". ODÔVODNENIE: Precizovanie danej časti materiálu o potenciálne ďalšie okruhy/sektory. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 177. Komponent 9. V časti „Dlhodobým cieľom je vybudovanie modernej a konkurencieschopnej ekonomiky, ktorá zabezpečí dlhodobú ekonomickú a sociálnu udržateľnosť SR." je navrhovaným ukazovateľom zvýšenie miery investícii na výskum a vývoj a posun v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ do roku 2030, a to aj s výrazným zapojením súkromného sektora. Žiadame zakomponovať aj nasledovné ukazovatele: „super odpočet na výskum a inovácie“, „podpora inovačných voucher-ov.“ ODÔVODNENIE: Žiadame zvážiť či jediným ukazovateľom úspechu pre zvýšenie miery investícií na výskum a inovácie je len EIS. Predkladateľ by sa mal v rámci investícií do výskumu a inovácií zamerať v rámci komponentu na super odpočet na výskum a inovácie, ktorý bol zavedený a na základe týchto údajov zvážiť úspech tohto odpočtu ako aj zvážiť zavedenie podpory inovačných voucher-ov a indikovať možné problémy, prečo v rámci EIS sme ako SR nepostúpili v tomto rebríčku. Investície do výskumu a inovácií sú ťahané najmä súkromnými investíciami, pričom toto tvrdenie potvrdzuje najmä EDP a priorizácia výskumu a inovácií. Ďalším okruhom a tým aj napojenie na IT projekty v rámci komponentu je aj | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zavedenie informovanosti o výskumnej infraštruktúre a ich výskumných kapacitách, možnostiach výskumu a inovácií zo strany podnikov, a to prostredníctvom pasportizácie (jej vykonanie bolo zadefinované už v rámci Implementačného plánu RIS3 SK a ktorá mala byť vykonaná už v roku 2017 prostredníctvom Výskumnej agentúry). Podporiť časť 1. Investície, bod 4 práve o závery analýzy a pokračovaní v podpore inovácií prostredníctvom inovačných voucher-ov. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 178. Komponent 9. Navrhované investície v rámci časti 1, sa zdajú byť príliš široko zadefinované, pričom v časti cieľ a reformy a investície, tieto kľúčové investície nie sú popísané ako problémové okruhy. ODÔVODNENIE: Investície v rámci navrhovaného Plánu reforiem by mali byť primárne smerované do inovácií, nakoľko tie ťahajú výskum a vývoj. Je potrebné dobehnúť zameškané strategické operácie a investície, ktoré boli zadefinované v rámci Implementačného plánu RIS3 SK. Napríklad IT podpora by nemala smerovať len do jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja (je potrebné počítať s IT pre EŠIF a hodnotenie stanovené nariadením a systémom riadenia) ale účelné sa javí vykonať IT podporu pre výskumné infraštruktúry, ktoré boli financované z národných a zdrojov EÚ. Takáto podpora sa javí ako kľúčová pre výber spolupráce a stimuláciu súkromných zdrojov v rámci výskumu a inovácií zo strany podnikov. Navrhujeme priorizovať investície na kľúčový dokument Vízia a stratégia Slovensko 2030 a RIS3 SK v platnom znení. RIS3 SK je priorizáciou výskumu a inovácií, kapacít pre výskum a inovácie, IT podpory a má širší záber ako len vo vzťahu k financovaniu Z EŠIF. Obsahuje všetky zdroje financovania všetkých rezortov v oblasti výskumu, vývoja a inovácií. | O | N | predložený podnet berie predkladateľ na vedomie. Konkrétnejšie aspekty podporných násrojov budú definované neskôr. Je otázne, či má RRF suplovať nerealizované predchádzajúce strategické dokumenty vrátane Implementačného plánu RIS3. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 179. Komponent 9 časť 3 Popis investícií a reforiem. V odrážkach absentuje v zmysle kompetenčného zákona Ministerstvo vnútra SR, ktoré má vo svojej gescii svoje investície a rozhodovacie právomoci v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, v zmysle čoho ho navrhujeme doplniť. ODÔVODNENIE: V tomto komponente sa v jednotlivých bodoch uvádzajú príslušné rezorty a zriadené agentúry, ktoré realizujú a financujú granty v zmysle kompetenčného zákona. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 180. Komponent 9. V rámci dokumentu všeobecne k štátnej pomoci pre verejné výskumné infraštruktúry: z pohľadu navrhovaných investícií zastávame iný názor, ktorý na základe predloženého dokumentu hodnotí štátnu pomoc rozdielne v prípadne výskumu a vývoja v spolupráci s podnikmi (verejné výskumné organizácie alebo infraštruktúry – akými sú napr. Univerzity a VŠ), príp. aj zmluvy so štátom a neskôr nevyužívať výskumnú organizáciu alebo výskumnú infraštruktúru v plnom rozsahu, ale obmedzene: - Je potrebné aj v rámci Univerzít a VŠ vnímať, čo je hospodárska a nehospodárska činnosť v rámci Rámca pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie a ako to vníma EK v rámci svojich stanovísk a čo spadá pod GBER a čo pod Rámec (aj Univerzity ak vykonávajú hospodársku činnosť sú podnikmi – uvádzané duševné vlastníctvo); - Drvivá väčšina projektov realizovaná v rámci Univerzít a VŠ bola realizovaná v rámci verejného financovania ako nehospodárske činnosti, a to s uplatnením Rámca pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie a teda zohľadnenia hospodárskych činností (vnímané ako príjem) a pretransformovanie tohto príjmu na nehospodárske činnosti, tzn. v zjednodušenom ponímaní, príjem z hospodárskej činnosti v ročnej kapacite sa pretransformuje na nehospodársku činnosť príslušného subjektu do výšky 20 % z hospodárskej na nehospodársku činnosť; - Vzhľadom k tomu, že výzvy na podporu a realizáciu výskumných aktivít týchto subjektov boli realizovaná cez Rámec na podporu výskumu, vývoja a inovácií, nebolo možné adekvátne využiť pre potreby podnikov v oblasti inovácií a relevantnom využití výskumnej infraštruktúry, hoci aj takáto verejná infraštruktúra je definovaná ako podnik v zmysle Rámca alebo GBER. Z hľadiska pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci si dovoľujeme dať do povedomia bod 2.2 pre posudzovanie poskytnutia nepriamej štátnej pomoci v rámci tzv. výskumu v mene podnikov (zmluvný – spravidla základný výskum alebo výskumné služby) a spolupráca s podnikmi. ODÔVODNENIE: Štátnu pomoc je potrebné vnímať v širšom kontexte. Z toho dôvodu, nebolo možné využívať výskumné organizácie a výskumné infraštruktúry v takom rozsahu, nakoľko výzvy v rámci EŠIF obmedzovali spoluprácu v rámci Rámca na podporu výskumu, vývoja a inovácií do výšky 20 % z hospodárskej činnosti na nehospodársku činnosť v rámci projektu a na konkrétnu výskumnú organizáciu alebo výskumnú infraštruktúru. V tejto súvislosti sa javí ako nevyhnutné mať k štátnej pomoci stanovisko Protimonopolného úradu SR. | Z | A | Návrh bol v tomto bode upravený aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 181. Komponent 9 str. 2. V časti Investície žiadame doplniť bod 8. Sociálne inovácie. Bod 8. Sociálne inovácie znie: Výzvy: Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Hlavné oblasti sociálnych inovácií: • zdravie populácie, • vzdelávanie a ľudský rozvoj, • sociálna mobilita a inklúzia, • služby v nezamestnanosti, • podpora podnikania, • životné prostredie a rozvoj regiónov, • kultúra, kreativita, rozvoj komunít, • efektívna verejná správa, • rozvoj technológií, • kvalita života a finančná gramotnosť. Ciele: Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. Spoločenský dopad predstavuje merateľné zlepšenie spoločenského problému a udáva, aký účinok na spoločnosť má sociálna inovácia. Orientácia na reálny spoločenský dopad je základným princípom práce sociálnych inovátorov, ktorí hľadajú cesty, ako s minimom zdrojov dosiahnuť maximálne spoločensky prospešný dopad pre čo najväčší počet ľudí. Využívajú na to všetky dostupné a úplne nové prístupy, vrátane tých zo sveta podnikania. Existujú rozmanité spôsoby, ako dopad sledovať a merať, pričom sa líšia mierou komplexnosti. Sociálne inovácie prinášajú zmeny do usporiadania spoločnosti a smerujú k pozitívnej spoločenskej zmene, pričom rozlišujeme 4 druhy zmien: - Lokálna zmena - Vytvára pozitívny spoločenský dopad na miestnu komunitu alebo cieľovú skupinu (škola, podnik, miestne kluby, vylúčené skupiny v obci) poskytovaním priamych služieb alebo produktov. Na základe poznania potrieb prijímateľov priamo riešia najviditeľnejšie dopady spoločenských problémov (napr. vybudovanie detského ihriska v obci, projekt kariérneho poradenstva pre matky na materskej dovolenke, miestne ekologické nakladanie s odpadmi a pod.). - Sieťová zmena - Ide o poskytovanie priamych služieb a produktov, no v tomto prípade je pozitívny dopad znásobený tým, že služby a produkty využíva via- cero komunít a cieľových skupín vo viacerých lokalitách. Tie môžu, ale nemusia byť navzájom prepojené (napr. sieť detských ihrísk v regiónoch (alebo vo viacerých lokalitách), kariérne poradenské centrá matkám na materskej dovolenke v každom okresnom meste a pod.). - Systémová zmena - Systémová zmena sa zameriava na odstránenie skutočných príčin | Z | Neprihliada sa | Predkladateľ danú pripomienku stiahol. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spoločenských problémov, ktoré sú zakorenené v systéme. Vytvára pozitívny dopad tak, že mení nastavenie systému, jeho podmienky, vzťahy medzi aktérmi, pravidlá, role aktérov, prípadne prináša nové zdroje do systému tak, aby dosahovala lepšie výsledky (napr. prostredníctvom nových zdrojov obciam, zabezpečí možnosť systémovo budovať detské ihriská, systémové vytváranie väčšieho počtu flexibilných pracovných miest vhodných pre matky na materskej dovolenke atď.). - Rámcová zmena- Je spoločenskou zmenou v nastavení myslenia spoločnosti a prijatie nového prístupu ako normy. Pri rámcovej zmene sa snažíme zmeniť vnímanie spoločnosti o nejakom probléme – napríklad detské ihriská budú prioritou pre spoločnosť, alebo spoločnosť začne vnímať matky na materskej dovolenke i ako ženy, ktoré môžu efektívne pracovať, taktiež sa veľmi často uvádza koncept akceptovania volebného práva žien. Zároveň tvorba konceptu zapájania seniorov do aktívneho života (napr. dobrovoľná výpomoc pri údržbe parkov, detských ihrísk) alebo stretávacích zón pre seniorov (napr. ako v zahraničí populárny koncept ihrísk pre seniorov v rámci detských ihrísk napr. pevné miesta na stolový tenis, petang, šach). Implementácia: • Viaczdrojové financovanie sociálnych inovácií pochádza z grantov a darov nadácií a firemných darcov, kolektívnej podpory, pôžičiek, vlastnej hospodárskej činnosti, ide teda väčšinou o filantropický kapitál. Následne sú to verejné zdroje vo forme asignácie dane či EÚ grantov. Ďalšie formy financovania sú na Slovensku momentálne využívané v minimálnej miere. • Dôležitým predpokladom realizácie inteligentných riešení aj v oblasti sociálnych inovácií a s nimi súvisiacich projektov je zaistenie ich finančnej vykonateľnosti a voľba optimálnej finančnej štruktúry. Inovácie (vrátane sociálnych inovácií) sa môžu financovať prostredníctvom troch finančných zdrojov a ich kombinácie: národné verejné investície - štátny rozpočet, rozpočet VÚC a rozpočty miest a obcí (buď prostredníctvom daní, pôžičiek a podporných programov), súkromné investície (podnikové investície, financovanie projektov vrátane PPP), medzinárodné financovanie infraštruktúry (prostredníctvom: EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy, Multilaterálne rozvojové banky – MDB, Agentúry pre vývozné úvery – ECA, ako aj bilaterálne pôžičky alebo podpory od EU inštitúcií). Tieto formy financovania sú nevyhnutnými aktérmi pri financovaní veľkých projektov infraštruktúry z dôvodu ich schopnosti zmierniť rizikoich významnej úverovej kapacity, ako aj skúseností a odborných znalostí v oblasti rozvoja infraštruktúry v SR. • Ďalšie nástroje | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | financovania môžu mať podobu pôžičiek (vrátane pôžičiek s úrokovými zľavami), záruk, kapitálových alebo kvázi kapitálových investícií, kapitálových/dlhových investícií alebo účasťami sprostredkovanými Európskou úniou prostredníctvom nástrojov k zdieľaniu rizík, prípadne v kombinácií s grantmi a projektovými dlhopismi. • Nástroje financovania by mali zahŕňať financovanie hospodárskej aj nehospodárskej činnosti. Hospodárska činnosť napr. pre neziskové organizácie, ktoré napríklad fakturujú vzdelávanie, zaškolovanie, ktoré je síce oslobodené od dane z príjmu ale nie každá hospodárska činnosť má charakter podnikania. Hospodárska činnosť sa teda netýka len obchodných spoločností, MSP a mikro-podnikov. • Odporúčané formy financovania nových projektov sociálnych inovácií: o Inovačné poukazy (Innovation vouchers") Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. Cieľom je podporiť podnikateľské subjekty, ktoré majú potenciál zvyšovať svoju konkurencieschopnosť prostredníctvom Pomoc sa poskytuje vo forme poukazu na úhradu služieb riešiteľovi projektu – oprávnenej organizácii zapísanej v „Zozname oprávnených organizácií na riešenie inovačných projektov". o Dlhopisy so sociálnym dopadom ("Social impact bonds") Dlhopisy so sociálnym dopadom sú typom dlhopisov, ale nie najbežnejším. Aj keď fungujú počas pevne stanoveného časového obdobia, neponúkajú pevnú mieru návratnosti. Splácanie investorom je podmienené dosiahnutím konkrétnych sociálnych výsledkov. Z hľadiska investičného rizika sa preto dlhopisy so sociálnym dopadom podobajú dlhopisom so štruktúrovaným produktom alebo akciovým investíciám. o Inovačný fond ("Innovation fond") Inovačný fond je neinvestičný fond, ktorý poskytuje podporu nositeľom projektov vo forme návratnej finančnej výpomoci za zvýhodnených úrokových podmienok. Podporuje riešenie projektov aplikovaného výskumu, vývoja a inovácií, využitie a ochranu patentov, priemyselných a úžitkových vzorov, ktorých výsledkom majú byť inovatívne výrobky, technológie a služby s vyššou pridanou hodnotou s reálnou nádejou uplatnenia na domácom a európskom, resp. svetovom trhu. Osobitnú pozornosť fond venuje podpore rozvojových a koncepčných štúdií, ktoré určujú hlavné oblasti využitia výsledkov vedeckých, výskumných a vývojových riešení. Pre zabezpečenie návratnosti poskytnutých finančných prostriedkov požaduje inovačný fond pri uzatváraní zmlúv aj zriadenie záložného práva na majetok žiadateľa finančnej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výpomoci. o Prostriedky zo zdrojov EŠIF (“EU funds”) Jedným z hlavných zdrojov financovania rozvoja sociálnych inovácií na Slovensku sú bezpochyby Európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“). Ich hlavným cieľom je investovať do tvorby pracovných miest a do udržateľného a zdravého európskeho hospodárstva a životného prostredia. Štátna pomoc: Aktérom sociálnej ekonomiky je aj subjekt, ktorý vykonáva aktivitu sociálnej ekonomiky – teda primárne v tejto konkrétnej aktivite sleduje dosiahnutie spoločensky prospešného cieľa, no ako subjekt neuvažuje prísne v intenciách socializácie vytvoreného zisku. Subjekty sociálnej ekonomiky sú vymedzené zákonom 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Sú to napríklad občianske združenia, nadácie, neinvestičné fondy, neziskové organizácie, účelové zariadenie cirkvi, obchodné spoločnosti, družstvá alebo fyzické osoby – podnikatelia, ktorí sú zamestnávateľom. Takýto subjekt: nie je väčšinovo riadený či financovaný štátnym orgánom, vykonáva hospodársku alebo nehospodársku činnosť v rámci aktivít sociálnej ekonomiky, ak podniká alebo vykonáva inú zárobkovú činnosť podľa osobitných predpisov, nevykonáva ich výhradne na účely dosiahnutia zisku alebo zisk z nich používa spôsobom podľa tohto zákona. Napríklad aj bežná komerčná firma môže mať aktivitu sociálnej ekonomiky, no nie je pritom subjektom sociálnej ekonomiky. V našom chápaní však spĺňa postavenie aktéra sociálnej ekonomiky. Aktérom sociálnej ekonoicky sa poskytne investičná pomoc vo výške, ktorá individuálne spĺňa podmienky limitu GBER, resp. pravidlo de minimis. Aby v prípade kumulácie štátnej pomoci neprislo k prekročeniu limitov, Slovensko zváži notifikáciu schémy investičnej pomoci. Cieľová skupina: Aktéri sociálnej ekonomiky (aktérom sociálnej ekonomiky je aj subjekt, ktorý vykonáva aktivitu sociálnej ekonomiky – teda primárne v tejto konkrétnej aktivite sleduje dosiahnutie spoločensky prospešného cieľa, no ako subjekt neuvažuje prísne v intenciách socializácie vytvoreného zisku, Sociálni podnikatelia (podnik so sociálnym dosahom, registrovaný sociálny podnik), Zainteresované strany (Samospráva, Občianske združenia, Nadácie, Filantropické inštitúcie, Profesionáli v oblasti investovania, Individuálni investori a darcovia). Časový rozvrh: • Vyhlásenie pilotných výziev Q4/2021 • 2Q/2022 - spustenie financovania formou dlhopisov so sociálnym dopadom (“Social impact bonds”) - sú typom dlhopisov, ale nie najbežnejším. Aj keď fungujú počas pevne stanoveného časového obdobia, neponúkajú pevnú mieru návratnosti. Splácanie investorom | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | je podmienené dosiahnutím konkrétnych sociálnych výsledkov. Z hľadiska investičného rizika sa preto dlhopisy so sociálnym dopadom podobajú dlhopisom so štruktúrovaným produktom alebo akciovým investíciám. 2Q/2022 - financovanie formou inovačného fondu (“Innovation fond”) - je neinvestičný fond, ktorý poskytuje podporu nositeľom projektov vo forme návratnej finančnej výpomoci za zvýhodnených úrokových podmienok. Podporuje riešenie projektov aplikovaného výskumu, vývoja a inovácií, využitie a ochranu patentov, priemyselných a úžitkových vzorov, ktorých výsledkom majú byť inovatívne výrobky, technológie a služby s vyššou pridanou hodnotou s reálnou nádejou uplatnenia na domácom a európskom, resp. svetovom trhu. Osobitnú pozornosť fond venuje podpore rozvojových a koncepčných štúdií, ktoré určujú hlavné oblasti využitia výsledkov vedeckých, výskumných a vývojových riešení. Pre zabezpečenie návratnosti poskytnutých finančných prostriedkov požaduje inovačný fond pri uzatváraní zmlúv aj zriadenie záložného práva na majetok žiadateľa finančnej výpomoci.ODÔVODNENIE: Odôvodnenie tohto programu je podpora efektívnych a udržateľných riešení ťažkých spoločenských problémov cez sociálne inovácie, ich šírenie a škálovanie. Program buduje na existujúcich iniciatívach na lokálnej aj národnej úrovni, ktoré efektívne riešia najvypuklejšie problémy spoločnosti v oblastiach, ako sú vylúčené komunity, vzdelávanie, chudoba alebo bývanie. Týmto iniciatívam však chýbajú zdroje na škálovanie riešení. Program sa bude zameriavať najmä na tie témy, kde sú spoločenské výnosy vysoké, ale súkromné výnosy sú nízke (absencia/zlyhanie trhu, príliš malý trh), kde sú potrebné alternatívne štruktúry kvôli zlyhávaniu štátu alebo nedostatku know-how na strane verejnej správy alebo kde je nedostatok poskytovateľov. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 182. Komponent 9 Oblasť politiky: Veda, výskum a inovácie Cieľ. Vety "Prioritou celého komponentu je posilnenie a profesionalizácia nadrezortnej koordinácie politiky výskumu a inovácií a nutnosť vyriešiť súčasnú roztrieštenosť a nekoncepčnosť jej riadenia. Tým sa zvýši účinok a efektivita všetkých investícií do výskumu a inovácií, či už zo zdrojov národného rozpočtu, EŠIF ako aj z Plánu obnovy. Dlhodobým cieľom je vybudovanie modernej a konkurencieschopnej ekonomiky, ktorá zabezpečí dlhodobú ekonomickú a sociálnu udržateľnosť fungovania ekonomiky SR – cez konkurencieschopnosť priemyslu v jeho budúcej podobe. Ukazovateľom | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úspešnosti tohto posunu je zvýšenie miery investícii na výskum a vývoj a posun v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ do roku 2030, a to aj s výrazným zapojením súkromného sektora" žiadame nahradiť vetami "Prioritou celého komponentu je posilnenie a profesionalizácia nadrezortnej koordinácie politiky výskumu a inovácií a nutnosť vyriešiť súčasnú roztrieštenosť a nekoncepčnosť jej riadenia s nedostatočnými väzbami na ekonomickú a spoločenskú prax. Tým sa zvýši účinok a efektivita všetkých investícií do výskumu a inovácií, či už zo zdrojov národného rozpočtu, EŠIF ako aj z Plánu obnovy, a vznikne dlhodobý dopyt po témach a projektoch na kofinancovanie súkromným sektorom. Dlhodobým cieľom je vybudovanie modernej a konkurencieschopnej ekonomiky, ktorá zabezpečí dlhodobú ekonomickú a sociálnu udržateľnosť fungovania ekonomiky SR – cez konkurencieschopnosť priemyslu v jeho budúcej podobe. Ukazovateľom úspešnosti tohto posunu je zvýšenie miery investícii na výskum a vývoj a posun v rebríčku European Innovation Scoreboard na úroveň priemeru EÚ do roku 2030, a to aj s výrazným zapojením súkromného sektora". ODÔVODNENIE: Pokiaľ sa podarí vyriešiť problém s nedostatočnými väzbami na ekonomickú a spoločenskú prax, a výskum a vývoj by dokázal lepšie reagovať na inovačné požiadavky z praxe, primárne narastie konkurencieschopnosť firemného sektora, najmä priemyslu a technologických firiem. Zároveň táto spolupráca vygeneruje dlhodobý dopyt po témach a projektoch vo výskume a vývoji, ktorý dokáže vyvolať aktívne kofinancovanie súkromným sektorom. Navyše názov, používajú sa obe verzie, no vzhľadom na jazykovú prax navrhujeme kapitálky - European Innovation Scoreboard. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 183. Komponent 9 Hlavné ciele a výzvy. Vetu "Prierezové politiky (ako napr. Stratégiu inteligentnej špecializácie RIS3) zastrešuje Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, ktoré predsedá Rade vlády SR pre vedu, techniku a inovácie." žiadame nahradiť vetou "Prierezové politiky (ako napr. Stratégiu inteligentnej špecializácie RIS3, témy Smart Agenda – inteligentnej mobility a Smart City) zastrešuje Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, ktoré predsedá Rade vlády SR pre vedu, techniku a inovácie." ODÔVODNENIE: Keďže rozvoj oboch dôležitých tém tzv Smart Agendy (Smart Mobility, Smart City) odzrkadľuje kľúčové megatrendy, je schopnosť vedy a priemyslu | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | reagovať zacielením výskumu, vývoja a inovácií kľúčový prvok udržania konkurencieschopnosti nosných prvkov slovenskej ekonomiky. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 184. Komponent 9 Hlavné ciele a výzvy Financovanie výskumu a vývoja. Vetu "Viac verejných zdrojov však nezabezpečí výrazné zlepšenie výkonu, pokiaľ podporné nástroje budú podporovať dualizmus akademického sveta a biznis sféry." žiadame nahradiť vetou "Viac verejných zdrojov však nezabezpečí výrazné zlepšenie výkonu, pokiaľ podporné nástroje budú podporovať dualizmus akademického sveta a biznis sféry, ak bude naďalej absentovať relevantná a komunikovaná ponuka zdieľania výskumných kapacít a poznatkov z vedeckého výskumu pre vývoj a inovácie v súkromnom sektore. ktorá pôsobí ako iniciačný faktor firemných investícií". ODÔVODNENIE: Pokiaľ sa podarí vyriešiť problém s nedostatočnými väzbami na ekonomickú a spoločenskú prax, a výskum a vývoj by dokázal lepšie reagovať na inovačné požiadavky z praxe, primárne narastie konkurencieschopnosť firemného sektora, najmä priemyslu a technologických firiem. Zároveň táto spolupráca vygeneruje dlhodobý dopyt po témach a projektoch vo výskume a vývoji, ktorý dokáže vyvolať aktívne kofinancovanie súkromným sektorom. | Z | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 185. Komponent 10. Komponent 10 by sa mal predovšetkým zamerať na to, aby neodchádzali naši slovenskí študenti, odborníci a naše talenty do zahraničia. ODÔVODNENIE: Samozrejme je dôležité prilákať zahraničných študentov a odborníkov, ale najmä je nutné sa zamerať na to, aby naši odborníci neodchádzali za lepšie platenými miestami a lepšími výhodami do zahraničia. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 186. Komponent 10. Vetu „Ide o fázovanú investíciu medzi RRP a EŠIF. Investícia z RRP pokrýva obdobie 2022-2025, roky 2026-2029 pokryjú v rovnakej výške (72 mil.eur) EŠIF.“ navrhujeme nahradiť vetou "Ide o fázovanú investíciu medzi RRP a EŠIF. Investícia z RRP pokrýva obdobie 2022-2025, roky 2026-2029 pokryjú EŠIF." Navrhujeme neuvádzať sumu podpory z fondov EÚ. ODÔVODNENIE: Vzhľadom na prebiehajúce diskusie a potrebu politického rozhodnutia o rozdelení zdrojov fondov EÚ na jednotlivé ciele politiky súdržnosti 2021 - 2027 navrhujeme neuvádzať sumy podpory z fondov EÚ. | O | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 187. Komponent 10 Investícia 4 zásobník projektov str. 21 "Podpora medzinárodnej mobility študentov, vysokoškolských učiteľov, výskumných a umeleckých pracovníkov". V oblasti podpory VŠ študentov, učiteľov a výskumníkov navrhujeme doplniť deliacu líniu k podpore z Fondov politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021 – 2027. ODÔVODNENIE: Podľa návrhu PD SR sa predpokladá podpora ľudských zdrojov v akademickom a podnikovom sektore (vrátane prevencie odchodu študentov do zahraničia a podpory príchodu zahraničných študentov a výskumníkov na Slovensku) v rámci špecifického cieľa 1.1. Vzhľadom charakter opatrení možno predpokladať ich spustenie aj v rámci OP Slovensko v krátkom čase, čo predpokladá súbežnú podporu tejto oblasti zo zdrojov RRF aj z Fondov politiky súdržnosti EÚ. Materiál neuvádza žiadne komplementarity k PD SR, resp. k OP Slovensko v tejto oblasti. | O | A | Text upravený |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 188. Komponent 10. Nekonzistentnosť údajov medzi časťou b) Investície a časťou 10. Financovanie a náklady. Navrhujeme sprehľadniť a zjednotiť údaje týkajúce sa jednotlivých investícií. Navrhujeme doplniť aj tabuľku východísk pre výpočet nákladov. ODÔVODNENIE: Z dôvodu sprehľadnenia a zjednotia textu. | O | A | Text upravený |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 189. Komponent 11 "Modernizácia nemocníc je jedným zo spôsobov tvorby a udržateľnosti zdravotníckych pracovníkov na Slovensku. V súčasnosti mnoho z nich odchádza do zahraničia práve za atraktívnejším pracovným prostredím". Nesúhlasíme so zúžením problému odchodu zdravotníckych pracovníkov na dôvod „za atraktívnejším pracovným prostredím“. Navrhujeme analyzovať všetky problémy. ODÔVODNENIE: Podľa hierarchie potrieb, ktoré nás motivujú k celému nášmu správaniu a konaniu, človek primárne uspokojuje životne nevyhnutné potreby. Sebarealizácia ako potreba rozvinúť svoj potenciál, svoje schopnosti a talent aj v rámci pracovného prostredia nastupuje až po uspokojení primárnych potrieb. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 190. Komponent 11 "V súčasnosti prebieha analýza potreby nemocničnej starostlivosti so zohľadnením demografie a chorobnosti a vytvára sa model budúcej potreby nemocničnej starostlivosti na Slovensku a základná predpokladaná typológia nemocníc. Model vývoja dopytu po zdravotnej starostlivosti bude transformovaný do štruktúry optimálnej siete | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Navrhované doplnenie ide nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nemocníc.". Pri budúcej analýze potrieb nemocničnej starostlivosti je nutné zvážiť následnú migráciu obyvateľstva za dostupnou zdravotnou starostlivosťou. ODÔVODNENIE: Územný rozvoj čelí problémom v oblasti hospodárskej reštrukturalizácie, starnutia obyvateľstva, vyľudňovania vidieckych regiónov a malých miest, sociálneho vylúčenia a ďalších. Migrácia obyvateľov má dosah na urbanizáciu a rozdielny rozvoj regiónov. Prevažuje mobilita z menej hospodársky vyspelých oblastí do hospodársky rozvinutých oblastí. Urbanizácia, zmena hospodárskej štruktúry a migrácia vedú k oslabovaniu a vyľudňovaniu vidieckych, poľnohospodárskych a priemyselných oblastí. Problémy s vyľudňovaním sú vo viacerých regiónoch EÚ. Rizikom je nevyužitie a strata domáceho potenciálu rozvoja. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 191. Komponent 11 "Nemocnice v novej sieti – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie". Absentuje analýza použitia finančných prostriedkov fondov EÚ v rámci ROP programové obdobie 2007-2013 a IROP programové obdobie 2014-2020. ODÔVODNENIE: Zdravotnícka infraštruktúra bola v oboch prípadoch podporená v PO 2007-2013 a 2014-2020. Rovnako aj pripravovaná PD 2021-2027 počíta s investíciou 4.4.2 zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti, podpora sociálnej integrácie. | O | N | Na analýze predchádzajúcich programových období MZ SR pracuje, plán čerpania novej PD 2021-2027 bude vychádzať z tejto analýzy. Investícia 4.4.2 v novej PD 2021-2027 je zameraná na podporu primárnej ambulatnej starostlivosti a následnej starostlivosti. Akútna ústavná zdravotná starostlivosť nebude z tohto zdroja podporená, preto čo sa týka Investície 2-Nemocnice v novej sieti, je pripomienka irelevantná. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 192. Komponent 11. Žiadame doplniť kapitolu Synergie a prekryvy s inými zdrojmi financovania do všetkých komponentov. ODÔVODNENIE: Absentuje kapitola Synergie a prekryvy s inými zdrojmi financovania. Komponent 3: Udržateľná doprava uvedenú kapitolu obsahuje. | Z | A | Text bol upravený a doplnený podľa dohody a pripomienky. Prebehla diskusia medzi MZ a MIRRI |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 193. Komponent 11. V časti Reforma 6. Reforma poskytovania všeobecnej starostlivosti o dospelých, deti a dorast „Zo zdrojov ESIF má MZ SR úmysel podporiť aj modernizáciu a zvyšovanie kapacít ambulancií VL a VLDD a to formou účelových dotácií pre poskytovateľov výmenou za záväzok zostať poskytovať ZS v regióne.“ žiadame vypustiť odkaz na financovanie dotácií pre VL a VLDD. ODÔVODNENIE: Návrh PD SR nepočíta s podporou formou financovania dotácií. Cieľom je podpora zdravotníckeho personálu motivačnými nástrojmi ako zapojenie do špecializačného štúdia, alebo zvyšovania IKT zručností. | Z | A | Text bol upravený a doplnený podľa dohody a pripomienky. Prebehla diskusia medzi MZ a MIRRI |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 194. Komponent 12. Žiadame doplniť kapitolu Synergie a prekryvy s inými zdrojmi financovania do všetkých komponentov. ODÔVODNENIE: Absentuje kapitola Synergie a prekryvy s inými zdrojmi financovania. Komponent 3: Udržateľná doprava uvedenú kapitolu obsahuje. | Z | A | Text doplníme podľa pripomienky. Predkladateľ pracuje na definovaní pracovného rozsahu implementačnej jednotky, aby vedela pokryť v dostatočnom rozsahu všetky projekty výstavby a rekonštrukcii budov a zariadení v gescii MZ. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 195. Komponenty 11, 12, 13. Implementačná jednotka, ktorá bude zastrešovať činnosti v oblasti prípravy investičných projektov RRP v gescii MZ SR v komponentoch 11, 12 a 13, medicínskeho, procesného a IT dizajnu nemocníc a zdravotníckych zariadení. Je nevyhnutné, aby implementačná jednotka slúžila aj pre potreby OP Slovensko na výstavbu a rekonštrukcie zdravotníckych zariadení financovaných z EŠIF 2021-2027. ODÔVODNENIE: Predkladateľ v kapitole 3 časť 2.3 Partnerská dohoda uvádza, že Reformy a investičné projekty sú do plánu obnovy zaraďované podľa nasledovných kritérií opatrenie je nevyhnutné z pohľadu vytvorenia predpokladov pre naplnenie investičnej stratégie EŠIF, a to najmä vo vzťahu k programovému obdobiu 2021–2027 (napr. prípravné fázy reforiem a investičných projektov a úvodné etapy komplexných/združených investícií realizovaných z viacerých zdrojov. | Z | A | Text doplníme podľa pripomienky. Predkladateľ pracuje na definovaní pracovného rozshahu implementačnej jednotky, aby vedela pokryť v dostatočnom rozsahu všetky projekty výstavby a rekonštrukcii budov a zariadení v gescii MZ. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 196. Komponent 14. Vetu "Reformou verejného obstarávania sa zároveň zvýši dôvera voči inštitúciám verejnej správy a podporí sa súťaživosť pri verejných obstarávaniach." žiadame nahradiť vetou "Reformou verejného obstarávania sa zároveň zvýši dôvera voči inštitúciám verejnej správy a podporí sa súťaživosť pri verejných obstarávaniach, a najmä sa zabezpečí, aby sa procesy verejného obstarávania zbytočne nebrzdili a nekomplikovali, ale boli jednoduché a efektívne.". ODÔVODNENIE: Na Slovensku je problém najmä neprehľadnosť, komplikovanosť, zložitosť a časté zmeny v legislatíve verejného obstarávania. Verejné obstarávanie nemá byť na príťaž a nemá byť problémom. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text upravený podľa návrhu v pripomienke. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 197. Komponent 14 str. 1. Žiadame do zátvorky alebo pod čiarkou vysvetliť pojem „digital per default“. ODÔVODNENIE: Z dôvodu zrozumiteľnosti textu. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text upravený podľa návrhu v pripomienke. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 198. Komponent 14. Žiadame prepracovať celý komponent. Je nutné tento komponent odkomunikovať s podnikateľským prostredím/zväzmi ako aj podnikateľmi. ODÔVODNENIE: Z podstaty názvu by malo ísť o | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola stiahnutá. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pozitívny komponent. Avšak už v popise cieľa tohto komponentu sú popísané len účinky a procesy smerujúce k ukončeniu podnikania. Vôbec v tomto komponente nie sú riešené tie segmenty podnikateľského prostredia, ktoré boli najviac postihnuté korona krízou, ako napr. cestovný ruch, služby atď. Problémom podnikateľov nie sú len insolvenčné konania a byrokratická záťaž. V celom komponente chýbajú konkrétne opatrenia a konkrétna pomoc podnikateľom, akým spôsobom sa im pomoc poskytne, akým spôsobom sa dostanú z krízy, čo bude prínosom po postpandemickom naštartovaní ekonomiky. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 199. Komponent 14 str. 3. Vetu „Výrazné bariéry pre podnikanie na Slovensku tvoria administratívne prekážky pri začatí podnikania, z toho najmä potreba rôznych licencií a povolení“ žiadame nahradiť vetou „Výrazné bariéry pre podnikanie na Slovensku tvoria administratívne prekážky pri celom procese podnikania, z toho najmä potreba rôznych licencií a povolení“. ODÔVODNENIE: Nejde len o začínajúcich podnikateľov, ale o celý proces podnikania, kedy sú podnikatelia enormne zaťažovaní nezmyselnou administratívou a byrokratickými úkonmi. | Z | A | Upravené v súlade s pripomienkou |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 200. Komponent 14 Hlavné výzvy a ciele str. 3. Vetu „Vytvorí sa priaznivejšie podnikateľské prostredie, čo prispeje k zvýšeniu konkurencieschopnosti slovenského hospodárstva.“ navrhujeme nahradiť vetou „Vytvorí sa priaznivejšie podnikateľské prostredie, čo prispeje k zvýšeniu konkurencieschopnosti slovenských podnikateľských subjektov.“. ODÔVODNENIE: Berúc do úvahy pravdepodobný zámer predkladateľa a názvu komponentu navrhujeme zmeniť „slovenské hospodárstvo“ (tvorené aj zahraničnými subjektmi) za „slovenské podnikateľské subjekty“. | O | A | Upravené v súlade s pripomienkou |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 201. KOMPONENT 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Reforma 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania. V časti zavedenia pravidla "1in-2out" odporúčame preveriť údaj, že kontrola predložených legislatívnych materiálov predstavuje až 500 ročne. | O | A | Upravené v súlade s pripomienkou |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 202. KOMPONENT 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Reforma 3: Reforma verejného obstarávania. Navrhujeme upraviť text "Medzi najvýznamnejšie zmeny zákona o verejnom obstarávaní patria: Úprava finančných limitov pre zákazku, koncesiu a súťaž návrhov, ktoré budú | Z | ČA | Rozpor bol odstránený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | upravované nariadením vlády SR." nasledovne: „Medzi najvýznamnejšie zmeny zákona o verejnom obstarávaní patria: Úprava finančných limitov pre zákazku, koncesiu a súťaž návrhov, ktoré budú upravované zákonom.“ Odôvodnenie: Predkladateľom navrhovaná zmena by mala za následok nestabilitu a zmätok v podnikateľskom prostredí a zvýšenie administratívnej záťaže podnikov, ktoré by museli mať zamestnanca na sledovanie neustále mieniacich sa nariadení vlády. Predvídateľnosť je kľúčovou podmienkou efektívnosťou investícií, súčasne napr. dopady na implementáciu EÚ v rámci projektového riadenia. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 203. Komponent 15: Reforma justície, Reforma 2: Boj proti korupcii a posilňovanie integrity a nezávislosti súdnictva. Text „Vytvorenie samostatnej inštitúcie pre správu zaisteného majetku (Úrad pre správu zaisteného majetku) – personálne kapacity úradu dosiahnu 21 zamestnancov. Spolu s technickým vybavením sa plánuje financovanie zo štátneho rozpočtu v sume 0,98 mil. eur v roku 2021 a 1,4 mil. eur od roku 2022.“ navrhujeme preformulovať nasledovne: „Úrad pre správu zaisteného majetku – personálne kapacity úradu dosiahnu 21 zamestnancov. Spolu s technickým vybavením sa plánuje financovanie zo štátneho rozpočtu v sume 0,98 mil. eur v roku 2021 a 1,4 mil. eur od roku 2022.“ Odôvodnenie: Predkladateľom navrhovaná inštituconálna zmena nie je analyzovaná, či je možné ju riešiť v rámci jestvujúcich inštitúcií v rámci ústrednej štátnej správy a znížiť tým dlhodobé dopady na verejný rozpočet. | O | N | Úrad je už zriadený zákonom č. 312/2020 Z.Z. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 204. Komponent 16: Boj proti korupcií a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva, Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy. Odporúčame do textu doplniť: "Kompetencie a zodpovednosť NIKA ako aj auditného orgánu budú upravené novou legislatívou – zákonom o nástroji na podporu obnovy a odolnosti". | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 205. Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika). K formulácii "5. Medzi reformy v oblasti konektivity zaraďujeme vytvorenie motivačného prostredia a strategického rámca na podporu súkromných investícií do budovania komunikačných sietí, zníženie nákladov a zrýchlenie realizácie jednotlivých projektov, prípravu stratégie pre oblasť | O | A | Text doplnený. BCO zostáva v štruktúrach aktuálne existujúcich inštitúcii (MIRRI, RÚ), do systému BCO sa pridáva aj MDaV SR a regionálne zastúpenie BCO. Teda netvoria sa nové inštitúcie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | širokopásmového pripojenia a zabezpečenie efektívneho fungovania Broadband Competence Office (BCO), ktorý bude zabezpečovať dosiahnutie cieľov stanovených v Národnom pláne širokopásmového pripojenia (aj v súlade s EÚ koordináciou)." navrhujeme doplniť informáciu v rámci akej entity bude Broadband Competence Office (BCO) pôsobiť alebo či pôjde o nezávislý úrad a presnejšie zadefinovanie jeho kompetencií. Tak ako je uvedené pri implementácii RRF, mali by sa využívať najmä zavedené administratívne a rozhodovacie procesy tak, aby sa nezavádzali nové postupy a nevznikali nové inštitúcie tam, kde sa dajú využiť existujúce, aby bola implementácia na národnej úrovni čo najefektívnejšia. V situácii keď na Slovensku máme Telekomunikačný úrad, ktorý je Úradom pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (regulačný úrad - RÚ) je regulačným a cenovým orgánom a vykonáva štátny dohľad v oblasti elektronických komunikácií a poštových služieb, spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi Európskej únie a s inými medzinárodnými orgánmi alebo organizáciami v oblasti svojej pôsobnosti, vykonáva ďalšiu pôsobnosť podľa osobitných predpisov. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 206. Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika. K formulácii "Investícia vo výške 70 mil. EUR, v ktorej sa nachádza: cena za dodávku tabletov v cene 100 EUR/ks a náklad za dátové pripojenie 1ks tabletu v cene 4 EUR/mesiac x12 mesiacov na roky 2022 až 2025 s postupným nábehom pre celkový počet obstaraných tabletov." navrhujeme doplniť informáciu, ako bude zabezpečené financovanie dátového pripojenie pre tablety určené pre seniorov po uplynutí uvedených 48 mesiacov, keďže je predpoklad, že mnohí seniori si toto pripojenie nebudú schopní financovať z vlastných zdrojov. Táto otázka súvisí priamo s udržateľnosťou daného projektu, resp. predkladateľ predpokladá časovú elimináciu užívateľov. Súčasne doplnenie informácie či sa v priebehu implementácie bude aktualizovať zoznam oprávnených napr. seniori nad 70 rokov. | O | A | Projekt bude realizovaný postupne v čase a priebežne bude overovaný záujem seniorov, seniori nad 70 rokov sú primárnou cieľovou skupinou a najmä osamelí. Čo sa týka dlhodobej udržateľnosti, štát nebude hradiť výdavky na pripojenie počas celej doby užívania tabletu, avšak poskytne štartovací balík dát na prekonanie počiatočnej bariéry a pre zvýšenie motivácie k používaniu. Predpokladá sa následné financovanie dátového pripojenia zo strany seniorov, príp. ich rodín. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 207. Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika). Dokument popisuje riešenia pre zlepšovanie digitálnych zručností pre seniorov, navrhujeme však, aby boli do tejto kategórie zahrnuté aj iné | O | ČA | Čiastočne akceptovaná -do zámeru sa môžu zapojiť všetci seniori nad 70 rokov bez ohľadu na národnosť, etnicitu, vzdelanie, rod a pod. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | marginalizované skupiny, napr. MRK, kde je posilňovanie týchto zručností taktiež spoločensky žiaduce. Uvedené odporúčame zapracovať v rámci formulácie "Zlepšovanie digitálnych zručností marginalizovaných skupín, najmä seniorov, umožní preniknúť digitálnej ekonomike ku všetkým vekovým skupinám, a tak v maximálnej miere eliminovať potrebu starého spôsobu komunikácie s verejnou správou a riešenia životných situácií v kontexte uplatnenia práv a plnenia povinností občana." | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 208. Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika). Informatizácia spoločnosti, verejnej správy a digitalizácia boli v oboch prípadoch podporené v PO 2007-2013 a 2014-2020. Rovnako aj pripravovaná PD 2021-2027 počíta s investíciou v oblasti digitalizácie v komponente Inteligentnejšia Európa. V tejto súvislosti uvádzame, že absentuje analýza použitia finančných prostriedkov fondov EÚ v rámci OPIS programové obdobie 2007-2013 a OPII PO 7 programové obdobie 2014-2020 a v nadväznosti na uvedené ju odporúčame dopracovať. | O | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 209. Komponent 17 Digitálne Slovensko, strana 14. Žiadame text "Legislatívne bariéry, ktoré bránia rozvoju digitálnej ekonomiky - súčasná legislatíva je rigidná a neumožňuje rozvoj digitálnej ekonomiky, vytváranie nových podnikateľských modelov vrátane ekonomiky platforiem, či zdieľanej ekonomiky s využitím digitálnych nástrojov." preformulovať nasledovne: "Legislatívne bariéry, ktoré bránia rozvoju digitálnej ekonomiky - súčasná legislatíva neumožňuje v celom rozsahu rozvoj digitálnej ekonomiky, vytváranie nových podnikateľských modelov vrátane ekonomiky platforiem, či zdieľanej ekonomiky s využitím digitálnych nástrojov.". Zároveň žiadame vypustiť text "Existujúce legislatívne nástroje nedostatočne podporujú integráciu digitálnych technológií vo všetkých odvetviach hospodárstva. Navyše pri posudzovaní legislatívnych a nelegislatívnych materiálov momentálne úplne absentuje posudzovanie vplyvov na digitalizáciu ekonomiky a spoločnosti, a chýba k tomu potrebná metodika. Zároveň nie je do prípravy legislatívy a jej posudzovania zapojená ani odborná verejnosť.". Odôvodnenie: Vybrané vplyvy sa už teraz posudzujú pre 7 oblastí, čo je mimoriadne administratívne náročné. Je pripravená aktualizácia Jednotnej metodiky posudzovania vplyvov, ktorej podstatnou zmenou je zavedenie princípu „one in – one out“ v roku 2021 a princíp „one in - two out“ od roku | Z | ČA | Cieľom reformy v oblasti digitálnej ekonomiky nie je vytváranie novej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, ale aktualizácia platnej metodiky na základe princípov Digital Impact Assesment (DIA). Zároveň nechceme posudzovať novú oblasť, ale chceme aktualizovať posudzovanie vplyvov na podnikateľské prostredie a informatizáciu spoločnosti na základe princípov DIA. Tieto dve analýzy sa už tak či tak musia vypĺňať. Žiadnu novú vytvárať nechceme. Plne sa stotožňujeme s agendou lepšej regulácie RIA 2020 a chceme ju obohatiť o aspekt DIA, ktorý považujeme za kľúčový pri snahe o digitalizáciu priemyslu. V tomto smere sa koordinujeme s gestorom RIA 2020 – MHSR. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2022. Každá novo zavádzaná regulácia má mať vyčíslený finančný vplyv nárastu regulačnej záťaže a zároveň navrhnutý ekvivalentný pokles, respektíve dvojnásobný pokles (one in - two out) záťaže. Cieľom je systémovým spôsobom dosiahnuť znižovanie regulačných povinností. Zavedenie ďalšieho vybraného vplyvu nepomôže k vytváraniu nových podnikateľských modelov, atď. Nadväzne je uvedené potrebné upraviť v celom materiáli. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 210. Komponent 17 Digitálne Slovensko, všeobecná pripomienka. Navrhujeme dopracovať komponent 17 Digitálne Slovensko podľa usmernení Európskej komisie. Textová časť komponentu 17 a jej tabuľkové prílohy, nie sú pripravené plne v súlade s usmerneniami Európskej komisie k plánu obnovy. Navrhujeme ich dopracovanie plne v súlade so zverejnenými usmerneniami. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, text komponentu 17 Digitálne Slovensko bol upravený z dôvodu zmien, ktoré vyplynuli z technických rokovaní s EK po predložení materiálu do MPK |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 211. Komponent 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie. V časti "3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť ciele: 3) zlepšiť efektívnosť II. piliera najmä zvýšením výnosnosti" absentuje analýza a opatrenia ako predkladateľ chce zabezpečiť tento zaujímavý návrh, ale de facto mimo vplyvu MF SR, financovanie správcovských spoločností na finančných trhoch, jediný nástroj je redukcia poplatkov a regulácia podielov. V ďalšej časti je indikované jedine zavedenie predvolenej sporiacej stratégie na báze princípu life-cycle pre nových a postupne aj pre súčasných sporiteľov v II. pilieri (s možnosťou odmietnutia tejto predvolenej stratégie). Uvedené odporúčame v zmysle pripomienky dopracovať. | O | ČA | Na neefektívnosť sporenia v II. pilieri a na možnosť riešenia tohto problému prostredníctvom zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie poukázala už Revízia výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky publikovaná v roku 2017. Riešenie tohto problému bolo následne analyticky rozpracované predstavené spolu s konkrétnymi odporúčaniami v analytických materiáloch IFP "Čo nezhodnotíš dnes, na dôchodku nenájdeš" a "Default strategy in pension saving: The case of Slovakia" (obe publikované marec 2019). Príklad možnej implementácie zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie je i súčasťou Národného programu reforiem z roku 2019. Na neefektívnosť investičných stratégií v II. pilieri poukázali aj analytické materiáli Rozpočet 2.0 (Hagara, Kiss, Odor; publikované november 2019) a Sporiteľ na prvom mieste (Odor, Povala; publikované november 2019). Väčšina sporiteľov si dnes stále sporí v nízkovýnosných dlhopisových fondoch. Investovaním majetku podľa predvolenej investičnej stratégia na báze life-cycle si dokáže priemerný sporiteľ v II. pilieri výrazne zvýšiť zhodnotenie svojich úspor a tým i svoj očakávaný budúci dôchodok. Odkazy na uvedené publikácie poskytujúce dôkazy o |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | pozitívnom vplyve life-cyclingu na výnosnosť II. piliera budú zahrnuté v materiáli. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 212. Predkladacia správa. Odporúčame v texte predkladacej správy zjednotiť používanie pojmov – „Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky“; „plán“ a „plán obnovy“ a to vzhľadom na legislatívnu skratku, ktorá je zavedená v prvej vete: „plán obnovy“. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 213. Predkladacia správa. Text "Ministerstvo financií Slovenskej republiky je zároveň zodpovedné aj za prípravu návrhu zákona o nástroji na podporu obnovy a odolnosti." odporúčame preformulovať nasledovne: "Ministerstvo financií Slovenskej republiky je zároveň zodpovedné aj za prípravu návrhu zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov." Odôvodnenie: Ide o zosúladenie s názvom návrhu zákona, ktorý bol predložený na medzirezortné pripomienkové konanie. | O | A | Text upravený |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 214. Predkladacia správa. Navrhujeme skrátenie predkladacej správy. Odôvodnenie: Zosúladenie so Smernicou na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR („Rozsah predkladacej správy nesmie presiahnuť 2 strany.“). | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 215. Kapitola 3: Doplnkovosť a implementácia plánu. Str. 8, 3. Doplnkovosť financovania, bod B. Str. 9, 3. Doplnkovosť financovania, 3.1. Pracovná komisia. Navrhujeme detailnejšiu identifikáciu deliacej línie v jednotlivých oblastiach. Odôvodnenie: Z čl. 28 nariadenia EP a Rady EÚ č. 241/2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, vyplýva požiadavka zabezpečiť komplementarity, synergie, koherentnosti a konzistentnosti medzi opatreniami financovanými z Plánu obnovy a odolnosti a z fondov politiky súdržnosti EÚ. V praxi to znamená, že ešte pred schválením strategických dokumentov Európskou komisiou a Slovenskou republikou potrebujeme detailne a jasne doladiť rozdelenie investičných aktivít medzi Plánom obnovy a odolnosti SR, politikou súdržnosti (Partnerská dohoda SR a OP Slovensko 2021-2027) a Strategickým plánom Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Kvôli vyššej predvídateľnosti navrhujeme detailnejšie identifikovať deliace línie v jednotlivých oblastiach (napr. na geografickom alebo vecnom princípe). Vedľajším efektom naplnenia tejto | O | ČA | MF SR a MIRRI sa dohodli na spôsobe zadefinovania hlavných synergií a komplementarít ako aj spôsobe identifikovania potencionálnych duplicít medzi opatreniami v rámci Plánu obnovy a plánovanými opatreniami v rámci Partnerskej dohody.<br>Text bol upravený v kapitole 3, časť 3 Doplnkovosť financovania, bod A |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | legislatívnej požiadavky EÚ môže byť aj ukončenie činnosti Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR, ktorá pracuje pre programové obdobie 2014-2020. Je to v súlade s princípmi zjednodušovania a zefektívňovania. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 216. Komponent 3, časť 10 – Udržateľná doprava, str. 46. Navrhujeme vypustiť text určujúci MDV SR ako výhradný sprostredkovateľský orgán pre všetky projekty na infraštruktúre a vozidlovom parku. Odôvodnenie: Rozhodnutie o určení sprostredkovateľských orgánov pre politiku súdržnosti je predmetom úpravy samostatného uznesenia vlády, ku ktorému prebieha MPK. Vláda SR rozhodne o určení sprostredkovateľských orgánoch pre politiku súdržnosti neskôr berúc do úvahy rozdelenie investícií z politiky súdržnosti 2021-2027 v SR. | O | A | Text upravený. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 217. Komponent 9: Excelentná veda zásobník programov a projektov, str. 22. Navrhujeme doplniť nový program: Spoločné výskumné jednotky (SVJ) výskumných organizácií a výskumných univerzít Vedecký tím, alebo niekoľko tímov z výskumnej organizácie (napr. SAV) sa združí s výskumným tímom/tímami výskumnej univerzity so spoločným výskumným zámerom. Na základe štandardnej zmluvy vytvoria organizačnú jednotku, ktorá nie je právnym subjektom, zostávajú teda súčasťou materských pracovísk, ale rozvíjajú spoločný výskumný program, výskumnú infraštruktúru, združujú pre tento cieľ prostriedky, podávajú spoločné projekty, majú spoločné doktorandské programy, podieľajú sa na výučbe. Bazálne inštitucionálne financovanie (mzdy existujúcich pracovníkov a réžia) pochádzajú z materských pracovísk. Účelové financovanie (100 až 200 tis. eur ročne) na kapitálové, mzdové (noví pracovníci) a bežné prostriedky. Lokalizácia: Spoločné priestory v rámci vysokej školy alebo výskumnej organizácie, preferenčne na jednom mieste. Navrhovaný program je inšpirovaný tradíciou Spoločných výskumných jednotiek, Unités Mixtes de Recherche (UMR) vo Francúzsku, kde 90 percent ústavov CNRS a 60 percent univerzít majú takéto výskumné jednotky, podporujúce excelentnosť, defragmentáciu výskumu a otvorenú infraštruktúru. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MIRRI SR | Pripomienka č. 218. Komponent 9: Excelentná veda zásobník programov a projektov, str. 23. K plánovanej reforme organizácie a financovania výskumných inštitúcií, najmä Slovenskej akadémie vied navrhujeme doplniť aj investíciu týkajúcu sa zavedenia legislatívnych úprav plánovaných v rámci reformy do praxe s cieľom pripraviť SAV na efektívne riešenie aktuálnych problémov spoločnosti. Odôvodnenie: Transformácia SAV je dôležitá súčasť reforiem plánovaných v rámci plánu obnovy. Zmena právnej formy organizácií SAV je len nástrojom reformy SAV, pričom prioritným cieľom je reformovať SAV na plnenie aktuálnych výziev spoločnosti prostredníctvom excelentného základného aj aplikovaného výskumu. Reforma tohto typu si však vyžaduje finančné prostriedky, aby sa SAV v rámci realizovanej transformácie dokázala pripraviť na nové výzvy. | Z | ČA | Text upravený doplnením SAV medzi prijímateľov viacerých navrhovaných schém. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 219. Komponent 3: Udržateľná doprava. Hlavné výzvy a ciele: Text: "Posun k neudržateľnej automobilovej doprave. Súčasné trendy vedúce k vyššej motorizácii a konvergencia k západnej Európe vytvárajú riziko ďalšieho poklesu využívania udržateľných dopravných prostriedkov. Miera automobilizácie na Slovensku (426 osobných vozidiel na 1 000 obyvateľov v r. 2018) je stále nižšia ako v západnej Európe a okolitých krajinách." navrhujeme preformulovať nasledovne: "Súčasné trendy vedúce k vyššej motorizácii a konvergencia k západnej Európe vytvárajú riziko ďalšieho poklesu využívania udržateľných dopravných módov. Miera motorizácie na Slovensku (426 osobných vozidiel na 1 000 obyvateľov v r. 2018) je stále nižšia ako v západnej Európe a okolitých krajinách." | O | ČA | Treba rozlišovať medzi pojmami miera automobilizácie (počet osobných vozidiel na 1000 obyv.) a motorizácie (počet motorových vozidiel na 1000 obyv.). |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 220. Komponent 3: Udržateľná doprava. Hlavné výzvy a ciele: Administratívne prekážky. Text: "Aktualizácia slovenských technických noriem alebo legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa navrhovania dopravnej infraštruktúry predstavuje potenciál úspor nákladov a času. Súčasné požiadavky sú často prísnejšie ako v iných krajinách EÚ. Medzi ne patrí napríklad požiadavka na mimoúrovňové kríženie na každom novom alebo modernizovanom železničnom priecestí a minimálne dĺžky nástupíšť nezávislé od skutočnej potreby. Podobné požiadavky zvyšujú objem stavebných prác, náklady a predlžujú trvanie projektovej prípravy bez zrejmých prínosov. Priemerné investičné náklady na kilometer modernizovanej koľaje na železničnej trati sú preto na Slovensku (11,0 mil. eur) o 60 % vyššie ako v susednom Česku (6,7 mil. eur)." navrhujeme | O | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | preformulovať nasledovne: "Aktualizácia technických noriem, regulatívov alebo právnej úpravy týkajúcich sa navrhovania dopravnej infraštruktúry predstavuje potenciál úspor nákladov a času. Súčasné požiadavky sú často prísnejšie ako v iných krajinách EÚ. Medzi ne patrí napríklad požiadavka na mimoúrovňové kríženie na novom alebo modernizovanom železničnom priecestí a minimálne dĺžky nástupíšť nezávislé od skutočnej potreby. Požiadavky predlžujú trvanie projektovej prípravy, navyšujú rozsah stavebných prác a náklady bez zrejmých prínosov. Priemerné investičné náklady na kilometer modernizovanej koľaje na železničnej trati sú preto na Slovensku (11,0 mil. eur) o 60 % vyššie ako v susednom Česku (6,7 mil. eur).". | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 221. Komponent 3: Udržateľná doprava. Popis investícií a reforiem v tomto komponente. 2 reforma verejnej osobnej dopravy. Implementácia. Text "Prijatie novej legislatívy pre verejnú osobnú dopravu. Zavedú sa jednotné požiadavky pre všetky jej formy. Vytvoria sa nové pravidlá na koordináciu a efektívne riadenie regionálnej autobusovej a železničnej dopravy, zadefinuje sa úloha národnej koordinačnej autority." odporúčame preformulovať nasledovne: "Prijatie novej legislatívy pre verejnú osobnú dopravu. Zavedú sa jednotné požiadavky pre všetky jej formy. Zavedú sa nové pravidlá na koordináciu a efektívne riadenie regionálnej autobusovej a železničnej dopravy v rámci národnej koordinačnej autority." Odôvodnenie: Odporúčame preformulovať, nakoľko si nevieme predstaviť unifikované požiadavky na železničnú, mestskú, regionálnu osobnú dopravu. | O | ČA | Presný rozsah určí nová podoba zákona a bude vychádzať zo záverov analýz a odborných diskusií medzi objednávateľmi dopravy (MDV, kraje, odborná verejnosť) |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 222. Komponent 3: Udržateľná doprava. Investície. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy. Výzvy. Text "V slovenskej železničnej infraštruktúre sú dlhodobo preferované nákladné a relatívne menej efektívne modernizácie transeurópskych koridorov vo výrazne vyšších parametroch než sú legislatívne požiadavky, či už národné, alebo požiadavky EÚ. Tieto projekty zvyšujú atraktívnosť siete len pomaly a odčerpávajú zdroje na iné typy projektov." odporúčame preformulovať nasledovne: "V železničnej infraštruktúre v SR sú dlhodobo preferované nákladné a relatívne menej efektívne modernizácie transeurópskych koridorov vo výrazne vyšších parametroch než sú národné alebo európske (EÚ) legislatívne požiadavky. | O | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Tieto projekty zvyšujú atraktívnosť siete len pomaly a odčerpávajú zdroje na iné infraštruktúrne typy projektov.". | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 223. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Reforma 1. V texte "1. Míľnik: Zverejnenie investičného plánu projektov železničnej infraštruktúry do 30. 06. 2021 2. Míľnik: Metodika na výber, prípravu a realizáciu projektov pre cyklistickú dopravu do 31.12.2021 3. Míľnik: Novelizácia zákona o dráhach a súvisiacich predpisov na parametre dopravnej infraštruktúry do 31.12.2022" odporúčame upraviť číselné označovanie vo vzťahu k reforme, napr. R1M1. | O | N | Označovanie míľnikov a cieľov je rovnakým spôsobom zosúladené naprieč plánom obnovy. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 224. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Investícia 2: Podpora ekologickej osobnej dopravy. Text "1. Cieľ: Počet zaobstaraných ekologických koľajových vozidiel pre osobnú dopravu 7 ks (vážených) do 30.06.2026" navrhujeme preformulovať nasledovne: "1. cieľ: Počet obstaraných ekologických koľajových vozidiel pre osobnú dopravu 7 ks (vážených) do 30.06.2026". Zároveň odporúčame doplniť „min.“ a uvedené primerane aplikovať aj pri iných ukazovateľoch. V opise investície sa uvažuje na str. 23 so širokým záberom koľajových vozidiel, avšak podľa ukazovateľa ide o pomerne malý súbor. | O | ČA | Text primerane upravený. Finálne znenie míľnikov a cieľov bolo dopracované v zmysle pripomienok EK. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 225. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Investícia 3: Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy. V texte "1. Cieľ: Počet zaobstaraných intermodálnych prepravných jednotiek 160 ks do 31.12.2023 2. Cieľ: Počet zaobstaraných intermodálnych prepravných jednotiek 1000 ks do 30.06.2026 3. Cieľ: Počet podporených nových liniek intermodálnej dopravy 1 linka do 30.06.2026" odporúčame overiť správnosť používania terminológie v spojení linka a intermodálna doprava. | O | ČA | Text primerane upravený. Finálne znenie míľnikov a cieľov bolo dopracované v zmysle pripomienok EK. |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 226. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Investícia 4: Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony. Text "1. Míľnik: Vytvorenie dotačnej schémy pre vybudovanie Národnej siete ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC) a vytvorenie dotačnej schémy a vyhlásenie viackolovej výzvy pre VÚC/obce a PO do 31.12.2021. 1. Cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 31.12.2023. 2. Cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle | O | ČA | Text primerane upravený. Finálne znenie míľnikov a cieľov bolo dopracované v zmysle pripomienok EK. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 30.06.2026." navrhujeme preformulovať nasledovne: 1. míľnik: Návrh a zavedenie dotačnej schémy pre vybudovanie národnej siete ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC) a vytvorenie dotačnej schémy a vyhlásenie viackolovej výzvy pre VÚC/obce a PO do 31.12.2021. 1. cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 31.12.2023. 2. cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 30.06.2026." | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 227. Komponent 9. MIRRI sa dlhodobo zasadzuje za posilnenie koordinácie podpory výskumu, vývoja a inovácií ako aj za koncentráciu zdrojov a zabezpečenie synergických a komplementárnych efektov v podpore a víta otvorenie nadrezortnej diskusie na zavedenie mechanizmov na koordináciu politiky a financovania výskumu a inovácií. Vzhľadom na postavenie MIRRI ako riadiaceho a koordinačného orgánu zodpovedného za nastavenie riadenia a implementácie fondov politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021-2027 (Fondy EÚ) - Partnerská dohoda a operačný program Slovensko, žiadame doplniť do komponentu 9, že kompetencie MIRRI ako riadiaceho a koordinačného orgánu nebudú zavádzanými mechanizmami dotknuté. Odôvodnenie: Uvedené doplnenie je nevyhnutné s ohľadom na potrebu zabezpečenia jasne stanovených kompetencií vo vzťahu k Fondom EÚ v rámci programového obdobia 2021-2027 a predísť tak prípadným problémom v implementácii spôsobených nastavením riadiacich a koordinačných štruktúr v rámci reformovaného systému výskumu a inovácií a rovnako reagovať na skúsenosti z programového obdobia 2014-2020 najmä vo vzťahu k financovaniu projektov výskumu, vývoja a inovácií z EŠIF, ktoré bolo sprevádzané zdržaniami a implementačnými problémami. | Z | A | Doplnený text: "Kompetencie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR pri riadení a koordinácii EŠIF nebudú zavádzanými mechanizmami dotknuté." |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 228. Komponent 9, strana 17. Z textu "Predpokladáme existenciu schémy v rokoch 2022-2026. Očakávaný rozpočet predstavuje 81 mil. eur. Cieľom je podporiť súkromný a verejný sektor v budovaní vzájomných vzťahov. Na to potom ľahšie nadviažu projekty spolupráce z EŠIF, ktoré budú jednoduchšie implementovateľné a kvalitnejšie, keďže sa dovtedy rozvinú silné a overené medzi týmito subjektami." žiadame vypustiť formuláciu "Na to potom ľahšie nadviažu projekty spolupráce z EŠIF, ktoré | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | budú jednoduchšie implementovateľné a kvalitnejšie, keďže sa dovtedy rozvinú silné a overené medzi týmito subjektami.". Odôvodnenie: Vzhľadom na začiatok programového obdobia v roku 2021 a očakávaný začiatok implementácie operačného programu Slovensko od začiatku roku 2022 budú projekty spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v oblasti výskumu, vývoja a inovácií podporované z fondov EÚ od začiatku implementácie, aby sa zabezpečila kontinuálna podpora a rovnako aj kontinuálne čerpanie finančných prostriedkov. Formulácia v rámci komponentu 9 je nepresná a projekty spolupráce z fondov EÚ v žiadnom prípade nemajú len nadväzovať na aktivity financované z RRP vzhľadom na intervenčnú logiku politiky súdržnosti a povinnosť priebežného využívania a čerpania ročných záväzkov zmysle tzv. všeobecného nariadenia a pri financovaní projektov výskumu, vývoja a inovácií z fondov EÚ je jednou z priorít MIRRI na základe lesson learned obdobia 2014-2020 zavedenie zjednodušení a odstránenie prekážok v implementácii, čiže tieto projekty by mali byť rovnako jednoduchšie implementovateľné. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 229. Komponent 14.V rámci komponentu č. 14 „Zlepšenie podnikateľského prostredia“ materiál obsahuje aj tézy k reforme verejného obstarávania, ktoré obsahujú požiadavku optimalizovať kontrolu verejného obstarávania s dôrazom na centralizáciu procesu kontroly. V tejto súvislosti žiadame o doplnenie zámeru, podľa ktorého sa plánuje, aby Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) vykonával kontrolu zákaziek verejného obstarávania, financovaného z fondov EÚ v programovom období 2021-2027, pričom tento typ kontroly by už nevykonávali riadiace orgány. ÚVO by túto kontrolu vykonával v postavení sprostredkovateľského orgánu a tento koncept je súčasťou programového vyhlásenia vlády SR. Zároveň táto posilnené úloha pre ÚVO bude znamenať potrebu navýšenia administratívnych kapacít. Z uvedeného dôvodu žiadame o úpravu časti materiálu, podľa ktorého počet zamestnancov ÚVO zostáva nezmenený. Odôvodnenie: V rámci súčasného systému vykonávajú kontrolu verejného obstarávania administratívne kapacity riadiacich orgánov, prípadne sprostredkovateľských orgánov a v niektorých zákonom a systémom riadenia určených prípadoch aj administratívne kapacity ÚVO. Aktuálny stav zapríčiňuje, že výsledky kontrol realizovaných RO / SO častokrát neidentifikujú tie isté typy zistení, ktoré identifikuje ÚVO a naopak, prípadne výsledky kontrol verejných obstarávaní realizovaných jednotlivými | Z | Neprihliada sa | Rezort pripomienku stiahol. Pripomienka je irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | RO / SO sú rôzne aj napriek tomu, že posudzujú skutkovo obdobné skutočnosti, t. j. verejné obstarávania vyhlásené v rovnakom období na obdobné predmety zákazky s obdobnými podmienkami v súťažných podkladoch môžu byť posudzované každým RO / SO rôzne. Rozhodovacia prax v oblasti posudzovania verejného obstarávania a aplikácia zákona o verejnom obstarávaní tak nie je v prípade zákaziek financovaných z fondov EÚ jednotná. Ďalším dôsledkom systému, v ktorom vykonáva kontrolu verejného obstarávania viac ako 20 RO / SO, je určovanie požiadaviek na verejné obstarávanie z pozície jednotlivých RO/SO nad rámec centrálnych pravidiel určených Systémom riadenia EŠIF (najmä požiadavky na procesnú stránku zadávania zákaziek s nízkou hodnotou a zákaziek v režime výnimiek, požiadavky na rozsah dokumentácie k zákazke, fázy zadávania zákazky, v ktorých sa vykonáva obligatórna kontrola atď.) s odôvodnením, že tieto požiadavky zohľadňujú osobitosti operačného programu. V neposlednom rade taktiež ide aj o časový aspekt výkonu kontroly verejného obstarávania, t. j. tento systém je časovo náročný a predlžuje procesy zadávania zákaziek. Z uvedeného dôvodu sa počíta s podstatnou reformou výkonu kontroly eurofondových zákaziek na programové obdobie 2021-2027 a posilnenie postavenia ÚVO v tejto oblasti. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka č. 230. Všeobecne k celému materiálu za oblasť verejného obstarávania. Za oblasť verejného obstarávania materiál obsahuje viaceré tézy, pričom mnohé sa obmedzujú iba na všeobecné konštatovanie o zjednodušení verejného obstarávania a podpore podnikateľského prostredia. Pripravované úpravy napr. podlimitných zákaziek a zákaziek s nízkou hodnotou, vrátane posilnenia elektronického trhoviska sú popísané veľmi stručne, takže nie je možné sa kvalifikovane vyjadriť, či budú spĺňať základné podmienky na zabezpečenie transparentnosti a miery hospodárskej súťaže, aj keď je možné pozitívne hodnotiť zachovanie týchto typov zákaziek. Materiál uvádza za cieľ zjednodušenie kontroly zákaziek, ale okrem zníženia počtu inštancií pri výkone kontroly (z pôvodných štyroch inštancií: ÚVO, Rada ÚVO, prvostupňový súd, odvolací súd), neuvádza finálny návrh, z ktorého by bolo zrejmé, kto bude v zmysle zákona o súdnej ochrane, resp. zákona o verejnom obstarávaní vykonávať dohľad pri jednotlivých typov kontrol (napr. rozhodovať o námietkach v prvom stupni). Materiál ponúka alternatívu úpravy dohľadu v zákone o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní alebo | Z | Neprihliada sa | Rezort pripomienku stiahol. Pripomienka je irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | priamo v zákone o verejnom obstarávaní. Zároveň však v ďalšej časti uvádza výlučne súdny prieskum verejného obstarávania v nasledujúcom znení, cit.: „Na rozdiel od existujúcej sústavy dvoch inštancií na správnom orgáne (Úrad pre verejné obstarávanie) a dvoch inštancií na správnych súdoch sa navrhuje zavedenie dvoch inštancií súdneho konania. Výhodou navrhovaného modelu bude predovšetkým to, že bude ihneď zaručený súdny prieskum procesu verejného obstarávania, čím sa docieli sústredenie súdneho rozhodovania vo veciach VO na správnych súdoch.“ Uvedená téza predpokladá, že aj v prvom stupni budú preskúmavať verejné obstarávania súdy na základe podaných žalôb hospodárskych subjektov, čo by znamenalo posilnenie vplyvu súdov v oblasti výkladu právnych predpisov o verejnom obstarávaní, pričom problémom v tomto kontexte bude, že v oblasti verejného obstarávania by tak relevantne pôsobilo viacero orgánov: ÚVO, správne súdy, riadiace orgány (pri zákazkách financovaných z fondov EÚ), orgán auditu. ÚVO by bol viazaný právnym názorom správneho súdu iba vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Zároveň na ÚVO zostáva agenda metodického usmerňovania, ktorá by však mohla verejným obstarávateľom prezentovať iný pohľad v porovnaní s rozhodnutiami správnych súdov, ktoré budú nezávislé od metodického usmerňovania ÚVO. Je tiež pravdepodobné, že správne súdy SR budú autonómnejšie vystupovať voči záverom Európskej komisie, t. j. súdy nebudú/nemusia reflektovať na auditné zistenia Európskej komisie. Takýto odlišný právny názor medzi správnymi súdmi SR a EK môže predstavovať riziko pozastavenia financovania projektov v určitých prípadoch (napr. v prípade nosného Operačného programu Slovensko v rámci programového obdobia 2021-2027 aj pozastavenie platieb pre celý operačný program). Ako najväčšie riziko je tak možné vnímať, že v prípade konštituovania ÚVO ako sprostredkovateľského orgánu, ktorý bude zastrešovať komplexne kontrolu eurofondových zákaziek v rámci programového obdobia 2021 – 2027 (tento zámer je súčasťou programového vyhlásenia vlády SR), bude ÚVO povinné prevziať závery z rozhodnutia správnych súdov v danej veci, pričom, ak tieto závery správnych súdov nebudú vecne správne, resp. nebudú zohľadňovať posúdenie určitých otázok v kontexte auditných zistení EK, celý systém kontrol eurofondových zákaziek môže byť zo strany EK spochybnený a viesť k vyššie uvedeným dôsledkom (finančné opravy a pozastavenie platieb za operačné programy). V tomto kontexte je potrebné spomenúť okrúhly stôl, ktorý sa k danej téme konal na Ministerstve spravodlivosti SR vo februári | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2021 za účasti MIRRI, ÚVO, MF SR a úradu vicepremiéra pre legislatívu, pričom na stretnutí bol predbežne diskutovaný variant, podľa ktorého v prvom stupni bude preskúmavať verejné obstarávania na základe námietok hospodárskych subjektov ÚVO a súdy až v druhom stupni. Na túto skutočnosť materiál nereflektuje, a preto ho žiadame v tejto súvislosti dopracovať. Odôvodnenie: v zmysle pripomienky. | | | |
| MIRRI SR | Pripomienka. č. 005. Všeobecne k celému materiálu. V texte materiálu sa na viacerých miestach odvolávate na rôzne nariadenia, absentuje však ich presné označenie. Z toho dôvodu odporúčame doplniť ich presné označenie a ďalej ich používať vo forme skráteného názvu resp. legislatívnej skratky. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MOSR | K vlastnému materiálu: A. KOMPONENT 2: Obnova budov Obnova budov Oblasť politiky: Zelená ekonomika V časti Sociálna odolnosť: Prvú vetu nahradiť týmto textom: „Prikladná obnova všetkých verejných budov realizovaná vo vysokom štandarde je významným prvkom podporujúcim participatívny prístup ďalších subjektov v spoločnosti k obnove budov“. Odôvodnenie: Do obnovy je potrebné zahrnúť všetky verejné budovy vrátane vojenských objektov, ktoré sú dlhodobo nedostatočne udržiavané a nerealizuje sa ich pravidelná údržba. Ich prevádzka je energeticky neúmerne náročná, čo negatívne zvyšuje ich uhlíkovú stopu. Nemôžeme čakať, až chátrajúce verejné budovy budú zaradené do kategórie historických budov. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| MOSR | K vlastnému materiálu: A. KOMPONENT 2: Obnova budov Obnova budov Oblasť politiky: Zelená ekonomika V časti Cieľ: Prvú vetu nahradiť týmto textom: „Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov, všetkých verejných budov znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2.“ Odôvodnenie: do obnovy je potrebné zahrnúť všetky verejné budovy vrátane vojenských objektov, ktoré sú dlhodobo nedostatočne udržiavané a nerealizuje sa ich pravidelná údržba. Ich prevádzka je energeticky neúmerne náročná, čo negatívne zvyšuje ich uhlíkovú stopu. Nemôžeme čakať, až chátrajúce verejné budovy budú zaradené do kategórie historických budov. | Z | N | Alokácie sa už nie je možné meniť, na uvedené oblasti budú alokované nové zdroje v rámci EŠIF. |
| MOSR | K vlastnému materiálu: Kapitola 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, strana 4, infografika, oddiel moderný štát: Za slová „s princípom hodnoty za peniaze“ odporúčame doplniť slová „a tvorby verejných politík na základe | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dát“. Adekvátne odporúčame upraviť aj ostatné časti materiálu s ohľadom na duch našej pripomienky. Odôvodnenie: Kvalita služieb štátu závisí aj od toho, ako dôsledne a cielene dokáže nastavovať svoje politiky. Princíp hodnoty za peniaze síce dokáže ohodnotiť štátne zásahy z ohľadu ich finančných a ekonomických dopadov, pri navrhovaní a tvorbe riešení s účasťou štátu je veľmi dôležité vnímať aj širšie sociologicko-demografické, environmentálne a iné faktory. Mimoriadny význam pri návrhoch verejných politík sú poznatky z mikro-úrovne. Samotný vlastný materiál je iba čiastočne postavený na využívaní tohto princípu. Mnoho z navrhovaných riešení nazerá na dané komponenty ako na jednoliate sféry, kde jednotné pravidlá prinesú zvýšenie efektívnosti a zlepšenie výsledkov. Pritom v mnohých komponentoch (napr. vzdelávanie, podpora výskumu, moderná a dostupná zdravotná starostlivosť, ...) je potrebné poznať stav podporený nielen z makroukazovateľmi (znižovanie výsledkov PISA, slabá úroveň inovácií v priemysle, reakčný čas rýchlej záchrannej služby), ale dôvody a príčiny nepriaznivej situácie v jednotlivých miestach (konkrétnych školách, továrňach, nemocniciach). O takéto poznanie by sa mal podľa nášho názoru snažiť aj plán obnovy, aby navrhované riešenia bolo možné dôsledne cieliť nielen na problematické komponenty, ale konkrétne riešiť problémy v jednotlivých miestach. Tento rozmer, podľa nášho názoru, v materiáli absentuje. | | | |
| MOSR | K vlastnému materiálu: Kapitola 3 – Doplnkovosť a implementácia materiálu, časť 4.1. Efektívna implementácia, odsek 8, začínajúci slovami NIKA bude v tejto súvislosti aktívne spolupracovať s analytickými útvarmi jednotlivých vykonávateľov. Odporúčame zvážiť, či nebude vhodné do zoznamu zahrnúť aj analytické útvary ďalších ÚOŠS, ktoré síce nebudú nutne vykonávatelia s ohľadom na zákon č. 575/2001 Z.z. (kompetenčný zákon), ale poznanie daných oblastí by mohlo pomôcť implementácii plánu obnovy. Odôvodnenie: Aj v prípade, že by sa s MO SR nepočítalo ako s jedným vykonávateľov plánu obnovy, existujú relevantné činnosti napojené na rezort obrany, ktoré súvisia aj s plánom obnovy. Ide predovšetkým o oblasť vedy, výskumu a inovácií, ale i oblasti ako zdravotná starostlivosť, adaptácia na zmenu klímy, dekarbonizácia, obnova budov, a čiastočne i vzdelávanie pre 21. storočie. Pokiaľ to podmienky umožnia, bolo by vhodné, ak by sa implementácia plánu obnovy dotkla aj sektoru obrany, ktorý má v mnohých ukazovateľoch potenciál vykonať kroky pre obnovu, podobne ako ostatné sektory | O | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spoločnosti. V takom prípade by bolo pridanou hodnotou spolupracovať aj s Analytickým útvarom MO SR pri kontrole a vyhodnocovaní implementácie projektu. | | | |
| MOSR | K vlastnému materiálu: Všeobecná pripomienka k štruktúre Kapitoly 3 – Doplnkovosť a implementácia materiálu. Odporúčame zvážiť poradie jednotlivých podkapitol. Predovšetkým časť „4.3 Inštitucionálna štruktúra implementácie, administratívne a rozhodovacie procesy“ by sme odporúčali presunúť do vyšších častí textu. Odôvodnenie: Kapitola sa na viacerých miestach odvoláva na Národnú koordinačnú a implementačnú agentúru NIKA, ale až v časti 4.3. je ozrejmené, čo to NIKA je a aké má úlohy. Rovnako sa v predošlých častiach odvoláva na vládu SR, vykonávateľov, pritom nie je jasné, aké budú mať právomoci a povinnosti v celom procese. Preto navrhujeme presunúť časť 4.3. vyššie v texte, aby bolo možné text čítať s porozumením pozícií jednotlivých orgánov či inštitúcií v celom procese. | O | N | Štruktúra POO je daná v zmysle Usmernenia EK, a poradie kapitol je fixne dané zo strany EK. |
| MPRVSR | - v materiáli navrhujem na str.1, tretí odsek, prvá veta – doplniť vo vete čiarku z: „Slovensko už pred krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 zaostávalo a proces dobiehania životnej úrovne vyspelých krajín EÚ posledných desať rokov stagnoval keď v roku 2018 dosiahlo slovenské HDP na osobu iba 73 % priemeru EÚ 27.“ Na: „Slovensko už pred krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 zaostávalo a proces dobiehania životnej úrovne vyspelých krajín EÚ posledných desať rokov stagnoval, keď v roku 2018 dosiahlo slovenské HDP na osobu iba 73 % priemeru EÚ 27. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | - v materiáli navrhujem na str. 9, Zelená ekonomika, doplniť „o“ -prvá veta z: „...spoľahlivejšiu a nákladov efektívnejšiu integráciu obnoviteľných zdrojov.“ Na: „spoľahlivejšiu a nákladovo efektívnejšiu integráciu obnoviteľných zdrojov.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | - v materiáli navrhujem na str. 9, Zelená ekonomika, vymazať „e“ -posledná veta z: „...širšie uplatenenie smart technológií...“ Na: „širšie uplatnenie smart technológií...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | - v materiáli navrhujem na str. 1, prvý odsek, posledná veta - odstrániť mäkčeň z: „pracovných miesť “ na: „pracovných miest “ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPRVSR | - v materiáli navrhujem na str. 4, posledný odsek cca v strede opraviť slovo z: „...Európska komisia v nich opakovanie odporúča zintenzívniť reformné úsilie.“ Na: „Európska komisia v nich opakovane odporúča zintenzívniť reformné úsilie.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | - v materiáli navrhujem na str. 4, Tabuľka 1, bod 7 doplniť bodku za číslicou z: „Vzdelávanie pre 21 storočie“ na: „Vzdelávanie pre 21. storočie.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | - v materiáli navrhujem na str.10, odsek 4, druhá veta - doplniť čiarku vo vete z: „Budovaním infraštruktúry alternatívnych pohonov a podporou výskumno-vývojového a inovačného potenciálu sa podporí postupný prechod automobilového sektora od výroby vozidiel so spaľovacím motorom smerom ku ekologickejším a udržateľnejším alternatívam s vyššou pridanou hodnotou, čím sa podporí udržateľnosť pracovných miest a konkurencieschopnosť lokálneho automobilového sektora do budúcnosti.“ Na: „Budovaním infraštruktúry alternatívnych pohonov a podporou výskumno-vývojového a inovačného potenciálu sa podporí postupný prechod automobilového sektora od výroby vozidiel so spaľovacím motorom, smerom ku ekologickejším a udržateľnejším alternatívam s vyššou pridanou hodnotou, čím sa podporí udržateľnosť pracovných miest a konkurencieschopnosť lokálneho automobilového sektora do budúcnosti.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na st. 10, posledný odsek doplniť dĺžeň v slove z: „pracovných príležitosti“ na: „pracovných príležitostí.“ Jedná sa o tzv. porušenie rytmického krátenia. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 11, tretí odsek, predposledná veta doplniť v slove „o“ z: „...odlnosti...“ na: „...odolnosti...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 11, v prvom odseku Efektívna verejná správa a digitalizácia doplniť čiarku vo vete – z: „. Investície do digitalizácie pripravia verejnú správu na nedostatok pracovnej sily spôsobený starnutím obyvateľstva a uvoľnia existujúce ľudské kapacity na využitie v aktivitách s vyššou pridanou hodnotou.“ Na: „. Investície do digitalizácie pripravia verejnú správu na nedostatok pracovnej sily, spôsobený starnutím obyvateľstva a uvoľnia existujúce ľudské kapacity na využitie v aktivitách s vyššou pridanou hodnotou.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 16, v druhom odseku Efektívna verejná správa a digitalizácia zmeniť slovo vo vete z: „Investície do modernizácie policajného zboru, hasičského a záchranného systému zefektívnenia poskytovanie pomoci zameranej na ochranu života, zdravia, majetku a životného prostredia a zlepšia koordináciu zainteresovaných subjektov v oblasti civilnej ochrany a krízového riadenia.“ Na: „Investície do modernizácie policajného zboru, hasičského a záchranného systému zefektívnia poskytovanie pomoci zameranej na ochranu života, zdravia, majetku a životného prostredia a zlepšia koordináciu zainteresovaných subjektov v oblasti civilnej ochrany a krízového riadenia.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 17, prvý odsek, doplniť čiarku a slovo z: „Rastie aj podiel študentov študujúcich na univerzitách v zahraničí a z toho vyplývajúci únik mozgov patrí k najvyšším v EÚ.“ Na: „Rastie aj podiel študentov študujúcich na univerzitách v zahraničí a z toho vyplývajúci únik mozgov, ktorý patrí k najvyšším v EÚ.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 17, v časti Vzdelávanie, posledný odsek, prvá veta- opraviť slovo z: „...sa zvýši zaškolenosti detí...“ na: „...sa zvýši zaškolenosť detí...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 17, v časti Vzdelávanie, prvý odsek, doplniť dĺžeň na „i“ z: „ ...digitálnych zručnosti... na: „...digitálnych zručností...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 32, bod 3, druhý odsek upraviť slovosled vety z: „Na národnej úrovni zaručuje základné práva a slobody pre každého bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie Ústava Slovenskej republiky.“ Na: „Na národnej úrovni základné práva a slobody pre každého bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie zaručuje Ústava Slovenskej republiky. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 32, v prvom odseku, posledná veta - odstrániť duplicitné slovo vo vete: „V rámci vzdelávania v KIB sa vytvorí sa program vzdelávania a zvyšovania bezpečnostného povedomia pre pracovníkov verejnej správy.“ Na: „V rámci vzdelávania v KIB sa vytvorí program | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávania a zvyšovania bezpečnostného povedomia pre pracovníkov verejnej správy.“ | | | |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 9, Voda, výskum a inovácie, doplniť dve čiarky vo vete (jedná sa o vloženú vetu) – z: „Vzniknú inovačné konzorciá s cieľom prepojiť potreby trhu a vývojové možnosti kde sa predpokladá s najvýraznejším zastúpením prijímateľov zo segmentu digitálnych inovácií.“ Na: „Vzniknú inovačné konzorciá, s cieľom prepojiť potreby trhu a vývojové možnosti, kde sa predpokladá s najvýraznejším zastúpením prijímateľov zo segmentu digitálnych inovácií." | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | -v materiáli navrhujem na str. 9, Voda, výskum a inovácie, doplniť správny tvar slova „voucher“ z:„...prostredníctvom digitálnych vouchrov...“ na: „... prostredníctvom digitálnych voucherov...“ Zdroj: https://jazykovaporadna.sme.sk/q/3021/ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | Komponent - Lákanie a udržanie talentov (10) 1/ zabrániť „odlivu mozgov“ , ktorým krajina prichádza o investície do vzdelania a o výnosy z daní a odvodov (zmienka na str. 4) uzákonením podmienky buď odpracovať po skončení VŠ-štúdia rovnaký počet rokov v SR, ako trvalo štúdium alebo zaplatiť za VŠ-štúdium pred opustením SR, pokiaľ bolo absolvované v štátnej škole. Motivačné opatrenia nie sú dostatočným nástrojom. 2/ zredukovať súčasný počet univerzít v SR, investovať radšej do ich úrovne (kvalita namiesto kvantity). 3/ na str. 24 textu – Investície – bod 1. Podporné nástroje: pojem „rodina“ treba chápať ako manželov a ich neplnoleté deti, nie ostatné príbuzenstvo. Uplatniť ako poznámku pod čiarou. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | Komponent - Reforma justície (15) 1/ v súlade s presadzovaním optimalizácie prehodnotiť vytvorenie novej inštitúcie – Úradu pre správu zaisteného majetku, zvážiť radšej ako útvar na už existujúcej inštitúcii v rámci rezortu spravodlivosti. | O | N | Úrad je už zriadený zákonom č. 312/2020 Z.Z. |
| MPRVSR | Komponent - Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie (18) 1/ (str.1) Presun zdanenia z práce na spotrebu, majetok a rozšírený zelený daňový základ sa spolu s elimináciou výnimiek v zdanení pozitívne odrazí na dlhodobom ekonomickom raste - upresniť význam rozšírený zelený daňový základ. | O | A | Text bude upravený, špecifikovaný |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPRVSR | Materiál komponent 4 dekarbonizácia priemyslu je spomenuté poľnohospodárstvo len v tabuľke, aký má podiel na tvorbe skleníkových plynov, ale v cieľoch zamedzenia alebo zníženia tvorby skleníkových plynov oblasť poľnohospodárstva chýba, akým spôsobom by sa prispelo v tejto oblasti k zníženiu. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. |
| MPRVSR | Materiál komponent 5 adaptácia zmeny klímy - rieši sa stav vodných tokov, protipovodňové opatrenia, chránené územia, stav biodiverzity, okrajovo sa spomína poľnohospodárstvo, reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, ale vôbec nie je spomenuté rybné hospodárstvo a aquakultúra, ktoré môžu prispieť k riešeniu uvedenej problematiky aj keď možno nepriamo. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na zadržiavanie vody, ochranu prírody a rozvoj biodiverzity – investíciou do tejto oblasti vie prispieť aj oblasť rybného hospodárstva rozvojom rybníkov, investície do zakladania nových vodných plôch, čím sa naplní úloha zadržiavania vody v krajine. Zabráni sa erózii pôdy a nečakaným záplavám v prírode, zadržaním vody a vplyvom zmeny klímy. | O | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom po rozporovom konaní vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MPRVSR | Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky požaduje zaradiť do Plánu obnovy a odolnosti SR minimálne jednu z variant opatrení zameraných na lesné hospodárstvo, ktoré boli ako vhodné navrhnuté na realizáciu v rámci tohto finančného nástroja. Variant 1 Cieľom navrhovaných investícií je zvýšenie vodozádržnej schopnosti lesov zabezpečením zníženia povrchového odtoku po lesných cestách, s infiltráciou vody späť do lesných porastov, ako aj budovaním nových a obnovou (rekonštrukciou) existujúcich vodozádržných zariadení. Plánová investícia - Jednotka - Jednotková cena(EUR) - Počet jednotiek- Celková cena(EUR) Asanácia nevyužívaných ciest - km - 2 000 - 5 000 - 10 000 000 Vodozádržné objekty zemné - ks - 30 - 900 000 - 27 000 000 Vodozádržné objekty drevené - ks - 120 - 400 000 - 48 000 000 Vodozádržné objekty kovové - ks - 350 - 100 000 - 35 000 000 Obnova retenčných plôch existujúcich - ks - 20 000 - 350 - 7 000 000 Vybudovanie retenčných nádrží nových - ks - 65 000 - 350 - 22 750 000 Spolu: 149 750 000 Variant 2 Návrh reformy a investícií je v súlade s opatreniami Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímu (2018), ako aj cieľom Koncepcie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch SR, rozšíriť výmeru lesov obhospodarovaných prírode blízkym spôsobom na úroveň 25 % z výmery lesov v SR. Je taktiež v súlade s Programovým | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom po rozporovom konaní vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyhlásením vlády SR, ktorá sa zaviazala zvýšiť podiel takto obhospodarovaných lesov. Realizácia tejto investície by bola vhodným základom pre realizáciu opatrení súvisiacich s uplatňovaním vlastných hospodárskych zásahov smerujúcich k prebudove hospodárenia v lesoch na prírode blízke spôsoby, ktoré by mohli byť následne podporené v rámci opatrení SPP 2023 – 2027. Cieľom navrhovaných reforiem a investícií je: 1. identifikácia území (450 tisíc ha) vhodných na zavedenie prírode blízkeho hospodárenia v lesoch, 2. revitalizácia a optimalizácia lesnej infraštruktúry podľa konkrétnych podmienok jednotlivých oblastí, vrátane: a) lesnej cestnej siete s cieľom znížiť jej dopad na hydrológiu povodí a eróziu, ako aj zlepšiť jej efektívnosť a kapacitu pre obhospodarovanie lesov prírode blízkym spôsobom (hustota lestnej cestnej siete na úrovni (20 – 25 m/ha), b) vodozádržných opatrení a objektov v lesnej krajine, 3. investície do inovatívnych a environmentálne priaznivých technológií pre PBHL, 4. budovanie kapacít zameraných na prenos poznatkov smerom k lesníkom, zamestnancom ochrany prírody a krajiny (vzdelávanie) ako aj širokej verejnosti (informovanie verejnosti). Predpokladané náklady na realizáciu vyššie uvedených opatrení predstavujú približne 250 mil. EUR. Predkladáme aj pripomienky k zámeru MŽP SR v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR k výkupu a prevodu správy pozemkov: - V prípade stanovenia jasných a jednoznačných pravidiel, je úplne irelevantné, kto plnenie týchto pravidiel zabezpečuje, práve naopak je vhodnejšie mať silný kontrolný systém vo vzťahu k výkonu opatrení, pričom podľa návrhu MŽP SR by bol kontrolný systém realizovaný samotným zabezpečovateľom starostlivosti, čo je jednoznačným konfliktom záujmov. - Samotný výkup pozemkov a prevod správy neprispeje k zlepšeniu biodiverzity ani adaptácii na zmenu klímy (to len stanovenie jednoznačných pravidiel, podmienok a postupov starostlivosti a zabezpečenie ich realizácie), takto ide len o sanovanie nákladov štátneho rozpočtu. - V prípade pozemkových spoločenstiev je výkup pozemkov prakticky nerealizovateľný, možný je len výkup podielov jednotlivých spoluvlastníkov, samozrejme pri dodržaní predkupného práva ostatných spoluvlastníkov (inak by už išlo o vyvlastnenie, čo je iný právny mechanizmus). - Výkup pozemkov prostredníctvom referenčnej ceny bez zohľadnenia ich trhovej ceny nebude zo strany vlastníkov akceptovaný. - Zonácia v réžii MŽP SR je nekonečný príbeh, ktorý sa v národných parkoch v podstate dodnes nepodarilo realizovať počas obdobia 20 rokov od | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nadobudnutia účinnosti zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (až na výnimky). Z tohto doteraz nerealizovaného procesu je možné usudzovať, ako to s veľkou pravdepodobnosťou bude vyzerať aj s výkupom pozemkov. Nie je možné očakávať, že výkup pozemkov sa zrealizuje úspešnejšie a v oveľa kratšom horizonte realizácie Plánu obnovy a odolnosti SR, ako doterajšie aktivity orgánov ochrany prírody v súvislosti so zabezpečením zonácie národných parkov (20 rokov). - Podľa metodiky IUCN sa prideľuje status národného parku na základe existujúceho manažmentu chráneného územia a nie opačne, že manažment chráneného územia sa prispôsobuje kategórii národného parku. - Územia väčšiny národných parkov v SR neboli vyhlasované v minulosti podľa kritérií IUCN a lesy na týchto lokalitách boli spravidla sústavne ovplyvňované človekom – hospodársky sa využívali. - Lesné porasty s významným zastúpením smreka na väčšine území národných parkov boli umelo založené a hospodársky využívané a ich preradením do režimu bez zásahu hrozí v dôsledku súčasných klimatických extrémov (dlhé obdobia sucha) ich fyziologické oslabenie, následné rozšírenie biotických podkôrnych škodcov a degradácia týchto biotopov s nekontrolovaným rozpadom (čo potvrdzujú aj príklady v praxi, napr. Fabova hoľa, Javorová dolina v TANAPE), pričom s veľkou pravdepodobnosťou dôjde na časti lokalít k zániku predmetu ochrany (biotopu, druhu). - Zabezpečenie adekvátnej a efektívnej ochrany prírody, bez zapojenia vlastníkov sa nepodarí zrealizovať, navrhované lesnícke opatrenia boli predstavené zástupcom súkromných, aj štátnych obhospodarovateľov. - Nelogický prístup k opatreniu (výkup pozemkov) je jednoznačný aj z návrhu časových etáp implementácie. Celý postup je úplne obrátený a nelogický, pretože najprv musíme vedieť, kde a čo máme a akú to má environmentálnu hodnotu, na základe toho prehodnotiť chránené územia a následne vyriešiť starostlivosť o tieto územia. Navrhovaný postup a časový rámec je aj v rozpore s Envirostratégiou SR do roku 2030. - Otázne je aj to, aké opodstatnenie má pre ŠOP SR prevod „správy územia“, kde je zakázaná akákoľvek „hospodárska aktivita“ a v prípade, ak ide o najprísnejšie chránené územia „akákoľvek ľudská činnosť“? V prípade súčasne fungujúceho modelu sú prípadne úlohy správy zabezpečované z prostriedkov získaných z podnikateľskej činnosti subjektu, bez nárokov na verejné zdroje, v prípade ŠOP SR by išlo len o prostriedky z verejných zdrojov – čiže zvýšenie finančných nárokov oproti súčasnému modelu. - Drevo je jedným z | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | najdôležitejších materiálov zeleného hospodárstva, resp. obehovej ekonomiky. Materiál MŽP SR na str. 22, ako možné diverzifikačné činnosti, pri súčasnej realizácii bezzásahu na 75 % územia národných parkov nelogicky (aj vzhľadom na dostupnosť dreva) uvažuje s realizáciou kurzov nadobudnutia zručností napr. v drevovýrobe, košíkarstve. - Navrhovaný rozvoj prírodného turizmu je podľa návrhu MŽP SR možný len za podmienky zmeny správy území v národných parkoch. S uvedeným konštatovaním nesúhlasíme, naopak domnievame sa, že pri vhodnom nastavení podporných mechanizmov môže tzv. prírodný (mäkký) turizmus zohrať pomerne významnú úlohu vo vzťahu k diverzifikácii činností súčasných obhospodarovateľov lesov v týchto územiach, ktorí najlepšie poznajú súvislosti (prírodné hodnoty, historické súvislosti) spojené so zabezpečením obhospodarovania ich majetku. | | | |
| MPRVSR | MPRV SR žiada taxatívne zahrnúť do komponentu 17 „Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)“, integrálnej časti Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, aj špecifické opatrenia rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka v oblasti rozvoja infraštruktúry služieb na báze progresívnych informačných technológií, dátového hospodárstva a technológií presného poľnohospodárstva, ktorých fundamentálnym cieľom je podpora digitálnej transformácie rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka vrátane signifikantného zlepšovania v oblastiach: Pilier I: Potravinovej bezpečnosti a zodpovedného riadenia rozvoja v agrosektore vrátane rastúceho dopytu po kvalitných potravinách pri súčasnom zabezpečení trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov a životného prostredia. Dátový monitoring agroprostredia na Slovensku, kde bude monitorovaný stav prostredia na báze dátovej infraštruktúry v oblastiach: o potravinovej bezpečnosti Slovenska (zodpovedné riadenie rastúceho dopytu po zdravých potravinách pri súčasnom zabezpečení trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov a životného prostredia), o kvality potravín, o sebestačnosti cez digitálne krátke dodávateľské reťazce, o podporu lokálnej produkcie, o ochranu a efektívne využívanie pôdy, monitoring využívania pôdy a monitoring produkcie, o stavu zdravia vegetácie a agroprodukcie, o zmien a trendov sledovaných indikátorov prostredia, o podporu farmárov a ich produkcie, o podporu zdravých potravín a prostredia, o podporu policy modellingu a monitoringu agroprostredia, o podporu digitalizácie, automatizácie a transparentnosti procesov agrorezortu, | Z | Neprihliada sa | Po rozporovom konaní rezort pripomienku stiahol a tak je pripomienka z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | o podporu rozvoja hospodárnosti a transparentnosti riadenia rezortných informačných systémov, o podporu ochrany a efektívneho využívania pôdy, vody a lesov, o dátové služby pre podporu riadenia a tvorby politík pre rezort. Pilier II: Stimuláciu efektívnej a zodpovednej produkcie a podpora rozvoja agrobiznisu pre zvýšenie konkurencieschopnosti subjektov v agrosektore pri zvýšených výnosoch a ziskovosti zohľadňujúc rôzne aspekty environmentálneho riadenia a kvality života: o poskytovanie dátových služieb pre subjekty pôsobiace v agrosektore (farmári) v oblasti podpory zefektívnenia ich hospodárenia a zvyšovania kvality produkcie so zameraním na poskytovanie softvérových služieb presného poľnohospodárstva pre farmárov v oblastiach optimalizácie manažmentu agroprodukcie využívaním dátovej vrátane senzorickej infraštruktúry pre monitoring a riadenie zdravia a produkcie pôdy, vegetácie a zvierat, presné obrábanie pôdy, sadenie, hnojenie, zavlažovanie, aplikáciu herbicídov a pesticídov, o dátové služby pre podporu rozvoja digitálnych dodávateľských reťazcov v agrosektore, o dátová podpora pre pozemkové úpravy. Pilier III: Zefektívnenie kľúčových procesov rezortu vrátane procesov finančných podpôr: o nastavenie informačných systémov rezortu na báze najnovších organizačných, technologických (využitie open source) a business modelov, o budovanie a rozvoj jednotnej otvorenej dátovej a technologickej infraštruktúry pre verejný a komerčný agrosektor na báze stratégie digitálneho jednotného trhu a Európskej jednotnej poľnohospodárskej politiky, o budovanie otvorenosti a interoperability (API) informačných systémov a dátovej infraštruktúry pre napojenie komerčného a akademického sektora na prostredie tejto dátovej infraštruktúry pre rozvoj a podporu jedinečnosti slovenských firiem a inovácií v agrosektore ako aj kontinuálny rozvoj výskumu, o napĺňanie smerníc a stratégií Európskej komisie v oblasti aplikácie technológií presného poľnohospodárstva a spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie, o podpora efektívnej a hospodárnej digitalizácie a riadenia informačných systémov agrorezortu na báze transparentnosti a inovatívnosti, o podpora digitalizácie procesov žiadostí o platby, administratívnych kontrol a kontrol na mieste. Pilier IV: Podpory rozvoja inovácií a inovačného ekosystému využívaním výsledkov výskumu a vývoja na globálnej úrovni, spoluprácou so slovenskými a európskymi subjektami výskumu a vývoja ako aj rozvojom grantových schém pre podporu rozvoja organizácií v agrosektore: o vytvorenie a rozvoj inovačného ekosystému ako katalyzátora na zvýšenie konkurencieschopnosti a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | internacionalizáciu inovatívnych firiem v agrosektore, o podpora využívania inovatívnych praktík v agrosektore. MPRV SR považuje za nevyhnutné, aby sa v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka sústredila adekvátna pozornosť na podporu rozvoja a využívania progresívnych technológií: o satelitné systémy určovania polohy, diaľkové snímanie a technológie rezortného GIS, elektronická kontrola na mieste, o internet vecí (IoT) so zameraním sa na senzorické technológie, o dátové technológie (Big Data, hybridný cloud, synergie dátových skladov) a sémantické technológie, o autonómne systémy (samoriadiace systémy v poľnohospodárskej prvovýrobe - orba, sejba, zber úrody), o počítačové videnie a strojové učenie (umelá inteligencia, deep learning, data mining) pre spracovanie dát, predikciu, optimalizáciu a automatizáciu procesov a podporu rozhodovania. MPRV SR tiež považuje za nevyhnutné, aby bol v oblasti pôdohospodárstva vytvorený samostatný Komponent pre prípravu zelenej, digitálnej a odolnej obnovy pôdohospodárstva pre sektorové priority (stratégie): o rezortné služby pre subjekty podnikajúce v oblasti pôdohospodárstva, o modernizácia a obnova potravinového dodávateľského reťazca s cieľom zabezpečenia potravinovej sebestačnosti, o znalostné a inovačné systémy (AKIS), vzdelávanie, poradenstvo a inovácie, o riadenie rizík, o plán revitalizácie zadržiavania vody v krajine, o plán revitalizácie závlah, o ekologickejšie spôsoby obhospodarovania lesa, o živé laboratóriá (Living Labs), o pozemkové úpravy. | | | |
| MPRVSR | Navrhujeme návrh MŽP SR – komponent č. 5 – úplne v tej jeho časti, ktorá sa týka prijatia nového zákona o krajinnom plánovaní a namiesto nej doplniť návrh MPRV SR v celosti, tak ako bol predložený MF SR z dôvodov, že tento návrh je kompaktný, usporiadaný, podstatne ambicióznejší ako návrh MŽP SR, jeho prínos pre krajinu a obyvateľstvo je na prvý pohľad zreteľný, menej nákladný, nevyžaduje si zásahy do vlastníckych práv ani náklady na obmedzenie vlastníckych práv, realizuje sa na vysporiadaných pozemkoch, nespôsobuje kompetenčné spory medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a vychádza z dlhodobých praktických skúseností MPRV SR s krajinotvorbou. Návrh MŽP SR po jeho odobrení MF SR a predložení do MPK pôsobí nekompaktne, neusporiadane, je chaotický, neodborný a málo ambiciózny - Návrh MŽP SR je na prvý pohľad málo ambiciózny a stanovuje si v porovnaní s návrhom MPRV SR zanedbateľné ciele a míľniky (zachovanie a | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom po rozporovom konaní vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prísnejšia ochrana existujúcich krajinných prvkov, revitalizácia 94 km riečnych tokov a prevod 29 500 ha v chránených územiach zo súkromných rúk do vlastníctva štátu). Návrh MŽP SR teda uvažuje iba o udržaní a zachovaní existujúcich krajinných prvkov. Tento cieľ je síce legitímny a chvályhodný, avšak treba uviesť, že v dnešnej slovenskej krajine je takých krajinných prvkov strašne málo. To pociťuje nielen odborná ale aj laická verejnosť. Po realizácii návrhu MŽP SR teda bude v slovenskej krajine badateľná iba jediná zmena - zrevitalizuje sa min. 94 km riek a to bez toho, aby bolo riešené širšie okolie týchto tokov. Na druhej strane keby sa zrealizoval návrh MPRV SR, popri zachovaní existujúcich krajinných prvkoch, ktoré tak či tak možno chrániť zákonom, by v slovenskej krajine pribudlo množstvo nových krajinných prvkov a to na 9% celkovej rozlohy SR. Realizovala by sa masívna výsadba alejí, stromoradí, remízok, solitérov, vodozádržných opatrení (vsakovacích pásov, prehrádzok strží a bystrín, zatrávnených plôch a i.), protieróznych opatrení a i. Táto zmena by bola v krajine viditeľná na prvý pohľad a jej výsledný efekt by bol kvôli jej rozsahu citeľný jednak v mikroklíme dotknutých území, ich protipovodňovej a protieróznej ochrane. Celkove by sa tento vplyv prejavil až v takmer 430 obciach SR. Žiaľ môžeme len skonštatovať, že návrh MPRV SR nič také neprináša a jeho ciele a výsledné vplyvy na klímu sú v porovnaní s návrhom MPRV SR bezvýznamné. - Celý návrh MŽP spočíva v prijatí nového zákona - súkromným vlastníkom pozemkov sa novým zákonom o krajinnom plánovaní z dielne MŽP uloží povinnosť zachovať existujúce kraj. prvky na ich súkromných t.j. vlastnícky nevysporiadaných pozemkoch. To je samozrejme nútené obmedzenie vlastníckeho práva, za ktoré patrí vlastníkovi v zmysle čl. 20 ods. 4 Ústavy SR primeraná náhrada. Avšak v návrhu MZP SR sa so žiadnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva nepočíta a nie sú tam na ten účel vyčlenené žiadne finančné prostriedky. MŽP SR a ani MF SR teda nemajú ani len približnú predstavu o tom, akú sumu je na tento účel potrebné alokovať. Aj to dokazuje, ako je návrh MŽP nedôsledný, nepremyslený, nekoncepčný a šitý horúcou ihlou. Za tejto situácie sa javí ako najlepšie riešenie dať priestor na realizáciu návrhu MPRV SR. Na rozdiel od MŽP SR, MPRV SR navrhuje vybudovať nové krajinné prvky na pozemkoch, ktoré boli v procese pozemkových úprav už vlastnícky vysporiadané a momentálne sú vo vlastníctve obcí alebo štátu. Z toho vyplýva, že návrh MPRV SR v porovnaní s návrhom MŽP SR nepotrebuje žiadne ďalšie finančné prostriedky | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na obmedzenie práv súkromných vlastníkov. - MŽP SR a žiaľ ani MF SR v predloženom návrhu nedokázali správne uchopiť a prepojiť existujúci a už funkčný medzirezortný potenciál inštitútu pozemkových úprav (PÚ ), keď na PÚ sa aktívne podieľajú aj odborne spôsobilé osoby podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktoré o. i. aj na podklade presných terénnych modelov územia (ako podkladu z PÚ) navrhujú polohy a parametre prvkov spoločných zariadení a opatrení, ktoré majú priaznivý pozitívny ekostabilizačný a vodozádržný význam práve v súvislosti s adaptáciou krajiny na zmenu klímy; je akiste veľmi účelné, efektívne a potrebné tento synergický efekt PÚ využiť a rozvinúť, a nedopustiť opak, aby v navrhovanom materiály toto absentovalo úplne, ako je tomu v návrhu MŽP SR; máme obavy, že MŽP SR si skutočnosti v akom rozsahu a do akej hĺbky sa odborné osoby z prostredia rezortu ŽP na PÚ podieľajú a v akom vysokom štandarde tieto prvky navrhujú ... atp., pravdepodobne ani nie je vedomé; pripomíname, že tieto pre krajinu tak významné prvky sú po PÚ pripravené na „okamžitú“ realizáciu, pretože sú jednak umiestnené na vlastnícky vysporiadaných pozemkoch a sú navrhnuté odbornými osobami, nachádzajú sa celoplošne po území SR a prípravou a vykonávaním ďalších projektov PÚ sa dajú organizačne riadiť podľa vopred zvolených kritérií a priorít. - MŽP SR nerešpektuje práva vlastníkov a pozemkov a priamo do nich zasahuje zásadným spôsobom, čo vyvolá odpor verejnosti. MPRV SR to isté a mnoho ďalšieho navyše urobí bez zásahu do práv vlastníkov. Vyhlásenie ministra Budaja zo septembra 2020 o urýchlenom vysporiadaní pozemkov v chránených územiach vyvolalo množstvo negatívnych reakcií verejnosti a na MPRV SR bolo adresované množstvo protestných listov a telefonátov od súkromných vlastníkov. Je preto na mieste predpokladať rovnakú antagonistickú reakciu dotknutých vlastníkov ako aj skutočnosť, že predstavený návrh MŽP SR stroskotá na odpore vlastníkov dospieť k dohode a výsledkom budú dlhoročné spory a záväzok vrátiť nevyčerpané prostriedky z Fondu obnovy bez výraznejšieho dopadu na krajinu. - MŽP SR a žiaľ ani MF SR v predloženom návrhu nedokázali správne uchopiť a prepojiť existujúci a už funkčný medzirezortný potenciál inštitútu pozemkových úprav (PÚ ), keď na PÚ sa aktívne podieľajú aj odborne spôsobilé osoby podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, ktoré o.i. aj na podklade presných terénnych modelov územia (ako podkladu z PÚ) navrhujú polohy a parametre prvkov spoločných zariadení a opatrení, ktoré majú priaznivý | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pozitívny ekostabilizačný a vodozádržný význam práve v súvislosti s adaptáciou krajiny na zmenu klímy; je akiste veľmi účelné, efektívne a potrebné tento synergický efekt PÚ využiť a rozvinúť, a nedopustiť opak, aby v navrhovanom materiály toto absentovalo úplne, ako je tomu v návrhu MŽP SR; máme obavy, že MŽP SR si skutočnosti v akom rozsahu a do akej hĺbky sa odborné osoby z prostredia rezortu ŽP na PÚ podieľajú a v akom vysokom štandarde tieto prvky navrhujú ... atp., pravdepodobne ani nie je vedomé; pripomíname, že tieto pre krajinu tak významné prvky sú po PÚ pripravené na „okamžitú“ realizáciu, pretože sú jednak umiestnené na vlastnícky vysporiadaných pozemkoch a sú navrhnuté odbornými osobami, nachádzajú sa celoplošne po území SR a prípravou a vykonávaním ďalších projektov PÚ sa dajú organizačne riadiť podľa vopred zvolených kritérií a priorít. - MŽP SR návrhom mieri do krajinotvorby, kde MŽP SRnemá žiadne legislatívne ukotvenie (musí si ho vytvoriť prijatím zákona o krajinnom plánovaní) a nemá žiadne praktické skúsenosti, na rozdiel od MPRV, ktoré má v tejto oblasti jednak legislatívne ukotvenie v zákone č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách , usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách a ako bonus 30-ročné skúsenosti s jeho aplikáciou. To sa môže prejaviť v prijatí nekvalitného zákona o krajinnom plánovaní a časových prie-ťahoch pri jeho prijímaní, čo môže v konečnom dôsledku ohroziť schopnosť rezortu vyčerpať prostriedky z Plánu obnovy. Štát má chrániť krajinu a prírodu predovšetkým v chránených územiach, ale nemôže na nechránenom území zásadným spôsobom blokovať aktivity iných subjektov. MŽP SR má kompetenciu prioritne chrániť krajinu, prípadne stanoviť limity využívania krajiny cez Zákon o ochrane prírody a krajiny. Tvorba krajiny je aj o využívaní krajiny (teda aj o „ekonomických ziskoch“, aj o územnom rozvoji, ako aj o udržateľnosti a ochrane krajiny a prírody. Preto rezort pôdohospodárstva ani dopravy a výstavby nemožno z krajinotvorby a územného plánovania vylúčiť, najmä ak v nej majú dlhoročné skúsenosti. MŽP SR zákon o krajinnom plánovaní chce stanoviť procesy na podporu ochrany a výstavby krajinárskych prvkov a na záväznosť regulatívov v plánovaní. Výsledkom bude dvojité plánovanie v jednom území: 1) územné a 2) krajinné. Ktorý plán bude platiť a bude záväzný? Okrem toho Krajinný ekologický plán je súčasťou stavebného zákona, kde je KEP definovaný ako povinný územno-plánovací podklad a MUSES (Miestny územný sys-tém ekologickej stability) je stanovený ako územnotechnický podklad. Krajinné | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plánovanie teda už má svoje legislatívne ukotvenie. - prijatie zákona o krajinnom plánovaní povedie k dvojkoľajnosti v procesoch krajinného plánovania, územného plánovania, povoľovania stavieb, ochrane prírody a pozemkových úprav. Výsledkom tejto dvojkoľajnosti by nevyhnutne boli kompetenčné spory a konflikty. - MŽP SR návrhom zasahuje do kompetencií MPRV SR, MDaV SR (využívanie územia) a MK SR (historické krajinné štruktúry). Rezort ŽP tým získa väčší (možno rozhodujúci) vplyv na tvorbu územia, na umiestňovanie stavieb a povoľovanie investícií, zámerov, za čím môže byť skrytá ambícia nahradiť územné plánovanie, obmedziť vplyv MVaD SR v územnom plánovaní a rozhodovaní, či dokonca ho z územného plánovania úplne vytlačiť. - Návrh MŽP SR používa nikde nezadefinované pojmy ako sú „Komplexné pozemkové úpravy“, „Rozdeľovací plán užívacích vzťahov“, čo poukazuje na jeho nekvalitnú a neodbornú prípravu. materiál nenavrhuje riešenia prospešné pre spoločnosť celoplošne v rámci SR, ale vyzdvihuje a akoby uprednostňuje individuálne potreby niektorých a aj keď je nepochybné, že dôležitých oblastí (NP Muránsky planina, či Poloniny, alebo záchrana hlucháňa ap.), ktoré by ale mali byť v takto dôležitom procese riešené ako súčasť vyššieho strategického zámeru a nie individuálnym prispôsobením daného programu pre vopred vytipovaný dielčí účel; materiál tým nesie znaky nesystémového prístupu a nie strategického plánovania a využitia daných prostriedkov | | | |
| MPRVSR | Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva (ďalej len „SLHaSD“) predkladá nasledovné pripomienky týkajúce sa najmä Komponentu 05 – Adaptácia na zmenu klímy. Zastávame názor a Uznesenie Európskeho parlamentu k Európskej stratégii lesného hospodárstva z 08. 10. 2020 tento náš názor aj potvrdzuje, že realizácia Adaptácie na zmenu klímy bez zahrnutia opatrení zameraných na oblasť lesného hospodárstva do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky nie je možná. Uvedené uznesenie, okrem iného konštatuje napr. aj toto: - vnútorné a medzinárodné záväzky EÚ, napríklad Európska zelená dohoda, ciele OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, Kjótsky protokol, Parížska dohoda a vytvorenie spoločnosti s nulovými emisiami nebude možné dosiahnuť bez klimatických prínosov a iných ekosystémových služieb, ktoré poskytujú lesy a sektor lesného hospodárstva; - lesy a celý hodnotový reťazec sektora lesného hospodárstva majú zásadný význam pre ďalší rozvoj obehového biohospodárstva, poskytujú | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom po rozporovom konaní vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pracovné miesta, zabezpečujú hospodársku prosperitu vo vidieckych a mestských oblastiach, poskytujú služby v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy, poskytujú výhody súvisiace so zdravím, chránia biodiverzitu; - opatrenia na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na túto zmenu v lesoch sú tak vzájomne prepojené, že je potrebné vyvážiť ich aspekty a podporiť ich súčinnosť, najmä v rámci adaptačných stratégií a plánov členských štátov; - poskytovanie ekosystémových služieb, ako sú napríklad filtrácia a zadržiavanie vody, a teda ochrana pred povodňami a suchom, sekvestrácia CO2, biodiverzita a rast biomasy, zlepšenie kvality pôdy, napríklad v niektorých regiónoch prostredníctvom premeny ihličnatého lesa na trvalý listnatý les, je hospodársky náročný proces, ktorý trvá desaťročia; - lesy majú okrem sekvestrácie uhlíka priaznivý vplyv na klímu, atmosféru, zachovanie biodiverzity a správu vodných tokov a vodných ciest, ochranu pôdy pred eróziou vodou a vetrom; Lesy v súčasnosti na Slovensku pokrývajú 41,3% územia Slovenskej republiky. Nepriaznivé dopady zmeny klímy je potrebné očakávať najmä v lesoch, ktoré sú dlhodobo vystavené ďalším negatívnym vplyvom neklimatických faktorov (znečisteného ovzdušia – Kysuce, Orava a Spiš, ako aj v oblastiach s významným zastúpením smrekových porastov, ktoré majú pomerne výrazné zastúpenie aj v súčasnej sústave národných parkov). V týchto prípadoch môže aj menší klimatický stres vyústiť do rozpadu lesa na rozsiahlych územiach. S poklesom produkcie a zvýšenou mierou poškodzovania lesov úzko súvisia aj nepriaznivé dopady na poskytovanie mimoprodukčných funkcií lesov. Pokiaľ sa nepodarí úspešne prispôsobiť lesy zmenenej klíme, bude negatívne ovplyvnený aj ich potenciál zachytávať a ukladať atmosférický uhlík, čo povedie k ďalšiemu nárastu koncentrácii skleníkových plynov a tým k ešte intenzívnejšej zmene klímy. Kľúčovým nástrojom adaptácie na zmenu klímy je postupná zmena drevinového zloženia. K tejto úprave je potrebné pristupovať diferencovanými postupmi v dolnej (suchom podmienenej), ako aj hornej (teplom podmienenej) časti areálu výskytu drevín. Prírode blízke hospodárenie v lesoch je považované za robustné adaptačné opatrenie na zmenu klímy, ktoré vo všeobecnosti zvyšuje odolnosť (rezistenciu) a regeneračnú schopnosť (reziliencu) lesov po poškodení. Zároveň je prírode blízke hospodárenie v lesoch mitigačným (zmenu klímy zmierňujúcim) opatrením, ktoré má potenciál zvyšovať biodiverzitu, prírastok, kumulovať v priemere vyššie zásoby dreva ako bežné hospodárenie, a tým priaznivo ovplyvňovať bilanciu | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | uhlíka. Teda ide o opatrenia, ktoré jasne prispievajú k zelenej ekonomike, zmierňovaniu dopadov zmeny klímy, k zachovaniu a zvyšovaniu biodiverzity. V súčasnosti sa prírode blízkym spôsobom hospodári na 2 % výmery slovenských lesov, pričom Koncepcia prírode blízkeho hospodárenia v lesoch SR stanovuje cieľ zvýšiť výmeru takto obhospodarovaných lesov do roku 2030 na úroveň 25 %. Vláda SR sa vo svojom Programovom vyhlásení taktiež zaviazala podiel takto obhospodarovaných lesov zvýšiť. Nástrojmi na zabezpečenie tohto cieľa by mali byť: - Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, - Strategický plán Spoločnej pôdohospodárskej politiky na obdobie rokov 2023 – 2027, - Programu LIFE, Národné lesnícke centrum Zvolen, v rámci riešenia tzv. koncepčných úloh, riešilo v roku 2020 aj úlohu zameranú na kvantifikáciu aktivít zameraných na podporu lesného hospodárstva novom programovom období. Z riešenia úlohy vyplynula kalkulácia, že na zabezpečenie nevyhnutných úloh lesného hospodárstva je v horizonte do roku 2027 nevyhnutné vynaložiť finančné prostriedky v celkovom objeme približne 700 – 750 mil. EUR. Zabezpečenie finančných zdrojov v rámci II. piliera SPP 2023 – 2027 v takejto výške pre odvetvie lesného hospodárstva je nereálne, preto považujeme za nevyhnutné realizovať podporu tohto odvetvia kombináciou viacerých zdrojov, pričom Plán obnovy a odolnosti SR, vzhľadom na plnenie klimatických cieľov a cieľov súvisiacich so zachovaním biodiverzity považujeme za vhodný nástroj. Je to aj nástroj, ktorý je nevyhnutný pre plnenie strategických cieľov súčasného a budúce Národného lesníckeho programu SR pre obdobie rokov 2022 – 2030. Bez využitia týchto zdrojov sa nepodarí zrealizovať zásadnú reformu lesného hospodárstva, ktorá je nevyhnutná aj na základe požiadaviek verejnosti. | | | |
| MPRVSR | v materiáli navrhujem na str. 16, v druhom odseku Efektívna verejná správa a digitalizácia, posledný odsek, odstrániť vo vete čiarku z: „Lepšie manažovanie verejných financií, zodpovedná proti-cyklická fiškálna politika a dôchodková reforma zároveň podporia sociálnu odolnosť, tým, že eliminujú potrebu prijímania drastických riešení v krízových situáciách.“ Na: „ Lepšie manažovanie verejných financií, zodpovedná proti-cyklická fiškálna politika a dôchodková reforma zároveň podporia sociálnu odolnosť tým, že eliminujú potrebu prijímania drastických riešení v krízových situáciách.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPRVSR | V Programovom vyhlásení vlády 2020-2024 sa uvádza, že strategickým cieľom vlády SR je efektívne a udržateľným spôsobom využiť prírodný | O | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | potenciál Slovenska na zvýšenie úrovne vlastnej potravinovej sebestačnosti a na zvýšenie podielu domácich potravín. Prioritou je tiež upevnenie postavenia slovenských poľnohospodárov a potravinárov a ich záujmov v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2020, najmä však zabezpečenie spravodlivých, transparentných a nediskriminačných podmienok slovenským poľnohospodárom a potravinárom v porovnaní s ostatnými štátmi EÚ a dosiahnutie maximálnej podpory z rozpočtu SR pri zachovaní rozpočtovej zodpovednosti, čo by viedlo k zotieraniu rozdielov v konkurenčnom prostredí. V roku 2020 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pri zostavovaní rozpočtu na roky 2021-2023 písomne zadefinovalo požiadavky na krytie rozpočtovo nezabezpečených výdavkov rezortu v rámci „Prioritných výdavkov MPRV SR na roky 2021–2023“, ako aj v iniciatívnom návrhu národných rámcových programov pod názvom „Príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy pôdohospodárstva“, ktorým žiadalo o vyčlenenie finančných prostriedkov na hlavné priority agrorezortu. Tieto boli predložené aj v prípravnej fáze k Národnému integrovanému reformnému plánu s názvom „Moderné a úspešné Slovensko“. Vzhľadom na to, že žiadna z týchto požiadaviek nie je zaradená v návrhu predkladaného materiálu Ministerstva financií SR, MPRV SR žiada o zaradenie priorít agrorezortu zadefinovaných v prípravnej fáze NIRP medzi kľúčové oblasti Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. | | | súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa agropotravinárstvo a poľnohospodárstvo nenachádza), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. Práve v novom viacročnom finančnom rámci je zmodernizovaná aj spoločná poľnohospodárska politika, z ktorej môže Slovensko čerpať na nasledujúce roky vyše 4,7 miliardy eur. |
| MPRVSR | V rámci predkladaného materiálu „Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky“, oblasti: Zelená ekonomika a komponentu: Adaptácia na zmenu klímy sekcia poľnohospodárstva zásadne nesúhlasí s vylúčením predloženej reformy „Obnova a modernizácia závlahových systémov a zadržiavanie vody v krajine“. Zdôvodnenie: Materiál samotný uvádza, že je nevyhnutné prijímať opatrenia voči negatívnym dôsledkom zmeny klímy, ako sú zvyšujúce sa teploty, prívalové dažde a povodne, obdobia intenzívneho sucha a nedostatku vody, vodná a veterná erózia, či strata biodiverzity. Z tohto modelu vplyvov klimatických zmien na jednotlivé zložky prostredia, resp. jednotlivé odvetvia hospodárstva nie je možné vyňať poľnohospodárstvo, ktoré je nemalou mierou ovplyvnené plánovanými reformami systému manažmentu vôd, manažmentu krajiny, ochrany prírody a biodiverzity, uplatňovaním zelených prvkov v krajine a investíciami do vodozádržných opatrení, preto je nevyhnutné počítať s výraznými investíciami do tejto oblasti, ktoré sú | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom po rozporovom konaní vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | naviazané na zelenú ekonomiku. Reforma predkladaná zo strany sekcie poľnohospodárstva MPRV SR s názvom „Obnova a modernizácia závlahových systémov a zadržiavanie vody v krajine“ zahŕňa dve základné investície: 1. Obnova a modernizácia závlahových systémov s dôrazom na zníženie spotreby vody a energetickej náročnosti. 2. Rekonštrukcia zameraná na zmenu funkčnosti melioračných kanálov so zariadeniami na reguláciu odtoku s funkciou zadržiavania vody v krajine. Cieľom predkladanej reformy je vytváranie optimálnych a udržateľných podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska na posilnenie konkurencieschopnosti nášho poľnohospodárstva, zabezpečenie potravinovej bezpečnosti a zmiernenie rizík vyplývajúcich z prebiehajúcej klimatickej zmeny. Spoločným cieľom vlády SR by prostredníctvom obnovy a modernizácie závlahových systémov a zadržiavania vody v krajine malo byť zvýšenie potravinovej sebestačnosti vo všeobecnosti, no predovšetkým špeciálnych rastlinných komodít - u zeleniny zo súčasných 74,6 %, u ovocia zo súčasných 51,9 % a u zemiakov zo súčasných 56,3 % na požadovaných 80 %. Tento cieľ sa v súčasnej pandemickej situácii javí ako mimoriadne naliehavý. Je nevyhnutné si uvedomiť , že v súvislosti s klimatickými zmenami a prehlbujúcim sa suchom budú nároky na vodu a vodné zdroje pre zavlažovanie kultúrnych plodín zvyšovať. Na udržanie alebo rozširovanie zavlažovaných plôch je nevyhnutné čoraz častejšie využívať efektívnejšie technológie závlah, ako napríklad technológia kvapkovej závlahy, ktorá je najviac potrebná v špeciálnej rastlinnej výrobe pre zabezpečenie kvalitnej a dostatočnej produkcie. Prostredníctvom danej investície sa zároveň prispeje k plneniu cieľov Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030 znížením energetickej náročnosti hydromelioračných systémov, a tým aj znížením emisií skleníkových plynov (cieľ SR- zníženie emisií skleníkových plynov o 43 % do roku 2030 v porovnaní s r. 2005) a k plneniu štyroch zo šiestich klimatických a environmentálnych cieľov podľa nariadenia EÚ 2020/852, ustanovujúci rámec udržateľných investícií: 1. Zmiernenie klimatickej zmeny, 2. Adaptácia na zmenu klímy, 3. Udržateľné využitie a ochrana vody a morských zdrojov, 4. Prechod na obehové hospodárstvo (circular economy). | | | |
| MPRVSR | Všeobecná pripomienka: Množstvo tabuliek má záhlavia v anglickom jazyku, ide o materiál v rámci MPK v SR s názvom Plán obnovy a odolnosti SR. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPRVSR | Zásadná pripomienka : Absolútna absencia agrosektoru najmä potravinárskeho priemyslu je v rozpore s Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2020 – 2024, v ktorom je uvedené, že Strategickým cieľom Vlády SR je efektívne a udržateľným spôsobom využiť prírodný potenciál Slovenska na zvýšenie úrovne vlastnej potravinovej sebestačnosti a na zvýšenie podielu domácich potravín. Po posúdení jednotlivých komponentov nie je možné, resp. s minimálnou možnosťou, zaradenie potravinárskych spracovateľov – výrobcov potravín pod jednotlivé komponenty v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR . Absenciu potravinárskeho priemyslu v Pláne obnovy a odolnosti SR vnímame negatívne nakoľko sektor potravinárskeho priemyslu ( spracovatelia) nutne potrebuje investície do obnovy a odolnosti po pandémii COVID – 19 na zabezpečenie a transformáciu moderného a sebestačného potravinárskeho priemyslu. Návrh MPRV SR, ktorý bol predložený do Plánu obnovy požadoval financovanie podpory potravinárskeho priemyslu v Pláne obnovy cez pôžičky. Takéto riešenie považujeme za dostatočné. | Z | Neprihliada sa | Na základe dohody s pripomienkujúcim rezortom je pripomienka vyriešená. |
| MPSVRSR | K návrhu uznesenia vlády Slovenskej republiky: V časti úloha č. C.2. žiadam pred slovo „zrevidovať“ vložiť slová „so súhlasom vykonávateľa reforiem a investícií“. Odôvodnenie: Podľa tohto materiálu, ktorým sa predkladá Plán obnovy a odolnosti a podľa predloženého návrhu zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov je vykonávateľ ústredný orgán štátnej správy, ktorý zodpovedá za realizáciu investície a reformy zahrnutej do plánu obnovy a odolnosti. Uvedený návrh úpravy úlohy č. C.2. návrhu uznesenia vlády Slovenskej republiky sa predkladá z dôvodu zosúladenia znenia tejto úlohy s uvedenou zodpovednosťou vykonávateľa. | Z | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a do textu uznesenia vlády, ktorým sa bude schvaľovať Plán obnovy zaradí časť ktorá ustanovuje, že MF SR zreviduje Plán obnovy a odolnosti na základe pripomienok Európskej komisie vznesených v rámci procesu formálneho schvaľovania v súčinnosti s príslušnými členmi vlády/rezortami. Je však nad rámec kompetencií MF SR iniciovať a presadzovať, aby prípadné vecné zmeny v Pláne boli predložené na schválenie Vláde SR a prešli znovu procesom MPK po 30. apríli 2021, najmä z dôvodu tesného časového harmonogramu. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: Celý dokument nespĺňa podmienky prístupu aj pre osoby so zrakovým postihnutím. Dokumenty sú písané fontom Times New Roman, ktorý je označený ako patkový typ písma, nezrozumiteľný pre osoby so zrakovým postihnutím. (V nadväznosti na štandardy ITVS Vyhláška MIRRI SR č. 78/2020.) | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: Odporúčam upraviť všetky dokumenty v rámci gramatiky a formátovania, uvádzať korektné skratky a názvy jednotlivých úradov a inštitúcií a zosúladiť ich používanie vo všetkých | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dokumentoch, opraviť a zjednotiť citácie zákonov a uvádzať v texte okrem čísiel zákonov aj ich názvy, doplniť číslovanie strán, doplniť odkazy na elektronické zdroje. | | | |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: Plán obnovy reflektuje na existujúce problémy naprieč všetkými rezortmi, avšak chýba v ňom oblasť, ktorá by aspoň čiastočne nadviazala na sociálny vplyv pandémie COVID-19. Pandémia negatívne ovplyvnila život MSP, živnostníkov, školstva, zdravotníctva, cestovného ruchu, poľnohospodárstva, čiastočne priemyslu ale aj samotných obyvateľov a rodín. Dopad na tieto skupiny sa v pláne neprejavil. Financie sú prevažne nasmerované do železníc, zelených budov a digitalizácie. Do plánu obnovy sa nedostali otázky regionálnych rozdielov a problémy marginalizovaných skupín obyvateľstva. Plán obnovy nereflektuje ani na kvalitu podnikateľského prostredia, dlhodobú udržateľnosť verejných financií a kvalitu verejných inštitúcií. Plán obnovy a odolnosti má pomôcť členským štátom riešiť hospodársky a sociálny vplyv pandémie COVID-19 a zároveň zabezpečiť, aby ich hospodárstva uskutočňovali zelenú a digitálnu transformáciu a stali sa udržateľnejšími a odolnejšími. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. Dané odporúčania berie predkladateľ na vedomie. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: V celom dokumente odporúčam doplniť do materiálu zhrnutie konzultačného procesu s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi a ďalším zainteresovanými stranami ako vyplýva z čl. 18 bodu 4. písm. q) nariadenia EP a Rady 2021/241. | O | ČA | Zhrnutie konzultačného procesu a komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu v tretej kapitole. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: V celom dokumente odporúčam doplniť/zaktualizovať splnenie úloh s termínom/míľnikom 1.Q 2021. Materiál bude predkladaný EK po ukončení 1.Q, kedy by už úlohy vyplývajúce z daných míľnikov mali byť splnené. | O | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: V celom dokumente odporúčam zohľadniť hľadisko rovnosti žien a mužov. Odôvodnenie: Rovnosť žien a mužov je prierezovou prioritou SR ale aj EÚ v jej politickej a programovej práci. Potreby žien a mužov by mali byť zohľadnené pri každom opatrení a to, v rámci možností, od plánovania až po vyhodnotenie účinnosti. Každá navrhovaná úloha by mala byť ovplyvnená snahou o zlepšenie rovnosti žien a mužov, čo by malo byť z textu zrejmé. | O | N | Predložený text nemá charakter pripomienky. Spracovateľ berie návrh na vedomie. Rovnosť žien a mužov a rovnosť príležitostí pre všetkých je v prekladanom materiáli zhrnutá v kapitole 1 podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady z dňa 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: V celom materiáli odporúčam slová „ľudí z tretích krajín“ navrhujem nahradiť slovami: „štátnych príslušníkov tretích krajín“ Odôvodnenie: Zosúladenie terminológie s platnou legislatívou. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: V záujme gramatickej a štylistickej bezchybnosti textu odporúčam vykonanie jazykovej korektúry prekladaného materiálu. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: Navrhujem zverejnenie Kapitoly 2. Odôvodnenie: Nebola predložená. | O | N | Jednotlivé komponenty predstavujú kapitolu 2. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: V celom dokumente žiadam nahradiť pojem “rodová rovnosť” za pojem “rovnosť žien a mužov”. Odôvodnenie: Navrhovaná formulácia spresňuje význam s ohľadom na oblasti diskriminácie vymenované v Čl. 12 ods.2 Ústavy SR a §2 ods.1 antidiskriminačného zákona. Plán obnovy je dôležitým dokumentom týkajúcim sa všetkých občanov SR. a navrhovanou zmenou terminológie dosiahneme vyššiu zrozumiteľnosť aj pre bežných občanov. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | K vlastnému materiálu všeobecne: Žiadam, aby bol v celom dokumente používaný vyvážený a neutrálny jazyk, ktorý ale nezhorší čitateľnosť textu. Odôvodnenie: Napr., namiesto “(...) prilákanie študentov, výskumníkov, podnikateľov a kvalifikovaných pracovníkov (...)” použiť “prilákanie študentiek a študentov, výskumníčok a výskumníkov, podnikateliek a podnikateľov a kvalifikovaných pracovníčok a pracovníkov (...)” alebo vhodné využitie kolektívnych a neutrálnych podstatných mien, prípadné vhodné použitie lomky. Jazyk skutočnosť nielen pomenúva, ale zároveň sa podieľa na jej formovaní. Vyvážené používanie jazyka úzko súvisí s presadzovaním rovnosti žien a mužov – je nástrojom aj indikátorom stavu rovnosti žien a mužov v danej spoločnosti. Napriek tradičnému gramatickému úzusu používania mužského rodu ako inkluzívneho vo forme generického maskulína, používanie čisto mužského rodu bez ohľadu na kontext možno vnímať ako diskriminačné voči ženám. Napriek nediskutovateľnej praktickosti generického maskulína, použitie vyváženého jazyka podporuje spoločenskú zmenu a rovnosť žien a mužov. | Z | N | Dokument je v terajšej podobe pripravený vyvážene a neutrálne. Používanie generického maskulína nevnímame ako diskriminačné voči ženám. Využívanie podstatných miest v obojakej forme (napr. výskumníkov a výskumníčok namiesto len výskumníkov), by neúmerne predĺžilo už aj tak značný rozsah dokumentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku celému Komponentu 13 Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Navrhujem zvážiť dopracovanie tejto časti. Dlhodobo sa politika štátu orientuje len na budovanie nových DSS, potrebné je tiež zamerať sa na kvalitatívny aspekt. Zo skúsenosti vieme, že je vyššia požiadavka na doopatrovanie starých ľudí rodinnými príslušníkmi, prípadne opatrovateľkami v domácom prostredí, ako presun do DSS. Ak by bola možnosť doopatrovať svojich rodičov, resp. využiť služby opatrovateľa v domácom prostredí a táto by bola patrične finančne ohodnotená, náklady by boli nižšie, ako tie, ktoré štát vynakladá na chod DSS. Zároveň je tu sociálny dopad, opatrovateľky - pendlerky by zostali vo svojom regióne, čo má následne vplyv na prítomnosť matky v rodine - výchova detí, vzťahy manželov a budovanie zdravej rodiny (za prácou odchádzajú aj ženy, ktoré majú maloleté deti). Odôvodnenie: Konštatujem nedostatočné zameranie sa na kvalitatívny aspekt problematiky dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti. | O | N | Cieľom reforiem je primárne podpora odbornej starostlivosti v komunite, nie neformálneho opatrovania rodinnými príslušníkmi. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 5 pod tabuľkou 1 je nesprávne uvedená odvolávka na článok 15, správne má byť uvedený článok 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Znenie vety má byť po oprave nasledovné: „Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky reflektuje a je previazaný so šiestimi základnými piliermi na ktorých je vystavaný Mechanizmus podpory obnovy a odolnosti Európskej únie podľa článku 3 Nariadenia a zameriava sa...“ Odôvodnenie: Oprava chybnej odvolávky na článok Nariadenia EP a Rady 2021/241 | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 21, stĺpec 3 tabuľky reformy a investície Komponentu 10, je upozorňujem, že je potrebné je zosúladiť reformy a investície uvedené v tabuľke s Komponentom 10. Odôvodnenie: Predmetná tabuľka uvádza reformy a investície k hlavnému dokumentu týkajúceho sa Lákania a udržania talentov, nesprávne názvy, duplicita) | O | A | Text upravený |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 32, časti Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, odsek 4 nasledovnú vetu vynechať: „Počas jeho prípravnej fázy komunikovalo Ministerstvo financií SR, ktoré plní úlohu Národnej implementačnej a koordinačnej autority | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (NIKA) s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity ako aj s odborom horizontálnych princípov (gestor HP EŠIF) na MPSVaR.“ Nahradiť nasledovnou textáciou: „Počas jeho prípravnej fázy komunikovalo Ministerstvo financií SR, ktoré plní úlohu Národnej implementačnej a koordinačnej autority (NIKA) s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity ako aj s odborom horizontálnych princípov (Gestor HP RMŽ a ND v rámci EŠIF) na MPSVaR“ Odôvodnenie: Horizontálne princípy (HP) sú definované v Nariadení EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013. Pre PO 2014-2020 boli určené horizontálne princípy: rovnosť mužov a žien, nediskriminácia a udržateľný rozvoj. Za naplnenie prvých dvoch horizontálnych princípov v rámci EŠIF zodpovedá odbor horizontálnych princípov, garanti - gestori horizontálnych princípov rovnosť mužov a žien a nediskriminácia na MPSVaR SR. | | | |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 32, v sekcii Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, časť: Mechanizmus riadenia, koordinácie, implementácie, hodnotenia, monitorovania a kontroly horizontálneho princípu, posledný odstavec upraviť nasledovne: „Na národnej úrovni pre programové obdobie 2021 - 2027 existuje efektívny a účinný Mechanizmus riadenia, koordinácie, implementácie, hodnotenia, monitorovania a kontroly horizontálnych princípov pre Chartu základných práv Európskej únie a implementáciu a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktoré zahŕňajú aj oblasti rovnosti mužov a žien, nediskriminácie či rovnakých príležitostí s ohľadom na zdravotné postihnutie, ktorý spadá do pôsobnosti odboru horizontálnych princípov na MPSVaR, subjekt zodpovedný za implementáciu .“ Odôvodnenie: Systém funguje aj pre programové obdobie 2014 – 2020, avšak je potrebné upozorniť na Mechanizmus, ktorý bude pokračovať pre programové obdobie 2021 – 2027. Systém funguje aj pre programové obdobie 2014 – 2020, avšak je potrebné upozorniť na Mechanizmus, ktorý bude pokračovať pre programové obdobie 2021 – 2027. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 32, v sekcii Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, časť: Mechanizmus riadenia, koordinácie, implementácie, hodnotenia, monitorovania a kontroly horizontálneho princípu, predposledný odstavec: Nasledovnú vetu vynechať: „Na rozdiel od podmienok pre programy európskych štrukturálnych a | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | investičných fondov (EŠIF), rovnosť žien a mužov nie je v nariadení o fonde obnovy explicitne zahrnutá medzi horizontálne princípy“ Nahradiť nasledovnou textáciou: “Horizontálne princípy uvedené pre fondy EÚ v programovom období 2021 - 2027, t.j. účinné uplatňovanie a vykonávanie Charty základných práv Európskej únie a implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES sú v Nariadení o fonde obnovy a odolnosti uvedené, avšak nie ako horizontálne princípy ale aspekty dodržiavania v rámci implementácie.“ Odôvodnenie: Uvedené údaje nie sú správne. Pre Programové obdobie 2021 – 2027 hovoríme o fondoch EÚ nie o EŠIF. Rovnosť mužov a žien bolo horizontálnym princípom pre PO 2014 – 2020. Pre PO 2021 – 2027 sú horizontálnymi princípmi Uplatňovanie Charty základných práv EÚ a plnenie Dohovoru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím, čo sú všeobecné podmienky dodržiavania pre všetky fondy EÚ, teda aj pre RRF/ Plán obnovy a odolnosti. | | | |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 33, v časti 3. Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, Označenie podnadpisu „Systém“ riadenia, koordinácie, implementácie, hodnotenia, monitorovania a kontroly horizontálneho princípu Odôvodnenie: Pojem mechanizmus je potrebné nahradiť pojmom systém. Systém je forma, spôsob organizácie presne stanovených postupov pri vykonávaní určitých aktivít. Mechanizmus je súhrnom postupov a predpisov, ktoré prispievajú k úspešnému napĺňaniu cieľov stanovených systémom. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 34, v časti 3. Rodová rovnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, Odsek 2, upraviť znenie vety na „Pre Plán obnovy a odolnosti SR bude zavedený podobný mechanizmus pre zohľadnenie aspektu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí pre všetkých „bez ohľadu na pohlavie, rasový alebo etnický pôvod, náboženstvo alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu“, ktorý bude záväzný pre všetky subjekty zodpovedné za implementáciu reforiem a kľúčových investícii z fondu obnovy.“ Odôvodnenie: Samotný pojem nediskriminácia je príliš všeobecný, je potrebné tento pojem bližšie špecifikovať a rozvinúť tak, aby bol zrozumiteľný aj pre laickú verejnosť. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 35 upraviť vetu nahradením slovného spojenia nevidiacim a slabozrakým slovným spojením osobám so zrakovým postihnutím nasledovne: „Prinášaním nových inovatívnych riešení a investíciou do moderných technológii AI plán obnovy pomôže napríklad osobám so zrakovým postihnutím lepšie ovládať moderné nástroje a využívať ich výhody pri komunikácii so spoločnosťou v každodennom živote.“ Odôvodnenie: Správne označenie skupiny osôb so zrakovým postihnutím. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: Na strane 8, druhý odsek štvrtá veta odporúčam doplniť o slovné spojenie „a informatická negramotnosť účastníkov“ nasledovne: „Prekážkou využívania môže byť aj vysoká nedôvera v elektronickú komunikáciu a informatická negramotnosť účastníkov.“ Odôvodnenie: Spresnenie textu. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu: V časti 5. Zdravotná, ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť, v časti „Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti zdravotnej, ekonomickej, sociálnej inštitucionálnej odolnosti“, navrhujem preformulovať text: „Investíciami do komunitných služieb dlhodobej starostlivosti sa zabezpečí presun klientov z veľkokapacitných zariadení, ktoré sa počas pandémie ukázali ako nebezpečné, kvôli vyššiemu riziku šírenia nákazy.“ takto: „Investíciami do komunitných služieb dlhodobej starostlivosti sa zabezpečí dostupnosť chýbajúcich foriem sociálnych služieb a zvýšenie bezpečnosti poskytovaných sociálnych služieb aj pri rizikách vyplývajúcich z pandémie.“ Odôvodnenie: Precizovanie textu. Nie sú dostupné dáta, ktoré by preukazovali súvislosť medzi rizikom šírenia ochorenia a kapacitou zariadenia. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 3 Doplnkovosť a implementácia plánu Na strane 9, v časti 3, Doplnkovosť financovania 3.1 Pracovná komisia, viď pripomienku Doplnkovosť financovania na strane 8, bod B a zohľadniť nasledovné: Na programovej úrovni bude využitý existujúci nástroj v SR, ktorý je reprezentovaný Pracovnou komisiou pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR Odôvodnenie: Neopodstatnenosť zriadenia Pracovnej komisie pre koordináciu | O | A | Časť 3.1, v Kapitole 3 "Pracovná komisia" bola odstránená a spôsob zabezpečenia synergií bol doplnený do časti 3.B |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR | | | |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 3 Doplnkovosť a implementácia plánu: Na strane 8, v časti 3 Doplnkovosť financovania Bod B, doplniť nasledovnú textáciu: Na programovej úrovni bude využitý existujúci nástroj v SR, ktorý je reprezentovaný Pracovnou komisiou pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR Odôvodnenie: V nadväznosti na skúsenosti navrhujem zvážiť existenciu, opodstatnenosť a účinnosť následného zriadenia Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR. Zriadenie nie je z môjho pohľadu opodstatnené a potrebné aj vzhľadom na potrebu znižovania administratívnej záťaže. Spôsob kontroly synergie má byť vopred určená samostatným dokumentom, ktorý by mal byť prílohou Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. V takomto prípade nie je potrebné vytvárať agendu Pracovnej komisie, ktorej účinnosť je nahraditeľná 1 dokumentom. Zároveň je možné demarkačné línie a synergie nastaviť v riadiacich dokumentáciách Plánu obnovy a odolnosti a OP Slovensko. | O | A | Časť 3.1, v Kapitole 3 "Pracovná komisia" bola odstránená a spôsob zabezpečenia synergií bol doplnený do časti 3.B |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 3 Doplnkovosť a implementácia plánu: Na strane 8, v časti 3 Doplnkovosť financovania Bod B, doplniť nasledovnú textáciu: NIKA koordinuje a usmerňuje subjekty zapojené do vykonávania nástroja a zabezpečuje v spolupráci s MIRRI (Sekcia OP Slovensko) koordináciu a komplementaritu medzi nástrojom a prostriedkami poskytovanými z európskych štrukturálnych a investičných fondov Odôvodnenie: Zmeniť v celom dokumente: MIRRI je uvádzaný ako spolupracujúci subjekt zodpovedný za koordináciu a komplementaritu medzi mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a inými fondmi Európskej únie , čo v tomto prípade zabezpečuje pre PO 2021 – 2027 iba Sekcia OP Slovensko. Preto odporúčam zmenu a presné zadefinovanie jediného subjektu na národnej úrovni, ktorý zabezpečuje implementáciu fondov EÚ na SK. | O | N | Máme za to, že nie je nevyhnutné konkretizovať konkrétny organizačný útvar MIRRI. Návrh POO vychádza z kompetenčného zákona, kde je uvedené, že MIRRI je ústredným orgánom štátnej správy pre riadenie, koordináciu a dohľad nad využívaním finančných prostriedkov z fondov Európskej únie (§10 ods. 1 písm. a)). |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: Na strane 17, navrhujem, aby časť „Okrem odpustenia sociálnych odvodov za apríl 2020 pomohli s likviditou zamestnávateľov aj odklady platieb odvodov a preddavkov na daň z príjmu. Odklady platieb sú platné pre zamestnávateľov a SZČO pri poklese príjmov o | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | viac ako 40 %.“, znela „Okrem odpustenia odvodov na sociálne poistenie za apríl 2020 pomohli s likviditou zamestnávateľov aj odklady splatnosti odvodov na sociálne poistenie a preddavkov na daň z príjmu. Odklady splatnosti odvodov na sociálne poistenie sú platné pre zamestnávateľov a povinne nemocensky poistené a povinne dôchodkové poistené SZČO pri poklese príjmov o 40 % a viac.“. Odôvodnenie: Sprecizovanie textu a zosúladenie so znením ustanovenia § 293ew zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 68/2020 Z. z., ktorým sa zakotvil odklad splatnosti poistného na sociálne poistenie v čase krízovej situácie. | | | |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: Na strane 17, navrhujem, aby veta „Reakcia štátu sa zamerala hlavne na hotovostnú výpomoc domácnostiam, podporu udržania pracovných miest, odklady splátok daní a odvodov a poskytovanie úverov so štátnou garanciou pre podnikateľov aj občanov.“, znela „Reakcia štátu sa zamerala hlavne na hotovostnú výpomoc domácnostiam, podporu udržania pracovných miest, odklady splátok daní a odklady splatnosti odvodov na sociálne poistenie a poskytovanie úverov so štátnou garanciou pre podnikateľov aj občanov.“. Odôvodnenie: Sprecizovanie textu. | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: Na strane 18 upraviť „SOS príspevok“ na „SOS dotácia“. Odôvodnenie: Nesprávne použitá terminológia. | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: Na strane 18, v tabuľke Hotovostné čerpanie opatrení proti COVID-19 odporúčam upraviť hodnotu výdavkov na pandemické nemocenské a ošetrovné v roku 2020 z hodnoty 257 mil. eur na 178 mil. eur. V nadväznosti na uvedené odporúčam upraviť aj súčtový riadok celkových vplyvov. Odôvodnenie: Na základe údajov Sociálnej poisťovne boli v roku 2020 výdavky na pandemické nemocenské na úrovni 36,2 mil. eur a na pandemické ošetrovné na úrovni 141,8 mil. eur. Celkové výdavky na pandemické dávky predstavovali tak sumu 178,0 mil. eur a nie sumu 257 mil. eur, ktorá je uvedená v predmetnej tabuľke. Odporúčam preto uvedené číslo opraviť resp. zdôvodniť rozdiel. V prípade revízie uvedenej kvantifikácie odporúčam rovnako opraviť aj celkový súčet vplyvom v roku 2020. | O | ČA | Prezentovaný vplyv zodpovedá medziročnému nárastu výdavkov na nemocenské a ošetrovné nad rámec bežnej chorobnosti (analytický pohľad). V tomto kontexte bola upravená formulácia výdavkovej položky, aby nedochádzalo k nedorozumeniu, že sa nejedná len o "pandemické nemocenské a ošetrovné", vyplývajúce zo zmeny legislatívy kvôli pandémii. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: Na strane 19 žiadam upraviť text „Schválené vypustenie stropu na dôchodkový vek z ústavy na konci roka 2020 je prvým krokom k opätovnému naviazaniu rastu dôchodkového veku na rast strednej | Z | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dĺžky života osôb v preddôchodkovom veku (reformný zámer slovenského Plánu obnovy, komponente 18).“ nasledovne: „Schválené zmeny v oblasti minimálnych dôchodkov boli prvým krokom k zlepšeniu dlhodobej udržateľnosti dôchodkového systému. Druhým krokom bolo schválené vypustenie stropu na dôchodkový vek z ústavy na konci roka 2020, ktoré umožňuje opätovné naviazanie rastu dôchodkového veku na rast strednej dĺžky života osôb v preddôchodkovom veku (reformný zámer slovenského Plánu obnovy, komponente 18).“ Odôvodnenie: Som toho názoru, že zákon č. 372/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorým sa sumy minimálneho dôchodku zmrazili na úrovni roka 2020 a opätovne zaviedlo posudzovanie tzv. kvalifikovaných období dôchodkového poistenia, výrazným spôsobom prispel k udržateľnosti dôchodkového systému. | | | |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: V sekcii 3.1 zohľadniť nasledujúce: „Na tlmenie nepriaznivých vplyvov na zamestnanosť sa zaviedla podpora skráteného pracovného času a tiež preplácanie nájmov.“ - Zákon o podpore v čase skrátenej práce je ešte len v legislatívnom procese a mal by nadobudnúť účinnosť 31.12.2021 | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: V sekcii 3.3.4 ďalej v odstavci začínajúcom na: „ Dodatočné projekty finančne podporujú...“, zohľadniť nasledujúce: Všetky NP pre mladých boli skončené. Pokračujú len Cesta na trh práce ktorá sa zameriava na mobilitu nezamestnaných za prácou v najmenej rozvinutých regiónoch a NP Podpora v integračných podnikov, ktorým sa podporuje sociálne podnikanie a sa sústredí na zamestnávateľov znevýhodnených či zraniteľných osôb. NP Podpora zamestnanosti - len obligatórne príspevky a NP zamestnávanie občanov so ZP - len obligatórne príspevky | O | A | Text náležite upravený. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: V sekcii 3.3.4 navrhujem doplniť odstavec: „Zároveň sa bude pokračovať v príprave kvantitatívnej profilácie uchádzačov o zamestnanie z pohľadu rizikovosti ich upadnutia do dlhodobej nezamestnanosti, ktorej výsledky potenciálne poslúžia ako pomocný vstup do procesu rozhodovania o vhodnej intervencií pre konkrétnych UoZ.“ Odôvodnenie: Kvantitatívne vyhodnotenie rizikovosti UoZ umožní vytvorenie efektívneho pomocného nástroja pri práci s UoZ. Tento nástroj pomôže rýchlo | O | A | Text bol upravený, aby zodpovedal odôvodneniu navrhovateľa. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a pomerne transparentne identifikovať UoZ, ktorí si vyžadujú špecifickú pozornosť úradov práce. | | | |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: V sekcii 3.3.4 zohľadniť nasledujúce: „Z dôvodu pandémie boli od apríla 2020 projekty dočasne pozastavené, od novembra 2020 sú opäť aktívne.“ - Nariadením ministra z apríla 2020 bolo zastavené financovanie všetkých príspevkov AOTP na ktorých poskytovanie nie je právny nárok v zmysle § 70 ods. 6 zákona č. 5/2004 Z. z o službách zamestnanosti. Pozastavenie doposiaľ uvoľnené nebolo. | O | A | Text náležite upravený. |
| MPSVRSR | Ku Kapitole 4 Celkový vplyv: V sekcii 3.3.5 vynechať vetu: „V rámci programu Zosúladenie rodinného a pracovného života sa začali poskytovať príspevky pre zamestnávateľov.“ Odôvodnenie: Národný projekt skončil v roku 2020. | O | ČA | Text bol upravený, aby zodpovedal odôvodneniu navrhovateľa. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra: V rámci komponentu zohľadniť, že reformy, ktoré sú predmetom plánu obnovy uvedené v komponente 1 vychádzajú len z už existujúcich nariadení EP a predstavujú transpozície existujúcich smerníc EP a Rady (prijaté v roku 2018 a 2019). Tieto reformy by museli byť realizované aj bez plánu obnovy, čo je tiež zachytené v T1 – timeline for completion - 4Q 2020. V plánovaných projektoch sa uvažuje s financovaním administratívnych kapacít pri realizácii komponentu. Navrhujem naprieč celým plánom obnovy zriadiť jeden útvar – napr. splnomocnenca vlády na realizáciu plnenia úloh z plánu obnovy, kde by boli centralizované všetky komponenty z plánu obnovy s cieľom manažovať a sledovať plnenie úloh na jednej úrovni s možnosťou konzultácii s EP. Odôvodnenie: Nastaviť iné reformy, ktoré budú úzko previazané s plánovanými investíciami. EU odporúča z plánu obnovy investovať do zelených projektov 37 %. SR na tieto projekty vyčlenila vyšší objem. Je preto na zváženie, či nie sú rizikovejšie oblasti ekonomiky, ktoré by si vyžadovali väčšiu podporu, pričom by boli splnené aj požiadavky EU. Napr. v pláne obnovy absentujú také oblasti ako je cestovný ruch, potravinová sebestačnosť a priemysel. Nakoľko sa nedarí SR čerpať zdroje z EU, nevidím dôvod prekračovať dobrovoľne limity nastavené EÚ. | O | N | Do Plánu obnovy bolo možné zahrnúť reformy a míľniky realizované po februári 2020; časť pripomienky presahuje kompetencie MH SR |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 3 doplniť slovo „dlhodobého“ do vety na str.3 pod grafmi 1 a 2 nasledovne: „Slovensko má | O | A | Text upravený |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | problém aj so vzdelávaním a udržaním najšikovnejších ľudí, ktorí by mali byť motorom inovácií, ktoré sú zdrojom dlhodobého ekonomického rastu.“ Odôvodnenie: Podľa ekonomických a regionálnych teórií – inovácie sú zdrojom dlhodobého ekonomického rastu. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na stranách 8 – 11, v časti Reforma migračnej politiky, navrhujem upraviť text v kontexte, že štátny príslušník tretej krajiny (ŠPTK), ktorý má udelené národné vízum v záujme SR podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov bude v SR vykonávať zamestnanie. Odôvodnenie: Zosúladenie s platnými právnymi predpismi. Udelenie národného víza štátnemu príslušníkovi tretej krajiny na obdobie 1 roka (§ 15 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov) v nadväznosti na § 23a) ods. 1 písm. ag) bod. 3 zákona o službách zamestnanosti umožňuje ŠPTK byť zamestnaný na slovenskom trhu práce bez potreby vydania súhlasného potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta (VPM), resp. udelenia povolenia na zamestnanie. Podmienkou uplatňovania uvedenej právnej úpravy v praxi je schválenie materiálu uznesením vlády SR, ktorým sa stanoví uvedený postup ako záujem SR pre zamestnávanie ŠPTK v zamestnaniach s nedostatkom pracovnej sily podľa ďalších vopred určených parametrov. (Stratégia pracovnej mobility cudzincov v Slovenskej republike schválená Uznesením vlády SR č. 473 z 10. októbra 2018). Právna úprava, navrhnutá MV SR, bola schválená s cieľom eliminovať v tom čase vysoký počet žiadostí o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania na oddeleniach cudzineckej polície a tento nahradiť vízom na 1 rok. Národné vízum udelené podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov nemožno využiť na hľadanie si zamestnania. Odporúčam konzultovať s MV SR, ktorý typ víza je vhodný na hľadanie si zamestnania pre ŠPTK z hľadiska potreby preukázania účelu pobytu, finančného krytia životných nákladov a zdravotného poistenia počas jeho pobytu na území SR. | O | N | Pripomienka je v kontradikcii s vlastným návrhom MPSVaR |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 1 odporúčam preformulovať a doplniť druhú vetu „Cieľom politík na podporu mobility je zmierniť narastajúci demografický tlak a prilákať ľudský kapitál nevyhnutný na ekonomický rast Slovenska.“ nasledovným znením: „Cieľom politík na podporu mobility je zmierniť narastajúci demografický tlak a prilákať a udržiavať ľudský kapitál, ktorý je endogénnym faktorom rozvoja a je nevyhnutný pre dlhodobý ekonomický rast Slovenska, ktorý môže byť | O | N | Nejasná formulácia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | udržateľný, len ak existuje kontinuálny rozvoj kvalitného ľudského kapitálu. Ľudský kapitál má vysokú mieru inovácií, ktorá má schopnosť zvyšovať adaptabilitu na nové technológie.“ Odôvodnenie: Úprava a doplnenie textu pre podrobnejšie a presnejšie definovanie stanoveného cieľa. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 10, v časti Reforma migračnej politiky, Implementácia, 2. ods., navrhujem vypustiť vetu „Systém modrých kariet má byť jediným trvalým mechanizmom na prácu vysokokvalifikovaných zamestnancov v súlade s pripravovanou revíziou smernice o modrých kartách.” Odôvodnenie: V súvislosti revíziou smernice 2009/50/ES „Komisia berie na vedomie rôznorodú situáciu, ktorá panuje na pracovných trhoch členských štátov, ako aj ich želanie zaistiť flexibilitu zachovaním národných programov prispôsobených konkrétnym potrebám pracovného trhu.“ (Nový pakt o migrácii a azyle COM (2020) 609 final). V prípade, že by bolo smernicou upravené, že systém modrých kariet je jediným mechanizmom na prácu vysokokvalifikovaných zamestnancov, navrhovaný postup prostredníctvom národných víz by sa v SR nemohol zaviesť. Na základe záverov z posledných rokovaní v rámci portugalského predsedníctva k revízii smernice o modrých kartách je vysoký predpoklad zachovania paralelných vnútroštátnych systémov pre vysokokvalifikovaných ŠPTK. | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 10, v časti Reforma migračnej politiky, Implementácia, navrhujem vypustiť 5. odsek: „Zmena zákona umožní súbeh viacerých účelov pobytu, čo umožní pružnejšie začlenenie cudzincov na Slovensku. Najmä pre ľudí, ktorí chcú zároveň študovať a pracovať (naraz alebo v nadväznosti)“, pretože uvedené je legislatívne upravené. Odôvodnenie: ŠPTK, ktorý má udelený prechodný pobyt na účel zamestnania, podnikania, osobitnej činnosti, zlúčenia rodiny a plnenia služobných povinností, môže počas udeleného pobytu študovať. V prípade prechodného pobytu na účel štúdia môže ŠPTK počas pobytu pracovať, ak výkon jeho práce nepresiahne u všetkých zamestnávateľov 10 hodín týždenne alebo 20 hodín týždenne, ak je študentom vysokej školy, alebo tomu zodpovedajúci počet dní alebo mesiacov za rok, bez potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, alebo bez povolenia na zamestnanie. | O | N | Sám pripomienkujúci subjekt v odôvodnení pripomienky potvrdzuje, že existujú obmedzenia pre súbeh štúdia a práce. Preto je požiadavka na zmenu zákona opodstatnená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 11, v časti Reforma migračnej politiky, Časový rozvrh - odporúčam časový rozvrh nadviazať na schválenie revidovanej smernice 2009/50/ES. Odôvodnenie: Navrhovaný postup udeľovania národného víza ŠPTK na obdobie 1 roka v záujme SR na výkon vysokokvalifikovaného zamestnania, by mal byť v súlade s revidovanou smernicou 2009/50/ES. | O | N | Časový horizont prijatia revidovanej smernice je nejasný. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 14, v sekcii Implementácia programov pre cieľové skupiny ľudí zo zahraničia a navrátilcov zo zahraničia sa nastavia v rámci programov APTP, odporúčam prepracovať sekciu: „Programy pre cieľové skupiny ľudí zo zahraničia a navrátilcov zo zahraničia sa nastavia v rámci programov APTP (zákon o službách zamestnanosti), MPSVR SR vrátane poradenstva s hľadaním práce, rekvalifikačných a jazykových kurzov. Programy pre cieľové skupiny zahraničných študentov, vysokokvalifikovaných pracovníkov a ich rodinných príslušníkov a navrátilcov zo zahraničia sa v prvej fáze budú poskytovať cez Migračné informačné centrum IOM, ktoré má skúsenosti s poradenstvom a podporou adaptácie cudzincov cez Fond pre azyl, migráciu a integráciu. Medzičasom sa v gescii MPSVR SR (a v spolupráci s inými relevantnými rezortmi) vybudujú one-stop-shopy (klientske centrá), v ktorých budú poskytované služby v druhej fáze.“ Odôvodnenie: Možný problém súbehu fungovania adaptačných programov poskytovaných prostredníctvom MIC/IOM a prostredníctvom one-stop shopov v gescii MPSVR SR. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Pripomienkujúci subjekt nepomenoval negatívne implikácie uvedeného súbehu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 15, v sekcii časový rozvrh, odporúčam prepracovať časť „Poskytnutie dotácie pre migračné informačné centrum IOM na roky 2022-2024 (MV SR)“. Odôvodnenie: Možný problém súbehu fungovania adaptačných programov poskytovaných prostredníctvom MIC/IOM a prostredníctvom one-stop shopov v gescii MPSVR SR. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Pripomienkujúci subjekt nepomenoval negatívne implikácie uvedeného súbehu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 17, v časti „Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov“ žiadam upraviť bod „c) nadpriemerní študenti zo sociálne znevýhodneného prostredia“ nasledovne: „c) nadpriemerní študenti, ktorí sú zo sociálne znevýhodneného prostredia, alebo patria do špecifických znevýhodnených skupín (napr. siroty, deti v centrách pre deti a rodiny).“ Uvedený bod c) sa na | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | strane 17 vyskytuje dvakrát. Žiadam jeho úpravu v oboch prípadoch. Ďalej, na strane 18, v časti „Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov“ žiadam upraviť vetu „Môže ísť o študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia, z centier pre deti a rodiny, alebo o tzv. prvogeneračných vysokoškolských študentov“ nasledovne: „Pôjde najmä o študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia, z centier pre deti a rodiny, siroty alebo o tzv. prvogeneračných vysokoškolských študentov.“ V nadväznosti na uvedené žiadam aj o úpravu znenia Cieľa 2 v Investícii 3 nasledovne: „Do konca roku 2024 dosiahne počet štipendistov z okruhu nadpriemerných študentov a študentiek, ktorí sú zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo sú zo špecifických znevýhodnených skupín 1200.".<br>Odôvodnenie: Okruh študentov dotknutých uvedenou formou motivačného štipendia je žiaduce rozšíriť na prípady, kedy sa síce študentovi nepriznalo postavenie študenta z sociálne znevýhodneného prostredia, ale podmienky, v ktorých vyrastá si napriek tomu zaslúžia pozornosť v rámci politík na podporu odbúravania dopadov sociálneho znevýhodnenia na študijné možnosti. Medzi tieto skupiny patria podľa MPSVR najmä siroty, ako aj deti, ktoré vyrastajú v centrách pre deti a rodiny. Motivačné štipendium pre nadpriemerných študentov z takýmito charakteristikami pomôže odbúrať nežiaduce dopady uvedených životných podmienok na šancu získať univerzitné vzdelanie a vymaniť sa z (generačnej) chudoby. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 18, v časti „Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov“ žiadam doplniť po vete „V rokoch 2022 až 2025 zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti (72 mil. eur) a v rokoch 2026 až 2029 z OP Slovensko (vo výške 72 mil. eur)“ nasledujúcu vetu: „Ak sa v bežnom roku nevyužije celý balík finančných prostriedkov plánovaných na pokrytie motivačných štipendií pre najtalentovanejších maturantov alebo pre talenty zo zahraničia, takto uvoľnené prostriedky sa realokujú na štipendiá pre znevýhodnených študentov (cieľová skupina c) v bežnom roku, alebo v nasledujúcom roku.“<br>Odôvodnenie: Je dôležité, aby pri podpore sociálne znevýhodnených študentov dochádzalo k odmietnutiu podpory takýchto študentov z rozpočtových dôvodov v čo možno najmenšej miere. Uvedené je dôležite tak z reputačných dôvodov, ako aj z dôvodu, že zásadný vplyv socio- | Z | A | Text upravený: Ak sa v bežnom (akademickom) roku nevyužije celý balík finančných prostriedkov vyššie uvedeného plánovaného počtu štipendií, nevyužité prostriedky sa sprístupnia pre rozšírenú skupinu nadpriemerných znevýhodnených, zahraničných a excelentných študentov alebo pre tie maturitné ročníky, ktorým takéto štipendium ešte nebolo pridelené. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ekonomického statusu rodiny na školský prospech je dlhodobo jedným z najvážnejších sociálnych problémov SR. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 19 odporúčam doplniť hyperlinkové odkazy k jednotlivým veľtrhom EAIE, APAIE, NAFSA formou poznámky pod čiarou. Link EAIE: https://www.eaie.org/, Link APAIE: https://www.apaie.net/, Link NAFSA: https://www.nafsa.org/ Odôvodnenie: Relevantné odkazy poskytnú ďalšie dodatočné informácie. | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 21, v bode b, v časti „Podpora medzinárodnej mobility študentov, vysokoškolských učiteľov, výskumných a umeleckých pracovníkov“ odporúčam vypustenie slov „a umeleckých pracovníkov“, odporúčam úpravu textu týkajúcej sa skupiny umeleckých pracovníkov. Odôvodnenie: Umeleckí pracovníci nie sú cieľovou skupinou dokumentu vzhľadom na aktuálnu situáciu na trhu práce. | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 22, v bode 6. navrhujem nahradiť slovo “nepoškodiť” slovným spojením “výrazne nenarušiť”. Veta bude znieť nasledovne: „Všetky navrhované reformy a investície spĺňajú zásadu výrazne nenarušiť.“ Odôvodnenie: Oprava znenia zásady v zmysle "Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021 ..." | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 31, v časti 4. Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí, písmeno c, Propagácia slovenského vysokého školstva a vedy v zahraničí a podpora medzinárodného sieťovania slovenských vysokých škôl, žiadam podmieniť nárok na propagačné granty merateľnými ukazovateľmi, napríklad na základe existujúcich väzieb na iné inštitúcie v zahraničí, postavenia v medzinárodných rebríčkoch, alebo vedeckých výstupov. Odôvodnenie: Pri podpore marketingových a propagačných aktivít je vhodné využiť multiplikačné efekty už existujúcich väzieb a reputácie podporených inštitúcií a dostupných materiálov o nich. | Z | Neprihliada sa | Pripomienkujúci subjekt danú pripomienku stiahol. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 8, v časti Reforma migračnej politiky, navrhujem v časti Výzvy v 5. odrážke vetu „Test trhu práce je zbytočnou požiadavkou nad rámec smernice EÚ o modrých kartách.“ nahradiť vetou „Požiadavka testu trhu práce je nad rámec smernice EÚ o | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | modrých kartách.“. Odôvodnenie: Smernica 2009/50/ES neupravuje právo ČŠ vykonávania testu trhu práce (čl. 6). | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 8, v časti Reforma migračnej politiky, navrhujem vypustiť v časti Výzvy 3. odrážku o súbehu viacerých účelov pobytu. Odôvodnenie: Podmienky zamestnávania ŠPTK, ktorí majú udelený prechodný pobyt na účel štúdia a študujú na vysokej škole sú zhodné s podmienkami zamestnávania študentov vysokých škôl, ktorí sú občanmi SR a ČŠ EÚ ( 23a, ods. 1 písm. e) zákona o službách zamestnanosti, § 227 Zákonníka práce). ŠPTK, ktorý má udelený prechodný pobyt na účel štúdia sa môže zamestnať, ak výkon jeho práce nepresiahne u všetkých zamestnávateľov 10 hodín týždenne alebo 20 hodín týždenne, ak je študentom vysokej školy, alebo tomu zodpovedajúci počet dní alebo mesiacov za rok, bez potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, alebo bez povolenia na zamestnanie. | O | N | Sám pripomienkujúci subjekt v odôvodnení pripomienky potvrdzuje, že existujú obmedzenia pre súbeh štúdia a práce (obmedzenie počtu odpracovaných hodín). Preto je požiadavka na zmenu zákona opodstatnená. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 8, v časti Reforma migračnej politiky, Výzvy, text 1. odrážky „... keďže núti zamestnávateľa hlásiť pracovné miesto pre každého štátneho príslušníka tretej krajiny, aby úrady práce posúdili zákonné podmienky na jeho zamestnanie“ navrhujem preformulovať v súlade s platnou legislatívou. Odôvodnenie: S účinnosťou od 1. januára 2019 bola novelou zák. č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. zavedená pre zamestnávateľa informačná povinnosť nahlásiť voľné pracovné miesto za účelom jednoduchšej identifikácie zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily. | O | N | Pripomienkujúci subjekt v odôvodnení nevyvrátil existenciu výzvy spomínanej v komponente |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 9 žiadam vypustiť časť vety: „a riziko nesprávneho výmeru sociálneho poistenia“. Odôvodnenie: Uvedené konštatovanie je nejasné a nezrozumiteľné. Nie je z neho zrejmé, čo sa ním chce povedať. Vychádzajúc zo zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, tento priamo ukladá zamestnávateľom, nie zamestnancom, povinnosti, ktorých plnenie je nevyhnutné pre riadne vykonávanie nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnanca. Pri posudzovaní postavenia zamestnanca s trvalým pobytom v Slovenskej republike a | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zamestnanca - štátneho príslušníka tretej krajiny na účely sociálneho poistenia nie je žiadny rozdiel. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Na strane 9, v časti Reforma migračnej politiky, Implementácia, navrhujem vypustiť vetu „Zároveň bude zabezpečená kompatibilita s pripravovanou revíziou smernice o modrých kartách“. Odôvodnenie: Revízia smernica 2009/50/ES nie je ukončená, preto v súčasnosti nemožno deklarovať zabezpečenie kompatibility navrhovaného postupu so smernicou. | O | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. Kompatibilita s pripravovanou revíziou smernice je požiadavkou EK. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: Plán obnovy považujem za mimoriadnu príležitosť, ktorá dáva SR možnosť prijať také opatrenia (ekonomické stimuly), ktorými by sa mali podporiť aj opatrenia zamerané na občanov SR, ktorí v predchádzajúcom období odišli pracovať do zahraničia k ich návratu späť na Slovensko (osobitne v nedostatkových profesiách napr. lekárov, zdravotné sestry, ošetrovateľky a pod.; všeobecné výzvy vlády SR na ich návrat, ktoré sme mali možnosť počuť v predchádzajúcom období, v súlade s riešením pandémie ukázali, že vôbec nestačia). Odôvodnenie: Prioritným riešením v tomto komponente by mali byť preto opatrenia zamerané na posilnenie motivácie Slovákov pracujúcich v zahraničí pre ich návrat, ako aj stabilizácia udržania občanov SR pracovať na území Slovenska, najmä vysokokvalifikovaných ľudí a ľudí pracujúcich v nedostatkových profesiách, podporu a motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu najmä nízkokvalifikovaných ľudí, ktorí v prípade neriešenia situácie budú postupne vytláčaní na okraj trhu práce. Napr. · opatrenie na motiváciu pre návrat - založenie grantového fondu na podporu nedostatkových profesií, bonifikácia úverov pri návrate a zotrvaní a pod. · opatrenie na udržanie občanov v zamestnaní - stabilizácia pracovných miest, celoživotné vzdelávanie. Pre nastavenie podmienok pre motiváciu študentov študovať na slovenských VŠ považujem za dôležité zainteresovať aj samotných zamestnávateľov na príprave pracovnej sily - ponuka podnikových štipendií cez nastavenie daňových zvýhodnení ich poskytovateľom. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: S ohľadom na celý Komponent 10 navrhujem zmenu názvu komponentu 10 na „Návrat, udržanie a lákanie talentov.“ a doplniť opatrenia, ktoré by výrazne zvýšili motiváciu občanov SR, ktorí pracujú v zahraničí, pre ich návrat na Slovensko, ako aj | O | N | Použitý pojem "lákanie" talentov už v sebe obsahuj aj podkategóriu navrátilcov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrenia podporujúce stabilizáciu (udržanie) zamestnancov v nedostatkových profesiách a v sektoroch, ktoré budú v budúcnosti čeliť automatizácii výrobného procesu. Možné návrhy uvádzané v odôvodnení. Odôvodnenie: V časti A, Komponent 10, bod 2, písm. a) Hlavné výzvy sa uvádza, že „v dlhodobom horizonte bude Slovensko čeliť riziku automatizácie pracovných miest spojenej so starnutím obyvateľstva“ a že „OECD odhaduje, že vysokému riziku je vystavená až tretina pracovných miest, čo je najviac spomedzi rozvinutých krajín“. Zároveň sa v tejto časti uvádza, že „Slovensko má problém aj so vzdelávaním a udržaním najšikovnejších ľudí, ktorí by mali byť motorom inovácií a ekonomického rastu.“ Preto komponent považujem za nevyvážený a nereflektujúci na tieto skutočnosti. Uvedená situácia bude mať za následok postupné znižovanie počtu najmä menej kvalifikovaných pracovných miest, ktoré už dnes obsadzujú občania tretích krajín (Ukrajinci, Srbi, Mongoli a pod)., ktorých počty v posledných rokoch výrazne narastajú) a pritom nejde o „vysokokvalifikovanú“ pracovnú silu. Ak vláda SR už teraz vie, aká situácia sa predpokladá na trhu práce, je potrebné pripraviť na túto situáciu „domácu“ pracovnú silu (prijať účinné opatrenia v oblasti prípravy na povolanie, ako aj v oblasti celoživotného vzdelávania so zainteresovaním samotných zamestnávateľov na tomto procese). Lákanie a udržanie talentov z tretích krajín by malo byť iba sekundárnym riešením a aj vzhľadom na skutočnosť, koľko Slovákov pracujúcich v službách vplyvom koronakrízy prišlo, resp. príde o zamestnanie a využiť tento potenciál. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 10 Lákanie a udržanie talentov: V celom Komponente 10, navrhujem zvážiť doplnenie komponentu 10 o teoreticky popísaný Solow – Swanov model ekonomického rastu, ktorý hovorí o ľudskom kapitáli. Odôvodnenie: V komponente 10 sa uvádzaný model nenachádza. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť: V Reforme 5, od strany 11, žiadam rozšíriť cieľ zavedenia novej definície neodkladnej zdravotnej starostlivosti nielen na efektívnejšie využitie ZZS. Navrhované rozšírenie definície zdravotnej starostlivosti by zahŕňalo aj: Gynekologickú starostlivosť pre všetky tehotné ženy. Zároveň žiadam rozšíriť definície neodkladnej zdravotnej starostlivosti aj o: Liečbu drogovej závislosti, Liečbu a diagnostika krvou a pohlavne prenosných ochorení, Úkony očkovania pri pandémiách. Odôvodnenie: Tehotné ženy s dlhom na zdravotnom poistení nemajú prístup k gynekologickému vyšetreniu, nemajú tehotenskú knižku a | Z | N | Navrhované rozšírenie definície neodkladnej zdravotnej starostlivosti ide nad rámec zámerov predkladaného dokumentu. Cieľom POO nie je reforma celého zdravotného systému, ale výber prioritných oblastí, ktoré budú prostredníctvom tohto mechanizmu riešené, v tomto prípade výjazdy záchrannej zdravotnej služby. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tým pádom aj strácajú finančnú podporu či dávky pre tehotné ženy či matky po pôrode. Ženy s dlhmi na zdravotnom poistení sú často osoby trpiace sociálnym vylúčením či iným sociálnym nepriaznivým situáciám, ktoré si bez príspevkov nedokážu ponechať dieťa. Cieľom zahrnutia gynekologickej starostlivosti pre tehotné ženy do neodkladnej zdravotnej starostlivosti chceme chrániť zdravie nenarodeného dieťaťa ako aj zvýšiť šance ponechania dieťaťa pri matke po pôrode. Ľudia trpiaci závislosťami, ktorí majú dlhy na zdravotnej poisťovni sa k liečbe nedostanú. Pre človeka trpiaceho závislosťou je priorita liečba drogovej závislosti, riešenie dlhov na zdravotnej poisťovni či iných problémov pre väčšinu drogovo závislých prichádza na rad po úspešnom absolvovaní liečby. Preto by liečba drogovej závislosti nemala byť podmienená dlhom na zdravotnej poisťovni. Na Slovensku je momentálne diagnostika a liečba pohlavne a krvou prenosných ochorení neprístupná pre ľudí s dlhom na zdravotnom poistení. Liečba a diagnostika takýchto ochorení /HIV, HCV, syfilis a podobe/ je dôležitá v rámci ochrany verejného zdravia a minimalizácie šírenia v populácii. U ľuďoch s rizikovým správaním akým je napríklad injekčné užívanie drog či poskytovanie sexuálnych služieb za peniaze je zabezpečenie diagnostiky a liečby kľúčové a preto by malo byť zahrnuté v neodkladnej zdravotnej starostlivosti, aby sme zamedzili šíreniu chorôb v populácii. Očkovanie pri celosvetovej pandémii by nemalo byť podmienené dlhom na zdravotnom poistení. Je to v záujme ochrany verejného zdravia a minimalizácie šírenia ochorenia. Úkon očkovania na koronavírus by preto mal byť zahrnutý do neodkladnej zdravotnej starostlivosti a byť prístupný pre všetkých obyvateľov a obyvateľky Slovenskej republiky. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 12 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie Na strane 12, časti Investícia 2.3: Vybudovanie psycho -sociálnych centier, v časti Výzvy, v treťom bode, prvá veta: „Mnohé sociálne pobytové zariadenia sú zastarané inštitúcie z nedostatočným materiálno -technickým vybavením“ nahradiť znenie „sociálne pobytové zariadenia“ za znenie: „Mnohé pobytové zariadenia sociálnych služieb…“ . Odôvodnenie: Zosúladiť text so zákonom o sociálnych službách (zákon č. 448/2008 Z. z.) a zároveň odporúčam doplniť zdroj údajov, prípadne percentuálny podiel zastaraných inštitúcii s nedostatočným materiálno-technickým vybavením. | O | A | Text bol upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 12 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 12, v časti Investícia 2.3: Vybudovanie psycho -sociálnych | O | N | Na základe dohovoru rezortov MZ SR a MPSVR SR bol rozpor v súvislosti s touto pripomienkou odstránený. Tému |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | centier, v časti Výzvy, v druhom bode, v poslednej vete: „V sociálnych zariadeniach pre deti sa nachádza okolo 1 440 detí, ktoré užívajú psychofarmaká“ nahradiť znenie „sociálnych zariadeniach pre deti“. Odôvodnenie: Z uvedeného textu nie je zrejmé, či sa jedná o poskytovanie sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách (zákon č. 448/2008 Z. z.), alebo či sa jedná o zariadenia sociálnopravnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (zákon č. 305/2005 Z. z.). Zároveň odporúčam aj k tejto vete, tvrdeniu doplniť zdroj údajov. | | | partnerských a rodičovských poradní považujú oba rezorty v kontexte témy duševného zdravia za dôležitú a MZ SR oceňuje konkrétne kroky MPSVR SR v tejto otázka. Na základe medzirezortnej dohody z decembra 2020 sa financovanie poradenských služieb v oblasti duševného zdravie bude realizovať z iných zdrojov po širokej diskusii k téme. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 12 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Odporúčam doplnenie opatrenia: Zavedenie bezplatnej siete partnerských a rodičovských poradní Odôvodnenie: Kvalita partnerského vzťahu priamo úmerne vplýva na kvalitu duševného zdravia partnerov a ich detí. Vlečúce sa partnerské problémy majú negatívny dopad na zdravie, psychiku a celkovo kvalitu života všetkých zúčastnených. Párová terapia nemusí nutne znamenať iba riešenie problémov narušeného vzťahu. Môže byť tiež priestorom pre aktívnu prácu na vzťahu skôr, ako príde v spolužití k závažnejším nezhodám. | O | N | Práve sieť psycho-sociálnych centier, ktorých súčasťou bude multidisciplinárny mobilný tím, má pomôcť vyriešiť súčasnú nedostatočnú odbornú starostlivosť o klientov zariadení sociálnych služieb s psychickými poruchami. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 12 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: V Reforme 2, Rozvoj akútne poddimenzovaných kapacitných oblastí v starostlivosti o duševné zdravie, žiadam do reformy „Dostupná zdravotno-sociálna starostlivosť s dôrazom na komunitné riešenia“ doplniť medzi plánované investície - nové druhy poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (investície: detenčné zariadenia, psychosociálne centrá, špecializované centrá pre poruchy autistického spektra), novú investíciu: „Vybudovanie špecializovaných zariadení pre deti vyžadujúce vzhľadom na svoj zdravotný stav dlhodobejšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria“ alebo doplniť plánovanú investíciu 2.5 „Vybudovanie špecializovaných centier pre poruchy autistického spektra“ aj o špecializované zariadenia pre deti vyžadujúce vzhľadom na svoj zdravotný stav dlhodobejšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore detská psychiatria. Žiadam, aby výdavky na zabezpečenie tejto investície boli zohľadnené v pláne financovania reforiem z alokácie RRF. Odôvodnenie: Deti so závažnými chronickými duševnými ochoreniami, ktoré sa okrem iného prejavujú aktívnym, nekontrolovateľným ohrozujúcim | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Čo sa týka obsahu podnetu, MF SR má že jeho prvá a druhá časť vecne nespadajú pod zameranie Plánu obnovy a odolnosti, jeho tretia časť sa zas dotýka sekcie o vzdelávaní. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | správaním a o ktoré sa z rôznych dôvodov nemôžu alebo nedokážu postarať ich rodičia, sú pre absenciu vhodných zariadení poskytujúcich ústavnú zdravotnú starostlivosť v špecializačnom odbore detská psychiatria umiestňované na základe rozhodnutia súdu do zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo do špeciálnych výchovných zariadených zariadení (diagnostické centrá a reedukačné centrá) alebo na základe dohody do zariadení sociálnych služieb. Tieto zariadenia nevedia deťom poskytnúť potrebnú zdravotnú starostlivosť a zabezpečovanie psychiatrickej zdravotnej starostlivosti externe – ambulantnou alebo ústavnou formou je vyslovene nepostačujúce. Nie je možné považovať za správne, aby bolo dieťa opakovane, resp. priebežne presúvané medzi sociálnym resp. školským zariadením a ústavným zdravotníckym zariadením. Tieto deti ohrozujú seba, ako aj ostatné deti umiestnené v zariadení, potrebujú sústavnú psychiatrickú starostlivosť a takáto forma pomoci na Slovensku neexistuje - absentuje špecializované zariadenie pre deti. Potrebné kapacity na pokryje potrieb týchto detí v Slovenskej republike sú odhadnuté na 30 miest. Finančné náklady na zriadenie a prevádzku jedného miesta v takomto špecializovanom zariadení sú porovnateľné s nákladmi na zriadenie a prevádzku jedného miesta v detenčnom zariadení. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Do časti 1.2 Financovanie sociálnej a zdravotnej starostlivosti, žiadam doplniť text so znením „Realizácia plánovaných opatrení RRP je podmienená prijatím novej legislatívy, ktorá bude znamenať vyššiu potrebu zdrojov zo štátneho rozpočtu v roku 2023 o 300-350 mil. EUR oproti očakávanej hodnote výdavkov súčasného systému v roku 2023; v roku 2024 o 450-500 mil. a v roku 2025 o 600-650 mil.“ Odôvodnenie: Navrhovaný text žiadam doplniť z dôvodu jasného deklarovania potreby finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu na realizovanie navrhovaných opatrení a reforiem v rámci komponentu Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť (tj. nielen zdrojov z RRP a EŠIF). | Z | ČA | Po dohode s pripomienkujúcim subjektom rezort netrvá na pripomienke za predpokladu, že text komponentu bude upravený a doplnený: "Demografický vývoj spolu s novou formou financovania sociálnych služieb budú vyžadovať vyššiu potrebu zdrojov zo štátneho rozpočtu oproti súčasnému stavu. Podrobnosti reformy a s ňou spojené finančné nároky bude MPSVR SR v priebehu prípravy konzultovať s MF SR." |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V časti 3. Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, ciele (str. 14) žiadam doplniť prvú odrážku „rovnaké podmienky dohľadu nad všetkými úsekmi výkonu v oblasti sociálnej starostlivosti (napr. vrátane dohľadu nad kvalitou výkonu na úseku sociálnoprávnej ochrany detí a | Z | N | Pripomienka svojím obsahom presahuje rámec komponentu 13. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sociálnej kurately, ktorý bude rovnako súčasťou nového systému dohľadu nad poskytovaním sociálnej starostlivosti)“. Zároveň žiadam doplniť v odrážke „dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti v sociálnych službách, v súčinnosti s Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou“ za slovami „sociálnych službách“ slová „ale aj nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“. Odôvodnenie: Vzhľadom na popis Reformy je zásadné, aby bolo zo samotných cieľov zrejmé, že cieľom nového inštitútu dohľadu sú rovnaké podmienky štátneho dohľadu vo všetkých oblastiach sociálnej starostlivosti tak, aby sa predišlo prípadným nedorozumeniam pri realizácii reformy a jej financovaní. Z opisu cieľov musí byť preto zrejmé, že sociálne služby, resp. posudkové činnosti nie sú jedinými oblasťami, ktorých sa bude reforma týkať. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Časť 2. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 1. Reforma integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, 1. 1. Integrácia sociálnej a zdravotnej starostlivosti, ciele (str. 9) bude zabezpečená kvalitná a dostupná psychiatrická, resp. psychologická starostlivosť prostredníctvom psychosociálnych centier. Psychosociálne centrá vzniknú ako nová forma komunitnej služby v rámci reformy starostlivosti o duševné zdravie (komponent 12: Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie)." navrhujem zmeniť nasledovne: „Klientom sociálnych služieb a zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bude zabezpečená kvalitná a dostupná psychiatrická, resp. psychologická starostlivosť prostredníctvom psychosociálnych centier. Psychosociálne centrá vzniknú ako nová forma komunitnej služby v rámci reformy starostlivosti o duševné zdravie (komponent 12: Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie)." T.j. za slová sociálnych služieb vložiť slová „a zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately“. Odôvodnenie: Psychosociálne centrá vzniknú ako nová forma komunitnej služby v rámci reformy starostlivosti o duševné zdravie o.i. nielen pre klientov sociálnych služieb, ale aj klientov zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately | O | N | Pripomienka svojím obsahom presahuje rámec komponentu 13. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K časti 1.a.4, odstavec, „ Súčasný systém dohľadu...“ navrhujem preformulovať. Úrady PSVR majú vo svojej pôsobnosti aj vykonávanie kontroly kvality a rozsahu pomoci, na ktorej zabezpečenie sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu a peňažný príspevok na opatrovanie. Vzhľadom na nedostatočné personálne kapacity kontrolu dlhodobo vykonávajú terénni sociálni pracovníci zamestnaní v rámci projektu. Neefektívnosť kontroly je najmä pri peňažnom príspevku na osobnú asistenciu a to najmä z dôvodu legislatívy nastavenej v kontexte s týmto peňažným príspevkom. | O | N | Neefektívnosť (absencia účinnej kontroly) je tak pri peňažnom príspevku na osobnú asistenciu, ako aj pri peňažnom príspevku na opatrovanie. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K časti 1.a.5: „ako aj príspevky na opatrovanie a osobnú asistenciu, sú podmienené dvomi najvyššími stupňami odkázanosti“ - Navrhujem preformulovať, nakoľko peňažný príspevok na osobnú asistenciu nie je podmienený dvomi najvyššími stupňami odkázanosti | O | A | Text bol upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K časti 2.a.1.2: „Osoba so zdravotným postihnutím sa tak stáva objektom starostlivosti definovanej iným subjektom a stráca možnosť rozhodovania a osobnú nezávislosť.“ - V kontexte s peňažným príspevkom na opatrovanie navrhujem preformulovať, nakoľko fyzická osoba s ŤZP udeľuje opatrovateľovi písomný súhlas s opatrovaním (okrem ustanovených výnimiek, kedy sa súhlas nevyžaduje), teda sa rozhodla, kto jej opatrovanie bude poskytovať. | O | N | Aj klient sociálnych služieb uzatvára zmluvu (rozhoduje sa), to však ešte neznamená, že sú naplnené požiadavky Dohovoru. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K časti 2.a.1.2: Odstavec „Nízke platové ohodnotenie...“ navrhujem zvážiť aj uvedenie výšok peňažného príspevku na opatrovanie. | O | N | V medzinárodnom porovnaní sa po navýšení v uplynulých rokoch výška príspevku na opatrovanie javí ako dostatočná, zatiaľ čo odmeňovanie zamestnancov v sociálnych službách nie. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K časti 2.a.2: “V novom systéme budú vykonávať posudzovanie iba Úrady práce, soc. vecí a rodiny, podľa jednotnej metodiky vychádzajúcej z WHODAS.” považujem za potrebné poukázať na to, že na úradoch je dlhodobo poddimenzovaný personálny stav posudkových lekárov, a to aj vzhľadom na nezáujem o výkon tejto činnosti; presunutie agendy z obcí a VÚC na úrady predpokladá zabezpečenie dostatočného personálneho obsadenia a v súvislosti s | O | ČA | V texte POO je uvedené, že sa počíta s novými posudkovými lekármi (viď str. 13-14). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | posudzovaním podľa jednotnej metodiky vychádzajúcej z WHODAS aj zabezpečenie vzdelávania v tejto oblasti. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K častiam 1.a.3 a 2.a.2: „Posudkoví lekári nevyužívajú systém elektronického zdravotníctva (e-zdravie).“ navrhujem doplniť, že dôvodom nevyužívania je skutočnosť, že elektronická zdravotná knižka na Slovenku nie je plne funkčná, obsahuje minimum záznamov a je predpoklad, že nebude plne funkčná ešte niekoľko rokov. | O | N | Vytváranie záznamov v EZK je súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti (Zákon č. 576/2004 Z.z.o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov), povinnosť vytvárať záznamy stanovuje Zákon č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nie je možné akceptovať "zmierenie sa" s porušovaním právnych predpisov. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K Investícii 1: Navrhované opatrenie: Pod rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti navrhujem zahrnúť aj služby pre ženy zažívajúce násilie, tzv. Bezpečné ženské domy. Odôvodnenie: Poskytovatelia služieb pre ženy zažívajúce násilie za posledný rok evidovali prudký nárast v počte klientiek. Od konca marca do polovice júla sa na takéto služby obrátilo 1251 žien, z čoho 362 tvorili nové klientky. Proti epidemické opatrenia ešte zhoršili už nepriaznivú situáciu týkajúcu sa dostupnosti bezpečného ubytovania. Podľa tlačovej správy z IVPR z 1.7.2020, počas monitorovaných 11 týždňov žiadalo o ubytovanie 173 žien, ubytovať sa podarilo iba 24 z nich, spolu s minimálne 33 deťmi. Slovenská republika musí za všetkých okolností rozšíriť dostupnosť služieb ženy zažívajúce násilie a ich deti a zabezpečiť ich tak (napr. dostatočný počet karanténnych miest a dostupnosť pravidelného testovania v zariadeniach), aby mali ženy vždy a za každých okolností možnosť vyhľadať rýchlu a spoľahlivú pomoc a ubytovanie, keď to potrebujú. | O | N | Pripomienka svojím obsahom presahuje rámec komponentu 13. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: K Reforme 1: Navrhujem opatrenie: Reforma financovania zariadení krízovej intervencie a služieb pre ženy zažívajúce násilie. Odôvodnenie: Násilie na ženách predstavuje najvýraznejšiu formu porušovania ľudských práv žien. Napriek priebežnému plneniu úloh predchádzajúcich akčných pánov a nespornému posunu v problematike násilia na ženách za ostatné roky je stále nutné skonštatovať, že na Slovensku chýba systémový prístup a koordinované | O | N | Pripomienka svojím obsahom presahuje rámec komponentu 13. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zabezpečenie pomoci ženám zažívajúcim ako aj systémové, dlhodobo udržateľné zabezpečenie financovania služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti. Vláda SR sa vo svojom programovom vyhlásení zaviazala, že " bude s najvyššou prioritou pokračovať v budovaní systémových riešení na ochranu a podporu obetí domáceho násilia, sexuálneho násilia a násilia páchaného na ženách, a to v úzkej spolupráci s občianskou spoločnosťou." Prvým predpokladom každej činnosti v tejto oblasti je zabezpečenie systémového financovania. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na stranách 1, 9 a nasledovných: V dokumente je potrebné oddeľovať práva priznané seniorom od práv priznaných osobám so zdravotným postihnutím. Odôvodnenie: V komponente č. 13 sa na viacerých miestach prelína aktívny prístup štátu k právam priznaným seniorom a fyzickým osobám so zdravotným postihnutím. Práva oboch skupín obyvateľstva sú v dokumente odvodzované z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Tento prístup nie je správny, pretože práva seniorov sú garantované na základe dosiahnutia sociálnej situácie, ktorou je staroba, nie zdravotné postihnutie. Práva seniorov preto primárne nevyplývajú z citovaného Dohovoru. V cieli komponentu a následne aj v jeho ďalších častiach považujem za potrebné oddeľovať jednotlivé tvrdenia zvlášť pre seniorov a zvlášť pre osoby so ZP. Inak by mohol dokument navodiť dojem, že seniori sú v rovnakom postavení v prístupe k dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti ako osoby so ZP. | O | N | Každý, kto je odkázaný na pomoc inej osoby, je v rovnakom postavení z hľadiska reforiem (komponentu). |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na stranách 12, 14, 15 a 17: Slová „orgány územnej samosprávy" navrhujem nahradiť slovami „miestna a regionálna územná samospráva". Odôvodnenie: Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení orgánmi samosprávy sú starosta /primátor a obecné/ miestne/mestské zastupiteľstvo. Podľa zákona o samosprávnych krajoch orgánmi samosprávneho kraja sú zastupiteľstvo samosprávneho kraja a predseda. | O | A | Text bol upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 11 je potrebné bližšie vysvetliť konštatovanie, že poskytovatelia terénnych služieb, a ľudia s nižším stupňom odkázanosti sú aktuálne diskriminovaní. Odôvodnenie: Z komponentu nie je zrejmé, v čom spočíva uvedená | O | ČA | Text bol upravený v zmysle pripomienky, a to preformulovaním termínu "diskriminovaní" na formuláciu "v nevýhodnom postavení z hľadiska financovania oproti poskytovateľom pobytových a ambulantných služieb". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | diskriminácia, pričom poukazujem na to, že nie každé nerovnaké postavenie automaticky znamená diskrimináciu, ak sa sleduje legitímny cieľ a sú použité primerané prostriedky. Bez bližšieho vysvetlenia nie je možné na takéto tvrdenie relevantne reagovať v tomto dokumente ani v legislatíve. | | | Podrobné vysvetlenie príčin a dôsledkov nevýhodného postavenia týchto poskytovateľov však presahuje rozsah a účel tohto komponentu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 12 je potrebné uviesť vzťah k posudkovej činnosti v Sociálnom poistení. Odôvodnenie: Vzhľadom na dlhodobý zámer zjednotenia posudkovej činnosti, by bolo pre komplexnosť materiálu vhodné uviesť dôvody, prečo reforma posudkovej činnosti nemá zahŕňať posudkovú činnosť v sociálnom poistení, resp. v iných ako uvedených oblastiach. | O | ČA | Súhlasíme s doplnením, že zjednotenie posudkovej činnosti nezahŕňa posudkovú činnosť vykonávanú Sociálnou poisťovňou pre účely invalidity, nakoľko jej predmetom nie je posúdenie potreby pomoci inou osobou. Text bol upravený v súlade s uvedeným. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 12 navrhujem ponechať alternatívu zmeny zákona o sociálnych službách. Odôvodnenie: Rozumieme, že navrhovaný rozsah zmien predpokladá širokú novelizáciu zákona o sociálnych službách, avšak vzhľadom na to, že zákon o sociálnych službách obsahuje aj poskytovanie sociálnych služieb, ktorých adresátom nie sú seniori, resp. osoby so ZP, navrhujem ponechať alternatívu zmeny zákona o sociálnych službách. V tomto smere sa pri novom zákone otvára širšie spektrum dotknutých subjektov, čo následne môže zbrzdiť už aj tak ambiciózny harmonogram. | O | A | Text bol upravený preformulovaním na "nová legislatíva o sociálnych službách". |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 14, časť 3. Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, prvý bod: Vetu „Dohľad v súčasnosti vykonávajú rôzne orgány na národnej a regionálnej úrovni bez jasného prerozdelenia kompetencií a sankcií“ navrhujem odstrániť. Odôvodnenie: Dohľad podľa zákona o sociálnych službách vykonáva len ministerstvo, kontrolnú činnosť aj iné orgány (obec, VUC, úrady práce). | O | ČA | Súhlasíme s doplnením slova "kontrola", tzn.dohľad "a kontrolu" vykonávajú (...). Text bol upravený v zmysle uvedeného. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 14, navrhujem doplniť prvú vetu nasledovne: „Všetci posudkoví lekári budú využívať systém e-zdravie, úrady budú čerpať informácie...“ Odôvodnenie: Doplnenie chýbajúceho slova „systém“. | O | A | Text bol upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 14: V časovom rozvrhu slová „o sociálnych službách“ navrhujem nahradiť | O | ČA | Text bol upravený v súlade s pripomienkou, na základe ktorej bola do textu zavedená formulácia "nová legislatíva o sociálnych službách". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | slovami „upravujúcej nový posudkový systém“. Odôvodnenie: Nový posudkový systém nebude upravený novým zákonom o sociálnych službách. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 15, v cieľoch navrhujem vypustiť slová „dohľad nad kvalitou výkonu posudkovej činnosti (súvisí s reformou 2);“ Odôvodnenie: Táto činnosť nebude predmetom nového systému dohľadu nad sociálnou starostlivosťou | O | A | Text bol upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 17 Plán obnovy v sociálnej oblasti ráta s navýšením kapacít, avšak toto navýšenie bude vyžadovať aj navýšenie stavu zamestnancov. V súčasnosti je táto oblasť poddimenzovaná a málo ohodnotená. V Pláne obnovy v Komponente 13 by sa mala pozornosť zamerať aj na túto problematiku a vyčleniť náklady na personálne zabezpečenie (napr. v spolupráci s Ministerstvom školstva.), aby sa docielilo úspešné naplnenie cieľa. Odôvodnenie: Navrhujem dopracovať aj túto oblasť do komponentu ako target s navrhnutím rozpočtu. | O | N | Prostriedky POO nemôžu byť použité na opakujúce sa operatívne výdavky, ktorými sú napríklad platy personálu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 17, v cieľoch v prvej odrážke nahradiť slovo “na“ slovom „sa“. Odôvodnenie: Oprava gramatickej chyby. | O | A | Text bol upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 2 odsek 1, časť - sociálna odolnosť: Navrhujem doplniť do časti Sociálna odolnosť nový odsek, v ktorom odporúčam zdôrazniť podporu opatrovateľskej služby v domácom prirodzenom prostredí s dôrazom na jej adekvátne finančné ohodnotenie. Odôvodnenie: Dlhodobo sa poukazuje na nedostatok poskytovania opatrovateľskej služby v prirodzenom domácom prostredí, čo prináša viacero problémov. Keby bola táto služba dostatočne finančne ohodnotená, bolo by aj zo strany opatrovateliek/ov záujem o jej poskytovanie a neodchádzali by poskytovať danú službu do zahraničia, čo prináša druhotné, nie menej závažné problémy ako je napr. odchod matiek od rodín. | O | N | Problémy opatrovateľskej služby sú v komponente explicitne popísané. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 22 odporúčam upraviť časový rozsah Reformy dohľadu nad sociálnou starostlivosťou Odôvodnenie: Nie je správne stanoviť účinnosť zákona o dohľade (inšpekcii) v sociálnej starostlivosti skôr ako bude vybudovaná | O | N | Zákon o inšpekcii bude účinný od 1.1.2022 . |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúra. Vhodné by bolo pripraviť infraštruktúru pre dohľad počas legisvakancie. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 29, v reforme 2, 1. míľnik vypustiť slová „o sociálnych službách“ a slovo „zároveň“. Odôvodnenie: Nový posudkový systém nebude upravený novým zákonom o sociálnych službách. | O | N | Nový posudkový systém bude upravený novou legislatívou v oblasti sociálnych služieb. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 5 je potrebné bližšie vysvetliť konflikt záujmov u verejných poskytovateľov Odôvodnenie: Rozumiem riziku vzniku konfliktu záujmov v jednotlivých prípadoch v prípade, že tvorca posudku je funkčne zviazaný s poskytovateľom služby. Na druhej strane nie je vhodné označiť uvedený systém ako systémový problém z dôvodu, že takéto tvrdenie oslabuje legitimitu (či dokonca legalitu) rovnakého systému napr. v Sociálnej poisťovni. | O | N | Komparáciu so Sociálnou poisťovňou nepovažujeme za vhodnú, nakoľko Sociálna poisťovňa posudzuje a vypláca (presne ako bude UPSVaR), no následne nezabezpečuje poskytovanie služby pre invalidných občanov. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 5 je potrebné bližšie vysvetliť nesúlad spôsobu financovania s Dohovorom Odôvodnenie: V Komponente nie je zrejmá analýza potvrdzujúca nesúlad financovania príspevkov na kompenzáciu a sociálne služby s Dohovorom. Dohovor nezakotvuje právo na priamu platbu štátu. Uvedené tvrdenie vytvára dojem právnej nemožnosti ponechania nepriameho financovania príspevkov na kompenzáciu, resp. sociálnych služieb. Z konštatovania na strane 10 je zrejmé, že príspevok na OA je poskytovaný osobe s ŤZP, sociálne služby sú spolufinancované štátom, klient má možnosť výberu. | O | ČA | Súhlasíme s úpravou formulácie na strane 5. Príslušný text bol upravený nasledovne: "Tento spôsob financovania môže znižovať reálnu možnosť realizovať právo na nezávislý spôsob života v zmysle Dohovoru". |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 5, v bode 1, v prvom odseku: „Systém dohľadu nad poskytovaním sociálnej starostlivosti je fragmentovaný a neefektívny.“ Navrhujem nahradiť znením: „Systém kontrolnej činnosti v oblasti sociálnej starostlivosti je fragmentovaný a neefektívny.“ Odôvodnenie: Dohľad podľa zákona o sociálnych službách (zákon č. 448/2008 Z. z.) vykonáva len ministerstvo, kontrolnú činnosť aj iné orgány (obec, VUC, úrady práce). Dohľad nad sociálnou starostlivosťou nie je vykonávaný podľa žiadneho aktuálne platného zákona. Zároveň odporúčam definovať v úvode koncept sociálnej starostlivosti. | O | A | Súhlasíme s doplnením slova "kontrola", tzn.dohľad "a kontrolu" vykonávajú (...). Text bol upravený v zmysle uvedeného. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 6, druhá odrážka: „Súčasný systém dohľadu vôbec nepokrýva...“ navrhujem nahradiť za: „Súčasný systém kontrolných činností vôbec nepokrýva...“ Odôvodnenie: Dohľad podľa zákona o sociálnych službách (zákon č. 448/2008 Z. z.) vykonáva len ministerstvo, kontrolnú činnosť aj iné orgány (obec, VUC, úrady práce). | O | A | Súhlasíme s doplnením slova "kontrola", tzn.dohľad "a kontrolu" vykonávajú (...). Text bol upravený v zmysle uvedeného. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 6, prvá odrážka: „Na zabezpečenie systematického dohľadu chýbajú personálne kapacity. Kontroly sú preto vykonávané iba sporadicky. V r. 2020 bolo na MPSVR SR podaných 189 podnetov na nedodržanie ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb, z nich iba v 18 prípadoch vykonalo MPSVR SR dohľad. V roku 2019 to bolo iba 37 dohľadov zo 719 podnetov.“ Navrhujem nahradiť za: „Na zabezpečenie systematického dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb chýbajú personálne kapacity. Dohľady sú preto vykonávané obmedzene s ohľadom na personálne možnosti. ...“ Odôvodnenie: Podľa zákona o sociálnych službách (zákon č. 448/2008 Z. z.) vykonáva dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb. Dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb je vykonávaný podľa schváleného zamerania činnosti sekcie/odboru kontroly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na príslušný kalendárny rok. V odôvodnených prípadoch a zvlášť naliehavých prípadoch zamestnanci ministerstva vykonávajú dohľady nad poskytovaním sociálnych služieb aj mimo zamerania činnosti. | O | N | V úvode daného odseku je uvedená informácia o nedostatočnom počte pracovníkov dohľadu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Na strane 6: Vetu “Väčšina sociálnych služieb, ako aj príspevky na opatrovanie a osobnú asistenciu, sú podmienené dvomi najvyššími stupňami odkázanosti.“ Navrhujem nahradiť vetou v znení: “Niektoré druhy sociálnych služieb, ako aj príspevok na opatrovanie, sú podmienené dvomi najvyššími stupňami odkázanosti.“ Odôvodnenie: Podmienenosť najvyššími stupňami odkázanosti (V. a VI) sa vzťahuje iba na špecializované zariadenie a domov sociálnych služieb - nejde o väčšinu sociálnych služieb. Navyše osobná asistencia nie je podmienená stupňom odkázanosti. | O | A | Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V časti 2.a.3: Odstavec „Súčasný systém...“ navrhujem preformulovať. Úrady PSVR majú vo svojej pôsobnosti aj vykonávanie kontroly kvality a rozsahu pomoci, na ktorej zabezpečenie sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu a peňažný príspevok na opatrovanie. Vzhľadom na nedostatočné personálne kapacity kontrolu dlhodobo vykonávajú terénni sociálni pracovníci zamestnaní v rámci projektu. Neefektívnosť kontroly je najmä pri peňažnom príspevku na osobnú asistenciu a to najmä z dôvodu legislatívy nastavenej v kontexte s týmto peňažným príspevkom. | O | N | Neefektívnosť (absencia účinnej kontroly) je tak pri peňažnom príspevku na osobnú asistenciu, ako aj pri peňažnom príspevku na opatrovanie. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V časti 2.b. Investícia 4: „Súčasný systém dohľadu vôbec nepokrýva takmer 75,5 tis. ľudí, ktorých starostlivosť zabezpečujú neformálni opatrovatelia kompenzovaní príspevkom na opatrovanie a príspevkom na osobnú asistenciu.“ - Navrhujem preformulovať. Úrady PSVR majú vo svojej pôsobnosti aj vykonávanie kontroly kvality a rozsahu pomoci, na ktorej zabezpečenie sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu a peňažný príspevok na opatrovanie. Vzhľadom na nedostatočné personálne kapacity kontrolu dlhodobo vykonávajú terénni sociálni pracovníci zamestnaní v rámci projektu. Neefektívnosť kontroly je najmä pri peňažnom príspevku na osobnú asistenciu a to najmä z dôvodu legislatívy nastavenej v kontexte s týmto peňažným príspevkom | O | N | Neefektívnosť (absencia účinnej kontroly) je tak pri peňažnom príspevku na osobnú asistenciu, ako aj pri peňažnom príspevku na opatrovanie. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V časti 4: „Nový posudkový systém podporí prepojenie medzi systémom elektronického zdravotníctva ( e-zdravie)“ navrhujem preformulovať, nakoľko uvedené je podmienené plne funkčnou elektronickou zdravotnou knižkou. | O | N | Vytváranie záznamov v EZK je súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti (Zákon č. 576/2004 Z.z.o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov), povinnosť vytvárať záznamy stanovuje Zákon č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V excelovej prílohe, T1. Milestones and targets (xls), sequential n. 4 – stĺ. M - Description and clear definition of each milestone and target: „Investícia do nákupu 46 vozidiel a počítačového vybavenia pre 200 pracovníkov.“ Navrhujem doplniť | O | A | Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vetu o nasledovné: Investícia do nákupu 46 vozidiel, vybavenia kancelárií a počítačového vybavenia pre 200 pracovníkov. Odôvodnenie: Doplnením vety sa zosúladí cieľ uvedený v T2. Estimated cost of the plan and green and digital impact, sequential N.1 stĺ. M, N – tu sa nespomína počítačové vybavenie ale len vybavenie kancelárií. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V excelovej prílohe, T1. Milestones and targets (xls), sequential n. 7 – stĺ. M - Description and clear definition of each milestone and target: V pláne je uvedené, že vzniknuté miesta budú slúžiť primárne pre presun ľudí z existujúcich veľkokapacitných zariadení sociálnych služieb. Takýto opis cieľa nekorešponduje s definovaným cieľom rozšíriť kapacity komunitnej sociálnej starostlivosti. V skutočnosti ide len o presun ľudí. Navrhujem v špecifikácii cieľa sa viac zamerať na tvorbu nových kapacít. Odôvodnenie: Cieľom plánu obnovy by v hlavnej miere malo byť vytvorenie nových miest/kapacít, komunitná sociálna starostlivosť je v súčasnosti ťažko dostupná. Samozrejme je potrebné aj odbremeniť veľkokapacitné zariadenia, ale to by malo byť realizované v menšom rozsahu. Plánom obnovy by sme mali docieliť navýšenie a dostupnosť miest a to výstavbou nových zariadení a rekonštrukciou starých. | O | N | Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti sa nevylučuje s presunom časti klientov z veľkokapacitných zariadení do novo-vytvorených komunitných služieb. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V excelovej prílohe, T1. Milestones and targets (xls), sequential n.1 – stĺ. N - Assumptions/ risks: Predpokladom pre riadne predloženie investičného plánu je spolupráca medzi rezortmi a MF SR. Odporúčam doplniť o reálne riziká, ktoré môžu negatívne ovplyvniť naplnenie cieľa. Napr. rizikom je aj časová tieseň, nedostatok odborných kapacít a pod. Odôvodnenie: Vyjadrenie nezohľadňuje požadovaný cieľ a to reálne riziko, ktoré môže spôsobiť nenaplnenie cieľa. | O | N | Plán obnovy a odolnosti počíta s implementačnými kapacitami, ktoré budú financované zo zdrojov POO. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 13, Dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: V excelovej prílohe, T2. Estimated cost of the plan and green and digital impact, sequential n. 2 - stĺpce K, L, M: V týchto stĺpcoch chýba číselné vyjadrenie predpokladaných nákladov na roky 2024, 2025 a 2026. Navrhujem doplniť číselnú hodnotu 0 a zabezpečiť kompletnosť údajov. | O | A | Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 14 Zlepšenie podnikateľského prostredia: V rámci Cieľa 1 navrhujem doplnenie opatrenia: Vytvorenie ponuky bezúročných úverov/pôžičiek (prípadne s nízkych úrokom) pre ženy podnikateľky, začínajúcich podnikateľov a podnikateľky. Zároveň v rámci Cieľa 1 navrhujem doplnenie opatrenia: podpora firiem, podnikateľov (vo forme daňových bonusov) pri tvorbe pracovného miesta na flexibilný prípadne kratší pracovný úväzok. Odôvodnenie: Navrhujem vytvoriť ponuku bezúročných úverov/pôžičiek (prípadne s nízkych úrokom) pre ženy podnikateľky, začínajúcich podnikateľov a podnikateľky, ktorí budú povinní splatiť túto pôžičku do určitého obdobia. Táto možnosť umožní začať podnikať väčšiemu počtu mladých podnikateľov/podnikateliek, start-upistom, start-upistiek, ženám. Možnosť získať finančnú podporu na začatie podnikania otvorí možnosť podnikať aj pre tých ktorí sa z dôvodu svojho veku stali neatraktívnymi na trhu práce. Podpora firiem, podnikateľov (vo forme daňových bonusov) pri tvorbe pracovného miesta na flexibilný prípadne kratší pracovný úväzok, ktorý umožní zamestnanie matkám s dieťaťom a ženám v určitom veku, kedy už nie sú atraktívny pre trh práce z dôvodu svojho veku (45 + ). Toto opatrenie by mohlo výrazným spôsobom prispieť k podpore zamestnanosti osôb s rodičovskými povinnosťami, hlavne žien a osôb v dôchodkovom veku. Toto opatrenie by malo pozitívny vplyv na boj proti feminizácii chudoby (u žien je riziko chudoby väčšie, najmä v prípade matiek samoživiteliek a starších žien), pozitívne by vplývalo na odstraňovanie rozdielov v odmeňovaní (rozdiely v odmeňovaní spolu s inými znevýhodneniami žien na trhu práce znižujú ženám celoživotné úspory a dôchodky, čo vedie v neskoršom veku k vyššiemu ohrozeniu chudobou a následnou feminizáciou chudoby v staršom veku).. | O | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je dôležitým stimulom pre krízou zasiahnutú ekonomiku navrhované opatrenia všetkých rezortov sú kombináciou rôznych reforiem a investícii ktoré stimulom pre krízou zasiahnutú ekonomiku. MH SR považuje za kľúčové korigovať regulačné prostredia v SR a zvrátiť situáciu z minulých období, ktoré viedli k tomu, že rozsah zákonov regulujúcich podnikanie na Slovensku sa v posledných 30 rokoch neustále zvyšoval a počet strán zákonov regulujúcich podnikanie sa v porovnaní s rokom 1989 zvýšil na viac ako trojnásobok (zo 653 strán na 2130 strán), čo vyvoláva právne neisté prostredie pre podnikateľov a preto hlavným cieľom navrhovanej reformy je zníženie administratívnych a regulačných bariér pre podnikanie.<br>Návrh sa týka agendy, ktorá je súčasťou Akčného plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021 - 2027, kde MH SR spolupracuje s SBA na úlohe "Podporovať podnikanie žien vytváraním systémových opatrení vrátane zosúladenia rodinného a pracovného života" a indikátormi sú: zvýšenie počtu žien podnikateliek, vytvorenie manuálu pre ženy zvažujúce podnikanie. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 1, strane 3 a strane 24 v časti reformy a investície, Odhadované náklady, navrhujem rozpísať skratku „RRF“. Odôvodnenie: Rozpísať skratku, v tomto materiáli nie je zavedená. | O | A | Upravené v rámci celého dokumentu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 10, v tretej odrážke, aj v celom materiáli odporúčam upraviť a zosúladiť trestné činy tak, ako sú uvedené v Trestnom zákone (326a a § 336c) a časť textu: „Zavedenie trestných činov ohýbania práva a prikrmovania pre efektívnejšie odhaľovanie a stíhanie korupcie (novelizácia | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Trestného zákona): Trestný čin ohýbania práva – predstavuje ochranu pred svojvoľným (mimozákonným) rozhodnutím autorít s rozhodovacou právomocou. Trestný čin prikrmovania – rozširuje konceptualizáciu korupcie aj na čerpanie neoprávnených výhod a služieb za účelom dosiahnutia výhodnejšieho rozhodnutia pre ich poskytovateľa zo strany verejného činiteľa.“ odporúčam zmeniť na: „Zavedenie trestných činov ohýbania práva a prikrmovania pre efektívnejšie odhaľovanie a stíhanie korupcie (novelizácia Trestného zákona): Trestný čin zneužitie práva (ohýbanie práva) – predstavuje ochranu pred svojvoľným (mimozákonným) rozhodnutím autorít s rozhodovacou právomocou. Trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody (prikrmovania)– rozširuje konceptualizáciu korupcie aj na čerpanie neoprávnených výhod a služieb za účelom dosiahnutia výhodnejšieho rozhodnutia pre ich poskytovateľa zo strany verejného činiteľa.“ | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 14, v tretej odrážke zmeniť text „V zmysle zákona č. 555/2005 je vlastník budovy...“ na „V zmysle zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je vlastník budovy...“. | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 21, v časti Reformy, v prvej odrážke, zmeniť text „Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Z. z....“ na „Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb..“. | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 23, v časti Reforma 2, Prijatá legislatíva, zmeniť znenie textu „Zákon č. 312/2020 - Zákon z 21. októbra 2020 o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov“ na „Zákon č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, ďalej zmeniť znenie textu „Zákon č. 422/2020 – Ústavný zákon z 9. decembra 2020, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 460/1992 Zb. – Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov“ na „Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov“ a ďalej zmeniť znenie textu „Zákon č. 423/2020 - Zákon z 9. decembra 2020 o zmene a doplnení | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.“ na „Zákon č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.“ | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 26, v časti Financovanie a náklady odporúčam konkrétne vysvetliť financovanie a náklady, vzhľadom na to, že náklady z Fondu obnovy predstavujú 244 mil. eur + priebežné financovanie zo štátneho rozpočtu vo výške 24,5 mil. eur počas prvých dvoch rokov (2021 a 2022) pri implementácii novej súdnej mapy a 16,6 mil. eur každoročne po spustení súdnej mapy. Odôvodnenie: Jedná sa o vysoké náklady. K celému komponentu pripomínam, že okrem otázky finančného zaťaženia štátneho rozpočtu, sú dôležité aj reálne možnosti, ktoré poznačuje kríza kapacít a praktická skúsenosť niektorých úradov PSVR, ktoré majú vážny problém dlhodobo obsadiť voľné pracovné miesta na oddelení SPODaSK | O | N | Zdôvodnenie nákladov a úspor je zdôvodnené v rámci legislatívneho procesu k zákonu samotnému. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 4, v sekcii Ciele, v poslednej odrážke, v časti „Zavedená legislatíva umožní postihovať rozhodnutia, ktoré nie sú v súlade so zákonom (tzv. ohýbanie práva). Zároveň bude možné postihovať prijatie a poskytovanie nepriamych úplatkov (tzv. prikrmovanie).“ navrhujem presne zadefinovať, kde je uvedené postihovanie zadefinované. Navrhujem znenie: „Zavedená legislatíva umožní postihovať rozhodnutia, ktoré nie sú v súlade so zákonom, tzv. zneužitie práva (ohýbanie práva) upravené v § 326a Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Zároveň bude možné postihovať prijatie a poskytovanie nenáležitej výhody upravené v § 336c Trestného zákona (tzv. prikrmovanie). | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 6, v sekcii Ciele, v poslednej odrážke a prvej pododrážke, k časti „primeraná dostupnosť – nová súdna mapa prihliada aj na primeranú fyzickú dostupnosť súdu pre chudobnejšie skupiny obyvateľstva. Vzhľadom na postupujúcu elektronizáciu súdnej agendy a zriedkavosť ústnych pojednávaní je dostupnosť rýchleho a kvalitného rozhodnutia dôležitejšia ako fyzická blízkosť budovy súdu.“ pripomínam, že v pripomienkach MPSVR SR k Návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo odporúčanie: „V doložke vybraných vplyvov v analýze | O | N | MPK k PO bolo začaté aj ukončené ešte počas trvania vyhodnocovania MPK k LP/2020/587 - Zákonu o sídlach a obvodoch súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pripomienky MPSVR SR budú adresované v tomto MPK. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sociálnych vplyvov kvantifikovať veľkosť pozitívne aj negatívne ovplyvnených skupín obyvateľstva a tiež vplyvy na výdaje (alebo tiež príjmy) domácností.“ Odôvodnenie: Navrhovateľ v analýze sociálnych vplyvov v sekcii 4.1 uvádza: "V tejto analýze sa pokúsime kvantifikovať, o aký podiel obyvateľstva ide a o koľko km sa zvýšia náklady na cestovanie". Predmetná kvantifikácia je dôležitou a samotná analýza sociálnych vplyvov sa na túto kvantifikáciu dopytuje, avšak tieto informácie, napriek deklarovanému, v analýze sociálnych vplyvov absentujú.“ Otázka znie „Plán obnovy“, je vypracovaný už po prijatí pripomienok k súdnej mape, resp. k vyššie uvedenému návrhu zákona? | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 6, v sekcii Ciele, v prvej odrážke, upozorňujem, že okrem podmienok uvedených v časti „Cieľom reformy súdnej mapy je zvýšiť dôveryhodnosť súdnictva, jeho výkonnosť a kvalitu a súčasne poskytnúť pre jej aktérov (sudcov a zamestnancov) lepšie podmienky na dosiahnutie týchto cieľov.“ nie sú uvedené ďalšie motivačné podmienky, t.j. zvýšenie platov sudcov, čo by mohlo mať za dôsledok, že postavenie sudcu a jeho plat budú zárukou neprijímania úplatkov, a to aj v nadväznosti na prijaté dve ustanovenia Trestného zákona (§ 326a a § 336c). V iných vyspelých krajinách, kde je životná úroveň na vysokej úrovni, aj vďaka vyššie ohodnoteniu sudcov, nie je takáto korupcia na súdoch. | O | N | Plán obnovy nie je schopný pokrývať náklady na položky, ktoré definuje pripomienka - napr. platy sudcov. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Humánna, moderná a dostupní starostlivosť o duševné zdravie: Na strane 7, v sekcii Ciele, v odrážke efektívnosť, k tretej vete: „Menší počet budov a postupne aj sudcov bez ujmy na právach občanov povedie postupne k úspore prostriedkov na súdnictvo.“ odporúčam, že vzhľadom na to, že v iných materiáloch sa uvádzajú rôzne horizonty, aj v tomto materiáli by bolo potrebné uviesť, v akom horizonte bude úspora finančných prostriedkov na súdnictvo. | O | N | Vyčíslenie potenciálnych úspor spojených z realizáciou súdnej mapy bude v konečnom dôsledku závisieť od finálnej podoby schválenej legislatívy. V súčasnosti sa nachádza stále v legislatívnom procese. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 15 Reforma justície: V Reforme 1: Reforma súdnej mapy (str. 5) žiadam doplniť nasledovný text: „Reforma súdnej mapy zasahuje do mnohých oblastí, ktoré budú zmenou obvodov súdov, ako aj špecializáciou súdov ovplyvnené, preto sa očakáva, že reforma súdnej mapy si vyžiada aj zmenu v oblasti zastupovania detí v konaniach, čo si vyžiada rozpočtové nároky a prinesie aj zmeny v oblasti fungovania verejnej správy.“. Zároveň | Z | N | Pripomienka vecne kopíruje výhrady organizácie, ktoré sú už uplatnené v rámci MPK k legislatívnej zmene upravujúcej súdnu mapu (LP/2020/587) a budú adresované v rámci tohto pripomienkového konania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zásadne žiadam celý text k Reforme 1 upraviť tak, aby utváral priestor na prípadné zmeny, ktoré vyplynú z rozporových konaní a ďalšieho legislatívneho procesu k návrhu zákona o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nakoľko text k Reforme 1 je prakticky totožný s návrhom právnej úpravy a jej odôvodnením k tzv. súdnej mape a je tak jednoznačný, že nezohľadňuje resp. nevytvára možnosť pre prípadné zmeny, ktoré zrejme prinesie legislatívny proces. Odôvodnenie: Predložená reforma justície nereflektuje tak dôležitú skutočnosť, ako je reforma prepojených systémov. Z textu cieľov musí byť jednoznačne zrejmé, že pripravovaná reforma ovplyvňuje rôzne oblasti výkonu a vyžiada si o.i. aj iné zvýšené rozpočtové nároky ako sú uvedené v návrhu Plánu obnovy (napr. zabezpečenie zastupovania detí v konaniach a s tým spojené rozpočtové nároky na zabezpečenie kvality a dostupnosti vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately). | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 16 Boj s korupciou: Na strane 2, Reforma 1, druhý odsek, druhá veta: „Legislatívne zmeny poskytli polícii nové nástroje na zefektívnenie zaisťovania majetku spolu s novou inštitúciou pre správu zaisteného majetku, zaviedli nové trestné činy ohýbania práva a prikrmovania a možnosti pre overovanie majetkových pomerov sudcov a disciplinárne konania v súdnictve.“ Odôvodnenie: „Legislatívne zmeny poskytli polícii nové nástroje na zefektívnenie zaisťovania majetku spolu s novou inštitúciou pre správu zaisteného majetku, a to prostredníctvom zákona č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zaviedli nové trestné činy v zákone č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestaný zákon“, alebo „TZ“) a to trestný čin uvedený v § 326a TZ zneužitie práva (tzv. ohýbania práva) a trestný čin prijatie a poskytnutie nenáležitej výhody (tzv. prikrmovanie) uvedený v § 336c TZ a možnosti pre overovanie majetkových pomerov sudcov a disciplinárne konania v súdnictve, ktoré je upravené v § 27ha zákona č. 423/2020Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva .“ Zároveň navrhujem v celom materiáli tento zákon uvádzať, aj pod čiarou (napr. na str. 10, 28). | O | ČA | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 16 Boj s korupciou: Na strane 2, Reforma 1, prvý odsek, druhá veta: Tu ide o zriadenie Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktorý už mal byť zriadený - viď zákon č. 54/2019 | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov . Odôvodnenie: Navrhujem uviesť aj zákon, na základe ktorého má byť tento úrad zriadený, keďže tento nadobudol účinnosť 01. 03. 2019. Na strane 8 taktiež uviesť číslo zákona. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 16 Boj s korupciou: Na strane 23, Reforma 2, piaty riadok, štvrtý stĺpec: Spracovanie odpadu sa bude riadiť podľa platnej SR legislatívy, vyhlášky č. 371/2015 Z. z.. Odôvodnenie: Spracovanie odpadu sa bude riadiť podľa platnej SR legislatívy, vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z.“). Skratku navrhujem zaviesť preto, že sa vyhláška uvádza ešte na stranách 25, 26 a 27. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 16 Boj s korupciou: Na strane 3, Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy, prvá veta: „Zvýši sa administratívna kapacita a koordinácia, podporí sa špecializácia a zvýšenie odbornosti a kvalita rozhodovania zamestnancov na celoštátnej a miestnej úrovni“. Odôvodnenie: Navrhujem uviesť, v ktorých oblastiach je potrebné zaviesť špecializáciu a zvýšenie odbornosti a kvalitu rozhodovania, keďže pojem „verejná správa“ je činnosť vykonávaná orgánmi štátnej správy, samosprávy a verejnoprávnymi inštitúciami pri zabezpečovaní verejných úloh. Treba uviesť, že sa to týka napr. IZS, okresných úradov, a podobne. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 16 Boj s korupciou: Na strane 7, Ciele, prvá odrážka: Zavedenie viacerých inštitútov na odhaľovanie finančnej trestnej činnosti (interné akty súvisiace s prijatím legislatívy zaisťovania majetku, nový zákon upravujúci zriadenie centrálneho registra účtov a nový zákon o preukazovaní majetku). Odôvodnenie: Navrhujem uviesť aj čísla zákonov, ak tieto už boli prijaté (napr. zákon č. 101/2010 Z. z. o pôvode majetku v znení zákona č. 125/2016 Z. z., je účinný od 01.01.2011). Na strane 8 je uvedené, že bude prijatý nový zákon od marca 2022, s účinnosťou od septembra 2022. Pôjde teda asi o úplne nový zákon, preto možno je dobre uviesť, že tento zruší zákon č. 101/2010 Z. z., aspoň do zátvorky. Ak komponent číta laická osoba - verejnosť, je potrebné sa v tejto legislatíve orientovať. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 17 Digitálne Slovensko: V časti 3.2.1.2 Digitálna transformácia poskytovania služieb verejnej správy žiadam doplniť napríklad pred časť 3.2.1.3 Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad (str. 39) cieľ týkajúci sa digitálnej zručnosti detí, ako aj ich ochrany v digitálnom priestore. Odôvodnenie: Materiál pamätá na verejnú správu, riešenie životných situácií dospelej populácie a ochranu seniorov, ale žiadnym spôsobom nerieši ochranu detí v digitálnom priestore, najmä ich vzdelávaním, nerieši ani prístup k samotnému vzdelávaniu (nie každé dieťa môže mať má svoj vlastný počítač). V tejto časti je potrebné reflektovať aj na Národnú koncepciu ochrany detí v digitálnom priestore. V tejto situácii, aj napriek rozbehnutému procesu očkovania, je možné, že nové kmene vírusu si aj v budúcnosti vyžiadajú prísne epidemiologické opatrenia a teda ďalšiu izoláciu. Krízová situácia spôsobená vírusom COVID-19 tak zvýraznila nedostatočný prístup a nutnosť zabezpečiť kvalitnú socializáciu detí a prístup k vzdelávaniu a službám psychologickej starostlivosti (riešenie krízových situácií dieťaťa, sociálnej izolácie atď.). V tejto časti je potrebné reflektovať aj na Národnú koncepciu ochrany detí v digitálnom priestore. | Z | Neprihliada sa | Po rozporovom konaní rezort pripomienku stiahol a tak je pripomienka z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 17, Digitálne Slovensko: K celému komponentu, navrhujem doplniť zoznam skratiek (SDG, DNSH, ...). V časti 3.2.1.2 Digitálna transformácia poskytovania služieb verejnej správy navrhujem upraviť text v časti Implementácia (str. 38) tak, aby reflektoval aj potreby jednotlivých orgánov verejnej správy (nielen na úrovni identifikovaných životných situácií) na odstránenie administratívnej záťaže zamestnancov, ktorí budú zaťažení vyhľadávaním údajov, ktorými štát disponuje aj v rámci jedného subjektu, alebo sú zaťažení dvojitým zadávaním údajov do rôznych systémov v rámci jedného subjektu (príklad IS KIDS a IS DMS). Odôvodnenie: Podľa môjho názoru text vyslovene neutvára podmienky na riešenie informačných systémov a zabezpečenie informačných technológií pre potreby výkonu o.i. v oblasti ochrany detí, napr. odstránenie duplicít informačných systémov IS KIDS a IS DMS, možnosť podpory neverejného neziskového sektora, ktorý sa podieľa na ochrane detí (napr. ak nebude možné zapojiť do IS akreditované centrá pre deti a rodiny, zapojiť do IS samosprávne centrá pre deti a rodiny a nebude možná podpora IT technológiami, nebude systém ochrany detí efektívny). Aktuálne IS odborných zamestnancov skôr zaťažujú, ako by im zjednodušovali prácu a existuje reálne riziko, že budú viac napr. časovo | O | A | Zdroje RRP sa viažu primárne na budovanie životných situácií. Avšak aby nedochádzalo k tomu čo uvádzate napr. v agende sociálnej kurately a ako sa uvádza v časti investícií 3.2.1.2 sa plánuje investovať do informačných systémov. Tie sa odrazia v kvalite verejných služieb, resp. v celkových nákladoch na ich poskytovanie najmä v agendách a systémoch s potenciálom úspor či už z dôvodu vysokých prevádzkových nákladov, veľkej chybovosti v procesoch, dlhých lehôt na vybavenie podania alebo vysokej náročnosti na ľudské zdroje. Zvýšenie kvality procesov a zníženie nákladov na procesy budú dosiahnuté ich optimalizáciou až na úrovni zákonov alebo podzákonnej legislatívy, resp. zmenami organizácie činností bez ohľadu na vlastníkov procesov. Optimalizačné opatrenia sa budú zameriavať na elimináciu administratívnych nedostatkov, akými sú nevybavené práce, nadbytok vstupných dokumentov a informácií, chyby dát, chýbajúce informácie, nadprodukcia vo výkone procesov, čiže nepotrebné výstupy a aktivity, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zaťažovaní dohľadávaním vstupných údajov pre riešenie životných situácií. Aktuálne si výkon nemôže dovoliť žiadne ďalšie činnosti, ktorých vykonávanie vyžaduje čas - ak tomu tak bude, je potrebné riešiť nielen personálne zabezpečenie IT zamestnancov ale aj iných odborných zamestnancov. | | | ktoré nie sú požadované používateľom, ďalej duplicity a zbytočné kroky procesu, prestoje vo schvaľovacom procese, neefektívne presuny zamestnancov alebo informácií v rámci výkonu procesov, chýbajúca podpora automatizovanej tvorby dokumentov, chýbajúce údaje pre vyhodnotenie výkonnosti, nedostatočná zastupiteľnosť zamestnancov a nejasná legislatíva pre určenie schvaľovateľa. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 17, Digitálne Slovensko: V časti 3.2.1.2 Digitálna transformácia poskytovania služieb verejnej správy, navrhujem celkovo upraviť text tak, aby sa vytvorila možnosť navýšiť počet zamestnancov nielen na úrovni IT zamestnancov, ale aj odborných zamestnancov (prípadne možnosť finančnej stabilizácie/ohodnotenia zamestnancov) verejnej správy, ktorí budú vytvárať komfort pre občanov. Odôvodnenie: Podľa môjho názoru text vyslovene neutvára podmienky na riešenie informačných systémov a zabezpečenie informačných technológií pre potreby výkonu o.i. v oblasti ochrany detí, napr. odstránenie duplicít informačných systémov IS KIDS a IS DMS, možnosť podpory neverejného neziskového sektora, ktorý sa podieľa na ochrane detí (napr. ak nebude možné zapojiť do IS akreditované centrá pre deti a rodiny, zapojiť do IS samosprávne centrá pre deti a rodiny a nebude možná podpora IT technológiami, nebude systém ochrany detí efektívny). Aktuálne IS odborných zamestnancov skôr zaťažujú, ako by im zjednodušovali prácu a existuje reálne riziko, že budú viac napr. časovo zaťažovaní dohľadávaním vstupných údajov pre riešenie životných situácií. Aktuálne si výkon nemôže dovoliť žiadne ďalšie činnosti, ktorých vykonávanie vyžaduje čas - ak tomu tak bude, je potrebné riešiť nielen personálne zabezpečenie IT zamestnancov ale aj iných odborných zamestnancov. | O | ČA | Duplicita k predchádzajúcej pripomienky MPSVaR SR. Dodatočne sa spomína téma podpory interných zamestnancov. Explicitne sa však téma podpory ĽZ v IT nerozvádza z toho dôvodu, že RRP neumožňuje zásadným spôsobom financovať interné mzdy. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18 Zdravé verejné financie: Na strane 15, žiadam v časti 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 1, míľnik 1 a míľnik 2 vypustiť termíny schválenia predmetných noviel. Odôvodnenie: Plán legislatívnych úloh vlády na rok 2021 nebol zatiaľ vládou SR schválený. Z uvedeného dôvodu žiadam termíny schvaľovania vypustiť a ponechať len termíny účinnosti noviel. | Z | ČA | Uvedená pripomienka bola čiastočne zapracovaná a míľnik bol upravený nasledovne: "Schválenie súboru noviel zákonov parlamentom (zákon o sociálnom poistení a zákon o starobnom dôchodkovom sporení) do konca 4. kvartálu 2022 s účinnosťou od 1. kvartálu 2023" |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18 Zdravé verejné financie: Na strane 6, v sekcii Ciele, v bode 1, žiadam vypustiť „(kvantitatívny záväzok príspevku k zlepšeniu indikátora dlhodobej finančnej udržateľnosti (S2) sa doladí a bude finálne vyšpecifikovaný v rámci medzirezortného pripomienkového konania)“. Zároveň na strane 13, v časti Reforma 1 v tretej odrážke, Cieľ 1, žiadam vypustiť „cieľ bude vyjadrený ako príspevok zmeny I. piliera dôchodkového systému k zmene S2, do Q4 2023.“. Uvedené je potrebné reflektovať aj v súbore Excel k predmetnému komponentu. Odôvodnenie: V súčasnosti je indikátor dlhodobej finančnej udržateľnosti S2 podľa metodológie EK kvantifikovaný na nekonečnom horizonte. Naproti tomu Rada pre rozpočtovú zodpovednosť podľa súčasne účinného ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti vypočítava uvedený indikátor na horizonte 50 rokov. Rovnako Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vie podľa dostupného modelu Ministerstva financií SR vypočítavať indikátor dlhodobej finančnej udržateľnosti S2 na horizonte 50 rokov, t.j. do roku 2070. Podľa kvantifikácie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR by zavedenie zvyšovania dôchodkového veku na základe strednej dĺžky dožitia zlepšilo bilanciu dôchodkového systému o cca 1,8% vzhľadom k HDP v roku 2070; zavedenie automatického vstupu do II. piliera zhoršilo o cca 0,7% vzhľadom k HDP v roku 2070 a zavedenie rodičovského bonusu zhoršilo o cca 0,6% vzhľadom k HDP v roku 2070. Kvantitatívny záväzok príspevku systému primeraného hmotného zabezpečenia v starobe k zlepšeniu indikátora dlhodobej finančnej udržateľnosti v horizonte 50 rokov by mohol byť 0,5% HDP: | Z | N | MPSVaR ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18 Zdravé verejné financie: Na strane 7, v časti novela zákona. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení žiadam vložiť dva nové body, ktoré budú znieť : 1. „umožní pracujúcim prispievať k dôchodku svojich rodičov určitým percentom z vymeriavacieho základu (napr. asignáciou odvodov)“ 2. „zavedie princíp, na základe ktorého nebude mať starostlivosť o dieťa negatívny vplyv na dôchodkové nároky poistencov.“ Odôvodnenie: Uvedené body žiadam doplniť v nadväznosti na ústavné garancie vyplývajúce z čl. 39 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 422/2020 Z. z.. | Z | N | MPSVaR ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18 Zdravé verejné financie: Na strane 7, v časti novela zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, žiadam vypustiť bod 2. Odôvodnenie: Súčasné nastavenie výpočtu starobného a predčasného | Z | A | Uvedená textácia bola z preloženého materiálu vypustená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | starobného dôchodku považujem za spravodlivé, v zásade zohľadňujúce aj aktuárnu neutralitu. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18 Zdravé verejné financie: Z výziev na strane 6 a tzv. hlavných výziev na strane 2 žiadam vypustiť potrebu reflektovať zmeny súvisiace s minimálnym dôchodkom. Odôvodnenie: Na zvýšenie a zmenu indexácie v oblasti minimálnych dôchodkov už reflektoval zákon č. 372/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorým sa sumy minimálneho dôchodku zmrazili na úrovni roka 2020 a opätovne sa zaviedlo posudzovanie tzv. kvalifikovaných období dôchodkového poistenia. | Z | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18 Zdravé verejné financie: Žiadam vypustiť vo všetkých materiáloch (komponent 18 a kapitola 1) časť reformy dôchodkového systému (resp. cieľ), ktorý sa týka zlepšenia informovanosti občanov o predpokladanej výške ich budúcich dôchodkov z dôchodkového systém. Odôvodnenie: Reforma dôchodkového systému má v rámci zlepšenia udržateľnosti dôchodkového systému stanovené 4 ciele (komponent 18, str. 6), pričom jedným z nich je aj zlepšenie informovanosti o predpokladanej výške budúcich dôchodkov. Súhlasím s tým, že nízka informovanosť občanov o ich budúcich dôchodkoch predstavuje do budúcnosti výzvu, ktorou je potrebné sa zaoberať a prijať čo najskôr nevyhnutné opatrenia. Nestotožňujem sa však s tým, aby bolo dosiahnutie tohto cieľa uvedené ako opatrenie na „zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému“ (komponent 18, str. 6 a 15), resp. ako opatrenie na „realizáciu fiškálnej politiky zamerané na dosiahnutie obozretných fiškálnych pozícií“ (kapitola 1, str. 19), nakoľko k zlepšeniam v uvedenej oblasti môže prispieť iba vo veľmi obmedzenej miere. Navyše, navrhovaný text v časti „Implementácia“ a v časti „Časový rozvrh“ (komponent 18, str. 7) navodzuje dojem, že účinnosť legislatívnych zmien je pre všetky stanovené ciele rovnaká (2023). Predmetný cieľ reformy dôchodkového systému má oproti ostatným cieľom neskoršiu plánovanú účinnosť, a to 1.1.2024. Neskoršia účinnosť súvisí predovšetkým s nutnosťou najskôr vykonať rozsiahle zmeny v informačných systémoch Sociálnej poisťovne, ktoré sú naplánované na roky 2022 a 2023, a ktoré sú nevyhnutným predpokladom na úspešné dosiahnutie tohto cieľa. | Z | N | MPSVaR ustúpilo od pripomienky a rozpor bol odstránený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18, Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie: Na strane 10: V predposlednom riadku str. 10 komponentu je uvedený nesprávny zákon „... zákona č. 524/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy...“. Uvedené znenie navrhujem nahradiť znením: „...zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov...“. | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18, Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie: Na strane 12: Plán obnovy v reforme č. 4. Pro - rastový daňový mix uvádza, že implementácia tejto reformy bude špecifikovaná na základe vnútropolitického konsenzu. Z uvedeného vyplýva, že plán daňovej reformy neexistuje, čo potvrdzuje aj fakt, že v časti 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh sa reforma č. 4 Pro -rastový daňový mix neuvádza. Navrhujem do plánu obnovy doplniť informácie o daňovej reforme, nakoľko materiál sa daňovej reforme venuje len okrajovo. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a uvádza, že reálne kontúry daňovej reformy budú predstavené a diskutované so širokou verejnosťou, keď sa dosiahne vnútropolitický konsezus na jej podobe. Z uvedeného dôvodu v Pláne obnovy a odolnosti je uvedená len na úrovni deklaratívnych princípov, aby sa predišlo prípadným problémom s čerpaním prostriedkov Plánu pri nesplnení konkrétnych záväzkov v daňovej oblasti, na ktorých chýba zhoda. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18, Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie: Na strane 5: Ako jednou z hlavných výziev v oblasti Zlepšenia udržateľnosti dôchodkového systému je v predposlednej zarážke uvedené zlepšiť celkovú transparentnosť dôchodkového systému a informovanosť občanov o predpokladanej výške dôchodku zo všetkých troch pilierov prostredníctvom každoročného, elektronicky zasielaného informačného listu v podobe tzv. „oranžovej obálky“ a postupný programový výber. Navrhujem doplniť čo konkrétne sa pod zlepšením informovanosti myslí, nakoľko systém elektronicky zasielaných informačných listov už zavedený je. Mám za to, že Sociálna poisťovňa dostatočne informuje svojich klientov o dôchodkovom systéme. V prípade vyššej informovanosti uvedené zmeny budú mať vplyv aj na modernizáciu informačných systémov Sociálnej poisťovne, ktorý bude vyžadovať vynaloženie financií, s ktorými sa celkovo v komponente 18 nepočíta. | O | ČA | V materiáli bude špecifikované, že pod zvýšením informovanosti sa rozumie automatizované pravidelné poskytovanie individualizovaných informácií o priebežne získaných a očakávaných dôchodkových nárokoch v starobe, a to v prehľadnej forme a zo všetkých troch dôchodkových pilierov spolu. Zvýši sa tak informovanosť ľudí o ich celkových očakávaných dôchodkových nárokoch a pomôže sa im tak prijímať kvalifikované rozhodnutia o potenciálnej potrebe ďalších foriem dôchodkového zabezpečenia |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18, Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie: Na strane 5: Materiál sa nevenuje problematike III. piliera, ktorý sa tiež podieľa na zvýšení hodnoty aktív dôchodkov. | O | N | Prekladateľ vecne súhlasí s pripomienkou, ale vzhľadom na minimalizáciu implementačného rizika v predloženom materiáli sa prioritne v Pláne obnovy a odolnosti zameral na oblasť II. piliera, kde potenciál zvýšenia aktív sporiteľov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | navrhovanými opatreniami prevyšuje potenciál III. piliera. To však neznamená, že ambíciou vlády SR by nemalo byť realizovať aj opatrenia na zvýšenie výnosnosti aktív v III. pilieri, čomu nezahrnutie v Plánu obnovy a odolnosti nič nebráni. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18, Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie: Na strane 6: Ako jednou z výziev v oblasti Zlepšenia udržateľnosti dôchodkového systému je uvedená neefektívna alokácia úspor v druhom dôchodkovom pilieri. Odôvodnenie: V materiáli absentujú konkrétne informácie , akým spôsobom sa zamedzí neefektívnej alokácií úspor v II. pilieri. Navrhujem túto časť doplniť o konkrétnejšie plány na zmenu legislatívy v uvedenej oblasti. | O | N | Efektívnejšej alokácii úspor významne prispeje zavedenie preddefinovaného life-cyclingu. Technické detaily budú vyriešené v príslušnej legislatívnej úprave. Možné riešenia implementácie boli predstavené v analytických prácach IFP: "Čo nezhodnotíš dnes, na dôchodku nenájdeš" a "Default strategy in pension saving: The case of Slovakia" ako aj v Národnom programe reforiem z roku 2019, dostupných na webe https://www.finance.gov.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/o-institute/o-institute.html |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 18, Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie: Na strane 7: V materiáli sa uvádza, že novela z. č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení: 1) s cieľom zvýšenia efektívnosti sporiacej fázy starobného dôchodkového sporenia sa zavedie predvolená sporiaca stratégia na báze princípu life-cycle pre nových a postupne aj pre súčasných sporiteľov v II. pilieri (s možnosťou odmietnutia tejto predvolenej stratégie). Navrhujem definovať pojem predvolená sporiaca /investičná stratégia. | O | N | Technické detaily, vrátane bližšej špecifikácie predvolenej investičnej stratégie, budú vyriešené v príslušnej legislatívnej úprave. Možné riešenia implementácie boli predstavené v analytických prácach IFP: "Čo nezhodnotíš dnes, na dôchodku nenájdeš" a "Default strategy in pension saving: The case of Slovakia" ako aj v Národnom programe reforiem z roku 2019, dostupných na webe https://www.finance.gov.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky/o-institute/o-institute.html úprave |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 2 Obnova budov: Na strane 18 navrhujem vypustiť časť: „Na úspešnú realizáciu programu je nutné vytvoriť implementačný orgán (ďalej implementačná agentúra) a vybaviť ho dostatočnými finančnými, personálnymi a technickými zdrojmi. Celkové náklady na implementačný orgán sú odhadované do výšky 4,2 % z celkového objemu financií na obnovu rodinných domov (ktorá sa v súčasnosti predpokladá do výšky 500 mil. EUR).“ Odôvodnenie: Vytvorenie samostatnej implementačnej agentúry, je mimoriadne náročný proces, tak po organizačnej, personálnej ako aj finančnej stránke. Mal by sa nájsť iný spôsob zabezpečenia riadiacich štruktúr napr. vytvorením jednej implementačnej agentúry, alebo útvar splnomocnenca vlády pre všetky projekty v rámci plánu obnovy, ktorý by zastrešoval | O | N | Neakceptované, vytvorenie implementačného orgánu je nevyhnutné pre úspešnú realizáciu investície. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komplexne všetky oblasti, aj vzhľadom na prepojenie niektorých projektov naprieč jednotlivými rezortmi. Takto samostatne vytvoriť agentúru len pre 1 projekt je vysoko neefektívne a hlavne po skončení plánu obnovy aj nevyužiteľné. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 2 Obnova budov: Na strane 2 v časti Investície, navrhujem doplniť doplniť písmeno 3. s textom "Obnova zariadení sociálnych služieb". Navrhovaný text bod doplnením 3 bude znieť: "Cieľom je zlepšenie celkového stavu zariadení sociálnych služieb a zvýšiť životnú úroveň klientov týchto zariadení.". Toto doplnenie príslušne reflektovať v zvyšnom texte komponentu 2. Odôvodnenie: Zariadenia sociálnych služieb sú vo všeobecnosti vo veľmi zlom stave. Napr. čo sa týka organizácii, ktoré pomáhajú ženám zažívajúcim násilie, v polovici roku 2020 začali opakovane upozorňovať na problémy s financovaním a potenciálnymi existenčnými problémami. Organizácie zabezpečujúce túto esenciálnu službu pomoci pre ženy zažívajúce násilie s ťažkosťami a na úkor veľkých finančných obiet aj zo strany prevádzkovateľov (napr. osobné pôžičky riaditeliek s cieľom udržať prevádzku BZB) zabezpečujú denno-denný chod tejto služby (toto sa týka všetkých zariadení sociálnych služieb). Prvoradým cieľom, vzhľadom na obmedzenosť financií, je zabezpečenie bezpečnosti žien a ich detí, financie neostávajú na obnovy budov. Obete spolu so svojimi deťmi často bývajú v nehostinných podmienkach, napr. betónová podlaha bez pokrytia kobercom či podlahovej krytiny, prefukujúce okná, nezateplené budovy, nedostatočné sociálne zariadenia, zatekajúce priestory a pod.. | O | ČA | Verejné historické budovy bez ohľadu na špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov. Zároveň obnova bežných verejných budov ZSS je v komponente 13. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 2 Obnova budov: Pri navrhovanej Investícii 1, Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov, zohľadniť, že pri obnove energetickej hospodárnosti rodinných domov vo výške 500 mil. Eur je dôležité sa hlavne zamerať na skupiny s nižšími príjmami, ktorých najviac ohrozuje energetická chudoba. Treba nastaviť podmienky podpory pre tieto skupiny obyvateľstva - vhodným pomerom vlastných súkromných zdrojov a verejných zdrojov. Pre túto skupinu obyvateľstva by mali verejné zdroje prevyšovať súkromné, aby sa zvýšil záujem z ich strany realizovať takéto investície do bývania. Vzhľadom na súčasný trend – pokles životnej úrovne a pokles disponibilných zdrojov obyvateľstva bude naplnenie tohto cieľa veľkou výzvou. | O | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku, v rámci zamerania sa na nízkopríjmové domácnosti sa bude investícia orientovať na poskytnutie vyššej dotácie v pomere k použitým súkromným zdrojom. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 2 Obnova budov: V excelovskej prílohe, v časti T1 – sequential n. – 6, 7 stĺ. N, doplniť assumption risk. Odôvodnenie: Riziká pri implementácií metodiky do praxe – napr. necitlivé princípy rozhodovania vo veciach stavebnotechnického zasahovania PU SR a navyšovania nákladov, dĺžka posudzovania a schvaľovania a pod. Riziká pri vypracovaní stavebného pasportu – napr. časová tieseň na spracovanie pasportu pri každej jednotlivej pamiatke (je ich cca 1500), nedostatočné odborné a personálne zabezpečenie takejto akcie, resp. chýbajúce dáta a pod. | O | A | Pripomienka akceptovaná. Doplnená do príslušného excel dokumentu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 2 Obnova budov: V excelovskej prílohe, v časti T1 – sequential n. – 8 stĺ. K, doplniť data sources. Odôvodnenie: Ide o povinný údaj. | O | A | Bude doplnený zdroj "Kvalifikovaný odhad MDV SR". |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 3 Udržateľná doprava: Na strane 12, do cieľov bodu 1 na koniec vety doplniť pripomienku „ktorý bude v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a nediskrimináciou“ a doplniť cieľ č.5: Rovnaké príležitosti pre všetkých, s popisom: Udržateľná doprava v rámci vyššej miery využívania vlakovej dopravy ráta s bezbariérovosťou. Odôvodnenie: S poukazom na Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. | O | N | Nie je zrejmé kam žiada pripomienkovateľ doplniť uvedenú vetu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 3 Udržateľná doprava: Na strane 12, do cieľov bodu 1, na koniec vety doplniť slovo bezbariérovosť a upraviť tak odsek na: „Vytvorí sa priorizovaný investičný plán projektov železničnej infraštruktúry podporujúci udržateľný rozvoj všetkých vyťažených železničných tratí a nie len časti základnej siete TEN-T. Investičný plán zohľadní kritériá potreby (napr. odstránenie kapacitných úzkych miest alebo nevyhovujúceho stavu), spoločensko-ekonomické dopady (vrátane tých na životné prostredie), efektivitu a finančnú uskutočniteľnosť udržateľnosť a bezbariérovosť. Plán povedie v strednodobom horizonte k rýchlejšej obnove a modernizácii tratí, tak aby mali dopravcovia v osobnej aj nákladnej doprave zlepšené podmienky.“ Odôvodnenie: Povinnosť plnenia Dohovoru OSN o právach osôb zo zdravotným postihnutím. Článok 9 - Prístupnosť | O | N | S ohľadom na ukončenie prác na priorizácii nebude možné akceptovať, predkladateľ to berie ako podnet na aktualizáciu dokumentu priorizácie |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 3 Udržateľná doprava: Na strane 3, v časti 2, Podpora ekologickej osobnej dopravy, vetu „Investície budú realizované formou účelových dotácií na nediskriminačnom princípe“ rozšíriť o a to aj pre osoby | O | N | Nakoľko sa textácia netýka debarierizácie, nepovažujeme za vhodné odkazovať na Dohovor OSN v tejto časti. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | so zdravotným postihnutím v nadväznosti na Dohovor OSN o právach osôb zo zdravotným postihnutím. Odôvodnenie: Povinnosť plnenia Dohovoru OSN o právach osôb zo zdravotným postihnutím. Článok 9 - Prístupnosť | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 3 Udržateľná doprava: V excelovskej prílohe, v časti T2 – sequential n. – 6, stĺ. U, Comparative costing data from past reforms/investments sú uvedené v českých korunách - 59 100 374,00 Kč. Odôvodnenie: Opraviť údaj podľa požiadavky na EUR. | O | A | Text upravený. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 4 Dekarbonizácia priemyslu: Pripomínam, že cieľoch plánu obnovy nie je uvedené riešenie situácie zastavenia ťažby hnedého uhlia a vykurovania miest Prievidza, Nováky a Zemianske Kostoľany. Okrem náhrady vykurovania je otázka, čo nahradí výpadok kapacity v energetike pri zatvorení elektrárni Nováky a Vojany (ich produkciu elektriny). Odôvodnenie: Na výrobu elektriny z hnedého uhlia je naviazané vykurovanie miest Prievidza, Nováky a Zemianske Kostoľany, ktoré je potrebné v prípade zastavenia ťažby nahradiť. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Reforma 1 v komponente 4 pripravuje legislatívny rámec na transformáciu daného regiónu, dodatočné investície na realizáciu projektov sú plánované z Fondu pre spravodlivú transformáciu. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 5 Adaptácia na zmenu klímy: Navrhujem zakomponovať princíp rovnosti žien a mužov do celého komponentu, predovšetkým zohľadnenie skutočnosti, že ekologické politiky nemajú rovnaký vplyv na ženy a mužov. Odôvodnenie: Zmena klímy a jej negatívne vplyvy by mali byť tiež považované za oblasť súvisiacu s rozvojom, ktorá má dôsledky na rovnosť medzi ženami a mužmi a ktorá sa týka všetkých oblastí života (sociálnej, kultúrnej, hospodárskej a politickej) na miestnej až celosvetovej úrovni. Na ženy a mužov nemajú ekologické politiky zamerané na boj proti zmene klímy rovnaký vplyv. Napr. ženy majú menej možností ako klimatickí utečenci, prechod na čistú energiu (viac žien žije v energetickej chudobe) alebo dopravu bez emisií (viac žien využíva verejnú dopravu). Zohľadnenie aspektov rovnosti žien a mužov v tejto oblasti môže zohrávať kľúčovú úlohu pri využívaní plného potenciálu týchto politík. | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Zmena klímy a jej negatívne vplyvy majú dôsledky aj na rovnosť medzi ženami a mužmi a dotýkajú sa všetkých oblastí života (sociálnej, kultúrnej, hospodárskej a politickej) na miestnej i celosvetovej úrovni. Na ženy a mužov nemajú ekologické politiky zamerané na boj proti zmene klímy rovnaký vplyv. Napr. ženy ako klimatickí utečenci majú menej možností uplatniť sa, majú menej možností zabezpečiť si prechod na čistú energiu (viac žien žije v energetickej chudobe). Zohľadnenie aspektov rovnosti žien a mužov v tejto oblasti môže zohrávať kľúčovú úlohu pri využívaní plného potenciálu týchto politík." |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 1 odporúčam doplniť poslednú vetu cieľa, ktorej znenie navrhujem nasledovne: „Reforma a investície v tomto komponente sú v súlade s návrhmi Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania, ako aj inými národnými strategickými dokumentmi zameranými na sociálne | O | ČA | Obsah činností poradenského systému vo všetkých stupňoch podpory refletkuje strategické dokumenty zamerané na sociálne začleňovanie znevýhodnených skupín a boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | začleňovanie znevýhodnených skupín a boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.“ Odôvodnenie: Spresnenie textu. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 1 v riadku 16, doplniť nasledovný text: Reforma a investície v tomto komponente sú v súlade s návrhmi Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania ako aj inými národnými strategickými dokumentmi zameranými na sociálne začleňovanie znevýhodnených skupín a boj proti chudobe „Reforma a investície sú v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb zo zdravotným postihnutím a Charty základných práv EÚ.“ Odôvodnenie: podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Charty základných práv EÚ, Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím | O | A | Text bol upravený v zmysle pripomienky. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 1, v časti sociálna odolnosť, odporúčam nahradiť slovné spojenie „regionálnych rozdielov“ v prvej vete časti Sociálna odolnosť slovným spojením „regionálnych disparít /(alternatívne diferencií).“ nasledovne „Dostupnosť inkluzívneho vzdelávacieho systému schopného účinnejšie kompenzovať nerovnosti v štartovacích pozíciách detí vyplývajúce zo zdravotného a sociálneho znevýhodnenia prispeje k zmierňovaniu ekonomických, sociálnych a regionálnych disparít.“ Odôvodnenie: Spresnenie textu v zmysle terminológie podľa zákona o Regionálnej investičnej pomoci – 57/2018 Z.z. | O | N | Zákon č. 57/2018 Z. z. nepoužíva síce pojem „regionálny rozdiel“, ale nepoužíva ani navrhovaný pojem „regionálna disparita“, resp. „regionálna diferencia“. Pripomienku neakceptujeme, vzhľadom na to, že nejde o všeobecne zrozumiteľné pojmy. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 10, rámci reformy 1. Zabezpečenie podmienok na implementáciu povinného predprimárneho vzdelávania od 5 rokov a zavedenie právneho nároku na miesto v programe predprimárneho vzdelávania od 3 rokov, v časti Implementácia, žiadam v bode 7 spojiť univerzálny právny nárok na miesto v programe predprimárneho vzdelávania s cenovou dostupnosťou pre všetky deti. Zároveň žiadam zabezpečiť úplné oslobodenie od poplatku za MŠ pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Uvedené princípy žiadam uviesť v texte: „7. V zákone č. 245/2008 Z.z. sa zavedie univerzálny právny nárok na miesto v programe predprimárneho vzdelávania pre deti od štyroch rokov veku a následne od dovŕšenia troch rokov veku. V zákone č. 596/2003 Z. z. sa ustanoví povinnosť zabezpečiť dostatok miest v programoch predprimárneho vzdelávania pre | Z | A | Text v časti Implementácia k refomre č. 1 bol v bode 2 upravený tak aby zahŕňal aj zmienku o odstraňovaní neformálnych poplatkov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | všetky deti od dovŕšenia 4 rokov (od 09/2024) a následne od dovŕšenia 3 rokov veku (od 09/2025) pre všetky deti, ktorých zákonní zástupcovia o prijatie dieťaťa požiadajú. Právna úprava bude prijatá v roku 2022, s účinnosťou od 1.1.2024, príp. 1.1.2025. Dôvodom odloženej účinnosti legislatívy je vytvorenie dostatočného časového priestoru pre zriaďovateľov na dobudovanie potrebných kapacít v materských školách alebo iných programoch predprimárneho vzdelávania.“. Odôvodnenie: Prekážkou pri zvyšovaní zaškolenosti detí vo veku 3 a 4 roky pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia sú formálne aj neformálne poplatky za MŠ, napríklad tzv. „čiastočná úhrada nákladov“, ktorých výšku bez obmedzenia v súčasnosti určuje mesto alebo obec vo VZN. Zároveň Empirické štúdie poukazujú na fakt, že znižovanie nákladov na formálnu starostlivosť o deti zvyšuje participáciu matiek na trhu práce (Akgunduz & Plantenga, 2018; Morrissey, 2017) a preto je nevyhnutné garantovať, aby tento právny nárok bol prepojený s ich cenovou dostupnosťou. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 10, v rámci reformy 1. Zabezpečenie podmienok na implementáciu povinného predprimárneho vzdelávania od 5 rokov a zavedenie právneho nároku na miesto v programe predprimárneho vzdelávania od 3 rokov, v časti Implementácia, žiadam doplniť bod 8. v znení: „Podporí sa postupné rozširovanie kapacít jaslí, systém monitorovania ich kvality, zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov v jasliach, bude vypracované pedagogické kurikulum v rámci ISCED 010. Výška poplatkov za ranú starostlivosť v jasliach zohľadní finančnú situáciu rodiny. Pre deti zo znevýhodneného prostredia je potrebné zabezpečiť bezplatné rané vzdelávanie aspoň v rozsahu minimálne 20 hodín týždenne v prípade záujmu rodičov.“ Žiadam, aby výdavky na zabezpečenie cenovo a kapacitne dostupných jaslí boli zohľadnené v pláne financovania reforiem z alokácie RRF. Odôvodnenie: Okrem podpory raného vzdelávania detí vo veku 0-3 rokov vo forme terénnej včasnej intervencie je potrebné podporiť aj rozvoj jaslí, a to najmä pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Rané vzdelávanie vo forme jaslí je v súčasnosti finančne nedostupné pre deti zo znevýhodneného prostredia, je potrebné zabezpečiť jeho finančnú dostupnosť. | Z | Neprihliada sa | Pripomienka je irelevantná z dôvodu, že bola MŠVVaŠ SR vzatá späť. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 17 preformulovať text upravujúci | O | N | Pripomienka je identická s č. 1224. Vzhľadom na obmedzené prostriedky nie je možné zaradiť do materiálu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | špecializované centrá poradenstva. Odôvodnenie: V nadväznosti na obsah navrhovanej časti dokumentu ohľadom špecializovaných centier poradenstva s poukazom na Výkonové a obsahové štandardy dávam do pozornosti sociálnu službu – službu včasnej intervencie, ktorá je upravená v §33 zákona o sociálnych službách, ktorej obsah koliduje s činnosťou špecializovaných centier, čo v konečnom dôsledku znamená duplicitu v poskytovaných intervencií. Pokiaľ ide o cieľovú skupinu detí od 0 do 7 rokov, ak je ich vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rozsah poskytovaných odborných, obslužných a ďalších činností, ktorých rozsah je identický s rozsahom činností poskytovaných v rámci služby včasnej intervencie, ide o sociálnu službu podľa zákona o sociálnych službách, ktorá sa môže poskytovať iba na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb, ktorý vedie vyšší územný celok. Bez tohto zápisu je takáto činnosť považovaná za nepovolenú činnosť. | | | plošnú podporu starostlivosti v ranom detstve vo veku do 3 rokov. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 23 v časti Ciele zmeniť prvú vetu na: „Strategickým cieľom do roku 2030 podľa Strategického rámca Európskej únie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov je dosiahnuť, aby „viac ako“ jeden z piatich rómskych žiakov študoval na škole, kde väčšina detí a žiakov nie sú Rómovia.“ Odôvodnenie: Pôvodné znenie: „menej ako jeden“ znamená nula žiakov. Cieľom je zvýšiť počet rómskych žiakov v triedach, preto navrhujem úpravu textu na : „viac ako“. | O | ČA | Pripomienka správne poukázala na chybu v texte ale návrh textácie nezodpovedá Strategickému cieľu EÚ. Správne znenie je "Strategickým cieľom do roku 2030 podľa Strategického rámca Európskej únie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov je dosiahnuť, aby menej ako jeden z piatich rómskych žiakov študoval na škole, kde väčšina detí a žiakov sú Rómovia." Menej ako jeden z piatich neznamená nula, ale menej ako 20 %. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 3 do druhej vety predposledného odseku doplniť slovné spojenie „nedostatočná prepojenosť na digitálne vzdelávanie“ nasledovne: „Existujú tiež viaceré prekážky prístupu k predprimárnemu vzdelávaniu, ako napríklad chýbajúce priestorové úpravy pre deti so zdravotným postihnutím, nedostupnosť MŠ pre deti a ich zákonných zástupcov žijúcich v marginalizovaných rómskych komunitách (MRK), jazykové, kultúrne a finančné bariéry a nedostatočná prepojenosť na digitálne vzdelávanie.“ | O | N | Riešené v kurikulárnej reforme v rámci komponentu "Vzdelávanie pre 21. storočie". |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 3, v poslednom odseku doplniť: Pre materské školy v súčasnosti nie sú dostupné takmer žiadne možnosti financovania | O | N | Pripomienka je v charaktere komentujúce stavu, bez možnosti zapracovania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podpory vzdelávania detí so zdravotným, znevýhodnením a žiadne možnosti financovania podpory detí so sociálnym znevýhodnením „príp. detí, ktoré vyrastajú s 1 rodičom.“ Odôvodnenie: V nadväznosti na rovnaké príležitosti pre všetky dotknuté cieľové skupiny. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 4 doplniť do podnadpisu: Priestorové vyčleňovanie žiakov so „sociálnym alebo zdravotným“ znevýhodnením. Odôvodnenie: Dohovor OSN o právach osôb zo zdravotným postihnutím - Článok 24 a Článok 20 - osobná mobilita | O | N | V komponente je debarierizácia riešená v kontexte detí a žiakov so ZZa detigmatizácia v reforme desegregácie. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 6 žiadam nahradiť text “Zabezpečenie bezplatnej autobusovej dopravy do kmeňovej materskej školy vrátane doprovodu (súčasť reformy č. 5).” textom “Zabezpečenie bezplatnej autobusovej dopravy pre deti do kmeňovej materskej školy vrátane doprovodu, zabezpečenie bezplatnej kyvadlovej dopravy medzi školou a domovom pre žiakov a žiačky, študentov a študentky (súčasť reformy č. 5)”. Odôvodnenie: Vláda sa v programovom vyhlásení vlády zaviazala, že ”presadí zavedenie bezplatnej dopravy vo vlakoch, regionálnych autobusoch a mestskej hromadnej doprave pre deti, študentov, dôchodcov a vozičkárov.” Aspoň čiastočné pretavenie tohto záväzku do praxe prispeje k zabezpečeniu rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu všetkých úrovniach pre všetky dievčatá, vrátane dievčat z marginalizovaných skupín a nízkopríjmových rodín. Ďalej, toto opatrenie prispeje k udržaniu rómskych dievčat v škole a podporí zvýšenie ich dochádzky na základných a stredných školách. Vzhľadom na cieľ komponentu podporiť rovnosť príležitostí vo vzdelávaní so špeciálnym zameraním na sociálne znevýhodnené deti, navrhované opatrenie bezpochyby prispeje k udržaniu sociálne znevýhodnených detí v škole a podporí zvýšenie ich dochádzky na základných a stredných školách. | Z | A | Túto pripomienku navrhujeme zapracovať do dokumentu "Zabezpečenie bezplatnej autobusovej dopravy pre deti do kmeňovej materskej školy vrátane doprovodu, zabezpečenie bezplatnej kyvadlovej dopravy medzi školou a domovom pre deti, žiakov a žiačky.". MPSVRSR je kľúčovým spolupracujúcim subjektom na tomto opatrení. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: Na strane 8 upraviť text „z rodín hmotnej núdzi“ na „z rodín v hmotnej núdzi“. Odôvodnenie: Oprava gramatickej chyby. | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MPSVRSR | Ku Komponentu 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch: V celom komponente 6, Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch, odporúčam dopracovanie časti o podpore nadaných detí. Odôvodnenie: V celom komponente je výrazne disproporčný prístup k nadaným, talentovaným ľuďom a deťom v tejto časti. | O | N | Komponent ako celok vytvára podporné mechanizmy pre všetky deti a žiakov bez výnimky, vrátane žiakov s intelektovým nadaním (napr. reforma poradne) |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 7 Vzdelávanie pre 21. storočie: Na strane 3, časť 3. Popis reforiem a investícií v rámci komponentu, reforma 1, navrhujem doplniť nasledovný nový odsek: "Sexualita zohráva v živote človeka kľúčovú úlohu. Je preto nesmierne dôležité, aby jej bola v procese vzdelávania venovaná potrebná pozornosť. Táto potreba je dnes o to väčšia, že na rozdiel od minulosti sa dnes deti dozvedajú o témach súvisiacich s ľudskou sexualitou podstatne skôr, často však nevhodným, skresleným, deformujúcim, ba aj traumatizujúcim spôsobom. Na sociálnych sieťach sa deti môžu deti ľahko stať obeťami sexuálnych predátorov. Už od detského veku je teda potrebné sexualitu primeraným spôsobom adresovať. Kvalitná sexuálna výchova by mala rešpektovať vek a zrelosť dieťaťa, nemala by prezentovať sexualitu len z biologickej stránky, ale vždy v kontexte vzťahov, ideálov, hodnôt, etických a morálnych noriem platných v spoločnosti. Cieľom takejto sexuálnej výchovy by malo byť napomôcť dieťaťu a mladému človeku pri formovaní jeho identity, schopnosti vyjadriť vlastnú jedinečnú osobnosť prostredníctvom emócií v hlbokých a obohacujúcich vzťahoch. Sexuálna výchova by mala pomáhať s integráciou sexuality do bežného života s dôrazom na vzťahový život, objavovanie identity a rodičovstvo. Kvalitná výchova v oblasti sexuality by mala napĺňať isté štandardy, ktoré okrem iného zahŕňajú súlad s najnovšími vedeckými poznatkami z oblasti biológie, psychológie (tzv. „evidence based"), primeraná veku a zrelosti dieťaťa rešpektujúc jeho individualitu, rešpektujúc právo dieťaťa na vzdelanie a zároveň právo rodičov na výchovu svojich detí v súlade s ich presvedčením (toto právo by sa napríklad mohlo premietnuť vo voliteľnosti tohto predmetu, prípadne v možnosti rodiča odmietnuť účasť svojho dieťaťa z hodiny, ak by bol predmet povinný, a pod.). Kvalitná sexuálna výchova slúži nielen na formovanie osoby, ale aj na jej ochranu. Aj vzhľadom na širokú dostupnosť internetu a fenomén sociálnych sietí, sa deti môžu stať ešte ľahšie korisťou sexuálnych predátorov, ako tomu bolo v minulosti. Zodpovedná sexuálna a vzťahová výchova môže prispieť k ochrane detí a dospievajúcich pred sexuálnym | O | N | Predkladateľ nemôže akceptovať pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zneužívaním.” Odôvodnenie: Cieľom tohto komponentu je, “(p)oskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti.” z tohto dôvodu považujem za nevyhnutné, aby reforma obsahu a formy vzdelávania obsahovala aj zavedenie kvalitnej, veku primeranej a rešpektujúcej sexuálnej a vzťahovej výchovy do vzdelávacieho kurikula v školách, s ohľadom na právo detí a mládež na vzdelanie a rešpektujúc právo rodičov na výchovu. svojich detí vo forme voliteľného predmetu. | | | |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Aktualizovať časti Reformy a Investície a zohľadniť, že v oblasti vedy výskumu sa budú realizovať prevažne reformy v legislatíve a celkovom prístupe k hodnoteniu výskumu a organizácie financovania výskumných projektov. Podpora by mohla smerovať aj do konkrétnych výskumov napr. podpora 2 – 3 vedecko -výskumných klastrov v odboroch kde má Slovensko akú takú schopnosť konkurovať (bezuhlíková ekonomika, robotizácia). Zvýšenie inovačného potenciálu našej ekonomiky v oblasti umelá inteligencia, elektromobilita. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| MPSVRSR | Ku Komponentu 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Do komponentu navrhujem doplnenie opatrenia: Podpora vzdelávania žien a dievčat v netradičných oblastiach, ako je matematika, veda a technika formou štipendií. Odôvodnenie: Rozmanitosť a vyrovnanejšie zastúpenie žien a mužov v tejto oblasti predstavuje nové perspektívy a pomáha rozširovať počet nadaných ľudí vzdelaných v STEM oblasti talent. Štipendiá pre ženy v STEM odboroch by podporilo a povzbudzovalo mladé ženy k štúdiu a neskôr práci v STEM oblasti. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MSSR | 1. K navrhovaným opatreniam Navrhujeme prepracovať alebo doplniť jednotlivé komponentynávrhu plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 tak, aby v ňom bola zahrnutá aj oblasť väzenstva. Odôvodnenie:Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 obsahuje väčšie množstvo oblastí, nevynímajúc oblasť Trestnej politiky štátu a väzenstva, ktorých ciele by mohli byť naplnené aj zohľadnením daných oblastí a ich cieľov v návrhu plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Návrh plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky selektuje len vybrané oblasti Programového vyhlásenia vlády Slovenskej | Z | Neprihliada sa | Rezort stiahol pripomienku. Pripomienka je irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | republiky na obdobie rokov 2020 – 2024, pričom ostatné oblasti opomína bez akéhokoľvek relevantného zdôvodnenia. V súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 je v oblasti „Obnova dôvery v právny štát a zabezpečenie toho, aby zákon a spravodlivosť platili pre každého rovnako“ v bode „Trestná politika štátu a väzenstvo“ deklarované odhodlanie pokračovať v humanizácii a zmierňovaní obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte odporúčaní vnútroštátnych a medzinárodných inštitúcií, s osobitným dôrazom na vzdelávanie a posilňovanie pozitívnych sociálnych väzieb prostredníctvom zvyšovania dostupnosti foriem kontaktu väznených osôb s rodinou, najmä kontaktu medzi dieťaťom a jeho odsúdeným rodičom. V nadväznosti na zapojenie sa Zboru väzenskej a justičnej stráže do projektov na využitie mimorozpočtových zdrojov a financovania jeho potrieb v rámci programovacieho obdobia zo štrukturálnych fondov sa postupne,v nadväznosti na aktualizovanú Koncepciu väzenstva na roky 2011 až 2020, realizovali a realizujú a ďalej pripravujú aj veľké investičné akcie, rekonštrukcie a opravy zamerané najmä na zlepšenie a odstránenie nepriaznivého technického stavu a modernizáciu a zvýšenie bezpečnosti objektov a zariadení väzenstva, čo je v priamom kontexte aj s vyššie uvedeným deklarovaným cieľom vlády Slovenskej republiky pokračovať v humanizácii a zmierňovaní obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody. Do budúcna je však potrebné kontinuálne pokračovať v nastolenom trende, čo však môže byť parciálne ohrozené aj skutočnosťou, že v návrhu plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky absolútne absentuje oblasť, ktorá by sa týkala systémovej podpory väzenstva. Pripomienku uplatňujeme ako zásadnú. | | | |
| MSSR | 10. Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 2. Hlavné výzvy a ciele (na strane 4), časť c) Kontext v národnej stratégii, doplniť ďalší bod v znení: „• Ďalší deklarovaný záväzok predstavuje pokračovanie prehlbovania humanizácie a zmierňovania obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte odporúčaní vnútroštátnych a medzinárodných inštitúcií, s osobitným dôrazom na vzdelávanie a posilňovanie pozitívnych sociálnych väzieb prostredníctvom zvyšovania dostupnosti foriem kontaktu väznených osôb s rodinou, najmä kontaktu medzi dieťaťom a jeho odsúdeným rodičom.“. Odôvodnenie: Uvedené navrhujeme z dôvodu, že ide o jeden z cieľov | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 pre oblasť Trestnej politiky štátu a väzenstva. | | | |
| MSSR | 11. Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente doplniť reformu 3 v znení: „Reforma 3: Komplexné zvýšenie kvality procesov v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže“. Odôvodnenie: Rozpracovanie daného bodu si vyžaduje dlhšiu prípravu a konsenzus na konkrétnych cieľoch, výzvach a implementácii. | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |
| MSSR | 11. Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente doplniť reformu 3 v znení: „Reforma 3: Komplexné zvýšenie kvality procesov v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže“. Odôvodnenie: Rozpracovanie daného bodu si vyžaduje dlhšiu prípravu a konsenzus na konkrétnych cieľoch, výzvach a implementácii. | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |
| MSSR | 11. Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente doplniť reformu 3 v znení: „Reforma 3: Komplexné zvýšenie kvality procesov v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže“. Odôvodnenie: Rozpracovanie daného bodu si vyžaduje dlhšiu prípravu a konsenzus na konkrétnych cieľoch, výzvach a implementácii. | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |
| MSSR | 13. Ku komponentu 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva V komponente 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva navrhujeme v časti 1. Popis komponentu (na strane 3), časť Reformy a investície, slová „Investícia 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Investícia 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov“. Odôvodnenie: Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | O | N | Komponenty sú založené na dodaných podkladoch rezortu spravodlivosti, ktoré vychádzajú z východiskového stavu návrhu legislatívy k súdnej mape (stále v legislatívnom procese) a modernizácie IT systémov rezortu. Súčasťou komponentu sú aj doteraz prijaté legislatívne zmeny v oblasti súdnictva a prokuratúry, ktoré reagujú na špecifické odporúčania Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. Predložené opatrenia sú súčasťou komponentu 15. |
| MSSR | 13. Ku komponentu 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva V komponente 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva navrhujeme v | O | N | Komponenty sú založené na dodaných podkladoch rezortu spravodlivosti, ktoré vychádzajú z východiskového stavu návrhu legislatívy k súdnej mape (stále v legislatívnom |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | časti 1. Popis komponentu (na strane 3), časť Reformy a investície, slová „Investícia 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Investícia 2: Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov“. Odôvodnenie: Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | | | procese) a modernizácie IT systémov rezortu. Súčasťou komponentu sú aj doteraz prijaté legislatívne zmeny v oblasti súdnictva a prokuratúry, ktoré reagujú na špecifické odporúčania Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. Predložené opatrenia sú súčasťou komponentu 15. |
| MSSR | 2. Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 23), časť Obnova budov (zelená ekonomika, komponent 2), doplniť ďalší bod v znení: „• Zlepšenie energetickej hospodárnosti ubytovacích zariadení (ubytovne), ktoré svojim charakterom, stavebne vymedzeným priestorom a bezpečnostnými prvkami plnia úlohy podľa osobitného predpisu. x)“. Poznámka pod čiarou k odkazu x znie: x) Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov.“. Odôvodnenie: V súvislosti s komplexným riešením energetickej hospodárnosti objektov zabezpečujúcich výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody je nutné nadviazať na opatrenia zabezpečujúce energetickú efektívnosť administratívnych budov Zboru väzenskej a justičnej stráže a tieto opatrenia smerovať k ďalšej obnove budov, najmä ubytovacích zariadení (ubytovní). | O | ČA | Verejné historické budovy bez ohľadu na špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov. Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického akcentu je súčasťou EŠIF. |
| MSSR | 3. Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 26), časť Obnova budov (zelená ekonomika, komponent 2), doplniť ďalší bod v znení: „• Zlepšenie energetickej hospodárnosti ubytovacích zariadení (ubytovne), ktoré svojim charakterom, stavebne vymedzeným priestorom a bezpečnostnými prvkami plnia úlohy podľa osobitného predpisu. x)“. Odôvodnenie: V súvislosti s komplexným riešením energetickej hospodárnosti objektov zabezpečujúcich výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody je nutné nadviazať na opatrenia zabezpečujúce energetickú efektívnosť administratívnych budov Zboru väzenskej a justičnej stráže a tieto opatrenia smerovať k ďalšej obnove budov, najmä ubytovacích zariadení (ubytovní). | O | ČA | Verejné historické budovy bez ohľadu na špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov. Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického akcentu je súčasťou EŠIF. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MSSR | 4. Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 26), časť Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva (efektívna verejná správa a digitalizácia, komponent 16), slová „Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov.xx)“. Poznámka pod čiarou k odkazu xx znie: xx) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.“. Odôvodnenie: Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | O | Neprihliada sa | Predkladateľ stiahol. |
| MSSR | 5. Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 27), časť Reforma justície (efektívna verejná správa a digitalizácia, komponent 15), doplniť ďalší bod v znení: „• Optimalizácia procesov riadenia a prevádzky Zboru väzenskej a justičnej stráže.“. Odôvodnenie: Optimalizovanie a inovovanie postupov Zboru väzenskej a justičnej stráže za pomoci procesných, manažérskych, informačno-komunikačných nástrojov a zariadení tak, aby systémové rozhodovanie a riadenie v Zbore väzenskej a justičnej stráže prebiehalo na základe evidencie zozbieraných údajov a dát (tzv. „evidence based decision making“) a v súlades elektronizáciou životného cyklu klienta, bolo nasadené vo všetkých služobných úradoch Zboru väzenskej a justičnej stráže. Výsledkom bude transformácia na modernú a efektívnu organizáciu s účinným systémom reflektujúcim najnovšie trendy v oblasti správy väzenstva, ktorá je zodpovedná za realizáciu väzenskej politiky v Slovenskej republike. | O | Neprihliada sa | Rezort stiahol pripomienku. Pripomienka je irelevantná. |
| MSSR | 6. Ku kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu V Kapitole 1 – Všeobecné ciele a súdržnosť plánu navrhujeme v časti 2. Napojenie na Európsky semester (na strane 27), časť Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva (efektívna verejná správa a digitalizácia, komponent 16), slová „Modernizácia a budovanie odborných kapacít policajného zboru“ nahradiť slovami „Modernizácia a budovanie odborných kapacít ozbrojených bezpečnostných zborov.xx)“. Odôvodnenie: | O | Neprihliada sa | Predkladateľ stiahol. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Oblasť boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva je okrem Policajného zboru rovnako aj v pôsobnosti ostatných ozbrojených bezpečnostných zborov. | | | |
| MSSR | 7. Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície(na strane 2) navrhujeme za reformu 2 doplniť reformu 3 v znení: „Reforma 3: Komplexné zvýšenie kvality procesov v podmienkach Zboru väzenskej a justičnej stráže Reforma svojim obsahom a cieľmi nadväzuje na rámce strategických dokumentov, predovšetkým Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2016 – 2020 vo sfére trestnej politiky a väzenstva, čím prispieva k dosiahnutiu podmienok a záväzkov za prioritné oblasti spoľahlivosti prevádzky a bezpečnosti ústavov Zboru väzenskej a justičnej stráže, ich rekonštrukcie a modernizácie. Rovnako nadväzuje na aktualizovanú Koncepciu väzenstva Slovenskej republiky na roky 2011 až 2020 a podporuje koncepčné zámery v oblasti výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody, ľudských zdrojov, vzdelávania, legislatívy a informačno-komunikačných technológií.“. Odôvodnenie: Optimalizovanie a inovovanie postupov Zboru väzenskej a justičnej stráže za pomoci procesných, manažérskych, informačno-komunikačných nástrojov a zariadení tak, aby systémové rozhodovanie a riadenie v Zbore väzenskej a justičnej stráže prebiehalo na základe evidencie zozbieraných údajov a dát (tzv. „evidence based decision making“) a v súlade s elektronizáciou životného cyklu klienta, bolo nasadené vo všetkých služobných úradoch Zboru väzenskej a justičnej stráže. Výsledkom bude transformácia na modernú a efektívnu organizáciu s účinným systémom reflektujúcim najnovšie trendy v oblasti správy väzenstva, ktorá je zodpovedná za realizáciu väzenskej politiky v Slovenskej republike. | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |
| MSSR | 8. Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 2. Hlavné výzvy a ciele (na strane 3), časť a) Hlavné výzvy, doplniť ďalší bod v znení: „•Tvorba trestnej politiky v súlade s poznaním skutočnosti založenej na analýze faktov a dôkazov. Aplikovaný výskum má v rozvinutých krajinách nezastupiteľné miesto pri stanovení základných princípov práce s väznenými osobami. Vedecký výskum, nevynímajúc väzenské prostredie, musí vychádzať z poznania skutočnosti založeného na analýze faktov a dôkazov (angl. „evidence based policy“).“. Odôvodnenie: Ide o rešpektovanie princípu postupov založených na vedeckých dôkazoch (angl. „Evidence based“). Najlepšie rozhodovanie by | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | malo byť postavené na výskumne overených (systematicky evaluovaných a podobne) poznatkoch, ktoré ideálne prešli aj nezávislým posúdením expertami v danej oblasti. Dobrá prax je z tohto hľadiska výskumom riadená prax. Z hľadiska vedeckého hodnotenia predstavuje takýto postup najkvalitnejšie súčasné poznanie v danej oblasti, ktoré je prepojené aj s funkčnými teóriami a modelmi a je zvyčajne dobre zovšeobecniteľné, a teda použiteľné aj v slovenských podmienkach tvorby trestnej politiky. | | | |
| MSSR | 9. Ku komponentu 15 – Reforma justície V komponente 15 – Reforma justície navrhujeme do časti 2. Hlavné výzvy a ciele (na strane 4), časť b) Ciele, doplniť ďalšie body v znení: „• Znížiť riziká sociálneho vylúčenia osôb prepustených z výkonu trestu odňatia slobody a zvýšiť tým kompetencie daných osôb vo vzťahu k ich resocializácii. • Prepojiť oddelené politiky penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti s dôrazom na digitalizáciu, automatizáciu a integráciu informačných systémov. • Realizácia intervencií a vzdelávania vo väzenstve s ohľadom na dodržiavanie princípu profesionálnej kompetencie a jej prehlbovania v oblasti ľudských zdrojov.“. Odôvodnenie: Uvedené navrhujeme v súlade s cieľom Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024 pre oblasť Trestnej politiky štátu a väzenstva v kontexte pokračovania v humanizácii a zmierňovaní obmedzení osôb vo výkone väzby a vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte odporúčaní vnútroštátnych a medzinárodných inštitúcií, s osobitným dôrazom na vzdelávanie a posilňovanie pozitívnych sociálnych väzieb prostredníctvom zvyšovania dostupnosti foriem kontaktu väznených osôb s rodinou, najmä kontaktu medzi dieťaťom a jeho odsúdeným rodičom. | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |
| MSSR | Ku Komponentu č. 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia Z dôvodu precizovania textu odporúčame predkladateľovi (s ohľadom na nami navrhované doplnenie textu v rámci Komponentu č. 15) v komponente č. 14, na strane 2 (v bode 1. Popis komponentu, časti Investícia 2: Digitalizácia procesov insolvenčného konania) na konci textu vložiť slová: „K zlepšeniu podnikateľského prostredia prispejú aj navrhované námety na zdokonalenie elektronického systému Obchodného vestníka v súvislosti s e-Justice, ktorých cieľom je čím komfortnejšie využívanie informačného systému Obchodný vestník povinnými osobami na plnenie povinností zverejnenia údajov v Obchodnom vestníku podľa osobitných zákonov, ako aj na sprístupnenie údajov, ktoré sú pre podnikateľov zaujímavé, resp. rozhodujúce v súvislosti s | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. Nakoľko ide o IT systémy v správe ministerstva, budú tieto pripomienky zapracované v rámci vývoja systémov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ich podnikaním. Námety na zdokonalenie elektronického systému Obchodný vestník súvisia aj s insolvenčným konaním a zverejňovaním cezhraničných konkurzov.“ Odôvodnenie: Považujeme za potrebné doplniť opatrenia súvisiace s reformou súdnictva a so zlepšením podnikateľského prostredia aj o informáciu týkajúcu sa Obchodného vestníka ako informačného systému verejnej správy, ktorý zohráva dôležitú a nezastupiteľnú úlohu medzi existujúcimi informačnými systémami ako systém, ktorý je zo zákona povinný zverejňovať údaje určené osobitnými zákonmi, ktoré sú rozhodujúce pre vznik, zmenu a zánik práv a povinností, právnych skutočností, počítania lehôt na uplatnenie práv a splnenie povinností a v neposlednom rade je najdôveryhodnejším zdrojom informácii pre tretie osoby, najmä pre orgány verejnej moci, ako aj podnikateľov. Máme záujem na jeho neustálom skvalitňovaní, na vylepšovaní jeho funkcionality, a na zabezpečení čo najkomfortnejšieho užívania povinnými osobami vrátane súdov, ako aj tretími osobami vrátane podnikateľov, čoho predpokladom je získavanie finančných prostriedkov z možných zdrojov. Cieľom je Obchodný vestník ako spoľahlivý, všeobecne dostupný, plne funkčný, nekomplikovaný, zrozumiteľný, užitočný, prehľadný a postupne vylepšovaný informačný systém verejnej správy. Predpokladom bude aj modernizácia IT vybavenia príslušných zamestnancov. | | | |
| MSSR | Ku Komponentu č. 15 – Reforma justície V komponente č. 15, navrhujeme predkladateľovi na strane 2 (v bode 1. Popis komponentu, časti Investícia 2: Podporné nástroje reformy súdnej mapy - digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity) na konci textu vložiť slová: „Prepojenie centrálnych informačných systémov súdnictva (Obchodný register, Centralizovaný systém súdneho riadenia) pre digitalizáciu procesov aj na Obchodný vestník ako informačný systém verejnej správy na účel zverejňovania rozhodnutí a iných písomností súdov podľa Obchodného zákonníka, zákona o obchodnom registri a zákona o konkurze a reštrukturalizácii s cieľom zefektívnenia práce sudcov. Kvalitné elektronické služby súvisiace so zverejňovaním údajov v Obchodnom vestníku rovnako prispejú ku kvalitnejším a rýchlejším službám sprístupneným tretím osobám, ktorým sú zverejnené údaje doručované, resp. ktoré sú zverejnenými údajmi dotknuté, ako aj k zvýšenej transparentnosti súdnych procesov.“ Odôvodnenie: Považujeme za potrebné doplniť opatrenia súvisiace s reformou | O | N | MSSR sťahuje pripomienku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súdnictva a so zlepšením podnikateľského prostredia aj o informáciu týkajúcu sa Obchodného vestníka ako informačného systému verejnej správy, ktorý zohráva dôležitú a nezastupiteľnú úlohu medzi existujúcimi informačnými systémami ako systém, ktorý je zo zákona povinný zverejňovať údaje určené osobitnými zákonmi, ktoré sú rozhodujúce pre vznik, zmenu a zánik práv a povinností, právnych skutočností, počítania lehôt na uplatnenie práv a splnenie povinností a v neposlednom rade je najdôveryhodnejším zdrojom informácii pre tretie osoby, najmä pre orgány verejnej moci, ako aj podnikateľov. Máme záujem na jeho neustálom skvalitňovaní, na vylepšovaní jeho funkcionality, a na zabezpečení čo najkomfortnejšieho užívania povinnými osobami vrátane súdov, ako aj tretími osobami vrátane podnikateľov, čoho predpokladom je získavanie finančných prostriedkov z možných zdrojov. Cieľom je Obchodný vestník ako spoľahlivý, všeobecne dostupný, plne funkčný, nekomplikovaný, zrozumiteľný, užitočný, prehľadný a postupne vylepšovaný informačný systém verejnej správy. Predpokladom bude aj modernizácia IT vybavenia príslušných zamestnancov. V komponente č. 15, navrhujeme predkladateľovi na strane 10 (v časti Reforma 2: Boj proti korupcii a posilňovanie integrity a nezávislosti súdnictva, Zefektívnenie zaisťovania majetku a jeho správy pri vyšetrovaní trestných činov s cieľom posilnenia nástrojov na boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí) slová „zaisteniu obchodného podielu“ nahradiť slovami „zaisteniu majetkovej účasti v právnickej osobe, zaisteniu virtuálnej meny“. Odôvodnenie: Ide o zosúladenie textu s presným znením zákona č. 312/ 2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. | | | |
| MSSR | Ku Komponentu č. 16 – Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva V komponente č. 16 navrhujeme predkladateľovi na strane 2 (v bode 1. Popis komponentu, časti Reforma 1: Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí) slová „zaviedli nové trestné činy ohýbania práva a prikrmovania“ nahradiť slovami „zaviedol sa nový trestný čin ohýbania práva podľa § 326a Trestného zákona a trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody podľa § 336c a 336d Trestného zákona“. Odôvodnenie: Ide o spresnenie textu v súlade s názvami trestných činov v platnom Trestnom zákone. V komponente č. 16 navrhujeme predkladateľovi na strane 3 (v bode 1. Popis komponentu, časti Investícia 1: | O | N | Komponenty sú založené na dodaných podkladoch rezortu spravodlivosti, ktoré vychádzajú z východiskového stavu návrhu legislatívy k súdnej mape (stále v legislatívnom procese) a modernizácie IT systémov rezortu. Súčasťou komponentu sú aj doteraz prijaté legislatívne zmeny v oblasti súdnictva a prokuratúry, ktoré reagujú na špecifické odporúčania Rady EÚ v oblasti nezávislosti a integrity súdneho systému. Predložené opatrenia sú súčasťou komponentu 15. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí) slová „legalizácií prímov z trestnej činnosti“ nahradiť slovami „legalizácií výnosov z trestnej činnosti“. Odôvodnenie: Prijatím zákona č. 312/ 2020 Z. z. došlo k zmene zaužívanej terminológie vo vzťahu k pojmu „legalizácia príjmu z trestnej činnosti“, ktorý bol nahradený vhodnejším pojmom „legalizácia výnosu z trestnej činnosti“ naprieč celým právnym poriadkom. Táto pripomienka sa primerane vzťahuje na celý text dokumentu. | | | |
| MŠVVaŠSR | Doložka vplyvov Žiadame doplniť do doložky vplyvov dopad implementácie plánu na štátny rozpočet a na administratívne kapacity. Taktiež v jednotlivých komponentoch je rozpočet vyčíslený len veľmi všeobecne a zrejme iba čiastočne. Odôvodnenie: ak má mať implementácia reformných opatrení Plánu obnovy dopad na ŠR, je nutné ho kvantifikovať. | O | N | Zdôvodnenie: Vplyv na štátny rozpočet je detailne špecifikovaný na úrovni jednotlivých komponentoch a v costingoch. |
| MŠVVaŠSR | Kapitola 4_Celkový vplyv k bodu 1.2 Dlhodobé makroekonomické vplyvy, str. 4 Ku zmieňovanej publikácii odporúčame uviesť zdroj a overiť, či sa naozaj jedná o rozdiely neočistené o socioekonomické zázemie. Treba uviesť, že sa (pravdepodobne) jedná o skóre v čitateľskej gramotnosti. Terminus technicus pre „low performers“ je „riziková skupina“ a pre „top performers“ „top skupina“. Dávame na zváženie, či by nebolo vhodnejšie porovnávať skóre žiakov bez MŠ so žiakmi s MŠ, príp. s jedným rokom MŠ. Druhú vetu odseku navrhujeme „zjemniť“, napr.: „Na základe medzinárodnej literatúry predpokladáme, že základné gramotnosti detí sa po návšteve predškolského zariadenia zlepšia, pričom kladný efekt budeme pozorovať obzvlášť pri deťoch zo socioekonomicky znevýhodneného prostredia.“ Odôvodnenie: javí sa, že v texte sú faktické chyby, ktoré však nie je možné s určitosťou potvrdiť alebo vyvrátiť, keďže chýba zdroj. To, že pozorujeme rozdiel v skóre v súčasnosti, pri selekcii do MŠ, neznamená, že rovnaký rozdiel bude aj pri povinnosti. Samozrejme nejaký nárast v skóre očakávať môžeme, ale odhadovať ho na úrovni počtu bodov 10 rokov po samotnej návšteve predškolského zariadenia touto formou nepokladáme za správne a zodpovedné. | O | ČA | Je doplnený zdroj informácií, na základe čoho možno potvrdiť, že sa jedná o očistené vplyvy. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie - dokument V časti 3. Popis reforiem a investícií v rámci komponentu, časť Implementácia, bod 2) Prevod nového dizajnu kurikula na školskú úroveň prostredníctvom posilnenia kurikulárneho manažmentu navrhujeme spresniť text: "Prevod nového | O | A | Text upravený - Prevod nového štátneho kurikula na školskú úroveň prebehne postupne. Implementácia nového kurikula |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | štátneho kurikula na školskú úroveň prebehne postupne. V prvom cykle školy môžu začať implementovať kurikulum od školského roku 2022/23, vo všetkých cykloch od školského roka 2023/2024." Nový návrh textu: Prevod nového štátneho kurikula na školskú úroveň prebehne postupne. V prvom cykle môže obmedzený počet škôl pod priamou gesciou ŠPÚ (pilotné overovanie) začať implementovať nový štátny vzdelávací program od šk. roku 2022/23. Ďalšie školy môžu začať s implementáciou vo všetkých troch cykloch od šk. roku 2023/24, už na základe zmenenej legislatívy." Odôvodnenie: Spresnenie textu je v súlade s pripravovanou novelou školského zákona č. 245/2008 Z. z. v MPK. | | | vo všetkých troch cykloch bude možná od školského roku 2023/24, už na základe zmenenej legislatívy. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie - dokument Všeobecne: je potrebné zosúladenie reforiem a terminológie v Komponente 07 - Vzdelávanie pre 21. storočie s komponentom 08 - Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. Odôvodnenie: Je potrebné zosúladenie terminológie, týkajúcej sa učiteľských študijných programov v oboch komponentoch a prediskutovať prípadné iné súvislosti (napr. zahrnutie doplňujúceho pedagogického štúdia do reformy 2) a celkové zosúladenie s komponentom 08 - Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. | O | A | Text komponentov 07 a 08 bude upravený. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie_Investícia 1 Žiadame zabezpečiť určitú flexibilitu plánovanej investície z dôvodu pripravovaných zámerov 2 národných projektov, týkajúcich sa aj digitálneho vybavenia škôl. Odôvodnenie: MŠVVaŠ SR pripravuje zámery NP „Zmiernenie dopadu pandémie ochorenia COVID-19 na vzdelávací proces v základných školách vrátane zlepšenia dostupnosti vzdelávania“ a „Zmiernenie dopadu pandémie ochorenia COVID-19 na vzdelávací proces v stredných školách vrátane zlepšenia dostupnosti vzdelávania“, ktoré by mali byť financované z REACT EU a prioritnej osi č. 1 Vzdelávanie OPĽZ. Plánované investície sa týkajú okrem iného aj digitálneho vybavenia škôl a v prípade schválenia zámerov by sa plánované investície mohli v budúcnosti prekrývať. | O | N | Predkladateľ berie pripomienku na vedomie. Postup v prípade schválenia oboch NP bude potrebné riešiť spoločne s MF SR aby sa zabránilo dvojitému financovaniu zo zdrojov EU. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie – dokument Na strane 16 uvedeného komponentu žiadame neuvádzať komerčný produkt technického vybavenia školy Office 365. Žiadame nahradiť pojmom „softvérový | O | A | Text bude upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kancelársky balík“ alebo obdobne. Odôvodnenie: Nie je vhodné uvádzať konkrétny komerčný produkt, nakoľko na trhu existujú relevantné alternatívy. | | | |
| MŠVVaŠSR | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie - excel V uvedenom dokumente je údržba systému (Podporné digitálne nástroje) nacenená na úrovni 5% z obstarávacej ceny IS, čo je hlboko pod bežnými trhovými cenami. Upozorňujeme na riziko pri zabezpečení prevádzky systému. Navrhujeme zvýšiť objem alokovaných fin.prostriedkov na minimálne 10%. Odôvodnenie: Nedostatočná alokácia finančných prostriedkov na zabezpečenie riadnej prevádzky systému. | Z | N | Rozpočet bude upravený. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl – dokument Na strane 24 žiadame doplniť text "a) z IT systému pre efektívne hodnotenie vedeckého výkonu (6,3 mil. eur), upgrade centrálnych registrov a ich prepojenia na systém hodnotenia (6,9 mil. eur)" o text "a rozvoj existujúcich zdrojov dát / IT systémov na centrálnej úrovni" - finančne možné subsumovať pod plánované finančné prostriedky na upgrady centrálnych registrov a integrácie. Odôvodnenie: Sekcia IT spravuje a prevádzkuje Centrálny finančný informačný systém pre verejné vysoké školy (IS SOFIA), ktorý by po rozšírení mohol byť jedným zo zdrojov dát pre "výkonnostné zmluvy". Avšak komponent neuvažuje s financovaním rozvoja existujúcich centrálnych systémov riadených ministerstvom školstva mimo registrov. | O | A | Text upravený. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 09 Vedy, výskum, inovácie - dokument Časť 3. Excelentná veda - časť Implementácia žiadame definovať presný podiel štipendií, určených na excelentných výskumníkov v rôznej fáze kariéry (R1-R4) v každej kategórii pre uchádzačov zo zahraničia. Odôvodnenie: V súlade so zámermi pripravovanej stratégie internacionalizácie vysokého školstva do roku 2030 navrhuje MŠVVaŠ SR v rámci investície Excelentná veda poskytnúť 50 % z plánovaných štipendií pre excelentných výskumníkov v rôznej fáze kariéry (R1-R4) v každej kategórii pre uchádzačov zo zahraničia. Alokácia štipendií pre zahraničných uchádzačov prispeje k zvýšeniu počtu výskumných pracovníkov zo zahraničia na slovenských vysokých školách. | O | N | Pripomienka je nad rámec predkladaného materiálu. V texte je už stanovená podmienka na istý podiel výskumníkov zo zahraničia ("Podmienkou bude, aby definovaná časť štipendií bola alokovaná pre študentov/výskumníkov prichádzajúcich zo zahraničia a podporila sa tak internacionalizácia akademického prostredia. "). Kvôli implementačným rizikám nie je nutné už teraz určovať podiely. Pripomíname, že schému bude mať na starosti pripomienkujúci subjekt. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 09 Vedy, výskum, inovácie - dokument V rámci celého komponentu žiadame nahradiť pojem "Horizont 2020" Rámcovým programom EÚ pre výskum a inovácie na roky 2021-2027. Odôvodnenie: | O | N | Program Horizont 2020 sa spomína iba v odôvodnených situáciách, najmä keď sa porovnáva program Horizont Európa voči programu Horizont 2020. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aktuálnym programom pre súčasné obdobie bude Rámcový program EÚ pre výskum a inovácie na roky 2021-2027 Horizont Európa. | | | |
| MŠVVaŠSR | Komponent 10 Lákanie a udržanie talentov - dokument Časť 2. - Hlavné výzvy a ciele žiadame upraviť text: "Podpora výskumných pobytov v zahraničí s perspektívou návratu a zužitkovania skúseností je relatívne obmedzená a implementovaná prostredníctvom Slovenskej akademickej informačnej agentúry (Národný štipendijný program, CEEPUS, DAAD) alebo v rámci súkromných iniciatív (napr. Fulbrightovo štipendium). Vysokokvalifikovaní pracovníci pritom čelia špecifickým bariéram. Napríklad príchod vedcov je nadviazaný na existujúci výskumný projekt." Upravený text: "Podpora výskumných pobytov v zahraničí s perspektívou návratu a zužitkovania skúseností je relatívne obmedzená a implementovaná prostredníctvom Slovenskej akademickej informačnej agentúry (Národný štipendijný program, štipendiá na základe bilaterálnych dohôd, CEEPUS, DAAD) alebo v rámci podpory medzinárodných programov (napr. Fulbrightovo štipendium). Odôvodnenie: "Fulbright" nie je súkromná iniciatíva, je to program, ktorý financuje aj slovenská vláda na základe medzinárodnej dohody. | O | A | Text upravený. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 10 Lákanie a udržanie talentov - dokument Časť 4. Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí - časť Implementácia, str. 21 navrhujeme upraviť nasledovný text: "i. zvýši sa financovanie štipendijných programov CEEPUS, štipendií poskytovaných na základe bilaterálnych zmlúv a vládnych štipendií SR. V rámci toho bude zvýšená a zjednotená výška štipendií poskytovaných prijímaným štipendistom na Slovensku v týchto programoch podľa úrovní štipendií poskytovaných v Národnom štipendijnom programe SR. " Nový návrh textu: "i. zvýši sa financovanie štipendijných programov CEEPUS, štipendií poskytovaných na základe bilaterálnych zmlúv a Národného štipendijného programu SR. V rámci toho bude zvýšená a zjednotená výška štipendií poskytovaných prijímaným štipendistom na Slovensku v týchto programoch podľa úrovní štipendií poskytovaných v Národnom štipendijnom programe SR." Odôvodnenie: rozpočet investície nezahŕňa vládne štipendiá SR, preto žiadame vypustiť informáciu o vládnych štipendiách SR. V texte absentuje informácia o zvýšení miery financovania Národného štipendijného programu SR, ktoré je súčasťou rozpočtu investície, | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | preto navrhujeme uvedenú úpravu textu, ktorá reflektuje alokáciu na zvýšenie miery financovania Národného štipendijného programu SR. | | | |
| MŠVVaŠSR | Komponent 10 Lákanie a udržanie talentov - excel Záložka T1 Milestones&Targets, cieľ č.11 - žiadame doplniť do časti "Data source/methodology" okrem SAIA aj MŠVVaŠ SR a do časti "Verification mechanism" MŠVVaŠ SR - Informácia o medzinárodnej spolupráci za príslušný rok. Odôvodnenie: Štipendiá na základe bilaterálnych zmlúv vyhodnocuje MŠVVaŠ SR. | O | A | Text upravený. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 10 Lákanie a udržanie talentov Časť 3. Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov - Implementácia žiadame vypustiť resp. preformulovať vetu "Počas tohto obdobia sa uvažuje s financovaním z dvoch zdrojov. V rokoch 2022 až 2025 zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti (72 mil. eur) a v rokoch 2026 až 2029 z OP Slovensko (vo výške 72 mil. eur)." Zároveň žiadame prekonzultovať s MIRRI SR. Odôvodnenie: Ako implementujúci subjekt je uvedené MŠVVaŠ SR, pričom MŠVVaŠ SR nepozná výšku alokácie, ktorú bude mať k dispozícii z EŠIF v rámci OP Slovensko a zároveň MŠVVaŠ SR nevie aké bude mať v rámci OP Slovensko postavenie, či bude možné garantovať podporu tohto opatrenia z EŠIF. Zároveň je problematická časová nadväznosť implementácie z EŠIF, nakoľko EŠIF sa implementuje prostredníctvom pravidla n+3 a 72 mil. EUR je vysoká alokácia na blokovanie do roku 2026. | Z | A | Text upravený - vypustená konkrétna hodnota pri zdrojoch z EŠIF. |
| MŠVVaŠSR | Komponent 10 Lákanie a udržanie talentov - dokument Časť 4. - Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí - časť Implementácia, text : "iv. Prostredníctvom dotačného podprogramu rozvoja vysokých škôl sa podporí organizácia kurzov sociokultúrnej orientácie a zabezpečenie stálych poradenských služieb pre zahraničných študentov na vysokej škole." Navrhujeme doplniť akokáciu na uvedené aktivity v rozpočte investície zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti. Odôvodnenie: V rozpočte investície nie sú alokované finančné prostriedky na financovanie rozvojových projektov vysokých škôl zameraných na zabezpečenie kurzov socio-kultúrnej orientácie a stálych poradenských služieb pre zahraničných študentov. Opatrenie s takýmto zameraním je zahrnuté v návrhu stratégie internacionalizácie vysokého školstva a predpokladá sa jeho krytie vo výške 0,7 mil. eur ročne zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MŠVVaŠ SR. V prípade zámeru | O | ČA | Text upravený nasledovne: vypustený bod iv." Prostredníctvom dotačného podprogramu rozvoja vysokých škôl sa podporí organizácia kurzov sociokultúrnej orientácie a zabezpečenie stálych poradenských služieb pre zahraničných študentov na vysokej škole." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | financovať uvedené aktivity zo zdrojov Plánu obnovy a odolnosti požadujeme doplniť alokáciu na tieto aktivity v rozpočte investície. | | | |
| MŠVVaŠSR | Komponent 17 Digitálne Slovensko - dokument aj excel V komponente 07_Vzdelávanie pre 21. storočie sa v rámci Investície 1 počíta s infraštruktúrou na úrovni samotnej školy. Avšak v rámci komponentu 17 - Digitálne Slovensko chýba alokácia financií na zabezpečenie konektivity a príslušných služieb na školách, ktoré už dnes sú súčasťou školského internetu (filtrácia obsahu a podobne). Žiadame definovať alokáciu financovania pripojenia pre školy ako súčasť plánovanej digitalizácie škôl. Odôvodnenie: Ministerstvo školstva v súčasnosti zabezpečuje školský internet viacerými spôsobmi, najmä prostredníctvom projektov EDUNET, SANET/SANET do škôl, Digitálne učivo na dosah a čiastočne Infovek 2. Projekty postupne končia, najväčšia zmluva (projekt EDUNET) v 10/2022. Následne nie je zabezpečené financovanie pripojenia a príslušných služieb pre školy, napriek tomu, že ide o kritickú podmienku pre zabezpečenie všetkých ostatných cieľov v rámci digitalizácie vzdelávania v komponente 07_Vzdelávanie pre 21. storočie. | Z | N | V rámci rozporového konania bol rozpor odstránený. MŠVVaŠSR vyjadrenie MFSR akceptovalo a pripomienku nerozporovalo. Jedná s o prevádzkové náklady, ktoré podľa Nariadenia EK o POO nie je možné financovať z POO - v rámci rozporového konania rezort akceptoval toto vysvetlenie. |
| MVSR | 10. V komponente 16 „Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva“, v Reforme 2, v časti Implementácia, posledný bod na str. 10 "Zvážiť prehodnotenie súčasných kontrolných procesov a postupov pri ukladaní nápravných opatrení orgánmi vynucujúcimi právo na úseku správy životného prostredia za účelom zvýšenia ich efektivity a frekvencie ukladania.“ navrhujeme vypustiť. Odôvodnenie: Vypustenie navrhujeme nakoľko ide o činnosti nad rámec komponentu 16 | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MVSR | 11. V komponente 16 „Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva“, v Reforme 2, v časti Implementácia, za posledný bod na str. 9 navrhujeme doplniť ďalšie body v nasledovnom znení: „Podporiť vytvorenie štátneho systému pomoci pre obete trestných činov“. „Vybudovať automatizovaný systém odhaľovania porušení pravidiel cestnej premávky“. „Zautomatizovať proces činností spojených s povoľovaním pobytu v novom IS ECU“. Odôvodnenie: Predmetné investície sú súčasťou Reformy 2, ale na uvedenom mieste v komponente absentuje ich popis. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MVSR | 12. V komponente 16 „Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva“, Investícia 2: Modernizácia, digitalizácia a budovanie odborných kapacít polície, v časti Implementácia, navrhujeme doplniť nový bod 4 v znení: "4. Vytvorenie mechanizmu pomoci pre obete trestných činov“. Podporiť vytvorenie mechanizmu pomoci pre obete trestných činov, t. j. efektívne informovať (potenciálne) obete trestných činov o ich právach a dostupných asistenčných službách (v oblastiach sociálneho a psychologického poradenstva a právneho usmernenia a podpory). Odôvodnenie: Predmetná investícia je takisto súčasťou Reformy 2, ale na uvedenom mieste v komponente absentuje jej popis. V tejto súvislosti je potrebné nasledujúce body označené ako "4. Obnova vozového parku" a "5. Obnova budov" prečíslovať na body "5. Obnova vozového parku" a "6. Obnova budov". | O | ČA | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MVSR | 13. str. 4 – v časti Hlavné výzvy bod 6 – za slovo „samosprávnych“ doplniť slovo „kompetencií“. str. 18 - Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy; časť Výzvy, bod 4 - Rozdrobenosť samosprávy má v malých obciach za následok nedostatočnú personálnu a odbornú kapacitu na poskytovanie a zabezpečovanie administratívnych služieb. – Problematike rozdrobenosti samosprávy sa venuje projekt ministerstva vnútra „Zabezpečenie dobrej správy vecí verejných na Slovensku“, ktorý je financovaný z Fondu na podporu štrukturálnych reforiem SRSP spravovaným Európskou komisiou. Uvedený projekt realizuje Centrum expertízy Rady Európy, ktoré zabezpečovalo obdobné reformy vo viac ako dvadsiatich krajinách. Hlavnými výstupmi predmetného projektu bude Návrh stratégie na reformu samosprávy, ako aj Správa s odporúčaniami odborníkov na úpravu územnosprávneho členenie (Peer review). Členmi koordinačného výboru daného projektu, cez ktorý prejdú všetky výstupné dokumenty, sú Združenie miest a obcí Slovenska, Únia miest Slovenska, Najvyšší kontrolný úrad a Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Odôvodnenie: Vzhľadom na uvedené navrhujeme prepracovať Investíciu 4, s cieľom prepojiť ju s výstupmi projektu „Zabezpečenie dobrej správy vecí verejných na Slovensku“. Napojenie Plánu obnovy a odolnosti na predmetný projekt navrhuje aj Európska komisia. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MVSR | 14. str. 19 - Implementácia bod 1 - Podpora zameraná na strategickú, analytickú a investičnú činnosť koordinačného orgánu pre Plán obnovy a | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odolnosti a orgánov samosprávy v rámci implementácie Plánu obnovy a odolnosti (25 mil. eur). – je potrebné konkretizovať využitie uvedených financií. str. 19 - Implementácia bod 2 - Podpora zameraná na zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov prvého kontaktu s cieľom zvýšiť ich kompetencie v poskytovaní komplexného poradenstva pri všetkých dostupných verejných službách a riešení životných situácii občanov, podporu špecializácie zamestnancov backoffice prostredníctvom zvyšovania ich kvalifikácie a rozvoja kompetencií a zvyšovanie osobnej integrity zamestnancov verejnej správy voči korupčnému správaniu (10 mil. eur). – Súčasťou vyššie uvedeného projektu „Zabezpečenie dobrej správy vecí verejných na Slovensku“ je aj preskúmanie aktuálneho stavu ponuky vzdelávania pre zlepšenie výkonu originálnych a prenesených kompetencií v samospráve, ako aj kritických miest, v ktorých vzdelávanie absentuje alebo nie je dostatočné. Výsledkom uvedeného skúmania je dokument Analýza potrieb v oblasti vzdelávania, na ktorý následne nadväzuje Národná stratégia vzdelávania v miestnej samospráve. Odôvodnenie: Vzhľadom na uvedené, navrhujeme prepojiť uvedené výstupy z predmetného projektu v oblasti vzdelávania v samospráve na Investíciu 4 Komponentu 16 Plánu obnovy a odolnosti Slovenska. | | | |
| MVSR | 9. V komponente 16 „Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva“, štvrtý cieľ na str. 7 a následne text uvedený v komponente č. 16 týkajúci sa Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti, odporúčame zapracovať do Reformy 2 „Boj proti korupcii a posilňovanie integrity a nezávislosti súdnictva“ komponentu 15 „Reforma justície“. Odôvodnenie: Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti prislúcha komponentu 15. V prípade jeho ponechania v komponente 16 odporúčame dopísať subjekt realizujúci zriadenie takéhoto úradu, nakoľko súčasný text evokuje, že to bude Policajný zbor. | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| MVSR | 1. Ku všetkým komponentom Plánu obnovy a odolnosti: Komponenty by mali byť formátované jednotne, nielen obsahovať rovnaké základné kapitoly. Odôvodnenie: Mali by prejsť jednotnou grafickou, jazykovou a štylistickou korektúrou. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MVSR | 2. KOMPONENT 3 : Udržateľná doprava str. 42 - v zátvorke je uvedené (napr. Okresný úrad životného prostredia). Predmetný úrad neexistuje. Navrhujeme zmeniť názov na „okresný úrad“ alebo „odbor starostlivosti o životné prostredie". Odôvodnenie: Zákonom č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli s účinnosťou k 1. januáru 2013 zrušené špecializované miestne orgány štátnej správy s pôsobnosťou na území kraja. K 1. októbru 2013 zákonom č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli zrušené špecializované miestne orgány štátnej správy (obvodné úrady životného prostredia, obvodné úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, obvodné lesné úrady, obvodné pozemkové úrady a správy katastra) a ich pôsobnosť prešla na integrovaný miestny orgán štátnej správy – okresný úrad. | O | A | Text upravený. |
| MVSR | 3. KOMPONENT 5 : Adaptácia na zmeny klímy str. 9 - v časti Implementácia uviesť správny názov ministerstiev „Ministerstva dopravy a výstavby SR a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR“. str. 11 - v druhom odseku upraviť skratku „MDRV SR“ nasledovne „MDV SR“. str. 16 - v časti Adresát v zátvorke slová "odbory životného prostredia" nahradiť slovami "odbory starostlivosti o životné prostredie". Odôvodnenie: V prípade, ak sa zavedú skratky, odporúčame ich používanie v celom texte. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "MDV SR" a "Štátne organizácie vo vodnom hospodárstve, správcovia vodných tokov, organizácia ochrany prírody – ŠOP SR, vrátane správ chránených území, orgány štátnej správy na úrovni okresných úradov (odbory starostlivosti o životné prostredie), ako aj súkromní vlastníci a obhospodarovatelia lesov." |
| MVSR | 4. KOMPONENT 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Komponent v Reforme 3 Reforma verejného obstarávania explicitne hovorí o boji s korupciou. Ide o presah do komponentu 16. Konkrétne: „Na efektívny boj s korupciou je potrebné zvýšenie transparentnosti procesov vo verejnej správe, kvalitné verejné služby pri komunikácii firiem a občanov so štátom a zúženie priestoru pre nekalé aktivity pri nakladaní s majetkom a zdrojmi štátu, verejných inštitúcií a samospráv“ s. 10. Odôvodnenie: Potreba zosúladenia komponentov. | O | N | Pripomienka zobraná na vedomie. |
| MVSR | 5. V rámci komponentu 16 „Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva“, ktorý sa týka budovania nového informačného systému evidencie cudzincov (IS ECU), je uvedený termín čerpania finančných prostriedkov do 31. decembra 2023. Vzhľadom na zložitosť celého procesu vybudovania informačného systému je stanovený | Z | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | termín nereálny a preto sa opakovane navrhuje zmena daného termínu na termín do 31. decembra 2024. Odôvodnenie: V prípade akceptovania zmeny termínu bude potrebné určené finančné prostriedky vo výške 3 mil. eur zmeniť pre jednotlivé roky a rozložiť ich rovnomerne z troch rokov na štyri roky 2021 – 2024 na sumu 750 000 eur pre každý rok v záložke T2 Green Digital & Costs v položke „Estimated costs for which funding from the RRF is requested.“ Taktiež v záložke T1 Milestones & Targets v bode 9 v stĺpci „Year“ bude potrebné zmeniť uvedený údaj roku 2023 na rok 2024. | | | |
| MVSR | 6. Komponent 16 Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva - odhadované náklady 200 mil. eur z RRF, 15 mil. eur z EŠIF, 2 mil. eur z AMIF, 6,3 mil. eur zo štátneho rozpočtu (ŠR), 0,4 mil. eur zo ŠR. Odôvodnenie: V doložke vplyvov chýba špecifikácia výdavkov, uvádza žiadne vplyvy na rozpočet verejnej správy – čo nekorešponduje s uvedeným financovaním a nákladmi v texte Plánu obnovy a nie je jasné, aký podiel pôjde zo zdrojov štátneho rozpočtu. Kapitola Ministerstva vnútra Slovenskej republiky nedisponuje voľnými finančnými prostriedkami na financovanie Plánov z vlastných zdrojov, a preto s uvedeným materiálom bez špecifikácie krytia výdavkov zo ŠR zásadne nesúhlasíme. | Z | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. Investícia do goAML je označená ako celú financovanú z RRP. Zvyšné zdroje zo ŠR sú alokované na Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti. |
| MVSR | 7. V komponente 16 „Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva“ navrhujeme navýšenie celkovej obálky na predmetný komponent 16 o sumu 25 mil. eur, čo predstavuje náklady na zriadenie a fungovanie Národnej implementačnej a koordinačnej autority v gescii Ministerstva financií Slovenskej republiky. Odôvodnenie: Suma 25 mil. eur predstavuje investíciu potrebnú pre zriadenie Národnej implementačnej a koordinačnej autority v gescii Ministerstva financií Slovenskej republiky. Z finančného krytia nástroja RRF sa môžu kryť aj náklady na podporné činnosti v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, článok 6 písm. 2. Táto alokácia však v tomto nastavení odčerpáva významnú časť objemu finančných prostriedkov, ktoré boli pôvodne určené na Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochranu obyvateľstva. | Z | Neprihliada sa | Rezort stiahol pripomienku. Pripomienka je irelevantná. |
| MVSR | 8. V komponente 16 „Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva“, na str. 2, v Reforme 2: odporúčame slovo „policajného“ nahradiť slovom „Policajného“ a rovnako postupovať v | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ďalších častiach materiálu. Odôvodnenie: Policajný zbor je v podmienkach Slovenskej republiky ozbrojeným bezpečnostným zborom upravený zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. | | | |
| MZSR | k časti „Komponent 08“ - pripomienka k str. 6 v časti „Hodnotiaci panel“ - implementácia, výkonnostné zmluvy - ma sa to začať už tento rok:..."Počas roku 2021 sa uskutočnia audity jednotlivých vysokých škôl s využitím dostupných údajov, ale pri hodnotení sa využije U-Multirank prístup. V priebehu roku 2022 sa začnú pripravovať prvé verzie výkonnostných zmlúv platné od roku 2023, ktoré by mali platiť na 3-ročné obdobie. Výkonnostné zmluvy bude implementovať priamo MŠVVaŠ SR“ bude zaujímavé vidieť, ako a či sa to naozaj uskutoční. - pripomienka k str. 7 v časti „Implementácia“ - metodika hodnotenia vedeckého výkonu..."Hodnotiaci panel bude pozostávať z domácich a zahraničných excelentných výskumníkov. Hodnotenie bude vychádzať z britského systému REF (Research Excellence Framework) a bude využívať špecifické parametrické nastavenia adaptované na situáciu slovenských inštitúcií pre posúdenie kvality výstupu v rámci odboru." Otázka je, čo znamená „a bude využívať špecifické parametrické nastavenia adaptované na situáciu slovenských inštitúcií pre posúdenie kvality výstupu v rámci odboru", aby sa nestalo, že sa nekvalita zmení týmito nastaveniami na kvalitu. - pripomienka k str. 8 v časti „Ciele“- „nové akreditačné štandardy“ - "Externý dohľad nad implementáciou týchto pravidiel bude mať Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo (SAAVŠ)." Je SAAVŠ na dostatočnej úrovni, aby dokázala prevziať za toto zodpovednosť? Vzhľadom na nízke akreditačné štandardy, ktoré táto agentúra navrhla, a ktoré ešte znižovali existujúce štandardy. - pripomienka k str. 10 hore v časti „Implementácia“ – „Zo zákona o vysokých školách sa vypustí podmienka, aby zamestnanci na funkčných miestach profesora a docenta museli mať, alebo habilitačnými a inauguračnými konaniami vedeli získať vedecko-pedagogický titul profesor, resp. docent, čím sa otvorí priestor pre väčšiu internacionalizáciu vysokých škôl, otváranie nových perspektívnych programov." Ak tomuto správne rozumiem, požiadavky na doc. a prof. sa podľa tohto textu vyššej kvalite vzdelávania mimo SR, čo súvisí s ich konkurencieschopnosťou v kariére po absolvovaní VŠ. - pripomienka k str. 10 dole v časti „Implementácia“ - „excelentné tímy" – „V roku 2021 MŠVVaŠ | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. A ani za podnet, pretože obsahuje subjektívne hodnotiace súdy a ironizujúce komentáre bez akýchkoľvek námetov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | SR schváli cestovnú mapu splynutia pre dva veľké univerzitné celky a v roku 2022 pre ďalší univerzitný celok." Bude zaujímavé vidieť ako sa toto bude napĺňať. - pripomienka k str. 10 v časti „Ciele“ – „Navyše, keďže svetové rebríčky kvality vysokých škôl hodnotia absolútne indikátory, spojenie vysokých škôl zvýši šance slovenských vysokých škôl posunúť sa v nich na vyššie priečky. To prispeje k udržaniu talentov na Slovensku, ale najmä prispeje k väčšej atraktívnosti voči zahraničným študentom a akademikom. Opatrenie je úzko prepojené s ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente Veda, výskum a inovácie." Toto je plytké a krátkozraké zdôvodnenie, prečo naše školy nie sú vyššie v kvalitných rankingoch, a že jednoduchým administratívnym prepojením univerzít sa naša pozícia zlepší so všetkými dôsledkami. | | | |
| MZSR | k časti „Komponent 09“ - v rámci internacionalizácie chýba mechanizmus typu teaming/twinning, pri ktorom by renomované zahraničné inštitúcie či experti držali "patronát" na úrovni riadenia výskumných politík ako aj na úrovni inštitúcií či univerzít. Samotná účasť zahraničných expertov na súčasnej akreditácií zahraničným panelom je málo efektívna a skôr formálna (ich odporúčania sú dokonca často ignorované). | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| MZSR | k časti „Komponent 09“ - časové rámce navrhovaných legislatívnych zmien Q3/Q4 2021 sú vzhľadom k súčasným pomerom v krajine nereálne. Vzhľadom k veľkému počtu relevantných/dotknutých aktérov je vysoko pravdepodobný veľký počet zásadných pripomienok v rámci MPK, ktoré môžu signifikantne predĺžiť časový rámec implementácie takejto komplexnej novely zákona. (posledná novela zákona č.525/2010 Z. z. trvala skoro rok). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| MZSR | v „Komponente 11“ v časti „Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť“, časť „b) Investície, Investícia 3: Digitalizácia v zdravotníctve“, v časti „Ciele“ navrhujeme vynechať odrážku 5 „Centrá robotickej chirurgie pre univerzitné nemocnice“. Odôvodnenie: Cieľ pre vybudovanie centier robotickej chirurgie sa netýka témy digitalizácie a navyše je už duplicitne pokrytý v rámci investície 2. Navrhujeme preto nahradiť napr. nasledujúcimi cieľmi, ktoré vhodne rozširujú zámer obsiahnutý v už schválenom cieli pre vybudovanie banky anotovaných obrazových vyšetrení: Vybudovanie siete patologických pracovísk vybavených digitálnym mikroskopickým skenerom a zariadením slúžiacim na digitálnu makroskopiu; Zlepšenie plánovania radioterapie za | O | A | Text bude upravený podľa pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podpory umelej inteligencie; Podpora rozhodovania pri liečbe rakoviny prsníka za pomoci nástrojov umelej inteligencie; Podkladové materiály aj spolu s benchmarkami pre tieto projektové zámery budú Ministerstvu financií SR poskytnuté do 18.3.2021. | | | |
| MZSR | v „Komponente 11“: v časti „Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť“, časť „b) Investície, Investícia 3: Digitalizácia v zdravotníctve“, 3. bod v časti Výzvy žiadame nahradiť text „V súčasnosti nie je funkčné digitálne riešenie pre zdieľanie výsledkov zobrazovacích vyšetrení pacienta“ týmto textom: „V súčasnosti nie je funkčné systematické digitálne riešenie pre zdieľanie výsledkov zobrazovacích vyšetrení pacienta.“ Odôvodnenie: v súčasnosti väčšina poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (PZS) využíva službu T3C od komerčnej spoločnosti, avšak je otázne, či táto služba spĺňa všetky požiadavky na ochranu osobných a citlivých údajov vzhľadom na legislatívu. Taktiež je neakceptovateľné, aby možnosť zdieľania zobrazovacích vyšetrení bola podmienená zakúpením systému pre archiváciu vyšetrení (PACS) spolu so softvérom pre popisovanie rádiologických vyšetrení od jedinej súkromnej spoločnosti. K súčasnému odôvodneniu tejto položky navrhujem pridať niektoré z nasledujúcich bodov: Bude umožnená systematická archivácia vyšetrení a ich spárovanie s anamnézou, či inými vyšetreniami daného pacienta (patológia, laboratórne vyšetrenia, atď.) a tým bude umožnené komplexné vyhodnotenie zdravotného stavu pacienta a nastavenie personalizovanej liečby na základe všetkých dostupných dát. Bude umožnený jednoduchší prístup k predchádzajúcim vyšetreniam pacienta, a tým pádom jednoduchšie posúdenie progresie v čase, ktorá je v niektorých prípadoch jediným ukazovateľom, ktorý hovorí napr. o malignite alebo o pretrvávajúcom krvácaní do nejakého orgánu. Bude umožnená podpora biomedicínskeho, farmaceutického a technického vývoja a výskumu na území Slovenska, a to prepojením takéhoto národného VNA archívu s národnou digitálnou biobankou. Taktiež usudzujeme, že súčasná finančná alokácia pre tento cieľ umožňuje pokryť len vytvorenie zdieľaného archívu obrazových vyšetrení a pripojenie rádiologických pracovísk k tomuto archívu. Avšak finančná alokácia neumožňuje implementovať softvérové nástroje využívajúce umelú inteligenciu pre podporu práce rádiológov. Navrhujeme preto navýšiť rozpočet pre tento cieľ s tým, že podkladové materiály aj spolu s benchmarkami budú Ministerstvu financií poskytnuté do 18.3.2021. | O | A | Text bude upravený podľa pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MZSR | v „Komponente 11“: v časti „Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť“, časť „b) Investície, Investícia 3: Digitalizácia v zdravotníctve“, prvý bod v časti „Ciele“ žiadame rozšíriť o implementáciu moderného nemocničného informačného systému, ktorý bude podporovať riadenie klinických procesov a princíp bezpapierovej nemocnice. Odôvodnenie: Projekt pre implementáciu moderného nemocničného informačného systému pre manažment a riadenie klinických procesov komplementárne dopĺňa a priamo nadväzuje na Investíciu 1 i investíciu 2. Je to unikátna príležitosť ako výrazne zvýšiť úroveň digitalizácie nemocníc a pilotne nastaviť klinické procesy tak, aby mohli byť následne prevzaté aj ostatnými PÚZS v pôsobnosti MZ SR. Adekvátne k tomu navrhujeme navýšiť rozpočet na základe podkladov, ktoré budú poskytnuté Ministerstvu financií. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |
| MZSR | v „Komponente 11“: v časti „Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť“, časť A prvý bod text v časti „Odhadované náklady“ - žiadame nahradiť týmto textom: „Spolu 1 100 mil. eur. Z toho 937 mil. eur na výstavbu, rekonštrukciu a vybavenie nemocníc, 63 mil. eur na prípravu a riadenie projektových prác, 31 mil. eur na digitalizáciu, 58 mil. eur na dobudovanie záchrannej zdravotnej služby, 10,5 mil. na dotácie ambulancií vo všeobecnej starostlivosti.“ Odôvodnenie: digitálne technológie a ich rozsah je opísaný v nasledujúcich pripomienkach. HW infraštruktúra eHealth je v havarijnom stave a nie je udržateľná. Viac ako 90% infraštruktúry nie je podporovaná výrobcami. Nedostupnosť náhradných dielov môže kedykoľvek spôsobiť nedostupnosť niektorých alebo všetkých služieb eZdravia. Softvérové riešenie je okrem investície na začiatku vývojového cyklu ďalej rozvíjané a menené tak, že nie je konzistentne ponímané ako jedno riešenie ale zhluk viacerých zastaralých architektonických jednotiek navzájom umelo prepojených bezpečnostnými prvkami a procesmi. Riešenie bolo vyvinuté na princípoch „vendor lock“ a len veľmi ťažko umožňuje optimalizovať náklady na voľnom trhu. SW riešenie nie je spôsobilé na prevádzku v cloudovom prostredí a nie je vhodné na ďalší vývoj a investície. Východiskom z tejto situácie je eHealth 2 na nových princípoch pri skvalitnení služieb poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, občanom a podporným organizáciám verejného zdravotníctva. | Z | A | Text bude upravený podľa pripomienky . |
| MZSR | v časti „Komponent 09“ - rizikom je časová a personálna realizovateľnosť niektorých navrhnutých opatrení. - chýba krátka analýza súčasného stavu existujúcich personálnych kapacít, ich kvalita, reálna možnosť zvýšenia | O | N | Pripomienka je príliš komplexná na to, aby mohla byť vyhodnotená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kvality, motivácie a všeobecnej "kultúry" výskumu. - chýba analýza infraštruktúry, čo a kde sa nachádza, v akom stave a tiež či k prístrojom je aj fundovaný personál s alokovanými mzdovými prostriedkami. - vo vzťahu k európskemu výskumnému priestoru chýba zadefinovanie ukazovateľov (KPI), ktoré by porovnali kompetitívnosť/konkurencieschopnosť z pohľadu V4, CEE (EU13) a EU23. Tento fakt je kľúčový pre očakávaný výsledok niektorých opatrení v rámci zabránenia úniku mozgov resp. nastolenia akejsi prirodzenej mobility (východ-západ a späť) zásadná. - ex-ante a ex-post kontrola VfM prostredníctvom MF je teoreticky dobrým nástrojom, avšak je ťažké si predstaviť schválenie akýchkoľvek high-risk investments v aplikovanom výskume (keďže vieme, že podiel úspešných investícii v biotech sektore prostredníctvom venture kapitálu v zahraničí je veľmi nízky) nehovoriac o nevhodnosti takéhoto hodnotenia pri základnom (zvedavostnom) výskume. Peer review proces pri hodnotení grantov je úplne dostačujúci ak by bol naozaj transparentný a bez konfliktu záujmov ak je vykonávaný kvalitnými zahraničnými hodnotiteľmi. VfM by sa mohlo skôr uplatniť pri implantácii zásadných strategických programov (napr. národný onkologický program a pod.) a aj tam hrozí, že hodnotenie hodnoty zlepšenia zdravia vo finančnom vyjadrení bude málo efektívne. - v rámci systému inštitucionalizovaného hodnotenia chýba zmienka o internacionalizácii s cieľom vyhnúť sa konfliktom záujmov pri akreditáciách "lokálnymi" hodnotiteľmi. - v rámci podpory internacionalizácie chýba rýchla a efektívna podpora krátkodobej a vysoko flexibilnej mobility (napr. v súčasnosti je ťažké v grantových schémach zdôvodniť pracovnú cestu do zahraničia za účelom písania spoločného grantu, rokovania o spoluprácu v krátkom čase), a podobne granty na krátkodobé pobyty na pozvania špičkových zahraničných odborníkov. - chýba priama podpora a nevyhnutnosť osobnej prítomnosti zahraničných expertov ako poradcov pri riadení vedných politík, financovania (hodnotiace panely grantov) a riadenie inštitúcií (advisory boards, scientific boards), bez nezávislého odborného pohľadu zo zahraničia sa nám ťažko podarí motivovať existujúcu výskumnú komunitu k naozaj kvalitnému výkonu. - chýba podpora typu teaming-twining s renomovanými zahraničnými inštitúciami (napr. založenie ICRC Brno s podporou Mayo Clinic). - analýza efektívnosti doterajších pokusov o prilákanie zahraničných výskumníkov v rôznom štádiu kariéry vrátane SASPRO, navrhovaný mechanizmus štipendií R1-R4 bez priamej väzby na efektívne financované "veľké projekty" či "early stage" | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | postdoktorandské granty, ktoré by boli otvorené aj pre zahraničných výskumníkov, budú mať len slabý a krátkodobý efekt, cieľom by malo byť vytvorenie prostredia a priamej podpory pre vybudovanie a udržanie celých tímov vedených špičkovými zahraničnými výskumníkmi. - v dokumente sa konštatuje, že pravidlá VO sa aplikujú prehrane prísne a zdĺhavo, ale neponúka sa žiadne riešenie v podobe reformy, alebo nejakých metodík pre VO v oblasti VaVaI. - na str. 7 sa spomínajú Tranformačné rady, ale nie je vysvetlené, aký to je orgán. - súčasťou budovania funkčného systému spravovania vedy by malo byť aj zvyšovanie odbornosti projektových manažérov, pretože teraz systém do značnej miery zlyháva aj na tom, že úradníci vlastnú neistotu kompenzujú zvýšenými požiadavkami na riešiteľov. - zasadenie PO do kontextu so zdrojmi národného rozpočtu a EŠIF. - čo sa týka SAV je nedostatočné, že sa spomína hlavne v súvislosti s transformáciou, ale inak akoby sa skoro všetko týkalo iba VŠ. | | | |
| MZVEZ SR | Dôležitým prvkom je prihlásenie sa SR k záväzku EÚ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Naplnenie Plánu by preto malo smerovať aj k rozsiahlejšej výstavbe a obnove ekologickej železničnej dopravy (oblasť „Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy“), ktorú má sprevádzať aj adekvátna alokácia finančných prostriedkov. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť aj zníženú alokáciu na kohéziu v rámci „tradičného“ VFR 2021-2027, čo zvýrazňuje potrebu zužitkovať alokačný kľúč NGEU, ktorý v tejto oblasti vychádza pre SR priaznivo, a naňho naviazaného Plánu obnovy a odolnosti. | O | N | Nakoľko je možné KF zvýšiť prostredníctvom využitia transferov medzi KF, EFRR a ESF a uvedená téma nie je na národnej úrovni uzavretá, nepovažujeme argument o nedostatočných zdrojoch KF za relevantný v tejto chvíli. Taktiež je potrebné poukázať na fakt, že SR môže na financovanie železničnej infraštruktúry na základnej TEN-T sieti využiť aj komunitárny program CEF. Preto považujeme alokáciu pre železničnú infraštruktúru z RRF za adekvátnu. |
| MZVEZ SR | Dôslednejšie by mali byť posúdené investície, ktoré by mali smerovať na ambiciózne modernizačné opatrenia, tzn. nemalo by ísť o štandardné investície. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| MZVEZ SR | Finančné prostriedky určené na obnoviteľné zdroje energií by mali byť vyššie. To sa týka aj investícií do perspektívnych OZE (slnečná, veterná, geotermálna energia). Citlivo by sa mala posúdiť podpora modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE, ktoré boli finančne dlhodobo zvýhodňované a mali dostatočný čas na modernizáciu. Paralelne s tým je žiadúce aj zjednodušenie administratívy pri príprave projektov. | O | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MZVEZ SR | MZVEZ SR navrhuje pri konkrétnej alokácií finančných prostriedkov Plánu obnovy v rámci Komponentu 17-Digitálne Slovensko zaradiť návrh zriadenia informačného CRM systému ekonomickej diplomacie. Zavedenie CRM systému zabezpečí efektívnejší a transparentnejší prenos informácií, lepšiu evidenciu informácií o firmách a ich požiadavkách, lepšiu kontrolu vybavenia obchodných/investičných dopytov či lepšie analytické vyhodnotenie teritoriálnych a komoditných priorít podnikateľského sektora. | O | N | Požiadavka je nad rámec kompetencií MF SR, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť k zlepšeniu existujúceho stavu |
| MZVEZ SR | Nemalo by sa taktiež zabúdať ani na skutočnosť, že plán sa má týkať nielen obnovy, ale aj odolnosti. MZVEZ SR preto navrhuje zvýšiť objem finančných príspevkov venovaných na posilňovanie kybernetickej bezpečnosti. Dynamický fenomén hybridných hrozieb, ako aj dopady pandémie Covid-19 v praktickom živote, ktoré si vynútili presun širokého spektra aktivít do online priestoru, zvýrazňujú kľúčovú úlohu stability a ochrany informačno-komunikačnej infraštruktúry pre odolnosť a bezpečnosť SR, ako aj EÚ ako celku. | O | ČA | Predkladateľ čiastočne akceptuje uvedenú pripomienku, ku ktorej uvádza nasledovné:<br>Daný námet berie predkladateľ na vedomie. V rámci kybernetickej bezpečnosti rieši predkladateľ oblasť verejnej správy (ITVS). Oblasť hybridné hrozby a boj proti hoaxom si za gestorstvo vzalo MO SR. |
| MZVEZ SR | V mnohých oblastiach by Plán mohol byť oveľa ambicióznejší a zamerať sa na efektívnejšie riešenie súčasných výziev (posilniť reálne adaptačné opatrenia na zmenu klímy, väčší dôraz na digitálne zručnosti, preventívne zdravotné opatrenia), ako aj rozvoj perspektívnych oblastí do budúcnosti (umelá inteligencia a inovatívne digitálne technológie, väčší dôraz na obnoviteľné zdroje energií, inovatívne nízko-uhlíkové technológie a stavebné materiály). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| MŽPSR | Kapitola 3 – Doplnkovosť a implementácia plánu obnovy – žiadame konkretizovať mechanizmus vyplácania prostriedkov Plánu obnovy medzi vykonávateľom, resp. sprostredkovateľom a prijímateľom. | O | N | Text POO obsahuje danú požiadavku v iných článkoch a kapitolách. Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| MŽPSR | Komponent 04 Dekarbonizácia spoločnosti: Navrhujeme vyčleniť v rámci alokovanej sumy na komponent konkrétnu sumu pre reformné činnosti, ktoré má zabezpečovať ŠIŽP v rámci komponentu. | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MŽPSR | Komponent 05 Adaptácia na zmenu klímy: Navrhujeme zvýšiť finančnú alokáciu na tento komponent, aby sa zvýšila účinnosť a dopad navrhovaných investícií a reforiem. S vyššou alokáciou by bolo možné revitalizovať viac vodných tokov a mokradí, podporiť biodiverzitu na podstatne väčšom území, | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podporiť aj iné adaptačné aktivity, ktoré nie sú v súčasnosti zahrnuté a zvýšiť tak príspevok uskutočnených adaptačných opatrení ku odolnosti krajiny voči zmene klímy. | | | |
| MŽPSR | Komponent 05 Adaptácia na zmenu klímy: Navrhujeme, aby náklady na nasledovné reformné opatrenia boli pokryté z rozpočtu Plánu obnovy, lebo napriek tomu, že ako finančný zdroj opatrení je uvedený EŠIF v texte Komponentu, tieto prostriedky nie sú garantované z EŠIF a spôsobuje to teda implementačné riziko pre reformy aj investície: o metodickú príručku postupov pre revitalizáciu vodných tokov o strategická štúdia vodozádržných opatrení o mapovanie a hodnotenie ekosystémových funkcií | Z | Neprihliada sa | Pripomienka bola dotknutým subjektom vzatá späť a je tak z hľadiska jej vyhodnotenia irelevantná. |
| MŽPSR | Komponent 05 Adaptácia na zmenu klímy: Žiadame doplniť Štátny geologický ústav Dionýza Štúra do zoznamu zapojených odborných organizácií, ktoré sa majú podieľať na spracovaní strategickej štúdie vodozádržných opatrení,v dokumente „Komponent 05 Adaptácia na zmenu klímy“ (strana 15). A to konkrétne do textu: „Do spracovania štúdie by mali byť zapojené odborné organizácie MŽP SR (SVP, š.p., VV, š.p., VÚVH, SHMÚ, ŠOP SR, SAŽP, ŠGÚDŠ), SAV, akademické inštitúcie, pričom v nej budú zapracované aj požiadavky VÚC, ako aj jednotlivých samospráv.“ Zapísanie ŠGÚDŠ do zoznamu odborných organizácií podieľajúcich sa na vypracovaní strategickej štúdie odôvodňujeme tým, že po dohode s MŽP SR, Sekciou vôd by sa mal na spracovaní vyššie spomenutej strategickej štúdie podieľať aj ŠGÚDŠ. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Do spracovania štúdie by mali byť zapojené odborné organizácie MŽP SR (SVP, š.p., Vodohospodárska výstavba (VV), š.p., VÚVH, Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ), ŠOP SR, SAŽP, Štátny geologický ústav Dionýza Štúra), Slovenská akadémia vied (SAV), akademické inštitúcie, pričom v nej budú zapracované aj požiadavky vyšších územných celkov (VÚC), ako aj jednotlivých orgánov územných samospráv." |
| MŽPSR | Komponent 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia - V Reforme 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania, 1. Zavedenie pravidla "1in-2out" na strane 6 a na strane 19 v časti Uplatňovanie zásady "výrazne nenarušiť", žiadame výnimku pre uplatňovanie tohto pravidla pre oblasť životného prostredia. Zdôvodnenie: Zavedenie zásady „1in2out“ predstavuje v zmysle napĺňania práva na priaznivé životné prostredie potenciálne ohrozenie národných aj medzinárodných záväzkov v oblasti životného prostredia. V dôsledku vypustených opatrení, ktoré sa podnikateľom môžu zdať obmedzujúce pri výkone podnikateľskej činnosti totiž zároveň môže dôjsť k poškodeniu alebo znečisteniu životného prostredia ako celku, alebo niektorých jeho zložiek. Náklady znečisťovateľov vyplývajúce z povinností odstraňovania znečistenia, ktoré predstavuje závažné | Z | N | Rozpor odstránený na rozporovom konaní 31.3.2021 - doplnená textácia k pravidlu 1in-2out a goldplating. Text komponentu pre pravidlo 1in-2out doplnený nasledovne: "• Metodika bude zohľadňovať špecifické postavenie regulácií v oblasti životného prostredia tak, aby sa umožnilo plnohodnotné plnenie cieľov Slovenskej republiky v oblasti štátnych environmentálnych politík. Text komponentu pre pravidlo zavedenia ochrany pred neopodstatneným goldplatingom bude doplnený nasledovne: "• Jednotná metodika bude zohľadňovať nevyhnutnosť plnenia cieľov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riziko pre niektorú zložku životného prostredia, chránené časti krajiny, chránené živočíchy alebo rastliny alebo ľudské zdravie nemožno chápať ako regulačné zaťažovanie podnikania. Ich neodôvodnené znižovanie by viedlo k významnému poškodeniu životného prostredia. Komponent 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia: V Reforme 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania, 4. Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom na strane 8 a na strane 19 v časti Uplatňovanie zásady "výrazne nenarušiť", žiadame výnimku pre uplatňovanie tohto pravidla pre oblasť životného prostredia. Zdôvodnenie: V prípade Goldplatingu je problematické jasne a presne stanoviť čo je "opodstatnený goldplating". Predovšetkým čo v praxi znamená "jasne zdôvodnené, že jeho pridaná hodnota alebo spoločenský význam prevyšujú náklady, ktoré sú s ním v prostredí spojené." Napríklad vyčíslenie nákladov na pripravované legislatívne opatrenia v súvislosti s klimatickou krízou a predovšetkým vyčíslenie pridanej hodnoty z prevencie zmeny klímy. Ak by sme v súčasnosti prijali najprísnejšie regulácie v oblasti zmeny klímy, tak negatívne následky extrémnych klimatických javov budú prebiehať ešte desiatky rokov. Ich vyčíslenie je problematické a presné vyčíslenie pridanej hodnoty regulácie takmer nemožné. | | | vyplývajúcich z národných a medzinárodných záväzkov SR v oblasti ochrany životného prostredia." |
| MŽPSR | Komponent 2: 1. Popis komponentu/Obnova budov/Oblasť politiky: Zelená ekonomika/Cieľ - Navrhujeme doplniť zníženie emisií TZL a NOx a synergiu s Národným programom znižovania emisií. Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov a verejných historických a pamiatkovo chránených budov znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2, tuhých znečisťujúcich látok (ďalej len „TZL“) a oxidov dusíka (ďalej len NOx). Cieľ je v súlade Dlhodobou stratégiou obnovy fondu budov, Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (ďalej len „NUS SR“), Integrovaného národného energetického a klimatického plánu do roku 2030 (ďalej len „INEKP) v rozmere energetická efektívnosť, ako aj s cieľmi Európskej únie v oblasti klímy a energetickej efektívnosti do roku 2030, najmä s cieľom zníženia emisií skleníkových plynov o 55 % do roku 2030 v porovnaní s rokom 1990 uvedenými v Pláne cieľov v oblasti klímy do roku 2030. Ďalšie synergie je možné identifikovať s dokumentami Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo v časti „stavby a budovy“ a „udržateľné produkty“, Priemyselná stratégia pre Európu v časti Zelená tranzícia | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (podporovanou Európskou zelenou dohodou), Nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy prispôsobenia sa zmenám klímy a Národný program znižovania emisií. Dôvod: Komplexná obnova budov by mala pozitívne pôsobiť nielen na zníženie emisií CO2 ale tiež TZL a NOx, ktorých emisné stropy sme sa zaviazali plniť podľa smernice 2016/2284 o znížení emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie. V synergii so znižovaním týchto emisií a tiež opatreniami obnovy budov a výmeny vykurovacích zariadení je tiež Národný program znižovania emisií, publikovaný MŽP SR v roku 2020. | | | |
| MŽPSR | Komponent 2: 2. Hlavné výzvy a ciele/Hlavné výzvy - Navrhujeme doplniť ďalší bod, ktorý vysvetľuje potrebu uviesť emisie TZL a NOx do tohto dokumentu. Národné záväzky znižovania emisií pre jednotlivé členské štáty sú ustanovené v Prílohe II smernice NEC (smernica Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES. Sú vyjadrené ako percentuálne zníženie emisií sledovaných znečisťujúcich látok v porovnaní s východiskovým rokom 2005. Záväzky znižovania emisií sú stanovené v dvoch fázach: a) záväzky platné na rok 2020 a pre nasledujúce roky až do 2029 (v súlade so záväzkami ustanovenými v dodatku k Protokolu o znížení acidifikácie, eutrofizácie a prízemného ozónu k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcom hranicami štátov z roku 1979 (dodatok ku Göteborskemu protokolu) a b) prísnejšie záväzky platné od roku 2030 a pre nasledujúce roky. Záväzky znižovania emisií ustanovené pre Slovenskú republiku uvádza tabuľka č 1. (uvedená nižšie v tomto dokumente). Dôvod: Komplexná obnova budov by mala pozitívne pôsobiť nielen na zníženie emisií CO2 ale tiež TZL a NOx, ktorých emisie sme sa zaviazali znížiť podľa smernice 2016/2284 o znížení emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie. V synergii so znižovaním týchto emisií a tiež opatreniami obnovy budov a výmeny vykurovacích zariadení je tiež Národný program znižovania emisií, publikovaný MŽP SR v roku 2020. | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| MŽPSR | Komponent 2: 2. Hlavné výzvy a ciele/Hlavné výzvy - Navrhujeme doplniť znižovanie emisií CO2, TZL a NOx. | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MŽPSR | Komponent 2: Obnova budov: a. Str. 1 – v rámci cieľa by bolo vhodné uviesť aj dokumenty súvisiace s ochranou ovzdušia a dopady tejto aktivity na zlepšenie kvality ovzdušia (aj v súvislosti s definovaním piliera Zdravá krajina a oblasti Zdravie, kde je cieľom znížiť počet odvrátiteľných úmrtí – odvrátiteľné úmrtia sa týkajú aj úmrtí súvisiacich so znečisteným ovzduším). Vzťah k ovzdušiu je následne spomenutý na str. 9. b. Str. 19 – pri uvádzaní dokumentov na národnej úrovni je potrebné doplniť aj dokument Stratégia ochrany ovzdušia SR do roku 2030 | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| MŽPSR | Komponent 2: Popis investícií a reforiem v tomto komponente/Reformy/Reforma zosúladenia podporných mechanizmov obnovy rodinných domov poskytovaných viacerými rezortami/Výzvy - Navrhujeme doplniť informáciu odhadu o počte ročných predčasných úmrtí na Slovensku kvôli znečisteniu ovzdušia. Slovensko má tretie najvyššie priemerné koncentrácie prachových častíc v ovzduší v EÚ. Hoci sa kvalita ovzdušia na Slovensku v posledných rokoch významne zvýšila, na Slovensku je stále vystavených znečisteniu ovzdušia viac ľudí než v EÚ. Vyše 110 tisíc domácností stále kúri tuhými palivami, ktoré by mohli byť nahradené šetrnejšími kotlami. Naviac, podľa údajov Európskej environmentálnej agentúry na Slovensku približne 5 000 obyvateľov ročne zomiera predčasne kvôli znečisteniu ovzdušia. Významný objem škodlivín je vypúšťaný dopravnými prostriedkami. Dôvod: Je dôležité vnímať zdravotný dopad znečistenia ovzdušia, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňuje kvalitu života obyvateľov Slovenska, ale taktiež ekonomickú silu krajiny, ktorá sa zhoršeným zdravím občanov znižuje. | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| MŽPSR | Komponent 3: Udržateľná doprava: V rámci rozvoja cykloinfraštruktúry (Všeobecné ciele a súdržnosť plánu) je táto obmedzená len na mestá a nerieši prepojenie mobility regiónov. | O | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku. Z plánu obnovy sa bude podporovať cyklodopravná infraštruktúra v intraviláne aj extraviláne miest a obcí zahrnutých do území Udržateľného mestského rozvoja s dôrazom na infraštruktúru s najväčším potenciálom pre zvýšenie cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. |
| MŽPSR | Komponent 4: Cieľ Investície 1 Dekarbonizácia priemyslu preformulovať tak, aby bolo zrejmé, že navrhovaná ročná úspora emisií bude možná od roku 2026 v prípade, že budú splnené navrhované podmienky: - poskytnutie podpory pre projekty s približným reprezentatívnym ročným nákladom na ušetrenú tonu | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Jediným kritériom výberu konkrétnych projektov v súťažnom ponukovom konaní bude úroveň žiadaného spolufinancovania z prostriedkov RRP v EUR za ušetrenú tonu emisií eqCO2 počas celej životnosti |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | emisií skleníkových plynov do 444 eur a miere podpory z Plánu obnovy vo výške 30 % celkovej investície - vyčerpanie celej alokácie Do roka 2026 budú projekty len v štúdiu prípravy a realizácie, nebudú preto schopné poskytovať uvedenú emisnú redukciu. | | | danej technológie a uplatnení diskontnej sadzby 5% ročne, berúc do úvahy prípadný nárast/pokles sekundárnych emisií, ktorý bude výsledkom realizácie investície. |
| MŽPSR | Komponent 4: V texte upraviť názov schéma obchodovania s emisnými kvótami na systém obchodovania s emisnými kvótami. Namiesto pojmu zelená premena/tranzícia používať pojem zelená transformácia. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený v zmysle znenia pripomienky. |
| MŽPSR | Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy: str. 6, Hlavné výzvy a ciele, časť b) Ciele: uviesť celý názov dohovoru: „Implementovaním Európskeho dohovoru o krajine a prijatím ....“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Implementovaním Európskeho dohovoru o krajine a prijatím nového zákona o krajinnom plánovaní sa podporí udržanie krajinných štruktúr, čo bude mať zásadný význam pre ekologickú stabilitu krajiny, v kontexte klimatických zmien a ochranu biodiverzity." |
| MŽPSR | Komponent 5: Doplniť zmienku, že cieľ je v súlade s Adaptačnou stratégiou. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Okrem uvedenej stratégie environmentálnej politiky nastavujú strategické ciele v oblasti biodiverzity a zmeny klímy aj podriadené čiastkové strategické dokumenty, najmä pripravovaná Koncepcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny do roku 2030, Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody H2odnota je voda . Tieto dokumenty pomenúvajú strategické ciele v súlade s nadradenou stratégiou environmentálnej politiky SR." |
| MŽPSR | Komponent 5: strana 20 k časti textu „Renaturácie vodných tokov a mokradí“: Považujeme za potrebné doplniť medzi oprávnených prijímateľov v tejto aktivite aj Štátnu ochranu prírody SR, ako organizáciu ochrany prírody, keďže v budúcnosti je predpoklad, že aj ŠOP SR bude mať úlohu správcu vodných tokov v niektorých chránených územiach (napr. NPR Senianske rybníky). | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Renaturácie vodných tokov a mokradí spolu s výkupmi v inundačných územiach (bod č. 1 a 3) sú opatrenia, ktoré bude cez vlastné projekty realizovať organizácia MŽP SR, a to SVP š.p. alebo v niektorých prípadoch VV š.p. Žiadateľom budú môcť byť aj orgány územnej samosprávy, či ŠOP SR, v prípade, ak im tok (alebo jeho časť) bol zverený do správy." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| MŽPSR | Komponent 5: strana 22 – časť textu týkajúca sa vypracovania rozvojových plánov a pilotných aktivít v NP Poloniny a v NP Muránska planina. Odporúčame text ohľadom zoznamu aktivít a možností financovania a spolupráce zovšeobecniť, môže sa totiž stať, že nevymenovaním nejakej formy táto nebude môcť byť podporená. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Do výberu podporených činností a investícií v rámci rozvojových projektov budú zapojení všetci miestni aktéri formou účasti v riadiacej a výberovej komisii (obce, neziskové organizácie, miestne akčné skupiny, ŠOP SR, MŽP SR, oblastné organizácie cestovného ruchu a pod.). Riadiaca komisia vyberie z predložených projektov na základe kritéria „výrazne nenarušiť“ tie, ktoré v hodnotení dostali najviac bodov." |
| MŽPSR | Ku Komponentu 10: Lákanie a udržanie talentov: Pri investícii č. 2 "Posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatív", v rámci dodržania zásady DNSH v rámci environmentálneho cieľa týkajúceho sa obehového hospodárstva vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie na strane č. 26, nevidíme priestor na využitie GPP, nakoľko z krokov, ktoré sú popísané v časti implementácie tejto investície, nevyplýva obstaranie takých tovarov, služieb alebo stavebných prác, kde by mohol byť využitý zelený aspekt. | O | A | Text upravený. |
| MŽPSR | Ku Komponentu 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia V rámci reformy č. 3 "Reforma verejného obstarávania", v časti "Implementácia" na strane č. 12 v súvislosti so zeleným verejným obstarávaním navrhujeme uviesť nasledovný text: Predložená novela zákona o verejnom obstarávaní špecificky neupravuje postupy pre zelené verejné obstarávanie. Strategickým dokumentom upravujúcim ciele v tejto oblasti je Stratégia Zelenšie Slovensko (Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030), v zmysle ktorej: o Slovensko bude zeleným verejným obstarávaním zabezpečovať aspoň 70 % z celkovej hodnoty verejného hospodárstva a 70 % z celkového množstva zákaziek vo verejnom obstarávaní, o Zelené verejné obstarávanie bude povinné pre ústredné orgány štátnej správy, samosprávne kraje a mestá zo začiatku pre vybrané produktové skupiny a postupne sa bude rozširovať tak, aby sa do roku 2030 dosiahol vytýčený cieľ, o Elektronické verejné obstarávanie zabezpečí jednoduché a prehľadné zadávanie a monitoring zeleného verejného obstarávania. Pre dosiahnutie týchto cieľov bude schválený implementačný dokument (Národný program pre zelené verejné obstarávanie). V roku 2019 bola prijatá Koncepcia rozvoja a realizácie zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike, v zmysle ktorej boli | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | okrem iného v roku 2020 prijaté metodiky pre ústredné orgány štátnej správy ako obstarávať "na zeleno" v rámci produktových skupín Cestná doprava, Kopírovací a grafický papier a Počítače a monitory. V roku 2021 bola prijatá metodika pre produktovú skupinu Čistiace prostriedky a upratovacie služby (do poznámky pod čiarou: https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25708/1 ). | | | |
| MŽPSR | Ku Komponentu 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia: V rámci DNSH pri reforme č. 3 "Reforma verejného obstarávania" na strane č. 20 navrhujeme neuvádzať pri jednotlivých environmentálnych cieľoch vetu "Reforma podporuje zelené verejné obstarávanie", nakoľko reforma v podobe, v akej sa v danom komponente nachádza nepodporuje zelené verejné obstarávanie, nakoľko neobsahuje ustanovenia, ktoré by ho podporovali. | O | A | Text upravený v súlade s návrhom v pripomienke. |
| MŽPSR | Ku Komponentu 15: Reforma justície: Pri investícii č. 1 "Investície do budov a reorganizácie súdov (reforma súdnej mapy)" na strane č. 19 navrhujeme v rámci dodržania zásady DNSH v rámci environmentálneho cieľa týkajúceho sa obehového hospodárstva vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie doplniť nasledujúce odôvodnenie vzťahujúce sa na zelené verejné obstarávanie: "Výstavba alebo obnova budov môže znamenať dočasný negatívny vplyv v podobe produkcie stavebných materiálov, avšak pri samotnej prevádzke sa v porovnaní s prevádzkou pôvodných zariadení neočakáva žiadny alebo, naopak, pozitívny vplyv na obehové hospodárstvo. Investícia bude vyžadovať Kritériá zeleného verejného obstarávania EÚ pre návrh, výstavbu a správu kancelárskych budov. https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/office_building_design/SK.pdf " | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky |
| MŽPSR | Ku Komponentu 15: Reforma justície: Pri investícii č. 2 "Podporné nástroje reformy súdnej mapy - digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity" na strane č. 19 navrhujeme v rámci dodržania zásady DNSH v rámci environmentálneho cieľa týkajúceho sa obehového hospodárstva vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie doplniť nasledujúce odôvodnenie vzťahujúce sa na zelené verejné obstarávanie: "Pri investíciách do materiálového vybavenia bude vyžadované plnenie podmienok zeleného verejného obstarávania. Pre túto investíciu by išlo hlavne o | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | environmentálne charakteristiky v rámci produktovej skupiny Počítače a monitory." | | | |
| MŽPSR | Ku Komponentu 16: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva: Pri investícii č. 1 "Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí" na strane č. 23 navrhujeme v rámci dodržania zásady DNSH v rámci environmentálneho cieľa týkajúceho sa zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy doplniť na koniec text "a dátové centrá, serverovne a cloudové služby: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/20032020_EU_GPP_criteria_for_data_centres_server_rooms_and%20cloud_services_SWD_(2020)_55_final_sk.pdf ". V rámci environmentálneho cieľa týkajúceho sa obehového hospodárstva vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie navrhujeme doplniť text "V prípade investícií do technického vybavenia polície opatrenie dodržiava kritériá zeleného verejného obstarávania. Pre túto investíciu by sa jednalo aj o plnenie podmienok zeleného verejného obstarávania pri produktových skupinách Počítače a monitory: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/computers%20and%20monitors/SK.pdf. " Vyššie uvedené navrhujeme doplniť aj pri investícii č. 2 "Modernizácia, digitalizácia a budovanie odborných kapacít polície". K cieľu týkajúceho sa obehového hospodárstva vrátane predchádzania vzniku odpadu a recyklácie navrhujeme doplniť text "a návrh, výstavbu a správu kancelárskych budov: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/office_building_design/SK.pdf a cestná doprava: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/transport_sk.pdf ". | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| MŽPSR | Ku Komponentu 17: Digitálne Slovensko: Na strane č. 59 sa uvádza: "Reformy a investície v oblasti eGovernmentu spôsobia prechod väčšiny občanov, podnikateľov a domácností na elektronické služby, čo v konečnom dôsledku bude znamenať zníženie environmentálnej záťaže v podobe tvorby úradných dokumentov v papierovej podobe, či nevyhnutnosti cestovania na kontaktné miesta verejnej správy a tým úsporu prírodných zdrojov (zeleň, pohonné hmoty, emisie)". Do textu navrhujeme doplniť nasledovné: "...a tým úsporu prírodných zdrojov (zeleň, pohonné hmoty, emisie), avšak za | O | A | Doplnenie textácie o envirodopade. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predpokladu, že sa bude predchádzať možným negatívnym dopadom digitalizácie a informačno-komunikačných technológií na životné prostredie.". | | | |
| MŽPSR | Ku Komponentu 17: Digitálne Slovensko: V rámci vyhodnotenia dodržania zásad DNSH k jednotlivým investíciám daného komponentu navrhujeme pre jednotlivé environmentálne ciele zvážiť doplnenie využitia zeleného verejného obstarávania tam, kde je to vhodné. Ako príklad uvádzame pri Investícii č. 2 Digitálna transformácia poskytovania služieb verejnej správy na strane č. 68 v rámci environmentálneho cieľa Zmiernenie dopadov klimatickej výzvy pri obstarávaní cloudových služieb aplikovať environmentálne charakteristiky zeleného verejného obstarávania v rámci produktovej skupiny dátové centrá serverovne a cloudové služby (https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/20032020_EU_GPP_criteria_for_data_centres_server_rooms_and%20cloud_services_SWD_(2020)_55_final_sk.pdf) alebo pri Investícii č. 7 SeniorPad na strane č. 70 v rámci environmentálneho cieľa Obehová ekonomika vrátane prevencie tvorby odpadu a recyklácie pri obstarávaní tabletov aplikovať environmentálne charakteristiky zeleného verejného obstarávania v rámci produktovej skupiny počítače, monitory, tablety a smartfóny (zatiaľ dostupné len v anglickom jazyku: https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/210309_EU%20GPP%20criteria%20computers.pdf). | O | A | Zakomponované v texte. |
| MŽPSR | Ku Komponentu 2: Obnova budov, 5: Adaptácia na zmenu klímy, 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia: Navrhujeme zapracovať do komponentov Obnova budov (strana č. 7), Adaptácia na zmenu klímy (strana č. 6), a Zlepšenie podnikateľského prostredia (strana č. 3) do časti "Ciele" text: "Podporovať a predstavovať koncepty podporujúce environmentálne smerovanie vyplývajúce z národnej Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, najmä princípy obehového hospodárstva". o V rámci vyhodnotenia dodržania zásad DNSH ku komponentu Obnova budov navrhujeme zvážiť doplnenie využitia schémy EMAS či produktov s európskym alebo národným environmentálnym označením a to doplnením vety "Návrhy budov a stavebné techniky podporia cirkulárnosť, najmä s odkazom na ISO 20887 alebo iné EÚ a národné normy." nasledovne: "Návrhy budov a stavebné techniky podporia cirkulárnosť, najmä s odkazom na ISO 20887 alebo iné európske, medzinárodné a národné normy, pričom sa zváži využitie schémy EMAS či | Z | ČA | Návrh doplnenia "Podporovať a predstavovať koncepty podporujúce environmentálne smerovanie vyplývajúce z národnej Stratégie environmentálnej politiky do roku 2030, najmä princípy obehového hospodárstva „považujeme za nadbytočnú a duplicitnú vzhľadom na existenciu reformy nakladania so stavebným odpadom.<br>Bude doplnený čiastkový text "alebo iné európske, medzinárodné a národné normy". Dodržanie platných právnych predpisov a európske, medzinárodné a národné normy považujeme za dostatočný minimálny povinný level. Nebránime sa možnosti využitia schémy EMAS či produktov s európskym alebo národným environmentálnym |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | produktov s európskym alebo národným environmentálnym označením". Navrhované doplnenie sa týka strany č. 26, 31 a 33. o Odôvodnenie: Environmentálne smerovanie podporuje napríklad aj schéma EMAS ako jeden z dobrovoľných nástrojov environmentálnej politiky, ktorá je nastavená tak, aby systematicky, strategicky a prakticky pomáhala registrovaným organizáciám zvýšiť efektivitu zdrojov, zlepšiť ich environmentálne správanie a minimalizovať ich vplyvy na životné prostredie. To zároveň vedie i k zníženiu prevádzkových nákladov a finančnému prínosu. Týmto spôsobom sa tak zvýši výkonnosť podniku a organizácia získava vyššiu konkurenčnú výhodu na trhu. Schéma je vhodná pre všetky hospodárske odvetvia a v rámci podpory MSP (Malých a stredných podnikov), ktoré významným spôsobom prispievajú k hospodárskemu rastu, sociálnej súdržnosti, zamestnanosti, regionálnemu a miestnemu rozvoju, má EMAS vytvorený EMAS easy pre malé podniky. Schéma sa zameriava na všetky vplyvy, ktoré organizácia má na životné prostredie. V tejto súvislosti je jedným z nich i príspevok ku globálnemu otepľovaniu a všetky organizácie o ňom musia podať správu vo svojom environmentálnom vyhlásení. Vyššie spomínaná efektívnosť využívania zdrojov sa týka i surovín (ako sú fosílne palivá, kovy a minerály), vody, vzduchu, pôdy a živých organizmov, ekosystémov a biodiverzity. V neposlednom rade, ako najambicióznejší štandard environmentálneho manažérstva, EMAS zároveň spĺňa väčšinu požiadaviek systému energetického manažmentu, ktorý pomáha spoločnostiam zlepšiť ich energetickú účinnosť a dosiahnuť významné úspory energie. EMAS ako nástroj na meranie efektívnosti zdrojov a poskytovaní transparentných a dôveryhodných informácií podporuje obehové hospodárstvo a na základe uvedeného je jej podpora nevyhnutá a je dôležité ju vhodne zasadiť do kontextu zelenej ekonomiky. | | | označením žiadateľmi, avšak nepovažujeme to v prípade historických budov za vhodné stanoviť to ako povinnosť. |
| MŽPSR | Ku komponentu 5 Adaptácia na zmenu klímy a Komponentu 2 Obnova budov - Rodinné domy: Zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov exaktne uvádza, akým spôsobom je možné poskytovať prostriedky fondu a aj spôsob ich využitia. Environmentálny fond je v súčasnosti v štádiu príprav návrhu rozpočtu na rozpočtové roky 2022-2024, v prípade rozhodnutia o financovaní z prostriedkov fondu je nevyhnutné uvedené zapracovať do návrhu rozpočtu, termín predloženia rozpočtu na Ministerstvo financií SR sa očakáva v | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "S využitím prostriedkov z Environmentálneho fondu sa v rámci komponentu 2 obnova budova neuvažuje. S využitím Environmentálneho fondu sa uvažuje v častiach: príprava zákona o krajinnom plánovaní; implementácia reformy hospodárenia s vodou; implementácia reformy ochrany prírody a krajiny; príprava projektovej dokumentácie pre renaturáciu vodných tokov. " |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | priebehu mája 2021. V prípade, že činnosti uvedené v komponentoch by mali byť financované z rozpočtu Environmentálneho fondu bez uvoľnenia potrebnej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie aktivít, mohlo by dôjsť k ohrozeniu financovania v rámci jednotlivých oblastí podpory , na ktoré je fond primárne zriadený, na financovanie činností zameraných na podporu environmentálnych cieľov predovšetkým smerom k územnej samospráve, pre ktorú sú prostriedky z Environmentálneho fondu významným finančným zdrojom na plnenie environmentálnych cieľov na úrovni územnej samosprávy. Uvedená pripomienka sa týka aj podčasti Reforma ochrany prírody a podčasti Renaturácie vodných tokov a mokradí v predmetnom komponente 5. Ak by sa uvažovalo s finančnými transakciami v rámci realizácie projektov v konkrétnej grantovej schéme v rámci „Zelenej ekonomiky“ je potrebné takúto možnosť ukotviť aj legislatívne. Žiadame MF SR o prísľub ukotviť takúto možnosť aj v zákone č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde. | | | |
| MŽPSR | Pripomienka ku Komponentu 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra - V časti „8. Princíp do no significant harm“, druhý odstavec, žiadame doplniť, že v prípade podpory výroby elektriny a tepla z biomasy bude jednou z podmienok dodržiavanie kritérií trvalej udržateľnosti, ktoré budú vypracované v súlade s opatrením Stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030) č 11.2 "Rozvíjať obnoviteľné zdroje energie šetrné k prírode" a v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky, strana 94: "Vláda SR bude podporovať obnoviteľné zdroje energie. Vypracujú sa kritériá na ich udržateľné a efektívne podporovanie zo strany Vlády SR.". Pokým nebudú tieto nové pravidlá prijaté, tak bude v prípade podpory výroby elektriny a tepla z biomasy podmienkou dodržiavanie "Kritérií udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 spolufinancované z EŠIF - so zameraním na drevnú biomasu.", ktoré boli prijaté pre projekty financované z OPKŽP v roku 2017 (https://www.op-kzp.sk/wp-content/uploads/2017/06/Krit--ri---udr--ate--n--ho-vyu----vania-biomasy-v-SR-KPMG-06-2017-fin.pdf). Toto rozšírenie žiadame doplniť aj na stranu 15: "1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE)" a stranu 17: "2. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)" Zdôvodnenie: Kritériá trvalej udržateľnosti stanovené | Z | N | MH SR navrhuje nezohľadniť zásadnú pripomienku MŽP SR.<br><br>Návrh súčasného textu v DNSH bol vypracovaný na základe usmernenia EK, ktorá kontroluje súlad navrhovaných opatrení s týmto princípom.<br><br>Návrh MŽP SR pritom počíta s využitím kritérií trvalej udržateľnosti, ktoré v súčasnosti nie sú schválené („... v prípade podpory výroby elektriny a tepla z biomasy bude jednou z podmienok dodržiavanie kritérií trvalej udržateľnosti, ktoré budú vypracované v súlade s opatrením Stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030) č 11.2.).<br><br>Súčasný návrh komponentu sa podobne ako usmernenia EK odkazuje na dodržiavanie kritériá trvalej udržateľnosti stanovených smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá je relevantným EÚ rámcom pre kritériá trvalej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore výroby energie z obnoviteľných zdrojov sú nedostatočné z hľadiska ochrany prírody, hlavne lesných ekosystémov. Prax posledných rokov ukázala, že smernica nedokázala zabrániť spaľovaniu zdravých stromov a zvýšenému tlaku na produkciu biomasy aj z chránených území. Obchádzanie kritérií, zlá a nesprávna implementácia do národných pravidiel členských štátov poukazujú na zásadné nedostatky smernice a potrebu jej urgentnej reformy. Aj z tohto dôvodu prijalo MŽP SR v roku 2017 "Kritériá udržateľného využívania biomasy v regiónoch Slovenska pre programy SR na obdobie 2014 - 2020 spolufinancované z EŠIF - so zameraním na drevnú biomasu.". Kritériá však v súčasnosti platia iba pre investičné projekty hradené z EŠIF. Minimálne do prijatia nových kritérií, ktoré sa spomínajú aj v Envirostratégii 2030 a v Programovom vyhlásení vlády, je potrebné ich rozšíriť na všetky projekty využívajúce biomasu na výrobu tepla a elektrickej energie, ktoré sú financované zo všetkých verejných zdrojov vrátane Plánu obnovy, alebo u nich je a bude uplatňovaná iná forma štátnej podpory ako je garantovaný výkup elektriny alebo plánované OZE aukcie. | | | udržateľnosti pre energetické využívanie biomasy. Návrh komponentu navyše zdôrazňuje, plne v súlade s aktuálnym návrhom delegovaných aktov k nariadeniu o taxonómii udržateľných investícií definujúcim udržateľné hospodárske činnosti, ako podmienku na minimálnu úsporu emisií CO2 vo výške 80 % (vo vzťahu k typickým hodnotám a podľa metodológie smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov).<br><br>Využitie kritérií trvalej udržateľnosti využívaných v EŠIFe nie je konzistentné s usmerneniami EK a požiadavkami RED II a ich využitie by mohlo vyústiť v negatívne hodnotenie zo strany EK pri posudzovaní tohto kritéria. |
| MŽPSR | V komponente 2 - Obnova budov sa uvádza k reforme nakladania so stavebným odpadom časový harmonogram k výslednej podobe legislatívy (novela zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ktorý navrhujeme časovo zosúladiť s projektom SRSP Circular economy roadmap, ktorý pripravuje OECD v spolupráci s MŽP SR, tak aby bolo možné výsledky projektu využiť v rámci navrhovanej reformy (ukončenie projektu je naplánované na jar 2022). Jednou z navrhovaných sektorových priorít cestovnej mapy bude Stavebníctvo pozdĺž celého hodnotového reťazca (výroba, spotreba a odpady). | O | N | Nemožno posunúť termíny implementácie reformy nakladania so stavebným odpadom, lebo to by znamenalo, že značná časť odpadu, ktorý prinesie intenzívna výstavba v rámci investícií v Pláne obnovy a odolnosti, by ostala nezachytená. Na základe komunikácie s OECD nám bolo tlmočené, že výstupy v oblasti stavebných odpadov by mohli byť doručené ako skôr a táto oblasť by mohla byť rozpracovaná ako prvá. |
| MŽPSR | V rámci obnovy rodinných domov v komponente 2 - Obnova budov - navrhujeme v rámci navrhnutých opatrení zvážiť využívanie aj výrobkov z recyklovaných materiálov, ktoré sú v súčasnosti už na trhu (napr. kompostéry vyrobené zo 100 % recyklovaného materiálu, stavebné a izolačné materiály s obsahom recyklátov a pod.). | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky, pri jednotlivých opatreniach sa zváži použitie takýchto materiálov. |
| Nadácia Aevis | Zásadná pripomienka Občianskej iniciatívy My sme les k nelegislatívnemu materiálu Ministerstva financií Slovenskej republiky pod názvom Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „Plán obnovy") predloženého do | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty a im zodpovedajúce alokácie boli pre plán obnovy a odolnosti vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | medzirezortného pripomienkového konania 8. marca 2021 pod číslom LP/2021/112. Pripomienka: Požadujeme, aby finančné zdroje v Komponente 05 - Adaptácia na zmenu klímy, boli navýšené minimálne na 5-násobok (750 mil. EUR), a tým sa majetkové vysporiadania pozemkov v národných parkoch mohli uskutočniť ako prvé a čo možno najskôr, nakoľko tieto sú nevyhnutným a zásadným predpokladom ďalších opatrení riadneho manažmentu národných parkov vrátane transformačných projektov rozvoja regiónov či prípravy manažmentových plánov. Odôvodnenie: Ako občianska iniciatíva, ktorá sa primárne venuje ochrane vzácnych lesov a národných parkov vítame zásadné návrhy rezortu životného prostredia na zabezpečenie opatrení pre to, aby národné parky na Slovensku spĺňali IUCN kritériá, čo je aj jeden z cieľov Envirostratégie SR do roku 2030. Komplexná reforma riadenia národných parkov na Slovensku, o ktorej píše Komponent 5 si však podľa nášho názoru len v oblasti vysporiadania vlastníctva pozemkov v národných parkoch vyžaduje oveľa vyššie zdroje aké sú dnes naplánované na celý komponent Adaptácia na zmenu klímy (150 mil. EUR), ktorý okrem vysporiadania vlastníctva pozemkov obsahuje aj prípravu dokumentov zonácií národných parkov a projekty transformácií regiónov v národných parkoch Muránska planina a Poloniny. Pričom len náklady na samotné zonácie národných parkov boli odhadované na 374 mil. EUR. | | | odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Upozorňujeme na možnosť čerpania zdrojov pre podobné projekty zo Spoločnej poľnohospodárskej politiky a štrukturálnych fondov. |
| NAFTA | Komponent 1, 10. Financovanie a náklady, vložiť za časť Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, str. 25, nový odstavec v nasledovnom znení : „Investícia 4 : Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov Investície budú poskytované na základe grantu pomocou schémy štátnej pomoci. Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR. Pomoc by mala byť adresovaná podnikateľským subjektom, ktoré prevádzkujú prepravnú sieť, distribučnú sieť a podzemné zásobníky plynu. V rámci navrhovanej alokovanej podpory z RRF v súčasnosti plánujeme na investíciu smerovať 50 mil. EUR.“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov do Plánu obnovy a odolnosti. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| NAFTA | Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele, str. 3, na záver prvej vety, ktorá začína „Komplexnosť navrhovaných zmien....“ doplniť „a plynom“. Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| NAFTA | Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele, str. 3, za 3. odrážku doplniť novú odrážku s nasledovným znením: „• Za účelom riešenia tejto výzvy je potrebné podporiť pripravenosť existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov pre zvýšenie podielu OZE zabezpečením ich dostupnosti v čo najväčšej možnej miere. Podporou celého reťazca prepravných koridorov a existujúcich zásobníkov dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky. Táto integrácia bude mať následne pozitívny vplyv na dekarbonizáciu všetkých sektorov hospodárstva (priemysel, teplárenstvo, doprava atď.).“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| NAFTA | Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele, str. 4, za časť „V sektore vykurovania a chladenia....“ doplniť nový odstavec s nasledovným znením: „V sektore plynárenstva dosiahnuť pripravenosť existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s cieľom zvýšenia podielu OZE ich väčšou dostupnosťou • Od zvýšenia dostupnosti dekarbonizovaných | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov sa očakáva zvýšenie podielu OZE vo všetkých sektoroch hospodárstva s pozitívnym vplyvom na konkurencieschopnosť a v konečnom dôsledku cenu za energie pre konečného spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu je vhodné podporiť investičné aktivity spojené s prípravou existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. • Podporou celého reťazca prepravných koridorov dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“. Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | | | |
| NAFTA | Komponent 1, 4. Cezhraničné projekty, str. 4, na koniec 2. vety, ktorá končí slovami „ ..na profile medzi Maďarskom a Slovenskou republikou“ doplniť „„...a pripravenosti plynárenskej siete na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov“. Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, Implementácia, str. 11, druhá odrážka, na záver prvej vety, ktorá začína „Podpora projektov skladovania energie,....“ doplniť „„...a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka s využitím existujúcej infraštruktúry“. Zároveň navrhujeme upraviť: Odhadované náklady: 60 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR). | Z | N | Investícia 3 počíta s možnosťou podpory výroby vodíka. Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | | | |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Ciele, str. 6 za poslednú odrážku doplniť nové odrážky :“ • Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom existujúcej infraštruktúry. • Vytvorenie podmienok pre vznik trhu s dekarbonizovanými (nízkouhlíkovými, obnoviteľnými) plynmi a ich využívaním.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Implementácia, str. 7, za poslednú odrážku doplniť „Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov bude predmetom novelizácie zákona 251/2012 Z. z. o energetike a zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.“ Zároveň navrhujeme upraviť: Odhadované náklady: 100 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR). Odôvodnenie: Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie | Z | N | Zvýšenie celkovej alokácie na komponent nie je možné akceptovať. Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). V rámci opatrení Plánu obnovy a odolnosti budú pre |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov je potrebná i úprava legislatívneho rámca. | | | dekarbonizované plyny vytvorené podmienky pre zvýšené využitie biometánu. |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Výzvy, str. 6 za prvú odrážku doplniť 2 nové odrážky: „• Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry. • Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry, vrátane zapojenia potenciálu existujúcej plynárenskej infraštruktúry, dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 8. Princíp do not significant harm, str. 12 – na koniec doplniť: „V prípade plynárenského sektora budú podporované projekty na prípravu sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov, ktoré svojou podstatou majú pozitívny vplyv na oblasť mitigácie dôsledkov zmeny klímy.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 7. Digitálna tranzícia, str. 12, Tabuľka 1: doplniť na koniec tabuľky „Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov stĺpec zelené ciele, klíma – 100%, stĺpec zelené ciele, životné prostredie – 40%, , stĺpec zásada „nepoškodiť“ splnená – áno; stĺpec digitálne ciele, digitálne – 0%; stĺpec Tagged RRF contribution, Klíma – 50 mil. EUR., digitálne – 0%“. Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE doplniť nový bod 4 v nasledovnom znení : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov Slovensko je druhou najplynofikovanejšiu krajinou EU. Modernizáciou tejto infraštruktúry je možné dosiahnuť značné úspory nákladov pri dekarbonizácii najmä priemyslu, teplárenstva. Z tohto pohľadu plynárenstvo a adaptácia dekarbonizovaných (nízkouhlíkových resp. obnoviteľných) plynov v ňom môže zohrať kľúčovú úlohu pri efektívnej dekarbonizácii jednotlivých sektorov hospodárstva. Okrem toho týmito investíciami bude možné naštartovať novú oblasť – veľkokapacitné skladovanie energie, využitím existujúcej plynárenskej infraštruktúry, hlavne zásobníkov zemného plynu a tranzitných plynovodov. Vzhľadom na flexibilitu tohto systému, bude možné neutralizovať negatívne vplyvy obnoviteľných zdrojov energie na elektrickú sieť (prebytky resp. nedostatky energie). Výzvy • Potreba zabezpečiť dostupné prepravné trasy pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov pre zabezpečenie ich dostupnosti na základe | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | požiadaviek trhu. • Potreba akcelerovať presadzovanie nových technických riešení v energetike v oblasti prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na alternatívne zdroje energie (OZE) a tým vytvoriť podmienky plnej systémovej integrácie sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky Ciele • Aplikácia technických riešení s cieľom pripraviť existujúcu infraštruktúru tak, aby bola vhodná na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE • Aplikácia technických, inteligentných riešení, ktoré umožnia vznik nových hráčov s dekarbonizovanými (nízkouhlíkovými, obnoviteľnými) plynmi a ich vstup na energetický trh s cieľom dekarbonizácie, energetiky Implementácia • Podpora projektov so zameraním na technickú pripravenosť existujúcich plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov na základe ich technických možností. Pilotné projekty prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov umožnia okrem integrácie zvyšujúceho sa podielu OZE testovať nové technológie a obchodné modely, ktoré nie sú plne kompatibilné s existujúcim regulačným rámcom, resp. platnou energetickou legislatívou. Výhodou takéhoto konceptu je umožniť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví na základe analýzy prevádzky takýchto projektov nastavenie a optimalizáciu regulačnej politiky. • Nesporným benefitom navrhovaných projektov je optimalizácia regulačnej politiky v plynárenstve s dôrazom na udržateľnosť a nákladovú efektívnosť. • Opatrenie bude mať podobu investičnej pomoci. Adresát: Podnikateľské subjekty Štátna pomoc: Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR Časový rozvrh: 2022 - 2026 Odhadované náklady: 50 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR)“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | | | |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Investície, str. 20, vložiť za 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, časť Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources nový bod 4 s nasledovným znením: „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov“ vrátane príslušných tabuliek. Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov do dokumentu. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| NAFTA | Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Reformy, 3.Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str. 15, tabuľka, riadok Climate change mitigation, stĺpec 4, na konci vety, ktorá začína „Základom reformy je transpozícia legislatívy EÚ,....) doplniť „..spolu s novelou Zákona č. č. 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach.“ Odôvodnenie: Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov je potrebná i legislatívna úprava Zákona č. č. 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. | Z | N | Novelizácia zákona 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach je súčasťou Reformy právneho rámca v elektroenergetika. Novelizované zákony budú zohľadňovať všetky požiadavky vychádzajúce z aktuálnej Európskej legislatívy. |
| NAFTA | Komponent 1, 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky, str. 22, Míľnik 4: Prijatie regulačnej politiky na roky 2023 – 2027, na koniec poslednej vety doplniť slová „..a plynom“. Odôvodnenie: Regulačná politika ako kľúčový prvok pri nastavovaní regulačného rámca by mala reflektovať podmienky podpory prípravy existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| NAFTA | Komponent 1, 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 3: Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str. 23, za Míľnik 1: 2022: Implementácia balíčka opatrení Čistej energie pre všetkých Európanov v | Z | N | Načasovanie míľnika bude závisieť od transpozičných lehôt plánovaného plynárenského balíčka. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | oblasti OZE doplniť nový míľnik v nasledovnom znení: „Míľnik 2: 2022: Novelizácia Zákona č. 250/2012 o regulácii v sieťových odvetviach a Zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike Novelizáciou predmetných zákonov sa nastavia základné legislatívne podmienky pre využitie existujúcej plynárenskej infraštruktúry na príjem dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov ako aj regulačný rámec pre vecnú a cenovú reguláciu prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov.“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov do dokumentu a z toho vyplývajúcich potrebných legislatívnych úprav. | | | |
| NAFTA | Komponent 1, 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, za časť Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“, str. 24, vložiť novú časť s nasledovným znením „Investícia 4: Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov • Cieľ 1: do roku 2026: Príprava existujúcej infraštruktúru na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE. Cieľom je realizovať preverenie technických materiálov a komponentov a otestovanie ich vhodnosti na použitie pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov s prípadnou realizáciou ich náhrady vhodnejšími alternatívami vhodnými pre dekarbonizované (nízkouhlíkové, obnoviteľné) plyny. Výsledkom bude zadefinovanie a prípadná realizácia potrebných technických úprav a identifikácia objemu dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov, ktoré bude možné prepravovať, distribuovať a skladovať pri využití existujúcej infraštruktúry. Realizáciou tohto cieľa sa vytvoria podmienky pre systémovú integráciu sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | | | |
| NAFTA | Komponent 1- 1. Popis komponentu; Reformy a investície, Investície; str. 2, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE doplniť nový bod 4 s nasledovným znením : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov“ a zároveň čiastku v časti Odhadované náklady upraviť z 220 na 270 mil. EUR. Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| NAFTA | Komponent 1- 1. Popis komponentu; str. 1 Reformy a investície, Reformy: v druhej vete za slovné spojenie „upraviť trh s elektrinou“ doplniť „a plynom“. Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný, rýchly a účinný nástroj pre dosiahnutie dekarbonizačných cieľov EÚ a zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| NAFTA | Komponent 1- 1. Popis komponentu; str.1 Prepojenie na odporúčania.....– opraviť chybu v čísle odporúčania – miesto 4 použiť 3 (v rámci odporúčania 3 je zdôraznená potreba.....). Odôvodnenie: Chybne uvedené číslo odporúčania. | O | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | V odporúčaní číslo 3 je zdôraznená potreba zamerať sa na investície na zelenú a digitálnu transformáciu. | | | |
| NAFTA | Komponent 1- 1. Popis komponentu; str.2 Reformy a investície, Reformy; 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE; na záver odstavca doplniť „Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov (nízkouhlíkových, obnoviteľných) prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry, ktorá prispeje k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný, rýchly a účinný nástroj pre dosiahnutie dekarbonizačných cieľov EÚ a zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných (nízkouhlíkových, obnoviteľných) plynov. | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| NBS | • Do cieľov komponentu 18 – Verejné financie je zahrnutá daňová reforma, ktorá by mala podporiť konkurencieschopnosť ekonomiky pomocou pro-rastového daňového mixu. Zdá sa, že tento návrh obsahuje konflikt rôznych cieľov a bolo by vhodné podporiť tento návrh analýzou realizovateľnosti. Pre zlepšenie konkurencieschopnosti sa navrhuje zníženie daňovo-odvodového zaťaženia práce, kde DPFO má vysoký podiel na daňových príjmoch. Implicitne sa asi predpokladá rozpočtová neutralita, keďže výpadky daňových príjmov z práce majú byť kompenzované zvýšením daní zo spotreby, majetku a environmentálnych externalít. Tie však majú aktuálne nízky podiel na daňových príjmoch a ich enormné zvýšenie nie je príliš realistické. Hlavnú sadzbu DPH má Slovensko už teraz zhruba na priemere EU, najvyššiu sadzbu 27% má Maďarsko, čo ukazuje limitovaný priestor pre zvýšenie DPH u nás. Zvýšenie majetkových daní bude politicky veľmi citlivé a zrejme nebude možné vykonať výrazné a skokové, ale iba veľmi postupné zmeny. Výnosnosť environmentálnych daní je na prvý pohľad otázna. Preto zníženie DPFO bude | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a dovolí si uviesť, že fiškálne neutrálny presun zdanenia sa pozitívne odrazí na dlhodobom ekonomickom raste. Aj keď doterajšie empirické dôkazy zo SR (NBS (2013): Pracovať alebo nepracovať? Odhady elasticít ponuky práce, RRZ (2016): Labour Force Participation Elasticities: the Case of Slovakia, RRZ (2019): Employment Effects of Income Tax Reforms: Lessons from Slovakia) poukazujú na pomerne nízku reakciu ponuky práce (medzi 0,05 - 0,26) na rast čistej mzdy, vyšší ekonomický rast sa dostaví v dôsledku zvýšenej produktivity prameniacej z nárastu počtu odpracovaných hodín. Potenciál reformy znížiť čiernu prácu či priznávať vyššie príjmy z práce naznačuje aj aktuálny odhad elasticity zdaniteľných príjmov na zmeny v zdanení, ktorá u vysokopríjmových dosahuje úroveň 0,8 (IFP(2021): |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | buď kozmetické s nejasným prínosom pre konkurencieschopnosť, alebo pôjde na úkor rozpočtovej neutrality. | | | Elasticita zdaniteľného príjmu na Slovensku). Analýzu realizovateľnosti v tomto bode nie je možné pripraviť nakoľko parametre daňovej zmeny sú predmetom vnútropolitickej diskusie. V prípade DPH je ambíciou postupne uzatvárať aj daňovú medzeru na DPH, čo je spojené s vyšším výnosom pri nezmenených sadzbách. |
| NBS | • Forma znižovania energetickej náročnosti budov, dekarbonizácia priemyslu alebo zmena energetického mixu v prospech obnoviteľných zdrojov energie by mala zabezpečiť, že aj po ukončení podpory, budú na obnovu vytvoreného kapitálu primerane alokované zdroje na jeho udržanie. Na zabezpečenie udržateľnosti zmeny bude treba využívať ekonomické nástroje, ako sú zelené dane, aby sa zvýšila motivácia domácností aj firiem investovať do nových technológií. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ berie daný podnet na vedomie, avšak predložený text nie je možné považovať za pripomienku skôr za odporúčanie. |
| NBS | • Ku Kapitole 3 (Doplnkovosť a implementácia plánu). V kapitole 3 bode 1 odporúčame názov nariadenia („nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241 z 12. februára 2021“) uvádzať v súlade s bodom 62.9. prílohy č. 1 k Legislatívnym pravidlám vlády Slovenskej republiky. Zároveň odporúčame k citovanému nariadeniu zaviesť legislatívnu skratku „nariadenie (EÚ) 2021/241“ a potom ju dôsledne používať v celom texte. Odôvodnenie: Ide o legislatívno-technickú pripomienku. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| NBS | • Ku Kapitole 3 (Komponentu_01_OZE). V Kapitole 3 Komponente 01 OZE bode 5 Popis investícií a reforiem v časti B. Investície odporúčame názov nariadenie uvádzať malým začiatočným písmenom. Odôvodnenie: Ide o legislatívno-technickú pripomienku. | O | A | Text upravený podľa pripomienky. |
| NBS | • Načasovanie jednotlivých etáp ako aj finančné plnenie vzhľadom na historické skúsenosti s čerpaním štrukturálnych fondov a dĺžkou verejného obstarávania je veľmi ambiciózne. To môže ohroziť implementáciu jednotlivých projektov, resp. ich kvality a želaný výsledok. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie. |
| NBS | • NBS navrhuje doplniť detailnejšie zdôvodnenie alokácie celkovej investičnej obálky medzi jednotlivé oblasti a odhad celkových investičných potrieb v týchto oblastiach. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Spracovateľ berie návrh na vedomie.Štruktúra Plánu obnovy a odolnosti SR a obsah jednotlivých kapitol vychádza z presných technických a procesných inštrukcií a usmernení |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | zo strany Európskej komisie, ktoré sú zosúladené pre všetky členské štáty. Usmernenie Európskej komisie neobsahuje požiadavku na zdôvodnenie alokácie ani na vyčíslenie investičnej medzery v konkrétnej oblasti. Podrobnejšie informácie k investičným potrebám v sektorových oblastiach však možno nájsť v rámci konkrétnych komponentov predloženého dokumentu. |
| NBS | • NBS navrhuje doplniť informáciu o celkovej potrebe a realizovateľnosti zvýšenia zamestnanosti vo verejnom sektore na naplnenie cieľov plánu. | O | ČA | Popis procesu implementácie, vrátane vyhodnotenia administratívnych kapacít na jednotlivých rezortoch, ktoré budú opatrenia Plánu obnovy realizovať, sú súčasťou kapitoly 3 predkladaného materiálu. |
| NBS | • NBS navrhuje k jednotlivým projektom doplniť informáciu o relatívnom pokrytí daného projektu k celkovej kapacite na Slovensku. Napr. v komponente 5 - Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity by okrem cieľa v km obnovených tokov bolo žiadúce uviesť aj percentuálny podiel takto obnovených tokov na celkovom počte km tokov na Slovensku. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Investícia je priamo naviazaná na konkrétne ciele, ktoré sú spolu s míľnikmi kostrou mechanizmu pre plán obnovy a odolnosti. Kontrolu ich dodržiavania budeme striktne sledovať a nechceme pridávať iné ukazovatele, ktoré by mohli proces implementácie ohroziť. |
| NBS | • NBS navrhuje v komponente 10 riadne odôvodniť účelnosť vynakladania finančných prostriedkov na motivačné štipendiá pre najväčšie domáce stredoškolské talenty, aby pokračovali v štúdiu na slovenskej vysokej škole, resp. na lákanie talentovaných zahraničných študentov na domáce univerzity. Bez rýchleho a dramatického zlepšenia kvality slovenského vysokého školstva sa daná schéma sa javí byť neefektívna a potenciálne škodlivá z pohľadu jednotlivcov, ako aj širšej akademickej komunity. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| NBS | • NBS víta ambíciu zlepšiť prioritizáciu a riadenie verejných investícií, vzhľadom na časový horizont je však riziko, že tieto princípy sa nebudú v plnej miere uplatňovať na samotné investície z RRP. Pre trvalú zmenu je nutné pri investíciách dbať na investovanie do oblastí a takým spôsobom, kde prínos je nespochybniteľný (či už ekonomický, sociálny alebo environmentálny) a udržateľný. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba požiadavka na úpravu resp. špecifikáciu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| NBS | • Ukazovateľ životnej úrovne sa pravdepodobne (chýba odvolávka) opiera o graf 2 na strane 2, ktorý je zavádzajúci, keďže údaje pred a po roku 2016 nie sú porovnateľné. V období 2016-2021 je v danom ukazovateli zohľadnená | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | revízia ŠÚ SR deflátora HDP v PKS. Keďže pred rokom 2016 táto revízia nebola vykonaná, prezentované údaje nie sú konzistentné. | | | |
| NBS | • Vysoký podiel investícií do zdravotníctva je vzhľadom na zlé výsledky zdravotníctva pochopiteľný, zároveň však vytvára riziko nízkej návratnosti týchto investícií v prípade neschopnosti efektívnej implementácie navrhnutých reforiem v zdravotníctve. V prípade nevyriešenia problému hospodárenia verejných nemocníc existuje veľké riziko, že nedostatočné zdroje na údržbu budú viesť k rýchlemu znehodnoteniu vynaložených investícii. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| NBS | • Vzhľadom na závažnosť problémov by NBS privítala väčší dôraz na integráciu znevýhodnených skupín na trhu práce, riešenie environmentálnych záťaží z minulosti a podporu cirkulárnej ekonomiky. | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Implementácia niektorých investícií bude prihliadať na možnosť zapojenia sociálnych podnikov. Ich zapojenie definuje zodpovedajúca časť kapitoly 3 plánu obnovy a odolnosti. |
| NBS | • Z materiálu nie je jasný prístup k špeciálnemu vzdelávaniu. Navrhuje sa rušenie škôl alebo znižovanie počtu detí v týchto inštitúciách? Špeciálny prístup či už v oblasti špeciálnych škôl, centrách talentu, alebo poradenských centier je v oblasti je v záujme dlhodobého dosahovania vyššej úrovne vzdelania podstatný. Navyše, zmena financovania sama o sebe nezvýši kvalitu starostlivosti. Je tu nutné navrhnúť motivačný mechanizmus založený na výsledkoch. V oblasti podpory desegregácie sa v materiáli nachádza niekoľko protichodných tvrdení a cieľov , ktoré nezodpovedajú strategickému rámcu EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov. Napr. v oblasti eliminácie segregácie je cieľom EÚ do roku 2030, aby menej ako 20% rómskych detí navštevovalo školy, kde je väčšina žiakov Rómov. | O | N | Zníženie vyčleňovania rómskych detí do špeciálneho školstva je jedným z cieľov v časti desegregácia: "všeobecným cieľom je vylúčiť priestorové vyčleňovanie rómskych žiakov v rámci bežného prúdu vzdelávania a eliminovať nesprávne zaraďovanie rómskych žiakov do špeciálneho vzdelávacieho prúdu na základe chybnej diagnostiky." Súčasťou je aj zmena legislatívy so zavedením pojmu segregácie vo výchovno-vzdelávacom systéme. Opatrenia sa týkajú všetkých typov škôl, vrátane špeciálneho prúdu. Reforma poradenského systému sa zameriava na 5-stupňový model podpory, pričom na každom stupni je súčasťou podpora každého žiaka vrátane individuálnej podpory žiakov z MRK. Cieľom reforiem v oblasti inklúzie nie je optimalizácia siete špeciálnych škôl. |
| NBÚ | K dokumentu Komponent 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia Z dôvodu vecnej správnosti textu odporúčame zosúladenie použitých pojmov s pojmami zaužívanými v platnej právnej úprave na úseku ochrany utajovaných skutočností. V dokumente Komponent 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia, odporúčame v poslednom odseku bodu 10. „Financovanie a náklady“ nasledovné: Pokiaľ budú súčasťou informačného systému navrhovaného predmetným materiálom utajované skutočnosti v zmysle | O | A | Súhlasíme a navrhujeme upraviť v zmysle navrhnutej textácie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je potrebné upraviť znenie predmetného odseku tak, aby bolo v súlade s ustanoveniami spomínaného zákona a predpismi vydanými na jeho vykonanie. (Napríklad: v prvej vete odseku slovo „deponované“ odporúčame nahradiť vhodným pojmom, ktorý bude v súlade s platnou legislatívou, t. j.: „postupované, vytvárané, uchovávané“; rovnako odporúčame pojem „dôverné informácie“ nahradiť legislatívne správnym pojmom „utajované skutočnosti“; pojem „certifikáty informačnej bezpečnosti“ odporúčame taktiež nahradiť iným, legislatívne správnym pojmom a je potrebné uviesť správny názov „Národného bezpečnostného úradu“ bez slova „SR“.) | | | |
| NBÚ | K dokumentu Komponent 17 – Digitálne Slovensko V dokumente Komponent 17 – Digitálne Slovensko je téma kybernetická bezpečnosť rozpracovaná výhradne v kontexte kybernetickej bezpečnosti verejnej správy (ITVS). Žiadame preto túto informáciu doplniť najmenej do nadpisu kapitol 2.2.2, 3.1.4, 3.1.4.1, 3.1.4.2, 3.2.3. Túto pripomienku považuje Národný bezpečnostný úrad za zásadnú. | Z | A | Doplnené do nadpisu kapitol. |
| NBÚ | Všeobecne k materiálu Reformy a investície v oblasti kybernetickej bezpečnosti, na ktoré sa odvoláva Komponent 17: Digitálne Slovensko Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, nezahŕňajú celý priestor kybernetickej bezpečnosti, pričom sú limitované len na niekoľko tém pre sektor verejná správa, najmä podsektor informačných systémov verejnej správy. Nakoľko Európska komisia kontinuálne zdôrazňuje potrebu systémových reforiem aj v oblasti zavádzania vysokej úrovne bezpečnosti informačných systémov a sietí s priamym dopadom na poskytovateľov digitálnych služieb a prevádzkovateľov základných služieb, je nutné, aby reformy aj investície pre doménu kybernetickej bezpečnosti boli vnímané v celej svojej komplexnosti a orientovali sa nielen na ostatné sektory, ale sústredili sa primárne pre hospodárstvo a spoločnosť. Zameranie takmer výlučne na podsektor informačných systémov verejnej správy považujeme za nedostatočné. Vo februári 2020 EK zverejnila strategický dokument Formovanie digitálnej budúcnosti Európy COM(2020) 67 v konečnom znení, v ktorej okrem revízie legislatívy v oblasti kybernetickej bezpečnosti uviedla, že predpokladom skutočnej digitálnej transformácie je to, že európski občania a podniky musia dôverovať bezpečnosti svojich aplikácií a výrobkov. Čím | Z | A | Doplnené do textu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sme prepojenejší, tým sme zraniteľnejší voči škodlivej kybernetickej činnosti. EK vyzvala, aby si členské štáty začali vytvárať jednotné pravidlá pre spoločnosti a silnejšie mechanizmy na proaktívnu výmenu informácií, ďalej aby sa zabezpečila operačná spolupráca medzi členskými štátmi a medzi EÚ a členskými štátmi a tiež aby sa vytvárali synergie medzi civilnou kybernetickou odolnosťou, s orgánmi činnými v presadzovaní práva a obranou. V reformách ani v následných investíciách Slovenska tieto aktivity nevidíme. Navyše dňa 16. decembra 2020 bola publikovaná kľúčová Stratégia kybernetickej bezpečnosti EÚ JOIN(2020) 18 v konečnom znení. Cieľom tejto stratégie je posilniť kolektívnu odolnosť Európy proti kybernetickým hrozbám a pomôcť zabezpečiť, aby všetci občania a podniky mohli v plnej miere využívať dôveryhodné a spoľahlivé digitálne služby a nástroje. Takto musí postupovať aj Slovensko. EK priamo uvádza, že táto stratégia je kľúčovým prvkom formovania digitálnej budúcnosti Európy, Plánu obnovy pre Európu a Stratégie EÚ pre bezpečnostnú úniu. Žiaľ, v návrhu Komponentu 17: Digitálne Slovensko, absentujú nielen vecné prvky potrebných reforiem, ale chýba akákoľvek referencia na predmetnú stratégiu. Žiadame preto rozšírenie súčasného textu komponentu aj o potrebu budovania operačnej kapacity kľúčových sektorov hospodárstva na prevenciu, odrádzanie a reakciu voči kybernetickým útokom. Okrem uvedeného vláda SR dňa 7. januára 2021 schválila Národnú stratégiu kybernetickej bezpečnosti. Dokument ponúka ucelený koncept riadenia informačnej a kybernetickej bezpečnosti, upozorňuje na nevyhovujúci súčasný stav a definuje ciele. Reflektuje strategické smerovanie štátu v oblasti bezpečnosti, zohľadňuje princípy Bezpečnostnej stratégie SR, vychádza aj zo strategických dokumentov NATO, EÚ, OECD a OSN. Národná stratégia je určená pre všetky subjekty, ktoré sa podieľajú na budovaní systému kybernetickej bezpečnosti. Má ambíciu moderným spôsobom reagovať na aktuálne a perspektívne bezpečnostné hrozby. Implementovať ju bude pripravovaný akčný plán. Žiadame v tejto súvislosti a zapracovanie potreby realizácie tejto stratégie a jej akčného plánu do reforiem. Kybernetická bezpečnosť je jednou z hlavných priorít EP a základným prvkom digitálnej a prepojenej Európy. V odporúčaniach EK pre Slovensko 2020 COM(2020) 525 v konečnom znení sa uvádza potreba rozvoja digitálnej infraštruktúry v kontexte podpory rastu hospodárstva a rekonštrukcie Európy po kríze COVID-19. Recitály 22 a 23 ako aj odporúčanie 3 o tejto skutočnosti priamo hovoria. Nevyhnutnou súčasťou rozvoja digitálnej infraštruktúry je | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | správne nastavená kybernetická bezpečnosť. Nárast kybernetických útokov počas krízy COVID-19 ukázal, aké dôležité je chrániť nemocnice, zdravotnícke centrá či ostatnú infraštruktúru. Na to, aby hospodárstvo a spoločnosť EÚ vrátane Slovenska obstáli, je potrebné prijať v oblasti reforiem rázne opatrenia. Navrhujeme preto, aby sa hlavné investície smerovali z EŠIF a mali komplementárnu podobu k Fondu obnovy. Vzhľadom ku skutočnosti, že Národný bezpečnostný úrad nebol oslovený rezortom financií ako orgánom zodpovedným za tvorbu národného Fondu obnovy, aby prispel k zvýšeniu jeho kvality a adresnosti, vnímame jeho súčasnú podobu za nedostatočnú a limitovanú prevažne len na úzku oblasť informačných technológií verejnej správy. O tejto skutočnosti sme boli informovaní neformálne aj z prostredia EK. Vnímame, že v tejto časovej etape a vo vysokom štádiu rozpracovanosti môže byť už problematické presmerovať preddohodnuté investície z iných oblastí do kybernetickej bezpečnosti, preto žiadame, aby dotácie a stimuly na podporu a rozvoj širšej kybernetickej bezpečnosti boli smerované v dostatočnej výške aspoň z EŠIF, pričom v rámci Fondu obnovy by sa prepracovali len reformy. Túto pripomienku považuje Národný bezpečnostný úrad za zásadnú. | | | |
| NPPC | Do komponentu 05 navrhujeme zaradiť oblasť agropotravinárstvo, s cieľom reformovať celý potravinový reťazec a agropotravinársky sektor na sektor založený na udržateľnom využívaní obnoviteľných zdrojov na princípoch zelenej ekonomiky a prechodu spoločnosti od fosílnej k zelenej ekonomike, schopný v krízových situáciách plnohodnotne zabezpečiť výživu obyvateľstva. Podporiť potravinový dodávateľský reťazec, ktorý by mal zabezpečiť zvýšenú spotrebu lokálnej potravinárskej produkcie, t. j. stimulovať udržateľné postupy spracovávania potravín, s ohľadom na ciele stanovené v strategických dokumentoch Green Deal a Farm to Fork. - Súborom komplexných opatrení nastaviť systém väzieb a vzťahov v agropotravinárskom rezorte spôsobom, podporujúcim: - Systémové riešenia pre podporu zvýšenia potravinovej sebestačnosti v podmienkach SR v súlade s PVV - Modernizáciu a inovácie technologických a výrobných zariadení v potravinárskom priemysle a dodávateľskom reťazci - Ekologizáciu a udržateľnosť v energetického hospodárstva v potravinárskom priemysle - Riešenia znižujúce zaťaženie životného prostredia – najmä s cieľom zníženia uhlíkovej stopy, potravinových strát, plytvania zdrojmi a zavádzanie | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov poľnohospodárstva a potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bezodpadových technológií a technológií založených na zužitkovaní odpadov z potravinovej prvovýroby a spracovania - Zabezpečenie výživy obyvateľstva v krízových situáciách, podpora regionálnej vertikálnej spolupráce, aktivácia a rozvoj skrátených odbytových reťazcov - Riešenia podporujúce zvýšenú spotrebu lokálnej potravinárskej produkcie, t. j. stimulujúce udržateľné postupy spracovávania potravín, s ohľadom na ciele stanovené v strategických dokumentoch Green Deal a Farm to Fork. - Digitalizácia agropotravinárstva a digitálna tranzícia založená na vzájomnom prepojení odborných a vedeckých dát a údajov fragmentovaných v existujúcich parciálnych datasetoch. Popri vyššie uvedených oblastiach podpora zvýšenej spotreby lokálnej potravinárskej produkcie, t. j. stimulujúce udržateľné postupy spracovávania potravín, s ohľadom na ciele stanovené v strategických dokumentoch Green Deal a Farm to Fork budú kľúčové reformy zamerané na: - Komplexné riešenia zamerané na edukáciu spotrebiteľov v oblasti hodnoty potravín, kvality a nutričnej hodnoty, vrátane nástrojov na ochranu zdravia spotrebiteľa a významu digitálnych technológií v oblasti kvality, bezpečnosti a vystopovateľnosti potravín - Podporné nástroje stimulujúce domácu spotrebu a odbyt založené na objektívnych kvalitatívnych znakoch, - V rámci Digitalizácie agropotravinárstva a digitálnej tranzície založenej na vzájomnom prepojení odborných a vedeckých dát a údajov fragmentovaných v existujúcich parciálnych datasetoch budú kľúčové reformy zamerané na: - inteligentné riešenia zabezpečujúce digitalizáciu a vzájomné prepojenie datasetov existujúcich v rámci rôznych subjektov agropotravinárskeho rezortu – ústredné orgány štátnej správy, orgány úradnej kontroly, výskumné inštitúcie, - zber a aktualizácia údajov o kvalite a bezpečnosti potravín vrátane údajov o produkcii potravín v reálnom čase – vo väzbe na predchádzajúce oblasti, - tvorba nástrojov na digitalizáciu informácií pre spotrebiteľa a orgány úradnej kontroly založených na objektívnych ukazovateľoch kvality a bezpečnosti potravín, - tvorba nástrojov pre produkciu inteligentných obalov a obalových materiálov. - V každej z uvedených oblastí sa predpokladá podpora a horizontálnej spolupráce a zapojenie vedy, výskumu a inovácií do spolupráce pri vývoji, testovaní a prenose inovatívnych poznatkov do praxe v celej potravinovej vertikále. | | | |
| NPPC | NPPC vníma ako zásadný nedostatok absenciu podpory modernizácie a digitalizácie potravinárskeho priemyslu ako zásadný nástroj pre vytvorenie a | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov poľnohospodárstva a potravinárstva je nepochybne |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozvoj inovačného priemyslu. Absolútne absentujú návrhy a rámce pre riešenie technologického zaostávania ale aj nepriaznivej energetickej bilancie potravinového priemyslu a následne ekologizačné schémy, podpora konceptu obehového hospodárstva v priemysle a p., čo sú oblasti prierezovo zasahujúce do viacerých pilierov pripomienkovaného dokumentu – najmä oblasť Inovatívna ekonomika a Zdravá krajina. Absencia nástrojov na podporu potravinárskeho priemyslu, hoci podpora potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti je jedným z kľúčových atribútov Programového vyhlásenia vlády, osobitne rezonuje v podmienkach aktuálnej pandemickej situácie. Je nevyhnutné zabezpečiť rámce na zabezpečenie a transformáciu moderného a sebestačného potravinárskeho priemyslu. Modernizácia potravinárskeho priemyslu zvýši jeho kooperačný potenciál so sektorom univerzít a VVZ s cieľom podpory inovačného potenciálu a prenosu poznatkov. Pripomienka resp. jej aplikácia má presah do viacerých komponentov predkladaného materiáli - je možné ju zapracovať do komponentu 04 – dekarbonizácia priemyslu, 05 – Adaptácia na zmenu klímy, komponent 09 – výskum a inovácie, komponentu 15 Zlepšenie podnikateľského prostredia, komponent 17 – digitálne Slovensko | | | kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| NPPC | V komponente 5 navrhujeme dopracovať oblasť krajinného plánovania a podporiť budovanie krajinotvorných prvkov - popri zachovaní existujúcich krajinných prvkov. Navrhujeme preto do materiálu dopracovať koncepciu výsadby alejí, stromoradí, remízok, solitérov, vodozádržných opatrení a protieróznych opatrení tak aby tieto prvky plnili popri krajinotvornej aj svoje ďalšie environmentálno – agrárne funkcie. Podporujeme požiadavku MPRVSR v komponente č. 5 úplne v tej jeho časti, ktorá sa týka prijatia nového zákona o krajinnom plánovaní doplniť návrh MPRV SR v celosti, tak ako bol predložený MF SR z dôvodov, že tento návrh je kompaktný, usporiadaný, podstatne ambicióznejší ako návrh MŽP, jeho prínos pre krajinu a obyvateľstvo je na prvý pohľad zreteľný, menej nákladný, nevyžaduje si zásahy do vlastníckych práv ani náklady na obmedzenie vlastníckych práv, realizuje sa na vysporiadaných pozemkoch, nespôsobuje kompetenčné spory medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a vychádza z dlhodobých praktických skúseností MPRV SR s krajinotvorbou. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Súčasťou komponentu adaptácia na zmenu klímy je reforma, ktorá bude investične podporená z iných zdrojov. Podpora projektov poľnohospodárstva a potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| NPPC | V komponente 9 navrhujeme: 1, posilniť postavenie rezortných a ďalších výskumných inštitúcií popri univerzitách a ústavoch SAV 2, potrebné je legislatívne upraviť transformáciu a následne fungovanie verejnej výskumnej inštitúcie udržateľným spôsobom – vrátane prípravy podnikateľského prostredia a univerzít na spoluprácu s VVI a odstrániť existujúce kooperačné limity – obmedzenia formálne a technické. 3, Potrebné je vytvoriť funkčný mechanizmus vytvárajúci rámec pre spoluprácu subjektov z oblasti vedy, výskumu a inovácií s priemyselnou praxou, založený na fiškálnych a nefiškálnych nástrojoch. Týmto súborom opatrení sa podporí tlak na inovácie a prenos poznatkov výskumu do praxe a posilní konkurenčné postavenie priemyslu 4, Booster“ pre všeobecnú výzvu APVV v podobe doplnenia kapitálových výdavkov - Predpokladá sa implementácia prostredníctvom APVV vo všeobecných výzvach v rokoch 2021 až 2023. Približná ročná alokácia predstavuje 3,3 mil. eur (10 % súčasného rozpočtu všeobecnej výzvy), t.j. 10 mil. eur spolu. Je zabezpečená komplementarita s národnými zdrojmi (štátny rozpočet alokuje bežné výdavky 33 mil. eur na výzvu) – navrhujeme nahradiť novým textom: „Predpokladá sa implementácia prostredníctvom APVV vo všeobecných výzvach v rokoch 2021 až 2023. Približná ročná alokácia predstavuje navýšenie súčasného rozpočtu všeobecnej výzvy o 3,3 mil. eur ročne (10 % súčasného rozpočtu všeobecnej výzvy), t.j. 10 mil. eur spolu.“ | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| NPPC | V Programovom vyhlásení vlády 2020-2024 sa uvádza, že strategickým cieľom vlády SR je efektívne a udržateľným spôsobom využiť prírodný potenciál Slovenska na zvýšenie úrovne vlastnej potravinovej sebestačnosti a na zvýšenie podielu domácich potravín. Prioritou je tiež upevnenie postavenia slovenských poľnohospodárov a potravinárov a ich záujmov v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2020, najmä však zabezpečenie spravodlivých, transparentných a nediskriminačných podmienok slovenským poľnohospodárom a potravinárom v porovnaní s ostatnými štátmi EÚ a dosiahnutie maximálnej podpory z rozpočtu SR pri zachovaní rozpočtovej zodpovednosti, čo by viedlo k zotieraniu rozdielov v konkurenčnom prostredí. V roku 2020 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pri zostavovaní rozpočtu na roky 2021-2023 písomne zadefinovalo požiadavky na krytie rozpočtovo nezabezpečených výdavkov rezortu v rámci „Prioritných výdavkov MPRV SR na roky 2021–2023“, ako aj | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov poľnohospodárstva a potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v iniciatívnom návrhu národných rámcových programov pod názvom „Príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy pôdohospodárstva“, ktorým žiadalo o vyčlenenie finančných prostriedkov na hlavné priority agrorezortu. Tieto boli predložené aj v prípravnej fáze k Národnému integrovanému reformnému plánu s názvom „Moderné a úspešné Slovensko“. Vzhľadom na to, že žiadna z týchto požiadaviek nie je zaradená v návrhu predkladaného materiálu Ministerstva financií SR, NPPC podporuje požiadavku MPRV SR na zaradenie priorít agrorezortu zadefinovaných v prípravnej fáze NIRP medzi kľúčové oblasti Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. | | | |
| NPPC | V rámci predkladaného materiálu „Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky“, oblasti: Zelená ekonomika a komponentu: Adaptácia na zmenu klímy NPPC zásadne nesúhlasí s vylúčením predloženej reformy „Obnova a modernizácia závlahových systémov a zadržiavanie vody v krajine“ a žiada zaradiť túto reformu do Plánu obnovy Materiál uvádza, že je nevyhnutné prijímať opatrenia voči negatívnym dôsledkom zmeny klímy, ako sú zvyšujúce sa teploty, prívalové dažde a povodne, obdobia intenzívneho sucha a nedostatku vody, vodná a veterná erózia, či strata biodiverzity. NPPC podporuje materiál predkladaný zo strany sekcie poľnohospodárstva MPRV SR s názvom „Obnova a modernizácia závlahových systémov a zadržiavanie vody v krajine. Cieľom predkladanej reformy je vytváranie optimálnych a udržateľných podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska na posilnenie konkurencieschopnosti nášho poľnohospodárstva, zabezpečenie potravinovej bezpečnosti a zmiernenie rizík vyplývajúcich z prebiehajúcej klimatickej zmeny. Prostredníctvom danej investície sa zároveň prispeje k plneniu cieľov Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030 znížením energetickej náročnosti hydromelioračných systémov, a tým aj znížením emisií skleníkových plynov (cieľ SR- zníženie emisií skleníkových plynov o 43 % do roku 2030 v porovnaní s r. 2005) a k plneniu štyroch zo šiestich klimatických a environmentálnych cieľov podľa nariadenia EÚ 2020/852, ustanovujúci rámec udržateľných investícií: 1. Zmiernenie klimatickej zmeny, 2. Adaptácia na zmenu klímy, 3. Udržateľné využitie a ochrana vody a morských zdrojov, 4. Prechod na obehové hospodárstvo (circular economy). | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov budovania vodozádržných opatrení je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku a štrukturálne fondy. |
| NSK | Ku Komponentu 3: Udržateľná doprava. pripomienky sa dotýkajú skutočnosti, že spracovateľ dokumentu nedostatočne vyhodnotil potrebu investícií do | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnovy vozidlového parku a zmeny palivovej základne autobusov mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy, ktorá je aj podľa platných strategických dokumentov SR kľúčová pre zníženie emisií z dopravy a tiež vyžadovaná legislatívou EÚ (smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (ďalej len „smernica o podpore ekologických vozidiel“). Pripomienka k 2.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Výzvy: Jednotlivé body. 2.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia Za bod „*Potreba vytvárať nové politiky...“ doplniť nový bod v znení: • Potreba nahradenia zastaraného vozového parku cestnej dopravy v rámci mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy ekologickými a energeticky úspornými vozidlami a vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi zdrojmi energie . Odôvodnenie : investície do výmeny vozového parku vozidiel verejnej dopravy v mestách môžu výraznou mierou pomôcť SR k plneniu jej záväzkov na úseku znižovania emisií do ovzdušia. Samosprávy a ich kompetencie na úseku verejnej osobnej dopravy síce majú byť predmetom reforiem, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou predkladaného Plánu obnovy a odolnosti SR, uvedený dokument ale v navrhovanom znení ich absolútne odstrihol od akéhokoľvek nároku na podporu investícií do modernizácie svojej infraštruktúry a mobilných prostriedkov. Pritom legislatívne prostredie v EÚ umožňuje investície do nových ekologických autobusov nielen tým samosprávam, ktoré vlastnia vlastné dopravné podniky (čo sa už udialo aj v SR v prog. období 2014 – 2020), ale aj tým, ktoré službu zabezpečovania dopravných výkonov obstarávajú, pričom uchádzači o poskytovanie tejto služby by ju poskytovali na vozidlách vlastnených obstarávateľom. To sa týka tak mnohých veľkých miest, resp. zoskupení miest a obcí so spoločnou MHD, ale aj všetkých samosprávnych krajov. | | | nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. V rámci RRF sa nepočíta s podporou pre obnovu vozových parkov, nakoľko s uvedenou podporou sa predbežne ráta v rámci EŠIF. Uvedené rozdelenie podpory zároveň napĺňa predpoklad mechanizmu, ktorý bráni dvojitému financovaniu investícií. |
| NSK | NSK pripomienky ku komponentu 3: Udržateľná doprava. (textová časť) Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 6, celý odstavec nad grafom : Pôvodná formulácia: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali primárne do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak len k marginálnemu nárastu využívania | Z | ČA | Uvedenú pripomienku môžeme akceptovať len čiastočne, nakoľko z dostupných dát vyplýva, že v dôsledku minulých investícií do rozvoja cyklistickej infraštruktúry, síce došlo k nárastu voľnočasového bicyklovania, avšak len k veľmi malému nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a Slovenská republika je naďalej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí. Zdôvodnenie: celá uvedená formulácia nie je pravdivá a nezodpovedá realite. Preto navrhujeme úplne novú formuláciu v súlade s reálnym aktuálnym stavom na Slovensku. Navrhovaná nová formulácia: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry na Slovensku smerovali rovnocenne do budovania nových cyklotrás v extraviláne i intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy, ako aj voľnočasového bicyklovania. Potvrdzuje to množstvo realizovaných, ale aj projekčne pripravených cyklodopravných projektov, či už samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí, alebo ich združení, čím dopyt prekročil finančné možnosti vtedajších zdrojov a tak sa vytvorili aj zásobníky budúcich cykloprojektov. V tomto období sa tak výrazne prispelo k nárastu využívania cyklistickej dopravy ako jednej z alternatív k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. | | | ďaleko od splnenia cieľa 10% podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013.<br><br>Upravený text:<br>V minulosti alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali vo veľkej miere do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak nedošlo k výraznému nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave ani k výraznému pokroku smerom k naplneniu cieľa dosiahnuť 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013 . Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí. |
| OZ PŠaV na Slovensku | KOMPONENT 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Oblasť politiky: Vzdelávanie – Základné a stredné školstvo OZ PŠaV na Slovensku má výhrady voči kurikulárnej reforme, ktoré už niekoľkokrát deklarovalo v rámci medzirezortných pripomienkových konaní, ako i spoločným vyhlásením s profesijnými organizáciami pôsobiacimi v regionálnom školstve. Reforma obsahu výchovy a vzdelávania – kurikulárna a učebnicová reforma Zásadne nesúhlasíme s navrhovanými zmenami vzdelávacieho systému bez relevantných analýz, výskumu, štatistík a overovaní a diskusie s odborníkmi naprieč všetkými druhmi a typmi škôl. Radi by sme doplnili informácie ohľadom tvrdenia, že sa zásadné zmeny kurikula je potrebné robiť, nakoľko má Slovenská republika dlhodobo zlé výsledky v medzinárodných meraniach. Zo zverejnenia výsledkov v medzinárodnej štúdie OECD PISA 2018 zo dňa 3. decembra 2019, kde sa na reprezentatívnej vzorke 15-ročných žiakov na všetkých typoch škôl sa sledovala úroveň ich vedomostí a zručností z | Z | ČA | Pripomienka akceptovaná v časti týkajúcej sa tvorby školských vzdelávacích programov. V texte k reforme 1 v časti implementácia bol vložený text:<br>"Školám budú taktiež poskytnuté ďalšie podporné materiály k tvorbe školského kurikula. Budú zahŕňať metodológiu a princípy vývoja školského vzdelávacieho programu, ako aj zdroje, z ktorých bude možné program vytvárať, zostavovať a vyhodnocovať. Medzi zdrojmi budú napríklad ukážkové školské vzdelávacie programy vytvorené aktívnymi školami, regionálne kurikulá, čiastkové vzdelávacie programy pre vzdelávacie oblasti alebo vyučovacie predmety a pod. Sprievodné materiály nebudú záväzného charakteru a školy si ich budú môcť s podporou regionálnych centier prispôsobiť podľa svojich potrieb." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | matematickej, čitateľskej a prírodovednej gramotnosti uvádza okrem iného, že v matematickej gramotnosti bolo zaznamenané štatisticky významné zlepšenie výsledkov slovenských žiakov v porovnaní s predchádzajúcim cyklom (2015). Výkon slovenských 15-ročných žiakov sa teda v matematickej gramotnosti v PISA 2018 dostal na úroveň priemeru krajín OECD. Percentuálny podiel žiakov, ktorí sa svojím výkonom zaradili do top skupiny, zostal v oblasti čitateľskej a prírodovednej gramotnosti na úrovni porovnateľnej s rokom 2015. V matematickej gramotnosti sa percentuálne zastúpenie žiakov s najlepším výkonom v porovnaní s rokom 2015 významne zvýšilo. V porovnaní s predchádzajúcim cyklom štúdie realizovanom v roku 2015 bolo v tejto oblasti v PISA 2018 zaznamenané významne vyššie priemerné skóre slovenských žiakov, a to až o 11 bodov. Tvrdenie, že slovenskí žiaci nie sú dostatočne pripravení čeliť novým výzvam sa teda javí ako nie celkom presné. Slovenská republika urobila v rámci vzdelávacej politiky úpravy kurikúl v roku 2015 podporu funkčnej gramotnosti v oblasti prírodovedných predmetov. kde sa týždenná hodinová dotácia prírodovedných predmetov v rámcových učebných plánoch zvýšila. Spolu ide o navýšenie povinne odučených 12 vyučovacích hodín so zameraním prevažne na oblasť prírodovedných predmetov. a. matematika na21 vyučovacích hodín (pôvodne bolo 19 vyučovacích hodín), b. fyzika na 6 vyučovacích hodín (pôvodne bolo 5 vyučovacích hodín), c. chémia na 5 vyučovacích hodín (pôvodne boli 4 vyučovacie hodiny), d. biológia na 7 vyučovacích hodín (pôvodne bolo 5 vyučovacích hodín), e. geografia na 6 vyučovacích hodín (pôvodne bolo 5 vyučovacích hodín), f. technika na 5 vyučovacích hodín (pôvodne bolo 0 vyučovacích hodín. I na základe uvedeného vyjadrujeme nesúhlas s reformou vzdelávacieho systému v základných školách rozdelením na cykly, ako i úpravu členenia stupňov základnej školy, ktoré funguje 45 rokov. Dokonca možnosť rozložiť si učivo do stupňov je umožnené aj v súčasnej dobe. (V rámcovom učebnom pláne sú vyučovacie predmety rozdelené po ročníkoch. Školy však dostavajú možnosť rozdeliť si učebný obsah v rámci celého stupňa pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov, vnútornej logickej štruktúry, veku primeranosti žiakov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých učebných predmetov). Preto nechápeme množstvo finančných prostriedkov vyčlenených na túto časť, nakoľko veľa uvedeného v Pláne je funkčné i v terajšom stave. Rovnako nie je podložená analýza, výskum, dáta, overovanie, že uvedené zmeny prinesú zvýšenie kvality | | | Pripomienka akceptovaná v časti týkajúcej sa vysokoškolskej prípravy učiteľov. Aj s ohľadom na pripomienky iných subjektov bude text komponentu upravený:<br>Na strane 9, do časti výzvy, do prvého odseku za slová "Pedagogické fakulty" vkladajú slová " a ďalšie fakulty pripravujúce učiteľov". Rovnaká zmena sa udeje aj vo vete v dolnej časti strany 9, na ktorú nadväzujú odrážky.<br>Prvá odrážka za touto vetou znie:<br>"Pripravenosť učiteľov aplikovať nové kurikulum. Študijné programy budú vytvárané tak, aby nadväzovali na štruktúru nového kurikula usporiadaného do cyklov: (i) programy pre prvý a druhý vzdelávací cyklus, (ii) pre druhý a tretí vzdelávací cyklus, (iii) pre tretí vzdelávací cyklus a stredné školy. Študijné programy, ktoré budú pripravovať učiteľov pre základné školy (pre druhý a tretí cyklus) budú popri tradičnej príprave na vyučovanie dvoch voľne kombinovateľných predmetov poskytovať aj integrované programy pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, spoločenské vedy, zdravie a telesná výchova), čo prispôsobí kvalifikáciu potrebám kurikulárnych zmien, rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi."<br>Do druhej odrážky sa za slová "pedagogických fakúlt" vkladajú slová "a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov".<br>Na strane 11, v časti implementácia, druhá odrážka znie:<br>"Bude realizovaná zmena legislatívnych rámcov, umožňujúca realizáciu zmien v prípravnom učiteľskom vzdelávaní v súlade s novým kurikulom a s požiadavkami na profesijné študijné programy. Redefinuje sa učiteľská aprobácia a špecifikácia učiteľských profesijných študijných programov v zákone o vysokých školách. Vykonajú sa zodpovedajúce úpravy štandardov pre akreditáciu učiteľských študijných programov."<br>Štvrtá odrážka znie:<br>"Zavedú sa študijné program, ktoré budú profilovať učiteľov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávacieho procesu.Plán obnovy by mal predstavovať koncepčné riešenie nastavenia vzdelávania v základnej škole považujeme preto za neetické riešiť tak závažnú zmenu v dobe, keď je sťažené komunikácia a školy majú problémy s nastavaním každodenného vzdelávacieho procesu a neustálymi zmenami súvisiacimi s pandémiou. Je neprofesionálne robiť zásadné zmeny bez diskusie s tými, ktorých sa priamo daná problematika dotýka. Výrazná zmena a tak závažný zásah do chodu základnej školy, musí byť najskôr pripravený vo všetkých bodoch a až potom, keď budú jasné všetky dopady a ich riešenia môže byť legislatívne prijatý. No medzirezortné pripomienkové konanie ku školskému zákonu, kde to je ukotvené skončilo 17. marca S plánom obnovy tiež verejnosť, teda i pedagogická, má možnosť sa oboznámiť až od 8.marca do 22. marca 2021. V časti - Reforma obsahu vzdelávania sa uvádza, že žiaci pasívne prijímajú veľké množstvo izolovaných informácií od učiteľa. Dovoľujeme si namietať, nakoľko priamo vzdelávacie štandardy, ktoré sú základom pre obsah vzdelávania hovoria, že vzdelávací štandard (prírodovedy ) nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov. Napríklad vzdelávací štandard prírodovedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia prírodovedy. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje | | | integrovaných vzdelávacích oblastí pre druhý a tretí cyklus základného vzdelávania." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami. Cieľom predmetu je, že žiaci napríklad: identifikujú faktory, ktoré vplývajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov, • experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania, • vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti, • majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia... A podobne je to vo všetkých vyučovacích predmetoch, ktoré majú vytvorené vzdelávacie štandardy a tie vymedzujú obsah učiva a výkon žiaka. Školy ich priamo môžu využívať ako osnovy. Pri predloženej zmene by opäť všetky školy museli robiť školský vzdelávací program a dokonca podľa návrhov v školskom zákone štát nebude pripravovať štandardy vyučovacích predmetov, ale iba vzdelávacích oblastí. Ostatné bude na škole. No učiteľ má učiť a pripravovať sa na vyučovanie, prácu s deťmi, náročnú prípravu so žiakmi so ŠVVP, ktorých pribúda, musí sa venovať inklúzií, ktorá do toho vstupuje. Učiteľ nie je tvorca osnov pre jednotlivé predmety a ročníky, to mu má pripraviť ŠPÚ, ŠIOV. V súčasnosti sú uvedené dokumenty vytvorené. Potreba aktualizácie obsahu, úprava medzi predmetových vzťahov je samozrejmá.. Príprava a rozvoj učiteľov Od roku 2008 prebehlo nespočetné množstvo vzdelávacích aktivítpre pedagogickú verejnosť. Mimochodom i tu absentuje analýza. Nie sme presvedčení, že neštátne vzdelávacie inštitúcie sú zásadne lepšie v poskytovaní kvalitného vzdelávanie pre pedagógov, ako sa to v pláne obnovynepriamo hovorí. Zastávame názor, že hodnotenie vzdelávaní sa má uskutočňovať až po analýze, ktorápravdepodobne neprebehla. Pri zmene spôsobu prípravy budúcich učiteľov predpokladáme možnosť zníženia počtu záujemcov o toto štúdium. Prvým dôvodom bude podľa nášho názoru zmena dnešnej možnosti voľného výberu aprobácie na povinný výber predmetov podľa vzdelávacích oblasti (napr. matematika – informatika, biológia – fyzika - chémia, jazyky). Druhým dôvodom bude zmena študijného programu určeného v súčasnosti učiteľom základnej i strednej školy (ročníky 5 – 12) na študijný program určený budúcim učiteľom základnej školy. Tento dôvod prináša nižší záujem o toto štúdium, spojený s menším uplatnením na trhu práce. Digitalizácia | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Upozorňujeme na absentovanie rozvoja pohybových zručností detí a žiakov. Plán obnovy sa v komponente 7 zameriava na digitalizáciu, nové technológie, no podľa nášho názoru treba vytvoriť priestor aj na to, aby mohli deti a žiaci tráviť voľný čas pohybom. Pozitívom je podpora školských knižníc, avšak je potrebné v dnešnej dobe viac ako kedykoľvek v minulosti klásť dôraz aj na zdravý životný štýl detí a rozvoj ich pohybových aktivít. Preto navrhujeme finančne podporiť budovanie nových športovísk pri školách a rekonštrukciu tých súčasných. Pri uvádzaní materiálneho zabezpečenia pre úspešné digitálne vzdelávania sa nám z podnetov ukazuje, že využitie tabletov nie je vhodné na získavanie potrebných zručností, tvorbu materiálov a podobne. Navrhujeme preto zaradiť iba notebooky a stolné počítače. | | | |
| OZ Rodičia.sk | 06) Inkluzívne vzdelávanie 1. Prispôsobiť definíciu konceptu inklúzie tak, aby okrem ŠVVP zahŕňal všetky druhy špecifik dieťaťa, teda rovnako tých znevýhodnených ako aj tých nadaných, a sústredil sa na ich potreby v procese vzdelávania s ohľadom na potrebu rozvoja ich kompetencií aj osobnosti. 2. Zaviesť systém včasnej diagnostiky detí počas predškolskej dochádzky v spolupráci s organizáciami spadajúcich pod rezort zdravotníctva a externými organizáciami, aby už počas predškolskej dochádzky mohol byť deťom poskytovaný individualizovaný prístup vo výchove a vzdelávaní a z pohľadu rodičov bol vytvorený dostatočný priestor na prípravu dieťaťa na povinnú školskú dochádzku. Odôvodnenie: Spektrum detí, ktoré majú problém sa integrovať do vzdelávacieho procesu je veľmi široké – od znevýhodnenia spôsobeného sociálno-ekonomickými aspektami, jazykovými bariérami, telesným či mentálnym postihnutím, až po deti so špecifickými diagnózami (napr. poruchami autistického spektra) alebo špecifickým nadaním, vyžadujúcim špecifický prístup. Všetky tieto deti a ich rodičia si zaslúžia pozornosť a pomoc pri zvládnutí ich adaptácie na vzdelávací proces. Z pohľadu rodičov dnes chýba včasný systém diagnostiky, ktorý by tak rodičom, ako aj učiteľom v predškolskom veku, umožnil pochopiť špecifiká dieťaťa a vytvoril základný predpoklad na kvalitnú prípravu s odborníkmi na školskú dochádzku, ktorá by pomohla v ich úspešnej inklúzii do kolektívu a procesu vzdelávania. Zároveň potrebujeme týmto rodičom pomôcť nájsť správne výchovno-vzdelávacie inštitúcie, ktoré sú pre ich dieťa vhodné, pretože sú na to kompetenčne pripravené. Väčšina rodičov totiž objavuje skryté špecifiká svojich detí neskoro (pred nástupom na ZŠ, prípadne až na ZŠ), prípadne | Z | N | Aktuálna definícia detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, založená na horizontálnom členení detí a žiakov do kategórií podľa znevýhodnenia, postihnutia či nadania, sa nahradí novou definíciou dieťaťa alebo žiaka zažívajúceho prekážky v prístupe k výchove a vzdelávaniu a pri učení, ktorý na naplnenie svojho vzdelávacieho potenciálu potrebuje poskytnutie a uplatnenie podporných opatrení. Prekážky pri učení a v prístupe k vzdelávaniu pritom budú zohľadňovať faktory na strane dieťaťa a žiaka (príp. rodinného prostredia),faktory na strane školy (napríklad existencia fyzických bariér v budove školy), ako aj ich možný dočasný charakter. Plánuje rozšírenie definície špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb v zmysle pripomienky, preto túto časť možno považovať za už zapracovanú. Odborné činnosti budú poskytované prostredníctvom 5 stupňov podpory. Tá predstavuje úzku spoluprácu podporných tímov v školách a v školských zariadeniach, vrátane tzv. multidisciplinárneho tímu. Vytvoria sa tak podmienky intenzívnej, včasnej (aj pre deti od 0 rokov) a kvalitnej podpory, pomoci a intervencie pre deti, žiakov, študentov, zákonných zástupcov, zástupcov zariadení a iné súvzťažné subjekty. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vôbec, a nevedia už správne zareagovať. Deti sa tak ocitajú v kolektívoch a inštitúciách, ktoré ich inklúziu nezvládajú. | | | |
| OZ Rodičia.sk | 06) Inkluzívne vzdelávanie 3.Popis reforiem a investícií a) Reformy 3.Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí. Výzvy: Žiadame doplniť nasledovný text: Spektrum detí, ktoré majú problém sa integrovať do vzdelávacieho procesu je veľmi široké – od znevýhodnenia spôsobeného sociálno-ekonomickými aspektami, jazykovými bariérami, telesným či mentálnym postihnutím, až po deti so špecifickými diagnózami (napr. poruchami autistického spektra, poruchami pozornosti, oneskoreným vývojom reči atď.), alebo špecifickým nadaním, vyžadujúcim špecifický prístup. Všetky tieto deti a ich rodičia si zaslúžia pozornosť a pomoc pri zvládnutí ich prípravy a adaptácie na vzdelávací proces. Inštitúcie a organizácie, ktoré sú aktívne v oblasti diagnostiky a poskytovania zdravotnej starostlivosti o deti s rôznymi vývojovými, fyzickými alebo psychickými ťažkosťami, spadajú pod rôznych zriaďovateľov, sú zaradené v rôznych sieťach, často nespolupracujú, alebo o svojej existencií ani navzájom nevedia. Týmto je výrazne sťažená ich vzájomná koordinácia a spolupráca, ktorá je ale kľúčovým predpokladom na to, aby sa deti dostali k včasnej diagnostike a intervencií. Chýbajú aj mechanizmy, koordinácia a často aj motivácia ich vzájomnej spolupráce. Taktiež pre rodičov je dôležité, aby mali prístup k relevantným informáciám o zdravotnom stave svojich detí, k informáciám o možnostiach starostlivosti a k poradenstvu. Z pohľadu rodičov dnes chýba včasný systém diagnostiky, intervencie a poradenstva, ktorý by tak rodičom, ako aj učiteľom v predškolskom veku, umožnil pochopiť špecifiká dieťaťa, pomohol dieťa aj rodičov nasmerovať k efektívnej terapií a vytvoril základný predpoklad na kvalitnú prípravu s odborníkmi na školskú dochádzku, ktorá by pomohla v ich úspešnej inklúzii do kolektívu a procesu vzdelávania. Chýba aj prehľadná a dostupná databáza poskytovateľov starostlivosti a poradenstva, ako aj zdroje informácií, ako môžu rodičia svojim deťom pomôcť v domácom prostredí. Zároveň potrebujeme týmto rodičom pomôcť nájsť správne výchovno-vzdelávacie inštitúcie, ktoré sú pre ich dieťa vhodné, pretože sú na to kompetenčne pripravené. Väčšina rodičov totiž objavuje skryté špecifiká svojich detí neskoro (pred nástupom na ZŠ, prípadne až na ZŠ), prípadne vôbec, a nevedia už správne zareagovať. Deti sa tak ocitajú v kolektívoch a | Z | N | Aktuálna definícia detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, založená na horizontálnom členení detí a žiakov do kategórií podľa znevýhodnenia, postihnutia či nadania, sa nahradí novou definíciou dieťaťa alebo žiaka zažívajúceho prekážky v prístupe k výchove a vzdelávaniu a pri učení, ktorý na naplnenie svojho vzdelávacieho potenciálu potrebuje poskytnutie a uplatnenie podporných opatrení. Prekážky pri učení a v prístupe k vzdelávaniu pritom budú zohľadňovať faktory na strane dieťaťa a žiaka (príp. rodinného prostredia),faktory na strane školy (napríklad existencia fyzických bariér v budove školy), ako aj ich možný dočasný charakter. .Odborné činnosti budú poskytované prostredníctvom 5 stupňov podpory. Tá predstavuje úzku spoluprácu podporných tímov v školách a v školských zariadeniach, vrátane tzv. multidisciplinárneho tímu. Vytvoria sa tak podmienky intenzívnej, včasnej (aj pre deti od 0 rokov) a kvalitnej podpory, pomoci a intervencie pre deti, žiakov, študentov, zákonných zástupcov, zástupcov zariadení a iné súvzťažné subjekty. Novovytvorené centrá poradenstva a prevencie (CPP) budú k školám bližšie a veľkú časť svojej činnosti v charaktere prevencie budú realizovať priamo na školách. Zariadenia poradenstva a prevencie (CPP a špecializované centrá poradenstva a prevencie) budú poskytovať odborné činnosti bez vymedzenia zamerania na cieľové skupiny podľa zdravotného znevýhodnenia, ako je to v súčasnosti, teda tak, aby dieťaťu nebola zamedzovaná možnosť navštevovať centrum poradenstva a prevencie (CPP) na základe jeho zdravotného znevýhodnenia. Dieťa cestou centrami poradenstva a prevencie prevedie koordinátor klienta, ktorý zodpovedá za poskytnutie potrebných služieb a sprevádza rodinu systémom poradenstva a prevencie. Systém poradenstva a prevencie bude na jednotlivých úrovniach |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inštitúciách, ktoré ich inklúziu nezvládajú. Za najväčšie výzvy možno považovať: • Široké spektrum detí, ktoré majú problém sa integrovať do vzdelávacieho procesu. • Fragmentovaná, neprepojená a nekoordinovaná sieť inštitúcí a organizácií, ktoré sú aktívne v oblasti diagnostiky, poskytovania zdravotnej starostlivosti a poradenstva. • Chýbajúci včasný systém diagnostiky, intervencie a poradenstva. • Neskorá identifikácia špecifických potrieb detí. Ciele: Žiadame doplniť nasledovný text: Je potrebné prispôsobiť definíciu konceptu inklúzie tak, aby okrem ŠVVP zahŕňal všetky druhy špecifík dieťaťa, teda rovnako tých znevýhodnených ako aj tých nadaných, a sústredil sa na ich potreby v procese vzdelávania s ohľadom na potrebu rozvoja ich kompetencií aj osobnosti. Treba vytvoriť a zaviesť systém včasnej diagnostiky a intervencie pre deti počas predškolskej dochádzky v spolupráci s organizáciami spadajúcich pod rezort zdravotníctva a externými organizáciami, aby už počas predškolskej dochádzky mohol byť deťom a ich rodičom poskytovaný individualizovaný prístup v diagnostike, poradenstve výchove a vzdelávaní tak aby bol vytvorený dostatočný priestor a podmienky na prípravu dieťaťa na povinnú školskú dochádzku. Cieľom je zmapovať, kategorizovať a prepojiť všetky inštitúcie v štátnom, súkromnom a neziskovom sektore, ktoré sú aktívne v oblasti diagnostiky a starostlivosti o telesné aj duševné zdravie detí v predškolskom a školskom veku s cieľom vytvorenia prehľadnej, prístupnej a aktívnej diagnosticko-intervenčnej siete, ktorá umožní včasnú identifikáciu prípadných zdravotných ťažkostí detí (vývojových, fyzických aj psychických), ich nasmerovanie k potrebnej starostlivosti a poskytnutie informácií a dostupného poradenstva rodičom aj prostredníctvom online portálu a aplikácie. Zmena systému si vyžaduje aj ďalšie opatrenia: • Prispôsobiť definíciu konceptu inklúzie tak, aby okrem ŠVVP zahŕňal všetky druhy špecifík dieťaťa. • Vytvoriť a zaviesť systém včasnej diagnostiky a intervencie pre deti počas predškolskej dochádzky. • Zmapovať, kategorizovať a prepojiť všetky inštitúcie v štátnom, súkromnom a neziskovom sektore do diagnosticko-intervenčnej siete. • Poskytovanie informácií a dostupného poradenstva rodičom aj prostredníctvom online portálu a aplikácie. Implementácia: Žiadame doplniť nasledovný text: Vybudovanie diagnosticko-intervenčnej siete poslúži ako základ na prepojenie, koordináciu a spoluprácu všetkých relevantných aktérov v sieti poskytovateľov starostlivosti o deti a zároveň umožní vzniknúť praktickému | | | prepojený, čím sa zabezpečí rýchly a integrovaný prístup dieťaťa k podpore a poradenstvu. Komplexná odborná starostlivosť „pod jednou strechou“ znamená , že pôjde o jednu inštitúciu a nemôže sa stať, že pri prechode z jedných fyzických dverí do druhých niekto rodičovi povie – prepáčte, sem nepatríte, choďte inam. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | portálu a aplikácií na zebezpečenie poskytovania informácií a poradenstva rodičom. | | | |
| OZ Rodičia.sk | 06) Inkluzívne vzdelávanie 9.Míľniky, ciele a implementačný plán Reforma 3 Žiadame doplniť nasledovný text: • Vytvorenie diagnosticko-intervenčnej siete s verejným portálom: do Q1 2023 | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| OZ Rodičia.sk | 06) Inkluzívne vzdelávanie 1. Popis komponentu Cieľ Text žiadame doplniť nasledovne: Medzi ďalšie ciele patrí zvýšenie podielu detí v predškolskom veku, ktoré sa zúčastňujú na predprimárnom vzdelávaní, zníženie miery predčasného ukončovania školskej dochádzky so špeciálnym zameraním na zdravotne a sociálne znevýhodnené deti, včasná diagnostika a intervencia pre deti a poradenstvo pre rodičov, prispôsobenie vzdelávania individuálnym potrebám každého dieťaťa a zníženie miery preraďovania znevýhodnených detí z hlavného vzdelávacieho prúdu do špeciálneho školstva… Dvojitá transformácia Žiadame doplniť nasledovný text: Tento bod má pozitívny vplyv na digitálnu tranzíciu prostredníctvom zhromaždenia dát, vytvorenia digitálnej siete poskytovateľov a portálu pre verejnosť, potrebných na spustenie a fungovanie diagnosticko-intervenčnej siete. Reformy a investície 3.Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí. Žiadame doplniť nasledovný text: Súčasťou je aj vytvorenie diagnosticko-intervenčnej siete poskytovateľov s online portálom pre verejnosť. | Z | N | Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Text v časti dvojitá transformácia je v súlade s usmernením Európskej komisie. Hoci komponent zahŕňa aj výdavky na digitalizáciu, tieto budú financované zo zdrojov EŠIF a z tohto dôvodu tento komponent neprispieva k dvojitej transformácii v rámci zdrojov z fondu obnovy a odolnosti. |
| OZ Rodičia.sk | 7) Vzdelávanie pre 21. Storočie 1. Popis komponentu V rámci popisu cieľa žiadame doplniť zručnosti nasledovne: … kritické myslenie, tímová spolupráca, duševná a fyzická zdatnosť a odolnosť, digitálne a mäkké zručnosti Dvojitá transformácia - odstavec žiadame doplniť o vetu: ...Rovnako je potrebné vybudovať infraštruktúru a zabezpečiť dostupnosť športových a tvorivých voľnočasových aktivít priamo v priestoroch a areáloch škôl. Pracovné miesta a rast - odstavec žiadame doplniť nasledovane: Digitalizácia základných a stredných škôl a podpora digitálnych zručností významne rozšíri okruh ľudí do budúcna, ktorí sú schopní v práci plnohodnotne využívať moderné digitálne technológie. Všestranný rozvoj v oblasti športu, umenia a vedy im umožní objavovať svoje nadanie, rozvíjať ho a posilňovať si tam svoje zdravé sebavedomie. Vďaka inklúzii vo vzdelávaní, zlepšenému prístupu k digitálnym technológiám a všestrannému rozvoju budú mať žiaci | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu, predovšetkým z dôvodu finančných limitov. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu.“ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | väčšiu šancu čeliť výzvam dvojitej tranzície a očakávanému zníženiu dopytu po nízkokvalifikovaných zamestnancoch na trhu práce. Odhadované náklady: 448 mil. Eur navrhujeme adekvátne navýšiť (výška investície musí reflektovať potreby definované prieskumom stavu) Odôvodnenie: Deti a mládež vstupujú do čoraz intenzívnejšie sa meniaceho sveta. Vyrovnávať sa s jeho nástrahami už počas školských rokov a neskôr s tlakom pracovného trhu bude vyžadovať duševnú vyrovnanosť a odolnosť a fyzické zdravie. Tento aspekt bude zvlášť podstatný v dôsledku pandémie COVID19, kedy práve tieto aspekty u žiakov dramaticky utrpia. Infraštruktúra na športové a umelecké aktivity je pre rozvoj a vzdelávanie absolútnou nevyhnutnosťou. Má byť samozrejmou súčasťou výbavy škôl. Nie sú len doplnkom k vzdelávaniu, ale priamo ho svojim vplyvom na deti podporujú. V Pláne obnovy a odolnosti táto téma nesmie chýbať. Ide o obnovu infraštruktúry, ktorá najmä v krajských mestách (najvýraznejšie Bratislava, Košice) chátra od 80.-tych rokov. Ide teda o exemplárnu potrebu obnovy a keďže hovoríme o investícii do zdravia detí a mládeže – o odolnosti. Táto infraštruktúra musí byť súčasťou škôl, pretože umožňuje vykonávanie aktivít, ktoré: - podporujú vzdelávací proces a zvyšujú pozitívny vzťah detí ku škole - sú ideálnym nástrojom inklúzie - znižujú mieru diskriminácie medzi deťmi – umožňujú všetkým deťom rozvíjať talent, nie len tým, ktoré majú aktívnych alebo majetných rodičov - podporujú zdravý vývoj detí a mládeže - priamo pôsobia ako prevencia ochrany zdravia detí a mládeže - znižujú mobilitu v mestách - znižujú stres rodičov súvisiaci s logistikou pri preprave detí po krúžkoch, čím umožňujú rodičom venovať sa práci - investície by boli priamou podporou pre miestny stavebný sektor, ktorý pandémiou utrpel značné straty | | | |
| OZ Rodičia.sk | 7) Vzdelávanie pre 21. Storočie Investícia 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry 4. Otázky strategickej autonómie a bezpečnosti Prvý odstavec žiadame doplniť nasledovne: Je nevyhnutné presadzovať a zapracovať digitalizáciu a rozvoj talentov na všetkých úrovniach vzdelávania na Slovensku. Aby absolventi škôl boli plne kvalifikovaní a mohli vyniknúť vo svojich oboroch, je nutné, aby boli digitálne naplno zdatní, fyzicky zdraví a vedomí si svojich talentov. Vysoká úroveň zručností a vedomostí v oblasti digitálnych technológii, fyzická zdatnosť a všestranná vyrovnaná osobnosť medzi žiakmi a študentami im umožní byť konkurencieschopnými a úspešnými jednotlivcami, a tým sa zaručí kybernetická bezpečnosť a | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nezávislosť pre SR, ako aj pre celú EÚ. Investícia do digitalizácie, športu a kreativite vo vzdelávaní umožní udržateľný rozvoj v inováciách, ako aj v hospodárskom raste a zároveň upevní práva a slobodu občanov SR aj celej EÚ. Odôvodnenie: Vo svetle moderného vzdelávania pre 21. storočie sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania aj pohybové a umelecké aktivity. Okrem toho, že spestrujú vzdelávací proces a zvyšujú tak pozitívny vzťah detí ku škole, sú ideálnym nástrojom inklúzie. Vzdelávanie okrem toho podporujú tým, že zásadne vplývajú na zdravý vývoj detí a mládeže, preto tieto aktivity nemajú byť v školstve výnimočné, ale majú byť samozrejmé. Všetci žiaci majú mať možnosť na svojich školách športovať, venovať sa umeniu, vedeckým disciplínam, manuálnym prácam, či participovať na komunitných prácach. Vzdelávanie a rozvoj detí nie je len o teoretickej výuke, ale patrí k nej aj rozvoj duševnej a fyzickej stránky. 6. Dopad komponentu na zelenú tranzíciu Prvý odstavec žiadame doplniť nasledovne: Reformy navrhované v komponente majú za cieľ upraviť kurikulum škôl tak, aby zodpovedalo aktuálnym globálnym požiadavkám. Okrem zmeny zamerania vzdelávania na zlepšenie kritického myslenia, fyzického zdravia, kreativity a zlepšenia výsledkov v medzinárodných testovaniach budú súčasťou nového kurikula aj témy z oblasti environmentálnej výchovy. Žiadame doplniť na záver odsek: Lokalizácia športových a voľnočasových aktivít žiakov priamo do areálov škôl zníži potrebu ich transportu do lokalít mimo školy a tým zníži priame negatívne dopady dopravy na životné prostredie ako aj na dopravnú situáciu v danej lokalite. Taktiež tvorivé voľnočasové aktivity budú zamerané aj na témy ochrany životného prostredia a taktiež priamo cez participáciu na komunitných prácach môžu žiaci zveľaďovať prírodu v okolí školy alebo ich bydliska. Správnou realizáciou obnovy priestranstiev školských dvorov smerom k podpore vysádzania zelene sa najmä v mestách môže zlepšiť kvalita životného prostredia zlepšením ovzdušia či zadržiavaním vlahy v letných mesiacoch. Odôvodnenie: Vo svetle moderného vzdelávania pre 21. storočie sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania aj pohybové a umelecké aktivity. Okrem toho, že spestrujú vzdelávací proces a zvyšujú tak pozitívny vzťah detí ku škole, sú ideálnym nástrojom inklúzie. Vzdelávanie okrem toho podporujú tým, že zásadne vplývajú na zdravý vývoj detí a mládeže, preto tieto aktivity nemajú byť v školstve výnimočné, ale majú byť samozrejmé. Všetci žiaci majú mať možnosť na svojich školách športovať, venovať sa umeniu, vedeckým disciplínam, manuálnym prácam, či participovať na komunitných | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prácach. Vzdelávanie a rozvoj detí nie je len o teoretickej výuke, ale patrí k nej aj rozvoj duševnej a fyzickej stránky. Opis opatrenia: Strana 28 Žiadame doplniť na záver odsek: Ďalšou časťou investície bude obnova alebo budovanie nových školských dvorov, telocviční ako aj infraštruktúry a podmienok na realizáciu kreatívnych voľnočasových aktivít priamo v školách. Odôvodnenie: Vo svetle moderného vzdelávania pre 21. storočie sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania aj pohybové a umelecké aktivity. Okrem toho, že spestrujú vzdelávací proces a zvyšujú tak pozitívny vzťah detí ku škole, sú ideálnym nástrojom inklúzie. Vzdelávanie okrem toho podporujú tým, že zásadne vplývajú na zdravý vývoj detí a mládeže, preto tieto aktivity nemajú byť v školstve výnimočné, ale majú byť samozrejmé. Všetci žiaci majú mať možnosť na svojich školách športovať, venovať sa umeniu, vedeckým disciplínam, manuálnym prácam, či participovať na komunitných prácach. Vzdelávanie a rozvoj detí nie je len o teoretickej výuke, ale patrí k nej aj rozvoj duševnej a fyzickej stránky. Táto infraštruktúra musí byť súčasťou škôl, pretože umožňuje vykonávanie aktivít, ktoré: - podporujú vzdelávací proces a zvyšujú pozitívny vzťah detí ku škole - sú ideálnym nástrojom inklúzie - znižujú mieru diskriminácie medzi deťmi – umožňujú všetkým deťom rozvíjať talent, nie len tým, ktoré majú aktívnych alebo majetných rodičov - podporujú zdravý vývoj detí a mládeže - priamo pôsobia ako prevencia ochrany zdravia detí a mládeže - znižujú mobilitu v mestách - znižujú stres rodičov súvisiaci s logistikou pri preprave detí po krúžkoch, čím umožňujú rodičom venovať sa práci - investície by boli priamou podporou pre miestny stavebný sektor, ktorý pandémiou utrpel značné straty Časť 1 kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“ Zmiernenie zmeny klímy: Navrhujeme doplniť nasledovný bod: Opatrenie znižuje dopravnú mobilitu a prispieva k zvyšovaniu podielu zelených plôch, najmä v mestách. Odôvodnenie: Ak budú základné activity koncentrované na školách, rodičia nebudú nútení celé poobedie voziť deti po mestách za aktivitami a výzarne tak znížia svoju mobilitu. Mnohí možno prehodnotia spôsob dopravy, keď ich autá nebudú skladiská výbavy a kružky. Revitalizácia školských dvorov bude zároveň možnosť rekultivácie týchto plôch na zelené plochy a športoviská. Najmä v mestách môžu výrazne prispieť k zlepšeniu ovzdušia. | | | |
| OZ Rodičia.sk | 7) Vzdelávanie pre 21. Storočie 2. Hlavné výzvy a ciele b) ciele Druhý odstavec navrhujeme doplniť nasledovne: …v súlade s cieľmi Európskej | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komisie v rámci európskej iniciatívy (Reskill and Upskill). Lepšie vzdelávanie a celistvý rozvoj detí prostredníctvom ich zapojenia do športových a tvorivých voľnočasových aktivít priamo v školách prispeje k ekonomickej odolnosti, keďže krajiny s kvalitným vzdelávaním sa dokážu lepšie prispôsobiť ekonomickým zmenám a majú lepšie predpoklady čeliť ekonomickej recesii. Odôvodnenie: Duševná vyrovnanosť a odolnosť a fyzické zdravie sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávacieho procesu a stále viac podstatný aspekt prípravy detí na pracovný trh, ktorý očakáva kreatívnosť, komunikačné schopnosti, odolnosť, schopnosť prispôsobiť sa a vyrovnávať sa s neúspechom. Štvrtý odsek navrhujeme doplniť nasledovne: …Taktiež budú vo všetkých školách zrekonštruované alebo nanovo vybudované školské ihriská a telocvične, ako aj zabezpečené podmienky pre tvorivé voľnočasové aktivity a krúžky tak, aby sa mohli týmto činnostiam deti venovať priamo v škole ktorú navštevujú. Odôvodnenie: Vo svetle moderného vzdelávania pre 21. storočie sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania aj pohybové a umelecké aktivity. Okrem toho, že spestrujú vzdelávací proces a zvyšujú tak pozitívny vzťah detí ku škole, sú ideálnym nástrojom inklúzie. Vzdelávanie okrem toho podporujú tým, že zásadne vplývajú na zdravý vývoj detí a mládeže, preto tieto aktivity nemajú byť v školstve výnimočné, ale majú byť samozrejmé. Všetci žiaci majú mať možnosť na svojich školách športovať, venovať sa umeniu, vedeckým disciplínam, manuálnym prácam, či participovať na komunitných prácach. Vzdelávanie a rozvoj detí nie je len o teoretickej výuke, ale patrí k nej aj rozvoj duševnej a fyzickej stránky. Piaty odstavec navrhujeme doplniť nasledovne: Komponent pomôže dobudovať nevyhnutnú digitálnu aj fyzickú infraštruktúru v školách, ktorá je dôležitá pre úspešnú digitálnu transformáciu vzdelávania a zdravý fyzický a duševný vývin detí. Pandémia COVID-19 odhalila, aká dôležitá je pripravenosť na vzdelávacie a pracovné výzvy rýchlo sa vyvíjajúcej digitálnej doby, ale aj to, ako dôležité je aby naše deti boli v dobrej fyzickej a psychickej kondícií. Efektívne naštartovanie implementácie tohto komponentu prinesie digitálnu, ozdravnú a zelenú tranzíciu do vzdelania a následne aj do pracovného života budúcich generácií. Odôvodnenie: Potrebujeme deti a mládež, ktorá je vzdelaná a digitálne kompetmemtá, ale aj duševne a fyzicky odolná a zdravá. Význam zdravia a odolnosti pre spoločnosť a ekonomiku potvrdila súčasná pandémia. Tento stav bude do budúcna novým normálom – bohužiaľ. | | | predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| OZ Rodičia.sk | 7) Vzdelávanie pre 21. Storočie Reformy a investície: Bod 2 navrhujeme doplniť nasledovane: Dobudovanie školskej infraštruktúry. Investícia má za úlohu rozšíriť kapacity základných škôl v okresoch, ktoré nemajú zabezpečený optimálny prístup ku vzdelaniu (dvojzmenné prevádzky škôl). Zároveň pre oblasti s vysokým počtom sociálne znevýhodnených detí budú na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti dobudované školské knižnice. Vo všetkých školách budú zrekonštruované alebo nanovo vybudované školské ihriská a telocvične, ako aj zabezpečené podmienky pre tvorivé voľnočasové aktivity a krúžky detí tak, aby sa mohli týmto činnostiam deti venovať priamo v škole ktorú navštevujú. Zabezpečenie novej infraštruktúry bude prebiehať niekoľkými formami – rozširovaním existujúcich kapacít, rekonštrukciou aj budovaním nových priestorov. Odôvodnenie: Infraštruktúra na športové a umelecké aktivity je pre rozvoj a vzdelávanie absolútnou nevyhnutnosťou. Má byť samozrejmou súčasťou výbavy škôl. Nie sú len doplnkom k vzdelávaniu, ale priamo ho svojim vplyvom na deti podporujú. V Pláne obnovy a odolnosti táto téma nesmie chýbať. Ide o obnovu infraštruktúry, ktorá najmä v krajských mestách (najvýraznejšie Bratislava, Košice) chátra od 80.-tych rokov. Ide teda o exemplárnu potrebu obnovy a keďže hovoríme o investícií do zdravia detí a mládeže – o odolnosti. Viď argumenty vyššie. | Z | ČA | Text bude čiastočne doplnený. Budovanie uvedenej infraštruktúry bude možné iba v okresoch, kde sa očakávajú nedostatočné kapacity vzhľadom na demografický rast a pri školách s dvojzmennou prevádzkou. Ide o prioritizáciu vzhľadom na obmedzený balík dostupných zdrojov. |
| OZ Rodičia.sk | Investícia 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry Výzvy: Navrhujeme doplniť nasledujúce 2 odseky: Vo svetle moderného vzdelávania pre 21. storočie sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania aj pohybové a umelecké aktivity. Okrem toho, že spestrujú vzdelávací proces a zvyšujú tak pozitívny vzťah detí ku škole, sú ideálnym nástrojom inklúzie. Vzdelávanie okrem toho podporujú tým, že zásadne vplývajú na zdravý vývoj detí a mládeže, preto tieto aktivity nemajú byť v školstve výnimočné, ale majú byť samozrejmé. Všetci žiaci majú mať možnosť na svojich školách športovať, venovať sa umeniu, vedeckým disciplínam, manuálnym prácam, či participovať na komunitných prácach. Vzdelávanie a rozvoj detí nie je len o teoretickej výuke, ale patrí k nej aj rozvoj duševnej a fyzickej stránky. Priestory na šport či umenie majú preto byť tam, kde sú deti a mládež, aby boli pre nich prirodzenou súčasťou každodenných aktivít. Talentovaná mládež musí mať vytvorené podmienky na napredovanie bez toho, aby tým utrpelo ich vzdelanie či rodina. Naopak, ich talent musí byť podporovaný súbežne so vzdelávaním, aby ho vedeli v živote využiť v prospech seba a svojho okolia. V rámci prebiehajúcej pandémie | Z | ČA | Text bude čiastočne doplnený. Budovanie uvedenej infraštruktúry bude možné iba v okresoch, kde sa očakávajú nedostatočné kapacity vzhľadom na demografický rast a pri školách s dvojzmennou prevádzkou. Ide o prioritizáciu vzhľadom na obmedzený balík dostupných zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ochorenia COVID-19 navyše musí byť našim cieľom čo najviac športujúcich detí, ktoré majú prirodzene pozitívny vzťah k pohybu, ktorý im pomáha byť fyzicky a duševne odolnými a zrelými, čím prispievajú k preventívnej ochrane svojho zdravia a schopnosti čeliť neskorším nárokom vzdelávacieho a profesného života. Odôvodnenie: Doplnenie obsahuje v sebe samotnú argumentáciu. Ciele: Prvé 2 vety navrhujeme doplniť nasledovne: Hlavnými cieľmi investície je zabezpečenie dostupného základného vzdelania pre žiakov a vytvorenie podmienok pre rozvoj kľúčovej čitateľskej gramotnosti, športových a kreatívnych voľnočasových talentov tých žiakov, ktorí najviac zaostávajú. Implementácia zmeny obsahu a formy vzdelávania bude podporovaná zabezpečením rovnakého prístupu ku vzdelávaniu, športu a kreatívnym voľnočasovým aktivitám pre všetkých žiakov a odstraňovaním prekážok v prístupe ku vzdelávaniu. Na záver navrhujeme doplniť nasledovné odstavce: Ďalšou časťou investície bude obnova alebo budovanie nových školských dvorov, telocviční ako aj infraštruktúry a podmienok na realizáciu kreatívnych voľnočasových aktivít priamo v školách. Je v záujme detí a ich budúceho šťastia a prosperity a zároveň v záujme štátu a jeho ekonomiky, aby čo najviac detí mohlo objaviť svoj talent a zdokonaľovať ho už v mladosti. Kde inde ako v škole by tieto možnosti mali byť k dispozícii. Naopak, ak tieto možnosti od škôl vzďaľujeme, vytvárame medzi deťmi obrovské rozdiely, za ktoré nakoniec môže náhoda, alebo ekonomické možnosti ich rodičov – teda prehlbujeme diskrimináciu. Mrhať talentom je v súčasnosti, v dobe globálneho trhu, luxus, ktorý si naša malá krajina nemôže dovoliť. Ministerstvo školstva v spolupráci so samosprávami a zriaďovateľmi základných a stredných škôl definuje nevyhnutný rozsah investície s ohľadom na existujúce kapacity. Zároveň v spolupráci s odbornými organizáciami definuje stratégiu realizácie týchto aktivít v priestoroch škôl tak, aby bola zaručená starostlivosť o tieto priestory a bol garantovaný samotný obsah s cieľom vytvoriť zo škôl prirodzené centrá vzdelávania a rozvoja detí a mládeže, prípadne celých lokálnych komunít. Odôvodnenie: Nevyhnutnou súčasťou infraštruktúry škôl musia byť priestory na šport, umenie, vedecké aktivity a iné záujmové činnosti. Tak, ako znevýhodnené komunity postrádajú knižnice, školy v mestách, ale zrejme aj v mnohých menších obciach postrádajú infraštruktúru na pohybové aktivity. Extrémny prípad je Bratislava, kde v dôsledku problémov s vysporiadaním pozemkov pod areálmi škôl a diskvalifikácie z EŠIF priestory schátrali a nespĺňajú často ani základné | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predpoklady na realizáciu telesnej výchovy. Výsledkom je pokles kvality aj kvantity pohybových aktivít detí, nárast obezity, duševných chorôb u detí a mládeže a tvrdá komercializácia všetkých aktivít pre deti, vytvárajúca hlboké rozdiely v prístupe k aktivitách. Implementácia: Prvý odstavec žiadame doplniť nasledovne: Kritériá pre prideľovanie dotácií na dobudovanie vzdelávacích centier, športovísk a voľnočasovej infraštruktúry budú reflektovať počet žiakov zo SZP a existenciu školskej knižnice, jej súčasné vybavenie a projekt na rozvoj knižnice ako vzdelávacieho centra školy. Odôvodnenie: Táto infraštruktúra musí byť nevyhnutným minimom pre proces vzdelávania a výchovy detí a mládeže. Celkové odhadované náklady: 126 mil. eur - treba prehodnotiť, doplniť a zapracovať do Excel rozpočtu s ohľadom na doplnenie horeuvedených aktivít. Presný odhad nákladov musia stanoviť zriaďovatelia – vypracuje OZ Rodičia.sk v spolupráci so samosprávami a ministerstvom školstva, VaV a športu Časový plán - treba prehodnotiť a doplniť s ohľadom na doplnenie horeuvedených aktivít | | | |
| OZ Rodičia.sk | Investícia 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry Výzvy: Úvodný text navrhujeme upraviť nasledovne: Rizikom pre implementáciu zmeny obsahu a formy vzdelávania môžu byť predovšetkým bariéry v prístupe ku výchove, vzdelávaniua všeobecnému rozvoju detí a mládeže. Aplikácia nových foriem výučby môže byť výrazne sťažená v preplnených triedach, chýbajúcich odborných učebnich, spustnutých alebo neexistujúcich športoviskách, či v neštandardných prevádzkach škôl, alebo pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Mnohé tvorivé voľnočasové aktivity sú navyše na školách nedostupné. Školy s dvojzmennou prevádzkou sa často nachádzajú v oblastiach s vysokým podielom sociálne znevýhodneného obyvateľstva a marginalizovaných rómskych komunít. Dostupnosť vzdelávania a aktivít pre rozvoj detí a mládeže,, ako ďalší predpoklad úspešnej implementácie reformy kurikula, nie je na Slovensku dostatočne zabezpečená. Na základe analýzy MŠVVaŠ SR ide o najmä o školy,... Odôvodnenie: Vo svetle moderného vzdelávania pre 21. storočie sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania aj pohybové a umelecké aktivity. Okrem toho, že spestrujú vzdelávací proces a zvyšujú tak pozitívny vzťah detí ku škole, sú ideálnym nástrojom inklúzie. Vzdelávanie okrem toho podporujú tým, že zásadne vplývajú na zdravý vývoj detí a mládeže, preto tieto aktivity nemajú byť v školstve výnimočné, ale majú byť samozrejmé. Všetci žiaci majú mať možnosť na svojich školách | Z | ČA | Zavedú sa študijné programy, ktoré budú profilovať učiteľov integrovaných vzdelávacích oblastí pre druhý a tretí cyklus základného vzdelávania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | športovať, venovať sa umeniu, vedeckým disciplínam, manuálnym prácam, či participovať na komunitných prácach. Vzdelávanie a rozvoj detí nie je len o teoretickej výuke, ale patrí k nej aj rozvoj duševnej a fyzickej stránky. | | | |
| PMÚSR | 10. Ku Komponentu 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť<br>Odporúčame predkladateľovi dopracovať predmetný text o odôvodnenie výberu oblastí poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktoré majú byť podporené, ako aj o odôvodnenie výberu subjektov, ku ktorým budú (v rámci vybranej oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti) investície smerovať, doplniť informácie o tom, z akých iných zdrojov budú podporené iné oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti a v rámci jednotlivých vybraných oblastí poskytovania zdravotnej starostlivosti doplniť informácie o tom, z akých iných zdrojov budú podporené iné subjekty poskytujúce predmetný typ zdravotnej starostlivosti ako sa uvádza v predmetnom materiáli, resp. o dopracovanie investícií aj vo vzťahu k týmto subjektom a teda tak, aby bolo komplexne zabezpečené zvýšenie úrovne poskytovania zdravotnej starostlivosti daného typu. Napríklad cieľom v oblasti poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti je vytvoriť modernú, dostupnú a efektívnu sieť nemocníc, ktorá zabezpečí kvalitnú zdravotnú starostlivosť, atraktívne prostredie pre personál, efektívne procesy a zdravé hospodárenie. KOMPONENT 11 však predpokladá investície iba do nemocníc na 3. úrovni. Z materiálu nie je zrejmé, akým spôsobom sa zabezpečí cieľ smerujúci k modernej, dostupnej a efektívnej sieti nemocníc, t. j. aj nemocníc na 2. a 1. úrovni tak, aby tak bolo možné komplexne dosiahnuť predmetný cieľ vo vzťahu k celej novej sieti nemocníc. | O | N | Výber oblastní zdravotnej starostlivosti vychádza z dlhodobých problémov slovenského zdravotníctva, ktorými sú o.i. investičný dlh či poddimenzovaná všeobecná ambulantná starostlivosť. Informácia o financovaní ostatných oblastí ide nad rámec predkladaného materiálu a nie je predmetom POO. Predkladateľ pripomína, že cieľom POO nie popísať všetky oblasti zdravotného systému a zameriava sa iba na vybrané priority. Investície v POO sú plánované aj do nemocníc nižšieho typu, špecificky v komponente 13, ktorý sa zameriava na budovanie kapacít následnej starostlivosti. |
| PMÚSR | 10. Ku Komponentu 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť<br>Odporúčame predkladateľovi dopracovať predmetný text o odôvodnenie výberu oblastí poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktoré majú byť podporené, ako aj o odôvodnenie výberu subjektov, ku ktorým budú (v rámci vybranej oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti) investície smerovať, doplniť informácie o tom, z akých iných zdrojov budú podporené iné oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti a v rámci jednotlivých vybraných oblastí poskytovania zdravotnej starostlivosti doplniť informácie o tom, z akých iných zdrojov budú podporené iné subjekty poskytujúce predmetný typ zdravotnej starostlivosti ako sa uvádza v predmetnom materiáli, resp. o dopracovanie investícií aj vo vzťahu k týmto subjektom a teda tak, aby bolo | O | N | Výber oblastní zdravotnej starostlivosti vychádza z dlhodobých problémov slovenského zdravotníctva, ktorými sú o.i. investičný dlh či poddimenzovaná všeobecná ambulantná starostlivosť. Informácia o financovaní ostatných oblastí ide nad rámec predkladaného materiálu a nie je predmetom POO. Predkladateľ pripomína, že cieľom POO nie popísať všetky oblasti zdravotného systému a zameriava sa iba na vybrané priority. Investície v POO sú plánované aj do nemocníc nižšieho typu, špecificky v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komplexne zabezpečené zvýšenie úrovne poskytovania zdravotnej starostlivosti daného typu. Napríklad cieľom v oblasti poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti je vytvoriť modernú, dostupnú a efektívnu sieť nemocníc, ktorá zabezpečí kvalitnú zdravotnú starostlivosť, atraktívne prostredie pre personál, efektívne procesy a zdravé hospodárenie. KOMPONENT 11 však predpokladá investície iba do nemocníc na 3. úrovni. Z materiálu nie je zrejmé, akým spôsobom sa zabezpečí cieľ smerujúci k modernej, dostupnej a efektívnej sieti nemocníc, t. j. aj nemocníc na 2. a 1. úrovni tak, aby tak bolo možné komplexne dosiahnuť predmetný cieľ vo vzťahu k celej novej sieti nemocníc. | | | komponente 13, ktorý sa zameriava na budovanie kapacít následnej starostlivosti. |
| PMÚSR | 11. Všeobecne k materiálu Vzhľadom na to, že intervencie zo strany štátu v podobe reforiem a investícií, t. j. konkrétne štrukturálne zmeny, zmeny v regulačnej politike, investičné projekty, môžu ovplyvniť súťažné podmienky na dotknutých trhoch, je dôležité zabezpečiť pri implementovaní jednotlivých opatrení, aby prípadné zásahy boli v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže a štátnej pomoci, a neviedli k narušovaniu či obmedzovaniu súťaže alebo zjavnému zvýhodňovaniu vybraných podnikov nedovoleným spôsobom. Práve v tejto súvislosti by bolo vhodné, aby opatrenia podporovali rozvoj efektívnej a účinnej súťaže v prospech spotrebiteľov a podnikateľov, prispievajúc tak ku konkurencieschopnosti ekonomiky. | O | A | Predložený návrh je zohľadnený, a je už súčasťou textu aj návrhu zákona. |
| PMÚSR | 12. Ku kapitole 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, str. 31 a 33 Na strane 31 sa uvádza, že vykonávanie mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo jeho časti na rôznych úrovniach môže byť overené aj ďalšími kontrolami/auditmi/overovaniami vykonávanými subjektami, ktoré nie sú priamo zapojené do vykonávania mechanizmu na základe mandátu v zmysle národnej legislatívy, okrem iných aj Protimonopolným úradom SR (vyšetrovanie podľa zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže). | O | A | Predložený návrh je zohľadnený, a je už súčasťou textu. |
| PMÚSR | 12. Ku kapitole 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, str. 31 a 33 Na strane 31 sa uvádza, že vykonávanie mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo jeho časti na rôznych úrovniach môže byť overené aj ďalšími kontrolami/auditmi/overovaniami vykonávanými subjektami, ktoré nie sú priamo zapojené do vykonávania mechanizmu na základe mandátu v zmysle | O | A | Predložený návrh je zohľadnený, a je už súčasťou textu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | národnej legislatívy, okrem iných aj Protimonopolným úradom SR (vyšetrovanie podľa zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže). | | | |
| PMÚSR | 13. Ku kapitole 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, k časti 4.4 V kapitole 3 – Doplnkovosť a implementácia plánu, v časti 4.4 Iné administratívne nastavenia, 4. odrážka prvého odseku je odporúčame spresniť názov zákona, a to nasledovne: „zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci). | O | A | Text bol upravený. |
| PMÚSR | 14. Ku kapitole 1 OZE, k bodu 3 V dokumente Komponent 1 – OZE, v bode 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, v časti Štátna pomoc, text „Pomoc na investície do zariadení na skladovanie elektriny z OZE bude musieť byť na základe článku 48 nariadenia o blokových výnimkách notifikovaná Európskej komisii.“ je potrebné spresniť vzhľadom na skutočnosť, že opatrenia pomoci, ktorých právnym základom je nariadenie o skupinových výnimkách, nepodliehajú notifikácii Európskej komisii. Ak je zrejmé, že opatrenie bude v súlade s nariadením o skupinových výnimkách, je potrebné uviesť text „Pomoc na investície do zariadení na skladovanie elektriny z OZE bude poskytovaná na základe článku 48 nariadenia o blokových výnimkách.“ Ak táto skutočnosť v súčasnosti známa nie je, je do tohto textu potrebné doplniť „alebo notifikovaná Európskej komisii“. | O | N | Odsek 6 článku 48 nariadenia 651/2014 hovorí: 6. Pomoc na investície do projektov na uskladnenie elektrickej energie a plynu a na ropnú infraštruktúru nie je oslobodená od notifikačnej povinnosti na základe tohto článku. |
| PMÚSR | 14. Ku kapitole 1 OZE, k bodu 3 V dokumente Komponent 1 – OZE, v bode 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, v časti Štátna pomoc, text „Pomoc na investície do zariadení na skladovanie elektriny z OZE bude musieť byť na základe článku 48 nariadenia o blokových výnimkách notifikovaná Európskej komisii.“ je potrebné spresniť vzhľadom na skutočnosť, že opatrenia pomoci, ktorých právnym základom je nariadenie o skupinových výnimkách, nepodliehajú notifikácii Európskej komisii. Ak je zrejmé, že opatrenie bude v súlade s nariadením o skupinových výnimkách, je potrebné uviesť text „Pomoc na investície do zariadení na skladovanie elektriny z OZE bude poskytovaná na základe článku 48 nariadenia o blokových výnimkách.“ Ak táto skutočnosť v | O | N | Odsek 6 článku 48 nariadenia 651/2014 hovorí: 6. Pomoc na investície do projektov na uskladnenie elektrickej energie a plynu a na ropnú infraštruktúru nie je oslobodená od notifikačnej povinnosti na základe tohto článku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súčasnosti známa nie je, je do tohto textu potrebné doplniť „alebo notifikovaná Európskej komisii“. | | | |
| PMÚSR | 15. Ku kapitole Komponent 2 – Obnova budov V dokumente Komponent 2 – Obnova budov, v článku a) Investície a v odseku Investícia: Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, v časti Štátna pomoc (v oboch prípadoch) je potrebné upraviť text „nariadenie č. 651/2017“ na text „nariadenie č. 651/2014“, zároveň odporúčame zo zátvoriek v texte vypustiť slová „odkaz“, resp. „odkaz na“ alebo zátvorky upraviť do formy poznámok pod čiarou s odkazom v texte (rovnako, ako je to uvedené napr. v Komponente 11). | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| PMÚSR | 15. Ku kapitole Komponent 2 – Obnova budov V dokumente Komponent 2 – Obnova budov, v článku a) Investície a v odseku Investícia: Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, v časti Štátna pomoc (v oboch prípadoch) je potrebné upraviť text „nariadenie č. 651/2017“ na text „nariadenie č. 651/2014“, zároveň odporúčame zo zátvoriek v texte vypustiť slová „odkaz“, resp. „odkaz na“ alebo zátvorky upraviť do formy poznámok pod čiarou s odkazom v texte (rovnako, ako je to uvedené napr. v Komponente 11). | O | A | Text upravený v zmysle pripomienky. |
| PMÚSR | 16. Ku kapitole Komponent 3 – Udržateľná doprava V dokumente Komponent 3 – Udržateľná doprava, je potrebné slovné spojenie „schéma minimálnej pomoci de minimis“ nahradiť spojením „schéma minimálnej pomoci“. | O | A | Text upravený. |
| PMÚSR | 16. Ku kapitole Komponent 3 – Udržateľná doprava V dokumente Komponent 3 – Udržateľná doprava, je potrebné slovné spojenie „schéma minimálnej pomoci de minimis“ nahradiť spojením „schéma minimálnej pomoci“. | O | A | Text upravený. |
| PMÚSR | 17. Ku kapitole Komponent 4- Dekarbonizácia priemyslu V dokumente Komponent 4 – Dekarbonizácia priemyslu, je potrebné v časti „Štátna pomoc“ na s. 10 text „na základe vytvoreného a schváleného plánu“ textom „vytvorenej a schválenej schémy“. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Formulácia a obsah textu boli upravené na základe technických rokovaní s Európskou komisiou, preto je vzhľadom na upravené znenie textu pripomienka irelevantná. |
| PMÚSR | 17. Ku kapitole Komponent 4- Dekarbonizácia priemyslu V dokumente Komponent 4 – Dekarbonizácia priemyslu, je potrebné v časti „Štátna pomoc“ | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Formulácia a obsah textu boli upravené na základe technických rokovaní s Európskou |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na s. 10 text „na základe vytvoreného a schváleného plánu“ textom „vytvorenej a schválenej schémy“. | | | komisiou, preto je vzhľadom na upravené znenie textu pripomienka irelevantná. |
| PMÚSR | 18. Ku kapitole Komponent 5 - Adaptácia na zmenu klímy V dokumente Komponent 5 – Adaptácia na zmenu klímy, je potrebné na s. 23 v prvom odseku v poslednej vete text „aby a predišlo“ nahradiť textom „aby sa predišlo“. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Text komponentu bol na základe technických rokovaní s Európskou komisiou upravený. |
| PMÚSR | 18. Ku kapitole Komponent 5 - Adaptácia na zmenu klímy V dokumente Komponent 5 – Adaptácia na zmenu klímy, je potrebné na s. 23 v prvom odseku v poslednej vete text „aby a predišlo“ nahradiť textom „aby sa predišlo“. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Text komponentu bol na základe technických rokovaní s Európskou komisiou upravený. |
| PMÚSR | 19. Ku kapitole Komponent 6 – Inkluzívne vzdelávanie V dokumente Komponent 6 – Inkluzívne vzdelávanie, je potrebné text „systému verejného vzdelávania a sú financované hlavne (resp. predovšetkým) štátom“ spresniť v tom smere, že ide o systém verejného vzdelávania, ktorý financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát, rovnako je potrebné na s. 10 v časti „Štátna pomoc“ doplniť znenie poslednej vety v tom smere, že aj tieto subjekty sú súčasťou celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. Pre úplnosť si dovoľujeme uviesť, že ak by boli pochybnosti vo vzťahu k súkromným poskytovateľom predprimárneho vzdelávania (napr. z hľadiska podielu financovania), odporúčame, z dôvodu právnej istoty, doplniť do tejto časti text „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“ Zároveň je potrebné na s. 22, v časti „Štátna pomoc“ upraviť argumentáciu týkajúcu sa absencie verejných zdrojov v rámci tohto opatrenia, pretože vyššie v texte sa uvádza, že doučovanie žiakov prostredníctvom mentorov/tútorov sa bude realizovať cez dotačný projekt s finančnou alokáciou zo zdrojov EŠIF počas programového obdobia 2021-27. Neprítomnosť štátnej pomoci možno odôvodniť tým, že pôjde o súčasť celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. | O | ČA | Do textu komponentu bude doplnené vyjadrenie „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| PMÚSR | 19. Ku kapitole Komponent 6 – Inkluzívne vzdelávanie V dokumente Komponent 6 – Inkluzívne vzdelávanie, je potrebné text „systému verejného vzdelávania a sú financované hlavne (resp. predovšetkým) štátom“ spresniť v tom smere, že ide o systém verejného vzdelávania, ktorý financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát, rovnako je potrebné na s. 10 v časti „Štátna pomoc“ doplniť znenie poslednej vety v tom smere, že aj tieto subjekty sú súčasťou celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. Pre úplnosť si dovoľujeme uviesť, že ak by boli pochybnosti vo vzťahu k súkromným poskytovateľom predprimárneho vzdelávania (napr. z hľadiska podielu financovania), odporúčame, z dôvodu právnej istoty, doplniť do tejto časti text „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“ Zároveň je potrebné na s. 22, v časti „Štátna pomoc“ upraviť argumentáciu týkajúcu sa absencie verejných zdrojov v rámci tohto opatrenia, pretože vyššie v texte sa uvádza, že doučovanie žiakov prostredníctvom mentorov/tútorov sa bude realizovať cez dotačný projekt s finančnou alokáciou zo zdrojov EŠIF počas programového obdobia 2021-27. Neprítomnosť štátnej pomoci možno odôvodniť tým, že pôjde o súčasť celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. | O | ČA | Do textu komponentu bude doplnené vyjadrenie „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“ |
| PMÚSR | 2. Na zváženie dávame otázku, či implementácia plánu obnovy a odolností dostatočne zohľadňuje realizačnú schopnosť relevantných účastníkov vo vybraných sektoroch z hľadiska objemu a času (je rovnako možné, že alokované prostriedky pokrivia prirodzený stav príslušných podmienok na týchto trhoch). Všetky popísané komponenty síce majú oporu vo všeobecne nastavených prioritách aj na európskej úrovni, úrad však zastáva názor, že dôležitým pre optimálne plnenie stanovených cieľov plánu je aj modelovanie vzájomných účinkov opatrení v jednotlivých komponentoch tak, aby efekty jedného neznižovali schopnosť plniť ciele v iných komponentoch, nehovoriac o dopadoch na návratnosť doterajších investícií verejného, ako aj súkromného sektora a tiež dopadoch na prevádzkovú náročnosť existujúcich biznis modelov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| PMÚSR | 20. Ku kapitole Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie V dokumente Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie je potrebné text „systému verejného vzdelávania a sú financované hlavne štátom“ spresniť v tom smere, že ide o systém verejného vzdelávania, ktorý financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. Zároveň navrhujeme doplniť, z dôvodu právnej istoty nasledovnú vetu: „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“, napríklad z dôvodu, že v bode 2. Prevod nového dizajnu kurikula na školskú úroveň prostredníctvom posilnenia kurikulárneho manažmentu, v časti Štátna pomoc, by v rámci poslednej vety tejto časti mohlo ísť o poskytovanie štátnej pomoci na úrovni konečných príjemcov, podobne v odseku Reforma 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formy výučby, v časti Štátna pomoc by takisto mohlo ísť o poskytovanie štátnej pomoci na úrovni konečných príjemcov. Okrem uvedeného odporúčame preformulovať argumentáciu uvedenú v časti „Štátna pomoc“ na s. 13, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade nemožno vylúčiť presun verejných zdrojov (má ísť o dotačný mechanizmus), rovnako možno spochybniť, že pôjde o všeobecné opatrenie (tie sa týkajú všetkých podnikov vo všetkých odvetviach hospodárstva, toto opatrenie je zamerané na školy). Odporúčame v tejto súvislosti zdôvodniť skutočnosť, že opatrenie nepodlieha pravidlám v oblasti štátnej pomoci, tým, že ide o opatrenie v prospech celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. Text v časti „Štátna pomoc“ na s. 19 je potrebné spresniť, pretože pomoc de minimis sa považuje za pomoc a pri jej poskytovaní je potrebné dodržať príslušné pravidlá. Zároveň si dovoľujeme upozorniť, že strop 200 000 Eur na jediný podnik je potrebné sledovať v rámci 3 fiškálnych rokov (prebiehajúceho fiškálneho roku a dvoch predchádzajúcich fiškálnych rokov). Rovnako je tiež potrebné vypustiť text „Prevádzkové náklady nie sú predmetom štátnej pomoci, nakoľko ide o zariadenia verejného primárneho a sekundárneho vzdelávania, a teda neposkytujú náležitú výhodu pre jedného alebo viacerých príjemcov.“, a to najmä z dôvodu jeho zmätočnosti a nepresnej informácie (aj na prevádzkové náklady môže byť za | O | ČA | Text bol upravený aj v nadväznosti ďalších pripomienok. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | určitých okolností poskytovaná štátna, resp. minimálna pomoc). Táto pripomienka platí aj pre rovnaký text na s. 22. | | | |
| PMÚSR | 20. Ku kapitole Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie V dokumente Komponent 7 – Vzdelávanie pre 21. storočie je potrebné text „systému verejného vzdelávania a sú financované hlavne štátom“ spresniť v tom smere, že ide o systém verejného vzdelávania, ktorý financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. Zároveň navrhujeme doplniť, z dôvodu právnej istoty nasledovnú vetu: „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“, napríklad z dôvodu, že v bode 2. Prevod nového dizajnu kurikula na školskú úroveň prostredníctvom posilnenia kurikulárneho manažmentu, v časti Štátna pomoc, by v rámci poslednej vety tejto časti mohlo ísť o poskytovanie štátnej pomoci na úrovni konečných príjemcov, podobne v odseku Reforma 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formy výučby, v časti Štátna pomoc by takisto mohlo ísť o poskytovanie štátnej pomoci na úrovni konečných príjemcov. Okrem uvedeného odporúčame preformulovať argumentáciu uvedenú v časti „Štátna pomoc“ na s. 13, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade nemožno vylúčiť presun verejných zdrojov (má ísť o dotačný mechanizmus), rovnako možno spochybniť, že pôjde o všeobecné opatrenie (tie sa týkajú všetkých podnikov vo všetkých odvetviach hospodárstva, toto opatrenie je zamerané na školy). Odporúčame v tejto súvislosti zdôvodniť skutočnosť, že opatrenie nepodlieha pravidlám v oblasti štátnej pomoci, tým, že ide o opatrenie v prospech celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. Text v časti „Štátna pomoc“ na s. 19 je potrebné spresniť, pretože pomoc de minimis sa považuje za pomoc a pri jej poskytovaní je potrebné dodržať príslušné pravidlá. Zároveň si dovoľujeme upozorniť, že strop 200 000 Eur na jediný podnik je potrebné sledovať v rámci 3 fiškálnych rokov (prebiehajúceho fiškálneho roku a dvoch predchádzajúcich fiškálnych rokov). Rovnako je tiež potrebné vypustiť text „Prevádzkové náklady nie sú predmetom štátnej pomoci, nakoľko ide o zariadenia verejného primárneho a sekundárneho vzdelávania, a teda neposkytujú náležitú výhodu pre jedného alebo viacerých príjemcov.“, a to najmä z dôvodu jeho | O | ČA | Text bol upravený aj v nadväznosti ďalších pripomienok. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zmätočnosti a nepresnej informácie (aj na prevádzkové náklady môže byť za určitých okolností poskytovaná štátna, resp. minimálna pomoc). Táto pripomienka platí aj pre rovnaký text na s. 22. | | | |
| PMÚSR | 21. V kapitole Komponent 8 – Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl V dokumente Komponent 8 – Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl je potrebné text „systému verejného vzdelávania a sú financované hlavne štátom“ spresniť v tom smere, že ide o systém verejného vzdelávania, ktorý financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát, Zároveň na s. 6, v časti „Štátna pomoc“ je potrebné doplniť text v tom smere, že verejné vysoké školy sú súčasťou celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. | O | A | Text upravený. |
| PMÚSR | 21. V kapitole Komponent 8 – Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl V dokumente Komponent 8 – Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl je potrebné text „systému verejného vzdelávania a sú financované hlavne štátom“ spresniť v tom smere, že ide o systém verejného vzdelávania, ktorý financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát, Zároveň na s. 6, v časti „Štátna pomoc“ je potrebné doplniť text v tom smere, že verejné vysoké školy sú súčasťou celoštátneho systému vzdelávania, ktoré financuje a nad ktorým vykonáva dohľad štát. | O | A | Text upravený. |
| PMÚSR | 22. V kapitole Komponent 9 – Veda, výskum, inovácie V dokumente Komponent 9 – Veda, výskum, inovácie, je potrebné v poslednom odseku na s. 15 spresniť text „V prípade univerzít a verejných výskumných inštitúcií ide o organizácia nezriadené za účelom podnikania a transfer k týmto organizáciám teda nepredstavuje štátnu pomoc.“ v tom smere, že na univerzity a verejné výskumné inštitúcie sa pravidlá v oblasti štátnej pomoci nevzťahujú vtedy, ak vykonávajú nezávislý výskum a vývoj, rovnako je potrebné spresniť tento text na s. 18, 22. Zároveň je potrebné spresniť text v prvom odseku na s. 16 (pomoc na inovácie vo výške 5 mil. eur sa vzťahuje len na MSP). Na s. 23 je potrebné v prvej odrážke spresniť, že strop 200 000 eur sa vzťahuje na jediný podnik za obdobie troch fiškálnych rokov. | O | A | Text upravený v zmysle pripomienok ostatných subjektov. |
| PMÚSR | 22. V kapitole Komponent 9 – Veda, výskum, inovácie V dokumente Komponent 9 – Veda, výskum, inovácie, je potrebné v poslednom odseku na s. 15 spresniť text „V prípade univerzít a verejných výskumných inštitúcií ide | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | o organizácia nezriadené za účelom podnikania a transfer k týmto organizáciám teda nepredstavuje štátnu pomoc.“ v tom smere, že na univerzity a verejné výskumné inštitúcie sa pravidlá v oblasti štátnej pomoci nevzťahujú vtedy, ak vykonávajú nezávislý výskum a vývoj, rovnako je potrebné spresniť tento text na s. 18, 22. Zároveň je potrebné spresniť text v prvom odseku na s. 16 (pomoc na inovácie vo výške 5 mil. eur sa vzťahuje len na MSP). Na s. 23 je potrebné v prvej odrážke spresniť, že strop 200 000 eur sa vzťahuje na jediný podnik za obdobie troch fiškálnych rokov. | | | |
| PMÚSR | 23. V kapitole Komponent 10 – Lákanie a udržanie talentov V dokumente Komponent 10 – Lákanie a udržanie talentov, na s. 15, 18 a 21 je potrebné text „organizácie nezriadené za účelom tvorby zisku“ nahradiť textom „organizácie nevykonávajúce hospodársku činnosť“, inak nemožno zaručiť, že opatrenia nebudú spadať pod pravidlá v oblasti štátnej pomoci. V opačnom prípade je text potrebné preformulovať a doplniť nasledovnú vetu: „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“ Uvedené platí aj pre text týkajúci sa neziskových organizácií na s. 16. | O | A | Text upravený. |
| PMÚSR | 23. V kapitole Komponent 10 – Lákanie a udržanie talentov V dokumente Komponent 10 – Lákanie a udržanie talentov, na s. 15, 18 a 21 je potrebné text „organizácie nezriadené za účelom tvorby zisku“ nahradiť textom „organizácie nevykonávajúce hospodársku činnosť“, inak nemožno zaručiť, že opatrenia nebudú spadať pod pravidlá v oblasti štátnej pomoci. V opačnom prípade je text potrebné preformulovať a doplniť nasledovnú vetu: „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“ Uvedené platí aj pre text týkajúci sa neziskových organizácií na s. 16. | O | A | Text upravený. |
| PMÚSR | 24. V kapitole Komponent 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia Do dokumentu Komponent 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia, je potrebné doplniť nasledovnú vetu: „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Štátna pomoc nie je predmetom komponentu 14. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“, z dôvodu komplexnej úpravy pri poskytovaní štátnej, resp. minimálnej pomoci v rámci podnikateľského prostredia. | | | |
| PMÚSR | 24. V kapitole Komponent 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia Do dokumentu Komponent 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia, je potrebné doplniť nasledovnú vetu: „Opatrenia, prostredníctvom ktorých môže byť poskytnutá štátna pomoc alebo minimálna pomoc, budú posúdené z hľadiska pravidiel v oblasti štátnej pomoci. Pomoc v rámci týchto opatrení možno poskytnúť, len ak bude v súlade s osobitnými predpismi pre oblasť štátnej pomoci, resp. minimálnej pomoci.“, z dôvodu komplexnej úpravy pri poskytovaní štátnej, resp. minimálnej pomoci v rámci podnikateľského prostredia. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Štátna pomoc nie je predmetom komponentu 14. |
| PMÚSR | 3. Identifikované rozdiely štruktúr ekonomík majú vo veľa prípadoch svoj pôvod aj v prirodzených geografických, podnebných, hospodárskych alebo historických predpokladoch. Štruktúra národného hospodárstva je tak založená na dlhodobých hospodárskych súvislostiach, ktoré je z hľadiska budúceho vývoja náročné či veľakrát až nemožné aktívne meniť a vynaložené prostriedky tak nemusia priniesť požadované efekty. Navyše logickým dôsledkom môže byť také krátkodobé pokrivenie podmienok na dotknutých trhoch, ktoré vyvolá neželané zvýhodnenie vybraných podnikateľov z hľadiska ich postavenia na príslušných stupňoch výrobno-distribučného reťazca, ako aj vo vzťahoch k iným stupňom výrobno-distribučného reťazca. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| PMÚSR | 4. Veľa opatrení je venovaných výdavkovej časti z hľadiska verejných financií – je však otázne, či prinesú dostatočný prínos napríklad v podobe multiplikačných a akceleračných efektov, čím by sa generovali nové zdroje pre verejný sektor, ako aj príležitosti pre podnikateľské subjekty, čo by mohlo viesť k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti a/alebo pozitívnemu vplyvu na spotrebu. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| PMÚSR | 5. Plán obnovy a udržateľnosti by mal reagovať na aktuálne dopady mimoriadnej situácie a precízne identifikované „úzke miesta“ a kapacitné obmedzenia výkonnosti národného hospodárstva, vytvoriť predpoklady na | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | adaptačnú schopnosť podnikateľského prostredia a aj na ňom pôsobiacich subjektov vo vzťahu k technologickým zmenám, ako aj k vznikajúcim príležitostiam na trhoch s tovarmi a službami s vysokou pridanou hodnotou. | | | |
| PMÚSR | 6. Pre efektívnu implementáciu plánu obnovy a odolnosti je zároveň nevyhnutné zásadným spôsobom zjednodušiť mechanizmus čerpania prostriedkov, aby administratívna záťaž nebola bariérou pre zapojenie sa čo najširšieho počtu záujemcov – len tak je možné podporiť tie najkvalitnejšie projekty a dostatočne intenzívne a efektívne čerpať alokované prostriedky. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| PMÚSR | 7. Úrad navrhuje do plánu doplniť nevyhnutnosť rozvoja systému pre evidenciu a monitorovanie pomoci – SEMP: Úrad bol v minulosti viackrát dopytovaný na pristúpenie k transformácii centrálneho registra na referenčný register podľa § 51 zákona 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), ako aj dnes už opakovane do medzirezortného pripomienkového konania predkladaného zákona o údajoch. Úrad však uvedené vzhľadom na nastavenie systému, ako aj súčasné zákonné povinnosti dotknutých subjektov (vykonávateľov schémy, poskytovateľov) vo vzťahu k aktuálnosti a úplnosti všetkých údajov o poskytnutej pomoci doteraz dôrazne namietal. Je však logickou požiadavkou, aby register v budúcnosti plnil účel, na ktorý bol zriadený, bez akýchkoľvek obmedzení. Uvedené by však vyžadovalo nielen legislatívnu úpravu a sprísnenie súčasných povinností dotknutých subjektov, ale aj rozvoj funkcionalít a procesného nastavenia evidencie poskytnutej pomoci v samotnom systéme. Systém sa tak môže do budúcnosti stať použiteľný v širšom rozsahu jeho funkcionalít pre lepšie a transparentnejšie riadenie poskytovania pomoci a jej evidencie. | O | N | Daný námet/odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| PMÚSR | 8. K časti 03 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu V časti 6.3.3. Druhy kontrol dokumentu: 03 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia-plánu je nevyhnutné doplniť, aby štát vytvoril prepojený a koordinovaný systém zberu a vyhodnocovania údajov súvisiacich s čerpaním verejných prostriedkov a poskytnutej pomoci. Prílišným dôrazom na analytické útvary sa síce posilní schopnosť štátu spätne vyhodnocovať uplatňované politiky, avšak vyšetrovacím orgánom primárne chýbajú konsolidované údaje s pokročilými nástrojmi včasnej detekcie podozrivých skutočností. Kým výstupy analytických útvarov majú obvykle len odporúčací charakter, činnosť | O | N | Daný námet/odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nezávislých orgánov (a to nielen OČTK, ale aj ÚVO, PMÚ, ÚRSO, ÚPREKaPS a pod.) má aj korekčný rozmer a je pre plán obnovy a odolnosti nenahraditeľný. | | | |
| PMÚSR | 8. K časti 03 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu V časti 6.3.3. Druhy kontrol dokumentu: 03 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia-plánu je nevyhnutné doplniť, aby štát vytvoril prepojený a koordinovaný systém zberu a vyhodnocovania údajov súvisiacich s čerpaním verejných prostriedkov a poskytnutej pomoci. Prílišným dôrazom na analytické útvary sa síce posilní schopnosť štátu spätne vyhodnocovať uplatňované politiky, avšak vyšetrovacím orgánom primárne chýbajú konsolidované údaje s pokročilými nástrojmi včasnej detekcie podozrivých skutočností. Kým výstupy analytických útvarov majú obvykle len odporúčací charakter, činnosť nezávislých orgánov (a to nielen OČTK, ale aj ÚVO, PMÚ, ÚRSO, ÚPREKaPS a pod.) má aj korekčný rozmer a je pre plán obnovy a odolnosti nenahraditeľný. | O | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu |
| PMÚSR | 9. Dopady opatrení z jednotlivých komponentov vo vybraných regulovaných sektoroch by z hľadiska dopadov na podmienky hospodárskej súťaže mali posúdiť aj príslušní sektoroví regulátori (ÚRSO, ÚPREKaPS, Dopravný úrad a pod.). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| PMÚSR | Dopady opatrení z jednotlivých komponentov vo vybraných regulovaných sektoroch by z hľadiska dopadov na podmienky hospodárskej súťaže mali posúdiť aj príslušní sektoroví regulátori (ÚRSO, ÚPREKaPS, Dopravný úrad a pod.). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Chýba návrh na zmenu textácie. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| PMÚSR | Ku kapitole 3 Doplnkovosť a implementácia plánu, k časti 4.4 V kapitole 3 – Doplnkovosť a implementácia plánu, v časti 4.4 Iné administratívne nastavenia, 4. odrážka prvého odseku je odporúčame spresniť názov zákona, a to nasledovne: „zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci). | O | A | Text bol upravený. |
| PMÚSR | Všeobecne k celému návrhu 1. Keďže návrh stanovuje ciele ale neuvádza konkrétne spôsoby naplnenia týchto cieľom, materiál sa nedá komplexne posúdiť z hľadiska dopadov na hospodársku súťaž v jednotlivých odvetviach. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Tie bude možné posúdiť pri prijímaní konkrétnych krokov. Z toho dôvodu posielame pár všeobecných pripomienok a odporúčaní. | | | |
| PMÚSR | Všeobecne k celému návrhu 1. Keďže návrh stanovuje ciele ale neuvádza konkrétne spôsoby naplnenia týchto cieľom, materiál sa nedá komplexne posúdiť z hľadiska dopadov na hospodársku súťaž v jednotlivých odvetviach. Tie bude možné posúdiť pri prijímaní konkrétnych krokov. Z toho dôvodu posielame pár všeobecných pripomienok a odporúčaní. 2. Na zváženie dávame otázku, či implementácia plánu obnovy a odolností dostatočne zohľadňuje realizačnú schopnosť relevantných účastníkov vo vybraných sektoroch z hľadiska objemu a času (je rovnako možné, že alokované prostriedky pokrivia prirodzený stav príslušných podmienok na týchto trhoch). Všetky popísané komponenty síce majú oporu vo všeobecne nastavených prioritách aj na európskej úrovni, úrad však zastáva názor, že dôležitým pre optimálne plnenie stanovených cieľov plánu je aj modelovanie vzájomných účinkov opatrení v jednotlivých komponentoch tak, aby efekty jedného nezničovali schopnosť plniť ciele v iných komponentoch, nehovoriac o dopadoch na návratnosť doterajších investícií verejného, ako aj súkromného sektora a tiež dopadoch na prevádzkovú náročnosť existujúcich biznis modelov. 3. Identifikované rozdiely štruktúr ekonomík majú vo veľa prípadoch svoj pôvod aj v prirodzených geografických, podnebných, hospodárskych alebo historických predpokladoch. Štruktúra národného hospodárstva je tak založená na dlhodobých hospodárskych súvislostiach, ktoré je z hľadiska budúceho vývoja náročné či veľakrát až nemožné aktívne meniť a vynaložené prostriedky tak nemusia priniesť požadované efekty. Navyše logickým dôsledkom môže byť také krátkodobé pokrivenie podmienok na dotknutých trhoch, ktoré vyvolá neželané zvýhodnenie vybraných podnikateľov z hľadiska ich postavenia na príslušných stupňoch výrobno-distribučného reťazca, ako aj vo vzťahoch k iným stupňom výrobno-distribučného reťazca. 4. Veľa opatrení je venovaných výdavkovej časti z hľadiska verejných financií – je však otázne, či prinesú dostatočný prínos napríklad v podobe multiplikačných a akceleračných efektov, čím by sa generovali nové zdroje pre verejný sektor, ako aj príležitosti pre podnikateľské subjekty, čo by mohlo viesť k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti a/alebo pozitívnemu vplyvu na spotrebu. 5. Plán obnovy a udržateľnosti by mal reagovať na aktuálne dopady mimoriadnej | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčania berie predkladateľ na vedomie a bude sa nimi zaoberať v záujme zlepšenia existujúceho stavu a efektívnej implementácie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | situácie a precízne identifikované „úzke miesta“ a kapacitné obmedzenia výkonnosti národného hospodárstva, vytvoriť predpoklady na adaptačnú schopnosť podnikateľského prostredia a aj na ňom pôsobiacich subjektov vo vzťahu k technologickým zmenám, ako aj k vznikajúcim príležitostiam na trhoch s tovarmi a službami s vysokou pridanou hodnotou. 6. Pre efektívnu implementáciu plánu obnovy a odolnosti je zároveň nevyhnutné zásadným spôsobom zjednodušiť mechanizmus čerpania prostriedkov, aby administratívna záťaž nebola bariérou pre zapojenie sa čo najširšieho počtu záujemcov – len tak je možné podporiť tie najkvalitnejšie projekty a dostatočne intenzívne a efektívne čerpať alokované prostriedky. 7. Úrad navrhuje do plánu doplniť nevyhnutnosť rozvoja systému pre evidenciu a monitorovanie pomoci – SEMP: Úrad bol v minulosti viackrát dopytovaný na pristúpenie k transformácii centrálneho registra na referenčný register podľa § 51 zákona 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), ako aj dnes už opakovane do medzirezortného pripomienkového konania predkladaného zákona o údajoch. Úrad však uvedené vzhľadom na nastavenie systému, ako aj súčasné zákonné povinnosti dotknutých subjektov (vykonávateľov schémy, poskytovateľov) vo vzťahu k aktuálnosti a úplnosti všetkých údajov o poskytnutej pomoci doteraz dôrazne namietal. Je však logickou požiadavkou, aby register v budúcnosti plnil účel, na ktorý bol zriadený, bez akýchkoľvek obmedzení. Uvedené by však vyžadovalo nielen legislatívnu úpravu a sprísnenie súčasných povinností dotknutých subjektov, ale aj rozvoj funkcionalít a procesného nastavenia evidencie poskytnutej pomoci v samotnom systéme. Systém sa tak môže do budúcnosti stať použiteľný v širšom rozsahu jeho funkcionalít pre lepšie a transparentnejšie riadenie poskytovania pomoci a jej evidencie. | | | |
| PMÚSR | Všeobecne k materiálu Vzhľadom na to, že intervencie zo strany štátu v podobe reforiem a investícií, t. j. konkrétne štrukturálne zmeny, zmeny v regulačnej politike, investičné projekty, môžu ovplyvniť súťažné podmienky na dotknutých trhoch, je dôležité zabezpečiť pri implementovaní jednotlivých opatrení, aby prípadné zásahy boli v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže a štátnej pomoci, a neviedli k narušovaniu či obmedzovaniu súťaže alebo zjavnému zvýhodňovaniu vybraných podnikov nedovoleným spôsobom. Práve v tejto súvislosti by bolo vhodné, aby opatrenia podporovali rozvoj | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie a zabezpečí, aby opatrenia boli v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže a štátnej pomoci. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | efektívnej a účinnej súťaže v prospech spotrebiteľov a podnikateľov, prispievajúc tak ku konkurencieschopnosti ekonomiky. | | | |
| PraF UK | Nakoľko je plán obnovy v medzirezortnom pripomienkovom konaní, PraF UK k nemu, odhliadnuc od vyššie uvedeného, uplatňuje aj nasledujúce pripomienky ku komponentu 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl: Pripomienka 1 k návrhu reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl Opakovane uvádzame, že reformu č. 4 navrhujeme vypustiť úplne. Podľa článku 4 ods. 2 nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, sa uvádza, že „je konkrétnym cieľom mechanizmu poskytnúť členským štátom finančnú podporu na dosiahnutie míľnikov a cieľov reforiem a investícií uvedených v ich plánoch obnovy a odolnosti.“ Reforma č. 4 (Reforma riadenia vysokých škôl) si ale nevyžaduje žiadne výdavky z plánu obnovy, ide iba o zmenu zákona o vysokých školách, a jej zaradenie do plánu obnovy je neodôvodnené, do plánu obnovy je zaradená umelo, keďže s rozdelením financií z Plánu obnovy nijako nesúvisí. Proti politizujúcej reforme je silný odpor akademických inštitúcií a v prípade neschválenia zmeny zákona zaradenie reformy do návrhu môže ohroziť uvoľňovanie financií na Plán obnovy zo strany Európskej komisie. Navyše špecifické odporúčania Rady EÚ pre Slovensko na roky 2020 a 2021 neobsahujú žiadne odporúčania, z ktorých by vyplývala potreba reformy riadenia vysokých škôl. Podľa hodnotenia organizačnej nezávislosti a autonómie európskych univerzít (Asociácia európskych univerzít) sú slovenské univerzity v tejto kategórii na predposlednom mieste v Európe. Považujeme preto za neprijateľné, aby sa autonómia univerzít navrhovanou reformou ešte viac okliešťovala. Pre prípad, že by naša uvedená zásadná pripomienka nebola zohľadnená, uvádzame nasledovné konkrétne zmeny znenia reformy č. 4: Na s. 2 navrhujeme upraviť návrh znenia reformy č. 4 (primerane potrebné zohľadniť na s. 18), ktorý po úprave znie: 4. Reforma riadenia vysokých škôl. Nanovo sa legislatívne nastavia kompetencie jednotlivých (samosprávnych) orgánov vysokých škôl a to deregulatívnym spôsobom, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň, aby právomoci reflektovali zodpovednosť. Taktiež sa zachovajú rovnaké kritériá pre | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. MF SR nemôže akceptovať návrh, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia. Na s. 9 až 10 reforma č. 4 znie: Reforma riadenia vysokých škôl Výzvy: Súčasné nastavenie riadenia vysokých škôl je potrebné zefektívniť. • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej vysokej školy, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť vysokých škôl a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencii jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. Univerzity by mali viac reflektovať požiadavky ekonomiky Ciele: Prostredníctvom novely zákona o vysokých školách alebo nového zákona o vysokých školách sa nanovo, deregulatívne nastavia kompetencie orgánov vysokých škôl, a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň tak, aby právomoci lepšie reflektovali zodpovednosť, oslabila sa nežiadúca vnútorná fragmentácia vysokej školy v homogénnych oblastiach výskumu a vzdelávania, umožnila sa väčšia flexibilita dovnútra vysokej školy aj s ohľadom na jej veľkosť, smerovanie a strategickú profiláciu. Zachovajú sa rovnaké kritériá pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia. Implementácia: Zákon o vysokých školách deregulatívnym spôsobom nastaví kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu. Zo zákona o vysokých školách sa vypustí podmienka, aby zamestnanci na funkčných miestach profesora a docenta museli mať, vedecko-pedagogický titul profesor, resp. docent, čím sa otvorí priestor pre väčšiu internacionalizáciu vysokých škôl, otváranie nových perspektívnych programov. Posilnia sa možnosti vysokých škôl zapájať do procesov tvorby študijných programov, nastavenia a vyhodnocovania vhodných metód a foriem výučby odborníkov z praxe. Na vyváženie vzťahu medzi verejným záujmom, akademickou samosprávou a potrebami spoločnosti sa posilnia iniciatívne a kontrolné právomoci Správnej rady. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Uvedené zmeny zrealizuje MŠVVaŠ SR hĺbkovou novelizáciou zákona o vysokých školách alebo novým zákonom o vysokých školách. Štátna pomoc: Pretože sa reforma obmedzuje na vytvorenie nového právneho rámca, nedochádza k nijakému prevodu verejných zdrojov, ktorý by mohol viesť k nenáležitej výhode pre jedného alebo viacerých príjemcov. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vysoké školy Časový plán: • Novela zákona o vysokých školách alebo nový zákon o vysokých školách - Q2 2022 Pripomienka 3 k návrhu reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Na s. 2 (primerane zohľadniť na str. 18) navrhujeme nové znenie reformy č. 5, ktorý po zmene znie: 5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Cieľom je podpora synergie vysokých škôl a výskumných inštitúcií, flexibilné a efektívne vytváranie spoločných pracovísk tak, aby obstáli v medzinárodnej konkurencii a zároveň dovnútra vytvárali súťažné a diverzifikované prostredie. V celom texte sa vynechajú zmienky o cieli zníženia počtu vysokých škôl, o zlučovaní vysokých škôl a pod. a nahradia sa formuláciou koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, čo umožňuje vytváranie zmysluplných konzorcií, ktoré budú spoločne vystupovať najmä vo vzťahu k medzinárodnému prostrediu. Na str. 10 a 11 navrhujeme upraviť text reformy 5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít nasledovne: Výzvy: Na Slovensku pôsobí vyše 30 vysokých škôl, z ktorých veľká väčšina sa venuje aj výskumu. Fragmentácia výskumných kapacít bez vzájomnej spolupráce medzi vysokými školami prispieva k tomu, že chýba kapacita riešiť väčšie a komplexnejšie problémy na jednom pracovisku. Výrazne to znižuje aj viditeľnosť domácich vysokých škôl voči partnerom z medzinárodného akademického prostredia a súkromnej sféry, možnosti pre interdisciplinárny výskum ako aj marketingovú viditeľnosť voči potenciálnym zahraničným študentom a akademikom. Excelentné tímy sú v skutočnosti malé mikro-tímy, ktoré nie sú dostatočne atraktívne na medzinárodnú kooperáciu a zmluvný výskum. Ciele: Podpora koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, budovania spoločných vzdelávacích a výskumných univerzitných centier, ktoré obstoja v medzinárodnej konkurencii a zároveň budú dovnútra vytvárať súťažné a diverzifikované prostredie. Vytvoria sa synergické efekty a vysoká pridaná hodnota, vzhľadom na posilnenie kapacít. Vytvorí sa prostredie pre vznik inovačných študijných programov, ktoré budú v blízkej budúcnosti veľmi | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | žiadané (napr. expert v biochémii s veľmi pokročilým IT vzdelaním). Navyše, keďže svetové rebríčky kvality vysokých škôl hodnotia absolútne indikátory, spojenie vysokých škôl zvýši šance slovenských vysokých škôl posunúť sa v nich na vyššie priečky. To prispeje k udržaniu talentov na Slovensku, ale najmä prispeje k väčšej atraktívnosti voči zahraničným študentom a akademikom. Opatrenie je úzko prepojené s ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente Veda, výskum a inovácie. Implementácia: V roku 2021 a 2022 MŠVVaŠ SR schváli v spolupráci s dotknutými subjektmi cestovnú mapu koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Ponechá sa viditeľnosť doterajších značiek univerzít, ktoré majú svoju historickú hodnotu. Samotný proces koncentrácie bude podporený investíciami z nástroja RRF a ďalšími finančnými prostriedkami, kvôli priamym transakčným nákladom (zjednotenie informačných systémov atď.), aj kvôli vybudovaniu nových infraštruktúrnych kapacít (napr. pri odstraňovaní duplicít a zjednocovaní príslušných pracovísk nebude možné iba jednoducho premiestniť pracoviská a bude potrebné vybudovať nové kapacity). Štátna pomoc: Reforma sa obmedzuje na koncentráciu verejných vysokých škôl. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vybrané univerzity Časový plán: • vytvorenie a schválenie cestovnej mapy koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít - v roku 2021, v roku 2022, • prvé koncentrácie – 2023. Na s. 11 a 12 v b) Investície je potrebné zohľadniť navrhované zmeny a vypustiť previazanosť investičného plánu na postup zlučovania univerzitných celkov. Pri aktuálne dosiahnutom investičnom dlhu je potrebný investičný plán, ktorý v prvom rade zvýši kvalitu a štandard existujúcich priestorov internátov, umožní realizáciu ich rekonštrukcie a modernizácie (debarierizácia, digitalizácia, energetická úspornosť). Ďalšie pripomienky Na s. 1 v časti „Cieľ“ prvá veta znie: „Cieľom je zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, podporiť ich diverzifikáciu, profiláciu, inklúziu a spoluprácu so zahraničím, verejným a súkromným sektorom za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a samosprávu, vďaka čomu univerzity prispejú k posilneniu kvality ľudského kapitálu, sociálnej inklúzii, inovačnému potenciálu Slovenska, vyššej konkurencieschopnosti ekonomiky, k ekonomickému rastu a udržateľným pracovným miestam.“ V celom dokumente vypustiť inštitút tzv. výkonnostných zmlúv, ktorý je postavený na netransparentnom princípe a ako taký predstavuje kriminogénny faktor zvyšujúci riziko korupcie. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Považujeme metodiku rozpisu dotácie verejným vysokým školám za vhodnejší nástroj umožňujúci aj prípadnú diferenciáciu a motiváciu na zvyšovanie kvality. V časti Hlavné výzvy a ciele (s. 2): Na s. 2 a 3 časť „Hlavné výzvy“ v prvých troch bodoch znie: „Hlavné výzvy Zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských univerzít v európskom priestore • Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je potrebné kvalitu vysokých škôl ďalej zvyšovať. Keďže podiel vysokoškolských študentov zo Slovenska študujúcich v zahraničí je až 19 %, čo je druhý najvyšší podiel v EÚ, je tiež potrebné zlepšiť postavenie vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch. • V rebríčkoch svetových univerzít sa len sporadicky umiestňujú slovenské univerzity v TOP1000 a málokedy v TOP500.“ • Výskum aj vzdelávanie trpí na nedostatok financovania, jeho nestabilitu a najmä nedostatočné motivácie aktérov. Napriek tomu je efektivita akademickej výkonnosti vysokých škôl vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom veľmi dobrá. • Nedostatočné zvyšovanie podielu HDP na vzdelávaní má výrazný dopad na stav na vysokých školách. Na s. 3 a 4 časti „Uzavretosť vysokoškolského prostredia“ a „Neefektívny systém vnútorného riadenia univerzít“ znejú: Väčšia otvorenosť vysokoškolského prostredia • Súčasný stav vysokoškolského prostredia nepodporuje príliv nových študentov, profesorov a odborníkov zo zahraničia, čo je spôsobené predovšetkým nízkym finančným ohodnotením vysokoškolských učiteľov na Slovensku. Vysokoškolskému prostrediu by pomohla stabilizácia súčasných vysokoškolských učiteľov zlepšením ich pracovných podmienok, čo by zároveň pomohlo prilákať ďalších invenčných domácich aj zahraničných odborníkov k práci na vysokých školách. • Zo všetkých študentov 8 % pochádza zo zahraničia (priemer OECD- Europe je 9 %), k čomu však prispieva neproporcionálne zastúpenie vybraných odborov (najmä medicína), a krajín pôvodu (dominantne Ukrajina). Problémom je najmä veľký nesúlad voči podielu odchádzajúcich študentov (19 %), nie odstup voči priemeru OECD-Europe. • Pri doktorandoch a akademickom personáli je relatívne zaostávanie výraznejšie. Iba 10 % doktorandov pochádza zo zahraničia (priemer v OECD-Europe je 23 %). V prípade akademického personálu iba 2 % pochádza zo zahraničia (na najlepších univerzitách v zahraničí tento podiel dosahuje 50 %). Uvedené sa nezmení, pokiaľ sa zásadne nezlepší finančné ohodnotenie na vysokých školách. • Je potrebné zefektívniť spoluprácu aj so | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súkromným sektorom, aby výskum reflektoval tiež výskumné požiadavky praxe a nebol závislý len na verejných zdrojoch financovania. Zefektívnenie systému vnútorného riadenia univerzít • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej univerzity, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť univerzít a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencii jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. • Spôsob kreovania rozhodovacích orgánov a rozdelenie kompetencií v rámci univerzity musí viac podporovať reflektovanie potrieb a očakávaní spoločnosti v strategickom smerovaní a riadení vysokej školy v súlade s dodržiavaním akademických práv a slobôd, vrátane práva na samosprávu a autonómiu vysokej školy.“ - na s. 4 v časti „“Ciele“ tretia veta znie: „Dlhodobým cieľom je dostať aspoň jednu slovenskú univerzitu stabilne medzi top univerzity sveta.“ - na s. 4 doplniť do Komponent podporuje aj európske vlajkové iniciatívy („Flagship initiatives) ďalší významný koncept OECD Entrepreneurial University (https://www.oecd.org/site/cfecpr/EC-OECD%20Entrepreneurial%20Universities%20Framework.pdf) - na s. 4 štvrtý odsek znie: „Nevyhnutným krokom k vyššej konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je aj vyššie platové ohodnotenie, ktoré je plne v kompetencii škôl a pre ktoré sa vytvorí dlhodobo udržateľný priestor aj vďaka investíciám v komponentoch Veda, výskum a inovácie a v komponente Lákanie a udržanie talentu a ktorý musí byť podporovaný celkovou politikou štátu, aby neboli demotivovaní súčasní vysokoškolskí učitelia, pretože by sa priorita určila len na podporu „nových“ ľudí v slovenskom akademickom prostredí, pričom by sa zabúdalo na tých, ktorí ho s vypätím všetkých síl tvoria dlhodobo v silne podfinancovanom stave.“ - K reforme č. 2: Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu na s. 7 časti „ciele“ a „implementácia“ znejú: „Ciele: Vytvorí sa systém periodického hodnotenia vedeckého výkonu vysokých škôl realizovaný za účasti medzinárodných hodnotiteľov, ktorý zaručí diverzifikáciu vysokých škôl vzhľadom ku kvalite ich jednotlivých odborov a identifikáciu excelentných výskumných tímov na jednotlivých vysokých školách. Tento systém bude jednotný pre vysoké školy aj iné verejné výskumné inštitúcie (Slovenská akadémia vied, rezortné výskumné ústavy). Implementácia: MŠVVaŠ SR do konca roku 2021 pripraví v spolupráci so zainteresovanými subjektmi metodiku hodnotenia vedeckého výkonu, jej nové legislatívne ukotvenie a organizačné zabezpečenie. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Organizáciu hodnotenia zabezpečí MŠVVaŠ SR alebo prostredníctvom autonómnej inštitúcie tak, aby bolo hodnotenie založené na princípoch nezávislosti a transparentnosti. Hodnotiaci panel bude pozostávať z domácich a zahraničných excelentných výskumníkov. Hodnotenie bude vychádzať z kvalitných systémov hodnotení zo zahraničia a bude využívať špecifické parametrické nastavenia adaptované na situáciu slovenských inštitúcií pre posúdenie kvality výstupu v rámci odboru. Pre každú inštitúciu tak vznikne hodnotiaci profil kvality po jednotlivých odboroch. Cieľom je motivovať inštitúcie k podpore excelentných tímov v odbore. MŠVVaŠ SR pripraví a obstará informačno-technické riešenie pre priebežnú evidenciu a kategorizáciu výsledkov tvorivej činnosti a jej prepojenie s registrom výskumníkov, výskumných organizácií, vysokých škôl a grantov.“ - zvýšenie podielu absolventov bakalárskych študijných programov nepokračujúcich na 2. stupni VŠ považujeme za úplne pomýlené v čase, kedy hrozí, že značná časť pracovných pozícii zanikne vďaka automatizácii a informatizácii. Môže ísť teda o cieľ, ktorý nemusí z dlhodobého hľadiska viesť k prosperite, ale práve naopak. Navrhujeme ho vypustiť alebo uplatňovať až po podrobnej analýze trhu práce a jej predikcie hlavne s dôrazom na nahrádzanie ľudí umelou inteligenciou. Odhadované náklady 200 mil. € na obdobie 6 rokov pre všetky vysoké školy sú nedostatočné, najmä ak zoberieme do úvahy plánované znižovanie rozpočtu vysokých škôl do ďalšieho obdobia a zároveň aj fakt, že podstatnú časť z tejto sumy (130 mil. €) zaberie modernizácia vysokých škôl a internátov. Preto požadujeme navýšenie odhadovaných nákladov na sumu 400 mil. €. V Pláne obnovy a odolnosti je potrebné vyčleniť doplňujúce finančné prostriedky na vytvorenie atraktívneho finančného prostredia pre vysokoškolských učiteľov a vedeckovýskumných pracovníkov. | | | |
| PraF UK | PRAF UK predkladá ďalšie pripomienky ku komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy Pripomienky: - Dokument nekladie dostatočný dôraz na mitigáciu klimatickej zmeny v oblasti impaktu nepôvodných druhov. - Dopady aktuálnej klimatickej zmeny v synergii s globalizáciou obchodu s biologickými komoditami sa zákonite premietajú aj do introdukcií, infliltrácií až biologických invázií nepôvodných druhov organizmov, ktoré v novom prostredí na základe svojich úspešných kolonizačných mechanizmov a stratégií (osobitne fenotypová plasticita, konkurenciechopnosť a široká ekologická valencia) pôsobia disturbančne na stabilizované ekologické | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Problematika riešenia inváznych nepôvodných druhov je vedecká téma, ktorú je potrebné vo viacerých ohľadoch najprv skúmať, následne urobiť praktické opatrenia. Projekt, ktorý sa zaoberá problematikou inváznych druhov bol podaný vo februári 2021 v rámci projektu LIFE Invasives. Na relevantnej platforme je možné problematiku posunúť ďalej. Partnerom projektu je aj SAV a aj PRIFUK, MŽP SR bude participovať tiež. MŽP SR už zahájilo vypracovanie analýzy šírenia |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | interakcie a niky indigénnej biodiverzity s rizikami narušenia ekosystémových služieb. EÚ ročne vynakladá do mitigácie dopadov klimaticky podmienených biologických invázii desiatky miliárd EUR a progres v kontrole a minimalizácii ich rizík sa okrem vedeckej platformy dotýka osobitne hospodárskeho sektoru. Kľúčom k ochrane biodiverzity (vrátane ekosystémových služieb), zdravia človeka (parazitické a toxické druhy) a minimalizácii ekonomických rizík (škodce) je etablovanie sofistikovaného (prvky umelej inteligencie) centralizovaného (komplementárne prepojenie) a integrovaného (aj z hľadiska právnych a strategických aspektov štátnej politiky) monitorovacieho systému, ktorý garantuje promptnú detekciu patogénnych organizmov a ponúka reliabilnú odpoveď manažmentových opatrení. | | | prienikových ciest, na základe ktorej by do konca roka 2021 mali byť pripravené Akčné plány prienikových ciest neúmyselnej introdukcie inváznych nepôvodných druhov. Počíta sa aj s podporou týchto projektov aj z aktuálneho programového obdobia z OPKŽP. |
| PraF UK | PRAF UK predkladá ďalšie pripomienky ku komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch Pripomienka 1 Návrh: Implementácia, bod 5, strana 10 - navrhujeme pridať do vymedzenia tiež odborných zamestnancov. Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materských školách budú mať nárok na poskytovanie podporných opatrení vo vzdelávaní, vrátane zabezpečenia prítomnosti pedagogického asistenta či pomocného vychovávateľa (reforma 2). Pripomienka: Pri podpore detí zo sociálnym a zdravotným znevýhodnením ráta len s asistentom a prípadne zdravotnou sestrou (ktorých je nedostatok aj v zdravotníckych zariadeniach) a podpora sa týka hlavne detí z marginalizovaných rómskych prostredí. Podporu ale potrebujú aj deti s poruchami vývinu, vnímania a psychomotoriky, aby sa zlepšili ich predpoklady pre vzdelávanie a začlenenie. Asistent to nemôže zabezpečiť, lebo nemá k tomu vzdelanie - hrozí zanedbávanie a nárast problémov. Je potrebné tam uviesť aj odborných zamestnancov. Pripomienka 2 Návrh: Rozšíriť vymedzenie v bode Investícia 6.2 nasledovne: Vytvorenie systematizovaných pracovných miest poradenských psychológov, pracovných a organizačných psychológov prípadne liečebných pedagógov na zabezpečenie preventívnych opatrení v oblasti prevencie syndrómu vyhorenia na pracoviskách zdravotníckych zariadení. Pripomienka: Zdravotnícki zamestnanci (lekári, sestry atď.) už dlhodobejšie prostredníctvom svojich strešných organizácií (Slovenská lekárska komora, Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek) signalizujú nielen nedostatok personálu, ale aj s tým súvisiaci zvýšený výskyt | O | N | Predložený text nie je možné považovať za relevantné pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Parciálne zložky pripomienky sú jednotlivo riešené v oblasti reformy poradenského systému, kurikulárnej reformy a podpore duševného zdravia. Vytvorenie systematizovaných pracovných miest zdravotníckych pracovníkov nepatrí medzi oprávnené položky z Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | syndrómu vyhorenia alebo osôb nachádzajúcich sa v pásme ohrozenia syndrómom vyhorenia. Je potrebné vytvoriť systematizované miesta psychológov priamo v zdravotníckych zariadeniach, ktorí sa v tomto zmysle budú dlhodobo a systematicky problematikou prevencie syndrómu vyhorenia u zdravotníckych pracovníkov priamo na pracoviskách zaoberať, aby pacienti mohli zostať chránení pred ohrozením nekvalitným poskytnutím zdravotnej starostlivosti z dôvodu neriešenia tohto celospoločenského problému týkajúceho sa výkonného zdravotníckeho personálu. Podobne aj v tejto oblasti môžu so psychológmi spolupracovať aj liečební pedagógovia, pretože vzhľadom na nástroje, ktorými disponujú na základe nadobudnutého vzdelania (muzikoterapia, arteterapia... atď., ktoré sa v karentovaných časopisoch uvádzajú ako primárne pôsobiace relaxačne, abreakčne, odbremeňujúco atď.), ako aj ďalšími nástrojmi terapeutickej pedagogiky, by mohli byť súčasťou tímov zaoberajúcich sa podporou zdravotníckych pracovníkov v oblasti ich vlastnej psychohygieny a ochrany a podpory zdravia. Pripomienka 3 Návrh: Rozšíriť vymedzenie v bode Investícia 6.3 nasledovne: Vytvorenie systematizovaných pracovných miest verejných zdravotníkov v zdravotníckych zariadeniach na zabezpečenie kontinuálneho zberu a spracovania dát o hrozbe a výskyte chronických neinfekčných ochorení (syndróm vyhorenia, kardiovaskulárne, onkologické atď.) u zdravotníckeho personálu. Pripomienka: Neriešenie problému syndrómu vyhorenia u zdravotníckeho personálu vedie k neskoršiemu zvýšenému výskytu chronických neinfekčných ochorení, ako sú kardiovaskulárne, onkologické, predčasné úmrtia, úrazy a podobne. Ak by sa umožnilo absolventom študijného odboru verejné zdravotníctvo absolvovanie inovovaného programu psychoterapie, títo môžu byť účinnými členmi podporného tímu psychohygieny a prevencie syndrómu vyhorenia u zdravotníckych pracovníkov v zdravotníckych zariadeniach nielen v zmysle prípravy a organizácie príslušných vzdelávacích a podporných aktivít súvisiacich s elimináciou syndrómu vyhorenia, ale aj na uskutočňovanie systematických priebežných epidemiologických štúdií o výskyte rizík a ochorení na tom ktorom konkrétnom pracovisku zdravotníckeho zariadenia. | | | |
| PraF UK | PRAF UK predkladá obyčajné pripomienky ku komponentu 10: Lákanie a udržanie talentov Pripomienky: - Návrh štipendií pre pritiahnutie a udržanie talentov je formulovaný ako dočasné riešenie "…než sa stihnú prejaviť | O | N | Rozsah pripomienky je príliš široký na vyhodnotenie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výsledky reforiem a investícií do vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch univerzít"; úspech tohto stimulu je značne neistý, a preto by bolo rozumné mať pre tieto zdroje alternatívny plán presmerovania týchto zdrojov do skvalitnenia podmienok vzdelávania a výskumu. - Reforma by mala pokrývať aj nástroje poradenstva a zároveň aj vytváranie prostredia priateľského pre cudzincov, vrátane otvorenia možnosti pre zahraničných študentov na zapojenie sa do systému verejného zdravotného poistenia za rovnakých podmienok, aké majú domáci študenti (toto aktuálne absentuje v návrhu). - Podporné nástroje by mali smerovať aj k poskytovaniu podporných integračných služieb už počas štúdia zahraničných vysokoškolských študentov a vytvárať tak predpoklady na vytvorenie ich silnejších väzieb so Slovenskom; pre zvyšovanie renomé Slovenska, a tým aj jeho atraktivity nielen pre zahraničných študentov, ale aj pre spolupráce vo výskume a vývoji (ale aj prehlbovanie potenciálnych hospodárskych kontaktov) je dobré zamerať sa na cielené sieťovanie cudzincov, ktorí absolvovali štúdium/výskumný pobyt na Slovensku, resp. aspoň tých, ktorí boli podporení pri pobyte štipendiom, resp. získali grant zo zdrojov SR (resp. EÚ). Práve absolventi takýchto programov sú najlepšími „ambasádormi" pre zvyšovanie atraktivity štúdia na Slovensku, a to aj v zahraničí. - Odporúčame v oblasti sociálneho zabezpečenia rozšíriť zoznam krajín, s ktorými má SR uzavreté medzivládne zmluvy: https://www.socpoist.sk/medzinarodne-zmluvy/1550s, resp. doriešiť nároky na dôchodkové zabezpečenie pri cudzincoch zamestnaných na Slovensku na kratšie obdobie (napr. ide typicky o vysokokvalifikovaných výskumníkov, ktorí prichádzajú na obdobie projektu, môže ich však odradiť neistota sociálneho zabezpečenia). - V rámci reformy migračnej politiky odporúčame riešiť aj možnosť zapojenia sa do verejného zdravotného poistenia pre všetkých zahraničných študentov. - Navrhujeme, aby sa typ poradenstva s hľadaním práce, rekvalifikačných a jazykových kurzov a služieb (s. 14) priamo poskytoval aj na samotných vysokých školách (teda aby bolo analogicky k týmto plánovaným všeobecným one-stop-shopom podporené vytvorenie a následne kontinuálne fungovanie takýchto klientských „one-stop-shopov" priamo na vysokých školách). Vytváranie takýchto one-stop-shopov na samotných vysokých školách je aj v línii očakávaní Európskej komisie, napr. prostredníctvom centier EURAXESS (https://euraxess.ec.europa.eu/), ktoré sú súčasťou siete zriadenej Európskou komisiou, ktoré poskytujú tieto služby špecificky pre skupinu zahraničných | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | doktorandov, výskumníkov a vysokoškolských učiteľov, ktoré sa na rozdiel od IOMu zameriavajú aj na cudzincov z členských štátov EÚ. Ďalej tiež v oblasti zahraničných študentov EK iniciuje aj podobný inštrument na vysokých školách prostredníctvom programu Erasmus. Uvedené aktivity by mali byť taktiež finančne podporené zo zdrojov fondu obnovy. - Je potrebné podporovať existujúcu profesionálnu a metodicko-didakticky vedenú výučbu slovenčiny ako cudzieho jazyka na vysokých školách pre ďalší rozvoj a dostupnosť jazykového vzdelávania slovenčiny. Uvedené aktivity by mali byť taktiež finančne podporené zo zdrojov fondu obnovy. | | | |
| PraF UK | PraF UK predkladá zásadné pripomienky ku komponentu 2: Obnova budov Pripomienka 1 Medzi investície na s. 2 až 3 navrhujeme doplniť ďalší bod, a to Obnovu objektov verejných vysokých škôl a ich ubytovacích zariadení s celkovou alokáciou 165 mil. eur. Začiatok realizácie: 1/7/2021 Koniec realizácie: 31/12/2026 Zdroj krytia: grant Alokácia 2021: 15 mil. eur Alokácia 2022-2026: 30 mil. eur/ročne Pokračovanie v rekonštrukciách a odstraňovaní havarijných stavov stavieb a objektov verejných vysokých škôl, príp. znižovanie ich energetickej náročnosti, skvalitňovanie a modernizácia akademického prostredia, zvýšenie konkurencieschopnosti verejných vysokých škôl. Ide o obligatórnu požiadavku v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov a v súlade s plánovanou metodikou rozpisu dotácií zo ŠR verejným vysokým školám na príslušné obdobia. Pripomienka 2 Medzi investíciami je na s. 3 uvedená v bode 2. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov. Podľa textu k tejto investícii, táto podporuje reformu zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR. Uvedená reforma vychádza z toho, že z hľadiska významnosti pamiatok možno očakávať, že najdôležitejšie pamiatky sa nachádzajú v štátnom vlastníctve (s. 11 komponentu). Cieľom uvedenej reformy je o. i. reforma pasportizácie pamiatok v štátnom vlastníctve, ktorá spočíva vo vykonaní pasportizácie pamiatkových objektov, ktoré sú vo vlastníctve štátu (s. 13 komponentu). Z toho je možné dedukovať, že obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov sa má týkať len objektov vo vlastníctve štátu. Navrhujeme upraviť uvedenú investíciu tak, že bude znieť Obnova historických a pamiatkovo chránených budov slúžiacich na plnenie potrieb všeobecného záujmu. Navrhovanou úpravou predmetu investície sa dosiahne rozšírenie realizácie investícií aj na ďalšie subjekty ako | Z | N | Verejné historické budovy (vrátane budov verejnoprávnych subjektov, ako sú aj verejné vysoké školy) bez ohľadu na špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov v prípade dosiahnutia požadovaných energetických úspor, napriek tomu, že pasportizácia sa bude vykonávať len na štátnych budovách. Projektová dokumentácia vrátane energetického hodnotenia a certifikátu budovy bude oprávnenou nákladovou položkou investície obnovy verejných historických budov.<br>Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického akcentu je súčasťou EŠIF. Obnova školských zariadení je súčasťou komponentu 8 Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výlučne štát, pričom ostane zachovaná požiadavka na účel plnenia potrieb všeobecného záujmu. Medzi potreby všeobecného záujmu je možné zaradiť činnosti, ktoré nemajú výrobný alebo obchodný charakter (kultúra, vzdelávanie a pod.). Nielen štát, ale aj ďalšie verejné inštitúcie sa v súvislosti s plnením potrieb všeobecného záujmu starajú o historické a pamiatkovo chránené budovy. Vo vzťahu k cieľu - obnova takých budov a ich energetické zefektívnenie, zachovanie pamiatkovej hodnoty a podpora zelenej transformácie - nie je žiadnym spôsobom odôvodnené cielenie investícií len pre štát ako vlastníka. Bez navrhovaného rozšírenia aj na ďalšie subjekty ako štát, ide o prístup diskriminačný a ničím neodôvodnený (v rozpore s čl. 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/ 24 (ďalej len „nariadenie“) vo vzťahu k uvedenému cieľu. V zmysle navrhovanej úpravy bude potrebné upraviť textáciu vo všetkých častiach textu týkajúceho sa predmet investície vrátane navýšenia sumy pri míľniku 2 (s. 14 komponentu). Súčasne bude potrebné navýšiť sumu investície pre cieľ 2 (upravený v zmysle nášho návrhu): Investičná obnova historických a pamiatkovo chránených budov slúžiacich na plnenie potrieb všeobecného záujmu (s. 22 komponentu). | | | |
| PraF UK | PraF UK predkladá zásadné pripomienky ku komponentu 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Pripomienka 1 • Do komponentu doplniť vysoké školy, ktoré pripravujú učiteľov a zabezpečujú ďalšie vzdelávanie pre 21. storočie. • Do komponentu doplniť celoživotné vzdelávanie, ktoré vysoké školy tradične zabezpečujú, a to vzhľadom na dynamiku rozvoja hospodárstva a potrebu jeho obnovy po pandémii. • Vzhľadom na ciele komponentu je potrebné zvýšiť zdroje na súvisiacu infraštruktúru vysokých škôl, didaktické vybavenie školiacich pracovísk budúcich pedagógov, na finančnú motiváciu pracovníkov regionálneho školstva, kde sú zabezpečované odborné praxe budúcich pedagógov, aj na motivovanie pracovníkov pripravujúcich budúcich pedagógov. Pripomienka 2 PraF UK predkladá pripomienku k reforme 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby. Na s. 10 je jedným z cieľov transformácie Pedagogických fakúlt a vzdelávania učiteľov: ... Študijné programy namiesto kombinácie predmetov organizované tak, že budú učiteľov pripravovať pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, humanitné vedy a pod.), čo rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi.). K uvedenému cieľu máme nasledovné pripomienky: • Učiteľské študijné programy – zrušenie aprobácií a | Z | ČA | Pripomienka 1 - Prioritne je kurikulárna reforma zacielená na základné školy, vysokým školám sa venuje samostatný komponent. Problematika CŽV bude na základe pripravovanej Stratégie CŽV plánovane predmetom financovania z ĚŠIF.<br>Pripomienka 3 - kvalifikačné požiadavky určuje zákon 138/2019 Z.z.<br>Pripomienka 5 zvážime akceptovanie podľa možností, ktorú budú v prípade aktualizácie rozpočtu digitálneho vybavenia škôl<br>Pripomienky 2 a 4<br>Text bude upravený:<br>Na strane 9, do časti výzvy, do prvého odseku za slová "Pedagogické fakulty" vkladajú slová " a ďalšie fakulty pripravujúce učiteľov". Rovnaká zmena sa udeje aj vo vete v dolnej časti strany 9, na ktorú nadväzujú odrážky.<br>Prvá odrážka za touto vetou znie:<br>"Pripravenosť učiteľov aplikovať nové kurikulum. Študijné |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | navrhované vytváranie širších vzdelávacích oblastí je akceptovateľné len pri príprave učiteľov pre základné školy. • Trváme na zachovaní aprobácií pri príprave učiteľov pre stredné školy. Príprava učiteľov pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí je nevhodná pre prípravu učiteľov pre stredné školy. Učiteľov pripravujú nielen pedagogické fakulty, sú to aj filozofické, prírodovedecké fakulty a technické univerzity. Na stredných školách najmä výučbu matematiky a prírodovedných predmetov musia zabezpečovať odborne veľmi dobre pripravení učitelia, inak dôjde k ďalšiemu zníženiu kvality vzdelávania v týchto predmetoch a k ďalšiemu poklesu záujmu o štúdium na technických vysokých školách a poklesu počtu absolventov technických odborov, ktorých potreba pre rozvoj spoločnosti a hospodárstva je spoločnosťou jasne deklarovaná. • Treba naďalej počítať s prípravou učiteľov chémie, fyziky, informatiky, odborných predmetov pre združené školy v rámci doplnkového pedagogického štúdia na technických vysokých školách. Pripomienka 3 Na s. 11 sa uvádza, že profesionalizácia digitálnej transformácie škôl bude podporená prostredníctvom digitálnych koordinátorov. K tomu uvádzame, že je potrebné špecifikovať kvalifikačné požiadavky na školského koordinátora digitálnych technológií. Pripomienka 4 Na s. 12 sa uvádza jeden z krokov transformácie pedagogických fakúlt a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov, ktorým je • Príprava učiteľov základných škôl sa odčlení od prípravy stredoškolských učiteľov, avšak s flexibilnými možnosťami pokračujúceho vzdelávania v pedagogických študijných odboroch. K uvedenému kroku žiadame, aby v spolupráci s vysokými školami boli doriešené dôsledky tejto transformácie na akreditačný proces. Súčasne uvádzame, že pre prípravu stredoškolských učiteľov treba zachovať užšiu špecializáciu tak, ako doteraz, a ponechať možnosť pripravovať stredoškolských učiteľov odborných a prírodovedných predmetov aj technickým vysokým školám, obnoviť napr. bakalárske štúdium inžinierskej pedagogiky pre niektoré základné oblasti inžinierstva – elektrotechnika, strojárstvo, informatika, etc. Pripomienka 5 K Investícii 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry (s. 18 komponentu) uvádzame, že dobudovanie knižníc na základných školách je potrebné doplniť o dobudovanie materiálovo- technického vybavenia laboratórií pre vyučovanie prírodovedných a technických predmetov na stredných školách v sume 20 mil. eur. Bude taktiež potrebné doplniť curriculum tak, aby vzdelávanie v týchto | | | programy budú vytvárané tak, aby nadväzovali na štruktúru nového kurikula usporiadaného do cyklov: (i) programy pre prvý a druhý vzdelávací cyklus, (ii) pre druhý a tretí vzdelávací cyklus, (iii) pre tretí vzdelávací cyklus a stredné školy. Študijné programy, ktoré budú pripravovať učiteľov pre základné školy (pre druhý a tretí cyklus) budú popri tradičnej príprave na vyučovanie dvoch voľne kombinovateľných predmetov poskytovať aj integrované programy pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, spoločenské vedy, zdravie a telesná výchova), čo prispôsobí kvalifikáciu potrebám kurikulárnych zmien, rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi."<br>Do druhej odrážky sa za slová "pedagogických fakúlt" vkladajú slová "a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov".<br>Na strane 11, v časti implementácia, druhá odrážka znie:<br>"Bude realizovaná zmena legislatívnych rámcov, umožňujúca realizáciu zmien v prípravnom učiteľskom vzdelávaní v súlade s novým kurikulom a s požiadavkami na profesijné študijné programy. Redefinuje sa učiteľská aprobácia a špecifikácia učiteľských profesijných študijných programov v zákone o vysokých školách. Vykonajú sa zodpovedajúce úpravy štandardov pre akreditáciu učiteľských študijných programov."<br>Štvrtá odrážka znie:<br>"Zavedú sa študijné program, ktoré budú profilovať učiteľov integrovaných vzdelávacích oblastí pre druhý a tretí cyklus základného vzdelávania." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predmetoch na základných aj stredných školách obsahovalo aj praktickú výučbu. | | | |
| PraF UK | PraF UK predkladá zásadné pripomienky ku komponentu 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl PraF UK v rámci návrhu pánu obnovy v komponente 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl odmieta ako celok návrh reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Dôvodom tohto odmietnutia je skutočnosť, že dve uvedené navrhnuté reformy sú v súčasnosti predmetom rokovania medzi zástupcami MŠVVaŠ SR a akademickou obcou reprezentovanou najmä zástupcami jej reprezentácii (pokiaľ ide o koncentráciu excelentných vzdelávacích a výskumných pracovísk, tie musia byť dohodnuté s jednotlivými vysokými školami). Snahu ministerstva školstva dostať tieto návrhy reforiem do plánu obnovy bez predchádzajúcej diskusie v čase, keď o ich podobe rokuje so zástupcami reprezentácii vysokých škôl, hodnotíme ako pokus ministerstva o podvod na akademickej obci a na umelé vytváranie podmienok na to, aby ministerstvo školstva silou pretlačilo svoju predstavu o reforme vysokých škôl zameranú na politizáciu verejných vysokých škôl a na obmedzovanie akademických práv a slobôd. PraF UK opätovne akcentuje nedotknuteľnosť akademickej samosprávy vysokých škôl, na ktorej je založený súčasný systém riadenia. V prípade, že MŠVVaŠ SR a Ministerstvo financií SR zotrvajú na predmetných dvoch návrhoch reforiem, PraF UK plne podporuje zámer Univerzity Komenského v Bratislave obrátiť sa v spolupráci s ďalšími reprezentáciami vysokých škôl so sťažnosťou na zneužívanie plánu obnovy na Európsku komisiu. PraF UK zdôrazňuje, že plán obnovy nebol koncipovaný v spolupráci s vysokými školami, pričom je neprijateľné, aby reformy, ktoré vo vzťahu k vysokým školám plán obnovy obsahuje, boli realizované bez spolupráce s vysokými školami, či odbornou verejnosťou a bez ich ingerencie pri tvorbe nástrojov reforiem. Plán obnovy musí byť riadne odôvodnený a podložený (čl. 18 nariadenia). Reformy navrhované v komponente 8, a to reforma č. 4 a reforma č. 5 nepredstavujú komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu Slovenskej republiky. Nástroje uvedených reforiem nekorešpondujú s odporúčaniami Európskej komisie pre Slovenskú republiku, pričom plán obnovy nevysvetľuje odôvodnenosť navrhovaných reforiem a ich účinnosť, resp. nevyhnutnosť (Ako bude | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | realizovaná reforma riadenia vysokých škôl? Čo sa dosiahne previazaním investícií na realizáciu splynutia/ zlučovania vybraných univerzitných celkov podľa cestovnej mapy schvaľovanej MŠVVaŠ SR? Prečo splynutie/ zlučovanie, bez možnosti tvorby konzorcií/ klastrov/ spoločných pracovísk alebo zmlúv o spolupráci medzi vysokými školami?). PraF UK zásadne nesúhlasí s tvrdeniami obsiahnutými v pláne obnovy, ktoré bez relevantných údajov a zdrojov vytvárajú dojem nekvalitného vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Verejné vysoké školy v SR sú zo strany štátu dlhodobo podfinancované (výdavky verejnej správy na vzdelávanie vyjadrené ako podiel na HDP boli v roku 2017 výrazne pod priemerom EÚ: 3,8 % oproti 4,6 % (UEO 2017), Pracovný dokument útvarov komisie Správa o krajine za rok 2020 – Slovensko, s. 40). Umiestnenie verejných vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch a ich schopnosť presadiť sa v medzinárodnom prostredí je, s ohľadom na nedostatočné financovanie, úspechom a výsledkom osobného zanietenia členov akademickej obce. Pri hodnotení konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je potrebné porovnávať financovanie vysokých škôl vo vzťahu k výkonom, pri takom porovnaní budú slovenské vysoké školy nad priemerom európskych univerzít. Je potrebné podporiť infraštruktúru vysokých škôl, a to aj personálnu infraštruktúru, najmä prostredníctvom zlepšenia platových pomerov vysokoškolských učiteľov, ktorých úlohou nie je len robiť vedu a výskum, ale aj zabezpečovať vzdelávací proces a vykonávať pedagogickú činnosť. V rámci personálnej infraštruktúry vysokých škôl je dôležitá aj kvalitná administratíva, ktorá vytvára nevyhnutné zázemie pre realizáciu ďalšieho rozvoja vysokých škôl (procesy verejného obstarávania, administrácia projektov, transfer technológií, podnikateľská činnosť a pod.) a je nevyhnutná pre zvýšenie výkonnosti vysokých škôl. Dôležitá je aj podpora elektronizácie administratívy vysokých škôl (elektronické podpisovanie, akceptovanie a distribúcia dokumentov v elektronickej podobe, elektronizácia ďalších vnútorných procesov) pre výkonnostnú a ekonomickú efektivitu vysokých škôl. | | | |
| PraF UK | PRAF UK predkladá zásadné pripomienky ku komponentu 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií Pripomienky: K bodu 4. Uplatňovanie princípov Hodnoty za peniaze (VfM, ex-ante rezorty, ex-post MF SR) (s. 9 -10) uvádzame nasledovné pripomienky: - dokument opakovane uvádza dôležitosť implementácie hodnotenia výskumu princípom | Z | A | Opravený zmätočný text. Princípy hodnoty za peniaze budú uplatňované na úrovni programov/schém, nie na úrovni samotných projektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | "hodnota za peniaze". Nesúhlasíme s úsilím o zavádzanie jednoduchých, rigidných "účtovných" kľúčov pri hodnotení vedy, výskumu a inovácií. Na základe našich skúseností zo zahraničia možno potvrdiť, že takýto redukovaný prístup mal takmer univerzálne negatívny dopad na kvalitu vedy a výskumu, ako aj na „kultúru" inštitúcií. Ak princíp "hodnota za peniaze" má byť jeden z kľúčových princípov rozdeľovania finančných prostriedkov na vedu, výskum a inovácie, bude kritické, aby bol implementovaný veľmi opatrne a sofistikovane. Princíp „hodnota za peniaze" uplatňovať len pri typoch projektov, kde je to relevantné; resp. posudzovať aj spoločenský prínos či excelentné výstupy, - tematický súlad intervencie s prioritami strategických politík/dokumentov (RIS3, Štátna vedná a inovačná politika) neuplatňovať pri všeobecných výzvach (dopytovo orientované projekty), - v dokumentoch, v ktorých sa uvádzajú údaje o investíciách vo forme % HDP, jasne uvádzať aj informácie o tom, aké časti týchto prostriedkov pochádzajú z EÚ a aké zo štátneho rozpočtu SR a taktiež, aké dotácie boli pridelené do súkromného sektoru, či akademických a výskumných inštitúcií. Je rovnako esenciálne zadefinovať rozdiely medzi investíciami do Vedy a Výskumu a do Inovácií (rozdielne potreby financovania a impakt na ekonomiku). | | | |
| PraF UK | Pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta (ďalej len „PraF UK") týmto predkladá pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „plán obnovy") v rámci medzirezortného pripomienkovacieho konania, a to k nasledovným komponentom: Komponent 2: Obnova budov Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy Komponent 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl Komponent 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Komponent 10: Lákanie a udržanie talentov Návrh plánu obnovy predložený do medzirezortného pripomienkovacieho konania bol žiaľ pripravovaný bez akejkoľvek diskusie a možnosti vyjadriť sa zo strany vysokých škôl, resp. ich reprezentácií, napriek tomu, že významná časť komponentov sa týka vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Je neprípustné, aby bola akademická obec len pasívnym prijímateľom zmien bez predchádzajúceho dialógu. Napriek prebiehajúcim rokovaniam medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. MF SR nemôže akceptovať návrh, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | SR“) a akademickou obcou, resp. zástupcami jej reprezentácií, o témach týkajúcich sa riadenia vysokých škôl a koncentrácií vzdelávacích a výskumných kapacít, boli reformy navrhované MŠVVaŠ SR k riadeniu vysokých škôl a koncentráciám vzdelávacích a výskumných kapacít, zahrnuté do plánu obnovy. Vysoké školy tak boli neprijateľne obídené a takýto postup MŠVVaS SR považujeme za snahu o silové presadenie predstáv MŠVVaS SR o reforme vysokých škôl spočívajúcu v politizácii vysokých škôl a obmedzení akademických práv a slobôd, ktorú jednoznačne odmietame. Návrh reformy č. 5 Koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (Komponent 8 plánu obnovy) len negatívne zvýrazňuje, že vysoké školy boli postavené do polohy bez akejkoľvek svojprávnosti. Návrh uvedenej reformy č. 5 neprijateľne a neodôvodnene viaže investície a ich uvoľňovanie na postup zlučovania univerzitných celkov (s. 12 Komponent 8) podľa „cestovnej mapy“ schvaľovanej MŠVVaŠ SR. Nesúhlasíme s realizáciou koncentrácií bez dohôd s jednotlivými vysokými školami, bez prejavu ich vôle a odmietame vynucovanie súhlasu viazaním investícií na postup zlučovania univerzitných celkov. Považujeme to za zneužitie plánu obnovy a za nátlak. Plán obnovy v tomto smere nespĺňa čl. 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/ 241, nie je odôvodnený ani podložený, nejde o komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu členského štátu. Z uvedených dôvodov odmietame ako celok návrh reformy č. 4 Reforma riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5 Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít v komponente 8 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. PraF UK zásadne nesúhlasí s tvrdeniami obsiahnutými v pláne obnovy, ktoré bez relevantných údajov a zdrojov vytvárajú dojem nekvalitného vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Verejné vysoké školy v SR sú zo strany štátu dlhodobo podfinancované (výdavky verejnej správy na vzdelávanie vyjadrené ako podiel na HDP boli v roku 2017 výrazne pod priemerom EÚ: 3,8 % oproti 4,6 % (UEO 2017), Pracovný dokument útvarov komisie Správa o krajine za rok 2020 – Slovensko, s. 40). Umiestnenie verejných vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch a ich schopnosť presadiť sa v medzinárodnom prostredí je, s ohľadom na nedostatočné financovanie, úspechom a výsledkom osobného zanietenia členov akademickej obce. Pri hodnotení konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je potrebné porovnávať financovanie vysokých | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | škôl vo vzťahu k výkonom, pri takom porovnaní budú slovenské vysoké školy nad priemerom európskych univerzít. | | | |
| PSK | KOMPONENT 02: Obnova budov Do mechanizmu implementácie investícií obnovy verejných historických a pamiatkovo chránených budov, za účelom dosiahnutia plánovaných cieľov, navrhujeme aktívne zapojenie VÚC v súvislosti s realizáciou príslušných aktivít, ako aj informačnej kampane a súvisiacich vzdelávacích aktivít. PSK je vlastníkom viacerých historicky a pamiatkovo chránených budov. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná, uvedené odporúčanie zapracujeme do to textu komponentu. |
| PSK | KOMPONENT 03: Udržateľná doprava V dokumente sa uvádza: „Reforma verejnej osobnej dopravy (...) Reforma bude podporená novou legislatívou, ktorá zadefinuje pravidlá, zodpovednosti a povinnosti pri koordinácii, objednávaní a financovaní regionálnej autobusovej a vlakovej dopravy.“ Poznamenávame, že Prešovský samosprávny kraj, tak ako aj iné VÚC, má vypracovaný, schválený a platný plán udržateľnej mobility, ako aj plán dopravnej obslužnosti kraja, ktoré majú strednodobú až dlhodobú platnosť a patria medzi strategické dokumenty, podľa ktorých PSK pripravuje svoje investičné projekty. Realizáciou návrhov uvedených v predloženom dokumente stratia svoj význam a aktuálnosť. Dokument v zásadnom rozpore s Plánmi udržateľnej mobility, ktoré majú spracované Košický a Prešovský samosprávny kraj, nakoľko sa v dokumente uvádza vytvorenie „národného integrovaného dopravného systému“, pričom uvedené PUM uvádzajú vznik regionálnych IDS na území tzv. „funkčných regiónov“, ako je napr. KSK+PSK. Rozpor v uvedených dokumentoch je vážnou prekážkou čerpania finančných zdrojov z európskych fondov. V súčasnosti však pôsobia organizátori IDS už na území 4 samosprávnych krajov a ich hlavnom činnosťou, okrem vzniku a prevádzky IDS, je práve koordinácia dopravných služieb. Na druhej strane nie je uvedené, že štátu, ako objednávateľovi železničnej dopravy, chýba podklad pre objednávanie vlakov – Plán dopravnej obslužnosti Slovenska, ktorý je povinným podkladom pre každého objednávateľa podľa platného zákona z roku 2012. Práve uvedená skutočnosť je dôvodom podpriemerného využívania vlakov na území Slovenska, resp. chýbajúceho nosného systému verejnej dopravy. To isté sa týka aj rozvoja cyklistickej infraštruktúry, kde má kraj vypracované a schválené strategické dokumenty, ktoré vypracovaním novej metodiky na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry bude potrebné prepracovať, resp. nebudú | O | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienky a do textu zapracuje, že kompetencie regionálnych organizátorov IDS a organizačné usporiadanie a kompetencie Národnej koordinačnej autority budú riešené v pripravovanom zákone o verejnej doprave. Text ohľadom úloh Národnej koordinačnej autority bude upravený nasledovne: „Medzi jej úlohy bude okrem iného patriť najmä koordinácia tvorby a implementácie Národného plánu dopravnej obslužnosti Slovenskej republiky verejnou osobnou dopravou, v rámci neho nastavenie princípov koordinácie liniek a spojov jednotlivých druhov dopravy, nastavenie taríf, určovanie štandardov dopravnej obsluhy a technických štandardov, marketing, práca s verejnosťou a informovanie cestujúcich, prieskumy kvality dopravy, jednotné nastavenie súťažných podmienok na výber dopravcov, analýza ekonomických ukazovateľov a nákladov integrovaných dopravcov, ako aj riadenie využitia železničných osobných vozidiel, ktoré boli financované z fondov EU na konkrétne vysúťažené regionálne železničné linky. Národný integrovaný dopravný systém bude budovaný aj v spolupráci s regionálnymi integrátormi.<br>Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | relevantné. Najväčším nedostatkom komponentu „Udržateľná doprava“ je, že namiesto komplexnej podpory environmentálne udržateľnej mobility ako celku sa zameriava prevažne len na železničnú dopravu (a iba nadväzujúcej mestskej dopravy). To je nedostatočné, aj pre pomerne malý podiel prepravných výkonov železničnej dopravy vzhľadom na limity dopravnej siete. Navrhujeme upraviť tento komponent tak, aby bol zameraný na komplexnú podporu celej verejnej osobnej dopravy (MHD, regionálna autobusová a železničná doprava), nemotorovej dopravy a kombinovaných služieb postavených na báze zdieľania. V dokumente chýba (okrem iných náležitostí uvádzaných ďalej v osobitných komentároch) vo všeobecnosti aj: 1. Podpora budovania infraštruktúry na zlepšenie nadväznosti železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy (terminály, prestupné body, záchytné parkoviská). Uvádza sa len „vybavenie pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu“. 2. Podpora vzniku centrálnych dispečingov integrovaných dopravných systémov. 3. Prehodnotenie prevádzky na jednotlivých regionálnych železničných tratiach podľa odporúčaní Plánov udržateľnej mobility. 4. Nevyhnutnosť zohľadnenia platných regionálnych Plánov dopravnej obslužnosti. 5. Potreba legislatívneho stanovenia kompetencií organizátorov IDS. 6. Medzi adresátmi pre implementáciu chýbajú organizátori IDS, ktorí sú právnickými osobami v majetku vyšších územných celkov alebo obcí V dokumente chýba podpora budovania infraštruktúry na zlepšenie nadväznosti železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy (terminály, prestupné body, záchytné parkoviská). Uvádza sa len „vybavenie pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu“. Uvádza sa podpora projektov pre železničnú a mestskú dopravu. Podpora projektov pre prímestskú autobusovú dopravu, ktorá zabezpečuje dopravné služby pre všetky obce na území Slovenska, nie je spomenutá. Je uvedené, že v prímestských oblastiach „sa zvýši ponuka spojov“, pričom nie je konkretizované akým spôsobom, keď objednávateľom sú samosprávne kraje. V dokumente chýba: Modernizácia a harmonizácia informačných a tarifných systémov všetkých druhov verejnej dopravy v rámci digitalizácie infraštruktúry. Uvádzané úlohy národnej koordinačnej autority sú v zásadnom rozpore so stratégiami samospráv, ktoré sa na základe oficiálnych stratégií Slovenskej republiky rozhodli vytvárať IDS na regionálnom princípe – prostredníctvom nezávislých organizátorov IDS. V časti Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú | | | 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia.<br>Text na strane 20. upravený nasledovne: "V rámci Plánu obnovy sa očakáva vystavanie novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne aj extraviláne miest a obcí v UMR v dĺžke minimálne 200 km, s dôrazom na budovanie bezpečnej segregovanej infraštruktúry. Do cieľa budovania cyklodopravnej infraštruktúry sa započítava aj výstavba zhruba 5000 bezpečných parkovacích miest pre bicykle v stojiskách na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou (1 parkovacie miesto sa započítava ako 0,004 km cyklotrasy)." Text na strane 20 upravený nasledovne: "Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na miestnej aj regionálnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dopravu Navrhujeme nasledovnú formuláciu: „Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry na Slovensku smerovali rovnocenne do budovania nových cyklotrás v extraviláne i intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy, ako aj voľnočasového bicyklovania. Potvrdzuje to množstvo realizovaných, ale aj projekčne pripravených cyklodopravných projektov, či už samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí, alebo ich združení, čím dopyt prekročil finančné možnosti vtedajších zdrojov a tak sa vytvorili aj zásobníky budúcich cykloprojektov. V tomto období sa tak výrazne prispelo k nárastu využívania cyklistickej dopravy ako jednej z alternatív k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave.“ Treba definovať pojem mestskej aglomerácie – zároveň aj uvažovať o požiadavke rešpektovania navrhovaných izichróny v PUMP (dochádzková vzdialenosť aspoň 8 km.) Formulácia nedostatočne popisuje územie mestskej aglomerácie. V kontexte mestskej aglomerácie je plánovanie potrebné nielen pre územie mesta a jeho intravilánu, ale aj v dimenzii jeho regionálnych väzieb, pretože mesto rieši mnohé funkcie pre svoje okolie a naopak, okolie mesta poskytuje potenciál pre rozvoj funkcií ktoré mesto nedokáže realizovať na svojom území. Navrhujeme novú formuláciu: Nová metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách v dimenzii ich regionálnych väzieb, zohľadní výkonnostný atribút novej infraštruktúry a hodnotu za peniaze konkrétnych projektov. Posudzovanie výkonnosti a hodnoty za peniaze umožní efektívnejšiu alokáciu finančných zdrojov na projekty, ktoré majú potenciál výraznejšie prispieť k zvyšovaniu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Predvídateľnosť výziev a transparentnosť ich vyhodnocovania na základe objektívnych kritérií umožní príjemcom včas pripraviť kvalitné projektové zámery a proces schvaľovania a prideľovania dotácií zníži finančnú náročnosť v ranných štádiách predkladania zámerov. V oblasti Rozvoja infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy považujeme formuláciu štvrtého cieľa za nedostatočnú. Formulácia nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu, pretože vylučuje cyklistickú infraštruktúru medzi mestami , obcami či zdrojmi pracovných príležitostí, ktorá sa môže nachádzať mimo intravilánu. Znemožňuje tak uplatnenie inštitútu hodnoty za peniaze, nakoľko by mohla vylúčiť požiadavky na priamosť a plynulosť cyklistickej dopravy. Navrhujeme novú formuláciu: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu predovšetkým v rámci obcí | | | Z dostupných dát vyplýva, že v dôsledku minulých investícií do rozvoja cyklistickej infraštruktúry, síce došlo k nárastu voľnočasového bicyklovania, avšak len k veľmi malému nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a Slovenská republika je naďalej ďaleko od splnenia cieľa 10% podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013.<br><br>Upravený text:<br>V minulosti alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali vo veľkej miere do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak nedošlo k výraznému nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave ani k výraznému pokroku smerom k naplneniu cieľa dosiahnuť 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013 . Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a miest aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. Pri výstavbe cyklistických tratí v mestských aglomeráciách máme otázku, podľa akej definície sa postupuje – ktoré aglomerácie a v akom kontexte regionálnych väzieb? Navrhujeme doplniť v našom kraji o Košicko-prešovskú aglomeráciu - 555 800 obyvateľov. Formulácia v úvode šiesteho bodu Implementácie je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu. Odborná terminológia nepozná pojem cyklistická trať. V bode sa opäť spomínajú mestské aglomerácie, do ktorých nevyhnutne patrí aj extravilán miest a obcí, nakoľko toto je priestor, v ktorom je možné vytvárať regionálne väzby medzi sídlami a ich mestskými časťami, či spádovými obcami. Výška odhadovanej sumy za 1 km cyklotrasy sa javí ako neopodstatnene vysoká – v podľa našich skúseností sa to priemerne pohybuje od sumy 250 000 € za kilometer 3 m širokej cyklistickej cestičky. Navrhovaná nová formulácia tohto bodu je nasledovná: Výstavba cyklistických trás v intraviláne a extraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady závisia od konkrétneho projektu a jeho náročnosti, ráta sa v rozpätí 250 tis. - 500 tis. Eur/1 km (v prípade náročných stavebných objektov to môže byť aj viac).. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry medzi mestami ako aj v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti cyklodopravných trás. V rámci RRP sa očakáva výstavba novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne a extraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia zvýšiť vzdialenosť dojazdov cyklistov a skvalitniť aj prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Pojem intravilán navrhujeme odstrániť - intravilán miest a obcí nezohladňuje pojem aglomerácia, ktorá zahŕňa plošné územie v ktorom sa nachádza aj extravilán. Zároveň nezohľadňuje prepojenie mestských častí, okolitých obcí miest cez | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | územie ktoré môžu viesť aj etravilánom. Takáto požiadavka môže znemožniť alebo až urobiť nezmyselným spojité vedenie cyklotrasy a jej efektivitu. Koherencia je jedna zo základných požiadaviek na vedenie cyklotrasy a mala by byť zohľadňované v politike „hodnota za peniaze“. Uvítali by sme, keby nás (PSK, resp. kraje) MDV SR vedelo zapojiť ešte do prípravy výzvy, určite na pripomienkovanie, pretože je dôležité byť informovaný tiež už v procese prípravy metodiky ako PSK. V strede odstavca formulácia nezopovedá realite, navrhujeme ju vypustiť. V závere odporúčame upresniť slovo samospráva presnejšou formuláciou - samospráva na regionálnej i miestnej úrovni (teda samosprávne kraje, mestá a obce). Navrhujeme nasl. Formuláciu odstavca: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. V časti Zelený rozmer komponentu sa spomína iba elektromobilita, stráca sa cykloelektromobilita. Preto navrhujeme doplniť odrážku, alebo dať novú odrážku. Teda návrh je: Buď: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjacích bodov pre elektromobily a doplnkovej siete alebo rozdelenie na dve samostatné odrážky. Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách, ich aglomeráciách a ich spádovom území v rámci regionálnych väzieb (vrátane priemyselných parkov). Navrhujeme doplnenie a rozšírenie formulácie.: na krátke vzdialenosti v mestách, ale aj medzi mestami navzájom, mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkmi, v prípade použitia elektrobicyklov aj na stredné vzdialenosti v mestách, medzi mestami navzájom, mestami a obcami, ako aj mestami a priemyselnými parkmi. Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských, medzimestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú obdobné ako cyklistické projekty financované z EŠIF. Pripomienka k xls súboru: P k xlsx súboru - v riadku 9 – Udržateľná doprava – Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, stĺpec S, v úvode stĺpca: Uvedené zdôvodnenia sú vybrané veľmi chybne iba z pár miest na Slovensku, Akčný plán mesta Bratislava predsa nemôže byť braný ako miera pre cyklotrasy pre ostatné mestá a regióny Slovenska. Podkladové dáta možno čerpať aj z množstva iných zrealizovaných cykloprojektov, či už samosprávnymi krajmi, alebo ďalšími mestami a združeniami. Cenu dobíjacích staníc pre elektobicykle možno určiť z viacerých zrealizovaných projektov na Slovensku. Pre cyklovežu je námetom cykloveža v Trnave, pre cyklopríštrešky z viacerých lokalít Slovenska. Navrhovaná nová formulácia je nasledujúca: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom v rozpätí 250 000 - 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z realizovaných cykloprojektov v minulosti vo vicaerých mestách a samosprávnych krajoch. Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, cyklistické prístrešky a automatické parkovacie domy pre bicykle na železničných staniciach a ich blízkosti. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Vychádza sa z cien už realizovaných cykloprojektov na Slovensku. Vzor pre cyklovežu je z mesta Trnava. | | | |
| PSK | KOMPONENT 03: Udržateľná doprava V dokumente sa uvádza: „Reforma verejnej osobnej dopravy (...) Reforma bude podporená novou legislatívou, ktorá zadefinuje pravidlá, zodpovednosti a povinnosti pri koordinácii, objednávaní a financovaní regionálnej autobusovej a vlakovej dopravy.“ Poznamenávame, že Prešovský samosprávny kraj, tak ako aj iné VÚC, má vypracovaný, schválený a platný plán udržateľnej mobility, ako aj plán dopravnej obslužnosti kraja, ktoré majú strednodobú až dlhodobú platnosť a patria medzi strategické dokumenty, podľa ktorých PSK pripravuje svoje investičné projekty. Realizáciou návrhov uvedených v predloženom dokumente stratia svoj význam a aktuálnosť. Dokument v zásadnom rozpore s Plánmi udržateľnej mobility, ktoré majú spracované Košický a Prešovský samosprávny kraj, nakoľko sa v dokumente uvádza vytvorenie „národného integrovaného dopravného systému“, pričom uvedené PUM uvádzajú vznik regionálnych IDS na území tzv. „funkčných regiónov“, ako je napr. KSK+PSK. Rozpor v uvedených dokumentoch je vážnou prekážkou čerpania finančných zdrojov z európskych fondov. V súčasnosti však pôsobia organizátori IDS už na území 4 samosprávnych krajov a ich hlavnom činnosťou, okrem vzniku a prevádzky IDS, je práve koordinácia dopravných služieb. Na druhej strane nie je uvedené, že štátu, ako objednávateľovi železničnej dopravy, chýba podklad pre objednávanie vlakov – Plán dopravnej obslužnosti Slovenska, ktorý je povinným podkladom pre každého objednávateľa podľa platného zákona z roku 2012. Práve uvedená skutočnosť je dôvodom podpriemerného využívania vlakov na území Slovenska, resp. chýbajúceho nosného systému verejnej dopravy. To isté sa týka aj rozvoja cyklistickej infraštruktúry, kde má kraj vypracované a schválené strategické dokumenty, ktoré vypracovaním novej metodiky na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry bude potrebné prepracovať, resp. nebudú relevantné. Najväčším nedostatkom komponentu „Udržateľná doprava“ je, že namiesto komplexnej podpory environmentálne udržateľnej mobility ako celku sa zameriava prevažne len na železničnú dopravu (a iba nadväzujúcej mestskej dopravy). To je nedostatočné, aj pre pomerne malý podiel prepravných výkonov železničnej dopravy vzhľadom na limity dopravnej siete. Navrhujeme upraviť tento komponent tak, aby bol zameraný na | O | ČA | DUPLICITNÁ PRIPOMIENKA. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komplexnú podporu celej verejnej osobnej dopravy (MHD, regionálna autobusová a železničná doprava), nemotorovej dopravy a kombinovaných služieb postavených na báze zdieľania. V dokumente chýba (okrem iných náležitostí uvádzaných ďalej v osobitných komentároch) vo všeobecnosti aj: 1. Podpora budovania infraštruktúry na zlepšenie nadväznosti železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy (terminály, prestupné body, záchytné parkoviská). Uvádza sa len „vybavenie pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu“. 2. Podpora vzniku centrálnych dispečingov integrovaných dopravných systémov. 3. Prehodnotenie prevádzky na jednotlivých regionálnych železničných tratiach podľa odporúčaní Plánov udržateľnej mobility. 4. Nevyhnutnosť zohľadnenia platných regionálnych Plánov dopravnej obslužnosti. 5. Potreba legislatívneho stanovenia kompetencií organizátorov IDS. 6. Medzi adresátmi pre implementáciu chýbajú organizátori IDS, ktorí sú právnickými osobami v majetku vyšších územných celkov alebo obcí V dokumente chýba podpora budovania infraštruktúry na zlepšenie nadväznosti železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy (terminály, prestupné body, záchytné parkoviská). Uvádza sa len „vybavenie pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu“. Uvádza sa podpora projektov pre železničnú a mestskú dopravu. Podpora projektov pre prímestskú autobusovú dopravu, ktorá zabezpečuje dopravné služby pre všetky obce na území Slovenska, nie je spomenutá. Je uvedené, že v prímestských oblastiach „sa zvýši ponuka spojov“, pričom nie je konkretizované akým spôsobom, keď objednávateľom sú samosprávne kraje. V dokumente chýba: Modernizácia a harmonizácia informačných a tarifných systémov všetkých druhov verejnej dopravy v rámci digitalizácie infraštruktúry. Uvádzané úlohy národnej koordinačnej autority sú v zásadnom rozpore so stratégiami samospráv, ktoré sa na základe oficiálnych stratégií Slovenskej republiky rozhodli vytvárať IDS na regionálnom princípe – prostredníctvom nezávislých organizátorov IDS. V časti Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu Navrhujeme nasledovnú formuláciu: „Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry na Slovensku smerovali rovnocenne do budovania nových cyklotrás v extraviláne i intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy, ako aj voľnočasového bicyklovania. Potvrdzuje to množstvo realizovaných, ale aj projekčne pripravených cyklodopravných projektov, či už samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí, | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | alebo ich združení, čím dopyt prekročil finančné možnosti vtedajších zdrojov a tak sa vytvorili aj zásobníky budúcich cykloprojektov. V tomto období sa tak výrazne prispelo k nárastu využívania cyklistickej dopravy ako jednej z alternatív k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave.“ Treba definovať pojem mestskej aglomerácie – zároveň aj uvažovať o požiadavke rešpektovania navrhovaných izichróny v PUMP (dochádzková vzdialenosť aspoň 8 km.) Formulácia nedostatočne popisuje územie mestskej aglomerácie. V kontexte mestskej aglomerácie je plánovanie potrebné nielen pre územie mesta a jeho intravilánu, ale aj v dimenzii jeho regionálnych väzieb, pretože mesto rieši mnohé funkcie pre svoje okolie a naopak, okolie mesta poskytuje potenciál pre rozvoj funkcií ktoré mesto nedokáže realizovať na svojom území. Navrhujeme novú formuláciu: Nová metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách v dimenzii ich regionálnych väzieb, zohľadní výkonnostný atribút novej infraštruktúry a hodnotu za peniaze konkrétnych projektov. Posudzovanie výkonnosti a hodnoty za peniaze umožní efektívnejšiu alokáciu finančných zdrojov na projekty, ktoré majú potenciál výraznejšie prispieť k zvyšovaniu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Predvídateľnosť výziev a transparentnosť ich vyhodnocovania na základe objektívnych kritérií umožní príjemcom včas pripraviť kvalitné projektové zámery a proces schvaľovania a prideľovania dotácií zníži finančnú náročnosť v ranných štádiách predkladania zámerov. V oblasti Rozvoja infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy považujeme formuláciu štvrtého cieľa za nedostatočnú. Formulácia nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu, pretože vylučuje cyklistickú infraštruktúru medzi mestami , obcami či zdrojmi pracovných príležitostí, ktorá sa môže nachádzať mimo intravilánu. Znemožňuje tak uplatnenie inštitútu hodnoty za peniaze, nakoľko by mohla vylúčiť požiadavky na priamosť a plynulosť cyklistickej dopravy. Navrhujeme novú formuláciu: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu predovšetkým v rámci obcí a miest aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. Pri výstavbe cyklistických tratí v mestských aglomeráciách máme otázku, podľa akej definície sa postupuje – ktoré aglomerácie a v akom kontexte regionálnych väzieb? Navrhujeme doplniť v našom kraji o Košicko-prešovskú aglomeráciu - 555 800 obyvateľov. Formulácia v úvode šiesteho bodu Implementácie je nedostatočná a nenapĺňa | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dostatočne stanovené ciele programu. Odborná terminológia nepozná pojem cyklistická trať. V bode sa opäť spomínajú mestské aglomerácie, do ktorých nevyhnutne patrí aj extravilán miest a obcí, nakoľko toto je priestor, v ktorom je možné vytvárať regionálne väzby medzi sídlami a ich mestskými časťami, či spádovými obcami. Výška odhadovanej sumy za 1 km cyklotrasy sa javí ako neopodstatnene vysoká – v podľa našich skúseností sa to priemerne pohybuje od sumy 250 000 € za kilometer 3 m širokej cyklistickej cestičky. Navrhovaná nová formulácia tohto bodu je nasledovná: Výstavba cyklistických trás v intraviláne a extraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady závisia od konkrétneho projektu a jeho náročnosti, ráta sa v rozpätí 250 tis. - 500 tis. Eur/1 km (v prípade náročných stavebných objektov to môže byť aj viac).. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry medzi mestami ako aj v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti cyklodopravných trás. V rámci RRP sa očakáva výstavba novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne a extraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia zvýšiť vzdialenosť dojazdov cyklistov a skvalitniť aj prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Pojem intravilán navrhujeme odstrániť - intravilán miest a obcí nezohladňuje pojem aglomerácia, ktorá zahŕňa plošné územie v ktorom sa nachádza aj extravilán. Zároveň nezohľadňuje prepojenie mestských častí, okolitých obcí miest cez územie ktoré môžu viesť aj etravilánom. Takáto požiadavka môže znemožniť alebo až urobiť nezmyselným spojité vedenie cyklotrasy a jej efektivitu. Koherencia je jedna zo základných požiadaviek na vedenie cyklotrasy a mala by byť zohľadňované v politike „hodnota za peniaze“. Uvítali by sme, keby nás (PSK, resp. kraje) MDV SR vedelo zapojiť ešte do prípravy výzvy, určite na pripomienkovanie, pretože je dôležité byť informovaný tiež už v procese | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prípravy metodiky ako PSK. V strede odstavca formulácia nezopovedá realite, navrhujeme ju vypustiť. V závere odporúčame upresniť slovo samospráva presnejšou formuláciou - samospráva na regionálnej i miestnej úrovni (teda samosprávne kraje, mestá a obce). Navrhujeme nasl. Formuláciu odstavca: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. V časti Zelený rozmer komponentu sa spomína iba elektromobilita, stráca sa cykloelektromobilita. Preto navrhujeme doplniť odrážku, alebo dať novú odrážku. Teda návrh je: Buď: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjacích bodov pre elektromobily a doplnkovej siete alebo rozdelenie na dve samostatné odrážky. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách, ich aglomeráciách a ich spádovom území v rámci regionálnych väzieb (vrátane priemyselných parkov). Navrhujeme doplnenie a rozšírenie formulácie.: na krátke vzdialenosti v mestách, ale aj medzi mestami navzájom, mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkmi, v prípade použitia elektrobicyklov aj na stredné vzdialenosti v mestách, medzi mestami navzájom, mestami a obcami, ako aj mestami a priemyselnými parkmi. Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských, medzimestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú obdobné ako cyklistické projekty financované z EŠIF. Pripomienka k xls súboru: P k xlsx súboru - v riadku 9 – Udržateľná doprava – Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, stĺpec S, v úvode stĺpca: Uvedené zdôvodnenia sú vybrané veľmi chybne iba z pár miest na Slovensku, Akčný plán mesta Bratislava predsa nemôže byť braný ako miera pre cyklotrasy pre ostatné mestá a regióny Slovenska. Podkladové dáta možno čerpať aj z množstva iných zrealizovaných cykloprojektov, či už samosprávnymi krajmi, alebo ďalšími mestami a združeniami. Cenu dobíjacích staníc pre elektobicykle možno určiť z viacerých zrealizovaných projektov na Slovensku. Pre cyklovežu je námetom cykloveža v Trnave, pre cyklopríštrešky z viacerých lokalít Slovenska. Navrhovaná nová formulácia je nasledujúca: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom v rozpätí 250 000 - 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z realizovaných cykloprojektov v minulosti vo vicaerých mestách a samosprávnych krajoch. Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, cyklistické prístrešky a automatické parkovacie domy pre bicykle na železničných staniciach a ich blízkosti. Vychádza sa z cien už realizovaných cykloprojektov na Slovensku. Vzor pre cyklovežu je z mesta Trnava. | | | |
| PSK | KOMPONENT 03: Udržateľná doprava V dokumente sa uvádza: „Reforma verejnej osobnej dopravy (...) Reforma bude podporená novou legislatívou, ktorá zadefinuje pravidlá, zodpovednosti a povinnosti pri koordinácii, objednávaní a financovaní regionálnej autobusovej a vlakovej dopravy.“ | O | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku, je to však nad rámec kompetencií MF SR. Reforma verejnej osobnej dopravy bude prebiehať koordinovane zo všetkými relevantnými subjektmi. Verejná osobná dopravy bude |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Poznamenávame, že Prešovský samosprávny kraj, tak ako aj iné VÚC, má vypracovaný, schválený a platný plán udržateľnej mobility, ako aj plán dopravnej obslužnosti kraja, ktoré majú strednodobú až dlhodobú platnosť a patria medzi strategické dokumenty, podľa ktorých PSK pripravuje svoje investičné projekty. Realizáciou návrhov uvedených v predloženom dokumente stratia svoj význam a aktuálnosť. Dokument v zásadnom rozpore s Plánmi udržateľnej mobility, ktoré majú spracované Košický a Prešovský samosprávny kraj, nakoľko sa v dokumente uvádza vytvorenie „národného integrovaného dopravného systému“, pričom uvedené PUM uvádzajú vznik regionálnych IDS na území tzv. „funkčných regiónov“, ako je napr. KSK+PSK. Rozpor v uvedených dokumentoch je vážnou prekážkou čerpania finančných zdrojov z európskych fondov. V súčasnosti však pôsobia organizátori IDS už na území 4 samosprávnych krajov a ich hlavnom činnosťou, okrem vzniku a prevádzky IDS, je práve koordinácia dopravných služieb. Na druhej strane nie je uvedené, že štátu, ako objednávateľovi železničnej dopravy, chýba podklad pre objednávanie vlakov – Plán dopravnej obslužnosti Slovenska, ktorý je povinným podkladom pre každého objednávateľa podľa platného zákona z roku 2012. Práve uvedená skutočnosť je dôvodom podpriemerného využívania vlakov na území Slovenska, resp. chýbajúceho nosného systému verejnej dopravy. To isté sa týka aj rozvoja cyklistickej infraštruktúry, kde má kraj vypracované a schválené strategické dokumenty, ktoré vypracovaním novej metodiky na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry bude potrebné prepracovať, resp. nebudú relevantné. Najväčším nedostatkom komponentu „Udržateľná doprava“ je, že namiesto komplexnej podpory environmentálne udržateľnej mobility ako celku sa zameriava prevažne len na železničnú dopravu (a iba nadväzujúcej mestskej dopravy). To je nedostatočné, aj pre pomerne malý podiel prepravných výkonov železničnej dopravy vzhľadom na limity dopravnej siete. Navrhujeme upraviť tento komponent tak, aby bol zameraný na komplexnú podporu celej verejnej osobnej dopravy (MHD, regionálna autobusová a železničná doprava), nemotorovej dopravy a kombinovaných služieb postavených na báze zdieľania. V dokumente chýba (okrem iných náležitostí uvádzaných ďalej v osobitných komentároch) vo všeobecnosti aj:<br>1. Podpora budovania infraštruktúry na zlepšenie nadväznosti železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy (terminály, prestupné body, záchytné parkoviská). Uvádza sa len „vybavenie pre cyklistickú a nemotorovú dopravu | | | riešená v rámci pripravovaného zákona o verejnej osobnej doprave, ako aj v rámci pripravovaného plánu dopravnej obslužnosti, ktorý bude primerane zohľadňovať PUM. Kompetencie regionálnych organizátorov IDS a organizačné usporiadanie a kompetencie Národnej koordinačnej autority budú riešené v pripravovanom zákone o verejnej doprave. Národný integrovaný dopravný systém bude budovaný aj v spolupráci s regionálnymi integrátormi. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v prestupných uzloch na verejnú dopravu“. 2. Podpora vzniku centrálnych dispečingov integrovaných dopravných systémov. 3. Prehodnotenie prevádzky na jednotlivých regionálnych železničných tratiach podľa odporúčaní Plánov udržateľnej mobility. 4. Nevyhnutnosť zohľadnenia platných regionálnych Plánov dopravnej obslužnosti. 5. Potreba legislatívneho stanovenia kompetencií organizátorov IDS. 6. Medzi adresátmi pre implementáciu chýbajú organizátori IDS, ktorí sú právnickými osobami v majetku vyšších územných celkov alebo obcí V dokumente chýba podpora budovania infraštruktúry na zlepšenie nadväznosti železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy (terminály, prestupné body, záchytné parkoviská). Uvádza sa len „vybavenie pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu“. Uvádza sa podpora projektov pre železničnú a mestskú dopravu. Podpora projektov pre prímestskú autobusovú dopravu, ktorá zabezpečuje dopravné služby pre všetky obce na území Slovenska, nie je spomenutá. Je uvedené, že v prímestských oblastiach „sa zvýši ponuka spojov“, pričom nie je konkretizované akým spôsobom, keď objednávateľom sú samosprávne kraje. V dokumente chýba: Modernizácia a harmonizácia informačných a tarifných systémov všetkých druhov verejnej dopravy v rámci digitalizácie infraštruktúry. Uvádzané úlohy národnej koordinačnej autority sú v zásadnom rozpore so stratégiami samospráv, ktoré sa na základe oficiálnych stratégií Slovenskej republiky rozhodli vytvárať IDS na regionálnom princípe – prostredníctvom nezávislých organizátorov IDS. V časti Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu Navrhujeme nasledovnú formuláciu: „Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry na Slovensku smerovali rovnocenne do budovania nových cyklotrás v extraviláne i intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy, ako aj voľnočasového bicyklovania. Potvrdzuje to množstvo realizovaných, ale aj projekčne pripravených cyklodopravných projektov, či už samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí, alebo ich združení, čím dopyt prekročil finančné možnosti vtedajších zdrojov a tak sa vytvorili aj zásobníky budúcich cykloprojektov. V tomto období sa tak výrazne prispelo k nárastu využívania cyklistickej dopravy ako jednej z alternatív k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave.“ Treba definovať pojem mestskej aglomerácie – zároveň aj uvažovať o požiadavke rešpektovania navrhovaných izichróny v PUMP (dochádzková vzdialenosť aspoň 8 km.) Formulácia nedostatočne popisuje územie mestskej aglomerácie. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | V kontexte mestskej aglomerácie je plánovanie potrebné nielen pre územie mesta a jeho intravilánu, ale aj v dimenzii jeho regionálnych väzieb, pretože mesto rieši mnohé funkcie pre svoje okolie a naopak, okolie mesta poskytuje potenciál pre rozvoj funkcií ktoré mesto nedokáže realizovať na svojom území. Navrhujeme novú formuláciu: Nová metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách v dimenzii ich regionálnych väzieb, zohľadní výkonnostný atribút novej infraštruktúry a hodnotu za peniaze konkrétnych projektov. Posudzovanie výkonnosti a hodnoty za peniaze umožní efektívnejšiu alokáciu finančných zdrojov na projekty, ktoré majú potenciál výraznejšie prispieť k zvyšovaniu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Predvídateľnosť výziev a transparentnosť ich vyhodnocovania na základe objektívnych kritérií umožní príjemcom včas pripraviť kvalitné projektové zámery a proces schvaľovania a prideľovania dotácií zníži finančnú náročnosť v ranných štádiách predkladania zámerov. V oblasti Rozvoja infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy považujeme formuláciu štvrtého cieľa za nedostatočnú. Formulácia nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu, pretože vylučuje cyklistickú infraštruktúru medzi mestami , obcami či zdrojmi pracovných príležitostí, ktorá sa môže nachádzať mimo intravilánu. Znemožňuje tak uplatnenie inštitútu hodnoty za peniaze, nakoľko by mohla vylúčiť požiadavky na priamosť a plynulosť cyklistickej dopravy. Navrhujeme novú formuláciu: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu predovšetkým v rámci obcí a miest aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. Pri výstavbe cyklistických tratí v mestských aglomeráciách máme otázku, podľa akej definície sa postupuje – ktoré aglomerácie a v akom kontexte regionálnych väzieb? Navrhujeme doplniť v našom kraji o Košicko-prešovskú aglomeráciu - 555 800 obyvateľov. Formulácia v úvode šiesteho bodu Implementácie je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu. Odborná terminológia nepozná pojem cyklistická trať. V bode sa opäť spomínajú mestské aglomerácie, do ktorých nevyhnutne patrí aj extravilán miest a obcí, nakoľko toto je priestor, v ktorom je možné vytvárať regionálne väzby medzi sídlami a ich mestskými časťami, či spádovými obcami. Výška odhadovanej sumy za 1 km cyklotrasy sa javí ako neopodstatnene vysoká – v podľa našich skúseností sa to priemerne pohybuje od sumy 250 000 € za kilometer 3 m širokej cyklistickej cestičky. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Navrhovaná nová formulácia tohto bodu je nasledovná: Výstavba cyklistických trás v intraviláne a extraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady závisia od konkrétneho projektu a jeho náročnosti, ráta sa v rozpätí 250 tis. - 500 tis. Eur/1 km (v prípade náročných stavebných objektov to môže byť aj viac).. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry medzi mestami ako aj v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti cyklodopravných trás. V rámci RRP sa očakáva výstavba novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne a extraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia zvýšiť vzdialenosť dojazdov cyklistov a skvalitniť aj prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Pojem intravilán navrhujeme odstrániť - intravilán miest a obcí nezohladňuje pojem aglomerácia, ktorá zahŕňa plošné územie v ktorom sa nachádza aj extravilán. Zároveň nezohľadňuje prepojenie mestských častí, okolitých obcí miest cez územie ktoré môžu viesť aj etravilánom. Takáto požiadavka môže znemožniť alebo až urobiť nezmyselným spojité vedenie cyklotrasy a jej efektivitu. Koherencia je jedna zo základných požiadaviek na vedenie cyklotrasy a mala by byť zohľadňované v politike „hodnota za peniaze“. Uvítali by sme, keby nás (PSK, resp. kraje) MDV SR vedelo zapojiť ešte do prípravy výzvy, určite na pripomienkovanie, pretože je dôležité byť informovaný tiež už v procese prípravy metodiky ako PSK. V strede odstavca formulácia nezopovedá realite, navrhujeme ju vypustiť. V závere odporúčame upresniť slovo samospráva presnejšou formuláciou - samospráva na regionálnej i miestnej úrovni (teda samosprávne kraje, mestá a obce). Navrhujeme nasl. Formuláciu odstavca: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. V časti Zelený rozmer komponentu sa spomína iba elektromobilita, stráca sa cykloelektromobilita. Preto navrhujeme doplniť odrážku, alebo dať novú odrážku. Teda návrh je: Buď: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjacích bodov pre elektromobily a doplnkovej siete alebo rozdelenie na dve samostatné odrážky. Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách, ich aglomeráciách a ich spádovom území v rámci regionálnych väzieb (vrátane priemyselných parkov). Navrhujeme doplnenie a rozšírenie formulácie.: na krátke vzdialenosti v mestách, ale aj medzi mestami navzájom, mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkmi, v prípade použitia elektrobicyklov aj na stredné vzdialenosti v mestách, medzi mestami navzájom, mestami a obcami, | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ako aj mestami a priemyselnými parkmi. Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských, medzimestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú obdobné ako cyklistické projekty financované z EŠIF. Pripomienka k xls súboru: P k xlsx súboru - v riadku 9 – Udržateľná doprava – Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, stĺpec S, v úvode stĺpca: Uvedené zdôvodnenia sú vybrané veľmi chybne iba z pár miest na Slovensku, Akčný plán mesta Bratislava predsa nemôže byť braný ako miera pre cyklotrasy pre ostatné mestá a regióny Slovenska. Podkladové dáta možno čerpať aj z množstva iných zrealizovaných cykloprojektov, či už samosprávnymi krajmi, alebo ďalšími mestami a združeniami. Cenu dobíjacích staníc pre elektobicykle možno určiť z viacerých zrealizovaných projektov na Slovensku. Pre cyklovežu je námetom cykloveža v Trnave, pre cykloprístrešky z viacerých lokalít Slovenska. Navrhovaná nová formulácia je nasledujúca: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom v rozpätí 250 000 - 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z realizovaných cykloprojektov v minulosti vo vicaerých mestách a samosprávnych krajoch. Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, cyklistické prístrešky a automatické parkovacie domy pre bicykle na železničných staniciach a ich blízkosti. Vychádza sa z cien už realizovaných cykloprojektov na Slovensku. Vzor pre cyklovežu je z mesta Trnava. | | | |
| PSK | KOMPONENT 05: Adaptácia na zmenu klímy Považujeme za nutné zosúladiť pripravované, resp. už realizované aktivity v rámci iniciatívy Catching-up Regions prebiehajúcej v Prešovskom kraji a navrhovaných aktivít uvedených v predloženom dokumente pre územie Národného parku Poloniny (navrhované ako pilotný projekt), ktoré patrí do Prešovského kraja. V Pláne obnovy... sa okrem iného uvádza, že (...) „V najviac ohrozených regiónoch (Muránska Planina a Poloniny) budú realizované plány rozvoja, ktoré napomôžu regiónom pri ich transformácii a zabezpečia nové pracovné miesta bez negatívneho dopadu na životné prostredie.“ Za nedostatok považujeme absenciu reforiem v adaptácii sa sídiel a nesystémový návrh, aby sa z Plánu obnovy financovali výlučne opatrenia v extraviláne a nie v sídlach. Rozsah a | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Adaptačné opatrenia v sídlach sú nepochybne dôležité, avšak musíme zabrániť možným finančným prekryvom. Podpora navrhovaných opatrení je plánovaná v novom programovom období štrukturálnych fondov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | náročnosť opatrení prispôsobenia sa na negatívne dôsledky zmeny klímy v sídlach sú tak veľké, že ich financovanie z EŠIF doplnené veľmi limitovanými možnosťami štátneho rozpočtu a rozpočtov samospráv nepostačuje. Je potrebné vyčleniť pre nich prostriedky aj v rámci Plánu obnovy. | | | |
| PSK | KOMPONENT 06: Inkluzívne vzdelávanie Za podstatné a prvoradé pre realizáciu navrhovaných aktivít považujeme vypracovať podrobnú analýzu – hodnotenie plnenia cieľov a ukazovateľov v súčasnosti implementovaných relevantných operačných programov pre programové obdobie 2014 – 2020 (IROP, OP Ľudské zdroje) spolufinancovaných z európskych fondov s priemetom do jednotlivých regiónov Slovenska (aj vo väzbe na udržateľnosť už realizovaných projektov v oblasti školskej infraštruktúry). V tomto komponente navrhujeme doplniť cieľovú hodnotu dosiahnutého inkluzívneho vzdelávania (napr. 50%), keďže neskôr sú uvádzané aj % súčasného stavu, z ktorých vychádzame. Navrhujeme zavedenie celodenného výchovného systému pre žiakov zo SZP a z MRK znížením alebo odpustením príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s hmotným zabezpečením v ŠKD; vytvoriť podmienky na realizáciu akceleračných programov rozvíjajúcich poznávacie a mimopoznávacie funkcie žiakov, na predĺženie ich pobytu v motivujúcom školskom prostredí a umožniť im zmysluplné trávenie voľného času spolu s väčším počtom asistentov na školách. Vo všeobecnosti je potrebné rozšíriť tím sociálnych pracovníkov, ktorí by pracovali s marginalizovanými skupinami. Popri úvahách o zmene prístupu k F odborom treba jasne definovať spôsob ako si budú žiaci s neukončenou základnou školou nahrádzať chýbajúce vedomosti v riadnych odboroch. Pri snahe o elimináciu elokovaných pracovísk bude potrebne poctivo pracovať na tom, ako dostávať žiakov z MRK do kmeňových škôl – o tom nemožno len hovoriť „od zeleného stola“, ale poskytovať žiakom, rodinám a komunitám reálnu systémovú pomoc vo forme „sprevádzania žiaka“ , nakoľko z našich skúsenosti po eliminácii ponuky miest v elokovanom pracovisku sa žiaci nepresunuli do mesta, ale jednoducho znovu len „vypadli zo systému“ – nemali možnosť dostať sa na elokované pracovisko, tak nešli nikam... Informáciu, že v súčasnosti môžu pokračovať v štúdiu len v tzv. F-odboroch, po absolvovaní ktorých získavajú aktuálne len stredné odborné vzdelanie a nemôžu pokračovať v ďalšom vzdelávaní, považujeme za nepresnú. Žiak študujúci v odbore F si už teraz môže ukončiť základnú školu kurzom (viaceré | Z | N | V PSK je evidované veľké množstvo elokovaných pracovísk, ako aj veľké množstvo absolventov odborov F. Je potrebné zriaďovateľom objasniť, že žiakom s ľahkým mentálnym postihnutím sa nezatvárajú dvere, ale naopak. Ministerstvo má záujem zvýšiť možnosti uplatnenia týchto detí na trhu práce. Žiakov, ktorých po novom nebude možné prijať na F-odbor bude možné prijať na iné odbory, ktoré sú uplatniteľné v praxi. Toto opatrenie je spojené s vyššou podporou pri dokončovaní si základnej školy, ako aj s podporou dopravy do miesta z vyučovania. Elokované pracoviská sa nesmú ani javiť ako segregačné a ich priestory je potrebné transformovať , tak aby ich mohli využívať všetci žiaci škôl. Pri desegregačných aktivitách sa ministerstvo zaviazalo zriaďovateľom pomáhať v metodickej aj materiálnej forme. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stredné školy, ktoré poskytujú tieto kurzy majú na to akreditáciu MŠVVaŠ SR) a absolvovaní nižšieho stredného vzdelávania (ZŠ kurzom) spĺňa podmienky pre prijatie na odbory "H" (3 – ročné učebné odbory), ale aj odbory "K" ale aj "M". Predčasné ukončenie školskej dochádzky - doterajšie opatrenia eliminácie predčasného ukončenia školskej dochádzky žiakov, vrátane finančnej motivácie (štipendia), sú málo účinné; značná časť žiakov zo SZP a z MRK nevidí v získaní kvalifikácie benefit – možným riešením by bola legislatívna zmena uzákonenia povinnej školskej dochádzky viazanej na získanie min. nižšieho stredného odborného vzdelania, pomohla by promptnejšia spolupráca organov súčinných pri riešení nedochádzky. V časti Podpora desegrácie škôl chápeme, že ide snahu desegregácie, avšak doterajšia prax ukazuje, že plnenie školskej dochádzky žiakov z MRK je lepšie, ak nepotrebujú dochádzať. | | | |
| PSK | KOMPONENT 07: Vzdelávanie pre 21.storočie V dokumente úplne absentuje podpora duálneho vzdelávania, ako modelu vychádzajúceho z reformy odborného vzdelávania, ktorá bola realizovaná v minulom roku – resp. účinnosťou zákona 61/ 2015 teda od roku 2015. V tejto oblasti môže podpora smerovať k finančnej podpore pre zriaďovanie tzv. „nadpodnikových centier" pre OVP, s ktorými návrh novela zákona 61 počíta, ale nehovorí nič o ich financovaní. Tieto centrá môžu zároveň slúžiť ako kariérne centrá/ centrá orientácie / centrá CŽV a pod. V oblasti reformy prípravy pedagógov absentuje dôraz na odbornú prípravu majstrov a pedagogických zamestnancov v OVP – už dlhšie sa napr. hovorí o tom, že učiteľom a majstrom v odborných školách by pomohli pravidelné „platené stáže" v podnikoch – u zamestnávateľov – aby boli v pravidelnom kontakte s vývojom – technológie/trendy/procesy v oblasti ktorej sa venujú. Pilotný projekt regionálnych centier kurikulárneho manažmentu a podpory škôl bude zavedený súčasne so schvaľovaním nového kurikula. Postupne vznikne 40 takýchto centier (jedno centrum pre dva okresy) – nekorešponduje z rozdelením Slovenska. Počet 40 nemusí byť ideálny, máme územné členenie, kde môže byť centrum pre tri okresy, ale zároveň aj okresy, kde bude centrum len pre ten okres. Odporúčame brať do úvahy možnosti spojenia a cestnej infraštruktúry. Pedagogické fakulty (učiteľstvo je aj na FF, FHPV, PrF …) nie sú len pedagogické… a vzdelávanie učiteľov prejdú transformáciou, ktorá má nasledovné ciele: Ak chceme reformovať prípravu budúcich učiteľov tak je | Z | ČA | Téma podpora stredných škôl - Vzdelávanie na stredných školách je dôležitá téma a vyžaduje dôkladné riešenia a podporu. V rámci materiálu sa v danom segmente a plánovanom období kladie dôraz najmä na základné vzdelávanie, ktoré tvorí reálne východisko pre ďalšie vzdelávacie stupne. Kurikulárna reforma základných škôl tvorí predpoklad pre následné opatrenia na stredných školách, systémové riešenia základného vzdelávania je preto v tejto etape kľúčové a ťažiskové. Kurikuárna reforma základného vzdelávania súčasne vytvára predpoklady aj pre kurikulárne zmeny v strednom školstve, najmä smerom k vzťahov medzi všeobecným vzdelávaním a odborným vzdelávaním/výcvikom.<br>Téma vysoké školy: Text sa upraví tak, že na relevantných miestach sa uvedie: "pedagogické fakulty a ostatné fakulty pripravujúce učiteľov". K ostatnému: Plánované zmeny v príprave učiteľov predpokladajú flexibilitu programov, pripomienka nie je v rozpore so zámermi projektu. Niektoré vysoké školy už v tejto fáze predkladajú študijné programy v súlade so zámermi projektu.<br>40 centier: "„Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | potrebné: A) obmedziť počty prijímaných študentov na VŠ v učiteľských odboroch a zároveň vysokým školám pg. smeru finančne kompenzovať výpadok normatívu zvýšením normatívu na študenta; B) Bc- stupeň sústrediť na odborná veci aprobácie, C) Mgr. – stupeň sústrediť len na pedagogiku, psychológiu, didaktiku, metodiku a pod., D) c práca - z odboru, E) Mgr. práca - len z didaktiky aprobácie. V druhom ročníku Mgr. stupňa – (teda piaty ročník) – celý zimný semester prax na škole. Študijné programy budú namiesto kombinácie predmetov organizované tak, že budú učiteľov pripravovať pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, humanitné vedy a pod.), čo rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi. – v praxi je to nerealizovateľné, vzhľadom na systém a štruktúru fungovania vysokých škôl. Tento systém je možné len pre 1. – 4. , nie pre ďalšie stupne, teda pre prípravu učiteľov pre 5. – 12. Ak to tak má byť odporúčame tzv. český model - kde pedagogická fakulta je pre základné školy a filozofické a prírodovedecké fakulty sú pre stredné školy. Reforma transformuje a zlúči Štátny pedagogický ústav a Slovenskú pedagogickú knižnicu s Metodickými centrami, ktoré už dnes majú zastúpenie v regiónoch, čím sa dosiahne potrebná blízkosť k školám .... ak zlúčenie, tak aj aj ŠIOV, pretože sú obrovské rezervy pri príprave učiteľov pre odborná predmety… a len zlúčenie ŠPU a MPC by k zlepšeniu situácie v odborných predmetoch nijako nepomohla … Investícia 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry (v celom projekte sa totálne zabúda na stredné odborné školy, školy potrebujú techniku (sústruhy, frézy, brúsky, konvektomaty, NC stroje, ….) – nie vybavenie IKT, to stredné školy už majú – pri stredných odborných školách máme výrazný investičný dlh, rádovo ide niekoľko sto miliónov €. Reforma 2 Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby Zmena legislatívnych rámcov, umožňujúca realizáciu zmien v prípravnom učiteľskom vzdelávaní v súlade s novým kurikulom a s požiadavkami na profesijné študijné programy: Q1 2022 – v tomto časovom rozsahu je to nerealizovateľné - Práve sa pripravuje nová akreditácia vysokých škôl, ako chce MŠVVaŠ SR školám zmeniť systém prípravy budúcich učiteľov– za jeden rok? Vysoké školy sú autonómne, MŠVVaŠ by muselo zmeniť aj ďalšie normy, napríklad vysokoškolský zákon a to sa zrejme v blízkom období nebude realizovať. Sumu na Reformu prípravy a rozvoja učiteľov považujeme za nízku. Zmena prípravy budúcich učiteľov na vysokých školách bude vyžadovať zmenu obsahu a štruktúry vyučovania študentov, teda menej odborných a úzko | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | špecializovaných odborníkov a viac odborníkov na didaktiku a metodiku s príslušným PhD, docent, resp. profesor. Teda logicky prepúšťanie na vysokých školách, pretože v súčasnosti je didaktika, pedagogika a psychológia v úzadí a v prípade zmeny nebude dostatok personálnych kapacít pre túto oblasť a prebytok personálnych kapacít pre odbor. | | | |
| PSK | KOMPONENT 09: Veda, výskum a inovácie V časti Podpora spolupráce firiem a verejného sektora Je potrebné špecifikovať konkrétne umiestnenie inovačných centier. Navrhujeme spájať a zapájať aj iné strediská s potenciálom vedecko-výskumným (ako napr. aj Žilina pre dopravu, alebo Nitra pre poľnohospodárstvo alebo aj Prešov pre humanitné smery a kreatívne vzdelávanie vrátane technologického centra so špičkovým vybavením Fakulty výrobných technológií v Prešove.) Je však potrebná podrobnejšia analýza, ktorá by zahŕňala typ inovačných centier, ich umiestnenie a to z dôvodu, aby nedošlo k umelému vyčleneniu len dvoch centier. PSK navrhuje vo svojej novej integrovanej územnej stratégii aj rozšírenie a ďalšie budovanie vedecko-výskumného centra v spolupráci s univerzitami. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| PSK | Pripomienka k materiálu ako celku: Negatívne vnímame skutočnosť, že príprava dokumentu, ktorý je predložený do MPK a týka sa lepšej budúcnosti všetkých občanov Slovenskej republiky, neprebiehala celkom transparentne, chýbali štruktúrované konzultácie so všetkými sociálno-ekonomickými partnermi, vrátane samosprávnych krajov (VÚC). Dohoda, ktorú v decembri dosiahli spoločne Európsky parlament a Rada hovorí jasne: národné plány obnovy musia vyplývať „ z konzultačného procesu (...) miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií a ďalších zainteresovaných strán“. Samosprávne kraje boli v rámci Združenia SK8 iniciatívne už v začiatkoch procesu prípravy dokumentu, so snahou prispieť k urýchleniu jeho prípravy. Ponúkli svoje skúsenosti z čerpania eurofondov s cieľom dosiahnuť synergiu Plánu obnovy a nových eurofondov na roky 2021 – 2027. Aj Prešovský samosprávny kraj vychádzal pritom z toho, že Plán obnovy môže pomôcť okamžite v oblastiach, ktoré nemôžu byť financované z eurofondov. Keďže do nových eurofondov sa pravdepodobne nedostanú niektoré priority samosprávnych krajov, chceli sme aby naše priority boli zapracované do vyššie uvedeného dokumentu (aj so zreteľom na to, že viaceré naše projekty sú technicky už pripravené - majú spracovanú potrebnú projektovú | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK, z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. Prijímanie podnetov a pripomienok zainteresovaných strán, širokej a odbornej verejnosti bolo realizované v nasledovných rámcoch: a) séria pracovných stretnutí na technickej ako i na najvyššej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dokumentáciu). Ide najmä o prioritné oblasti: dobudovanie infraštruktúry zariadení sociálnych služieb, modernizácia vzdelávacej infraštruktúry stredných škôl , obnova kultúrnych pamiatok a zlepšenie dostupnosti turisticky zaujímavých destinácií, rekonštrukcie ciest nižších tried; Konštatujeme však, že len máločo z toho bolo v predloženom dokumente zohľadnené. Pri jednotlivých navrhovaných reformách a v rámci nich pripravovaných investíciách podľa komponentov žiadame dopracovať materiál o regionálny rozmer, doplniť informácie o územnom priemete do regiónov Slovenska. regionálny rozmer komponentu v rámci SR. | | | politickej úrovni; b) zapojenie širokej verejnosti prostredníctvom prijímania podnetov z dedikovanej webovej stránky a špecifickej emailovej adresy; organizácia verejných online diskusií s dôrazom na otázky a pripomienky od širokej verejnosti; c) okrúhle tematické stoly za účasti širokého spektra odbornej verejnosti; d) zaradenie návrhu plánu obnovy do štandardného medzirezortného pripomienkového konania. Komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: Kumulatívny dodatočný vplyv realizácie reforiem a investícií z Plánu obnovy na slovenskú ekonomiku oproti základnej prognóze sa odhaduje v rozmedzí od 0,8 do 1,3 % reálneho HDP ročne v období od roku 2022 do roku 2026. Dodatočný vplyv realizácie Plánu obnovy na zamestnanosť sa odhaduje v rozmedzí od 0,1 do 1,3. V makroekonomických dopadoch je ale hodnotená neaktuálna decembrová verzia Plán obnovy. Odvtedy prešiel plán obnovy významnými zmenami. Odporúčame aktualizovať. | O | A | Makroekonomické vplyvy v materiáli budú aktualizované na základe aktuálnej makroekonomickej prognózy IFP z marca 2021, ktorá už zohľadňuje alokácie Plánu obnovy a odolnosti, ktoré sú predložené v uvedenom materiáli. Prípadné rozdiely v alokácii v porovnaní s uvedenou najaktuálnejšou prognózou vyplývajúce zo zapracovania pripomienok z medzirezortného pripomienkovacieho konania budú špecifikované. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: Metodika zostavenia scenára investičných výdavkov bez grantov z Plánu obnovy a odolnosti je nejasná, keďže celková suma investícií vychádza z makroekonomickej prognózy VpMP z februára 2021, žiadame preto upresniť nasledovné oblasti: A/ Nie je jasné, či uvedená prognóza investícií je konzistentná s plánmi vlády v oblasti znižovania deficitu verejnej správy. B/ Uvedené hodnoty investícií sú vrátane štandardných európskych štrukturálnych a investičných fondov, pričom nie je jasné, akým spôsobom ovplyvňujú priemer rokov 2021-2026 v porovnaní s rokmi 2017-2019 (v roku 2023 končí možnosť čerpania prostriedkov 3. programového obdobia s postupným nábehom nového programového obdobia). Z toho dôvodu by bolo vhodné ukázať aj odhadovaný vývoj národných investícií (t.j. mimo prostriedkov fondu obnovy a EŠIF). C/ V materiáli chýba informácia o tom, že skutočné výdavky v rezorte obrany budú v čase realizácie plánu obnovy ovplyvnené aj mimoriadnou investíciou (nákup stíhačiek). Táto investícia by mala byť vzhľadom na jej veľkosť a jedinečnosť vylúčená z posúdenia plánovaného základného scenára investícií (čo | O | A | Uvedená časť predloženého materiálu bude aktualizovaná v súvislosti so zapracovaním novej makroekonomickej prognózy z marca 2021 a na základe schváleného fiškálneho rámca. Chýbajúce informácie budú doplnené. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pravdepodobne je), ako aj zo skutočného vyhodnotenia doplnkovosti prostriedkov z fondu obnovy. | | | |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: Podľa metodického dokumentu Európskej komisie (European Commission (2021), Guidance to Member States Recovery and Resilience Plans, Commission staff working document, časť 2, str. 13.) by členské krajiny mali v plánoch obnovy preukázať, že úroveň investícií z predchádzajúcich rokov zostane zachovaná aj počas celého horizontu plánu obnovy (po vylúčení grantov z fondu obnovy) prostredníctvom zostavenia základného scenára investícií do roku 2026. Podľa nášho názoru údaje zverejnené v tabuľke 4b nespĺňajú túto podmienku, keďže celkové investičné výdavky bez grantov z Plánu obnovy a odolnosti by mali byť v rokoch 2021 až 2026 nižšie oproti priemeru za roky 2017 až 2019 o 6%. Po zohľadnení vývoja HDP dosahuje pokles 21 %. Navrhujeme doplniť vysvetlenie, akým spôsobom plánuje MF SR preukázať doplnkovosť investícií z Plánu obnovy. | O | A | Časť vyhodnotenia vplyvu investícií voči baseline scenáru bude aktualizovaná, indikované nejasnosti dovysvetlené a rovnako aj zdôvodnená a analyticky preukázaná doplnkovosť Plánu obnovy a odolnosti. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: Pri hodnotení makroekonomického vplyvu sa na str. 1 kapitola 4 spomína, že sú použité predpoklady čerpania prostriedkov Plánu obnovy zo začiatku februára. Na str. 3 je v boxe uvedené, že je použitá alokácia plánu obnovy a odolnosti zaslaná Európskej komisii v decembri 2020. Z textu nie je jasné, či ide o rovnaké alokácie. | O | A | Makroekonomické vplyvy budú aktualizované na základe aktuálnej makroekonomickej prognózy IFP z marca 2021, ktorá už zohľadňuje alokácie Plánu obnovy a odolnosti, ktoré sú predložené v uvedenom materiáli. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: Prognóza makroekonomických vplyvov Plánu obnovy a odolnosti uvažuje s technickou konsolidáciou na úrovni 2 p.b. HDP v roku 2022 a v ďalších rokoch na úrovni 1 p. b. HDP ročne. Marcová prognóza však uvažuje s konsolidáciou na úrovni 0,5% HDP pre 2022 a 1% pre rok 2023. Navrhujeme zosúladiť s poslednými odhadmi. | O | A | Makroekonomické vplyvy ako aj fiškálne predpoklady v materiáli budú aktualizované na základe aktuálnej makroekonomickej prognózy IFP z marca 2021. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: str. 16, tab. 4b - plánované investičné výdavky plánu obnovy dosahujú v roku 2020 výšku 20 mil. eur. Vzhľadom na to, že plán obnovy sa finalizuje v roku 2021 nie je jasný dôvod tohto predpokladu. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, chýba návrh na úpravu. Predkladateľ materiálu však uvádza, že v tomto prípade využíva možnosť, ktorá vyplýva z Usmernenia k plánom obnovy a odolnosti členských štátov (SWD (2021) 12 final), podľa ktorého z Plánu obnovy a odolnosti možno podporiť aj opatrenia, ktorých implementácia začala 1. februára 2020 alebo neskôr a tieto opatrenia tvoria neoddeliteľnú súčasť investícií/reforiem obsiahnutých v plánoch. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: str. 19, 1. odsek – podľa notifikácie Eurostatu z októbra 2020 deficit verejnej správy dosiahol v roku 2019 po zaokrúhlení 1,4 % HDP (nie 1,3 % HDP). | O | A | Údaj bol upresnený. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: str. 19, 1. odsek – text naznačuje, že plánované zavedenie výdavkových limitov sa uskutoční prostredníctvom novely ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. V komponente 18 sa však uvádza (str. 15), že limity výdavkov sa zavedú obyčajným zákonom prostredníctvom novely zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Navrhujeme zosúladiť texty v týchto častiach s preferovaným ukotvením vo forme ústavného zákona. | O | N | Cieľom predkladateľa v uvedenom materiáli je legislatívny záväzok voči EK prijať záväzné rozpočtové pravidlá na strednodobom horizonte prostredníctvom výdavkových stropov, spôsobom ktorý minimalizuje potenciálne implementačné riziko z nenaplnenia cieľa a z toho vyplývajúce dôsledky pri čerpaní prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti. Ambíciou MF SR je ukotvenie výdavkových stropov priamo v ústavnom zákone. Tie budú detailnejšie rozpracované aj vo vykonávacom zákone o rozpočtových pravidlách. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: str. 19, 2. odsek – odporúčame nahradiť pojem „rozpočtový zákon“ presnejším spojením, keďže povinnosť posúdenia investícií v rámci hodnoty za peniaze vyplýva z uznesenia vlády k Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023. | O | A | Text upravený. |
| RRZ | Kapitola 4 – celkový vplyv: str. 2. Negatívne riziká makroekonomickej prognózy sa v marci zvýšili, navrhujeme aktualizovať. | O | A | Makroekonomické vplyvy v predloženom materiáli budú aktualizované na základe aktuálnej makroekonomickej prognózy. |
| RRZ | KOMPONENT 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť: Medzi dokumentom (na str. 18) a excelovou prílohou existuje číselný nesúlad v alokácii na investíciu 2 Nemocnice v novej sieti – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie (955 mil. eur vs 947 mil. eur). Odporúčame zjednotiť uvedené hodnoty prípadne vysvetliť dôvody rozdielov. | O | A | Uvedený nesúlad investícii sme identifikovali. V rámci dokumentov sú sumy jednotné. |
| RRZ | KOMPONENT 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť: Na strane 15 je uvedené „Za posledných 30 rokov bolo na Slovensku postavených málo nových nemocníc“. Navrhujeme presnejšie špecifikovať počet postavených nemocníc. | O | A | Text "Za posledných 30 rokov bolo na Slovensku postavených málo nových nemocníc, prebehli" bude nahradený "Za posledných 30 rokov na Slovensku nebola postavená žiadna koncová všeobecná nemocnica (pozn.pod čiarou), prebehli iba výstavby pavilónov a ". Pozn.pod čiarou: "Všeobecná nemocnica v Koncovej sieti |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | poskytovateľov v zmysle prílohy č. 7 k nariadeniu vlády č. 640/2008 Z. z." |
| RRZ | KOMPONENT 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť: Tento komponent, konkrétne stavba nových nemocníc, je svojim charakterom špecifická svojou urgentnosťou (odlišná od iných komponentov) a nemusí z vecného pohľadu napĺňať princíp doplnkovosti, keďže investície do stavby nových nemocníc by boli nutné aj bez Plánu obnovy a odolnosti. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet/názor/námet/odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| RRZ | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Navrhujeme vyhodnotiť vplyv reforiem a investícii na vývoj bežných výdavkov na dlhodobú starostlivosť. Cieľom komponentu je zabezpečiť vyššiu kvalitu a dostupnosť služieb dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti. Pravdepodobným dôsledkom navrhovaných opatrení bude výrazné navýšenie finančných prostriedkov na následnú, dlhodobú a paliatívnu starostlivosť. Komponent síce obsahuje aj opatrenia, ktoré by mali pôsobiť preventívne pred vznikom alebo zhoršovaním miery odkázanosti. Zlepšovanie zdravotného stavu populácie pri rastúcej strednej dĺžke života, a jeho efekt na vývoj výdavkov dlhodobej starostlivosti, je však zahrnutý už v súčasných dlhodobých projekciách výdavkov. Taktiež by bolo vhodné vyhodnotiť veľkosť pozitívneho vplyvu reforiem na trh práce. Efekt jednotlivých opatrení ani celkový efekt komponentu na vývoj bežných výdavkov na dlhodobú starostlivosť nie je vyhodnotený (v tabuľke Costing_details_RRF_20210308.xlsx je k výdavkom reforiem do roku 2026 komentár MF, že opatrenia vyvolajú dodatočné náklady, ale ich objem a riziko je “zatiaľ nedefinovateľné”.) | O | ČA | Alokácia 250 mil. eur z Plánu obnovy a odolnosti bude slúžiť iba na kapitálové investície a ich realizáciu. Náklady potrebné na realizáciu reforiem budú financované z iných verejných zdrojov, vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov a rozpočtu verejnej správy. Plán obnovy a odolnosti neobsahuje presné parametre reforiem, tie budú predmetom ďalšej diskusie v nasledujúcich mesiacoch, na základe čoho bude možné vyčísliť potrebné dodatočné zdroje. Do textu bola doplnená nasledovná formulácia: "Demografický vývoj spolu s novou formou financovania sociálnych služieb budú vyžadovať vyššiu potrebu zdrojov zo štátneho rozpočtu oproti súčasnému stavu. Podrobnosti reformy a s ňou spojené finančné nároky bude MPSVR SR v priebehu prípravy konzultovať s MF SR." |
| RRZ | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Plán obnovy medzi hlavné problémy pri snahách o reformu systému zaraďuje rezortizmus. Na druhej strane, predložený spôsob vysporiadania sa s týmto problémom nemusí byť dostatočný. Plán obnovy problém rezortizmu spomína pri reforme integrácie sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Návrh síce reaguje na diery v poskytovaní starostlivosti, ktoré sú dôsledkami rezortizmu, samotný rezortizmus však nerieši. Návrh obsahuje len rozdelenie kompetencii pri pripravovaní zákonov medzi MZ a MPSVR a zriadenie spoločnej pracovnej komisie. Na viacerých miestach sa uvádza, že implementácia plánu si bude vyžadovať “intenzívnu spoluprácu”, ale nerieši | O | N | Komponent predpokladá predloženie spoločnej Stratégie dlhodobej starostlivosti (s. 12), na ktorej už v čase tvorby POO rezorty spolupracujú. K intenzívnej spolupráci sa rezorty zaväzujú nepriamo aj prostredníctvom míľnikov a cieľov, ktoré plnia spoločne, a ktorých dosiahnutím je podmienená realizácia investícií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sa akým spôsobom ju docieliť. Napríklad systém rezortizmu považovali za jednu z "rozhodujúcich príčin súčasného stavu" aj autori aktualizácie Stratégie DSZS z roku 2019. Tí však uvažovali o ambicióznejšom riešení – zlúčení ministerstiev. Pripomienka nemôže byť interpretovaná ako návrh RRZ na zlúčenie ministerstiev. Ide len o príklad dokladujúci návrhy razantnejších riešení v minulosti (str. 10 Stratégia DSZS, aktualizovaná verzia, október 2019, prístupné 16.3.2021 na https://www.health.gov.sk/Clanok?strategia-dlhodobej-socialno-zdravotnej-starostlivosti-v-sr). Odporúčame konkretizovať, akými záväznými a konkrétnymi zmenami procesov sa zabezpečí odstránenie problému rezortizmu. | | | |
| RRZ | KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť: Využitie eurofondov v sektore sociálnych služieb, medzi ktoré spadá aj značná časť dlhodobej starostlivosti, v minulom období nebolo v súlade s princípom adicionality. Rozvoj v sektore sociálnych služieb bol v posledných rokoch zabezpečený primárne vďaka národným projektom financovaným z eurofondov (Plnenie národných priorít rozvoja sociálnych služieb – Analýza, Repáková 2020, str. 50, prístupné na https://ivpr.gov.sk/plnenie-narodnych-priorit-rozvoja-socialnych-sluzieb-v-rokoch-2015-2020-analyza-kvetoslava-repkova-2020/). Zdravotná starostlivosť v mobilných hospicoch a službách ADOS zase dlhodobo stagnovala. Podobne aj kapacity pobytových zariadení sociálnych služieb v poslednom období. Ak je rozvoj dlhodobej starostlivosti dlhodobo naviazaný primárne na eurofondy resp. bez prítomnosti eurofondov k nemu nedochádza, ťažko možno hovoriť o splnení adicionality. Plán požaduje z RRP financovanie v objeme 250 mil. eur. V prípade investícii Plán predpokladá financovanie dodatočne vyvolaných nákladov zo štátneho rozpočtu v celkovom objeme 40 mil. eur. Inak nepredpokladá využitie národných alebo iných zdrojov (Tabuľka T2 prílohy ku komponentu 13: časť Funding from other sources nie je vyplnené.). Plán obnovy pri investíciách využíva tiež najmä zdroje RRP, no pokúša sa riešiť aj príčiny stagnácie rozvoja napr. reformou systému financovania, čo vnímame pozitívne. Odporúčame sa však vysporiadať so spôsobom zabezpečenia udržateľného financovania aj po odznení prostriedkov z plánu obnovy. | O | N | Alokácia 250 mil. eur z Plánu obnovy a odolnosti bude slúžiť iba na kapitálové investície a ich realizáciu. Náklady potrebné na realizáciu reforiem budú financované z iných verejných zdrojov, vrátane európskych štrukturálnych a investičných fondov a rozpočtu verejnej správy. Plán obnovy a odolnosti neobsahuje presné parametre reforiem, tie budú predmetom ďalšej diskusie v nasledujúcich mesiacoch, na základe čoho bude možné vyčísliť potrebné dodatočné zdroje. Do textu bola doplnená nasledovná formulácia: "Demografický vývoj spolu s novou formou financovania sociálnych služieb budú vyžadovať vyššiu potrebu zdrojov zo štátneho rozpočtu oproti súčasnému stavu. Podrobnosti reformy a s ňou spojené finančné nároky bude MPSVR SR v priebehu prípravy konzultovať s MF SR." |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením | Z | N | V súlade so všeobecnými princípmi pre tvorbu cieľov a míľnikov EK odporúča, aby boli pod kontrolou členských |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výdavkových stropov: Cieľ zreteľného smerovania k štrukturálne vyrovnanému alebo prebytkovému hospodáreniu na strednodobom horizonte je neurčitý. Navrhujeme uviesť konkrétnejšie hodnoty pre trajektóriu vývoja štrukturálneho salda, ktoré by mali odkazovať na ciele a stratégiu schválené v tohtoročnom programe stability, napr. smerovanie k 3% štrukturálnemu deficitu na konci volebného obdobia. | | | štátov a neboli ovplyvnené externými faktormi ako napr. makroekonomický výhľad, čo je aj prípad salda, ktoré tak pri nesplnení uvedeného cieľa zvyšuje riziko čerpania prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov: Cieľ zvýšenia indexu otvoreného rozpočtu je uvedený bez odkazu na inštitúciu, ktorá index zostavuje, ako aj príslušnú metodiku. Odporúčame zahrnúť tieto informácie spolu s konkrétnymi opatreniami, ktoré povedú k požadovanému zlepšeniu hodnotenia. | O | A | Doplnený zdroj a dovysvetľujúce informácie k indexu otvoreného rozpočtu. Opatrenia na zlepšenie transparentnosti sú špecificky uvedené v predloženom materiáli v MPK a v blogu ÚHP Hovoriť pravdu, aj v rozpočte. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov: Nie je jasné, čo sa myslí cieľom udržateľného znižovania úrovne hrubého dlhu. Považujeme za vhodné špecifikovať konkrétnejšie ciele pre úrovne hrubého dlhu na strednodobom horizonte, opäť vo väzbe na ciele programu stability. | O | N | V súlade so všeobecnými princípmi pre tvorbu cieľov a míľnikov EK odporúča, aby boli pod kontrolou členských štátov a neboli ovplyvnené externými faktormi ako napr. makroekonomický výhľad, čo je aj prípad salda, ktoré tak pri nesplnení uvedeného cieľa zvyšuje riziko čerpania prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov: V časti popisujúcej kontext v národnej stratégii je uvedená priorita vlády dosiahnuť vyrovnané hospodárenie štátu do roku 2024 za predpokladu, že po kríze príde k zotaveniu svetovej ekonomiky. Táto priorita vychádza z programového vyhlásenia vlády, v čase schválenia ktorého ešte nebol zrejmý rozsah a dĺžka trvania pandémie. Vzhľadom na aktuálne očakávané úrovne deficitu a predpokladaný vývoj v najbližších rokoch nie je dosiahnutie vyrovnaného hospodárenia do roku 2024 podložené opatreniami alebo iným relevantným dokumentom zaoberajúcim sa výhľadom fiškálnej politiky (napr. rozpočet verejnej správy alebo program stability) | O | N | Uvedená pripomienka ide nad rámec predkladaného materiálu, ktorého cieľom nie je korigovať a hľadať nápravné opatrenia pre zabezpečenie deklarovaných fiškálnych cieľov v PVV. Dané podnety berie predkladateľ na vedomie. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov: V minulosti MF SR a ARDAL zdôrazňovali potrebu zmeny definície ukazovateľa dlhovej brzdy, čo by umožnilo efektívnejšie | O | N | Uvedená pripomienka ide nad rámec predkladaného materiálu. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riadenie likvidity štátu. Z tohto pohľadu v materiáli absentuje zámer zmeny ukazovateľa z hrubého dlhu na čistý dlh v ústavnom zákone o rozpočtovej zodpovednosti. | | | |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov: V oblasti stratégie riadenia štátneho dlhu bude určite prínosom plánované zavedenie viacrozmerných kritérií a analytickej práce. Z tohto pohľadu nie je dostatočne zdôvodnený zámer orientovať sa najmä na emisie 2 až 10-ročných dlhopisov, keďže rozhodovanie o splatnosti by malo byť jedným z týchto kritérií. Navrhujeme bližšie vysvetliť tento zámer, prípadne doplniť odkaz na zdroj, kde je táto téma analyzovaná. | O | ČA | Uvedená špecifikácia orientácie sa na 2 až 10-ročné dlhopisy bude vypustená, avšak dovoľujeme si uviesť, že uvedený zámer vychádza a je výsledkom internej viackriteriálnej analýzy, ktorú odporúča aplikovať aj RRZ. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov: Z materiálu nie je zrejmé, akou formou plánuje vláda zaviesť výdavkové limity. Domnievame sa, že ukotvenie základných princípov, ich definícia, sankcie za neplnenie ako aj únikové klauzuly by mali byť súčasťou ústavného zákona, čo zvýši záväznosť daného pravidla. Zároveň odporúčame, aby súčasťou legislatívnej úpravy výdavkových limitov bolo aj definovanie úlohy nezávislej inštitúcie v duchu pripravenej novely ústavného zákona. Dôveryhodnosť daného pravidla by sa zvýšila tým, že nezávislá inštitúcia by bola zodpovedná za výpočet limitov (vrátane stanovenia presnej metodiky), ich priebežnú aktualizáciu a vyhodnotenie ich plnenia s následnými sankciami. Vzhľadom na to, že míľnik súvisiaci so zavedením výdavkových limitov spočíva v schválení zákona (bez uvedenia konkrétneho kvantitatívneho cieľa), navrhujeme do materiálu doplniť ďalšie, vyššie uvedené prvky (okrem naviazania na ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti), ktoré by limity mali spĺňať, aby sa stali záväzným a dôveryhodným pravidlom, ktoré prispeje k proticyklickej fiškálnej politike vlády a dlhodobej udržateľnosti verejných financií. | Z | ČA | Cieľom predkladateľa v uvedenom materiáli je legislatívny záväzok voči EK prijať záväzné rozpočtové pravidlá na strednodobom horizonte prostredníctvom výdavkových stropov, spôsobom ktorý minimalizuje potenciálne implementačné riziko z nenaplnenia cieľa a z toho vyplývajúce dôsledky pri čerpaní prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti. Ambíciou MF SR je ukotvenie výdavkových stropov priamo v ústavnom zákone. Zvyšné podnety berie predkladateľ na vedomie. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť pro-rastový daňový mix: Podoba plánovaného daňového mixu je popísaná veľmi neurčito, chýba kvantitatívne vyjadrenie zamýšľaných zmien v daňovom zaťažení. Nie je tak možné posúdiť do akej miery bude daňová reforma smerovať k naplneniu cieľa vytvoriť pro-rastový a | O | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a uvádza, že reálne kontúry daňovej reformy budú predstavené a diskutované so širokou verejnosťou, keď sa dosiahne vnútropolitický konsezus ohľadom daňovej reformy, ktorá je z uvedeného dôvodu v Pláne obnovy a odolnosti uvedená |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konkurencieschopný daňový systém. Navrhujeme konkretizovať plánované zmeny a doplniť materiál o merateľné ukazovatele. | | | len na úrovni deklaratívnych princípov, aby sa predišlo prípadným problémom s čerpaním prostriedkov Plánu pri nesplnení konkrétnych záväzkov v daňovej oblasti, na ktorých chýba zhoda. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť pro-rastový daňový mix: V prípade zdaňovania negatívnych externalít je potrebné obozretne vnímať ich potenciál na generovanie dodatočných príjmov pre verejnú správu ako kompenzáciu za zníženie iných daní. Tento potenciál je závislý od cenovej elasticity konkrétnych aktivít. Primárnym cieľom týchto daní je totiž prostredníctvom zvýšenia nákladov motivovať zníženie aktivít generujúcich negatívne externality. Takéto daňové základne preto nemusia byť daňovo intenzívne z pohľadu generovania príjmov pre rozpočet v dlhodobejšom horizonte. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť pro-rastový daňový mix: Výzva na "Odklon od hospodárstva „montážnej haly k priemyslu 4.0" smeruje z pohľadu daňovej reformy k zavedeniu špeciálnych režimov pre vybrané sektory (napr. superodpočet pre investície do priemyslu 4.0) a daňový výpadok, ktorý bude musieť byť inde kompenzovaný. Opatrenia by mali byť zamerané na stimulovanie dodatočných investícii do priemyslu 4.0 a nastavené tak, aby plošne daňovo nedotovali investície, ktoré by sa uskutočnili aj bez daňového zvýhodnenia. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť zefektívnenie verejných investícií: V predchádzajúcich rokoch sa opakovane použili rozpočtované investičné prostriedky na bežné výdavky (napr. aktuálne v roku 2021 bola rezerva na riešenie pandémie dofinancovaná z položky „výdavky na vybrané investície kapitol"). Navrhujeme, aby bola obmedzená možnosť použitia investičných prostriedkov rozpočtu na nerozpočtované potreby v bežných výdavkoch. Obmedzenie by malo byť stanovené vo forme maximálneho podielu investičných prostriedkov, ktoré môžu byť použité na bežné výdavky. Uvedené nastavenie zabezpečí stabilitu financovania pre investičné projekty zahrnuté do rozpočtu. Dlhodobé strategické plány v oblasti investícií by tak neboli ohrozené požiadavkami na financovanie čerpania ad-hoc bežných výdavkov, ktoré zväčša neprispievajú k | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nárastu ekonomického potenciálu a teda zlepšovaniu dlhodobej udržateľnosti verejných financií. | | | |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť zefektívnenie verejných investícií:Cieľ zvýšenia presnosti rozpočtovania investícií je nejasný bez stanovených kvantifikovateľných ukazovateľov. Navrhujeme popísať, v čom spočíva nedostatočná presnosť rozpočtovania, a akými konkrétnymi opatreniami by mala byť realizovaná náprava. | O | A | Text bol upravený a doplnený o opis nedostatkov rozpočtovania kapitálových výdavkov a nástrojov na zrealizovanie nápravy. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému: Jednotlivé opatrenia v časti popisujúcej implementáciu reformy sú v niektorých prípadoch špecifikované nedostatočne, v iných zase nepresne: A/ Nápravné opatrenia v druhom pilieri (zákon č.43/2004 o starobnom dôchodkovom sporení) sú popísané nedostatočne špecificky. Vzhľadom na to, aké veľké problémy dlhodobo existujú v druhom pilieri v súvislosti s jeho výnosnosťou a rizikom generovania budúcich dôchodkov hlboko pod potenciálnymi možnosťami odporúčame výrazne viac špecifikovať opatrenia, ktoré by sa mali prijať s cieľom zvýšiť budúce dôchodky z druhého piliera (napr. stanovenie benchmarkov pre dlhopisové a akciové fondy vo forme diverzifikovaných akciových a dlhopisových indexov, stanovenie benchmarkov pre výšku výkonnostných aj fixných poplatkov vrátane ich pravidelnej revízie, stanovenie maximálnej výšky poplatku v pasívnych fondoch, definovanie prednastavenej stratégie (optimálnej alokácie portfólia) pre sporiteľa kombináciou akciového a dlhopisového benchmarku (cieľom je vysoký podiel akcií a pasívny fond) zohľadňujúcou vek sporiteľa s cieľom maximalizovať dlhodobý výnos). B/ V prípade zavedenia automatického vstupu by bolo vhodné toto opatrenie podmieniť opravou fundamentálnych problémov výkonnosti druhého piliera a neprezentovať ho ako samostatné opatrenie. Zavedenie automatického vstupu bez nápravy výnosnosti by totiž existujúce problémy mohlo za určitých okolností ešte viac prehĺbiť. C/ V prípade implementácie opatrení v sociálnom poistení (zákon č. 461/2003 Z.z.) je opatrenie č. 2 definované veľmi zmätočne a spája v sebe dve nesúvisiace opatrenia (uplatňovanie aktuárnej neutrality pri výpočte predčasných | Z | ČA | Pripomienka ohľadom zmätočnosti textu je akceptovaná a bude náležite upravená. Zvyšné podnety nie je možné v súčasnej dobe reflektovať vzhľadom na neexistujúci politický konsenzus a s tým spojené náklady prípadného nesplnenia našich záväzkov voči EK pri implementácii Plánu obnovy a odolnosti. Uvedené podnety však berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôchodkov nesúvisí so znížením negatívneho dopadu rodičovstva na výšku dôchodkov). | | | |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému: Navrhujeme ako míľniky, ktorými sa má sledovať plnenie cieľa, definovať prijatie konkrétnych opatrení, resp. naplnenie vopred zadefinovaných čiastkových cieľov a nie ako prijatie noviel príslušných zákonov. | O | N | Stanovené míľniky sú v súlade so všeobecným usmernením EK k Plánu obnovy a odolnosti, pričom každý míľnik v podobe prijatej novely má uvedený aj detailný opis zrealizovaných krokov resp. opatrení (viď povinné tabuľkové prílohy pri komponentoch, hárok T1 míľniky a ciele). |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému: Niektoré ciele dôchodkovej reformy sú uvedené bez bližšej špecifikácie alebo merateľného ukazovateľa. Takto stanovené ciele nebude možné odpočtovať. cieľ č. 1: materiál na viacerých miestach opakuje a zdôrazňuje ambíciu zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií meranú indikátorom S2, pričom však nikde neuvádza kvantitatívny cieľ jeho zlepšenia vplyvom navrhovanej reformy. Vzhľadom na existujúce vysoké riziko dlhodobej udržateľnosti verejných financií je žiadúce v časti o dôchodkovej reforme prijať záväzok, aby sa náklady starnutia (tzv. cost of ageing, čo je časť S2) v prípade dôchodkového systému vrátili na hodnoty z roku 2018. To by znamenalo prijať záväzok pre zlepšenie dlhodobej udržateľnosti meranej indikátorom S2 aspoň o 2% HDP. cieľ č.2: Nepovažujeme za vhodné definovať cieľ reformy ako „zabezpečenie dôstojného života pre poberateľov starobných dôchodkov“ bez zadefinovania pojmu a stanovenia akýchkoľvek merateľných ukazovateľov. | Z | ČA | Fiškálny vplyv opatrení na verejné financie v I. priebežnom pilieri dôchodkového systému, ktoré sú súčasťou reformného plánu v predloženom materiáli na indikátor S2 bude doplnený. v kapitole 4 v časti udržateľnosť verejných financií ako technický predpoklad pri dostupných parametroch. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému: Účinnosť prijatých dôchodkových reformných zákonov je stanovená na 1.1.2023, pričom tento pomerne vzdialený termín nie je nijako zdôvodnený. Odporúčame zvážiť skorší termín k 1.1.2022. | O | N | Navrhovaný dátum účinnosti predstavuje kompromisné riešenie, ktorého cieľom je eliminovať implementačné riziko Plánu obnovy a odolnosti vzhľadom na komplikované a zdĺhavé rokovania o finálnych vykonávacích návrhoch zmien v dôchodkovom systéme, ktoré si okrem iného vyžiadajú aj potrebu širšej celospoločenskej diskusie. |
| RRZ | KOMPONENT 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie - časť Zlepšenie udržateľnosti dôchodkového systému: V záujme zvýšenia stability dôchodkového systému odporúčame, aby zámerom bolo základné | Z | ČA | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie, pričom špecificky v komponente uvádza, že ambíciou vlády je časť |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | princípy finančnej stability systému trvalo ukotviť v legislatíve formou ústavného zákona, ideálne všeobecne akceptovaným celospoločenským konsenzom. | | | z prvkov dôchodkovej reformy ukotviť aj priamo v ústavnom zákone. |
| RRZ | Všeobecne: Nad rámec technických pripomienok zaslaných do medzirezortného pripomienkového konania Rada zverejní aj samostatné stanovisko. Stanovisko s hlavnými zisteniami a odporúčaniami Rada zverejní z vlastnej iniciatívy, pričom súčasne naplní aj žiadosť Ministerstva financií zo dňa 16. marca 2021, ktorou požiadala o stanovisko RRZ v termíne do 26. marca 2021. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Stanovisko berie predkladateľ na vedomie. |
| RRZ | Všeobecne: Plán obnovy bližšie nešpecifikuje spôsob splatenia prostriedkov čerpaných z RRF na úrovni EÚ. Navrhujeme uviesť konkrétnejší plán vysporiadania sa so záväzkami rozpočtu EÚ v súvislosti s financovaním RRF cez avizované navyšovanie vlastných zdrojov. Zároveň by bolo vhodné zohľadniť pri odhadovaných makroekonomických vplyvoch Plánu obnovy na ekonomiku Slovenska aj prípadné budúce negatívne vplyvy z dôvodu potreby splatenia záväzkov rozpočtu EÚ v súvislosti s financovaním RRF. | O | N | Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti nie je jasný kľúč a ani časový harmonogram splatenia prostriedkov, nie je možné bez viacerých arbitrárnych predpokladov uvedenú požiadavku realizovať. Explicitne uvedenú otázku nerieši ani EK v nariadení Európskeho parlamentu a Rady z dňa 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241. |
| RRZ | Všeobecne: Rada navrhuje zvážiť doplnenie alebo identifikovanie projektov, ktoré majú potenciál skokovo posunúť zdroj rastu našej ekonomiky od priemyslu k ekonomike založenej na väčšom podiele služieb s vyššou pridanou hodnotou. To by mohlo zvýšiť pravdepodobnosť úspechu splnenia konvergenčného cieľa 92% priemeru EÚ v roku 2030. Predložený plán obnovy obsahuje celkom 18 komponentov, ktoré sú ďalej členené do podrobnejších oblastí a aktivít. Rada vníma, že ide o pomerne rozsiahly zoznam opatrení, ktorý do istej miery odráža aj potreby realizácie reforiem neuskutočnených v minulosti. Odlišným (ale zároveň aj aditívnym) prístupom pri tvorbe plánu obnovy mohlo byť užšie vymedzenie prioritných oblastí alebo menší počet ťažiskových avšak finančne nákladnejších projektov, ktoré by v danej oblasti predstavovali zásadný posun aj z medzinárodného pohľadu. Rada považuje za vhodné využiť túto príležitosť a zvážiť doplnenie alebo identifikovanie niektorých takých projektov, ktoré majú potenciál posunúť zdroj rastu našej ekonomiky od priemyslu k ekonomike založenej na väčšom podiele služieb s vyššou pridanou hodnotou. Zjednodušene, vytvoriť podmienky na úspešné zopakovanie prípadu VW, ale tentokrát v službách. Pritiahnutím VW a iných veľkých zahraničných investícií vznikol prirodzený | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný názor berie predkladateľ na vedomie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | trhový tlak (tzv. kreatívna deštrukcia) na reštrukturalizáciu priemyslu, ktorý prirodzene vyústil do vytvorenia úspešného automobilového klastra. Za predpokladu, že Slovensko má komparatívnu výhodu na trhu práce v oblasti IT a zdravotníctva, podobný príbeh by mohol vzniknúť pritiahnutím pobočky svetového technologického inštitútu, alebo veľkej svetovej výskumnej nemocnice. To by potom mohlo prirodzene reštrukturalizovať sektor služieb vytvorením IT klastra okolo inštitútu a biochemického medicínskeho klastra okolo nemocnice a zároveň bez potreby dlhoročného tlaku na implementačné schopnosti štátu (čo zvykne byť limitujúcim faktorom). | | | |
| RÚZSR | 104. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9 ako celku Na digitalizáciu priemyslu sú vyčlenené nedostatočné zdroje vrátane toho, že Plán obnovy sa nedostatočne zaoberá otázkou rekvalifikácie pracujúcich a získavania digitálnych zručností, pričom pre túto oblasť nevyčleňuje dostatočné prostriedky. Materiál na viacerých miestach popisuje ako reformu zapájanie sa do existujúcich programov EÚ (napr. Horizont Európa, Horizont 2020). Takéto aktivity nepovažujeme za reformy. Tieto programy majú svoje vlastné financovanie, nerozumieme ich zaradeniu do POO. Vypracovanie princípov a vykonávanie hodnotenia a merateľných ukazovateľov v oblasti vedy, výskumu a inovácií musí byť na základe celospoločenského konsenzu či na národnej alebo regionálnej úrovni, vrátane relevantného zastúpenia súkromného sektora, zamestnávateľov a verejnej správy - podľa zásady "kto platí", resp. „pro bono“ pre koho majú byť veda, výskum a inovácie prínosné. Pre zriaďovanie transformačných a inovačných konzorcií v „ostatných regiónoch“: o Je potrebné prihliadať i na potreby regiónov, ak sú podporené aj rozvíjajúcim sa potenciálom inovatívnych súkromných firiem a spolupracujúcich výskumných inštitúcií. o Medzi Aktérov pre vytváranie konzorcií navrhujeme doplniť i vedomostné a inovačné klastre (s už vytvorenou kooperáciou verejnej správy, súkromnej sféry, vzdelávacích a výskumných inštitúcií ako sú vysoké školy a občianskych iniciatív). Dôvod: ide o na Slovensku už overený spôsob partnerstva, viď Košice IT Valley, resp. Z@ICT, atp. Podmienku „manažérskeho vedenia“ konzorcia významnou zahraničnou výskumno-vývojovou inštitúciou nahradiť „partnerstvom“ s ňou. Dôvod: aby prejavenú iniciatívu domáceho subjektu tento vedel realizovať i „manažérskym vedením“ konzorcia (odborné vedenie zahraničnou inštitúciou zostane). Kritériá/podmienky pri výbere a hodnotení projektov navrhujeme | Z | N | Predkladateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | doplniť z dôvodov potreby regionálnej podpory: § hodnotením významu projektov aj pre rozvojové potreby regiónu § kvalitou regionálnej vzdelávacej infraštruktúry garantujúcej prílev dostatočného počtu kvalitného ľudského kapitálu-študentov pre študijné programy podporujúce zámery konzorcia na regionálne pôsobiacu univerzitu (ktoré je súčasne i regionálnou výskumnou inštitúciou) Do kľúčových aktivít popri „vytvorení nástrojov a zabezpečení príchodu nových talentov a expertov zo zahraničia“ doplniť aj § systematické vyhľadávanie domácich „talentov“, § spolupráca domácich expertov so skúsenosťami a iniciatívou vo výskume alebo vývoji § výchova a podpora postdoktorandov pôsobiacich v súkromnej sfére v oblastiach s vysokou pridanou hodnotou Uľahčiť možnosť inštitucionálneho zapájania zástupcov verejnej správy a súkromného sektoru do verejných výskumných inštitúcií, napr. s externou účasťou v ich vedení, v akademických orgánoch (zosúladenie zmien pripravovaných v komponente 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl). V niektorých častiach textu stále chýbajú doplnené inovácie a taktiež aj iné formulácie sú v texte neurčité. Napríklad použité nevysvetlené skratky, opakovanie celých paragrafov, alebo viet. | | | |
| RÚZSR | 109. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 9 V časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente str.9 Konsolidácia podporných agentúr....., s využitím existujúceho know-how rezortov, stakeholderov zo súčasného procesu prípravy revízie RIS3 a existujúcich analytických kapacít. (Sekretariát RVVTI). Považujeme za potrebné využiť inštitúcie a formy hybridného financovania, ktoré už existujú. Ale paralelne s týmto reformným procesom konsolidácie treba zabezpečiť okamžité katalyzovanie ekosystému VVI k spolupráci a k riešenie konkrétnych projektov národných alebo medzinárodných. Odôvodnenie: Niektoré schémy na financovanie už existujú napríklad na MIRRI a môžu fungovať hneď, ale nemajú finančné krytie. Ak budeme sa zapodievať iba procesnými reformami bez konkrétnych podpôr reálnych projektov, tak hrozí, že finančné prostriedky nebudú vložené do zabezpečenia udržateľnej konkurencieschopnosti nášho hospodárstva. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| RÚZSR | 117. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 15 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.15 sa uvádza „...zlepšenie k prístupu a využívaniu zdrojov a vedeckých zariadení, vrátane elektronickej a | Z | N | Investícia vypustená v zmysle pripomienok EK. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dátovej infraštruktúry.“ Navrhujeme popísať ako sa plánuje dosiahnuť uvedený cieľ. | | | |
| RÚZSR | 94. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 11 V časti Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu, Implementácia: navrhujeme vypustiť text: „Kritérium bude brať do úvahy ponúknutú výšku spoluúčasti zo strany žiadateľa.“ Odôvodnenie: Uvedené nastavenie je v dôsledku úpravy kritéria pre posúdenie nákladovej efektívnosti na „suma poskytnutého grantu na zníženú tonu emisií skleníkových plynov“ irelevantné. Aplikáciou navrhovaného kritéria sa vytvára silná motivácia na strane žiadateľov hľadať cenovo efektívne riešenie znižovania emisií skleníkových plynov a podieľať sa relevantnou mierou na spolufinancovaní takýchto investícií vlastnými zdrojmi. Súčasne vytvára predpoklad na obmedzenie výšky pomoci na najnižšiu možnú mieru, čo je vysoko relevantné z pohľadu posúdenia zlučiteľnosti s vnútorným trhom. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nakoľko je hlavným cieľom schémy dosiahnuť čo najväčšie možné zníženie emisií skleníkových plynov prostredníctvom čo možno najnižších nákladov je relevantné diferencovať jednotlivé uchádzajúce sa projekty v závislosti od ponúknutej výšky spoluúčasti. |
| RÚZSR | 1. Všeobecná zásadná pripomienka k plánu ako celku Konštatujeme, že materiál je neprimerane rozsiahly, neprehľadne štruktúrovaný, opakuje sa obsah celých častí, a preto sa veľmi zle pripomienkuje. Nebol dostatočný čas na zapojenie odbornej verejnosti do prípravy POO a do jeho pripomienkovania. Verejná diskusia absentuje. Podklady, ktoré odborná verejnosť iniciatívne dodala, boli iba čiastočne zohľadnené. Konštatujeme, že ku koncipovaniu a spracovaniu tak komplexného materiálu nepredchádzala komunikácia s odbornou verejnosťou ex ante. Tento nedostatok nemôžu nahradiť ani konferenčné okrúhle stoly k jednotlivým komponentom návrhu a už vôbec nie bežný, 10 dňový termín medzirezortného pripomienkového konania. Vychádzame z predpokladu, že štruktúra, hĺbka spracovania a malá miera konkrétnosti navrhovaného materiálu bola konzultovaná s príslušnými autoritami EÚ. Z nášho pohľadu sa návrh nedostatočne stavia k úlohe konkrétnymi investíciami, opatreniami a zrozumiteľnými vecnými krokmi zastaviť aktuálnu krízu slovenskej ekonomiky v dôsledku pandémie nového koronavírusu, Poznamenávame, že z materiálu nevyplývajú kritériá návratnosti stanovenej výšky vkladaných prostriedkov do jednotlivých komponentov obnovy, čo by bolo nanajvýš potrebné, keďže ide v zásade o úverové zdroje. V zmysle vyjadrenia zástupcov Ministerstva financií SR, bude treba spracovávať jednotlivé projekty s príslušnou návratnosťou. A tieto projekty bude potrebné predkladať Európskej komisii na schválenie. Žiadame, | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. Dané odporúčania berie predkladateľ na vedomie. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu.Prijímanie podnetov a pripomienok zainteresovaných strán, širokej a odbornej verejnosti bolo realizované v nasledovných rámcoch: a) séria pracovných stretnutí na technickej ako i na najvyššej politickej úrovni; b) zapojenie širokej verejnosti prostredníctvom prijímania podnetov z dedikovanej webovej stránky a špecifickej emailovej adresy; organizácia verejných online diskusií s dôrazom na otázky a pripomienky od širokej verejnosti; c) okrúhle tematické stoly za účasti širokého spektra odbornej verejnosti; d) zaradenie návrhu plánu obnovy do štandardného medzirezortného pripomienkového konania. Komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aby v záujme prípravy a úspešnej implementácie zámerov Plánu obnovy bol materiál doplnený o uvažovaný indikatívny harmonogram predkladania výziev. Z pohľadu hospodárskej praxe je dôležité, aby zdroje na prípravu projektov boli uvoľňované postupne a včas. Chýba tiež prepojenie a previazanie s ostatnými rozvojovými programami, predovšetkým s EÚ programovacím obdobím 2021-2027. Pri poukázaní na chýbajúce oblasti odzneli v rámci okrúhlych stolov neurčité odpovede, že chýbajúce oblasti by mali byť riešené v iných strategických dokumentoch | | | |
| RÚZSR | 10. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 2 V časti Popis komponentu oddiel Reformy 2. bode sa za slová „sieťovým poplatkom“ (str. 2) dopĺňa text „obzvlášť so zameraním na revíziu sieťových poplatkov pre výrobcov elektriny ako aj iných relevantných poplatkov výrobcov elektriny, ktoré bezprostredne súvisia s investíciami uvedenými nižšie a výrazným spôsobom ich ovplyvňujú“. Odôvodnenie: Je nevyhnutné sa pri revízii sieťových poplatkov zamerať primárne na sieťové prípadne na iné poplatky, ktoré výrobcovia musia platiť. Príkladom je poplatok za hydroenergetický potenciál (HEP) v prípade vodných elektrární. Tieto poplatky výrazným spôsobom ovplyvňujú investície do nových, resp. modernizácie existujúcich elektrární. | Z | N | Vzhľadom na úpravu reforiem a míľnikov je pripomienka neaktuálna. |
| RÚZSR | 100. Pripomienka ku Komponentu 6 ako celku Plán obnovy sa síce správne a dosť podrobne zameriava na inkluzívne vzdelávanie. Avšak v návrhu absentuje celoživotné vzdelávanie. Preto, aby sme zabezpečili konkurencieschopnosť priemyslu, stavebníctva a hospodárstva v celej jeho štruktúre, nevyhnutne potrebujeme pripraviť pracovné sily na nové technologické a technické požiadavky vyplývajúce z transformácie priemyslu 4.0 a taktiež z prechodu na zelenú ekonomiku. Absenciu celoživotného vzdelávania považujeme za vážny nedostatok Plánu obnovy. Plán obnovy sa nezaoberá zriadením rekvalifikačných zamestnávateľských centier a taktiež sa nezaoberá pokračovaním duálneho vzdelávania. Tieto reformy v oblasti stredoškolského vzdelávania, považujeme smerom k zvýšeniu kvality technického vzdelávania za nevyhnutné pre udržanie konkurencieschopnosti Slovenska. V pláne obnovy chýba reforma systému riadenia základných a stredných škôl. Práve stredné školy sú predmetom záujmu stavebných firiem. Stavebný sektor pociťuje závažný nedostatok mladých kvalifikovaných absolventov stredných, najmä odborných škôl. Žiaľ, práve oblasť stredného školstva je v časti KOMPONENT 07: VZDELÁVANIE PRE 21. STOROČIE | O | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy.<br><br>Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riešená len okrajovo. Taktiež považujeme za potrebné podporiť rozvojové pilotné projekty založené na úspešných príkladoch overenej domácej praxe, alebo podľa porovnateľných vzorov v zahraničí pre preukázanie dosahovania kvalitných výsledkov pri výchovno-vzdelávacej práci so žiakmi z marginalizovaných komunít. Zriadiť verejne dostupný elektronický zoznam takých projektov a ich dopadov. Navrhujeme čo najskôr vytvoriť systém dodatočného preskúšania a uznávania ukončenia vzdelania na úrovni základnej školy, strednej školy (najmä v učebných odboroch) a gymnázia (maturitná skúška). - Do pracovnej skupiny, ktorá pripraví systém monitorovania včasného varovania predčasného ukončenia školskej dochádzky (Reformy, bod 4) je potrebné zapojiť aj starostov obcí a primátorov miest, ktorí v zapájaní marginalizovaných rómskych komunít do obecného života majority preukázali dobré výsledky. Pri budované budov nových škôlok a škôl vychádzať z princípov hospodárnosti a efektívnosti a využiť kapacitu nesieťových škôlok, v obciach a samosprávnych krajoch pre to urobiť audit a pasportizáciu využiteľnosti nevyužitých budov vo verejnom vlastníctve resp. pasportizovať existujúce materské školy pre ich lacnejšie rozšírenie. Do prispôsobovania a budovanie škôl zapracovať i budovanie infraštruktúry pre dostupnosť športových a tvorivých voľnočasových aktivít priamo v priestoroch a areáloch škôl. Uvádzané stavebné investície na rozšírenie kapacity materských škôl (110 mil. Eur) a na dekarbonizácia škôl (28 mil. Eur) sú nedostatočné, pretože skutočné potreby sú cca 10 násobne vyššie. | | | plánované z EŠIF fondov. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>ü Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>ü Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy,<br>ü Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií,<br>ü Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,<br>ü Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>ü Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl,<br>ü Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>ü Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>ü Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>ü Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>ü vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | úrovni,<br>ü prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov),<br><br>S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií.<br><br>Cieľom projektových aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br>Do pracovnej skupiny k nastaveniu monitoringu PUŠD MŠVVaŠ SR samozrejme zváži všetkých potrebných stakeholderov. Celkové investície, určené v komponente inklúzie na dobudovanie MŠ ako aj debarierizáciu sú ovplyvnené schválenou finančnou alokáciou.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| RÚZSR | 101. Zásadná pripomienka ku komponentu 7 ako celku Komponent č. 7: Vzdelávanie pre 21. storočie obsahuje dobre zadefinované reformy a investície, s ktorými sa RÚZ stotožňuje. Realizáciu reformy obsahu a formy vzdelávania (kurikulárna a učebnicová reforma), prípravy a rozvoja učiteľov na nové obsahy a formy výučby (zmena vysokoškolskej prípravy učiteľov a posilnenie profesijného rozvoja učiteľov), digitálnu infraštruktúru v školách a dobudovanie školskej infraštruktúry považujeme za aktivity nevyhnutné pre ďalší rozvoj vzdelávacieho systému na Slovensku. V komponente však chýba väčší dôraz aj na stredné školstvo, ktoré pripravuje žiakov pre trh práce, čo je strategicky dôležitá oblasť z hľadiska obnovy a odolnosti slovenského hospodárstva. Považujeme za nevyhnutné realizovať reformy a investície aj v tejto oblasti, či už v rámci plánu obnovy, alebo v rámci realizácie ďalších dôležitých reformných dokumentov. Je potrebné skvalitniť všeobecné vzdelávania na gymnáziách a celkovo smerovať žiakov z gymnázií pre štúdium v STEM odboroch na vysokých školách. RÚZ sa dlhodobo a intenzívne zaoberá predovšetkým odborným vzdelávaním, ktoré považuje za jednu zo svojich strategických priorít a jeho správne nastavenie pokladá na kľúčovú podmienku pre udržanie konkurencieschopnosti Slovenska. V slovenskom odbornom vzdelávaní a príprave existuje viacero systémových nedostatkov, ktorých dôsledkom je nízka kvalita a efektivita, nesprávne nastavené motivácie pri rozhodovaní o zriaďovaní škôl, ich smerovaní a získavaní žiakov, ako aj nesprávne signály pre žiakov a rodičov pri rozhodovaní o výbere vzdelávacej cesty. Absolventi stredných škôl sú potom nedostatočne pripravení pre trh práce, sociálne a ekonomické osamostatnenie. Napriek tomu, že v poslednom období bolo prijatých niekoľko pozitívnych zmien, je potrebné čo najskôr realizovať viacero ďalších opatrení, ktoré sú zhrnuté v nižšie uvedených bodoch. A. Dopracovať špecifiká reformy vzdelávania pre 21. storočie a kurikulárnej reformy: Kurikulárnu reformu vypracovať podľa požiadaviek na rozvoj podstatných kompetencií žiakov pre trh práce, úspešný život i s ohľadom na „digitálnu dobu“ (dopady Industry 4.0, užší význam „vzdelávania pre 21. storočie“, vzhľadom na zásadné zmeny požiadaviek na pracovnú silu). Zabezpečiť tak aj prepojiteľnosť stupňov vzdelávania i vzťahov medzi vzdelávacími oblasťami pre učenie sa v | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súvislostiach a s ohľadom na rast úrovne požadovaných kompetencií. Pri rešpektovaní osobných dispozícií a potrieb žiaka vymedziť optimálny pomer vzdelávacieho obsahu cez základne učivo, rozvoja zručností - gramotností a výchovy k osobným postojom a hodnotám s cieľom redukovať neúčelné memorovanie. Podporovať osobnú iniciatívu a zodpovednosť žiaka za učenie sa a vlastné vzdelanie. Zvážiť formu a spôsoby zamýšľaného extenzívneho testovania žiakov ako menej vhodnú formu externej, až negatívnej motivácie. U žiakov každodenne a celoživotne klásť dôraz na: efektívnu komunikáciu s posilnením argumentácie v rodnom jazyku (v neprospech analyzovania skladby textu atp.), spracovanie a odovzdávanie informácií v kontexte digitálnej doby (podpora matematiky a práce s informáciami), kreatívne a kritické myslenie, učenie sa učiť, riešenie problémov, mäkké zručnosti a schopnosť spolupracovať (opäť na úkor memorovania). Reformu vzdelávania a kurikulárnu reformu v plnom rozsahu aplikovať i na odborné vzdelávanie a prípravu na stredných odborných školách – a do komponentu doplniť ich prispôsobenia pre podmienky „digitálnej doby“ (dopady Industry 4.0) podporou: vypracovania vzorových študijných programov podľa požiadaviek Industry 4.0 najmä pre skupiny odborov pripravujúcich do povolaní v priemysle a službách (napr. digitálny marketing, smart city a budovy, inteligentné služby), inovácií školských vzdelávacích programov podľa požiadaviek digitálnej transformácie a Industry 4.0, zvlášť pre povolania ohrozené nastupujúcou digitálnou transformáciou (napr. prepážkoví pracovníci, dokladači tovaru), zabezpečenie celoživotného vzdelávania technologického charakteru pre učiteľov najmä odborných predmetov stredných odborných škôl v zameraní na technologický pokrok a zmenu v kompetenciách a zručnostiach žiakov pre „digitálnu dobu“. Umožniť zamestnávateľom aktívny vstup do podporovaného systému celoživotného vzdelávania učiteľov stredných odborných škôl.Podporiť vytvorenie a rozbeh Nadpodnikového zamestnávateľského centra praxe pre podporu vzdelávania v podmienkach praxe zameraného na moderné digitálne technológie a pre riadenie agentúrneho systému duálneho vzdelávania. Kompetencie predpísané pre kurikulárnu reformu a výchovno-vzdelávací proces musia vychádzať z celospoločenského konsenzu, vrátane zohľadnenia požiadaviek zamestnávateľov. Pre zamestnávateľov je zásadné, aby uchádzači o vzdelávanie stupňa z ktorého budú vstupovať na trh práce, boli na pokračovanie na tomto vyššom stupni vzdelávania adekvátne pripravení a tiež, | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aby pri absolventoch vzdelávacieho systému boli jednoznačne nastavené očakávania aj v ich kompetenciách pre „digitálnu dobu“ (21. storočie, požiadavky Industry 4.0). B. Odstrániť diskrimináciu v investíciách v rámci komponentu Materiál v predloženom znení diskriminuje: i. školy, ktoré boli v minulosti zodpovedné a iniciatívne pri svojpomocnej digitalizácii, získavaní prostriedkov od rodičov, z fondov EU, nakoľko sa im prostredníctvom tohto komponentu ponúka digitalizácia na úrovni, ktorú už vlastným aktívnym prístupom dosiahli. Tieto školy navyše majú omnoho lepšiu predstavu o potrebách digitalizácie školy, ako môže ponúknuť jednotné verejné obstarávanie zo strany MŠVVaŠ SR pre vyrovnanie minimálnej úrovne digitalizácie škôl. ii. stredné odborné školy vzdelávajúce v moderných študijných programoch náročných na moderné digitálne technológie, čím sa paradoxne pozastaví ich rozvoj v oblasti prípravy pracovnej sily na povolania zo zdrojov, ktoré majú ekonomiku naopak oživiť! Preto žiadame do komponentu dopracovať alternatívne i. výrazne vyššiu finančnú alokáciu na digitalizáciou škôl ako 180 mil. EUR s umožnením participácie na digitalizácii škôl, ktoré už komponentom nastavenú úroveň dosiahli a stredných odborných škôl vo vybavovaní špecializovaných laboratórií a dostupnosti notebookov pre žiakov stredných škôl, alebo ii. zaviazať sa k dofinancovaniu tejto úrovne digitalizácie škôl z iných zdrojov dokumentom zásadného významu ako napríklad Program informatizácie školstva s výhľadom do roku 2020 a akčných plánov, ako aj vypracovaním uvádzanej gap analýzy pre určenie medzery medzi skutočným a želaným stavom digitálneho vybavenia škôl – avšak pre všetky školy, nielen tie, ktoré to najviac budú potrebovať. Bezpodmienečne však za zamestnávateľov žiadame: a. aktualizovať a finančne pokryť aktualizované normatívy technického vybavenia stredných odborných škôl vzdelávajúcich minimálne v študijných programoch zameraných na uplatnenie absolventov v priemysle a službách so zohľadnením technologickej inovačnej náročnosti vybavenia a údržby laboratórií praktického vyučovania, b. finančne pokryť personálne náklady škôl na IT Admistrátora školy s technickou kvalifikáciou (na rozdiel od Školského digitálneho koordinátora, ktorý má pedagogickú kvalifikáciu) vzhľadom na potrebu školu technicky zvládnuť nárazovú inštaláciu, prevádzku a údržbu digitálnych technológií, ktoré škola v rámci realizácie tohto komponentu má nadobudnúť. Pre správne a systémové nasmerovanie a vyčíslenie investícií do digitalizácie škôl odporúčame aby MŠVVaŠ SR | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vypracovalo komplexný Program informatizácie školstva s výhľadom do roku 2030 a akčné plány, ktorého východiskom bude v komponente 07 uvádzaná gap analýza a ktorý navrhujeme, aby komplexne riešil navzájom súvisiace strategické oblasti: i. IKT infraštruktúra od národnej úrovne až po školu: investícia do digitalizácie v rámci komponentu 07 sa týka väčšinovo len tejto oblasti, tiež odporúčame ekonomicky prepočítať výhody nákupu IKT zariadení voči jeho prenájmu (v poslednej dobe sa udomácnil výraz „digitálny príspevok“) a zvážiť nákup tabletov pre stredné školy a na používanie vo vyšších ročníkoch základných škôl, kde majú podľa domácich i zahraničných skúseností väčšie využitie notebooky ii. Elektronické služby rezortu: pre školy, rodičov, napr. doriešenie prihlášky do školy a súvisiacich kompletných procesov, ktoré zaťažujú školy nadmernou administratívou iii. Digitálne technológie a digitálny vzdelávací obsah: IKT infraštruktúra ako napr. tablety alebo notebooky je len účelovou technologickou platformou pre využívanie moderných digitálnych technológií a digitálneho vzdelávacieho obsahu vo výchovno-vzdelávacom procese, význam tejto oblasti investícia do digitalizácie rieši minimálne, či nezdôrazňuje iv. Digitálne kompetencie a zručnosti učiteľov a žiakov: ide o zručnosti učiteľov pre využívanie digitálnych technológií a obsahu vo vzdelávaní a súčasne ide o rámec kompetencií, ktoré si majú žiaci v priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu rozvíjať v. Bezpečnosť v informačnom priestore: s výrazným využívaním internetu a digitálnych technológií nastupujú aj otázky kybernetickej bezpečnosti, najmä čo sa týka žiakov. vi. Novú pozíciu „Digitálny koordinátor“ v rámci profesionalizácie digitálnej transformácie škôl nepomenovať „Školský koordinátor digitálnych technológií“, za vhodnejší názov pozície považujeme „Školský koordinátor digitálnej transformácie“, alebo jednoducho neutrálne „Školský digitálny koordinátor“. Zdôvodnenie: jeho primárnou úlohou je spolu s riaditeľom školy usmerňovať digitálnu transformáciu školy s cieľom, aby absolventi škôl disponovali žiadanými kompetenciami pre digitálnu dobu (podľa požiadaviek Industry 4.0 a digitálnej transformácie vo výhľade do roku 2030, ktoré však vyhovujú i požiadavkám na online učenie na diaľku a odolnosť vzdelávania voči pandémiám) a až v druhom rade ako účelový nástroj usmerňovať využívanie digitálnych technológií vo výchovno-vzdelávacom procese. vii. Adaptovať overený IT Fitness test – najväčší test digitálnych zručností realizovaný motivujúcou formou na národné testovanie digitálnych zručností žiakov v | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školstve - v súlade s v komponente uvedeným zavedením nového indikátora, merajúceho digitálne zručnosti žiakov v 8. ročníka pre účely monitorovania výsledkov v oblasti vzdelávania v európskom vzdelávacom priestore (EEA), kde sa Slovensko zúčastní testovania digitálnych zručností ICILS v roku 2023 ... už v súčasnosti je IT Fitness test vypracúvaný v spolupráci zamestnávateľov a rezortu školstva v Digitálnej koalícii. viii. Okrem komponentom predpokladaného extenzívneho plánu testovania žiakov pravidelne hodnotiť aj potenciál autonómneho rozvoja školy, inovatívnosť a schopnosť spolupráce pedagogického zboru školy s ohľadom na trendy vzdelávania v 21. storočí a rozvoj podstatných kompetencií žiakov škôl pre „digitálnu dobu“. C. Zmena financovania odborného vzdelávania Veľkým systémovým nedostatkom súčasného slovenského vzdelávacieho systému – a teda aj odborného vzdelávania – je nastavenie jeho financovania. Hlavnou motiváciou stredných škôl by nemal byť počet prijatých a študujúcich žiakov, ale kvalita výučby a absolventi pripravení tak, aby sa uplatnili na trhu práce a aby to bolo v súlade so zameraním štúdia. Financovanie by malo zohľadňovať aj finančnú náročnosť jednotlivých odborov vzdelávania a preferovať konkrétne odbory s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce. Financovanie základných a stredných škôl je aktuálne postavené na normatívnom princípe, školy sú financované podľa počtu žiakov a personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu. Normatívne „financovanie na žiaka“ priamo motivuje školy ku kvantite a nijako ich nemotivuje ku kvalite. Stredná odborná škola dostane financie na každého zapísaného žiaka bez ohľadu na to, ako kvalitne ho pripravuje, aké výsledky žiak dosiahne a ako sa uplatní na trhu práce. V podstate sa chová racionálne, keď sa snaží vyučovať marketingovo dobre znejúce odbory, prijať čo najviac žiakov a čo najdlhšie si ich udržať. Neexistuje dôvod, prečo by mala dbať na vzdelávací potenciál žiakov, kvalitu ich prípravy, vybavenie školy a uplatniteľnosť kvalitne pripravených absolventov. Je potrebné zmeniť systém financovania odborného vzdelávania tak, aby motivoval ku kvalite, nie ku kvantite, ako je to teraz. Žiadame doplniť do textu komponentu č. 7, prípadne do iného reformného dokumentu, návrh reformy financovania odborného vzdelávania. D. Systematické plánovanie a prognózovanie potrieb trhu práce Nevyhnutnou podmienku správneho nastavenia odborného vzdelávania na Slovensku je zavedenie systematického plánovania a prognózovania potrieb trhu práce, ktoré bude efektívne prenášané do plánovania výkonov stredných | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odborných škôl. Plány počtov tried prvého ročníka by mali zohľadňovať regionálne potreby a požiadavky jednotlivých odvetví hospodárstva. Systematické plánovanie a prognózovanie potrieb trhu práce by mal realizovať prognostický tím, zriadený optimálne pod iným rezortom, nie pod Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pri tvorbe prognóz by úzko spolupracoval so sektorovými radami a Alianciou sektorových rád, aby bolo zabezpečené zohľadnenie špecifík jednotlivých sektorov (napríklad prevaha malých podnikov a mikropodnikov v sektore cestovného ruchu). Žiadame doplniť do textu komponentu č. 7, prípadne do iného reformného dokumentu, informáciu o tom, ako sa bude podporovať a zabezpečovať nastavovanie odborného vzdelávania podľa výstupov zo systematického plánovania a prognózovania potrieb trhu práce E. Optimalizácia sústavy učebných a študijných odborov Na základe komplexného auditu v spolupráci so zamestnávateľmi je potrebné optimalizovať sústavu učebných a študijných odborov, najmä znížiť počet odborov a zrušiť duplicity. Súčasťou tohto riešenia je zaviesť stabilný mechanizmus priebežnej aktualizácie sústavy učebných a študijných odborov podľa vývoja trhu práce. Žiadame doplniť do textu komponentu č. 7, prípadne do iného reformného dokumentu, informáciu o tom, ako sa pristúpi k optimalizácii sústavy učebných a študijných odborov. F. Optimalizácia siete stredných škôl Na základe komplexného auditu v spolupráci so zamestnávateľmi je potrebné optimalizovať sieť stredných škôl podľa demografického vývoja a potrieb trhu práce. Zmena financovanie by z dlhodobého hľadiska mala postupne vygenerovať takú sieť stredných odborných škôl, ktorá bude zodpovedať potrebám trhu práce a demografickému vývoju. Keďže aktuálna sieť tomu často nezodpovedá, je potrebné tiež prijať krátkodobé opatrenia a na základe komplexného auditu, v spolupráci so zamestnávateľmi optimalizovať sieť vyradením odborov, prípadne niektorých škôl zo siete. Audit by mal zohľadňovať najmä potreby trhu práce v sektore a regióne, nezamestnanosť absolventov jednotlivých škôl, materiálno-technické, priestorové a personálne zabezpečenie, ako aj ďalšie kritériá určené analýzou spracovanou na tento účel. Žiadame doplniť do textu komponentu č. 7, prípadne do iného reformného dokumentu, informáciu o tom, ako sa pristúpi k optimalizácii siete stredných škôl. G. Posilnenie kariérového poradenstva Na Slovensku nie je vybudovaný komplexný a efektívny systém kariérového poradenstva, ktoré by pomohlo žiakom zorientovať sa pri výbere vlastnej vzdelávacej cesty. Na základných, ale aj | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stredných školách je potrebné významne posilniť kariérové poradenstvo, minimálne opatrením, ktoré oddelí úlohu kariérového a výchovného poradcu, oddeliť pedagogickú činnosť od činnosti kariérneho poradcu. Kariérový poradca by mal mať dostatočnú kapacitu, aby sa mohol venovať každému žiakovi školy a pomohol mu vo výbere vzdelávacej cesty, nie len s vyplnením prihlášky na strednú alebo vysokú školu. Na základných školách v niektorom z posledných ročníkov, by mal byť zavedený predmet, ktorý ukáže žiakom svet povolaní. Je potrebné tiež vybudovať centrá orientácie pre výber povolania minimálne v každom krajskom meste, optimálne však niekoľko v kraji. Žiaci by mali v posledných ročníkoch základnej školy tieto centrá minimálne raz ročne navštíviť. Je tiež potrebné správne nastaviť podmienky prijímania žiakov na stredné školy – diferencovane pravidlá pre gymnáziá a pravidlá pre stredné odborné školy. Žiadame doplniť do textu komponentu č. 7, prípadne do iného reformného dokumentu, informáciu o tom, ako sa bude podporovať a zabezpečovať posilnenie kariérneho poradenstva. | | | |
| RÚZSR | 102. Pripomienka ku Komponentu 7 ako celku Pri príprave materiálu odporúčame zohľadniť nasledovné podnety: - Vyhodnotiť efektívnosť samostatného pôsobenia početných priamo riadených organizácií MŠVVaŠ SR z pohľadu potreby Vzdelávania pre 21. storočie a zredukovať nepotrebný organizačný rozsah, organizácie zlúčiť do pokiaľ možno jedinej externej odbornej organizácie rezortu s organizačnými a administratívnymi úsporami zo zdieľania výdavkov na manažment, prevádzku a interné služby. - Digitalizovaný vzdelávací obsah realizovať inovatívnym spôsobom s maximálnym využitím digitálnych technológií - nie ako transformáciu tlačeného textu do elektronickej podoby, ale vytvárať personalizované digitálne vzdelávacie platformy, videá, interaktívne spôsoby vzdelávania s využitím audia a videa, prípadne i s prvkami umelej inteligencie, na základe zahraničnej i domácej dobrej praxe, napr.: „Smart Books“ (https://www.smartbooks.sk/). - V národných podmienkach rozpracovať kompetenčný rámec DigCompEdu ako súčasť profesijných kompetencií pedagogických pracovníkov. - Úspešnosť zapožičiavania tabletov pre žiakov z marginalizovaných rómskych komunít môže závisieť od kvality a intenzity práce s touto komunitou a môže byť silne individuálne závislé. Ako funkčnú dočasnú alternatívu odporúčame zvážiť vybavenie IKT infraštruktúrou a spoluprácu školu s príslušným komunitným centrom. - V rámci dobudovanie | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školskej infraštruktúry investície primerane smerovať i do infraštruktúry na extrakurikulárne aktivity ako pohyb, umenie, veda. To by malo obsahovať i podporu pohybových aktivít na prevenciu porúch a podporu zdravia žiakov, predchádzanie vzniku duševných tráum u žiakov následkom prechodu na online alebo hybridné učenie sa a častú resp. pripravenosť na izoláciu od sociálneho zázemia školského kolektívu. | | | |
| RÚZSR | 103. Zásadná pripomienka ku Komponentu 8 ako celku Komponent, jeho ciele a zámery podporujeme a považujeme za dobrý začiatok tak potrebnej komplexnej reformy terciárneho vzdelávania na Slovensku. V tomto kontexte poukazujeme na 5 strategických oblastí: A. Zmena financovania vysokých škôl vrátane zavedenia výkonnostných zmlúv Podporujeme navrhovaný model – s dôrazom na výkonnostné zmluvy (trojročné) a tieto využiť ako hlavný nástroj pre zmeny vo výkonnosti, kvalite, otváraní sa externému prostrediu, internacionalizácii atď. Dôležitá je komplexná formulácia účelu výkonnostných zmlúv: „Zavedie sa nový nástroj – výkonnostné zmluvy, ktoré podporia profiláciu a diverzifikáciu VŠ v súlade s ich deklarovanou misiou a plánom ich strategického rozvoja, na základe ich špecifických silných stránok a potenciálu rozvoja, vo vzťahu k strategickým zámerom a potrebám v oblasti ekonomického a sociálneho rozvoja štátu a regiónov.“ Je potrebné dosiahnuť, aby výkonnostné zmluvy uzatváral minister ale aby sa pre ich prípravu a negociáciu vytvoril subjekt (napríklad CVTI SR) a do riadiaceho orgánu toho subjektu ako aj do zložiek participujúcich na príprave podkladov (aj analytických či prognostických podkladov) a na negociácii výkonnostných zmlúv NOMINOVAL relevantných sociálnych partnerov (zamestnávateľov, regionálnu samosprávu, útvar hodnoty za peniaze a pod.) a garantov kvality (reprezentantov skupiny hodnotiacej vedu/výskum a akreditačnej agentúry hodnotiacej kvalitu vzdelávania) – resp. vytvoril štruktúru, do ktorej sociálni partneri NOMINUJÚ svojich zástupcov. Tak by sa externé prostredie reálne dostalo „k stolu“ pri smerovaní VŠ. A pri stole by sa riešili dáta a fakty. A súčasne by sa v prípade nastolenia profesionálne náročného procesu negociácie (so zastúpením expertov vybavených dátami na jednej strane stola) vytvoril tlak na vysoké školy zabezpečiť si rovnako silnú podporu/argumentačnú bázu – tvorba relevantných koncepčných, dátových ale tiež ekonomických (!) podkladov. Takáto inštitucionálna (organizačná) platforma by bola tiež bázou na integráciu rôznych vstupov, ktoré na | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Viaceré z návrhov budú implementované a zohľadnené v novelizáciách príslušných zákonov a všeobecne záväzných predpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výkonnosť VŠ vplývajú a túto hodnotia (vzniklo by isté prepojenie – bez obmedzenia autonómnosti – na výstupy hodnotenia kvality od akreditačnej agentúry a hodnotiteľov vedy výskumu). Tu je priestor aj na kvalifikovanú prognostiku a medzinárodné benchmarkovanie. - Zmeny, vrátane financovania vysokých škôl musia vytvárať motivačný rámec pre vysoké školy s regionálnou pôsobnosťou najmä o na podporu ekonomických aktivít a potrieb regiónu v ktorom pôsobia, o pre vzdelávanie v študijných programoch podľa požiadaviek regionálneho trhu práce, o na spoluprácu so súkromným sektorom v regióne o na dlhodobú spoluprácu v rámci súkromných inovačných a vedomostných klastrov a v konzorciách (so zastúpením verejnej, súkromnej a občianskej zložky regiónu) o zapájanie aktívnych subjektov verejnej správy a súkromnej sféry do vedenia vysokých škôl a jej akademických orgánov i pre zapájanie do vzdelávania podľa podmienok praxe. V rámci špecializácie doplniť i regionálne pôsobenie vysokých škôl v prospech rozvoja regiónu v ktorom pôsobia. B. Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu. Podporujeme navrhovaný model. S tým, že: – Je dôležité prepojiť výsledky tohto hodnotenia na uzatváranie a vyhodnocovanie výkonnostných zmlúv, – Využiť vybrané indikátory aj pre popularizáciu excelentnosti – voči uchádzačom o štúdium a potenciálnym partnerom vo výskume, vývoji a pod. A súčasne využiť verejnú dostupnosť ako motivátor a tlak na výkonnosť. Formou môže byť využitie ako súčasti v slovenských Rebríčkoch VŠ (resp. ich fakúlt). – Bolo by dobré explicitne doplniť, že samotné finálne „vyhodnotenie bude vzhľadom k typu zamerania dominantnej vedeckej činnosti danej inštitúcie“ (až toto podporí diverzifikáciu – t.j. aplikovaný výskum komparovaný voči aplikovanému a základný voči základnému – pri využití v oblasti výkonnostných zmlúv to bude dôležité) Všeobecne by bolo potrebné do materiálu dostať zmienku k uplatneniu „Open Data Policy“ všade tam, kde je to možné. Netýka sa to len časti hodnotenia vedeckého výkonu. C. Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania. Ako významné pozitívum podporujeme návrh skrátiť lehotu na a zosúladenie vnútorných systémov všetkých VŠ z roku 2024 na 08/2022. Navrhujeme podporiť dôležitosť nezávislej práce SAAVŠ a súčasne vyžadovať využitie ich výstupov v nastavení kritérií, parametrov pre výkonnostné zmluvy a ich hodnotenie (na konci trojročného obdobia). D. Reforma riadenia vysokých škôl. Podporujeme reformu a súhlasíme s cieľmi a očakávanými benefitmi pre VŠ a celú spoločnosť. Zdôrazňujeme dôležitosť | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nominovania relevantných reprezentantov externého prostredia do správnych rád (aby naozaj reprezentovali kompetentnosť, relevantné externé očakávania – sektorové, regionálne, spoločenské výzvy...). Navrhujeme aby návrhy nominácií do správnych rád mohli prechádzať (k ministrovi školstva) cez subjekt, ktorý reprezentuje verejnosť aj v procese prípravy a negociácie výkonnostných zmlúv (jeho orgány). Tým by sa eliminovala/potlačila prvoplánová politickosť nominácií a politizácia riadenia VŠ. A súčasne by sa podporila účelnosť a zmysluplnosť nominácií vzhľadom k špecifikám, misii a strategickým cieľom tej ktorej VŠ. E. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít Podporujeme ako kľúčový krok k zvýšeniu kvality, výkonnosti a kreditu excelentných univerzít. Navrhujeme jednoznačnejšie indikovať, že štát/vláda navrhne zlúčenie cez zákon alebo sa tento princíp uplatní ako hlavný pri nastavení vybraných výkonnostných zmlúv čo by bolo asi preferované a „demokratickejšie“ a tiež najúčinnejšie riešenie ak dôjde k vyššie navrhovanému zapojeniu stakeholderov do procesu negociácie výkonnostných zmlúv. | | | |
| RÚZSR | 105. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 7 V časti popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.7, odrážka 2 je cieľom riadenie politiky profesionálnym manažmentom a definujesa tím Sekretariátu RVVTI, kde majú byť zastúpení experti a biznis sektor. Je potrebné doplniť v akom pomere budú zastúpení jednotliví zástupcovia v tíme Sekretariátu. Odôvodnenie: Vzhľadom na to, že tento tím bude mať dosť veľké právomoci, bolo by vhodné transparentne doplniť počet členov zastúpenia jednotlivých expertov a biznis sektora, tak aby bolo jasne definované rozdelenie fungovanie a právomoci rozhodovania. | Z | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. Riadenie ľudských zdrojov v Sekretariáte RVVTI bude záležitosťou vedenia a len na základe odbornosti, nie kvót. |
| RÚZSR | 106. Pripomienka ku Komponentu 9, strana 7 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.7 Cieľmi sú:.....Riadenie politiky profesionálnym manažmentom....Zapojenie úradu vlády a MFSR ako prejavu prioritizácie politiky výskumu, vývoja a inovácií (VVI) ako prioritnej štrukturálnej témy pre krajinu. Navrhujeme doplniť motiváciu týchto zástupcov v aktivitách v medzinárodných štruktúrach, aby sa títo jednotliví zástupcovia vedeli relevantne zacieliť na podporu vedy a inovácií na Slovensku. Odôvodnenie: Riadenie politiky profesionálnym manažmentom nemôže znamenať prevahu politických predstaviteľov v rozhodovaní v takej | O | N | Navrhovaný text je charakterom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | téme ako je VVI bez garantovania zabezpečenia dostatočného rozhľadu v medzinárodných trendoch. | | | |
| RÚZSR | 107. Pripomienka ku Komponentu 9, strana 8 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente str.8, Nová Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií do roku 2030. Navrhujeme vypustiť text: „Nová legislatíva a stratégia zakotvia záväznosť piatich pilierov uvedených v tomto komponente a dá im tak pevný legislatívny a politický základ.“ Odôvodnenie: Na základe RRF ako odpoveď na Covid pandémiu by sme nemali nadväzovať celú stratégiu na týchto 5 pilierov. RRF by mala byť pomocná ruka (cesta) popri iných ostatných možnostiach financovania, stratégií, politík apod. | O | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. Bez ukotvenia základných stavebných prvkov reformy v legislatíve nie je žiadna reforma vynútiteľná a odpočtovateľná. |
| RÚZSR | 108. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 9 V časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente str.9, V zreformovanom hodnotiacom procese nastane posun smerom ku:.....podávaniu projektov v anglickom jazyku (kvôli podpore internacionalizácie výskumného prostredia a aj kvôli zapojeniu zahraničných hodnotiteľov. Je potrebné doplniť pomoc našim podnikom, aby boli schopné napísať tieto žiadosti a následne im pomôcť a zabezpečiť podporu, aby vedeli tieto žiadosti napísať v anglickom jazyku. Tak isto sme aj zásadne proti, aby boli možní, len zahraničný hodnotitelia. Odôvodnenie: Veľa krát sa podnikatelia stretávajú s nedostatočne vybavenými absolventami škôl z vedomosťami v anglickom jazyku alebo anglického jazyka ako takého. Nie je teda podaná podpora našim firmám, tak, aby boli schopné uchádzať sa o projekty, čo priamo dokazuje tento materiál. Pritom, keď im dáme podmienku, že projekty musia byť písané v anglickom jazyku, ale nedáme im možnosť pomoci a podpory, aby sa to naučili, tak je málo pravdepodobné, že firmy zvládnu sami túto výzvu. Možnosť iba zahraničných hodnotiteľov diskvalifikuje a poškodzuje našich, aby sa zúčastňovali a zamýšľali nad nápadmi jednotlivých projektov. Takto si znižujeme kapacitu našich hodnotiteľov na získanie skúseností. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| RÚZSR | 11. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 2 V časti Popis komponentu oddiel Investície 2. bod (str. 2) znie: „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) Cieľom je zabezpečenie modernizácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z OZE, ktorých výsledkom je predĺženie životnosti zariadení alebo zvýšenie výroby elektriny z OZE v podobe zvýšenej účinnosti zariadení. Opatrenie bude mať formu | Z | N | Vzhľadom na úpravu reforiem a míľnikov je pripomienka neaktuálna. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | investičnej pomoci.“ Navrhujeme bližšie špecifikovať, čo bude predmetom tejto investičnej oblasti. | | | |
| RÚZSR | 110. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 9 V časti 4. Uplatňovanie princípov Hodnoty za peniaze (VfM, ex-ante rezorty, ex-post MF SR), Strana 9Použitie navrhnutých princípov VfM pri výskume a vývoji má charakter goldplatingu a povedie zvýšenej administratívnej náročnosti napriek tvrdeniu, že sa tak nestane. Navrhujeme prevziať model riadenia z niektorej z krajín, ktoré sú známe efektívnou a masívnou podporou inovácií. Napríklad Rakúsko, Nemecko, alebo Francúzsko. Odôvodnenie: Systém ex-ante a ext-post hodnotení bude veľmi ťažké nadefinovať tak, aby korešpondoval s charakterom inovatívneho procesu, ktorý má často otvorený koniec z hľadiska úspechu na trhu. Medzi ex ante kondicionalitami v bode C. (okrem nie celkom zrejmého pojmu impakt) nie je nič o súlade so svetovými trendmi, zosúladením s investičnými aktivitami v súkromnom sektore, preferovanými cieľmi rizikového kapitálu, existencii kompetencií na strane ako výskumníkov tak aj podnikateľov atď. Z textu je zrejmá snaha nastaviť rigidný hodnotiaci proces s detailne popísanými krokmi a kritériami navrhnutými od stola. | Z | N | Pripomienka vychádza z nepochopenia navrhovaných procesov. |
| RÚZSR | 111. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 11 V časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, str 11 sa uvádza: „Zvýši sa súťaž, zabezpečí sa transparentnosť a rovnaké podmienky pre všetkých a podporí spoluprácu verejného a súkromného sektora. Konštatujeme, že chýbajú nástroje na motiváciu k tejto spolupráci. Odôvodnenie: Chýba tu pomoc ako naučiť a motivovať verejné výskumné inštitúcie k spolupráci so súkromným sektorom. Dnes sa k univerzitám dostanú len veľké podniky, ktoré si to zaplatia cez sponzoring a podobne, čo je legitímne. Ale absentuje podpora aj ostatných podnikov, aby sa zaujímali o inovácie. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Napriek tomu, uvedenému majú slúžiť práve inovačné vouchre, ktoré takúto spoluprácu majú sprostredkovať. Aj z tohto dôvodu je zakomponovanie veľkých podnikov otázne (čo inými slovami konštatuje aj text pripomienky). |
| RÚZSR | 112. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 11 V časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, str. 11. Cieľová skupina v celom dokumente odzrkadľuje prioritizáciu smerovania finančnej podpory k univerzitám, ktoré je potrebné tiež podporiť, ale nemôžeme zabudnúť na financovanie aj ekosystému ako takého, ktorý následne pomôže zabezpečiť aj univerzitám, podnikom a iným organizáciám aj financovanie z medzinárodných partnerstiev. Preto doporučujeme doplniť k oprávneným sublektom aj záujmové združenia právnických osôb a iné inštitúcie | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie: Firmy sa nezdružujú v neziskových organizáciách, ale v asociáciách, klastroch, huboch, teda v záujmových združeniach právnických osôb. Inovačný ekosystém je málokedy združovaný v neziskových organizáciách. | | | |
| RÚZSR | 113. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 12 V časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.12 Záväzná a zverejnená metodika hodnotenia hodnoty za peniaze pri vede, výskume a inováciách Q3/2021, ktorú pripraví MF SR. Je potrebné doplniť, aby bol zaručený participatívny proces. Odôvodnenie: Nie je možné, aby taký dôležitý dokument pripravilo iba MF SR spôsobom zhora nadol a hlavne v téme VVI, ktorá je viac kreatívneho ako analytického charakteru. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom nad rámec predkladaného materiálu. |
| RÚZSR | 114. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 13 V časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.13. sa uvádza: „Všetky navrhované investície majú napriek svojmu odlišnému zameraniu za spoločný cieľ priamo alebo nepriamo posilniť.....spoluprácu v medzinárodných projektoch. Nástroje na podporu takejto spolupráce je potrebné doplniť. Odôvodnenie: V dokumente sa viackrát spomína spolupráca v medzinárodných projektoch ako cieľ ale nie je uvedená žiadna konkrétna forma podpory a pomoci, aby sa tento cieľ dal reálne naplniť. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| RÚZSR | 115. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 14 V časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.14 sa uvádza..v dlhodobom horizonte priblížiť k pomeru 2:1. Je potrebné doplniť reálne nástroje motivácie pre spoluprácu verejného a súkromného sektora. Odôvodnenie: V dokumente sú napísané len čísla 1:1, či 2:1. V dokumente absentujú nástroje motivácie na reálnu spoluprácu verejného a súkromného sektora a finančnej participácie. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| RÚZSR | 116. Pripomienka ku Komponentu 9, strana 14 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.14, Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania ....EIT. je potrebné doplniť vysvetlivku skratky. Požadujeme doplniť ďalšie celoeurópske siete a iniciatívy, v ktorých by sme chceli vidieť účastníkov a projekty zo Slovenska. Odôvodnenie: Chýba vysvetlivka skratky EIT. A následne EIT už nie je zapracované ako sa na tomto projekte chceme podieľať. EIT nie je jediná platforma, ktoré podporuje EK v záujme zvýšenia | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inovačnej výkonnosti EÚ, okrem iného by sma mali zohľadniť siete EEN, Startup Europe, GAIA X. | | | |
| RÚZSR | 118. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 15 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.15 sa uvádza: „...zlepší úspešnosť pri získavaní medzinárodných a európskych projektov a pomôže pritiahnuť na SR excelentných inovátorov, výskumníkov a investorov. „ Je potrebné doplniť konkrétne nástroje ako chceme tento cieľ dosiahnuť. Odôvodnenie: Naprieč celým dokumentom absentuje implementačná časť. Bude veľmi ťažko napĺňať tieto ciele bez konkrétnej podpory a reálnej úspešnosti na realizovateľnosť. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| RÚZSR | 119. Pripomienka ku Komponentu 9, strana 15 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.15 sa uvádza...Celkový rozpočet je predbežne 100 mil EUR a bude alokovaný podľa pravidla „first come, first served“, čo by malo podporiť rýchlu absorpčnú schopnosť. V návrhu chýbajú konkrétne nástroje pomoci v oblasti grantového manažmentu. Odôvodnenie: Opäť je zabudnutá časť aj vytvárania udržateľného mechanizmu ekosystému, aby bol pripravený pomôcť aj ďalším organizáciám z iných možností podpory v budúcnosti. Prístup „first come, first served“ pomôže teraz tím, na ktorých sa doteraz zabudlo a ideme to rýchlo vyriešiť z RRF, ale už neriešime, aby sa v budúcnosti takéto veci nestávali. | O | N | Navrhovaný text je charakterom nad rámec predkladaného materiálu. |
| RÚZSR | 12. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 2 Komponent 1- 1.Popis komponentu; str.2 Reformy a investície, Reformy; 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE; navrhujeme na záver odseku doplniť „Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry, ktorá prispeje k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| RÚZSR | 120. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 16 a 17 Hľadanie si financovanie zo súkromných zdrojov, matching, crowding-in, pákovanie – tieto procesy sa dejú aj bez ohľadu na POO. Investori a filantropi sa po prijatí POO zrejme nebudú predháňať v snahe o podporu slovenských univerzít. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 121. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 17 V časti popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.17, Transformačné a inovačné konzorciá. Opatrenie sa týka zriadenia kooperatívnych transformačných ..... Text navrhujeme upraviť na Opatrenie sa týka podpory kooperatívnych transformačných a inovačných konzorcií ako napríklad centrá digitálnych inovácií (=digitálne inovačné huby v EU terminológii), klastre a centrá excelentnosti pri univerzitách. Zriaďovanie nových štruktúr by okrem iného viedlo k trieštеniu síl a preťahovanie sa o expertov a skúsených manažérov. Ďalej je pri týchto konzorciách napísané, že jednotliví aktéri sa budú spájať do konzorcií samoorganizáciou. Takáto inštitúcia stráca význam, ak jej hlavná úloha je spájať aktérov do konzorcií, dokonca medzinárodných ale realizáciu tohto cieľa rieši samoorganizáciou. Zásadne sme proti aj jednoznačnému manažérskemu a odbornému vedeniu zo zahraničia. Odôvodnenie: Veľa finančných prostriedkov sa minie na zriaďovanie niečoho nového a nie na podporu a katalyzovanie ekosystému, ktorý už na Slovensku existuje. Finančné prostriedky sa nedostanú na konkrétne projekty, ale na procesné úkony. Autori zjavne precenili dostupnosť personálu, schopného realizovať úlohy, ktoré prisúdili transformačným a inovačným konzorciám. Na Slovensku síce takíto ľudia pôsobia, avšak sú v plnom nasadení v štruktúrach ako Centrá digitálnych inovácií, klastre atď, a voči týmto štruktúram majú záväzky aj vzťah, keďže stáli pri ich vzniku. Zakladatelia transformačných a inovačných konzorcií budú musieť hľadať medzi tými, čo boli doteraz pasívni, alebo najať menej skúsených expertov a manažérov a dúfať, že časom dorastú na dôstojných partnerov pre špičkových výskumníkov alebo manažérov firiem. Takáto inštitúcia má mať národné vedenie s možnou zahraničnou účasťou. | Z | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. V rámci aktivity ide o vytvorenie komplementárnych konzorcií na základe dopytu a komplementárnych k existujúcim štruktúram so zavedením nových prvkov riadenia a prístupu do slovenskej praxe a to práve prostredníctvom priameho manažérskeho a odborného vedenia zastrešeného významnou zahraničnou výskumno-vývojovou inštitúciou, ktorá má medzinárodné referencie v danom sektore. Pridanou hodnotou tejto schémy je ukázať iný prístup ako bol aplikovaný v obdobných kolaboratívnych schémach už realizovaných v podmienkach SR, a to vo vzťahu k riadeniu, komunikácii, poskytovaniu podporných služieb vo forme know-how pre subjekty, ktoré sú súčasťou konzorcia a rovnako aj pre subjekty zapojené do regrantingových aktivít. |
| RÚZSR | 122. Pripomienka ku Komponentu 9, strana 18 V časti popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.18, Miera súkromných investícií do výskumu a vývoja financovaného centrom. Navrhujeme doplniť investície aj do inovácií. Odôvodnenie: Od firiem je potrebné očakávať financovanie aj do inovácií, nakoľko tie v konečnom dôsledku prinášajú konkurencieschopnosť a udržateľnosť podnikov v rýchlejšom cykle, čo, ale neznamená, že netreba podporovať aj VV. | O | A | Text upravený. |
| RÚZSR | 123. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 19 V časti popis investícií a reforiem v tomto komponente Str.19, Cieľová skupina: | Z | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. Zahraničné vedecko-výskumné inštitúcie budú v rámci schémy pôsobiť v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | .....zahraničné vedecko-výskumné inštitúcie. Toto nemôže byť cieľová skupina, navrhujeme text vypustiť, resp. opraviť. Odôvodnenie: Cieľom plánu obnovy SR nie je podporovať zahraničné subjekty ale podporiť hospodárstvo a jeho konkurencieschopnosť v SR. | | | odbornom a manažérskom vedení konzorcií. Zároveň je to v súlade so stratégiou podporovať medzinárodnú spoluprácu. |
| RÚZSR | 124. Pripomienka ku Komponentu 9, strana 20 V časti popis investícií a reforiem v tomto komponente str.20, Štipendiá pre excelentných výskumníkov. Navrhujeme doplniť viac podporných motivačných nástrojov. Odôvodnenie: Dnes už iné krajiny robia omnoho viac, aby získali talenty. Výborný nástroj, ale doporučujeme doplniť viac finančnej podpory a tak isto aj iných druhov možných podpôr ako je aj hradenie časti nákladov aj počas pôsobenia v privátnom sektore. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| RÚZSR | 125. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 23 V časti 4. B. Podpora podnikov, Digitálny voucher 2. veta znie: „Oprávnenými nákladmi sú existujúce aj individualizované IT riešenia pre firmy napr. nasadenie a zásadné vylepšenie informačného systému, e-commerce riešenia alebo kybernetická bezpečnosť.“ Odôvodnenie: Toto je zrejme nedorozumenie. Za tieto peniaze nikto nevyvinie individuálne (nové) riešenie. Preto je treba upraviť vetu s tým, že práve cez tieto vouchre si budú môcť MSP nakúpiť pre nich vhodné existujúce alebo aj individualizované technologické riešenia. Alokácia 100 vouchrov ročne 6 mil. eur je absolútne nedostatočná na zlepšenie postavenia Slovenska v DESI. | Z | N | Pravdepodobne ide o nedorozumenie. Cieľom opatrenia nie je finančne dotovať nákup počítačov a široko dostupných softvérov, ako napr. kancelárskych balíkov. |
| RÚZSR | 126. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 26 Kapitola 6.Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky (str. 26) opomína fakt, že drvivá väčšina technológií pre digitalizáciu ekonomiky už existuje a rutinne sa nasadzuje (zväčša ide o projekty označované ako Priemysel 4.0). Problémom je implementácia predovšetkým v malých a stredných podnikoch vlastnených domácim kapitálom. Tento problém sa prehlbuje tým, že v pláne obnovy a odolnosti sa s digitalizáciou priemyslu nepočíta (viď „Všeobecná pripomienka k digitálnej kontribúcii vo všetkých komponentoch“). Až plošná implementácia digitalizácie, automatizácie a robotizácie ukáže, kde je treba robiť dodatočný výskum, ak štandardné riešenia nespĺňajú niektoré z požiadaviek zákazníka. Prístup kedy budeme skúmať a inovovať bez toho, aby sme zároveň digitalizovali slovenské fabriky povedie k tomu, že nožnice medzi výskumom a praxou sa ešte viac roztvoria a budú sa realizovať projekty | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. V pláne sú navrhnuté schémy aj pre nasadzovanie digitálnych technológií, napr. digitálne vouchre. Podpora vo väčšom meradle je súčasťou schémy "digitálna pôžička" kombinujúcej grantové a úverové zdroje, prípadne bude predmetom podpory z OP Slovensko. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | neuplatniteľné v podnikovom prostredí. Zaostávanie slovenských podnikov voči konkurencii v okolitých krajinách sa ešte prehĺbi. Podotýkame, že krajiny so zrovnateľnou alebo dokonca ešte nižšou závislosťou na priemysle plánujú využiť Plán obnovy a odolnosti aj na digitalizáciu malých a stredných podnikov (Nemecko, Poľsko, Rakúsko) | | | |
| RÚZSR | 127. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 27 V časti 7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja, strana 27, žiadame uviesť aj kedy má byť informačný systém nasadený. Ak bude verejné obstarávanie zverejnené v roku 2022, dá sa očakávať uvedenie do prevádzky v roku 2024. Ako sa bude riešiť vypisovanie výziev a ďalšie administratívne kroky dovtedy? Alebo sa dovtedy neplánuje robiť administratívne a riadiace úkony vo veciach súvisiacich s Plánom obnovy a odolnosti? Odôvodnenie: Typická súťaž na IT projekt trvá viac ako rok, implementácia projektu rovnako neklesne pod rok. Vzhľadom na komplikovanosť administratívnych krokov (VjM) princípy sa bude jednať o unikátny systém,, teda nebude sa dať použiť standardné riešenia ani niektorý z existujúcich zdanlivo príbuzných systémov, ako napríklad ITMS. Navyše použitie a úprava takéhoto systému by si tiež zrejme vyžadovalo verejné obstarávanie. | Z | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. Agentúry už majú svoje informačné systémy. Nič nebráni spusteniu projektov aj z RRP. Jednotný informačný systém bude nasadzovaný postupne s harmonizáciou postupov v agentúrach. |
| RÚZSR | 128. Zásadná pripomienka ku Komponentu 9, strana 28 V bode 7. Digitálny rozmer Komponentu „Tento komponent podporuje digitálnu transformáciu zameraním výskumno-inovačných investícií do digitálnych tém. Predpokladá napr. výzvy na výskum, vývoj a nasadzovanie digitálnych technológií v hodnote 50 mil. EUR. Komponent podporuje aj nasadzovanie digitálnych technológií vo firmách prostredníctvom digitálnych vouchrov...“ Vyčlenených je 6 mil. € a nie 50 mil. Patentové vouchre (50 mil.) sú neúmerne nadhodnotené oproti digitálnym voucherom (15 mil.). Význam patentov sa preceňuje, hlavne v tom zmysle, že nemáme ešte implementované ani existujúce a vo svete bežné technologické riešenia. Patenty na digitálne riešenia sú zriedkavé tak u startupov, ako aj malých a stredných firiem. Navrhujeme preto upraviť pomery v prospech digitálnych voucherov. | Z | N | Prvá časť pripomienky vychádza z nepochopenia textu. Výška finančnej alokácie je predmetom rigorózneho skúmania zo strany EK. |
| RÚZSR | 129. Zásadná pripomienka ku komponentu 10 ako celku V komponente úplne chýba medzi investíciami dôležité zvyšovanie príťažlivosti a prístupnosti Slovenska v prioritných krajinách, ktoré sa nachádzalo v predchádzajúcich pracovných verziách. Podľa pôvodného návrhu by mal vzniknúť program na | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zvyšovanie príťažlivosti a prístupnosti Slovenska (soft power) vo vybraných krajinách susedstva mimo EÚ – napríklad Ukrajina, Bielorusko, Srbsko, Severné Macedónsko. Aktivity by mali zahŕňať napríklad vznik bilingválnych gymnázií, podporu jazykových kurzov, student fairs, vznik a posilnenie kultúrnych inštitútov, podporu výmenných pobytov na stredných a vysokých školách, ale aj medzi verejnými inštitúciami či zamestnávateľmi. Cieľom by malo byť vytvoriť účinné politiky a aktívne motivovať zahraničných pracovníkov vrátane emigrantov zo Slovenska, študentov, či podnikateľov k príchodu na Slovensko. Cieľom politík na podporu mobility je zmiernenie narastajúceho demografického tlaku a prilákanie ľudského kapitálu nevyhnutného na ekonomický rast slovenskej ekonomiky. Aktuálne absentuje systematická podpora aktivít v tretích krajinách, ktoré by mali za cieľ posilňovanie väzieb so Slovenskom a tým zvyšovanie príťažlivosti Slovenska ako študijnej a pracovnej destinácie. Žiadame doplniť do textu komponentu č. 10 investíciu, ktorá by zabezpečila vznik programov na zvyšovanie príťažlivosti a prístupnosti Slovenska (soft power) vo vybraných krajinách susedstva mimo EÚ – napríklad Ukrajina, Bielorusko, Srbsko, Severné Macedónsko. Aktivity by mali zahŕňať napríklad vznik bilingválnych gymnázií, podporu jazykových kurzov slovenčiny, student fairs, vznik a posilnenie kultúrnych alebo propagačných inštitútov, podporu výmenných pobytov na stredných a vysokých školách, ale aj medzi verejnými inštitúciami či zamestnávateľmi. Okrem stratégie „lákania“ je nevyhnutné doplniť a najmä v rezorte MŠVVaŠ SR realizovať aj stratégiu identifikácie, podpory a udržania vlastných talentov už od mladosti, vrátane o realizácie deklarácie listiny práv nadaných detí: „nadané dieťa má právo na to, aby: bolo identifikované ako nadané v čo najnižšom možnom veku, aby malo možnosť diferencovanej výchovy a vzdelávania a aby mohlo prejaviť svoju vlastnú individualitu“ (viď návrh do komponentu 06 Inkluzívne vzdelávanie), o vytvárania podmienok pre včasnú identifikáciu nadania a talentu u dieťaťa s možnosťou využitia siete podpory budovanej aj popri školách | | | |
| RÚZSR | 13. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 2 Komponent 1- 1.Popis komponentu; Reformy a investície, Investície; str. 2, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE doplniť nový bod 4 s nasledovným znením : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dekarbonizovaných plynov“ a zároveň čiastku v časti Odhadované náklady upraviť z 220 na 270 mil. EUR Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporiť i sektor plynárenstva investíciami, ktoré budú slúžiť na prípravu infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |
| RÚZSR | 130. Zásadná pripomienka ku Komponentu 10, str. 15 Strana 15 komponentu č. 10 obsahuje aj časť, z ktorej vyplýva, že napr. súkromné vysoké školy sú a priori vylúčené z prijímania transferov: Štátna pomoc: Prijímateľom transferov budú organizácie nezriadené za účelom tvorby zisku (verejnoprávne subjekty, neziskové organizácie) a konečným prijímateľom služieb budú fyzické osoby, nejde preto štátnu pomoc. Medzi základné princípy fungovania EÚ patrí "rovnosť príležitostí" a týmto vylúčením by bol tento princíp porušený. Každá akreditovaná vysoká škola spĺňa kritériá kvality a aj rodičia týchto študentov platia dane, nebolo by preto vhodné vylučovať privátne vysoké školy z transferov. Žiadame doplniť do textu komponentu č. 10 medzi oprávnených prijímateľov transferov aj akreditované súkromné vysoké školy. | Z | N | V konkrétnom opatrení nie sú vysoké školy prijímateľom. |
| RÚZSR | 131. Zásadná pripomienka ku Komponentu 11, str. 1 V časti Cieľ: Dvojitá transformácia, strana 1 navrhujeme text .... telemedicíny v rámci vybraných nemocníc v bratislavskom a košickom kraji s prislúchajúcimi operačnými strediskami záchrannej služby.... navrhujeme nahradiť iba jednoduchým výrazom .... telemedicíny... bez bližšieho špecifikovania regiónu a obmedzenia na záchrannú službu. Odôvodnenie: Telemedicína je dnes v okolitých krajinách (vrátane Ukrajiny) široko využívanou metódou poskytovania zdravotnej starostlivosti. Zariadenia aplikácia z oblasti telemedicíny majú charakter komodít za veľmi prijateľných cenových podmienok | Z | A | Text dokumentu bude upravený nasledovne: Komp.11 str. 1 text "telemedicíny v rámci vybraných nemocníc v bratislavskom a košickom kraji s prislúchajúcimi operačnými strediskami záchrannej služby" nahradiť "telemedicíny". |
| RÚZSR | 132. Zásadná pripomienka ku Komponentu 11, str. 18 a nasl. V časti Investícia 3: Digitalizácia v zdravotníctve, do druhého odseku začínajúceho „Prebiehajúca pandémia potvrdila...“ navrhujeme na koniec odseku pridať | Z | N | Navrhované doplnenie predkladateľ nepovažuje za relevantné v predmetnej časti textu (Výzvy). Uvedený odsek |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vetu: „Navrhujeme obstaranie telemedicínskych technológií, ktoré sa už používajú v okolitých krajinách. Zároveň s tým navrhujeme prevziať aj dátové štandardy a odporúčané postupy a urýchlene dojednať so zdravotnými poisťovňami úhrady za takéto služby. Odôvodnenie: Telemedicína je dnes v okolitých krajinách široko využívanou metódou poskytovania zdravotnej starostlivosti. Postup, ktorý zohľadní tieto skúsenosti je najefektívnejšou cestou nielen z h/hľadiska rýchlosti a efektívnosti nasadenia, ale aj z hľadiska chýb, ktorým sa Slovensko má šancu vyhnúť. | | | už zároveň reflektuje prax v zahraničí, na ktorú pripomienkujúci subjekt reflektoval vo svojej pripomienke. |
| RÚZSR | 133. Zásadná pripomienka ku Komponentu 11, str. 18 V KOMPONENT 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť, Investície str.18 sa uvádza: „Časť prostriedkov na obnovu verejných budov je možné využiť pomocou finančných nástrojov. Finančné nástroje budú aplikované cez Slovak Investment Holding, a.s. formou garantovaných energetických služieb.“ Osobitne pri budovách, v ktorých sa poskytuje nepretržitá zdravotná starostlivosť, môžu mať energetické služby osobitný význam a ich využitie môže byť významným prínosom pre maximalizáciu dlhodobých energetických úspor v odvetví, ktoré potrebuje byť efektívne s úspornou prevádzkou. Navrhujeme pre tento komponent osobitné doplnenie spôsobu a procesu poskytovania a využitia garantovaných energetických služieb prostredníctvom finančných nástrojov. Zároveň navrhujeme podmienenie obnovy takýchto verejných budov využívaním energetických služieb, pokiaľ teda nebudú využívané finančné nástroje. Využitie energetických služieb zabezpečí maximalizáciu dosahovania energetických úspor v tomto komponente. | Z | ČA | Pripomienku čiastočne akceptujeme. Daný podnet berie predkladateľa na vedomie. Text bol doplnený: Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý<br>model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej<br>efektívnosti. |
| RÚZSR | 134. Zásadná pripomienka ku Komponentu 11, Tabuľka Reformy a investície, časť Investície Položku „6.Akútne telemedicínske služby a kapacity Operačného strediska ZZS“ nahradiť textom „6. Akútne aj konzultačné služby telemedicíny“ Odôvodnenie: Telemedicína je dnes v okolitých krajinách (vrátane Ukrajiny) široko využívanou metódou poskytovania zdravotnej starostlivosti. Zariadenia aplikácia z oblasti telemedicíny majú charakter komodít za veľmi prijateľných cenových podmienok. Šetrí cestovanie pacientov aj čas lekárov a prináša vyššiu efektivitu z hľadiska počtu obslúžených pacientov a v akútnych prípadoch aju skrátenie reakčných časov hlavne pri rizikových pacientoch. | Z | N | Predkladateľ považuje aktuálne znenie bodu Investície 6 "Akútne telemedicínske služby a kapacity Operačného strediska ZZS" za dostatočné. Z povahy telemedicínskych služieb sa predpokladá zahrnutie aj konzultácií. Obsah Investície 6 je bližšie popísaný v Komponente 11 str. 23, kde predkladateľ uvádza využitie služieb na telekonzultácie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 135. Zásadná pripomienka ku Komponentu 11, T2 Green&Digital Costs V riadkoch 11 a 15 navrhujeme doplniť slová „telemedicínske vybavenie“. | Z | ČA | Text dokumentu bol doplnený do riadku 15. |
| RÚZSR | 136. Pripomienka ku Komponentu 12 ako celku V rámci koordinovanej medzirezortnej spolupráce, prevencie porúch a podpora zdravia zamerať cielené preventívne a motivačné programy na oblasť školstva s viditeľnými-merateľnými praktickými dopadmi na všetky deti o do predchádzania vzniku duševných tráum u detí následkom prechod na online učenie sa a izoláciu od sociálneho zázemia školského kolektívu o na zvýšenie telesných, voľnočasových, najmä športových aktivít, alebo aspoň cvičenia počas domácej izolácie a online učenia | O | N | Predmetná pripomienka sa vecne netýka komponentu, ktorému je adresovaná, ale spadá pod agendu MŠVVaŠ SR. |
| RÚZSR | 137. Zásadná pripomienka ku Komponentu 13, str. 16 V KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť, Investícia 1: Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti, str.16 sa uvádza „Mnohé zariadenia sú energeticky nevyhovujúce staré budovy, ktoré nespĺňajú podmienky Dohovoru, ani vyžadované hygienické podmienky dané vyhláškou MZ SR. Na základe analýzy investičných projektov v rámci ROP zameraného na rekonštrukcie ZSS v období 2010-2012, je možné konštatovať, že energetická náročnosť mnohých budov je stále vysoká. Hlavným dôvodom sú práve neúčelové a historické budovy, v ktorých ani zateplenie, či výmena okien, nedokáže znížiť energetickú náročnosť na primerané hodnoty.“ Osobitne pri budovách, v ktorých sa poskytuje nepretržitá sociálna a zdravotná starostlivosť, môžu mať energetické služby osobitný význam a ich využitie môže byť významným prínosom pre maximalizáciu dlhodobých energetických úspor v odvetví, ktoré potrebuje byť efektívne s úspornou prevádzkou. Navrhujeme pre tento komponent osobitné doplnenie spôsobu a procesu poskytovania a využitia garantovaných energetických služieb prostredníctvom finančných nástrojov. Zároveň navrhujeme podmienenie obnovy takýchto verejných budov využívaním energetických služieb pokiaľ teda nebudú využívané finančné nástroje. Využitie energetických služieb zabezpečí maximalizáciu dosahovania energetických úspor v tomto komponente. | Z | ČA | Do textu bola doplnená formulácia: "Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti." |
| RÚZSR | 138. Zásadná pripomienka ku Komponentu 14 ako celku Zameriava sa na zníženie administratívnej a regulačnej záťaže podnikania, digitalizáciu insolvenčného konania a na zrýchlenie a zjednodušenie procesov verejného | Z | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je dôležitým stimulom pre krízou zasiahnutého hospodárstva a pomôže naštartovať |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obstarávania považujeme v zásade za správne. Pripomíname však, že alokácia 9 mil. Eur je v porovnaní s inými komponentmi hlboko podhodnotená. Ako aj to, že v tomto komponente sa žiadnym spôsobom nespomína odškodňovanie podnikateľov v dôsledku opatrení na zamedzenie COVID 19, ani investície, ktoré by pomohli naštartovať ekonomiku po kríze. A to je vo svetle zadania vedúcemu k návrhu Plánu obnovy a odolnosti SR zarážajúce. | | | ekonomiku po kríze. Odškodňovanie podnikateľov a živnostníkov v dôsledku dopadu pandémie COVID 19 je realizované z iných prostriedkov ako je Plán obnovy a odolnosti. Tento je primárne určený na realizáciu investícií, ktoré budú mať dlhodobý stimulačný dopad na ekonomiku Slovenska. |
| RÚZSR | 139. Zásadná pripomienka ku Komponentu 14, strana 1 V kapitole 1, reforma 1 (str 1 ) navrhujeme doplniť uvedenú reformu o princíp „jedenkrát a dosť“, t.j. aby podnikatelia nemuseli jednu skutočnosť štátu oznamovať viackrát, ako je to dnes. Je žiadúce, aby v záujme zvýšenia efektívnosti podnikania a odstraňovania administratívnych bariér by malo byť zavedené pravidlo, že jeden zápis do obchodného registra bude postačovať a automaticky sa prenesie aj do iných registrov. Prinajmenšom by išlo o premietnutie zapisovaných údajov do (i) zoznamu hospodárskych subjektov (vedený Úradom pre verejné obstarávanie) a (ii) registra partnerov verejného sektora (vedený Okresným súdom Žilina). Obdobné pravidlo platí už nejaký čas vo vzťahu k živnostenskému registru, to však už dnes nie je postačujúce. Aktuálne totiž napr. zmenu sídla musí podnikateľ samostatne oznamovať aj na oba vyššie uvedené osobitné registre, čo považujeme za úplne neefektívne. Tieto zmeny by pre podnikateľov znamenali možnosť viac sa sústrediť na kľúčové podnikanie (core business) a menej na regulačné požiadavky štátu, ktoré sú v mnohých prípadoch duplicitné a zaťažujúce. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Pri modernizácii IT systémov (obchodný register) v komponente 15 Reforma justície rezort plánuje uplatňovať požiadavku jedenkrát a dosť. |
| RÚZSR | 14. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 2 V časti Popis komponentu oddiel Investície časť Odhadované náklady (str. 2) navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie. Odôvodnenie: Vzhľadom na uvedené oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu vo vzťahu k rozvoju čistých technológií (obzvlášť OZE) sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca. Navrhujeme ju zvýšiť aspoň niekoľko násobne. Uvedené navýšenie podporuje aj Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030, ktorý uvádza: „Celkové investičné náklady pre dosiahnutie cieľov v oblasti OZE sú odhadované vo výške 4,3 mld. eur. Tieto investičné náklady zahŕňajú sektor elektriny a vykurovania. Vychádzajú z odhadovaného nárastu inštalovaného výkonu pre elektrinu, resp. tepla z OZE a investičnej náročnosti na jednotku výkonu.“ | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 140. Zásadná pripomienka ku Komponentu 14, strana 5 a nasledovné V súvislosti s navrhovanou reformou č. 1 – zníženie regulačného a administratívneho zaťaženia navrhujeme zapracovať nasledovné legislatívne prostriedky, ktoré môžu prispieť k zníženiu byrokratickej záťaže a tým k podpore podnikania a zároveň k rozšíreniu možností digitalizácie, čo sa prelína aj s komponentom č. 17 c reformou: Budovanie eGovernment riešení prioritných životných situácií. Bankový sektor možno zaradiť medzi sektory, v rámci ktorých dochádza k najrozsiahlejšiemu využívaniu rôznych potvrdení orgánov verejnej moci za účelom deklarovania určitých skutočností, ktoré sú nevyhnutné napríklad za účelom uzatvorenia bankového obchodu (napr. predloženie výpisu z obchodného registra). Frekvencia vyžadovania takýchto dokumentov je veľmi výrazná, čo je odôvodnené prísnymi legislatívnymi požiadavkami na vykonávanie bankových obchodov, napríklad, no nielen v súvislosti s identifikáciou klientov, ktorú banky vykonávajú okrem iného tiež v rámci zákonom uložených povinností v oblasti prevencie pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, prípadne v rámci prevencie pred inými typmi protiprávneho konania (napr. prevencia pred podvodným konaním, financovaním terorizmu a pod.). Občania ako aj podnikateľské subjekty však poskytovanie bankových služieb vnímajú ako nevyhnutnú súčasť života či podnikania (napr. vedenie bežného účtu je samozrejmosťou pre účely prijímania mzdy alebo výkonu podnikateľskej činnosti), pričom občania banku často kladú na úroveň úradu. Keďže banky nepatria medzi orgány verejnej moci, resp. úrady, vzhľadom na dôvody uvedené vyššie považujeme za nevyhnutné v záujme odstránenia byrokratických prekážok zaviesť také opatrenia, ktoré zvýšenú byrokraciu eliminujú. Frekvencia vyžadovania takýchto dokumentov (napr. výpisov z obchodného registra) je s prihliadnutím na obligatórne legislatívne požiadavky spojené s bankovou činnosťou taká vysoká, že spôsobuje značný diskomfort pre občanov, kladie prekážky v súvislosti s podnikaním, stratu času no v neposlednom rade tiež administratívnu a personálnu záťaž pre príslušné štátne inštitúcie (pri vydávaní potvrdení/výpisov) ako aj v súčasnosti veľmi negatívne vplývajúce zvyšovanie mobility. Odbremenenie úradov od daných aktivít, a to vytvorením možnosti prístupu bánk priamo k údajov evidovaným v registri právnických osôb by nepochybne teda prispelo k zvýšeniu komfortu života, podnikania ako aj k úspore času či odbremeneniu štátu od rutinných aktivít a teda k zvýšeniu efektivity verejného sektora. Navrhované riešenie by | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | významným spôsobom tiež prispelo k digitalizácii, ktorá je veľmi žiadaným trendom nielen v oblasti verejnej správy, ale aj v rámci každodenného života občanov. V neposlednom rade treba uviesť, že prístup bánk k registru právnických osôb (samozrejme v nevyhnutnom rozsahu a na účely výlučne stanovené zákonom) neznamená na strane bánk k zvýšeniu rizika vo vzťahu k spracúvaniu príslušných údajov, nakoľko banky už v súčasnosti pracujú s rovnakými sadami dát a informáciami vysokej citlivosti, a to získanými nielen priamo od klientov, ale aj z externých zdrojov. Preto už v súčasnosti majú banky prijaté mimoriadne prísne opatrenia na eliminovanie rizík spojených so zneužitím údajov, ich stratou či neoprávneným sprístupnením. Samozrejmosťou sú tiež prísne požiadavky v rámci fungovania auditu či vnútornej kontroly. V neposlednom rade je potrebné podotknúť, že vyžadovanie takýchto potvrdení ktoré majú za následok zvyšovanie byrokracie, je predovšetkým súčasťou plnenia povinností bánk v oblasti prevencie pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, prípadne v rámci prevencie pred inými typmi protiprávneho konania vrátane boja proti korupcii, a teda ide predovšetkým o verejný záujem. V súvislosti s efektívnym bojom proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti je tiež dôležité spomenúť nevyhnutnosť prístupu k údajom týkajúcim sa konečných užívateľov výhod. Odbúranie tak rozsiahlej byrokracie spojenej s duplikovaním a vystavovaním potvrdení je tiež významné z hľadiska ochrany životného prostredia a teda prispieva k zelenej ekonomike. Odbúranie byrokratickej záťaže a boj s byrokraciou je tiež jedným z pilierov aktuálneho programového vyhlásenia vlády, ktorá sa zaviazala zasadiť „o znižovanie byrokratickej záťaže zavádzaním fungujúcich informačných systémov a odbúravaním duplicitných a nepotrebných administratívnych úkonov“ ale tiež o podporu elektronizácie a automatizácie v rámci e-governmentu. Z uvedených dôvodov sú nevyhnutné úpravy v príslušných právnych predpisoch- Zákon č. 177/2018 Z.z. (zákon proti byrokracii), Zákon č. 272/2015 Z.z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách, Zákon č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente (konkrétne navrhované paragrafové znenia radi poskytneme), s cieľom prispieť k odstráneniu byrokratických prekážok a podporovať digitalizáciu a elektronizáciu verejného života. Medzi takéto opatrenia môžu slúžiť tiež prístupy k ďalším referenčným registrom, čo môže prispieť k ďalšiemu zníženiu záťaže, avšak aktuálna téma registra | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | právnických osôb je považovaná za najviac naliehavú a klientami najviac vnímanú oblasť. | | | |
| RÚZSR | 141. Zásadná pripomienka ku Komponentu 14, strana 5 a nasledovné V prístupe vlády SR chápeme koncentráciu na MSP v mnohých oblastiach. Práve nadmerná regulácia a goldplating sú však oblasti, ktoré najviac negatívne zasahujú veľké podniky. Preto žiadame o rovnocenný prístup k všetkým druhom podnikov v tejto oblasti bez ohľadu na veľkosť.. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Predkladané opatrenia budú aplikované na celé podnikateľské prostredie, t.j. malé, stredné aj veľké podniky. |
| RÚZSR | 142. Pripomienka ku Komponentu 14, strana 5 a nasledovné Veríme, že zvýšenie počtu zamestnancov posudzujúcich administratívnu záťaž povedie k zníženiu byrokracie a odbúraniu zbytočných nákladov spôsobených obsolentnou reguláciou. Navrhujeme uplatniť rovnocenný prístup k všetkým druhom podnikov v tejto oblasti bez ohľadu na veľkosť. Podporujeme Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom. Dotknuté sú aj veľké podniky v niektorých preregulovaných odvetviach. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Predkladané opatrenia budú aplikované na celé podnikateľské prostredie, t.j. malé, stredné aj veľké podniky. |
| RÚZSR | 143. Zásadná pripomienka ku Komponentu 14, strana 8 V časti „Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom“ navrhujeme, aby v rámci odstraňovania neopodstatneného goldplating-u došlo k zrušeniu registra partnerov verejného sektora (RPVS). Od novembra 2020 je register konečných užívateľov výhod dostupný na stránke Štatistického úradu SR (čerpá údaje z obchodného registra). Zároveň však štát od podnikateľov uchádzajúcich sa o zákazky vo verejnom obstarávaní požaduje zápis rovnakého údaju v RPVS, a to prostredníctvom externej oprávnenej osoby. Inými slovami, štát má dnes vybudované dva registre pre rovnaký údaj, čo možno považovať za exemplárny príklad neefektívnosti. V čase zavedenia RPVS v roku 2016 ešte dané európske smernice neboli účinné, dnes po ich implementácii v SR už RPVS nemá ďalšie opodstatnenie. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku k plánu obnovy, pretože tento sa venuje zavedeniu legislatívneho procesu pre Goldplating v komponente 14. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| RÚZSR | 144. Pripomienka ku Komponentu 14, strana 8 - goldplating Slovenská banková asociácia, združená v RÚZ, opakovane pripomienkuje materiály týkajúce sa goldplatingu a upozorňuje na potrebu zamedzenia goldplatingu. V súčasnosti je najaktuálnejším príkladom goldplatingu navrhovaná legislatíva k Centrálnemu registru účtov (komponent 16). Široké vymedzenie subjektov s prístupom k plošným údajom o účtoch všetkých obyvateľov s uvedením zostatkov na účtoch ohrozuje bankové tajomstvo a aj pravidlá ochrany | O | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osobných údajov. V návrhu zákona absentujú dôležité parametre pre ktoré nie je možné komplexne posúdiť právnu úpravu (je marec 2021, v auguste má byť účinná legislatíva a zatiaľ máme iba neoficiálne informácie o obsahu návrhu zákonu bez existencie súvisiacich spresňujúcich predpisov), čo je pri tak závažnom zásahu do bankového tajomstva a ochrany osobných údajov neprijateľné. Pri zásahoch do jednotlivých práv treba dodržiavať proporcionalitu a v prípade, že existuje vhodnejšie riešenie ako dosiahnuť sledovaný cieľ, malo byť použité. Rýchly prístup a včasnú identifikáciu fyzických alebo právnických osôb, ktoré vlastnia bankové a platobné účty umožňuje elektronický systém vyhľadávania údajov s využitím elektronickej komunikácie, ktorá nesprístupňuje plošne všetky údaje, ale iba dopytované. Rozsah subjektov, ktoré by mali mať v zmysle návrhu zákona prístup do centrálneho registra účtov, považujeme za veľmi široký a nad rámec 4. a 5. AML smernice. Podľa nich by mala mať prístup k vytvorenému registru FIU (finančná spravodajská jednotka) a orgány, ktoré plnia povinnosti v zmysle danej smernice. Navrhované subjekty teda nemajú oporu v znení smernice. Rovnako je nad rámec smerníc poskytovanie zostatkov na účtoch. | | | |
| RÚZSR | 145. Zásadná pripomienka ku Komponentu 14, strana 8 a nasledovné a 15 a nasledovné RÚZ podporuje navrhovanú elektronizáciu insolvenčného konania a víta aktivity popisujúce v tomto komponente. ELEKTRONIZÁCIU PROCESOV považujeme za NEVYHNUTNÚ. No navrhovaná účinnosť január 2023 je minimálne v prípade elektronizácie dražieb neakceptovateľná. Ako ukazuje aj súčasná situácia ohľadom pandémie Covid-19, je nutné mať k dispozícii plnohodnotné funkčné elektronické procesy, ktoré umožnia aj v čase krízy efektívne pokračovať v činnostiach súvisiacich s bankrotmi. Ide napríklad o speňažovanie majetku v dražbách, ponukových konaniach či iných súťažných procesoch, pri fyzickom výkone ktorých sa stretáva viac osôb na jednom mieste. Elektronické speňažovacie či súťažné procesy, ktoré dokážu súčasne zabezpečiť transparentnosť aj ochranu zdravia, sú preto v modernom právnom štáte nevyhnutnosťou. K nútenému speňažovaniu majetku navrhujeme minimálne počas zákazu vychádzania zabezpečiť kontinuitu viacerých procesov prostredníctvom elektronizácie a preto je náš návrh do prijatia navrhovaného riešenia prijať aspoň medzitýmne, provizórne riešenia. Navrhujeme napríklad prostredníctvom certifikovaných dražobníkov- majú existujúce elektronické trhoviská/ platformy pre korporátne dražby, | Z | ČA | Rovnako dôležité je, že ani v súčasnosti písomne a ani v budúcnosti elektronicky nebude možné zisťovať informácie o komkoľvek, ale iba o osobách, voči ktorým je vedené trestné konanie a to so súhlasom prokurátora alebo sudcu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prostredníctvom štátneho elektronického trhoviska, prípadne môžeme kúpiť riešenie, ktoré existuje v Čechách K modulu pre zverejňovanie informácií a pre oddlženie fyzických osôb (str. 15 a nasl.) Bankový sektor, zastúpený v RÚZ, považuje aktuálnu reguláciu za umožňujúcu jednoduché masívne zbavovanie sa dlhov. V prvom rade treba tento aspekt osobných bankrotov hodnotiť kriticky. Absentujú primerané vyvažovacie mechanizmy medzi dotknutými právami veriteľov a „potrebami“ dlžníkov (a prenesene aj štátu samotného). Ďalším nedostatkom je pretavenie cieľov do legislatívnych riešení, v dôsledku čoho došlo k výraznému okliešteniu prístupu dotknutých subjektov k súdnej a inej ochrane, keď majú k dispozícii len veľmi neefektívne a z hľadiska praktickej záťaže aj nepoužiteľné prostriedky na ochranu svojich oprávnených záujmov. V nadväznosti na vyššie uvedené je v osobnobankrotovej legislatíve potrebné opraviť tieto najväčšie pochybenia: prísnejšie predpoklady pre vstup dlžníka do bankrotu, zavedenie preventívnej verejnej kontroly, plnohodnotné a verejné informovanie, zmeniť nepomer medzi počtom konkurzov a splátkových kalendárov, plnohodnotný správca, úprava kategorizácie pohľadávok, komplexné riešenie záväzkového a majetkového statusu dlžníka, funkčné a efektívne prostriedky útoku a obrany pre veriteľov | | | |
| RÚZSR | 146. Zásadná pripomienka ku Komponentu 14, strana 10 a nasl. Z dokumentu žiaľ nie je jasné, o akú reformu verejného obstarávania vlastne ide. Toto je treba jednoznačne doplniť a konkretizovať. V súčasnosti prebiehajú medzirezortné pripomienkové konania k novele zákona o verejnom obstarávaní (LP/2020/615) a k návrhu zákona o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní (LP/2020/624). Navyše, Úrad pre verejné obstarávanie dlhodobo prezentuje vlastnú novelu, ktorú iniciatívne vypracoval. V diskusii o reforme verejného obstarávania bude možné pokračovať len v prípade, ak predkladateľ tohto dokumentu vyjasní, akú reformu má na mysli. K obom vyššie uvedeným novelám sme sa vyjadrili a v plnej miere sa našich pripomienok pridržiavame. | Z | N | Zmeny v oblasti verejného obstarávania sú v dokumente definované z hľadiska obsahu, preto nie je potrebné a ani relevantné identifikovať konkrétny legislatívny rámec, ktorým sa uskutočnia. Podstatné je, že sa naplní v dokumente uvedený obsah zmeny. |
| RÚZSR | 147. Zásadná pripomienka ku Komponentu 15, ako celku Dokument avizuje spustenie nového obchodného registra v roku 2023. Na tomto mieste opätovne upozorňujeme na potrebu zavedenia princípu „jedenkrát a dosť“ – podrobnosti v pripomienke ku Komponentu 14. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Pri modernizácii IT systémov (obchodný register) v komponente 15 Reforma justície rezort plánuje uplatňovať požiadavku jedenkrát a dosť. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 148. Pripomienka ku Komponentu 16,, reforma č. 1 Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí Slovenská banková asociácia, ako člen RÚZ, dlhodobo poukazuje na nesprávne pripravovanú legislatívu, ktorej cieľom má byť zavedenie centrálneho registra účtov. Je marec, nepoznáme oficiálny návrh zákona, nezačalo ani MPK, neprešla k tomu odborná diskusia. Jeden z cieľov Plánu obnovy je boj proti goldplatingu a v prípade CRU máme vedomosť, že sa budú vyžadovať zostatky na účtoch, čo je vážny prípad goldplatingu navyše s užitočnosťou informácie rovnajúcou sa 0, keďže tento údaj nebude nikdy aktuálny. Členské štáty mali do 10. septembra 2020 zriadiť centralizované automatizované mechanizmy umožňujúce identifikáciu držiteľov bankových a platobných účtov a bezpečnostných schránok. A do 10. marca 2021 ich mali vzájomne prepojiť prostredníctvom Európskej centrálnej platformy. Táto povinnosť vyplýva zo Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/843, z 30. mája 2018 ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (ďalej len „5. AML Smernica“). Konkrétne, článok 32a, bod.1: „Členské štáty zavedú centralizované automatizované mechanizmy, ako sú napríklad centrálne registre alebo centrálne elektronické systémy vyhľadávania údajov, ktoré umožňujú včasnú identifikáciu akýchkoľvek fyzických alebo právnických osôb, ktoré vlastnia alebo kontrolujú platobné účty a bankové účty identifikované číslom IBAN“. Dané ustanovenie nebolo dodnes transponované do národnej legislatívy. Je neakceptovateľné, aby sa čakalo s transpozíciou 5. AML smernice, ktorá uvádza povinnosť výmeny informácií v zmysle čl. 32 od septembra 2020, do júna 2022, keď existuje systém, ktorý by spĺňal nároky 5.AML smernice a aj smernice 1153/2019. Mala by byť zavedená povinnosť aspoň do doby spustenia CRU, po testovaní, splnení všetkých bezpečnostných nárokov a po kvalitnej legislatíve, ktorá zamedzí zneužívaniu a úniku dát, využívať existujúce mechanizmy spĺňajúce najprísnejšie kritéria. Takýmto mechanizmom je napr. elektronická výmena informácií SBA. Zároveň v tejto súvislosti by sme chceli upozorniť aj na neefektívne vynakladanie financií štátu na vytvorenie Centrálneho registra účtov podľa bodu 10. Financovanie a náklady, v ktorom sa predpokladajú náklady na vytvorenie Centrálneho registra účtov v sume 3 mil. eur, pričom súčasné rozšírenie riešenia aj pre účel čl. 32a 5. AML smernice v podobe osobitnej elektronickej komunikácie, ktoré v súčasnosti funguje najmä pre | O | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nútený výkon súdnych rozhodnutí s bankami a výmenu informácií, bude vyžadovať predpokladané náklady len vo výške 500 tis. eur. V zmysle predloženého návrhu by mali banky poskytovať do centrálneho registra účtov okrem čísla účtu IBAN, identifikačných údajov klienta aj informáciu o zostatku na účte. Tieto údaje budú musieť poskytovať o všetkých klientoch - spotrebiteľoch, fyzických osobách – podnikateľoch a právnických osobách. V prípade zostatku na účte nevidíme žiadny praktický dôvod a ani oporu v európskych predpisoch na zápis daného údaju do registra. Navyše, vzhľadom na časový posun, s ktorým budú banky hlásiť zostatky na účtoch, bude tento údaj vždy neaktuálny. Možnosť získať prístup k tak citlivému údaju chráneného bankovým tajomstvom, bude iba výrazne zvyšovať riziko možného obchádzania a zneužívania oprávnení. Banky potrebujú na závažnejšie úpravy IT systémov minimálne rok od zverejnenia požiadaviek. | | | |
| RÚZSR | 149. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, reforma Budovanie eGovernment riešení prioritných životných situácií V rámci bodov týkajúcich sa „Lepších služieb pre občanov a podnikateľov“ navrhuje RÚZ umožniť a uľahčiť verejnosti využívanie nových technológií v rámci bankových činností a vytvoriť v súlade s GDPR a § 78 ods. 5 zákona o ochrane osobných údajov jednotný právny základ na spracúvanie biometrických údajov na zákonom stanovené účely, najmä - na vykonávanie a zabezpečenie silnej autentifikácie klienta (PSD2) - na vykonávanie starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v zmysle AML (anti-money laundering) predpisov, konkrétne v rámci požiadavky na vykonanie identifikácie a overenia identifikácie klienta bez jeho fyzickej prítomnosti na úrovni zodpovedajúcej overeniu za fyzickej prítomnosti - na využívanie biometrických prvkov aj za fyzickej prítomnosti dotknutej osoby (napríklad biometria podpisu) za účelom ochrany verejnoprávnych záujmov, záujmov klienta a verejno-súkromných záujmov bánk na predchádzanie kreditným a operačným rizikám a škodám. Tieto iniciatívy dlhodobo marí neochota Úradu na ochranu osobných údajov spolupracovať a hľadať riešenia. RÚZ navrhuje úpravu § 93a ods. 2 zákona o bankách - Zmyslom právnej úpravy je vytvoriť právnu normu, ktorá by vyhovovala požiadavkám § 78 ods. 5 Zákona o ochrane osobných údajov, podľa ktorej prevádzkovateľ „môže spracúvať genetické údaje, biometrické údaje a údaje týkajúce sa zdravia aj na právnom základe osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.“ | Z | N | Dnešné štandardy Príloha č. 4 k vyhláške č. 78/2020 Z. z. určuje spôsob autentifikácie. Odporúčame diskutovať na túto témy práve pri zmene vyhlášky o štandardoch nie RRP ktorý priamo neurčuje štandardy. Naviac sa zavádza API prednostne pri tvorbe používateľského grafického rozhrania ktoré umožní postupne budovať government as a platform ktorú budú používať 3E. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Podmienenie spracúvania biometrických údajov získaním súhlasu (návrh Úradu na ochranu osobných údajov) by predstavovalo nadbytočnú právnu úpravu a neuľahčilo by verejnosti využívanie nových technológií v rámci bankových činností, naopak občanov a podnikateľov by to zaťažilo. Zároveň by nadmerne skomplikovalo spracúvanie údajov tohto typu v rámci bankového sektora. Slovenský bankový sektor by bol znevýhodnený nie len voči iným bankám z členských štátov EU, ale aj voči všetkým ostatným prevádzkovateľom spracúvajúcim osobné údaje v SR. Oprávnenie s výslovným súhlasom klienta by totiž znamenalo, že aj v prípade, ak by existoval právny základ na spracúvanie takéhoto druhu osobných údajov v zmysle čl. 6 a 9 resp. výnimka v zmysle čl. 9 GDPR, banka by aj tak musela požiadať o súhlas dotknutú osobu. Pričom zároveň platí, že na to, aby akýkoľvek prevádzkovateľ (teda aj banka) mohol spracúvať biometrické údaje na právnom základe súhlasu, nie je potrebná osobitná právna úprava v ďalšom osobitnom právnom predpise, teda ani úprava v zákone o bankách – dostatočnou je samotná úprava obsiahnutá v GDPR či Zákone o ochrane osobných údajov. Osobitnú právnu úpravu spracúvania biometrie požaduje bankový sektor napriek tomu, že vo vybraných prípadoch je možné aj v rámci existujúceho právneho stavu spracúvať biometrické údaje na inom právnom základe, ako je súhlas dotknutej osoby. Snaha bánk je motivovaná odstránením právnej neistoty vyplývajúcej: - z pomerne abstraktne formulovanej a stále novej právnej úpravy právnych základov spracúvania biometrických osobných údajov, - vysokých sankcií za jej porušenie, - celkových nákladov spojených s implementovaním nových technológií (vrátane biometrie), - stúpajúcim dopytom po využívaní prostriedkov diaľkovej komunikácie, - rastúcimi hrozbami podvodov, trestných činov spojených s terorizmom a AML, ktoré sú založené na nedostatkoch a chybách pri identifikácií. RÚZ ďalej navrhuje úpravu § 92 ods. 16, ktorá sleduje cieľ ochrániť verejný záujem na ochrane spoločnosti pred protiprávnym konaním a trestnou činnosťou a včasné odhaľovanie neštandardného alebo podvodného konania klientov alebo potenciálnych klientov bánk, ktoré je nevyhnutné na účinné a obozretné riadenie bánk a zmierňovanie rizík bánk. Túto úpravu výrazne komplikuje postoj Úradu na ochranu osobných údajov, ktorý nie je spolupracujúci a konštruktívny. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 15. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 3 Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele, str.3, na záver prvej vety, ktorá začína „Komplexnosť navrhovaných zmien....“ doplniť „a plynom“ Odôvodnenie Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných plynov | Z | N | V legislatívnom balíčku Čistá energia pre všetkých Európanov je riešená oblasť vnútorného trhu s elektrinou. |
| RÚZSR | 150. Pripomienka ku Komponentu 17, strana 1 a 4 Materiál konštatuje, že: „Pilierom je kvalitná vysokorýchlostná infraštruktúra založená na optike a nových technológiách, ...reforma v oblasti konektivity....“ Z Plánu obnovy sa pritom nefinancuje. Uviesť do života „Životné situácie“ ako princíp eGovenrnmentu sa snažíme už cca 20 rokov, to nie je nová reforma. Taktiež na str. 4 „...Rady vlády SR pre digitalizáciu verejnej správy a jednotný digitálny trh, ako aj pracovnej skupiny pre digitálnu transformáciu SR.“ Tieto orgány fungujú a nie je potrebné ich financovať z RRF. Už vôbec nie z hľadiska VfM. | O | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |
| RÚZSR | 151. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 5 Materiál konštatuje, že je nutné dobudovať funkčný ekosystém digitálnej ekonomiky Slovenska, ktorého súčasťou budú kompetenčné centrá a platformy zamerané na konkrétne technológie (HPC, kvantum, umelá inteligencia a iné). Navrhujeme konkretizovať ich prínosy pre ekonomické odvetvia v SR. Hlavne keď nemáme ani dostatočne funkčný vládny Cloud. | Z | A | Spresnili sme text, aby bolo zrejmé, že rozdiel je medzi informatizáciou verejnej správy (napr. vládny cloud) a rozvojom digitálnej ekonomiky Slovenska prostredníctvom podpory top digitálnych technológií. (totožná pripomienka 20). |
| RÚZSR | 152. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 5 Materiál konštatuje, že cieľom reformy takisto je, aby bol vypracovaný a predložený na schválenie Akčný plán digitálnej transformácie Slovenska na roky 2023-2026. Kladieme si otázku koľko € treba ešte alokovať z POO nad rámec doterajších úloh vlády? To je denná rutina, nie reforma. Napr. „Riadenie informatizácie“ uvádzané ďalej je povinnosťou vlády a nie reformou. | Z | A | Spresnili sme text, aby bolo zrejmé, že vytvorenie AP DTS 2023+ nie je samostatnou investíciou ani reformou, ale nevyhnutnou podmienkou na plánovanie konkrétnych ďalších krokov. (obdobná pripomienka 21). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 153. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 6 a nasl. V Kap. 1 bod 4 sa uvádza „Aktuálna prax ukazuje, že v rámci priestorov s komunikačnou technikou kritickej infraštruktúry využívajú mnohé subjekty verejnej správy miestnosti, ktoré sú bežnou súčasťou budovy (kancelárie, skladové priestory, a pod.), t. j. nie sú profesionálne upravené pre potreby práce.“ Znamená to, že OVM nespĺňajú zákonné požiadavky v oblastiach KI a KIB? To je asi téma pre NKÚ a NBÚ. | Z | ČA | Predkladateľ čiastočne akceptuje uvedenú pripomienku, ku ktorej uvádza nasledovné:<br>Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Uvedené je potrebné vnímať v kontexte výkonu pôsobnosti MIRRI pri výkone štátnej správy na úseku kritickej infraštruktúry (vyplývajúcich napr. z ustanovenia § 3, lit. c) zákona č. 45/2011 Z.z. o kritickej infraštruktúre) a vo svetle ďalších cieľov komponentu 17 – Digitálne Slovensko, ktoré sú od realizácie tejto investície závislé. MIRRI je ústredným orgánom štátnej správy pre „centrálne riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.“ Centrálna architektúra integrovaného informačného systému verejnej správy v sebe zahŕňa aj kritickú infraštruktúru nevyhnutnú pre jej fungovanie.<br><br>Aktuálna prax ukazuje, že v rámci priestorov s komunikačnou technikou kritickej infraštruktúry využívajú mnohé subjekty verejnej správy miestnosti, pri ktorých vidíme priestor pre zlepšenie v rámci adaptácie na výkon práce v zmysle požiadaviek na kritickú infraštruktúru a na riadenie dokumentov v špeciálnom režime vrátane procesného zabezpečenia. Dobudovanie a zefektívnenie potrebných priestorov používaných výlučne pre prvky kritickej infraštruktúry, ktoré dnes v mnohých prípadoch disponujú vybavením vyžadujúcim modernizáciu za účelom zvýšenia ich bezpečnosti, je nevyhnutným predpokladom pre ich riadne fungovanie a zabezpečenie inovatívnych služieb v rámci komponentu Digitálne Slovensko.<br><br>Ako hovorí zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | prevádzkovatelia sú povinní uplatniť pri modernizácii technológiu, ktorá zabezpečuje jeho ochranu a preto je investícia dôležitá pre plnenie požiadaviek zákona v kontexte bezpečnostných plánov (zabezpečiť hlavné bezpečnostné opatrenia, medzi ktoré sa radia trvalé bezpečnostné opatrenia, ktorými sú investície a postupy na zabezpečenie ochrany prvku). V kontexte plánovaných aktivít dobudovania priestorov technikou a technológiami kritickej infraštruktúry je cieľom ochrana citlivých informácií umiestnením v dostatočne zabezpečených priestoroch, čo sa vzťahuje taktiež na ochranu štátnych prvkov kritickej infraštruktúry, ktoré majú byť zabezpečené vhodnou fyzickou ochranou objektu, v ktorom sa nachádza napr. serverovňa. Medzi najväčšie v súčasnosti identifikované nedostatky patrí nedostatočná kvalita priestorov technológie prvkov kritickej infraštruktúry z pohľadu fyzickej ochrany a procesného zabezpečenia, v mnohých prípadoch už zastarané technické a technologické vybavenie, nezrekonštruované priestory, v ktorých sú umiestnené prvky KI.<br><br>Jedným z cieľov komponentu Digitálne Slovensko v rámci Plánu obnovy je v oblasti eGovernmentu zvyšovanie počtu používateľov digitálnych služieb štátu a ich spokojnosti s týmito službami. Nevyhnutným predpokladom pre dosiahnutie tohto cieľa je, prirodzene, aj zvyšovanie úrovne kybernetickej bezpečnosti, t.j. procesov a princípov, ktoré zabezpečia dôveru v interakcie občanov, podnikov a verejnej správy. Investíciu do dobudovania riadne zabezpečených priestorov KI považujeme za nevyhnutnú súčasť komplexného súhrnu investícií a opatrení nevyhnutných pre dosiahnutie východísk komponentu Digitálne Slovensko, pričom nesystematické investície iba do ostatných načrtnutých oblastí bez vyriešenia základnej požiadavky v oblasti KI k tomuto cieľu nepovedú. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 154. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 6 V Kap. 1 bod 5 str. 6 druhú veta bodu 5. navrhujeme doplniť takto: „Tieto projekty podporujú budovanie jednotného digitálneho trhu, musia mať merateľné prínosy pre obnovu a odolnosť ekonomiky, pričom dôraz je kladený na spoluprácu so zahraničnými partnermi a spoločné investície do rozvoja spôsobilostí a následného využívania digitálnych nástrojov.“ Odôvodnenie: POO obsahuje v Komponente 17 obsahuje väčšinou rutinné úlohy vlády, ktoré už vyplývajú z doterajších uznesení vlády, zákonov a noriem EÚ. V POO požadujeme preukázanie významu opatrení pre obnovu po kríze a odolnosť ekonomiky. | Z | A | Pripomienka je v súlade s požiadavkami EK. Usporiadanie textu sa však zásadne zmenilo a uvedený odsek sa v zhrnutí už nenachádza, preto bol požadovaný text vložený na s. 31 do časti Povaha, typ a veľkosť investície. (totožná pripomienka 13). |
| RÚZSR | 155. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 7 V Kap. 1 bod 5, str. 7 sa posledná veta bodu 5 sa dopĺňa takto: „Investície a projekty opisované v tejto časti majú vďaka svojmu charakteru osobitné postavenie a ich financovanie sa predpokladá formou dopytovo orientovaných výziev na podporu digitálnej ekonomiky a tzv. národných projektov s cieleným financovaním unikátnych prijímateľov.“ Odôvodnenie: POO obsahuje v Komponente 17 obsahuje väčšinou rutinné úlohy vlády, ktoré už vyplývajú z doterajších uznesení vlády, zákonov a noriem EÚ. V POO požadujeme preukázanie významu opatrení pre obnovu po kríze a odolnosť ekonomiky. | Z | A | Pripomienka je v súlade s požiadavkami EK. Usporiadanie textu sa však zásadne zmenilo a uvedený odsek sa v zhrnutí už nenachádza, preto bol požadovaný text vložený na s. 31 do časti Povaha, typ a veľkosť investície (totožná pripomienka 14). |
| RÚZSR | 156. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 7 V Kap. 1 bod 6 Str. sa uvádza „...vysokovýkonné výpočty, kvantové technológie, umelú inteligenciu, technológie decentralizovaného záznamu“ Prosím vymenujte ekonomické odvetvia, kde sa to má uplatniť a s akým efektom VfM. | Z | A | Požadované spresnenie je uvedené na s. 36, časť Povaha, typ a veľkosť investície: "Investícia je zameraná na vytvorenie nástroja, v rámci ktorého bude možné finančne podporiť výskum a tvorbu aplikačných riešení v oblasti digitálnych technológií. Podpora bude takisto smerovaná do úspešných slovenských projektov v rámci priamo riadených programov." (totožná pripomienka 15) |
| RÚZSR | 157. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 8 V Kap. 1 bod 9 str. 8 sa uvádza: „Opatrenia budú zamerané na zavádzanie vysokokapacitných širokopásmových sietí (min. 100 Mbps, ktoré môžu byť upgradované na 1 Gbps a viac) na základe mapovania aktuálneho pokrytia a komerčných plánov operátorov. Na základe výsledkov štúdie uskutočniteľnosti bude stanovená najvhodnejšia forma technológie, finančných nástrojov, investičného a obchodného modelu a navrhnutý primeraný spôsob štátnej pomoci v prípade intervencií z verejných zdrojov. Intervencie budú spolufinancovať náklady operátora na pasívnu časť infraštruktúry (last mile + backhaul) a budú | Z | ČA | Text bude upravený v súlade s Národným plánom širokopásmového pripojenia (NBP) schváleného vládou SR. Schválená stratégia NPB nie je primárne zameraná na budovanie backhaulu ale na pokrývanie bielych adries. Využitím procesov dopytových výziev opísaných v NBP spolufinancovanie jeho budovania nastane len v prípadoch zlyhania trhu (t.j. jeho neexistencie alebo nepoužiteľnosti). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | smerovať do tých oblastí, v ktorých zlyháva trh. Výber operátora bude podmienený najefektívnejšou ponukou (stanovenie presných podmienok pre podporu bude definované v programových dokumentoch, napr. najnižšie jednotkové náklady a najväčší počet novopokrytých bielych adries a pod.).“ Táto časť je nekonzistentná. Backhaul nebol doteraz mapovaný, preto neexistuje základ na posúdenie zlyhaní trhu. Kritériá pre výber operátora je tiež predčasné definovať v POO, lebo NBP pripúšťa viaceré modely. | | | Prípadne mapovanie backhaulu sa uskutoční len v prípade potreby vyvolanej štúdiou uskutočniteľnosti. |
| RÚZSR | 158. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 13 V Kap. 2.1. na Str. 13 časť „Hlavné výzvy v oblasti konektivity“ znie: • „Potreba implementácie opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí. • Nie je vytvorené deregulačné prostredie, ktoré by podporovalo súkromné investície (odstránilo administratívne a regulačné prekážky na ich podporu), zaviedlo účinnú cenovú reguláciu pre zdieľanie existujúcej aj novej komunikačnej infraštruktúry, čoho výsledkom by bolo zrýchlenie budovania infraštruktúry a zníženie nákladov. • . Je potrebné určiť pravidlá priorizácie intervenčných oblastí v miestach zlyhania trhu a pravidlá na efektívne budovanie komunikačnej infraštruktúry (požadované technologické štandardy, ekonomicky najvýhodnejšie riešenia pre dosiahnutie kritérií Gigabitovej spoločnosti, atď.), aby bolo možné naplniť stanovené ciele. • chýbajú odborné kapacity pre výkon činností Broadband Competence Office a nie je zabezpečený účinný riadiaci mechanizmus riešenia sporov v otázkach výstavby sietí a symetrického prístupu k infraštruktúre.“ Odôvodnenie: Opatrenia a odporúčania EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí sú implementované v ZEK od r. 2016. Povinné osoby neplnia a RÚ nevymáha plnenie. Cieľom Kódexu bolo deregulovať prostredie v prospech urýchlenia výstavby sietí. Stratégia výstavby VHCN nechýba, len sa odohráva v súkromnom sektore a nie na strane štátu. Preto ani medzirezortná politika v oblasti elektronických komunikácií nie je potrebná. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná a text upravený nasledovne: • V praxi nedostatočná predvídateľnosť regulačného prostredia, ktoré by podporovalo súkromné investície (odstránilo administratívne a regulačné prekážky na ich podporu), zaviedlo účinnú cenovú reguláciu pre zdieľanie existujúcej aj novej komunikačnej infraštruktúry, čoho výsledkom by bolo zrýchlenie budovania infraštruktúry a zníženie nákladov.<br>• Nie je zavedený v praxi účinný riadiaci mechanizmus riešenia sporov v otázkach prístupu k infraštruktúre a v oblasti konektivity všeobecne. |
| RÚZSR | 159. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 14 V Kap. 2.1, str. 14 v časti „Nízka úroveň digitalizácie priemyslu, a to najmä MSP:“ posledná veta 5. bodu znie: • Existuje nespochybniteľná príležitosť automatizácie, či robotizácie a nahradenia nízkoprofilových pracovných miest zamestnaniami s vyššou pridanou hodnotou, samozrejme za predpokladu rozvoja celoživotného | Z | A | Zapracované. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávacieho systému. Odôvodnenie: Názor, že ide o hrozbu zo strany Priemyslu 4.0 patrí do minulého storočia. | | | |
| RÚZSR | 16. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 3 Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele, str.3, za 3.odrážku doplniť novú odrážku s nasledovným znením: „•Za účelom riešenia tejto výzvy je potrebné podporiť pripravenosť existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov pre zvýšenie podielu OZE zabezpečením ich dostupnosti v čo najväčšej možnej miere. Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky. Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| RÚZSR | 160. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 19 V Kap. 2.2.3, str. 19, v Časti „Zvýšiť úroveň digitalizácie priemyslu, a to najmä MSP“ sa v prvej vete za poslednou čiarkou dopĺňa: „...ako aj zavedenia energeticky a environmentálne efektívnej výroby a poskytovania služieb.“ Odôvodnenie: Je úlohou POO definovať potrebné iniciatívy. | Z | A | Formulácia bola v texte upravená na strane 13. |
| RÚZSR | 161. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 23 V Kap. 3.1.2, na str. 23 v časti „Reformy v oblasti konektivity (financované z EŠIF)“ sa prvé dva body upravujú takto: Výzvy: V oblasti konektivity je potrebné zabezpečiť: • „implementáciu a vymáhanie plnenia opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí, • vytvorenie efektívneho a predvídateľného deregulačného prostredia, ktoré bude podporovať súkromné investície (odstráni administratívne a regulačné prekážky na ich podporu) a zavedie účinnú symetrickú cenovú reguláciu pre zdieľanie existujúcej aj novej komunikačnej infraštruktúry, čoho výsledkom bude zrýchlenie budovania infraštruktúry a zníženie nákladov,“ Odôvodnenie: Povinnosti plnenia opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí sú implementované od r. 2016, ale RÚ nevymáha ich dodržiavanie. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná a text upravený nasledovne: • Predloženie návrhov na efektívne realizovanie implementovaných predpisov EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí v praxi, v prípade potreby spracovanie návrhov na úpravu legislatívy. |
| RÚZSR | 162. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 24 V Kap. 3.1.2, str. 24, v časti „Reformy v oblasti konektivity (financované z EŠIF)“ sa posledný bod upravuje takto: Výzvy: V oblasti konektivity je potrebné zabezpečiť: ... • „zabezpečenie účinného riadiaceho mechanizmu riešenia sporov v otázkach výstavby sietí a symetrického prístupu k infraštruktúre.“ Odôvodnenie: | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná a text upravený nasledovne: • zabezpečiť v praxi účinný riadiaci mechanizmus riešenia sporov v otázkach prístupu k infraštruktúre a v oblasti konektivity všeobecne. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Povinnosti plnenia opatrení a odporúčaní EÚ na zníženie nákladov a zrýchlenie budovania sietí sú implementované od r. 2016, ale RÚ nevymáha ich dodržiavanie. | | | |
| RÚZSR | 163. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 24 V Kap. 3.1.2, str. 24 v časti „Reformy v oblasti konektivity (financované z EŠIF)“ sa na konci 4. bodu za slovo ciele dopĺňa: ... Gigabitovej stratégie“ Odôvodnenie: Je potrebné držať sa cieľov intervencií a reforiem | Z | A | Text bol upravený. |
| RÚZSR | 164. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 24 V Kap. 3.1.2, str. 24 v časti „Povaha, typ a veľkosť / rozsah reforiem hodnotenej oblasti:“ sa „3. Reforma politík pre oblasť konektivity“ vypúšťa. Odôvodnenie: Stratégia výstavby VHCN nechýba, len sa odohráva v súkromnom sektore a nie na strane štátu. Preto ani medzirezortná politika v oblasti elektronických komunikácií nie je potrebná. | Z | N | Reforma politik znamená efektívnejšie medzirezortné riadenie telekomunikačnej oblasti (MIRRI, MDaV, RÚ). Stratégia - Plán širokopásmového pripojenia (výstavby VHCN z úrovne štátu ) je potrebná iba pre miesta zlyhania trhu. |
| RÚZSR | 165. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 25 V Kap. 3.1.2, str. 25, v časti „Implementácia:“ sa v 2. Bode za slovo „efektívnej“ dopĺňa slovo „symetrickej“. • Definovanie efektívnej symetrickej cenovej regulácie pri veľkoobchodnom prenájme existujúcej fyzickej infraštruktúry a infraštruktúry vybudovanej s podporou verejných zdrojov. Odôvodnenie: Regulácia existuje a v prípade dotácií z verejných zdrojov musí byť uplatňovaná symetricky, aby boli podmienky implementácie fondov EÚ spravodlivé. | Z | A | Na akceptovanie tohto znenia: „Definovanie efektívnej symetrickej cenovej regulácie pri veľkoobchodnom prenájme existujúcej fyzickej infraštruktúry a infraštruktúry vybudovanej s podporou verejných zdrojov.“ |
| RÚZSR | 166. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 26 V kap. 3.1.3.1, str. 26, v Časti „Výzvy“ predposledný bod znie: • „Odbornej verejnosti nie je umožnené zapájať do prípravy strategických dokumentov v oblasti digitálnej transformácie, ani do tvorby legislatívy, či jej posudzovania. Ak to aj je umožnené, pripomienky zostanú nevypočuté.“ Odôvodnenie: Odborná verejnosť sa rok domáha, aby sa mohla zapojiť, zháňa si utajované verzie, snaží sa pomôcť individuálne,... Pokladáme sa za odborníkov z praxe a žiadame, aby naše názory boli vypočuté: https://itas.sk/wp-content/uploads/2020/12/FINAL_Digitalizacia-v-Plane-obnovy-a-odolnosti-Slovenskej-republiky_navrh-expertov-za-zamestnavatelov.pdf | Z | A | Pripomienku sme zapracovali v časti 3.3, Reforma 4, Výzvy ako odrážku s preformulovaným znením "Nedostatočné zapojenie odbornej verejnosti do prípravy strategických dokumentov a do tvorby legislatívy a neuspokojivá miera zohľadnenia ich stanovísk" |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 167. Pripomienka ku Komponentu 17, strana 26 V Kap. 3.1.3.1, str. 26 k poslednému bodu navrhujeme doplniť: „Minimum úspešných projektov je kvôli administratívnej náročnosti až nepriechodnosti.“ | O | A | Pripomienku sme zapracovali v časti 3.3, Reforma 4, Výzvy ako doplnenie vety s preformulovaným znením "...a tiež vysoká administratívna náročnosť predkladania projektov, ktorú subjekty bez odbornej pomoci nevedia zvládnuť" |
| RÚZSR | 168. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 31 V časti Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“), časť: Ciele (viď. str.31) Medzi cieľmi v uvedenom bode nie je spomenutý akčný plán Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a naplnenie úloh z neho vychádzajúcich. Odôvodnenie: Akčný plán Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2015-2020 sa nepodarilo z väčšej časti naplniť. Pri tvorbe a plnení úloh nového akčného plánu Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 je preto potrebné zahrnúť do plánu obnovy úlohy , ktoré z akčného plánu vyplynú. Stratégia kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a akčný plán k stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021-2025 sú základným pilierom kybernetickej bezpečnosti v Slovenskej republike pre všetky sektory hospodárstva. Je nevyhnutné, aby úlohy vyplývajúce z týchto dokumentov boli zahrnuté do plánu obnovy. | Z | A | Doplnené do cieľov vo forme: Naplniť ciele Akčného plánu Národnej stratégie kybernetickej bezpečnosti tak, aby sa postupne reagovalo na úlohy, ktoré z nej vyplynú. Národná stratégia kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a Akčný plán k Národnej stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021-2025 sú základným pilierom kybernetickej bezpečnosti v Slovenskej republike pre všetky sektory hospodárstva. |
| RÚZSR | 169. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 33 Bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“) , časť: Časový rozvrh , bod: Vypracovať jednotný metodický rámec pre implementáciu opatrení KIB v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy – do Q4/2024. (viď. str.33) Splnením tohto bodu do Q4/2024 sa zmeška povinnosť subjektov zapísaných do registra prevádzkovateľov základnej služby o viac ako dva roky a v prípade nedodržania tejto legislatívnej povinnosti hrozia subjektom zapísaným v registri prevádzkovateľov základnej služby správne delikty podľa §31 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti. Odôvodnenie: Organizácie, ktoré spravujú Informačné technológie verejnej správy (Informačné systémy verejnej správy), v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy, ktorá sa odvoláva na zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti, § 20 musia | Z | A | Časový rámec v predmetnom bode (časť: Časový rozvrh , bod: Vypracovať jednotný metodický rámec pre implementáciu opatrení KIB v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy) zmenený na Q1/2022. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plniť bezpečnostné opatrenia a to do dvoch rokov od oznámenia o zápise do registra prevádzkovateľov základnej služby( napr. termín 28.02.2022 - pre mestá a obce – Kat. II a Kat. III) | | | |
| RÚZSR | 17. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 3 V časti Popis komponentu oddiel Investície 3. bod (str. 2) znie: „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Cieľom opatrenia je zabezpečiť väčšiu flexibilitu elektrizačnej sústavy SR a rozšíriť flexibilné formy poskytovania podporných služieb alebo služieb umožňujúcich nahradiť štandardné regulačné nástroje v oblasti podporných služieb. V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu, energetickú účinnosť a regulačné schopnosti elektrizačnej sústavy a to prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu sústave prípadne rozšírením základne o nové takéto zdroje. Opatrenie bude mať formu investičnej pomoci.“ Navrhujeme bližšie špecifikovať túto investičnú oblasť. Z nášho pohľadu je dôležité explicitne uviesť aké formy investícií do flexibility budú potenciálne podporené. Domnievame sa, že z predmetného odseku nevplývalo jasne, že oprávnenými investíciami budú aj investície do modernizácie existujúcich zariadení. Navrhujeme taktiež explicitne uviesť ako formu pomoci investičnú pomoc | Z | A | V rámci opatrenia budú podporené nové technológie poskytujúce sústave regulačný výkon, resp. komplexné projekty variabilných OZE nezvyšujúcich spotrebu regulačného výkonu (batériové systémy a elektrolýza vodíka). Prostredníctvom Investície 3 sa plánuje aj podpora modernizácie existujúcich vodných elektrární poskytujúcich regulačný výkon. Text bol ďalej vyjasnený. |
| RÚZSR | 170. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 33 B od 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“) , časť: Časový rozvrh , bod: Metodicky podrobne definovať (Q4/2023) a zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy – Q4/2025. (viď. str.33) Splnením časti bodu „zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy“ do Q4/2025 sa zmeškú povinnosť subjektov zapísaných do Registra prevádzkovateľov základnej služby o viac ako tri roky a v prípade nedodržania tejto legislatívnej povinnosti hrozia subjektom zapísaným v registri prevádzkovateľov základnej služby správne delikty podľa §31 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti. Odôvodnenie: Organizácie, ktoré spravujú Informačné technológie verejnej správy (Informačné systémy verejnej správy), v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy, ktorá sa odvoláva na zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti § 20 musia plniť bezpečnostné opatrenia a to do | Z | A | Časový rámec v predmetnom bode (Časový rozvrh , časť bodu „zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy“ zmenený na Q1/2022. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dvoch rokov od oznámenia o zápise do registra prevádzkovateľov základnej služby ( napr. termín 28.02.2022 - pre mestá a obce – Kat. II a Kat. III). | | | |
| RÚZSR | 171. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 35 Bod 3.1.4 Skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB, časť: „Adresát: MIRRI SR“ (viď. str. 35) Za vzdelávanie v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti je podľa Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 (akčného plánu) zodpovedné Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Odôvodnenie: V Komponente 17 , časť 3.1.4.2 Skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB, má byť „adresátom“ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a nie „MIRRI“ z dôvodu , aby táto časť komponentu 17 bola v súlade s akčným plánom Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025. | Z | ČA | Uvedená pripomienka je čiastočne akceptovaná - upravený text v predmetnom bode v časti "Adresát" na:<br>Adresát: MIRRI SR (súčinnosť s MŠVVŠ SR).<br><br>Odôvodnenie: Predkladateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu doplnil predmetnú oblasť. Komplexné činnosti systému kybernetickej bezpečnosti v kontexte Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky a snahy o efektívne predchádzanie a odstraňovanie bezpečnostných incidentov vyžadujú špecializované odborné vzdelávanie odborníkov v oblasti KB, ako aj bežných užívateľov technológií v rámci verejnej správy. Vzhľadom na (i) doterajšiu absenciu systematického vzdelávania v tejto oblasti a z toho rezultujúce chýbajúce bezpečnostné povedomie veľkej časti zamestnancov vo verejnej správe pracujúcich s množstvom citlivých informácií, ako aj (ii) zvyšujúce sa množstvo a frekvenciu útokov a bezpečnostných incidentov je potrebné zabezpečiť nielen formálne, ale skutočne efektívnu formu systematického vzdelávania založenú na skúsenostiach z praxe. Neustály rýchly vývoj v oblasti kybernetickej bezpečnosti s ohľadom na snahu o efektívne predchádzanie vzniku bezpečnostných incidentov vyžaduje vytvorenie systému vzdelávania schopného flexibilne na tieto zmeny reagovať, pričom MIRRI má v rámci svojej pôsobnosti vytvorené kapacity odborníkov v tejto oblasti schopných zabezpečiť potrebné odborné zázemie a práve v spolupráci s Ministerstvom školstva vytvorenie takéhoto systému vzdelávania zrealizovať.<br><br>MIRRI by teda malo byť spoločným adresátom bodu skvalitnenia vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB v zmysle Plánu obnovy. Tieto aktivity by mali |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | prebiehať v súčinnosti s MŠVVŠ.<br><br>Vznesená pripomienka, v zmysle ktorej ‘za vzdelávanie v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti je podľa Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 (akčného plánu) zodpovedné Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky‘, sa nezakladá na pravde, nakoľko akčný plán k Národnej stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021 až 2025 ešte nebol prijatý.<br><br>V druhom rade, samotný bod 3.1.4.2 explicitne uvádza ako výzvy nedostatok odbornej spolupráce s univerzitami a akademickou pôdou, absenciu vhodných organizačných modelov riadenia KIB a kompetenčných centier. Tieto oblasti sú jednoznačne v gescii MIRRI, čo vyplýva aj zo znenia zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, v zmysle ktorého z § 10 vyplýva pôsobnosť MIRRI pre „centrálne riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.“ Kybernetická bezpečnosť je politikou jednotného digitálneho trhu a týka sa tvorby centrálnej architektúry integrovaného informačného systému.<br><br>Plán obnovy taktie6 explicitne hovorí o náprave stavu, kde prebieha nedostatočná výmena informácií so zahraničnými CSIRT. Vládna jednotka CSIRT je v zmysle § 11 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti ‘v pôsobnosti Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky pre podsektor informačné systémy verejnej správy.‘ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | Zároveň uvádzame, že pôsobnosť MIRRI vo vzdelávaní v tejto oblasti vypláva aj z právnych predpisov ako napríklad zákon č. 95/2019 o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle predmetného zákona správca organizuje vzdelávaciu činnosť pre oblasť bezpečnosti informačných technológií verejnej správy. Správcovia taktiež v zmysle vyhlášky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 179/2020 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy ustanovia plán rozvoja bezpečnostného povedomia, ktorý obsahuje formu, obsah a rozsah potrebných školení a vykonajú bezpečnostné vzdelávanie na zvýšenie bezpečnostného povedomia najmenej každé tri roky. Najvhodnejším subjektom pre zabezpečenie výkonu vzdelávacej činnosti pre oblasť bezpečnosti informačných technológií verejnej správy tak, aby došlo k zvýšeniu bezpečnostného povedomia zamestnancov v sektore verejnej správy, je MIRRI. Je preto viac ako žiadúce, aby tieto úlohy v oblasti vzdelávania zabezpečovalo aj MIRRI, nakoľko má na to odborné a kapacitné predpoklady.<br><br>V podobnom duchu je potrebné vnímať aj ďalšie ciele Plánu obnovy v komponente 17, ako napríklad nadviazanie medzinárodnej spolupráce s relevantnými medzinárodnými centrami excelentnosti v oblasti boja proti kybernetickým a hybridným hrozbám a využívanie ich expertíz a zapojenia odborne kvalifikovaných pracovníkov do pracovných skupín zameraných na problematiku KIB v SR i EÚ. Zapojenie výlučne iba MŠVVŠ nepovažujeme za udržateľné riešenie, nakoľko nie je odborným gestorom danej problematiky na úrovni Slovenskej republiky. Plán obnovy taktiež ráta s vytváraním metodík pre vznik odborných bezpečnostných pracovísk v prostredí verejnej správy, čo je prirodzene späté |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | s pôsobnosťou MIRRI v oblasti informačných technológií vo verejnej správe v zmysle vyššie uvedenej právnej úpravy. |
| RÚZSR | 172. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 37 V Kap. 3.2.1.1, Str. 37 v poslednom bode časti „Implementácia“ sa dopĺňa: „telekomunikační operátori,“ Odôvodnenie: Banky sú veľké podniky. Iné veľké podniky by tiež nemali byť diskriminované v prístupe k dátam. Inovatívne riešenie vyvíjajú aj telekomunikační operátori. | Z | A | Zapracované. Doplnené aj iné príklady, cieľom nie je len konkrétnym podnikom sprístupniť API ale cez API GW manažovať platformu pre 3E. |
| RÚZSR | 173. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 39 Komponent 17, časť 3.2.1.3 Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad. Žiadame prehodnotiť ciele, rozsah, a najmä návrh implementácie tejto investície, a uviesť ju do reálnych parametrov Odôvodnenie: Celý plán implementácie treba konzultovať formou konzultácií s trhom z pohľadu HW a konektivity – číslo 280.000 nevieme, z čoho vychádza a tým pádom celá plánovaná investícia. Hovoríme o bežne dostupnej službe, ktorú mnohí už využívajú a je otázne, koľko nových zákazníkov prejaví záujem. Z pohľadu trhu/ochrany hospodárskej súťaže je vhodnejšie poskytnúť Vouchery/dotácie a nechať voľbu na zákazníkovi. Vyhneme sa tak VO a komplikovaným schémam, ktoré končia podaniami na ÚVO, PMÚ a pod. Žiadame investíciu konzultovať minimálne s poskytovateľmi elektronických komunikácií, ktorí tieto služby a produkty poskytujú, majú skúsenosť s touto skupinou zákazníkov, aj s logistikou a komunikáciou s nimi. Ak by už mali byť realizované VO, zásadne nesúhlasíme s ambíciou robiť obstarávanie partnera na HW aj konektivitu na národnej úrovni. Sú s tým tradične zlé skúsenosti (viď projekt Edunet). Obstarávanie HW a konektivita by sa mala realizovať na základe trhovej konzultácie. Predpokladáme, že realistické by to bolo na úrovni VÚC. Ideálne je ale sa VO vyhnúť, využiť existujúce služby na trhu (HW a SIM) a pre oblasť osvety a školenia existujúce kapacity (prípadne posilnené z projektu) samospráv a MVO. Zásadne žiadame, aby sa nevymýšľali úlohy pre úrady, ktoré na tento účel nie sú zriadené – viď NASES ako servisno-podporné stredisko. Tento úrad má dosť problémov zvládať aj súčasnú agendu. Jeho význam v oblasti eGov služieb je zásadný, budeme všetci radi, keď zvládne tie... Nevytvárajme nové organizácie a platformy. Využívajme tie existujúce a fungujúce, nemáme na trhu prebytok kompetentných ľudí, skôr naopak. | Z | N | Pri príprave SeniorPadov už boli konzultované trhové subjekty a na začiatku projektu sa uskutoční pilotný projekt, ktorého výstupom bude presná špecifikácia SW, HW a konektivity. Nákup HW je potrebné ponechať na národnej úrovni, jednak z dôvodu dosiahnutia lepších cien, ale aj z dôvodu jednotnej HW platformy, aby sa zabezpečila funkčnosť vyvíjaných SW aplikácií. Pri distribúcii ľubovoľného HW cez vouchre by vzniklo riziko rozvoja čiernej ekonomiky s týmto HW. Výber školiacich partnerov však môže byť realizovaný na regionálnej úrovni, takže VÚC, alebo mestá a obce môžu na projekte aktívne participovať a využiť svoje siete a kontakty. Od myšlienky podporného centra sa upustilo, takže táto aktivita nebude na NASES prenesená. Cieľovou skupinou sú dôchodcovia, primárne ti nad 70 rokov. Poberateľov starobného dôchodku je na Slovensku 1,1 milióna a z nich starších ako 70 rokov je 579 tisíc. Vzhľadom na obmedzene zdroje však nie je možné opatrenie škálovať na celu tuto množinu a rovnako nie každý bude mat o skolenia či zariadenia záujem. Cieľová skupina sa preto stanovila na možnú financovateľnú množinu, ktorá predstavuje minimálne 171 000 ľudí. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 174. Pripomienka ku Komponentu 17, strana 39 V kapitole 3.2.1.3 Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad navrhujeme v celom texte komponentu 17 nahradiť pojem „SeniorPad“ všeobecnejším označením „zariadenie IKT“ alebo „prostriedok výpočtovej techniky“ alebo iným obecnejším označením. Namiesto „tabletov“ uviesť možnosť neutrálnej technologickej platformy podľa špecifík a reálnych potrieb seniorov (aj cenovo dostupné senior-smarfóny, resp. notebooky). Odôvodnenie: Poznatky z praxe ukazujú, že zariadenia s dotykovou obrazovkou sú medzi seniormi nepopulárne a mnohí z nich majú problém ich používať. Vynechanie presného označenia umožní otestovať viacero rozličných typov zariadení a vybrať v správnom pomere zariadenia, ktoré budú mať najväčší pozitívny efekt na naplnenie cieľov projektu. Rovnako navrhujeme, aby prieskum zameraný na výber zariadení tvoril jednu z úvodných etáp projektu. | O | ČA | V texte je upresnené, že sa môže jednať aj o iný HW nástroj. Overenie preferencií bude predchádzať samotnej distribúcii konkrétneho typu HW zariadenia. |
| RÚZSR | 175. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 42 V Kapitole 3.2.2.1, str. 42 a nasl. Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov (multi-country projects) vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky do časti ciele doplniť ďalší cieľ: Vytvorenie, sprístupnenie a rozvoj repozitára AI, dátových a ďalších IT komponentov, ktoré budú môcť spoločnosti využívať pri dizajnovaní produktov a služieb založených na vnorených riešeniach, internete vecí, pri riešeniach pre optimalizáciu energetických a environmentálnych aspektov výroby, dopravy a obsluhy územia. Tieto komponenty by mali byť predmetnom multilaterálneho poskytovania v rámci existujúcich sietí ako sieť EDIH, EEN, Startup Europe, GAIA X alebo EIT. Odôvodnenie: Stratégia RIS3 je dnes najprepracovanejším a najširšie diskutovaným strategickým podkladom v oblasti digitálnych inovácií. Ak ale má viesť inteligentná špecializácia k úspechu, musia mať naši výskumníci a inovátori možnosť využívať to to najlepšie, čo je dnes v európskom inovačnom ekosystéme k dispozícii a zároveň musia mať možnosť prezentovať, poskytovať a monetizovať výsledky svojho inovačného úsilia. Inými slovami, ak vieme, čo má byť inteligentnou špecializáciou Slovenska (čo dnes vieme), tak je naším prirodzeným záujmom, aby sme výstupy tejto špecializácie šírili všetkými možnými prostriedkami a za pomoci všetkých dostupných sietí, ktoré môžu slovenské digitálne inovácie priviesť na zahraničné trhy. | Z | ČA | Vytvorenie repozitára RIS3 komponentov je uvedený ako príklad projektov v investícii 3.2.1.2 Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií. |
| RÚZSR | 176. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 42 V Kapitole 3.2.2.1, str. 42 a nasl Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov (multi- | Z | ČA | Iniciatíva Vytvorenie infraštruktúry spracovania prirodzeného jazyka bola presunutá do investície 3.2.1.2 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | country projects) vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky Cieľ : „Vytvorenie a sprístupnenie 15 jazykových datasetov, 4 modelov slovenského jazyka (viaceré alternatívy pre rôzne scenáre použitia, rôzne lexikálne jednotky alebo rôzne vlastnosti, napr. multilingválny model, generatívny, výpočtovo efektívny) a 10 nástrojov na analýzu textu v slovenskom jazyku“ navrhujeme skorigovať tak, aby ho bolo možné realizovať s menšou alokáciou ako 28 mil. €. Rovnako znížiť alokáciu na ďalšie ciele v záujme toho, aby bolo možné financovať cieľ „Vytvorenie repozitára RIS3 komponentov“ aspoň v rozsahu 10 mil. €. Eventuálne ponechať alokácie na ciele kapitoly 3.2.2.1 v existujúcej výške, avšak prealokovať 10 mi. € z iných cieľov komponentu 17. Odôvodnenie: Jediná široká diskusia o strategickom smerovaní digitálnych inovácií na Slovensku prebehla pri príprave RIS3 stratégie. To, že je do plánu obnovy vytiahnutý jeden fragment z plejády možných AI nástrojov, ktorým je spracovanie prirodzeného jazyka a úplné zanedbanie ostatných, nemá oporu v odbornej diskusii a je ľahko spochybniteľné z hľadiska potrieb praxe a dopadu AI na konkurencieschopnosť. Rovnako dôležité je poukázať na to, že musíme podporovať rozvoj celej architektúry inovatívnych IT riešení, nielen analytickú časť založenú na umelej inteligencii. Ak napríklad budeme chcieť analyzovať za pomoci AI environmentálne dáta, tak je rovnako dôležité aby vývojári, vrátane startupov, mali v repozitári k dispozícii aj nástroje na ovládanie environmentálnych senzorov (napríklad na meranie CO2), komunikačné rozhrania všetkých typov, alebo testovacie datasety na verifikáciu svojich modelov. | | | Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií a je uvedená ako príklad projektov. V rámci investície č. 2 je jedna alokácia na dotačnú schému cez ktorú sa budú súťažiť projektové zámer. Nie su tu dané alokácie na vybrané projekty. |
| RÚZSR | 177. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 42 V Kapitole 3.2.2.1, str. 42 a nasl Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov (multi-country projects) vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky Časť „Povaha, typ a veľkosť / rozsah investície“ Navrhujeme skrátiť všetky odseky na zhruba 100 slov. Doplniť odsek „Vytvorenie repozitára RIS3 komponentov“. Odôvodnenie: Texty sú príliš detailné pre potreby Plánu obnovy a odolnosti. Stratégia RIS3 je dnes najprepracovanejším a najširšie diskutovaným strategickým podkladom v oblasti digitálnych inovácií. Ak sa nebudeme v pláne obnovy viacerým technologickým trendom ako je len spracovanie prirodzeného jazyka, deklasujeme tým úsilie, ktoré prispievatelia do RIS 3 | Z | ČA | Vytvorenie repozitára RIS3 komponentov je uvedený ako príklad projektov v investícii 3.2.1.2 Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyvinuli pri definovaní domény 3 a ďalších domén, demotivujeme ich a zároveň spôsobíme stagnáciu vo viacerých prioritných oblastiach RIS3. | | | |
| RÚZSR | 178. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 42 V Kapitole 3.2.2.1, str. 42 a nasl Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov (multi-country projects) vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky časť Implementácia. Žiadame pridať nasledovný odsek Vytvorenie repozitára RIS3 komponentov. Vytvorenie, sprístupnenie a rozvoj repozitára AI, dátových a ďalších IT komponentov, ktoré bude možné využívať pri implementácii inovácii v zmysle prioritných oblastí RIS3. Jedna časť repozitára bude pozostávať z nástrojov, ktoré boli vyvinuté v európskom inovačnom priestore a sú k dispozícii cez platformy a siete EDIH, EEN, Startup Europe, GAIA X alebo EIT. Ďalšiu, zo slovenského hľadiska ešte dôležitejšiu časť repozitára budú tvoriť nástroje ktoré budú vytvorené na lokálnymi výskumno-vývojovými kapacitami a budú ponúkané do európskych štruktúr. Bude sa jednať modely, softvérové a dátové komponenty a cloudové služby, ktoré budú môcť firmy, vrátane zahraničných spoločností využívať pri dizajnovaní produktov a služieb založených na vnorených riešeniach, internete vecí, analytické a predikčné nástroje, riešenia pre optimalizáciu energetických a environmentálnych aspektov výroby, dopravy a obsluhy územia.<br>Odôvodnenie: Stratégia RIS3 je dnes najprepracovanejším a najširšie diskutovaným strategickým podkladom v oblasti digitálnych inovácií. Ak ale má viesť inteligentná špecializácia k úspechu, musia mať naši výskumníci a inovátori možnosť využívať to to najlepšie, čo je dnes v európskom inovačnom ekosystéme k dispozícii a zároveň musia mať možnosť prezentovať, poskytovať a monetizovať výsledky svojho inovačného úsilia. Inými slovami, ak vieme, čo má byť inteligentnou špecializáciou Slovenska (čo dnes vieme), tak je naším prirodzeným záujmom, aby sme výstupy tejto špecializácie šírili všetkými možnými prostriedkami a za pomoci všetkých dostupných sietí, ktoré môžu slovenské digitálne inovácie priviesť na zahraničné trhy. | Z | ČA | Vytvorenie repozitára RIS3 komponentov je uvedený ako príklad projektov v investícii 3.2.1.2 Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií. |
| RÚZSR | 179. Zásadná pripomienka ku Komponentu 17, strana 58 V kapitole 3.2.3.2 Rekonštrukcia a dobudovanie zabezpečených priestorov KIB, časť: Ciele - Zrekonštruovať a dobudovať 72 priestorov vrátane ich procesného zabezpečenia Navrhujeme vypustiť. Plán obnovy má slúžiť na inováciu a transformáciu ekonomiky so zameraním sa na digitálnu transformáciu. | Z | ČA | Predkladateľ čiastočne akceptuje uvedenú pripomienku, ku ktorej uvádza nasledovné:<br>Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Uvedené je potrebné vnímať v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie: Podľa zverejneného „Investícia bude využitá na dobudovanie potrebných priestorov pre kritickú infraštruktúru a jej procesné zabezpečenie“, tento proces nie je inováciou a nepomôže k digitálnej transformácii Slovenskej republiky a neprinesie pridanú hodnotu a akúkoľvek inováciu slovenskému hospodárstvu a neplní základné atribúty plánu obnovy. | | | kontexte výkonu pôsobnosti MIRRI pri výkone štátnej správy na úseku kritickej infraštruktúry (vyplývajúcich napr. z ustanovenia § 3, lit. c) zákona č. 45/2011 Z.z. o kritickej infraštruktúre) a vo svetle ďalších cieľov komponentu 17 – Digitálne Slovensko, ktoré sú od realizácie tejto investície závislé. MIRRI je ústredným orgánom štátnej správy pre „centrálne riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.“ Centrálna architektúra integrovaného informačného systému verejnej správy v sebe zahŕňa aj kritickú infraštruktúru nevyhnutnú pre jej fungovanie.<br><br>Aktuálna prax ukazuje, že v rámci priestorov s komunikačnou technikou kritickej infraštruktúry využívajú mnohé subjekty verejnej správy miestnosti, pri ktorých vidíme priestor pre zlepšenie v rámci adaptácie na výkon práce v zmysle požiadaviek na kritickú infraštruktúru a na riadenie dokumentov v špeciálnom režime vrátane procesného zabezpečenia. Dobudovanie a zefektívnenie potrebných priestorov používaných výlučne pre prvky kritickej infraštruktúry, ktoré dnes v mnohých prípadoch disponujú vybavením vyžadujúcim modernizáciu za účelom zvýšenia ich bezpečnosti, je nevyhnutným predpokladom pre ich riadne fungovanie a zabezpečenie inovatívnych služieb v rámci komponentu Digitálne Slovensko.<br><br>Ako hovorí zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre, prevádzkovatelia su povinní uplatniť pri modernizácii technológiu, ktorá zabezpečuje jeho ochranu a preto je investícia dôležitá pre plnenie požiadaviek zákona v kontexte bezpečnostných plánov (zabezpečiť hlavné bezpečnostné opatrenia, medzi ktoré sa radia trvalé |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | bezpečnostné opatrenia, ktorými sú investície a postupy na zabezpečenie ochrany prvku). V kontexte plánovaných aktivít dobudovania priestorov technikou a technológiami kritickej infraštruktúry je cieľom ochrana citlivých informácií umiestnením v dostatočne zabezpečených priestoroch, čo sa vzťahuje taktiež na ochranu štátnych prvkov kritickej infraštruktúry, ktoré majú byť zabezpečené vhodnou fyzickou ochranou objektu, v ktorom sa nachádza napr. serverovňa. Medzi najväčšie v súčasnosti identifikované nedostatky patrí nedostatočná kvalita priestorov technológie prvkov kritickej infraštruktúry z pohľadu fyzickej ochrany a procesného zabezpečenia, v mnohých prípadoch už zastarané technické a technologické vybavenie, nezrekonštruované priestory, v ktorých sú umiestnené prvky KI.<br><br>Jedným z cieľov komponentu Digitálne Slovensko v rámci Plánu obnovy je v oblasti eGovernmentu zvyšovanie počtu používateľov digitálnych služieb štátu a ich spokojnosti s týmito službami. Nevyhnutným predpokladom pre dosiahnutie tohto cieľa je, prirodzene, aj zvyšovanie úrovne kybernetickej bezpečnosti, t.j. procesov a princípov, ktoré zabezpečia dôveru v interakcie občanov, podnikov a verejnej správy. Investíciu do dobudovania riadne zabezpečených priestorov KI považujeme za nevyhnutnú súčasť komplexného súhrnu investícií a opatrení nevyhnutných pre dosiahnutie východísk komponentu Digitálne Slovensko, pričom nesystematické investície iba do ostatných načrtnutých oblastí bez vyriešenia základnej požiadavky v oblasti KI k tomuto cieľu nepovedú. |
| RÚZSR | 18. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 3 V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Administratívne prekážky výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z OZE 2. odsek (str. 3) znie: „V zmysle článku 16 Smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov je potrebné zabezpečiť skrátenie povoľovacieho procesu pre nové zdroje ako aj modernizáciu | Z | ČA | Pripomienka čiastočne zapracovaná, do textu boli doplnené požiadavky vyplývajúce z legislatívy EÚ. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | existujúcich zdrojov na výrobu elektrickej energie.“ Odôvodnenie: Navrhujeme povoľovací proces skrátiť a zjednodušiť aj pre projekty modernizácie existujúcich OZE. | | | |
| RÚZSR | 180. Zásadná pripomienka ku Komponentu 18 Oceňujeme ciele a smerovanie novej daňovej politiky, ktorá bola popísaná v Pláne obnovy a odolnosti (ďalej len Plán), obsahuje viacero výziev, ktoré považujeme za kľúčové. Bankový sektor podporuje boj proti daňovým únikom a participuje a napomáha finančnej správe v tomto procese. Na druhej strane nám chýba, že Plán nebol dopracovaných do tých detailov, ako zvyšné tri reformy v rámci komponentu č. 18 alebo v porovnaní s ostatnými komponentami Plánu. Sledujeme vystúpenia predstaviteľov MF SR a FR SR v médiách a odtiaľ čerpáme informácie. Podľa nášho názoru, zmeny prezentované posledne, týkajúce sa opatrení, ktoré nemajú dopad na štátny rozpočet, mali byť súčasťou Plánu a navrhujeme ich dodatočné dopracovanie, s tým že politický konsenzus je vysoko pravdepodobný. Členské organizácie RÚZ (SBA) navrhovali niekoľkokrát (naposledy v januári 2021) vytvoriť právny rámec spojený s transformáciou dokladov z papierovej podoby do elektronickej podoby a ako aj právny rámec týkajúci sa vzájomnej „Elektronickej výmeny údajov“ medzi účtovnými jednotkami/daňovníkmi navzájom, bez obmedzení (možnosť zasielanie účtovných a daňových dokladov medzi účtovnými jednotkami/daňovníkmi len v elektronickej forme). Práva časť požiadavky zrejme bude naplnená a takéto hlasy zaznievali od viacerých inštitúcií a od podnikateľskej sféry. Predpokladáme, že politický konsenzus nebude znamenať problém. Podľa nášho názoru, zmeny v daňovom a účtovnom systéme odkomunikované ministrom financií (opatrenia bez dopadu na rozpočet), by mali byť zapracované do Plánu v danej štruktúre vrátane časového rozvrhu. Ďalej prorastový daňový mix obsahuje aj zdaňovanie negatívnych externalít ale aj „Podporiť environmentálne zodpovednejšie, ale aj zdraviu prospešnejšie správanie, ktoré napomôže zelenej transformácii.“ Navrhujeme podrobnejšie rozpracovať pojem „zdraviu prospešnejšie správanie. Tak isto nie je jasné, čo myslí ministerstvo, keď uvádza vo časti Výzvy, že má dôjsť k „zníženiu škodlivých daní“. Bolo by vhodné dodefinovať rámec, ktoré dane alebo daňové opatrenia sú vnímané ako škodlivé (uvažujeme prirodzene v kontexte bankového sektora, kde existoval | Z | ČA | Časti týkajúce sa požiadavky vysvetlenia textácie budú bližšie špecifikované. Zvyšná časť predloženého textu ide svojím charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, pričom nie je možné v prekladanom materiáli obsiahnuť všetky potrebné reformy vzhľadom na zvyšovanie implementačného rizika Plánu obnovy a odolnosti, ktoré následne ovplyvní schopnosť čerpať prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti. Dané podnety berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bankový odvod) a v akom časovom rámci by bolo možné ich vypustiť a neutralizovať. | | | |
| RÚZSR | 181. Zásadná pripomienka ku Komponentu 7 Do komponentu časti „Digitálna infraštruktúra v školách“ v oblasti kybernetickej bezpečnosti žiadame dopracovať: a. Vláda Slovenskej republiky schválila Koncepciu kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2015 – 2020 a Najvyšší bezpečnostný úrad k tejto stratégii vypracúva realizačné akčné plány, ku ktorým MŠVVaŠ SR v oblasti strategického cieľa 4.6 Vzdelaní odborníci a vzdelaná verejnosť, zaslalo svoje pripomienky. Vzhľadom na význam informačnej a kybernetickej bezpečnosti pre súčasné krízové obdobie v prelínajúcom sa období do roku 2025, ako aj pre obnovu a udržateľnosť žiadame zosúladiť aktivity rezortu MŠVVaŠ SR v oblasti kybernetickej bezpečnosti s Národným bezpečnostným úradom a zabezpečenie aktivít a finančných zdrojov na ich krytie z Plánu obnovy a odolnosti, alebo v komponente garantovať aktivity a iné zdroje ich krytia, a to najmä pre: i. Vypracovanie východísk vzdelávanie v oblasti kybernetickej bezpečnosti (najmä: referenčné rámce, stupne hodnotenia, pojem bezpečnostného povedomia, profesijné štandardy pedagogických zamestnancov, vypracovať jednotnú metriku a vytvoriť dostupný testovací nástroj), ii. Budovanie základného povedomia a vzdelávanie v kybernetickej bezpečnosti v regionálnom školstve (pedagogických a nepedagogických zamestnancov, ďalších pracovníkov škôl i žiakov primerane veku a stupňu vzdelávania), iii. Vzdelávanie a príprava kvalitných IT špecialistov na kybernetickú bezpečnosť (najmä: podpora odborného vzdelávania a prípravy a normatívy pre ich vybavenosť, podpora pre vypracovanie a akreditáciu študijných programov vysokých škôl), iv. Zvyšovanie povedomia o možnosti ochrany detí pohybujúcich sa na internete spolu s vytvorením možnosti anonymného požiadania o psychosociálnu pomoc. b. V nápočte investície pre vybavenosť v rámci Digitálnej infraštruktúry absentujú softvéry a licencie pre zaistenie informačnej bezpečnosti a kybernetickej bezpečnosti napr. pre notebooky učiteľov, žiakov, alebo iné koncové zariadenia ako sú licencie na antivír, antispam, a iné. Žiadame doplniť nacenenie. Ak sú tieto poskytnuté iným spôsobom a z iných zdrojov, potom žiadame uviesť z akých. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| RÚZSR | 19. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 3 V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Zvýšenie flexibility elektrizačnej sústavy s cieľom masívnejšieho | Z | ČA | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu doplnením formulácie: „V rámci opatrenia budú podporené zariadenia |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pripájania nových zariadení na výrobu elektriny z OZE 2. odsek (str. 3) znie: „V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu a energetickú účinnosť elektrizačnej sústavy a to prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu sústave prípadne rozšírením základne týchto zariadení o nové také zdroje.“ Navrhujeme preformulovať túto vetu s cieľom zdôrazniť, že súčasné technológie poskytujúce podporné služby a to predovšetkým prečerpávacie vodné elektrárne alebo niektoré prietočné vodné elektrárne, sú v súčasnosti základom pre poskytovanie týchto služieb a ich modernizáciu sa vie zlepšiť ich regulačný rozsah a účinnosť, čo vie výrazne prispieť k zvyšovaniu flexibility a stability sústavy. Tieto existujúce technológie sú dokonca šetrnejšie k životnému prostrediu ako napr. batériové úložiská. Z nášho pohľadu je preto nevyhnutné zahrnúť tieto technológie prioritne ako oprávnené do tejto kategórie. | | | zvyšujúce flexibilitu a energetickú účinnosť elektrizačnej sústavy a to aj prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu". |
| RÚZSR | 2. Všeobecná zásadná pripomienka k plánu ako celku Plán obnovy a odolnosti má obsahovať kontribúciu na digitalizáciu v rozsahu 20%. Žiadame, aby z tohto tvoril podiel digitalizácie, kde bude prijímateľmi komerčný sektor, predovšetkým priemyselné podniky, aspoň jednu tretinu, to jest 6,7%. V súčasnosti sa pohybuje na maximálne úrovni 2,6%, z tejto čiastky však časť opatrení bude môcť čerpať aj akademický výskum. Odôvodnenie: Verejná diskusia na túto tému neprebehla, nanajvýš jednostranné prezentácie sprevádzané odmietaním kritických názorov. Digitálna transformácia priemyslu (Priemysel 4.0) nebude z plánu obnovy a odolnosti financovaná. Pripomienky, iniciatívy a návrhy komerčného sektora boli vo veľkej miere ignorované, napriek tomu, že boli dôkladne spracované a vyargumentované (viď https://itas.sk/wp-content/uploads/2020/12/FINAL_Digitalizacia-v-Plane-obnovy-a-odolnosti-Slovenskej-republiky_navrh-expertov-za-zamestnavatelov.pdf ) Argument o tom, že Priemysel 4.0 nemôže byť financovaný z Plánu obnovy aj odolnosti (POO), pretože bude financovaný z EŠIF a jednalo by sa o duplicitné financovanie považujeme za zavádzajúci. Ak sa jedná o digitálnu transformáciu verejnej správy, tam už tento argument neplatí, pretože projekty tohto typu majú byť financované aj z POO aj z EŠIF. Z elementárnej logiky vyplýva, že k duplicitám by mohlo prísť nanajvýš na úrovni prijímateľov a projektov, čo by malo byť predmetom administratívnej kontroly a nie dôvodom pre vynechanie priemyslu z digitálnych opatrení POO. | Z | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 20. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 3 V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Zabezpečiť modernizáciu existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE (str. 3) 1. odsek sa na konci dopĺňajú slová „resp. by bola menej efektívna“. Odôvodnenie: Doplnenie dôvodu modernizácie existujúcich OZE | O | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| RÚZSR | 21. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 4 Komponent 1, 2. Hlavné výzvy a ciele,str.4, za časť „V sektore vykurovania a chladenia....“ doplniť nový odsek s nasledovným znením : „V sektore plynárenstva dosiahnuť pripravenosť existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s cieľom zvýšenia podielu OZE ich väčšou dostupnosťou • Od zvýšenia dostupnosti dekarbonizovaných plynov sa očakáva zvýšenie podielu OZE vo všetkých sektoroch hospodárstva s pozitívnym vplyvom na konkurencieschopnosť a v konečnom dôsledku cenu za energie pre konečného spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu je vhodné podporiť investičné aktivity spojené s prípravou existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. • Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| RÚZSR | 22. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 4 Komponent 1,4. Cezhraničné projekty, str. 4, na koniec 2. vety, ktorá končí slovami „ ..na profile medzi Maďarskom a Slovenskou republikou“ doplniť „...a pripravenosti plynárenskej siete na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov“. Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| RÚZSR | 23. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 5 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky časť Výzvy 4. a 5. odsek (str. 5) znejú: „Ďalšou z výziev je zmeniť prístup v cenovej regulácii, ktorá sa priamo dotýka pripájania a prevádzky výrobní elektriny z OZE (tzv. sieťové poplatky). Súčasná cenová regulácia sieťových poplatkov do značnej miery limituje trend postupného znižovania podpory OZE s cieľom ich postupnej integrácie v rámci voľného trhu s elektrinou. Ďalším poplatkom, ktorý výrazným spôsobom ovplyvňuje prevádzku, konkrétne vodných elektrární, je | Z | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tzv. poplatok za hydroenergetický potenciál (tzv. HEP), ktorý je neúmerne vysoký a ovplyvňuje a limituje prevádzkovanie týchto elektrární.“ „Je potrebné zosúladiť súčasné nastavenie platieb za pripojenie a prístup do sústavy (ako napr. tzv. G-komponent) s požiadavkami vyplývajúcimi z práva EÚ. Priorita musí byť kladená primárne na zosúladenie sieťových a vodných poplatkov s okolitými krajinami s cieľom odstrániť akúkoľvek aj potenciálnu diskrimináciu účastníkom trhu z jednotlivých krajín spoločného trhu s elektrinou.“ Odôvodnenie: G-komponent spolu s poplatkom za HEP sa v niektorých prípadoch môžu vyšplhať až do výšky 44 Eur/MWh, čo sa blíži trhovej cene elektriny. Plne podporujeme prehodnotenie týchto poplatkov a v prípade G-komponentu jeho zosúladenie s EÚ legislatívou. Úprava týchto poplatkov by zlepšila ekonomickú prevádzku týchto zdrojov, čo by motivovalo ďalšie podnikateľské subjekty k ďalším investíciám do týchto zdrojov. To by znamenalo v konečnom dôsledku zvyšovanie podielu výroby elektriny z týchto zdrojov. | | | |
| RÚZSR | 24. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 6 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A.Reformy,3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Výzvy, str.6 za prvú odrážku doplniť 2 nové odrážky: „• Cieľom reformy je aj úprava vnútorného trhu s plynom pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri maximálnom využití existujúcej infraštruktúry. • Podporou celého reťazca plynárenskej infraštruktúry, vrátane zapojenia potenciálu existujúcej plynárenskej infraštruktúry, dôjde k plnej systémovej integrácii sektora obnoviteľných zdrojov a elektroenergetiky.“ Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). |
| RÚZSR | 25. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 6 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky časť Implementácia sa dopĺňa 3. odsek (str. 6), ktorý znie: „Úpravou platby za HEP sa môžu znížiť prevádzkové náklady existujúcich elektrární a v spojení s G-komponentom až do výšky 44 Eur/MWh. Tieto prostriedky by inak mohol využiť výrobca elektriny napríklad na investíciu do modernizácie svojich elektrární alebo zlepšenia prevádzkových ukazovateľov.“ Odôvodnenie: G-komponent spolu s poplatkom za HEP sa v niektorých prípadoch môžu vyšplhať až do výšky 44 Eur/MWh, čo sa blíži trhovej cene elektriny. Plne podporujeme prehodnotenie | Z | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | týchto poplatkov a v prípade G-komponentu jeho zosúladenie s EÚ legislatívou | | | |
| RÚZSR | 26. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 6 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Ciele, str.6 za poslednú odrážku doplniť novú odrážku : " • Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov prostredníctvom existujúcej infraštruktúry." Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Podmienky týkajúce sa infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček) . |
| RÚZSR | 27. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 7 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE časť Časový rozvrh (str. 7) znie: „do 31.12.2021". Odôvodnenie: Navrhujeme zosúladiť časový rámec s predchádzajúcim bodom, nakoľko je s ním nevyhnutne spojený a výrazným spôsobom ovplyvňuje výsledok aukcií popísaných v tomto bode. | Z | N | Po úpravách v časovom nastavení míľnikov je pripomienka neaktuálna. |
| RÚZSR | 28. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 7 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, A. Reformy, 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, Implementácia, str.7, za poslednú odrážku doplniť „Vytvorenie podmienok pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov bude predmetom novelizácie zákona 251/2012 Z.z. o energetike a zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach." Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov je potrebná i úprava legislatívneho rámca." Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Nakoľko výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti SR je doplnenie navrhovaného textu nad rámec predkladaného materiálu. Podmienky týkajúce sa plynárenskej infraštruktúry budú upravené na základe plánovanej legislatívnej iniciatívy EK (plynárenský balíček). V rámci opatrení Plánu obnovy a odolnosti budú pre dekarbonizované plyny vytvorené podmienky pre zvýšené využitie biometánu. |
| RÚZSR | 29. Pripomienka ku Komponentu 1, str. 8 a nasl. V časti „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)", „Ciele" požadujeme doplniť nový bod: „Zabezpečenie transformácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu bioplynu na biometánové stanice". V časti „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)", „Implementácia" požadujeme doplniť nový bod: „Transformácia bioplynových staníc na biometánové umožní zachovanie podielu výroby obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom náhrady zemného plynu za biometán v existujúcich zariadeniach na výrobu tepla a | O | ČA | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu: • Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť aj so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektrickej energie, úplné využitie vyprodukovaného tepla, ako aj dekarbonizáciu priemyselných procesov a dopravy.“ Odôvodnenie: Biometán má univerzálnejšie použitie, od výroby elektrickej energie a tepla, priemyslu, či dopravy. Prostredníctvom biometánu je v prípade teplárni možné naplniť definíciu účinného systému centralizovaného zásobovania teplom bez zmeny technológie. Dôležitým aspektom je aj, že využitie tepla v systéme CZT je efektívnejšie ako v prípade priameho spaľovania bioplynu v bioplynových staniciach (väčšinou sú to poľnohospodárske objekty bez možnosti dodávky tepla verejnosti). V prípade CNG vozidiel je zas možné biometánom dosiahnuť zníženie intenzity emisií skleníkových plynov paliva. Bolo by preto vhodné diferencovať repowering bioplynových staníc v závislosti od toho, či je možné ich pripojiť do distribučnej siete zemného plynu. Podľa našich interných údajov je pripojiteľná zhruba 1/3 existujúcich bioplynových staníc. | | | |
| RÚZSR | 3. Všeobecná zásadná pripomienka k plánu ako celku Navrhujeme do plánu doplniť spôsob podpory poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu. V máji tohto roku predstavila Európska Komisia strategický dokument Z farmy na stôl, ktorého jedným z cieľov je zabezpečenie pre občanov Európskej únie dostupné a výživné potraviny. V rámci stratégie sa zameriava aj na reformuláciu a inovácie potravinárskych výrobkov, zároveň na udržateľnosť potravinárskych podnikov. Slovenská republika zďaleka nevyužíva vysoký potenciál potravinárskeho priemyslu, ako je tomu vo vyše polovici štátov Európskej únie. V roku 2018 predstavovali tržby potravinárskeho priemyslu v Slovenskej republike 4,6 mld. Eur, podiel výroby potravín, nápojov a tabakových výrobkov na hrubej pridanej hodnote predstavoval 0,91%. Slovensko je v hrubej produkcií potravín, nápojov a tabakových výrobkov (údaje za rok 2016) na chvoste krajín Európskej únie. Pre porovnanie, čo do počtu obyvateľov rovnako veľké Dánsko má skoro päťnásobne vyššiu produkciu a Írsko až sedemnásobne vyššiu produkciu potravín. Dňa 17. septembra 2020 publikovala Európska komisia pracovný dokument „Pracovný dokument útvarov Komisie – Usmernenie pre členské štáty – Plány podpory obnovy a odolnosti.“ Ako sa píše v úvode dokumentu: „Plány obnovy a odolnosti musia odrážať podstatnú reformu a investičné úsilie. Reformy aj investície musia byť koherentné a zodpovedajúcim spôsobom riešiť výzvy v jednotlivých členských štátoch. Predložené reformné úsilie a investície musia byť značné a dôveryhodné.“ Usmernenie pre členské štáty priamo podporuje | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Súčasťou komponentu adaptácia na zmenu klímy je reforma, ktorá bude investične podporená z iných zdrojov. Podpora projektov poľnohospodárstva a potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | udržateľné potravinové systémy, a to v rámci Sektorových politík (zabezpečenie bezpečnosti potravín ) a Zelenej transformácie (Podpora udržateľnej výroby potravín a spotreby ). V oddieli „Zelená transformácia“ je uvedené : „Pokiaľ ide o environmentálne ciele zelenej transformácie, členské štáty by mali vysvetliť, ako opatrenia pomôžu pri plnení cieľov v oblasti odpadu, vody, kontroly znečisťovania, udržateľnej mobility, ochrany a obnovy biodiverzity, morských a vodných zdrojov a podľa potreby pri podpore prechodu na udržateľné potravinové systémy, ako aj na obehové hospodárstvo, a zároveň zabezpečia, že sa na nikoho nezabudne. Náležitá pozornosť by sa takisto mala venovať rozvoju a využívaniu výskumu a inovácií, ako aj získavaniu zručností potrebných na riešenie týchto cieľov a urýchleniu využívania technológií potrebných na zelenú transformáciu. Členské štáty by mali napokon vysvetliť, ako sa pri ich celkovom návrhu plánu venuje náležitá pozornosť cieľu zabezpečiť spravodlivú transformáciu.“ V rámci príkladov investícií v prípade typických reforiem a investícií spojených so zelenou transformáciou uvádza: „Investície do udržateľnej výroby a spotreby potravín v súlade s cieľmi stanovenými v stratégii „Z farmy na stôl“. Máme preto za to, že podpora udržateľných potravinových systémov vzhľadom na Programové vyhlásenie vlády SR, ktoré chce zvyšovať potravinovú sebestačnosť Slovenskej republiky a podiel slovenských potravín na pultoch obchodov a vzhľadom na súčasnú závislosť Slovenskej republiky od dovozu potravín v prepojení s hroziacimi potravinovými krízami súvisiacimi s klimatickými zmenami by malo mať svoje zastúpenie v strategickom dokumente Slovenskej republiky | | | |
| RÚZSR | 30. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 8 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) odsek (str. 8) znie: „V roku 2010 a 2011 bolo uvedených do prevádzky s prevádzkovou podporou v zmysle zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby č. 309/2009 Z. z. celkom 100 MW, resp. 280 MW pozemných fotovoltických elektrární. Prevádzková podpora týchto zariadení naplánovaná na 15 rokov končí v roku 2025, resp. 2026. Na Slovensku bolo v roku 2019 v prevádzke viac ako 2 500 MW inštalovaného výkonu vodných elektrární a spolu vyrobili viac ako 4,6 TWh elektriny. Tvorí to cca. 15-20% vyrobenej elektriny v SR. Drvivá väčšina týchto elektrární má | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | za sebou desiatky rokov prevádzky.“ Odôvodnenie: Doplnenie technických špecifikácií | | | |
| RÚZSR | 31. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 9 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Výzvy sa dopĺňa nový 3. odsek (str. 9), ktorý znie: „Aj keď vodné elektrárne majú za sebou desiatky rokov prevádzky, tak sú stále spoľahlivou súčasťou elektroenergetického mixu a objem výroby elektriny z tohto zdroja ako aj ich nenahraditeľné poskytovanie podporných služieb pre sústavu nie je možné ani v dlhodobejšom horizonte nahradiť. Naopak ich modernizáciou sa vie nielen predĺžiť ich životnosť, ale hlavne zvýšiť ich účinnosť a regulačný rozsah, čím sa zabezpečí väčší objem výroby elektriny z OZE a zväčší ich možnosť poskytovať služby flexibility pre sústavu.“ Odôvodnenie: Navrhujeme, aby bola explicitne uvedená oblasť modernizácie vodných elektrární spolu s popisom výhod ich modernizácie ako základný pilier tohto komponentu. | Z | ČA | Text bol v upravenej forme zapracovaný do textu. |
| RÚZSR | 32. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 9 1V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Implementácia 2. odsek (str. 9) sa vypúšťa posledná veta. Odôvodnenie: Vzhľadom na výhody modernizácie vodných elektrární uvedené v tomto komponente nevidíme dôvod pre ich podmienenú podporu zo strany MŽP SR. Javí sa nám to ako diskriminačné oproti ostatným uvedeným zdrojom v tomto komponente | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| RÚZSR | 33. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 9 V časti Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, Časť 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 2. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering), Implementácia Navrhujeme text formulovať nasledovne: „Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad. Zámerom predĺženia technologickej životnosti bude čo najväčšie využitie vyrobeného bioplynu na kombinovanú výrobu elektriny a tepla a to nielen na mieste výroby ale aj mimo mesta spotreby tak, že bioplyn bude upravený na biometán, ktorý bude prepravený k odberateľovi, ktorý zabezpečí jeho | Z | N | Text investície po úprave zdôrazňuje podporu transfomrácie bioplynových staníc na výrobu biometánu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zhodnotenie na kombinovanú výrobu elektriny a tepla, preferovane v systéme CZT. Takýto prístup je aj v súlade s podporou vysokoúčinnej výroby elektriny a tepla v existujúcich systémoch CZT a zvyšovanie podielu OZE v sektore teplárenstva a najmä CZT. Ak nebude možné využitie tepla ani efektívne pripojenie do vysokotlakého plynovodu, investične sa podporí vybudovanie lokálnej bioCNG stanice.“ Odôvodnenie: Podľa predbežnej analýzy je v dosahu vysokotlakového plynovodu len približne tretina bioplynových staníc a preto pre tie bioplynové stanice, ktoré nemajú možnosť efektívneho využitia tepla, ani nemajú možnosť pretrasformovať výrobu na biometán zatláčaný do plynárenskej siete sa navrhuje investičná podpora na vybudovanie bioCNG stanice. Navrhovaným riešením sa dosiahne aj cirkulárny prístup pre poľnohospodárske farmy, ak prejdú so svojím vozovým parkom na CNG, budú mať vlastný udržateľný zdroj pohonných hmôt. | | | |
| RÚZSR | 34. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 10 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Odhadované náklady (str. 10) navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie. Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Len samotné investičné zámery Slovenských elektrární, a.s. ďaleko presahujú túto sumu. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do OZE a potrebu dosiahnutia klimatického cieľa. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| RÚZSR | 35. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 10 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Výzvy 1. odsek (SR má relatívne nízky inštalovaný výkon elektrární, ktoré dokážu flexibilne reagovať na aktuálne požiadavky sústavy.) sa vypúšťa (str. 10). Odôvodnenie: Zastávame názor, že SR má v súčasnosti dostatočný objem a množstvo zdrojov, ktoré dokážu flexibilne a pružne reagovať na aktuálne požiadavky sústavy. Základným pilierom sú obzvlášť prečerpávacie vodné elektrárne, ktorých inštalovaný výkon je viac ako 900 MW. | Z | N | Prevádzkovateľ prenosovej sústavy SR dlhodobo indikuje MH SR nedostatočné napĺňanie požadovaných objemov regulačného výkonu z domácich zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 36. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 10 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Ciele sa dopĺňa odsek (str. 10), ktorý znie: „Podporiť a zabezpečiť prevádzkyschopnosť existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť vodných elektrární, resp. prečerpávacích vodných elektrární, nakoľko ich úlohu nie je možné v dlhodobom horizonte nahradiť inými zdrojmi.“ Odôvodnenie: Navrhujeme doplnenie z dôvodu dôležitosti a významu vodných elektrární pri poskytovaní služieb flexibility | Z | ČA | Do textu doplnený bod: • Podporiť a zabezpečiť prevádzkyschopnosť existujúcich zdrojov, ktoré okrem výroby elektriny poskytujú aj služby flexibility pre sústavu. |
| RÚZSR | 37. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 11 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Implementácia sa dopĺňa nový 3 odsek (str. 11), ktorý znie: „Zabezpečiť a podporiť modernizáciu existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť v podobe vodných elektrární, resp. prečerpávacích vodných elektrární, s cieľom zvýšiť ich účinnosť ako aj regulačný rozsah.“ Odôvodnenie: Navrhujeme doplnenie z dôvodu dôležitosti a významu vodných elektrární pri poskytovaní služieb flexibility. | Z | ČA | Do textu bol doplnený bod: • Zabezpečiť a podporiť modernizáciu existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť prečerpávacích vodných elektrární, s cieľom zvýšiť ich účinnosť ako aj regulačný rozsah. |
| RÚZSR | 38. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 11 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, Implementácia, str. 11, druhá odrážka, na záver prvej vety, ktorá začína „Podpora projektov skladovania energie,....“ doplniť „...a prepravy, distribúcie a skladovania vodíka s využitím existujúcej infraštruktúry“ Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | ČA | Investícia sa bude týkať výroby a skladovania vodíka (podpora pre elektrolyzéry ), nie však jeho distribúcie. |
| RÚZSR | 39. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 11 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, za bod 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE doplniť nový bod 4 v nasledovnom znení : „4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov Výzvy • Potreba zabezpečiť dostupné prepravné trasy pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov pre zabezpečenie ich dostupnosti na základe požiadaviek trhu • Potreba akcelerovať presadzovanie nových technických riešení v energetike v oblasti | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na alternatívne zdroje energie (OZE) a tým vytvoriť podmienky plnej systémovej integrácie sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky Ciele • Aplikácia technických riešení s cieľom pripraviť existujúcu infraštruktúru tak, aby bola vhodná na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE • Aplikácia technických, inteligentných riešení, ktoré umožnia vznik nových hráčov s dekarbonizovanými plynmi a ich vstup na energetický trh s cieľom dekarbonizácie, energetiky Implementácia • Podpora projektov so zameraním na technickú pripravenosť existujúcich plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov na základe ich technických možností. Pilotné projekty prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov umožnia okrem integrácie zvyšujúceho sa podielu OZE testovať nové technológie a obchodné modely, ktoré nie sú plne kompatibilné s existujúcim regulačným rámcom, resp. platnou energetickou legislatívou. Výhodou takéhoto konceptu je umožniť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví na základe analýzy prevádzky takýchto projektov nastavenie a optimalizáciu regulačnej politiky. • Nesporným benefitom navrhovaných projektov je optimalizácia regulačnej politiky v plynárenstve s dôrazom na udržateľnosť a nákladovú efektívnosť. • Opatrenie bude mať podobu investičnej pomoci Adresát : Podnikateľské subjekty Štátna pomoc: Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR Časový rozvrh : 2022 - 2026 Odhadované náklady : 50 mil. EUR (na základe alokácie v Pláne obnovy na úrovni 270 mil. EUR)“ Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | | | |
| RÚZSR | 4. Zásadná pripomienka ku Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť Kapitola 1 správne uvádza situáciu na SR v jednotlivých oblastiach avšak nedefinuje procesnú stránku ako sa bude podľa tohto Plánu ďalej postupovať. Chýba úprava procesnej stránky a to aj s ohľadom na množstvo súvisiacich právnych predpisov ako SR tak aj EÚ. Z Kapitoly 1 nie je zrejmé ako a či bude smerovanie Plánu zohľadňovať iné zdroje financovania a ich prípadné kombinovanie. Z Kapitoly 1 nie je zrejmé či a ako budú na plán pomoci aplikované napr. kritéria štátnej pomoci, či verejného obstarávania, nakoľko tieto môžu zásadne zmeniť celý náhľad na hodnotiace matice výziev a tiež aj kritéria oprávnenosti. V bode 3) Recharge and refuel uvádza, že očakávaný príspevok k dosiahnutiu cieľov EÚ: Plán prispeje k rozšíreniu infraštruktúry | Z | ČA | Popis procesu implementácie, vrátane synergií a deliacich línií medzi prostriedkami z Plánu obnovy a inými zdrojmi financovania z európskych a národných zdrojov, sú súčasťou kapitoly 3 predkladaného materiálu. Problematiku štátnej pomoci priamo pokrýva každý komponent predkladaného materiálu, a to na úrovni opatrenia. Jednotlivé komponentu takisto poskytujú informácie ohľadom synergií s inými európskymi zdrojmi. Komponent 3 udržateľná doprava v rámci Investície 4 podpora zavádzania alternatívnych palív umožňuje využiť prostriedky z Plánu aj na výstavbu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pre vozidlá na alternatívy pohon (H2 a EV) v súlade s odporúčaniami EK, t.j. pri EV minimálne 1 nabíjací bod na každých 10 vozidiel (podiel 10 %) – avšak vo zvyšku Plánu nie je ďalej riešený H2 (vodík) ale len dobíjacie stanice pre elektromobily namiesto rovnomernej distribúcie aj týchto iných alternatív. Máme za to, že uvedené je v rozpore s cieľmi EÚ, napr. v zameraní sa na vodíkovú ekonomiku a tiež však v zásadnom rozpore s princípom technologickej neutrality a príslušnými právnymi predpismi EU. Vzhľadom na uvedené bod navrhujeme upraviť nasledovne: 3) Recharge and refuel Národný baseline: Na konci roka 2018 bolo na Slovensku v prevádzke 92 verejne dostupných nabíjacích staníc s výkonom nad 44 kW a 143 staníc s nižším výkonom. Problémom existujúcej infraštruktúry je priveľká koncentrácia vo veľkých mestách. Infraštruktúra pre EV dosahuje úroveň približne 7 % a v prípade H2 0 %. Podiel nových registrácií nízko-emisných a bez-emisných vozidiel od roku 2016 do roku 2019 dosahuje menej ako 0,5 % a v posledných rokoch stagnuje. Za ostatné štyri roky vzrástla priemerná hodnota emisií CO2 osobných vozidiel z 125 g/km na 133 g/km. Investície: • Podpora rozvoja infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon Reformy: • Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu nízkouhlíkových pohonov v sektore dopravy Očakávaný príspevok k dosiahnutiu cieľov EÚ: Plán prispeje k rozšíreniu infraštruktúry pre vozidlá na nízkouhlíkový pohon (napr. H2 a EV). | | | vodíkových čerpacích staníc, nie len dobíjacích staníc pre elektromobily. |
| RÚZSR | 40. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 12 V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Odhadované náklady navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie (str. 12). Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do zvyšovania flexibility elektrizačnej sústavy SR. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| RÚZSR | 41. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 12 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 7. Digitálna tranzícia, str.12, Tabuľka 1: navrhujeme doplniť na koniec tabuľky „Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov stĺpec zelené ciele, klíma – 100%, | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stĺpec zelené ciele, životné prostredie – 40%, , stĺpec zásada „nepoškodiť“ splnená – áno; stĺpec digitálne ciele, digitálne – 0%; stĺpec Tagged RRF contribution, Klíma – 50 mil. EUR., digitálne – 0% Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | | | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| RÚZSR | 42. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 12 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, 8. Princíp do not significant harm, str.12 – na koniec doplniť „V prípade plynárenského sektora budú podporované projekty na prípravu sietí na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov, ktoré svojou podstatou majú pozitívny vplyv na oblasť mitigácie dôsledkov zmeny klímy.“ Odôvodnenie: V zmysle vyššie uvedených odôvodnení | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| RÚZSR | 43. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 15 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Reformy, 3.Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str.15, tabuľka, riadok Climate change mitigation, stĺpec 4, na konci vety, ktorá začína „Základom reformy je transpozícia legislatívy EÚ,....) doplniť „..spolu s novelou Zákona č. č. 251/2012 Z.z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.“ Odôvodnenie: Pre úspešnú implementáciu reformy regulačného rámca v oblasti OZE, ktorá bude zahŕňať i prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov je potrebná i legislatívna úprava Zákona č. č. 251/2012 Z.z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach. | Z | N | Novelizácia zákona 251/2012 Z. z. o energetike a Zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach je súčasťou Reformy právneho rámca v elektroenergetika. Novelizované zákony budú zohľadňovať všetky požiadavky vychádzajúce z aktuálnej Európskej legislatívy. |
| RÚZSR | 44. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 16 21. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položke Climate change mitigation (str. 16) dopĺňa táto veta: „Toto opatrenie je oprávnené pre oblasť intervencie 029 (prípadne i pre iné relevantné oblasti relevancie podľa zámeru opatrenia) v prílohe VI k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100%.“ Odôvodnenie: Navrhované znenie bližšie špecifikuje súlad navrhovaných opatrení s DNSH kritériom podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a s oznámením Komisie „Technické usmernenie týkajúce | Z | N | Z pohľadu celkovej konzistentnosti textu nie je vhodné zohľadniť uvedenú pripomienku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti“. | | | |
| RÚZSR | 45. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 16 V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka The sustainable use and protection of water and marine resources (str. 16) označuje X v časti NO a znie: „Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Vzhľadom na disponibilné technické riešenia a Podľa prílohy I/C k návrhu delegovaného nariadenia EK, hospodárska činnosť vedúca k výstavbe a prevádzke zariadení na výrobu elektrickej energie využívajúcich technológiu slnečnej fotovoltiky a veternej energie nepredpokladá významné narušenie udržateľného využívania a ochrany vodných a morských zdrojov.“ Odôvodnenie: Pokiaľ sa v tomto opatrení nepredpokladá výstavba nových vodných elektrární, preukazovanie kritéria „výrazne nenarušiť“ pre tento environmentálny cieľ nie je potrebné. | Z | N | Aktuálne nie je možné plne vylúčiť realizáciu nových vodných elektrární. |
| RÚZSR | 46. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 17 V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka The circular economy, including waste prevention and recycling (str. 17) označuje X v časti YES. Odôvodnenie: Podľa časti 4.1. a 4.3. návrhu delegovaného nariadenia EK, ktoré v tomto materiáli slúži ako všeobecný referenčný dokument pre preukazovanie dodržania zásady „výrazne nenarušiť“, je potrebné vysporiadať sa s otázkou dosahovania cieľa prechodu na obehové hospodárstvo. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. Zároveň bol text adekvátne rozšírený o Časť II s vyjadrením k DNSH z pohľadu obehového hospodárstva. |
| RÚZSR | 47. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 17 V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka Pollution prevention and control to air, water or land (str. 17) dopĺňa takto: „Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Vzhľadom na disponibilné technické riešenia a podľa prílohy I k návrhu delegovaného nariadenia EK, hospodárska činnosť | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vedúca k výstavbe a prevádzke zariadení na výrobu elektrickej energie využívajúcich technológiu slnečnej fotovoltiky a veternej energie nepredpokladá významné narušenie prevencie a kontroly znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy.“ Odôvodnenie: Považujeme za podstatné špecifikovanie predchádzajúcich odsekov. | | | |
| RÚZSR | 48. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 17 V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) sa v tabuľke položka Climate change mitigation (str. 17) sa za slová „zmeny klímy“ dopĺňa táto veta: „Toto opatrenie je oprávnené pre oblasť intervencie 032 v prílohe VI k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100%.“ Odôvodnenie: Oblasť intervencie 032 predstavuje „iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane geotermálnej energie)“, 028 je „energia z OZE: veterná“, 029 je „energia z OZE: solárna“. | Z | N | Pripomienka reaguje na funkcionalitu Excel tabuľky, ktorú navrhla EK. |
| RÚZSR | 49. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 18 V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) sa v tabuľke položka Climate change mitigation (str. 18) sa na konci dopĺňa táto veta: „Vodná energia sa kvalifikuje ako obnoviteľný zdroj energie podľa smernice RED II.“ Odôvodnenie: Odporúčame doplniť toto konštatovanie, keďže vyššie uvedená oblasť intervencie je 032 formulovaná všeobecne ako „iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane geotermálnej energie)“. Keďže vodná energia nie je definovaná ako samostatná oblasť intervencie a navrhované opatrenie pracuje aj s modernizáciou vodných elektrární, takéto doplnenie je žiadúce. | Z | N | DNSH kritérium je upravené podľa usmernení EK. |
| RÚZSR | 5. Zásadná pripomienka ku Kapitole 1: Všeobecné ciele a súdržnosť, Tabuľka 1 str.4-5: V Tabuľke sa uvádza rozdelenie alokácie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti na komponenty v piatich kľúčových oblastiach verejných politik aj s príspevkom ku stanoveným cieľom zelenej a digitálnej tranzície – 1. Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra 220 mil. Eur, 2. Obnova budov 700 mil.Eur. Vzhľadom na ambiciózne a technicky náročné investície, ktoré majú priniesť očakávané ciele , najmä energetické úspory a zelenú tranzíciu je navrhovaná alokácia pre komponenty 1.) Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra 220 mil.Eur, a 2.) Obnova budov – pre verejné budovy (nemalo by ísť iba o historické budovy) iba necelých | Z | N | Alokácie sa už nie je možné meniť, na uvedené oblasti budú alokované nové zdroje v rámci EŠIF. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 192,5 mil. Eur, nedostatočná. Navrhujeme výrazne zvýšiť alokácie na komponent 1.) z dôvodu finančne náročných nevyhnutných technologických a smart riešení. Pre komponent 2.) navrhujeme rozšírenie aj o iné verejné budovy ako len historické a pamiatkovo chránené budovy a významne zvýšiť alokáciu na túto investíciu, keďže výrazne môže naplniť sledované ciele Plánu obnovy. | | | |
| RÚZSR | 50. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 19 27. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v časti Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources Substantive justification (str. 19) znie takto: „Prevádzka existujúcich zariadení na výrobu elektriny z vodnej energie musí byť v súlade s vydanými povoleniami a mala by, okrem iného, implementovať aj potrebné mitigačné opatrenia (kontinuita vodného toku, zníženie dopadu “hydropeaking”,atď.). Navrhované opatrenie predpokladá využitie existujúcej vodohospodárskej infraštruktúry, do ktorej sa nemá zasahovať. Zásahy sú obmedzené iba na výmenu technologickej časti existujúcich vodných elektrární s cieľom zvýšenia energetickej účinnosti a regulačného rozsahu existujúcej technológie. Pre ďalšie typy zariadení (PV, veterná energia) je to N/A (na základe časti 7.6 delegovaného nariadenia EK).“ Odôvodnenie: Vysvetlenie pre súlad navrhovaného opatrenia s cieľom „výrazne nenarušiť“ cieľ udržateľného využívania vodných a morských zdrojov. Vzhľadom na charakter navrhovaných opatrení relevantných pre modernizáciu vodných elektrární je potrebné zdôrazniť, že sa nebudú realizovať významné zásahy do konštrukcie vodnej stavby – modernizácia sa má týkať iba technologických súčastí výrobného zariadenia | Z | N | DNSH kritérium je upravené podľa usmernení EK a v súlade s návrhom delegovaného aktu k taxonómii. |
| RÚZSR | 51. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 20 V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v časti Part II: The protection and restoration of biodiversity and ecosystems (str. 20) posledný odsek znie takto: „Pre rekonštrukciu PV, veterných turbín, mikroKVET sa výrazne narušenie cieľa ochrany a obnovy biodiverzity a ekosystémov nepredpokladá (časť 7.6. návrhu delegovaného nariadenia EK).“ Odôvodnenie: O potrebe vykonania EIA rozhoduje nezávisle od hodnotenia | Z | N | Finálna verzia návrhu Komponentu neobsahuje v časti "repowering" rekonštrukciu PV, veterných turbín, mikroKVET. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zásady „výrazne nenarušiť“ príslušná legislatíva pre oblasť posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie | | | |
| RÚZSR | 52. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 20 Komponent 1, 5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, B. Investície, Investície,str.20, vložiť za 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, časť Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources nový bod 4 s nasledovným znením: “ 4. Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov“ vrátane príslušných tabuliek.“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov do dokumentu. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| RÚZSR | 53. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 21 V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources (str. 21) sa vypúšťa tento text: „Relevantné len v prípade uzavretých prečerpávacích VE (ich realizácia nie je zamýšľaná v rámci opatrenia).“ Odôvodnenie: V rámci komponentu zvyšovania flexibility sa zamýšľa aj nad plánovanými projektami prečerpávacích VE a s cieľom ich nevylúčenia z uvedenej podpory navrhujeme ustanovenie vypustiť. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| RÚZSR | 54. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 22 Komponent 1, 9.Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky, str. 22, Míľnik 4 : Prijatie regulačnej politiky na roky 2023 – 2027, na koniec poslednej vety doplniť slová „..a plynom“. Odôvodnenie Regulačná politika ako kľúčový prvok pri nastavovaní regulačného rámca by mala reflektovať podmienky podpory prípravy existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| RÚZSR | 55. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 23 Komponent 1, 9.Míľniky, ciele a časový rozvrh, Reforma 3 : Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, str. 23, za Míľnik 1 : 2022: Implementácia balíčka opatrení Čistej energie pre všetkých Európanov v oblasti OZE doplniť nový míľnik v nasledovnom znení :“ Míľnik 2 : 2022 : Novelizácia Zákona č. 250/2012 o | Z | N | Načasovanie míľnika bude závisieť od transpozičných lehôt plánovaného plynárenského balíčka. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | regulácii v sieťových odvetviach a Zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike. Novelizáciou predmetných zákonov sa nastavia základné legislatívne podmienky pre využitie existujúcej plynárenskej infraštruktúry na príjem dekarbonizovaných plynov ako aj regulačný rámec pre vecnú a cenovú reguláciu prepravy, distribúcie a skladovania dekarbonizovaných plynov.“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva zo začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov do dokumentu a z toho vyplývajúcich potrebných legislatívnych úprav.“ | | | |
| RÚZSR | 56. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 24 V časti Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, Časť 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh, Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Navrhujeme text formulovať nasledovne: „Cieľom je zvyšovanie flexibility elektrizačnej sústavy za účelom zvýšenia voľnej kapacity elektrizačnej sústavy pre integráciu obnoviteľných zdrojov na výrobu elektriny, pomocou zavedenia investičnej podpory pre zariadenia na skladovania elektriny, vrátane výroby vodíka a pre projekty zvyšujúce flexibilitu elektrizačnej sústavy. Cieľ bude meraný inštalovanou kapacitou zariadení na skladovanie elektriny, alebo výkonom zariadenia na výrobu vodíka [MW] podporených investičnou pomocou. Zvýšenie regulačného rozsahu pre rekonštruované zariadenia bude vyjadrené v percentách.“ Odôvodnenie: V záujme dosiahnutia technologickej neutrality navrhujeme, okrem budovania batériových úložísk elektrickej energie, podporiť aj výstavbu zariadení na výrobu vodíka z obnoviteľnej elektrickej energie (elektrolýzerov). Takýmto spôsobom bude vytvorený priestor aj pre prechod energetiky na vodík ako médium prepájajúce sektory elektroenergetiky a plynárenstva. Zároveň sa zabezpečí aj sezónne skladovanie elektrickej energie v súlade s Vodíkovou stratégiou EU a so Stratégiou EÚ pre integráciu energetického systému | Z | A | V rámci finančnej alokácie investície 3 je už plánovaná podpora výroby vodíka prostredníctvom elektrolyzérov. |
| RÚZSR | 57. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 24 Komponent 1, 9.Míľniky, ciele a časový rozvrh, za časť Investícia 3 : Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“, str. 24, vložiť novú časť s nasledovným znením „Investícia 4 : Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov • Cieľ 1: do roku 2026: Príprava existujúcej | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúru na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s cieľom zvýšiť podiel OZE Odôvodnenie: Cieľom je realizovať preverenie technických materiálov a komponentov a otestovanie ich vhodnosti na použitie pre prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov s prípadnou realizáciou ich náhrady vhodnejšími alternatívami vhodnými pre dekarbonizované plyny. Výsledkom bude zadefinovanie a prípadná realizácia potrebných technických úprav a identifikácia objemu dekarbonizovaných plynov, ktoré bude možné prepravovať, distribuovať a skladovať pri využití existujúcej infraštruktúry. Realizáciou tohto cieľa sa vytvoria podmienky pre systémovú integráciu sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný pilier pre zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov. | | | |
| RÚZSR | 58. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 25 V časti Míľniky, ciele a časový rozvrh oddiel Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 25) navrhujeme kapacitu inštalovaného výkonu 130 MW zvýšiť (aspoň dvojnásobne) vzhľadom na projekcie rozvoja OZE v NECP ako aj ku klimaticko-energetickým ambíciám SR ako aj EÚ do roku 2030. Tomu by malo prislúchať aj zvýšenie alokácie finančných prostriedkov pre tento komponent. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| RÚZSR | 59. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 25 V časti Míľniky, ciele a časový rozvrh oddiel Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Cieľ 1 1. odsek (str. 25) znie: „Cieľom je zvyšovanie flexibility elektrizačnej sústavy za účelom zvýšenia voľnej kapacity elektrizačnej sústavy pre integráciu decentralizovaných zdrojov na výrobu elektriny, pomocou zavedenia investičnej podpory pre zariadenia na skladovania elektriny a pre projekty zvyšujúce flexibilitu elektrizačnej sústavy. Cieľ bude meraný inštalovanou kapacitou zariadení na skladovanie elektriny [MW] podporených investičnou pomocou. Zvýšenie regulačného rozsahu pre rekonštruované zariadenia bude vyjadrené v percentách. Okrem toho je potrebné vytvoriť priestor pre | Z | ČA | Investícia 3 počíta s možnosťou podpory modernizácie vodných elektrární za účelom zvýšenia rozsahu ich regulačného výkonu a zachovania ich prevádzkyschopnosti. Text už obsahuje obsah pripomienky : "• Zvýšenie rozsahu regulačného výkonu vodných elektrární prostredníctvom podpory modernizácie vodných elektrární (podmienkou je minimálne zvýšenie rozsahu regulačného výkonu vodnej elektrárne o 25%)." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | modernizáciu existujúcich zdrojov, ktoré už dnes svojou prevádzkou prispievajú ku flexibilite elektrizačnej sústavy.“ Odôvodnenie: Chceme dať do pozornosti potrebu modernizácie už existujúcich zdrojov, ktoré prispievajú k flexibilite elektrizačnej sústavy. Máme na mysli najmä, vodné elektrárne (prečerpávacie alebo prietokové), ktoré boli postavené pred mnohými rokmi. Ich modernizáciou vieme nielen predĺžiť ich životnosť, ale najmä zvýšiť flexibilitu poskytovaných služieb pre sústavu ako aj ich účinnosť. | | | |
| RÚZSR | 6. Zásadná pripomienka ku Kapitole 3: Doplnkovosť a implementácia plánu, str.11 : V kapitole 3: Doplnkovosť a implementácia plánu, str.11 sa uvádza: „Prijímatelia, ktorým budú poskytnuté prostriedky, budú musieť vykonávať verejné obstarávania podľa pravidiel zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní, pričom kontrolu a dohľad nad verejným obstarávaním bude vykonávať Úrad pre verejné obstarávanie v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z.. NIKA a vykonávatelia budú mať taktiež právomoc vykonávať kontrolu verejného obstarávania.“ Plán obnovy vyžaduje pre svoju implementáciu realizáciu množstva projektov, ktorých čerpanie bude podmienené zväčša procesom verejného obstarávania. Navrhované časové termíny dosahovania výsledkov projektov pri súčasnom nastavení dĺžky a administratívnej náročnosti procesov verejného obstarávania, výrazne ohrozujú ich realizovateľnosť. Do zavedenia pripravovanej reformy verejného obstarávania navrhujeme zabezpečiť úpravou zák.č.343/2015 Z.z. osobitné zrýchlené procesy alebo výnimky z verejného obstarávania pre implementáciu Plánu obnovy, príp. len parciálne pre niektoré oblasti Plánu obnovy. Za týmto účelom navrhujeme vytvorenie Pracovnej skupiny pre implementáciu Plánu obnovy pri UVO, ktorá by navrhovala a predkladala osobitné postupy a metodiku pre implementáciu Plánu obnovy. | Z | N | Verejné obstarávania realizované v prípade Plánu obnovy a odolnosti sa budú riadiť platnou legislatívou upravujúcou postupy verejného obstarávania. |
| RÚZSR | 60. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 25 Komponent 1, 10. Financovanie a náklady, vložiť za časť Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, str. 25, nový odsek v nasledovnom znení : „Investícia 4 : Investície do prípravy existujúcej plynárenskej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov Investície budú poskytované na základe grantu pomocou schémy štátnej pomoci. Príprava tejto schémy by mala patriť do kompetencie Ministerstva hospodárstva SR. Pomoc by mala byť adresovaná podnikateľským subjektom, ktoré prevádzkujú prepravnú sieť, distribučnú | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sieť a podzemné zásobníky plynu. V rámci navrhovanej alokovanej podpory z RRF v súčasnosti plánujeme na investíciu smerovať 50 mil. EUR.“ Odôvodnenie: Navrhovaná úprava vyplýva z potreby začlenenia investícii na prípravu existujúcej infraštruktúry na prepravu, distribúciu a skladovanie dekarbonizovaných plynov do Plánu obnovy a odolnosti. | | | |
| RÚZSR | 61. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 26 V časti Financovanie a náklady oddiel Investícia 2 (repowering) (str. 26) a oddiel Investícia 3 (str. 27) v 2. odseku druhá veta znie takto: „Technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie sa budú realizovať samostatne.“ Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (FVE, bioplyn, vodné elektrárne a pod.) ako aj vzhľadom na odlišné benefity, ktoré tieto technológie môžu priniesť. Modernizáciou vodných elektrární sa dosiahnu benefity v oblasti zvýšenej účinnosti zariadenia, zvýšenia regulačného rozsahu ako aj predĺženie životnosti samotného zariadenia. | Z | N | MH SR zváži technologicky špecifické výzvy pre rekonštruované zariadenia pre OZE. |
| RÚZSR | 62. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 26 V časti Financovanie a náklady oddiel Investícia 2 (repowering) v 2. odseku (str. 26) navrhujeme uvedenú alokáciu vo výške 60 mil. EUR navýšiť. Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Len samotné investičné zámery Slovenských elektrární, a.s. ďaleko presahujú túto sumu. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do OZE a potrebu dosiahnutia klimatického cieľa. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent čo je podmienkou pre zváženie pripomienky. |
| RÚZSR | 63. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, v položke T1 Milestones&Digital V položke T1 Milestones&Digital, stĺpec D, riadok 13 navrhujeme zdôvodniť potrebu navýšenia kapacity skladovania o 35 MW. Odôvodnenie: Nie je nám zrejmé, na základe čoho bola určená hodnota 35MW a ako sa táto kapacita bude posudzovať vo vzťahu ku všetkých technológiám poskytovania flexibility. | Z | N | Hodnota cieľa bola určená na základe predpokladaného podielu zariadení na skladovanie elektriny v rámci investície a očakávaných nákladov na takéto zariadenia (viď Excel tabuľka). |
| RÚZSR | 64. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, v položke T2 Green digital and costs V položke T2 Green digital and costs pole Methodology used and description costs (stĺpec S) v riadku 10 (modernizácia zariadení) sa slová „0,4 mil. eur/MW“ nahrádzajú slovami „0,6 mil. eur/MW“. Zároveň navrhujeme | Z | ČA | Text týkajúci sa výšky jednotkových nákladov bude upravený na základe výsledkov analýzy nákladov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | realizovať technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie samostatne. Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (FVE, bioplyn, vodné elektrárne a pod.) ako aj vzhľadom na odlišné benefity, ktoré tieto technológie môžu priniesť navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy ako aj zvýšiť hodnotu maximálnej podpory pre modernizáciu vodných elektrární. Modernizáciou vodných elektrární sa dosiahnu benefity v oblasti zvýšenej účinnosti zariadenia, zvýšenia regulačného rozsahu ako aj predĺženie životnosti samotného zariadenia. Aj vzhľadom na tento benefit vodných elektrární, nesúhlasíme s tým, aby samaximálna podpora stanovovala rovnako pre všetky technológie. 64. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, v položke T2 Green digital and costs V položke T2 Green digital and costs pole Methodology used and description costs (stĺpec S) v riadku 10 (modernizácia zariadení) sa slová „0,4 mil. eur/MW“ nahrádzajú slovami „0,6 mil. eur/MW“. Zároveň navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie samostatne. Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (FVE, bioplyn, vodné elektrárne a pod.) ako aj vzhľadom na odlišné benefity, ktoré tieto technológie môžu priniesť navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy ako aj zvýšiť hodnotu maximálnej podpory pre modernizáciu vodných elektrární. Modernizáciou vodných elektrární sa dosiahnu benefity v oblasti zvýšenej účinnosti zariadenia, zvýšenia regulačného rozsahu ako aj predĺženie životnosti samotného zariadenia. Aj vzhľadom na tento benefit vodných elektrární, nesúhlasíme s tým, aby samaximálna podpora stanovovala rovnako pre všetky technológie. | | | |
| RÚZSR | 65. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, v položke T2 Green digital and costs V položke T2 Green digital and costs stĺpec S v riadku 11 (flexibilita sústavy) navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie a zároveň navrhujeme, aby hodnota kapacity skladovania energie bola vyčíslená nielen v MW, ale aj v MWh, aby sa posúdilo celkové množstvo energie, ktoré sa touto technológiou dá uchovať. Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (batériové úložisko, vodné elektrárne, vodík) a takisto vzhľadom na to, že v prípade niektorých pôjde o nové zdroje, kým v prípade druhých o modernizáciu existujúcich zariadení | Z | ČA | Boli doplnené boli predpokladané jednotkové náklady na výstavbu batériových úložísk zohľadňujúce okrem výkonového parametra aj parameter kapacity. Pripomienky odporúčacieho charakteru boli vzaté na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 66. Pripomienka ku Komponentu 2 ako celku Popri hĺbkovej obnove verejných budov (200 mil. Eur) a komplexnej obnove rodinných domov (500 mil. Eur) chýba podpora komplexnej obnovy ostatných budov a chýba komplexná obnova bytových domov či už vo verejnom alebo v súkromnom vlastníctve. | O | N | financovanie bytových budov je zabezpečené v rámci EŠIF, národných zdrojov (štátny rozpočet a ŠFRB) a komerčných zdrojov. |
| RÚZSR | 67. Zásadná pripomienka ku Komponentu 2, Obnova budov, strana 19 V časti „Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov“; „Implementácia“ v 8. odrážke (strana 19 dokumentu) požadujeme slová „fotovoltaika a tepelné čerpadlá“ nahradiť slovami „fotovoltaika, tepelné čerpadlá a nízkoemisné spaľovacie zariadenia s vysokou účinnosťou“. Odôvodnenie: Nízkoemisné spaľovacie zariadenie s vysokou účinnosťou premeny energie (plynové kondenzačné kotle) predstavujú alternatívu k tepelným čerpadlám, ktorá je k dispozícii v prípadoch, kde nie je efektívne inštalovať tepelné čerpadlo. Dokument spomína použitie plynových kondenzačných kotlov, zmienka o nich je v časti venovanej zhodnoteniu princípu „Do no significant harm“, mali by byť preto uvedené aj v časti venovanej samotnej implementácii. | Z | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a text v časti definovania "fotovoltaika, tepelné čerpadlá" bude pridaný text ", alternatívne v prípade vysokej energetickej účinnosti nízkoemisné spaľovacie zariadenia". |
| RÚZSR | 68. Zásadná pripomienka ku Komponentu 2, Obnova budov, strana 20 V KOMPONENT 2: Obnova budov, str.20, Investície : Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov sa uvádza: „Historické budovy a pamiatkovo chránené verejné budovy patria medzi budovy s najhoršou energetickou hospodárnosťou. Zlepšenie energetickej hospodárnosti týchto budov si vyžaduje špecifický prístup k obnove vzhľadom k nutnosti zachovania historickej a kultúrnej hodnoty objektov a zväčša je možné uskutočniť obnovu len v obmedzenej miere.“ Navrhované historické a pamiatkovo chránené budovy môžu mať problém v dosahovaní stanovených energetických úspor, ak ich obnova bude len jednoduchou stavebnou prácou. Dosahovanie cieľov energetickej hospodárnosti u akýchkoľvek verejných budov by nemalo byť zabezpečované iba v jednoduchej obnove budovy a dodaní technických zariadení. Pridanou hodnotou by malo byť zabezpečenie garancie technicky správnej a kvalitnej obnovy budovy, záväznej garancie dlhodobého dosahovania energetických úspor a energeticky efektívnej prevádzky obnovenej budovy, čím sa maximálne využije možnosť potenciálu energetických úspor. Ideálnym spôsobom pre takýto výsledok je požadovanie poskytovania aj energetickej služby (garantovanej alebo podpornej). Vykonávateľ poskytne prijímateľovi možnosť viacerých vhodných modelov | Z | N | Práve vzhľadom na historickú hodnotu týchto budov je problematické až nerealizovateľné pripraviť obnovu na báze GES založenú na návratnosti vložených investícií. Investície do týchto budov budú náročnejšie ako pri bežných budovách a súčasťou všetkých opatrení bude aj zachovanie a ochrana pamiatkovej hodnoty, zelené opatrenia, zlepšenie vnútorného prostredia a bezbariérovosť, čo prekračuje rámec GES, ako je definovaný zákonom.<br>Zároveň obnova verejných budov v oblasti školstva, zdravotníctva, justície a sociálnych služieb je plánovaná aj formou GES. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | poskytovania takejto služby. Projekty tak budú poskytovať komplexné dlhodobé energeticky efektívne riešenie pre verejné budovy. | | | |
| RÚZSR | 69. Pripomienka ku Komponentu 3 ako celku Plán obnovy je zameraný na železničnú dopravu, čiastočne na intermodálnu dopravu nákladnú a čiastočne na podporu cyklistickej dopravy. Chýba podpora cestnej dopravy. | O | N | Predkladaný text nemá charakter pripomienky. Spracovateľ berie námet na vedomie. Plán obnovy pri obmedzenej finančnej alokácií a striktných pravidlách nastavených zo strany európskych inštitúcií v Nariadení o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (najmä problematika potreby alokovať min. 37% celkových výdavkov na "zelené" a 20% na digitálne investície, prepojenie na európsky semester), nutne nemôže priamo adresovať a saturovať všetky investičné a reformné priority Slovenskej republiky, pričom však nezahrnutie niektorej sektorovej politiky do Plánu obnovy nie je možné považovať za znak toho, že by táto nebola vnímaná ako potrebná a prioritná, alebo, že sa v prípade nezahrnutia do Plánu obnovy nepredpokladá žiadne reformné úsilie. Cestná doprava nie je podporovaná v Pláne obnovy. Investície do cestnej dopravy sú plánované primárne prostredníctvom EŠIF v rámci Operačného programu Slovensko. |
| RÚZSR | 7. Pripomienka ku Komponentu 1, str. 1 Komponent 1- 1.Popis komponentu; str.1 Prepojenie na odporúčania.....– opraviť chybu v čísle odporúčania – miesto 4 použiť 3 (v rámci odporúčania 3 je zdôraznená potreba.....) Odôvodnenie: Chybne uvedené číslo odporúčania. V odporúčaní číslo 3 je zdôraznená potreba zamerať sa na investície na zelenú a digitálnu transformáciu. | O | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| RÚZSR | 70. Zásadná pripomienka ku Komponentu 3 ako celku Cieľom Komponentu 3: Udržateľná doprava (textová aj tabuľková časť) (ďalej len „Komponent 3“) je vytvoriť čistejší, inteligentnejší, bezpečnejší a efektívnejší dopravný sektor a zvýšiť podiel ekologických foriem dopravy. Podpora určená na ekologickejšiu dopravu by však nemala smerovať len k rozvoju nových foriem pohonov dopravných prostriedkov ale mala by zohľadňovať aj existujúce formy, medzi ktoré jednoznačne patria aj alternatívne palivá. Podporu výlučne len vybraných foriem pohonov dopravných prostriedkov jazdiacich na elektrinu a vodík považujeme za diskriminačnú. Je nevyhnutné | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aby podpora bola zameraná na všetky spôsoby pohonu dopravných prostriedkov, ktoré prispievajú k zníženiu emisií skleníkových plynov, vrátane alternatívnych palív a vodíka. Využitie alternatívnych palív umožňuje okamžité a efektívne riešenia, ktorými je možné dosiahnuť širšiu implementáciu úspor emisií skleníkových plynov a vyšší stupeň ozelenenia v doprave. Nové formy pohonov dopravných prostriedkov predstavujú projekty, ktoré sú finančne aj časovo náročnejšie v porovnaní s alternatívnymi palivami, ktoré sú už aktuálne využívané. V časti 4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony je namiesto podpory jednotlivých alternatívnych palív, tak ako to predpokladá legislatíva EÚ a aj súčasne platná legislatíva SR diskriminačne uvedená len podpora vozidiel na elektrický pohon. Máme za to, že uvedené je v rozpore s cieľmi EÚ, napr. v zameraní sa na vodíkovú ekonomiku a tiež však v zásadnom rozpore s princípom technologickej neutrality a príslušnými právnymi predpismi EU. V materiály považujem uviesť proporčne rovnakú podporu aj pre iné alternatívne palivá Do Komponentu 3 preto navrhujeme doplniť aj alternatívne palivá najmä v oblasti autobusovej dopravy v mestách. Dôvod pre tento návrh je ten, že mestá ako verejní obstarávatelia budú musieť splniť podmienky smernice EP a R (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy a od r. 2021 dodržiavať podiely ekologických vozidiel v MHD. Smernicou stanovené podiely ekologických vozidiel v MHD je možné dosiahnuť práve obstaraním vozidiel na alternatívne palivá (LNG, CNG, čisté biopalivá, elektrina, vodík). Na urýchlenie prechodu z fosílnych palív na čisto alternatívne palivá je potrebné podporiť mestá v tomto prechode. Keďže niektoré mestá obstarávajú nie vozidlá, ale služby zabezpečujúce MHD, považujeme za potrebné v tomto prechode z fosílneho paliva podporiť aj poskytovateľov takýchto služieb. Cena autobusu MHD na alternatívne palivo sa pohybuje od 200 tis. EUR do 550 tis. EUR a predpokladaný potrebný počet v priebehu rokov 2021-2026 na úrovni 950 vozidiel. Pre dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov v doprave je efektívnejším a ekonomicky výhodnejším spôsobom využitie ďalších alternatívnych palív okrem elektriny a vodíka, keďže napr. v prípade tekutých biopalív ide o jedno z najlacnejších riešení. Z uvedeného dôvodu „dobrého hospodára“ je preto účelné podporiť všetky dostupné technologické alternatívy. Do podpory alternatívnych pohonov v sektore dopravy zahrnúť aj podporu investícii do náhrady dieselových rušňov za ekologicky prijateľnejšie | | | bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | alternatívy (napr. elektrické, batériové, vodíkové, hybridné). Podpora by mala smerovať aj do súkromného sektora a ku prevádzkovateľom vlečiek. | | | |
| RÚZSR | 71. Zásadná pripomienka ku Komponentu 3 ako celku Z hľadiska znižovania emisií je dôležité riešiť aj oblasť nákladnej dopravy, ktorá nie je v komponentov zahrnutá. Z hľadiska dosiahnutia cieľa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 o 55 % a následne dosiahnutia plánovanej uhlíkovej neutrality je do komponentov Plánu obnovy Slovenska potrebné zahrnúť aj opatrenia pre oblasť cestnej nákladnej dopravy pre vozidlá kategórií N2, N3. Na znečisťovaní životného prostredia sa podieľajú najmä automobily s pohonom na klasické fosílne palivá ako je benzín a nafta, na znižovaní emisií sa naopak podieľajú automobily s alternatívnym pohonom. V roku 2019 v rámci cestnej dopravy v SR realizovali nákladné vozidlá 2 747,7 mil. km (Ročenka dopravy 2020). Pri uvažovanej priemernej spotrebe 21 l nafty na 100 km (N2, N3) a fakte, že z každého litra spotrebovanej nafty sa vyprodukuje cca 2,6 kg CO2, tak išlo v SR do ovzdušia 1,5 mil. ton CO2. A riešenie tohto množstva emisií práve v komponentoch chýba. O desať rokov sa výkony cestnej dopravy zdvoj až strojnásobia, a bude to znamenať až 4,5 mil. ton CO2. Preto sa treba podľa nás nad podporou pre sektor cestnej nákladnej vážne zamyslieť. V prípade emisií a alternatívnych pohonov je tiež potrebné rozlišovať medzi osobnými automobilmi a nákladnými vozidlami. Ide najmä o odlišný časový rámec a pokrok technológií, kde sa hlavne ťažké nákladné vozidlá (nad 12 t) a súvisiace technológie zásadne líšia od osobných automobilov. Viaceré alternatívne riešenia nahradzujúce spaľovacie motory pre nákladné vozidlá sú ešte v počiatkoch vývoja. Za účelom výrazného zníženia emisií skleníkových plynov zo spaľovacích motorov by mali byť preto podporované investície do nákladných vozidiel, ktoré budú používať vodík, elektrický pohon (BEV, FCEV) ale tiež nízkouhlíkové palivá ako LNG, CNG, LPG a biopalivá (E85, ED95 a B100). Pri posudzovaní alternatívnych palív je potrebné zohľadňovať emisie skleníkových plynov z celého životného cyklu konkrétneho energetického nosiča, ktoré vznikajú nielen pri jeho spaľovaní v motore, ale aj pri jeho výrobe. Nasledujúca tabuľka udáva emisie skleníkových plynov zo životného cyklu jednotlivých palivových alternatív: Energetický nosič/palivo gCO2/MJ % OZE Elektrina 46 21 Vodík 9-234* 0-100* CNG 69 0 LNG 75 0 LPG 74 0 E85 46 72 ED95 29 95 B100 10-33** 100 * v závislosti od spôsobu výroby ** v závislosti od použitej suroviny Z | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyššie uvádzaných dôvodov RÚZ navrhuje zakomponovať do Plánu obnovy Slovenska – komponentov Udržateľná doprava (Dekarbonizácia priemyslu) : - Podporu nákupu „zelených“ nákladných automobilov, ktoré majú alternatívny pohon vo výške 30 % ich obstarávacej hodnoty. - Podporu prestavby nákladných vozidiel na LPG, LNG a CNG vo výške 50 % z prestavby. - Podporu autonómnych vozidiel vo výške 50 %. Spolu s tým by sa mala zvýšiť produkcia a zavádzanie udržateľných alternatívnych palív pre dopravu. Existencia vhodnej palivovej infraštruktúry zostane najdôležitejším faktorom budúceho úspechu takýchto alternatív. Preto je tiež potrebné zapracovať do predmetných komponentov Plánu obnovy Slovenska: - Podporu na výstavbu infraštruktúry pre alternatívne palivá (čerpacie stanice, výroba) v Slovenskej republike do výšky 80 %. - Podporu výroby BIO LNG v Slovenskej republike minimálne na úrovni podpory pre výrobu elektrickej energie. V polovici roka 2020 tvorili na Slovensku automobily na alternatívny pohon všetkých kategórií 1,5 % spomedzi všetkých vozidiel na Slovensku (Eurostat). Sme druhou najhoršou krajinou v Európe, menší podiel má iba Litva. Stav v prvej polovici roka 2020 v oblasti nákladných vozidiel nad 3,5 t (kategórie N2, N3) bol ešte alarmujúcejší. Z viac ako 80 tisíc nákladných vozidiel nad 3,5 t v premávke na slovenských cestách (registrovaných na Slovensku) má iné palivo ako klasický benzín alebo motorovú naftu len 99 automobilov (zdroj: prepočet ČESMAD-u z evidencií PPZ SR v polovici roka 2020). Vozidlá s alternatívnym pohonom N2 a N3 tak predstavujú podiel 0,13 % na celkovom počte nákladných vozidiel. V rokoch 2018 a 2019 sa v SR novoregistrovalo 4 308 vozidiel a 3 482 vozidiel N2+N3. V priemere ide o 3 895 nových vozidiel ročne. Aby sa zvýšil podiel nákladných vozidiel s alternatívnym pohonom na prijateľné 2 % z celkového autoparku v premávke v SR, je potrebné v horizonte piatich rokov podporiť približne 1 500 vozidiel N2+N3 na alternatívny pohon. Pre tieto vozidlá by mal byť v komponentoch Udržateľná doprava a Dekarbonizácia priemyslu vyčlenených minimálne finančný objem 45 mil. eur vzhľadom na vyššie obstarávacie ceny týchto vozidiel. Ich obstarávanie bude vzhľadom na možnosti palivovej infraštruktúry a termíny dodávok výrobcov postupné, s nábehom od roku 2022. Rok Počet vozidiel Finančné zdroje 2022 60 1,8 mil. eur 2023 120 3,6 mil. eur 2024 300 9 mil. eur 2025 500 15 mil. eur 2026 520 5,6 mil. eur Podpora nákupu nákladných vozidiel a autobusov na alternatívne palivá povedie k zvýšeniu ich podielu na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | trhu, čo v konečnom dôsledku prispeje k dosiahnutiu cieľa Európskej zelenej dohody zníženia emisií skleníkových plynov o 55 % do roku 2030 | | | |
| RÚZSR | 72. Zásadná pripomienku ku Komponentu 3, strana 2 V časti Investície navrhujeme doplniť bod 4 : 4. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov a infraštruktúry v teplárenstve Cieľom je modernizovať systémy centrálneho zásobovania teplom (CZT) zvýšením podielu využitia obnoviteľných zdrojov energie v týchto systémoch. Opatrením sa zabezpečí zvýšenie počtu účinných systémov využívajúcich OZE a podielu tepla vyrobeného a dodaného z OZE pre odberateľov z CZT. Ovplyvnené skleníkové plyny: CO2 Odhadované náklady: 200 mil EUR Odôvodnenie: Články 23 a 24 Začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do vykurovania a chladenia a 24 Diaľkové vykurovanie a chladenie SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov z 11.decembra 2018 a následne aj Národný integrovaný energeticko klimatický plán SR (NIEKP SR) sa podrobne zaoberajú diaľkovým vykurovaním. Tieto články riešia aj opatrenia, ktoré členské štáty stanovia aby sa zvyšoval podiel OZE a odpadového tepla v diaľkovom vykurovaní a chladení minimálne o jeden percentuálny bod ročne, riešia prechodné obdobie na prechod na účinné CZT a ostatné záležitosti v súvislosti s diaľkovým vykurovaním a chladením a jeho úlohou pri dosahovaní klimatických cieľov EU. V NIEKP je určený záväzný cieľ zvyšovania OZE v hodnote minimálne jedného percentuálneho bodu vyjadreného ako ročný priemer za obdobie rokov 2021 až 2025 a rokov 2026 až 2030. Podporu začleňovania OZE v systémoch CZT neobsahuje ani Modernizačný fond (resp. len ako neprioritné projekty). V EŠIF sú zdroje do 20 MW a to len mimo Bratislavského kraja. Plán obnovy zostáva ako jediný na podporu OZE na celom území Slovenska. Obmedzovaním fondov na povinnom navyšovaní podielu OZE v systéme teplárenstva sa ešte viac otvárajú finančné nožnice medzi spotrebiteľom tepla z individuálnych zdrojov a systémov CZT. Už dnes je spotrebiteľ tepla zo systémov CZT diskriminovaný finančne, lebo ma v cene napr. „uhlíkovú daň“, čo spotrebiteľ tepla z individuálnych nemá, resp. ju za neho platí štát. V konečnom dôsledku môže nastať stav, keď ekologických zdrojov tepla bude ubúdať na úkor finančne zvýhodneného individuálneho vykurovania so všetkými negatívnymi dopadmi na kvalitu ovzdušia a nárastu uhlíka. | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 73. Zásadná pripomienka ku Komponentu 3, str. 17 V KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, Investície: 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, str.17 sa uvádza: „Financie podporia dekarbonizáciu elektrifikáciou železničných tratí, modernizáciou železničných tratí (zvýšia ich kapacitu, bezpečnosť, spoľahlivosť a traťovú rýchlosť), ako aj výstavbu nových alebo modernizáciu existujúcich električkových a trolejbusových tratí a cyklistickej infraštruktúry (nové trasy a vybavenie trasy pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu – železničné zastávky, stanice a pod.). Uskutoční sa "Redizajn medzinárodného cestovného poriadku a prideľovania kapacity železničnej infraštruktúry" (Redesign of the European Timetabling Process TTR). Zavedie sa nový zabezpečovací systém založený na digitálnych technológiách. Zavedie sa meranie spotreby elektriny pre každé hnacie vozidlo. Investície budú vychádzať z Reformy 1." Súčasťou železničnej infraštruktúry sú aj budovy železničných staníc a súvisiacich objektov. Vzhľadom na ďalší cieľ Plánu obnovy – energetická efektívnosť – navrhujeme, aby investície spojené s rozvojom infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy zahŕňali aj investície do energeticky efektívnej obnovy uvedených budov a tak zabezpečili maximalizáciu dosahovania energetických úspor v tomto komponente. Ideálnym spôsobom pre takýto výsledok je požadovanie poskytovania aj energetickej služby (garantovanej alebo podpornej). Do takýchto investícii by potom mohla byť zaradená aj dlhodobo plánovaná rekonštrukcia Hlavnej vlakovej stanice. | Z | ČA | Obnova verejných budov /vrátane budov vo vlastníctve štátu a v správe ŽSR/ v prípade ak pôjde o historickú, alebo pamiatkovo chránenú budovu môže byť podporená v rámci komponentu obnovy historických budov za podmienky, že jej obnovou sa dosiahne minimálne 30% úspora primárnej energie. V prípade ak pôjde o bežnú verejnú budovu, obnovu bude možné realizovať z EŠIF, prioritne formou GES. |
| RÚZSR | 74. Zásadná pripomienka ku Komponentu 3, Tabuľka 2 - Celkový odhad podpory budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony v rámci Plánu obnovy a Tabuľka 3 - Návrh max. výšky dotácie (100 % oprávnených výdavkov) Navrhujeme do Tabuľky 2 pre Nástroj 3 doplniť aj podporu pre 20 CNG staníc a 5 LNG staníc. Do tabuľky 3 navrhujeme doplniť podporu 300.000,- € pre CNG stanicu a 1.0000.000,- € pre LNG stanicu (Poznámka: čo bude efektívne pri Nástroji 3 a 50% intenzite podpory znamenať podporu vo výške 150.000,- € pre CNG stanicu a 500.000,- € pre LNG stanicu). Odôvodnenie: Tabuľka 2 obsahuje referenciu na NPR 2019 (teda dokument Revízia a aktualizácia Národného politického rámca pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami), ktorý okrem podpory pre elektromobilitu a vodíkovú mobilitu obsahuje aj podporu pre CNG a LNG. V záujme dosiahnutia technologickej neutrality navrhujeme upraviť aktuálny návrh | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií MF SR iniciovať a presadzovať v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Komponentu 3: Udržateľná doprava, a jasne uviesť aj bioCNG/LNG (s minimálnym obsahom bio zložky 20%) ako podporované palivá. Takýto postup je v súlade so smernicami 2018/2001 a 2014/94/EÚ. Napriek tomu, že samotný komponent uvádza v závere textu aj možnosti podpory alternatívnych palív z EŠIF, navrhujeme aby boli aj iné alternatívne palivá, ktoré môžu byť nahradené obnoviteľnou zložkou (čo je aj prípad bio CNG/LNG) podporované v Pláne obnovy, na rovnakom princípe ako elektromobilita. Zahrnutie bioCNG/LNG (nad rámec navrhovanej podpory pre elektromobilitu a vodíkovú mobilitu) je v súlade s oblasťou intervencie 077 (Infraštruktúra pre alternatívne palivá) v prílohe IIA Nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Tak ako je v Komponente 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra deklarované splnenie DNSH princípu pre bioplynové stanice, tak spĺňa DNSH aj bioCNG/LNG a malo by byť budovanie tejto infraštruktúry medzi oprávnenými aktivitami. V prípade bioplynových staníc platilo splnenie DNSH za podmienky, že technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla, zároveň bude zabezpečené dodržanie kritérií trvalej udržateľnosti a v prípade zdrojov využívajúcich biomasu bude stanovená požiadavka na relatívnu 80 % úsporu emisií skleníkových plynov, potom je deklarovaný súlad s DNSH princípom. Analogicky v Komponente 3: Udržateľná doprava by mala byť podporená infraštruktúra pre bioCNG/LNG nakoľko je to v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001, čo je predpokladom intervencie 077 Infraštruktúra pre alternatívne palivá, a bioCNG/LNG vie rovnako ako bioplynové stanice, splniť aj DNSH princíp. Význam podpory bioCNG/LNG, a prepojenie s princípmi DNSH, je možné zvýrazniť doplnením reformnej časti komponentu tak, že pre dopravné účely budú stanovené podiely biometánu v rámci CNG/LNG, pričom podiel biometánu môže s rozvojom jeho výroby stúpať smerom k roku 2030. Rovnako by sme radi upozornili, že aj Národní plán obnovy ČR v komponente Rozvoj čisté mobility plánuje podporu (i) LNG staníc, (ii) podporu pre nákup CNG a LNG vozidiel a (iii) podporu výstavby a prestavby biometánových staníc. | | | rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 75. Zásadná pripomienka ku Komponentu 3, Tabuľka 2 - Celkový odhad podpory budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony v rámci Plánu obnovy a Tabuľka 3 - Návrh max. výšky dotácie (100 % oprávnených výdavkov) Navrhujeme do Tabuľky 2 doplniť aj podporu pre H2 autobusy vo výške 400.000,- € na jeden autobus a celkovo podporiť 30 ks autobusov. Zároveň navrhujeme v tabuľke 2 presunúť H2 stanice z Nástroja 3 do Nástroja 2 a upraviť počet staníc, ktorý bude podporený cez Plán obnovy na 3 ks H2 staníc. V tabuľke 3 tiež navrhujeme zvýšiť podporu vo H2 infraštruktúru na 2.000.000,- € a požadovať kompatibilitu 350 bar/700bar. Odôvodnenie: V predloženom návrhu sú vodíkové stanice označené na celkovú intenzitu podpory len 50% v počte 6 kusov, čo nedostatočne motivuje pre rozvoj vodíkovej mobility na Slovensku. Preto navrhujeme presunúť vodíkovú infraštruktúru z Nástroja 3 do Nástroja 2 (Schémy pomoci pre obce/VÚC) tak, aby sa 3 ks vodíkových staníc (z Plánu obnovy) vybudovali pre dopravné podniky, kde budú dané plniace stanice verejne prístupné a budú umožňovať plnenie na 350 bar aj 700 bar. Vodíkovú infraštruktúru nie je možné prevádzkovať bez prvotnej flotily vodíkových vozidiel.V záujme vybudovania prvotnej flotily vodíkových vozidiel navrhujeme, aby sa okrem podpory vodíkovej stanice, vždy podporil aj nákup 10 ks vodíkových autobusov ako pilotnej flotily prislúchajúcej k danej vodíkovej stanici. Zároveň navrhujeme upraviť dotáciu pre Infraštruktúru H2 na 2.000.000,- EUR a stanoviť podporu na jeden vodíkový autobus vo výške 400.000,- EUR (celkovo by sa na vodíkovú mobilitu alokovalo 18 mil. EUR), realokáciou zdrojov v rámci Komponentu 3. Navrhované úpravy umožnia realizovateľnosť prvých vodíkových projektov na Slovensko | Z | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zaradí časť o možnosti kompatibility vodíkových staníc s parametrami 350 bar/700bar. Je však nad rámec kompetencií MF SR iniciovať realokáciu na úrovni komponentu v prospech vodíkových technológií. Pre investície do obstarávania a obnovy vozových parkov bude vytvorených finančný mechanizmus zo zdrojov EŠIF. |
| RÚZSR | 76. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4 ako celku Navrhujeme navýšenie celkovej alokácie na 800 mil. EUR Odôvodnenie: Celková alokácia na realizáciu investícií zameraných na dekarbonizáciu priemyslu je nedostatočná. Pre dosiahnutie súladu s klimatickými cieľmi Európskej únie, najmä zníženie emisií na európskej úrovni o stanovených 55 % do roku 2030 v porovnaní s rokom 1990, je potrebné výrazné navýšenie prostriedkov určených pre dekarbonizáciu priemyslu. Pre dosiahnutie klimatického cieľa roku 2030 musí SR znížiť emisie eqCO2 o 40,9 mil. t oproti roku 1990, oproti stavu z roku 2018 je to zníženie o 10,4 mil. t eqCO2. Priemysel sa na celkových emisiách SR podieľa výraznou mierou a preto je nevyhnutná jeho účasť pri plnení | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Výška alokácií a vybrané priority boli stanovené na základe národných stratégií, hlavných parametrov mechanizmu plánu obnovy a odolnosti, špecifických odporúčaní Európskej komisie pre Slovensko v rokoch 2019 a 2020 a hlavných iniciatív vychádzajúcich z európskej Zelenej dohody. Nie je možné podporiť všetky priority SR z plánu obnovy a odolnosti, ani navyšovať alokácie pre jednotlivé komponenty, preto upozorňujeme na možnosť čerpania z iných EÚ zdrojov, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dekarbonizačného cieľa do 2030 s víziou uhlíkovej neutrality do 2050. Súčasne je potrebné zdôrazniť, že podiel priemyslu na celkovom HDP je v SR jeden z najvyšších v EÚ. Podľa informácií uvedených v POO „priemyselná výroba a využívanie fosílnych palív v priemysle je zdrojom 41% všetkých emisií, ktoré sú vyprodukované na Slovensku, čo je najvyššie číslo spomedzi krajín EÚ“. Vychádzajúc z tohto podielu (na celkových emisiách) a objemu emisií, ktoré musí SR znížiť pre splnenie 55% redukčného cieľa do roku 2030 (10,4 mil. t eqCO2), je nevyhnutné, aby priemysel dosiahol redukciu emisií oproti súčasnému stavu (2018) najmenej o 4,3 mil. t eqCO2. Priemysel je schopný realizovať cenovo efektívne dekarbonizačné projekty. Ich investičná náročnosť však vyžaduje výraznú mieru externého spolufinancovania. Pri aplikácii priemernej sumy investičných nákladov (RRP počíta s investičným nákladom na zníženú t CO2 na úrovni 444 EUR) na dekarbonizáciu v priemysle a vyššie zdôvodnenú potrebu zníženia emisií v priemysle o 4,3 mil. t eqCO2, by celkový objem dekarbonizačných investícií v priemysle predstavoval 1,9 mld. EUR, čo pri 55% intenzite pomoci (podľa pravidiel štátnej pomoci GBER) znamená financovanie z verejných zdrojov zhruba vo výške 1 mld. EUR, resp. v prepočte na sumu grantu na zníženú tonu CO2 cca 244 EUR za t. Rozumieme však, že na dekarbonizáciu budú určené aj ďalšie finančné zdroje, prostriedky z POO majú pre oblasť dekarbonizácie priemyslu výnimočnú pozíciu, a to z niekoľkých dôvodov: - celý objem prostriedkov je v jednom spoločnom balíku a nie je uvoľňovaný po rokoch ako napr. Modernizačný fond, čo umožní realizáciu práve veľkých investícií, kde by ich výška mohla prekročiť ročný príspevok z Modernizačného fondu - Prostriedky by mali byť dostupné okamžite po schválení POO v druhej polovici roka 2021, v prípade ostatných zdrojov financovania môže byť ich dostupnosť oneskorená - Neobmedzujú podporu dekarbonizácie priemyselných aktivít spadajúcich pod EU ETS ako napr. EŠIF Pre zabezpečenie výrazného príspevku priemyslu k naplneniu klimatizačných cieľov preto navrhujeme, aby alokácia dosahovala minimálne 800 mil. EUR. Uvedenou alokáciou by bolo možné dosiahnuť minimálne zníženie emisií o 3,3 mil. t eqCO2. Podľa dostupných informácií o technologických možnostiach dekarbonizácie v priemyselných odvetviach etablovaných na Slovensku môže byť s pomocou celkovej alokácie 800 mil. EUR dosiahnuté zníženie emisií na úrovni 6 mil. t eqCO2. | | | špecificky z Modernizačného fondu alebo z Fondu pre spravodlivú transformáciu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 77. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4 ako celku Prijímateľom navrhovaných investícii majú byť podniky produkujúce emisie skleníkových plynov. Navrhujeme rozšíriť prijímateľov štátnej pomoci aj o iné podniky s vysokou spotrebou elektriny, prípadne fosílnych palív, keďže opatrenia vedúce k zníženiu ich spotreby priamo znížia aj produkciu skleníkových plynov | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Upozorňujeme na možnosť čerpania z iných EÚ zdrojov, špecificky z Modernizačného fondu alebo z Fondu pre spravodlivú transformáciu. |
| RÚZSR | 78. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4 ako celku V uvedenej časti sa uvádza, že priemyselná výroba a využívanie fosílnych palív v priemysle je zdrojom 41% všetkých emisií, ktoré sú vyprodukované na Slovensku. Avšak celý Plán je koncipovaný tak, že pre riešenie uvedeného je vyčlenená len relatívna minimálna suma (350 mio. €), ktorá pri zohľadnení dôležitosti priemyslu pre krajinu je absolútne nedostatočná a nezodpovedá ani proporčne. Taktiež, Plán nezohľadňuje ani neproduktívnu návratnosť takejto investície do priemyslu v podobe daňových a odvodových príjmov pre rozpočet v budúcnosti.. Požadujeme zásadné prehodnotenie tohto prístupu. Pričom nie je zrejmé z akého dôvodu navrhovateľ výrazne uprednostnil nenávratné a nereproduktívne investície do OZE alebo obnovy budov, keď obyvateľstvo je vo veľkej miere na svojich príjmoch závislé na priemysle a súvisiacich odvetviach a teda ani na napr. zateplenie domov bez príjmu nebude vedieť realizovať. - Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu – v tejto časti – pod podnadpisom „Ciele“ navrhovateľ uvádza stanovenie finančnej efektívnosti jednotlivých projektov. Tu je počítané s rôznymi premisami, ktoré si navrhovateľ sám stanovil a nemusia zodpovedať realite v budúcnosti. Celej kalkulácii chýba zohľadnenie budúceho vývoja ako cien na jednej strane, tak aj nákladov na emisie na strane druhej. Návrh na doplnenie komponentu 4. -V pláne úplne chýba problematika nakladania s odpadmi. Aj keď sa o problematike „circular economy, including waste prevention and recycling“ v Pláne zmieňuje, je to skôr okrajovo a v zásade tam vstupuje iba odstavenie ENO. Máme za to, že finančné zdroje z Plánu obnovy sú vynikajúcou príležitosťou na budovanie infraštruktúry na materiálové zhodnotenie odpadu (najmä plastov) a tiež infraštruktúry na likvidáciu tej časti odpadu, ktorá zostane po separácii a materiálovom využití (aj pri najlepšej separácii a recyklácii zostáva min 25% nevyužiteľného odpadu). Naviac, aj veľká časť vyseparovaných plastov nakoniec skončí na skládke, resp. v dvoch spaľovniach komunálneho odpadu (KO). Tiež tu vstupuje aj priemyselný | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Upozorňujeme na možnosť podpory obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky z iných EÚ zdrojov, špecificky z Modernizačného fondu alebo EŠIF. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odpad, s ktorým dnes nevieme na Slovensku zmysluplne naložiť a jediné riešenie je jeho vývoz do zahraničia. Vzhľadom na uvedené, preto žiadame doplniť možnosť čerpania investícii, a to pre: - -Podporu budovania infraštruktúry na materiálové zhodnotenie odpadu (najmä plastov); - Podporu „Centier energetického a biologického zhodnotenia odpadov“ (energetické zhodnotenie odpadov vo forme bioplynu / biometánu a biologické zhodnotenie odpadov na výrobu kompostu a - Podporu Waste to Energy“ (energetické zhodnotenie odpadov priemyselných odpadov a KO s výnimkou biologicky zhodnotiteľných odpadov). | | | |
| RÚZSR | 79. Pripomienka ku Komponentu 4 ako celku Alokácia 300 mil. Eur sa javí ako nedostatočná, taktiež je potrebné viac rozpracovať konkrétne zamerania a efektívnosť jednotlivých krokov. Verejné prostriedky nie sú postačujúce, je potrebné pripraviť model zabezpečujúci komplexné financovanie – viaczdrojové, to znamená vrátane súkromného kapitálu a vrátane ďalších návratných zdrojov, aby bolo možné komplexne opraviť všetky budovy na Slovensku nie len verejné. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Výška alokácií a vybrané priority boli stanovené na základe pripravenosti projektov, národných stratégií, hlavných parametrov mechanizmu plánu obnovy a odolnosti, špecifických odporúčaní Európskej komisie pre Slovensko v rokoch 2019 a 2020 a hlavných iniciatív vychádzajúcich z európskej Zelenej dohody. Nie je možné navyšovať alokácie pre jednotlivé komponenty a viaczdrojové financovanie nie je predmetom riešenia v samotnom komponente. |
| RÚZSR | 8. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 1 Komponent 1- 1.Popis komponentu; str.1 Reformy a investície, Reformy : v druhej vete za slovné spojenie „upraviť trh s elektrinou“ navrhujeme doplniť „a plynom“ Odôvodnenie: Sektor plynárenstva predstavuje dôležitý podporný, rýchly a účinný nástroj pre dosiahnutie dekarbonizačných cieľov EÚ a zabezpečenie dostupnosti dekarbonizovaných plynov prostredníctvom ich prepravy, distribúcie a skladovania pri max. využití existujúcej plynárenskej infraštruktúry, čím sa podporí plná systémová integrácia sektora obnoviteľných plynov so sektorom elektroenergetiky. Z tohto dôvodu je nevyhnutná i úprava nastavenia trhu s plynom a podpora investícií do projektov pripravenosti plynárenských sietí na prepravu, distribúciu a uskladňovanie dekarbonizovaných plynov | Z | N | Pripomienka nie je akceptovaná nakoľko celková výška alokácie na komponent neumožňuje realizáciu investícií do plynárenstva. |
| RÚZSR | 80. Pripomienka ku Komponentu 4, Graf 1 V Grafe 1 sa Podiel jednotlivých sektorov na emisiách skleníkových plynov v SR (2018): Energetika 50 %, Industriálne procesy 22 % Tabuľka 1: Podiel rôznych sektorov na produkcii skleníkových plynov (2018) SR: Priemysel a fosílne palivá v rámci priemyslu | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Údaje v grafe 1 a tabuľke 1 boli zosúladené. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 41 %, Energetika 18 % Navrhujeme zosúladiť údaje v Tabuľke č.1 s Grafom č.1 prípadne vysvetliť rozdielne hodnoty. | | | |
| RÚZSR | 81. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 1 Na str. 1 sa v časti Cieľ druhej vete za slová „v priemysle“ vkladajú slová „vrátane energetiky“, za slová „dekarbonizácie priemyslu“ sa vkladajú slová „a energetiky“, za slová „efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“, za slová „priemyselných procesoch“ vkladajú slová „ako aj výroba zeleného alebo nízkoemisného vodíka formou elektrolýzy“; na str. 2 sa za slová „dekarbonizácia priemyslu“ vkladajú slová „a energetiky“, za slová „významným objemom“ vkladajú slová „vrátane energetiky“, za slová „produkovaných priemyslom“ sa vkladajú slová „a energetikou; na str. 5 sa za slová „v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“, za slová „priemyselných procesov“ vkladajú slová „a z energetiky“; na str. 6, 7 a 10 sa za slová „skleníkových plynov v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“; na str. 10 sa za slová „Dekarbonizácia priemyslu“ vkladajú slová „a energetiky“. Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, ktoré síce nespadajú pod definíciu OZE, avšak umožnia výrazným spôsobom znížiť emisnú stopu. Spaľovaním alternatívnych palív sa zároveň môže riešiť aj problematika odpadového hospodárstva a znížiť tak napríklad miera skládkovania odpadu. Takýmto príkladom je tzv. tuhé druhotné palivo, ktoré sa momentálne testuje v elektrárni Vojany. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. Navyše Vodíková stratégia EU hovorí o zásadnom náraste budovania vodíkovej infraštruktúry v najbližších rokoch | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Uvedomujeme si dôležitosť podpory ekologizácie energetiky, preto upozorňujeme na možnosť čerpania iných EÚ zdrojov. |
| RÚZSR | 82. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 5 V časti Investícia 1 navrhujeme text formulovať nasledovne: „Snaha o zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle by mala byť dosiahnutá najmä zavádzaním inovácií, princípov obehového hospodárstva a energetickej efektívnosti do priemyselných procesov, modernizáciou energeticky a materiálovo náročných prevádzok s dôrazom na projekty so strednodobou až dlhodobou | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyselných podnikov. Upozorňujeme na možnosť čerpania iných EÚ zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | návratnosťou, či prechodom na čistejšie spôsoby výroby energie a produktov aj prostredníctvom využívania zdrojov energie bez emisií skleníkových plynov.“ Odôvodnenie: Zníženie emisií skleníkových plynov v objeme potrebnom na dosiahnutie európskych klimatických cieľov je možné dosiahnuť okrem prechodu z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje energie aj zvýšeným dôrazom a podporou energetickej efektívnosti v priemyselných procesoch. | | | |
| RÚZSR | 83. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 5 V časti Hlavné výzvy a ciele písm. b) Ciele (str. 5) 3. odsek (str. 5) znie takto: „Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík. Výroba zeleného alebo nízkoemisného vodíka formou elektrolýzy predstavuje kľúčovú technológiu do budúcna a je plne v súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu, ktorá bola prijatá v júli 2020 a stanovuje ciele v tejto oblasti na najbližšie desaťročie.“ Odôvodnenie: Považujeme za zásadné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, resp. OZE. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. Alternatívne palivá aj vodík považujeme za spôsob ako dekarbonizovať ekonomiku. Navyše Vodíková stratégia EU hovorí o zásadnom náraste budovania vodíkovej infraštruktúry v najbližších rokoch. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík." |
| RÚZSR | 84. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 6 V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry časť Výzvy sa v 1. odseku (str. 6) vypúšťajú slová „spolu s elektrárňou Vojany“. Odôvodnenie: Elektráreň Vojany nie je nijakým spôsobom podporovaná prostredníctvom tarify TPS. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Elektráreň Vojany sa taktiež podieľa na spaľovaní uhlia, ktorého postupné vyradenie prispeje k očisteniu slovenského energetického mixu. |
| RÚZSR | 85. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 6 V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry časť Výzvy sa v 3. odseku (str. 6) za slová „Zemianske Kostoľany“ vkladajú slová | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Na výrobu elektriny z hnedého uhlia je naviazané vykurovanie miest Prievidza, Nováky a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „ako aj ďalších odberateľov“. Odôvodnenie: Elektráreň Nováky vykuruje aj ďalších odberateľov, ktorým je potrebné zabezpečiť kontinuálne dodávky tepla aj po ukončení prevádzky elektrárne Nováky. | | | Zemianske Kostoľany, ako aj ďalších odberateľov, ktoré je potrebné najneskôr do roku 2023 nahradiť." |
| RÚZSR | 86. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 7 a nasl. Do cieľov reformy č. 2 Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle navrhujeme doplniť Podpora projektov na zvýšenie kapacity alebo na výstavbu závodov vyrábajúcich palivá na báze odpadových materiálov a tým nahradzujúce fosílne palivá. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu formou zmeny technológie. Hlavným kritériom posudzovania projektov je úspora emisií skleníkových plynov. Upozorňujeme na možnosť podpory obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky z iných EÚ zdrojov, špecificky z Modernizačného fondu alebo z Fondu pre spravodlivú transformáciu. |
| RÚZSR | 87. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 7 a nasl. V rámci reformy 2 považujeme za potrebné vyhlásenie výzvy na predkladanie projektov znižovania emisií najneskôr v priebehu Q4 2021-Q1 2022 Odôvodnenie: Predpokladaný termín vyhlásenia výzvy vnímame ako aspekt relevantný pre časť b) Investície komponentu. Potreba skoršieho vyhlásenia výzvy pre predkladanie projektov zameraných na znižovanie emisií vyplýva na jednej strane z legislatívneho rámca (NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti) (záväzok kontrahovať 70% sumy, ktorá je k dispozícii na nenávratnú finančnú podporu do konca roku 2022 a zostávajúcich 30% do konca roku 2023) a na strane druhej možnou dĺžkou notifikačných procesov, ktoré by v prípade predpokladaného vyhlásenia výziev podľa súčasného znenia POO v 3/4Q 2022 mohlo znamenať, že relevantné dekarbonizačné projekty nebude možné zazmluvniť ani do konca 2023, čo by znamenalo, že prostriedky nebudú môcť byť využité. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. V rámci plánu obnovy a odolnosti sme viazaní plnením míľnikov a cieľov. Daný míľnik je možné splniť skôr, avšak nie je možné ho splniť neskôr, preto na pôvodnej formulácií textu trváme. |
| RÚZSR | 88. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 7 a nasl. Reforma 2 navrhujem formulovať text nasledovne: „Pre naplnenie tejto reformy je plánované poskytovanie štátnej pomoci na základe individuálne notifikovanej schémy štátnej pomoci s uplatnením prvkov súťažného ponukového konania.“ Koncept štátnej pomoci vnímame ako aspekt relevantný pre časť b) Investície komponentu 4. S ohľadom na skutočnosť, že naplnenie ambicióznych | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Výzvy a implementácia projektov popísaných v investícii 1 budú realizované na základe platných pravidiel štátnej pomoci. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | klimatických cieľov je potrebná realizácia rozsiahlych investičných projektov, kde maximálna výška pomoci môže prekračovať limity na maximálnu výšku pomoci podľa GBER, strop pre maximálnu výšku pomoci nebude v individuálne notifikovanej schéme stanovený. Uplatnením uvedeného konceptu štátnej pomoci bude zabezpečená súťaž projektov s maximalizáciou efektívneho vynakladania zdrojov POO a súčasne sa jedná o časovo efektívny prístup, ktorý minimalizuje riziko plynúce z pôvodného konceptu štátnej pomoci – nesplnenie záväzku kontrahovať 70% sumy, ktorá je k dispozícii na nenávratnú finančnú podporu do konca roku 2022 a zostávajúcich 30% do konca roku 2023. Súčasne sa tým eliminuje potreba dvojitej notifikácie – najskôr notifikácie schémy štátnej pomoci a potom individuálnej notifikácie jednotlivých projektov prekračujúcich limity GBER. Nezanedbateľný je tiež fakt, že každý jeden projekt, ktorý by presahoval limity GBER by musel byť individuálne notifikovaný pred zakontrahovaním a poskytnutím podpory v rámci POO. S ohľadom na pôvodný návrh konceptu štátnej pomoci, notifikácia schémy štátnej pomoci v limitoch GBER (vrátane maximálnej výšky pomoci na projekt a žiadateľa) je časovo nenáročný proces. Podpora by však bola umožnená len pre menšie investičné projekty s menším dekarbonizačným potenciálom. Projekty, ktoré majú potenciál priniesť zásadnejšie a pre dosiahnutie klimatických cieľov nevyhnutné zníženie emisií skleníkových plynov (a s veľkou pravdepodobnosťou aj cenovo efektívnejšie zníženie emisii skleníkových plynov v porovnaní s menšími projektmi) by museli byť individuálne notifikované, čo môže byť časovo veľmi zdĺhavý proces. Pri predpokladanom vyhlásení výzvy v Q2/Q3 2022 by bol predpokladaný možný začiatok individuálnej notifikácie projektov spustený po vyhodnotení výzvy, t.j. cca. Q1 2023. S ohľadom na možnú dĺžku notifikačného procesu by mohol nastať stav, že rozhodnutie Európskej komisie nebude vydané do konca roka 2023, dokedy je potrebné kontrahovať celkovú sumu POO, ktorá je k dispozícii na nenávratnú finančnú podporu. Prostriedky by tak zostali nevyužité a SR by zvýšila riziko nedosiahnutia súladu so záväzkami na zníženie emisií skleníkových plynov. | | | |
| RÚZSR | 89. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 8 V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle časť Ciele 2. odsek (str. 8) znie: „Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aj vodík. Výroba zeleného (z elektriny z OZE) alebo nízkoemisného vodíka (z elektriny pochádzajúcej z jadra) formou elektrolýzy predstavuje kľúčovú technológiu do budúcna a je plne v súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu, ktorá bola prijatá v júli 2020 a stanovuje ciele v tejto oblasti na najbližšie desaťročie.“ Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, ktoré síce nespadajú pod definíciu OZE, avšak umožnia výrazným spôsobom znížiť emisnú stopu. Spaľovaním alternatívnych palív sa zároveň môže riešiť aj problematika odpadového hospodárstva a znížiť tak napríklad mieru skládkovania odpadu. Takýmto príkladom je tzv. tuhé druhotné palivo, ktoré momentálne testujeme v elektrárni Vojany. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. | | | |
| RÚZSR | 9. Zásadná pripomienka ku Komponentu 1, str. 1 V časti Popis komponentu časť Cieľ: Zvyšovanie podielu OZE v energetickom mixe (str. 1) navrhujeme, aby súčasťou podpory OZE bol tlak na maximalizáciu využitia existujúcich vodných elektrární prostredníctvom povinnosti príslušných subjektov udržovať vodné diela v stave spĺňajúcom projektované parametre. Odôvodnenie: Vodné elektrárne predstavujú OZE zdroje, ktorými Slovensko disponuje významným inštalovaným výkonom, no s nízkou využiteľnosťou maximálnych inštalovaných kapacít z dôvodov najmä hydrologických, ale častokrát aj zanedbávania údržby vodných stavieb. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| RÚZSR | 90. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, strana 10 V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. b) oddiel Dekarbonizácia priemyslu časť Výzvy sa vkladá nový 2. odsek (str. 10), ktorý znie: „Energetika tvorí približne 50% emisií CO2 a preto je nevyhnutné vhodnými opatreniami znížiť jej uhlíkovú stopu.“ Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná,. Vyzdvihnutie významu energetického priemyslu | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Uvedomujeme si dôležitosť podpory ekologizácie energetiky, preto upozorňujeme na možnosť čerpania iných EÚ zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 91. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 10 V kapitole 3, Investície, Výzvy str. 10 sa uvádza: „„Napriek tomu, že podniky majú vo svojich investičných zásobníkoch aj projekty zamerané na zvyšovanie energetickej efektívnosti a znižovanie emisií z produkcie a procesov so strednodobou až dlhodobou návratnosťou, existujúca ponuka financovania vždy nedokáže podnikom poskytnúť finančné podmienky, pri ktorých by realizácia takýchto projektov mala pre predmetné podniky aj ekonomicko-finančné opodstatnenie. Navyše, administratívna náročnosť prístupu k rôznym formám dotácií a podporných mechanizmov predstavuje dodatočnú bariéru pre jednotlivé podniky a zvyšuje náklady pre získanie prostriedkov z týchto mechanizmov.“ Odôvodnenie: Vzhľadom na ďalší cieľ Plánu obnovy – energetická efektívnosť – navrhujeme, aby investície spojené s dekarbonizáciou priemyslu boli previazané aj na energetickú efektívnosť a dosahovanie energetických úspor. Zároveň je potrebné zabezpečiť výrazné zníženie administratívnych procesov, ako aj zjednodušenie a zrýchlenie procesov verejného obstarávania, prípadne ďalších postupov a to nielen pre takéto projekty. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Hlavným kritériom vyhodnocovania jednotlivých projektov bude úroveň žiadaného spolufinancovania za ušetrenú tonu emisií eqCO2 počas celej životnosti danej technológie, aby sa zachoval princíp nákladovo efektívnej schémy, berúc do úvahy zavádzanie najlepších aktuálne dostupných technológií. |
| RÚZSR | 92. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 10 V kapitole 3, Investície, Výzvy str. 10 sa uvádza: „Cieľom Investície (350 mil. EUR) je podporiť projekty, ktorých cena za tonu znížených emisií skleníkových plynov neprekročí 444 EUR za rok, pri zohľadnení celkových investičných nákladov a redukcie emisií na jeden rok. Pri potenciálnom strope na spoluúčasť z RRF 30 % by tak ohraničenie predstavovalo 133,2 EUR na tonu emisií na jeden reprezentatívny rok.“ Text navrhujeme nahradiť nasledovne: „Cieľom je podporiť projekty s najnižšou výškou príspevku na zníženú tonu emisií skleníkových plynov (výška poskytnutého grantu v EUR na zníženú tonu eqCO2). Výška grantu bude stanovená v súlade s pravidlami GBER a maximálnou intenzitou pomoci podľa GBER.“ Odôvodnenie: Stanovenie maximálnej prípustnej sumy celkových investičných výdavkov určenej na zníženú tonu emisií nie je vhodné s ohľadom na to, že by mohlo dôjsť k eliminácií relevantných projektov. Nákladová efektívnosť zníženia, s aplikáciou kritéria založeného na princípe „hodnota za peniaze“ zohľadňujúca náklad vynaložených prostriedkov z verejných zdrojov/ POO: „suma poskytnutého grantu na zníženú tonu emisií skleníkových plynov“ má byť práve garanciou toho, že podporené bude cenovo čo najefektívnejšia | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Jediným kritériom výberu konkrétnych projektov v súťažnom ponukovom konaní bude úroveň žiadaného spolufinancovania z prostriedkov RRP v EUR za ušetrenú tonu emisií eqCO2 počas celej životnosti danej technológie a uplatnení diskontnej sadzby 5% ročne, berúc do úvahy prípadný nárast/pokles sekundárnych emisií, ktorý bude výsledkom realizácie investície. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dekarbonizácia priemyslu s ohľadom na využitie prostriedkov POO. Celkový investičný náklad (zahŕňajúci spolufinancovanie zo zdrojov POO a vlastných zdrojov prijímateľa) na zníženú tonu emisií skleníkových plynov nemá rovnako vhodný potenciál zohľadniť nákladovú efektívnosť vynakladania prostriedkov POO ako najnižšia suma poskytnutého grantu na zníženú tonu emisií skleníkových plynov. Pre účely predpokladanej kvantifikácie zníženia emisií skleníkových plynov, ktorú je možné dosiahnuť stanovenou alokáciou z POO sú využité údaje z priemerných nákladov projektov z predbežného zoznamu Modernizačného fondu, tak ako je uvedené v poznámke pod čiarou č. 3. Je však potrebné zdôrazniť, že údaje získané z predbežného prieskumu zo zoznamu Modernizačného fondu nemožno považovať za jednoznačne presné natoľko, aby na ich základe mohla byť stanovená presná hranica pre prípustnosť/ neprípustnosť projektu dekarbonizácie priemyslu na podporu v rámci POO. Možné nepresnosti pri výpočte investičnej náročnosti na zníženú tonu emisií skleníkových plynov plynú predovšetkým z toho, že metodológia kvantifikácie zníženia emisií „vzorových“ projektov zo zoznamu Modernizačného fondu nebola presne zadefinovaná a môže sa odchyľovať od metodológie, ktorú bude potrebné aplikovať pri poskytovaní podpory pre projekty v rámci komponentu 4 POO v súlade s pravidlami štátnej pomoci (GBER). Rovnako investičná náročnosť, rozsah zahrnutých výdavkov, rozsah oprávnených výdavkov (pri prípadnej potrebe odpočítavania referenčnej investície a zvažovaní kontrafaktuálnych scenárov) boli v zozname „vzorových“ projektov indikatívne. K intenzite pomoci a spomínanom „strope spoluúčasti z RRF 30% nie je možné určiť z akého základu je odvodená táto intenzita pomoci. Maximálna intenzita pomoci sa riadi príslušnými ustanoveniami GBER a príklad pre oblasť ochrany životného prostredia podľa čl. 36 GBER, ktorý by mohol byť relevantný, je maximálna intenzita pomoci na úrovni 40% s navýšením o 15% pre investície umiestnené v podporovaných oblastiach. Z uvedeného vyplýva, že pri aplikácii intenzity pomoci podľa GBER (55%) je korešpondujúca výška príspevku RRP na zníženú tonu eqCO2 na úrovni 244 EUR predpokladané/ minimálne zníženie emisií skleníkových plynov dosiahnuté pri alokácii 350 mil. EUR je na úrovni 1,4 mil. ton eqCO2. 30 % považujeme za príliš nízke percento príspevku, obzvlášť keď deklarovaným zámerom je podporiť projekty so strednodobou až dlhodobou návratnosťou. Navrhujeme ho preto zvýšiť tak ako je to napríklad v aktuálnych výzvach pre priemyselné podniky (napríklad Výzva 46 | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | - Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie v podnikoch). | | | |
| RÚZSR | 93. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 10 V časti Investícia 1 navrhujeme text formulovať nasledovne: „Pri celkovej alokácii 800 mil. EUR na túto aktivitu by mohli byť takto podporené projekty s celkovým redukčným potenciálom minimálne 3,3 mil. ton eqCO2 oproti súčasnému stavu.“ Odôvodnenie: S ohľadom na navrhované navýšenie celkovej alokácie na komponent 4 je potrebná úprava kvantifikácie redukčného potenciálu navrhovaných opatrení. Podľa dostupných informácií o technologických možnostiach dekarbonizácie v priemyselných odvetviach etablovaných na Slovensku môže byť s pomocou celkovej alokácie 800 mil. EUR dosiahnuté zníženie emisií až na úrovni 6 mil. t eqCO2. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Výška alokácií a vybrané priority boli stanovené na základe národných stratégií, hlavných parametrov mechanizmu plánu obnovy a odolnosti, špecifických odporúčaní Európskej komisie pre Slovensko v rokoch 2019 a 2020 a hlavných iniciatív vychádzajúcich z európskej Zelenej dohody. Nie je možné navyšovať alokácie pre jednotlivé komponenty, avšak upozorňujeme na možnosť čerpania z iných EÚ zdrojov, špecificky z Modernizačného fondu alebo z Fondu pre spravodlivú transformáciu. |
| RÚZSR | 95. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 11 V časti Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu, Implementácia: navrhujeme text formulovať nasledovne: „Za účelom posúdenia vhodnosti iných foriem podpory aktivít na dekarbonizáciu priemyslu bude vykonaná analýza absorpčného potenciálu a záujmu o návratnú formu financovania. V prípade relevantnosti bude možné časť prostriedkov na dekarbonizáciu priemyslu podporiť formou finančných nástrojov. Finančné nástroje budú aplikované cez Slovak Investment Holding, a.s.“ Odôvodnenie: Je potrebné realizovať analýzu absorpčného potenciálu a záujmu o takúto formu financovania investícií zameraných na dekarbonizáciu priemyslu, existuje reálny predpoklad nízkeho záujmu o návratnú formu financovania. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Obsah textu bol upravený na základe technických konzultácií s Európskou komisiou. |
| RÚZSR | 96. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 12 Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu, Časový rozvrh: navrhujeme text formulovať nasledovne: „Zníženie emisií minimálne o 3,3 mil. ton eqCO2 do roku 2026.“ Odôvodnenie: S ohľadom na navrhované navýšenie celkovej alokácie na komponent 4 je potrebná úprava kvantifikácie redukčného potenciálu navrhovaných opatrení. Podľa dostupných informácií o technologických možnostiach dekarbonizácie v priemyselných odvetviach etablovaných na Slovensku môže byť s pomocou celkovej alokácie 800 mil. EUR dosiahnuté zníženie emisií na úrovni 6 mil. t eqCO2. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nie je možné navyšovať alokácie pre jednotlivé komponenty, preto považujeme danú pripomienku za irelevantnú. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RÚZSR | 97. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 12 Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu, Štátna pomoc: navrhujeme text formulovať nasledovne: „Pre naplnenie tejto reformy je plánované poskytovanie štátnej pomoci na základe individuálne notifikovanej schémy štátnej pomoci s uplatnením prvkov súťažného ponukového konania.“ Odôvodnenie: S ohľadom na skutočnosť, že naplnenie ambicióznych klimatických cieľov je potrebná realizácia rozsiahlych investičných projektov, kde maximálna výška pomoci môže prekračovať limity na maximálnu výšku pomoci podľa GBER, strop pre maximálnu výšku pomoci nebude v individuálne notifikovanej schéme stanovený. Uplatnením uvedeného konceptu štátnej pomoci bude zabezpečená súťaž projektov s maximalizáciou efektívneho vynakladania zdrojov POO a súčasne sa jedná o časovo efektívny prístup, ktorý minimalizuje riziko plynúce z pôvodného konceptu štátnej pomoci – nesplnenie záväzku kontrahovať 70% sumy, ktorá je k dispozícii na nenávratnú finančnú podporu do konca roku 2022 a zostávajúcich 30% do konca roku 2023. Súčasne sa tým eliminuje potreba dvojitej notifikácie – najskôr notifikácie schémy štátnej pomoci a potom individuálnej notifikácie jednotlivých projektov prekračujúcich limity GBER. Nezanedbateľný je tiež fakt, že každý jeden projekt, ktorý by presahoval limity GBER by musel byť individuálne notifikovaný pred zakontrahovaním a poskytnutím podpory v rámci POO. S ohľadom na pôvodný návrh konceptu štátnej pomoci, notifikácia schémy štátnej pomoci v limitoch GBER (vrátane maximálnej výšky pomoci na projekt a žiadateľa) je časovo nenáročný proces. Podpora by však bola umožnená len pre menšie investičné projekty s menším dekarbonizačným potenciálom. Projekty, ktoré majú potenciál priniesť zásadnejšie a pre dosiahnutie klimatických cieľov nevyhnutné zníženie emisií skleníkových plynov (a s veľkou pravdepodobnosťou aj cenovo efektívnejšie zníženie emisii skleníkových plynov v porovnaní s menšími projektmi) by museli byť individuálne notifikované, čo môže byť časovo veľmi zdĺhavý proces. Pri predpokladanom vyhlásení výzvy v Q2/Q3 2022 by bol predpokladaný možný začiatok individuálnej notifikácie projektov spustený po vyhodnotení výzvy, t.j. cca. Q1 2023. S ohľadom na možnú dĺžku notifikačného procesu by mohol nastať stav, že rozhodnutie Európskej komisie nebude vydané do konca roka 2023, dokedy je potrebné kontrahovať celkovú sumu POO, ktorá je k dispozícii na nenávratnú finančnú podporu. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Výzvy a implementácia budú realizované na základe platných pravidiel štátnej pomoci. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Prostriedky by tak zostali nevyužité a SR by zvýšila riziko nedosiahnutia súladu so záväzkami na zníženie emisií skleníkových plynov. | | | |
| RÚZSR | 98. Zásadná pripomienka ku Komponentu 4, str. 12 Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu, Štátna pomoc: navrhujeme text formulovať nasledovne: „V prípade individuálne notifikovanej schémy táto by mohla byť použitá aj pre účely podpory investícií na dekarbonizáciu priemyslu v rámci Modernizačného fondu, prípadne ďalších zdrojov financovania (EŠIF, JTF).“ Odôvodnenie: Notifikácia jednej schémy na podporu aktivít dekarbonizácie priemyslu financovaných z viacerých dostupných zdrojov (POO, Modernizačný fond, EŠIF, prípadne ďalšie) bude veľmi efektívne vyriešený koncept štátnej pomoci bez následnej nutnosti notifikovať viaceré podobné schémy a celý rad individuálnych projektov. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Výzvy a implementácia budú realizované na základe platných pravidiel štátnej pomoci. |
| RÚZSR | 99. Zásadná pripomienka ku Komponentu 6 ako celku RÚZ navrhuje 1. Zásadne prepracovať doteraz zaužívaný koncept inklúzie a jeho implementáciu: a. z pomoci výlučne pre žiakov so ŠVVP a bez podpory nadaných žiakov prepracovať na koncept vzdelávania počas celého života pre individuálne potreby každého dieťaťa v kontexte krízy, odolnosti a rozvoja kompetencií podstatných pre trh práce a úspešný život, b. do špecifickej podpory žiakov so ŠVVP budú zahrnuté aj nadané a talentované deti, c. do prepracovaného konceptu inklúzie zapracovať deklaráciu z listiny práv nadaných detí: „nadané dieťa má právo na to, aby: bolo identifikované ako nadané v čo najnižšom možnom veku, aby malo možnosť diferencovanej výchovy a vzdelávania a aby mohlo prejaviť svoju vlastnú individualitu“, d. povýšiť inkluzívny prístup na „personalizované vzdelávanie“ pre plné využitie vzdelávacieho potenciálu žiaka pre pripravenosť na „digitálnu dobu“ – ako užšie vnímanie „vzdelávania pre 21.storočie“ (týka sa aj komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie). 2. Rozšíriť kvalitnú diagnostiku a podporu rozvoja nadaných detí aj formou vytvorenia mimorezortných podporných centier, založených na najlepšej praxi vo výchove a vzdelávaní nadaných a talentovaných detí, vrátane ich postihnutí poruchami autistického spektra (napr. Aspergerov syndróm) na základe vzdelávacej inštitúcie, alebo siete vzdelávacích inštitúcií mimo rezort MŠVVaŠ SR (napr. Škola pre mimoriadne nadané deti a gymnázium v Bratislave). 3. Stanoviť a povinne na ročnej báze sledovať a vyhodnocovať merateľné ukazovatele implementácie inklúzie: a. realizovanej podpory a vynaloženej finančnej alokácie na diagnostiku | Z | ČA | Aktuálna definícia detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, založená na horizontálnom členení detí a žiakov do kategórií podľa znevýhodnenia, postihnutia či nadania, sa nahradí novou definíciou dieťaťa alebo žiaka zažívajúceho prekážky v prístupe k výchove a vzdelávaniu a pri učení, ktorý na naplnenie svojho vzdelávacieho potenciálu potrebuje poskytnutie a uplatnenie podporných opatrení. Prekážky pri učení a v prístupe k vzdelávaniu pritom budú zohľadňovať faktory na strane dieťaťa a žiaka (príp. rodinného prostredia),faktory na strane školy (napríklad existencia fyzických bariér v budove školy), ako aj ich možný dočasný charakter. Reformné opatrenie "Definícia konceptu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov a vypracovanie modelu nárokovateľných podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní, vrátane systému ich financovania" sa teda týka aj detí a žiakov s nadaním alebo talentom. V rôznych častiach materiálu je explicitne vymedzené, že nepôjde len o deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo zo sociálne znevýhodneného prostredia ale aj o deti a žiakov s nadaním. Katalóg podporných opatrení tejto skupine detí a žiakov bude venovať relevantnú pozornosť, vrátane identifikácie nadania a stanovenia rôznych podporných |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | problémov a podporu žiakov aj mimo ŠVVP a pre nadaných žiakov, b. zvýšeného počtu žiakov majoritného obyvateľstva, ktorí navštevujú alebo opätovne začnú navštevovať základnú školu v mieste svojho bydliska, navštevovanú väčšinovo alebo výhradne žiakmi z marginalizovaných rómskych komunít. 4. Každú školu považovať alebo označiť za „inkluzívnu“ až potom, ako splní dlhodobo udržateľné kritériá v zmysle konceptu inklúzie pre podporu každého žiaka, ktorý ju môže navštevovať. Ak nie je ekonomicky možné zabezpečiť plnohodnotnú inkluzívnosť každej jednej školy na Slovensku, garantovať a vytvoriť aspoň minimálnu sieť inkluzívnych škôl dobre vybavených na vybrané typy podpory, aby bola lokálne a regionálne dostupná všetkým žiakom, ktorí to potrebujú. | | | mechanizmov a opatrení, ktoré budú rozvíjať nadanie detí a žiakov priamo na výučbe v hlavnom vzdelávacom prúde alebo cez špeciálne aktivity nad rámec bežnej výučby. MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zaradí viac explicitných zmienok o deťoch a žiakoch s nadaním. Rezort školstva pravidelne zbiera relevantné dáta o počtoch žiakov so ŠVVP a s nadaním. Pri implementácii podporných opatrení budú taktiež systematicky zbierané dáta o ich uplatňovaní za podmienky, že to nebude zásadne prispievať k zvýšenej byrokratizácii školstva. MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zaradí zmienku o zbere dát.<br>Odborné činnosti budú poskytované prostredníctvom 5 stupňov podpory. Tá predstavuje úzku spoluprácu podporných tímov v školách a v školských zariadeniach, vrátane tzv. multidisciplinárneho tímu. Vytvoria sa tak podmienky intenzívnej, včasnej (aj pre deti od 0 rokov) a kvalitnej podpory, pomoci a intervencie pre deti, žiakov, študentov, zákonných zástupcov, zástupcov zariadení a iné súvzťažné subjekty (samozrejme vrátane detí a žiakov s intelektovým nadaním. K bodu 3 a 4 - Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 02, Investície, str. 3 (primerane str. 23) Medzi investície sa navrhuje zaradiť aj "Obnovu objektov verejných vysokých škôl a ich ubytovacích zariadení " s celkovou alokáciou 165 mil. eur. Prínosom bude pokračovanie v rekonštrukciách a odstraňovaní havarijných stavov stavieb a objektov verejných vysokých škôl, príp. znižovanie ich energetickej náročnosti, skvalitňovanie a modernizácia akademického prostredia, zvýšenie ich konkurencieschopnosti. Začiatok realizácie: 1/7/2021, koniec realizácie: 31/12/2026, zdroj krytia: grant, alokácia 2021: 15 mil. eur, alokácia 2022-2026: 30 mil. eur/ročne. Odôvodnenie: Ide o obligatórnu požiadavku v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov a v súlade s plánovanou metodikou rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na príslušné obdobia. | Z | ČA | Verejné historické budovy (vrátane budov verejnoprávnych subjektov, ako sú aj verejné vysoké školy) bez ohľadu na špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov v prípade dosiahnutia požadovaných energetických úspor, napriek tomu, že pasportizácia sa bude vykonávať len na štátnych budovách. Projektová dokumentácia vrátane energetického hodnotenia a certifikátu budovy bude oprávnenou nákladovou položkou investície obnovy verejných historických budov.<br>Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | akcentu je súčasťou EŠIF. Obnova školských zariadení je súčasťou komponentu 8 Plánu obnovy. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 07, Investícia 2, str. 19 Navrhuje sa doplniť dobudovanie knižníc na základných školách o dobudovanie a materiálovo-technické vybavenie laboratórií pre vyučovanie prírodovedných a technických predmetov na stredných školách v sume 20 mil. Eur a následne upraviť kurikulum tak, aby vzdelávanie v týchto predmetoch na základných aj stredných školách obsahovalo aj praktickú výučbu. Odôvodnenie: špecifikácia obsahu investície týkajúcej sa dobudovania školskej infraštruktúry | Z | ČA | Text bude čiastočne doplnený. Budovanie uvedenej infraštruktúry bude možné iba v okresoch, kde sa očakávajú nedostatočné kapacity vzhľadom na demografický rast a pri školách s dvojzmennou prevádzkou. Ide o prioritizáciu vzhľadom na obmedzený balík dostupných zdrojov. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 07, Reforma 2, str. 10 Navrhuje sa v texte o pedagogických fakultách zohľadniť nasledovné skutočnosti: - V prípade učiteľských študijných programov je zrušenie aprobácií a navrhované vytváranie širších vzdelávacích oblastí akceptovateľné len pri príprave učiteľov pre základné školy. - Trvá sa na zachovaní aprobácií pri príprave učiteľov pre stredné školy. Príprava učiteľov pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí je nevhodná pre prípravu učiteľov pre stredné školy. Učiteľov pripravujú nielen pedagogické fakulty, sú to aj filozofické, prírodovedecké fakulty a technické univerzity. Na stredných školách najmä výučbu matematiky a prírodovedných predmetov musia zabezpečovať odborne veľmi dobre pripravení učitelia, inak dôjde k ďalšiemu zníženiu kvality vzdelávania v týchto predmetoch a k ďalšiemu poklesu záujmu o štúdium na technických vysokých školách a poklesu počtu absolventov technických odborov, ktorých potreba pre rozvoj spoločnosti a hospodárstva je spoločnosťou jasne deklarovaná. - Treba naďalej počítať s prípravou učiteľov chémie, fyziky, informatiky, odborných predmetov pre združené školy v rámci doplnkového pedagogického štúdia na technických vysokých školách. Odôvodnenie: špecifikácia obsahu reformy týkajúcej sa prípravy a rozvoja učiteľov na nové obsahy a formu výučby | Z | A | Návrh nie je v rozpore s predkladanou pripomienkou, v prípade prípravy učiteľov pre stredné školy je zachovaná ich príprava na vyučovanie konkrétnych predmetov (nie širších vzdelávacích oblastí). V materiáli bude táto skutočnosť explicitne uvedená (doplnená). |
| RVŠ SR | KOMPONENT 07, Reforma 2, str. 11 V rámci profesionalizácie digitálnej transformácie škôl, ktorá bude podporená prostredníctvom digitálnych koordinátorov, je potrebné špecifikovať kvalifikačné požiadavky na školského koordinátora digitálnych technológií. Odôvodnenie: špecifikácia obsahu reformy týkajúcej sa prípravy a rozvoja učiteľov na nové obsahy a formu výučby | O | N | Kvalifikačné predpoklady stanovuje pripravovaná novela zákona 138/2019. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| RVŠ SR | KOMPONENT 07, Reforma 2, str. 12 V rámci prípravy učiteľov základných škôl, ktorá sa má odčleniť od prípravy stredoškolských učiteľov, sa požaduje v spolupráci s vysokými školami doriešiť dôsledky tejto transformácie na akreditačný proces. Pre prípravu stredoškolských učiteľov je potrebné zachovať užšiu špecializáciu tak, ako doteraz a ponechať možnosť pripravovať stredoškolských učiteľov odborných a prírodovedných predmetov aj technickým vysokým školám, obnoviť napr. bakalárske štúdium inžinierskej pedagogiky pre niektoré základné oblasti inžinierstva – elektrotechnika, strojárstvo, informatika a pod. Odôvodnenie: špecifikácia obsahu reformy týkajúcej sa prípravy a rozvoja učiteľov na nové obsahy a formu výučby | O | A | Text bol upravený aj v nadväznosti ďalších pripomienok. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 07, Všeobecne Navrhuje sa do komponentu doplniť v, vysoké školy, ktoré pripravujú učiteľov a zabezpečujú ďalšie vzdelávanie pre 21. storočie a doplniť celoživotné vzdelávanie, ktoré vysoké školy tradične zabezpečujú, a to vzhľadom na dynamiku rozvoja hospodárstva a potrebu jeho obnovy po pandémii. Vzhľadom na ciele komponentu je potrebné zvýšiť zdroje na súvisiacu infraštruktúru vysokých škôl, didaktické vybavenie školiacich pracovísk budúcich pedagógov, na finančnú motiváciu pracovníkov regionálneho školstva, kde sú zabezpečované odborné praxe budúcich pedagógov, aj na motivovanie pracovníkov pripravujúcich budúcich pedagógov. Odôvodnenie: špecifikácia obsahu komponentu vo vzťahu k nadväzujúcim pripomienkam | Z | N | Informáciu k doplneniu VŠ nie je možné považovať za pripomienku. Problematika CŽV bude v súlade s pripravovanou stratégiou predmetom financovania z OP Slovensko 2021-2027. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08 Navrhuje sa v celom komponente vypustiť inštitút tzv. výkonnostných zmlúv. Odôvodnenie: Ide o inštitút, ktorý je postavený na netransparentnom princípe a ako taký predstavuje kriminogénny faktor zvyšujúci riziko korupcie. Metodiku rozpisu dotácie verejným vysokým školám možno považovať za vhodnejší nástroj umožňujúci aj prípadnú diferenciáciu a motiváciu pre zvyšovanie kvality. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Výkonnostné zmluvy budú individuálne prerokované s vysokými školami. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Cieľ, str. 1 Navrhuje sa znenie prvej vety: „Cieľom je zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, podporiť ich diverzifikáciu, profiláciu, inklúziu a spoluprácu so zahraničím, verejným a súkromným sektorom za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a samosprávu, vďaka čomu univerzity prispejú k posilneniu kvality ľudského kapitálu, sociálnej inklúzii, inovačnému potenciálu | Z | ČA | Text upravený na "Cieľom je zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, podporiť ich diverzifikáciu, profiláciu, inklúziu a spoluprácu so zahraničím, verejným a súkromným sektorom za súčasného zachovania akademických práv a slobôd, vďaka čomu univerzity prispejú k posilneniu kvality ľudského kapitálu, sociálnej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Slovenska, vyššej konkurencieschopnosti ekonomiky, k ekonomickému rastu a udržateľným pracovným miestam.“ Odôvodnenie: Zachovanie akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu vysokých škôl považuje RVŠ SR za kľúčové. | | | inklúzii, inovačnému potenciálu Slovenska, vyššej konkurencieschopnosti ekonomiky, k ekonomickému rastu a udržateľným pracovným miestam." |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Hlavné výzvy a ciele, str. 2-3 Navrhuje sa nahradiť znenie časti „Hlavné výzvy“ v prvých troch bodoch nasledovne: „Zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských univerzít v európskom priestore • Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je potrebné kvalitu vysokých škôl ďalej zvyšovať. Keďže podiel vysokoškolských študentov zo Slovenska študujúcich v zahraničí je až 19 %, čo je druhý najvyšší podiel v EÚ, je tiež potrebné zlepšiť postavenie vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch. • V rebríčkoch svetových univerzít sa len sporadicky umiestňujú slovenské univerzity v TOP1000 a málokedy v TOP500. • Výskum aj vzdelávanie trpí na nedostatok financovania, jeho nestabilitu a najmä nedostatočné motivácie aktérov. Napriek tomu je efektivita akademickej výkonnosti vysokých škôl vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom veľmi dobrá. • Nedostatočné zvyšovanie podielu HDP na vzdelávaní má výrazný dopad na stav na vysokých školách.“ Odôvodnenie: úprava faktografických údajov v zmysle ďalších pripomienok | O | N | Tvrdenia v navrhovanom znení nie sú nijako podložené (chýba robustná analýza efektivity VŠ vzhľadom na vynaložené finančné prostriedky). |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Hlavné výzvy a ciele, str. 3-4 Navrhuje sa nahradiť znenie častí „Uzavretosť vysokoškolského prostredia“ a „Neefektívny systém vnútorného riadenia univerzít“ nasledovne: „Väčšia otvorenosť vysokoškolského prostredia • Súčasný stav vysokoškolského prostredia nepodporuje príliv nových študentov, profesorov a odborníkov zo zahraničia, čo je spôsobené predovšetkým nízkym finančným ohodnotením vysokoškolských učiteľov na Slovensku. Vysokoškolskému prostrediu by pomohla stabilizácia súčasných vysokoškolských učiteľov zlepšením ich pracovných a platových podmienok, čo by zároveň pomohlo prilákať ďalších invenčných domácich aj zahraničných odborníkov k práci na vysokých školách. • Zo všetkých študentov 8 % pochádza zo zahraničia (priemer OECD- Europe je 9 %), k čomu však prispieva neproporcionálne zastúpenie vybraných odborov (najmä medicína), a krajín pôvodu (dominantne Ukrajina). Problémom je najmä veľký nesúlad voči podielu odchádzajúcich študentov (19 %), nie odstup voči priemeru OECD-Europe. • Pri doktorandoch a | O | ČA | Text upravený na "Väčšia otvorenosť vysokoškolského prostredia". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | akademickom personáli je relatívne zaostávanie výraznejšie. Iba 10 % doktorandov pochádza zo zahraničia (priemer v OECD-Europe je 23 %). V prípade akademického personálu iba 2 % pochádza zo zahraničia (na najlepších univerzitách v zahraničí tento podiel dosahuje 50 %). Uvedené sa nezmení, pokiaľ sa zásadne nezlepší finančné ohodnotenie na vysokých školách. • Je potrebné zefektívniť spoluprácu aj so súkromným sektorom, aby výskum reflektoval tiež výskumné požiadavky praxe a nebol závislý len na verejných zdrojoch financovania. Zefektívnenie systému vnútorného riadenia univerzít • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej univerzity, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť univerzít a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencii jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. • Spôsob kreovania rozhodovacích orgánov a rozdelenie kompetencií v rámci univerzity musí viacej podporovať reflektovanie potrieb a očakávaní spoločnosti v strategickom smerovaní a riadení vysokej školy v súlade s dodržiavaním akademických práv a slobôd, vrátane práva na samosprávu a autonómiu vysokej školy. Odôvodnenie: úprava faktografických údajov v zmysle ďalších pripomienok | | | |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Hlavné výzvy a ciele, str. 4 Navrhuje sa nahradiť znenie štvrtého odseku na str. 4 nasledovne: „Nevyhnutným krokom k vyššej konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je aj vyššie platové ohodnotenie, ktoré je plne v kompetencii škôl a pre ktoré sa vytvorí dlhodobo udržateľný priestor aj vďaka investíciám v komponentoch Veda, výskum a inovácie a v komponente Lákanie a udržanie talentu a ktorý musí byť podporovaný celkovou politikou štátu, aby neboli demotivovaní súčasní vysokoškolskí učitelia, pretože by sa priorita určila len na podporu „nových“ ľudí v slovenskom akademickom prostredí, pričom by sa zabúdalo na tých, ktorí ho s vypätím všetkých síl tvoria dlhodobo v silne podfinancovanom stave.“ Odôvodnenie: úprava faktografických údajov v zmysle ďalších pripomienok | O | N | MF SR nemôže akceptovať pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Hlavné výzvy a ciele, str. 4 Navrhuje sa nahradiť znenie tretej vety v časti „Ciele“ nasledovne: „Dlhodobým cieľom je dostať aspoň | O | N | Pripomienka nie je nijako zdôvodnená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | jednu slovenskú univerzitu stabilne medzi top univerzity sveta.“ Odôvodnenie: úprava faktografických údajov v zmysle ďalších pripomienok | | | |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Reforma 2, str. 6 Navrhuje sa nahradiť znenie častí „Ciele“ a „Implementácia“ nasledovne: „Ciele: Vytvorí sa systém periodického hodnotenia vedeckého výkonu vysokých škôl realizovaný za účasti medzinárodných hodnotiteľov, ktorý zaručí diverzifikáciu vysokých škôl vzhľadom ku kvalite ich jednotlivých odborov a identifikáciu excelentných výskumných tímov na jednotlivých vysokých školách. Tento systém bude jednotný pre vysoké školy aj iné verejné výskumné inštitúcie (Slovenská akadémia vied, rezortné výskumné ústavy). Implementácia: MŠVVaŠ SR do konca roku 2021 pripraví v spolupráci so zainteresovanými subjektmi metodiku hodnotenia vedeckého výkonu, jej nové legislatívne ukotvenie a organizačné zabezpečenie. Organizáciu hodnotenia zabezpečí MŠVVaŠ SR alebo prostredníctvom autonómnej inštitúcie tak, aby bolo hodnotenie založené na princípoch nezávislosti a transparentnosti. Hodnotiaci panel bude pozostávať z domácich a zahraničných excelentných výskumníkov. Hodnotenie bude vychádzať z kvalitných systémov hodnotení zo zahraničia a bude využívať špecifické parametrické nastavenia adaptované na situáciu slovenských inštitúcií pre posúdenie kvality výstupu v rámci odboru. Pre každú inštitúciu tak vznikne hodnotiaci profil kvality po jednotlivých odboroch. Cieľom je motivovať inštitúcie k podpore excelentných tímov v odbore. MŠVVaŠ SR pripraví a obstará informačno-technické riešenie pre priebežnú evidenciu a kategorizáciu výsledkov tvorivej činnosti a jej prepojenie s registrom výskumníkov, výskumných organizácií, vysokých škôl a grantov.“ Odôvodnenie: Nezávislé a transparentné hodnotenie vedeckého výkonu považuje RVŠ SR za kľúčové. | Z | A | Text upravený. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Reforma 4, str. 2 (primerane str. 18) Navrhuje sa znenie reformy č. 4: „4. Reforma riadenia vysokých škôl. Nanovo sa legislatívne nastavia kompetencie jednotlivých (samosprávnych) orgánov vysokých škôl a to deregulatívnym spôsobom, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň, aby právomoci reflektovali zodpovednosť. Taktiež sa zachovajú rovnaké kritériá pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z | Z | N | Navrhovaný text obsahuje príliš veľa neurčitých a nepresne charakterizovaných termínov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia.“ Odôvodnenie: Zachovanie akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu vysokých škôl považuje RVŠ SR za kľúčové. | | | |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Reforma 4, str. 9-10 Navrhuje sa znenie reformy č. 4: „Reforma riadenia vysokých škôl Výzvy: Súčasné nastavenie riadenia vysokých škôl je potrebné zefektívniť. • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej vysokej školy, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť vysokých škôl a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencií jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. Univerzity by mali viacej reflektovať požiadavky ekonomiky. Ciele: Prostredníctvom novely zákona o vysokých školách alebo nového zákona o vysokých školách sa nanovo, deregulatívne nastavia kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň tak, aby právomoci lepšie reflektovali zodpovednosť, oslabila sa nežiadúca vnútorná fragmentácia vysokej školy v homogénnych oblastiach výskumu a vzdelávania, umožnila sa väčšia flexibilita dovnútra vysokej školy aj s ohľadom na jej veľkosť, smerovanie a strategickú profiláciu. Zachovajú sa rovnaké kritériá pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia. Implementácia: Zákon o vysokých školách deregulatívnym spôsobom nastaví kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu. Zo zákona o vysokých školách sa vypustí podmienka, aby zamestnanci na funkčných miestach profesora a docenta museli mať vedecko-pedagogický titul profesor, resp. docent, čím sa otvorí priestor pre väčšiu internacionalizáciu vysokých škôl, otváranie nových perspektívnych programov. Posilnia sa možnosti vysokých škôl zapájať do procesov tvorby študijných programov, nastavenia a vyhodnocovania | Z | N | Zdôvodnenie je nedostatočné ("RVS odmieta navrhované znenie"). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vhodných metód a foriem výučby odborníkov z praxe. Na vyváženie vzťahu medzi verejným záujmom, akademickou samosprávou a potrebami spoločnosti sa posilnia iniciatívne a kontrolné právomoci Správnej rady. Uvedené zmeny zrealizuje MŠVVaŠ SR hĺbkovou novelizáciou zákona o vysokých školách alebo novým zákonom o vysokých školách. Štátna pomoc: Pretože sa reforma obmedzuje na vytvorenie nového právneho rámca, nedochádza k nijakému prevodu verejných zdrojov, ktorý by mohol viesť k nenáležitej výhode pre jedného alebo viacerých príjemcov. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vysoké školy Časový plán: • Novela zákona o vysokých školách alebo nový zákon o vysokých školách - Q2 2022“ Odôvodnenie: RVŠ SR odmieta navrhované znenie reformy z dôvodov uvedených v ďalších pripomienkach. | | | |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Reforma 5, str. 10-11 Navrhuje sa znenie reformy č. 5: „Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít Výzvy: Na Slovensku pôsobí vyše 30 vysokých škôl, z ktorých veľká väčšina sa venuje aj výskumu. Fragmentácia výskumných kapacít bez vzájomnej spolupráce medzi vysokými školami prispieva k tomu, že chýba kapacita riešiť väčšie a komplexnejšie problémy na jednom pracovisku. Výrazne to znižuje aj viditeľnosť domácich vysokých škôl voči partnerom z medzinárodného akademického prostredia a súkromnej sféry, možnosti pre interdisciplinárny výskum ako aj marketingovú viditeľnosť voči potenciálnym zahraničným študentom a akademikom. Excelentné tímy sú v skutočnosti malé mikro-tímy, ktoré nie sú dostatočne atraktívne na medzinárodnú kooperáciu a zmluvný výskum. Ciele: Podpora koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, budovania spoločných vzdelávacích a výskumných univerzitných centier, ktoré obstoja v medzinárodnej konkurencii a zároveň budú dovnútra vytvárať súťažné a diverzifikované prostredie. Vytvoria sa synergické efekty a vysoká pridaná hodnota, vzhľadom na posilnenie kapacít. Vytvorí sa prostredie pre vznik inovačných študijných programov, ktoré budú v blízkej budúcnosti veľmi žiadané (napr. expert v biochémii s veľmi pokročilým IT vzdelaním). Navyše, keďže svetové rebríčky kvality vysokých škôl hodnotia absolútne indikátory, spojenie vysokých škôl zvýši šance slovenských vysokých škôl posunúť sa v nich na vyššie priečky. To prispeje k udržaniu talentov na Slovensku, ale najmä prispeje k väčšej atraktívnosti voči zahraničným študentom a akademikom. Opatrenie je úzko prepojené s | Z | N | Zdôvodnenie je nedostatočné ("RVS odmieta navrhované znenie"). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente Veda, výskum a inovácie. Implementácia: V roku 2021 a 2022 MŠVVaŠ SR schváli v spolupráci s dotknutými subjektmi cestovnú mapu koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Ponechá sa viditeľnosť doterajších značiek univerzít, ktoré majú svoju historickú hodnotu. Samotný proces koncentrácie bude podporený investíciami z nástroja RRF a ďalšími finančnými prostriedkami, kvôli priamym transakčným nákladom (zjednotenie informačných systémov atď.), aj kvôli vybudovaniu nových infraštruktúrnych kapacít (napr. pri odstraňovaní duplicít a zjednocovaní príslušných pracovísk nebude možné iba jednoducho premiestniť pracoviská a bude potrebné vybudovať nové kapacity). Štátna pomoc: Reforma sa obmedzuje na koncentráciu verejných vysokých škôl. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vybrané univerzity Časový plán: • vytvorenie a schválenie cestovnej mapy koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít - v roku 2021, v roku 2022, • prvé koncentrácie – 2023. Odôvodnenie: RVŠ SR odmieta navrhované znenie reformy z dôvodov uvedených v ďalších pripomienkach. | | | |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Reforma 5, str. 2 (primerane str. 18) Navrhuje sa znenie reformy č. 5: „5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Cieľom je podpora synergie vysokých škôl a výskumných inštitúcií, flexibilné a efektívne vytváranie spoločných pracovísk tak, aby obstáli v medzinárodnej konkurencii a zároveň dovnútra vytvárali súťažné a diverzifikované prostredie.“ Zároveň sa navrhuje v celom texte vynechať zmienky o cieli zníženia počtu vysokých škôl, o zlučovaní vysokých škôl a pod. a nahradiť ich formuláciou koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, čo umožňuje vytváranie zmysluplných konzorcií, ktoré budú spoločne vystupovať najmä vo vzťahu k medzinárodnému prostrediu Odôvodnenie: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných pracovísk musí byť dohodnutá s jednotlivými vysokými školami pri ich súčasnom zachovaní. | Z | N | Zdôvodnenie je nedostatočné a normatívne bez argumentu ("súčasný počet VŠ musí byť zachovaný") |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Všeobecne Odhadované náklady 200 mil. € na obdobie 6 rokov pre všetky vysoké školy sú nedostatočné, najmä ak zoberieme do úvahy plánované znižovanie rozpočtu vysokých škôl do ďalšieho obdobia a zároveň aj fakt, že podstatnú časť z tejto sumy (130 mil. €) zaberie modernizácia vysokých škôl a internátov. Preto požadujeme navýšenie odhadovaných | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nákladov na sumu 400 mil. €. Odôvodnenie: V Pláne obnovy a odolnosti je potrebné vyčleniť doplňujúce finančné prostriedky na vytvorenie atraktívneho finančného prostredia pre vysokoškolských učiteľov a vedeckovýskumných pracovníkov. | | | materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Všeobecne RVŠ SR považuje zvýšenie podielu absolventov bakalárskych študijných programov nepokračujúcich na 2. stupni VŠ za úplne pomýlené v čase, kedy hrozí, že značná časť pracovných pozícii zanikne vďaka automatizácii a informatizácii. Navrhuje sa tento cieľ vypustiť alebo uplatňovať až po podrobnej analýze trhu práce a jej predikcie hlavne s dôrazom na nahrádzanie ľudí umelou inteligenciou. Odôvodnenie: Môže ísť o cieľ, ktorý nemusí z dlhodobého hľadiska viesť k prosperite, ale práve naopak. | O | N | Zdôvodnenie je nedostatočné. Všetky analýzy a porovnania so zahraničím ukazujú neúnosne vysoký podiel absolventov 2. stupňa na Slovensku. |
| RVŠ SR | KOMPONENT 08, Všeobecne RVŠ SR v rámci návrhu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „plán obnovy“) v komponente 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl odmieta ako celok návrh reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Dôvodom tohto odmietnutia je skutočnosť, že dve uvedené navrhnuté reformy sú v súčasnosti predmetom rokovania medzi zástupcami Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „ministerstvo školstva“ a akademickou obcou reprezentovanou najmä zástupcami jej reprezentácii (pokiaľ ide o koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných pracovísk, tie musia byť dohodnuté s jednotlivými vysokými školami). Snahu ministerstva školstva dostať tieto návrhy reforiem do plánu obnovy bez predchádzajúcej diskusie v čase, keď o ich podobe rokuje so zástupcami reprezentácii vysokých škôl hodnotíme ako pokus ministerstva o podvod na akademickej obci a na umelé vytváranie podmienok na to, aby ministerstvo školstva silou pretlačilo svoju predstavu o reforme vysokých škôl zameranú na politizáciu verejných vysokých škôl a na obmedzovanie akademických práv a slobôd. RVŠ SR opätovne akcentuje nedotknuteľnosť akademickej samosprávy vysokých škôl, na ktorej je založený ich súčasný systém riadenia. V prípade, že ministerstvo školstva a Ministerstvo financií SR zotrvajú na predmetných dvoch návrhoch reforiem, RVŠ SR sa v spolupráci s ďalšími reprezentáciami vysokých škôl obráti so sťažnosťou na zneužívanie plánu obnovy na Európsku komisiu. RVŠ SR sa tiež zásadne ohradzuje proti nepravdivým, ničím nepodloženým a zavádzajúcim tvrdeniam uvedeným v pláne obnovy, ktoré stavajú slovenské | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vysoké školy do svetla veľkej nekvality. RVŠ SR zároveň uvádza, že vzhľadom na dlhodobé nedostatočné financovanie verejných vysokých škôl v SR zo strany štátu, môžeme súčasnú dobrú kvalitu verejných vysokých škôl, ktoré sa dokážu presadiť aj v medzinárodnom prostredí, považovať za malý zázrak. Odôvodnenie: Príprava komponentu nebola realizovaná participatívnym spôsobom v spolupráci s RVŠ SR a podstatná časť jeho obsahu je predmetom prebiehajúcich rokovaní v oblasti prípravy príslušnej legislatívy. | | | |
| RVŠ SR | KOMPONENT 09, Reforma 1, str. 9 V časti „4. Uplatňovanie princípov Hodnoty za peniaze (VfM, ex-ante rezorty, ex-post MF SR)“ sa navrhuje tieto princípy uplatňovať len pri typoch projektov, kde je to relevantné; resp. posudzovať aj spoločenský prínos či excelentné výstupy a zároveň neuplatňovať tematický súlad intervencie s prioritami strategických politík/dokumentov (RIS3, Štátna vedná a inovačná politika) pri všeobecných výzvach (dopytovo orientované projekty). Odôvodnenie: Striktné uplatňovanie princípov VfM neodráža všetky aspekty prínosov uvedených projektov | O | A | Opravený zmätočný text. Princípy hodnoty za peniaze budú uplatňované na úrovni programov/schém, nie na úrovni samotných projektov. Ich uplatňovanie bude citlivé a určite nepovedie k obmedzovaniu všeobecných výziev. |
| SAF | Komponent 01: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra V časti „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering), v odseku „Výzvy“ si dovoľujeme požadovať prepracovať ustanovenia súvisiace s repoweringom bioplynových staníc. Existujúce bioplynové stanice by mali byť posudzované na základe kritéria ich upgradovateľnosti na výrobu biometánu a prepojiteľnosti k distribučnej sieti zemného plynu. V prípade, ak je možné bioplynovú stanicu upgradovať na výrobu biometánu a pripojiť k distribučnej sieti, mala by jej byť poskytnutá investičná pomoc na jej transformáciu na biometánovú stanicu, čo zahŕňa najmä vybudovanie technológie čistenia bioplynu a stláčania biometánu na požadovanú tlakovú úroveň. Výhradne v prípade bioplynových staníc, ktoré nie je možné upgradovať na výrobu biometánu a pripojiť k distribučnej sieti zemného plynu je vhodné zabezpečenie technologickej obnovy existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z bioplynu. Navrhované zmeny a doplnenia textu v danej časti: „Ciele: • Zabezpečenie modernizácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z fotovoltiky, ktoré boli inštalované do konca roku 2011, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť a zvýšiť účinnosť výroby elektriny. • Zabezpečenie upgradu | Z | ČA | Text investície po úprave zdôrazňuje podporu transfomrácie bioplynových staníc na výrobu biometánu - Text na str. 7: • Zhruba tretina bioplynových staníc nemá povinnosť využívať odpadové teplo, keďže vznikli ešte pred októbrom 2012. Rekonštrukcie zariadení využívajúcich vodnú energiu môžu pomôcť zvýšiť kapacitu elektriny vyrobenej z OZE, pričom bude potrebné zohľadniť aj zabezpečenie dodržania aspektov ochrany životného prostredia.<br>• Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť aj so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bioplynových staníc, ktorým do roku 2028 končí prevádzková podpora, na stanice biometánové. V prípade bioplynových staníc, pri ktorých to nie je najmä z hľadiska ich inštalovaného výkonu a/alebo vzdialenosti od plynárenskej distribučnej siete možné, zabezpečenie technologickej obnovy existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z bioplynu. • Podpora využitia čo najväčšieho množstva vyprodukovaného biometánu v existujúcich systémoch CZT. Implementácia: • Modernizácia predmetných fotovoltických elektrární predĺži ich technologickú životnosť a zároveň zvýši účinnosť výroby elektrickej energie (repowering), čo v konečnom dôsledku bude viesť k väčšiemu objemu elektriny z OZE vyrobenej v existujúcich zariadeniach. • Identifikácia a poskytnutie investičnej pomoci bioplynovým staniciam upgradovateľným na stanice biometánové a pripojiteľným do plynárenskej distribučnej siete. Daná investičná pomoc sa poskytne najmä na technologickú obnovu výrobného zariadenia na výrobu bioplynu, vybudovanie technológie čistenia bioplynu a na technológiu stláčania biometánu na požadovanú tlakovú úroveň. Upgrade a technologická obnova bioplynových staníc bude súvisieť so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad. • Opatrenie bude mať formu investičnej pomoci, alebo formu prevádzkovej podpory. V prípade prevádzkovej podpory časť exitujúcej tarify na prevádzkovanie systému (TPS) zodpovedajúca doplatku za tieto existujúce zdroje, s prihliadnutím na efektívne náklady na modernizáciu týchto zdrojov bude počas rokov 2021-2026 financovaná z RRP. V prípade modernizácie existujúcich fotovoltických elektrární tak môže dôjsť k ročnej úspore na TPS až vo výške X mil EUR. Ide o prevádzkovú podporu poskytovanú v súlade s pravidlami štátnej pomoci. • V prípade prevádzkovej podpory využitia čo najväčšieho množstva vyprodukovaného biometánu v existujúcich systémoch CZT identifikovať výšku ekonomicky rentabilnej výkupnej ceny elektriny z biometánu pre existujúce systémy CZT.“ Odôvodnenie: Prostredníctvom biometánu je v prípade jeho využitia v existujúcich systémoch CZT možné naplniť definíciu účinného systému centralizovaného zásobovania teplom bez zmeny technológie. Začatie využívania biometánu v existujúcich systémoch CZT taktiež prispeje k dosiahnutiu cieľa pre zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov v hodnote minimálne 1,1 (resp. 1,3) percentuálneho bodu pre sektor vykurovania a chladenia. Dôležitým aspektom je aj, že využitie tepla v systéme CZT je neporovnateľne efektívnejšie ako v prípade priameho spaľovania bioplynu v bioplynových staniciach (väčšinou sú to | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | poľnohospodárske objekty bez možnosti dodávky tepla verejnosti). Bolo by preto vhodné diferencovať repowering bioplynových staníc v závislosti od toho, či je možné ich pripojiť do distribučnej siete zemného plynu. Podľa našich interných údajov je pripojiteľná zhruba 1/3 existujúcich bioplynových staníc, s potrebou „upgradovej“ investičnej pomoci na premenu na stanice biometánové na úrovni do cca 34 mil. €. | | | |
| SAF | Do komponentu 02 „Obnova budov“ si dovoľujeme požadovať doplniť komplexný projekt na obnovu (zateplenie a výmenu starého zdroja tepla na tuhé palivo) min. 100 tis. rodinných domov vykurujúcich tuhým palivom. Základným predpokladom daného návrhu je zamerať sa v Pláne obnovy výlučne na nezateplené rodinné domy vykurujúce tuhým palivom (celkovo ich je v SR odhadom podľa SOBD 2011 až cca 250 tis.), v ktorých bývajú energeticky chudobné (nízkopríjmové) domácnosti. V rámci podporenej obnovy rodinného domu je potrebné podporiť aj výmenu neefektívneho vysokoemisného zdroja tepla na tuhé palivo za nízkoemisnú alternatívu. Zásadnou (pod)pripomienkou ďalej je, aby bol v maximálnej možnej miere využitý potenciál nevyužívaných plynových prípojok a to najmä v Oblastiach riadenia kvality ovzdušia (ORKO) a v Rizikových oblastiach kvality ovzdušia určených SHMÚ ako ohrozené lokálnym vykurovaním na tuhé palivo, s nepriaznivými rozptylovými podmienkami . V týchto oblastiach s najhoršími rozptylovými podmienkami pritom žije v SR až cca 400 tis. ľudí.<br>Odôvodnenie: Domácnosti vykurujúce tuhým palivom sú, popri dieslovej doprave vo veľkých mestách, hlavným dôvodom zlej kvality ovzdušia SR. Nakoľko tuhé palivo spaľujú zväčša v energeticky neefektívnych zariadeniach a teplo vyrábajú pre nezateplenú budovu, jedná sa aj o zásadný problém z oblasti energetickej efektívnosti. Tretím problémom, ktorý by sa po zavedení daného komplexného projektu riešil, je problém energetickej chudoby, ktorým sú postihnuté práve domácnosti, nútené z ekonomických dôvodov a kvôli vysokej energetickej náročnosti svojej nezateplenej budovy, pripravovať teplo lacným tuhým palivo. Vhodné cielenie daného projektu by malo byť pripravené v úzkej spolupráci so SHMÚ, ktorý akurát detailne zmapoval situáciu SR v oblasti vykurovania domácností tuhým palivom a v oblasti energetickej efektívnosti takéhoto vykurovania. Na územiach SR so zlými rozptylovými podmienkami1 by sa nemalo kúriť tuhým palivom vôbec a to ani v moderných nových OZE zariadeniach na biomasu, nakoľko tie taktiež | Z | N | Neakceptované, uvedená požiadavka počtu rodinných domov násobne prevyšuje možnosti alokácie komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | produkujú značné množstvo emisií tuhých znečisťujúcich látok do ovzdušia. OZE zariadenia na biomasu teda nie sú pre dané oblasti vôbec vhodné ako náhrada starého zdroja tepla na tuhé palivo. Potrebné dotačné (investičné) náklady štátu na výmenu starého zdroja tepla na tuhé palivo za nízkoemisné zariadenie by v prípade tepelného čerpadla boli zas cca dvojnásobné oproti ekologickému nízkoemisnému kotlu na zemný plyn . Vykurovanie elektrinou zas neprichádza do úvahy kvôli veľmi vysokým mesačným prevádzkovým nákladom na elektrinu. Na záver si dovolíme uviesť, že takýto komplexný projekt obnovy rodinných domov by zásadným spôsobom prispel k zlepšeniu životnej úrovne a kvality bývania nízkopríjmových domácností v SR, ktorých problémy sú dlhodobo neriešené v existujúcich dotačných programoch SR, ktoré si vyžadujú vysokú mieru spolufinancovania (Zelená domácnostiam, súčasná podpora zatepľovania). O reálnom riešení problému energetickej chudoby v SR ani nehovoriac. | | | |
| SAF | Do komponentu 02 „Obnova budov“ si dovoľujeme požadovať doplniť komplexný projekt na obnovu (zateplenie a výmenu starého zdroja tepla na tuhé palivo) min. 100 tis. rodinných domov vykurujúcich tuhým palivom. Základným predpokladom daného návrhu je zamerať sa v Pláne obnovy výlučne na nezateplené rodinné domy vykurujúce tuhým palivom (celkovo ich je v SR odhadom podľa SOBD 2011 až cca 250 tis.), v ktorých bývajú energeticky chudobné (nízkopríjmové) domácnosti. V rámci podporenej obnovy rodinného domu je potrebné podporiť aj výmenu neefektívneho vysokoemisného zdroja tepla na tuhé palivo za nízkoemisnú alternatívu. Zásadnou (pod)pripomienkou ďalej je, aby bol v maximálnej možnej miere využitý potenciál nevyužívaných plynových prípojok a to najmä v Oblastiach riadenia kvality ovzdušia (ORKO) a v Rizikových oblastiach kvality ovzdušia určených SHMÚ ako ohrozené lokálnym vykurovaním na tuhé palivo, s nepriaznivými rozptylovými podmienkami . V týchto oblastiach s najhoršími rozptylovými podmienkami pritom žije v SR až cca 400 tis. ľudí.<br>Odôvodnenie: Domácnosti vykurujúce tuhým palivom sú, popri dieslovej doprave vo veľkých mestách, hlavným dôvodom zlej kvality ovzdušia SR. Nakoľko tuhé palivo spaľujú zväčša v energeticky neefektívnych zariadeniach a teplo vyrábajú pre nezateplenú budovu, jedná sa aj o zásadný problém z oblasti energetickej efektívnosti. Tretím problémom, ktorý by sa po zavedení daného komplexného projektu riešil, je problém energetickej chudoby, ktorým | Z | N | Neakceptované, uvedená požiadavka počtu rodinných domov násobne prevyšuje možnosti alokácie komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sú postihnuté práve domácnosti, nútené z ekonomických dôvodov a kvôli vysokej energetickej náročnosti svojej nezateplenej budovy, pripravovať teplo lacným tuhým palivo. Vhodné cielenie daného projektu by malo byť pripravené v úzkej spolupráci so SHMÚ, ktorý akurát detailne zmapoval situáciu SR v oblasti vykurovania domácností tuhým palivom a v oblasti energetickej efektívnosti takéhoto vykurovania. Na územiach SR so zlými rozptylovými podmienkami1 by sa nemalo kúriť tuhým palivom vôbec a to ani v moderných nových OZE zariadeniach na biomasu, nakoľko tie taktiež produkujú značné množstvo emisií tuhých znečisťujúcich látok do ovzdušia. OZE zariadenia na biomasu teda nie sú pre dané oblasti vôbec vhodné ako náhrada starého zdroja tepla na tuhé palivo. Potrebné dotačné (investičné) náklady štátu na výmenu starého zdroja tepla na tuhé palivo za nízkoemisné zariadenie by v prípade tepelného čerpadla boli zas cca dvojnásobné oproti ekologickému nízkoemisnému kotlu na zemný plyn . Vykurovanie elektrinou zas neprichádza do úvahy kvôli veľmi vysokým mesačným prevádzkovým nákladom na elektrinu. Na záver si dovolíme uviesť, že takýto komplexný projekt obnovy rodinných domov by zásadným spôsobom prispel k zlepšeniu životnej úrovne a kvality bývania nízkopríjmových domácností v SR, ktorých problémy sú dlhodobo neriešené v existujúcich dotačných programoch SR, ktoré si vyžadujú vysokú mieru spolufinancovania (Zelená domácnostiam, súčasná podpora zatepľovania). O reálnom riešení problému energetickej chudoby v SR ani nehovoriac. | | | |
| SAF | Do Komponentu 03 „Udržateľná doprava“ si dovoľujeme požadovať doplniť komplexný projekt štrukturálnej obnovy vozových MHD parkov samospráv kompletným vyradením starších dieslových autobusov nižších emisných tried a ich nahradenie novými nízkoemisnými alternatívami (elektrobusy, vodíkové autobusy, CNG autobusy) financovanými z Plánu obnovy. Odôvodnenie: Daný projekt je veľmi vhodný pre Plán obnovy, nakoľko obmenu MHD busov samospráv je možné spraviť a minúť teda takto peniaze na obnovu pomerne rýchlo – z Fondu obnovy by sa mali totiž financovať najmä rýchlo uskutočniteľné projekty. Vhodná celková alokácia je do cca 100 mil. € t.j. cca 17 € mil. ročne, nakoľko v najbližších rokoch budú mestá musieť obnoviť cez 360 autobusov. Nákup dieslov, ani najvyšších emisných tried, by už samozrejme z verejných dotačných fondov nemal byť možný a samosprávy by tak mohli z Plánu obnovy kúpiť len busy na alternatívne palivo. Vhodné | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nastavenie je také, že na nákup jedného busu by samosprávy dostali „lump sum“/paušál napr. 280 000 €, bol by zabezpečený princíp technologickej neutrality a bolo by na samospráve akú konkrétnu nízkoemisnú alternatívu si zvolí podľa svojich preferencií a konkrétnych podmienok v príslušnej obci/meste. | | | bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |
| SAF | Do Komponentu 03 „Udržateľná doprava“ si dovoľujeme požadovať doplniť komplexný projekt štrukturálnej obnovy vozových MHD parkov samospráv kompletným vyradením starších dieslových autobusov nižších emisných tried a ich nahradenie novými nízkoemisnými alternatívami (elektrobusy, vodíkové autobusy, CNG autobusy) financovanými z Plánu obnovy. Odôvodnenie: Daný projekt je veľmi vhodný pre Plán obnovy, nakoľko obmenu MHD busov samospráv je možné spraviť a minúť teda takto peniaze na obnovu pomerne rýchlo – z Fondu obnovy by sa mali totiž financovať najmä rýchlo uskutočniteľné projekty. Vhodná celková alokácia je do cca 100 mil. € t.j. cca 17 € mil. ročne, nakoľko v najbližších rokoch budú mestá musieť obnoviť cez 360 autobusov. Nákup dieslov, ani najvyšších emisných tried, by už samozrejme z verejných dotačných fondov nemal byť možný a samosprávy by tak mohli z Plánu obnovy kúpiť len busy na alternatívne palivo. Vhodné nastavenie je také, že na nákup jedného busu by samosprávy dostali „lump sum“/paušál napr. 280 000 €, bol by zabezpečený princíp technologickej neutrality a bolo by na samospráve akú konkrétnu nízkoemisnú alternatívu si zvolí podľa svojich preferencií a konkrétnych podmienok v príslušnej obci/meste. | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |
| SAF | Komponent 01: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra V časti „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering), v odseku „Výzvy“ si dovoľujeme požadovať prepracovať ustanovenia súvisiace s repoweringom bioplynových staníc. Existujúce bioplynové stanice by mali byť posudzované na základe kritéria ich upgradovateľnosti na výrobu biometánu a prepojiteľnosti k distribučnej sieti zemného plynu. V prípade, ak je možné bioplynovú stanicu upgradovať na výrobu biometánu a pripojiť k distribučnej sieti, mala by jej byť poskytnutá investičná pomoc na jej transformáciu na biometánovú stanicu, čo zahŕňa najmä vybudovanie technológie čistenia bioplynu a stláčania biometánu na požadovanú tlakovú úroveň. Výhradne v prípade bioplynových staníc, ktoré nie je možné upgradovať na výrobu biometánu a pripojiť k distribučnej sieti zemného plynu je vhodné zabezpečenie technologickej obnovy existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z bioplynu. Navrhované zmeny a doplnenia textu v danej časti: „Ciele: • Zabezpečenie modernizácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z fotovoltiky, ktoré boli inštalované do konca roku 2011, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť a zvýšiť účinnosť výroby elektriny. • Zabezpečenie upgradu bioplynových staníc, ktorým do roku 2028 končí prevádzková podpora, na stanice biometánové. V prípade bioplynových staníc, pri ktorých to nie je najmä z hľadiska ich inštalovaného výkonu a/alebo vzdialenosti od plynárenskej distribučnej siete možné, zabezpečenie technologickej obnovy existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z bioplynu. • Podpora využitia čo najväčšieho množstva vyprodukovaného biometánu v existujúcich systémoch CZT. Implementácia: • Modernizácia predmetných fotovoltických elektrární predĺži ich technologickú životnosť a zároveň zvýši účinnosť výroby elektrickej energie (repowering), čo v konečnom dôsledku bude viesť k väčšiemu objemu elektriny z OZE vyrobenej v existujúcich zariadeniach. • Identifikácia a poskytnutie investičnej pomoci bioplynovým staniciam upgradovateľným na stanice biometánové a pripojiteľným do plynárenskej distribučnej siete. Daná investičná pomoc sa poskytne najmä na technologickú obnovu výrobného zariadenia na výrobu bioplynu, vybudovanie technológie čistenia bioplynu a na technológiu stláčania biometánu na požadovanú tlakovú | Z | ČA | Text investície po úprave zdôrazňuje podporu transfomrácie bioplynových staníc na výrobu biometánu - Text na str. 7: • Zhruba tretina bioplynových staníc nemá povinnosť využívať odpadové teplo, keďže vznikli ešte pred októbrom 2012. Rekonštrukcie zariadení využívajúcich vodnú energiu môžu pomôcť zvýšiť kapacitu elektriny vyrobenej z OZE, pričom bude potrebné zohľadniť aj zabezpečenie dodržania aspektov ochrany životného prostredia.<br>• Technologická obnova predmetných elektrární využívajúcich ako palivo bioplyn bude súvisieť aj so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad, so zámerom predĺžiť ich technologickú životnosť s podmienkou využitia minimálne polovice vyprodukovaného tepla. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úroveň. Upgrade a technologická obnova bioplynových staníc bude súvisieť so zmenou palivovej základne na biologicky rozložiteľný odpad. • Opatrenie bude mať formu investičnej pomoci, alebo formu prevádzkovej podpory. V prípade prevádzkovej podpory časť exitujúcej tarify na prevádzkovanie systému (TPS) zodpovedajúca doplatku za tieto existujúce zdroje, s prihliadnutím na efektívne náklady na modernizáciu týchto zdrojov bude počas rokov 2021-2026 financovaná z RRP. V prípade modernizácie existujúcich fotovoltických elektrární tak môže dôjsť k ročnej úspore na TPS až vo výške X mil EUR. Ide o prevádzkovú podporu poskytovanú v súlade s pravidlami štátnej pomoci. • V prípade prevádzkovej podpory využitia čo najväčšieho množstva vyprodukovaného biometánu v existujúcich systémoch CZT identifikovať výšku ekonomicky rentabilnej výkupnej ceny elektriny z biometánu pre existujúce systémy CZT.“ Odôvodnenie: Prostredníctvom biometánu je v prípade jeho využitia v existujúcich systémoch CZT možné naplniť definíciu účinného systému centralizovaného zásobovania teplom bez zmeny technológie. Začatie využívania biometánu v existujúcich systémoch CZT taktiež prispeje k dosiahnutiu cieľa pre zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov v hodnote minimálne 1,1 (resp. 1,3) percentuálneho bodu pre sektor vykurovania a chladenia. Dôležitým aspektom je aj, že využitie tepla v systéme CZT je neporovnateľne efektívnejšie ako v prípade priameho spaľovania bioplynu v bioplynových staniciach (väčšinou sú to poľnohospodárske objekty bez možnosti dodávky tepla verejnosti). Bolo by preto vhodné diferencovať repowering bioplynových staníc v závislosti od toho, či je možné ich pripojiť do distribučnej siete zemného plynu. Podľa našich interných údajov je pripojiteľná zhruba 1/3 existujúcich bioplynových staníc, s potrebou „upgradovej“ investičnej pomoci na premenu na stanice biometánové na úrovni do cca 34 mil. €. | | | |
| SAF | Komponent 11: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Hlavným cieľom reforiem a investícií v tomto komponente je zabezpečiť kvalitnú, dostupnú, efektívnu a udržateľnú ústavnú zdravotnú starostlivosť. Oceňujeme že Plán obnovy v tomto komponente alokoval spolu 1 100 mil. eur, ktoré majú byť použité aj na výstavbu, rekonštrukciu a vybavenie nemocníc, ktoré prinesú do budúcnosti rozšírenie nemocničných lôžok a tiež adekvátne rozšírenie personálu (lekári, sestričky, ..). Práve udržateľná zdravotná starostlivosť si bude v blízkej budúcnosti vyžadovať dodatočné finančné zdroje do systému. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Tieto už nie je možné získavať zvyšovaním zdravotných odvodov, nakoľko už teraz nie sú limitované a pôsobia ako daň. Jednou z možností ako dostať do systému dodatočné finančné zdroje a zabezpečiť udržateľnú zdravotnú starostlivosť je pripoistenie, ktoré je i predmetom Programového vyhlásenia vlády. | | | |
| SAF | Komponent 14 „Zlepšenie podnikateľského prostredia“ Reforma Verejného obstarávania Ustanovenie jednotného miesta pre posudzovanie cien (trhovo obvyklá cena tovaru a služby) za účelom zefektívnenia VO a racionalizácie nákladov je vítaná iniciatíva. Domnievame sa však že, úrad vlády nie je miesto vo vládnej štruktúre, ktoré je kompetenčne vhodné vzhľadom na obsiahlosť, ale najmä technickú špecifickosť agendy; - tento projekt si vyžaduje v prvom rade úplne prepracovanie zákona o cenách s nadväznosťou na zákon o dani z príjmov, v ktorom sú transponovane pravidla transferového oceňovania z EU Smernice ako aj odporúčaní OECD; V súčasnosti sú pravidla transferového oceňovania t. j. spôsobu zisťovania ceny obvyklej (trhová cena v danom mieste a čase) zakotvené v zákone o dani z prímov. Existencia 2 zdrojov pre pravidla oceňovania a zistenia ceny obvyklej môže spôsobovať v praxi vážne aplikačné aj výkladové problémy. Podnikový subjekt môže byt s iným subjektom (vrátane státom zriadeného subjektu) prepojená (závislá osoba majetkovo alebo personálne) a zároveň byť tzv. verejným partnerom (zapísaným v registri pre účely VO). Môže teda jednoducho nastať situácia kde verejný partner bude predkladať ponuku do VO ocenenú pravidlami pre štát odlišnými ako bude jeho ocenenie napríklad pre obstaranie od iného podnikateľského subjektu (toto je prípad keď sa uchádza o zákazku dcéra a matka dodáva dcére ktorá následne predáva štátu). Ide však len o jeden z možných prípadov. Na tento krok nadväzuje pripravenosť UVO ako aj súdov, ktoré nemajú absolútne kapacitu odborníkov v danej oblasti (špecializovaných sudcov), aby bola zabezpečená vymožiteľnosť pravá v prípade sporov, zároveň a pravé z dôvodu zabezpečenia právnej istoty je potrebne mat definovane pojmy (v zákone o cenách sú veľmi vágne) a ich ustálený výklad pre vylúčenie právnej neistoty, keďže súčasne platný zákon o cenách neodráža potreby trhovej ekonomiky a cieľov hospodárskeho vývoja. Kvantifikácia vplyvu na rozpočet V doložke vplyvov predkladaných návrhov zákonov sa kvantifikuje dlhodobo priamy negatívny alebo priamy pozitívny vplyv. Významný nedostatok pre posúdenie nákladovosti a efektívnosti | O | N | Určovanie predpokladanej hodnoty zákazky prostredníctvom novej funkcionality informačného systému bude primárne vychádzať z cien už realizovaných verejných obstarávaní, prípadne iných nákupov na "otvorenom trhu". Pravidlá transferového oceňovania v tomto prípade nemajú ako do tohto vzorca vstupovať. Pokiaľ ide o kompetenčné ukotvenie, keďže daná funkcionalita sa má realizovať konkrétnym informačným systémom, bude túto činnosť zabezpečovať jeho správca. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predkladaných opatrení je valuácia pozitívneho nepriameho resp. reťazového vplyvu (odloženého v čase) minimálne na 3 nadchádzajúce roky kopírujúc štrukturálny deficit. Dlhodobo tento spôsob kvantifikácie absentujem čo znamená že štát sa pozerá len na aktuálny negatívny vplyv, pričom zavedenie mnohých opatrení z dlhodobého hľadiska môže slovenskej ekonomike priniesť významne výnosy a mat pozitívne dlhodobé dopady na podnikateľov. Kľúčovou je najmä oblasť investícií, pričom je nevyhnutné poznať, na ktoré piliere národného hospodárstva SR sa spolieha, ktoré sú pre jej zapojenia do medzinárodného obchodu ako aj potreby vnútorného hospodárskeho prostredia nosné a teda zabezpečia SR ekonomickú udržateľnosť a postupne oživenie a rast. Oblasť ENERGETIKY (kde el. energia tvorí základnú surovinu pre tvorbu HDP) je najvýznamnejší článok. Z tohto pohľadu pripomíname, že stále absentuje komplexná precízna Stratégia smerovania národného hospodárstva SR, ktorá by z dlhodobého pohľadu mimo politických cyklov zastabilizovala proces realizácie reformných plánov. Rodinne podniky Dôležitú skupinu MSP tvoria podnikateľské subjekty rodinného typu, na ktoré nemysli súčasná legislatíva a absentuje aj v návrhu Plánu obnovy (napr. možne oslobodenie od zdanenia prevodu obchodného podielu na blízku osobu a prenos zdanenia do momentu odpredaja 3. osobe). Bolo by potrebné riešiť komplexne nástupníctvo v rodinných firmách (ochrana majetku, nástupníctvo, re kapitalizácia, zdaňovanie). | | | |
| SAF | Komponent 17: Digitálne Slovensko. Predovšetkým je potrebné zefektívniť e-government, celkovú komunikáciu s verejnou správou ako aj služby verejnej správy. Určite je potrebná elektronizácia služieb, efektívnejšia obojstranná komunikácia medzi štátom a právnickými / fyzickými subjektmi cez skrátenie vybavenia verejných služieb, automatizáciu procesov, celkovú digitalizáciu. Komunikácia cez portál slovensko.sk by potrebovala určite zodpovedajúci upgrade, ktorý by zodpovedal modernej dobe a súčasným trendom. | O | A | Súčasný text práve adresuje všetky problémy, ktoré ste pomenovali. Slovensko.sk ako aj jeho backendové moduly a ďalšie spoločné moduly sa budú ako centrálna platforma a úprava elektronických služieb cez časť lepších služieb. Digitálna transformácia má zaručiť lepšiu komunikáciu medzi úradmi a občanom, vrátane skrátenia času. |
| SAF | Komponent 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie V zmysle dokumentu je hlavnou výzvou pre Slovensko reštartovať konvergenčný proces dobiehania krajín EU. „Ten by mal byť založený na zveľaďovaní ľudského kapitálu a vytváraní inovačného prostredia, ktoré posilní konkurencieschopnosť Slovenska v aktivitách s vyššou pridanou hodnotou, pričom rastu HDP by nemali ustúpiť ostatné aspekty kvality života (pripomíname záväzok vlády SR zvýšiť životnú úroveň do roku 2030 na 92 % | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a uvádza, že reálne kontúry daňovej reformy budú predstavené a diskutované so širokou verejnosťou, keď sa dosiahne vnútropolitický konsezus ohľadom daňovej reformy, ktorá je z uvedeného dôvodu v Pláne obnovy a odolnosti uvedená len na úrovni deklaratívnych princípov, aby sa predišlo |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | priemeru EÚ)“. Jeden z kľúčových parametrov na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky, ktorý akceleruje ekonomický rast je podpora vedy, výskumu a inovácií. V tejto súvislosti si dovoľujeme upriamiť pozornosť nielen na vedu, výskum a tzv. prelomové inovácie ale vývoj a inovácie v podnikoch, firmách, ktoré investovaním najmä vlastného kapitálu späť do ekonomiky sú schopné výraznejšie podporiť ekonomický rast a to prostredníctvom daňovo odvodovej reformy. Daňová reforma by mala podporiť vedu , výskum a najmä inovácie v podnikoch, hlavne cez tieto nástroje: 1. Radikálna daňová podpora inovácií a investícií – super odpočet, super odpisy, patentbox, 2. Daňová podpora rekapitalizácie firiem - podpora reinvestovania kapitálových výnosov fyzických osôb, posunutie zdanenia príjmu zo zamestnaneckých akcií a opcií na skutočnú realizáciu príjmu, Zjednotenie daňového režimu pre vklady do základného imania a príspevky do kapitálových fondov, 3. Zreálnenie daňovej amortizácie majetku – hmotný majetok, pohľadávky, 4. Efektívnejší režim zápočtu ziskov a strát v čase a priestore Odstránenie daňových prekážok reorganizácie podnikania – skupinové zdaňovanie, prenos daňovej straty do minulosti, zlepšenie režimu prenosu daňovej straty do budúcnosti. Oceňujeme, že súčasťou tohto komponentu je i návrh reformy Pro-rastový daňový mix. Je však dôležité, by sa táto reforma pripravila už v roku 2021, tak aby nasledovala implementácia legislatívy do praxe už od 1.1.2022. | | | prípadným problémom s čerpaním prostriedkov Plánu pri nesplnení konkrétnych záväzkov v daňovej oblasti, na ktorých chýba zhoda. |
| SAF | Navrhujeme do bodu „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ doplniť Míľnik 3 - Radikálna daňová podpora inovácií a investícií: Schválená novela zákona č.595/2003 Z. z Zákon o dani z príjmov do konca roka 2021, účinná od 1.1.2022. Tento Komponent je úzko prepojený a vzájomne nadväzuje aj na Komponent 09: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií s ktorým tvorí integrovaný celok orientovaný na zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských podnikov. | O | N | Navrhovaný text je charakterom nad rámec predkladaného materiálu. |
| SAF | Navrhujeme do bodu 6. Míľniky a ciele, doplniť: Pripraviť zákon o Zdravotnom pripoistení do konca roku 2022, účinný k 1.1.2023 | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SAF | Pripomienky ku Komponentu 16: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva, Reforma 1, Zriadenie Centrálneho registra účtov Vítame a podporujeme snahu na zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí, ale dovoľujeme si tiež poukázať na riziká | O | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a neefektívnosť zvoleného prístupu k aplikácii 5. AML smernice formou vytvorenia nového Centrálneho registra účtov. Návrh Časový rozvrh: - legislatíva k Centrálnemu registru účtov bude účinná od augusta 2021. Implementácia: - V druhom kvartáli sa schváli nový zákon upravujúci zriadenie Centrálneho registra účtov s účinnosťou od augusta 2021, ktorý bude definovať práva a povinnosti súvisiace s prevádzkou systému. Gestorom bude rezort financií, ktorý zabezpečí technické riešenie a prepojenie s ostatnými relevantnými rezortami a inštitúciami | | | |
| SAF | Upozorňujeme na nereálnosť a riziko nedodržania navrhovaného termínu vzhľadom k tomu, že k dnešnému dňu ešte nie je vyhlásené MPK, nie je k dispozícii pre odbornú verejnosť návrh zákona, ktorý by upravoval zriadenie Centrálneho registra účtov alebo centrálneho elektronického systému vyhľadávania a zároveň aktuálna zložitá situácia na Slovensku nedáva predpoklady na fundované spripomienkovanie a následné schválenie zákona s účinnosťou už od augusta 2021. V tejto súvislosti je na prijatie tak dôležitého zákona nevyhnutné dlhšie časové obdobie. Návrh : Časový rozvrh: • Implementácia informačného systému Centrálneho registra účtov: o v prvej fáze do júna 2022 vznikne testovacia verzia so všetkými preddefinovanými funkcionalitami s prístupom k údajom o v decembri 2022 bude spustená finálna verzia registra s prepojením údajov na ďalšie inštitúcie využívajúce tieto údaje (najmä rezort vnútra a finančná správa). | O | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. |
| SAF | V časti „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“, v „Implementácii“ odporúčame doplniť do regulačných sandboxov aj technológiu Power to Gas. Odôvodnenie: Power-to-gas (P2G) je technológia, ktorá umožňuje premieňať elektrickú energiu na plynné palivo. Dokáže využiť prebytky elektrickej energie, vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a transformovať ich na vodík, metán alebo syngas. P2G tak umožňuje sektorovú integráciu medzi elektrickou energiou a plynom. Riešenia založené na báze vodíka sú v súčasnosti jednou z mála alternatív, ako zabezpečiť uhlíkovo neutrálnu ekonomiku v dlhodobom horizonte, pri zachovaní existujúcej plynárenskej infraštruktúry na skladovanie energie. Regulačný sandbox by umožnil otestovať P2G technológiu v slovenských podmienkach | Z | N | V rámci investície 3 sa plánuje podpora elektrolyzérov na výrobu vodíka. Text ohľadne zámeru investície 3 bol sprehľadnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SAF | V smernici Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 2018/843 sa v čl. 32a, ods. 1 uvádza nasledovné: „Členské štáty zavedú centralizované automatizované mechanizmy, ako sú napríklad centrálne registre alebo centrálne elektronické systémy vyhľadávania údajov, ktoré umožňujú včasnú identifikáciu akýchkoľvek fyzických alebo právnických osôb, ktoré vlastnia alebo kontrolujú platobné účty a bankové účty identifikované číslom IBAN.“. Podľa termínov pre transpozíciu a aplikáciu tohto článku smernice je v súčasnosti v SR vo veľkom časovom sklze a vytvárať nový systém Centrálneho registra s termínom konca roka 2022 ak existuje a je reálne použiteľný osobitný systém elektronickej komunikácie s bankami rozšíriteľného na vyhľadávanie údajov pre potreby práve čl. 32a 5. AML smernice, sa nám javí maximálne neefektívne. V tejto súvislosti chceme práve upozorniť na existenciu už zabehnutého bezpečného štandardizovaného riešenia elektronickej komunikácie s bankami, ktorá úspešne funguje v rámci elektronickej výmeny údajov medzí štátnymi inštitúciami a bankami od roku 2016, pričom tento systém umožňuje už v súčasnosti rýchle a efektívne vyhľadávanie a získavanie relevantných údajov pre pripojené oprávnené subjekty. Zároveň upozorňujeme, že vznikom a existenciou centralizovaného registra účtov všetkých osôb s údajmi o zostatkoch na účtoch dochádza k významnému zvýšeniu rizík v súvislosti s hromadným spracovaním citlivých údajov klientov bánk v SR z hľadiska ochrany bankového tajomstva a osobných údajov, kedy zároveň vzniká reálna hrozba možného úniku a zneužitia týchto nanajvýš citlivých údajov. Benefitmi využitia súčasného riešenia postaveného na princípoch elektronickej komunikácie a centrálneho systému vyhľadávania údajov pred rozsiahlym budovaním robustného riešenia Centrálneho registra účtov v možnostiach efektívneho prístupu k aktuálnym údajom pri súčasnom dodržaní zásad GDPR, a to najmä minimalizácie údajov a ich uchovávania. Návrh: Investícia 1: Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí Vytvorenie Centrálneho registra účtov – 3 mil. eur | Z | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. |
| SAF | Vytvorenie Centrálneho registra účtov okrem projektového rizika zahŕňa aj riziko zvýšených nákladov voči nákladom na rozšírenie v súčasnosti už existujúceho a fungujúceho systému osobitnej elektronickej komunikácie s bankami. V danom prípade rozdiel v nákladoch by predstavoval až cca 2,5 mil. eur. | O | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „1. Popis komponentu“, bod „Reformy a investície“, podbod „Investície“, text „[...] podporí sa implementácia HR stratégie pre výskum (HRS4) na výskumných inštitúciách.“ (str. 2): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme nasledujúcu formálnu úpravu vzhľadom na nesprávne označenie a skratku – správne je „HR stratégie pre výskumníkov (HRS4R)“ | O | A | Text upravený. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „1. Popis komponentu“, bod „Reformy a investície“, podbod „Investície“, text „1. Podporné nástroje a pomoc pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov.“ (str. 2): ----- Znenie pripomienky: Domnievame sa, že investície by sa nemali týkať iba zamestnancov, ale aj potenciálnych zamestnancov, ktorými sú zahraniční vysokoškolskí študenti študujúci na Slovensku. Práve poskytnutie podporných integračných služieb už počas štúdia vytvára predpoklad na vytvorenie silnejších väzieb so Slovenskom, a teda predpoklad, že po ukončení štúdia takíto študenti budú mať záujem ostať pôsobiť na Slovensku, čo je želaný jav v zmysle tohto komponentu. | Z | A | Text upravený. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „1. Popis komponentu“, bod „Reformy a investície“, podbod „Investície“, text „2. Posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatív.“ (str. 2), a rovnako časť časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „2. Posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatív“ (str. 15): ----- Znenie pripomienky: Pre zvyšovanie renomé Slovenska, a tým aj jeho atraktivity nielen pre zahraničných študentov, ale aj pre spolupráce vo výskume a vývoji (ale aj prehlbovanie potenciálnych hospodárskych kontaktov) je dobré zamerať sa na cielené sieťovanie cudzincov, ktorí absolvovali štúdium/výskumný pobyt na Slovensku, resp. aspoň tých, ktorí boli podporení pri pobyte štipendiom, resp. získali grant zo zdrojov SR (resp. EÚ). Práve absolventi takýchto programov sú najlepšími „ambasádormi“ pre zvyšovanie atraktivity štúdia na Slovensku, a to aj v zahraničí. Je preto vhodné uvažovať nielen o udržiavaní kontaktov s takýmito ľuďmi, aj keď opustili SR, ale aj podporiť udržiavanie kontaktov (vzorom by mohli byť „alumni“ štipendiá na spôsob nemeckej DAAD a pod.). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“, časť „Cieľová skupina:“, text „Vysokokvalifikovaní štátni príslušníci tretích krajín spĺňajúci kritéria pre národné vízum (D) na hľadanie zamestnania (absolventi top univerzít, vedci, zdravotnícki pracovníci, IT odborníci alebo iné kľúčové odvetvia priemyslu).“ (str. 11): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme do zátvorky doplniť „študenti, resp. potenciálni študenti na vysokých školách“. Táto pripomienka súvisí s naším návrhom v inej pripomienke, kde navrhujeme, aby sa analogický systém uplatnil aj na študentov vysokých škôl a nielen zamestnancov (minimálne tým s výnimočnými vzdelávacími výsledkami, či s podporou štipendia zavedeného týmto komponentom, alebo aj všeobecne). | O | N | Pripomienke nie je možné vyhovieť z dôvodu ochrany pred zneužitím nástroja na obchádzanie pravidiel pre pracovnú migráciu. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“, časť „Implementácia:“ text „Pri dlhodobom pobyte v krajine sa predpokladá, že budú žiadať o udelenie modrej karty.“ (str. 9): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme vypustiť uvedenú vetu a tiež ďalšie odvolávky na výlučné využitie modrej karty ako jediného nástroja. V prípade zavedenia systému národných víz na hľadanie práce pri vysokokvalitných cudzincoch (a možnosť zamestnania sa už na základe D-víz) nebude rozhodujúce, či pôjde o pobyt na základe modrej karty, alebo pobyt na účel zamestnania všeobecne, prípadne na pobyt na účel výskumu a vývoja a pod. Zámerom by malo byť tiež naďalej zjednodušovať procesy pri udeľovaní prechodných pobytov na účel štúdia, výskumu a vývoja a osobitnej činnosti, ktoré sa dotýkajú práve talentov a vysokokvalitných zamestnancov a potenciálnych zamestnancov (skupiny cudzincov s vysokou kvalifikáciou). Ide najmä o pobyty v zmysle európskej smernice 2016/801 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu, štúdia, odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby, výmenných programov žiakov alebo vzdelávacích projektov a činnosti aupair. Modrá karta preto nemá byť jediným trvalým mechanizmom na prácu vysokokvalifikovaných zamestnancov. Naopak, prechodný pobyt na účely výskumu a vývoja je potrebné naďalej propagovať a zjednodušovať, nakoľko v zmysle uvedenej Smernice umožňuje špecifické nástroje na mobilitu medzi členskými štátmi EÚ a iné benefity. | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“, časť „Implementácia:“ text „Zavedie sa kategória vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín hľadajúcich si zamestnanie, u ktorých nebude potrebné preukazovať pred vstupom na Slovensko garantované pracovné miesto (novela zákona o pobyte cudzincov v gescii MV SR a potrebné právne úpravy v spolupráci s MPSVR, MH SR, MŠVVŠ SR, MZEZ SR). Po nájdení zamestnania budú môcť takéto osoby ihneď začať pracovať na národné vízum (D).“ (str. 9): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme, aby sa analogický systém uplatnil aj na študentov vysokých škôl a nielen zamestnancov (minimálne tým s výnimočnými vzdelávacími výsledkami, či už s podporou štipendia zavedeného týmto komponentom, alebo aj všeobecne) – teda možnosť udelenia národných víz (D) na prvý rok štúdia, čím sa im umožní hneď študovať, a počas daného prvého roka (ak úspešne pokračujú ďalej) si budú riešiť povolenie na pobyt na účel štúdia. Minimálne je takýto postup veľmi potrebný pre štipendistov podporených z programov financovaných z rozpočtu SR alebo na základe medzinárodných zmlúv. | Z | N | Pripomienke nie je možné vyhovieť z dôvodu ochrany pred zneužitím nástroja na obchádzanie pravidiel pre pracovnú migráciu. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“, časť „Implementácia:“, text „Mimo rámca RRP sa ako komplementárne opatrenia v súlade so strategickým prístupom k zlepšeniu služieb cudzineckej polície zvýšia počty front-office pracovníkov, kapacitne sa upravia najvyťaženejšie úrady cudzineckej polície a doplnia jazykové zručnosti pracovníkov.“ (str. 10): ----- Znenie pripomienky: Nevyhnutným predpokladom pre proklientský prístup nie je iba doplnenie jazykových zručností pracovníkov cudzineckej polície a zvýšenie počtu pracovníkov, ale aj stabilizácia pracovníkov a udržateľnosť ich expertízy (často sa možno stretnúť so skúsenosťou, že pracovníci prichádzajúci do kontaktu s cudzincami sú noví, nemajú dostatočnú znalosť o komplexe problematiky a ani s tým súvisiacich zákonných ustanoveniach). Čo sa jazykových zručností pracovníkov týka, problémom býva neochota komunikovať s klientom v cudzom jazyku zdôvodňovaná zákonom o štátnom jazyku, čo je problém – teda je potrebné zmeniť aj aplikačnú prax a metodicky usmerniť pracovníkov cudzineckej polície, že majú komunikovať aj v cudzom jazyku, a nie iba ho ovládať. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“, časť „Implementácia:“, text „Zmena zákona umožní súbeh viacerých účelov pobytu, čo umožní pružnejšie začlenenie cudzincov na Slovensku.“ (str. 10): ----- Znenie pripomienky: 1. Technická poznámka: Navrhujeme nahradiť „Zmena zákona“ za „Zmena príslušnej legislatívy“. Ide totiž o viacero prepojených zákonov (min. 404/2011 Z. z. a 5/2004 Z. z.).; 2. Navrhujeme za text „umožní súbeh viacerých účelov pobytu“ doplniť text „resp. plynulejší prechod medzi rôznymi účelmi pobytov“. Ako sme uviedli v jednej z iných pripomienok, niekedy nie je problém súbeh, ale skôr neflexibilita pri prechode z jedného účelu na iný (príkladom je pobyt ľudí, ktorí ukončili štúdium na Slovensku, avšak nemôžu bez formálnej zmeny pobytu plnohodnotne sa zamestnať ihneď, ako si nájdu zamestnávateľa). Je však podstatné umožniť aj súbeh účelov, a to napr. v prípade aktívnych študentov, ktorí si nájdu prácu už počas štúdia, spĺňajú podmienky pre možnosť zamestnania sa na vyšší úväzok, avšak nemôžu sa zamestnať takto bez zmeny účelu pobytu, čo je zbytočná administratívna prekážka.; 3. Za slová „na Slovensku“ navrhujeme doplniť text „a ich lepší prístup na trh práce na Slovensku“, čo vystihuje aj druhý aspekt plánovanej reformy. | O | A | Text upravený. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“, napríklad časť „Implementácia:“ text „absolventi popredných svetových vysokých škôl“ (str. 9), alebo časť „Cieľová skupina:“ text „absolventi top univerzít“ (str. 11): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme nepoužívať v strategických dokumentoch slová ako „popredné svetové vysoké školy“ alebo „top univerzity“, a najmä nie v spojitosti s konkrétnymi rebríčkami. Čo sa rebríčkov týka, tých je celosvetovo relevantných viac (pozri https://ireg-observatory.org/en/initiatives/ireg-inventory-of-international-rankings/). Zároveň niekedy o kvalite a špičkovosti štúdia v konkrétnych odboroch sú výpovednejšie tematické a nie všeobecné rankingy (napr. aj tvorcami návrhu uvedené rankingy majú aj samostatné odborové rankingy, ktoré stavajú inštitúcie do inej pozície, než akú majú vo všeobecnom rankingu). Navrhujeme preto zvoliť neutrálnejšie označenie „vysokokvalitné vysoké školy vo svete“ a ich identifikáciu by bolo vhodné nestanovovať už v tomto dokumente, ale po odbornej diskusii k príprave podkladu pre udeľovanie D- | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | víz, keďže inak sa vystavujeme hrozbe ignorovania špičkovej kvality pri úzkom uplatnení zvolených 3 rankingov, bez prihliadnutia na regionálne svetové osobitosti, bez prihliadnutia na odborové výsledky danej školy a podobne. Definícia kvality pre nárokovateľnosť víz musí byť podrobená kvalitnej príprave, aby nedošlo k negatívnym dopadom zamýšľanej pozitívnej zmeny, ako to už bolo niekoľkokrát badateľné pri schematickej a predsudkovo ovplyvnenej tvorbe politík v minulosti. | | | |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“, text „Zákon o pobyte cudzincov neumožňuje súbeh viacerých účelov pobytu, čo výrazne obmedzuje integráciu cudzincov na Slovensku. Príkladom je pobyt ľudí, ktorí chcú zároveň študovať i pracovať.“ (str. 8): ----- Znenie pripomienky: Uvedené konštatovanie v citovanom texte nie je úplne korektné (keďže v aktuálna legislatíva síce umožňuje niektoré súbehy činností, aj keď nie druhy pobytov, avšak systém nie je dostatočne flexibilný pri zmenách prechodného pobytu – napr. študent, ak chce po skončení VŠ pracovať, nemôže pracovať v plnom rozsahu okamžite, ale musí počkať na zmenu pobytu na zamestnanie, čo môže predstavovať až časový odstup 90 dní od toho, keď si nájde ochotného zamestnávateľa). Navrhujeme z tohto dôvodu tiež vypustiť poslednú vetu citovaného textu tak, aby bola zaručený úplný súlad so zákonom č. 404/2011 Z.z. a 5/2004 Z.z., ktoré pripúšťajú špecifické okolnosti zamestnania sa študenta, a nahradiť ju znením „Príkladom je pobyt ľudí, ktorí ukončili štúdium na Slovensku, avšak nemôžu bez formálnej zmeny pobytu plnohodnotne sa zamestnať ihneď, ako si nájdu zamestnávateľa.“ Je však žiadúce pokračovať v zlepšovaní prístupu zahraničných študentov na slovenských VŠ na slovenský trh práce. | O | A | Text upravený. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „2. Zjednodušenie režimu uznávania dokladov o vzdelaní a odborných kvalifikácií pre vykonávanie regulovaných povolaní“ (str. 11): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme riešiť v Pláne obnovy aj oblasť uznávania dokladov o vzdelaní na účely pokračovania v štúdiu na vysokej škole. Aktuálny systém uznávania stredoškolského vzdelania získaného v zahraničí na účely vysokoškolského štúdia v zahraničí je pre uchádzača komplikovaný, keďže okrem kontaktu so samotnou vysokou školou v rámci prijímacieho konania musí mať prehľad o kompetenciách | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školských úradov a ich regionálnej príslušnosti podľa vysokej školy, na ktorú sa hlási. Vytvára sa tým značná administratívna bariéra. Navrhujeme preto, aby sa kompetencia určovania a overovania spôsobilosti na štúdium na vysokej škole dala plne do rúk samotných vysokých škôl (ktoré by tak sami realizovali uznanie dosiahnutého stredoškolského vzdelania – teda na úrovni stupňa vzdelania, bez nevyhnutnosti ekvivalencie obsahu, s tým, že VŠ si stanovia samy splnenie obsahových predpokladov pre štúdium na základe napr. medzinárodne akceptovaných testov). Alternatívou (resp. doplnkom pre funkčnosť takého systému) by mohlo byť centralizované uznávanie stredoškolského vzdelania , aby bol pre cudzincov jeden jasný prístupový bod (aj v tomto prípade však navrhujeme, aby bolo posudzované len dosiahnuté vzdelanie, nie obsah, a aby vysoké školy samy stanovovali obsahové predpoklady pre schopnosť absolvovania štúdia). | | | |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov“, časť „Implementácia:“ (str. 14): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme, aby sa tento typ poradenstva a služieb priamo poskytoval aj na samotných vysokých školách (teda aby bolo analogicky k týmto plánovaným všeobecným one-stop-shopom podporené vytvorenie a následne kontinuálne fungovanie takýchto klientských „one-stop-shopov“ priamo na vysokých školách). Daná požiadavka vychádza zo skutočnosti, že práve na samotných vysokých školách aktuálne študujú tisíce zahraničných študentov, ktorí potrebujú pomoc s integráciou a tiež s poradenstvom ohľadom kariérnych možností v prostredí, ktoré im je blízke (čím sa zvýši efekt pozitívneho ovplyvnenia pre zotrvanie na Slovensku aj po skončení štúdia). Zároveň takéto centrá by poskytli aj poradenstvo pre zahraničných vysokoškolských učiteľov a výskumníkov, ktorých špecifické potreby pri relokácii vedia zohľadniť práve najlepšie samotné vysoké školy. Ako vidno, ide o pomerne početnú skupinu cudzincov, ktorých treba podchytiť a podporiť už priamo počas pôsobenia v akademickom prostredí, aby sa cítili na Slovensku čo najviac žiadaní a podporení. Vytváranie takýchto one-stop-shopov na samotných vysokých školách (resp. aj významných výskumných inštitúciách) je aj v línii očakávaní Európskej komisie, napr. prostredníctvom centier EURAXESS (https://euraxess.ec.europa.eu/), ktoré sú súčasťou siete | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zriadenej Európskou komisiou, ktoré poskytujú tieto služby špecificky pre skupinu zahraničných doktorandov, výskumníkov a vysokoškolských učiteľov, ktoré sa na rozdiel od IOMu zameriavajú aj na cudzincov z ČŠ EÚ. Ďalej tiež v oblasti zahraničných študentov EK iniciuje aj podobný inštrument na vysokých školách prostredníctvom programu Erasmus (Erasmus+ Mobile App to serve as a digital one-stop-shop for students, viac informácií: https://esn.org/erasmus-app). V prípade vytvorenia takýchto one-stop-shopov na úrovni vysokých škôl a výskumných inštitúcií by tieto mali podliehať gescii MŠVVŠ SR. Smerom k budovaniu špecializovaných welcome-centier, prípadne EURAXESS centier, pre študentov VŠ, výskumníkov, VŠ učiteľov by mohli byť tieto alokované prostredníctvom špeciálnej výzvy na zriadenie takýchto centier na univerzitnej úrovni a SAV. | | | |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „1. Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov“, časť „Implementácia:“, text „Súčasťou investície bude aj poskytovanie jazykových kurzov pre zamestnancov verejného sektora všeobecne (nielen ústredných orgánov štátnej správy, ale aj zamestnancov univerzít, samospráv, nemocníc). Financie sa alokujú v rámci rozpočtového procesu.“ (str. 14): ----- Znenie pripomienky: Domnievame sa, že je potrebné podporovať budovanie a dostupnosť jazykového vzdelávania slovenčiny ako cudzieho jazyka aj pre cudzincov ako takých, aby aj aktívne vyhľadávali tieto možnosti, ale hlavne, aby existovali dostupné profesionálne a metodicko-didakticky správne vedené kurzy. Ak by boli poskytované z úrovne VŠ, resp. spolupráce VŠ v meste, posilnilo by sa tým aj vytvorenie komunity zdieľajúcej podobné ciele a záujmy. Preto navrhujeme takúto podporu tiež začleniť do Plánu obnovy. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „3. Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov“, časť „Časový rozvrh:“, text „A to až do roku 2029, keď bude možné program ukončiť.“ (str. 18): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme nahradiť uvedenú vetu za nové znenie „Predpokladané trvanie štipendií pre slovenských a zahraničných študentov je s výhľadom do roku 2029, avšak na základe priebežného vyhodnocovania výsledkov a prínosov môže byť rozhodnuté aj o pokračovaní štipendijnej | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podpory pre všetky alebo pre niektoré z cieľových skupín.“ V porovnaní s inými krajinami, napr. Nemecko, Švajčiarsko, Maďarsko a pod., tieto krajiny majú kontinuálne programy na prilákanie cudzincov na štúdium k nim – tieto schémy sa pravidelne vyhodnocujú, podmienky sa aktualizujú podľa potreby, avšak samotné schémy nemajú pevne stanovený koniec. Bolo by kontraproduktívne z pohľadu Slovenska už teraz stanoviť absolútny a rezultatívny koniec, najmä pre podporu zahraničných študentov, keďže prax (nielen slovenská, ale aj medzinárodná) hovorí, že pozitívne dopady reformných zmien v oblasti vzdelávania a výskumu nie sú jednoznačne viditeľné skôr než v horizonte 10 – 15 rokov od uskutočnenia samotnej zmeny (v tomto prípade vytvorenia štipendijných programov). Preto nie je rozumné už teraz stanoviť ultimatívny koniec podpory, keď sa môže ukázať potreba pokračovať v programe, ak bude úspešný a relevantný naďalej (napr. v Maďarsku „Stipendium Hungaricum“ vzniklo v roku 2013 a existuje dodnes, teda 8 rokov, pričom ročne financuje viac ako 9000 študentov; ak slovenské štipendium má začať v roku 2022, resp. pre zahraničných v roku 2024, tak by trvalo len 5 rokov, čo je absolútne neadekvátny čas na akýkoľvek systémovo viditeľný dopad, keďže plán je len postupne navyšovať počty štipendistov po 200). | | | |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „3. Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov“, časť „Implementácia:“, text „Štipendium sa bude poskytovať vo výške 3 000 eur ročne pre študenta počas prvých troch rokov bakalárskeho štúdia. Súčasťou investície bude finančná motivácia pre vysoké školy, ktoré získajú excelentných študentov, vo výške 2 000 eur ročne. Vysoká škola ich môže využiť na podporu excelentných študentov na druhom stupni, alebo na integračné programy a programy kariérneho rozvoja pre výborných študentov, resp. študentov zo zahraničia.“ (str. 18): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme upraviť tento odsek, pričom detaily daného odseku sa budú vzťahovať len na slovenských študentov, a pre prípad zahraničných študentov sa uvedie, že tieto budú riešené detailne v pripravovanej Stratégii internacionalizácie VŠ, pričom by mali pokryť životné náklady, časť nákladov súvisiaca s realokáciou, zdravotným poistením, a tiež náklady súvisiace so štúdiom (ako napr. školné). Tak, ako to vyplýva z predloženého dokumentu, to totiž pôsobí, že pre slovenských aj pre | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zahraničných študentov bude poskytovaná rovnaká výška štipendií, s čím musíme zásadne nesúhlasiť, a to z nasledujúcich dôvodov: 1. účel štipendia je v oboch skupinách iný; pri slovenských študentoch ide výlučne o motiváciu ostať na Slovensku, pri zahraničných študentoch účelom štipendia je primárne pokryť životné náklady a zvýšené náklady spojené so štúdiom (napr. školné, relokácia, vyššie náklady na ubytovanie a pod.), až sekundárne ide o vplyv na motiváciu, ktorý sa tak vytvorí; 2. životné náklady zahraničných študentov na Slovensku sú spravidla vyššie, ako u slovenských študentov, pričom navrhovaná výška štipendia nepokrýva ani životné náklady slovenských študentov. Podľa štúdie CVTI SR z roku 2017 (https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/VS/eurostudent/EUROSTUDENT_VI/1-Eurostudent_VI_denni_final_web.pdf) boli výdavky slovenských študentov počas ich štúdia vo výške cca 348 eur mesačne. V rámci Národného štipendijného programu SR (NŠP; www.stipendia.sk) aktuálne poskytovaná výška štipendia pre zahraničných študentov je 400 € zohľadňuje túto skutočnosť a zároveň zohľadňuje aj fakt, že zahraniční študenti majú priemerne vyššie výdavky, keďže spravidla majú ubytovanie v internátnych izbách iného štandardu (bežná prax slovenských VŠ ubytúvať zahraničných študentov na „drahších“ izbách), zároveň si musia hradiť zdravotné poistenie (na rozdiel od SK študentov, ktorí sú poistencami štátu). Rovnako zahraniční študenti nemôžu vždy využívať rovnaké zľavy ako slovenskí študenti. Tieto skutočnosti vplývajú na vyššie životné náklady počas pobytu. Taktiež treba v prípade zahraničných študentov rátať aj s 12 mesiacmi pobytu na Slovensku (možno s malými prerušeniami na cestu domov), keďže spravidla na leto neopúšťajú krajinu s celým svojím vybavením, ktoré majú v mieste pobytu na Slovensku.; 3. Plánovaná Stratégia internacionalizácie pod gesciou MŠVVŠ SR ráta so sadzbami štipendií pre zahraničných študentov vo výške, ako sa poskytuje v NŠP, aby boli štipendiá dostatočne atraktívne a aj efektívne. Zároveň sa ráta aj s pokrytím cestovných nákladov na relokáciu, a tiež s úhradou školného, ktoré je stanovené vysokou školou (a teda môže byť reálne vyššie, ako je ponúkaných 2000 € - pre informáciu je možné porovnať aktuálne výšky školného pre štúdium v cudzích jazykoch na https://www.saia.sk/_user/documents/publikacie/study-in-slovakia_2019dec_web.pdf). Súčasťou štipendia pre zahraničných študentov by mal byť tiež plánovaný príspevok na jazykové vzdelávanie slovenčiny, aby | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sa podporil integračný potenciál cudzincov. Preto nemôže štipendium pre cudzincov totožné so štipendiom pre slovenských študentov. | | | |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 10, časť „Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „1. Reforma migračnej politiky“ (str. 8 a súvisiaca úvodná informácia na str. 1): ----- Znenie pripomienky: Reformou migračnej politiky by nemalo byť iba zjednodušenie povolenia na pobyt, aj keď ide o dôležitý, a aktuálne aj veľmi pálčivý problém. Reforma by mala pokrývať aj nástroje poradenstva (ako je to uvedené ďalej v dokumente), a zároveň aj vytváranie prostredia priateľského pre cudzincov, vrátane otvorenia možnosti pre zahraničných študentov na zapojenie sa do systému verejného zdravotného poistenia za rovnakých podmienok, aké majú domáci študenti (toto aktuálne absentuje v návrhu), resp. riešenie otázok súvisiacich so sociálnym zabezpečením cudzincov-zamestnancov na Slovensku. Navrhujeme teda v rámci reformy migračnej politiky riešiť aj možnosť zapojenia sa do verejného zdravotného poistenia pre všetkých zahraničných študentov. V súčasnosti v súlade s §3 ods. 3 písm. d) zákona č. 580/2004 Z. z. je povinne verejne zdravotne poistenou osobou „študent z iného členského štátu alebo zahraničný študent študujúci na škole v Slovenskej republike na základe medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo žiak alebo študent, ktorý je Slovákom žijúcim v zahraničí4a) a zároveň študuje na škole v Slovenskej republike“, pričom sa na takýchto študentov vzťahujú rovnaké pravidlá týkajúceho sa úhrady poistného, ako na občanov SR, a teda zdravotné poistenie hradí štát. Iní cudzinci, ktorí na území SR študujú, sa do systému verejného zdravotného poistenia nemôžu zapojiť, a to ani dobrovoľne, a je od nich v procese povolenia na prechodný pobyt na účel štúdia vyžadované komerčné poistenie. Nastavenie teda v prvom rade nezohľadňuje takých študentov, ktorých pobyty sú financované zo štátneho rozpočtu (napr. štipendisti Národného štipendijného programu SR, ktorý vznikol rozhodnutím vlády SR a je financovaný z prostriedkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR), a teda je v záujme Slovenskej republiky rovnocenne pristupovať k týmto štipendistom, ako by to bolo v prípade štipendistov prichádzajúcich na základe medzinárodných zmlúv, kde tiež pobytové náklady sú hradené zo zdrojov Slovenskej republiky. Existuje v tomto prípade teda nerovnaké postavenie rovnako financovaných študentov-cudzincov s veľmi podobným účelom. Je preto nevyhnutné v prvom rade | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zrovnoprávniť študentov prichádzajúcich na Slovensko v rámci medzinárodných zmlúv so študentmi, ktorých Slovenská republika pozýva na pobyty v rámci programov financovaných výlučne z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, a teda umožniť obom týmto skupinám byť poistencami štátu v rámci verejného zdravotného poistenia. Zároveň však treba upozorniť, že viaceré štúdie ukazujú na ekonomické prínosy zahraničných študentov na domácu ekonomiku, a teda nepriamo prispievajú nemalou mierou k príjmom štátneho rozpočtu. Je preto vhodné zvážiť možnosť zapojenia študentov-cudzincov do systému povinného verejného zdravotného poistenia, pričom zaváži aj fakt, že takíto študenti vzhľadom na relatívne mladý vek a s tým súvisiacu predpokladanú malú chorobnosť (porovnateľnú s rovnakou populáciou slovenských študentov v obdobnom veku) nebudú predstavovať zvýšenú finančnú záťaž pre náš systém. Takýto prístup by Slovensku pridal na atraktivite pre kvalitných mladých ľudí zo zahraničia, keďže by bol jedným z mála existujúcich napr. v Európe. Zároveň by bolo vhodné v oblasti sociálneho zabezpečenia rozšíriť zoznam krajín, s ktorými má SR uzavreté medzivládne zmluvy: https://www.socpoist.sk/medzinarodne-zmluvy/1550s, resp. doriešiť nároky na dôchodkové zabezpečenie pri cudzincoch zamestnaných na Slovensku na kratšie obdobie (napr. ide typicky o vysokokvalifikovaných výskumníkov, ktorí prichádzajú na obdobie projektu, môže ich však odradiť neistota sociálneho zabezpečenia). Dôvodom je, že nárok na poberanie dôchodku zo SR je odpracovaných 15 rokov (resp. presnejšie získal najmenej 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia) a dosiahnutie dôchodkového veku. V prípade, že medzinárodná zmluva so štátom mimo ČŠ EÚ existuje, je možné vzájomne si uznávať trvanie zamestnania v zmluvnom štáte pre uznanie nároku na dôchodok. Naopak, ak bilaterálna medzinárodná zmluva v oblasti sociálneho zabezpečenia neexistuje, znižuje sa atraktivita zamestnania na Slovensku, nakoľko dlhodobé vyhliadky sú neisté, Medzinárodné zmluvy sú koncipované tak, že SR vypláca len sumu dôchodku zodpovedajúcu zamestnaniu v SR, t. j. nepreberá finančné nároky za zárobky plynúce zo zahraničia. Finančný dopad na štátny rozpočet je teda primeraný (napr. dôchodok sa bude vyplácať v sume zodpovedajúcej obdobiu poistenia počas pôsobenia na území Slovenskej republiky). | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 9, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „a) Reformy“, podbod „4. Uplatňovanie princípov Hodnoty za peniaze (VfM, ex-ante rezorty, ex-post MF SR)“ (str. 9): ----- Znenie pripomienky: Nie je celkom možné hodnotiť plánovaný výskum na báze VfM, keďže často, hlavne v prípade základného výskumu, ktorý je predpokladom pre vývoj a inovácie, sa nedá očakávať jednoznačný výstup po skončení projektu. Preto v tomto prípade by mala skôr byť rozhodujúca inovatívnosť, potenciál prinášať nové poznatky, kreativita, ale aj možnosť systematicky zbierať a vyhodnocovať dáta. Takisto KPIs nie sú celkom aplikovateľné na oblasť VVI. Navrhujeme prehodnotiť tento prístup naprieč dokumentom. | O | A | Opravený zmätočný text. Princípy hodnoty za peniaze bud uplatňované na úrovni programov/schém, nie na úrovni samotných projektov. Ich uplatňovanie bude citlivé a určite nepovedie k obmedzovaniu všeobecných výziev. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 9, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Europe a EIT“, časť „Implementácia:“, prvá odrážka, text „(napr. pri schéme MSCA Postdoctoral Fellowships, Teaming, pri schémach ERC hodnotenie A v druhom kole)“ (str. 14): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme konzultovať túto problematiku s Národným kontaktným bodom pre ERC a delegátom pre ERC, či je reálne, aby aktuálne slovenský projekt dostal reálne hodnotenie A, a teda či rovno nenastaviť úroveň na B, aby sa stimulovala vôbec ochota pripravovať takýto projekt; následne, keď sa slovenské projekty budú v hodnotení na úrovni EÚ zlepšovať, až v takom prípade prihliadať na hodnotenia A. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 9, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Europe a EIT“, časť „Implementácia:“, štvrtá odrážka, text „Zámerom je doplniť financie verejným výskumným inštitúciám a univerzitám („matching“) v istej percentuálnej výške toho, čo získali z Horizontu, so stanoveným maximálnym limitom.“ (str. 15): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme znenie „verejným výskumným inštitúciám a univerzitám“ nahradiť znením, ako je uvedené vyššie, t. j. „subjektom oprávneným na financovanie z programov Horizontu“ – úvodný text k odrážke totiž hovorí o grantoch pre verejné inštitúcie, ale aj pre firmy. Zároveň na koniec vety navrhujeme doplniť slová „resp. podľa podmienok programu, ktorý je potrebné spolufinancovať“ – ide o zohľadnenie dofinancovania projektov v rámci špecifických podprogramov Horizontu Európa, ako napr. MSCA COFUND, z ktorého je aktuálne spolufinancovaný | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | projekt SASPRO (v týchto prípadoch sú na EÚ úrovni stanovené požiadavky na spolufinancovanie, a toto spolufinancovanie by tak podľa nášho názoru mal poskytnúť štát, aby sa aj takéto schémy mohli využívať, keďže ide o zaujímavé zdroje, ale podmienené spolufinancovaním). | | | |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 9, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora“, časť „Implementácia:“ všeobecne (str. 16): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme doplniť schému medzisektorovej mobility – stáže doktorandov a zamestnancov z podnikov na VŠ a z VŠ v podnikoch a spoločné vedenie doktorandov medzi VŠ a podnikmi (vrátane MSP a startupov) - financovanie formou paušálu pre prijímajúcu organizáciu na mesiac pobytu vo firme, resp. na ústave SAV/univerzite. Z paušálu by sa dali financovať personálne výdavky mentora, ako aj spotrebný materiál na výskum. Išlo by v tomto prípade o schému obdobnú, ako sú RISE a ITN v rámci MSCA H2020, resp. Staff exchanges Doctoral Networks - Industrial Doctorates v MSCA v Horizont Európa, prípadne obdobu Era4You v rámci Horizont Európa. Zo schémy by sa mohlo podporiť cca 150 mentorov v priemere na 24 mesiacov FTE (full-time ekvivalent), dĺžka trvania samotného projektu by mohla byť 4 roky. Mesačný príspevok 1500 eur na dofinancovanie personálnych nákladov na mentorov, ale aj iných súvisiacich nákladov. Suma programu pri takýchto východiskách by bola cca 5 400 000 eur, maximálna výška grantu 50 000 eur v prípade, že ide projekt predložený na obojstranný mentoring z oboch sektorov. Takéto schémy výrazne stimulujú vzájomnú spoluprácu medzi akademickým a neakademickým prostredím, ktorú práve tento komponent má ako jeden z hlavných cieľov. | Z | A | Text upravený. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 9, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „3. Excelentná veda“, časť „Implementácia:“, prvá odrážka, text – označenie typov štipendií „Docentské štipendium (R3)“ a „Profesorské štipendium (R4)“ (str. 21): ----- Znenie pripomienky: Nie je celkom vhodné takto to pomenovať, keďže titul docent a profesor sa viaže typicky aj na pedagogickú, nielen výskumnú činnosť, a teda pomenovanie môže vzbudzovať očakávanie, že ide len o pôsobenie na vysokých školách, a nie aj na iných výskumných inštitúciách. Navrhujeme namiesto „Docentské štipendium“ názov „Štipendium pre samostatných výskumných pracovníkov“ a namiesto „Profesorské štipendium“ názov | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „Štipendium pre vedúcich výskumných pracovníkov“, čo zodpovedá terminológii v oblasti HR výskumu a vývoja na Slovensku. Následne, v prípade vytvorenia štipendií a ich kontinuálneho udeľovania (nie jednorazového udelenia, keďže by to neriešilo systémovo nič), by tieto štipendiá mohli niesť meno po významných slovenských vedeckých osobnostiach (ako to je napr. v Rakúsku). | | | |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 9, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „3. Excelentná veda“, časť „Implementácia:“, prvá odrážka, text „Cieľom je jednorazovo prilákať, resp. prilákať špičkových výskumníkov, aby realizovali svoj excelentný výskum na Slovensku (výzvy budú vypísané raz alebo dva-krát). Následne predpokladáme, že vďaka iným reformám, špičkovosti samotných prilákaných/udržaných vedcov ako aj cieleným investičným nástrojom (z RRP a EŠIF) sa podarí rozbehnúť spoluprácu s firmami a projekty z Horizontu Európa.“ (str. 20): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme upresniť citovanú formuláciu tak, aby bolo zrejmé, že ide o jednorazovú podporu v rámci prostriedkov z Plánu obnovy, nie však o jednorazovú podporu všeobecne z pohľadu SR (ak to takto autor dokumentu myslel). Považujeme totiž za vysoko dôležité túto schému finančne dlhodobo zabezpečovať z prostriedkov štátneho rozpočtu, keďže ide o najdôležitejší komponent financovania výskumu. Je to pritom bežná prax v úspešných krajinách, ktoré lákajú vysokokvalitných výskumníkov, ako napr. Nemecko, Rakúsko a pod. | Z | A | Text upravený. |
| SAIA | Pripomienka ku: Komponent 9, časť „3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, bod „b) Investície“, podbod „3. Excelentná veda“, časť „Implementácia:“, tretia odrážka „Early stage postoctoral researcher granty“ (str. 21): ----- Znenie pripomienky: Navrhujeme otvoriť vzhľadom na relatívne malé zdroje danú schému aj pre doktorandov, ktorí sú chápaní skôr ako „early stage researchers“, ktorí by takto tiež mali aj vlastné zdroje na svoj dizertačný výskum a na účasť na medzinárodných konferenciách, ktoré sú nevyhnutným zdrojom informácií a kontaktov pre budúcu výskumnú kariéru. Alebo realokovať financie na schému Postdoktorandské štipendium R2, nakoľko suma 10-tisíc EUR ročne nepokryje mzdu a pridružené výdavky ani mladého postdoktoranda. Alternatívne sa tento komponent môže pretransformovať na jednoduchú schému podporujúcu medzinárodnú mobilitu pre výskumníkov pôsobiacich na slovenských výskumných organizáciách a | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | univerzitách - napr. podpora účasti na konferenciách, letných školách, či niekoľkomesačných pobytov výskumníkov na zahraničných pracoviskách s cieľom nadviazania a upevnenia medzinárodných spoluprác, či prípravy spoločných projektov – takáto schéma by mala podľa nášho názoru väčší a cielenejší efekt a dopady (a teda účelnosť) než dizajnované štartovacie granty. | | | |
| SAPI | Komponent 1, strana 2, Investície: Žiadame pridať nový bod 4 nasledovne: 4. Investície do budovania pilotných elektrolyzérov s celkovou kapacitou 60 MW na výrobu vodíka z obnoviteľných alebo nízkouhlíkových zdrojov energie. Cieľom je zabezpečiť stabilný zdroj vodíka pre sektor dopravy ako alternatívne palivo, pre chemický priemysel a rafinérie pre nahradenie vodíka z fosílnych zdrojov alebo pri prechode na bezuhlíkovú výrobu ocele či v tepelnej energetike. Žiadame navýšiť odhadované náklady komponentu zohľadňujúce tieto investície. Odôvodnenie: Špecifická cena 1 MW elektrolyzéra je 1,2 mil EUR. Investičné náklady na 60 MW elektrolyzérov sú 72 mil EUR. Ak bude intenzita pomoci stanovená na 50% potom potrebná podpora predstavuje 36 mil. EUR a výroba vodíka sa môže stať rentabilnou. | Z | N | Opatrenie by si vyžadovalo zvýšenie alokácie na Komponent 1, čo MF SR nemôže akceptovať. V rámci investície 3 sa však o podporu budú môcť uchádzať aj elektrolyzéry na výrobu vodíka. |
| SAPI | Komponent 1, strana 9 a 10, odsek 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Medzi výzvy žiadame zaradiť nový bod: Integrácia elektrolyzérov s OZE pre výrobu bezuhlíkového paliva - vodíka pre sektor dopravy, chemického a oceliarskeho priemyslu. Flexibilná výroba vodíka napomôže integrácii OZE do energetického systému. Na strane 11 upraviť odhadované náklady, ktoré zohľadnia vyššie uvedené investície do pilotných projektov. Odôvodnenie: Podpora dôležitých pilotných vodíkových projektov pre dopravu a priemysel je nevyhnutná pre masové nasadenie v strednodobom a dlhodobom horizonte. | Z | A | V rámci investície 3 sa plánuje podpora elektrolyzérov na výrobu vodíka. Text ohľadne zámeru investície 3 bol sprehľadnený. |
| SAPI | Komponent 3, strana 2, Reformy a investície - reformy, Žiadame upraviť znenie bodu 4. nasledovne: 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy. Reforma zhŕňa tvorbu a prijatie nových politík, ktoré razantnejším spôsobom urýchlia rozvoj alternatívnych pohonov v doprave. Ide napríklad o reformu distribučných taríf, opatrenia pre zjednodušenie a zrýchlenie procesu výstavby nabíjacej infraštruktúry a čerpacej infraštruktúry vodíka, zavedenie "Práva na nabíjací bod " či zavedenie stabilného predvídateľného viacročného rámca pre podporu budovania príslušnej infraštruktúry pre alternatívne pohony. Odôvodnenie: | Z | A | Text doplnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Nepreferovať výlučne len batériové riešenia, ale poskytnúť nediskriminačné prostredie aj pre ostatné alternatívne palivá. | | | |
| SAPI | Komponent 3, strana 26 až 28, Implementácia: Implementácia prostredníctvom 3 nástrojov: Žiadame upraviť znenie prvého nástroja nasledovne: Zmeniť názov z „ • Nástroj 1: Národná sieť ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC)“ na „ • Nástroj 1: Národná sieť ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC) a čerpacích staníc na vodík“ Žiadame pridať poslednú odrážku v tomto nástroji nasledovne: - sieť tvorená 8 čerpacími stanicami na vodík do roku 2030 Žiadame upraviť znenie tretieho bodu (nástroja) nasledovne: - Oprávnení žiadatelia právnické osoby - podnikateľské subjekty. - Oprávnené projekty sa budú týkať iba infraštruktúry pre EV a FCEV (obdobne ako to je pri Výzve MH SR na podporu budovania nabíjacích staníc 2020). - Intenzita pomoci 50 %, - Oprávnené projekty sa budú týkať iba infraštruktúry pre EV a FCEV, budovanie AC 11+ kW nabíjacích bodov a DC 50+ kW nabíjacích bodov, budovanie čerpacích staníc na vodík; - Hlavným výberovým kritériom v prípade EV-infraštruktúry bude hodnota za peniaze – koľko kW nabíjacieho výkonu sa vybuduje na 1 000 € oprávnených výdavkov (viď Príloha 3 - Výzva na nabíjacie stanice 2020) , alebo aká denná kapacita vodíkovej čerpacej stanice sa vybuduje na 1 000 € oprávnených výdavkov v rozlíšení 350 a 700 bar tlakových stupňov na výdajnom stojane. Odôvodnenie: v pôvodnom texte chýba podpora vodíkovej infraštruktúry. Tá je pritom absolútne nevyhnutná pre rozvoj vodíkovej elektromobility, či už cestnej alebo železničnej. | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Vodíková infraštruktúra je súčasťou komponentu 3 udržateľná doprava. |
| SAPI | Komponent 3, strana 7-8, Nedostatok infraštruktúry pre vozidlá s alternatívnym pohonom Žiadame upraviť znenie druhého bodu nasledovne: • Momentálne verejná nabíjacia infraštruktúra pre elektrické vozidlá dosahuje na Slovensku úroveň pokrytia približne 7 % (1 nabíjací bod na približne 14 vozidiel na elektrický pohon), no napríklad v prípade čerpacích staníc na vodík je stále prakticky na úrovni 0 %. S nárastom počtu vozidiel na alternatívny pohon bude táto úroveň nedostačujúca a môže tiež spomaľovať prechod k alternatívnej mobilite. Do roku 2025 sa vybuduje základná sieť 6 čerpacích staníc na vodík a do roku 2030 najmenej 25. Odôvodnenie: Pre rozvoj vodíkovej elektromobility je nevyhnutné vybudovať najprv základnú sieť čerpacích staníc na vodík a neskôr ju rozšíriť v dostupnosti do 50 km. Na rozdiel od nabíjacej infraštruktúry pre BEV, FCEV nie je možné nabíjať z | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | domácich zdrojov. Je potrebné vybudovať základnú sieť tam, kde sa zároveň vybudujú flotily vodíkových vozidiel vo forme autobusov, vlakov, nákladných vozidiel, resp. taxíkov alebo firemných flotíl osobných automobilov. | | | |
| SAPI | Ku komponentu Obnova budov: Navrhujeme, aby jednou z podmienok obnovy budov – verejných alebo rodinných - bola nutnosť implementovať aspoň jeden druh OZE, a to na báze nákladovej efektívnosti vo vzťahu k navrhovaným ostatným opatreniam pre zvýšenie energetickej hospodárnosti danej budovy. Odporúčame ako štandard, ktorý sa úspešne zvádza v krajinách Západnej Európy, aby na každej budove s technicky využiteľnou strešnou plochou bola v rámci jej obnovy inštalovaná strešná fotovoltika. Odôvodnenie: Vzhľadom na to, že jedným z cieľov Plánu obnovy a odolnosti je aj zelená transformácia, ktorej nutnou súčasťou je aj výroba energie z OZE, tento rozmer by mal byť výraznejšie prítomný aj v komponente Obnova budov. Jednalo by sa o zásadnú nevyužitú príležitosť, pokiaľ by sa budovy v zmysle POO obnovovali bez súčasnej implementácie výroby energie z OZE. | Z | N | S využívaním OZE a strešnou fotovoltika sa počíta ako s voliteľným opatrením. Cieľom je v priemere min. 30% úspora energie. Zvolenie vhodnej sady opatrení je na vlastníkovi (projektantovi) po zohľadnení špecifik každej budovy. Historické budovy neumožňujú plošné povinné použitie týchto opatrení. |
| SAPI | Ku komponentu OZE a energetická infraštruktúra: Na strane 3 navrhujeme, aby text "Administratívne prekážky výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z OZE" znel nasledovne: - Existujúci proces prípravy investícií v energetike na Slovensku je administratívne komplikovaný, málo transparentný, neefektívny a preto neúmerne predlžuje trvanie prípravy a povoľovania projektov nových zdrojov OZE. - V zmysle článku 16 Smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov je potrebné zabezpečiť zjednodušenie a skrátenie povoľovacích procesov pre nové zdroje na výrobu elektrickej energie. - V zmysle článku 42 Smernice o vnútornom trhu s elektrinou je potrebné zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav zaviesť transparentné a efektívne postupy nediskriminačného pripojenia nových zdrojov a zariadení na ukladanie energie do prenosovej alebo distribučnej sústavy. - Orgány územnej samosprávy by mali zahrnúť ustanovenia týkajúce sa integrácie a využívania OZE pri územnom plánovaní, výstavbe a obnove územnej infraštruktúry, priemyselných, obchodných, obytných zón ako aj energetických infraštruktúr do svojich územných plánov. Odôvodnenie: Jedná sa o spresnenie textu v spojitosti s požiadavkami Smernice EÚ 2018/2001 ktoré sa týkajú povoľovacích procesov pre nové zariadenia OZE, a o doplnenie textu v | Z | ČA | Viď pripomieka CEPA, väčšia časť navrhovaného wordingu sa už v texte nachádza na strane 3. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zmysle Smernice EÚ 2019/944, ktoré sa týka procesu pripájania nových zdrojov a zariadení na ukladanie energie. | | | |
| SAPI | Navrhujeme posilniť finančnú alokáciu komponentu OZE a energetická infraštruktúra celkovo o 230 mil. EUR, a to nasledovným spôsobom: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE o 100 mil. EUR, Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) o 80 mil. EUR, Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE o 50 mil. EUR. Odôvodnenie: Aktuálne navrhnutá alokácia pokrýva len menšiu časť potrebných nákladov na navrhnuté systémové reformy a investície. Najviac sa tento deficit financovania prejaví v investíciách do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE, kde sú merné investičné náklady v prípade bioplynových staníc odhadované na úrovni 1,5 - 2 mil. EUR/MW, čo znamená, že pokiaľ by sa investičná podpora alokovala len na tieto typy zariadení, potom by navrhovaná alokácia postačovala na modernizáciu len jednej tretiny z celkového počtu 122 MW zariadení. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| SAPI | Pre komponent Dekarbonizácia priemyslu navrhujeme v „Reforme 2: Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle“ do adresátov ako cieľovej skupiny pre investície uvedených na strane 8 doplniť klastre (záujmové združenia právnických osôb). Odôvodnenie: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, prenosu poznatkov a transferu technológií, a to osobitne vo vzťahu k zelenej transformácii priemyslu. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých podnikov, ktoré sa snažia dekarbonizovať svoju činnosť, ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétnej oblasti prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy, akou je nesporne aj dekarbonizáciu priemyslu. Klastre pôsobia medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch, čím vytvárajú transparentnejšie | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ pripomienky trvá na tom, že implementácia investície v komponente predpokladá spoluprácu s uvedenými subjektmi v dostatočnej možnej miere. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prostredie a môžu slúžiť ako efektívny nástroj pre implementáciu plánu obnovy a odolnosti v tejto oblasti. | | | |
| SAPI | Pre komponent OZE a energetická infraštruktúra navrhujeme do cieľov jednotlivých investičných oblastí doplniť konkrétne minimálne hodnoty predpokladaného zvýšenia inštalovaného výkonu nových zdrojov elektriny z OZE, ako aj hodnoty inštalovaného výkonu pre modernizáciu existujúcich zdrojov elektriny z OZE a zároveň predpokladanej kapacity zariadení pilotných projektov skladovania energie, vrátane výroby vodíka z elektriny z OZE. Odôvodnenie: Doplnenie cieľov podľa uvedeného návrhu posilní relevantnosť tohto komponentu a jasnú orientáciu na nákladovo efektívne výsledky navrhovaných investícií. Zároveň sa tým deklaruje väčšia spojitosť s reformným zámerom “Power up” a zlepší sa posúditeľnosť komponentu z hľadiska kontrolných mechanizmov EÚ. | Z | N | Minimálne hodnoty zvýšenia inštalovaného výkonu sú uvedené v tabuľkovej prílohe Komponentu 1. |
| SAPI | Pre komponent OZE a energetická infraštruktúra navrhujeme na strane 4 doplniť Hlavné výzvy a ciele o ďalší samostatný cieľ: "Vytvoriť podmienky na výrobu vodíka z OZE (obnoviteľný vodík): - Vytvoriť podmienky pre implementáciu pilotných projektov výroby obnoviteľného vodíka pomocou elektrolýzerov v celkovej kapacite 60 MW do roku 2026 - Existencia výrobných kapacít obnoviteľného vodíka je predpokladom pre vznik vodíkovej elektromobility vo všetkých segmentoch dopravy. - Obnoviteľný vodík bude využívaný tiež pre potreby dekarbonizácie chemického priemyslu, oceliarstva a rafinérií, najvýznamnejších priemyselných producentov skleníkových plynov na Slovensku." Odôvodnenie: Bez zeleného a modrého vodíka nie je možné naštartovať vodíkový ekosystém. Výroba čistého vodíka je základným prvkom vodíkového hodnotového reťazca. | Z | N | Opatrenie by si vyžadovalo zvýšenie alokácie na Komponent 1, čo MF SR nemôže akceptovať. V rámci investície 3 sa však o podporu budú môcť uchádzať aj elektrolyzéry na výrobu vodíka. |
| SAPI | PRIPOMIENKA 1 k VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU, strana 6, Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy, Zelená ekonomika Žiadame upraviť znenie 4. odstavca nasledovne: Jedným z hlavných cieľov Slovenskej republiky pri transformácii ekonomiky na nízkouhlíkovú je zníženie emisií skleníkových plynov z priemyselnej výroby a priemyselných procesov. Zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle o minimálne 2,6 mil. ton eqCO2 za rok by malo byť dosiahnuté najmä zavádzaním inovácií a princípov obehového hospodárstva do priemyselných procesov, zvýšeným využívaním BAT (Best Available Technologies), modernizáciou energeticky a | Z | N | Výška alokácií a vybrané priority boli stanovené na základe národných stratégií, hlavných parametrov mechanizmu plánu obnovy a odolnosti, špecifických odporúčaní Európskej komisie pre Slovensko v rokoch 2019 a 2020 a hlavných iniciatív vychádzajúcich z európskej Zelenej dohody. Nie je možné z plánu obnovy a odolnosti podporiť všetky priority SR, preto ani využívanie vodíka v kontexte dekarbonizácie priemyslu nebude zahrnuté. Súhlasíme, že podporovať vodík ako bezuhlíkové palivo a efektívny nosič |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | materiálovo náročných prevádzok, prechodom na čistejšie spôsoby výroby energie a produktov aj prostredníctvom využívania zdrojov energie bez emisií skleníkových plynov či využívaním vodíka ako bezuhlíkového nosiča energie všade tam, kde priame využitie elektriny nie je možné alebo je nákladovo neefektívne. Odôvodnenie: V súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu existujú možnosti využívania vodíka ako nosiča energie, ktoré ponúkajú riešenia na dekarbonizáciu energetiky, priemyselných procesov, ako aj dopravy, respektíve mobility v jej nových formách. Strategickú úlohu využívania vodíka v podmienkach Slovenskej republiky definuje Národná vodíková stratégia. | | | energie je dôležité, preto bude podporovaná výstavba vodíkových čerpacích staníc a uvažuje sa aj s pilotným projektom nákupu vodíkových vlakov v komponente 3 Udržateľná doprava. Zároveň upozorňujeme na možnosť čerpania prostriedkov pre podobné projekty z iných EÚ zdrojov, špecificky z Modernizačného fondu alebo zo štrukturálnych fondov. |
| SAV | ku KOMPONENTU 10: Lákanie a udržanie talentov Reforma migračnej politiky Slovenská akadémia vied žiada doplniť nové opatrenie: Ako komplementárne opatrenie je potrebné vytvoriť klientske centrum špecializované na administrovanie všetkých povolení týkajúcich sa príchodu aj pobytu vysokokvalifikovaných špecialistov, s celoslovenskou pôsobnosťou. Centrum bude administrovať len kategórie/skupiny, na ktoré sa zameriava tento komponent, pričom sa po nahlásení kontaktu na experta, ktorého chce zamestnávateľ zamestnať postará na jednom mieste o všetky potrebné náležitosti potrebné pri príchode ale aj neskôr pri monitorovaní pobytu resp. jeho predlžovaní. Centrum by mohlo aj proaktívne žiadané pozície inzerovať. Potrebná je vstupná investícia na vytvorenie centra a jeho obsadenie odborníkmi s dostatočnými jazykovými zručnosťami. Odôvodnenie: Vytvorenie jedného klientskeho centra špecializovaného na administrovanie všetkých povolení týkajúcich sa príchodu aj pobytu vysokokvalifikovaných špecialistov, s celoslovenskou pôsobnosťou by významne administratívne odbremenilo jednak zamestnávateľov, jednak uchádzačov o pobyt. Zamestnanci centra by na jednom mieste s príslušnými znalosťami aktuálnych predpisov optimálne pripravili, všetky potrebné náležitosti pre pobyt. Podstatne by sa tak znížilo množstvo chýb a opakovaných žiadostí pri procese, čím by sa celý proces výrazne zrýchlil. Dôležité je, aby sa centrum o experta administratívne staralo aj po príchode, aby vedel na koho sa môže v prípade ťažkostí obrátiť, prípadne aby sa proaktívne a načas pripravili potrebné predĺženia pobytu. Klientske centrum tohto typu možno efektívne spojiť s opatrením uvádzaným v časti „Investície ako podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | krajín a ich rodinných príslušníkov“, ktoré má za cieľ vytvoriť klientske centrá zamerané na adaptáciu navrátilcov a expertov na slovenské podmienky. Dôležité je, aby takéto centrum poskytovalo aj funkciu one-stop-shop pri vybavovaní všetkých dokladov a povolení na jednom mieste, a znižovalo administratívnu náročnosť aj potenciálnym zamestnávateľom navrátilcov. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | | | |
| SAV | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Excelentná veda zásobník programov a projektov str. 22 Slovenská akadémia vied žiada doplniť nový program: Spoločné výskumné jednotky (SVJ) výskumných organizácií a výskumných univerzít Vedecký tím, alebo niekoľko tímov z výskumnej organizácie (napr. SAV) sa združí s výskumným tímom/tímami výskumnej univerzity so spoločným výskumným zámerom. Na základe štandardnej zmluvy vytvoria organizačnú jednotku, ktorá nie je právnym subjektom, zostávajú teda súčasťou materských pracovísk, ale rozvíjajú spoločný výskumný program, výskumnú infraštruktúru, združujú pre tento cieľ prostriedky, podávajú spoločné projekty, majú spoločné doktorandské programy, podieľajú sa na výučbe. Bazálne inštitucionálne financovanie (mzdy existujúcich pracovníkov a réžia) pochádzajú z materských pracovísk. Účelové financovanie (100 až 200 tis. eur ročne) na kapitálové, mzdové (noví pracovníci) a bežné prostriedky. Lokalizácia: Spoločné priestory v rámci vysokej školy alebo výskumnej organizácie, preferenčne na jednom mieste. Odôvodnenie: Projekt navrhovaný SAV, UK, STU, UPJŠ a TUKE je inšpirovaný päťdesiatročnou tradíciou Spoločných výskumných jednotiek, Unités Mixtes de Recherche (UMR) vo Francúzsku, kde 90 percent ústavov CNRS a 60 percent univerzít majú takéto výskumné jednotky, podporujúce excelentnosť, defragmentáciu výskumu a otvorenú infraštruktúru. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| SAV | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Excelentná veda zásobník programov a projektov: Štipendiá pre excelentných výskumníkov str. 21 Slovenská akadémia vied žiada, aby Docentské štipendium (R3) bolo otvorené aj pre výskumných pracovníkov v kvalifikačnom stupni IIa (samostatný vedecký pracovník) a analogicky Profesorské štipendium (R4) pre výskumných pracovníkov v kvalifikačnom stupni Ia (vedúci vedecký pracovník) – relevantné pre uchádzačov z akademického sektora vrátane vysokých škôl. Odôvodnenie: | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Excelentní výskumníci nemusia mať vedecko – pedagogický titul. Všeobecne uznávaným ekvivalentom titulu doc. je kvalifikačný stupeň IIa, resp. Ia pri prof. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | | | |
| SAV | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií k bodu 3. Konsolidácia podporných agentúr a budovanie ich odborných kapacít na str. 9 a následne bod 7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja na str. 29 Slovenská akadémia žiada vynechať agentúru VEGA z integračného procesu, prípadne zabezpečiť možnosť efektívnej spoločnej existencie agentúry MŠVVaŠ SR a SAV tak ako doposiaľ. Odôvodnenie: Integrácia VEGA do nadrezortného systému by bola zásadným zásahom do kompetencií SAV, ktorá VEGA financuje zo svojich inštitucionálnych prostriedkov. VEGA je pre SAV vlastný spôsob interného súťažného financovania, ktorý plní inú úlohu ako projekty APVV. Projekty VEGA v SAV sa riadia tiež vlastnými finančnými pravidlami. SAV spolu s MŠVVaŠ SR koordinuje iba rozhodovanie a vyhodnocovanie projektov, na tento účel sú vymenované spoločné komisie. Predsedníctvo VEGA má paritné zastúpenie z VŠ a SAV. Navrhovaný presun do nadrezortnej agentúry zastrešujúcej celý systém VaV otvára celý rad systémových problémov, vrátane zvýšenej administratívy, určovania riešiteľských kapacít, finančných pravidiel a pod. Vzhľadom na charakter projektov VEGA navrhované zmeny by viedli k jednoznačnému zníženiu efektívnosti vynaložených prostriedkov v priamom rozpore s princípom Hodnoty za peniaze. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | N | Argumenty pripomienkujúceho subjektu nepovažujeme za dostatočné. |
| SAV | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií SAV navrhuje doplniť v časti 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, Implementácia v nasledovnej odrážke termín “batériové technológie”. Nové znenie odrážky bude nasledovné: - Vodík, batériové technológie a alternatívne palivá Odôvodnenie: Inovácie v oblasti nových batériových technológií (batériové články a systémy, aktívne materiály, recyklácia) patria najperspektívnejším oblastiam pre bezemisnú dopravu ako aj energetiku tak v Európskej únii ako aj na Slovensku. Pre ilustráciu dôležitosti tejto témy, Európska komisia iniciovala vznik Európskej batériovej aliancie, ktorá má za úlohu podporiť celý hodnotový reťazec európskeho batériového priemyslu a inovácií a dostať tak Úniu (do roku 2025) na druhé miesto v celosvetovej konkurencii. Európska únia očakáva celkovú | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hodnotu trhu v roku 2025 na úrovni 250 mld EUR/ročne. Aj z tohto dôvodu bol v EÚ v téme batériových technológií posilnený komponent v rámci iniciatívy Horizon Europe (900 miliónov EUR), boli podporené projekty spoločného záujmu IPCEI (celkom 2,9 mld EUR) a už sa začala alebo sa plánuje výstavba 17 "gigafactories" na výrobu batérií. Ako podpora inovácií v batériových technológiách bola podporená aj špeciálna iniciatíva Battery 2030+. V tejto snahe je aktívne aj Slovensko so silným potenciálom nových inovácií a produkčnej kapacity. V poslednom kole boli v silnej európskej konkurencii podporené štyri slovenské IPCEI projekty a začiatkom roka 2021 bolo vytvorené verejno-súkromné inovačné centrum - Národné batériové centrum. V ňom sú zapojené najväčšie verejné výskumné a akademické inštitúcie v krajine (SAV, STU, UNIZA, TUKE, UPJŠ) ako aj viacero subjektov zo súkromného sektora. Tieto fakty nasvedčujú, že batériové technológie majú veľký potenciál z pohľadu globálneho rastu trhu a inovácií ale aj z ohľadom na národné inovačné kapacity. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | | | |
| SAV | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Spoločná pripomienka k častiam 4.Podpora inovácií, 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky a 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky Slovenská akadémia vied navrhuje aby sa v rámci plánu obnovy nefinancoval samotný výskum na vybrané témy ale najmä infraštruktúrne a transformačné aktivity, ktoré pripravia organizácie na efektívny výskum v rámci priorít RIS3 a Horizon Europe. Odôvodnenie: Na rozdiel od navrhovaných konkrétnych tém v Pláne obnovy boli transformačné priority RIS3 určené po širokej diskusii s rešpektovaním prioritných tém EU. Z Plánu obnovy by pritom nemal byť financovaný samotný výskum, na to musia slúžiť iné trvalo udržateľné nástroje. Z Plánu obnovy by sa mala financovať transformácia a obnova výskumných organizácií a priemyslu tak, aby sa mohli konkurencieschopne do výskumu v rámci prioritných oblastí výskumu vyhlásených v RIS3 a Horizon Europe zapojiť a efektívne a udržateľne v týchto oblastiach výskum vykonávať. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | N | Predkladateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SAV | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inováciíExcelentná veda zásobník programov a projektov str. 23 Slovenská akadémia vied žiada doplniť nový projekt: Moderná SAV pre 21. storočie Reformný plán SAV obsahuje obnovu infraštruktúry s cieľom pripraviť SAV na efektívne riešenie projektov v oblasti mitigácie vplyvov klimatickej zmeny, zdravotného stavu obyvateľstva, energetickej efektívnosti, kvantových technológii a digitalizácie spoločnosti, ako aj sociálnych impaktov spojených s civilizačnými zmenami. Celková hodnota 60 mil. eur Z toho opatrenia spojené s klimatickou zmenou: 40 mil. eur Opatrenia spojené s digitalizáciou: 10 mil. eur Opatrenia spojené so zdravotným stavom obyvateľstva: 10 mil. eur Odôvodnenie: Transformácia SAV je dôležitý komponent plánu obnovy. SAV pripravila transformačný projekt Moderná SAV pre 21. storočie s dôrazom na zelené a digitálne technológie, podporu výskumnej a personálnej infraštruktúry tak, aby transformácia priniesla očakávané benefity pre spoločnosť. Je nevyhnutné alokovať primerané prostriedky na tento cieľ v Pláne obnovy. Zmena právnej formy organizácií SAV je len nástrojom reformy SAV, nemôže však byť jej prioritným cieľom. Prioritným cieľom je reformovať SAV na plnenie aktuálnych výziev spoločnosti prostredníctvom excelentného základného aj aplikovaného výskumu. Reforma tohto typu si však vyžaduje finančné prostriedky, aby sa SAV v rámci plánu obnovy na nové výzvy spojené s prebiehajúcou klimatickou zmenou a potrebnou digitalizáciou spoločnosti dobre pripravila. SAV má plán obnovy zahŕňajúci aj takúto obsahovú zmenu pripravený a finančne vyčíslený. Potrebné zdroje navrhujeme presunúť z: Podpory projektov Seal of excellence: 20 mil eur, Prístup k dátovej infraštruktúre: 25 mil. eur, Zelená a digitálna tranzícia: 15 mil. eur SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. SAV sa môže o získanie prostriedkov na tieto témy usilovať prostredníctvom súťažného verejného financovania. |
| SBA | Pripomienka č. 2 ku komponentu č. 14- Goldplating Jeden z cieľov je zamedzovanie goldplatingu- SBA opakovane pripomienkuje materiály týkajúce sa goldplatingu a upozorňuje na potrebu zamedzenia goldplatingu. V súčasnosti je najaktuálnejším príkladom goldplatingu navrhovaná legislatíva k Centrálnemu registru účtov (komponent 16). Široké vymedzenie subjektov s prístupom k plošným údajom o účtoch všetkých obyvateľov s uvedením zostatkov na účtoch ohrozuje bankové tajomstvo a aj pravidlá ochrany osobných údajov. V návrhu zákona absentujú dôležité parametre pre ktoré nie | Z | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. Okrem toho, v žiadnom prípade nepôjde o "široké vymedzenie subjektov s prístupom k plošným údajom o účtoch všetkých obyvateľov." Centrálny register účtov ani v prípade, ak by obsahoval zostatky účtov, nie je goldplatingom. Banky totiž majú aj v súčasnosti na žiadosť |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | je možné komplexne posúdiť právnu úpravu (je marec 2021, v auguste má byť účinná legislatíva a zatiaľ máme iba neoficiálne informácie o obsahu návrhu zákonu bez existencie súvisiacich spresňujúcich predpisov), čo je pri tak závažnom zásahu do bankového tajomstva a ochrany osobných údajov neprijateľné. Pri zásahoch do jednotlivých práv treba dodržiavať proporcionalitu a v prípade, že existuje vhodnejšie riešenie ako dosiahnuť sledovaný cieľ, malo byť použité. Rýchly prístup a včasnú identifikáciu fyzických alebo právnických osôb, ktoré vlastnia bankové a platobné účty umožňuje elektronický systém vyhľadávania údajov s využitím elektronickej komunikácie, ktorá nesprístupňuje plošne všetky údaje, ale iba dopytované. Rozsah subjektov, ktoré by mali mať v zmysle návrhu zákona prístup do centrálneho registra účtov, považujeme za veľmi široký a nad rámec 4. a 5. AML smernice. Podľa nich by mala mať prístup k vytvorenému registru FIU (finančná spravodajská jednotka) a orgány, ktoré plnia povinnosti v zmysle danej smernice. Navrhované subjekty teda nemajú oporu v znení smernice. Rovnako je nad rámec smerníc poskytovanie zostatkov na účtoch. | | | policajného zboru, prokuratúry, súdu prípadne iného oprávneného orgánu (par. 91 ods. 4 zákona o bankách) povinnosť týmto orgánom poskytnúť akúkoľvek informáciu týkajúcu sa klienta. CENTRÁ ZDIEĽANÝCH SLUŽIEB |
| SBA | Pripomienka č. 3 ku komponentu č. 14- k znižovaniu byrokratickej záťaže podnikateľského prostredia Komponent 14 si dáva za cieľ znižovanie byrokratickej záťaže podnikateľského prostredia - V tejto súvislosti navrhujeme zapracovať nasledovné legislatívne prostriedky, ktoré môžu prispieť k zníženiu byrokratickej záťaže a tým k podpore podnikania a zároveň k rozšíreniu možností digitalizácie, čo sa pelína aj s komponentom č. 17 c reformou: Budovanie eGovernment riešení prioritných životných situácií. Bankový sektor možno zaradiť medzi sektory, v rámci ktorých dochádza k najrozsiahlejšiemu využívaniu rôznych potvrdení orgánov verejnej moci za účelom deklarovania určitých skutočností, ktoré sú nevyhnutné napríklad za účelom uzatvorenia bankového obchodu (napr. predloženie výpisu z obchodného registra). Frekvencia vyžadovania takýchto dokumentov je veľmi výrazná, čo je odôvodnené prísnymi legislatívnymi požiadavkami na vykonávanie bankových obchodov, napríklad, no nielen v súvislosti s identifikáciou klientov, ktorú banky vykonávajú okrem iného tiež v rámci zákonom uložených povinností v oblasti prevencie pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, prípadne v rámci prevencie pred inými typmi protiprávneho konania (napr. prevencia pred podvodným konaním, financovaním terorizmu a pod.). Občania ako aj podnikateľské subjekty však poskytovanie bankových | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | služieb vnímajú ako nevyhnutnú súčasť života či podnikania (napr. vedenie bežného účtu je samozrejmosťou pre účely prijímania mzdy alebo výkonu podnikateľskej činnosti), pričom občania banku často kladú na úroveň úradu. Keďže banky nepatria medzi orgány verejnej moci, resp. úrady, vzhľadom na dôvody uvedené vyššie považujeme za nevyhnutné v záujme odstránenia byrokratických prekážok zaviesť také opatrenia, ktoré zvýšenú byrokraciu eliminujú. Frekvencia vyžadovania takýchto dokumentov (napr. výpisov z obchodného registra) je s prihliadnutím na obligatórne legislatívne požiadavky spojené s bankovou činnosťou taká vysoká, že spôsobuje značný diskomfort pre občanov, kladie prekážky v súvislosti s podnikaním, stratu času no v neposlednom rade tiež administratívnu a personálnu záťaž pre príslušné štátne inštitúcie (pri vydávaní potvrdení/výpisov) ako aj v súčasnosti veľmi negatívne vplývajúce zvyšovanie mobility. Odbremenenie úradov od daných aktivít, a to vytvorením možnosti prístupu bánk priamo k údajov evidovaným v registri právnických osôb by nepochybne teda prispelo k zvýšeniu komfortu života, podnikania ako aj k úspore času či odbremeneniu štátu od rutinných aktivít a teda k zvýšeniu efektivity verejného sektora. Navrhované riešenie by významným spôsobom tiež prispelo k digitalizácii, ktorá je veľmi žiadaným trendom nielen v oblasti verejnej správy, ale aj v rámci každodenného života občanov. V neposlednom rade treba uviesť, že prístup bánk k registru právnických osôb (samozrejme v nevyhnutnom rozsahu a na účely výlučne stanovené zákonom) neznamená na strane bánk k zvýšeniu rizika vo vzťahu k spracúvaniu príslušných údajov, nakoľko banky už v súčasnosti pracujú s rovnakými sadami dát a informáciami vysokej citlivosti, a to získanými nielen priamo od klientov, ale aj z externých zdrojov. Preto už v súčasnosti majú banky prijaté mimoriadne prísne opatrenia na eliminovanie rizík spojených so zneužitím údajov, ich stratou či neoprávneným sprístupnením. Samozrejmosťou sú tiež prísne požiadavky v rámci fungovania auditu či vnútornej kontroly. V neposlednom rade je potrebné podotknúť, že vyžadovanie takýchto potvrdení ktoré majú za následok zvyšovanie byrokracie, je predovšetkým súčasťou plnenia povinností bánk v oblasti prevencie pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, prípadne v rámci prevencie pred inými typmi protiprávneho konania vrátane boja proti korupcii, a teda ide predovšetkým o verejný záujem. V súvislosti s efektívnym bojom proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti je tiež dôležité spomenúť nevyhnutnosť prístupu k údajom týkajúcim sa konečných užívateľov výhod. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odbúranie tak rozsiahlej byrokracie spojenej s duplikovaním a vystavovaním potvrdení je tiež významné z hľadiska ochrany životného prostredia a teda prispieva k zelenej ekonomike. Odbúranie byrokratickej záťaže a boj s byrokraciou je tiež jedným z pilierov aktuálneho programového vyhlásenia vlády, ktorá sa zaviazala zasadiť „o znižovanie byrokratickej záťaže zavádzaním fungujúcich informačných systémov a odbúravaním duplicitných a nepotrebných administratívnych úkonov“ ale tiež o podporu elektronizácie a automatizácie v rámci e-governmentu. Z uvedených dôvodov sú nevyhnutné úpravy v príslušných právnych predpisoch- Zákon č. 177/2018 Z.z. (zákon proti byrokracii), Zákon č. 272/2015 Z.z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách, Zákon č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente (konkrétne navrhované paragrafové znenia radi poskytneme), s cieľom prispieť k odstráneniu byrokratických prekážok a podporovať digitalizáciu a elektronizáciu verejného života. Medzi takéto opatrenia môžu slúžiť tiež prístupy k ďalším referenčným registrom, čo môže prispieť k ďalšiemu zníženiu záťaže, avšak aktuálna téma registra právnických osôb je považovaná za najviac naliehavú a klientami najviac vnímanú oblasť. | | | |
| SBA | Pripomienka č. 4 ku komponentu 16-Reforma č. 1- Centrálny register účtov SBA dlhodobo poukazuje na nesprávne pripravovanú legislatívu k tejto téme a na časový sklz v prijímaní legislatívy. Je marec, nepoznáme oficiálny návrh zákona, nezačalo ani MPK, neprešla k tomu odborná diskusia. Jeden z cieľov Plánu obnovy je boj proti goldplatingu a v prípade CRU máme vedomosť, že sa budú vyžadovať zostatky na účtoch, čo je vážny prípad goldplatingu navyše s užitočnosťou informácie rovnajúcou sa 0, keďže tento údaj nebude nikdy aktuálny. Členské štáty mali do 10. septembra 2020 zriadiť centralizované automatizované mechanizmy umožňujúce identifikáciu držiteľov bankových a platobných účtov a bezpečnostných schránok. A do 10. marca 2021 ich mali vzájomne prepojiť prostredníctvom Európskej centrálnej platformy. Táto povinnosť vyplýva zo Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/843, z 30. mája 2018 ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu a smernice 2009/138/ES a 2013/36/EÚ (ďalej len „5. AML Smernica“). Konkrétne, článok 32a, bod.1: „Členské štáty zavedú centralizované automatizované mechanizmy, ako sú napríklad | Z | N | Pripomienka zobraná na vedomie. Pripomienku je potrebné riešiť samostatne v legislatívnom procese k Centrálnemu registru účtov priamo s predkladateľom tejto právnej úpravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | centrálne registre alebo centrálne elektronické systémy vyhľadávania údajov, ktoré umožňujú včasnú identifikáciu akýchkoľvek fyzických alebo právnických osôb, ktoré vlastnia alebo kontrolujú platobné účty a bankové účty identifikované číslom IBAN“. Dané ustanovenie nebolo dodnes transponované do národnej legislatívy. Je neakceptovateľné, aby sa čakalo s transpozíciou 5. AML smernice, ktorá uvádza povinnosť výmeny informácií v zmysle čl. 32 od septembra 2020, do júna 2022, keď existuje systém, ktorý by spĺňal nároky 5.AML smernice a aj smernice 1153/2019. Mala by byť zavedená povinnosť aspoň do doby spustenia CRU, po testovaní, splnení všetkých bezpečnostných nárokov a po kvalitnej legislatíve, ktorá zamedzí zneužívaniu a úniku dát, využívať existujúce mechanizmy spĺňajúce najprísnejšie kritéria. Takýmto mechanizmom je napr. elektronická výmena informácií SBA. Zároveň v tejto súvisloti by sme chceli upozoniť aj na neefektívne vynakladanie financií štátu na vytvorenie Centrálneho registra účtov podľa bodu 10. Financovanie a náklady, v ktorom sa predpokladajú náklady na vytvorenie Centrálneho registra účtov v sume 3 mil. eur, pričom súčasné rozšírenie riešenia aj pre účel čl. 32a 5. AML smernice v podobe osobitnej elektronickej komunikácie, ktoré v súčasnosti funguje najmä pre nútený výkon súdnych rozhodnutí s bankami a výmenu informácií, bude vyžadovať predpokladané náklady len vo výške 500 tis. eur. V zmysle predloženého návrhu by mali banky poskytovať do centrálneho registra účtov okrem čísla účtu IBAN, identifikačných údajov klienta aj informáciu o zostatku na účte. Tieto údaje budú musieť poskytovať o všetkých klientoch - spotrebiteľoch, fyzických osobách – podnikateľoch a právnických osobách. V prípade zostatku na účte nevidíme žiadny praktický dôvod a ani oporu v európskych predpisoch na zápis daného údaju do registra. Navyše, vzhľadom na časový posun, s ktorým budú banky hlásiť zostatky na účtoch, bude tento údaj vždy neaktuálny. Možnosť získať prístup k tak citlivému údaju chráneného bankovým tajomstvom, bude iba výrazne zvyšovať riziko možného obchádzania a zneužívania oprávnení. Banky potrebujú na závažnejšie úpravy IT systémov minimálne rok od zverejnenia požiadaviek. | | | |
| SBA | Pripomienka č. 5 ku komponentu 17- Lepšie služby pre občanov a podnikateľov V rámci bodov týkajúcich sa „Lepších služieb pre občanov a podnikateľov“ navrhuje SBA umožniť a uľahčiť verejnosti využívanie nových technológií v rámci bankových činností a vytvoriť v súlade s GDPR a § 78 | Z | N | Dnešné štandardy Príloha č. 4 k vyhláške č. 78/2020 Z. z. určuje spôsob autentifikácie. Odporúčame diskutovať na túto témy práve pri zmene vyhlášky o štandardoch, nie RRP, ktorý priamo neurčuje štandardy. Naviac sa zavádza API |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ods. 5 zákona o ochrane osobných údajov jednotný právny základ na spracúvanie biometrických údajov na zákonom stanovené účely, najmä - na vykonávanie a zabezpečenie silnej autentifikácie klienta (PSD2) - na vykonávanie starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v zmysle AML (anti-money laundering) predpisov, konkrétne v rámci požiadavky na vykonanie identifikácie a overenia identifikácie klienta bez jeho fyzickej prítomnosti na úrovni zodpovedajúcej overeniu za fyzickej prítomnosti - na využívanie biometrických prvkov aj za fyzickej prítomnosti dotknutej osoby (napríklad biometria podpisu) za účelom ochrany verejnoprávnych záujmov, záujmov klienta a verejno-súkromných záujmov bánk na predchádzanie kreditným a operačným rizikám a škodám. Tieto iniciatívy dlhodobo marí neochota Úradu na ochranu osobných údajov spolupracovať a hľadať riešenia. SBA navrhuje úpravu § 93a ods. 2 zákona o bankách - Zmyslom právnej úpravy je vytvoriť právnu normu, ktorá by vyhovovala požiadavkám § 78 ods. 5 Zákona o ochrane osobných údajov, podľa ktorej prevádzkovateľ „môže spracúvať genetické údaje, biometrické údaje a údaje týkajúce sa zdravia aj na právnom základe osobitného predpisu alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.“ Podmienenie spracúvania biometrických údajov získaním súhlasu (návrh Úradu na ochranu osobných údajov) by predstavovalo nadbytočnú právnu úpravu a neuľahčilo by verejnosti využívanie nových technológií v rámci bankových činností, naopak občanov a podnikateľov by to zaťažilo. Zároveň by nadmerne skomplikovalo spracúvanie údajov tohto typu v rámci bankového sektora. Slovenský bankový sektor by bol znevýhodnený nie len voči iným bankám z členských štátov EU, ale aj voči všetkým ostatným prevádzkovateľom spracúvajúcim osobné údaje v SR. Oprávnenie s výslovným súhlasom klienta by totiž znamenalo, že aj v prípade, ak by existoval právny základ na spracúvanie takéhoto druhu osobných údajov v zmysle čl. 6 a 9 resp. výnimka v zmysle čl. 9 GDPR, banka by aj tak musela požiadať o súhlas dotknutú osobu. Pričom zároveň platí, že na to, aby akýkoľvek prevádzkovateľ (teda aj banka) mohol spracúvať biometrické údaje na právnom základe súhlasu, nie je potrebná osobitná právna úprava v ďalšom osobitnom právnom predpise, teda ani úprava v zákone o bankách – dostatočnou je samotná úprava obsiahnutá v GDPR či Zákone o ochrane osobných údajov. Osobitnú právnu úpravu spracúvania biometrie požaduje bankový sektor napriek tomu, že vo vybraných prípadoch je možné aj v rámci existujúceho právneho stavu | | | prednostne pri tvorbe používateľského grafického rozhrania ktoré umožní postupne budovať government as a platform ktorú budú používať 3E. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spracúvať biometrické údaje na inom právnom základe, ako je súhlas dotknutej osoby. Snaha bánk je motivovaná odstránením právnej neistoty vyplývajúcej: - z pomerne abstraktne formulovanej a stále novej právnej úpravy právnych základov spracúvania biometrických osobných údajov, - vysokých sankcií za jej porušenie, - celkových nákladov spojených s implementovaním nových technológií (vrátane biometrie), - stúpajúcim dopytom po využívaní prostriedkov diaľkovej komunikácie, - rastúcimi hrozbami podvodov, trestných činov spojených s terorizmom a AML, ktoré sú založené na nedostatkoch a chybách pri identifikácií. SBA ďalej navrhuje úpravu § 92 ods. 16, ktorá sleduje cieľ ochrániť verejný záujem na ochrane spoločnosti pred protiprávnym konaním a trestnou činnosťou a včasné odhaľovanie neštandardného alebo podvodného konania klientov alebo potenciálnych klientov bánk, ktoré je nevyhnutné na účinné a obozretné riadenie bánk a zmierňovanie rizík bánk. Túto úpravy výrazne komplikuje postoj Úradu na ochranu osobných údajov, ktorý nie je spolupracujúci a konštruktívny. | | | |
| SBA | Pripomienka č.1 ku komponentu č. 14- k reforme č. 2 elektronizácia insolvenčného konania Bankový sektor víta aktivity popisujúce v tomto komponente a ELEKTRONIZÁCIU PROCESOV považujeme za NEVYHNUTNÚ. No navrhovaná účinnosť január 2023 je minimálne v prípade elektronizácie dražieb neakceptovateľná. Ako ukazuje aj súčasná situácia ohľadom pandémie Covid-19, je nutné mať k dispozícii plnohodnotné funkčné elektronické procesy, ktoré umožnia aj v čase krízy efektívne pokračovať v činnostiach súvisiacich s bankrotmi. Ide napríklad o speňažovanie majetku v dražbách, ponukových konaniach či iných súťažných procesoch, pri fyzickom výkone ktorých sa stretáva viac osôb na jednom mieste. Elektronické speňažovacie či súťažné procesy, ktoré dokážu súčasne zabezpečiť transparentnosť aj ochranu zdravia, sú preto v modernom právnom štáte nevyhnutnosťou. K nútenému speňažovaniu majetku navrhujeme minimálne počas zákazu vychádzania zabezpečiť kontinuitu viacerých procesov prostredníctvom elektronizácie a preto je náš návrh do prijatia navrhovaného riešenia prijať aspoň medzitýmne, provizórne riešenia. Navrhujeme napríklad prostredníctvom certifikovaných dražobníkov- majú existujúce elektronické trhoviská/ platformy pre korporátne dražby, prostredníctvom štátneho elektronického trhoviska, prípadne môžeme kúpiť | Z | ČA | So zástupcami pripomienkujúceho subjektu prebieha na pôde MS SR otvorená diskusia ohľadom riešenia, ktoré by pomohlo preklenúť obdobie do predstavenia uceleného technického podľa Plánu obnovy. Pokiaľ ide o vecné pripomienky k legislatívnej úprave bankrotov, ide o pripomienky nad rámec riešených opatrení a bude potrebné sa s nimi vysporiadať pri nadchádzajúcich legislatívnych opatreniach v oblasti insolvenčného práva. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riešenie, ktoré existuje v Čechách. K modulu pre zverejňovanie informácií a pre oddlženie fyzických osôb Bankový sektor považuje aktuálnu reguláciu za umožňujúcu jednoduché masívne zbavovanie sa dlhov. V prvom rade treba tento aspekt osobných bankrotov hodnotiť kriticky. Absentujú primerané vyvažovacie mechanizmy medzi dotknutými právami veriteľov a „potrebami“ dlžníkov (a prenesene aj štátu samotného). Ďalším nedostatkom je pretavenie cieľov do legislatívnych riešení, v dôsledku čoho došlo k výraznému oklieštеniu prístupu dotknutých subjektov k súdnej a inej ochrane, keď majú k dispozícii len veľmi neefektívne a z hľadiska praktickej záťaže aj nepoužiteľné prostriedky na ochranu svojich oprávnených záujmov. V nadväznosti na vyššie uvedené je v osobnobankrotovej legislatíve potrebné opraviť tieto najväčšie pochybenia: prísnejšie predpoklady pre vstup dlžníka do bankrotu, zavedenie preventívnej verejnej kontroly, plnohodnotné a verejné informovanie, zmeniť nepomer medzi počtom konkurzov a splákových kalendárov, plnohodnotný správca, úprava kategorizácie pohľadávok, komplexné riešenie záväzkového a majetkového statusu dlžníka, funkčné a efektívne prostriedky útoku a obrany pre veriteľov. | | | |
| SBA | Pripomienka č.6ku komponentu č. 18- Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie, reforma č. 4 Pro-rastový daňový mix Oceňujeme ciele a smerovanie novej daňovej politiky, ktorá bola popísaná v Pláne obnovy a odolnosti (ďalej len Plán), obsahuje viacero výziev, ktoré považujeme za kľúčové. Bankový sektor podporuje aj boj proti daňovým únikom a participuje a napomáha finančnej správe v tomto procese. Je škoda, že Plán nebol dopracovaných do tých detailov, ako zvyšné tri reformy v rámci komponentu č. 18 alebo v porovnaní s ostatnými komponentami Plánu. Sledujeme vystúpenia predstaviteľov MF SR a FR SR v médiách a odtiaľ čerpáme informácie. Podľa nášho názoru, zmeny prezentované posledne, týkajúce sa opatrení, ktoré nemajú dopad na štátny rozpočet, mali byť súčasťou Plánu a navrhujeme ich dodatočné dopracovanie s tým, že politický konsenzus je vysoko pravdepodobný. SBA navrhovala niekoľkokrát (naposledy v januári 2021) vytvoriť právny rámec spojený s transformáciou dokladov z papierovej podoby do elektronickej podoby a ako aj právny rámec týkajúci sa vzájomnej „Elektronickej výmeny údajov“ medzi účtovnými jednotkami/daňovníkmi navzájom, bez obmedzení (možnosť zasielanie účtovných a daňových dokladov medzi účtovnými jednotkami/daňovníkmi len | Z | ČA | Časti týkajúce sa požiadavky vysvetlenia textácie budú bližšie špecifikované. Zvyšná časť predloženého textu ide svojím charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, pričom nie je možné v prekladanom materiáli obsiahnuť všetky potrebné reformy vzhľadom na zvyšovanie implementačného rizika Plánu obnovy a odolnosti, ktoré následne ovplyvní schopnosť čerpať prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti. Dané podnety berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v elektronickej forme). Práve časť požiadavky zrejme bude naplnená. Takéto hlasy zaznievali od viacerých inštitúcií a od podnikateľskej sféry. Predpokladáme, že politický konsenzus nebude znamenať problém. Podľa nášho názoru, zmeny v daňovom a účtovnom systéme odkomunikované ministrom financií (opatrenia bez dopadu na rozpočet), by mali byť zapracované do Plánu v danej štruktúre vrátane časového rozvrhu. Ďalej prorastový daňový mix obsahuje aj zdaňovanie negatívnych externalít ale aj tézu „Podporiť environmentálne zodpovednejšie, ale aj zdraviu prospešnejšie správanie, ktoré napomôže zelenej transformácii.“ Navrhujeme rozpracovať „zdraviu prospešnejšie správanie“, pretože bez kontextu na zelenú transformáciu, môže evokovať zavedenie špeciálnych daní (na cukor v potravinách a nápojoch) vylúčením takejto možnosti. Tak isto nie je jasné, čo myslí ministerstvo, keď uvádza v časti Výzvy, že má dôjsť k „zníženiu škodlivých daní“. Bolo by vhodné dodefinovať rámec, ktoré dane alebo daňové opatrenia sú vnímané ako škodlivé (uvažujeme prirodzene v kontexte bankového sektora, kde existoval bankový odvod) a v akom časovom rámci by bolo možné ich vypustiť a neutralizovať. Navrhujeme, aby boli dopracované časový harmonogram a legislatívne kroky do tohto Plánu alebo do ďalšieho reformného plánu Moderné a úspešné Slovensko, prípadne zverejnené na webe MF SR (podobne ako bývajú zverejnené akčné plány EÚ) pre jednotlivé fázy daňovej reformy (vrátane ich aktualizácie) priebežne. Podľa nášho názoru tlačové správy, brífingy a pod. nie sú postačujúce spôsoby informovania odbornej verejnosti. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1 EXCEL: 1. V položke T2 Green digital and costs pole Methodology used and description costs (stĺpec S) v riadku 10 (modernizácia zariadení) sa slová „0,4 mil. eur/MW“ nahrádzajú slovami „0,6 mil. eur/MW“. Zároveň navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie samostatne. Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (FVE, bioplyn, vodné elektrárne a pod.) ako aj vzhľadom na odlišné benefity, ktoré tieto technológie môžu priniesť navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy ako aj zvýšiť hodnotu maximálnej podpory pre modernizáciu vodných elektrární. Modernizáciou vodných elektrární sa dosiahnu benefity v oblasti zvýšenej účinnosti zariadenia, zvýšenia regulačného rozsahu ako aj predĺženie životnosti samotného zariadenia. Aj vzhľadom na tento benefit vodných | Z | ČA | Text týkajúci sa výšky jednotkových nákladov bude upravený na základe výsledkov analýzy nákladov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektrární, nesúhlasíme s tým, aby samaximálna podpora stanovovala rovnako pre všetky technológie. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1 EXCEL: 2. V položke T2 Green digital and costs stĺpec S v riadku 11 (flexibilita sústavy) navrhujeme realizovať technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie a zároveň navrhujeme, aby hodnota kapacity skladovania energie bola vyčíslená nielen v MW, ale aj v MWh, aby sa posúdilo celkové množstvo energie, ktoré sa touto technológiou dá uchovať. Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (batériové úložisko, vodné elektrárne, vodík) a takisto vzhľadom na to, že v prípade niektorých pôjde o nové zdroje, kým v prípade druhých o modernizáciu existujúcich zariadení. | Z | ČA | Boli doplnené predpokladané jednotkové náklady na výstavbu batériových úložísk zohľadňujúce okrem výkonového parametra aj parameter kapacity. Pripomienky odporúčacieho charakteru boli vzaté na vedomie. |
| SEAS | KOMPONENT 1 EXCEL: 3. V položke T1 Milestones&Digital, stĺpec D, riadok 13 navrhujeme zdôvodniť potrebu navýšenia kapacity skladovania o 35 MW. Odôvodnenie: Nie je nám zrejmé, na základe čoho bola určená hodnota 35MW a ako sa táto kapacita bude posudzovať vo vzťahu ku všetkých technológiám poskytovania flexibility. | Z | N | Hodnota cieľa bola určená na základe predpokladaných jednotkových [kW; MW; MWh] investičných nákladov a celkovej finančnej alokácie na investíciu (viď. tabuľková príloha Komponentu 1). |
| SEAS | KOMPONENT 1: 10. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky časť Implementácia sa dopĺňa 3. odsek (str. 6), ktorý znie: „Úpravou platby za HEP sa môžu znížiť prevádzkové náklady existujúcich elektrární a v spojení s G-komponentom až do výšky 44 Eur/MWh. Tieto prostriedky by inak mohol využiť výrobca elektriny napríklad na investíciu do modernizácie svojich elektrární alebo zlepšenia prevádzkových ukazovateľov.“ Odôvodnenie: G-komponent spolu s poplatkom za HEP sa v niektorých prípadoch môžu vyšplhať až do výšky 44 Eur/MWh, čo sa blíži trhovej cene elektriny. Plne podporujeme prehodnotenie týchto poplatkov a v prípade G-komponentu jeho zosúladenie s EÚ legislatívou. | Z | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 11. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky časť Časový rozvrh (str. 6) znie: „do 31.12.2021“. Odôvodnenie: Navrhujeme upraviť časový rozvrh, nakoľko v prípade G-komponentu prichádza už v súčasnosti k porušovaniu EÚ legislatívy, čo má za následok obrovské škody pre výrobcov elektriny, ktoré si budú následne nárokovať. Taktiež akékoľvek | Z | N | Celková reforma regulačného rámca pozostáva z viacerých krokov, posledným je nová regulačná politika, ktorá by mala byť prijatá do 31/12/2022. Nie je preto možné stanoviť 31/12/2021 pre reformu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | investície do nových zdrojov OZE, ktoré sa budú realizovať napríklad prostredníctvom aukcií, budú práve kvôli týmto poplatkom výrazne predražené. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 12. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE časť Časový rozvrh (str. 7) znie: „do 31.12.2021“. Odôvodnenie: Navrhujeme zosúladiť časový rámec s predchádzajúcim bodom, nakoľko je s ním nevyhnutne spojený a výrazným spôsobom ovplyvňuje výsledok aukcií popísaných v tomto bode. | Z | N | Vzhľadom na úpravu reforiem a míľnikov je pripomienka neaktuálna |
| SEAS | KOMPONENT 1: 13. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) odsek (str. 8) znie: „V roku 2010 a 2011 bolo uvedených do prevádzky s prevádzkovou podporou v zmysle zákona o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby č. 309/2009 Z. z. celkom 100 MW, resp. 280 MW pozemných fotovoltických elektrární. Prevádzková podpora týchto zariadení naplánovaná na 15 rokov končí v roku 2025, resp. 2026. Na Slovensku bolo v roku 2019 v prevádzke viac ako 2 500 MW inštalovaného výkonu vodných elektrární a spolu vyrobili viac ako 4,6 TWh elektriny. Tvorí to cca. 15-20% vyrobenej elektriny v SR. Drvivá väčšina týchto elektrární má za sebou desiatky rokov prevádzky.“ Odôvodnenie: Doplnenie technických špecifikácií | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 14. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Výzvy sa dopĺňa nový 3. odsek (str. 9), ktorý znie: „Aj keď vodné elektrárne majú za sebou desiatky rokov prevádzky, tak sú stále spoľahlivou súčasťou elektroenergetického mixu a objem výroby elektriny z tohto zdroja ako aj ich nenahraditeľné poskytovanie podporných služieb pre sústavu nie je možné ani v dlhodobejšom horizonte nahradiť. Naopak ich modernizáciou sa vie nielen predĺžiť ich životnosť, ale hlavne zvýšiť ich účinnosť a regulačný rozsah, čím sa zabezpečí väčší objem výroby elektriny z OZE a zväčší ich možnosť poskytovať služby flexibility pre sústavu.“ Odôvodnenie: Navrhujeme, aby bola explicitne uvedená oblasť | Z | N | Text obsahuje jasnú podporu rekonštrukcii VE. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | modernizácie vodných elektrární spolu s popisom výhod ich modernizácie ako základný pilier tohto komponentu. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 15. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Implementácia 2. odsek (str. 9) sa vypúšťa posledná veta. Odôvodnenie: Vzhľadom na výhody modernizácie vodných elektrární uvedené v tomto komponente nevidíme dôvod pre ich podmienenú podporu zo strany MŽP SR. Javí sa nám to ako diskriminačné oproti ostatným uvedeným zdrojom v tomto komponente. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 16. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) časť Odhadované náklady (str. 10) navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie. Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Len samotné investičné zámery Slovenských elektrární, a.s. ďaleko presahujú túto sumu. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do OZE a potrebu dosiahnutia klimatického cieľa. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 17. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Výzvy 1. odsek (SR má relatívne nízky inštalovaný výkon elektrární, ktoré dokážu flexibilne reagovať na aktuálne požiadavky sústavy.) sa vypúšťa (str. 10). Odôvodnenie: Zastávame názor, že SR má v súčasnosti dostatočný objem a množstvo zdrojov, ktoré dokážu flexibilne a pružne reagovať na aktuálne požiadavky sústavy. Základným pilierom sú obzvlášť prečerpávacie vodné elektrárne, ktorých inštalovaný výkon je viac ako 900 MW. | Z | N | Prevádzkovateľ prenosovej sústavy SR dlhodobo indikuje MH SR nedostatočné napĺňanie požadovaných objemov regulačného výkonu z domácich zdrojov. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 18. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Ciele sa dopĺňa odsek (str. 10), ktorý znie: „Podporiť a zabezpečiť prevádzkyschopnosť existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť vodných elektrární, resp. prečerpávacích vodných elektrární, nakoľko ich | Z | ČA | Do textu doplnený bod: • Podporiť a zabezpečiť prevádzkyschopnosť existujúcich zdrojov, ktoré okrem výroby elektriny poskytujú aj služby flexibility pre sústavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úlohu nie je možné v dlhodobom horizonte nahradiť inými zdrojmi.“ Odôvodnenie: Navrhujeme doplnenie z dôvodu dôležitosti a významu vodných elektrární pri poskytovaní služieb flexibility. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 19. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Implementácia sa dopĺňa nový 3 odsek (str. 11), ktorý znie: „Zabezpečiť a podporiť modernizáciu existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť v podobe vodných elektrární, resp. prečerpávacích vodných elektrární, s cieľom zvýšiť ich účinnosť ako aj regulačný rozsah.“ Odôvodnenie: Navrhujeme doplnenie z dôvodu dôležitosti a významu vodných elektrární pri poskytovaní služieb flexibility. | Z | ČA | Do textu bol doplnený bod: • Zabezpečiť a podporiť modernizáciu existujúcich zdrojov poskytujúcich služby flexibility pre sústavu, obzvlášť prečerpávacích vodných elektrární, s cieľom zvýšiť ich účinnosť ako aj regulačný rozsah. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 20. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Investície oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Odhadované náklady navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie (str. 12). Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do zvyšovania flexibility elektrizačnej sústavy SR. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 21. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položke Climate change mitigation (str. 16) dopĺňa táto veta: „Toto opatrenie je oprávnené pre oblasť intervencie 029 (prípadne i pre iné relevantné oblasti relevancie podľa zámeru opatrenia) v prílohe VI k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100%.“ Odôvodnenie: Navrhované znenie bližšie špecifikuje súlad navrhovaných opatrení s DNSH kritériom podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a s oznámením Komisie „Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady „výrazne nenarušiť“ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti“. | Z | N | Z pohľadu celkovej konzistentnosti textu nie je vhodné zohľadniť uvedenú pripomienku |
| SEAS | KOMPONENT 1: 22. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov | Z | N | Aktuálne nie je možné plne vylúčiť realizáciu nových vodných elektrární. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektriny z OZE sa v tabuľke položka The sustainable use and protection of water and marine resources (str. 16) označuje X v časti NO a znie: „Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Vzhľadom na disponibilné technické riešenia a Podľa prílohy I/C k návrhu delegovaného nariadenia EK, hospodárska činnosť vedúca k výstavbe a prevádzke zariadení na výrobu elektrickej energie využívajúcich technológiu slnečnej fotovoltiky a veternej energie nepredpokladá významné narušenie udržateľného využívania a ochrany vodných a morských zdrojov.“ Odôvodnenie: Pokiaľ sa v tomto opatrení nepredpokladá výstavba nových vodných elektrární, preukazovanie kritéria „výrazne nenarušiť“ pre tento environmentálny cieľ nie je potrebné. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 23. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka The circular economy, including waste prevention and recycling (str. 17) označuje X v časti YES. Odôvodnenie: Podľa časti 4.1. a 4.3. návrhu delegovaného nariadenia EK, ktoré v tomto materiáli slúži ako všeobecný referenčný dokument pre preukazovanie dodržania zásady „výrazne nenarušiť“, je potrebné vysporiadať sa s otázkou dosahovania cieľa prechodu na obehové hospodárstvo. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. Zároveň bol text adekvátne rozšírený o Časť II s vyjadrením k DNSH z pohľadu obehového hospodárstva. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 24. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE sa v tabuľke položka Pollution prevention and control to air, water or land (str. 17) dopĺňa takto: „Činnosť, ktorá sa týmto opatrením podporuje má zanedbateľný predvídateľný vplyv na tento environmentálny cieľ, pričom sa zohľadňujú priame aj nepriame vplyvy počas celého životného cyklu. Vzhľadom na disponibilné technické riešenia a podľa prílohy I k návrhu delegovaného nariadenia EK, hospodárska činnosť vedúca k výstavbe a prevádzke zariadení na výrobu elektrickej energie využívajúcich technológiu slnečnej fotovoltiky a veternej energie nepredpokladá významné narušenie prevencie a kontroly znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy.“ Odôvodnenie: Považujeme za podstatné špecifikovanie predchádzajúcich odsekov. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SEAS | KOMPONENT 1: 25. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) sa v tabuľke položka Climate change mitigation (str. 17) sa za slová „zmeny klímy“ dopĺňa táto veta: „Toto opatrenie je oprávnené pre oblasť intervencie 032 v prílohe VI k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s koeficientom zmeny klímy 100%.“ Odôvodnenie: Oblasť intervencie 032 predstavuje „iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane geotermálnej energie)“, 028 je „energia z OZE: veterná“, 029 je „energia z OZE: solárna“. | Z | N | Pripomienka reaguje na funkcionalitu Excel tabuľky, ktorú navrhla EK |
| SEAS | KOMPONENT 1: 26. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) sa v tabuľke položka Climate change mitigation (str. 18) sa na konci dopĺňa táto veta: „Vodná energia sa kvalifikuje ako obnoviteľný zdroj energie podľa smernice RED II.“ Odôvodnenie: Odporúčame doplniť toto konštatovanie, keďže vyššie uvedená oblasť intervencie je 032 formulovaná všeobecne ako „iné zdroje obnoviteľnej energie (vrátane geotermálnej energie)“. Keďže vodná energia nie je definovaná ako samostatná oblasť intervencie a navrhované opatrenie pracuje aj s modernizáciou vodných elektrární, takéto doplnenie je žiadúce. | Z | N | DNSH kritérium je upravené podľa usmernení EK |
| SEAS | KOMPONENT 1: 27. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v časti Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources Substantive justification (str. 19) znie takto: „Prevádzka existujúcich zariadení na výrobu elektriny z vodnej energie musí byť v súlade s vydanými povoleniami a mala by, okrem iného, implementovať aj potrebné mitigačné opatrenia (kontinuita vodného toku, zníženie dopadu “hydropeaking”,atď.). Navrhované opatrenie predpokladá využitie existujúcej vodohospodárskej infraštruktúry, do ktorej sa nemá zasahovať. Zásahy sú obmedzené iba na výmenu technologickej časti existujúcich vodných elektrární s cieľom zvýšenia energetickej účinnosti a regulačného rozsahu existujúcej technológie. Pre ďalšie typy zariadení (PV, veterná energia) je to N/A (na základe časti 7.6 delegovaného nariadenia EK).“ Odôvodnenie: Vysvetlenie pre súlad navrhovaného opatrenia s cieľom „výrazne nenarušiť“ cieľ udržateľného využívania vodných a morských zdrojov. Vzhľadom na charakter navrhovaných opatrení relevantných pre | Z | N | DNSH kritérium je upravené podľa usmernení EK a v súlade s návrhom delegovaného aktu k taxonómii. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | modernizáciu vodných elektrární je potrebné zdôrazniť, že sa nebudú realizovať významné zásahy do konštrukcie vodnej stavby – modernizácia sa má týkať iba technologických súčastí výrobného zariadenia. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 28. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v časti Part II: The protection and restoration of biodiversity and ecosystems (str. 20) posledný odsek znie takto: „Pre rekonštrukciu PV, veterných turbín, mikroKVET sa výrazne narušenie cieľa ochrany a obnovy biodiverzity a ekosystémov nepredpokladá (časť 7.6. návrhu delegovaného nariadenia EK).“ Odôvodnenie: O potrebe vykonania EIA rozhoduje nezávisle od hodnotenia zásady „výrazne nenarušiť“ príslušná legislatíva pre oblasť posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie. | Z | N | Finálna verzia návrhu Komponentu neobsahuje v časti "repowering" rekonštrukciu PV, veterných turbín, mikroKVET. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 29. V časti Do not significant harm Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE, oddiel Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Part II: The sustainable use and protection of water and marine resources (str. 21) sa vypúšťa tento text: „Relevantné len v prípade uzavretých prečerpávacích VE (ich realizácia nie je zamýšľaná v rámci opatrenia). Odôvodnenie: V rámci komponentu zvyšovania flexibility sa zamýšľa aj nad plánovanými projektami prečerpávacích VE a s cieľom ich nevylúčenia z uvedenej podpory navrhujeme ustanovenie vypustiť. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 30. V časti Míľniky, ciele a časový rozvrh oddiel Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE (str. 25) navrhujeme kapacitu inštalovaného výkonu 130 MW zvýšiť (aspoň dvojnásobne) vzhľadom na projekcie rozvoja OZE v NECP ako aj ku klimaticko-energetickým ambíciám SR ako aj EÚ do roku 2030. Tomu by malo prislúchať aj zvýšenie alokácie finančných prostriedkov pre tento komponent. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 31. V časti Míľniky, ciele a časový rozvrh oddiel Investícia 3: Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE časť Cieľ 1 1. odsek (str. 25) znie: „Cieľom je zvyšovanie flexibility elektrizačnej sústavy za účelom zvýšenia voľnej kapacity | Z | ČA | Investícia 3 počíta s možnosťou podpory modernizácie vodných elektrární za účelom zvýšenia rozsahu ich regulačného výkonu a zachovania ich prevádzkyschopnosti. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektrizačnej sústavy pre integráciu decentralizovaných zdrojov na výrobu elektriny, pomocou zavedenia investičnej podpory pre zariadenia na skladovania elektriny a pre projekty zvyšujúce flexibilitu elektrizačnej sústavy. Cieľ bude meraný inštalovanou kapacitou zariadení na skladovanie elektriny [MW] podporených investičnou pomocou. Zvýšenie regulačného rozsahu pre rekonštruované zariadenia bude vyjadrené v percentách. Okrem toho je potrebné vytvoriť priestor pre modernizáciu existujúcich zdrojov, ktoré už dnes svojou prevádzkou prispievajú ku flexibilite elektrizačnej sústavy.“ Odôvodnenie: Chceme dať do pozornosti potrebu modernizácie už existujúcich zdrojov, ktoré prispievajú k flexibilite elektrizačnej sústavy. Máme na mysli najmä, vodné elektrárne (prečerpávacie alebo prietokové), ktoré boli postavené pred mnohými rokmi. Ich modernizáciou vieme nielen predĺžiť ich životnosť, ale najmä zvýšiť flexibilitu poskytovaných služieb pre sústavu ako aj ich účinnosť. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 32. V časti Financovanie a náklady oddiel Investícia 2 (repowering) (str. 26) a oddiel Investícia 3 (str. 27) v 2. odseku druhá veta znie takto: „Technologicky špecifické výzvy pre jednotlivé technológie sa budú realizovať samostatne.“ Odôvodnenie: Vzhľadom na diverzifikované technológie, ktoré by sa mohli uchádzať o podporu (FVE, bioplyn, vodné elektrárne a pod.) ako aj vzhľadom na odlišné benefity, ktoré tieto technológie môžu priniesť. Modernizáciou vodných elektrární sa dosiahnu benefity v oblasti zvýšenej účinnosti zariadenia, zvýšenia regulačného rozsahu ako aj predĺženie životnosti samotného zariadenia. | Z | N | MH SR plánuje realizovať technologicky špecifické výzvy v prípade modernizácie zariadení (v rámci investície 2), nie však v prípade nových OZE (v rámci investície 1) |
| SEAS | KOMPONENT 1: 33. V časti Financovanie a náklady oddiel Investícia 2 (repowering) v 2. odseku (str. 26) navrhujeme uvedenú alokáciu vo výške 60 mil. EUR navýšiť. Odôvodnenie: Vzhľadom na vyššie uvedené popísané oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca a navrhujeme ju navýšiť niekoľkonásobne. Len samotné investičné zámery Slovenských elektrární, a.s. ďaleko presahujú túto sumu. Uvedená suma absolútne neodráža potrebu investícií do OZE a potrebu dosiahnutia klimatického cieľa. | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent čo je podmienkou pre zváženie pripomienky. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 1. V časti Popis komponentu časť Cieľ: Zvyšovanie podielu OZE v energetickom mixe (str. 1) navrhujeme, aby súčasťou podpory OZE bol tlak na maximalizáciu využitia existujúcich vodných elektrární | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prostredníctvom povinnosti príslušných subjektov udržovať vodné diela v stave spĺňajúcom projektované parametre. Odôvodnenie: Vodné elektrárne predstavujú OZE zdroje, ktorými Slovensko disponuje významným inštalovaným výkonom, no s nízkou využiteľnosťou maximálnych inštalovaných kapacít z dôvodov najmä hydrologických, ale častokrát aj zanedbávania údržby vodných stavieb. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 2. V časti Popis komponentu oddiel Reformy 2. bode sa za slová „sieťovým poplatkom“ (str. 2) dopĺňa text „obzvlášť so zameraním na revíziu sieťových poplatkov pre výrobcov elektriny ako aj iných relevantných poplatkov výrobcov elektriny, ktoré bezprostredne súvisia s investíciami uvedenými nižšie a výrazným spôsobom ich ovplyvňujú“. Odôvodnenie: Je nevyhnutné sa pri revízii sieťových poplatkov zamerať primárne na sieťové prípadne na iné poplatky, ktoré výrobcovia musia platiť. Príkladom je poplatok za hydroenergetický potenciál (HEP) v prípade vodných elektrární. Tieto poplatky výrazným spôsobom ovplyvňujú investície do nových, resp. modernizácie existujúcich elektrární. | Z | N | Po zmene štruktúry míľnikov a cieľov je pripomienka neaktuálna. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 3. V časti Popis komponentu oddiel Investície 2. bod (str. 2) znie: „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) Cieľom je zabezpečenie modernizácie existujúcich výrobných kapacít na výrobu elektriny z OZE, ktorých výsledkom je predĺženie životnosti zariadení alebo zvýšenie výroby elektriny z OZE v podobe zvýšenej účinnosti zariadení. Opatrenie bude mať formu investičnej pomoci.“ Odôvodnenie: Navrhujeme bližšie špecifikovať, čo bude predmetom tejto investičnej oblasti. | Z | N | Text investície jasne opisuje zariadenia pre ktoré bude pomoc poskytnutá |
| SEAS | KOMPONENT 1: 4. V časti Popis komponentu oddiel Investície 3. bod (str. 2) znie: „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Cieľom opatrenia je zabezpečiť väčšiu flexibilitu elektrizačnej sústavy SR a rozšíriť flexibilné formy poskytovania podporných služieb alebo služieb umožňujúcich nahradiť štandardné regulačné nástroje v oblasti podporných služieb. V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu, energetickú účinnosť a regulačné schopnosti elektrizačnej sústavy a to prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu sústave prípadne rozšírením základne o nové takéto zdroje. Opatrenie bude mať formu investičnej pomoci.“ Odôvodnenie: | Z | A | V rámci opatrenia budú podporené nové technológie poskytujúce sústave regulačný výkon, resp. komplexné projekty variabilných OZE nezvyšujúcich spotrebu regulačného výkonu (batériové systémy a elektrolýza vodíka). Prostredníctvom Investície 3 sa plánuje aj podpora modernizácie existujúcich vodných elektrární poskytujúcich regulačný výkon. Text bol ďalej vyjasnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Navrhujeme bližšie špecifikovať túto investičnú oblasť. Z nášho pohľadu je dôležité explicitne uviesť aké formy investícií do flexibility budú potenciálne podporené. Domnievame sa, že z predmetného odseku nevplývalo jasne, že oprávnenými investíciami budú aj investície do modernizácie existujúcich zariadení. Navrhujeme taktiež explicitne uviesť ako formu pomoci investičnú pomoc. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 5. V časti Popis komponentu oddiel Investície časť Odhadované náklady (str. 2) navrhujeme navýšenie odhadovanej alokácie. Odôvodnenie: Vzhľadom na uvedené oblasti podpory a jeden z kľúčových pilierov tohto plánu vo vzťahu k rozvoju čistých technológií (obzvlášť OZE) sa nám javí táto suma ako maximálne nepostačujúca. Navrhujeme ju zvýšiť aspoň niekoľko násobne. Uvedené navýšenie podporuje aj Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030, ktorý uvádza: „Celkové investičné náklady pre dosiahnutie cieľov v oblasti OZE sú odhadované vo výške 4,3 mld. eur. Tieto investičné náklady zahŕňajú sektor elektriny a vykurovania. Vychádzajú z odhadovaného nárastu inštalovaného výkonu pre elektrinu, resp. tepla z OZE a investičnej náročnosti na jednotku výkonu.“ | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 6. V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Administratívne prekážky výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z OZE 2. odsek (str. 3) znie: „V zmysle článku 16 Smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov je potrebné zabezpečiť skrátenie povoľovacieho procesu pre nové zdroje ako aj modernizáciu existujúcich zdrojov na výrobu elektrickej energie.“ Odôvodnenie: Navrhujeme povoľovací proces skrátiť a zjednodušiť aj pre projekty modernizácie existujúcich OZE. | Z | ČA | Využitý výraz "zefektívnenie". |
| SEAS | KOMPONENT 1: 7. V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Zvýšenie flexibility elektrizačnej sústavy s cieľom masívnejšieho pripájania nových zariadení na výrobu elektriny z OZE 2. odsek (str. 3) znie: „V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu a energetickú účinnosť elektrizačnej sústavy a to prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu sústave prípadne rozšírením základne týchto zariadení o nové také zdroje.“ Odôvodnenie: Navrhujeme preformulovať túto vetu s cieľom zdôrazniť, že súčasné technológie poskytujúce podporné služby a to predovšetkým prečerpávacie vodné elektrárne alebo niektoré prietočné | Z | ČA | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu doplnením formulácie: „V rámci opatrenia budú podporené zariadenia zvyšujúce flexibilitu a energetickú účinnosť elektrizačnej sústavy a to aj prostredníctvom modernizácie existujúcich zdrojov poskytujúcich flexibilitu". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vodné elektrárne, sú v súčasnosti základom pre poskytovanie týchto služieb a ich modernizáciu sa vie zlepšiť ich regulačný rozsah a účinnosť, čo vie výrazne prispieť k zvyšovaniu flexibility a stability sústavy. Tieto existujúce technológie sú dokonca šetrnejšie k životnému prostrediu ako napr. batériové úložiská. Z nášho pohľadu je preto nevyhnutné zahrnúť tieto technológie prioritne ako oprávnené do tejto kategórie. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 1: 8. V časti Hlavné výzvy a ciele oddiel Zabezpečiť modernizáciu existujúcich zariadení na výrobu elektriny z OZE (str. 3) 1. odsek sa na konci dopĺňajú slová „resp. by bola menej efektívna“. Odôvodnenie: Doplnenie dôvodu modernizácie existujúcich OZE. | Z | A | Pripomienka zapracovaná do textu komponentu. |
| SEAS | KOMPONENT 1: 9. V časti Popis investícií a reforiem v tomto komponente časť Reformy oddiel Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky časť Výzvy 4. a 5. odsek (str. 5) znejú: „Ďalšou z výziev je zmeniť prístup v cenovej regulácii, ktorá sa priamo dotýka pripájania a prevádzky výrobní elektriny z OZE (tzv. sieťové poplatky). Súčasná cenová regulácia sieťových poplatkov do značnej miery limituje trend postupného znižovania podpory OZE s cieľom ich postupnej integrácie v rámci voľného trhu s elektrinou. Ďalším poplatkom, ktorý výrazným spôsobom ovplyvňuje prevádzku, konkrétne vodných elektrární, je tzv. poplatok za hydroenergetický potenciál (tzv. HEP), ktorý je neúmerne vysoký a ovplyvňuje a limituje prevádzkovanie týchto elektrární.“ „Je potrebné zosúladiť súčasné nastavenie platieb za pripojenie a prístup do sústavy (ako napr. tzv. G-komponent) s požiadavkami vyplývajúcimi z práva EÚ. Priorita musí byť kladená primárne na zosúladenie sieťových a vodných poplatkov s okolitými krajinami s cieľom odstrániť akúkoľvek aj potenciálnu diskrimináciu účastníkom trhu z jednotlivých krajín spoločného trhu s elektrinou.“ Odôvodnenie: G-komponent spolu s poplatkom za HEP sa v niektorých prípadoch môžu vyšplhať až do výšky 44 Eur/MWh, čo sa blíži trhovej cene elektriny. Plne podporujeme prehodnotenie týchto poplatkov a v prípade G-komponentu jeho zosúladenie s EÚ legislatívou. Úprava týchto poplatkov by zlepšila ekonomickú prevádzku týchto zdrojov, čo by motivovalo ďalšie podnikateľské subjekty k ďalším investíciám do týchto zdrojov. To by znamenalo v konečnom dôsledku zvyšovanie podielu výroby elektriny z týchto zdrojov. | Z | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SEAS | KOMPONENT 4: 1. Na str. 1 sa v časti Cieľ druhej vete za slová „v priemysle“ vkladajú slová „vrátane energetiky“, za slová „dekarbonizácie priemyslu“ sa vkladajú slová „a energetiky“, za slová „efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“, za slová „priemyselných procesoch“ vkladajú slová „ako aj výroba zeleného alebo nízkoemisného vodíka formou elektrolýzy“; na str. 2 sa za slová „dekarbonizácia priemyslu“ vkladajú slová „a energetiky“, za slová „významným objemom“ vkladajú slová „vrátane energetiky“, za slová „produkovaných priemyslom“ sa vkladajú slová „a energetikou; na str. 5 sa za slová „v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“, za slová „priemyselných procesov“ vkladajú slová „a z energetiky“; na str. 6, 7 a 10 sa za slová „skleníkových plynov v priemysle“ vkladajú slová „a energetike“; na str. 10 sa za slová „Dekarbonizácia priemyslu“ vkladajú slová „a energetiky“. Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, ktoré síce nespadajú pod definíciu OZE, avšak umožnia výrazným spôsobom znížiť emisnú stopu. Spaľovaním alternatívnych palív sa zároveň môže riešiť aj problematika odpadového hospodárstva a znížiť tak napríklad miera skládkovania odpadu. Takýmto príkladom je tzv. tuhé druhotné palivo, ktoré sa momentálne testuje v elektrárni Vojany. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. Navyše Vodíková stratégia EU hovorí o zásadnom náraste budovania vodíkovej infraštruktúry v najbližších rokoch. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík." |
| SEAS | KOMPONENT 4: 2. V časti Hlavné výzvy a ciele písm. b) Ciele (str. 5) 3. odsek (str. 5) znie takto: „Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík. Výroba zeleného alebo nízkoemisného vodíka formou elektrolýzy predstavuje kľúčovú technológiu do budúcna a je plne v súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu, ktorá bola prijatá v júli 2020 a stanovuje ciele v tejto oblasti na najbližšie desaťročie.“ Odôvodnenie: Považujeme za zásadné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | emisné alebo alternatívne palivá, resp. OZE. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. Alternatívne palivá aj vodík považujeme za spôsob ako dekarbonizovať ekonomiku. Navyše Vodíková stratégia EU hovorí o zásadnom náraste budovania vodíkovej infraštruktúry v najbližších rokoch. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 4: 3. V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry časť Výzvy sa v 1. odseku (str. 6) vypúšťajú slová „spolu s elektrárňou Vojany“. Odôvodnenie: Elektráreň Vojany nie je nijakým spôsobom podporovaná prostredníctvom tarify TPS. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Elektráreň Vojany sa taktiež podieľa na spaľovaní uhlia, ktorého postupné vyradenie prispeje k očisteniu slovenského energetického mixu. |
| SEAS | KOMPONENT 4: 4. V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry časť Výzvy sa v 3. odseku (str. 6) za slová „Zemianske Kostoľany“ vkladajú slová „ako aj ďalších odberateľov“. Odôvodnenie: Elektráreň Nováky vykuruje aj ďalších odberateľov, ktorým je potrebné zabezpečiť kontinuálne dodávky tepla aj po ukončení prevádzky elektrárne Nováky. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Na výrobu elektriny z hnedého uhlia je naviazané vykurovanie miest Prievidza, Nováky a Zemianske Kostoľany, ako aj ďalších odberateľov, ktoré je potrebné najneskôr do roku 2023 nahradiť." |
| SEAS | KOMPONENT 4: 5. V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. a) oddiel Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle časť Ciele 2. odsek (str. 8) znie: „Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík. Výroba zeleného (z elektriny z OZE) alebo nízkoemisného vodíka (z elektriny pochádzajúcej z jadra) formou elektrolýzy predstavuje kľúčovú technológiu do budúcna a je plne v súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu, ktorá bola prijatá v júli 2020 a stanovuje ciele v tejto oblasti na najbližšie desaťročie.“ Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá, ktoré síce nespadajú pod definíciu OZE, avšak umožnia výrazným spôsobom znížiť emisnú stopu. Spaľovaním alternatívnych palív sa zároveň môže riešiť aj problematika odpadového hospodárstva a znížiť tak | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text bol upravený nasledovne: "Jednou z možných technológií na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je aj vodík." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | napríklad mieru skládkovania odpadu. Takýmto príkladom je tzv. tuhé druhotné palivo, ktoré momentálne testujeme v elektrárni Vojany. Energetika je podľa údajov uvedených v grafe č. 1 zodpovedná za približne 50% emisií CO2. Je preto nevyhnutné zamerať možnú investičnú prioritu aj týmto smerom. Druhou veľkou oblasťou a technológiou na dekarbonizáciu priemyslu a energetiky je vodík. Vodík vyrobený elektrolýzou z elektriny z OZE alebo jadra je bezemisný a je plne v súlade s požiadavkami na dekarbonizáciu. | | | |
| SEAS | KOMPONENT 4: 6. V časti Popis reforiem a investícií v rámci komponentu písm. b) oddiel Dekarbonizácia priemyslu časť Výzvy sa vkladá nový 2. odsek (str. 10), ktorý znie: „Energetika tvorí približne 50% emisií CO2 a preto je nevyhnutné vhodnými opatreniami znížiť jej uhlíkovú stopu.“ Odôvodnenie: Je nevyhnutné podporiť aj energetické spoločnosti, ktorých výroba je emisne náročná,. Vyzdvihnutie významu energetického priemyslu | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Uvedomujeme si dôležitosť podpory ekologizácie energetiky, preto upozorňujeme na možnosť čerpania iných EÚ zdrojov. |
| SEVA | Komponent 2: Obnova budov Pripomienka 2.1 Navrhujeme doplniť v časti „3. Popis investície a reforiem v tomto komponente“, podčasť „Implementácia“ v tretej odrážke termín “domáce nabíjacie stanice (tzv. wallboxy)”. Plné znenie odrážky tak bude nasledovné: „- Vytvorenie mechanizmu, ktorý by poskytoval žiadateľom, majiteľom rodinných domov, možnosť podpory hĺbkovej obnovy ich rodinných domov na jednom mieste. Okrem tradičných opatrení akými sú napr. zateplenie striech, obvodového plášťa, či výmena okien, umožní tento mechanizmus žiadateľovi získať podporu na OZE, zariadenia na uskladňovanie energie (elektrickej, tepelnej), domáce nabíjacie stanice (tzv. wallboxy), nízko emisné spaľovacie zariadenia určené na vykurovanie a tiež na vybrané inteligentné digitálne zariadenia, ktoré zabezpečia optimálne riadenie spotreby energie v rodinnom dome.“ V prípade, že sa predkladateľ stotožní s takýmto doplnením textu, je potrebné text doplniť aj v časti „Investície“, podčasť „Implementácia“, odrážka 8 s nasledovným doplneným znením: „Program zahŕňa nasledovné opatrenia: zateplenie striech, obnova vykurovacích systémov , výmena okien, vodo-zádržné opatrenia, kompostér, fotovoltaika a tepelné čerpadlá, inštalovanie domácej nabíjacej stanice (tzv. wallbox). Každé z opatrení má svoju technickú špecifikáciu, vlastnú intenzitu podpory a maximálnu výšku dotácie. Podobné doplnenie verejnej nabíjacej infraštruktúry pre elektromobily odporúčame aj v nasledujúcej časti „2. Obnova verejných historických a pamiatkovo | O | N | Neakceptované, pripomienka ide nad rámec navrhnutých opatrení ako aj finančných možností komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | chránených budov“. Odôvodnenie: Uvedené doplnenie odporúčame: • Na základe záverov textu tohto Plánu obnovy v časti „Zelená transformácia“, odrážky 4 („aplikácia prvkov na podporu elektromobility a cyklodopravy“) • Na základe platnej európskej legislatívy (napr. tzv. zimný energetický balíček „Clean Energy for all Europeans“), ktorá má za cieľ aj využiť možné synergie medzi domácnosťou aktívneho prosumera a domácim nabíjaním a dosiahnuť tak lepšiu efektívnosť spotreby, vyššiu integráciu lokálnych OZE ako aj zabezpečiť celkovo vyššiu mieru energetickej efektívnosti budovy. • Na základe skúseností zo zahraničia, kde už je výrazne častejšie využívané nabíjanie elektromobilov pre celkovú optimalizáciu a energetickú efektívnosť domov. • Zvlášť v prípade verejných historických a pamiatkovo chránených budov sú tieto objekty zvyčajne aj bodom verejného záujmu, kde prirodzene časť návštevníkov prichádza osobným vozidlom, takže sa týmto podporí aj nízkoemisná doprava. | | | |
| SEVA | Komponent 3: Udržateľná doprava Pripomienka 3.1 Navrhujeme doplniť v časti „2. Hlavné výzvy“, podčasť „Nedostatok infraštruktúry pre vozidlá s alternatívnym pohonom“ spresniť informáciu týkajúcu sa chýbajúcej nabíjacej infraštruktúry (týka sa spresnenia v oboch odrážkach“. Spresnené informácie sú nasledovné (plné znenie odrážky): • Nutnou podmienkou pre rozvoj vozidiel s alternatívnym pohonom je infraštruktúra pre tieto vozidlá. Na konci roka 2020 bolo na Slovensku v prevádzke približne 670 verejne prístupných nabíjacích bodov v celkom 315 nabíjacích lokalitách. Z uvedeného počtu ide o približne 480 AC nabíjacích bodov s výkonom nad 11 kW, 146 DC nabíjacích bodov s výkonom 50 - 60 kW a 41 DC ultrarýchlonabíjacích bodov s výkonom nad 150 kW (z toho 27 bodov CCS štandardu platného v Európskej únii). Taktiež v tejto odrážke navrhujeme zvážiť nasledovné doplnenie, ktoré je logickým východiskom pre stanovené ciele v ďalšom texte: „S ohľadom na tieto dáta výrazne absentuje najmä pokrytie nabíjacou infraštruktúrou pre ultrarýchle nabíjanie na diaľniciach a rýchlostných cestách, ktorá umožní využívať elektrické vozidlá aj pre dlhšie trasy (tzv. long-distance traveling). Výrazný nedostatok je však tiež nabíjacích bodov v mestských sídlach, ktoré by umožnili nabitie vozidla v rôznych typoch využitia (napr. štandardné nabíjanie počas noci, nabíjanie v bodoch verejného záujmu).“ Prepočet v ďalšej odrážke týkajúci sa úrovne pokrytia je síce logický, ale v skutočnosti je potrebné porovnať pomer elektromobilov k počtu nabíjacích bodov s | O | A | Text doplnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | možnosťou nabíjania v danom čase. Preto treba prepočítať dostupnosť nielen z pohľadu počtu verejne prístupných nabíjacích bodov, ale je potrebné brať do úvahy aj počet nabíjacích lokalít (parkovacích miest). V skutočnosti majú mnohé nabíjacie stanice viacero nabíjacích bodov (napr. 1xDC a 1 x AC), ale pre každý z týchto bodov nie je vyčlenené jedno separátne parkovacie miesto. V jednom čase sa tak na nabíjacej stanice dokáže nabíjať iba jedno vozidlo (parkovacie miesto je zabrané nabíjaním buď na DC alebo AC nabíjacom bode). Je možné odhadnúť, že pomer pokrytia sa takto ešte zníži približne o 30%. V prípade, že sa predkladateľ stotožní s takýmto spresnením a upraví text, je potrebné spresnenie pokrytia uviesť aj texte v časti „4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony“ Odôvodnenie: Uvedené informácie vyplývajú z detailnejšej analýzy a podkladov SEVA. | | | |
| SEVA | Komponent 3: Udržateľná doprava Pripomienka 3.2 Navrhujeme doplniť v časti „4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony“, podčasť „Implementácia“, „Nástroj 1: Národná sieť ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC)“ upraviť poslednú odrážku nasledovne: (plné znenie odrážky): „- sieť tvorená 228 UFC nabíjacími bodmi (4-8 UFC 150+ kW bodov na lokalitách v celkovom počte najmenej 50, ktorý nepresiahne 64).“ Odôvodnenie: Odporúčame na niektorých vyťaženejších diaľničných odpočívadlách zvážiť inštalovanie 8 nabíjacích bodov. Zároveň odporúčame výstavbu na čo najväčšom počte odpočívadiel (nabíjací bod môže byť aj v lokalitách, ktoré sú dobre vybaveným parkoviskom a v súčasnosti sa na ňom napr. nenachádza ani štandardná ČPH), no dnes je veľmi problematické stanoviť si takto presný záväzok minimálneho počtu lokalít. Dôvodom je, že presné umiestnenie a počet bude možné stanoviť až na základe komplexnejšieho auditu diaľničných lokalít najmä z ohľadom na kapacitu pripojenia. Preto odporúčame stanoviť si nižší limit lokalít, no ambiciózny celkový počet nabíjacích bodov a mať tak pri implementácii istú flexibilitu. | O | A | Text upravený. |
| SEVA | Komponent 3: Udržateľná doprava Pripomienka 3.3 Navrhujeme opraviť v Tabuľke 2 - Celkový odhad podpory budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony v rámci Plánu obnovy celkový náklad na výstavbu 228 ultrarýchlych nabíjacích staníc (DC2 150+ kWh). Podľa našich prepočtov by nemal byť náklad 30 360 000 EUR ale iba 29 640 000 EUR (chyba v kalkulácii, 130 000 EUR x 228). Navrhujeme rozdiel vo výške 720 000 EUR presunúť na navýšenie rozpočtu pre výstavbu AC nabíjacích bodov (11+ kW) buď do | O | ČA | V Tab. 2 je na uvedenom mieste pre Nástroj 1 chybný údaj, ešte z predchádzajúcej verzie samotného komponentu. Namiesto sumy 30 360 000 € tam má byť 29 640 000 €. Zvyšné alokácie na Nástroje 2, 3 ako aj implementačnú jednotku sú správne a v sume predstavujú 50 000 000 €. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nástroja 2 (obce a mestá) alebo nástroja 3 (právnické osoby). Týmto sa zodpovedajúco navýšia počty inštalovaných AC staníc. | | | Úpravou sumy pre Nástroj 1 teda nevznikne voľných 720 000 €. |
| SEVA | Komponent 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Pripomienka 9.1 Navrhujeme doplniť v časti „5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, Implementácia“ v nasledovnej odrážke termín “batériové technológie”. Plné znenie odrážky tak bude nasledovné: „- Vodík, batériové technológie a alternatívne palivá“ Odôvodnenie: Inovácie v oblasti nových batériových technológií (batériové články a systémy, aktívne materiály, recyklácia) patria najperspektívnejším oblastiam pre bezemisnú dopravu ako aj energetiku tak v Európskej únii ako aj na Slovensku. Pre ilustráciu dôležitosti tejto témy, Európska komisia iniciovala vznik Európskej batériovej aliancie, ktorá má za úlohu podporiť celý hodnotový reťazec európskeho batériového priemyslu a inovácií a dostať tak Úniu (do roku 2025) na druhé miesto v celosvetovej konkurencii. Európska únia očakáva celkovú hodnotu trhu v roku 2025 na úrovni 250 mld. EUR/ročne. Aj z tohto dôvodu bol v EÚ v téme batériových technológií posilnený komponent v rámci iniciatívy Horizon Europe (900 miliónov EUR), boli podporené projekty spoločného záujmu IPCEI (celkom 2,9 mld. EUR) a už sa začala alebo sa plánuje výstavba 17 “gigafactories” na výrobu batérií. Ako podpora inovácií v batériových technológiách bola podporená aj špeciálna iniciatíva Battery 2030+. V tejto snahe je aktívne aj Slovensko so silným potenciálom nových inovácií a produkčnej kapacity. V poslednom kole boli v silnej európskej konkurencii podporené štyri slovenské IPCEI projekty a začiatkom roka 2021 bolo vytvorené verejno-súkromné inovačné centrum - Národné batériové centrum. V ňom sú zapojené najväčšie verejné výskumné a akademické inštitúcie v krajine (SAV, STU, UNIZA, TUKE, UPJŠ) ako aj viacero subjektov zo súkromného sektora. Tieto fakty nasvedčujú, že batériové technológie majú veľký potenciál z pohľadu globálneho rastu trhu a inovácií ale aj z ohľadom na národné inovačné kapacity. | O | A | Text upravený. |
| Slovenská advokátska komora | Slovenská advokátska komora upozorňuje na to, že predkladaným nelegislatívnym materiálom sa štát zaväzuje k tvorbe politík naviazaných na ekonomické podmienky stanovené Európskou úniou a dochádza tak k externalizácii štátu a vnútorných rozhodovacích procesov. Nie je naším zámerom spochybniť celý mechanizmus stimulačného balíka, ale poukázať na to, že v určitých oblastiach sa vyvíja neprimeraný nátlak na normotvorbu a | Z | A | Vzatá na vedomie v časti IT komponentov. Rezort spravodlivosti ich bude zohľadňovať pri realizácií jednotlivých častí komponentov. Ostatná časť pripomienky venujúca propozíciám je mimo kompetencie MSSR. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dochádza k ústavne nekonformnému výkonu normotvornej činnosti. Viaceré návrhy obsiahnuté v pláne obnovy sú na hrane toho, čo by malo byť závislé od stimulačného balíka EÚ. Predmetný plán obnovy predurčuje zákonodarnú iniciatívu a dochádza k stavu, že zákonodarca nebude mať slobodu pri prijímaní legislatívnych návrhov v riadnom legislatívnom procese. EÚ má prenesené len určité právomoci a ak preberá na seba schvaľovanie plánu obnovy, ktorý rieši národnú sústavu riadenia vrátane národnej legislatívy, dochádza k porušeniu zásady subsidiarity. Sporné je aj nastavenie kondicionality zo strany EÚ a otázny je aj súlad s rámcom právneho štátu, ktorý vyžaduje určitý stupeň právnej istoty, ktorý tento plán neposkytuje. Navyše, ak pôjde o zmeny, ktoré nemajú širšiu podporu zainteresovaných strán alebo pri ktorých nemožno zaručiť efektivitu navrhovaných opatrení, hrozí riziko nenaplnenia plánu a následných sankcií. Žiadame preto predkladateľa, aby zvážil návrh plánu v tomto svetle a vynechal z plánu body, ktoré by viedli k vyššie opísanému nežiaducemu stavu. Ako príklad uvádzame sporné návrhy týkajúce sa zásahov do riadenia vysokých škôl. Na druhej strane je nepochybne žiadúce zabezpečiť poskytovanie lepších služieb cez elektronizáciu a digitalizáciu. Pokiaľ ide o komponent 15 zameraný na reformu justície, navrhujeme vo väčšej miere sa zamerať na digitálny rozmer komponentu. Návrh je v tomto smere koncipovaný úzko a v zásade naviazaný na reformu sústavy súdov, ktorej efektivita je z hľadiska cieľov, ktoré má dosiahnuť, otázna. K digitalizácii infraštruktúry justície by sa malo pristupovať na základe širšieho výkladu pojmu „justícia“, kam spadajú všetky profesie – notári, advokáti, exekútori, prokuratúra a ďalšie súvisiace úrady, nielen súdnictvo. Poukazujeme najmä na stať 9. písmeno b) Investície, Investícia 2 (...digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity), kedy v rámci kompaktnosti a celistvosti justičného systému je nevyhnutné v súvislosti so zabezpečovaním štátom delegovaných povinností pre právnické profesie, ktorých fungovanie je zastrešované samosprávnymi organizáciami vykonávajúcimi na svojom úseku funkciu orgánu verejnej moci, aby tieto mali svoje vnútorné systémy kompatibilné a kompaktné najmä s budúcim centrálnym informačným systémom, centrálnym digitalizačným strediskom, odbornou analytickou platformou pre sprístupňovanie judikatúry na súdoch a pod. Za účelom naplnenia vyššieho justičného cieľa, ktorým je bezpochyby aj jeho funkčnosť a efektívnosť, je vhodné zahrnúť do plánu v | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tejto súvislosti taktiež (nové) informačné systémy týchto stavovských organizácii. | | | |
| Slovenská komora SP a ASP | Pripomienka č. 1 – k materiálu ako celku – zásadná pripomienka V rámci Komponentu 02 Obnova budov, Komponentu 06 Inkluzívne vzdelávanie, Komponentu 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, Komponentu 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť, Komponentu 12 Moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie a Komponentu 13 Dlhodobá sociálno–zdravotná starostlivosť navrhujeme vypracovanie silného legislatívneho základu. Odôvodnenie: Aj keď v rámci medzinárodných a vnútroštátnych dokumentov, máme deklarované sociálne práva občanov a základné ľudské práva, výkonné legislatívne normy nie sú nápomocné ich realizovať v plnom rozsahu, minimálne v tom, že väčšina z nich je fakultatívnych - predpokladom úspešnému procesu je ich obligatórnosť . Predkladá: Mgr. Katarína Mažárová, predsedníčka Profesijnej rady | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Plán obnovy a odolnosti SR sa striktne riadi nariadením Európskeho parlamentu a Rady z dňa 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241, podľa ktorého je pre celý plán okrem iného dôležité rešpektovať aj Európsky pilier sociálnych práv. Princíp nediskriminácie a rovnosti príležitostí bude počas implementácie plánu dodržiavaný vďaka systému riadenia, koordinácie, implementácie, hodnotenia, monitorovania a kontroly tohto horizontálneho princípu, ktorého upresnenie bude v rámci metodických pokynov vypracované v ďalšej fáze v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Systém je opísaný v kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu. |
| Slovenská komora SP a ASP | Pripomienka č. 2 - k materiálu ako celku – zásadná pripomienka: V rámci navrhovaných opatrení a cieľov v Komponente 02 Obnova budov, Komponente 06 Inkluzívne vzdelávanie, Komponente 07 Vzdelávanie pre 21. storočie, Komponente 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť, Komponente 12 Moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie a Komponente 13 Dlhodobá sociálno–zdravotná starostlivosť vnímame nevyhnutnosť ich vzájomného prepojenia v Modely komplexnej starostlivosti o človeka od narodenia po starobu. Prvým krokom pre kreovanie Modelu komplexnej starostlivosti od narodenia po starobu je vypracovanie štandardov prevencie sociálneho vylúčenia z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu jednotlivcov a ich rodín. Odôvodnenie: Model komplexnej starostlivosti o človeka od narodenia po starobu zahŕňa: - víziou / cieľom je komplexná starostlivosť, ktorej základom je medzirezortná spolupráca (najmä MZ SR, MPSVR SR, MŠVVŠ SR,...) - prepája jednotlivé opatrenia a systémovo harmonizuje jednotlivé procesy - vytvára legislatívny rámec podpory, ktorý garantuje uplatňovanie práv a napĺňanie potrieb - filozoficky založený na princípe zmocňovania (podpora, rozvoj....) a nie pomoci – ak totiž pomáham, pomáham podľa toho čo si myslím, že je pre druhého dobré, ale nie je to | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Plán obnovy a odolnosti SR sa striktne riadi nariadením Európskeho parlamentu a Rady z dňa 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241, podľa ktorého je pre celý plán okrem iného dôležité rešpektovať aj Európsky pilier sociálnych práv. Princíp nediskriminácie a rovnosti príležitostí bude počas implementácie plánu dodržiavaný vďaka systému riadenia, koordinácie, implementácie, hodnotenia, monitorovania a kontroly tohto horizontálneho princípu, ktorého upresnenie bude v rámci metodických pokynov vypracované v ďalšej fáze v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Systém je opísaný v kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | napĺňanie jeho vlastných potrieb - základnou konštrukciou je napĺňanie potrieb ako ich definuje A. Maslow vo svojom koncepte Pyramída potrieb: o základné fyziologické potreby o potreba istoty a bezpečia o potreba lásky o potreba spolupatričnosti o potreba uznania o potreba sebarealizácie o potreba úspechu – ak sa nám darí napĺňať tieto potreby postupne (nie sú možné skratky, jednotlivé poschodia pyramídy na seba nadväzujú, ak to tak nie je nastavajú deficity, ktoré limitujú náš život), až po vrchol pyramídy zažívame pocit, že náš život má zmysel. Inak povedané: žijeme kvalitný život. V úzkom rodinnom kruhu vieme saturovať - základné fyziologické potreby, potrebu bezpečia a časť potreby lásky. Na napĺňanie všetkých ostatných potrieb je nevyhnutné širšie sociálne okolie, spoločenstvo. Uvedené potreby majú všetci ľudia – zdraví, so zdravotným postihnutím aj ich rodinní príslušníci. V inštitúciách sociálnych služieb je často problémom zabezpečiť už potrebu istoty a bezpečia (chýbajúce zariadenia pre klientov s nezvládnuteľnými poruchami správania – deti i dospelí). Komplexná komunitná starostlivosť od narodenia po starobu je realizovateľná pri funkčnom a pružnom prepojení ambulantnej a ústavnej zdravotnej starostlivosti so systémom školských zariadenie a komunitných sociálnych služieb v prirodzenom prostredí klienta, zabezpečovaná multidisciplinárnym tímom kvalifikovaných odborníkov. Vypracovanie štandardov prevencie sociálneho vylúčenia z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu jednotlivcov a ich rodín, ich pilotné overenie a vyhodnotenie je základnou bázou pre vznik Modelu komplexnej starostlivosti o človeka od narodenia po starobu. Predkladá: Mgr. Katarína Mažárová, predsedníčka Profesijnej rady | | | |
| Slovenská komora SP a ASP | Pripomienka č. 3 - k materiálu ako celku – zásadná pripomienka: K terminológii, navrhujeme nahradiť pojem „marginalizovaná rómska komunita“ a nahradiť pojmom „zdravotné znevýhodnenie a sociálne znevýhodnenie“. Odôvodnenie: Navrhovaná úprava predchádza diskriminácii a segregácii jednotlivých znevýhodnených osôb. Súčasťou marginalizovanej rómskej komunity môžu byť aj ľudia so zdravotným znevýhodnením a naopak sociálne znevýhodnení môžu byť aj nečlenovia marginalizovanej rómskej komunity. Predkladá: Mgr. Katarína Mažárová, predsedníčka Profesijnej rady | Z | N | Riešenie problémov MRK si vyžaduje osobitný prístup v dôsledku existencie viacerých vzájomne sa umocňujúcich problémov v týchto komunitách, ktoré nemožno zjednodušiť na sociálne znevýhodnenie. V kontexte vzdelávania ide napríklad o jazykové bariéry a generačnú chudobu. Bez poukázania konkrétnych prípadov, kedy pojem MRK nie je vhodný nie je možné pripomienku akceptovať a zapracovať plošne do celého dokumentu. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 2.2.1 Ciele v oblasti eGovernmentu Pripomienka s odôvodnením: Nie je jasné, čo je cieľom pri Digitálnej platforme pre tvorbu prioritných životných situácií. Požadujeme jasne | Z | ČA | RRP uvádza už dnes čo je myslené pod platformou: Predpokladom poskytovania proaktívnych služieb je modernizácia platformy frontend, backend a middleware |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | definovať, čo je cieľom v rámci Plánu obnovy a stability. Odôvodnenie: 1. Uvedené moduly sú investíciami plánovanými v rámci OPII, nie je jasné, čo je cieľom v rámci Plánu obnovy a stability. 2. V rámci dokumentu chýba jasná demarkačná línia medzi existujúcimi reformami, investíciami (napr. financovanými z OPII) a Plánom obnovy a stability. | | | služieb (spoločné moduly) na princípoch low code konfigurovateľných komponentov, ktoré sú centrálne spravované pre všetkých poskytovateľov služieb verejnej správy. Modernizáciu realizuje skupinou projektov Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Naviac sa uvádza v kapitole 2.2.1 ďalší popis platformy. Vieme doplniť do opisu, že účelom je zjednodušiť tvorbu elektronických služieb v zmysle štandardov a NKIVS. Demarkačná línia bude v prvom rade časová - OPII končí 2023, RRP bude investovať primárne 2023-26. Presný detail bude v určený v investičnom pláne prioritných životných situácií, kde bude pomenovaná nielen ŽS, ale aj OVM, ISVS, služby a to-do list. ktorý je nutné spraviť pre dosiahnutie želaného stavu. Ten sa bude validovať voči OPII projektom samozrejme. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 2.2.1 Ciele v oblasti eGovernmentu Pripomienka s odôvodnením:' Nie je jasné, čo je cieľom pri Digitálnej platforme pre využívanie IT zdrojov. Požadujeme jasne definovať, čo je cieľom v rámci Plánu obnovy a stability. Odôvodnenie: 1. Predmetné ciele považujeme za nedostatočné a nezodpovedajúce realite. 2. Značná časť uvedených cieľov je už realizovaná teraz v rámci OPII alebo iných iniciatív. 3. V rámci dokumentu chýba jasná demarkačná línia medzi existujúcimi reformami, investíciami (napr. financovanými z OPII) a Plánom obnovy a stability. | Z | ČA | Platforma predstavuje prostredie v ktorom budú k dispozícii zdroje pre digitálnu transformáciu a budovanie prioritných ŽS. Konkrétne ide o rozširovanie vládneho cloudu - privátnej časti (v investíciách sa nepočíta s nákupom HW a platforiem pre informačné systémy), rozširovanie verejnej časti a komunitnej časti. Tieto zdroje bude nutné manažovať preto súčasťou platformy je aj IT aktív manažment, ktorého prvá fáza sa nachádza v OPII. Tento koncept bude ďalej rozširovaný na väčší počet OVM a na ďalšie aktíva. Súčasťou služieb bude aj market place uvedený v Koncepcií nákupu, ktorá pomenovala nákup špecializovaných rolí pre prípady, ak OVM nechce, aby boli súčasťou diela - napr. tester, UX špecialista, alebo pre iniciačnú fázu projektu biznis analytik. Vieme doplniť do opisu, že účelom je zjednodušiť digitálnu transformáciu. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 2.2.1 Ciele v oblasti eGovernmentu Pripomienka s odôvodnením: Úplne absentuje cieľ na reformu a zmenu procesov verejného obstarávania zohľadňujúce špecifiká nákupu IKT. Odôvodnenie: 1. Aktuálnym a výrazným obmedzením pre agilné budovanie eGovernmentu sú chýbajúce procesy verejného obstarávania zohľadňujúce | Z | N | Dnes je zvykom obstarávanie diela, ktoré je vopred a jasne definované. Pre agilný spôsob budovania IS tento model nie je vyhovujúci. Preto plánujeme v Digitálnej platforme IT |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | špecifiká nákupu IKT. 2. Bez potrebnej zmeny procesov verejného obstarávania sa zvyšuje riziko neúspechu. | | | zdrojov zabezpečiť nákupný kanál postavený na princípe time and material. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.1.1.1 Budovanie prioritných životných situácií Pripomienka s odôvodnením: Chýba analýza, vysvetlenie ako bol stanovený počet 16 životných situácií. | O | N | Pri zohľadnení a lokácie a odhadu nákladov na 1 ZŠ sme za reálne odhadli nasadiť riešenie 16 ZŠ. Zároveň interná analýza potenciálu využívania ZŠ ukázala, že je 21 situácii, pri ktorých je predpoklad aspoň 100 000 podaní ročne. Z Plánu obnovy tak vieme financovať budovanie väčšiny prioritných ZS. Viac detailov bude práve v investičnom pláne prioritných ŽS. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.1.1.1 Budovanie prioritných životných situácií Pripomienka s odôvodnením: V rámci celej kapitoly chýbajú princípy ako: - Zjednodušená autentifikácia - Využívanie nižších úrovní autorizácie - Budovanie proaktívnych služieb - Vyžadovanie iba údajov, ktoré štát nevlastní Zároveň je potrebné doplniť aktivity, opatrenia, ktoré odstránia bariéry v používaní elektronickcýhs lužieb štátu a to napr. podpora mobilnej identity, prehodnotenie a kategorizácia úkonov a k nim prisluchajúcej úrovne autentifikácie a autorizácie. V rámci dokumentu chýba jasná demarkačná línia medzi existujúcimi reformami, investíciami (napr. financovanými z OPII) a Plánom obnovy a stability. Odôvodnenie: 1. Uvedené princípy a opatrenia považujeme za základy pre budovanie moderných digitálnych služieb štátu. | Z | N | Pripomienka bude riešená v NKIVS - národnej stratégie, ktorá ako sa aj uvádza je jeden z míľnikov RRP. NKIVS určí uvedené princípy a ďalšie požiadavky na zmenu zákonov. Konkrétne zmeny spoločných modulov, ktoré sú práve predmetom investícií RRP (platforma pre tvorbu ŽS) budú adresované na projektovej úrovni, nie strategickej na úrovni RRP. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.1.1.2 Centrálny manažment IT zdrojov Pripomienka s odôvodnením: Chýba analýza, vysvetlenie štruktúry nárastu výdavkov na IT. Analýza tohto nárastu môže potvrdiť alebo vyvrátiť definované výzvy a teda aj potrebné opatrenia. | O | N | Nárast a potreba manažmentu zdrojov (ktorá sa premieta vo výdavkovej časti), vrátane analýzy je definovaná aj v Revízií výdavkov na IT 2.0. Nie je nutné opakovať text jedného dokumentu do druhého. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.1.1.2 Centrálny manažment IT zdrojov Pripomienka s odôvodnením: Text uvedený v danej kapitole považujeme za zúžené vnímanie pojmu Manažment IT zdrojov. Požadujeme predmetnú kapitolu prepracovať. Odôvodnenie: 1. Považujeme za dôležité manažment zdrojov vnímať v širšom kontexte a to podľa nasledujúcich úrovní: - Komunikačná infraštruktúra - Dátové centrá - Zdieľané výpočtové zdroje = cloud - Operačné systémy, sw na prevádzku - Aplikácie - Ľudia 2. Považujeme za dôležité manažment zdrojov vnímať aj ako governance nástroj na financovanie IKT investícií. | Z | ČA | Doplnený lepší popis platformy pre digitálnu transformáciu, ale ide v nej presne o to, čo uvádzate: dátové centrá, vládny cloud, platformy a centrálne nákup licencií, zdrojové kódy dostupné na základe EUPL, ľudské zdroje (time/material). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.1.4 Reformy v oblasti kybernetickej bezpečnosti Pripomienka s odôvodnením: Kapitolu požadujeme prepracovať čo do obsahu a aj do termínov plnenia harmonogramu. Odôvodnenie: 1. Kapitola je zameraná len na ústrednú verejnú správu, absentujú aktivity, ktoré sú prospešné a nápomocné pre subjekty z „externého prostredia“, napr. obce, školy a pod., ktoré majú tiež povinnosti dodržiavať legislatívu v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ale je pre ne komplikované a nákladné tieto povinnosti dodržiavať. 2. Považujeme za dôležité, aby sa realizovali aktivity, ktoré prinesú dlhodobý a udržateľný efekt, napr.: - Zavedenie študijných programov na SŠ a VŠ s cieľom vzdelávania potrebných odborných kapacít - Zavedenie odborného vzdelávania pre napr. zamestnancov verejnej správy - Výskum a spoluprácu vysokých škôl a komerčného sektora 3. Opatrenia s dopadom v rokoch 2024 až 2026 považujeme za neskoré. | Z | ČA | Predkladateľ čiastočne akceptuje pripomienku, preveril text a uvádza k nemu nasledovné:<br><br>K bodu 1. pripomienky:<br>Pripomienku považujeme v bode 1. za nepresnú – predmetná časť vlastného materiálu nie je „zameraná len na ústrednú verejnú správu“. Materiál hovorí o potrebe reforiem v oblasti kybernetickej bezpečnosti vo vzťahu k subjektom verejnej správy všeobecne, medzi ktoré v zmysle ustanovení § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov patria okrem ústredných orgánov štátnej správy taktiež orgány územnej samosprávy, obce, verejné vysoké školy atď.<br>Predmetná kapitola materiálu hovorí o potrebe reforiem v oblasti kybernetickej bezpečnosti pre celú oblasť verejnej správy, nielen ústredné orgány verejnej správy, a to v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 95/2019 Z.z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 1). Taktiež Národná koncepcia informatizácie verejnej správy (bod 3.1.4.1. vlastného materiálu), ktorá má byť prijatá pre roky 2021-2030, bude zahŕňať – rovnako ako ostatná NKIVS pre roky 2014-2020 – orgány verejnej správy všeobecne bez zameriavania sa na ústredné orgány VS.<br><br>Orgány verejnej správy sú a už aj v minulosti si boli vedomé toho, že majú nedostatok kvalifikovaných odborníkov na oblasť kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“). V roku 2008 bola prijatá Národná stratégia informačnej bezpečnosti v SR, ktorá definovala ako jednu z hlavných úloh vytvorenie systematického vzdelávania v informačnej bezpečnosti pre:<br>• Laikov<br>• Vedúcich pracovníkov<br>• Informatikov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | • Špecialistov v IB<br>• Lektorov IB<br><br>V roku 2009 Vláda SR schválila Návrh systému vzdelávania v informačnej bezpečnosti. Pre MF SR bol vypracovaný výkladový slovník IB, ktorý mal slúžiť na legislatívne účely. Okrem toho bola vypracovaná koncepcia centra excelencie v informačnej bezpečnosti (ďalej len „IB“)., ktoré by malo realizovať výskumnú, expertnú a vzdelávaciu činnosť.<br>Ďalej:<br>• MF SR, ktoré v tom čase zodpovedalo za IB, sa pokúsilo rozbehnúť vzdelávanie podľa toho systému v roku 2010, ale projekt zastavil Úrad verejného obstarávania.<br>• V roku 2012 bol spustený projekt “Vypracovanie štandardov základných znalostí, metodických materiálov, analýz dokumentov a súvisiacich vykonávacích predpisov a realizácia školení pre oblasť informačnej bezpečnosti” (MF SR 2012-2014). V rámci tohto projektu bolo vyškolených vyše 1000 ľudí z prostredia verejnej správy, vytvorené znalostné štandardy pre vyššie uvedené kategórie používateľov informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“), vypracované učebnice (4) a asi 5000 slajdov prednášok. Kurzy: 40 hodinové, 80 hodinové a 150 hodinové. Prednášatelia – odborníci z UK, STU a praxe.<br>• V roku 2015 prebralo kompetencie v kybernetickej bezpečnosti NBÚ SR, vypracovalo Koncepciu kybernetickej bezpečnosti a Akčný plán, ktorý obsahoval aj obnovenie vzdelávania, ktoré realizovalo v minulosti MF SR.<br>• V rokoch 2017-19 prebiehali rokovania s MŠVVaŠ SR o<br>o Vytvorení akademického CSIRT-u a siete kompetenčných centier pre Kybernetickú a informačnú bezpečnosť, KIB.<br>o Projekt výkladový slovník<br>o Stratégia informatizácie školstva mala obsahovať aj kapitolu o KIB, táto bola vypracovaná, ale práce na Stratégii boli v decembri 2019 zastavené a obnovené až v januári |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | 2021. Odborníci z UK vypracovali pre MŠVVaŠ SR Stratégiu, ale bola zamietnutá.<br>• V roku 2019 UK vypracovala návrh projektu ochrany osobných údajov na slovenských vysokých školách, ale Slovenská rektorská konferencia (Ďalej len „SRK“) tento projekt nepodporila.<br>• V rokoch 2019-2020 sa na Univerzite Komenského realizoval Rozvojový projekt MŠVVaŠ SR č. 002UK-2-1/2018 Vzdelávanie pre informačnú spoločnosť:<br>o v rámci ktorého sa riešila aj úloha Vytvorenie systému celoživotného vzdelávania v KIB. Výsledkom projektu je dopracovanie a aktualizácia koncepcie vzdelávania pre KIB,<br>o boli vypracované učebnice KIB (3) a práva IKT (2).<br>• UK a STU získali a od roku 2021 riešia projekt ACCORD, v rámci ktorého plánujú vytvoriť študijné program KIB (vysokoškolské vzdelávanie v KIB mimochodom už realizujú vyše 25 rokov, majú vytvorené spoločné odborné pracovisko so spoločnosťou Eset).<br><br>K bodu 2. a bodu 3. pripomienky:<br>Vytvorenie a akreditácia nového študijného program nie je jednoduchá, škola potrebuje mať dostatočné personálne, informačné, technické a iné kapacity na získanie akreditácie. Úzkym miestom je najmä požiadavka na garantov, na Slovensku existuje jediný profesor (prof. Zajac) a jeden mimoriadny profesor (mimoriadny prof. Olejár), ktorí by prichádzali do úvahy ako garanti nových študijných programov, chýbajú docent na prednášanie a odborní asistenti na vedenie cvičení. Na bakalársky študijný program by bolo potrebné pripraviť minimálne 10 nových prednášok, rovnako ako na magisterský študijný program. Nami uvedený časový rozsah implementácie opatrení vychádza z reálnej praxe, pričom výsledky budú viditeľné priebežne po zahájení implementácie opatrení. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | Problém pri zavádzaní vzdelávania v KIB je v tom, že KIB nie je ani teoretická, ani technická disciplína, ale multi odborová oblasť. V riadom vysokoškolskom vzdelávaní je možné pripravovať odborníkov technického zamerania a kryptológov, ale nie manažérov a právnikov, ktorí potrebujú mať praktické skúsenosti a osobnostné predpoklady, ktoré sa nedajú získať stredoškolským ani vysokoškolským štúdiom. Na to je vhodnou formou akreditované celoživotné vzdelávanie.<br>Druhým problémom je veľký počet ľudí, ktorých treba vzdelávať nielen jednorazovo, ale kontinuálne, na čo nie sú personálne kapacity. Preto je potrebné pripraviť metodické materiály, a vytvoriť vzdelávaciu pyramídu využívajúcu aj e-learningové metódy. Tieto problémy boli spracované v Rozvojovom projekte MŠVVaŠ SR č. 002UK-2-1/2018, kde boli navrhnuté riešenia. Ak sa na ne podarí získať zdroje (a podporu vedenia UK) vytvorí vzdelávaciu pyramídu.<br>V rámci spoločného projektu MIRRI s vysokými školami, tak ako je to uvedené v opatreniach, vytváranie metodických materiálov pre prevádzkovateľov ISVS, vzorové riešenie (bezpečnostné projekty, bezpečnostné politiky, modelové ISMS pre malé organizácie), školenia.<br><br>Záver vyjadrenia:<br>Sme si plne vedomí potreby pomoci obciam a školám v oblasti KIB. Všetky aktivity plánujeme s hlavným cieľom praktickej realizácie a implementácie opatrení. Ľudské a odborné kapacity rozdeľujeme vždy na riešenie úloh od vyššej priority po nižšiu prioritu, preto je naším cieľom postupovať systematicky, čím vo výsledku pomôžeme obciam a školám naprieč celým Slovenskom.<br>Maximálne sa teda snažíme využiť existujúce kapacity tak, aby sme vyriešili úlohy s najvyššou prioritou (ochránili kritické systémy) a paralelne zvyšujeme bezpečnostné povedomie a personálne odborné kapacity pre KIB.<br>Študijné programy síce vyzerajú zaujímavo, ale nemáme |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | garantov, ani učiteľov a ani vhodných študentov – riešením je akreditované celoživotné vzdelávanie, do ktorého môžu byť zapojení učitelia vysokých škôl a odborníci z praxe ako lektori. Takýto projekt už v minulosti riešila UK, pričom MIRRI má záujem na využití výsledkov a rokuje s UK o spolupráci v oblastiach:<br>• Metodiky KIB pre LowEnd systémy,<br>• E-learningových materiálov,<br>• Kníh a terminologického slovníku,<br>• Prípravy lektorov.<br>V príprave je projekt spolupráce technikov, manažérov, právnikov a pedagógov z UK, ako aj spolupráce v rámci pripravovaného centra excelencie UK + STU (využitie existujúceho pracoviska UK + STU + Eset, projektu ACCORD a existujúcich študijných programov).<br>Plánovaným vytvorením distribuovaných (regionálnych) kompetenčných centier chceme významne podporovať aj obce, základné i stredné školy. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.2.1.1 Lepšie služby pre občanov a podnikateľov Pripomienka s odôvodnením: Požadujeme detailnejšie vysvetliť sumu 1,7 mil Eur na jednu životnú situáciu. Pri 16 ŽS ide o sumu 27 mil Eur. Zároveň nie je jasné na aké aktivity majú dané finančné prostriedky konkrétne použité. Odôvodnenie: 1. Aktuálne v rámci OPII sa realizujú rovnaké aktivity a sú plánované dopytové výzvy | Z | A | Doplnenie do časti costing eGOV. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.2.1.2 Digitálna transformácia poskytovania služieb verejnej správy Pripomienka s odôvodnením: Požadujeme doplniť princípy, ktoré zabezpečujú pridanú hodnotu pre občanov. Odôvodnenie: 1. Výsledkom digitálnej transformácie majú byť služby, ktoré občanovi prinášajú pridanú hodnotu, napr. napr. zrušenie územnej príslušnosti služby. | Z | N | Pripomienku považujeme v bode 1. za zmätočnú – predmetná časť vlastného materiálu nie je „zameraná len na ústrednú verejnú správu“. Materiál hovorí o potrebe reforiem v oblasti kybernetickej bezpečnosti vo vzťahu k subjektom verejnej správy všeobecne, medzi ktoré v zmysle ustanovení § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov patria okrem ústredných orgánov štátnej správy taktiež orgány územnej samosprávy, obce, verejné vysoké školy atď.<br>Pripomienka je predmetom NKIVS - národnej stratégie, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | ktorá ako sa aj uvádza je jeden z míľnikov RRP. NKIVS určí uvedené princípy a ďalšie požiadavky na zmenu zákonov. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.2.1.3 Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad Pripomienka s odôvodnením: Žiadame prehodnotiť ciele, rozsah, a najmä návrh implementácie tejto investície, a uviesť ju do reálnych parametrov Odôvodnenie: 1. Celý plán implementácie treba konzultovať formou konzultácií s trhom z pohľadu HW a konektivity – číslo 280.000 nevieme, z čoho vychádza a tým pádom celá plánovaná investícia. Hovoríme o bežne dostupnej službe, ktorú mnohí už využívajú a je otázne, koľko nových zákazníkov prejaví záujem. Z pohľadu trhu/ochrany hospodárskej súťaže je vhodnejšie poskytnúť Vouchery/dotácie a nechať voľbu na zákazníkovi. Vyhneme sa tak VO a komplikovaným schémam, ktoré končia podaniami na ÚVO, PMÚ a pod. Žiadame investíciu konzultovať minimálne s poskytovateľmi elektronických komunikácií, ktorí tieto služby a produkty poskytujú, majú skúsenosť s touto skupinou zákazníkov, aj s logistikou a komunikáciou s nimi. 2. Ak by už mali byť realizované VO, zásadne nesúhlasíme s ambíciou robiť obstarávanie partnera na HW aj konektivitu na národnej úrovni. Sú s tým tradične zlé skúsenosti (viď projekt Edunet). Obstarávanie HW a konektivita by sa mala realizovať na základe trhovej konzultácie. Predpokladáme, že realistické by to bolo na úrovni VÚC. Ideálne je ale sa VO vyhnúť, využiť existujúce služby na trhu (HW a SIM) a pre oblasť osvety a školenia existujúce kapacity (prípadne posilnené z projektu) samospráv a MVO. 3. Ak takýto projekt chce štát realizovať, mal by ho zveriť samosprávam, ktoré s dôchodcami pracujú, majú na to štruktúry personálne aj logistické. Neveríme, že existuje MVO, ktorá toto zvládne na celom území. Nech si samosprávy hľadajú partnerov, ktorí v danom regióne fungujú, majú dobrú reputáciu, kompetencie a vzťah so samosprávou. 4. Zásadne žiadame, aby sa nevymýšľali úlohy pre úrady, ktoré na tento účel nie sú zriadené – viď NASES ako servisno-podporné stredisko. Tento úrad má dosť problémov zvládať aj súčasnú agendu. Jeho význam v oblasti eGov služieb je zásadný, budeme všetci radi, keď zvládne tie... 5. Nevytvárajme nové organizácie a platformy. Využívajme tie existujúce a fungujúce, nemáme na trhu prebytok kompetentných ľudí, skôr naopak. | Z | N | Pri príprave SeniorPadov už boli konzultované trhové subjekty a na začiatku projektu sa uskutoční pilotný projekt, ktorého výstupom bude presná špecifikácia SW, HW a konektivity. Nákup HW je potrebné ponechať na národnej úrovni, jednak z dôvodu dosiahnutia lepších cien, ale aj z dôvodu jednotnej HW platformy, aby sa zabezpečila funkčnosť vyvíjaných SW aplikácií. Pri distribúcii ľubovoľného HW cez vouchre by vzniklo riziko rozvoja čiernej ekonomiky s týmto HW. Výber školiacich partnerov však môže byť realizovaný na regionálnej úrovni, takže VÚC, alebo mestá a obce môžu na projekte aktívne participovať a využiť svoje siete a kontakty. Od myšlienky podporného centra sa upustilo, takže táto aktivita nebude na NASES prenesená. Cieľovou skupinou sú dôchodcovia, primárne ti nad 70 rokov. Poberateľov starobného dôchodku je na Slovensku 1,1 milióna a z nich starších ako 70 rokov je 579 tisíc. Vzhľadom na obmedzene zdroje však nie je možné opatrenie škálovať na celu tuto množinu a rovnako nie každý bude mat o skolenia či zariadenia záujem. Cieľová skupina sa preto stanovila na možnú financovateľnú množinu, ktorá predstavuje minimálne 171 000 ľudí. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.2.2.1 Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov Pripomienka s odôvodnením: Požadujeme do kapitoly doplniť benefity pre externé prostredie, napr. podnikateľské subjekty. Odôvodnenie: 1. Investície realizované do týchto aktivít by mali prinášať aj priamy benefit pre podnikateľské subjekty, akademické prostredie a pod. 2. Je potrebne zadefinovať modely ako vyýsledky daných investícií môžu využívať aj podnikateľské subjekty, akademické prostredie a pod. | Z | A | Doplnené na strane 32. |
| Slovensko. Digital | Kapitola/Komponent: 17 Predmet: 3.2.2.2 Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií Pripomienka s odôvodnením: Požadujeme do kapitoly doplniť benefity pre externé prostredie, napr. podnikateľské subjekty. Odôvodnenie: 1. Investície realizované do týchto aktivít by mali prinášať aj priamy benefit pre podnikateľské subjekty, akademické prostredie a pod. 2. Je potrebne zadefinovať modely ako vyýsledky daných investícií môžu využívať aj podnikateľské subjekty, akademické prostredie a pod. | Z | A | Doplnené na strane 38. |
| SLS | Slovenská psychiatrická spoločnosť SLS deklaruje, že nespochybňuje dôležitosť žiadneho z bodov, uvedených v Pláne obnovy pre duševné zdravie, ale namieta, že v ňom nie je zohľadnená skutočná priorita najpálčivejších problémov v starostlivosti o duševné zdravie v SR, zvlášť v aktuálnej pandemickej situácii. V roku 2018 bola uverejnená epidemiologická štúdia doc.Bražinovej a kolektívu, z ktorej vyplynulo, že väčšinový podiel pacientov s najčastejšími psychickými poruchami (v SR ide o anxiózne poruchy, afektívne poruchy, najmä depresie, závislosti) sa k liečbe vôbec nedostane (napr. u anxióznych porúch až 84% pacientov nie je liečených). ) Nediagnostikované a teda aj neliečené zostávajú aj včasné štádiá demencií. Tento problém – postarať sa o najčastejšie psychické poruchy, ktoré postihujú predovšetkým ľudí v produktívnom veku – má starostlivosť o duševné zdravie na Slovensku dlhodobo, a v čase pandémie len narástol, pretože práve týchto pacientov je dnes čoraz viac. Je nedostatok zariadení, kde by práve títo ľudia našli dostupnú pomoc (úplne chýbajú komunitné centrá), sú veľmi dlhé čakacie doby na prvé vyšetrenie. Plán obnovy v súčasnej podobe však tento problém v podstate vôbec nerieši. V úvode je síce napísané, že vybranými kľúčovými ukazovateľmi by malo byť zvýšenie podielu pacientov liečených v komunitnej zdravotnej starostlivosti a skrátenie čakacej doby na poskytnutie odbornej zdravotnej starostlivosti o duševné zdravie, ale ďalší text sa väčšinou | Z | A | Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | týka len zlepšenia psychiatrickej starostlivosti o pacientov so závažnými chronickými psychickými poruchami, ktorých je výrazná menšina. SPsS SLS má k Plánu obnovy a odolnosti dve ZÁSADNÉ pripomienky: 1. Nutnosť vybudovania Centier duševného zdravia, nie samostatných psychosociálnych centier V časti Dostupná zdravotno-sociálna starostlivosť pre všetky skupiny pacientov s dôrazom na komunitné riešenia je v prvej vete uvedené: Cieľom je dostupná zdravotno-sociálna starostlivosť pre všetky skupiny pacientov, ktorá podporuje liečbu v ich prirodzenom prostredí... Nemáme vyriešený najväčší segment, ktorý má v súčasnosti najmenšie kapacity – poskytovanie komplexnej starostlivosti u najčastejších diagnóz – úzkosti, depresie, včasné štádiá demencií, závislosti – je potrebné vytvoriť tzv. Centrá duševného zdravia (CDZ) podľa nami navrhovaného konceptu – ktoré by poskytovali ambulantné služby psychiatrické, psychoterapeutické aj sociálnu podporu, ale pre pacientov v celom rozsahu diagnostického spektra, od najčastejších ľahších porúch až po závažné chronické stavy, v konkrétnej komunite – aby boli čo najľahšie a čo najskôr dostupné. V tejto skupine pacientov, pokiaľ im bude v CDZ poskytnutý case-manažment, dôjde k redukcii potreby hospitalizácie, zlepšeniu miery zamestnanosti, zníženiu rizika chronifikácie, invalidizácie, zlepšeniu produktivity práce, zmierni sa dopad na rodinu a celkovo na spoločnosť, teda celkovo sa znížia závažné dopady duševnej poruchy. Súčasťou CDZ by mali byť aj psychosociálne centrá , fungovali by na spoločnej materiálno – technickej a personálnej báze. Udržateľnosť projektu samostatných psychosociálnych centier je podľa nás veľmi problematická. Sme presvedčení, že vybudovanie vyše 50 samostatných objektov psychosociálnych centier nebude možné obsadiť kvalifikovaným lekárskym personálom, ktorý bude potrebný niekde úplne inde (v starostlivosti o pribúdajúci počet ľudí s najčastejšími poruchami duševného zdravia. Mobilný tím, ktorý má byť súčasťou CDZ, je určený na starostlivosť o pacientov, ktorí z rôznych dôvodov nemôžu do CDZ prísť, v ich prirodzenom, domácom prostredí , nie je určený na poskytovanie pravidelnej psychiatrickej starostlivosti o klientov inštitucionalizovaných. 2. Národná linka podpory duševného zdravia (počas pandémie) Nespochybňujeme fakt, že rozšírenie siete liniek dôvery by bolo pre spoločnosť prínosné. Chýba však nadväzná starostlivosť o ľudí v kríze. SPsS skôr ako zriadenie ďalšej linky zdôrazňuje skôr potrebu zriadenia krízových centier, ktoré na Slovensku úplne absentujú. Takéto krízové centrá, ktoré by boli naviazané na linky (ako následná | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | starostlivosť), by umožnili odporučiť volajúcemu kontaktovať zariadenie (alebo priamo ho sním skontaktovať), kde by dostal adekvátnu pomoc vo svojej psychickej kríze. Na takúto pomoc postačujú špecialisti vyškolení v krízovej intervencii (môžu to byť psychológovia, sociálni pracovníci, sestry... – nemusia to byť psychiatri). Ide o bezbariérovú službu, ktorá zníži stigmatizáciu, ľudia v kríze sa takto ľahšie dostanú k adekvátnej pomoci a minimalizuje sa nežiaduci fenomén labelingu (dnes sa človek v kríze ocitá výlučne na psychiatrickej pohotovosti, kde dostane – musí dostať – nejakú diagnózu psychickej poruchy). | | | |
| SLS | Slovenská psychiatrická spoločnosť (SPsS) SLS 2. Národná linka podpory duševného zdravia (počas pandémie) Nespochybňujeme fakt, že rozšírenie siete liniek dôvery by bolo pre spoločnosť prínosné. Chýba však nadväzná starostlivosť o ľudí v kríze. SPsS skôr ako zriadenie ďalšej linky zdôrazňuje skôr potrebu zriadenia krízových centier, ktoré na Slovensku úplne absentujú. Takéto krízové centrá, ktoré by boli naviazané na linky (ako následná starostlivosť), by umožnili odporučiť volajúcemu kontaktovať zariadenie (alebo priamo ho sním skontaktovať), kde by dostal adekvátnu pomoc vo svojej psychickej kríze. Na takúto pomoc postačujú špecialisti vyškolení v krízovej intervencii (môžu to byť psychológovia, sociálni pracovníci, sestry... – nemusia to byť psychiatri). Ide o bezbariérovú službu, ktorá zníži stigmatizáciu, ľudia v kríze sa takto ľahšie dostanú k adekvátnej pomoci a minimalizuje sa nežiaduci fenomén labelingu (dnes sa človek v kríze ocitá výlučne na psychiatrickej pohotovosti, kde dostane – musí dostať – nejakú diagnózu psychickej poruchy). | Z | A | Text bol upravený. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 26: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 1. Popis komponentu, časti Investície je uvedené: „Cieľom investície je ochranou ekosystémov zabezpečiť dlhodobo udržateľný príspevok ekosystémov k adaptácii na zmenu klímy a zmiernenie jej dôsledkov (zmierňovanie povodní, prevencia pred suchom).“, pričom zmierňovanie povodní a prevencia pred suchom sa určite nevyrieši ponechávaním 75% území národných parkov v bezzásahovom režime, rýchlym rozpadom nepôvodných smrečín a ďalších lesných ekosystémov čiastočne alebo významne zmenených človekom, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Pripravovaná spoločná „Stratégia Európskej únie pre lesy“, kde predpoklad | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ďalšej starostlivosti o lesné spoločenstvá v Európe ide úplne opačným smerom, ako predpokladá komponent č. 5 – navyšovanie bezzásahových území na Slovensku. V legislatívnom pláne na 2. štvrťrok 2022 pod č. 11 je návrh zákona o zmene klímy, dôvodom na predloženie je „v reakcii na očakávané prijatie (Európskeho klimatického predpisu) je zvýšená potreba prijať obdobnú legislatívu aj na národnej úrovni. Sprehľadní sa tým a sformalizujú kľúčové klimatické ciele a povinnosti subjektov za účelom plnenia medzinárodného a európskeho klimatického práva.“ Čiže na európskej úrovni ešte nie je dohoda na klimatickom predpise, ale na Slovensku už vieme, že zvyšovaním bezzásahového územia prispejeme k adaptácii na zmenu klímy. Hlavné vplyvy lesa na vodnú bilanciu sú zachytávanie zrážok v korunách (inercepcia) a tak isto vyparovanie vody z povrchu rastlín (transpirácia), pričom netreba zabúdať na schopnosť pôdy zadržať vodu. Najúčinnejšie znižujú odtok povrchovej vody mladšie lesné porasty, účinnosť prestarnutých a preriedených porastov je približne rovnaká ako u nelesných spoločenstiev (viď štúdie: Fedorov S.F., Marunich S.V.,1989: "Forest cut and forest regeneration effects on water balance and river runoff" in Roald L., Nordseth K. & Hassel K. A. 1989: FRIENDS in Hydrology, IAHS Publication No. 187, Published by the International Association of Hydrological Sciences, IAHS Press, Institute of Hydrology, Wallingford, Oxfordshire OX10 8BB, UK, strany 291-297; McIntosh, P.D. 2003. Estimated effects of potential forestry operations on water quantity, Koonya district. Unpublished report, Forest Practices Board, Hobart na http://www.fpa.tas.gov.au; Yu Yannian, 1990: Hydrological effects of forests, The Hydrological Basis for Water Resources Management (Proceedings of the Beijing Symposium, October 1990), IAHS Publ. no. 197). Ihličnaté porasty sú účinnejšie ako listnaté (napr. Armbruster, M., Seegert, J., Feger, K.-H. 2004: Effects of changes in tree species composition on water flow dynamics – Model applications and their limitations, Journal Plant and Soil, Springer Netherlands, Volume 264, Numbers 1-2 / July, pp. 13-24; Augusto, L., Ranger, J., Binkley, D., Rothe, A. 2002: Impact of several common tree species of European temperate forests on soil fertility, Annals of Forest Science,Vol. 59 No. 3 (April 2002) p. 233; Nisbet, T. 2005: Water Use by Trees, Forestry Commission, Information Note, Forestry Commission, Edinburgh, 8 strán; Tate K. W. 1996: Interception on Rangeland Watersheds; Rangeland Watershed Program, Factsheet, No. 36;). Vplyv ťažieb je úmerný ich plošnému podielu na celkovej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výmere lesa (napr. Hornbeck, J.W., Adams, M.B., Corbett, E.S., Verry, E.S., Lynch, J.A. 1995: A Summary of Water Yield Experiments on Hardwood Forested Watersheds in Northeastern United States, Proceedings 10th Central Hardwood Forest Conference, Morgantowm, West Virginia March 5-8, 1995, USDA Forest Service, pp. 282-295; Ziemer, Robert R. 1998. Flooding and stormflows. In: Ziemer, Robert R., technical coordinator. Proceedings of the conference on coastal watersheds: the Caspar Creek story, 6 May 1998; Ukiah, California. General Tech. Rep. PSW GTR-168. Albany, California: Pacific Southwest Research Station, Forest Service, U.S. Department of Agriculture; 15-24). Povrchový odtok z jednotlivých odlesnených plôch sa podľa výskumov v experimentálnych povodiach v prvom roku po ťažbe zvyšuje až o cca 30 % (napr. Hibbert, A. R., 1967. Forest treatment effects on water yield. In: W. E. Sopper and H. W. Lull (Editors), International Symposium For Hydrology. Pergamon, Oxford, pp. 527-543; Wemple, B.C., J.A. Jones, and G.E. Grant. 1996. "Channel Network Extension by Logging Roads in Two Basins, Western Cascades, Oregon." Water Resources Bulletin 32, No. 6: 1195-1207), potom však už v druhom roku výrazne klesá a po 10-20 rokoch je už spravidla odtok nižší, než bol predtým zo starého lesa. Preto zvyšovaním bezzásahových území a rýchly rozpad smrekových porastov je vážnym ohrozením cieľa – prevencie pred povodňami. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 1: Nakoľko v Pláne obnovy, vo vlastnom materiály Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu je konštatované, že výzvou zostáva nízka zamestnanosť znevýhodnených skupín, ktoré čelia výrazne vyššiemu riziku chudoby a sociálneho vylúčenia, že ľudia prídu o prácu najmä vo vybraných sektoroch služieb s nižšou kvalifikovanou pracovnou silou, ale aj, že sociálne rozdiely medzi regiónmi na východe a západe Slovenska sú výrazné, prípadne, že pretrvávajú veľké regionálne rozdiely, pričom vo východných regiónoch existuje pomerne horšia situácia naprieč všetkými pracovnými trhmi a sociálnymi ukazovateľmi no v ďalšom texte Komponentu č. 5 sa tieto problémy nie že riešia, ale naopak sa ešte zvýrazňujú, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Úplne v rozpore s uvedeným sú návrhy komponentu č. 5 Adaptácia na zmenu klímy, kde sa navrhuje zmeniť zameranie prác ľudí v znevýhodnených regiónoch, kde sa dnes dokážu zamestnať v profesiách naviazaných na regionálne danosti a zmysluplné a citlivé využívanie | Z | N | Predložený text, ktorý navrhuje vynechanie celého komponentu a nahradenie iným nie je možné považovať za pripomienku. Spracovateľ berie návrh/podnet na vedomie. Pripomienkujúcim subjektom uvádzané pracovné miesta naviazané na takzvaný "mäkký turizmus," predstavujú potenciálny pozitívny vedľajší efekt z realizovaných opatrení, ktorých hlavným cieľom je zvýšenie biodiverzity, ochrany prírody a adaptácie na zmenu klímu. Takisto opatrenia nemožno považovať za hlavný nástroj zvyšovania zamestnanosti znevýhodnených skupín a znižovania regionálnych rozdielov. Podrobnejší výpočet toho ako Plán obnovy ako celok prispeje v tvorbe pracovných miest a zvyšovaniu sociálnej a teritoriálnej kohézie poskytuje Kapitola 4 predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prírodného potenciálu, na fiktívne zamestnávanie v sektore služieb pre „mäkký turizmus“, ako píšťalkárstvo, prútenkárstvo, metliarstvo, rezbárstvo a podobne. Dnešná doba len a len potvrdzuje, že službami navrhnutými v komponente č. 5 sa ľudia nedokážu uživiť v turisticky vysoko preferovaných oblastiach, nie to v regióne Horehronia, severného Gemera či Polonín. Uvedenými návrhmi sa určite nevyriešia uvedené sociálne a hospodárske rozdiely. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 10: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Časový rozvrh, sú uvedené časové rámce plnenia opatrení Mapovanie ekosystémových služieb, ktoré nemajú logickú postupnosť, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Naplánovanie biotopov a druhov európskeho významu je naplánované do konca roku 2024 resp. 2026, ale vykupovať sa majú „najvýznamnejšie pozemky v národných parkoch“ v roku 2023 a 2024. Z toho je zrejmý zámer vykupovať pozemky podľa určenej priority, ale bez poznania ich významnosti. Návrh množstva hektárov určených na vykupovanie je v pripomienke č. 8 a teda nejde o systémové kroky, ale náhodne zvolené množstvá, kritériá a časové postupnosti. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 11: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, podčasti Reforma ochrany prírody je rozpor medzi navrhovanými termínmi postupnosti opatrení a Rámcovým plánom legislatívnych úloh Vlády SR na VIII. Volebné obdobie, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Prijatie novely zákona o ochrane prírody a krajiny v zmysle Plánu obnovy v termíne 3Q 2021 je v rozpore s Rámcovým plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky, kde je na 2Q 2021 Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, čiže ani tu nie je zhoda so strategickými dokumentami vlády a Plánom obnovy. Okrem iného, legislatívny proces je určite dlhší, ako uvádzané termíny a teda nerealizovateľný. Celý proces termínovania postupnosti krokov opatrení Pláni obnovy v transformácii ochrany prírody je nelogický. Najskôr sa majú prehodnotiť chránené územia, navrhnúť ich zonácia a kompenzácia | Z | ČA | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súkromných vlastníkov vrátane výkupov a zabezpečiť bezzásahový 50% podiel územia do 4Q 2023. Až následne prebehne komplexné zmapovanie biotopov a druhov európskeho významu, ktoré je kľúčové pre jasné definovanie cieľov a opatrení ich ochrany do 2Q 2026. Je to presne obraz súčasného nastavenia systému práce ochrany prírody a nemieni to zmeniť ani tu opisovaná „reforma ochrany prírody“. Výsledky mapovaní sa aj tak neberú na zreteľ pri nastavovaní zonácie napríklad NP MP. Výsledok projektu „Vypracovanie pilotného programu starostlivosti o NP Veľká Fatra, NP Muránska Planina a CHKO Cerová vrchovina v súlade s prehodnocovaním chránených území", kód ITMS 24150120042, za 3,37mil.€, ktorým sa okrem iného mapovala pôvodnosť lesných porastov, je exaktnou ukážkou, ako sa neefektívne míňajú peniaze daňových poplatníkov Európskej únie. Ani jeden návrh zonácie NP MP od januára 2020 nebral zmapovanie pôvodnosti lesných porastov na zreteľ. Pritom je to jedno z kritérií zaraďovania porastov do zón národných parkov. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 12: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, kapitole 1. Opis komponentu, časti Oblasť politiky: zelená ekonomika, je uvedený cieľ, ktorý nie je zadefinovaný správne, sú vynechané dôležité záväzky Slovenskej republiky, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Uvedením textu: „Cieľ je v súlade s národnou Stratégiou environmentálnej politiky do roku 2030, s Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobou stratégiou udržateľného rozvoja Slovenskej republiky - Slovensko 2030, a tiež stratégiami a dlhodobými cieľmi Európskej únie, predovšetkým Európskou zelenou dohodou, a je ich súčasťou.“ sa navodzuje dojem, ako keby Slovenská republika nebola viazaná aj inými dokumentami a právnymi normami, ktoré majú na celý Komponent č. 5 vplyv. Samotná národná Stratégia environmentálnej politiky do roku 2030 nekorešponduje s platnými a na európskej úrovni uplatňovanými stratégiami a smernicami. Ani jedna smernica – či už o vtákoch alebo o biotopoch, niekde vo svojich ustanoveniach nenúti európske štáty uplatňovať bezzásahový režim, a určite nie v takom rozsahu, ako sa to deje na Slovensku. Nie sú uvedené záväzky, ktoré má Slovenská republika napríklad z prístupu ku tzv. „Karpatskému dohovoru“, neuvádza sa pripravovaná spoločná „Stratégia Európskej únie pre lesy“, kde predpoklad ďalšej starostlivosti o lesné spoločenstvá v Európe ide | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úplne opačným smerom, ako predpokladá komponent č. 5 – navyšovanie bezzásahových území na Slovensku. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 13: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole Reformy a investície, časti Reformy, je uvedené, že cieľom je integrácia sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej), resp. vytvorenie podmienok pre zonáciu národných parkov, problematika je však v platnom znení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny už vyriešená a nie je potrebná na to investícia cez Plán obnovy, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: ciele „integrácia sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorenie podmienok pre zonáciu národných parkov“ je zabezpečená už v dnes platnom znení zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z., konkrétne v § 27 ods. 8, resp. § 30 Zóny chránených území, konkrétne ods. 4 až 8, a netreba na to investíciu z Plánu obnovy. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 14: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, časti Zmena klímy je uvedené, že „Krajina a krajinné prvky by tiež mali byť chránené a mal by na nich byť uplatnený taký manažment a plánovanie, ktorý prispieva k zachovaniu ich priaznivého stavu.“, no navrhované opatrenia Komponentu č. 5 sú s opačným dopadom, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. vo svojom § 5 ods. 2, definuje priaznivý stav biotopu nasledovne: „Stav prírodného biotopu sa považuje za priaznivý, keď a) jeho prirodzený areál a územie, ktoré v tomto areáli pokrýva, sú stabilné alebo sa zväčšujú, b) špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné na jeho dlhodobé udržanie, existujú a pravdepodobne budú existovať aj v dohľadnej budúcnosti, c) stav jeho typických druhov je priaznivý.“ Vo vysokohorských smrečinách, ktoré sa nechali na samovývoj, nič z vyššie uvedeného neplatí, okrem zväčšujúcej výmery. Špecifická štruktúra sa však zmenila veľmi rýchlo, neplní svoje funkcie a určite nebude nie že v dohľadnej budúcnosti, ale v horizonte niekoľkých storočí – najprv sa vytvorí les prípravných drevín (jarabina, vŕba, osika), následne začne vznikať obmedzené prirodzené zmladenie smreka, nakoľko v blízkom okolí už žiadne rodiace smreky nie sú a až po odrastení ojedinelých smrekov a ich úspešnom prežití a zarodení je predpoklad vyššieho počtu smrekov v zmladení. Z uvedeného dôvodu sa | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | znižuje aj stav typického druhu – hlucháňa, ktorý nemá čas niekde čakať niekoľko sto rokov na vznik priaznivého biotopu. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 15: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, časti Stav chránených území je uvedené, že „Budovanie systému chránených území, ktoré má na Slovensku viac ako storočnú históriu a viacero európskych prvenstiev, v súčasnosti nespĺňa kritériá medzinárodných štandardov. Chránené územia sa dnes nedajú jednoducho kategorizovať podľa manažmentových kategórií IUCN, napríklad ani jeden slovenský národný park ako celok nespĺňa podmienku prevahy území nenarušených ľudskou činnosťou.“, no navrhované opatrenia Komponentu č. 5 naďalej porušujú medzinárodné štandardy a jednoduchým zväčšovaním území s bezzásahovým režimom sa stav nevyrieši, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: že IUCN je mimovládna organizácia, ktorá má ambície zjednotiť kritériá a názvoslovie chránených území, ale nie je nijako záväzná pre Slovenskú republiku. Napriek tomu sa Programové vyhlásenia vlády opiera o kritériá IUCN, pritom sa ignorujú právne normy, ktoré vychádzajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky a sú na Slovensku platné, zverejnené v zbierke zákonov a teda aplikovateľné pri rozhodovaní o chránených územiach – napr. tzv. „Karpatský dohovor“ - Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 111/2006 Z. z., Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát; Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 304/2013 Z. z., Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov k Rámcovému dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát. Už len tieto dva dokumenty sa v praxi pri vydávaní rozhodnutí štátnou správou ignorujú, MŽP SR ich v žiadnej argumentácii uplatňovania zásad ochrany prírody neuvádza ani neaplikuje. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 16: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investície a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Reforma hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy je uvedené: ... bude nevyhnutné vymedziť, zmapovať, monitorovať a prísne chrániť všetky zostávajúce klimaxové lesy a pralesy, napriek tomu, že mapovanie „pralesov“ už prebehlo z európskych fondov, nie je potrebné znovu vynakladať na aktivitu z Fondu obnovy, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Proces mapovania, vymedzenia pralesov na Slovensku realizovalo FSC Slovensko a OZ Prales v rokoch 2009 - 2015, pričom sa nedodržali postupy v zmysle Metodického postupu na posúdenie stupňa prirodzenosti v navrhovaných lokalitách pralesov a prírodných lesov, vydanom ŠOP SR v roku 2015. Zato z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR stál jeden projekt 99 492.-€, a z Švajčiarsko –Slovenskej spolupráce v rámci rozšírenej Európskej Únie stál druhý projekt 115 860.-€. Celkom bolo identifikovaných 10 583 ha „pralesov“ a „pralesových zvyškov“, pričom 7 313 ha už je v piatom stupni ochrany a 3 270ha na území s nižším stupňoch ochrany, z toho 2 574ha, z toho v užívaní š. p. LESY SR 2 574ha. V legislatívnom procese je aktuálne návrh Prírodnej rezervácie Pralesy Slovenska (PR PS), v ktorej je viac nepôvodných lesných spoločenstiev ako pralesov a pralesových zvyškov. V rámci PR PS je 34,5% pralesov a pralesových zvyškov a 65,5% lesných porastov, ktoré s pralesom či pralesovým zvyškom nemajú nič spoločné. Aj to dokumentuje, ako sa v Metodickými postupmi a výsledkami štúdií za státisíce eur nakladá. Preto určite už nie je potrebné „pralesy“ mapovať a vynakladať finančné prostriedky z Plánu obnovy na aktivity, ktoré už boli realizované. | | | komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 17: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investície a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Reforma hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy je uvedené: „Systém chránených území nebol na Slovensku historicky budovaný na základe širokej odbornej diskusie a medzinárodných štandardov. Chránené územia sa dnes nedajú jednoducho kategorizovať podľa manažmentových kategórií IUCN, napríklad ani jeden slovenský národný park ako celok nespĺňa podmienku prevahy území nenarušených ľudskou činnosťou.“, napriek tomu sa aj naďalej nenavrhuje na veľkoplošných chránených územiach po odbornej diskusii adekvátne priradenie kategórie a opatrenia v Komponente neriešia tento nedostatok, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Národné parky nespĺňajú kritériá § 19 zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. ani kritériá IUCN, ale sa trvá na ich nazývaní národný park. V § 20a zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. je definovaný prírodný park, ktorý plne vyhovuje záujmom vlastníkov a obhospodarovateľom pozemkov a kritériám | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ochrany prírody. Napriek tomu sa bez odbornej diskusie vytvára politický tlak na zotrvaní pomenovania národný park a bez odbornej diskusie sa predložila do legislatívneho procesu zonácia Národného parku Muránska planina a financiami z Plánu obnovy sa má ďalej pokračovať v konaní v rozpore s legislatívou platnou na Slovensku (vrátane dohovorov, napr. Karpatský dohor ap.) | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 18: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investícií a reforiem, časti Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi je uvedené: „V predmetných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom útlmu extenzívnej ťažby dreva a rozvoja mäkkého turizmu vrátane investícií do mäkkého turizmu. Pilotné projekty transformácie regiónov budú realizované pre regióny NP Muránska Planina a NP Poloniny (MŽP SR).“, čo je v rozpore s cieľmi uvedenými vo všeobecnej časti Plánu obnovy v zmysle pripomienok č. 21 a 22, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Útlm extenzívnej ťažby dreva je legislatívne vyriešený v národných parkoch novelou zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. v § 13, ods. 1, písm. l): „Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, je zakázané používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie.“ Dopady obmedzenia zamestnanosti tradičných povolaní v regiónoch povedie k dopadom na zamestnanosť, ktoré sú uvedené v pripomienkach č. 1 až 4. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 19: Nakoľko v Pláne obnovy, vo vlastnom materiály Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, v časti Zelená ekonomika je konštatované, že reforma ochrany prírody začne proces transformácie hospodárstva v chránených územiach z intenzívnej ťažby dreva na prírode blízke obhospodarovanie a mäkký turizmus s vyššou pridanou hodnotou a diverzifikovanou štruktúrou pracovných príležitosti, no hospodárenie v chránených územiach prírode blízkym spôsobom je už legislatívne vyriešené a v ďalšom texte Komponentu č. 5 mäkký turizmus a diverzifikácia štruktúry pracovných príležitostí nekorešponduje so všeobecným zámerom Plánu obnovy v uvedených oblastiach, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Prírode blízke hospodárenie v lesoch s tretím a štvrtým stupňom ochrany je dnes zakotvené v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, kde v zmysle § 14 Tretí stupeň ochrany v ods. 1 písm. l) je zakázané používať iné | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hospodárenie v lesoch ako prírode blízke hospodárenie, s odkazom na § 2 písm. x), § 18 ods. 4 a § 66 písm. c) zákona o lesoch č. 326/2005 Z. z. Čiže už dnes, bez reformy ochrany prírody je uvedená skutočnosť legislatívne zabezpečená a reálne sa deje. Naopak, Komponent č. 5 má zabezpečiť zvýšenie podielu bezzásahových území vo veľkoplošných chránených územiach na 75%, čiže presne v opačnom trende, ako sa vo všeobecných zásadách Plánu obnovy uvádza. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 2: Nakoľko v Pláne obnovy, vo vlastnom materiály Part 4, v kapitole 1.3.1 uvádza, že v rámci regionálnej kohézie je potrebné cieliť opatrenia primárne na zníženie zaostávania Východného a následne Stredného Slovenska. Výrazné rozdiely sú dokumentované aj v tab. „Plnenie Európskeho piliera sociálnych práv, rok 2019 alebo najbližší (NUTS2 regióny SR a EÚ(28)“, kde východné Slovensko zaostáva jednak v dlhodobej nezamestnanosti, samotnej nezamestnanosti a hlavne v nezamestnanosti mladých, no v ďalšom texte Komponentu č. 5 sa tieto problémy nie že riešia, ale naopak sa ešte zvýrazňujú, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: V návrhu komponentu č. 5 Adaptácia na zmenu klímy, kde sa navrhuje zmeniť zameranie prác ľudí na fiktívne zamestnávanie v sektore služieb pre „mäkký turizmus“, ako píšťalkárstvo, prútenkárstvo, metliarstvo, rezbárstvo a podobne, vracajú ľudí do 19. storočia a ohrozujú ich existenciu v daných regiónoch. Uvedenými zamestnaniami sa určite nedá uživiť rodiny, hlavne v kontexte s verejným vyhlásením riaditeľa NP MP, že denne pustia na Muránsku planinu maximálne 1500 až 2000 ľudí. Koľko z nich si kúpi prútenú metlu, píšťalku či prútený košík... | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 20: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 1. Popis komponentu, časti Oblasť politiky: zelená ekonomika, odseku Pracovné miesta je uvedené: „Reforma ochrany prírody začne proces transformácie hospodárstva v chránených územiach z intenzívnej ťažby dreva na prírode blízke obhospodarovanie a mäkký turizmus s vyššou pridanou hodnotou a diverzifikovanou a sezónne flexibilnou štruktúrou pracovných príležitosti.“, no hospodárenie v chránených územiach prírode blízkym spôsobom je už legislatívne vyriešené a v ďalšom texte Komponentu č. 5 mäkký turizmus a diverzifikácia štruktúry pracovných príležitostí nekorešponduje so všeobecným zámerom Plánu obnovy v uvedených oblastiach, navrhujeme celý | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Prírode blízke hospodárenie v lesoch s tretím a štvrtým stupňom ochrany je dnes zakotvené v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, kde v zmysle § 14 Tretí stupeň ochrany v ods. 1 písm. l) je zakázané používať iné hospodárenie v lesoch ako prírode blízke hospodárenie, s odkazom na § 2 písm. x), § 18 ods. 4 a § 66 písm. c) zákona o lesoch č. 326/2005 Z. z. Čiže už dnes, bez reformy ochrany prírody je uvedená skutočnosť legislatívne zabezpečená a reálne sa deje. Naopak, Komponent č. 5 má zabezpečiť zvýšenie podielu bezzásahových území vo veľkoplošných chránených územiach na 75%, čiže presne v opačnom trende, ako sa vo všeobecných zásadách Plánu obnovy uvádza. | | | iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 21: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole a) Hlavné výzvy, časti Stav chránených území je uvedené: „Z pohľadu zonácie majú jednotlivé národné parky na Slovensku rozličnú východiskovú situáciu. Zásadne sa líšia rozlohou, podielom štátnych pozemkov na celkovej výmere, ako aj rozsahom súčasného bezzásahového územia.“ a výkupom pozemkov sa určite nedosiahne nezabezpečí zmena biotopov tak, aby sa mohli automaticky zaraďovať do A zóny národných parkov, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Vlastníctvo pozemku ešte nikdy a nikde nezabezpečilo to, že územie je alebo nie je vhodné do národného parku. Keď sa ochrany hodné územia zachovali na neštátnych pozemkoch, svedčí to o ohľaduplnom a zmysluplnom obhospodarovaní územia. To isté platí aj o štátnych pozemkoch. Iné však je, ak by malo ísť o politické rozhodnutie, že na štátnych pozemkoch je možné vyhlásiť chránené územie bez toho, či jeho stav a hodnota danému zámeru zodpovedá. Len vtedy už nejde o odborný problém, ale politický a tam všetky argumenty strácajú zmysel. O bezzásahových územiach platí to isté. Ak je dnes v Slovenskom krase 4% bezzásahových území, ako sa na odbornej úrovni dá obhájiť navýšenie na 75% jednorazovým administratívnym aktom - zonáciou. Na Muránskej planine je súčasný podiel bezzásahových území 13%. Aby sa dosiahol podiel 75%, je nutné do bezzásahového režimu zaradiť človekom dvesto rokov viac či menej ovplyvňované lesné spoločenstvá. Je pritom jedno, či ide o štátne alebo neštátne pozemky. Lenže rýchlym | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozpadom nepôvodných biotopov určite Slovenská republika neprispeje k adaptácii území na zmenu klímy, nezvýši sa záchyt CO2, ale naopak. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 22: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investície a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Reforma hospodárenia s vodou v krajine, Ciele je uvedené: „Hlavným cieľom je zabezpečiť odolnosť ekosystémov voči zmenám klímy, a tým pádom zabezpečiť ich stabilný príspevok k mitigácii zmeny klímy. Investícia nadväzuje na Reformu ochrany prírody, ktorá vytvorí podmienky pre rozširovanie bezzásahových území a zabezpečenie stabilnej dlhodobej najvyššej ochrany v najcennejších územiach, čo významne prispeje k mitigácii zmeny klímy.“ A nedá sa súhlasiť s tým, že zvyšovaním bezzásahových území na nepôvodných ekosystémoch sa zabezpečí ich odolnosť za finančné prostriedky z Fondu obnovy, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Je paradoxom, že sú potrebné investície na reformu ochrany prírody, ktorá má zabezpečovať nič nerobenie. Či bezzásah prinesie zvýšenie odolnosti a zlepšenie stavu biotopov hlavne na nepôvodných biotopoch, nech sa vedecky odôvodní a až následne vo veľkom realizuje. Len ako príklad vo vysokohorských smrečinách, ktoré sa nechali na samovývoj, nenasvedčuje nič tomu, že by to bol odolný pôvodný biotop. Špecifická štruktúra sa zmenila veľmi rýchlo, neplní svoje funkcie a určite nebude nie že v dohľadnej budúcnosti, ale v horizonte niekoľkých storočí – najprv sa vytvorí les prípravných drevín (jarabina, vŕba, osika), následne začne vznikať obmedzené prirodzené zmladenie smreka, nakoľko v blízkom okolí už žiadne rodiace smreky nie sú a až po odrastení ojedinelých smrekov a ich úspešnom prežití a zarodení je predpoklad vyššieho počtu smrekov v zmladení. Investície z Plánu obnovy sú preto veľmi rizikovo naprojektované. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 23: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, časti Strata biodiverzity je uvedené: „V priaznivom stave sa v roku 2013 nachádzala asi pätina druhov a tretina biotopov európskeho významu na Slovensku. V roku 2019 sa tento stav podľa reportovaných údajov dokonca ešte zhoršil, no v skutočnosti ide len o priblíženie údajov reálnemu stavu zlepšovaním dát, hlavne z monitoringu.“, a napriek nepriaznivému trendu pri súčasnom systéme ochrany prírody (najmä bezzásohovom režime), opatrenia a ciele navrhnuté v Komponente č. 5 nie sú | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | schopné sebareflexie, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Za šesť rokov intenzívnej ochrany druhov a biotopov došlo k ich zhoršeniu, je to závažné zistenie a treba hľadať príčiny. Na Slovensku sa však príčina – bezzásahový režim na nepôvodných biotopoch – zamieňa za všeobecné tvrdenia, ktoré nezodpovedajú skutočnosti. K tomu však netreba transformáciu ochrany prírody za peniaze z Plánu obnovy, ale nastavenie odbornej diskusie na základe faktov a vedecky podložených informácií a nie emócií, politického a mediálneho tlaku. | | | iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 24: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, vo viacerých častiach sa zavádzajúco uvádza, že zvyšovaním plôch s bezzásahovým režimom povedie ku degradácii biotopov a následnej strate biodiverzity, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Sieť maloplošných chránených území, ktoré majú najčastejšie piaty stupeň ochrany, sa buduje viac ako sto rokov. Pokiaľ to boli biotopy, ktoré boli schopné existencie bez zásahu človeka, existujú bez náznakov degradácie biotopov a následnej strate biotopov. Naopak, tam kde sa vyhlásili chránené územia s piaty stupňom ochrany na biotopoch, ktoré neboli schopné samovývoja a zaviedol sa v nich bezzásahový režim, tam dochádza k degradácii biotopov a následnej strate biodiverzity. V lokalite Muránskej planiny je exaktným príkladom takto nevhodne nastaveného (ne)manažmentu územia Fabova hoľa. Ako už z názvu lokality vyplýva, išlo o bezlesie, ktoré bolo využívané na pasenie oviec a dobytka, ktoré sa po ústupe pastierstva zalesnilo nepôvodnými smrekmi. Následne bol záujem na území budovať práve hlucháňovi priaznivý les, na princípoch postupnej prebudovy na vekovo, priestorovo aj drevinovo diferencovaný porast, s riedkym zápojom a medzerami, ktoré sú v biotope hlucháňa bezpodmienečné. Novým zákonom o ochrane prírody a krajiny v roku 2002 sa však zadefinoval v rezerváciách piaty stupeň ochrany, teda bezzásahový režim. Došlo však k rýchlemu rozpadu smrečín, a teda degradácii biotopu a strate biodiverzity. Napriek tomu sa naďalej zotrváva v bezzásahovom režime a dokonca je snaha o zvýšenie podielu bezzásahových území v človekom výrazne pozmenených územiach, bez zohľadnenia dopadov. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 25: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole Popis investícií a reforiem, časti, podkapitole a) Reformy, časti Reforma | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hospodárenia s vodou, Výzvy je uvedené: „Európska komisia Slovensko upozorňuje, že nadmerná ťažba dreva vedie k poklesu počtu hlucháňov na osobitne chránených územiach, a to od roku 2004 takmer o 50 %. Komisia preto v júli 2020 rozhodla o podaní žaloby na Súdny dvor EÚ (C-661/20). Zároveň Slovensku odporúča poskytnúť primerané zdroje a posilniť kapacity na vykonávanie potrebných ochranných opatrení s cieľom zachovať alebo obnoviť priaznivý stav ochrany rastlinných a živočíšnych druhov a biotopov s európskym významom.“, čo je v rozpore s oficiálnymi dokumentami Slovenskej republiky problematika hlucháňa je účelovo dezinterpretovaná aktivistami a opatrenia v Komponente č. 5 neriešia uvedený problém, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Európska komisia je permanentne zavádzaná nepresnými, až klamlivými informáciami mimovládnych organizácií, ktoré vyvolávajú dojem potreby prideľovania finančných prostriedkov na záchranu prírody na Slovensku. Pritom paradoxne presadzujú nič nerobenie – bezzásahový režim a množstvo financií sa minie na analýzy, projekty, štúdie, tak ako je to aj v Komponente č. 5 navrhovaného Plánu obnovy. Dezinformácie o nadmernej ťažbe dreva sú vyvrátené v zdôvodnení zásadnej pripomienky č. 4. K samotnej problematike hlucháňa o jej protichodnosti a nesystémovosti hovoria aj dve publikácie, ktoré sa venujú záchrane hlucháňa na Slovensku. Jedna je z roku 2012 vydaná OZ Prales, „Hlucháňovi priaznivý manažment lesa“, vydaná ako metodická príručka, ktorej autormi sú Apfel E., Armatys P., Coppes J., Demko M., Demovič B., Chovancová B.., Kalafusová I., Karaska D., Kaštier P., Klinga P., Krzan P., Lipowsky F., Mikoláš M., Ondruš S., Paule L., Remeník Ľ., Rzonca Z., Saniga M., Semelbauer M., Siano R., Spitzer K., Tesák J., Urban P., Zatlukal J., Zrníková K., Žiak J., Žurek Z.. Táto príručka bola akceptovaná všetkými zainteresovanými stranami, nepresadzovala ako jediné možné riešenie bezzásahový režim a naopak, postupnou prebudovou smrečín sa mal zachovať a zlepšovať biotop hlucháňa. V roku 2018 však ŠOP SR vydala publikáciu „Program záchrany hlucháňa hôrneho na roky 2018 – 2022“ (Program záchrany), ktorej autormi sú Mikoláš M., Vysoký J., Tesák J., Tejkal M., Klinga P., Semelbauer M., Bučko J., Kaliský M., Černajová I., Baláž E., Bačkor P., Jasík M., Karaska D.. Tu už je najdôležitejším spôsobom ochrany biotopu hlucháňa bezzásahový režim. Je zaujímavý názorový posun opakujúcich sa autorov – Karaska Dušan, Klinga Peter, Mikoláš Martin, Semelbauer Marek, Tesák Jerguš. Dnes sa však | | | komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | väčšina rozhodnutí štátnej správy životného prostredia odvoláva v zdôvodnení práve na Programu záchrany, pričom generálna prokuratúra odmieta jeho záväznosť. V stanovisku GP je uvedené: „...dokumentácia ochrany prírody vrátane Programu záchrany je v zmysle § 54 ods. 23 zákona č. 543/2002 Z. z. len podkladom na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie, dokumentov, plánov alebo projektov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. a na činnosť a rozhodovanie orgánov ochrany prírody a krajiny. Program záchrany nie je dokumentom, ktorý by obsahoval opatrenia, ktoré by boli záväzné alebo inak sa inak dotýkali pôsobnosti a právomoci orgánov verejnej správy.“ | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 27: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Reforma krajinného plánovania, podčasti Implementácia je rozpor medzi navrhovanými termínmi postupnosti opatrení a Rámcovým plánom legislatívnych úloh Vlády SR na VIII. Volebné obdobie, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: V uvedenej časti Komponentu č. 5 je uvedený termín predloženia návrhu zákona o krajinnom plánovaní na schválenie 4Q 2021, jeho schválenie v termíne 4Q 2022. V Rámcovom pláne legislatívnych úloh je návrh zákona o krajinnom plánovaní v 3Q 2021. Táto nezrovnalosť len dokumentuje, že celý Komponent č. 5 je pripravený bez súvislostí s inými dokumentami Vlády SR, povrchne a nesystémovo. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 28: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Reforma krajinného plánovania v podčasti Implementácia a Časový rozvrh je rozpor medzi navrhovanými termínmi postupnosti opatrení, ich jednotlivých etáp, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: V uvedenej časti Komponentu č. 5 je uvedený termín realizácie mapovania ekosystémových služieb od 2Q 2021 do 4Q 2020. Hneď v ďalšom texte je rozpis rozdelenia jednotlivých etáp na termíny 3Q 2023 a 3Q 2026. Tak isto mapovanie biotopov a druhov európskeho významu má prebehnúť do 4Q 2024 a 4Q 2026. Táto nezrovnalosť len dokumentuje, že celý Komponent č. 5 je pripravený povrchne a nesystémovo. Pritom je zarážajúce, že na Slovensku sú vyhlásené územia biotopov a druhov európskeho významu, pritom ich zmapovanie sa má | Z | ČA | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ešte len uskutočniť za peniaze z Plánu obnovy do konca 4Q 2026. Alebo je mapovanie biotopov a druhov európskeho významu len projekt, cez ktorý je potrebné vyčerpať nezmyselne naplánované finančné zdroje, ktorá by mohli slúžiť na zmysluplné projekty. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 29: Nakoľko v Pláne obnovy, v Komponente č. 5, kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole b) Ciele, časti 3. Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi, je uvedené okrem iného, že podpory by smerovali do oblasti výstavby lokálnej vodárenskej infraštruktúry (najmä koreňové čistiarne odpadových vôd v obciach), sú uvádzané opatrenia, ktoré v celom Komponente č. 5 ďalej nie sú opatreniami, finančne ani adresátmi naplnené, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Projekty budovania čistiarní odpadových vôd nie sú nikde v návrhoch opatrení zahrnuté, preto vymenovanie tejto aktivity v tomto bode je len opis niečoho možného, bez adekvátneho návrhu reálneho zabezpečenia, čiže len ako zmätočné rozširovanie „zámerov“, nie reálnych opatrení. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 3: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole b) Ciele je uvedené: „V najviac ohrozených regiónoch (Muránska Planina a Poloniny) budú realizované plány rozvoja, ktoré napomôžu regiónom pri ich transformácii a zabezpečia nové pracovné miesta bez negatívneho dopadu na životné prostredie. Mäkký turizmus má navyše vyššiu pridanú hodnotu a predstavuje sofistikovanejší a diverzifikovanejší sektor než intenzívna ťažba dreva, čo môže pomôcť regiónom zabrániť vyľudňovaniu. Tieto projekty budú modelovými prípadmi pre ostatné regióny Slovenska.", no v ďalšom texte Komponentu č. 5 sa tieto problémy nie že riešia, ale naopak sa ešte zvýrazňujú rozdiely v zmysle pripomienky č. 1 a 2, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Služby naviazané na mäkký turizmus nepovedú k tvorbe nových pracovných miest a nezabráni sa vyľudňovaniu. Potvrdzuje to vyjadrenia riaditeľa Národného parku Muránska planina, ako reakcia na prieskum britského portálu saveonenergy.com, ktorý zhodnotil recenzie turistov. Pre Televízne noviny RTVS uviedol a 5.3.2021 bolo aj zverejnené: „Boli spokojní práve preto, že v porovnaní s mnohými inými národnými parkami, kde je pretlak ľudí, na Muránskej planine sú | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | miesta, kde naozaj aj na turistických chodníkoch sa nemusíte tlačiť.“ Takže aký je vlastne potenciál obživy miestnych obyvateľov cez mäkký turizmus. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 30: Nakoľko v Pláne obnovy, v Komponente č. 5, kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole b) Ciele, časti 2. Zalesňovanie lesných pozemkov po kalamitách pôvodnými druhmi drevín... sú uvádzané opatrenia, ktoré v celom Komponente č. 5 ďalej nie sú opatreniami, finančne ani adresátmi naplnené, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Pre zdôvodnenie tejto pripomienky treba mať celé znenie textu tejto investície: „Zalesňovanie lesných pozemkov po kalamitách pôvodnými druhmi drevín, vrátane odstraňovania inváznych nepôvodných druhov rastlín na plochách po kalamite, a eliminácia odtoku z lesných ciest, a inej dopravnej infraštruktúry v lesoch, prípadne jej sanácia. Zalesňovanie lesných pozemkov po kalamitách pôvodnými druhmi drevín, vrátane odstraňovania inváznych nepôvodných druhov rastlín na plochách po kalamite, a eliminácia odtoku z lesných ciest a lesnej infraštruktúry (napr. zvážnic) bude určené pre neštátnych aj štátnych vlastníkov lesov ako konečných prijímateľov. Na realizáciu týchto opatrení budú určené prostriedky EŠIF z programového obdobia 2021 – 2027 alebo nástrojov Spoločnej poľnohospodárskej politiky.“ Odkaz na prostriedky EŠIF alebo Spoločnej poľnohospodárskej politiky dokazujú, že v Pláne obnovy je táto investícia uvedená len ako zmätočné rozširovanie „zámerov“, nie reálnych opatrení. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 31: Nakoľko v Pláne obnovy, v Komponente č. 5, kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole a) Hlavné výzvy, v časti Strata biodiverzity, sú uvádzané nepravdivé a zavádzajúce informácie, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Nepravdivé informácie: „Intenzita ťažby, teda podiel skutočnej ťažby a prírastku dreva, je dlhodobo vyššia než v ostatných krajinách OECD a za posledných 10 rokov je jej trend rastúci. Viac ako tretina stromov na Slovensku je vo vysokom stupni defoliácie, kedy je aspoň štvrtina ich listov poškodená, čo je dlhodobo viac, než je celoeurópsky priemer. Kysuce, Orava a spišsko-tatranská oblasť sú oblasťami s dlhodobo najhorším zdravotným stavom lesov. Odlesnenie veľkých plôch spôsobuje povodne a dezertifikáciu krajiny.“ Nemajú oporu v žiadnom oficiálnom dokumente Slovenskej republiky a sú účelovo opakované mimovládnymi organizáciami, | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré sa venujú ochrane prírody. Vo vládnych dokumentoch, ako napr. v Súhrnnej informácii o stave lesov SR, 1980-2019, tzv. Zelenej správe, ktorá je braná na vedomie Národnou radou Slovenskej republiky, sa uvádza zvyšujúci trend zásoby dreva na lesných pozemkoch či už spolu alebo na hektár. Kým v roku 1980 bola zásoba dreva spolu 324 mil. m3, v roku 2000 to bolo 410 mil. m3, v roku 2010 to bolo 461,9 mil. m3, v roku 2015 to bolo 478,1 mil. m3, v roku 2019 to bolo 483 mil. m3. Podobne je to aj v zásobe dreva na hektár lesných pozemkov. Kým v roku 1980 bola zásoba dreva na hektár 174 mil. m3, v roku 2000 to bolo 215 mil. m3, v roku 2010 to bolo 239 mil. m3, v roku 2015 to bolo 247 mil. m3, v roku 2019 to bolo 247 mil. m3. Zvyšujúce sa zásoby dreva súvisia jednak s výškou ťažby, ale aj vekovým zložením porastov na Slovensku a nárastom výmery lesných pozemkov. Konštatovanie o odlesňovaní veľkých plôch nie je dôsledkom obhospodarovania lesov v súčasnosti, ale Slovensko dobiehajú spôsoby zakladania lesov a ich obhospodarovania je v minulosti, kedy boli úplne iné ekonomické a znalostné podmienky. Dnes sa spôsobom obhospodarovania zabezpečuje, že odlesnenie je dočasné, relatívne krátkodobé a už po 10 -15 rokoch mladý lesný porast dokáže zachytiť viac zrážkovej vody ako dospelý porast. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 32: Nakoľko v Pláne obnovy, v Komponente č. 5, kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole a) Hlavné výzvy, v časti Zmena klímy, sú uvádzané nepravdivé a zavádzajúce informácie, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Nepravdivými a zavádzajúcimi informáciami sa sleduje cieľ navodiť nevyhnutnosť investícií do oblasti Muránskej planiny, pritom realita je iná. Tvrdenie, že „Z hľadiska oblastí je najohrozenejšie východné Slovensko (napr. v r. 2020 boli rozsiahle záplavy v rámci regiónu Muránskej planiny). Až dve pätiny zo všetkých povodňových udalostí sa udiali v Prešovskom kraji.“ V rámci regiónu Muránskej planiny nedošlo k rozsiahlym záplavám, ale prívalovej vode z krátkej intenzívnej prietrži mračien. Podobné jednostranné závery uviedol aj redaktor Andrej Bán z Denníka N, ktorý sa nechal zavádzať vtedajším riaditeľom Národného parku Muránska planina Milanom Borošom. Článok dokonca zaujal prokurátora Okresnej prokuratúry v Revúcej, ktorý Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej doručil „poznatok, z ktorého sa javilo podozrenie zo spáchania prečinu ochrany stromov a krov podľa § 306 Trestného zákona.“ Sedem | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | mesiacov trvajúce preverovanie podnetu dokázalo, že lesným hospodárstvom k žiadnemu porušeniu § 306 Trestného zákona nedošlo. Územie s prívalovou vodou je mimo vlastného územia Národného parku Muránska planina, kde je v podloží kryštaliník, na samotnej Muránskej planine prevládajú karbonátové horniny, ktoré takmer všetku zrážkovú vodu veľmi rýchlo prepúšťajú do podzemných priestorov, kde sa akumuluje a postupne vyviera. Ak dve pätiny povodní pripadá na Prešovský kraj, treba robiť opatrenia v tomto území. Celý región Muránskej planiny je v Banskobystrickom kraji a teda mimo územia s najvyšším podielom povodní. | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 33: Nakoľko Komponent č. 5 Plánu obnovy je v príkrom rozpore s niektorými cieľmi uvedenými vo všeobecnej časti Plánu obnovy, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. V časti Part 4 sa uvádzajú ničím nepodložené tvrdenia. Zdôvodnenie: V časti Part 4: Celkový vplyv je v kapitole 1.2 Dlhodobé makroekonomické vplyvy je uvádzaný v boxe fakt: „ Neúplnosť vyhodnotenia dlhodobých vplyvov na ekonomický rast a zamestnanosť - V aktuálne predkladanej verzii Plánu obnovy a odolnosti nie sú odhadnuté dlhodobé vplyvy komponentov Obnoviteľné zdroje a energetická infraštruktúra, Obnova budov – časť verejné budovy, Udržateľná doprava, Dekarbonizácia priemyslu a podpora alternatívnych palív, Komponenty v oblasti zdravia, Digitálne Slovensko a Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie.“ Zato „Pre komponent Adaptácia na zmenu klímy a biodiverzita sa v dlhodobom horizonte predpokladajú zanedbateľné vplyvy.“ Považujeme v tomto jedinom komponente uvádzať, že sa predpokladá zanedbateľný vplyv, je zavádzajúce. Nie je dôveryhodne zanalyzovaný dopad hlavne na rast zamestnanosti a ekonomický rast regiónov, kam sú investície Komponentu č. 5 nasmerované. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 34: Nakoľko v Pláne obnovy, v Komponente č. 5, kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole a) Hlavné výzvy, v časti Strata biodiverzity, sú uvádzané nepravdivé a zavádzajúce informácie, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Zavádzajúce informácie: „Medzi hlavné činitele nepriaznivého zdravotného stavu slovenských lesov patria zmena klímy a s ňou spojené výkyvy počasia (najmä vietor), veterné kalamity a následne sekundárne sa množiaci podkôrny hmyz a vplyv človeka, činnosťou ktorého | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sú lesy na mnohých miestach vekovo a druhovo málo diverzifikované (predovšetkým v prípade smrekových monokultúr), a tým pádom väčšinou zraniteľné.“ Zmena klímy a zmena diverzity lesných porastov sú veličiny, ktoré sú dlhodobé. Dnes hodnotiť prácu lesníkov, ktorí zakladali smrekové monokultúry v danom čase na základe daných požiadaviek spoločnosti, je nanajvýš nekorektné. Práve postupná premena nevhodných smrekových porastov mohla byť riešením spolupráce lesníkov a ochrany prírody. Žiaľ, prevládol tlak na bezzásohový režim a dôsledky premnoženia podkôrneho hmyzu sa napriek upozorneniam dostavili. | | | iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 35: Nakoľko v Pláne obnovy, v Komponente č. 5, kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole b) Ciele, sú uvádzané nepravdivé a zavádzajúce informácie, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Na základe uvedeného textu: „Podpora prirodzených ekosystémov a ochrana predovšetkým prioritných európskych druhov a biotopov aj formou bezzásahovosti zabezpečia odolné lesné ekosystémy, ktoré prispejú k uhlíkovej neutralite.“ Sa vytvára predstava, ako by sa prirodzené ekosystémy nechránili či ničili. Prirodzených ekosystémov najmä v lese je v rámci celého Slovenska cca 24 tis. ha, čiže cca 1,2% (Minďáš J., Konôpka J., Novotný J., Jendek S., 2006, Lesy Slovenska, NLC Zvolen, str. 86). Tieto sú určite schopné existovať aj v rámci bezzásahového režimu. Zvyšovanie podielu bezzásahového režimu v nepôvodných ekosystémoch je však cieľ s vysokou mierou rizika rýchleho rozpadu týchto ekosystémov a nie zvýšenie ich odolnosti. Napríklad vo Švajčiarku existuje štúdia, kde od roku 1961 bol ponechaný porast bez ťažby. Zásoba porastu sa zvýšila z 370 m3/ha na 1089 m3/ha v súčasnosti. Došlo však k výraznému horizontálnemu zápoju, stromy majú výrazne kratšie koruny a porast pripomína plne zapojený les vekových tried, bez bylinného krytu a prirodzeného zmladenia (Kozel J., Budúcnosť výberkových lesov v Couvet, 2020, Lesnícka práce č. 2). V samotnom Národnom parku Muránska planina prebehlo v rámci projektu ŠOP SR (názov a kód projektu uvedený v pripomienke č. 11) hodnotenie stupňa prirodzenosti lesných spoločenstiev a prírodných lesov sa zistilo 0,08ha, prirodzených lesov (lesov s pôvodnými drevinami s viditeľnými prejavmi ľudskej činnosti) 247,57ha, čo činí 1,0%, prevažne prirodzených lesov (lesy s pôvodnými drevinami založenými výsadbou alebo čiastočne z prirodzeného zmladenia) 9 | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 979,44ha, čo činí 39,4% a zmenených lesov (s nepôvodnými drevinami založenými výsadbou) 9 009,13ha, čo činí 35,6% (zvyšok tvoria nelesné ekosystémy). | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 36: Nakoľko Komponent č. 5 Plánu obnovy je v príkrom rozpore s niektorými cieľmi uvedenými vo všeobecnej časti Plánu obnovy, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Pritom požiadavka EK na 37%-ný podiel zelenej tranzície bude dodržaný Zdôvodnenie: Požiadavka Európskej komisie, aby „Zelený príspevok, resp. ciele zelenej tranzície“ z alokácie Plánu obnovy boli na úrovni aspoň 37% celej finančnej obálky z Plánu obnovy. Celkový návrh Plánu obnovy uvažuje s finančnou čiastkou 6 155 mil. € na „zelený príspevok“ by malo ísť minimálne 2 277 mil.€. Keďže v predloženom návrhu Plánu obnovy je na „zelený príspevok“ navrhnutých 2 945 mil.€, 668 mil. € je navyše. Vnímame to ako výborný počin, pokiaľ by bol naplnený zmysluplnými investíciami. Pokiaľ by sa Komponent č. 5 úplne vynechal, resp. prehodnotili sa jeho aktivity a investície, aj tak Slovensko splní odporúčanie EK a „zelený príspevok“ by činil 45,4%, čo je určite dostatočný podiel. Mnohé opatrenia Komponentu č. 5 sú totiž v príkrom rozpore s všeobecnými cieľmi a ustanoveniami Plánu obnovy – viď zásadné pripomienky č. 1 až 35. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 4: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investícií a reforiem, časti Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi je uvedené: „podpory by smerovali do výroby šindľov drevo domov, altánkov, plotov, prístreškov, pozorovateľne, a pod.) v regióne aj mimo neho, turistické sprievodcovské služby, ubytovacie a reštauračné služby, prevádzky kempingov, výroba brikiet na kúrenie a distribúcia v rámci regiónu, realitné služby, projekčné služby pri stavbe drevodomov, lokálne remeslá: rezbárstvo, hrnčiarstvo, výšivkárstvo, tkáčstvo, píšťalkárstvo, podkováčstvo koní, rezbárstvo, prútenárstvo, metliarstvo, výroba kraslíc, výšivkárstvo, šúpoliarstvo, sviečkarstvo, spracovanie vlny a iné“, čo je v rozpore s cieľmi uvedenými vo všeobecnej časti Plánu obnovy v zmysle pripomienok č. 1 a 2, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Napriek obmedzovaniu ťažby dreva sa má zabezpečiť zvýšenie využitia dreva na profesie uvedené v tejto časti textu Komponentu č.5. Pritom z vymenovaných lokálnych remesiel sa mnohé dajú | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | využiť ako hobby aktivity, určite nie ako živnosť na uživenie rodiny. Viaceré z uvedených remesiel, teda povolaní, nie je uvedených ani v katalógu povolaní na Slovensku (www.sustavapovolani.sk) , ako napr. prútenkárstvo, metliarstvo. Potenciál zvyšovania návštevnosti regiónov je už v súčasnosti vyhláseniami riaditeľa národného parku potláčaný (viď zdôvodnenie pripomienky č. 2 a 3). | | | |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 5: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 3. Popis investície a reforiem v tomto komponente, podkapitole a) Reformy, časti Reforma hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy je uvedené: „Úhrada za obmedzenie bežného hospodárenia sa dnes vykonáva najmä prostredníctvom finančných náhrad. Súkromní vlastníci, najmä lesných pozemkov, sa často sťažujú na nízke, neexistujúce alebo meškajúce platby zo štátu, preto je potrebné nastaviť nový, transparentný tok financií zo štátu. Ani po vyše tridsiatich rokoch od zmeny režimu a následných reštitučných konaniach nedošlo k systémovému majetkovému vysporiadaniu, či už vo forme nájmov, alebo kúpou predmetných pozemkov.“ a opatrenia komponentu č. 5 tieto nedostatky nerieši, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Ak považujeme súkromný majetok za nedotknuteľný v zmysle Ústavy SR, Čl. 20 ods. 1: „Každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.“ V zmysle ods. 4: „Vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.“ Preto na jednej strane priznať, že finančné náhrady sú nízke, neexistujúce alebo meškajúce a zároveň hovoriť o systémovom majetkovom vysporiadaní, je to zaváňajúce obdobím medzi rokmi 1948 a 1989. Vyspelá Európa používa inštitút zmluvnej ochrany a nenúti vlastníkov zbavovať sa majetku, neprimerane a bez náhrad obmedzovať jeho užívanie. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 6: Nakoľko v Pláne obnovy, vo vlastnom materiály Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu je konštatované, že cieľové oblasti boli vybraté na základe benchmarkovania výsledkov krajiny oproti priemeru EÚ ako aj podľa spoločných európskych priorít, no v ďalšom texte Komponentu č. 5 sa to, čo máme nad priemer Európy, pokladá za nedostatok, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: V kapitole Stav chránených území je okrem | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | iného uvedené: „Slovenské národné parky, v rámci ktorých sa nachádza aj značná časť území európskeho významu a chránených vtáčích území (súčasť európskej sústavy Natura 2000), pokrývajú v porovnaní s inými krajinami EÚ nadpriemerne veľký podiel územia krajiny (29,8% územia SR). Napriek veľkej rozlohe, manažment našich národných parkov má množstvo nedostatkov, ktoré sa systémovo neriešili a sú dnes významnými požiadavkami a príležitosťami na zmenu.“ Ukazovateľ, ktorý máme ako jeden z mála nad priemer EÚ, je vnímaný ako ten, ktorý treba dotovať z Plánu obnovy. Určite by problémy v dlhodobo neriešenom systémovom nastavení ochrany prírody nemali byť riešené práve teraz a na úkor aktivít z Plánu obnovy. | | | komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 7: Nakoľko v Pláne obnovy, v Komponente č. 5, kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole b) Ciele, časti 3. Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi je uvedené, že referenčné ceny budú vychádzať zo štúdie „Koľko stojí divočina“, je odkaz neadekvátny, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodňuje: Pre zdôvodnenie tejto pripomienky treba mať celé znenie textu tejto investície: „Vypracuje sa prioritizácia chránených území, podľa ktorej sa bude postupovať pri následných výkupoch alebo iných majetkových vyrovnaniach (nájmy, či zámeny). Pre územia s najvyššou prioritou budú určené referenčné ceny, ktoré budú vychádzať zo štúdie „Koľko stojí divočina“ zohľadňujúc lokálne špecifiká (MŽP SR).“ Odvolávať sa na referenčné ceny výkupu pozemkov v zmysle štúdie „Koľko stojí divočina“ je nezodpovedné. V úvode tejto štúdie je totiž uvedené: „Materiál prezentuje názory autorov Inštitútu environmentálnej politiky (IEP) a dvoch externých autorov, ktoré nemusia nutne odzrkadľovať oficiálne názory Ministerstva životného prostredia. Cieľom publikovania analýz je podnecovať a zlepšovať odbornú a verejnú diskusiu na aktuálne environmentálne témy. Citácie textu by preto mali odkazovať na IEP (a nie MŽP SR) ako autorov týchto názorov.“ Nie je teda stanovené, ako sa ceny pozemkov budú stanovovať, čo na dôveryhodnosti celého komponentu č. 5 Plánu obnovy nepridáva. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 8: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 1. Popis komponentu, časti Investície je uvedené: „Cieľom investície je ochranou ekosystémov zabezpečiť dlhodobo udržateľný príspevok ekosystémov k adaptácii na zmenu klímy a zmiernenie jej dôsledkov | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (zmierňovanie povodní, prevencia pred suchom). To sa dosiahne majetkovým vyrovnaním na najvýznamnejších pozemkoch v národných parkoch a zabezpečením sústavnej, dlhodobej a udržateľnej ochrany prírody.“, pričom majetkové vyrovnanie sa nebude dotýkať najvýznamnejších pozemkov v národných parkoch, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Zámer vysporiadať vlastnícke vzťahy na ploche 14 750ha v Národnom parku Muránska planina pritom nie je podložená žiadnou serióznou štúdiou. Ak by mal NP MP ostať v pôvodných hraniciach, tak stačí vykúpiť cca 4 444ha. Výmera ochranného pásma je 21 698ha. Čiže zámerom je vykúpiť cca 10 000ha území s druhým stupňom ochrany, pričom aj v ochrannom pásme je len 6 788ha neštátnych pozemkov. Ide teda o vymyslené čísla, bez serióznej analýzy. Naopak, v Poloninách je výmera neštátnych pozemkov cca 15 993ha, vykúpiť je ale plán 14 759ha. Doteraz miestnych obyvateľov drží v regióne vzťah k pôde, vlastníctvu. Výkupom pozemkov dôjde k vyľudňovaniu oblastí, čo je v príkrom protiklade všeobecných ustanovení Plánu obnovy Part 4, kapitola 1.3.1 „V rámci regionálnej kohézie je potrebné cieliť opatrenia primárne na zníženie zaostávania Východného a následne Stredného Slovenska.“ | | | miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SLsK | Zásadná pripomienka č. 9: Nakoľko priamo v Komponente č. 5, v kapitole 2. Hlavné výzvy a ciele, podkapitole a) Hlavné výzvy, časti Stav chránených území je uvedené: „Priemerne sa v posledných 3 rokoch pomocou náhrad za obmedzenie hospodárenia vyplatilo ročne 4 mil. eur.“ a ďalej „Platenie náhrad formou kompenzácie za obmedzenie bežného obhospodarovania lesov v bezzásahovej oblasti nie je systémové riešenie, pretože nerieši majetkové vysporiadanie sa s neštátnymi vlastníkmi lesa.“, čo je úplne nezmyselné vnímanie náhrad za obmedzenie hospodárenia ako riešenie majetkového vysporiadania, navrhujeme celý Komponent č. 5 z predloženej verzie Plánu obnovy vynechať a nahradiť inými. Zdôvodnenie: Zámer, ktorý ide úplne opačným smerom ako vo vyspelej Európe. Ako najpodstatnejšie sa javí nie to, či je to v domácom ponímaní národný alebo prírodný park, ale to, aby vlastníci pozemkov s ochranou prírody našli zhodu pri ich užívaní tak, aby boli zachované doterajšie spôsoby ich využívania, zachovala sa biodiverzita, ale aj schopnosť miestnych obyvateľov udržať pracovné miesta bez nároku na štátne či iné dotácie. Práve aktívnou podporou sa zachováva ráz krajiny, biodoverzita. Preto je nevyhnutné aj na Slovensku zamerať vynakladanie | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. **Rozpor trvá.** Keďže hlavnou požiadavkou pripomienkujúceho subjektu bolo celý komponent 5 z plánu obnovy a odolnosti vynechať a nahradiť inými, spracovateľ s danou pripomienkou v plnej miere nesúhlasí. Trváme na tom, že komponent 5 bude mať pozitívny vplyv na zvýšenie biodiverzity, adaptácie na zmenu klímy a ochranu prírody, preto nevidíme dôvod tento komponent nahradiť. Upozorňujeme na možnosť využitia iných zdrojov EÚ financovania, konkrétne fondov EŠIF alebo Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | finančných prostriedkov na zmluvnú ochranu a nie výkup pozemkov. Ak tradičných užívateľov pozemkov od nich odstavíme výkupom, nemajú v danej lokalite záujem ostávať a vidiek sa vyľudňuje. To však odporuje cieľom Plánu obnovy, uvedeným vo všeobecných častiach – zlepšiť kvalitu života, vízii inovatívnej ekonomiky, zdravej krajiny, ktorá vytvára predpoklady na plnohodnotné využívanie ľudského a prírodného kapitálu, znižovaní nezamestnanosti, vyrovnávania regiónov, oživení hospodárstva... | | | |
| SMCH | Je nevyhnutné, aby Ministerstvo financií SR prehodnotilo priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti SR a vyčlenilo financie z celkového objemu prostriedkov do osobitnej novej kapitoly, venovanej podpore jedného z najviac zasiahnutých sektorov počas pandémie. Do sektora cestovného ruchu patrí súbor činností zameraných na cestovanie a následný pobyt, ktorý je uskutočňovaný spravidla vo voľnom čase, ako aj na s nimi spojené služby, najmä ubytovanie a stravovanie. Práve odvetvie gastra a hotelových služieb bolo najviac zasiahnuté krízou. Vďaka svojej vedúcej úlohe na svetovom trhu cestovného ruchu je sektor pohostinstiev jedným z hlavných motorov európskeho hospodárstva a európskeho cestovného ruchu, a to z hľadiska zamestnanosti aj priameho prínosu pre ekonomiku. Spolu s cestovným ruchom je odvetvie pohostinstva treťou najväčšou sociálno-ekonomickou aktivitou v EÚ. Na Slovensku dnes sektor cestovného ruchu tvorí 2,6% HDP krajiny. Reforma pomocou Plánu obnovy a odolnosti by mala prispieť pozdvihnutiu prínosu cestovného ruchu do HDP na 5%, čo je priemer všetkých členských štátov v EÚ. Pre dosiahnutie konkurencieschopnosti v tomto sektore, je nevyhnutné aby prístup k sektoru prešiel zásadnou reformou a zároveň cez Plán obnovy členské krajiny podporili najviac postihnuté sektory, podľa pôvodného účelu tejto finančnej podpory. Toto tvrdenie potvrdzuje aj vyhlásenie Nicolasa Schmita, Eurokomisára pre pracovné miesta a sociálne práva, ktorý tvrdí, že sa odvetvie pohostinstva a cestovného ruchu má stať stalo jadrom národných plánov obnovy a odolnosti. Je preto nevyhnutné, aby Ministerstvo financií SR alokovalo financie z Plánu obnovy a odolnosti SR aj pre gastro sektor a cestovný ruch. | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa oblasť cestovného ruchu nenachádza), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. |
| SocioFórum, o.z. | KOMPONENT 13: časť ciele 1.1 Ciele (str.9) Cieľom reformy je vytvorenie strategického a legislatívneho rámca pre funkčné prepojenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Text pripomienky: Doplniť: .... klientom sociálnych služieb bude zabezpečená kvalitná a dostupná psychiatrická, resp. | Z | A | Text bol upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | psychologická starostlivosť prostredníctvom psychosociálnych centier A TERÉNNYCH MOBILNÝCH JEDNOTIEK POSKYTUJÚCE ZDRAVOTNÍCKE SLUŽBY PRE KLIENTOV S PSYCHIATRICKÝMI DG Odôvodnenie: Spresnenie textu a zdôraznenie prepojenia s kompenentom 12: Zdravotný stav klientov zariadení sociálnych služieb ( ale aj v prirodzenom prostredí) neumožňuje vždy návštevu psychosociálnych centier a stacionárov (imobilita, vysoká miera závislosti na pomoci) a z hľadiska dostupnosti je žiadúce, aby odborné zdravotnícke služby boli poskytnuté/zabezpečené v prostredí (terénu), kde daná osoba žije. | | | |
| SocioFórum, o.z. | KOMPONENT 13: časť ciele 1.2. Výzvy Financovanie sociálnej a zdravotnej starostlivosti Systém financovania dlhodobej sociálnej starostlivosti je nejednotný a neprehľadný Text pripomienky: Verejné zdroje financovania pozostávajú najmä z dvoch príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a príspevku zo štátneho rozpočtu na poskytovanie sociálnych služieb podmienených odkázanosťou A Z ROZPOČTOV REGIONÁLNYCH A LOKÁLNYCH SAMOSPRÁV Odôvodnenie pripomienky: Upresnenie neúplnej informácie. V prípade, ak hovoríme o verejných zdrojoch je potrebné zahrnúť aj rozpočty samospráv. Ak je zámerom ukázať len na zdroje priamo z rozpočtovej kapitoly MPSVR, je potrebné to upresniť. | O | A | Text bol upravený. |
| SocioFórum, o.z. | KOMPONENT 13: časť ciele b) Investície 4.4. Digitálny rozmer komponentu • Nové digitálne technológie (napr. detektory pádov) prispejú k vytvoreniu bezpečného prostredia v komunitných sociálnych službách. Využívanie nových technológií odbremení záťaž personálu a skvalitní starostlivosť. Text pripomienky: "Využívanie nových technológií odbremení záťaž personálu a skvalitní starostlivosť. VYUŽÍVANIE NOVÝCH TECHNOLÓGIÍ ZAMERANÝCH AJ NA KVALITU ŽIVOTA U OSAMELÝCH OSÔB ODKÁZANÝCH NA POMOC NAPR. PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA VIDEOKOMUNIKAČNEJ SIETE, KTORÁ IMOBILNÝM SENIOROM UMOŽNÍ USPORIADAŤ SVOJU SOCIÁLNU SIEŤ, ZVOLIŤ SI AKTIVITU, ÚROVEŇ SOCIÁLNEJ INTERAKCIE PODĽA SVOJICH INDIVIDUÁLNYCH POTRIEB, SCHOPNOSTÍ A ŽIVOTNÉHO ŠTÝLU . SYSTÉMY POSKYTOVANIA SLUŽIEB OSOBNEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI ĽUĎOM S DEMENCIOU, AKO AJ ZDRAVOTNÍCKYM PRACOVNÍKOM A OPATROVATEĽOM POMOCOU VEĽKÉHO MNOŽSTVA SENZOROV (KONTEXTOVÉ | O | N | V rámci komponentu 13 nie sú plánované investície do digitalizácie služieb pre seniorov, resp. dlhodobej starostlivosti v domácnostiach, preto nie je možné danú formuláciu doplniť. Investície tohto charakteru sú planované v rámci komponentu 17. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | VEDOMIE, ŽIVOTNÝ ŠTÝL ZDRAVOTNÝ PARAMETER)...." Odôvodnenie pripomienky: Digitalizácia a IKT technológie by mali podporiť nielen kvalitu starostlivosti o imobilné osoby , ale by mali podporiť aj zvýšenie kvality života prijímateľov sociálnych služieb a umožniť im žiť plnohodnotnejší život napriek znevýhodneniam a obmedzeniam. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií: Na strane 26 v rámci bodu 5. "Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky" navrhujeme doplniť v texte Cieľová skupina: na text: "verejné a súkromné výskumné inštitúcie, univerzity, podniky, neziskové organizácie zamerané na priemyselné inovácie a výskumného charakteru, záujmové združenia právnických osôb . Zdôvodnenie návrhu: Vyvarujeme sa tým skrytej možnosti financovania a účasti rôznych pseudo neziskoviek, ktoré by sa venovali pochybným spoločenským a aj politickým aktivitám a témam, čo nie je účelom rozvoja ekonomiky Slovenska. Iba organizácie s osvedčeným predmetom podnikania či činnosti môžu byť nositeľmi a partnermi tohto Plánu obnovy. | O | A | Text upravený. Viď vyhodnotenie pripomienky 2192 |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky - všeobecne k celému dokumentu: Predkladaný materiál nie je konzistentný, v pripomienkovom návrhu chýba kapitola č. 2. Pripomienky ku Kapitole č. 3 - Doplnkovosť a implementácia plánu Predkladaný materiál je potrebné dopracovať o implementačný mechanizmus vo vzťahu k "Partnerským dohodám" Zdôvodnenie: Materiál nedefinuje opatrenia pre realizáciu kľúčových aktivít na lokálnej a regionálnej úrovni čím je nesúlade kapitolou č. III, čl. 22 až 27; s NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, COM(2018) 375 , https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0375&from=EN . Jednotlivé vyššie územné celky (VUC) spracovali v rámci sociálneho dialógu Integrované územné stratégie v ktorých definovali kľúčové regionálne priority z ktorých niektoré majú mať charakter vlajkových reformných a investičných priorít. Predkladaná materiál nerozpracoval implementačnú štruktúru pre výkon decentralizovanej implementácie. | Z | N | Kapitola 2 sa v POO Slovenskej republiky neuplatňuje. POO je strategickým dokumentom na národnej úrovni a zakomponovanie subjektov regionálnej a miestnej územnej samosprávy v rámci implementácie jednotlivých komponentov bude rozpracované v samotných výzvach vykonavateľov v rámci implementácie jednotlivých stratégií komponentov. Ako možný systém v procese výberu projektov budú integrované územné stratégie zohľadnené v rámci systému riadenia a implementácie mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky Všeobecná pripomienka k celému dokumentu: Zabezpečiť, aby obchodné a priemyselné | Z | N | Charakter a rozsah pripomienky je nad rámec predkladaného materiálu. Oprávnení prijímatelia sú uvedení v POO alebo |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komory zriadené samostatným zákonom a záujmové združenia právnických osôb (klastre) boli zaradené do cieľovej skupiny a teda aj medzi oprávnených prijímateľov v rámci každého relevantného komponentu Plánu obnovy. Zdôvodnenie návrhu: Klastrovanie (spolupráca rôznych organizácií v rámci produktového reťazca) je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Systém obchodných a premyslených komôr a sním súvisiace kastrovanie je založený na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | budú definovaní v jednotlivých výzvach na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu. Implementačná štruktúra kopíruje zodpovednosť jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy za relevantné oblasti v zmysle kompetenčného zákona. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky Všeobecná pripomienka Zabezpečiť, aby obchodné a priemyselné komory zriadené samostatným zákonom a záujmové združenia právnických osôb (klastre) boli zaradené do cieľovej skupiny a teda aj medzi oprávnených prijímateľov v rámci každého relevantného komponentu Plánu obnovy. Zdôvodnenie návrhu: Klastrovanie (spolupráca rôznych organizácií v rámci produktového reťazca) je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Systém obchodných a premyslených komôr a sním súvisiace kastrovanie je založený na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a | Z | N | Charakter a rozsah pripomienky je nad rámec predkladaného materiálu. Oprávnení prijímatelia sú uvedení v POO alebo budú definovaní v jednotlivých výzvach na predkladanie žiadostí o prostriedky mechanizmu. Implementačná štruktúra kopíruje zodpovednosť jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy za relevantné oblasti v zmysle kompetenčného zákona. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 6. Politiky pre ďalšie generácie, časť Hlavné výzvy v oblasti politík pre ďalšie generácie a vzdelávania, strana 16, text doplniť o: „Vzdelávacie systémy sa globálne odkláňajú od starej a zastaranej metódy výučby smerom k výučbe zručností a kompetencií študentov 21. storočia. Výzvou transformácie je financovanie kvalitného vzdelávania i smerom k učiteľom. Práve komplexné vzdelávanie v regiónoch s jasným posolstvom o závažnostiach a príčinách globálneho oteplenia, smerom k nadobudnutiu špecifických zručností predstavuje smerovanie budovania špecifických vzdelávacích programov pomocou klastrov i smerom ku výchove budúcich generácií.“ Zdôvodnenie návrhu Klastrové iniciatívy sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách v sektore školstva a vedy, výskumu poskytujú komponenty 6-9. Máme za to, že textácia na tomto mieste je dostatočne všeobecná a pokrýva problematiku kurikulárnej reformy v jej plnej šírke, pričom nepovažujeme za účelné konkrétne uvádzať úlohu klastrov v budovaní špecializovaných vzdelávacích programov. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.2.3.2 Rekonštrukcia a dobudovanie zabezpečených priestorov KIB, časť: Ciele - Zrekonštruovať a dobudovať 72 priestorov vrátane ich procesného zabezpečenia Plán obnovy má slúžiť na inováciu a transformáciu ekonomiky so zameraním sa na digitálnu transformáciu. Zdôvodnenie návrhu: Podľa zverejneného „Investícia bude využitá na dobudovanie potrebných priestorov pre kritickú infraštruktúru a jej procesné zabezpečenie“, tento proces nie je inováciou a nepomôže k digitálnej transformácii Slovenskej republiky a neprinesie pridanú hodnotu a akúkoľvek inováciu slovenskému hospodárstvu a neplní základné atribúty plánu obnovy. | Z | ČA | Predkladateľ čiastočne akceptuje uvedenú pripomienku, ku ktorej uvádza nasledovné:<br>Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Uvedené je potrebné vnímať v kontexte výkonu pôsobnosti MIRRI pri výkone štátnej správy na úseku kritickej infraštruktúry (vyplývajúcich napr. z ustanovenia § 3, lit. c) zákona č. 45/2011 Z.z. o kritickej infraštruktúre) a vo svetle ďalších cieľov komponentu 17 – Digitálne Slovensko, ktoré sú od realizácie tejto investície závislé. MIRRI je ústredným orgánom štátnej správy pre „centrálne riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.“ Centrálna architektúra integrovaného informačného systému verejnej správy v sebe zahŕňa aj kritickú infraštruktúru nevyhnutnú pre jej fungovanie.<br><br>Aktuálna prax ukazuje, že v rámci priestorov s komunikačnou technikou kritickej infraštruktúry využívajú mnohé subjekty verejnej správy miestnosti, pri ktorých vidíme priestor pre zlepšenie v rámci adaptácie na výkon práce v zmysle požiadaviek na kritickú infraštruktúru a na riadenie dokumentov v špeciálnom režime vrátane procesného zabezpečenia. Dobudovanie a zefektívnenie potrebných priestorov používaných výlučne pre prvky kritickej infraštruktúry, ktoré dnes v mnohých prípadoch disponujú vybavením vyžadujúcim modernizáciu za účelom zvýšenia ich bezpečnosti, je nevyhnutným predpokladom pre ich riadne fungovanie a zabezpečenie inovatívnych služieb v rámci komponentu Digitálne Slovensko.<br><br>Ako hovorí zákon č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre, prevádzkovatelia su povinní uplatniť pri modernizácii technológiu, ktorá zabezpečuje jeho ochranu a preto je investícia dôležitá pre plnenie požiadaviek zákona v kontexte bezpečnostných plánov (zabezpečiť hlavné bezpečnostné opatrenia, medzi ktoré sa radia trvalé bezpečnostné opatrenia, ktorými sú investície a postupy na zabezpečenie ochrany prvku). V kontexte plánovaných aktivít dobudovania priestorov technikou a technológiami kritickej infraštruktúry je cieľom ochrana citlivých informácií umiestnením v dostatočne zabezpečených priestoroch, čo sa vzťahuje taktiež na ochranu štátnych prvkov kritickej infraštruktúry, ktoré majú byť zabezpečené |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | vhodnou fyzickou ochranou objektu, v ktorom sa nachádza napr. serverovňa. Medzi najväčšie v súčasnosti identifikované nedostatky patrí nedostatočná kvalita priestorov technológie prvkov kritickej infraštruktúry z pohľadu fyzickej ochrany a procesného zabezpečenia, v mnohých prípadoch už zastarané technické a technologické vybavenie, nezrekonštruované priestory, v ktorých sú umiestnené prvky KI.<br><br>Jedným z cieľov komponentu Digitálne Slovensko v rámci Plánu obnovy je v oblasti eGovernmentu zvyšovanie počtu používateľov digitálnych služieb štátu a ich spokojnosti s týmito službami. Nevyhnutným predpokladom pre dosiahnutie tohto cieľa je, prirodzene, aj zvyšovanie úrovne kybernetickej bezpečnosti, t.j. procesov a princípov, ktoré zabezpečia dôveru v interakcie občanov, podnikov a verejnej správy. Investíciu do dobudovania riadne zabezpečených priestorov KI považujeme za nevyhnutnú súčasť komplexného súhrnu investícií a opatrení nevyhnutných pre dosiahnutie východísk komponentu Digitálne Slovensko, pričom nesystematické investície iba do ostatných načrtnutých oblastí bez vyriešenia základnej požiadavky v oblasti KI k tomuto cieľu nepovedú. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka : Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 2. Digitálna transformácia, časť Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti digitálnej transformácie, strana 8, text doplniť o: „Digitálne služby s centrálnym riadením, opierajúce sa o dobré riešenia pri zabezpečení plynulého a konzistentného poznania si vyžadujú afektívnu analýzu odborného spektra, ktoré je nesúrodé. Práve rozmanitosť užívateľov a rôznorodosť poskytovaných dát, si vyžaduje budovanie klastrov zameraných na oblasť digitalizácie a smart riešení. Digitálnu transformáciu nevnímame ako technický proces, ale ako spúšťač transformácie, ktorá prináša efektívne zmeny pre ekonomiku, štát a spoločnosť. Za pomoci klastrov sú efektívnejšie implementované procesy digitálnej transformácie smerom ku automatizácii základných procesov a | O | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách v sektore digitalizácie a informatizácie poskytuje komponent 17, pričom komponent 7 uvádza konkrétne opatrenia v procese budovania vzdelávania 21. storočia. Máme za to, že textácia na tomto mieste je dostatočne všeobecná a pokrýva problematiku digitálnej transformácie plošne, pričom |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | postupov, pre všetky zúčastnené strany v lokálnych podmienkach regiónov. Klastre tvoria významný technologický prvok potrebných zmien, ktoré ovplyvňujú zaužívané postupy i tradície a tvoria jednoznačný predpoklad pripravenosti ku zásadným zmenám. Úspešná digitálna transformácia si vyžaduje odborné zázemie klastrov pre posilnenie manažmentu i zamestnancov v podnikoch, sociálnych systémov smerom k širokému obyvateľstvu a štátnych systémov vytvárajúcich potrebný politický rámec. Tempo technologických zmien v globalizovanom svete si vyžaduje nové obchodné modely budované pomocou klastrov. Výhodou klastrov je ich schopnosť zvládnuť fragmentáciu trhu a vytvárať partnerstvá, ktoré si môžu úspešne udržať svoje postavenie voči konkurencii. Klastrová Sieťovanie či už vo forme kastrovania v rámci komorového systému alebo samotných klastrov si viac ako kedykoľvek predtým vyžaduje novú kvalitu dynamiky, ktorá umožňuje otvorenú inováciu, internacionalizáciu a formovanie strategických aliancií. Inovatívne obchodné modely v prostredí transformácie si vyžadujú otvorenú kultúru inovácií, bez rigidných štruktúr, ale vnímavú k novým požiadavkám. Požiadavky kladené na zelenú ekonomiku si však vyžadujú také smart riešenia, ktoré otvoria verejnú odbornú diskusiu o prijímaných opatrenia a schopnosti prispôsobovať sa klimatický zmenám. Práve digitálna transformácia si vyžaduje zavádzanie diaľkového zberu dát a inteligentnej správy dátových tokov s využitím robotiky a umelej inteligencie. Tieto skutočnosti si však vyžadujú širokospektrálne odborné prostredie znalé lokálnych podmienok, pri zachovaní bezpečnosti a podporujúce rozvoj i udržateľnosť v špecifických podmienkach územia, čo je možné zaistiť integrovaním nesúrodých kapacít do existujúcich regionálnych štruktúr systému obchodných a priemyselných komôr (SOPK) a klastrov smerom k vytýčenému cieľu.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú Klastrovanie je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastrovanie (či už vo forme združenia reálnych organizácií v rámci virtuálnej platformy (sekcie), alebo samostatne zriadenej spoločnej organizácie) je založené na princípe | | | nepovažujeme za účelné na tomto mieste konkrétne uvádzať úlohu klastrov v procese digitálnej transformácie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka č.2: Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“) , časť: Časový rozvrh , bod: Vypracovať jednotný metodický rámec pre implementáciu opatrení KIB v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy – do Q4/2024. (viď. str.33) Splnením tohto bodu do Q4/2024 sa zmešká povinnosť subjektov zapísaných do registra prevádzkovateľov základnej služby o viac ako dva roky a v prípade nedodržania tejto legislatívnej povinnosti hrozia subjektom zapísaným v registri prevádzkovateľov základnej služby správne delikty podľa §31 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti. Zdôvodnenie návrhu: Organizácie, ktoré spravujú Informačné technológie verejnej správy (Informačné systémy verejnej správy), v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy, ktorá sa odvoláva na zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti, § 20 musia plniť bezpečnostné opatrenia a to do dvoch rokov od oznámenia o zápise do registra prevádzkovateľov základnej služby( napr. termín 28.02.2022 - pre mestá a obce – Kat. II a Kat. III). | Z | A | Časový rámec v predmetnom bode (časť: Časový rozvrh , bod: Vypracovať jednotný metodický rámec pre implementáciu opatrení KIB v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy) zmenený na Q1/2022. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka č.3: Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“) , časť: Časový rozvrh , bod: Metodicky podrobne definovať (Q4/2023) a zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy – Q4/2025. (viď. str.33) Splnením časti bodu „zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy“ do Q4/2025 sa zmešká povinnosť subjektov zapísaných do Registra prevádzkovateľov základnej služby o viac | Z | A | Časový rámec v predmetnom bode (Časový rozvrh , časť bodu „zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy“ zmenený na Q1/2022. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ako tri roky a v prípade nedodržania tejto legislatívnej povinnosti hrozia subjektom zapísaným v registri prevádzkovateľov základnej služby správne delikty podľa §31 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti. Zdôvodnenie návrhu: Organizácie, ktoré spravujú Informačné technológie verejnej správy (Informačné systémy verejnej správy), v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy, ktorá sa odvoláva na zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti § 20 musia plniť bezpečnostné opatrenia a to do dvoch rokov od oznámenia o zápise do registra prevádzkovateľov základnej služby ( napr. termín 28.02.2022 - pre mestá a obce – Kat. II a Kat. III). | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka č.4: Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.2 Skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB, časť: „Adresát: MIRRI SR“ (viď. str. 35) Za vzdelávanie v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti je podľa Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 (akčného plánu) zodpovedné Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Zdôvodnenie návrhu: V Komponente 17 , časť 3.1.4.2 Skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB, má byť „adresátom“ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a nie „MIRRI“ z dôvodu , aby táto časť komponentu 17 bola v súlade s akčným plánom Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025. | Z | ČA | Uvedená pripomienka je čiastočne akceptovaná - upravený text v predmetnom bode v časti "Adresát" na:<br>Adresát: MIRRI SR (súčinnosť s MŠVVŠ SR).<br><br>Odôvodnenie: Predkladateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu doplnil predmetnú oblasť. Komplexné činnosti systému kybernetickej bezpečnosti v kontexte Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky a snahy o efektívne predchádzanie a odstraňovanie bezpečnostných incidentov vyžadujú špecializované odborné vzdelávanie odborníkov v oblasti KB, ako aj bežných užívateľov technológií v rámci verejnej správy. Vzhľadom na (i) doterajšiu absenciu systematického vzdelávania v tejto oblasti a z toho rezultujúce chýbajúce bezpečnostné povedomie veľkej časti zamestnancov vo verejnej správe pracujúcich s množstvom citlivých informácií, ako aj (ii) zvyšujúce sa množstvo a frekvenciu útokov a bezpečnostných incidentov je potrebné zabezpečiť nielen formálne, ale skutočne efektívnu formu systematického vzdelávania založenú na skúsenostiach z praxe. Neustály rýchly vývoj v oblasti kybernetickej bezpečnosti s ohľadom na snahu o efektívne predchádzanie vzniku bezpečnostných incidentov vyžaduje vytvorenie systému vzdelávania schopného flexibilne na tieto zmeny |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | reagovať, pričom MIRRI má v rámci svojej pôsobnosti vytvorené kapacity odborníkov v tejto oblasti schopných zabezpečiť potrebné odborné zázemie a práve v spolupráci s Ministerstvom školstva vytvorenie takéhoto systému vzdelávania zrealizovať.<br><br>MIRRI by teda malo byť spoločným adresátom bodu skvalitnenia vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB v zmysle Plánu obnovy. Tieto aktivity by mali prebiehať v súčinnosti s MŠVVŠ.<br><br>Vznesená pripomienka, v zmysle ktorej ‘za vzdelávanie v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti je podľa Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 (akčného plánu) zodpovedné Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky‘, sa nezakladá na pravde, nakoľko akčný plán k Národnej stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021 až 2025 ešte nebol prijatý.<br><br>V druhom rade, samotný bod 3.1.4.2 explicitne uvádza ako výzvy nedostatok odbornej spolupráce s univerzitami a akademickou pôdou, absenciu vhodných organizačných modelov riadenia KIB a kompetenčných centier. Tieto oblasti sú jednoznačne v gescii MIRRI, čo vyplýva aj zo znenia zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, v zmysle ktorého z § 10 vyplýva pôsobnosť MIRRI pre „centrálne riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.“ Kybernetická bezpečnosť je politikou jednotného digitálneho trhu a týka sa tvorby centrálnej architektúry integrovaného informačného |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | systému.<br><br>Plán obnovy taktie6 explicitne hovorí o náprave stavu, kde prebieha nedostatočná výmena informácií so zahraničnými CSIRT. Vládna jednotka CSIRT je v zmysle § 11 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti ‘v pôsobnosti Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky pre podsektor informačné systémy verejnej správy.‘<br><br>Zároveň uvádzame, že pôsobnosť MIRRI vo vzdelávaní v tejto oblasti vypláva aj z právnych predpisov ako napríklad zákon č. 95/2019 o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle predmetného zákona správca organizuje vzdelávaciu činnosť pre oblasť bezpečnosti informačných technológií verejnej správy. Správcovia taktiež v zmysle vyhlášky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 179/2020 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy ustanovia plán rozvoja bezpečnostného povedomia, ktorý obsahuje formu, obsah a rozsah potrebných školení a vykonajú bezpečnostné vzdelávanie na zvýšenie bezpečnostného povedomia najmenej každé tri roky. Najvhodnejším subjektom pre zabezpečenie výkonu vzdelávacej činnosti pre oblasť bezpečnosti informačných technológií verejnej správy tak, aby došlo k zvýšeniu bezpečnostného povedomia zamestnancov v sektore verejnej správy, je MIRRI. Je preto viac ako žiadúce, aby tieto úlohy v oblasti vzdelávania zabezpečovalo aj MIRRI, nakoľko má na to odborné a kapacitné predpoklady.<br><br>V podobnom duchu je potrebné vnímať aj ďalšie ciele Plánu obnovy v komponente 17, ako napríklad nadviazanie medzinárodnej spolupráce s relevantnými medzinárodnými |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | centrami excelentnosti v oblasti boja proti kybernetickým a hybridným hrozbám a využívanie ich expertíz a zapojenia odborne kvalifikovaných pracovníkov do pracovných skupín zameraných na problematiku KIB v SR i EÚ. Zapojenie výlučne iba MŠVVŠ nepovažujeme za udržateľné riešenie, nakoľko nie je odborným gestorom danej problematiky na úrovni Slovenskej republiky. Plán obnovy taktiež ráta s vytváraním metodík pre vznik odborných bezpečnostných pracovísk v prostredí verejnej správy, čo je prirodzene späté s pôsobnosťou MIRRI v oblasti informačných technológií vo verejnej správe v zmysle vyššie uvedenej právnej úpravy. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka č.5: Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.2.2.1 Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov (multi-country projects) vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky, časť: Povaha, typ a veľkosť / rozsah investície: Vybudovanie siete európskych centier digitálnych inovácií (ECDI) a centier digitálnych inovácií (CDI) pre podporu slovenských MSP (viď. str. 45) V Slovenskej republike sú z predchádzajúceho obdobia vybudované, vybavené a funkčné vedecké parky. Zdôvodnenie návrhu: Nie je potrebné vybudovať nové centrá digitálnych inovácií (CDI), ale zamerať sa na podporu existujúcich vedeckých parkov a práve tie existujúce sa stanú centrami digitálnych inovácií (CDI), resp. európskymi centrami digitálnych inovácií (ECDI). Je potrebná podpora týchto existujúcich centier s dôrazom na sieťovanie s klastrovými organizáciami a MSP. Podpora MSP a klastrových organizácií pri nasadzovaní digitálnych technológií zvýši konkurencieschopnosť, efektívnosť a udržateľnosť. | Z | N | Pripomienku neakceptujeme, pretože aktuálnu textáciu považujeme za dostatočnú. Vedecké parky sa v rámci svojich kapacít a ponúkaných služieb môžu zapojiť do slovenského ekosystému a stať sa partnermi vznikajúcich ECDI, príp. CDI v závislosti od portfólia ponúkaných služieb. Zároveň priemyselné parky, ak mali záujem uchádzať sa o štatút ECDI, tak sa mohli zapojiť do národnej súťaže, ktorá minul rok prebiehala na Slovensku. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka k Časť 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 1. Zelená tranzícia, časť Dodržiavanie princípu Významne nepoškodzovať, strana 7, text doplniť o: Obehové hospodárstvo je systém, ktorý už vo fáze prípravy produktu, kladie dôraz na udržateľnosť celého životného cyklu produktu. Jednotlivé fázy životného cyklu produktu musia byť v maximálnej možnej miere v súlade s existujúcimi technológiami, legislatívou i výsledkami dobrej praxe, a zároveň preukázateľne udržateľné v uzavretom cykle tak, aby produkovali, čo najmenšie množstvo odpadu i CO2, pri dodržaní zásady dlhodobej udržateľnosti uzavretého cyklu. Obehové | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. V rámci Plánu obnovy sa predpokladá príprava reformy nakladania so stavebným odpadom v duchu zásad obehového hospodárstva, ktorá predznamená komplexnú reformu nakladania s odpadom a obehového hospodárstva, ktorú |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hospodárstvo si vyžaduje tvorbu takých produktov, ktoré budú spotrebovávať čo najmenej primárnych zdrojov i energií, a zároveň pri ich realizácii bude preferované využívanie obnoviteľných zdrojov i materiálov. Produkty Obehového hospodárstva musia spĺňať požiadavku opakovaného užívania, opraviteľnosti, zlepšovania, recyklovateľnosti alebo environmentálne prijateľnej rozložiteľnosti a to pri neustálom znižovaní uhlíkovej stopy. Využívanie certifikácie dostupných systémov pomáha samosprávam, regionálnym projektantom a vývojárom efektívne rozhodnúť o každom ďalšom plánovaní a rozvoji územia. Zároveň predstavujú komplexný nástroj, ktorý skĺbi požiadavky strategického plánovania v území tak, aby boli zohľadnené environmentálne, energetické, klimatické i socio-ekologické potreby regiónu, pri zachovaní udržateľného rozvoja a hospodárskeho rastu. Zdôvodnenie návrhu: Obehové hospodárstvo predstavuje ekonomický model uprednostňujúci opätovné využívanie a recyklovanie produktov (Europarl, 2021). Cieľom obehového hospodárstva je čo najdlhšie udržiavať hodnotu výrobkov, materiálov a zdrojov ich návratom do produkčného cyklu na konci ich používania pri minimálnej tvorbe odpadu. Čím menej výrobkov je zlikvidovaných, tým menej surovín sa vyťaží, čo pozitívne vplýva na životné prostredie. (Eurostat, 2021) Prechod na intenzívnejšie obehové hospodárstvo, v ktorom sa hodnota výrobkov, materiálov a zdrojov uchováva v hospodárstve čo možno najdlhšie a minimalizuje sa vznik odpadu, je významným príspevkom k úsiliu EÚ o rozvoj udržateľného nízkouhlíkového, konkurencieschopného hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje. (Eurokom, 2015). Súvisiaca správa poukazuje na rozsiahlejšie prínosy obehového hospodárstva vrátane zníženia súčasných úrovní emisií oxidu uhličitého (EMS,2015). Obehové hospodárstvo je model produkcie a spotreby, v rámci ktorého sa produkty neefektívne neodstraňujú, ale sa zdieľajú, požičiavajú, opätovne využívajú, opravujú a recyklujú dovtedy, pokiaľ to je možné. Takýto spôsob produkcie a spotreby napomáha zvyšovaniu životnosti produktov a znižovaniu produktov na konci životného cyklu (odpad). Ak nejaký výrobok dosiahne koniec svojej životnosti, potom materiály z ktorých bol vyrobený, sa použijú na výrobu nových. Niektoré materiály môžu byť používané opakovane, čím sa vytvárajú ďalšie hodnoty. (Europarl, 2021). Obehové hospodárstvo začína na úplnom začiatku životného cyklu výrobku. Fáza navrhovania, ako aj výrobné procesy majú vplyv na získavanie zdrojov, využívanie zdrojov a vznik odpadu počas celého životného cyklu výrobku. | | | pripravuje Ministerstvo životného prostredia SR. Táto komplexná reforma však priamo nebude súčasťou Plánu obnovy, preto nepovažujeme za vhodné a účelné na tomto mieste širšie uvádzať základné princípy obehového hospodárstva. Poukazujeme na to, že podrobnosti o dodržiavaní princípov obehového hospodárstva v jednotlivých komponentoch poskytujú dotazníky ohľadom dodržiavania princípu výrazne nepoškodzovať (DNSH), ktoré sú povinné na úrovni každého opatrenia (reformy/investície). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (Eurokom, 2015) Z pohľadu tvorby produktov začína proces na samom začiatku životného cyklu produktu: inteligentný dizajn produktu a výrobné procesy môžu pomôcť šetriť zdroje, teda vyhnúť sa neefektívnemu nakladaniu s odpadom a vytvárať nové obchodné príležitosti. (Eurostat, 2021) Sociálna ekológia a ochrana životného prostredia je základom pre inovácie, udržateľný rozvoj a hospodársky rast. Vhodné využitie dostupných certifikačných systémov a ich zásad pri hodnotení zámerov, predstavuje efektívny nástroj posudzovania v oblasti regionálneho rozvoja. Certifikácia zohľadňujúca zásady obehového hospodárstva podporuje také systémy kvality, ktoré sa dokážu udržateľným spôsobom prispôsobiť požiadavkám regionálneho rozvoja. Práve požiadavky kladené na znižovanie uhlíkovej stopy smerom ku dekarbonizácii, si vyžadujú predcertifikáciu už na začiatku tvorby projektovej dokumentácie, či dizajnu produktu. Práve tieto nástroje sú efektívnym nástrojom poskytovania finančných prostriedkov v súlade so zásadami obehového hospodárstva i environmentálneho rozvoja územia. Z pohľadu environmentálneho hodnotenia: 1. Environmentálne hodnotenie dopadov stavby (zámeru) na krajinu a obývateľné prostredie obyvateľa zamerané na: klímu a mikroklímu prostredia; vodu a odtokový proces povrchových dažďových vôd; vzduch i prúdenie a vplyv vetrov; biodiverzitu a obnovu rastlinnej rozmanitosti; Energiu a tepelnú záťaž prostredia. 2. Environmentálne hodnotenie stavby (budovy) z hľadiska prístupov materiálovej sklady a prevádzkových nákladov preukazuje najmä zámer pre: udržateľnosť miesta, efektívne využitie vody, efektívne využitie energie, materiály a zdroje, odpady, kvalita vnútorného prostredia, konštrukcia a využitie budovy. 3. Environmentálne hodnotenie výrobkov a produktov a/ TYP III EPD - Environmentálne vyhlásenie o produkte (EPD) b/ TYP II EKOLABEL - Environmentálna značka EÚ c/ TYP I - Environmentálne vhodný produkt Z pohľadu sociálnej hodnoty je potrebné sa sústrediť na: 1. Pomer investície na ekonomickú návratnosť pre región a/ zamestnanosť z regiónu, b/ regionálne produkty - regionálna značka. 2. Pomer príjmov a výdavkov sociálne spravodlivého pracovného prostredia. 3. Environmentálne hodnotenie pohody vnútorného prostredia budov. Z pohľadu analýzy predpokladaných zámerov ekonomickej hodnoty: 1. Investičná časť vrátane prípravy. 2. Prevádzkové náklady po dobu životnosti. 3. Likvidita po ukončení životného cyklu vo väzbe na environmentálne hodnotenie - preddemolačný audit. 4. Udržateľnosť zamestnanosti vo väzbe na sociálne hodnotenie. Práve | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | efektívne zavádzanie certifikačných systémov a ich využívanie v rozhodovacích procesoch napomáha rozhodovaniu v územnom plánovaní regiónu. Práve územný plán regiónu stanovuje priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia regiónu, štruktúru a smery rozvoja osídlenia, výroby, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, požiadavky na účelné a hospodárne využitie územia kraja, vymedzenie plôch a koridorov nadmiestneho významu a stanovenie požiadaviek na ich využitie najmä plochy a koridory verejného technického vybavenia územia, rozvojové priority regiónu stanovené na základe optimálnej štruktúry hospodárskeho rozvoja regiónu, organizáciu a územné rezervy pre investície a rozvojové plochy celoštátneho a regionálneho významu, sociálnu a ekonomickú klasifikáciu jednotlivých častí regiónu a odporúčania priorít pre ich dlhodobý rozvoj, požiadavky na ochranu prírody, životného prostredia, zásady využívania prírodných zdrojov, požiadavka na rozvoj a ochranu kultúrno-historického dedičstva relevantnú regionálnej úrovni. Prenesenie kompetencie na samosprávu a jej tesný vzťah k občanovi umožňuje implementovať nariadenia a usmernenia európskej únie, vyplývajúce zo strategického plánu obehového hospodárstva pre najbližšie obdobie po roku 2020, a to v súlade s potrebami občanov žijúcich v danom regióne. Regionálna samospráva si vyžaduje podporu a rozšírenie kompetencií pri implementovaní svojich záverov a požiadaviek v pripomienkovacích konaniach. Práve regionálna samospráva musí dať do súladu problematiku opierajúcu sa o environmentálne, ekonomické a sociálne hľadisko tak, aby riešenia, zámery a produkty v regióne boli v uzavretom cykle, pri minimálnej produkcii zvyškového odpadu, CO2 a v súlade s optimálne udržateľným environmentálnym prostredím, ktoré pozitívne vplýva na klimatické zmeny. Proces zavádzania konkrétnych opatrení do praxe nadobúdajú zmysel len v tom prípade ak sa podarí zásady obehového hospodárstva zakomponovať už do procesu územného plánovania na úrovni regiónu. O tento prístup sa opiera obehové hospodárstvo v súlade so stanovenými cieľmi udržateľného rozvoja (Agenda 2030). | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov HORIZONT EUROPE, časť „Cieľová skupina“ | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | s.16, doplniť text „všetky subjekty oprávnené v programe HORIZONT EUROPE“ Zdôvodnenie návrhu: Podporu by mali dostať všetky subjekty, ktoré sú oprávnené v rámci programu HORIZONT EUROPE a nie len vybrané typy organizácií. Nakoľko zapojenie slovenských subjektov do programu HORIZONT 2020 je v súčasnosti veľmi slabé, nemali by sme brániť žiadnym aktívnym účastníkom programu a podporiť ich aj v rámci plánu obnovy. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora, časť „Cieľová skupina“ s.19, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Dokument hovorí o nedostatku nástrojov na spoluprácu a interakciu v rámci Slovenska, slabej účasti v medzinárodných partnerských projektoch, o chýbajúcich prepojeniach výskumno-inovačného ekosystému, o nízkej miere internacionalizácie (najmä podnikov), ... . Jedným z riešení na uvedené výzvy je maximálne využitie existujúcich klastrov (záujmových združení právnických osôb), spájajúcich univerzity, SAV, MSP ale aj mestá, regióny a NGO, a ktoré sú už dnes okrem významných aktivít na Slovensku napojené aj na ERA prostredníctvom EIT, ESFRI, H2020, zahraničné partnerstvá a akcelerovať ich ďalší rozvoj v už začatých iniciatívach zameraných na podporu inovácií MSP. Z uvedených dôvodov je nevyhnutné zabezpečiť, aby cieľovou skupinou a teda aj oprávnenými prijímateľmi boli aj existujúce regionálne a odvetvové štruktúry zriadené samostatným zákonom (napr. zákonom o obchodných a priemyselných komorách), klastre t.j. záujmové združenia právnických osôb (ZZPO) | Z | A | Text upravený. Viď vyhodnotenie pripomienky 2192. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, časť „Cieľová skupina“ s.26, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb a priemyselné komory zriadené samostatným zákonom“ Zdôvodnenie návrhu: Klastrovanie je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastrovanie je založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky, časť „Cieľová skupina“ s.27, doplniť text „„záujmové združenia právnických osôb a priemyselné komory zriadené samostatným zákonom“ Zdôvodnenie návrhu: Klastrovanie je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastrovanie je založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | A | Text upravený. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií: 1. Do časti 4. Investície (str.2) doplniť bod 4. na "Podpora inovácií a konkurencieschopnosti", ďalej doplniť bod 2. Na "Podpora firiem, verejného | Z | ČA | Úprava investície: "Podpora spolupráce firiem, verejného sektora a organizácií výskumu a vývoja". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sektora a organizácií výskumu a vývoja" Zdôvodnenie návrhu: Len tvoriť samotné a v praxi často nezmyselné inovácie (tzv. pseudoinovácie) je neúčinné bez určovania merateľných a očakávaných údajov a parametrov budúcej trvalej udržateľnosti, čo sa však nedá bez konkurencieschopných výstupov. Zároveň pre doplnenie bodu 2 je potrebné mať na zreteli spojitosť medzi vedou a praxou, lebo z textu samotného dokumentu to vyplýva a prepojenie firiem a verejného sektora bez univerzít, vysokých škôl a aj podnikových výskumných inštitúcií nebude mať výsledok vzhľadom k téme. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií: K bodu 4. Podpora inovácií (po navrhnutej úprave aj: "Podpora inovácií a výskumu") u cieľov by sa malo doplniť "Cieľom je výrazne zvýšiť podiel inovujúcich podnikov a inovačných podnikových zoskupení a sietí, predovšetkým v prípade digitálnych inovácií, progresívnych technológií a projektového inžinieringu a podporiť rozvoj technologicky perspektívnych firiem, združení a inštitúcií. Zdôvodnenie návrhu: Potrebné je adresnejšie a presnejšie vymedziť účastníkov plnenia cieľov a prevziať tak aj zodpovednosť za budúci vývoj Slovenska. Všeobecné definície cieľov bez nasmerovania na portfólio dotknutých organizácií pre ich plnenie (čo absentuje v dokumente) nemá význam, nebudú sa dať pri výkone Plánuobnovy určiť špecifické kritériá a očakávané potreby a výsledky, čo zakladá potenciál pre budúce fiasko. Neutešená neschopnosť posledných rokov nie je ďalej možná. | O | N | Dané odporúčanie berie predkladať na vedomie; doplnenie príliš detailných informácií môže odvrátiť pozornosť od podstatných informácií. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií: vytvorenie ďalšej organizačnej štruktúry "Transformačné a inovačné konzorciá" nemá význam a je potrebné od tohto modelu upustiť. Zdôvodnenie návrhu: V prostredí výskumu, podnikania a trhu sú tu už certifikované inovačné priemyselné klastrové zoskupenia, sústava RPIC, siete BIC, inovačné centrá a centrá excelentného výskumu pri univerzitách, ktoré samy sústreďujú agendu a tímy inovatívnosti a majú na to aj už vytvorenú databázu a profesionálne zázemie. Najmä však adresne poznajú témy a problémy pre inovačný rast v odvetviach priemyslu a regiónoch. Okrem toho sú tu aj pri rezortoch agentúry ako SIEA, SAŽP, a pod. ktoré majú v poslaní rozvoj inovácií. Takže aby sme zase nemali ďalšiu štruktúru ktorá iba bude zdržovať a administrovať agendu bez pochopenia zmyslu inovácií čo je všeobecne | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | problémom celého verejného sektora u nás o jedným z dôvodov nášho zaostávania už aj voči susedom. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií: K bodu 4. Nedoporučujeme vytvorenie ďalšej štruktúry "Transformačné a inovačné konzorciá" nakoľko uvedená štruktúra nemá význam v súčasnej zaužívanom a odskúšanom mechanizme inštitúcií vedy, výskumu a podnikania. Zdôvodnenie návrhu: Keď sú tu už inovačné klastrové zoskupenia, RPIC, BIC, inovačné centrá a centrá excelentného výskumu pri univerzitách, ktoré samy sústreďujú agendu a tímy inovatívnosti a majú na to aj už zaplatenú databázu a zázemie, tak by šlo iba o ďalší nefunkčný riadiaci medzistupeň a našim cieľom je veci zjednodušovať v spoločnosti a nie komplikovať. Okrem toho sú tu aj pri rezortoch fungujúce nosné agentúry ako SIEA, SAŽP a pod. ktoré majú v poslaní rozvoj inovácií. Takže nie je potrebná ďalšia štruktúra ktorá iba bude zdržovať a administrovať agendu bez pochopenia zmyslu inovácií - čo je všeobecne problémom celého verejného sektora a štátnej správy u nás a jedným z kľúčových dôvodov nášho zaostávania už aj voči susedom krajín V4. Samotné klastrové organizácie sú certifikovanými organizáciami podľa EÚ a nositeľmi certifikátov ECCP a ich podstatou je práve transformácia a prenos vedomostí a inovácií, posilňovanie konkurencieschopnosti a networking medzi organizáciami výskumu a vývoja a tak má podpora smerovať do takýchto štruktúr a nie do ďalšej administratívnej správy. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka v rámci Komponent 9, Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, b) Investície bod , bod 2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora, Transformačné a inovačné konzorciá – „Opatrenie sa týka zriadenia kooperatívnych Transformačných a inovačných konzorcií v ohniskách inovácie a v ostatných regiónoch vo vybraných sektoroch ekonomiky na základe kvalitných projektov definovaných zdola Aktéri – startupy, univerzity/výskumné inštitúcie a etablované spoločnosti - by sa mali samoorganizáciou spojiť do konzorcií a predložiť komplexné projektové návrhy na vytvorenie týchto centier“ Zdôvodnenie návrhu: V SR existuje sieť regionálnych a odvetvových štruktúr organizovaných obchodnou a priemyselnou komorou zriadenou samostatným zákonom a sieť klastrových | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | organizácií, ktoré sú združeniami právnických osôb, ich ciele, štruktúra a stratégie plne zodpovedajú uvedenému opatreniu. Sieť regionálnych a odvetvových štruktúr obchodnej a priemyselnej komory nie je začlenená do žiadneho národného projektu. Sieť klastrových organizácií je národným projektom podporovaná v oblasti certifikácie a recertifikácie (ESCA LABEL). Na uvedené sú nastavené aj jednotlivé výzvy EK, a celkovo EU jednotlivé DG podporujú klastrové iniciatívy v jednotlivých krajinách aj tým, že im umožňujú vstupovať do jednotlivých výziev, dokonca sú viaceré výzvy spojené so zvyšovaním kvalifikácie personálu v týchto priemyselných klastroch. Sú to udržateľné inštitúcie a certifikované na EU úrovni. Ad hoc konzorcia, pokiaľ nezaručia udržateľnosť projektu a následných zdrojov sú neužitočné z hľadiska dopadov. Okrem toho, v tejto časti chýbajú informácie ohľadom Technologických centier, ktoré podľa definície EU práve môžu zabezpečovať transfer medzi výskumom a praxou. Jednoznačne je potrebné využiť už existujúci potenciál priemyselných verejno -právnych komôr a klastrov, ktoré sú certifikované a sú stabilizovanou sieťou v SR. Sú tiež kľúčovým iniciátorom zmien v sektoroch v celej EU, pretože práve spájajú vedu, výskum, aplikovaný výskum, školstvo, výrobné spoločnosti ako aj ostatné organizácie a tiež verejný sektor (dokonca aj samosprávu), start-up firmy. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka: Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 3. Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, časť Hlavné výzvy v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, strana 9, text doplniť o: „Trvalo udržateľný rozvoj je jedným zo základných a najdôležitejších cieľov globálnej politiky. Národný komorový systém (reprezentovaný SOPK a jej regionálnymi štruktúrami a odbornými klastrovými iniciatívami (sekciami) a klastre prispievajú k inteligentnejšiemu a udržateľnému rozvoju riešeniami v technologických i vedeckých činnostiach a vývojom nových technológií pre rozvíjajúce sa odvetvia. Vytváraním nových obchodných aktivít, lákaním významných technologických spoločností a prepájaním miestnych firiem s hodnotovými systémami svetovej úrovne sa klastre aktívne podieľajú na trvalo udržateľnom rozvoji. Podporou vytvárania vedomostí, spoločným učením, prenosom technológií, ako i spoluprácou a udržateľnými inováciami, klastre rozvíjajú malých a stredných podnikov. Práve prostredie klastrov vytvára kreatívny priestor pre nové a | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách, zapojených aktéroch a spôsoboch implementácie poskytujú jednotlivé komponenty. Nespochybňujeme význam a úlohu národného komorového systému a odborných klastrových iniciatív v inteligentnejšom a udržateľnejšom rozvoji, avšak máme za to, že bližší popis ich štruktúry na tomto mieste nie je vhodný ani účelný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inovatívne riešenia, ktoré napomáhajú rozvoju znevýhodnených skupín. Sú zárukou zdravého konkurenčného prostredia, ktoré podporuje konkurencieschopnosť regiónov a medzinárodnú spoluprácu v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastrovanie je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastrovanie je založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienka: Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 4. Sociálna a teritoriálna kohézia, časť Hlavné výzvy v oblasti sociálnej a teritoriálnej kohézie, strana 13, text doplniť o: Národný komorový systém (reprezentovaný SOPK a jej regionálnymi štruktúrami a odbornými klastrovými iniciatívami (sekciami) a Klastre rozvíjajú spoluprácu a spoločné prístupy s cieľom uľahčiť identifikáciu nových trhových výklenkov v trhových sektoroch regiónov a ich vzájomné prepájanie, ako i predefinovanie vzdelávacích a školiacich programov podľa potrieb odvetví požadovaných v regiónoch. Činnosť klastrov prispieva k „zelenšiemu“ modelu rozvoja regiónov a zároveň zvyšuje konkurencieschopnosť a inovačné kapacity v domácich i zahraničných regiónoch. Rozdiely v prístupe k službám všeobecného záujmu môžu viesť k tomu, že poskytovatelia služieb, podniky a spoločenské aktivity sa budú sťahovať do oblastí s lepším prístupom v strednodobom až dlhodobom horizonte. Pôsobenie klastrov Klastové iniciatívy a ich odborná činnosť pri tvorbe nových technológií pre online služby môžu znížiť citlivosť a tlaky okrajových oblastí na presídlenie. Zároveň klastre klastové iniciatívy | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách, zapojených aktéroch a spôsoboch implementácie poskytujú jednotlivé komponenty. Nespochybňujeme význam a úlohu národného komorového systému a odborných klastrových iniciatív pri rozvoji regiónov, zvyšovaní konkurencieschopnosti a inovačného potenciálu, avšak máme za to, že bližší popis ich štruktúry na tomto mieste nie je vhodný ani účelný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | napomáhajú budovaniu know-how v oblasti cenovo dostupného bývania. Služby všeobecného záujmu: prístupnosť, blízkosť, cenová dostupnosť a kvalita verejných služieb sú dôležité pre kvalitu života a rozvoj podnikania. Potreba vyššej nákladovej efektívnosti a efektívnej verejnej správy môže viesť k zrušeniu alebo zoskupeniu služieb v určitých miestach regiónov. Zároveň sa zvyšujú očakávania týkajúce sa dostupnosti a kvality.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastrovanie je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastrovanie je založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienky k Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 1. Zelená tranzícia /Hlavné ciele reforiem z Plánu obnovy, na str. 6 navrhujeme doplniť o nasledovný text: „Súčasné adaptačné reformy smerujúce k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality a prispôsobeniu sa klimatickým zmenám, ktoré sa opierajú o regionálne i lokálne plánovanie podporujúce vzorové riešenia pre zelenú ekonomiku, si vyžadujú strategické investície do fyzickej infraštruktúry s diverzifikáciou ekonomík tak, aby umožnili mestám a župám napĺňať špecializovanú úlohu v polycentrickom rozvoji území. Komplexnosť problematiky reformy zameranej na zelenú ekonomiku si vyžaduje ekologický hospodársky rozvoj, ktorý je možné dosiahnuť rozvojom zelene orientovaných klastrov a zelených pracovných miest. Práve podpora klastrových iniciatív (sekcií) obchodných a primyslených komôr zriadených samostatným zákonom a klastrov, ktoré v sebe integrujú inovatívne prostredie s odborným zázemím pre oblasť zelenej ekonomiky, napomáha dosiahnutiu vytýčených cieľov prostredníctvom | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách, zapojených aktéroch a spôsoboch implementácie poskytujú jednotlivé komponenty. Nespochybňujeme význam a úlohu národného komorového systému a odborných klastrových iniciatív pri zvyšovaní zeleného inovačného potenciálu a prispievaniu k napĺňaniu environmentálnych cieľov, avšak máme za to, že bližší popis ich štruktúry na tomto mieste nie je vhodný ani účelný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | efektívnosti i zdieľanej infraštruktúry, a to bez potreby duplikovania opatrení.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastrovanie (spolupráca rôznych organizácií v rámci produktového reťazca) je jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre Systém obchodných a premyslených komôr a sním súvisiace kastrovanie je založený na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR PRIPOMIENKY KU KOMPONENTU 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Pripomienka SOPK Doplniť materiál o opatrenie zamerané na zabezpečenie bezplatnej dostupnosti technických noriem predpisov vydávaných štátnymi autoritami (napr. UNMS SR) Zdôvodnenie návrhu: Tak ako sú dostupné legislatívne dokumenty by sprístupnenie ďalšej oblasti záväzných dokumentov pre fungovanie ekonomiky- technických predpisov, noriem a ich aktualizácií vydávaných, alebo prevzatých štátnymi autoritami (Zavedenie systému prispieva k zníženiu nákladov a administratívneho zaťaženia a priamo aj ku zvýšeniu konkurencieschopnosti slovenských organizácii. | O | N | Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Uvedený návrh bude predmetom rokovaní s príslušným gestorom v rámci prípravy Antibyrokratického balíčka 3.0. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR PRIPOMIENKY KU KOMPONENTU 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch Materiál má úzky pohľad na len na určitú skupinu osôb so špeciálnymi potrebami a nerieši komplexne integráciu do spoločnosti, tak aby sa stali pre Slovensko prínosnými (prduktívnymi). Zdôvodnenie návrhu: Žiaci so špeciálnymi potrebami možno zaradiť do troch kategórii. Intelektom podpriemerný, intelektuálne nadaný (geniálny) a telesne hendikepovaný. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Cieľom návrhu je rozšíriť zameranie opatrení nielen na intelektuálne podpriemerný a hendikepovanú mládež ale aj na nadanú mimoriadne nadanú mládež so špeciálnymi požiadavkami. (napr. mládež a niektorou diagnóz z artistického spektra). Pripomienka smeruje k dopracovaniu opatrení na úrovni školskej prípravy ale i následného zamestnávateľa vďaka vytváraniu podmienok u zamestnávateľov pre vhodnú integráciu mládež a jej zaradenia do pracovného procesu. | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR PRIPOMIENKY KU KOMPONENTU 17: DIGITÁLNE SLOVENSKO Pripomienka Únia klastrov : Pripomienka č.1: Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“), časť: Ciele (viď. str.31) Medzi cieľmi v uvedenom bode nie je spomenutý akčný plán Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a naplnenie úloh z neho vychádzajúcich. Zdôvodnenie návrhu: Akčný plán Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2015-2020 sa nepodarilo z väčšej časti naplniť. Pri tvorbe a plnení úloh nového akčného plánu Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 je preto potrebné zahrnúť do plánu obnovy úlohy , ktoré z akčného plánu vyplynú. Stratégia kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a akčný plán k stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021-2025 sú základným pilierom kybernetickej bezpečnosti v Slovenskej republike pre všetky sektory hospodárstva. Je nevyhnutné, aby úlohy vyplývajúce z týchto dokumentov boli zahrnuté do plánu obnovy. | Z | A | Doplnené do cieľov vo forme: Naplniť ciele Akčného plánu Národnej stratégie kybernetickej bezpečnosti tak, aby sa postupne reagovalo na úlohy, ktoré z nej vyplynú. Národná stratégia kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a Akčný plán k Národnej stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021-2025 sú základným pilierom kybernetickej bezpečnosti v Slovenskej republike pre všetky sektory hospodárstva. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR PRIPOMIENKY KU KOMPONENTU 2: OBNOVA BUDOV Navrhujeme zmeniť formuláciu z Cieľa: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov a verejných historických a pamiatkovo chránených budov na Cieľ: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov, súkromných priemyselných objektov a verejných budov vrátane historických a pamiatkovo chránených budov. Zdôvodnenie návrhu: Priorita revitalizácie existujúcich hnedých priemyselných parkov by mala predchádzať nevratnému zaberaniu nových území za účelom budovania priemyselných parkov na zelej lúke. Revitalizácia priemyselných parkov vyžaduje obnovu budov z hľadiska energetickej efektívnosti. Cieľovou | Z | N | Ide o návrh nad rámec materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | skupinou je verejný sektor (mestá, obce) a súkromní vlastníci. Pripomienkovaný materiál nezakladá tento typ opatrení v žiadnej zo svojich kapitol: | | | |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienky ku komponentu 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Navrhujeme Dopracovať materiál o ciele a opatrenia pre: • podporu praktického vzdelávania a rozvoja zručností na Základných školách • rozvoj odborného a kariérneho poradenstva na základných a stredných školách • praktické vzdelávanie vrátane duálneho vzdelávania na úrovni: na úrovni stredného odborného školstva zaviesť systém duálneho vzdelávania na úrovni vysokých škôl. • koncepciu harmonického rozvoja mládeže vrátane telesnej kultúry a športu Zdôvodnenie návrhu: Slovenská ekonomika je otvorená ekonomika s 80% vývozom fyzickej produkcie. Potreba praxe po kvalifikovaných zamestnancoch viedla k zavedeniu duálneho vzdelávania zameraného na osvojenie si praktických „tvrdých zručností“. V súčasnosti vstupuje svetová ekonomika do etapy I4.0 ktorá vyžaduje kombináciu zručností ako v IT tak i odborných kvalifikácií. Predložený materiál tento fakt úplné prehliada. Súčasná mládež je generáciu nového typu, ktorý postupne stráca pohybové návyky, ktoré vedú k neharmonickému rozvoju osobnosti a zhoršeniu zdravia. Špecifickým negatívom je sociálna izolácia bez skupinovej interakcie. Predložený materiál nereflektuje na tieto skutočnosti. | Z | N | Vzdelávanie na stredných školách je dôležitá téma a vyžaduje dôkladné riešenia a podporu. V rámci materiálu sa v danom segmente a plánovanom období kladie dôraz najmä na základné vzdelávanie, ktoré tvorí reálne východisko pre ďalšie vzdelávacie stupne. Kurikulárna reforma základných škôl tvorí predpoklad pre následné opatrenia na stredných školách, systémové riešenia základného vzdelávania je preto v tejto etape kľúčové a ťažiskové. Kurikuárna reforma základného vzdelávania súčasne vytvára predpoklady aj pre kurikulárne zmeny v strednom školstve, najmä smerom k vzťahov medzi všeobecným vzdelávaním a odborným vzdelávaním/výcvikom. |
| SOPK | LP/2021/112 Plán obnovy a odolnosti SR Pripomienky ku komponentu 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií Pripomienka v rámci Komponent 9, Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, b) Investície bod , bod 1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov HORIZONT EUROPE a EIT, časť „Ciele doplniť cieľ Umožnenie väčšej účasti slovenských firiem a priemyselných klastrových organizácií v existujúcich bilaterálnych programoch a iniciatívach v rámci Európy, ktorých výsledkom sú konkrétne prototypové riešenia. Zdôvodnenie návrhu: medzinárodnú spoluprácu v tejto turbulentnej dobe nie je možné definovať len k jednému programu a to HORIZONT EUROPE a podrobne rozpisovať podporu medzinárodnej spolupráce len v oblastiach, ktoré sú zadefinované v HORIZONT EUROPE. V nadpise časti je „Podpora medzinárodnej spolupráce“. Preto je potrebné rozpísať aj iné možnosti spolupráce, aspoň všeobecne na úrovni bilaterálnych | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | programov a iniciatív (nemenovať, pretože môžu stále vznikať nové) ale v tejto oblasti sa musia stanoviť priority, o ktoré má štát záujem. Jednou z nich by mala byť podpora inovácií na základe znižovania objemov odpadov, a tým plnenie úloh vyplývajúcich z EC t.j. znižovania skládkovania a podpora cirkulárnej ekonomiky (prepojenie s komponentom 4 (Dekarbonizácia priemyslu) a 5 (Adaptácia na zmenu klímy) | | | |
| SPPK | Pripomienka ku komponentu 02. Obnova budov a komponentu 17. Digitálne Slovensko Požadujeme upraviť Komponent 02. Obnova budov a komponent 17. Digitálne Slovensko tak, aby zohľadnili dôležitú úlohu potravinárstva v obnove ekonomiky krajiny SR. Požadujeme doplniť alokáciu zdrojov na priamu podporu firiem potravinárskeho priemyslu, a to formou pôžičiek alebo formou grantov so zameraním na podporu a budovanie odolnosti potravinárskeho priemyslu. Odôvodnenie: Slovenský potravinársky priemysel výrazne zaostáva za investíciami do obnovy, rozvoja a digitalizácie potravinárskej výroby v porovnaní s okolitými krajinami a aktuálna pandémia a obnova ekonomiky s ňou spojená, môže tieto rozdiely ešte viac prehĺbiť. Potreby potravinárskeho priemyslu v oblasti obnovy budov a digitalizácie boli zadefinované cez dotazník k príprave komplexnej informačnej databáze pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby, ktorý si nechalo vypracovať MPRV SR. Ak však nenájdeme prostriedky na realizáciu investičnej transformácie potravinárskeho priemyslu, zastaneme na pol cesty a zásadne ohrozujeme potravinovú sebestačnosť SR. | Z | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |
| SPPK | Pripomienka ku Komponentu 05. Adaptácia na zmenu klímy Požadujeme upraviť Komponent 05. Adaptácia na zmenu klímy, tak aby zohľadnil dôležitú úlohu poľnohospodárstva a potravinárstva pri napĺňaní cieľov v oblasti zmeny klímy a biodiverzity. Navrhujeme v prípade Slovenskej republiky zvoliť aj aktívne opatrenia prevencie sucha a povodní (nielen pasívny útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody) a protierózne opatrenia aj na inej ako lesnej pôde (nielen obnova lesov zalesnením). Eróziu a prevenciu sucha a povodní nepostačuje riešiť na lesnej pôde. Vzhľadom na vysokú rozlohu chránených území, nízku intenzitu obhospodarovania pôdy (vrátane lesov) a zachovania produkčnej schopnosti poľnohospodárskej a lesnej pôdy do budúcnosti vzhľadom na klimatické zmeny by plán obnovy mal riešiť prevenciu sucha a povodní aktívne - v rámci poľnohospodárskej a lesnej činnosti: vodozádržné opatrenia, závlahy, hydromeliorácie, budovanie krajinných prvkov | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov poľnohospodárstva, potravinárstva, projekty na prevenciu pred suchom, povodňami a protierózne opatrenia sú nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (protierózne prvky, malé vodné útvary, mokrade atď.), udržateľný manažment lesov. V oblasti prepojenia potravinárskej výroby s požiadavkami Zelenej dohody a v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy je potrebné investovať do výstavby nových čističiek odpadových vôd, do šetrenia vody, ekologizácie obalov, ekologickej likvidácie odpadov, či bezobalového ekologického predaja a pod. Za rovnako dôležité považujeme dopracovanie investície „1. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity“ o podporu pozemkových úprav na území Slovenskej republiky, nakoľko v pláne obnovy absentujú pozemkové úpravy s krajinotvorbou, ktoré sú nevyhnutným predpokladom a efektívnym nástrojom prevencie erózie, sucha a povodní. Odôvodnenie: Riešenie klimatickej a environmentálnej krízy je rozhodujúcou výzvou našej doby a zároveň príležitosťou na udržateľné oživenie ekonomík. Cieľom je zachovanie produkčného potenciálu krajiny vzhľadom na klimatické zmeny a dopady pandémie. Slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo má významnú produkčnú medzeru. Zaostávame za priemerom EU v produkcii aj produktivite čím je ohrozená potravinová bezpečnosť, zanedbaná ekológia a vzhľad krajiny, úpadok vidieka. Rastový potenciál agropotravinárskeho odvetvia je preto významný. Riešenie klimatickej a environmentálnej krízy a adaptácia na zmenu klímy sú významne spojené so zabezpečením potravinovej sebestačnosti štátu najmä prostredníctvom environmentálnych technológií potravinárskej výroby, ekologizácie obalových materiálov a ochrany a šetrenia vodou. Potreby potravinárskeho priemyslu v oblasti prepojenia na požiadavky Zelenej dohody a adaptácie na zmenu klímy boli zadefinované cez dotazník k príprave komplexnej informačnej databáze pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby, ktorý si nechalo vypracovať MPRV SR. V rámci komponentu 5 je medzi hlavnými výzvami viackrát spomenutý nedostatok vody – čo je označené za „veľkú výzvu“ a "kľúčový problém“. So suchom budú zápasiť predovšetkým poľnohospodári, čo je konštatované aj v samotnom texte: „Čoraz častejšie sucho na ornej pôde spôsobuje straty na výnosoch plodín. Zvyšovanie teploty, vyšší výpar a dlhšie obdobia sucha budú bez adaptačných opatrení znamenať ohrozenie pre domáce poľnohospodárstvo. Opačným aspektom sú očakávané vyššie škody z povodní, tiež v dôsledku klimatickej zmeny.....Poľnohospodárstvo je zásadne ohrozené suchami a nedostatkom vody, dôsledkom čoho bude horšia úroda, ktorá sa prejaví naprieč EÚ a na Slovensku. Juh Európy už dnes pociťuje | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nepriaznivé dôsledky zmeny klímy výraznejšie ako sever, v budúcnosti sa tento trend bude prehlbovať. Do roku 2100 môže úroda priemerne klesnúť o 5% na severe Európy a o 10% na juhu.“ Z návrhu súčasne vyplýva, že škody spôsobené v dôsledku sucha a nedostatku vody budú pre poľnohospodárstvo výrazne vyššie ako pre lesné hospodárstvo (predkladateľ deklaruje do roku 2080 straty pre poľnohospodárstvo vo výške 236 mil. ročne a straty pre lesné hospodárstvo vo výške 17 mil. ročne). Predkladateľ v návrhu taktiež konštatuje, že nielen nevhodné hospodárenie v lesoch, ale aj na poľnohospodárskej pôde spôsobuje zrýchlený odtok vody z územia, čo zvyšuje riziko povodní, erózie a zanášania vodných nádrží a tokov sedimentmi. V tomto smere však v pláne obnovy úplne absentujú akékoľvek konkrétne riešenia v podobe vhodných vodozádržných opatrení, revitalizácie hydromelioračných sústav a závlahových systémov či nástrojov riadenia rizika v poľnohospodárstve. Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody je v tomto smere značne nedostatočný zásah. Sme názoru, že vodu nestačí v krajine zadržať, ale treba ju aj efektívne a udržateľne využívať. | | | |
| SPPK | Pripomienka ku Komponentu 14. Zlepšenie podnikateľského prostredia, bod 3., písm. b), Investícia 1, časť „ciele“ Predložený návrh predpokladá v rámci „Investície 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania“ personálne náklady tímu expertov zložených z právnikov a analytikov vo výške 1) 1 440 000 eur v období prvého kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „1in-2out“, 2) 400 000 eur v období tretieho kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „ex-post“, 3) 450 000 eur v období druhého kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „Antibyrokratické balíčky“, 4) 490 000 eur prvého kvartálu 2022 až druhého kvartálu 2025 pre reformu „Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom“. Predkladateľ v tejto súvislosti konštatuje, že: „Ministerstvo hospodárstva ako gestor agendy lepšej regulácie na Slovensku sa dlhodobo venuje navrhovaniu opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, avšak ich implementácia bez dostatočných analytických kapacít trvá dlhý čas....Na kvalitnú realizáciu reforiem sú preto potrebné dočasné tímy expertov, predovšetkým právnikov a analytikov, ktorí zabezpečia a akcelerujú zavedenie nových princípov lepšej regulácie na Slovensku.“ Máme za to, že cieľ investície je možné dosiahnuť súčasnými personálnymi kapacitami, úspornými opatreniami a realokáciou dnes neefektívne vynakladaných zdrojov | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, pretože uvedený návrh sa netýka opatrení zahrnutých v Pláne obnovy a odolnosti. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v rámci verejnej správy. Žiadame preto o prehodnotenie tejto investície a alokovanie finančných prostriedkov na iné priority v súlade s cieľmi definovanými v Čl. 4 ods. 1 Nariadenia EÚ 2021/241. Odôvodnenie: Revízia výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe - záverečná správa z marca 2020, ktorú zverejnilo Ministerstvo financií SR a ktorá bola zameraná na zhodnotenie adekvátnosti počtu zamestnancov a výšky a štruktúry odmeňovania, citujeme: „identifikovala úsporné opatrenia vo výške 765 mil. eur a ďalšie realokačné opatrenia, ktoré vytvoria časť potrebného finančného priestoru a prispejú k lepšiemu využitiu súčasných zdrojov.... Ako jedno z kľúčových opatrení definuje revízia 10 % zníženie počtov zamestnancov v ústrednej štátnej správe.“ (2020-european-semester-stability-programme-annex-3-slovakia_sk.pdf (europa.eu). Navyše koncom minulého roka minister hospodárstva verejne deklaroval cieľ znížiť náklady štátnej správy o 10 % - 20 %, a to nižšími výdavkami na tovary, služby a mzdy. Na tomto kroku sa mali zhodnúť koaličné strany a k zníženiu uvedených výdavkov mali pristúpiť aj ostatné rezorty. | | | |
| SPPK | Všeobecná pripomienka k návrhu Prípravu slovenského plánu obnovy a odolnosti považujeme za netransparentnú a neparticipatívnu. Nemáme vedomosť o tom, že by zástupcovia agropotravinárskeho sektora boli prizvaní do procesu prípravy, aby sa mohli podieľať na formulácii tohto významného dokumentu. Napriek verejnej deklarácií zo strany premiéra SR, že otvorí verejnú diskusiu k pripravovaným materiálom, aby sa finančné zdroje čo najefektívnejšie využili, sa debaty konali iba v rámci úzkej skupiny expertov za zatvorenými dverami. Považujeme to za zásadný nedostatok tohto materiálu, a aj preto trváme na prepracovaní Plánu obnovy a odolnosti SR v súlade s pravidlami národného konzultačného procesu a v súlade s odporúčaniami EK. Odôvodnenie: Podľa usmernení Európskej komisie členským štátom mali členské štáty pri vypracúvaní svojich plánov na podporu obnovy a odolnosti, čo najskôr zapojiť do širokého dialógu o politikách sociálnych partnerov a všetky ostatné príslušné zainteresované strany. Slovensko má povinnosť podať správu Európskej komisii o tom, ako zapojilo a konzultovalo plán obnovy s verejnosťou. V článku 15 ods. 3 písm. (ja) dočasnej dohody o nástroji na obnovu a odolnosť z 18. decembra 2020 sa stanovuje právna požiadavka, aby členské štáty zahrnuli do plánov obnovy a odolnosti súhrn konzultačného procesu uskutočňovaného v súlade s národným | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. Dané odporúčania berie predkladateľ na vedomie. Prijímanie podnetov a pripomienok zainteresovaných strán, širokej a odbornej verejnosti bolo realizované v nasledovných rámcoch: a) séria pracovných stretnutí na technickej ako i na najvyššej politickej úrovni; b) zapojenie širokej verejnosti prostredníctvom prijímania podnetov z dedikovanej webovej stránky a špecifickej emailovej adresy; organizácia verejných online diskusií s dôrazom na otázky a pripomienky od širokej verejnosti; c) okrúhle tematické stoly za účasti širokého spektra odbornej verejnosti; d) zaradenie návrhu plánu obnovy do štandardného medzirezortného pripomienkového konania. Komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK, z Programového vyhlásenia vlády či Národného |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | právnym rámcom s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a ďalšími relevantnými zainteresovanými stranami (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2021-000175-ASW_EN.html). S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie plánov na podporu obnovy a odolnosti poskytuje usmernenie Komisie pre členské štáty týkajúce sa ich plánov na podporu obnovy a odolnosti uverejnené 22. januára 2021 objasnenie tejto povinnosti podávať správy o konzultačnom procese (Brussels, 22.1.2021 SWD(2021) 12 final PART 1/2 COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT GUIDANCE TO MEMBER STATES RECOVERY AND RESILIENCE PLANS https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part1_v2_en.pdf , https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part2_v3_en.pdf). Príslušné zhrnutie by malo popisovať rozsah (zoznam konzultovaných sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, zainteresovaných strán atď.), typ (konferenčný, dvojstranný, trojstranný atď.) a načasovanie podporných snáh a či boli konzultované zúčastnené strany selektívne (o konkrétnych komponentoch) alebo či prebehla všeobecná konzultácia o komplexnom návrhu plánu. Členské štáty by okrem toho mali, pokiaľ je to možné, vysvetliť plánované kroky na celkové zapojenie a konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami do celkovej implementácie plánov. Cieľom tohto prístupu je zlepšiť kvalitu plánov, zvýšiť zodpovednosť za vykonávanie reforiem a investícií a zvýšiť transparentnosť. Komisia overí úplnosť plánov na podporu obnovy a odolnosti v súlade s ustanoveniami článku 15 vrátane podávania správ o konzultačnom procese. Toto ustanovenie obsahuje aj prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (čl. 18 ods. 4 písm. q); zmienené aj odôvodnení 34 a 39). Vychádzajúc z medializovaných informácií, viac ako 50 mimovládnych organizácií označilo prípravu Plánu obnovy pre Slovensko za netransparentnú a neparticipatívnu, nakoľko nemohli dokument pripomienkovať. | | | programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. |
| SPPK | Všeobecná pripomienka k návrhu Slovensko je výrazne vidieckou krajinou. Materiál ako taký však žiadnym spôsobom neadresuje vidiek a jeho špecifické problémy – najmä čo sa týka vysokej nezamestnanosti a nízkej príjmovej | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov na rozvoj vidieka sú nepochybne dôležité, najmä v post-pandemickom období, avšak tie nebudú realizované v pláne |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úrovne – ktoré sa následkom koronakrízy ešte prehĺbia. Rozšírenie pokrytia vysokorýchlostným internetom nebude postačujúce pre rozvoj vidieka. Komponent 5 (Adaptácia na zmenu klímy) spomína vidiek len v súvislosti s mäkkým turizmom a agroturistikou, čo je značne nedostatočné riešenie. Navyše, v čase pandémie ide o veľmi zraniteľné činnosti. Odôvodnenie: Viaceré vidiecke regióny v EÚ zápasia s nezamestnanosťou, nepriaznivou demografickou štruktúrou, nízkymi príjmami a chudobou. Platí to aj pre Slovenskú republiku – zvlášť čo sa týka nezamestnanosti na vidieku. Ak zoberieme do úvahy aj regionálnu diferencovanosť, zaostalejšie vidiecke regióny čelia niekoľkonásobne vyššej nezamestnanosti a príjmovému zaostávaniu ako iné regióny. SR je navyše jednou z najvidieckejších krajín EÚ V dôsledku pandémie sa situácia ďalej zhorší. Prepad HPD či nárast nezamestnanosti za celú SR nemusia byť významné – ako upokojuje MF SR, avšak regionálny pohľad na dáta ukazuje inú situáciu. Inštitút INESS v nedávnej publikácii varoval pred regionálnymi pandémiami nezamestnanosti - ktoré v plnej sile prepuknú, keď skončia dotácie na udržanie pracovných miest. Zjednodušene povedané, najzaostalejšie regióny budú koronakrízou postihnuté najviac – regionálna nerovnováha sa tak ďalej prehĺbi. Poľnohospodárstvo a potravinárstvo majú rozhodujúci význam pre rozvoj vidieckych a prechodných regiónov. Sú hlavným odvetvím pre rozvoj podnikania na vidieku s cieľom vytvárať pracovné miesta, vytvárať produkciu a pridanú hodnotu. Pokles zamestnanosti v poľnohospodárstve za posledných 25 rokov je v porovnaní s ostatnými členskými krajinami najvýraznejší práve v prípade SR. Je potrebné zjednodušiť zamestnávanie. Riešenia sú k dispozícii a sú používané v okolitých krajinách (napr. pracovné vouchre na zamestnávanie sezónnych pracovníkov, zjednodušený daňovo-odvodový režim, zvýhodnený odvodový režim pre konkrétne skupiny – napr. dlhodobo nezamestnaných). Taktiež je priestor systémovo zvýhodniť malých poľnohospodárov (napr. daňovo-odvodový paušál pre živnostníkov a malé podniky do stanoveného ročného obratu). Pre spracovateľský priemysel je zvlášť kritické zvyšovanie príplatkov za prácu v noci či vo sviatok, keďže mnohé odvetvia potravinárstva závisia práve od práce v neštandardných hodinách. Sezónny charakter poľnohospodárskej práce nenachádza pochopenie u tvorcov legislatívy, ktorí tento typ zamestnávania nadmieru zaťažujú. Jedným zo súčasných trendov na trhu práce v iných krajinách je tzv. flexibilná práca, ktorá okrem zvýšenia zamestnanosti prispieva k zníženiu | | | obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | šedej ekonomiky a práci na čierno. V tomto smere je významná aj kapitálová poddimenzovanosť agropotravinárskych podnikov, čo súvisí s nižším mzdovým ohodnotením. Modernizácia odvetvia – v súlade s udržateľnosťou – a inovácie majú vysoký potenciál pre rozvoj. MPRV navrhovalo zaradiť revitalizáciu závlah a zadržiavanie vody v krajine a modernizáciu a obnovu potravinového dodávateľského reťazca. Plán obnovy však podporu agropotravinárstva, resp. vidieka nezahŕňa. | | | |
| SPPK | Všeobecná pripomienka k návrhu Požadujeme zaradiť poľnohospodárstvo a potravinárstvo do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Trváme na tom, že agropotravinárske podporné nástroje v pláne obnovy a odolnosti sú obhájiteľné v kontexte potrieb Slovenskej republiky a európskych priorít. Odôvodnenie: Plány na podporu obnovy a odolnosti majú byť hlavnými referenčnými dokumentmi o politikách členských štátov orientovaných na budúcnosť. Vzhľadom na komplementárnosť so semestrom a s cieľom zefektívniť obsah a počet požadovaných dokumentov boli členské štáty vyzvané na to, aby predložili svoj národný program reforiem a plán na podporu obnovy a odolnosti v jednom ucelenom dokumente. Tento dokument má poskytnúť prehľad reforiem a investícií, ktoré členský štát v najbližších rokoch uskutoční, v súlade s cieľmi Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (Oznámenie Európskej komisie COM(2020) 575 zo dňa 17.9.2020 - Ročná stratégia udržateľného rastu na rok 2021). Národný plán obnovy a odolnosti členskej krajiny teda vysiela politický signál a určuje smer pre strednodobé a dlhodobé verejné reformné a finančné intervencie. Práve preto je obsah dôležitým signálom, či štát konkrétne odvetvie považuje za významné z hľadiska potrebnej obnovy a budovania odolnosti, pričom výška finančnej alokácie je druhoradá (plán obnovy nezahŕňa len investície, ale aj reformy). Z predloženého materiálu vyplýva, že poľnohospodárstvo a potravinárstvo nie je prioritou Slovenskej republiky, a to aj napriek katalyzačnému efektu klimatickej krízy a koronakrízy, ako aj programovému vyhláseniu vlády, ktoré deklaruje zvýšenie potravinovej sebestačnosti ako strategický záujem štátu. Pritom viaceré členské štáty EÚ zaradili do svojich plánov obnovy a odolnosti medzi svoje priority aj agropotravinársky priemysel, napriek tomu, že žiadna z členských krajín nemá poľnohospodárstvo a potravinárstvo v odporúčaniach európskeho semestra. Z krajín, ktoré majú dostupné aspoň základné informácie o svojich plánoch | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa poľnohospodárstvo ani potravinárstvo nenachádzajú), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. Práve v novom viacročnom finančnom rámci je zmodernizovaná aj spoločná poľnohospodárska politika, z ktorej môže Slovensko čerpať na nasledujúce roky vyše 4,7 miliardy eur. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnovy, sa agropotravinárstvo nenachádza len v pláne obnovy Fínska a Nemecka. Podiel poľnohospodárstva a potravinárstva na grantoch plánov obnovy je v prípade členských krajín EÚ, ktoré údaje zverejnili, nasledovný: Taliansko 1 %, Francúzsko 1,2 %, Španielsko 1,3 %, Česko 1,9 %, Poľsko 2,5 %, Slovinsko 3,3 %, Bulharsko 7,8 %, Rumunsko 13,1 %, Slovensko 0 % (pozn. viaceré ďalšie členské krajiny zverejnili priority svojich plánov, kde figuruje agropotravinárstvo, avšak bez uvedenia alokácie). Medzi ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti patrí súdržnosť, konvergencia, integrácia hospodárstiev. Podľa Oznámenia Európskej komisie COM(2020) 575 zo dňa 17.9.2020 (Ročná stratégia udržateľného rastu na rok 2021) majú rozdiely v odolnosti v rámci EÚ vplyv na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, ako aj na konvergenciu v rámci eurozóny a účinnosť jednotnej menovej politiky. Zdroje z plánu obnovy sa tak s najväčšou pravdepodobnosťou stanú faktorom ďalšieho prehĺbenia nerovnováhy na jednotnom trhu – spolu s rozdielnou štátnou pomocou a zaostávaním konvergencie v rámci SPP. Mechanizmus EÚ na podporu obnovy a odolnosti je určený aj na prekonanie koronakrízy – so súčasnou zmenou stratégie rastu (zelený a digitálny prechod), čo si vyžaduje rozsiahle investície a významné reformy aj v oblasti agropotravinárstva. Na Slovensku nebolo poľnohospodárstvo a potravinárstvo podporené zvláštnou pandemickou podporou a následky pandémie sa v sektore nebudú riešiť ani prostredníctvom plánu obnovy, teda finančných prostriedkov primárne na to vyčlenených. Potravinová bezpečnosť je pritom jednou z priorít Európskej komisie (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/coronavirus-response_en) – zvlášť v kontexte ohrozenia pandémiou. Rovnako aj Programové vyhlásenie vlády SR deklaruje zvýšenie potravinovej sebestačnosti ako strategický záujem štátu a deklaruje záujem o upevnenie postavenia slovenských potravinárov a poľnohospodárov pomocou investícií z európskych a národných zdrojov tak, aby sa zabezpečilo prednostné spracovanie na Slovensku vyprodukovaných poľnohospodárskych surovín na potraviny. Dovoľujeme si preto opätovne namietať, že medzi priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky nie je zaradené poľnohospodárstvo a potravinárstvo. Mame za to, že agropotravinárske podporné nástroje v pláne obnovy a odolnosti sa dali obhájiť v kontexte potrieb Slovenskej republiky a európskych priorít. Príkladom možno uviesť niekoľko podporných faktorov. 1. Oprávnenými prioritami pre budovanie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odolnosti a zachovanie produkčného potenciálu krajiny vzhľadom na klimatické zmeny a pandémie (európska priorita) a pre riešenie deficitov slovenského agropotravinárstva (priorita SR) mohli byť napríklad: zavlažovacie systémy, odvodňovacie kanály, pozemkové úpravy s krajinotvorbou, protierózne opatrenia, zlepšovanie pôdnych vlastností, členenie krajiny, organická hmota v pôde, ale aj spracovateľské odvetvie (ktoré je v rámci SPP podporované len okrajovo), riadenie rizika (resp. odolnosť voči výkyvom počasia), atď. 2. Reformy a investície v pláne obnovy a odolnosti majú prispieť k strategickej autonómii a bezpečnosti EÚ (diverzifikácia kľúčových dodávateľských reťazcov a posilnenie strategickej autonómie Únie popri otvorenej ekonomike) (ciele Mechanizmu) - produkcia poľnohospodárskych plodín a potravín je faktorom strategickej autonómie EÚ (napr. Francúzsko vo svojom pláne obnovy podporuje produkciu bielkovinových plodín – ako faktor národnej a európskej sebestačnosti a autonómie). 3. Európska zelená dohoda ako základ zelenej transformácie: a. mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti vychádza z cieľa EÚ dosiahnuť konkurencieschopnú udržateľnosť a súdržnosť prostredníctvom novej stratégie rastu – európskej zelenej dohody; b. na poľnohospodárov sú v rámci jednotlivých stratégií Európskej zelenej dohody kladené dodatočné nároky (sú v podstate považovaní za hlavných aktérov „zeleného prechodu“). Súčasne nie je nateraz jasné, ako sa budú tieto požiadavky premietať do obchodných dohôd, ktoré EÚ uzatvára – teda ako budú nastavené konkurenčné podmienky v EÚ; c. slovenskí poľnohospodári a potravinári budú musieť čeliť týmto výzvam a zároveň sú opomenutí v pláne obnovy, ktorého zdroje sú primárne na účel zeleného prechodu určené. Bez primeranej podpory to ovplyvní ich hospodárske a sociálne výsledky v nasledujúcich rokoch a desaťročiach. Rozdiely v odolnosti v rámci EÚ majú vplyv aj na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, ako aj na konvergenciu v rámci eurozóny a účinnosť jednotnej menovej politiky (ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti). 4. SR má rozsah potrebných investícií do odvetvia potravinárstva (spracovania potravín) zmapovaný. V závere minulého roka si dalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vypracovať komplexnú informačnú databázu pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby. Potravinári potrebujú v rozmedzí 2-5 rokov investovať do svojich podnikov v prepočte na celé odvetvie až 939 miliónov eur. Ide o Investície do technológie výroby, inovatívnych technológií, robotizácie, automatizácie či digitalizácie. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | V rámci investícií do produktov je potrebné investovať do reformulácie potravín, výroby inovatívnych výrobkov, fortifikácie výrobkov, vývoja výrobkov pre ľudí so špeciálnymi výživovými požiadavkami. V rámci energetického hospodárenia je v potravinárstve nevyhnutné investovať do zníženia energetickej náročnosti výroby a obnoviteľných zdrojov energie (napr. solárny ohrev vody, fotovoltaická výroba elektrickej energie, či využitie odpadového tepla z bioplynových staníc). Aj v oblasti ochrany životného prostredia je potrebné veľké množstvo investícií, či už do výstavby nových čističiek odpadových vôd, šetrenia vody, ekologizácie obalov, ekologickej likvidácie odpadov, či bezobalového ekologického predaja. V súlade so šiestimi piliermi uvedenými v článku 3 nariadenia EÚ, súdržnosťou a synergiami, ktoré vytvárajú, a v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 je všeobecným cieľom mechanizmu podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie zlepšovaním odolnosti, pripravenosti na krízy, adaptačnej kapacity a rastového potenciálu členských štátov, zmiernením sociálnych a hospodárskych dôsledkov tejto krízy, najmä pre ženy, prispievaním k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, podporou zelenej transformácie, prispievaním k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy do roku 2030 stanovených v článku 2 bode 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a splnením cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 a digitálnej transformácie, čím sa prispeje k vzostupnej hospodárskej a sociálnej konvergencii, obnove a presadzovaniu udržateľného rastu a integrácii hospodárstiev Únie, posilneniu tvorby kvalitných pracovných miest, ako aj prispením k strategickej autonómii Únie popri otvorenom hospodárstve a vytváraním európskej pridanej hodnoty (Čl. 4 ods. 1 Nariadenia EÚ 2021/241). Predložený plán obnovy a odolnosti zdá sa sleduje skôr európske priority ako priority vnútroštátne, s čím je spojených viacero rizík, a to napríklad: a. zdroje si požičiavame (aj granty sú de facto požičanými zdrojmi, ktoré bude treba splácať, keďže nové vlastné zdroje EÚ nie sú postačujúce) nie primárne na prioritné potreby SR, ale na tzv. európske priority, ktoré sú skôr prioritami konkrétnych vyspelých európskych ekonomík (zvlášť „šetrná štvorka“) – v každom prípade platí, že každá členská krajina ma iné priority; SR významne zaostáva v konkurencieschopnosti a potrebuje posilniť svoju pozíciu na spoločnom trhu - to uvádza aj samotný text plánu obnovy, keď konštatuje, že hlavnou výzvou pre Slovensko je vymaniť sa z pasce stredného príjmu a reštartovať konvergenčný proces; b. opatrenia v pláne obnovy SR | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | majú prevažne kvalitatívny charakter a súvisia s nastavením systému (plány iných členských krajín zahŕňajú aj podporu špecifických národných zručností a znalostí); vzhľadom na skúsenosti SR je otázne efektívne využitie takéhoto druhu opatrení (napr. na digitalizáciu bolo už vynaložených množstvo zdrojov bez významného efektu) a schopnosť týchto opatrení vytvoriť prostredie na generovanie príjmov v budúcnosti - s dlhodobým vplyvom na rozvoj krajiny. | | | |
| SRK | (1) Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky predstavuje viacero krokov smerujúcich k zlepšeniu daného stavu v Slovenskej republike (na dobrej úrovni spracovaná napr. reforma - digitálna transformácia škôl), ktorého prioritnými oblasťami sú aj veda, vzdelávanie... | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. |
| SRK | Komponent 10. Lákanie a udržanie talentov (1) Pripomienka: Vítame zavedenie nástrojov na udržanie talentov na Slovensku, musí byť však s trvalým horizontom 10-15 rokov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 10. Lákanie a udržanie talentov (2) Vítame záujem o reformu migračnej politiky, ktorá má zjednodušiť získavania povolenia na pobyt pre vysokokvalifikovaných pracovníkov z tretích krajín, o čo sa SRK dlhodobo snaží. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 10. Lákanie a udržanie talentov (3) V bode 4. „Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí“ žiadame doplniť vysoké školy, aby mohli získať podporu pre zavádzanie Stratégie ľudských zdrojov vo výskume (HRS4R) - zásady Európskej charty výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov (2005). V texte sa ďalej ráta aj s účasťou vysokých škôl. | Z | N | Navrhované opatrenie sa tematicky prekrýva s investíciou " a) Investícia do systémového rozvoja internacionalizácie ako nástroja na zvyšovanie kvality a otvorenosti vysokých škôl a výskumných inštitúcií " |
| SRK | Komponent 10. Lákanie a udržanie talentov (4) V rámci komponentu by sa mohli podporovať aj domáci študenti a ich krátkodobé kreditové mobility. V rámci bolonského procesu by mali krajiny vyslať 20 % študentov na mobility, dnes však nedosahuje SR ani polovicu. Dôvodom je chýbajúca podpora pre vysielaných študentov, pretože Erasmus štipendium nedokáže pokryť študentom všetky náklady vo všetkých európskych krajinách. To je jedna z prekážok ďalšieho rozvoja krátkodobej mobility pre slovenských študentov. Pozornosť sa venuje len vládnym štipendiám a programu CEEPUS (s. 10) | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SRK | Komponent 10. Lákanie a udržanie talentov (5) K investícii v bode 4. „Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí“: a. upozorňujeme, že práve aliancie „Európske univerzity“ majú potenciál podporiť príchod zahraničných študentov na Slovensko. b. Taktiež je potrebné si uvedomiť, že vzhľadom na pandemickú situáciu spojenú s ochorením Covid-19 a jej dopady, bude internacionalizácia (všeobecne) prebiehať nielen fyzicky, ale aj virtuálne. c. V súvislosti s propagáciou vysokých škôl je potrebné dodať, že aj tá by mala vychádzať z nejakej koncepcie prijatej na rezortnej úrovni. d. V súvislosti s cieľom „Rozvoj ponuky študijných programov v cudzích jazykoch“ – stále platí legislatívna úprava, že ak vysoká školy ponúka súbežne ŠP aj v slovenskom jazyku, štúdium v cudzom jazyku v rovnakom ŠP sa spoplatňuje. Ako by bolo riešené poskytovanie atraktívnych ŠP v lekárstve, veterinárskom lekárstve, na ktorých sú najmä zahraniční študenti a vďaka ktorým si vysoké školy dokážu finančne pomôcť. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 2. „Obnova budov“ (1) Nepomer v investíciách do infraštruktúry vysokého školstva, ktoré je súčasťou verejnej infraštruktúry a do budov v súkromnom vlastníctve fyzických osôb, SRK považuje za neprijateľný. Investície do školstva, vedy a výskumu sú investície do budúcnosti krajiny a jej obyvateľov. Ak „ďalší rozvoj SR závisí od ľudského kapitálu a vytvorenia inovačného prostredia“ je potrebné reformy a investície prehodnotiť aj v ďalších komponentoch a v prospech vysokého školstva, vedy, výskumu a inovácií. | O | N | Z Plánu obnovy pôjde na školstvo 800 mil. EUR a na vedu a výskum 700 mil. EUR. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ (1) Pripomienka: Z komponentu sú vynechané VŠ, ktoré tiež zabezpečujú vzdelávanie pre 21. storočie. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ (2) Reforma 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby. Str. 10: Pedagogické fakulty a vzdelávanie učiteľov prejdú transformáciou, ktorá má nasledovné ciele: Študijné programy budú namiesto kombinácie predmetov organizované tak, že budú učiteľov pripravovať pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, humanitné vedy a pod.), čo rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi.) Pripomienky: a. Učiteľov pripravujú nielen pedagogické fakulty, sú to aj prírodovedecké fakulty a technické univerzity, ktoré v rámci doplnkového pedagogického štúdia pripravujú učiteľov chémie, fyziky, informatiky a odborných predmetov na stredných školách. Prípravu | O | ČA | Návrh nie je v rozpore s predkladanou pripomienkou, v prípade prípravy učiteľov pre stredné školy je zachovaná ich príprava na vyučovanie konkrétnych predmetov (nie širších vzdelávacích oblastí). V materiály bude táto skutočnosť explicitne uvedená (doplnená). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | učiteľov nemožno zúžiť na pedagogické fakulty a prípadne prírodovedecké fakulty. Treba naďalej počítať s prípravou učiteľov chémie, fyziky, informatiky, odborných predmetov pre združené školy v rámci doplnkového pedagogického štúdia na technických VŠ – inžinierska pedagogika. b. Príprava učiteľov pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí je nevhodná pre prípravu učiteľov pre stredné školy. Na stredných školách najmä výučbu matematiky a prírodovedných predmetov musia zabezpečovať odborne veľmi dobre pripravení učitelia, inak dôjde k ďalšiemu zníženiu kvality vzdelávania v týchto predmetoch a k ďalšiemu poklesu záujmu o štúdium na technických vysokých školách a poklesu počtu absolventov technických odborov, ktorých potreba pre rozvoj spoločnosti a hospodárstva je spoločnosťou jasne deklarovaná. . | | | |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ (3) Str. 12: Transformácia pedagogických fakúlt a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov sa uskutoční v nasledovných krokoch: Príprava učiteľov základných škôl sa odčlení od prípravy stredoškolských učiteľov, avšak s flexibilnými možnosťami pokračujúceho vzdelávania v pedagogických študijných odboroch. Pripomienka: Je to pozitívny krok, ale pre prípravu stredoškolských učiteľov treba zachovať užšiu špecializáciu tak, ako doteraz a ponechať možnosť pripravovať stredoškolských učiteľov odborných a prírodovedných predmetov aj technickým vysokým školám, obnoviť napr. bakalárske štúdium inžinierskej pedagogiky pre niektoré základné oblasti inžinierstva – elektrotechnika, strojárstvo, informatika, etc. | O | ČA | Návrh nie je v rozpore s predkladanou pripomienkou, v prípade prípravy učiteľov pre stredné školy je zachovaná ich príprava na vyučovanie konkrétnych predmetov (nie širších vzdelávacích oblastí). S ohľadom na ďalšie návrhy bude SRK bude prizvaná do odbornej diskusie, ktorá bude ďalej pokračovať. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ (4) Vysoké školy sú prierezové inštitúcie, ktorých sa týkajú viaceré komponenty. Súhlasíme, že je potrebné začleniť digitálne zručnosti a prípravu na ich výučbu do vzdelávania všetkých budúcich učiteľov a nielen v ŠO informatika. To však prinesie zvýšené nároky na technickú infraštruktúru na fakultách a katedrách pripravujúcich budúcich učiteľov. Investície v tomto smere v komponente pre vysoké školy nie sú vyčlenené. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ (5) Reforma 2 „Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby“ a. by mala byť doplnená o záväzok vlády vyčleniť komplementárne zdroje zo štátneho rozpočtu na navýšenie platov učiteľov. Bez navýšenia platov učiteľov, ale aj ostatných | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zamestnancov v školstve, nebudú podľa nášho názoru dosiahnuté ciele komponentu. S navýšením platov ráta aj Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania, odporúčajú to Európska komisia (Country Report Slovakia 2019, E&T) a OECD a je to aj veľakrát opakovaná požiadavka zamestnancov v školstve a ich zástupcov, ako aj reprezentácií. b. Podporujeme zapojenie fakúlt a katedier pripravujúcich budúcich učiteľov aj do ďalšieho vzdelávania učiteľov. c. Zriadenie „digitálnych koordinátorov" – prijímané reformy by mali byť (trvalo) udržateľné a teda aj po ukončení plánu obnovy v roku 2026. Vie predkladateľ garantovať, ako bude tento nástroj pokračovať po ukončení financovania z plánu obnovy, keďže školy trpia nedostatkom prostriedkov na zamestnanie IT špecialistov? | | | |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie" 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Financovanie nepodporuje diverzifikáciu a profiláciu univerzít (11) Str. 3: Systém financovania v súčasnej podobe produkuje neudržateľne vysoký podiel magisterských a inžinierskych absolventov (84 % v 2019 podľa Education at Glance, 2020: najvyšší v EU28). Pripomienka: Pracovný trh na Slovensku stále nie je prispôsobený na zamestnávanie bakalárov. Externé zainteresované strany síce potrebu bakalárov deklarujú, ale v podstate ide o suplovanie takých absolventov, akými boli v minulosti absolventi stredných priemyselných škôl. Za vysokoškolské vzdelanie zamestnávatelia stále v prevažnej miere považujú vzdelanie 2. stupňa VŠ štúdia. Je potrebné si uvedomiť, že na Slovensku absentuje celý jeden segment vysokoškolského vzdelávania, ako ho poznáme napr. v Nemecku, Rakúsku ale i v Poľsku – vysoké odborné školy, ktoré bolo možné v nedávnej minulosti vytvoriť transformáciou najlepších stredných priemyselných škôl. Pokiaľ tento segment nevznikne, nebude klesať záujem o ukončenie univerzitného magisterského alebo inžinierskeho vzdelávania, pretože sa nedá pri súčasnom financovaní vysokých škôl rezignovať z vyšších počtov i nie priam kvalitných záujemcov o štúdium. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. V skupine 25-34 ročných má SR podiel absolventov 2. stupňa 31% čo je výrazne vyššie oproti priemeru podielu absolventov 2. stupňa v krajinách OECD (14%). Zámerom je tak zníženie počtu študijných programov 2. stupňa o 20%, ktoré reaguje na súčasný stav nepomeru podielu absolventov jednotlivých stupňov štúdia. Je preto potrebné aby vysoké školy prispôsobili časť študijných programov tak aby vedeli pripraviť absolventov prvého stupňa takýchto programov pre prax a potreby trhu. V súčasnom období prebieha proces zosúlaďovania študijných programov so štandardmi prijatými Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo, ktoré predpokladajú tvorbu a revíziu študijných programov v spolupráci so zainteresovanými stranami, vrátane zástupcov zamestnávateľov, čo vytvára priestor pre úpravu študijných programov v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie" 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Financovanie nepodporuje diverzifikáciu a profiláciu univerzít (12) Str. 3: Systém financovania. Takisto nevytvára motivácie pre diferenciáciu škôl s cieľom vytvárať ponuku profesijných programov, napríklad rozšírením ponuky profesijných bakalárskych programov a krátkych terciárnych programov, z čoho by mal úžitok aj systém celoživotného | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Komponent 8 sa zameriava na vybrané aspekty problematiky. Absencia odvolania sa na systém celoživotného vzdelávania |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávania. Pripomienka: Z komponentu 8 vypadlo celoživotné vzdelávanie, ktoré VŠ tradične realizujú. V celom komponente sú spomenuté len krátke terciárne programy. Zákon 131/2002, § 2, ods. 4: „Vysoké školy poskytujú aj ďalšie vzdelávanie (zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov)“. | | | nespochybňuje jeho dôležitosť aj vo vzťahu k vysokým školám. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Nedostatočná konkurencieschopnosť slovenských univerzít v európskom priestore (10) Str. 3: Kvalita výskumu aj vzdelávania trpí na nedostatok financovania, jeho nestabilitu a najmä nedostatočné motivácie aktérov. Pripomienka: Toto je hlavný dôvod „nekvality“ slovenských škôl: dlhodobé podfinancovanie, nestabilita financovania, neschopnosť a neochota ministerstva školstva čerpať európske fondy na rozvoj vysokých škôl. Rušenie výziev, nejasné pravidlá, obštrukcie pri uznávaní oprávnených nákladov, ... to všetko vedie k demotivácii aktérov. Je nevyhnutné zadefinovať tzv. bezpečné financovanie kvalitných vysokých škôl nezávisle od aktuálnej politickej moci minimálne v strednodobom horizonte. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Textácia v komponente pomenúva problematické aspekty z ktorých vyplýva potreba pokračovania v práci na transparentnom a predvídateľnom modeli financovania vysokých škôl. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Nedostatočná konkurencieschopnosť slovenských univerzít v európskom priestore (8) Str. 2: Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je kvalita vysokých škôl na nízkej úrovni. Tá sa prejavuje podielom vysokoškolských študentov študujúcich v zahraničí (19 %; druhý najvyšší podiel v EÚ) a postavením v medzinárodných rebríčkoch . Pripomienka: Zásadne sa nedá súhlasiť s tvrdením, že kvalita slovenských VŠ je na nízkej úrovni a to je dôvodom pre odchod slovenských študentov do zahraničia. Kvalita slovenských VŠ je na rôznej úrovni, sú VŠ ktoré sa objavujú vo svetových rebríčkoch hodnotenia. To, že sa neustále deklaruje na všetkých možných fórach, že slovenské vysoké školy „en bloc“ majú nízku úroveň, je veľkým dôvodom, že študenti odchádzajú. K tomu prispieva i široká medializácia skutočnosti priemyselnými zväzmi, že absolventi slovenských technických vysokých škôl musia byť po nástupe v konkrétnych firmách doškolovaní. Podľa nášho názoru ide o úplne bežnú prax vo vyspelých ekonomikách, pretože nie je možná a už vôbec ekonomicky obhájiteľná taká úzka špecializácia a diferenciácia vysokoškolského štúdia. | Z | ČA | Pôvodný text "Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je kvalita vysokých škôl na nízkej úrovni. Tá sa prejavuje podielom vysokoškolských študentov študujúcich v zahraničí (19 %; druhý najvyšší podiel v EÚ) a postavením v medzinárodných rebríčkoch" upravený na text "Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je kvalita niektorých vysokých škôl na nižšej úrovni, čo sa prejavuje podielom vysokoškolských študentov študujúcich v zahraničí (19 %; druhý najvyšší podiel v EÚ) a postavením v medzinárodných rebríčkoch". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Nedostatočná konkurencieschopnosť slovenských univerzít v európskom priestore (9) Str. 2: V rebríčkoch svetových univerzít sa len sporadicky umiestňujú slovenské univerzity v TOP1000 a žiadna univerzita v TOP500, čím sa Slovensko radí na chvost Európy. Pripomienka: Plán obnovy zverejňuje veľa rôznych štatistík. Žiadame zverejniť štatistiky porovnávajúce investície štátu do vysokých škôl v zahraničí a v SR za posledných napr. 10 rokov. Stačí porovnanie s okolitými krajinami. Určite sa dostaneme na chvost Európy aj v takejto štatistike. Predkladateľ operuje výsledkami svetových rankingových agentúr, pričom nepozná metodiky jednotlivých zostavovateľov rebríčkov kvality vysokých škôl. Opomína i fakt, že najväčšie agentúry porovnávajú až 20-25 tisíc vzdelávacích inštitúcií, z čoho vyplýva, že umiestnenie v prvej tisícke je pri súčasnom podfinancovaní vysokých škôl dokonca veľký úspech. Kvalitné vysoké školy v zahraničí vykazujú 8-10% zahraničných študentov, čo sa automaticky odráža aj v medzinárodných rebríčkoch. Centrálne je potrebné nastaviť podmienky pre zahraničných záujemcov o štúdium tak, aby sa nestretali so žiadnou formou diskriminácie od samotného začiatku, t. j. od prihlásenia sa na štúdium (problematika udelenia študijných víz, platby za vstupné procedúry pred príchodom na Slovensko, atď.) | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Textácia v komponente pomenúva východiskový a skutočný stav - sporadické umiestňovanie slovenských vysokých škôl v TOP1000, resp. v TOP500 svetových rebríčkov vysokých škôl. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Nedostatočná konkurencieschopnosť slovenských univerzít v európskom priestore (8) Str. 2: Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je kvalita vysokých škôl na nízkej úrovni. Tá sa prejavuje podielom vysokoškolských študentov študujúcich v zahraničí (19 %; druhý najvyšší podiel v EÚ) a postavením v medzinárodných rebríčkoch . Pripomienka: Zásadne sa nedá súhlasiť s tvrdením, že kvalita slovenských VŠ je na nízkej úrovni a to je dôvodom pre odchod slovenských študentov do zahraničia. Kvalita slovenských VŠ je na rôznej úrovni, sú VŠ ktoré sa objavujú vo svetových rebríčkoch hodnotenia. To, že sa neustále deklaruje na všetkých možných fórach, že slovenské vysoké školy „en bloc“ majú nízku úroveň, je veľkým dôvodom, že študenti odchádzajú. K tomu prispieva i široká medializácia skutočnosti priemyselnými zväzmi, že absolventi slovenských technických vysokých škôl musia byť po nástupe v konkrétnych | O | ČA | Pôvodný text: "Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je kvalita vysokých škôl na nízkej úrovni. Tá sa prejavuje podielom vysokoškolských študentov študujúcich v zahraničí (19 %; druhý najvyšší podiel v EÚ) a postavením v medzinárodných rebríčkoch" upravený na text "Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je kvalita niektorých vysokých škôl na nižšej úrovni, čo sa prejavuje podielom vysokoškolských študentov študujúcich v zahraničí (19 %; druhý najvyšší podiel v EÚ) a postavením v medzinárodných rebríčkoch" |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | firmách doškolovaní. Podľa nášho názoru ide o úplne bežnú prax vo vyspelých ekonomikách, pretože nie je možná a už vôbec ekonomicky obhájiteľná taká úzka špecializácia a diferenciácia vysokoškolského štúdia. | | | |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 3. Popis investícii a reforiem v tomto kontexte Reformy (17) Navrhované zmeny financovania vysokých škôl vrátane výkonnostných zmlúv (výkonnostné zmluvy a metodika rozpisu dotácií) vyvolávajú dojem, že sú účelovo pripravované pre niektoré druhy a typy škôl. Obdobný dojem môžu vyvolať aj kritériá systému periodického hodnotenia vedeckého výskumu, Treba len dúfať, že metodika hodnotenia vedeckého výkonu, ktorú má MŠVVaŠ SR pripraviť do konca roka 2021, bude najskôr prediskutovaná s reprezentáciou vysokých škôl vrátane vhodnosti uplatnenia hodnotenia podľa britského systému REF (Research Excellence Framework). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Keďže sa v zmysle bodu 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh (s. 23) stanovuje proces so sledovanými ukazovateľmi (do konca roka 2022 budú podpísané výkonnostné zmluvy s 50 % VŠ a do konca roka 2023 so 100% VŠ), ktorého zavŕšením je podpísanie výkonnostných zmlúv so všetkými vysokými školami, nemožno považovať tvrdenie o účelovosti za opodstatnené. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 3. Popis investícii a reforiem v tomto kontexte Reformy (18) Str. 6: Reforma 1. Zmena financovania vysokých škôl vrátane zavedenia výkonnostných zmlúv a. prvý krát verejne deklaruje, že výkonnostné zmluvy budú vychádzať z metodiky U-Multirank, do ktorého sa pravidelne zapájajú aj viaceré slovenské vysoké školy. Indikátory U-Multirank sú širokospektrálne a preto nie je zrejme, čo bude prioritou štátu - hodnotenie inštitucionálnych celkov alebo hodnotenie v rámci (vybraných) odborov a ako bude zaručená udržateľnosť financovania po ukončení plánu obnovy. Čiastočne možno dedukovať, že prioritou bude vedecká výkonnosť, keďže sa deklaruje zosúladenie zmlúv s pripravovanou metodikou hodnotenia vedeckej výkonnosti. Ide však len o časť indikátorov U-Multirank. V rámci tejto reformy tak existuje veľa otázok a preto žiadame ďalšiu diskusiu o predmetnej reforme. b. Zásadné v tomto smere je financovanie vysokých škôl zo štátneho rozpočtu, ktoré sa v roku 2021 znižuje a tento trend bude pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. c. Argument, že v metodike prerozdeľovania financií absentujú ako faktory napr. „študenti krátkych terciárnych programov“ – nie je zrejmé, či sa tým rozumejú dvojročné krátke programy, ktoré ale na Slovensku nie sú legislatívne zavedené (https://www.yumpu.com/en/document/view/33898634/tertiary-short-cycle-education-in-europe-a-comparative-study) | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Vstupná analýza prípravy konceptu výkonnostných zmlúv bude vychádzať zo zhodnotenia vybraných aspektov na úrovni hodnotenia odborov a/alebo inštitúcií, pričom sa bude prihliadať na indikátory a metodiku U-Multirank, pričom sa vezmú do úvahy všetky relevantné indikátory, nielen indikátory, týkajúce sa vedeckého výkonu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 3. Popis investícii a reforiem v tomto kontexte Reformy (18) Str. 6: Reforma 1. Zmena financovania vysokých škôl vrátane zavedenia výkonnostných zmlúv Ciele: Cieľom reformy je zosúladiť finančné motivácie vysokých škôl s cieľmi vysokoškolskej politiky a verejného záujmu, ktoré sa plánuje dosiahnuť dvomi nástrojmi, a to výkonnostnými zmluvami a zmenami v metodike rozpisu dotácií. Pripomienka: I keď metodiky rozpisu dotácie mali a majú svoje nedostatky, boli a sú transparentné. O výkonových zmluvách sa predpokladá: „Výkonnostné zmluvy podporia profilácie a diverzifikácie vysokých škôl na základe ich silných stránok, potenciálu rozvoja, znižovaniu počtu študijných programov, ako aj koncentráciu zdrojov (zlučovanie pracovísk/fakúlt/vysokých škôl) na plnenie úloh s využitím U-Multirank prístupu k hodnoteniu vysokých škôl.“ Z uvedenej formulácie môžu vznikať obavy o transparentnosť pri príprave výkonových zmlúv. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Vstupná analýza prípravy konceptu výkonnostných zmlúv bude vychádzať zo zhodnotenia vybraných aspektov na úrovni hodnotenia odborov a/alebo inštitúcií, pričom sa bude prihliadať na indikátory a metodiku U-Multirank. Pri implementácii konceptu výkonnostných zmlúv sa predpokladá diskusia a rokovanie s vysokými školami, čo naopak stransparetňuje celý proces a vytvára priestor na reflektovanie špecifík. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ 3. Popis investícii a reforiem v tomto kontexte Reformy (20) Reforma „Systém periodického hodnotenia vedeckého výkonu“ – nedáva odpoveď, ako chce štát riešiť financovanie „umeleckých vysokých škôl“. Nie je zrejmé, či sa bude vzťahovať aj na štátne vysoké školy a súkromné vysoké školy. Skutočnosť, že sa má zaviesť jeden systém pre vysoké školy, ústavy SAV, rezortné ústavy je pozitívom, ale je potrebné brať do úvahy, že vysoké školy plnia aj ďalšie poslania, predovšetkým vzdelávanie, ale aj tzv. tretiu misiu (tu napr. celoživotné vzdelávanie, poradenstvo ....) a preto žiadame ďalšiu diskusiu o predmetnej reforme. Zároveň dávame do pozornosti zmeny v sektore vedy a výskumu ako je Otvorená veda, občianska veda, a v tejto súvislosti zmeny v hodnotení, odmeňovaní akademických a výskumných pracovníkov a v kariérnom rozvoji a odklon od metrických kritérií k hodnoteniu vybraných výstupov odborníkmi („peer review“) a „dopadu“ („impact“). (EUA o problematike otvorenej vedy v sektore vysokého školstva https://eua.eu/issues/21:open-science.html; Európska komisia https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy/open-science_en, OECD https://www.oecd.org/science/inno/open-science.htm, UNESCO https://en.unesco.org/science-sustainable-future/open-science, Dora deklarácia https://sfdora.org/read/, Leidenský manifest http://www.leidenmanifesto.org/uploads/4/1/6/0/41603901/leidenmanifesto_s | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Konštatovanie bez pripomienok na úpravu textácie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vk.pdf a atď. Na Slovensku napr. Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike na roky 2020 – 2021 schválený uznesením vlády SR č. 553/2019 https://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/otvorene_vladnutie/akcne_plany/akcny_plan_ogp_2020_2021/AP%20OGP%202020%20-%202021_material.pdf) | | | |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ b) Ciele (16) Nie je možné súhlasiť s konštatovaním na str. 4, že „vyššie platové ohodnotenie, (zamestnancov), [ktoré] je plne v kompetencii škôl“. Zamestnanci verejných vysokých škôl sú odmeňovaní na základe platových taríf (zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme), zamestnanci štátnych vysokých škôl sú odmeňovaní podľa zákona o štátnej službe (č. 55/2017 Z. z.). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Vyššie platové ohodnotenie umožňuje vysokým školám zaviesť inštitucionálne systémy odmeňovania (ktoré sa môžu zohľadniť napr. v priznaní osobného príplatku, osobného platu a pod.) |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ Hlavné výzvy (14) Zdôvodnenie nedostatočnej konkurencieschopnosti slovenských univerzít sa v materiáli neustále opakuje (je to rovnaké vo všetkých častiach). V niektorých odstavcoch to možno považovať až za nedôstojné a znevažujúce pre viaceré vysoké školy v SR (napr. všeobecné konštatovanie o nízkej úrovni ich kvality). Argumentáciu medzinárodnými rebríčkami, prípadne štatistikami o postavení vysokých škôl v SR v rámci OECD bez toho, aby sa bolo konštatované, v akých finančných, materiálnych, personálnych podmienkach vysoké školy v SR v posledných desaťročiach pôsobili, možno považovať za neprofesionálnu o to viac, že zrejme mnohí, ktorí sa na tomto dokumente podieľali, sú za tento stav aj zodpovední. Zásadná je časť o neefektívnom systéme vnútorného riadenia univerzít, pretože sa následne premieta do novely zákona o vysokých školách, ktorá bola zástupcami vysokých škôl odmietnutá. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Textácia v komponente pomenúva problematické aspekty a vývoj a aktuálny stav vo vzťahu k vybraným aspektom a neslúži na (politické) zhodnotenie doterajších krokov, ale na pomenovanie krokov reformy vo vybraných oblastiach. Dokument detailne a finálne nešpecifikuje všetky náležitosti zmien, najmä vo vzťahu k podobe zákona o vysokých školách, ktorý je predmetom rokovaní ministerstva a príslušných reprezentácií a zainteresovaných strán. |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ Hlavné výzvy (15) V ďalších častiach tohto bodu 2 sa niektoré skutočnosti opakujú z bodu 1 (tu pori bod 14) – napr. ciele, pracovné miesta, rast. Ďalšie uvádzané konštatovania sú väčšinou preberané zo zahraničia a nie vždy sú v rámci SR plne realizovateľné. Konštatovanie, že nevyhnutným krokom k vyššej konkurencii vysokých škôl je vyššie platové ohodnotenie, je pravdivé, ako aj to, že je to v kompetencii vysokých škôl, jednoznačne však treba trvať na tom, aby pre túto | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Textácia v komponente pomenúva problematické aspekty, vývoj a aktuálny stav vo vzťahu k vybraným aspektom a neslúži na (politické) zhodnotenie doterajších krokov, ale na pomenovanie krokov reformy vo vybraných oblastiach. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | možnosť boli zabezpečené dostatočné prostriedky. V tejto časti by bolo vhodné nielen odvolávať sa na programové vyhlásenie vlády – časť vysokoškolské vzdelávanie, ale zároveň uviesť čo z neho za 1 rok vláda realizovala. | | | |
| SRK | Komponent 7. „Vzdelávanie pre 21. storočie“ Reformy a investície (13) Všetky navrhované reformy majú pre činnosť vysokých v SR zásadný charakter. Je ale nevhodné ich navrhovať do plánu obnovy bez diskusie s reprezentáciou vysokých škôl, resp. ponechať ich v pláne, ak ich už vysoké školy odmietli (odmietnutá reforma riadenia vysokých škôl – čo je zásadná otázka). Otázke koncentrácie vzdelávacích a výskumných kapacít, resp. zníženia počtu vysokých škôl by mala predchádzať analýza poslania vysokých škôl v SR. Navrhované náklady (investície) vo väzbe na ciele a reformy sú nedostatočné a nemôžu zabezpečiť naplnenie cieľov komponentu 8. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Dokument detailne a finálne nešpecifikuje všetky náležitosti zmien, najmä vo vzťahu k podobe zákona o vysokých školách, ktorý je predmetom rokovaní ministerstva a príslušných reprezentácií a zainteresovaných strán. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ (1) Z hľadiska obsahu materiálu uvedeného v komponente 8 „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ je možné vo vzťahu k slovenským vysokým školám pozitívne hodnotiť niektoré skutočnosti a to najmä zámer zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, zvýšiť ich kvalitu a konkurencieschopnosť niektorými navrhovanými opatreniami upravujúcimi nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania, vo vytváraní excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, či investičnej podpore rozvoja vysokých škôl. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie s poďakovaním. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ (2) Zároveň máme k obsahu komponentu 8 tieto zásadné pripomienky: a. materiál je podľa nášho názoru obsahovo málo koncepčný a vytvára dojem, že bol spracovaný na poslednú chvíľu a nebol pred zverejnením diskutovaný so zástupcami vysokých škôl, b. materiál vo viacerých častiach uvádza skutočnosti zmienené aj v pripravovanej novele zákona o vysokých školách, so znením ktorej vysoké školy nesúhlasia, c. realizácia komponentu 8 v tejto podobe ani výška predpokladaných finančných prostriedkov na jeho implementáciu nie sú podľa nášho názoru dostatočným predpokladom pre budúci rozvoj vysokoškolského vzdelávania v SR, d. odporúčame v texte uvádzať presný názov komponentu 8 „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ a nie názov „Zvyšovanie kvality slovenských vysokých škôl“. Záver: Vzhľadom na uvedené zásadné | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pripomienky Ekonomická univerzita v Bratislave neodporúča realizovať (schváliť) Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl v predloženej podobe a navrhuje materiál prepracovať na základe pripomienok a diskusie s reprezentáciami vysokých škôl a s akademickou obcou slovenských vysokých škôl. | | | |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ (3) Odhadované náklady: 200 mil. eur Pripomienka: Metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2021: „Výdavky štátneho rozpočtu v rámci programu 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl sú na rok 2021 navrhnuté v sume 588 566 967 €“. Na transfer vysokým školám ministerstvo rozpočtuje sumu 580 046 052 €. Odhadované náklady na zvýšenie výkonnosti slovenských VŠ v komponente 8 tvoria cca 1/3 dotácie verejným VŠ na 1 rok. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Financie z fondu obnovy a odolnosti nie sú určené na náhradu štrukturálneho financovania zo štátneho rozpočtu. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ (4) Zásadný význam pre fungovanie vysokých škôl má z predmetného materiálu Komponent 08: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. Napriek tomu, že akadémie ako štátnej vysokej školy sa isté otázky týkajú okrajovo, konštatujeme, že položka „zvýšenie výkonnosti vysokých škôl“ je finančne poddimenzovaná. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Financie z fondu obnovy a odolnosti nie sú určené na náhradu štrukturálneho financovania zo štátneho rozpočtu. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ (5) Akadémia Policajného zboru v Bratislave vo vzťahu k plánovaným reformám podporuje stanovisko Slovenskej rektorskej konferencie, stotožňuje sa s obsahom prijatého uznesenia na 97. zasadnutí SRK, vyjadruje súhlas s tvrdeniami viacerých vysokých škôl, či už vo vzťahu k financovaniu vysokých škôl, ako aj potreby zachovania akademických práv a slobôd, deklarovania autonómie vysokých škôl. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 1. Popis komponentu Vzdelávanie (6) Na úvod cieľa by bolo vhodné uviesť, aké majú podľa autorov materiálu postavenie a aká je úloha vysokých škôl v SR a až následne formulovať ciele pre vysoké školy. Dlhodobý cieľ, aby aspoň jedna univerzita bola v TOP 500 univerzitami sveta v renomovaných akademických rebríčkoch, resp. v TOP 1000, je nevyhnutné spojiť s kritériami, aké sú pre zaraďovanie univerzít do týchto rebríčkov a vytvoriť pre to podmienky pre | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vysoké školy v SR V tejto časti by bolo vhodné uviesť aj konštatovanie vyznievajúce pre vysoké školy v SR a ich pracovníkov pozitívne, a to ako ocenenie ich doterajšej práce. | | | |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 1. Popis komponentu Vzdelávanie (7) Navrhujeme cieľ rozšíriť aj o ďalšie prvky, ako len umiestnenie sa vysokých škôl vo svetových rebríčkoch. a. V celom komponente absentuje zmienka o alianciách „Európske univerzity“, ktoré sú vlajkovou loďou Európskeho vzdelávacieho priestoru spájajúcou segmenty vzdelávanie a veda, výskum a inovácie. V druhej výzve Európskej komisie uspeli tri slovenské univerzity, jedna dokonca s projektom vlastného konzorcia, čo sa nepodarilo žiadnej univerzite z krajín V4. Poskytnúť komplementárne investície pre tieto vysoké školy a prípadne aj pre vysoké školy, ktoré sa stali a stanú pridruženými členmi, bez možnosti čerpať európske financie, by bolo v súlade s navrhovanými reformami. Tiež by sa tým posilnil aspekt „Cezhraničné a medzinárodné projekty”, pretože ide o cezhraničné a viacnárodné projekty (s. 15) a niektoré ciele komponentu 10. b. Potrebné je venovať ešte väčšiu podporu doktorandom a postdoktorandom („mladí výskumníci“) a vytvoriť schémy, ktoré by pomohli zvýšiť úspešnosť v európskych programoch ako European Research Council (čiastočne v komponente 9.), ako aj doktorandské školy ako nástroj podpory interdisciplinárneho výskumu a spájajúceho viaceré vysoké školy, to si bude vyžadovať aj úpravu metodiky financovania vysokých škôl. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (27) Myšlienka väčšej koncentrácie vzdelávacích a výskumných kapacít určite stojí za úvahu. Diskutabilný je ale efekt spájania vysokých škôl do väčších celkov vo vzťahu k ich umiestňovaniu vo svetových rebríčkoch (koncentrácia nie je „záruka“ posunu v umiestnení). Efekt z realizácie zámeru cestovnej mapy splynutia pre dva veľké univerzitné celky v roku 2021 a ďalší univerzitný celok v roku 2022 zrejme ukáže až budúcnosť. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (28) Str. 10: Ciele: Zníženie | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | počtu vysokých škôl podporou ich spájania do väčších celkov, ktoré obstoja v medzinárodnej konkurencii a zároveň budú dovnútra vytvárať súťažné a diverzifikované prostredie. Časový plán: • vytvorenie a schválenie cestovnej mapy zlúčenia pre dva univerzitné celky - v roku 2021 • zlúčenie ďalších univerzitných celkov – v roku 2022. Pripomienka: Spájanie univerzít do väčších celkov musí byť aktivita zo strany VŠ a nie tlak zo strany ministerstva, a preto je potrebné prípadnému spojeniu ponechať väčší časový priestor. Oveľa dôležitejšie ako spájanie vysokých škôl by bolo budovanie spoločnej vedeckovýskumnej základne vysokých škôl napr. v jednom regióne, čím by sa nenásilne začali spájať najsilnejšie výskumné segmenty na báze dobrovoľnosti, pričom naďalej zostáva otvorená otázka financovania takýchto aktivít. | | | |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (29) Nie je jasná forma a postup pri znižovaní počtu vysokých škôl podporou ich spájania do väčších celkov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (30) V rámci koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít nie je transparentná súvislosť s navrhovanou reformou č. 2. a. Cestovná mapa sa bude pripravovať v roku 2021, ale hodnotenie inštitúcií v rámci reformy 2 má začať počas roku 2022. Alebo akým spôsobom budú identifikované excelentné vzdelávacie a výskumné kapacity? b. Opätovne tu predkladatelia nemyslia na jeden segment - umelecké vysoké školy. c. S cieľom vytvárať konkurenčné prostredie v medzinárodnom meradle SRK navrhuje doplniť do časti Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít opatrenie zriadenia „cestovnej mapy“ konzorcií vysokých škôl. Opatrenie je úzko prepojené s ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente 9. Veda, výskum a inovácie. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Reforma riadenia VŠ (23) Zásadná otázka v súvislosti s plánom obnovy – Komponent 8, ktorý má | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | väzbu na novelu zákona vysokých školách. Reprezentácie vysokých škôl pripravovanú novelu odmietli a tým sa aj prípadná realizácia plánu obnovy z hľadiska vysokých škôl stáva minimálne problematická. | | | |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Reforma riadenia VŠ (24) Str. 9: Výzvy: Súčasné nastavenie riadenia vysokých škôl je neefektívne a spolupodieľa sa na vyčerpávaní vzdelávacích a vedeckých kapacít vnútroorganizačnými konfliktmi. Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej vysokej školy, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť vysokých škôl. Univerzity nedostatočne reflektujú požiadavky ekonomiky Správna rada, ktorá reprezentuje verejný záujem v činnosti vysokej školy má zanedbateľné kompetencie a nedokáže ovplyvňovať strategické riadenie a zameranie vysokej školy. Ciele: Prostredníctvom novely zákona o vysokých školách sa nanovo nastavia kompetencie jednotlivých (samosprávnych) orgánov vysokých škôl tak, aby právomoci lepšie reflektovali zodpovednosť, oslabila sa vnútorná fragmentácia vysokej školy, umožnila sa väčšia flexibilita dovnútra vysokej školy aj s ohľadom na jej veľkosť, smerovanie a strategickú profiláciu. Pripomienky: STU sa kategoricky vyslovila za odmietnutie predloženej novely vysokoškolského zákona všetkými svojimi akademickými orgánmi. Aj novela VŠ zákona nastavuje kompetencie orgánov vysokých škôl veľmi detailne, v tomto sa nič nemení, akurát dochádza k výraznému presunu kompetencií a rušeniu samosprávnych orgánov. Správna rada má mať polovicu členov menovaných ministrom školstva, čo vedie k obavám o spolitizovanie VŠ. Posilniť právomoci správnej rady je možné aj pri zachovaní akademickej samosprávy. Rovnako je možné posilniť aj kompetencie exekutívnych orgánov. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Reforma riadenia VŠ (25) Je náležité, aby v prípade zmien postavenia exekutívnych orgánov vysokých škôl, nedochádzalo k oslabeniu postavenia samosprávnych orgánov vysokej školy a tak k obmedzeniu akademických slobôd. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy 4. Reforma riadenia VŠ (26) Reforma riadenia vysokých škôl spolu s novým financovaním sú najdiskutovanejšie v akademickej obci. a. V súvislosti s navrhovanou reformou riadenia, ako ju predložil minister školstva na 97. zasadnutí SRK 23. 2. 2021 (https://www.srk.sk/sk/aktuality/478-tlacova-sprava-z-97-zasadnutia-srk) a ktorá sa do značnej miery kryje s predloženými reformami, SRK zaujala odmietavé stanovisko z dôvodu obmedzenia akademickej samosprávy a možných politických nominácií do správnej rady. Principiálne SRK žiada zachovanie akademickej samosprávy vysokých škôl a garanciu apolitickosti vysokoškolského prostredia. Preto SRK žiada ďalšiu diskusiu o predmetnej reforme. b. Taktiež nie je zrejme ako súvisí personálna politika s reformou riadenia vysokých škôl. Hoci návrh na zmeny v obsadzovaní funkčných miest profesorov a docentov vychádza z Programového vyhlásenia vlády (2020), podľa SRK je možné obsadzovať funkčné miesta zahraničnými odborníkmi a/alebo odborníkmi z praxe aj v súčasnosti. SRK upozorňuje, že existujúci docenti a profesori získali svoje tituly na základe riadneho habilitačného alebo vymenúvacieho konania. Spochybňovanie ich titulov a spôsobilostí môže viesť k destabilizácii akademickej hierarchie na vysokých školách, v prípade profesorov ide dokonca o spochybňovanie ústavného aktu. c. Viacero inštitúcií ako EUA (https://www.srk.sk/images/Projekty/Slovakia_SectorEvaluationReport_080208.pdf), EK (Peer counselling on governance of higher education institutions in Slovakia, Bratislava, 15-16 March 2018. Key findings), či INEKO (https://www.ineko.sk/file_download/688/Analyza+riadenia+VS.pdf ) odporúčajú vypracovať nový zákon o vysokých školách aj na princípe legislatívnej deregulácie vnútorných mechanizmov vysokých škôl. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania (21) Niektoré skutočnosti uvedené k prístupu k akreditácii vysokoškolského vzdelávania možno považovať za pozitívne (napr. zníženie počtu študijných programov). Otázka realizácie akreditácie môže vyvolať otázniky najmä v súvislosti s predkladanou novelou zákona o vysokých školách, pretože v prípade prijatia novely by sa mali | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | upraviť aj aktivity niektorých orgánov vysokých škôl, čo by malo za následok zmeny v navrhovanej akreditácii vysokoškolského vzdelávania. | | | |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania (22) Nie je nový reformný prvok systému vysokoškolského vzdelávania, ale aktuálne prebiehajúci proces a jeho navrhovanie ako novej reformy je preto otázne. Nevhodný je súvisiaci komentár, ktorý vôbec neberie do úvahy, že proces hodnotenia už začal. Otázkou je tiež zmysel tohto časovo a finančne náročného procesu, ak nebude mať dopad na financovanie vysokých škôl, pretože rozpočet vysokých škôl sa znižuje v prospech výkonnostných zmlúv, ktoré však budú založené na inej metodike a rozhodnutie, s ktorou vysokou školou zmluvu uzavrie, bude na ministerstve, ako aj, ktoré aktivity a v akom smere podporí. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Výkonnostné zmluvy budú individuálne prerokované s vysokými školami. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente Investície (31) V tejto časti sú uvedené skutočnosti, ktoré sa z hľadiska dokumentov, najmä MŠVVaŠ SR, opakujú už niekoľko rokov (napr. pre zlepšenie konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je nutná komplexná modernizácia infraštruktúry, vrátane študentského ubytovania, nevyhnutnosť prepojenia IT systému evidencie publikačnej činnosti s IT systémom grantových agentúr, viac investícií do výskumu atď.) Treba len dúfať, že v rámci plánu obnovy (v akejkoľvek podobe) sa tieto zámery konečne zrealizujú. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 8. „Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl“ a ďalšie (32) Realizácia viacerých reforiem je plánovaná v roku 2021, pričom plán obnovy má byť predložený do konca apríla 2021, nasledovať bude proces hodnotenia a zrejme aj ďalšie rokovania s Európskou komisiou. Realizácia auditov vysokých škôl ministerstvom (odborníkmi) pre výkonnostné zmluvy, schválenie nového legislatívneho rámca pre hodnotenie vedeckého výkonu a príprava a schválenie metodiky hodnotenia vedeckého výkonu, ako aj s tým súvisiace vyhlášky, cestovná mapa pre koncentráciu excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít sú plánované na rok 2021. Ďalšie audity v komponente 10. (audit kvality aktivít internacionalizácie vysokých škôl a výskumných inštitúcií). Z časového hľadiska ide o veľmi ambiciózny plán. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (1) Z hľadiska obsahu materiálu komponentu 9 možno konštatovať, že uvedený cieľ komponentu je v zásade správny. Diskutabilné sú ale formulácie so spojením „posilnenie financovania“. Ak sa má uvedený cieľ splniť, je podľa nášho názoru nutné radikálne zvýšenie financovania (nie posilnenie). | O | N | Vzhľadom na výšku finančnej obálky na komponent hrozia pri navrhovanej formulácii ("radikálne zvýšenie") nerealistické očakávania verejnosti. |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (10) V celom komponente 9. sa veľmi stručne zmieňuje o otvorenom prístupe a zmluvách Read & Publish (s. 15). Uvítali by sme verejný záväzok k otvorenej vede (vrátane otvoreného prístupu k výstupom financovaným z verejných zdrojov, otvorenými dátami na princípoch FAIR, všetko súvisí s digitalizáciou). Bližšie v komponente 8. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (11) V rámci cieľov v investíciách pod bodom 2 „Podpora spolupráce firiem a verejného sektora“ (s. 16) – by mali byť podporované projekty spolupráce výhradne na základe kvalitatívnych kritérií a v žiadnom prípade nie kvantitatívnych. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (2) Zároveň máme k obsahu komponentu 9 tieto pripomienky: a. Obsahovo je komponent 9 pomerne rozsiahly a neprehľadný. Je to možno aj z toho dôvodu, že ho zrejme spracúvali viacerí autori. Bolo by vhodné materiál jasnejšie koncepčne dopracovať. b. Otázky „konsolidácie podporných agentúr a budovania ich odborných kapacít, ako aj reformy periodického hodnotenia vedeckej výkonnosti vysokých škôl“ by bolo potrebné pred zaradením do materiálu najskôr prediskutovať s reprezentáciou vysokých škôl, resp. zohľadniť ich doterajšie stanoviská, c. Pri neustálom uvádzaní nedostatkov a nekvality v oblasti vedy a výskumu v SR je potrebné hlbšie analyzovať príčiny tohto stavu a na základe hĺbkovej analýzy hodnotiť vzniknutú situáciu. Excelentná veda sa totiž nedá realizovať za takých podmienok, aké boli v predchádzajúcich desaťročiach. d. Obsah komponentu 9 je zameraný väčšinou na reformu organizácií a financovania výskumných inštitúcií, najmä Slovenskej akadémie vied. Z textu nie sú zrejmé, aké efekty prinesie uplatnenie tohto komponentu pre vysoké školy v SR. Záver: Ekonomická univerzita v Bratislave vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | navrhuje materiál komponentu 9 prepracovať na základe pripomienok a diskusie s reprezentáciami vysokých škôl. | | | |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (3) Jednoznačne vítame snahu o nadrezortnú koordináciu a odstránenie roztrieštenosti a nekoncepčnosti riadenia vedy, výskumu a inovácií. Cieľ navýšiť financovanie zo súkromných a štátnych zdrojov aspoň na úroveň 1,2 % HDP v roku 2024 by bolo skutočne potrebné naplniť. Základom financovania vedy, výskumu a inovácií by mali byť národné zdroje a európske prostriedky len doplnkom. a. Avšak rozdiel medzi Slovenskom a priemerom EÚ bude pokračovať ďalej, pretože v rámci nového Európskeho výskumného priestoru sa Európska komisia vracia k požiadavke výdavkov na úrovni 3 % HDP jednotlivými štátmi. b. Navrhovaný merateľný cieľ – postavenie v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ do roku 2030 nie je v súlade s plánom obnovy, ktorý by mal končiť v roku 2026. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (4) Na s. 1 je uvedené „Špecifickým cieľom je rozdeľovanie všetkých verejných výdavkov na výskum, vývoj a inovácie, ktoré sa rozdeľujú súťažne, v súlade s princípmi hodnoty za peniaze.“ Keďže v rámci komponentu 8. sa navrhuje periodické hodnotenie vedeckého výkonu vysokých škôl, SAV a rezortných ústavov, je legitímne sa domnievať, že výstupy majú byť podkladom pre financovanie z verejných zdrojov. Ako však máme vnímať vstup Ministerstva financií SR cez svoju analytickú jednotku do financovania vedy, výskumu a inovácií? Formulácia na s. 4 „Uplatňovanie hodnoty za peniaze. Ex-ante pravidlá dobrej governance zabezpečia, aby dodatočné aj doterajšie prostriedky priniesli väčší úžitok/pridanú hodnotu z investovaných zdrojov.“ (rozpracovaná na s. 9 – 10) indikuje, že podpora z národných zdrojov sa bude poskytovať na aplikovaný výskum, pretože základný výskum zo svojej povahy nedokáže vopred ukázať, aký bude mať úžitok. Ak sa zdroje z EŠIF budú vynakladať na výskum v súlade s revidovaným RIS3 SK, potom môže hroziť, že jediným zdrojom pre základný výskum bude európsky program Horizon Europe a za predpokladu , že nebude venovaná dostatočná pozornosť prierezovému dokumentu Štátnej vednej a | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inovačnej politiky (alias Národná stratégia výskumu, vývoja a inovácií) (s. 5 a 8). | | | |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (5) V rámci „Hlavné výzvy a ciele“ a časti „Hlavné výzvy“ – „Podstatnou výzvou je lepšia harmonizácia politiky vedy, výskumu a inovácií“ sa v prvom bode uvádza medzi grantovými agentúra „Výskumná agentúra“. Tá však implementuje dopytovo-orientované projekty z EŠIF a nie granty. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (6) časť 3b1: Pripomienka: Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Europe a EIT. EIT je spomenuté iba v názve kapitoly, je potrebná aj implementácia – napr. slovenská koordinácia všetkých segmentov EIT z jedného centra, prepojenie na ďalšie súvisiace aktivity a združenia (EFFRA, Industry 4.0., RIS3,…) Podpora subjektov zapojených do Európskeho inštitútu inovácií a technológií (EIT). Slovensko podporí verejné VŠ refundáciou 100% a podnikateľské subjekty refundáciou 50% vloženého do EIT ak objem získaných prostriedkov prekročí vložné. | Z | N | Predkladateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (7) časť 3b3: Excelentná veda Pripomienka: Rovnoprávne podmienky pre doktorandov študujúcich v anglickom jazyku ako pre študujúcich v slovenčine. Je potrebné umožniť zahraničným doktorandom pristupovať k rovnakým štipendiám ako slovenským študentom, čo výrazne zvýši internacionalizáciu VŠ. Zároveň, je potrebné odstrániť nutnosť platieb za štúdium v anglickom jazyku v doktorandskom štúdiu. | O | N | Relevantné najmä pre komponent 8 |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (8) K 3. bodu implementácie „Konsolidácia podporných agentúr a budovanie ich odborných kapacít“ (s. 9) SRK prijala vyjadrenie k transformácii VEGA a KEGA, v ktorej odporúča Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR („MŠVVaŠ SR“) prehodnotiť zámer transformácie grantových agentúr VEGA a KEGA a žiada zachovať ich doterajší spôsob fungovania. VEGA a KEGA sú významným nástrojom podpory základného výskumu, edukačného a umeleckého výskumu súťažným spôsobom na | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | verejných vysokých školách. Snahu o transformáciu agentúr kvôli minimálnej administratívnej úspore štátnych zdrojov SRK nepovažuje za tak vážny dôvod, aby mohla byť ohrozená funkčnosť súčasného systému. SRK nepovažuje žiaden z doteraz predložených variantov transformácie grantových agentúr VEGA a KEGA za optimálny (https://www.srk.sk/sk/aktuality/474-srk-ziada-zachovat-agentury-vega-a-kega ) | | | |
| SRK | Komponent 9. „Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií“ (9) K bodu 5 implementácie „Zjednotenie systému inštitucionálneho hodnotenia a inštitucionálneho financovania vedy, výskumu a inovácií ...“ opätovne dávame do pozornosti, že vysoké školy plnia zo zákona aj ďalšie poslania, ako je vzdelávanie a tretia misia ...Opätovne sú opomenuté umelecké vysoké školy. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| SRK | Uznesenie č. 1 z 98. zasadnutia Slovenskej rektorskej konferencie z 18. 3. 2021 1. Slovenská rektorská konferencia má závažné výhrady k návrhu Plánu obnovy a odolnosti SR v komponentoch týkajúcich sa vysokých škôl. Deklarovaný dlhodobý cieľ komponentu 8. nepovažuje za dostatočný. SRK považuje navrhované investície do vysokého školstva za nedostatočné vzhľadom na historický dlh Slovenska v sektoroch vzdelávania a vedy a výskumu. Nepomer v investíciách do infraštruktúry vysokého školstva, ktoré je súčasťou verejnej infraštruktúry, a do budov v súkromnom vlastníctve fyzických osôb, považuje za neprijateľný. Investície do školstva, vedy a výskumu sú investície do budúcnosti krajiny a jej obyvateľov. Ak „ďalší rozvoj SR závisí od ľudského kapitálu a vytvorenia inovačného prostredia“ je potrebné reformy a investície prehodnotiť aj v ďalších komponentoch a v prospech vysokého školstva, vedy, výskumu a inovácií. 2. V rámci implementácie reformných krokov žiadame o pokračovanie dialógu s predkladateľmi najmä o zmene financovania vysokých škôl, o nastavení a cieľoch systému periodického hodnotenia vedeckého a umeleckého výkonu a ďalšej tvorivej činnosti, o zmene riadenia a koncentrácii excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. SRK upozorňuje, že „Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania“ nie je nový reformný prvok systému vysokoškolského vzdelávania, ale aktuálne prebiehajúci proces a jeho navrhovanie ako novej reformy je preto otázne. 3. S cieľom vytvárať konkurenčné prostredie v medzinárodnom meradle SRK navrhuje doplniť do časti Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrenie zriadenia „cestovnej mapy“ konzorcií vysokých škôl. Opatrenie je úzko prepojené s ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente 9. Veda, výskum a inovácie. 4. Slovenská rektorská konferencia vyjadruje nesúhlas s postupom predkladateľa, ktorý neprizval dve reprezentácie vysokých škôl vrátane SRK k okrúhlemu stolu o komponentoch 8., 9. a 10. konanému 15. marca 2021. 5. K návrhu Plánu obnovy a odolnosti SR SRK predloží ďalšie konkrétne návrhy v rámci medzirezortného pripomienkového konania. | | | |
| SRK | Všeobecná pripomienka: v celom texte nahradiť pojem „univerzita“ pojmom „vysoká školy“ – viď zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách ... | O | A | Text upravený. |
| SSD | Cieľ v investícii č. 1, komponent - OZE Spoločnosť SSD si dovoľuje upozorniť na fakt, že rozvoj výroby OZE si vyžiada potrebu vyšších investícii do IMS meradiel, ktoré sú nevyhnutné pre ich integráciu. Avšak vzhľadom na tento fakt by mali byť financované zo zdrojov EU, aby rozvoj OZE zároveň neviedol k nárastu nákladov prevádzkovateľov sústav a tým aj k nárastu koncových cien. Navrhujeme doplniť nový bod do Cieľov investície „Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE“ v znení: „Vytvorenie mechanizmu kompenzácie nákladov pre prevádzkovateľov distribučných sústav súvisiacich so zavádzaním inteligentných meracích systémov pre nové zdroje elektriny z OZE.“ Odôvodnenie: V súčasnosti sú IMS približne 10-násobne drahšie oproti konvenčným meradlám, a preto ak sa chceme vyhnúť nárastu nákladov na distribúciu, navrhujeme, aby boli tieto náklady na IMS meradlá kompenzované formou investičných stimulov pre prevádzkovateľov distribučných sústav. | Z | N | Rozvoj bude prebiehať na základe rámca existujúcej legislatívy EÚ a nie je predmetom investície. |
| SSD | Investícia č. 3, komponent – OZE: Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Považujeme za potrebné upozorniť na nesprávnu adresnosť tejto investícii. Súhlasíme s potrebou rozvoja flexibility a rozvoja DataHub, avšak ani jeden z týchto prvkov nedokáže fungovať bez rozvoja inteligentných sietí (smart grid) na úrovni distribučných sústav. Navrhujeme preto do tejto investície doplniť podporu rozvoja inteligentných sietí pre prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav. Navrhujeme doplniť nový bod do Cieľov investície „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“ v znení: „Investičná pomoc pri rozvoji a budovaní | Z | N | Finančné stimuly pre smart grid sú obsiahnuté v investícii 3. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komponentov inteligentných sietí na úrovní distribučných sústav“ a náležite upraviť celý návrh tejto investície v súlade s doplneným bodom. Odôvodnenie: Domnievame sa, že distribučná sústava bude mať ešte výraznejšie postavenie v energetickom sektore pri implementácii a rozvoji nových technológií (vrátane flexibility, DataHub a pod.), a preto navrhujeme zvážiť poskytnutie čiastočného investičného stimulu aj pre prevádzkovateľov sústav pri zavádzaní tzv. inteligentných sietí. Pre prevádzkovateľov sústav predstavuje takáto modernizácia značné finančné náklady, ktoré budú bez externého stimulu premietnuté do oprávnených nákladov, čo zapríčiní v konečnom dôsledku aj nárast distribučných cien. Bez inteligentných sietí nebude možné náležite modernizovať trh s elektrinou a adekvátne využívať všetky nové možnosti. DataHub nebude schopný poskytovať detailné dáta, pokiaľ mu ich nebudú vedieť prevádzkovatelia sústav poskytovať. Zároveň bude zbytočné rozvíjať flexibilitu ak prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav nebudú mať vybudovanú smart grid, čiže nebudú vedieť využívať túto flexibilitu a riadiť tak sústavu. Budovanie smart grid si však vyžaduje vysoké investície, ktoré však povedú k nárastu cien distribúcie, čo bude opäť poškodzovať všetkých odberateľov vrátane tých zraniteľných. Z toho dôvodu SSD navrhuje, aby boli poskytnuté finančné stimuly aj pre rozvoj smart grid. | | | |
| SSD | Investícia č. 4, komponent - udržateľná doprava Spoločnosť SSD víta snahu o rozširovanie nabíjacej infraštruktúry, avšak čiastočne vyjadrujeme znepokojenie nad faktom, že Plán obnovy a odolnosti prehliada zvýšené investície prevádzkovateľov sústav, ktoré bude potrebné vynaložiť pri rozvoji elektromobility. Navrhujeme doplniť nový bod do Cieľov investície „Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony“ v znení: „Vytvorenie mechanizmu kompenzácie nákladov pre prevádzkovateľov distribučných sústav na zabezpečenie dostatočnej kapacity distribučných sústav z dôvodu rozvoja infraštruktúry nabíjacích staníc.“ a náležite upraviť celý návrh tejto investície v súlade s doplneným bodom. Odôvodnenie: Dovoľujeme si upozorniť, že rozširovanie nabíjacej infraštruktúry je závislé od kapacitných možností prevádzkovateľov distribučných sústav. Faktom je, že žiadna krajina nemá budovanú distribučnú sústavu na to, aby bola schopná poskytovať dostatok elektriny pre nabíjaciu infraštruktúru elektromobilov. Je teda zrejmé, že bez výrazných investícii do posilnenia vedení nebude možné rozvíjať | Z | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zaradí časť v znení: „Vytvorenie mechanizmu kompenzácie nákladov pre prevádzkovateľov distribučných sústav na zabezpečenie dostatočnej kapacity distribučných sústav z dôvodu rozvoja infraštruktúry nabíjacích staníc.“. Predmetná potreba budovania dostatočných kapacít distribučných sústav je obsiahnutá aj v Komponente 1 aj s príslušnými reformami a investíciami. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nabíjaciu infraštruktúru. Tieto investície však zároveň povedú k nárastu cien za distribúciu pokiaľ nebudú kompenzované investičnými stimulmi. | | | |
| SSD | Reforma č. 4, komponent - udržateľná doprava Dovoľujeme si upozorniť, že prípadné zavedenie špeciálnych distribučných taríf pre kategóriu odberateľ - nabíjacia stanica, resp. snaha o urýchlenie pripojenia, môže pôsobiť diskriminačne voči ostatným užívateľom sústavy a byť v rozpore s ustanoveniami čl. 18 Nariadenia EÚ 2019/943 o vnútornom trhu s elektrinou. Navrhujeme vypustiť písm. d) a f) z Cieľov reformy „Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy“ a zároveň vypustiť/upraviť súvisiaci text k týmto Cieľom v celom dokumente. Odôvodnenie: Odsek 7 čl.18 predmetného nariadenia jasne hovorí o tom, že distribučné tarify musia odrážať náklady a zohľadňovať používanie distribučnej sústavy. Zároveň v ods. 2 čl. 18 tohto nariadenia sa uvádza, že nastavenie taríf musí zohľadňovať fixné náklady prevádzkovateľov. Nabíjacie stanice sú z pohľadu prevádzkovateľa sústavy vnímané ako odberné miesto, a preto akékoľvek snahy o urýchlenie pripojenia takéhoto typu odberného miesta by bolo diskriminačné voči ostatným žiadateľom o pripojenie. Urýchlenie procesu pripojenia je z veľkej časti v kompetencii samotného žiadateľa o pripojenie (splnenie technických podmienok - príprava odberného miesta), čo prevádzkovateľ nevie nijakým spôsobom ovplyvniť. | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť k zlepšeniu existujúceho stavu. |
| SSE, a.s. | 1.Výška alokovaného objemu nákladov v Komponente 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra. (všeobecná pripomienka) Navrhujeme navýšenie alokovaného objemu tohto komponentu zo sumy 220 mil. eur na sumu 450 mil. eur. Odôvodnenie: Výška alokovaných nákladov vo výške 220 mil. eur nezodpovedá potrebám v Slovenskej republike a nie je dostatočná na financovanie všetkých 3 investícii uvedených v návrhu tohto komponentu. Na investície do výstavby nových zdrojov je vyčlenená suma 100 mil. eur, ktorá má byť pridelená formou investičnej pomoci výrobcom na základe technologicky neutrálnych aukcii, pričom hlavným kritériom majú byť podľa návrhu plánu náklady na MWh vyrobenej elektriny. Tým sa má zabezpečiť nákladovo efektívny rozvoj OZE bez preferencie typu OZE na výrobu elektriny. Tento prístup bude mať za dôsledok vylúčenie podpory niektorých druhov OZE, ktorých výstavba je síce drahšia, ale oproti lacnejším zdrojom OZE ponúkajú iné výhody. Ide napríklad o geotermálne zdroje, ktoré majú v Slovenskej republike veľký potenciál, a ktoré sa oproti lacnejším zdrojom | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | OZE vyznačujú stabilitou výroby elektriny. Rovnako budú z podpory vylúčené bioplynové zdroje, ktoré sú tiež stabilným zdrojom výroby elektriny, môžu sa použiť pri dodávke regulačnej energie a po ich rekonštrukcii a modernizácii aj na výrobu biometánu. Podporená tak bude podľa navrhovaného znenia výstavba nových zdrojov, ktoré sú síce pri výstavbe lacnejšie, ale zároveň majú nestabilnejšiu výrobu, čoho dôsledkom bude zvýšenie nákladov na rôzne druhy podporných služieb. Na investície do modernizácie existujúcich zdrojov bude podľa plánu vyčlenených 60 mil. eur, čo považujeme opäť za nedostatočnú sumu pre podporu už existujúcich zdrojov. Značné prostriedky vyžaduje rekonštrukcia a modernizácia existujúcich slnečných zdrojov so zvýšením ich účinnosti. Hlavným cieľom by pritom malo byť zachovanie prevádzky všetkých existujúcich zariadení OZE a umožnenie ich obnovy na dlhodobo udržateľnú technickú a ekonomickú funkčnosť za účelom dosiahnutia náležitého % podielu elektriny vyrobenej z OZE na celkovo vyrobenej elektrine. Vzhľadom na výšku pridelených prostriedkov zostane tiež nevyužitá možnosť hromadnej a systematickej podpory rekonštrukcii a modernizácii bioplynových zdrojov na výrobu biometánu. Rovnaká podpora vo výške 60 mil. eur je plánovaná na investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE, pričom jedným z cieľov týchto investícii je podľa návrhu plánu aj zvýšenie regulačného rozsahu rekonštruovaných zariadení o najmenej 25 % do roku 2026. Zo samotného návrhu plánu obnovy vyplýva nedostatočnosť alokovaných zdrojov pre rekonštrukciu všetkých existujúcich zariadení, pretože v pláne je uvedené, že „v rámci projektov modernizácie existujúcich zariadení, predovšetkým vodných elektrární, máme k dispozícii zásobník projektov presahujúci alokovanú čiastku v rámci RRP.“ | | | |
| SSE, a.s. | 2. Forma pomoci pre investície do výstavby nových zdrojov elektriny OZE a pre investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v Komponente 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra. (Pripomienka k časti 1. Popis komponentu 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny OZE 2. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering), k časti 5. Popis investícii a reforiem v tomto komponente B. Investície 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny OZE 2. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering), k časti č. 9 Míľniky, ciele a časový rozvrh | Z | N | Podpora bude poskytovaná formou investičnej pomoci . |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Investícia 1: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny OZE Investícia 2: Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering).) Navrhujeme doplniť do plánu vo vyššie uvedených častiach a investíciách podporu formou prevádzkovej pomoci. Odôvodnenie: Niektoré druhy zdrojov OZE nie sú schopné vyrábať elektrinu za trhovú cenu, jedná sa napríklad o vodné zdroje, geotermálne zdroje alebo bioplynové zdroje. Túto skutočnosť obsahuje aj samotný návrh plánu obnovy, v ktorom sa uvádza, že „Očakávaná situácia na trhu s elektrinou spôsobí, že prevádzka viacerých zdrojov po roku 2026, predovšetkým po ukončení ich prevádzkovej podpory, nebude v rámci trhových podmienok rentabilná.“, ako aj „Elektrárne využívajúce ako palivo na výrobu elektriny bioplyn nebudú po skončení prevádzkovej podpory konkurencieschopné, vzhľadom na cenu a dostupnosť suroviny.“ Poskytnutie jednorazovej investičnej pomoci pri výstavbe, rekonštrukcii alebo modernizácii týchto druhov zdrojov, tak ako je uvedená v návrhu plánu obnovy, nie je pre tieto zdroje riešením. Slovenská republika má veľký potenciál v rozvoji geotermálnych zdrojov, rovnako má rozvinutú plynárenskú sieť, ktorá ponúka možnosť pre výrobu a predaj biometánu, ktorý by mohli vyrábať zrekonštruované bioplynové zariadenia. Výroba elektriny z vodných zdrojov má v Slovenskej republike dlhodobú tradíciu. Všetky tieto osobitosti návrh plánu obnovy nereflektuje a zameriava sa iba na nákladovú časť podpory, bez zváženia výhod a potenciálu iných zdrojov OZE v Slovenskej republike. | | | |
| SSE, a.s. | 3. Čas začatia investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) v Komponente 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra. (Pripomienka k časti 5. Popis investícii a reforiem v tomto komponente B. Investície 2. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering).) Navrhujeme stanoviť začiatok vyššie uvedenej investície na rok 2021. Odôvodnenie: Viacerým zariadeniam na výrobu elektriny z OZE bude v priebehu roka 2021 ukončená prevádzková pomoc. Odložením začatia repoweringu na rok 2022, tak ako je to stanovené v návrhu plány obnovy, môže dôjsť u týchto zariadení k ukončeniu činnosti pre nerentabilitu ich výroby. Skorší termín začatia tejto investície navrhujeme aj z dôvodu doterajšieho nevyhlásenia aukcií na príplatok, ktoré boli avizované ešte v priebehu roka 2020. Existujúce zariadenia s končiacou podporou tak nemali možnosť inak zabezpečiť predĺženie životnosti svojich zariadení a | Z | N | Návrh investície nepočíta s časovým obmedzením pre modernizáciu zariadení - míľniky počítajú s prvou výzvou v roku 2022. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zachovať ich prevádzku z pohľadu dlhodobo udržateľnej ekonomickej funkčnosti. Pri ostatných investíciách z Komponentu 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra je tiež ich začiatok určený na rok 2021, všetky investície z tohto komponentu by vzhľadom na ich význam mali mať stanovený jednotne čo najskorší termín ich začatia, teda rok 2021. | | | |
| SVSR pre rozvoj občianskej spoločnosti | Navrhujeme do predloženého materiálu doplniť zhrnutie konzultačného procesu, ktorý sa uskutočnil v rámci prípravy Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Odôvodnenie: Nakoľko bol Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky predložený do medzirezortného pripomienkového konania 8. marca 2021, vzťahuje sa naň Nariadenie EÚ 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. V zmysle Čl. 18 ods. 4 písm. q) je nevyhnutné, aby bol Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky podložený zhrnutím konzultačného procesu, ktorý „sa uskutočnil v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom, miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií a iných príslušných zainteresovaných strán a spôsobu zohľadnenia vstupu zainteresovaných strán v pláne obnovy a odolnosti“. Preto navrhujeme, aby bolo do predloženého materiálu doplnené zhrnutie konzultačného procesu, z ktorého by bolo zrejmé, s kým boli konzultácie uskutočnené a ako bolo naložené s návrhmi zapojených aktérov, t. j. či boli alebo neboli akceptované a z akého dôvodu. Zároveň podotýkame, že vzhľadom na spôsob, akým bol predkladaný návrh pripravený a vypracovaný, máme za to, že nebola dodržaná Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií, a to najmä jednotlivé fázy procesu vypracovávania strategických dokumentov. | Z | ČA | Zhrnutie konzultačného procesu a komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu v tretej kapitole. |
| SZVPS | Je nevyhnutné, aby Ministerstvo financií SR prehodnotilo priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti SR a vyčlenilo financie z celkového objemu prostriedkov do osobitnej novej kapitoly, venovanej podpore jedného z najviac zasiahnutých sektorov počas pandémie. Do sektora cestovného ruchu patrí súbor činností zameraných na cestovanie a následný pobyt, ktorý je uskutočňovaný spravidla vo voľnom čase, ako aj na s nimi spojené služby, najmä ubytovanie a stravovanie. Práve odvetvie gastra a hotelových služieb bolo najviac zasiahnuté krízou. Vďaka svojej vedúcej úlohe na svetovom trhu cestovného ruchu je sektor pohostinstiev jedným z hlavných motorov európskeho hospodárstva a európskeho cestovného ruchu, a to z hľadiska | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa oblasť cestovného ruchu nenachádza), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zamestnanosti aj priameho prínosu pre ekonomiku. Spolu s cestovným ruchom je odvetvie pohostinstva treťou najväčšou sociálno-ekonomickou aktivitou v EÚ. Na Slovensku dnes sektor cestovného ruchu tvorí 2,6% HDP krajiny. Reforma pomocou Plánu obnovy a odolnosti by mala prispieť pozdvihnutiu prínosu cestovného ruchu do HDP na 5%, čo je priemer všetkých členských štátov v EÚ. Pre dosiahnutie konkurencieschopnosti v tomto sektore, je nevyhnutné aby prístup k sektoru prešiel zásadnou reformou a zároveň cez Plán obnovy členské krajiny podporili najviac postihnuté sektory, podľa pôvodného účelu tejto finančnej podpory. Toto tvrdenie potvrdzuje aj vyhlásenie Nicolasa Schmita, Eurokomisára pre pracovné miesta a sociálne práva, ktorý tvrdí, že sa odvetvie pohostinstva a cestovného ruchu má stať stalo jadrom národných plánov obnovy a odolnosti. Je preto nevyhnutné, aby Ministerstvo financií SR alokovalo financie z Plánu obnovy a odolnosti SR aj pre gastro sektor a cestovný ruch. | | | EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. |
| SZVPS | Pripomienka ku komponentu 02. Obnova budov a komponentu 17. Digitálne Slovensko Požadujeme upraviť Komponent 02. Obnova budov a komponent 17. Digitálne Slovensko tak, aby zohľadnili dôležitú úlohu potravinárstva v obnove ekonomiky krajiny SR. Požadujeme doplniť alokáciu zdrojov na priamu podporu firiem potravinárskeho priemyslu, a to formou pôžičiek alebo formou grantov so zameraním na podporu a budovanie odolnosti potravinárskeho priemyslu. Odôvodnenie: Slovenský potravinársky priemysel výrazne zaostáva za investíciami do obnovy, rozvoja a digitalizácie potravinárskej výroby v porovnaní s okolitými krajinami a aktuálna pandémia a obnova ekonomiky s ňou spojená, môže tieto rozdiely ešte viac prehĺbiť. Potreby potravinárskeho priemyslu v oblasti obnovy budov a digitalizácie boli zadefinované cez dotazník k príprave komplexnej informačnej databáze pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby, ktorý si nechalo vypracovať MPRV SR. Ak však nenájdeme prostriedky na realizáciu investičnej transformácie potravinárskeho priemyslu, zastaneme na pol cesty a zásadne ohrozujeme potravinovú sebestačnosť SR. | Z | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |
| SZVPS | Pripomienka ku Komponentu 05. Adaptácia na zmenu klímy Dokument Európskej komisie (EK) pre členské štáty z dňa 17. 9. 2020 s názvom „Pracovný dokument útvarov Komisie – Usmernenie pre členské štáty – Plány podpory obnovy a odolnosti“ obsahuje priame usmernenie pre členské štáty, aby podporili udržateľné potravinové systémy, a to v rámci Sektorových | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | politík (zabezpečenie bezpečnosti potravín ) a Zelenej transformácie (Podpora udržateľnej výroby potravín a spotreby ). V rámci príkladov investícií v prípade typických reforiem a investícií spojených so zelenou transformáciou EK uvádza: Investície do udržateľnej výroby a spotreby potravín v súlade s cieľmi stanovenými v stratégii „Z farmy na stôl“. Podpora udržateľných potravinových systémov vzhľadom EK a Programové vyhlásenie vlády SR, ktoré chce zvyšovať potravinovú sebestačnosť SR a podiel slovenských potravín na pultoch obchodov a vzhľadom na súčasnú závislosť SR od dovozu potravín, v prepojení s hroziacimi potravinovými rizikami vyžadujú podporu v tejto oblasti v Pláne obnovy a odolnosti SR. Zároveň upozorňujeme, že potravinársky priemysel dlhodobo nepatrí medzi príjemcov štátnej pomoci, prvá finančná pomoc pre spracovateľov potravín prišla až v štátnom rozpočte na rok 2019. Požadujeme, aby v rámci zabezpečenia potravinovej sebestačnosti v časti „05 – Adaptácia na zmenu klímy“ boli v Pláne obnovy a odolnosti SR vyčlenené finančné prostriedky na zabezpečenie bezpečnosti potravín a podpora udržateľnej výroby a spotreby potravín a ich zelenú transformáciu. | | | financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| SZVPS | Pripomienka ku Komponentu 05. Adaptácia na zmenu klímy Dokument Európskej komisie (EK) pre členské štáty z dňa 17. 9. 2020 s názvom „Pracovný dokument útvarov Komisie – Usmernenie pre členské štáty – Plány podpory obnovy a odolnosti“ obsahuje priame usmernenie pre členské štáty, aby podporili udržateľné potravinové systémy, a to v rámci Sektorových politík (zabezpečenie bezpečnosti potravín) a Zelenej transformácie (Podpora udržateľnej výroby potravín a spotreby). V oddiele „Zelená transformácia“ EK uvádza: „Pokiaľ ide o environmentálne ciele zelenej transformácie, členské štáty by mali vysvetliť, ako opatrenia pomôžu pri plnení cieľov v oblasti odpadu, vody, kontroly znečisťovania, udržateľnej mobility, ochrany a obnovy biodiverzity, morských a vodných zdrojov a podľa potreby pri podpore prechodu na udržateľné potravinové systémy, ako aj na obehové hospodárstvo, a zároveň zabezpečia, že sa na nikoho nezabudne. Náležitá pozornosť by sa takisto mala venovať rozvoju a využívaniu výskumu a inovácií, ako aj získavaniu zručností potrebných na riešenie týchto cieľov a urýchleniu využívania technológií potrebných na zelenú transformáciu. Členské štáty by mali napokon vysvetliť, ako sa pri ich celkovom návrhu plánu venuje náležitá pozornosť cieľu zabezpečiť spravodlivú transformáciu.“ | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Plán obnovy a odolnosti SR udržateľnú výrobu a spotrebu potravín a teda usmernenie EK i Programové vyhlásenie vlády ignoruje. Zároveň upozorňujeme, že potravinársky priemysel dlhodobo nepatrí medzi príjemcov štátnej pomoci, prvá finančná pomoc pre spracovateľov potravín prišla až v štátnom rozpočte na rok 2019. Požadujeme, aby v rámci zabezpečenia potravinovej sebestačnosti v časti „05 – Adaptácia na zmenu klímy“ boli v Pláne obnovy a odolnosti SR vyčlenené finančné prostriedky na zabezpečenie bezpečnosti potravín a podpora udržateľnej výroby a spotreby potravín v rámci Zelenej transformácie. | | | |
| SZVPS | Pripomienka ku Komponentu 05. Adaptácia na zmenu klímy Požadujeme upraviť Komponent 05. Adaptácia na zmenu klímy, tak aby zohľadnil dôležitú úlohu poľnohospodárstva a potravinárstva pri napĺňaní cieľov v oblasti zmeny klímy a biodiverzity. Navrhujeme v prípade Slovenskej republiky zvoliť aj aktívne opatrenia prevencie sucha a povodní (nielen pasívny útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody) a protierózne opatrenia aj na inej ako lesnej pôde (nielen obnova lesov zalesnením). Eróziu a prevenciu sucha a povodní nepostačuje riešiť na lesnej pôde. Vzhľadom na vysokú rozlohu chránených území, nízku intenzitu obhospodarovania pôdy (vrátane lesov) a zachovania produkčnej schopnosti poľnohospodárskej a lesnej pôdy do budúcnosti vzhľadom na klimatické zmeny by plán obnovy mal riešiť prevenciu sucha a povodní aktívne - v rámci poľnohospodárskej a lesnej činnosti: vodozádržné opatrenia, závlahy, hydromeliorácie, budovanie krajinných prvkov (protierózne prvky, malé vodné útvary, mokrade atď.), udržateľný manažment lesov. V oblasti prepojenia potravinárskej výroby s požiadavkami Zelenej dohody a v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy je potrebné investovať do výstavby nových čističiek odpadových vôd, do šetrenia vody, ekologizácie obalov, ekologickej likvidácie odpadov, či bezobalového ekologického predaja a pod. Za rovnako dôležité považujeme dopracovanie investície „1. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity“ o podporu pozemkových úprav na území Slovenskej republiky, nakoľko v pláne obnovy absentujú pozemkové úpravy s krajinotvorbou, ktoré sú nevyhnutným predpokladom a efektívnym nástrojom prevencie erózie, sucha a povodní. Odôvodnenie: Riešenie klimatickej a environmentálnej krízy je rozhodujúcou výzvou našej doby a zároveň príležitosťou na udržateľné oživenie ekonomík. Cieľom je zachovanie | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov poľnohospodárstva, potravinárstva, projekty na prevenciu pred suchom, povodňami a protierózne opatrenia sú nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | produkčného potenciálu krajiny vzhľadom na klimatické zmeny a dopady pandémie. Slovenské poľnohospodárstvo a potravinárstvo má významnú produkčnú medzeru. Zaostávame za priemerom EU v produkcii aj produktivite čím je ohrozená potravinová bezpečnosť, zanedbaná ekológia a vzhľad krajiny, úpadok vidieka. Rastový potenciál agropotravinárskeho odvetvia je preto významný. Riešenie klimatickej a environmentálnej krízy a adaptácia na zmenu klímy sú významne spojené so zabezpečením potravinovej sebestačnosti štátu najmä prostredníctvom environmentálnych technológií potravinárskej výroby, ekologizácie obalových materiálov a ochrany a šetrenia vodou. Potreby potravinárskeho priemyslu v oblasti prepojenia na požiadavky Zelenej dohody a adaptácie na zmenu klímy boli zadefinované cez dotazník k príprave komplexnej informačnej databáze pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby, ktorý si nechalo vypracovať MPRV SR. V rámci komponentu 5 je medzi hlavnými výzvami viackrát spomenutý nedostatok vody – čo je označené za „veľkú výzvu“ a "kľúčový problém“. So suchom budú zápasiť predovšetkým poľnohospodári, čo je konštatované aj v samotnom texte: „Čoraz častejšie sucho na ornej pôde spôsobuje straty na výnosoch plodín. Zvyšovanie teploty, vyšší výpar a dlhšie obdobia sucha budú bez adaptačných opatrení znamenať ohrozenie pre domáce poľnohospodárstvo. Opačným aspektom sú očakávané vyššie škody z povodní, tiež v dôsledku klimatickej zmeny.....Poľnohospodárstvo je zásadne ohrozené suchami a nedostatkom vody, dôsledkom čoho bude horšia úroda, ktorá sa prejaví naprieč EÚ a na Slovensku. Juh Európy už dnes pociťuje nepriaznivé dôsledky zmeny klímy výraznejšie ako sever, v budúcnosti sa tento trend bude prehlbovať. Do roku 2100 môže úroda priemerne klesnúť o 5% na severe Európy a o 10% na juhu.“ Z návrhu súčasne vyplýva, že škody spôsobené v dôsledku sucha a nedostatku vody budú pre poľnohospodárstvo výrazne vyššie ako pre lesné hospodárstvo (predkladateľ deklaruje do roku 2080 straty pre poľnohospodárstvo vo výške 236 mil. ročne a straty pre lesné hospodárstvo vo výške 17 mil. ročne). Predkladateľ v návrhu taktiež konštatuje, že nielen nevhodné hospodárenie v lesoch, ale aj na poľnohospodárskej pôde spôsobuje zrýchlený odtok vody z územia, čo zvyšuje riziko povodní, erózie a zanášania vodných nádrží a tokov sedimentmi. V tomto smere však v pláne obnovy úplne absentujú akékoľvek konkrétne riešenia v podobe vhodných vodozádržných opatrení, revitalizácie hydromelioračných sústav a závlahových systémov či nástrojov riadenia rizika | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v poľnohospodárstve. Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody je v tomto smere značne nedostatočný zásah. Sme názoru, že vodu nestačí v krajine zadržať, ale treba ju aj efektívne a udržateľne využívať. | | | |
| SZVPS | Pripomienka ku Komponentu 14. Zlepšenie podnikateľského prostredia, bod 3., písm. b), Investícia 1, časť „ciele“ Predložený návrh predpokladá v rámci „Investície 1: Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania“ personálne náklady tímu expertov zložených z právnikov a analytikov vo výške 1) 1 440 000 eur v období prvého kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „1in-2out“, 2) 400 000 eur v období tretieho kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „ex-post“, 3) 450 000 eur v období druhého kvartálu 2021 až štvrtého kvartálu 2024 pre reformu „Antibyrokratické balíčky“, 4) 490 000 eur prvého kvartálu 2022 až druhého kvartálu 2025 pre reformu „Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom“. Predkladateľ v tejto súvislosti konštatuje, že: „Ministerstvo hospodárstva ako gestor agendy lepšej regulácie na Slovensku sa dlhodobo venuje navrhovaniu opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, avšak ich implementácia bez dostatočných analytických kapacít trvá dlhý čas....Na kvalitnú realizáciu reforiem sú preto potrebné dočasné tímy expertov, predovšetkým právnikov a analytikov, ktorí zabezpečia a akcelerujú zavedenie nových princípov lepšej regulácie na Slovensku.“ Máme za to, že cieľ investície je možné dosiahnuť súčasnými personálnymi kapacitami, úspornými opatreniami a realokáciou dnes neefektívne vynakladaných zdrojov v rámci verejnej správy. Žiadame preto o prehodnotenie tejto investície a alokovanie finančných prostriedkov na iné priority v súlade s cieľmi definovanými v Čl. 4 ods. 1 Nariadenia EÚ 2021/241. Odôvodnenie: Revízia výdavkov zamestnanosti a odmeňovania vo verejnej správe - záverečná správa z marca 2020, ktorú zverejnilo Ministerstvo financií SR a ktorá bola zameraná na zhodnotenie adekvátnosti počtu zamestnancov a výšky a štruktúry odmeňovania, citujeme: „identifikovala úsporné opatrenia vo výške 765 mil. eur a ďalšie realokačné opatrenia, ktoré vytvoria časť potrebného finančného priestoru a prispejú k lepšiemu využitiu súčasných zdrojov.... Ako jedno z kľúčových opatrení definuje revízia 10 % zníženie počtov zamestnancov v ústrednej štátnej správe.“ (2020-european-semester-stability-programme-annex-3-slovakia_sk.pdf (europa.eu). Navyše koncom minulého roka minister hospodárstva verejne deklaroval cieľ znížiť náklady štátnej správy o 10 % - 20 | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku, pretože uvedený návrh sa netýka opatrení zahrnutých v Pláne obnovy a odolnosti. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | %, a to nižšími výdavkami na tovary, služby a mzdy. Na tomto kroku sa mali zhodnúť koaličné strany a k zníženiu uvedených výdavkov mali pristúpiť aj ostatné rezorty. | | | |
| SZVPS | Všeobecná pripomienka k návrhu Požadujeme zaradiť poľnohospodárstvo a potravinárstvo do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Trváme na tom, že agropotravinárske podporné nástroje v Pláne obnovy a odolnosti SR sú obhájiteľné v kontexte potrieb Slovenskej republiky a európskych priorít. Plány na podporu obnovy a odolnosti majú byť hlavnými referenčnými dokumentmi o politikách členských štátov orientovaných na budúcnosť. Vzhľadom na komplementárnosť so semestrom a s cieľom zefektívniť obsah a počet požadovaných dokumentov boli členské štáty vyzvané na to, aby predložili svoj národný program reforiem a plán na podporu obnovy a odolnosti v jednom ucelenom dokumente. Tento dokument má poskytnúť prehľad reforiem a investícií, ktoré členský štát v najbližších rokoch uskutoční, v súlade s cieľmi Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (Oznámenie Európskej komisie COM(2020) 575 zo dňa 17.9.2020 - Ročná stratégia udržateľného rastu na rok 2021). Národný plán obnovy a odolnosti členskej krajiny teda vysiela politický signál a určuje smer pre strednodobé a dlhodobé verejné reformné a finančné intervencie. Práve preto je obsah dôležitým signálom, či štát konkrétne odvetvie považuje za významné z hľadiska potrebnej obnovy a budovania odolnosti, pričom výška finančnej alokácie je druhoradá (plán obnovy nezahŕňa len investície, ale aj reformy). Z predloženého materiálu vyplýva, že poľnohospodárstvo a potravinárstvo nie je prioritou Slovenskej republiky, a to aj napriek katalyzačnému efektu klimatickej krízy a koronakrízy, ako aj programovému vyhláseniu vlády, ktoré deklaruje zvýšenie potravinovej sebestačnosti ako strategický záujem štátu. Pritom viaceré členské štáty EÚ zaradili do svojich plánov obnovy a odolnosti medzi svoje priority aj agropotravinársky priemysel, napriek tomu, že žiadna z členských krajín nemá poľnohospodárstvo a potravinárstvo v odporúčaniach európskeho semestra. Z krajín, ktoré majú dostupné aspoň základné informácie o svojich plánoch obnovy, sa agropotravinárstvo nenachádza len v pláne obnovy Fínska a Nemecka. Podiel poľnohospodárstva a potravinárstva na grantoch plánov obnovy je v prípade členských krajín EÚ, ktoré údaje zverejnili, nasledovný: Taliansko 1 %, Francúzsko 1,2 %, Španielsko 1,3 %, Česko 1,9 %, Poľsko 2,5 %, Slovinsko 3,3 %, Bulharsko 7,8 %, Rumunsko | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu.Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa poľnohospodárstvo ani potravinárstvo nenachádzajú), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. Práve v novom viacročnom finančnom rámci je zmodernizovaná aj spoločná poľnohospodárska politika, z ktorej môže Slovensko čerpať na nasledujúce roky vyše 4,7 miliardy eur. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 13,1 %, Slovensko 0 % (pozn. viaceré ďalšie členské krajiny zverejnili priority svojich plánov, kde figuruje agropotravinárstvo, avšak bez uvedenia alokácie). Medzi ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti patrí súdržnosť, konvergencia, integrácia hospodárstiev. Podľa Oznámenia Európskej komisie COM(2020) 575 zo dňa 17.9.2020 (Ročná stratégia udržateľného rastu na rok 2021) majú rozdiely v odolnosti v rámci EÚ vplyv na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, ako aj na konvergenciu v rámci eurozóny a účinnosť jednotnej menovej politiky. Zdroje z plánu obnovy sa tak s najväčšou pravdepodobnosťou stanú faktorom ďalšieho prehĺbenia nerovnováhy na jednotnom trhu – spolu s rozdielnou štátnou pomocou a zaostávaním konvergencie v rámci SPP. Mechanizmus EÚ na podporu obnovy a odolnosti je určený aj na prekonanie koronakrízy – so súčasnou zmenou stratégie rastu (zelený a digitálny prechod), čo si vyžaduje rozsiahle investície a významné reformy aj v oblasti agropotravinárstva. Na Slovensku nebolo poľnohospodárstvo a potravinárstvo podporené zvláštnou pandemickou podporou a následky pandémie sa v sektore nebudú riešiť ani prostredníctvom plánu obnovy, teda finančných prostriedkov primárne na to vyčlenených. Potravinová bezpečnosť je pritom jednou z priorít Európskej komisie (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/coronavirus-response_en) – zvlášť v kontexte ohrozenia pandémiou. Rovnako aj Programové vyhlásenie vlády SR deklaruje zvýšenie potravinovej sebestačnosti ako strategický záujem štátu a deklaruje záujem o upevnenie postavenia slovenských potravinárov a poľnohospodárov pomocou investícií z európskych a národných zdrojov tak, aby sa zabezpečilo prednostné spracovanie na Slovensku vyprodukovaných poľnohospodárskych surovín na potraviny. Dovoľujeme si preto opätovne namietať, že medzi priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky nie je zaradené poľnohospodárstvo a potravinárstvo. Mame za to, že agropotravinárske podporné nástroje v pláne obnovy a odolnosti sa dali obhájiť v kontexte potrieb Slovenskej republiky a európskych priorít. Príkladom možno uviesť niekoľko podporných faktorov. 1. Oprávnenými prioritami pre budovanie odolnosti a zachovanie produkčného potenciálu krajiny vzhľadom na klimatické zmeny a pandémie (európska priorita) a pre riešenie deficitov slovenského agropotravinárstva (priorita SR) mohli byť napríklad: zavlažovacie systémy, odvodňovacie kanály, pozemkové úpravy s krajinotvorbou, protierózne opatrenia, zlepšovanie pôdnych vlastností, | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | členenie krajiny, organická hmota v pôde, ale aj spracovateľské odvetvie (ktoré je v rámci SPP podporované len okrajovo), riadenie rizika (resp. odolnosť voči výkyvom počasia), atď. 2. Reformy a investície v pláne obnovy a odolnosti majú prispieť k strategickej autonómii a bezpečnosti EÚ (diverzifikácia kľúčových dodávateľských reťazcov a posilnenie strategickej autonómie Únie popri otvorenej ekonomike) (ciele Mechanizmu) - produkcia poľnohospodárskych plodín a potravín je faktorom strategickej autonómie EÚ (napr. Francúzsko vo svojom pláne obnovy podporuje produkciu bielkovinových plodín – ako faktor národnej a európskej sebestačnosti a autonómie). 3. Európska zelená dohoda ako základ zelenej transformácie: a. mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti vychádza z cieľa EÚ dosiahnuť konkurencieschopnú udržateľnosť a súdržnosť prostredníctvom novej stratégie rastu – európskej zelenej dohody; b. na poľnohospodárov sú v rámci jednotlivých stratégií Európskej zelenej dohody kladené dodatočné nároky (sú v podstate považovaní za hlavných aktérov „zeleného prechodu“). Súčasne nie je nateraz jasné, ako sa budú tieto požiadavky premietať do obchodných dohôd, ktoré EÚ uzatvára – teda ako budú nastavené konkurenčné podmienky v EÚ; c. slovenskí poľnohospodári a potravinári budú musieť čeliť týmto výzvam a zároveň sú opomenutí v pláne obnovy, ktorého zdroje sú primárne na účel zeleného prechodu určené. Bez primeranej podpory to ovplyvní ich hospodárske a sociálne výsledky v nasledujúcich rokoch a desaťročiach. Rozdiely v odolnosti v rámci EÚ majú vplyv aj na sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, ako aj na konvergenciu v rámci eurozóny a účinnosť jednotnej menovej politiky (ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti). 4. SR má rozsah potrebných investícií do odvetvia potravinárstva (spracovania potravín) zmapovaný. V závere minulého roka si dalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR vypracovať komplexnú informačnú databázu pre účely zefektívnenia potravinárskej výroby. Potravinári potrebujú v rozmedzí 2-5 rokov investovať do svojich podnikov v prepočte na celé odvetvie až 939 miliónov eur. Ide o Investície do technológie výroby, inovatívnych technológií, robotizácie, automatizácie či digitalizácie. V rámci investícií do produktov je potrebné investovať do reformulácie potravín, výroby inovatívnych výrobkov, fortifikácie výrobkov, vývoja výrobkov pre ľudí so špeciálnymi výživovými požiadavkami. V rámci energetického hospodárenia je v potravinárstve nevyhnutné investovať do zníženia energetickej náročnosti výroby a obnoviteľných zdrojov energie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (napr. solárny ohrev vody, fotovoltaická výroba elektrickej energie, či využitie odpadového tepla z bioplynových staníc). Aj v oblasti ochrany životného prostredia je potrebné veľké množstvo investícií, či už do výstavby nových čističiek odpadových vôd, šetrenia vody, ekologizácie obalov, ekologickej likvidácie odpadov, či bezobalového ekologického predaja. V súlade so šiestimi piliermi uvedenými v článku 3 nariadenia EÚ, súdržnosťou a synergiami, ktoré vytvárajú, a v kontexte krízy spôsobenej ochorením COVID-19 je všeobecným cieľom mechanizmu podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie zlepšovaním odolnosti, pripravenosti na krízy, adaptačnej kapacity a rastového potenciálu členských štátov, zmiernením sociálnych a hospodárskych dôsledkov tejto krízy, najmä pre ženy, prispievaním k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, podporou zelenej transformácie, prispievaním k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy do roku 2030 stanovených v článku 2 bode 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a splnením cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 a digitálnej transformácie, čím sa prispeje k vzostupnej hospodárskej a sociálnej konvergencii, obnove a presadzovaniu udržateľného rastu a integrácii hospodárstiev Únie, posilneniu tvorby kvalitných pracovných miest, ako aj prispením k strategickej autonómii Únie popri otvorenom hospodárstve a vytváraním európskej pridanej hodnoty (Čl. 4 ods. 1 Nariadenia EÚ 2021/241). Predložený plán obnovy a odolnosti zdá sa sleduje skôr európske priority ako priority vnútroštátne, s čím je spojených viacero rizík, a to napríklad: a. zdroje si požičiavame (aj granty sú de facto požičanými zdrojmi, ktoré bude treba splácať, keďže nové vlastné zdroje EÚ nie sú postačujúce) nie primárne na prioritné potreby SR, ale na tzv. európske priority, ktoré sú skôr prioritami konkrétnych vyspelých európskych ekonomík (zvlášť „šetrná štvorka“) – v každom prípade platí, že každá členská krajina ma iné priority; SR významne zaostáva v konkurencieschopnosti a potrebuje posilniť svoju pozíciu na spoločnom trhu - to uvádza aj samotný text plánu obnovy, keď konštatuje, že hlavnou výzvou pre Slovensko je vymaniť sa z pasce stredného príjmu a reštartovať konvergenčný proces; b. opatrenia v pláne obnovy SR majú prevažne kvalitatívny charakter a súvisia s nastavením systému (plány iných členských krajín zahŕňajú aj podporu špecifických národných zručností a znalostí); vzhľadom na skúsenosti SR je otázne efektívne využitie takéhoto druhu opatrení (napr. na digitalizáciu bolo už vynaložených množstvo zdrojov | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bez významného efektu) a schopnosť týchto opatrení vytvoriť prostredie na generovanie príjmov v budúcnosti - s dlhodobým vplyvom na rozvoj krajiny. | | | |
| SZVPS | Všeobecná pripomienka k návrhu Prípravu slovenského plánu obnovy a odolnosti považujeme za netransparentnú a neparticipatívnu. Nemáme vedomosť o tom, že by zástupcovia agropotravinárskeho sektora boli prizvaní do procesu prípravy, aby sa mohli podieľať na formulácii tohto významného dokumentu. Napriek verejnej deklarácií zo strany premiéra SR, že otvorí verejnú diskusiu k pripravovaným materiálom, aby sa finančné zdroje čo najefektívnejšie využili, sa debaty konali iba v rámci úzkej skupiny expertov za zatvorenými dverami. Považujeme to za zásadný nedostatok tohto materiálu, a aj preto trváme na prepracovaní Plánu obnovy a odolnosti SR v súlade s pravidlami národného konzultačného procesu a v súlade s odporúčaniami EK. Podľa usmernení Európskej komisie členským štátom mali členské štáty pri vypracúvaní svojich plánov na podporu obnovy a odolnosti, čo najskôr zapojiť do širokého dialógu o politikách sociálnych partnerov a všetky ostatné príslušné zainteresované strany. Slovensko má povinnosť podať správu Európskej komisii o tom, ako zapojilo a konzultovalo plán obnovy s verejnosťou. V článku 15 ods. 3 písm. (ja) dočasnej dohody o nástroji na obnovu a odolnosť z 18. decembra 2020 sa stanovuje právna požiadavka, aby členské štáty zahrnuli do plánov obnovy a odolnosti súhrn konzultačného procesu uskutočňovaného v súlade s národným právnym rámcom s miestnymi a regionálnymi orgánmi, sociálnymi partnermi, organizáciami občianskej spoločnosti, mládežníckymi organizáciami a ďalšími relevantnými zainteresovanými stranami (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2021-000175-ASW_EN.html). S cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie plánov na podporu obnovy a odolnosti poskytuje usmernenie Komisie pre členské štáty týkajúce sa ich plánov na podporu obnovy a odolnosti uverejnené 22. januára 2021 objasnenie tejto povinnosti podávať správy o konzultačnom procese (Brussels, 22.1.2021 SWD(2021) 12 final PART 1/2 COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT GUIDANCE TO MEMBER STATES RECOVERY AND RESILIENCE PLANS https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part1_v2_en.pdf , https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/document_travail_service_part2_v3_e | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. Dané odporúčania berie predkladateľ na vedomie. Prijímanie podnetov a pripomienok zainteresovaných strán, širokej a odbornej verejnosti bolo realizované v nasledovných rámcoch: a) séria pracovných stretnutí na technickej ako i na najvyššej politickej úrovni; b) zapojenie širokej verejnosti prostredníctvom prijímania podnetov z dedikovanej webovej stránky a špecifickej emailovej adresy; organizácia verejných online diskusií s dôrazom na otázky a pripomienky od širokej verejnosti; c) okrúhle tematické stoly za účasti širokého spektra odbornej verejnosti; d) zaradenie návrhu plánu obnovy do štandardného medzirezortného pripomienkového konania. Komplexný zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK, z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | n.pdf). Príslušné zhrnutie by malo popisovať rozsah (zoznam konzultovaných sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, zainteresovaných strán atď.), typ (konferenčný, dvojstranný, trojstranný atď.) a načasovanie podporných snáh a či boli konzultované zúčastnené strany selektívne (o konkrétnych komponentoch) alebo či prebehla všeobecná konzultácia o komplexnom návrhu plánu. Členské štáty by okrem toho mali, pokiaľ je to možné, vysvetliť plánované kroky na celkové zapojenie a konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami do celkovej implementácie plánov. Cieľom tohto prístupu je zlepšiť kvalitu plánov, zvýšiť zodpovednosť za vykonávanie reforiem a investícií a zvýšiť transparentnosť. Komisia overí úplnosť plánov na podporu obnovy a odolnosti v súlade s ustanoveniami článku 15 vrátane podávania správ o konzultačnom procese. Toto ustanovenie obsahuje aj prijaté Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (čl. 18 ods. 4 písm. q); zmienené aj odôvodnení 34 a 39). Vychádzajúc z medializovaných informácií, viac ako 50 mimovládnych organizácií označilo prípravu Plánu obnovy pre Slovensko za netransparentnú a neparticipatívnu, nakoľko nemohli dokument pripomienkovať. | | | |
| SZVPS | Všeobecná pripomienka k návrhu Slovensko je výrazne vidieckou krajinou. Materiál ako taký však žiadnym spôsobom neadresuje vidiek a jeho špecifické problémy – najmä čo sa týka vysokej nezamestnanosti a nízkej príjmovej úrovne – ktoré sa následkom koronakrízy ešte prehĺbia. Rozšírenie pokrytia vysokorýchlostným internetom nebude postačujúce pre rozvoj vidieka. Komponent 5 (Adaptácia na zmenu klímy) spomína vidiek len v súvislosti s mäkkým turizmom a agroturistikou, čo je značne nedostatočné riešenie. Navyše, v čase pandémie ide o veľmi zraniteľné činnosti. Odôvodnenie: Viaceré vidiecke regióny v EÚ zápasia s nezamestnanosťou, nepriaznivou demografickou štruktúrou, nízkymi príjmami a chudobou. Platí to aj pre Slovenskú republiku – zvlášť čo sa týka nezamestnanosti na vidieku. Ak zoberieme do úvahy aj regionálnu diferencovanosť, zaostalejšie vidiecke regióny čelia niekoľkonásobne vyššej nezamestnanosti a príjmovému zaostávaniu ako iné regióny. SR je navyše jednou z najvidieckejších krajín EÚ V dôsledku pandémie sa situácia ďalej zhorší. Prepad HPD či nárast nezamestnanosti za celú SR nemusia byť významné – ako upokojuje MF SR, avšak regionálny pohľad na dáta ukazuje inú situáciu. Inštitút INESS v | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov na rozvoj vidieka sú nepochybne dôležité, najmä v post-pandemickom období, avšak tie nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nedávnej publikácii varoval pred regionálnymi pandémiami nezamestnanosti - ktoré v plnej sile prepuknú, keď skončia dotácie na udržanie pracovných miest. Zjednodušene povedané, najzaostalejšie regióny budú koronakrízou postihnuté najviac – regionálna nerovnováha sa tak ďalej prehĺbi. Poľnohospodárstvo a potravinárstvo majú rozhodujúci význam pre rozvoj vidieckych a prechodných regiónov. Sú hlavným odvetvím pre rozvoj podnikania na vidieku s cieľom vytvárať pracovné miesta, vytvárať produkciu a pridanú hodnotu. Pokles zamestnanosti v poľnohospodárstve za posledných 25 rokov je v porovnaní s ostatnými členskými krajinami najvýraznejší práve v prípade SR. Je potrebné zjednodušiť zamestnávanie. Riešenia sú k dispozícii a sú používané v okolitých krajinách (napr. pracovné vouchre na zamestnávanie sezónnych pracovníkov, zjednodušený daňovo-odvodový režim, zvýhodnený odvodový režim pre konkrétne skupiny – napr. dlhodobo nezamestnaných). Taktiež je priestor systémovo zvýhodniť malých poľnohospodárov (napr. daňovo-odvodový paušál pre živnostníkov a malé podniky do stanoveného ročného obratu). Pre spracovateľský priemysel je zvlášť kritické zvyšovanie príplatkov za prácu v noci či vo sviatok, keďže mnohé odvetvia potravinárstva závisia práve od práce v neštandardných hodinách. Sezónny charakter poľnohospodárskej práce nenachádza pochopenie u tvorcov legislatívy, ktorí tento typ zamestnávania nadmieru zaťažujú. Jedným zo súčasných trendov na trhu práce v iných krajinách je tzv. flexibilná práca, ktorá okrem zvýšenia zamestnanosti prispieva k zníženiu šedej ekonomiky a práci na čierno. V tomto smere je významná aj kapitálová poddimenzovanosť agropotravinárskych podnikov, čo súvisí s nižším mzdovým ohodnotením. Modernizácia odvetvia – v súlade s udržateľnosťou – a inovácie majú vysoký potenciál pre rozvoj. MPRV navrhovalo zaradiť revitalizáciu závlah a zadržiavanie vody v krajine a modernizáciu a obnovu potravinového dodávateľského reťazca. Plán obnovy však podporu agropotravinárstva, resp. vidieka nezahŕňa. | | | |
| SZVT | Komponent 01 OZE v časti B. Investície, na strane 8 priloženého dokumentu, v odseku 2 „Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering)“, v pododsekoch „Výzvy, Ciele a Implementácia“ absentuje zmienka o zariadeniach kombinovanej výroby elektriny a tepla na báze biomasy, navrhujeme ich preto explicitne uviesť . Odôvodnenie: Odôvodnenie: Repowering pojednáva o fotovoltických elektrárňach a ďalej o | Z | A | Na strane 8 "• Transformácia bioplynových staníc na biometánové umožní zachovanie podielu výroby obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom náhrady zemného plynu za biometán v existujúcich zariadeniach na výrobu tepla a elektrickej energie, úplné využitie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bioplynových a vodných elektrárňach. Repowering má slúžiť na predĺženie prevádzky jestvujúcich elektrárni na obnoviteľné zdroje, a tým znížiť cenu elektriny. Na zvýšení ceny elektriny sa zariadenia kombinovanej výroby elektriny a tepla na báze biomasy pričinili najmenej. Pritom biomasová technológia je podstatne náročnejšia a podlieha mechanickému opotrebovaniu. Odstavenie týchto zdrojov po uplynutí súčasnej podpory môže zásadným spôsobom ohroziť naplnenie záväzku SR voči EÚ v súvislosti s prechodom výroby energií z fosílnych palív na obnoviteľné zdroje energie | | | vyprodukovaného tepla, ako aj dekarbonizáciu priemyselných procesov a dopravy". |
| SZVT | Komponent 01 OZE, v časti Investície doplniť bod 4 : 4. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov a infraštruktúry v teplárenstve Cieľom je modernizovať systémy centrálneho zásobovania teplom (CZT) zvýšením podielu využitia obnoviteľných zdrojov energie v týchto systémoch. Opatrením sa zabezpečí zvýšenie počtu účinných systémov využívajúcich OZE a podielu tepla vyrobeného a dodaného z OZE pre odberateľov z CZT. Ovplyvnené skleníkové plyny: CO2 Odhadované náklady: 200 mil EUR Odôvodnenie: Články 23 a 24 Začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do vykurovania a chladenia a 24 Diaľkové vykurovanie a chladenie SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov z 11.decembra 2018 a následne aj Národný integrovaný energeticko klimatický plán SR (NIEKP SR) sa podrobne zaoberajú diaľkovým vykurovaním. Tieto články riešia aj opatrenia, ktoré členské štáty stanovia aby sa zvyšoval podiel OZE a odpadového tepla v diaľkovom vykurovaní a chladení minimálne o jeden percentuálny bod ročne, riešia prechodné obdobie na prechod na účinné CZT a ostatné záležitosti v súvislosti s diaľkovým vykurovaním a chladením a jeho úlohou pri dosahovaní klimatických cieľov EU. V NIEKP je určený záväzný cieľ zvyšovania OZE v hodnote minimálne jedného percentuálneho bodu vyjadreného ako ročný priemer za obdobie rokov 2021 až 2025 a rokov 2026 až 2030. Podporu začleňovania OZE v systémoch CZT neobsahuje ani Modernizačný fond (resp. len ako neprioritné projekty). Podpora z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je obmedzená na zdroje do 20 MW, pričom územie Bratislavského kraja je z podpory vylúčené. Plán obnovy zostáva ako jediný na podporu OZE na celom území Slovenska. Obmedzovaním fondov na povinnom navyšovaní podielu OZE v systéme teplárenstva sa ešte viac otvárajú finančné nožnice medzi spotrebiteľom tepla | Z | N | Akceptácia z pohľadu MHSR možná iba v prípade zvýšenie celkovej alokácie pre komponent kedy by bolo možné podporiť zaradenie investície č. 4 a s tým súvisiaceho textu. MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | z individuálnych zdrojov a systémov CZT. Už dnes je spotrebiteľ tepla zo systémov CZT diskriminovaný finančne, lebo ma v cene napr. „uhlíkovú daň“, čo spotrebiteľ tepla z individuálnych zdrojov vykurovania nemá, resp. ju za neho platí štát. V konečnom dôsledku môže nastať stav, keď ekologických zdrojov tepla bude ubúdať na úkor finančne zvýhodneného individuálneho vykurovania so všetkými negatívnymi dopadmi na kvalitu ovzdušia a nárastu emisií znečisťujúcich látok a emisií skleníkových plynov. | | | |
| SZVT | Komponent 02 Obnova budov, časť 1. Popis komponentu v časti 1. Popis komponentu, v odstavci 4, Sociálna odolnosť, v druhej vete za slovo „energie“ doplniť „používania vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov“, ..... Nové znenie druhej vety: .....Obnovou verejných historických budov s aplikáciou prvkov adaptácie na zmenu klímy, obnoviteľných zdrojov energie, používania vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov, systémov automatizácie a riadenia budovy sa posilní vzorová úloha týchto budov v obnove celého fondu budov, a to prispeje k zníženiu energetickej spotreby v tomto segmente verejných budov, ktoré patria k budovám s najhoršou energetickou hospodárnosťou. Synergicky bude obnova verejných historických budov zahŕňať prvky zlepšovania bezpečnosti a prístupnosti týchto budov (debariérizačné opatrenia pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie), čím sa zabezpečí ich prístupnosť pre každého, ako aj dostupnosť služieb, ktoré poskytujú..... Odôvodnenie: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a | Z | N | Vysokoúčinné zdroje nie sú opatreniami, ktoré môže v rámci obnovy realizovať vlastník budovy. Dodávka energie z vysokoúčinných zdrojov je zohľadnená v vo výpočte energetickej hospodárnosti budovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | |
| SZVT | Komponent 02 Obnova budov, časť 1. Popis komponentu v časti Reformy, na strane 2, navrhujeme doplniť štvrtý bod, ktorý znie: 4. Reforma využitia garantovaných energetických služieb pri obnove verejných budov pomocou kombinácie grantového financovania a nenávratného príspevku v jednej operácii. Táto inovatívna forma financovania umožní realizáciu hĺbkovej obnovy budov a zároveň podporí trh s energetickými službami (nielen) vo verejnom sektore významnou mobilizáciou súkromného kapitálu do obnovy verejných budov vo všetkých sektoroch (školstvo, zdravotníctvo, verejná správa, súdnictvo,...) Odôvodnenie: Na dosiahnutie cieľov v oblasti znižovania energetickej náročnosti budov je nutné, aby obnova budov mohla byť uskutočnená v čo najväčšej možnej miere formou hĺbkovej obnovy (významná obnova budovy a významná obnova technického zariadenia budovy). Jedine uskutočnením hĺbkovej obnovy je možné maximalizovať množstvo úspor pri obnove budovy a eliminovať tým tzv. "efekt uzamknutia" úspor na dlhé obdobie. Na rozdiel od čisto grantovej formy financovania, podpora obnovy budov formou kombinácie garantovanej energetickej služby (GES) a grantového spolufinancovania, umožní mobilizovať súkromný kapitál a významne zrýchliť tempo obnovy fondu budov (multiplikačný efekt). Kombinácia grantu s GES aj pri existujúcich GES kontraktoch umožní zrealizovať hĺbkovú obnovu podľa najnovších štandardov a požiadaviek na energetickú hospodárnosť, aj pre budovy, ktoré majú uzavreté kontrakty s garantovanou energetickou službou. GES je podporovanou formou financovania obnovy fondu verejných a neverejných budov v európskych stratégiách (napr. Vlna obnovy). Klientovi prináša množstvo výhod, napr. garanciu úspor a prenáša riziká za ich dosiahnutie na poskytovateľa garantovanej energetickej služby (tzv. ESCO spoločnosť | Z | N | Práve vzhľadom na historickú hodnotu týchto budov je problematické až nerealizovateľné pripraviť obnovu na báze GES založenú na návratnosti vložených investícií. Investície do týchto budov budú náročnejšie ako pri bežných budovách a súčasťou všetkých opatrení bude aj zachovanie a ochrana pamiatkovej hodnoty, zelené opatrenia, zlepšenie vnútorného prostredia a bezbariérovosť, čo prekračuje rámec GES, ako je definovaný zákonom.<br>Zároveň obnova verejných budov v oblasti školstva, zdravotníctva, justície a sociálnych služieb je plánovaná aj formou GES. Využitie GESov sa počíta aj v rámci financovania cez EŠIF pri podpore obnovy bežných verejných budov. |
| SZVT | Komponent 02 Obnova budov, časť 1. Popis komponentu v odstavci 2, Dvojitá transformácia, v druhej vete za slovo „zdrojov" doplniť „a používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov. Za vysokoúčinné alternatívne systémy sa považuje | Z | N | Vysokoúčinné zdroje nie sú opatreniami, ktoré môže v rámci obnovy realizovať vlastník budovy. Dodávka energie z |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | využitie účinného centralizovaného zásobovania teplom, vysokoúčinnej kombinovanej výroby a ak to nie je možné, využitie alternatívnych technických systémov budov založených na obnoviteľných zdrojoch energie.“. Nové znenie druhej vety : .....Renovácia bude podporovať integráciu obnoviteľných zdrojov a používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov. Za vysokoúčinné alternatívne systémy sa považuje využitie účinného centralizovaného zásobovania teplom, vysokoúčinnej kombinovanej výroby a ak to nie je možné, využitie alternatívnych technických systémov budov založených na obnoviteľných zdrojoch energie.“ ..... Odôvodnenie: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | vysokoúčinných zdrojov je zohľadnená v vo výpočte energetickej hospodárnosti budovy. |
| SZVT | Komponent 02 Obnova budov, časť 2 Hlavné výzvy a ciele V časti 2 Hlavné výzvy Zelená transformácia v bode 6 za slovo „čerpadlo“ doplniť „ používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov“ Nové znenie: .... Opatrenia ako napríklad zelené strechy, oddelenie šedej vody od hnedej vody, fotovoltika, tepelné čerpadlo, používanie vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov, opatrenia zabraňujúce | Z | N | Vysokoúčinné zdroje nie sú opatreniami, ktoré môže v rámci obnovy realizovať vlastník budovy. Dodávka energie z vysokoúčinných zdrojov je zohľadnená v vo výpočte energetickej hospodárnosti budovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prehrievaniu budov (zelená vegetačná stena, vonkajšie tieniace prvky okien a dverí na fasádach – pergoly, vonkajšie žalúzie, a pod.), odstránenie azbestu alebo triedenie stavebného odpadu pri rekonštrukcii, prípadne zabezpečenie hniezdnych možností pre chránené živočíchy, zachytávanie dažďovej vody a využitie na polievanie zelených priestranstiev v okolí budovy by boli vhodne finančne podporované ako doplnkové opatrenia aplikovateľné v závislosti na špecifické podmienky historických a pamiatkovo chránených verejných budov a rodinných domov. Odôvodnenie: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | |
| SZVT | Komponent 02 Obnova budov, časť 2 Hlavné výzvy a ciele V časti 2 Hlavné výzvy Znižovanie emisií CO2 v bode 7 v prvej odrážke za slovom číslom „2050“ doplniť „ s využitím vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov“ Nové znenie: ● Model pre stanovenie trajektórie je založený na niekoľkých predpokladoch, z ktorých najdôležitejšie sú tieto: - Elektrická energia a dodávky tepla budú dekarbonizované o 50 % do roku 2050 s využitím vysokoúčinných alternatívnych systémov pri zabezpečovaní energetickej hospodárnosti budov Odôvodnenie: Prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej | Z | N | Vysokoúčinné zdroje nie sú opatreniami, ktoré môže v rámci obnovy realizovať vlastník budovy. Dodávka energie z vysokoúčinných zdrojov je zohľadnená v vo výpočte energetickej hospodárnosti budovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hospodárnosti budov je znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. V zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov, smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti a zákona č. 555/2005 Z. z. z o energetickej hospodárnosti budov sa pri znižovaní množstva energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy využívajú aj vysokoúčinné alternatívne systémy. Je to termín, ktorý používa smernica a aj náš zákon o energetickej hospodárnosti budov a súčasne špecifikuje aké systémy môžu kladne prispieť k energetickej hospodárnosti budov. Európska legislatíva, konkrétne smernica č. 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov explicitne uvádza v rámci vysokoúčinných alternatívnych systémov účinné diaľkové vykurovanie a vysoko účinnú kombinovanú výrobu, ktoré sú považované za rovnocennú alternatívu využitia obnoviteľných zdrojov energie na budove. Je efektívnejšie dekarbonizovať fond budov a implementovať obnoviteľné zdroje energie a kombinovanú výrobu na systém centralizovaného zásobovania teplom, ktorý zásobuje viacero budov naraz, ako na každú budovu zvlášť. | | | |
| ŠPIRÁLA | Pripomienky ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: PRIPOMIENKA 1: Navrhujeme medzi hlavné výzvy, na ktoré má vzdelávací systém reagovať, doplniť environmentálne výzvy, predovšetkým zmenu klímy a stratu biodiverzity. Reforma cieľov, obsahu a formy vzdelávania musí zahŕňať aj rozvoj klimatickej gramotnosti, ako aj zručností a postojov potrebných pre úspešný život v nízkouhlíkovej spoločnosti. Odôvodnenie: Žiaci by mali byť podľa návrhov tejto kapitoly schopní čeliť novým výzvam, avšak jedna z najzávažnejších výziev súčasnosti, klimatická zmena, sa v kapitole ani nespomína. PRIPOMIENKA 2: Pre skutočne zelenú tranzíciu školstva, okrem efektívnej rekonštrukcie existujúcich zariadení, a pre zvýšenie dopadu zelených opatrení navrhovaných v rámci Plánu obnovy a odolnosti žiadame: Aktualizovať celý systém celoživotného vzdelávania, s osobitným dôrazom na školské kurikulum a zaradiť témy zmyslu, potreby a mechanizmu navrhnutých zelených inovácií (aj v prostredí meniaceho sa trhu práce) s cieľom zvýšenia environmentálnej gramotnosti a získania širokej verejnej akceptácie a podpory navrhovaným zeleným inováciám. Explicitne zmieniť aktualizáciu cieľov, obsahu a metód vzdelávania na každom stupni tak, aby viedli ku | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť: |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komplexnému chápaniu zmeny klímy a iných environmentálnych výziev. Vytvorenie podporných mechanizmov, aby sa environmentálne a klimatické vzdelávanie stali pevnou súčasťou výkonu práce pedagógov. Odôvodnenie: Kapitola disproporčne krátko informuje o zelenej tranzícii, ktorá sa má dosiahnuť digitalizáciou vzdelávania a energeticky efektívnou rekonštrukciou existujúcich zariadení. Iba dobudovaním digitálnej infraštruktúry a tým, že sa žiaci budú učiť v energeticky efektívnych budovách, nie je možné vychovať environmentálne a klimaticky gramotných mladých ľudí, ktorí sa vedia uplatniť v nízkouhlíkovej spoločnosti. Odporúčania sú podložené aj pripravovanou štúdiou analytických útvarov MŽP SR a MŠVVaŠ SR o posilnení environmentálnej výchovy. PRIPOMIENKA 3: Navrhujeme posilniť prípravu budúcich pedagógov a pedagogičiek, ako aj podporu ďalšieho kontinuálneho vzdelávania, aby boli schopní efektívne vyučovať environmentálne a klimatické témy, vrátane aktívneho vyhľadávania odborne korektných a aktuálnych informácií v odbore. Za ďalšiu kľúčovú zručnosť považujeme flexibilitu a adaptabilitu na meniace sa podmienky - trhu práce či kríz podobných tej aktuálnej pandemickej a klimatickej. Odôvodnenie: Podľa rozsiahleho prieskumu na slovenských základných a stredných školách by takmer 80% pedagógov uvítalo odborné vzdelávanie (v pregraduálnom aj postgraduálnom vzdelávaní), ako učiť o komplexných témach, akou je napr. klimatická zmena. PRIPOMIENKA 4: Jedným z pilierov komponentu Vzdelávanie pre 21. storočie je digitalizácia, ktorá je však iba jedným z prostriedkov k zlepšovaniu systému vzdelávania a v príprave na trh práce. Práve takú istú, ak nie ešte väčšiu, pozornosť treba venovať dobudovaniu infraštruktúry a kvalifikovaných personálnych kapacít pri rozvoji bádateľskeho vzdelávania (investície do prístrojového a laboratórneho vybavenia), terénnej výučby, využívania školských záhrad a areálov vo vzdelávaní. PRIPOMIENKA 5: Okrem digitálnych zručností a zručnosti kriticky myslieť navrhujeme explicitne pomenovať aj ďalšie kľúčové zručnosti, ktoré by malo vzdelávanie pre 21. storočie poskytovať. Navrhujeme vychádzať z návrhu priorít implementácie Agendy 2030 (prijatý uznesením vlády 273/2018), ktoré identifikovali potrebu vzdelávacieho systému: flexibilne reagovať na prítomnosť a vývoj globálnych megatrendov podporovať princípy znalostnej spoločnosti, viac sa orientovať na vnímanie etických a hodnotových otázok schopnosť reagovať na megatrendy (pričom digitalizácia je iba jedným z nich) presadzovať princípy udržateľného rozvoja | | | "Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie Nosným prvkom celej kapitoly, ktorej názvom je vzdelávanie pre 21. storočie, je vybaviť žiakov a učiteľov digitálnymi kompetenciami. Kým sú digitálne kompetencie nepochybne dôležitým elementom, sú iba jednou malou časťou toho, čo by malo vzdelávanie pre 21. storočie zahŕňať. PRIPOMIENKA 6: Žiadame, aby sa kurikulárna reforma explicitne zaoberala nesúladom zručností s potrebami budúceho trhu práce, ktorý bude zelený, obehový a nízkouhlíkový. Odôvodnenie: Cieľom kapitoly je zvýšiť gramotnosť a zručnosti žiakov pre život v globálnej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti). Vôbec však nepočíta s tým, že štruktúra ekonomiky sa v procese nízkouhlíkovej transformácie už začína meniť. Text sa síce zaoberá skills shortage a mismatch, teda nesúladom zručností s potrebami trhu práce, avšak tento problém sa iba digitálnou transformáciou nezníži. PRIPOMIENKA 7: Do časti Národný strategický kontext navrhujeme doplniť povinnosti vyplývajúce zo Stratégie environmentálnej Politiky SR do roku 2030, špecificky záväzok "každý, kto sa vzdeláva získa vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie princípov udržateľného rozvoja." Odôvodnenie: Národný strategický kontext vychádza z Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania (2018-2027) však úplne opomína záväzky vyplvývajúce z Envirostratégie 2030 podľa ktorej "každý, kto sa vzdeláva získa vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie princípov udržateľného rozvoja" a taktiež nasledovné: "Environmentálnej výchove, vzdelávaniu a osvete pre udržateľný rozvoj bude venovaná osobitná pozornosť v akčných plánoch na implementáciu Národného programu rozvoja výchovy vzdelávania." | | | |
| ŠRVŠ | Komponent 10 V Komponente č. 10 na strane č. 8 „Procesy získania pracovného povolenia a povolenia na pobyt sú náročnejšie a zdĺhavejšie ako v krajinách s lepšou praxou." navrhujeme zahrnúť aj reformu v oblasti získania povolenia na pobyt pre študentov z tretích krajín. Na strane č. 17 v časti, kde sú zadefinované 3 typy prijímateľov štipendií navrhujeme kompletné prepracovanie implementácie v spolupráci s vysokými školami. Celoplošné hodnotenie a prideľovanie štipendií predovšetkým na základe výsledkov externej časti maturitnej skúšky považujeme za nedostatočné a hrozí riziko prepadnutia celých skupín šikovných maturantov. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ŠRVŠ | Komponent 2 V Komponente 2 medzi investície navrhujeme zaradiť aj „Obnovu objektov verejných vysokých škôl a ich ubytovacích zariadení" s | Z | ČA | Verejné historické budovy (vrátane budov verejnoprávnych subjektov, ako sú aj verejné vysoké školy) bez ohľadu na |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | celkovou alokáciou 165 mil. eur, (alokáciou v roku 2021 vo výške 15 mil. eur a v rokoch 2022-2026: 30 mil. eur/ročne) | | | špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov v prípade dosiahnutia požadovaných energetických úspor, napriek tomu, že pasportizácia sa bude vykonávať len na štátnych budovách. Projektová dokumentácia vrátane energetického hodnotenia a certifikátu budovy bude oprávnenou nákladovou položkou investície obnovy verejných historických budov.<br>Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického akcentu je súčasťou EŠIF. Obnova školských zariadení je súčasťou komponentu Plánu obnovy. |
| ŠRVŠ | Komponent 6 Navrhujeme v Komponente 6 pri oblasti „Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí.“ (strana č. 2 ) zahrnúť v rámci tohto bodu aj študentov vysokých škôl. V sekcii „Ciele: Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí”(strana č. 19) chýba prepojenie na poradenské centrá a poradenské služby na vysokých školách. Navrhujeme zahrnúť pri reforme poradenského systému aj vysoké školy. Časť alokovaných finančných prostriedkov by mala byť alokovaná na poradenstvo na vysokých školách. | Z | ČA | Navrhujeme úpravu textu nasledovne : Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí, žiakov a študentov. |
| ŠRVŠ | Komponent 7 V komponente navrhujeme doplniť oblasť celoživotného vzdelávania a rekvalifikačných procesov, ktoré zabezpečujú vysoké školy. V oblasti „Reforma 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby” (strana č. 9) navrhujeme zamerať reformu 2 aj na prípravu, vzdelávanie a rozvoj vysokoškolských pedagógov. V časti „Vytvorenie komunikačnej odbornej platformy pre úpravu študijných odborov a programov v skupine odborov Učiteľstvo a pedagogické vedy” ( strana č. 13) žiadame do platformy zahrnúť aj študentov pedagogických fakúlt a zástupcov zamestnancov. | Z | N | Rozvoj vysokoškolských pedagógov nie je predmetom komponentu. |
| ŠRVŠ | Komponent 8 Pripomienka ku Komponentu 8 ako k celku: Navrhovaný časový plán jednotlivých reforiem je potrebné vzájomne zosúladiť tak, aby neprebehli všetky reformy v rovnakom čase. Štát má pri vysokoškolskej politike 3 hlavné nástroje - financovanie, akreditáciu a legislatívne zmeny (v tomto prípade zmena v oblasti riadenia vysokých škôl). Návrh sa snaží | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zrealizovať reformy s využitím všetkých nástrojov súčasne, čo môže narušiť fungovanie vysokých škôl. 1. V oblasti „Hlavné výzvy. Nedostatočná konkurencieschopnosť slovenských univerzít v európskom priestore" na strane č. 2 navrhujeme doplniť text: „Obmedzené finančné možnosti vysokých škôl na Slovensku spôsobujú problém prilákať a udržať si kvalitných učiteľov a výskumníkov. Dlhodobo boli vysoké školy a ich infraštruktúra zanedbávané a vznikol významný investičný dlh." 2. Na strane č. 3 Komponentu 8 sa uvádza: „Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej univerzity, a to aj na úrovni fakúlt." Podporujeme zjednodušenie zákona o vysokých školách tak, aby si jednotlivé vysoké školy mohli upraviť štruktúru a systém riadenia na úrovni fakúlt. Zákon by mal naďalej garantovať nezávislosť a samosprávnosť vysokých škôl. 3. Na strane č. 5 Komponentu 8 sa uvádza: „Cieľom reformy je zosúladiť finančné motivácie vysokých škôl s cieľmi vysokoškolskej politiky a verejného záujmu, ktoré sa plánuje dosiahnuť dvomi nástrojmi, a to výkonnostnými zmluvami a zmenami v metodike rozpisu dotácií. " Pred implementáciou považujeme za nevyhnutné prijať národnú dlhodobú stratégiu v oblasti vysokoškolskej politiky, v ktorej si MŠVVaŠ spolu s reprezentáciami a inými zainteresovanými stranami zadefinuje ciele vysokoškolskej politiky. V opačnom prípade výkonnostné zmluvy vytvoria priestor na korupciu a nesystematické prideľovanie finančných prostriedkov. 4. Na strane č. 6 Komponentu 8 sa uvádza „Zámerom zmeny kritérií v metodike rozpisu dotácií je vyššia podpora pre excelentnosť vo výskume, uplatniteľnosť absolventov, spolupráca so súkromným sektorom, účasť v medzinárodných projektoch, internacionalizáciu učiteľov. Metodika rozpisu dotácií sa zosúladí s pripravovanou metodikou hodnotenia tvorivej činnosti." Navrhujeme nastavenie metodiky rozpisu dotácií na dlhšie obdobie a garantovanie prehodnocovania vo viac-ročných intervaloch a to s ohľadom na národnú dlhodobú stratégiu v oblasti vysokoškolskej politiky. 5. Na strane č. 6 Komponentu 8 sa uvádza „Reforma sa obmedzuje na financovanie verejných vysokých škôl. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci." Navrhujeme aby MŠVVaŠ mohlo uzavrieť zmluvu aj s inými, ako verejnými vysokými školami. No iba v prípade, že to bude v súlade s národnou dlhodobou stratégiou v oblasti vysokoškolskej politiky a iná verejná vysoká škola by nebola schopná naplniť dané ciele. 6. V oblasti „Časový plán" na strane č. 6 navrhujeme prispôsobiť časovú realizáciu v súlade s reformou 3 - | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Nový prístup k akreditácii vysokoškolského vzdelávania tak, aby príprava výkonnostných zmlúv reflektovala zmeny po udelení akreditácie vnútorného systému zabezpečovania kvality (najmä uskutočnenie auditu vysokých škôl by malo nasledovať až po akreditáciách). 7. Na strane č. 9 sa uvádza: „Univerzity nedostatočne reflektujú požiadavky ekonomiky". Upozorňujeme, že vysoké školy majú aj iné poslanie, ako len reflektovať požiadavky ekonomiky a nemajú za cieľ produkovať absolventov priamo do priemyselnej prevádzky. Žiadame o preformulovanie textácie. 8. Na strane č. 10 navrhujeme v časti „Ciele" vložiť za prvú vetu nasledovnú vetu: „Zákon o vysokých školách bude naďalej garantovať nezávislú akademickú samosprávu vysokých škôl a apolitickosť kreovania orgánov vysokej školy." Ďalej, v časti „Implementácia" navrhujeme preformulovať druhú vetu nasledovne: „Obsadzovanie riadiacich pozícií na vysokej škole (rektor, dekan) sa sprofesionalizuje a bude sa realizovať iba formou otvorených medzinárodných výberových konaní, za rozhodujúcej účasti zástupcov akademickej obce." Taktiež navrhujeme v časti Implementácia doplniť poslednú vetu nasledovne: „Uvedené zmeny zrealizuje MŠVVaŠ SR hĺbkovou novelizáciou zákona o vysokých školách, ktorá bude výsledkom širokej odbornej diskusie so zapojením reprezentácií vysokých škôl." 9. Upozorňujeme, že zloženie správnych rád musí reflektovať poslanie a strategické smerovanie vysokej školy, do nominácii členov by mali byť zapojené aj iné inštitúcie okrem MŠVVaŠ. 10. Na strane č. 10 v oblasti „Časový plán" navrhujeme doplniť, že „implementácia bude vykonaná do Q3 2023." Významné zmeny riadenia vysokých škôl mali v iných európskych krajinách dlhodobú implementáciu, takže navrhujeme zadefinovať dlhšie prechodné obdobie počas ktorého sa budú implementovať zmeny. 11. K časti „Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít" na strane č. 10 uvádzame, že zlučovaniu vysokých škôl musí predchádzať súhlas akademickej obce. V rámci plánu obnovy a odolnosti je možné podporiť hlbšiu spoluprácu a prepájanie vzdelávacích a výskumných kapacít vysokých škôl napríklad pomocou multidisciplinárnych grantov a podpory konzorcií. | | | |
| ŠŠI | 1. Drobnú úpravu si vyžaduje text v komponente 06 Inkluzívne vzdelávanie na str. 4 v časti Hlavné výzvy a ciele v položke „F odbory ako „slepá ulička" vo vzdelávaní" v poslednom riadku. Pôvodné znenie: „Môžu pokračovať v štúdiu len v tzv. F-odboroch, po absolvovaní ktorých získavajú aktuálne len | Z | A | Text komponentu bude v súlade s pripomienkou akceptovaný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stredné odborné vzdelanie a nemôžu pokračovať v ďalšom vzdelávaní.“ Navrhované znenie: „Môžu pokračovať v štúdiu len v tzv. F-odboroch, po absolvovaní ktorých získavajú aktuálne len nižšie stredné odborné vzdelanie a nemôžu pokračovať v ďalšom vzdelávaní.“ 2. Ten istý nedostatok ešte v rozvinutejšej forme sa vyskytuje aj na str. 20 v časti Implementácia nástrojov na prevenciu predčasného ukončovania školskej dochádzky a úprava F-odborov v druhej vete posledného odseku. Pôvodné znenie: „Špecificky problematické je vzdelávanie v tzv. F-odboroch, ktorých absolvovaním získavajú mladí ľudia len stredné odborné vzdelanie, v dôsledku čoho sa následne nemôžu uchádzať o štúdium na stredných školách.“ Navrhované znenie: „Špecificky problematické je vzdelávanie v tzv. F-odboroch, ktorých absolvovaním získavajú mladí ľudia len nižšie stredné odborné vzdelanie, v dôsledku čoho sa následne nemôžu uchádzať o štúdium vo vzdelávacích programoch, ktoré poskytujú stredné odborné vzdelanie, úplné stredné odborné vzdelanie a úplné stredné všeobecné vzdelanie.“ Odôvodnenie k bodu 1 a 2: Podľa súčasnej právnej úpravy a aj návrhu novely školského zákona podmienkou prijatia uchádzača o vzdelávanie do prvého ročníka vzdelávacích programu stredného odborného vzdelávania, úplného stredného odborného vzdelávania a úplného stredného všeobecného vzdelávania je získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. (§ 62 z. 245/2008 Z. z.) Osoba, ktorá nezískala nižšie stredné vzdelanie a zároveň sa na ňu vzťahuje charakteristika podľa § 62 ods. 4 súčasné účinného zákona č. 245/2008 Z. z. alebo aj podľa navrhovanej úpravy zákona môže byť prijatá iba do prvého ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania, pričom ani jeho absolvovanie nevytvára možnosť pokračovať vo vzdelávaní vo vzdelávacích programoch, ktoré poskytujú vyšší stupeň vzdelania. Súčasne znenie oboch textov je mätúce, keďže vytvára dojem, že získanie nižšieho stredného vzdelania neumožňuje nadväzne pokračovať vo vzdelávaní v tých vzdelávacích programoch, ktoré poskytujú vyšší stupeň vzdelania. 3. Poznámka k obsahu materiálu ako celku. Absentuje ucelená časť (v podstate aj fragmentové časti), ktoré by sa týkali systémovej podpory celoživotného vzdelávania. Tomuto segmentu civilizované krajiny venujú oveľa väčšiu pozornosť než SR a myslíme, že teraz by bola príležitosť to zmeniť. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ŠÚSR | Vo vlastnom materiály (text a tabuľky) je uvedených niekoľko nesprávnych štatistických informácií. Počet pripomienok ŠÚ SR obsahujúcich správne údaje, ich charakter, umiestnenie v tabuľkách a pod. sú takého charakteru, ktorý presahuje možnosti portálu slov-lex. Podľa Čl. 10 ods. 4 Smernice na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády Slovenskej republiky (schválená uznesením vlády SR č. 512 z 13. 6. 2001) predloží ŠÚ SR tieto pripomienky v listinnej podobe. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný návrh berie predkladateľ na vedomie. |
| TSK | Celý dokument Napriek viacerým požiadavkám, ktoré boli predložené prostredníctvom SK8 aj jednotlivých regionálnych i miestnych samospráv neboli k tvorbe POO tieto subjekty prizvané. Z diskusií počas okrúhlych stolov k jednotlivým komponentom navyše jasne vyplynulo, že k tvorbe dokumentu nebola prizvaná ani odborná verejnosť, akademický sektor, stavovské organizácie, mimovládny sektor, podnikateľský sektor. Plán obnovy a odolnosti je podľa slov viacerých moderátorov okrúhlych stolov čisto politickou objednávkou. S takto spracovaným dokumentom nemôžeme súhlasiť a požadujeme jeho prepracovanie na základe vznesených pripomienok v MPK ako aj pripomienok a námietok, ktoré odzneli počas okrúhlych stolov. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 20, v Implementácii upraviť šiesty bod Pôvodná formulácia: Výstavba cyklistických tratí v mestských aglomeráciách začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady sú 500 tis. Eur/1 km. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti mestských cyklotrás v slovenských mestách a bol určený váženým pomerom nákladov na vybudovanie 1 km cyklistickej infraštruktúry a vybudovaného počtu cyklistických stojanov za uplynulé obdobie. V rámci RRP sa očakáva vystavanie novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 110 bezpečných parkovacích prístreškov | Z | N | Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Zdôvodnenie: formulácia v úvode šiesteho bodu Implementácie je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu, potrebné doplnenie cyklistickej dopravy medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami. Formulácia odhadovaných jednotkových nákladov v strede bodu je nedostatočná a chybná, preto ju upravujeme a dopĺňame aj vetou, že môže byť aj vyššia. V závere bodu chýba znova extravilán miest a obcí, ako aj doplnkovej cykloinfraštruktúry pre podporu elekrocyklomobility – doplnenie dobíjacích staníc pre elektrobicykle. Preto sme ich zaradili a znížili tým počet parkovacích prístreškov pre bicykle. Celková dĺžka finálnych km a počet dobíjacích staníc pre elektrobicykle závisí od finálneho rozpočtu pre podporu cyklodopravy. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistických trás v intraviláne a extraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady závisia od konkrétneho projektu a jeho náročnosti, ráta sa v rozpätí 100 tis. - 500 tis. Eur/1 km (v prípade náročných stavebných objektov to môže byť aj viac).. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry medzi mestami ako aj v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti cyklodopravných trás. V rámci RRP sa očakáva výstavba novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne a extraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia zvýšiť vzdialenosť dojazdov cyklistov a skvalitniť aj prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). | | | Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |
| TSK | Komponent 02 - obnova budov Investície sú smerované v segmente verejných budov výhradne do obnovy pamiatkovo chránených resp. historicky | Z | N | Investícia nie je priamo závislá od úspechu reformy správy pamiatkového fondu. Reforma investíciu iba podporuje. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | významných budov s cieľom úspory primárnej energie o 30%. Toto nastavenie je vysoko problematické a rizikové, nakoľko je priamo závislé od úspechu reformy správy pamiatkového fondu, teda od reformy rozhodovania Pamiatkového úradu SR a Krajských pamiatkových úradov. Doterajšie postupy PÚ SR a KPÚ v žiadnom prípade neumožňujú využitie OZE iných ako tepelné čerpadlá, opatrenia typu fotovoltaiky, solárnych panelov a pod. vôbec nepripadajú do úvahy. Zo skúseností vieme, že dosiahnuť energetickú úsporu v tomto type verejných budov je prakticky nemožné, ak ide o budovy, ktorých účelom je najmä prezentácia pamiatky ako takej. Výnimku tvorí malá časť budov, ktoré sú využívané na iné ako účely prezentácie kultúrneho dedičstva, ich obnova však nebude mať významný dopad na celkovú energetickú efektívnosť verejných budov. Pamiatkovo chránené budovy resp. budovy historického významu vyžadujú iný prístup obnovy ako opatrenia na zníženie energetickej náročnosti. Navrhujeme preto ukazovateľ úspory primárnej energie znížiť alebo úplne vypustiť ak má ísť o obnovu národných kultúrnych pamiatok, resp. uvoľniť cielenie na NKP a otvoriť investície aj pre iné verejné budovy ako NKP. | | | Inštalácia OZE bude oprávneným opatrením, ktoré bude implementované na základe posúdenia vhodnosti pre konkrétnu budovu, pričom rozhodujúce bude iba dosiahnutie v priemere min. 30% úspor primárnej energie a to akoukoľvek kombináciou opatrení. Ukazovateľ 30% nie je možné vypustiť, je podmienkou alokácie predmetných zdrojov z pohľadu EU. |
| TSK | Komponent 03 EXCELOVSKÁ ČASŤ Určenie, kde sa v texte nachádza: v riadku 9 – Udržateľná doprava – Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, stĺpec S, v úvode stĺpca Pôvodná formulácia: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z projektov realizovaných v minulosti v podmienkach slovenských miest, najmä mesta Trnava, ktoré má aktuálne najväčšie skúsenosti s budovaním novej mestskej cykloinfraštruktúry, ako aj z očakávaných nákladov na realizáciu konkrétnych úsekov cyklistickej infraštruktúry v meste Bratislava (podľa Akčného plánu rozvoja pešej a cyklistickej dopravy 2019). Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu cyklistických prístreškov a automatických parkovacích domov pre bicykle na železničných staniciach, kde sa vychádza z cien už realizovaných projektov na Slovensku, konkrétne v mestách Trnava (cykloveža) a Prešov (prístrešky). Zdôvodnenie: uvedené zdôvodnenia sú vybrané veľmi chybne iba z pár miest na Slovensku, Akčný plán mesta Bratislava predsa nemôže byť braný ako miera pre cyklotrasy pre ostatné mestá a regióny Slovenska. Podkladové dáta možno čerpať aj z množstva iných zrealizovaných cykloprojektov, či už | Z | N | Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | samosprávnymi krajmi, alebo ďalšími mestami a združeniami. Cenu dobíjacích staníc pre elektobicykle možno určiť z viacerých zrealizovaných projektov na Slovensku. Pre cyklovežu je námetom cykloveža v Trnave, pre cykloprístrešky z viacerých lokalít Slovenska. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom v rozpätí 100 000 - 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z realizovaných cykloprojektov v minulosti vo vicaerých mestách a samosprávnych krajoch. Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, cyklistické prístrešky a automatické parkovacie domy pre bicykle na železničných staniciach a ich blízkosti. Vychádza sa z cien už realizovaných cykloprojektov na Slovensku. Vzor pre cyklovežu je z mesta Trnava. | | | |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 19, v Cieľoch rozšíriť štvrtý bod Pôvodná formulácia: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci obcí a miest aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. Zdôvodnenie: formulácia štvrtého cieľa je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu. V celom programe je vlastne cyklodprava určená iba pre zopár vybraných miest na Slovensku, nie plošne pre celé Slovensko. Preto je potrebné doplnenie cyklistickej dopravy medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami. A nielen v tomto bode, ale i v celom dokumente. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci obcí a miest, medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami, aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. | Z | ČA | Z plánu obnovy sa bude podporovať cyklodopravná infraštruktúra v intraviláne aj extraviláne miest a obcí zahrnutých do území Udržateľného mestského rozvoja s dôrazom na infraštruktúru s najväčším potenciálom pre zvýšenie cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Subjekty mimo území UMR budú môcť čerpať podporu na rozvoj cyklistickej dopravy z prostriedkov EŠIF v novom programovom období. |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 20-21, v Implementačných prekážkach a stratégiách na ich prekonanie Pôvodná formulácia: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov | Z | ČA | Text upravený nasledovne: V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni na |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati). V prípade výstavby cyklistickej infraštruktúry sa ako implementačné riziko javí najmä nedostatočná projektová príprava na strane prijímateľov – samospráv. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. Zdôvodnenie: formulácia v strede odstavca nezopovedá realite, navrhujeme ju vypustiť. V závere odporúčame upresniť slovo samospráva presnejšou formuláciou - samospráva na regionálnej i miestnej úrovni (teda samosprávne kraje, mestá a obce). Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na | | | prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati). V prípade výstavby cyklistickej infraštruktúry sa ako implementačné riziko javí najmä nedostatočná projektová príprava na strane prijímateľov – samospráv. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. | | | |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 21, v Časovom rozvrhu upraviť druhý bod Pôvodná formulácia: V roku 2021 je pripravených na realizáciu 16,4 km cyklistických tratí a v roku 2022 je pripravených na realizáciu 20,7 km. Pre ďalšie roky sa už pripravuje projektová dokumentácia pre cca 200 km za predpokladanú cenu 500 tis. eur/1 km, t.j. spolu za 2021 – 2026, cca 200 km cyklotrás a 110 bezpečných stojísk pre bicykle na železničných staniciach a celkové náklady 100 mil. eur. Zdôvodnenie: formulácia v druhej časti sú doplnenbé v zmysle našich pripomienok na inom mieste tohto dokumentu – upresnenie nákladov na výstavbu 1 km cyklotrasy, doplnenie počtu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, zníženie počtu bezpečných stojísk. Všetko však závisí od konečnej sumy pre podporu cyklodopravy – z toho sa upresnia cieľové hodnoty. Navrhovaná nová | Z | N | Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. Podpora nabíjacích bodov pre elektrobicykle je nad rámec |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | formulácia, pripomienka: V roku 2021 je pripravených na realizáciu 16,4 km cyklistických tratí a v roku 2022 je pripravených na realizáciu 20,7 km. Pre ďalšie roky sa pripravuje projektová dokumentácia pre cca 200 km cyklotrás v predpokladaných jednotkových cenách 100 tis. Eur - 500 tis. eur/1 km, t.j. spolu za 2021 – 2026, sa vybuduje cca 200 km cyklotrás, 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných stojísk pre bicykle na železničných staniciach a ich okolí v celkových nákladoch 100 mil. eur. | | | predkladaného materiálu. Spracovateľ berie podnet na vedomie. |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 30, v bode 6. Zelený rozmer komponentu, buď do piatej odrážky doplniť formuláciu, alebo zaradiť novú odrážku Pôvodná formulácia: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjach bodov pre elektromobily, Zdôvodnenie: v dokumente sa spomína iba elektromobilita, stráca sa cykloelektromobilita. Preto navrhujeme doplniť odrážku, alebo dať novú odrážku. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Buď: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjacch bodov pre elektromobily a doplnkovej siete dobíjacích staníc pre elektrobicykle na kostrovej sieti cyklotrás predovšetkým v línii železničných tratí, alebo to rozdeliť na dve samostatné odrážky | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Podpora rozvoja voľnočasového bicyklovania do ktorej možno zaradiť aj budovanie nabíjacích staníc pre elektrobicykle bude možná v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Spoločnej poľnohospodárskej politiky v novom programovom období 2021-2027. Z pohľadu zamedzenia rizika duplicitného financovania je potrebné aktivity jednoznačne diferencovať medzi rôznymi zdrojmi európskeho a národného financovania. |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 38, v tabuľke Časť 2 Kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne neneručiť“, v riadku Adaptácia zmeny klímy – zhruba v strede pravého stĺpca tabuľky Pôvodná formulácia: Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách a ich aglomeráciách Zdôvodnenie: v zmysle všetkého predtým uvedeného doplnenie formulácie. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách, ich aglomeráciách a ich priľahkom zázemí (vrátane priemyselných parkov). | Z | A | Text upravený. |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 39, v tabuľke Časť 2 Kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne neneručiť“, v riadku Prevencia a kontrola znečisťovania – zhruba pri konci pravého stĺpca tabuľky Pôvodná formulácia: - rozšírenie používanie bicykla je sprevádzané ochranou životného prostredia. Táto forma dopravy pomáha obmedzovať negatívny | Z | N | Spracovateľ berie návrh do úvahy avšak nepovažuje za účelné zo zapracovať. Uvedené formulácia je dostatočne všeobecná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vplyv automobilovej dopravy, najmä hluk, emisie plynov a prachových častíc. Významné zlepšenie infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách. To vytvára predpoklady na znižovanie podielu plochy určenej pre automobilovú dopravu (dynamickú i statickú) na celkovom verejnom priestore v prospech ekologickej nemotorovej dopravy a zelene. Zdôvodnenie: v zmysle všetkého predtým uvedeného doplnenie a rozšírenie formulácie. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: - rozšírenie používanie bicykla je sprevádzané ochranou životného prostredia. Táto forma dopravy pomáha obmedzovať negatívny vplyv automobilovej dopravy, najmä hluk, emisie plynov a prachových častíc. Významné zlepšenie infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách, ale aj medzi mestami navzájom, mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkami, v prípade použitia elektrobicyklov aj na stredné vzdialenosti v mestách, medzi mestami navzájom, mestami a obcami, ako aj mestami a priemyselnými parkami. To vytvára predpoklady na znižovanie podielu plochy určenej pre automobilovú dopravu (dynamickú i statickú) na celkovom verejnom priestore v prospech ekologickej nemotorovej dopravy a zelene. | | | |
| TSK | Komponent 03 Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 47, bod 1 Synergie a prekryvy, bod Investícia 1 a 2 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy a Podpora ekologickej osobnej dopravy, posledný odsek nad Investíciou 3. Pôvodná formulácia: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú odlišné od cyklistických projektov financovaných z EŠIF, kde sa predpokladá dominantné zastúpenie projektov cykloturistického charakteru. Zdôvodnenie: v zmysle všetkého predtým uvedeného úprava chybne formulovanej, resp. nesprávne uvedenej druhej časti odseku Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských, medzimestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 45. upravený nasledovne: "Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach v územiach udržateľného mestského rozvoja (UMR) so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Z prostriedkov EŠIF sa naopak predpokladá realizácia cyklodopravných projektov v územiach, ktoré nespadajú pod UMR, čím sa vylučuje riziko duplicitného financovania, a zároveň sa tým zabezpečuje jednoznačnosť pre potenciálnych prijímateľov." Jednoznačné určenie oprávnených subjektov je potrebné z dôvodu vytýčenia jasných deliacich línií medzi plánom obnovy a EŠIF. Z plánu obnovy sa budú financovať |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | celkovej deľbe prepravnej práce a sú obdobné ako cyklistické projekty financované z EŠIF. | | | cyklodopravné projekty v rámci území udržateľného mestského rozvoja, kým z EŠIF všetky ostatné. |
| TSK | Komponent 04 Reforma 1: Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry TSK je jedným z nositeľov tejto reformy už od roku 2018. Nepovažujeme za korektné transformáciu hornej Nitry uvádzať ako reformné opatrenie Plánu obnovy a odolnosti, nakoľko ním nie je, je to reforma, ktorá sa pripravuje a bude realizovaná bez ohľadu na POO. Obzvlášť, ak z POO nie sú vyčlenené vôbec žiadne financie na jej realizáciu. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže reformy sú kľúčovou časťou plánu obnovy a odolnosti. Pripojenie reformy transformácie regiónu Hornej Nitry tvorí integrálnu časť dekarbonizácie priemyslu, preto má svoje miesto v pláne obnovy a odolnosti. Finančné zdroje pre tento región sú alokované z Fondu pre spravodlivú transformáciu. |
| TSK | Komponent 04, Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu Investícia je definovaná veľmi nejasne. Ako adresát je uvádzané MŽP SR ako implementačný subjekt a uvádzajú sa potreby personálneho a inštitucionálneho zabezpečenia investície. Deliaca línia medzi Modernizačným fondom a POO nie je vôbec definovaná, rovnako použitie schémy štátnej pomoci uvažuje s alternatívou osobitnej notifikácie alebo s využitím aktuálnej schémy. Aktuálna schéma umožňuje podporu pre takéto investície veľmi nízku, osobitná notifikácia pre jednotlivých prijímateľov je proces, ktorý môže trvať mesiace a z vlastnej skúsenosti vieme, že sa môže natiahnuť bezmála na rok. Predpokladané využitie schémy štátnej pomoci podľa Modernizačného fondu, ak bude schválená, je rovnako veľmi neurčité a nehovorí o jasných podmienkach realizácie komponentu. Na aktivitu je vyčlenených 350 miliónov eur, nemá však vôbec stanovené presné pravidlá a jasných adresátov pomoci a podmienky, ktoré bude potrebné pre získanie príspevku splniť. takto nastavená investícia je mimoriadne riziková a zakladá predpoklad nečerpania financií v tomto komponente. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Projekty, ktoré sa budú hlásiť do výzvy s aplikáciou súťažného ponukového konania z plánu obnovy a odolnosti sa nebudú môcť hlásiť o podporu z Modernizačného fondu. V prípade, že záujem o podporu z plánu obnovy a odolnosti bude vyšší než úroveň dostupných prostriedkov, štát prehodnotí, či sa neúspešné projekty z plánu obnovy a odolnosti budú môcť hlásiť aj o prostriedky Modernizačného fondu. Množstvo prostriedkov dostupných v súťažnom ponukovom konaní plánu obnovy a odolnosti bude každopádne konštantné a nebude sa meniť. |
| TSK | Komponent 06 Inkluzívne vzdelávanie Výška investície 150 miliónov je nedostatočná. Pri plánovanom rozširovaní kapacít materských škôl, investícií do debarierizácie materských, základných a stredných škôl a do ďalších reforiem je to pre taký významný komponent veľmi nízka alokácia. Zároveň dokument uvádza, že investície do škôl budú realizované podľa "priorizácie škôl", nie je však jasné ako, kedy a kto tento proces zrealizuje a aké budú kritériá výberu škôl, ktoré budú zaradené do prípravy a realizácie opatrení ako prioritné. | Z | N | Výška alokácie na komponent inklúzie je mimo kompetencie MŠVVaŠ SR. V časti Implementácia je uvedené, že v rámci rezortu školstva sa vytvorí pracovná skupina, ktorá pripraví analýzu súčasného stavu a na jej základe uskutoční priorizáciu jednotlivých škôl pre účel debarierizácie. V nej budú mať zastúpenie aj školy, zriaďovatelia škôl, experti z mimovládnych organizácií a združení zastupujúcich ľudí so zdravotným znevýhodnením, miestna štátna správa i samospráva. Predpokladá sa príprava |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | Akčného plánu debarierizácie, ktorý zadefinuje kroky postupnosti pri odstraňovaní fyzických, informačných a technologických bariér v školskom prostredí. Na základe zistených potrieb a nedostatkov podľa jasne definovaných štandardov bude vytvorený zoznam škôl, ktoré budú v debarierizácii priorizované, s cieľom poskytnúť čo najväčšie pokrytie dopytu rodín s deťmi so zdravotným znevýhodnením. Na výbere škôl, ktoré budú zaradené do prípravy a realizácie opatrení ako prioritné, bude vo významnej miere participovať miestna štátna správa a samospráva na úrovni krajov, ktorá má školy vo svojej zriaďovateľskej, resp. územnej pôsobnosti. Tieto skutočnosti poskytujú dostatočný rámec k realizácii debarierizácie. |
| TSK | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie V celom komponente absentuje celoživotné vzdelávanie, formálne aj neformálne, výnimkou je vzdelávanie pedagógov. Vzhľadom na skutočnosť, že takmer každý komponent deklaruje vytváranie pracovných miest a ich udržateľnosť, pričom ide o pracovné pozície, ktoré budú jednoznačne vyžďovať vstupné aj priebežné dopĺňanie zručností, zvyšovanie kvalifikácií a rozvoj osobných kompetencií je absencia CŽV závažným nedostatkom. Zároveň je to oblasť, ktorá výrazne prispieva k zvyšovaniu zamestnanosti, zlepšovaniu adaptability a podpore rozvoja ekonomiky. | Z | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy.<br><br>Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú plánované z EŠIF fondov. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>ü Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>ü Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | pilotné intervenčné programy,<br>ü Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií,<br>ü Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,<br>ü Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>ü Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl,<br>ü Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>ü Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>ü Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>ü Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>ü vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej úrovni,<br>ü prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov), |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií.<br><br>Cieľom projektových aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| TSK | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie. Dokument uvádza" Hlavným nástrojom je podpora nákupu a inštalácie digitálneho vybavenia a softvéru. Základné a stredné školy si budú môcť doplniť svoje digitálne vybavenie na vstupnú úroveň. Tento proces podporí aktívne využívanie digitálnych technológií vrátane využívania a vytvárania digitálneho vzdelávacieho obsahu vo vzdelávacom procese. Žiakom a žiačkam prinesie možnosť získať digitálne kompetencie potrebné pre uplatnenie sa na pracovnom trhu a plnú participáciu | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v spoločnosti. Táto investícia premostí nerovný prístup, napr. zo socioekonomických dôvodov alebo na základe vidieckeho-mestského pôvodu, keďže pre všetky školy bude platiť jednotný štandard vybavenia. Žiaci a žiačky z chudobnejších regiónov, ako aj z nižších socioekonomických vrstiev, získajú rovnaké šance na digitálne vzdelávanie a získavanie digitálnych zručností v škole. Upozorňujeme, že problém nerovnakého prístupu sa nevyrieši pokrytím škôl vysoko rýchlostným internetom. Problém evidujeme najmä na strane domácností, kde nie je internet technicky dostupný, sieť je nestabilná, respektíve rodina si nemôže dovoliť alebo z akéhokoľvek dôvodu odmieta pripojenie na internet. Pre úspešnú implementáciu komponentu je nevyhnutným zabezpečenie kvalitného pokrytia všetkých sídiel. Zároveň je potrebné vyriešiť spôsob, ako zabezpečiť dostupnosť koncových zariadení nielen na školách ale aj v rodinách a to osobitne v sociálne slabších rodinách s viacerými deťmi. Súčasná situácia ukázala, že online vyučovanie trpí práve týmito nedostatkami. Komponent tieto riešenia neobsahuje alebo nie sú dostatočne jasne definované. | | | |
| TSK | Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Žiadame zaradiť medzi subjekty, ktoré sú adresátmi investícií, aj zdravotnícke zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov, obcí a iných zriaďovateľov tak, aby bolo zabezpečené rovnomerné cielenie pomoci pre subjekty, ktoré sa aktívne podieľajú nielen na boji s pandémiou COVID-19 ale zabezpečujú akútnu aj dlhodobú zdravotnú starostlivosť. Rovnako požadujeme v rámci reformy zdravotníctva podporu pre zamestnancov v zdravotníctve prostredníctvom motivačného a stabilizačného systému, ktorý by mal obsahovať podporu zvyšovania kvalifikácie, podporu atestačného štúdia, poskytnutie zvýhodnených podmienok na bývanie (prostredníctvom vlastných ubytovacích kapacít pri zdravotníckych zariadeniach) a ďalších benefitov ako zabezpečenie starostlivosti o dieťa do 3 rokov veku (podnikové jasle) pre skorší návrat do zamestnania. Adresovanie podpory len subjektom v zriaďovateľskej pôsobnosti štátu je netransparentné a diskriminačné. | Z | N | Investície do zdravotníckych zariadení v Komponente 11 sú naviazané primárne na novú optimálnu sieť nemocníc a z nej vyplývajúce investičné priority, ktorými sú veľké koncové nemocnice poskytujúce náročnejšiu starostlivosť a výučbu. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z POO v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti a v starostlivosti o duševné zdravie. |
| TSK | KOMPONENT 12: Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Upozorňujeme na nedostatočné definovanie zodpovedností a spôsobu financovania tzv. psychosociálnych centier. Zároveň nie je možné postaviť reformy starostlivosti o psychiatrických pacientov na podpore | Z | N | Práve sieť psycho-sociálnych centier, ktorých súčasťou bude multidisciplinárny mobilný tím, má pomôcť vyriešiť súčasnú nedostatočnú odbornú starostlivosť o klientov zariadení sociálnych služieb s psychickými poruchami. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komunitnej starostlivosti alebo terénnej služby. Títo pacienti sú pre nedostatok kapacít v špecializovaných zdravotníckych zariadeniach umiestňovaní v zariadeniach sociálnych služieb, kam nepatria, ohrozujú ostatných klientov v ZSS a nie je možné im poskytnúť adekvátnu zdravotnú starostlivosť, nakoľko lekár - psychiater nie je súčasťou zamestnaneckej štruktúry týchto ZSS. | | | |
| TSK | Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra celý komponent sa zameriava výhradne na podporu výroby elektriny z OZE s odvolaním sa na financovanie tepelnej energetiky z OZE prostredníctvom Modernizačného fondu a EŠIF. Pripájame sa k návrhu zaradenia reformy strategického rámca lokálnej energetiky s cieľom dosahovania cieľov Zelenej ekonomiky, integrovať energetiku a strategickú infraštruktúru (teplo, voda, doprava) do jedného uceleného konceptu s posilnením vplyvu verejného sektora v týchto oblastiach. Navrhujeme vytvorenie systémovej podpory pre implementáciu energetických projektov založených na OZE a v lokálnej energetickej infraštruktúre zníženie dosahu privátneho sektora na strategickú infraštruktúru a posilnenie „verejnoprávnosti“ v danej oblasti. | O | N | Podporené v rámci EŠIF. |
| TSK | Komponent_11_Moderná-a-dostupná_zdravotná_starostlivosť Zámer využiť prostriedky z Plánu obnovy len na investície do vybraných nemocníc, ktorých zriaďovateľom je Ministerstvo zdravotníctva, považujeme za veľmi zlý a diskriminačný, preto žiadame jeho okamžité prehodnotenie. Z veľkej časti slovenských pacientov, ktorí majú tú smolu, že žijú v regióne s „neštátnou" nemocnicou robí občanov druhej kategórie. Títo pacienti si nezaslúžia nové alebo zrekonštruované budovy nemocníc a kvalitnejšiu zdravotnú starostlivosť ? Zásadne odmietame, aby najväčšie investície do zdravotníckej infraštruktúry Slovenska v histórii tejto krajiny smerovali len do niektorých vybraných nemocníc a regiónov. Tieto prostriedky majú byť použité do zdravotníckych zariadení, ktorých výber bude podliehať v prvom rade kritériu ich dôležitosti a úlohy v nemocničnej sieti a nie na základe toho, kto je ich zriaďovateľom alebo majiteľom. Požadujeme preto, aby pred rozhodnutím o investíciách bola vykonaná optimalizácia siete nemocníc a až na základe jej výsledkov bolo rozhodnuté o alokácii 1,1 miliardy eur do nemocničnej infraštruktúry. Zároveň sa dôrazne ohradzujeme voči tomu, aby akékoľvek zdravotnícke zariadenie bolo diskriminované. Ako ukazuje súčasná pandémia, v slovenskom zdravotníctve pracujú desiatky tisíc odhodlaných zdravotníkov, ktorí si | Z | N | Predkladateľ sa stotožňuje s pripomienkou, výber zdravotníckych zariadení, do ktorých budú investované z prostriedkov POO "bude podliehať v prvom rade kritériu ich dôležitosti a úlohy v nemocničnej sieti". Na základe predbežnej analýzy OSN sú to práve veľké koncové nemocnice, ktoré poskytujú okrem komplenej starostlivosti aj výučbu budúcich zdravotníkov. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z POO v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti a v starostlivosti o duševné zdravie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zaslúžia pracovať v moderných a kvalitných podmienkach bez ohľadu na to, či pracujú v „štátnej" alebo neštátnej nemocnici. | | | |
| TSK | pripomienka ku komponentu 3: Udržateľná doprava Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 6, celý odstavec nad grafom Pôvodná formulácia: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali primárne do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak len k marginálnemu nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí. Zdôvodnenie: celá uvedená formulácia nie je pravdivá a nezodpovedá realite. Preto navrhujeme úplne novú formuláciu v súlade s reálnym aktuálnym stavom na Slovensku. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry na Slovensku smerovali rovnocenne do budovania nových cyklotrás v extraviláne i intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy, ako aj voľnočasového bicyklovania. Potvrdzuje to množstvo realizovaných, ale aj projekčne pripravených cyklodopravných projektov, či už samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí, alebo ich združení, čím dopyt prekročil finančné možnosti vtedajších zdrojov a tak sa vytvorili aj zásobníky budúcich cykloprojektov. V tomto období sa tak výrazne prispelo k nárastu využívania cyklistickej dopravy ako jednej z alternatív k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. | Z | ČA | Uvedenú pripomienku môžeme akceptovať len čiastočne, nakoľko z dostupných dát vyplýva, že v dôsledku minulých investícií do rozvoja cyklistickej infraštruktúry, síce došlo k nárastu voľnočasového bicyklovania, avšak len k veľmi malému nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a Slovenská republika je naďalej ďaleko od splnenia cieľa 10% podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013.<br><br>Upravený text:<br>V minulosti alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali vo veľkej miere do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak nedošlo k výraznému nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave ani k výraznému pokroku smerom k naplneniu cieľa dosiahnuť 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013 . Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí.<br>Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |
| TTSK | A. Komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Pripomienky: Do kapitoly „Hlavné výzvy a ciele“ v odseku „V sektore vykurovania a chladenia dosiahnuť zvýšenie podielu OZE“ navrhujeme doplniť: • zvýšenie podpory využívania geotermálnej energie na vykurovanie • podpora zmeny vykurovacieho média zo zemného plynu na biometán | O | A | Pripomienka zapracovaná v texte komponentu. |
| TTSK | A. Komponent 2: Obnova budov Pripomienky: Komponent je zameraný výlučne na zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov a verejných historických a pamiatkovo chránených budov. Pri dôkladnej pasportizácií, ktorej výsledkom budú skupiny historických budov, bude dôležité správne zaradenie do skupín z hľadiska historickej hodnoty, účelu ktorému slúžia, či konečnej využiteľnosti. Predpokladáme, že k tomu bude nastavený v komponente spomínaný metodologický výstup, z ktorého bude zrejmý transparentný a predvídateľný postup pamiatkového úradu, ktorý by okrem historickej hodnoty objektu pri navrhovaní/schvaľovaní postupov ich rekonštrukcie mal zohľadňovať všetky ďalšie aspekty, vrátane ich udržateľnosti. Vzhľadom na nastavené kritériá (najmä preukázateľnú dosiahnutú energetickú úsporu vs. spôsob obnovy historických a pamiatkovo chránených budov v gescii Pamiatkového úradu SR a ním schvaľovaný spôsob realizácie rekonštrukčných prác) a vzhľadom na skutočnosť, že bude potrebné realizovať a ukončiť obnovu budov v rámci investičnej aktivity vo veľmi krátkom časovom horizonte (najneskôr do polovice r. 2026), sú plánované rekonštrukcie historických a pamiatkovo chránených budov vo verejnom vlastníctve z finančných prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti SR nereálne, alebo ťažko realizovateľné. Muselo by prísť k výraznej zmene a zreálneniu vyššie uvedených kritérií. Preto navrhujeme, aby bol komponent rozšírený aj na verejné budovy vo vlastníctve samosprávnych krajov a obecných samospráv. Samosprávne kraje disponujú budovami (kde prevádzkujú služby verejnosti), ktoré nie sú historického charakteru. Ak by sa na takýchto budovách riešili komplexné opravy (napr. vrátane zateplenia | O | ČA | Verejné historické budovy (vrátane budov samospráv) sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov v prípade dosiahnutia požadovaných energetických úspor, napriek tomu, že pasportizácia sa bude vykonávať len na štátnych budovách. Projektová dokumentácia vrátane energetického hodnotenia a certifikátu budovy bude oprávnenou nákladovou položkou investície obnovy verejných historických budov.<br>Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického akcentu je súčasťou EŠIF. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obvodového plášťa, striech, výmeny okien, výmeny kompletnej vykurovacej infraštruktúry), bol by efekt, či už ekonomický alebo ekologický oveľa vyšší. | | | |
| TTSK | A. Komponent 3: Udržateľná doprava Pripomienky: Komponent len okrajovo zohľadňuje mestskú a prímestskú dopravu. Z jeho názvu vyplýva, že by sa mal zaoberať aj udržateľnosťou tohto typu verejnej dopravy. Nie len integráciou a koordinovanosťou železničnej osobnej dopravy s inými typmi verejnej dopravy. Na kvalitu verejnej dopravy má vplyv aj kvalita ciest. Preto navrhujeme zaradiť medzi oprávnené investície aj investície do obnovy a výstavby ciest 2. a 3. triedy. Na str. 6 je informácia: „Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali primárne do budovania nových cyklotrás..“. Tato formulácia je zavádzajúca. MDV SR v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky vyhlásilo výzvy na predkladanie žiadostí na rok 2019, a to: • Výzva A - Vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukcia cyklistickej infraštruktúry, • Výzva C1 - Výstavba, zmena stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukcia cyklistickej infraštruktúry, • Výzva C2 - Výstavba, zmena stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukcia cyklistickej infraštruktúry - zariadenia a opatrenia (odstavné zariadenia pre bicykle). V r. 2020 výzva vyhlásená nebola Navrhujeme zmeniť znenie: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali do budovania nových cyklotrás v extraviláne a v intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy a voľnočasového bicyklovania. Dopyt predložených projektových zámerov vysoko prekročil finančné možnosti zdrojov na rozvoj cyklistickej infraštruktúry, čo následne odrádzalo žiadateľov od podávania projektových žiadostí. Na str. 19 je uvedené: “ výstavba cyklistických tratí v mestských aglomeráciách začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026.“. Definovaním výstavby cyklistických tratí v mestských aglomeráciách bude financovanie cyklodopravy striktne určené pre niekoľko miest na Slovensku, čím sa značne znevýhodnia obce, samosprávy ale aj samosprávne kraje. Z takto formulovaného vymedzenia je možná nesprávna interpretácia – nie je možné investovať do výstavby cyklotrás medzi obcami a mestami, keďže sa nejedná o mestskú aglomeráciu. Navrhujeme zmeniť znenie (zásadná pripomienka): Výstavba cyklistických trás v extraviláne a intraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Na str. 20 je | O | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 19. upravený nasledovne: "V rámci Plánu obnovy sa očakáva vystavanie novej cyklistickej infraštruktúry v intraviláne aj extraviláne miest a obcí v UMR v dĺžke aspoň 200 km, s dôrazom na budovanie bezpečnej segregovanej infraštruktúry s najväčším potenciálom na zvýšenie podielu cyklistickej dopravy na deľbe celkovej prepravnej práce. Do cieľa budovania cyklistickej infraštruktúry sa započítava aj výstavba zhruba 5000 bezpečných parkovacích miest pre bicykle v stojiskách na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou (1 parkovacie miesto sa započítava ako 0,004 km cyklotrasy)." Text na strane 20 upravený nasledovne: "Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty." Text na strane 21 upravený nasledovne: "Chýbajú najmä moderné vozidlá s dobrou dynamikou jazdy a bezbariérovo prístupné pre osoby so zdravotným znevýhodnením a tiež pre osoby s bicyklami." K cestnej doprave uvádzame, že tá nebude vôbec podporovaná z plánu obnovy, nakoľko bude podporená z ĚSIF v programovom období 2021-2027 a je potrebné vytýčiť jednoznačne deliacie línie. K ďalším pripomienkam, ktoré majú charakter podnetu uvádzame, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | uvedené: „Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty.“ Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. Dôvod: samospráva v tomto kontexte opäť znevýhodňuje samosprávne kraje, ktoré by mali posudzovať projektové žiadosti v participácií so samosprávami a občianskym sektorom. Navrhujeme doplniť znenie: Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni a občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. Na str. 21 je uvedené: „Chýbajú najmä moderné vozidlá s dobrou dynamikou jazdy a bezbariérovo prístupné pre osoby so zdravotným znevýhodnením“. Bod by sa mal týkať aj osôb s bicyklami a e-bicyklami. Dôvod: Ak má byť vlaková doprava atraktívna, je potrebné ju prispôsobiť mnohým požiadavkami a teda aj cyklistom, ktorí práve pre nevyhovujúce podmienky ako schody, úzke priestory nevyužívajú kombinovanú dopravu. Navrhujeme zmeniť znenie: Zastaraný a nedostatočne udržiavaný vozidlový park elektrických železničných a mestských vozidiel zhoršuje kvalitu cestovania a vedie k zvýšeným prevádzkovým nákladom. Chýbajú najmä moderné vozidlá s dobrou dynamikou jazdy a bezbariérovo prístupné pre osoby so zdravotným znevýhodnením tiež pre osoby s bicyklami a e-bicyklami. Do výziev reformy „Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy“ navrhujeme doplniť: • navýšenie investícií do elektromobilov pri osobnej automobilovej doprave • navýšenie investícií do | | | konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná dopravy (vrátane obnovy vozidlového parku za vozidlá na alternatívny pohon) by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vodíkových technológií pri nákladnej automobilovej, lodnej a leteckej doprave • navýšenie finančných zdrojov pre podporu recyklácie batérií z elektormobilov | | | |
| TTSK | A. Komponent 4: Dekarbonizácia priemyslu Pripomienky: Do hlavnej výzvy „Redukcia skleníkových plynov“ navrhujeme doplniť: • Medzi skleníkové plyny patrí i vodná para, ktorá tiež prispieva k zvýšeniu skleníkového javu. Vzhľadom na zmenu klímy je predpoklad zvyšovania množstva vodnej pary v atmosfére. Do cieľa „Zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle“ navrhujeme doplniť: • Podpora investícií zameraných na využívanie odpadového tepla a odpadových plynov v priemysle. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu prostredníctvom znižovania množstva emisií skleníkových plynov. |
| TTSK | A. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy Pripomienky: V cieľoch reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine navrhujeme doplniť za cieľ „Legislatívne zmeny a nadväzujúce úpravy technických noriem umožnia revitalizáciu vodných tokov spôsobom, ktorý bude mať najväčší efekt na zadržiavanie vody v krajine, spomaľovanie jej odtoku a obnovovanie zásob podzemnej vody. Zároveň prispejú k stabilizácii miestnej klímy a zvýšeniu pôdnej vlhkosti v priľahlých územiach“ nový cieľ v znení: Zjednotiť správu chránených území, hlavne na území národných parkov a chránených krajinných oblastí (CHKO), pod organizáciu ochrany prírody s cieľom minimalizovať rozdielne prístupy a konflikty medzi ochranou prírody a lesníkmi. Prvotným cieľom chránených území je ochrana prírody, preto treba zmeniť doterajší systém, kde sú správcami územia štátne lesnícke organizácie a nie organizácia ochrany prírody. Výsledkom bude moderný systém, ktorý zabezpečí, že na príslušných územiach je prvotným cieľom ochrana prírody a biodiverzity, čo zabezpečí dlhodobý stabilný príspevok ekosystémov k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol doplnený nasledovne: " Zjednotiť správu chránených území, hlavne na území národných parkov a chránených krajinných oblastí (CHKO), pod organizáciu ochrany prírody s cieľom minimalizovať rozdielne prístupy a konflikty medzi ochranou prírody a lesníkmi. Prvotným cieľom chránených území je ochrana prírody, preto treba zmeniť doterajší systém, kde sú správcami územia štátne lesnícke organizácie a nie organizácia ochrany prírody. Výsledkom bude moderný systém, ktorý zabezpečí, že na príslušných územiach je prvotným cieľom ochrana prírody a biodiverzity, čo zabezpečí dlhodobý stabilný príspevok ekosystémov k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy." |
| TTSK | B. Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Pripomienky: Vo vzťahu k stredoškolskému vzdelávaniu tento komponent rieši v náznakoch kurikulárnu zmenu obsahu vzdelávania, pričom zmena sa týka prevažne všeobecnovzdelávacích predmetov. Zmeny nie sú transparentne prenesené do odborného vzdelávania a prípravy. Na základných školách absentuje meranie profesijného zamerania, ako aj rozvoj kariérneho poradenstva. Nie je riešená | O | N | Vzdelávanie na stredných školách je dôležitá téma a vyžaduje dôkladné riešenia a podporu. V rámci materiálu sa v danom segmente a plánovanom období kladie dôraz najmä na základné vzdelávanie, ktoré tvorí reálne východisko pre ďalšie vzdelávacie stupne. Kurikulárna reforma základných škôl tvorí predpoklad pre následné opatrenia na stredných školách, systémové riešenia základného vzdelávania je preto v tejto etape kľúčové a ťažiskové. Kurikuárna reforma |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | profesijná príprava učiteľov odborných predmetov. V rámci systému riadenia samosprávne kraje nie sú uvedené ako účastníci procesov. | | | základného vzdelávania súčasne vytvára predpoklady aj pre kurikulárne zmeny v strednom školstve, najmä smerom k vzťahov medzi všeobecným vzdelávaním a odborným vzdelávaním/výcvikom. |
| TTSK | E. Komponent 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Pripomienky: Na str. 1 v bode 2 „Digitálna transformácia“ navrhujeme na koniec vety za slová „hodnotenie verejných politík“ doplniť: „ , zlepšiť zber údajov štatistického zisťovania pre oblasť cestovného ruchu (zber údajov od rôznych podnikateľských subjektov pôsobiacich v cestovnom ruchu).“ | O | N | MF SR nemôže akceptovať pripomienku. Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| TTSK | E. Komponent 16: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva Pripomienky: Komponent je určený aj pre oblasť efektívnej verejnej správy. Jedným z cieľov je „posilniť koordináciu politík a profesionalizáciu administratívnych kapacít vo verejnej správe.“ Ani jedna z reforiem nie je adresovaná samosprávnym krajom. Je potrebné konštatovať, že samosprávne kraje, ale aj celá územná samospráva, sú v tomto komponente diskriminované. Aj keď Plán obnovy nepočíta s rekonštrukciou verejných budov, v tomto komponente je ďalším cieľom „modernizácia a debarierizácia nevyhovujúcich priestorov a budov na zabezpečenie environmentálnych a energetických štandardov 21. storočia.“. To vedie k otázke, prečo sú oprávnenými investície do rekonštrukcie policajných a hasičských budov a ostatné verejné budovy sú vylúčené. Týmto vyjadrením nedehonestujeme potrebu obnovy policajných a hasičských budov. Poukazujme na fakt, že na obnovu budov je zameraný Komponent 2, ktorý je ale určený výhradne pre rodinné domy a verejné historické a pamiatkovo chránené budovy. Zahrnutím obnovy policajných a hasičských budov v Komponente 16 dochádza k diskriminácii subjektov, ktoré podľa Plánu obnovy a odolnosti SR nemôžu žiadať o investície na obnovu verejných budov. Z toho dôvodu žiadame doplniť medzi oprávnených žiadateľov aj samosprávne kraje, resp. upraviť Komponent 2 tak, aby bol zameraný nielen na rodinné domy a verejné historické a pamiatkovo chránené verejné budovy, ale aj na verejné budovy vo vlastníctve samosprávnych krajov a obecných samospráv. Vo všeobecnosti je tiež potrebné konštatovať, že je otázny účel takto vytvoreného komponentu (tri navzájom len málo súvisiace oblasti). | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| TTSK | E. Komponent 17: Digitálne Slovensko Pripomienky: 1. V oblasti digitalizácie dobiehajú existujúce projekty (OPIS, OPII). Navrhujeme zvážiť vydanie metodického pokynu, ktorý by usmernil nakladanie s existujúcimi projektami tak, aby boli súlade s Plánom obnovy, aby sa predišlo riziku finančných pokút, prípadne iným opravným mechanizmom. 2. Ako v OPIS /OPII projektoch, aj Plán obnovy nerieši tzv. BackOffice pre spracovateľov. Problém je, že v súčasnosti sa digitalizuje, avšak nie zefektívnenie vnútorných procesov. Navrhujeme, aby Plán obnovy zahŕňal aj nástroje pre BackEnd. Napríklad navrhujeme zavedenie povinných API pre možnosť napojenia sa na iné systém, ktoré sú už zavedené na úradoch tak, aby sa využili nástroje na efektívnu prácu referentov, aby si systémy vedeli vzájomne posielať dáta na vnútorné procesy, ktoré minimalizujú papierový obeh dokumentov. 3. Chýba zavedenie tzv. green procesov, dosť sa investuje do digitalizácie, ale pritom sa robí nákup papiera, tonerov a tlačiarni a pri registratúre je to aj prenájom budov. Odporúčame zvážiť a premyslieť systém vhodných ukazovateľov zavádzania elektronizácie pre vnútorné procesy. 4. V časti 3.2. sa uvádza 16 životných situácií bez bližšieho pomenovania. Upozorňujeme na skúsenosti z OPISu, ktorý definoval 40-100 elektronických služieb, pričom prax ukázala, že úrad potrebuje len polovicu a zároveň neboli popísané iné životné situácie. Navrhujeme v tomto zmysle prehodnotiť kompetencie orgánov verejnej moci vo vzťahu k tomuto komponentu (a zadefinovať informačné a translačné životné cykly). 5. Komponent nezhŕňa EIDAS, ktorý sa zaoberá aj autentifikáciou pri životných situáciách (komplikovane nahlasovanie cez HW) a autorizáciu (napr. elektronický podpis). Súčasný stav je komplikovaný, pretože aj pri bežných žiadostiach je nutne autorizovať. Podobný problém sa vyskytuje aj pri elektronickom podpisovaní. Cieľom komponentu by malo byť aj zadefinovanie skupiny služieb, ktoré požadujú autorizáciu na určitej úrovni, ale aj to, že aplikácie vydávané ministerstvom vnútra, by mali byť dostupnejšie a otvorenejšie pre možnosti aj iných strán. 6. Tzv. kybernetický zákon zaraďuje samosprávne kraje do 3. skupiny (najvyššie štandardy zabezpečenia). To však vytvára zvýšené náklady na zabezpečenie týchto štandardov. Navrhujeme, aby Plán obnovy umožňoval samosprávnym krajom financovanie projektov na zabezpečenie „plnenia“ tzv. kybernetického zákona. 7. Pandémia odhalila systémový nedostatok pri schopnosti zabezpečovať agendu v krízovej situácii. Prevažná väčšina zamestnancov samosprávnych krajov počas obmedzení pracuje z domu, čo má negatívny | O | ČA | 1. Berieme na vedomie, očakávame ešte diskusie s COM ohľadom demarkačnej línie ale ani nie tak medzi OPII a RRP, ale skôr medzi RRP a OP Slovensko. 2. Backoffice sa rieši práve digitálnou transformáciou, samozrejme nebude možné zabezpečiť na všetkých OVM digitálnu transformáciu, ale pojde o kombináciu zdrojov z RPP (dôraz na ŽS) a OP Slovensko. 3. Každý projekt bude musieť mať cost benefit analýzu, ktorá zohľadňuje / počíta aj s úsporou materiálu na papierovú komunikáciu. Preto bude táto téma adresovaná, je však nutné aby vedenie každého OVM aj reálne po dokončení projektu obmedzilo papierový svet a nevytváralo dvojité prostredie. 4. Ďakujeme, preto nechceme teraz pomenovať bez hlbšej analýzy procesov, zapojených subjektov, služieb a informačných systémov konkrétne názvy ŽS. Tento detail bude predmetom investičného plánu. 5. MIRRI pracuje na zavedení mID z OPII a bude ho rozširovať z RRP. Úroveň zabezpečenia autentifikácie si nastavuje každý poskytovateľ služieb na základe prílohy č. 4 k vyhláške č. 78/2020 Z. z. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vplyv na vybavovanie agendy vo vzťahu k verejnosti. Súčasné systémy nie sú orientovane na prácu z domu a pri papierovej agende je nereálne, aby úrad fungoval elektronicky. Navrhujeme, aby z Plánu obnovy bolo možné financovať podporu a integráciu služieb tretích strán (napr. API). | | | |
| TTSK | E. Komponent 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Pripomienky: Z popisu komponentu nie sú známe detaily s dopadom na samosprávne kraje. Napríklad realizovanie výdavkových stropov sa netýka rozpočtov samospráv. V reforme „Posilnenie fiškálnej disciplíny a záväznosti rozpočtu zavedením výdavkových stropov“ je jedným z krokov implementácie aj „sfunkčnenie programového rozpočtovania“. V samospráve je potrebné prehodnotiť zaužívaný spôsob zostavovania programových rozpočtov a štandardizovať PR, aby zároveň slúžil ako benchmark pre porovnateľné organizácie. Plán obnovy akoby sa zameriaval len na štátny rozpočet. V reforme „Pro-rastový daňový mix“ je jednou z výziev „zníženie zaťaženia práce“. Zníženie zaťaženia práce musí byť spojené so zmenou financovania samospráv, nakoľko pri samotnom znížení dane z príjmov fyzických osôb by samosprávy neboli schopné zabezpečovať služby pre občanov. Novým nastavením pro-rastového daňového mixu môže prísť k negatívnemu dopadu na financovanie samosprávnych krajov. Navrhujeme, aby samosprávne kraje boli súčasťou tvorby pro-rastového daňového mixu. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a uvádza, že reálne kontúry daňovej reformy budú predstavené a diskutované so širokou verejnosťou, keď sa dosiahne vnútropolitický konsezus ohľadom daňovej reformy, ktorá je z uvedeného dôvodu v Pláne obnovy a odolnosti uvedená len na úrovni deklaratívnych princípov, aby sa predišlo prípadným problémom s čerpaním prostriedkov Plánu pri nesplnení konkrétnych záväzkov v daňovej oblasti, na ktorých chýba zhoda. |
| TTSK | V časti 4.1 Efektívna implementácia navrhujeme explicitne zahrnúť samosprávne kraje medzi orgány zodpovedné za implementáciu mechanizmu podpory a odolnosti. Okrem toho sa navrhujeme jednoznačne upraviť postavenie a úlohy samosprávnych krajov v rámci osobitného zákona o mechanizme na podporu a odolnosti so zohľadnením ich doterajších skúseností s implementáciou nástrojov politiky súdržnosti priamo v území. Rovnako v časti 4.3. Inštitucionálna štruktúra implementácie, administratívne a rozhodovacie procesy navrhujeme vložiť „samosprávne kraje“ ako jeden zo základných prvkov inštitucionálneho zabezpečenia implementácie plánu obnovy a to v záujme zachovania princípu partnerstva pri riadení a implementácii grantových schém. Samotné nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti uznáva dôležitosť regionálnych miestnych orgánov pri vykonávaní reforiem, nakoľko reformy a investície, ktoré sa majú podporiť, spadajú do ich právomocí vymedzených vnútroštátnymi právnymi predpismi. Zároveň v časti | Z | ČA | K implementačnej štruktúre: Implementačná štruktúra kopíruje zodpovednosť jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy za relevantné oblasti v zmysle kompetenčného zákona. V POO sú relatívne jasne zadefinované oblasti podpory a po ich odsúhlasení EK sa nepredpokladá odchyľovanie od stanoveného rámca. Ustanovenie sprostredkovateľských orgánov nekopíruje štruktúru subjektov v rámci EŠIF. K časti týkajúcej sa výpisov z registra trestov: MF SR pracuje na príprave IT systému. Pokiaľ bude IT systém k dispozícii, nebude potrebné predkladať papierovú verziu výpisu z registra trestov. Predkladateľ doplní, akým spôsobom bude prebiehať zapojenie odbornej verejnosti a samospráv do procesu implementácie Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 6 Konzultačný proces navrhujeme ustanoviť pravidelný štruktúrovaný dialóg s predstaviteľmi samospráv, s uvedením formy a harmonogramu, ktorého výsledkom bude okrem iného vymedzenie kompetenčného rámci Rád partnerstiev, ktoré boli vytvorené samosprávnymi krajmi. V časti 4.1 Efektívna implementácia sa píše nasledovné: „Žiadatelia budú povinní spolu so žiadosťou o príspevok predložiť aktuálny výpis z registra trestov.“ Nakoľko už v súčasnom programovom období došlo k posunu a prostredníctvom prístupov do rôznych systémov a registrov sa odbúrava sa zaťaženosť a byrokratizácia žiadateľov, odporúčame prehodnotiť fyzické predkladanie výpisu z registra trestov. Už teraz existuje možnosť udelenia súhlasu pre poskytnutie tohto výpisu (t.j. žiadateľ nie je povinný navštíviť inú inštitúciu za účelom získania výpisu z registra trestov). Odporúčame vetu preformulovať: Žiadatelia nemusia predkladať aktuálny výpis z registra trestov (zákon č. 177/2018 Z.z. proti byrokracii). Bude postačovať udelenie súhlasu pre poskytnutie takéhoto výpisu. V dokumente sa v časti 4.3.4. Vykonávateľ píše: „Vykonávateľ môže po predchádzajúcom súhlase NIKA poveriť vykonávaním časti svojich úloh sprostredkovateľa (napríklad svoju agentúru, ktorú využíva na implementáciu grantových schém). Rozdelenie úloh medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom určí zmluva.“ V prípade, že sa pri implementácii plánujú využiť aj sprostredkovateľské orgány (napríklad tie, ktoré v súčasnosti už existujú na VÚC a majú dostatočné a požadované ľudské zdroje a kapacity, ako aj požadované know-how). Odporúčame túto vetu preštylizovať nasledovne: Vykonávateľ môže po predchádzajúcom súhlase NIKA poveriť vykonávaním časti svojich úloh sprostredkovateľa (napríklad svoju agentúru, ktorú využíva na implementáciu grantových schém, vyšší územný celok/samosprávny kraj a pod.). Rozdelenie úloh medzi vykonávateľom a sprostredkovateľom určí zmluva. | | | |
| TTSK | Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Pripomienky: Zabezpečiť, aby samosprávne kraje mali zásadné právomoci i kompetencie v každom stupni projektového zámeru a boli oprávnené vstúpiť do procesov s váhou zásadných (nie odporúčacích) pripomienok, zaručujúcich rozvoj regiónov v kraji, a to v súlade so zásadami obehového hospodárstva, znižovania uhlíkovej stopy, dekarbonizácie i prispôsobovania sa klimatickým zmenám. Charakter pripomienky: Zásadná Zdôvodnenie návrhu: Prenesenie kompetencie na samosprávu a jej tesný vzťah k občanovi umožňuje implementovať nariadenia | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a usmernenia Európskej únie, vyplývajúce zo strategického plánu obehového hospodárstva pre najbližšie obdobie po roku 2020 v súlade s potrebami občanov žijúcich v danom regióne. Pokiaľ nemá samospráva dostatočné administratívne, kompetenčné a zákonné nástroje, ktoré by zabezpečili implementáciu záverov a opatrení z oblasti obehového hospodárstva, znižovania uhlíkovej stopy, dekarbonizácie a prispôsobovania sa klimatickým zmenám na území celého kraja, stráca výrazne na svojej dôležitosti a schopnosti efektívne rozvíjať regióny v kraji. Ak má regionálna samospráva efektívne implementovať svoje závery a požiadavky pripomienkovacích konaní miestnych a regionálnych samospráv z platných stratégií i regionálneho plánovania, potom musí dať do súladu problematiku opierajúcu sa o environmentálne, ekonomické a sociálne hľadisko tak, aby riešenia, zámery a produkty v regióne boli v uzavretom cykle, pri produkcii minimálneho množstva zvyškového odpadu, CO2, optimálne udržateľného environmentálneho prostredia pozitívne vplývajúce na klimatické zmeny. | | | |
| ÚGKKSR | 1. Pripomienka ku komponentu 5 – Adaptácia na zmenu klímy Navrhujeme do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky zaradiť projekty pozemkových úprav (PPÚ). Odôvodnenie: Vysoká rozdrobenosť vlastníctva pozemkov v extraviláne je prekážkou nielen hospodárenia na pôde, ale aj akejkoľvek investičnej činnosti v území a tiež zabezpečenia trvalo udržateľnej krajinotvorby. V komponente 5 – Adaptácia na zmenu klímy sa plánujú riešiť vodozádržné opatrenia a krajinotvorba. Obidve tieto opatrenia sú súčasťou komplexných PPÚ, preto je nanajvýš vhodné spojiť opatrenia na zmenu klímy s realizáciou PPÚ. Nenahraditeľným procesom efektívnej premeny krajiny a zabezpečenia stabilného systému ekologickej stability sú realizácie PPÚ, ktoré zásadným spôsobom vytvárajú predpoklad na plnohodnotné využívanie poľnohospodárskej pôdy, ako aj pre zabezpečenie aktívneho a zeleného prírodného potenciálu počas dlhého obdobia naprieč generáciami. Popri poľnohospodárskom a ekonomickom raste, ktoré PÚ vytvárajú, sú ďalšími aspektmi tvorba nevyhnutných ekologických podmienok pre zabezpečenie ekologických zdrojov, ktoré pozitívne pôsobia na zdravie ľudí, verejného priestoru a životného prostredia , čo je neoddeliteľnou súčasťou kvality života v zdravej spoločnosti. Vlastnícky a územne vysporiadané pozemky prispejú k tiež k lepšiemu hospodáreniu na pôde, ale aj k zjednodušeniu majetkového | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Spracovateľ pripomienky zvážil možnosť zahrnúť pozemkovú reformu a pozemkové úpravy, avšak vzhľadom na alternatívne možnosti realizácie týchto projektov sa spracovateľ rozhodol ich do plánu obnovy a odolnosti nezahrnúť. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyrovnania so súkromnými vlastníkmi v súvislosti s ochranou vybraných území. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. | | | |
| ÚGKKSR | 2. Pripomienka ku komponentu 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia – Investícia 2 - Digitalizácia procesov insolvenčného konania Navrhujeme v Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky upraviť jednotný informačný systém pre správcov konkurznej podstaty, ktorý v súčasnosti absentuje. Odôvodnenie: Jednotný informačný systém pre správcov konkurznej podstaty by umožňoval automatizované prepojenie s informačným systémom katastra nehnuteľností za účelom zisťovania nehnuteľného majetku dlžníka. Z dôvodu chýbajúceho prepojenia obchodného registra s katastrom nehnuteľností nie je zabezpečený včasný zápis informácie o začatom konkurze na majetok dlžníka. Prepojením informačných systémov by bola zabezpečená včasná informácia o začatom konkurze a zároveň by pri jednoznačnej identifikácii dlžníka zápis do katastra nehnuteľností mohol prebehnúť automatizovaným spôsobom. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. | Z | A | Text upravený v súlade s návrhom v pripomienke. |
| ÚGKKSR | 3. Pripomienka ku komponentu 17 – Digitálne Slovensko Jedným z nevyhnutných predpokladov výkonu štátnej správy v elektronickej podobe je adekvátne materiálno – technické vybavovanie pracovísk orgánov štátnej správy. Túto skutočnosť preto navrhujeme zohľadniť v Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Vytvorenie možnosti komunikácie fyzických a právnických osôb s orgánmi štátnej správy je síce dôležitým predpokladom výkonu štátnej správy v elektronickej podobe, avšak je potrebné zároveň vytvoriť podmienky pre jednotlivé pracoviská štátnej správy, tak, aby podania urobené v elektronickej podobe dokázali riadne spracovať bez navýšenia časovej a personálnej prácnosti vybavenia týchto podaní. Máme za to, že elektronická komunikácia s občanmi bude mať zmysel a zároveň bude plniť svoje poslanie len v tom prípade, že jednotlivé pracoviská štátnej správy budú zodpovedajúcim spôsobom na takúto komunikáciu pripravené po materiálnej a technickej stránke. Uvedené sa dosiahne zvýšením kvality hardvérového a softvérového vybavenia pracovísk orgánov štátnej správy, ktoré bude reagovať na neustále sa zvyšujúce technické možnosti v oblasti elektronickej komunikácie medzi občanmi na jednej strane a orgánmi štátnej správy na druhej strane. | O | ČA | Cieľom digitálnej transformácie bude aj zjednodušenie procesov na backoffice. Nákup HW pre úrady nie je plánované a nebude predmetom RRP. Koncové zariadenia (PC) si nakupujú úrady z vlastných zdrojov, keďže ide o bežnú obnovu materiálu. Výpočtový výkon pre ISVS je riešený v platforme pre digitálnu transformáciu vo forme rozširovania vládneho cloudu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ÚJDSR | O jadre, ako zdroji energie, ktorý prispieva k uhlíkovej neutralite, nevytvára podstatné emisie, na rozdiel od fosílnych palív a prispieva k plneniu uvedených ambicióznych klimatických cieľov, sa hovorí veľmi stručne v kapitole 3, nasledovne: "Dosiahnutie primeranej proexportnej bilancie v elektroenergetike je komplexný cieľ presahujúci rámec definovaný plánom obnovy a splnenie tohto cieľa počíta okrem OZE aj s využívaním jadrovej energetiky (priority energetickej politiky SR: využívanie jadrovej energie ako nízkouhlíkového zdroja elektriny; zvyšovanie bezpečnosti a spoľahlivosti jadrových elektrární)". Máme za to, že k vyváženosti materiálu by prispelo rozpracovanie tejto témy aj s praktickými a zároveň strategickými cieľmi, obdobne, ako je to v dokumente MH SR " Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030 spracovaný podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy." | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. |
| ÚJDSR | Predložený materiál obsahuje množstvo prebratých, prípadne nepreložených výrazov, z čoho vyvstáva zamyslenie komu je určený, či len odbornej, alebo aj širokej verejnosti. Napríklad "zelená tranzícia", kurikula - poznáme výraz učebné osnovy, Kurikulárna a učebnicová reforma, Národný baseline, prípadne pojmy Broadband Competence Office, Digital Impact Assesment (DIA), sector couplingu, iniciatívy (Reskill and Upskill). Nevidíme zmysel v tom, aby sa kapitoly nazývali anglickými výrazmi ako "Part 3", keďže sa dá predpokladať, že celý text bude a už určite je, preložený do anglického jazyka. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| ÚMS | K materiálu ako celku: Materiál, napriek nesporne kvalitnej analytickej časti, v realizačnej časti nedostatočne reaguje na podporu lokálnej zamestnanosti, čo môže v období kým sa prejavia účinky vzdelávania, digitalizácie, výskumu, prispieť k rastu ekonomiky a zároveň riešiť megatrendy: demografia a dopady zmeny klímy ale najmä dôsledky pandémie a prechodný výpadok pracovných miest. Jedná sa o podporu stavebníctva, ale aj nových technológií, a súčasne aj služieb (sociálne veci, zdravotníctvo). Keďže ide o úverové peniaze, domnievame sa, že je potrebné využiť ich ako investíciu. Jedným zo spôsobov je investovať do systémovej inštitucionálnej zmeny. Ktorá môže výrazne prispieť k zlepšeniu poskytovaných služieb štátom a verejnou správou, k sekundárnym úsporám na operatívne náklady, ale aj k efektívnemu čerpaniu ostatných zdrojov EU Materiál neposkytuje dostatok informácii o | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Dané odporúčanie berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komplementárnosti ostatných vlastných aj cudzích zdrojov na financovanie plánovaných reforiem. | | | |
| ÚMS | Kapitola Efektívna verejná správy (ako celok) Text pripomienky: Zaradiť novú položku do Plánu obnovy, kapitola „Efektívna verejná správa“: Reforma územnej samosprávy a miestnej správy 500 mil. € Reforma financovania 500 mil. € Odôvodnenie: V Comission Staff Working Document, Brusel 22.1.2021 „Guidence to Member States-Recovery and Resiliance plans“ sa za jeden zo 6 pilierov mechanizmu obnovy a odolnosti uvádza Sociálna a teritoriálna kohézia. V rámci tohto piliera má členský štát načrtnúť, ako chce zmierniť regionálne rozdiely a podporovať regionálny rozvoj a kohéziu. Túto požiadavku považujeme za nedostatočne premietnutú do celého Plánu obnovy. Rovnako hodnotiace správy EK o Slovensku považujú nedostatočné odstraňovanie regionálnych disparít za jeden z veľkých problémov Slovenska. Za základný krok k riešeniu považujeme zrealizovanie reformy územnej samosprávy a miestnej štátnej správy. Vyčlenené finančné prostriedky zabezpečia úhradu transakčných nákladov, s cieľom zvýšenie efektivity verejnej správy vytvorí podmienky pre lepšie využívanie zdrojov štátneho a miestnych rozpočtov . V oblasti Reforma územnej samosprávy a miestnej správy navrhujeme zreformovať kompetencie: - posúdiť súčasné rozdelenie úloh podľa princípov subsidiarity, politickej a fiskálnej ekvivalencie, nedelenia zodpovednosti a kompenzácie externalít, ktorých výsledkom bude nové definovanie úloh obcí, vyšších územných celkov a miestnej štátnej správy - posúdiť možnosti presunu ďalších úloh z ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy na mestá, resp. vyššie územné celky - posúdiť rozsah povinných úloh (deregulácia) územne samosprávy z pohľadu významu pre štát ako celok - zvážiť možnosti uloženia povinne spolupráce miest a obcí v oblastiach pre štát ako celok dôležitých (vzdelávanie, plánovanie, zelená ekonomika, obehové hospodárstvo, odpady,....) - definovať spoluprácu centrálnej vlády a územnou samosprávou v úlohách na ktorých sa bude centrálna vláda podieľať V nadväznosti na takéto prerozdelenie kompetencii v oblasti územnosprávneho usporiadania vo väzbe na prerozdelenie kompetencií a navrhované zmeny financovania následne: - prehodnotiť počet úradov miestnej štátnej správy - posúdiť opodstatnenosť existencie vyšších územných celkov v súčasnej podobe a rozhodnutie o ich budúcnosti (zachovať, zmeniť počet, zrušiť), s tým že v prípade ich ďalšej | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | existencie definovať nový spôsob ic financovania ako v prípade miest a obcí (viď fiškálne reformy) - podporiť dobrovoľné zlučovanie obcí, s využitím skúseností a nástrojov z iných štátov Oblasť Reforma financovania nadväzuje čiastočne na komponent 18 Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie. Navrhujeme nahradenie súčasného prerozdeľovania dane z príjmu fyzických osôb novým systémom založeným na solidarite miest a obcí a vyrovnávania socio-ekonomických, geograficko- topografických záťaží zo štátneho rozpočtu, navrhovaná suma bude využitá na prechodné vyrovnávanie dopadov zmeny na jednotlivé obce. | | | |
| ÚMS | Kapitola Zdravie, Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Text pripomienky: Zabezpečiť dostupnosť finančných prostriedkov aj pre modernizáciu nemocníc iných ako koncových štátnych zariadení. Odôvodnenie: V Comission Staff Working Document, Brusel 22.1.2021 „Guidence to Member States-Recovery and Resiliance plans“ sa za jeden zo 6 pilierov mechanizmu obnovy a odolnosti uvádza Sociálna a teritoriálna kohézia. Koncentrácia podpory obnovy len koncových nemocničných zariadení tak, ako je v materiáli uvedená, je v rozpore s požiadavkou riešiť regionálne disparity a podporovať vyvážený regionálny rozvoj, keďže tieto nemocnice nie sú na území Slovenska umiestnené rovnomerne a toto riešenie naopak povedie k zvýšeniu regionálnych disparít. | Z | N | Investície do koncových nemocníc vyplývajú z priorít vyplývajúcich z novej optimálnej siete nemocníc. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z POO v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti a v starostlivosti o duševné zdravie. |
| ÚMS | Kapitola Zelená ekonomika (ako celok): Text pripomienky: Doplniť samostatnú položku na riešenie environmentálnych záťaží v celkovej sume 100 mil. € Odôvodnenie: Riešenie závažných environmentálnych záťaží na celom Slovensku musí byť priorita. Napríklad občania SR ohrozovaní v obciach a mestách na Zemplíne budú aj naďalej vystavení toxickým účinkom nebezpečných PCB látok. Táto stará záťaž z pohľadu perzistentných organických látok je najhoršia na svete, preto jej sanácia nesmie v Pláne obnovy chýbať. | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie. Alokácia na riešenie environmentálnych zaťaží nebude súčasťou Plánu obnovy, avšak bude zahrnutý do Partnerskej dohody na programové obdobie 2021-2027 v rámci opatrenia 2.7.6. Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží. Financovanie rovnakých opatrení z rôznych zdrojov európskeho financovania nie je zo strany Európskej komisie považované za vhodné vzhľadom na riziká duplicitného financovania a neistoty pre príjmateľov. |
| ÚMS | Komponent 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Text pripomienky: Zvýšiť celkový objem určených zdrojov na 500 mil. € Odôvodnenie: Objem vyčlenených finančných prostriedkov určených najmä na podporu deinštitucionalizácie, podporu výstavby nových typov zariadení a | Z | N | Pripomienka svojím obsahom prekračuje rámec komponentu 13. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podporu spoločného zabezpečovania sociálnych služieb v rámci mestských regiónov je nedostatočný. | | | |
| ÚMS | Komponent 2 Obnova budov / Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov Text pripomienky: Zvýšiť objem pridelených zdrojov na minimálne 500 mil. € Odôvodnenie: Tieto budovy patria k najviac zanedbaným aj napriek tomu, že slúžia na poskytovanie verejných služieb. Obnova verejných historických a najmä pamiatkovo chránených budov, vzhľadom na svoju špecifičnosť, vytvorí predpoklady pre rast lokálnej zamestnanosti najmä v špecializovaných profesiách. Samotná realizácia by mala byť podporená kvalitnými architektonickými opatreniami, aby sa takto obnovené budovy opätovne stali mestotvornými a krajinotvornými prvkami pre budúcnosť. | Z | N | MF chápe potrebu investovania do historickýh a pamiatkovo chránených budov. Plán obnovy je zameraný na zelený reštart ekonomiky, pričom budovy musia dosiahnuť úsporu primárnej energie minimálne 30%, čo je pri historických a pamiatkových budovách hraničná hodnota. Uvedená alokácia 200 mil. je už kompromisná a nemenná. |
| ÚMS | Komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy Text pripomienky: Doplniť opatrenia v súlade s potrebou komplexnej a systémovej adaptácie. Odôvodnenie: Vymenované oblasti zďaleka nepokrývajú potrebu realizácie komplexnej a systémovej adaptácie krajiny, napr. v sídlach sú spomenuté, len vodozádržné opatrenia a budovanie zelenej infraštruktúry. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Nie je možné podporiť všetky projekty z plánu obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na iné možnosti financovania - Spoločná poľnohospodárska politika a nové programové obdobie štrukturálnych fondov. |
| ÚMS | Komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy Text pripomienky: Doplniť povinnosť vypracovať Adaptačnú stratégiu Slovenskej republiky Odôvodnenie: Adaptačná stratégia Slovenskej republiky je základným dokumentom, ktorý by mal byť základom Komponentu 5. | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná. Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy je už vypracovaná a bola doplnená ku odpovedi na hlavný cieľ komponentu 5. |
| ÚMS | Komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy Text pripomienky: Zapracovať povinnosť klimatického spravovania / climate governance na všetkých úrovniach vládnutia Odôvodnenie: Reforma/transformácia procesu plánovania a rozhodovania vo všetkých oblastiach rozvoja územia a vytvorenie tzv. klimatického spravovania (climate governance) na všetkých úrovniach vládnutia -národnej, regionálnej a lokálne - je nevyhnutným predpokladom, aby sa neplánovali/neschvaľovali aktivity, ktoré by zvyšovali zraniteľnosť územia na dopady zmeny klímy. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Komplexnosť pripomienky zahŕňa viacero rovín, ktoré musia byť vedecky pripravené a legislatívne prijaté. MŽP SR pripravuje Akčný plán (tzv. NAP) implementácie Národnej adaptačnej stratégie Slovenskej republiky (2018) – tzv. NAS, ktorý by mal byť predložený na rokovanie vlády SR do 31.8.2021. Bude komplexným spôsobom implementovať strategické priority adaptácie. V súčasnej pracovnej verzii je pre potreby dosiahnutia cieľa identifikovaných päť prierezových |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | opatrení, ktoré sú zamerané na zlepšenie implementačného rámca, podporu vedy a výskumu v oblasti adaptácie na zmenu klímy, vytvorenie efektívneho systému krízového manažmentu a riešenia extrémnych udalostí ako sú povodne a požiare, podporu zelenej infraštruktúry, ako aj na podporu vzdelávania a informovanosti. Návrhmi sa bude zaoberať pracovná skupina na tvorbu zákona o krajine a nadväzujúcich dokumentov. |
| ÚMS | Komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy Text pripomienky: Zvýšiť objem pridelených zdrojov na komponent 5 minimálne na 500 mil. .€ Odôvodnenie: Pridelený objem zdrojov je, vzhľadom na závažnosť riešených problémov, nedostatočný. Nedostatočne je riešený najmä oblasť odpadového a obehového hospodárstva. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Nie je možné podporiť všetky projekty z plánu obnovy a odolnosti. Výška alokácie je nemenná. Upozorňujeme aj na iné možnosti financovania - Spoločná poľnohospodárska politika a nové programové obdobie štrukturálnych fondov. |
| Union ZP | Komponent 13 Dlhodobá sociálna a zdravotná starostlivosť Union zdravotná poisťovňa, a.s., identifikovala, že dokument na viacerých miestach poukazuje na nedostatočné platby od zdravotných poisťovní pri poskytovaní zdravotnej a ošetrovateľskej zdravotnej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb. Napr. „Úhrady zdravotných poisťovní za starostlivosť v hospicoch a domoch ošetrovateľskej starostlivosti nepostačujú na pokrytie nákladov na starostlivosť", alebo "Poskytovanie paliatívnych služieb v ústavnej aj v domácej starostlivosti je pre poskytovateľov finančne nevýhodné" alebo "Problém nízkych úhrad poisťovní pociťujú aj poskytovatelia sociálnych služieb...". Dopady na prostriedky verejného zdravotného poistenia však nikde v dokumente uvedené nie sú, a to aj napriek tomu, že podstatná časť dokumentu sa venuje reforme a zlepšeniu financovania zdravotnej (najmä ošetrovateľskej a paliatívne) starostlivosti u poskytovateľov sociálnych služieb. Z uvedeného dôvodu navrhujeme doplniť predpokladané dopady jednotlivých opatrení na systém verejného zdravotného poistenia. Zároveň pri reforme sociálno-zdravotnej starostlivosti upozorňujeme na rozlišovanie toho, čo je zdravotná starostlivosť (ktorá svojim charakterom napĺňa definíciu zdravotnej starostlivosti), ktorá je hradená z verejného zdravotného poistenia a | Z | N | Plán obnovy a odolnosti neobsahuje presné parametre reforiem, tie budú predmetom ďalšej diskusie s relevantnými aktérmi (aj ZP). Dopad opatrení na verejné zdravotné poistenie bude vyčíslený pri jednotlivých legislatívnych úpravách, v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | čo je sociálna služba, ktorej úhradu majú zabezpečovať iné inštitúcie z iných prostriedkov ako z prostriedkov verejného zdravotného poistenia. | | | |
| Univerzita Komenského | K návrhu ako celku: Návrh plánu obnovy predložený do medzirezortného pripomienkovacieho konania bol žiaľ pripravovaný bez akejkoľvek diskusie a možnosti vyjadriť sa zo strany vysokých škôl, resp. ich reprezentácií, napriek tomu, že významná časť komponentov sa týka vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Je neprípustné, aby bola akademická obec len pasívnym prijímateľom zmien bez predchádzajúceho dialógu. Napriek prebiehajúcim rokovaniam medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) a akademickou obcou, resp. zástupcami jej reprezentácií, o témach týkajúcich sa riadenia vysokých škôl a koncentrácií vzdelávacích a výskumných kapacít, boli reformy navrhované MŠVVaŠ SR k riadeniu vysokých škôl a koncentráciám vzdelávacích a výskumných kapacít, zahrnuté do plánu obnovy. Vysoké školy tak boli neprijateľne obídené a takýto postup MŠVVaS SR považujeme za snahu o silové presadenie predstáv MŠVVaS SR o reforme vysokých škôl spočívajúcu v politizácii vysokých škôl a obmedzení akademických práv a slobôd, ktorú jednoznačne odmietame. Návrh reformy č. 5 Koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (Komponent 8 plánu obnovy) len negatívne zvýrazňuje, že vysoké školy boli postavené do polohy bez akejkoľvek svojprávnosti. Návrh uvedenej reformy č. 5 neprijateľne a neodôvodnene viaže investície a ich uvoľňovanie na postup zlučovania univerzitných celkov (s. 12 Komponent 8) podľa „cestovnej mapy“ schvaľovanej MŠVVaŠ SR. Nesúhlasíme s realizáciou koncentrácií bez dohôd s jednotlivými vysokými školami, bez prejavu ich vôle a odmietame vynucovanie súhlasu viazaním investícií na postup zlučovania univerzitných celkov. Považujeme to za zneužitie plánu obnovy a za nátlak. Plán obnovy v tomto smere nespĺňa čl. 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/ 241, nie je odôvodnený ani podložený, nejde o komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu členského štátu. Z uvedených dôvodov odmietame ako celok návrh reformy č. 4 Reforma riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5 Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít v komponente 8 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. UK zásadne nesúhlasí s tvrdeniami obsiahnutými v pláne obnovy, ktoré bez relevantných údajov a zdrojov vytvárajú dojem nekvalitného vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Verejné vysoké | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školy v SR sú zo strany štátu dlhodobo podfinancované (výdavky verejnej správy na vzdelávanie vyjadrené ako podiel na HDP boli v roku 2017 výrazne pod priemerom EÚ: 3,8 % oproti 4,6 % (UEO 2017), Pracovný dokument útvarov komisie Správa o krajine za rok 2020 – Slovensko, s. 40). Umiestnenie verejných vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch a ich schopnosť presadiť sa v medzinárodnom prostredí je, s ohľadom na nedostatočné financovanie, úspechom a výsledkom osobného zanietenia členov akademickej obce. Pri hodnotení konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je potrebné porovnávať financovanie vysokých škôl vo vzťahu k výkonom, pri takom porovnaní budú slovenské vysoké školy nad priemerom európskych univerzít. | | | |
| Univerzita Komenského | Ku komponentu 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl: Nakoľko je plán obnovy v medzirezortnom pripomienkovom konaní, UK k nemu, odhliadnuc od vyššie uvedenej zásadnej pripomienky, uplatňuje aj nasledujúce pripomienky ku komponentu 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl: Pripomienka 1 k návrhu reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl Opakovane uvádzame, že reformu č. 4 navrhujeme vypustiť úplne. Podľa článku 4 ods. 2 nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti sa uvádza „je konkrétnym cieľom mechanizmu poskytnúť členským štátom finančnú podporu na dosiahnutie míľnikov a cieľov reforiem a investícií uvedených v ich plánoch obnovy a odolnosti.“ Reforma č. 4 (Reforma riadenia vysokých škôl) si ale nevyžaduje žiadne výdavky z plánu obnovy, ide iba o zmenu zákona o vysokých školách, a jej zaradenie do plánu obnovy je neodôvodnené, do plánu obnovy je zaradená umelo, keďže s rozdelením financií z Plánu obnovy nijako nesúvisí. Proti politizujúcej reforme je silný odpor akademických inštitúcií a v prípade neschválenia zmeny zákona zaradenie reformy do návrhu môže ohroziť uvoľňovanie financií na Plán obnovy zo strany Európskej komisie. Navyše špecifické odporúčania Rady EÚ pre Slovensko na roky 2020 a 2021 neobsahujú žiadne odporúčania, z ktorých by vyplývala potreba reformy riadenia vysokých škôl. Podľa hodnotenia organizačnej nezávislosti a autonómie európskych univerzít (Asociácia európskych univerzít) sú slovenské univerzity v tejto kategórii na predposlednom mieste v Európe. Považujeme preto za neprijateľné, aby sa autonómia univerzít navrhovanou reformou ešte viac okliešťovala. Pre prípad, | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | že by naša uvedená zásadná pripomienka nebola zohľadnená, uvádzame nasledovné konkrétne zmeny znenia reformy č. 4: Na s. 2 navrhujeme upraviť návrh znenia reformy č. 4 (primerane potrebné zohľadniť na s. 18), ktorý po úprave znie: 4. Reforma riadenia vysokých škôl. Nanovo sa legislatívne nastavia kompetencie jednotlivých (samosprávnych) orgánov vysokých škôl a to deregulatívnym spôsobom, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň, aby právomoci reflektovali zodpovednosť. Taktiež sa zachovajú rovnaké kritériá pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia. Na s. 9 až 10 reforma č. 4 znie: Reforma riadenia vysokých škôl Výzvy: Súčasné nastavenie riadenia vysokých škôl je potrebné zefektívniť. • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej vysokej školy, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť vysokých škôl a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencii jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. Univerzity by mali viacej reflektovať požiadavky ekonomiky Ciele: Prostredníctvom novely zákona o vysokých školách alebo nového zákona o vysokých školách sa nanovo, deregulatívne nastavia kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň, tak, aby právomoci lepšie reflektovali zodpovednosť, oslabila sa nežiadúca vnútorná fragmentácia vysokej školy v homogénnych oblastiach výskumu a vzdelávania, umožnila sa väčšia flexibilita dovnútra vysokej školy aj s ohľadom na jej veľkosť, smerovanie a strategickú profiláciu. Zachovajú sa rovnaké kritériá pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia. Implementácia: Zákon o vysokých školách deregulatívnym spôsobom nastaví kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu. Zo zákona o vysokých školách sa vypustí podmienka, aby zamestnanci na funkčných miestach profesora a docenta museli mať, vedecko-pedagogický titul profesor, resp. docent, čím sa otvorí priestor pre väčšiu internacionalizáciu vysokých škôl, otváranie nových perspektívnych programov. Posilnia sa možnosti vysokých škôl zapájať do procesov tvorby študijných programov, nastavenia a vyhodnocovania vhodných metód a foriem výučby odborníkov z praxe. Na vyváženie vzťahu medzi verejným záujmom, akademickou samosprávou a potrebami spoločnosti sa posilnia iniciatívne a kontrolné právomoci Správnej rady. Uvedené zmeny zrealizuje MŠVVaŠ SR hĺbkovou novelizáciou zákona o vysokých školách alebo novým zákonom o vysokých školách. Štátna pomoc: Pretože sa reforma obmedzuje na vytvorenie nového právneho rámca, nedochádza k nijakému prevodu verejných zdrojov, ktorý by mohol viesť k nenáležitej výhode pre jedného alebo viacerých príjemcov. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vysoké školy Časový plán: • Novela zákona o vysokých školách alebo nový zákon o vysokých školách - Q2 2022 Pripomienka 3 k návrhu reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Na s. 2 (primerane zohľadniť na str. 18) navrhujeme nové znenie reformy č. 5, ktorý po zmene znie: 5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Cieľom je podpora synergie vysokých škôl a výskumných inštitúcií, flexibilné a efektívne vytváranie spoločných pracovísk tak, aby obstáli v medzinárodnej konkurencii a zároveň dovnútra vytvárali súťažné a diverzifikované prostredie. V celom texte sa vynechajú zmienky o cieli zníženia počtu vysokých škôl, o zlučovaní vysokých škôl a pod. a nahradia sa formuláciou koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, čo umožňuje vytváranie zmysluplných konzorcií, ktoré budú spoločne vystupovať najmä vo vzťahu k medzinárodnému prostrediu. Na str. 10 a 11 navrhujeme upraviť text reformy 5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít nasledovne: Výzvy: Na Slovensku pôsobí vyše 30 vysokých škôl, z ktorých veľká väčšina sa venuje aj výskumu. Fragmentácia výskumných kapacít bez vzájomnej spolupráce medzi vysokými školami prispieva k tomu, že chýba kapacita riešiť väčšie a komplexnejšie problémy na jednom pracovisku. Výrazne to znižuje aj viditeľnosť domácich vysokých škôl voči partnerom z medzinárodného akademického prostredia a súkromnej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sféry, možnosti pre interdisciplinárny výskum ako aj marketingovú viditeľnosť voči potenciálnym zahraničným študentom a akademikom. Excelentné tímy sú v skutočnosti malé mikro-tímy, ktoré nie sú dostatočne atraktívne na medzinárodnú kooperáciu a zmluvný výskum. Ciele: Podpora koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, budovania spoločných vzdelávacích a výskumných univerzitných centier, ktoré obstoja v medzinárodnej konkurencii a zároveň budú dovnútra vytvárať súťažné a diverzifikované prostredie. Vytvoria sa synergické efekty a vysoká pridaná hodnota, vzhľadom na posilnenie kapacít. Vytvorí sa prostredie pre vznik inovačných študijných programov, ktoré budú v blízkej budúcnosti veľmi žiadané (napr. expert v biochémii s veľmi pokročilým IT vzdelaním). Navyše, keďže svetové rebríčky kvality vysokých škôl hodnotia absolútne indikátory, spojenie vysokých škôl zvýši šance slovenských vysokých škôl posunúť sa v nich na vyššie priečky. To prispeje k udržaniu talentov na Slovensku, ale najmä prispeje k väčšej atraktívnosti voči zahraničným študentom a akademikom. Opatrenie je úzko prepojené s ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente Veda, výskum a inovácie. Implementácia: V roku 2021 a 2022 MŠVVaŠ SR schváli v spolupráci s dotknutými subjektmi cestovnú mapu koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Ponechá sa viditeľnosť doterajších značiek univerzít, ktoré majú svoju historickú hodnotu. Samotný proces koncentrácie bude podporený investíciami z nástroja RRF a ďalšími finančnými prostriedkami, kvôli priamym transakčným nákladom (zjednotenie informačných systémov atď.), aj kvôli vybudovaniu nových infraštruktúrnych kapacít (napr. pri odstraňovaní duplicít a zjednocovaní príslušných pracovísk nebude možné iba jednoducho premiestniť pracoviská a bude potrebné vybudovať nové kapacity). Štátna pomoc: Reforma sa obmedzuje na koncentráciu verejných vysokých škôl. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vybrané univerzity Časový plán: • vytvorenie a schválenie cestovnej mapy koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít - v roku 2021, v roku 2022, • prvé koncentrácie – 2023. Na s. 11 a 12 v b) Investície je potrebné zohľadniť navrhované zmeny a vypustiť previazanosť investičného plánu na postup zlučovania univerzitných celkov. Pri aktuálne dosiahnutom investičnom dlhu je potrebný investičný plán, ktorý v prvom rade zvýši kvalitu a štandard existujúcich priestorov internátov, umožní realizáciu ich rekonštrukcie a modernizácie (debarierizácia, digitalizácia, energetická | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úspornosť). Ďalšie pripomienky Na s. 1 v časti „Cieľ“ prvá veta znie: „Cieľom je zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, podporiť ich diverzifikáciu, profiláciu, inklúziu a spoluprácu so zahraničím, verejným a súkromným sektorom za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a samosprávu, vďaka čomu univerzity prispejú k posilneniu kvality ľudského kapitálu, sociálnej inklúzii, inovačnému potenciálu Slovenska, vyššej konkurencieschopnosti ekonomiky, k ekonomickému rastu a udržateľným pracovným miestam.“ V celom dokumente vypustiť inštitút tzv. výkonnostných zmlúv, ktorý je postavený na netransparentnom princípe a ako taký predstavuje kriminogénny faktor zvyšujúci riziko korupcie. Považujeme metodiku rozpisu dotácie verejným vysokým školám za vhodnejší nástroj umožňujúci aj prípadnú diferenciáciu a motiváciu na zvyšovanie kvality. V časti Hlavné výzvy a ciele (s. 2): Na s. 2 a 3 časť „Hlavné výzvy“ v prvých troch bodoch znie: „Hlavné výzvy Zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských univerzít v európskom priestore • Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je potrebné kvalitu vysokých škôl ďalej zvyšovať. Keďže podiel vysokoškolských študentov zo Slovenska študujúcich v zahraničí je až 19 %, čo je druhý najvyšší podiel v EÚ, je tiež potrebné zlepšiť postavenie vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch. • V rebríčkoch svetových univerzít sa len sporadicky umiestňujú slovenské univerzity v TOP1000 a a málokedy v TOP500.“ • Výskum aj vzdelávanie trpí na nedostatok financovania, jeho nestabilitu a najmä nedostatočné motivácie aktérov. Napriek tomu je efektivita akademickej výkonnosti vysokých škôl vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom veľmi dobrá. • Nedostatočné zvyšovanie podielu HDP na vzdelávaní má výrazný dopad na stav na vysokých školách. Na s. 3 a 4 časti „Uzavretosť vysokoškolského prostredia“ a „Neefektívny systém vnútorného riadenia univerzít“ znejú: Väčšia otvorenosť vysokoškolského prostredia • Súčasný stav vysokoškolského prostredia nepodporuje príliv nových študentov, profesorov a odborníkov zo zahraničia, čo je spôsobené predovšetkým nízkym finančným ohodnotením vysokoškolských učiteľov na Slovensku. Vysokoškolskému prostrediu by pomohla stabilizácia súčasných vysokoškolských učiteľov zlepšením ich pracovných podmienok, čo by zároveň pomohlo prilákať ďalších invenčných domácich aj zahraničných odborníkov k práci na vysokých školách. • Zo všetkých študentov 8 % | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pochádza zo zahraničia (priemer OECD- Europe je 9 %), k čomu však prispieva neproporcionálne zastúpenie vybraných odborov (najmä medicína), a krajín pôvodu (dominantne Ukrajina). Problémom je najmä veľký nesúlad voči podielu odchádzajúcich študentov (19 %), nie odstup voči priemeru OECD-Europe. • Pri doktorandoch a akademickom personáli je relatívne zaostávanie výraznejšie. Iba 10 % doktorandov pochádza zo zahraničia (priemer v OECD-Europe je 23 %). V prípade akademického personálu iba 2 % pochádza zo zahraničia (na najlepších univerzitách v zahraničí tento podiel dosahuje 50 %). Uvedené sa nezmení, pokiaľ sa zásadne nezlepší finančné ohodnotenie na vysokých školách. • Je potrebné zefektívniť spoluprácu aj so súkromným sektorom, aby výskum reflektoval tiež výskumné požiadavky praxe a nebol závislý len na verejných zdrojoch financovania. Zefektívnenie systému vnútorného riadenia univerzít • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej univerzity, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť univerzít a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencii jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. • Spôsob kreovania rozhodovacích orgánov a rozdelenie kompetencií v rámci univerzity musí viacej podporovať reflektovanie potrieb a očakávaní spoločnosti v strategickom smerovaní a riadení vysokej školy v súlade s dodržiavaním akademických práv a slobôd, vrátane práva na samosprávu a autonómiu vysokej školy.“ - na s. 4 v časti „“Ciele“ tretia veta znie: „Dlhodobým cieľom je dostať aspoň jednu slovenskú univerzitu stabilne medzi top univerzity sveta.“ - na s. 4 doplniť do Komponent podporuje aj európske vlajkové iniciatívy („Flagship initiatives) ďalší významný koncept OECD Entrepreneurial University (https://www.oecd.org/site/cfecpr/EC-OECD%20Entrepreneurial%20Universities%20Framework.pdf) - na s. 4 štvrtý odsek znie: „Nevyhnutným krokom k vyššej konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je aj vyššie platové ohodnotenie, ktoré je plne v kompetencii škôl a pre ktoré sa vytvorí dlhodobo udržateľný priestor aj vďaka investíciám v komponentoch Veda, výskum a inovácie a v komponente Lákanie a udržanie talentu a ktorý musí byť podporovaný celkovou politikou štátu, aby neboli demotivovaní súčasní vysokoškolskí učitelia, pretože by sa priorita určila len na podporu „nových“ ľudí v slovenskom akademickom prostredí, pričom by sa zabúdalo na tých, ktorí ho s vypätím všetkých síl tvoria dlhodobo v silne podfinancovanom stave.“ - K reforme č. 2: Zavedenie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu na s. 7 časti „ciele“ a „implementácia“ znejú: „Ciele: Vytvorí sa systém periodického hodnotenia vedeckého výkonu vysokých škôl realizovaný za účasti medzinárodných hodnotiteľov, ktorý zaručí diverzifikáciu vysokých škôl vzhľadom ku kvalite ich jednotlivých odborov a identifikáciu excelentných výskumných tímov na jednotlivých vysokých školách. Tento systém bude jednotný pre vysoké školy aj iné verejné výskumné inštitúcie (Slovenská akadémia vied, rezortné výskumné ústavy). Implementácia: MŠVVaŠ SR do konca roku 2021 pripraví v spolupráci so zainteresovanými subjektmi metodiku hodnotenia vedeckého výkonu, jej nové legislatívne ukotvenie a organizačné zabezpečenie. Organizáciu hodnotenia zabezpečí MŠVVaŠ SR alebo prostredníctvom autonómnej inštitúcie tak, aby bolo hodnotenie založené na princípoch nezávislosti a transparentnosti. Hodnotiaci panel bude pozostávať z domácich a zahraničných excelentných výskumníkov. Hodnotenie bude vychádzať z kvalitných systémov hodnotení zo zahraničia a bude využívať špecifické parametrické nastavenia adaptované na situáciu slovenských inštitúcií pre posúdenie kvality výstupu v rámci odboru. Pre každú inštitúciu tak vznikne hodnotiaci profil kvality po jednotlivých odboroch. Cieľom je motivovať inštitúcie k podpore excelentných tímov v odbore. MŠVVaŠ SR pripraví a obstará informačno-technické riešenie pre priebežnú evidenciu a kategorizáciu výsledkov tvorivej činnosti a jej prepojenie s registrom výskumníkov, výskumných organizácií, vysokých škôl a grantov.“ - zvýšenie podielu absolventov bakalárskych študijných programov nepokračujúcich na 2. stupni VŠ považujeme za úplne pomýlené v čase, kedy hrozí, že značná časť pracovných pozícii zanikne vďaka automatizácii a informatizácii. Môže ísť teda o cieľ, ktorý nemusí z dlhodobého hľadiska viesť k prosperite, ale práve naopak. Navrhujeme ho vypustiť alebo uplatňovať až po podrobnej analýze trhu práce a jej predikcie hlavne s dôrazom na nahrádzanie ľudí umelou inteligenciou. Odhadované náklady 200 mil. € na obdobie 6 rokov pre všetky vysoké školy sú nedostatočné, najmä ak zoberieme do úvahy plánované znižovanie rozpočtu vysokých škôl do ďalšieho obdobia a zároveň aj fakt, že podstatnú časť z tejto sumy (130 mil. €) zaberie modernizácia vysokých škôl a internátov. Preto požadujeme navýšenie odhadovaných nákladov na sumu 400 mil. €. V Pláne obnovy a odolnosti je potrebné vyčleniť doplňujúce finančné | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prostriedky na vytvorenie atraktívneho finančného prostredia pre vysokoškolských učiteľov a vedeckovýskumných pracovníkov. | | | |
| Univerzita Komenského | Obyčajné pripomienky ku komponentu 10: Lákanie a udržanie talentov Pripomienky: - Návrh štipendií pre pritiahnutie a udržanie talentov je formulovaný ako dočasné riešenie "…než sa stihnú prejaviť výsledky reforiem a investícií do vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch univerzít"; úspech tohto stimulu je značne neistý, a preto by bolo rozumné mať pre tieto zdroje alternatívny plán presmerovania týchto zdrojov do skvalitnenia podmienok vzdelávania a výskumu. - Reforma by mala pokrývať aj nástroje poradenstva a zároveň aj vytváranie prostredia priateľského pre cudzincov, vrátane otvorenia možnosti pre zahraničných študentov na zapojenie sa do systému verejného zdravotného poistenia za rovnakých podmienok, aké majú domáci študenti (toto aktuálne absentuje v návrhu). - Podporné nástroje by mali smerovať aj k poskytovaniu podporných integračných služieb už počas štúdia zahraničných vysokoškolských študentov a vytvárať tak predpoklady na vytvorenie ich silnejších väzieb so Slovenskom; pre zvyšovanie renomé Slovenska, a tým aj jeho atraktivity nielen pre zahraničných študentov, ale aj pre spolupráce vo výskume a vývoji (ale aj prehlbovanie potenciálnych hospodárskych kontaktov) je dobré zamerať sa na cielené sieťovanie cudzincov, ktorí absolvovali štúdium/výskumný pobyt na Slovensku, resp. aspoň tých, ktorí boli podporení pri pobyte štipendiom, resp. získali grant zo zdrojov SR (resp. EÚ). Práve absolventi takýchto programov sú najlepšími „ambasádormi" pre zvyšovanie atraktivity štúdia na Slovensku, a to aj v zahraničí. - Odporúčame v oblasti sociálneho zabezpečenia rozšíriť zoznam krajín, s ktorými má SR uzavreté medzivládne zmluvy: https://www.socpoist.sk/medzinarodne-zmluvy/1550s, resp. doriešiť nároky na dôchodkové zabezpečenie pri cudzincoch zamestnaných na Slovensku na kratšie obdobie (napr. ide typicky o vysokokvalifikovaných výskumníkov, ktorí prichádzajú na obdobie projektu, môže ich však odradiť neistota sociálneho zabezpečenia). - V rámci reformy migračnej politiky odporúčame riešiť aj možnosť zapojenia sa do verejného zdravotného poistenia pre všetkých zahraničných študentov. - Navrhujeme, aby sa typ poradenstva s hľadaním práce, rekvalifikačných a jazykových kurzov a služieb (s. 14) priamo poskytoval aj na samotných vysokých školách (teda aby bolo analogicky k týmto plánovaným všeobecným one-stop-shopom | O | N | Pripomienka je príliš komplexná , aby ju bolo možné vyhodnotiť. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podporené vytvorenie a následne kontinuálne fungovanie takýchto klientských „one-stop-shopov“ priamo na vysokých školách). Vytváranie takýchto one-stop-shopov na samotných vysokých školách je aj v línii očakávaní Európskej komisie, napr. prostredníctvom centier EURAXESS (https://euraxess.ec.europa.eu/), ktoré sú súčasťou siete zriadenej Európskou komisiou, ktoré poskytujú tieto služby špecificky pre skupinu zahraničných doktorandov, výskumníkov a vysokoškolských učiteľov, ktoré sa na rozdiel od IOMu zameriavajú aj na cudzincov z ČŠ EÚ. Ďalej tiež v oblasti zahraničných študentov EK iniciuje aj podobný inštrument na vysokých školách prostredníctvom programu Erasmus. Uvedené aktivity by mali byť taktiež finančne podporené zo zdrojov fondu obnovy. - Je potrebné podporovať existujúcu profesionálnu a metodicko-didakticky vedenú výučbu slovenčiny ako cudzieho jazyka na vysokých školách pre ďalší rozvoj a dostupnosť jazykového vzdelávania slovenčiny. Uvedené aktivity by mali byť taktiež finančne podporené zo zdrojov fondu obnovy. | | | |
| Univerzita Komenského | Pripomienky ku komponentu 5: Adaptácia na zmenu klímy Pripomienky: - Dokument nekladie dostatočný dôraz na mitigáciu klimatickej zmeny v oblasti impaktu nepôvodných druhov. - Dopady aktuálnej klimatickej zmeny v synergii s globalizáciou obchodu s biologickými komoditami sa zákonite premietajú aj do introdukcií, infliltrácií až biologických invázií nepôvodných druhov organizmov, ktoré v novom prostredí na základe svojich úspešných kolonizačných mechanizmov a stratégií (osobitne fenotypová plasticita, konkurenciechopnosť a široká ekologická valencia) pôsobia disturbančne na stabilizované ekologické interakcie a niky indigénnej biodiverzity s rizikami narušenia ekosystémových služieb. EÚ ročne vynakladá do mitigácie dopadov klimaticky podmienených biologických invázii desiatky miliárd EUR a progres v kontrole a minimalizácii ich rizík sa okrem vedeckej platformy dotýka osobitne hospodárskeho sektoru. Kľúčom k ochrane biodiverzity (vrátane ekosystémových služieb), zdravia človeka (parazitické a toxické druhy) a minimalizácii ekonomických rizík (škodce) je etablovanie sofistikovaného (prvky umelej inteligencie) centralizovaného (komplementárne prepojenie) a integrovaného (aj z hľadiska právnych a strategických aspektov štátnej politiky) monitorovacieho systému, ktorý garantuje promptnú detekciu patogénnych organizmov a ponúka reliabilnú odpoveň manažmentových opatrení. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Problematika riešenia inváznych nepôvodných druhov je vedecká téma, ktorú je potrebné vo viacerých ohľadoch najprv skúmať, následne urobiť praktické opatrenia. Projekt, ktorý sa zaoberá problematikou inváznych druhov bol podaný vo februári 2021v rámci projektu LIFE Invasives. Na relevantnej platforme je možné problematiku posunúť ďalej. Partnerom projektu je aj SAV a aj PRIFUK, MŽP SR bude participovať tiež. MŽP SR už zahájilo vypracovanie analýzy šírenia prienikových ciest, na základe ktorej by do konca roka 2021 mali byť pripravené Akčné plány prienikových ciest neúmyselnej introdukcie inváznych nepôvodných druhov. Počíta sa aj s podporou týchto projektov aj z aktuálneho programového obdobia z OPKŽP. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Univerzita Komenského | Pripomienky ku komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch Pripomienka 1 Návrh: Implementácia, bod 5, strana 10 - navrhujeme pridať do vymedzenia tiež odborných zamestnancov. Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materských školách budú mať nárok na poskytovanie podporných opatrení vo vzdelávaní, vrátane zabezpečenia prítomnosti pedagogického asistenta či pomocného vychovávateľa (reforma 2). Pripomienka: Pri podpore detí zo sociálnym a zdravotným znevýhodnením ráta len s asistentom a prípadne zdravotnou sestrou (ktorých je nedostatok aj v zdravotníckych zariadeniach) a podpora sa týka hlavne detí z marginalizovaných rómskych prostredí. Podporu ale potrebujú aj deti s poruchami vývinu, vnímania a psychomotoriky, aby sa zlepšili ich predpoklady pre vzdelávanie a začlenenie. Asistent to nemôže zabezpečiť lebo nemá k tomu vzdelanie - hrozí zanedbávanie a nárast problémov. Je potrebné tam uviesť aj odborných zamestnancov. Pripomienka 2 Návrh: Rozšíriť vymedzenie v bode Investícia 6.2 nasledovne: Vytvorenie systematizovaných pracovných miest poradenských psychológov, pracovných a organizačných psychológov prípadne liečebných pedagógov na zabezpečenie preventívnych opatrení v oblasti prevencie syndrómu vyhorenia na pracoviskách zdravotníckych zariadení. Pripomienka: Zdravotnícky personál (lekári, sestry atď.) už dlhodobejšie prostredníctvom svojich strešných organizácií (Slovenská lekárska komora, Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek) signalizujú nielen nedostatok personálu ale aj s tým súvisiaci zvýšený výskyt syndrómu vyhorenia alebo osôb nachádzajúcich sa v pásme ohrozenia syndrómom vyhorenia. Je potrebné vytvoriť systematizované miesta psychológov priamo v zdravotníckych zariadeniach, ktorí sa v tomto zmysle budú dlhodobo a systematicky problematikou prevencie syndrómu vyhorenia u zdravotníckych pracovníkov priamo na pracoviskách zaoberať, aby pacienti mohli zostať chránený pred ohrozením nekvalitným poskytnutím zdravotnej starostlivosti z dôvodu neriešenia tohto celospoločenského problému týkajúceho sa výkonného zdravotníckeho personálu. Podobne aj v tejto oblasti môžu so psychológmi spolupracovať aj liečební pedagógovia, pretože vzhľadom na nástroje ktorými disponujú na základe nadobudnutého vzdelania (muzikoterapia, arteterapia... atď., ktoré sa v karentovaných časopisoch uvádzajú ako primárne pôsobiace relaxačne, abreakčne, odbremeňujúco atď.) ako aj ďalšími nástrojmi terapeutickej pedagogiky by mohli byť súčasťou tímov zaoberajúcej sa podporou | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za relevantné pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Parciálne zložky pripomienky sú jednotlivo riešené v oblasti reformy poradenského systému, kurikulárnej reformy a podpore duševného zdravia. Vytvorenie systematizovaných pracovných miest zdravotníckych pracovníkov nepatrí medzi oprávnené položky z Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdravotníckych pracovníkov v oblasti ich vlastnej psychohygieny a ochrany a podpory zdravia. Pripomienka 3 Návrh: Rozšíriť vymedzenie v bode Investícia 6.3 nasledovne: Vytvorenie systematizovaných pracovných miest verejných zdravotníkov v zdravotníckych zariadeniach na zabezpečenie kontinuálneho zberu a spracovania dát o hrozbe a výskyte chronických neinfekčných ochorení (syndróm vyhorenia, kardiovaskulárne, onkologické atď.) u zdravotníckeho personálu. Pripomienka: Neriešenie problému syndrómu vyhorenia u zdravotníckeho personálu vedie k neskoršiemu zvýšenému výskytu chronických neinfekčných ochorení ako sú kardiovaskulárne, onkologické, predčasné úmrtia, úrazy a podobne. Ak by sa umožnilo absolventom študijného odboru verejné zdravotníctvo absolvovanie inovovaného programu psychoterapie, títo môžu byť účinnými členmi podporného tímu psychohygieny a prevencie syndrómu vyhorenia u zdravotníckych pracovníkov v zdravotníckych zariadeniach nielen v zmysle prípravy a organizácie príslušných vzdelávacích a podporných aktivít súvisiacich s elimináciou syndrómu vyhorenia ale aj na uskutočňovanie systematických priebežných epidemiologických štúdií o výskyte rizík a ochorení na tom ktorom konkrétnom pracovisku zdravotníckeho zariadenia. | | | |
| Univerzita Komenského | Zásadné pripomienky ku komponentu 2: Obnova budov Pripomienka 1: Medzi investície na s. 2 až 3 navrhujeme doplniť ďalší bod, a to Obnovu objektov verejných vysokých škôl a ich ubytovacích zariadení s celkovou alokáciou 165 mil. eur. Začiatok realizácie: 1/7/2021 Koniec realizácie: 31/12/2026 Zdroj krytia: grant Alokácia 2021: 15 mil. eur Alokácia 2022-2026: 30 mil. eur/ročne Pokračovanie v rekonštrukciách a odstraňovaní havarijných stavov stavieb a objektov verejných vysokých škôl, príp. znižovanie ich energetickej náročnosti, skvalitňovanie a modernizácia akademického prostredia, zvýšenie konkurencieschopnosti verejných vysokých škôl. Ide o obligatórnu požiadavku v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov a v súlade s plánovanou metodikou rozpisu dotácií zo ŠR verejným vysokým školám na príslušné obdobia. Pripomienka 2: Medzi investíciami je na s. 3 uvedená v bode 2. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov. Podľa textu k tejto investícii, táto podporuje reformu zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR. Uvedená reforma vychádza z toho, že z hľadiska významnosti pamiatok možno očakávať, že najdôležitejšie pamiatky | Z | ČA | Verejné historické budovy (vrátane budov verejnoprávnych subjektov, ako sú aj verejné vysoké školy) bez ohľadu na špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov v prípade dosiahnutia požadovaných energetických úspor, napriek tomu, že pasportizácia sa bude vykonávať len na štátnych budovách. Projektová dokumentácia vrátane energetického hodnotenia a certifikátu budovy bude oprávnenou nákladovou položkou investície obnovy verejných historických budov.<br>Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického akcentu je súčasťou EŠIF. Obnova školských zariadení je súčasťou komponentu Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sa nachádzajú v štátnom vlastníctve (s. 11 komponentu). Cieľom uvedenej reformy je o. i. reforma pasportizácie pamiatok v štátnom vlastníctve, ktorá spočíva vo vykonaní pasportizácie pamiatkových objektov, ktoré sú vo vlastníctve štátu (s. 13 komponentu). Z toho je možné dedukovať, že obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov sa má týkať len objektov vo vlastníctve štátu. Navrhujeme upraviť uvedenú investíciu tak, že bude znieť Obnova historických a pamiatkovo chránených budov slúžiacich na plnenie potrieb všeobecného záujmu. Navrhovanou úpravou predmetu investície sa dosiahne rozšírenie realizácie investícií aj na ďalšie subjekty ako výlučne štát, pričom ostane zachovaná požiadavka na účel plnenia potrieb všeobecného záujmu. Medzi potreby všeobecného záujmu je možné zaradiť činnosti, ktoré nemajú výrobný alebo obchodný charakter (kultúra, vzdelávanie a pod.). Nielen štát, ale aj ďalšie verejné inštitúcie sa v súvislosti s plnením potrieb všeobecného záujmu starajú o historické a pamiatkovo chránené budovy. Vo vzťahu k cieľu - obnova takých budov a ich energetické zefektívnenie, zachovanie pamiatkovej hodnoty a podpora zelenej transformácie, nie je žiadnym spôsobom odôvodnené cielenie investícií len pre štát ako vlastníka. Bez navrhovaného rozšírenia aj na ďalšie subjekty ako štát, ide o prístup diskriminačný a ničím neodôvodnený (v rozpore s čl. 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/ 24 (ďalej len „nariadenie“) vo vzťahu k uvedenému cieľu. V zmysle navrhovanej úpravy bude potrebné upraviť textáciu vo všetkých častiach textu týkajúceho sa predmet investície vrátane navýšenia sumy pri míľniku 2 (s. 14 komponentu). Súčasne bude potrebné navýšiť sumu investície pre cieľ 2 (upravený v zmysle nášho návrhu): Investičná obnova historických a pamiatkovo chránených budov slúžiacich na plnenie potrieb všeobecného záujmu (s. 22 komponentu). | | | |
| Univerzita Komenského | Zásadné pripomienky ku komponentu 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Pripomienka 1: • Do komponentu doplniť vysoké školy, ktoré pripravujú učiteľov a zabezpečujú ďalšie vzdelávanie pre 21. storočie. • Do komponentu doplniť celoživotné vzdelávanie, ktoré vysoké školy tradične zabezpečujú, a to vzhľadom na dynamiku rozvoja hospodárstva a potrebu jeho obnovy po pandémii. • Vzhľadom na ciele komponentu je potrebné zvýšiť zdroje na súvisiacu infraštruktúru vysokých škôl, didaktické vybavenie školiacich pracovísk budúcich pedagógov, na finančnú motiváciu pracovníkov regionálneho školstva, kde sú zabezpečované odborné praxe budúcich | Z | N | ČŽV je plánované podporiť v súlade s pripravovanou stratégiou prostredníctvom nového OP Slovensko 2021-2027.<br>Pripomienka 1 - Prioritne je kurikulárna reforma zacielená na základné školy, vysokým školám sa venuje samostatný komponent. Problematika CŽV bude na základe pripravovanej Stratégie CŽV plánovane predmetom financovania z ĚŠIF.<br>Pripomienka 3 - kvalifikačné požiadavky určuje zákon |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pedagógov, aj na motivovanie pracovníkov pripravujúcich budúcich pedagógov. Pripomienka 2: UK predkladá pripomienku k reforme 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby. Na s. 10 je jedným z cieľov transformácie Pedagogických fakúlt a vzdelávania učiteľov: ... Študijné programy namiesto kombinácie predmetov organizované tak, že budú učiteľov pripravovať pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, humanitné vedy a pod.), čo rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi.). K uvedenému cieľu máme nasledovné pripomienky: • Učiteľské študijné programy – zrušenie aprobácií a navrhované vytváranie širších vzdelávacích oblastí je akceptovateľné len pri príprave učiteľov pre základné školy. • Trváme na zachovaní aprobácií pri príprave učiteľov pre stredné školy. Príprava učiteľov pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí je nevhodná pre prípravu učiteľov pre stredné školy. Učiteľov pripravujú nielen pedagogické fakulty, sú to aj filozofické, prírodovedecké fakulty a technické univerzity. Na stredných školách najmä výučbu matematiky a prírodovedných predmetov musia zabezpečovať odborne veľmi dobre pripravení učitelia, inak dôjde k ďalšiemu zníženiu kvality vzdelávania v týchto predmetoch a k ďalšiemu poklesu záujmu o štúdium na technických vysokých školách a poklesu počtu absolventov technických odborov, ktorých potreba pre rozvoj spoločnosti a hospodárstva je spoločnosťou jasne deklarovaná. • Treba naďalej počítať s prípravou učiteľov chémie, fyziky, informatiky, odborných predmetov pre združené školy v rámci doplnkového pedagogického štúdia na technických vysokých školách. Pripomienka 3: Na s. 11 sa uvádza, že profesionalizácia digitálnej transformácie škôl bude podporená prostredníctvom digitálnych koordinátorov. K tomu uvádzame, že je potrebné špecifikovať kvalifikačné požiadavky na školského koordinátora digitálnych technológií. Pripomienka 4: Na s. 12 sa uvádza jeden z krokov transformácie pedagogických fakúlt a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov, ktorým je • Príprava učiteľov základných škôl sa odčlení od prípravy stredoškolských učiteľov, avšak s flexibilnými možnosťami pokračujúceho vzdelávania v pedagogických študijných odboroch. K uvedenému kroku žiadame, aby v spolupráci s vysokými školami boli doriešené dôsledky tejto transformácie na akreditačný proces. Súčasne uvádzame, že pre prípravu stredoškolských učiteľov treba zachovať užšiu špecializáciu tak, ako doteraz a ponechať možnosť pripravovať stredoškolských učiteľov odborných a prírodovedných predmetov aj technickým vysokým školám, obnoviť napr. bakalárske štúdium | | | 138/2019 Z.z.<br>Pripomienka 5 zvážime akceptovanie podľa možností, ktorú budú v prípade aktualizácie rozpočtu digitálneho vybavenia škôl.<br>Pripomienky 2 a 4<br>Text bude upravený:<br>Na strane 9, do časti výzvy, do prvého odseku za slová "Pedagogické fakulty" vkladajú slová " a ďalšie fakulty pripravujúce učiteľov". Rovnaká zmena sa udeje aj vo vete v dolnej časti strany 9, na ktorú nadväzujú odrážky.<br>Prvá odrážka za touto vetou znie:<br>"Pripravenosť učiteľov aplikovať nové kurikulum. Študijné programy budú vytvárané tak, aby nadväzovali na štruktúru nového kurikula usporiadaného do cyklov: (i) programy pre prvý a druhý vzdelávací cyklus, (ii) pre druhý a tretí vzdelávací cyklus, (iii) pre tretí vzdelávací cyklus a stredné školy. Študijné programy, ktoré budú pripravovať učiteľov pre základné školy (pre druhý a tretí cyklus) budú popri tradičnej príprave na vyučovanie dvoch voľne kombinovateľných predmetov poskytovať aj integrované programy pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, spoločenské vedy, zdravie a telesná výchova), čo prispôsobí kvalifikáciu potrebám kurikulárnych zmien, rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi."<br>Do druhej odrážky sa za slová "pedagogických fakúlt" vkladajú slová "a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov".<br>Na strane 11, v časti implementácia, druhá odrážka znie:<br>"Bude realizovaná zmena legislatívnych rámcov, umožňujúca realizáciu zmien v prípravnom učiteľskom vzdelávaní v súlade s novým kurikulom a s požiadavkami na profesijné študijné programy. Redefinuje sa učiteľská aprobácia a špecifikácia učiteľských profesijných študijných programov v zákone o vysokých školách. Vykonajú sa zodpovedajúce úpravy štandardov pre akreditáciu učiteľských študijných programov." |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inžinierskej pedagogiky pre niektoré základné oblasti inžinierstva – elektrotechnika, strojárstvo, informatika, etc. Pripomienka 5: K Investícii 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry (s. 18 komponentu) uvádzame, že dobudovanie knižníc na základných školách je potrebné doplniť o dobudovanie materiálovo- technického vybavenia laboratórií pre vyučovanie prírodovedných a technických predmetov na stredných školách v sume 20 mil. eur. Bude taktiež potrebné doplniť curriculum tak, aby vzdelávanie v týchto predmetoch na základných aj stredných školách obsahovalo aj praktickú výučbu. | | | Štvrtá odrážka znie:<br>"Zavedú sa študijné program, ktoré budú profilovať učiteľov integrovaných vzdelávacích oblastí pre druhý a tretí cyklus základného vzdelávania." |
| Univerzita Komenského | Zásadné pripomienky ku komponentu 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl UK v rámci návrhu pánu obnovy v komponente 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl odmieta ako celok návrh reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Dôvodom tohto odmietnutia je skutočnosť, že dve uvedené navrhnuté reformy sú v súčasnosti predmetom rokovania medzi zástupcami MŠVVaŠ SR a akademickou obcou reprezentovanou najmä zástupcami jej reprezentácii (pokiaľ ide o koncentráciu excelentných vzdelávacích a výskumných pracovísk, tie musia byť dohodnuté s jednotlivými vysokými školami). Snahu ministerstva školstva dostať tieto návrhy reforiem do plánu obnovy bez predchádzajúcej diskusie v čase, keď o ich podobe rokuje so zástupcami reprezentácii vysokých škôl hodnotíme ako pokus ministerstva o podvod na akademickej obci a na umelé vytváranie podmienok na to, aby ministerstvo školstva silou pretlačilo svoju predstavu o reforme vysokých škôl zameranú na politizáciu verejných vysokých škôl a na obmedzovanie akademických práv a slobôd. UK opätovne akcentuje nedotknuteľnosť akademickej samosprávy vysokých škôl, na ktorej je založený súčasný systém riadenia. V prípade, že MŠVVaŠ SR a Ministerstvo financií SR zotrvajú na predmetných dvoch návrhoch reforiem, UK sa v spolupráci s ďalšími reprezentáciami vysokých škôl obráti so sťažnosťou na zneužívanie plánu obnovy na Európsku komisiu. UK zdôrazňuje, že plán obnovy nebol koncipovaný v spolupráci s vysokými školami, pričom je neprijateľné, aby reformy, ktoré vo vzťahu k vysokým školám plán obnovy obsahuje, boli realizované bez spolupráce s vysokými školami, či odbornou verejnosťou a bez ich ingerencie pri tvorbe nástrojov reforiem. Plán obnovy musí byť riadne odôvodnený a podložený (čl. 18 | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nariadenia). Reformy navrhované v komponente 8, a to reforma č. 4 a reforma č. 5 nepredstavujú komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu Slovenskej republiky. Nástroje uvedených reforiem nekorešpondujú s odporúčaniami Európskej komisie pre Slovenskú republiku, pričom plán obnovy nevysvetľuje odôvodnenosť navrhovaných reforiem a ich účinnosť, resp. nevyhnutnosť (Ako bude realizovaná reforma riadenia vysokých škôl? Čo sa dosiahne previazaním investícií na realizáciu splynutia/ zlučovania vybraných univerzitných celkov podľa cestovnej mapy schvaľovanej MŠVVaŠ SR? Prečo splynutie/ zlučovanie, bez možnosti tvorby konzorcií/ klastrov/ spoločných pracovísk alebo zmlúv o spolupráci medzi vysokými školami?). UK zásadne nesúhlasí s tvrdeniami obsiahnutými v pláne obnovy, ktoré bez relevantných údajov a zdrojov vytvárajú dojem nekvalitného vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Verejné vysoké školy v SR sú zo strany štátu dlhodobo podfinancované (výdavky verejnej správy na vzdelávanie vyjadrené ako podiel na HDP boli v roku 2017 výrazne pod priemerom EÚ: 3,8 % oproti 4,6 % (UEO 2017), Pracovný dokument útvarov komisie Správa o krajine za rok 2020 – Slovensko, s. 40). Umiestnenie verejných vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch a ich schopnosť presadiť sa v medzinárodnom prostredí je, s ohľadom na nedostatočné financovanie, úspechom a výsledkom osobného zanietenia členov akademickej obce. Pri hodnotení konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je potrebné porovnávať financovanie vysokých škôl vo vzťahu k výkonom, pri takom porovnaní budú slovenské vysoké školy nad priemerom európskych univerzít. Je potrebné podporiť infraštruktúru vysokých škôl, a to aj personálnu infraštruktúru najmä prostredníctvom zlepšenia platových pomerov vysokoškolských učiteľov, ktorých úlohou nie je len robiť vedu a výskum, ale aj zabezpečovať vzdelávací proces a vykonávať pedagogickú činnosť. V rámci personálnej infraštruktúry vysokých škôl je dôležitá aj kvalitná administratíva, ktorá vytvára nevyhnutné zázemie pre realizáciu ďalšieho rozvoja vysokých škôl (procesy verejného obstarávania, administrácia projektov, transfer technológií, podnikateľská činnosť a pod.) a je nevyhnutná pre zvýšenie výkonnosti vysokých škôl. Dôležitá je aj podpora elektronizácie administratívy vysokých škôl (elektronické podpisovanie, akceptovanie a distribúcia dokumentov v elektronickej podobe, elektronizácia | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ďalších vnútorných procesov) pre výkonnostnú a ekonomickú efektivitu vysokých škôl. | | | |
| Univerzita Komenského | Zásadné pripomienky ku komponentu 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií Pripomienky: K bodu 4. Uplatňovanie princípov Hodnoty za peniaze (VfM, ex-ante rezorty, ex-post MF SR) (s. 9 - 10) uvádzame nasledovné pripomienky: - dokument opakovane uvádza dôležitosť implementácie hodnotenia výskumu princípom "hodnota za peniaze". Nesúhlasíme s úsilím o zavádzanie jednoduchých, rigidných "účtovných" kľúčov pri hodnotení vedy, výskumu a inovácií. Na základe našich skúseností zo zahraničia možno potvrdiť, že takýto redukovaný prístup mal takmer univerzálne negatívny dopad na kvalitu vedy a výskumu, ako aj na „kultúru" inštitúcií. Ak princíp "hodnota za peniaze" má byť jeden z kľúčových princípov rozdeľovania finančných prostriedkov na vedu, výskum a inovácie, bude kritické, aby bol implementovaný veľmi opatrne a sofistikovane. Princíp „hodnota za peniaze" uplatňovať len pri typoch projektov, kde je to relevantné; resp. posudzovať aj spoločenský prínos či excelentné výstupy, - tematický súlad intervencie s prioritami strategických politík/dokumentov (RIS3, Štátna vedná a inovačná politika) neuplatňovať pri všeobecných výzvach (dopytovo orientované projekty), - v dokumentoch, v ktorých sa uvádzajú údaje o investíciách vo forme % HDP, jasne uvádzať aj informácie o tom, aké časti týchto prostriedkov pochádzajú z EÚ a aké zo štátneho rozpočtu SR a taktiež, aké dotácie boli pridelené do súkromného sektoru, či akademických a výskumných inštitúcií. Je rovnako esenciálne zadefinovať rozdiely medzi investíciami do Vedy a Výskumu a do Inovácií (rozdielne potreby financovania a impakt na ekonomiku). | Z | N | Opravený zmätočný text. Princípy hodnoty za peniaze(princípy dobrého riadenia a efektívnosti) budú uplatňované na úrovni programov/schém, nie na úrovni samotných projektov. |
| ÚNMSSR | 01 Kapitola 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu (str. 8) Navrhujeme do časti „Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti digitálnej transformácie" - „Efektívna verejná správa a digitalizácia": vložiť nové odseky, ktoré znejú: „Implementácia digitálnej komunikačnej platformy so zainteresovanými stranami a s odbornou verejnosťou prispeje k výraznému zlepšeniu úrovne poskytovania služieb v oblasti pravidiel a požiadaviek na výrobky, merania alebo v oblasti technickej normalizácie, napr. v rámci činnosti národných technických komisií, pri spracovaní návrhov slovenských technických noriem a technických normalizačných informácií v štátnom jazyku. Vytvorenie nových informačných systémov s cieľom poskytovania | O | N | MF SR pripomienku neakceptuje nakoľko požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Spracovateľ berie podnet na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inovatívnejších formátov technických noriem a ďalších produktov vyššej kvality, pričom použitím nových technológií napr. strojovo čitateľných formátov (MRF) a iných digitálnych produktov dôjde k zjednodušeniu prístupu k produktom a službám technickej normalizácie, ktoré pomôžu k digitálnej transformácii priemyslu.“. Odôvodenie: Dosiahnutie súladu s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024. V súčasnosti sú technické normy poskytované v listinnej forme a v elektronickej forme vo formáte pdf. Tieto formy neposkytujú používateľom technických noriem možnosť využívať obsah noriem flexibilným spôsobom napríklad integráciou obsahu technických noriem do procesov a aplikácií. Strojovo čitateľné a interpretovateľné normy umožnia poskytovať digitálne upravený obsah technických noriem s cieľom uľahčiť a podporiť priemyselné odvetvia v digitálnej transformácii. | | | |
| ÚNMSSR | 01 Kapitola 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu (všeobecne k materiálu) ÚNMS SR ako správca majetku štátu navrhuje, aby predkladateľ zvážil doplniť do materiálu časť týkajúcu sa zavedenia pravidiel pre vytvorenie rezervy, ktorá bude slúžiť na opravu a obnovu budov, ktoré sú spravované správcami majetku štátu vo vlastníctve Slovenskej republiky, nakoľko daná problematika bezprostredne súvisí s plánom obnovy Slovenskej republiky. | O | N | MF SR pripomienku neakceptuje nakoľko požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. Spracovateľ berie podnet na vedomie. Prostriedky z Plánu obnovy v komponente obnova budov sú určené na znižovanie energetickej náročnosti budov a znižovanie CO2. Vytváranie rezervy na obnovu budov nie je oprávnené v rámci Plánu obnovy. |
| ÚNMSSR | 03 Kapitola 3 Doplnkovosť a implementácia plánu (str. 3) Navrhujeme v časti „2.1.2. Ostatné rozmery Integrovaného národného energetického a klimatického plánu 2021 – 2030“, písm. a) Dekarbonizácia priemyslu prvom odsek v štvrtej vete vložiť za slovami „BAT (Best Available Technologies)“ slová „alebo slovenských technických noriem a technických normalizačných informácií“. Odôvodnenie: ÚNMS SR ako člen CEN a CENELEC upozorňuje na významnú úlohu technických noriem, ktoré pomáhajú plniť záväzky týkajúce sa európskej ekologickej dohody https://www.cencenelec.eu/news/policy_opinions/PolicyOpinions/CEN-CENELEC%20Green%20Deal%20Position%20Paper.pdf. Technické normy v tejto oblasti sú napríklad: STN EN ISO 14067 Skleníkové plyny. Uhlíková stopa výrobkov. Požiadavky a pokyny na kvantifikáciu (ISO 14067) (83 9067), súbor STN EN 19694 Zmena klímy. Stacionárne zdroje znečisťovania. Stanovenie emisií skleníkových plynov v energeticky náročných priemyselných sektoroch, STN EN 15804+A2 Trvalá udržateľnosť výstavby. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Do kapitoly 3 bude vložený text v zmysle znenia pripomienky. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Environmentálne vyhlásenia o produktoch. Základné pravidlá skupiny stavebných produktov (73 0912), STN EN 15978 Trvalá udržateľnosť výstavby. Posudzovanie environmentálnych vlastností budov. Výpočtové metódy (73 0902), STN EN ISO 14046 Environmentálne manažérstvo. Vodná stopa. Princípy, požiadavky a usmernenia (ISO 14046) (83 9046), STN EN ISO 14001 Systémy manažérstva environmentu. Požiadavky s pokynmi na použitie (ISO 14001) (83 9001), STN EN ISO/IEC 17029 Posudzovanie zhody. Všeobecné princípy a požiadavky na orgány validácie a verifikácie (ISO/IEC 17029) (01 5249), súbor STN EN ISO 14064 Skleníkové plyny, STN EN ISO 50001 Systém energetického manažérstva. Požiadavky s návodom na používanie (ISO 50001) (38 0005). | | | |
| ÚNMSSR | Komponent 01 OZE (str. 10) Navrhujeme v časti B bode 3. „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“ časti „Implementácia“, v prvom odseku za druhú vetu vložiť novú vetu, ktorá znie: „Nevyhnutnou súčasťou Data-hubu a IMS musí byť zabezpečenie metrologických údajov, používaných za účelom fakturácie elektrickej energie.“. Odôvodnenie: Cieľom pripomienky je upozornenie na absentujúce legálno-metrologické aspekty merania elektrickej energie za účelom jej fakturácie v zmysle zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 198/2020 Z. z. | O | N | Text týkajúci sa data hubu bol výrazne upravený, preto pripomienka dopĺňajúca funkcionality data hubu nie je relevantná. |
| ÚNMSSR | Komponent 03 Udržateľná doprava (str. 16) Navrhujeme v časti 4. „Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy“, v časti „Ciele“, písm. g) za slovo „technických“ vložiť čiarku a slovo „metrologických“. Odôvodnenie: Bez zadefinovania metrologických požiadaviek pre nabíjaciu infraštruktúru nie je možné zabezpečiť jednotnosť a správnosť merania spotrebovanej elektrickej energie za účelom jej fakturácie spotrebiteľovi. Uvedené vyplýva zo zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 198/2020 Z. z. | O | A | Text doplnený. |
| ÚNMSSR | Komponent 03 Udržateľná doprava (str. 18) Žiadame v bode 4: Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy, v časti „Adresát“ o doplnenie ÚNMS SR medzi dotknuté orgány štátnej a verejnej správy. Odôvodnenie: ÚNMS SR je ústredným orgánom štátnej správy zodpovedným za oblasť technickej normalizácie, metrológie a skúšobníctva v SR. Je zodpovedným za zabezpečenie jednotnosti a správnosti | Z | A | ÚNMS doplnený ako spoluadresát v uvedenom bode. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | merania a z tohto dôvodu je nevyhnutné aby bol zahrnutý ako adresát pri zavádzaní neexistujúcej politiky využívania a aplikácie alternatívnych pohonov pri budovaní nabíjacích staníc pre elektromobily a plniacich staníc na vodík. Upozorňujeme, že v danej oblasti neexistuje relevantná legislatíva pre zariadenia umožňujúce meranie a metrologické zabezpečenie pretečeného množstva vodíka, z čoho vyplýva, že nebude možné garantovať jednotnosť a správnosť realizovaných odberov/čerpania vodíka za účelom fakturácie týchto odberov a to v rámci SR ako aj vo vzťahu k okolitým krajinám. Pripomienka je v súlade s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024 a Akčným plánom rozvoja metrológie Slovenskej republiky. Pripomienku uplatňujeme ako zásadnú. | | | |
| ÚNMSSR | Komponent 03 Udržateľná doprava (str. 19) Navrhujeme do bodu 4. „Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy“ písmena b) „Investície“ v časti „Ciele“ v poslednej odrážke, vo všeobecnosti zahrnúť metrologický aspekt do merania spotreby elektrickej energie v železničnej doprave. Odôvodnenie: V uvedenej stratégií absentuje aspekt merania elektrickej energie v železničnej doprave (DC prúd), ktorý je nevyhnutný pre správnu fakturáciu elektrickej energie a obzvlášť nevyhnutný v rámci interoperability železničnej dopravy. Je potrebné jasné zadefinovanie spôsobu používania meracích zariadení v rámci interoperability železníc (Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1301/2014 z 18. novembra 2014 o technickej špecifikácii interoperability (TSI) týkajúcej sa subsystému energia systému železníc v Únii a Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1302/2014 z 18. novembra 2014 o technickej špecifikácii interoperability týkajúcej sa subsystému „železničné koľajové vozidlá – rušne a osobné železničné koľajové vozidlá“ železničného systému v Európskej únii) relevantným orgánom EÚ (ERA), aby sa predišlo rôznemu výkladu práva v krajinách EÚ v danej oblasti. Za týmto účelom bude potrebné vytvorenie metrologickej legislatívy a potrebnej infraštruktúry v oblasti merania v jednosmernej elektrickej sieti na vykonávanie metrologickej kontroly meradiel v železničnej doprave. Je tiež potrebné vybudovať zariadenia na etalonáž určenú na meranie v jednosmernej elektrickej sieti v spolupráci s národnou metrologickou inštitúciou SMÚ. Pripomienka je v súlade s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, | O | N | Ide o pripomienku, ktorá je irelevantná vo vzťahu k podpore alternatívnych palív, ide o špecifikum, ktoré je potrebné riešiť v rámci železničnej dopravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024. | | | |
| ÚNMSSR | Komponent 03 Udržateľná doprava (str. 22) Navrhujeme do bodu 4. „Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy“, podbodu 2. „podpora ekologickej osobnej dopravy“, v časti „Implementačné prekážky a stratégie na ich prekonanie“ zahrnúť aj neexistenciu legislatívy v oblasti merania množstva pretečeného vodíka a taktiež neexistenciu špecializovaného meracieho zariadenia na tento účel v národnej metrologickej inštitúcii SMÚ. Odôvodnenie: Z dôvodu neexistujúcej relevantnej legislatívy a špecializovaných meracích zariadení umožňujúcich metrologicky zabezpečiť množstvo pretečeného vodíka, nebude možné garantovať jednotnosť a správnosť realizovaných odberov/čerpania vodíka za účelom fakturácie týchto odberov a to v rámci SR a aj vo vzťahu k okolitým krajinám. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné vybudovanie infraštruktúry, vrátane zariadení na vykonávanie metrologickej kontroly meradiel v staniciach pre vozidlá s alternatívnym pohonom. Je tiež potrebné vybudovať zariadenia na etalonáž určenú na meranie v jednosmernej elektrickej sieti a prietoku vodíka. Pripomienka je v súlade s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024. | O | A | Text doplnený. |
| ÚNMSSR | Komponent 03 Udržateľná doprava (str. 26) Navrhujeme v bode 4. „Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy“, podbode 4. „Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony“ v časti „Výzvy“ doplniť novú odrážku, ktorá znie: „V súlade so zvyšujúcimi sa nárokmi na infraštruktúru staníc pre vozidlá s alternatívnym pohonom je potrebné vytvoriť metrologické zabezpečenie nabíjacích a plniacich staníc za účelom jednotného a spoľahlivého spôsobu fakturácie pre všetkých používateľov týchto staníc.“. Odôvodnenie: Je potrebné vytvorenie metrologickej legislatívy v oblasti merania jednosmernej elektrickej energie a prietoku vodíka. Ďalej je potrebné vybudovanie infraštruktúry zariadení na vykonávanie metrologickej kontroly meradiel v staniciach pre vozidlá s alternatívnym pohonom. Je tiež potrebné vybudovať zariadenia na etalonáž jednosmerného elektrického prúdu a prietoku vodíka. Upozorňujeme, že v súčasnosti absentuje medzinárodná technická norma (ISO/IEC) alebo normatívny dokument (OIML), ktorý by určoval | O | A | Text doplnený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | metrologické požiadavky na meranie jednosmernej elektrickej energie alebo prietoku vodíka. Z toho dôvodu nie je možné garantovať pre spotrebiteľa jednotnosť a správnosť množstva odoberanej elektrickej energie (DC) alebo prietoku vodíka. | | | |
| ÚNMSSR | Komponent 03 Udržateľná doprava (str. 26) Navrhujeme v bode 4. „Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy“, podbode 4. „Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony“ v časti „Ciele“ doplniť novú odrážku, ktorá znie: „Vybudovanie infraštruktúry zariadení na vykonávanie metrologickej kontroly pre meradlá používané v staniciach pre vozidlá s alternatívnym pohonom a vytvorenie zariadení na zabezpečenie etalonáže jednosmernej elektrickej energie a prietoku vodíka v súlade s najnovšími poznatkami vedy a techniky na úrovni EÚ.“. Odôvodnenie: Vzhľadom na neexistenciu relevantnej legislatívy a zariadení umožňujúcich metrologicky zabezpečiť množstvo pretečeného vodíka, nebude možné garantovať jednotnosť a správnosť realizovaných odberov/čerpania vodíka za účelom fakturácie týchto odberov, a to v rámci SR ako aj vo vzťahu k okolitým krajinám. Pripomienka je v súlade s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024. | O | N | Požiadavka je nad rámec predkladaného materiálu. |
| ÚNMSSR | Komponent 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl (str. 9) Navrhujeme do časti „4. Reforma riadenia vysokých škôl“ – „Výzvy“ doplniť za poslednú výzvu nasledovný text:: „Pre zvýšenie výkonnosti, konkurencieschopnosti a efektivity riadenia vysokých škôl je potrebné pravidelne preskúmavať a optimalizovať procesy a zavádzať také opatrenia, ktoré vedú k zlepšovaniu a inováciám. To sa dosiahne len zavedením systému manažérstva kvality alebo modelu komplexného manažérstva kvality, inovatívnych nástrojov a neustálym zvyšovaním vzdelanostnej úrovne zamestnancov vysokých škôl v oblasti kvality, zlepšovania a inovácií.“. Odôvodnenie: Zákon o vysokých školách priamo definuje potrebu mať vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a na tento účel môže vysokým školám poslúžiť aj zavedenie systému manažérstva kvality alebo modelu komplexného manažérstva kvality. | O | N | Manažérstvo kvality v rámci zákona musia vysoké školy riešiť vo vnútorných systémoch hodnotenia kvality, ktoré posudzuje nezávislá Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo (SAAVŠ). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ÚNMSSR | Komponent 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl (súbor excel) Navrhujeme doplniť do excelu do hárku 3 a 4 nové opatrenie s nasledovným znením: „Do hárku 3 (Measures) excelovskej tabuľky Komponentu 8 doplniť novú reformu pod číslom 8: Do stĺpca B (Component Reference): 1 - Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl Do stĺpca C (Reform / Investment): Reform Do stĺpca D (Measure -Short title): Reforma 4: Reforma riadenia vysokých škôl Do hárku 4 (T1 Milestones&Targets) excelovskej tabuľky Komponentu 8 doplniť novú reformu pod číslom 12: Do stĺpca B (Related Measure (Reform or Investment)): 1 - Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl - Reforma 4: Reforma riadenia vysokých škôl Do stĺpca C (Milestone / Target): Target Do stĺpca D (Name): Manažérstvo kvality vo vysokých školách Do stĺpca E (Qualitative indicators): Do konca roka 2026 sa podporí zavedenie manažérstva kvality v 10 vysokých školách Do stĺpca F (Unit of measure): Number Do stĺpca G (Baseline): 0 Do stĺpca H (Goal): 10 Do stĺpca I (Quarter): Q4 Do stĺpca J (Year): 2026 Do stĺpca K (Data source /Methodology): ÚNMS SR Do stĺpca L (Responsibility for reporting and implementation): ÚNMS SR Do stĺpca M (Description and clear definition of each milestone and target): Vzdelávanie manažérov a zamestnancov vysokých škôl a zavádzanie manažérstva kvality vo vysokých školách. Do stĺpca N (Assumptions/ risks): Nezáujem vysokých škôl o zmenu/inovácie/zlepšovanie. Do stĺpca O (Verification mechanism): Úspešné implementácie manažérstva kvality.“. Odôvodnenie: Zákon o vysokých školách priamo definuje potrebu mať vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a na tento účel môže vysokým školám poslúžiť aj zavedenie systému manažérstva kvality alebo modelu komplexného manažérstva kvality. | O | N | Manažérstvo kvality v rámci zákona musia vysoké školy riešiť vo vnútorných systémoch hodnotenia kvality, ktoré posudzuje nezávislá Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo (SAAVŠ). |
| ÚNMSSR | Komponent 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl (str. 2) Navrhujeme do časti „Reformy 4. Reforma riadenia vysokých škôl“ vložiť za poslednú vetu novú vetu s nasledovným znením: „Predpokladom efektívneho riadenia a optimálnych procesov výkonnosti je mať zavedený niektorý z modelov/nástrojov manažérstva kvality.“. Odôvodnenie: Zákon o vysokých školách priamo definuje potrebu mať vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a na tento účel môže vysokým školám poslúžiť aj zavedenie systému manažérstva kvality alebo modelu komplexného manažérstva kvality. | O | N | Manažérstvo kvality v rámci zákona musia vysoké školy riešiť vo vnútorných systémoch hodnotenia kvality, ktoré posudzuje nezávislá Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo (SAAVŠ). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ÚNMSSR | Komponent 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl (str. 5) Navrhujeme v časti „Kontext v národnej stratégii“, vložiť na konci nový odsek, ktorý znie „Zvýšenie kvality organizácií verejnej správy, vrátane vysokých škôl je jednou z priorít v Koncepcii štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024. V rámci neho Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky realizuje aktivity na podporu efektívnejšieho fungovania organizácií verejnej správy a na profesionalizáciu jej zamestnancov v oblasti riadenia kvality.“. Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024, kde jedným z prioritných zámerov je práve zvýšenie kvality organizácií verejnej správy. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| ÚNMSSR | Komponent 16 Boj proti korupcii (str. 19 – 20) Navrhujeme v časti „Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy“, do časti „Výzvy“ doplniť novú odrážku, ktorá znie: „Nedostatočné znalosti manažérov a zamestnancov verejnej správy v oblasti moderných metód riadenia kvality a výkonnosti organizácií.“. Navrhujeme v časti „Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy“, do časti „Ciele“ doplniť novú odrážku, ktorá znie: „Zvýšenie povedomia zamestnancov verejnej správy o manažérstve kvality, nástrojoch zlepšovania a inovácií a zvýšenie miery ich uplatňovania v inštitúciách.“. Navrhujeme v časti „Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy“, do časti „Implementácia“ doplniť novú odrážku, ktorá znie: „Vzdelávanie, výcvik, podpora a rozvoj manažérov a zamestnancov v oblasti manažérstva kvality, aby efektívnejšie zvládali zlepšovanie a úpravu procesov, nastavenie a meranie výkonnostných ukazovateľov organizácie a ďalšie techniky a činnosti smerujúce k efektívnejšiemu fungovaniu organizácie.“. Odôvodnenie: Pre kvalitnejšie poskytované služby verejnej správy v súlade s princípom hodnoty za peniaze nie je v inštitúciách verejnej správy zabezpečené systematické riadenie kvality, ktoré by sa zameriavalo predovšetkým na meranie dĺžky jednotlivých procesov, nastavenie výkonnostných ukazovateľov a plnenie cieľov kvality. V inštitúciách chýba o týchto technikách nielen povedomie, zručnosti a vedomosti, ale aj samotný interný zamestnanec, ktorý by ich ovládal a | O | N | Problematika manažmentu ako aj téma manažérstva kvality bude zahrnutá vo vzdelávacích moduloch pre predstaviteľov verejnej správy. Tieto sú súčasťou širšieho komplexu modulov zameraných na správne vedy a verejnú ekonómiu. Stratégia vzdelávania je jedným z výstupov projektu "Delivering Good Governance in Slovakia", ktorý realizuje Ministerstvo vnútra SR v spolupráci s Radou Európy a Európskou komisiou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zabezpečoval túto agendu. Chýba dlhodobý plán ako takýchto zamestnancov v organizáciách verejnej správy vychovať, ako viesť samotných manažérov verejnej správy k tomu, aby pre zvyšovanie efektívnosti svojich organizácií nemuseli siahať po externých konzultačných spoločnostiach, ale hľadali SMART a LEAN riešenia vo vnútorných zdrojoch organizácie. | | | |
| ÚNMSSR | Komponent 16 Boj proti korupcii (str. 29 - 30) Navrhujeme do časti „Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy“ doplniť nový bod, ktorý znie: „Rozvoj manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy: a) vzdelávanie manažérov a zamestnancov verejnej správy v oblasti riadenia kvality, metódach a nástrojoch zlepšovania procesov a výkonnosti – do 4Q/2026 b) rozvoj vedomostí súčasných, ale predovšetkým príprava nových manažérov kvality zodpovedných za systémové riadenie kvality v organizáciách a za zlepšovanie procesov – do 4Q/2026 c) podpora organizácií verejnej správy v zavádzaní manažérstva kvality, aby bola problematika riadenia kvality a výkonnosti ukotvená v organizácii systémovým spôsobom – do 4Q/2026.“. Odôvodnenie: Pre kvalitnejšie poskytované služby verejnej správy v súlade s princípom hodnoty za peniaze nie je v inštitúciách verejnej správy zabezpečené systematické riadenie kvality, ktoré by sa zameriavalo predovšetkým na meranie dĺžky jednotlivých procesov, nastavenie výkonnostných ukazovateľov a plnenie cieľov kvality. V inštitúciách chýba o týchto technikách nielen povedomie, zručnosti a vedomosti, ale aj samotný interný zamestnanec, ktorý by ich ovládal a zabezpečoval túto agendu. Chýba dlhodobý plán ako takýchto zamestnancov v organizáciách verejnej správy vychovať, ako viesť samotných manažérov verejnej správy k tomu, aby pre zvyšovanie efektívnosti svojich organizácií nemuseli siahať po externých konzultačných spoločnostiach, ale hľadali SMART a LEAN riešenia vo vnútorných zdrojoch organizácie. | O | N | Problematika manažementu ako aj téma manažérstva kvality bude zahrnutá vo vzdelávacích moduloch pre predstaviteľov verejnej správy. Tieto sú súčasťou širšieho komplexu modulov zameraných na správne vedy a verejnú ekonómiu. Stratégia vzdelávania je jedným z výstupov projektu "Delivering Good Governance in Slovakia", ktorý realizuje Ministerstvo vnútra SR v spolupráci s Radou Európy a Európskou komisiou. |
| ÚNMSSR | Komponent 16 Boj proti korupcii (str. 3) Navrhujeme do časti „Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy“ vložiť za prvú vetu textu, novú vetu, ktorá znie: „Zvýšia sa odborné vedomosti manažérov a zamestnancov verejnej správy v oblasti zlepšovania procesov, riadenia kvality a výkonnosti organizácií systémovým spôsobom“.“ Odôvodnenie: Dosiahnutie kvalitnej verejnej správy nie je možné bez zabezpečenia systémového riadenia kvality v organizáciách verejnej správy a | O | N | Cieľovou skupinou pre vzdelávacie aktivity sú ako manažéri vo verejnej správe tak odborní (vecní) pracovníci. Obsah vzdelávania bude pri vecných (odborných) pracovníkoch zameraný práve na vecnú agendu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | k tomu je potrebné v tejto oblasti vzdelávať manažérov, ako aj zamestnancov, aby ovládali a následne aplikovali rôzne moderné nástroje a techniky. | | | |
| ÚNMSSR | Komponent 16 Boj proti korupcii (str. 5) Navrhujeme v časti „Kontext v národnej stratégii“, vložiť na konci novú odrážku, ktorá znie: „Zvýšenie kvality organizácií verejnej správy je jednou z priorít v Koncepcii štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024. V rámci neho Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky realizuje aktivity na podporu efektívnejšieho fungovania organizácií verejnej správy a na profesionalizáciu jej zamestnancov v oblasti riadenia kvality.“. Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024, kde jedným z prioritných zámerov je práve zvýšenie kvality organizácií verejnej správy. | O | N | Národná koncepcia sa v oblasti verejnej správy sa zameriava hlavne na národný projekt CAF. Predstavenie fungovania modelu CAF ako aj iných seba hodnotiacich metód bude súčasťou plánovaného vzdelávania. |
| ÚNMSSR | Komponent 16 Boj proti korupcii (súbor excel) Navrhujeme doplniť do excelu do hárku 3, 4 a 5 nové opatrenie s nasledovným znením: „Do hárku 3 (Measures) excelovskej tabuľky Komponentu 16 doplniť novú investíciu pod číslom 16: Do stĺpca B (Component Reference): 1 - Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva Do stĺpca C (Reform / Investment): Investment Do stĺpca D (Measure – Short title): Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy - rozvoj manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy Do hárku 4 (T1 Milestones&Targets) excelovskej tabuľky Komponentu 16 doplniť novú investíciu pod číslom 17: Do stĺpca B (Related Measure (Reform or Investment): 1 - Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva - Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy - rozvoj manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy Do stĺpca C (Milestone / Target): Target Do stĺpca D (Name): Počet organizácií, ktoré budú mať zavedené manažérstvo kvality Do stĺpca F (Unit of measure): Number Do stĺpca G (Baseline): 41 Do stĺpca H (Goal): 90 Do stĺpca I (Quarter): Q4 Do stĺpca J (Year): 2026 Do stĺpca K (Data source /Methodology): ÚNMS SR Do stĺpca L (Responsibility for reporting and implementation): ÚNMS SR Do stĺpca M (Description and clear definition of each milestone and target): Zavedenie manažérstva kvality do organizácií verejnej správy a vzdelávanie zamestnancov v problematike | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riadenia kvality, čím sa podporí zefektívnenie činnosti organizácií, zlepšenie ich procesov a zvýšenie ich výkonnosti. Do stĺpca N (Assumptions/ risks): Nezáujem organizácií o zmenu/inovácie/zlepšovanie. Do stĺpca O (Verification mechanism): Úspešné implementácie manažérstva kvality. Do hárku 5 (T2 Green Digital & Costs) excelovskej tabuľky Komponentu 16 doplniť novú investíciu pod číslom 17: Do stĺpca B (Related Measure (Reform or investment)): 1 - Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva - Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy - rozvoj manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy Do stĺpca C (From date): 01.01.2023 Do stĺpca D (To date): 31.12.2026 Do stĺpca E (Amount): 4 Do stĺpca F (Repayable financial support (loans) / Non-repayable financial support (grants)): Grants Do stĺpca G (2020): 0 Do stĺpca H (2021): 0 Do stĺpca I (2022): 0 Do stĺpca J (2023): 1 Do stĺpca K (2024): 1 Do stĺpca L (2025): 1 Do stĺpca M (2026): 1 Do stĺpca S (Methodology used and description of costs): Pre kalkuláciu boli použité údaje ÚNMS SR, ktoré má k dispozícii v rámci koordinácie zavádzania manažérstva kvality naprieč verejnou správou.“. Odôvodnenie: Pre kvalitnejšie poskytované služby verejnej správy v súlade s princípom hodnoty za peniaze nie je v inštitúciách verejnej správy zabezpečené systematické riadenie kvality, ktoré by sa zameriavalo predovšetkým na meranie dĺžky jednotlivých procesov, nastavenie výkonnostných ukazovateľov a plnenie cieľov kvality. V inštitúciách chýba o týchto technikách nielen povedomie, zručnosti a vedomosti, ale aj samotný interný zamestnanec, ktorý by ich ovládal a zabezpečoval túto agendu. Chýba dlhodobý plán ako takýchto zamestnancov v organizáciách verejnej správy vychovať, ako viesť samotných manažérov verejnej správy k tomu, aby pre zvyšovanie efektívnosti svojich organizácií nemuseli siahať po externých konzultačných spoločnostiach, ale hľadali SMART a LEAN riešenia vo vnútorných zdrojoch organizácie. | | | |
| ÚNMSSR | Komponent 17 Digitálne Slovensko (str. 51) Navrhujeme v bode 3.2 „Investície“ podbode 3.2.2. „Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií“ časti „Ciele“ doplniť nový bod, ktorý znie: „Podpora konkurencieschopnosti slovenského priemyslu prostredníctvom projektov digitalizácie procesov metrologickej nadväznosti ako základného prvku zabezpečenia kvality výroby v priemyselných podnikoch a podporou projektov v oblasti digitalizácie metrologickej | O | N | Nakoľko nevieme vyhodnotiť ako tento projekt aplikuje top digitálne technológie, tak ho nezaraďujeme medzi príklady projektov. Avšak po preukázaní využitia top digitálnych technológií, bude možné projektový zámer predložiť na posúdenie v rámci vyhlásenej výzvy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kontroly, čo by prispelo k efektívnej ochrane spotrebiteľa.“. Odôvodnenie: Za účelom udržania konkurencieschopnosti a zefektívnenia komunikácie s priemyselnými podnikmi, je nevyhnutné prispôsobiť metrologické laboratóriá novej realite priemyslu - Industry 4.0, k čomu by mal slúžiť prenos dát - výsledkov kalibrácie (nadväznosť pre meradlá a stroje používané k výrobe) a výsledkov pri metrologickej kontrole určených meradiel pomocou unifikovanej digitálnej platformy. Toto umožní využitie technologického pokroku, ktorý bude výsledkom projektov v tejto oblasti. Ich cieľom bude vytvorenie digitálneho kalibračného certifikátu (ďalej len „DCC“ z angl. Digital Calibration Certificate) v podmienkach SR. DCC by sa mal podľa dostupných informácii (PTB, WELMEC) postupne stať medzinárodne uznávaným DCC formátom pre celú oblasť metrológie vrátane legálnej metrológie, čo znamená, že na obdobnej platforme by sa mali vydávať aj doklady o overení alebo schválení typu určených meradiel. Pripomienka je v súlade s Koncepciou štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality, posudzovania zhody a akreditácie orgánov posudzovania zhody na roky 2021 až 2024. | | | |
| ÚNMSSR ÚVSR | V dokumente Komponent_02_Obnova budov s. 26, s. 31 a s. 33, časť v tabuľke The circular economy, including waste prevention and recycling navrhujeme poslednú vetu upraviť takto: „Návrhy budov a stavebné techniky podporia cirkulárnosť najmä s odkazom na medzinárodnú normu ISO 20887 Sustainability in buildings and civil engineering works — Design for disassembly and adaptability — Principles, requirements and guidance alebo s odkazom na iné technické normy.“ Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s terminológiou uvedenou v čl. 2 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii, v ktorom sú medzinárodné normy definované ako normy prijaté uznaným medzinárodným normalizačným orgánom. Názov medzinárodnej normy navrhujeme uviesť z dôvodu lepšej prehľadnosti, pretože pre širokú verejnosť je len označenie medzinárodnej normy neznáme. | O | N | Neakceptované, pripomienka ide do príliš veľkého detailu vzhľadom na celkový obsah komponentu. |
| ÚNMSSR ÚVSR | V dokumente Komponent_03_Udržateľná doprava s. 38, časť v tabuľke Obehové hospodárstvo a nakladanie s odpadom, predposlednú vetu žiadame upraviť takto: „Zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov bude podliehať prísnym legislatívnym normám, povoľujúce triedenie odpadov, ako aj ich odstránenie alebo opätovné využitie.“ Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | priamo účinným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii, v ktorom sa norma definuje ako technická špecifikácia prijatá uznaným normalizačným orgánom, s ktorou súlad nie je povinný. Podľa § 3 ods. 10 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii dodržiavanie slovenskej technickej normy alebo technickej normalizačnej informácie je dobrovoľné. | | | |
| ÚNMSSR ÚVSR | V dokumente Komponent_03_Udržateľná doprava s. 41, časť Obehové hospodárstvo a nakladanie s odpadom, druhú vetu žiadame upraviť takto: „Zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov bude podliehať prísnym legislatívnym normám a bude realizované výhradne u na to oprávnených subjektov.“ Odôvodnenie: Dosiahnutie súladu s priamo účinným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii, v ktorom sa norma definuje ako technická špecifikácia prijatá uznaným normalizačným orgánom, s ktorou súlad nie je povinný. Podľa § 3 ods. 10 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii dodržiavanie slovenskej technickej normy alebo technickej normalizačnej informácie je dobrovoľné. | Z | A | Text upravený. |
| ÚPVSR | Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky vykonáva ústrednú štátnu správu v oblasti ochrany vynálezu, úžitkového vzoru, dizajnu, topografie polovodičového výrobku, ochrannej známky, označenia pôvodu výrobku a zemepisného označenia výrobku. V návrhu Plánu obnovy a odolnosti SR sme v súvislosti s uvedenými kompetenciami úradu identifikovali ako ťažiskový komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií. V prvom rade musíme poukázať na skutočnosť, že s ÚPV SR nebol návrh v oblasti jeho kompetencií konzultovaný. Sme však pripravení zapojiť sa do odbornej diskusie a poskytnúť Vám všetku potrebnú súčinnosť aj v tejto fáze prípravy Plánu obnovy a odolnosti SR. Vo všeobecnosti poznamenávame, že v rámci komponentu 9 veľmi pozitívne hodnotíme návrhy reforiem smerujúce ku konsolidácii riadenia, hodnotenia a podpory v oblasti vedy, výskumu a inovácií, a to vrátane úmyslu vypracovať zastrešujúcu Národnú stratégiu výskumu, vývoja a inovácií do 2030. V súvislosti s časťou komponentu 9 týkajúcou sa investícií konštatujeme, že je potrebné podporovať stimuly na podporu výskumu a vývoja s pridanou hodnotou, a teda ako účelné vnímame všetky navrhované programy, ktoré majú takýto potenciál. Osobitne sme sa zamerali na Investíciu 4: Podpora inovácií, konkrétne na oblasť podpory | O | N | Pripomienka je príliš komplexná. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť k zlepšeniu existujúceho stavu. Ďalšiu diskusiu s ÚPV ku konkrétnym návrhom vítame. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | inovácií prostredníctvom navrhovaného systému voucherovej podpory inovácií v malých a stredných podnikoch, prioritne prostredníctvom tzv. patentových voucherov. Navrhuje sa nasledovný mechanizmus udeľovania voucherovej podpory: Na základe otvorenej výzvy a vyhodnotenej žiadosti dostane žiadateľ voucher, ktorý môže uplatniť za výskumné a inovačné služby poskytnuté vybranými poskytovateľmi, a to kumulatívne až do limitu vouchera. Poskytovatelia si po dodaní služby uplatnia preplatenie danej služby zo strany štátu. Schéma sa bude realizovať prostredníctvom jednotnej platformy MH SR na podporu inovácií. Nadväzuje sa na skúsenosti z existujúcej schémy inovačných voucherov. Domnievame sa však, že inak nastavený mechanizmus môže lepšie zohľadňovať špecifiká navrhovanej podpory ochrany duševného vlastníctva. Nie je nám zrejmé, na základe akých dát, porovnaní alebo štúdií bol mechanizmus patentových voucherov ako nástroj podpory uprednostnený pred inými podpornými mechanizmami. Pre ilustráciu môžeme poukázať na mechanizmus podpory poskytovanej prostredníctvom podporných mechanizmov EÚ – napr. Ideas powered by Business SME Fund alebo IPA4SME. V prípade patentových voucherov komponent 9 označuje za oprávnené náklady všetky náklady patentového cyklu od podania prihlášky po vymožiteľnosť práv, a to celosvetovo. Do úvahy tak prichádzajú predovšetkým náklady spojené s podaním prihlášky, udržiavacími poplatkami, prekladateľskými službami ako aj náklady spojené so zastupovaním (právne služby, služby patentových zástupcov) v administratívnych aj súdnych konaniach. Z uvedeného vyplýva, že skupina potenciálnych poskytovateľov služieb pokrytých patentovým voucherom je, v porovnaní s poskytovateľmi služieb v prípade inovačného vouchera, veľmi heterogénna, nie je ju možné vopred definovať a ani z nej vyčleniť vybraných poskytovateľov. Poskytovateľmi služieb môžu byť najmä registračné úrady (národné, regionálne, medzinárodné, EÚ), patentoví zástupcovia, advokáti, prekladatelia; zdôrazňujeme, že do úvahy prichádzajú subjekty nielen slovenské, ale aj zahraničné. Uvedené podľa nášho názoru znemožňuje aplikáciu mechanizmu postaveného na princípe známom z inovačných voucherov; teda princíp vopred vybraných poskytovateľov (riešiteľov výskumných projektov), ktorí si po dodaní služby uplatnia preplatenie vouchera (tzn. uskutočnenej služby) zo strany štátu. Nie je totiž reálne očakávať v prípade „služieb“ typu podanie patentovej prihlášky, resp. zaplatenie udržiavacieho poplatku, že by poskytovateľ tejto služby [tzn. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konkrétny registračný resp. patentový úrad – slovenský, zahraničný, regionálny, medzinárodný, EÚ] akceptoval taký systém platenia príslušných poplatkov zo strany prihlasovateľa, resp. majiteľa práva, v ktorom by bol tento registračný úrad sám nútený uplatňovať si preplatenie danej služby zo strany SR. Obdobne využitie patentového vouchera v súvislosti s vymožiteľnosťou práv alebo v súvislosti s administratívnym konaním môže byť spojené s cudzím prvkom, kde taktiež nie je reálne očakávať ochotu zahraničných poskytovateľov príslušných služieb (advokátov, patentových zástupcov) akceptovať daný systém preplácania ich služieb. Návrh komponentu 9 predbežne alokuje na podporu ochrany duševného vlastníctva 12 mil. € s nákladom na jednotku 50.000 €. Bolo by však vhodné zvážiť nastavenie výšky podpory pre rôzne situácie na základe objektívnych kritérií. Východiskom by mohla byť aj zmena nástroja podpory z voucherov na refundáciu nákladov žiadateľa, tak ako poznáme z už spomenutých podporných mechanizmov EÚ Ideas powered by Business SME Fund alebo IPA4SME. Patentový voucher má všeobecne slúžiť na ochranu duševného vlastníctva, avšak bolo by vhodné podporu prioritne zamerať na výsledky tvorivej technickej činnosti a uhrádzať by sa mali len také náklady, ktoré nadväzujú na výskum a vývoj, resp. chránia ich výsledky. Mechanizmus udeľovania podpory by mal byť jednoduchý, rýchly a nezaťažujúci žiadateľov, s transparentnými a vopred jednoznačne definovanými objektívnymi kritériami. Požiadavka jednoduchosti a rýchlosti je odôvodnená aj princípom priority (teda práva prednosti) uplatňovaným v právach priemyselného vlastníctva, ktoré prihlasovateľovi vzniká podaním prihlášky pred každým, kto neskôr podá prihlášku obsahujúcu zhodné riešenie. Najmä v dynamicky sa rozvíjajúcich odvetviach je dôležité, aby subjektu vzniklo právo prednosti (aby podal prihlášku u príslušného registračného úradu) čím skôr. Základným kritériom pre získanie podpory by malo byť preukázanie orientácie žiadateľa na vedu a výskum, tak aby podpora bola poskytnutá inováciám s pridanou hodnotou spôsobilým prispieť k udržateľnému tvoreniu hodnôt. V tejto súvislosti je vhodné definovať reálne uskutočniteľné ex ante hodnotiace kritérium. Validným ex ante kritériom s výpovednou hodnotou pre posudzovanie možnej pridanej hodnoty riešení (princíp hodnoty za peniaze) by mohlo byť preukazovanie investícií do výskumu žiadateľom. Podpora by tak bola dostupná najmä tým MSP, verejným výskumným organizáciám, univerzitám a fyzickým osobám, ktoré do výskumu reálne investujú. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Podotýkame, že patentový voucher udeľovaný plošne všetkým určeným subjektom bez objektívnych kritérií by síce mohol viesť k naplneniu stanoveného výlučne kvantitatívneho cieľa, ktorým je zvýšenie ročného počtu patentových prihlášok, avšak nie k nárastu počtu takých patentových prihlášok obsahujúcich riešenia, ktoré majú potenciál prispieť k vybudovaniu modernej a konkurencieschopnej ekonomiky. Bolo by preto vhodné podporu naviazať nielen na preukazovanie investícií do výskumu, ale ideálne by mali byť zohľadňované aj ex post kritériá (v súlade s princípom hodnoty za peniaze), tak aby sa podporovali výhradne a prioritne predmety výskumu a vývoja, ktoré majú potenciál umiestniť sa na trhu a tvoriť hodnoty pre ekonomiku (uvedené by mohlo byť naviazané na posúdenie udržateľného business plánu, vytvorenie prototypu alebo na produkciu určitého množstva tovarov a pod.), a to v súlade s princípmi Industry 4.0. Pre časť Investícia 4: Podpora inovácií je stanovený jediný cieľ, a to zvýšenie ročného počtu patentových prihlášok z 234 na 280 najneskôr do konca roku 2025. Nie je nám zrejmé, či k dosiahnutiu tohto cieľa majú prispievať všetky v návrhu zásobníka programov navrhnuté programy, alebo ide o cieľ špecificky previazaný s patentovým voucherom. Rovnako nám nie je zrejmé, na základe akých dát a analýz bol výlučne kvantitatívny cieľ stanovený a či takto stanovený cieľ je dôvodný, keďže patentové vouchery majú podporovať „celosvetovú“ ochranu slovenských riešení. Uvedené by malo skôr sledovať nárast počtu prihlásených riešení s pôvodom v SR celosvetovo. Zdôrazňujeme však, že pri stanovení cieľov by bolo vhodné uprednostniť kvalitatívne kritéria. Inak povedané zvýšenie objemu podpory smerujúcej k zvýšeniu počtu patentových prihlášok musí byť sprevádzané pozitívnym dopadom na ekonomiku. Návrh komponentu 9 v časti 4: Podpora inovácií uvádza, že schéma sa bude realizovať prostredníctvom jednotnej platformy MH SR na podporu inovácií. Predpokladáme teda, že subjektom, ktorý bude udeľovanie podpory administrovať z pozície vykonávateľa (§ 5 návrhu zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov) bude ministerstvo alebo iná verejná inštitúcia. Súčasne však nie je možné, s ohľadom na kompetenčný zákon, vylúčiť úlohu ÚPV SR ako sprostredkovateľa (§ 6 návrhu zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov) resp. posudzovateľa, a to ako orgánu s odbornými, personálnymi a materiálnymi predpokladmi na vykonávanie úloh sprostredkovateľa. Uvedené, naviac s poukázaním na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plánovaný substantívny ročný nárast počtu patentových prihlášok, by znamenalo rozšírenie aktivít ÚPV SR, ktoré by si vyžadovalo primerané navýšenie rozpočtu kapitoly ÚPV SR a počtu systematizovaných miest. Predložené návrhy týkajúce sa plánu obnovy a odolnosti, teda samotný návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a návrh zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa súvisiacimi otázkami vôbec nezaoberajú a navyše v doložke vybraných vplyvov konštatujú, že vplyvy na rozpočet verejnej správy nebudú žiadne. Sme toho názoru, že doložky vplyvov u obidvoch materiálov by mali reflektovať aj vplyvy na rozpočet verejnej správy (v podobe možných nákladov vykonávateľov, resp. sprostredkovateľov). Napriek výslovnému konštatovaniu v návrhu komponentu 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, že predložený zásobník projektov a aktivít je predbežný a ide o najlepší možný odhad berúc do úvahy, že finálne rozhodnutie o alokácii bude závisieť od pripravenosti schém, ich súladu s princípmi VfM a strategickými dokumentmi ako RIS3 a pripravovanou Stratégiou výskumu, vývoja a inovácií, navrhujeme už v tejto fáze nastaviť pre vouchere (resp. aj iné mechanizmy podpory výskumu a vývoja) jednoznačné kvalitatívne kritériá, ex ante a ex post podmienky, ako aj charakteristiky a mechanizmy systému podpory tak, aby na ich základe bolo možné vybudovať efektívny systém podpory, ktorý napomôže slovenskému výskumnému prostrediu i celej ekonomike. | | | |
| URSO | 1. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti „1. Popis komponentu“ pod nadpisom „Reformy a investície” v podnadpise „Reformy“ navrhujeme na konci prvého odseku slová “na energetickú chudobu” nahradiť slovami „na odberateľov elektriny vo všetkých segmentoch s elektrinou, najmä na odberateľov spĺňajúcich podmienky energetickej chudoby.”. | O | N | Pri zvyšovaní podielu OZE bude potrebné zabezpečiť minimalizáciu dopadov na energetickú chudobu. |
| URSO | 10. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ podnadpis - odrážka „Míľnik 2: 2021: Implementácia balíčka opatrení v oblasti Čistej energie pre všetkých Európanov“ v poslednom odstavci za druhú vetu navrhujeme doplniť slová „Medzi hlavné ciele starostlivosti o spotrebiteľa patrí lepšia komunikácia a zvýšenie informovanosti spotrebiteľa, | O | A | Pripomienka zapracovaná v texte komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | najmä formou prístupnejších, zrozumiteľnejších, pútavejších a ľahšie dostupných informácií na domovskej web-stránke ÚRSO, čo môže mať pozitívny vplyv na počet doručených podnetov, sťažností a informácií, ktoré musí ÚRSO denne riešiť. Väčšou informovanosťou spotrebiteľa o jeho právach a povinnostiach by sa mohol znížiť počet vzniknutých problémov a nedorozumení vznikajúcich medzi subjektami na trhu s energiami.“. Odôvodnenie: ÚRSO reflektuje na pripravovanú novú koncepciu v oblasti starostlivosti o spotrebiteľa. | | | |
| URSO | 11. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ podnadpis - odrážka „Míľnik 2: 2021: Implementácia balíčka opatrení v oblasti Čistej energie pre všetkých Európanov“ navrhujeme na konci textu vložiť dva nové odseky, ktoré znejú: „Digitalizácia povoľovacieho procesu v oblasti podnikania v energetike a podnikania v tepelnej energetike vykonávaného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví zabezpečí minimalizáciu administratívnych úkonov na strane subjektov vstupujúcich na trh v energetike a tepelnej energetike, ako aj väčšiu efektivitu procesov na strane povoľujúceho orgánu. Vytvorenie grafického informačného systému sieťovej infraštruktúry s možnosťou prepojenia na kataster nehnuteľností predstavuje revolučnú zmenu v oblasti pôsobnosti Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Jedná sa o opustenie papierovej evidencie a mapových podkladov od regulovaných subjektov a ich náhradu digitálnou mapou s možnosťou identifikácie druhu sieťovej infraštruktúry, vlastníka, rozhodnutia (povolenia na podnikanie v energetike), príp. dotknutej parcely. Uvedenou zmenou dôjde k úplnému naplneniu princípov materiálnej a formálnej publicity povolení na podnikanie v energetike ako osobitných rozhodnutí sui generis. Digitálna mapa sieťovej infraštruktúry predstavuje rozumnú alternatívu, príp. náhradu za technické mapy samospráv, pretože by obsahovala informácie o sieťovej infraštruktúre v oblasti elektroenergetiky, plynárenstva, tepelnej energetiky a vodárenstva. Zároveň môže slúžiť orgánom verejnej moci pri výkone ich kompetencií bez potreby dožadovania osobitných vyjadrení či potvrdení o predmetných sieťach z osobitných mapových systémov a evidencie vlastníkov a prevádzkovateľov sietí, čím | O | N | Digitalizácia nebude súčasťou reformy, keďže nepatrí do kompetencie MH SR. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôjde nepriamo k zníženiu administratívnej záťaže v rôznych oblastiach (napr. územné plánovanie a výstavba a pod.).“. | | | |
| URSO | 12. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ štvrtú odrážku nahradiť slovami „•Míľnik 4: Prijatie regulačnej politiky na nadchádzajúce regulačné obdobie od roku 2023“. Odôvodnenie: Určenie dĺžky regulačného obdobia je predmetom Regulačnej politiky a nie tohto dokumentu. | O | N | Míľnik bol odstránený z textu komponentu čím predmetná pripomienka stráca význam. |
| URSO | 13. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ v texte za štvrtou odrážkou v prvej vete navrhujeme slová „pre roky 2023 – 2027“ nahradiť slovami „od roku 2023“. Odôvodnenie: Určenie dĺžky regulačného obdobia je predmetom Regulačnej politiky a nie tohto dokumentu. | O | N | Míľnik bol odstránený z textu komponentu čím predmetná pripomienka stráca význam. |
| URSO | 14. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ v texte za štvrtou odrážkou v tretej vete navrhujeme slová „2022“ nahradiť slovami „posledného kalendárneho roka regulačného obdobia“, čo je termín v zmysle § 8 ods. 5 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Odôvodnenie: Určenie dĺžky regulačného obdobia je predmetom Regulačnej politiky a nie tohto dokumentu. | O | N | Míľnik bol odstránený z textu komponentu čím predmetná pripomienka stráca význam. |
| URSO | 15. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ v texte za štvrtou odrážkou na konci štvrtej vety navrhujeme doplniť slová „Regulačná rada.“. Odôvodnenie: Regulačnú politiku prijíma Regulačná rada v rámci kompetencii podľa § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. | O | N | Míľnik bol odstránený z textu komponentu čím predmetná pripomienka stráca význam. |
| URSO | 16. K materiálu všeobecne. Navrhujeme sprehľadniť štruktúru a označovanie jednotlivých častí, odsekov a príloh materiálu. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| URSO | 2. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti „1. Popis komponentu“ pod nadpisom “Reformy a investície“ v podnadpise „Reformy” v bode 2. „ 2.Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky” navrhujeme na konci textu doplniť slová “v súlade s Regulačnou politikou na nadchádzajúce regulačné obdobie od roku 2023 po implementácii balíčka opatrení v oblasti Čistej energie pre všetkých Európanov do národnej primárnej energetickej legislatívy.”. Odôvodnenie: Zmena pravidiel cenovej regulácie musí vychádzať s ustanovení zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a rovnako aj z Regulačnej politiky. | O | N | Míľnik bol odstránený z textu komponentu čím predmetná pripomienka stráca význam. |
| URSO | 3. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 3. „3. Otázky strategickej autonómie a bezpečnosti“ na konci textu navrhujeme doplniť vetu „Podpora biometánu v oblasti rozvoja OZE je vhodná aj kontexte zachovania využitia existujúcej plynárenskej infraštruktúry.“. Odôvodnenie: Navrhované v rámci efektívneho využitia existujúcej infraštruktúry. | O | A | Pripomienka zapracovaná v texte komponentu. |
| URSO | 4. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 5. „5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“ písmena A „A. Reformy“ pod nadpisom 2. „2. Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ v podnadpise „Výzvy“ v druhej odrážke na konci textu navrhujeme doplniť slová „„okrem iného vytvorením grafického informačného systému sieťovej infraštruktúry.“. | O | N | Vzhľadom na úpravu reforiem a míľnikov je pripomienka neaktuálna. |
| URSO | 5. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 5. „5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“ písmena A „A. Reformy“ pod nadpisom 2. „2. Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ v podnadpise „Ciele“ v prvej odrážke navrhujeme slová „Náhrada existujúceho“ nahradiť slovom „Novela“ a tretiu poslednú odrážku nahradiť slovami „•Prijatie novej regulačnej politiky pre nadchádzajúce regulačné obdobie od roku 2023“. Odôvodnenie: Navrhujeme prijať novelu zákona a nie jeho nahradenie, čo je v súlade s Míľnikom č. 2: 2021: Implementácia balíčka opatrení v oblasti Čistej energie pre všetkých Európanov, na str. 21. | O | A | Pripomienka zapracovaná v texte komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| URSO | 6. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 5. „5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“ písmena A „A. Reformy“ pod nadpisom 2. „2. Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ v podnadpise „Ciele“ doplniť novú odrážku, ktorá znie: „Digitálna mapa sieťovej infraštruktúry“. | O | N | Vzhľadom na úpravu reforiem a míľnikov je pripomienka neaktuálna. |
| URSO | 7. Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 5. „5. Popis investícií a reforiem v tomto komponente“ písmena A „A. Reformy“ pod nadpisom 2. „2. Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ v podnadpise „Adresát“ na konci textu navrhujeme doplniť slová „Regulačná rada“. Odôvodnenie: Regulačnú politiku prijíma Regulačná rada v rámci kompetencii podľa § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. | O | N | Na základe odstránenia míľnika stratila predmetná pripomienka svoje opodstatnenie. |
| URSO | 8. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ za prvou odrážkou v prvom odseku v druhej vete navrhujeme za slová „teda do konca roka 2022“ vložiť slová „čím sa vytvoril priestor pre prijatie Regulačnej politiky na nadchádzajúce regulačné obdobie od roku 2023, ktorá už bude obsahovať aj ciele a východiská v súlade s implementáciou balíčka opatrení v oblasti Čistej energie pre všetkých Európanov“. Odôvodnenie: Vhodné doplniť ako dôvod prijatia dodatku k Regulačnej politike. | O | N | Míľnik bol odstránený z textu komponentu čím predmetná pripomienka stráca význam. |
| URSO | 9. V Komponente 1 „Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra“ v časti 9. „9. Míľniky, ciele a časový rozvrh“ pod nadpisom „Reforma 2: Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky“ podnadpis - odrážka „Míľnik 1: 2020: Prijatie dodatku k regulačnej politike ÚRSO v sieťových odvetviach a novely vyhlášok ÚRSO ohľadne výkonu cenovej regulácie“ v poslednej vete navrhujeme doplniť slová „Regulačná rada.“. Odôvodnenie: Regulačnú politiku prijíma Regulačná rada v rámci kompetencii podľa § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. | O | N | Míľnik bol odstránený z textu komponentu čím predmetná pripomienka stráca význam. |
| ÚRZVNL | KOMPONENTY 1 - 5 Zelená ekonomika Návrhy komponentov pri obnove a odolnosti slovenského vidieka • aby občania SR a EÚ získali prínosy v oblasti zdravia a životného prostredia ignoruje v zelenej transformácii ekonomiky | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aktívny manažment v lesnatých vidieckych oblastiach Slovenska smerovaný k udržiavaniu vody v krajine posilňovaním odolnosti najmä v Chránených vodohospodárskych oblastiach ( 10 oblastí ) a Ochranných pásmach vodárenských zdrojov a nevyhnutnosť podpory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov ktorého vymedzenie, zásady a podrobné kritériá boli dohodnuté ako súčasť procesu Forest Europe, ktorý sa neustále vyvíja a ktorý už je neoddeliteľnou súčasťou vnútroštátnych právnych predpisov a dobrovoľných systémov certifikácie. • napriek záverom EUCO 22/20 - Zasadnutie Európskej rady (10. a 11. decembra 2020) –v časti III. Klíma v zelenej transformácii ekonomiky vylúčením pomoci pre lesné hospodárstvo a poľnohospodárstvo pri riešení klimatických výziev a cieľov nezohľadnila SR „aspekty spravodlivosti a solidarity a na nikoho sa nezabudne“ pretože celú ťarchu podpory nechala len na poľnohospodárskom fonde ÚNIE (EPFRV), napriek tomu, že tento nebol primárne určený na riešenie vážnych klimatických problémov EÚ. • napriek záverom EUCO 22/20 - Zasadnutie Európskej rady (10. a 11. decembra 2020) –v časti III. Klíma SR hĺbkovo nepreskúmala environmentálne, hospodárske a sociálne vplyvy na lesné hospodárstvo a poľnohospodárstvo pri plnení klimatických cieľov EÚ k 2030 pre rozptýlenie obáv vznesených v súvislosti s rozdelením úsilia, spravodlivosťou a nákladovou efektívnosťou, lesným hospodárstvom a využívaním pôdy, ako aj zvyšujúcimi sa emisiami a znižujúcimi sa záchytmi z týchto odvetviach v dôsledku nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a nedostatočne navrhuje financovať opatrenia v lesnom hospodárstve a poľnohospodárstve prostredníctvom VFR a NGEU, ktoré majú široko zohľadňovať opatrenia v oblasti klímy ( zelenej transformácie), • ignoruje a nezmierňuje vysoko rizikové riešenie zavádzania reštriktívnejších opatrení, napr. prísnou ochranou ( bezzásahom) vzhľadom na budúce prognózy zmeny klímy a stále častejšie nepriaznivé udalosti, ktoré majú nepriaznivé účinky na lesy a zaťažuje vlastníkov a manažérov lesov neúnosnou záťažou, čo by zase malo za následok kontraproduktívny vplyv na poskytovanie viacerých služieb, ktoré spoločnosť očakáva od lesov, vrátane aspektu zmierňovania zmeny klímy. • ignoruje sociálnu a ekologickú pridanú hodnotu maloobjemového lesného hospodárstva ( malých lesných podnikov na Slovensku) pre biohospodárstvo, v skrytých hodnotách nedrevných produktoch lesa vrátane VODY, ktoré môže zabezpečiť udržateľný hospodársky rast a lepší život v miestnych komunitách okrem iného zvýšením konkurencieschopnosti a | | | hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Nie je možné podporiť všetky projekty z plánu obnovy a odolnosti. Upozorňujeme aj na iné možnosti financovania daných projektov - Spoločná poľnohospodárska politika a nové programové obdobie štrukturálnych fondov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vytváraním nových pracovných miest najmä vo vidieckych oblastiach s kľúčovou pozíciou v riešení problému zmeny klímy a dekarbonizácie spoločnosti ( living lans či carbon farms). • ignoruje v zelenej transformácii ekonomiky obnoviteľnú suroviny - drevnú hmotu ako významný stavebný materiál a výrobky z dreva v rámci obehovej ekonomiky, ktorá môže hrať dôležitú úlohu na vytesňovanie uhlíka, keď sa budú používať na náhradu neobnoviteľných a vysoko energetických materiálov. . • ignoruje v zelenej transformácii ekonomiky potrebu znižovania energetickej chudoby cez použitie kvalitných lokálnych obnoviteľných zdrojov energie – lesnej biomasy ( palivové drevo, drevná štiepka z nízkokvalitného dreva nevyužiteľného na materiálovú spotrebu), ktorú chce nahrádzať v „hladových dolinách“ plynom. Žiadame upraviť a doplniť komponenty 1-5 v kontexte výhrad v zmysle pripomienky k PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU a PART 4: CELKOVÝ VPLYV a sektor VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO rozpracovať v samostatnom komponente. Pripomienka je zásadná | | | |
| ÚRZVNL | PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU Hlavné ciele reforiem a investícii – Zelená ekonomika – časť „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy a to rozširovaním území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof. Reformne sa ukotví udržanie krajinných štruktúr, čo bude mať zásadný význam pre ekologickú stabilitu krajiny v kontexte klimatických zmien a ochranu biodiverzity. Vytvorí sa rámec pre efektívnejší manažment vodných tokov, lepšie podmienky na dosiahnutie ich priaznivého stavu, zvýši sa schopnosť krajiny zadržiavať vodu a zabezpečí sa protipovodňová ochrana sídel a krajiny. Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním pôvodnými druhmi drevín. Podpora prirodzených ekosystémov a ochrana predovšetkým prioritných európskych druhov a biotopov zabezpečia odolné lesné ekosystémy, ktoré prispejú ku väčšej biodiverzite a uhlíkovej neutralite.“ Nezastávame názor, že Slovensko potrebuje zadĺžiť svoje ďalšie generácie na to, aby štát vykúpil od svojich občanov 30 000 hektárov pôdy v chránených územiach za 73 miliónov Eur. Počas okrúhlych | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje všetky argumenty v texte za vecne správne. Obsah komponentu je pravidelne konzultovaný so zástupcami Európskej komisie. Vzhľadom na uvedené nie je dôvod k náhrade, ani ku značnej úprave komponentu adaptácia na zmenu klímy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stolov nebolo zdôvodnené ako výkup pozemkov môže „prispieť k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú“ a k dlhodobej globálnej konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ medzi ktoré sa zaraďuje aj lesné hospodárstvo? AKO bola vypočítaná HODNOTA za PENIAZE ak sa plánuje vykúpiť len 10% navrhovaného územia z bezzásahovým režimom a vôbec na výkup treba DVE STRANY – T.J. ČI je záujme o výpredaj pôdy, keď podľa našich prieskumov mnohí súkromní vlastníci uprednostňujú zmluvnú starostlivosť alebo finančný príspevok? Nezodpovedanou otázkou je ako sa Slovensko vysporiada v územiach národných parkov z ďalšími súkromnými vlastníkmi lesov, ktorých bezzásahovým režimom zavedením do roku 2030 na ploche viac ako 75% územia, čo predstavuje viac ako 150 tisíc nových bezzásahových území, ktoré si bude vyžadovať majetkové ujmy na úrovni 20 – 50 MIL. Eur ročne a s dodržaním čl. 9 NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ( výkup pozemkov aj v POOSR aj v OP Slovensko cez EŠIF?) a čl. 5 - podpora z mechanizmu nenahrádza opakujúce sa vnútroštátne rozpočtové výdavky bez riadneho odôvodnenia ( každoročne je v štátnom rozpočte naplánovaná suma na výkupy pozemkov – opakujúci sa výdavok) - žiadame text vypustiť, text kompletne prepracovať a tomu prispôsobiť aj kompletne prepracovaný komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy - Pripomienka je zásadná | | | |
| ÚRZVNL | PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU Hlavné ciele reforiem a investícii z Plánu obnovy v oblasti zmeny klímy ignorujú už schválené národné stratégie - Zelenšie Slovensko - STRATÉGIA ENVIRONMENTÁLNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ROKU 2030 ako aj Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, v ktorej z 5 sektorov IPCC tvorí SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO - žiadame upraviť a doplniť komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy, ktorý bude v súlade s časťou 2 pre oblasť ochrany prírody a SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO rozpracovať v samostatnom komponente v zmysle príslušných častí stratégií ako aj zo zohľadnením Európskej ekologickej dohody a v rámci nej prijatých či pripravených strategických | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Nie je možné podporiť všetky projekty z plánu obnovy a odolnosti. Upozorňujeme aj na iné možnosti financovania daných projektov - Spoločná poľnohospodárska politika a nové programové obdobie štrukturálnych fondov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dokumentov EU – biodivezita, SPP, farm to falk a stratégia pre lesy EU . Pripomienka je zásadná | | | |
| ÚRZVNL | PART 3: DOPLNKOVOSŤ A IMPLEMENTÁCIA PLÁNU Bod 2. doplniť Zelenšie Slovensko - STRATÉGIA ENVIRONMENTÁLNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ROKU 2030 Rozpor z NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti : čl.9 Doplnkovosť a doplnkové financovanie - Podpora v rámci mechanizmu dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov Únie. Reformy a investičné projekty môžu získať podporu z iných programov a nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady – v komponente 5 – výkup pozemkov, ktorý sa plánuje aj v rámci VFR - EŠIF | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. |
| ÚRZVNL | Stanovisko ÚNIE zastupujúcej záujmy občanov Slovenskej republiky, starajúcich sa o 2/5 územia Slovenska, ktoré je porastené živými stromami a je v zmysle Charty základných slobôd EÚ v ich súkromnom vlastníctve, žijúcich prevažne vo VIDIECKYCH OBLASTIACH dotýkajúcich sa života a práv viac ako JEDNÉHO MILIÓNA OBČANOV SLOVENSKA k materiálu – Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU PART 4: CELKOVÝ VPLYV Plán obnovy a odolnosti nie je riadne odôvodnený a podložený. Cieľové oblasti pre reformy a investície nezohľadňujú kľúčové problémy slovenskej ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy Slovenska z významnými vidieckymi oblasťami. Plán obnovy a odolnosti SR s navrhnutými komponentmi vylúčením sektoru využívania pôdy a spracovania produktov lesného hospodárstva a poľnohospodárstva IGNORUJE SLOVENSKÝ VIDIEK, v ktorom absentujú piliere globálnej vízie pre Slovensko – inovatívna ekonomika a zdravá krajina. Odolnosť SLOVENSKÉHO VIDIEKA ako schopnosť čeliť hospodárskym, sociálnym a environmentálnym otrasom alebo pretrvávajúcim štrukturálnym zmenám spravodlivým, udržateľným a inkluzívnym spôsobom je tak OHROZENÁ AJ NAĎALEJ. V Pláne obnovy a odolnosti SR odignorovaním sektora VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO absentujú oblasti intervencií s významným dopadom na príspevok najmä k zelenej a digitálnej transformácii EÚ ako pilierom v rámci ktorých sa uplatňuje Mechanizmus na podporu obnovy a | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Nie je možné podporiť všetky projekty z plánu obnovy a odolnosti. Dôležitosť podpory vidieka je nevyhnutná, preto upozorňujeme aj na iné možnosti financovania daných projektov - Spoločná poľnohospodárska politika a nové programové obdobie štrukturálnych fondov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odolnosti európskeho významu, teda v nedostatočnej miere sa zameriava na oblasť zelenej tranzície a digitálnej transformácie - žiadame Plán obnovy a odolnosti riadne odôvodniť a podložiť a na základe toho upraviť a doplniť. Na základe kvalifikovaného odôvodnenia a podloženia upraviť komponenty 1-5 Zelenej ekonomiky a doplniť SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO rozpracovaním v samostatnom komponente v ktorých budú v zmysle metodiky sledovania klímy zahrnuté oblasti intervencií: 027 Podpora podnikom, ktoré poskytujú služby prispievajúce k nízkouhlíkovému hospodárstvu a odolnosti proti zmene klímy vrátane opatrení na zvyšovanie povedomia 030 Energia z obnoviteľných zdrojov: biomasa 030bis Energia z obnoviteľných zdrojov: biomasa s vysokými úsporami skleníkových plynov 035 Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie rizikám súvisiacim s klímou a ich riadenie: povodne (vrátane zvyšovania informovanosti, civilnej ochrany a systémov zvládania katastrof, infraštruktúr a ekosystémových prístupov) ( 100%+100%) 037 Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie rizikám súvisiacim s klímou a ich riadenie: iné, napríklad búrky a suchá (vrátane zvyšovania informovanosti, civilnej ochrany a systémov zvládania katastrof, infraštruktúr a ekosystémových prístupov) 040 Vodné hospodárstvo a ochrana vodných zdrojov (vrátane manažmentu povodia, osobitných opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy, opätovné použitie, znižovania únikov) 047 Podpora výrobných postupov šetrných k životnému prostrediu a efektívnosť využívania zdrojov v MSP 049 Ochrana, obnova a udržateľné využívanie lokalít sústavy Natura 2000 050 Ochrana prírody a biodiverzity, prírodné dedičstvo a zdroje, zelená a modrá infraštruktúra 01 Prispievanie k zeleným zručnostiam a zamestnanosti a zelenému hospodárstvu (100 + 0) V rámci digitalizácie v zmysle PRÍLOHY VII Metodika digitálneho označovania v rámci mechanizmu rozpracovať v sektore SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO oblasti intervencie 010 Digitalizácia MSP (vrátane elektronického obchodu, elektronického podnikania a sieťových podnikateľských postupov, centier digitálnych inovácií, živých laboratórií, podnikateľov na internete a podnikov typu startup v oblasti IKT, B2B) 019 Podpora inovačných klastrov, a to aj medzi podnikmi, výskumnými organizáciami a verejnými orgánmi a podnikateľskými sieťami, z ktorých | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | majú prospech predovšetkým MSP ( vrátane subjektov sociálneho hospodárstva) Pripomienka je zásadná | | | |
| ÚRZVNL | Stanovisko ÚNIE zastupujúcej záujmy občanov Slovenskej republiky, starajúcich sa o 2/5 územia Slovenska, ktoré je porastené živými stromami a je v zmysle Charty základných slobôd EÚ v ich súkromnom vlastníctve, žijúcich prevažne vo VIDIECKYCH OBLASTIACH dotýkajúcich sa života a práv viac ako JEDNÉHO MILIÓNA OBČANOV SLOVENSKA k materiálu – Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU PART 4: CELKOVÝ VPLYV Plán obnovy a odolnosti nie je riadne odôvodnený a podložený. Cieľové oblasti pre reformy a investície nezohľadňujú kľúčové problémy slovenskej ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy Slovenska z významnými vidieckymi oblasťami. Plán obnovy a odolnosti SR s navrhnutými komponentmi vylúčením sektoru využívania pôdy a spracovania produktov lesného hospodárstva a poľnohospodárstva IGNORUJE SLOVENSKÝ VIDIEK, v ktorom absentujú piliere globálnej vízie pre Slovensko – inovatívna ekonomika a zdravá krajina. Odolnosť SLOVENSKÉHO VIDIEKA ako schopnosť čeliť hospodárskym, sociálnym a environmentálnym otrasom alebo pretrvávajúcim štrukturálnym zmenám spravodlivým, udržateľným a inkluzívnym spôsobom je tak OHROZENÁ AJ NAĎALEJ. V Pláne obnovy a odolnosti SR odignorovaním sektora VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO absentujú oblasti intervencií s významným dopadom na príspevok najmä k zelenej a digitálnej transformácii EÚ ako pilierom v rámci ktorých sa uplatňuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti európskeho významu, teda v nedostatočnej miere sa zameriava na oblasť zelenej tranzície a digitálnej transformácie - žiadame Plán obnovy a odolnosti riadne odôvodniť a podložiť a na základe toho upraviť a doplniť. Na základe kvalifikovaného odôvodnenia a podloženia upraviť komponenty 1-5 Zelenej ekonomiky a doplniť SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO rozpracovaním v samostatnom komponente v ktorých budú v zmysle metodiky sledovania klímy zahrnuté oblasti intervencií: 027 Podpora podnikom, ktoré poskytujú služby prispievajúce k nízkouhlíkovému hospodárstvu a odolnosti proti zmene klímy vrátane | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Nie je možné podporiť všetky projekty z plánu obnovy a odolnosti. Upozorňujeme aj na iné možnosti financovania daných projektov - Spoločná poľnohospodárska politika a nové programové obdobie štrukturálnych fondov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrení na zvyšovanie povedomia 030 Energia z obnoviteľných zdrojov: biomasa 030bis Energia z obnoviteľných zdrojov: biomasa s vysokými úsporami skleníkových plynov 035 Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie rizikám súvisiacim s klímou a ich riadenie: povodne (vrátane zvyšovania informovanosti, civilnej ochrany a systémov zvládania katastrof, infraštruktúr a ekosystémových prístupov) ( 100%+100%) 037 Opatrenia v oblasti adaptácie na zmenu klímy a predchádzanie rizikám súvisiacim s klímou a ich riadenie: iné, napríklad búrky a suchá (vrátane zvyšovania informovanosti, civilnej ochrany a systémov zvládania katastrof, infraštruktúr a ekosystémových prístupov) 040 Vodné hospodárstvo a ochrana vodných zdrojov (vrátane manažmentu povodia, osobitných opatrení na prispôsobenie sa zmene klímy, opätovné použitie, znižovania únikov) 047 Podpora výrobných postupov šetrných k životnému prostrediu a efektívnosť využívania zdrojov v MSP 049 Ochrana, obnova a udržateľné využívanie lokalít sústavy Natura 2000 050 Ochrana prírody a biodiverzity, prírodné dedičstvo a zdroje, zelená a modrá infraštruktúra 01 Prispievanie k zeleným zručnostiam a zamestnanosti a zelenému hospodárstvu (100 + 0) V rámci digitalizácie v zmysle PRÍLOHY VII Metodika digitálneho označovania v rámci mechanizmu rozpracovať v sektore SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO oblasti intervencie 010 Digitalizácia MSP (vrátane elektronického obchodu, elektronického podnikania a sieťových podnikateľských postupov, centier digitálnych inovácií, živých laboratórií, podnikateľov na internete a podnikov typu startup v oblasti IKT, B2B) 019 Podpora inovačných klastrov, a to aj medzi podnikmi, výskumnými organizáciami a verejnými orgánmi a podnikateľskými sieťami, z ktorých majú prospech predovšetkým MSP ( vrátane subjektov sociálneho hospodárstva) Pripomienka je zásadná PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU Hlavné ciele reforiem a investícii z Plánu obnovy v oblasti zmeny klímy ignorujú už schválené národné stratégie - Zelenšie Slovensko - STRATÉGIA ENVIRONMENTÁLNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ROKU 2030 ako aj Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, v ktorej z 5 sektorov IPCC tvorí SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO - žiadame upraviť a doplniť komponent 5 | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Adaptácia na zmenu klímy, ktorý bude v súlade s časťou 2 pre oblasť ochrany prírody a SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO rozpracovať v samostatnom komponente v zmysle príslušných častí stratégií ako aj zo zohľadnením Európskej ekologickej dohody a v rámci nej prijatých či pripravených strategických dokumentov EU – biodivezita, SPP, farm to falk a stratégia pre lesy EU . Pripomienka je zásadná PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU Hlavné ciele reforiem a investícii – Zelená ekonomika – časť „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy a to rozširovaním území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof. Reformne sa ukotví udržanie krajinných štruktúr, čo bude mať zásadný význam pre ekologickú stabilitu krajiny v kontexte klimatických zmien a ochranu biodiverzity. Vytvorí sa rámec pre efektívnejší manažment vodných tokov, lepšie podmienky na dosiahnutie ich priaznivého stavu, zvýši sa schopnosť krajiny zadržiavať vodu a zabezpečí sa protipovodňová ochrana sídel a krajiny. Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním pôvodnými druhmi drevín. Podpora prirodzených ekosystémov a ochrana predovšetkým prioritných európskych druhov a biotopov zabezpečia odolné lesné ekosystémy, ktoré prispejú ku väčšej biodiverzite a uhlíkovej neutralite.“ Nezastávame názor, že Slovensko potrebuje zadĺžiť svoje ďalšie generácie na to, aby štát vykúpil od svojich občanov 30 000 hektárov pôdy v chránených územiach za 73 miliónov Eur. Počas okrúhlych stolov nebolo zdôvodnené ako výkup pozemkov môže „prispieť k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú“ a k dlhodobej globálnej konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ medzi ktoré sa zaraďuje aj lesné hospodárstvo? AKO bola vypočítaná HODNOTA za PENIAZE ak sa plánuje vykúpiť len 10% navrhovaného územia z bezzásahovým režimom a vôbec na výkup treba DVE STRANY – T.J. ČI je záujme o výpredaj pôdy, keď podľa našich prieskumov mnohí súkromní vlastníci uprednostňujú zmluvnú starostlivosť alebo finančný príspevok? Nezodpovedanou otázkou je ako sa Slovensko vysporiada v územiach národných parkov z ďalšími súkromnými vlastníkmi lesov, ktorých bezzásahovým režimom zavedením do roku 2030 na ploche viac ako 75% územia, čo predstavuje viac ako 150 tisíc nových | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bezzásahových území, ktoré si bude vyžadovať majetkové ujmy na úrovni 20 – 50 MIL. Eur ročne a s dodržaním čl. 9 NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ( výkup pozemkov aj v POOSR aj v OP Slovensko cez EŠIF?) a čl. 5 - podpora z mechanizmu nenahrádza opakujúce sa vnútroštátne rozpočtové výdavky bez riadneho odôvodnenia ( každoročne je v štátnom rozpočte naplánovaná suma na výkupy pozemkov – opakujúci sa výdavok) - žiadame text vypustiť, text kompletne prepracovať a tomu prispôsobiť aj kompletne prepracovaný komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy - Pripomienka je zásadná KOMPONENTY 1 - 5 Zelená ekonomika Návrhy komponentov pri obnove a odolnosti slovenského vidieka • aby občania SR a EÚ získali prínosy v oblasti zdravia a životného prostredia ignoruje v zelenej transformácii ekonomiky aktívny manažment v lesnatých vidieckych oblastiach Slovenska smerovaný k udržiavaniu vody v krajine posilňovaním odolnosti najmä v Chránených vodohospodárskych oblastiach ( 10 oblastí ) a Ochranných pásmach vodárenských zdrojov a nevyhnutnosť podpory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov ktorého vymedzenie, zásady a podrobné kritériá boli dohodnuté ako súčasť procesu Forest Europe, ktorý sa neustále vyvíja a ktorý už je neoddeliteľnou súčasťou vnútroštátnych právnych predpisov a dobrovoľných systémov certifikácie. • napriek záverom EUCO 22/20 - Zasadnutie Európskej rady (10. a 11. decembra 2020) –v časti III. Klíma v zelenej transformácii ekonomiky vylúčením pomoci pre lesné hospodárstvo a poľnohospodárstvo pri riešení klimatických výziev a cieľov nezohľadnila SR „aspekty spravodlivosti a solidarity a na nikoho sa nezabudne“ pretože celú ťarchu podpory nechala len na poľnohospodárskom fonde ÚNIE (EPFRV), napriek tomu, že tento nebol primárne určený na riešenie vážnych klimatických problémov EÚ. • napriek záverom EUCO 22/20 - Zasadnutie Európskej rady (10. a 11. decembra 2020) –v časti III. Klíma SR hĺbkovo nepreskúmala environmentálne, hospodárske a sociálne vplyvy na lesné hospodárstvo a poľnohospodárstvo pri plnení klimatických cieľov EÚ k 2030 pre rozptýlenie obáv vznesených v súvislosti s rozdelením úsilia, spravodlivosťou a nákladovou efektívnosťou, lesným hospodárstvom a využívaním pôdy, ako aj zvyšujúcimi sa emisiami a znižujúcimi sa záchytmi z týchto odvetviach v dôsledku nepriaznivých vplyvov zmeny klímy a nedostatočne navrhuje financovať opatrenia v lesnom hospodárstve a poľnohospodárstve prostredníctvom VFR a NGEU, ktoré majú široko | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zohľadňovať opatrenia v oblasti klímy ( zelenej transformácie), • ignoruje a nezmierňuje vysoko rizikové riešenie zavádzania reštriktívnejších opatrení, napr. prísnou ochranou ( bezzásahom) vzhľadom na budúce prognózy zmeny klímy a stále častejšie nepriaznivé udalosti, ktoré majú nepriaznivé účinky na lesy a zaťažuje vlastníkov a manažérov lesov neúnosnou záťažou, čo by zase malo za následok kontraproduktívny vplyv na poskytovanie viacerých služieb, ktoré spoločnosť očakáva od lesov, vrátane aspektu zmierňovania zmeny klímy. • ignoruje sociálnu a ekologickú pridanú hodnotu maloobjemového lesného hospodárstva ( malých lesných podnikov na Slovensku) pre biohospodárstvo, v skrytých hodnotách nedrevných produktoch lesa vrátane VODY, ktoré môže zabezpečiť udržateľný hospodársky rast a lepší život v miestnych komunitách okrem iného zvýšením konkurencieschopnosti a vytváraním nových pracovných miest najmä vo vidieckych oblastiach s kľúčovou pozíciou v riešení problému zmeny klímy a dekarbonizácie spoločnosti ( living lans či carbon farms). • ignoruje v zelenej transformácii ekonomiky obnoviteľnú suroviny - drevnú hmotu ako významný stavebný materiál a výrobky z dreva v rámci obehovej ekonomiky, ktorá môže hrať dôležitú úlohu na vytesňovanie uhlíka, keď sa budú používať na náhradu neobnoviteľných a vysoko energetických materiálov. . • ignoruje v zelenej transformácii ekonomiky potrebu znižovania energetickej chudoby cez použitie kvalitných lokálnych obnoviteľných zdrojov energie – lesnej biomasy ( palivové drevo, drevná štiepka z nízkokvalitného dreva nevyužiteľného na materiálovú spotrebu), ktorú chce nahrádzať v „hladových dolinách“ plynom. Žiadame upraviť a doplniť komponenty 1-5 v kontexte výhrad v zmysle pripomienky k PART 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU a PART 4: CELKOVÝ VPLYV a sektor SEKTOR VYUŽÍVANIA PÔDY, ZMENY VO VYUŽÍVANÍ PÔDY a LESNÍCTVO (LULUCF) a POĽNOHOSPODÁRSTVO rozpracovať v samostatnom komponente. Pripomienka je zásadná PART 3: DOPLNKOVOSŤ A IMPLEMENTÁCIA PLÁNU Bod 2. doplniť Zelenšie Slovensko - STRATÉGIA ENVIRONMENTÁLNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ROKU 2030 Rozpor z NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti : čl.9 Doplnkovosť a doplnkové financovanie - Podpora v rámci mechanizmu dopĺňa podporu poskytovanú v rámci iných programov a nástrojov Únie. Reformy a investičné projekty môžu získať podporu z iných programov a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nástrojov Únie za predpokladu, že takáto podpora nepokrýva rovnaké náklady – v komponente 5 – výkup pozemkov, ktorý sa plánuje aj v rámci VFR - EŠIF Zasadnutie Európskej rady (10. a 11. decembra 2020) – závery EUCO 22/20 v časti III. Klíma 13. Svoje ambície v oblasti klímy budeme zvyšovať tak, aby sa prostredníctvom podpory inovácií v oblasti zelených technológií podnietil udržateľný hospodársky rast, vytvárali pracovné miesta, aby občania EÚ získali prínosy v oblasti zdravia a životného prostredia a aby sa prispelo k dlhodobej globálnej konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ. 14. EÚ bude plniť uvedený cieľ spoločne a čo najefektívnejšie z hľadiska nákladov. Na tomto úsilí sa budú podieľať všetky členské štáty, pričom sa zohľadnia aspekty spravodlivosti a solidarity a na nikoho sa nezabudne. Pri dosahovaní nového cieľa do roku 2030 je potrebné zachovať konkurencieschopnosť EÚ a zohľadniť rôzne východiskové pozície členských štátov, ich špecifickú vnútroštátnu situáciu a potenciál na znižovanie emisií, čo sa týka aj ostrovných členských štátov a ostrovov, ako aj vynaložené úsilie. Európska rada uznáva, že je potrebné zaistiť prepojenia a energetickú bezpečnosť pre všetky členské štáty a energiu za ceny dostupné pre domácnosti a podniky, ako aj rešpektovať právo členských štátov rozhodovať o vlastnom energetickom mixe a zvoliť si najvhodnejšie technológie na spoločné dosiahnutie cieľa v oblasti klímy do roku 2030 vrátane prechodných technológií, ako je napríklad plyn. 15. Na naplnenie významných investičných potrieb vyplývajúcich z týchto zvýšených ambícií sa musia mobilizovať verejné financie a súkromný kapitál. Hospodárska reakcia na krízu spôsobenú koronavírusom ponúka príležitosť urýchliť udržateľnú transformáciu a modernizáciu našich hospodárstiev a získať konkurenčnú výhodu. Na dosiahnutie našich ambícií v oblasti klímy sa musí čo najlepšie využiť balík, ktorý tvorí viacročný finančný rámec (VFR) a nástroj NextGenerationEU (VFR/NGEU), vrátane Mechanizmu spravodlivej transformácie. V súlade s dohodou z júla 2020 sa v rámci politík a programov financovaných prostredníctvom VFR a NGEU budú široko zohľadňovať opatrenia v oblasti klímy. Na celkovú sumu výdavkov z VFR a NGEU sa bude vzťahovať celkový cieľ v oblasti klímy vo výške aspoň 30 %, ktorý sa zohľadní v príslušných cieľoch v rámci sektorových právnych predpisov. 17. Európska rada vyzýva Komisiu, aby posúdila, ako môžu k cieľu do roku 2030 čo najlepšie prispieť všetky hospodárske odvetvia, a aby predložila potrebné návrhy spolu s hĺbkovým preskúmaním environmentálneho, hospodárskeho a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sociálneho vplyvu na úrovni členských štátov, pričom zohľadní národné energetické a klimatické plány a preskúma existujúcu flexibilitu. Komisia sa vyzýva, aby s ohľadom na zásady stanovené v bode 14 zvážila najmä: – preskúmanie možností posilnenia systému ETS, najmä politík stanovovania cien uhlíka, pri zachovaní jeho integrity a pri zohľadnení potreby riešiť distribučné problémy a energetickú chudobu. – navrhnutie opatrení, ktoré umožnia energeticky náročným priemyselným odvetviam vyvíjať a zavádzať inovačné klimaticky neutrálne technológie a zároveň si zachovať priemyselnú konkurencieschopnosť; – navrhnutie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach s cieľom zabezpečiť environmentálnu integritu politík EÚ a zabrániť úniku uhlíka spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami WTO; – rozptýlenie obáv vznesených v súvislosti s rozdelením úsilia, spravodlivosťou a nákladovou efektívnosťou, lesným hospodárstvom a využívaním pôdy, ako aj zvyšujúcimi sa emisiami a znižujúcimi sa záchytmi z týchto odvetví v dôsledku nepriaznivých vplyvov zmeny klímy. | | | |
| ÚVO | V komponente 14 „Zlepšenie podnikateľského prostredia“ v časti 3 „Popis investícií a reforiem“ žiadam textáciu reformy verejného obstarávania v celom rozsahu nahradiť textáciou reformy verejného obstarávania uvedenej v dokumente Moderné a úspešné Slovensko. Odôvodnenie: Podľa bodu 12 „Zdroje“ doložky vybraných vplyvov, ktorá je súčasťou predloženého materiálu, plán obnovy vychádza z reformného dokumentu Moderné a úspešné Slovensko. V dokumente Moderné a úspešné Slovensko je reforma verejného obstarávania popísaná v bode 16 kapitoly 7. Verejné inštitúcie a regulácie nasledovne: 1. Novela zákona o verejnom obstarávaní: • zjednoduší, zrýchli a zefektívni proces verejného obstarávania, • posilní nezávislosť Úradu pre verejné obstarávanie, • zvýši transparentnosť a apolitickosť, členovia komisie na vyhodnotenie ponúk budú musieť byť apolitickí podľa vzoru Holandska, čím sa zabráni zvýhodňovaniu hospodárskych subjektov, ktoré sú blízke politickým stranám a hnutiam a zároveň sa ex lege stanoví, aby obchodné spoločnosti, ktorých konečný užívatelia výhod sú verejní funkcionári, nemohli priamo alebo ako subdodávatelia uzatvárať vo verejnom obstarávaní kontrakty, • zavedie koncept profesionalizácie verejného obstarávania, a to prostredníctvom centrálneho verejného obstarávania a odborných garantov na verejné obstarávanie. 2. ÚVO zabezpečí odbornú a kontinuálnu prípravu svojich zamestnancov a vybuduje analytickú jednotku. | Z | ČA | V časti sú návrhy už zapracované do novela zákona o verejnom obstarávaní, ktorú predkladá podpredseda vlády SR (napr. zjednodušenie, zrýchlenie a zefektívnenie procesu, posilnenie transparentnosti a elektronizácie, zelené obstarávanie, jednotná platforma na zber a zverejňovanie údajov, centrálna obstarávacia organizácia). Oblasti ako odborná príprava zamestnancov ÚVO, analytická jednotka na ÚVO, integrácie registrov a zlepšenie zberu a využívania údajov nepotrebujú legislatívnu úpravu, ide o kontinuálne procesy, ktoré je možné vykonávať a je otázne, či a ako majú byť naviazané na formálne míľniky a ciele.<br>Vo vzťahu k využitiu EKS zastávame odlišný názor ako ÚVO. Viacero verejných obstarávateľov požadovalo zachovanie dnešného spôsobu obstarávania bežne dostupných tovarov a služieb cez EKS, čo bolo jedným z dôvodov, prečo navrhujeme využitie a úpravu EKS na ponukový systém, so súčasným zachovaním už existujúcich funkcionalít, ako možnosti, ak sa ich verejný obstarávateľ rozhodne využiť. Považujeme za vhodnejšie upraviť existujúci informačný systém, ak je to možné a nevyvíjať |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Bude centralizovať kontrolné služby (napr. pre EŠIF). Budú sa používať pokročilé analytické dátové techniky pre prácu, ktoré umožnia predikovať súťaživosť, dĺžku a cenu obstarávania. Spracované dáta uľahčia inštitúciám centralizovať nákup najčastejšie obstarávaných tovarov a služieb. 3. V roku 2022 sa ukončí zmluva Elektronického kontraktačného systému (EKS), ktorý nemá vhodné charakteristiky na transformáciu na ponukový systém. Cieľom je vytvoriť nový elektronický kontraktačný systém založený na ponukovej báze. Obstarávané tovary a služby budú systematizované vo viacerých cenových úrovniach na základe opisu tovaru, resp. služby podľa vzoru bežných ponukových systémov v súkromnom sektore. 4. Podľa vzoru UK (Public Procurement body) vzniknú dve centrálne obstarávacie organizácie, pričom jedna bude zameraná na obstarávanie strategických investičných projektov pre štát a druhá na nákupy subjektov samosprávy (mestá, obce, VÚC). Obidve centrálne obstarávacie organizácie budú zároveň poskytovať iným verejným obstarávateľom podporné a konzultačné služby vo verejnom obstarávaní. Slovensko čelí nedostatku odborných kapacít v obstarávaní, vytvorí sa schéma kontinuálneho vzdelávania odborných garantov na verejné obstarávanie, ktorú bude zabezpečovať ÚVO. 5. Do roku 2024 sa zavedie povinné zelené obstarávanie. Zelené verejné obstarávanie sa odštartuje na troch komoditách: papier, IT a doprava, ktoré sa budú každoročne aktualizovať a postupne dôjde k rozšíreniu produktov. 6. Projekty v digitalizácii budú smerované na centralizovaný manažment údajov a komplexnú štruktúrovanú digitalizáciu s cieľom zbierať kľúčové dáta pre ďalší rozvoj obstarávania, kontrolnú a analytickú činnosť a verejný dohľad. Dnešné registre sú nedostatočne štruktúrované a analytické jednotky nemôžu vykonávať pokročilé analytické úlohy. Kľúčové je zabezpečiť jednu platformu pre samosprávy, v rámci ktorej sa budú v štruktúrovanej podobe zverejňovať dáta o nákupoch (zmluvy, objednávky). Pre dosiahnutie tohto cieľa treba prepojiť všetky relevantné registre, ako napr. centrálny register zmlúv s vestníkom ÚVO a napojiť samosprávy na CRZ. Za kľúčové atribúty reformy verejného obstarávania považujem okrem iného posilnenie nezávislosti Úradu pre verejné obstarávanie, posilnenie transparentnosti a apolitickosti verejného obstarávania a zavedenie konceptu profesionalizácie verejného obstarávania. Tieto atribúty reformy verejného obstarávania sú súčasťou reformného | | | úplne nový informačný systém.<br>Pokiaľ ide o profesionalizáciu vo verejnom obstarávaní, tú plne podporujeme, ale nie vo forme zavedenia ďalšieho regulovaného povolania.<br>Vo vzťahu k centralizácii verejného obstarávania na úrovni samosprávy zastávame názor, že je vhodné, aby takáto organizácia bola zriadená z rozhodnutia samosprávy - zákon tomu nekladie prekážku, je to možné realizovať aj za súčasného stavu.<br>V praktickej rovine, návrh novely zákona o verejnom obstarávaní, ktorý predkladá podpredseda vlády SR, bude diskutovaný aj s ÚVO, navrhne sa prebrať mnohé body z novely vypracovanej ÚVO, preto aj samotná úprava právnej regulácie bude predstavovať vo veľkej časti naplnenie predstáv regulátora. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dokumentu Moderné a úspešné Slovensko, avšak úplne absentujú v pláne obnovy. | | | |
| UVSR - PVSR | Vzhľadom na pripravovanú reformu v oblasti územného plánovania a výstavby podpredsedom vlády žiadame o doplnenie plánu obnovy o nasledovnú kapitolu: Elektronizácia a digitalizácia v územnom plánovaní a výstavbe V súlade s víziou a stratégiou SR (PVV, NKIVS, DTS 2030, DTVS 2030) v oblasti informatizácie je potrebné dôsledne plniť princípy digitalizácie spoločnosti a riešiť v oblasti výstavby problematiku "OpenData", "MyData", princíp "1x a dosť", "DataQality" a vytvoriť podmienky pre používanie transakčných elektronických služieb v oblasti výstavby. Stratégia „digitalizácie a elektronizácie vo výstavbe“ ovplyvňuje medzinárodné hodnotenia, prístup k procesu informatizácie na legislatívnej úrovni, prístup k procesu informatizácie na úrovni koordinácie, dodržiavanie strategických cieľov SR, stav strategickej architektúry informatizácie. SR do dnešného dňa nemá vyriešenú jednu zo základných elektronických služieb (životných situácií) ktorou je získanie stavebného povolenia. V súhrne je získanie stavebného povolenia len jednou službou v rade procesov-služieb potrebných pre zrealizovanie investície od ideového zámeru, cez jej plánovanie, realizáciu, užívanie-správu až po čas jej likvidácie. Kvalitné dáta a prislúchajúce agendové informačné systémy sú predpokladom vzájomnej interoperability systémov (poskytovanie služieb). S týmito službami a s nimi spojenými dátami je úzko previazané podnikanie v oblasti stavebníctva (investori, architekti a projektanti, zhotovitelia, dodávateľské reťazce, správcovia majetku, technická infraštruktúra a pod.) a nepriamo vplýva aj na ostatné odvetvia hospodárstva. Podľa rebríčka Doing Business 2020 SR patrí 146. miesto (zo 190 hodnotených krajín) z pohľadu hodnotenia stavebného konania a získania povolenia. Stavebné konanie v SR v porovnaní s krajinami OECD trvá veľmi dlho (300 dní), má priveľa procesov, nízku úroveň kvality, kontroly, nízke správne poplatky a vysoké úplatky. S tým súvisí aj skutočnosť, že podľa rebríčka OECD Better Life Index SR patrí 4. miesto od konca v kvalite života v oblasti bývania. Nízka miera inovácií a relatívne nepriaznivé podnikateľské prostredie pre výstavbu sú hlavnou príčinou nízkej produktivity v stavebníctve, ktorá je v SR hlboko pod priemerom EU27. Navyše stavebníctvo zápasí s hlbokým poklesom a v septembri 2020 bol prepad doposiaľ najvyšší za posledných 12 rokov. Stavebníctvo na Slovensku | O | N | MF SR nemôže akceptovať pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | čelilo prepadu, ktorý patril k najväčším spomedzi všetkých krajín EÚ, a to až o 22,8 %. Nízka úroveň kvality a kontroly súvisí najmä s nízkou kvalitou (aktuálnosť, integrita medzi jednotlivými dokumentmi ÚPD, miera detailu) ÚPD a jej integritou s DSP, ktorá je daná hlavne komplikovanými a zastaralými papierovými procesmi. Náklady na správu a údržbu stavieb predstavujú 64-80% z celkových nákladov stavieb počas ich celého životného cyklu. Slovensko bude mať svoje digitálne dvojča stavebného prostredia a geopriestoru, ktoré bude pilierom slovenského priemyslu 4.0. Informácie budú úplné, aktuálne a spoľahlivé. Zavedením elektronických služieb v oblasti územného plánovania a výstavby dôjde k oživeniu stavebníctva, čím sa vytvorí synergický efekt aj pre ostatné odvetvia hospodárstva. Zavedenie elektronických služieb a kvalitný manažment dát v oblasti výstavby má najvyšší potenciál z hľadiska oživenia stavebníctva prostredníctvom zlepšenia regulácie tvorbou politiky na základe kvalitných dát a odstránením bariér pri práci na diaľku, čo prispieva aj k odstráneniu regionálnych rozdielov, k zachovaniu konkurencieschopnosti, zvyšovaniu produktivity a udržaniu pracovných miest. Systematická digitalizácia a elektronizácia vo výstavbe zároveň vytvára predpoklady pre úspešné zvládnutie prípadnej ďalšej krízovej situácie v segmente. Platforma informačného systému musí byť postavená na motivačnom modely a na základe posledných trendov v architektúre informačných systémov, ktoré kladú dôraz najmä na otvorené štandardy, výkonovú škálovatelnosť a bezpečnosť. Pri jej tvorbe boli zohľadnené skúsenosti z prevádzky a implementácií podobných riešení v krajinách ako Singapur, Fínsko, Nórsko, Holandsko, Anglicko alebo Kanada, ktoré patria k lídrom v tejto doméne a majú dlhodobé skúsenosti z prevádzky systémov pre e-permit, 3D city, BIM alebo Digitálne dvojča. Cieľom architektúry platformy je rozdelenie systému do menších, relatívne izolovaných častí, ktoré je možné dobre riadiť a implementovať. Pre riadenie architektúry bude preferovaná v slovenskej verejnej správe zaužívanú notácia ArchiMate Core Framework. Vytvorenie nového informačného systému verejnej správy je len jedným z nástrojov, ako implementovať reformu stavebného práva, ktoré na území Slovenska platí od roku 1976. Dôležitou súčasťou bude nové legislatívne nastavenie samotných procesov vo výstavbe, ktoré budú postavené na princípoch (i) jedného povoľovacieho konania a odstráneniu duplicitných konaní, (ii) konanie hlavnej stavby bude konzumovať vedľajšie/súvisiace stavby, (iii) integrácie procesov s procesmi posudzovania vplyvov na životné | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prostredie, (iv) zjednodušenia procesu a transparentného nastavenia vopred známych zastavovacích podmienok. Reforma stavebných predpisov predpokladá prijatie dvoch nových právnych úprav – zákona o územnom plánovaní a zákona o výstavbe. V rámci územného plánovania by malo dôjsť k zjednoteniu metodiky pre tvorbu územnoplánovacej dokumentácie a vytvoreniu zásad územného plánovania. Zjednodušenie procesu prijímania územnoplánovacej dokumentácie a jej čitateľnosť bude základom pre jasné nastavenie pravidiel v území, pričom cieľom je aby územné plánovanie bola kontinuálna činnosť samosprávy ako primárneho nástroja pre rozvoj územia a reflektovanie potrieb a záujmov spoločnosti s ohľadom na možnosti krajiny a územia. Plánovaný informačný systém tak bude základným nástrojom aj pre získavanie a sledovanie informácií o území. Slovenská republika už nemôže viac ignorovať nevyhnutnosť elektronizácie a digitalizácie procesov územného plánovania a výstavby. Bez takejto reformy nielenže bude neustále prepadať stavebníctvo a Slovenská republika sa stane úplne nekonkurencie schopná pre výrobné podniky, ale nedostupnosť bývania, zlé a ťažkopádne územné plánovanie bude prehlbovať sociálne neistoty, zhoršovať životnú úroveň a kvalitu života. Jednoducho na Slovensku sa bude horšie žiť. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 11 časť Časový rozvrh, prvý odsek: Navrhujeme doplniť aj zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a určiť k nemu prislúchajúci časový harmonogram. Odôvodnenie : Z materiálu vyplýva, že prezentované opatrenia sa budú týkať aj podpory z EŠIF; na to je potrebná aj novela zákona č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nadväzujúcich dokumentov. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 13 časť b) Investície, prvý odsek: V druhej vete sa uvádza, že ministerstvá budú v rámci Plánu obnovy predkladať rozpracované projektové zámery, avšak nižšie v texte sa už uvádzajú aj programy a schémy. Z tohto dôvodu odporúčame upraviť pojmoslovie, či sa projektovým zámerom myslí program/schéma, alebo niečo iné. Odôvodnenie : Potreba spresnenia textu a jeho významu. | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 14 časť Ciele a časť 9 Míľniky a ciele: Popri monitorovaní zvýšenia počtu podaných projektov odporúčame monitorovať aj počet úspešných projektov, za účelom merania kvality týchto projektov. Odôvodnenie : Samotný počet podaných projektov nevypovedá o ich kvalitatívnej úrovni. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 14 časť Implementácia: V prvej odrážke odporúčame nahradiť slová ocenenie "Seal of Excellence" slovami "známku excelenosti za kvalitu (ďalej len "Seal of Excellence"). V ďalšom texte odporúčame vypustiť slová ako ocenenie, resp. pečať a používať už len Seal of Excellence. Odôvodnenie : Pojem "známka excelenosti za kvalitu" používa aj nariadenie EK č. 651/2014 (GBER). | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 2 časť 2a) Hlavné výzvy: V druhej odrážke je potrebné upraviť názov agentúry; namiesto Technologickej agentúry uviesť Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru (SIEA) Odôvodnenie : Nesprávne uvedený názov agentúry, ktoré zároveň nezodpovedá označeniu v zátvorke. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 2 časť Financovanie výskumu a vývoja je nedostatočné: V prvej odrážke v prvej vete odporúčame upraviť slovné spojenie "bohatého na EŠIF" napr. formuláciou "..., kedy sa investície navýšili najmä vďaka zdrojom EŠIF" Odôvodnenie : Odporúčanie na vylepšenie formulácie. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 36 Financovanie a náklady: V bode b) odporúčame upraviť vstupné údaje pre kalkuláciu. Na základe dostupných údajov o firmách v BSK, ktoré získali Seal of Excellence, odporúčame kalkulovať s počtom 20 subjektov a priemernou výškou projektu v sume 1,5 mil. EUR. Odôvodnenie : Odporúčanie vyplýva z reálnych údajov dostupných MH SR, ktoré aktuálne pripravuje výzvu na podporu projektov, ktoré získali Seal of Excellence. | O | A | Výpočet upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 , piata odrážka na začiatku strany a str. 7 štvrtá odrážka: Považujeme za potrebné preformulovať odrážku "Pravidlá verejného | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obstarávania sa aplikujú prehnane prísne a zdĺhavo", napr. slovami "Proces verejného obstarávania je časovo a administratívne náročný". Zastávame názor, že nie aplikácia pravidiel verejného obstarávania je prísna a zdĺhavá, ale samotné nastavenie pravidiel verejného obstarávania v rámci národnej legislatívy je v niektorých prípadoch prísnejšie ako to stanovuje legislatíva EÚ. Odôvodnenie : Zastávame názor, že nie aplikácia pravidiel verejného obstarávania je prísna a zdĺhavá, ale samotné nastavenie pravidiel verejného obstarávania v rámci národnej legislatívy je v niektorých prípadoch prísnejšie ako to stanovuje legislatíva EÚ. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 časť b) Ciele: Odporúčame preformulovať znenie prvej odrážky ("premiérska téma" - napr. agenda na úrovni premiéra, "Rada dostane svoju výkonnú zložku..." - napr. výkonným orgánom Rady bude jej Sekretariát) Odôvodnenie : Odporúčame nahradenie neštandardných formulácií štandardnými. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 druhá odrážka na začiatku strany a str. 7 prvá odrážka Odporúčame preformulovať nasledujúcim spôsobom: " Pri vykazovaní grantových prostriedkov sa nedostatočne využíva zjednodušené vykazovanie výdavkov.". Odôvodnenie : Odporúčanie na upresnenie nezrozumiteľnej a nepresnej formulácie. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 5 časť Komponent výrazne podporuje európske vlajkové iniciatívy: V druhej odrážke má byť označenie "inovačné vouchre" zrejme nahradené pojmom "digitálne vouchre". Odôvodnenie : Predmetný odsek pojednáva o podpore digitalizácie ekonomiky a digitálnych investícií, pričom v materiáli sa rozlišuje typ vouchrov - inovačný a digitálny. | O | A | Text upravený |
| Verejnosť | PRIPOMIENKA 1 VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU strana 6 Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy Zelená ekonomika Žiadame upraviť znenie 4. odstavca nasledovne: Jedným z hlavných cieľov Slovenskej republiky pri transformácii ekonomiky na nízkouhlíkovú je zníženie emisií skleníkových plynov z priemyselnej výroby a priemyselných procesov. Zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle o minimálne 2,6 mil. ton | O | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. V rámci RRF sa nepočíta s podporou pre |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | eqCO2 za rok by malo byť dosiahnuté najmä zavádzaním inovácií a princípov obehového hospodárstva do priemyselných procesov, zvýšeným využívaním BAT (Best Available Technologies), modernizáciou energeticky a materiálovo náročných prevádzok, prechodom na čistejšie spôsoby výroby energie a produktov aj prostredníctvom využívania zdrojov energie bez emisií skleníkových plynov či využívaním vodíka ako bezuhlíkového nosiča energie všade tam, kde priame využitie elektriny nie je možné alebo je nákladovo neefektívne. Odôvodnenie: V súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu existujú možnosti využívania vodíka ako nosiča energie, ktoré ponúkajú riešenia na dekarbonizáciu energetiky, priemyselných procesov, ako aj dopravy, respektíve mobility v jej nových formách. Strategickú úlohu využívania vodíka v podmienkach Slovenskej republiky definuje Národná vodíková stratégia. PRIPOMIENKA 2 Komponent 1 strana 2, Investície: Žiadame pridať nový bod 4 nasledovne: 4. Investície do budovania pilotných elektrolyzérov s celkovou kapacitou 60 MW na výrobu vodíka z obnoviteľných alebo nízkouhlíkových zdrojov energie. Cieľom je zabezpečiť stabilný zdroj vodíka pre sektor dopravy ako alternatívne palivo, pre chemický priemysel a rafinérie pre nahradenie vodíka z fosílnych zdrojov alebo pri prechode na bezuhlíkovú výrobu ocele či v tepelnej energetike. Žiadame navýšiť odhadované náklady z 220 na 256 mil EUR Odôvodnenie: Špecifická cena 1 MW elektrolyzéra je 1,2 mil EUR. Investičné náklady na 60 MW elektrolyzérov sú 72 mil EUR. Ak bude intenzita pomoci stanovená na 50% potom potrebná podpora predstavuje 36 mil. EUR a výroba vodíka sa môže stať rentabilnou. PRIPOMIENKA 3 Komponent 1 strana 4 Hlavné výzvy a ciele Žiadame na záver doplniť ďalší samostatný cieľ: Vytvoriť podmienky na výrobu obnoviteľného vodíka • Vytvoriť podmienky pre implementáciu pilotných projektov výroby obnoviteľného vodíka pomocou elektrolýzerov v celkovej kapacite 60 MW do roku 2026 • Existencia výrobných kapacít obnoviteľného vodíka je predpokladom pre vznik vodíkovej elektromobility vo všetkých segmentoch dopravy. • Obnoviteľný vodík bude využívaný tiež pre potreby dekarbonizácie chemického priemyslu, oceliarstva a rafinérií, najvýznamnejších priemyselných producentov skleníkových plynov na Slovensku. Odôvodnenie: Bez zeleného a modrého vodíka nie je možné naštartovať vodíkový ekosystém. Výroba čistého vodíka je základným prvkom vodíkového hodnotového reťazca. PRIPOMIENKA 4 Komponent 1 strana 9 a 10 3. Investície do zvyšovania flexibility | | | obnovu vozových parkov, nakoľko s uvedenou podporou sa predbežne ráta v rámci EŠIF. Uvedené rozdelenie podpory zároveň napĺňa predpoklad mechanizmu, ktorý bráni dvojitému financovaniu investícií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Medzi výzvy žiadame zaradiť nový bod: Integrácia elektrolyzérov s OZE pre výrobu bezuhlíkového paliva - vodíka pre sektor dopravy, chemického a oceliarskeho priemyslu. Flexibilná výroba vodíka napomôže integrácii OZE do energetického systému. Na strane 11 upraviť odhadované náklady z 60 na 96 mil. EUR. Odôvodnenie: Podpora dôležitých pilotných vodíkových projektov pre dopravu a priemysel je nevyhnutná pre masové nasadenie v strednodobom a dlhodobom horizonte. PRIPOMIENKA 5 Komponent 3 strana 2 Reformy a investície - reformy Žiadame upraviť znenie bodu 4. nasledovne: 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy. Reforma zhŕňa tvorbu a prijatie nových politík, ktoré razantnejším spôsobom urýchlia rozvoj alternatívnych pohonov v doprave. Ide napríklad o reformu distribučných taríf, opatrenia pre zjednodušenie a zrýchlenie procesu výstavby nabíjacej infraštruktúry a čerpacej infraštruktúry vodíka, zavedenie "Práva na nabíjací bod " či zavedenie stabilného predvídateľného viacročného rámca pre podporu budovania príslušnej infraštruktúry pre alternatívne pohony. Odôvodnenie: Nepreferovať výlučne len batériové riešenia, ale poskytnúť nediskriminačné prostredie aj pre ostatné alternatívne palivá. PRIPOMIENKA 6 Komponent 3 strana 7-8 Nedostatok infraštruktúry pre vozidlá s alternatívnym pohonom Žiadame upraviť znenie druhého bodu nasledovne: • Momentálne verejná nabíjacia infraštruktúra pre elektrické vozidlá dosahuje na Slovensku úroveň pokrytia približne 7 % (1 nabíjací bod na približne 14 vozidiel na elektrický pohon), no napríklad v prípade čerpacích staníc na vodík je stále prakticky na úrovni 0 %. S nárastom počtu vozidiel na alternatívny pohon bude táto úroveň nedostačujúca a môže tiež spomaľovať prechod k alternatívnej mobilite. Do roku 2025 sa vybuduje základná sieť 6 čerpacích staníc na vodík a do roku 2030 najmenej 25. Odôvodnenie: Pre rozvoj vodíkovej elektromobility je nevyhnutné vybudovať najprv základnú sieť čerpacích staníc na vodík a neskôr ju rozšíriť v dostupnosti do 50 km. Na rozdiel od nabíjacej infraštruktúry pre BEV, FCEV nie je možné nabíjať z domácich zdrojov. Je potrebné vybudovať základnú sieť tam, kde sa zároveň vybudujú flotily vodíkových vozidiel vo forme autobusov, vlakov, nákladných vozidiel, resp. taxíkov alebo firemných flotíl osobných automobilov. PRIPOMIENKA 7 Komponent 3 strana 26 až 28 Implementácia: Implementácia prostredníctvom 3 nástrojov: Žiadame upraviť znenie prvého nástroja nasledovne: Zmeniť názov z „ • Nástroj 1: Národná sieť | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC)“ na „ • Nástroj 1: Národná sieť ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC) a čerpacích staníc na vodík“ Žiadame pridať poslednú odrážku v tomto nástroji nasledovne: - sieť tvorená 8 čerpacími stanicami na vodík do roku 2030 Žiadame upraviť znenie tretieho bodu (nástroja) nasledovne: - Oprávnení žiadatelia právnické osoby - podnikateľské subjekty. - Oprávnené projekty sa budú týkať iba infraštruktúry pre EV a FCEV (obdobne ako to je pri Výzve MH SR na podporu budovania nabíjacích staníc 2020). - Intenzita pomoci 50 %, - Oprávnené projekty sa budú týkať iba infraštruktúry pre EV a FCEV, budovanie AC 11+ kW nabíjacích bodov a DC 50+ kW nabíjacích bodov, budovanie čerpacích staníc na vodík; - Hlavným výberovým kritériom v prípade EV-infraštruktúry bude hodnota za peniaze – koľko kW nabíjacieho výkonu sa vybuduje na 1 000 € oprávnených výdavkov (viď Príloha 3 - Výzva na nabíjacie stanice 2020) , alebo aká denná kapacita vodíkovej čerpacej stanice sa vybuduje na 1 000 € oprávnených výdavkov v rozlíšení 350 a 700 bar tlakových stupňov na výdajnom stojane. Odôvodnenie: v pôvodnom texte chýba podpora vodíkovej infraštruktúry. Tá je pritom absolútne nevyhnutná pre rozvoj vodíkovej elektromobility, či už cestnej alebo železničnej. | | | |
| Verejnosť | V celom dokumente aj komponentoch a najmä v KOMPONENTe 9: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií" chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách, čím je z komponentu s dôrazom na inovácie vynechaný celý inovačný segment. Sociálne inovácie majú presah do posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov a to najmä v oblastiach: zdravie populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, a pod. Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. V komponente 9, ako i v celom Pláne obnovy je minimálne | Z | N | Pripomienku nie je možné akceptovať. Sociálne inovácie môžu byť financované v rámci ostatných navrhovaných schém, rovnako ako iné inovácie. Nie je nutné vytvárať špecifickú tematickú schému. Pre sociálne inovácie je navyše vytvorených viacero tematicky zameraných zdrojov financovania (napr. špecifický cieľ Sociálne inovácie a experimenty v PO 2021-2027 alebo asignácia 2%). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zastúpená občianska spoločnosť a neziskový sektor ako hlavní nositelia sociálnych inovácií, napriek tomu, že vplyv tretieho sektora na transformáciu spoločnosti a riešenie najzávažnejších spoločenských problémov je kľúčový. V komponente 9 sa spomínajú neziskové organizácie ako jeden zo subjektov. Nie sú však uvedené vhodné schémy, cez ktoré sú inovácie za účasti tohto sektora podporované. Zároveň, navrhujeme doplniť neziskové organizácie o ďalšie subjekty a nositeľov spoločenských inovácií a to: občianske združenia, nadácie (vrátane komunitných), sociálne podniky, podniky s pozitívnym sociálnym dosahom (tak ako je uvedené v zákone 112/2018 o sociálnej ekonomike). Vhodné podporné schémy: -- Grantový program zameraný na škálovanie overených sociálnych inovácií a podporu ekosystému sociálnych inovácií -- Inovačné poukazy (Innovation vouchers") Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. -- Dlhopisy so sociálnym dopadom ("Social impact bonds") Dlhopisy so sociálnym dopadom sú typom dlhopisov, ale nie najbežnejším. Aj keď fungujú počas pevne stanoveného časového obdobia, neponúkajú pevnú mieru návratnosti. Splácanie investorom je podmienené dosiahnutím konkrétnych sociálnych výsledkov. Z hľadiska investičného rizika sa preto dlhopisy so sociálnym dopadom podobajú dlhopisom so štruktúrovaným produktom alebo akciovým investíciám. | | | |
| Verejnosť | - v materiáli navrhujem na str.1, tretí odsek, prvá veta – doplniť vo vete čiarku z: „Slovensko už pred krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 zaostávalo a proces dobiehania životnej úrovne vyspelých krajín EÚ posledných desať rokov stagnoval keď v roku 2018 dosiahlo slovenské HDP na osobu iba 73 % priemeru EÚ 27." Na: „Slovensko už pred krízou spôsobenou pandémiou COVID-19 zaostávalo a proces dobiehania životnej úrovne vyspelých krajín EÚ posledných desať rokov stagnoval, keď v roku 2018 dosiahlo slovenské HDP na osobu iba 73 % priemeru EÚ 27. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | - v materiáli navrhujem na str. 9, Zelená ekonomika, doplniť „o" -prvá veta z: „...spoľahlivejšiu a nákladov efektívnejšiu integráciu obnoviteľných zdrojov." Na: „spoľahlivejšiu a nákladovo efektívnejšiu integráciu obnoviteľných zdrojov." | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | - v materiáli navrhujem na str. 9, Zelená ekonomika, vymazať „e“ -posledná veta z: „...širšie uplatenenie smart technológií...“ Na: „širšie uplatnenie smart technológií...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | - v materiáli navrhujem na str. 1, prvý odsek, posledná veta - odstrániť mäkčeň z: „pracovných miesť “ na: „pracovných miest “ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | - v materiáli navrhujem na str. 4, posledný odsek cca v strede opraviť slovo z: „...Európska komisia v nich opakovanie odporúča zintenzívniť reformné úsilie.“ Na: „Európska komisia v nich opakovane odporúča zintenzívniť reformné úsilie.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | - v materiáli navrhujem na str. 4, Tabuľka 1, bod 7 doplniť bodku za číslicou z: „Vzdelávanie pre 21 storočie“ na: „Vzdelávanie pre 21. storočie.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | - v materiáli navrhujem na str.10, odsek 4, druhá veta - doplniť čiarku vo vete z: „Budovaním infraštruktúry alternatívnych pohonov a podporou výskumno-vývojového a inovačného potenciálu sa podporí postupný prechod automobilového sektora od výroby vozidiel so spaľovacím motorom smerom ku ekologickejším a udržateľnejším alternatívam s vyššou pridanou hodnotou, čím sa podporí udržateľnosť pracovných miest a konkurencieschopnosť lokálneho automobilového sektora do budúcnosti.“ Na: „Budovaním infraštruktúry alternatívnych pohonov a podporou výskumno-vývojového a inovačného potenciálu sa podporí postupný prechod automobilového sektora od výroby vozidiel so spaľovacím motorom, smerom ku ekologickejším a udržateľnejším alternatívam s vyššou pridanou hodnotou, čím sa podporí udržateľnosť pracovných miest a konkurencieschopnosť lokálneho automobilového sektora do budúcnosti.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na st. 10, posledný odsek doplniť dĺžeň v slove z: „pracovných príležitosti“ na: „pracovných príležitostí.“ Jedná sa o tzv. porušenie rytmického krátenia. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 11, tretí odsek, predposledná veta doplniť v slove „o“ z: „...odlnosti...“ na: „...odolnosti...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 11, v prvom odseku Efektívna verejná správa a digitalizácia doplniť čiarku vo vete – z: „. Investície do digitalizácie pripravia | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | verejnú správu na nedostatok pracovnej sily spôsobený starnutím obyvateľstva a uvoľnia existujúce ľudské kapacity na využitie v aktivitách s vyššou pridanou hodnotou.“ Na: „. Investície do digitalizácie pripravia verejnú správu na nedostatok pracovnej sily, spôsobený starnutím obyvateľstva a uvoľnia existujúce ľudské kapacity na využitie v aktivitách s vyššou pridanou hodnotou.“ | | | |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 16, v druhom odseku Efektívna verejná správa a digitalizácia zmeniť slovo vo vete z: „Investície do modernizácie policajného zboru, hasičského a záchranného systému zefektívnenia poskytovanie pomoci zameranej na ochranu života, zdravia, majetku a životného prostredia a zlepšia koordináciu zainteresovaných subjektov v oblasti civilnej ochrany a krízového riadenia.“ Na: „Investície do modernizácie policajného zboru, hasičského a záchranného systému zefektívnia poskytovanie pomoci zameranej na ochranu života, zdravia, majetku a životného prostredia a zlepšia koordináciu zainteresovaných subjektov v oblasti civilnej ochrany a krízového riadenia.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 17, prvý odsek, doplniť čiarku a slovo z: „Rastie aj podiel študentov študujúcich na univerzitách v zahraničí a z toho vyplývajúci únik mozgov patrí k najvyšším v EÚ.“ Na: „Rastie aj podiel študentov študujúcich na univerzitách v zahraničí a z toho vyplývajúci únik mozgov, ktorý patrí k najvyšším v EÚ.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 17, v časti Vzdelávanie, posledný odsek, prvá veta- opraviť slovo z: „...sa zvýši zaškolenosti detí...“ na: „...sa zvýši zaškolenosť detí...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 17, v časti Vzdelávanie, prvý odsek, doplniť dĺžeň na „i“ z: „ ...digitálnych zručnosti... na: „...digitálnych zručností...“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 32, bod 3, druhý odsek upraviť slovosled vety z: „Na národnej úrovni zaručuje základné práva a slobody pre každého bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie Ústava Slovenskej republiky.“ Na: „Na národnej úrovni základné práva a slobody pre každého bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie zaručuje Ústava Slovenskej republiky. | | | |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 32, v prvom odseku, posledná veta - odstrániť duplicitné slovo vo vete: „V rámci vzdelávania v KIB sa vytvorí sa program vzdelávania a zvyšovania bezpečnostného povedomia pre pracovníkov verejnej správy.“ Na: „V rámci vzdelávania v KIB sa vytvorí program vzdelávania a zvyšovania bezpečnostného povedomia pre pracovníkov verejnej správy.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 9, Voda, výskum a inovácie, doplniť dve čiarky vo vete (jedná sa o vloženú vetu) – z: „Vzniknú inovačné konzorciá s cieľom prepojiť potreby trhu a vývojové možnosti kde sa predpokladá s najvýraznejším zastúpením prijímateľov zo segmentu digitálnych inovácií.“ Na: „Vzniknú inovačné konzorciá, s cieľom prepojiť potreby trhu a vývojové možnosti, kde sa predpokladá s najvýraznejším zastúpením prijímateľov zo segmentu digitálnych inovácií." | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | -v materiáli navrhujem na str. 9, Voda, výskum a inovácie, doplniť správny tvar slova „voucher“ z:„...prostredníctvom digitálnych vouchrov...“ na: „... prostredníctvom digitálnych voucherov...“ Zdroj: https://jazykovaporadna.sme.sk/q/3021/ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | Celý dokument: zásadne chýba pri spracovaní dokumentu participácia verejnej správy, mimovládneho sektora, odbornej verejnosti, ako vyplynulo z diskusií počas jednotlivých okrúhlych stolov. Dôrazne upozorňujeme a žiadame odstrániť diskriminačný charakter dokumentu, ktorý sa jednoznačne zameriava na riešenie problémov v kompetencii štátu a štátnej správy a vážnym spôsobom eliminuje potreby ostatných aktérov na svojom území. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku a jeho charakter a rozsah je nad rámec predkladaného materiálu. Dané odporúčania berie predkladateľ na vedomie. Prijímanie podnetov a pripomienok zainteresovaných strán, širokej a odbornej verejnosti bolo realizované v nasledovných rámcoch: a) séria pracovných stretnutí na technickej ako i na najvyššej politickej úrovni; b) zapojenie širokej verejnosti prostredníctvom prijímania podnetov z dedikovanej webovej stránky a špecifickej emailovej adresy; organizácia verejných online diskusií s dôrazom na otázky a pripomienky od širokej verejnosti; c) okrúhle tematické stoly za účasti širokého spektra odbornej verejnosti; d) zaradenie návrhu plánu obnovy do štandardného medzirezortného pripomienkového konania. Komplexný |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | zoznam organizácií zúčastnených na pracovných stretnutiach k Plánu obnovy a odolnosti SR bude doplnený po ukončení konzultačného procesu. |
| Verejnosť | Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 1. Zelená tranzícia, časť Dodržiavanie princípu Významne nepoškodzovať, strana 7, text doplniť o: Obehové hospodárstvo je systém, ktorý už vo fáze prípravy produktu, kladie dôraz na udržateľnosť celého životného cyklu produktu. Jednotlivé fázy životného cyklu produktu musia byť v maximálnej možnej miere v súlade s existujúcimi technológiami, legislatívou i výsledkami dobrej praxe, a zároveň preukázateľne udržateľné v uzavretom cykle tak, aby produkovali, čo najmenšie množstvo odpadu i CO2, pri dodržaní zásady dlhodobej udržateľnosti uzavretého cyklu. Obehové hospodárstvo si vyžaduje tvorbu takých produktov, ktoré budú spotrebovávať čo najmenej primárnych zdrojov i energií, a zároveň pri ich realizácii bude preferované využívanie obnoviteľných zdrojov i materiálov. Produkty Obehového hospodárstva musia spĺňať požiadavku opakovaného užívania, opraviteľnosti, zlepšovania, recyklovateľnosti alebo environmentálne prijateľnej rozložiteľnosti a to pri neustálom znižovaní uhlíkovej stopy. Využívanie certifikácie dostupných systémov pomáha samosprávam, regionálnym projektantom a vývojárom efektívne rozhodnúť o každom ďalšom plánovaní a rozvoji územia. Zároveň predstavujú komplexný nástroj, ktorý skĺbi požiadavky strategického plánovania v území tak, aby boli zohľadnené environmentálne, energetické, klimatické i socio-ekologické potreby regiónu, pri zachovaní udržateľného rozvoja a hospodárskeho rastu. Zdôvodnenie návrhu: Obehové hospodárstvo predstavuje ekonomický model uprednostňujúci opätovné využívanie a recyklovanie produktov (Europarl, 2021). Cieľom obehového hospodárstva je čo najdlhšie udržiavať hodnotu výrobkov, materiálov a zdrojov ich návratom do produkčného cyklu na konci ich používania pri minimálnej tvorbe odpadu. Čím menej výrobkov je zlikvidovaných, tým menej surovín sa vyťaží, čo pozitívne vplýva na životné prostredie. (Eurostat, 2021) Prechod na intenzívnejšie obehové hospodárstvo, v ktorom sa hodnota výrobkov, materiálov a zdrojov uchováva v hospodárstve čo možno najdlhšie a minimalizuje sa vznik odpadu, je významným príspevkom k úsiliu EÚ o rozvoj udržateľného nízkouhlíkového, konkurencieschopného hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje. (Eurokom, 2015). Súvisiaca správa poukazuje | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. V rámci Plánu obnovy sa predpokladá príprava reformy nakladania so stavebným odpadom v duchu zásad obehového hospodárstva, ktorá predznamená komplexnú reformu nakladania s odpadom a obehového hospodárstva, ktorú pripravuje Ministerstvo životného prostredia SR. Táto komplexná reforma však priamo nebude súčasťou Plánu obnovy, preto nepovažujeme za vhodné a účelné na tomto mieste širšie uvádzať základné princípy obehového hospodárstva. Poukazujeme na to, že podrobnosti o dodržiavaní princípov obehového hospodárstva v jednotlivých komponentoch poskytujú dotazníky ohľadom dodržiavania princípu výrazne nepoškodzovať (DNSH), ktoré sú povinné na úrovni každého opatrenia (reformy/investície). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na rozsiahlejšie prínosy obehového hospodárstva vrátane zníženia súčasných úrovní emisií oxidu uhličitého (EMS,2015). | | | |
| Verejnosť | Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 1. Zelená tranzícia, časť Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy, strana 6, text doplniť o: „Súčasné adaptačné reformy smerujúce k dosiahnutiu uhlíkovej neutrality a prispôsobeniu sa klimatickým zmenám, ktoré sa opierajú o regionálne i lokálne plánovanie podporujúce vzorové riešenia pre zelenú ekonomiku, si vyžadujú strategické investície do fyzickej infraštruktúry s diverzifikáciou ekonomík tak, aby umožnili mestám a župám napĺňať špecializovanú úlohu v polycentrickom rozvoji území. Komplexnosť problematiky reformy zameranej na zelenú ekonomiku si vyžaduje ekologický hospodársky rozvoj, ktorý je možné dosiahnuť rozvojom zelene orientovaných klastrov a zelených pracovných miest. Práve podpora klastrov, ktoré v sebe integrujú inovatívne prostredie s odborným zázemím pre oblasť zelenej ekonomiky, napomáha dosiahnutiu vytýčených cieľov prostredníctvom efektívnosti i zdieľanej infraštruktúry, a to bez potreby duplikovania opatrení.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách, zapojených aktéroch a spôsoboch implementácie poskytujú jednotlivé komponenty. Nespochybňujeme význam a úlohu národného komorového systému a odborných klastrových iniciatív pri zvyšovaní zeleného inovačného potenciálu a prispievaniu k napĺňaniu environmentálnych cieľov, avšak máme za to, že bližší popis ich štruktúry na tomto mieste nie je vhodný ani účelný. |
| Verejnosť | Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 2. Digitálna transformácia, časť Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti digitálnej transformácie, strana 8, text doplniť o: „Digitálne služby s centrálnym riadením, opierajúce sa o dobré riešenia pri zabezpečení plynulého a konzistentného poznania si vyžadujú afektívnu analýzu odborného spektra, | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré je nesúrodé. Práve rozmanitosť užívateľov a rôznorodosť poskytovaných dát, si vyžaduje budovanie klastrov zameraných na oblasť digitalizácie a smart riešení. Digitálnu transformáciu nevnímame ako technický proces, ale ako spúšťač transformácie, ktorá prináša efektívne zmeny pre ekonomiku, štát a spoločnosť. Za pomoci klastrov sú efektívnejšie implementované procesy digitálnej transformácie smerom ku automatizácii základných procesov a postupov, pre všetky zúčastnené strany v lokálnych podmienkach regiónov. Klastre tvoria významný technologický prvok potrebných zmien, ktoré ovplyvňujú zaužívané postupy i tradície a tvoria jednoznačný predpoklad pripravenosti ku zásadným zmenám. Úspešná digitálna transformácia si vyžaduje odborné zázemie klastrov pre posilnenie manažmentu i zamestnancov v podnikoch, sociálnych systémov smerom k širokému obyvateľstvu a štátnych systémov vytvárajúcich potrebný politický rámec. Tempo technologických zmien v globalizovanom svete si vyžaduje nové obchodné modely budované pomocou klastrov. Výhodou klastrov je ich schopnosť zvládnuť fragmentáciu trhu a vytvárať partnerstvá, ktoré si môžu úspešne udržať svoje postavenie voči konkurencii. Klastrová spolupráca si viac ako kedykoľvek predtým vyžaduje novú kvalitu dynamiky, ktorá umožňuje otvorenú inováciu, internacionalizáciu a formovanie strategických aliancií. Inovatívne obchodné modely v prostredí transformácie si vyžadujú otvorenú kultúru inovácií, bez rigidných štruktúr, ale vnímavú k novým požiadavkám. Požiadavky kladené na zelenú ekonomiku si však vyžadujú také smart riešenia, ktoré otvoria verejnú diskusiu o prijímaných opatrenia a schopnosti prispôsobovať sa klimatický zmenám. Práve digitálna transformácia si vyžaduje zavádzanie diaľkového zberu dát a inteligentnej správy dátových tokov s využitím robotiky a umelej inteligencie. Tieto skutočnosti si však vyžadujú širokospektrálne odborné prostredie znalé lokálnych podmienok, pri zachovaní bezpečnosti a podporujúce rozvoj i udržateľnosť v špecifických podmienkach územia, čo je možné zaistiť integrovaním nesúrodých kapacít do klastrov smerom k vytýčenému cieľu.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri | | | navrhovaných reformách a investíciách v sektore digitalizácie a informatizácie poskytuje komponent 17, pričom komponent 7 uvádza konkrétne opatrenia v procese budovania vzdelávania 21. storočia. Máme za to, že textácia na tomto mieste je dostatočne všeobecná a pokrýva problematiku digitálnej transformácie plošne, pričom nepovažujeme za účelné na tomto mieste konkrétne uvádzať úlohu klastrov v procese digitálnej transformácie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| Verejnosť | Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 3. Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, časť Hlavné výzvy v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu, strana 9, text doplniť o: „Trvalo udržateľný rozvoj je jedným zo základných a najdôležitejších cieľov globálnej politiky. Klastre prispievajú k inteligentnejšiemu a udržateľnému rozvoju riešeniami v technologických i vedeckých činnostiach a vývojom nových technológií pre rozvíjajúce sa odvetvia. Vytváraním nových obchodných aktivít, lákaním významných technologických spoločností a prepájaním miestnych firiem s hodnotovými systémami svetovej úrovne sa klastre aktívne podieľajú na trvalo udržateľnom rozvoji. Podporou vytvárania vedomostí, spoločným učením, prenosom technológií, ako i spoluprácou a udržateľnými inováciami, klastre rozvíjajú malých a stredných podnikov. Práve prostredie klastrov vytvára kreatívny priestor pre nové a inovatívne riešenia, ktoré napomáhajú rozvoju znevýhodnených skupín. Sú zárukou zdravého konkurenčného prostredia, ktoré podporuje konkurencieschopnosť regiónov a medzinárodnú spoluprácu v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách, zapojených aktéroch a spôsoboch implementácie poskytujú jednotlivé komponenty. Nespochybňujeme význam a úlohu národného komorového systému a odborných klastrových iniciatív v inteligentnejšom a udržateľnejšom rozvoji, avšak máme za to, že bližší popis ich štruktúry na tomto mieste nie je vhodný ani účelný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| Verejnosť | Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 4. Sociálna a teritoriálna kohézia, časť Hlavné výzvy v oblasti sociálnej a teritoriálnej kohézie, strana 13, text doplniť o: „Klastre rozvíjajú spoluprácu a spoločné prístupy s cieľom uľahčiť identifikáciu nových trhových výklenkov v trhových sektoroch regiónov a ich vzájomné prepájanie, ako i predefinovanie vzdelávacích a školiacich programov podľa potrieb odvetví požadovaných v regiónoch. Činnosť klastrov prispieva k „zelenšiemu“ modelu rozvoja regiónov a zároveň zvyšuje konkurencieschopnosť a inovačné kapacity v domácich i zahraničných regiónoch. Rozdiely v prístupe k službám všeobecného záujmu môžu viesť k tomu, že poskytovatelia služieb, podniky a spoločenské aktivity sa budú sťahovať do oblastí s lepším prístupom v strednodobom až dlhodobom horizonte. Pôsobenie klastrov a ich odborná činnosť pri tvorbe nových technológií pre online služby môžu znížiť citlivosť a tlaky okrajových oblastí na presídlenie. Zároveň klastre napomáhajú budovaniu know-how v oblasti cenovo dostupného bývania. Služby všeobecného záujmu: prístupnosť, blízkosť, cenová dostupnosť a kvalita verejných služieb sú dôležité pre kvalitu života a rozvoj podnikania. Potreba vyššej nákladovej efektívnosti a efektívnej verejnej správy môže viesť k zrušeniu alebo zoskupeniu služieb v určitých miestach regiónov. Zároveň sa zvyšujú očakávania týkajúce sa dostupnosti a kvality.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách, zapojených aktéroch a spôsoboch implementácie poskytujú jednotlivé komponenty. Nespochybňujeme význam a úlohu národného komorového systému a odborných klastrových iniciatív pri rozvoji regiónov, zvyšovaní konkurencieschopnosti a inovačného potenciálu, avšak máme za to, že bližší popis ich štruktúry na tomto mieste nie je vhodný ani účelný. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| Verejnosť | Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 6. Politiky pre ďalšie generácie, časť Hlavné výzvy v oblasti politík pre ďalšie generácie a vzdelávania, strana 16, text doplniť o: „Vzdelávacie systémy sa globálne odkláňajú od starej a zastaranej metódy výučby smerom k výučbe zručností a kompetencií študentov 21. storočia. Výzvou transformácie je financovanie kvalitného vzdelávania i smerom k učiteľom. Práve komplexné vzdelávanie v regiónoch s jasným posolstvom o závažnostiach a príčinách globálneho oteplenia, smerom k nadobudnutiu špecifických zručností predstavuje smerovanie budovania špecifických vzdelávacích programov pomocou klastrov i smerom ku výchove budúcich generácií.“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | N | Spracovateľ berie námet/podnet na vedomie, avšak pripomienku neakceptuje. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných východísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkrétnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách v sektore školstva a vedy, výskumu poskytujú komponenty 6-9. Máme za to, že textácia na tomto mieste je dostatočne všeobecná a pokrýva problematiku kurikulárnej reformy v jej plnej šírke, pričom nepovažujeme za účelné konkrétne uvádzať úlohu klastrov v budovaní špecializovaných vzdelávacích programov. |
| Verejnosť | Do komponentu 05 navrhujeme zaradiť oblasť agropotravinárstvo, s cieľom reformovať celý potravinový reťazec a agropotravinársky sektor na sektor založený na udržateľnom využívaní obnoviteľných zdrojov na princípoch zelenej ekonomiky a prechodu spoločnosti od fosílnej k zelenej ekonomike, schopný v krízových situáciách plnohodnotne zabezpečiť výživu obyvateľstva. Podporiť potravinový dodávateľský reťazec, ktorý by mal zabezpečiť zvýšenú spotrebu lokálnej potravinárskej produkcie, t. j. | Z | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stimulovať udržateľné postupy spracovávania potravín, s ohľadom na ciele stanovené v strategických dokumentoch Green Deal a Farm to Fork. - Súborom komplexných opatrení nastaviť systém väzieb a vzťahov v agropotravinárskom rezorte spôsobom, podporujúcim: - Systémové riešenia pre podporu zvýšenia potravinovej sebestačnosti v podmienkach SR v súlade s PVV - Modernizáciu a inovácie technologických a výrobných zariadení v potravinárskom priemysle a dodávateľskom reťazci - Ekologizáciu a udržateľnosť v energetického hospodárstva v potravinárskom priemysle - Riešenia znižujúce zaťaženie životného prostredia – najmä s cieľom zníženia uhlíkovej stopy, potravinových strát, plytvania zdrojmi a zavádzanie bezodpadových technológií a technológií založených na zužitkovaní odpadov z potravinovej prvovýroby a spracovania - Zabezpečenie výživy obyvateľstva v krízových situáciách, podpora regionálnej vertikálnej spolupráce, aktivácia a rozvoj skrátených odbytových reťazcov - Riešenia podporujúce zvýšenú spotrebu lokálnej potravinárskej produkcie, t. j. stimulujúce udržateľné postupy spracovávania potravín, s ohľadom na ciele stanovené v strategických dokumentoch Green Deal a Farm to Fork. - Digitalizácia agropotravinárstva a digitálna tranzícia založená na vzájomnom prepojení odborných a vedeckých dát a údajov fragmentovaných v existujúcich parciálnych datasetoch. Popri vyššie uvedených oblastiach podpora zvýšenej spotreby lokálnej potravinárskej produkcie, t. j. stimulujúce udržateľné postupy spracovávania potravín, s ohľadom na ciele stanovené v strategických dokumentoch Green Deal a Farm to Fork budú kľúčové reformy zamerané na: - Komplexné riešenia zamerané na edukáciu spotrebiteľov v oblasti hodnoty potravín, kvality a nutričnej hodnoty, vrátane nástrojov na ochranu zdravia spotrebiteľa a významu digitálnych technológií v oblasti kvality, bezpečnosti a vystopovateľnosti potravín - Podporné nástroje stimulujúce domácu spotrebu a odbyt založené na objektívnych kvalitatívnych znakoch, - V rámci Digitalizácie agropotravinárstva a digitálnej tranzície založenej na vzájomnom prepojení odborných a vedeckých dát a údajov fragmentovaných v existujúcich parciálnych datasetoch budú kľúčové reformy zamerané na: - inteligentné riešenia zabezpečujúce digitalizáciu a vzájomné prepojenie datasetov existujúcich v rámci rôznych subjektov agropotravinárskeho rezortu – ústredné orgány štátnej správy, orgány úradnej kontroly, výskumné inštitúcie, - zber a aktualizácia údajov o kvalite a bezpečnosti potravín vrátane údajov o produkcii potravín v reálnom čase – vo väzbe na predchádzajúce | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | oblasti, - tvorba nástrojov na digitalizáciu informácií pre spotrebiteľa a orgány úradnej kontroly založených na objektívnych ukazovateľoch kvality a bezpečnosti potravín, - tvorba nástrojov pre produkciu inteligentných obalov a obalových materiálov. - V každej z uvedených oblastí sa predpokladá podpora a horizontálnej spolupráce a zapojenie vedy, výskumu a inovácií do spolupráce pri vývoji, testovaní a prenose inovatívnych poznatkov do praxe v celej potravinovej vertikále. | | | |
| Verejnosť | Dokument Komponent 4: Dekarbonizácia priemyslu Uvádzame pripomienky k dokumentu Komponent 4: Dekarbonizácia priemyslu ktoré v súčasnosti bránia efektívnemu vyžitiu finančných zdrojov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Bez kvalitných a štátom garantovaných údajov nebude vedieť Slovenská republika definovať príspevky jednotlivých zdrojov (mobilných a malých zdrojov) k množstvu emisií skleníkových plynov a realizovať rozhodovacie procesy a prípravy štátnych politík na základe dôveryhodných a garantovaných údajov. V nasledujúcom uvádzame pripomienky k dokumentu: 1. Dokument nerieši problematiku skleníkových plynov v celom rozsahu, zaoberá sa len skleníkovými plynmi priemyselných podnikov a vynecháva napríklad mobilné zdroje, ktoré produkujú v rámci SR 19% skleníkových plynov a malé zdroje, ktoré produkujú v rámci SR 12% skleníkových plynov. 2. Dokument nezohľadňuje v rámci Reformy 2 – Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle rozšírenia aj o mobilné zdroje a malé zdroje, ktoré produkujú v rámci SR 31% skleníkových plynov. 3. Dokument v Reforme 3: Novelizácii zákona o oblasti o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania (IPKZ) rieši parciálne problémy 4. Digitálny rozmer komponentu nerieši komplexne problematiku digitalizácie komponentu, získavania údajov a vytvorenie komplexného informačného systému pre podporu rozhodovacích procesov pre oblasť dekarbonizácie Slovenskej republiky. Dokument deklaruje automatizáciu povoľovacieho procesu prostredníctvom informačného systému obsahujúceho všetky požadované funkcionality. 5. Dokument nevyčlenil na digitalizáciu komponentu žiadne finančné zdroje. Návrhy na dopracovanie dokumentu: 1. Do dokumentu žiadame zapracovať integráciu zberu, spracovania a prezentácie skleníkových plynov za oblasti Priemysel a fosílne palivá v rámci priemyslu, Energetiku, Dopravu a Domácnosti, ktoré pokryjú produkciu 90% skleníkových plynov v SR. 2. V položke Investície žiadame do dokumentu | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Nie je možné podporiť všetky opatrenia z plánu obnovy a odolnosti. Spracovateľ však súhlasí s dôležitosť zohľadnenia podstaty pripomienky. Navrhované opatrenia preto vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | doplniť položku „Vybudovanie informačného systému zberu, spracovanie a evidencie skleníkových plynov súčasťou ktorého bude aj povoľovací proces . 3. Vyčleniť na informačný systém z celkových odhadovaných nákladov 350 mil. eur z RRF primeranú čiastku na riešenie informačného systému. | | | |
| Verejnosť | HROMADNÁ PRIPOMIENKA K PLÁNU OBNOVY A ODOLNOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA ZARADENIE KAPITOLY TÝKAJÚCEJ SA KULTÚRY A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU Ministerstvo financií Slovenskej republiky predložilo do medzirezortného pripomienkového konania návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ktorý definuje rozdelenie a spôsob použitia viac ako 6 miliárd Eur z mechanizmu RRF (Recovery and Resilience Facility), ktorého cieľom je zmierniť ekonomické a sociálne dopady pandémie ochorenia COVID-19 a podporiť udržateľnosť, odolnosť európskej ekonomiky a spoločnosti a jej pripravenosť na zelenú a digitálnu transformáciu. Predložený návrh reforiem a investícií zahŕňa viaceré oblasti ekonomiky a spoločnosti, ale úplne ignoruje oblasť kultúry a kreatívneho priemyslu, ktorá patrí k pandémiou najviac postihnutým a zdecimovaným oblastiam a zároveň už desaťročia čaká na zásadné štrukturálne reformy a investície. V tejto hromadnej pripomienke preto žiadame, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky prehodnotilo priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti SR a vyčlenilo 2% z celkového objemu prostriedkov do osobitnej novo zaradenej kapitoly, venovanej obnove kultúrnych a kreatívnych sektorov prostredníctvom reforiem a investícií v tejto oblasti – inštitucionálne reformy štátnej kultúrnej infraštruktúry, verejné investície do novej kultúrnej infraštruktúry a konsolidáciu sektora prostredníctvom verejných nákupov diela a obsahov, a podpora vzniku nových modelov tvorby a distribúcie kultúrnych produktov. Návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky: https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/112 Hromadnú pripomienku je možné podporiť najneskôr do 22.3.2021. Zora Jaurová, producentka, prezidentka Creative Industry Forum Lucia Plaváková, advokátka Nina Vrbanová, kurátorka a kritička umenia Bohdan Smieška, Kultúrna Bratislava Zuzana Ivašková, správkyňa Nadácie mesta Bratislavy Ľubica Hustá, Aparát, riaditeľka Bratislava Design Week Katarína Trnovská, riaditeľka Galérie mesta Bratislavy František Malík, programový riaditeľ BRAK - Bratislavský knižný festival Martin Shooty Šútovec, karikaturista Beáta Seberíniová, | Z | N | Výsledok rozporového konania: Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá.<br>Zdôvodnenie: Spracovateľ pripomienky neakceptuje navrhovanú zmenu z dôvodu vyčlenenia iných zdrojov financovania pre sektor kultúry ako aj z dôvodu kritérií pre tvorbu Plánu obnovy a odolnosti SR, ktoré sú špecifické a presné určené nariadením Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241 z 12. februára 2021.<br>Počas rozporového konania predkladateľka hromadnej pripomienky priblížila svoju víziu kultúry a kreatívneho priemyslu a opísala momentálny stav v sektore, ktorý podľa nej nie je prioritou vlády. V pláne obnovy nevidí inovatívne nápady ani podporu tých sektorov, ktoré boli najviac zasiahnuté pandémiou. Podpora pamiatok či školských knižníc, ktoré sú momentálne v pláne obnovy, je podľa nej nedostatočná. Ako príklad možného financovania kultúry v pláne obnovy uviedla presah do iných tém, napríklad digitalizácie v rámci kultúry. Premiér počas rokovania poukázal na iné zdroje financovania pre kultúru, napríklad európske štrukturálne a investičné fondy, ktoré bližšie nešpecifikoval. Rovnako zdôraznil potreby reflektovať v pláne obnovy špecifické odporúčania Európskej komisie (tzv. CSRs), ktoré má Slovensko nenaplnené a ktoré plán obnovy musí zahŕňať. Takýto feedback má osobne aj od najvyšších predstaviteľov EK. Ministerka kultúry dodala, že v súčasnosti sú rôzne druhy finančnej pomoci a záchranné mechanizmy pre kultúrny sektor aj ako možnosti financovania rôznych projektov. Cieľom podľa nej je, aby bola pomoc adresná a spravodlivá. Generálna riaditeľka sekcie plánu obnovy na MF objasnila princípy fungovania |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Anténa - sieť pre nezávislú kultúru Slávo Krekovič, Atrakt Art – združenie pre aktuálne umenie a kultúru, dramaturg a kultúrny organizátor Jozef Lupták, hudobník, riaditeľ Festivalu Konvergencie Silvia Hroncová, podpredsedníčka Otvoreného fóra Zachráňme kultúru Darina Kárová, predsedníčka Otvoreného fóra Zachráňme kultúru Michal Hvorecký, prekladateľ Slavomíra Salajová, Creative Industry Forum Zuzana Mistríková, prezidentka Asociácie nezávislých producentov Nikolaj Nikitin, hudobník, predseda OZ Hlava XXII Dorota Kenderová, riaditeľka Východoslovenskej galérie Dana Kleinert, Slovak Fashion Council Olja Triaška Stefanović, fotografka Ján Triaška, maliar Boris Meluš, Nadácia Cvernovka Zuzana Hekel, riaditeľka Divadla Jána Palárika v Trnave Mátyás Prikler, režisér Petra Fornayová, Asociácia súčasného tanca, festival Nu Dance Fest *** Hromadná pripomienka k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky Číslo legislatívneho procesu: LP/2021/112 Rezortné číslo: MF/007098/2021-2974 Vyčlenenie 2% na kapitolu obnovy kultúrnych a kreatívnych sektorov Žiadame, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky prehodnotilo priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a vyčlenilo 2% z celkového objemu prostriedkov do osobitnej novej kapitoly, venovanej obnove kultúrnych a kreatívnych sektorov prostredníctvom reforiem a investícií v tejto oblasti – inštitucionálne reformy štátnej kultúrnej infraštruktúry, verejné investície do novej kultúrnej infraštruktúry a konsolidáciu sektora prostredníctvom verejných nákupov diela a obsahov, a podpora vzniku nových modelov tvorby a distribúcie kultúrnych produktov. Odôvodnenie: Uznesenie Európskeho parlamentu o kultúrnej obnove Európy (2020/2708(RSP)) zo dňa 17.septembra 2020 zaväzuje členské štáty vyčleniť najmenej 2% z finančných prostriedkov alokovaných v národných Plánoch obnovy a odolnosti na obnovu kultúrnych a kreatívnych odvetví, aby bola zabezpečená ich ekonomická a spoločenská kontinuita a ďalší rozvoj. Výbor pre kultúru a médiá NR SR vo svojom uznesení zo dňa 23. septembra 2020 odporúča vláde SR, aby toto uznesenie EP rešpektovala a vyčlenila minimálne 2 % z prostriedkov Mechanizmu obnovy a odolnosti na kultúrne a kreatívne sektory. Zmyslom plánov obnovy je obnoviť sektory postihnuté krízou a dať im nové rozvojové impulzy. Hierarchia priorít, ktoré jednotlivé krajiny vo svojich plánoch predkladajú, hovorí o tom, čo je pre ne dôležité. Predložený návrh MF SR ignoruje rozsah poškodenia kultúrnych a kreatívnych sektorov spôsobený pandemickými opatreniami, neberie do úvahy jednoznačné ekonomické dáta a | | | fondu obnovy a odolnosti a načrtla spôsob, akým sa stanovujú deliace čiary medzi financovaním z fondu obnovy a európskymi štrukturálnymi a investičnými fondami. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nevníma spoločenskú dôležitosť obnovy týchto sektorov a ich kľúčovú úlohu pri obnove krajiny, ekonomiky a spoločnosti. Podľa údajov najnovšej štúdie EY o dopadoch pandémie na kultúrny a kreatívny priemysel zaznamenal tento sektor v roku 2020 prepad obratu o 31% a je na čele rebríčka spolu s prepadom leteckej prepravy. Pritom však napríklad prepad v oblasti performatívneho umenia bol vyše 90% a v hudbe 76%. Najhorší prepad v rámci Európy zaznamenali práve štáty strednej a východnej Európy, kde sa v celkovej výške pohybuje až na úrovni 44%. Pandemická kríza zároveň vytvára úplne nové a dlhodobé požiadavky na vybavenie a fungovanie kultúrnych inštitúcií, požiadavku úplne nových ekonomických a distribučných modelov vo viacerých sektoroch kultúrneho a kreatívneho priemyslu a zásadnú reštrukturalizáciu pracovného trhu či požadovaných zručností v kultúrno-kreatívnom priemysle. Príklady toho, aké reformy a investície v oblasti kultúry môžu a majú byť zahrnuté v Pláne obnovy a odolnosti, nájdeme vo viacerých krajinách EÚ, ktoré už svoje plány zverejnili (napr. Francúzsko či Česko) a ktoré v nich rešpektujú uznesenie EP o finančnej alokácii pre kultúrne a kreatívne sektory. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. *** V prípade, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky nevyhovie hromadnej pripomienke, žiadame uskutočnenie rozporového konania, na ktoré budú písomne pozvané nižšie uvedené zástupkyne verejnosti. Zora Jaurová, Zvolenská 41, 821 09 Bratislava, zora.jaurova@gmail.com Lucia Plaváková, Budatínska 57/A, 851 06 Bratislava, plavakova@gmail.com *** Podpisy na túto hromadnú pripomienku boli zbierané prostredníctvom portálu Changenet.sk: http://www.changenet.sk/?section=kampane&x=1186669 a budú doručené na MF SR elektronickou poštou. | | | |
| Verejnosť | HROMADNÁ PRIPOMIENKA K PLÁNU OBNOVY A ODOLNOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA ZARADENIE KAPITOLY TÝKAJÚCEJ SA KULTÚRY A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU Ministerstvo financií Slovenskej republiky predložilo do medzirezortného pripomienkového konania návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ktorý definuje rozdelenie a spôsob použitia viac ako 6 miliárd Eur z mechanizmu RRF (Recovery and Resilience Facility), ktorého cieľom je zmierniť ekonomické a sociálne dopady pandémie ochorenia COVID-19 a podporiť udržateľnosť, odolnosť európskej ekonomiky a spoločnosti a jej pripravenosť na zelenú a digitálnu transformáciu. Predložený návrh reforiem a investícií zahŕňa viaceré | Z | N | Výsledok rozporového konania: Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá.<br>Zdôvodnenie: Spracovateľ pripomienky neakceptuje navrhovanú zmenu z dôvodu vyčlenenia iných zdrojov financovania pre sektor kultúry ako aj z dôvodu kritérií pre tvorbu Plánu obnovy a odolnosti SR, ktoré sú špecifické a presné určené nariadením Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti 2021/241 z 12. februára 2021.<br>Počas rozporového konania predkladateľka hromadnej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | oblasti ekonomiky a spoločnosti, ale úplne ignoruje oblasť kultúry a kreatívneho priemyslu, ktorá patrí k pandémiou najviac postihnutým a zdecimovaným oblastiam a zároveň už desaťročia čaká na zásadné štrukturálne reformy a investície. V tejto hromadnej pripomienke preto žiadame, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky prehodnotilo priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti SR a vyčlenilo 2% z celkového objemu prostriedkov do osobitnej novo zaradenej kapitoly, venovanej obnove kultúrnych a kreatívnych sektorov prostredníctvom reforiem a investícií v tejto oblasti – inštitucionálne reformy štátnej kultúrnej infraštruktúry, verejné investície do novej kultúrnej infraštruktúry a konsolidáciu sektora prostredníctvom verejných nákupov diela a obsahov, a podpora vzniku nových modelov tvorby a distribúcie kultúrnych produktov. Návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky: https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/112 Hromadnú pripomienku je možné podporiť najneskôr do 22.3.2021. Zora Jaurová, producentka, prezidentka Creative Industry Forum Lucia Plaváková, advokátka Nina Vrbanová, kurátorka a kritička umenia Bohdan Smieška, Kultúrna Bratislava Zuzana Ivašková, správkyňa Nadácie mesta Bratislavy Ľubica Hustá, Aparát, riaditeľka Bratislava Design Week Katarína Trnovská, riaditeľka Galérie mesta Bratislavy František Malík, programový riaditeľ BRAK - Bratislavský knižný festival Martin Shooty Šútovec, karikaturista Beáta Seberíniová, Anténa - sieť pre nezávislú kultúru Slávo Krekovič, Atrakt Art – združenie pre aktuálne umenie a kultúru, dramaturg a kultúrny organizátor Jozef Lupták, hudobník, riaditeľ Festivalu Konvergencie Silvia Hroncová, podpredsedníčka Otvoreného fóra Zachráňme kultúru Darina Kárová, predsedníčka Otvoreného fóra Zachráňme kultúru Michal Hvorecký, prekladateľ Slavomíra Salajová, Creative Industry Forum Zuzana Mistríková, prezidentka Asociácie nezávislých producentov Nikolaj Nikitin, hudobník, predseda OZ Hlava XXII Dorota Kenderová, riaditeľka Východoslovenskej galérie Dana Kleinert, Slovak Fashion Council Olja Triaška Stefanović, fotografka Ján Triaška, maliar Boris Meluš, Nadácia Cvernovka Zuzana Hekel, riaditeľka Divadla Jána Palárika v Trnave Mátyás Prikler, režisér Petra Fornayová, Asociácia súčasného tanca, festival Nu Dance Fest *** Hromadná pripomienka k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky Číslo legislatívneho procesu: LP/2021/112 Rezortné číslo: MF/007098/2021-2974 Vyčlenenie 2% na kapitolu obnovy kultúrnych a kreatívnych sektorov Žiadame, aby Ministerstvo | | | pripomienky priblížila svoju víziu kultúry a kreatívneho priemyslu a opísala momentálny stav v sektore, ktorý podľa nej nie je prioritou vlády. V pláne obnovy nevidí inovatívne nápady ani podporu tých sektorov, ktoré boli najviac zasiahnuté pandémiou. Podpora pamiatok či školských knižníc, ktoré sú momentálne v pláne obnovy, je podľa nej nedostatočná. Ako príklad možného financovania kultúry v pláne obnovy uviedla presah do iných tém, napríklad digitalizácie v rámci kultúry. Premiér počas rokovania poukázal na iné zdroje financovania pre kultúru, napríklad európske štrukturálne a investičné fondy, ktoré bližšie nešpecifikoval. Rovnako zdôraznil potreby reflektovať v pláne obnovy špecifické odporúčania Európskej komisie (tzv. CSRs), ktoré má Slovensko nenaplnené a ktoré plán obnovy musí zahŕňať. Takýto feedback má osobne aj od najvyšších predstaviteľov EK. Ministerka kultúry dodala, že v súčasnosti sú rôzne druhy finančnej pomoci a záchranné mechanizmy pre kultúrny sektor aj ako možnosti financovania rôznych projektov. Cieľom podľa nej je, aby bola pomoc adresná a spravodlivá. Generálna riaditeľka sekcie plánu obnovy na MF objasnila princípy fungovania fondu obnovy a odolnosti a načrtla spôsob, akým sa stanovujú deliace čiary medzi financovaním z fondu obnovy a európskymi štrukturálnymi a investičnými fondami. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | financií Slovenskej republiky prehodnotilo priority predloženého Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a vyčlenilo 2% z celkového objemu prostriedkov do osobitnej novej kapitoly, venovanej obnove kultúrnych a kreatívnych sektorov prostredníctvom reforiem a investícií v tejto oblasti – inštitucionálne reformy štátnej kultúrnej infraštruktúry, verejné investície do novej kultúrnej infraštruktúry a konsolidáciu sektora prostredníctvom verejných nákupov diela a obsahov, a podpora vzniku nových modelov tvorby a distribúcie kultúrnych produktov. Odôvodnenie: Uznesenie Európskeho parlamentu o kultúrnej obnove Európy (2020/2708(RSP)) zo dňa 17.septembra 2020 zaväzuje členské štáty vyčleniť najmenej 2% z finančných prostriedkov alokovaných v národných Plánoch obnovy a odolnosti na obnovu kultúrnych a kreatívnych odvetví, aby bola zabezpečená ich ekonomická a spoločenská kontinuita a ďalší rozvoj. Výbor pre kultúru a médiá NR SR vo svojom uznesení zo dňa 23. septembra 2020 odporúča vláde SR, aby toto uznesenie EP rešpektovala a vyčlenila minimálne 2 % z prostriedkov Mechanizmu obnovy a odolnosti na kultúrne a kreatívne sektory. Zmyslom plánov obnovy je obnoviť sektory postihnuté krízou a dať im nové rozvojové impulzy. Hierarchia priorít, ktoré jednotlivé krajiny vo svojich plánoch predkladajú, hovorí o tom, čo je pre ne dôležité. Predložený návrh MF SR ignoruje rozsah poškodenia kultúrnych a kreatívnych sektorov spôsobený pandemickými opatreniami, neberie do úvahy jednoznačné ekonomické dáta a nevníma spoločenskú dôležitosť obnovy týchto sektorov a ich kľúčovú úlohu pri obnove krajiny, ekonomiky a spoločnosti. Podľa údajov najnovšej štúdie EY o dopadoch pandémie na kultúrny a kreatívny priemysel zaznamenal tento sektor v roku 2020 prepad obratu o 31% a je na čele rebríčka spolu s prepadom leteckej prepravy. Pritom však napríklad prepad v oblasti performatívneho umenia bol vyše 90% a v hudbe 76%. Najhorší prepad v rámci Európy zaznamenali práve štáty strednej a východnej Európy, kde sa v celkovej výške pohybuje až na úrovni 44%. Pandemická kríza zároveň vytvára úplne nové a dlhodobé požiadavky na vybavenie a fungovanie kultúrnych inštitúcií, požiadavku úplne nových ekonomických a distribučných modelov vo viacerých sektoroch kultúrneho a kreatívneho priemyslu a zásadnú reštrukturalizáciu pracovného trhu či požadovaných zručností v kultúrno-kreatívnom priemysle. Príklady toho, aké reformy a investície v oblasti kultúry môžu a majú byť zahrnuté v Pláne obnovy a odolnosti, nájdeme vo viacerých krajinách EÚ, ktoré už svoje plány zverejnili (napr. Francúzsko či | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Česko) a ktoré v nich rešpektujú uznesenie EP o finančnej alokácii pre kultúrne a kreatívne sektory. Túto pripomienku považujeme za zásadnú. *** V prípade, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky nevyhovie hromadnej pripomienke, žiadame uskutočnenie rozporového konania, na ktoré budú písomne pozvané nižšie uvedené zástupkyne verejnosti. Zora Jaurová, Zvolenská 41, 821 09 Bratislava, zora.jaurova@gmail.com Lucia Plaváková, Budatínska 57/A, 851 06 Bratislava, plavakova@gmail.com *** Podpisy na túto hromadnú pripomienku boli zbierané prostredníctvom portálu Changenet.sk: http://www.changenet.sk/?section=kampane&x=1186669 a budú doručené na MF SR elektronickou poštou. | | | |
| Verejnosť | Hromadná pripomienka k Plánu obnovy a odolnosti SR na zaradenie riešení na podporu rodovej rovnosti a na zníženie dopadu krízy na ženy Ministerstvo financií Slovenskej republiky (MFSR) predložilo do medzirezortného pripomienkového konania návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ktorý definuje rozdelenie a spôsob použitia viac ako 6 miliárd Eur z mechanizmu RRF (Recovery and Resilience Facility). Cieľom mechanizmu RRF je zmierniť ekonomické a sociálne dopady pandémie ochorenia COVID-19 a podporiť udržateľnosť, odolnosť európskej ekonomiky a spoločnosti a jej pripravenosť na zelenú a digitálnu transformáciu. Európska Únia tiež venuje osobitnú pozornosť rodovej rovnosti. Návrh reforiem a investícií predložený MFSR zahŕňa viaceré oblasti ekonomiky a spoločnosti, ale úplne ignoruje tému rodovej rovnosti, a to napriek tomu, že inštitúcie EÚ žiadajú, aby členské štáty uchádzajúce sa o finančné prostriedky jasne vysvetlili, ako ich národné Plány obnovy a odolnosti prispejú k rodovej rovnosti. Od jednotlivých plánov sa očakávajú nielen dostatočné zohľadnenie rodových faktorov ale hlavne konkrétne riešenia na zmiernenie dopadov krízy na ženy. V tejto hromadnej pripomienke preto žiadame, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky do Plánu obnovy a odolnosti SR doplnilo potrebné mechanizmy a aby vysvetlilo, akým spôsobom a do akej miery majú za úlohu prispieť k rovnosti mužov a žien na Slovensku. Ak MFSR napriek tomu rodové riešenia do Plánu obnovy nezahrnie, EÚ Komisia ho jednoducho nemusí schváliť. Návrh Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky: https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2021/112 Beáta Jurik, odborná asistentka práva, koordinátorka PSF Lucia Plaváková, advokátka *** Hromadná pripomienka k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky | Z | N | Obe strany dospeli k záveru, že chýbajúce aspekty rovnosti žien a mužov budú predmetom opatrení iných finančných nástrojov.<br>Zástupcovia MF objasnili, že rovnosť žien a mužov a rovnosť príležitostí pre všetkých zahŕňa podľa nariadenia (EÚ) 2021/241 aj princíp nediskriminácie na základe veku, pohlavia, etnicity, zdravotného znevýhodnenia, atď., ktoré sú najmä popísané v kapitole 1. Je nedorozumenie chápať tento aspekt ako výlučne orientovaný na rovnosť žien a mužov, ako uvádzajú prekladateľky. Podľa nich nie je zrozumiteľné, čo má spoločné debarierizácia dopravných prostriedkov/ budov alebo napr. SeniorPady pred dôchodcov s rodovou rovnosťou.<br>Predkladateľky zároveň uviedli, že im v pláne obnovy chýba podpora zamestnanosti žien v IT sektore, opatrenia v sektore opatrovateľstva. Podpora zamestnanosti matiek je z ich pohľadu vítaná. Zdôraznili, že ženy nie sú len „ženy – matky“, ale aj pracovníčky v sektoroch, ktoré boli zasiahnuté pandémiou. Chýba im podpora sektorových opatrení, riešenia domáceho násilia.<br>MF zdôraznilo, že rovnosť žien a mužov pribudla do nariadenia (EÚ) 2021/241 len v decembri, preto táto téma nie je zahrnutá v samostatnom komponente. Navyše by celý plán obnovy podľa podmienok EK nemal podporovať opakujúce sa výdavky, ale len jednorazové, ktoré sa skončia |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Číslo legislatívneho procesu: LP/2021/112 Rezortné číslo: MF/007098/2021-2974 Zaradenie konkrétnych riešení na podporu rodovej rovnosti a na zníženie dopadu krízy na ženy do Plánu obnovy Žiadame, aby Ministerstvo financií Slovenskej republiky do Plánu obnovy a odolnosti SR doplnilo mechanizmy a konkrétne riešenia na podporu rodovej rovnosti a na zníženie dopadu krízy na ženy. Tieto mechanizmy musia vyplývať z dát a zároveň jasne stanoviť svoje ciele. Členské štáty sú tiež povinné vysvetliť, ako plánované reformy a investície v národných plánoch obnovy budú prispievať k rodovej rovnosti (napr. znižovať platové rozdiely či prispieť k eliminácii násilia páchanom na ženách). Odôvodnenie: Podľa Uznesenia Európskeho Parlamentu z 10. Februára 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, je jedným z cieľov RRF „zmierniť sociálne a hospodárske dôsledky krízy, najmä pre ženy.“ Kríza COVID-19 citeľne prehĺbila rodové nerovnosti. Ženy nielenže zarábajú v priemere o 20% menej ako muži, navyše musia zároveň často kombinovať profesionálne povinnosti s činnosťami neplatenej starostlivosti. Ekonomické dopady krízy výraznejšie pocítili sektory, v ktorých sú najviac zastúpené práve ženy. Kríza tiež ostro zasiahla aj rodičov samoživiteľov, z ktorých až 85% tvoria ženy. Preto Európske inštitúcie vyzývajú štáty, aby rovnosť žien a mužov a rovnaké príležitosti pre všetkých brali do úvahy a podporovali počas celého vývoja, implementácie aj vykonávania plánov obnovy a odolnosti. Štáty by mali podporiť najmä investície do silnej infraštruktúry zdravotnej starostlivosti, kde ženy tvoria väčšinu personálu. Ďalej by sa mali zamerať na ekonomickú nezávislosť žien či na boj s nedostatočnými podmienkam v odvetviach, v ktorých sú väčšinou zamestnané ženy, na vytváranie pracovných miest, na predchádzanie ženskej chudobe a sociálnemu vylúčeniu a na vytvorenie pozitívneho vplyvu na hrubý domáci produkt (HDP), ktorý umožňuje ženám viac sa zúčastňovať na platenej práci. Príklady toho, aké reformy a investície v oblasti rodovej rovnosti môžu a majú byť zahrnuté v Pláne obnovy a odolnosti, nájdeme vo viacerých krajinách EÚ (napr. Švédsko, Česko, Nemecko). Tieto plány počítajú napr. s investíciami do sektorov zdravotnej starostlivosti, služieb a ďalších, ktoré boli najviac zasiahnuté pandémiou a v ktorých pracujú prevažne ženy, ale aj s výraznou podporou podnikania žien a ich vstupu na trh práce. Návrh predložený MFSR však na rodovú rovnosť a ženy úplne zabudol. Túto pripomienku teda považujeme za zásadnú. *** V prípade, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky | | | v roku 2026.<br>p. Litterová MPSVaR objasnila význam a podporu nízkopodlažných dopravných prostriedkov (vlaky, autobusy, električky) ako rovnosť príležitostí pre veľké percento ľudí, nielen zdravotne znevýhodnených, ale aj starších ľudí, vyčerpaných ľudí z práce, atď. Zároveň poukázala na možnosť podpory žien-podnikateľky cez EŠIF, aby sa zabránilo duplicite pri POO.<br>Obe strany dospeli k záveru, že chýbajúce aspekty rovnosti žien a mužov budú predmetom opatrení iných finančných nástrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nevyhovie hromadnej pripomienke, žiadame uskutočnenie rozporového konania, na ktoré budú písomne pozvané nižšie uvedené zástupkyne verejnosti. Beáta Jurik, Balkán 43, 96001 Zvolen, jurik@psf.sk Lucia Plaváková, Budatínska 57/A, 851 06 Bratislava, plavakova@gmail.com Podpisy na túto hromadnú pripomienku boli zbierané prostredníctvom portálu Changenet.sk: http://www.changenet.sk/?section=kampane&x=1188605 a budú doručené na MF SR elektronickou poštou. | | | |
| Verejnosť | Investície do nových výrobných kapacít elektrickej energie z OZE by mali byť podporované od 5 kW až do 50 MW formou investičnej pomoci. V návrhu je momentálne rozsah 10kW až 50 MW. Táto podpora umožní rozšírenie lokálnych "smart" sektorových riešení a rozvoj trhu "prosumerov" . | O | N | Hranice vychádzajú z usmernení pre štátnu pomoc. Zdroje s 5-10kW môžu byť v súčasnosti podporené doplatkom (feed-in tariff). |
| Verejnosť | K bodu 1. Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov, s.2 – Komponent 02 – Obnova budov Navrhujeme doplniť ambiciózne energetické kritérium/kritériá, ktoré budú musieť splniť obnovené budovy na to, aby získali príspevok. Odôvodnenie: V materiáli sa uvádza, že sa prostriedky z RRP „budú využité na podporu hĺbkovej obnovy rodinných domov“, avšak nie je uvedené, aké energetické kritériá musia obnovené budovy spĺňať (či už ako energetická hospodárnosť budovy alebo % úspor energie), a ako sa bude toto kritérium efektívne presadzovať. Ak takéto nebude nastavené od začiatku programu, hrozí riziko uzamknutia, t.j. keď sa spotreba energie budovy uzamkne na relatívne vysokej úrovni na niekoľko ďalších desaťročí (do ďalšieho cyklu obnovy budovy). | Z | A | MF SR akceptuje pripomienku, samotný pojem "hĺbková obnova" v sebe nesie minimálne zvýšenie energetickej efektívnosti. Z tohto dôvodu je energetické kritérium definované. |
| Verejnosť | K bodu 1. Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov, s.2 – Komponent 02 – Obnova budov Navrhujeme doplniť ambiciózne energetické kritérium/kritériá, ktoré budú musieť splniť obnovené budovy na to, aby získali príspevok. Odôvodnenie: V materiáli sa uvádza, že sa prostriedky z RRP „budú využité na podporu hĺbkovej obnovy rodinných domov“, avšak nie je uvedené, aké energetické kritériá musia obnovené budovy spĺňať (či už ako energetická hospodárnosť budovy alebo % úspor energie), a ako sa bude toto kritérium efektívne presadzovať. Ak takéto nebude nastavené od začiatku programu, hrozí riziko uzamknutia, t.j. keď sa spotreba energie budovy uzamkne na relatívne vysokej úrovni na niekoľko ďalších desaťročí (do ďalšieho cyklu obnovy budovy). | Z | A | MF SR akceptuje pripomienku, samotný pojem "hĺbková obnova" v sebe nesie minimálne zvýšenie energetickej efektívnosti. Z tohto dôvodu je energetické kritérium definované. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | K bodu 3. a) 1. , s.9 – Komponent 02- Obnova budov Navrhujeme spresniť mechanizmus poskytovania podpory. Príspevok alebo jeho časť by sa mal poskytnúť rok a viac po realizácii opatrení energetickej efektívnosti, keď sa energetickým auditom preukáže dosiahnutie požadovaného energetického kritéria pre poskytnutia príspevku. Odôvodne | Z | N | Energetický audit sa nezaoberá preukazovaním dosahovaných úspor. Vzhľadom na časový rámec oprávneného obdobia by sa od roku 2024 podpora nemohla poskytovať, keď zohľadníme dobu realizácie + 2 roky prevádzky. |
| Verejnosť | K bodu 3. a) 1. , s.9 – Komponent 02- Obnova budov Navrhujeme spresniť mechanizmus poskytovania podpory. Príspevok alebo jeho časť by sa mal poskytnúť rok a viac po realizácii opatrení energetickej efektívnosti, keď sa energetickým auditom preukáže dosiahnutie požadovaného energetického kritéria pre poskytnutia príspevku. Odôvodnenie: Bez nastavenia mechanizmu hrozí riziko uzamknutia a neefektívneho využitia verejných zdrojov. | Z | N | Energetický audit sa nezaoberá preukazovaním dosahovaných úspor. Vzhľadom na časový rámec oprávneného obdobia by sa od roku 2024 podpora nemohla poskytovať, keď zohľadníme dobu realizácie + 2 roky prevádzky. |
| Verejnosť | K bodu Ciele, s. 21 – Komponent 02 – Obnova budov Navrhujeme zvýšiť energetické kritérium na 50% konečnej energie a viac, pričom príspevok bude odstupňovaný podľa dosiahnutej úrovne úspory. Odôvodnenie: Úspora energie vo výške 30 % primárnej energie je podpriemerná úroveň dosahovaná pri obnove budov. Z verejných zdrojov by mali byť podporované najmä kvalitné projekty, pri ktorých sa dosahuje min. 50%-60% úspory konečnej spotreby energie. Historické a pamiatkové budovy, ktoré neboli obnovované viac ako 50 rokov predstavujú významný potenciál úspor energie a tento je potrebné plne využiť, a to v súlade s princípom hodnota za peniaze. Potenciál úspor sa nedosiahne masívnym zatepľovaním historických budov, ale ich kvalitnou hĺbkovou obnovou pri použití najmodernejších technológií. | Z | N | V prípade minimálnej hranice 50% by v prípade historických budov nemohli byť podporené mnohé budovy, napriek tomu, že spĺňajú požiadavku EÚ - v priemere min. 30% úspory primárnej energie, čím by sme neodôvodnene znížili okruh podporených budov. |
| Verejnosť | K bodu Ciele, s. 21 – Komponent 02 – Obnova budov Navrhujeme zvýšiť energetické kritérium na 50% konečnej energie a viac, pričom príspevok bude odstupňovaný podľa dosiahnutej úrovne úspory. Odôvodnenie: Úspora energie vo výške 30 % primárnej energie je podpriemerná úroveň dosahovaná pri obnove budov. Z verejných zdrojov by mali byť podporované najmä kvalitné projekty, pri ktorých sa dosahuje min. 50%-60% úspory konečnej spotreby energie. Historické a pamiatkové budovy, ktoré neboli obnovované viac ako 50 rokov predstavujú významný potenciál úspor energie a tento je potrebné plne využiť, a to v súlade s princípom hodnota za peniaze. Potenciál úspor sa nedosiahne masívnym zatepľovaním historických budov, ale ich kvalitnou hĺbkovou obnovou pri použití najmodernejších technológií. | Z | N | V prípade minimálnej hranice 50% by v prípade historických budov nemohli byť podporené mnohé budovy, napriek tomu, že spĺňajú požiadavku EÚ - v priemere min. 30% úspory primárnej energie, čím by sme neodôvodnene znížili okruh podporených budov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | K časti: Komponent 02- Obnova budov Požadujeme upresniť mechanizmus podpory pre domácnosti trpiace na energetickú chudobu. Ak sa bude príspevok poskytovať až po realizácii obnovy, tieto domácnosti nebudú môcť takúto podporu využiť. | Z | N | Neakceptované, bližšia špecifikácia bude v prípade podpory takýchto domácností definovaná v jednotlivých krokoch implementácie. |
| Verejnosť | K Návrhu uznesení Pri úlohe C2 požadujeme doplnenie, že sa vykoná v súčinnosti s členmi vlády, ktorí sú gestori jednotlivých komponentov a prípadné vecné zmeny v Pláne budú predložené na schválenie Vláde SR. Odôvodnenie: Požiadavky EK na zrevidovanie sa môžu týkať obsahových záležitostí v kompetencii príslušných členov vlády a preto by sa mali robiť v súčinnosti s nimi. | Z | ČA | Zdôvodnenie: Do uznesenia bolo doplnené znenie, v zmysle ktorého budú zmeny POO v procese schvaľovania s EK odsúhlasované v spolupráci jednotlivými vykonávateľmi. Avšak nové MPK a schvaľovací proces vládou SR nie je predpokladaný. |
| Verejnosť | K Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Navrhujeme aktualizovať graf 4: Úroveň energetickej náročnosti v roku 2018. Odporúčame aktualizovať graf energetickej náročnosti podľa údajov za rok 2019 podľa Eurostatu. Odôvodnenie : Aktualizované údaje zachytávajú pokrok SR pri znižovaní energetickej náročnosti a posunu SR smerom k priemeru Európskej únie. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | K predkladanému materiálu Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky si dovoľujeme predložiť návrh, aby všade tam kde je to možné, pri budovaní nových alebo rozširovaní existujúcich kapacít vo všetkých relevantných komponentoch Plánu obnovy a odolnosti boli v oblasti investícií odporúčané výdaje na technológie zabezpečujúce bezpečné vnútorné ovzdušie v spoločných priestoroch, kde dochádza k interakcii verejne správy (úradníkov) s občanmi a podnikateľmi. V súčasnej epidemiologickej situácii je nevyhnutné a vo väčšine krajín EÚ sa v budovách verejnej správy bežne využívajú certifikované technológie/zariadenia s vysokou účinnosťou čistenia vnútorného ovzdušia od pevných častíc, baktérií, spór a peľov až na úroveň zachytávania vírusov. Takéto technológie sú modulárne a škálovateľné podľa potreby úrovne vyčistenia a v závislosti od veľkosti predmetného priestoru; a to od kompaktných mobilných jednotiek až po prvky začlenené do existujúcej alebo novo budovanej vzduchotechniky budovy. Uvedený návrh by prispel k plneniu cieľov vo viacerých oblastiach; v znení predkladaného materiálu by sa daj uplatniť v príslušných Komponentoch 06, 07, 15 a 16. Návrh korešponduje s cieľmi odolnosti a prispieva k zvýšeniu bezpečnosti prostredia pri personálnej interakcii vo verejných priestoroch v budovách inštitúcií, napr. | O | ČA | V prípade obnovy historických verejných budov sa počíta aj s oprávnenou položkou investície do systémov vetrania, zlepšujúceho vnútorné prostredie budov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | v oblastiach predškolskej prípravy na vzdelávanie, vzdelávania, súdnictva, výkonu verejnej správy ako sú klientské centrá a pod. | | | |
| Verejnosť | K Vlastnému materiálu - všeobecná pripomienka Navrhujeme zjednotiť formátovanie všetkých predložených dokumentov a to po vizuálnej aj formálnej stránke. | O | A | Pripomienka akceptovaná. |
| Verejnosť | K Vlastnému materiálu - všeobecná pripomienka Navrhujeme zjednotiť formátovanie všetkých predložených dokumentov a to po vizuálnej aj formálnej stránke. | O | A | Pripomienka akceptovaná. |
| Verejnosť | K Vlastnému materiálu - všeobecná pripomienka V komponente obnovy budov je z hľadiska plnenia záväzkov pre rok 2030 mimoriadne dôležité vyčíslenie očakávaných úspor energie pomocou realizovaných opatrení a preto navrhujeme takéto vyčíslenie doplniť. Odôvodnenie : V komponente obnovy budov je z hľadiska plnenia záväzkov pre rok 2030 mimoriadne dôležité vyčíslenie očakávaných úspor energie pomocou realizovaných opatrení a preto navrhujeme takéto vyčíslenie doplniť. V dokumente Európskej komisie k Plánu obnovy a odolnosti s názvom GUIDANCE TO MEMBER STATES RECOVERY AND RESILIENCE PLANS, sa v časti 1 Všeobecné ciele a súlad s Plánom, v bode 1 „Green transition“ uvádza: „... Členské štáty sa vyzývajú, aby vysvetlili, v akej miere plán prispeje k dosiahnutiu cieľov v oblasti klímy do roku 2030, klimatickej neutralite do roku 2050 a k ďalším environmentálnym a energetickým cieľom. Členské štáty sa vyzývajú, aby spresnili vplyv reforiem a investícií na zníženie emisií skleníkových plynov, podiel obnoviteľnej energie, energetickú účinnosť, integráciu energetických systémov, nové čisté technológie v energetike a úroveň prepojenosti v elektroenergetike.“ | O | N | Neakceptované, konkrétne úspory energie budú vyčíslené na základe rozsahu realizovaných jednotlivých opatrení na jednotlivých typoch budov. |
| Verejnosť | Kapitola 3: Doplnkovosť a implementácia plánu. Str. 8, 3. Doplnkovosť financovania, bod B. Str. 9, 3. Doplnkovosť financovania, 3.1. Pracovná komisia. Navrhujeme detailnejšiu identifikáciu deliacej línie v jednotlivých oblastiach. Odôvodnenie: Z čl. 28 nariadenia EP a Rady EÚ č. 241/2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, vyplýva požiadavka zabezpečiť komplementarity, synergie, koherentnosti a konzistentnosti medzi opatreniami financovanými z Plánu obnovy a odolnosti a z fondov politiky súdržnosti EÚ. V praxi to znamená, že ešte pred | O | ČA | Na strategickej úrovni je popis zabezpečenia kontroly synergií a komplementarít doplnený aj na základe požiadavky MIRRI do Kapitoly 3, časť 3.A<br>Kapitole 3, časť 3.1 "Pracovná komisia" bola odstránená a spôsob zabezpečenia synergií bol doplnený do časti 3.B.<br><br>Text bol upravený v kapitole 3, časť 3 Doplnkovosť financovania |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | schválením strategických dokumentov Európskou komisiou a Slovenskou republikou potrebujeme detailne a jasne doladiť rozdelenie investičných aktivít medzi Plánom obnovy a odolnosti SR, politikou súdržnosti (Partnerská dohoda SR a OP Slovensko 2021-2027) a Strategickým plánom Spoločnej poľnohospodárskej politiky. Kvôli vyššej predvídateľnosti navrhujeme detailnejšie identifikovať deliace línie v jednotlivých oblastiach (napr. na geografickom alebo vecnom princípe). Vedľajším efektom naplnenia tejto legislatívnej požiadavky EÚ môže byť aj ukončenie činnosti Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory Únie a SR, ktorá pracuje pre programové obdobie 2014-2020. Je to v súlade s princípmi zjednodušovania a zefektívňovania. | | | |
| Verejnosť | Komponent - Lákanie a udržanie talentov (10) 1/ zabrániť „odlivu mozgov“ , ktorým krajina prichádza o investície do vzdelania a o výnosy z daní a odvodov (zmienka na str. 4) uzákonením podmienky buď odpracovať po skončení VŠ-štúdia rovnaký počet rokov v SR, ako trvalo štúdium alebo zaplatiť za VŠ-štúdium pred opustením SR, pokiaľ bolo absolvované v štátnej škole. Motivačné opatrenia nie sú dostatočným nástrojom. 2/ zredukovať súčasný počet univerzít v SR, investovať radšej do ich úrovne (kvalita namiesto kvantity). 3/ na str. 24 textu – Investície – bod 1. Podporné nástroje: pojem „rodina“ treba chápať ako manželov a ich neplnoleté deti, nie ostatné príbuzenstvo. Uplatniť ako poznámku pod čiarou. | O | N | „Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | Komponent - Reforma justície (15) 1/ v súlade s presadzovaním optimalizácie prehodnotiť vytvorenie novej inštitúcie – Úradu pre správu zaisteného majetku, zvážiť radšej ako útvar na už existujúcej inštitúcii v rámci rezortu spravodlivosti. | O | N | Úrad je už zriadený zákonom č. 312/2020 Z.Z. |
| Verejnosť | Komponent - Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie (18) 1/ (str.1) Presun zdanenia z práce na spotrebu, majetok a rozšírený zelený daňový základ sa spolu s elimináciou výnimiek v zdanení pozitívne odrazí na dlhodobom ekonomickom raste - upresniť význam rozšírený zelený daňový základ. | O | A | Text bude upravený, špecifikovaný. |
| Verejnosť | Komponent 01 OZE, v časti Investície V časti Investície doplniť bod 4 : 4. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov a infraštruktúry v teplárenstve | Z | N | MH SR vie akceptovať návrh nových investícií iba v prípade zvýšenia alokácie na komponent. MFSR nemôže akceptovať |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Cieľom je modernizovať systémy centrálneho zásobovania teplom (CZT) zvýšením podielu využitia obnoviteľných zdrojov energie v týchto systémoch. Opatrením sa zabezpečí zvýšenie počtu účinných systémov využívajúcich OZE a podielu tepla vyrobeného a dodaného z OZE pre odberateľov z CZT. Ovplyvnené skleníkové plyny: CO2 Odhadované náklady: 200 mil EUR Odôvodnenie: Články 23 a 24 Začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do vykurovania a chladenia a 24 Diaľkové vykurovanie a chladenie SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov z 11.decembra 2018 a následne aj Národný integrovaný energeticko klimatický plán SR (NIEKP SR) sa podrobne zaoberajú diaľkovým vykurovaním. Tieto články riešia aj opatrenia, ktoré členské štáty stanovia aby sa zvyšoval podiel OZE a odpadového tepla v diaľkovom vykurovaní a chladení minimálne o jeden percentuálny bod ročne, riešia prechodné obdobie na prechod na účinné CZT a ostatné záležitosti v súvislosti s diaľkovým vykurovaním a chladením a jeho úlohou pri dosahovaní klimatických cieľov EU. V NIEKP je určený záväzný cieľ zvyšovania OZE v hodnote minimálne jedného percentuálneho bodu vyjadreného ako ročný priemer za obdobie rokov 2021 až 2025 a rokov 2026 až 2030. Podporu začleňovania OZE v systémoch CZT neobsahuje ani Modernizačný fond (resp. len ako neprioritné projekty). Podpora z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je obmedzená na zdroje do 20 MW, pričom územie Bratislavského kraja je z podpory vylúčené. Plán obnovy zostáva ako jediný na podporu OZE na celom území Slovenska. Obmedzovaním fondov na povinnom navyšovaní podielu OZE v systéme teplárenstva sa ešte viac otvárajú finančné nožnice medzi spotrebiteľom tepla z individuálnych zdrojov a systémov CZT. Už dnes je spotrebiteľ tepla zo systémov CZT diskriminovaný finančne, lebo ma v cene napr. „uhlíkovú daň“, čo spotrebiteľ tepla z individuálnych zdrojov vykurovania nemá, resp. ju za neho platí štát. V konečnom dôsledku môže nastať stav, keď ekologických zdrojov tepla bude ubúdať na úkor finančne zvýhodneného individuálneho vykurovania so všetkými negatívnymi dopadmi na kvalitu ovzdušia a nárastu emisií znečisťujúcich látok a emisií skleníkových plynov. | | | zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| Verejnosť | Komponent 01 OZE, v časti Investície V časti Investície doplniť bod 4 : 4. Investície do modernizácie existujúcich zdrojov a infraštruktúry v teplárenstve Cieľom je modernizovať systémy centrálneho zásobovania teplom (CZT) | Z | N | MH SR vie akceptovať návrh nových investícií iba v prípade zvýšenia alokácie na komponent. MFSR nemôže akceptovať |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zvýšením podielu využitia obnoviteľných zdrojov energie v týchto systémoch. Opatrením sa zabezpečí zvýšenie počtu účinných systémov využívajúcich OZE a podielu tepla vyrobeného a dodaného z OZE pre odberateľov z CZT. Ovplyvnené skleníkové plyny: CO2 Odhadované náklady: 200 mil Odôvodnenie: Články 23 a 24 Začleňovanie energie z obnoviteľných zdrojov do vykurovania a chladenia a 24 Diaľkové vykurovanie a chladenie SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov z 11.decembra 2018 a následne aj Národný integrovaný energeticko klimatický plán SR (NIEKP SR) sa podrobne zaoberajú diaľkovým vykurovaním. Tieto články riešia aj opatrenia, ktoré členské štáty stanovia aby sa zvyšoval podiel OZE a odpadového tepla v diaľkovom vykurovaní a chladení minimálne o jeden percentuálny bod ročne, riešia prechodné obdobie na prechod na účinné CZT a ostatné záležitosti v súvislosti s diaľkovým vykurovaním a chladením a jeho úlohou pri dosahovaní klimatických cieľov EU. V NIEKP je určený záväzný cieľ zvyšovania OZE v hodnote minimálne jedného percentuálneho bodu vyjadreného ako ročný priemer za obdobie rokov 2021 až 2025 a rokov 2026 až 2030. Podporu začleňovania OZE v systémoch CZT neobsahuje ani Modernizačný fond (resp. len ako neprioritné projekty). Podpora z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je obmedzená na zdroje do 20 MW, pričom územie Bratislavského kraja je z podpory vylúčené. Plán obnovy zostáva ako jediný na podporu OZE na celom území Slovenska. Obmedzovaním fondov na povinnom navyšovaní podielu OZE v systéme teplárenstva sa ešte viac otvárajú finančné nožnice medzi spotrebiteľom tepla z individuálnych zdrojov a systémov CZT. Už dnes je spotrebiteľ tepla zo systémov CZT diskriminovaný finančne, lebo ma v cene napr. „uhlíkovú daň“, čo spotrebiteľ tepla z individuálnych zdrojov vykurovania nemá, resp. ju za neho platí štát. V konečnom dôsledku môže nastať stav, keď ekologických zdrojov tepla bude ubúdať na úkor finančne zvýhodneného individuálneho vykurovania so všetkými negatívnymi dopadmi na kvalitu ovzdušia a nárastu emisií znečisťujúcich látok a emisií skleníkových plynov. | | | zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| Verejnosť | Komponent 01_OZE: celý komponent sa orientuje výhradne na výrobu elektriny. Ak však hovoríme o OZE vo vzťahu k zelenej ekonomike, nie je výlučná orientácia na výrobu elektriny z OZE správnou cestou, je potrebné | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Nízka finančná alokácia pre Komponent 1 neumožňuje zameranie na výrobu tepla. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podporenie zapájania OZE aj do vykurovania a výroby tepla, vrátane zavádzania systémov energetického manažmentu. | | | |
| Verejnosť | Komponent 02 V časti 2. Hlavné výzvy a ciele a) sa cituje Smernica Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 o energetickej hospodárnosti budov, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti. Podľa tejto Smernice o energetickej hospodárnosti budov (EHB) sa budovy hodnotia na základe primárnej energie, ktorá sa v materiáli spomína len okrajovo. Budovy sú hodnotené v neobnoviteľnej primárnej energii aj v energetickej certifikácii budov, ktorá by mala byť využitá na potvrdenie úspor financovaných z príspevkov. Emisie CO2 nie sú vhodný ukazovateľ na hodnotenie budov. Ukazovateľ neobnoviteľná primárna energia zohľadní energetickú efektívnosť budovy (obálka budovy, nízka potreba finálnej energie) a zároveň využitie obnoviteľných zdrojov. Smernica tiež požaduje princíp „efficiency first“, ktorý v návrhu chýba. Znamená to v prvom rade zníženie potreby energie (obalové konštrukcie), čo je investícia na 20-30 rokov a až potom riešenie technických systémov a obnoviteľných zdrojov. V časti 2 sa uvádza“ „Slovenská republika je už teraz lídrom vo výrobe elektriny nízkouhlíkovými technológiami, pričom najväčší podiel má jadrová energia.” Treba pripomenúť, že jadrová energia nie je (zatiaľ) obnoviteľným zdrojom energie. Šetrili by sme teda emisie CO2 z neobnoviteľných zdrojov energie. V sektore budov je práve z tohto dôvodu potrebné uvádzať aj primárnu energiu, ktorej analýzy chýbajú. V časti a) Investície, Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov sa uvádza: „Rodinné domy sa často obnovujú s použitím environmentálne neprimeraných materiálov a za nesprávneho nakladania so stavebným odpadom“. Potrebné je špecifikovať podrobnejšie, aké výrobky na trhu sú “environmentálne neprimerané materiály“. Ďalej sa uvádza: „Veľká časť domácností SR má problém udržať svoje domovy adekvátne teplé”. Nie je celkom jasné, čo je týmto myslené, tento jav nie je veľmi známy. Implementáciou opatrení na podporu obnovy rodinných domov je potrebné ísť nad rámec minimálnych požiadaviek. Inak môže byť poskytnutie dotácie aj psychologicky kontraproduktívne (bez dotácie nebudú vlastníci ochotní investovať do vyššej energetickej efektívnosti). Výber 40 tisíc rodinných domov musí byť striktne na základe príjmov a tiež obsadenosti rodinného domu a na základe holistického hodnotenia energetickej hospodárnosti | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dosiahnutej po obnove. Ciele obnovy je potrebné pre transparentnosť monitorovať energetickými certifikátmi (Smernica Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2018/844 odporúča certifikát pred a po obnove). Cieľom má byť dosiahnutie budovy s takmer nulovou potrebou energie (podľa zák. 555/2005 Z.z.), nie len % úspory. Energetický audit nemá kodifikovanú metodiku výpočtu a škálu pre hodnotenie, nehodnotí splnenie požiadaviek na budovy. V rámci implementácie treba nielen vybaviť implementačný orgán „dostatočnými finančnými, personálnymi a technickými zdrojmi“ na zvládnutie administratívnej záťaže, na ktoré sa predpokladá 4,2 % z celkového objemu financií 500 mil. EUR. V rámci financií na implementáciu je potrebné inovovať aj energetickú certifikáciu budov. Potrebné je rozšírenie ukazovateľov v energetickom certifikáte, napríklad ukazovateľom inteligentnej pripravenosti (SRI), ktorého návrh spracovala Komisia (podľa Smernice o EHB 2010/31/EÚ), zavedenie ukazovateľov pre hodnotenie vnútorného prostredia, zavedenie hodnotenia energie na chladenie pre budovy na bývanie, zavedenie hodnotenia podľa nameranej spotreby, cestovnej mapy obnovy krok za krokom (Smernica o EHB 2010/31/EÚ). Týmto by sa podporili inovácie, odbornosť, zručnosť profesionálov a vznikli by nové pracovné miesta. Príklady a metódy sú vo viacerých H2020 projektoch, na ktorých sa významne podieľali aj partneri zo SR (napr. ALDREN, EPC RECAST) Dotačný model postavený na komponentoch obnovy, výnimkách zo zákona pre zjednodušenie administrácie je nevhodný. Pre hĺbkovú obnovu, ktorá by mala byť pri dotáciách na úroveň budov s takmer nulovou potrebou energie, je potrebné overiť navrhnuté opatrenia holistickým hodnotením. Obnovu na úroveň budovy s takmer nulovou potrebou energie nie je možné navrhnúť spôsobom založenom na komponentoch. Výsledkom bude, že skutočnosť bude úplne iná ako deklarovaná úspora. Neoptimálnou obnovou z verejných financií vznikne efekt uzamknutia na desaťročia, pretože obnova budovy sa uskutočňuje spravidla každých 30 rokov. | | | |
| Verejnosť | Komponent 1 strana 2, Investície: Žiadame pridať nový bod 4 nasledovne: 4. Investície do budovania pilotných elektrolyzérov s celkovou kapacitou 60 MW na výrobu vodíka z obnoviteľných alebo nízkouhlíkových zdrojov energie. Cieľom je zabezpečiť stabilný zdroj vodíka pre sektor dopravy ako alternatívne palivo, pre chemický priemysel a rafinérie pre nahradenie vodíka z fosílnych zdrojov alebo pri prechode na bezuhlíkovú výrobu ocele či v | Z | N | Opatrenie by si vyžadovalo zvýšenie alokácie na Komponent 1, čo MF SR nemôže akceptovať. V rámci investície 3 sa však o podporu budú môcť uchádzať aj elektrolyzéry na výrobu vodíka. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | tepelnej energetike. Žiadame navýšiť odhadované náklady z 220 na 256 mil EUR Odôvodnenie: Špecifická cena 1 MW elektrolyzéra je 1,2 mil EUR. Investičné náklady na 60 MW elektrolyzérov sú 72 mil EUR. Ak bude intenzita pomoci stanovená na 50% potom potrebná podpora predstavuje 36 mil. EUR a výroba vodíka sa môže stať rentabilnou. | | | |
| Verejnosť | Komponent 1 strana 4 Hlavné výzvy a ciele Žiadame na záver doplniť ďalší samostatný cieľ: Vytvoriť podmienky na výrobu obnoviteľného vodíka • Vytvoriť podmienky pre implementáciu pilotných projektov výroby obnoviteľného vodíka pomocou elektrolýzerov v celkovej kapacite 60 MW do roku 2026 • Existencia výrobných kapacít obnoviteľného vodíka je predpokladom pre vznik vodíkovej elektromobility vo všetkých segmentoch dopravy. • Obnoviteľný vodík bude využívaný tiež pre potreby dekarbonizácie chemického priemyslu, oceliarstva a rafinérií, najvýznamnejších priemyselných producentov skleníkových plynov na Slovensku. Odôvodnenie: Bez zeleného a modrého vodíka nie je možné naštartovať vodíkový ekosystém. Výroba čistého vodíka je základným prvkom vodíkového hodnotového reťazca. | O | N | Opatrenie by si vyžadovalo zvýšenie alokácie na Komponent 1, čo MF SR nemôže akceptovať. V rámci investície 3 sa však o podporu budú môcť uchádzať aj elektrolyzéry na výrobu vodíka. |
| Verejnosť | Komponent 1 strana 9 a 10 3. Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE Medzi výzvy žiadame zaradiť nový bod: Integrácia elektrolyzérov s OZE pre výrobu bezuhlíkového paliva - vodíka pre sektor dopravy, chemického a oceliarskeho priemyslu. Flexibilná výroba vodíka napomôže integrácii OZE do energetického systému. Na strane 11 upraviť odhadované náklady z 60 na 96 mil. EUR. Odôvodnenie: Podpora dôležitých pilotných vodíkových projektov pre dopravu a priemysel je nevyhnutná pre masové nasadenie v strednodobom a dlhodobom horizonte. | O | N | Opatrenie by si vyžadovalo zvýšenie alokácie na Komponent 1, čo MF SR nemôže akceptovať. V rámci investície 3 sa však o podporu budú môcť uchádzať aj elektrolyzéry na výrobu vodíka. |
| Verejnosť | Komponent 13 Dlhodobá sociálna a zdravotná starostlivosť Union zdravotná poisťovňa identifikovala, že dokument na viacerých miestach poukazuje na nedostatočné platby od zdravotných poisťovní pri poskytovaní zdravotnej a ošetrovateľskej zdravotnej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb. Napr. „Úhrady zdravotných poisťovní za starostlivosť v hospicoch a domoch ošetrovateľskej starostlivosti nepostačujú na pokrytie nákladov na starostlivosť“, alebo „Poskytovanie paliatívnych služieb v ústavnej aj v domácej starostlivosti je pre poskytovateľov finančne nevýhodné“, alebo „Problém nízkych úhrad poisťovní pociťujú aj poskytovatelia sociálnych | Z | N | Plán obnovy a odolnosti neobsahuje presné parametre reforiem, tie budú predmetom ďalšej diskusie s relevantnými aktérmi (aj ZP). Dopad opatrení na verejné zdravotné poistenie bude vyčíslený pri jednotlivých legislatívnych úpravách, v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | služieb...“. Dopady na prostriedky verejného zdravotného poistenia však nikde v dokumente uvedené nie sú, a to aj napriek tomu, že podstatná časť dokumentu sa venuje reforme a zlepšeniu financovania zdravotnej (najmä ošetrovateľskej a paliatívne) starostlivosti u poskytovateľov sociálnych služieb. Z uvedeného dôvodu navrhujeme doplniť predpokladané dopady jednotlivých opatrení na systém verejného zdravotného poistenia. Zároveň pri reforme sociálno-zdravotnej starostlivosti upozorňujeme na rozlišovanie toho, čo je zdravotná starostlivosť (ktorá svojim charakterom napĺňa definíciu zdravotnej starostlivosti), ktorá je hradená z verejného zdravotného poistenia a čo je sociálna služba, ktorej úhradu majú zabezpečovať iné inštitúcie z iných prostriedkov ako z prostriedkov verejného zdravotného poistenia | | | |
| Verejnosť | Komponent 15: Reforma justície, Reforma 2: Boj proti korupcii a posilňovanie integrity a nezávislosti súdnictva. Text „Vytvorenie samostatnej inštitúcie pre správu zaisteného majetku (Úrad pre správu zaisteného majetku) – personálne kapacity úradu dosiahnu 21 zamestnancov. Spolu s technickým vybavením sa plánuje financovanie zo štátneho rozpočtu v sume 0,98 mil. eur v roku 2021 a 1,4 mil. eur od roku 2022.“ navrhujeme preformulovať nasledovne: „Úrad pre správu zaisteného majetku – personálne kapacity úradu dosiahnu 21 zamestnancov. Spolu s technickým vybavením sa plánuje financovanie zo štátneho rozpočtu v sume 0,98 mil. eur v roku 2021 a 1,4 mil. eur od roku 2022.“ Odôvodnenie: Predkladateľom navrhovaná inštituconálna zmena nie je analyzovaná, či je možné ju riešiť v rámci jestvujúcich inštitúcií v rámci ústrednej štátnej správy a znížiť tým dlhodobé dopady na verejný rozpočet. | O | N | Úrad je už zriadený zákonom č. 312/2020 Z.Z. |
| Verejnosť | Komponent 16: Boj proti korupcií a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva, Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy. Odporúčame do textu doplniť: "Kompetencie a zodpovednosť NIKA ako aj auditného orgánu budú upravené novou legislatívou – zákonom o nástroji na podporu obnovy a odolnosti". | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| Verejnosť | Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“) , časť: Časový rozvrh , bod: Metodicky podrobne definovať (Q4/2023) a zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy – Q4/2025. (viď. str.33) Splnením časti bodu „zrealizovať základnú | Z | A | Časový rámec v predmetnom bode (Časový rozvrh , časť bodu „zrealizovať základnú úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy“ zmenený na Q1/2022. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úroveň ochrany kybernetického priestoru verejnej správy“ do Q4/2025 sa zmeškápovinnosť subjektov zapísaných do Registra prevádzkovateľov základnej služby o viac ako tri roky a v prípade nedodržania tejto legislatívnej povinnosti hrozia subjektom zapísaným v registri prevádzkovateľov základnej služby správne delikty podľa §31 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti. Zdôvodnenie návrhu: Organizácie, ktoré spravujú Informačné technológie verejnej správy (Informačné systémy verejnej správy), v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy, ktorá sa odvoláva na zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti § 20 musia plniť bezpečnostné opatrenia a to do dvoch rokov od oznámenia o zápise do registra prevádzkovateľov základnej služby ( napr. termín 28.02.2022 - pre mestá a obce – Kat. II a Kat. III). | | | |
| Verejnosť | Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“) , časť: Časový rozvrh , bod: Vypracovať jednotný metodický rámec pre implementáciu opatrení KIB v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy – do Q4/2024. (viď. str.33) Splnením tohto bodu do Q4/2024 sa zmeškápovinnosť subjektov zapísaných do registra prevádzkovateľov základnej služby o viac ako dva roky a v prípade nedodržania tejto legislatívnej povinnosti hrozia subjektom zapísaným v registri prevádzkovateľov základnej služby správne delikty podľa §31 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti. Zdôvodnenie návrhu: Organizácie, ktoré spravujú Informačné technológie verejnej správy (Informačné systémy verejnej správy), v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy, ktorá sa odvoláva na zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti, § 20 musia plniť bezpečnostné opatrenia a to do dvoch rokov od oznámenia o zápise do registra prevádzkovateľov základnej služby( napr. termín 28.02.2022 - pre mestá a obce – Kat. II a Kat. III). | Z | A | Časový rámec v predmetnom bode (časť: Časový rozvrh , bod: Vypracovať jednotný metodický rámec pre implementáciu opatrení KIB v súlade s vyhláškou č. 179/2020 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy) zmenený na Q1/2022. |
| Verejnosť | Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.1 Štandardizácia technických a procesných riešení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (ďalej len „KIB“), časť: Ciele (viď. str.31) Medzi cieľmi v uvedenom bode nie je | Z | A | Doplnené do cieľov vo forme: Naplniť ciele Akčného plánu Národnej stratégie kybernetickej bezpečnosti tak, aby sa postupne reagovalo na úlohy, ktoré z nej vyplynú. Národná |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spomenutý akčný plán Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a naplnenie úloh z neho vychádzajúcich. Zdôvodnenie návrhu: Akčný plán Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2015-2020 sa nepodarilo z väčšej časti naplniť. Pri tvorbe a plnení úloh nového akčného plánu Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 je preto potrebné zahrnúť do plánu obnovy úlohy , ktoré z akčného plánu vyplynú. Stratégia kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a akčný plán k stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021-2025 sú základným pilierom kybernetickej bezpečnosti v Slovenskej republike pre všetky sektory hospodárstva. Je nevyhnutné, aby úlohy vyplývajúce z týchto dokumentov boli zahrnuté do plánu obnovy. | | | stratégia kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 a Akčný plán k Národnej stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021-2025 sú základným pilierom kybernetickej bezpečnosti v Slovenskej republike pre všetky sektory hospodárstva. |
| Verejnosť | Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.1.4.2 Skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB, časť: „Adresát: MIRRI SR“ (viď. str. 35) Za vzdelávanie v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti je podľa Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 (akčného plánu) zodpovedné Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Zdôvodnenie návrhu: V Komponente 17 , časť 3.1.4.2 Skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB, má byť „adresátom“ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a nie „MIRRI“ z dôvodu , aby táto časť komponentu 17 bola v súlade s akčným plánom Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025. | Z | ČA | Uvedená pripomienka je čiastočne akceptovaná - upravený text v predmetnom bode v časti "Adresát" na:<br>Adresát: MIRRI SR (súčinnosť s MŠVVŠ SR).<br><br>Odôvodnenie: Predkladateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu doplnil predmetnú oblasť. Komplexné činnosti systému kybernetickej bezpečnosti v kontexte Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky a snahy o efektívne predchádzanie a odstraňovanie bezpečnostných incidentov vyžadujú špecializované odborné vzdelávanie odborníkov v oblasti KB, ako aj bežných užívateľov technológií v rámci verejnej správy. Vzhľadom na (i) doterajšiu absenciu systematického vzdelávania v tejto oblasti a z toho rezultujúce chýbajúce bezpečnostné povedomie veľkej časti zamestnancov vo verejnej správe pracujúcich s množstvom citlivých informácií, ako aj (ii) zvyšujúce sa množstvo a frekvenciu útokov a bezpečnostných incidentov je potrebné zabezpečiť nielen formálne, ale skutočne efektívnu formu systematického vzdelávania založenú na skúsenostiach z praxe. Neustály rýchly vývoj v oblasti kybernetickej bezpečnosti s ohľadom na snahu o efektívne predchádzanie vzniku bezpečnostných incidentov vyžaduje vytvorenie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | systému vzdelávania schopného flexibilne na tieto zmeny reagovať, pričom MIRRI má v rámci svojej pôsobnosti vytvorené kapacity odborníkov v tejto oblasti schopných zabezpečiť potrebné odborné zázemie a práve v spolupráci s Ministerstvom školstva vytvorenie takéhoto systému vzdelávania zrealizovať.<br><br>MIRRI by teda malo byť spoločným adresátom bodu skvalitnenia vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB v zmysle Plánu obnovy. Tieto aktivity by mali prebiehať v súčinnosti s MŠVVŠ.<br><br>Vznesená pripomienka, v zmysle ktorej ‘za vzdelávanie v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti je podľa Stratégie kybernetickej bezpečnosti Slovenskej republiky na roky 2021-2025 (akčného plánu) zodpovedné Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky‘, sa nezakladá na pravde, nakoľko akčný plán k Národnej stratégii kybernetickej bezpečnosti na roky 2021 až 2025 ešte nebol prijatý.<br><br>V druhom rade, samotný bod 3.1.4.2 explicitne uvádza ako výzvy nedostatok odbornej spolupráce s univerzitami a akademickou pôdou, absenciu vhodných organizačných modelov riadenia KIB a kompetenčných centier. Tieto oblasti sú jednoznačne v gescii MIRRI, čo vyplýva aj zo znenia zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, v zmysle ktorého z § 10 vyplýva pôsobnosť MIRRI pre „centrálne riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní verejných prostriedkov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti.“ Kybernetická bezpečnosť je politikou jednotného digitálneho trhu a týka sa tvorby |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | centrálnej architektúry integrovaného informačného systému.<br><br>Plán obnovy taktie6 explicitne hovorí o náprave stavu, kde prebieha nedostatočná výmena informácií so zahraničnými CSIRT. Vládna jednotka CSIRT je v zmysle § 11 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti ‘v pôsobnosti Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky pre podsektor informačné systémy verejnej správy.‘<br><br>Zároveň uvádzame, že pôsobnosť MIRRI vo vzdelávaní v tejto oblasti vypláva aj z právnych predpisov ako napríklad zákon č. 95/2019 o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle predmetného zákona správca organizuje vzdelávaciu činnosť pre oblasť bezpečnosti informačných technológií verejnej správy. Správcovia taktiež v zmysle vyhlášky Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu č. 179/2020 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob kategorizácie a obsah bezpečnostných opatrení informačných technológií verejnej správy ustanovia plán rozvoja bezpečnostného povedomia, ktorý obsahuje formu, obsah a rozsah potrebných školení a vykonajú bezpečnostné vzdelávanie na zvýšenie bezpečnostného povedomia najmenej každé tri roky. Najvhodnejším subjektom pre zabezpečenie výkonu vzdelávacej činnosti pre oblasť bezpečnosti informačných technológií verejnej správy tak, aby došlo k zvýšeniu bezpečnostného povedomia zamestnancov v sektore verejnej správy, je MIRRI. Je preto viac ako žiadúce, aby tieto úlohy v oblasti vzdelávania zabezpečovalo aj MIRRI, nakoľko má na to odborné a kapacitné predpoklady.<br><br>V podobnom duchu je potrebné vnímať aj ďalšie ciele Plánu obnovy v komponente 17, ako napríklad nadviazanie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | medzinárodnej spolupráce s relevantnými medzinárodnými centrami excelentnosti v oblasti boja proti kybernetickým a hybridným hrozbám a využívanie ich expertíz a zapojenia odborne kvalifikovaných pracovníkov do pracovných skupín zameraných na problematiku KIB v SR i EÚ. Zapojenie výlučne iba MŠVVŠ nepovažujeme za udržateľné riešenie, nakoľko nie je odborným gestorom danej problematiky na úrovni Slovenskej republiky. Plán obnovy taktiež ráta s vytváraním metodík pre vznik odborných bezpečnostných pracovísk v prostredí verejnej správy, čo je prirodzene späté s pôsobnosťou MIRRI v oblasti informačných technológií vo verejnej správe v zmysle vyššie uvedenej právnej úpravy. |
| Verejnosť | Komponent 17 – Digitálne Slovensko, bod 3.2.2.1 Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov (multi-country projects) vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky, časť: Povaha, typ a veľkosť / rozsah investície: Vybudovanie siete európskych centier digitálnych inovácií (ECDI) a centier digitálnych inovácií (CDI) pre podporu slovenských MSP (viď. str. 45) Do práce CDI zahrnúť klastrové organizácie podľa modelu definovaného EK v dokumentoch JRC týkajúcich sa fungovania ECDI. Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | N | Pripomienku neakceptujeme, pretože tvorba klastrov nespadá do témy cezhraničných projektov. Ich funkciu a rolu v inovačnom ekosystéme chápeme inak ako ECDI a CDI, ktoré majú poskytovať služby pre klientov v oblasti digitalizácie a nasadzovania digitálnych technológií. Chápeme to tak, že klastre a ich podpora by mali byť súčasťou komponentu 9 - Veda, výskum a inovácie. V rámci tohto komponentu sa počíta s budovaním siete transformačných a inovačných konzorcií, ktoré sú podľa nášho názoru výrazne prepojené s klastrovými organizáciami. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Komponent 17 Digitálne Slovensko, strana 14. Žiadame text "Legislatívne bariéry, ktoré bránia rozvoju digitálnej ekonomiky - súčasná legislatíva je rigidná a neumožňuje rozvoj digitálnej ekonomiky, vytváranie nových podnikateľských modelov vrátane ekonomiky platforiem, či zdieľanej ekonomiky s využitím digitálnych nástrojov." preformulovať nasledovne: "Legislatívne bariéry, ktoré bránia rozvoju digitálnej ekonomiky - súčasná legislatíva neumožňuje v celom rozsahu rozvoj digitálnej ekonomiky, vytváranie nových podnikateľských modelov vrátane ekonomiky platforiem, či zdieľanej ekonomiky s využitím digitálnych nástrojov.". Zároveň žiadame vypustiť text "Existujúce legislatívne nástroje nedostatočne podporujú integráciu digitálnych technológií vo všetkých odvetviach hospodárstva. Navyše pri posudzovaní legislatívnych a nelegislatívnych materiálov momentálne úplne absentuje posudzovanie vplyvov na digitalizáciu ekonomiky a spoločnosti, a chýba k tomu potrebná metodika. Zároveň nie je do prípravy legislatívy a jej posudzovania zapojená ani odborná verejnosť.". Odôvodnenie: Vybrané vplyvy sa už teraz posudzujú pre 7 oblastí, čo je mimoriadne administratívne náročné. Je pripravená aktualizácia Jednotnej metodiky posudzovania vplyvov, ktorej podstatnou zmenou je zavedenie princípu „one in – one out“ v roku 2021 a princíp „one in - two out“ od roku 2022. Každá novo zavádzaná regulácia má mať vyčíslený finančný vplyv nárastu regulačnej záťaže a zároveň navrhnutý ekvivalentný pokles, respektíve dvojnásobný pokles (one in - two out) záťaže. Cieľom je systémovým spôsobom dosiahnuť znižovanie regulačných povinností. Zavedenie ďalšieho vybraného vplyvu nepomôže k vytváraniu nových podnikateľských modelov, atď. Nadväzne je uvedené potrebné upraviť v celom materiáli. | Z | ČA | Cieľom reformy v oblasti digitálnej ekonomiky nie je vytváranie novej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, ale aktualizácia platnej metodiky na základe princípov Digital Impact Assesment (DIA). Zároveň nechceme posudzovať novú oblasť, ale chceme aktualizovať posudzovanie vplyvov na podnikateľské prostredie a informatizáciu spoločnosti na základe princípov DIA. Tieto dve analýzy sa už tak či tak musia vypĺňať. Žiadnu novú vytvárať nechceme. Plne sa stotožňujeme s agendou lepšej regulácie RIA 2020 a chceme ju obohatiť o aspekt DIA, ktorý považujeme za kľúčový pri snahe o digitalizáciu priemyslu. V tomto smere sa koordinujeme s gestorom RIA 2020 – MHSR. |
| Verejnosť | Komponent 17 Digitálne Slovensko, všeobecná pripomienka. Navrhujeme dopracovať komponent 17 Digitálne Slovensko podľa usmernení Európskej komisie. Textová časť komponentu 17 a jej tabuľkové prílohy, nie sú pripravené plne v súlade s usmerneniami Európskej komisie k plánu obnovy. Navrhujeme ich dopracovanie plne v súlade so zverejnenými usmerneniami. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná, text komponentu 17 Digitálne Slovensko bol upravený z dôvodu zmien, ktoré vyplynuli z technických rokovaní s EK po predložení materiálu do MPK. |
| Verejnosť | Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika). Dokument popisuje riešenia pre zlepšovanie digitálnych zručností pre seniorov, navrhujeme však, aby boli do tejto kategórie zahrnuté aj iné marginalizované skupiny, napr. MRK, kde je posilňovanie týchto zručností taktiež spoločensky žiaduce. | O | ČA | Čiastočne akceptovaná -do zámeru sa môžu zapojiť všetci seniori nad 70 rokov bez ohľadu na národnosť, etnicitu, vzdelanie, rod a pod. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Uvedené odporúčame zapracovať v rámci formulácie "Zlepšovanie digitálnych zručností marginalizovaných skupín, najmä seniorov, umožní preniknúť digitálnej ekonomike ku všetkým vekovým skupinám, a tak v maximálnej miere eliminovať potrebu starého spôsobu komunikácie s verejnou správou a riešenia životných situácií v kontexte uplatnenia práv a plnenia povinností občana." | | | |
| Verejnosť | Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika). Informatizácia spoločnosti, verejnej správy a digitalizácia boli v oboch prípadoch podporené v PO 2007-2013 a 2014-2020. Rovnako aj pripravovaná PD 2021-2027 počíta s investíciou v oblasti digitalizácie v komponente Inteligentnejšia Európa. V tejto súvislosti uvádzame, že absentuje analýza použitia finančných prostriedkov fondov EÚ v rámci OPIS programové obdobie 2007-2013 a OPII PO 7 programové obdobie 2014-2020 a v nadväznosti na uvedené ju odporúčame dopracovať. | O | N | Nejedná sa o pripomienku, ale o podnet. |
| Verejnosť | Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika). K formulácii "5. Medzi reformy v oblasti konektivity zaraďujeme vytvorenie motivačného prostredia a strategického rámca na podporu súkromných investícií do budovania komunikačných sietí, zníženie nákladov a zrýchlenie realizácie jednotlivých projektov, prípravu stratégie pre oblasť širokopásmového pripojenia a zabezpečenie efektívneho fungovania Broadband Competence Office (BCO), ktorý bude zabezpečovať dosiahnutie cieľov stanovených v Národnom pláne širokopásmového pripojenia (aj v súlade s EÚ koordináciou)." navrhujeme doplniť informáciu v rámci akej entity bude Broadband Competence Office (BCO) pôsobiť alebo či pôjde o nezávislý úrad a presnejšie zadefinovanie jeho kompetencií. Tak ako je uvedené pri implementácii RRF, mali by sa využívať najmä zavedené administratívne a rozhodovacie procesy tak, aby sa nezavádzali nové postupy a nevznikali nové inštitúcie tam, kde sa dajú využiť existujúce, aby bola implementácia na národnej úrovni čo najefektívnejšia. V situácii keď na Slovensku máme Telekomunikačný úrad, ktorý je Úradom pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (regulačný úrad - RÚ) je regulačným a cenovým orgánom a vykonáva štátny dohľad v oblasti elektronických komunikácií a poštových služieb, spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi | O | ČA | Text doplnený. BCO zostáva v štruktúrach aktuálne existujúcich inštitúcii (MIRRI, RÚ), do systému BCO sa pridáva aj MDaV SR a regionálne zastúpenie BCO. Teda netvoria sa nové inštitúcie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Európskej únie a s inými medzinárodnými orgánmi alebo organizáciami v oblasti svojej pôsobnosti, vykonáva ďalšiu pôsobnosť podľa osobitných predpisov. | | | |
| Verejnosť | Komponent 17: Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika. K formulácii "Investícia vo výške 70 mil. EUR, v ktorej sa nachádza: cena za dodávku tabletov v cene 100 EUR/ks a náklad za dátové pripojenie 1ks tabletu v cene 4 EUR/mesiac x12 mesiacov na roky 2022 až 2025 s postupným nábehom pre celkový počet obstaraných tabletov." navrhujeme doplniť informáciu, ako bude zabezpečené financovanie dátového pripojenie pre tablety určené pre seniorov po uplynutí uvedených 48 mesiacov, keďže je predpoklad, že mnohí seniori si toto pripojenie nebudú schopní financovať z vlastných zdrojov. Táto otázka súvisí priamo s udržateľnosťou daného projektu, resp. predkladateľ predpokladá časovú elimináciu užívateľov. Súčasne doplnenie informácie či sa v priebehu implementácie bude aktualizovať zoznam oprávnených napr. seniori nad 70 rokov. | O | A | Projekt bude realizovaný postupne v čase a priebežne bude overovaný záujem seniorov, seniori nad 70 rokov sú primárnou cieľovou skupinou a najmä osamelí. Čo sa týka dlhodobej udržateľnosti, štát nebude hradiť výdavky na pripojenie počas celej doby užívania tabletu, avšak poskytne štartovací balík dát na prekonanie počiatočnej bariéry a pre zvýšenie motivácie k používaniu. Predpokladá sa následné financovanie dátového pripojenia zo strany seniorov, príp. ich rodín. |
| Verejnosť | Komponent 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie. V časti "3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente – časť ciele: 3) zlepšiť efektívnosť II. piliera najmä zvýšením výnosnosti" absentuje analýza a opatrenia ako predkladateľ chce zabezpečiť tento zaujímavý návrh, ale de facto mimo vplyvu MF SR, financovanie správcovských spoločností na finančných trhoch, jediný nástroj je redukcia poplatkov a regulácia podielov. V ďalšej časti je indikované jedine zavedenie predvolenej sporiacej stratégie na báze princípu life-cycle pre nových a postupne aj pre súčasných sporiteľov v II. pilieri (s možnosťou odmietnutia tejto predvolenej stratégie). | O | ČA | Na neefektívnosť sporenia v II. pilieri a na možnosť riešenia tohto problému prostredníctvom zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie poukázala už Revízia výdavkov na politiky trhu práce a sociálne politiky publikovaná v roku 2017. Riešenie tohto problému bolo následne analyticky rozpracované predstavené spolu s konkrétnymi odporúčaniami v analytických materiáloch IFP "Čo nezhodnotíš dnes, na dôchodku nenájdeš" a "Default strategy in pension saving: The case of Slovakia" (obe publikované marec 2019). Príklad možnej implementácie zavedenia predvolenej life-cycle investičnej stratégie je i súčasťou Národného programu reforiem z roku 2019. Na neefektívnosť investičných stratégií v II. pilieri poukázali aj analytické materiáli Rozpočet 2.0 (Hagara, Kiss, Odor; publikované november 2019) a Sporiteľ na prvom mieste (Odor, Povala; publikované november 2019). Väčšina sporiteľov si dnes stále sporí v nízkovýnosných dlhopisových fondoch. Investovaním majetku podľa predvolenej investičnej stratégia na báze life-cycle si dokáže |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | priemerný sporiteľ v II. pilieri výrazne zvýšiť zhodnotenie svojich úspor a tým i svoj očakávaný budúci dôchodok. Odkazy na uvedené publikácie poskytujúce dôkazy o pozitívnom vplyve life-cyclingu na výnosnosť II. piliera budú zahrnuté v materiáli. |
| Verejnosť | Komponent 2: Obnova budov Pripomienka 2.1 Navrhujeme doplniť v časti „3. Popis investície a reforiem v tomto komponente“, podčasť „Implementácia“ v tretej odrážke termín “domáce nabíjacie stanice (tzv. wallboxy)”. Plné znenie odrážky tak bude nasledovné: „- Vytvorenie mechanizmu, ktorý by poskytoval žiadateľom, majiteľom rodinných domov, možnosť podpory hĺbkovej obnovy ich rodinných domov na jednom mieste. Okrem tradičných opatrení akými sú napr. zateplenie striech, obvodového plášťa, či výmena okien, umožní tento mechanizmus žiadateľovi získať podporu na OZE, zariadenia na uskladňovanie energie (elektrickej, tepelnej), domáce nabíjacie stanice, nízko emisné spaľovacie zariadenia určené na vykurovanie a tiež na vybrané inteligentné digitálne zariadenia, ktoré zabezpečia optimálne riadenie spotreby energie v rodinnom dome.“ V prípade, že sa predkladateľ stotožní s takýmto doplnením textu, je potrebné text doplniť aj v časti „Investície“, podčasť „Implementácia“, odrážka 8 s nasledovným doplneným znením: „Program zahŕňa nasledovné opatrenia: zateplenie striech, obnova vykurovacích systémov , výmena okien, vodo-zádržné opatrenia, kompostér, fotovoltaika a tepelné čerpadlá, inštalovanie domácej nabíjacej stanice (tzv. wallbox). Každé z opatrení má svoju technickú špecifikáciu, vlastnú intenzitu podpory a maximálnu výšku dotácie. Podobné doplnenie verejnej nabíjacej infraštruktúry pre elektromobily odporúčame aj v nasledujúcej časti „2. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov“. Odôvodnenie: Uvedené doplnenie odporúčame: • Na základe záverov textu RRF v časti „Zelená transformácia“, odrážky 4 („aplikácia prvkov na podporu elektromobility a cyklodopravy“) • Na základe platnej európskej legislatívy (napr. tzv. zimný energetický balíček „Clean Energy for all Europeans“), ktorá má za cieľ aj využiť možné synergie medzi domácnosťou aktívneho prosumera a domácim nabíjaním a dosiahnuť tak lepšiu efektívnosť spotreby, vyššiu integráciu lokálnych OZE ako aj zabezpečiť celkovo vyššiu mieru energetickej efektívnosti budovy. • Na základe skúseností zo zahraničia, kde už je výrazne častejšie využívané nabíjanie elektromobilov pre celkovú | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | optimalizáciu a energetickú efektívnosť domov. • Zvlášť v prípade verejných historických a pamiatkovo chránených budov sú tieto objekty zvyčajne aj bodom verejného záujmu, kde prirodzene časť návštevníkov prichádza osobným vozidlom, takže sa týmto podporí aj nízkoemisná doprava. | | | |
| Verejnosť | Komponent 3 strana 2 Reformy a investície - reformy Žiadame upraviť znenie bodu 4. nasledovne: 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy. Reforma zhŕňa tvorbu a prijatie nových politík, ktoré razantnejším spôsobom urýchlia rozvoj alternatívnych pohonov v doprave. Ide napríklad o reformu distribučných taríf, opatrenia pre zjednodušenie a zrýchlenie procesu výstavby nabíjacej infraštruktúry a čerpacej infraštruktúry vodíka, zavedenie "Práva na nabíjací bod " či zavedenie stabilného predvídateľného viacročného rámca pre podporu budovania príslušnej infraštruktúry pre alternatívne pohony. Odôvodnenie: Nepreferovať výlučne len batériové riešenia, ale poskytnúť nediskriminačné prostredie aj pre ostatné alternatívne palivá. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 3 strana 26 až 28 Implementácia: Implementácia prostredníctvom 3 nástrojov: Žiadame upraviť znenie prvého nástroja nasledovne: Zmeniť názov z „ • Nástroj 1: Národná sieť ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC)" na „ • Nástroj 1: Národná sieť ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC) a čerpacích staníc na vodík" Žiadame pridať poslednú odrážku v tomto nástroji nasledovne: - sieť tvorená 8 čerpacími stanicami na vodík do roku 2030 Žiadame upraviť znenie tretieho bodu (nástroja) nasledovne: - Oprávnení žiadatelia právnické osoby - podnikateľské subjekty. - Oprávnené projekty sa budú týkať iba infraštruktúry pre EV a FCEV (obdobne ako to je pri Výzve MH SR na podporu budovania nabíjacích staníc 2020). - Intenzita pomoci 50 %, - Oprávnené projekty sa budú týkať iba infraštruktúry pre EV a FCEV, budovanie AC 11+ kW nabíjacích bodov a DC 50+ kW nabíjacích bodov, budovanie čerpacích staníc na vodík; - Hlavným výberovým kritériom v prípade EV-infraštruktúry bude hodnota za peniaze – koľko kW nabíjacieho výkonu sa vybuduje na 1 000 € oprávnených výdavkov (viď Príloha 3 - Výzva na nabíjacie stanice 2020) , alebo aká denná kapacita vodíkovej čerpacej stanice sa vybuduje na 1 000 € oprávnených výdavkov v rozlíšení 350 a 700 bar tlakových stupňov na výdajnom stojane. Odôvodnenie: v pôvodnom texte | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | chýba podpora vodíkovej infraštruktúry. Tá je pritom absolútne nevyhnutná pre rozvoj vodíkovej elektromobility, či už cestnej alebo železničnej. | | | |
| Verejnosť | Komponent 3 strana 7-8 Nedostatok infraštruktúry pre vozidlá s alternatívnym pohonom Žiadame upraviť znenie druhého bodu nasledovne: • Momentálne verejná nabíjacia infraštruktúra pre elektrické vozidlá dosahuje na Slovensku úroveň pokrytia približne 7 % (1 nabíjací bod na približne 14 vozidiel na elektrický pohon), no napríklad v prípade čerpacích staníc na vodík je stále prakticky na úrovni 0 %. S nárastom počtu vozidiel na alternatívny pohon bude táto úroveň nedostačujúca a môže tiež spomaľovať prechod k alternatívnej mobilite. Do roku 2025 sa vybuduje základná sieť 6 čerpacích staníc na vodík a do roku 2030 najmenej 25. Odôvodnenie: Pre rozvoj vodíkovej elektromobility je nevyhnutné vybudovať najprv základnú sieť čerpacích staníc na vodík a neskôr ju rozšíriť v dostupnosti do 50 km. Na rozdiel od nabíjacej infraštruktúry pre BEV, FCEV nie je možné nabíjať z domácich zdrojov. Je potrebné vybudovať základnú sieť tam, kde sa zároveň vybudujú flotily vodíkových vozidiel vo forme autobusov, vlakov, nákladných vozidiel, resp. taxíkov alebo firemných flotíl osobných automobilov. | O | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| Verejnosť | Komponent 3, časť 10 – Udržateľná doprava, str. 46. Navrhujeme vypustiť text určujúci MDV SR ako výhradný sprostredkovateľský orgán pre všetky projekty na infraštruktúre a vozidlovom parku. Odôvodnenie: Rozhodnutie o určení sprostredkovateľských orgánov pre politiku súdržnosti je predmetom úpravy samostatného uznesenia vlády, ku ktorému prebieha MPK. Vláda SR rozhodne o určení sprostredkovateľských orgánoch pre politiku súdržnosti neskôr berúc do úvahy rozdelenie investícií z politiky súdržnosti 2021-2027 v SR. | O | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 45 zmenený nasledovne: "Ministerstvo dopravy a výstavby SR, ktoré bude vykonávateľom investícií pre všetky projekt na infraštruktúre a vozidlovom parku nízkouhlíkovej dopravy (železničná infraštruktúra a vozidlá, elektrická trakcia dráhovej MHD a cyklodopravná infraštruktúra) podporené z európskych zdrojov, bude rozhodovať o priradení projektu ku konkrétnemu zdroju financovania, zabezpečí, aby zdroj financovania bol jednoznačne a nezameniteľne uvedený v zmluve o poskytnutí NFP prijímateľovi, v informačných systémoch na riadenie a monitorovanie projektov podporených z európskych zdrojov a vo všetkých propagačných materiáloch. |
| Verejnosť | Komponent 3: Udržateľná doprava. Hlavné výzvy a ciele: Administratívne prekážky. Text: "Aktualizácia slovenských technických noriem alebo legislatívnych požiadaviek týkajúcich sa navrhovania dopravnej infraštruktúry predstavuje potenciál úspor nákladov a času. Súčasné požiadavky sú často | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prísnejšie ako v iných krajinách EÚ. Medzi ne patrí napríklad požiadavka na mimoúrovňové kríženie na každom novom alebo modernizovanom železničnom priecestí a minimálne dĺžky nástupíšť nezávislé od skutočnej potreby. Podobné požiadavky zvyšujú objem stavebných prác, náklady a predlžujú trvanie projektovej prípravy bez zrejmých prínosov. Priemerné investičné náklady na kilometer modernizovanej koľaje na železničnej trati sú preto na Slovensku (11,0 mil. eur) o 60 % vyššie ako v susednom Česku (6,7 mil. eur)." navrhujeme preformulovať nasledovne: "Aktualizácia technických noriem, regulatívov alebo právnej úpravy týkajúcich sa navrhovania dopravnej infraštruktúry predstavuje potenciál úspor nákladov a času. Súčasné požiadavky sú často prísnejšie ako v iných krajinách EÚ. Medzi ne patrí napríklad požiadavka na mimoúrovňové kríženie na novom alebo modernizovanom železničnom priecestí a minimálne dĺžky nástupíšť nezávislé od skutočnej potreby. Požiadavky predlžujú trvanie projektovej prípravy, navyšujú rozsah stavebných prác a náklady bez zrejmých prínosov. Priemerné investičné náklady na kilometer modernizovanej koľaje na železničnej trati sú preto na Slovensku (11,0 mil. eur) o 60 % vyššie ako v susednom Česku (6,7 mil. eur).". | | | |
| Verejnosť | Komponent 3: Udržateľná doprava. Hlavné výzvy a ciele: Text: "Posun k neudržateľnej automobilovej doprave. Súčasné trendy vedúce k vyššej motorizácii a konvergencia k západnej Európe vytvárajú riziko ďalšieho poklesu využívania udržateľných dopravných prostriedkov. Miera automobilizácie na Slovensku (426 osobných vozidiel na 1 000 obyvateľov v r. 2018) je stále nižšia ako v západnej Európe a okolitých krajinách." navrhujeme preformulovať nasledovne: "Súčasné trendy vedúce k vyššej motorizácii a konvergencia k západnej Európe vytvárajú riziko ďalšieho poklesu využívania udržateľných dopravných módov. Miera motorizácie na Slovensku (426 osobných vozidiel na 1 000 obyvateľov v r. 2018) je stále nižšia ako v západnej Európe a okolitých krajinách." | O | N | Treba rozlišovať medzi pojmami miera automobilizácie (počet osobných vozidiel na 1000 obyv.) a motorizácie (počet motorových vozidiel na 1000 obyv.). |
| Verejnosť | Komponent 3: Udržateľná doprava. Popis investícií a reforiem v tomto komponente. 2 reforma verejnej osobnej dopravy. Implementácia. Text "Prijatie novej legislatívy pre verejnú osobnú dopravu. Zavedú sa jednotné požiadavky pre všetky jej formy. Vytvoria sa nové pravidlá na koordináciu a efektívne riadenie regionálnej autobusovej a železničnej dopravy, zadefinuje sa úloha národnej koordinačnej autority." odporúčame preformulovať | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nasledovne: "Prijatie novej legislatívy pre verejnú osobnú dopravu. Zavedú sa jednotné požiadavky pre všetky jej formy. Zavedú sa nové pravidlá na koordináciu a efektívne riadenie regionálnej autobusovej a železničnej dopravy v rámci národnej koordinačnej autority." Odôvodnenie: Odporúčame preformulovať, nakoľko si nevieme predstaviť unifikované požiadavky na železničnú, mestskú, regionálnu osobnú dopravu. | | | |
| Verejnosť | KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu Navrhujeme zmeniť pôvodný názov Komponentu 4 na: „Dekarbonizácia priemyslu, vrátane energetiky a teplárenstva“ V celom texte Komponentu 4 zmeniť formuláciu „priemysel“ na formuláciu „priemysel, vrátane energetiky a teplárenstva“. Odôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti by mal v Komponente 4 s pôvodným názvom Dekarbonizácia priemyslu“ podporiť aj spoločnosti pôsobiace v oblasti energetiky a teplárenstva, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá. | O | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |
| Verejnosť | Komponent 9 – "7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja Veta: „Agentúry nemajú k dispozícii žiadny systém na komunikáciu s hodnotiteľmi v cudzom jazyku (možní sú len SK a CZ hodnotitelia).“ KOMENTÁR: Nepravdivé tvrdenie. APVV využíva v niektorých radách už iba zahraničných posudzovateľov. Agentúra VEGA oslovuje dlhodobo a štandardne zahraničných posudzovateľov. Využíva dotazník pre posudzovateľa a inštrukcie v anglickom jazyku. Každá podaná žiadosť je dlhodobo a povinne aj v AJ v APVV aj vo VEGA. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | Komponent 9 – 7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja KOMENTÁR: Nie je dostatočne argumentovaná „hodnota za peniaze“. Slovensko budovalo za EU peniaze “Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja” s modulom SK CRIS. Náklady doteraz vyše 40 mil. Eur. Ide sa obstarávať nový systém s podobným účelom. Nie je jasné, prečo sa nemôže systém riadenia zefektívniť exportom dát zo súčasných systémov APVV, VEGA, KEGA ako je to bežné v prípade zberu dát v SK CRIS. Existujúci SK CRIS má podobné možnosti zberu dát pre rozhodovanie na národnej úrovni. Všetky agentúry majú svoje IKT systémy, niektoré pomerne nové, ktorých náhle ukončenie znamená neefektívnosť vynaložených prostriedkov. Nový IT s 5-ročnou prevádzkou má stáť 6.3 mil. Eur. Náklady | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | na 5 rokov prevádzky a úpravy SW systému e-vega najväčšej SVK agentúry VEGA sú 250-krát nižšie a tvoria 0.4 % tejto sumy. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 – 7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja Veta: „Nový informačný systém umožní zjednotiť a zrýchliť systém hodnotenia, vrátane možnosti komunikácie s hodnotiteľmi v anglickom jazyku.“ KOMENTÁR: Nepravdivé tvrdenie. Zrýchlenie hodnotenia neumožní samotný informačný systém. Každá agentúra má svoj IT systém a nastavené procesy hodnotenia, záleží predovšetkým na aktivite hodnotiteľských komisií, výbere a motivácii posudzovateľov a personálnom zabezpečení správy agendy. Možnosť komunikácie v AJ je v APVV, VEGA v dlhodobý štandard. Žiadosti sú povinne aj v AJ. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | Komponent 9 – Bod 1 - Ciele Veta: „Ukazovateľom úspešnosti tohto posunu je zvýšenie miery investícii na výskum a vývoj a posun v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ do roku 2030.“ Komentár: Metodika European innovation scoreboard sama indikuje možnú systematickú chybu v svojom prístupe hodnotenia v indikátore: „1.2.2 Scientific publications among the top-10% most cited publications worldwide as percentage of total scientific publications of the country“ ... „There could be a bias towards small or English-speaking countries given the coverage of Scopus’ publication data.“ Sčasti aj preto sú aktuálne v rovnakej kategórii („moderate“) postkomunistické krajiny a orientácia na rebríček EIS musí byť konfrontovaná s EIS metodikou. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | Komponent 9 – Bod 1 - Ciele Veta: „Ukazovateľom úspešnosti tohto posunu je zvýšenie miery investícii na výskum a vývoj a posun v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ do roku 2030.“ Komentár: Metodika European innovation scoreboard sama indikuje možnú systematickú chybu v svojom prístupe hodnotenia v indikátore: „1.2.2 Scientific publications among the top-10% most cited publications worldwide as percentage of total scientific publications of the country“ ... „There could be a bias towards small or English-speaking countries given the coverage of Scopus’ publication data.“ Sčasti aj preto sú aktuálne v rovnakej kategórii („moderate“) postkomunistické krajiny a orientácia na rebríček EIS musí byť konfrontovaná s EIS metodikou. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Komponent 9 – Bod 1 - Implementácia – Bod 2 VETA: „V zreformovanom hodnotiacom procese nastane posun smerom ku: - podávaniu projektov v anglickom jazyku (kvôli podpore internacionalizácie výskumného prostredia a aj kvôli zapojeniu zahraničných hodnotiteľov),“ KOMENTÁR: Skreslené tvrdenie. Podávanie v AJ je dlhodobo povinný štandard v APVV aj VEGA. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 – Bod 3 – Ciele Veta: „Uplatňovaním základných princípov hodnoty za peniaze,“ Komentár: Konsolidácia agentúr v prípade VEGA žiadnu „hodnotu za peniaze“ neprinesie, len násobné až rádové navýšenie nákladov pri nízkom výslednom úžitku s nejasnou udržateľnosťou. Aktuálne relatívne ročné náklady na SW VEGA k objemu vyčlenených prostriedkov na VEGA sú 0.03 % (= 5000 Eur/16.75 mil Eur). Nový IT a jeho udržateľnosť bude veľkou záťažou na skromné financie VEGA. | O | N | Uvedený text nemožno považovať za pripomienku. Predkladateľ berie názor na vedomie. |
| Verejnosť | Komponent 9 – Bod 3 písm. a odsek 1 „Reforma riadenia, hodnotenia a podpory v oblasti vedy, výskumu a inovácií“ Veta: „Hodnotiace procesy sú zdĺhavé a nezabezpečujú férovú súťaž.“ Nepodložené tvrdenie. Plošne znevažuje agentúry. Ako je poškodená procesom férová súťaž napr. vo VEGA? 20 členov komisie tajne boduje každý projekt po predchádzajúcej diskusii členov komisie k projektu. Každý člen komisie je povinný naštudovať si projekty. K dispozícii sú navyše tri externé nezávislé posudky ku každému projektu. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 – Bod 3a)1 -„Reforma riadenia, hodnotenia a podpory v oblasti vedy, výskumu a inovácií“ VETA: „Ex-ante princípy VfM nespomalia a neskomplikujú proces, ale naopak, ich dodržiavanie výrazne zrýchli celý proces počnúc vyhlásením výzvy.“ KOMENTÁR: Nepravdivé tvrdenie. Tieto princípy nezrýchlia proces napr. vo VEGA, aj keď sú veľmi dôležité a cenné, naopak spomalia rozhodovanie. Napr. odvolanie v oblasti vecného hodnotenia v súčasnosti vo VEGA nie je možné. Implementácia do programov a rýchlosť je závislá od neplatených dobrovoľníkov – členov orgánov a posudzovateľov a motivovaných projektových manažérov. Vo VEGA pribudnú dva stupne riadenia – Sekretariát RVVI a Predsedníctvo APVV, čo spomalí procesy. | O | N | Uvedený text nemožno považovať za pripomienku. Predkladateľ berie názor na vedomie. |
| Verejnosť | Komponent 9 – Časť „Zlepšenie prístupu k európskej dátovej a výskumnej infraštruktúre.“ KOMENTÁR: Rozpočet 47 mil. Eur na Open Access publikovanie je výrazne neprimeraný a je rovný ročnému rozpočtu najväčších | O | A | Odhadovaná finančná alokácia bude spresňovaná aj na základe rigorózneho hodnotenia EK. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | agentúr APVV (33 mil. Eur) a VEGA (16 mil. Eur) na podporu celého slovenského základného výskumu. Návrh znížiť. Open Access sa dá podporovať aj cez lacnú tzv. zelenú cestu otvoreného publikovania a národné repozitáre, ktoré boli na podporu OA vybudované. Podporuje sa súkromné podnikanie a zisky zahraničných vydavateľov na úkor podvýživenej podpory národného výskumu. Prostriedky nevytvoria novú pridanú hodnotu. Princíp „first come, first served“ umožní neopodstatnené čerpanie. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov HORIZONT EUROPE, časť „Cieľová skupina“ s.16, doplniť text „všetky subjekty oprávnené v programe HORIZONT EUROPE“ Zdôvodnenie návrhu: Podporu by mali dostať všetky subjekty, ktoré sú oprávnené v rámci programu HORIZONT EUROPE a nie len vybrané typy organizácií. Nakoľko zapojenie slovenských subjektov do programu HORIZONT 2020 je v súčasnosti veľmi slabé, nemali by sme brániť žiadnym aktívnym účastníkom programu a podporiť ich aj v rámci plánu obnovy. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora, časť „Cieľová skupina“ s.19, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Dokument hovorí o nedostatku nástrojov na spoluprácu a interakciu v rámci Slovenska, slabej účasti v medzinárodných partnerských projektoch, o chýbajúcich prepojeniach výskumno-inovačného ekosystému, o nízkej miere internacionalizácie (najmä podnikov), ... . Jedným z riešení na uvedené výzvy je maximálne využitie existujúcich klastrov (záujmových združení právnických osôb), spájajúcich univerzity, SAV, MSP ale aj mestá, regióny a NGO, a ktoré sú už dnes okrem významných aktivít na Slovensku napojené aj na ERA prostredníctvom EIT, ESFRI, H2020, zahraničné partnerstvá a akcelerovať ich ďalší rozvoj v už začatých iniciatívach zameraných na podporu inovácií MSP. Z uvedených dôvodov je nevyhnutné zabezpečiť, aby cieľovou skupinou a teda aj oprávnenými prijímateľmi boli aj klastre t.j. záujmové združenia právnických osôb (ZZPO) | Z | A | Text upravený ( klastrové organizácie sú rovnocennými zástupcami rôznych ekonomických odvetví ako ostatní hráči súkromného, verejného, akademického a VaV sektora, zároveň predstavujú prirodzené lokálne inovačné ekosystémy, ktoré poskytujú priestor pre vytváranie prirodzených funkčných väzieb zvyšujúcich konkurencieschopnosť a produktivitu; sú takisto oprávnenými cieľovými skupinami pri vybraných a cielených podporných schémach MH SR/SIEA financovaných či už zo štátneho rozpočtu, EŠIF alebo nadnárodných a európskych iniciatív; na Slovensku klastrové organizácie podľa prieskumu SIEA (https://www.inovujme.sk/sk/slovensky-klastrovy-monitor) vytvárajú obrat viac ako 21 mld. €, ich členovia zamestnávajú viac ako 165 000 pracovníkov) |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 4. Podpora inovácií, časť „Cieľová skupina“ s.25, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, časť „Cieľová skupina“ s.26, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky, časť „Cieľová skupina“ s.27, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 časť Hodnotiace a implementačné procesy sú rigidné a brzdia inovácie: V prvej odrážke žiadame spojenie "netransparentným hodnotiacim procesom" nahradiť spojením "komplikovanému/zdĺhavému hodnotiacemu procesu" Odôvodnenie : Uvedené tvrdenie nie je možné aplikovať generálne; napr. v prípade podpory z EŠIF v gescii MH SR bola vždy zabezpečená maximálne férová súťaž a transparentný výber. | Z | ČA | Zlyhania pri čerpaní EŠIF na výskum a inovácie možno pripísať nielen nedostatočnému ťahu na bránu, ale v niektorých prípadoch aj netransparentným hodnotiacim procesom a prílišnej administratívnej náročnosti. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. Na str. 1 odsek Cieľ : Pojem "výskumný a vývojový výkon" odporúčame nahradiť spojením "úroveň výskumu a vývoja". Odôvodnenie : Odporúčanie na vylepšenie formulácie. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 1 časť Reformy a investície: Žiadame vypustiť alebo | Z | A | Text upravený: "Dôkazom sú relatívne značné zdroje investované počas predchádzajúcich dvoch programových |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | preformulovať vetu "Dôkazom sú relatívne značné zdroje investované počas predchádzajúcich dvoch programových období z EŠIF bez primeraného zvýšenia inovačného potenciálu a najmä jeho premietnutia do merateľných výsledkov." Odôvodnenie : Merateľné výsledky projektov a programov z posledných dvoch programových období sú riadne zdokumentované a prínos týchto investícií je zrejmý. | | | období z EŠIF, avšak s limitovaným vplyvom na ukazovatele konkurencieschopnosti a inovatívnosti ekonomiky ako napr. HDP na osobu, European innovation scoreboard alebo výdavky na výskum a vývoj". |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 1 odsek Reformy a investície: V druhej vete odporúčame spojenie "vyššie prostriedky" nahradiť spojením "vyššie investície". Odôvodnenie : Odporúčanie na vylepšenie formulácie. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 13 časť b) Investície, prvý odsek: Žiadame vypustiť text ", čo zohľadňuje ponaučenia z predchádzajúcich programových období pri čerpaní EŠIF, kedy bola alokácia finančných prostriedkov viazaná na nepripravené schémy". Odôvodnenie : Ide o nepodložené tvrdenie predkladateľa, ktoré nie je pravdivé. Rovnako ako text komponentu obsahuje príklady programov a projektov, ktoré sa budú realizovať, aj operačné programy financované z EŠIF obsahujú príklady konkrétnych aktivít, ktoré sa po schválení programu realizujú formou vyhlásených výziev a vyzvaní. | Z | ČA | Text upravený: ponechaná prvá časť tvrdenia ", čo zohľadňuje ponaučenia z predchádzajúcich programových období pri čerpaní EŠIF. " a vypustená druhú časť ", kedy bola alokácia finančných prostriedkov viazaná na nepripravené schémy" |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 14 časť Ciele: V poslednej odrážke odporúčame spojenie "v spoločných podnikoch" nahradiť spojením "v spoločných projektoch" Odôvodnenie : Úprava nepresnosti textu. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 14 časť Implementácia: V úvode tejto časti (pred zoznamom navrhovaných opatrení) je uvedené: „V rámci implementácie sa budú podporovať zo zásobníka programov tie, ktoré budú najlepšie pripravené, budú prinášať najväčšiu návratnosť a budú mať dostatočnú absorpčnú kapacitu“. Zároveň je na strane 15 (za zoznamom navrhovaných opatrení) uvedené "Celkový rozpočet je predbežne 100 mil. eur a bude alokovaný podľa pravidla „first come, first served“, čo by malo podporiť rýchlu absorpčnú kapacitu." Nie je zrejmé, ako je zabezpečený súlad medzi týmito dvoma princípmi, t.j. ako bude zabezpečené, že podporené budú najlepšie pripravené | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | programy s najväčšou návratnosťou pri súčasnom uplatnení pravidla first come, first served. Odporúčame doplniť. Odôvodnenie : Potreba spresnenia textu a zabezpečenia súladu popísaných princípov podpory opatrení. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 15 časť "Matching" granty ore verejné inštitúcie alebo firmy: V prvom odseku sa uvádza, že oprávnenými prijímateľmi budú všetky subjekty zapájajúce sa do programov Horizont (rovnako v názve sa hovorí o verejných inštitúciách alebo firmách). V ďalšej časti je však uvedené, že zmerom je doplniť financie verejným výskumným inštitúciám a univerzitám". Odporúčame zosúladiť, resp. došpecifikovať cieľovú skupinu. Odôvodnenie : Potreba spresnenia a zosúladenia textu. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 15 časť Štátna pomoc: Požadujeme vypustiť, resp. preformulovať text tak, aby sa pri posudzovaní toho, či opatrenie bude predstavovať štátnu pomoc používali výlučne relevantné kritériá (existencia výhody, selektívnosť, prevoditeľnost verejných zdrojov a pripísateľnosť štátu, vplyv na obchod a hospodársku súťaž). Tieto kritériá je pritom potrebné posudzovať bez ohľadu na právnu formu podporeného subjektu alebo účel jeho založenia. Z tohto dôvodu odporúčame napr. uviesť všeobecnejšiu informáciu v znení: "V rámci schém sa poskytujú verejné finančné zdroje pre univerzity a verejné výskumné inštitúcie ako aj pre podniky. V rámci príslušných schém budú posúdené uplatniteľné pravidlá štátnej pomoci. V určitých prípadoch môže verejné financovanie predstavovať štátnu pomoc, ale môže byť vyňaté z notifikácie, ....". Uvedená pripomienka platí aj pre ďalšie výskyty tohto tvrdenia. Odôvodnenie : Upozorňujeme, že skutočnosť, že ide o organizácie nezriadené za účelom podnikania nijakým spôsobom nevylučuje prítomnosť štátnej pomoci. To, či je nejaká činnosť považovaná za hospodársku záleží výlučne od jej povahy, nie od toho, aký subjekt ju vykonáva, čo opakovane potvrdil vo svojich rozhodnutiach aj Súdny dvor EÚ (vid napr. Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01) . Ak podporená činnosť je hospodárskou činnosťou, potom je potrebné skúmať, či jej podpora predstavuje štátnu pomoc alebo nie. | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 17 "Matching“ granty pre verejné inštitúcie ku zdrojom získaným od súkromného sektora v rámci výskumnej spolupráce: V poslednom odseku tejto časti odporúčame doplniť poslednú vetu nasledovným spôsobom: "Na to potom ľahšie nadviažu projekty spolupráce z EŠIF, ktoré budú jednoduchšie implementovateľné a kvalitnejšie, keďže sa dovtedy rozvinú silné a overené vzťahy medzi týmito subjektami.". Odôvodnenie : Doplnenie chýbajúcej časti textu. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 17 časť Transformačné a inovačné konzorciá: Odporúčame doplniť k aktérom, ktorí sa budú samoorganizáciou spájať do konzorcií okrem startupov, univerzít/výskumných inštitúcií a etablovaných spoločností aj podniky a združenia právnických osôb. Odôvodnenie : Je potrebné naplno využiť existenciu súčasných slovenských klastrov (spájajúcich univerzity, SAV, MSP ale aj mestá, regióny a NGO), ktoré sú už dnes okrem významných aktivít na Slovensku napojené aj na ERA prostredníctvom EIT, ESFRI, H2020, zahraničné partnerstvá atď. a akcelerovať tak ich ďalší rozvoj v už začatých iniciatívach zameraných na podporu inovácií MSP. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 17 časť Transformačné a inovačné konzorciá: Znenie štvrtej odrážky odporúčame upraviť nasledovným spôsobom: "o pomoc pri budovaní súkromno-akademických partnerstiev medzi startupmi, výskumnými inštitúciami a veľkými podnikmi. Odôvodnenie : Odporúčanie na vylepšenie formulácie. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 17 Transformačné a inovačné konzorciá: V tejto časti je uvedené, že "Dôležitou podmienkou bude manažérske a odborné vedenie konzorcia významnou zahraničnou výskumno-vývojovou inštitúciou, ktorá má medzinárodné referencie v tejto oblasti." Toto považujeme za diskriminačné voči tuzemským výskumno-vývojovým inštitúciám, ktoré takisto môžu disponovať kvalitným personálom schopným zabezpečiť manažérske a odborné vedenie konzorcia, vrátane preukázania požadovaných medzinárodných referencií. Navrhujeme podmienku manžérskeho a odborného vedenia zahraničnou inštitúciou vypustiť. Odôvodnenie : Uvedené | O | N | Pripomienke nemožno vyhovieť, keďže vedenie konzorcia významnou zahraničnou výskumno-vývojovou inštitúciou je podľa navrhovateľa základná a nevyhnutná črta schémy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | znenie považujeme za diskriminačné voči tuzemským výskumno-vývojovým inštitúciám, ktoré takisto môžu disponovať kvalitným personálom schopným zabezpečiť manažérske a odborné vedenie konzorcia, vrátane preukázania požadovaných medzinárodných referencií. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 18 časť Štátna pomoc: V tejto časti je uvedené "Nehrozí ani poskytnutie nepriamej štátnej pomoci, keďže „matching grant“ sa bude poskytovať spätne za spolupráce v predchádzajúcich obdobiach, kumulatívne za spolupráce s rôznymi spoločnosťami a poskytnuté prostriedky nebudú viazané na konkrétne výskumné činnosti, z ktorých by mohol plynúť ekonomický prospech pre vybranú spoločnosť." Upozorňujeme, že uvedené nemá žiaden súvis s prítomnosťou nepriamej štátnej pomoci, práve naopak, v závislosti od toho, na aké činnosti bude takýto grant použitý, je možné, že pôjde aj o priamu štátnu pomoc príjemcovi takéhoto grantu. Navrhujeme text vypustiť. Odôvodnenie : Upozorňujeme, že uvedené nemá žiaden súvis s prítomnosťou nepriamej štátnej pomoci, práve naopak, v závislosti od toho, na aké činnosti bude takýto grant použitý, je možné, že pôjde aj o priamu štátnu pomoc príjemcovi takéhoto grantu. | O | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 23 časť Digitálny voucher: Žiadame doplniť nasledovný text, obdobne ako pri inovačných voucheroch: "Zatiaľ čo z EŠIF zo súčasného obdobia budú financované digitálne vouchre pre roky 2021 až 2023 najmä v menej rozvinutých regiónoch, zo zdrojov RRP budú podporené digitálne vouchre najmä pre spoločnosti v Bratislavkom kraji a po dočerpaní EŠIF aj pre spoločnosti zo zvyšku Slovenska". Odôvodnenie : Zdôvodnenie: V súčasnom programovom období sa v rámci OP II pripravuje realizácia pilotného programu podpory podnikateľských subjektov aj formou digitálnych vouchrov, obdobne ako v prípade inovačných vouchrov popísaných vyššie. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 23 časť Inovačný voucher: V poslednej vete je uvedené, že z EŠIF sa budú financovať inovačné vouchre pre roky 2021 až 2022 v menej rozvinutých regiónoch. Uvedené je potrebné upraviť na rozmedzie rokov 2021 až 2023 (konečný termín oprávnenosti výdavkov) a uviesť najmä v menej rozvinutých regiónoch, nakoľko v rámci pilotnej vouchrovej podpory z EŠIF | Z | ČA | Ku deliacim líniám RRF a EŠIF v gescii MH SR prebehla/prebehne separátna diskusia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | je možné čiastočne podporiť aj subjekty z BSK. Odôvodnenie : Potreba úpravy nepresnej resp. nesprávnej formulácie. Podpora formou inovačných vouchrov bude môcť byť realizovaná až do konca obdobia oprávnenosti výdavkov PO2014-2020, ktorým je 31.12.2023, zároveň sa v rámci pilotného programu realizovaného v rámci OP II okrem menej rozvinutých regiónov uvažuje aj s podporu v rámci BSK ako viac rozvinutého regiónu, čo súčasné nastavenie OP II umožňuje. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 24 časť Zelená pôžička: Odporúčame nepoužívať pojem "environmentálna záťaž", keďže ide o pojem definovaný v § 3 písm. t) zákone č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a predstavuje "znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody". Z tohto dôvodu odporúčame použiť napr. formuláciu "...spojené so znížením nákladov na ochranu životného prostredia" príp. "...spojené so znížením negatívnych environmentálnych dopadov aktivít MSP". Odôvodnenie : Environmentálna záťaž je presne vymedzený pojem definovaný v § 3 písm. t) zákone č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a predstavuje "znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody". V uvedenom kontexte nie je použitý správne. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 25, časť 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky: V druhej odrážke pri TRL 1 až TRL 9 odporúčame do poznámky pod čiarou uviesť, že ide o úrovne technologickej pripravenosti. Odôvodnenie : Odporúčanie na spresnenie textu - vysvetlenie používanej skratky. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 26 časť 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky: V poslednom odseku časti "Implementácia" žiadame doplniť vetu "Špecifickú komplementárnu podporu k podpore poskytovanej z EŠIF zdrojov bude predstavovať podpora projektov zapojených do IPCEI iniciatív v BSK". Odôvodnenie : Projekty zapojené do IPCEI iniciatív na úrovni EÚ predstavujú | Z | A | Text upravený. V rámci EŠIF (OP II) je plánovaná podpora projektov IPCEI v menej rozvinutých regiónoch. V rámci Plánu obnovy je preto vhodné podporiť projekty IPCEI v BSK, po ďalšie intenzity podpory a dopady na rozpočtové výdavky sú pre RRP a EU fondy odlišné. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vysoko inovatívne projekty, ktoré sú súčasťou celoeurópskej value-chain s pozitívnym spill-over efektom. Zahŕňajú výskumno-vývojové aktivity, ktoré môžu zásadným spôsobom zvýšiť konkurencieschopnosť SR. V prípade ich úspechu možno hovoriť o mimoriadne perspektívnych projektoch v oblasti generovania zvýšenej pridanej hodnoty a v strednodobom horizonte aj generovania sofistikovaných pracovných miest. Vzhľadom na význam a rozvoj IPCEI iniciatív na úrovni EÚ, ako aj predpokladaný narastajúci potenciál slovenských firiem zapájať sa do týchto projektov považujeme za kľúčové vytvoriť predpoklady pre ich financovanie na národnej úrovni. Podpora IPCEI projektov bola zaradené do návrhov priorít financovania z EŠIF v novom programovom období (pričom už v súčasnom obodbí sa spúšťa podpora financovania prvej fázy projektov zapojených do projektu EuBatIn - European Battery Innovation), avšak s ohľadom na obmedzené možnosti využitia zdrojov EŠIF (ERDF) pre viac rozvinuté regióny je potrebné umožniť financovanie týchto projektov v BSK z Plánu obnovy. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 27 časť 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky: V poslednom odseku časti "Implementácia" žiadame doplniť vetu "Špecifickú komplementárnu podporu k podpore poskytovanej z EŠIF zdrojov bude predstavovať podpora projektov zapojených do IPCEI iniciatív v BSK". Odôvodnenie : Projekty zapojené do IPCEI iniciatív na úrovni EÚ predstavujú vysoko inovatívne projekty, ktoré sú súčasťou celoeurópskej value-chain s pozitívnym spill-over efektom. Zahŕňajú výskumno-vývojové aktivity, ktoré môžu zásadným spôsobom zvýšiť konkurencieschopnosť SR. V prípade ich úspechu možno hovoriť o mimoriadne perspektívnych projektoch v oblasti generovania zvýšenej pridanej hodnoty a v strednodobom horizonte aj generovania sofistikovaných pracovných miest. Vzhľadom na význam a rozvoj IPCEI iniciatív na úrovni EÚ, ako aj predpokladaný narastajúci potenciál slovenských firiem zapájať sa do týchto projektov považujeme za kľúčové vytvoriť predpoklady pre ich financovanie na národnej úrovni. Podpora IPCEI projektov bola zaradené do návrhov priorít financovania z EŠIF v novom programovom období (pričom už v súčasnom obodbí sa spúšťa podpora financovania prvej fázy projektov zapojených do projektu EuBatIn - European Battery Innovation), avšak s ohľadom na obmedzené možnosti | Z | A | Text upravený. V rámci EŠIF (OP II) je plánovaná podpora projektov IPCEI v menej rozvinutých regiónoch. V rámci Plánu obnovy je preto vhodné podporiť projekty IPCEI v BSK po ďalšie intenzity podpory a dopady na rozpočtové výdavky sú pre RRP a EU fondy odlišné. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | využitia zdrojov EŠIF (ERDF) pre viac rozvinuté regióny je potrebné umožniť financovanie týchto projektov v BSK z Plánu obnovy. | | | |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 36 Financovanie a náklady: V bodoch a) a b) odporúčame slová "ocenenie "Seal of Excellence" nahradiť slovami "známka excelentnosti za kvalitu ("Seal of Excellence")" Odôvodnenie : Pojem "známka excelenosti za kvalitu" používa aj nariadenie EK č. 651/2014 (GBER). V ďalšom texte odporúčame vypustiť slová ako ocenenie, resp. pečať a používať už len Seal of Excellence. | O | ČA | Vysvetlenie "Seal of Excellence" pri prvom použití výrazu. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 4 časť Hodnotiace a implementačné procesy sú rigidné a brzdia inovácie: V prvej odrážke žiadame spojenie "netransparentným hodnotiacim procesom" nahradiť spojením "komplikovanému/zdĺhavému hodnotiacemu procesu" Odôvodnenie : Uvedené tvrdenie nie je možné aplikovať generálne; napr. v prípade podpory z EŠIF v gescii MH SR bola vždy zabezpečená maximálne férová súťaž a transparentný výber. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. str. 7 druhá odrážka na začiatku strany: Žiadame vypustiť text "a nezabezpečujú férovú súťaž". Odôvodnenie : Takéto tvrdenie nie je možné generálne aplikovať, napr. v prípade doterajšej podpory v rámci EŠIF v gescii MH SR bola vždy zabezpečená férová súťaž a transparentný výber. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií. V celom texte: Odporúčame nahradiť slová v príslušnom gramatickom tvare: "Horizon Europe" slovami "Horizont Európa" "programovacie obdobie" slovami "programové obdobie" "Fáza TRL" slovami "Úroveň TRL" "podpora zelenej tranzície ekonomiky" slovami "podpora prechodu na zelenú ekonomiku" "podpora digitálnej tranzície ekonomiky" slovami "podpora prechodu na digitálnu ekonomiku" "klimatické zmeny" slovami "zmena klímy" "výzvy budú vypísané" slovami "výzvy budú vyhlásené" "elektro áut" slovami "elektromobilov" "governance" slovom "riadenie/spravovanie" "outsorurcovať" slovom "zabezpečiť externe" Odôvodnenie : Odporúčania na vylepšenie formulácií. | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Komponent 9: 1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Europe a EIT Ciele: Cieľom je podpora účasti slovenských inštitúcií v špičkových projektoch rámcového programu EÚ pre výskum a inovácie Horizont Európa, ktoré slovenským výskumníkom a firmám umožňujú účasť v medzinárodných konzorciách a podporujú zvyšovanie dlhodobého potenciálu slovenskej vedy, výskumu a inovácií aj po ukončení Plánu obnovy a odolnosti. Text doplniť: Na základe doterajších skúseností MH SR a SIEA podporiť účasť slovenských podnikov a VV inštitúcií aj v projektoch bilaterálneho aplikovaného výskumu s krajinami, ktoré neparticipujú v rámci programov EÚ (Ozrael, Čína, USA, Južná Kórea a pod.). | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Komponent 9: Excelentná veda zásobník programov a projektov, str. 22. Navrhujeme doplniť nový program: Spoločné výskumné jednotky (SVJ) výskumných organizácií a výskumných univerzít Vedecký tím, alebo niekoľko tímov z výskumnej organizácie (napr. SAV) sa združí s výskumným tímom/tímami výskumnej univerzity so spoločným výskumným zámerom. Na základe štandardnej zmluvy vytvoria organizačnú jednotku, ktorá nie je právnym subjektom, zostávajú teda súčasťou materských pracovísk, ale rozvíjajú spoločný výskumný program, výskumnú infraštruktúru, združujú pre tento cieľ prostriedky, podávajú spoločné projekty, majú spoločné doktorandské programy, podieľajú sa na výučbe. Bazálne inštitucionálne financovanie (mzdy existujúcich pracovníkov a réžia) pochádzajú z materských pracovísk. Účelové financovanie (100 až 200 tis. eur ročne) na kapitálové, mzdové (noví pracovníci) a bežné prostriedky. Lokalizácia: Spoločné priestory v rámci vysokej školy alebo výskumnej organizácie, preferenčne na jednom mieste. Navrhovaný program je inšpirovaný tradíciou Spoločných výskumných jednotiek, Unités Mixtes de Recherche (UMR) vo Francúzsku, kde 90 percent ústavov CNRS a 60 percent univerzít majú takéto výskumné jednotky, podporujúce excelentnosť, defragmentáciu výskumu a otvorenú infraštruktúru. | O | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | Komponent 9: Excelentná veda zásobník programov a projektov, str. 23. K plánovanej reforme organizácie a financovania výskumných inštitúcií, najmä Slovenskej akadémie vied navrhujeme doplniť aj investíciu týkajúcu sa zavedenia legislatívnych úprav plánovaných v rámci reformy do praxe s cieľom pripraviť SAV na efektívne riešenie aktuálnych problémov | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spoločnosti. Odôvodnenie: Transformácia SAV je dôležitá súčasť reforiem plánovaných v rámci plánu obnovy. Zmena právnej formy organizácií SAV je len nástrojom reformy SAV, pričom prioritným cieľom je reformovať SAV na plnenie aktuálnych výziev spoločnosti prostredníctvom excelentného základného aj aplikovaného výskumu. Reforma tohto typu si však vyžaduje finančné prostriedky, aby sa SAV v rámci realizovanej transformácie dokázala pripraviť na nové výzvy. | | | materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| Verejnosť | Komponent_02_Obnova budov: odporúčame prehodnotiť plánovaný cieľ dosiahnutia úspory 30% primárnej energie pri historických budovách. Vzhľadom na priamu previazanosť s nepredvídateľným konaním Pamiatkového úradu v schvaľovacích a povoľovacích procesoch a mimoriadne vysokú náročnosť realizácie projektov, ktoré majú dosahovať úspory energie pri obmedzeniach spojených s obnovou pamiatkovo chránených budov je riziko nenaplnenia tohto ukazovateľa príliš vysoké. Navrhujeme ukazovateľ úspory úplne odstrániť alebo rozšíriť/zmeniť oprávnenosť budov o budovy, ktoré nie sú historickými budovami a teda je možné pri ich obnove dosahovať ukazovatele úspory energií. Pamiatkovo chránené budovy vyžadujú diametrálne odlišný prístup k obnove, nie zameraný prvoplánovo na úspory energií. | O | N | Úspora v priemere min. 30% je podmienkou použitia zdrojov zo strany EÚ. Obnova bežných verejných budov je začlenená v EŠIF prioritne formou GES. |
| Verejnosť | Komponent_03_Udržateľná doprava: nesúhlasíme s vyjadrením, že doterajším budovaním cyklotrás nebola podporená dochádzka za prácou ale podpora smerovala do rozvoja cykloturizmu. TSK realizoval niekoľko úsekov cyklotrás vyslovene s cieľom podpory nemotorovej dopravy pre dochádzku za prácou a takto sú cyklotrasy aj využívané. Samozrejme, že dochádza aj k ich využívaniu turistami, ale to je len pridaná hodnota, ktorá neznižuje význam cyklotrás pre dochádzku za prácou. Problémom je neexistencia napojení tzv, kostrových cyklotrás na okolité obce, čo by umožnilo vyššie využitie práve na dochádzku za prácou. Nie je správne podpru smerovať vyslovene do intravilánov miest, tým sa síce nepodporí turizmus ale ani dochádzka za prácou. Navrhujeme preto doplniť znenie: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci obcí a miest, medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami, aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. | Z | ČA | Predkladaný text má charakter názoru. Spracovateľ berie podnet na vedomie. Z dostupných dát vyplýva, že v dôsledku minulých investícií do rozvoja cyklistickej infraštruktúry, síce došlo k nárastu voľnočasového bicyklovania, avšak len k veľmi malému nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a Slovenská republika je naďalej ďaleko od splnenia cieľa 10% podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Komponent_05_Adaptácia_na_zmenu_klímy Investície: 1. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity. . Navrhované preinvestovanie 150 miliónov EUR plánované na výkup pozemkov v národných parkoch nemá s adaptáciou na zmenu klímy a adaptačnými opatreniami nič spoločné, zmena vlastníctva má nulový efekt na zmenu klímy, jedná sa o nehospodárne nakladanie s európskymi finančnými zdrojmi na neefektívne a nič neriešiace opatrenia s nulovým efektom na adaptáciu klímy, plánovaná investícia neprinesie žiadne konkrétne investičné stimuly na zmiernenie negatívnych dopadov klimatických zmien. Navyše jednotlivé druhy vlastníctva sú rovnocenné a ich rovnosť je garantovaná ústavou Slovenskej republiky, nemôžme nadraďovať prechod vlastníctva na štát a podmieňovať ho skutočnosťou, že len takto sa dokážeme adaptovať regióny na klimatickú zmenu. Navrhované opatrenia v Komponente_05_Adaptácia_na_zmenu_klímy nemajú nič spoločné s meritom veci, nijako ho neriešia a pravdepodobne by sa jednalo o zneužitie európskych fondov s negatívnymi dopadmi na Slovensko. Navrhujeme previesť tieto finančné zdroje vo výške 150 miliónov EUR na riešenie konkrétnych adaptačných opatrení, súvisiace s riešením a adaptáciou regiónov na negatívne následky klimatických zmien do gescie Ministerstva pôdohospodárstva a použiť ich na konkrétne projekty, ktoré výrazným spôsobom môžu priamo ovplyvniť a zmierniť negatívne následky klimatických zmien vo forme prechodu a podpory na konkrétne aktívne manažmentové opatrenia ako je prechod slovenského lesníctva na prírode blízke obhospodarovanie lesov, vo forme posilnenia mimoprodukčných funkcii lesov a ich odolnostného potenciálu, schopnosť odolávať prebiehajúcim klimatickým zmenám formou premeny drevinového zloženia na adaptabilné dreviny, ktoré majú schopnosť a potenciál výrazným spôsobom zmierniť následky klimatických zmien, ďalej by sa jednalo o aktívne manažmentové opatrenia súvisiace s posilnením priestorovej štruktúry a výstavby lesných porastov, rekonštrukcie lesných ciest, ktoré veľmi konkrétne prispievajú k naplneniu obsahu konkrétneho riešenia adaptabilných procesov v súvislosti so zmenou klímy. Je veľký rozdiel použiť finančné zdroje z európskeho plánu obnovy na nezmyselný výkup pozemkov, ktorý nevedie k ničomu a predovšetkým v prvom rade nerieši negatívne dopady klimatických zmien na regióny Slovenska a hroziacimi sankciami zo strany európskej únie na nehospodárne nakladanie s európskymi finančnými zdrojmi na neproduktívne opatrenia. Naopak, lesnícke | Z | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrenia v súvislosti s premenou lesov na prírode blízke lesy sú významným konkrétnym príspevkom k riešeniu adaptabilných opatrení zmierňujúce negatívne dopady klimatických zmien, lesy ako najvýraznejší a najvýznamnejší ekosystém s takmer 42% plošným podielom na výmere slovenska môže zásadným spôsobom prispieť k zmierneniu negatívnych dôsledkov klimatických zmien a to ich premenou na prírode blízke lesy, čo vieme dosiahnuť len aktívnym manažmentom zameraným na vyššie uvedené opatrenia, v žiadnom prípade to nedosiahneme výkupom vybraných pozemkov na malom zlomku z celkovej výmery lesov a ich ponechaním na bezzásah. Vykonávanie adaptabilných opatrení na výmere 42% výmery slovenska je ďaleko významnejšie opatrenie ako výkup pozemkov na 2% výmery, hrozí tu reálny fakt, že si to z úrovne EU všimnú a budeme musieť vysvetľovať, prečo sme dali prednosť 2% pred 42% dosahom adaptabilných opatrení a za tie isté finančné zdroje. | | | |
| Verejnosť | Ku komponentu 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Na str. 2 a na str. 12 navrhujeme vymazať zmienku o e-faktúre. Odôvodnenie: Nie je zatiaľ ani odborná ani politická zhoda na zavedení tohto nástroja. | Z | N | Uvedená textácia a zmienka v materiáli k ničomu nezaväzuje, nie je plánovaným cieľom ani míľnikom Plánu obnovy a odolnosti a predstavuje len príklad na digitalizovanie a zjednodušenie služieb pre podnikateľov pri platení daní a odvodov. |
| Verejnosť | Ku Komponentu 2, Komponent_02_Obnova_budov.docx, strana 17 V návrhu RRP sa uvádza „Veľká časť domácností SR má problém udržať svoje domovy adekvátne teplé, pričom práve nízkopríjmové domácnosti majú problém s energeticky neefektívnymi budovami.“ Odporúčame doplniť zdroj tohto výroku a bližšie špecifikovať „veľká časť domácností SR“, prípadne uviesť hodnotu podielu týchto domácností v podmienkach SR. Odôvodnenie : Odporúčame doplniť fakty, t.j. doplniť zdroj tohto tvrdenia, špecifikovať o akú časť domácnistí ide, prípadne uviesť podiel týchto domácností v podmienkach SR. | O | N | Neakceptujeme, hlavným faktorom bude definovanie energeticky chudobných domácností a z toho vyplývajúcich počtov v rámci realizácie investície v Pláne obnovy. |
| Verejnosť | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 1 Navrhujeme upraviť súčasnú formuláciu "Ukončením podpory výroby elektriny z uhlia klesnú emisie CO2, zlepší sa energetický mix a zníži sa cena elektrickej energie pre konečných odberateľov. Prebehne transformácia regiónu horná Nitra, ktorá nebude závislá od ťažby uhlia. Táto reforma je už financovaná z iných európskych zdrojov a nebude si vyžadovať dodatočné | O | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdroje z RRP" a nahradiť ju formuláciou „Ukončením podpory výroby elektriny z domáceho uhlia dôjde, podľa predpokladov, k ukončeniu prevádzky tepelnej elektrárne Nováky, čo povedie k súvisiacemu poklesu celkových emisií CO2 v SR, zníženiu podielu fosílnych zdrojov na výrobe energie a poklesu ceny elektrickej energie pre konečných spotrebiteľov". | | | |
| Verejnosť | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 3, resp. strana 4 Odporúčame zosúladiť údaje v Grafe č. 1 s Tabuľkou č. 1 Odôvodnenie : Odôvodnenie: Graf č. 1 uvádza podiel emisii skleníkových plynov z energetiky 49,8% a priemyslu 22%. Tabuľka č. 1 však uvádza podiel emisií skleníkových plynov z priemyslu 41% a energetiky 18%. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Údaje v grafe 1 a tabuľke 1 boli zosúladené. |
| Verejnosť | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 4 Odporúčame aktualizovať Graf 2: Úroveň energetickej náročnosti v roku 2018 a to podľa údajov za rok 2019 (na základe údajov Eurostatu). Odôvodnenie : Aktualizované údaje zachytávajú pokrok SR pri znižovaní energetickej náročnosti a posunu SR smerom k priemeru Európskej únie. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Údaje v grafe 2 boli aktualizované. |
| Verejnosť | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 6 Nahradiť formuláciu v bode 3a) Ciele: • „Ukončenie neefektívnej výroby elektriny a dotovania ťažby pri následnom spaľovacom procese, ktorý v súčasnosti nie je trhovo udržateľný. • „Vedľajším cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov a posilnenie energetického mixu.“ • „Komplexná transformácia regiónu hornej Nitry, vytvorenie pracovných príležitosti pre ľudí, ktorých pracovné miesta zaniknú v dôsledku zastavenia ťažby a výroby.“ Nasledovnou formuláciou: • „Ukončenie podpory výroby elektriny z domáceho uhlia v tepelnej elektrárni Nováky.“ • „Zníženie emisií skleníkových plynov a emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.“ • „Komplexná transformácia regiónu hornej Nitry spojená s vytvorením nových pracovných príležitostí pre zamestnancov zasiahnutých zánikom pracovných miest v dôsledku zastavenia ťažby uhlia a výroby elektriny a tepla.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Text bol upravený v zmysle znenia pripomienky. |
| Verejnosť | Ku Komponentu 4, Komponent_04_Dekarbonizacia_priemyslu.doc, strana 6 Navrhujeme vymazať formuláciu v bode 3a) Implementácia: • Výrazne sa zlepší energetický mix Slovenska, podiel fosílnych palív na energetickom mixe klesne o viac ako 5%. Odôvodnenie : Umiestnenie textu do časti | O | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „Implementácia“ nie je vhodné vzhľadom na jeho obsah. Rovnako tvrdenie, že „sa zlepší energetický mix SR“ je veľmi všeobecné a nie úplne správne. | | | |
| Verejnosť | Ku Komponentu 5, Komponent_05_Adaptacia_na_zmenu_klimy.docx, strana 2 Pri príprave nového zákona o krajinnom plánovaní navrhujeme zohľadniť špecifické podmienky energetických stavieb, najmä líniových. Odôvodnenie : V rámci adaptácie na zmenu klímy budú viaceré energetické stavby vyžadovať rekonštrukciu a úpravy (napr. náhradu niektorých vzdušných vedení vedeniami v zemi). Okrem toho budú budované nové energetické zariadenia spojené s využívaním slnečnej, veternej a geotermálnej energie a s budovaním infraštruktúry pre alternatívne palivá v doprave, resp. skladovanie energie (elektrina, vodík) a pod. | O | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |
| Verejnosť | ku KOMPONENTU 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl Časť 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (str.10) 1. Investičná podpora pri strategickom rozvoji VŠ (str.11) Slovenská akadémia vied žiada doplniť nový program: • Spoločné výskumné jednotky (SVJ) výskumných organizácií a výskumných univerzít Vedecký tím, alebo niekoľko tímov z výskumnej organizácie (napr. SAV) sa združí s výskumným tímom/tímami výskumnej univerzity so spoločným výskumným zámerom. Na základe štandardnej zmluvy vytvoria organizačnú jednotku, ktorá nie je právnym subjektom, zostávajú teda súčasťou materských pracovísk, ale rozvíjajú spoločný výskumný program, výskumnú infraštruktúru, združujú pre tento cieľ prostriedky, podávajú spoločné projekty, majú spoločné doktorandské programy, podieľajú sa na výučbe. Bazálne inštitucionálne financovanie (mzdy existujúcich pracovníkov a réžia) pochádzajú z materských pracovísk. Účelové financovanie (100 až 200 tis. eur ročne) na kapitálové, mzdové (noví pracovníci) a bežné prostriedky. Lokalizácia: Spoločné priestory v rámci vysokej školy alebo výskumnej organizácie, preferenčne na jednom mieste. Odôvodnenie: Projekt navrhovaný SAV, UK, STU, UPJŠ a TUKE je inšpirovaný päťdesiatročnou tradíciou Spoločných výskumných jednotiek, Unités Mixtes de Recherche (UMR) vo Francúzsku, kde 90 percent ústavov CNRS a 60 percent univerzít majú takéto výskumné jednotky, podporujúce excelentnosť, defragmentáciu výskumu a otvorenú infraštruktúru. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | N | Navrhovaný text je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Už súčasný právny stav umožňuje realizovať tieto návrhy, a možnosti sa ešte zlepšia po transformácii SAV v rámci novely zákona o verejných výskumných inštitúciách. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Ku komponentu 9 – Veda, výskum a inovácie, kapitole „4. Podpora inovácií“, časti „Systém voucherovej podpory inovácií v malých a stredných podnikoch (MSP)“ (od str. 23) Žiadame zosúladiť alokácie uvádzané v texte uvedenej časti dokumentu s kapitolou „10. Financovanie a náklady“, resp. tabuľkou „Predbežný zoznam schém a odhadovaných alokácií“. Odôvodnenie : Sumy uvádzané pri jednotlivých druhoch voucherovej podpory v kapitole 4 sú neaktuálne, platia tie v kapitole 10, teda: - Inovačné vouchre – 9 mil. eur - Digitálne vouchre – 9 mil. eur - Patentové vouchre – 12 mil. eur | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Excelentná veda zásobník programov a projektov str. 23 Slovenská akadémia vied žiada doplniť nový projekt: Moderná SAV pre 21. storočie Reformný plán SAV obsahuje obnovu infraštruktúry s cieľom pripraviť SAV na efektívne riešenie projektov v oblasti mitigácie vplyvov klimatickej zmeny, zdravotného stavu obyvateľstva, energetickej efektívnosti, kvantových technológii a digitalizácie spoločnosti, ako aj sociálnych impaktov spojených s civilizačnými zmenami. Celková hodnota 60 mil. eur Z toho opatrenia spojené s klimatickou zmenou: 40 mil. eur Opatrenia spojené s digitalizáciou: 10 mil. eur Opatrenia spojené so zdravotným stavom obyvateľstva: 10 mil. eur Odôvodnenie: Transformácia SAV je dôležitý komponent plánu obnovy. SAV pripravila transformačný projekt Moderná SAV pre 21. storočie s dôrazom na zelené a digitálne technológie, podporu výskumnej a personálnej infraštruktúry tak, aby transformácia priniesla očakávané benefity pre spoločnosť. Je nevyhnutné alokovať primerané prostriedky na tento cieľ v Pláne obnovy. Zmena právnej formy organizácií SAV je len nástrojom reformy SAV, nemôže však byť jej prioritným cieľom. Prioritným cieľom je reformovať SAV na plnenie aktuálnych výziev spoločnosti prostredníctvom excelentného základného aj aplikovaného výskumu. Reforma tohto typu si však vyžaduje finančné prostriedky, aby sa SAV v rámci plánu obnovy na nové výzvy spojené s prebiehajúcou klimatickou zmenou a potrebnou digitalizáciou spoločnosti dobre pripravila. SAV má plán obnovy zahŕňajúci aj takúto obsahovú zmenu pripravený a finančne vyčíslený. Potrebné zdroje navrhujeme presunúť z: Podpory projektov Seal of excellence: 20 mil eur, Prístup k dátovej infraštruktúre: 25 mil. eur, Zelená a digitálna tranzícia: 15 mil. eur SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | N | Zameranie komponentu je v oblasti výskumu a vývoja podpora súťažného financovania, spolupráce so súkromným sektorom a zapájania do medzinárodných projektov. Nie inštitucionálne financovanie výskumných organizácií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Excelentná veda zásobník programov a projektov: Štipendiá pre excelentných výskumníkov str. 21 Slovenská akadémia vied žiada, aby Docentské štipendium (R3) bolo otvorené aj pre výskumných pracovníkov v kvalifikačnom stupni IIa (samostatný vedecký pracovník) a analogicky Profesorské štipendium (R4) pre výskumných pracovníkov v kvalifikačnom stupni Ia (vedúci vedecký pracovník) – relevantné pre uchádzačov z akademického sektora vrátane vysokých škôl. Odôvodnenie: Excelentní výskumníci nemusia mať vedecko – pedagogický titul. Všeobecne uznávaným ekvivalentom titulu doc. je kvalifikačný stupeň IIa, resp. Ia pri prof. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií k bodu 3. Konsolidácia podporných agentúr a budovanie ich odborných kapacít na str. 9 a následne bod 7. IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja na str. 29 Slovenská akadémia žiada vynechať agentúru VEGA z integračného procesu, prípadne zabezpečiť možnosť efektívnej spoločnej existencie agentúry MŠVVaŠ SR a SAV tak ako doposiaľ. Odôvodnenie: Integrácia VEGA do nadrezortného systému by bola zásadným zásahom do kompetencií SAV, ktorá VEGA financuje zo svojich inštitucionálnych prostriedkov. VEGA je pre SAV vlastný spôsob interného súťažného financovania, ktorý plní inú úlohu ako projekty APVV. Projekty VEGA v SAV sa riadia tiež vlastnými finančnými pravidlami. SAV spolu s MŠVVaŠ SR koordinuje iba rozhodovanie a vyhodnocovanie projektov, na tento účel sú vymenované spoločné komisie. Predsedníctvo VEGA má paritné zastúpenie z VŠ a SAV. Navrhovaný presun do nadrezortnej agentúry zastrešujúcej celý systém VaV otvára celý rad systémových problémov, vrátane zvýšenej administratívy, určovania riešiteľských kapacít, finančných pravidiel a pod. Vzhľadom na charakter projektov VEGA navrhované zmeny by viedli k jednoznačnému zníženiu efektívnosti vynaložených prostriedkov v priamom rozpore s princípom Hodnoty za peniaze. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | Z | N | Predkladateľ berie názor na vedomie. Argumenty však nepovažujeme za dostatočné na zapracovanie do dokumentu. |
| Verejnosť | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií SAV navrhuje doplniť v časti 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, Implementácia v nasledovnej odrážke termín “batériové technológie”. Nové znenie odrážky tak bude - Vodík, batériové | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | technológie a alternatívne palivá Odôvodnenie: Inovácie v oblasti nových batériových technológií (batériové články a systémy, aktívne materiály, recyklácia) patria najperspektívnejším oblastiam pre bezemisnú dopravu ako aj energetiku tak v Európskej únii ako aj na Slovensku. Pre ilustráciu dôležitosti tejto témy, Európska komisia iniciovala vznik Európskej batériovej aliancie, ktorá má za úlohu podporiť celý hodnotový reťazec európskeho batériového priemyslu a inovácií a dostať tak Úniu (do roku 2025) na druhé miesto v celosvetovej konkurencii. Európska únia očakáva celkovú hodnotu trhu v roku 2025 na úrovni 250 mld EUR/ročne. Aj z tohto dôvodu bol v EÚ v téme batériových technológií posilnený komponent v rámci iniciatívy Horizon Europe (900 miliónov EUR), boli podporené projekty spoločného záujmu IPCEI (celkom 2,9 mld EUR) a už sa začala alebo sa plánuje výstavba 17 "gigafactories" na výrobu batérií. Ako podpora inovácií v batériových technológiách bola podporená aj špeciálna iniciatíva Battery 2030+. V tejto snahe je aktívne aj Slovensko so silným potenciálom nových inovácií a produkčnej kapacity. V poslednom kole boli v silnej európskej konkurencii podporené štyri slovenské IPCEI projekty a začiatkom roka 2021 bolo vytvorené verejno-súkromné inovačné centrum - Národné batériové centrum. V ňom sú zapojené najväčšie verejné výskumné a akademické inštitúcie v krajine (SAV, STU, UNIZA, TUKE, UPJŠ) ako aj viacero subjektov zo súkromného sektora. Tieto fakty nasvedčujú, že batériové technológie majú veľký potenciál z pohľadu globálneho rastu trhu a inovácií ale aj z ohľadom na národné inovačné kapacity. | | | |
| Verejnosť | ku KOMPONENTU 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Spoločná pripomienka k častiam 4.Podpora inovácií, 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky a 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky Slovenská akadémia vied navrhuje, aby sa v rámci plánu obnovy nefinancoval samotný výskum na vybrané témy, ale najmä infraštruktúrne a transformačné aktivity, ktoré pripravia organizácie na efektívny výskum v rámci priorít RIS3 a Horizon Europe. Odôvodnenie: Na rozdiel od navrhovaných konkrétnych tém v Pláne obnovy boli transformačné priority RIS3 určené po širokej diskusii s rešpektovaním prioritných tém EU. Z Plánu obnovy by pritom nemal byť financovaný samotný výskum, na to musia slúžiť iné trvalo udržateľné nástroje. Z Plánu obnovy by sa mala financovať transformácia a obnova výskumných organizácií a priemyslu tak, | Z | N | Zameranie komponentu je v oblasti výskumu a vývoja podpora súťažného financovania, spolupráce so súkromným sektorom a zapájania do medzinárodných projektov. Nie inštitucionálne financovanie výskumných organizácií. Požiadavku SAV lepšie reflektuje EŠIF. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aby sa mohli konkurencieschopne do výskumu v rámci prioritných oblastí výskumu vyhlásených v RIS3 a Horizon Europe zapojiť a efektívne a udržateľne v týchto oblastiach výskum vykonávať. SAV považuje túto pripomienku za zásadnú. | | | |
| Verejnosť | Materiál komponent 4 dekarbonizácia priemyslu je spomenuté poľnohospodárstvo len v tabuľke, aký má podiel na tvorbe skleníkových plynov, ale v cieľoch zamedzenia alebo zníženia tvorby skleníkových plynov oblasť poľnohospodárstva chýba, akým spôsobom by sa prispelo v tejto oblasti k zníženiu. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže komponent 4 je zameraný výlučne na dekarbonizáciu priemyslu. Uvedomujeme si dôležitosť podpory poľnohospodárstva, preto upozorňujeme na možnosť čerpania iných EÚ zdrojov. |
| Verejnosť | Materiál komponent 5 adaptácia zmeny klímy - rieši sa stav vodných tokov, protipovodňové opatrenia, chránené územia, stav biodiverzity, okrajovo sa spomína poľnohospodárstvo, reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, ale vôbec nie je spomenuté rybné hospodárstvo a aquakultúra, ktoré môžu prispieť k riešeniu uvedenej problematiky aj keď možno nepriamo. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na zadržiavanie vody, ochranu prírody a rozvoj biodiverzity – investíciou do tejto oblasti vie prispieť aj oblasť rybného hospodárstva rozvojom rybníkov, investície do zakladania nových vodných plôch, čím sa naplní úloha zadržiavania vody v krajine. Zabráni sa erózii pôdy a nečakaným záplavám v prírode, zadržaním vody a vplyvom zmeny klímy. | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora rybného hospodárstva a akvakultúry je nepochybne dôležitá, avšak tieto projekty nebudú realizované z plánu obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| Verejnosť | Mesto Martin ako subjekt územnej samosprávy SR zasiela k navrhovanému dokumentu pripomienky, a to ku Komponentu 3: Udržateľná doprava. Dotýkajú sa skutočnosti, že spracovateľ dokumentu nedostatočne vyhodnotil potrebu investícií do obnovy vozidlového parku a zmeny palivovej základne autobusov mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy, ktorá je aj podľa platných strategických dokumentov SR kľúčová pre zníženie emisií z dopravy a tiež vyžadovaná legislatívou EÚ (smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (ďalej len „smernica o podpore ekologických vozidiel“). Pripomienky, resp. návrh na úpravu znenia dokumentu predkladáme v členení: - špecifikácia aktuálnej časti dokumentu - navrhované pripomienky/zmeny znenia dokumentu - odôvodnenie nami navrhovanej pripomienky/zmeny znenia dokumentu. Zároveň dávame jednu všeobecnú pripomienku – číslovať strany. | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. V rámci RRF sa nepočíta s podporou pre obnovu vozových parkov, nakoľko s uvedenou podporou sa predbežne ráta v rámci EŠIF. Uvedené rozdelenie podpory zároveň napĺňa predpoklad mechanizmu, ktorý bráni dvojitému financovaniu investícií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Neočíslovaný dokument, tak ako je zverejnený, je komplikované pripomienkovať a komplikované bude aj vyhodnocovanie pripomienok. Naše zásadné pripomienky sú nasledovné: Komponent 3: Udržateľná doprava Zásadná pripomienka 1 1.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu, atď. Jednotlivé body 1.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia Za bod „* Počet elektrifikovaných tratí...“ doplniť nový bod v znení: • Autobusy MHD a prímestskej autobusovej dopravy nemajú vybudovanú infraštruktúru staníc pre zásobovanie alternatívnymi zdrojmi energie, čo limituje možnosti prechodu na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy. 1.3 Odôvodnenie pripomienky: Predkladaný Plán obnovy a odolnosti SR sa odvoláva na súlad so Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030 a s národnými cieľmi Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021-2030. V oboch dokumentoch je však na viacerých miestach zdôrazňovaná skutočnosť, že k najväčšiemu nárastu skleníkových plynov dochádza v cestnej doprave. Prechod na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy vyžaduje aj aktuálna legislatíva EÚ (novelizovaná Smernica EP a Rady 2009/33/ES). Ako je uvedené aj v dôvodovej správe návrhu zákona o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý túto smernicu zapracováva od 1.8.2021 do právneho rámca SR, aktuálne ceny vozidiel na alternatívny pohon sú vyššie od autobusov na naftový pohon. K tomu je ešte potrebné pripočítať investície do vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi palivami, bez ktorej je ich uplatnenie v praxi nemožné. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 obsahuje zoznam 38 opatrení, ktoré je nevyhnutné v SR zrealizovať, aj ich prioritizáciu. Na piatom mieste je opatrenie OPVO3: Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite. Pri jeho zdôvodnení v tomto dokumente je uvedené:„ Najmä v mestskej hromadnej doprave je pre dopravcov ťažko riešiteľná pravidelná obnova vozidlového parku“ a ďalej „Pre vyriešenie kritického stavu boli a naďalej budú nutné dotácie z eurofondov“. Infraštruktúru plynových plničiek, vodíkových plničiek alebo elektrických nabíjacích staníc pre tento typ ekologických vozidiel verejnej osobnej dopravy je urgentné vybudovať urýchlene ako základný predpoklad pre možný prechod systémov verejnej osobnej dopravy poskytovanej vozidlami cestnej dopravy z naftového na | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | alternatívny pohon. Je potrebné tento fakt uviesť medzi hlavnými výzvami, čo bude v súlade aj s popisom tohto komponentu Plánu obnovy a odolnosti SR ktorý v časti Investície uvádza pod bodom 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy: „Projekty podporia atraktivitu osobnej železničnej dopravy a nadväznej mestskej dopravy. .... zavedú sa nové alebo modernizované bezemisné vozidlá (elektrické, vodíkové v súlade s tzv. European Flaghip v časti Recharge and refuel.) Investície budú realizované formou účelových dotácií na nediskriminačnom princípe.“ a pod bodom 4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony uvádza: „podporí tak rýchlejší rozvoj osobnej a nákladnej dopravy na alternatívny pohon, ktorý povedie k modernizácii vozového parku s cieľom zníženia celkových emisií v cestnej doprave.“ Zásadná pripomienka 2: 2.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Výzvy: Jednotlivé body. 2.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia Za bod „*Potreba vytvárať nové politiky...“ doplniť nový bod v znení: • Potreba nahradenia zastaraného vozového parku cestnej dopravy v rámci mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy ekologickými a energeticky úspornými vozidlami a vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi zdrojmi energie 2.3 Odôvodnenie pripomienky: Dokument síce plánuje investície do železničnej infraštruktúry, ale neráta s využitím žiadnych finančných zdrojov na podporu obnovy vozového parku cestných vozidiel MHD a prímestskej dopravy, hoci legislatíva (viď odôvodnenie predchádzajúcej pripomienky) ukladá samosprávam pri obstarávaní nových vozidiel obstarať ich časť už s alternatívnym pohonom, čo logicky vyžaduje aj vybudovanie infraštruktúry slúžiacej na zásobovanie vozidiel daným druhom energií. Pritom investície do výmeny vozového parku vozidiel verejnej dopravy v mestách môžu výraznou mierou pomôcť SR k plneniu jej záväzkov na úseku znižovania emisií do ovzdušia. Samosprávy a ich kompetencie na úseku verejnej osobnej dopravy síce majú byť predmetom reforiem, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou predkladaného Plánu obnovy a odolnosti SR, uvedený dokument ale v navrhovanom znení ich absolútne odstrihol od akéhokoľvek nároku na podporu investícií do modernizácie svojej infraštruktúry a mobilných prostriedkov. Pritom legislatívne prostredie v EÚ umožňuje investície do nových ekologických autobusov nielen tým samosprávam, ktoré vlastnia vlastné dopravné podniky (čo sa už udialo aj v SR v prog. období 2014 – | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2020), ale aj tým, ktoré službu zabezpečovania dopravných výkonov obstarávajú, pričom uchádzači o poskytovanie tejto služby by ju poskytovali na vozidlách vlastnených obstarávateľom. To sa týka tak mnohých veľkých miest, resp. zoskupení miest a obcí so spoločnou MHD, ale aj všetkých samosprávnych krajov. Zásadná pripomienka 3: 3.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Ciele: Jednotlivé body. 3.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Bod „*Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon.“ Preformulovať nasledovne: • Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon vrátane infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon využívané v cestnej doprave v rámci MHD a prímestskej dopravy 3.3 Odôvodnenie pripomienky: Vytvorenie finančného mechanizmu na podporu znášania zvýšených nákladov samospráv financujúcich MHD a prímestskú dopravu z dôvodu prechodu na ekologické vozidlá definované v Smernici EP a Rady 2009/33/ES je nielen nevyhnutným predpokladom pre to, aby vôbec k tejto zmene mohlo dôjsť bez skolabovania verejných rozpočtov samospráv, ale aj naplnením opatrenia „OPVO3 Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite“ zo Strategického plánu rozvoja dopravy v SR do roku 2030. Bez vytvorenia možnosti na budovanie infraštruktúry, ktorá bude schopná dodávať alternatívne energie autobusom na alternatívny pohon, nech už to bude elektrina, vodík, alebo iný alternatívny pohon, bude prechod na ekologické vozidlá komplikovaný a drahý. Zásadná pripomienka 4: 4.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Implementácia: Jednotlivé body. 4.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Na základe odsúhlasenej schémy štátnej pomoci vyhlásenie viackolových výziev na podporu výstavby infraštruktúry pre zásobovanie alternatívnymi energiami vozidlá v cestnej doprave v rámci MHD a prímestskej dopravy (vypracuje MH SR, alt. MDV SR, schváli vláda SR). 4.3 Odôvodnenie pripomienky: V rovnakej schéme, ako budú vyhlasované plánované výzvy na budovanie nabíjacích staníc a plniacich staníc na vodík budú vyhlasované aj výzvy pre samosprávy financujúce infraštruktúru pre nabíjanie/plnenie ekologických vozidiel MHD a prímestskú | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dopravu. Kritériá určí vyhlasovateľ výzvy (či už MH SR alebo MDV SR), umožnia účasť tak pre samosprávy, ktoré vlastnia vlastné dopravné podniky, ako aj pre samosprávy, ktoré výraznou mierou podporujú MHD, resp. prímestskú dopravu, resp. sú jej objednávateľmi. Zásadná pripomienka 5: 5.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy Výzvy: Jednotlivé body 5.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Zastaralý vozidlový park cestných vozidiel MHD a prímestskej dopravy s minimálnym podielom ekologických a energeticky úsporných vozidiel 5.3. Odôvodnenie pripomienky Vzhľadom k privysokým nákladom na udržanie systému MHD, na ktorých sa osobitnou mierou podpísal pokles tržieb spôsobený opatreniami proti šíreniu koronavírusu samosprávy nemali a nemajú z akých zdrojov financovať obnovu vozového parku využívaného na MHD a prímestskú dopravu, osobitne, ak má byť zabezpečený prechod na nízkouhlíkovú formu verejnej osobnej dopravy. Dochádza k postupnému starnutiu a zhoršovaniu kvality mobilných prostriedkov. Zásadná pripomienka 6: 6.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy Ciele: Jednotlivé body 6.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Tretí bod preformulovať nasledovne (s doplnením podčiarknutých slov): • Cielene investovať do modernizácie vozidlového parku verejnej osobnej dopravy (koľajovej aj cestnej) s dôrazom na zvýšenie kvality a prístupnosť cestovania aj pre osoby so zdravotným znevýhodnením nákupom nízkopodlažných bezbariérových vozidiel, ako aj ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel a znížiť prevádzkové náklady. 6.3 Odôvodnenie pripomienky Je absolútne neprípustné a nespravodlivé umožniť štátnej firme obnovovať svoj vozový park a samosprávy nechať zadlžovať za účelom zákonnej povinnosti nákupu nízkoemisných autobusov. Treba jednoducho vytvoriť balík financií, z ktorého sa bude môcť tento proces transformácie vozového parku MHD a prímestskej dopravy v SR uskutočniť. Musí len existovať ochota uvoľniť zdroje v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR aj pre samosprávy, a nielen zhltnúť všetko za každú cenu na úrovni štátu. Osobitne, ak sa im novou legislatívou ukladajú finančne nákladné povinnosti a ďalšie sa im uložia po realizácii reformy plánovanou dopravnou autoritou v podobe povinností dodržiavať minimálne štandardy pokiaľ pôjde o počty spojov atď. Zásadná pripomienka 7: 7.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy Implementácia: Jednotlivé body 7.2 | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Dosiahne sa min. 10% podiel využívania ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel v MHD a prímestskej doprave. Zdroje budú naviazané na zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme, pričom implementovať ich bude buď dopravca vlastnený samosprávou, alebo priamo samospráva financujúca výkony vo verejnom záujme (Zodpovedné MDV). 7.3 Odôvodnenie pripomienky: Je potrebné reálnou implementáciou schémy na podporu postupnej výmeny vozového parku využívaného vo verejnej osobnej doprave za nízkoemisné vozidlá zabezpečiť túto investíciu na Slovensku. V opačnom prípade sú len dva možné scenáre – obmedzenie počtu liniek/spojov vo verejnej osobnej doprave alebo úplný kolaps financovania dopravnej obslužnosti zo strany samospráv, čo vo finále povedie ešte k väčšiemu zahusťovaniu centier miest individuálnou automobilovou dopravou. Prístrešky pre bicykle pri železničných staniciach v tejto veci nedosiahnu absolútne žiadnu zmenu. Inak zvláštne, že na prístrešky pre bicykle pri autobusových termináloch už nevyšlo. Kľúčové ale je, aby samosprávam alebo dopravným podnikom v ich vlastníctve bolo umožnené zainvestovať do moderných autobusov. Podotýkame, že každý autobus vo vlastníctve samosprávy, ktorá je obstarávateľom dopravných výkonov vo verejnom záujme, zvyšuje jej nezávislosť pri výbere dopravcu a otvára súťaž v tomto segmente, ktorá je na Slovensku takmer úplne zablokovaná, čo vedie dlhodobo k odčerpávaniu verejných zdrojov bez pozitívneho výsledku. Zo strany mesta Martin ide o obdobnú pripomienku, ktorú uverejnilo mesto Vrútky. | | | |
| Verejnosť | Nakoľko je plán obnovy v medzirezortnom pripomienkovom konaní, PraF UK k nemu, odhliadnuc od vyššie uvedeného, uplatňuje aj nasledujúce pripomienky ku komponentu 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl: Pripomienka 1 k návrhu reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl Opakovane uvádzame, že reformu č. 4 navrhujeme vypustiť úplne. Podľa článku 4 ods. 2 nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, sa uvádza, že „je konkrétnym cieľom mechanizmu poskytnúť členským štátom finančnú podporu na dosiahnutie míľnikov a cieľov reforiem a investícií uvedených v ich plánoch obnovy a odolnosti.“ Reforma č. 4 (Reforma riadenia vysokých škôl) si ale nevyžaduje žiadne výdavky z plánu obnovy, ide iba o zmenu | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zákona o vysokých školách, a jej zaradenie do plánu obnovy je neodôvodnené, do plánu obnovy je zaradená umelo, keďže s rozdelením financií z Plánu obnovy nijako nesúvisí. Proti politizujúcej reforme je silný odpor akademických inštitúcií a v prípade neschválenia zmeny zákona zaradenie reformy do návrhu môže ohroziť uvoľňovanie financií na Plán obnovy zo strany Európskej komisie. Navyše špecifické odporúčania Rady EÚ pre Slovensko na roky 2020 a 2021 neobsahujú žiadne odporúčania, z ktorých by vyplývala potreba reformy riadenia vysokých škôl. Podľa hodnotenia organizačnej nezávislosti a autonómie európskych univerzít (Asociácia európskych univerzít) sú slovenské univerzity v tejto kategórii na predposlednom mieste v Európe. Považujeme preto za neprijateľné, aby sa autonómia univerzít navrhovanou reformou ešte viac okliešťovala. Pre prípad, že by naša uvedená zásadná pripomienka nebola zohľadnená, uvádzame nasledovné konkrétne zmeny znenia reformy č. 4: Na s. 2 navrhujeme upraviť návrh znenia reformy č. 4 (primerane potrebné zohľadniť na s. 18), ktorý po úprave znie: 4. Reforma riadenia vysokých škôl. Nanovo sa legislatívne nastavia kompetencie jednotlivých (samosprávnych) orgánov vysokých škôl a to deregulatívnym spôsobom, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň, aby právomoci reflektovali zodpovednosť. Taktiež sa zachovajú rovnaké kritériá pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia. Na s. 9 až 10 reforma č. 4 znie: Reforma riadenia vysokých škôl Výzvy: Súčasné nastavenie riadenia vysokých škôl je potrebné zefektívniť. • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej vysokej školy, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť vysokých škôl a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencii jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. Univerzity by mali viac reflektovať požiadavky ekonomiky Ciele: Prostredníctvom novely zákona o vysokých školách alebo nového zákona o vysokých školách sa nanovo, deregulatívne nastavia kompetencie orgánov vysokých škôl, a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu, a zároveň tak, aby právomoci lepšie reflektovali zodpovednosť, oslabila sa nežiadúca vnútorná fragmentácia vysokej školy v homogénnych oblastiach výskumu a vzdelávania, umožnila sa väčšia flexibilita dovnútra vysokej školy aj s ohľadom na jej veľkosť, smerovanie a strategickú profiláciu. Zachovajú sa rovnaké kritériá pre obsadzovanie funkčných miest docentov a profesorov pre uchádzačov z domáceho akademického prostredia, zahraničia, či profesijného neakademického prostredia. Implementácia: Zákon o vysokých školách deregulatívnym spôsobom nastaví kompetencie orgánov vysokých škôl a to tak, aby si vysoké školy mohli vo vnútorných predpisoch lepšie nastaviť procesy vzhľadom na konkrétne podmienky každej vysokej školy za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a akademickú samosprávu. Zo zákona o vysokých školách sa vypustí podmienka, aby zamestnanci na funkčných miestach profesora a docenta museli mať, vedecko-pedagogický titul profesor, resp. docent, čím sa otvorí priestor pre väčšiu internacionalizáciu vysokých škôl, otváranie nových perspektívnych programov. Posilnia sa možnosti vysokých škôl zapájať do procesov tvorby študijných programov, nastavenia a vyhodnocovania vhodných metód a foriem výučby odborníkov z praxe. Na vyváženie vzťahu medzi verejným záujmom, akademickou samosprávou a potrebami spoločnosti sa posilnia iniciatívne a kontrolné právomoci Správnej rady. Uvedené zmeny zrealizuje MŠVVaŠ SR hĺbkovou novelizáciou zákona o vysokých školách alebo novým zákonom o vysokých školách. Štátna pomoc: Pretože sa reforma obmedzuje na vytvorenie nového právneho rámca, nedochádza k nijakému prevodu verejných zdrojov, ktorý by mohol viesť k nenáležitej výhode pre jedného alebo viacerých príjemcov. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vysoké školy Časový plán: • Novela zákona o vysokých školách alebo nový zákon o vysokých školách - Q2 2022 Pripomienka 3 k návrhu reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Na s. 2 (primerane zohľadniť na str. 18) navrhujeme nové znenie reformy č. 5, ktorý po zmene znie: 5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Cieľom je podpora synergie vysokých škôl a výskumných inštitúcií, flexibilné a efektívne vytváranie spoločných pracovísk tak, aby obstáli v medzinárodnej konkurencii a zároveň dovnútra vytvárali súťažné a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | diverzifikované prostredie. V celom texte sa vynechajú zmienky o cieli zníženia počtu vysokých škôl, o zlučovaní vysokých škôl a pod. a nahradia sa formuláciou koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, čo umožňuje vytváranie zmysluplných konzorcií, ktoré budú spoločne vystupovať najmä vo vzťahu k medzinárodnému prostrediu. Na str. 10 a 11 navrhujeme upraviť text reformy 5. Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít nasledovne: Výzvy: Na Slovensku pôsobí vyše 30 vysokých škôl, z ktorých veľká väčšina sa venuje aj výskumu. Fragmentácia výskumných kapacít bez vzájomnej spolupráce medzi vysokými školami prispieva k tomu, že chýba kapacita riešiť väčšie a komplexnejšie problémy na jednom pracovisku. Výrazne to znižuje aj viditeľnosť domácich vysokých škôl voči partnerom z medzinárodného akademického prostredia a súkromnej sféry, možnosti pre interdisciplinárny výskum ako aj marketingovú viditeľnosť voči potenciálnym zahraničným študentom a akademikom. Excelentné tímy sú v skutočnosti malé mikro-tímy, ktoré nie sú dostatočne atraktívne na medzinárodnú kooperáciu a zmluvný výskum. Ciele: Podpora koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít, budovania spoločných vzdelávacích a výskumných univerzitných centier, ktoré obstoja v medzinárodnej konkurencii a zároveň budú dovnútra vytvárať súťažné a diverzifikované prostredie. Vytvoria sa synergické efekty a vysoká pridaná hodnota, vzhľadom na posilnenie kapacít. Vytvorí sa prostredie pre vznik inovačných študijných programov, ktoré budú v blízkej budúcnosti veľmi žiadané (napr. expert v biochémii s veľmi pokročilým IT vzdelaním). Navyše, keďže svetové rebríčky kvality vysokých škôl hodnotia absolútne indikátory, spojenie vysokých škôl zvýši šance slovenských vysokých škôl posunúť sa v nich na vyššie priečky. To prispeje k udržaniu talentov na Slovensku, ale najmä prispeje k väčšej atraktívnosti voči zahraničným študentom a akademikom. Opatrenie je úzko prepojené s ambíciou budovania inovačných centier a klastrov v komponente Veda, výskum a inovácie. Implementácia: V roku 2021 a 2022 MŠVVaŠ SR schváli v spolupráci s dotknutými subjektmi cestovnú mapu koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Ponechá sa viditeľnosť doterajších značiek univerzít, ktoré majú svoju historickú hodnotu. Samotný proces koncentrácie bude podporený investíciami z nástroja RRF a ďalšími finančnými prostriedkami, kvôli priamym transakčným nákladom (zjednotenie informačných systémov atď.), aj kvôli vybudovaniu nových infraštruktúrnych kapacít (napr. pri odstraňovaní | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | duplicít a zjednocovaní príslušných pracovísk nebude možné iba jednoducho premiestniť pracoviská a bude potrebné vybudovať nové kapacity). Štátna pomoc: Reforma sa obmedzuje na koncentráciu verejných vysokých škôl. Na tomto základe je vylúčená prítomnosť štátnej pomoci. Cieľová skupina: Vybrané univerzity Časový plán: • vytvorenie a schválenie cestovnej mapy koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít - v roku 2021, v roku 2022, • prvé koncentrácie – 2023. Na s. 11 a 12 v b) Investície je potrebné zohľadniť navrhované zmeny a vypustiť previazanosť investičného plánu na postup zlučovania univerzitných celkov. Pri aktuálne dosiahnutom investičnom dlhu je potrebný investičný plán, ktorý v prvom rade zvýši kvalitu a štandard existujúcich priestorov internátov, umožní realizáciu ich rekonštrukcie a modernizácie (debarierizácia, digitalizácia, energetická úspornosť). Ďalšie pripomienky Na s. 1 v časti „Cieľ“ prvá veta znie: „Cieľom je zvýšiť výkonnosť slovenských vysokých škôl, podporiť ich diverzifikáciu, profiláciu, inklúziu a spoluprácu so zahraničím, verejným a súkromným sektorom za súčasného zachovania akademických práv a slobôd vrátane práva na autonómiu a samosprávu, vďaka čomu univerzity prispejú k posilneniu kvality ľudského kapitálu, sociálnej inklúzii, inovačnému potenciálu Slovenska, vyššej konkurencieschopnosti ekonomiky, k ekonomickému rastu a udržateľným pracovným miestam.“ V celom dokumente vypustiť inštitút tzv. výkonnostných zmlúv, ktorý je postavený na netransparentnom princípe a ako taký predstavuje kriminogénny faktor zvyšujúci riziko korupcie. Považujeme metodiku rozpisu dotácie verejným vysokým školám za vhodnejší nástroj umožňujúci aj prípadnú diferenciáciu a motiváciu na zvyšovanie kvality. V časti Hlavné výzvy a ciele (s. 2): Na s. 2 a 3 časť „Hlavné výzvy“ v prvých troch bodoch znie: „Hlavné výzvy Zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských univerzít v európskom priestore • Napriek zdvojnásobeniu podielu absolventov vysokoškolského štúdia vo vekovej kategórii 30-34 za poslednú dekádu (aktuálne 40 %) je potrebné kvalitu vysokých škôl ďalej zvyšovať. Keďže podiel vysokoškolských študentov zo Slovenska študujúcich v zahraničí je až 19 %, čo je druhý najvyšší podiel v EÚ, je tiež potrebné zlepšiť postavenie vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch. • V rebríčkoch svetových univerzít sa len sporadicky umiestňujú slovenské univerzity v TOP1000 a a málokedy v TOP500.“ • Výskum aj vzdelávanie trpí na nedostatok financovania, jeho nestabilitu a najmä nedostatočné motivácie aktérov. Napriek tomu je efektivita akademickej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výkonnosti vysokých škôl vo vzťahu k vynaloženým finančným prostriedkom veľmi dobrá. • Nedostatočné zvyšovanie podielu HDP na vzdelávaní má výrazný dopad na stav na vysokých školách. Na s. 3 a 4 časti „Uzavretosť vysokoškolského prostredia“ a „Neefektívny systém vnútorného riadenia univerzít“ znejú: Väčšia otvorenosť vysokoškolského prostredia • Súčasný stav vysokoškolského prostredia nepodporuje príliv nových študentov, profesorov a odborníkov zo zahraničia, čo je spôsobené predovšetkým nízkym finančným ohodnotením vysokoškolských učiteľov na Slovensku. Vysokoškolskému prostrediu by pomohla stabilizácia súčasných vysokoškolských učiteľov zlepšením ich pracovných podmienok, čo by zároveň pomohlo prilákať ďalších invenčných domácich aj zahraničných odborníkov k práci na vysokých školách. • Zo všetkých študentov 8 % pochádza zo zahraničia (priemer OECD- Europe je 9 %), k čomu však prispieva neproporcionálne zastúpenie vybraných odborov (najmä medicína), a krajín pôvodu (dominantne Ukrajina). Problémom je najmä veľký nesúlad voči podielu odchádzajúcich študentov (19 %), nie odstup voči priemeru OECD-Europe. • Pri doktorandoch a akademickom personáli je relatívne zaostávanie výraznejšie. Iba 10 % doktorandov pochádza zo zahraničia (priemer v OECD-Europe je 23 %). V prípade akademického personálu iba 2 % pochádza zo zahraničia (na najlepších univerzitách v zahraničí tento podiel dosahuje 50 %). Uvedené sa nezmení, pokiaľ sa zásadne nezlepší finančné ohodnotenie na vysokých školách. • Je potrebné zefektívniť spoluprácu aj so súkromným sektorom, aby výskum reflektoval tiež výskumné požiadavky praxe a nebol závislý len na verejných zdrojoch financovania. Zefektívnenie systému vnútorného riadenia univerzít • Zákon o vysokých školách predpisuje veľmi detailne štruktúru a riadenie každej univerzity, a to aj na úrovni fakúlt. Neberie sa pritom do úvahy veľkosť univerzít a ich špecifiká. • Príliš detailná úprava kompetencii jednotlivých orgánov vysokých škôl a ich fakúlt v zákone vedie v niektorých prípadoch ku zbytočnému spomaľovaniu rozhodovacích procesov. • Spôsob kreovania rozhodovacích orgánov a rozdelenie kompetencií v rámci univerzity musí viac podporovať reflektovanie potrieb a očakávaní spoločnosti v strategickom smerovaní a riadení vysokej školy v súlade s dodržiavaním akademických práv a slobôd, vrátane práva na samosprávu a autonómiu vysokej školy.“ - na s. 4 v časti „“Ciele“ tretia veta znie: „Dlhodobým cieľom je dostať aspoň jednu slovenskú univerzitu stabilne medzi top univerzity sveta.“ - na s. 4 doplniť do Komponent podporuje aj | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | európske vlajkové iniciatívy („Flagship initiatives) ďalší významný koncept OECD Entrepreneurial University (https://www.oecd.org/site/cfecpr/EC-OECD%20Entrepreneurial%20Universities%20Framework.pdf) - na s. 4 štvrtý odsek znie: „Nevyhnutným krokom k vyššej konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je aj vyššie platové ohodnotenie, ktoré je plne v kompetencii škôl a pre ktoré sa vytvorí dlhodobo udržateľný priestor aj vďaka investíciám v komponentoch Veda, výskum a inovácie a v komponente Lákanie a udržanie talentu a ktorý musí byť podporovaný celkovou politikou štátu, aby neboli demotivovaní súčasní vysokoškolskí učitelia, pretože by sa priorita určila len na podporu „nových“ ľudí v slovenskom akademickom prostredí, pričom by sa zabúdalo na tých, ktorí ho s vypätím všetkých síl tvoria dlhodobo v silne podfinancovanom stave.“ - K reforme č. 2: Zavedenie systému periodického hodnotenia vedeckého výkonu na s. 7 časti „ciele“ a „implementácia“ znejú: „Ciele: Vytvorí sa systém periodického hodnotenia vedeckého výkonu vysokých škôl realizovaný za účasti medzinárodných hodnotiteľov, ktorý zaručí diverzifikáciu vysokých škôl vzhľadom ku kvalite ich jednotlivých odborov a identifikáciu excelentných výskumných tímov na jednotlivých vysokých školách. Tento systém bude jednotný pre vysoké školy aj iné verejné výskumné inštitúcie (Slovenská akadémia vied, rezortné výskumné ústavy). Implementácia: MŠVVaŠ SR do konca roku 2021 pripraví v spolupráci so zainteresovanými subjektmi metodiku hodnotenia vedeckého výkonu, jej nové legislatívne ukotvenie a organizačné zabezpečenie. Organizáciu hodnotenia zabezpečí MŠVVaŠ SR alebo prostredníctvom autonómnej inštitúcie tak, aby bolo hodnotenie založené na princípoch nezávislosti a transparentnosti. Hodnotiaci panel bude pozostávať z domácich a zahraničných excelentných výskumníkov. Hodnotenie bude vychádzať z kvalitných systémov hodnotení zo zahraničia a bude využívať špecifické parametrické nastavenia adaptované na situáciu slovenských inštitúcií pre posúdenie kvality výstupu v rámci odboru. Pre každú inštitúciu tak vznikne hodnotiaci profil kvality po jednotlivých odboroch. Cieľom je motivovať inštitúcie k podpore excelentných tímov v odbore. MŠVVaŠ SR pripraví a obstará informačno-technické riešenie pre priebežnú evidenciu a kategorizáciu výsledkov tvorivej činnosti a jej prepojenie s registrom výskumníkov, výskumných organizácií, vysokých škôl a grantov.“ - zvýšenie podielu absolventov bakalárskych študijných programov nepokračujúcich na 2. stupni VŠ považujeme za úplne pomýlené v čase, kedy hrozí, že značná časť | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pracovných pozícii zanikne vďaka automatizácii a informatizácii. Môže ísť teda o cieľ, ktorý nemusí z dlhodobého hľadiska viesť k prosperite, ale práve naopak. Navrhujeme ho vypustiť alebo uplatňovať až po podrobnej analýze trhu práce a jej predikcie hlavne s dôrazom na nahrádzanie ľudí umelou inteligenciou. Odhadované náklady 200 mil. € na obdobie 6 rokov pre všetky vysoké školy sú nedostatočné, najmä ak zoberieme do úvahy plánované znižovanie rozpočtu vysokých škôl do ďalšieho obdobia a zároveň aj fakt, že podstatnú časť z tejto sumy (130 mil. €) zaberie modernizácia vysokých škôl a internátov. Preto požadujeme navýšenie odhadovaných nákladov na sumu 400 mil. €. V Pláne obnovy a odolnosti je potrebné vyčleniť doplňujúce finančné prostriedky na vytvorenie atraktívneho finančného prostredia pre vysokoškolských učiteľov a vedeckovýskumných pracovníkov. | | | |
| Verejnosť | Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum V rámci predkladaného materiálu „Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky“, oblasti: Zelená ekonomika a komponentu: Adaptácia na zmenu klímy NPPC zásadne nesúhlasí s vylúčením predloženej reformy „Obnova a modernizácia závlahových systémov a zadržiavanie vody v krajine“ a žiada zaradiť túto reformu do Plánu obnovy Materiál uvádza, že je nevyhnutné prijímať opatrenia voči negatívnym dôsledkom zmeny klímy, ako sú zvyšujúce sa teploty, prívalové dažde a povodne, obdobia intenzívneho sucha a nedostatku vody, vodná a veterná erózia, či strata biodiverzity. NPPC podporuje materiál predkladaný zo strany sekcie poľnohospodárstva MPRV SR s názvom „Obnova a modernizácia závlahových systémov a zadržiavanie vody v krajine. Cieľom predkladanej reformy je vytváranie optimálnych a udržateľných podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska na posilnenie konkurencieschopnosti nášho poľnohospodárstva, zabezpečenie potravinovej bezpečnosti a zmiernenie rizík vyplývajúcich z prebiehajúcej klimatickej zmeny. Prostredníctvom danej investície sa zároveň prispeje k plneniu cieľov Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 – 2030 znížením energetickej náročnosti hydromelioračných systémov, a tým aj znížením emisií skleníkových plynov (cieľ SR- zníženie emisií skleníkových plynov o 43 % do roku 2030 v porovnaní s r. 2005) a k plneniu štyroch zo šiestich klimatických a environmentálnych cieľov podľa nariadenia EÚ 2020/852, ustanovujúci rámec udržateľných investícií: 1. Zmiernenie klimatickej zmeny, 2. Adaptácia na | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Reforma obnovy a modernizácie závlahových systémov a zadržiavanie vody v krajine môže byť presadená rezortom MPRV SR aj bez existencie plánu obnovy a odolnosti. Súvisiace projekty môžu byť podporené aj z iných zdrojov - Spoločná poľnohospodárska politika a nové programové obdobie štrukturálnych fondov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zmenu klímy, 3. Udržateľné využitie a ochrana vody a morských zdrojov, 4. Prechod na obehové hospodárstvo (circular economy). | | | |
| Verejnosť | Nesúhlasíme s textom v časti „KOMPONENT 2, Reforma zosúladenia podporných mechanizmov obnovy rodinných domov poskytovaných viacerými rezortami, Výzvy“ (str. 9) v súvislosti s projektom Zelená domácnostiam a to: „... (ani neskúma, či zariadenie OZE inštaluje v dome, ktorý prešiel alebo prechádza obnovou).“ Odôvodnenie: V rámci projektu Zelená domácnostiam je maximálna výška príspevku (prepočítaná na výkon jednotlivých zariadená) určená práve na požiadavke na energetickú hospodárnosť budov. Na rodinné (bytové) domy, ktoré už vykonali opatrenia na úsporu energie sa systémovo uplatňuje uprednostňujúce kritérium. | Z | N | Neakceptované, v navrhovanom komponente nebude systémovo uprednostňovaná istá skupina domov. |
| Verejnosť | NPPC vníma ako zásadný nedostatok absenciu podpory modernizácie a digitalizácie potravinárskeho priemyslu ako zásadný nástroj pre vytvorenie a rozvoj inovačného priemyslu. Absolútne absentujú návrhy a rámce pre riešenie technologického zaostávania ale aj nepriaznivej energetickej bilancie potravinového priemyslu a následne ekologizačné schémy, podpora konceptu obehového hospodárstva v priemysle a p., čo sú oblasti prierezovo zasahujúce do viacerých pilierov pripomienkovaného dokumentu – najmä oblasť Inovatívna ekonomika a Zdravá krajina. Absencia nástrojov na podporu potravinárskeho priemyslu, hoci podpora potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti je jedným z kľúčových atribútov Programového vyhlásenia vlády, osobitne rezonuje v podmienkach aktuálnej pandemickej situácie. Je nevyhnutné zabezpečiť rámce na zabezpečenie a transformáciu moderného a sebestačného potravinárskeho priemyslu. Modernizácia potravinárskeho priemyslu zvýši jeho kooperačný potenciál so sektorom univerzít a VVZ s cieľom podpory inovačného potenciálu a prenosu poznatkov. Pripomienka resp. jej aplikácia má presah do viacerých komponentov predkladaného materiáli - je možné ju zapracovať do komponentu 04 – dekarbonizácia priemyslu, 05 – Adaptácia na zmenu klímy, komponent 09 – výskum a inovácie, komponentu 15 Zlepšenie podnikateľského prostredia, komponent 17 – digitálne Slovensko | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| Verejnosť | Odporúčame zvážiť počet rodinných domov, ktoré majú byť hĺbkovo obnovené do konca roku 2026 a to aj s ohľadom na „Míľnik 1: Predstavenie implementačného plánu a spustenie schémy, Q3 2022“ a tým spojené začatie | O | ČA | MF SR čiastočne akceptuje pripomienku a počet domov bude upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | realizácie obnovy rodinných domov v 2Q 2023. Odôvodnenie: Na základe skúseností s poskytovaním príspevku na inštaláciu zariadení na využívanie OZE v rodinných domoch si dovoľujeme upozorniť, že s ohľadom na komplexnosť pripravovanej podpory bude aplikácia mimoriadne náročná nielen z hľadiska prípravy spôsobu poskytovania príspevku, ale aj z dôvodu potreby zabezpečenia dostatočného počtu odborníkov pri príprave a realizácii projektu. Okrem iného bude nevyhnutné zabezpečiť jednotnú metodiku posudzovania projektov pre vydanie stavebného povolenia a to najmä v súvislosti s povinnosťou dosahovania energetickej triedy A0. Pri realizácii projektov je potrebné zohľadniť sezónnosť niektorých prác a pripraviť vhodnú informačnú kampaň zameranú najmä na „energeticky chudobné“ domácnosti. Pri poskytovaní príspevku „nerovnakou“ intenzitou je s veľkou mierou pravdepodobnosti možné očakávať zhoršenie medziľudských vzťahov (najmä susedských) a s tým nárast podnetov na realizáciu projektu. | | | |
| Verejnosť | PEFC Slovensko zasiela pripomienky ku komponentu 5 Adaptácia na zmenu klímy. V predkladanom texte výrazne absentuje prínos lesného hospodárstva a trvalo udržateľného obhospodarovania lesov k adaptácií na zmenu klímy. Pritom dôležitosť trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri dosahovaní klimatických cieľov vyplýva priamo z definície cieľa TUR OSN č. 15 Život na pevnine – „Chrániť, obnovovať a podporovať udržateľné využívanie pozemných ekosystémov, udržateľne manažovať lesné hospodárstvo, bojovať proti dezertifikácii a zastaviť spätnú degradáciu krajiny a stratu biodiverzity“ a konkrétne podcieľa 15.2 – „... presadzovať implementáciu udržateľného obhospodarovania všetkých typov lesov, zastaviť odlesňovanie, obnoviť zničené lesy a podstatne zvýšiť zalesňovanie a opätovné zalesňovanie ...“. Princípom trvalo udržateľného obhospodarovania je umožniť lesu plniť teraz aj v budúcnosti zodpovedajúce ekologické, sociálne a ekonomické funkcie nielen na miestnej, ale aj národnej a globálnej úrovni a to bez negatívneho dopadu na ostatné ekosystémy. K dodržiavaniu takýchto princípov sa zaviazala SR v rámci procesu FOREST EUROPE. Podobne, nedávne Uznesenie Európskeho parlamentu k Európskej stratégii lesného hospodárstva z 08. 10. 2020 definuje celý rad prínosov, ktoré lesné hospodárstvo pri riešení otázok spojených s adaptáciou na zmenu klímy poskytuje. Týkajú sa klimatických prínosov vyplývajúcich z radu ekosystémových služieb, ktoré lesy a sektor lesného hospodárstva poskytujú. Zároveň sa zdôrazňuje aj | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Obsah komponentu adaptácia na zmenu klímy považujeme za vecne správny a priority sa dôležité. Nie je možné financovať všetky projekty z plánu obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zásadný význam lesov a hodnotových reťazcov sektora lesného hospodárstva v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy pre ďalší rozvoj obehového biohospodárstva, poskytovanie pracovných miest, ochranu biodiverzity a pod. Okrem viazania uhlíka lesnými ekosystémami je dôležitá otázka využívania dreva ako obnoviteľnej suroviny pri transformácií na zelenú ekonomiku, či už ako zásobárne uhlíka alebo náhrady za materiály vyrobené na báze fosilných a neobnoviteľných surovín, vrátane podpory systémom jeho kaskádovania. S odvolaním sa na tieto strategické dokumenty, považujeme celý text kapitoly za nevyvážený, výrazne jednostranne orientovaný pri nezohľadňovaní celého prínosu, ktoré lesné hospodárstvo k tejto problematike môže zabezpečiť. Finančné zdroje požadované na realizáciu opatrení sú výrazne neadekvátne očakávaným prínosom. Do textu požadujeme doplniť opatrenia zamerané na aktívny manažment lesných porastov, ktorý bude vychádzať z rešpektovania prírodných procesov, reflektovať na meniace sa požiadavky na zloženie lesných porastov a diferencované hospodárenie, čím sa zabezpečí vyvážené plnenie všetkých ekosystémových služieb lesa a maximalizácia prínosu LH k napĺňaniu klimatických cieľov. Zásadne odmietame výkup pozemkov a prevod správy pod gesciu MŽP, pretože takýto prístup nijakým zásadným spôsobom neprispeje k zlepšeniu biodiverzity ani adaptácii na zmenu klímy a zaťaží štátny rozpočet. Vzhľadom na súčasný stav chránených území SR zároveň požadujeme zvýrazniť úlohu participatívneho prístupu pri prehodnocovaní a zonácií národných parkov a hľadanie spôsobov, pri ktorých budú súčasťou riešení samotní vlastníci lesných pozemkov. | | | |
| Verejnosť | PraF UK predkladá zásadné pripomienky ku komponentu 2: Obnova budov Pripomienka 1 Medzi investície na s. 2 až 3 navrhujeme doplniť ďalší bod, a to Obnovu objektov verejných vysokých škôl a ich ubytovacích zariadení s celkovou alokáciou 165 mil. eur. Začiatok realizácie: 1/7/2021 Koniec realizácie: 31/12/2026 Zdroj krytia: grant Alokácia 2021: 15 mil. eur Alokácia 2022-2026: 30 mil. eur/ročne Pokračovanie v rekonštrukciách a odstraňovaní havarijných stavov stavieb a objektov verejných vysokých škôl, príp. znižovanie ich energetickej náročnosti, skvalitňovanie a modernizácia akademického prostredia, zvýšenie konkurencieschopnosti verejných vysokých škôl. Ide o obligatórnu požiadavku v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov a v súlade s plánovanou | Z | ČA | Verejné historické budovy (vrátane budov verejnoprávnych subjektov, ako sú aj verejné vysoké školy) bez ohľadu na špecifický spôsob ich prevádzkovania sú oprávnenými z komponentu obnova verejných historických budov v prípade dosiahnutia požadovaných energetických úspor, napriek tomu, že pasportizácia sa bude vykonávať len na štátnych budovách. Projektová dokumentácia vrátane energetického hodnotenia a certifikátu budovy bude oprávnenou nákladovou položkou investície obnovy verejných historických budov.<br>Zároveň obnova bežných verejných budov bez historického |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | metodikou rozpisu dotácií zo ŠR verejným vysokým školám na príslušné obdobia. Pripomienka 2 Medzi investíciami je na s. 3 uvedená v bode 2. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov. Podľa textu k tejto investícii, táto podporuje reformu zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR. Uvedená reforma vychádza z toho, že z hľadiska významnosti pamiatok možno očakávať, že najdôležitejšie pamiatky sa nachádzajú v štátnom vlastníctve (s. 11 komponentu). Cieľom uvedenej reformy je o. i. reforma pasportizácie pamiatok v štátnom vlastníctve, ktorá spočíva vo vykonaní pasportizácie pamiatkových objektov, ktoré sú vo vlastníctve štátu (s. 13 komponentu). Z toho je možné dedukovať, že obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov sa má týkať len objektov vo vlastníctve štátu. Navrhujeme upraviť uvedenú investíciu tak, že bude znieť Obnova historických a pamiatkovo chránených budov slúžiacich na plnenie potrieb všeobecného záujmu. Navrhovanou úpravou predmetu investície sa dosiahne rozšírenie realizácie investícií aj na ďalšie subjekty ako výlučne štát, pričom ostane zachovaná požiadavka na účel plnenia potrieb všeobecného záujmu. Medzi potreby všeobecného záujmu je možné zaradiť činnosti, ktoré nemajú výrobný alebo obchodný charakter (kultúra, vzdelávanie a pod.). Nielen štát, ale aj ďalšie verejné inštitúcie sa v súvislosti s plnením potrieb všeobecného záujmu starajú o historické a pamiatkovo chránené budovy. Vo vzťahu k cieľu - obnova takých budov a ich energetické zefektívnenie, zachovanie pamiatkovej hodnoty a podpora zelenej transformácie - nie je žiadnym spôsobom odôvodnené cielenie investícií len pre štát ako vlastníka. Bez navrhovaného rozšírenia aj na ďalšie subjekty ako štát, ide o prístup diskriminačný a ničím neodôvodnený (v rozpore s čl. 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/ 24 (ďalej len „nariadenie“) vo vzťahu k uvedenému cieľu. V zmysle navrhovanej úpravy bude potrebné upraviť textáciu vo všetkých častiach textu týkajúceho sa predmet investície vrátane navýšenia sumy pri míľniku 2 (s. 14 komponentu). Súčasne bude potrebné navýšiť sumu investície pre cieľ 2 (upravený v zmysle nášho návrhu): Investičná obnova historických a pamiatkovo chránených budov slúžiacich na plnenie potrieb všeobecného záujmu (s. 22 komponentu). | | | akcentu je súčasťou EŠIF. Obnova školských zariadení je súčasťou komponentu školstva v Pláne obnovy. |
| Verejnosť | PraF UK predkladá zásadné pripomienky ku komponentu 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Pripomienka 1 • Do komponentu doplniť vysoké školy, ktoré pripravujú učiteľov a zabezpečujú ďalšie vzdelávanie pre 21. storočie. • Do | Z | ČA | Pripomienka 1 - Prioritne je kurikulárna reforma zacielená na základné školy, vysokým školám sa venuje samostatný komponent. Problematika CŽV bude na základe |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komponentu doplniť celoživotné vzdelávanie, ktoré vysoké školy tradične zabezpečujú, a to vzhľadom na dynamiku rozvoja hospodárstva a potrebu jeho obnovy po pandémii. • Vzhľadom na ciele komponentu je potrebné zvýšiť zdroje na súvisiacu infraštruktúru vysokých škôl, didaktické vybavenie školiacich pracovísk budúcich pedagógov, na finančnú motiváciu pracovníkov regionálneho školstva, kde sú zabezpečované odborné praxe budúcich pedagógov, aj na motivovanie pracovníkov pripravujúcich budúcich pedagógov. Pripomienka 2 PraF UK predkladá pripomienku k reforme 2: Príprava a rozvoj učiteľov na nové obsahy a formu výučby. Na s. 10 je jedným z cieľov transformácie Pedagogických fakúlt a vzdelávania učiteľov: ... Študijné programy namiesto kombinácie predmetov organizované tak, že budú učiteľov pripravovať pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, humanitné vedy a pod.), čo rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi.). K uvedenému cieľu máme nasledovné pripomienky: • Učiteľské študijné programy – zrušenie aprobácií a navrhované vytváranie širších vzdelávacích oblastí je akceptovateľné len pri príprave učiteľov pre základné školy. • Trváme na zachovaní aprobácií pri príprave učiteľov pre stredné školy. Príprava učiteľov pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí je nevhodná pre prípravu učiteľov pre stredné školy. Učiteľov pripravujú nielen pedagogické fakulty, sú to aj filozofické, prírodovedecké fakulty a technické univerzity. Na stredných školách najmä výučbu matematiky a prírodovedných predmetov musia zabezpečovať odborne veľmi dobre pripravení učitelia, inak dôjde k ďalšiemu zníženiu kvality vzdelávania v týchto predmetoch a k ďalšiemu poklesu záujmu o štúdium na technických vysokých školách a poklesu počtu absolventov technických odborov, ktorých potreba pre rozvoj spoločnosti a hospodárstva je spoločnosťou jasne deklarovaná. • Treba naďalej počítať s prípravou učiteľov chémie, fyziky, informatiky, odborných predmetov pre združené školy v rámci doplnkového pedagogického štúdia na technických vysokých školách. Pripomienka 3 Na s. 11 sa uvádza, že profesionalizácia digitálnej transformácie škôl bude podporená prostredníctvom digitálnych koordinátorov. K tomu uvádzame, že je potrebné špecifikovať kvalifikačné požiadavky na školského koordinátora digitálnych technológií. Pripomienka 4 Na s. 12 sa uvádza jeden z krokov transformácie pedagogických fakúlt a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov, ktorým je • Príprava učiteľov základných škôl sa odčlení od prípravy stredoškolských učiteľov, avšak s | | | pripravovanej Stratégie CŽV plánovane predmetom financovania z ĚŠIF.<br>Pripomienka 3 - kvalifikačné požiadavky určuje zákon 138/2019 Z.z.<br>Pripomienka 5 zvážime akceptovanie podľa možností, ktorú budú v prípade aktualizácie rozpočtu digitálneho vybavenia škôl.<br>Pripomienky 2 a 4<br>Text bude upravený:<br>Na strane 9, do časti výzvy, do prvého odseku za slová "Pedagogické fakulty" vkladajú slová " a ďalšie fakulty pripravujúce učiteľov". Rovnaká zmena sa udeje aj vo vete v dolnej časti strany 9, na ktorú nadväzujú odrážky.<br>Prvá odrážka za touto vetou znie:<br>"Pripravenosť učiteľov aplikovať nové kurikulum. Študijné programy budú vytvárané tak, aby nadväzovali na štruktúru nového kurikula usporiadaného do cyklov: (i) programy pre prvý a druhý vzdelávací cyklus a (ii) pre druhý a tretí vzdelávací cyklus (iii) pre tretí vzdelávací cyklus a stredné školy. Študijné programy, ktoré budú pripravovať učiteľov pre základné školy (pre druhý a tretí cyklus) budú popri tradičnej príprave na vyučovanie dvoch voľne kombinovateľných predmetov poskytovať aj integrované programy pre vyučovanie širších vzdelávacích oblastí (prírodné vedy, spoločenské vedy, zdravie a telesná výchova), čo prispôsobí kvalifikáciu potrebám kurikulárnych zmien, rozšíri kvalifikáciu a uplatnenie budúcich učiteľov v praxi."<br>Do druhej odrážky sa za slová "pedagogických fakúlt" vkladajú slová "a ďalších fakúlt pripravujúcich učiteľov".<br>Na strane 11, v časti implementácia, druhá odrážka znie:<br>"Bude realizovaná zmena legislatívnych rámcov, umožňujúca realizáciu zmien v prípravnom učiteľskom vzdelávaní v súlade s novým kurikulom a s požiadavkami na profesijné študijné programy. Redefinuje sa učiteľská aprobácia a špecifikácia učiteľských profesijných študijných |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | flexibilnými možnosťami pokračujúceho vzdelávania v pedagogických študijných odboroch. K uvedenému kroku žiadame, aby v spolupráci s vysokými školami boli doriešené dôsledky tejto transformácie na akreditačný proces. Súčasne uvádzame, že pre prípravu stredoškolských učiteľov treba zachovať užšiu špecializáciu tak, ako doteraz, a ponechať možnosť pripravovať stredoškolských učiteľov odborných a prírodovedných predmetov aj technickým vysokým školám, obnoviť napr. bakalárske štúdium inžinierskej pedagogiky pre niektoré základné oblasti inžinierstva – elektrotechnika, strojárstvo, informatika, etc. Pripomienka 5 K Investícii 2 Dobudovanie školskej infraštruktúry (s. 18 komponentu) uvádzame, že dobudovanie knižníc na základných školách je potrebné doplniť o dobudovanie materiálovo- technického vybavenia laboratórií pre vyučovanie prírodovedných a technických predmetov na stredných školách v sume 20 mil. eur. Bude taktiež potrebné doplniť curriculum tak, aby vzdelávanie v týchto predmetoch na základných aj stredných školách obsahovalo aj praktickú výučbu. | | | programov v zákone o vysokých školách. Vykonajú sa zodpovedajúce úpravy štandardov pre akreditáciu učiteľských študijných programov."<br>Štvrtá odrážka znie:<br>"Zavedú sa študijné program, ktoré budú profilovať učiteľov integrovaných vzdelávacích oblastí pre druhý a tretí cyklus základného vzdelávania." |
| Verejnosť | PraF UK predkladá zásadné pripomienky ku komponentu 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl PraF UK v rámci návrhu pánu obnovy v komponente 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl odmieta ako celok návrh reformy č. 4: Reforma riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5: Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít. Dôvodom tohto odmietnutia je skutočnosť, že dve uvedené navrhnuté reformy sú v súčasnosti predmetom rokovania medzi zástupcami MŠVVaŠ SR a akademickou obcou reprezentovanou najmä zástupcami jej reprezentácii (pokiaľ ide o koncentráciu excelentných vzdelávacích a výskumných pracovísk, tie musia byť dohodnuté s jednotlivými vysokými školami). Snahu ministerstva školstva dostať tieto návrhy reforiem do plánu obnovy bez predchádzajúcej diskusie v čase, keď o ich podobe rokuje so zástupcami reprezentácii vysokých škôl, hodnotíme ako pokus ministerstva o podvod na akademickej obci a na umelé vytváranie podmienok na to, aby ministerstvo školstva silou pretlačilo svoju predstavu o reforme vysokých škôl zameranú na politizáciu verejných vysokých škôl a na obmedzovanie akademických práv a slobôd. PraF UK opätovne akcentuje nedotknuteľnosť akademickej samosprávy vysokých škôl, na ktorej je založený súčasný systém riadenia. V prípade, že MŠVVaŠ SR a Ministerstvo financií SR zotrvajú na predmetných | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dvoch návrhoch reforiem, PraF UK plne podporuje zámer Univerzity Komenského v Bratislave obrátiť sa v spolupráci s ďalšími reprezentáciami vysokých škôl so sťažnosťou na zneužívanie plánu obnovy na Európsku komisiu. PraF UK zdôrazňuje, že plán obnovy nebol koncipovaný v spolupráci s vysokými školami, pričom je neprijateľné, aby reformy, ktoré vo vzťahu k vysokým školám plán obnovy obsahuje, boli realizované bez spolupráce s vysokými školami, či odbornou verejnosťou a bez ich ingerencie pri tvorbe nástrojov reforiem. Plán obnovy musí byť riadne odôvodnený a podložený (čl. 18 nariadenia). Reformy navrhované v komponente 8, a to reforma č. 4 a reforma č. 5 nepredstavujú komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu Slovenskej republiky. Nástroje uvedených reforiem nekorešpondujú s odporúčaniami Európskej komisie pre Slovenskú republiku, pričom plán obnovy nevysvetľuje odôvodnenosť navrhovaných reforiem a ich účinnosť, resp. nevyhnutnosť (Ako bude realizovaná reforma riadenia vysokých škôl? Čo sa dosiahne previazaním investícií na realizáciu splynutia/ zlučovania vybraných univerzitných celkov podľa cestovnej mapy schvaľovanej MŠVVaŠ SR? Prečo splynutie/ zlučovanie, bez možnosti tvorby konzorcií/ klastrov/ spoločných pracovísk alebo zmlúv o spolupráci medzi vysokými školami?). PraF UK zásadne nesúhlasí s tvrdeniami obsiahnutými v pláne obnovy, ktoré bez relevantných údajov a zdrojov vytvárajú dojem nekvalitného vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Verejné vysoké školy v SR sú zo strany štátu dlhodobo podfinancované (výdavky verejnej správy na vzdelávanie vyjadrené ako podiel na HDP boli v roku 2017 výrazne pod priemerom EÚ: 3,8 % oproti 4,6 % (UEO 2017), Pracovný dokument útvarov komisie Správa o krajine za rok 2020 – Slovensko, s. 40). Umiestnenie verejných vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch a ich schopnosť presadiť sa v medzinárodnom prostredí je, s ohľadom na nedostatočné financovanie, úspechom a výsledkom osobného zanietenia členov akademickej obce. Pri hodnotení konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je potrebné porovnávať financovanie vysokých škôl vo vzťahu k výkonom, pri takom porovnaní budú slovenské vysoké školy nad priemerom európskych univerzít. Je potrebné podporiť infraštruktúru vysokých škôl, a to aj personálnu infraštruktúru, najmä prostredníctvom zlepšenia platových pomerov vysokoškolských učiteľov, ktorých úlohou nie je len robiť vedu a výskum, ale aj zabezpečovať vzdelávací proces a vykonávať pedagogickú činnosť. V rámci personálnej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúry vysokých škôl je dôležitá aj kvalitná administratíva, ktorá vytvára nevyhnutné zázemie pre realizáciu ďalšieho rozvoja vysokých škôl (procesy verejného obstarávania, administrácia projektov, transfer technológií, podnikateľská činnosť a pod.) a je nevyhnutná pre zvýšenie výkonnosti vysokých škôl. Dôležitá je aj podpora elektronizácie administratívy vysokých škôl (elektronické podpisovanie, akceptovanie a distribúcia dokumentov v elektronickej podobe, elektronizácia ďalších vnútorných procesov) pre výkonnostnú a ekonomickú efektivitu vysokých škôl. | | | |
| Verejnosť | Predkladacia správa. Navrhujeme skrátenie predkladacej správy. Odôvodnenie: Zosúladenie so Smernicou na prípravu a predkladanie materiálov na rokovanie vlády SR („Rozsah predkladacej správy nesmie presiahnuť 2 strany.“) | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Predkladacia správa. Odporúčame v texte predkladacej správy zjednotiť používanie pojmov – „Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky“; „plán“ a „plán obnovy“ a to vzhľadom na legislatívnu skratku, ktorá je zavedená v prvej vete: „plán obnovy“. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Predkladacia správa. Text "Ministerstvo financií Slovenskej republiky je zároveň zodpovedné aj za prípravu návrhu zákona o nástroji na podporu obnovy a odolnosti." odporúčame preformulovať nasledovne: "Ministerstvo financií Slovenskej republiky je zároveň zodpovedné aj za prípravu návrhu zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov." Odôvodnenie: Ide o zosúladenie s názvom návrhu zákona, ktorý bol predložený na medzirezortné pripomienkové konanie. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Pridavam as k navrhu pripomienky Martiny Kolesarovej (Nadacia Pontis): V celom dokumente Plánu obnovy a najmä v KOMPONENTe 9: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií" chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách, čím je z komponentu s dôrazom na inovácie vynechaný celý inovačný segment. V Komponente 9 sa zároveň spomínajú neziskové organizácie ako jeden z podporovaných subjektov. Nie sú však uvedené vhodné schémy, cez ktoré sú inovácie za účasti tohto sektora podporované. V komponente 9, ako i v celom Pláne obnovy je minimálne zastúpená občianska spoločnosť a neziskový sektor ako hlavní nositelia sociálnych inovácií, napriek tomu, že vplyv tohto sektora je na transformáciu | Z | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spoločnosti a riešenie najzávažnejších spoločenských problémov kľúčový. Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. Sociálne inovácie majú presah do posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov a to najmä v oblastiach: zdravie populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, a pod. Vhodné podporné schémy: -- Grantový program zameraný na škálovanie overených sociálnych inovácií a podporu ekosystému sociálnych inovácií -- Inovačné poukazy (Innovation vouchers") Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. -- Dlhopisy so sociálnym dopadom ("Social impact bonds"). Zároveň, navrhujeme doplniť neziskové organizácie o ďalšie subjekty a nositeľov spoločenských inovácií a to: občianske združenia, nadácie (vrátane komunitných), sociálne podniky, podniky s pozitívnym sociálnym dosahom (tak ako je uvedené v zákone 112/2018 o sociálnej ekonomike). Branislav Klesken | | | |
| Verejnosť | Pripomienka a stanovisko k LP 2021/112 Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, KOMPONENT 15: Reforma justície (Súdna mapa) 1. ZHRNUTIE ZÁSADNÝCH PRIPOMIENOK Z ANALÝZY SÚDNEJ MAPY 1.1. Špecifikácia pripomienkovaného obsahu a textu Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na ktorý má priamy dosah materiál Súdna mapa Pripomienka k: KOMPONENT 15: Reforma justície, 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente a) Reformy, Reforma 1: Reforma súdnej mapy, Implementácia: • Výsledkom reformy súdnej mapy by podľa predbežného východiskového návrhu mali byť 2 nové mestské súdy, 3 rozšírené a zmodernizované prvostupňové všeobecné súdy v sídle odvolacieho súdu, 25 zmodernizovaných, príp. rozšírených prvostupňových všeobecných súdov, | Z | N | Pripomienka vecne kopíruje výhrady, ktoré sú už uplatnené v rámci MPK k legislatívnej zmene upravujúcej súdnu mapu (LP/2020/587) a budú adresované v rámci tohto pripomienkového konania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozšírené a zmodernizované priestory 3 odvolacích súdov a 3 nové prvostupňové správne súdy. Ide o smerodajné usporiadanie, nie finálne záväzné. b) Investície, Implementácia: • Ako kľúčová sa v tomto kontexte javí najmä rekonštrukcia existujúcich súdnych priestorov a výstavba/zaobstaranie budov najmä nových súdov v najväčších mestách krajiny. Predbežný východiskový návrh pre súdnu mapu predpokladá tieto kroky: • výstavba, resp. úprava priestorov pre 3 nové prvostupňové správne súdy, 3 nové odvolacie súdy a 3 prvostupňové súdy v sídle kraja 6. Zelený rozmer komponentu Dopad na zelenú tranzíciu sa predpokladá nepriamo aj prostredníctvom redukcie neelektronickej komunikácie a úkonov v súvislosti s cieľmi reformy súdnej mapy zefektívniť procesy v súdnom systéme a poskytovať lepšie služby verejnosti. 8. Uplatňovanie zásady „výrazne nenarušiť“ Reforma 1: Reforma súdnej mapy 9. Míľniky, ciele a časový rozvrh a) Reformy Reforma 1: Reforma súdnej mapy – prebieha v 2 fázach: • August 2021– účinnosť právnej úpravy o 3 prvostupňové správne súdy a ich obvody o 3 odvolacie súdy 1.2. Digitálny rozvoj v oblasti justície Rada Európskej únie v dokumente „Prístup k spravodlivosti a využívanie príležitostí, ktoré prináša digitalizácia “ potvrdzuje, že digitálny rozvoj v oblasti justície by mal byť zameraný na človeka s jeho právom na spravodlivé a verejné prerokovanie vecí v primeranej lehote. V Dôvodovej správe Súdnej mapy je kladený dôraz na „zriedkavosť ústnych pojednávaní“ uvádzaný v pomerne odlišnom ponímaní od dokumentov Rady Európy. V jej dokumentoch sa neuvažuje s takou mierou redukcie ústnych pojednávaní ktorá by viedla k ich zriedkavosti a v konečnom dôsledku k marginalizácii fyzicky vykonávaných ciest za súdnou vybavenosťou. Použitie digitálnych technológií, strojov umelej inteligencie v súdnom konaní je limitované doteraz vedecky neidentifikovanou hranicou ohľadom vedomia strojov umelej inteligencie , pri ktorej môže dôjsť k ohrozeniu nezávislosti konanie účastníkov súdnych procesov. Uvedená neistota ponecháva problematiku pomeru digitálnych a fyzických úkonov vykonaných v súdnictve otvorenou. 1.3. Regionalizácia Slovenska, územné a správne členenie Dôvodová správa uvádza, že pri modelovaní navrhovaných súdnych obvodov sa vychádzalo z kritérií spoločných kultúrnych a regionálnych identít, pričom však neuvádza žiadny zdroj resp. odborný obsahový/formálny dokument problematiky regionálnych identít, ktorý bol premietnutý do návrhu Súdnej mapy. Súdna mapa stotožňuje identity spádových regiónov s regionalizáciou Slovenska | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podľa nárečí slovenčiny, výsledným produktom takéhoto postupu je - v prípade siete všeobecných súdov - územné a správne usporiadanie Slovenska z čias Slovenskej socialistickej republiky. V prípade územných obvodov správnych súdov je výsledným produktom neidentifikovateľný spoločný „región“ zložený juhozápadného a stredného Slovenska. V kontexte predkladaného obnovenia územných obvodov súdov podľa územno-správneho členenia Slovenskej socialistickej republiky z rokov 1971 – 1990 je potrebné konštatovať jeho vyššie legislatívne a ideologické ukotvenie v Ústavnom zákone č. 100 z 11. júla 1960 (socialistická hospodárska sústava, zásady demokratického centralizmu, účasť a tvorivá iniciatíva pracujúcich a ich spoločenských organizácií, najmä Revolučného odborového hnutia...) zabezpečujúce jeho funkčnosť v podmienkach direktívne riadenej spoločnosti. Demokratizačné procesy spoločnosti po roku 1989 zásadne zmenili všetky rozhodujúce paradigmy Ústavy Slovenskej republiky čím sa východiská pre stanovenie územného a správneho členenia na Slovenskej socialistickej republiky od roku 1990 stali neaktuálne, v súčasnosti vnímane ako anachronizmus. Absencia odborne zdôvodniteľných dokumentov z oblasti spádovej (nodálnej) regionalizácie v súbehu s výsledným produktom trojpólového členenia Slovenska z čias reálneho socializmu (západ, stred, východ) utvrdzuje podozrenie, že ide o regionálny a ideologický klientelizmus zameraný na návrat usporiadania mocenských a správnych štruktúr - s posilnením stratenej pozície mesta Banská Bystrica - na úroveň z čias Slovenskej socialistickej republiky. Z pohľadu časového rozmeru ľudskej existencie k zjednoteniu Považia s Pohroním/Poiplím do jedného spádového regiónu – v súčasnosti uvádzaný ako štatistický NUTS II Stred alebo v čase Slovenskej socialistickej republiky ako Stredoslovenský kraj – nikdy nedôjde nakoľko stredoslovenská sídelná a komunikačná bariéra, znemožňujúca dosiahnuť kritický stupeň hustoty osídlenia determinujúcej stmeľujúci regionálny efekt sídelného spádu, podlieha cyklom geologického času počítaného rádovo v miliónoch rokov. Lokalizácia plošne obmedzených stredísk cestovného ruchu v hraničiacich oblastiach – o to viac že ide o územia Natura 2000 - funkčnosť kritických sídelných väzieb nenahradí. 1.4. Nárečové členenie Slovenska Nárečová mapa Slovenska je v skutočnosti len vedeckým dialektologickým konštruktom a hranice dialektov sú vymedzené na základe istých vybraných izoglos Ak by ako súčasť izoglos určených pre nárečové členenie boli vybrané iné hláskové, gramatické alebo lexikálne jednotky bola | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | by vytvorená odlišná nárečová mapa . V prípade slovenských nárečí možno povedať, že každý jazykový prvok vytvára jedinečnú mapu nárečovej diverzity a nárečových regiónov. Hranice dialektov nie je teda možné presne vymedziť. Implementácia paradigmy tradičnej dialektológie - rozdeľujúcej Slovensko na tri makro regióny - do modelovania navrhovaných súdnych obvodov je z dôvodu: • fiktívnosti (rozdelenie je vedeckým dialektologickým konštruktom založeným na osvojení si Štúrovej spisovnej slovenčiny pre svoje vlastné politické potreby); • dlhodobého trendu masívneho ústupu podstatnej časti populácie od používania nárečí v úradnom a súdnom konaní neúčinná. Komentár k náhrade uplatnenia princípov spádovej regionalizácie územia fiktívnou regionalizáciou nárečového členenia Slovenska nemožno uviesť, nakoľko uvedená substitúcia sa nachádza mimo všeobecne platnej a uznávanej odbornej platformy. V porovnaní s výsledným produktom lokalizácie všeobecných súdov Súdnej mapy - v zásade kopírujúcim územné a správne členenie Slovenskej socialistickej republiky –sa zdá, že vnútorný ideologický obsah reálneho socializmu bol nahradený fikciou trichonomického rozdelenia Slovenska na nárečové regióny. 1.5. Regionalizácia cestovného ruchu Neexistuje relevantný obsahový vzťah medzi súdnictvom a cestovným ruchom, a ak existuje potom je potrebné aby tento vzťah autori Súdnej mapy pregnantne prezentovali. Vzájomné vzťahy regionalizácie cestovného ruchu a lokalizačných parametrov Súdnej mapy je možné vnímať len z hľadiska vzájomných funkčných prepojení aktérov z oboch sektorov. Vo výsledkoch disponibilných dopravno-sociologických prieskumov neboli identifikované také relevantné objemy ciest v rámci zistených reťazcov ciest, ktoré by navzájom spájali účely ciest za rekreáciou, relaxačným využitím voľného času s návštevou súdov, a to v rámci ciest obidvoch aktérov systému: pracovníkov súdneho sektoru (cesty sudcov a pracovníkov súdov do a zo zamestnania spájané do reťazcov s cestami do a z zariadení cestovného ruchu) i verejnosti navštevujúcej súdne konania (cesty verejnosti na a zo súdnych pojednávaní spájané s cestami do a zo zariadení cestovného ruchu). 1.6. Demografia Ak zvážime, že fungovanie usporiadania súdov podľa Súdnej mapy je navrhované na dlhodobé obdobie potom absencia demografických východísk a demografickej prognózy je takým závažným argumentom ktorý bez akýchkoľvek pochybností vylučuje oprávnenosť realizovať územné usporiadanie siete súdov podľa Súdnej mapy. Chýbajúce základné demografické dáta sú uvedené v Analýze Súdnej mapy. 1.7. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Územnoplánovacia problematika, KURS 2001/2011 Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 (ďalej len „KURS 2001/2011), platný odborný dokument legislatívneho charakteru – spracovaný, prerokovaný a pripomienkovaný verejnosťou podľa Stavebného zákona a Zákona č. 24/2006 Z.z. – vo svojej záväznej časti deklaroval štruktúru usporiadania miest (centier osídlenia), ťažísk osídlenia, kvartérnych centier, sídelných rozvojových koridorov, dopravných koridorov a štruktúru základného (dopravno-gravitačného, spádového - nodálneho) zónovania Slovenska . Zneniu Záväzných regulatívov KURS 2001 predchádzala legislatívne určená etapa ktorá predložila na verejné prerokovanie a odsúhlasenie variantné riešenie územného rozvoja Slovenska. Polycentrický variant bol navrhnutý v zmysle projektov a dokumentov ESPON a ESDP , trojpólový variant predpokladal pokračovanie vo vývoji územného usporiadania z čias Slovenskej socialistickej republiky a v podstate nadväzoval na Projekt urbanizácie Slovenskej socialistickej republiky , pričom do úvahy sa brali podnety a stanoviská zástupcov niektorých štátnych orgánov a samospráv, predstaviteľov 3. sektoru z Banskej Bystrice ktoré Trojpólový variant intenzívne presadzovali. Z procesu niekoľkonásobného verejného pripomienkovania Konceptu KURS 2001 bol dominantnou väčšinou zúčastnených odborných a verejných subjektov, verejnosti odporučený Polycentrický variant, stanovený za východisko rozpracovania v návrhu riešenia KURS 2001 v Súbornom stanovisku KURS 2001 Ministerstva životného prostredia SR (č. 3906/786/2000 z 27.1.2000, Ing. Arch. Miloslava Pašková, riaditeľka odboru územného plánovania). Aktualizácia KURS 2001 pomenovaná ako KURS 2011 nepriniesla zmeny ktoré by sa dotýkali determinantov platných pre územnú problematiku lokalizácie súdov v Súdnej mape. Súčasný platný legislatívny stav KURS 2011 teda určuje východiská pre kreovanie Súdnej mapy (lokalizácie a štruktúry územných obvodov súdov) tak ako sú uvedené nižšie. Ako dôležitý poznatok je však potrebné zdôrazniť skutočnosť, že Súdnou mapou navrhovaná územná štruktúra lokalizácie všeobecných Krajských súdov na makroregionálnej úrovni – finálne zodpovedajúca usporiadaniu západ, stred, východ v zmysle obdobia jeho platnosti počas trvania Slovenskej socialistickej republiky – už bola v procese ukončenom Nariadením vlády č.528/2002 Z. z. Slovenskej republiky zo 14. Augusta 2002 KURS právoplatne odmietnutá. V tomto kontexte má byť problematika situovania redukovanej siete všeobecných odvolacích Krajských | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súdov a siete Správnych súdov odvodená od nasledujúcich Záväzných regulatívov KURS 2011: „2.17. Podporovať rozvoj kvartérnych centier, predovšetkým v aglomeráciách s najväčším predpokladom zabezpečenia rozvoja kvartérnych aktivít, akými sú: 2.17.1. bratislavsko-trnavsko-nitrianska aglomerácia, 2.17.2. košicko-prešovská aglomerácia, 2.17.3. banskobystricko-zvolenská aglomerácia, 2.17.4. žilinsko-martinská aglomerácia.“ Regulatívu rozvojových osí vzájomne prepájajúcich vyššie uvedené kvartérne centrá: „2.27. Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa: 2.27.1. považskú rozvojovú os: Bratislava – Trnava – Trenčín – Žilina, 2.27.2. žilinsko-podtatranskú rozvojovú os: Žilina – Martin – Poprad – Prešov, 2.27.4. košicko-prešovskú rozvojovú os: hranica s Poľskou republikou – Svidník – Prešov – Košice – Čaňa – hranica s Maďarskou republikou, 2.27.5. nitriansko-pohronskú rozvojovú os: Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom – Zvolen, 2.27.6. zvolensko-turčiansku rozvojovú os: Zvolen – Banská Bystrica – Turčianske Teplice – Martin (v úseku Banská Bystrica – Turčianske Teplice ako komunikačno-sídelnú os), 2.27.7. zvolensko-južnoslovenskú rozvojovú os: Zvolen – Lučenec – Rimavská Sobota – Rožňava – Košice.“ a regulatívu adekvátnemu územnej úrovni súdnych makroregiónov: „11.1. Stabilizovať základné zónovanie Slovenskej republiky v priestoroch: 11.1.1. Bratislava; 11.1.2. juhozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Nitra/Trnava; 11.1.3. severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin; 11.1.4. stredné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Zvolen/Banská Bystrica; 11.1.5. východné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Košice/Prešov.“ Deklarovaná lokalizácia trojpólovej redukovanej siete všeobecných odvolacích Krajských súdov a siete Správnych súdov podľa Súdnej mapy je teda v zásadnom rozpore s vyššie uvedenými Záväznými regulatívmi KURS 2011. 1.8. Dopravná problematika Dôvodová správa neuvádza súčasné východiskové údaje a analýzy o objemoch a smerovaní fyzicky vykonávaných ciest verejnosti za súdnou vybavenosťou. Súdna mapa deklaruje parametre dostupnosti po cestnej sieti v mape uvedenej v Dôvodovej správe v ktorej sú zobrazené „rýchlostné komunikácie“ v súčasnom stave a usporiadaní. K uvedenému postupu je potrebné uviesť, že tak ako Súdna mapa má ambíciu fungovať v minimálne strednodobom horizonte, tak i pre cestnú sieť platia strednodobé plány jej kompletizácie. V oblasti strategických systémových reforiem/plánov platí všeobecne záväzné metodické pravidlo reformy/plány realizovať na cieľový stav v ktorom musia byť zahrnuté i | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | prognostické modelové parametre determinujúcich entít (v prípade Súdnej mapy tam patrí okrem chýbajúcej demografie i plánovaná cestná a železničná sieť). Absencia použitia výhľadovej cestnej siete k výpočtom výhľadovej dopravnej dostupnosti súdov je takým závažným argumentom ktorý bez akýchkoľvek pochybností vylučuje oprávnenosť realizovať územné usporiadanie siete súdov podľa Súdnej mapy. Chýbajúce informácie o výhľadovej cestnej a železničnej sieti sú ilustrované v doplnených mapách Analýzy Súdnej mapy. Dostupnosť hromadnou dopravou siete Správnych súdov možné zabezpečiť autobusovou dopravou a železničnou dopravou. Obrázky Súdnej mapy nešpecifikujú o aký druh dostupnosti hromadnou dopravou ide. V kontexte vzájomných stredných a vyšších vzdialeností Správnych súdov nadobúda vyšší význam dostupnosť ekologickou a – z hľadiska chudobnejších vrstiev obyvateľov – ekonomickejšou železničnou dopravou. Ak nebudeme brať do úvahy nedostatky a nejasnosti použitého postupu ohľadom cieľového strednodobého stavu, z výsledkov dopravnej dostupnosti Súdnej mapy je zrejmé, že trichonomické rozdelenie na územné obvody Správnych súdov – zrejme podľa mapy nárečí alebo podľa priority ušetriť prostriedky na budovy ? – je z hľadiska dostupnosti súdov logicky (podľa očakávania) neprijateľné, obzvlášť v dostupnosti nerozlíšenou hromadnou dopravou osôb. 1.9. Súdny sektor ako súčasť verejných služieb V odbornej terminológii sú cesty do práce spoločne s cestami do škôl označované ako cesty pravidelné. Okrem ciest pravidelných obyvatelia denne vykonávajú aj cesty označované ako nepravidelné, ktoré sú podľa účelov ďalej štruktúrované ako cesty služobné, súkromné a cesty za vybavenosťou. Pod cestami za vybavenosťou sa rozumejú cesty za verejnou a komerčnou vybavenosťou pričom medzi vybavenosť (úrady, zdravotníctvo, obchodný sektor, šport, rekreácia a cestovný ruch) sú zaradené i cesty ktorých cieľom je návšteva súdnych zariadení. Pre optimálnu lokalizáciu súdov je dôležitá najmä vzájomná analógia fyzicky vykonávaných ciest za súdnou vybavenosťou s cestami za ostatnými druhmi verejnej a komerčnej vybavenosti. Fyzicky vykonávané cesty za súdnou vybavenosťou majú byť predmetom hodnotenia ich efektívnosti v rámci: 1. interných ciest za súdnou vybavenosťou vnútri systému; 2. za komplexnou verejnou vybavenosťou; 3. za súhrnnou komplexnou verejnou a komerčnou vybavenosťou. V Analýze vykonané hodnotenie početnosti/variantnosti interných ciest za súdnou vybavenosťou podľa lokalizácie súdov Súdnej mapy s lokalizáciou pri uplatnení Záväzných | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | regulatívov KURS 2011 exaktne preukazuje rozdiel mínus 80 lokalít mesto/bydlisko + sídlo súdu hovorí jasne o efektívnejších parametroch lokalizácie súdov podľa regulatívov KURS 2011. Uvedený rozdiel sa však ešte negatívnejšie prejaví v rámci hodnotenia prepravnej náročnosti lokalizácie súdov podľa Súdnej mapy ak zvážime, že tabuľky hodnotia len vybranú sieť miest (okresné a krajské) a nehodnotia všetky sídla na území Slovenska. Po zohľadnení počtu obyvateľov vykonávajúcich cesty za súdnou vybavenosť hodnota rozdielu variability v neprospech Súdnej mapy ekvivalentne narastie. Rovnaká analýza s podobnými výsledkami je uvedená v Analýze, pričom zahrňuje vzťah ku kritériám komplexných centier/miest. Početnosť lokalít mesto + miestne príslušné sídlo súdu reprezentuje variabilitu cieľov potrebnú k vykonaniu cesty na súd a späť do bydliska. V odbornej rovine matematických modelov možno analogicky hovoriť o tzv. „probléme obchodného cestujúceho“ ktorého úlohou je nájsť najkratšiu cestu medzi množinou daných miest a vrátiť sa späť do východiskového mesta. V prepise matematického modelu do nášho pertraktovaného problému ide o čo najkratšiu cestu občana z bydliska do sídiel verejnej vybavenosti – vrátane súdnej – a návrat do bydliska. V matematickom vyjadrení problému ide o n! (n faktoriál) možností počtu najkratších ciest (kde n je počet lokalít bydlísk a súdov alebo súdov plus verejnej vybavenosti štátu alebo komplexnej vybavenosti). Z psychologických výskumov zdroja vyplýva, že ľudia dávajú prednosť minimálnym štruktúram, a to aj v problematike uskutočňovania fyzicky vykonávaných ciest za účelom dosiahnutia racionálnych cieľov. S rastúcim počtom lokalít verejnej a súdnej vybavenosti podľa Súdnej mapy a s násobnými možnosťami ich dosiahnutia sa pre občana verejná správa štátu stáva komplikovanejšou, neprehľadnejšou a prepravne náročnejšou. 1.10. Environmentálna problematika Stanovisko k Súdnej mape konštatuje vyššiu prepravnú náročnosť súdneho systému ako celku, súdneho systému vo vzťahu ku komplexu poskytovania verejných služieb a súdneho systému vo vzťahu ku komplexnému (verejný + komerčný) systému poskytovania služieb. Vyššia prepravná náročnosť systému sa odráža v generovaní vyšších objemov a intenzít dopravy potrebných na dosiahnutie roztrieštených cieľov verejných služieb s negatívnym dopadom na životné prostredie. V uvedenej konštatácii sú obsiahnuté i dnes identifikované konflikty dopravného systému s ochranou chránených území európskeho významu Natura 2000. Ako príklad konfliktu na makroregionálnej úrovni možno uviesť problematiku vyššieho verejného | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | záujmu. Cestovanie za súdnou vybavenosťou podľa Súdnej mapy medzi Považím a Pohroním (pre všeobecné súdy cesty z Považia na Pohronie a späť, pre správne súdu cesty z Pohronia na Považie a späť) je v konflikte s ochranou cenných prírodných území európskeho významu Natura 2000, kde napríklad pre prípadnú stavbu rýchlostnej cesty R1 Banská Bystrica – Ružomberok platí legislatívna podmienka č. 46: „navrhovanú činnosť možno povoliť len z takých naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu, ktoré sa týkajú verejného zdravia, verejnej bezpečnosti alebo priaznivých dôsledkov zásadného významu na životné prostredie, alebo ak podľa stanoviska Európskej komisie súvisí s inými naliehavými dôvodmi vyššieho verejného záujmu (§ 38 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov). O prijatých kompenzačných opatreniach informuje ministerstvo Európsku komisiu“. Žiadosť o udelenie vyššieho verejného záujmu pre výstavbu cesty I/59 (R1) Ministerstvo životného prostredia SR svojim rozhodnutím zamietlo. Generovanie ciest za súdnou vybavenosťou podľa Súdnej mapy prináša navýšenie ciest automobilovej dopravy cez územia chránené územia Natura 2000 aj v prípade pertraktovanej cesty I/59(R1), podmienené krížovou miestnou príslušnosťou Krajského všeobecného odvolacieho súdu v Banskej Bystrici s Správneho súdu v Žiline pre územia Považia a Pohronia/Poiplia. Podľa Článku 6 ods. 3 Smernice 92/43/EHS o biotopoch : „Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality alebo nie je potrebný pre ňu, ale môže pravdepodobne významne ovplyvniť túto lokalitu, či už samotne, alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi, podlieha primeranému odhadu jeho dosahov na danú lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov zhodnotenia dosahov na lokalitu a podľa ustanovení odseku 4 príslušné vnútroštátne orgány súhlasia s plánom alebo projektom iba po presvedčení sa, že nepriaznivo neovplyvní integritu príslušnej lokality, a v prípade potreby po získaní stanoviska verejnosti.“ Podľa zdroja uplatňovanie postupu podľa článku 6 ods. 3 nevyplýva z istoty, ale z pravdepodobnosti významného vplyvu plánov alebo projektov, bez ohľadu na to, či sa majú realizovať v rámci chránenej lokality alebo mimo nej. Podobne by sa pri posúdení mali zvážiť kumulatívne vplyvy nielen medzi samotnými projektmi alebo medzi samotnými plánmi, ale aj medzi projektmi a plánmi (a naopak) čo už v prípade projektu cesty I/59 (R1) bolo preukázané Rozhodnutím Ministerstva životného prostredia č. 1074/2014-2.1, 27.3.2014 so zamietnutím žiadosti o udelenie vyššieho verejného záujmu. Uplatnenie | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výnimky z článku 6 ods. 4 o neexistencii alternatív plánu Súdnej mapy – ešte pred uskutočnením ďalších krokov preskúmania či je plán alebo projekt potrebný z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu – nebolo preukázané . Z pohľadu územného dopadu je potrebné konštatovať, že Súdna mapa je navrhnutá a predložená v invariantnom (bez ponúknutia alternatív) stave. V Doložke vplyvov deklarované výberové konania sudcov reprezentujú vnútorný rozmer súdneho systému, nereprezentujú územný a environmentálny kontext nového rozmiestnenia súdnej siete ktorý je predmetom článku 6 ods. 4 Smernice 92/43/EHS o biotopoch. 1.11. Vzťah k politikám EÚ V oblasti územného plánovania (komplexy osídlenie, vybavenosť, doprava, ochrana prírody) je Súdna mapa v rozpore s uplatňovanými princípmi ESPON, ESDP (funkčné mestské oblasti, polycentrické sústavy osídlenia, zelená ekonomika). Súdna mapa deklaruje uplatnenie princípov fiktívneho rozdelenia Slovenska na regióny podľa nárečí slovenčiny (druhá polovica 19. storočia) a vo výsledku lokalizácie všeobecných odvolacích súdov dospela k návrhu ktorý sa v zásade zhoduje s územným a správnym členením Slovenskej socialistickej republiky (direktívne riadená spoločnosť a hospodárstvo podľa princípov reálneho socializmu a tzv. demokratického centralizmu – roky 1961 až 1990, ktorá vytvára diametrálne odlišné podmienky pre riešenie súčasných spoločenských, hospodárskych a environmentálnych výziev). Vo vzťahu k Plánu obnovy a odolnosti SR existuje zjavný rozpor medzi smerovaním ciest za súdnou vybavenosťou Súdnej mapy, predovšetkým na úrovni územného obvodu všeobecného Krajského súdu v Banskej Bystrici z územia Považia, a modernizáciou železníc v rámci programu Zelená ekonomika, Modernizácia železníc. Vysoká prepravná náročnosť Súdnej mapy, spočívajúca vo variantnosti miestne príslušných súdov, odporuje princípom a kritériám kreovania programov Zelenej ekonomiky, obzvlášť ak zatiaľ nevyčíslené - nezanedbateľné objemy ciest nebudú vykonávané nízkouhlíkovou železničnou dopravou ale dopravou automobilovou. 1.12. Porovnanie kľúčových máp Z komplexu máp použitých v Analýze Súdnej mapy sú nižšie zobrazené mapy č. 2, 9, 10, 11 a 23 ktoré dokumentujú podstatu zistených a zovšeobecnených javov uvádzaných v záverečnom stanovisku. (Na tomto mieste mali nasledovať obrázky, z dôvodu absencie odosielania dokumentov vo formáte textov s poznámkami pod čiarou, obrázkov a tabuliek zasielam kompletný text pripomienky a sprievodnej analýzy formou doručenia dokumentov vo formáte word do elektronických schránok Ministerstva spravodlivosti a Ministerstva | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | financií) 2. ZÁVEREČNÉ STANOVISKO Stanovisko k Súdnej mape je zamerané na priame a sekundárne územné aspekty návrhu reformovanej siete súdov podľa Súdnej mapy. 1. Dokument zdôvodňujúci lokalizáciu súdov podľa Súdnej mapy nebol vypracovaný v zmysle odborných a metodických postupov strategického plánovania v oblasti územného, regionálneho, dopravného plánovania a jeho environmentálneho posúdenia platných na území Slovenskej republiky a EÚ, z uvedeného dôvodu nevyhovuje podmienkam pre jeho schválenie a predloženie k realizácii; 2. Zahrnutie Súdnej mapy (Reformy justície) do Plánu obnovy a odolnosti SR si vyžaduje oboznámiť príslušné orgány EÚ o vnútornom rozpore v Pláne obnovy, a to vzťahu a dôsledkoch uplatnenia paradigmy slovenských nárečí a usporiadania územia podľa princípov direktívne riadeného štátu v Súdnej mape (Efektívna verejná správa, podnikateľské prostredie a digitalizácia, Reforma justície) vo vzťahu k princípom uplatneným v časti Plánu obnovy, Zelená ekonomika, Modernizácia železníc; 3. Lokalizácia súdov je determinovaná jej priamymi a intenzívnymi vzťahmi k iným druhom štátnej a samosprávnej verejnej vybavenosti, návrh na jej zmenu je možné vykonať len v priamej koordinácii s inými druhmi verejnej vybavenosti. Kontext a rozmer takejto komplexnej reformy obsahovo smeruje ku reforme územného a správneho usporiadania Slovenska bez ktorej nie je možné vykonať parciálnu reformu lokalizácie súdov; 4. Územnej a správnej reforme usporiadania Slovenska musí predchádzať jej náležitá podrobná a primeraná odborná príprava s verejným prerokovaním ukončeným konsenzom o trvalo udržateľnom spravovaní územia Slovenska (vrátane aktualizácie KURS 2001/2011). 3. DOPLNOK REFERENČNÉHO CHARAKTERU - MODEL SÚDNEJ MAPY AKCEPTUJÚCI PLATNOSŤ ZÁVÄZNÝCH REGULATÁVOV OBSIAHNUTÝCH V KURS 2011 podľa Prílohy k nariadeniu vlády č.528/2002 Z. z. Doplnok je uvádzaný ako príklad efektívnejšieho usporiadania siete súdov (variabilita ciest nižšia o 80 lokalít pre okresné a krajské mestá) podľa KURS 2011 v porovnaní so Súdnou mapou, nakoľko v zmysle vyššie uvedených Záverov a Stanoviska by jeho akceptácia musela byť sprevádzaná komplexnou územnou a správnou reformou. Štruktúra okresných súdov je prakticky zhodná so Súdnou mapou okrem územných obvodov Malacky, Pezinok a Senec. K prípadnej úprave a spresneniu zlučovania obvodov okresných súdov odvodených od princípov KURS 2011 by bolo potrebné rozšíriť disponibilný objem dát. Zmeny voči Súdnej mape sú | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súčasťou lokalizácie krajských súdov, správnych súdov a súdneho registra. Preferencia mesta Trnava ako sídla Krajského súdu a Správneho súdu pre juhozápadné Slovensko pred mestom Nitra je viazaná na súčasnú lepšiu dostupnosť mesta železničnou dopravou. V prípade ak by v budúcnosti bola Nitra pripojená novou modernou železničnou traťou na európsky železničný koridor v smere na Galantu/Šaľu (neuplatnená súčasť návrhu v Koncepte KURS 2001), kvalitná dostupnosť železničnou dopravou spolu s centrálnou polohou výrazne zvýšia spádový potenciál mesta Nitra. V prípade premiestnenia súdneho registra s obvodom pre celé územie Slovenska bol uplatnený princíp subsidiarity striktne lokalizovať vybavenosť s celoslovenskou pôsobnosťou len v hlavnom meste. Sídla a obvody Okresných súdov (1) Sídlom Mestského súdu Bratislava je mesto Bratislava; jeho územný obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV, Bratislava V, Malacky, Pezinok, Senec. (2) Sídlom Mestského súdu Košice je mesto Košice; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV a Košice-okolie. (3) Sídlom Okresného súdu Banská Bystrica je mesto Banská Bystrica; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Banská Bystrica a Brezno. (4) Sídlom Okresného súdu Dolný Kubín je mesto Dolný Kubín; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. (5) Sídlom Okresného súdu Dunajská Streda je mesto Dunajská Streda; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Dunajská Streda. (6) Sídlom Okresného súdu Galanta je mesto Galanta; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Galanta a Šaľa. (7) Sídlom Okresného súdu Humenné je mesto Humenné; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Humenné, Medzilaborce a Snina. (8) Sídlom Okresného súdu Komárno je mesto Komárno; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Komárno. (9) Sídlom Okresného súdu Levice je mesto Levice; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Levice. (10) Sídlom Okresného súdu Liptovský Mikuláš je mesto Liptovský Mikuláš; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok. (11) Sídlom Okresného súdu Lučenec je mesto Lučenec; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Lučenec, Poltár a Veľký Krtíš. (12) Sídlom Okresného súdu Martin je mesto Martin; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Martin a Turčianske Teplice. (13) Sídlom Okresného súdu Michalovce je mesto Michalovce; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Michalovce a Sobrance. (14) Sídlom Okresného súdu Nitra je mesto Nitra; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Nitra a | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Topoľčany a Zlaté Moravce (15) Sídlom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom je mesto Nové Mesto nad Váhom; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Nové Mesto nad Váhom, Myjava. (16) Sídlom Okresného súdu Nové Zámky je mesto Nové Zámky; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Nové Zámky. (17) Sídlom Okresného súdu Poprad je mesto Poprad; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Poprad, Kežmarok a Stará Ľubovňa. (18) Sídlom Okresného súdu Prešov je mesto Prešov; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Prešov, Bardejov a Sabinov. (19) Sídlom Okresného súdu Prievidza je mesto Prievidza; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Prievidza a obvod okresu Partizánske. (20) Sídlom Okresného súdu Rimavská Sobota je mesto Rimavská Sobota; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Rimavská Sobota. (21) Sídlom Okresného súdu Rožňava je mesto Rožňava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Rožňava a Revúca. (22) Sídlom Okresného súdu Senica je mesto Senica; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Senica a Skalica. (23) Sídlom Okresného súdu Spišská Nová Ves je mesto Spišská Nová Ves; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Spišská Nová Ves, Gelnica a Levoča. (24) Sídlom Okresného súdu Trebišov je mesto Trebišov; jeho obvod tvorí územný obvod okresu Trebišov. (25) Sídlom Okresného súdu Trenčín je mesto Trenčín; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Trenčín, Bánovce nad Bebravou a Ilava. (26) Sídlom Okresného súdu Trnava je mesto Trnava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Trnava, Hlohovec a Piešťany (27) Sídlom Okresného súdu Vranov nad Topľou je mesto Vranov nad Topľou; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Vranov nad Topľou, Stropkov a Svidník. (28) Sídlom Okresného súdu Zvolen je mesto Zvolen; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Zvolen, Banská Štiavnica, Detva a Krupina. (29) Sídlom Okresného súdu Žiar nad Hronom je mesto Žiar nad Hronom; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Žiar nad Hronom a Žarnovica. (30) Sídlom Okresného súdu Žilina je mesto Žilina; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Žilina, Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Považská Bystrica a Púchov. Sídla a obvody Krajských súdov a Správnych súdov (1) Sídlom Krajského súdu v Bratislave a Správneho súdu v Bratislave je mesto Bratislava; jeho obvod tvoria obvody týchto súdov: a) Mestský súd Bratislava, (2) Sídlom Krajského súdu v Trnave a Správneho súdu v Trnave je mesto Trnava; jeho obvod tvoria obvody týchto súdov: a) Okresný súd Dunajská Streda, b) Okresný súd Galanta, c) Okresný súd Komárno, d) Okresný súd Levice, e) Okresný súd Nitra, f) Okresný súd Nové Zámky, g) | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Okresný súd Senica, h) Okresný súd Trnava. (3) Sídlom Krajského súdu v Žiline a Správneho súdu v Žiline je mesto Žilina; jeho obvod tvoria obvody týchto súdov: a) Okresný súd Dolný Kubín, b) Okresný súd Liptovský Mikuláš, c) Okresný súd Martin, d) Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, e) Okresný súd Prievidza, f) Okresný súd Trenčín, g) Okresný súd Žilina. (4) Sídlom Krajského súdu v Banskej Bystrici a Správneho súdu v Banskej Bystrici je mesto Banská Bystrica; jeho obvod tvoria obvody týchto súdov: a) Okresný súd Banská Bystrica, b) Okresný súd Lučenec, c) Okresný súd Rimavská Sobota, d) Okresný súd Zvolen, e) Okresný súd Žiar nad Hronom, (5) Sídlom Krajského súdu v Košiciach a Správneho súdu v Košiciach je mesto Košice; jeho obvod tvoria obvody týchto súdov: a) Mestský súd Košice, b) Okresný súd Humenné, c) Okresný súd Michalovce, d) Okresný súd Poprad, e) Okresný súd Prešov, f) Okresný súd Rožňava, g) Okresný súd Spišská Nová Ves, h) Okresný súd Trebišov, i) Okresný súd Vranou nad Topľou. (6) Sídla a obvody registrových súdov a) Mestský súd Bratislava, jeho obvod tvorí celé územie Slovenska b) Odvolací súd vo veciach obchodného registra Krajský súd Bratislava, jeho obvod tvorí celé územie Slovenska (Z dôvodu absencie odosielania dokumentov vo formáte textov s poznámkami pod čiarou, obrázkov a tabuliek zasielam kompletný text pripomienky a sprievodnej | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 1 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, Reformy a investície, Investície bod 4 Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony. Požiadavka na doplnenie: „Systém zabezpečí vybudovanie infraštruktúry nabíjacích bodov – výmenných batériových staníc Battery Swap na úrovni VUC pre EV autobusy a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej elektromobility“. Zdôvodnenie: Vybudovaním Battery Swap sa odstráni jedno z dôležitých obmedzení, ktoré bráni v rozvoji elektromobility a tým je doba nabíjania všetkých kategórií elektromobilov a ich nákupná cena. Cesta zvyšovania nabíjacích výkonov nabíjacích staníc problém s dobou nabíjania neodstráni, môže ho len zmierniť ale vždy bude vyššia ako je bežné tankovanie. Naviac vysokorýchlostným nabíjaním dochádza k znižovaniu životnosti batérií. Dnes výmena batérie na Battery Swape trvá od troch do piatich minút a vývoj rýchlosti výmeny smeruje k výmene do jednej minúty. Systém Battery Swap sa už teraz uplatňuje pri budovaní nabíjacích bodov – Battery Swapov nielen v | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osobnej ale aj v autobusovej a nákladnej doprave. Ďalšími výhodami budovania Battery Swapov sú : 1. Jedna výmenná stanica batérií nabije ( obslúži) za 8 hodín rádovo 90 zákazníkov, čo je 4 x viac ako sa nabije na jednej 150 kW DC nabíjacej stanici a 20 x viac ako sa nabije na jednej AC 22 kW nabíjacej stanici. Ináč povedané, na nabitie 90 zákazníkov denne počas 8 hodín je potrebné vybudovať 4 DC nabíjacie stanice resp. 20 AC nabíjacích staníc. 2. Plocha výmenníkovej stanice zaberie len tri parkovacie miesta, čo je o jedno menej ako pri 4 DC nabíjacích staniciach a o 20 menej ako pri AC nabíjacích staniciach. 3. Projektová príprava a inštalácia Battery Swapu trvá 2 týždne, projektová príprava, vybudovanie el. prípojky a inštalácia vysokorýchlostnej DC nabíjacej stanice 3 mesiace. 4. Systém výmeny batérií umožní predaj elektromobilov všetkých kategórií bez batérií s využitím služieb BaaS ( Batéria ako služba). Tým sa znížia ich nákupné ceny o cca 20%. 5. Systém výmeny batérií umožní šetrné nabíjanie batérií striedavým prúdom, čím sa predlžuje životnosť batérií 6. Systém výmeny batérií umožní využitie alternatívnych energetických zdrojov napr. fotovoltaiky pre nabíjanie batérií v Battery Swapoch, využitie nižších taríf pri nabíjaní mimo energetických špičiek, čo znižuje náklady na nabíjanie, takže cena pre konečného zákazníka za nabitie formou výmeny batérie je o polovicu nižšia, ako u vysokorýchlostného nabíjania . 7. Batérie v batériovom zásobníku Battery Swapu vytvárajú zásobník energie využiteľný v prípade potreby aj pre iné energetické účely. 8. Systém výmeny batérií zvýši bezpečnosť elektromobilu pretože pri každej výmene batérie sa vykonáva testovanie zapojenia, komunikácie medzi batériou, elektromotorom a riadiacou jednotkou. V Battery Swapoch sa uskutočňuje len výmena skontrolovaných batérií. 9. Vývoj systému batérií sa bude vyvíjať od výmeny celých batérií po výmenu batériových packov, čím sa výkon výmenej batérie prispôsobí potrebám zákazníka na dĺžku dojazdu. Zákazník tak môže striedať kapacitu a hmotnosť batérie , pričom ich výmena bude stále veľmi rýchla. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 1 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, Reformy a investície, Investície bod 4 Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony. Požiadavka na doplnenie: „Systém zabezpečí vybudovanie infraštruktúry nabíjacích bodov – výmenných batériových staníc Battery Swap na úrovni VUC pre EV autobusy a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej elektromobility“. | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Zdôvodnenie: Vybudovaním Battery Swap sa odstráni jedno z dôležitých obmedzení, ktoré bráni v rozvoji elektromobility a tým je doba nabíjania všetkých kategórií elektromobilov a ich nákupná cena. Cesta zvyšovania nabíjacích výkonov nabíjacích staníc problém s dobou nabíjania neodstráni, môže ho len zmierniť ale vždy bude vyššia ako je bežné tankovanie. Naviac vysokorýchlostným nabíjaním dochádza k znižovaniu životnosti batérií. Dnes výmena batérie na Battery Swape trvá od troch do piatich minút a vývoj rýchlosti výmeny smeruje k výmene do jednej minúty. Systém Battery Swap sa už teraz uplatňuje pri budovaní nabíjacích bodov – Battery Swapov nielen v osobnej ale aj v autobusovej a nákladnej doprave. Ďalšími výhodami budovania Battery Swapov sú : 1. Jedna výmenná stanica batérií nabije ( obslúži) za 8 hodín rádovo 90 zákazníkov, čo je 4 x viac ako sa nabije na jednej 150 kW DC nabíjacej stanici a 20 x viac ako sa nabije na jednej AC 22 kW nabíjacej stanici. Ináč povedané, na nabitie 90 zákazníkov denne počas 8 hodín je potrebné vybudovať 4 DC nabíjacie stanice resp. 20 AC nabíjacích staníc. 2. Plocha výmenníkovej stanice zaberie len tri parkovacie miesta, čo je o jedno menej ako pri 4 DC nabíjacích staniciach a o 20 menej ako pri AC nabíjacích staniciach. 3. Projektová príprava a inštalácia Battery Swapu trvá 2 týždne, projektová príprava, vybudovanie el. prípojky a inštalácia vysokorýchlostnej DC nabíjacej stanice 3 mesiace. 4. Systém výmeny batérií umožní predaj elektromobilov všetkých kategórií bez batérií s využitím služieb BaaS ( Batéria ako služba). Tým sa znížia ich nákupné ceny o cca 20%. 5. Systém výmeny batérií umožní šetrné nabíjanie batérií striedavým prúdom, čím sa predlžuje životnosť batérií 6. Systém výmeny batérií umožní využitie alternatívnych energetických zdrojov napr. fotovoltaiky pre nabíjanie batérií v Battery Swapoch, využitie nižších taríf pri nabíjaní mimo energetických špičiek, čo znižuje náklady na nabíjanie, takže cena pre konečného zákazníka za nabitie formou výmeny batérie je o polovicu nižšia, ako u vysokorýchlostného nabíjania . 7. Batérie v batériovom zásobníku Battery Swapu vytvárajú zásobník energie využiteľný v prípade potreby aj pre iné energetické účely. 8. Systém výmeny batérií zvýši bezpečnosť elektromobilu pretože pri každej výmene batérie sa vykonáva testovanie zapojenia, komunikácie medzi batériou, elektromotorom a riadiacou jednotkou. V Battery Swapoch sa uskutočňuje len výmena skontrolovaných batérií. 9. Vývoj systému batérií sa bude vyvíjať od výmeny celých batérií po výmenu batériových packov, čím sa výkon výmenej batérie prispôsobí | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | potrebám zákazníka na dĺžku dojazdu. Zákazník tak môže striedať kapacitu a hmotnosť batérie , pričom ich výmena bude stále veľmi rýchla. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 1 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, Reformy a investície, Investície bod 4 Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony. Požiadavka na doplnenie: „Systém zabezpečí vybudovanie infraštruktúry nabíjacích bodov – výmenných batériových staníc Battery Swap na úrovni VUC pre EV autobusy a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej elektromobility“. Zdôvodnenie: Vybudovaním Battery Swap sa odstráni jedno z dôležitých obmedzení, ktoré bráni v rozvoji elektromobility a tým je doba nabíjania všetkých kategórií elektromobilov a ich nákupná cena. Cesta zvyšovania nabíjacích výkonov nabíjacích staníc problém s dobou nabíjania neodstráni, môže ho len zmierniť ale vždy bude vyššia ako je bežné tankovanie. Naviac vysokorýchlostným nabíjaním dochádza k znižovaniu životnosti batérií. Dnes výmena batérie na Battery Swape trvá od troch do piatich minút a vývoj rýchlosti výmeny smeruje k výmene do jednej minúty. Systém Battery Swap sa už teraz uplatňuje pri budovaní nabíjacích bodov – Battery Swapov nielen v osobnej ale aj v autobusovej a nákladnej doprave. Ďalšími výhodami budovania Battery Swapov sú : 1. Jedna výmenná stanica batérií nabije ( obslúži) za 8 hodín rádovo 90 zákazníkov, čo je 4 x viac ako sa nabije na jednej 150 kW DC nabíjacej stanici a 20 x viac ako sa nabije na jednej AC 22 kW nabíjacej stanici. Ináč povedané, na nabitie 90 zákazníkov denne počas 8 hodín je potrebné vybudovať 4 DC nabíjacie stanice resp. 20 AC nabíjacích staníc. 2. Plocha výmenníkovej stanice zaberie len tri parkovacie miesta, čo je o jedno menej ako pri 4 DC nabíjacích staniciach a o 20 menej ako pri AC nabíjacích staniciach. 3. Projektová príprava a inštalácia Battery Swapu trvá 2 týždne, projektová príprava, vybudovanie el. prípojky a inštalácia vysokorýchlostnej DC nabíjacej stanice 3 mesiace. 4. Systém výmeny batérií umožní predaj elektromobilov všetkých kategórií bez batérií s využitím služieb BaaS ( Batéria ako služba). Tým sa znížia ich nákupné ceny o cca 20%. 5. Systém výmeny batérií umožní šetrné nabíjanie batérií striedavým prúdom, čím sa predlžuje životnosť batérií 6. Systém výmeny batérií umožní využitie alternatívnych energetických zdrojov napr. fotovoltaiky pre nabíjanie batérií v Battery Swapoch, využitie nižších taríf pri nabíjaní mimo energetických špičiek, čo znižuje náklady na nabíjanie, takže cena pre | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konečného zákazníka za nabitie formou výmeny batérie je o polovicu nižšia, ako u vysokorýchlostného nabíjania . 7. Batérie v batériovom zásobníku Battery Swapu vytvárajú zásobník energie využiteľný v prípade potreby aj pre iné energetické účely. 8. Systém výmeny batérií zvýši bezpečnosť elektromobilu pretože pri každej výmene batérie sa vykonáva testovanie zapojenia, komunikácie medzi batériou, elektromotorom a riadiacou jednotkou. V Battery Swapoch sa uskutočňuje len výmena skontrolovaných batérií. 9. Vývoj systému batérií sa bude vyvíjať od výmeny celých batérií po výmenu batériových packov, čím sa výkon výmenej batérie prispôsobí potrebám zákazníka na dĺžku dojazdu. Zákazník tak môže striedať kapacitu a hmotnosť batérie , pričom ich výmena bude stále veľmi rýchla. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 1 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, Reformy a investície, Investície bod 4 Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony. Požiadavka na doplnenie: „Systém zabezpečí vybudovanie infraštruktúry nabíjacích bodov – výmenných batériových staníc Battery Swap na úrovni VUC pre EV autobusy a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej elektromobility“. Zdôvodnenie: Vybudovaním Battery Swap sa odstráni jedno z dôležitých obmedzení, ktoré bráni v rozvoji elektromobility a tým je doba nabíjania všetkých kategórií elektromobilov a ich nákupná cena. Cesta zvyšovania nabíjacích výkonov nabíjacích staníc problém s dobou nabíjania neodstráni, môže ho len zmierniť ale vždy bude vyššia ako je bežné tankovanie. Naviac vysokorýchlostným nabíjaním dochádza k znižovaniu životnosti batérií. Dnes výmena batérie na Battery Swape trvá od troch do piatich minút a vývoj rýchlosti výmeny smeruje k výmene do jednej minúty. Systém Battery Swap sa už teraz uplatňuje pri budovaní nabíjacích bodov – Battery Swapov nielen v osobnej ale aj v autobusovej a nákladnej doprave. Ďalšími výhodami budovania Battery Swapov sú : 1. Jedna výmenná stanica batérií nabije ( obslúži) za 8 hodín rádovo 90 zákazníkov, čo je 4 x viac ako sa nabije na jednej 150 kW DC nabíjacej stanici a 20 x viac ako sa nabije na jednej AC 22 kW nabíjacej stanici. Ináč povedané, na nabitie 90 zákazníkov denne počas 8 hodín je potrebné vybudovať 4 DC nabíjacie stanice resp. 20 AC nabíjacích staníc. 2. Plocha výmenníkovej stanice zaberie len tri parkovacie miesta, čo je o jedno menej ako pri 4 DC nabíjacích staniciach a o 20 menej ako pri AC nabíjacích staniciach. 3. Projektová príprava a inštalácia Battery Swapu trvá 2 | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | týždne, projektová príprava, vybudovanie el. prípojky a inštalácia vysokorýchlostnej DC nabíjacej stanice 3 mesiace. 4. Systém výmeny batérií umožní predaj elektromobilov všetkých kategórií bez batérií s využitím služieb BaaS ( Batéria ako služba). Tým sa znížia ich nákupné ceny o cca 20%. 5. Systém výmeny batérií umožní šetrné nabíjanie batérií striedavým prúdom, čím sa predlžuje životnosť batérií 6. Systém výmeny batérií umožní využitie alternatívnych energetických zdrojov napr. fotovoltaiky pre nabíjanie batérií v Battery Swapoch, využitie nižších taríf pri nabíjaní mimo energetických špičiek, čo znižuje náklady na nabíjanie, takže cena pre konečného zákazníka za nabitie formou výmeny batérie je o polovicu nižšia, ako u vysokorýchlostného nabíjania . 7. Batérie v batériovom zásobníku Battery Swapu vytvárajú zásobník energie využiteľný v prípade potreby aj pre iné energetické účely. 8. Systém výmeny batérií zvýši bezpečnosť elektromobilu pretože pri každej výmene batérie sa vykonáva testovanie zapojenia, komunikácie medzi batériou, elektromotorom a riadiacou jednotkou. V Battery Swapoch sa uskutočňuje len výmena skontrolovaných batérií. 9. Vývoj systému batérií sa bude vyvíjať od výmeny celých batérií po výmenu batériových packov, čím sa výkon výmenej batérie prispôsobí potrebám zákazníka na dĺžku dojazdu. Zákazník tak môže striedať kapacitu a hmotnosť batérie , pričom ich výmena bude stále veľmi rýchla. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 1 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, Reformy a investície, Investície bod 4 Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony. Požiadavka na doplnenie: „Systém zabezpečí vybudovanie infraštruktúry nabíjacích bodov – výmenných batériových staníc Battery Swap na úrovni VUC pre EV autobusy a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej elektromobility“. Zdôvodnenie: Vybudovaním Battery Swap sa odstráni jedno z dôležitých obmedzení, ktoré bráni v rozvoji elektromobility a tým je doba nabíjania všetkých kategórií elektromobilov a ich nákupná cena. Cesta zvyšovania nabíjacích výkonov nabíjacích staníc problém s dobou nabíjania neodstráni, môže ho len zmierniť ale vždy bude vyššia ako je bežné tankovanie. Naviac vysokorýchlostným nabíjaním dochádza k znižovaniu životnosti batérií. Dnes výmena batérie na Battery Swape trvá od troch do piatich minút a vývoj rýchlosti výmeny smeruje k výmene do jednej minúty. Systém Battery Swap sa už teraz uplatňuje pri budovaní nabíjacích bodov – Battery Swapov nielen v | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osobnej ale aj v autobusovej a nákladnej doprave. Ďalšími výhodami budovania Battery Swapov sú : 1. Jedna výmenná stanica batérií nabije ( obslúži) za 8 hodín rádovo 90 zákazníkov, čo je 4 x viac ako sa nabije na jednej 150 kW DC nabíjacej stanici a 20 x viac ako sa nabije na jednej AC 22 kW nabíjacej stanici. Ináč povedané, na nabitie 90 zákazníkov denne počas 8 hodín je potrebné vybudovať 4 DC nabíjacie stanice resp. 20 AC nabíjacích staníc. 2. Plocha výmenníkovej stanice zaberie len tri parkovacie miesta, čo je o jedno menej ako pri 4 DC nabíjacích staniciach a o 20 menej ako pri AC nabíjacích staniciach. 3. Projektová príprava a inštalácia Battery Swapu trvá 2 týždne, projektová príprava, vybudovanie el. prípojky a inštalácia vysokorýchlostnej DC nabíjacej stanice 3 mesiace. 4. Systém výmeny batérií umožní predaj elektromobilov všetkých kategórií bez batérií s využitím služieb BaaS ( Batéria ako služba). Tým sa znížia ich nákupné ceny o cca 20%. 5. Systém výmeny batérií umožní šetrné nabíjanie batérií striedavým prúdom, čím sa predlžuje životnosť batérií 6. Systém výmeny batérií umožní využitie alternatívnych energetických zdrojov napr. fotovoltaiky pre nabíjanie batérií v Battery Swapoch, využitie nižších taríf pri nabíjaní mimo energetických špičiek, čo znižuje náklady na nabíjanie, takže cena pre konečného zákazníka za nabitie formou výmeny batérie je o polovicu nižšia, ako u vysokorýchlostného nabíjania . 7. Batérie v batériovom zásobníku Battery Swapu vytvárajú zásobník energie využiteľný v prípade potreby aj pre iné energetické účely. 8. Systém výmeny batérií zvýši bezpečnosť elektromobilu pretože pri každej výmene batérie sa vykonáva testovanie zapojenia, komunikácie medzi batériou, elektromotorom a riadiacou jednotkou. V Battery Swapoch sa uskutočňuje len výmena skontrolovaných batérií. 9. Vývoj systému batérií sa bude vyvíjať od výmeny celých batérií po výmenu batériových packov, čím sa výkon výmenej batérie prispôsobí potrebám zákazníka na dĺžku dojazdu. Zákazník tak môže striedať kapacitu a hmotnosť batérie , pričom ich výmena bude stále veľmi rýchla. Pripomienka č. 2 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, 3. Popis investícií a reforiem písm. a) Reforma, bod 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Požiadavka na doplnenie: Výzva – doplnenie • Odstránenie súčasných technických bariér, ktoré bránia v rozvoji elektromobility a tými sú nielen dostatok nabíjacej infraštruktúry ale najmä rýchlosť nabíjania elektromobilov. Pokiaľ bude čas nabíjania rovnaký alebo dlhší ako tankovanie fosílnych palív, záujem o elektromobily zo strany | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | občanov a firemného prostredia nebude rásť bude stagnovať. Ciele – doplnenie k) Vybudovanie siete výmenných batériových staníc - Battery Swapov pre nabíjanie EV autobusov na úrovni VUC a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej elektromobility“. l) Definovanie minimálnych technických a kvalitatívnych štandardov pre výmenné batériové stanice . m) Definovanie minimálnych technických štandardov pre batérie používané v systéme ich výmeny. n) Zavedenie finančného mechanizmu podporujúce budovanie verejných a súkromných výmenných batériových staníc. Investičnú podporu zamerať na podporu budovania výmenných batériových staníc pre, hromadnú verejnú dopravu, taxi službu, zásobovanie, ktoré majú záujem o ekologickú výmenu vozového parku. Pripomienka č. 3 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, 3. Popis investícií a reforiem písm. b) Investície bod 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Ciele - doplnenie . Vybudovanie siete výmenných batériových staníc – Battery Swap pre EV autobusy na úrovni VUC. Vybudovanie Battery Swap, pre čo najväčší počet EV osobných, a nákladných značiek. Výmenu realizovať formou služby BaaS (Batéria ako služba) Implementácia – doplnenie odstavca • Nástroj 3: Schéma pomoci pre PO - Odstavec č.4 doplnenie : Oprávnené projekty sa budú týkať infraštruktúry pre EV, budovanie AC 11+ kW nabíjacích bodov, DC 50+ kW nabíjacích bodov a Batery Swapov; Doplnenie tabuľky Tabuľka č. 2 - Celkový odhad podpory budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony v rámci Plánu obnovy – doplnenie tabuľky o nový stĺpec a dva riadky Typ infraštruktúry 2020 - Súčasný stav 2025 - predikcia Plán obnovy Infraštruktúra spolu Implementačná jednotka a technická pomoc Nástroj 1 (100%) Nástroj 2 (100%) Nástroj 3 (50%) Nástroj 4 ( 100%) Výmenné batériové stanice pre EV autobusy 0 8 - - - 8 8 Výmenné bateriové stanice pre Osobné a nákladné EV 0 10 10 10 Doplnenie nového nástroja • Nástroj 4: Sieť vyšších územných výmenných batériových staníc Battery Swap určených pre autobusovú dopravu - VUC ako investor a vlastník infraštruktúry; - intenzita pomoci 100 %; - realizácia výstavby prostredníctvom VUC a NDS - správa infraštruktúry prostredníctvom vysúťažených koncesionárov; - umiestnenie infraštruktúry na SAD, diaľniciach a rýchlostných cestách - synergia s Komponentom 1 - Obnoviteľné zdroje a energetické siete pri investíciách do lokálnych batériových úložísk za účelom posilnenia regulácie elektrických sietí v lokalitách novovybudovaných batériových výmenníkových staníc; - | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sieť tvorená 8 výmennými batériovými stanicami v ôsmych lokalitách. Doplnenie riadka v tabuľke Tabuľka 3 - Návrh max. výšky dotácie (100 % oprávnených výdavkov) doplnenie Nabíjací bod / plniaca stanica Výkon/tlak Max. dotácia AC ≥ 11 kw 3 000 € DC1 ≥ 50 kw 29 000 € DC2 ≥ 150 kw 130 000 € H2 700 bar 1 000 000 € Batery Swap ≥ 600 kw 100 000 € | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 2 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, 3. Popis investícií a reforiem písm. a) Reforma, bod 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Požiadavka na doplnenie: Výzva – doplnenie • Odstránenie súčasných technických bariér, ktoré bránia v rozvoji elektromobility a tými sú nielen dostatok nabíjacej infraštruktúry ale najmä rýchlosť nabíjania elektromobilov. Pokiaľ bude čas nabíjania rovnaký alebo dlhší ako tankovanie fosílnych palív, záujem o elektromobily zo strany občanov a firemného prostredia nebude rásť bude stagnovať. Ciele – doplnenie k) Vybudovanie siete výmenných batériových staníc - Battery Swapov pre nabíjanie EV autobusov na úrovni VUC a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej elektromobility“. l) Definovanie minimálnych technických a kvalitatívnych štandardov pre výmenné batériové stanice . m) Definovanie minimálnych technických štandardov pre batérie používané v systéme ich výmeny. n) Zavedenie finančného mechanizmu podporujúce budovanie verejných a súkromných výmenných batériových staníc. Investičnú podporu zamerať na podporu budovania výmenných batériových staníc pre, hromadnú verejnú dopravu, taxi službu, zásobovanie, ktoré majú záujem o ekologickú výmenu vozového parku. | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| Verejnosť | Pripomienka č. 2 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, 3. Popis investícií a reforiem písm. a) Reforma, bod 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Požiadavka na doplnenie: Výzva – doplnenie • Odstránenie súčasných technických bariér, ktoré bránia v rozvoji elektromobility a tými sú nielen dostatok nabíjacej infraštruktúry ale najmä rýchlosť nabíjania elektromobilov. Pokiaľ bude čas nabíjania rovnaký alebo dlhší ako tankovanie fosílnych palív, záujem o elektromobily zo strany občanov a firemného prostredia nebude rásť bude stagnovať. Ciele – doplnenie k) Vybudovanie siete výmenných batériových staníc - Battery Swapov pre nabíjanie EV autobusov na úrovni VUC a vybudovanie výmenných batériových staníc pre podporu rozvoja osobnej a nákladnej | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | elektromobility“. l) Definovanie minimálnych technických a kvalitatívnych štandardov pre výmenné batériové stanice . m) Definovanie minimálnych technických štandardov pre batérie používané v systéme ich výmeny. n) Zavedenie finančného mechanizmu podporujúce budovanie verejných a súkromných výmenných batériových staníc. Investičnú podporu zamerať na podporu budovania výmenných batériových staníc pre, hromadnú verejnú dopravu, taxi službu, zásobovanie, ktoré majú záujem o ekologickú výmenu vozového parku. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 202. KOMPONENT 14: Zlepšenie podnikateľského prostredia Reforma 3: Reforma verejného obstarávania. Navrhujeme upraviť text "Medzi najvýznamnejšie zmeny zákona o verejnom obstarávaní patria: Úprava finančných limitov pre zákazku, koncesiu a súťaž návrhov, ktoré budú upravované nariadením vlády SR." nasledovne: „Medzi najvýznamnejšie zmeny zákona o verejnom obstarávaní patria: Úprava finančných limitov pre zákazku, koncesiu a súťaž návrhov, ktoré budú upravované zákonom.“ Odôvodnenie: Predkladateľom navrhovaná zmena by mala za následok nestabilitu a zmätok v podnikateľskom prostredí a zvýšenie administratívnej záťaže podnikov, ktoré by museli mať zamestnanca na sledovanie neustále mieniacich sa nariadení vlády. Predvídateľnosť je kľúčovou podmienkou efektívnosťou investícií, súčasne napr. dopady na implementáciu EÚ v rámci projektového riadenia. | Z | ČA | Text bol upravený nasledovne: "Úprava finančných limitov pre zákazku, koncesiu a súťaž návrhov, so zachovaním úpravy finančných limitov pre podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou v zákone." |
| Verejnosť | Pripomienka č. 222. Komponent 3: Udržateľná doprava. Investície. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy. Výzvy. Text "V slovenskej železničnej infraštruktúre sú dlhodobo preferované nákladné a relatívne menej efektívne modernizácie transeurópskych koridorov vo výrazne vyšších parametroch než sú legislatívne požiadavky, či už národné, alebo požiadavky EÚ. Tieto projekty zvyšujú atraktívnosť siete len pomaly a odčerpávajú zdroje na iné typy projektov." odporúčame preformulovať nasledovne: "V železničnej infraštruktúre v SR sú dlhodobo preferované nákladné a relatívne menej efektívne modernizácie transeurópskych koridorov vo výrazne vyšších parametroch než sú národné alebo európske (EÚ) legislatívne požiadavky. Tieto projekty zvyšujú atraktívnosť siete len pomaly a odčerpávajú zdroje na iné infraštruktúrne typy projektov.". | O | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Pripomienka č. 223. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Reforma 1. V texte "1. Míľnik: Zverejnenie investičného plánu projektov železničnej infraštruktúry do 30. 06. 2021 2. Míľnik: Metodika na výber, prípravu a realizáciu projektov pre cyklistickú dopravu do 31.12.2021 3. Míľnik: Novelizácia zákona o dráhach a súvisiacich predpisov na parametre dopravnej infraštruktúry do 31.12.2022" odporúčame upraviť číselné označovanie vo vzťahu k reforme, napr. R1M1. | O | ČA | Finálne znenie míľnikov a cieľov bolo upravené na základe požiadaviek EK. |
| Verejnosť | Pripomienka č. 224. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Investícia 2: Podpora ekologickej osobnej dopravy. Text "1. Cieľ: Počet zaobstaraných ekologických koľajových vozidiel pre osobnú dopravu 7 ks (vážených) do 30.06.2026" navrhujeme preformulovať nasledovne: "1. cieľ: Počet obstaraných ekologických koľajových vozidiel pre osobnú dopravu 7 ks (vážených) do 30.06.2026". Zároveň odporúčame doplniť „min.“ a uvedené primerane aplikovať aj pri iných ukazovateľoch. V opise investície sa uvažuje na str. 23 so širokým záberom koľajových vozidiel, avšak podľa ukazovateľa ide o pomerne malý súbor. | O | ČA | Finálne znenie míľnikov a cieľov bolo upravené na základe požiadaviek EK. |
| Verejnosť | Pripomienka č. 225. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Investícia 3: Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy. V texte "1. Cieľ: Počet zaobstaraných intermodálnych prepravných jednotiek 160 ks do 31.12.2023 2. Cieľ: Počet zaobstaraných intermodálnych prepravných jednotiek 1000 ks do 30.06.2026 3. Cieľ: Počet podporených nových liniek intermodálnej dopravy 1 linka do 30.06.2026" odporúčame overiť správnosť používania terminológie v spojení linka a intermodálna doprava. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | Pripomienka č. 226. Komponent 3: Udržateľná doprava. Míľniky, ciele a časový rozvrh. Investícia 4: Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony. Text "1. Míľnik: Vytvorenie dotačnej schémy pre vybudovanie Národnej siete ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry (UFC) a vytvorenie dotačnej schémy a vyhlásenie viackolovej výzvy pre VÚC/obce a PO do 31.12.2021. 1. Cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 31.12.2023. 2. Cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 30.06.2026." navrhujeme preformulovať nasledovne: 1. míľnik: Návrh a zavedenie dotačnej schémy pre vybudovanie národnej siete ultrarýchlonabíjacej infraštruktúry | O | ČA | Finálne znenie míľnikov a cieľov bolo upravené na základe požiadaviek EK. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (UFC) a vytvorenie dotačnej schémy a vyhlásenie viackolovej výzvy pre VÚC/obce a PO do 31.12.2021. 1. cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 31.12.2023. 2. cieľ: Vybudovanie infraštruktúry pre vozidlá na alternatívne pohony v zmysle odporúčaní EK a v počtoch uvedených v Tabuľke 2 do 30.06.2026." | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 227. Komponent 9. MIRRI sa dlhodobo zasadzuje za posilnenie koordinácie podpory výskumu, vývoja a inovácií ako aj za koncentráciu zdrojov a zabezpečenie synergických a komplementárnych efektov v podpore a víta otvorenie nadrezortnej diskusie na zavedenie mechanizmov na koordináciu politiky a financovania výskumu a inovácií. Vzhľadom na postavenie MIRRI ako riadiaceho a koordinačného orgánu zodpovedného za nastavenie riadenia a implementácie fondov politiky súdržnosti EÚ pre obdobie 2021-2027 (Fondy EÚ) - Partnerská dohoda a operačný program Slovensko, žiadame doplniť do komponentu 9, že kompetencie MIRRI ako riadiaceho a koordinačného orgánu nebudú zavádzanými mechanizmami dotknuté. Odôvodnenie: Uvedené doplnenie je nevyhnutné s ohľadom na potrebu zabezpečenia jasne stanovených kompetencií vo vzťahu k Fondom EÚ v rámci programového obdobia 2021-2027 a predísť tak prípadným problémom v implementácii spôsobených nastavením riadiacich a koordinačných štruktúr v rámci reformovaného systému výskumu a inovácií a rovnako reagovať na skúsenosti z programového obdobia 2014-2020 najmä vo vzťahu k financovaniu projektov výskumu, vývoja a inovácií z EŠIF, ktoré bolo sprevádzané zdržaniami a implementačnými problémami. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Pripomienka č. 228. Komponent 9, strana 17. Z textu "Predpokladáme existenciu schémy v rokoch 2022-2026. Očakávaný rozpočet predstavuje 81 mil. eur. Cieľom je podporiť súkromný a verejný sektor v budovaní vzájomných vzťahov. Na to potom ľahšie nadviažu projekty spolupráce z EŠIF, ktoré budú jednoduchšie implementovateľné a kvalitnejšie, keďže sa dovtedy rozvinú silné a overené medzi týmito subjektami." žiadame vypustiť formuláciu "Na to potom ľahšie nadviažu projekty spolupráce z EŠIF, ktoré budú jednoduchšie implementovateľné a kvalitnejšie, keďže sa dovtedy rozvinú silné a overené medzi týmito subjektami.". Odôvodnenie: Vzhľadom na začiatok programového obdobia v roku 2021 a očakávaný začiatok | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | implementácie operačného programu Slovensko od začiatku roku 2022 budú projekty spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v oblasti výskumu, vývoja a inovácií podporované z fondov EÚ od začiatku implementácie, aby sa zabezpečila kontinuálna podpora a rovnako aj kontinuálne čerpanie finančných prostriedkov. Formulácia v rámci komponentu 9 je nepresná a projekty spolupráce z fondov EÚ v žiadnom prípade nemajú len nadväzovať na aktivity financované z RRP vzhľadom na intervenčnú logiku politiky súdržnosti a povinnosť priebežného využívania a čerpania ročných záväzkov zmysle tzv. všeobecného nariadenia a pri financovaní projektov výskumu, vývoja a inovácií z fondov EÚ je jednou z priorít MIRRI na základe lesson learned obdobia 2014-2020 zavedenie zjednodušení a odstránenie prekážok v implementácii, čiže tieto projekty by mali byť rovnako jednoduchšie implementovateľné. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 229. Komponent 14.V rámci komponentu č. 14 „Zlepšenie podnikateľského prostredia“ materiál obsahuje aj tézy k reforme verejného obstarávania, ktoré obsahujú požiadavku optimalizovať kontrolu verejného obstarávania s dôrazom na centralizáciu procesu kontroly. V tejto súvislosti žiadame o doplnenie zámeru, podľa ktorého sa plánuje, aby Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) vykonával kontrolu zákaziek verejného obstarávania, financovaného z fondov EÚ v programovom období 2021-2027, pričom tento typ kontroly by už nevykonávali riadiace orgány. ÚVO by túto kontrolu vykonával v postavení sprostredkovateľského orgánu a tento koncept je súčasťou programového vyhlásenia vlády SR. Zároveň táto posilnené úloha pre ÚVO bude znamenať potrebu navýšenia administratívnych kapacít. Z uvedeného dôvodu žiadame o úpravu časti materiálu, podľa ktorého počet zamestnancov ÚVO zostáva nezmenený. Odôvodnenie: V rámci súčasného systému vykonávajú kontrolu verejného obstarávania administratívne kapacity riadiacich orgánov, prípadne sprostredkovateľských orgánov a v niektorých zákonom a systémom riadenia určených prípadoch aj administratívne kapacity ÚVO. Aktuálny stav zapríčiňuje, že výsledky kontrol realizovaných RO / SO častokrát neidentifikujú tie isté typy zistení, ktoré identifikuje ÚVO a naopak, prípadne výsledky kontrol verejných obstarávaní realizovaných jednotlivými RO / SO sú rôzne aj napriek tomu, že posudzujú skutkovo obdobné skutočnosti, t. j. verejné obstarávania vyhlásené v rovnakom období na obdobné predmety zákazky s obdobnými podmienkami v súťažných | Z | ČA | Súhlasíme s konceptom, pričom však podotýkame, že kontrola postupu verejného obstarávania by mala byť zverená len jednému orgánu, resp. konkrétnym orgánom bez ohľadu na zdroj financovania. Ak sa pre fondové financovanie požaduje úprava osobitných kontrolných právomocí napr. pre ÚVO, je to potrebné zohľadniť v príslušnom predpise o poskytovaní prostriedkov z fondov, ale nie v zákone o verejnom obstarávaní. Inak povedané, trváme na tom, aby kontrola zákonnosti postupu podľa zákona č. 343/2015 Z.z. bola vykonávaná jedným spôsobom a rovnakým orgánom bez ohľadu na zdroj financovania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podkladoch môžu byť posudzované každým RO / SO rôzne. Rozhodovacia prax v oblasti posudzovania verejného obstarávania a aplikácia zákona o verejnom obstarávaní tak nie je v prípade zákaziek financovaných z fondov EÚ jednotná. Ďalším dôsledkom systému, v ktorom vykonáva kontrolu verejného obstarávania viac ako 20 RO / SO, je určovanie požiadaviek na verejné obstarávanie z pozície jednotlivých RO/SO nad rámec centrálnych pravidiel určených Systémom riadenia EŠIF (najmä požiadavky na procesnú stránku zadávania zákaziek s nízkou hodnotou a zákaziek v režime výnimiek, požiadavky na rozsah dokumentácie k zákazke, fázy zadávania zákazky, v ktorých sa vykonáva obligatórna kontrola atď.) s odôvodnením, že tieto požiadavky zohľadňujú osobitosti operačného programu. V neposlednom rade taktiež ide aj o časový aspekt výkonu kontroly verejného obstarávania, t. j. tento systém je časovo náročný a predlžuje procesy zadávania zákaziek. Z uvedeného dôvodu sa počíta s podstatnou reformou výkonu kontroly eurofondových zákaziek na programové obdobie 2021-2027 a posilnenie postavenia ÚVO v tejto oblasti. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 230. Všeobecne k celému materiálu za oblasť verejného obstarávania. Za oblasť verejného obstarávania materiál obsahuje viaceré tézy, pričom mnohé sa obmedzujú iba na všeobecné konštatovanie o zjednodušení verejného obstarávania a podpore podnikateľského prostredia. Pripravované úpravy napr. podlimitných zákaziek a zákaziek s nízkou hodnotou, vrátane posilnenia elektronického trhoviska sú popísané veľmi stručne, takže nie je možné sa kvalifikovane vyjadriť, či budú spĺňať základné podmienky na zabezpečenie transparentnosti a miery hospodárskej súťaže, aj keď je možné pozitívne hodnotiť zachovanie týchto typov zákaziek. Materiál uvádza za cieľ zjednodušenie kontroly zákaziek, ale okrem zníženia počtu inštancií pri výkone kontroly (z pôvodných štyroch inštancií: ÚVO, Rada ÚVO, prvostupňový súd, odvolací súd), neuvádza finálny návrh, z ktorého by bolo zrejmé, kto bude v zmysle zákona o súdnej ochrane, resp. zákona o verejnom obstarávaní vykonávať dohľad pri jednotlivých typov kontrol (napr. rozhodovať o námietkach v prvom stupni). Materiál ponúka alternatívu úpravy dohľadu v zákone o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní alebo priamo v zákone o verejnom obstarávaní. Zároveň však v ďalšej časti uvádza výlučne súdny prieskum verejného obstarávania v nasledujúcom znení, cit.: „Na rozdiel od existujúcej sústavy dvoch inštancií na správnom orgáne (Úrad | Z | N | Pripomienku nebolo možné zahrnúť do Plánu obnovy a odolnosti nakoľko riešenie danej témy nie je známe a uzavreté. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pre verejné obstarávanie) a dvoch inštancií na správnych súdoch sa navrhuje zavedenie dvoch inštancií súdneho konania. Výhodou navrhovaného modelu bude predovšetkým to, že bude ihneď zaručený súdny prieskum procesu verejného obstarávania, čím sa docieli sústredenie súdneho rozhodovania vo veciach VO na správnych súdoch.“ Uvedená téza predpokladá, že aj v prvom stupni budú preskúmavať verejné obstarávania súdy na základe podaných žalôb hospodárskych subjektov, čo by znamenalo posilnenie vplyvu súdov v oblasti výkladu právnych predpisov o verejnom obstarávaní, pričom problémom v tomto kontexte bude, že v oblasti verejného obstarávania by tak relevantne pôsobilo viacero orgánov: ÚVO, správne súdy, riadiace orgány (pri zákazkách financovaných z fondov EÚ), orgán auditu. ÚVO by bol viazaný právnym názorom správneho súdu iba vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu. Zároveň na ÚVO zostáva agenda metodického usmerňovania, ktorá by však mohla verejným obstarávateľom prezentovať iný pohľad v porovnaní s rozhodnutiami správnych súdov, ktoré budú nezávislé od metodického usmerňovania ÚVO. Je tiež pravdepodobné, že správne súdy SR budú autonómnejšie vystupovať voči záverom Európskej komisie, t. j. súdy nebudú/nemusia reflektovať na auditné zistenia Európskej komisie. Takýto odlišný právny názor medzi správnymi súdmi SR a EK môže predstavovať riziko pozastavenia financovania projektov v určitých prípadoch (napr. v prípade nosného Operačného programu Slovensko v rámci programového obdobia 2021-2027 aj pozastavenie platieb pre celý operačný program). Ako najväčšie riziko je tak možné vnímať, že v prípade konštituovania ÚVO ako sprostredkovateľského orgánu, ktorý bude zastrešovať komplexne kontrolu eurofondových zákaziek v rámci programového obdobia 2021 – 2027 (tento zámer je súčasťou programového vyhlásenia vlády SR), bude ÚVO povinné prevziať závery z rozhodnutia správnych súdov v danej veci, pričom, ak tieto závery správnych súdov nebudú vecne správne, resp. nebudú zohľadňovať posúdenie určitých otázok v kontexte auditných zistení EK, celý systém kontrol eurofondových zákaziek môže byť zo strany EK spochybnený a viesť k vyššie uvedeným dôsledkom (finančné opravy a pozastavenie platieb za operačné programy). V tomto kontexte je potrebné spomenúť okrúhly stôl, ktorý sa k danej téme konal na Ministerstve spravodlivosti SR vo februári 2021 za účasti MIRRI, ÚVO, MF SR a úradu vicepremiéra pre legislatívu, pričom na stretnutí bol predbežne diskutovaný variant, podľa ktorého v prvom stupni bude preskúmavať verejné obstarávania na základe námietok | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hospodárskych subjektov ÚVO a súdy až v druhom stupni. Na túto skutočnosť materiál nereflektuje, a preto ho žiadame v tejto súvislosti dopracovať. Odôvodnenie: v zmysle pripomienky. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka č. 3 KOMPONENT 3: Udržateľná doprava, 3. Popis investícií a reforiem písm. b) Investície bod 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Ciele - doplnenie . Vybudovanie siete výmenných batériových staníc – Battery Swap pre EV autobusy na úrovni VUC. Vybudovanie Battery Swap, pre čo najväčší počet EV osobných, a nákladných značiek. Výmenu realizovať formou služby BaaS (Batéria ako služba) Implementácia – doplnenie odstavca • Nástroj 3: Schéma pomoci pre PO - Odstavec č.4 doplnenie : Oprávnené projekty sa budú týkať infraštruktúry pre EV, budovanie AC 11+ kW nabíjacích bodov, DC 50+ kW nabíjacích bodov a Batery Swapov; Doplnenie tabuľky Tabuľka č. 2 - Celkový odhad podpory budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony v rámci Plánu obnovy – doplnenie tabuľky o nový stĺpec a dva riadky infraštruktúra 2020 2025 Nást.j 1 (100%) Nást. 2 (100%) Nást.3 (50%) Nást. 4( 100%) BS pre EV autobusy 0 8 - - - 8 BS pre Osobné a nákladné EV 0 10 - - - 10 Doplnenie nového nástroja • Nástroj 4: Sieť vyšších územných výmenných batériových staníc Battery Swap určených pre autobusovú dopravu - VUC ako investor a vlastník infraštruktúry; - intenzita pomoci 100 %; - realizácia výstavby prostredníctvom VUC a NDS - správa infraštruktúry prostredníctvom vysúťažených koncesionárov; - umiestnenie infraštruktúry na SAD, diaľniciach a rýchlostných cestách - synergia s Komponentom 1 - Obnoviteľné zdroje a energetické siete pri investíciách do lokálnych batériových úložísk za účelom posilnenia regulácie elektrických sietí v lokalitách novovybudovaných batériových výmenníkových staníc; - sieť tvorená 8 výmennými batériovými stanicami v ôsmych lokalitách. Doplnenie riadka v tabuľke Tabuľka 3 - Návrh max. výšky dotácie (100 % oprávnených výdavkov) doplnenie Nabíjací bod / plniaca stanica Výkon/tlak Max. dotácia AC ≥ 11 kw 3 000 € DC1 ≥ 50 kw 29 000 € DC2 ≥ 150 kw 130 000 € H2 700 bar 1 000 000 € Batery Swap ≥ 600 kw 100 000 € | O | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. |
| Verejnosť | Pripomienka k Plánu obnovy a odolnosti SR ku komponentu č. 5 - Adaptácia na zmenu klímy v časti: 3.: Popis investícií a reforiem v tomto komponente v bode č. 2.: Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, v časti "Ciele": Navrhujeme, aby došlo k osamostatneniu jednotlivých správ | O | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | národných parkov, ktoré by sa stali samostatnými subjektmi s právnou subjektivitou a ako také by plnili úlohy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny, ako aj úlohy orgánu štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny mimo súčasnej štruktúry ŠOP SR. Transformácia jednotlivých správ národných parkov na právne subjekty je naviazaná na prehodnotenie chránených území na Slovensku a presun správy štátnych pozemkov v národných parkoch a ich ochranných pásmach pod správu národného parku. Pred realizáciou tohto legislatívneho zámeru sa tiež predpokladá, že dôjde k významnému prehodnoteniu súčasných chránených území na Slovensku, v rámci čoho dôjde k prehodnoteniu národných parkov a ich ochranných pásiem s predpokladom redukcie ich výmery, prípadne ich preradením do kategórie prírodný park, ak nebudú spĺňať zákonné kritériá (§ 19 zákona o ochrane prírody) Riešením uvedených nedostatkov systému výkonu štátnej správy ochrany prírody a krajiny by mohlo spočívať v pretransformovaní súčasnej príspevkovej organizácie ministerstva – ŠOP SR, ktorá plní úlohy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona o ochrane prírody, na orgán štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny. ŠOP SR by zároveň naďalej plnila doterajšie úlohy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny. Náš návrh počíta s tým, že by došlo k „presunu“ súčasných zamestnancov okresných úradov, odborov starostlivosti o životné prostredie, vykonávajúcich štátnu správu na úseku ochrany prírody a krajiny, pod nový orgán štátnej správy – ŠOP SR. Títo pracovníci by tak naďalej ostali štátnymi zamestnancami, ktorý by vykonávali štátnu správu na úseku ochrany prírody a krajiny, len by došlo k ich delimitácii na ŠOP SR. Vzhľadom k tomu, že ŠOP SR disponuje vlastným nehnuteľným majetkom (napr. sídla správ chránených území), návrh ráta s tým, že by väčšina týchto nehnuteľností bola spôsobilá plniť aj účely potrebné pre výkon štátnej správy. Táto otázka by si však pri prípadnej implementácii tohto návrhu zasluhovala hlbšou pozornosť, bol by potrebný audit jednotlivých sídel správ chránených území, či by mohli plniť aj úlohy sídla orgánu štátnej správy a to z hľadiska dostupnosti, umiestnenia, ako aj materiálneho a kapacitného vybavenia. Časť "Implementácia" - Reforma ochrany prírody: Navrhujeme prehodnotenie, prerozdelenie a zjednodušenie agendy výkonu štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny tak, aby to viac zodpovedalo potrebám ochrany prírody, ale zároveň aby výkon štátnej správy bol hospodárnejší a efektívnejší. Návrh počíta s tým, že nové orgány štátnej správy by vykonávali štátnu správu ochrany prírody a krajiny v | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | chránených územiach, ale aj vo voľnej krajine, s výnimkou starostlivosti o zeleň a dreviny v intravilánoch obcí a miest. Navrhujeme, aby orgánmi vykonávajúcimi štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny boli: ■ ministerstvo, ■ ŠOP SR a jej organizačné zložky, ■ Správy národných parkov, ■ Slovenská inšpekcia životného prostredia, ■ obce, ■ Štátna veterinárna a potravinová správa Realizácia legislatívneho zámeru si vyžiada zmeny v nasledovných právnych predpisoch: Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov Zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie v znení neskorších predpisov Zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov | | | |
| Verejnosť | Pripomienka k Plánu obnovy a odolnosti SR ku komponentu č. 5 - Adaptácia na zmenu klímy v časti: 3.: Popis investícií a reforiem v tomto komponente v bode č. 2.: Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, v časti "Ciele": Navrhujeme, aby došlo k osamostatneniu jednotlivých správ národných parkov, ktoré by sa stali samostatnými subjektmi s právnou subjektivitou a ako také by plnili úlohy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny, ako aj úlohy orgánu štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny mimo súčasnej štruktúry ŠOP SR. Transformácia jednotlivých správ národných parkov na právne subjekty je naviazaná na prehodnotenie chránených území na Slovensku a presun správy štátnych pozemkov v národných parkoch a ich ochranných pásmach pod správu národného parku. Pred realizáciou tohto legislatívneho zámeru sa tiež predpokladá, že dôjde k významnému prehodnoteniu súčasných chránených území na Slovensku, v rámci čoho dôjde k prehodnoteniu národných parkov a ich ochranných pásiem s predpokladom redukcie ich výmery, prípadne ich preradením do kategórie prírodný park, ak nebudú spĺňať zákonné kritériá (§ 19 zákona o ochrane prírody) Riešením uvedených nedostatkov systému výkonu štátnej správy ochrany prírody a krajiny by mohlo spočívať v pretransformovaní súčasnej príspevkovej organizácie ministerstva – ŠOP SR, ktorá plní úlohy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona o ochrane prírody, na orgán štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny. ŠOP SR by zároveň naďalej plnila doterajšie úlohy odbornej organizácie ochrany prírody a krajiny. Náš návrh počíta s tým, že by došlo k „presunu“ súčasných zamestnancov okresných úradov, odborov starostlivosti o životné prostredie, | O | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vykonávajúcich štátnu správu na úseku ochrany prírody a krajiny, pod nový orgán štátnej správy – ŠOP SR. Títo pracovníci by tak naďalej ostali štátnymi zamestnancami, ktorý by vykonávali štátnu správu na úseku ochrany prírody a krajiny, len by došlo k ich delimitácii na ŠOP SR. Vzhľadom k tomu, že ŠOP SR disponuje vlastným nehnuteľným majetkom (napr. sídla správ chránených území), návrh ráta s tým, že by väčšina týchto nehnuteľností bola spôsobilá plniť aj účely potrebné pre výkon štátnej správy. Táto otázka by si však pri prípadnej implementácii tohto návrhu zasluhovala hlbšou pozornosť, bol by potrebný audit jednotlivých sídel správ chránených území, či by mohli plniť aj úlohy sídla orgánu štátnej správy a to z hľadiska dostupnosti, umiestnenia, ako aj materiálneho a kapacitného vybavenia. Časť "Implementácia" - Reforma ochrany prírody: Navrhujeme prehodnotenie, prerozdelenie a zjednodušenie agendy výkonu štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny tak, aby to viac zodpovedalo potrebám ochrany prírody, ale zároveň aby výkon štátnej správy bol hospodárnejší a efektívnejší. Návrh počíta s tým, že nové orgány štátnej správy by vykonávali štátnu správu ochrany prírody a krajiny v chránených územiach, ale aj vo voľnej krajine, s výnimkou starostlivosti o zeleň a dreviny v intravilánoch obcí a miest. Navrhujeme, aby orgánmi vykonávajúcimi štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny boli: ■ ministerstvo, ■ ŠOP SR a jej organizačné zložky, ■ Správy národných parkov, ■ Slovenská inšpekcia životného prostredia, ■ obce, ■ Štátna veterinárna a potravinová správa Realizácia legislatívneho zámeru si vyžiada zmeny v nasledovných právnych predpisoch: Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov Zákon č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie v znení neskorších predpisov Zákon č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov | | | |
| Verejnosť | Pripomienka k Plánu obnovy a odolnosti, Komponent 4. "Dekarbonizácia priemyslu": Navrhujeme doplniť všeobecnú časť, ktorá nasmeruje a podporí investície v oblasti dekarbonizácie teplárenstva (odklon od uhlia) a energetického využitia nerecyklovateľnej časti zmiešaného komunálneho odpadu. Zdôvodnenie: V teplárenských provozech v současné době probíhá modernizace zaměřená na odklon od spalování uhlí. Dále se intenzivně pracuje na dekarbonizaci teplárenství a energetické využití nerecyklovatelné části směsných komunálních odpadů je jedna z variant, která by mohla | Z | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | napomoci uskutečnit tento záměr a nespalovat primárně fosilní paliva a využít tak surovinu, která by jinak skončila nevyužita na skládkách. Teplárenství podporuje aktivity zaměřené na předcházení vzniku odpadů, jejich třídění a materiálového využití. Teplárenství umí s vysokou účinností zhodnotit tuto surovinu k prospěchu celé společnosti a to díky lokální výrobě elektřiny a distribucí vyrobeného tepla do soustavy centrálního zásobování teplem. MH Teplárenský holding má v úmyslu využívat flexibilní multipalivové kotle, které vyrábí energii z nerecyklovatelné části komunálních odpadů nebo biomasy. Snadno se přizpůsobí změnám v systému nakládání s odpady, které nesporně v budoucnosti nastanou, a tímto neblokuje rozvoj recyklačních technologií. Jedná se o zařízení uvažované v Žiline a nebo Trnave. Očekávané investiční náklady na každý z těchto zdrojů je cca 90 M€, přičemž finanční podpory projektů zajistí přijatelnou cenu tepla a cenu za nakládání s odpady, kterou ponesou občané těchto měst. Předpokládáme, že by každý z těchto nových zdrojů mohl energeticky využít do 90 000 tun alternativních paliv vyrobených ze směsných komunálních odpadů, pocházející z okolí teplárenských soustav. Přínosem projektů je náhrada fosilních zdrojů energie, energetické využití nerecyklovatelné části komunálních odpadů a rozproudění systému nakládání s odpady díky lepšímu třídění a separaci na třídících linkách. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka k: KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu Navrhujeme zmeniť pôvodný názov Komponentu 4 na nový názov: „Dekarbonizácia priemyslu, vrátane energetiky a teplárenstva“ V celom texte Komponentu 4 zmeniť formuláciu „priemysel“ na formuláciu „priemysel, vrátane energetiky a teplárenstva“. Odôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti by mal jednoznačne podporiť aj spoločnosti pôsobiace v oblasti energetiky a teplárenstva, ktorých výroba je emisne náročná, v snahe prejsť na menej emisné alebo alternatívne palivá. Preto by sa tento zámer mal deklarovať aj formou upravených formulácií. | Z | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |
| Verejnosť | Pripomienka konzultačej spoločnosti SUSTO-Sustainability Tools. Okrem digitálnych zručností a zručnosti kriticky myslieť navrhujeme explicitne pomenovať aj ďalšie kľúčové zručnosti, ktoré by malo vzdelávanie pre 21. storočie poskytovať. Navrhujeme vychádzať z návrhu priorít implementácie Agendy 2030 (prijatý uznesením vlády 273/2018), ktoré identifikovali potrebu vzdelávacieho systému: lexibilne reagovať na prítomnosť a vývoj globálnych | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. Pri vysokých školách pripravujúcich učiteľov je zdôraznené, aby sa zvýšila ich účasť na celoživotnom vzdelávaní. Ostatné aktivity VŠ v rámci CŽV patria do komponentu o VS. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | megatrendov, podporovať princípy znalostnej spoločnosti, viac sa orientovať na vnímanie etických a hodnotových otázok, schopnosť reagovať na megatrendy (pričom digitalizácia je iba jedným z nich), presadzovať princípy udržateľného rozvoja. Odôvodnenie: Nosným prvkom celej kapitoly, ktorej názvom je vzdelávanie pre 21. storočie, je vybaviť žiakov a učiteľov digitálnymi kompetenciami. Kým sú digitálne kompetencie nepochybne dôležitým elementom, sú iba jednou malou časťou toho, čo by malo vzdelávanie pre 21. storočie zahŕňať. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka konzultačnej spoločnosti SUSTO - Sustainability Tools, s.r.o. Navrhujeme medzi hlavné výzvy, na ktoré má vzdelávací systém reagovať, doplniť environmentálne výzvy, predovšetkým zmenu klímy a stratu biodiverzity. Reforma cieľov, obsahu a formy vzdelávania musí zahŕňať aj rozvoj klimatickej gramotnosti, ako aj zručností a postojov potrebných pre úspešný život v nízkouhlíkovej spoločnosti. Zdôvodnenie: Žiaci by mali byť podľa návrhov tejto kapitoly schopní čeliť novým výzvam, avšak jedna z najzávažnejších výziev súčasnosti, klimatická zmena, sa v kapitole ani nespomína. | O | ČA | Environmentálne témy budú súčasťou kurikulárnej reformy a sú naznačené aj v komponente (vo výzvach ako aj prierezových témach, ktorým sa nové kurikulum bude venovať). Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. |
| Verejnosť | Pripomienka konzultačnej spoločnosti SUSTO-Sustainability Tools. Komponent 7: Do časti Národný strategický kontext navrhujeme doplniť povinnosti vyplývajúce zo Stratégie environmentálnej Politiky SR do roku 2030, špecificky záväzok "každý, kto sa vzdeláva získa vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie princípov udržateľného rozvoja." Odôvodnenie: Národný strategický kontext vychádza z Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania (2018-2027) však úplne opomína záväzky vyplvývajúce z Envirostratégie 2030 podľa ktorej "každý, kto sa vzdeláva získa vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie princípov udržateľného rozvoja" a taktiež nasledovné: "Environmentálnej výchove, vzdelávaniu a osvete pre udržateľný rozvoj bude venovaná osobitná pozornosť v akčných plánoch na implementáciu Národného programu rozvoja výchovy vzdelávania." | O | ČA | Environmentálne témy budú súčasťou kurikulárnej reformy a sú naznačené aj v komponente (vo výzvach ako aj prierezových témach, ktorým sa nové kurikulum bude venovať). Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. |
| Verejnosť | Pripomienka konzultačnej spoločnosti SUSTO-Sustainability Tools. Navrhujeme posilniť prípravu budúcich pedagógov a pedagogičiek, ako aj zvýšenú podporu ďalšieho kontinuálneho vzdelávania, aby boli schopní efektívne vyučovať environmentálne a klimatické témy, vrátane aktívneho | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyhľadávania odborne korektných a aktuálnych informácií v odbore. Za ďaľšiu kľúčovú zručnosť považujeme je flexibilitu a adaptabilitu na meniace sa podmienky - trhu práce či kríz podobných tej aktuálnej pandemickej a klimatickej. Odôvodnenie: Podľa rozsiahleho prieskumu na slovenských základných a stredných školách by takmer 80% pedagógov uvítalo odborné vzdelávanie, ako aj pregraduálnu prípravu na to, ako učiť o komplexných témach, akou je napr. klimatická zmena (TUKE & SUSTO, 2021). | | | Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |
| Verejnosť | Pripomienka konzultačnej spoločnosti SUSTO-Sustainability Tools. Žiadame, aby sa kurikulárna reforma explicitne zaoberala nesúladom zručností s potrebami budúceho trhu práce, ktorý bude zelený, obehový a nízkouhlíkový. Odôvodnenie: Cieľom kapitoly je zvýšiť gramotnosť a zručnosti žiakov pre život v globálnej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti). Vôbec však nepočíta s tým, že štruktúra ekonomiky sa v procese nízkouhlíkovej transformácie už začína meniť. Text | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sa síce zaoberá skills shortage a mismatch, teda nesúladom zručností s potrebami trhu práce, avšak tento problém sa iba digitálnou transformáciou nezníži. | | | kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |
| Verejnosť | Pripomienka konzultačnej spoločnosti SUSTO-Sustainability Tools. Jedným z pilierov komponentu Vzdelávanie pre 21. Storočie je digitalizácia, ktorá je však iba jedným z prostriedkov k zlepšovaniu systému vzdelávania a v príprave na trh práce. Práve takú istú, ak nie ešte väčšiu, pozornosť treba venovať infraštruktúry a kvalifikovaných personálnych kapacít pri rozvoji bádateľskeho vzdelávania (investície do prístrojového a laboratórneho vybavenia), terénnej výučby, využívania školských záhrad a areálov vo vzdelávaní. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 02 - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, a to cieľ: zvyšovanie energetickej efektívnosti | Z | N | Podmienka v priemere minimálne 30% úspor vyplýva z podmienok Plánu obnovy. Zdroje v cieli Zelená ekonomika |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | - v priemere minimálne 30 % úspora primárnej energie pri zachovaní ich historickej a pamiatkovej hodnoty... Vzhľadom na stavebno-technický stav, resp. vlastnosti historických a pamiatkovo chránených objektov a vzhľadom na zachovanie ich historickej a pamiatkovej hodnoty a jedinečnosti nie je v mnohých prípadoch možné zabezpečiť min. 30 % úsporu primárnej energie, hlavne v lokalitách zapísaných na Listine svetového dedičstva UNESCO, kde musí byť zachovaná autenticita jedinečných pamiatkových hodnôt ako aj použiteľnosť pôvodných materiálov v záujme zachovania ich jedinečnosti. Na týchto budovách nie je možné uplatniť techniku zateplenia obvodových múrov, v väčšine prípadov aj strešnej konštrukcie, výmenu okien za plastové, výmenu vykurovacích systémov za obnoviteľné zdroje energie a s tým spojenú výmenu inštalácie vnútorných rozvodov tepla častokrát do pôvodných kamenných múrov. | | | sú dedikované na energetické úspory, takže nie je možné podmienku vypustiť. V komponente nejde len o budovy chránené UNESCOm. Na základe odborných odhadov je možná aj viac ako 30% úspora na niektorých typoch historických budov. |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 02 - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, a to cieľ: zvyšovanie energetickej efektívnosti - v priemere minimálne 30 % úspora primárnej energie pri zachovaní ich historickej a pamiatkovej hodnoty... Vzhľadom na stavebno-technický stav, resp. vlastnosti historických a pamiatkovo chránených objektov a vzhľadom na zachovanie ich historickej a pamiatkovej hodnoty a jedinečnosti nie je v mnohých prípadoch možné zabezpečiť min. 30 % úsporu primárnej energie, hlavne v lokalitách zapísaných na Listine svetového dedičstva UNESCO, kde musí byť zachovaná autenticita jedinečných pamiatkových hodnôt ako aj použiteľnosť pôvodných materiálov v záujme zachovania ich jedinečnosti. Na týchto budovách nie je možné uplatniť techniku zateplenia obvodových múrov, v väčšine prípadov aj strešnej konštrukcie, výmenu okien za plastové, výmenu vykurovacích systémov za obnoviteľné zdroje energie a s tým spojenú výmenu inštalácie vnútorných rozvodov tepla častokrát do pôvodných kamenných múrov. | Z | N | Podmienka v priemere minimálne 30% úspor vyplýva z podmienok Plánu obnovy. Zdroje v cieli Zelená ekonomika sú dedikované na energetické úspory, takže nie je možné podmienku vypustiť. V komponente nejde len o budovy chránené UNESCOm. Na základe odborných odhadov je možná aj viac ako 30% úspora na niektorých typoch historických budov. |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 02 - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, a to cieľ: zvyšovanie energetickej efektívnosti - v priemere minimálne 30 % úspora primárnej energie pri zachovaní ich historickej a pamiatkovej hodnoty... Vzhľadom na stavebno-technický stav, resp. vlastnosti historických a pamiatkovo chránených objektov a vzhľadom na zachovanie ich historickej a pamiatkovej hodnoty a jedinečnosti nie je v mnohých prípadoch možné zabezpečiť min. 30 % úsporu primárnej energie, | Z | N | Podmienka v priemere minimálne 30% úspor vyplýva z podmienok Plánu obnovy. Zdroje v cieli Zelená ekonomika sú dedikované na energetické úspory, takže nie je možné podmienku vypustiť. V komponente nejde len o budovy chránené UNESCOm. Na základe odborných odhadov je |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hlavne v lokalitách zapísaných na Listine svetového dedičstva UNESCO, kde musí byť zachovaná autenticita jedinečných pamiatkových hodnôt ako aj použiteľnosť pôvodných materiálov v záujme zachovania ich jedinečnosti. Na týchto budovách nie je možné uplatniť techniku zateplenia obvodových múrov, v väčšine prípadov aj strešnej konštrukcie, výmenu okien za plastové, výmenu vykurovacích systémov za obnoviteľné zdroje energie a s tým spojenú výmenu inštalácie vnútorných rozvodov tepla častokrát do pôvodných kamenných múrov. | | | možná aj viac ako 30% úspora na niektorých typoch historických budov. |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 02 - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, a to cieľ: zvyšovanie energetickej efektívnosti - v priemere minimálne 30 % úspora primárnej energie pri zachovaní ich historickej a pamiatkovej hodnoty... Vzhľadom na stavebno-technický stav, resp. vlastnosti historických a pamiatkovo chránených objektov a vzhľadom na zachovanie ich historickej a pamiatkovej hodnoty a jedinečnosti nie je v mnohých prípadoch možné zabezpečiť min. 30 % úsporu primárnej energie, hlavne v lokalitách zapísaných na Listine svetového dedičstva UNESCO, kde musí byť zachovaná autenticita jedinečných pamiatkových hodnôt ako aj použiteľnosť pôvodných materiálov v záujme zachovania ich jedinečnosti. Na týchto budovách nie je možné uplatniť techniku zateplenia obvodových múrov, v väčšine prípadov aj strešnej konštrukcie, výmenu okien za plastové, výmenu vykurovacích systémov za obnoviteľné zdroje energie a s tým spojenú výmenu inštalácie vnútorných rozvodov tepla častokrát do pôvodných kamenných múrov. | Z | N | Podmienka v priemere minimálne 30% úspor vyplýva z podmienok Plánu obnovy. Zdroje v cieli Zelená ekonomika sú dedikované na energetické úspory, takže nie je možné podmienku vypustiť. V komponente nejde len o budovy chránené UNESCOm. Na základe odborných odhadov je možná aj viac ako 30% úspora na niektorých typoch historických budov. |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 02 - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov, a to cieľ: zvyšovanie energetickej efektívnosti - v priemere minimálne 30 % úspora primárnej energie pri zachovaní ich historickej a pamiatkovej hodnoty... Vzhľadom na stavebno-technický stav, resp. vlastnosti historických a pamiatkovo chránených objektov a vzhľadom na zachovanie ich historickej a pamiatkovej hodnoty a jedinečnosti nie je v mnohých prípadoch možné zabezpečiť min. 30 % úsporu primárnej energie, hlavne v lokalitách zapísaných na Listine svetového dedičstva UNESCO, kde musí byť zachovaná autenticita jedinečných pamiatkových hodnôt ako aj použiteľnosť pôvodných materiálov v záujme zachovania ich jedinečnosti. Na týchto budovách nie je možné uplatniť techniku zateplenia obvodových múrov, v väčšine prípadov aj strešnej konštrukcie, výmenu okien za plastové, | Z | N | Podmienka v priemere minimálne 30% úspor vyplýva z podmienok Plánu obnovy. Zdroje v cieli Zelená ekonomika sú dedikované na energetické úspory, takže nie je možné podmienku vypustiť. V komponente nejde len o budovy chránené UNESCOm. Na základe odborných odhadov je možná aj viac ako 30% úspora na niektorých typoch historických budov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | výmenu vykurovacích systémov za obnoviteľné zdroje energie a s tým spojenú výmenu inštalácie vnútorných rozvodov tepla častokrát do pôvodných kamenných múrov. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra V kapitole 5. "Popis investícií a reforiem v tomto komponente", písmeno A. "Reformy", bod 3 „Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE“, v časti „Ciele“ navrhujeme zmeniť text štvrtej odrážky tak, že tento bude znieť: „Vytvorenie podmienok pre výrobu tepla v CZT na splnenie požiadaviek smernice REDII týkajúcich sa účinnosti a podielu OZE tak, aby nedochádzalo k nepriaznivým dôsledkom na účinné systémy CZT, resp. tak, aby to podporilo ďalší rozvoj účinných systémov CZT ako jedného z efektívnych prostriedkov pre dosiahnutie cieľov v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov a energetickej efektívnosti.“ | Z | A | Pripomienka zohľadnená v texte komponentu. |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra V kapitole 5. „Popis investícií a reforiem v tomto komponente“, písmeno B. „Investície“ , bod 3. „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“, v časti „Implementácia“ navrhujeme doplniť novú odrážku s textom: „podporiť potenciál vysokoúčinných systémov CZT na poskytovanie vyrovnávacích a iných systémových služieb vrátane reakcie na dopyt a uskladňovanie nadbytočnej elektriny z obnoviteľných zdrojov tam, kde to vytvorí podmienky pre efektívnejšie využívanie zdrojov a nákladov oproti alternatívnym riešeniam.“ | Z | N | Nie je možné akceptovať vzhľadom na výšku finančnej alokácie pre investíciu. |
| Verejnosť | Pripomienka ku Komponentu 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra. V kapitole "2. Hlavné výzvy a ciele", časť: "V sektore vykurovania a chladenia dosiahnuť zvýšenie podielu OZE" v tretej odrážke navrhujeme v súlade s podmienkami smernice 2018/2001/EÚ upraviť text tak, že tento bude znieť: „Vzhľadom na vysoký podiel nákladov na energie (vrátane tepla) hradený slovenskými spotrebiteľmi je preto vhodné naštartovať investičnú aktivitu s cieľom zvýšenia podielu výroby tepla z OZE tak, aby nedochádzalo k nepriaznivým dôsledkom na účinné systémy CZT, resp. tak, aby to podporilo ďalší rozvoj účinných systémov CZT ako jedného z efektívnych prostriedkov pre dosiahnutie cieľov v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov a energetickej efektívnosti; vysokoúčinné systémy CZT | Z | A | Pripomienka zohľadnená v texte komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sú/môžu byť zdrojom flexibility pre elektrizačnú sústavu v súvislosti s budúcim rozvojom OZE.“ | | | |
| Verejnosť | Pripomienka SUSTO-Sustainability Tools. Pre skutočne zelenú tranzíciu školstva, okrem efektívnej rekonštrukcie existujúcich zariadení, a pre zvýšenie dopadu zelených opatrení navrhovaných v rámci Plánu obnovy a odolnosti žiadame: 1. Aktualizovať celý systém celoživotného vzdelávania, s osobitným dôrazom na školské kurikulum a zaradiť témy zmyslu, potreby a mechanizmu navrhnutých zelených inovácií (aj v prostredí meniaceho sa trhu práce) s cieľom zvýšenia environmentálnej gramotnosti a získania širokej verejnej akceptácie a podpory navrhovaným zeleným inováciám. 2. Explicitne zmieniť aktualizáciu cieľov, obsahu a metód vzdelávania na každom stupni tak aby viedli ku komplexnému chápaniu zmeny klímy a iných environmentálnych výziev. 3. Vytvorenie podporných mechanizmov, aby sa environmentálne a klimatické vzdelávanie stali pevnou súčasťou výkonu práce pedagógov. Odôvodnenie: Kapitola disproporčne krátko informuje o zelenej tranzícii, ktorá sa má dosiahnuť digitalizáciou vzdelávania a energeticky efektívnou rekonštrukciou existujúcich zariadení. Iba dobudovaním digitálnej infraštruktúry a tým, že sa žiaci budú učiť v energeticky efektívnych budovách nie je možné vychovať environmentálne a klimaticky gramotných mladých ľudí, ktorí sa vedia uplatniť v nízkouhlíkovej spoločnosti. Odporúčania sú podložené aj pripravovanou štúdiou analytických útvarov MŽP SR a MŠVVaŠ SR o posilnení environmentálnej výchovy. | Z | ČA | Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie. |
| Verejnosť | Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov HORIZONT EUROPE, časť „Cieľová skupina“ s.16, doplniť text „všetky subjekty oprávnené v programe HORIZONT EUROPE“ Zdôvodnenie návrhu: Podporu by mali dostať všetky subjekty, ktoré sú oprávnené v rámci programu HORIZONT EUROPE a nie len vybrané typy organizácií. Nakoľko zapojenie slovenských subjektov do programu HORIZONT 2020 je v súčasnosti veľmi slabé, nemali by sme brániť žiadnym aktívnym účastníkom programu a podporiť ich aj v rámci plánu obnovy. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 2. | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Podpora spolupráce firiem a verejného sektora, časť „Cieľová skupina“ s.19, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Dokument hovorí o nedostatku nástrojov na spoluprácu a interakciu v rámci Slovenska, slabej účasti v medzinárodných partnerských projektoch, o chýbajúcich prepojeniach výskumno-inovačného ekosystému, o nízkej miere internacionalizácie (najmä podnikov), ... . Jedným z riešení na uvedené výzvy je maximálne využitie existujúcich klastrov (záujmových združení právnických osôb), spájajúcich univerzity, SAV, MSP ale aj mestá, regióny a NGO, a ktoré sú už dnes okrem významných aktivít na Slovensku napojené aj na ERA prostredníctvom EIT, ESFRI, H2020, zahraničné partnerstvá a akcelerovať ich ďalší rozvoj v už začatých iniciatívach zameraných na podporu inovácií MSP. Z uvedených dôvodov je nevyhnutné zabezpečiť, aby cieľovou skupinou a teda aj oprávnenými prijímateľmi boli aj klastre t.j. záujmové združenia právnických osôb (ZZPO) | | | |
| Verejnosť | Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 4. Podpora inovácií, časť „Cieľová skupina“ s.25, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Pripomienka v rámci Komponent 9 - Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií, do písmena b) Investície, bod 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, časť „Cieľová skupina“ | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | s.26, doplniť text „záujmové združenia právnických osôb“ Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | | | |
| Verejnosť | Pripomienka v rámci Komponent 9, Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, b) Investície bod , bod 1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov HORIZONT EUROPE a EIT, časť „Ciele doplniť cieľ Umožnenie väčšej účasti slovenských firiem a priemyselných klastrových organizácií v existujúcich bilaterálnych programoch a iniciatívach v rámci Európy, ktorých výsledkom sú konkrétne prototypové riešenia. Zdôvodnenie návrhu: medzinárodnú spoluprácu v tejto turbulentnej dobe nie je možné definovať len k jednému programu a to HORIZONT EUROPE a podrobne rozpisovať podporu medzinárodnej spolupráce len v oblastiach, ktoré sú zadefinované v HORIZONT EUROPE. V nadpise časti je „Podpora medzinárodnej spolupráce“. Preto je potrebné rozpísať aj iné možnosti spolupráce, aspoň všeobecne na úrovni bilaterálnych programov a iniciatív (nemenovať, pretože môžu stále vznikať nové) ale v tejto oblasti sa musia stanoviť priority, o ktoré má štát záujem. Jednou z nich by mala byť podpora inovácií na základe znižovania objemov odpadov, a tým plnenie úloh vyplývajúcich z EC t.j. znižovania skládkovania a podpora cirkulárnej ekonomiky (prepojenie s komponentom 4 (Dekarbonizácia priemyslu) a 5 (Adaptácia na zmenu klímy) | Z | A | Text upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Pripomienka v rámci Komponent 9, Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií, b) Investície bod , bod 2. Podpora spolupráce firiem a verejného sektora, Transformačné a inovačné konzorciá – „Opatrenie sa týka zriadenia kooperatívnych Transformačných a inovačných konzorcií v ohniskách inovácie a v ostatných regiónoch vo vybraných sektoroch ekonomiky na základe kvalitných projektov definovaných zdola Aktéri – startupy, univerzity/výskumné inštitúcie a etablované spoločnosti - by sa mali samoorganizáciou spojiť do konzorcií a predložiť komplexné projektové návrhy na vytvorenie týchto centier“ Zdôvodnenie návrhu: V SR existuje sieť klastrových organizácií, ktoré sú združeniami právnických osôb, ich ciele, štruktúra a stratégie plne zodpovedajú uvedenému opatreniu. Sieť klastrových organizácií je národným projektom podporovaná v oblasti certifikácie a recertifikácie (ESCA LABEL). Na uvedené sú nastavené aj jednotlivé výzvy EK, a celkovo EU jednotlivé DG podporujú klastrové iniciatívy v jednotlivých krajinách aj tým, že im umožňujú vstupovať do jednotlivých výziev, dokonca sú viaceré výzvy spojené so zvyšovaním kvalifikácie personálu v týchto priemyselných klastroch. Sú to udržateľné inštitúcie a certifikované na EU úrovni. Ad hoc konzorcia, pokiaľ nezaručia udržateľnosť projektu a následných zdrojov sú neužitočné z hľadiska dopadov. Okrem toho, v tejto časti chýbajú informácie ohľadom Technologických centier, ktoré podľa definície EU práve môžu zabezpečovať transfer medzi výskumom a praxou. Jednoznačne je potrebné využiť už existujúci potenciál priemyselných klastrov, ktoré sú certifikované a sú stabilizovanou sieťou v SR. Sú tiež kľúčovým iniciátorom zmien v sektoroch v celej EU, pretože práve spájajú vedu, výskum, aplikovaný výskum, školstvo, výrobné spoločnosti ako aj ostatné organizácie a tiež verejný sektor (dokonca aj samosprávu), start-up firmy. | Z | N | Súčasťou projektu musí byť aj biznis model vytvoreného konzorcia pre zabezpečenie udržateľnosti takéhoto projektu, pričom zabezpečenie práve udržateľnosti je jedným z dôvodov vytvorenia konzorcia na báze zahraničných skúseností. Klastrové organizácie majú nezastupiteľné miesto v rámci podpory inovácií, avšak napriek ich existencii a poskytovaniu služieb nie je aktuálne viditeľný ich efekt na dlhodobé postavenie Slovenska v medzinárodných rebríčkoch ako napr. European Innovation Scoreboard a preto je nevyhnutné zavádzanie aj nových pilotných schém, ktoré boli úspešné v zahraničí a sú postavené na dlhodobej skúsenosti a dosahovaní výsledkov. Kombinácia pôsobenia existujúcich a nových schém a vzniknuté synergické efekty medzi nimi môžu viesť k akcelerovaniu inovačnej aktivity tak aby sa odrazila v dlhodobom horizonte aj v rámci medzinárodných rebríčkov. |
| Verejnosť | Pripomienka: Zapojiť Úniu klastrov Slovenska (UKS) do prípravy plánu obnovy pre komponent 9 Zdôvodnenie návrhu: UKS je v súčasnosti členom Európskej klastrovej aliancie (European Cluster Alliance), ktorá bezprostredne komunikuje s DG GROW, ktoré si plne uvedomuje významnú úlohu klastrov v spoločnosti a na prekonanie krízy plánuje a podporuje zapojenie klastrov do „Plánu obnovy Európy“, čo potvrdil vo svojom vystúpení aj eurokomisár Thierry Breton. Únia klastrov Slovenska reprezentuje 15 klastrov pričom najvýznamnejším je klaster IT Valley Košice, | Z | A | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. MH SR s Úniou klastrov dlhoročne spolupracuje a na viacerých uvedených aktivitách participujeme priamo alebo sprostredkovane prostredníctvom SIEA; úniu vnímame ako relevantného partnera a diskusiu s nimi podporíme. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktorý ako jediný na Slovensku má „Zlatý odznak“ Európskej klastrovej certifikačnej agentúry. Klastre sú zamerané na rôzne atraktívne odvetvia ako napr. IKT, energetika a životné prostredie, robotika, kreatívny priemysel, biohospodárstvo, inteligentná doprava, inteligentné mestá, nové materiály vrátane biodegradovateľných, atď.), ktoré dominujú aj v hlavných témach plánu obnovy. | | | |
| Verejnosť | Pripomienku podáva, Národná Sieť Miestnych Akčných Skupín Slovenskej Republiky, Gen. M. R. Štefánika 386/83, 911 01 Trenčín, ktorá zastupuje miestne akčné skupiny v SR, ktoré pracujú prístupom LEADER a s použitím nástroja CLLD na viac ako 3/4 vidieckeho územia SR , kontaktná osoba: Milan Hagovský, 0948 777 533. Absencia územnej dimenzie. V materiáli absentuje zatiaľ náčrt implementačného mechanizmu a jasný náčrt územného rozmeru Plánu obnovy.... Je nevyhnutné si uvedomiť že pre uskutočniteľnosť navrhovaných opatrení v praxi je nevyhnutné previazanie intervencií na miestnej - reálnom fyzickom priestore územia kde sa v praxi odohrávajú reálne operácie. Je nevyhnutné jednotlivé opatrenia previazať a zapracovať do pripravovaných Integrovaných územných stratégí na úrovni vyšších územných celkov a funkčných mestských oblastí. Pre tento účej le kľúčové aj jasné zadefinovanie pre implementáciu navrhovaných opatrení využitie integrovaných nástrojov územného rozvoja - Integrovaných územných investícií (ITI) a Miestneho rozvoja vedeného komunitou (CLLD/LEADER). Tieto dva kľúčové integrované nástroje bez ktorých nedosiahneme potrebné synergie a komplementarity na miestnej a subregionálnej úrovni. Ciele kohéznej a politiky a politiky rozvoja vidieka (cez SPP) sa nedajú efektívne dosiahnuť bez uvedomenia si skutočnosti že je potrebné previazať jednotlivé ciele plánu obnovy na miestnej úrovni. Budovanie kapacít na miestnej a subregionálnej úrovni Z tohto hľadiska je nevyhnutné podporiť a zapracovať také opatrenia ktoré vytvoria predpoklady pre takýto integrovaný prístup a tým je budovanie zdieľaných kapacít všetkých sociálno-ekonomických aktérov na miestnej a subregionálnej úrovni (nielen krajskej!) Z tohto hľadiska odporúčame rešpektovať aj pre nové programové obdobie platné DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 240/2014 zo 7. januára 2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v EŠIF ktoré jasne definuje úlohu sociálno-ekonomických partnerov pri príprave Partnerskej dohody a programov (kde patrí aj Plán obnovy…). Je nevyhnutné v zmysle | Z | N | POO je strategickým dokumentom na národnej úrovni a zakomponovanie subjektov regionálnej územnej samosprávy v rámci implementácie jednotlivých komponentov bude rozpracované v rámci stratégie implementácie jednotlivých komponentov priamo zo strany vykonávateľov. V systéme riadenia a implementácie mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti budú územný princíp a ďalšie stratégie územia zohľadnené v rámci procesu výberu projektov. POO definuje na strategickej úrovni iba zodpovedné subjekty vykonávateľa komponentu, ktorým je ÚOŠS , pripadne prijímateľov strategických investícií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | návrhu článku 6 Nariadenoa o spoločných uzstanoveniach… budovať administratívne a rozvojové kapacity na miesntej úrovni s rešpektovaním princípov subsidiarity, viacúrovňového spravovania ktoré je reprezentované partnerstvami miestnej samosprávy a ďalších sociálno-ekonomických partnerov medzi ktorých patria miestne akčné skupiny, regionálne rozvojové agentúry a iné typy verejno-súkromných partnerstiev. Bez spolupráce na miestnej úrovni a bez miestnych kapacít sa ciele plánu obnovy budú veľmi ťažko dosahovať… Do implementačného mechanizmu odporúčame využiť aj materiály vypracované počas nemeckého predsedníctva - zvlášť odporúčania novej Územnej Agendy 2030 (https://territorialagenda.eu/) a Novej Lipskej Charty (https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2020/12/12-08-2020-new-leipzig-charter-the-transformative-power-of-cities-for-the-common-good) | | | |
| Verejnosť | Pripomienky k celému dokumentu: Pripomienka: Zabezpečiť, aby záujmové združenia právnických osôb (klastre) boli zaradené do cieľovej skupiny a teda aj medzi oprávnených prijímateľov v rámci každého relevantného komponentu Plánu obnovy Charakter pripomienky: Zásadná Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. PRIPOMIENKY K ČASTI 1: VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU Pripomienka: Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 1. Zelená tranzícia, časť Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy, strana 6, text doplniť o: „Súčasné adaptačné reformy smerujúce k | Z | ČA | Adresáti, resp. cieľové skupiny jednotlivých opatrení v rámci Plánu obnovy sú uvedení v rámci konkrétnych komponentov, pričom presná identifikácia oprávnených žiadateľov prichádza do úvahy až pri nastavovaní výziev v rámci implementácie Plánu obnovy po jeho odsúhlasení inštitúciami EÚ. V zásade je ale možné uviesť, že záujmové združenia právnických osôb (klastre) budú mať príležitosť získať podporu z Plánu obnovy vo viacerých oblastiach. Kapitola 1 materiálu poskytuje prehľad hlavných vychodísk a cieľov celého Plánu obnovy a odolností, pričom vychádza z opatrení, ktoré sú súčasťou konkŕetnych tematických komponentov. Podrobnosti o navrhovaných reformách a investíciách, zapojených aktéroch a spôsoboch implementácie poskytujú jednotlivé komponenty. Nespochybňujeme prínos a význam odborných klastrových iniciatív vo zvyšovaní konkurencieschopnosti, inováciách, vzdelávaní a technologickom transfere, avšak máme za to, že bližší popis ich štruktúry na tomto mieste nie je vhodný ani účelný. V rámci Plánu obnovy sa predpokladá príprava reformy nakladania so stavebným odpadom v duchu zásad obehového hospodárstva, ktorá predznamená komplexnú reformu nakladania s odpadom a obehového hospodárstva, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dosiahnutiu uhlíkovej neutrality a prispôsobeniu sa klimatickým zmenám, ktoré sa opierajú o regionálne i lokálne plánovanie podporujúce vzorové riešenia pre zelenú ekonomiku, si vyžadujú strategické investície do fyzickej infraštruktúry s diverzifikáciou ekonomík tak, aby umožnili mestám a župám napĺňať špecializovanú úlohu v polycentrickom rozvoji území. Komplexnosť problematiky reformy zameranej na zelenú ekonomiku si vyžaduje ekologický hospodársky rozvoj, ktorý je možné dosiahnuť rozvojom zelene orientovaných klastrov a zelených pracovných miest. Práve podpora klastrov, ktoré v sebe integrujú inovatívne prostredie s odborným zázemím pre oblasť zelenej ekonomiky, napomáha dosiahnutiu vytýčených cieľov prostredníctvom efektívnosti i zdieľanej infraštruktúry, a to bez potreby duplikovania opatrení.“ Charakter pripomienky: Zásadná Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. Pripomienka: Časť 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu, bod 1. Zelená tranzícia, časť Dodržiavanie princípu Významne nepoškodzovať, strana 7, text doplniť o: Obehové hospodárstvo je systém, ktorý už vo fáze prípravy produktu, kladie dôraz na udržateľnosť celého životného cyklu produktu. Jednotlivé fázy životného cyklu produktu musia byť v maximálnej možnej miere v súlade s existujúcimi technológiami, legislatívou i výsledkami dobrej praxe, a zároveň preukázateľne udržateľné v uzavretom cykle tak, aby produkovali, čo najmenšie množstvo odpadu i CO2, pri dodržaní zásady dlhodobej udržateľnosti uzavretého cyklu. Obehové hospodárstvo si vyžaduje tvorbu takých produktov, ktoré budú spotrebovávať čo najmenej primárnych | | | ktorú pripravuje Ministerstvo životného prostredia SR. Táto komplexná reforma však priamo nebude súčasťou Plánu obnovy, preto nepovažujeme za vhodné a účelné na tomto mieste širšie uvádzať základné princípy obehového hospodárstva. Poukazujeme na to, že podrobnosti o dodržiavaní princípov obehového hospodárstva v jednotlivých komponentoch poskytujú dotazníky ohľadom dodržiavania princípu výrazne nepoškodzovať (DNSH), ktoré sú povinné na úrovni každého opatrenia (reformy/investície). |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdrojov i energií, a zároveň pri ich realizácii bude preferované využívanie obnoviteľných zdrojov i materiálov. Produkty Obehového hospodárstva musia spĺňať požiadavku opakovaného užívania, opraviteľnosti, zlepšovania, recyklovateľnosti alebo environmentálne prijateľnej rozložiteľnosti a to pri neustálom znižovaní uhlíkovej stopy. Využívanie certifikácie dostupných systémov pomáha samosprávam, regionálnym projektantom a vývojárom efektívne rozhodnúť o každom ďalšom plánovaní a rozvoji územia. Zároveň predstavujú komplexný nástroj, ktorý skĺbi požiadavky strategického plánovania v území tak, aby boli zohľadnené environmentálne, energetické, klimatické i socio-ekologické potreby regiónu, pri zachovaní udržateľného rozvoja a hospodárskeho rastu. Charakter pripomienky: Zásadná Zdôvodnenie návrhu: Obehové hospodárstvo predstavuje ekonomický model uprednostňujúci opätovné využívanie a recyklovanie produktov (Europarl, 2021). Cieľom obehového hospodárstva je čo najdlhšie udržiavať hodnotu výrobkov, materiálov a zdrojov ich návratom do produkčného cyklu na konci ich používania pri minimálnej tvorbe odpadu. Čím menej výrobkov je zlikvidovaných, tým menej surovín sa vyťaží, čo pozitívne vplýva na životné prostredie. (Eurostat, 2021) Prechod na intenzívnejšie obehové hospodárstvo, v ktorom sa hodnota výrobkov, materiálov a zdrojov uchováva v hospodárstve čo možno najdlhšie a minimalizuje sa vznik odpadu, je významným príspevkom k úsiliu EÚ o rozvoj udržateľného nízkouhlíkového, konkurencieschopného hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje. (Eurokom, 2015). Súvisiaca správa poukazuje na rozsiahlejšie prínosy obehového hospodárstva vrátane zníženia súčasných úrovní emisií oxidu uhličitého (EMS,2015). Tvorba produktov v súlade s obehovým hospodárstvom Obehové hospodárstvo je model produkcie a spotreby, v rámci ktorého sa produkty neefektívne neodstraňujú, ale sa zdieľajú, požičiavajú, opätovne využívajú, opravujú a recyklujú dovtedy, pokiaľ to je možné. Takýto spôsob produkcie a spotreby napomáha zvyšovaniu životnosti produktov a znižovaniu produktov na konci životného cyklu (odpad). Ak nejaký výrobok dosiahne koniec svojej životnosti, potom materiály z ktorých bol vyrobený, sa použijú na výrobu nových. Niektoré materiály môžu byť používané opakovane, čím sa vytvárajú ďalšie hodnoty. (Europarl, 2021). Obehové hospodárstvo začína na úplnom začiatku životného cyklu výrobku. Fáza navrhovania, ako aj výrobné procesy majú vplyv na získavanie zdrojov, využívanie zdrojov a vznik odpadu počas celého životného cyklu výrobku. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (Eurokom, 2015) Z pohľadu tvorby produktov začína proces na samom začiatku životného cyklu produktu: inteligentný dizajn produktu a výrobné procesy môžu pomôcť šetriť zdroje, teda vyhnúť sa neefektívnemu nakladaniu s odpadom a vytvárať nové obchodné príležitosti. (Eurostat, 2021) Obr. A1 Schéma obehového hospodárstva, zdroj: Europarl, 2021 Úloha klastrovej politiky a klastrových programov je veľmi dôležitá vzhľadom na zmeny odohrávajúce sa v medzinárodnom a európskom kontexte. Vytvára kvalitné a konkurencieschopné podnikateľské prostredie prostredníctvom úzkej spolupráce regionálnej samosprávy, akademickej sféry a výskumu s podnikateľskou praxou, najmä v oblasti inovácií. Model inovácie Quintuple Helix tvorí interakciu piatich podsystémov (helixov): vzdelávanie - podnikanie - verejná správa a samospráva - verejnosť - prostredie v ekonomike založenej na vedomostiach. Sociálna ekológia a ochrana životného prostredia je základom pre inovácie, udržateľný rozvoj a hospodársky rast. Spoločným úsilím verejného a súkromného sektora je snaha podporiť nový environmentálny trh, prostredníctvom zavádzania príkladov dobrej praxe a pomocou nich postupne zvyšovať informovanosť zákazníka. Práve príklady dobrej praxe v prospech spotrebiteľa jasne deklarujú vzťahy medzi komplexnými nákladmi životného cyklu a hodnotením viazaným na nakladanie s energiami, v súlade so stavom uhlíkovej stopy v stavebných materiáloch, tovaroch, produktov a následné dopady vplývajúce na životné a sociálne prostredie. Hodnotenie a certifikácia podľa zásad obehového hospodárstva Vhodné využitie dostupných certifikačných systémov a ich zásad pri hodnotení zámerov, predstavuje efektívny nástroj posudzovania v oblasti regionálneho rozvoja. Certifikácia zohľadňujúca zásady obehového hospodárstva podporuje také systémy kvality, ktoré sa dokážu udržateľným spôsobom prispôsobiť požiadavkám regionálneho rozvoja. Práve požiadavky kladené na znižovanie uhlíkovej stopy smerom ku dekarbonizácii, si vyžadujú predcertifikáciu už na začiatku tvorby projektovej dokumentácie, či dizajnu produktu. Práve tieto nástroje sú efektívnym nástrojom poskytovania finančných prostriedkov v súlade so zásadami obehového hospodárstva i environmentálneho rozvoja územia. Z pohľadu environmentálneho hodnotenia predkladaných zámerov a posudzovania jednotlivých samospráv je možné sa opierať o nasledovné zásady: 1. Environmentálne hodnotenie dopadov stavby (zámeru) na krajinu a obývateľné prostredie obyvateľa s možným využitím certifikácie GREENPASS. Environmentálnym hodnotením dopadov stavby | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (zámeru) na krajinu a obývateľné prostredie obyvateľa predkladá hodnotové údaje pred a po realizovaní zámeru zamerané na: klímu a mikroklímu prostredia; vodu a odtokový proces povrchových dažďových vôd; vzduch i prúdenie a vplyv vetrov; biodiverzitu a obnovu rastlinnej rozmanitosti; Energiu a tepelnú záťaž prostredia. 2. Environmentálne hodnotenie stavby (budovy) z hľadiska prístupov materiálovej sklady a prevádzkových nákladov s využitím hodnotenia podľa systémov certifikácie BREEAM, LEED, OGNI. Hodnotením sa preukazuje najmä zámer pre: udržateľnosť miesta, efektívne využitie vody, efektívne využitie energie, materiály a zdroje, odpady, kvalita vnútorného prostredia, konštrukcia a využitie budovy. 3. Environmentálne hodnotenie výrobkov a produktov a/ TYP III EPD - analýza životného cyklu LCA (úroveň celosvetová): Environmentálne vyhlásenie o produkte (EPD) je nezávisle overený a registrovaný dokument obsahujúci transparentné a porovnateľné informácie o vplyve výrobkov na životné prostredie na základe Analýzy životného cyklu LCA. Vyhodnocuje okrem iného viazanú H2O, CO2, S a energetickú náročnosť technologickej výroby. b/ TYP II EKOLABEL - úroveň európska: environmentálna značka EÚ pre vybrané druhy produktov zohľadňujúca celý životný cyklus produktu. c/ TYP I Environmentálne vhodný produkt - úroveň národná: hodnotí dopad na zložky životného prostredia (vzduch, voda, pôda), obsah škodlivých látok v týchto zložkách, energetickú náročnosť, tvorba a spracovanie odpadov, spotreba surovín, vplyv na ľudské zdravie a iné. Hodnotená je aj trvanlivosť, opraviteľnosť a bezpečnosť výrobku. Z pohľadu sociálnej hodnoty je potrebné sa sústrediť na: 1. Pomer investície na ekonomickú návratnosť pre región a/ zamestnanosť z regiónu: predstavuje preukázateľný počet vytvorených pracovných príležitostí pri vlastnej investičnej výstavbe a počtom vytvorených pracovných miest v prevádzke u zrealizovanej investície. b/ regionálne produkty - regionálna značka: preukazuje garantovaný pôvod v regióne v súlade s kvalitou. 2. Pomer príjmov a výdavkov sociálne spravodlivého pracovného prostredia – sa preukazuje, ako príjem zamestnancov podľa zamestnanosti z regiónu vo vzťahu k priemernému zárobku v Trnavskom kraji v pomere k výdavkom vzťahujúcim sa k presunu kapacít (stravné, odlučné, doprava). 3. Environmentálne hodnotenie pohody vnútorného prostredia budov. Popredný nástroj na zlepšenie zdravia a pohody v budovách na celom svete, ktorá overuje kvalitu priestoru a jeho schopnosť pozitívne vplývať na pohodu a produktivitu jeho používateľov je certifikácia WELL Building | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Standard. Z pohľadu analýzy predpokladaných zámerov ekonomickej hodnoty: 1. Investičná časť vrátane prípravy - preukazuje celkovú predpokladanú hodnota vlastnej investície v prepočte na počet hodín fondu pracovného času a priemerného príjmu v kraji. 2. Prevádzkové náklady po dobu životnosti - preukazujú na projektované prevádzkové náklady počas užívania, najmä náklady na energie, vodu, odpady voči odporúčaným technickým normám. 3. Likvidita po ukončení života vo väzbe na environmentálne hodnotenie sa preukazuje preddemolačným auditom v rozsahu: a) Identifikácia materiálov a súčastí (nebezpečných aj ostatných), ktoré vzniknú z demolácie alebo rekonštrukcie. Definuje druh ako aj množstvo materiálových tokov, vyplývajúcich z demolácie (vysokorizikové alebo nízkorizikové materiály); b) Doplňujúcimi informáciami o tom, ktoré materiály by mali byť triedené pri zdroji, ak je to možné, ktoré môžu/nemôžu byť opätovne použité alebo recyklované a akým spôsobom. Môžu sa tiež navrhovať riešenia pre plán nakladania s odpadom. 4. Udržateľnosť zamestnanosti vo väzbe na sociálne hodnotenie napr. vzdelávanie, zásobovanie, stravovanie, odbytová základňa. V územnom konaní je samosprávny kraj účastníkom konania a dotknutým orgánom verejnej správy, ktorému takéto postavenie vyplýva z osobitného postavenia, a ktorý chráni svoje záujmy. Tieto sa v konaní vyjadrujú k návrhom formou posudku alebo samostatným rozhodnutím. Podkladom rozhodnutia, resp. posudkom je hodnotenie a certifikácia podľa zásad obehového hospodárstva, ktoré chráni záujmy vyššieho územného celku. Práve efektívne zavádzanie certifikačných systémov a ich využívanie v rozhodovacích procesoch napomáha rozhodovaniu v územnom plánovaní regiónu. Je potrebné mať na zreteli, že rozhodnutie o vymedzení riešeného územia koncepcie alebo plánu územného rozvoja regiónu je vecou obstarávateľa. Práve územný plán regiónu stanovuje priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia regiónu, štruktúru a smery rozvoja osídlenia, výroby, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, požiadavky na účelné a hospodárne využitie územia kraja, vymedzenie plôch a koridorov nadmiestneho významu a stanovenie požiadaviek na ich využitie najmä plochy a koridory verejného technického vybavenia územia, rozvojové priority regiónu stanovené na základe optimálnej štruktúry hospodárskeho rozvoja regiónu, organizáciu a územné rezervy pre investície a rozvojové plochy celoštátneho a regionálneho významu, sociálnu a ekonomickú klasifikáciu jednotlivých častí regiónu a odporúčania priorít pre ich dlhodobý | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozvoj, požiadavky na ochranu prírody, životného prostredia, zásady využívania prírodných zdrojov, požiadavka na rozvoj a ochranu kultúrno-historického dedičstva relevantnú regionálnej úrovni. V súlade s prijatými stratégiami samosprávneho kraja bude pre predkladané návrhy/zámery v územnom konaní potrebné požadovať splnenie troch postupov hodnotenia: environmentálne, sociálne a ekonomické. Splnenie tejto požiadavky je možné dosiahnuť hodnotením i certifikáciou podľa zásad obehového hospodárstva a to smerom k návrhom/zámerom verejného sektoru i podnikateľského sektoru. Prenesenie kompetencie na samosprávu a jej tesný vzťah k občanovi umožňuje implementovať nariadenia a usmernenia európskej únie, vyplývajúce zo strategického plánu obehového hospodárstva pre najbližšie obdobie po roku 2020, a to v súlade s potrebami občanov žijúcich v danom regióne. Regionálna samospráva si vyžaduje podporu a rozšírenie kompetencií pri implementovaní svojich záverov a požiadaviek v pripomienkovacích konaniach. Práve regionálna samospráva musí dať do súladu problematiku opierajúcu sa o environmentálne, ekonomické a sociálne hľadisko tak, aby riešenia, zámery a produkty v regióne boli v uzavretom cykle, pri minimálnej produkcii zvyškového odpadu, CO2 a v súlade s optimálne udržateľným environmentálnym prostredím, ktoré pozitívne vplýva na klimatické zmeny. Je potrebné aby regionálna samospráva bola v pozícii rozhodujúceho orgánu, ktorý má kompetenciu v každom stupni projektového zámeru vstúpiť do procesu a požadovať, aby sa zachovávali podmienky súladu s opatreniami za účelom implementácie zásad v oblasti zmeny klímy a obehového hospodárstva v súlade s národnými aj medzinárodnými platnými záväzkami. Medzi najvýznamnejšie súčasné vybrané kompetencie samosprávnych krajov pri výkone samosprávy, týkajúce sa oblastí a opatrení NUS patrí obstarávanie, prerokúvanie a schvaľovanie územnoplánovacích podkladov samosprávneho kraja a územných plánov regiónov, ktoré má len odporúčací charakter. Proces zavádzania konkrétnych opatrení do praxe nadobúdajú zmysel len v tom prípade ak sa podarí zásady obehového hospodárstva zakomponovať už do procesu územného plánovania na úrovni regiónu. O tento prístup sa opiera obehové hospodárstvo v súlade so stanovenými cieľmi udržateľného rozvoja (Agenda 2030). | | | |
| Verejnosť | Pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta (ďalej len „PraF UK“) týmto | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predkladá pripomienky k Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej len „plán obnovy“) v rámci medzirezortného pripomienkovacieho konania, a to k nasledovným komponentom: Komponent 2: Obnova budov Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy Komponent 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Komponent 8: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl Komponent 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií Komponent 10: Lákanie a udržanie talentov Návrh plánu obnovy predložený do medzirezortného pripomienkovacieho konania bol žiaľ pripravovaný bez akejkoľvek diskusie a možnosti vyjadriť sa zo strany vysokých škôl, resp. ich reprezentácií, napriek tomu, že významná časť komponentov sa týka vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Je neprípustné, aby bola akademická obec len pasívnym prijímateľom zmien bez predchádzajúceho dialógu. Napriek prebiehajúcim rokovaniam medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) a akademickou obcou, resp. zástupcami jej reprezentácií, o témach týkajúcich sa riadenia vysokých škôl a koncentrácií vzdelávacích a výskumných kapacít, boli reformy navrhované MŠVVaŠ SR k riadeniu vysokých škôl a koncentráciám vzdelávacích a výskumných kapacít, zahrnuté do plánu obnovy. Vysoké školy tak boli neprijateľne obídené a takýto postup MŠVVaS SR považujeme za snahu o silové presadenie predstáv MŠVVaS SR o reforme vysokých škôl spočívajúcu v politizácii vysokých škôl a obmedzení akademických práv a slobôd, ktorú jednoznačne odmietame. Návrh reformy č. 5 Koncentrácie excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít (Komponent 8 plánu obnovy) len negatívne zvýrazňuje, že vysoké školy boli postavené do polohy bez akejkoľvek svojprávnosti. Návrh uvedenej reformy č. 5 neprijateľne a neodôvodnene viaže investície a ich uvoľňovanie na postup zlučovania univerzitných celkov (s. 12 Komponent 8) podľa „cestovnej mapy“ schvaľovanej MŠVVaŠ SR. Nesúhlasíme s realizáciou koncentrácií bez dohôd s jednotlivými vysokými školami, bez prejavu ich vôle a odmietame vynucovanie súhlasu viazaním investícií na postup zlučovania univerzitných celkov. Považujeme to za zneužitie plánu obnovy a za nátlak. Plán obnovy v tomto smere nespĺňa čl. 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/ 241, nie je odôvodnený ani podložený, nejde o komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu členského štátu. Z uvedených dôvodov odmietame ako celok návrh reformy č. 4 Reforma | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riadenia vysokých škôl a návrh reformy č. 5 Koncentrácia excelentných vzdelávacích a výskumných kapacít v komponente 8 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl. PraF UK zásadne nesúhlasí s tvrdeniami obsiahnutými v pláne obnovy, ktoré bez relevantných údajov a zdrojov vytvárajú dojem nekvalitného vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Verejné vysoké školy v SR sú zo strany štátu dlhodobo podfinancované (výdavky verejnej správy na vzdelávanie vyjadrené ako podiel na HDP boli v roku 2017 výrazne pod priemerom EÚ: 3,8 % oproti 4,6 % (UEO 2017), Pracovný dokument útvarov komisie Správa o krajine za rok 2020 – Slovensko, s. 40). Umiestnenie verejných vysokých škôl v medzinárodných rebríčkoch a ich schopnosť presadiť sa v medzinárodnom prostredí je, s ohľadom na nedostatočné financovanie, úspechom a výsledkom osobného zanietenia členov akademickej obce. Pri hodnotení konkurencieschopnosti slovenských vysokých škôl je potrebné porovnávať financovanie vysokých škôl vo vzťahu k výkonom, pri takom porovnaní budú slovenské vysoké školy nad priemerom európskych univerzít. | | | |
| Verejnosť | Pripomienky odboru klinická psychológia ku plánu obnovy. Pripomienka č. 1 Zásadná Vo vybraných kľúčových ukazovateľoch sa uvádza: Zvýšenie podielu pacientov liečených v komunitnej zdravotnej starostlivosti Zvýšenie počtu personálu, ktorý poskytuje špecifickú modernú liečbu a diagnostiku Skrátenie čakacej doby na poskytnutie odbornej starostlivosti o duševné zdravie Toto však plán dostatočne nenapĺňa. Orientovaný je predovšetkým na závažnejšie psychické ochorenia. Zásadná pripomienka. Je potrebné podporiť špecifické psychoterapeutické intervencie (psychologická liečba v druhom stupni starostlivosti) zacielené na najčastejšie psychické ochorenia (úzkostné poruchy, depresie a závislosti), kde je medzera medzi ľuďmi, ktorí týmito ochoreniami trpia a tými, ktorí sa liečia od 66 do 84%. Títo ľudia aj budú trpieť psychickými následkami COVID-19. Pripomienka č. 2. Zásadná Plán predpokladá: Zavedú sa elektronické registre diagnostických metód a elektronické registre psychológov. Zásadná pripomienka. Doplniť: Chýba zmienka o liečbe duševných chorôb v druhom stupni starostlivosti pomocou jednoduchších postupov špecifických psychoterapeutických intervencií uskutočňovaných hlavne dištančnou formou, čím by sa zároveň naplnil cieľ v elektronizácii. Je potrebné buď vytvoriť, alebo preložiť elektronické aplikácie podporujúce dištančnú psychoterapiu (príklad: Britská aplikácia „SilverCloud | Z | N | Na základe dohody s rezortom bola pripomienka zmenená na obyčajnú. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | online therapy“) . Pripomienka č. 3. Zásadná V rámci vzdelávania finančne zabezpečiť vzdelávanie v špecifických psychoterapeutických intervenciách (druhý stupeň starostlivosti o duševné zdravie). | | | |
| Verejnosť | Real Bees n. o „ Komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy" Ako občianske združenie pôsobiace v predmetných menej rozvinutých regiónoch mimoriadne negatívne vnímame snahu financovať z plánu obnovy výkup pozemkov v chránených územiach do vlastníctva štátu. Tento krok nie len že je v európskom priestore absolútne ojedinelý, ale v predkladanom dokumente je opísaný ako opatrenie ktoré má dopomôcť k zlepšeniu stavu biodiverzity a ekonomickej situácii regiónov. V pláne obnovy sa uvádzajú formulácie ako: „ Mäkký turizmus má navyše vyššiu pridanú hodnotu a predstavuje sofistikovanejší a diverzifikovanejší sektor než intenzívna ťažba dreva, čo môže pomôcť regiónov zabrániť vyľudňovaniu. ". Podobné zdôvodnenia obrovskej investície do nezmyselného a spiatočníckeho výkupu pozemkov sú nemysliteľné najmä v kontexte súčasnej pandémie, kedy si takmer každý, a najmä ľudia žijúci v daných oblastiach uvedomujú, že turistická infraštruktúra, ako sektor služieb je naopak mimoriadne nestabilný sektor. Naopak, príjmy z trvalo udržateľného pôdohospodärstva, vrátane lesníctva nie sú protipandemickými opatreniami takmer zasiahnuté a predstavujú vysokú mieru istoty pre miestnych. Navrhujeme preto od základu prehodnotiť investície do výkupu pozemkov a na príklade zahraničných národných a prírodných parkov uprednostniť skôr podporu motivačných nástrojov pre miestnych vlastníkov pôdy, poľnohospodárov, lesníkov alebo miestne pôsobiace environmentálne organizácie a samosprávy. Verejná mienka je v kontexte historických súvislosti veľmi negatívne naklonená akémukoľvek posilňovaniu postavenia štátu výkupom pozemkov, evokujúcim minulé éry. Práve tieto zásahy totiž v boli minulosti jedným z hlavných dôvodov vysťahovalectva v týchto menej rozvinutých regiónoch. Podľa nášho názoru je predmetné ciele spojené s adaptáciou, mitigáciou a zachovaním resp. zvyšovaním biodiverzity možné dosiahnuť omnoho efektívnejšie (po vzore krajín ako Švajčiarsko, Rakúsko, Fínsko) finančným motivovaním miestnych aktérov k realizácií potrebných opatrení ako sú napr. vodozádržné opatrenia, obnova mokradí, remízok, aplikácia prírode blízkeho lesného hospodárstva, agrolesníckych systémov, zveľadenie mestskej zelene, alebo iných opatrení na ochranu a tvorbu biotopov. Takýto prístup má z dôvodu rozloženia rizika na | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevatnú, pretože ku hromadnej pripomienke nebol priložený dôkaz o zozbieraní aspoň 500 podpisov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | množstvo miestnych aktérov omnoho vyššiu mieru reziliencie, ako financovanie týchto opatrebí prostredníctvom na korupciu náchylnej štátnej organizácie, ktorá musí navyše najprv predmetné pozemky draho nakúpiť. | | | |
| Verejnosť | Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov -SAMP Vyjadrenie k MKP k plánu obnovy – majetkové dane Fiškálne reformy – pro rastový daňový systém Nemožno celkom súhlasiť s navyšovaním dane z nehnuteľnosti (DzN) u fyzických /právnických osôb v zmysle návrhu reforiem: (I) V závislosti od trhovej hodnoty, (II) Aby by takto navýšené príjmy boli výlučne vlastnými zdrojmi samospráv (II). I. Dane z nehnuteľností V roku 2020 dostali všetci vlastníci nehnuteľností nové platobné výmery dane DzN na rok 2020, ktoré sú vyššie v rozpätí 50 – 400 % a viac, v porovnaní s rokom 2019. Dotknutí sú aj nájomcovia (nevlastniaci nehnuteľnosť) pri premietnutí tejto dane (výdavku prenajímateľa) do nájomných zmlúv. 1. Chápeme odporúčanie EÚ k získaniu príjmov do rozpočtu napríklad v oblasti zvyšovania majetkových daní s odôvodnením, že vysoké percento slovenských občanov vlastní nehnuteľnosti (80%) a sú preto považovaný za majetný nárok v porovnaní napr. s občanmi Nemecka alebo inými krajinami EÚ, ktorých väčšina obyvateľstva žije v nájomných bytoch a s regulovaným nájomným. Táto majetková štatistika je však skreslená, napr: 2. Štátny bytový nájomný fond bol rozpredaný v 90. rokoch minulého storočia za netrhové ceny občanom Slovenska, v podstate bytový fond zanikol pred 20 rokmi. Od tej doby štát ani obce nestavajú nehnuteľnosti určené na nájomné bývanie, t. j. nevznikol nový bytový fond bývania. 3. Preto štatistika EÚ je z tohto pohľadu nesprávna, ak poukazuje na majetnosť našich občanov odkúpením do súkromného vlastníctva 1 štátneho bytu/rodinného domu na bývanie, zaobstaraného v 90.tych rokov 20.storočia alebo poukazuje tým, že naďalej slovenskí občania si kupujú nehnuteľnosti na bývanie (drvivá väčšina na úver) z donútenia, keďže neexistuje iná forma bývania napr. nájomné bývanie za dostupnú cenu. Štát/obce nestavajú nájomné byty, pričom každý musí niekde bývať, čo je základná životná potreba človeka. Týmto je skreslená majetková štatistika EÚ, keďže na Slovensku neexistuje štátny bytový nájomný fond za dostupné (regulované) ceny tak ako v iných krajinách EÚ napr. Nemecko, Rakúsko a slovenský občan je odkázaní iba na kúpu nehnuteľnosti, často zadlžením sa formou úveru alebo ísť do trhového nájomného. Preto sa nedá súhlasiť s návrhom v oblasti zvyšovania dane z nehnuteľnosti od roku 2023 z | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a uvádza, že reálne kontúry daňovej reformy budú predstavené a diskutované so širokou verejnosťou, keď sa dosiahne vnútropolitický konsezus ohľadom daňovej reformy, ktorá je z uvedeného dôvodu v Pláne obnovy a odolnosti uvedená len na úrovni deklaratívnych princípov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | týchto dôvodov: • Obyvateľstvo SR má v podstate možnosť pri riešení svojho bývania voľbou medzi kúpou bývania (majetku) väčšinou na hypotéku alebo cenovo nedostupným trhovým nájomným. • Ústava SR v čl. 19 garantuje právo každého občana na zachovanie ľudskej dôstojnosti . Pod pojmom práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti možno zaradiť aj právo na dôstojné bývanie. • Preto, ak si fyzická osoba zo svojich už zdanených príjmov kúpi vlastné bývanie na riešenie svojej základnej životnej potreby, odbremeňuje a pomáha štátu od povinnosti, ktoré má v zmysle Ústavy SR. Štát (obec) by nemal trestať občana za to, že odbremeňuje štát (obec) od povinnosti, ktoré mu priamo vyplývajú z Ústavy SR. Podnet: 1. Ak uplatniť zdaňovanie (DzN), resp. ju navyšovať, tak iba u Fyzických osôb, ktoré vlastnia dva a viac bytov/domov na bývanie v závislosti od trhovej hodnoty (návrh dokumentu vlády „Pro rastový daňový systém“), t. j. iba na druhý a každý ďalší byt /rodinný dom, prípadne určiť zdanenie každej nehnuteľností, ktoré rozsahom už nemožno považovať za štandardné bývanie (napr. priestor na bývanie nad 600m2). 2. Obdobne pre Právnické osoby (FO podnikateľov). Tieto musia mať sídlo firmy v zmysle zákona. Ak firma, ktorá už raz zdanila svoje príjmy a zakúpila si alebo postavila svoje sídlo a v ňom podniká, nemala by platiť žiadnu daň z nehnuteľnosti. Jedná sa vlastne o dvojité zdanenie podnikania. V prípade, že firma vlastní viac budov, tak druhá a každá a ďalšia nehnuteľnosť by až podliehala DzN. II. Príjmy z dane nehnuteľností by nemali byť vlastnými príjmami samosprávy. Samospráva neprispieva, resp. veľmi málo napr. k výstavbe obydlia, ani k pozemkom, na ktorých stojí nehnuteľnosť (vyjmúc prípady prípravy stavebných pozemkov s inžinierskymi sieťami dotiahnutým na hranicu pozemkov, čo je ale často v cene pozemku a tiež často zdôvodnením vyrubenia developerského poplatku). Ak pozemky alebo obydlia nie sú majetkom samosprávy, nepovažujeme za spravodlivé a správne, aby takto získané zdroje od občanov (firiem) zabezpečujúcich si základnú životnú potrebu (u firiem zákonnú povinnosť, podnikanie) boli úhrnne ich vlastnými príjmami. 1. Samosprávy sú v podstate podnikateľskými subjektami, takže ich príjmami by mali byť v prvom rade príjmami z ich vlastného majetku a z vlastnej činnosti, príp. príjmami z prenesenej činnosti štátu na samosprávu a dane a poplatky, ktoré súvisia s ponúkanými službami samosprávy pre občana. 2. Samosprávny v minulosti pri svojom vzniku už raz bezodplatne získali majetok od štátu (hnuteľný a nehnuteľný). DzN by nemala sanovať ich možno zlé hospodárenie. Príjmami v samospráve by mal byť iný | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | model financovania, ktorý má vychádzať z efektívneho fungovania samospráv a z ich vlastnej činnosti napr. počet samospráv by sa mal znížiť, obce a mestá (mestské časti) by sa mali spájať za účelom lepšieho hospodárenia a pod.. Príjmami samosprávy by mali byť príjmy za služby a činností, ktoré reálne vykonáva samospráva pre občana, z daní a poplatkov súvisiacich iba s činnosťou samospráv v prospech obyvateľa. Preto je potrebné a nutné pripraviť kompletnú reformu financovania samospráv a obcí, kde by sa táto dlhoročná nevyváženosť napravila. Spracovali za SAMP: JUDr. Monika Jankovičová Ing. Vladimír Sirotka, CSc. Prezident SAMP Bratislava, 19.03.2021 | | | |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 20, v Implementácii upraviť šiesty bod Pôvodná formulácia: Výstavba cyklistických tratí v mestských aglomeráciách začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady sú 500 tis. Eur/1 km. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti mestských cyklotrás v slovenských mestách a bol určený váženým pomerom nákladov na vybudovanie 1 km cyklistickej infraštruktúry a vybudovaného počtu cyklistických stojanov za uplynulé obdobie. V rámci RRP sa očakáva vystavanie novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 110 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Zdôvodnenie: formulácia v úvode šiesteho bodu Implementácie je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu, potrebné doplnenie cyklistickej dopravy medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami. Formulácia odhadovaných jednotkových nákladov v strede bodu je nedostatočná a chybná, preto ju upravujeme a dopĺňame aj vetou, že môže byť aj vyššia. V | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | závere bodu chýba znova extravilán miest a obcí, ako aj doplnkovej cykloinfraštruktúry pre podporu elekrocyklomobility – doplnenie dobíjacích staníc pre elektrobicykle. Preto sme ich zaradili a znížili tým počet parkovacích prístreškov pre bicykle. Celková dĺžka finálnych km a počet dobíjacích staníc pre elektrobicykle závisí od finálneho rozpočtu pre podporu cyklodopravy. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistických trás v intraviláne a extraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady závisia od konkrétneho projektu a jeho náročnosti, ráta sa v rozpätí 100 tis. - 500 tis. Eur/1 km (v prípade náročných stavebných objektov to môže byť aj viac).. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry medzi mestami ako aj v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti cyklodopravných trás. V rámci RRP sa očakáva výstavba novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne a extraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia zvýšiť vzdialenosť dojazdov cyklistov a skvalitniť aj prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). | | | |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 20-21, v Implementačných prekážkach a stratégiách na ich prekonanie Pôvodná formulácia: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 20. upravený nasledovne: Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati). V prípade výstavby cyklistickej infraštruktúry sa ako implementačné riziko javí najmä nedostatočná projektová príprava na strane prijímateľov – samospráv. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. Zdôvodnenie: formulácia v strede odstavca nezopovedá realite, navrhujeme ju vypustiť. V závere odporúčame upresniť slovo samospráva presnejšou formuláciou - samospráva na regionálnej i miestnej úrovni (teda samosprávne kraje, mestá a obce). Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati). V prípade výstavby cyklistickej infraštruktúry sa ako implementačné riziko javí najmä nedostatočná projektová príprava na strane prijímateľov – samospráv. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. | | | |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 21, v Časovom rozvrhu upraviť druhý bod Pôvodná formulácia: V roku 2021 je pripravených na realizáciu 16,4 km cyklistických tratí a v roku 2022 je pripravených na realizáciu 20,7 km. Pre ďalšie roky sa už pripravuje projektová dokumentácia pre cca 200 km za predpokladanú cenu 500 tis. eur/1 km, t.j. spolu za 2021 – 2026, cca 200 km cyklotrás a 110 bezpečných stojísk pre bicykle na železničných staniciach a celkové náklady 100 mil. eur. Zdôvodnenie: formulácia v druhej časti sú doplnenbé v zmysle našich pripomienok na inom mieste tohto dokumentu – upresnenie nákladov na výstavbu 1 km cyklotrasy, doplnenie počtu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, zníženie počtu bezpečných stojísk. Všetko však závisí od konečnej sumy pre podporu cyklodopravy – z toho sa upresnia cieľové hodnoty. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: V roku 2021 je pripravených na realizáciu 16,4 km cyklistických tratí a v roku 2022 je pripravených na realizáciu 20,7 km. Pre ďalšie roky sa pripravuje projektová dokumentácia pre cca 200 km cyklotrás v predpokladaných jednotkových cenách 100 tis. Eur - 500 tis. eur/1 km, t.j. spolu za 2021 – 2026, sa vybuduje cca 200 km cyklotrás, 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stojísk pre bicykle na železničných staniciach a ich okolí v celkových nákladoch 100 mil. eur. | | | zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 30, v bode 6. Zelený rozmer komponentu, buď do piatej odrážky doplniť formuláciu, alebo zaradiť novú odrážku Pôvodná formulácia: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjach bodov pre elektromobily, Zdôvodnenie: v dokumente sa spomína iba elektromobilita, stráca sa cykloelektromobilita. Preto navrhujeme doplniť odrážku, alebo dať novú odrážku. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Buď: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjacch bodov pre elektromobily a doplnkovej siete dobíjacích staníc pre elektrobicykle na kostrovej sieti cyklotrás predovšetkým v línii železničných tratí, alebo to rozdeliť na dve samostatné odrážky | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Podpora rozvoja voľnočasového bicyklovania do ktorej možno zaradiť aj budovanie nabíjacích staníc pre elektrobicykle bude možná v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Spoločnej poľnohospodárskej politiky v novom programovom období 2021-2027. Z pohľadu zamedzenia rizika duplicitného financovania je potrebné aktivity jednoznačne diferencovať medzi rôznymi zdrojmi európskeho a národného financovania. |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 38, v tabuľke Časť 2 Kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne neneručiť“, v riadku Adaptácia zmeny klímy – zhruba v strede pravého stĺpca tabuľky Pôvodná formulácia: Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách a ich aglomeráciách Zdôvodnenie: v zmysle všetkého predtým uvedeného doplnenie formulácie. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách, ich aglomeráciách a ich priľahkom zázemí (vrátane priemyselných parkov). | Z | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 39, v tabuľke Časť 2 Kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne neneručiť“, v riadku Prevencia a kontrola znečisťovania – zhruba pri konci pravého stĺpca tabuľky Pôvodná formulácia: - rozšírenie používanie bicykla je sprevádzané ochranou životného prostredia. Táto forma dopravy pomáha obmedzovať negatívny | O | N | Predložený text má nemá charakter pripomienky. Spracovateľ berie podnet na vedomie. Textáciu považujeme za dostatočne všeobecnú. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vplyv automobilovej dopravy, najmä hluk, emisie plynov a prachových častíc. Významné zlepšenie infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách. To vytvára predpoklady na znižovanie podielu plochy určenej pre automobilovú dopravu (dynamickú i statickú) na celkovom verejnom priestore v prospech ekologickej nemotorovej dopravy a zelene. Zdôvodnenie: v zmysle všetkého predtým uvedeného doplnenie a rozšírenie formulácie. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: - rozšírenie používanie bicykla je sprevádzané ochranou životného prostredia. Táto forma dopravy pomáha obmedzovať negatívny vplyv automobilovej dopravy, najmä hluk, emisie plynov a prachových častíc. Významné zlepšenie infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách, ale aj medzi mestami navzájom, mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkami, v prípade použitia elektrobicyklov aj na stredné vzdialenosti v mestách, medzi mestami navzájom, mestami a obcami, ako aj mestami a priemyselnými parkami. To vytvára predpoklady na znižovanie podielu plochy určenej pre automobilovú dopravu (dynamickú i statickú) na celkovom verejnom priestore v prospech ekologickej nemotorovej dopravy a zelene. | | | |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: str. 47, bod 1 Synergie a prekryvy, bod Investícia 1 a 2 Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy a Podpora ekologickej osobnej dopravy, posledný odsek nad Investíciou 3. Pôvodná formulácia: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú odlišné od cyklistických projektov financovaných z EŠIF, kde sa predpokladá dominantné zastúpenie projektov cykloturistického charakteru. Zdôvodnenie: v zmysle všetkého predtým uvedeného úprava chybne formulovanej, resp. nesprávne uvedenej druhej časti odseku Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských, medzimestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 45. upravený nasledovne: "Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach v územiach udržateľného mestského rozvoja (UMR) so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Z prostriedkov EŠIF sa naopak predpokladá realizácia cyklodopravných projektov v územiach, ktoré nespadajú pod UMR, čím sa vylučuje riziko duplicitného financovania, a zároveň sa tým zabezpečuje jednoznačnosť pre potenciálnych prijímateľov." Jednoznačné určenie oprávnených subjektov je potrebné z dôvodu vytýčenia jasných deliacich línií medzi plánom obnovy a EŠIF. Z plánu obnovy sa budú financovať |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | celkovej deľbe prepravnej práce a sú obdobné ako cyklistické projekty financované z EŠIF. | | | cyklodopravné projekty v rámci území udržateľného mestského rozvoja, kým z EŠIF všetky ostatné. |
| Verejnosť | Určenie, kde sa v texte nachádza: v riadku 9 – Udržateľná doprava – Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy, stĺpec S, v úvode stĺpca Pôvodná formulácia: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z projektov realizovaných v minulosti v podmienkach slovenských miest, najmä mesta Trnava, ktoré má aktuálne najväčšie skúsenosti s budovaním novej mestskej cykloinfraštruktúry, ako aj z očakávaných nákladov na realizáciu konkrétnych úsekov cyklistickej infraštruktúry v meste Bratislava (podľa Akčného plánu rozvoja pešej a cyklistickej dopravy 2019). Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu cyklistických prístreškov a automatických parkovacích domov pre bicykle na železničných staniciach, kde sa vychádza z cien už realizovaných projektov na Slovensku, konkrétne v mestách Trnava (cykloveža) a Prešov (prístrešky). Zdôvodnenie: uvedené zdôvodnenia sú vybrané veľmi chybne iba z pár miest na Slovensku, Akčný plán mesta Bratislava predsa nemôže byť braný ako miera pre cyklotrasy pre ostatné mestá a regióny Slovenska. Podkladové dáta možno čerpať aj z množstva iných zrealizovaných cykloprojektov, či už samosprávnymi krajmi, alebo ďalšími mestami a združeniami. Cenu dobíjacích staníc pre elektobicykle možno určiť z viacerých zrealizovaných projektov na Slovensku. Pre cyklovežu je námetom cykloveža v Trnave, pre cykloprístrešky z viacerých lokalít Slovenska. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom v rozpätí 100 000 - 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z realizovaných cykloprojektov v minulosti vo vicaerých mestách a samosprávnych krajoch. Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, cyklistické prístrešky a automatické parkovacie domy pre bicykle na železničných staniciach a ich blízkosti. Vychádza sa z cien už realizovaných cykloprojektov na Slovensku. Vzor pre cyklovežu je z mesta Trnava. | Z | N | Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | V celom dokumente Plánu obnovy a najmä v KOMPONENTe 9: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií" chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách, čím je z komponentu s dôrazom na inovácie vynechaný celý inovačný segment. V Komponente 9 sa zároveň spomínajú neziskové organizácie ako jeden z podporovaných subjektov. Nie sú však uvedené vhodné schémy, cez ktoré sú inovácie za účasti tohto sektora podporované. V komponente 9, ako i v celom Pláne obnovy je minimálne zastúpená občianska spoločnosť a neziskový sektor ako hlavní nositelia sociálnych inovácií, napriek tomu, že vplyv tohto sektora je na transformáciu spoločnosti a riešenie najzávažnejších spoločenských problémov kľúčový. Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. Sociálne inovácie majú presah do posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov a to najmä v oblastiach: zdravie populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, a pod. Vhodné podporné schémy: -- Grantový program zameraný na škálovanie overených sociálnych inovácií a podporu ekosystému sociálnych inovácií -- Inovačné poukazy (Innovation vouchers") Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. -- Dlhopisy so sociálnym dopadom ("Social impact bonds"). Zároveň, navrhujeme v Komponente 9 doplniť neziskové organizácie o ďalšie subjekty a nositeľov spoločenských inovácií a to: občianske združenia, nadácie (vrátane komunitných), sociálne podniky, podniky s pozitívnym sociálnym dosahom (tak ako je uvedené v zákone 112/2018 o sociálnej ekonomike). | Z | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |
| Verejnosť | V celom dokumente Plánu obnovy a najmä v KOMPONENTe 9: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií" | Z | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách, čím je z komponentu s dôrazom na inovácie vynechaný celý inovačný segment. V Komponente 9 sa zároveň spomínajú neziskové organizácie ako jeden z podporovaných subjektov. Nie sú však uvedené vhodné schémy, cez ktoré sú inovácie za účasti tohto sektora podporované. V komponente 9, ako i v celom Pláne obnovy je minimálne zastúpená občianska spoločnosť a neziskový sektor ako hlavní nositelia sociálnych inovácií, napriek tomu, že vplyv tohto sektora je na transformáciu spoločnosti a riešenie najzávažnejších spoločenských problémov kľúčový. Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. Sociálne inovácie majú presah do posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov a to najmä v oblastiach: zdravie populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, a pod. Vhodné podporné schémy: -- Grantový program alebo fond zameraný na škálovanie overených sociálnych inovácií a podporu ekosystému sociálnych inovácií -- Inovačné poukazy (“Innovation vouchers”) Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. -- Dlhopisy so sociálnym dopadom (“Social impact bonds”). Zároveň, navrhujeme v Komponente 9 doplniť neziskové organizácie o ďalšie subjekty a nositeľov spoločenských inovácií a to: občianske združenia, nadácie (vrátane komunitných), sociálne podniky, podniky s pozitívnym sociálnym dosahom (tak ako je uvedené v zákone 112/2018 o sociálnej ekonomike). | | | |
| Verejnosť | V celom dokumente Plánu obnovy a najmä v KOMPONENTe 9: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií" chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách, čím je z komponentu s dôrazom na inovácie vynechaný celý inovačný segment. V Komponente 9 sa | Z | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zároveň spomínajú neziskové organizácie ako jeden z podporovaných subjektov. Nie sú však uvedené vhodné schémy, cez ktoré sú inovácie za účasti tohto sektora podporované. V komponente 9, ako i v celom Pláne obnovy je minimálne zastúpená občianska spoločnosť a neziskový sektor ako hlavní nositelia sociálnych inovácií, napriek tomu, že vplyv tohto sektora je na transformáciu spoločnosti a riešenie najzávažnejších spoločenských problémov kľúčový. Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. Sociálne inovácie majú presah do posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov a to najmä v oblastiach: zdravie populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, a pod. Vhodné podporné schémy: -- Grantový program zameraný na škálovanie overených sociálnych inovácií a podporu ekosystému sociálnych inovácií -- Inovačné poukazy (Innovation vouchers") Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. -- Dlhopisy so sociálnym dopadom ("Social impact bonds"). Zároveň, navrhujeme v Komponente 9 doplniť neziskové organizácie o ďalšie subjekty a nositeľov spoločenských inovácií a to: občianske združenia, nadácie (vrátane komunitných), sociálne podniky, podniky s pozitívnym sociálnym dosahom (tak ako je uvedené v zákone 112/2018 o sociálnej ekonomike). | | | |
| Verejnosť | V celom dokumente Plánu obnovy, ale najmä v KOMPONENT-e 9: "Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií" chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách. Neziskové organizácie sa spomínajú ako jeden z podporovaných subjektov, nie sú však uvedené vhodné schémy, cez ktoré sú inovácie za účasti tohto sektora podporované. V komponente 9, ako i v celom Pláne obnovy je minimálne zastúpená občianska | Z | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spoločnosť a neziskový sektor ako hlavní nositelia sociálnych inovácií, napriek tomu, že vplyv tohto sektora je na transformáciu spoločnosti a riešenie najzávažnejších spoločenských problémov kľúčový. Sociálne inovácie majú presah do posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov a to najmä v oblastiach: zdravie populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, a pod. Vhodné podporné schémy sú: -- Grantový program zameraný na škálovanie overených sociálnych inovácií a podporu ekosystému sociálnych inovácií -- Inovačné poukazy (Innovation vouchers") Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. -- Dlhopisy so sociálnym dopadom ("Social impact bonds"). Zároveň, navrhujeme v Komponente 9 doplniť neziskové organizácie o ďalšie subjekty a nositeľov spoločenských inovácií a to: občianske združenia, nadácie (vrátane komunitných), sociálne podniky, podniky s pozitívnym sociálnym dosahom (tak ako je uvedené v zákone 112/2018 o sociálnej ekonomike). | | | |
| Verejnosť | V časti „KOMPONENT 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, Tabuľka 1: Dopad na zelenú a digitálnu tranzíciu" sa v stĺpci „Klasifikácia zásahu" pre „Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE" uvádza len solárna energia. Odporúčame uviesť aj iné formy OZE. Odôvodnenie: Elektrina z OZE výlučne zo slnečnej energie bez dostatočnej akumulácie elektriny bude zvyšovať nároky na udržanie stability siete. | O | N | Pripomienka je smerovaná na funkcionalitu povinnej šablóny excel tabuľky navrhnutej EK. |
| Verejnosť | V časti „KOMPONENT 2, Implementácia" (str. 18) odporúčame v texte „Na presný výpočet sa použije energetická kalkulačka (zdroj SIEA)." vypustiť slovo „presný". Odôvodnenie: Keďže základom výpočtu budú údaje dodávané rôznymi subjektmi, je nereálne očakávať, že dodané podklady budú „presné" a preto nebude možné z „nepresných" údajov vykonať „presný" výpočet. Pri vyhodnocovaní údajov takéhoto typu je nevyhnutné počítať so štatistickou odchýlkou. | Z | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | V časti „KOMPONENT 2, Implementácia“ (str. 19) odporúčame opraviť text: „(podľa vzoru SEIA)“ na „(podľa vzoru SIEA)“ Odôvodnenie: Oprava administratívnej chyby. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| Verejnosť | V časti „KOMPONENT 2, Implementácia“ (str. 19) odporúčame vypustiť text: „Koncepcia energetickej efektívnosti SR“ Odôvodnenie: Tento strategický dokument bol pripravený do roku 2020. V súčasnosti je nahradený Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom. | O | A | Text upravený v súlade s pripomienkou. |
| Verejnosť | V časti „KOMPONENT 2, Implementácia“ str. 19 je uvedený text: „Program zahŕňa nasledovné opatrenia: zateplenie striech, obnova vykurovacích systémov , výmena okien, vodo-zádržné opatrenia, kompostér, fotovoltaika a tepelné čerpadlá.“ Nie je úmyslom podporiť aj inštaláciu slnečných tepelných kolektorov? Odôvodnenie: Využívanie slnečných tepelných kolektorov (vyrábané aj v SR) má v SR pri bezemisnom zásobovaní teplou vodou a čiastočne aj teplom na vykurovanie opodstatnenie. | O | N | Neakceptované, konkrétny výber rozsahu opatrení pri konkrétnom dome bude závisieť od projektového zámeru. |
| Verejnosť | V časti „KOMPONENT 2: Obnova budov, 2. Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR“ (str. 2), odporúčame upraviť formuláciu cieľa „Cieľom reformy starostlivosti o pamiatkový fond je zvýšiť predvídateľnosť rozhodnutí PÚ SR“ Odôvodnenie: Uvedená formulácia naznačuje, ako keby v súčasnosti PÚ SR nepostupoval podľa vopred jasných a transparentných postupov, ale vydával svoje opatrenia nepredvídateľných spôsobom. | O | N | Cieľom reformy zvýšenie predvídateľnosti rozhodnutí je zrýchlenie procesu na základe jasných pravidiel. Úmyslom nie je a ani nebolo naznačovať, že PU SR nepostupuje podľa vopred jasných postupov. |
| Verejnosť | V časti „KOMPONENT 4: Dekarbonizácia priemyslu, Reformy a investície“ (str. 1) sa ako reforma uvádza „Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry“. Odporúčame prehodnotiť túto reformu v časti „dekarnobizácia priemyslu“ alebo uviesť, čo všetko sa na účely plánu obnovy považuje za priemysel. V Tab. 1 na str. 4 je energetika jednoznačne oddelená od priemyslu. Pre celý komponent odporúčame vhodnejší názov: dekarbonizácia energetiky a priemyslu alebo vypustenie reformy „Ukončenie podpory spaľovania hnedého uhlia v elektrárni Nováky a transformácia regiónu Hornej Nitry“ z KOMPONENTU 4. Odôvodnenie: Podľa štatistickej klasifikácie je sa výroba elektriny nezaraďuje pod priemysel (Sekcia C), ale pod Dodávku elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (Sekcia D). Úspory energie dosiahnuté v priemysle sa | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za irelevantnú, keďže považuje aktuálnu formuláciu prehľadu o emisiách uvádzaný podľa základných klasifikácií za postačujúcu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | započítavajú do plnenia cieľa na úrovni konečnej energetickej spotreby a úspory energie pri výrobe elektriny sa započítavajú do plnenia národných cieľov na úrovni primárnej energetickej spotreby. Ťažba uhlia štatisticky tiež nie je zaradená do sekcie C – priemysel, ale započítava sa do sekcie B – Ťažba a dobývanie. | | | |
| Verejnosť | V kapitole 3 (Doplnkovosť a implementácia plánu), v časti 4 (Implementácia) požadujeme na 12. strane za ods. 4.1.1. doplniť nový ods. 4.1.2. v nasledujúcom znení: "4.1.2. Zvýšenie spoločenského prínosu realizovaných investícií Účinnosť princípu hodnota za peniaze rozšírime na zvýšenie úspešnosti sociálnej integrácie najviac znevýhodnených skupín, ktoré čelia výrazne vyššiemu riziku chudoby a sociálneho vylúčenia. Niektoré z plánovaných investícií (napr. výstavba cyklotrás, zvýšenie energetickej efektívnosti budov, opatrenia na zadržiavanie vody alebo recyklácia stavebného odpadu) majú prirodzený potenciál vytvárania pracovných príležitostí pre ľudí s nízkou kvalifikáciou, ktorých nezamestnanosť u nás patrí medzi najvyššie v EÚ (v prípade mladých dosahuje miera nezamestnanosti dvojnásobok priemeru EÚ). Výrazne sa tento jav prejavuje v marginalizovaných rómskych komunitách. Nastavením vhodných implementačných pravidiel v súlade s uplatniteľnou legislatívou (napr. zákonom o verejnom obstarávaní) vytvoríme podľa princípov tzv. sociálneho verejného obstarávania podmienky pre zapojenie subjektov sociálnej ekonomiky (podľa zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch) do realizácie vybraných investícií. Tam, kde je to možné a adekvátne, bude realizácia investície prostredníctvom subjektu sociálnej ekonomiky zvýhodňujúcim kritériom. Pravidlá navrhnuté Národnou implementačnou a koordinačnou autoritou budú odrážať reálnu produkčnú kapacitu subjektov sociálnej ekonomiky a skutočný potenciál príslušných investícií. Namiesto jednorazových či krátkodobých „verejnoprospešných prác“ podporíme dlhodobo udržateľné pracovné miesta spojené so systematickou integráciou znevýhodnených ľudí na trh práce a do spoločnosti. Posilníme tak prínos Plánu obnovy a odolnosti v oblasti sociálnej a teritoriálnej kohézie." Odôvodnenie: V kapitole 1 (Všeobecné ciele a súdržnosť plánu) sa o. i. uvádza: 1. "Na druhom mieste vysvetľuje zaostávanie nízky počet pracujúcich. Na Slovensku pracuje príliš málo ľudí, čo je spôsobené nielen vyššou mierou nezamestnanosti, ale aj malým počtom | Z | ČA | Text bude doplnený nasledovne:<br>4.1.2. Zvýšenie spoločenského prínosu realizovaných investícií<br><br>Účinnosť princípu „hodnota za peniaze“ je možné rozšíriť na zvýšenie úspešnosti sociálnej integrácie najviac znevýhodnených skupín, ktoré čelia výrazne vyššiemu riziku chudoby a sociálneho vylúčenia. Niektoré z plánovaných investícií môžu mať prirodzený potenciál vytvárania pracovných príležitostí pre ľudí s nízkou kvalifikáciou, ktorých nezamestnanosť u nás patrí medzi najvyššie v EÚ. Výrazne sa tento jav prejavuje v marginalizovaných rómskych komunitách.<br><br>Ambíciou nastavenia vhodných implementačných pravidiel v súlade s uplatniteľnou legislatívou je vytvoriť podľa princípov tzv. sociálneho verejného obstarávania podmienky pre zapojenie subjektov sociálnej ekonomiky (podľa zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch) do realizácie vybraných investícií. Tam, kde je to možné a adekvátne, môže byť realizácia investície prostredníctvom subjektu sociálnej ekonomiky zvýhodňujúcim kritériom.<br><br>Pravidlá navrhnuté Národnou implementačnou a koordinačnou autoritou môžu odrážať reálnu produkčnú kapacitu subjektov sociálnej ekonomiky a skutočný potenciál príslušných investícií. Namiesto jednorazových či krátkodobých „verejnoprospešných prác“ je možné podporiť dlhodobo udržateľné pracovné miesta spojené so |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | cudzincov a nízkou participáciou mladých ľudí, dôchodcov a matiek s malými deťmi na trhu práce." (str. 2); 2. "Napriek tomu však zostáva dlhodobá nezamestnanosť stále nad priemerom krajín EÚ. Výzvou zostáva nízka zamestnanosť znevýhodnených skupín, ktoré čelia výrazne vyššiemu riziku chudoby a sociálneho vylúčenia. Pandémia koronavírusu navyše prerušila pozitívny vývoj na trhu práce a prehĺbila štrukturálne problémy." (str. 10); 3. "Prostriedky z Plánu obnovy a odolnosti na zelenú obnovu budov a modernizáciu infraštruktúry ekologickej dopravy pomôžu naštartovať stavebný sektor a vytvoria nové pracovné miesta v stavebníctve na lokálnej úrovni, čím podporia aj malé a stredné podniky.: (str. 10); 4. "Reforma ochrany prírody začne proces transformácie hospodárstva v chránených územiach z intenzívnej ťažby dreva na prírode blízke obhospodarovanie a mäkký turizmus s vyššou pridanou hodnotou a diverzifikovanou štruktúrou pracovných príležitosti." (str. 10); 5. "Nezamestnanosť osôb s nízkou kvalifikáciou je jedna z najvyšších v EÚ a v roku 2018 sa pohybovala na úrovni 29,8 % (13,3 % v EÚ). Situácia je obzvlášť závažná v prípade mladých ľudí s nízkou kvalifikáciou (43,5 % oproti 21,1 % v EÚ). Pretrvávajú veľké regionálne rozdiely, pričom vo východných regiónoch existuje pomerne horšia situácia naprieč všetkými pracovnými trhmi a sociálnymi ukazovateľmi. Situácia je obzvlášť kritická v prípade marginalizovaných rómskych komunít." (str. 13) 6. "Zelená obnova budov nasmeruje významnú časť investícií do obnovy verejných budov, pamiatok a súkromných rodinných domov do regiónov, s prihliadnutím na potreby sociálne znevýhodnených domácností a problematiku energetickej chudoby, čím sa podporí rast a zamestnanosť v menej rozvinutých regiónoch ako aj sociálna a ekonomická kohézia obyvateľov." (str. 14); 7. "(Jednotlivé špecifické pododporúčania pre SR) Zacieliť hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na zdravotnú starostlivosť, výskum a inovácie, dopravu, najmä na jej udržateľnosť, na digitálnu infraštruktúru, energetickú účinnosť, konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov a sociálne bývanie, a to s ohľadom na regionálne rozdiely." (str. 25). V Komponente 2: Obnov budov sa o. i. uvádza: 1. "Komponent Obnova budov umožní vznik nových pracovných pozícií, najmä na lokálnych úrovniach a hlavne v oblasti MSP, ale aj zvyšovanie zručností a kvalifikácie existujúcej pracovnej sily a zapojenie pracovnej sily s nižšou kvalifikáciou do podporných stavebných činností." (str. 1); 2. "Hlavným cieľom reformy je zvýšiť potenciál obehovej ekonomiky v oblasti stavebného | | | systematickou integráciou znevýhodnených ľudí na trh práce a do spoločnosti. Môže sa tak posilniť prínos Plánu obnovy a odolnosti SR v oblasti sociálnej a teritoriálnej kohézie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | odpadu a sektoru stavebníctva, čo bude viesť k vyššej miere recyklácie a predchádzaniu vzniku stavebného odpadu." (str. 2); 3. "V procese prideľovania prostriedkov bude zohľadnený aspekt energetickej chudoby a bude sa prihliadať na environmentálne správne nakladanie so stavebným odpadom." (str. 3); 4. "Povinné zelené verejné obstarávanie pri kontrahovaní stavebných prác..." (str. 16). V Komponente 3 (Udržateľná doprava) sa o. i. uvádza: 1. "Nové pracovné miesta vzniknú v stavebníctve... 2 000 dočasných miest počas realizácie investícií." (str. 1); 2. "Financie podporia (...) výstavbu cyklistickej infraštruktúry (nové trasy a vybavenie trasy pre cyklistickú a nemotorovú dopravu...)." (str. 3); 3. "• Nová metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách zohľadní výkonnostný atribút novej infraštruktúry a hodnotu za peniaze konkrétnych projektov." (str. 12). V komponente 5 (Adaptácia na zmenu klímy) sa o. i. uvádza: 1. Reforma ochrany prírody začne proces transformácie (...) na prírode blízke, obhospodarovanie a mäkký turizmus s vyššou pridanou hodnotou a diverzifikovanou a sezónne flexibilnou štruktúrou pracovných príležitosti." (str. 1); 2. "Vhodnými aktivitami v území je možné vodu zachytávať a spomaľovať jej odtok a napomáhať k zvyšovaniu zásob vody v krajine." (str. 13); 3. "V rámci opatrení na obnovu ekonomiky po pandémii CoVid-19 sú investície do prírodného kapitálu považované za jednu z politík s najväčším ekonomickým potenciálom multiplikátora." (str. 18); 4. "Investícia bude zameraná na: 1. Renaturácie vodných tokov (...) 2. Zalesňovanie lesných pozemkov..." (str. 20); 5. "Po odsúhlasení v Revitalizačnej skupine, SVP š.p. prikročí k obstarávaniu stavebných prác podľa platného zákona o verejnom obstarávaní. Po ukončení obstarávania predloží SVP š. p. žiadosť o zabezpečenie financovania projektu na implementačnú zložku Plánu obnovy v rámci MŽP SR." (str. 21); 6. "Podpora v rámci pilotných projektov v NP Poloniny a Muránska planina by smerovala k naštartovaniu lokálnej ekonomiky na báze vytvorenia lokálnych pracovných miest. Išlo by o štartovacie investície do obecných a/alebo štátnych sociálnych podnikov..." (str. 22). Podľa zákona č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch k 22. 3. 2021 eviduje MPSVR SR 289 registrovaných sociálnych podnikov (RSP). Registrácia zo strany štátneho orgánu osvedčuje, že daný podnik svojim podnikaní dosahuje pozitívny sociálny vplyv a spĺňa prísne podmienky, ktorých dodržiavanie MPSVR SR kontroluje počas celej existencie podniku. RSP v SR sú dnes výlučne malé podniky. Ich právna | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | forma je rôzna (väčšinou ide o s. r. o.), ale zhruba polovicu zriadili obce/mestá/samosprávne kraje. Hoci v zmysel zákona musí RSP socializovať vyše 50% zisku, vzhľadom na nastavenie foriem priamej podpory vyše 80% RSP socializuje celých 100% zisku (čiže podniká bez zisku, celý investuje do napĺňania určeného pozitívneho sociálneho vplyvu). Akákoľvek - priama či nepriama pomoc - sociálnym podnikom v SR tak neprispieva k vytváraniu súkromného zisku. RSP v SR dnes podnikajú v najrôznejších oblastiach (bezmála 100 pôsobí v stavebníctve, údržbe zelene a krajinotvorbe, lesnom hospodárstve). K. 22. 3. 2021 zamestnávajú vyše 1800 znevýhodnených občanov (oproti 846 k 3. 6. 2020). Podľa údajov EK je v EÚ 2,8 milióna subjektov sociálneho hospodárstva, ktoré v priemere tvoria 6,3% zamestnanosti v alebo 14 mil. pracovných miest. (OECD: Sociálna ekonomika a kríza COVID-19: súčasné a budúce úlohy, Paríž, 30. 7. 2020) Vyššie uvedené údaje preukazujú, že potenciál pri rozvoji vytvárania pracovných miest v sociálnej ekonomike je v SR hlboko poddimenzovaný. Zároveň ukazujú, že RSP dokázali aj v čase ekonomickej stagnácie a neistoty vytvárať udržateľné pracovné miesta pre znevýhodnených ľudí. Taktiež, že hodnota priamo či nepriamo investovaných verejných prostriedkov prináša vyšší spoločenský úžitok a efektivitu v podobe prac. miest pre tých, ktorých bežné podniky považujú za nezamestnateľných ľudí. Zákon o verejnom obstarávaní v súlade s európskym legislatívnym rámcom pozná niekoľko nástrojov umožňujúcich (súťažnými i nesúťažnými metódami) nasmerovať zákazky do prostredia sociálnych podnikov. Plán obnovy počíta s uplatnením tzv. zeleného ver. obstarávania, preto neexistuje dôvod, aby rovnako neuplatňoval tzv. sociálne ver. obstarávanie. Zároveň Plán obnovy počíta "v procese prideľovania prostriedkov" s uplatňovaním osobitných sociálnych kritérií, preto neexistuje dôvod, prečo by osobitné kritériá spoločenskej prospešnosti neuplatnil aj pri výbere realizátorov niektorých investícií. Navyše, podľa zákona o DPH sú RSP pri dodávkach "subjektom verejnej správy" povinné uplatňovať zníženú sadzbu DPH (10%), čím sa znížia celkové realizačné náklady v prípade takto nasmerovaných investícií. MPSVR SR (prípadne i ÚVO SR), ale aj Aliancia pre sociálnu ekonomiku na Slovensku (ASES) môže pri definovaní konkrétnych poskytnúť potrebnú súčinnosť a podporu. Vieme navrhnúť právne konformné a európsky štandardné riešenia. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | V KOMPONENT 9: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania Vedy, výskumu a inovácií chýba akákoľvek zmienka o sociálnych inováciách, napriek tomu, že sociálne inovácie majú presah do posilnenia ekonomickej sebestačnosti a rozvoja regiónov so zvýšeným dôrazom na ekologické a sociálne inovácie a to najmä v oblastiach: zdravie populácie, vzdelávanie a ľudský rozvoj, sociálna mobilita a inklúzia, služby v nezamestnanosti, podpora podnikania, životné prostredie a rozvoj regiónov, kultúra, kreativita, rozvoj komunít, efektívna verejná správa, rozvoj technológií, kvalita života a finančná gramotnosť, ktoré implementáciou výrazne prispejú k naplneniu vymedzených cieľov. Sociálne inovácie sú inovácie spoločenské a predstavujú nové, v porovnaní s dostupnými alternatívami účinnejšie, efektívnejšie, udržateľnejšie a spravodlivejšie riešenia spoločenských problémov a napĺňanie spoločenských potrieb. Môžu zahŕňať vytváranie nových produktov, služieb, zavádzanie technológii, ale i vytváranie nových spoločenských procesov, organizačných štruktúr, zmenu nastavených pravidiel či vytvorenie nových rolí v spoločenskom systéme. Ich cieľom je kvalitatívna zmena života spoločnosti. Jedným z hlavných nositeľov sociálnych inovácií je občiansky sektor, ktorý reaguje na existujúce ako i na nové vznikajúce spoločenské/sociálne problémy. Občiansky sektor je v navrhovaných reformách Plánu obnovy zastúpený minimálne, pričom jeho aktivity výraznou mierou prispievajú a majú potenciál prispieť k transformácii spoločnosti a jej schopnosti riešiť významné spoločenské problémy. Prijímateľmi pomoci v Komponente 9 sú neziskové organizácie. Navrhujeme doplniť nadácie, občianske združenia, sociálni podnikatelia (podnik so sociálnym dosahom, registrovaný sociálny podnik). Odporúčané formy financovania nových projektov sociálnych inovácií: -- Grantový program s dôrazom na šírenie overených inovácií a podporu ekosystému sociálnych inovácií -- Inovačné poukazy (Innovation vouchers") Inovačné poukazy sú nenávratnými finančnými príspevkami z prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré sú určené na podporu rozvoja inovačných aktivít podnikov. Cieľom je podporiť podnikateľské subjekty, ktoré majú potenciál zvyšovať svoju konkurencieschopnosť prostredníctvom Pomoc sa poskytuje vo forme poukazu na úhradu služieb riešiteľovi projektu – oprávnenej organizácii zapísanej v „Zozname oprávnených organizácií na riešenie inovačných projektov". --Dlhopisy so sociálnym dopadom ("Social impact bonds") Dlhopisy so sociálnym dopadom sú typom dlhopisov, ale nie najbežnejším. Aj | Z | N | Návrh bol v tomto bode spracovaný aj v zmysle pripomienok ďalších pripomienkujúcich subjektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | keď fungujú počas pevne stanoveného časového obdobia, neponúkajú pevnú mieru návratnosti. Splácanie investorom je podmienené dosiahnutím konkrétnych merateľných výsledkov. Z hľadiska investičného rizika sa preto dlhopisy so sociálnym dopadom podobajú dlhopisom so štruktúrovaným produktom alebo akciovým investíciám. | | | |
| Verejnosť | V komponente 5 navrhujeme dopracovať oblasť krajinného plánovania a podporiť budovanie krajinotvorných prvkov - popri zachovaní existujúcich krajinných prvkov. Navrhujeme preto do materiálu dopracovať koncepciu výsadby alejí, stromoradí, remízok, solitérov, vodozádržných opatrení a protieróznych opatrení tak aby tieto prvky plnili popri krajinotvornej aj svoje ďalšie environmentálno – agrárne funkcie. Podporujeme požiadavku MPRVSR v komponente č. 5 úplne v tej jeho časti, ktorá sa týka prijatia nového zákona o krajinnom plánovaní doplniť návrh MPRV SR v celosti, tak ako bol predložený MF SR z dôvodov, že tento návrh je kompaktný, usporiadaný, podstatne ambicióznejší ako návrh MŽP, jeho prínos pre krajinu a obyvateľstvo je na prvý pohľad zreteľný, menej nákladný, nevyžaduje si zásahy do vlastníckych práv ani náklady na obmedzenie vlastníckych práv, realizuje sa na vysporiadaných pozemkoch, nespôsobuje kompetenčné spory medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a vychádza z dlhodobých praktických skúseností MPRV SR s krajinotvorbou. | Z | Neprihliada sa | Nebol doručený dostatočný počet podpisov. |
| Verejnosť | V komponente 9 navrhujeme: 1, posilniť postavenie rezortných a ďalších výskumných inštitúcií popri univerzitách a ústavoch SAV 2, potrebné je legislatívne upraviť transformáciu a následne fungovanie verejnej výskumnej inštitúcie udržateľným spôsobom – vrátane prípravy podnikateľského prostredia a univerzít na spoluprácu s VVI a odstrániť existujúce kooperačné limity – obmedzenia formálne a technické. 3, Potrebné je vytvoriť funkčný mechanizmus vytvárajúci rámec pre spoluprácu subjektov z oblasti vedy, výskumu a inovácií s priemyselnou praxou, založený na fiškálnych a nefiškálnych nástrojoch. Týmto súborom opatrení sa podporí tlak na inovácie a prenos poznatkov výskumu do praxe a posilní konkurenčné postavenie priemyslu 4, Booster“ pre všeobecnú výzvu APVV v podobe doplnenia kapitálových výdavkov - Predpokladá sa implementácia prostredníctvom APVV vo všeobecných výzvach v rokoch 2021 až 2023. Približná ročná alokácia predstavuje 3,3 mil. eur (10 % súčasného rozpočtu všeobecnej výzvy), t.j. 10 mil. eur spolu. Je zabezpečená komplementarita s národnými | Z | N | Body 1-3 nie je možné považovať za konkrétnu pripomienku. Ide o všeobecné deklarácie, s ktorými predkladateľ súhlasí. Bod 4 požaduje nepodstatnú úpravu textácie. Text bol upravený v zmysle iných pripomienok. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdrojmi (štátny rozpočet alokuje bežné výdavky 33 mil. eur na výzvu) – navrhujeme nahradiť novým textom: „Predpokladá sa implementácia prostredníctvom APVV vo všeobecných výzvach v rokoch 2021 až 2023. Približná ročná alokácia predstavuje navýšenie súčasného rozpočtu všeobecnej výzvy o 3,3 mil. eur ročne (10 % súčasného rozpočtu všeobecnej výzvy), t.j. 10 mil. eur spolu.“ | | | |
| Verejnosť | v materiáli navrhujem na str. 16, v druhom odseku Efektívna verejná správa a digitalizácia, posledný odsek, odstrániť vo vete čiarku z: „Lepšie manažovanie verejných financií, zodpovedná proti-cyklická fiškálna politika a dôchodková reforma zároveň podporia sociálnu odolnosť, tým, že eliminujú potrebu prijímania drastických riešení v krízových situáciách.“ Na: „ Lepšie manažovanie verejných financií, zodpovedná proti-cyklická fiškálna politika a dôchodková reforma zároveň podporia sociálnu odolnosť tým, že eliminujú potrebu prijímania drastických riešení v krízových situáciách.“ | O | A | Pripomienka bola akceptovaná a zapracovaná do textu predkladaného materiálu. |
| Verejnosť | V Programovom vyhlásení vlády 2020-2024 sa uvádza, že strategickým cieľom vlády SR je efektívne a udržateľným spôsobom využiť prírodný potenciál Slovenska na zvýšenie úrovne vlastnej potravinovej sebestačnosti a na zvýšenie podielu domácich potravín. Prioritou je tiež upevnenie postavenia slovenských poľnohospodárov a potravinárov a ich záujmov v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2020, najmä však zabezpečenie spravodlivých, transparentných a nediskriminačných podmienok slovenským poľnohospodárom a potravinárom v porovnaní s ostatnými štátmi EÚ a dosiahnutie maximálnej podpory z rozpočtu SR pri zachovaní rozpočtovej zodpovednosti, čo by viedlo k zotieraniu rozdielov v konkurenčnom prostredí. V roku 2020 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pri zostavovaní rozpočtu na roky 2021-2023 písomne zadefinovalo požiadavky na krytie rozpočtovo nezabezpečených výdavkov rezortu v rámci „Prioritných výdavkov MPRV SR na roky 2021–2023“, ako aj v iniciatívnom návrhu národných rámcových programov pod názvom „Príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy pôdohospodárstva“, ktorým žiadalo o vyčlenenie finančných prostriedkov na hlavné priority agrorezortu. Tieto boli predložené aj v prípravnej fáze k Národnému integrovanému reformnému plánu s názvom „Moderné a úspešné Slovensko“. Vzhľadom na to, že žiadna z týchto požiadaviek nie je zaradená v návrhu predkladaného materiálu Ministerstva financií SR, MPRV SR žiada o zaradenie priorít | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | agrorezortu zadefinovaných v prípravnej fáze NIRP medzi kľúčové oblasti Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. | | | |
| Verejnosť | V Programovom vyhlásení vlády 2020-2024 sa uvádza, že strategickým cieľom vlády SR je efektívne a udržateľným spôsobom využiť prírodný potenciál Slovenska na zvýšenie úrovne vlastnej potravinovej sebestačnosti a na zvýšenie podielu domácich potravín. Prioritou je tiež upevnenie postavenia slovenských poľnohospodárov a potravinárov a ich záujmov v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2020, najmä však zabezpečenie spravodlivých, transparentných a nediskriminačných podmienok slovenským poľnohospodárom a potravinárom v porovnaní s ostatnými štátmi EÚ a dosiahnutie maximálnej podpory z rozpočtu SR pri zachovaní rozpočtovej zodpovednosti, čo by viedlo k zotieraniu rozdielov v konkurenčnom prostredí. V roku 2020 Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pri zostavovaní rozpočtu na roky 2021-2023 písomne zadefinovalo požiadavky na krytie rozpočtovo nezabezpečených výdavkov rezortu v rámci „Prioritných výdavkov MPRV SR na roky 2021–2023“, ako aj v iniciatívnom návrhu národných rámcových programov pod názvom „Príprava zelenej, digitálnej a odolnej obnovy pôdohospodárstva“, ktorým žiadalo o vyčlenenie finančných prostriedkov na hlavné priority agrorezortu. Tieto boli predložené aj v prípravnej fáze k Národnému integrovanému reformnému plánu s názvom „Moderné a úspešné Slovensko“. Vzhľadom na to, že žiadna z týchto požiadaviek nie je zaradená v návrhu predkladaného materiálu Ministerstva financií SR, NPPC podporuje požiadavku MPRV SR na zaradenie priorít agrorezortu zadefinovaných v prípravnej fáze NIRP medzi kľúčové oblasti Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| Verejnosť | V rámci komponentu 7: Vzdelávanie pre 21. storočie Navrhujeme za odsek „v podpore profesijného rozvoja učiteľov sa uplatnia moderné stratégie, profesijné učenie sa na škole, zdieľanie osvedčených pedagogických skúseností, kolaboratívne učenie sa. Aktivity budú zabezpečovať taktiež tímy pedagogických lídrov združených v regionálnych centrách kurikulárneho manažmentu a podpory škôl (reforma 1).“ doplniť "Organizácie, ktoré metodicky usmerňujú profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov sa budú aktívne zaoberať prebiehajúcimi projektmi a kampaňami v oblasti vzdelávania jednotlivých prierezových tém. Zároveň budú pri príprave materiálov, programov a realizácii aktivít vytvárať siete, cez | O | A | Textácia komponentu je neumožňuje detailný opis jednotlivých opatrení. Činnosť regionálnych centier kurikulárneho manažmentu a podpory škôl budú využívať ponuku prebiehajúcich projektov a kampaní a budú mať potenciál vytvárať siete umožňujúce zdieľať dobrú prax. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktoré môžu aktívne spolupracovať s jednotlivými subjektmi a aktívne získavať napríklad: · aktuálne témy a tematické príklady · príklady dobrej praxe ohľadom vzdelávania, nakoľko napríklad finančnej gramotnosti sa okrem štátnych inštitúcií venuje množstvo spotrebiteľských ako aj iných neziskových organizácii" Odôvodnenie : Vychádzame z praktických skúseností MH SR s realizáciou projektu spotrebiteľského vzdelávania učiteľov a workshopov - Dní spolupráce s Európskym spotrebiteľským centrom. Pedagógovia nemajú dostatok učebných materiálov, ktoré by pokrývali tému finančnej gramotnosti. Pričom naopak na networkingovom workshope, ktorý umožňuje stretnutie subjektov v oblasti ochrany spotrebiteľa bolo jedným z prekvapujúcich zistení, že takmer každá organizácia sa intenzívne venuje vzdelávaniu či už študentov alebo učiteľov, rôznou formou a dokonca produkujú aj rôzne vzdelávacie publikácie. MHSR realizovalo projekt spotrebiteľského vzdelávania učiteľov. Cieľovou skupinou boli učitelia stredných škôl, keďže kvalitné vzdelávanie začína u pedagóga disponujúceho potrebnými odbornými znalosťami, ktorý ich následne môže šíriť medzi študentov uplatňujúc primerané výchovno-vzdelávacie metódy. Do vzdelávania sa zapojili zástupcovia MHSR, ESC, MF SR a Finančného riaditeľstvo SR. Na seminároch učiteľom poskytovali informácie zo svojej praxe „z prvej ruky“, čím sa semináre posunuli na obsahovo pestrejšiu a pútavejšiu úroveň. Podarilo sa nadviazať úspešnú spoluprácu so všetkými ôsmimi samosprávnymi krajmi, vďaka ktorým sa podarilo nadviazať priamy kontakt s pedagógmi vyučujúcimi problematiku ochrany spotrebiteľa na stredných škôl. Koncept je možné preniesť a prispôsobiť napríklad aj na pedagogické fakulty v rámci prípravy a rozvoja učiteľov na nové obsahy a formy výučby (zmena vysokoškolskej prípravy učiteľov a posilnenie profesijného rozvoja učiteľov). | | | |
| Verejnosť | Všeobecná pripomienka: Množstvo tabuliek má záhlavia v anglickom jazyku, ide o materiál v rámci MPK v SR s názvom Plán obnovy a odolnosti SR. | O | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný komentár berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU strana 6 Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy Zelená ekonomika Žiadame upraviť znenie 4. odstavca nasledovne: Jedným z hlavných cieľov Slovenskej republiky pri transformácii ekonomiky na nízkouhlíkovú je zníženie emisií skleníkových plynov z priemyselnej výroby a priemyselných procesov. Zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle o minimálne 2,6 mil. ton eqCO2 za rok by malo byť dosiahnuté najmä zavádzaním inovácií a princípov | O | N | Výška alokácií a vybrané priority boli stanovené na základe národných stratégií, hlavných parametrov mechanizmu plánu obnovy a odolnosti, špecifických odporúčaní Európskej komisie pre Slovensko v rokoch 2019 a 2020 a hlavných iniciatív vychádzajúcich z európskej Zelenej dohody. Nie je možné z plánu obnovy a odolnosti podporiť všetky priority SR, preto ani využívanie vodíka v kontexte |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obehového hospodárstva do priemyselných procesov, zvýšeným využívaním BAT (Best Available Technologies), modernizáciou energeticky a materiálovo náročných prevádzok, prechodom na čistejšie spôsoby výroby energie a produktov aj prostredníctvom využívania zdrojov energie bez emisií skleníkových plynov či využívaním vodíka ako bezuhlíkového nosiča energie všade tam, kde priame využitie elektriny nie je možné alebo je nákladovo neefektívne. Odôvodnenie: V súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu existujú možnosti využívania vodíka ako nosiča energie, ktoré ponúkajú riešenia na dekarbonizáciu energetiky, priemyselných procesov, ako aj dopravy, respektíve mobility v jej nových formách. Strategickú úlohu využívania vodíka v podmienkach Slovenskej republiky definuje Národná vodíková stratégia. | | | dekarbonizácie priemyslu nebude zahrnuté. Súhlasíme, že podporovať vodík ako bezuhlíkové palivo a efektívny nosič energie je dôležité, preto bude podporovaná výstavba vodíkových čerpacích staníc a uvažuje sa aj s pilotným projektom nákupu vodíkových vlakov v komponente 3 Udržateľná doprava. Zároveň upozorňujeme na možnosť čerpania prostriedkov pre podobné projekty z iných EÚ zdrojov, špecificky z Modernizačného fondu alebo zo štrukturálnych fondov. |
| Verejnosť | VŠEOBECNÉ CIELE A SÚDRŽNOSŤ PLÁNU strana 6 Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy Zelená ekonomika Žiadame upraviť znenie 4. odstavca nasledovne: Jedným z hlavných cieľov Slovenskej republiky pri transformácii ekonomiky na nízkouhlíkovú je zníženie emisií skleníkových plynov z priemyselnej výroby a priemyselných procesov. Zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle o minimálne 2,6 mil. ton eqCO2 za rok by malo byť dosiahnuté najmä zavádzaním inovácií a princípov obehového hospodárstva do priemyselných procesov, zvýšeným využívaním BAT (Best Available Technologies), modernizáciou energeticky a materiálovo náročných prevádzok, prechodom na čistejšie spôsoby výroby energie a produktov aj prostredníctvom využívania zdrojov energie bez emisií skleníkových plynov či využívaním vodíka ako bezuhlíkového nosiča energie všade tam, kde priame využitie elektriny nie je možné alebo je nákladovo neefektívne. Odôvodnenie: V súlade s Vodíkovou stratégiou pre klimaticky neutrálnu Európu existujú možnosti využívania vodíka ako nosiča energie, ktoré ponúkajú riešenia na dekarbonizáciu energetiky, priemyselných procesov, ako aj dopravy, respektíve mobility v jej nových formách. Strategickú úlohu využívania vodíka v podmienkach Slovenskej republiky definuje Národná vodíková stratégia. | O | N | Výška alokácií a vybrané priority boli stanovené na základe národných stratégií, hlavných parametrov mechanizmu plánu obnovy a odolnosti, špecifických odporúčaní Európskej komisie pre Slovensko v rokoch 2019 a 2020 a hlavných iniciatív vychádzajúcich z európskej Zelenej dohody. Nie je možné z plánu obnovy a odolnosti podporiť všetky priority SR, preto ani využívanie vodíka v kontexte dekarbonizácie priemyslu nebude zahrnuté. Súhlasíme, že podporovať vodík ako bezuhlíkové palivo a efektívny nosič energie je dôležité, preto bude podporovaná výstavba vodíkových čerpacích staníc a uvažuje sa aj s pilotným projektom nákupu vodíkových vlakov v komponente 3 Udržateľná doprava. Zároveň upozorňujeme na možnosť čerpania prostriedkov pre podobné projekty z iných EÚ zdrojov, špecificky z Modernizačného fondu alebo zo štrukturálnych fondov. |
| Verejnosť | Všeobecne k časti KOMPONENT 2: Obnova budov. Odporúčame zvážiť podporu verejných budov vo vlastníctve/správe štátu, BSK, obcí na území BSK a to najmä takých, ktoré nie je možné podporiť z EŠIF (napr. veľkokapacitné domovy sociálnej starostlivosti, ...) prioritne v kombinácii s | O | ČA | Bratislavský kraj nemá žiadne obmedzenia pri čerpaní zdrojov z plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | poskytovaním garantovaných energetických služieb. Odôvodnenie: Financovanie verejných budov z európskych prostriedkov bolo na území BSK dlhodobo poddimenzované z dôvodu povinného národného spolufinancovania. Kombináciou nenávratného príspevku do max. 50% nákladov s poskytovaním garantovaných energetických služieb bude možné dosiahnuť vyššie úspory energie ako v prípade využívania len verejných zdrojov a to bez negatívneho dopadu na výšku verejného dlhu. | | | |
| Verejnosť | Za sieť environmentálne výchovných organizácií ŠPIRÁLA ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: Do časti Národný strategický kontext navrhujeme doplniť povinnosti vyplývajúce zo Stratégie environmentálnej Politiky SR do roku 2030, špecificky záväzok "každý, kto sa vzdeláva získa vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie princípov udržateľného rozvoja." Odôvodnenie: Národný strategický kontext vychádza z Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania (2018-2027) však úplne opomína záväzky vyplvývajúce z Envirostratégie 2030 podľa ktorej "každý, kto sa vzdeláva získa vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie princípov udržateľného rozvoja" a taktiež nasledovné: "Environmentálnej výchove, vzdelávaniu a osvete pre udržateľný rozvoj bude venovaná osobitná pozornosť v akčných plánoch na implementáciu Národného programu rozvoja výchovy vzdelávania." Mgr. Richard Medal, predseda siete ŠPIRÁLA | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |
| Verejnosť | Za sieť environmentálne výchovných organizácií ŠPIRÁLA ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: Jedným z pilierov komponentu Vzdelávanie pre 21. storočie je digitalizácia, ktorá je však iba jedným z prostriedkov k zlepšovaniu systému vzdelávania a v príprave na trh práce. Práve takú istú, ak nie ešte väčšiu, pozornosť treba venovať dobudovaniu infraštruktúry a kvalifikovaných personálnych kapacít pri rozvoji bádateľskeho vzdelávania (investície do prístrojového a laboratórneho vybavenia), terénnej výučby, využívania školských záhrad a areálov vo vzdelávaní. Mgr. Richard Medal, predseda siete ŠPIRÁLA | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| Verejnosť | Za sieť environmentálne výchovných organizácií ŠPIRÁLA ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: Navrhujeme posilniť prípravu budúcich pedagógov a pedagogičiek, ako aj podporu ďalšieho kontinuálneho vzdelávania, aby boli schopní efektívne vyučovať environmentálne a klimatické témy, vrátane aktívneho vyhľadávania odborne korektných a aktuálnych informácií v odbore. Za ďaľšiu kľúčovú zručnosť považujeme flexibilitu a adaptabilitu na meniace sa podmienky - trhu práce či kríz podobných tej aktuálnej pandemickej a klimatickej. Odôvodnenie: Podľa rozsiahleho prieskumu na slovenských základných a stredných školách by takmer 80% pedagógov uvítalo odborné vzdelávanie (v pregraduálnom aj postgraduálnom vzdelávaní), ako učiť o komplexných témach, akou je napr. klimatická zmena. Mgr. Richard Medal, predseda siete ŠPIRÁLA | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |
| Verejnosť | Za sieť environmentálne výchovných organizácií ŠPIRÁLA ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: Okrem digitálnych zručností a zručnosti kriticky myslieť navrhujeme explicitne pomenovať aj ďalšie kľúčové zručnosti, ktoré by malo vzdelávanie pre 21. storočie poskytovať. Navrhujeme vychádzať z návrhu priorít implementácie Agendy 2030 (prijatý uznesením vlády 273/2018), ktoré identifikovali potrebu vzdelávacieho systému: flexibilne reagovať na prítomnosť a vývoj globálnych megatrendov podporovať princípy znalostnej spoločnosti, viac sa orientovať na vnímanie etických a hodnotových otázok schopnosť reagovať na megatrendy (pričom digitalizácia je iba jedným z nich) presadzovať princípy udržateľného rozvoja Odôvodnenie Nosným prvkom celej kapitoly, ktorej názvom je vzdelávanie pre 21. storočie, je vybaviť žiakov a učiteľov digitálnymi kompetenciami. Kým sú digitálne kompetencie nepochybne dôležitým elementom, sú iba jednou malou časťou toho, čo by malo vzdelávanie pre 21. storočie zahŕňať. Mgr. Richard Medal, predseda siete ŠPIRÁLA | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text: |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | "Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |
| Verejnosť | Za sieť environmentálne výchovných organizácií ŠPIRÁLA ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: Pre skutočne zelenú tranzíciu školstva, okrem efektívnej rekonštrukcie existujúcich zariadení, a pre zvýšenie dopadu zelených opatrení navrhovaných v rámci Plánu obnovy a odolnosti žiadame: Aktualizovať celý systém celoživotného vzdelávania, s osobitným dôrazom na školské kurikulum a zaradiť témy zmyslu, potreby a mechanizmu navrhnutých zelených inovácií (aj v prostredí meniaceho sa trhu práce) s cieľom zvýšenia environmentálnej gramotnosti a získania širokej verejnej akceptácie a podpory navrhovaným zeleným inováciám. Explicitne zmieniť aktualizáciu cieľov, obsahu a metód vzdelávania na každom stupni tak aby viedli ku komplexnému chápaniu zmeny klímy a iných environmentálnych výziev. Vytvorenie podporných mechanizmov, aby sa environmentálne a klimatické vzdelávanie stali pevnou súčasťou výkonu práce pedagógov. Odôvodnenie: Kapitola disproporčne krátko informuje o zelenej tranzícii, ktorá sa má dosiahnuť digitalizáciou vzdelávania a energeticky efektívnou rekonštrukciou existujúcich zariadení. Iba dobudovaním digitálnej infraštruktúry a tým, že sa žiaci budú učiť v energeticky efektívnych budovách nie je možné vychovať environmentálne a klimaticky gramotných mladých ľudí, ktorí sa vedia uplatniť v nízkouhlíkovej spoločnosti. Odporúčania sú podložené aj pripravovanou štúdiou analytických útvarov MŽP SR a MŠVVaŠ SR o posilnení environmentálnej výchovy. Mgr. Richard Medal, predseda siete ŠPIRÁLA | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |
| Verejnosť | Za sieť environmentálne výchovných organizácií ŠPIRÁLA ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: Žiadame, aby sa kurikulárna reforma explicitne zaoberala nesúladom zručností s potrebami budúceho trhu práce, ktorý bude zelený, obehový a nízkouhlíkový. Odôvodnenie: Cieľom kapitoly je zvýšiť gramotnosť a zručnosti žiakov pre život v globálnej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti). Vôbec však nepočíta s tým, že štruktúra ekonomiky sa v procese nízkouhlíkovej transformácie už začína meniť. Text sa síce zaoberá skills shortage a mismatch, teda nesúladom zručností s potrebami trhu práce, avšak tento problém sa iba digitálnou transformáciou nezníži. Mgr. Richard Medal, predseda siete ŠPIRÁLA | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |
| Verejnosť | Za sieť environmentálne výchovných organizácií ŠPIRÁLA ku Komponentu vzdelávanie pre 21. storočie: Navrhujeme medzi hlavné výzvy, na ktoré má vzdelávací systém reagovať, doplniť environmentálne výzvy, predovšetkým zmenu klímy a stratu biodiverzity. Reforma cieľov, obsahu a formy vzdelávania musí zahŕňať aj rozvoj klimatickej gramotnosti, ako aj zručností a postojov potrebných pre úspešný život v nízkouhlíkovej spoločnosti. Odôvodnenie: Žiaci by mali byť podľa návrhov tejto kapitoly schopní čeliť novým výzvam, avšak najzávažnejšie výzvy súčasnosti, klimatická zmena a strata biodiverzity, sa v kapitole nespomínajú. Mgr. Richard Medal, predseda siete ŠPIRÁLA | Z | ČA | Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Vychádza predovšetkým z troch základných špecifických odporúčaní pre Slovensko, ktoré sformulovala Európska únia: 1.) zvýšenie dostupnosti vzdelávania, 2.) zvýšenie kvality vzdelávania; 3.) posilnenie digitálnych zručností. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou, trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie.<br>V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom dokument upravíme tak, že na str. 1, v časti Opis komponentu, odsek Cieľ bude znieť:<br>"Poskytnúť žiakom vzdelanie, ktoré je prispôsobené potrebám súčasnej spoločnosti. Všeobecným cieľom komponentu je zvýšiť gramotnosť žiakov a zručnosti potrebné pre život v globálnej, nízkouhlíkovej a digitálnej ekonomike a spoločnosti (kritické myslenie, digitálne a mäkké zručnosti)."<br>Ďalej v na str. 1 v časti Výzvy a ciele, v druhom odseku, bude ako druhá veta doplnený text:<br>"Okrem výziev súvisiacich s automatizáciou a digitalizáciou ide najmä zmeny súvisiace s klimatickou zmenou a nevyhnutnosťou prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku."<br>Dovoľujeme si upozorniť, že klimatické témy a témy trvalej udržateľnosti sa v dokumente výslovne spomínajú na stranách č. 3, 4 a 5 ako jeden z cieľov kurikulárnej reformy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Zabezpečiť, aby záujmové združenia právnických osôb (klastre) boli zaradené do cieľovej skupiny a teda aj medzi oprávnených prijímateľov v rámci každého relevantného komponentu Plánu obnovy Zdôvodnenie návrhu: Klastre sú jedným z najefektívnejších nástrojov na vytváranie a podporu spolupráce v oblasti inovácií, výskumu, vzdelávania, prenosu poznatkov a transferu technológií. Takáto spolupráca významne prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a zamestnanosti nielen jednotlivých inovatívnych podnikov ale aj k rozvoju celých hodnotových reťazcov a tým aj patričných regiónov. V podporovaných aktivitách sa popri ekonomickej efektívnosti prísne zohľadňuje aj environmentálna a sociálna udržateľnosť. Klastre sú založené na princípe „quadruple helix“ t.j. spolupráci medzi podnikateľskou sférou, vedecko-výskumnou základňou, štátnymi alebo samosprávnymi orgánmi a neziskovým sektorom, s cieľom podporovať rozvoj konkrétneho územia prostredníctvom otvorených inovácií. Pôsobia ako integrátor pri sieťovaní relevantných partnerov s cieľom riešiť najpálčivejšie spoločenské výzvy. Ako máloktoré organizácie pôsobia aj medziodvetvovo, fungujú na participatívnych princípoch a tým vytvárajú transparentnejšie prostredie. | Z | A | Text upravený. |
| ZAP SR | Komponent 01 OZE: v časti 1. Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE, Výzvy, navrhujeme doplniť: Stimulovať vlastníkov objektov k využitiu striech týchto objektov k lepšej izolácii (retenčné strechy ) a k prepojeniu OZE s prepojením na batériové úložiská. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ZAP SR | Komponent 02 Obnova budov: v časti Investície do obnovy verejných budov, navrhujeme doplniť: • Stimulovať vlastníkov objektov k využitiu striech týchto objektov k lepšej izolácii (retenčné strechy ) a k prepojeniu OZE s prepojením na batériové úložiská. • V rámci investícií do obnovy budov zakotviť podmienku vybudovania určeného počtu verejných nabíjacích bodov pre ECV, pričom ich počet by závisel od veľkosti investície | Z | ČA | Stimulácia na retenčné strechy a OZE je súčasťou komponentu keďže však ide o historické budovy aplikovať sa bude podľa individuálneho posúdenia vhodnosti, Nabíjacie body sú už dnes povinnosťou zo zákona 555/2005 Z. z. vzťahujú sa však k počtu parkovacích miest obnovenej budovy, nie k výške investície. |
| ZAP SR | Komponent 03 Udržateľná doprava: základným nedostatkom je nedostatočná podpora rozvoja mobility na báze alternatívnych palív. Podpora budovania nabíjacej infraštruktúry je nedostatočná a negarantuje ani naplnenie základných kvót, ktorých plnenie bude musieť Slovenská republiky zabezpečiť po tom, ako vojde do platnosti novela smernice EÚ AFID, ktorá bude definovať povinné cieľové hodnoty pre ČŠ v počte verejných nabíjacích bodov do roku 2025 a následne do roku 2030. Z pohľadu týchto cieľov je | Z | N | MH SR si plne uvedomuje zmysel a potrebu zachovania technologickej neutrality pri rozvoji alternatívnych palív v cestnej doprave. Avšak na základe Oznámenia Komisie C(2021) 1054 z dňa 12.2.2021 o technickom usmernení pri uplatňovaní zásady "Do not significant harm" nie je uvedená podpora možná. Po konzultácií s EK je možná podpora iba pre také technológie, ktoré jednoznačne prispejú k zníženiu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | plánovaná podpora budovania 3.000 verejných nabíjacích bodov do roku 2025 nedostatočná. Financovanie podpory na rozdiel medzi z Plánu obnovy podporenou infraštruktúrou a cieľovými hodnotami AFID bude potrebné vyfinancovať zo štátneho rozpočtu. Náš protinávrh zohľadňuje budúce nároky na nabíjaciu infraštruktúru Slovenskej republiky do roku 2025 a zároveň fakt, že inštalácia každého nabíjacieho bodu predstavuje aj vyvolané náklady súvisiace s prispôsobením súvisiacej infraštruktúry a úpravy (napr. stavebné) lokality umiestnenia. Nabíjacia infraštruktúra - podpora investícií** ::Verejné nabíjacie body do roku 2025: 5 200 :: ks/podpora na ks/spolu rýchle/1 200/15 000/18 000 000 pomalé/4 000/4 000/16 000 000 ::Súkromné nabíjacie body/ 10 000/ 500/5 000 000 Príspevok na nabíjanie z obnoviteľných zdrojov * /25%/3 800/2 000/7 600 000 Podpora infraštruktúry - rozvodná elektrická sieť vrátane upgrade dostupnej kapacity */ 10%/1 520/6 000/9 120 000 Spolu - podpora infraštruktúry 55 720 000 * % počet z celkového počtu podporených bodov ** pre tabuľku v grafike píšte: vmarusak@zapsr.sk Veľkým nedostatkom tohto komponentu Plánu obnovy Slovenska je, že sem neboli zahrnuté aj opatrenia pre oblasť cestnej nákladnej dopravy pre vozidlá kategórií N2, N3. Riešenie znižovania emisií u tejto kategórie vozidiel je špecifické a nedá sa porovnávať s osobnými vozidlami a to z dôvodov odlišného časového rámca a pokroku technológií. Viaceré alternatívne riešenia nahradzujúce spaľovacie motory pre nákladné vozidlá sú ešte v počiatkoch vývoja. Za účelom výrazného zníženia emisií skleníkových plynov zo spaľovacích motorov by mali byť preto podporované investície do nákladných vozidiel, ktoré budú používať vodík, elektrický pohon (BEV, FCEV) ale tiež nízkouhlíkové palivá ako LNG, CNG, LPG a biopalivá (E85, ED95 a B100), ako prechodových technológií. Pri posudzovaní alternatívnych palív je potrebné zohľadňovať emisie skleníkových plynov z celého životného cyklu konkrétneho energetického nosiča, ktoré vznikajú nielen pri jeho spaľovaní v motore, ale aj pri jeho výrobe. Nasledujúca tabuľka udáva emisie skleníkových plynov zo životného cyklu jednotlivých palivových alternatív: Energetický nosič (palivo) / gCO2 / %OZE Elektrina / 46 / 21 Vodík / 9-234*/0-100* CNG / 69 / 0 LNG / 75 / 0 LPG / 74 / 0 E85 / 46 / 72 ED95 / 29 / 95 B100 / 10-33** / 100 * v závislosti od spôsobu výroby ** v závislosti od použitej suroviny Z vyššie uvádzaných dôvodov navrhujeme zakomponovať do Plánu obnovy Slovenska – komponentu 03 Udržateľná doprava: =podporu nákupu „zelených“ nákladných automobilov, ktoré majú alternatívny pohon | | | emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok. Pre zahrnutie podpory budovania CNG/LNG infraštruktúry by bolo potrebné jednoznačne deklarovať podiel biozložky v palive. Nakoľko ho v súčasnej dobe nevieme garantovať a je nad rámec kompetencií spracovateľa iniciovať a presadzovať v rámci RRF budovanie a prestavbu bioplynových staníc pre produkciu bioCNG/LNG. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vo výške 30 % ich obstarávacej hodnoty. =podporu prestavby nákladných vozidiel na LPG, LNG a CNG vo výške 50 % z prestavby. =podporu autonómnych vozidiel vo výške 50 %. Spolu s tým by sa mala zvýšiť produkcia a zavádzanie udržateľných alternatívnych palív pre dopravu. Existencia vhodnej palivovej infraštruktúry zostane najdôležitejším faktorom budúceho úspechu takýchto alternatív. Preto je tiež potrebné zapracovať do predmetných komponentov Plánu obnovy Slovenska: =podporu na výstavbu infraštruktúry pokrývajúcej budúce potreby nákladnej automobilovej dopravy na báze alternatívnych palív (čerpacie stanice, výroba) v Slovenskej republike do výšky 80 %. =podporu výroby BIO LNG v Slovenskej republike minimálne na úrovni podpory pre výrobu elektrickej energie. Pre naplnenie záväzkov SR v oblasti znižovania emisií v nákladnej automobilovej doprave bude potrebné z prostriedkov fondu obnovy alokovať na ročnej báze nasledovné finančné zdroje, ktoré boli kalkulované na základe očakávaného nárastu počtu vozidiel s alternatívnym pohonom v kategórii N2, N3 vo vozidlovom parku Slovenskej republiky: Rok Počet vozidiel Finančné zdroje 2022 60 1,8 mil. eur 2023 120 3,6 mil. eur 2024 300 9 mil. eur 2025 500 15 mil. eur 2026 520 5,6 mil. eur | | | |
| ZAP SR | Komponent 04 Dekarbonizácia priemyslu: počíta s jedinou možnosťou na čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy a to podpora projektov, ktoré preukážu zníženie emisií eqv. CO2. V Komponente sa uvádza, že priemyselná výroba a využívanie fosílnych palív v priemysle je zdrojom 41% všetkých emisií, ktoré sú vyprodukované na Slovensku. Avšak celý Plán je koncipovaný tak, že pre riešenie uvedeného je vyčlenená len relatívna minimálna suma (350 mil. EUR), ktorá pri zohľadnení dôležitosti priemyslu pre krajinu je absolútne nedostatočná a nezodpovedá ani proporčne. Taktiež, Plán nezohľadňuje ani neproduktívnu návratnosť takejto investície do priemyslu v podobe daňových a odvodových príjmov pre rozpočet v budúcnosti. Naopak, Plán v tomto smere skôr pôsobí ako snaha o likvidáciu priemyslu v SR. Požadujeme zásadné prehodnotenie tohto prístupu. Pričom nie je zrejmé z akého dôvodu navrhovateľ výrazne uprednostnil nenávratné a nereproduktívne investície do OZE alebo obnovy budov, keď obyvateľstvo je vo veľkej miere na svojich príjmoch závislé na priemysle a súvisiacich odvetviach a teda ani na napr. zateplenie domov bez príjmu nebude vedieť realizovať. Nesúhlasíme so súčasným znením: Cieľom (Dekarbonizácie priemyslu) je podporiť projekty, | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Jediným kritériom výberu konkrétnych projektov v súťažnom ponukovom konaní bude úroveň žiadaného spolufinancovania z prostriedkov RRP v EUR za ušetrenú tonu emisií eqCO2 počas celej životnosti danej technológie a uplatnení diskontnej sadzby 5% ročne, berúc do úvahy prípadný nárast/pokles sekundárnych emisií, ktorý bude výsledkom realizácie investície. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ktorých cena za tonu znížených emisií skleníkových plynov neprekročí 444 EUR za rok, pri zohľadnení celkových investičných nákladov a redukcie emisií na jeden rok. Pri potenciálnom strope na spoluúčasť z Plánu obnovy 30 % by tak ohraničenie predstavovalo 133,2 EUR na tonu emisií na jeden reprezentatívny rok. a navrhujeme znenie: Cieľom (Dekarbonizácie priemyslu) je podporiť projekty zníženia emisií skleníkových plynov na spoluúčasť z Plánu obnovy 30 % pri zohľadnení celkových investičných nákladov redukcie emisií, najviac však do výšky 133,20 EUR na tonu zníženia emisií na jeden reprezentatívny rok. Odôvodnenie: Zmena znenia vypustila nelogickú diskrimináciu tých žiadateľov, ktorí použijú na zníženie emisií drahšiu technológiu ako 444 EUR/tonu zníženia emisií za rok a podľa návrhu by nemali nárok na žiaden príspevok na nákup technológie. V časti Komponentu 04, Investícia 1: Dekarbonizácia priemyslu – v časti „Ciele“ navrhovateľ uvádza stanovenie finančnej efektívnosti jednotlivých projektov. Tu je počítané s rôznymi premisami, ktoré si navrhovateľ sám stanovil a nemusia zodpovedať realite v budúcnosti. Celej kalkulácii chýba zohľadnenie budúceho vývoja ako cien na jednej strane, tak aj nákladov na emisie na strane druhej. | | | |
| ZAP SR | Komponent 07 Vzdelávanie pre 21. storočie namietame nasledovné: =kde je celá reforma zameraná na základné školy, úplne absentuje podpora stredných odborných škôl, bez ktorých nie je možné pripraviť budúcich konkurencieschopných a trhom práce požadovaných zamestnancov =spomína sa vo veľkej miere nevyhnutnosť digitalizácie škôl (vybavenie digitálnymi nástrojmi a sieťou), ale výrazne nižšia pozornosť sa venuje kvalifikácii pedagógov na prácu s novými digitálnymi didaktickými pomôckami. Kľúčová je tiež rekvalifikácia pedagógov na nové formy vzdelávania, ktoré budú rozvíjať chýbajúce skills žiakov, rola učiteľa predovšetkým na stredných školách sa musí posunúť do role kouča Požadované skills žiakov je nutné doplniť o : =Hard skills: STEM (science, tech, engineering, math), tieto sa v stratégii vôbec nespomínajú =Soft skills :schopnosť kriticky analyzovať a tiež rozvíjať kreatívne nápady a možnosti riešenia, diverzita =nevyhnutné je už od základných škôl silno rozvíjať u žiakov filozofiu celoživotného vzdelávania =uvádza sa doplnenie počtu škôl-zamedzenie dvojzmennej prevádzky, ale nespomína sa optimalizácia ZŠ škôl (v niektorých mestách sú školy obsadené len na 50%) a spájanie SŠ škôl do kampusov =veľká téma: školské knižnice? | Z | N | Problematika stredných škôl je systematicky riešená prostredníctvom legislatívnych úprav školského balíku právnych predpisov (školský zákon, zákon o odbornom vzdelávaní a príprave, zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve), ktoré sú v rámci Plánu legislatívnych úloh vlády SR naplánované na prerokovanie vo vláde SR na roky 2022 a 2023. Zároveň inovácie a nové prístupy ku vzdelávaniu na SŠ ako je realizácia pracovných podmienok na pracoviskách škôl a zamestnávateľov (work-based learning) a ďalší profesijný rozvoj PZ, a OZ, či rozvoj systémov zabezpečovania kvality sú aktivity, ktoré sa plánujú realizovať prostredníctvom finančných prostriedkov z EŠIF v rámci nadchádzajúceho programovacieho obdobia, aj vzhľadom na finančné limity Plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | za súčasnej digitalizácie škôl nevnímame ako kľúčovú oblasť =chýba téma kariérneho smerovania žiakov na základných a stredných školách v nadväznosti na systémové sledovanie a prognózovanie vývoja trhu práce, =absentuje vybavenie stredných škôl v zmysle technologickej transformácie a digitalizácie =absentuje podpora duálneho vzdelávania V časti Reforma 1: Reforma obsahu a formy vzdelávania - kurikulárna a učebnicová reforma. Absentujú témy ako stredné školy a zapojenie sektorových rád, stavovských a profesijných organizácii. | | | |
| ZAP SR | Komponent 08 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl chýbajú témy ako: =špecifikácia spolupráce so sektorovými radami, stavovských a profesijných organizácii. =podpora odbornej praxe/profesijného vzdelávania na vysokých školách =profesijne orientované bakalárske štúdia sú spomínané len okrajovo, neuvádza sa ani definovanie praxe a previazanie profesijných študijných programov na pracovné pozície počas celého štúdia. Rovnako aj zapojenie súkromného sektora =chýba mi rola štátu pri podpore súkromného sektora v prípade zapojenia sa do profesijne orientovaných štúdii, čím možno by získal väčšiu podporu v podnikateľskom sektore. =diverzifikácia bakalárskeho štúdia a VŠ II. stupňa či vo financovaní Nie sme si istý či je požiadavka skrátenia lehoty na zosúladenie vnútorných systémov kvality všetkých VŠ z roku 2024 na 08/2022 vykonateľná v praxi. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ZAP SR | Komponent 09 Veda, výskum a inovácie: v časti 1 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií Oblasť politiky: Veda, výskum a inovácie sú Ciele nedostatočne ambiciózne a nie sú v súlade s aktualizáciou RIS 3, ktorá počíta s nárastom celkových výdavkovú na V&V na úroveň 1.2 % HDP už v roku 2023. Súkromné výdavky na pomer 3:2 nenarastú sami od seba. Súkromný sektor bude potrebné stimulovať, aby bol ochotný zvýšiť výdaje na V&V. Stimuláciou myslíme rozšírenie podpory pre súkromný V&V (super odpočet, vouchre, systematická podpora investícií do technológií, ľudských kapacít...). Podpora spolupráce s univerzitami a vedou. V časti cieľa – Duálna transformácia, sa ako nástroj na stimuláciu zelenej a digitálnej transformácie uvádza iba digitálny voucher. Nevidíme dôvod, prečo nie je možné využívať aj formu stimulácie ako je superodpočet, alebo všeobecne vouchre na investície do V&V. V Bloku 2, Hlavné výzvy a ciele v časti Hlavné výzvy nesúhlasíme s konštatovaním „Kvalita verejného výskumu významnou mierou prispieva k odolnosti spoločnosti na externé výzvy a je aj | Z | N | Pripomienka je príliš komplexná, k jednotlivým jej častiam je vyjadrenie pri obdobných alebo rovnakých pripomienkach iných predkladateľov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kľúčovým komponentom rozvoja konkurencieschopnosti krajiny“. Táto veta v kontexte Slovenska vôbec nedáva zmysel a je nepravdivá. Verejný výskum na Slovensku vôbec nepodporuje inovatívne spoločnosti. Hlavný dôvod tohto stavu je fakt že veda žije sama pre seba a nie pre Slovensko. Výzva: do časti Spolupráca súkromného a verejného sektora je nedostatočná je potrebné doplniť – =nevhodné nastavenie spôsobu financovania projektov V&V a nemožnosť priamej finančnej motivácie riešiteľov projektu =systém neumožňuje využívanie výskumnej infraštruktúry, ktorej využitie je v súčasnosti limitované národnou úpravou nad rámec regulácie EU a nejasne nastavenými pravidlami, čo vytvára zbytočnú bariéru prepojenia súkromného a verejného výskumu. Tu je potrebné umožniť prístup jednotlivým hráčov k existujúcej infraštruktúre ale aj koordinovať nákup novej v zmysle záverov pracovnej skupiny za účasti delegátov EK a Svetovej banky, ktorá v rokoch 2019 a 2020 mapovala problematický prístup k verejnej infraštruktúre na SK, nakúpenej zo zdrojov EŠIF. Výzva: do časti Medzinárodná spolupráca a internacionalizácia je nedostatočná je potrebné doplniť – =úplná absencia podpory pre výskum a vývoj v podnikoch. Aj podniky majú záujem o odborníkov, ktorých je potrebne získať zo zahraničia. Veľakrát sa jedna o Slovákov, ktorí majú zahraničné skúsenosti a potrebujú motiváciu, aby sa vrátili pracovať domov Výzva: do časti Pred slovenským výskumným, vývojovým a inovačným ekosystémom stoja viaceré úlohy je potrebné doplniť - =prioritne je potrebné zamerať sa na dodatočnú podporu projektov, do ktorých je priemysel sám ochotný investovať (napr. matching granty). V časti b) Ciele je do Cieľov reforiem aj investícií potrebné ku cieľu „Do roku 2030 zvýšiť mieru investícii na VVI a posun v rebríčku European innovation scoreboard na úroveň priemeru EÚ, a to aj s výrazným zapojením súkromného sektora“ doplniť hlavné KPI, pričom navrhujeme použiť už definované KPI v RIS 3+, čiže investície na úrovni 2,19% do roku 2027. V cieľoch časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 1. Reforma riadenia, hodnotenia a podpory v oblasti vedy, výskumu a inovácií navrhujeme zmenu vety: =pokračujúci participatívny proces tvorby formovania politiky cez zapojenie stakeholderov (princíp zdola nahor) zastúpených v tzv. Transformačných radách. nasledovne: =pokračujúci participatívny proces tvorby formovania politiky cez zapojenie stakeholderov (princíp zdola nahor) zastúpených v tzv. Transformačných radách v proporcionálnom zastúpení priemyslu, vedy a vlády. V časti 3. Excelentná | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | veda v časti venujúcej sa Štipendiám pre excelentných výskumníkov a Veľkým projektom pre excelentných výskumníkov - Do týchto aktivít je potrebne zaradiť aj súkromný sektor. Ten vie v prípade excelentného výskumníka pre oblasť pôsobenia podniku dát najrýchlejší pozitívny efekt do ekonomiky. Podobne je potrebné, aby sa táto časť nevenovala iba zahraničným odborníkom, ale aj Slovákom pracujucimi v zahraničí. Tu je jednoduchší proces adaptácie na naše podmienky. To platí aj pre rozšírenie Cieľovej skupiny tejto časti: k Výskumným inštitúciám a univerzitám je treba doplniť súkromný sektor V časti 4. Podpora inovácií, Implementácia, Zásobník projektov pri „Systéme voucherovej podpory inovácií v malých a stredných podnikoch (MSP) nesúhlasíme, aby bol výber poskytovateľov výskumných a inovačných služieb robený na základe zaradenia v zozname riešiteľov oprávnených vykonávať výskum. Tento postup považujeme za zbytočnú byrokraciu a goldplating. Finančná spoluúčasť žiadateľa by mala byť postačujúca záruka na zabezpečenie vhodného dodávateľa. Vnímanie časti 5. Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky, je potrebné rozšíriť o ďalšie oblasti tak, aby sme z dekarbonizácie prešli na celkové znižovanie vplyvov na životne prostredie. Sú to oblasti a súvisiace technológie a potreby, ktoré rozšíria problematiku aj na oblasť, ako napr. obehové hospodárstvo. V časti 6. Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky, Implementácia nesúhlasíme s využitím, prostriedkov na demonštratívne projekty a ich demonštratívne nasadzovanie. Pokiaľ nápad nenájde podporovateľa vo forme podniku, ktorý bude ochotný nasadiť u seba novu technológiu a otestovať ju, nemá význam záujem o danú technológiu suplovať demonštratívnym projektom. Je potrebne podporiť tie nápady, ktoré nájdu okamžitú odozvu na trhu. V časti 9. Míľniky a ciele, Investícia 4: Podpora inovácií sa nám Cieľ: Zvýšenie ročného počtu patentových prihlášok z 234 na 280 najneskôr do konca roku 2025 javí ako málo ambiciózny a navrhujeme jeho zvýšenie na 330. V časti 10. Financovanie a náklady vnímame Investíciu 4: Podpora inovácií [70 mil. eur] ako nízky. Nakoľko sa jedná o podporu inovácií navrhujeme zvýšenie na 90 mil. na úkor iných oblasti. Naopak v tabuľke Tab.: Predbežný zoznam schém a odhadovaných alokácií u položky na jej konci: „Investícia 7: IT podpora jednotného systému grantového hodnotenia výskumu a vývoja“ sa nám javí ako nadhodnotená, s ohľadom na predpokladaný rozsah projektu. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ZAP SR | Komponent 10 Lákanie a udržanie talentov: Nástroje na dosiahnutie cieľov komponentu sú zamerané najmä na lákanie talentov z tretích krajín. Udržanie talentov sa rieši len Štipendiom pre najlepších domácich a zahraničných študentov a odmena pre vysoké školy, ktoré ich získajú. To však nezaručuje udržanie talentov na našom pracovnom trhu. Ako kritické vnímame úplnú absenciu stratégie rozvoja a podpory talentov na základných a stredných školách. Prioritu vidíme v tom, že je potrebné urobiť všetko preto, aby nám mladí ľudia po absolvovaní vysokej školy neutekali do zahraničia a nie vynakladať veľké prostriedky na to, aby sme zabezpečili návrat Slovákov a iných odborníkov na Slovensko. Utekajú nám do zahraničia tisícky mladých absolventov VŠ (doktori, informatici, technici). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ZAP SR | Za oblasť Reformy vzdelávacieho systému – komponenty 06,07,08 a 10 Materiálu chýba holistický prístup k reforme vzdelávania a kariérneho poradenstva od predprimárneho až po celoživotné vzdelávanie. V predstavených dokumentoch chýbajú mnohé zásadné požiadavky na zmeny v odbornom vzdelávaní, celoživotnom vzdelávaní ako aj v systémoch financovania. Úplne absentuje rozvoj systému duálneho vzdelávania a zabezpečenie jeho vyššej flexibility vo vzťahu k zamestnávateľom a školám s cieľom zabezpečiť dostatočné množstvo absolventov pripravených v reálnych pracovných podmienkach na okamžitý vstup na trh práce. V nedostatočnej miere je plánované sledovanie a vyhodnocovanie kvality vzdelávania v súčinnosti so zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami. Chýba navrhované vytvorenie verejnoprávnej vrcholovej organizácie na báze existujúceho systému Aliancie sektorových rád a sektorových rád, zriadenej na základe osobitného zákona, so zastúpením štátu (MPSVR SR, MŠVVŠ SR, MH SR, MF SR), zamestnávateľov (AZZZ SR, RÚZ SR, APZ SR, ZMOS) a zamestnancov. Naďalej chýbajú: =obnovenie systémového sledovania a prognózovania vývoja trhu práce, obnovenie komplexného sledovania uplatniteľnosti absolventov =reforma siete škôl a odborov vzdelávania v regionálnom školstve =zmena riadenia ZŠ: prechod pod rezort školstva, regionálne riadenie =zmena štrukturalizácie SOŠ =podpora profesijného orientovania žiakov už na ZŠ =zavedenie blokovej výučby na SOŠ =kontinuita pri vzdelávaní SDV a podpora SDV na SŠ =zmena v štruktúre učebných a maturitných odborov /nastúpenie len na učebný odbor =zmena v hodnotení pedagogických zamestnancov: nastavenie platov na plnenie KPI | Z | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy.<br><br>Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú plánované z EŠIF fondov. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>ü Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>ü Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy,<br>ü Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | =podpora a rozvoj profesijného vzdelávania na VŠ =podpora kariérneho poradenstva a rozvoj kariérnych poradcov tak, aby dokázali poskytovať kvalifikovanú pomoc pri výbere, rozvoji a trvalého budovania budúcej kariéry žiakov a študentov =nová koncepcia vzdelávanie dospelých - podpora vzdelávania v pracovnom prostredí. Zmena systému financovania. | | | kvalifikácií,<br>ü Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,<br>ü Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>ü Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl,<br>ü Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>ü Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>ü Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>ü Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>ü vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej úrovni,<br>ü prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov),<br><br>S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií.<br><br>Cieľom projektových aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| ZAP SR | Za oblasť ŽP – komponenty 01,02,03,04,05 V komponentoch súvisiacich s rezortom ŽP chýbajú odkazy na vybudovanie udržateľného systému odpadového hospodárstva smerujúceho k minimalizácii podielu skládkovania a budovania systému cirkulárnej ekonomiky. Riešenie úloh rozvoja cirkulárnej ekonomiky považujeme ako jednu z najvyšších priorít v oblasti životného prostredia, pričom považujeme za nevyhnuté riešenie akútneho nedostatku zariadení na zhodnocovanie odpadu vybudovaním nových zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadu, ako aj rozšírenie súčasných kapacít zariadení na materiálové zhodnocovanie odpadu (najmä prostredníctvom | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Témy odpadového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky považujeme za dôležité, avšak vzhľadom na ostatné priority ich nebude možné financovať z plánu obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku a štrukturálne fondy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zjednodušenia a zrýchlenia vydávania príslušných oprávnení). Zvýšeným materiálovým zhodnotením odpadov možno očakávať opätovné použitie materiálových vstupov v národnom hospodárstve na úrovni cca 100 – 150 mil. Eur ročne (v závislosti na cenách výkupu a na štruktúre odpadu). Okrem iného je v rámci priemyslu žiadúce zamerať sa na vybudovanie ôsmych krajských centier materiálového zhodnocovania odpadov (a 25 mil. ton) v celkovej hodnote investícií 200 000 000,- €. Jedným zo spôsobov zhodnocovania odpadu je energetické zhodnocovanie odpadu (komunálneho, zmesového a nebezpečného) a predstavuje ekologicky prijateľnejšiu variantu ako je skládkovanie. Na Slovensku v súčasnosti fungujú len dve zariadenia pre energetické využitie odpadu, v Bratislave a v Košiciach, čo Slovensko z hľadiska energetického využitia odpadu dáva na horšiu pozíciu ako zvyšok Európskej únie. Predpokladá sa, že Slovensko bude potrebovať v roku 2030 celkovo 700 tisíc ton kapacít pre energetické zhodnotenie odpadu. Táto kapacita predstavuje zdvojnásobenie súčasných kapacít a bude si vyžadovanie vytvorenie nových zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov. Ambíciou plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky by malo byť vybudovanie nových zariadení na energetické zhodnotenie odpadov, resp. rozšíriť kapacity súčasných energetických zariadení. Do úvahy prichádzajú riešenia: Zvýšenie kapacity Bratislavy o 90 000 t/rok 90 000 000,- € Zvýšenie kapacity Košíc o 80 000 t/rok 80 000 000,- € Nová ZEVO (Žilina a okolie) 160 000 t/rok (vrátane odpadov z ČOV ) 120 000 000,- € Nová ZEVO (Nitra a okolie) 160 000 t/rok (vrátane odpadov z ČOV ) 120 000 000,- € Nová ZEVO (Prešov a okolie) 160 000 t/rok (vrátane odpadov z ČOV ) 120 000 000,- € Spaľovňa nebezpečných odpadov (Bystrica) 50 000 t/rok (SEZ, gudrony) 80 000 000,- € Celkovo 700 000 t/rok 610 000 000,- € Podobne dlhodobým a neriešeným problémom Slovenska sú historické environmentálne záťaže. Ich zneškodňovaním by sa vytvoril priestor pre zelenšie Slovensko, zníženie nákladov vynaložených na liečenie chorôb spôsobených prítomnosťou škodlivých látok v životnom prostredí obyvateľov postihnutých oblastí. Máme za to, že Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky je svojim charakterom priam predurčený na to, aby sa obe horeuvedené oblasti riešili v rámci kapitol v gescii MŽP. | | | |
| ZAP SR | ZAP SR podrobne preštudoval Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ktorý zverejnila Vláda SR posunula do MPK. Z pohľadu celkového | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Plán obnovy a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | hodnotenia materiálu musíme konštatovať, že sme nadobudli presvedčenie, že predložený materiál nie je v súlade so základnou myšlienkou plánu obnovy tak, ako bol prezentovaný Európskou komisiou. Vo veľkej miere je použitie prostriedkov smerované do oblastí, ktoré negarantujú základné princípy – • Štrukturálna zmena • Významná transformácia predovšetkým • Udržateľné riešenie • Sledovanie budúcich trendov pri zachovaní rozvoja a prosperity krajiny Materiál nebol od začiatku tvorený za účasti širšej skupiny odborníkov z praxe predovšetkým z privátneho sektoru, čo sa prejavilo na kvalite obsahu materiálu. Mnohé ciele a použitie prostriedkov nespĺňa základné kritéria stanovené pre plán obnovy a sú použitím prostriedkov na investičné dlhy v niektorých sektoroch bez prínosu štrukturálnych zmien. V Kapitole 1 Všeobecné ciele a súdržnosť plánu sa správne uvádza situácia na Slovensku v jednotlivých oblastiach, avšak nedefinuje procesnú stránku ako sa bude podľa tohto Plánu ďalej postupovať. Chýba úprava procesnej stránky a to aj s ohľadom na množstvo súvisiacich právnych predpisov ako SR tak aj EÚ. Z Kapitoly 1 nie je zrejmé ako a či bude smerovanie Plánu zohľadňovať iné zdroje financovania a ich prípadné kombinovanie a ani to, ako budú na plán pomoci aplikované napr. kritéria štátnej pomoci, či verejného obstarávania, nakoľko tieto môžu zásadne zmeniť celý náhľad na hodnotiace matice výziev a tiež aj kritéria oprávnenosti. Záver: S poľutovaním konštatujeme, že materiál nebol od začiatku tvorený za účasti širšej skupiny odborníkov z praxe predovšetkým z privátneho sektoru, čo sa prejavilo na kvalite a obsahu materiálu. Sme presvedčení, že Slovensko nevyužilo potenciál, ktorý sa do návrhoch komponentov, ich cieľov a realizácii mohol pretaviť, ak by sa pri príprave spolupracovalo naprieč celou spoločnosťou (a priemyslom nevynímajúc). Prebiehajúce MPK nepovažujeme za dostatočný nástroj prerokovania so všetkými zúčastnenými stranami, nakoľko rozsah, stav materiálu a časovanie MPK nedovoľuje zásadnú rekonštrukciu predkladaného materiálu tak, aby spĺňal kritériá Plánu obnovy a odolnosti, ktorý by vytváral predpoklady pre udržateľné reformy kľúčových oblastí spoločnosti. Z pohľadu ZAP SR je kritické nedostatočné riešenie dobíjacej infraštruktúry a úplná absencia podpory rozvoja cirkulárnej ekonomiky. | | | odolnosti Slovenskej republiky je komplexnou odpoveďou na dôsledky krízy spojenej s pandémiou COVID-19, ako aj reakciou na identifikované hlavné výzvy a systémové nedostatky slovenskej ekonomiky (identifikované aj prostredníctvom Európskeho semestra), pričom pri jeho tvorbe Ministerstvo financií SR ako aj vecne príslušné rezorty postupovali v plnom súlade s Nariadením o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, ďalšími technickými a procesnými usmerneniami inštitúcií EÚ a v úzkej súčinnosti s Európskou komisiou, ktorá bude predložený dokument posudzovať a schvaľovať. Zo strany Európskej komisie bola priebežne indikovaná spokojnosť so štruktúrou a nastavením predkladaného Plánu obnovy a odolnosti SR, ako aj s mierou reformného úsilia, ktorú Komisia posúdila ako výraznú aj v porovnaní s inými členskými štátmi. Synergie a prekryvy medzi Plánom obnovy a inými zdrojmi európskeho financovania (predovšetkým EŠIF, CEF, SPP, a pod.) detailnejšie popisuje kapitola 3 Plánu obnovy, prípadne priamo komponenty, ktoré popisujú deliace čiary medzi jednotlivými zdrojmi. Tieto informácie budú ešte detailnejšie dopracované po finalizácií rokovaní s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, ktoré pripravuje znenie Partnerskej dohody na obdobie 2021-2027. Popis procesu implementácie je súčasťou kapitoly 3 predkladaného materiálu. Problematiku štátnej pomoci priamo pokrýva každý komponent predkladaného materiálu, a to na úrovni opatrenia. Jednotlivé komponenty takisto poskytujú informácie ohľadom synergií s inými európskymi zdrojmi. Nemôžeme súhlasiť s tvrdením, že dokument nebol tvorený za spolupráce so širšou skupinou odborníkov, nakoľko dokument z veľkej časti vychádza z Národného integrovaného a reformného plánu, ktorý vznikal práve v úzkej súčinnosti "stakeholderov" zo štátnej správy, samosprávy, podnikateľského sektora, občianskeho sektora, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | akadémie, a ďalších. Odborníci z rôznych oblastí boli takisto opakovane prizývaní a ich pripomienky priebežne zohľadňované v procese kreácie jednotlivých komponentov Plánu obnovy. Možnosť pripomienkovať mala opakovane aj široká verejnosť a to počas mnohých online diskusií, okrúhlych stolov, diskusií na sociálnych sieťach, prostredníctvom webstránky Plánu obnovy, prostredníctvom generického emailu, a najmä prostredníctvom MPK, kde bolo predložených celkovo vyše 2500 pripomienok, čo robí z Plánu obnovy jeden z najviac pripomienkovaných materiálov za posledné obdobie. Dovolíme si zároveň podotknúť, že časový rámec prípravy tak komplexného materiálu, akým bezpochyby Plán obnovy je, bol bezprecedentne krátky. Kým dokumenty ku kohéznej politike sa častokrát pripravujú a vyjednávajú aj vyše dvoch rokov, v prípade zložitejšieho Plánu obnovy, ktorý je "performance-based" a teda musí obsahovať podrobné cenové kalkulácie ešte pred samotnou implementáciou, to bolo iba niekoľko mesiacov (finálna podoba Nariadenia a mechanizme na podporu obnovy a odolnosti bola prijatá až vo februári 2021, rovnako ako viaceré zásadné technické a procesné usmernenia) a v podmienkach globálnej pandémie. Na margo nedostatočnosti podpory alternatívnych palív uvádzame, že Plán obnovy v rámci Komponentu 3 udržateľná doprava prináša najvyššiu jednorazovú investíciu do alternatívnych palív v doterajšej histórii - 50 miliónov eur. Podporu niektorých alternatívnych palív založených na uhlíku z Plánu obnovy priamo vylučuje legislatíva, resp. technické usmernenia Európskej komisie. |
| ZMOS | DOPRAVA V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: ZELENÁ EKONOMIKA (1 - 5), Komponent 3: Udržateľná doprava: Spracovateľ dokumentu nedostatočne vyhodnotil potrebu investícií do obnovy vozidlového parku a zmeny palivovej základne autobusov mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy, ktorá je aj podľa platných strategických dokumentov SR kľúčová pre zníženie emisií z dopravy a tiež vyžadovaná legislatívou EÚ | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadné pripomienky, pretože požiadavky sú nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Plán obnovy nemôže saturovať všetky |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | (smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (ďalej len „smernica o podpore ekologických vozidiel“). Zásadné pripomienky sú nasledovné: Zásadná pripomienka 1: 1.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: 2. Hlavné výzvy a ciele a) Hlavné výzvy Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu, atď. Jednotlivé body 1.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia Za bod „* Počet elektrifikovaných tratí...“ doplniť nový bod v znení: • Autobusy MHD a prímestskej autobusovej dopravy nemajú vybudovanú infraštruktúru staníc pre zásobovanie alternatívnymi zdrojmi energie, čo limituje možnosti prechodu na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy. 1.3 Odôvodnenie pripomienky: Predkladaný Plán obnovy a odolnosti SR sa odvoláva na súlad so Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030 a s národnými cieľmi Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021-2030. V oboch dokumentoch je však na viacerých miestach zdôrazňovaná skutočnosť, že k najväčšiemu nárastu skleníkových plynov dochádza v cestnej doprave. Prechod na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy vyžaduje aj aktuálna legislatíva EÚ (novelizovaná Smernica EP a Rady 2009/33/ES). Ako je uvedené aj v dôvodovej správe návrhu zákona o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý túto smernicu zapracováva od 1.8.2021 do právneho rámca SR, aktuálne ceny vozidiel na alternatívny pohon sú vyššie od autobusov na naftový pohon. K tomu je ešte potrebné pripočítať investície do vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi palivami, bez ktorej je ich uplatnenie v praxi nemožné. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 obsahuje zoznam 38 opatrení, ktoré je nevyhnutné v SR zrealizovať, aj ich prioritizáciu. Na piatom mieste je opatrenie OPVO3: Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite. Pri jeho zdôvodnení v tomto dokumente je uvedené:„ Najmä v mestskej hromadnej doprave je pre dopravcov ťažko riešiteľná pravidelná obnova vozidlového parku“ a ďalej „Pre vyriešenie kritického stavu boli a naďalej budú nutné dotácie z eurofondov“. Infraštruktúru plynových plničiek, vodíkových plničiek alebo elektrických nabíjacích staníc pre tento typ ekologických vozidiel verejnej osobnej dopravy je urgentné vybudovať urýchlene ako základný predpoklad pre možný prechod systémov verejnej | | | investičné a reformné potreby Slovenskej republiky a nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Investície do obstarávania a obnovy vozových parkov MHD a prímestskej autobusovej dopravy na alternatívne pohony ako aj do budovania príslušnej neverejnej nabíjacej infraštruktúry sa predpokladajú zo zdrojov EŠIF v novom programovom období v rámci špecifického cieľa Podpora trvalo udržateľnej multimodálnej mestskej mobility. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osobnej dopravy poskytovanej vozidlami cestnej dopravy z naftového na alternatívny pohon. Je potrebné tento fakt uviesť medzi hlavnými výzvami, čo bude v súlade aj s popisom tohto komponentu Plánu obnovy a odolnosti SR ktorý v časti Investície uvádza pod bodom 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy: „Projekty podporia atraktivitu osobnej železničnej dopravy a nadväznej mestskej dopravy. .... zavedú sa nové alebo modernizované bezemisné vozidlá (elektrické, vodíkové v súlade s tzv. European Flaghip v časti Recharge and refuel.) Investície budú realizované formou účelových dotácií na nediskriminačnom princípe.“ a pod bodom 4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony uvádza: „podporí tak rýchlejší rozvoj osobnej a nákladnej dopravy na alternatívny pohon, ktorý povedie k modernizácii vozového parku s cieľom zníženia celkových emisií v cestnej doprave.“ Zásadná pripomienka 2: 2.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Výzvy: Jednotlivé body. 2.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia Za bod „*Potreba vytvárať nové politiky...“ doplniť nový bod v znení: • Potreba nahradenia zastaraného vozového parku cestnej dopravy v rámci mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy ekologickými a energeticky úspornými vozidlami a vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi zdrojmi energie 2.3 Odôvodnenie pripomienky: Dokument síce plánuje investície do železničnej infraštruktúry, ale neráta s využitím žiadnych finančných zdrojov na podporu obnovy vozového parku cestných vozidiel MHD a prímestskej dopravy, hoci legislatíva (viď odôvodnenie predchádzajúcej pripomienky) ukladá samosprávam pri obstarávaní nových vozidiel obstarať ich časť už s alternatívnym pohonom, čo logicky vyžaduje aj vybudovanie infraštruktúry slúžiacej na zásobovanie vozidiel daným druhom energií. Pritom investície do výmeny vozového parku vozidiel verejnej dopravy v mestách môžu výraznou mierou pomôcť SR k plneniu jej záväzkov na úseku znižovania emisií do ovzdušia. Samosprávy a ich kompetencie na úseku verejnej osobnej dopravy síce majú byť predmetom reforiem, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou predkladaného Plánu obnovy a odolnosti SR, uvedený dokument ale v navrhovanom znení ich absolútne odstrihol od akéhokoľvek nároku na podporu investícií do modernizácie svojej infraštruktúry a mobilných prostriedkov. Pritom legislatívne prostredie v EÚ umožňuje investície do nových ekologických autobusov nielen tým samosprávam, ktoré vlastnia | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vlastné dopravné podniky (čo sa už udialo aj v SR v prog. období 2014 – 2020), ale aj tým, ktoré službu zabezpečovania dopravných výkonov obstarávajú, pričom uchádzači o poskytovanie tejto služby by ju poskytovali na vozidlách vlastnených obstarávateľom. To sa týka tak mnohých veľkých miest, resp. zoskupení miest a obcí so spoločnou MHD, ale aj všetkých samosprávnych krajov. Zásadná pripomienka 3: 3.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Ciele: Jednotlivé body. 3.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Bod „*Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon.“ Preformulovať nasledovne: • Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon vrátane infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon využívané v cestnej doprave v rámci MHD a prímestskej dopravy 3.3 Odôvodnenie pripomienky: Vytvorenie finančného mechanizmu na podporu znášania zvýšených nákladov samospráv financujúcich MHD a prímestskú dopravu z dôvodu prechodu na ekologické vozidlá definované v Smernici EP a Rady 2009/33/ES je nielen nevyhnutným predpokladom pre to, aby vôbec k tejto zmene mohlo dôjsť bez skolabovania verejných rozpočtov samospráv, ale aj naplnením opatrenia „OPVO3 Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite“ zo Strategického plánu rozvoja dopravy v SR do roku 2030. Bez vytvorenia možnosti na budovanie infraštruktúry, ktorá bude schopná dodávať alternatívne energie autobusom na alternatívny pohon, nech už to bude elektrina, vodík, alebo iný alternatívny pohon, bude prechod na ekologické vozidlá komplikovaný a finančne neúnosný pre samosprávy. Zásadná pripomienka 4: 4.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: a) Reformy 1. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy Implementácia: Jednotlivé body. 4.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Na základe odsúhlasenej schémy štátnej pomoci vyhlásenie viackolových výziev na podporu výstavby infraštruktúry pre zásobovanie alternatívnymi energiami vozidlá v cestnej doprave v rámci MHD a prímestskej dopravy (vypracuje MH SR, alt. MDV SR, schváli vláda SR). 4.3 Odôvodnenie pripomienky: V rovnakej schéme, ako budú vyhlasované plánované výzvy na budovanie nabíjacích staníc a plniacich staníc na vodík budú vyhlasované aj výzvy pre | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | samosprávy financujúce infraštruktúru pre nabíjanie/plnenie ekologických vozidiel MHD a prímestskú dopravu. Kritériá určí vyhlasovateľ výzvy (či už MH SR alebo MDV SR), umožnia účasť tak pre samosprávy, ktoré vlastnia vlastné dopravné podniky, ako aj pre samosprávy, ktoré výraznou mierou podporujú MHD, resp. prímestskú dopravu, resp. sú jej objednávateľmi. Zásadná pripomienka 5: 5.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy Výzvy: Jednotlivé body 5.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Zastaralý vozidlový park cestných vozidiel MHD a prímestskej dopravy s minimálnym podielom ekologických a energeticky úsporných vozidiel 5.3. Odôvodnenie pripomienky: Vzhľadom k privysokým nákladom na udržanie systému MHD, na ktorých sa osobitnou mierou podpísal pokles tržieb spôsobený opatreniami proti šíreniu koronavírusu samosprávy nemali a nemajú z akých zdrojov financovať obnovu vozového parku využívaného na MHD a prímestskú dopravu, osobitne, ak má byť zabezpečený prechod na nízkouhlíkovú formu verejnej osobnej dopravy. Dochádza k postupnému starnutiu a zhoršovaniu kvality mobilných prostriedkov. Zásadná pripomienka 6: 6.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy Ciele: Jednotlivé body 6.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Tretí bod preformulovať nasledovne (s doplnením podčiarknutých slov): • Cielene investovať do modernizácie vozidlového parku verejnej osobnej dopravy (koľajovej aj cestnej) s dôrazom na zvýšenie kvality a prístupnosť cestovania aj pre osoby so zdravotným znevýhodnením nákupom nízkopodlažných bezbariérových vozidiel, ako aj ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel a znížiť prevádzkové náklady. 6.3 Odôvodnenie pripomienky: Je absolútne neprípustné a nespravodlivé umožniť štátnej firme obnovovať svoj vozový park a samosprávy nechať zadlžovať za účelom zákonnej povinnosti nákupu nízkoemisných autobusov. Navrhujeme vytvoriť balík financií, z ktorého sa bude môcť tento proces transformácie vozového parku MHD a prímestskej dopravy v SR uskutočniť. Na národnej úrovni musí existovať vôľa uvoľniť zdroje v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR aj pre samosprávy z dôvodu, že sa im novou legislatívou ukladajú finančne nákladné povinnosti a ďalšie sa im uložia po realizácii reformy plánovanou dopravnou autoritou v podobe povinností dodržiavať minimálne štandardy pokiaľ pôjde o počty spojov atď. Zásadná pripomienka 7: 7.1 Špecifikácia aktuálneho znenia: b) Investície 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy Implementácia: | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Jednotlivé body 7.2 Pripomienka/Návrh na úpravu znenia: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Dosiahne sa min. 10% podiel využívania ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel v MHD a prímestskej doprave. Zdroje budú naviazané na zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme, pričom implementovať ich bude buď dopravca vlastnený samosprávou, alebo priamo samospráva financujúca výkony vo verejnom záujme (Zodpovedné MDV). 7.3 Odôvodnenie pripomienky: Je potrebné reálnou implementáciou schémy na podporu postupnej výmeny vozového parku využívaného vo verejnej osobnej doprave za nízkoemisné vozidlá zabezpečiť túto investíciu na Slovensku. V opačnom prípade sú len dva možné scenáre – obmedzenie počtu liniek/spojov vo verejnej osobnej doprave alebo úplný kolaps financovania dopravnej obslužnosti zo strany samospráv, čo vo finále povedie ešte k väčšiemu zahusťovaniu centier miest individuálnou automobilovou dopravou. Kľúčové ale je, aby samosprávam alebo dopravným podnikom v ich vlastníctve bolo umožnené zainvestovať do moderných autobusov. Každý autobus vo vlastníctve samosprávy, ktorá je obstarávateľom dopravných výkonov vo verejnom záujme, zvyšuje jej nezávislosť pri výbere dopravcu a otvára súťaž v tomto segmente, ktorá je na Slovensku takmer úplne zablokovaná, čo vedie dlhodobo k odčerpávaniu verejných zdrojov bez pozitívneho výsledku. | | | |
| ZMOS | AGENTÚRY PRE SPRÁVU ŠTÁTNEHO MAJETKU Do Plánu obnovy navrhuje zaradiť aj oblasť verejnej politiky: Trh práce a sociálna udržateľnosť, konkrétne komponent týkajúci sa bytovej politiky. V rámci navrhovaného komponentu bytovej politiky navrhujeme zaradiť podporu priestorového integrovaného bývania pre najzraniteľnejšie skupiny a inú sociálnu starostlivosť zriadenie prostredníctvom vytvorenia Agentúry pre správu štátneho majetku. Odôvodnenie: ZMOS navrhuje po skúsenostiach z Poľska a Čiech (https://uzsvm.cz/cinnost-uzsvm) vytvoriť štátnu organizáciu, ktorej cieľom bude spracovanie a aktualizácia detailnej databázy nevyužitých a prebytočných nehnuteľností vo vlastníctve štátu a samosprávy pre účely verejnoprospešných stavieb, napríklad pre výstavbu nájomných bytov, sociálnych zariadení, či pre potreby kapacít na prechodné ubytovanie a ostatné využitie samosprávami. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ZMOS | BROWNFIELDY V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: Zelená ekonomika (1-5), komponent 2: Obnova budov: V rámci navrhovaných cieľov Komponentu 2: Obnova budov navrhujeme aj vytvorenie a nastavenie systémových investícií do brownfieldov v intravilánoch miest a obcí t. j. do podpory na rekonštrukcie a opravy tzv. hnedých parkov, do obnovy zanedbaných a nevyužívaných a chátrajúcich území a budov, ktoré nie sú zaťažené environmentálnou ťarchou. Systémová podpora investícia do týchto typov brownfieldov si vyžaduje aj vytvorenie jednotnej a jednej databázy brownfieldov. Odôvodnenie: Cieľom tejto obnovy nie je ekonomický účel, ale verejno-prospešný. Obnova týchto území a budov môže priniesť sociálno-ekonomický prospech pre územie a komunitu vo forme poskytovania verejno-prospešných služieb (poskytnutie sociálneho bývania, trávenia voľného času, zdravotná starostlivosť), komerčných služieb; ďalej podporujú kultúrno-spoločenský život a šetria ďalšie spevňovanie plôch a zastavovanie území. Obnova budov je úzka prepojená na riešenie problematiky znižovanie energetickej efektívnosti budov. Na Slovensku existuje viacero databáz brownfieldov. Cieľom je aj spracovanie jednotnej a jednej databázy brownfieldov na Slovensku, pre účely nového konkrétneho využitia ako podpora revitalizácie poľnohospodárskych areálov a obnovu poľnohospodárskej činnosti, spájania spracovateľských kapacít a organizovaného typu „predaja z dvora; priestor na verejnoprospešné aktivity; športovo-rekreačné areály; obchodná činnosť vo forme kombinovanej predajne potravinového a nepotravinového tovaru napríklad v kombinácii s poštovými službami; priestory na poskytovanie zdravotnej starostlivosti; nájomné bývanie; priestory na spracovanie a recykláciu odpadu v rámci obehového hospodárstva; priestor na zariadenia sociálnej starostlivosti; podpora zamestnanosti miestneho obyvateľstva a priestor na vytvorenie sociálneho podniku. Systémová investícia a podpora hnedých parkov nevyžaduje nové územie na zelenej lúky. Investícia do brownfieldov predstavuje potenciál na modernizáciu a funkčnosť verejných budov, ktoré budú v súlade s ekonomickými, environmentálnymi, ale i digitálnymi aspektmi. Okrem iného vytvárajú aj priestor a potenciál na poskytovanie základných verejných a súkromných služieb komunite priamo v území, čím odľahčia prímestskú dopravu a finančné zdroje na zabezpečenie tejto verejnej dopravy. Je to aj v súlade s jednotlivými špecifickými pod-odporúčania pre Slovensko v kontexte hodnotenia európskeho semestra: Čo najskôr realizovať | Z | N | Pripomienka je nad rámec materiálu. Obnova zanedbaných území je navrhovaná v rámci EŠIF. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora zamerané na podporu oživenia hospodárstva. Zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä na čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie a zdrojov, udržateľnú verejnú dopravu a odpadové hospodárstvo. | | | |
| ZMOS | CENTRÁ ZDIEĽANÝCH SLUŽIEB V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA (14 -18), Komponent 16: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva navrhujeme konkrétny implementačný nástroj: Vytvorenie Centier zdieľaných služieb ako cesty k modernizácii miestnej územnej samosprávy a odstupňovanie kompetencií medzi miestnymi samosprávami. Centrá zdieľaných služieb sú konkrétnym obsah pre Investíciu 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy prostredníctvom navrhovanej Platforma pre špecializačné vzdelávanie zamestnancov prvého kontaktu (str.19 materiálu Komponent 16 Boj proti korupcii), ktorý je aj v súlade uvedenými výzvami, cieľmi, implementáciou a adresátmi tejto Investície 4. Adresátov tejto iniciatívy rozširujeme aj o štatutárnych predstaviteľov v zmysle zvyšovania odborných a manažérskych zručností a komunálnych politikov miestnej územnej samosprávy v zmysle zvyšovania odborných zručností pri príjmami rozhodnutí v miestnych politikách. V rámci dokumentu ku Komponentu 16: Milestones and targets navrhujeme doplniť ďalšie opatrenie, v poradí 17: 1 - Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva - Investícia 4: Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy - vytvorenie Pilotných centier zdieľaných služieb v regiónoch. Odôvodnenie: ZMOS na základe vlastných dlhodobých analýz, prostredníctvom reprezentatívnych prieskumov, skúseností z aplikačnej praxe a výraznou mierou predvídateľnosti vývoja prichádza s návrhmi, ktoré majú svoje miesto vo Fonde obnovy a odolnosti SR a úspešnou implementáciou do praxe. Predložený návrh ZMOS reflektuje na oblasť verejnej správy, digitalizáciu, efektívny štát a tzv. Zelené Slovensko. Ako mimoriadne efektívne východisko, okrem zavedenia integrovaného modelu verejnej správy a nevyhnutných modernizačných procesov v rámci miestnej územnej samosprávy a regionálnej samosprávy sa ukazuje aj potreba systematickej medziobecnej spolupráce. Do budúcnosti sa javí ak nevyhnutná potreba | Z | ČA | Vláda SR sa prostredníctvom programového vyhlásenia prihlásila k riešeniu problematiky nízkej efektívnosti samosprávy spôsobenej jej štruktúrou a na to potrebnej realizácie reformy samospráv. Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti nie je medzi dotknutými zainteresovanými stranami (Združenie miest a obcí Slovenska, Únia miest, Ministerstvo vnútra SR) zhoda na žiadnom konkrétnom riešení, uvedenú reformu MF SR nemohlo začleniť do Plánu obnovy a odolnosti, najmä vzhľadom na eliminovanie implementačného rizika s potenciálnym vplyvom na čerpanie prostriedkov z plánu. Berúc do úvahy, že postoje zainteresovaných strán sa zhodujú na nevyhnutnosti istej formy sústredenia (spoločného výkonu) kompetencií s cieľom zvýšenia kvality rozhodovania a ekonomickej efektívnosti MF SR sa v rámci medzirezortného pripomienkového konania rozhodlo zaradiť do plánu obnovy investície, ktoré bude potrebné urobiť v ktoromkoľvek reformnom scenári (posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy – centrá zdieľaných služieb v Komponente 16. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | modernizácie v zmysle optimalizácia fungovania verejnej správy na všetkých úrovniach riadenia vrátane národnej, regionálnej a miestnej úrovne, ako aj optimalizácia štátnej správy na miestnej a regionálnej úrovni. Základom optimalizácie fungovania na miestnej úrovni je medziobecná spolupráca, jej systematická podpora, zriadenie tzv. centier zdieľaných služieb a odstupňovanie kompetencií medzi miestnymi samosprávami; pre systematickú podporu meziobecnej spolupráce tak v oblasti spoločného výkonu originálnych kompetencií, ako aj v prostredí spoločného výkonu verejnoprospešných činností, čo v sebe prinesie benefity v podobe podpory lokálnej hospodárskej politiky, priameho dosahu samospráv na efektívnejšie zabezpečovanie verejnoprospešných činností a teda mnohých verejných služieb. Východiská pre optimalizáciu fungovania miestnej územne samosprávy: 1. Obce sú limitované limitovaná niektorými nesprávne nastavenými parametrami reformy verejnej správy z roku 2000 a následne parametrami fiškálnej decentralizácie z roku 2005. 2. Rozdrobená štruktúra miestnej územnej samosprávy (2261 do 3000 obyvateľov a 1123 do 500 obyvateľov) a vidiecky charakter krajiny. 3. Princíp zdieľania sa osvedčil pri Spoločných obecných úradoch - využitie potenciálu a úspešnej filozofie zdieľania vrátane nastavenia dostupnosti poskytovaných služieb na úrovni mikroregiónov pre podmienky spoločného výkonu originálnych kompetencií. 4. Podpora integrovaných centier zdieľaných služieb - pilotný projekt pre zriadenie tzv. Centier zdieľaných služieb a ich následná aplikácia na úroveň mikroregiónov sú ideálnym spôsobom nastavenia systematickej podpory medziobecnej spolupráce. 5. Podpora princípu „úspory z rozsahu“ podpora spoločných verejných obstarávaní na úrovni mikroregiónov, ale aj spoločný výkon verejnoprospešných činností dokážu umocniť efekt princípu „úspory z rozsahu“ v rámci ekonomiky samospráv na úrovni participujúcich mikroregiónov. 6. Zavedenie legislatívnej povinnosti samospráv integrovať vybrané časti svojej agendy pre spoločný výkon v rámci tzv. Centier zdieľaných služieb. 7. Po pilotnom testovaní integrácie časti agendy pre spoločný výkon a odstránení nedostatkov zistených v pilotných centrách bude nevyhnutné rozšíriť tzv. Centrá zdieľaných služieb na celoplošnú úroveň s minimalizáciou rizík vyplývajúcich zo solitérstva, ktoré by obmedzilo dosahovanie očakávaných úspechov z hľadiska ekonomiky, personálneho obsadenia, funkčnosti, udržateľnosti aj predpokladu napĺňania princípu „úspory z rozsahu“. 8. Podpora porovnávania a princípov benchmarkingu - | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nástroje benchmarkingu pomôžu pri odstraňovaní individuálnych pochybení a umocní systematický rozvoj platformy zabezpečujúcej spoločný výkon agendy. 9. Systematická podpora medziobecnej spolupráce na báze verejnoprospešných činností pre mnohé obce z nich je efektívnejšie realizovať spoločne, na úrovni viacerých spolupracujúcich obcí. Týmto prístupom samosprávy získajú efektívnejšie riadenie, priamy dosah na cenotvorbu, ale aj rozsah a kvalitu zabezpečujúcich služieb. Zavedením systematickej podpory pre spoločné vykonávanie verejnoprospešných služieb budú mať samosprávy lepší dosah na tvorbu lokálnej hospodárskej politiky a spoločný postup pre využívanie Európskych investičných a štrukturálnych fondov. 10. Integrácia elektronických služieb a budovanie lokálneho eGovernmentu, ako aj Integrácia zelených služieb, iniciatív a výziev - zabezpečenie tejto agendy pre miestne samosprávy z jedného centrálneho bodu na úrovni mikroregiónu je východisko na to, ako zabezpečiť plnenie povinností s rešpektovaním zákonov a podzákonných noriem a ako vzhľadom k obmedzenému počtu odborne zdatných zamestnancov využiť odborný potenciál menšieho počtu ľudí pre viacero samospráv naraz 11. Podpora koordinovaného rozvoja územia - využitie odborne zdatného personálu pre projektový manažment na úrovni viacerých samospráv, v prostredí mikroregiónu je priestor na to, aby samosprávy úzko prepojené a vzájomne spolupracujúce dokázali pripravovať a implementovať projekty, pri ktorých sa spoluprácou zvyšuje priestor na spolufinancovanie zainteresovaných samospráv, integritu projektu a jeho dopadu na širšie územie. 12. Ochrana a prevencia v komplexnom riešení - zriadenie tzv. centrálneho pultu ochrany, úzka spolupráca zložiek na báze obecných a mestských polícií, dobrovoľných požiarnych zborov a ich prepájanie s ďalšími aktérmi, buď z prostredia dobrovoľníckych združení, ale aj z prostredia štátnych orgánov umocní prevenciu, zvýši akcieschopnosť, podporí medziobecnú spoluprácu a efektivitu pri kombinácii využitia síl a prostriedkov. Centrá sa dokážu mobilizovať na hodnotách ochrany zdravia a majetku, ale aj účinnej prevencie a včasnej intervencie. Vytvárajú priestor pre prácu s dátami, ktoré by boli operatívne k dispozícii aj poisťovniam pri riešení poistných udalostí. Podpora v predloženom dokumente Plánu obnovy v prospech vytvorenia Centier zdieľaných služieb: 1. Pilier Mechanizmus podpory obnovy a odolnosti Európskej únie podľa článku 15 Nariadenia: Zdravotná, ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť - Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti zdravotnej, ekonomickej, | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sociálnej a inštitucionálnej odolnosti (str. 1 v materiáli 01_Kapitola_1_Všeobecné-ciele-a-súdržnosť-plánu): Zvyšovanie udržateľnosti verejných financií prostredníctvom reforiem v Pláne obnovy sa okrem priamych úspor v podobe znížených výdavkov na obsluhu dlhu prejaví aj v lepšej kondícii a konkurencieschopnosti ekonomiky a zvýšenej akcieschopnosti a odolnosti verejných financií voči nepredvídaným okolnostiam akou je aj pandémia COVID-19. 2. Špecifické odporúčania pre Slovensko v kontext Európskeho semestra (str. 26 a 27 v materiáli 01_Kapitola_1_Všeobecné-ciele-a-súdržnosť-plánu): 2020.4 Zabezpečiť účinný dohľad nad rámcom boja proti praniu špinavých peňazí a jeho presadzovanie. Zabezpečiť priaznivé podnikateľské prostredie a kvalitné verejné služby, a to prostredníctvom posilnenej koordinácie a tvorby politík. Riešiť obavy týkajúce sa integrity v justičnom systéme. 2019.4 Naďalej zlepšovať účinnosť súdneho systému a zamerať sa na posilnenie jeho nezávislosti, a to aj pri menovaní sudcov. Zvýšiť úsilie zamerané na odhaľovanie a stíhanie korupcie, a to najmä v prípadoch korupcie veľkého rozsahu. Ďalšie podporné argumenty: 1. Závery zo Správy EK o Slovensku 2020: Verejná správa: Napriek reformnému úsiliu sa slovenská verejná správa vyznačuje oproti iným krajinám EÚ podpriemernými výsledkami. Verejná správa: Napriek určitému úsiliu je kapacita vlády v oblasti strategického plánovania a koordinácie na jednotlivých úrovniach verejnej správy obmedzená. Regionálny rozvoj: Nedostatočná administratívna kapacita a koordinácia na celoštátnej a miestnej úrovni obmedzujú investičné možnosti, ktoré by prispeli k znižovaniu rozdielov. 2. Podporné listy z ČR a PL: v ČR fungujú Centrá zdieľaných služieb už takmer tri roky. Finančná úspora v ČR vďaka CZS dosahuje 4 mil. EUR ročne (100 miliónov CZK ročne) – na 20 obcí združených v jednom CZS je to približne 65.000 EUR ročne (3.000 EUR na jednu obec ročne). V Poľsku Gminy boli vytvorené v roku 1999: V súčasnosti je v Poľsku 2 489 gmín. Priemerný počet obyvateľov gminy je 15 000. 3. Predložený návrh vychádza z Národný projekt ZMOS „Modernizácia miestnej územnej samosprávy“, v ktorom sme vytvorili sme analýzy - nelegislatívne materiály: Výkon a financovanie prenesených kompetencií (2019), Výkon a financovanie originálnych kompetencií (2020), Kompetenčné zázemie samospráv – komparácia výkonu kompetencií s krajinami V4 (2021). Už takmer tretí rok realizujeme vlastné reprezentatívne prieskumy (aj na spoluprácu na úrovni mikroregiónu) a realizuje metodickú pomoc pre miestne | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | samosprávy. Každý mesiac predstavuje príklady dobrej praxe, ktoré sú úspešné a udržateľné riešenia samospráv Podpora lokálneho rozvoja a komunálnych podnikov: Centrá zdieľaných služieb vytvárajú predpoklad pre spoluprácu samospráv na ich ekonomických aktivitách, napríklad spájanie viacerých samospráv do spoločných podnikov, ktoré budú tieto služby vykonávať pre viac obcí naraz, s čím sa spája vyššia miera efektivity, spolufinancovania, aké dokážu inšpirovať a pomôcť iným samosprávam. Pravidelne organizujeme vzdelávanie podujatia v regiónoch. Združenie miest a obcí Slovenska vidí principiálne rozdiely medzi filozofiou Plánu obnovy SR a novým programovým obdobím Európskych investičných a štrukturálnych fondov. Preto sú jeho návrhy sústredené na oblasti, ktoré je vhodné riešiť finančnou pomocou z Fondu obnovy, pričom predpokladáme, že pre ďalšie oblasti samosprávnych potrieb využijeme prichádzajúce eurofondové obdobie, napríklad na nový komunálny manažment, ktorý pripravuje ZMOS. | | | |
| ZMOS | DOSTUPNOSŤ POTRAVÍN NA VIDIEKU V navrhovanom Pláne obnovy a odolnosti absentuje oblasť verejnej politiky: Pôdohospodárstvo, preto navrhujem zaradenie tejto oblasti verejnej politiky do Plánu obnovy s Komponentom: Dostupnosť základných potravín a nepotravinového tovaru na vidieku. Tento komponent úzko súvisí aj s oblasťami ďalších verejných politík: Zelená ekonomika a Trh práce. Cieľom je odstránenie problému s nedostupnosťou potravín na vidieku, a tým aj podpora vidieckeho rozvoja na vyrovnávanie sociálno-ekonomických rozdielov medzi regiónmi. Súčasná kríza zdôraznila pretrvávajúce nedostatky v nedostupnosti základných potravín a nepotravinového tovaru na vidieku a zdôraznila potrebu potravinovej sebestačnosti. Zároveň tieto pretrvávajúce nedostatky sú zároveň sprevádzané európskymi výzvami obehového hospodárstva a Európskej zelenej dohody (Stratégie z Farmy na stôl). Odôvodnenie: Na základe reprezentatívneho prieskumu ZMOS bolo na Slovensku identifikovaných 102 reálnych potravinových púští z kategórie malých obcí (do 500 obyvateľov). Až 62 % týchto obcí patrí do veľkostnej kategórie do 250 obyvateľov. Ide o obce lokalizované prevažne na východe Slovenska. Síce v bratislavskom, trnavskom a trenčianskom kraji neboli identifikované reálne potravinové púšte v kategórii malých obcí, aj na tomto území sú obce, respektíve lazy, v ktorých obyvatelia nemajú prístup ku kúpe základných potravín. My však predpokladáme, že počet potravinových púští je na Slovensku väčší, keďže | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | neexistuje databáza obcí, v ktorých sa (ne)nachádzajú predajne potravín. ŠÚ SR ukončil takúto evidenciu Mestskej a obecnej štatistiky v roku 2013. V analýze neboli zohľadnené malé obce bez predajní potravín, z ktorých je veľkometrážna predajňa potravín dostupná do stanovenej vzdialenosti, avšak obyvatelia musia pre nákup základných potravín cestovať, čiže vynaložiť finančné prostriedky. Obyvatelia žijúci v potravinových púšťach majú podpriemerné ročné príjmy, čiže sú sociálno-ekonomicky znevýhodnení pri nákupe potravín. Okrem toho nemôžeme zabúdať na zmenu socio-ekonomického správania ľudí v dôsledku COVID-19 a nástupu ekonomickej krízy. To všetko znásobuje potrebu udržateľných riešení: 1. legislatívne zjednodušenie predaja lokálnych výrobkov prostredníctvom lokálnych obchodných sietí (pojazdné predajne, donáška, malé obecné predajne) tým, že budú postavené na roveň predaja z dvora; 2. východiskom na odstránenie problému s nedostupnosťou potravín na vidieku je možnosť zavedenia, podľa vzoru úspešných a udržateľných riešení v okolitých štátoch, dotačných schém na zabezpečovanie ekonomickej udržateľnosti tohto typu maloobchodných predajní; 3. riešenie sa ponúka v dotácii na prevádzku maloobchodnej (kamennej) predajne, v dotácii na prevádzku pojazdnej predajne–dotáciou, respektíve donáškou z oboch uvedených maloobchodných predajní, prípadne podporou predaja z dvora. Okrem toho je možné vytvárať predajňu potravín na báze sociálneho podniku a tiež využitím personálneho zázemia formou terénnej sociálnej práce; 4. nevyhnutne vytvoriť pre blízku budúcnosť adekvátne legislatívne prostredie na zavedenie modelu tzv. franchisingových predajní (značka a distribúcia potravín by bola zabezpečená slovenským obchodným reťazcom, prevádzka predajne zasa lokálnym aktérom); 5. z alternatívnych riešení je možné vytvoriť model, ktorého pridaná hodnota je vo forme systematickej podpory medziobecnej spolupráce, v zúročení hodnôt spoločného využívania i sprístupňovania a zároveň je to priestor, v ktorom sa ponúka riešenie sledujúce zvýšenie kvality života tak domácim obyvateľom, ako aj napríklad turistom či chatárom hlavne v období, v ktorom sa môže očakávať zvýšený záujem ľudí o aktívne trávenie voľného času v našich regiónoch, kde práve vidiecky potenciál môže byť vhodnou príležitosťou na dovolenky a oddych; 6. je možné kombinovať verejno-súkromné partnerstvá na prevádzke maloobchodných predajní potravín a nepotravinového tovaru. Zároveň sa vďaka tomuto partnerstvu znižujú vstupné, ale aj prevádzkové ekonomické náklady a eliminuje riziko neudržateľnosti konkrétnej formy | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zabezpečovania predaja potravín; 7. z hľadiska možnosti predaja potravín v mobilných predajniach je pre nás obzvlášť relevantná požiadavka § 12 ods. 1 písm. g), zákona č.152/1995 Z. z. o potravinách, ktorá vylučuje spoločný predaj vzájomne nezlučiteľných výrobkov; 8. odporúčame venovať pozornosť novelizácii zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v § 17 ods.; 9. v oblasti legislatívy je podporou maloobchodných predajní na vidieku možné zabezpečiť aj zníženie dane z pridanej hodnoty na základné potraviny, pretože práve aj ich cena zohráva dôležitú úlohu pri výške spotrebiteľského koša. Vo vzťahu k dani z pridanej hodnoty je potrebné jej spojenie so sociálnymi službami. Sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú pre fyzické osoby na riešenie rôznych nepriaznivých situácií (napr. ubytovanie, strava, základné ošatenie a obuv a základná osobná hygiena, domáce násilie, bývanie v osade), a to prostredníctvom terénnej sociálnej služby krízovej intervencie. Tento koncept ukazuje ďalší spôsob nového prístupu k zabezpečovaniu dostupnosti potravín na vidieku využitím sociálnych služieb. | | | |
| ZMOS | ENERGETIKA V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: Zelená ekonomika (1-5), komponent 1: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra: ZMOS navrhuje zaradenie reformy strategického rámca lokálnej energetiky s cieľom dosahovania cieľov Zelenej ekonomiky, integrovať energetiku a strategickú infraštruktúru (teplo, voda, doprava) do jedného uceleného konceptu s posilnením vplyvu verejného sektora v týchto oblastiach. Navrhujeme vytvorenie systémovej podpory pre implementáciu energetických projektov založených na OZE a v lokálnej energetickej infraštruktúre zníženie dosahu privátneho sektora na strategickú infraštruktúru a posilnenie „verejnoprávnosti“ v danej oblasti. Odôvodnenie: Navrhované riešenie v energetickej infraštruktúre na lokálnej úrovni založené na ucelenom koncepte s posilnením vplyvu verejného sektora a „verejnoprávnosti“ v danej oblasti môže prispieť k odstráneniu reálnych problémov v aplikačnej praxi, ktoré zároveň umožnia reagovať efektívne, promptne a operatívne na vzniknuté problémy vyplývajúce z krízy a reagovať na výzvy a požiadavky v zelenej ekonomike na „územnom princípe“. Vytvorená systémová podpora novorealizovaných projektov zohľadní požadované ekonomické, ako aj environmentálne aspekty, vytvorí nové pracovné miesta, ktoré vzniknú integráciou OZE v sektoroch výroby na lokálnej úrovni (napr. komunity | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora projektov regionálnych energetických centier je plánovaná z nového programového obdobia štrukturálnych fondov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vyrábajúce energiu z OZE). Ukazuje sa, že táto oblasť musí patriť do strategickej infraštruktúry miestnych územných samospráv, ale je zrejmé, že podobné problémy nastávajú aj v ďalších oblastiach, napríklad vodárenské spoločnosti a verejná doprava v rámci súkromných prevádzok SAD. Využívanie komunálnych dlhopisov je možné vnímať ako nástroj na získavanie finančných prostriedkov na podporu financovania samospráv v rôznych oblastiach, pričom práve energetika je mimoriadne dôležitá. Viaceré obce a mestá na Slovensku majú s touto formou alternatívneho financovania skúsenosti najmä v 90tych rokoch minulého storočia. Po úpadku slovenského kapitálového trhu sa však táto forma získavania finančných prostriedkov dostala do úzadia. V súvislosti s aktuálnou situáciou vo verejných financiách v dôsledku negatívnych dopadov pandémie z koronavírusu na vývoj ekonomiky, a tým aj na ekonomickú situáciu miestnej územnej samosprávy, môže práve táto forma zohrať u viacerých obcí a miest významnú úlohu pri zabezpečovaní ich investičných potrieb. PPP projekty sú ďalšou príležitosťou na to, aby samosprávy vo výraznejšej miere dokázali v porovnaní so súčasným stavom lepšie spravovať svoje podniky, ktoré boli zriadené na zabezpečovanie verejnoprospešných činností. V oblasti energetiky je mimoriadne zaujímavé podporiť tzv. centrá zdieľaných služieb v rámci ktorých by samosprávam boli poskytované odborné služby a poradenstvo v danej oblasti (viď. pripomienku ZMOS v komponente 16 – Centrá zdieľaných služieb). | | | |
| ZMOS | NÁJOMNÉ BÝVANIE Do Plánu obnovy navrhuje zaradiť aj oblasť verejnej politiky: Trh práce a sociálna udržateľnosť, konkrétne Komponent týkajúci sa bytovej politiky. V rámci navrhovaného komponentu bytovej politiky navrhujeme zaradiť podporu priestorového integrovaného bývania pre najzraniteľnejšie skupiny prostredníctvom zvýšenia podielu nájomných bytov s trhovým nájmom, ako aj cenovo dostupných nájomných bytov podporených z verejných zdrojov. Postupne vytvoriť siete regionálnych (neziskových) organizácií, ktoré by zabezpečovali proces obstarávania nájomných bytov pre mestá a obce v danom regióne a poskytovali by profesionálnu správu vrátane sociálnej práce. Podporiť pilotný projekt pre správcovstvo bytových domov. Odôvodnenie: Bývanie je základnou potrebou človeka, ktorej uspokojenie je podmienkou na uspokojenie ďalších životne dôležitých potrieb. Bývanie plní celý rad špecifických funkcií tak v živote jednotlivca, ako aj v rámci celej spoločnosti. Má tak sociálne aspekty, ako aj vplyv na hospodársky rozvoj a | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | stabilitu krajiny. Je tiež určujúce pre rozvoj sídiel a populačný vývoj. V období následkov krízy je preukázateľné, že najväčším ekonomický dopad pocítili najzraniteľnejšie skupiny občanov a nízkopríjmové skupiny obyvateľstva, ktoré nie sú schopné pokračovať v splácaní úverových záväzkov na bývanie. V budúcnosti by malo nájomné bývanie byť cestou voľby pre nízkopríjmovú skupinu (okrem najzraniteľnejšej skupiny) obyvateľstva, ktorá nemá inú možnosť zaobstarania si bývania a vstupuje do úverového zaťaženia, aj napriek svojej nestabilnej ekonomickej situácií. Podiel nájomného bývania k bývaniu v súkromnom vlastníctve radí Slovensko na posledné priečky v rámci Európskej únie a súvisí s ekonomickou mobilitou, demografickým vývojom, snahou samospráv zabezpečiť dostupné nájomné bývanie ako konkurenčnú výhodu na získanie nových obyvateľov s trvalým pobytom, tiež alternatívnymi možnosťami financovania výstavby nájomných bytov a napokon je zaujímavá aj investičná príležitosť z hľadiska segmentu stavebníctva. Dopyt po cenovo dostupnom bývaní rastie všade vo svete. Slovensko z kvantitatívneho hľadiska dlhodobo trpí nedostatkom bytov, čo nás zaraďuje na najnižšie priečky v Európskej únii v počte bytov na 1 000 obyvateľov. Tento stav však nie je výlučne dôsledkom fungovania trhu za ostatných 30 rokov, ale do veľkej miery je historickým dedičstvom, ktoré súvisí aj s tým, že u nás bola dlhodobo prioritná hodnota vlastniť pred hodnotou využívať. Tento cieľ si zároveň vyžaduje aj 1) Proaktívne poskytovať metodickú pomoc. S obstarávaním nájomných bytov sa spája mnoho procesov a postupov, ktoré je potrebné zabezpečiť zo strany miestnych samospráv. 2) Dôraz klásť na kvalitné spracovanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, resp. miestnych koncepčných dokumentov. Základným predpokladom naplnenia uvedeného zámeru je využívanie kvalitných a overených dát, partnerstva a stanovenie udržateľných cieľov nad rámec konkrétneho volebného cyklu. 3) Definovať možností projektov verejno-súkromného partnerstva určených na riešenie problémov súvisiacich so zvyšovaním počtu dostupných bytov. 4) Stanoviť percento nájomných bytov v developerských projektoch. Povinný podiel nájomných bytov v nových developerských projektoch by sa mohol uplatňovať vo väčších mestách. 5) Postupne vytvoriť siete regionálnych (neziskových) organizácií, ktoré by zabezpečovali proces obstarávania nájomných bytov pre mestá a obce v danom regióne a poskytovali by profesionálnu správu vrátane sociálnej práce. 6) Podporiť pilotný projekt pre správcovstvo bytových domov. Na Slovensku | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | je 2661 obcí do 3000 obyvateľov. Medzi nimi sú obce, ktoré sú mimoriadne aktívne pri výstavbe nájomných bytov a to, čo deklarujú ako aplikačný problém, je správcovstvo nájomných bytov, ktoré sa vzhľadom na ich obmedzený počet v samostatných obciach ukazuje ako finančne náročné. 7) Vytvoriť databázu nevyužitých a prebytočných nehnuteľností vo vlastníctve štátu a samosprávy na nájomné bývanie. Jednou z možností obstarania nájomného bytu je prestavba nebytovej budovy na bytovú budovu. 8) Definovať jasne postupy procesu verejného obstarávania. V prostredí samosprávy boli identifikované nesprávne nastavené procesy verejných obstarávaní v súvislosti s obstarávaním nájomných bytov, ktoré sú spojené s finančnými pokutami. 9) Znížiť ekonomickú a časovú záťaž spojenú so zabezpečením financovania investičného zámeru. Proces a podmienky obstarávania nájomných bytov je spojený s byrokraciou, ktorá je zo strany samosprávy vnímaná ako obmedzujúca a zložitá. 10) Upraviť pravidlá pre výpočet nájmov v bytoch s regulovaným nájmom. Maximálna cena ročného nájomného v bytoch s regulovaným nájmom je 5 % z obstarávacej ceny. 11) Zmeniť súčasnú právnu úpravu s cieľom zabezpečiť vzájomnú rovnováhu právneho postavenia medzi vlastníkom a nájomcom pri nájme bytu. 12) Podporiť výstavbu technickej infraštruktúry v oblastiach so strategickou priemyselnou zónou. Zámerom je podporiť ponuku zainvestovaných pozemkov na bytovú výstavbu v území dotknutom pôsobením veľkého investora. 13) Nastaviť podmienky na udržateľnosť nájomných bytov počas celej životnosti bytového domu. 14) Zjednodušiť schému financovania nájomného bytu a súvisiacej technickej vybavenosti. | | | |
| ZMOS | SOCIÁLNE VECÍ A ZDRAVOTNÍCTVO V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: ZDRAVIE (11-13), Komponent 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Prvá pripomienka k časti: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť V oblasti politiky týkajúcej sa zdravia sa cieľom komponentu, ktorý reaguje na starnutie obyvateľstva Slovenska je príprava zabezpečenia kvalitnej, dostupnej a komplexnej podpory ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti, tak aby sa zvýšila jednak inklúzia osôb so zdravotným postihnutím, ako aj miera ich sociálnej ochrany. A to tak, aby došlo k zosúladeniu právnej úpravy v tejto oblasti s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Navrhovanými reformami a investíciami sa má prísť k prepojeniu a efektivite | Z | ČA | Do textu boli na základe pripomienky pridané požadované zdroje k tvrdeniam o zisteniach Generálnej prokuratúry. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdravotnej a sociálnej starostlivosti, naštartovať sa má digitalizácia verejnej správy v oblasti poskytovania integrovanej dlhodobej starostlivosti, vrátane digitalizácie rozhodovacích procesov. Návrh cieľov sa týka reformy v oblasti dlhodobej a paliatívnej starostlivosti a vychádza z Programového vyhlásenia vlády na roky 2020-2024. Odporúčania týkajúce sa tejto formulovala aj Európska komisia v minulých rokoch. Pre naplnenie tohto cieľa bola stanovená okrem iného aj Reforma posudkovej činnosti (reforme 2). Investície sa majú týkať: rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti, rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti a vybudovanie infraštruktúry pre zabezpečovanie dohľadu nad sociálnou starostlivosťou Hlavnými výzvami v komponente: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť sú: o Absencia funkčného prepojenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti a vertikálna fragmentácia kompetencií o Neefektívny spôsob financovania o Nejednotné a nesystémové posudzovanie zdravotného postihnutia a potreby dlhodobej starostlivosti Práve v časti 3 je konštatované, že posudzovanie je kvôli fragmentácii systému a nízkej miere jeho kontroly nekonzistentné a nespravodlivé. „Podľa zistení kontroly Generálnej prokuratúry z roku 2017 vykazovalo prvky nezákonnosti až 69 % (227 z 329) preverovaných posudkov“, ako aj „Pri posudzovaní odkázanosti na sociálne služby vzniká u verejných poskytovateľov konflikt záujmov. Súčasné legislatívne nastavenie neurčuje jasné pravidlá.“ Návrh pripomienky: Informácia týkajúca sa kontroly Generálnej prokuratúry z roku 2017, podľa uvedeného v texte išlo o vykazovanie nezákonnosti preverovaných posudkov. Toto tvrdenie je skresľujúce a účelovo interpretované, nie je uvedený zdroj pre jeho overenie, čo môže vyvolať pochybnosti o hodnovernosti údajov v tejto časti dokumentu. Tento údaj je potrebné doplniť. Navyše zistenia GP sa netýkali výlučne oblasti posudkovej činnosti, zistenia kontrol GP nespochybňujeme, no sú viazané na určitý počet subjektov, kde bola vykonaná kontrola. Následne kontrolované subjekty ( samosprávy) prijali opatrenia na odstránenie nedostatkov. Takto formulované tvrdenie a uvedené číslo je skresľujúce. Druhá pripomienka k časti: Popis investícií a reforiem v tomto komponente V oblasti reforiem sa plánuje Reforma integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, Reforma posudkovej činnosti a Reforma dohľadu nad sociálnou starostlivosťou. V časti Reforma posudkovej činnosti sú v oblasti výziev opätovne uvedené zavádzajúce údaje. Ide o zistenia Generálnej prokuratúry z | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | roku 2017, s tým, že prvky nezákonnosti vykazovalo až 69% preverovaných posudkov. Tento údaj nie je uvedený ako korektná informácia, je vytrhnutý z kontextu správy. Z pohľadu počtu posudzovaných osôb, napr. len v prípadoch posúdenia odkázanosti osoby na pomoc inej fyzickej osoby údaj o 227 posudkoch javil ako bezvýznamný. Návrh pripomienky: ZMOS žiada upraviť údaje uvedené v časti Popis investícií a reforiem a to tak, aby išlo o uvedenie zistení GP z roku 2017, bez zavádzajúcej dezinterpretácie zistení. Je potrebné uvádzať zdroj, aby bolo zrejmé, že ide o korektnú informáciu o počte kontrolovaných posudkov, vykazujúcich prvky nezákonnosti, v porovnaní s počtom vydaných posudkov. Tretia pripomienka k časti: Reforma posudkovej činnosti v tomto komponente Reforma posudkovej činnosti je jedným z cieľov zavedenie nového posudkového systému, ktorý bude jednotný a efektívny. Z dokumentu vyplýva, podľa stanoveného cieľa v novom systéme budú vykonávať posudzovanie iba Úrady práce, soc. vecí a rodiny. Postupovať budú podľa jednotnej metodiky vychádzajúcej z WHODAS, ktorá je postavená na princípoch Dohovoru o ochrane osôb zo zdravotným postihnutím. Návrh pripomienky: ZMOS upozorňuje na skutočnosť, že posudková činnosť je súčasťou systému sociálnych služieb, ktorá je z podľa súčasnej právnej úpravy oblasti sociálnych služieb z časti v originálnej kompetencii samospráv miesta obcí, tieto zdravotnú a sociálnu posudkovú činnosť priamo vykonávajú alebo jej vykonávanie zabezpečujú. Napriek avizovaniu vytvorenia novej zákonnej úpravy tejto oblasti je nutné pripomenúť, že samosprávy kompetencie v sociálnej pomoci a teda aj vo veci posudzovania nárokov fyzických osôb na sociálnu službu považujú za svoju originálnu kompetenciu, viazanú na systém rozdeľovania finančných prostriedkov z výnosu podielu daní fyzických osôb jednotlivým samosprávam. V prípade, že by došlo k odobratiu kompetencie samosprávam v dôsledku prechodu tejto kompetencie pod orgány štátu ( úrady práce, sociálnych vecí a rodiny), majú obce a mestá obavu, že dôjde k narušeniu spôsobu financovania jednotlivých samospráv ( DPFO). | | | |
| ZMOS | SÚDNA MAPA V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA (14 -18), Komponent 15: Reforma justície – Reforma súdnej mapy (1) Navrhovaným cieľom komponentu Reforma súdnej mapy je rozpracovaných niekoľko fáz prekresľovania a zväčšovania plochy súdnych obvodov. Nové súdne obvody sú navrhované aj na základe prirodzených | Z | N | Pripomienka vecne kopíruje výhrady organizácie, ktoré sú už uplatnené v rámci MPK k legislatívnej zmene upravujúcej súdnu mapu (LP/2020/587) a budú adresované v rámci tohto pripomienkového konania. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | spádových a kultúrnych regiónov a identít, pričom reorganizácia súdov na Slovensku má priniesť ako jeden z kľúčových indikátorov pre posúdenie novej súdnej mapy, t.j. primeranú dostupnosť a prístup k spravodlivosti, najmä v oblasti rodinného práva, s čím nie je možné súhlasiť. Odôvodnenie: Na Slovensku sú okresy bez železničného prepojenia či pokrytia územia kvalitnou hromadnou dopravou (napr. okresov Svidník, Stropkov, ...), pokiaľ teda ide o jeden z proklamovaných cieľov reformy, t. j. primeranú dostupnosť, tak niet pochýb, že navrhovanými zmenami sa zníži dostupnosť súdov pre obyvateľov, predovšetkým pre sociálne slabšie vrstvy, ktorí sú najčastejšie účastníkmi súdnych konaní, a to napríklad z okresu Ilava na Krajský súd v Trnave, z Oravy na Krajský súd v Banskej Bystrici, zo Záhoria na Krajský súd v Trnave alebo na Správny súd v Nitre a podobne. Navrhuje sa, aby na Slovensku pôsobili tri prvostupňové správne súdy a jeden Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Text materiálu neuvádza žiadne konkrétne dôvody, prečo v pripravovanej legislatíve navrhované nové súdne obvody nekopírujú aktuálne územnosprávne členenie Slovenskej republiky. Reforma súdnej mapy ďalej neposkytuje ani odpoveď prečo sú navrhované iné územné obvody krajských súdov a správnych súdov. Je tiež potrebné zdôrazniť, že občania prichádzajú do kontaktu so súdmi nielen ako samotní účastníci konania, ale aj ako svedkovia, a to pri vybavovaní takmer každej agendy, napríklad v civilnom konaní je aj povinnosťou účastníka takéhoto svedka pre súdne konanie aj osobne zabezpečiť na jeho vypočutie. V návrhu reformy absentuje okrem iného aj zohľadnenie sociálneho aspektu ako aj ďalších vplyvov na menej rozvinuté regióny a okresy. Je preto na mieste istá obava, že zrušením niektorých Okresných súdov alebo ich transformáciou na detašované pracoviská so sídlom v inom meste sa spustí lavína ďalších zmien a že reforma súdnej mapy odštartuje sériu reforiem napr. v prokuratúre, polícii, atď. odôvodneným vyšším politickým cieľom reforiem, čo spôsobí a prehĺbi úpadok v menej rozvinutých okresoch, ktoré trpia už beztak vysokou mierou nezamestnanosti, odchodom mladej vzdelanej pracovnej sily, nedostatkom investícií, atď. . V konečnom dôsledku návrh reformy súdnej mapy vo vzťahu k vytvoreniu územných obvodov súdov nezohľadňuje územnosprávne členenie Slovenskej republiky. | | | |
| ZMOS | ŠKOLSTVO V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky VZDELÁVANIE (6-8), Komponent 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na | Z | N | Dôvody potrebnej zmeny financovania sú uvedené v komponente nasledovne: V súčasnosti sa programy |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | všetkých stupňoch a Komponent 7: Vzdelávanie pre 21. storočie ZMOS zásadne nesúhlasí so spôsobom, akým bol návrh Plánu obnovy vypracovaný a predložený do MPK. Žiadame vypustiť zámery ako sú centralizácia materských škôl, zavedenie a financovanie „nesieťových“ predškolských zariadení na účely povinného predprimárneho vzdelávania, zmena poradenského systému bez zmeny jeho financovania, vytvorenie regionálnej siete kurikulárneho manažmentu a podpory. K jednotlivým cieľom navrhovaných opatrení žiadame priradiť merateľné ukazovatele.<br>Odôvodnenie: Návrh v časti vzdelávanie obsahuje zásadné zmeny, ktoré vznikli bez predchádzajúcej diskusie s dotknutými subjektami akým ZMOS ako zástupca miestnej územnej samosprávy je. Niektoré návrhy smerujú v oblasti vzdelávania k centralizácii. Týmto krokom je napríklad prechod materských škôl do režimu preneseného výkonu štátnej správy a otváranie fiškálnej decentralizácie vo forme zmien financovania a dokonca otvárania vzorca v NV SR č. 668/2004 Z. z. Túto zmenu materiál presadzuje, že štát od roku 2003 legislatívnymi zmenami zaťažil samosprávu v oblasti školstva dvojnásobným počtom kompetencií bez finančných prostriedkov a tvrdí, že prechodom materských škôl do režimu preneseného výkonu štátnej správy v školstve bude financovanie zabezpečené lepšie. Toto tvrdenie uvádza napriek nespochybneným analýzam, že už niekoľko rokov štát nedostatočne financuje prenesený výkon štátnej správy v rámci základných škôl a samospráva na tento subjekt ročne dopláca priemerne 9,5 mil. €. Zavedenie a financovanie nesieťových predškolských zariadení je odborne neprediskutovaný a nesystémový krok, ktorý ďalej rozširuje „podnikanie“ neštátnych subjektov z verejných zdrojov, čo dosvedčujú aj pripomienky zástupcov týchto subjektov k novele školského zákona LP/2021/105, z ktorých vyplýva, že „ide hlavne o peniaze“. Zmena poradenského systému bez zmeny jeho financovania je v rozpore s dohodami ZMOS a naďalej očakáva, že neštátny poradenský systém bude naďalej financovať samospráva zo svojich originálnych príjmov a to napriek tomu, že samospráva nemôže poradenské zariadenia financovať. Materiál predpokladá vznik a financovanie regionálnej siete centier kurikulárneho manažmentu a podpory (v súčasnosti existuje sieť 8 metodických centier, ktoré okrem iného majú v podstate plniť túto úlohu a s ich zrušením sa nepočíta), rozširovanie ďalšieho počtu zamestnancov škôl a školských zariadení, čo výsledne znamená ďalšie predražovanie systému bez záruky zvyšovania kvality vzdelávania. Úlohy a ciele sú formulované bez | | | predprimárneho vzdelávania financujú na základe prerozdeľovania daní z príjmov fyzických osôb, tzv. podielových daní. Tieto zdroje nie sú účelovo viazané: napriek tomu, že časť príjmov obcí je prerozdelená na základe počtu detí v materských školách, obce nemusia tieto prostriedky použiť na predprimárne vzdelávanie. Údaje o tom, aké mali obce príjmy z podielových daní na základe počtu detí v materských školách a výdavky na jednotlivé materské školy navyše nie sú zverejňované. Keďže celkový balík (daní), z ktorého sa prerozdeľujú prostriedky na programy predprimárneho vzdelávania, nie je závislý od počtu detí v materských školách, zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania a právneho nároku (a tým výrazné zvýšenie počtu detí v materských školách) môže negatívne ovplyvniť výšku priemerných výdavkov na dieťa v materskej škole. V systéme normatívneho financovania bude transparentne zverejňovanú suma na vzdelávanie dieťaťa v materskej škole (normatív). Normatív bude vychádzať z reálnych personálnych a prevádzkových nákladov na vzdelávanie detí v materských školách. Zdrojom normatívneho financovania bude štátny rozpočet.<br>Ostatné pripomienky týkajúce sa reformy poradenských zariadení ako aj registrácie nesieťových poskytovateľov predprimárneho vzdelávania sú v stave diskusií so všetkými aktérmi v rámci legislatívneho procesu ku školskému zákonu a s tým súvisiaceho zákona č. 596/2003 Z. z. a zákona č. 597/2003 Z. z. Transformácia poradenského systému je súčasťou pripravovaných zmien, rovnako ako aj príprava financovania novovzniknutých centier poradenstva a prevencie, ako aj špecializovaných centier poradenstva a prevencie. Cieľom reformy poradenského systému je proces nastavenia zjednotenia poradenského systému pod gesciou MŠVVaŠ, čo je v pláne rokovaní v Q2/2021 so všetkými zainteresovanými aktérmi vrátane ZMOSu. Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | možnosti kontroly ich plnenia prostredníctvom merateľných ukazovateľov, čo môže znamenať problém pri určovaní efektivity vynaloženia finančných prostriedkov. | | | jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom obsahov reformy kurikula. Text pripomienkujúceho subjektu nie je možné považovať za pripomienku. Je to podnet, na ktorý budeme prihliadať pri ďalšom rozpracovaní komponentu. |
| ZMOS | V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA (14 -18), Komponent 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Prvá pripomienka: Všeobecne k celému komponentu ZMOS vyjadruje negatívne stanovisko k obsahu Komponentu 18 – Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie, nakoľko žiadna z častí tohto komponentu nie je samostatne venovaná miestnej územnej samospráve a ani samospráve ako celku, teda vrátane vyšších územných celkov. Sme toho názoru, že miestne územná samospráva si zaslúži mať samostatné miesto ZMOS v takomto dôležitom a strategickom materiáli, jednak preto, že proces zostavovania rozpočtu miestnej územnej samosprávy, jeho kvantitatívny, ale aj štrukturálny podiel na celkovom rozpočte verejne správy predstavuje významnú a dôležitú oblasť verejných financií a aj preto, že jednou z tém, ktorá v poslednom období rezonuje v spoločnosti, je modernizácia miestnej územnej samosprávy. Druhá pripomienka: K časti Pro-rastový daňový mix Už v PVV na roky 2020 – 2024 sa vláda zaviazala uskutočniť daňovú reformu s cieľom zvýšiť okrem iných aj majetkové dane. K tomuto zámeru sa ZMOS kriticky vyjadril už pri pripomienkovaní PVV. Tento zámer vlády sa dostal aj medzi prioritné výzvy Plánu obnovy a odolnosti SR v oblasti verejných financií. Odôvodnenie: ZMOS v súvislosti s navrhovaným zvyšovaním daňového zaťaženia z dôvodu vlastníctva majetku upozorňuje na veľké regionálne rozdiely z pohľadu už samotnej hodnoty nehnuteľnosti v jednotlivých regiónoch Slovenska, tvorby HDP, príjmov obyvateľstva, možnosti zamestnanosti, ďalších sociálno-ekonomických aspektov, kúpnej sily obyvateľstva. Kompenzáciou za zvýšenie majetkových daní sa predpokladá znižovanie dane z práce, čo bude mať negatívny dopad na výnos DPFO. | Z | ČA | Vláda SR sa prostredníctvom programového vyhlásenia prihlásila k riešeniu problematiky nízkej efektívnosti samosprávy spôsobenej jej štruktúrou a na to potrebnej realizácie reformy samospráv. Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti nie je medzi dotknutými zainteresovanými stranami (Združenie miest a obcí Slovenska, Únia miest, Ministerstvo vnútra SR) zhoda na žiadnom konkrétnom riešení uvedenú reformu MF SR nemohlo začleniť do Plánu obnovy a odolnosti, najmä vzhľadom na eliminovanie implementačného rizika s potenciálnym vplyvom na čerpanie prostriedkov z plánu. Berúc do úvahy, že postoje zainteresovaných strán sa zhodujú na nevyhnutnosti istej formy sústredenia (spoločného výkonu) kompetencií s cieľom zvýšenia kvality rozhodovania a ekonomickej efektívnosti MF SR sa v rámci medzirezortného pripomienkovacieho konania rozhodlo zaradiť do plánu obnovy investície, ktoré bude potrebné urobiť v ktoromkoľvek reformnom scenári (posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy v Komponente 16). V kontexte druhej časti predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a uvádza, že reálne kontúry daňovej reformy budú predstavené a diskutované so širokou verejnosťou, keď sa dosiahne vnútropolitický konsezus ohľadom daňovej reformy, ktorá je z uvedeného dôvodu v Pláne obnovy a odolnosti uvedená len na úrovni deklaratívnych princípov. |
| ZMOS | VYSPORIADANIE POZEMKOV V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA (14 -18), navrhujeme ďalší komponent: Riešenie pozemkových úprav. ZMOS navrhuje zaviesť podporu v zmysle | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ pripomienky zvážil možnosť zahrnúť pozemkovú reformu a pozemkové úpravy, avšak vzhľadom na alternatívne možnosti realizácie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | „Opatrenia na urýchlené vykonanie pozemkových úprav v SR“. Odôvodnenie: Pre ďalší rozvoj územia je nevyhnuté odstrániť problémy súvisiace s nevyjasnenými majetkovými vzťahmi vo vlastníctve pozemkov. Ukazuje sa, že presun pozemkov v správe Slovenského pozemkového fondu v katastroch miest a obcí na samosprávu a zabezpečenie plynulého procesu pozemkových úprav v zmysle dokumentu „Opatrenia na urýchlené vykonanie pozemkových úprav v SR“, pomôžu samosprávam a ich obyvateľom v prosperite územia a vyrovnávania regionálnych disparít medzi regiónmi Slovenska. Tento cieľ je veľmi významný aj z dôvodu posilnenia ochrany prírody a rozvoja mäkkého turizmu. | | | týchto projektov rozhodol ich do plánu obnovy a odolnosti nezahrnúť. Nie je možné podporiť všetky priority, preto upozorňujeme na možnosť využitia iných EÚ zdrojov. |
| ZMOS | ŽIVOTNÉ PROSTREDIE V predloženom materiáli absentuje podpora na dobudovanie kvalitnej infraštruktúry v odpadovom hospodárstve a dobudovanie vodovodov a kanalizácií. Prvá pripomienka: V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: Zelená ekonomika (1-5) absentuje podpora na dobudovanie kvalitnej infraštruktúry v odpadovom hospodárstve: V rámci odpadového hospodárstva žiadame vyčleniť finančné prostriedky na dobudovanie kvalitnej infraštruktúry v odpadovom hospodárstve. Odôvodnenie: Slovensko plánuje zvýšiť mieru recyklácie komunálneho odpadu z 39 % na 50 % do roku 2024, a do roku 2026 na 55 % vzniknutého komunálneho odpadu. V roku 2030 by sa malo na Slovensku recyklovať 60 % komunálneho odpadu. Slovensko smeruje k zníženiu množstva skládkovania komunálnych odpadov a postupnému uzatvárania 21 skládok odpadov. K zabezpečeniu zvýšenej miery recyklácie je potrebné vybudovať na Slovensku kvalitnú infraštruktúru v odpadovom hospodárstve, ktorá by zvyšovala percentuálny podiel recyklovaného odpadu. Druhá pripomienka: V rámci kľúčovej oblasti verejnej politiky: Zelená ekonomika (1-5) absentuje dobudovanie vodovodov a kanalizácií: Potreba dobudovania verejných vodovodov a verejných kanalizácií. V porovnaní Slovenska s inými krajinami EÚ patrí prístup ku kvalitnej pitnej vode v európskom regióne k bežným požiadavkám obyvateľov zásobovanie pitnou vodou. Napojenosť obyvateľov Slovenska na verejnú kanalizáciu je v porovnaní s krajinami EÚ taktiež na nízkej úrovni. Odôvodnenie: V Slovenskej republike je aktuálne 2 416 obcí zásobovaných vodou z verejných vodovodov, čo predstavuje 83,6 % z celkového počtu obcí (spolu 2890 obcí). Na Slovensku sa tak nachádza stále 477 obcí bez verejného vodovodu. Slovensko pri vstupe do Európskej únie | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Projekty vo finálnom znení plánu obnovy a odolnosti boli vybrané v zmysle národných priorít, smerníc plánu obnovy a odolnosti, hlavných EÚ iniciatív a posudzovania komplementarity rôznych zdrojov EÚ financovania. Plán obnovy a odolnosti sa musí držať metodológie posudzovania zeleného kritéria a kanalizačné opatrenia nedosahujú 100% klimatický koeficient. Kanalizačné opatrenia sú plánované v novej partnerskej dohode, ktorá je v procese prípravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | malo záväzok odkanalizovať hlavne obce nad 2000 obyvateľov. Aj to je jeden z dôvodov, že v súčasnosti z 2262 obcí pod 2000 obyvateľov len 615 obcí má vybudovanú verejnú kanalizáciu. Je preto podporené budovať projekty budovania verejných kanalizácií a vodovodov, ako napríklad budovanie stokovej siete, rekonštrukcia alebo rozšírenie čistiarní odpadových vôd, budovanie vodovodnej siete, ktorá využíva už existujúce vodárenské kapacity alebo malé vodárenské zdroje, budovanie kanalizačných a vodárenských prípojok, ktoré sú na verejnom priestranstve a podobne. | | | |
| ZPSR | Ku kapitole 04 - Celkový vplyv Žiadame doplniť kalkuláciu nákladov pri .xls kvantifikáciách alokovaných verejných zdrojov. Odôvodnenie pripomienky: Absentuje validácia nákladov s podobnými realizovanými projektmi, či medzinárodným benchmarkom. Je nevyhnutné zabezpečiť nezávislé posúdenie nákladov (napr. audítorom – viackrát odporúčané aj zo strany EK). Zároveň tvorbe dokumentu nepredchádzala rozsiahla odborná diskusia, termín 10 dní na jeho pripomienkovanie vzhľadom na rozsah aj význam pokladáme za nedostatočný. Najmä s ohľadom na objem investícií, ktoré z neho budú financované a nevyhnutnú potrebu ich maximálnej efektivity a kalkulácie ich návratnosti, keďže v končenom dôsledku ide o úverové zdroje. | Z | ČA | Chýbajúce povinné údaje pre medzinárodné benchmarky ako aj predpoklady pre stanovenie nákladov budú doplnené v súlade s metodickými pokynmi EK. |
| ZPSR | Ku kapitole 1 - Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Navrhujeme špecifikovať, že z hľadiska využívania európskych zdrojov bude dodržaný princíp rovnosti príležitostí pre všetky subjekty na trhu bez ohľadu na vlastníctvo subjektu. Odôvodnenie pripomienky: Materiál nedostatočne komunikuje, či pri reformách a investíciách bude uplatnený princíp rovnosti príležitostí pre všetky subjekty v jednotlivých prioritách. | Z | N | Pripomienku nie je možné plošne uplatniť na celý predkladaný dokument, nakoľko okruh oprávnených prijímateľov závisí od nastavenia a charakteru opatrení v jednotlivých komponentoch Plánu obnovy. Bližšie informácie ku jednotlivým opatreniam a ich adresátom poskytujú komponenty. |
| ZPSR | Ku kapitole 1 - Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Považujeme za nevyhnutné zahrnúť projekciu rozpočtu na roky 2022 – 2025 s výhľadom až do roku 2030 do samotného dokumentu Plánu obnovy. Odôvodnenie pripomienky: V prípade, ak reformy a investície majú pozitívny alebo negatívny vplyv na štátny rozpočet, tak je nevyhnutné doplniť ich vyčíslenie a tento výpočet transparentne prezentovať. A to nielen v scenári po preplatení nákladov z Plánu obnovy a odolnosti SR, ale aj v prípade, keď investície budú generovať indukované náklady, ale aj prevádzkové náklady financované mimo Plán obnovy a odolnosti SR. A to najmä z dôvodu potreby vyčíslenia budúcich | Z | N | Navrhovaný text je svojim charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Nariadenie nezakladá dodatočné nároky na rozpočtový rámec členských krajín, ktorý je rozdielny medzi krajinami a v prípade SR zodpovedá len trojročnému horizontu. EK vyžaduje od členských krajín indikáciu vyvolaných nákladov v povinnej prílohe v podobe jedného sumárneho čísla pre jednotlivé výdavky na horizonte Plánu obnovy a odolnosti. Tam, kde k uvedeným vyvolaným výdavkom s veľkou pravdepodobnosťou dôjde bude tak v príslušnej časti |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdrojov štátu zo štátneho rozpočtu. V neposlednom rade je to aj podmienkou Európskej komisie. | | | povinnej prílohy v súlade s požiadavkou EK aj indikované. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ZPSR | Ku kapitole 3 - Doplnkovosť a implementácia plánu Žiadame zharmonizovať termíny s ohľadom na všetky ostatné časové rozvrhy v sektorových prioritách. Odôvodnenie pripomienky: Je zrejmý nesúlad medzi prípravou metodiky postupov pri príprave a prioritizácii investícií na str. 15 v komponente 18 Zdravé verejné financie so sektorovými komponentmi. Podľa komponentu 18 Zdravé verejné financie je zverejnenie metodiky plánované na Q42021, pričom táto metodika má byť záväzná pre prípravu a prioritizáciu všetkých investičných projektov v Pláne obnovy a odolnosti SR bez ohľadu na prioritu. | O | N | Nie je zrejmé, akú úpravu predkladateľ požaduje. Príprava projektov prebieha v súlade s platnými metodickými pokynmi. |
| ZPSR | Ku kapitole 3 - Doplnkovosť a implementácia plánu Žiadame do Kapitoly 3 doplniť metodiku hodnotenia investičných projektov záväznú pre všetky investície z Plánu obnovy a odolnosti SR bez ohľadu na prioritu. Odôvodnenie pripomienky: Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, ako aj kontroly a auditu reforiem, či investičných projektov. Ciele a míľniky sú v jednotlivých komponentoch skôr procesného charakteru dôležité pre preplácanie prostriedkov z európskych peňazí. Nedostatočne odzrkadľujú kvalitatívny rozmer zmeny prostredníctvom realizácie reforiem a investícií. | Z | ČA | Navrhovanú pripomienku vo svojom širšom koncepte akceptujeme, a jej princíp je zohľadnený v Kapitole 3. Avšak bližšie záväzné ukazovatele pre hodnotenie (splnenia míľnikov a cieľov a ďalšie) a monitorovanie investičných projektov budú nastavené a prijaté v súlade s legislatívou EÚ resp. usmerneniami EK, ako aj v dôsledku špecifických prístupov. V tomto momente ešte nemá zmysel nastavovať metodiku a špecifické kritériá hodnotenia budúcich projektov. Táto metodika bude súčasťou dokumentu "Systém implementácie mechanizmu plánu obnovy", ktorý bude prijatý vládou SR. |
| ZPSR | Ku Komponentu 14 – Zlepšenie podnikateľského prostredia Reformu 1 - Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania navrhujeme doplniť o princíp „jedenkrát a dosť“, t. j. aby podnikatelia nemuseli oznamovať verejným inštitúciám skutočnosti, ktoré im už raz oznámili. | Z | N | MF SR nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Pri modernizácii IT systémov (obchodný register) v komponente 15 Reforma justície rezort plánuje uplatňovať požiadavku jedenkrát a dosť. |
| ZPSR | Ku Komponentu 17 – Digitálne Slovensko V uvedenom komponente navrhujeme doplniť aj tzv. Mäkké ciele - doplnenie a detailnejšie rozpracovanie v oblastiach skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie odbornej spôsobilosti odborníkov v kybernetickej a informačnej bezpečnosti, v štandardizácii technických a procesných riešení KIB a fyzickej ochrany objektov. Odôvodnenie pripomienky: Komponent rieši kybernetickú | Z | A | Doplnené do textu reformy "Skvalitnenie vzdelávania a zabezpečenie spôsobilosti v oblasti KIB". |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bezpečnosť a okrajovo aj zabezpečenie objektov fyzickou ochranou. Bezpečnosť a ochrana mäkkých cieľov sa stáva stále aktuálnejším problémom aj na Slovensku. Útoky na mäkké ciele nie sú už len doménou ďalekého zahraničia, ale s touto problematikou sa stretávame už priamo aj v našom regióne. Problematika ochrany mäkkých cieľov sa nemôže koncentrovať len na políciu. Je tu potrebná úzka komunikácia medzi štátom, samosprávou, ale aj súkromnými subjektmi. | | | |
| ZPSR | Ku Komponentu 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Do časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente v časti 4. Pro-rastový daňový mix medzi hlavné výzvy v daňovej oblasti žiadame doplniť bod „Vytvoriť predpoklady pre zastavenie rastu daňovo-odvodového zaťaženia“. Odôvodnenie pripomienky: Výška daňovo-odvodového zaťaženia je problém, ktorý dlhodobo dominuje vo väčšine prieskumov a rebríčkov týkajúcich sa kvality podnikateľského prostredia. Zároveň sa Vláda SR vo svojom programovom vyhlásení na roky 2020-2024 zaviazala, že vytvorí predpoklady pre zastavenie rastu daňovo-odvodového zaťaženia. | Z | N | Zásadná pripomienka ide svojím charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu, pričom nie je možné v prekladanom materiáli obsiahnuť všetky záväzky vlády z PVV o.i aj z dôvodu eliminácie implementačného rizika Plánu obnovy a odolnosti. V súlade s článkom 18(4) (a,b) a článkom 19(3) (b) Nariadenia EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/241 má predložený Plán obnovy a odolnosti prispieť k účinnému riešeniu všetkých alebo významnej podskupiny výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu adresovaných a oficiálne prijatých v rámci Európskeho semestra. Dané podnety berie predkladateľ na vedomie. |
| ZPSR | Ku Komponentu 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Do časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente v časti 4. Pro-rastový daňový mix medzi hlavné výzvy v daňovej oblasti žiadame doplniť bod „Znížiť čas potrebný na plnenie daňových povinností a zásadne zlepšiť postavenie SR v medzinárodných porovnaniach v tejto oblasti“. Odôvodnenie pripomienky: V medzinárodných porovnaniach sú administratívne náklady na plnenie si daňových povinností v SR príliš vysoké (napr. podľa štúdie Paying Taxes potrebujú firmy v Estónsku na splnenie si daňových povinností približne 4 násobne nižší počet hodín). | Z | A | Text upravený. |
| ZPSR | Ku Komponentu 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Podľa komponentu sa navrhuje zvýšenie environmentálnych daní a podľa zásady „znečisťovateľ platí“. Zároveň ale s cieľom ochrany životného prostredia a pozitívnej motivácie, navrhujeme zapracovať do návrhu opatrenia daňových motivácií pre tých, ktorí prispievajú k ochrane klímy resp. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Predkladateľ však uvádza, že v rámci deklaratívnych princípov daňovej reformy obsiahnutej v materiáli, ktorá nie je zámerne bližšie špecifikovaná kvôli absencii vnútropolitického konsezu je uvedený aj princíp podpory |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | všeobecne ochrany životného prostredia. Konkrétne navrhujeme daňové opatrenia vo forme daňových bonusov resp. odpisov pre tých, ktorí využívajú bezemisné vozidlo (daňový bonus na udržateľnú mobilitu) a pod. | | | environmentálne zodpovednejšieho správania, ktoré napomôže zelenej transformácii. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie |
| ZPSR | Ku Komponentu 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie V popise komponentu a v časti 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente žiadame vypustiť e-faktúry z vety: Digitálnu transformáciu podporia aj inteligentné a digitálne investície do zjednodušenia platenia daní a odvodov (napr. predvyplnené daňové priznania, e-faktúry) s pozitívnym vplyvom na dobrovoľné platenia daní. Odôvodnenie pripomienky: Z doteraz predložených materiálov k téme e-fakturácie nie je zrejmé, že ide o vhodné a najefektívnejšie riešenie na dosiahnutie stanovených cieľov. | Z | N | Uvedená textácia a zmienka v materiáli k ničomu nezaväzuje, nie je plánovaným cieľom ani míľnikom Plánu obnovy a odolnosti a predstavuje len príklad na digitalizovanie a zjednodušenie služieb pre podnikateľov pri platení daní a odvodov. |
| ZPSR | Ku Komponentu 18: Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie Žiadame doplniť detaily reformy. Odôvodnenie pripomienky: Napriek tomu, že daňovo-odvodová reforma môže byť dôležitým stimulom pre ekonomiku po pandémii, sú v Pláne obnovy a odolnosti SR uvedené len základné všeobecné princípy „pro-rastového daňového mixu“, ktoré sú pomerne nekonkrétne a z predloženého materiálu nie je zrejmé ako bude táto reforma vyzerať. Ak má byť daňová reforma aj zásadným stimulom pre ekonomiku, tak zmena daňového mixu, pri ktorej časť daní znížime a iné zvýšime nebude dostatočná. Potrebné je zásadné zjednodušenie výberu daní a celej daňovej a odvodovej legislatívy a zároveň zníženie daňovo-odvodovej záťaže a motivácia firiem k investíciám a zamestnávaniu. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a uvádza, že reálne kontúry daňovej reformy budú predstavené a diskutované so širokou verejnosťou, keď sa dosiahne vnútropolitický konsezus ohľadom daňovej reformy, ktorá je z uvedeného dôvodu v Pláne obnovy a odolnosti uvedená len na úrovni deklaratívnych princípov, aby sa predišlo prípadným problémom s čerpaním prostriedkov Plánu pri nesplnení konkrétnych záväzkov v daňovej oblasti, na ktorých chýba zhoda. |
| ZPSR | Pripomienka ku Komponentu 6 ako celku Navrhujeme do Plánu obnovy a odolnosti SR doplniť spôsob podpory celoživotného vzdelávania. Odôvodnenie pripomienky: V návrhu absentuje téma celoživotného vzdelávania, napriek tomu, že nielen slovenskú ekonomiku čaká zásadná transformácia pracovných miest a vykonávaných úloh a na udržanie konkurencieschopnosti budú potrebné nové zručnosti. Podľa Správy o budúcnosti pracovných miest 2020, ktorú vydalo Svetové ekonomické fórum, zamestnávatelia očakávajú, že do roku 2025 v priemere ponúknu rekvalifikáciu a zvýšenie kvalifikácie viac ako 70 % svojich zamestnancov. Vzhľadom na nevyhnutnosť prípravy pracovnej sily na nové požiadavky, | Z | N | Problematika CŽV bude komplexne riešená prostredníctvom Stratégie CŽV a poradenstva do roku 2030, pričom jednotlivé opatrenia v rámci Stratégie je plánované financovať v rámci nového programovacieho obdobia na roky 2021-27. Druhým podporným mechanizmom v rámci podpory CŽV na Slovensku je tvorba nového zákona o CŽV, ktorý bude obsahovať veci definované v rámci špecifických odporúčaní pre krajinu (CSR, Programové vyhlásenie vlády na roky 2020 - 2024), pričom zákon bude vychádzať z výstupov NP Systém overovania kvalifikácií, ktorý aktuálne realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania a prípravy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | považujeme absenciu celoživotného vzdelávania za vážny nedostatok Plánu obnovy a odolnosti SR. | | | Schválenie Stratégie CŽV je plánované do konca roku 2021, pričom Stratégia CŽV a poradenstva na roky 2021-2030 bude riešiť danú problematiku vzdelávania dospelých a ich udržateľnosť na trhu práce, finančné prostriedky sú plánované z EŠIF fondov. Návrh Stratégie CŽV sa zameriava na nasledovné oblasti:<br>ü Druhošancové vzdelávanie - kombinácia NSOV a dokončenia ZŠ,<br>ü Národná iniciatíva pre zlepšovanie základných zručností a pilotné intervenčné programy,<br>ü Slovenský kvalifikačný rámec a Národná sústava kvalifikácií,<br>ü Systém uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa,<br>ü Sflexibilnenie kvalifikačného systému menšími kvalifikáciami a mikrokvalifikáciami (mikrocertifikátmi),<br>ü Vytvorenie komplexného systému trasovania absolventov škôl,<br>ü Zmena tvorby a koncepcie práce sektorových rád na podporu zefektívnenia, poskytovania odborného vzdelávania a prípravy,<br>ü Podpora občianskeho vzdelávania dospelých,<br>ü Vytvorenie uceleného systému celoživotného poradenstva,<br>ü Posilnenie motivácií pre účasť jednotlivcov na celoživotnom vzdelávaní - Individuálne vzdelávacie účty.<br><br>Ďalším vstupom na rozvoj CŽV je Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ zameraný na postupnú úpravu existujúcich mechanizmov, vytvorenie nových prvkov a ich odskúšanie a zavedenie do systému CŽV tak, aby sa vytvorili možnosti na získavanie kvalifikácií a výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa aj mimo systému formálneho (školského) vzdelávania pre všetkých občanov SR. Cieľom NP je komplexné nastavenie systému overovania kvalifikácií a výsledkov neformálneho |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | vzdelávania a informálneho učenia sa v Slovenskej republike. Hlavný cieľ projektu sa dosiahne realizáciou špecifických cieľov:<br>ü vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy CŽV s dôrazom na overovanie kvalifikácií platné na národnej úrovni,<br>ü prostredníctvom podpory CŽV v SR pilotne testovať (preveriť v praxi) systém overovania kvalifikácií a ich častí (jednotiek vzdelávacích výstupov),<br><br>S uvedenými cieľmi súvisí potreba inštitucionálneho oddelenia vzdelávania od overovania kvalifikácií a nastavenie kritérií pre vytvorenie a monitorovanie činnosti inštitúcií autorizovaných k overovaniu kvalifikácií.<br><br>Cieľom projektových aktivít je vytvoriť štruktúry a záväzné postupy pre procesy v oblasti overovania kvalifikácií platné na národnej úrovni. Úlohou bude spoločne definovať, nastaviť a pilotne otestovať systém overovania kvalifikácií, jeho jednotlivé zložky a spôsob, ako a na základe akých predpokladov budú v tomto systéme pôsobiť. V rámci jednotlivých podaktivít sa vypracujú a vytvoria jednotlivé prvky systému, bez ktorých by zavedenie systému nebolo funkčné. Realizácia expertných aktivít bude okrem samotného systému overovania kvalifikácií zameraná aj na relevantné oblasti celoživotného vzdelávania, a to vytvorenie systému príkladov dobrej praxe, vzdelávanie a certifikáciu autorizovaných osôb.<br><br>Aktivity budú podporené mediálnou kampaňou špecificky zameranou na nábor účastníkov pilotného overovania a propagáciu skúšok smerujúcich k získaniu kvalifikácie a možnosti zapojenia do aktivít CŽV.<br><br>Posledným prvkom národného prístupu k CŽV je príprava nového zákona o CŽV, ktorý je v súlade s Legislatívnymi |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | pravidlami vlády SR potrebné predložiť na rokovanie vlády SR v prvom štvrťroku 2022. |
| ZSD | Ku komponentu 1 (Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra) V kapitole 5. „Popis investícií a reforiem v tomto komponente“; časť B. „Investície“; bod 3. „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“; časť „Ciele“; druhá odrážka navrhujeme vetu „Zvýšenie flexibility elektrizačnej sústavy s cieľom umožniť vyšší podiel výroby elektriny z OZE.“ preformulovať takto: „Zabezpečenie pripravenosti elektrizačnej sústavy, najmä na úrovni distribučných sústav, na umožnenie vstupu rôznych druhov flexibility do nej s cieľom umožniť vyšší podiel výroby elektriny z OZE.“ Odôvodnenie: Pojem flexibilita by mal byť upresnený aj v kontexte jej vzťahu k distribučným sústavám, ako aj v širšom kontexte cieľov a riešenia nových výziev v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou (viď predošlú pripomienku). | Z | N | Pripomienku berieme na vedomie, avšak samotný podnet presahuje rámec predkladaného materiálu. |
| ZSD | Ku komponentu 1 (Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra) V kapitole 5. „Popis investícií a reforiem v tomto komponente“; časť B. „Investície“; bod 3. „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“; časť „Implementácia“ navrhujeme odstrániť celý text tretej odrážky, ktorý znie takto: „Nesporným benefitom navrhovaných projektov je optimalizácia regulačnej politiky s dôrazom na udržateľnosť a nákladovú efektívnosť.“ Odôvodnenie: Uvádzanie výhod/benefitov určitých projektov by sa, za účelom dodržania jasnosti štruktúry celého dokumentu, nemalo nachádzať v časti „Implementácia“, ale v časti „Ciele“. | O | A | Pripomienka zohľadnená v texte komponentu. |
| ZSD | Ku komponentu 1 (Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra) V kapitole 5. „Popis investícií a reforiem v tomto komponente“; časť B. „Investície“; bod 3. „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“; časť „Implementácia“; druhá odrážka navrhujeme odstrániť túto časť vety: „Výhodou takéhoto konceptu je umožniť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví na základe analýzy prevádzky takýchto projektov nastavenie a optimalizáciu regulačnej politiky, a to najmä parametre cenovej a vecnej regulácie.“ Odôvodnenie: Uvádzanie výhod určitých | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne zapracovaná do textu - veta bola odstránená. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | konceptov/projektov by sa, za účelom dodržania jasnosti štruktúry celého dokumentu, nemalo nachádzať v časti „Implementácia“, ale v časti „Ciele“. | | | |
| ZSD | Ku komponentu 1 (Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra) V kapitole 5. „Popis investícií a reforiem v tomto komponente“; časť B. „Investície“; bod 3. „Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE“; časť „Výzvy“; tretia odrážka navrhujeme upraviť úvodnú časť vety: „Zabezpečiť väčšiu flexibilitu elektrizačnej sústavy ...“ takto: „Zabezpečiť pripravenosť elektrizačnej sústavy na umožnenie vstupu rôznych druhov flexibility do sústavy ...“. Odôvodnenie: Pojem flexibilita by mal byť upresnený aj v kontexte jej vzťahu k distribučným sústavám, ako aj v širšom kontexte cieľov a riešenia nových výziev v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, napr. uvedenom aj v ustanovení preambuly (61): „Prevádzkovatelia distribučných sústav musia nákladovo efektívne integrovať novú výrobu elektriny, najmä zariadenia vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ako aj nové odbery ako napríklad odbery z tepelných čerpadiel a elektrických vozidiel. Na uvedený účel by prevádzkovatelia distribučných sústav mali dostať možnosť a stimuly využívať na základe trhových postupov služby distribuovaných zdrojov energie ako riadenie odberu a uskladňovanie energie, aby mohli efektívne prevádzkovať svoje siete a vyhnúť sa ich nákladnému rozširovaniu.“ | Z | N | Pripomienku berieme na vedomie, avšak samotný podnet presahuje rámec predkladaného materiálu. |
| ZSE Energia | Repowering/modernizácia by sa mala týkať ostatných zdrojov OZE a nie hlavne FTVE. Odôvodnenie: FTVE by mali byť vyňaté z tejto kapitoly z dôvodu cien, ktoré boli stanovené URSO-m v čase pripájania, ktoré umožnili rýchle splatenie investície do týchto zdrojov. ( pri životnosti FTVE na úrovni cca 30 r. ) Súčasné ceny EE by mali byť dostačujúce na prevádzkovanie ( starších ) FTVE bez akejkoľvek podpory. | O | N | Otázka možného repowering FVE musí byť dôkladnejšie konzultovaná s EK |
| ZSE Energia | Založiť tretiu kategóriu OZE pre podporu -OZE, ktoré vyrábajú v súčasnosti, ale podpora im už bola ukončená. Odôvodnenie: Hlavným účelom je zachovanie prevádzky existujúcich zariadení OZE. Je to dôležité pre záväzok SR o výrobe energie z OZE do budúcnosti, lebo tieto OZE bez investičnej pomoci ukončia svoju výrobu. | Z | ČA | Investícia týkajúca sa modernizácie (repowering) už v súčasnosti zahŕňa existujúce zariadenia bez podpory. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ZVVS | Komponent 5. Adaptácia na zmenu klímy. Navrhujeme doplniť o „Adaptáciu potravinárskych podnikov na zmenu klímy“. Potravinárske podniky na Slovensku sa musia adaptovať na meniace sa klimatické podmienky pretože zabezpečujú potravinovú sebestačnosť SR. Zároveň tieto podniky prinášajú Slovenskej republike zamestnanosť, zisky pre štát vo forme odvodov, daní, DPH, ktoré môžu slúžiť na ďalšie zelené opatrenia. Ak sa potravinárske podniky s finančnou pomocou štátu nepodarí prispôsobiť na zmenené klimatické podmienky, sebestačnosť SR klesne na minimum, ktoré môže byť vážnym ohrozením zabezpečenia prirodzených potrieb obyvateľstva. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| ZVVS | Komponent 5. Adaptácia na zmenu klímy. Navrhujeme doplniť o „Adaptáciu potravinárskych podnikov na zmenu klímy“. Potravinárske podniky na Slovensku sa musia adaptovať na meniace sa klimatické podmienky pretože zabezpečujú potravinovú sebestačnosť SR. Zároveň tieto podniky prinášajú Slovenskej republike zamestnanosť, zisky pre štát vo forme odvodov, daní, DPH, ktoré môžu slúžiť na ďalšie zelené opatrenia. Ak sa potravinárske podniky s finančnou pomocou štátu nepodarí prispôsobiť na zmenené klimatické podmienky, sebestačnosť SR klesne na minimum, ktoré môže byť vážnym ohrozením prirodzených potrieb obyvateľstva. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Podpora potravinárstva je nepochybne kľúčovou prioritou Slovenska, avšak tieto projekty nebudú realizované v pláne obnovy a odolnosti. Upozorňujeme na dostupnosť iných zdrojov EÚ financovania, najmä na Spoločnú poľnohospodársku politiku. |
| ZVVS | Všeobecné ciele Hlavným cieľom Plánu obnovy má byť „ucelená reakcia na krízu a principiálne výzvy slovenskej ekonomiky.“Pandémia Covid 19 spôsobila úplné uzatvorenie cestovného ruchu, vrátane uzatvorenia Horeca sektora. S tým je spojený aj výpadok odbytu pre prvovýrobcov - vinohradníkov a vinárov, ovocinárov, zeleninárov, .... Považujeme za zásadné zaradenie podpory obnovy cestovného ruchu do plánu obnovy. Zaradenie najviac zasiahnutého sektora do plánu obnovy napomôže rozvoju zamestnanosti, podpore ekonomiky tohto štátu a bude dlhodobým zdrojom príjmov, ktoré môžu napomôcť rozvoju SR. Zároveň podpora tohto sektora pomôže aj prvovýrobcom, ktorí sú naň napojení a bude mať tak synergický efekt na ekonomiku SR. | Z | N | Navrhovaná pripomienka je charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. Slovensko má pre plán obnovy jasne dané priority, ktoré vychádzajú z odporúčaní EK (kde sa oblasť cestovného ruchu nenachádza), z Programového vyhlásenia vlády či Národného programu reforiem. Priority vzišli z niekoľkomesačných diskusií na odbornej a politickej úrovni a reflektujú tak politický konsenzus ako aj kritéria EK, ktoré musí Slovensko splniť. Slovenská republika má okrem plánu obnovy k dispozícii aj ďalšie finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Ide o celkovo väčšie finančné objemy než je samotný plán obnovy, z nevyčerpaných eurofondov máme vyše 8 miliárd |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | eur a ďalších 13 miliárd z nového programovacieho obdobia. |
| ZZLH SK | - A. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy - Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Zásadná pripomienka č. 1: Žiadame prepracovať celý Komponet 5 a upraviť jeho obsah tak, aby opatrenia v ňom navrhnuté mali aj reálny pozitívny dosah na adaptáciu zmeny klímy a biodiverzitu. Zároveň žiadame presunúť významný podiel financií na rezort pôdohospodárstva, ktorý podporou užívateľov prírode blízkym obhospodarovaním pozemkov dokáže efektívnejšie a hlavne reálnejšie dosiahnuť pozitívne zmeny v oblasti biodiverzity a zmiernení dopadov klimatických zmien. Prepracovaný dokument je potrebné zosúladiť aj s bodom 4 čl. 18 NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti č. 2020/0104 (COD) PE-CONS 75/20 (nakoľko predložený návrh ho nenapĺňa) Zdôvodnenie: Celý materiál A. Komponent 5: Adaptácia na zmenu klímy je formulovaný tendenčne a zavádzajúco, pritom nepostihujúci reálne poslanie ambiciózneho Plánu obnovy. Cez prostriedky plánu obnovy vidíme zámer viac posilniť postavenie rezortu životného prostredia, ako sa reálne vysporiadať s klimatickými zmenami a podporou biodiverzity. Dnes máme jedinečnú šancu z prostriedkov Európskej únie nastaviť udržateľný systém starostlivosti, udržania resp. zlepšenia predmetu ochrany v súlade s kritériami trvalej udržateľnosti. Vzhľadom na množstvo neefektívne minutých financií v minulosti na túto oblasť, si už nemôžeme dovoliť ďalšie „prejedenie“ veľkého objemu financií, ktoré je možné efektívne použiť na reálne zlepšenie stavu Slovenskej prírody. Podľa Nariadenia EP a rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti by sa zelená transformácia mala podporovať reformami a investíciami do zelených technológií a kapacít vrátane biodiverzity, energetickej efektívnosti, obnovy budov a obehového hospodárstva, a zároveň by mala prispievať k plneniu cieľov Únie v oblasti klímy, podporovať udržateľný rast, vytvárať pracovné miesta a zachovávať energetickú bezpečnosť. Typy financovania a spôsoby plnenia v rámci tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti splniť konkrétne ciele akcií a dosiahnuť výsledky. V rámci pripomienkovaného dokumentu absentujú podporné mechanizmy pre správcov pozemkov. V dokumente sa podsúva predstava, že presunom správy chránených území a výkupom pozemkov v | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje všetky argumenty a návrhy v texte za vecne správne. Obsah komponentu je pravidelne konzultovaný so zástupcami Európskej komisie. Vzhľadom na uvedené nie je dôvod k náhrade, ani ku značnej úprave komponentu adaptácia na zmenu klímy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | chránených územiach a následne zabezpečením bezzásahového režimu dôjde k naplneniu cieľov v oblasti zmeny klímy a biodiverzity. Tak tomu ale nie je. Strata biodiverzity je podstatne dramatickejšia na poľnohospodársky využívaných pozemkoch. Mali by byť nadefinované opatrenia, ktoré budú viesť užívateľov pozemkov k zmene spôsobov hospodárenia na pôde, či už lesnej alebo poľnohospodárskej. Len takýmto spôsobom dokážeme zastaviť stratu biodiverzity, len takýmto spôsobom zabezpečíme udržateľný rast a pracovné miesta. V rámci lesného hospodárstva je potrebné podporovať prechod na prírode blízke obhospodarovanie lesov, ktoré zabezpečuje pestovanie stabilnejších a odolnejších lesných ekosystémov, ktoré sú lepšie pripravené odolávať vplyvom klimatickej zmeny a zabezpečujú zachovanie biodiverzity. Na druhej strane však poskytujú aj plnenie sociálnych a ekonomických funkcií. Hospodárske využívanie lesov podľa princípov prírode blízkeho hospodárenia zachováva pracovné miesta nielen v lesnom hospodárstve, ale aj v priemysle spracovania dreva a v celulózo-papierenskom priemysle. Spoliehať sa na pracovné miesta, ktoré vzniknú podporou mäkkého turizmu je tragický omyl. Aj súčasná kríza spôsobená pandémiou ukazuje, ktoré odvetvia národného hospodárstva sú skutočne stabilným základom národnej ekonomiky. Žiaľ práve rezort pôdohospodárstva, ktorý je jednoznačne jedným z najdôležitejších pre Slovensko a ktorý snáď najväčšou mierou zabezpečuje odolnosť štátu, sa v opatreniach mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v miere, ktorá mu právom náleží, nenachádza. | | | |
| ZZLH SK | A. Komponent 5; 1. popis komponentu; Reformy: 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine (str. 2) Pôvodný text: „Toto sa udeje prostredníctvom inštitucionálneho posilnenia ochrany prírody, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Toto sa udeje prostredníctvom reformy ochrany prírody, revíziou chránených území, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Zdôvodnenie: Ochrana prírody v Slovenskej republike má už v súčasnosti nadštandardné inštitucionálne postavenie, avšak nevyužíva potenciál vlastníkov, správcov a | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje inštitucionálne posilnenie ochrany prírody za kľúčový aspekt reformy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | užívateľov pozemkov, samospráv a nezapája ich do vlastnej ochrany prírody. O nutnosti prehodnotenia chránených území nepochybuje ani Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024, keď v časti Zvýšenie potravinovej sebestačnosti obyvateľov s dôrazom na zodpovedné hospodárenie s pôdou a lesmi; Lesníctvo uvádza: „V spolupráci s ochranárskou obcou vykonáme revíziu chránených území.“ O potrebe reformy ochrany prírody Programové vyhlásenie v časti Životné prostredie a zmena klímy uvádza: „Reformou Štátnej ochrany prírody SR sa zavedie komplexný systém financovania, ktorý bude využívať inovatívne formy financovania.“ Návrh na zmenu textu ho dáva do súladu s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024. | | | |
| ZZLH SK | A. Komponent 5; 1. popis komponentu; Reformy: 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine (str. 2) Pôvodný text: „Toto sa udeje prostredníctvom inštitucionálneho posilnenia ochrany prírody, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Toto sa udeje prostredníctvom reformy ochrany prírody, revíziou chránených území, minimalizáciou kompetenčných konfliktov v rámci chránených území, zjednodušením systému ochrany, integráciou sústav chránených území (národnej, európskej a medzinárodnej) a vytvorením podmienok pre zonáciu národných parkov.“ Zdôvodnenie: Ochrana prírody v Slovenskej republike má už v súčasnosti nadštandardné inštitucionálne postavenie, avšak nevyužíva potenciál vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov, samospráv a nezapája ich do vlastnej ochrany prírody. O nutnosti prehodnotenia chránených území nepochybuje ani Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024, keď v časti Zvýšenie potravinovej sebestačnosti obyvateľov s dôrazom na zodpovedné hospodárenie s pôdou a lesmi; Lesníctvo uvádza: „V spolupráci s ochranárskou obcou vykonáme revíziu chránených území.“ O potrebe reformy ochrany prírody Programové vyhlásenie v časti Životné prostredie a zmena klímy uvádza: „Reformou Štátnej ochrany prírody SR sa zavedie komplexný systém financovania, ktorý bude využívať inovatívne formy financovania.“ Návrh na zmenu textu ho dáva do súladu s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje inštitucionálne posilnenie ochrany prírody za kľúčový aspekt reformy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ZZLH SK | A. Komponent 5, 1. popis komponentu, Investície (str. 2) Pôvodný text: Cieľom investície je ochranou ekosystémov zabezpečiť dlhodobo udržateľný príspevok ekosystémov k adaptácii na zmenu klímy a zmiernenie jej dôsledkov (zmierňovanie povodní, prevencia pred suchom). To sa dosiahne majetkovým vyrovnaním na najvýznamnejších pozemkoch v národných parkoch a zabezpečením sústavnej, dlhodobej a udržateľnej ochrany prírody. Návrh: žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Legislatíva nepozná rozdiel medzi zákonom stanovenými podmienkami ochrany prírody na štátnych a neštátnych pozemkoch. Nie je rozdiel medzi obmedzeniami na pozemkoch vo vlastníctve štátu alebo neštátnych pozemkoch v chránených územiach, vrátane národných parkov. Preto neexistuje dôvod, prečo by malo majetkové vyrovnanie zabezpečiť dlhodobo udržateľný príspevok ekosystémov k adaptácii na zmenu klímy a zmiernenia jej dôsledkov. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje danú formuláciu textu v použitom kontexte za vecne správnu. |
| ZZLH SK | A. Komponent 5, 2. hlavné výzvy a ciele, Strata biodiverzity (str. 6) Pôvodný text: Intenzita ťažby, teda podiel skutočnej ťažby a prírastku dreva, je dlhodobo vyššia než v ostatných krajinách OECD a za posledných 10 rokov je jej trend rastúci. Viac ako tretina stromov na Slovensku je vo vysokom stupni defoliácie, kedy je aspoň štvrtina ich listov poškodená, čo je dlhodobo viac, než je celoeurópsky priemer. Kysuce, Orava a spišsko-tatranská oblasť sú oblasťami s dlhodobo najhorším zdravotným stavom lesov. Odlesnenie veľkých plôch spôsobuje povodne a dezertifikáciu krajiny. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Podľa Správy o stave európskych lesov 2020 v roku 2015 (v správe neboli uvedené novšie dáta) mali vyšší podiel ťažby na prírastku Belgicko, Švédsko, Rakúsko, Česká republika, Estónsko, Fínsko a Švajčiarsko. V poslednom období v niektorých krajinách v dôsledku náhodných ťažieb prekročil tento ukazovateľ 100 %. Podľa tejto správy v rokoch 1990 – 2015 rástol tento ukazovateľ vo všetkých regiónoch Európy, ktoré poskytli kompletné údaje. Podľa výsledkov Národnej inventarizácie a monitoringu lesov SR realizovanej v rokoch 2015-2016 73 % stromov nevykazuje žiadne poškodenie koruny. Tvrdenie uvedené v materiáli je zjavne nepravdivé. K trvalému odlesneniu na Slovensku nedochádza (okrem prípadov stanovených v legislatíve hlavne čo sa týka investičnej výstavby). V zmysle platnej legislatívy je zákonnou povinnosťou v stanovených lehotách zabezpečiť obnovu lesných porastov. Preto aj tvrdenie o odlesňovaní a dezertifikácii je zavádzajúce. Zároveň najvyšší podiel | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Poskytnuté údaje považujeme za vecne správne, vychádzame zo štatistík OECD, ktoré sú dostupné na webovej stránke https://stats.oecd.org/# v sekcii environment. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | defoliovaných stromov je v oblastiach v ktorých je vykonanie hospodárskych opatrení – lesníctvo vylúčené alebo výrazne obmedzené (oblasť bezzásahového režimu vo Vysokých Tatrách a pod.) | | | |
| ZZLH SK | Komponent 5, Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Implementácia, Reforma ochrany prírody (str. 13) Pôvodný text: 1. Etapa - Novelizácia zákona o ochrane prírody a krajiny (T: 3Q2021), ktorej cieľom je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny v chránených územiach vo vzťahu k aktivitám, spôsobujúcim poškodzovanie prírodných hodnôt, ako aj zabezpečenie efektívnej a jednotnej správy chránených území; Návrh: Žiadame vypustiť uvedený text. Zdôvodnenie: uvedené znenie spadá pod štandardizovaný legislatívny proces v SR a nemá žiadny súvis s prepojení na tento podporný mechanizmus a nevyžaduje žiadne dodatočné zdroje z plánu obnovy. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje danú formuláciu textu za postačujúcu. |
| ZZLH SK | Komponent 5, Popis investícií a reforiem v tomto komponente, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 12) Pôvodný text: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR), ako odborná organizácia ochrany prírody, nemá dostatočne silné právomoci v chránených územiach, pretože iba v minimálnej miere spravuje štátne pozemky. Na tom istom chránenom území pôsobí ŠOP SR spoločne so štátnymi obhospodarovateľmi lesa a poľnohospodárskej pôdy (Lesy SR, š.p., Štátne lesy TANAP, Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š.p., Slovenský pozemkový fond). Lesnícke organizácie pritom spravujú štátne pozemky aj v najprísnejšie chránených územiach, kde je zakázaná akákoľvek hospodárska aktivita, pričom ŠOP SR má v týchto územiach bez správy územia a zodpovedajúcej materiálnej a finančnej sily iba obmedzené možnosti. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Kompetencie ŠOP SR vyplývajú z platnej legislatívy. Rovnako práva, povinnosti a obmedzenia pre vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov vyplývajú z platnej legislatívy. Je absolútne nepodstatné, kto na lesných, ale aj nelesných pozemkoch v chránených územiach hospodári. S pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote sa nepodarí vykúpiť alebo prenajať všetky neštátne pozemky v chránených územiach. Z toho vyplýva, že aj tak ŠOP nebude správcom na celom chránenom území. Je otázne, čo zámerom prechodu správy pozemkov v najprísnejšie chránených územiach tvorca plánu sleduje, nakoľko už v | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje navrhovanú reformu ochrany prírody a s ňou spojenú investíciu na výkup pozemkov za dôležitú. Navýšenie kompetencií ŠOP SR vnímame ako dostatočne odôvodnené v texte komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | súčasnosti v takýchto územiach nie je hospodárska činnosť vlastníka alebo správcu možná – sú to bezzásahové územia. Na realizáciu akých aktivít potrebuje ŠOP nové možnosti? Touto zmenou sa len zvýšia náklady štátu na správu pozemkov. | | | |
| ZZLH SK | Komponent 5, Popis investícií a reforiem, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 12) Pôvodný text: Napriek jednej z najväčších výmer chránených území v Európe (podiel území Natura 2000 na Slovensku je 29,8 %, čo nás radí na 4. miesto v rámci suchozemskej výmery krajín EÚ), Slovensko nedokáže efektívne chrániť tieto územia, ktoré nielen z národného, ale aj európskeho hľadiska predstavujú oblasti s veľmi vysokou hodnotou alebo potenciálom biodiverzity. Európska komisia Slovensko dlhodobo upozorňovala, že nadmerná ťažba dreva vedie k poklesu počtu hlucháňov na osobitne chránených územiach, a to od roku 2004 takmer o 50 %. Európska komisia v júli 2020 rozhodla o podaní žaloby na Súdny dvor EÚ (C-661/20). Zároveň Slovensku odporúča poskytnúť primerané zdroje a posilniť kapacity na vykonávanie potrebných ochranných opatrení s cieľom zachovať alebo obnoviť priaznivý stav ochrany rastlinných a živočíšnych druhov a biotopov s európskym významom. Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Práve z vyššie uvedených dôvodov bola prijatá novela Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktorá nadobudla účinnosť 1. 1. 2020. Citujeme z dôvodovej správy: „Účelom návrhu zákona je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny predovšetkým v chránených územiach prostredníctvom zavedenia nových alebo zmenou existujúcich právnych nástrojov ustanovených v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) tak, aby tieto územia plnili svoj účel v súlade s cieľmi ich ochrany zadefinovanými v zákone a dokumentácii ochrany prírody a krajiny. Uvedené sa týka predovšetkým národných parkov, ktoré podľa zákona predstavujú územia, kde je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti. Návrhom zákona sa tiež sleduje zabezpečenie náležitej transpozície a uplatňovania smerníc Európskej únie v oblasti ochrany prírody, predovšetkým ustanovení čl. 6 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica o ochrane biotopov“), ktorý tvorí základný právny rámec ochrany území európskej | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje danú formuláciu textu za vecne správnu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sústavy chránených území Natura 2000, ako aj čl. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení (ďalej len „smernica o ochrane vtáctva“).“ Vzhľadom na to, že uvedená novela je v súčasnosti účinná, považujeme uvedené výzvy za neadekvátne, neaktuálne a zároveň za neefektívne vynaloženie prostriedkov z plánu obnovy na oblasti, ktoré sú v zmysle zámeru plánu v súčasnosti zabezpečené. | | | |
| ZZLH SK | Komponent 5, Popis investícií a reforiem, a) Reformy, 2. Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine, Výzvy (str. 13) Pôvodný text: Zjednotiť správu chránených území, hlavne na území národných parkov, pod organizáciu ochrany prírody s cieľom minimalizovať rozdielne prístupy a konflikty medzi ochranou prírody a lesníkmi. Prvotným cieľom chránených území je ochrana prírody, preto treba zmeniť doterajší systém, kde sú správcami územia štátne lesnícke organizácie a nie organizácia ochrany prírody. Výsledkom bude moderný systém, ktorý zabezpečí, že na príslušných územiach je prvotným cieľom ochrana prírody a biodiverzity, čo zabezpečí dlhodobý stabilný príspevok ekosystémov k zmierneniu dôsledkov zmeny klímy. Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Pre efektívne fungovanie a riadenie národných parkov ako aj iných chránených území je optimálna ich integrovaná správa. Organizačná štruktúra a procesy Štátnej ochrany prírody SR (ŠOP SR) a orgánov štátnej správy ochrany prírody sa zefektívnia a budú viac vyhovovať požiadavkám ochrany prírody a krajiny. Zavedie sa systém vyhodnocovania efektivity opatrení v chránených územiach.“ Zdôvodnenie: Uvedený text je prevzatý z vládou schválenej Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030. Pre efektívne fungovanie správy chránených území je podstatne dôležitejšie zavedenie účinného systému ochrany prírody, než prevod správy štátneho majetku. Zhruba polovica územia v chránených územiach je vo vlastníctve neštátnych subjektov a táto situácia sa ešte veľmi dlho nezmení. Legislatíva v oblasti ochrany prírody sa neustále sprísňuje, je rovnako dôležité zaviesť monitoring a vyhodnocovanie účinnosti prijatých opatrení. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text popisujúci reformu ochrany prírody bol upravený nasledovne: "Novelizácia zákona o ochrane prírody a krajiny (T: 3Q2021), ktorej cieľom je zabezpečiť účinnejšie uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny v chránených územiach vo vzťahu k aktivitám, spôsobujúcim poškodzovanie prírodných hodnôt, ako aj zabezpečenie efektívnej a jednotnej správy chránených území vrátane vyhodnocovania efektivity opatrení." |
| ZZLH SK | Komponent 5, Popis investícií a reforiem, Investície, Ciele (str. 18) Pôvodný text: Majetkové vyrovnanie umožní vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov, ktoré patria medzi územia s európskym a medzinárodným významom a nachádzajú sa vo vyšších stupňoch | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje danú formuláciu textu za vecne správnu a postačujúcu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | ochrany, čo zvýši odolnosť ekosystémov, najmä tých, v ktorých žije hlucháň. Prioritne budú vysporiadané najmä tieto pozemky, čím sa dosiahne stabilizácia a následne rozvoj populácie hlucháňa. Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Majetkové vyrovnanie zjednoduší vyhlásenie nových bezzásahových území s najvyššou hodnotou biotopov a druhov, ktoré patria medzi územia s európskym a medzinárodným významom a nachádzajú sa vo vyšších stupňoch ochrany, čo zvýši odolnosť ekosystémov, najmä tých, v ktorých žije hlucháň. Prioritne budú vysporiadané najmä tieto pozemky, čím sa dosiahne stabilizácia a následne rozvoj populácie hlucháňa.“ Zdôvodnenie: Vyhlasovanie nových bezzásahových území umožňuje legislatíva už dnes a nie je podmienené majetkovým vysporiadaním. | | | |
| ZZLH SK | Komponent 5, Popis investícií a reforiem, Investície, Implementácia, 3. Vyrovnanie sa so súkromnými vlastníkmi (str. 22) Pôvodný text: V predmetných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom útlmu extenzívnej ťažby dreva a rozvoja mäkkého turizmu vrátane investícií do mäkkého turizmu. Pilotné projekty transformácie regiónov budú realizované pre regióny NP Muránska Planina a NP Poloniny (MŽP SR). Návrh: Žiadame text zmeniť na: „V predmetných územiach sa vypracujú rozvojové plány s cieľom podpory prírode blízkeho obhospodarovania lesov a využívania krajiny a rozvoja mäkkého turizmu vrátane investícií do mäkkého turizmu. Pilotné projekty transformácie regiónov budú realizované pre regióny NP Muránska Planina a NP Poloniny (MŽP SR).“ Túto zmenu žiadame v uvedenom texte vykonať všade, kde sa v dokumente vyskytuje. Zdôvodnenie: Navrhnutý text lepšie vyjadruje potrebu zmeny hospodárenia v lesoch v územiach, kde nebude zavedený bezzásahový režim. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text popisujúci bol upravený nasledovne: "Rozvoj mäkkého turizmu, ekologického poľnohospodárstva a prírode blízkeho obhospodarovania lesov, spolu s rozvojom ochrany prírody, umožnia transformáciu regiónov z orientácie z intenzívneho využívania prírodných zdrojov na viac diverzifikovanú lokálnu ekonomiku s vyššou pridanou hodnotou a flexibilitou." |
| ZZLH SK | Komponent 5, Popis investícií a reforiem, Investície, Implementácia, 6. Zelený rozmer komponentu. (str. 24) Pôvodný text: Reformy a investície v oblasti biodiverzity a klímy zvyšujú odolnosť a prispievajú k adaptácii na prebiehajúcu klimatickú zmenu tým, že dôjde k: • majetkovému vysporiadaniu sa so súkromnými vlastníkmi v chránených územiach a zosúladením vlastníckych práv a záujmov štátu v ochrane prírody, • presunutiu správy štátnych pozemkov v chránených územiach pod organizácie ochrany prírody, • osamostatneniu chránených území, hlavne národných parkov, po náležitej príprave a zabezpečení dostatočného financovania, • zjednodušeniu systému chránených území určením zón a jasných pravidiel starostlivosti o jednotlivé | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Text považujeme za vecne správny a trváme na tom, že jeho dopady prispejú k odolnejším ekosystémom. Doterajšia prax v chránených územiach doviedla SR k žalobe vo veci ochrany ekosystémov hlucháňa, preto je nutné prijať inú stratégiou a jej súčasťou má byť majetkové vyrovnanie formou výkupov a vyhlasovanie bezzásahových území po vzore Bavorského lesa, kde táto stratégia viedla k zvýšeniu ekonomickej prosperity okolitého regiónu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zóny, Návrh: Žiadame tento text z materiálu odstrániť. Zdôvodnenie: Vyššie uvedené opatrenia nemajú žiadny vplyv na odolnosť a nijako neprispievajú k adaptácii na prebiehajúcu klimatickú zmenu. Nijakým spôsobom nemenia spôsob manažmentu pozemkov v chránených územiach, nemenia zákazy, obmedzenia, starostlivosť, ktoré sú v chránených územiach schválené a ktoré majú reálny vplyv na odolnosť ekosystémov. Nenapĺňajú požiadavky bodu č. 4 čl. 18 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti č. 2020/0104 (COD) PE-CONS 75/20. | | | |
| ZZLH SK | Komponent 5; 1. popis komponentu; Investície: 2. Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity (str. 2,3) Pôvodný text: „Útlm ťažby dreva a rozvoj ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, transformáciu regiónov z orientácie z intenzívneho využívania prírodných zdrojov na mäkký turizmus, s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Návrh: Žiadame text zmeniť na: „Revízia chránených území, reforma ochrany prírody a zainteresovanie samospráv, vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov do ochrany prírody umožní vyššiu prevenciu pred povodňami a suchom, efektívne využívania prírodných zdrojov s vyššou pridanou hodnotou a vyššou mierou poskytovaných ekosystémových služieb.“ Zdôvodnenie: „Zásoba dreva i uhlíka viazaného v lesoch dlhodobo rástla...stále je možné konštatovať udržateľné hospodárenie“ (zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2017). Aj z uvedenej citácie zo Správy vypracovanej Ministerstvom životného prostredia SR (a existujú podklady ďalších relevantných inštitúcií SR) vyplýva, že nie je dôvod na útlm ťažby. Táto sa riadi etátom, ku ktorému sa vždy vyjadrujú orgány štátnej správy životného prostredia. Orientácia na (diskutabilný) mäkký turizmus nie je riešením pre regióny, v ktorých práca v manažovaní lesných porastov je často jedinou možnosťou. Krehkosť mäkkého turizmu naplno odhalila kríza spôsobená pandémiou COVID-19, keď tento sektor patrí medzi najpostihnutejšie. Aj Plán obnovy v Časti 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu; 4. Sociálna a teritoriálna kohézia uvádza: „..pretrvávajú markantné rozdiely medzi Bratislavou a ostatnými regiónmi Slovenska naprieč sledovanými oblasťami. Podobný rozdiel existuje v prípade výdavkov na výskum a vývoj, podielu obyvateľstva s terciárnym vzdelaním a | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Hlavné ciele komponentu adaptácia na zmenu klímy prispievajú ku dosiahnutiu priaznivého stavu vodných tokov, zvýšeniu schopnosti krajiny zadržiavať vodu, rozšíriť bezzásahové územia a prispieť ku rozvoju mäkkého turizmu vo vybraných národných parkoch. Upozorňujeme na iné zdroje EÚ financovania ako sú Spoločná poľnohospodárska politika a štrukturálne fondy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zamestnanosti vo výrobných odvetviach so stredne vyspelými a vyspelými technológiami. Regionálne rozdiely sú viditeľné aj v porovnaní čistého disponibilného príjmu, ktorého výška sa v roku 2017 pohybovala od 87 % na východe krajiny až po 153 % v Bratislavskom kraji. Napriek pozitívnym výsledkom na trhu práce v predkrízovom období čelia určité skupiny nevýhodám. Nezamestnanosť osôb s nízkou kvalifikáciou je jedna z najvyšších v EÚ a v roku 2018 sa pohybovala na úrovni 29,8 % (13,3 % v EÚ). Situácia je obzvlášť závažná v prípade mladých ľudí s nízkou kvalifikáciou (43,5 % oproti 21,1 % v EÚ). Pretrvávajú veľké regionálne rozdiely, pričom vo východných regiónoch existuje pomerne horšia situácia naprieč všetkými pracovnými trhmi a sociálnymi ukazovateľmi. Situácia je obzvlášť kritická v prípade marginalizovaných rómskych komunít. Pri manažovaní lesa vo veľkej miere pracujú osoby s nízkou kvalifikáciou, možnosť zamestnania v lesnom hospodárstve pomáha stierať regionálne rozdiely. | | | |
| ZZLH SK | Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy a to rozširovaním území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof.“ Návrh: Žiadame text upraviť na: „Adaptačnými reformami a investíciami sa zvýši dlhodobá odolnosť ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy po revízii chránených území, vodozádržnými opatreniami a znižovaním vplyvu prírodných katastrof.“ Zdôvodnenie: Investíciami, ktoré doteraz alokované do ochrany prírody nedošlo k zvýšeniu dlhodobej odolnosti ekosystémov. Podľa údajov z portálu Protected planet, ktorý je spravovaný organizáciou United Nations Environment World Conservation Monitoring Centre s podporou IUCN a pravidelne aktualizuje evidenciu chránených území po celom svete na základe údajov vlád, mimovládnych organizácií, vlastníkov a komunít je SR v poradí európskych krajín podľa podielu území NATURA 2000 na celkovej výmere krajiny na 4. mieste a podľa podielu národných parkov sme dokonca na 3. mieste. Rozsah ochrany prírody na Slovensku je v rámci Európy vysoko nadpriemerný a požiadavky na jeho rozširovanie a sprísňovanie neustále rastú. Plánovaný zámer rozširovania | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za bezpredmetnú, keďže považuje aktuálnu formuláciu textu za postačujúcu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | území národných parkov s najvyšším stupňom ochrany je umelé navyšovanie nepôvodných území s nízkou priaznivosťou nerealizovateľný, odborne neodôvodniteľný a ekonomicky neúnosný a neprispeje k zvýšeniu dlhodobej odolnosti ekosystémov v sídlach a v krajine voči dôsledkom zmeny klímy. Naopak k zvýšeniu odolnosti ekosystémov prispeje najmä zodpovedný, odborný manažment, založený na najnovších poznatkoch o odolávaní voči dôsledkom zmeny klímy. Samozrejme s výnimkou jestvujúcich území s najvyšším stupňom ochrany, kde sa plne rešpektuje bezzásahový režim. Pravdou je, že ochrana prírody je na Slovensku už dlhodobo podfinancovaná, chýbajú jej prostriedky na reálnu ochranu biotopov aj druhov. A v prípadoch, že sa aj nájdu dodatočné finančné zdroje z európskych fondov, dochádza k ich plytvaniu a v konečnom dôsledku sa len minimálne percento z nich použije na účel, na ktorý boli predovšetkým určené – praktickú ochranu prírody. O nutnosti prehodnotenia chránených území nepochybuje ani Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020-2024, keď v časti Zvýšenie potravinovej sebestačnosti obyvateľov s dôrazom na zodpovedné hospodárenie s pôdou a lesmi; Lesníctvo uvádza: „V spolupráci s ochranárskou obcou vykonáme revíziu chránených území.“ | | | |
| ZZLH SK | Part 1: Všeobecné ciele a súdržnosť plánu Kapitola 1. Zelená tranzícia; Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy; Zelená ekonomika, str. 7: Pôvodný text: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním pôvodnými druhmi drevín.“ Návrh: Žiadame text upraviť na: „Ochrana prírody sa zabezpečí nielen prostredníctvom rozmanitých a moderných národných parkov, ale aj zalesňovaním druhmi drevín podľa najnovších poznatkov vedy v záujme zvyšovania dlhodobej odolnosti ekosystémov voči dôsledkom zmeny klímy.“ Zdôvodnenie: Obnovu lesa (zalesňovanie) rieši zákon č. 326/2005 o lesoch Z. z. v § 20, zákon č. 217/2004 o lesnom reprodukčnom materiáli Z. z. Aj zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny Z. z. v § 7 Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov určuje podmienky na pestovanie nepôvodných druhov rastlín. V dobe klimatických zmien nemožno vylúčiť, že práve nepôvodné druhy sú riešením na zvyšovanie priemernej teploty, zvyšovanie tolerantnosti na nedostatočné zrážky a na posúvanie prirodzených hraníc lesných vegetačných stupňov. Pôvodný text je v rozpore s platnou legislatívou Slovenskej republiky. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Aj keď predpokladáme, že druhy drevín z iných klimatických oblastí Európy budú postupovať aj do našich zemepisných šírok aj samovoľne, je potrebné hlavne vytvoriť priestor na adaptáciu našich pôvodných druhov na zmenu klímy. Najmä v oblastiach, ktoré sa javia v súčasnosti ako nevhodné pre smrečiny (ale vhodné napr. pre jedľové bučiny). Je možné a dovolené zakladať pokusné plochy z nepôvodnými drevinami, ale až keď NLC alebo iná inštitúcia potvrdí ich prínos pre adaptáciu na zmenu klímy sa môže pristúpiť ku plošnej výsadbe druhov mimo pokusných plôch. Preto trváme na ponechaní pôvodnej formulácie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ZZLH SK | Predložený návrh plánu v Komponente 5: Adaptácia na zmenu klímy je v úplnom rozpore s cieľmi plánu obnovy a to „Uvedené finančné prostriedky pomôžu členským štátom riešiť hospodársky a sociálny vplyv pandémie COVID-19 a zároveň zabezpečia, aby ich hospodárstva uskutočňovali zelenú a digitálnu transformáciu a stali sa udržateľnejšími a odolnejšími.“ Máme za to, že nami pripomienkované časti neslúžia na zmiernenie a odstránenie dôsledkov pandémie COVID-19 s cieľom ich obnovy takým spôsobom, aby obnovené časti boli v súlade so stanovenými oblasťami politiky ale práve naopak spôsobia výrazné zhoršenie vo viacerých oblastiach. Pod rúškom zelenej transformácie pri ktorej nedôjde k podstatnej zmene dôjde k výraznému zhoršeniu v oblasti udržania alebo tvorby pracovných miest a narušeniu sociálnej a územnej súdržnosti. Zvýšenie odolnosti prostredia uvedeným návrhom plánu je otázne, nakoľko pri aplikovaní uvedených postupov v doterajšej praxi na viacerých územiach došlo práve k zhoršeniu odolnosti týchto území. Máme za to, že sa jedná výlučne o zabezpečenie finančných prostriedkov na postupy a ciele, ktorých zabezpečenie je ekonomicky neúnosné a nad rámec možností SR v krátkodobom, ale aj v z hľadiska jeho udržateľnosti, dlhodobom kontexte a nie je v udržateľnom stave. Zároveň sa jedná o snahu duplicitne získať prostriedky na činnosti, ktoré sú už v SR zabezpečené. Je evidentné, že táto časť v podstatnej miere nesúvisí s riešením dopadov pandémie COVID-19 a ich obnove tak aby ich výsledný stav bol lepší v zmysle politiky. V uvedenom návrhu sa jedná výlučne o nové oblasti nesúvisiace s pandémiu s cieľom vyhnúť sa štandardnému legislatívnemu procesu alebo minimálne o vyvolanie potrieb zmeny legislatívneho procesu na základe tohto plánu. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ vyhodnotil danú pripomienku za neopodstatnenú, nakoľko považuje všetky argumenty a návrhy v texte za vecne správne. Obsah komponentu je pravidelne konzultovaný so zástupcami Európskej komisie. Vzhľadom na uvedené nie je dôvod k náhrade, ani ku značnej úprave komponentu adaptácia na zmenu klímy. |
| ŽSK | Generálne: Kapitoly 1, 3, 4 a Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť 1. Návrh materiálu považujeme za obsahovo vágny vo vzťahu k reformám, bez vymedzenia legislatívneho rámca v chronologickej a obsahovej súvislosti, avšak s primárnym akcentom na investície. 2. Návrh materiálu, vzhľadom na zámer využiť prostriedky z Plánu obnovy len na investície do vybraných nemocníc, ktorých zriaďovateľom je Ministerstvo zdravotníctva SR (neuvedené ani ZZ vo vlastníctve samospráv) napriek tomu, že v základných princípoch je uvedené, že to má byť umožnené verejnému a súkromnému vlastníctvu, považujeme za nesprávny a diskriminačný, preto žiadame jeho prehodnotenie a doplnenie: v časti Adresáti: zdravotnícke | Z | N | Body 1 a 3 - podnety berieme na vedomie.<br>K bodom 2 a 5 - investície v komponente 11 vyplývajú z priorít a novej optimálnej siete nemocníc, z ktorej vyplýva potreba modernizácie veľkých koncových, výučbových a vedecko-výskumných zariadení. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z POO v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti a v starostlivosti o duševné zdravie.<br>Bod 4 - Neakceptujeme, nakoľko navrhovaný text je |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov, miest, obcí 3. Návrh reformy v skutočnosti nie je reformou, ale len zlepšením aplikačnej praxe pri tvorbe návrhu rozpočtu verejnej správy. Zároveň táto reforma berie do úvahy len investičné potreby verejného sektora a ignoruje fakt, že slovenské zdravotníctvo predstavuje kombináciu štátnych a súkromných poskytovateľov. Okrem iného jej obsahový a časový rámec nie je v súlade s Investíciou č.1 Projektová príprava a projektové riadenie investície, a preto požadujeme, aby pred rozhodnutím o investíciách bola vykonaná optimalizácia siete nemocníc a až na základe jej výsledkov bolo rozhodnuté o alokácií 1,1 miliardy eur do nemocničnej infraštruktúry. - cit.: „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ pri rovnakých nákladoch v súčasnosti neakceptovateľné; daný predpoklad je nereálny a pre sektor zdravotníctva likvidačný. Daná formulácia nezohľadňuje investície do novej optimalizovanej siete. Uskutočniteľnosť reforiem má priniesť dlhodobú udržateľnosť poskytovania zdravotnej starostlivosti s dôrazom na vyššiu kvalitu a efektivitu v slovenskom zdravotníctve. 4. Je nevyhnutné zahrnúť predpokladaný rozpočet (výnosy a náklady) na zdravotníctvo na roky 2022 – 2025 s projekciou až do roku 2030: V prípade, ak reformy a investície majú pozitívny alebo negatívny vplyv na štátny rozpočet tak je nevyhnutné doplniť ich vyčíslenie a tento výpočet transparentne prezentovať. A to nielen v scenári po preplatení nákladov z Plánu obnovy, ale aj v prípade, keď investície budú generovať prevádzkové náklady financované mimo Plán obnovy. Najmä z dôvodu potreby budúcich zdrojov štátu zo štátneho rozpočtu. 5. Pri investičných projektoch je nevyhnutné nastaviť oprávnenosť čerpania z európskych zdrojov pre všetky subjekty pôsobiace na trhu v zdravotníctve bez ohľadu na vlastníctvo a zriaďovateľa poskytovanej zdravotnej starostlivosti. 6. Pre proces hodnotenia a nastavenie kritérií pre schvaľovanie investičných projektov, ako aj pre proces čerpania európskych zdrojov zo zásobníka investičných projektov musí existovať jednotná metodika, z dôvodu toho, aby čerpanie zdrojov nebolo v čase ohrozené zlyhaním jednotlivých žiadateľov (bez ohľadu na príslušnosť) alebo úradov, ktoré budú čerpanie schvaľovať. 7. Plán investičných projektov musí jednoznačne vyjadrovať pridanú hodnotu | | | charakterom a rozsahom nad rámec predkladaného materiálu.<br>6. Berieme na vedomie. Metodika na hodnotenie investičných projektov bude pripravená.<br>7. Berieme na vedomie. Plán investičných projektov bude pripravený na základe metodiky, ktorá je pripravená v spolupráci MF SR.<br>8. Požiadavkou na dokument Plán obnovy a odolnosti, ktorý je predkladaný EK, nie je detailný popis krokov jednotlivých projektov. Požadovaný detail bude predmetom pri implementácii jednotlivých projektov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pre pacienta, žiadateľa a systém zdravotnej starostlivosti. 8. V celom dokumente absentuje implementačný mechanizmus prerozdeľovania podpory (procesná mapa implementácie), absentuje harmonogram prípravy a harmonogram realizácie. Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, ako aj kontroly a auditu reforiem, či investičných projektov. Odôvodnenie: Sieť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti je tvorená poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti bez rozdielu na ich formu zriaďovateľa. Investovaním len do zdravotníckych zariadení MZ SR dôjde k zníženiu dostupnosti k zdravotnej starostlivosti a k zvýhodňovaniu určitej skupiny poskytovateľov a taktiež obyvateľov. Zdravotnícke zariadenia sú financované zo zdravotného poistenia, ktoré hradia rovnako občania, ktorým je poskytovaná zdravotná starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach MZ SR ako i v ostatných zdravotníckych zariadeniach. | | | |
| ŽSK | Integrovaná doprava Žilinského kraja ako subjekt, ktorý vykonáva napĺňanie kompetencií verejnej správy zasiela k navrhovanému dokumentu pripomienky, a to ku Komponentu 3: Udržateľná doprava. Domnievame sa, že spracovateľ dokumentu nedostatočne zhodnotil potreby regiónov v oblasti napĺňania svojich dopravných politík v oblasti integrácie VOD ako aj potrebu investícií jednak do infraštruktúry potrebnej a nevyhnutej pre napĺňanie uvedených cieľov a úloh ako aj do obnovy vozidlového parku a zmeny palivovej základne autobusov mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy, ktorá je aj podľa platných strategických dokumentov SR kľúčová pre zníženie emisií z dopravy a tiež vyžadovaná legislatívou EÚ (smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1161 z 20. júna 2019, ktorou sa mení smernica 2009/33/ES o podpore ekologických a energeticky úsporných vozidiel cestnej dopravy (ďalej len „smernica o podpore ekologických vozidiel“). Reforma verejnej osobnej dopravy. Nový plán dopravnej obslužnosti s následnou optimalizáciou osobnej železničnej dopravy bude tvoriť hlavnú časť komplexnej reformy verejnej dopravy. Zvýši sa frekvencia železničnej dopravy na tratiach s najvyšším potenciálom na prevedenie dopravy z áut do vlakov, čo umožní lepšiu koordináciu regionálnej autobusovej a vlakovej dopravy. Reforma bude podporená novou legislatívou, ktorá zadefinuje pravidlá, zodpovednosti a povinnosti pri koordinácii, objednávaní a financovaní regionálnej autobusovej a vlakovej dopravy. | O | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku a do textu zapracuje, že kompetencie regionálnych organizátorov IDS budú riešené v pripravovanom zákone o verejnej doprave a budovanie národného IDS bude realizované v spolupráci s VÚC a regionálnymi integrátormi.<br>Kompetencie regionálnych organizátorov IDS a organizačné usporiadanie a kompetencie Národnej koordinačnej autority budú riešené v pripravovanom zákone o verejnej doprave. Text ohľadom úloh Národnej koordinačnej autority bude upravený nasledovne: „Medzi jej úlohy bude okrem iného patriť najmä koordinácia tvorby a implementácie Národného plánu dopravnej obslužnosti Slovenskej republiky verejnou osobnou dopravou, v rámci neho nastavenie princípov koordinácie liniek a spojov jednotlivých druhov dopravy, nastavenie taríf, určovanie štandardov dopravnej obsluhy a technických štandardov, marketing, práca s verejnosťou a informovanie cestujúcich, prieskumy kvality dopravy, jednotné nastavenie súťažných podmienok na výber dopravcov, analýza ekonomických ukazovateľov a nákladov integrovaných dopravcov, ako aj riadenie využitia železničných osobných vozidiel, ktoré boli financované z |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Legislatíva zadefinuje národnú autoritu, ktorá bude koordinovať vytvorenie národného integrovaného dopravného systému ako aj koordinovať prípravu a realizáciu verejných obstarávaní na železničné linky verejnej osobnej dopravy aj s vozidlami, ktoré boli na prevádzku týchto liniek nakúpené z fondov EÚ v predchádzajúcich obdobiach. Návrh / Pripomienka: žiadame zosúladiť s Legislatívnym zámerom zákona o verejnej osobnej doprave, ktorý je aktuálne v pripomienkovom konaní. Tento zámer pomenúva „len“ nejaký národný výbor. Taktiež potrebné zosúladiť so stratégiou VOD do roku 2030. 2. Reforma verejnej osobnej dopravy Implementácia: • Pre integráciu cestovného a umožnenie vydávania spoločných cestovných lístkov na spoje rôznych dopravcov sa investuje do zjednotenia a úpravy ich predajných a vybavovacích systémov. Pri zavedení spoločných cestovných lístkov sa očakáva aj dočasný výpadok tržieb. Investícia bude realizovaná u národnej koordinačnej autority a všetkých dopravcov vo verejnom záujme zaradených do systému jednotného cestovného, a refinancovaná účelovou dotáciou na nediskriminačnom princípe. Zahrnutá bude železničná a prímestská autobusová doprava, príp. tiež MHD. Očakávané náklady vo výške 25 mil. eur vychádzajú z ceny realizovanej výmeny predajného systému dopravcu ZSSK v roku 2019 (11 mil. eur; 30 % podiel na trhu). (Zodpovedné MDV). Návrh / Pripomienka: Ide o veľmi zjednodušené pomenovanie problematiky. Podobne ako pri cestovaní v autobusovej doprave "zadarmo" , kde boli náklady na úhradu strát veľmi teoretický odhadované a nakoniec sa to šplhalo na trojnásobky. Z jedného čísla, o.i. prevzatého len pre jeden mód dopravy, ktorého odbavovací systém je diametrálne odlišný od prímestskej autobusovej dopravy, nehovoriac o absolútne odlišných špecifikách pri MHD, odhadnúť náklady pre celú SR je veľmi zjednodušené. Taktiež podľa tohto odseku by asi musel štát začať regulovať cestovné v rámci celej SR. Ak ho bude regulovať, tak to môže rovno všetko objednávať...Alebo každému objednávateľovi doplatí čo si povie? Do akej výšky? Veľmi obšírna problematika. Súvisiaca s množstvom zákonov. Ide o formu centralizácie regionálnych a obecných samosprávnych kompetencií. Taktiež dávame do pozornosti zákon o VO. To štát da všetkým jedného dodávateľa, alebo ho určí? A dodávateľa odbavovacieho zariadenia vo vozidlách, na zástavkách, kartový systém, dispečing, klíring.....Tu pomôže podpora integrácie, nie direkcie.... • Prijatie novej legislatívy pre verejnú osobnú dopravu. Zavedú sa jednotné požiadavky pre všetky jej formy. Vytvoria sa nové pravidlá na koordináciu a efektívne | | | fondov EU na konkrétne vysúťažené regionálne železničné linky. Národný integrovaný dopravný systém bude budovaný aj v spolupráci s regionálnymi integrátormi. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríkald EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná dopravy (vrátane obnovy vozidlového parku za vozidlá na alternatívny pohon) by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. Z Plánu obnovy bude podporená obnova a modernizácia koľajových vozidiel v železničnej a električkovej doprave, ostatné formy dopravy budú podporované v rámci Operačného programu Slovensko v novom programovacom období 2021-2027. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riadenie regionálnej autobusovej a železničnej dopravy, zadefinuje sa úloha národnej koordinačnej autority. Medzi jej úlohy bude patriť koordinácia liniek a spojov jednotlivých druhov dopravy, nastavenie taríf, verejné súťaže na dopravcov, určovanie štandardov dopravnej obsluhy a technických štandardov, marketing, práca s verejnosťou a informovanie cestujúcich, prieskumy kvality dopravy, monitoring výkonov a hospodárnosti prepravy, deľba tržieb a kontrola ekonomických ukazovateľov a nákladov integrovaných dopravcov, ako aj riadenie využitia železničných osobných vozidiel, ktoré boli financované z fondov EU na konkrétne vysúťažené regionálne železničné linky. (Vypracuje MDV, schváli NRSR). • V legislatívnej oblasti sa určia pravidlá pre zdieľanie zodpovednosti za financovanie a prideľovanie zmlúv na prevádzku dopravy vo verejnom záujme medzi ministerstvom dopravy, vyššími územnými celkami a miestnymi samosprávami. Koordinácia bude pripravovaná v úzkej súčinnosti s VÚC a mestami s MHD, pričom budú dodržané všetky pravidlá podľa nariadenia 1370/2007 a bude zabezpečený jednotný prístup pre všetkých operátorov, vrátane zapojenia open access operátorov. Integrácia bude uskutočnená najskôr na regionálnej úrovni a následne budú takto vytvorené regionálne integrované systémy koordinované na národnej úrovni. (Vypracuje MDV, schváli NRSR). Návrh / pripomienka: Máme zato, že vo vyššie uvedených bodoch Implementácie ide o tvrdú centralizáciu. Dávame do pozornosti zosúladenie s leg. Zámerom zákona o verejnej doprave, ktorý bol predložený na pripomienkovanie ako aj so stratégiou VOD do roku 2030. Taktiež z nášho pohľadu sa javí, že druhý bod odporuje tomu tretiemu, alebo si protirečí. Ako to teda bude nakoniec vyzerať - na regionálnej úrovni či celoštátnej? Posielam k uvedenej problematike stanovisko združenia organizátorov v SR, ktoré išlo aj k legislatívnemu zámeru zákona o verejnej doprave: Na Slovensku existujú v súčasnosti 3 organizácie, ktoré majú praktické skúsenosti s dopravnou integráciou a nastavovaním koordinácie dopravy. IDS BK zatiaľ ako jediná už zabezpečuje ako Organizátor aj plnohodnotný a funkčný systém integrovanej dopravy. Ako organizátori plne preferujeme, aby koordináciu všetkých druhov verejnej dopravy, vrátane MHD, zabezpečovala organizácia na úrovni regiónu ( tzv. funkčného regiónu). Z reálnych skúseností z plánovania verejnej dopravy v našich regiónoch vyplýva, že zodpovední zamestnanci musia mať detailné poznatky o dopravných prúdoch, požiadavkách cestujúcich, o infraštruktúre, dopravných a demografických špecifikách jednotlivých území a pod. Pri | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | budovaní plnohodnotných IDS systémov, tak ako ich poznáme v zahraničí, dochádza nie len k dopravnej a tarifnej integrácii, ale aj k integrácii informačnej a infraštrukturálnej. Zabezpečenie dodržiavania vzájomnej koordinácie jednotlivých druhov verejnej dopravy si v praxi vyžaduje prevádzku centrálneho dispečingu a clearingu (rozúčtovanie tržieb z cestovného medzi dopravcov zapojených do IDS). Je vhodné tiež posúdiť, aké ďalšie činnosti by mala organizácia vykonávať, napr. či do ich činností zahrnúť aj prevádzkovanie predajných systémov, informačných a zákazníckych centier, výkon kontroly v podobe odborného dozoru alebo samotnú správu zmlúv vo verejnom záujme a v neposlednom rade zabezpečovať, alebo teda minimálne sa aktívne podieľať na dopravnom plánovaní toho ktorého funkčného celku či kraja. Všetky tieto činnosti si vyžadujú dostatočný počet odborných zamestnancov. Dnes v spoločnosti BID, a.s. pracuje 18 zamestnancov. Zo skúsenosti z praxe odhadujeme, že v prípade ak sa v budúcnosti budeme plnohodnotne zaoberať všetkými vyššie zmieňovanými činnosťami (okrem prevádzky predajných a informačných miest), ideálny počet pre územie napr. súčasného IDS BK bude cca 40 až 50 pracovníkov (vrátane zamestnancov zabezpečujúcich chod spoločnosti). Ak bude IDS BK pokrývať aj celý Trnavský a Nitriansky kraj, predpokladáme rozšírenie počtu zamestnancov o ďalších 10 až 15. IDŽK má momentálne cca 6 zamestnancov, IDS Východ 7 zamestnancov a sú v štádiu budovania. Pre jednu celoštátnu organizáciu (NADA) odhadujeme potrebný počet zamestnancov na úrovni cca 250 až 300. S ohľadom na počet zamestnancov a rozsah vykonávaných činností je predpoklad, že takáto celoštátna organizácia by mala mať samostatnú právnu subjektivitu, kto bude jej vlastníkom nateraz nie je dôležité. Organizácia môže, ale nemusí byť priamo zriadená objednávateľom dopravných výkonov, v každom prípade však objednávateľ musí zohľadňovať pri definícii svojej objednávky nastavenie organizácie dopravy (predovšetkým Plán udržateľnej mobility a Plán dopravnej obsluhy) ako aj nastavenie tarifného systému integrovaného dopravného systému, v ktorom sa dané výkony realizujú. Za optimálne riešenie organizácie a koordinácie VOD v SR považujeme návrh, na ktorom sa už niekoľkokrát v minulosti celoplošne zhodla aj dopravná odborná verejnosť, a ten bol aj zo strany MDV SR implementovaný v rámci strategických dokumentov SR do roku 2020, resp. 2030. Ide o vytvorenie dopravných organizátorov VOD - autorít na pôdoryse funkčných regiónov Slovenska. Máme za to, že jedine toto | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | riešenie možno objektívne považovať za „primerané zjednotenie objednávania dopravných služieb“, keďže rešpektuje prirodzené socioekonomické, dopravné a gravitačné štruktúry na Slovensku a je tiež v súlade so Stratégiou územného rozvoja Slovenska (2011). Poznámka: IDS východ už tieto skutočnosti začal napĺňať. Metodické usmerňovanie organizátorov s cieľom budovania integrovaných systémov by mala mať na starosti práve celoštátna organizácia (agentúra) a to za účelom harmonizácie dopravných výkonov presahujúcich hranice regionálnych dopravných autorít, odstraňovania legislatívnych bariér a zlepšovania vzťahov medzi objednávateľmi. Samozrejme všetko to musí byť pod záštitou riadnej legislatívy, o ktorú je snaha už niekoľko rokov (nový zákon o verejnej doprave). Funkčné regióny Slovenska sú dostatočne veľké jednotky na to, aby bolo v rámci nich možné efektívne riadiť a rozvíjať regionálny IDS, no zároveň sú tieto jednotky aj dostatočne malé na to, aby mohol byť pri tvorbe a prevádzke IDS uplatnený mikroskopický prístup, nevyhnutný pre zvyšovanie atraktivity VOD. Vieme si predstaviť a uvítali by sme, ak by organizátor na úrovni funkčného celku mal možnosť prevziať aj zodpovednosť za objednávanie regionálnej železničnej dopravy. Hlavné a neodškriepiteľné úlohy organizácie pôsobiacej na celoštátnej úrovni vidíme nasledovne: 1. Vytvoriť legislatívne a organizačné podmienky pre integráciu verejnej dopravy. 2. Vytvoriť legislatívne podmienky pre spoločné objednávanie dopravy vo verejnom záujme na regionálnom princípe – na princípe samosprávnych krajov, resp. funkčných regiónov. 3. Zhotoviť, resp. byť zodpovedný za zhotovenie celoštátneho plánu udržateľnej mobility a plánu dopravnej obslužnosti SR 4. Pripraviť legislatívne podmienky s cieľom uplatnenia flexibilných prvkov do verejnej dopravy. 5. Zabrániť ďalším systémovým chybám v oblasti verejnej dopravy, ktoré v minulosti spôsobili nekoncepčné rozhodnutia ústredných orgánov štátnej správy. Rozhodne odmietame akúkoľvek celoštátnu centralizáciu objednávania dopravných výkonov. Z dlhodobých skúseností vieme, že takýto prístup má potenciál kvalite VOD v odľahlejších regiónoch (z perspektívy hlavného mesta SR, prípadne krajských miest ako regionálnych centier) jedine výrazne poškodiť. Ak má byť dopravná integrácia skutočne úspešná, je nevyhnutné ju riešiť na báze funkčných regiónov. Minimálne za posledných 20 rokov, a nie len v SR, prichádza k postupnej decentralizácií štátnej moci práve na úroveň regiónov, miest a obcí so samosprávnou pôsobnosťou. Naopak, za rozumnú myšlienku považujeme centralizáciu určovania | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sociálnych zliav a ich kompenzácie na celoštátnej úrovni, podobne ako to poznáme z Českej republiky. V záujme tarifnej integrácie VOD je nevyhnutné zadefinovať jednotný a záväzný systém sociálnych zliav, platný pre všetky druhy VOD (vrátane mestskej dopravy). Jednotné skupiny cestujúcich s nárokom na zľavu sú úspešne definované vyhláškou MDV SR 5/2020, chýba však zatiaľ jednotné percentuálne definovanie jednotlivých zliav, ako aj jednotný systém refundácie poskytovania takýchto zliav. Sociálne zľavy v doprave považujeme za sociálnu (nie dopravnú) politiku štátu, preto optimálnym riešením by podľa nás bolo, ak by sa tieto výdavky hradili centrálne z rozpočtu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pričom systém by bol založený na uhrádzaní rozdielu medzi plnou a zľavnenou výškou cestovného z každého predaného cestovného lístka (bez ohľadu na príslušnosť objednávateľa a dopravcu, ktorý takýto cestovný lístok predal). Všeobecná pripomienka: Zo znenia celého konceptu predloženého materiálu vyplýva, že regionálna doprava sa hodnotí len pre posilnenie pozície železničnej dopravy a regionálna autobusová doprava a MHD sú absolútne opomenuté. Plán obnovy by mal myslieť na VOD ako celok. Preto na základe uvedeného, by mal dokument otvárať a poskytovať možnosti ako minimálne posilniť zdroje do výstavby moderných prestupných terminálov pre IDS vlak/bus, vlak/MHD, bus regio/bus MHD. Samosprávne kraje ako objednávateľ veľkej časti VOD by mali mať možnosť v rámci predmetnej problematiky zapojiť sa do plánu obnovy v tejto oblasti. | | | |
| ŽSK | k 01_Kapitola_1_Všeobecné ciele a súdržnosť plánu / 2. Napojenie na Európsky semester / v Tabuľke 3: Reflexia opatrení z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na špecifické odporúčania pre Slovensko v kontext Európskeho semestra, navrhujeme v stĺpci Navrhované opatrenia z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (investície/reformy) doplniť ku časti: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť (zdravie, komponent 13), ďalšie dve opatrenia: •Podpora pobytových zariadení sociálnych služieb podmienených odkázanosťou na zotavenie sa z dôsledkov pandémie COVID - 19 •Finančná podpora na významnú obnovu a sanáciu už existujúcich zariadení sociálnych služieb. Odôvodnenie: Pre pobytové zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré boli vo veľkej miere zasiahnuté pandémiou COVID – 19, je potrebné, aby sa zotavili po tak náročnom období, ako bola pandémia. Pre zariadenia | Z | N | Pokiaľ zariadenie splní podmienky určené vyhlasovateľom výzvy, môže žiadať prostriedky. Avšak, podpora veľkokapacitných zariadení soc. služieb je v rozpore s Dohovorom (viď. UN CRPD General Comment No.5 (2017) on the right to live independently and being included in the community), ako aj s cieľmi a hodnotami EK: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/social-inclusion/desinstit/ |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | sociálnych služieb ako subjekty hospodárskej mobilizácie je nutné, aby boli aj finančne podporené a vykonali všetky možné zmeny, ktoré by viedli k účinnejšiemu a jednoduchšiemu zvládnutiu kritických situácií, ako bola napr. pandémia COVID-19. Vzhľadom na neustále sa zvyšujúci dopyt po pobytových sociálnych službách, (ktorý na celom území Slovenska je veľký a vysoko prevyšuje ich ponuku), je dôležité naďalej podporovať rozvoj existujúcich sociálnych služieb s ohľadom na aktuálne potreby obyvateľov a paralelne s nimi podporovať nové sociálne služby komunitného charakteru. Ide predovšetkým o sociálne služby, ktoré nie sú dostatočne rozvinuté (ani priestorovo a finančne dostupné) a prepojené tak, aby občanom odkázaným na pomoc umožňovali zotrvať v ich prirodzenom (domácom alebo komunitnom) prostredí čo najdlhšie. Samosprávne kraje si plnia všetky kompetencie zo zákona v poskytovaní sociálnych služieb, pričom vo veľkej miere „suplujú“ mestá a obce (opatrovateľskú službu) ako aj zdravotnícke zariadenia - hospice a geriatrické oddelenia (napr. v Žilinskom kraji nie je žiadny hospic). Z tohto dôvodu zostávajú občania a ich rodinní príslušníci bezradní a službu poskytne samosprávny kraj zväčša pobytovou formou. V r. 2008 zákon o sociálnych službách rozdelil kompetencie VÚC a obce, t. j. už 13 rokov a naďalej sa neposkytujú sociálne služby v kompetencií miest a obcí tak, ako by to bolo potrebné. Z uvedeného dôvodu nie je možné uzatvárať zariadenia sociálnych služieb bez primeranej náhrady. Zariadenia sociálnych služieb, v ktorých prebehne deinštitucionalizácia, majú možnosť transformovať celoročnú pobytovú formu na ambulantnú t. j. dennú alebo týždennú sociálnu službu, prípadne na inú komunitnú alebo podpornú službu. Z praxe taktiež vyplýva, že nie každý klient zariadenia sociálnych služieb je vhodný na deinštitucionalizáciu, nakoľko klienti v našich zariadeniach si vyžadujú nepretržitý dohľad a celodennú starostlivosť. Nezriedka ide skôr o zdravotnícku starostlivosť, čo v našich podmienkach terénnych služieb nie je možné dostatočne zabezpečiť. Na základe vyššie uvedeného je potrebné si uvedomiť, že proces deinštitucionalizácie a vybudovanie dostatočnej dostupnosti komunitných služieb bude trvať možno 10 -15 rokov (pri deinštitucionalizácii možno aj 20 rokov). Z uvedeného dôvodu nie je žiadúce, aby počas tohto obdobia budovy „chátrali“ a klienti „strádali“, nakoľko je povinnosťou v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách poskytovať sociálne služby v zmysle štandardov kvality. Samosprávne kraje majú taktiež obmedzené finančné možnosti a nie je možné investovať toľko | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | finančných prostriedkov na významné obnovy a sanovanie zariadení sociálnych služieb. Okrem financovania zariadení sociálnych služieb vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávne kraje poskytujú finančné prostriedky pre neverejných poskytovateľov, a preto nie je možné poskytovať v dostatočnej miere a potrebe ďalšie financie na obnovu a sanáciu zariadení sociálnych služieb. V roku 2001 samosprávne kraje spolu s kompetenciami v zmysle zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky „zdedili“ zariadenia sociálnych služieb spolu s ich modernizačným dlhom, ktorý tvorí nemalé finančné požiadavky na rozpočet samosprávnych krajov. Z vyššie uvedených dôvodov je nutná aj podpora štátu finančne sa podieľať na obnove a sanácii už existujúcich zariadení sociálnych služieb. | | | |
| ŽSK | k 01_Kapitola_1_Všeobecné ciele a súdržnosť plánu. časť 5. Zdravotná, ekonomická, sociálna a inštitucionálna odolnosť Hlavné ciele reforiem a investícií z Plánu obnovy v oblasti zdravotnej, ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti. Zdravie. V texte vetu: „Investíciami do komunitných služieb dlhodobej starostlivosti sa zabezpečí presun klientov z veľkokapacitných zariadení, ktoré sa počas pandémie ukázali ako nebezpečné, kvôli vyššiemu riziku šírenia nákazy.“, navrhujeme zmeniť na: „Investíciami do komunitných služieb dlhodobej starostlivosti sa zabezpečí ich dostupnosť a ich počet bude reflektovať potrebu jednotlivých regiónov/krajov“. Odôvodnenie: Zásadne nesúhlasíme s konštatovaním, že aktuálna pandemická situácia poukázala na veľké riziká v inštitucionálnych veľkokapacitných zariadeniach sociálnych služieb. Podľa našich skúseností práve tieto zariadenia vedeli aktuálne reagovať na nákazu a zabezpečiť nedostatok zamestnancov z dôvodu ich ochorenia, prípadne karantény. Poskytovatelia pobytových sociálnych služieb (spravidla tých s väčšou kapacitou) nahrádzajú dočasný akútny nedostatok lôžok v nemocniciach poskytovaním „nadštandardnej“ ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti klientom s ochorením Covid-19 a takmer v plnej miere nahrádzajú starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach typu hospic, paliatívne oddelenie/liečebňa, oddelenie/liečebňa pre dlhodobo chorých, ktorých je akútny nedostatok, resp. v niektorých krajoch absentujú úplne. Taktiež neexistuje relevantný údaj, že by úmrtnosť v zariadeniach sociálnych služieb z dôvodu ochorenia Covid-19 | Z | N | Zo štatistiky mimoriadnych udalostí MPSVaR je zrejmá korelácia medzi počtom klientov v zariadení a počtom úmrtí na Covid. Väčšina investícií v oblasti zdravotnej starostlivosti v tomto komponente ide práve na rozšírenie a obnovu kapacít následnej, paliatívnej akútnej a hospicovej lôžkovej starostlivosti, na ktorých absenciu v pripomienke poukazujete. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bol priamym dôsledkom existencie vyššej kapacity zariadenia alebo že je služba poskytovaná v kolektívnom zariadení. | | | |
| ŽSK | K A. Komponentu 2: Obnova budov / Časť 3. Popis investícií a reforiem v tomto komponente / a) Investície / 2. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov: • /Výzvy: Slovenský fond nehnuteľných kultúrnych pamiatok sa nenachádza v dobrom stave. Pri štvrtine z nich hrozí, že dôjde k nenapraviteľnému poškodeniu, pričom na kompletnú sanáciu pamiatkového fondu je potrebných odhadom 5,4 mld. Eur. / Investícia: Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov náklady 193,5 mil. eur Žiadame navýšiť rozpočet v rámci Plánu obnovy verejných historických a pamiatkovo chránených budov. Odôvodnenie: Plánovaná investícia tvorí iba cca. 3,5% reálnej potreby kompletnej sanácie. • /Ciele: Hlavným cieľom investičnej aktivity je v rokoch 2020 – 2026 podporiť v priemere aspoň stredne hlbokú obnovu, celkovo 130 000 m2 celkovej podlahovej plochy historických a pamiatkovo – chránených verejných budov, v rámci ktorej budú popri opatreniach na zvyšovanie energetickej efektívnosti (v priemere minimálne 30 %) úspora primárnej energie) Žiadame parameter úspory (min. 30% v priemere) zreálniť min. na 20% alebo vypustiť. Odôvodnenie: stanovený cieľ je nereálny, nakoľko pamiatky je takmer nemožné zatepliť. Pripomienka všeobecná k Plánu obnovy: V Pláne obnovy nie je kapitola, ktorá by sa venovala kultúre a kultúrnemu priemyslu. | Z | N | Predmetom komponentu nie je prioritne obnova všetkých kultúrnych pamiatok, ale len tej časti, ktorá má potenciál dosiahnuť v priemere min. 30% úsporu primárnej energie. Zohľadniť treba aj časový rámec oprávneného obdobia. |
| ŽSK | K bodu A. KOMPONENT 11 / Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť / b) Investície / Investícia 1: Projektová príprava a projektové riadenie investícií: Navrhujeme doplniť v časti Adresáti okrem uvedených aj: zdravotnícke zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov, miest, obcí. Odôvodnenie: Sieť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti je tvorená poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti bez rozdielu na ich formu zriaďovateľa. Investovaním len do zdravotníckych zariadení MZ SR dôjde k zníženiu dostupnosti k zdravotnej starostlivosti a k zvýhodňovaniu určitej skupiny poskytovateľov a taktiež obyvateľov. Zdravotnícke zariadenia sú financované zo zdravotného poistenia, ktoré hradia rovnako občania, ktorým je poskytovaná zdravotná starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach MZ SR ako i v ostatných zdravotníckych zariadeniach. | Z | N | Investícia Projektová príprava a projektové riadenie je obsahovo naviazaná na Investíciu 2. Tá vychádza z kritérií, ako sú priority z pohľadu novej OSN, budovanie vzdelávacích inštitúcií pre budúcich zdravotníkov či stavu pripravenosti projektov, ktorých dôsledkom je použitie prostriedkov primárne v koncových veľkých nemocniciach poskytujúcich komplexnú zdravotnú starostlivosť aj výučbu. Poskytovatelia ZS bez ohľadu na typ zriaďovateľa sa budú môcť uchádzať o čerpanie prostriedkov z POO v rámci komponentov 12 a 13, ktoré sú zamerané na budovanie kapacít v následnej starostlivosti a v starostlivosti o duševné zdravie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ŽSK | Ku Kapitole 04_Kapitola_4_Celkový vplyv: Žiadame doplniť kalkuláciu nákladov pri .xls kvantifikáciách alokovaných verejných zdrojov. Odôvodnenie: Absentuje validácia nákladov s obdobnými realizovanými projektmi, či medzinárodným benchmarkom. Je nevyhnutné zabezpečiť nezávislé posúdenie nákladov (napr. auditorom – viackrát odporúčané aj zo strany EK, avšak neakceptované zo strany MF SR). | Z | ČA | Chýbajúce povinné údaje pre medzinárodné benchmarky ako aj predpoklady pre stanovenie nákladov budú doplnené v súlade s metodickými pokynmi EK. |
| ŽSK | Ku Kapitole 1_Všeobecné ciele a súdržnosť plánu / Zdravie: - „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ Návrh / pripomienka: Navrhujeme vyškrtnúť „pri rovnakých nákladoch“. Odôvodnenie: Materiál nedostatočne komunikuje, či pri reformách a investíciách bude uplatnený princíp rovnosti príležitostí pre všetkých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri príprave optimalizovanej a obnovenej sieti nemocníc. Navrhujeme preto vložiť vetu: „Následné vytvorenie zásobníka investičných projektov vychádzajúceho z vládou SR schválenej Optimalizovanej a obnovenej siete nemocníc bude hodnotu za peniaze v sektore zdravotníctva zvyšovať.“ v súčinnosti so samosprávnymi kraji a zástupcami asociácií nemocníc vytvorenie modelu optimalizácie siete nemocníc na strane 12 za vetou „Optimalizovaná a obnovená sieť nemocníc umožní efektívnejšie alokovať zdroje v celom systéme zdravotnej starostlivosti a dosahovať tak pri rovnakých nákladoch kvalitnejšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť, čo pomôže reštartovať a zrýchliť ekonomický rast a konvergenciu Slovenska k priemeru EÚ.“ Platí nevyhnutnosť dodržiavania pravidiel verejného obstarávania. Nakoľko však v súčasnosti platí núdzový stav, niektoré z ustanovení zákona o verejnom obstarávaní je možné vynechať, resp. upraviť pre podmienky núdzového stavu - ako napr. obstarávanie priamym zadaním podľa nariadenia generálneho tajomníka MZ SR č. S14032-202-OPŽ-7. Žiadame doplniť vetu: „Pri napĺňaní reforiem a investícií v Pláne obnovy by výnimka z verejného obstarávania nemala byť uplatnená a celý Plán so svojimi cieľmi a míľnikmi by mal byť súčasťou platného štandardného procesu verejného obstarávania.“. Odôvodnenie: K „rovnakým nákladom“ Odôvodnenie: Mzdy zdravot. personálu atď. ), ale aj prirodzený nárast nákladov na zdravotnú starostlivosť z | Z | N | 1. formulácia „pri rovnakých nákladoch“ mieni, že už len realokáciou a koncentráciou určitých výkonov v rámci siete nemocníc je možné zvýšiť kvalitu zdravotnej starostlivosti.<br>2. k pripomienke o rovnosti príležitostí - nie je zjavná logická súvislosť navrhovaného doplnenia textu s podmienkou rovnosti príležitostí.<br>3. pripomienku k výnimke z VO - Nariadenie GTSÚ č. S14032-2020-OPŽ-7 udeľuje výnimku z povinnosti predkladať žiadosti o udelenie súhlasu so začatím VO, ktoré sa týka zdravotníckej techniky a ochranných pracovných pomôcok potrebných z dôvodu mimoriadnej udalosti spôsobenej ochorením COVID-19. Výnimka by preto nemala byť aplikovaná na projekty v POO. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dôvodu starnutia obyvateľstva, ako aj ďalších exogénnych parametrov súvisiacich napr. s pandémiou COVID-19. Daný predpoklad je nereálny a pre sektor zdravotníctva likvidačný. Daná formulácia nezohľadňuje investície do novej optimalizovanej siete. Pri aditívnych investíciách do výstavby, rekonštrukcie a technickej výbavy zdravotníckych zariadení sa nedá očakávať udržanie rovnakých nákladov ako pred investíciou. Nová výstavba a rekonštrukcia si vyžaduje zmenu v štruktúre prevádzkových nákladov, dodatočné vybavenie zdravotníckymi technológiami vyvoláva indukované náklady predovšetkým v oblasti aditívnych personálnych (školenia/nová štruktúra personálu) a ostatných prevádzkových nákladov (údržba, aktualizácie, ŠZM) . Indukované náklady musia byť zabezpečené aj nad rámec programového obdobia. Z tohto dôvodu je inkrementálne doplniť aj makroekonomickú prognózu IFP do roku 2026 (inflácia, projekcia výberu zdravotných odvodov, atď), ako aj vyčíslenie legislatívnych zmien (napr. nárast nákladov v liekovej politike. Tvorba regionálnej politiky na úseku zdravotníctva je jednou z kompetencií v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku zdravotníctva na samosprávne kraje. Nakoľko regionálna politika a národná politika by mala byť v súlade a samosprávne kraje dôsledne poznajú situáciu požadujeme účasť na tvorbe stratégie. | | | |
| ŽSK | Ku Kapitole 3_Doplnkovosť a implementácia plánu: Spracovanie implementácie je chaotické bez jasných pravidiel pre všetkých zainteresovaných v procese prípravy, realizácie, ako aj kontroly a auditu reforiem, či investičných projektov. Ciele a míľniky sú v jednotlivých komponentoch skôr procesného charakteru dôležité pre preplácanie prostriedkov z európskych peňazí. Málo odzrkadľujú kvalitatívny rozmer zmeny prostredníctvom realizácie reforiem a investícií. Zahŕňa len koordináciu štátnych orgánov, nestanovila pravidlá pre hodnotenie investícií a podmienky pre prípravu a transparentný výber investičných projektov. Návrh / Pripomienka: Žiadame do Kapitoly 3 doplniť metodiku hodnotenia investičných projektov záväznú pre všetky investície z Plánu obnovy bez ohľadu na prioritu. Zároveň je zrejmý nesúlad medzi prípravou metodiky postupov pri príprave a priorizácii investícií v komponente 18 Zdravé verejné financie s komponentom 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť. Podľa komponentu 18 Zdravé verejné financie je zverejnenie metodiky plánované na Q4 2021, pričom táto metodika má byť záväzná pre prípravu a | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie predkladateľ na vedomie a zároveň uvádza, že POO nie je vyčerpávajúcim zoznamom plánovaných reforiem. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | priorizáciu všetkých investičných projektov v Pláne obnovy bez ohľadu na prioritu. Pre komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť je však vytvorenie zásobníka investičných projektov plánované na Q1 2021 podľa pripravenej metodiky. Žiadame tieto termíny zharmonizovať na termín Q4 2021. Investičné priority Partnerskej dohody (2021-2027) už zdravotníctvo nezahŕňajú explicitne, mimo priority 1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády. Tam však bude záležať od samotných definovaných výziev. Žiadame doplniť, z akých zdrojov financovania (štátny rozpočet, Partnerská dohoda) budú preplácané prevádzkové náklady po prefinancovaní investičných nákladov z Plánu obnovy vrátane indukovaných nákladov investícií. | | | |
| ŽSK | ku KOMPONENT 01 OZE – tento komponent sa v zásade sústredí len na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a tu by aspoň časť prostriedkov v objeme možno 50 mil. € mala ísť na podporu zdrojov vykurovania z OZE – napr. Biomasy, pelet a pod. Nepodporiť len výrobu elektrickej energie z OZE, ale podporiť aj menšie kotolne a prechod na OZE. Toto je pre nás ako zriaďovateľa mnohých zariadení kľúčové. Ako kraj nebudeme prevádzkovať žiadnu elektráreň z OZE, ale prevádzkujeme mnohé kotolne, ktorých prechod na OZE by bolo vhodné podporiť. Tým by sme mohli modernizovať staré kotolne na nové moderné kotolne z OZ vykurovania. Návrh / pripomienka: ALOKOVAŤ z 220 mil. € na podporu výroby el. energie 50 mil. € na podporu výroby tepla z OZE (biomasa, pelety, štiepka, ...) | Z | N | MFSR nemôže akceptovať zvýšenie vopred dohodnutej celkovej alokácie na komponent. |
| ŽSK | Ku komponent 03 Udržateľná doprava / 2. Hlavné výzvy a ciele / a) Hlavné výzvy / Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu: Návrh/pripomienka: Za tretí bod "Počet elektrifikovaných tratí...." doplniť nový bod v znení: "• Autobusy MHD a prímestskej autobusovej dopravy nemajú vybudovanú infraštruktúru staníc pre zásobovanie alternatívnymi zdrojmi energie, čo limituje možnosti prechodu na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy." Odôvodnenie: Predkladaný Plán obnovy a odolnosti SR sa odvoláva na súlad so Strategickým plánom rozvoja dopravy SR do roku 2030 a s národnými cieľmi Integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021-2030. V oboch dokumentoch je však na viacerých miestach zdôrazňovaná skutočnosť, že k najväčšiemu nárastu skleníkových plynov dochádza v cestnej doprave. | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. V rámci RRF sa nepočíta s podporou pre obnovu vozových parkov, nakoľko s uvedenou podporou sa predbežne ráta v rámci EŠIF. Uvedené rozdelenie podpory zároveň napĺňa predpoklad mechanizmu, ktorý bráni dvojitému financovaniu investícií. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Prechod na ekologické a energeticky úsporné vozidlá cestnej dopravy vyžaduje aj aktuálna legislatíva EÚ (novelizovaná Smernica EP a Rady 2009/33/ES). Ako je uvedené aj v dôvodovej správe návrhu zákona o podpore ekologických vozidiel cestnej dopravy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý túto smernicu zapracováva od 1.8.2021 do právneho rámca SR, aktuálne ceny vozidiel na alternatívny pohon sú vyššie od autobusov na naftový pohon. K tomu je ešte potrebné pripočítať investície do vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi palivami, bez ktorej je ich uplatnenie v praxi nemožné. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 obsahuje zoznam 38 opatrení, ktoré je nevyhnutné v SR zrealizovať, aj ich prioritizáciu. Na piatom mieste je opatrenie OPVO3: Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite. Pri jeho zdôvodnení v tomto dokumente je uvedené:„ Najmä v mestskej hromadnej doprave je pre dopravcov ťažko riešiteľná pravidelná obnova vozidlového parku“ a ďalej „Pre vyriešenie kritického stavu boli a naďalej budú nutné dotácie z eurofondov“. Infraštruktúru plynových plničiek, vodíkových plničiek alebo elektrických nabíjacích staníc pre tento typ ekologických vozidiel verejnej osobnej dopravy je urgentné vybudovať urýchlene ako základný predpoklad pre možný prechod systémov verejnej osobnej dopravy poskytovanej vozidlami cestnej dopravy z naftového na alternatívny pohon. Je potrebné tento fakt uviesť medzi hlavnými výzvami, čo bude v súlade aj s popisom tohto komponentu Plánu obnovy a odolnosti SR ktorý v časti Investície uvádza pod bodom 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy: „Projekty podporia atraktivitu osobnej železničnej dopravy a nadväznej mestskej dopravy. .... zavedú sa nové alebo modernizované bezemisné vozidlá (elektrické, vodíkové v súlade s tzv. European Flaghip v časti Recharge and refuel.) Investície budú realizované formou účelových dotácií na nediskriminačnom princípe.“ a pod bodom 4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony uvádza: „podporí tak rýchlejší rozvoj osobnej a nákladnej dopravy na alternatívny pohon, ktorý povedie k modernizácii vozového parku s cieľom zníženia celkových emisií v cestnej doprave.“ | | | |
| ŽSK | ku komponentu 02_Obnova budov – tu sú financie vyčlenené na obnovu verejných historicky a pamiatkovo chránených budov. Podľa nášho názoru to nie je vhodne zvolený koncept, nakoľko pri pamiatkovo chránených a | Z | N | Investície do budov v oblasti školstva, soc. vecí sú predmetom iných komponentov tohto plánu a bežné verejné budovy sú zradené do EŠIF prioritne formou GES. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | historických budovách sa dosť ťažko budú dosahovať významné úspory, preto by mala byť výzva zameraná skôr na verejné budovy (asi neexistuje presná definícia, čo je verejná historická budova). V tejto súvislosti navrhujeme, aby sa časť zamerala na obnovu verených budov najmä v oblasti školstva a sociálnych vecí. Pre kraj je dôležitá obnova fondu svojich budov a my ako verejný sektor, vieme skôr zabezpečiť dodržanie požadovaných opatrení na zníženie emisií ako aj opatrením na väčšiu budovu pri jednom projekte dosiahneme vyššiu úsporu. Preto navrhujeme presun časti prostriedkov pre podporu rodinných domov na zníženie energetickej náročnosti na verejné budovy v oblasti školstva a sociálnych vecí. Návrh / pripomienka: ALOKOVAŤ z 500 mil. € na podporu zlepšenia energetickej hospodárnosti budov rodinných domov 200 mil. eur. na zníženie energetickej náročnosti verejných budov v oblasti školstva a sociálnych vecí. Zaradiť nový bod – podprogram. | | | |
| ŽSK | Ku komponentu 02_Obnova budov / 1. Popis komponentu / Obnova budov / Oblasť politiky: Zelená ekonomika: Návrh / pripomienka 1: Okrem rodinných domov a verejných historických a pamiatkovo chránených budov doplniť aj budovy vo vlastníctve samosprávnych krajov, ktoré sú staré a majú veľmi vysokú spotrebu energie s cieľom znížiť spotrebu energie a prispieť tým k zníženiu emisií CO2. Odôvodnenie 1: Mnohé budovy boli postavené ešte v minulom storočí a rovnako ako historické budovy sú vysoko energeticky náročné. Návrh / pripomienka 2: do uvedeného komponentu doplniť aj obnovu hál posypového materiálu a opravárenských dielní. Odôvodnenie 2: Škodliviny z posypového materiálu – inert, chemická soľ a škodliviny z olejov, mazív a ostatných komponentov používaných pri opravách stojov a vozidiel prenikajú do podzemných vôd a negatívne vplývajú ako na ekológiu krajiny, tak aj na zdravie ľudí. | Z | ČA | Budovy samosprávnych krajov sú verejnými budovami. Do plánu obnovy v obnove historických budov budú môcť byť zaradené také historické verejné budovy, ktoré vedia preukázať v priemere min. 30% primárnej energie. |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 2. Hlavné výzvy a ciele / b) Investície / 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy / Časový rozvrh / druhý bod: Pôvodná formulácia: V roku 2021 je pripravených na realizáciu 16,4 km cyklistických tratí a v roku 2022 je pripravených na realizáciu 20,7 km. Pre ďalšie roky sa už pripravuje projektová dokumentácia pre cca 200 km za predpokladanú cenu 500 tis. eur/1 km, t.j. spolu za 2021 – 2026, cca 200 km cyklotrás a 110 bezpečných stojísk pre bicykle na železničných staniciach a celkové náklady 100 mil. eur. Odôvodnenie: Uvedená jednotková suma je | Z | N | Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | chybná, preto navrhujeme doplniť reálne náklady na výstavbu 1 km cyklotrasy v intervale 100 tis. - 500 tis. Eur na km, v čom je zahrnutá aj doplnková infraštruktúra. V súvislosti s tým navrhujeme znížiť počet stojísk pre bicykle a doplniť dobíjacie stanice pre elektrobicykle. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: V roku 2021 je pripravených na realizáciu 16,4 km cyklistických tratí a v roku 2022 je pripravených na realizáciu 20,7 km. Pre ďalšie roky sa pripravuje projektová dokumentácia pre cca 200 km cyklotrás v predpokladaných jednotkových cenách 100 tis. Eur - 500 tis. eur/1 km, t.j. spolu za 2021 – 2026, sa vybuduje cca 200 km cyklotrás, 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných stojísk pre bicykle na železničných staniciach a ich okolí v celkových nákladoch 100 mil. eur. | | | infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 10. Synergie a prekryvy s inými zdrojmi financovania/ Investícia 1 a 2: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy a Podpora ekologickej osobnej dopravy/ Posledný odsek: Pôvodná formulácia: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú odlišné od cyklistických projektov financovaných z EŠIF, kde sa predpokladá dominantné zastúpenie projektov cykloturistického charakteru. Odôvodnenie: uvedené faktory zlepšenia nebudú len v mestách, ale aj v území ich prímestia. Keďže sa jedná o Plán obnovy záverečný odkaz na EŠIF považujeme za nerelevantný a preto ho navrhujeme vypustiť, resp. nahradiť všeobecnejšou formuláciou. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských, medzimestských a prímestských oblastiach so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a sú obdobné ako cyklistické projekty financované z EŠIF. Takisto požadujeme na území SR umožniť pre cyklodopravu čerpanie finančných prostriedkov z viacerých finančných zdrojov EÚ, pričom bude dodržaná zásada zamedzeniu dvojitého financovania konkrétnych projektov. | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 45. upravený nasledovne: "Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach v územiach udržateľného mestského rozvoja (UMR) so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Z prostriedkov EŠIF sa naopak predpokladá realizácia cyklodopravných projektov v územiach, ktoré nespadajú pod UMR, čím sa vylučuje riziko duplicitného financovania, a zároveň sa tým zabezpečuje jednoznačnosť pre potenciálnych prijímateľov." Jednoznačné určenie oprávnených subjektov je potrebné z dôvodu vytýčenia jasných deliacich línií medzi plánom obnovy a EŠIF. Z plánu obnovy sa budú financovať cyklodopravné projekty v rámci území udržateľného mestského rozvoja, kým z EŠIF všetky ostatné. |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 2. Hlavné výzvy a ciele / b) Investície / 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy / Ciele: / jeden z bodov: • Pôvodná formulácia: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 18. upravený nasledovne: "Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť infraštruktúry pre cyklistickú dopravu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci obcí a miest aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. Odôvodnenie: formulácia uvedného cieľa je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu. V celom programe je vlastne cyklodprava určená iba pre zopár vybraných miest na Slovensku, nie plošne pre celé Slovensko. Preto je potrebné doplnenie cyklistickej dopravy medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami. A nielen v tomto bode, ale i v celom dokumente. • .Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci obcí a miest, medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami, aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy. | | | v rámci intravilánu a extravilánu obcí a miest a zlepšiť prepojenie cyklistickej a železničnej dopravy výstavbou cyklistických stojanov na železničných staniciach s cieľom zvýšiť podiel udržateľných foriem dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce." Jednoznačné určenie oprávnených subjektov je potrebné z dôvodu vytýčenia jasných deliacich línií medzi plánom obnovy a EŠIF. Z plánu obnovy sa budú financovať cyklodopravné projekty v rámci území udržateľného mestského rozvoja, kým z EŠIF všetky ostatné. |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 2. Hlavné výzvy a ciele / b) Investície / 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy / Implementácia: / posledný(šiesty) bod: • Pôvodná formulácia: Výstavba cyklistických tratí v mestských aglomeráciách začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady sú 500 tis. Eur/1 km. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti mestských cyklotrás v slovenských mestách a bol určený váženým pomerom nákladov na vybudovanie 1 km cyklistickej infraštruktúry a vybudovaného počtu cyklistických stojanov za uplynulé obdobie. V rámci RRP sa očakáva vystavanie novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 110 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). Odôvodnenie: formulácia v úvode šiesteho bodu | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 20. upravený nasledovne: "V rámci Plánu obnovy sa očakáva vystavanie novej cyklistickej infraštruktúry v intraviláne aj extraviláne miest a obcí v UMR v dĺžke aspoň 200 km, s dôrazom na budovanie bezpečnej segregovanej infraštruktúry s najväčším potenciálom na zvýšenie podielu cyklistickej dopravy na deľbe celkovej prepravnej práce. Do cieľa budovania cyklistickej infraštruktúry sa započítava aj výstavba zhruba 5000 bezpečných parkovacích miest pre bicykle v stojiskách na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou (1 parkovacie miesto sa započítava ako 0,004 km cyklotrasy).." Podnet ohľadom nabíjacích bodov spracovateľ berie na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Implementácie je nedostatočná a nenapĺňa dostatočne stanovené ciele programu, potrebné doplnenie cyklistickej dopravy medzi mestami navzájom, medzi mestami a obcami a mestami, obcami a priemyselnými parkami. Formulácia odhadovaných jednotkových nákladov v strede bodu je nedostatočná a chybná, preto ju upravujeme a dopĺňame aj vetou, že môže byť aj vyššia. V závere bodu chýba znova extravilán miest a obcí, ako aj doplnkovej cykloinfraštruktúry pre podporu elekrocyklomobility – doplnenie dobíjacích staníc pre elektrobicykle. Preto sme ich zaradili a znížili tým počet parkovacích prístreškov pre bicykle. Celková dĺžka finálnych km a počet dobíjacích staníc pre elektrobicykle závisí od finálneho rozpočtu pre podporu cyklodopravy. • Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistických trás v intraviláne a extraviláne miest a obcí začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady závisia od konkrétneho projektu a jeho náročnosti, ráta sa v rozpätí 100 tis. - 500 tis. Eur/1 km (v prípade náročných stavebných objektov to môže byť aj viac).. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry medzi mestami ako aj v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti cyklodopravných trás. V rámci RRP sa očakáva výstavba novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne a extraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km a výstavba zhruba 50 dobíjacích staníc pre elektrobicykle a 70 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných staniciach a zastávkach, ktoré umožnia zvýšiť vzdialenosť dojazdov cyklistov a skvalitniť aj prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ). | | | |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 2. Hlavné výzvy a ciele / b) Investície / 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy / Implementačné prekážky a stratégie na ich prekonanie: • Pôvodná formulácia: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií | Z | ČA | Pripomienka čiastočne akceptovaná. Text na strane 20. upravený nasledovne: "Plán obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati). V prípade výstavby cyklistickej infraštruktúry sa ako implementačné riziko javí najmä nedostatočná projektová príprava na strane prijímateľov – samospráv. V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty.<br>Odôvodnenie: formulácia "V prípade výstavby cyklistickej infraštruktúry sa ako implementačné riziko javí najmä nedostatočná projektová príprava na strane prijímateľov – samospráv." nezopovedá realite, navrhujeme ju vypustiť. V závere odporúčame upresniť slovo samospráva presnejšou formuláciou - samospráva na regionálnej i miestnej úrovni (teda samosprávne kraje, mestá a obce). Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Riziko pre implementáciu predstavuje najmä zložitá a zdĺhavá projektová príprava ako aj náročná realizačná fáza najmä v oblasti rekonštrukcií a elektrifikácií železničných tratí. Riziko môžu predstavovať aj nedostatočne dimenzované personálne kapacity prípravy a riadenia projektov na strane najväčšieho prijímateľa – Železníc | | | stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. " |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Slovenskej republiky (ŽSR). Z dôvodu mitigácie týchto rizík sa z prostriedkov Plánu obnovy počíta s realizáciou konkrétnych projektov, ktoré sú už v pokročilejšej fáze projektovej prípravy, a ktoré poskytujú predpoklady na realizáciu v rámci investičného horizontu Plánu obnovy. Ministerstvo dopravy a výstavby SR aj prostredníctvom Plánu obnovy zabezpečí pre ŽSR dodatočné zdroje na primerané posilnenie kapacít projektovej prípravy a riadenia. Znížiť implementačné riziká pomôže zjednodušenie legislatívy o dráhach (väzba na reformu 1) a rozšírenie investičného opatrenia 1 na celú infraštruktúru nízkouhlíkovej dopravy, čo umožní v prípade problémov s realizáciou projektov na železničnej infraštruktúre investovať do výstavby resp. modernizácie elektrickej dráhovej MHD (električkových a trolejbusových trati). V záujme mitigácie tohto implementačného rizika plánuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR v priebehu roka 2021 vyhlásiť "Cyklovýzvu" v súlade so Zákonom č.151/2019 Z. z. s dôrazom na poskytnutie účelovej dotácie z verejných zdrojov štátneho rozpočtu samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni na prípravu projektovej dokumentácie. Prijatie novej metodiky posudzovania projektových žiadostí v oblasti cyklistickej infraštruktúry za participácie samospráv na regionálnej a miestnej úrovni aj občianskeho sektora a nastavenie predvídateľného financovania počas celej doby implementácie Plánu obnovy prinesie jasnejšie a transparentnejšie pravidlá, zníži náklady v počiatočných fázach prípravy projektov a umožní samosprávam na regionálnej a miestnej úrovni nastaviť svoje investičné stratégie a včas pripraviť financovateľné a realizovateľné projekty. | | | |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 2. Hlavné výzvy a ciele / Nízka efektivita a zhoršenie stavu infraštruktúry pre nízkouhlíkovú dopravu / jeden z bodov: • Pôvodná formulácia: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali primárne do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak len k marginálnemu nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí. Odôvodnenie: celá uvedená formulácia nie je pravdivá a nezodpovedá realite. Preto navrhujeme úplne novú formuláciu v súlade s | Z | ČA | Uvedenú pripomienku môžeme akceptovať len čiastočne, nakoľko z dostupných dát vyplýva, že v dôsledku minulých investícií do rozvoja cyklistickej infraštruktúry, síce došlo k nárastu voľnočasového bicyklovania, avšak len k veľmi malému nárastu podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce a Slovenská republika je naďalej ďaleko od splnenia cieľa 10% podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013.<br><br>Upravený text: |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | reálnym aktuálnym stavom na Slovensku. • Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Doteraz alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry na Slovensku smerovali rovnocenne do budovania nových cyklotrás v extraviláne i intraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cyklodopravy, ako aj voľnočasového bicyklovania. Potvrdzuje to množstvo realizovaných, ale aj projekčne pripravených cyklodopravných projektov, či už samosprávnych krajov, ako aj miest a obcí, alebo ich združení, čím dopyt prekročil finančné možnosti vtedajších zdrojov a tak sa vytvorili aj zásobníky budúcich cykloprojektov. V tomto období sa tak výrazne prispelo k nárastu využívania cyklistickej dopravy ako jednej z alternatív k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave. | | | V minulosti alokované prostriedky na rozvoj cyklistickej infraštruktúry smerovali vo veľkej miere do budovania nových cyklotrás v extraviláne miest a obcí, čím došlo k podporeniu rozvoja cykloturizmu a voľnočasového bicyklovania, avšak nedošlo k výraznému nárastu využívania cyklistickej dopravy ako alternatívy k neudržateľnej individuálnej automobilovej doprave ani k výraznému pokroku smerom k naplneniu cieľa dosiahnuť 10 % podiel cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce, ktorý stanovuje Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike z roku 2013 . Požiadavky na uchádzanie sa o finančné zdroje na rozvoj cyklistickej infraštruktúry boli v minulosti zároveň vnímané ako neprimerane vysoké, čo odrádzalo samosprávy od podávania projektových žiadostí.<br>Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 6. Zelený rozmer komponentu / piaty bod: Pôvodná formulácia: vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjach bodov pre elektromobily, Odôvodnenie: v dokumente sa spomína iba elektromobilita, stráca sa cykloelektromobilita. Preto navrhujeme doplniť piaty bod, alebo pridať ďalší bod. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Doplnenie piateho bodu / formulácia : vybudovaním kostrovej siete ultarýchlonabíjacch bodov pre elektromobily Alebo formulácia / Pridanie nového bodu k 6. Zelený rozmer komponentu - doplnkovej siete dobíjacích staníc pre elektrobicykle na kostrovej sieti cyklotrás predovšetkým v línii železničných tratí. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Podpora rozvoja voľnočasového bicyklovania do ktorej možno zaradiť aj budovanie nabíjacích staníc pre elektrobicykle bude možná v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Spoločnej poľnohospodárskej politiky v novom programovom období 2021-2027. Z pohľadu zamedzenia rizika duplicitného financovania je potrebné aktivity |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | jednoznačne diferencovať medzi rôznymi zdrojmi európskeho a národného financovania. |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 8. Významne nepoškodzovať - Do no significant harm / Investícia 1: Odstránenie úzkych miest na nízkouhlíkovej infraštruktúre / Časť 2 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady "výrazne nerušiť" / Riadok "Adaptácia na zmenu klímy / Vecné odôvodnenie: Pôvodná formulácia: veta : "Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách a ich aglomeráciách". Odôvodnenie: Slovná formulácia "mestách a ich aglomeráciách" je nedostatočná, preto ju navrhujeme presnejšie definovať - doplniť ich priľahlé zázemie vrátane priemyselných parkov. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Výstavba cyklistickej infraštruktúry je predpokladom k zapojeniu cyklistickej dopravy do deľby prepravnej práce v mestách, ich aglomeráciách a ich priľahkom zázemí (vrátane priemyselných parkov). | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Uvedenú textáciu považujeme za dostatočne všeobecnú a nevnímame ako účelné ju ďalej rozširovať. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Cyklistická doprava ako aj cykloturistika by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Spoločnej poľnohospodárskej politiky v novom programovom období 2021-2027. |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava / 8. Významne nepoškodzovať - Do no significant harm / Investícia 1: Odstránenie úzkych miest na nízkouhlíkovej infraštruktúre / Časť 2 kontrolného zoznamu dodržiavanie zásady "výrazne nerušiť" / Riadok "Prevencia a kontrola znečisťovania“ / druhá odrážka: Pôvodná formulácia: - veta : "Významné zlepšenie infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách". Odôvodnenie: uvedené faktory zlepšenia nebudú len na krátkych vzdialenostiach v mestách, preto navrhujeme doplniť aj v území ich prímestí, medzi mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkami, ako aj mestami navzájom. Takisto do formulácie zahrňujeme aj chýbajúcu elektrocyklomobilitu. Navrhovaná nová formulácia: - "Významné zlepšenie | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Uvedenú textáciu považujeme za dostatočne všeobecnú a nevnímame ako účelné ju ďalej rozširovať. Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | infraštruktúry môže zvýšiť a viesť časť obyvateľov k obmedzeniu používania motorovej dopravy pri každodennej preprave najmä na krátke vzdialenosti v mestách, ale aj medzi mestami navzájom, mestami a obcami, mestami a priemyselnými parkami, v prípade použitia elektrobicyklov aj na stredné vzdialenosti v mestách, medzi mestami navzájom, mestami a obcami, ako aj mestami a priemyselnými parkami. | | | štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Cyklistická doprava ako aj cykloturistika by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov a Spoločnej poľnohospodárskej politiky v novom programovom období 2021-2027. |
| ŽSK | Ku komponentu 03 Udržateľná doprava.xlsx / T2 Green Digital & Costs/ Riadok 9 tabuľky / stĺpec: Sequentia 1 Number č. 4 / 1 - Udržateľná doprava - Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy/ stĺpec S: Pôvodná formulácia: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z projektov realizovaných v minulosti v podmienkach slovenských miest, najmä mesta Trnava, ktoré má aktuálne najväčšie skúsenosti s budovaním novej mestskej cykloinfraštruktúry, ako aj z očakávaných nákladov na realizáciu konkrétnych úsekov cyklistickej infraštruktúry v meste Bratislava (podľa Akčného plánu rozvoja pešej a cyklistickej dopravy 2019). Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu cyklistických prístreškov a automatických parkovacích domov pre bicykle na železničných staniciach, kde sa vychádza z cien už realizovaných projektov na Slovensku, konkrétne v mestách Trnava (cykloveža) a Prešov (prístrešky). Odôvodnenie: uvedené zdôvodnenia sú vybrané veľmi chybne iba z pár miest na Slovensku, Akčný plán mesta Bratislava predsa nemôže byť braný ako miera pre cyklotrasy pre ostatné mestá a regióny Slovenska. Podkladové dáta možno čerpať aj z množstva iných zrealizovaných cykloprojektov, či už samosprávnymi krajmi, alebo ďalšími mestami a združeniami. Cenu dobíjacích staníc pre elektobicykle možno určiť z viacerých zrealizovaných projektov na Slovensku. Pre cyklovežu je námetom cykloveža v Trnave, pre cykloprístrešky z viacerých lokalít Slovenska. Navrhovaná nová formulácia, pripomienka: Predpokladaná dĺžka vybudovanej novej cyklistickej infraštruktúry bola určená z vyčlenených zdrojov, ktoré boli vydelené priemerným nákladom v rozpätí 100 000 - 500 000 €/1 km. Jednotková cena vychádza z realizovaných | Z | N | Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investiícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | cykloprojektov v minulosti vo vicaerých mestách a samosprávnych krajoch. Jednotková cena zahŕňa aj náklady na výstavbu dobíjacích staníc pre elektrobicykle, cyklistické prístrešky a automatické parkovacie domy pre bicykle na železničných staniciach a ich blízkosti. Vychádza sa z cien už realizovaných cykloprojektov na Slovensku. Vzor pre cyklovežu je z mesta Trnava. | | | |
| ŽSK | Ku komponentu 03_Udržateľná doprava/ 1. Popis komponentu / Investície / 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy. Financie podporia dekarbonizáciu elektrifikáciou železničných tratí, modernizáciou železničných tratí (zvýšia ich kapacitu, bezpečnosť, spoľahlivosť a traťovú rýchlosť), ako aj výstavbu nových alebo modernizáciu existujúcich električkových a trolejbusových tratí a cyklistickej infraštruktúry (nové trasy a vybavenie trasy pre cyklistickú a nemotorovú dopravu v prestupných uzloch na verejnú dopravu – železničné zastávky, stanice a pod.). Uskutoční sa "Redizajn medzinárodného cestovného poriadku a prideľovania kapacity železničnej infraštruktúry" (Redesign of the European Timetabling Process TTR). Zavedie sa nový zabezpečovací systém založený na digitálnych technológiách. Zavedie sa meranie spotreby elektriny pre každé hnacie vozidlo. Investície budú vychádzať z Reformy 1. Návrh / pripomienka: Do tejto kapitoly doplniť modernizáciu infraštruktúry prímestskej autobusovej dopravy, čiže staníc a zastávok prímestskej autobusovej dopravy, odstavných plôch, parkovísk pre prímestskú autobusovú dopravu nástupných ostrovčekov, nástupíšť, pristupových ciest k staniciam a zastávkam verejnej osobnej dopravy. Výstavbu infraštruktúry súvisiacu s tvorbou intermodálnych prestupných terminálov verejnej osobnej dopravy. Rovnako v tejto kapitole doplniť aj cyklodopravné trasy. Odôvodnenie: V kapitole udržateľnej dopravy sa uvádza ako jeden z jej hlavných cieľov budovanie integrovaných systémov, avšak v kapitole infraštruktúry sa už uvádza modernizácia iba železničných tratí, električkových a trolejbusových tratí, infraštruktúry pre budovanie integrovaných dopravných systémov v tejto kapitole absentuje, navyše je to diskriminačné voči prímestskej autobusovej doprave, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť integrácie verejnej osobnej dopravy. Navyše prímestská verejná osobná doprava má najväčší podiel na prepravnej práci verejnej osobnej dopravy, čiže prepraví najväčší počet cestujúcich. Rovnako v tejto kapitole absentuje významný druh ekologickej dopravy, ktorá sa dá aj zahrnúť | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná dopravy by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | do integrácie verejnej osobnej dopravy a to cyklodoprava a cyklodopravné trasy. | | | |
| ŽSK | Ku komponentu 03_Udržateľná doprava/ 2. Hlavné ciele a výzvy/ a) Reformy / 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy / Ciele: Návrh / pripomienka: bod "b) Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon." navrhujeme preformulovať na : "b) Zavedenie stabilného viacročného predvídateľného finančného mechanizmu pre podporu budovania infraštruktúry pre vozidlá na alternatívny pohon a pre podporu modernizácie vozového parku v cestnej doprave v rámci MHD a prímestskej dopravy". Odôvodnenie: Vytvorenie finančného mechanizmu na podporu znášania zvýšených nákladov samospráv financujúcich MHD a prímestskú dopravu z dôvodu prechodu na ekologické vozidlá definované v Smernici EP a Rady 2009/33/ES je nielen nevyhnutným predpokladom pre to, aby vôbec k tejto zmene mohlo dôjsť bez skolabovania verejných rozpočtov samospráv, ale aj naplnením opatrenia „OPVO3 Zabezpečenie možnosti obnovy vozidlového parku v zodpovedajúcej kvalite“ zo Strategického plánu rozvoja dopravy v SR do roku 2030. | Z | N | Spracovateľ nemôže akceptovať zásadnú pripomienku, pretože požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Opatrenia, ktoré sú súčasťou materiálu však vytvárajú predpoklad na zahájenie odbornej diskusie, ktorá by mala viesť zlepšeniu existujúceho stavu. V rámci RRF sa nepočíta s podporou pre obnovu vozových parkov, nakoľko s uvedenou podporou sa predbežne ráta v rámci EŠIF. Uvedené rozdelenie podpory zároveň napĺňa predpoklad mechanizmu, ktorý bráni dvojitému financovaniu investícií. |
| ŽSK | Ku komponentu 03_Udržateľná doprava/ 2. Hlavné ciele a výzvy/ a) Reformy / 4. Zavedenie nových politík pre dlhodobú podporu alternatívnych pohonov v sektore dopravy / Výzvy: Návrh / pripomienka: Za štvrtý bod "Potreba vytvárať nové politiky ..." navrhujeme doplniť nový v znení: "• Potreba nahradenia zastaraného vozového parku cestnej dopravy v rámci mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy ekologickými a energeticky úspornými vozidlami a vybudovania infraštruktúry na zásobovanie týchto vozidiel alternatívnymi zdrojmi energie ". Odôvodnenie: Dokument síce plánuje investície do železničnej infraštruktúry, ale neráta s využitím žiadnych finančných zdrojov na podporu obnovy vozového parku cestných vozidiel MHD a prímestskej dopravy, hoci legislatíva (viď odôvodnenie predchádzajúcej pripomienky) ukladá samosprávam pri obstarávaní nových vozidiel obstarať ich časť už s alternatívnym pohonom, čo logicky vyžaduje aj vybudovanie infraštruktúry slúžiacej na zásobovanie vozidiel daným druhom energií. Pritom investície do výmeny vozového parku vozidiel verejnej dopravy v mestách môžu výraznou mierou pomôcť SR k plneniu jej záväzkov na úseku znižovania emisií do ovzdušia. Samosprávy a ich kompetencie na | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná dopravy by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | úseku verejnej osobnej dopravy síce majú byť predmetom reforiem, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou predkladaného Plánu obnovy a odolnosti SR, uvedený dokument ale v navrhovanom znení ich absolútne odstrihol od akéhokoľvek nároku na podporu investícií do modernizácie svojej infraštruktúry a mobilných prostriedkov. Pritom legislatívne prostredie v EÚ umožňuje investície do nových ekologických autobusov nielen tým samosprávam, ktoré vlastnia vlastné dopravné podniky (čo sa už udialo aj v SR v prog. období 2014 – 2020), ale aj tým, ktoré službu zabezpečovania dopravných výkonov obstarávajú, pričom uchádzači o poskytovanie tejto služby by ju poskytovali na vozidlách vlastnených obstarávateľom. To sa týka tak mnohých veľkých miest, resp. zoskupení miest a obcí so spoločnou MHD, ale aj všetkých samosprávnych krajov. | | | cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. Z Plánu obnovy bude podporená obnova a modernizácia koľajových vozidiel v železničnej a električkovej doprave, ostatné formy dopravy budú podporované v rámci Operačného programu Slovensko v novom programovacom období 2021-2027. |
| ŽSK | Ku komponentu 03_Udržateľná doprava/ 2. Hlavné ciele a výzvy/ b) Investície / 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy / Implementácia: Návrh / pripomienka: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Dosiahne sa min. 10% podiel využívania ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel v MHD a prímestskej doprave. Zdroje budú naviazané na zmluvy o dopravných službách vo verejnom záujme, pričom implementovať ich bude buď dopravca vlastnený samosprávou, alebo priamo samospráva financujúca výkony vo verejnom záujme (Zodpovedné MDV). Odôvodnenie: Je potrebné reálnou implementáciou schémy na podporu postupnej výmeny vozového parku využívaného vo verejnej osobnej doprave za nízkoemisné vozidlá zabezpečiť túto investíciu na Slovensku. V opačnom prípade sú len dva možné scenáre – obmedzenie počtu liniek/spojov vo verejnej osobnej doprave alebo úplný kolaps financovania dopravnej obslužnosti zo strany samospráv, čo vo finále povedie ešte k väčšiemu zahusťovaniu centier miest individuálnou automobilovou dopravou. Prístrešky pre bicykle pri železničných staniciach v tejto veci nedosiahnu absolútne žiadnu zmenu. Inak zvláštne, že na prístrešky pre bicykle pri autobusových termináloch už nevyšlo. Kľúčové ale je, aby samosprávam alebo dopravným podnikom v ich vlastníctve bolo umožnené zainvestovať do moderných autobusov. Podotýkame, že každý autobus vo vlastníctve samosprávy, ktorá je obstarávateľom dopravných výkonov vo verejnom záujme, zvyšuje jej nezávislosť pri výbere dopravcu a otvára súťaž v tomto segmente, ktorá je na | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná doprava (vrátane obnovy mobilných prostriedkov na báza alternatívnych palív) by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. Z Plánu obnovy bude podporená obnova a modernizácia koľajových vozidiel v železničnej a električkovej doprave, ostatné formy dopravy budú |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Slovensku takmer úplne zablokovaná, čo vedie dlhodobo k odčerpávaniu verejných zdrojov bez pozitívneho výsledku. | | | podporované v rámci Operačného programu Slovensko v novom programovacom období 2021-2027. |
| ŽSK | Ku komponentu 03_Udržateľná doprava/ 2. Hlavné ciele a výzvy/ b) Investície / 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy / Ciele: Návrh / pripomienka: Tretí bod preformulovať nasledovne (s doplnením slov): • Cielene investovať do modernizácie vozidlového parku verejnej osobnej dopravy (koľajovej aj cestnej) s dôrazom na zvýšenie kvality a prístupnosť cestovania aj pre osoby so zdravotným znevýhodnením nákupom nízkopodlažných bezbariérových vozidiel, ako aj ekologických a energeticky úsporných cestných vozidiel a znížiť prevádzkové náklady. Odôvodnenie: Je absolútne neprípustné a nespravodlivé umožniť štátnej firme obnovovať svoj vozový park a samosprávy nechať zadlžovať za účelom zákonnej povinnosti nákupu nízkoemisných autobusov. Treba jednoducho vytvoriť balík financií, z ktorého sa bude môcť tento proces transformácie vozového parku MHD a prímestskej dopravy v SR uskutočniť. Musí len existovať ochota uvoľniť zdroje v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR aj pre samosprávy, a nielen zhltnúť všetko za každú cenu na úrovni štátu. Osobitne, ak sa im novou legislatívou ukladajú finančne nákladné povinnosti a ďalšie sa im uložia po realizácii reformy plánovanou dopravnou autoritou v podobe povinností dodržiavať minimálne štandardy pokiaľ pôjde o počty spojov atď. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná doprava (vrátane obnovy mobilných prostriedkov na báza alternatívnych palív) by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. Z Plánu obnovy bude podporená obnova a modernizácia koľajových vozidiel v železničnej a električkovej doprave, ostatné formy dopravy budú podporované v rámci Operačného programu Slovensko v novom programovacom období 2021-2027. |
| ŽSK | Ku komponentu 03_Udržateľná doprava/ 2. Hlavné ciele a výzvy/ b) Investície / 2. Podpora ekologickej osobnej dopravy / Výzvy: Návrh / pripomienka: Za uvedené body sa pridá nový bod v znení: • Zastaralý vozidlový park cestných vozidiel MHD a prímestskej dopravy s minimálnym podielom ekologických a energeticky úsporných vozidiel Odôvodnenie: Vzhľadom k privysokým nákladom na udržanie systému MHD, na ktorých sa osobitnou mierou podpísal pokles tržieb spôsobený opatreniami proti šíreniu koronavírusu samosprávy nemali a nemajú z akých zdrojov financovať obnovu vozového parku využívaného na MHD a prímestskú dopravu, | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | osobitne, ak má byť zabezpečený prechod na nízkouhlíkovú formu verejnej osobnej dopravy. Dochádza k postupnému starnutiu a zhoršovaniu kvality mobilných prostriedkov. | | | EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná doprava (vrátane obnovy mobilných prostriedkov na báza alternatívnych palív) by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. Z Plánu obnovy bude podporená obnova a modernizácia koľajových vozidiel v železničnej a električkovej doprave, ostatné formy dopravy budú podporované v rámci Operačného programu Slovensko v novom programovacom období 2021-2027. |
| ŽSK | Ku Komponentu 11_Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť: Časti o reformách a o investíciách súvisiace s prípravou optimálnej siete nemocníc sa v texte výrazne líšia. Kým reformná časť popisuje Q1 2021 ako spoluprácu s odbornou verejnosťou pri definícii, typológii a hierarchii poskytovania nemocničnej starostlivosti, tak investičná časť uvádza existenciu dopytového modelu z decembra 2020, a ďalej konzultáciu s odbornou verejnosťou po dokončení analýzy v Q1 2021. Návrh: Žiadame doplniť do časti 3.Popis reforiem a investícií komponentu / a)Reformy / Implementácie ďalší bod: „Zverejnenie analytického a koncepčného dokumentu pred spustením medzirezortného pripomienkového konania.“ Odôvodnenie: Nakoľko dnes prebieha diskusia len ohľadom počtu a skupín výkonov, nie ohľadom samotnej siete, je nevyhnutné, aby bol dokument zverejnený po analytickej časti a vytvoril sa dostatočný priestor na diskusiu s aktérmi. Plán obnovy ráta len s dodaním dokumentov na Európsku komisiu cez vyžiadanie od MZ. Absentuje transparentnosť a schopnosť validácie v porovnaní so stratifikáciou či inými návrhmi sietí od stakeholderov. Načasovanie implementácie reformy je príliš optimistické – Časový rozvrh - nakoľko nezohľadňuje podpis prezidentky a možnosť návratu legislatívy do NR SR k opätovnému schvaľovaniu. Zároveň predpokladá, že v čase schvaľovania zákona Q4 2021 budú pripravené aj vyhlášky a ostatné dokumenty (vyplýva z textu), čo bude | Z | ČA | Diskusie s odbornými spoločnosťami prebiehajú už počas prípravy OSN, rovnako tak budú diskusie pokračovať aj po ukončení analytickej práce a to so stakeholdermi a verejnosťou.<br>Príprava vyhlášok prebieha zároveň s prípravou analýzy optimálnej siete nemocníc, a teda považujeme uvedený harmonogram za realistický<br>Samotné výdavky na optimalizáciu siete nemocníc nie sú financované z Plánu obnovy. Vybrané investície do ústavných zariadení sú uvedené v časti Investície.<br>Uvedený termín Q1 2021 sa vzťahuje na prvú verziu investičného plánu MZ SR. Po prijatí OSN a prehodnotení stavu infraštruktúry vzhľadom na novú sieť bude investičný plán priebežne dopĺňaný.<br>Pripomienku k formulácii najväčších nemocníc upravíme nasledovne: text "Najväčšie nemocnice (13 univerzitných a fakultných nemocníc v regiónoch)" bude upravený na "Univerzitné a fakultné nemocnice". Pilotný projekt bude aplikovaný okrem fakultných a univerzitných nemocníc aj vo vybraných špecializovaných zariadeniach/ústavoch. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | mať určite dopad na akékoľvek zmeny v procese implementácie – časové oneskorenie, nesúlad s rozpočtovým procesom (mimoriadne rozpočtové opatrenia a dofinancovanie, atď). Návrh / Pripomienka: Žiadame zreálniť časový rozvrh a doplniť detailný popis legislatívnych krokov v časti o Implementácii. Bez vykonávacích predpisov sa ani nedá pripraviť zoznam investičných priorít. Absentuje vyčíslenie nákladov optimalizácie siete nemocníc – podľa jednotlivých úrovní, vrátane indukovaných nákladov. Žiadame doplniť náklady reformy – reprofilizácia, vybavenie, informačné systémy, lôžka priamo podľa jednotlivých úrovní siete. Popis Reformy 2: Reforma prípravy investičných projektov v zdravotníctve (prepojenie s investíciami naprieč zdravotníctvom) je chaotické a nekorešponduje s Reformou 1: Optimalizácia siete nemocníc a nereflektuje tak na potreby celého sektora zdravotníctva. Reforma uvádza, že bude preskúmaný a systematicky zosumarizovaný stav zdravotníckej infraštruktúry a potreby pre investície jej obnovy a rozvoja (ako aj príprava samotného priorizovaného investičného plánu), pričom „podkladom pre investovanie do obnovy nemocníc bude plán optimalizácie siete nemocníc, ktorý vyplýva z Reformy 1“na str.9 v časti Implementácia a doposiaľ nie je k dispozícií. Keďže sa v novej sieti očakáva zabezpečenie určitej miery časovej dostupnosti, bude sa sieť napĺňať zariadeniami bez ohľadu na zriaďovateľa (organizácie v pôsobnosti MZ SR nie sú schopné túto dostupnosť zabezpečovať pre celú populáciu). Zároveň však následne pri časti o implementácii investícií uvádza, že sa to dotkne len organizácií v pôsobnosti MZ SR. Hoci materiál uvádza, že nová sieť určí cieľový stav a regionálne rozmiestnenie služieb a po prehodnotení voči súčasnému rozloženiu a stavu infraštruktúry sa vytvorí investičný plán výstavby, rekonštrukcie a obnovy vybavenia nemocníc, ktorý zabezpečí naplnenie novej siete. Plán však bude vytvorený nielen pre Plán obnovy ale aj pre nové programové obdobie t. j. do roku 2030 (programové obdobie 2021-2027 plus 3 roky) s termínom Q1 2021. Materiál ďalej uvádza, že Pre nemocnice, ktoré nebudú stavané alebo rekonštruované z RRF, sa zvlášť obstará prístrojové vybavenie, a to približne 5 - 6 ks CT 256 slice, 5 – 6 ks lineárnych urýchľovačov, 5-6 ks lineárnych urýchľovačov so streotaktickou rádiochirurgiou, 7 - 9 ks angioliniek biplanar, 3 - 4 ks roboty DaVinci. Navrhujeme zmeniť textáciu Implementácie s ohľadom na súlad s Reformou 1: Optimalizácia siete nemocníc a určiť postupnosť krokov nasledovne: A. Príprava metodiky pre hodnotenie investičných projektov v 1Q2021, vrátane | | | Detail nákladov je v plnohodnotnej forme predkladaný v záložke T2 komponentu vo formáte excel.<br>Suma 947 mil. eur sa vzťahuje na náklady na výstavbu, rekonštrukcie aj vybavenie nemocníc. Túto sumu je potrebné porovnať s údajmi na hárku T2 Green Digital & Costs na riadkoch 8, 9 a 10.<br>Materiál OSN je a bude aj naďalej priebežne diskutovaný s relevantnými aktérmi aj pred MPK.<br>Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke O6 je formulácia "legislatívna úprava dostupná na www.slovlex.sk" nahradená "Legislatíva zverejnená v Zbierke zákonov"<br>Povinnosť zverejnenia pre rezortnú metodiku na hodnotenie investícií (priorizáciu) je 31.3.2021. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kritérií pre posudzovanie ich pripravenosti, ako aj nastavenie kritérií a transparentného postupu – pokiaľ objem zásobníka investičných potrieb presiahne stanovenú alokáciu. B. Príprava legislatívy pre optimálnu sieť nemocníc v 4Q 2021 – zverejnený v Zbierke zákonov vrátane vykonávacích predpisov a podzákonných noriem. C. Príprava validovaného odhadu pre reprofilizáciu nemocníc (preskupenie špecializácií atď) a vyčíslenie aktualizovanej investičnej potreby na základe novej optimalizovanej siete. D. Príprava zásobníka investičných projektov 4Q 2021 – pre poskytovanie kvalitnejšej a dostupnejšej zdravotnej starostlivosti do roku 2030. A to nie na základe vývoja minulosti, ale predpokladov pre zmenu poskytovateľov v sieti . Reforma 3 – Centralizácia riadenia najväčších nemocníc. Reforma sa primárne zameriava na centrálne riadenie 13 uni a fakultných nemocníc, implementácia však hovorí o 18tich štátnych. Navrhujeme doplniť cieľ o súlad s optimalizáciou siete nemocníc (kde sa budú kvalifikovať aj iné nemocnice v sieti okrem štátom vlastnených), prípadne dovysvetliť komplementaritu s Partnerskou dohodou o digitalizácii nemocníc (súlad s cieľom 1.2 Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády), a to v prípade preukázateľnosti potreby digitalizácie z medicínskeho a ekonomického hľadiska. Zároveň nie je definované, čo znamená „najväčšia“ nemocnica (absentujú kritéria pre definíciu – nutné doplniť). Odhad nákladov na hárku T1 Milestones & Targets na Komponent 11 Moderná a zdravotná starostlivosť nie je jednoznačný. Absentuje výpočet, ako aj zdroj, na základe ktorého bol odhad nákladov v dokumente .xls urobený. Neobsahuje informáciu, či ide o medzinárodné porovnanie, alebo o zohľadnenie realizovaných nákladov pri výstavbe nemocníc v slovenských podmienkach. Žiadame doplniť presný výpočet nákladov v bunkách H10 a H18. Suma nákladov na nemocnice v Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť.docx dokumente na str. 2 v hodnote 947 mil. eur nekorešponduje s vyčíslenými nákladmi na hárku T1 Milestones & Targets v hodnote 855 mil. eur v .xls dokumente. Žiadame tento nesúlad odstrániť a doložiť presný výpočet nákladov. Vychádzajúc z .xls dokumentu - Plán obnovy je primárne (z finančného hľadiska) zameraný na oblasť výstavby a obnovy nemocníc. Z toho 806 mil. eur je určených na krytie stavebných nákladov, z bunky M16 však nie je jasné, aká časť je pomerovo vyčlenená na medicínsku techniku. Žiadame vysvetliť a doložiť presný výpočet nákladov. Žiadame doplniť na hárku T1 Milestones & Targets v bunke O5 doplniť slová „a zverejnené na webovom sídle MZ SR“ | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | do vety „podkladové materiály analýzy dostupné na požiadanie od MZ SR“ Odôvodnenie: Nakoľko dnes prebieha diskusia len ohľadom počtu a skupín výkonov, nie ohľadom samotnej siete, je nevyhnutné, aby bol dokument zverejnený pred medzirezortným pripomienkovým konaním a vytvoril sa dostatočný priestor na diskusiu s aktérmi. Plán obnovy ráta len s dodaním dokumentov na EK cez vyžiadanie od MZ. Absentuje transparentnosť a schopnosť validácie v porovnaní so stratifikáciou. Načasovanie implementácie reformy je príliš optimistické – na hárku T1 Milestones & Targets v bunke M6 - nakoľko nezohľadňuje podpis prezidentky a možnosť návratu legislatívy do NR SR k opätovnému schvaľovaniu. Zároveň predpokladá, že v čase schvaľovania zákona Q4 2021 budú pripravené aj vyhlášky a ostatné dokumenty (vyplýva z textu), čo bude mať určite dopad na akékoľvek zmeny v procese implementácie – časové oneskorenie, nesúlad s rozpočtovým procesom (mimoriadne rozpočtové opatrenia a dofinancovanie, atď). Žiadame zreálniť časový rozvrh a jeho detailný popis. Legislatívna úprava v bunke 06 nie je indikátorom, ale nástrojom. Žiadame tento verifikačný mechanizmus odstrániť a nahradiť – Zverejnenie legislatívy v Zbierke zákonov SR. Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke M7 preformulovať textáciu nasledovne – Vytvoriť metodiku hodnotenia investícií v súlade s Komponentom 18 Zdravé verejné financie. Následne po schválení Optimálnej siete nemocníc vládou SR vytvoriť zásobník investičných projektov. Na hárku T1 Milestones & Targets v bunke I7 zmeniť z Q1 na Q4 – v súlade s časovým rozvrhom vytvorenia metodiky hodnotenia investícií v súlade s Komponentom 18 Zdravé verejné financie. | | | |
| ŽSK | Ku komponentu A. 11_Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť / 1. Popis komponentu / Investície / 7. Podpora otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach / Implementácia: Navrhujeme doplniť v: časti Implementácia, v odseku 1: “v súčinnosti so samosprávnymi krajmi“ a v časti Adresáti: „samosprávne kraje“. Odôvodnenie: Tvorba regionálnej politiky na úseku zdravotníctva je jednou z kompetencií v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku zdravotníctva na samosprávne kraje. Nakoľko regionálna politika a národná politika by mala byť v súlade a samosprávne kraje dôsledne poznajú situáciu požadujeme účasť na tvorbe zonizácie a novej siete. | Z | A | Text bol upravený podľa pripomienky |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ŽSK | Ku komponentu A. 11_Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť / 1. Popis komponentu / Reformy / 1. Optimalizácia siete nemocníc / Časový rozvrh: Navrhujeme doplniť v časti Časový rozvrh: "v súčinnosti so samosprávnymi kraji a zástupcami asociácií nemocníc vytvorenie modelu optimalizácie siete nemocníc". Odôvodnenie: Tvorba regionálnej politiky na úseku zdravotníctva je jednou z kompetencií v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku zdravotníctva na samosprávne kraje. Nakoľko regionálna politika a národná politika by mala byť v súlade a samosprávne kraje dôsledne poznajú situáciu požadujeme účasť na tvorbe stratégie. | Z | N | Analytický materiál je v súčasnosti konzultovaný s odbornými spoločnosťami, následne bude diskutovaný aj s ostatnými stakeholdermi. |
| ŽSK | Ku komponentu A. 11_Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť / 3. Popis reforiem a investícií komponentu / a) Reformy / Reforma 1. Optimalizácia siete nemocníc: Navrhujeme zmeniť pojem nemocničná zdravotná starostlivosť, resp. zadefinovať pojem: „ústavná zdravotná starostlivosť“ Zdôvodnenie: Zákon definuje formy poskytovania zdravotnej starostlivosti a to ústavná, ambulantná .... Pojem je potrebné jednoznačne zadefinovať, nakoľko v nemocnici sa poskytujú rôzne formy zdravotnej starostlivosti. | O | A | Pojem "nemocničná (zdravotná) starostlivosť" v celom dokumente nahradiť pojmom "ústavná (zdravotná) starostlivosť" vo všetkých tvaroch. |
| ŽSK | Všeobecné pripomienky k Plánu obnovy: Návrh / pripomienka 1: Do „plánu obnovy“ doplniť ako podporu ekológie, ochrany životného prostredia a zníženia emisií v ovzduší, najmä CO2 obnovu vozidiel letnej a zimnej údržby ciest a ich súčasti za nízko emisné. Odôvodnenie 1: Vozidlá údržby majú enormne negatívny vplyv na ekológiu a životné prostredie. Návrh / pripomienka 2: Do plánu obnovy doplniť možnosť výstavby obchvatov miest a obcí. Odôvodnenie 2: Výstavba obchvatov miest a obcí je z hľadiska ochrany životného prostredia a eliminácie externalít v doprave – najmä hluku a emisií – CO2 významný faktor. Návrh / pripomienka 3: Do plánu obnovy doplniť rekonštrukciu mostných objektov na cestách I., II. a III. triedy. Odôvodnenie 3: Mnohé mostné objekty sú vo veľmi zlom stave a majú veľmi nízku únosnosť, z dôvodu ktorej po nich nie je možné viesť ani verejnú osobnú dopravu, čiže tvoria úzke miesto v cestnej siete a sú potencionálnym nebezpečenstvom pre prímestskú autobusovú dopravu. Rovnako sú častokrát zdrojom hluku a kongescií. Návrh / pripomienka 4: Do plánu opráv doplniť rekonštrukciu nenormových a nebezpečných križovatiek a realizáciu opatrení na zvyšovanie ich priepustnosti a preferenciu verejnej osobnej dopravy. Odôvodnenie 4: Nenormové a nebezpečné križovatky tvoria prekážku tvorby integrácie verejnej osobnej dopravy, znižujú ich priepustnosť a sú zdrojom | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Požiadavka je nad rámec jeho kompetencií, ako aj nad rámec predkladaného materiálu. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Cestá dopravy by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov Taktiež nie je možné podporiť údržbu, resp. prostriedkov na údržbu z EÚ zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dopravných kongescií a dopravných nehôd. Rekonštrukciou križovatiek sa docieli zásadné zvýšenie bezpečnosti a plynulosti všetkých účastníkov cestnej premávky (nielen osobných motorových vozidiel, ale aj vozidiel SAD, peších a cyklistov), čím sa výrazne eliminujú aj nežiaduce vplyvy na životné prostredie. | | | |
| Martin Hojsík | Navrhované kritérium pre dodržanie princípu nespôsobovať významné škody sú nedostatočné z hľadiska ochrany prírody pred negatívnymi dopadmi nesprávneho využívania obnoviteľných zdrojov energie, osobitne v prípade podpory výroby energie z biomasy. Rozhodne nestačí odvolať sa iba na kritériá využívania biomasy smernice EÚ 2018/2001 o podpore výroby energie z obnoviteľných zdrojov, pretože sú nedostatočné a sú predmetom kritiky vedcov a združení pre ochranu prírody. Ich nedostatočnosť preukazuje aj súčasná často neudržateľná prax vo viacerých krajinách EÚ. Taktiež je potrebné stanoviť dôsledné, odborne podložené a vymáhateľné kritériá udržateľného využívania a limitov prostredia pre všetky obnoviteľné zdroje energie. V prípade biomasy je potrebné rozšíriť existujúce kritériá dnes platné v SR pre časť EŠIF na celý EŠIF a na Plán obnovy. Pre ostatné obnoviteľné zdroje energie je potrebné prijať nové dôsledné kritériá udržateľného využívania. | Z | N | Napriek rozporovému konaniu zo dňa 31.3.2021 rozpor trvá, nakoľko súčasný návrh komponentu sa podobne ako usmernenia EK odkazuje na dodržiavanie kritériá trvalej udržateľnosti stanovených smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá je relevantným EÚ rámcom pre kritériá trvalej udržateľnosti pre energetické využívanie biomasy. Návrh komponentu navyše definuje, plne v súlade s aktuálnym návrhom delegovaných aktov k nariadeniu o taxonómii udržateľných investícií definujúcim udržateľné hospodárske činnosti, ako jednu z podmienok minimálnu úsporu emisií CO2 vo výške 80 % (vo vzťahu k typickým hodnotám a podľa metodológie smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov). Využitie kritérií trvalej udržateľnosti využívaných v EŠIFe nie je konzistentné s usmerneniami EK a požiadavkami RED II a ich využitie by mohlo vyústiť v negatívne hodnotenie zo strany EK pri splnení tohto faktora. |
| Martin Hojsík | Chýba cieľ zvýšenia podielu obnoviteľných zdrojov energie, ktorý sa dosiahne týmito dodatočnými investíciami a reformami. Navrhovaný Plán obnovy naznačuje, že napriek<br>veľkým, donedávna neplánovaným dodatočným investíciám z Plánu obnovy sa cieľ podielu OZE v SR neplánuje zvýšiť z nedostatočne nízkeho cieľa 19,2 % z Integrovaného národného energetického a klimatického plánu SR na r. 2021 - 2030 na ktorý sa odvoláva v časti o investíciách. Tento plán bol však vypracovaný ešte pred existenciou veľkých prostriedkov z finančného mechanizmu EÚ pre obnovu a odolnosť. Nie je prijateľné za dodatočné veľké prostriedky EÚ na rozvoj OZE usilovať o rovnako nízky, nedostatočný cieľ podielu obnoviteľných zdrojov na konečnej spotrebe energie ako pred dostupnosťou týchto prostriedkov. Naviac, odvtedy sa preukázali pri | Z | N | Napriek rozporovému konaniu zo dňa 31.3.2021 rozpor trvá, nakoľko súčasný návrh komponentu sa podobne ako usmernenia EK odkazuje na dodržiavanie kritériá trvalej udržateľnosti stanovených smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá je relevantným EÚ rámcom pre kritériá trvalej udržateľnosti pre energetické využívanie biomasy. Návrh komponentu navyše definuje, plne v súlade s aktuálnym návrhom delegovaných aktov k nariadeniu o taxonómii udržateľných investícií definujúcim udržateľné hospodárske činnosti, ako jednu z podmienok minimálnu úsporu emisií CO2 vo výške 80 % (vo vzťahu k typickým |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | upresňovaní výkazníctva tohto podielu iné výrazne vyššie hodnoty súčasného reálneho podielu obnoviteľných zdrojov energie a tomu bude potrebné prispôsobiť aj ciele zvyšovania podielu OZE. Je potrebné stanoviť vyšší cieľ podielu OZE s ohľadom na vyššie uvedené. Ešte pred preukázaním vyššieho súčasného podielu OZE odporúčala Európska komisia aspoň 24%, Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu a OZE (SAPI) 25,6%. Súčasne navrhujem analyzovanie možností mierneho navýšenia navrhovaných prostriedkov vzhľadom na potrebu hlbokých zmien v tejto oblasti.<br>- Považujem za dôležité zamerať obsah tohto komponentu na podporu obnoviteľných zdrojov na domácnosti, rodiny a malé zdroje a naopak vyhnúť sa alebo minimalizovať (a podmieniť prísnymi vymáhateľnými podmienkami) podporu pre väčšie zdroje, a to zo sociálnych, environmentálnych dôvodov a pre elimináciu potenciálneho klientelizmu a korupcie. | | | hodnotám a podľa metodológie smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov). Využitie kritérií trvalej udržateľnosti využívaných v EŠIFe nie je konzistentné s usmerneniami EK a požiadavkami RED II a ich využitie by mohlo vyústiť v negatívne hodnotenie zo strany EK pri splnení tohto faktora. |
| Martin Hojsík | Považujem za dôležité zamerať obsah tohto komponentu na podporu obnoviteľných zdrojov na domácnosti, rodiny a malé zdroje a naopak vyhnúť sa alebo minimalizovať (a podmieniť prísnymi vymáhateľnými podmienkami) podporu pre väčšie zdroje, a to zo sociálnych, environmentálnych dôvodov a pre elimináciu potenciálneho klientelizmu a korupcie. | Z | N | Napriek rozporovému konaniu zo dňa 31.3.2021 rozpor trvá, nakoľko súčasný návrh komponentu sa podobne ako usmernenia EK odkazuje na dodržiavanie kritériá trvalej udržateľnosti stanovených smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá je relevantným EÚ rámcom pre kritériá trvalej udržateľnosti pre energetické využívanie biomasy. Návrh komponentu navyše definuje, plne v súlade s aktuálnym návrhom delegovaných aktov k nariadeniu o taxonómii udržateľných investícií definujúcim udržateľné hospodárske činnosti, ako jednu z podmienok minimálnu úsporu emisií CO2 vo výške 80 % (vo vzťahu k typickým hodnotám a podľa metodológie smernice 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov). Využitie kritérií trvalej udržateľnosti využívaných v EŠIFe nie je konzistentné s usmerneniami EK a požiadavkami RED II a ich využitie by mohlo vyústiť v negatívne hodnotenie zo strany EK pri splnení tohto faktora. |
| Martin Hojsík | Takmer úplne chýba rozvoj obehového hospodárstva. Obehové hospodárstvo predstavuje náročné výzvy, načrtnuté aj v novom Akčnom pláne EÚ o cirkulárnej ekonomike, ktoré sa podľa dostupných informácií bez úvodnej podpory nebudú dať zvládnuť v potrebnom rozsahu a čase. Malé doplnkové | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Spracovateľ nemôže zapracovať nový komponent, keďže je nevyhnutné zohľadniť všetky priority a im zodpovedajúce alokácie. Navrhuje však pripomienkujúcemu využiť iné |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrenia v rámci obnovy budov výlučne vo veci stavebných odpadov sú veľmi nedostatočné. Osobitne náročné je riešenie obehovosti materiálov a výrobkov ktoré končia v komunálnych a čiastočne aj v priemyselných odpadoch ako aj ciele EÚ v nich a tu sú potrebné reformy aj podpora. Európska Komisia členské štáty dokonca motivuje, aby Plán obnovy obsahoval aj obehové hospodárstvo. Aktuálna podoba riešenej regulácie EÚ, ktorým sa zriaďuje Nástroj na obnovu a odolnosť uvádza 100 % mieru podpory plnenia klimatických cieľov a 100% mieru príspevku k plneniu cieľov v oblasti životného prostredia v prípade opatrenia „využívanie recyklovaných materiálov ako surovín, v súlade s kritériami účinnosti“ a 40 % mieru podpory plnenia klimatických cieľov a 100% mieru príspevku k plneniu cieľov v oblasti životného prostredia v prípade opatrení pre prevenciu vzniku, minimalizáciu, opätovné použitie, triedený zber a recykláciu domového, komerčného a priemyselného odpadu.<br>Z hľadiska prepojenia na odporúčania EÚ, ktoré sa týkajú národného programu reforiem Slovenska na rok 2020, uvádzajú samotní autori odporúčanie Rady, že Slovensko má “čo najskôr realizovať pripravené verejné investičné projekty a podporiť investície súkromného sektora zamerané na podporu oživenia hospodárstva. Zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä na čistú a efektívnu výrobu a využívanie energie a zdrojov, udržateľnú verejnú dopravu a odpadové hospodárstvo”. V Správe o krajine za rok 2020 od Európskej komisie sa uvádza, že s cieľom podporiť udržateľný rozvoj je z hľadiska investičných potrieb okrem iného potrebné zameriavať sa na investície do posilňovania obehového hospodárstva prostredníctvom predchádzania vzniku odpadu, efektívneho využívania zdrojov, opätovného využívania, opráv a recyklácie. | | | zdroje EÚ financovania. Spracovateľ pripomienky a MŽP SR zvážia uvedenie zmienky o celkovej životnosti materiálových tokov do plánu obnovy a odolnosti buď ku reforme spracovania stavebného odpadu alebo do kapitoly 1. Obsah komponentov je navyše pravidelne konzultovaný s Európskou komisiou. |
| Martin Hojsík | Hlavná pripomienka:<br>Najväčším nedostatkom komponentu „Udržateľná doprava“ je, že namiesto komplexnej podpory environmentálne udržateľnej mobility ako celku sa zameriava prevažne len na železničnú dopravu (a iba nadväzujúcej mestskej dopravy). To je nedostatočné, železničnej dopravy aj vzhľadom na pomerne malý podiel v prepravných výkonov vzhľadom na limity dopravnej siete. Navrhujem zmeniť text kapitoly 03 Udržateľná doprava (v zmysle našich podrobných pripomienok) na komplexnú podporu environmentálne šetrnejšej, udržateľnej mobility, vo forme navzájom prepojených služieb. Teda na | Z | N | Po uskutočnení rozporového konania 31.3.2021 rozpor pretrváva. Vyjadrenie spracovateľa: predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Nesúhlasíme s tvrdením, že materiál podporuje len železničnú dopravu, nakoľko je možné podporu čerpať aj na rozvoj bezemisnej verejnej dopravy (elektrická trakcia MHD) ako aj nemotorovej, cyklistickej dopravy. Zároveň si dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | komplexnú podporu celej verejnej osobnej dopravy (MHD, regionálna autobusová a železničná doprava), nemotorovej dopravy a kombinovaných služieb postavených na báze zdieľania. | | | reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná dopravy by mala byť predmetom rozsiahlej podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. Vyjadrenie pripomienkujúci subjektu: Martin Hojsík sa písomne vyjadril, že predmetnú zásadnú pripomienku je možné považovať za pripomienku, nakoľko definoval požiadavku na zmenu a to upraviť text kapitoly 03 Udržateľná doprava (v zmysle podrobných pripomienok) na komplexnú podporu environmentálne šetrnejšej, udržateľnej mobility, vo forme navzájom prepojených služieb. Tiež vyjadril názor, že na jeho pripomienku bolo nepresne reagované – nakoľko neuviedol, že materiál podporuje len železničnú dopravu, ale že sa zameriava prevažne len na železničnú dopravu (a iba nadväzujúcej mestskej dopravy a pod.). Pán Hojsík vyjadril názor, že po diskusii čakal aspoň ako prejav úsilia o zlepšenie kapitoly aspoň čiastočnú úpravu textu tohto komponentu smerom k väčšej vyváženosti. Konštatoval, že stále sú presvedčení, že by bolo vhodnejšie vyváženejšie sa zaoberať rozvojom aj iných foriem zelenej mobility. Ak by platilo to, čo je uvedené v odpovedi, potom by sa nedávala železničná doprava ako samostatná kapitola, resp. by sa to riešilo vyvážene k ďalším druhom zelenej mobility. |
| Martin Hojsík | Reforma 1: Reforma prípravy investičných projektov v doprave<br>- Návrh na zmenu: Doplniť predmetnú časť o rozdelenie projektov z hľadiska | Z | ČA | Po uskutočnení rozporového konania 31.3.2021 bol rozpor odstránený. Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | územnej realizácie a upraviť tak, aby metodika určovala výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry nielen v mestských aglomeráciách, ale na celom území Slovenska.<br>Je dôležité rozdeliť projekty z hľadiska územného zamerania, teda čo sa bude budovať v regióne a čo v mestskom prostredí, pretože nároky a zdôvodnenie prínosov sú rozdielne. Pre mestské prostredie by v prípade investícii hovoril väčší počet obyvateľov ako v prípade mimo mestských obyvateľov. Je teda nutné aj v návrhu tieto územia rozdeliť. Ak by sme sa pozreli na podporu cyklistickej infraštruktúry, tak tu vidieť ďalší rozdiel. Kým v prípade miest tie nároky nie sú až tak investičné náročné (napr. stačí vybudovať alebo vyznačiť cyklopruh, upraviť organizáciu dopravy), v prípade vidieckych, alebo mimomestských oblastí pôjde pravdepodobne o nákladnejšie riešenie, kde je nutné budovať celé teleso dopravnej stavby a podobne. Toto by sa teda malo zohľadniť aj pri hodnotení a zameraní projektov, ktoré by mali byť rozdelené na mestské a mimomestské územia. Naviac pri mestských oblastiach je pravdepodobnosť efektívnosti využitia verejných financií oveľa vyššia, pretože sa vie lepšie dosiahnuť cieľ, o ktorý nám ide v prípade napríklad presunu ľudí z individuálnej automobilovej dopravy na environmentálne šetrné formy, či už cyklistickú, alebo verejnú osobnú dopravu, prípadne iné služby v mobilite. Môžu byť realizované aj projekty, ktoré sú regionálne, alebo majú národný dosah, ale v prípade menších projektov by bolo vhodné takéto delenie. Tieto aspekty by sa mali prejaviť aj v novo pripravovanej metodike posudzovania investičných projektov.<br>- Je potrebné doplniť, aby metodika na výber projektov a budovanie cyklistickej infraštruktúry vychádzala z dát a dopravného modelovania, pretože tvrdenie o zohľadnení hodnoty za peniaze samo o sebe nepostačuje. Hodnota sa má stanovovať na základe dát a s ohľadom na ciele. Metodika by tiež mala podmieniť podporu infraštruktúry pre mestskú a prímestskú cyklodopravu plánmi, ktoré určia a prioritizujú hlavné trasy cyklistickej dopravy v danom meste či regióne.<br>- Považujem za potrebné posilniť personálne a odborné kapacity Ministerstva dopravy a výstavby SR pre zvládnutie dodatočných úloh vyplývajúcich z Plánu obnovy SR. Je nepravdepodobné, že už dnes nepostačujúce kapacity efektívne zvládnu dodatočné veľké investície v rámci Plánu obnovy v ďalších rokoch za 5 rokov bez rizika nedočerpania zdrojov. Naviac, pre reformu podporného rámca rozvoja cyklistickej dopravy sú potrebné aktuálne odborné | | | Vyjadrenie spracovateľa: Metodika bude zohľadňovať projekty na celom území SR. V rámci plánu obnovy bude riešená aj otázka administratívnych kapacít. Projekty v rámci cieľov 1. a 2. investície 1 (Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy) sa dotýkajú výstavby cyklotrás vo väzbe na železničnú infraštruktúru v mestských a prímestských oblastiach v územiach udržateľného mestského rozvoja (UMR) so zámerom zvýšenia podielu cyklistickej dopravy na celkovej deľbe prepravnej práce. Z prostriedkov EŠIF sa naopak predpokladá realizácia cyklodopravných projektov v územiach, ktoré nespadajú pod UMR, čím sa vylučuje riziko duplicitného financovania, a zároveň sa tým zabezpečuje jednoznačnosť pre potenciálnych prijímateľov. Uvádzaná suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie cyklotrás vrátane pridružených investícií realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku. Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže byť vyššia. Vyjadrenie pripomienkujúceho subjektu: Písomné vyjadrenie zaslal pán Hojsík 7.4. V ňom konštatoval, že súhlasia, že pripomienka je čiastočne akceptovaná. Zdôraznil, že je vhodnejšie hovoriť o segregovanej cyklistickej ceste, lebo pojem cyklotrasa je široký a môže obsahovať aj cyklopruhy, kde by bola tá suma riadne premrštená. Položil takisto otázka je, či sa do uvedenej sumy berie napríklad aj výkup pozemkov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | znalosti. Finančné zdroje za týmto účelom je možné zakomponovať do rozpočtu Plánu obnovy.<br>- Navrhujem znížiť navrhovanú jednotkovú výšku investičných nákladov na výstavbu 1 km cyklistickej trasy v mestskej aglomerácii na 300 000 €, pretože jednotková cena 500 tis € navrhnutá v Pláne obnovy je nereálna a nepodložene vysoká. Predmetné zreálnenie jednotkovej ceny tak zvýši dĺžku nových cyklotrás na 330 km.<br>Taktiež je potrebné doplniť mäkké opatrenia - aktualizáciu noriem, TP, školenia projektantov, zamestnancov verejnej správy a polície SR. | | | |
| Martin Hojsík | Investícia 2: Podpora ekologickej osobnej dopravy.<br>- Návrh na zmenu: Komplexná podpora environmentálne šetrnejšej, udržateľnej osobnej dopravy.<br>Zameranie sa takmer výlučne resp. prevažne na podporu železničnej dopravy (a nadväzujúcej mestskej dopravy) je nevhodné. Potrebná je komplexná podpora environmentálne a klimaticky šetrnej, udržateľnej mobility z pohľadu atraktivity pre udržateľné druhy dopravy ako je verejná osobná doprava vo všeobecnosti, nemotorová doprava a kombinované služby, ktoré sú postavené na báze zdieľania. Mal by sa podporovať koncept MAAS (mobilita ako služba), kde všetky ponúkané služby pomôžu splniť stanovené ciele. Prílišné zameranie sa na železničnú dopravu je nedostatočné, pretože tá má len malý podiel v prepravných výkonov, vzhľadom na limity dopravnej siete. Je nutné podporovať komplexne aj verejnú dopravu ako celok, kam patrí mestská hromadná doprava, regionálna autobusová a železničnú doprava, cyklodopravu atď. | Z | ČA | Po uskutočnení rozporového konania 31.3.2021 rozpor pretrváva. Vyjadrenie spracovateľa: Predložený text nie je možné považovať za pripomienku. Daný podnet berie spracovateľ na vedomie. Nesúhlasíme s tvrdením, že materiál podporuje len železničnú dopravu, nakoľko je možné podporu čerpať aj na rozvoj bezemisnej verejnej hromadnej dopravy (električkové a trolejbusové trate), rozvoj cyklistickej dopravy a zároveň reformná časť prináša veľkú reformu verejnej osobnej dopravy a možnosť cestovať na jeden lístok naprieč rôznymi módami a dopravcami. Dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná dopravy by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov EŠIF v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. V rámci špecifického cieľa 2.8. bude zahrnutá aj cyklodoprava mimo ÚMR. Vyjadrenie pripomienkujúceho subjektu: Písomné |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | vyjadrenie zaslal pán Hojsík 7.4. V ňom konštatoval, že predmetný text je zásadnou pripomienkou a z jeho obsahu jasne vyplýva požiadavka na zmenu - potreba prepracovať celú kapitolu. V odpovedi takisto poukázal, že Plán obnovy má primárne slúžiť na opatrenia v postkovidovom období. Udržateľná mobilita by toto jednoznačne spĺňala. Kým opatrenia navrhované v železničnej doprave sú beh na dlhé trate. |
| Martin Hojsík | K nadväzujúcej reforme 2. Reforma verejnej osobnej dopravy.<br>- Navrhujem upraviť ciele nasledovným spôsobom (zmeny sú vyznačené červenou): Ciele<br>· Cieľom reformy je prijať opatrenia, ktoré zvýšia mieru používania verejnej dopravy a nemotorovej dopravy na úkor súkromných automobilov s priamym pozitívnym dopadom na emisie skleníkových plynov a kvalitu ovzdušia ako aj efektivitu v prípade využitia dopravného systému (preferencia tých druhov dopravy, ktoré vzhľadom na počet cestujúcich nespôsobia kongescie, nepriepustnosť systému a podobne). Z pohľadu efektivity dosiahnutia udržateľného stavu je nutné riešiť udržateľný spôsob dopravy najmä v mestách.<br>...<br>· Materiálne a finančne zabezpečiť počiatočné výdavky do zjednotenia výberu cestovného pre služby prevádzkované vo verejnom záujme. Bude zavedený spoločný cestovný lístok na súvislú cestu viacerými dopravnými prostriedkami a dopravcami ako aj ďalšími mobilitnými službami. Integrovaná a koordinovaná bude všetka dotovaná železničná doprava, regionálna autobusová doprava a MHD vo všetkých mestách ako aj ďalšie mobilitné služby, ktoré sa rozhodnú do systému zapojiť. Ďalším krokom bude zapojiť do integrácie na dobrovoľnom systéme aj nedotovanú dopravu a mikromobilitu.<br>· Podpora digitalizácie vo VOD, vytvorenie jedného celonárodného tarifného systému, jednej cestovnej aplikácie s integrácie ponuky ďalších mobilitných služieb.<br>Poznámka k danému to bodu: Navrhujem ďalšie mobilitné služby z dôvodu, že by mali byť rovnako zahrnuté do integrácie spolu s autobusovou a železničnou dopravou, pretože umožnia skutočné multimodálne používanie | Z | A | Po uskutočnení rozporového konania 31.3.2021 bol rozpor odstránený. Spracovateľ akceptoval navrhované doplnenia textu a dopracoval ich do materiálu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | alternatívy vo automobilovej doprave. Toto by malo byť v jednom kroku. Navyše existuje tu koncept MAAS (mobilita ako služba), ktorý skutočne funguje v zahraničí a dopĺňa hlavné spôsoby dopravy. A toto je cesta pre naplnenie udržateľných cieľov mobility, ktorú má na mysli EÚ.<br>Implementácia:<br>· Prijatie novej legislatívy pre verejnú osobnú dopravu ako napr. jednotného zákona o osobnej doprave. Zavedú sa jednotné požiadavky pre všetky jej formy. Vytvoria sa nové pravidlá na koordináciu a efektívne riadenie regionálnej autobusovej a železničnej dopravy, zadefinuje sa úloha národnej koordinačnej autority. Medzi jej úlohy bude patriť koordinácia liniek a spojov jednotlivých druhov dopravy, nastavenie taríf, verejné súťaže na dopravcov, určovanie štandardov dopravnej obsluhy a technických štandardov, marketing, práca s verejnosťou a informovanie cestujúcich, prieskumy kvality dopravy, monitoring výkonov a hospodárnosti prepravy, deľba tržieb a kontrola ekonomických ukazovateľov a nákladov integrovaných dopravcov, ako aj riadenie využitia železničných osobných vozidiel, ktoré boli financované z fondov EÚ na konkrétne vysúťažené regionálne železničné linky. (Vypracuje MDV, schváli NRSR).<br>· Vytvorenie jednotnej tarify, cestovnej aplikácie, podpora digitalizácie aj v oblasti služieb verejnej osobnej dopravy a integrácie ďalších mobilitných služieb Poznámka: Je dôležité pripraviť jednotný zákon o osobnej doprave, ktorý zastreší ako železničnú tak aj autobusovú dopravu a legislatívne zlepší podmienky pre objednávanie služieb v doprave. Funguje to podobne v Nemecku, Švajčiarsku,alebo Rakúsku). Zákon by mal požadovať automatické vytvorenie integrovaných dopravných systémov vo verejnej osobnej doprave, prípadne umožniť vytvoriť jednotný systém (napr. tarify na celom Slovensku).<br>· Opatrenia povedú k vyššej miere využívania verejnej osobnej dopravy v kombinácii s ďalšími druhmi udržateľnej mobility. Narastie najmä miera cestovania vlakmi, ktoré budú tvoriť na vybranom území nosný systém regionálnej a medzimestskej dopravy. Poznámka k predmetnému bodu: Železničná doprava v niektorých regiónoch nebude nikdy nosná, pretože na to nemá predpoklady, či už z pohľadu dopravnej infraštruktúry (jednokoľajné trate), niekde nie je ani kilometer trate. Je to zle formulované. Potrebné je podporovať verejnú osobnú dopravu ako celok, vrátane nových foriem (napr. doprava na zavolanie).<br>· Vytvorenie národnej tarify, ktorá umožní cestovanie na jeden cestovný | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | doklad, či už vo forme mobilnej aplikácie, cestovnej karty po celom území Slovenska. Umožní integráciu viacerých viacerých druhov dopravy a mobilitných služieb a stane sa reálnou alternatívou voči individuálnej automobilovej doprave. | | | |
| Martin Hojsík | K investíciám č. 4. Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony<br>- V rámci podpory rozvoja osobnej a nákladnej dopravy na alternatívny pohon je potrebné doplniť aj komplexné zohľadňovanie produkcie emisií skleníkových plynov aj počas výroby<br>alternatívnych zdrojov energie. Je potrebné dôsledne zvažovať celkové reálne dopady na klímu a prostredie, nielen priame, ale aj nepriame emisie a spôsob, akým sa energia vyrába. | Z | ČA | Po uskutočnení rozporového konania 31.3.2021 bol rozpor dohodou strán odstránený. Opatrenia v rámci plánu obnovy musia zohľadňovať všetky zásady princípu výrazne neškodiť (do no significant harm) v rámci takzvaného Nariadenia o taxonómií, čo sa týka aj opatrení na podporu alternatívnych pohonov. Slovensko v kontexte svojho relatívne nízkouhlíkového mixu v rámci elektroenergetiky má vytvorený dobrý potenciál na rozvoj alternatívnych palív na báze elektriny s priaznivým dopadom na znižovanie skleníkových plynov, a to aj pri zohľadnení nepriamych emisií pri výrobe elektriny. |
| Martin Hojsík | K Investícii 1. Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy<br>Výzvy:<br>· Nevyvážené a nekoordinované objednávanie trás a využitia železničnej infraštruktúry vedie k neefektívnemu obmedzovaniu kapacity železničných tratí.<br>Poznámka: Chýba tu popis príčin tohto stavu v železničnej doprave. Na toto priamo dohliada štát, preto sa natíska otázka ako je to možné. Je potrebné zamerať sa na zlepšenie systému objednávania a koordinácie.<br>Ciele:<br>· Zvýšiť nedostatočnú dĺžku a zlepšiť kvalitu a bezpečnosť cyklistickej infraštruktúry pre cyklistickú dopravu v rámci obcí a miest a významných prepojení medzi mestami alebo obcami, ktoré môžu priniesť aj zmenu deľby prepravnej práce, ako aj v nadväznosti na ďalšiu ekologickú infraštruktúru v rámci podpory verejnej osobnej dopravy.<br>· Zvýšiť a dobudovať zariadenia Bike and Ride, Park and Ride na zastávkach a staniciach verejnej osobnej dopravy, či už autobusovej, železničnej, pripadne vodnej za účelom podpory multimodality.<br>Implementácia:<br>· Výstavba cyklistických tratí v mestských aglomeráciách, resp. prímestských začne už v roku 2021 a ukončená bude v roku 2026. Financovanie sa | Z | ČA | Po uskutočnení rozporového konania 31.3.2021 rozpor pretrváva. Vyjadrenie spracovateľa: Časť predkladaného textu nemá charakter pripomienky, jedná sa skôr o podnet, berieme na vedomie. Vylepšenie koordinácie pri objednávaní dopravy vo verejnom záujme si za cieľ kladie práve Reforma verejnej osobnej dopravy ako jedno z opatrení komponentu 3 udržateľná doprava. Uvádzaná jednotková suma 500 tisíc eur na kilometer cyklotrasy uvádzaná v Pláne obnovy predstavuje priemernú cenu a vychádza z kompletných nákladov na vybudovanie segregovaných cyklotrás vrátane pridružených investícií (prekládky sietí, realizácie a preprogramovanie svetelných križovatiek, presádzanie zelene, inštalácia sčítačov a pod.) realizovaných v zastavanom území viacerých miest na Slovensku (najmä mestá Trnava a Bratislava). Samozrejme je možné podporiť ako lacnejšie, tak drahšie projekty, pokiaľ sa preukáže opodstatnenosť ich nákladov. Jednotková cena bola využitá iba na vypočítanie minimálneho rozsahu vystavanej infraštruktúry pri uvažovanej alokácií 100 miliónov eur a teda konečná dĺžka vybudovaných trás môže |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | predpokladá na základe pravidelných výziev na predkladanie žiadostí (v zmysle § 8 zákona č. 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky). V roku 2019 bolo prostredníctvom tejto dotačnej schémy poskytnutých celkovo 13 mil. EUR na vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu, zmenu stavby, stavebné úpravy alebo rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry. Predpokladané investičné náklady sú 500 tis. Eur/1 km. Tento náklad vychádza z projektov budovania cyklistickej infraštruktúry v mestských aglomeráciách realizovaných v minulosti ako aj zo štúdií realizovateľnosti mestských cyklotrás v slovenských mestách a bol určený váženým pomerom nákladov na vybudovanie 1 km cyklistickej infraštruktúry a vybudovaného počtu cyklistických stojanov za uplynulé obdobie. V rámci RRP sa očakáva vystavanie novej cyklodopravnej infraštruktúry v intraviláne miest a obcí v dĺžke cca 200 km (poznámka v prípade rozdelenia na mestské a mimomestské prostredie by celková predpokladaná dĺžka mohla byť oveľa väčšia, aj preto navrhujem predmetné rozdelenie) a výstavba zhruba 110 bezpečných parkovacích prístreškov pre bicykle na železničných a autobusových staniciach a zastávkach, ktoré umožnia skvalitniť prestupy medzi cyklistickou a železničnou dopravou. (Zodpovedné MDV, implementuje prijímateľ).<br>Poznámka: Tie investičné náklady a 1 km sú vysoké a určite nebudú zodpovedať napríklad vybudovaniu cyklopruhov a cykloopatrení v mestách, sú nižšie. Tu opäť narážam na to podstatné delenie implementácie z pohľadu miest, alebo mimomestského územia.<br>3. Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy<br>Výzvy<br>· Presvedčiť cestných dopravcov, aby začali používať kombináciu cesta-železnica-cesta.<br>Toto je veľmi nepravdepodobné, cestní dopravcovia majú na Slovensku výhodu vo flexibilite aj z pohľadu nákladov, cestovného času. Tu žiaľ železničná doprava nie je konkurencieschopná, najmä pre jej spôsob riadenia, náklady, dopravnú infraštruktúru a pod. Skôr je tu priestor, aby železničná doprava analyzovala možnosti ponúk inovatívnych služieb, ktoré budú atraktívne pre zákazníkov bez potreby dotovania zo strany štátu.<br>Pozitíva:<br>Vyčlenenie 100 miliónov eur na rozvoj cyklistickej dopravy je krok správnym | | | byť vyššia. V Pláne obnovy sa počíta aj s budovaním cyklistických stojanov a parkovacích veží na železničných staniciach ako separátny projekt a zároveň budú stojany ako oprávnený náklad pri budovaní cyklotrás aj pri iných prestupných uzloch. Zároveň si dovoľujeme si upozorniť, že Plán obnovy nemôže saturovať všetky investičné a reformy potreby Slovenskej republiky a, že nezhrnutie niektorých konkrétnych investícií alebo reforiem neznamená, že nie sú považované za dôležité alebo, že nebudú realizované v rámci iných programov a zdrojov - konkrétne napríklad EŠIF v programovom období 2021-2027 alebo zo zdrojov štátneho rozpočtu SR. Jedno z dôležitých podmienok Európskej komisie voči členským štátom pri príprave Plánov obnovy a odolnosti je vytýčenie jasných deliacich línií medzi zdrojmi financovania a zamedzenie dvojitému financovaniu. Verejná osobná doprava (vrátane napr. budovania park and ride zariadení) by mala byť predmetom podpory aj z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci špecifického cieľa 2.8.1. Partnerskej dohody - Podpora multimodálnej mestskej mobility. Vyjadrenie pripomienkujúceho subjektu: Písomné vyjadrenie zaslal pán Hojsík 7.4. V ňom konštatoval, že pripomienka nebola akceptovaná a rozpor trvá. Zdôraznil, že pripomienka mala charakter pripomienky, nakoľko okrem iného červenou farbou navrhoval konkrétne zmeny v texte. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | smerom, ktorý môže prispieť k rozvoju cyklistickej dopravy na plnohodnotnú súčasť dopravy na Slovensku. | | | |
| Martin Hojsík | Komponent 04: Dekarbonizácia priemyslu - Za zásadný nedostatok komponentu považujem absenciu účinného mechanizmu na zabránenie "lock in-efektu" teda uviaznutiu v používaní fosílnych palív, vrátane plynných a to ako pri reformách, tak pri investíciách podporovaných z Plánu obnovy. Jeho príprava ani nie je spomenutá medzi opatreniami. Súčasne považujeme za nevyhnutné doplniť posudzovania vplyvov na mitigáciu a adaptáciu na zmenu klímy medzi podmienky na povolenie v rámci IPKZ. Tieto zmeny považujeme za nevyhnutné pre naplnenie princípu nespôsobovať významné škody, ktorý je povinný pre Plán obnovy. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Spracovateľ upraví text ku implementácií investície 1 nasledovne: „Po vyhlásení výzvy, v ktorej bude špecifikovaná maximálna možná miera spoluúčasti z RRF, budú prijaté projekty zoradené podľa ich ponúkaného nákladu za tonu zníženia emisií skleníkových plynov od najlacnejších po najdrahšie. Podporené budú tie projekty, ktoré budú spĺňať stanovené podmienky spoluúčasti, nepresiahnu maximálnu možnú stanovenú cenu za tonu emisií, budú v súlade s kritériami DNSH a svojím celkovým finančným rozsahom nepresiahnu stanovenú alokáciu. Podporené budú tie projekty, ktoré sú v súlade s BAT, fosílne palivá nebudú môcť byť podporené nad rámec kritérií DNSH.“ |
| Martin Hojsík | Najväčšími nedostatkami sú absencia reforiem v adaptácii sa sídiel a nesystémový návrh, aby sa z Plánu obnovy financovali výlučne opatrenia v extraviláne a nie v sídlach. Rozsah a náročnosť opatrení prispôsobenia sa na negatívne dôsledky zmeny klímy v sídlach sú tak veľké, že ich financovanie z EŠIF doplnené veľmi limitovanými možnosťami štátne rozpočtu a rozpočtov samospráv nepostačuje. Je potrebné vyčleniť pre nich prostriedky aj v rámci Plánu obnovy. Neexistuje relevantný dôvod pre vynechanie naliehavo potrebných reforiem legislatívnych predpisov v oblasti prispôsobovania sa na zmenu klímy na Slovensku, ktoré neraz dokonca namiesto podpory predstavujú zbytočné bariéry. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ dôkladne zvážil návrh pripomienkujúceho, avšak vzhľadom na komplexnosť pripomienky ide skôr o konštatovanie správnosti obsahu komponentu než o konkrétne požiadavky na zmenu textu. Spracovateľ má zato, že reformné zmeny prinesú legislatívne zmeny, ktoré pomôžu k riešeniu adaptačných opatrení v mestách. Investičný stimul pre vodozádržné opatrenia, budovanie zelenej infraštruktúry a iné adaptačné opatrenia v sídlach budú podporené z iných zdrojov EÚ financovania. Reformy a investície z plánu obnovy a odolnosti sú jedným zo zdrojov budovania odolnejších sídiel a krajiny, avšak musia predchádzať dvojitému financovaniu a spracovateľ musí rešpektovať metodológiu pre posudzovanie zeleného kritéria. Pripomienky ku reforme krajinného plánovania nebudú zapracované priamo do textu komponentu, ale na niektoré podnety sa bude pri realizácií prihliadať. Časť pripomienky týkajúca sa zahrnutia zrážkovej vody bude do textu reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine zapracovaná. Z rozporového konania opakovane vyplynula |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | požiadavka na prepracovanie celého komponentu adaptácia na zmenu klímy, ktorú spracovateľ nemôže akceptovať. |
| Martin Hojsík | Je potrebné zohľadňovať všetky kľúčové vplyvy zmeny klímy, napríklad aj rast častosti a intenzity vĺn horúčav a premietnuť ich do reforiem a investícií, do ktorých je potrebné doplniť ďalšie dôležité opatrenia v extraviláne aj sídlach. Celý komponent je zameraný len na jeden z vplyvov zmeny klímy súvisiaci so zmenou v klimatickej charakteristike v oblasti zrážok, pričom chýba mnoho dôležitých cieľov a opatrení. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ dôkladne zvážil návrh pripomienkujúceho, avšak vzhľadom na komplexnosť pripomienky ide skôr o konštatovanie správnosti obsahu komponentu než o konkrétne požiadavky na zmenu textu. Spracovateľ má zato, že reformné zmeny prinesú legislatívne zmeny, ktoré pomôžu k riešeniu adaptačných opatrení v mestách. Investičný stimul pre vodozádržné opatrenia, budovanie zelenej infraštruktúry a iné adaptačné opatrenia v sídlach budú podporené z iných zdrojov EÚ financovania. Reformy a investície z plánu obnovy a odolnosti sú jedným zo zdrojov budovania odolnejších sídiel a krajiny, avšak musia predchádzať dvojitému financovaniu a spracovateľ musí rešpektovať metodológiu pre posudzovanie zeleného kritéria. Pripomienky ku reforme krajinného plánovania nebudú zapracované priamo do textu komponentu, ale na niektoré podnety sa bude pri realizácií prihliadať. Časť pripomienky týkajúca sa zahrnutia zrážkovej vody bude do textu reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine zapracovaná. Z rozporového konania opakovane vyplynula požiadavka na prepracovanie celého komponentu adaptácia na zmenu klímy, ktorú spracovateľ nemôže akceptovať. |
| Martin Hojsík | Navrhované reformy a investície nie sú vsadené do systémového a odborne podloženého prístupu k adaptácii sa regiónov na zmenu klímy, v ktorom opatrenia vychádzajú zo stratégií analyzujúcich negatívne vplyvy, zraniteľnosť a adaptívnu kapacitu a následne navrhujú efektívne opatrenia. Je potrebné doplniť podmienenie investícií a podpory vypracovaním stratégií adaptácie sa na zmenu klímy, analyzujúc jej negatívne vplyvy, zraniteľnosť územia a ľudských systémov a adaptívnu kapacitu. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Spracovateľ dôkladne zvážil návrh pripomienkujúceho, avšak vzhľadom na komplexnosť pripomienky ide skôr o konštatovanie správnosti obsahu komponentu než o konkrétne požiadavky na zmenu textu. Spracovateľ má zato, že reformné zmeny prinesú legislatívne zmeny, ktoré pomôžu k riešeniu adaptačných opatrení v mestách. Investičný stimul pre vodozádržné opatrenia, budovanie zelenej infraštruktúry a iné adaptačné opatrenia v sídlach budú podporené z iných zdrojov EÚ financovania. Reformy a investície z plánu obnovy a odolnosti sú jedným zo zdrojov budovania |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | odolnejších sídiel a krajiny, avšak musia predchádzať dvojitému financovaniu a spracovateľ musí rešpektovať metodológiu pre posudzovanie zeleného kritéria. Pripomienky ku reforme krajinného plánovania nebudú zapracované priamo do textu komponentu, ale na niektoré podnety sa bude pri realizácií prihliadať. Časť pripomienky týkajúca sa zahrnutia zrážkovej vody bude do textu reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine zapracovaná. Z rozporového konania opakovane vyplynula požiadavka na prepracovanie celého komponentu adaptácia na zmenu klímy, ktorú spracovateľ nemôže akceptovať. |
| Martin Hojsík | Žiadame odstrániť z Komponentu 14 Zlepšenie podnikateľského prostredia zavedenie pravidla "1in2out". Nakoľko je ochrana zdravia a životného prostredia chránená ako Ústavou SR, tak Základnými zmluvami o EÚ, tak medzinárony mi dohovormi, je dôležité aby pri ex-post vyhodnotení existujúcich regulácií bol záväzné hodnotený aj dopad na mitigáciu a adaptáciu na zmenu klímy, ochranu biodiverzity, prechod na cirkulárnu ekonomiku a nahradzovanie nebezpečných chemikálií, teda inak povedané v oblasti ochrany klímy, životného prostredia a zdravia a to ako dôležitejší faktor ako regulačná záťaž podnikateľov, nakoľko tá nepredstavuje Ústavou chránené právo. Rovnako je potrebné aby v rámci ochrany pred "neopodstatneným goldplatingom" bolo explicitne stanovený ako opodstatnený goldplating v oblastiach mitigácie a adaptácie na zmenu klímy, ochrany biodiverzity, prechodu na cirkulárnu ekonomiku a nahradzovanie nebezpečných chemikálií, teda v oblasti ochrany klímy, životného prostredia a zdravia. Súčasne je sú tieto zmeny dôležité pre dodržanie princípu nespôsobovať významné škody, ktorý je povinný pre Plán obnovy. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá.<br>Zástupca predkladateľov hromadnej pripomienky p. Hojsík neakceptoval kompromisný návrh, na ktorom sa zhodli predstavitelia rezortov MH SR a MŽP SR, pre doplnenie textácie:<br>· k pravidlu 1in-2out v nasledovnom znení:<br>„Metodika bude zohľadňovať špecifické postavenie regulácií v oblasti životného prostredia tak, aby sa umožnilo plnohodnotné plnenie cieľov Slovenskej republiky v oblasti štátnych environmentálnych politík."<br>· k aplikácii ochrany pred neopodstatneným goldplatingom v nasledovnom znení:<br>„Jednotná metodika bude zohľadňovať nevyhnutnosť plnenia cieľov vyplývajúcich z národných a medzinárodných záväzkov SR v oblasti ochrany životného prostredia." |
| Martin Hojsík | Komponent 05: Adaptácia na zmenu klímy<br><br>- Najväčšími nedostatkami sú absencia reforiem v adaptácii sa sídiel a nesystémový návrh, aby sa z Plánu obnovy financovali výlučne opatrenia v extraviláne a nie v sídlach . Argument uvedený vo vládnom návrhu Plánu obnovy cit. „Tieto investície budú podporené v rámci EŠIF z programového obdobia 2021 – 2027 sumou minimálne 95 mil. EUR ako nadväzujúce a | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Spracovateľ dôkladne zvážil návrh pripomienkujúceho, avšak vzhľadom na komplexnosť pripomienky ide skôr o konštatovanie správnosti obsahu komponentu než o konkrétne požiadavky na zmenu textu.<br><br>Spracovateľ má zato, že reformné zmeny prinesú legislatívne zmeny, ktoré pomôžu k riešeniu adaptačných |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | synergické investície pre dosiahnutie cieľov reforiem začatých v rámci Plánu obnovy“ neobstojí, pretože:<br><br>- Adaptácie na zmenu klímy v sídlach si vyžaduje rozsiahle a významné reformy v legislatíve. Ak už nechceli autori spájať investície z EŠIF a Plánu obnovy v adaptácii sídel, nie je zrejmé, prečo aspoň nenavrhli tak potrebné reformy legislatívnych predpisov, ktoré neraz nielen že nepodporujú opatrenia adaptácie na zmenu klímy, ale dokonca pre ne predstavujú zbytočné bariéry .<br><br>- Rozsah a náročnosť opatrení prispôsobenia sa na negatívne dôsledky zmeny klímy v sídlach sú tak veľké, že ich financovanie z EŠIF doplnené veľmi limitovanými možnosťami štátne rozpočtu a rozpočtov samospráv nepostačuje na realizáciu potrebných opatrení v sídlach. Je potrebné vyčleniť na ne prostriedky aj v rámci Plánu<br><br>obnovy.<br><br>- Adaptačné opatrenia v extraviláne musia byť priamo naviazané na opatrenia v intraviláne, nie je možné realizovať separovane opatrenia v krajine bez analyzovania zraniteľnosti sídiel a ich potrieb a navrhovania opatrení podľa potrieb a podmienok daných sídiel. Nie je možné uspokojiť sa zo všeobecnými frázami že zadržiavanie vody v krajine. Osobitne potrebné je riešenie mestského prostredia, ktoré má svoje špecifiká – vysokú hustotu obyvateľstva, vysokú zastavanosť, vysoký podiel nepriepustných a teplo akumulujúcich plôch, koncentráciu kritickej infraštruktúry, často nižšiu kvalitu životného prostredia a pod. To sú faktory pre ktoré je mestské prostredie jedno z najzraniteľnejších na dopady zmeny klímy. Navyše mestá poskytujú služby nielen pre samotných obyvateľov, ale aj pre svoje zázemie. Nepochopenie týchto problémov a súvislostí sa prelína následne v celom komponente.<br><br>- Aj keď zameranie na opatrenia využívajúce zelenú infraštruktúru je správne, absencia mäkkých (rozhodovacích, vzdelávacích, procesných a pod.) a sivých (inžinierskych) adaptačných opatrení odborne neobstojí . Existuje rad lokalít, kde pre prispôsobenie sa vplyvom a dôsledkom zmeny klímy tak, aby bolo dostatočne chránené zdravie a majetky ľudí, jednoducho len samotné zelené a modré riešenia prostredníctvom ochrany resp. revitalizácie prírodných prvkov nebudú dostatočne účinné, alebo efektívne. Zelené a modré, vodozádržné | | | opatrení v mestách. Investičný stimul pre vodozádržné opatrenia, budovanie zelenej infraštruktúry a iné adaptačné opatrenia v sídlach budú podporené z iných zdrojov EÚ financovania. Reformy a investície z plánu obnovy a odolnosti sú jedným zo zdrojov budovania odolnejších sídiel a krajiny, avšak musia predchádzať dvojitému financovaniu a spracovateľ musí rešpektovať metodológiu pre posudzovanie zeleného kritéria. Pripomienky ku reforme krajinného plánovania nebudú zapracované priamo do textu komponentu, ale na niektoré podnety sa bude pri realizácií prihliadať. Časť pripomienky týkajúca sa zahrnutia zrážkovej vody bude do textu reformy ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine zapracovaná. Z rozporového konania opakovane vyplynula požiadavka na prepracovanie celého komponentu adaptácia na zmenu klímy, ktorú spracovateľ nemôže akceptovať. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | opatrenia tvoria len podiel z mnohých potrebných opatrení adaptácie na zmenu klímy, nie všetky potrebné opatrenia. Je potrebné doplniť adaptáciu na zmenu klímy v sídlach systémovo aj o tzv. sivé, teda inžinierske (pri zabezpečení minimalizovania negatívnych vplyvov na prírodu u niektorých z nich) a mäkké opatrenia.<br><br>- Celý komponent 5. o adaptácii na zmenu klímy vôbec nezohľadňuje jeden z kľúčových negatívnych vplyvov zmeny klímy – rast častosti a intenzity (vĺn) horúčav, ktorý sa následne nepremieta ani do cieľov, ani do reforiem ani do investícií . Pripomínam, že predstavuje najzávažnejší negatívny vplyv pre zdravie obyvateľov. Celý komponent je nastavený výsostne len na jeden z vplyvov zmeny klímy súvisiaci so zmenou v klimatickej charakteristiky v oblasti zrážok (sucho, záplavy).<br><br>- Chýbajú viaceré dôležité ciele a opatrenia pre adaptáciu sa na zmenu klímy aj v extraviláne .<br><br>- Uvedené reformy a investície komponentu o adaptácii na zmenu klímy nie sú vsadené do systémového a odborne podloženého prístupu k adaptácii sa regiónov na zmenu klímy , v ktorom opatrenia vychádzajú z regionálnych stratégií identifikujúcich negatívne vplyvy zmeny klímy na dané územie a spoločnosť, jeho zraniteľnosť a adaptívnu kapacitu a na ich základe sa následne navrhujú efektívne opatrenia.<br><br>- Celý komponent 5 je písaný, ako by si MŽP SR chcelo vyriešiť niektoré problémy v oblasti ochrany prírody a vodných tokov a adaptácia na zmenu klímy bola len v lepšom bočným efektom či doplnkom, ktorý je používaný pre možnosť prefinancovania, nie procesom na ochranu primárne zdravia, majetkov a socioekonomických systémov ľudí. Okrem popisu výziev, cieľov a investícií je to zjavné aj pri uvádzaní strategických dokumentov, kde sa v ich úvodnom menovaní vôbec nespomína Stratégia adaptácie sa na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy SR a v celom dokumente je len letmo raz spomenutá a ani raz nie je uvedený jej Akčný Plán (v príprave). Ako kľúčové strategické dokumenty sú uvedené len stratégie v oblasti biodiverzity alebo všeobecne ochrany životného prostredia.<br><br>- V časti „Hlavné výzvy“ sa medzi hlavnými výzvami uvádza situácia miest v oblasti zelene, osobitne nerovnomernosť rozloženia mestskej zelene a oblasti s | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nízkym výskytom zelene. Nie je zrejmé, prečo sa medzi hlavnými výzvami spomína situácia s mestskou zeleňou, keď chce vláda SR v Pláne obnovy riešiť takmer výlučne extravilán?<br><br>- V časti „Ciele“ sa deklaruje zabezpečenie protipovodňovej ochrany sídel, avšak vládny návrh Plánu obnovy sa sídlam takmer vôbec neplánuje venovať a uvádza svoje zameranie na extravilán. Na zabezpečenie protipovodňovej ochrany sídiel však nestačia len opatrenia v extraviláne. Naviac, dokument sa zaoberá len riečnymi povodňami, zvyšovanie častosti intenzívnych zrážok však bude negatívne vplývať na viacero druhov záplav, napr. povrchové záplavy v sídlach, ktoré sa vo vládnom návrhu vôbec neriešia.<br><br>- V časti investície „Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity“ chýba cieľ zmierňovania jedného z kľúčových negatívnych vplyvov zmeny klímy – rastu častosti a intenzity (vĺn) horúčav. Taktiež, samotná ochrana ekosystémov nestačí na ochranu sídiel pred zvyšovaním častosti intenzívnych zrážok (a nejde len o povodne, riešiť je potrebné všetky druhy záplav, nielen riečne), ani pred suchom.<br><br>- Časť „Implementácia – Reforma ochrany prírody“ je v zásade prebratá z Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 prijatej ešte za minulej vlády vo februári 2019, a aj keď je krokom správnym smerom, je krokom trochu pomalým. Pozitívom je zámer zjednotiť sústavu chránených území prostredníctvom návrhov zonácií národných parkov vrátane finančného mechanizmu pre kompenzácie súkromným vlastníkom pozemkov a výkupov, tak, aby sa dosiahol rozsah bezzásahového územia na území národného, resp. prírodného parku 50 %. Avšak dosiahnutie podielu bezzásahových území na 75 % rozlohy národného parku (už mimo Plánu obnovy) sa plánuje až v roku 2030. Nie je zrejmé v čom má spočívať reforma, keďže ide o už naplánované ciele a opatrenia v Envirostratégii SR prijatej začiatkom roku 2019.<br><br>- V investícii „Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu“ je uvedený neodôvodnený, zle zameraný a zle formulovaný hlavný cieľ „zabezpečiť odolnosť ekosystémov voči zmenám klímy a tým pádom zabezpečiť ich stabilný príspevok k mitigácii zmeny klímy“. Cieľom adaptácie sa regiónov však je prispôsobiť primárne ľudskú spoločnosť na negatívne dôsledky zmeny | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | klímy. Zvýšenie odolnosti ekosystémov môže byť realizované len ako nástroj pre zvýšenie odolnosti ľudských systémov, nie ako hlavný cieľ. A zmierňovanie (mitigácia) zmeny klímy znamená znižovanie príspevku človeka k zmene klímy, teda hlavne znižovanie emisií skleníkových plynov. Tu sa však má pojednávať o adaptácii sa na dôsledky zmeny klímy.<br><br>- K Reforme krajinného plánovania.<br><br>Ťažko je možné hovoriť o reforme niečoho čo neexistuje, resp. existuje len ako študijný odbor na STU. Vonkoncom nie je jasné prepojenie územného plánovania a krajinného plánovania – píše sa „že výstupy krajinného plánovania budú dôležitým nástrojom pri územnom rozhodovaní a stavebnom konaní“. Dovolím si podotknúť, že územné rozhodovanie a stavebné konania sú procesmi v rámci územného plánovania, ktoré sa odvíja od územného plánu (kde je smerná a záväzná časť spolu s regulatívmi). Je preto nevyhnutné, aby sa krajinné plánovanie a jeho výstupy zakotvili pri tvorbe územného plánu a nie do procesov s ním spojených. Bohužiaľ musíme konštatovať, že dôvod, prečo ÚSES a KEP (krajinno-ekologický plán) ako povinný podklad pri tvorbe UPD (uzemnoplanovacich podkladov) zlyháva je presne v tom, k čomu smeruje aj „krajinné plánovanie“ tak ako je predstavené v komponente 5.<br><br>USES je dokumentom ochrany prírody krajiny a zameriava sa výsostne na ochranu biotopov a reprezentatívnych druhov v ich prirodzenom prostredí. A preto z pohľadu potrebné adaptácie na zmenu klímy je zmeniť rezortný pohľad zameraný na ochranu prírody a biodiverzity smerom k ochrane, tvorbe a podpore zelenej infraštruktúry . ÚSES vznikol ako potreba riešiť celoplošné zabezpečenie ekologickej stability krajiny na Slovensku, prepojenie prírodných území a ochranu biotopov a reprezentatívnych druhov v ich prirodzenom prostredí. Je definovaný v zákone č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Navyše, EK ešte v roku 2013 vo svojej prijatej „Stratégii podpory využívania zelenej infraštruktúry EU (ďalej ako Stratégia) definovala potrebu zabezpečiť, aby sa zelená infraštruktúra stala nielen bežnou súčasťou priestorového plánovania a územného rozvoja, ale aby sa aj v plnom rozsahu integrovala do vykonávania politík, ktorých ciele sa dajú úplne alebo čiastočne dosiahnuť prostredníctvom prírodných riešení. Zároveň v stanovisku Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru k Zelenej infraštruktúre sa | | | |

konštatuje, že rozhodujúcu zodpovednosť za projekty zelenej infraštruktúry nesú jednotlivé členské štáty EÚ, a to osobitne orgány, ktoré majú v zodpovednosti regionálne a miestne plánovanie. Nie je preto vonkoncom jasné, prečo sa pri krajinnom plánovaní odvolávame na zastaralé koncepty, zamerané len na ochranu prírody a biodiverzity. Zelená infraštruktúra ako priestorový koncept môže poskytovať rôzne služby v rôznych mierkach a úrovniach. Spracovaná tabuľka zobrazuje rôzne prvky zelenej infraštruktúry v rôznych mierkach či úrovniach (spracované podľa dokumentu EK).

| **Popis** | **Sídelná, zonálna úroveň** | **Regionálna, národná úroveň** | **Úroveň EÚ** |
|---|---|---|---|
| Jadrové oblasti (core area) mimo chránených území | Prírodné a poloprírodné ekosystémy, ako sú pasienky, lesy, lesy (bez intenzívneho hospodárenia), rybníky, rašeliniská, rieky a nivy, pobrežné mokrade, lagúny, pláže, morské biotopy na lokálnej úrovni | Extenzívne obrábaná a využívaná poľnohospodárska a lesná krajina, rozsiahle mokrade a rašeliniská, rieky a lužné oblasti, pobrežné oblasti | Sladkovodné systémy, hlavné regionálne morské oblasti |
| Jadrové oblasti (core area) chránené územia | Miestne prírodné rezervácie, oblasti ochrany vôd, chránené krajinné oblasti, územia Natura 2000 | Regionálne chránené prírodné oblasti a národné parky (vrátane lokalít Natura 2000) | Ekologické siete spolu cezhra (vrátane siete Natura 2000) |
| Obnovené prírodné oblasti | Obnovené prírodné oblasti, ktoré boli predtým fragmentované alebo inak degradované, časti „brownfields“, opustené lomy; prechodné ekosystémy v dôsledku procesu regenerácie alebo z dôvodu nevyužívania pôdy | Obnovené typy ekosystémov | Obnovené krajinné systémy p časť poľnohospodárskych / le priemyselných lokalít vrátane cezhraničných oblast |
| Trvalo udržateľne | Poľnohospodárska pôda s vysokou prírodnou | Extenzívne poľnohospodársky | Cezhraničné krajinné prvky a horské masívy, udržateľné po |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | obhospodarované časti krajiny | hodnotou a viacúčelové využitie lesov (napríklad ako sprievodné lesy povodí); ochranné lesy (pred lavínami, zosuvmi pôdy, a pod.), prírodné spoločenstvá slúžiace ak tlmiaca ochranná zóna | využívaná krajina, trvalo udržateľne obhospodarované lesy, funkčné brehové systémy | | | | |
| | | Zeleň v mestských a prímestskýc h oblastiach | Alejové stromy a cestná zeleň, mestské lesy a lesné porasty, kvalitné zelené verejné priestory s funkčnou vegetáciou, ako aj ďalšie typy kvalitnej sídelnej zelene, zelené strechy, a vertikálna zeleň záhrady a ovocné sady, prvky udržateľného hospodárenia so zrážkovou vodou, mestské chránené územia vrátane lokalít Natura 2000 | Zelené cesty: – „greenways“, zelené pásy – „green belt“, systémy metropolitných a regionálnych parkov | Metropolitné oblasti so značným podielom kvalitných plôch zelene<br>Vrátane cezhraničných mestských zón | | | |
| | | Prírodné prepojenie (konektivita) | Živé ploty, prírodné a vytvorené kamenné steny, menšie lesné porasty, vodné plochy, neobhospodarované pásy, brehové porasty, prechodné ekosystémy medzi poľami a obhospodarovanou pôdou, trávnymi porastmi a lesmi | Multifunkčné a udržateľne hospodársky využívané poľnohospodárske krajiny, brehové systémy | Nadregionálne koridory, plochy so značným podielom extenzívneho<br>hospodárenia na poľnohospodárskej a lesníckej krajine a s mozaikovitou krajinnou štruktúrou | | | |
| | | Prepojenie Ľudskou činnosťou (konektivita) | Ekodukty, kanály, zelené premostenia, priechody a podchody pre živočíchy (napr. pre obojživelníky), rybochody,<br>cestná zeleň, ekologický koridor pozdĺž elektrického vedenia | Defragmentovaná krajina, zlepšenie koridorov pozdĺž dopravnej a energetickej infraštruktúry, migračné koridory, rieky bez umelých prekážok a bariér | Vytvárané prepojenia medzi prírodnými oblasťami a inými prvkami zelenej infraštruktúry v rámci Európy alebo v cezhraničných oblastiach | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Pokiaľ nebude do reformy krajinného plánovania zavrhnutá problematika a koncept „zelenej<br><br>infraštruktúry“ , uviazne text len v problematike ochrany prírody a biodiverzity bez dostatočného riešenia adaptácie sa na zmenu klímy. Tak ako sa konštatuje v časti Výzvy cit. „Územné systémy ekologickej stability, ktoré majú za cieľ vytvorenie krajinných sietí ekologickej stability naprieč štátom aj celou EÚ, sú síce vypracúvané a schvaľované, no ich uplatňovanie v praxi nie je dostatočné“. Opätovne zdôrazňujem, že ÚSES sa nezaoberá sa urbanizovaným prostredím, ani ľudskou činnosťou vytvorenými plochami zelene . Predstavuje teda len časť celkového systému zelenej infraštruktúry – ochranu prírody, čo je z pohľadu adaptácie na zmenu klímy nedostatočné . Zároveň sa síce ďalej konštatuje cit. „Hoci sú niektoré územia vyznačené ako významné, stáva sa, že ich pretnú infraštruktúrne, či priemyselné investície a narušia celistvosť tohto systému a tým ho výrazne poškodzujú“, nie je<br><br>nijako naznačené, ako sa tento problém vyrieši prijatím nového zákona, kde (okrem toho, že takýto prístup je prekonaný) nie je nijako načrtnuté, ako výstupy a dokumentácie vypracované na základe nového zákona budú zapracované do tvorby a procesom územného plánovania.<br><br>- K cieľom<br><br>Odvolávanie sa na implementovanie Európskeho Dohovoru o krajine (z roku 2005 ) bez<br><br>zavedenia nových prístupov a požiadaviek vyplývajúcich z ďalších výziev a to osobitne v<br><br>tomto komponente, ktorý sa zaoberá adaptáciou na zmenu klímy je nedostatočný ba priam<br><br>chybný krok. Nový zákon o krajinnom plánovaní totiž len „podporí udržanie krajinných štruktúr“, čo je v sídelnom prostredí nedostatočné. Úloha adaptácie v sídlach musí byť postavená na rovnakú úroveň ako ochrana prírody a biodiverzity. | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | - K časti Reforma ochrany prírody a hospodárenia s vodou v krajine<br><br>Už zo samotného názvu je zrejmé, že sa nezaoberá sídelným prostredím, čo znamená, že medzi výzvami nie sú zachytené hlavné problémy zrážkovej vody v sídlach. Tu sú potrebné minimálne nasledovné reformy:<br><br>- Novelizácia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách s previazanosťou na pripravovaný nový „Stavebný zákon a všetkých relevantných vyhlášok. Jasné zadefinovanie udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a odlíšenie zrážkovej vody, ako vody z povrchového odtoku od vody odpadovej.<br><br>- Okamžité riešenie (napríklad metodickým pokynom MŽP SR) nejasnosti pri kvalifikovaní vodných stavieb, kedy odpojenie zrážkovej vody od kanalizácie a jej vedenie do retenčnej nádrže a následné používanie na polievanie, ako aj vsakovacie rigoly, dažďové záhrady a pod. sú chápané ako vodná stavba a musia prechádzať veľmi zložitým vodoprávnym konaním, ktoré vytvára zbytočnú byrokratickú bariéru adaptačným opatreniam.<br><br>- Zmena v prístupe k zrážkovej vode a jej možnostiam vypúšťania do podzemných vôd (pomocou vsakovania) sa musia premietnuť aj do stavebných zákonov.<br><br>- Vypracovanie chýbajúcich metodík, noriem v oblasti udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami. Absencia na Slovensku akýchkoľvek metodík či noriem ohľadom udržateľného hospodárenia so zrážkovými vodami je trvalou prekážkou pri jeho uplatňovaní. Chýbajú dokumenty od terminológie cez metodické postupy.<br><br>- Zrušenie nariadenia č.491/2002 Z, na základe ktorého sa na parkoviská pre osobné automobily sa musia povinne inštalovať odstraňovače ropných látok a teda ich povrch musí byť vodonepriepustný. Zvyškové ropné látky sa úspešne odstránia prechodom cez humusovú vrstvu zelene, tak je tomu všade v zahraničí, aj v Českej republike.<br><br>- Zmena spôsobu výpočtu množstva vôd z povrchového odtoku odvádzaných do verejnej kanalizácie je vydaný Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 397/2003 k zákonu č. 442/2002 Z. z. zákon o verejných | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach. | | | |
| ČSÚZ | 1) do časti digitalizácia doplniť "zabezpečenie Digitálneho vzdelávacieho obsahu" (DVO) pre všetky stupene a druhy škôl.<br>Vysvetlenie: Ide predovšetkým o využívanie HW technológii, ktoré sa plánujú do škôl zakúpiť. História aj súčasná doba nám už poukázala na fakt, že iba hardvér nestačí k dištančnému vzdelávaniu.Preto,aby sme efektívne vedeli žiakov vzdelávať "na diaľku" je nevyhnutný digitálny vzdelávací obsah, ktorý je podporným nástrojom učiteľa pre vyučovanie a učenia sa žiakov. Vo svete je množstvo digitálneho obsahu pre vzdelávanie, stačí iba zakúpiť licencie a lokalizovať na slovenské reálie. Pozn.: Vnímame nedostatočnú náhradu zverejňovať iba videá, ktoré si pripravili učiteia...<br>2) Materiál by nemal operovať výstupmi a finančným krytím aktivít, ku ktorým ešte nebola schválená legislatívna zmena ("Školský zákon"), nakoľko k novele zákona je významný celospoločenský nesúhlas a požiadavka na zmenu novely zákona, vrátane navrhovanej transformácie poradenského systému.<br>3) Plán obnovy by nemal mať duplicitné financovanie, napr: Kurikulárna transformácia je už tretí rok financovaná v ŠPÚ zo štátneho rozpočtu a plánuje sa až do r.2025. Nikto nevysvetlil, aký je prienik a potreba dvojitého financovania tej istej aktivity štátnej inštitúcie , ktorá by už t.č. mala po troch rokoch riešenia disponovať s určitými výstupmi!!! (Pre porovnanie: Obsahová reforma p.ministra Mikolaja trvala jeden rok!!!)<br>4) Štátna rozpočet vynakládá ročně cca 12 mil na učebnice. V Pláne obnovy nebolo definované, pre jaký účel má byť duplicitně financovaný nákup učebníc do škol?<br>Na kurikulárnu transformáciu a učebnice je vyčlenených vyše 50 mil. Eur. Je nutné vysvetliť duplicitné financovanie a reálne výdavky, ktoré sú v tejto súvislosti plánované v rezorte školstva. | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku.<br>Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |
| ČSÚZ | 1)Navrhujeme doplniť Celoživotné vzdelávanie, ako záasadný komponent prebiehajúcich celospoločenských, ekonomických a hospodárskych zmien v spoločnosti, ktoré majú významný dopad na trh práce. Je hazardom spoločnosti, ak tejto téme nevenuje enormnú pozornosť. Tým sa diskvalifikuje veľká skupina obyvateľstva v uplatnení sa na rýchle meniacom sa trhu práce.<br>2) Navrhujeme doplniť Digitálny vzdelávací obsah a nové technológie | Z | N | Predložený text nie je možné považovať za pripomienku.<br>Daný podnet berie predkladateľ na vedomie. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | vzdelávania ako neoddeliteľnú súčasť nákupu hardvéru do vzdelávacích inštitúcií.<br>3) Navrhujeme vytvoriť štandrdy technologického zabezpečenia škôl a školských zariadení (HW/SW/DVO/ IT kompetencie žiakov a učiteľov: edukácia) vzhľadom na to, že každá škola disponuje rôznym množstvom a kvalitou IT zariadení.<br>4) Navrhujeme doplniť časť o aktivity zabezpečujúce vzdelávanie Slovenských občanov žijúcich v zahraničí, predovšetkým ide o výučbu materinského jazyka a zachovanie národnej identity tak,aby sa po návrate do SR mohli bez problémov začleniť do vzdelávacieho systému. | | | |
| Verejnosť | Navrhujeme doplniť kľúčové míľniky z hľadiska ochrany klímy, ktoré určuje aj legislatíva EÚ, respektíve ich nastavenie pre Slovensko. Tento systémový nedostatok spočíva v tom, že Slovensko nemá vypracovaný model na dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050 a ani jasnú trajektóriu k cieľu aspoň 55 % zníženia emisií oproti roku 1990 do roku 2030. V kontraste s tým model pre Integrovaný národný energetický a klimatický plán SR (ďalej len INEKP) rátal s minimálnym navyšovaním emisií na 40 % do roku 2030. Údaje o obnoviteľných zdrojoch budú tiež revidované pravdepodobne za posledných desať rokov. Týmito nedostatkami zrejme súvisí aj absencia niektorých konkrétnych cieľov a postupov implementácie, napríklad nie je uvedené, o koľko sa zvýši podiel obnoviteľných zdrojov energie, ani kvantifikácia prínosov, či ako opatrenia prispejú k napĺňaniu klimatických záväzkov. Na efektívne použitie prostriedkov z Fondu obnovy a odolnosti je tento krok nevyhnutný. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Spracovateľ pripomienky musí spĺňať prísne environmentálne kritéria na základe „Do No Significant Harm“ princípu pre každé opatrenie nachádzajúce sa v pláne obnovy a odolnosti. Národný model na dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2050 so stratégiou dosiahnutia cieľa aspoň 55% zníženia emisií oproti 1990 do roku 2030 je potrebné najprv vypracovať a prijať na legislatívnej úrovni. |
| Verejnosť | K riešeniu problému energetickej chudoby.<br>Odôvodnenie:<br>V návrhu Plánu obnovy a odolnosti je len vágne konštatované prihliadnutie na aspekt energetickej chudoby. Nikde nie je spomenuté žiadne pravidlo, ktoré by zabezpečovalo, že skutočne dôjde aj k riešeniu tohto problému, žiadna alokácia zdrojov.<br>Táto pripomienka je zásadná. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Spracovateľ pripomienky vyhodnotil, že do plánu obnovy a odolnosti nemôžeme záväzne zahrnúť pravidlá riešenia energetickej chudoby nakoľko téma energetickej chudoby nie je legislatívne uchopená a právne definovaná. Pri implementácií však budeme prihliadať na citlivé skupiny trpiace energetickou chudobou a v prípade ak to bude možné tomu prispôsobíme dotačné schémy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Na strane 3, 7 navrhujeme zmeniť text nasledovne:<br>Navrhujeme upraviť výraz "Klimatické zmeny" za správny názov "klimatická zmena".<br>Odôvodnenie:<br>Podľa IPCC sa v súčasnosti rozlišuje medzi pojmami "zmeny klímy" alebo klimatické zmeny a "zmena klímy" alebo klimatická zmena. Kým množné číslo sa používa prevažne pre zmeny klímy prirodzeného charakteru, pojem klimatická zmena rozumieme tie, ktoré súvisia s antropogénne/človekom podmieneným rastom skleníkového efektu atmosféry od začiatku priemyselnej revolúcie. | O | A | Rozpor bol odstránený. Strany sa dohodli na zmene formulácie „klimatická zmena" v kapitole 1 na s.3 a s.7. |
| Verejnosť | Na viacerých miestach tejto kapitoly sú v spojitosti so zelenou ekonomikou zmienky o "raste". Príklad je na strane 4:. "Zelená ekonomika podporí environmentálnu udržateľnosť, kvalitu života a prispeje k rozvoju zelených inovácií ako jedného zo zdrojov hospodárskeho rastu."<br>Rovnako na strane 9 v kapitole: Hlavné výzvy v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Navrhujeme preformulovať tieto časti, aby zelená ekonomika nebola spájaná s konceptom hospodárskeho rastu.<br>Odôvodnenie:<br>Európska environmentálna agentúra (EEA) považuje hospodársky rast za hnaciu silu súčasnej klimatickej a ekologickej krízy, keďže priamo súvisí s nárastom výroby, spotreby a využívania zdrojov a má negatívny vplyv na životné prostredie a ľudské zdravie. EEA taktiež vážne spochybňuje názor, že je možné dosiahnuť dlhodobé oddelenie hospodárskeho rastu od zvyšujúceho sa tlaku na životné prostredie a vyzýva k prehodnoteniu vnímanie pokroku alebo zvyšovanie životnej úrovne prostredníctvom kategórie rastu. Podľa EEA by mali opatrenia EÚ a členských štátov presadzovať nielen technologické zmeny, ale taktiež spoločenské zmeny a zmeny vo všetkých sférach výroby a spotreby. Keďže rast je podmienený kultúrne, politicky a inštitucionálne, je nevyhnutné, aby dokumenty, ktorých cieľom je skutočne udržateľná a odolná budúcnosť Slovenska zohľadňovali všetky faktory, ktoré ju môžu ohroziť. | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Strany sa dohodli na zmene formulácie v kapitole 1 explicitne na s.4, že sa v súvislosti so zelenou ekonomikou nebude uvádzať zmienka o hospodárskom raste. V prípade kapitole 1 na s.9 sa jedná o názov piliera v zmysle nariadenia o mechanizme plánu obnovy a odolnosti. |
| Verejnosť | Na strane 23 navrhujeme zmeniť text nasledovne:<br><br>Ministerstvo financií SR, ako aj ďalší vykonávatelia reforiem, zapoja v súlade so zákonom o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti rôznych stakeholderov, na základe princípu partnerstva do implementácie plánu | Z | ČA | Návrh úpravy textu MFSR:<br>Text bude upravený nasledovne:<br>Kapitola 3 - 5.4. Zapojenie zainteresovaných strán v procese implementácie<br>V záujme dostatočného zapojenia odbornej verejnosti a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnovy. Tento mechanizmus - jeho forma a harmonogram - bude vypracovaný v najbližších mesiacoch.<br><br>Odôvodnenie:<br>V záujme zvýšenia kvality implementácie investícií a reforiem navrhujeme "kľúčových partnerov" zapojiť do implementácie plánu obnovy na základe obdobného mechanizmu ako funguje v rámci systému riadenia EŠIF. Princíp partnerstva pri nastavovaní výziev aj monitoringu implementácie navrhujeme doplniť aj do zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, ktorý je aktuálne v medzirezortnom pripomienkovom konaní. | | | zabezpečenia štruktúrovaného dialógu s kľúčovými partnermi vo fáze implementácie plánu obnovy, bude vytvorená Rada vlády pre Plán obnovy a odolnosti SR (ďalej iba ako „Rada") ako poradný orgán vlády Slovenskej republiky pre otázky týkajúce sa implementácie Plánu obnovy a odolnosti SR. Kompetencie rady, jej postavenie, úlohy, zásady organizácie a činností, zoznam jej členov, štatút Rady a rokovací poriadok budú vypracované v období po odovzdaní plánu obnovy do Európskej komisie. Rada bude pôsobiť v súlade s ústavným postavením a činnosťou vlády. Vo svojej činnosti sa bude riadiť Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, právne záväznými aktmi Európskej únie, Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky a uzneseniami vlády Slovenskej republiky.<br><br>Stanovisko predkladateľa:<br>Oceňujeme vyjadrenie úmyslu zapojiť verejnosť do implementácie Plánu obnovy a odolnosti a oceňujeme váš plán zriadiť Radu vlády pre Plán obnovy a odolnosti SR („Radu"). Navrhované znenie však neodráža princíp partnerstva, ktorý okrem iných zahŕňa aj zapojenie mimovládnych organizácií a samospráv ako kľúčových stakeholderov. Naviac sa obávame, že ak Rada bude mať len poradný charakter bude fungovanie takéhoto orgánu len formálne.<br><br>Sme preto pripravení ďalej rokovať o konkretizácii fungovania Rady (v návrhu uvádzané: od kompetencií až po štatút) a to v rámci rozporového konania k našim pripomienkam k návrhu zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti , a prípadne na ďalších rokovaniach po odovzdaní plánu obnovy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Akékoľvek investície, ktoré smerujú k opatreniam na zmiernenie klimatickej zmeny, by sa mali riadiť taxonómiou EÚ.<br><br>Odôvodnenie:<br>Je dôležité sa zamerať na také investície, ktoré pomôžu naplniť ciele v oblasti Európskej Zelenej dohody a ktoré môžu byť považované za udržateľné. Aby nevznikali nejasnosti ohľadom podstaty udržateľnosti a aktivít, ktoré môžu byť označované za udržateľné, vznikla taxonómia EÚ a odporúčame tento klasifikačný nástroj zohľadniť aj pri vyhotovení Plánu obnovy a odolnosti. | O | A | Rozpor bol odstránený. Spracovateľ pripomienky je povinný uplatniť princíp „Do No Significant Harm“, ktorý stanovuje technické usmernenie vyplývajúce z nariadenia o pláne obnovy a odolnosti 2020/0104 (COD) schváleného Európskym parlamentom a Európskou radou z decembra 2020. Z podstaty uplatnenia tohto princípu je pripomienka považovaná za akceptovanú. |
| Verejnosť | Na strane 1 kapitoly 3 - Doplnkovosť a implementácia Plánu navrhujeme doplniť na koniec časti 2.1. text tohto znenia:<br>Pri príprave plánu obnovy a odolnosti slúži Národný energetický a klimatický plán ako analytický podklad a zároveň referenčný rámec pripravovaným reformám a investíciám. Do 31. 12. 2021 preto Ministerstvo hospodárstva, v spolupráci s ďalšími zodpovednými orgánmi zabezpečí, že Integrovaný národný energetický a klimatický plán bude aktualizovaný tak, aby zodpovedal aktuálnym cieľom v rámci prechodu na uhlíkovo neutrálnu spoločnosť.<br><br>Odôvodnenie:<br>V poučení pre členské štáty k RFF na str. 41 je uvedené, že členské štáty by mali vo svojom Pláne Obnovy a Odolnosti poskytnúť informácie o tom, ako zabezpečia konzistentnosť a komplementárnosť plánu s INEKP a o tom, ako by bolo možné pomocou Plánu obnovy a odolnosti urýchliť konkrétne investície alebo politiky a opatrenia stanovené v INEKP.<br>Vzhľadom na to, že Slovenský INEKP je neaktuálny a nie je v zhode s aktuálnymi cieľmi SR v oblasti dosiahnutia uhlíkovej neutrality, je základným predpokladom efektívnosti reforiem a investícií z Plánu obnovy a odolnosti aktualizácia INEKP Preto navrhujeme, aby Ministerstvo Hospodárstva v koordinácií s ďalšími zodpovednými orgánmi zabezpečili aktualizáciu plánu, ako základného predpokladu úspešnej implementácie jednotlivých opatrení Plánu Obnovy a odolnosti, a to najneskôr do začiatku implementácie opatrení Plánu. | O | ČA | Strany sa dohodli na čiastočnej akceptácii. Národný energetický a klimatický plán je a bude analytickým podkladom a referenčným rámcom pri príprave plánu obnovy. Zároveň nie je možné zabezpečiť aktualizáciu Národného energetického a klimatického plánu do 31.12.2021. V jeho ďalšej aktualizácii bude zohľadnená európska legislatíva, ktorej prijatie je plánované v priebehu roku 2021. Zástupca pripomienkujúceho subjektu Juraj Melichár rešpektuje čiastočnú akceptáciu pripomienky. Zároveň vyjadril ochotu podieľať sa a spolupracovať na jeho revízii. |
| Verejnosť | Navrhujeme reformu 3. Reforma regulačného rámca v oblasti podpory OZE doplniť o text: "vrátane definovania kritérií udržateľného využívania | Z | N | Rozpor trvá. MHSR pripomína, že reforma regulačného rámca pre OZE obsahuje transpozíciu smernice 2018/2001 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | obnoviteľných zdrojov energie ako vládneho strategického dokumentu"<br><br>Odôvodnenie:<br>Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 stanovuje, že do roku 2020 budú mať všetky druhy obnoviteľných zdrojov výroby energie vypracované a prijaté kritériá udržateľného využívania. Ministerstvo životného prostredia čiastočne implementovalo Kritériá udržateľného využívania biomasy pre operačné programy. | | | (RED II). Táto požiadavka takto zamýšľaný obsah reformy presahuje. MFSR podotýka, že POO musí spĺňať veľmi prísne DNSH kritériá takže z pohľadu MFSR je toto splnené, ale nie je možné akceptovať pripomienku zaradenia kritéria vo forme vládneho strategického dokumentu. |
| Verejnosť | Navrhujeme vylúčiť drevnú biomasu z podpory pre Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering).<br>Odôvodnenie:<br>Z hľadiska vplyvu na zmenu klímy je biomasa výrazne horšia (230 g CO2eq/kWh) v porovnaní so solárnou (48 g CO2eq/kWh), geotermálnou (38 g CO2eq/kWh) alebo veternou energiou (12 g CO2eq/kWh).<br>Na rozdiel od ostatných OZE, ktoré sa obnovujú priebežne, garancia priebežnej a dlhodobej stability získavania energie z biomasy v konkrétnom regióne nie je automatická. Za obnoviteľný zdroj by sa mala považovať iba biomasa, ktorej využívanie neohrozuje regeneračný potenciál a ekologickú stabilitu lokality, z ktorej pochádza ani poskytovanie iných dôležitých ekosystémových služieb ako retencia vody, ukladanie uhlíka, ochrana pôdy a biodiverzity. Dlhodobý rast kalamitnej ťažby dreva v lesoch Slovenska spolu s rozmachom trhu s tuhými biopalivami spoľahlivo signalizujú budúce problémy stability produkcie drevnej biomasy a mimoprodukčných ekosystémových služieb. | Z | ČA | MHSR navrhuje ponechať možnosť modernizácie zariadení využívajúcich biomasu v súlade s legislatívou SR, EÚ a rešpektovania prísnych kritérií vyplývajúcich z nariadenia o RRF. V prípade biomasy je teda potrebné aby spĺňala kritérium DNSH a úsporu 80% emisií skleníkových plynov. |
| Verejnosť | Na strane 5 a 20 navrhujeme zmeniť text nasledovne:<br>„K zlepšeniam energetickej efektívnosti bude potrebné pristupovať vždy, keď budú environmentálne výhodnejšie a zároveň nákladovo efektívnejšie, než ekvivalentné riešenia na strane dodávky.“ a „k akýmkoľvek riešeniam na strane dodávky energie, vrátane budovania OZE, sa pristúpi len vtedy, keď budú environmentálne výhodnejšie a zároveň nákladovo efektívnejšie než opatrenia energetickej efektívnosti.“<br>Odôvodnenie:<br>Princíp prvoradosti energetickej efektívnosti má nezastupiteľnú úlohu v smerovaní k uhlíkovej neutralite. Nemôžeme len nahradiť fosílne palivá za obnoviteľné zdroje energie, pretože pri súčasnom plytvaní energiou už | Z | N | Rozpor trvá. MHSR ide cez plán obnovy podporiť iba obnoviteľné zdroje, ale ani po rozporovom konaní nie je úplne jasné, čo pripomienkujúci subjekt pripomienkou chcel dosiahnuť. Princíp energetickej efektívnosti bude zohľadnený v energeticko-klimatickom pláne. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | jednoducho nezostane dostatočné množstvo materiálov na výrobu OZE a emisií skleníkových plynov, ktoré ešte môžeme vypustiť, aby sme splnili ciele Parížskej dohody. | | | |
| Verejnosť | Na strane 7 navrhujeme zmeniť text nasledovne:<br>Zvýšenie výrobnej kapacity elektrickej energie z OZE v súlade s požiadavkami Integrovaného národného energetického a klimatického plánu a súvisiacimi odporúčaniami Európskej komisie k tomuto plánu.<br>Odôvodnenie:<br>Nedávno zverejnené informácie SHMÚ o prepočítavaní podielu OZE za poslednú dekádu výrazne podrývajú autoritu projekcií vývoja OZE v schválenom INEKP. Európska komisia odporúča Slovensku stanoviť 24 % podiel OZE do roku 2030 a Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu a OZE (SAPI) až 25,6 % podiel. | Z | N | Rozpor trvá. Táto pripomienka úzko súvisí aj s pripomienkou č. 1 a revíziou Národného energetického a klimatického plánu. MHSR vníma, že je odporúčania komisie potrebné brať na vedomie aj keď sú nezáväzné ale teraz nie je hlavnou otázkou čo hovoria odporúčania ale konkrétne číslo (24%). Dnes povedať zvýšenie na aké % sa chceme kedy dostať by sme predbiehali rokovania a potom aj samotnú prípravu revidovanej verzie Národného energetického a klimatického plánu. MHSR pripomína, že v pláne je kvantifikovaný prínos investícií (100 mil. eur – 130 MW novej inštalovanej kapacity OZE). |
| Verejnosť | Na strane 8 navrhujeme doplniť „samosprávy, komunity vyrábajúce energiu z OZE (SOZ) podľa smernice (EÚ) 2018/2001 a samospotrebitelia“ do časti Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE - Adresát nasledovne:<br>Adresát:<br>· Podnikateľské subjekty, samosprávy, komunity vyrábajúce energiu z OZE (SOZ) podľa smernice (EÚ) 2018/2001, samospotrebitelia<br>Odôvodnenie:<br>Európska legislatíva a čiastočne aj INEKP na roky 2021-2030 uvádzajú a zvyšujú podporu pre samosprávy, komunity vyrábajúce energiu z OZE a samospotrebiteľov v sektore OZE. | Z | N | Rozpor trvá. Pripomienka nebola akceptovaná z dôvodu požiadavky EK o čo možno najjasnejšie definovanie deliacich línií medzi rôznymi zdrojmi financovania. V tejto súvislosti je podpora samospotrebiteľov plánovaná primárne prostredníctvom EŠIF. |
| Verejnosť | Na strane 24 navrhujeme doplniť text nasledovne:<br>Investičné prostriedky by mali byť prideľované na základe výsledkov technologicky neutrálnej aukcie, pričom hlavným kritériom budú náklady na MWh vyrobenej elektriny s prihliadnutím na environmentálnu udržateľnosť.<br>Odôvodnenie:<br>Princíp nákladovej efektívnosti neberie do úvahy dlhodobý cieľ uhlíkovej neutrality najneskôr do roku 2050. Slovensko ešte nemá dopracovaný model uhlíkovej neutrality, preto to treba zohľadniť. | Z | N | Rozpor trvá. Investičné prostriedky budú prideľované v súlade s legislatívou SR, EÚ a s ohľadom na rešpektovanie prísnych kritérií vyplývajúcich z nariadenia o RRF. Tieto kritéria budú došpecifikované priamo v texte komponentu a budú sa vzťahovať na výzvy v ktorých bude tiež explicitne spomenuté, že podporené budú len projekty, ktoré tieto kritéria spĺňajú. V prípade biomasy je napr. potrebné aby podporené projekty spĺňali kritérium DNSH a úsporu 80% emisií skleníkových plynov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Navrhujeme posilniť finančnú alokáciu komponentu OZE a energetická infraštruktúra celkovo o 230 mil. EUR, a to nasledovným spôsobom: Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE o 100 mil. EUR, Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE (repowering) o 80 mil. EUR, Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE o 50 mil. EUR.<br>Odôvodnenie:<br>Aktuálne navrhnutá alokácia pokrýva len menšiu časť potrebných nákladov na navrhnuté systémové reformy a investície. Najviac sa tento deficit financovania prejaví v investíciách do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE, kde sú merné investičné náklady v prípade bioplynových staníc odhadované na úrovni 1,5 - 2 mil. EUR/MW, čo znamená, že pokiaľ by sa investičná podpora alokovala len na tieto typy zariadení, potom by navrhovaná alokácia postačovala na modernizáciu len jednej tretiny z celkového počtu 122 MW zariadení. | Z | N | Rozpor trvá. MFSR uvádza, že alokácia sa už zo 100 mil. eur navyšovala na hodnotu 220 mil. eur a zároveň sú na túto oblasť alokované aj prostriedky zo zdrojov EŠIF. Ján Karaba (SAPI) vyjadril obavu, že pri súčasnej výške alokácie nie je možné splniť ciele definované v pláne obnovy. Podklady na základe, ktorých vyjadril svoju obavu pošle zástupcom MHSR a MFSR. |
| Verejnosť | Pre komponent OZE a energetická infraštruktúra navrhujeme do cieľov jednotlivých investičných oblastí doplniť konkrétne minimálne hodnoty predpokladaného zvýšenia inštalovaného výkonu nových zdrojov elektriny z OZE, ako aj hodnoty inštalovaného výkonu pre modernizáciu existujúcich zdrojov elektriny z OZE a zároveň predpokladanej kapacity zariadení pilotných projektov skladovania energie, vrátane výroby vodíka z elektriny z OZE.<br><br>Odôvodnenie:<br>Doplnenie cieľov podľa uvedeného návrhu posilní relevantnosť tohto komponentu a jasnú orientáciu na nákladovo efektívne výsledky navrhovaných investícií. Zároveň sa tým deklaruje väčšia spojitosť s reformným zámerom "Power up" a zlepší sa posúditeľnosť komponentu z hľadiska kontrolných mechanizmov EÚ. | O | A | Rozpor bol odstránený. Ciele pre jednotlivé investície sú súčasťou tabuľky Excel, ktorá je prílohou komponentu. |
| Verejnosť | Na strane 3 navrhujeme, aby text "Administratívne prekážky výstavby nových zariadení na výrobu elektriny z OZE" znel nasledovne:<br><br>● Existujúci proces prípravy investícií v energetike na Slovensku je administratívne komplikovaný, málo transparentný, neefektívny a preto neúmerne predlžuje trvanie prípravy a povoľovania projektov nových zdrojov | O | ČA | Doplní sa text zo smernice. Návrh textu: „V zmysle článku 42 Smernice o vnútornom trhu s elektrinou je potrebné zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav zaviesť transparentné a efektívne postupy nediskriminačného pripojenia nových zdrojov a zariadení na ukladanie energie |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | OZE.<br>● V zmysle článku 16 Smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov je potrebné zabezpečiť zjednodušenie a skrátenie povoľovacích procesov pre nové zdroje na výrobu elektrickej energie.<br>● V zmysle článku 42 Smernice o vnútornom trhu s elektrinou je potrebné zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav zaviesť transparentné a efektívne postupy nediskriminačného pripojenia nových zdrojov a zariadení na ukladanie energie do prenosovej alebo distribučnej sústavy.<br>● Orgány územnej samosprávy by mali zahrnúť ustanovenia týkajúce sa integrácie a využívania OZE pri územnom plánovaní, výstavbe a obnove územnej infraštruktúry, priemyselných, obchodných, obytných zón ako aj energetických infraštruktúr do svojich územných plánov.<br><br>Odôvodnenie:<br>Ide o spresnenie textu v spojitosti s požiadavkami Smernice EÚ 2018/2001, ktoré sa týkajú povoľovacích procesov pre nové zariadenia OZE, a o doplnenie textu v zmysle Smernice EÚ 2019/944, ktoré sa týka procesu pripájania nových zdrojov a zariadení na ukladanie energie. | | | do prenosovej alebo distribučnej sústavy.“ Vety „V zmysle článku 16 Smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov je potrebné zabezpečiť skrátenie povoľovacieho procesu pre nové zdroje na výrobu elektrickej energie.“ a „Orgány územnej samosprávy by mali zahrnúť ustanovenia týkajúce sa integrácie a využívania OZE pri územnom plánovaní, výstavbe a obnove územnej infraštruktúry, priemyselných, obchodných, obytných zón ako aj energetických infraštruktúr do svojich územných plánov.“ sa už nachádzajú v texte na str. 3. |
| Verejnosť | Na strane 5 navrhujeme doplniť text nasledovne:<br>V 2. Reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky<br>Žiadame doplniť podmienku aby reforma regulačného rámca v oblasti elektroenergetiky minimálne dodržala aktuálnu úroveň účasti verejnosti na rozhodovaní a úroveň posudzovania vplyvov na životné prostredie (s výnimkou posudzovania dopadov na klimatickú zmenu, kde je potrebné doplniť úpravu v zákone o EIA a túto novú úpravu následne reflektovať v tejto reforme). Inými slovami, aby ustanovenia týkajúce sa participácie a posudzovania environmentálnych dopadov neboli v rámci “zefektívnenia procesov” oslabené.<br>Odôvodnenie:<br>Je zrejmé, že zefektívnenie / digitalizácia povoľovacieho procesu sú žiadané a samé o sebe sú dobrým prístupom, avšak nesmú zasiahnuť resp.byť prioritizované pred inými hodnotami, ktoré chráni aj Ústava SR: ochrana zdravia, životného prostredia, prístup k informáciám a k rozhodovaniu o životnom prostredí. | Z | ČA | Strany sa dohodli na tom, že sa jedná skôr o podnet ako o konkrétnu pripomienku, ktorá by mohla byť zapracovaná do textu. Dana Mareková sa vyjadrila, že hoc nešťastne naformulované, tak naozaj žiadajú zaradenie tejto informácie do textu POO. MFSR podotýka, že participácia občanov bude primárne riešená v kapitole 3. MFSR informovalo 7.4.2021 ohľadom zriadenia Rady vlády pre Plán obnovy a odolnosti, ktorá bude slúžiť ako platforma na participáciu stakeholderov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Žiadame slovo "skrátenie" nahradiť slovom "zefektívnenie" povoľovacieho procesu a doplniť podmienku, aby bola zároveň minimálne dodržaná aktuálna úroveň účasti verejnosti na rozhodovaní a úroveň posudzovania vplyvov na životné prostredie (s výnimkou posudzovania dopadov na klimatickú zmenu, kde je potrebné doplniť úpravu v zákone o EIA a túto novú úpravu následne reflektovať pri povoľovaní). Inými slovami, aby ustanovenia týkajúce sa participácie a posudzovania environmentálnych dopadov neboli v rámci "zefektívnenia procesov" oslabené.<br><br>Odôvodnenie:<br>Je zrejmé, že podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie je potrebná, len je potrebné nájsť vhodnú formu. Zefektívnenie povoľovacieho procesu samé o sebe je dobrým prístupom, avšak nesmie zasiahnuť resp.byť prioritizované pred inými hodnotami, ktoré chráni aj Ůstava SR: ochrana zdravia, životného prostredia, prístup k informáciám a k rozhodovaniu o životnom prostredí. | Z | ČA | MHSR vie súhlasiť s nahradením slová skrátenie slovom zefektívnenie. Dana Mareková súhlasí s čiastočnou akceptáciou keďže proces participácie bude zohľadnený v kapitole 3. |
| Verejnosť | Na strane 4 navrhujeme upraviť text nasledovne:<br>„- Priama spotreba tuhých fosílnych palív, odpadu, PLG LPG a plynového oleja a nafty sa ukončí najneskôr do roku 2030 a pre fosílny zemný plyn do roku 2035.<br>- Zníži sa úroveň emisií uhlíka v plyne o 25 % do roku 2030 2050."<br>Odôvodnenie:<br>U LPG ide pravdepodobne len o preklep. Tieto ustanovenia je nutné porovnať s pripravovaným modelom uhlíkovej neutrality v rámci aktualizovanej Nízkouhlíkovej stratégie SR. Fosílne palivo zemný plyn má porovnateľné dopady na klímu ako uhlie pri započítaní únikov metánu. Podľa dokumentu EBRD sa emisie skleníkových plynov u zemného plynu pohybujú okolo 625-925 gCO2eq/kWh v závislosti od 2-5 % únikov metánu pri 20 ročnom potenciáli globálneho otepľovania. Pre porovnanie uhlie má emisie na úrovni 910 gCO2eq/kWh. Európska investičná banka prestáva z dôvodu ochrany klímy financovať projekty s emisiami skleníkových plynov nad 250 gCO2eq/kWh po roku 2021. Technická správa k taxonómii udržateľných investícií EÚ z marca 2020 uvádza dokonca hodnotu 100 gCO2/kWhe pre plynové a obnoviteľné zdroje, ktorá sa bude navyše každých 5 rokov znižovať smerom k uhlíkovej neutralite v roku 2050. | Z | N | Text uvedenej citácie je z dlhodobej stratégie obnovy fondu budov. Text v uvedenej stratégií hovorí o predpokladoch možného vývoja. Fosílne palivá bude možné v nejakej podobe využívať až do roku 2050 preto s pripomienkou nesúhlasíme. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Na strane 30 navrhujeme opraviť text nasledovne:<br>solárnych fotovoltických a fototermických systémov.<br>Odôvodnenie:<br>Pravdepodobne ide len o preklep. | O | A | Text upravený. |
| Verejnosť | Na strane 9 navrhujeme zmeniť text nasledovne:<br>„Vyše 110 tisíc domácností stále kúri tuhými palivami, ktoré by mohli byť nahradené nízkoemisnými opatreniami šetrnejšími kotlami.“<br>Odôvodnenie: Predpoklad, že ľudia, ktorí spaľujú tuhé palivá od odpadu po biomasu, prejdú na drahšie palivo – zemný plyn je podľa nášho názoru nesprávny. Príklady dobrej praxe ukazujú, že princíp prvoradosti energetickej efektívnosti je veľmi dôležitý pri riešení energetickej chudoby, napríklad podpora obnovy domov vo Veľkej Británii, Francúzsku a pod. | Z | ČA | Navrhujeme novú citáciu Vyše 110 tisíc domácností stále kúri tuhými palivami, ktoré by mohli byť nahradené nízkoemisnými technológiami vrátane nízkoemisných kondenzačných plynových zariadení. |
| Verejnosť | Na strane 29 navrhujeme zmeniť text nasledovne:<br>Climate change mitigation X X<br>„Investícia bude okrem iného zahŕňať výmenu vykurovacích systémov na báze uhlia/oleja a zastaraných plynových kotlov za nízkoemisné zariadenia plynové kondenzačné kotly, pričom výmena kotlov bude vždy súčasťou komplexnej obnovy domu vrátane zateplenia a výmeny okien.“<br>Odôvodnenie:<br>Vplyv podpory 50 miliónov eur aj na kotle na fosílny zemný plyn je nevyhnutné posúdiť z hľadiska mitigácie klimatickej zmeny. V komponente sa spomínajú aj solárne systémy. Existujú tiež iné OZE opatrenia v oblasti teplárenstva. Zemný plyn má porovnateľné dopady na klímu ako uhlie pri započítaní únikov metánu. Podľa dokumentu EBRD sa emisie skleníkových plynov u zemného plynu pohybujú okolo 625-925 gCO2eq/kWh v závislosti od 2-5 % únikov metánu pri 20 ročnom potenciáli globálneho otepľovania. Pre porovnanie uhlie má emisie na úrovni 910 gCO2eq/kWh. Európska investičná banka prestáva z dôvodu ochrany klímy financovať projekty s emisiami skleníkových plynov nad 250 gCO2eq/kWh po roku 2021. Technická správa k taxonómii udržateľných investícií EÚ z marca 2020 uvádza dokonca hodnotu 100 gCO2/kWhe pre plynové a obnoviteľné zdroje, ktorá sa bude navyše každých 5 rokov znižovať smerom k uhlíkovej neutralite v roku 2050. | Z | ČA | Všetky investície v rámci jednotlivých komponentov budú opätovne posudzované na DNSH. Je možné, že uvedená pripomienka bude v rámci opätovného posudzovanie DNSH automaticky zapracovaná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Navrhujeme v časti „Investície - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov“ do odseku „Ciele“ nasledujúci bod:<br>„Pri návrhu a realizácii stavebno-technických opatrení, ktorých cieľom bude zvýšiť energetickú hospodárnosť budovy, je cieľom klásť dôraz na zachovanie pôvodnej architektúry z hľadiska zachovania historickej a pamiatkovej hodnoty.“ | O | N | Zachovanie pamiatkovej hodnoty a pôvodnej architektúry je dostatočné spomenú už v predloženom návrhu komponentu a nie je potrebné dodatočne vkladať uvedený text. |
| Verejnosť | Navrhujeme doplniť v časti „Investície - Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov“ do odseku „Implementácia“ nasledujúci bod:<br>„Na realizáciu opatrení spojených so zvyšovaním energetickej efektívnosti bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z,z, o energetickej efektívnosti.“<br><br>Odôvodnenie:<br>Z dôvodu požiadavky na priemernú minimálnu výšku úspor primárnej energie (30 %) navrhujeme umožniť správcom a vlastníkom historických a pamiatkovo chránených budov využiť model garantovanej energetickej služby. Z hľadiska potenciálu zníženia primárnej energie v historických a pamiatkovo chránených budovách je možné uvažovať primárne s opatreniami na strane zdroja energie, riadenia a regulácie spotreby tepla, nie však na strane tepelnej obálky budovy čo podporuje práve využitie modelu garantovanej energetickej služby, nakoľko sa jedná o investície s krátkou dobou návratnosti | O | N | Použitie garantovanej energetickej služby nie je vhodné pri obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov s uvedenou pripomienkou nesúhlasíme. |
| Verejnosť | Navrhujeme doplniť v časti „Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov“ do odseku „Implementácia“ upraviť nasledujúci bod takto:<br><br>Program zahŕňa nasledovné opatrenia: zateplenie<br>obvodových stien, strechy, stropu a podláh, výmena okien a dverí, výmena zdroja energie, vodozádržné opatrenia, kompostér, tieniaca technika, solárne termické a fotovoltické systémy, tepelné čerpadlá, systém riadeného vetrania a spätného získania tepla z odpadného vzduchu alebo vody (rekuperácia). Každé z<br>opatrení má svoju technickú špecifikáciu, vlastnú intenzitu podpory a maximálnu<br>výšku dotácie. Súčasťou bude príspevok na odborný energetický posudok a projektovú dokumentáciu. | Z | ČA | Uvedené odporúčanie navrhovaného textu posúdime v odhadovanými investičnými nákladmi. Opatrenia, ktoré bude možné zahrnúť v rámci odhadovaných investičných nákladov budú zahrnuté do textu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie:<br>Navrhujeme presnejšie definovať podporované opatrenia a doplniť opatrenia, ktoré zvyšujú energetickú hospodárnosť alebo adaptačné opatrenia ale v popise sa nenachádzajú. Program by mal zároveň zahŕňať príspevok na odborný posudok a projektovú dokumentáciu | | | |
| Verejnosť | Žiadame aby prioritizácia úsekov na rekonštrukciu pri samotnej implementácii komponentu viac zohľadňovala environmentálne kritéria a prínos pre klímu ako aj potenciálnu vyťaženosť tratí po rekonštrukcií a nielen aktuálnu vyťaženosť.<br>Odôvodnenie: Železničná doprava je ekologická forma dopravy a rozvoj jej infraštruktúry a navýšenie jej kapacít majú potenciál prispieť k významnému znižovaniu emisií z dopravy. Súčasná vyťaženosť reflektuje aj dlhoročné nedostatočné investície do železničnej dopravy. Preto hodnotenie priorít na základe hodnotenia pomeru prínosov a nákladov (BCR), kde môže mať veľkú váhu aktuálna vyťaženosť tratí, ako to vyplýva z aktuálne predstavených priorít ministerstva dopravy pre železnice, nie je dostatočné . Modernizácia, zrýchlenie, elektrifikácia tratí môže viesť k ich vyššiemu vyťaženiu, okrem toho benefitom nebude len vyťaženosť tratí ale aj zníženie emisí (nielen v dôsledku zmeny trakcie ale aj presunu cestujúcich na železnice), čo v konečnom dôsledku prináša širšie benefity pre spoločnosť ako takú. Všetky tieto environmentálne aspekty by BCR malo zhodnotiť. Nielen čisto ekonomické aspekty a nielen aspekty z pohľadu aktuálnej vyťaženosti tratí. | Z | A | Spracovateľ akceptuje pripomienku. Text bol upravený nasledovne: „Vytvorí sa priorizovaný investičný plán projektov železničnej infraštruktúry podporujúci udržateľný rozvoj všetkých vyťažených železničných tratí a nie len časti základnej siete TEN-T. Investičný plán zohľadní kritériá potreby (napr. odstránenie kapacitných úzkych miest alebo nevyhovujúceho stavu), spoločensko-ekonomické dopady (vrátane tých na dopadov na životné prostredie a to aj dopadov na zmiernenie dopadov klimatických zmien), efektivitu, potenciál na väčšiu preferenciu železničnej dopravy cestujúcimi namiesto individuálnej dopravy a finančnú uskutočniteľnosť a udržateľnosť. Plán povedie v strednodobom horizonte k rýchlejšej obnove a modernizácii tratí, tak aby mali dopravcovia v osobnej aj nákladnej doprave zlepšené podmienky.“ |
| Verejnosť | Na strane č. 38 navrhujeme doplniť text nasledovne:<br>V kapitole Investícia 1: Odstránenie úzkych miest na nízkouhlíkovej infraštruktúre. Časť 2 kontrolného zoznamu – dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“<br>Žiadame doplniť, že posúdenie klimatického rizika bude vykonané podľa štandardných kritérií a v rámci štandardných postupov posudzovania vplyvov na životné prostredie v súlade s platnou legislatívou, ktorá bude doplnená o samostatné ustanovenia upravujúce posudzovania vplyvov navrhovaných činností a strategických dokumentov na klimatickú zmenu.<br>Odôvodnenie:<br>Vzhľadom k tomu, že je plánovaná zmena zákona o posudzovaní vplyvov na | Z | A | Spracovateľ akceptuje pripomienku. Text bol upravený v súlade s pripomienkou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | životné prostredie - vplyv na klímu by mal byť v tomto konaní posudzovaný obligatórne | | | |
| Verejnosť | V reformnej časti žiadame doplniť získavanie dát o dennej mobilite obyvateľstva a ich aplikáciu pri plánovanej tvorbe metodiky pre výber projektov. Zároveň žiadame zahrnúť do reformných opatrení aj vzdelávanie predstaviteľov verejnej správy a samosprávy v oblasti cyklistickej dopravy. V investičnej časti žiadame aplikovať vytvorenú metodiku a vymedziť riešené územie na cyklotrasy v intravilánoch miest a nadväzujúce cyklotrasy v blízkych prímestských oblastiach.<br>Odôvodnenie:<br>Dáta o dennej mobilite obyvateľov, využívajúce súčasné technológie (napr. z mobilných telefónov) sú nevyuhnutným základom pre tvorbu metodiky a následnú prioritizáciou výstavby chýbajúcich úsekov cyklotrás s vysokým dopravným potenciálom. Vzdelávanie predstaviteľov verejnej správy a samosprávy je nevyhnutné pre efektívnu implementáciu investičných aktivít, dostatočnú kvalitu výsledných riešení a zamedzenie riziku nízkej projektovej pripravenosti samospráv. Využitie navrhovanej metodiky a jasné vymedzenie riešených území zabezpečí investície tam, kde je cyklistická infraštruktúra najefektívnejšia, a to najmä vo vzťahu k znižovaniu podielu individuálnej automobilovej dopravy v súvislosti so znižovaním negatívnych dopadov dopravy na životné prostredie | Z | ČA | Spracovateľ čiastočne akceptuje pripomienku. MDV informovalo, že vytvorená metodika zohľadní riešené územie na cyklotrasy v intravilánoch miest a nadväzujúce cyklotrasy v blízkych prímestských oblastiach. Vzdelávanie predstaviteľov verejnej správy je súčasťou úloh národného cyklokoordinátora na MDV a primerane sa zohľadní pri nastavovaní dodatočných administratívnych/implementačných kapacít z Plánu obnovy. Získavanie dát o dennej mobilite je nad rámec predkladaného materiálu, avšak predstavuje podnet, ktorým sa MDV už v tejto chvíli ďalej zaoberá a bude hľadať možnosti na získanie a využívanie takýchto dát pri príprave strategických materiálov a rozhodovaní o výbere projektov. MFSR poukázalo na to, že na zahrnutie nákladov nákupu dát o dennej mobilite by bolo potrebné mať k dispozícii presné vyčíslenie takýchto nákladov, čo v súčasnosti nie je k dispozícii. |
| Verejnosť | Na strane č. 7 navrhujeme doplniť text nasledovne:<br>Pri cieľoch v reforme č. 2: Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle sa píše, že je potrebné "znižovať používanie fosílnych palív v priemysle za podmienky, že je to technicky a ekonomicky efektívne." Navrhujeme do textu okrem technickej a ekonomickej efektivity doplniť aj zohľadňovanie environmentálnych a sociálnych dopadov.<br><br>Odôvodnenie:<br>Pri opatreniach v oblasti dekarbonizácie a hodnotení jednotlivých projektov je potrebné jasne artikulovať taktiež environmentálne a sociálne požiadavky, nielen ich nákladovú efektívnosť, ktorá je v mnohých prípadoch nesprávne prioritizovaná. Dekarbonizácia priemyslu a ukončenie využívania fosílnych | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Spracovateľ vyhodnotil pripomienku ako neakceptovanú, vzhľadom na návrh doplnenia zmienky o zohľadňovaní environmentálnych a sociálnych dopadov. Z podstaty schémy na dekarbonizáciu priemyslu vyplýva zohľadnenie environmentálnych dopadov z pohľadu klímy, avšak sociálny aspekt, akokoľvek dôležitý, nemá priamu nadväznosť na cieľ komponentu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | palív je naša spoločenská zodpovednosť, ku ktorej nemôžeme pristupovať len cez ekonomickú a technickú efektívnosť. | | | |
| Verejnosť | Na strane 8 v časti implementácia navrhujeme doplniť text nasledovne:<br><br>“V rámci schémy podpory nebudú podporované opatrenia, ktoré by viedli k predlžovaniu životnosti fosílnych palív nad mieru ich ekonomickej udržateľnosti alebo by viedli k zvyšovaniu energetickej náročnosti,mali negatívne dopady na biodiverzitu alebo neboli v súlade s pripravovaným modelom uhlíkovej neutrality".<br>Odôvodnenie:<br>Dekarbonizácia priemyslu musí jasne sledovať a napĺňať ciele zamerané na dosiahnutie uhlíkovej neutrality najneskôr v roku 2050. Aby sme dosiahli tento cieľ potrebujeme, aby implementácia reformy “Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle”, sledovala ciele nízkouhlíkovej stratégie, ktorá bude doplnená o model uhlíkovej neutrality. Potreba vylúčenia z podpory pre opatrenia, ktoré by smerovali k výskumu, vývoju alebo komerčnému nasadeniu technológií pre zachytávanie a skladovanie/využívanie uhlíka (CCS/CCU), ktorých využitie v potrebnom rozsahu nebolo doposiaľ potvrdené a ich potenciál dosiahnuť výrazné zníženie emisií $CO_2$ do roku 2050 je v súčasnosti obmedzený. Potenciálne využitie technológie CCS taktiež nespĺňa kritérium “do no significant harm”, keďže $CO_2$ musí prepravovať a natrvalo uložiť, čo si vyžaduje financovanie a výstavbu dopravnej infraštruktúry pre $CO_2$ (podobnú ako dnešné ropovody a plynovody) a selekciu vhodných miest pre úložisko pričom je veľmi náročné zaručiť bezpečné, trvalé a overiteľné uskladnenie $CO_2$. Únik $CO_2$ v závislosti na objeme a koncentrácii tiež môže kontaminovať podzemné a povrchové vody, pôdu a poškodiť ľudské zdravie. Zachytávanie $CO_2$ ide priamo proti snahe o znižovanie energetickej náročnosti priemyslu, keďže vyžaduje energiu na kompresiu, prepravu a vstrekovanie $CO_2$ do zeme. Štúdie upozorňujú, že energetická náročnosť sa môže zvýšiť o 15 - 25 % v závislosti od konkrétnej použitej technológie. Z environmentálneho hľadiska sú taktiež problémové vysoké nároky týchto technológií na vodné zdroje. | O | ČA | Spracovateľ nemôže plne akceptovať znenie pripomienky, keďže sa na Národnej nízkouhlívovej stratégií SR pracuje a obsah zatiaľ nie je plne definovaný. Konkrétne iniciatívy a opatrenia preto nie je možné uviesť do textu komponentu, avšak pri výbere projektov bude plánovaná stratégia zohľadnená a vybrané technológie budú priorizované v jej súlade. |
| Verejnosť | Pri posudzovaní princípu DNFS pre “Reforma 2: Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle” je pri dopadoch na | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Princíp "výrazne nenarušiť" je aplikovaný aj na ochranu a obnovu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | biodiverzite uvedené: "Reforma prispeje k ochrane ekosystémov cez zníženie znečistenia ovzdušia".<br><br>Požadujeme, aby sa pri hodnotení DNSH princípu v prípade tejto reformy bral do úvahy jej možný vplyv na ochranu a obnovu biodiverzity.<br><br>Odôvodnenie:<br>Reforma "Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle" môže mať podstatný vplyv na ochranu a obnovu biodiverzity v závislosti od projektov, ktoré sa prostredníctvom reformy budú uchádzať o finančnú podporu. Napríklad, potenciálna podpora technológií pre zachytávanie a skladovanie/využívanie uhlíka (CCS/CCU) by mala signifikantný vplyv na energetickú náročnosť a ochranu biodiverzity a vodných zdrojov. Bez toho aby reforma jasne určila aké projekty sa môžu o podporu uchádzať je nevyhnutné, aby DNSH zhodnoteniu vplyvov na ochranu a obnovu biodiverzity podliehal celý proces implementácie reformy "Nákladovo efektívne zníženie emisií skleníkových plynov v priemysle". | | | biodiverzity. Na základe spätnej väzby od Európskej komisie ku posudku DNSH sme nedostali inštrukciu bližšie definovať priame alebo nepriame dopady na oblasť biodiverzity, preto nevidíme dôvod reformu a DNSH posudok ďalej špecifikovať. |
| Verejnosť | Reforma - novelizácia zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania (IPKZ) - časový rozvrh: Navrhujeme v rámci časového plánu prijímania novely zákona zobrať do úvahy v súčasnosti prebiehajúcu revíziu Smernice 2010/75/EU o priemyselnom znečisťovaní (Industrial Emission Directive), ktorá má byť prijatá v Q4 2021 a zosúladiť oba procesy.<br><br>Odôvodnenie:<br>Vzhľadom na súbežnú úpravu európskej smernice, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy v zákone o IPKZ je vhodné, aby neprebehla úprava, ktorá bude pri zverejnení už neaktuálna kvôli novej smernici | O | A | Pripomienka bola akceptovaná**.** Rozpor bol odstránený. Spracovateľ pripomienky sprostredkoval stanovisko MŽP SR a pripomienkujúci súhlasil. Presné stanovisko MŽP SR je nasledovné: Zástupcovia MŽP SR sú priamo účastní v pracovných skupinách pre revíziu smernice IED a preto je im táto skutočnosť známa. Pri príprave nového zákona o IPKZ, v prípade ak ešte nebude prijatá aj revízia smernice IED, bude MŽP SR vychádzať z princípov pripravovanej novej smernice IED a rovnako sa zohľadnia praktické skúsenosti z uplatňovania existujúceho zákona o IPKZ. Po prijatí revízie smernice IED bude musieť MŽP SR pristúpiť k prijatiu transpozície v plnom rozsahu. Je v záujme MŽP SR, aby oba právne predpisy na seba časovo nadväzovali a teda nebude potrebné pristúpiť k ďalším legislatívnym úpravám zákona. |
| Verejnosť | Na strane 8 navrhujeme doplniť text nasledovne:<br>„Definovanie spôsobu podpory dekarbonizácie priemyslu na základe modelu SR pre uhlíkovú neutralitu, princípu hodnoty za peniaze, najlepších | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Spracovateľ pripomienky doplní do textu komponentu ku definovaniu spôsobu dekarbonizácie priemyslu okrem princípu hodnota |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dostupných technológií a aktuálnych znalostí zo sektora.“<br>Odôvodnenie:<br>Princíp hodnoty za peniaze nemusí zohľadňovať dlhodobý cieľ uhlíkovej neutrality najneskôr do roku 2050. Slovensko ešte nemá dopracovaný model uhlíkovej neutrality, preto je vhodné aby bola vypracovaná čo najskôr, a zároveň, aby sa aj do doby kým bude vypracovaná zohľadňovali environmentálne kritériá. | | | za peniaze, aj posudzovanie na základe najlepších možných technológií. |
| Verejnosť | Na strane 11 v časti Implementácia navrhujeme doplniť text “Podpora bude implementovaná v pôsobnosti MŽP SR v súčinnosti hlavných vecne dotknutých sekcií, zložených z odborníkov z prostredia integrovaného povoľovania a kontroly znečistenia, projektových manažérov, odborníkov priamo z prostredia priemyslu a zamestnancov vecných sekcií MŽP SR.” o ďalších relevantných stakeholderov, osobitne expertov z občianskej spoločnosti a samospráv tak, aby súčinnosť na implementácii podpory bola vyvážená.<br><br>Odôvodnenie:<br>Vzhľadom k závažnosti dekarbonizácie priemyslu z pohľadu ekonomického (dlhodobé nastavenie udržateľného hospodárstva) ako aj klimatického (podiel emisií) je široká spolupráca a súčinnosť kľúčová na zabezpečenie ochrany rôznych aspektov verejného záujmu | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Pripomienkujúci trvá na následnej diskusii. Rozpor trvá. Spracovateľ pripomienky doplní do textu komponentu formuláciu v zmyslu zapojenia externých poradcov do procesu implementácie v prípade ak si to situácia bude vyžadovať a gestor komponentu (MŽP SR) ju uzná za opodstatnenú. |
| Verejnosť | Navrhujeme preformulovať prvý odstavec komponentu Dekarbonizácia priemyslu - cieľ, kde nie je v súlade odkazovanie na národné ciele INEKP a odkazovanie na európske ciele do roku 2030.<br><br>Odôvodnenie:<br>Ciele uvedené v INEKP sú iné ako európske ciele na znižovanie emisií. V tomto znení nedáva odstavec zmysel. | O | A | Pripomienka bola akceptovaná. Rozpor bol odstránený. Strany sa dohodli na doplnení zmienky o Nízkouhlíkovej stratégií rozvoja SR ku cieľom komponentu dekarbonizácia priemyslu a zosúladením textácie. |
| Verejnosť | Na strane 9 v časti Ciele žiadame doplniť text nasledovne:<br>V Reforma 3: Novelizácia zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania (IPKZ) žiadame doplniť Cieľ, aby plánovaná novela zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia dodržala, prípadne zvýšila, aktuálnu úroveň účasti verejnosti na rozhodovaní a úroveň posudzovania vplyvov na životné prostredie (s výnimkou posudzovania | Z | A | Pripomienka bola akceptovaná, text bol doplnený. Máme za to, že MŽP SR s celou touto pripomienkou súhlasilo.<br>Do textu komponentu dekarbonizácia priemyslu pribudne text: „Plánovaná novela zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia dodrží, prípadne zvýši, aktuálnu úroveň účasti verejnosti na rozhodovaní a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | dopadov na klimatickú zmenu, kde je potrebné doplniť úpravu v zákone o EItúto novú úpravu následne reflektovať aj pri integrovaných povoľovaniach). Inými slovami, aby ustanovenia týkajúce sa participácie a posudzovania environmentálnych dopadov neboli v rámci "zefektívnenia procesov" oslabené.<br>Odôvodnenie:<br>Integrované povoľovanie sa týka veľkých prevádzok, s potenciálne významným dopadom na životné prostredie, vrátane zmeny klímy. Zefektívňovanie povoľovacích procesov však nesmie ísť na úkor participácie a kontroly týchto procesov dotknutou verejnosťou. Neprimerané zaťaženie príslušných orgánov, či spresnenie a zjednodušenie podmienok pre podnikateľské prostredie nesmú byť prioritizované pred inými hodnotami, ktoré chráni aj Ůstava SR: ochrana zdravia, životného prostredia, prístup k informáciám a k rozhodovaniu o životnom prostredí. | | | úroveň posudzovania vplyvov na životné prostredie." Čím sa naplní požiadavka pripomienky v plnej miere. |
| Verejnosť | Odporúčame aby v komponente Adaptácia na zmenu klímy boli menovite uvedené prostriedky, s ktorými sa ráta pri vysporiadaní pozemkov s neštátnymi vlastníkmi. Je potrebné uviesť, že okrem výkupu sa môže rátať aj s realizáciou pozemkových úprav. To dnes z textu komponentu nie je zrejmé a skôr sa zdá, že sa ráta výlučne s výkupom pozemkov. Vhodným doplnením môže byť aj to, že štát zafinancuje digitálizáciu procesu pozemkových úprav tak, aby išli rýchlejšie a usporiadanie kritických častí prebehlo čo najskôr.<br>Odôvodnenie:<br>Do roku 2020 boli komplexné pozemkové úpravy na Slovensku realizované iba na 12 % územia, pritom na viac ako 3 tisíc katastroch je stále potrebné urobiť pozemkové úpravy. Preto sa môže stať, že pri výkupe pozemkov budú vykúpené pozemky v registri E, ku ktorým nebude prístup a teda štát nebude na nich môcť jednoducho zabezpečiť plánovaný manažment. Preto by mala byť menovite umožnená pri vysporiadaní pozemkov možnosť realizácie pozemkových úprav a štát by v závislosti od konkrétneho územia rozhodol či sú viac vhodné výkupy alebo pozemkové úpravy pre dosiahnutie vyššieho podielu zastúpenia štátnych pozemkov v chránených územiach. Pritom v územiach, kde má štát vysoké zastúpenia vlastníctva pôdy (rozdrobenej do mnohých parciel) môže správny výber obvodu pozemkových úprav prispieť k výraznému zvýšeniu podielu štátnej pôdy v chránených územiach za nižších nákladov ako keby sa v daných územiach museli pozemky vykupovať. V | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Do komponentu bolo doplnené, že jedným zo spôsobov majetkového vysporiadania pozemkov je komasácia. Pripomienkujúci súhlasí s vysporiadaním majetkových pomerov a nespochybňuje dôležitosť výkupu pozemkov, tak ako to uvádza komponent adaptácia na zmenu klímy. Trvá na zahrnutí pozemkových úprav do plánu obnovy a odolnosti, ktoré môžu v niektorých prípadoch predstavovať vhodnejší spôsob na dosiahnutie vyššieho podielu štátnych pozemkov v chránených územiach. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | územiach s nízkym podielom vlastníctva štátu je samozrejme výkup pozemkov jedinou reálnou alternatívou. | | | |
| Verejnosť | Žiadame zdvojnásobiť finančný rozpočet pre komponent Adaptácia na zmenu klímy z navrhovaných 2,5 % celkového rozpočtu Plánu obnovy a odolnosti na min. 5 %.<br><br>Odôvodnenie:<br>Nariadenie pre Plán obnovy a odolnosti stanovil, aby 37 % výdavkov bolo vyčlenených na podporu v oblasti klímy - vrátane biodiverzity, ktorá je v rámci Plánu zastúpená v tomto komponente. Rozpočet celého komponentu - 150 miliónov EUR - predstavuje len necelých 2,5 % celého rozpočtu Plánu obnovy a odolnosti a len necelých 7 % z oblasti Zelená ekonomika, čo považujeme za nedostatočné a znepokojujúce. Oblasť Zelená ekonomika by mala predstavovať kvalitný mix reforiem a opatrení zacielených na zmenu klímy, obnovu biodiverzity a výrobu a využitie energie. S navrhovaným rozpočtom sa nedá považovať ochrana biodiverzity za adekvátne zastúpený prvok v celom Pláne obnovy a odolnosti, ani za rovnomerne zastúpený prvok v rámci oblasti Zelená ekonomika. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Spracovateľ pripomienky zvážil možnosť priradenia vyššej alokácie pre komponent adaptácia na zmenu klímy, ale vzhľadom na nevyhnutnosť podporiť rôzne priority, nebude možné danú alokáciu navýšiť. |
| Verejnosť | V časti „investície – rozšírenie kapacít materských škôl“ v odseku implementácia doplniť nasledujúci odsek:<br><br>V rámci rekonštrukcie existujúcich verejných budov budú podporené opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti budov, adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove.<br><br>Odôvodnenie:<br>V rámci komponentu a danej investície navrhujeme doplniť odsek, ktorý bude definovať aké opatrenia budú môcť byť financované v rámci rekonštrukcie danej existujúcej budovy. Obnova by mala okrem opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pozostávať taktiež z adaptačných opatrení (t.j. napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika, atď) a taktiež z opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v interiéri (t.j. opatrenia, ktorými bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun denného a umelého osvetlenia, tepelná a akustická pohoda). | Z | ČA | Strany sa dohodli na nasledujúcom texte: V rámci rekonštrukcie existujúcich budov budú podporené opatrenia na zvýšenie<br>energetickej efektívnosti budov. Pokiaľ to bude technicky a ekonomicky možné budú podporné aj adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Viaceré merania poukazujú na zlú kvalitu vnútorného prostredia (KVP) v slovenských školách. Vnútorné prostredie v školách je významným faktorom vzhľadom na skutočnosť, že deti sú obzvlášť citlivou skupinou populácie. Analýzy realizované na slovenských školách potvrdzujú, že KVP má vplyv na zdravie detí ako aj na ich rast, výkonnosť pri učení a dochádzku. Vyššia kvalita vzduchu v triede môže zvýšiť výkonnosť študentov až o 15 percent. V priestoroch bez núteného vetrania a primeraného vykurovania, resp. s nedostatočnou tepelnou ochranou, nastáva problém s nízkou teplotou v zime. To platí najmä v prípade, ak je obsadenosť priestoru nízka. Naopak, ak je obsadenosť priestoru vysoká, rýchlo dochádza k zvýšeniu hladiny CO2 a k zhoršeniu kvality vzduchu. Užívatelia sú následne nútení otvárať okná. Otvorením okien sa však automaticky negarantuje zvýšenie kvality vzduchu. Teplota priestoru môže následne poklesnúť čo znižuje tepelnú pohodu a takisto môže vzniknúť lokálna nepohoda vplyvom prievanu. Meranie ukázalo, že v kritickom týždni vystúpila koncentrácia CO2 v priestore knižnice až na 4000 ppm. Vo všeobecnosti by koncentrácia nemala prekročiť 1000 - 1500 ppm. Pri koncentrácií nad touto úrovňou dochádza k pocitu ospalosti a únavy, znižuje sa koncentrácia na činnosti a vyskytuje sa bolesť hlavy. Hodnota 5000 ppm určuje hranicu, pri ktorej sa neodporúča dlhodobý pobyt v priestore. Podľa skúseností však môžeme povedať, že ide o typické problémy pre priestory, kde sa zhromažďuje veľa ľudí, ako sú triedy, knižnice a pod. Problémy s kvalitou vzduchu sa týkajú najmä dobre izolovaných budov bez núteného vetrania. Takýto stav nastáva napríklad po obnove budovy, pri ktorej sa zlepšili tepelnotechnické vlastnosti obálky budovy a neinštalovalo sa nútené vetranie. Zlepšovaním tepelno-izolačných vlastností obálky sa zároveň zvyšuje vzduchotesnosť budovy, čo si vyžaduje venovať väčšiu pozornosť zabezpečeniu výmeny vzduchu. | | | |
| Verejnosť | V časti „investície – dobudovanie školskej infraštruktúry“ v odseku „Implementácia“ navrhujeme doplniť nasledovné odstavce:<br><br>Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z,z, o energetickej efektívnosti.<br><br>V rámci rekonštrukcie existujúcich budov budú podporené opatrenia na | O | ČA | Rozpor bol odstránený. Cieľom investície – dobudovanie školskej infraštruktúry je jej obnova, pričom opatrenia energetickej efektívnosti budov sú nevyhnutnosťou. V rámci obnovy chceme dosiahnuť úsporu primárnej energie na úrovni 30%. Čo sa týka adaptačných opatrení a opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia budeme sa snažiť, aby boli v maximálnej miere splnené, čo je však limitované množstvom finančných zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zvýšenie energetickej efektívnosti budov, adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove.<br>Odôvodnenie:<br>V rámci komponentu a danej investície navrhujeme doplniť odsek, ktorý bude definovať aké opatrenia budú môcť byť financované v rámci rekonštrukcie danej existujúcej budovy. Obnova by mala okrem opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pozostávať taktiež z adaptačných opatrení (t.j. napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika, atď) a taktiež z opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v interiéri (t.j. opatrenia, ktorými bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun denného a umelého osvetlenia, tepelná a akustická pohoda).<br><br>Viaceré merania poukazujú na zlú kvalitu vnútorného prostredia (KVP) v slovenských školách. Vnútorné prostredie v školách je významným faktorom vzhľadom na skutočnosť, že deti sú obzvlášť citlivou skupinou populácie. Analýzy realizované na slovenských školách potvrdzujú, že KVP má vplyv na zdravie detí ako aj na ich rast, výkonnosť pri učení a dochádzku. Vyššia kvalita vzduchu v triede môže zvýšiť výkonnosť študentov až o 15 percent. V priestoroch bez núteného vetrania a primeraného vykurovania, resp. s nedostatočnou tepelnou ochranou, nastáva problém s nízkou teplotou v zime. To platí najmä v prípade, ak je obsadenosť priestoru nízka. Naopak, ak je obsadenosť priestoru vysoká, rýchlo dochádza k zvýšeniu hladiny CO2 a k zhoršeniu kvality vzduchu. Užívatelia sú následne nútení otvárať okná. Otvorením okien sa však automaticky negarantuje zvýšenie kvality vzduchu. Teplota priestoru môže následne klesnúť čo znižuje tepelnú pohodu a takisto môže vzniknúť lokálna nepohoda vplyvom prievanu. Meranie ukázalo, že v kritickom týždni vystúpila koncentrácia CO2 v priestore knižnice až na 4000 ppm. Vo všeobecnosti by koncentrácia nemala prekročiť 1000 - 1500 ppm. Pri koncentrácií nad touto úrovňou dochádza k pocitu ospalosti a únavy, znižuje sa koncentrácia na činnosti a vyskytuje sa bolesť hlavy. Hodnota 5000 ppm určuje hranicu, pri ktorej sa neodporúča dlhodobý pobyt v priestore.<br>Podľa skúseností však môžeme povedať, že ide o typické problémy pre priestory, kde sa zhromažďuje veľa ľudí, ako sú triedy, knižnice a pod. Problémy s kvalitou vzduchu sa týkajú najmä dobre izolovaných budov bez núteného vetrania. Takýto stav nastáva napríklad po obnove budovy, pri ktorej sa zlepšili tepelnotechnické vlastnosti obálky budovy a neinštalovalo sa | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | nútené vetranie. Zlepšovaním tepelno-izolačných vlastností obálky sa zároveň zvyšuje vzduchotesnosť budovy, čo si vyžaduje venovať väčšiu pozornosť zabezpečeniu výmeny vzduchu. | | | |
| Verejnosť | V komponente „Vzdelávanie pre 21. storočie“ v časti „investície – dobudovanie školskej infraštruktúry“ v odseku „Implementácia“ navrhujeme doplniť nasledovné odstavce:<br><br>Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti.<br><br>V rámci rekonštrukcie existujúcich budov budú podporené opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti budov, adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove.<br><br>Odôvodnenie:<br>Podľa návrhu komponentu sa investície považujú za 100 % klimatické t.j. v prípade obnovy budovy školy platí podmienka minimálnej priemernej úspory primárnej energie na úrovni 30 %. Z tohto dôvodu navrhujeme (rovnako ako napríklad v komponente Inkluzívne vzdelávanie) umožniť prijímateľom využiť model garantovanej energetickej služby.<br><br>V rámci komponentu a danej investície navrhujeme doplniť odsek, ktorý bude definovať aké opatrenia budú môcť byť financované v rámci rekonštrukcie danej existujúcej budovy. Obnova by mala okrem opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pozostávať taktiež z adaptačných opatrení (t.j. napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika, atď) a taktiež z opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v interiéri (t.j. opatrenia, ktorými bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun denného a umelého osvetlenia, tepelná a akustická pohoda).<br><br>Viaceré merania poukazujú na zlú kvalitu vnútorného prostredia (KVP) v slovenských školách. Vnútorné prostredie v školách je významným faktorom vzhľadom na skutočnosť, že deti sú obzvlášť citlivou skupinou populácie. Analýzy realizované na slovenských školách potvrdzujú, že KVP má vplyv na | Z | ČA | Rozpor bol odstránený. Cieľom investície – dobudovanie školskej infraštruktúry je jej obnova, pričom opatrenia energetickej efektívnosti budov sú nevyhnutnosťou. V rámci obnovy chceme dosiahnuť úsporu primárnej energie na úrovni 30%.<br>Čo sa týka adaptačných opatrení a opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia budeme sa snažiť, aby boli v maximálnej miere splnené, čo je však obmedzené množstvom finančných zdrojov. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zdravie detí ako aj na ich rast, výkonnosť pri učení a dochádzku. Vyššia kvalita vzduchu v triede môže zvýšiť výkonnosť študentov až o 15 percent. V priestoroch bez núteného vetrania a primeraného vykurovania, resp. s nedostatočnou tepelnou ochranou, nastáva problém s nízkou teplotou v zime. To platí najmä v prípade, ak je obsadenosť priestoru nízka. Naopak, ak je obsadenosť priestoru vysoká, rýchlo dochádza k zvýšeniu hladiny CO2 a k zhoršeniu kvality vzduchu. Užívatelia sú následne nútení otvárať okná. Otvorením okien sa však automaticky negarantuje zvýšenie kvality vzduchu. Teplota priestoru môže následne poklesnúť čo znižuje tepelnú pohodu a takisto môže vzniknúť lokálna nepohoda vplyvom prievanu. Meranie ukázalo, že v kritickom týždni vystúpila koncentrácia CO2 v priestore knižnice až na 4000 ppm. Vo všeobecnosti by koncentrácia nemala prekročiť 1000 - 1500 ppm. Pri koncentrácií nad touto úrovňou dochádza k pocitu ospalosti a únavy, znižuje sa koncentrácia na činnosti a vyskytuje sa bolesť hlavy. Hodnota 5000 ppm určuje hranicu, pri ktorej sa neodporúča dlhodobý pobyt v priestore.<br>Podľa skúseností však môžeme povedať, že ide o typické problémy pre priestory, kde sa zhromažďuje veľa ľudí, ako sú triedy, knižnice a pod. Problémy s kvalitou vzduchu sa týkajú najmä dobre izolovaných budov bez núteného vetrania. Takýto stav nastáva napríklad po obnove budovy, pri ktorej sa zlepšili tepelnotechnické vlastnosti obálky budovy a neinštalovalo sa nútené vetranie. Zlepšovaním tepelno-izolačných vlastností obálky sa zároveň zvyšuje vzduchotesnosť budovy, čo si vyžaduje venovať väčšiu pozornosť zabezpečeniu výmeny vzduchu. | | | |
| Verejnosť | Pre výrazné posilnenie vplyvu tohto komponentu na zelenú tranzíciu a pre naplnenie princípu “do no significant harm” žiadame:<br>● aby sa v súlade s Envirostratégiou 2030 zabezpečil rozvoj vedomostí a zručností pre presadzovanie udržateľného rozvoja.<br>● aby sa reforma vzdelávania zameriavala na vyvážený rozvoj zručností a kompetencií a aby táto skutočnosť bola reflektovaná naprieč komponentom Vzdelávanie pre 21. storočie. S tým súvisí aj návrh, aby kurikulárna reforma zohľadnila vzdelávací rámec OECD Learning Compass 2030 a zručnosti pre presadzovanie udržateľného rozvoja definované UNESCO-m.<br>● medzi ciele komponentu explicitne doplniť zvyšovanie klimatickej gramotnosti, zručností pre presadzovanie udržateľného rozvoja, ako aj | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Text komponentu slúži ako osnova zámerov reforiem a investícií, ktorý má byť prioritne ľahko čitateľný, neslúži definícii jednotlivých odborných pojmov ani nie je vyčerpávajúcim popisom<br>obsahov reformy kurikula. Vzdelávanie v témach súvisiacich s klímou, nízkouhlíkovou a obehovou ekonomikou,<br>trvale udržateľným rozvojom sú súčasťou zvyšovania kvality vzdelávania. V dokumente sa objavujú nielen tam, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | globálne kompetencie.<br>● Pracovné miesta sa v budúcnosti nebudú meniť iba v dôsledku digitalizácie. V dôsledku prechodu na nízkouhlíkovú a obehovú ekonomiku sa bude meniť štruktúra hospodárstva, čo by malo byť reflektované v texte, vyzdvihujúc nesúlad zelených zručností (skills mismatch).<br>Odôvodnenie:<br>Základným nedostatkom Komponentu Vzdelávanie pre 21. storočie, je nedostatočne odrazená klimatická kríza a celkovo potreba zvyšovania environmentálnej a klimatickej gramotnosti. V hlavných výzvach Vzdelávania pre 21.storočie sa vyzdvihuje, že slovenskí žiaci zaostávajú v čitateľskej, prírodovednej, finančnej gramotnosti, ako aj v globálnych kompetenciách. Navrhované reformy sa však neprimerane zameriavajú na rozvoj digitálnych zručností, a absentuje v nich komplexný pohľad, vyhodnotenie a reflektovanie skutočných potrieb. Komponent ignoruje skutočnosť, že pre úspešnú implementáciu predmetného Plánu obnovy a odolnosti, ako aj dosiahnutiu uhlíkovej neutrality do roku 2050 a udržateľného rozvoja nám nestačia jedine technické riešenia. Slovensko potrebuje vzdelaných, zručných a kompetentných ľudí, ktorí sú schopní zelenú tranzíciu presadzovať v praxi. | | | kde sú výslovne spomenuté, ale sú zahrnuté aj tam, kde sa spomína globálne vzdelávanie a kritické myslenie. |
| Verejnosť | Navrhujeme medzi hlavné výzvy, na ktoré má vzdelávací systém reagovať, doplniť zmenu klímy.<br>Odôvodnenie:<br>Jedna z najzávažnejších výziev súčasnosti, klimatická zmena, sa v kapitole ani nespomína. Reforma cieľov, obsahu a formy vzdelávania musí zahŕňať aj rozvoj klimatickej gramotnosti, ako aj zručností a postojov potrebných pre úspešný život v nízkouhlíkovej spoločnosti. | Z | A | Rozpor bol odstránený. V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom bol dokument upravený. |
| Verejnosť | Žiadame zohľadniť kľúčové aspekty reformy v rámci “zelenej tranzície”, osobitne:<br>● Aktualizácia cieľov, obsahu a metód vzdelávania na každom stupni tak, aby viedli ku komplexnému chápaniu zmeny klímy, ako aj ostatných megatrendov.<br>● Tvorba podporných nástrojov, vrátane finančných mechanizmov, aby sa environmentálna a klimatická výchova stali pevnou súčasťou výkonu práce pedagógov.<br>● Posilnenie prípravy budúcich pedagógov a pedagogičiek, ako aj ďalšie kontinuálne vzdelávanie, aby boli schopní efektívne vyučovať | Z | A | Rozpor bol odstránený. V snahe vyjsť v ústrety pripomienkujúcim subjektom bol dokument upravený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | environmentálnu a klimatickú výchovu.<br>Odôvodnenie:<br>Tzv. „zelená tranzícia“ je zúžená na budovanie digitálnej infraštruktúry a zvýšenie energetickej efektívnosti školských budov. | | | |
| Verejnosť | Žiadame komponent dôkladne podložiť dôkazmi a odporúčaniami na vysokej úrovni.<br>Odôvodnenie:<br>Príliš úzko formulované východiská pre túto kapitolu sú odrazené aj v zozname použitej literatúry, pričom odkazy sa nezaoberajú témami navrhovaných reforiem - kurikulárna a učebnicova reforma a príprava a rozvoj učiteľov. Materiál, ktorý má určovať ambiciózny Plán obnovy a odolnosti, musí byť dôkladne podložený dôkazmi a odporúčaniami na vysokej úrovni. Takými sú napríklad:<br>● OECD. (2020). What Students Learn Matters: Towards a 21st Century Curriculum,<br>● International Bureau of Education:<br>● IBE. 2017. Reconceptualizing and Repositioning Curriculum in the 21st Century: A Global Paradigm Shift<br>○ IBE. 2019. Future Competences and the Future of Curriculum: A Global Reference for Curricula Transformation<br>● Medzi východiskové zdroje je potrebné zahrnúť aj:<br>○ Envirostratégia 2030<br>○ Návrh priorít implementácie Agendy 2030 (prijatý uznesením vlády 273/2018) | Z | A | Rozpor bol odstránený. Text komponentu upravený. Do textu komponentu doplnené (s. 3, Národný strategický kontext) "Reformy reflektujú odporúčania, zahrnuté v ďalších národných strategických dokumentoch (napr. Návrh priorít implementácie Agendy 2030, Envirostratégia 2030). Text komponentu je spracovaný na základe hlbokej znalosti a syntézy súčasných poznatkov kurikulárnej teórie a kurikulárnych politík, nie je však spracovaný ako vedecká štúdia s detailnými odkazmi na všetky využívané zdroje. Zároveň, subjekty, predkladajúce pripomienku, budú prizvané na participáciu pri tvorbe a pripomienkovaní návrhu kurikula pre základné školy, v ktorom sa zohľadnia mnohé z odporúčaní uvedených medzinárodných inštitúcií a organizácií. |
| Verejnosť | V časti „investície 2 a 4“ v odseku „Implementácia“ navrhujeme doplniť nasledovné odstavce:<br><br>Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z,z, o energetickej efektívnosti.<br><br>V rámci rekonštrukcie existujúcich budov budú podporené opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti budov, adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove.<br>Odôvodnenie: | O | ČA | Opatrenia energetickej efektívnosti pri obnove budov sú nevyhnutnosťou. V rámci obnovy chceme dosiahnuť úsporu primárnej energie na úrovni 30%. Čo sa týka adaptačných opatrení a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia budeme sa snažiť aby boli v maximálnej miere splnené, bohužiaľ z dôvodu obmedzené množstva finančných zdrojov nemôžem pokryť všetky opatrenia. Chápeme potrebu adaptačných opatrení napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika a aj opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia, ktorými bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Z dôvodu požiadavky na zníženie primárnej energie navrhujeme (rovnako ako napríklad v komponente Inkluzívne vzdelávanie umožniť prijímateľom využiť model garantovanej energetickej služby.<br>V rámci komponentu a danej investície navrhujeme doplniť odsek, ktorý bude definovať aké opatrenia budú môcť byť financované v rámci rekonštrukcie danej existujúcej budovy. Obnova by mala okrem opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pozostávať taktiež z adaptačných opatrení (t.j. napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika, atď) a taktiež z opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v interiéri (t.j. opatrenia, ktorými bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun denného a umelého osvetlenia, tepelná a akustická pohoda). | | | denného a umelého osvetlenia. Preto vypracujem metodiku pre jednotlivé ministerstvá aby sa v rámci už stavených investičných nákladov do maximálnej možnej miery zohľadnili a integrovali aj odporúčané opatrenia.<br>Odporúčanie na využívanie garantovanej energetickej služby bude zapracované.<br>Pripomienka akceptovaná čiastočne.<br>Návrh textu:<br>Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti.<br>V rámci rekonštrukcie existujúcich budov budú podporené opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti budov. Pokiaľ to bude technicky a ekonomicky možné budú podporné aj adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove . |
| Verejnosť | V časti investícií spojených s obnovou budov v odsekoch „Implementácia“ navrhujeme doplniť nasledovné odstavce:<br><br>Na investície spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti.<br>V rámci rekonštrukcie existujúcich budov budú podporené opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti budov, adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove.<br>Odôvodnenie:<br>Z dôvodu požiadavky na zníženie primárnej energie navrhujeme (rovnako ako napríklad v komponente Inkluzívne vzdelávanie umožniť prijímateľom využiť model garantovanej energetickej služby.<br>V rámci komponentu a danej investície navrhujeme doplniť odsek, ktorý bude definovať aké opatrenia budú môcť byť financované v rámci rekonštrukcie danej existujúcej budovy. Obnova by mala okrem opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pozostávať taktiež z adaptačných opatrení (t.j. napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika, atď) a taktiež z opatrení na | Z | ČA | Opatrenia energetickej efektívnosti pri obnove budov sú nevyhnutnosťou. V rámci obnovy chceme dosiahnuť úsporu primárnej energie na úrovni 30%. Čo sa týka adaptačných opatrení a opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia, predkladateľ sa bude snažiť, aby boli v maximálnej miere splnené, čo je však limitované množstvom finančných zdrojov, ktoré nemôže pokryť všetky opatrenia. Predkladateľ chápe potrebu adaptačných opatrení napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika a aj opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia, ktorými bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun denného a umelého osvetlenia. Preto sa aj vypracuje metodika pre jednotlivé ministerstvá, aby sa v rámci už stavených investičných nákladov do maximálnej možnej miery zohľadnili a integrovali aj odporúčané opatrenia.<br>Odporúčanie na využívanie garantovanej energetickej služby bolo zapracované. Text sa upraví nasledovne: Na investície |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v interiéri (t.j. opatrenia, ktorými bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun denného a umelého osvetlenia, tepelná a akustická pohoda). | | | spojené so zvyšovaním energetickej efektívnosti budov bude môcť byť využitý model garantovanej energetickej služby v zmysle zákona 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti.<br>V rámci rekonštrukcie existujúcich budov budú podporené opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti budov.<br>Pokiaľ to bude technicky a ekonomicky možné, budú podporné aj adaptačné opatrenia a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove. |
| Verejnosť | Na strane 6, časť "Zavedenie pravidla "1in-2out""<br>"Zavedú sa nové pravidlá pre zabezpečenie efektívneho procesu znižovania regulácií (pravidlo „1in-2out", aplikácia ochrany pred neopodstatneným goldplatingom)."<br>Navrhujeme doplniť zastrešujúce pravidlo, ktoré zabezpečí, že tieto pravidlá budú implementované výlučne za podmienky, že nespôsobia zníženie štandardov na ochranu životného prostredia, klímy a zdravia obyvateľov.<br><br>Odôvodnenie:<br>Obe reformy, pravidlo "1in-2out" ako aj "neopodstatnený goldplating" sú rámcované čisto ekonomickými záujmami "znižovanie záťaže" a "zvyšovanie konkurencieschopnosti", pričom nie je braný do úvahy dopad na iné chránené záujmy. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá.<br>Zástupca predkladateľov hromadnej pripomienky p. Melichár neakceptoval kompromisný návrh, na ktorom sa zhodli predstavitelia rezortov MH SR a MŽP SR, pre doplnenie textácie:<br>· k pravidlu 1in-2out v nasledovnom znení:<br>„Metodika bude zohľadňovať špecifické postavenie regulácií v oblasti životného prostredia tak, aby sa umožnilo plnohodnotné plnenie cieľov Slovenskej republiky v oblasti štátnych environmentálnych politík."<br>· k aplikácii ochrany pred neopodstatneným goldplatingom v nasledovnom znení:<br>„Jednotná metodika bude zohľadňovať nevyhnutnosť plnenia cieľov vyplývajúcich z národných a medzinárodných záväzkov SR v oblasti ochrany životného prostredia." |
| Verejnosť | V „Investície – Investície do budov a reorganizácie súdov" v odseku „Implementácia" navrhujeme doplniť tretí bod o opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v budove.<br>Odôvodnenie:<br>V rámci komponentu a danej investície navrhujeme doplniť odsek, ktorý bude definovať aké opatrenia budú môcť byť financované v rámci rekonštrukcie danej existujúcej budovy. Obnova by mala okrem opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti pozostávať taktiež z adaptačných opatrení (t.j. napríklad vegetačné strechy, tieniaca technika, atď) a taktiež z opatrení na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia v interiéri (t.j. opatrenia, ktorými | Z | ČA | Pripomienka bola akceptovaná čiastočne. Rozpor bol odstránený. Čo sa týka adaptačných opatrení a opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia, budeme sa snažiť, aby boli tieto v maximálnej miere splnené, je to však limitované množstvom finančných zdrojov. Návrh textu: Pokiaľ to bude technicky a ekonomicky možné budú podporné aj opatrenia na zabezpečenie kvality vnútorného prostredia. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | bude zabezpečený dostatočný prísun čerstvého vzduchu, kvalitný prísun denného a umelého osvetlenia, tepelná a akustická pohoda). | | | |
| Verejnosť | Na strane 39 navrhujeme vylúčiť nasledovnú kapitolu:<br>Kapitola 3.2.1.3 Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad<br>Odôvodnenie:<br>Prekladateľ predpokladá zlepšenie prístupu seniorov k elektronickým službách pomocou nákupu 280 000 tabletov. Financie alokované na túto výzvu odporúčame úplne vypustiť nakoľko v zmysle kapitoly na strane 5 podnapis "Lepšie služby pre občanov a podnikateľov" píše "lepšie služby štátu … vrátane mobilnej verzie zobrazovania". Nie je tak jasné načo by bolo potrebné zlepšiť prístup seniorov k elektronickým službám cez ďalšie zariadenie, ktoré už senior aj tak väčšinou vlastní a ak tak je omnoho praktickejšie na prenos. Odporúčame predkladateľovi sa zamerať skôr na energetickú chudobu seniora a ak tak nech dobrovoľníci pre kontrolujú ako by mohol senior prispieť k šetreniu financií na energiách a ako menej poškodcovať ovzdušie nesprávnym spaľovaním. | Z | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Podľa pripomienkujúceho hovoria skúsenosti z podnikateľského sektora (banky, poisťovne) to, že reálna využiteľnosť tabletov u seniorov veľmi nízka, nie je ochota ich využívať, aj keď ich majú priamo k dispozícií a boli zaškolení. Pripomienkujúci to preto narozdiel od predkladateľa materiálu nevníma ako prínos, odporúča sa zamerať radšej na energetickú chudobu seniora ako na nákup týchto zariadení a školení k nim. V aktualizovanej verzii Komponentu 17 bola Kapitola Digitálne zručnosti seniorov a SeniorPad prepracovaná. Bol doplnený rámec reformy digitálnych zručností a výber cieľovej skupiny. |
| Verejnosť | Na strane 47,48, 50 navrhujeme vylúčiť nasledovnú kapitolu<br>Sprístupnenie a poskytovanie služieb a potvrdení v európskej blockchainovej infraštruktúre (EBSI)<br>Odôvodnenie: Prekladateľ predpokladá prepojenie na štruktúru, ktorá ešte neexistuje na Slovensku a rovnako nie je jasné či bude použitá technológia blokchainu na toto riešenie. Odporúčame zvážiť túto investíciu. | O | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná.<br>Európska blockchainová infraštruktúra (EBSI) existuje, avšak nebola ešte publikovaná a nie je prístupná pre bežných používateľov. Nie je dôvod, aby sa Slovensko do tohto projektu nezapojilo. Momentálne je táto infraštruktúra vo vývojovej fáze a Slovensko sa podieľa na jej vývoji. Je to základná blockchainová infraštruktúra pre EÚ, bude slúžiť nielen na cezhraničné projekty, ale aj na poskytovanie služieb a potvrdení na európskej úrovni. MIRRI poskytne predkladateľovi dodatočne bližšie informácie, materiály k danej téme. Predkladateľ presne nevie, koľko nodov je rozbehaných, je to technický údaj, ktorý sa mení v čase. Vyjadrenie, že Blockchainová infraštruktúra bude dostupná až v roku 2030, je nekorektné. V Pláne obnovy je v rámci časového harmonogramu uvedené: • Q2/2023 - Zabezpečenie plného technického fungovania EBSI. |
| Verejnosť | Na strane 53 navrhujeme vylúčiť nasledovnú kapitolu<br>Kapitola 3.2.2.3 Fast grants – Hackathony | Z | ČA | Pripomienka bola čiastočne akceptovaná. Je to forma investície, ktorá bude mať zabezpečenú dostatočnú podporu |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Odôvodnenie: Prekladateľ predpokladá inovácie, ktoré vzniknú z hackatonov. Avšak predkladateľ nezapracoval do svojho návrhu, ako sa vysporiada s tým, že na hackaton je potrebné mať k dispozícii správne, strojovo spracovateľné dáta bez chýb najlepšie ako open data, ktoré v súčasnosti výrazne absentujú. Odporúčame financie presunúť na podporenie inštitútov ako IŽP, ktoré by vedelo financie využiť na rozšírenie kapacít, vzdelávanie. Inštitút zároveň môže organizovať takého hackatony za výrazne menšie náklady. Príkladom je aj hackaton českého národného kontrolného úradu https://www.hackujstat.cz/. | | | z pohľadu komunikácie, marketingu, expertnej podpory pri príprave, ako aj pri samotnej implementácii. Investícia počíta so spoluprácou nielen rezortov, ale aj iných útvarov štátnej verejnej správy. Pokiaľ hackathon bude zameraný na dáta, je cieľ, aby boli zainteresovaní všetci relevantní partneri, ktorí majú dáta k dispozícii. Čo sa týka dostupnosti dát – dáta existujú, no nie sú ešte vo forme voľne dostupných dát. Máme za cieľ, zvyšovať povedomie o dátach, ako aj ich využitie. Hackathon ako je zadefinovaný v POO širší koncept, nebudeme sa zameriavať iba na verejné dáta. Zadania môžu byť rôznorodé, napr. optimalizácia procesov v štátnej IT správe alebo participovať na špecifických častiach stratégií, vymýšľať nové služby pre občanov, priniesť riešenia pre akútne spoločenské potreby, napr. aplikácie pre riešenie pandémie. Všeobecným cieľom je využiť tvorivý potenciál odbornej verejnosti pri tvorbe riešení v štátnej správe a zvýšiť tak aj participáciu občanov na veciach verejných. Pri spolupráci s inými inštitúciami počítame so širokým zapojením rezortov, analytických jednotiek a útvarov. Hackathon bude nastavený tak, aby dával dostatočnú flexibilitu pri definovaní výziev. Ten rezort, jednotka, ktorého sa to bude týkať, zadefinuje výzvu a bude zapojený ako implementačný garant. MIRRI poskytne požadované bližšie informácie na bilaterálnom rozhovore. |
| Verejnosť | Na strane 53 navrhujeme doplnenie nasledovnej kapitoly<br>Kapitola 3.2.1.1 Lepšie služby pre občanov a podnikateľov<br>V časti ciele “Ciele” sa píše o “Nasadenie eGovernment riešenia 16 komplexných prioritných životných situácií pre občanov a podnikateľov EÚ”<br>Žiadame doplniť o akých 16 komplexných životných situáciách ide.<br>Predpokladáme, že medzi tieto situácie budú zapadať aj služby pre zlepšenie životného prostredia a vlastníckych vzťahov, ktoré sú späté s budovaním mitigačných a adaptačných riešení.<br>Odôvodnenie:<br>Predkladateľ nešpecifikuje podstatné služby v texte. | Z | A | Rozpor bol odstránený. Strany sa dohodli, že po zaslaní dokumentov eGovernment benchmark a zaradenie do životných situácií podľa prílohy Nariadenia o zriadení jednotnej digitálnej brány (SDG) je pripomienka akceptovaná. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Verejnosť | Navrhujeme pridať nový komponent: Príprava podmienok pre vznik kapacít pre dekarbonizáciu regiónov<br>Navrhujeme pridať nový komponent Príprava podmienok pre vznik kapacít pre dekarbonizáciu regiónov<br>Opis komponentu<br>Komponent zahŕňa prípravu vhodného prostredia pre vznik nových kapacít pre plánovanie a koordináciu udržateľnej energetiky na úrovni strategicko-plánovacích regiónov, resp. území mestského rozvoja - tzv. regionálnych centier udržateľnej energetiky (RCUE ). RCUE sú predmetom osobitného opatrenia v rámci INEKP do roku 2030, ktorý predpokladá ich financovanie z EŠIF a ŠR SR.<br>Ide teda o prípravu dôležitej štrukturálnej reformy (nie však jej implementáciu), najmä:<br><br>● Príprava organizačno-administratívneho modelu pre budúce RCUE a zabezpečenie konsenzu o modeli medzi kľúčovými aktérmi regionálneho rozvoja (najmä samosprávami).<br>● Vypracovanie štandardizovaných metodík pre regionálne energetické plánovanie v SR.<br>● Príprava odborných kapacít pre RCUE a príprava systému priebežného odborného vzdelávania personálu RCUE.<br>● Príprava jednotného modelu regionálneho energetického informačného systému (REIS) pre RCUE.<br>Časový rámec a míľniky: 2021 – 2023<br>Míľnik 1: Hotový organizačno-administratívny model RCUE, Q4 2021<br>Míľnik 2: Memorandum aktérov regionálneho rozvoja (najmä samosprávam) o podpore navrhnutého modelu RCUE, Q2 2022<br>Míľnik 3: Hotový balíček štandardizovaných metodík pre regionálne energetické plánovanie, Q4 2023<br>Míľnik 4: Hotový návrh systému odborného vzdelávania personálu RCUE, Q4 2023<br>Míľnik 5: Hotový vzorový REIS, Q4 2023<br>Odhadované náklady: 3 mil. eur<br>Adresát: Ministerstvo hospodárstva SR/Slovenská inovačná a energetická agentúra<br>Odôvodnenie | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. Spracovateľ nemôže zapracovať nový komponent, keďže je nevyhnutné zohľadniť všetky priority a im zodpovedajúce alokácie. Navrhuje však pripomienkujúcemu využiť iné zdroje EÚ financovania už pre predprípravnú fázu. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Príprava vhodného prostredia pre vznik nových kapacít pre plánovanie a koordináciu udržateľnej energetiky na úrovni SPR/ÚMR (RCUE) je príprava dôležitej štrukturálnej reformy (nie však jej implementácia). Úspešné zvládnutie tejto reformy je základným predpokladom pre splnenie medzinárodného záväzku SR dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050. Bez uhlíkovo neutrálnych regiónov totiž Slovensko uhlíkovú neutralitu nedosiahne. A ani regióny sa bez primeraných odborných kapacít k uhlíkovej neutralite nemôžu dopracovať.<br>V súčasnosti na regionálnej úrovni žiadne podobné kapacity neexistujú a nie sú vytvorené ani žiadne ďalšie základné podmienky pre koordinovaný postup regiónov k dôslednej dekarbonizácii. Energetika (v širšom význame) na regionálnej úrovni je živelná a jej vývoj dlhodobo usmerňuje predovšetkým dostupnosť k dotačným programom, a to systémom individuálnych a vzájomne účelovo aj časovo neharmonizovaných individuálnych projektov.<br>Implementácia reformy (vznik a činnosť RCUE) sa následne plánuje financovať z EŠIF v aktuálnom programovom období 2021 – 2027. Doterajšie skúsenosti so zavádzaním reforiem opakovane potvrdzujú, že ich úspešnosť závisí od vopred dobre pripravených administratívnych, personálnych a ďalších podmienok.<br>Príprava tejto reformy zabezpečí, že v regiónoch vzniknú nové odborné kapacity schopné zabezpečiť nielen ich postupnú dekarbonizáciu a zvyšovanie miery ich energetickej sebestačnosti prostredníctvom zníženia energetickej potreby a spotreby a efektívneho využívania obnoviteľných energetických zdrojov (a tým aj k systematickému znižovaniu emisií CO2), ale aj ekonomickú stabilitu regiónov a ich odolnosť voči rastúcej externej nestabilite.<br>Keďže s podporou vzniku novej infraštruktúry pre plánovanie a koordináciu udržateľnej energetiky na úrovni SPR/ÚMR sa už počíta v návrhu Partnerskej dohody a aj pri príprave OP Slovensko, tento komponent zásadným spôsobom pozitívne ovplyvní účelné a efektívne využívanie verejných fondov v SR už v blízkej budúcnosti. Okrem toho, nové kapacity (RCUE) budú znamenať významné permanentné ekonomické prínosy pre samosprávy v rámci SPR/ÚMR .<br>Komponent je v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom do roku 2030, ako aj s cieľmi Európskej | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | únie v oblasti klímy a energetickej efektívnosti. Posilňovanie regionálnych kapacít s cieľom efektívnej transpozície politík EÚ „zhora nadol“ je aj jednou z priorít, na ktoré opakovane upozorňujú predstavitelia EK a EÚ.<br>Zelený rozmer komponentu<br>Komponent vytvorí vhodné podmienky pre vznik novej plánovacej a koordinačnej infraštruktúry v regiónoch (sieť RCUE), ktoré nasmerujú ich rozvoj k dekarbonizácii, k znižovaniu emisií skleníkových plynov, k rastu energetickej efektívnosti vo všetkých sektoroch (najmä budovy, verejné osvetlenie, regionálna doprava, priemysel a poľnohospodárstvo) a k udržateľnému využívaniu obnoviteľných zdrojov energie. Tým významne prispeje k dosiahnutiu klimatického cieľa EÚ do roku 2030, klimatickej neutrality do roku 2050 a národného energetického a klimatického plánu.<br>Digitálny rozmer komponentu<br>Komponent vytvorí predpoklady pre efektívne využívanie IoT technológií v rámci regionálneho energetického plánovania, uplatňovaniu inteligentných riešení do merania a monitoringu energetickej náročnosti jednotlivých sektorov na regionálnej úrovni, riadenia ich energetickej spotreby a hodnotenia plnenia emisných a energetických cieľov v regiónoch.<br>Do no significant harm<br>Realizácia komponentu výrazne prispeje k stabilizácii klímy, definovaniu a uplatňovaniu kritérií environmentálnej udržateľnosti energetického využívania lokálnych obnoviteľných zdrojov a aj k redukcii znečistenia ovzdušia.<br>16/ Navrhujeme pridať nový komponent: Obehové hospodárstvo a zelené verejné obstarávanie | | | |
| Verejnosť | Navrhujeme doplniť komponent “obehové hospodárstvo” do plánu obnovy, nakoľko ide o jeden z dôležitých pilierov Európskej zelenej dohody, je dôležitý a zanedbaný v rámci nášho národného hospodárstva (pretrváva už zastaraný naratív a filozofia “nakladania s odpadmi”) a aj preto si vyžaduje reformné kroky.<br><br>Plán obnovy nemá ucelenú časť venovanú tejto téme s výnimkou nekoncepčných a väčšinou nedostatočných opatreniach pri niektorých reformách (napr.pri obnove budov, kedy však nie je zrejmé ako bude naložené s vytriedeným stavebným odpadom - materiálové toky vytriedených odpadov nie sú uzavreté). Slovensko má systémové nedostatky v tejto oblasti, ktorá má | O | N | Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá.<br>Spracovateľ nemôže zapracovať nový komponent, keďže je nevyhnutné zohľadniť všetky priority a im zodpovedajúce alokácie. Navrhuje však pripomienkujúcemu využiť iné zdroje EÚ financovania. Spracovateľ pripomienky a MŽP SR zvážia uvedenie zmienky o celkovej životnosti materiálových tokov do plánu obnovy a odolnosti buď ku reforme spracovania stavebného odpadu alebo do kapitoly 1. Obsah komponentov je navyše pravidelne konzultovaný s Európskou komisiou. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zároveň veľký ekonomický a sociálny potenciál. Je potrebné férovo, jasne a zrozumiteľne nastaviť systém, ktorý podporuje obehovú ekonomiku a nastavuje pravidlá zeleného verejného obstarávania. Inštitút zeleného verejného obstarávania má byť povinný pre všetky ministerstvá SR. Bez aplikácie pravidiel zeleného verejného obstarávanie nemá tranzícia k zelenšiemu hospodárstvu veľký zmysel.<br><br>Obehové hospodárstvo je systém spojených nádob - funguje na zelenej energii, potrebuje nové dizajny, inovácie, technológie, nové typy produktov a služieb. Takých služieb, ktoré sú spojené s vytváraním nových a hodnotných pracovných miest. CE vyžaduje rozsiahlu a funkčnú elektronizáciu štátnej správy. Je potrebné sa pozerať na celkový postoj, ktorý musí spočívať v hierarchii odpadového hospodárstva a byť postavený na predchádzaní vzniku odpadu na prvom mieste, následne opätovnom použití a recyklácii. Efektívna implementácia princípov cirkulárnej ekonomiky môže taktiež znamenať značné ušetrenie finančných zdrojov pre samosprávy či štát samotný. Je potrebné zdôrazniť, že štát má ísť príkladom – nakupovať tovar a služby, ktoré sú čo najšetrnejšie k životnému prostrediu a tak - vlastným dopytom podporovať vznik nových trhov a nových možností pre realizáciu svojich občanov.<br><br>Efektívne nastavený systém obehového hospodárstva:<br>● Funguje na obnoviteľných zdrojoch energie<br>● Aktívne teda podporuje inovatívnosť, výskum a nový dizajn, nové typy služieb a technológií<br>● Rieši otázku obsahu kritických materiálov potrebných pre technológie budúcnosti a ich zisku zo skládok, či baníckeho odpadu.<br>● Má jasne stanové pravidlá zeleného verejného obstarávania pre všetky ministerstvá a samosprávy<br>● Podporuje vytvorenie a rozšírenie trhu s novými materiálmi, službami i s recyklátmi - nejedná sa len o obaly, ale zahŕňa i nábytok či stavebný odpad, ale i stavebný materiál (napr sklenená výplň okna s obsahom recyklátu)<br>● Má jasne stanovené pravidlá pre obsah recyklátov v produktoch<br>● Aktívne podporuje cirkulárny typ služieb ako je oprava, požičiavanie či zdielanie. Podpora je možná taktiež prostredníctvom daňových úľav pre poskytovateľov týchto služieb či samotných zákazníkov. Napríklad Švédsko | | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zvýhodňuje nákupcu.<br>● Má prehľadný, funkčný a „user friendly" portál Informačný systém odpadového hospodárstva (ISOH)<br>● Presadzuje využitie najlepších dostupných techník (BAT) - i pri nerecyklovateľných odpadoch preferuje BAT pred skládkovaním či energetickým zhodnocovaním<br>● Vracia živiny získané z bioodpadov späť do pôdy pomocou efektívnej poľnohospodárskej politiky<br>● Rozširuje zodpovednosť výrobcov aj na textilný odpad<br>● Má stanovené čiastkové míľniky (2025-35 %) pre dosiahnutie strategických 70 % zelených verejných obstarávaní do roku 2030. | | | |
| Cyklokoalícia | 1. Určenie demarkačnej línie pri financovaní cyklistickej dopravy z rôznych nástrojov EÚ<br>Navrhujeme určenie jasnej demarkačnej línie medzi POO a EŠIF na územnom princípe tak, aby bolo odstránené možné dvojité financovanie a zároveň zostal zachovaný maximálny príspevok k cieľom týchto nástrojov v súlade s ich súčasným zadefinovaním, teda najmä výstavbou cyklistických komunikácií v mestách a prímestských oblastiach. Vhodným riešením je vymedzenie zdrojov POO pre mestá nad 40-tisíc obyvateľov a špecifikované sídla v ich blízkom okolí a zdrojov EŠIF pre mestá pod 40-tisíc obyvateľov a špecifikované sídla v ich blízkom okolí.<br><br>Odôvodnenie: V najbližších rokoch je okrem Plánu obnovy a odolnosti predpokladané financovanie cyklistickej dopravy aj z nového programového obdobia EŠIF. Je celkom nevyhnutné pri ich príprave reflektovať na požiadavku Európskej komisie o zamedzení dvojitého financovania, nakoľko v opačnom prípade hrozí, že financovanie cyklistickej infraštruktúry z EŠIF nebude možné. Navrhovaným riešením bude infraštruktúra vybudovaná z Plánu obnovy a odolnosti s vysokou predpokladanou efektivitou vďaka hustote osídlenia slúžiť odhadom 1,6 milióna obyvateľom. | Z | A | Pripomienka 1: Rozpor bol odstránený: Zástupcovia MDV, MFSR aj Cyklokoalície sa zhodli, že rozpor bol vyriešený. Na stretnutí medzi MDV, MIRRI, MFSR a Cyklokoalíciou dňa 29.3. bola dohodnutá deliaca línia na úrovni miest a obcí spadajúcich do 16tich území Udržateľného mestského rozvoja (UMR), ktoré budú oprávnené čerpať z Plánu obnovy, kým ostatní žiadatelia budú môcť čerpať z ĚŠIF v rámci cieľa 2.8.2. Podpora cyklistickej dopravy v rámci cieľa k multimodálnej mestskej mobilite. |
| Cyklokoalícia | 2. Využitie dát o dennej dochádzke obyvateľov pre účely plánovania budúcich investícií<br>Do reformnej zložky navrhujeme doplniť zakúpenie dát o dennej mobilite obyvateľov Ministerstvom dopravy a výstavby SR a využitie týchto dát pre definovanie dopravného potenciálu cyklopravnej infraštruktúry spolu s | Z | A | Pripomienka 2: Rozpor bol odstránený: MDV informovalo, že je už v rokovaní o možnosti získať dáta o mobilite a má ambíciu ich zohľadňovať pri tvorbe metodiky a ďalších strategických materiálov. Takisto bolo poukázané, že môžu byť využívané aj dáta z kampane Do práce na bicykli ako aj |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | aplikovaním Metodiky rozvoja cyklistickej infraštruktúry. Prostriedky potrebné na získanie dát je potrebné zahrnúť do plánovaných nákladov komponentu.<br><br>Odôvodnenie: Materiál v súčasnej podobe nehovorí o využití dát pre potreby efektívneho plánovania investičných aktivít. Kvalita metodiky, ktorá je uvedená v reformných aktivitách, je značne závislá na dátach o dennej mobilite obyvateľov. Aplikovanie kritérií metodiky spolu s mobilitnými dátami sa premietne do podoby Plánu územného rozvoja cyklistickej infraštruktúry.<br><br>Dáta, ktoré presne opisujú priestorový pohyb obyvateľov v čase, získavané zo zdrojov z prostredia dátových či telekomunikačných spoločností dokážu vyjadriť presnú intenzitu a vzdialenosť dochádzkových trás obyvateľov a odlíšiť účely pohybu. Syntézou týchto dát a územnoplánovacích materiálov dokážeme identifikovať konkrétne úseky potenciálnych cyklotrás ako aj vyjadriť mieru ich výkonnosti vo vzťahu k cieľom nástroja či potenciál realizácie.<br><br>Takéto dáta by boli bezpochyby prínosom aj pre ostatné dopravné módy (VOD). Opakovaná analýza mobilitných dát zároveň umožní evaluáciu investícii do cyklodopravnej infraštruktúry z verejných zdrojov. | | | zo sčítačov zabudovaných na už realizovaných cyklotrasách. Zo strany MFSR bolo poukázané na to, že na zahrnutie nákladov nákupu dát o dennej mobilite do Plánu obnovy by bolo potrebné mať k dispozícií presné vyčíslenie takýchto nákladov, čo v súčasnosti nie je k dispozícií. Takisto bolo poukázané na to, že dáta nemusia priniesť očakávané výsledky, čo sa preukázalo pri posudzovaní dopravných projektov v minulosti. Zástupcovia Cyklokoalície namietali, že MDV už minimálne rok rokuje o možnosti získať dáta o mobilite, avšak napokon súhlasili s tým, že nebudú trvať na rozpore. |
| Cyklokoalícia | 3. Úprava územnej platnosti Metodiky rozvoja cyklistickej infraštruktúry<br>Navrhujeme text upraviť tak, aby určoval, že metodika bude určovať budovanie cyklistickej infraštruktúry nielen v mestských aglomeráciách, ako navrhuje súčasné znenie, ale na celom území Slovenska.<br><br>Odôvodnenie: Rozvoj cyklistickej infraštruktúry je potrebný nielen v mestských oblastiach, ale aj na vidieku a v prírodných oblastiach. Niet dôvodu, aby bola efektivita kritériom iba pre projekty v mestských aglomeráciách a nie aj vo vidieckom a prírodnom prostredí. | Z | A | Pripomienka 3: Rozpor bol odstránený, pripomienka bola akceptovaná. |
| Cyklokoalícia | 4. Zahrnutie Plánu územného rozvoja cyklistických komunikácií do reformnej zložky komponentu<br>Navrhujeme vypracovať na základe analýzy mobilitných dát a metodiky uplatňovanej za účelom efektívnej podpory infraštruktúry Plán územného | Z | N | Pripomienka 4: Rozpor trvá: MDV upozornilo na to, predkladaný text má charakter podnetu, ktorý ide nad rámec predkladaného materiálu a vníma ho ako podnet na ďalšiu diskusiu. MDV zdôraznilo, že už v súčasnosti pri povinnom |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | rozvoja cyklistických komunikácií.<br><br>Odôvodnenie: Cieľom plánu je vytvoriť a zosúladiť rozvojové plány plánovaných cyklistických komunikácií, na základe ich prínosu pre dosahovanie jednotlivých cieľov podľa ich prevládajúceho účelu. Vytvorenie takéhoto plánu podľa jednotnej metodiky a na základe dát umožní lepšie smerovanie verejných zdrojov do podpory výstavby cyklistických komunikácií. Zároveň sa umožní efektívna príprava projektov v strednodobom horizonte a to najmä využitím nástrojov podľa zákona o pozemkových úpravách č. 330/1991 Z. z., s cieľom urýchlenia širšieho územného rozvoja cyklistických komunikácií, ako aj finančnej efektivity pomocou prípravy pozemkov pre ich výstavbu a v neposlednom rade využitím súbežnej výstavby cyklistických komunikácií pri procese výstavby či rekonštrukcie cestnej siete. | | | pripomienkovaní územnoplánovacích dokumentácií predkladaných územnými samosprávami skúma a kladie dôraz na zapracovanie cyklistických trás, resp. na vytváranie územných rezerv pre budúce vedenie cyklistických trás. Poukázalo takisto na to, že rozvojom cyklistických trás sa venujú aj stratégie udržateľnej dopravy a mobility miest alebo samosprávnych krajov a že sa v súčasnosti pripravuje aktualizácia Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky. MFSR poukázalo na to, že Plán obnovy a odolnosti nemôže reflektovať na všetky reformné priority a potreby SR a ich nezahrnutie do Plánu obnovy neznamená, že nemôžu byť realizované mimo jeho rámca. Zástupcovia Cyklokoalície namietali, že je potrebné pripraviť celoštátny dokument určujúci rozvoj cyklistických komunikácií založený na dátach, nakoľko len tak je možné dosiahnuť naozaj efektívny rozvoj cyklistickej dopravy v súlade s princípmi hodnoty za peniaze a docieliť prechod ľudí z individuálnej automobilovej dopravy na udržateľnú nemotorovú dopravu. |
| Cyklokoalícia | 5. Zvýšenie kapacít riadiaceho orgánu (MDV SR) a zriadenie Sekcie verejnej osobnej a nemotorovej dopravy ako zodpovedného útvaru<br>Navrhujeme, aby bolo do reformnej časti komponentu zaradené aj zvýšenie personálnej odbornej kapacity Ministerstva dopravy a výstavby SR a zriadenie Sekcie verejnej osobnej a nemotorovej dopravy.<br><br>Odôvodnenie: Materiál nehovorí o nevyhnutnosti posilnenia vlastných kapacít. Rozsah a náročnosť úloh v oblasti reformy ako aj investícií v oblasti cyklodopravy však vyžadujú zmenu postavenia nemotorovej dopravy v rámci rezortu MDV. Ministerstvo by malo mať v jednotlivých procesoch zodpovedajúce postavenie a autoritu vychádzajúcu z vlastnej odbornosti a schopnosti byť nápomocným jednotlivým samosprávam v implementačnom procese. Bez adekvátneho vnútorného postavenia v štruktúre vlastného úradu to považujeme za nerealizovateľné. Efektívne investovanie 100 miliónov eur si vyžaduje vyčleniť odborné a personálne kapacity iba na implementáciu POO, aby nedošlo k nedočerpaniu, alebo neefektívnemu investovaniu zdrojov. | Z | A | Pripomienka 5: Rozpor bol odstránený: Pripomienka akceptovaná. MDV informovalo, že administratívne/implementačné kapacity budú doplnené/podporené z plánu obnovy. Návrh na zriadenie sekcie je vo výlučnej pôsobnosti MDV podľa organizačného poriadku, avšak bude sa návrhom zaoberať. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Reforma podpory cyklodopravy a implementácia investícií si vyžadujú nové prístupy a odborné znalosti, pričom súčasná odborná kapacita ministerstva nie je dostatočná, čo môže negatívne vplývať na efektívne použitie prostriedkov. Finančné zdroje pre toto navýšenie je možné zakomponovať priamo do rozpočtu POO ako projektový manažment. | | | |
| Cyklokoalícia | 6. Vzdelávanie zamestnancov verejnej správy a samosprávy v oblasti udržateľnej mobility, predovšetkým cyklodopravy.<br>Navrhujeme, aby bolo do dokumentu zaradené aj vzdelávanie verejnej správy pre zvyšovanie odbornosti, rozširovanie znalostí a šírenia príkladov dobrej praxe v navrhovaní kvalitnej cyklistickej infraštruktúry a jej integrácie s ostatnými druhmi dopravy. Aktivita by mala prebiehať formu vzdelávacích seminárov (vo vhodnej regionálnej štruktúre), študijných ciest do zahraničia a prípravy vzdelávacích materiálov.<br><br>Odôvodnenie: Materiál v súčasnej podobe neuvažuje o vzdelávaní zamestnancov verejnej správy a samospráv. Nedostatočná odborná kapacita verejnej správy je bezpochyby jednou z najväčších výziev rozvoja cyklistickej dopravy. Tá sa prejavuje nedostatočným množstvom projektov prispievajúcich k rozvoju cyklodopravy práve v sídlach s vysokým potenciálom investícií. Druhým faktorom je častá nedostatočná ambicióznosť a kvalita projektov. Lepšie znalosti samospráv a štátnej správy prinesú nielen viac podporených kvalitných projektov, ale tiež naštartujú dlhodobý záujem o rozvoj cyklodopravy, čím multiplikujú vynaložené investície.<br>Ide o aktivitu ekvivalentnú k aktivite v rámci Komponentu 2 Obnova budov (pozri časť 1. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov - Implementácia), navrhovanej do POO tým istým ministerstvom, teda Ministerstvom dopravy a výstavby SR. Položku je tiež potrebné zahrnúť do plánovaných nákladov komponentu. | | ČA | Pripomienka 6: Pripomienka bola čiastočne akceptovaná, avšak rozpor trvá. MDV indikovalo možnosť navýšiť množstvo vzdelávacích aktivít v kontexte posilnenia administratívnych/implementačných kapacít z prostriedkov plánu obnovy. Zástupcovia Cyklokoalície uviedli, že uvedené nemožno považovať za jasné vyjadrenie k pripomienke. |
| Cyklokoalícia | 7. Zaradenie budovania odstavných zariadení pre bicykle do projektov železničnej infraštruktúry<br>Navrhujeme adresátovi Železnice Slovenskej republiky priradiť aj investície na parkovacie zariadenia a objekty pre bicykle. Na investíciu navrhujeme vyčleniť sumu 10 miliónov eur mimo sumy venovanej rozvoju cyklistickej infraštruktúry. Zároveň navrhujeme do POO zaradiť vytvorenie Metodiky pre parkovanie bicyklov na železničných staniciach, ktorá určí kritéria pre | Z | ČA | Pripomienka 7: Pripomienka bola čiastočne akceptovaná, avšak rozpor trvá. Investície do cyklostojísk bola pridelená adresátovi ŽSR. Suma však bola vyčlenená z alokácie 100 miliónov na cyklodopravu. Zástupcovia Cyklokoalície žiadali uviesť, že rozpor trvá. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | kapacitu a technické riešenia odstavných zariadení.<br><br>Odôvodnenie: Priradenie implementácie Železniciam Slovenskej republiky významne zjednoduší budovanie odstavných zariadení pre bicykle na a pri železničných staniciach, pretože značná časť pozemkov a budov, vhodných na tieto účely, je vo vlastníctve ŽSR. Spolu s vytvorením Metodiky pre parkovanie bicyklov na železničných staniciach, vychádzajúcej pri technických aj kapacitných riešeniach z príkladov najlepšej praxe a dát o dennej dochádzke na jednotlivých staniciach tento spôsob zabezpečí vyšší a jednotný štandard kvality na železničných staniciach s výsledkom vyššieho komfortu cestujúcich a zároveň zjednodušenie čerpania. Vytvorenie samostatnej metodiky mimo uvažovanej Metodiky rozvoja cyklistickej infraštruktúry je vhodnejšie aj z dôvodu predpokladanej rýchlejšej príprave Metodiky pre parkovanie bicyklov na železničných staniciach. | | | |
| Cyklokoalícia | 8. Financovanie investícií do cyklistickej infraštruktúry prostredníctvom priebežnej výzvy<br>Navrhujeme, aby sa financovanie investícií prostredníctvom Zákona 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky nerealizovalo formou "pravidelných výziev na predkladanie žiadostí", ale formou otvorenej priebežnej výzvy.<br><br>Odôvodnenie: Financovanie investícií prostredníctvom otvorenej priebežnej výzvy je flexibilnejšie, čo umožní aj lepšiu čerpateľnosť prostriedkov. Takúto výzvu ministerstvo dopravy a výstavby navrhuje aj v Komponente 2 (pozri Investície - 2.Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov). Pre tento účel bude potrebné zmeniť Zákon 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky (§5 odst. 2). | Z | A | Pripomienka 8: Rozpor bol odstránený: Pripomienka akceptovaná. |
| Cyklokoalícia | 9. Zapracovanie pojmu, definície a metodiky plánu udržateľnej mobility (PUM) do legislatívnych predpisov a technických podmienok<br>Navrhujeme v rámci reformných opatrení zaradiť zapracovanie pojmu, definície a metodiky Plánu udržateľnej mobility do prinajmenšom nasledovných legislatívnych predpisov a dokumentov:<br>• Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (v gescii MDV SR) | Z | N | Pripomienka 9: Pripomienka nebola akceptovaná. Rozpor trvá. MDV uviedlo, že uvedená pripomienka ide nad rámec predkladaného materiálu ako aj kompetencií spracovateľa. MDV konštatoval, že berie na vedomie predmetnú pripomienku a v rámci vnútrorezortnej komunikácie ju uplatní prostredníctvom Odboru legislatívy MDV u príslušných rezortov (MŽP SR, Úrad vlády SR- podpredseda |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | • Vyhláška č. 55/2001 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (v gescii MŽP SR)<br>• TP 054 Inštrukcia k dopravno-inžinierskej dokumentácii (v gescii MDV SR)<br>Odôvodnenie: Materiál v súčasnej podobe nenavrhuje zlepšenie komplexných nástrojov a stratégií plánovania udržateľnej mobility. Politika mestskej a regionálnej mobility je primárnou zodpovednosťou miestnych a regionálnych orgánov verejnej správy. Hoci sa na účely územného plánovania v zmysle platných právnych predpisov pripravujú územné generely dopravy, ich prístup k mobilite zvyčajne neobsahuje prvky udržateľnosti dopravy.<br><br>Vzhľadom na stále rastúcu dôležitosť udržateľnej mobility v mestách a ich aglomeráciách pripravila Európska komisia v roku 2009 Akčný plán mestskej mobility, v ktorom sa uvádzajú pokyny a skúsenosti implementácie PUM. V roku 2010 vyjadrila Rada Európskej únie podporu na vytvorenie PUM pre mestá a mestské regióny a podporila vývoj takých stimulov, ktoré vedú k odbornej asistencii a výmene skúseností pri ich tvorbe. V roku 2014 Európska komisia financovala spracovanie aktualizovaných Pokynov k vytváraniu a implementácii plánov udržateľnej mestskej mobility. V roku 2015 boli tieto pokyny doplnené Pokynmi k tvorbe plánov udržateľnej mestskej mobility pre polycentrické regióny.<br><br>Ministerstvo dopravy a výstavby SR tieto podklady spracovalo, zjednodušilo, doplnilo o slovenský legislatívny rámec a v roku 2015 vydalo ako Metodické pokyny k tvorbe plánov udržateľnej mobility. Tieto PUM-y sa následne využívajú ako podklad pre identifikáciu efektívnych investícií v mobilite daného územia a ako podklad pri prerozdeľovaní EŠIF v aktuálnom programovom období.<br>Dodnes však nebol tento strategický dokument, ktorý prináša komplexný pohľad na rozvoj udržateľnej mobility daného územia, či už ide o mesto, jeho funkčné územie alebo región, zapracovaný do slovenskej legislatívy. Jeho prijatie zabezpečí vyššiu kvalitu realizovaných riešení a zvýši motiváciu a schopnosť čerpania zo strany slovenských samospráv. | | | vlády SR pre legislatívu a strategické plánovanie). MFSR uviedlo, že chápe, že zaradenie niektorých reforiem pod plán obnovy predstavuje pre občiansku spoločnosť istú mieru garancie realizácie, avšak materiál nemôže reagovať na všetky reformné priority a potreby Slovenskej republiky, pričom však nezaradenie reformy pod Plán obnovy v nijakom ohľade neznamená, že uvedená reforma nebude uskutočnená. Cyklokoalícia namietala, že okrem jedného zákona sú všetky v gescií MDV a preto by malo byť možné pripomienku akceptovať. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Cyklokoalícia | 10. Špecifikovanie oprávnených kategórií nákladov pri investíciách do cyklodopravnej infraštruktúry<br>Navrhujeme v POO aspoň indikatívne špecifikovať oprávnené kategórie nákladov pri investíciách do cyklodopravnej infraštruktúry a zároveň zaradiť aktualizáciu zákona 151/2019 Z. z. o poskytovaní dotácií na podporu rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky tak, aby tieto náklady umožňoval čerpať.<br>Odôvodnenie: Určenie druhov oprávnených nákladov lepšie osvetlí prístup ministerstva k rozvoju cyklistickej dopravy a umožní lepšie vypracovanie metodiky (v časti Reformy), pretože pri jej tvorbe bude jasné, aké náklady je možné započítať, čo ovplyvní stanovenie efektivity investícií. Zároveň určenie druhov oprávnených nákladov umožní lepšiu prípravu výzvy na predkladanie projektov, pretože ju urobí predvídateľnou a efektívnejšiu. Na základe znalosti potrieb je vhodné zahrnúť prinajmenšom nasledovné druhy oprávnených nákladov:<br>1. Projekčné a inžinierske práce na cyklotrase a s ňou súvisiacich objektoch (mosty a lávky, úprava vodného toku, chodníky pre peších, mimoúrovňové križovania a pod.)<br>2. Stavebné práce na cyklotrase aj s ňou súvisiacich objektoch (mosty a lávky, chodníky pre peších, mimoúrovňové križovania a pod.)<br>3. Presun inžinierskych sietí<br>4. Osvetlenie (LED)<br>5. Výsadba alebo priesadba stromov a zelene<br>6. Pozemkové úpravy, výkup a vysporiadanie pozemkov<br>7. Prvky upokojovania dopravy<br>8. Získavanie dát (nákup dát, nákup a inštalácia automatických sčítačov, prieskumy, sčítania a i.) | Z | A | Pripomienka 10: Rozpor bol odstránený. MDV a MFSR informovali, že Plán obnovy je koncipovaný podľa presných technických usmernení Európskej komisie a neobsahuje ani v iných častiach výpočet oprávnených kategórií výdavkov. Tieto budú presne určené následne vo zverejnenej výzve a v súlade so zákonom. |
| Cyklokoalícia | 11. Úprava legislatívy a technických noriem v oblasti cyklodopravy<br>Do reformných opatrení POO navrhujeme zaradiť aktualizáciu minimálne vymenovaných právnych predpisov a technických noriem:<br>• Zákon 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a ak sa to ukáže ako potrebné aj Vyhláška 30/2020 o dopravnom značení tak, aby o.i. lepšie vyhovovali rozvoju cyklistickej (ako aj pešej a hromadnej) dopravy;<br>• Technických predpisov TP 085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry;<br>• STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií;<br>• STN 73 6102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách; | Z | ČA | Pripomienka 11: Pripomienka bola čiastočne akceptovaná, avšak rozpor trvá. MDV uviedlo, že aktualizácia TP 085 a predmetných STN v gescii Slovenskej správy ciest je už v procese prípravy a pri novelizácii Zákona č. 8/2009 Z. z. , ako aj Vyhlášky č. 30/2020 Z. z. o dopravnom značení v pôsobnosti MV SR bude MDV v tejto veci súčinné. Zástupcovia Cyklokoalície namietali, že postup pri aktualizácií príslušných technických noriem je pomalý a |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | • STN 73 6056 Odstavné a parkovacie plochy cestných vozidiel<br><br>Odôvodnenie: Súčasný návrh POO nepočíta s úpravou legislatívy a technických predpisov v oblasti cyklodopravy. Ich úprava, reflektujúca základné princípy udržateľnej mobility a príklady najlepšej praxe zaručí vyššiu kvalitu budovanej cyklistickej infraštruktúry a zároveň podporí jej využiteľnosť a efektívnejšiu integráciu s ostatnými druhmi dopravy. | | | nedostatočný a uviedli, že vyhodnotenie nepovažujú za dostatočné. |
| Cyklokoalícia | 12. Definovanie míľnikov, zameraných na dosahovanie požadovaných výsledkov komponentu v oblasti cyklistickej dopravy<br>Pre naplnenie očakávaní v podobe nárastu podielu cyklodopravy a najmä efektívneho čerpania zdrojov navrhujeme definovať parciálne kroky, bez realizácie ktorých nie je možné dosiahnuť požadované výsledky. V tejto súvislosti navrhujeme prijať prinajmenšom nasledujúce míľniky:<br>• MDV SR vytvorí Sekciu verejnej osobnej a nemotorovej dopravy s dostatočnými administratívnymi a odbornými kapacitami, ktorá bude podporovať napĺňanie cieľov celého komponentu<br>• Vzdelávací proces absolvuje stanovený počet zástupcov samospráv a ďalších verejných inštitúcií<br>• MDV SR zabezpečí nákup a využívanie relevantných dát o dennej mobilite obyvateľov<br>• MDV SR zabezpečí vytvorenie Metodiky rozvoja cyklistickej infraštruktúry<br>• MDV SR zabezpečí vypracovanie Plánu územného rozvoja cyklistickej infraštruktúry<br>• MDV SR zabezpečí vypracovanie Metodiky pre parkovanie bicyklov na železničných staniciach<br>• ŽSR zabezpečí vybavenie stanoveného počtu železničných staníc odstavnými zariadeniami na bicykle v súlade s vypracovanou metodikou<br><br>Odôvodnenie: V súčasnom znení chýba definovanie míľnikov. V prípade ak majú realizované opatrenia skutočne prispieť k rozvoju cyklodopravy ako plnohodnotného dopravného módu považujeme za prínosné pomenovať aj parciálne ciele konkrétnejšie a to v prípade reforiem aj investícií. Definovanie cieľa v podobe objemu postavených úsekov bez konkrétneho pomenovania parciálnych cieľov (míľnikov) nezodpovedá možnostiam materiálu. | | A | Pripomienka 12: Rozpor bol dohodou strán odstránený. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Navrhovaný prístup je zároveň aplikovaný pri iných dopravných módoch či opatreniach v rámci NPOO. | | | |
| Cyklokoalícia | 13. Zahrnutie všetkých reformných opatrení v nákladoch komponentu<br>Navrhujeme odhadnúť potrebné zdroje pre všetky reformné opatrenia a následne ich zahrnúť do nákladov komponentu.<br><br>Odôvodnenie: Zo súčasného znenia nákladov vyplýva, že ministerstvo neplánuje pri reformných aktivitách (napr. zostavenie metodík) využívať externých expertov či nakupovať dáta, keďže tieto položky v praxi nemajú nulové náklady. V hárku Green Digital&Costs je spomendzi všetkých reformných opatrení v riadku vyčlenená suma 25 miliónov na náklady, týkajúce sa iba železničnej dopravy (1 - Udržateľná doprava - Reforma 2: Reforma verejnej osobnej dopravy). Dôrazne navrhujeme zaradiť reformné aktivity súvisiace s cyklistickou dopravou do nákladov projektu, pretože ministerstvo dopravy a výstavby momentálne nemá ani pracovné ani odborné kapacity na realizáciu reformných opatrení. Malo by ísť o financie ako interné (navýšenie kapacity ministerstva pre spracovanie metodiky a dát, pre projektové riadenie čerpania, aktualizáciu noriem a predpisov), tak aj externé (pre spracovanie metodík, nákup a spracovanie dát, odborné vzdelávanie) | Z | ČA | Pripomienka 13: Pripomienka bola čiastočne akceptovaná, avšak rozpor trvá. MDV zahrnulo náklady na implementačné kapacity do rozpočtu plánu obnovy. Zástupcovia Cyklokoalície uviedli, že vyhodnotenie nepovažujú za dostatočné. |
| AINOva | V časti A. Komponent 2: Obnova budov; 2. Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov; Investícia: Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov (náklady) – 193,5 mil. eur; Cieľ 2: Investičná obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov – 192,5 mil. eur. Odporúčame začleniť do tejto časti aj zriadenie nezávislého fondu na podporu kultúrneho dedičstva a alokovanie 20 mil. eur do tohto fondu z alokácie 192,5 mil. eur na Investičnú obnovu verejných historických a pamiatkovo chránených budov.<br><br>Zdôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky obsahuje časti Reformy starostlivosti o pamiatkový fond (ktoré sú súčasťou Reformy pre udržateľný rozvoj kultúry a kreatívneho priemyslu, ktorú zverejnilo Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v marci 2021), avšak neobsahuje zriadenie nezávislého fondu na podporu kultúrneho dedičstva s alokáciou 20 mil. eur, ktorý taktiež navrhuje menovaný materiál. Zriadenie fondu prispeje k vytvoreniu komplexnejšieho systému rôznych finančných nástrojov na | Z | N | Zriadenie fondu na podporu kultúrneho dedičstva s načrtnutými nástrojmi považuje MK SR za správny krok vpred pre politiku kultúrneho dedičstva. Napriek tomu takýto fond nemôže byť financovaný z plánu obnovy a odolnosti, pretože nepredstavuje jednorazový výdavok. Zriadenie fondu na podporu kultúrneho dedičstva vyžaduje financovanie zo štátneho rozpočtu. Prvým krokom pre zavedenie nárokovateľnosti finančnej podpory zo strany štátu je vytvorenie metodiky na objektívnu kvantifikáciu pridanej hodnoty. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | podporu ochrany a obnovy pamiatkového fondu. Takéto opatrenie bude reflektovať viac ako dve dekády pretrvávajúci stav, v ktorom je povinnosť financovania obnovy kultúrnych pamiatok iba na vlastníkoch a štát sa na nej systémovo nepodieľa dostatočne. Dôležité je zaviesť do systému prvok nárokovateľnosti finančnej podpory zo strany štátu – aj v nadväznosti na platnú legislatívu, by sa mal štát zaviazať, že bude podľa určitého kľúča prispievať na údržbu a obnovu pamiatok každému vlastníkovi, keďže ochrana kultúrneho dedičstva je aj verejným záujmom. Fond v sebe obsahuje aj možnosť budovania ďalších inovatívnych riešení pre ekonomický rozvoj, napríklad nízkoúročený návratný pôžičkový systém, ktorý bude umožňovať aj obnovu dlhodobo chátrajúcich budov. Bez zriadenia nezávislého fondu na podporu kultúrneho dedičstva ako kompenzačného a zároveň motivačného nástroja pre vlastníkov pamiatok je účinnosť ďalších reformných opatrení pre pamiatky obmedzená. Poznámka: Možnú finančnú rezervu pre naplnenie fondu vidíme napr. v komponente Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov v časti Zelená ekonomika s alokáciou 200 mil. eur, keďže predpokladáme, že bude problematické jej čerpanie na obnovu kultúrnych pamiatok. V súčasnosti na Slovensku takmer neexistujú realizované pozitívne príklady na zlepšenia energetickej hospodárnosti historických budov (resp. je ich minimum), oveľa viac je príkladov, kedy opatrenia na zlepšenie energetickej bilancie historické budovy poškodili po vizuálnej alebo technickej stránke. Toto opatrenie nesie v sebe riziká, pretože Slovensko nedisponuje dostatočným množstvom odborníkov a skúseností na zvládnutie projekčnej prípravy pre tak veľkú a technologicky mimoriadne náročnú nárazovú investíciu. Aby takáto veľká investícia pamiatkam pomohla a nie ich ohrozila, je potrebná najskôr investícia do predchádzajúcich výskumov a ďalšieho vzdelávania. | | | |
| AINOva | PRIPOMIENKA Č. 2: V časti A. Komponent 2: Obnova budov; 2. Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR; v bode Implementácia opatrenie “Metodika klasifikácie pamiatkového fondu, ktorá bude umožňovať rôzne stupne prísnosti starostlivosti o pamiatku” – odporúčame uvedené opatrenie vypustiť a použiť vyčlenené finančné prostriedky na Metodiku systému ďalšieho odborného vzdelávania a osvety, ktorá by zahŕňala ďalšie systematické odborné vzdelávanie pracovníkov PÚ SR, relevantných pracovníkov samospráv a profesijných skupín, ktoré sú | Z | ČA | Pôvodný text ku metodike klasifikácie pamiatkového fondu je nahradený textom: „Metodika klasifikácie pamiatkového fondu, ktorá umožní vytvorenie a praktickú aplikáciu metodiky princípov rozhodovania PÚ SR a metodiku výpočtu navýšenia nákladov; zároveň by mala slúžiť ako úvodná informácia pre vlastníkov o ich právach a povinnostiach“.<br>Domnievame sa, že takéto znenie je kompromisným |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | zapojené do procesu ochrany a obnovy kultúrneho dedičstva. Vyčlenené finančné prostriedky odporúčame použiť tiež na vzdelávanie a osvetu vlastníkov pamiatok a širokej verejnosti. Zdôvodnenie: „Metodika klasifikácie pamiatkového fondu umožňujúca rôzne stupne prísnosti starostlivosti o pamiatku“ nie je žiaduca a to z nasledovných dôvodov: 1. V súčasnosti legislatíva rozlišuje národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny, lokality Svetového dedičstva UNESCO, objekty v ochranných pásmach, pamätihodnosti. 2. Prax ukázala, že systém je dostatočne prepracovaný a úplný, aby zachytil historické objekty s rôznym stupňom zachovania hodnôt. Ďalšie členenie na rôzne pamiatkové kategórie spôsobí v pamiatkovej ochrane zmätok. 3. Okrem toho, objekty zaradené do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu sú už samy o sebe výberovou kategóriou spomedzi násobne väčšieho počtu existujúcich historických stavebných objektov. 4. Podmienky ochrany a obnovy konkrétnej pamiatky sú diferencované aj v súčasnosti, a to na základe exaktne a pre každú pamiatku samostatne definovaného súboru pamiatkových hodnôt. 5. Znižovanie prísnosti starostlivosti o pamiatky nie je v záujme ich ochrany. Už dnes je stav pamiatkového fondu veľmi zlý a ustupovanie štandardným požiadavkám jeho stav ešte zhorší a spôsobí nenávratný zánik pamiatkových hodnôt. Je neprípustné, aby sa na pamiatkach začali objavovať napr. plastové okná alebo začali miznúť architektonické detaily len preto, že ide o národnú kultúrnu pamiatku s nízkym „stupňom prísnosti“. Odporúčame zaradiť do Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky ďalšie vzdelávanie a osvetu a to z nasledovných dôvodov: 1. Keďže cieľom reformy je zvýšiť transparentnosť a efektívnosť rozhodnutí Pamiatkového úradu Slovenskej republiky (ďalej ako PÚ SR), je nevyhnutné aby jej súčasťou bolo aj ďalšie odborné vzdelávanie pracovníkov PÚ SR. Reforma zameraná na zlepšenie efektivity verejnej správy nie je v žiadnom prípade možná bez vzdelávania daných pracovníkov – z toho dôvodu ho odporúčame zaradiť. 2. Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na strane 11 konštatuje, že „jednou z príčin zlého stavu pamiatkového fondu Slovenska je dlhodobý nezáujem verejnosti o pamiatkový fond, ako aj zlý vzťah samotných vlastníkov pamiatok k svojmu majetku“. V reforme však chýbajú opatrenia týkajúce sa vzdelávania a osvety vlastníkov, správcov pamiatok a tiež širokej verejnosti. Budovanie povedomia je nevyhnutnou podmienkou na zlepšenie stavu pamiatkového fondu – z toho dôvodu ho odporúčame zaradiť. Ďalšou dôležitou súčasťou zlepšenia stavu | | | riešením a zlepší ďalšiu osvetu vlastníkov pamiatok, pričom naďalej umožní naplnenie cieľov reformy. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | pamiatkového fondu je aj vzdelávanie relevantných pracovníkov samospráv a tiež profesijných skupín – toho dôvodu ho odporúčame zaradiť. | | | |
| AINOva | V časti A. Komponent 2; Obnova budov; 2. Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR; v bode Implementácia, Míľnik 2: Stavebnotechnický pasport relevantných štátnych pamiatkových budov – 4,1 mil. eur. Odporúčame vypustiť „relevantných štátnych“ a nahradiť ho slovným spojením „najviac ohrozených“, a to bez ohľadu na druh vlastníctva, takže odporúčané znenie je: Míľnik 2: Stavebnotechnický pasport najviac ohrozených pamiatkových budov – 4,1 mil. eur.<br><br>Zdôvodnenie: Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na strane 11 uvádza, že „najdôležitejšie pamiatky sa nachádzajú v štátnom vlastníctve“, čo však nie je úplne pravdivé tvrdenie (viď napríklad sakrálne pamiatky). Pasportizácia pamiatok, ktorá nebude zameraná len na štátne budovy, bude pozitívne reflektovať viac ako dve dekády pretrvávajúci stav, v ktorom je povinnosť starostlivosti o pamiatku výlučne na vlastníkoch a štát sa na nej dostatočne systémovo nepodieľa. Aj Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky na strane 11 uvádza, že „vlastníci pamiatok považujú svoje povinnosti v súvislosti s pamiatkovou ochranou za neprimeranú administratívnu a ekonomickú záťaž“. Z uvedených dôvodov odporúčame, aby pri pasportizácii pamiatok nebolo kritériom výberu vlastníctvo štátu, ale prioritne sa vypracoval pasport najviac ohrozených pamiatok bez ohľadu na druh vlastníctva, vrátane doporučení pre zlepšenie ich technického stavu. Na základe takéhoto pasportu by štát vedel účelnejšie financovať prípadné obnovy ohrozených pamiatok a stanovovať priority pri prideľovaní dotácií. | Z | ČA | Sporné tvrdenie „Z hľadiska významnosti pamiatok možno očakávať, že najdôležitejšie pamiatky sa nachádzajú v štátnom vlastníctve.“ bolo vymazané. Pasportizácia musí byť však vykonaná na pamiatkach v štátnom vlastníctve.<br>Je pravda, že na Slovensku chýba nárokovateľný nástroj na kompenzáciu zvýšených nákladov pre vlastníkov pamiatok. To ale nesúvisí s potrebou podložiť rozhodnutia o komplexných rekonštrukciách štátnych pamiatok objektívnymi kritériami. Štát nemá dostatočné prostriedky na plošnú a komplexnú rekonštrukciu celého pamiatkového fondu. Na vyriešenie tohto problému musí štát vytvoriť podmienky na to, aby boli súkromní vlastníci motivovaní k zachovávaniu pamiatkových hodnôt. |
| AINOva | V časti A. Komponent 2: Obnova budov; 2. Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí PÚ SR; v bode Implementácia, strana 14, tretí odsek zhora – odporúčame v uvedenom odseku vypustiť text „Pasportizáciu pamiatok v štátnom vlastníctve má vykonať ad-hoc tím...“. Odporúčame vypustiť vetu: „Každý tím by mal obsahovať minimálne troch odborníkov na pamiatkovú ochranu a dvoch dodatočných brigádnikov, resp. študentov“. V opatrení odporúčame vypustený text nahradiť textom: „Pasportizáciu majú vykonať odborné tímy, v ktorých budú využité aj odborné kapacity odboru preventívnej údržby pamiatok na PÚ SR a jeho pobočky v regiónoch. Odporúčame tiež rozšíriť toto opatrenie aj o | Z | ČA | Do textu bolo vložené: „Pasportizačné tímy budú riadiť odborníci zo Slovenského národného múzea a PÚ SR.“ a „Výsledky pasportizácie budú zapracované do ústredného zoznamu pamiatkového fondu.“ Našich odborníkov z SNM a PÚ SR si samozrejme vážime.<br>Potreba ad-hoc tímov vzniká kvôli nárazovosti a plošnosti naprojektovanej pasportizácie a kvôli špecifikám plánu obnovy a odolnosti. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Dokončenie revízie ústredného zoznamu pamiatkového fondu. Odporúčame tiež zistenia z pasportizácie zapracovať do databázy ÚZPF PÚ SR v rámci projektu PAMIS.<br><br>Zdôvodnenie: Navrhované opatrenie nezohľadňuje existenciu a výsledky niekoľkoročného projektu Pro Monumenta pri PÚ SR, na základe ktorého vznikol odbor preventívnej údržby pamiatok. Vďaka menovanému projektu sa už od roku 2014 realizuje systém inšpekcií zameraných na analýzu aktuálneho stavebno-technického stavu pamiatkových objektov. Na mieste sa odstraňujú drobné poruchy a správcom objektov sa poskytujú detailné informácie o potrebnej údržbe/opravách. Inšpekcie sa vykonávajú predovšetkým na pamiatkových objektoch vo vlastníctve/správe štátu, územnej, regionálnej, miestnej samosprávy a registrovaných cirkví v SR, ktoré sú verejne dostupné. Tieto inšpekcie nie sú spoplatňované. Zavádzanie iného, dočasného a jednorázového systému pasportizácie, ktorý by do veľkej miery kopíroval už existujúci projekt Pro Monumenta môže byť hodnotené ako neúčelné nakladanie s vynaloženými verejnými zdrojmi a duplicitná činnosť. Namiesto jednorázového zriadenia niekoľkých tímov s využívaním študentov (pri ktorých by bola otázna ich odborná pripravenosť), považujeme za účelnejšie plánované prostriedky vložiť do dobudovania už existujúcej siete inšpekčných tímov odboru preventívnej údržby pamiatok PÚ SR s možnosťou kontrahovania externých expertov podľa potreby. Existujúce inšpekčné tímy už disponujú technickým vybavením aj špecializovaným vzdelaním (získaným doma aj v zahraničí), odskúšaným know-how a okrem popísania stavu pamiatky vedia v relevantných prípadoch aj priamo zasiahnuť a odstrániť menšiu poruchu na pamiatke, ktorá vedie k jej ďalšiemu znehodnocovaniu. Nové zistenia je potrebné zapracovať do databázy ÚZPF PÚ SR v rámci projektu PAMIS. | | | |